РУССКО-
ЕВРЕЙСКИЙ
(идиш)
СЛОВАРЬ

רוסיש-
ייִדישער
ווערטערבוך

רוסיש-
ייִדישער
ווערטערבוך

בא 40 000 ווערטער

אונטער דער רעדאַקציע פון
מ. שאַפּיראָ, ע. ספּיוואַק און מ. שולמאַן

מאָסקווע
„רוסקי יאַזיק"
1984

РУССКО-ЕВРЕЙСКИЙ (идиш) СЛОВАРЬ

около 40 000 слов

Под редакцией
М. А. ШАПИРО, И. Г. СПИВАКА
и М. Я. ШУЛЬМАНА

очерк «О языке идиш» составлен
Э. М. ФАЛЬКОВИЧЕМ

МОСКВА
«РУССКИЙ ЯЗЫК»
1984

ББК 81.2
Р 89

Авторы:
Р. Я. ЛЕРНЕР, Е. Б. ЛОЙЦКЕР, М. Н. МАЙДАНСКИЙ,
М. А. ШАПИРО (руководитель авторского коллектива)

Рецензенты: А. А. Вергелис, А. С. Приблуда

Моисей Альтерович ШАПИРО
Рувим Яковлевич ЛЕРНЕР
Ефим Борисович ЛОЙЦКЕР
Моисей Ноевич МАЙДАНСКИЙ

РУССКО-ЕВРЕЙСКИЙ (идиш) СЛОВАРЬ

Зав. редакцией Е. А. Мужжевлев
Ведущий редактор И. Б. Пригоникер
Редактор О. М. Зудилина
Художественный редактор Г. П. Валлас
Технические редакторы Э. С. Соболевская, С. Ю. Спутнова
Корректор О. Н. Николаева

ИБ № 1117

Сдано в набор 12.01.82. Подписано в печать 22.03.84.
Формат 84×108/16. Бумага типогр. № 1.
Гарнитура Литературная. Печать высокая. Усл. печ. л. 75,6.
Усл. кр.-отт. 75,6. Уч.-изд. л. 103,95. Тираж 20 000 экз.
Заказ № 1000. Цена 8 р. 80 к.

Издательство «Русский язык»,
103012, Москва, Старопанский пер., 1/5.

Ордена Трудового Красного Знамени
Московская типография № 7 «Искра революции»
«Союзполиграфпрома» Государственного комитета СССР
по делам издательств, полиграфии и книжной торговли.
Москва, 121019, пер. Аксакова, 13.

Р 89 **Русско**-еврейский (идиш) словарь: Ок. 40 000 слов/Р. Я. Лернер, Е. Б. Лойцкер, М. Н. Майданский, М. А. Шапиро; Под общ. рук. М. А. Шапиро. М.: Рус. яз., 1984. — 40 000 с.

Словарь содержит около 40 тыс. слов современного русского языка и раскрывает многозначность русских слов, показывает особенности их употребления. В словаре приводятся характерные словосочетания и обороты, значительное количество фразеологических единиц. Подробно разработаны служебные слова.

Большое внимание уделено грамматическим сведениям, которые даются непосредственно при русском и еврейском слове. Переводы отражают изменения, происшедшие за послевоенные годы в языке идиш на территории СССР.

Приложение содержит очерк Э. Фальковича «О языке идиш», а также таблицы глаголов сильного и неправильного спряжения и прилагательных, образующих степени сравнения с изменением корня. Таблицы составлены М. А. Шапиро.

Словарь предназначается для перевода с русского на идиш и рассчитан на переводчиков, филологов-германистов, преподавателей и лиц, изучающих идиш. Он может быть использован также иностранными носителями идиша при чтении русской литературы.

Издается впервые.

Р $\frac{4602020000-149}{015(01)-84}$ 138—84 ББК 81.2

ОГЛАВЛЕНИЕ

РУССКИЙ АЛФАВИТ

Аа	Ии	Рр	Шш
Бб	Йй	Сс	Щщ
Вв	Кк	Тт	ъ
Гг	Лл	Уу	ы
Дд	Мм	Фф	ь
Ее, Ёё	Нн	Хх	Ээ
Жж	Оо	Цц	Юю
Зз	Пп	Чч	Яя

ПРЕДИСЛОВИЕ

Язык идиш, единственный из языков народов СССР, относящийся к германской группе, всегда привлекал к себе внимание. Материалом этого языка, в частности, широко пользуются специалисты в области общего языкознания, истории и диалектологии немецкого языка. Идиш — язык высокоразвитой оригинальной литературы, сложившейся под сильнейшим влиянием русских классиков. В то же время очень высока активность переводческой деятельности, особенно по переводу на идиш с русского и через посредство русского языка.

Отсутствие русско-идиш и идиш-русского словарей современного типа создает пробел в советской лексикографии, и издание настоящего словаря в известной степени его восполняет.

СЛОВАРЬ И ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКАЯ ТРАДИЦИЯ

Первый русско-еврейский словарь О. М. Лифшица вышел в 1869 году, когда литературный идиш только складывался, и отражает не литературный язык, а народную речь украинского диалекта еврейского языка, включая разнообразную терминологию ремесел того времени. В этом смысле словарь не утратил своего значения и сегодня. Менее интересен вышедший в 1909 г. словарь Дрейзина. Глубокие изменения в языке, то новое, что привнесли в лексику и фразеологию идиша творчество классиков еврейской литературы и бурно развивающаяся публицистика, не нашли еще отражения в этом словаре.

После Великой Октябрьской социалистической революции, открывшей доступ к знаниям для трудящихся масс евреев, создание современного русско-идиш словаря стало актуальнейшей задачей деятелей советской еврейской культуры.

Большую пользу принес маленький русско-еврейский словарь для начальной школы (ред. Э. Фалькович), вышедший в 1941 г. в Москве.

Еще до Великой Отечественной войны авторами настоящего словаря, в то время научными сотрудниками Кабинета советской еврейской литературы, языка и фольклора АН УССР, была начата работа по составлению русско-идиш словаря, и к 1949 г. был подготовлен первый черновой вариант рукописи. Но смерть ответственного редактора — видного лингвиста, члена-корреспондента АН УССР, доктора филологических наук профессора И. Г. Спивака надолго прервала дальнейшую работу.

Спустя два десятилетия первоначальный вариант рукописи уже не мог служить основой русско-идиш словаря, отвечающего современным требованиям. За эти годы словарный состав русского и еврейского языков пополнился большим количеством новых слов и выражений, и словник, составленный на основе толкового словаря русского языка под редакцией проф. Д. Н. Ушакова, во многом устарел. Уже одно это потребовало бы серьезной переработки рукописи. Устарела и сама система словаря, сводившаяся, как и во всех упомянутых выше русско-еврейских словарях, к формуле: слово — перевод (или набор переводов) и почти лишенная лексикографического аппарата. Как и старые русско-еврейские словари, первоначальный вариант словаря был рассчитан на читателя, активно владеющего еврейским языком.

Назрела необходимость в словаре, который мог бы служить полезным справочным пособием и для переводчика, хорошо знающего литературный еврейский язык, и для самого широкого круга читателей, в том числе и для начинающих изучать идиш.

Новые задачи потребовали не переработки, а создания совершенно нового словаря. Только в 50—60 гг. появились такие важнейшие лексикографические источники, как „Словарь русского языка“ АН СССР в 4-х томах Москва, 1957—1961 гг., „Словарь русского языка“ С. И. Ожегова, Москва, 1964 г. и 1972 г., „Словарь современного русского литературного языка“ АН СССР в 17 томах, последний том которого вышел в 1965 г., первые тома многотомного толкового словаря Great Dictionary of the Yiddish Language, New York v. I 1961, v. II 1966, N. Stutchkoff. Thesaurus of the Yiddish Language, New York, 1950, U. Weinreich. Modern English-Yiddish and Yiddish-English Dictionary, New York, 1968. Использование этих словарей стало важной предпосылкой для осуществления поставленной задачи.

Тот же коллектив авторов под руководством кандидата филологических наук М. А. Шапиро подготовил словарь нового типа. Предлагаемый вниманию читателя словарь — первый русско-еврейский словарь, опирающийся на русский язык как язык межнационального общения, знакомящий читателя со всеми аспектами современного литературного еврейского языка на основе детальной разработки значений русских слов, подробной информации о русском и еврейском слове, сопоставления характерных примеров словоупотребления в русском языке и их соответствий в литературном идише.

Поскольку язык идиш распространен во многих странах мира и зарубежная еврейская общественность внимательно следит за советскими изданиями, были учтены интересы зарубежного читателя. Словарь позволяет читать в оригинале русскую публицистику, а также художественную и научно-популярную литературу средней трудности. Словарь написан в традиционной манере большинства советских русско-иностранных словарей. Здесь традиционность формы — методический прием, призванный облегчить читателю трудность усвоения сложного языкового материала.

СЛОВНИК

Настоящий словарь является первым русско-идиш словарем значительного объема и самым полным из них. В основу словника легли новейшие толковые и фразеологические словари русского языка, широко использовались современная художественная литература и, особенно, центральная советская печать.

Стремление авторов возможно полнее отразить в словаре современное состояние русского литературного языка сочеталось со строгим отбором русского лексического и фразеологического материала, продиктованным жесткими рамками объема словаря.

В словарь не вошли областные слова и жаргонизмы, а из устаревших слов даются только такие, которые широко представлены в русской классической литературе. В словаре отсутствует узкоспециальная терминология, но словник отразил влияние научно-технической революции на быт и язык нашего общества. Некоторые новые слова и выражения, а также новые значения слов из области кибернетики, космонавтики, электроники и других новых областей науки, ставшие благодаря средствам массовой информации общеупотребительными, включены в словарь (лазер, луноход, запоминающее устройство и т. д.)

Производные слова, легко образуемые по продуктивным моделям, даются в словаре с большими ограничениями. Абстрактные имена существительные со значением качества и свойства, образованные от прилагательных при помощи суффиксов **-ость**, **-есть**, и со значением действия, образованные от глагола без суффиксов и с суффиксами **-ние**, **-тие**, приводятся в словаре, если они очень употребительны или приобретают предметное значение. Например, 'нелепость' дается ('сказать нелепость'), а 'некрасивость' нет; 'понимание' дается, а 'подразумевание' нет и т.п.

Из уменьшительных существительных даются только такие, которые помимо уменьшительного имеют другие значения

но́сик *м* 1. **נעזל ז ־עך**; 2. (*у чайника*) **פּיסקל ז ־עך**

Имена прилагательные со значением ослабленного качества с суффиксами **-оватый**, **-еватый**, притяжательные прилагательные с суффиксами **-ин**, **-ов** (типа дядин, дедов), уменьшительные прилагательные (холодненький, легонький) в словаре не даются. За редкими исключениями не вошли в словарь прилагательные, образованные от названий городов.

Качественные наречия, соотносительные с прилагательными, даются в случае большой употребительности или при наличии у них значений, отличных от значений прилагательного.

Глаголы на **-ся**, имеющие только значение страдательного залога, в словаре не даются.

При включении в словарь словосочетаний и фразеологизмов наряду с их употребительностью принималась во внимание сложность перевода этих выражений на идиш. Поэтому в словарных статьях заметное место занимают примеры, требующие небуквального перевода с использованием слов, оборотов и форм, которых нет в переводе заглавного слова. (Это иллюстрируется в разделе „Материал языка идиш".)

МАТЕРИАЛ ЯЗЫКА ИДИШ

Наряду с отбором наиболее нужных и характерных русских слов и выражений главное внимание при составлении словаря уделялось их переводу, подысканию семантически, стилистически и идиоматически адекватных эквивалентов в идише. Только в исключительных случаях при переводе использовались толкования. В частности,

когда русское слово или выражение не имеет устойчивого общепринятого перевода (некоторые неологизмы, спортивные термины);

когда перевод русской или советской реалии представляет собой транскрипцию и нет уверенности, что эта реалия достаточно известна зарубежному читателю, перевод сопровождается кратким толкованием или пояснением на идише.

нали́м *м* **נאַלים ם ־ען (פֿיש)**

нахи́мовец *м* **נאַכימאָווען ם ··ווצעס, אַ שילער פֿון אַ נאַכימאָוו־(פּלאַט־)שול**

При значениях заглавных слов даются их наиболее точные, но не единственно возможные эквиваленты. Переводы содержащихся в статьях примеров дают представление о других практически важных способах пере-

дачи соответствующих значений в идише. Так в статье

неразлу́чный **אוֹמצעשײדלעכער...**

пример ‘неразлучные друзья’ переводится не только буквально **אוֹמצעשײדלעכע פרײַנט**, но и фразеологизмом **אן אויג מיט א ברעם**, а в статье

необяза́тельный 1. **ניט אוֹמבאדינגט נײטיקער ...**

‘это необязательно’ переводится **דאָס איז ניט קיין מוֹז־זאך; ס׳איז לאוו דאפקע**.

Характер перевода того или иного слова на идиш, учет степени трудности во многом предопределили всю структуру словарных статей. Так как у большинства интернационализмов все значения в обоих языках совпадают, переводятся на идиш одним и тем же словом, никаких трудностей в переводе не вызывают, то заглавные слова ‘номер’, ‘операция’, ‘орган’ и т.п. даются без деления на значения. В этих случаях не дается также никакой особой пометы типа *в разн. знач.*, её пришлось бы давать слишком часто, но зато всюду, где возможно, наглядно иллюстрируется многозначность таких слов. При переводе имен действия на **-ция** аналог с суффиксом **־ציע** всегда подразумевается, но процессуальность передается субстантивированным инфинитивом и моделью с суффиксом **־ונג**.

Всюду, где возможно, русское заглавное слово переводится той же частью речи в идише. Однако относительные прилагательные русского языка не всегда имеют эквивалент — прилагательное в идише, либо могут переводиться не только прилагательным. Здесь наиболее типичны следующие способы перевода:

а) русскому прилагательному соответствует компонент сложного существительного

переплёт||ный **אײַנבינד־; ~ный цех אײַנבינד־צעך m**

б) русскому прилагательному соответствует предложная конструкция

парчо́вый **בראָקאָט־, בראָקאָטענער; פֿון בראָקאָט, פֿון פּארטשא** *после сущ.*

непоси́льный **שווערער; צו שווער איבער די קױכעס** *после сущ.*

в) русскому прилагательному соответствует инфинитивная конструкция

незамени́мый **אוֹמפארבײַטלעכער; ניט צו פאר־בײַטן** *после сущ.*

г) русскому прилагательному соответствует придаточное предложение

непосе́дливый **(וואָס קען ניט אײַנזיצן (אף קיין אָרט** *после сущ.*

Источником приводимых в словаре переводов служили известные произведения классической и современной еврейской литературы, советская и зарубежная печать на идише, а также авторитетные словари. Заметное влияние на содержание и форму еврейской части словаря оказала практика литературно-художественного журнала „Советиш геймланд“, органа Союза писателей СССР.

Как было уже сказано, в словаре даются только наиболее точные эквиваленты, к тому же в качестве переводов приводятся лишь употребительные, рекомендуемые для активного использования слова и обороты. Поэтому еврейская часть словаря не может дать полного представления о богатстве и многообразии идиша, что было бы возможно только в идиш-русском словаре очень большого объема или толковом словаре (типа Great Yiddish Dictionary, Ed. by Joffe and Mark).

Настоящий русско-идиш словарь отражает характерные черты современного еврейского языка в СССР, насколько это позволяют задачи и объем словаря.

Словарь задуман как нормативный. Диалектизмы в словаре не даются, однако лексика, диалектная по происхождению, но вошедшая в литературный язык, приводится в словаре. Приводятся и конкурирующие по употребительности фонетические дублеты (**טשיקאווע—ציקאווע, שטארצן—סטארטשען**).

В отношении устаревших слов авторы придерживались той же линии, что и в русской части. С новых позиций, отражающих сегодняшний языковой опыт, решается в словаре вопрос, что именно в еврейской лексике устарело. Руководитель авторского коллектива М. А. Шапиро считал заботу о культуре речи одной из главных задач словаря. Поэтому он решительно отверг всякое искусственное обеднение современного идиша.

Настоящий словарь расходится в трактовках с „Еврейско-русским словарем“ (С. Рохкинд, Г. Шкляр, Минск, 1941), где помета „устаревшее“ дана у большинства гебраизмов, в том числе у таких слов, как **מעכאבער** ‘автор’ (*литературного произведения*), **נעלעם ווערן** ‘исчезнуть, скрыться’, **נעסיע** ‘путешествие, поездка’ и многих других, которые сегодня употребляются всеми носителями языка.

Равным образом искажают объективную картину языка и пуристические тенденции иного толка, проявляющиеся у некоторых зарубежных авторов: смакование архаизмов, попытка вычеркнуть из словаря целые пласты лексики как „чуждые“ идишу, поскольку они отличаются от бытовой речи конца XIX — начала XX века, и заменить их вкусовым словотворчеством.

Словарь следует языковой норме идиша, основа которой сложилась в СССР в 20—30 годы. Но сложившимися можно считать только основные принципы, процесс нормализации отнюдь не был завершен, что особенно заметно в орфографии. Вышедшие почти одновременно (1940—1941 гг.) упомянутый выше „Еврейско-русский словарь“ и „Русско-еврейский словарь“ под редакцией Фальковича в написании слов расходятся с орфографическим словарем (1932 г.) и друг с другом, а выходящий с 1961 г. журнал „Советиш Геймланд“ значительно отличается по орфографии от этих словарей[1].

Вариативность литературной нормы идиша, особенно колебания в написании слов и в употреблении грамматического рода, крайне осложнили работу над словарем. Необходимо было выработать рекомендации для многочисленных случаев, где нормы нет, укрепить устоявшуюся норму и пересмотреть отдельные моменты, устаревшие с точки зрения современной практики. Настоящий словарь неизбежно становился фактором продолжающейся нормализации идиша в СССР, а не просто двуязычным словарем, хотя и не мог решить всех проблем.

[1] Последнее, впрочем, вполне естественно: за двадцать с лишним лет орфографические правила менялись и в твердо нормированном русском языке, с той существенной разницей, что изменения строго регулировались, коснулись небольшого числа совершенно определенных слов и каждое новое издание орфографического словаря русского языка строго регламентирует правила орфографии.

В ходе редактирования рукописи словаря постепенно складывалась система всесторонней нормализации, которая в самых общих чертах была изложена ее автором М. А. Шапиро на страницах журнала „Советиш Геймланд“ № 5 и № 9 за 1973 г. в двух больших теоретических статьях. В этих статьях он выступает сторонником жесткой нормы, четких формальных критериев, требует максимальной последовательности и унификации, допуская лишь минимум вариантов и исключений. Не все конкретные предложения, содержащиеся в этих статьях, были реализованы в словаре, но словарь отразил направление творческих поисков М. А. Шапиро.

Предложенные решения и некоторые нововведения имеют целью дальнейшую нормализацию идиша в СССР, облегчение овладения языком, исправление неточностей, утверждение единства литературного идиша, так как одновременно сокращается число несущественных расхождений с практикой других стран.

Приведем несколько примеров, отличающих данный словарь от других советских изданий.

1) Словарь ограничивает сферу употребления графически неудобного буквосочетания ־ייי־. Оно сохраняется у прилагательных, образованных от основ, оканчивающихся на יי: אלערלייייק, אידיייש и т.п. Во всех остальных случаях дается написание ־עי־: פּעיקײַט, אייראָפּעיִש, העברעיִש. Такое написание издавна практиковалось советскими изданиями, פּעיִקער зафиксировано в русско-еврейском словаре под ред. Фальковича. Но до сих пор нет единообразия и часто встречается не вызванное фонетической необходимостью написание פּייִקער. Теперь более рациональное написание ־עי־ рекомендуется как норма. Такое же написание дается и в словарях, изданных в 60-х годах в США.

Закреплено написание יאָמטעוו, основанное на морфологическом принципе и вытеснившее в последние годы зафиксированное в словарях, основанное на фонетическом принципе יאָנטעוו.

Вводится принятое повсеместно за рубежом написание ווייטיק, более обоснованное, чем употребляющееся у нас ווייטעק. Одинаковая позиция гласного в слоге, восходящему к немецкому компоненту tag — dag, требует унифицированного орфографического выражения. Если мы пишем זונטיק, מיטיק и перестали писать ווייטאָג, то должны писать ווייטיק.

По тем же причинам можно согласиться с принятым в ряде иностранных словарей „евреизированным“ написанием טעפּעך. Если Rettich дало רעטעך, то Teppich *должно было* дать טעפּעך. Но רעטעך ‘редька’ было очень употребительным в народной речи, а ограниченная употребительность טעפּיך ‘ковер’ способствовала сохранению „немецкого“ оформления. Написание טעפּיך подчеркивает экзотичность слова, чуждость обозначаемого понятия еврейскому быту. Такая орфография выглядит архаичной и может использоваться в целях стилизации.

Восстановлено старое написание באנג, действующее в других странах. באנג טאָן вместо באנק позволяет сократить число омонимов и избежать нежелательных ассоциаций. К тому же оглушение конечного ג после נ для идиша нехарактерно.

Несколько изменено написание сложных существительных через дефис на основе принципов, уже ранее выдвинутых в литературе, развитых и дополненных при работе над словарем. Дефис между компонентами рекомендуется, если общее число слогов больше трех, а также перед немым א (גרונט־אײַז), при скоплении согласных, для предотвращения ошибок в чтении (••טש••, ••ט־ש••), при одинаковых согласных на стыке компонентов (מוז־זאך). Автор рекомендует писать через дефис и сложные существительные, у которых один компонент — гебраизм, а другой нет.

Сделана попытка дифференцировать написание слов с ניט для того, чтобы более тонко передавать смысловые оттенки. Здесь напрашивается аналогия со слитным и раздельным написанием русского „не“. ניט пишется раздельно при собственно отрицании и при противопоставлении. В других случаях (наличие отрицательного качества, неполнота качества или действия и т.п.) вводится написание через дефис: ניט גוט ‘не хорошо (,а плохо)’, ‘не как следует’ — ניט־גוט ‘нехорошо’ (*об ощущении дурноты*). Применительно к высказыванию и т.п. ניט דערזאָגטער ‘незаконченный’, ‘прерванный на полуслове’, а ניט־דערזאָגטער ‘содержащий в себе недоговоренность, недомолвку’. М. А. Шапиро предлагал писать ניט через дефис в глаголах, соответствующих русским глаголам с **недо-**, что было бы использовано для различения смысла: ניט דערעסן ‘не надоедать’ — ניט־דערעסן ‘недоедать’; ניט דערהערן ‘не дослушать’; ‘не расслышать’ — ניט־דערהערן ‘быть тугоухим’. Но это нововведение не встретило поддержки и от него пришлось отказаться.

Новые зарубежные словари занимают примерно такую же позицию в написании ניט, что и М. А. Шапиро.

2) В грамматике основные рекомендации словаря направлены на преодоление множественности вариантов и колебаний в употреблении форм имен существительных.

Последовательно различается форма множественного числа существительных на ־ער и ־אָר. От существительных, обозначающих орудие действия, множественное число образуется при помощи суффикса ־ס: טראַקטאָרס ‘трактора’, גענעראַטאָרס ‘генераторы’, קילערס ‘охладители’ и т.д. У большинства слов на ־ער, обозначающих деятеля, форма множественного числа совпадает с единственным: די אַרבעטער ‘рабочие’, די שרײַבער ‘писатели’ и т.д. Таким образом, некоторые еврейские омонимы можно различить по способу образования множественного числа:

ед. געבער *мн.* געבערס ‘датчик’ (*прибор*) — *ед.* געבער *мн.* געבער ‘(охотно) дающий’.

У существительных на ־(אַט)אָר, обозначающих деятеля, дается унифицированная форма множественного числа с ударением на ־אָרן: *ед.* נאָוואַטאָר — *мн.* נאָוואַטאָרן ‘новаторы’ и т.д. По форме множественного числа различаются еврейские омонимы *ед.* קאָנסטרוקטאָר *мн.* קאָנסטרוקטאָרן ‘конструктор’ (*профессия*) — *ед.* קאָנסטרוקטאָר *мн.* קאָנסטרוקטאָרס ‘конструктор’ (*игра*).

Исправлена укоренившаяся ошибка в употреблении рода существительных צעטל и אַרטיקל, вызванная не-

правомерным отождествлением конечного ־ל (ср. דער ארבל, דער פויגל и др.) с уменьшительным суффиксом. У צעטל, ארטיקל в словаре указан мужской род. Во всех зарубежных изданиях эти слова всегда употребляются как существительные мужского рода.

Отражена тенденция, отчетливо наметившаяся в литературном, особенно в письменном, идише: существительные, оканчивающиеся на ударный гласный из числа новых заимствований, относятся к мужскому роду. Напомним, что קאַפּע приводится как слово мужского рода и в «Еврейско-русском словаре» (Минск, 1941), и в словаре Вайнрайха (Нью-Йорк, 1968). Существительные такого же типа с безударным гласным на конце обычно женского рода.

Последовательно различается род имен существительных с суффиксами ־ניש. Необходимость такого разграничения высказывалась многими грамматистами. Существительные, образованные при помощи суффикса ־ניש от основ прилагательных, даются как слова женского рода: די פינצטערניש, די טריקעניש. Существительные, образованные от глагольных основ и не имеющие формы множественного числа, даются как существительные среднего рода: דאָס האווענيש и т.п. Существительные, образованные от глагольных основ, обозначающие счетные предметы, единичные акты и употребляющиеся как в единственном, так и во множественном числе, за немногими исключениями даются как существительные женского рода די געשעעניש, די באגעגעניש, т.е. так, как это практикуется советскими изданиями. В последнем случае зарубежные словари указывают оба рода, либо считают женский род уместным преимущественно в разговорной речи.

Уделено внимание морфологическому своеобразию прилагательных с основой на ־ע, у которых в именительном и винительном падежах совпадают формы среднего, женского рода и множественного числа. В результате выравнивания, особенно в живой речи, эта форма переносится на дательный падеж и мужской род, т.е. גוואל-דאָוונע, טשיקאווע и т.п. иногда употребляются как неизменяемые. Эти прилагательные выделены из общей массы при помощи специальной пометы: (מאָדנע(ר *тж. неизм.*

3) Трактовка некоторых явлений лексики и стилистики в словаре более точная и гибкая, чем в старых словарях, как показывает приведенный выше пример с употреблением пометы *уст.*, и явилась результатом тщательного анализа современной еврейской литературы.

В словарь вошли отдельные слова, отмеченные в толковом словаре Great Yiddish Dictionary как неологизмы, но настолько органичные и получившие широкое распространение, что их новизна уже не очень ощущается. Например, ס׳אָוונט ‘вечереет’ (ср. исконное ס׳טאָגט ‘светает’). Помета *неол.* (неологизм) в этом случае не ставилась.

Впервые в русско-идиш словаре уделено достаточное внимание стилистической окраске слов и выражений и используются разнообразные стилистические пометы. Номенклатура помет и принцип их применения такие же, как в большинстве русско-иностранных словарей среднего объема (ср. טויגן אף קאַפּאָרעס *разг.*, ביטל *уст.* (*ванна*), האר *высок.*, שקיע *поэт.*, פריץ *ирон.* (*о новичке*) и т.д.).

Особо следует остановиться на двух пометах, использование которых в настоящем словаре несколько специфично. Помета *разг.* в переводе характеризует абсолютную стилистическую окраску еврейского слова, т.е. употребляется так же, как в русской части.

но́венький 1. נײַנקער; שפּאָגל־נײַער *разг.*

Но кроме того, *разг.* дается при русизмах, не вошедших в лексику литературного идиша. В непринужденной обиходной речи эти слова, обозначающие нейтральные понятия, в том числе специальные термины, очень часто употребляются вместо одинаковых по значению еврейских слов.

ве́домость *ж* ... платёжная ~ *бухг.* ־אויסצאָל־ליסטע ‖; ווע́דאָמאָסט ‖ *разг.*

Здесь помета *разг.* характеризует весь фон речи, речевую ситуацию.

По́мета *книжн.* встречается у очень небольшого числа переводов и тоже употребляется в разных случаях. Например, она используется у слов, хорошо известных советскому читателю по иностранной еврейской литературе и малоупотребительных в СССР.

обще́ственн‖ый ... ~ое мне́ние ־די געזע́לשאפטלע־כע מײנונג; ‖ אָפּיניע *книжн.* (ср. английское opinion, польское opinia).

Кроме того, эта помета дается у слов с налетом старинной „книжной учености“ (לאמדאָניש). Использование одной и той же стилистической пометы у столь разных элементов лексики оправдано тем, что при всем отличии колорита их объединяет некая утрированная „интеллигентность“, именно книжность.

* * *

В словаре широко использовались результаты как опубликованных, так и неопубликованных исследований М. А. Шапиро, в частности, материалы, которые должны были войти в его докторскую диссертацию о категории рода имени существительного в идише. До последнего дня своей жизни М. А. Шапиро самоотверженно работал над словарем, вносил дополнения и исправления, одновременно продолжая разрабатывать и совершенствовать свою систему нормализации идиша. К сожалению, эта работа осталась незавершенной, многие замыслы неосуществленными, многие вопросы открытыми (акцентуация и правописание сложных прилагательных и др.). Это не могло не отразиться на последовательности словаря.

Корпус словаря составили кандидаты филологических наук Р. Я. Лернер (буквы К—П), Е. Б. Лойцкер (буквы Г—И), М. Н. Майданский (буквы А—В) и М. А. Шапиро (буквы Р—Я, все служебные слова). В приложении к словарю публикуется очерк Э. М. Фальковича „О языке идиш“, в основу которого положена статья автора из сборника „Языки народов СССР“, т. I, М., 1966.

Очерк содержит краткие систематические сведения по грамматике и словообразованию современного идиша, явления еврейского языка сопоставляются с русским языком. Он особенно необходим начинающим изучать идиш, поскольку сведения о еврейской графике, правила чтения включены в очерк. Но он содержит полезные исторические и лексикологические справки, которые интересны и для читателей, хорошо говорящих на идише. В словаре даются также грамматические таблицы, составленные М. А. Шапиро.

Труд авторов завершил М. Я. Шульман, проделавший большую работу по унификации еврейской части и заключительному редактированию уже непосредственно перед выходом словаря в свет.

Корпус словаря предваряется статьей „О пользовании словарем", списками условных сокращений и обозначений. Поскольку настоящий словарь имеет свои специфические условности и технические приемы, читателю, даже имеющему большой опыт в работе со словарями, без предварительного ознакомления с этими материалами пользоваться им было бы весьма затруднительно. Затруднения может вызвать сам процесс чтения, поскольку еврейский текст читается как продолжение русской части словарной статьи.

За время работы над словарем авторы и редакция получили множество писем, свидетельствующих об интересе широких читательских кругов к этому изданию. Поскольку русско-идиш словарь такого типа в Советском Союзе выходит впервые, а проблемы, вставшие перед его создателями, чрезвычайно сложны, он не может не содержать спорных моментов и быть свободным от недостатков. Редакция примет к сведению все замечания читателей и постарается использовать их для улучшения следующих изданий словаря.

ОСНОВНЫЕ ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКИЕ ИСТОЧНИКИ

Словарь русского языка. В 4-х т. М., ГИС, 1957—1961

Словарь современного русского литературного языка. В 17-ти т. М.; Л., Наука, 1950—1965

Ожегов С. И. Словарь русского языка/ Под ред. Н. Ю. Шведовой. Изд. 9-е, испр. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1972

Толковый словарь русского языка/ Под ред. Д. Н. Ушакова. М., ГИС, 1935—1940. Т. 1—4

Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка. М., ГИС, 1956. Т. 1—4

Орфографический словарь русского языка. 13-е изд., испр. и доп. М., Русский язык, 1974

Русское литературное произношение и ударение. Словарь-справочник/ Под. ред. Р. И. Аванесова, С. И. Ожегова. М., ГИС, 1959.

Словарь иностранных слов/ Под ред. Ф. Н. Петрова и др. 6-е изд., переработ. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1964

Новые слова и значения. Словарь-справочник по материалам прессы и литературы 60-х годов/ Под ред. Н. З. Котеловой, Ю. С. Сорокина. М., Сов. Энциклопедия, 1971

Краткий словарь трудностей русского языка. Для работников печати. М., Изд-во Моск. ун-та, 1968

Трудности словоупотребления и варианты норм русского литературного языка. Словарь-справочник. Л., Наука, 1974

Фразеологический словарь русского языка/ Сост. Л. А. Войнова и др.; Под ред. А. И. Молоткова. М., Сов. Энциклопедия, 1967

Александрова З. Е. Словарь синонимов русского языка/ Под ред. Л. А. Чешко. 2-е изд., стереотип. М., Сов. Энциклопедия, 1969

Жуков В. П. Словарь русских пословиц и поговорок. 2-е изд., стереотип. М., Сов. Энциклопедия, 1967

Русско-английский словарь/ Под общ. рук. А. И. Смирницкого. 9-е изд. М., Сов. Энциклопедия, 1971

Русско-английский словарь/ Сост. А. М. Таубе и др. 2-е изд., стереотип. М., Сов. Энциклопедия, 1966

Щерба Л. В., Матусевич М. И. Русско-французский словарь. 7-е изд., стереотип. М., ГИС, 1959

Русско-немецкий словарь/ Под ред. А. Б. Лоховица, А. А. Лепинга, Н. П. Страховой. 6-е изд., испр. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1965

Русско-эсперантский словарь/ Сост. Е. А. Бокарев и др. М., Сов. Энциклопедия, 1966

Ногейра Х., Туровер Г. Я. Русско-испанский словарь. 2-е изд., стереотип. М., Русский язык, 1974

Майзель Б. Н., Скворцова Н. А. Русско-итальянский словарь. 2-е изд., испр. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1973

Корлэтяну Н. Г., Руссев Е. М. Русско-румынский словарь. 2-е изд., перераб. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1967

Лифшиц О.-М. Русско-новоеврейский словарь. Житомир, 1868—1869

Лифшиц О.-М. Еврейско-русский словарь. Житомир, 1876

Дрейзин И. Полный русско-новоеврейский словарь с прибавлением иностранных слов, вошедших в состав русской речи. 5-е изд., испр. и доп. Варшава, Н.Г. Закс, 1909

Русско-еврейский словарь. Для нач. школы/ [Ред. Э. Фалькович]. М., ОГИЗ; Дер Эмес, 1941

Рохкинд С., Шкляр Г. Еврейско-русский словарь. Минск, Изд-во АН БССР, 1941

Русско-еврейский правовой и административный словарь/ [Отв. ред. И. Г. Спивак]. Киев, Изд-во АН УССР, 1941

(Ниже при еврейских названиях источников указан перевод)

אָרטאָגראַפֿישער ווערטערבוך. מעלוכע־פֿאַרלאַג «דער עמעס», מאָסקווע, 1932

Краткий орфографический словарь. М., Дер Эмес, 1932

געאָגראַפֿישע טערמינאָלאָגיע. קיעוו־כאַרקאָוו, 1936

Географическая терминология. Киев; Харьков, 1936

גרויסער ווערטערבוך פֿון דער יידישער שפּראַך. רעד. יודא א. יאָפֿע און יודל מארק, ב. I, ניו־יאָרק, 1961, ב. II, ניו־יאָרק, 1966

Большой словарь еврейского языка/ Под ред. Й. Иоффе; Й. Марка. Нью-Йорк, 1961—1966. Т. 1—2

הארקאווי א. יידיש־ענגליש־העברעאישער ווערטערבוך. ניו־יאָרק, 1925

Гаркави А. Идиш-англо-древнееврейский словарь. Нью-Йорк, 1925

הארקאווי א. ענגליש־יידיש און יידיש־ענגליש ווערטערביכל. ניו־יאָרק, 1898

Гаркави А. Карманный англо-еврейский и еврейско-английский словарь. Нью-Йорк, 1898

זארעצקי א. יידישע לינגוויסטישע טערמינאָלאָגיע. (אין «פראגן פֿון יידישער שפּראַך» מאָסקווע, 1938)

Зарецкий А. Еврейская лингвистическая терминология. — В сб. Вопросы еврейского языка, М., 1938)

סטוטשקאָוו נ. דער אוצר פֿון דער יידישער שפּראַך. ניו־יאָרק, 1950

Стучков Н. Сокровищница еврейского языка. Нью-Йорк, 1950

— ח. ספּיוואַק און יהואש. אידיש ווערטערבוך. ניו־יאָרק, 1926

Х. Спивак и Йехойош. Еврейский словарь. Нью-Йорк, 1926

כעמישע טערמינאָלאָגיע. מינסק, 1927

Химическая терминология. Минск, 1927

מאטעמאטישע טערמינאָלאָגיע. קיעוו—כארקאָוו, 1935

Математическая терминология. Киев; Харьков, 1935

פֿיזישע טערמינאָלאָגיע. מינסק, 1932

Физическая терминология. Минск, 1932

קאזאקעוויטש ה. נאָמענקלאטור פֿון פֿייגלען. (אין «די יידישע שפּראַך» 6—5№, 1927 און 1—5№, 1928)

Казакевич Г. Номенклатура названий птиц. — Еврейский язык, 1927, № 5, 6 и 1—5, 1928)

Bernstein I. Jüdische Sprichwörter und Redensarten. Warschau, 1908

Daum E., Schenk W. Russisch-deutsches Wörterbuch. Leipzig, 1966

Gruss N., Kerner S. Dictionnaire Yiddish-Français. Paris, 1982

Kogos F. A. Dictionary of Yiddish Slang and Idioms. New York, 1967

Mark Ar. Pełny słownik polsko-żydowski. Warszawa, 1929

Strack H.L. Jüdisches Wörterbuch. Leipzig, 1916

Weinreich U. Modern English-Yiddish and Yiddish-English Dictionary. New York 1968

Wolf S.A. Jiddisches Wörterbuch. Mannheim, 1962

О ПОЛЬЗОВАНИИ СЛОВАРЕМ

I Общие сведения о статьях словаря

1. Словарные статьи расположены в строго алфавитном порядке заглавных слов.

2. Статья может быть представлена:

а) отдельным заглавным словом;

б) рядом заглавных слов, непосредственно следующих друг за другом по алфавиту, имеющих одинаковый перевод и стилистическую окраску

где́-либо *нареч.*, **где́-нибудь** *нареч.* **וווּ־ניט־איז, וווּ־עס־איז**

насы́пать *сов.*, **насыпа́ть** *несов.* **1. *אָנשיטן…**

в) частью сочетания, не функционирующей в качестве слова вне этого сочетания. В этом случае заглавное слово дается с двоеточием, после него следует все сочетание и эквивалент этого сочетания в идише

зги: не ви́дно ни ~ **א פּינצ־טערניש — כאָטש די אויגן זיך אַרויסצונעמען ,ס'איז שטאָקפינצטער**

3. Слова с общим корнем могут объединяться в одно гнездо, если они следуют друг за другом по алфавиту. В первом слове такого гнезда параллельками (||) отделяется часть слова, общая для всех слов, включенных в гнездо. В остальных словах гнезда общая часть слова заменяется тильдой (~).

насле́д||ник *м* (**יאָרשים .מצ**) **יורש מ**; **~ница** *ж* **יורשטע װ ־ס**; **~ный…**

Словарные статьи, объединенные в гнездо, отделяются друг от друга точкой с запятой, как показано выше.

4. Внутри словарной статьи, в частности в примерах, тильда заменяет:

а) заглавное слово или его основу

зал *м* **זאַל[מ ־ן**; зри́тельный ~ **צושויער־זאַל מ ־ן**; читальный ~ **לייענזאַל מ ־ן**

замира́ние *с*: с ~м се́рдца **מיט האַרץ־ציטערן**

б) каждое из заглавных слов одной статьи

насы́пать *сов.*, **насыпа́ть** *несов.* **1. *אָנשיטן**; (*сверху́*) **אַרופשיטן***; ~ мешо́к …

в) любую часть заглавного слова до параллелек

закры́||ться *сов.* **1. פאַרמאַכן זיך, צומאַכן זיך**; дверь ~лась **די טיר האָט זיך פאַרמאַכט**

земледе́||лец *м* …; **~лие** *с* …; **~льческий …**

Гнездование принято в словаре исключительно ради экономии места, и параллельки не обязательно совпадают с границей морфемы.

5. Омонимы даются отдельными статьями и отмечаются светлыми арабскими надстрочными цифрами

грана́т[1] *м бот.* **מילגרוים מ ־ען**

грана́т[2] *м мин.* **גראַנאַט מ ־ן, גאַרנעט מ ־ן**

грести́[1] *несов.* (*вёслами*) **רודערן**

грести́[2] *несов.* (*граблями*) **שאַרן**

6. Отдельными статьями на своем алфавитном месте даются супплетивные формы

ему́ *дат. от* он *и* оно́

шёл *прош. вр. 3 л. ед. ч. от* идти́

7. Соотносительные глаголы совершенного и несовершенного вида, следующие друг за другом по алфавиту и имеющие одинаковый перевод, даются в одной статье через запятую

нащу́пать *сов.*, **нащу́пывать** *несов.* **אָנטאַפּן**; *перен. т ж.* **אָנשמעקן**

8. Если глаголы, составляющие видовую пару, не следуют друг за другом по алфавиту, то они образуют отдельные статьи. При этом подробная семантическая характеристика приводится в статье совершенного вида, а несовершенный вид дается на своем алфавитном месте с ссылкой на совершенный вид

начина́ть *несов.* **1.** *см.* нача́ть

Исключение составляют случаи, когда глагол чаще употребляется в несовершенном виде. В таких статьях перевод дается при более употребительном слове

излуча́ть *несов.* **אויסשטראַלן…**

излучи́ть *сов. см.* излуча́ть

Кроме того, по техническим соображениям подробная семантическая характеристика приводится при **брать** и **броса́ть**, а не при **взять**, **бро́сить**.

9. Если переводы неодинаковые, совершенный и несовершенный вид глагола приводятся как разные вокабулы: каждый на своем месте со своим переводом

наста́ивать[1] *несов.* (на *предл.*; *стоять на своём*) (אויף) **באַשטיין*…**

настоя́ть[1] *сов.* (на *предл.*; *добиться чего-л.*) (אויף) **אויספירן, וואָס מע וויל ,באַשטיין***

10. При несовпадении объема значений у видовой пары глагола возможны два случая:

а) у несовершенного вида есть такое значение, которого нет у совершенного вида. Оно приводится отдельно со своим переводом, а совпадающие значения объединяются под одной цифрой с ссылкой на совершенный вид

перебира́ть *несов.* (*вин.*) **1.** *см.* перебра́ть; **2.** (*струны, клавиши*) (איבער) **דורכגיין* זיך מיט די פינגער**

находи́ться[1] *несов.* **1.** *см.* найти́сь; **2.** (*быть, пребывать*) **געפינען* זיך ,זיין***

насчи́тывать *несов.* **1.** *см.* насчита́ть; 2. (*содержать в себе какое-л. количество*) **ציילן**

б) какое-либо значение есть только у совершенного вида. В этом случае при несовершенном виде дается ссылка не на все слово, а только на отдельные значения, имеющиеся у обоих глаголов

перeи́грывать *несов. см.* переигра́ть 1, 3 (т.е. значение 2 есть только у 'переиграть' и нет у 'переигрывать')

11. Если все значения у видовой пары глаголов совпадают, но какое-либо из них очень характерно для несовершенного вида, то при глаголе несовершенного вида наряду со ссылкой на совершенный вид приводится пример, иллюстрирующий соответствующее значение

издава́ть[2] *несов. см.* изда́ть[2]; ~ за́пах *чего-л.* **הערן זיך [שמעקן] מיט עפּעס**

12. Глаголы на -ся даются на своем алфавитном месте по той же системе (см. п.п. 7—11). При этом глаголы, имеющие значение только страдательного залога и эквивалент в форме пассива, в словаре не даются.

13. Причастные обороты даются в статье глагола. Причастия выделяются в самостоятельную статью, когда переходят в прилагательные и существительные

влюблённый 1. פאַרליבטער, אײַנגעליבטער;... 3. *в знач. сущ.* ...

II Построение словарной статьи.

14. Общая схема расположения материала в словарной статье такова:

а) русское (заглавное) слово;

б) грамматическая характеристика заглавного слова;

в) семантическая и стилистическая характеристика заглавного слова;

г) эквивалент в идише (перевод);

д) грамматическая характеристика перевода;

е) стилистическая характеристика перевода;

ж) примеры, иллюстрирующие употребление заглавного слова.

Не все элементы обязательно присутствуют в каждой статье. Например, статья

небоскрёб *м* = **וואָלקנקראַצער מ** состоит из а), б), г), д). Но чаще встречаются более сложные случаи, требующие более детальной информации.

Ниже несколько подробней о каждом из элементов.

15. Заглавное слово выделяется полужирным шрифтом. Внутри статьи оно не повторяется, а полностью или частично заменяется тильдой (см. п. 4). Только заглавные слова, состоящие из одной-двух букв (я, он, да, предлоги: в, к, с и т.п.), тильдой не заменяются и повторяются внутри статей полностью светлым шрифтом. О форме заглавных слов см. также п. 2.

16. Текст статьи, заключенный в круглые скобки, является факультативным; его можно опустить, и правильность от этого не нарушится. Факультативный текст может представлять собой часть слова, в том числе одну букву, целое слово или несколько слов

нача́л||о *с* ... с ~а до конца́ **פֿונ(עם) אָנהייב ביז(ן) סאָף** т.е. можно употреблять и с определенным артиклем **...פֿונעם, ...ביזן** и без артикля **...פֿון, ...ביז**

нева́жный ... **אוּמבאַדײַט(נד)יקער** можно употреблять и **אוּמבאַדײַטיקער** и **אוּמבאַדײַטנדיקער**

греме́ть *несов.* 1. ... (гром) греми́т **ס'דונערט** и предложение 'гром гремит', и безличное предложение 'гремит' одинаково переводятся

невесо́мост||ь *ж* ... состоя́ние ~и **(דער צושטאַנד פֿון) אָנוואָגיקייט** не всегда обязательно употреблять **דער צושטאַנד**, в определенных контекстах **אָנוואָגיקייט** уже подразумевает 'состояние'.

В наиболее полной форме дается перевод заглавного слова, в примерах факультативная часть может отсутствовать.

обычн||о... **געווײנ(ט)לעך;**... ~ое явле́ние **א געוויינלעכע דערשײַנונג**

17. Варианты текста приводятся в квадратных скобках. Последние равнозначны слову *или*. Текст в квадратных скобках заменяет:

а) предшествующее слово

нела́дно ... тут что́-то ~ **דאָ איז עפּעס ניט גלאַט [ניט קעשער]** следует читать: **דאָ איז עפּעס ניט גלאַט** *или* **דאָ איז עפּעס ניט קעשער**

да́льше ... не ~ как [чем] вчера́

следует читать: не да́льше как вчера́ *или* не да́льше чем вчера́

б) предшествующий оборот или конструкцию

поня́тн||ый ... нам ~о ва́ше нетерпе́ние **אונדז איז פֿאַרשטענדלעך [מיר פֿאַרשטייען] אײַער אומגעדולד**

следует читать: **אונדז איז פֿאַרשטענדלעך אײַער אומגעדולד** *или* **מיר פֿאַרשטייען אײַער אומגעדולד**

неопла́тн||ый: ... я у вас [я пе́ред ва́ми] в ~ом долгу́

следует читать: я у вас в неопла́тном долгу́ *или* я пе́ред ва́ми в неопла́тном долгу́.

Для большей ясности служебные слова (артикль, отрицание, вспомогательный глагол, предлог) внутри скобок повторяются:

получи́ться *сов.* ... из неё полу́чится хоро́ший врач **פֿון איר וועט זיך באַקומען [וועט ווערן] א גוטער דאָקטער**

следует читать **פֿון איר וועט זיך באַקומען א גוטער דאָקטער** *или* **פֿון איר וועט ווערן א גוטער דאָקטער**

18. В целях экономии места некоторые однотипные сочетания заглавного слова даются в одном примере

включи́ть *сов.* ... ~ ра́дио, свет ***אײַנשליסן די ראַדיאָ, די שײַן** (вместо: ~ ра́дио ***אײַנשליסן די ראַדיאָ**; ~ свет ***אײַנשליסן די שײַן**)

III Ударение

19. На всех многосложных словах как русского текста, так и переводов указано ударение. В пояснениях ударение дается только для различения случаев типа (*реки́*) (*ре́ки*). Второстепенное или фразовое ударение не указывается.

20. Ударение на односложном слове ставится:

а) в русском тексте, когда оно переходит на предлог на́ двое, за́ город

б) в еврейском тексте, когда за словом следует безударный послелог **אין שול אַרײַן** и т.п. или где оно отличает частицу **צו** от омонима — безударного предлога

21. Два ударения (обычно на русском слове) означают, что правомерны оба варианта

тво́ро́г = (тво́рог *и* творо́г)

различи́ть... אוּנטערשײדן

22. Два ударения на еврейском сложном или производном слове означают, что под ударением находятся обе части слова

неопису́емый ...אוּמבאַשרײַבלעכער

Если же еврейское слово приводится с двумя ударениями, и одно из них падает на факультативную часть слова, заключенную в круглые скобки

под предводи́тельством... (אָנ)געפֿירט (פֿון) ...

это равносильно двум возможностям перевода с соответствующими ударениями, т.е. געפֿירט, אָנגעפֿירט

IV Грамматические сведения

23. Все заглавные слова, кроме прилагательных и числительных, снабжены пометами, указывающими на принадлежность к той или иной части речи.

24. Имена существительные в качестве заглавных слов даются в именительном падеже единственного числа. На принадлежность заглавного слова к этой части речи указывает обозначение рода в виде курсивной буквы *м* (мужской род), *ж* (женский род) и *с* (средний род), следующей непосредственно за заглавным словом

стол *м* ..., **рука́** *ж* ..., **окно́** *с* ...

25. Если у слова два рода и в обоих родах оно переводится одинаково, то оба рода указываются как в п. 24.

недотро́га *м и ж* ריר־מיך־ניט־אָן מ, וו

Если каждому роду соответствует другой перевод, указание на род стоит перед соответствующим переводом

недоу́чка *разг. м* האַלבגעבילדעטער מ ...טע; *ж* = האַלבגעבילדעטע וו

26. Если заглавное слово не имеет единственного числа, оно дается с пометой *мн.*

са́ни *мн.* שליטן מ ־ס

су́тки *мн.* מעת־לעת מ ־ן

Если слово чаще употребляется в форме множественного числа, оно приводится во множественном числе, а в скобках указывается единственное число с пометой рода.

невзго́ды *мн.* (невзго́да *ж*) שוועריקײַטן מצ., פּוראָניעס מצ., פּלאָגן מצ.

27. В тех случаях, когда существительное в разных значениях имеет различные формы множественного числа, при каждом значении в скобках светлым шрифтом указывается его множественное число

зуб *м* **1.** (*мн.* зу́бы) צאָן מ (מצ. צײן, צײנער); **2.** (*мн.* зу́бья; *у пилы и т.п.*) צײנדל ז ־עך;...

28. Если заглавное слово во множественном числе имеет такое значение, которого нет у этого существительного в единственном числе, это значение обычно приводится после всех значений единственного числа с пометой *мн.*

нача́ло *с* **1.** אָנהײב מ;... 2. (*реки́*) אױסקװאַל מ ־ן; **3.** *мн.* (*основы*) יעסױדעס מצ.

Если какое-либо значение чаще употребляется в форме множественного числа, оно дается с пометой *обыкн. мн.*

недочёт *м* ... **2.** *обыкн. мн.* (*недостаток*) פֿאַרכיסאָרן מ (מצ. כעסרױנעס), זען מ

29. Если какое-либо значение во множественном числе обычно не употребляется, оно приводится с пометой *тк. ед.*

нахо́д||ка *ж* ... **2.** *тк. ед.* געפֿינס ז, געװינס ז; для меня́ э́то настоя́щая ~ка...

30. На собирательное значение существительного указывает специальная помета *собир.*

детвора́ *ж собир.* קלײנװאַרג ז

31. При несклоняемых существительных указывается род и дается помета *нескл.*

пальто́ *с нескл.* מאַנטל מ ־ען

32. При еврейском существительном указывается род

מ — (מענלעך) мужской

וו — (װײַבלעך) женский

ז — (זאַכלעך) средний

В тех случаях, когда существительное орфографически оформляется не как одно слово (например, субстантивированный инфинитив возвратных глаголов, субстантивация целых словосочетаний и т.п.), род указывается определенным артиклем (курсивом)

лжесвиде́тельство *с* דאָס פֿאַלשע אײדעס זאָגן

33. Если существительное имеет два рода и они одинаково употребительны в советской еврейской литературе, указываются оба рода

кни́га *ж* ... ... בוך מ, ז

В других случаях колебания рода дается наиболее распространенная форма

пе́сня *ж* ליד וו ־ער, а не ז,

зако́н *м* געזעץ מ ־ן, а не ז и т.п.

34. Если переводом служит существительное в форме множественного числа, при нем дается помета מצ. — (מערצאָל)

мемуа́ры *мн.* זיכרױנעס מצ., מעמואַרן מצ.

35. При еврейском существительном рядом с пометой рода указывается способ образования формы множественного числа.

а) В тех случаях, когда множественное число образуется при помощи суффиксов, а корень слова не изменяется, приводится суффикс множественного числа

стол *м* טיש מ ־ן

мать *ж* מוטער וו ־ס

ребёнок *м* קינד ז ־ער

крестья́нин *м* פּױער מ ־ים, ־ן

т.е. существительное мужского рода טיש имеет форму множественного числа טישן, פּױער — פּױערן, פּױערים, существительное женского рода מוטער — множественное число מוטערס, а существительное среднего рода קינד — множественное число קינדער

б) Если форма множественного числа совпадает с формой единственного, на это указывает знак равенства (=)

предпринима́тель *м* = אונטערנעמער מ

я́блоко *с* = עפּל מ

в) В тех случаях, когда при образовании множественного числа происходит изменение корня, форма множественного числа приводится полностью в скобках

лес *м* 1. (מצ. וועלדער) וואלד מ
косá[1] *ж* (*причёска*) (מצ. צעפּ) צאָפּ מ
дéрево *с* 1. (מצ. ביימער) בוים מ
сосéд *м* (מצ. שכיינים) שאָכן מ
моря́к *м* (מצ. יאַם־לײַט) יאַם־מאַן מ

При этом неизменяемая часть слова заменяется отточием (..)

хвóйный ... ~ лес (מצ. ··וועלדער) נאָדלוואלד מ
(Отточие используется и в случае ..לײַט — ..מאַן)

г) Отточие заменяет часть слова (до последней согласной) в формах множественного числа еврейских субстантивированных прилагательных и причастий

рáненый *м* ··טע מ פּארוווּנדעטער,

а также в тех случаях, когда меняется ударение или огласовка суффикса

декламáтор *м* ..טאָרן מ דעקלאַמאַטאָר
порошóк *м* ... 2. (*лекарство*) ··שקעס מ פּראָשעק

36. Если существительное имеет две формы множественного числа, приводятся обе

крестья́нин *м* פּויער מ ־ים, ־ן
воротни́к *м* (מצ. ־ס, קעלנער) קאָלנער מ

37. Отсутствие указания на способ образования множественного числа означает, что существительное употребляется только в единственном числе или что множественное число малоупотребительно

наслéдственность *ж* װ יערושעדיקײַט

38. Имя прилагательное в качестве заглавного слова дается в полной форме именительного падежа мужского рода и, если оно переводится прилагательным, последнее дается также в форме мужского рода.

бéлый ווײַסער
тёплый וואַרעמער

Исключение составляют прилагательные, не употребляющиеся в мужском роде

берéменная ...

39. Если краткая форма прилагательного имеет самостоятельное значение, это значение приводится в общей статье со специальной пометой

мáлый 1. (*по величине, возрасту*) ...; 3. *тк. кратк. ф.* (*не впору*) ... (צו) קליין

40. Субстантивированные прилагательные даются в статье прилагательного как отдельное значение с пометой *в знач. сущ.* и с указанием рода

больнóй[1] 1. שלאַפער, קראַנקער; 2. *в знач. сущ. м* ··קע מ קראַנקער, (מצ. כאַלאָים) כוילע מ
глáвный ... 3. *в знач. сущ. с* דאָס איקער מ, וויכטיקסטע

41. Слова, являющиеся субстантивированными прилагательными по происхождению и характеру склонения, но ставшие полностью существительными, даются отдельной статьей как обычные существительные

жаркóе *с* ז געבראָטנס
столóвая *ж* 1. (*в квартире*) ־ן מ עסצימער; 2. (*общественная*) ־ן װ גאַרקיך

42. Краткие прилагательные в предикативном употреблении даются в той же статье, что и соответствующие наречия, но выделяются в отдельное значение с пометой *в знач. сказ.*

глубокó *нареч.* 1. ... 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז טיף; здесь ~ דאָ איז א טיף, דאָ איז טיף אָרט

43. Несклоняемые прилагательные в идише, образованные от географических названий, даются с пометой *неизм.*, а немногочисленные еврейские прилагательные с основой на ־ע, которые могут не менять свою форму по родам, числам и падежам, сопровождаются пометой *тж. неизм.*

москóвский מאָסקווער *неизм.*
пáсмурный 1. כמאַרנע(ר) *тж. неизм.; (о небе тж.)* פּארוואָלקנטער; 2. *перен.* באטריבטער; -סוֹם נע(ר) *тж. неизм.*

44. Помета *после сущ.*, следующая за переводом русского прилагательного, употребляется, когда эквивалентом служат конструкции, которые, в отличие от еврейского прилагательного, стоят после определяемого слова

неисчисли́мый אָנצאָליקער; אָן א צאָל *после сущ.*

45. Еврейские прилагательные, степени сравнения которых образуются с изменением корня, помечаются надстрочным кружком (°קלוגער, °שיינער). Список таких прилагательных приводится в конце словаря. Этот значок отсутствует у прилагательного в составе устойчивого словосочетания, при наличии отрицания (ניט קיין גרויסער באלן), во всех случаях, когда прилагательное обычно не изменяется по степеням сравнения.

46. Глагол в качестве заглавного слова приводится в форме инфинитива и сопровождается грамматическими пометами, характеризующими вид глагола: *сов.* (совершенный), *несов.* (несовершенный). См. примеры в п.п. 7—11.

При совпадении форм совершенного и несовершенного вида дается помета *сов. и несов.*

телеграфи́ровать *сов. и несов.* טעלעגראַפירן

Кроме того, у глаголов совершенного вида выделяется значение однократности

нахлы́нуть *сов.* אָנפלייצן,... *однокр.* *א פלייץ טאָן

47. Если значения глагола несовершенного вида соотносятся с различными глаголами совершенного вида, при соответствующем значении в скобках светлым шрифтом указана форма совершенного вида. Последняя одновременно поясняет значение (см. п. 65)

глáдить *несов.* 1. (*сов.* поглáдить; *ласкать*) גלעטן;
2. (*сов.* вы́гладить; *утюгом*) פּרעסן

48. Безличные глаголы и глаголы в безличном употреблении снабжены пометой *безл.*

светá||ть *несов. безл.:* светáет עס טאָגט...

49. Еврейские глаголы сильного и неправильного спряжения в форме инфинитива отмечены звёздочкой *. Соответствующие корневые глаголы сведены в таблицу, которая дается в конце словаря.

50. Сведения об управлении глаголов включены в систему пояснений, они используются как средство

уточнения лексического значения слова и, в отличие от чисто грамматических сведений, не приводятся систематически при каждом глаголе. В случае полного совпадения в русском языке и идише информация об управлении отсутствует. Нет специального указания на переходность глагола.

насы́тить *сов.* **אָנזעטיקן**; *хим. тж.* **סאַטורירן**
стимули́ровать *сов. и несов.* **סטימולירן**

51. Глагольное управление приводится:

а) если оно отличает один омоним от другого

запи́ть[1] *сов.* *(вин. тв.)* ***פֿארטרינקען**; ~ лека́рство водо́й...
запи́ть[2] *сов.* *(запьянствовать)*

б) если у разных значений глагола разное управление

состоя́ть *несов.* **1.** (из *род.; иметь в своём составе*) (פֿון) ***באַשטיין**; (*содержать в себе тж.*) ***אַנטהאַלטן**; ... **3.** (*быть, находиться*) ***זײַן**;...

в) во всех случаях расхождения в управлении русского глагола и его эквивалентов, например, когда русскому переходному глаголу соответствует непереходный глагол и наоборот

невзлюби́ть *сов.* *(вин.)* ***וואַרפֿן אַן אוּמכיין** (אַף)
перебира́ть *несов.* *(вин.)* ... **2.** (*струны, клавиши*) ***דורכגיין זיך מיט די פֿינגער** (איבער)

г) когда среди переводов русского глагола имеются глаголы с различным управлением

сторожи́ть *несов.* *(вин.)* ... **2.** (*подстерегать кого-л.*) **אויסקוקן**, (אַף, נאָך) **לאָקערן**

52. Иногда слабое управление указывается у переходных глаголов, а сильное нет, из соображений, изложенных выше (п. 50)

склони́ть *сов.* **1.** ***אָנבייגן**; ~ знамёна ... **2.** (к *дат.*) ***אײַנרעדן**, (צו) **נײגיק מאַכן**
(см. тж. п.п. 50 и 51 б)

53. Управление при заглавном слове дается, как в примерах п.п. 51 и 52, т.е. в скобках, предлог прямым шрифтом, а указание на падеж — курсивом.

Вместо указания на падеж приводится форма неопределенно-личного местоимения, когда для семантической характеристики значения заглавного слова или перевода важна одушевленность или неодушевленность объекта

насоли́ть *сов.* ... **3.** (*кому-л.*) *разг.* **אָנזאָליען**, **אָנשקאָדיען**
вы́нудить *сов.*, **вынужда́ть** *несов.* (*кого-л.*) ***צווינ־גען; נייטן**; (*что-л.*) ***ארויסצווינגען**, ***ארויסרײַסן**

54. Внутри статьи в составе сочетаний управление показано формой неопределенно-личного местоимения курсивом без скобок

настро́ить[2] *сов.* ... ~ *кого-л.* в по́льзу *кого-л.* **אופֿווירקן אף עמעצן לעטויוועס עמעצן**

55. В переводе глагольное управление дается в скобках курсивом, как показано в п. 51 б), г) и в). Прямопереходные глаголы приводятся без управления. См. п. 50.

56. М е с т о и м е н и е. При личных и притяжательных местоимениях и у местоимений, которые в разных значениях могут относиться к разным разрядам, укасывается разряд.

57. Как при заглавном слове, так и при переводе приводятся формы словоизменения

она́ *личн. мест.* (её; неё; ей, ней; е́ю, не́ю; ей, ней; (о) ней) **זי** (דאַט. איר, אַק. זי)
свой *м* (своя́ *ж*, своё *с*, свои́ *мн.*)
см. тж п. 6

58. С л у ж е б н ы е с л о в а . При п р е д л о г е указывается, каким падежом существительного он управляет

насчёт *предлог с род. п. разг.* **מיקויעך**...

59. Статья предлога, управляющего разными падежами, состоит из разделов, обозначаемых светлыми римскими цифрами с точкой. Раздел объединяет случаи употребления предлога с определённым падежом. Отдельные значения предлогов даются так же, как у знаменательных слов

с *предлог* I. *с род. п.* **1.** (*при обозначении места*) **פֿון**; ... **2.** (*при обозначении направления*) **פֿון**, **פֿון... זײַט**; ... II. *с вин. п.* **1.** (*приблизительно*) **אַן ערעך**, **קעגן**, **בא**; ... III. *с тв. п.* **1.** **מיט**; ...

60. У многозначных с о ю з о в иногда указывается характер смысловой связи

да[2] *союз* **1.** *соед.* **און**; ... **2.** *против.* **אָבער**, **נאָר**...

У многозначных ч а с т и ц может иметься указание на функцию или модальный оттенок того или иного значения заглавного слова

нет *частица* ... **2.** *отриц.* (*в ответе*) **ניין**; ... **3.** *усил. разг.*: ~, вы то́лько послу́шайте!

V Семантическая и стилистическая характеристика слова

61. Словарные статьи строятся исходя из значений русского слова с учетом характера их перевода на идиш. Для раскрытия значения русских слов и выражений помимо п е р е в о д а в словаре широко используются п о я с н е н и я и п о м е т ы.

62. Если в идише имеется слово, полностью совпадающее по значению и стилистической окраске с русским словом, оно дается как перевод без помет и пояснений

орёл *м* **אָדלער** ם ־ס
а́лгебра *ж* **אַלגעברע** װ

63. При полном совпадении значений многозначного русского слова и соответствующего многозначного слова в идише в целях экономии места значения не выделяются. Такие статьи оформляются так же, как в вышеприведенном примере.

У наиболее употребительных слов такого типа многозначность показана на примерах:

о́рган *м* **אָרגאַן** ם (מצ. אָרגאַנען); ~ы чувств **כוש־אָרגאַנען** מצ.; ~ вла́сти **מאַכט־אָרגאַנען** מצ.; печа́тный ~ **פּרעסע־אָרגאַן** ם ־ען

64. В большинстве случаев русские слова не имеют единого эквивалента в идише. Отдельные значения многозначных заглавных слов выделяются арабскими полужирными цифрами с точкой. За цифрой в круглых скобках курсивом следует пояснение, указывающее, какое именно значение имеется в виду.

переда́ча *ж* **1.** (*действие*) **איבערגעבן** ז; **2.** (*в больницу и т.п.*) **פּעקל** ז ־עך, **איבערגעבונג** װ ־ען; **3.**

(*по радио*) ס־ || **אַאודיציע**; (*по телевидению*) ס־ || (**טעלעוויזיע־)טראַנסמיסיע**; 4. *тех.* **-טראַנס** ען־ || **מיטיר־מעכאַניזם**; (*ременная*) **טראַנסמיסיע** ס־ ||

Как явствует из приведенного выше примера, для семантической характеристики слова, дифференциации значений, уточнения смысла используются пояснения (1.—3.) и пометы (4.)

65. Чаще всего пояснением служат краткие толкования

невы́года *ж* ... 2. (*отрицательная сторона чего-л*) ...

или синонимы

невы́годный ... 2. (*неблагоприятный*) ...; 3. (*непривлекательный*)

Часто пояснение дает представление и о характере сочетаемости слова в соответствующем значении

невы́держанный 1. (*о человеке, о характере*) ...; 3. (*о сыре и т.п.*)

носи́ться *несов.* ... 3. (с *тв.*)

66. Первым по порядку обычно указывается самое употребительное и конкретное значение слова. Пояснение при нем может отсутствовать, особенно когда приводятся примеры, иллюстрирующие употребление слов в этом значении.

67. Пометы, указывающие на область применения слова (*мед.* медицина, *тех.* техника и т.п., см. список сокращений), даются курсивом

вы́держка *ж* ... 2. *фото* ס־ || **עקספּאָזיציע**

68. При стилистически окрашенных словах и значениях курсивом даётся помета типа *уст.* (устаревшее слово), *разг.* (слово, выражение разговорного языка) и т.п. (см. список сокращений)

69. Только пометы *высок.* и *поэт.* могут отсутствовать при полном совпадении стилистической окраски русского слова и перевода. В случае отсутствия стилистически адекватного эквивалента, когда стилистически окрашенное русское слово переводится нейтральным, помета дается обязательно.

не́мощь *ж разг.* || **שוואַכקייט**

не́жели *союз уст.* **איידער, פון**

70. При наличии нескольких переводов, отличающихся по своей стилистической окраске, даются пометы к переводу

неиспра́вный 1. (*поврежденный*) **קאַליע**... *неизм.*; **ניט־ספּראַוונע(ר)** *тж. неизм. разг.*

нашуме́ть *сов.* ... 2. (*вызвать много толков*) **מאַריש־אוילעם זײַן*; אָנמאַכן א ראַש אין דער וועלט** *уст.*

71. Стилистические пометы, относящиеся к русскому слову, стоят перед переводом, а относящиеся к еврейскому — с п р а в а от него (см. примеры п.п. 69, 70).

Стилистические пометы наряду со своей основной функцией — характеризовать слово в стилистическом плане — служат средством семантической дифференциации значений

влепи́ть *сов.*, **влепля́ть** *несов.* 1. **אַרײַנקלעפּן**; (*в глину и т.п.*) **אַרײַנקנעטן***; 2. *разг.* **אַרײַנקנאַקן, דערלאַנגען, *געבן**; влепи́ть пощёчину ...

VI Перевод

72. При наличии нескольких переводов взаимозаменяемые синонимы отделяются друг от друга запятой, а переводы, отличающиеся стилистическими оттенками и определенными условиями употребления, отделяются точкой с запятой

не́друг *м высок.* = **פּײַנט** מ, (**סאָנים** .מצ) מ **סוינע**

остано́вка *ж* 1. (*действие*) **דאָס אָפּשטעלן** ז; **אָפּשטעלן זיך** ... (первый перевод относится к ‘остановка’ от о с т а н о в и т ь, а второй — к ‘остановка’ от о с т а н о в и т ь с я)

73. В ряде случаев заглавное слово (или значение) отдельно не переводится, а перевод дается к сочетаниям с этим словом·

а) Когда слово употребляется только в определенном сочетании

баклу́ши: бить ~ **שלאָגן* בײַדעקעס, -פּוסטעפּאַ סטוועען** (см. тж. п. 2, в)

б) Когда слово употребляется главным образом в определённом сочетании

неприсоедини́вш||ийся: ~иеся стра́ны **-אויסער בלאָקן־לענדער** מצ.

в) Когда слово или значение в разных сочетаниях не имеет обобщенного перевода

вмени́ть *сов.*: ~ в вину́ *кому-л. что-л.* **באַשולדיקן עמעצן עפּעס, אינקרימינירן עמעצן אין עפּעס**; ~ в обя́занность *кому-л. что-л.* **פאַרפליכטן עמעצן צו עפּעס**

Иногда перевод дается не к слову (значению), а к отдельным формам слова

а) Когда эти формы переводятся по-особому

идти́ *несов.* 1. ***גיין**; ... 2.: иди́ сюда́! **קום אהער!**; идёмте! **קומט!**

б) Когда личной конструкции одного языка соответствует безличная конструкция в другом и т.п.

вечер||е́ть *несов. безл.*: ~е́ет **ס׳פאַלט צו די נאַכט, ס׳אָוונט**

Во всех этих случаях после заглавного слова или полужирной арабской цифры, выделяющей соответствующее значение, ставится двоеточие.

74. Следует особо обратить внимание читателя на *порядок следования переводов*. В соответствии с традицией советских двуязычных словарей (русско-персидских, русско-арабских и др.) и в настоящем словаре первым по порядку является перевод, непосредственно следующий за русским текстом, ближайший к заглавному слову, а не первый справа.

В статье

нару́жность *ж* מ ,ז **אויסזען**, || **אויסערלעכקייט**

переводы следует читать в таком порядке:

אויסזען ז, מ

אויסערלעכקייט ||

в статье

наслажде́ние *с* ... с ~м **מיט האַנאָע, מיט גרויס פאַרגעניגן**

первым переводом является **מיט האַנאָע**.

Если перевод продолжается на следующей строке, не занимая ее полностью, продолжение следует искать в л е в о й части строки.

75. Помета *тж.* (также) перед переводом означает, что наряду с этим переводом можно использовать предшествующие переводы

отпра́виться *сов.* ... **2.** (*о поезде*) אָפּגיין*, אָפּ־פּאָרן*; (*о судне тж.*) אָפּשווימען*

Т.е. будет правильно, говоря о судне, употребить переводы, относящиеся в нашем примере к поезду, но, кроме этих переводов, есть еще אָפּשווימען, относящийся только к судну.

76. Если помета *тж.* повторяется несколько раз, то в каждом случае можно использовать переводы, предшествующие самому первому *тж.*

изва́ять *сов.* (סקולפּטור־ווערק) שאפן*, אויסמאָ־דעלירן; (*из глины, гипса тж.*) אויסקלעפּן; (*из дерева тж.*) אויסשניצן; (*из камня тж.*) אויסהאקן,

т.е. изваять (из камня) можно перевести שאפן, אויסמאָדעלירן, אויסהאקן.

VII Ссылки

77. При заглавном слове вместо перевода иногда дается ссылка на другое заглавное слово. Такие слова не только переводятся одинаково, но и стилистически равноценны

власти́тель *м см.* властели́н

Помета *см.* (смотри) отсылает читателя к более употребительному слову. Кроме того, при несовершенном виде глагола дается ссылка на совершенный вид в случаях, указанных в п.п. 8, 10, 11.

78. Для удобства читателей ссылки, большей частью даются в пределах одной буквы, т.е.

освежа́ть(ся) *несов. см.* освежи́ть(ся),

но **роня́ть** и **урони́ть** образуют две не связанные между собой статьи.

79. Помета *см.* в конце некоторых статей, например,

ию́льский ... *см.* а́вгустовский

отсылает к примерам в соответствующей статье (в нашем случае к „августовский"). Такая ссылка служит указанием на аналогичность моделей сочетаний и употребления слова.

VIII Иллюстративный материал

80. Во многих статьях при значениях заглавного слова после переводов приводятся примеры употребления слова в русском языке. Иллюстративными примерами могут быть свободные словосочетания, короткие фразы, фразеологические единицы, идиомы.

81. Когда заглавное слово в разных значениях переводится одинаково, примеры раскрывают многозначность слова

зада́ча *ж* **1.** אויפגאבע || ־ס, ..בן; боева́я ~ שלאכט־אויפגאבע || ־ס; арифмети́ческая ~ אן אריפמעטישע אויפגאבע

82. Разные значения фразеологических единиц обозначены светлыми арабскими цифрами со скобкой

сиде́ть без де́ла 1) (*бездельничать*) ארומגיין* ליידיק, פוסט־און־פּאס ארומגיין*; 2) (*быть без работы*) זיצן* אָן א שטאָך ארבעט

83. Идиомы, выражения и обороты речи, несоотносимые непосредственно ни с одним из значений слова, приведенном в словаре, даются со значком ◇ (ромб) в конце статьи. Там же даются словосочетания-термины, а также пословицы и поговорки.

мота́ть[1] *несов.* ... ◇ ~ (себе́) на ус ≅ אוועקלייגן הינטערן אויער

нача́л||о *с* ... ◇ ... под ~ом *кого-л.* ... אונטער עמעצנס אָנפירונג

настоя́щ||ий ... ◇ ... ~ее вре́мя *грам.* קעגנ־וואַרט ||

ска́терт||ь *ж* ... ◇ ... ~ью доро́га! א גוט שליטן! *ирон.*

на́двое *нареч.* ... ◇ э́то ещё ба́бушка ~ сказа́ла ס'איז נאָך א גרויסער סאָפעק

СПИСОК УСЛОВНЫХ СОКРАЩЕНИЙ

На русском языке

ав. — авиация
анат. — анатомия
археол. — археология
архит. — архитектура
астр. — астрономия
бакт. — бактериология
безл. — безличная форма
библ. — библеизм
биол. — биология
биохим. — биохимия
бот. — ботаника
бран. — бранное слово, выражение
буд. — будущее время глагола
букв. — буквально
бухг. — бухгалтерия
б.ч. — большей частью
вводн. сл. — вводное слово
вет. — ветеринария
в знач. — в значении
вин., *В.* — винительный падеж
воен. — военное дело, военный термин
возвр. — возвратное местоимение, возвратный глагол
вопр. — вопросительное местоимение, вопросительная частица
вр. — время глагола
вспом. — вспомогательный глагол
высок. — слово высокого стиля
г. — год
геогр. — география
геод. — геодезия
геол. — геология
гл. — глагол
гл. обр. — главным образом
горн. — горное дело
грам. — грамматика
греч. — греческий язык
груб. — грубое слово, выражение
дат., *Д.* — дательный падеж
дет. — детская речь
дип. — дипломатия, дипломатический термин
др. — другие
др.-евр. — древнееврейский язык, древнееврейское слово
ед. — единственное (число)
ж — женский род
ж.-д. — железнодорожный транспорт
жив. — живопись
знач. — значение
зоол. — зоология
изм. — изменяется
им., *И.* — именительный падеж
инф. — инфинитив, неопределённая форма глагола
и пр. — и прочее
ирон. — в ироническом смысле
иск. — искусство
ист. — историзм, историческое понятие
и т. д. — и так далее
и т. п. — и тому подобное
карт. — термин карточной игры
кв. — квадратный (метр *и т.п.*)
кг — килограмм
кино — кинематография
км — километр
книжн. — книжное слово, книжный стиль
колич. — количество, количественный
косв. — косвенный падеж
косм. — космонавтика
кратк. ф. — краткая форма
кул. — кулинария
кто-л. — кто-либо
л — литр
л. — лицо (глагола, местоимения)
ласк. — ласкательное существительное, ласкательная форма
лат. — латинский язык, слово латинского языка
лингв. — лингвистика
лит. — литературоведение, литература
личн. — личная форма, личное местоимение
лог. — логика
м — метр
м — мужской род
мат. — математика
мед. — медицина
межд. — междометие
мест. — местоимение
мет. — металлургия, обработка металлов
мин. — минералогия
миф. — мифология
мн. — множественное число
мор. — морское дело, кораблестроение, морской термин
муз. — музыка
накл. — наклонение
напр. — например
нареч. — наречие
наст. — настоящее (время глагола)

неизм. — неизменяемое
нем. — немецкий язык, немецкое слово
неодобр. — неодобрительно
неопр. — неопределенное местоимение
нескл. — несклоняемое имя существительное
несов. — несовершенный вид глагола
обыкн. — обыкновенно, обычно
однокр. — однократный глагол
определит. — определительное местоимение
опт. — оптика
относ. — относительное местоимение
отриц. — отрицательная частица, отрицательное местоимение
охот. — охота, охотоведение
п. — падеж
перен. — переносное значение
погов. — поговорка
полигр. — полиграфия
полит. — политический термин
польск. — польский язык, польское слово
посл. — пословица
поэт. — поэтическое слово, выражение
превосх. — превосходная (степень)
предл. — предложный падеж
презр. — презрительно
пренебр. — пренебрежительно
придат. — придаточное предложение
прил. — прилагательное
притяж. — притяжательное (местоимение); притяжательный падеж
против. — противительный союз
прош. — прошедшее время глагола
прям. — прямое значение
психол. — психология
р. — род
радио — радио(техника)
разг. — разговорное слово, выражение
рел. — религия
род. — родительный падеж
русск. — русский язык, слово из русского языка
с — средний род
сказ. — сказуемое
слав. — славянские языки, слово из славянских языков
см. — смотри
собир. — собирательное
сов. — совершенный вид глагола
соед. — соединительный (союз)
сокр. — сокращенно, сокращение
сосл. — сослагательное (наклонение)
сочет. — сочетание
спорт. — физкультура и спорт
ср. — сравни
сравн. — сравнительная (степень)
ст. — степень
стр. — 1) страница; 2) строительное дело
страд. — страдательный залог, страдательная форма глагола
сущ. — имя существительное
с.-х. — сельское хозяйство
тв. — творительный падеж
т.е. — то есть
театр. — театр, театроведение
текст. — текстильная промышленность
тех. — техника
тж. — также
тк. — только
тлв. — телевидение
указ. — указательное (местоимение)
уменьш. — уменьшительное существительное, уменьшительная форма
уменьш.-ласк. — уменьшительно-ласкательная форма
употр. — употребляется
усил. — усилительная частица
уст. — устаревшее слово, выражение
утв. — утвердительная частица
ф. — форма
фам. — фамильярно
фарм. — фармацевтика
физ. — физика
физиол. — физиология
филос. — философия
фин. — финансовое дело
фольк. — фольклор
фото — фотография
хим. — химия
церк. — относящийся к церкви, к богослужению
числ. — имя числительное
что-л. — что-либо
шахм. — шахматы
шутл. — шутливое слово, выражение
эк. — экономика, политическая экономия
эл. — электротехника
юр. — юридический термин, юриспруденция

На еврейском языке

	Расшифровка	*Перевод*
אא. —	און אנדערע	и другие
אאוו. —	און אזוי ווײַטער	и так далее
אדג. —	און דאָסגלײַכן	и тому подобное
אק. —	אקוזאטיוו	аккузатив, винительный падеж
דאט. —	דאטיוו	датив, дательный падеж
וו —	ווײַבלעך	женский род
ז —	זאכלעך	средний род
מ —	מענלעך	мужской род
מצ. —	מערצאָל	множественное число
קמ —	קילאָמעטער	километр

УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ

|| Параллельные линии в первом слове гнезда отделяют общий для всех слов компонент

> **незави́сим||ость** *ж* וו **אומאָפּהענגיקײַט;** ~ **ый** **אומאָפּהענגיקער**

~ Тильда 1) в примерах заменяет заглавное слово

> **недо́лго** *нареч.* ...; ~ ду́мая (*следует читать:* недо́лго ду́мая)

2) в гнезде заменяет общий для всех слов компонент (см. выше ||)

- Дефис при указании формы множественного числа имени существительного в переводе заменяет основу слова

> **карти́на** *ж* **בילד** ז **־ער** (*следует читать:* множественное число — **בילדער**)

ꞏ Косой дефис указывает, что данный элемент является компонентом словосложения, частью сложного слова, используемого при переводе русского прилагательного.

> **абонеме́нтный** **-אַבאָנעמענט;** ~ биле́т **אַבאָנע־מענט־בילעט** מ **־ן**

= Знак равенства означает, что форма множественного числа имени существительного совпадает с формой единственного числа

> **звезда́** *ж* = מ **שטערן** (*следует читать:* множественное число **שטערן**)

≅ Знак приблизительного равенства указывает, что еврейское выражение употребляется в том же смысле, что и русское, но отличается по образу

> нет ды́ма без огня́ ≅ **אַז מע קלינגט, איז אַ כאָגע** (*букв.* раз звонят (в) колокола, значит праздник)

¦ Вертикальная пунктирная черта в сложных глаголах перевода отделяет наречный компонент от инфинитива и означает, что сложным формам этого глагола обычно соответствует конструкция наречие+вспомогательный глагол

> **помести́ться** *сов.* ... ***אַרײַנ¦גיין;**... все ве́щи в чемода́н не поме́стятся **אַלע זאַכן וועלן אין טשע־מאָדאַן ניט אַרײַן**

.. Отточие в формах множественного числа заменяет неизменяемую часть слова

> **аресто́ванный** *в знач. сущ.* *м* מ **אַרעסטירטער** ..**טע** (*следует читать:* множественное число **אַרעס־טירטע**)
>
> ли́ственный лес **בלעטערוואַלד** מ (מצ. ..וועלדער) (*следует читать:* множественное число **בלעטער־וועלדער**)

, Запятая 1) в переводе разделяет слова и выражения очень близкие по смыслу

> **натерпе́ться** *сов. разг.* ***אויסשטיין, *אָנלײַדן זיך**

2) в грамматических сведениях при существительных, имеющих в литературном идише два рода или две формы множественного числа, соответствует соединительному союзу *и*

> **кни́га** *ж* **בוך** מ, ז (מצ. **ביכער**) (*следует читать:* **בוך** среднего и мужского рода)
>
> **пти́ца** *ж* **פויגל** מ (מצ. **־ען, פייגל**) (*следует читать:* множественное число **פייגל** и **פויגלען**)

; Точка с запятой 1) в переводе разделяет слова и выражения, отличающиеся друг от друга смысловыми оттенками, стилистической окраской или грамматическими условиями употребления

> **нелюби́мый** **אומגעליבטער; וואָס מע האָט ניט ליב** *после сущ.*

2) внутри гнезда отделяет одну статью от другой (см. выше ||)

3) внутри статьи отделяет перевод заглавного слова от примеров, примеры друг от друга, одно значение от другого (см. примеры в статье „О пользовании словарем“, п.п. 63, 64 и 70)

: Двоеточие после заглавного слова или цифры, выделяющей какое-либо значение этого слова, означает 1) что слово употребляется только в устойчивом словосочетании

> **слом** *м:* на ~ (*о машинах и т.п.*) **אויף ברוך;** (*о доме*) **אויף צעוואַלגערן**

2) что слово употребляется преимущественно в определенных сочетаниях

> **невы́езд** *м:* дать подпи́ску о ~е ***געבן אַ כּתבֿ־ימין [אַן אונטערשריפט] ניט אַרויסצופֿאָרן**

3) что слово или значение в разных сочетаниях переводится по-разному

> **надгро́бн||ый:** ~ый памятник **מאַצייווע** וו **־ס**;... ~ая речь **קוואָרע־רעדע** וו **־ס**

( ) Круглые скобки 1) используются в пояснениях

> **борт** *м* 1. (*судна, самолёта*) **באָרט** מ **־ן**

2) означают, что текст, заключенный в них, может быть опущен

◇ вели́кое переселение народов ‎די גרױסע פֿעל-קער־(איבער)וואַנדערונג (правильность не нарушится, если опустить факультативный компонент איבער и употребить просто ‎פֿעלקער־וואַנ-דערונג

3) используются в переводе при показе форм множественного числа имен существительных, образованных с изменением корня, и у единиц измерения

сон *м* ... **2.** (*сновидение*) ‎**חלום** ם (מצ. חלומות)
ампе́р *м физ.* ‎**אַמפּער** ם ־ן (*с колич. словами мн.* ‎**אַמפּער**)

[ ] Квадратные скобки означают *или*. В квадратных скобках дается вариант текста, заменяющий предшествующее слово, выражение или предшествующую конструкцию:

наки́нуть плато́к на пле́чи ‎**אַרױפֿוואַרפֿן*** [**איבער-וואַרפֿן***] **אַ טוך אױף די פּלײצעס** (*следует читать:* ‎**אַרױפֿוואַרפֿן אַ טוך אױף די פּלײצעס** или ‎**איבער-וואַרפֿן אַ טוך** ...)

< > В угловые скобки заключается название языка — этимологическая помета, применяемая в грамматическом очерке.

<*др.-евр.*> — древнееврейский язык

* Звездочка при инфинитиве спрягаемого глагола означает, что это глагол сильного или неправильного спряжения, и отсылает к таблице в конце словаря

написа́ть *сов.* **1.** ‎**אָנשרײַבן***...

Т.е. ‎**אָנשרײַבן** — глагол сильного спряжения (страдательное причастие — ‎**אָנגעשריבן**) и корневой глагол ‎**שרײַבן*** приведен в таблице

° Знак градуса означает, что степени сравнения прилагательного образуются с изменением корня, и отсылает к таблице в конце словаря

хоро́ший ‎°**גוטער**...
я́сный... ‎°**קלאָרער**...

(в таблице приведены: ‎**גוטער — בעסערער — בעסטער**, ‎**קלאָרער — קלערערער — קלערסטער**)

◇ Ромб указывает, что за этим знаком приводятся фразеологические единицы, преимущественно идиоматические выражения (см. „О пользовании словарем" п. 83).

А

а[1] *союз* 1. *(при противопоставлении)* און; *(после отрицания)* נאָר; *иногда не переводится;* он уезжáет, а я остаю́сь ער פֿאָרט אַוועק, און איך בלײַב; э́то не сегóдняшняя газéта, а вчерáшняя -דאָס איז ניט קיין הײַנטיקע צײַ טונג, נאָר א נעכטיקע; э́то журнáл, а не газéта דאָס איז א זשורנאַל, ניט קיין צײַטונג; 2. *(в знач.* но, однáко) נאָר, אָבער; мáльчик читáет хорошó, а пи́шет плóхо דאָס ייִנגל לייענט גוט°, נאָר ער שרײַבט [ער שרײַבט אָבער] שלעכט°; 3. *(в знач.* тем врéменем) און; ты дикту́й, а я бу́ду запи́сывать דו דיקטיר, און איך וועל פֿאַרשרײַבן; мы ждём, а врéмя ухóдит (דערווײַל) מיר וואַרטן, און די צײַט גייט אַוועק; 4. *(присоединяет предложения)* און; доклáдчик отвéтил на вопрóсы, а затéм перешёл к нóвой тéме דער פֿאָרטרעגער האָט געענטפֿערט אויף די פֿראַגעס און דערנאָך איז ער איבערגעגאַנגען צו א נײַער טעמע; 5. *(в начале реплики)* און; *часто не переводится;* а вы э́то читáли? און איר האָט עס געלייענט? а знáешь что? (גאָר) ווייסטו וואָס?; 6. *(при восклицаниях)*: а как я егó ждал! און ווי האָב איך אויף אים געוואַרט!; каки́е там теáтры! А музéи! און א מינע טעאַטערס זײַנען דאָרט פֿאַראַן! הײַנט די מוזייען!; ◇а и́менно דהײַנו, און נעמלעך; а то, а не то אַניט, אַז ניט; поспеши́, а (не) то опоздáешь אײַל זיך צו, אַז ניט [אַניט] וועסטו פֿאַרשפּעטיקן

а[2] *частица* 1. *(при повторном обращении)* היי; мáльчик, а мáльчик! ייִנגעלע, היי ייִנגעלע!; 2. *вопросит.* הא, וואָס; а? что ты сказáл? הא? [וואָס?] וואָס האָסטו געזאָגט?

а[3] *межд.* אײַ! הא!

абажу́р *м* ־ן ם אַבאַזשור

аббревиату́ра *ж лингв.* ־ן װ אַברעוויאַטור

аберрáция *ж* 1. *физ.* װ אַבעראַציע; 2. *перен.* -אַבעראַ ציע, װ אָפּנייגונג װ

абзáц *м* ־ן ם אַבזאַץ

абисси́н||ец *м* = ם אַביסיניער; *см. тж.* эфиóп; ~ка *ж* ־ס װ אַביסיניערן; *см. тж.* эфиóпка; ~ский אַביסיניער *неизм.*, אַביסינישער; *см. тж.* эфиóпский; ◇~ский колóдец אַביסינישער ברונעם

абитуриéнт *м* ־ן ם אַביטוריענט

абонемéнт *м* ־ן ם אַבאָנעמענט; библиотéчный ~ -ביבליאָטעק־אַבאָנעמענט ם ־ן; ~ на концéрты אַן אַבאָנעמענט(־בילעט) אויף קאָנצערטן; ~ный אַבאָנעמענט־; ~ный билéт ־ן ם אַבאָנעמענט־בילעט; *(проездной тж.)* סעזאָן־בילעט ם ־ן; ~ная кни́жечка *(для городского транспорта)* ־ך ז בילעטן־ביכעלע

абонéнт *м* ־ן ם אַבאָנענט

абордáж *м* ם אַבאָרדאַזש; ◇ взять на ~ אַבאָרדירן

абориге́н *м* ־ען ם אַבאָריגען; = ם אור־אײַנוווינער

абóрт *м* ־ן ם אַבאָרט

абрази́в||ный אַבראַזיווער, שלײַף־; ~ные материáлы *см.* абрази́вы; ~ы *мн.* אַבראַזיווע מאַטעריאַלן, שלײַף־שטאָפֿן מצ.

абрикóс *м* 1. *(плод)* ־ן ם אַבריקאָס; 2. *(дерево)* -אַבריקאָסן־בוים ם (מצ. ··ביימער); ~овый אַבריקאָסן־; ~овое варéнье ז אַבריקאָסן־אײַנגעמאַכטס

абсолюти́зм *м* ם אַבסאָליוטיזם

абсолю́тн||о *нареч. разг.* אַבסאָליוט, אינגאַנצן, -פֿולשטענדיק; ~ый אַבסאָליוטער; *(совершенный, полный тж.)* -פֿולשטענדיקער; ~ая тишинá [אַבסאָליוטע] פֿולשטענדיקע שטילקייט; ◇ ~ое большинствó די אַבסאָליוטע מערהייט; ~ый чемпиóн דער אַבסאָליוטער טשעמפּיאָן; ~ая величинá *мат.* אַבסאָליוטע גרייס; ~ый нуль *физ.* -אַבסאָליוטער נול

абстраги́роваться *сов. и несов.* אַבסטראַהירן זיך

абстрáктн||ый אַבסטראַקטער; ~ое поня́тие -אַן אַבסטראַקטער באַגריף; ~ая жи́вопись אַבסטראַקטע מאָלערײַ; ~ая карти́на אַן אַבסטראַקט בילד

абстракцион||и́зм *м иск.* ם אַבסטראַקציאָניזם; ~и́ст *м* ־ן ם אַבסטראַקציאָניסט

абстрáкци||я *ж* ־ס װ אַבסטראַקציע; путём ~и דורך [מיט דער הילף פֿון] אַבסטראַקציע; нéкая ~я א געוויסע אַבסטראַקציע, אַבסטראַקט(ע)ס עפּעס

абсу́рд *м* ם אַבסורד; ם אומזין; довести́ до ~а -דערפֿירן ביז (צו אַן) אַבסורד; ◇ теáтр ~а אַבסורדיסטישער טעאַטער; ~ный אַבסורדישער; אומזיניקער, -אומגעלומפּערטער

абсцéсс *м мед.* ־ן ם אַבסצעס; ־ן ם געשוויר

абхáз *м*, ~ец *м* ־ן ם אַבכאַז; ~ка *ж* ־ס װ אַבכאַזקע; ~ский אַבכאַזישער; ~ский язы́к די אַבכאַזישע שפּראַך, ז אַבכאַזיש

авангáрд *м* ם אַוואַנגאַרד; ◇ в ~е *чего-л.* -אין אַוואַנגאַרד; в ~е *кого-л.* אין די [אין אַוואַנגאַרד] פֿון עמעצן פֿון עפּעס [פֿאָדער־רייען]; ~ный 1. *воен.* אַוואַנגאַרד־; ~ные бой אַוואַנגאַרד־שלאַכטן מצ.; 2. *перен.* פֿירנדיקער; אַוואַנגאַרדישער; ~ная роль די פֿירנדיקע ראָל(יע)

авáнс *м* ־ן ם אַוואַנס; вы́дать ~ אַן אַוואַנס אַרויסגעבן*; ~ в счёт гонорáра אַן אַוואַנס אויפֿן האָנאָראַר; ~и́ровать *сов. и несов.* אַוואַנסירן; ~и́ровать строи́тельство -אַוואַנסירן די בויונג; ~ом *нареч. разг.* פֿאַרפֿריער; плати́ть ~ом [פֿאָרויס] פֿאַרפֿריער צאָלן

авансцéна *ж театр.* װ אַוואַנסצענע; װ פֿאָדערבינע

авантю́р||а *ж* 1. *обычно мн.* *(похождения)* בראַווע מעשׂים [דרייסטע]; *(приключения)* פּאַסירונגען מצ.; 2. *неодобр.* ־ן װ אַוואַנט(י)ור; воéнная ~а א מיליטערישע אַוואַנט(י)ור; ~и́ст *м* ־ן ם אַוואַנט(י)וריסט; ~и́стка *ж*

אוואנט(י)וריסטן ll ־ס, אוואנט(י)וריסטקע ll ־ס; ~ный אוואנט(י)ור־; ~ный рома́н אוואנט(י)ור־ראָמאַן ם ־ען

аварийн||ость *ж:* борьба́ с ~остью דער קאמף מיט אוואריעס [מיט אוואריע־צופאלן]; ~ый 1. אוואריע־; ~ый сигна́л אוואריע־סיגנאַל ם ־ן; в ~ом состоя́нии אין אוואריע־צושטאנד; дом в ~ом состоя́нии דאָס הויז איז אין אוואריע־צושטאנד [אין א געפערלעכן צושטאנד]; דאָס הויז איז באדראָט פון אן אוואריע; 2. (*ремонтный*) פאר עקסטרע רעמאָנט *после сущ.;* ~ая брига́да א בריגאַדע פאר עקסטרע רעמאָנט; ~ая маши́на א מאשין [אן אווטאָמאָביל] פון דער גיכער טעכנישער הילף

ава́рия *ж* אוואַריע ll ־ס

а́вгуст *м* אווגוסט ם; в нача́ле ~а אָנהייב אווגוסט; в середи́не ~а אין דער מיט אווגוסט; в конце́ ~а סאָף אווגוסט; в ~е про́шлого го́да פאראיאָרן אווגוסט

а́вгустовск||ий אווגוסט־; פון אווגוסט *после сущ.;* ~ие дни די אווגוסט־טעג, די טעג פון אווגוסט; ~ая жара́ אווגוסט־היץ ll

авиаба́за *ж* אוויאבאַזע ll ־ס

авиадеса́нт *м* אוויאדעסאַנט ם ־ן, לופטדעסאַנט ם ־ן; ~ный אוויאדעסאַנט־; ~ные войска́ אוויאדעסאַנט־מיליטער I

авиаконстру́ктор *м* אוויאקאָנסטרוקטאָר ם ..טאָרן

авиали́ния *ж* אוויאַליניע ll ־ס, לופטליניע ll ־ס

авиано́сец *м* עראָפּלאַנען־טרעגער ם ־ס

авиа||по́чта *ж* אוויאפּאָטשט ll, לופטפּאָטשט ll; ~сообще́ние *с* לופטפארקער ם; ~тра́нспорт *м* אוויאטראַנספּאָרט ם, לופט־טראנספּאָרט ם

авиацио́нн||ый אוויאַציע־; ~ая промы́шленность אוויאַציע־אינדוסטריע ll; ~ый заво́д לופטשיפן־זאוואָד ם ־ן, עראָפּלאַנען־זאוואָד ם ־ן; ~ая шко́ла פליערשול ll ־ן; ~ая часть *воен.* אוויאַציע־טייל ם ־ן

авиа́ция *ж* 1. (*теория*) אוויאַציע ll; 2. (*воздушный флот*) אוויאַציע ll, לופטפלאָט ם; вое́нная ~ מיליטערישער לופטפלאָט; מיליטערישע אוויאַציע; гражда́нская ~ ציווילע אוויאַציע, ציווילער לופטפלאָט; бомбардиро́вочная ~ באָמבארדיר־אוויאַציע ll

авитамино́з *м мед.* אוויטאַמינאָז ם

аво́сь *частица разг.* עפּשער; ~ уда́стся עפּשער וועט זיך אײַנגעבן; ◇ на ~ אַף טראַף, אַף (גאָטס) באראָט; ווי דאָס מאזל וועט שפּילן; надéяться на ~ פאַרלאָזן* זיך אַף ניסים

аво́ська *ж разг.* (אײַנקויף־)נעץ ll ־ן, נעצקוישל I ־עך

авра́л *м* אווראַל ם ־ן

австрали́||ец *м* = אווסטראַליער ם; ~йка *ж* אווסטראַליערן ll ־ס; ~йский אווסטראַלישער

австри́||ец *м* = עסטרײַכער ם; ~йка *ж* עסטרײַכערן ll ־ס; ~йский עסטרײַכער *неизм.*, עסטרײַכישער

автоба́за *ж* אווטאָבאַזע ll ־ס

автобиографи́ческий אווטאָביאָגראַפישער; ~ рома́н אווטאָביאָגראַפישער ראָמאַן

автобиогра́фия *ж* אווטאָביאָגראַפיע ll ־ס

автоблокиро́вка *ж ж.-д.* אווטאָבלאָקירונג ll

авто́бус *м* אווטאָבוס ם ־ן; е́хать ~ом פאָרן* מיטן אווטאָבוס; ~ный אווטאָבוס־; ~ное сообще́ние אווטאָבוס־פארקער ם; ~ная остано́вка אווטאָבוס־אָפּשטעל ם ־ן, אן אָפּשטעל־פּונקט פון אווטאָבוסן

авто́граф *м* אווטאָגראַף ם ־ן

автодоро́жный אווטאָמאָביל־וועג־; ~ институ́т אווטאָמאָביל־וועג־אינסטיטוט ם ־ן

авто||заво́д *м* אווטאָמאָבילן־זאוואָד ם ־ן, אווטאָזאוואָד ם ־ן; ~-кра́н *м* אווטאָקראַן ם ־ען; ~люби́тель *м* אווטאָאַמאַטאָר ם ..טאָרן; ~магистра́ль *ж* אווטאָמאַגיסטראַל ll ־ן

автома́т *м* אווטאָמאַט ם ־ן; всю рабо́ту выполня́ют ~ы די גאַנצע אַרבעט טוען אווטאָמאַטן; стреля́ть из ~а שיסן* פון אן אווטאָמאַט; повторя́ть как ~ איבערכאַזערן אווטאָמאַטיש [ווי אן אווטאָמאַט]

автоматиза́ция *ж* אווטאָמאַטיזאַציע ll, אווטאָמאַטיזירונג ll

автома́т||ика *ж* 1. (*наука*) אווטאָמאַטיק ll; 2. (*оборудование*) אווטאָמאַטיק ll, אווטאָמאַטישע אויסשטאַטונג; ~и́ческий אווטאָמאַטישער

автома́тчик *м воен.* = אווטאָמאַטלער ם; אווטאָמאַטשיק ם ־עס *разг.*

автомаши́на *ж* אווטאָמאַשין ll ־ען

автомобилестрое́ние *с* אווטאָמאָבילן־בויונג ll

автомобили́зм *м* אווטאָמאָביליזם ם, אווטאָספּאָרט ם

автомоби́л||ь *м* אווטאָמאָביל ם ־ן; легково́й ~ь פּאַסאַזשיר־אווטאָמאָביל ם ־ן; грузово́й ~ь לאַסט־אווטאָמאָביל ם ־ן; е́хать на ~е פאָרן* מיט אן אווטאָמאָביל; управля́ть ~ем פירן [קערעווען] דעם אווטאָמאָביל

автомоби́льн||ый אווטאָמאָביל(ן)־; ~ая промы́шленность אווטאָמאָבילן־אינדוסטריע ll; ~ая ши́на אווטאָמאָביל־שינע ll ־ס

автоно́м||ия *ж* אווטאָנאָמיע ll; ~ный אווטאָנאָמער; ~ная о́бласть אווטאָנאָמע געגנט; ~ная респу́блика אווטאָנאָמע רעפּובליק

автопило́т *м* אווטאָפּילאָט ם ־ן

автопо́езд *м* אווטאָצוג ם ־ן

автопо́йлка *ж* אָנפּאָי־אווטאָמאַט ם ־ן

автопокры́шка *ж* שינע־מאַנטל ם ־ען

автопортре́т *м* אווטאָפּאָרטרעט ם ־ן

автопробе́г *м* אווטאָ־דורכלויף ם

а́втор *м* אווטאָר ם ..טאָרן; (*литературного произведения тж.*) מעכאַבער ם (מצ. מעכאַברים)

авторемо́нтн||ый אווטאָרעמאָנט־; ~ая мастерска́я אווטאָרעמאָנט־ווארשטאַט ם ־ן

авторефера́т *м* אווטאָרעפעראַט ם ־ן; ~ до́кторской диссерта́ции אן אווטאָרעפעראַט פון דער דאָקטאָר־דיסערטאַציע

авторизо́ванный אווטאָריזירטער; ~ перево́д אווטאָריזירטע איבערזעצונג

авторите́т *м* 1. (*влияние*) אווטאָריטעט ם; по́льзоваться ~ом האָבן* אווטאָריטעט; завоева́ть ~ דערווערבן* זיך אווטאָריטעט; 2. (*человек*) אווטאָריטעט ם ־ן; ~ный אווטאָריטעטער; ~ное мне́ние אן אווטאָריטעטע מיינונג

а́вторск||ий 1. אווטאָר־; ~ое пра́во אווטאָר־רעכט I; 2. *в знач. сущ. мн. разг.* (*гонорар*) אווטאָר־האָנאָראַר ם

а́вторство *с* אווטאָרשאַפט ll

авторучка *ж* קוואַלפעדער ll ־ס, פּילפעדער ll ־ס, אווטאָפּען ll ־עס

автостра́да *ж* אווטאָסטראַדע ll ־ס

автотра́нспорт *м* אווטאָטראַנספּאָרט ם

ага́т *м мин.* אַגאַט ם

агглютинати́вн||ый אַגלוטינאַטיווער; ~ые языки́ אַגלוטינאַטיווע שפּראַכן

аге́нт *м* אגענט מ ־ן; страховой ~ סטראכיר־אגענט מ ־ן, סטראכאגענט מ ־ן; ~ по снабже́нию באזאָרג־אגענט מ ־ן; ~ иностра́нной разве́дки אן אגענט פונעם אויסלענדישן אויסשפיר; **~ство** *с* אגענטור װ; телегра́фное ~ство טעלעגראפן־אגענטור װ

агенту́р||а *ж* אגענטור װ; *собир. тж.* אגענטן מצ.; **~ный** אגענטור־; ~ные све́дения אגענטור־אָנגאבן מצ.

агита́тор *м* אגיטאטאָר מ ..טאָרן

агитацио́нн||ый אגיטיר־, אגיטאציע־; ~ая де́ятельность אגיטיר־טעטיקייט װ

агита́ция *ж* אגיטאציע װ

агити́ровать *несов.* 1. אגיטירן; 2. *разг.* *צורעדן, אגיטירן

агитколлекти́в *м* אגיטאטאָרן־קאָלעקטיוו מ ־ן, אגיטקאָלעקטיוו מ ־ן

агитма́ссов||ый: ~ая рабо́та אגיטיר־ארבעט צווישן די (ברייטע) מאסן

агитпу́нкт *м* אגיטאציע־פונקט מ ־ן, אגיטפונקט מ ־ן

аго́ни||я *ж* אגאָניע װ, גסיסע װ; быть в ~и גויסע(ס)ן, אגאָניזירן

агра́рн||ый אגרארער, אגראר־; ~ая рефо́рма אגרארע רעפאָרם, אגראר־רעפאָרם װ

агрега́т *м* *тех.* אגרעגאט מ ־ן; убо́рочный ~ *с.-х.* שניט־אגרעגאט מ ־ן

агресси́вн||ый אגרעסיווער; ~ые пла́ны אגרעסיווע פלענער, אגרעסיע־פלענער מצ.

агре́сс||ия *ж* אגרעסיע װ; **~ор** *м* אגרעסאָר מ ..סאָרן

агроно́м *м* אגראָנאָם מ ־ען; **~и́ческий** אגראָנאָמישער; **~ия** *ж* אגראָנאָמיע װ

агроте́хн||ика *ж* אגראָטעכניק װ; **~и́ческий** אגראָטעכנישער

агрохи́мия *ж* אגראָכעמיע װ, אגראָכימיע װ

ад *м* גע(הע)נעם מ; העל װ *уст.*

ада́птер *м* *(проигрывателя)* אדאפטער מ ־ס

адапти́ровать *сов. и несов.* אדאפטירן, צופאסן; **~ся** *сов. и несов.* אדאפטירן זיך

адвока́т *м* אדוואָקאט מ ־ן; *перен. тж.* מייליץ־יוישער מ ־ס; **~у́ра** 1. *(деятельность)* אדוואָקאטור װ; 2. *собир.* אדוואָקאטן מצ.

адеква́тный אדעקוואטער; ~ перево́д אן אדעקוואטע [פינקטלעכע] איבערזעצונג

адено́иды *мн. мед.* אדענאָידן

аджа́р||ец *м* אדזשארער מ =; **~ка** *ж* אדזשארערן װ ־ס; **~ский** אדזשארישער

администрати́вн||ый אדמיניסטראטיווער; ~ое деле́ние אדמיניסטראטיווע איינטיילונג; ◇ в ~ом поря́дке אדמיניסטראטיוו, אף אן אדמיניסטראטיוון אויפן

администр||а́тор *м* אדמיניסטראטאָר מ ..טאָרן; **~а́ция** *ж* אדמיניסטראציע װ

адмира́л *м* אדמיראל מ ־ן

адмира́льский אדמיראל־; ~ кора́бль אדמיראל־שיף װ ־ן

а́дрес *м* אדרעס מ ־ן; обра́тный ~ צוריק־אדרעס מ ־ן; приве́тственный ~ באגריס(ונגס)־אדרעס מ ־ן; ◇ э́то по его́ ~у דאָס מיינט מען אים, דאָס איז אף זיין אדרעס; обрати́ться не по ~у ניט אָנטרעפן* דאָס אָרט; **~а́т** *м* אדרעסאט מ ־ן; **~ный** אדרעסן־; ◇ ~ный стол, ~ное бюро́ אדרעסן־ביוראָ I, װ ־ען

адресова́ть *сов. и несов.* אדרעסירן; **~ся** *сов. и несов.* ווענדן* זיך

а́дск||и *нареч. разг.* שרעקלעך, מוירעדיק; **~ий** 1. *(ужасный)* שרעקלעכער, מוירעדיקער; ~ая жара́ א היץ ווי אין גע(הע)נעם, א העלישע היץ; ~ие муче́ния גע(הע)נעם־ליידן, געברענטע ליידן מצ.; 2. *(коварный)* טייוולאָנישער, טייוולשער; ~ий за́мысел טייוולאָנישע קאוואָנעס

адъюта́нт *м* אדיוטאנט מ ־ן

адыге́||ец *м* אדיגעער מ =; **~йка** *ж* אדיגעערן װ ־ס; **~йский** אדיגעישער; ~йский язы́к די אדיגעישע שפראך, אדיגעיש I

ажу́рн||ый 1. אזשור־, נעצשטאָך־; ~ая стро́чка אזשור־געשטעפ מ, נעצשטאָך־געשטעפ מ; ~ый узо́р אזשור־דעסן מ ־ס; 2. *перен.:* ~ая рабо́та אן איידעלע [א פיינע] ארבעט

аза́рт *м* אזארט מ; *(увлечённость)* ברען מ, ליידנשאפט װ; охо́тничий ~ יעגער־אזארט מ, געיעג־ליידנשאפט װ; он вошёл в ~ ער איז אריין אין אזארט, ס׳האָט אים שטארק פארכאפט; **~но** אזארט; *(с увлечением)* מיט היץ, מיט ברען; **~ный** אזארט־; *(страстный, увлечённый)* היציקער, הייסער, פארברענטער; ~ная игра́ אזארט־שפיל װ ־ן; ~ный игро́к א פארברענטער [היציקער] שפילער

а́збука *ж* 1. *(алфавит)* אלפאבעט מ ־ן, אלעפבייס מ ־ן; 2. *(букварь)* אלעפבייס־ביכל I ־עך; 3. *перен. (чего-л.)* אלעפבייס מ (פון), יעסוידעס מצ. (פון); ◇ ~ Мо́рзе מאָרזע־סיגנאלן מצ., מאָרזע־צייכנס מצ.

а́збучн||ый: ~ая и́стина אלעפבייס־עמעס מ

азербайджа́н||ец *м* אזערביידזשאנער מ =; **~ка** *ж* אזערביידזשאנערן װ ־ס; **~ский** אזערביידזשאנישער; אזערביידזשאנער *неизм.*; ~ский язы́к די אזערביידזשאנישע שפראך, אזערביידזשאניש I

азиа́т *м* אזיאט מ ־ן; **~ский** אזיאטישער

а́зимут *м* אזימוט מ

азо́т *м* אזאָט מ, שטיקשטאָף מ; **~истый** אזאָטיקער; ~истая кислота́ אזאָטיק זויערס I

азо́тн||ый אזאָט־; ~ая кислота́ אזאָט־זויערס I, שייד־וואסער װ; ~ые удобре́ния אזאָט־באגיטיקונגען מצ., אזאָט־האלטיקע באגיטיקונגען

азы́ *мн.* אלעפבייס מ, אָנפאנגלעכע יעדיעס; начина́ть с азо́в אָנהייבן* פון אלעפבייס

а́ист *м* שטאָרך מ ־ן; באָטשאן מ ־עס

ай *межд.* 1. *(при выражении боли, испуга)* אוי!; 2. *(при выражении упрёка и т. п.)* איי־איי!; 3. *(при выражении восхищения)* אך!

айва́ *ж* 1. *(плод)* אייווע װ, אייוואָ װ ־ס, קוויט־עפל מ =; 2. *(дерево)* אייוועבוים מ (מצ. ..ביימער), קוויט־עפל־בוים מ (מצ. ..ביימער)

а́йсберг *м* אייזבארג מ (מצ. ..בערג), אייזבערג מ ־ן

акаде́мик *м* אקאדעמיקער מ =

академи́ческий אקאדעמישער; ~ час אן אקאדעמישע שאָ, לערנשאָ װ ־ען; ◇ ~ теа́тр אקאדעמישער טעאטער

акаде́мия *ж* אקאדעמיע װ ־ס; Акаде́мия нау́к וויסנשאפט־אקאדעמיע װ ־ס; вое́нная ~ מיליטערישע אקאדעמיע

ака́ция *ж* אקאציע װ ־ס

аквала́нг *м* אקוואלאנג מ ־ען; **~и́ст** *м* אקוואלאנגיסט מ ־ן

акваре́ль *ж* 1. *(краска)* אקווארעל־פארב װ, וואסער-

פּאַרב וו; 2. (картина) אַקוואַרעל־בילד ז ־ער, אַקוואַרעל וו ־ן; ~ный אַקוואַרעלי; ~ная живопись אַקוואַרעל־מאָלערײַ וו

аква́риум *м* אַקוואַריום מ ־ס

акведу́к *м* אַקוועדוק מ ־ן

акклиматиз||а́ция *ж* אַקלימאַטיזאַציע וו, אַקלימאַטיזירונג וו; **~и́ровать** *сов. и несов.* אַקלימאַטיזירן; **~и́роваться** *сов. и несов.* אַקלימאַטיזירן זיך

аккомода́ция *ж* אַקאָמאָדאַציע וו, צופּאַסונג וו

аккомпан||еме́нт *м* אַקאָמפּאַנעמענט מ; под ~еме́нт *чего-л.* אונטערן אַקאָמפּאַנעמענט [אונטער דער באַגלייטונג] פֿון עפּעס; **~иа́тор** *м* אַקאָמפּאַניאַטאָר מ ־טאָרן; **~и́ровать** *несов.* אַקאָמפּאַנירן

акко́рд *м* אַקאָרד מ ־ן; заключи́тельный ~ פֿינאַל־אַקאָרד מ, שלוסאַקאָרד מ

аккордео́н *м* אַקאָרדעאָן מ ־ען; **~и́ст** *м* אַקאָרדעאָניסט מ ־ן

акко́рдн||ый אַקאָרדישער, אַקאָרד־; ~ая рабо́та אַקאָרד־אַרבעט וו; ~ая опла́та труда́ אַקאָרדישע באַלוינונג פֿאַר אַרבעט

аккредити́в *м фин.* אַקרעדיטיוו מ ־ן

аккредитова́ть *сов. и несов. дип.* אַקרעדיטירן

аккумули́ровать *несов.* אַקומולירן; *перен. тж.* אָנזאַמלען

аккумуля́тор *м эл.* אַקומוליאַטאָר מ ־ס

аккура́тн||о *нареч.* 1. *(опрятно)* זויבער, ציכטיק; 2. *(тщательно)* זאָרגפֿעליק, °גוט; ~о заверну́ть в бума́гу °גוט אײַנוויקלען אין פּאַפּיר; 3. *(осторожно)* פֿאָרזיכטיק, געהיט; ~о удали́ть ко́жицу פֿאָרזיכטיק באַזײַטיקן דאָס הײַטל; 4. *(вовремя)* אַקוראַט, פּונקטלעך; *(регулярно)* רעגולער; ~о посеща́ть ле́кции אַקוראַט [רעגולער] באַזוכן די לעקציעס; он всегда́ прихо́дит ~о ער קומט אַלעמאָל אַקוראַט (צו דער צײַט); **~ость** *ж* 1. *(опрятность)* ציכטיקייט וו, זויבערקייט וו; 2. *(тщательность)* זאָרגפֿעליקייט וו; 3. *(точность)* אַקוראַטקייט וו, פּינקטלעכקייט וו; פּונקטלעכקייט וו; 4. *(исполнительность)* אַקוראַטקייט וו, געוויסנהאַפֿטיקייט וו; **~ый** 1. *(опрятный)* ציכטיקער, זויבערער; 2. *(тщательный)* זאָרגפֿעליקער, °גוטער; ~ая рабо́та אַ זאָרגפֿעליקע [אַ °גוטע] אַרבעט; 3. *(точный)* אַקוראַטער, פּינקטלעכער; *(приходящий во́время тж.)* פּונקטלעכער; 4. *(исполнительный)* אַקוראַטער, געוויסנהאַפֿטיקער, ראַיעלער; ~ый исполни́тель אַן אַקוראַטער אויספֿילער

акроба́т *м* אַקראָבאַט מ ־ן; **~ика** *ж* אַקראָבאַטיק וו; **~и́ческий** אַקראָבאַטישער

акселера́||тор *м тех.* אַקצעלעראַטאָר מ ־ס; **~ция** *ж* אַקצעלעראַציע

аксио́ма *ж* אַקסיאָמע וו ־ס, אַקסיאָם מ ־ען

акт *м* אַקט מ ־ן; коме́дия в трёх ~ах אַ קאָמעדיע אין דרײַ אַקטן; соста́вить ~ о *чём-л* צונויפֿשטעלן [מאַכן] אַן אַקט וועגן עפּעס; обвини́тельный ~ באַשולדיקונגס־אַקט מ ־ן; ~ произво́ла ווילקיר־אַקט מ ־ן

актёр *м* אַקטיאָר מ ־ן, שוישפּילער מ =; **~ский** אַקטיאָרישער, שוישפּילערישער; פֿון אַן אַקטיאָר *после сущ.*; ~ское иску́сство אַקטיאָרישע [שוישפּילערישע] קונסט

акти́в[1] *м собир.* אַקטיוו מ; парти́йный ~ פּאַרטיי־אַקטיוו מ, פּאַרטייִשער אַקטיוו מ

акти́в[2] *м бухг.* אַקטיוו מ ־ן

активизи́ровать *сов. и несов.* אַקטיוויזירן; **~ся** *сов. и несов.* אַקטיוויזירן זיך

активи́ст *м* אַקטיוויסט מ ־ן

акти́вность *ж* אַקטיוויטעט וו, אַקטיווקײַט וו

акти́вн||ый[1] אַקטיווער; *(деятельный тж.)* טיכטיקער; ◇ ~ое избира́тельное пра́во דאָס אַקטיווע וואַלרעכט

акти́вный[2] *бухг.*: ~ бала́нс אַן אַקטיווער באַלאַנס

а́ктовый: ~ зал אַקטן־זאַל מ ־ן, דער אַקטאָווע זאַל

актри́са *ж* אַקטריסע וו ־ס, שוישפּילערין וו ־ס

актуа́льн||ость *ж* אַקטועלקייט וו; **~ый** אַקטועלער; ~ый вопро́с אַן אַקטועלע [אַ צאַפּלדיקע] פֿראַגע

аку́ла *ж* אַקולע וו ־ס, הײַפֿיש מ =

аку́ст||ика *ж* אַקוסטיק וו; **~и́ческий** אַקוסטישער

акушёр *м* אַקושאָר מ ־ן

акушéр||ка *ж* אַקושאָרקע וו ־ס; **~ский** אַקושאָרישער, אַקושאָרן־; ~ская пра́ктика אַקושאָרישע פּראַקטיק; ~ские ку́рсы אַקושאָרן־קורסן מצ.; **~ство** *с* אַקושאָרערײַ וו

акце́нт *м* 1. *(ударение)* אַקצענט מ ־ן; 2. *(произношение)* אַקצענט מ, אויסשפּראַך וו; ◇ де́лать ~ на *чём-л.* שטעלן דעם טראָפּ אויף עפּעס, באַטאָנען [אַרויסהייבן*] עפּעס; **~и́ровать** *сов. и несов.* אַקצענטירן, באַטאָנען; *перен. тж.* אַרויסהייבן*

акционе́р *м* אַקציאָנער מ ־ן; **~ный** אַקציאָנערער, אַקציען־; ~ное о́бщество אַקציען־געזעלשאַפֿט וו ־ן, אַקציאָנערע געזעלשאַפֿט

а́кци||я[1] *ж фин.* אַקציע וו ־ס; курс ~й דער קורס פֿון [די פּרײַזן אויף] די אַקציעס; ◇ его́ ~и повы́сились זײַנע אַקציעס זײַנען געשטיגן

а́кция[2] *ж (действие)* אַקציע וו ־ס; *мн. неодобр. тж.* מײַסים מצ.

алба́н||ец *м* אַלבאַנער מ =; **~ка** *ж* אַלבאַנערין וו ־ס; **~ский** אַלבאַנישער; ~ский язы́к די אַלבאַנישע שפּראַך, אַלבאַניש ז

а́лгебра *ж* אַלגעברע וו; **~и́ческий** אַלגעבראַישער

алгори́тм *м* אַלגאָריטם מ

алеба́стр *м* אַלעבאַסטער מ

але́ть *несов.* 1. *(становиться алым)* ווערן* העל־רויט; 2. *(виднеться)* שימערירן העל־רויט

алжи́р||ец *м* אַלזשירער מ =; **~ка** *ж* אַלזשירערין וו ־ס; **~ский** אַלזשירער *неизм.*

а́либи *с нескл. юр.* אַליבי ז; доказа́ть *чьё-л.* ~ דערווײַזן* עמעצנס אַליבי

ализари́н *м* אַליזאַרין מ

алиме́нты *мн.* אַלימענטן מצ.

алкоголи́зм *м* אַלקאָהאָליזם מ

алкого́лик *м* אַלקאָהאָליקער מ =

алкого́льн||ый אַלקאָהאָלישער, אַלקאָהאָל־; ~ые напи́тки אַלקאָהאָל־מאַשקאָעס, אַלקאָהאָל־געטראַנקען מצ., אַלקאָהאָלישע געטראַנקען [מאַשקאָעס] מצ.

алла́х *м* אַלאַ מ

аллегори́ческий אַלעגאָרישער

аллего́рия *ж* אַלעגאָריע וו ־ס

аллерги́я *ж мед.* אַלערגיע וו, אַלערגיע וו

алле́я *ж* אַלייע וו ־ס, אַליי וו ־ען

аллитера́ция *ж лит.* אַליטעראַציע וו

алло́ *межд.* האַלאָ!

аллю́р *м* אַליור מ

алма́з *м* דימענט מ ־ן; **~ный** 1. דימענטן; ~ные

рóссыпи דימענט־פעלדער מצ.; 2. (*об изделиях*) דימענטענער; מיט דימענטן, מיט א דימענט *после сущ.*; ~ный пéрстень א פינגערל מיט א דימענט [מיט דימענטן]; ~ное ожерéлье א דימענטענער האַלדזבאַנד

алóэ *с бот.* װ אַלאָע

алтáрь *м* 1. *церк.* אַלטאַר מ ־ן; 2. (*жертвенник; тж. перен.*) מיזבייעך מ (מצ. מיזבייכעס)

алфавúт *м* אַלפאַבעט מ ־ן, אַלעפבייס מ ־ן; по ~у לויטן אַלעפבייס [אַלפאַבעט]

алфавúтн||ый אַלפאַבעטישער, אַלפאַבעט־, אַלעפבייס־; в ~ом порядке אין אַלפאַ־, לויטן אַלעפבייס [אַלפאַבעט] בעטישן סיידער; ~ый указáтель אַלפאַבעטישער אינדעקס אַן אַלפאַבעטישער זוכצעטל, [אָנווײַזער]

алхúми||к *м* = אַלכעמיקער מ; ~я *ж* װ אַלכעמיע

áлчн||ость *ж* װ האַבונסטווע, װ גיריקײַט; ~ый גיריקער; ~ый человéк האַבון מ ־עס

áлый שאַרלעך־רויטער, העל־רויטער; áлая лéнта א העל־רויטע לענטע [סטענגע]

альбóм *м* אַלבאָם מ ־ען; ~ для рисовáния א העפט אַף מאָלן

альбумúн *м биохим.* אַלבומין מ, ווײַסלשטאָף מ

альманáх *м* אַלמאַנאַך מ ־ן

альпúйск||ий (*высокогорный*) אַלפּישער, אַלפּינישער; ~ие лугá אַלפּן־לאָנקעס מצ., אַלפּינישע לאָנקעס

альпин||úзм *м* אַלפּיניזם מ; ~úст *м* אַלפּיניסט מ ־ן

альт *м* 1. (*голос*) אַלט מ ־ן, אַלט־שטים װ ־ען; 2. (*муз. инструмент*) אַלט מ ־ן

альтернатúва *ж* אַלטערנאַטיווע װ ־ס, אַלטערנאַטיוו װ ־ן

альтимéтр *м* אַלטימעטער מ ־ס, הייכמעסטער מ ־ס

альтúст *м* אַלטיסט מ ־ן

альтру||úзм *м* אַלטרויִזם מ; ~úст *м* אַלטרויִסט מ ־ן; ~истúческий אַלטרויִסטישער

áльф||а *ж* װ אַלפאַ; ◇ ~а и омéга די אַלפאַ און די אָמעגא, דער גאַנצער איקער; от ~ы до омéги פון אַלעף ביז טאָוו [טאָף]

áльфа-лучú *мн. физ.* אַלפאַ־שטראַלן מצ.

áльфа-частúцы *мн. физ.* אַלפאַ־טײלכלעך מצ.

алюмúниев||ый אַליומינ(יום)־; (*из алюминия*) אַליומינענער; ~ый сплав אַליומינ(יום)־געשמעלץ ו ־ן; ~ая посýда אַליומינען געפעס

алюмúний *м* אַליומינ(יום) מ, אַליומיני מ

аляповáтый (*некрасивый, грубый*) לעפּישער; (*грубо, безвкусно сделанный*) גרעשמאַקלאָזער, מעגושעמדיקער

амбáр *м* אַמבאַר מ ־ן, שפּײַכלער מ ־ס

амбúция *ж* װ אַמביציע

амбразýр||а *ж* 1. *воен.* אַמבראַזור װ ־ן; 2. *стр.* טיר־ אַמבראַזור װ ־ן; פענצטער־אויסהויל מ ־; אויסהויל מ ־ן

амбулатóр||ия *ж* אַמבולאַטאָריע װ ־ס; ~ный: ~ное лечéние אַמבולאַטאָרישע היילונג; ~ный больнóй אַמבולאַטאָריע־פּאַציענט מ ־ן

амёба *ж зоол.* אַמעבע װ ־ס

америкáн||ец *м* = אַמעריקאַנער מ; ~ка *ж* אַמעריקאַנערין װ ־ס; ~ский אַמעריקאַנער *неизм.*; (*свойственный американцам*) אַמעריקאַנישער; ~ский материк דער אַמעריקאַנער קאָנטינענט; ~ские турúсты אַמעריקאַנער טוריסטן; ~ский óбраз жúзни אַמעריקאַנישער לעבנס־אויפן

аметúст *м мин.* אַמעטיסט מ ־ן

амúнь *частица* אָמיין

аммиáк *м* אַמיאַק מ, אַמאָניאַק מ

аммонáл *м* אַמאָנאַל מ

аммóний *м* אַמאָניום מ

амнистúровать *сов. и несов.* אַמנעסטירן, אַמניסטירן

амнúсти||я *ж* אַמנעסטיע װ, אַמניסטיע װ; освободúть по ~и באַפרײַען לויט אַמניסטיע

аморáльный אַמאָראַלישער, אומזיטלעכער

амортизá||тор *м тех.* אַמאָרטיזאַטאָר מ ־ס; ~ция *ж* אַמאָרטיזאַציע װ, אַמאָרטיזירונג װ

амортизúровать *сов. и несов.* אַמאָרטיזירן

амóрфный אַמאָרפישער, פאָרמלאָזער

ампéр *м физ.* אַמפּער מ ־ן (*с колич. словами мн.* אַמפּער); ~мéтр *м* אַמפּערמעטער מ ־ס

ампúр *м иск.* אַמפּיר מ

амплитýда *ж физ.* אַמפּליטודע װ ־ס

амплуá *с нескл.* אַמפּלואַ מ

áмпула *ж* אַמפּולע װ ־ס, אַמפּול װ ־ן

ампутáция *ж* אַמפּוטירונג װ, אַמפּוטאַציע װ

ампутúровать *сов. и несов.* אַמפּוטירן

амулéт *м* אַמולעט מ ־ן, קאַמייע װ ־ס

амфúбия *ж* 1. *зоол.* אַמפיביע װ ־ס; 2.: танк-~ אַמפיביע־טאַנק מ ־ען; самолёт-~ אַמפיביע־אַעראָפּלאַן מ ־ען

амфибрáхий *м лит.* אַמפיבראַכי מ

амфитеáтр *м* אַמפיטעאַטער מ

анáлиз *м* אַנאַליז מ ־ן; ~ крóви בלוט־אַנאַליז מ ־ן, אַנאַליז פונעם בלוט; глубóкий ~ междунарóдной обстанóвки א טיפער אַנאַליז פון דער צווישנפעלקערלעכער לאַגע; ◇ математúческий ~ מאַטעמאַטישער אַנאַליז

анализúровать *сов. и несов.* אַנאַליזירן

аналúт||ик *м* = אַנאַליטיקער מ; ~úческий אַנאַליטישער; ◇ ~úческая геомéтрия אַנאַליטישע געאָמעטריע

аналогúчн||ый אַנאַלאָגישער; ענלעכער; в ~ых слýчаях אין אַנאַלאָגישע [אין ענלעכע] פאַלן

аналóги||я *ж* אַנאַלאָגיע װ ־ס; по ~и לויט אַנאַלאָגיע, אַנאַלאָגיש; проводúть ~ю с *чем-л.* דורכפירן אַן אַנאַלאָ־ גיע מיט עפּעס, מאַכן א פאַרגלײַך מיט עפּעס

ананáс *м* אַנאַנאַס מ ־ן; ~ный אַנאַנאַסן־; ~ный сок אַנאַנאַסן־זאַפט מ

анáпест *м лит.* אַנאַפּעסט מ

анарх||úзм *м* אַנאַרכיזם מ; ~úст *м* אַנאַרכיסט מ ־ן; ~úстский אַנאַרכיסטישער; ~úческий אַנאַרכישער

анáрхия *ж* אַנאַרכיע װ; *перен. разг. тж.* אומאָרדענונג װ, כאַאָס מ

анáрхо-синдикалúзм *м* אַנאַרכאָסינדיקאַליזם מ

анáтом *м* אַנאַטאָם מ ־ען; ~úровать *сов. и несов.* אַנאַטאָמירן, פּאַלמעסן; ~úческий אַנאַטאָמישער; ◇ ~úческий теáтр אַנאַטאָמישער טעאַטער

анатóмия *ж* אַנאַטאָמיע װ

анахронúзм *м* אַנאַכראָניזם מ ־ען

ангáр *м ав.* אַנגאַר מ ־ן

áнгел *м* מאַלעך מ (מצ. מאַלאָכים)

áнгельск||ий: ~ая улы́бка אַן ענגל־שמייכל; ~ое терпéние אַן אײַזערן געדולד, דאָס געדולד פון א מאַלעך

ангидрúд *м хим.* אַנהידריד מ ־ן

ангúна *ж* אַנגינע װ

англúйск||ий ענגלישער; ~ий язы́к די ענגלישע שפּראַך, ענגליש ו; ◇ ~ая булáвка זיכערנאָדל װ ־ען; סעקרעט־ קע װ ־ס *разг.*

англича́н||ин м = ענגלענדער מ; ~ка ж ענגלענדערן װ ־ס

а́нгло-америка́нский ענגליש־אמעריקאַנישער

анго́рск||ий: ~ая коза́ אנגאָרער ציג; ~ая ко́шка אנגאָרער קאַץ

анекдо́т м אנעקדאָט מ ־ן; расска́зывать ~ы דערציילן אנעקדאָטן; ~и́ческий, ~и́чный אנעקדאָטישער

анем||и́чный אנעמישער, בלוט־אָרעמער; ~и́я ж мед. אנעמיע װ, בלוט־אָרעמקייט װ

анестези́ровать сов. и несов. мед. אנעסטעזירן

анестези́я ж мед. אנעסטעזיע װ; ме́стная ~ לאָקאַלע אנעסטעזיע

анили́н м хим. אנילין מ; ~овый אנילין־; ~овые кра́ски אנילין־פארבן מצ.

ани́с м 1. (растение) אניס מ; ענעס מ разг.; 2. (сорт яблок) אניס מ; ~овый אניס־; ענעס־ разг.; ~овое ма́сло אניס־אייל מ; ענעס־אייל מ разг.

анке́т||а ж אנקעטע װ ־ס; запо́лнить ~у פארפילן אן אנקעטע; ~ный: ~ные да́нные אנקעטע־אָנגאבן מצ.

анна́л||ы мн. אנאלן מצ.; в ~ах исто́рии אין די אנאלן פון דער געשיכטע

аннекси́ровать сов. и несов. אנעקסירן; ~ террито́рию אנעקסירן א טעריטאָריע

анне́ксия ж אנעקסיע װ

аннот||а́ция ж אנאָטאציע װ ־ס; ~и́ровать сов. и несов. אנאָטירן

аннули́ровать сов. и несов. אנולירן; ~ зака́з אנולירן [אָפּשאפן] א באשטעלונג

ано́д м эл. אנאָד מ ־ן

анома́||лия ж אנאָמאליע װ ־ס; ~льный אנאָמאלער, אומנאָרמאלער

анони́м м אנאָנים מ ־ען; ~ка ж разг. неодобр. אנאָנימקע װ ־ס; ~ный אנאָנימער; ~ное письмо́ אן אנאָנימער בריוו

ано́нс м אנאָנס מ ־ן

анса́мбль м אנסאמבל מ ־ען; ~ пе́сни и пля́ски זינגער־ און טענצער־אנסאמבל מ ־ען, אן אנסאמבל פון זינגער און טענצער; архитекту́рный ~ ארכיטעקטור־אנסאמבל מ ־ען

антагон||и́зм м אנטאגאָניזם מ; ~исти́ческий אנטאגאָניסטישער

Анта́рктика ж אנטארקטיק װ

антаркти́ческий אנטארקטישער

анте́нна ж אנטענע װ ־ס

антибио́тики мн. (ед. антибио́тик м) אנטיביאָטיקעס מצ.

антивое́нн||ый אנטימיליטאריסטישער; ~ые демонстра́ции קעגנמילכאָמע־דעמאָנסטראציעס

антигосуда́рственный קעגנמעלוכישער, אנטימעלוכישער

антидемократи́ческий אנטידעמאָקראטישער

антиимпериалисти́ческий אנטי־אימפעריאליסטישער

антиистори́ческий אנטיהיסטאָרישער

антиква́р м (продавец) אנטיקוואר מ ־ן; ~ный אנטיקווארער, אנטיקוואר־; ~ные ве́щи אנטיקווארע כפייצים; ~ный магази́н אנטיקוואריאט מ ־ן, אנטיקוואר־מאגאזין מ ־ען

антикоммуни́зм м אנטיקאָמוניזם מ

антиконституцио́нный אנטיקאָנסטיטוציאָנעלער

антило́па ж אנטילאָפּע װ ־ס

антинаро́дный פאָלקספײַנטלעכער

антинау́чный אומוויסנשאפטלעכער, קעגנוויסנשאפטלעכער, אנטיוויסנשאפטלעכער

антиобще́ственный אנטיגעזעלשאפטלעכער, קעגנגעזעלשאפטלעכער

антиварти́йный אנטיפארטייִשער

антипати́ч||ный אנטיפאטישער; он мне ~ен ער איז מיר אנטיפאטיש [אומסימפאטיש]

антипа́ти||я ж (к дат.) אנטיפאטיע װ (צו); внуша́ть кому-л. ~ю ארויסרופן* בא עמעצן אנטיפאטיע [א ווידער־געפיל]

антипо́ды мн. (ед. антипо́д м) אנטיפאָדן מצ.

антирелигио́зный אנטירעליגיעזער

антисанита́рный אנטיסאניטארער

антисеми́т м אנטיסעמיט מ ־ן; ~и́зм м אנטיסעמיטיזם מ; ~ский אנטיסעמיטישער

антисепти́ческий אנטיסעפּטישער

антисовети́зм м אנטיסאָוועטיזם מ

антисове́тский אנטיסאָוועטישער

антите́за ж лог., лит. אנטיטעזע װ ־ס

антитела́ мн. (ед. антите́ло с) биохим. אנטיקערפּערס מצ.

антитокси́ны мн. (ед. антитокси́н м) биохим. אנטיטאָקסינען מצ., קעגנגיפטן מצ.

антифаши́ст м אנטיפאשיסט מ ־ן; ~ский אנטיפאשיסטישער

антихудо́жественный אנטיקינסטלערישער

антицикло́н м אנטיציקלאָן מ

античасти́ца ж физ. אנטיטײלכל I ־עך

анти́чн||ость ж די אנטיקישע וועלט; די אנטיקישע קולטור; ~ый אנטיקישער; ~ый мир די אנטיקישע וועלט

антоло́гия ж лит. אנטאָלאָגיע װ ־ס

анто́ним м лингв. אנטאָנים מ ־ען

анто́нов||ка ж (сорт яблок) אנטאָנאָווקע װ; ~ский: ~ские я́блоки см. анто́новка

антра́кт м театр., муз. אנטראקט מ ־ן; перен. разг. тж. איבעררײַס מ ־ן

антраци́т м אנטראציט מ

антреко́т м кул. אנטרעקאָט מ ־ן

антрепренёр м театр. אנטרעפּרעניאָר מ ־ן

антресо́ли мн. 1. (полуэтаж) אנטרעסאָלן מצ.; 2. (настил) разг. אנטרעסאָל מ ־ן

антрополо́гия ж אנטראָפּאָלאָגיע װ

анфа́с нареч. אנפאס

анфила́да ж אנפילאדע װ

анчо́ус м אנטשאָוס מ ־ן

аншла́г м театр. אנשלאג מ ־ן; пройти́ с ~ом דורכגיין* בא פולגעפאקטע זאלן

аню́тин: ~ы гла́зки כאנעלעס [אניוטעס] אייגעלעך

ао́рта ж анат. אאָרטע װ, די גרויסע ארטעריע

апартеи́д м, апа́ртхейд м אפארטעיד מ, אפארטהייד מ

апати́т м мин. אפאטיט מ; ~овый אפאטיט־; ~овое месторожде́ние אפאטיט־לאגערונג װ ־ען

апати́чный אפאטישער; (безразличный тж.) גלײַכגילטיקער, אינדיפערענטער

апа́тия ж אפאטיע װ; (безразличие) גלײַכגילטיקייט װ

апелли́ровать сов. и несов. 1. юр. אפעלירן, אָנגעבן* [דערלאנגען] אן אפעליאציע; 2. (к дат.; обращаться за поддержкой и т. п.) אפעלירן (צו), ווענדן* זיך (צו)

апелляцио́нн||ый אַפּעליאַציע; ~ая жа́лоба אפעליא־ ציע־אָנקלאָג מ ־ן, אפעליאַציע װ ־ס

апелля́ци||я *ж* אפעליאַציע װ ־ס; пода́ть ~ю *юр.* אָנ־ געבן* [דערלאַנגען] אן אפעליאַציע; отклоня́ть ~ю *юр.* אָפּװוענדן די אפעליאַציע

апельси́н *м* 1. (*плод*) מאראַנץ מ ־ן; אפעלסין מ ־ען *разг.*; 2. (*дерево*) מאראַנצן־בוים (מצ. ..ביימער); ~овый מאַראַנצן; אפעלסינען *разг.*; ~овый сок מאראַנצן־זאַפט מ

аплоди́ровать *несов.* אַפּלאַדירן; בראַוואָ פּאַטשן *разг.*

аплодисме́нты *мн.* אַפּלאַדיסמענטן מצ.; бу́рные ~ שטורמישע אַפּלאַדיסמענטן; продолжи́тельные ~ דויערנ־ דיקע אַפּלאַדיסמענטן

апло́мб *м* אַפּלאָמב מ; זעלבסטזיכערקייט װ; говори́ть с ~ом רעדן* מיט אַפּלאָמב, רעדן* זעלבסטזיכער

апоге́||й *м астр.* אַפּאָגיי מ; *перен. тж.* הויכפּונקט מ, זעניט מ; дости́гнуть своего́ ~я דערגרייכן דעם אַפּאָגיי [דעם הויכפּונקט]

апо́криф *м* אַפּאָקריף מ ־ן

аполити́чный אַפּאָליטישער

апологе́т *м* אַפּאָלאָגעט מ ־ן

апоплекси́ческий: ~ уда́р *см.* апопле́ксия

апопле́кси́я *ж* אַפּאָפּלעקסיע װ; אינסולט מ

апо́стол *м рел.* אַפּאָסטאָל מ ־ן, שאָליעך הייליקער; *перен.* אַפּאָסטאָל מ ־ן

апостро́ф *м* אַפּאָסטראָף מ ־ן, איבערשטריכל ז ־עך

апофео́з *м* אַפּאָפעאָז מ

аппара́т *м* אַפּאַראַט מ ־ן; фотографи́ческий ~ פאָ־ טאָגראַפישער אַפּאַראַט; дыха́тельный ~ אָטעמונגס־אַפּאַ־ ראַט מ; госуда́рственный ~ מעלוכע־אַפּאַראַט מ

аппарату́ра *ж собир.* אַפּאַראַטור װ, אַפּאַראַטן מצ.

аппендици́т *м мед.* אַפּענדיציט מ

аппети́т *м* 1 אַפּעטיט מ; прия́тного ~а! גוטן אַפּע־ טיט!; ברוכים האויישווים! *уст.*; 2. *обычно мн. перен.* גיריקייט װ, אַפּעטיטן מצ.; ~ный אַפּעטיטפולער; (*о еде*) געשמאַקער

апплика́ция *ж* אַפּליקאַציע װ

апре́ль *м* אַפּרעל מ; *ср.* а́вгуст; ~ский אַפּרעל; פון אַפּרעל *после сущ.*; *ср.* а́вгустовский

априо́р||и *нареч. филос.* אַפּריאָרי; *перен. тж.* פאָר־ פריער; ~ный אַפּריאָרישער, אַפּריאָרי; ~ное утвержде́ние אַפּריאָרי־באַהויפּטונג, אַן אַפּריאָרישע באַהויפּטונג װ ־ען

апроба́ция *ж* אַפּראָבאַציע װ

апроби́ровать *сов. и несов.* אַפּראָבירן

апте́к||а *ж* אַפּטייק װ ־ן; ◇ как в ~е *шутл.* ווי צוויי מאָל צוויי איז פיר, ווי א זייגער (ריכטיק); ~арь *м* אַפּטייקער מ =

апте́ч||ка *ж* אַפּטייקל ז ־עך; дома́шняя ~ка הויז־אַפּ־ טייקל ז ־עך; ~ный אַפּטייק; ~ный за́пах אַפּטייק־ רייעך מ (מצ. ..רייכעס)

ара́б *м* אַראַבער מ =; ~ка *ж* אַראַבערן װ ־ס; ~ский אַראַבישער; ~ский язы́к די אַראַבישע שפּראַך; אַראַביש ז; ◇ ~ские ци́фры אַראַבישע ציפערן

аранжи́р||овать *сов. и несов. муз.* אַראַנזשירן; ~о́вка *ж муз.* אַראַנזשירונג װ

ара́хис *м собир.* אַראַכיס מ; (*плоды тж.*) ערדניס מצ.

арба́ *ж* אַרבע װ ־ס

арби́тр *м* אַרביטער מ ־ס; ~а́ж *м* אַרביטראַזש מ ־ן; ~а́жный אַרביטראַזש; ~а́жный суд אַרביטראַזש־געריכט מ; בוירערים־געריכט מ *уст.*

арбу́з *м* אַרבוז מ ־ן, קאַוווענע װ ־ס, קאַוון מ ־ס

аргенти́н||ец *м* אַרגענטינער מ =; ~ка *ж* אַרגענטינערן װ ־ס; ~ский אַרגענטינער *неизм.*

арго́ *с нескл.* אַרגאָ מ; воровско́е ~ גנבֿישע־לשון ז

арго́н *м хим.* אַרגאָן מ

аргуме́нт *м* אַרגומענט מ ־ן, דערווייז מ ־ן; приводи́ть ~ы ברענגען* אַרגומענטן, דערווייזן* געבן*; ~а́ция *ж* אַרגומענטאַציע װ, אַרגומענטירונג װ

аргументи́ровать *сов. и несов.* אַרגומענטירן

аре́на *ж* אַרענע װ ־ס; ~ ци́рка צירק־אַרענע װ; ~ борьбы́ קאַמפּס־אַרענע װ; междунаро́дная ~ צווישנפעל־ קערלעכע אַרענע

аре́нд||а *ж* 1. (*наём*) אַרענדע װ; פּאַכט װ *ист.*; взять в ~у אַרענדירן, נעמען* אין [אויף] אַרענדע; сдать в ~у פאַראַרענדירן, אָפּגעבן* אין אַרענדע; 2. (*плата*) אַרענ־ דע־אָפּצאָל מ, אַרענדע װ; ~а́тор *м* אַרענדאַטאָר מ ־טאָרן; אַרענדאַר מ ־ן; פּאַכטהאַלטער מ = *ист.*; ~ный אַרענדע; ~ная пла́та אַרענדע־אָפּצאָל מ

арендова́ть *сов.* נעמען* אין [אויף] אַרענדע, אַרענדירן; *несов.* האַלטן* די אַרענדע (אויף) אַרענדירן,

арео́метр *м* אַרעאָמעטער מ ־ס

аре́ст *м* 1. אַרעסט מ ־ן; дома́шний ~ היים־אַרעסט מ; посади́ть *кого-л.* под ~ אַרעסטירן עמעצן, אײַנזעצן עמעצן; сиде́ть под ~ом זיצן* אַרעסטירט; זײַן*; *разг.*; 2. *юр.* (*чего-л.*) אַרעסט מ, סעקוועסטער מ; наложи́ть ~ на *что-л.* אַרופלייגן אַן אַרעסט [אַ סעקוועסטער] אויף עפּעס, סעקוועסטרירן עפּעס

ареста́нт *м уст.* אַרעסטאַנט מ ־ן; ~ка *ж уст.* אַרעס־ טאַנטקע װ ־ס

аресто́ванный *в знач. сущ. м* אַרעסטירטער מ ..טע

арестова́ть *сов. и несов.* אַרעסטירן

ари́||ец *м* אַריער מ =; ~йский אַרישער

аристокра́т *м* אַריסטאָקראַט מ ־ן; ~и́ческий אַריסטאָ־ קראַטישער; ~ия *ж* אַריסטאָקראַטיע װ; ~ка *ж* אַריס־ טאָקראַטקע װ ־ס

арифме́т||ика *ж* אַריפמעטיק װ; ~и́ческий אַריפמעטי־ שער; ~и́ческие де́йствия די אַריפמעטישע רעכן־אַקטן

арифмо́метр *м* אַריפמאָמעטער מ ־ס

а́рия *ж муз.* אַריע װ ־ס

а́рка *ж* אַרקע װ ־ס

арка́н *м* אַרקאַן מ ־ען, לאַסאָ מ ־ען

А́рктика *ж* אַרקטיק װ

аркти́ческий אַרקטישער

арлеки́н *м* (ה)אַרלעקין מ ־ען

арма́да *ж* אַרמאַדע װ ־ס

армату́ра *ж тех., стр.* אַרמאַטור װ

арме́йский אַרמייִשער, אַרמיי; ~ ко́рпус אַרמיי־קאָר־ פּוס מ ־ן

а́рмия *ж* אַרמיי װ ־ען; Сове́тская А́рмия די סאָוועטי־ שע אַרמיי; та́нковая ~ טאַנקען־אַרמיי װ ־ען

армяни́н *м* אַרמענער מ =

армя́н||ка *ж* אַרמענערן װ ־ס; ~ский אַרמענישער; ~ский язы́к די אַרמענישע שפּראַך, אַרמעניש ז

арома́т *м* אַראָמאַט מ ־ן, דופט מ ־ן; ~ный אַראָמאַ־ טישער, דופטיקער

арсена́л *м* אַרסענאַל מ ־ן

артачиться *несов.* 1. *(о лошади)* אײַנשפּארן זיך; 2. *разг.* אײַנגעשפּארט *זײַן, זיך אַקשענען; не артачься! זײַ ניט קיין אַקשן!

артель *ж* ן־ ם ,וו אַרטעל; сельскохозяйственная ~ לאַנדווירטשאַפטלעכע אַרטעל; ~ный ־אַרטעל, אַרטעלי־שער; ~ное имущество ז אַרטעל־פאַרמעגן

артериальн||ый *анат.* ־אַרטעריע; ~ая кровь אַרטע־ריע־בלוט ז

артериосклероз *м мед.* ם אַרטעריאָסקלעראָז

артерия *ж анат. и перен.* ס־ וו אַרטעריע

артикль *м грам.* ען־ ם אַרטיקל

артикуляция *ж* וו אַרטיקוליאַציע

артиллерийский ־אַרטילעריע, אַרטילערישער; ~ полк ן־ ם אַרטילעריע־פּאָלק; ~ огонь דאָס אַרטילערישע פײַער, דאָס פײַער פון אַרטילעריע

артиллерист *м* ן־ ם אַרטילעריסט

артиллерия *ж* וו אַרטילעריע; тяжёлая ~ שווערע אַר־טילעריע; лёгкая ~ לײַכטע אַרטילעריע; самоходная ~ אווטאָמאָטאָרישע אַרטילעריע; зенитная ~ זעניט־אַרטילע־ריע וו; противотанковая ~ וו קעגנטאַנקען־אַרטילעריע

артист *м* 1. ן־ ם אַרטיסט; *(актёр тж.)* ם אַקטיאָר ן־, = ם שוישפּילער; ~ балета אַן אַרטיסט פון באַלעט, = ם באַלעט־טענצער; эстрадный ~ אַן אַרטיסט פון עסטראַדע; 2. *разг.* *(мастер своего дела)* ן־ ם אַרטיסט, = ם קינסטלער, ס־ ם מײַסטער

артистическ||ая *ж* ן־ ם אַרטיסטן־צימער; ~ий אַרטי־סטישער; *перен.* קינסטלערישער, מײַסטערישער

артистка *ж* ס־ וו אַרטיסטן, ס־ וו אַרטיסטקע; *(актриса тж.)* ס־ וו אַקטריסע, ס־ וו שוישפּילערן

артрит *м мед.* ם אַרטריט

арфа *ж* ס־ וו האַרפע; ◇ эолова ~ וו עאָל־האַרפע

арфист *м* ן־ ם האַרפיסט; ~ка *ж* ס־ וו האַרפיסטן, ס־ וו האַרפיסטקע

архаи||зм *м* ען־ ם אַרכאַיזם; ~ческий אַרכאַישער

археолог *м* ן־ ם אַרכעאָלאָג; ~ический אַרכעאָלאָגי־שער

археология *ж* וו אַרכעאָלאָגיע

архив *м* ן־ ם אַרכיוו

архивариус *м* ן־ ם אַרכיוואַריוס

архивн||ый ־אַרכיוו; ~ые дела מצ. אַרכיוו־אַקטן, אַר־כיוו־פּאַפּירן מצ.

архиепископ *м* ן־ ם אַרציבישאָף, ן־ ם אַרציביסקופּ

архипелаг *м* ן־ ם אַרכיפּעלאַג

архитект||ор *м* ־טאָרן ם אַרכיטעקטאָר; ~ура *ж* 1. וו אַרכיטעקטור, וו בויקונסט; шедевр ~уры אַן אַרכי־טעקטור־שעדעווער, אַ שעדעווער פון בויקונסט; 2. *(стиль)* וו אַרכיטעקטור, ן־ ם בויסטיל; ~ура дворца די אַרכי־טעקטור [דער בויסטיל] פונעם פּאַלאַץ; ~урный אַרכי־טעקטור־; ~урный стиль ן־ ם אַרכיטעקטור־סטיל; ~ур-ный памятник (מצ. ־מעלער) ם אַרכיטעקטור־דענקמאָל

аршин *м уст.* (0,71 *м*) ען־ ם אַרשין; ◇ он мерит всех на свой ~ ער מעסט אַלעמען מיט זײַן מאָס; словно ~ проглотил ווי (ער) וואָלט אַ שטעקן [אַ בעזעם] אײַנגעשלונגען

арьергард *м воен.* ן־ ם אַריערגאַרד; ~ный *воен.* ־אַריערגאַרד, אַריערגאַרדישער; ~ные бои אַריערגאַרד־שלאַכטן מצ.

ас *м* ן־ ם אַס

асбест *м мин.* ם אַסבעסט, ם שטײנפלאַקס; ~овый ־אַסבעסט; *(из асбеста)* אַסבעסטענער

асимметр||ический, ~ичный אַסימעטרישער; ~ия *ж* וו אַסימעטריע

аскариды *мн.* (*ед.* аскарида *ж*) מצ. אַסקאַרידן

аскет *м* ן־ ם אַסקעט; ם נאָזיר (מצ. נעזירים) *уст.*; ~ический אַסקעטישער; נעזירישער *уст.*

аскорбинов||ый: ~ая кислота ז אַסקאָרבין־זויערס

аспект *м* ן־ ם אַספּעקט

аспирант *м* ן־ ם אַספּיראַנט; ~ка *ж* וו אַספּיראַנטן ס־, ס־ וו אַספּיראַנטקע; ~ура *ж* וו אַספּיראַנטור

аспирин *м* ם אַספּירין

ассамблея *ж* ען־ וו אַסאַמבלײ; Генеральная Ассамблея ООН די גענעראַלע אַסאַמבלײ פון אונאָ

ассенизация *ж* וו אַסעניזאַציע

ассигн||ация *ж* ס־ וו אַסיגנאַציע; ~ование *с* 1. אַסיג־נירונג, ז אַסיגנירן; וו 2. *мн.* *(суммы)* מצ. אַסיגנירונגען; ~овать *сов. и несов.* אַסיגנירן

ассимилировать *сов. и несов.* אַסימילירן; ~ся *сов. и несов.* אַסימילירן זיך

ассимиляция *ж* וו אַסימיליאַציע, וו אַסימילירונג

ассирийский אַסירישער, אשורישער, ־אשור

ассистент *м* ן־ ם אַסיסטענט; ~ка *ж* וו אַסיסטענטן ס־, ס־ וו אַסיסטענטקע

ассонанс *м лит.* ן־ ם אַסאָנאַנס

ассортимент *м* ם אַסאָרטימענט; богатый ~ товаров אַ רײַכער סכוירעס־אַסאָרטימענט

ассоциаци||я *ж* 1. *(объединение)* ס־ וו אַסאָציאַציע, פֿאַ־ריייניקונג וו ען־; 2. *психол.* ס־ וו אַסאָציאַציע; по ~и אַסאָציאַטיוו, לויט (דער) אַסאָציאַציע

ассоциировать *сов. и несов.* אַסאָציירן, *פאַרבינדן; ~ся *сов. и несов.* אַסאָציירן זיך

астигматизм *м опт.* ם אַסטיגמאַטיזם

астма *ж мед.* וו אַסטמע; бронхиальная ~ בראָנכיאַלע אַסטמע

астра *ж бот.* ס־ וו אַסטרע

астроботаника *ж* וו אַסטראָבאָטאַניק

астр||олог *м* ן־ ם אַסטראָלאָג, = ם שטערנזעער; ~оло-гия *ж* וו אַסטראָלאָגיע, וו שטערנזעערײַ

астронавт *м* ן־ ם אַסטראָנאַווט

астроном *м* ען־ ם אַסטראָנאָם; ~ический אַסטראָנאָ־מישער; ◇ ~ические цифры אַסטראָנאָמישע ציפערן; ~ия *ж* וו אַסטראָנאָמיע

астрофиз||ика *ж* וו אַסטראָפיזיק; ~ический אַסטראָפי־זישער

асфальт *м* ם אַספאַלט; ~ировать *сов. и несов.* אַס־פאַלטירן; ~овый 1. ־אַספאַלט; ~овая масса אַספאַלט־מאַסע וו; 2. *(покрытый асфальтом)* אַספאַלטירטער

атавизм *м* ם אַטאַוויזם

атак||а *ж* ס־ וו אַטאַקע; воздушная ~а לופט־אַטאַקע ס־ וו; штыковая ~а ס־ וו באַגנעטן־אַטאַקע; идти в ~у גיין* אין אַטאַקע; отбить ~у די אַטאַקע *אָפּשלאָגן

атаковать *сов. и несов.* אַטאַקירן

атаман *м* ען־ ם אַטאַמאַן

ате||изм *м* ם אַטעיזם; ~ист *м* ן־ ם אַטעיסט; ~ис-тический אַטעיסטישער

ательé *с нескл.* 1. *(мастерская художника и т. п.; павильон киностудии)* ען־ ם אַטעליע; 2. *(предприятие*

бытового обслуживания) ען־ װ אטעליִע; заказа́ть пальто́ в ~ באַשטעלן (אופנייען) א מאַנטל אין אן אטעליִע; телевизио́нное ~ א רעמאָנט־אטעליִע פאר טעלעוויזאָרס

атероскле́ро́з *м мед.* ם אטעראָסקלעראָז

атланти́ческий אטלאַנטישער

а́тлас *м* ן־ ם אַטלאַס; ~ ми́ра ם וועלט־אַטלאַס

атла́с *м* ם אַטלעס; **~ный 1.** *(из атласа)* אַטלעסנער; **2.** *перен.* אַטלעס־גלאַטער; -אַט פון אַטלעס *после сущ.;* **2.** *перен.* אַטלעס־גלאַטער; -אַט לעס־גלאַנציקער; ~ная ко́жа אן אַטלעס־גלאַטע הויט

атле́т *м* ן־ ם אטלעט; **~ика** *ж* װ אטלעטיק; лёгкая ~ика לײַכטע אטלעטיק; тяжёлая ~ика -שווערע אטלע טיק; **~и́ческий** אטלעטישער

атмосфе́р||а *ж* **1.** *прям. и перен.* װ אטמאָספער; в ~е дру́жбы אין אן אטמאָספער פון פרײַנטשאַפט; **2.** *физ.* ן־ װ אטמאָספער; **~ный** אטמאָספער־, אטמאָספערישער; ~ное давле́ние ם אטמאָספער־דרוק; ~ные оса́дки -אַט מאָספערישע אָפּזאַצן

а́том *м* ען־ ם אַטאָם; расщепле́ние ~а -אַטאָם־שפּאַל טונג װ; ядро́ ~а ער־ ם אַטאָם־קערן; ме́ченые ~ы מאַרקירטע אַטאָמען; **~ник** *м (учёный)* ס־ ם אַטאָמניק, = ם אַטאָם־וויסנשאַפטלער; **~ный** אַטאָם־, אַטאָמישער; ~ное ядро́ ער־ ם אַטאָם־קערן; ~ная бо́мба -אַטאָמישע באָמ בע; ~ный вес װ אַטאָמישע וואָג; ~ная эне́ргия אַטאָמישע ענערגיע; ~ная электроста́нция -אַטאָמישע עלעקטראָ סטאַנציע

атомохо́д *м* ן־ ם אַטאָמאָכאָד, װ אַטאָמשיף

атрибу́т *м* **1.** *филос.* ן־ ם אטריבוט; **2.** *(характерный признак)* ן־ ם אטריבוט, ס־ ם קענצייכן

атрофи́рова||нный אטראָפירטער; **~ться** *сов. и несов.* אטראָפירן זיך, *ווערן אטראָפירט

атрофи́я *ж мед.* װ אטראָפיע

АТС *ж* (автомати́ческая телефо́нная ста́нция) װ אטס (אווטאָמאַטישע טעלעפאָן־סטאַנציע)

атташе́ *м нескл.* ען־ ם אטאַשע

аттест||а́т *м* ן־ ם אטעסטאַט; ◇ ~а́т зре́лости -מאַטו רע־אטעסטאַט ן־ ם; **~аци́онный** אטעסטיר־; ~аци́онная коми́ссия ס־ װ אטעסטיר־קאָמיסיע; **~а́ция** *ж* **1.** -אטעס טירונג װ, ו אטעסטירן; **2.** *(отзыв)* ס־ װ אטעסטאַציע

аттестова́ть *сов. и несов.* אטעסטירן

аттракцио́н *м* **1.** *театр.* ען־ ם אטראַקציאָן; -שלאַגנו מער ם ן־; **2.** *обычно мн. (в местах гуля́ний)* -אטראַק ציאָנען מצ.

аудие́нци||я *ж* ן־ װ אוידיענץ; дать ~ю *געבן אן אוידיענץ, *באַקומען אן אוידיענץ; получи́ть ~ю -אוידיענץ, *אופנעמען; получи́ть ~ю -או דיענץ, *אופגענומען ווערן

аудито́рия *ж* **1.** *(помещение)* ס־ װ אוידיטאָריע; **2.** *собир.* ס־ װ אוידיטאָריע, צוהערער מצ., ם עולם; взыска́тельная ~ א פאָדערעוודיקע אוידיטאָריע, -פאָדערעוו דיקע צוהערער; ~ тепло́ встре́тила ле́ктора -די אוידי טאָריע [דער עולם] האָט אופגענומען דעם לעקטאָר מיט וואַרעמקייט

ау́кнуться *сов.:* как ау́кнется, так и откли́кнется *посл.* וואָס פאר א גוט־מאָרגן, אזא גוט־יאָר

аукцио́н *м* ען־ ם אוקציאָן; ס־ װ ליציטאַציע *уст.;* пушно́й ~ ען־ ם פוטערוואַרג־אוקציאָן; продава́ть с ~а פאַרקויפן אויף אן אוקציאָן

аутенти́чный אאוטענטישער

аутодафе́ *с нескл. ист.* ען־ ם אאוטאָדאַפע

афга́н||ец *м* = ם אפגאַנער; **~ка** *ж* ס־ װ אפגאַנערן; **~ский** אפגאַנישער; ~ский язы́к די אפגאַנישע שפּראַך, ו אפגאַניש

афе́р||а *ж* ס־ װ אפערע; **~и́ст** *м* ן־ ם אפעריסט, = ם שווינדלער; **~и́стка** *ж* ס־ װ אפעריסטן, -אפעריסט קע, ס־ װ שווינדלערן, ס־ װ שווינדלערקע

афи́нский אטענער

афи́ш||а *ж* ס־ װ אפישע, ן־ װ אפיש; **~и́ровать** *сов. и несов.* אפישירן

афори́зм *м* ען־ ם אפאָריזם

африка́н||ец *м* = ם אפריקאַנער; **~ка** *ж* ס־ װ אפריקאַנערן; **~ский** אפריקאַנישער

а́фро-азиа́тский אַפראָ־אזיאַטישער

аффе́кт *м* ם אפעקט; в состоя́нии ~а אין אפעקט־צושטאַנד

а́ффикс *м лингв.* ן־ ם אפיקס

ах *межд.* !אך; *(при испуге)* !אוי

а́хать *несов. разг.* אכקען; אויקען

ахилле́сов: ~а пята́ װ אכילעס־פּיאַטע; דאָס שוואַכע אָרט

ахине́||я *ж:* нести́ ~ю װעג פונעם רעדן*

а́хнуть *сов. однокр. разг.* **1.** *אויסשרײַען [א געשריי*] «אך!» [טאָן*, געבן* א געשריי]; **2.** *(ударить)* א קנאַק *טאָן*, א זעץ טאָן* [א זעץ] [א קנאַק] דערלאַנגען א קנאַק; **3.** *(о выстреле)* א קנאַל [א טראַסק, א דונער] טאָן*; ◇ он и ~ не успе́л ער האָט ניט באַוויזן א פּיפּס טאָן

ацетиле́н *м хим.* ם אצעטילען; **~овый** אצעטילען־; ~овая горе́лка ס־ ם אצעטילען־ברענער

ацето́н *м* ם אצעטאָן

аэродина́м||ика *ж* װ אעראָדינאַמיק; **~и́ческий** -אעראָדי נאַמישער

аэродро́м *м* ען־ ם אעראָדראָם

аэроклу́б *м* ן־ ם אעראָקלוב

аэропла́н *м* ען־ ם אעראָפּלאַן

аэропо́рт *м* ן־ ם אעראָפּאָרט

аэроса́ни *мн.* ס־ ם אעראָשליטן

аэроста́т *м* ן־ ם אעראָסטאַט; ען־ ם לופטבאַלאָן; ~ возду́шного загражде́ния -אן אעראָסטאַט פאר לופט־פאַר צוימונג

аэрофотосъёмка *ж* װ אעראָפאָטאָגראַפירונג

Б

б *см.* бы

ба *межд. разг.* !אוי! זע נאַר!; ba! кого́ я ви́жу! אוי [!זע נאַר] !וועמען זע איך; ba! как ты сюда́ попа́л? אוי [!זע נאַר] !ווי קומסטו אהער?

ба́ба[1] *ж* **1.** *уст. (крестьянка)* ס־ װ פויערטע, -דאָרפס ווײַב ו ער־; = װ פרוי; **2.** *разг. (жена)* ער־ ו ווײַב, ען־ װ אַלטיטשקע; **3.** *пренебр. (женщина)* ס־ װ פרויענצימער, -ווײַבספאַר שוין װ ען־; *мн. тж.* ווײַבער מצ., ווײַבערשער עולם; **4.** *пренебр. (о мужчине)* ס־ װ באַבע, -ווײַבערשע נעשאָ מע, ס־ װ לעמעשקע; **5.** *дет. (бабушка)* װ באָבעשי; ◇ сне́жная ~ ס־ װ שנייבאַבע, ן־ ם שניימענטש

ба́ба[2] *ж тех.* ס־ װ באַבע, ס־ װ דאָבניע

ба́ба[3] *ж кул.* ס־ װ באַבקע

ба́ба-яга́ *ж* ס־ װ באָבע־יאַכנע, ס־ װ מעכאַשייפע

баббит *м тех.* באַביט ם

бáб||ий *разг.* ווײַבערשער, באַבסקע(ר) *тж. неизм.*; ◇ ~ье лéто ווײַבערשער זומער, אַלטזומער ם ־ס, שפּעטזומער ם ־ס; ~ьи скáзки באָבע־מײַסעס מצ., פּיזמוינעס מצ.

бáбка[1] *ж* 1. *(бабушка)* באָבע װ ־ס; 2. *разг.* *(старушка)* אַלטיטשקע װ =; ◇ повивáльная ~ *уст.* באָבע װ ־ס, הייב־אַם װ ־ען

бáбк||а[2] *ж* 1. *(сустав)* קנעכלביין ם ־ער, באַבקע װ ־ס; 2.: игрáть в ~и שפּילן אין צייכן

бáбник *м разг.* ווײַבערניק ם ־עס, כאַמער־אייזל ם ־ען

бáбочка *ж* פֿלאַטערל ז ־עך, באַבעלע ז ־ך

бáбушка *ж* באָבע װ ־ס; *(в обращении)* באָבעניו װ, באָבעשי װ; ◇ ~ нáдвое сказáла ס'איז נאָך אַ גרויסער סאָפּעק; אָדער יאָ אָדער ניין

багáж *м* 1. באַגאַזש ם, (רײַזע־)געפּעק ז; ручнóй ~ האַנטבאַגאַזש ם; 2.: отпрáвить ~óм שיקן אין [מיטן] באַגאַזש; ◇ ýмственный ~ אינטעלעקטועלער באַגאַזש [פֿאַרמאָג]; ~ник *м* באַגאַזשניק ם ־עס; ~ный באַגאַזש־; ~ная квитáнция באַגאַזש־קוויטאַנציע װ ־ס; ~ный вагóн באַגאַזש־וואַגאָן ם ־ען

багóр *м* האָקן ם ־ס; пожáрный ~ לעשער־האָקן ם ־ס

багровé||ть *несов.* ווערן* בלוטרויט [העליש רויט, צונטער־רויט]; нéбо ~ет דער הימל ווערט פּורפּור־רויט; ~ть от гнéва ווערן* פֿאַר קאַס [רויט] אָנגעצונדן

багрóвый בלוטרויטער, פּורפּור־רויטער, צונטער־רויטער

бадминтóн *м* באַדמינטאָן ם

бадья́ *ж* צעבער ם ־ס

бáз||а *ж* 1. *(основа)* באַזיס ם ־ן, באַזע װ ־ס; материáльно-технúческая ~а מאַטעריעל־טעכנישע באַזע; экономúческая ~а עקאָנאָמישע באַזע; 2. *(пункт)* באַזע װ ־ס; турúстская ~а טוריסטישע באַזע, טוריסטן־באַזע װ ־ס; воéнная ~а מיליטערישע באַזע; овощнáя ~а גאָרטנוואַרג־באַזע װ ־ס; ◇ подвестú ~у подо *что-л.* אונטערפֿירן אַ באַזע אונטער עפּעס; на ~е *чегó-л.* אַף דער באַזע פֿון עפּעס

базáльт *м мин.* באַזאַלט ם

базáр *м* 1. מאַרק ם (מצ. מערק); באַזאַר ם ־ן *разг.*; 2.: новогóдний ~ נײַ־יאָר־מאַרק ם (מצ. ··מערק); кнúжный ~ ביכער־מאַרק ם (מצ. ··מערק), ביכער־פֿאַרקויף ם ~; 3. *разг.* *(шум)* יאַריד ם, טומל ם; ~ный מאַרק־, מאַרקישער; ~ный день מאַרקטאָג ם (מצ. ··טעג)

базéдов: ~а болéзнь באַזעדאָוו־קראַנק(ה)ײַט װ, באַזעדאָוו־קרענק װ

базúровать *несов.* באַזירן; ~ся *несов.* 1. (на *предл.*) באַגרינדן זיך (אַף), שטיצן זיך (אַף); *(о теории и т.п. тж.)* באַגרינדעט זײַן* (אַף); 2. (на *вин.*, *предл.*; *размещаться где-л.*) באַזירן זיך (אַף), האָבן* אַלס באַזע (עפּעס)

бáзис *м эк.* באַזיס ם ־ן

бáй-бáй *межд.* ליולי־ליולי

байбáк *м* 1. *зоол.* בײַבאַק ם ־עס, סטעפּמורמל ם ־ען; 2. *разг.* פּויליאַק ם ־עס

байдáрка *ж* בײַדאַרקע װ ־ס

бáйк||а *ж текст.* בײַקע װ, מולט ם; ~овый מולטענער, בײַקענער

бак[1] *м* *(сосуд)* באַק ם ־עס, רעזערוואַר ם ־ן

бак[2] *м мор.* אייבערשטער פֿאָדערדעק

бакалé||йный באַקאַליי־; ~ная лáвка באַקאַליי־קראָם װ ־ען; ~я *ж собир.* באַקאַליי װ

бáкен *м мор.* בויע װ ־ס; באַקען ם ־ס *разг.*

бакенбáрды *мн.* (*ед.* бакенбáрда *ж*) באַקענבאַרדן מצ.

бáкенщик *м* בויען־אויפֿזעער ם ־ס; באַקענשטשיק ם ־עס

бáки *мн.* (*ед.* бак *м*) *см.* бакенбáрды

баклажáн *м* *(плод)* פּאַטלאַזשאַן ם ־עס; ~ный פּאַטלאַזשאַנען־; ~ная икрá אײַנגעהאַקטע פּאַטלאַזשאַנעס

баклýши: бить ~ שלאָגן* בײַדעקעס; פּוסטעפּאַסעווען

бактериóлог *м* באַקטעריאָלאָג ם ־ן; ~úческий באַקטעריאָלאָגישער; ~úческое орýжие באַקטעריאָלאָגיש געווער

бактериолóгия *ж* באַקטעריאָלאָגיע װ

бактéрия *ж* באַקטעריע װ ־ס

бал *м* באַל ם (מצ. בעלער); выпускнóй ~ אַרויסלאָז־באַל ם (מצ. ··בעלער); ◇ кóнчен ~ אויס מיט אַן עק

балабóлка *м и ж разг. пренебр.* פּלוידערזאַק ם (מצ. ··זעק)

балагáн *м* 1. *(постройка)* באַלאַגאַן ם ־ען; *(на ярмарке)* מאַרקבײַדל ז ־עך; 2. *(зрелище)* באַלאַגאַן־שפּיל װ ־ן, קאָמעדיאַנטן־שפּיל װ ־ן; *перен. пренебр. тж.* פּאַרס ם ־ן

балагýр *м разг.* וויצלינג ם ־ען, קאַטאָוועס־טרײַבער ם =; ~ить *несов. разг.* קאַטאָוועס טרײַבן*, שפּאַסן, לעצעווען, ווערטלען זיך

балалáечник *м* באַלאַלײַעטשניק ם ־עס, באַלאַלײַקע־שפּילער ם =

балалáйка *ж* באַלאַלײַקע װ ־ס

балáнс *м* באַלאַנס ם ־ן; годовóй ~ יאָר־באַלאַנס ם ־ן; торгóвый ~ האַנדל(ס)־באַלאַנס ם ־ן; подводúть ~ אונטערציִען* דעם באַלאַנס, אונטערציִען* [אונטערפֿירן] אַ סאַכאַקל

балансúровать *несов.* 1. *(сохранять равновесие)* באַלאַנסירן; 2. *(приводить в правильное соотношение)* (אויס)באַלאַנסירן, ברענגען* אין גלײַכגעוויכט

балбéс *м бран.* לאָבוס ם ־עס, לעפּאַק ם ־עס

балдá *м и ж бран.* באַמאָז ם ־ן

балерúна *ж* באַלערינע װ ־ס, באַלעט־אַרטיסטין װ ־ס, טענצערין װ ־ס

балéт *м* באַלעט ם ־ן; ~мéйстер *м* באַלעטמײַסטער ם ־ס

бáлка[1] *ж стр.* באַלקן ם ־ס

бáлка[2] *ж* *(овраг)* באַלקע װ ־ס, יאַר ם ־ן

балкáнский באַלקאַנישער

балкáр||ец *м* באַלקאַרער ם =; ~ка *ж* באַלקאַרערן װ ־ס, באַלקאַרקע װ ־ס; ~ский באַלקאַרישער; ~ский язы́к באַלקאַריש ז, די באַלקאַרישע שפּראַך

балкóн *м* באַלקאָן ם ־ען; *(верхний ярус театра тж.)* גאַלעריי(ע) װ

балл *м* 1.: вéтер, землетрясéние (сúлой) в семь ~ов אַ ווינט, אַן ערדציטערניש (מיט דער קראַפֿט) פֿון זיבן באַלן; 2. *(отметка)* באַל ם ־ן, אָפּשאַצונג װ ־ען; перехóдный ~ איבערגאַנג(ס)־באַל ם ־ן

баллáда *ж лит., муз.* באַלאַדע װ ־ס

баллáст *м* 1. *(груз)* באַלאַסט ם; 2. *перен.* (איבעריקע) לאַסט

баллúст||ика *ж* באַליסטיק װ; ~úческий באַליסטישער; межконтинентáльная ~úческая ракéта צווישנקאָנטינענטאַלע באַליסטישע ראַקעטע

баллóн *м* 1. באַלאָן ם ־ען; гáзовый ~ גאַזבאַלאָן ם ־ען; 2. *(автомобиля)* באַלאָן ם ־ען, לופֿט־שינע װ ־ס

баллотúроваться *несов.* *(о кандидате)* באַלאָטירן זיך

бал-маскарáд *м* באַל־מאַסקאַראַד ם ־ן

балóванный *разг.* צעפּעסטעטער, געבאַלעוועטער

баловáть *несов.* 1. (*вин.*) באַלעווען; (*изнеживать*) צעפּעסטען; (*потакать*) (.דאַט) נאָכגעבן* די שמאַד; ~ *кого-л.* внимáнием באַזונדערס אויפמערקזאַם זײַן* צו עמעצן; ~ *кого-л.* подáрками [שענקען] האַלטן* אין איין געבן עמעצן מאַטאָנעס; 2. *разг. см.* баловáться 2; ~ся *несов. разг.* 1. (*шалить*) קאָמאַנדעווען; שטיפן, באַלעווען זיך; (*о животных*) שפּילן זיך, באַלעווען זיך; не балýйся! מאַך זיך ניט נאַריש!, שטיף ניט!; 2. (*тв.; заниматься чем-л. ради удовольствия*) מאַכן, ליב האָבן* פֿאַטערן צײַט (אַק); ~ся чайкóм קוויקן זיך מיט טיי, זיך א שפּילכל (פֿון)

бáловень *м разг.* 1. צעפּעסטעטער מ ··טע, צעבאַלעוועטער מ ··טע; 2. (*любимец*) ליבלינג מ ־ען; ~ судьбы́ א ליבלינג פֿונעם גורל; ~ счáстья באַרמאַזל מ ־ס; 3. *см.* баловни́к

баловни́к *м разг.* = שטיפֿער מ, ווײַסער־כעווּרעניק מ (מצ. ווײַסע־כעווּרעניקעס), קונדעס מ (מצ. קונדייסים)

баловствó *с разг.* 1. (*шалости*) קונדייסערײַ װ, שטיפֿערײַ װ; 2. (*изнеживание*) באַלעווען I, פּעסטען I; (*потакание*) דאָס נאָכגעבן די שמאַד

балти́ец *м* יאַם־מאַן מ (מצ. יאַם־לײַט) פֿונעם באַלטישן פלאָט

балти́йский באַלטישער

балы́к *м кул.* באַליק מ

бальзáм *м* 1. באַלזאַם מ; 2. *перен.* טרייסטונג װ; דער־קוויקונג װ; ~и́ровать *несов.* באַלזאַמירן

бальнео||логи́ческий באַלנעאָלאָגישער; ~лóгия *ж* באַל־נעאָלאָגיע װ

бáльн||ый באַל־; ~ое плáтье באַל־קלייד I ־ער; ~ые тáнцы באַל־טענץ מצ.

балюстрáда *ж* באַליוסטראַדע װ ־ס

бамбýк *м* 1. (*растение*) באַמבוק מ; 2. (*материал*) באַמבוק מ, יאַמש מ

бамбýков||ый: ~ая рóща באַמבוק־וועלדל I ־עך; ~ая трость באַמבוק־שטעקל I ־עך, יאַמש־שטעקל I ־עך

банáльн||ость *ж* 1. באַנאַלקײַט װ; אויסגעדראָשנקײַט װ; 2. (*избитое выражение*) באַנאַליטעט װ ־ן; ~ый באַנאַ־לער; ~ые фрáзы אויסגעדראָשענע [באַנאַלע] פֿראַזעס

банáн *м* (*плод*) באַנאַן מ ־ען, באַנאַנע װ ־ס; ~овый באַנאַנ(ען)־; ~овая плантáция באַנאַנען־פּלאַנטאַציע װ ־ס; ~овая респýблика *ирон.* באַנאַנען־רעפּובליק װ ־ן

бáнда *ж* באַנדע װ ־ס

бандáж *м мед.* באַנדאַזש מ ־ן, באַנד מ (מצ. בענדער)

бандерóль *ж* באַנדעראָל װ ־ן; посылáть ~ю שיקן מיט א באַנדעראָל

банди́т *м* באַנדיט מ ־ן; ~и́зм *м* באַנדיטיזם מ; ~ский באַנדיטישער; ~ская шáйка א כעוורע [א שײַקע] באַנדיטן; ~ское нападéние *перен.* באַנדיטישער אָנפֿאַל

банк *м* באַנק מ, װ (מצ. בענק); Государственный ~ מעלוכע־באַנק מ, װ; положи́ть дéньги в ~ אַרײַנלייגן געלט אין באַנק (אַרײַן); держáть ~ *карт.* האַלטן* די [דעם] באַנק

бáнк||а[1] *ж* 1. (*сосуд*) באַנקע װ ־ס; жестянáя ~а א פּושקע (בלעכענע); стекля́нная ~а א (גלעז־) סלאָי מ ־עס; 2. *обыкн. мн. мед.* באַנקע װ ־ס; стáвить ~и שטעלן באַנקעס

бáнка[2] *ж мор.* (*мель*) זאַמדבאַנק װ (מצ. ··בענק)

банкéт *м* באַנקעט מ ־ן

банки́р *м* באַנקיר מ ־ן

банкнóт *м* באַנקנאָט מ ־ן

бáнковский: ~ билéт באַנקנאָט מ ־ן, באַנקבילעט מ ־ן; ~ слу́жащий באַנק־אָנגעשטעלטער מ ··טע

бáнков||ый: ~ое дéло באַנקוועזן I

банкрóт *м* 1. באַנקראָט מ ־ן; (*злостный тж.*) אָנזע־צער מ =; объяви́ть себя́ ~ом דערקלערן זיך פאַר באַנקראָט; злóстный ~ = בײַזוויליקער באַנקראָט, אָנזעצער מ =; 2. *перен.* באַנקראָט מ ־ן; ~ство *с* 1. באַנקראָטירונג װ; (*злостное тж.*) אָנזעצן I; 2. *перен.* באַנקראָט מ, הינטער־שטעליקײַט װ

бáнный באָד־; ~ день באָדטאָג מ (מצ. ··טעג); ◇ при-стáть к *кому-л.* как ~ лист צושטיין* [צוטשעפּען זיך] צו עמעצן ווי א געשוויר [ווי א קלעשטש]

бант *м* באַנט מ, ־ן, שלייף מ ־ן; פּאַווער מ ־ס *уст.*, завязáть ~ом מאַכן א שלייף

бáнщ||ик *м* 1. = באָד־באָדינער מ; 2. *уст.* (*содержатель бань*) בעדער מ ־ס; ~ица *ж* באָד־באָדינערן װ ־ס

бáн||я *ж* 1. באָד װ (מצ. בעדער); מערכעץ מ ־ן *уст.*; 2. *разг.* (*мытье*) באָד װ, באָדן זיך (אָפּ)באָדן דאָס; отдыхáть пóсле ~и [נאָכן (אָפּ)באָדן זיך] אָפּרוען נאָך דער באָד; ◇ задáть *кому-л.* ~ю אָפּבאָדן* עמעצן, גוט געבן* עמעצן [דעם עמעסן] דעם רעכטן פּסאָק

баптúст *м* באַפּטיסט מ ־ן

бар *м* 1. (*ресторан*) באַר מ ־ן; пивнóй ~ בירהויז I (מצ. ··הײַזער); 2. (*домашний*) באַר מ ־ן, ווײַן־אַלמערל I ־עך

барабáн *м* 1. באַראַבאַן מ ־ען, פּויק װ ־ן; бить в ~ באַראַבאַנען, פּויקן, קלאַפּן אין פּויק; 2. *тех.* באַראַבאַן מ ־עס, צילינדער מ ־ס; ~ить *несов.* 1. פּויקן, פּײַקלען; 2. (*дробно стучать*) קלאַפּן, דראָמלען; 3. *разг.* (*на рояле*) טאַראַבאַניען, באַראַבאַניען; ~ный באַראַבאַן־, פּויק(ן)־; ~ный бой געפּויקערײַ I; ~ная дробь פּויקן־געווירבל I, פּויקן־ווירבל מ; ◇ ~ная перепóнка *анат.* פּויקהײַטל I ־עך; ~щик *м* = פּויקער מ, = פּײַקלער מ; באַראַבאַנשטשיק מ ־עס *разг.*

барáк *м* באַראַק מ ־עס

барáн *м* באַראַן מ ־עס, שעפּס מ ־ן; ~ий שעפּסן־, שאָפּנ־; ~ий тулýп שעפּסנפּעלץ מ ־ן, שאָפּנפּעלץ מ ־ן; ~ий жир שאָפּנפעטס I, שעפּסנפעטס I; ◇ ~ий лоб (*валун*) רונדהויקער מ ־ס; согнýть в ~ий рог *кого-л.* צונויפֿבייגן* אײַנדרײַען עמעצן; ~ина *ж* שאָפּן פלייש I, שעפּסנפלייש I

барáнка *ж* 1. = בייגל I; 2. *разг.* (*руль*) באַראַנקע װ ־ס

барахлó *с собир. разг.* 1. (*негодные вещи*) כלאַם מ; (*старая одежда тж.*) אַלטע שמאַטעס, אַלטוואַרג I; 2. *перен.* אָפּפֿאַל מ, טינופֿעס I, פּסוילעס I

барáхтаться *несов.* צאַפּלען זיך, וואַרפּן* זיך; (*стараясь всплыть*) פֿאַרפּלען זיך

барáш||ек *м* 1. *уменьш.* שעפּסל I ־עך, שעמעלע I ־ך; 2. (*мех*) שמויס מ; באַראַשעק מ *разг.*; ~ки *мн.* (*вóлны*) כוואַליען־שוים מ; כוואַלקעלעך מצ.

барáшковый שמויסענער; באַראַשקענער *разг.*

барбари́с *м* באַרבאַריס מ

барельéф *м* באַרעליעף מ ־ן

бáржа *ж* באַרזשע װ ־ס

бáрий *м хим.* באַריום מ

бáрин *м* 1. (*помещик*) פּאַרעץ מ (מצ. פּריצים); גוֹט־

= מ באַזיצער; 2. *разг.* (*хозяин по отношению к прислуге*) אײדלגעפּאַטשקעטער מ; 3. *разг.* (*белоручка*) באַלעבאָס מ ···קעטע; ◇ жить ~ом לעבן ווי א פּאָרעץ [ווי א גראַף, ווי א סראָרע]

бари́то́н *м* 1. (*голос*) באַריטאָן־שטים, באַריטאָן מ ־ען ‖ ־ען; 2. (*певец*) באַריטאָן מ ־ען

ба́рка *ж* באַרקע ‖ ־ס

барка́с *м* באַרקאַס מ ־ן

барока́мера *ж* באַראָקאַמער ‖ ־ן

баро́кко *с нескл. иск.* באַראָקאָ מ

баро́метр *м* באַראָמעטער מ ־ס; ~ па́дает דער באַראָמעטער פאַלט; ~ поднима́ется דער באַראָמעטער שטײַגט

баро́н *м* באַראָן מ ־ען; ~е́сса *ж* באַראָנעסע ‖ ־ס

баррика́д||**а** *ж* באַריקאַדע ‖ ־ס; сража́ться на ~ах קעמפן [שלאָגן* זיך] אף די באַריקאַדעס; ~**ный** באַריקאַדן־; ~ные бой באַריקאַדן־שלאַכטן מצ.

барс *м зоол.* באַרס מ ־ן; שנײילעמפּערט מ ־ן

ба́рск||**ий** פּריצישער; ~ий дом א פּריציש הויז; ~ие зама́шки פּריצישע גענג; ~ое отноше́ние к де́лу סראָרי־שער צוגאַנג צום איניען

ба́рство *с* 1. *собир.* פּריצנטום ז, פּריצים מצ.; 2. (*высокомерие*) א סראָרישע באַנעמונג

барсу́к *м зоол.* באַרסוק מ ־עס, דאַקס מ ־ן

барха́ны *мн.* (*ед.* барха́н *м*) באַרכאַנעס מצ.

ба́рхат *м* סאַמעט מ; באַרכעט מ *разг.*; ~**и́стый** 1. סאַמעטאַרטיקער; 2. *перен.* סאַמעט־ווייכער; ~**ный** סאַמעטענער; ~ное пла́тье א סאַמעטן קלייד; ~ный го́лос א סאַמעט־ווייכע [באַרכעטענע] שטים; ~ная ко́жа א סאַמעט־צאַרטע הויט; ◇ ~ный сезо́н פּריהאַרבסטי־קער קוראָרט־סעזאָן

ба́рхатка *ж*, **бархо́тка** *ж* א לענטע, א סאַמעטענע לענטע פון סאַמעט

ба́рщина *ж ист.* ‖ פּאַנשטשינע

ба́рыня *ж* 1. (*помещица*) גוטבאַזיצערן, פּריצ(ט)ע ‖ ־ס ‖; 2. *разг.* (*хозяйка по отношению к прислуге*) באַ־לעבאָסטע ‖; 3. *разг.* (*белоручка*) = אײדלגעפּאַטשקעטע ‖

бары́ш *м уст.* פּראָפיט מ; רעווע מ (מצ. רעוואָכים)

бары́шник *м уст.* (*перекупщик*) = איבערקויפער מ; (*перекупщик лошадей*) = ליווראַנט מ, פערדהענדלער מ; (*перекупщик скота*) = אָקסן־הענד־לער מ, פיהענדלער מ =

ба́рышня *ж* 1. (*дочь барина*) באַרישניע ‖ פּאַנע ‖ ־ס; 2. *уст.* (*незамужняя*) באַריש־ ־ס *разг.*; פרײלן ‖ ־ס; מאַמזעל ‖ ־ן, ניע ‖ ־ס *разг.*; ◇ кисе́йная ~ שטרוי־ענע פּאַנע [פּאַניענקע]

барье́р *м* 1. באַריער מ ־ן, מעכיצע ‖ ־ס; 2. *спорт.*, *перен.* באַריער מ ־ן; взять ~ *спорт.* נעמען* דעם באַ־ריער; тамо́женные ~ы טאַמאָזשנע־באַריערן מצ., פּאָשלי־נע־באַריערן מצ.; ◇ звуково́й ~ *ав.* קלאַנג־באַ־ריער מ

бас *м* 1. (*голос*) באַס מ ־ן, באַס־שטים ‖ ־ען; 2. (*певец*) באַס מ ־ן, באַסיסט מ ־ן; 3. (*муз. инструмент*) באַס מ ־ן; (*струнный тж.*) קאָנטראַבאַס מ ־ן

бас||**и́стый** 1. (*о голосе*) באַס־; באַסאָווע(ר) *тж. неизм.*; 2. (*о человеке*) מיט א באַס־שטים *после сущ.*; ~**и́ть** *несов.* רעדן* מיט א באַס־שטים

баскетбо́л *м* באַסקעטבאָל מ; ~**и́ст** *м* באַסקעטבאָליסט מ ־ן; ~**и́стка** *ж* באַסקעטבאָליסטקע ‖ ־ס, באַסקעט־באָליסטן ‖ ־ס

баснопи́сец *м* = פאַבל־שרײַבער, מעשאָלים־שרײַבער מ = מ

баснoсло́вн||**ый** אויסערגעוויינלעכער, פאַנטאַסטישער; ~о *нареч.*: ~о дёшево בעזיל(־ה)אוזאָל, שפּאָט ביליק

ба́сня *ж* 1. פאַבל ‖ (מצ.) מאָשל מ, (מצ. מעשאָלים); 2. *мн. разг.* פיזמוינעס מצ., באָבע־מײַסעס מצ. (פאַבעלן)

басо́вый *муз.* באַס־; באַסאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ ключ באַס־שליסל מ ־ען

бассе́йн *м* 1. באַסיין מ ־ען; пла́вательный ~ שווים־באַ־סיין מ ־ען; у́гольный ~ קוילן־באַסיין מ ־ען; 2. (*реки́*) בעקן מ ־ס

бастова́ть *несов.* שטרײַקן

басту́ющий 1. שטרײַקנדיקער; 2. *в знач. сущ. м* שטרײַ־קער מ =

батали́ст *м жив.* באַטאַליסט מ ־ן

бата́лия *ж* 1. *уст.* שלאַכט ‖ ־ן; 2. *шутл.* קריגערײַ ‖ ־ען

бата́льн||**ый**: ~ая жи́вопись באַטאַליען־מאָלערײַ ‖

батальо́н *м* באַטאַליאָן מ ־ען; ~**ный** באַטאַליאָן־; ~ный команди́р באַטאַליאָן־קאָמאַנדיר מ ־ן

батаре́йка *ж эл.* באַטאַרײקע ‖ ־ס

батаре́я *ж* באַטאַרײ ‖ ־ען; באַטאַרײע ‖ ־ס *разг.*; зени́тная ~ *воен.* זעניט־באַטאַרײ ‖ ־ען; электри́ческая ~ עלעקטרישע באַטאַרײ; ~ отопле́ния באַהייצונג־באַ־טאַרײ ‖ ־ען; ~ буты́лок *шутл.* א באַטאַרײ פלעשער

ба́тенька *м фам.* (*обращение*) טײַערינקער מ, פעטערל ז

бати́ст *м* באַטיסט מ; ~**овый** באַטיסטענער

бато́н *м* באַטאָן מ ־עס

батра́||**к** *м* באַטראַק מ־עס; ~**цкий** באַטראַקן־, באַטראַקישער

батра́ч||**ить** *несов.* באַטראַקעווען, זײַן* א באַטראַק; ~**ка** *ж* באַטראַטשקע ‖ ־ס

ба́тюшк||**а** *м* 1. *уст.* (*отец*) פאָטער מ; 2. *разг.* (*священник*) באַטיושקע מ ־ס; 3. *уст.* (*обращение*) טײַערינ־קער מ, פעטערל ז; ◇ ~и (мой)! ≅ מאַמע(לעך) מײַנע! מאַמעניו!

ба́тя *м разг.* טאַטע מ

бахва́л||**иться** *несов.* (*тв.*) *разг.* באַרימען זיך (מיט), איבערנעמען* זיך (מיט); ~**ьство** *с разг.* באַרימערײַ ‖

бахрома́ *ж* טראָלדן מצ.; פרענדזעלעך מצ., פראַנדזן מצ.

бахча́ *ж* באַשטאַן מ ־עס

бахчев||**о́й**: ~ы́е культу́ры באַשטאַן־פלאַנצונגען מצ.

бац *межд.* טראַך! באַץ!

баци́лла *ж* באַציל ‖, מ ־ן

ба́шенный טורעם־; ~ кран טורעמקראַן מ ־ען

башка́ *ж разг.* קאָפּ מ (מצ. קעפּ); у́мная ~ א קלוי־גער, א באַל־מויעך) קאָפּ

башки́р *м* באַשקיר מ ־ן; ~**ка** *ж* באַשקירקע ‖ ־ס; ~**ский** באַשקירישער; באַשקירער *неизм.*; ~ский язы́к די באַשקירישע שפּראַך, באַשקיריש ז; ~ская нефть באַשקי־רער נאַפט

башма́к *м* 1. שוך מ (מצ. שיך); 2.: тормозно́й ~ *ж.-д.* ברעמס־שוך (מצ. ··שיך)

ба́шня *ж* טורעם מ ־ס; водонапо́рная ~ וואַסער־טו־רעם מ ־ס; ~ та́нка טאַנקטורעם מ ־ס; оруди́йная ~ האַרמאַט־טורעם מ ־ס

ба́ю-ба́й, ба́юшки-ба́ю *межд.* ליולי־ליולינקע

баю́кать *несов.* פאַרוויגן (מיט א לידל)

бая́н *м муз.* באַיאַן מ ־עס; **~и́ст** *м* באַיאַניסט מ ־ן

бди́тельн||ость *ж* וואַכזאַמקייט װ; повы́сить ~ость פאַרשטאַרקן די וואַכזאַמקייט; усыпи́ть *чью-л.* ~ость אײַנשלעפערן עמעצנס וואַכזאַמקייט; **~ый** וואַכזאַמער

бег *м* **1.** געלויף I, לויפן I, לויף מ; ~ вре́мени דער לויף פון דער צײַט, צײַטלויף מ; **2.** *спорт.* געלויף I; состяза́ние в ~е לויפגעוועט I; ~ на ме́сте שטייגעלויף I, דאָס געלויף אפן אָרט; ◇ быть (весь день) в ~а́х אָפּארומשמײַען [האָוועצן] (דעם גאַנצן טאָג), לויפן* זיך די פיס

бега́ *мн.* היפּאָדראָם־געוועט I, פערדלויף־געוועט I

бе́га||ть *несов.* **1.** לויפן*; (*в разных направлениях тж.*) אומלויפן*; ~ть взад и вперёд אומלויפן* אַהער און אַהין; бы́стро ~ть לויפן* גיך; **2.** *разг.* (*от кого-л.*) אַנטלויפן* (פון); (*избегать*) אויסמײַדן*, ווײַכן (פון); **3.**: глаза́ ~ют по страни́цам די אויגן פליִען איבער פון אײן זײַטל אפן אַנדערן; па́льцы ~ют по кла́вишам די פינגער לויפן אום געשווינד איבער די קלאַווישן; **4.** (*за кем-л.*) נאָכלויפן* (נאָך); *разг.* (*ухаживать тж.*) ארומפּאַדען (ארום); ארומטאַנצן (ארום) *разг.*

бегемо́т *м* בעהעמאָט מ ־ן, היפּאָפּאָטאַם מ ־ען

беглéц *м* אַנטלאָפֿענער מ ..נע; (*из тюрьмы тж.*) פליכטלינג מ ־ען; בורייעך מ *уст.*

бе́гл||о *нареч.* **1.** (*свободно*) פרײַ, געלויפיק, פליסיק; ~о чита́ть פרײַ לייענען; ~о говори́ть по-англи́йски פרײַ רעדן* ענגליש; **2.** (*поверхностно*) אײַליק, אויבנאויפיק; ~о просмотре́ть אויבנאויפיק דורכקוקן; **~ый 1.** *уст.* (*бежавший*) אַנטלאָפֿענער; **2.** (*мимолётный*) פאַרבײַשוועבנדיקער, לויפיקער; ~ый взгляд א לויפיקער בליק; **3.** (*незатруднённый, свободный*) געלויפיקער, פליסיקער; ~ое чте́ние דאָס פרײַע לייענען; **4.** (*поверхностный*) אײַליקער, אויבנאויפיקער; ~ый обзо́р אן אויבנאויפיקער איבערבליק; **5.** *в знач. сущ. м* אַנטלאָפֿענער מ ..נע

бегля́нка *ж* אַנטלאָפֿענע װ =

бегов||о́й *спорт.* לויף־; **~а́я доро́жка** לויפשטעג מ ־ן; (*на ипподроме тж.*) רײַט־שטעג מ ־ן; פאָרשטעג מ ־ן; ~ы́е коньки́ פאַרמעסט־גליטשערס מצ.; ~а́я ло́шадь פאַרמעסטפערד I =

бего́м *нареч.* לויפנדיק; пусти́ться ~ לאָזן* זיך לויפן; ~ марш! *воен.* אין גלאָף — מאַרש!; ◇ бежа́ть ~ לויפן* [יאָגן] (ט)שוואַליאָם

беготня́ *ж разг.* (אום)לויפעניש I, געלויפערײַ I

бе́гство *с* אַנטלויפן I; обрати́ть в ~ צווינגען* אַנטלויפן; обрати́ться в ~ לאָזן* זיך אַנטלויפן; спасти́сь ~м ראַטעווען זיך דורך אַנטלויפן; ~ из плéна דאָס אַנטלויפן פון דער געפאַנגענשאַפט [פון דעם געפענקעניש]

бегу́н *м спорт.* (גיכ)לויפער מ =; ~ на коро́ткие диста́нции קורצדיסטאַנץ־לויפער מ =, ספּרינטער מ ־ס

бед||а́ *ж* **1.** אומגליק מ, I ־ן, צאָרע װ ־ס; он попа́л в ~у́ ס׳האָט מיט אים געטראָפן אן אומגליק; вы́ручить *кого-л.* из ~ы́ ארויסראַטעווען עמעצן פון אן אומגליק [פון א צאָרע]; быть ~е́ ס׳וועט זײַן [געשען] א גרויסער° אומגליק; в то́м-то и ~а́ (אָט) דאָס איז דאָך (טאַקע) דער אומגליק; **2.** *в знач. сказ.*: ~а́ мне с ним כ׳האָב מיט אים צו זינגען און צו זאָגן; не ~а́! ס׳איז א קלײנער אומגליק!; ◇ ~а́ как... א שרעק ווי..., א סאַקאָנע ווי...; (как) на ~у́ אף (מײַן, דײַן אדג.) שלימאַזל; что за ~а́? אויך מיר אן אומגליק, ס׳איז פון די קלײנע אומגליקן

бедне́ть *несов.* אָרעמער [פאַראָרעמט] ווערן*

бе́дность *ж* **1.** (*нужда*) אָרעמקייט װ, נויט װ, דאַלעס מ; **2.** (*убожество*) געמײנקייט װ, אָרעמקייט װ, דאַלעסדיקייט װ; ~ фанта́зии, языка́ די אָרעמקייט פון דער פאַנטאַזיע, פון דער שפּראַך; ◇ ~ не поро́к אָרעם איז קײן שאַנד ניט

беднота́ *ж собир.* אָרעמשאַפט װ; дереве́нская ~ די דאָרפישע אָרעמשאַפט, אָרעמפויערטום I

бе́дн||ый 1. אָרעמער, געמײנער; **2.** (*убогий*) געמײנער, דאַלעסדיקער; ~ая фанта́зия אן אָרעמע פאַנטאַזיע; быть ~ым *чем-л.* זײַן* אָרעם אין עפּעס, פאַרמאָגן ווייניק עפּעס; **3.** (*несчастный*) אומגליקלעכער, אָרעמינקער; (*жалкий*) נעבעכדיקער; ~ый, он так одино́к! ער איז נעבעך אזוי עלנט!; **4.** *в знач. сущ. м* אָרעמאַן מ (מצ. אָרעמעלײַט), אָרעמער מ ..מע; ◇ он бе́ден как церко́вная кры́са [мышь] דער דאַלעס פײַפט בא אים אין אַלע ווינקעלעך

бедня́га *разг. м* אָרעמינקער מ ..קע, נעבעכינקער מ ..קע; *ж* אָרעמינקע װ =, נעבעכינקע װ =; уста́л, ~ מיד געוואָרן נעבעך

бедня́к *м* **1.** אָרעמאַן מ (מצ. אָרעמעלײַט); **2.** (*о крестьянине*) אָרעמפויער מ ־ים

бедня́цкий אָרעמפויערישער

бедо́вый *разг.* געשעדיקטער; ~ па́рень א געשעדיקטער יונג, א יונג א ברען [א יאַט]

бе́дренн||ый: ~ая кость היפּטביין מ ־ער

бедро́ *с* **1.** היפּט װ ־ן; **2.** (*бок*) לענד װ ־ן, דיך װ; קלוב מ ־עס *разг.*

бе́дственн||ый: ~ое положе́ние א קלאָגעדיקע [וויסטע] לאַגע

бе́дстви||е *с* אומגליק מ, I ־ן, צאָרע װ ־ס; сигна́л ~я נויט־סיגנאַל מ ־ן; стихи́йное ~е סטיכײַישע אומגליק, סטיכײַישע קאַטאַסטראָפע

бе́дствовать *несов.* לײַדן* נויט, בידעווען, אָפּקומען*

беж *прил. неизм.*: цве́та ~ פון בעזש־קאָליר *после сущ.*

бежа́ть *несов.* **1.** לויפן*; (*об облаках*) יאָגן, טראָגן* זיך (געשווינד); (*о дыме*) ציִען* זיך; ~ ры́сью לויפן* טליס; **2.** (*о времени*) לויפן*, פליִען*; го́ды бегу́т די יאָרן לויפן; **3.** (*течь*) שטראָמען; (*о струйке*) ריזלען; (*о слезах*) גיסן* זיך, רינען*; **4.** *разг.* (*при кипении*) (אויס)לויפן*; **5.** (*о дороге*) ציִען* זיך; **6.** *сов. и несов.* (*спасаться бегством*) אַנטלויפן*; **7.**: часы́ бегу́т דער זייגער לויפט [גייט גיך]

бе́жен||ец *м* פּאָליט מ (מצ. פּלייטים); בעזשענעץ מ ..נצעס *разг.*; **~ка** *ж* פּלייטע װ ־ס; בעזשענקע װ ־ס *разг.*

без *предлог с род. п.* **1.** אָן; ~ его́ ве́дома אָן זײַן וויסן; ~ сомне́ния אָן סאָפּעק; בעלי־סאָפּעק *уст.*; ~ созна́ния אָן באַוווּסטזײַן; אין אָנמאַכט; бе́з толку אָן א טאָלק; **2.** (*в отсутствие кого-л.*): ~ вас אָן אײַך; אז איר זײַט ניט געווען; **3.** (*при обозначении меры, времени*): ~ ма́лого год קימאַט א יאָר; ~ че́тверти де́вять דרײַ פערטל אף נײַן; ~ пяти́ де́вять פינף מינוט צו נײַן; ◇ не ~ причи́ны ניט אָן קײן סיבע; не ~ того́ ס׳טרעפט זיך אַמאָל

безавари́йный אוואַריענלאָזער; אָן אוואַריעס *после сущ.*

безала́берн||ость *ж* אומאָרדענונג װ, אָפּגעלאָזטקײַט װ, אָפּגעלאָזנקײַט װ; (*бессистемность*) סיסטעמלאָז(י)קײַט װ; **~ый** *разг.* (*о человеке*) אומאָרגאַניזירטער, צעשויבערטער; (*о деятельности*) סיסטעמלאָז(יק)ער; אָן א סײדער, אָן טאָלק *после сущ.*

безалкого́льн||ый אומאלקאָהאָלישער; אָן אלקאָהאָל *после сущ.*; ~ые напи́тки אומאלקאָהאָלישע געטראַנקען [מאַשקאָעס]

безапелляцио́нный 1. קאטעגאָרישער; 2. *юр.* אוּמאַפּעלירלעכער

беза́томн||ый: ~ая зо́на אַטאָמגעווער־פרײַע זאָנע

безбе́дн||о *нареч.*: жить ~о לעבן, ניט וויסנדיק פון נויט; ~ый: ~ое существова́ние א לעבן אָן זאָרג [פון זאָרג]; [אָן דײַגעס־פּאַרנאָסע]

безбиле́тный אָן א בילעט *после сущ.*; ~ пассажи́р א פּאַסאַזשיר אָן א בילעט

безбо́ж||ник *м* אפּיקוירעס מ (מצ. אפּי־קאָרסים), אטעיסט מ ־ן; ~ный 1. *уст.* אפּיקאָרסישער; 2. (*возмути́тельный*) אוּמפאַרשעמטער

безболе́зненный 1. ווייטיקלאָז(יק)ער; אָן ווייטיק *после сущ.*; 2. *перен.* גלאַטיקער; אָן באַזונדערע שוועריקײַטן *после сущ.*

безбоя́зненный שרעקלאָז(יק)ער, געוואַגטער

безбра́чие *с* ‖ פרײַלײדיקײַט; (*духо́вных лиц*) צעליבאַט מ

безбре́жный גרענעצלאָז(יק)ער, ברעגלאָז(יק)ער; אָן א ברעג *после сущ.*; *перен. тж.* אוּמענדלעכער

безве́стн||ость *ж* ‖ אוּמבאַוווּסטקײַט; жить в ~ости קײנעם ניט זײַן* באַוווּסט [באַקאַנט]; ~ый אוּמבאַוווּסטער, אוּמבאַקאַנטער

безве́тренный ווינטלאָזער; ~ день א ווינטלאָזער [א שטילער] טאָג

безве́трие *с* א שטילער וועטער; (*по́лное*) ווינט־שטיל מ

безвку́с||ие *с*, ~ица *ж* ‖ געשמאַקלאָזיקײַט

безвку́сн||ый 1. (*невку́сный*) ניט־געשמאַקער, אוּמבאַטאַמטער; אָן טאַם *после сущ.*; 2. (*неизя́щный*) געשמאַקלאָזער; ~ая ме́бель געשמאַקלאָזע מעבל; ~о *нареч.* געשמאַקלאָז; ~о одева́ться אָנטאָן* זיך אָן שום געשמאַק

безвла́стие *с* ‖ אַנאַרכיע, ‖ הערשאַפטלאָזיקײַט, מאַכט־אָפּוועזנהײַט ‖

безво́дн||ый 1. וואַסערלאָזער, וואַסער־אָרעמער; ~ая пусты́ня טרוקענער מידבער; 2. *хим.* וואַסערפרײַער

безвозвра́тн||ый 1. (*невозврати́мый*) אויף אײביק פאַרשווּנדענער; 2.: ~ая ссу́да א האַלוואָע אויף ניט אוּמצוקערן

безвозду́шн||ый לופטלאָזער; ~ое простра́нство לופטלאָזער רוים

безвозме́здн||о *нареч.* אוּמזיסט, אָן געצאָלטס; ~ый אוּמזיסטיקער, זיסטיקער, אוּמגעצאָלטער; ~ое по́льзование אוּמזיסטיקער באַנוץ

безво́л||ие *с* ‖ ווילנלאָזיקײַט; ~ьный ווילנלאָזיקער; אָן ווילן (א פעסטן) *после сущ.*

безвре́дный אוּמשעדלעכער

безвре́менный פריצײַטיקער; פאַר דער צײַט *после сущ.*

безвре́менье *с уст.* ‖ אוּמצײַט, א וויסטע צײַט, שווערע צײַטן

безвы́ездно *нареч.* ניט אַרויספאָרנדיק; он ~ живёт в Москве́ ער וווינט [לעבט] אין מאָסקווע, ניט אַרויספאָרנדיק פון דאָרט (אין ערגעץ נישט)

безвы́ходн||ый אויסגאַנגלאָזער, אוּמאויסוועגלעכער, האָפענונגסלאָזער; ~ое положе́ние אַן אוּמאויסוועגלעכע לאַגע

безгла́зый (*без глаз*) אָן־אויגיקער; אָן אויגן *после сущ.*; (*одногла́зый*) אָן אײן אויג, אָן אן אויג *после сущ.*

безголо́вый 1. אָן א קאָפּ *после сущ.*; 2. *перен. разг.* טעמפּער, שמאָלקעפּיקער; (*рассе́янный*) צעטראָגענער

безголо́сый שטימלאָז(יק)ער; אָן א שטים, אָן א קאָל *после сущ.*; ~ певе́ц א שוואַכער זינגער

безгра́мотн||ость *ж* 1. ז אַמעראַצעס, מ אַנאַלפאַבעטיזם; 2. (*напи́санного*) ‖ אַמעראַצישקײַט, ‖ אַנאַלפאַבעטישקײַט; 3. (*невеже́ство*) ז אַמעראַצעס; техни́ческая ~ость דאָס טעכנישע אַמעראַצעס; ~ый 1. אַנאַלפאַבעטישער, ניט־גראַמאָטנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый челове́к אַנאַלפאַבעט מ ־ן; 2. (*невеже́ственный*) אַמעראַצישער; техни́чески ~ый челове́к א טעכניש אַמעראַצישער מענטש, אַן אַמאָרעץ אין טעכניק

безграни́чн||ый גרענעצלאָזער, אוּמענדלעכער; (*огро́мный*) גרענעצלאָזער; ~ая любо́вь גרענעצלאָזע ליבע

безда́рн||ость *ж* 1. ‖ טאַלאַנטלאָז(י)קײַט, ‖ גרויקײַט; 2. (*о челове́ке*) א מענטש אָן א, א טאַלאַנטלאָזער פאַרשוין; ~ый (*о челове́ке*) טאַלאַנטלאָז(יק)ער; (*о произведе́нии тж.*) גרויער; ברעקל טאַלאַנט אָן קײנע שפּורן פון טאַלאַנט *после сущ.*

безде́йствовать *несов.* אוּמטעטיק *זײַן, גאָרנישט ניט *טאָן; (*о маши́нах*) *שטײן, ניט אַרבעטן

безде́лица *ж разг.* ‖ קלײניקײַט

безделу́шка *ж* ס־ ‖ צאַצקע

безде́ль||е *с* ‖ לײדיקגײערײַ, ז פוסטעפּאַסעווען; вы́нужденное ~е געצוווּנגענע אוּמטעטיקײַט; ~ник *м* 1. *разг.* לײדיקגײער מ =, פוסטעפּאַסניק מ ־עס; 2. *бран.* מענוּוול מ (מצ. מענוואָלים); ~ница *ж* 1. *разг.* ‖ לײדיקגײערן ס־, פוסטעפּאַסניצע ‖ ס־; 2. *бран.* = ‖ מענוּווילעס, מענוּוולטע ‖ ס־; ~ничать *несов.* פוסטעפּאַסעווען, *אוּמגײן* אַרוּמגײן לײדיק, גאָרנישט ניט *טאָן, פוסט־און־פּאַס

безде́нежный 1. (*о расчётах*) אָנמעזומאָנימדיקער, אָנמעזומענדיקער; 2. *разг.* (*не име́ющий де́нег*) אָן געלט, אָן א קאָפּיקע בא דער נעשאָמע, א קאָפּיקע אין קעשענע *после сущ.*

безде́нежье *с* מ געלט־מאַנגל; ‖ געלטלאָזיקײַט

безде́тный קינדערלאָזער; אָן קינדער *после сущ.*

безде́ятельн||ость *ж* ‖ אוּמטעטיקײַט, ‖ טאַטלאָזיקײַט, ‖ פּאַסיווקײַט; ~ый אוּמטעטיקער, פּאַסיווער

бе́здна *ж* 1. אָפּגרונט מ ־ן, טהאָם מ ־ען; 2. *разг.* (*мно́жество*) אָן א שיר, א יאַם (מיט); ~ дел אָן א שיר אײסאָקים; ~ де́нег אָן א שיר געלט, א יאַם מיט געלט

бездоказа́тельный אוּמדערווײזענער, ניט־דערווײזענער; אָן שום דערווײַזן *после сущ.*

бездо́мн||ый דאַכלאָז(יק)ער, הײמלאָז(יק)ער; ~ая соба́ка א בלאָנקענדיקער הונט, העפקער־הונט מ (מצ. ..הינט)

бездо́нный 1. אָן א דנאָ *после сущ.*; 2. *перен.* אוּמענדלעך טיפער

бездоро́жь||е *с* 1. (*отсу́тствие доро́г*) ‖ וועגלאָזיקײַט; (*распу́тица*) וועגן אויף, פאַרפלײצטע וועגן ‖ אָנוועגיקײַט; е́хать по ~ю פאָרן* איבער אָן ניט דורכצופאָרן אָרט(שאַפט) אָן (גוטע) וועגן

безду́мн||о *нареч.* אוּמבאַטראַכט, ניט אוּמבאַקלערט, טראַכטנדיק; ~ый וואָס פאַרטראַכט זיך ניט *после сущ.*; (*о поведе́нии и т. п.*) אוּמבאַקלערטער לײַכטזיניקער

безду́шный 1. (*бессерде́чный*) האַרצלאָזער, געפיללאָזער; 2. (*невырази́тельный, холо́дный*) אוּמבאַגײַסטערטער; אָן גײַסט, אָן געפיל, האַרץ *после сущ.*

безды́мный רויכלאָזער; אָן א רויך *после сущ.*; ~ по́рох רויכלאָזער פּולווער, פּיראָקסילין מ

бездыха́нный אָטעמלאָז(יק)ער, לעבנסלאָז(יק)ער

безжа́лостный אַכזאָריעסדיקער, אָנראַכמאָנעסדיקער

безжи́зненный 1. טויטער, לעבנסלאָז(יק)ער; 2. *(о взгляде, лице)* אומבאַלעבטער

беззабо́тн||ый זאָרגלאָז(יק)ער; אָן דײַגעס *после сущ.*; ~ое весе́лье א זאָרגלאָז(יק)ע פֿריילעכקײַט

беззаве́тн||о *нареч.* מיט לײַב און לעבן; ~о пре́данный Ро́дине א גרענעצלאָז איבערגעגעבענער דעם היימלאַנד; ~о служи́ть наро́ду מיט לײַב און לעבן דינען דעם פֿאָלק; ~ый גרענעצלאָזער, מעסירעסנעפֿעשדיקער; ~ая любо́вь к Ро́дине גרענעצלאָזע ליבשאַפֿט צום היימלאַנד

беззако́н||ие *с* ll געזעצלאָזיקײַט; твори́ть ~ия באַגיין* ווילקירלעכע [ווילדע] מעשׂים; ~ный געזעצלאָזער, אומגעזעצלעכער

беззасте́нчив||о *нареч.* אומפֿאַרשעמט, פֿרעך; ~о лгать אומפֿאַרשעמט ליגן [זאָגן ליגן]; ~ость *ж* ll אומפֿאַרשעמטקײַט ll, פֿרעכקײַט; ~ый אומפֿאַרשעמטער, פֿרעכער; ~ая ложь א פֿרעכער ליגן

беззащи́тный שוצלאָזער; הילפֿלאָזער

беззву́чный קלאַנגלאָזער, שטילער; ~ плач א שטיל וויינען

беззе́мель||е *с* ll ערדלאָז(י)קײַט, מ ערדמאַנגל; ~ный ערדלאָז(יק)ער; אָנערדיקער; ~ный крестья́нин אַן ערדלאָז(יק)ער [אַן אָנערדיקער] פּויער

беззло́бн||о *нареч.* גוטמוטיק; ~о подтру́нивать над *кем-л.* גוטמוטיק [אין גוטן מוט] טרײַבן* שפּאַס מיט עמעצן; ~ый גוטמוטיקער; אָן בייזע קאַוואָנעס *после сущ.*; ~ая шу́тка א גוטמוטיקער שפּאַס

беззу́б||ый 1. ציינלאָזער; אָן ציין *после сущ.*; 2. *перен.*: ~ая кри́тика צו ווייכע קריטיק

безле́сный אָנוואַלדיקער, וואַלד־אָרעמער

безли́кий אָן אַן אייגן פּאָנעם *после сущ.*

безли́чн||ый 1. אומפּערזענלעכער; אָן בולטע אייגנע שטריכן *после сущ.*; 2. *грам.*: ~ый глаго́л אומפּערזאָניקער ווערב; ~ое предложе́ние סוביעקטלאָזער זאַץ

безлю́дный *(необитаемый)* אומבאַפֿעלקערטער; *(об улице и т. п.)* פּוסטער, וויסטער

безме́рн||о *нареч.* אָן א מאָס, גרענעצלאָז, גוואַלדיק; ~ый גרענעצלאָזער, גוואַלדיקער; *(чрезмерный)* איבערמאָסיקער

безмо́зглый *разг.* שמאָלקעפּיקער; אָן א טראָפּן סייכל *после сущ.*

безмо́лв||ие *с* ll שטילקײַט; ז שטילשווײַגעניש; ~ный 1. *(молчащий)* שטומער, שטיל)שווײַגנדיקער); 2. *(не сопровождаемый словами)* אָן ווערטער *после сущ.*; ~ный упрёк א פֿאָרוואָרף אָן ווערטער, א שטומער פֿאָרוואָרף; ~ствовать *несов.* שטומען, בלײַבן* שטום, שטילשווײַגן*

безмяте́жн||ый רויִקער, אומגעשטערטער; ~ое де́тство די זאָרגלאָזע קינדהײַט

безнадёж||ный האָפֿענונגסלאָזער; больно́й ~ен דער קראַנקער [דער כוילע] איז האָפֿענונגסלאָז [איז פֿאַרבײַ]

безнадзо́рный אויפֿזיכטלאָזער; *(о детях и т. п. тж.)* פֿאַרוואָרלאָזטער

безнака́занн||о *нареч.* אומבאַשטראָפֿט; пройти́ ~о אָפּגיין* גלאַט; ~ый אומבאַשטראָפֿטער; оста́ться ~ым בלײַבן* אומבאַשטראָפֿט [ניט באַשטראָפֿט]

безнали́чный ניט־מעזומענדיקער; ~ расчёт אָנמעזומאָנימדיקע צערעכענונג

безно́гий *(без одной ноги)* אָנפֿוסיקער; אָן א פֿוס *после сущ.*; *(без ног)* אָנפֿיסיקער; אָן פֿיס *после сущ.*

безно́сый 1. אָן א נאָז *после сущ.*; 2. *(о посуде)* אָן א פּיסקל *после сущ.*

безнра́вственн||ость *ж* ll אומזיטלעכקײַט, אַמאָראַלישקײַט ll; ~ый אַמאָראַלישער; *(о поступке тж.)* אומזיטלעכער

безоби́дн||ый 1. *(безвредный)* אומגעפֿערלעכער, וווילער; ~ое существо́ א שטילע נעשאָמע, א שטיל באַשעפֿעניש; 2. *(невинный)* גוטמוטיקער, לײַכטער; ~ая шу́тка א לײַכטער שפּאַס, א שפּאַס ניט אויף צו באַליידיקן

безо́блачный 1. אומפֿאַרוואָלקנטער, °קלאָרער; 2. *перен.* ליכטיקער, אומבאַטריבטער

безобра́зие *с* 1. *(уродство)* ll מיעסקײַט, העסלעכקײַט ll; 2. *(отвратительный поступок)* מיעסע האַנדלונג; *мн.* העסלעכע [נידערטרעכטיקע] מעשׂים; 3. *в знач. сказ. разг.*: (э́то) ~! דאָס איז סקאַנדאַליעז!

безобра́зн||ик *м разг.* שיבעניק מ ־עס, אויסוואָרף מ ־ן; *(о ребёнке) шутл.* שאָדנווינקל מ ־ען; ~ичать *несов.* ווילדעווען, בויאַנעווען, סקאַנדאַליעווען; *(о ребёнке) шутл.* קאָמאַנדעווען, קונדייסעווען; ~ый 1. *(о внешности)* ליוי־יוצלעכדיקער, העסלעכער; 2. *(о поступке)* עקלדיקער, שענדלעכער; גרויליקער

безоговоро́чн||о *нареч.* אָן (שום) באַוואָרעניש, פֿולשטענדיק; ~о соглаша́ться רעזערוואַציעס; ~ый פֿולשטענדיקער; אָן (שום) באַוואָרעניש [רעזערוואַציעס] *после сущ.*; ~ая капитуля́ция אומבאַדינגטע [פֿולשטענדיקע] קאַפּיטולאַציע

безопа́сн||ость *ж* ll געפֿאַרלאָזיקײַט, ll זיכערהײַט; быть в ~ости זײַן* [געפֿינען* זיך] אויסער געפֿאַר [אויסער סאַקאָנע]; о́рганы госуда́рственной ~ости אָרגאַנען פֿון מעלוכע־זיכערהײַט; Сове́т Безопа́сности ООН דער זיכערהײַט־ראַט פֿון אונאָ; ~ый 1. *(надёжный)* זיכערער, געפֿאַרלאָז(יק)ער; 2. *(безвредный)* אומגעפֿערלעכער; ~ая бри́тва אַן אומגעפֿערלעך גאָלמעסער; ~ое сре́дство אַן אומשעדלעך מיטל

безору́жный 1. אומבאַוואָפֿנטער, וואָפֿנלאָזער; 2. *(беззащитный)* שוצלאָזער, אומבאַהאָלפֿענער

безостано́вочный אומאָפּהערלעכער, קעסיידערדיקער

безотве́тн||ый 1. *(покорный)* ניכנעדיקער; ~ое существо́ א שטילע נעשאָמע, א שטומע צונג; 2.: ~ая любо́вь ליבע אָן קעגנליבע

безотве́тственный 1. אומפֿאַראַנטוואָרטלעכער; 2. *(не несущий ответственности)* אָנאַכרײַעסדיקער, ניט־פֿאַראַנטוואָרטלעכער

безотка́зно *нареч.* *(бесперебойно)* רעגולער, אָן איבערשלאָגן

безотлага́тельн||о *нареч.* ניט אָפּלייגנדיק, עקסטרע, דרינגענדיק; э́то на́до сде́лать ~о דאָס דאַרף מען מאַכן [טאָן*] דרינגענדיק; ~ый דרינגענדיקער; עקסטרע *неизм.*

безотноси́тельно *нареч.* (к *дат.*) אָן שײַכעס (צו), אומאָפּהענגיק (פֿון)

безотра́дн||ый אומעטיקער, פֿריידלאָזער; אָן פֿרייד *после сущ.*; ~ая перспекти́ва א פֿריידלאָזע פּערספּעקטיוו; ~ая жизнь א לעבן אָן פֿרייד

безотчётный *(бессознательный)* אומבאַוויסטיקער; *(невольный)* ניט־ווילנדיקער; ~ страх אַן אינסטינקטיווער שרעק

безоши́бочн||ость *ж* ll אומפֿעלערהאַפֿטיקײַט, אָנטאָעסדיקײַט ll; ~ый 1. *(правильный)* אומפֿעלערהאַפֿט(יק)ער;

(*точный*) פּינקטלעכער; אָן טאָעסן *после сущ.*; 2. (*не совершающий ошибок*) פֿעלערנפֿרײַער; ניט־אָפּגענאַרטער; ~ая интуйция ניט־אָפּגענאַרטער כוש

безрабо́т||ица *ж* װ אַרבעטלאָזיקײַט; ~**ный** 1. ‑אַרבעט־לאָזער; 2. *в знач. сущ. м* אַרבעטלאָזער ח ‑ּזע

безра́достны||й פֿרײדלאָזער, קלאָגעדיקער; אָן פֿרײדן *после сущ.*; у него́ бы́ло ~ое де́тство בא אים איז געװען א קינדהײַט אָן פֿרײדן

безразде́льн||ый פֿולשטענדיקער, אומגעטײלטער; ~ое госпо́дство אומגעטײלטע [פֿולשטענדיקע] הערשאַפֿט

безразли́ч||ие *с* װ גלײַכגילטיקײַט; ~**но** 1. *нареч.* ‑גלײַכ־גילטיק; אינדיפֿערענט; 2. *в знач. сказ.* אַלצײנס; мне (соверше́нно) ~но ס'איז מיר (אַבסאָליוט) אַלצײנס; ~**ный** 1. (*равнодушный*) גלײַכגילטיקער; אינדיפֿערענטער; 2. (*не представляющий интереса*): он мне ~ен ער גײט מיך אָן װאָס װײניק

безрассу́дн||ый אומבאַדאַכטער, לײַכטזיניקער; ~ая сме́лость בלינדע [אומזיניקע] דרײסטקײַט

безрассу́дство *с* װ אומבאַדאַכטקײַט, װ לײַכטזיניקײַט; (*поступок*) אַן אומזיניקער טאַט

безрезульта́тн||о *нареч.* אָן רעזולטאַט, רעזולטאַטלאָז; око́нчиться ~о גאָרנישט ניט געבן*, קײן רעזולטאַט ניט געבן*; ~**ый** רעזולטאַטלאָזער; (*безуспешный*) אומדער־פֿאָלגלעכער; אָן דערפֿאָלג, אָן רעזולטאַטן *после сущ.*

безре́льсовый אָנרעלסיקער; אָן רעלסן *после сущ.*

безрессо́рный אָנרעסאָריקער; אָן רעסאָרן *после сущ.*

безро́гий אָנהערנערדיקער; אָן הערנער *после сущ.*

безро́потный האַכנאָעדיקער; אָן טענות, אָן טאַרעמעס *после сущ.*

безрука́вка *ж* װ ־ס װעסטל־קאָפּטע; װ ־ס בעזרוקאַװקע *разг.*

безру́кий 1. (*без одной руки*) אָן א האַנט *после сущ.*; (*без обеих рук*) אָן הענט *после сущ.*; 2. *перен. разг.* ‑גע־לײמטער, מיט לײמענע [געלײמטע] הענט *после сущ.*

безры́бье *с*: на ~ и рак ры́ба *погов.* אַז ס'איז ניטאָ קײן פֿיש איז הערינג אויך פֿיש [איז מען יוצא מיט הערינג]

безубы́точный אָנהעזעקדיקער; אָן היזעק *после сущ.*

безуда́рный *лингв.* אומבאַטאָנטער, אומאַקצענטירטער

безу́держный אומגעצאַמטער, ניט־אײַנהאַלטלעכער; (*бурный*) שטורמישער

безукори́зненн||ый טאַדללאָזער; פּערפֿעקטער; ~ое произноше́ние אַן אויסגעצײכנטע אויסשפּראַך

безу́м||ец *м* (מצ. מעטוראָפּים) ח מעטורעף, ‑קאָסערדײ־עניק; ח ־עס; ~**ие** *с* 1. (*сумасшествие*) ז מעשוגאַס; 2. (*безрассудство*) ח אומזין; ◇ до ~ия ביז מעשוגע צו װערן; он её лю́бит до ~ия ער װערט די קאַפּאָרע נאָך איר; ~**ный** 1. *уст.* דולער; פֿון א מעשוגענעם *после сущ.*, ~ный взгляд א װילדער קוק, א קוק פֿון א מעשוגענעם; 2. (*безрассудный*) אומזיניקער; ~ный план ‑אַן אומזיני־קער פּלאַן; 3. *разг.* (*чрезмерный*): ~ная уста́лость א שרעקלעכע מידקײַט; ~ный страх א װילדער פּאַכעד; ~ная ро́скошь אַן אויסערגעװײנלעכע פּראַכט; 4. *в знач. сущ. м уст.* מעשוגענער ח ‑ּנע

безумо́лчный ‑אומופּ־הערלעכער; ניט אנשטילט צו װערן *после сущ.*; ~ ро́кот мо́ря דאָס אומופּהערלעכע רױשן פֿונעם יאַם

безу́мствовать *несов.* װילדעװען, אראָפּ|גײן* (שיר ניט) פֿונעם זינען

безупре́чн||ый טאַדללאָזער; פּערפֿעקטער; ~ая рабо́та אַן אַרבעט אָן א פּגאַם, אַן אויסגעצײכנטע אַרבעט

безусло́вн||о *нареч.* 1. אַבסאָליוט; 2. *в знач. вводн. сл.* (*конечно*) געװיס, זיכער, בעפֿײרעש; (*непременно*) אומבאַדינגט; он, ~о, прав ער איז ער גערעכט, געװיס; я, ~о, приду́ ‑כ'װעל אומבאַ־דינגט קומען; איז בעפֿײרעש גערעכט; ~**ый** (*полный, абсолютный*) פֿולשטענדיקער, אַבסאָליוטער; ~ое повинове́ние ‑פֿולשטענדי־קע] געהאָרכזאַמקײַט [פֿאָלגעװדיקײַט] אַבסאָליוטע [פֿולשטענדי; ~ый успе́х אַן אויסגעשפּראָכענער דערפֿאָלג; ◇ ~ый рефле́кс ‑אומבאַדינג־טער רעפֿלעקס

безуспе́шный אומדערפֿאָלגלעכער; אָן (שום) דערפֿאָלג *после сущ.*

безу́сый װאָנצעס אָן *после сущ.*; ~ мальчи́шка ‑א יונ־גער שנעק

безуте́шный אומטרײסטלעכער; (*о человеке тж.*) ‑אומ־געטרײסטער

безуча́ст||ие *с* װ גלײַכגילטיקײַט; ח גלײַכגילט *поэт.*; ~**ный** אינדיפֿערענטער, גלײַכגילטיקער; ~ный зри́тель א גלײַכגילטיקער צושױער; он ко всему́ ~ен ס'גײט אים קײן זאַך ניט אָן

безыде́йный אידײענלאָז(יק)ער

безымя́нный נאָמענלאָזער; אָן א נאָמען *после сущ.*; ◇ ~ па́лец ח רינגפֿינגער

безыску́сственный נאַטירלעכער, אומגעקינצלטער; (*простой*) פּאָשעטער

безысхо́д||ный אומענדלעכער, ניט־אָפּלאָזנדיקער; ~ая тоска́ אַן אומענדלעכער אומעט

беко́н *м* ח בעקאָן

белен||а́ *ж* ז שיגאָען־גראָז; ◇ он ~ы́ объе́лся *груб.* ער איז כאָסערדײע, איז פֿונעם זינען אראָפּ

беле́ть *несов.* 1. (*видеться*) װײַס שימערן; 2. (*становиться белым*) װײַס װערן*

белизна́ *ж* װ װײַסקײַט

бели́ла *мн.* 1. (*белая краска*) װײַסע פֿאַרב; свинцо́вые ~ ח בלײַװײַס; 2. (*для лица*) װײַסע שמינקע

бели́ть *несов.* 1. (*стены*) (אויס)װײַסן, (אויס)קאַלכן; 2. (*ткани*) בלײכן; ~**ся** *несов.* זיך שמינקען װײַס, פֿאַרבן זיך מיט װײַסן

бе́лич||ий 1. פֿון א װעװערקע *после сущ.*; ~ий хвост א עק פֿון א װעװערקע; 2.: ~ий мех ח פֿײ; ~ья шу́ба א פֿײענער פּוטער

бе́лка *ж* 1. װ ־ס װעװערקע; 2. (*мех*) ח פֿײ; ◇ верте́ться как ~ в колесе́ *погов.* ‑אומשמײַען װי א װעװער־קע אין ראָד, האָװען

белко́в||ый װײַסלשטאָף‑, אַלבומין‑; ~ые соедине́ния מצ. װײַסלשטאָף־פֿאַרבינדונגען מצ.; אַלבומין־פֿאַרבינדונגען

беллетри́ст *м* ח ־ן בעלעטריסט; ~**ика** *ж* ‑בעלעטרי־סטיק, װ שײנע ליטעראַטור

белобры́сый *разг.* װײַס־בלאָנדער, העל־בלאָנדער

белови́к *м* ח ־ן רײן־עקזעמפּליאַר

белово́й: ~ экземпля́р ח ־ן רײן־עקזעמפּליאַר

белогварде́||ец *м* = ח װײַסגװאַרדײער; ~**йский** ‑װײַס־גװאַרדײשער

бело́к[1] *м хим., биол.* ח ־ן אַלבומין, ח װײַסלשטאָף

бело́к[2] *м* 1. (*яичный*) ז ־עך װײַסל, ז ־ס װײַסלעכן; 2. (*гла́за*) ז ־עך װײַסל

белока́менный װײַסשטײניקער, װײַסמױערדיקער

белокро́вие *с* וויַסבלוטיקייט ‖, לייקעמיע ‖

белоку́р‖ый בלאָנדער; *(о человеке тж.)* העלהאָריקער; ~ые во́лосы בלאָנדע האָר

белору́с *м* ווײַסרוס ם ־ן; ~ка *ж* ווײַסרוסין ‖ ־ס; ~ский ווײַסרוסישער; ~ский язы́к די ווײַסרוסישע שפּראַך, ווײַסרוסיש ז

белору́чка *разг.* *м* אײדלגעפּאַטשקעטער ם ··טע; *ж* אײדלגעפּאַטשקעטע ‖ =

белосне́жный שנייווײַסער

белошве́йка *ж* וועש־נייטערן ‖ ־ס

белу́г‖а *ж* *(рыба)* בעלוגע ‖; ◇ реве́ть ~ой הײַלן, וואָיען, סקאַוווטשען (ווי א הונט)

бе́л‖ый 1. ווײַסער; 2. *в знач. сущ. м, обыкн. мн.* *(белогвардеец)* ווײַסער ם ··סע, ווײַסגוואַרדייער ם =; 3. *в знач. сущ. мн. шахм.* די ווײַסע; ◇ ~ые стихи́ ווײַסע פערזן; средь ~а дня אינמיטן העלן טאָג; ~ая горя́чка *мед.* דעליריום טרעמענס, שיכּורעס־פיבער ם; ~ый хлеб ווײַסברויט ז, בולקע ‖; ~ое вино́ 1) ווײַסער ווײַן; 2) *разг.* *(водка)* בראַנפן ם; ~ая воро́на א ווײַסע קראָ

бельги́‖ец *м* בעלגיער ם =; ~йка *ж* בעלגיערן ‖ ־ס; ~йский בעלגישער

бельё *с* גרעט ז, וועש ז; столо́вое ~ טישגרעט ז; ни́жнее ~ לײַבגרעט ז, לײַבוועש ז; посте́льное ~ בעטוועש ז

бельев‖о́й וועש=; ~а́я корзи́на וועשקאָרב ם (מצ. ··קערב)

бельмо́ *с* בעלמע ‖ ־ס; ◇ как ~ на глазу́ ווי א בעלמע [ווי א דאָרן] אין אויג

бельэта́ж *м* *стр., театр.* בעלעטאַזש ם

бемо́ль *м* *муз.* בעמאָל ם ־ן

бенга́‖лец *м* בענגאַליער ם =; ~льский בענגאַלישער; ~льский язы́к די בענגאַלישע שפּראַך, בענגאַליש ז

бензи́н *м* בענזין ם; очи́щенный ~ ראַפינירטער בענזין; ~овый בענזין=; *(для бензина)* פאַר [אויף] בענזין *после сущ.*; ~овый дви́гатель בענזין־מאָטאָר ם ־ן

бензоба́к *м* ברענשטאָף־רעזערוואַר ם ־ן

бензозапра́в‖очный בענזין־אָנצאַפּ=; ~очная ста́нция בענזין־אָנצאַפּ־פּונקט ם ־ן; ~щик *м* בענזין־אָנצאַפּער ם ־ס, בענזין־אָנצאַפּ־מאַשין ‖ ־ען

бензоколо́нка *ж* בענזין־אָנצאַפּ־קאָלאָנקע ‖ ־ס, בענזאָ־קאָלאָנקע ‖ ־ס

бензо́л *м* *хим.* בענזאָל ם

бенуа́р *м* *театр.*: ло́жа ~а א לאָזשע אין בענואַר

бе́рег *м* 1. ברעג ם ־ן, ־עס; вы́йти из ~о́в אַרויס¦גיין* פון די ברעגן, צעגיסן* זיך; держа́ться ~а האַלטן* זיך נאָענט צום ברעג; 2. *(суша)* יאַבאָשע ‖; сойти́ на ~ אַראָפּ¦גיין* אויף דער יאַבאָשע [אויפן ברעג]

берегов‖о́й ברעג=; ~о́й ве́тер יאַבאָשע־ווינט ם ־ן; ~а́я охра́на ברעג־וואַך ‖

береди́ть *несов.* (צע)יאַטרען, (צע)רייצן; ~ ста́рые ра́ны (צע)יאַטרען [(צע)רייצן] די אַלטע ווונדן

бережли́в‖ость *ж* שפּאָרזאַמקייט ‖, אויסגערעכנטקייט ‖; ~ый שפּאָרזאַמער, אויסגערעכנטער; ~ый хозя́ин א באַלעבאָס אן אײַנשפּאָרער, אן אויסגערעכנטער [א שפּאָרזאַמער] באַלעבאָס

бе́режн‖ый פּאָרזיכטיקער, געהיטער; ~ое отноше́ние к *кому́-л.* א זאָרגעוודיקע באַציונג צו עמעצן

берёза *ж* בערעזע ‖ ־ס, בעריאָזע ‖ ־ס

берёзов‖ик *м* בערעזע־שוועמל ז ־עך; ~ый בערעזע=; בערעזעווע(ר) *тж. неизм.*; *(из берёзы)* בערעזענער; ~ая ро́ща בערעזע־וועלדל ז ־עך; ~ые дрова́ בערעזעווע האָלץ; ~ая шкату́лка א בערעזענע [א בערעזעווע] שקאַטולקע

бере́менеть *несов.* טראָגעדיק [טראָגנדיק, מעובערעס, שוואַנגער] ווערן*

бере́менная שוואַנגערע, טראָגעדיקע, מעובערעסע; она́ бере́менна זי טראָגט, זי איז מעובערעס

бере́менност‖ь *ж* שוואַנגערשאַפט ‖, טראָגן ז; у неё после́дние ме́сяцы ~и זי איז אין די הויכע כאָדאָשים; она́ на четвёртом ме́сяце ~и זי טראָגט דעם פערטן כוידעש, זי איז אינעם פערטן כוידעש

берёста *ж* בערעסט ם

берестян‖о́й בערעסט=; פון בערעסט *после сущ.*; ~ы́е гра́моты אויפשריפטן אויף בערעסט

бере́т *м* בערעט ם ־ן

бере́чь *несов.* 1. *(хранить)* אָפּהיטן*, פאַרהיטן*; ~ пи́сьма (אָפּ)היטן* [פאַרהיטן*] די בריוו; ~ та́йну היטן* [האַלטן*] א סאָד; 2. *(расчётливо тратить)* שפּאָרן, (אָפּ)שאָנעווען, היטן*; ~ вре́мя שפּאָרן צײַט; ~ си́лы שאָנעווען די קויכעס; 3. *(оберегать)* אָפּהיטן*, גוט° אַכטונג געבן* (אויף); ~ здоро́вье (אָפּ)שאָנעווען [(אָפּ)היטן*] דאָס געזונט; ~ сы́на אָפּהיטן* דעם זון, גוט° אַכטונג געבן* אויפן זון; ~ся *несов.* היטן* זיך, געהיט זײַן*; *(остерегаться кого-л., чего-л.)* היטן* זיך (פאַר); береги́сь! היט זיך!

берло́га *ж* בערנלאָך ‖ (מצ. ··לעכער), הייל ‖ ־ן, בערלאָגע ‖ ־ס *разг.*; 2. *шутл.* *(о жилище)* נאָרע ‖, לאָך ‖

берцо́в‖ый *анат.*: больша́я ~ая кость דער פאָדערשטער [גרויסער] שינביין; ма́лая ~ая кость דער הינטערשטער שינביין

бес *м* שעד ם (מצ. שיידים), טײַוול ם (מצ. טײַוואָלים, טײַוולאָנים), דיבעק ם (מצ. דיבוקים); како́й ~ в тебя́ всели́лся? וואָס פאַר א דיבעק איז אין דיר אַרײַן?; ~ нажи́вы דער יעיצערהאָרע רײַך צו ווערן, דער יעיצערהאָרע אָנצופאַרדינען זיך; ◇ рассыпа́ться ме́лким ~ом כאַנפענען* מיט זיסע ריידעלעך; седина́ в бо́роду, а ~ в ребро́ *погов.* די עלטער קומט אָן, און דער יעיצערהאָרע טוט זיך זײַנס

бесе́д‖а *ж* 1. *(разговор)* שמועס ם ־ן, געשפּרעך ם, ז ־ן; *(интервью тж.)* אינטערוויו ם ־ען; 2. *(собеседование)* שמועס ם ־ן; проводи́ть ~у דורכפירן א שמועס

бесе́дка *ж* (גאָרטן־)בײַדל ז ־עך, בעסעדקע ‖ ־ס

бесе́довать *несов.* שמועסן, פירן א שמועס [א געשפּרעך]; *(брать интервью тж.)* אינטערוויוירן

беси́ть *несов.* אַרײַנברענגען* אין קאַס [אין דער רעציכע], אויפברענגען*; דעראַגזענען; ~ся *несов.* 1. *(о животном)* מעשוגע ווערן*; 2. *(неистовствовать)* זײַן* אויסער זיך, אַרויס¦גיין* פון די קיילים; ◇ с жи́ру ~ся מעשוגע ווערן* [ניט וויסן* וואָס צו טאָן] פאַר ווילטיק

бескла́ссов‖ый קלאַסנלאָזער; אָנקלאַסעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ое о́бщество קלאַסנלאָזע [אָנקלאַסעווע] געזעלשאַפט

бескозы́рка *ж* *(матросская)* מאַטראָסן־היטל ז ־עך

бесконе́чн‖о *нареч.* אָן א סאָף, אָן אן עק, אומענדלעך; ~о ма́лая величина́ *мат.* אומענדלעך קליינע גרייס; ◇ ~о благода́рен גרענעצלאָז דאַנקבאַר; ~ость *ж* אומענדלעכקייט ‖; до ~ости אָן א סאָף און אָן אן עק

бесконе́чн‖ый 1. אומענדלעכער, ענדלאָזער; 2. *(длинный, долгий)* לאַנגער° (שרעקלעך); אָן א סאָף און אָן אן עק *после сущ.*; וואָס לאָזט זיך גאָר ניט אויס *после сущ.*;

3. (*чрезвычайный*) אויסערגעוויינלעכער, גרוי- (אומגעהײַער) סער°; ~ое удовольствие אן אומגעהײַער גרויס פארגע- ניגן; с ~ой нежностью מיט אויסערגעוויינלעכער צארט- קײַט; 4. *разг.* (*непрекращающийся*) שטענדיקער, אייבי- קער; ~ые ссоры שטענדיקע קריגערײַען; ◇ ~ая десятичная дробь *мат.* אן אומענדלעכע דעצימאלע ברוכצאל

бесконтрольн||о *нареч.* אן קאנטראל; ~о распоряжаться *чем-л.* שאפן איבער עפּעס אן א קאנטראל, זײַן* אף זיך אליין דער גאנצער באלעבאס איבער עפּעס; ~ый אנקאנ- טראליקער

бескорыстие *с* ‖ אומייגננוציקײַט

бескорыстн||о *нареч.* אומייגננוציק; ~о помогать *кому-л.* העלפן* עמעצן אומייגננוציק [אן אייגענעם אינטערעס]; ~ый אומייגננוציקער

бескрайний גרענעצלאזער, אומענדלעכער

бескровный 1. (*бледный*) בלאסער, בלוט-ארעמער; 2. (*без пролития крови*) בלוטלאזער; אן בלוטפארגיסונג *после сущ.*

бескрылый אנפליגלדיקער; אן פליגל *после сущ.*; *перен.* אומבאפליגלטער

бесноваться *несов.* ווילדעווען, זײַן* מאלע-רעציכע

беспалый (*без пальца*) אן א פינגער *после сущ.*; (*без пальцев*) אן פינגער *после сущ.*

беспамят||ный *разг.* זיקארן, מיט א קורצן° *после сущ.*; вот ~ный! אט א פארגעסער!; ~ство *с* ‖ אנמאכט, פאר- טראגנקײַט ‖; впасть в ~ство פארלירן* דאס באוווּסט- זײַן; в ~стве אין באוווּסטזײַן, אן אנמאכט פארטראגן

беспартийны||й 1. אומפארטייִשער; ~е массы די אומ- פארטייִשע מאסן; 2. *в знач. сущ. м* אומפארטייִשער ‖ מ ··· שע

бесперебойн||ый רעגולערער, אומגעשטערטער; ~ая работа машин די אומגעשטערטע ארבעט פון מאשינען

бесперсадочный *ж.-д.* דירעקטער, אומאראפּשטײַגלעכער

бесперспективный פערספּעקטיוולאז(יק)ער, אויסזיכט- לאז(יק)ער

беспечн||о *нареч.* זארגלאז; ~о веселиться זארגלאז מאכן זיך פרייִלעך; ~о относиться к обязанностям באציִען* זיך צו די פליכטן אומפאראנטווארטלעך; ~ость *ж* ‖ זארגלאז(י)קײַט; (*халатность*) אומפאראנטווארט- לעכקײַט ‖; ~ый זארגלאז(יק)ער, אומבאקימערטער; быть ~ым זײַן* זארגלאז(יק), זיך ניט צולאזן* צום הארצן

бесплановость *ж* ‖ פלאנלאזיקײַט; ~ый אן א פלאן *после сущ.*; ~ое хозяйство אומפלאנירטע ווירטשאפט

бесплатн||о *нареч.* אן געצאלטס, אומזיסט, בעכינעם *уст.*; ~ый אומזיסטער, אומגעצאלטער; ~ое обучение אומזיסטע [אומגעצאלטע] בילדונג

бесплацкартный (*о билете*) אן א פלאצקארטע *после сущ.*; (*о вагоне*) אן פלאצקארט-ערטער *после сущ.*

беспло́д||ие *с* 1. *мед.* ‖ אומפרוכפּערדיקײַט; 2. (*почвы*) ‖ אומפרוכטבארקײַט; ~ный 1. *мед.* אומפרוכפּערדיקער; ~ная женщина ‖ א עקרה; ‖ ~ס בעזדיִעטניצע ~ס *разг.*; 2. (*о почве*) אומפרוכטבארער; ~ная пустыня א וויסטער מידבער; 3. (*безрезультатный*) אומזיסטער, פרוכטלאזער, נוצלאזער

бесповоротн||о *нареч.* אף שטענדיק, ענדגילטיק; ~о решить ענדגילטיק באשליסן*; ~ый ענדגילטיקער, אנטשיי- דענער

бесподобн||о 1. *нареч.* ווונדערפול; 2. *в знач. сказ.*; это ~о! דאס האט צו זיך קיין גלײַכן ניט; ~ый *разг.* אויסערגעוויינלעכער, אויסגעצייכנטער

беспозвоночные *сущ. мн. зоол.* מצ. אנקנאפּביינערדיקע

беспоко́||ить *несов.* 1. (*нарушать покой*) באומרויִקן, ניט לאזן* רוען; (*причинять боль, неудобство*) דערקו- טשען, פארשאפן* יעסורים; 2. (*волновать*) באומרויִקן; это меня ~ит דאס באומרויִקט מיך, כ'האב דערפון יעסורים; ~иться *несов.* 1. (*волноваться*) באומרויִקן זיך, זײַן* באומרויִקט; (*о предл.*) (וועגן) איבערטראכטן, האבן* יעסורים (פון); от сына не было писем, и родители ~ились о нём פונעם זון זײַנען ניט געווען קיין בריוו, און די עלטערן האבן ניט געוווּסט וואס איבערצוטראכטן וועגן אים; 2. (*утруждать себя*) זײַן* זיך מאטריִען, באומרויִקן זיך; пожалуйста, не ~йтесь! כ'בעט אײַך, באומרויִקט זיך ניט!; я подниму, не ~йтесь כ'וועל אופהייבן, זײַט זיך ניט מאטריִען

беспоко́йный 1. (*исполненный тревоги*) אומרופולער, אומרויִקער, צעטרודערטער; ~ человек א אומרויִקער [א צעטרודערטער] פארשוין; ~ сон אומרויִקער שלאף; ~ взгляд אן אומרופולער בליק; 2. (*причиняющий беспокойство*) שווערער, אויסמאטערנדיקער; (*о работе и т. п.*) קלאפּ- פּאטנע *неизм.*

беспоко́йств||о *с* 1. (*волнение*) אומרו מ; с ~ом פול אומרו, מיט באומרויִקט; испытывать ~о זײַן* אומרויִק [באומרויִקט]; 2. (*хлопоты*) ‖ טירחה, דײַגעס מצ. קלאפּ- פּאט מ; причинять *кому-л.* ~о באומרויִקן עמעצן, פאר- שאפן* עמעצן (איבעריקע) דײַגעס [קלאפּאפּאט, טירחה]; простите за ~о אנטשולדיקט [האט קיין פאריבל ניט], וואס איך באומרויִק אײַך [וואס איך בין אײַך מאטריִען]

бесполе́зно *нареч.* 1. אומזיסט, אן נוצ(ן), נוצלאז; ~ тратить время אומזיסט (און אומניִשט) פאטערן די צײַט; 2. *в знач. сказ.* (ס')איז אומזיסט; спорить ~ טײַנען [פירן ווויכוחים, דיסקוטירן] איז אומזיסט; אמפערן זיך האט קיין זינען ניט

беспо́лезн||ый נוצלאזער, אומנוצלעכער; (*напрасный*) אומזיסט(יק)ער; ~ая трата сил קויכעס- אומזיסט(יק)ע -פארשווענדונג

беспо́л||ый אומגעשלעכטלעכער; ~ое размножение *биол.* אומגעשלעכטלעכע פארמערונג

беспоря́д||ок *м* 1. ‖ אומארדענונג; отступать в ~ке אפּטרעטן* אין אומארדענונג; 2. *мн. уст.* מצ. אומרוען

беспоря́дочн||ый אן ארדענונג, אן א סיידער *после сущ.*; כאאטישער; ~ое чтение דאס סיסטעמלאזע לייענען דאס לייענען אן א סיסטעם; ~ая жизнь אן אומאנגעארדנט [אן אומרעגולירט] לעבן

беспоса́дочный אומאראפּשטײַגלעכער; ~ перелёт אן איבערפלי אן אפּשטעל(ן), אראפּשטײַגלעכער איבערפלי

беспо́ченн||ость *ж* ‖ גרונטלאזיקײַט, אומבאגרינדעטקײַט ‖; ~ый גרונטלאזער, אומבאגרינדעטער; ~ые обвинения אומבאגרינדעטע באשולדיקונגען

беспо́шлинный פרײַער פון פּאשלינע [פון גרענעץ-אפּצאל]

беспоща́дн||ый אומבאראכמאנעסדיקער; (*жестокий*) אכ- זאריעסדיקער; ~ая критика אומבאראכמאנעסדיקע [ניט- שוינענדיקע] קריטיק

бесправ||ие *с* ‖ רעכטלאזיקײַט; (*отсутствие законности тж.*) ווילקיר מ; ~ный רעכטלאז(יק)ער; אן רעכט *после сущ.*

беспреде́льный גרענעצלאז(יק)ער, אומענדלעכער

беспредме́тный אָביעֶקטלאָזער, זאַכלאָזער; ~ спор אָביעֶקטלאָזער [זאַכלאָזער] שטרײַט

беспрекосло́вн||о *нареч.* אומדערווידערלעך, אָן דערווידערונגען; ~ый אומדערווידערלעכער, אָן דערווידערונגען *после сущ.;* אומבאַדינגטער; ~ое повинове́ние אומבאַדינגטע געהאָרכזאַמקייט [פאָלגעוודיקייט]

беспрепя́тственн||о *нареч.* אומגעשטערט, אָן שטערונגען, אָן מניעות; ~ый אומגעשטערטער, אָנמניעסדיקער

беспреры́вн||о *нареч.* אומאויפהערלעך, אָן אויפהער; ~о лил дождь ס'האָט אָן אויפהער געגאָסן דער רעגן, ס'האָט ניט אויפגעהערט צו גיסן; ~ый אומאויפהערלעכער; אָן אויפהער *после сущ.;* דורכאַנאַנדיקער; אָן איבעררײַסן *после сущ.*

беспреста́нн||о *нареч.* אומאויפהערלעך, אָן אויפהער, קעסיידער; ~о звони́л телефо́н דער טעלעפאָן האָט ניט אויפגעהערט קלינגען; ~ый אומאויפהערלעכער, קעסיידערדיקער

беспрецеде́нтный פרעצעדענטלאָזער, בײַשפּיללאָזער

беспри́быльный אָנרעווחדיקער; אָן רעווח *после сущ.*

бесприда́нница *ж* א קאַלע אָן נדן, אַן אָרעמע קאַלע

беспризо́рн||ик *м* פאַרוואָרלאָזטער מ ··טע, א פאַרוואָרלאָזט קינד; ~ость *ж* ıı פאַרוואָרלאָזטקייט; ~ый 1. *(заброшенный)* אויפזיכטלאָזער; 2. *(о детях)* פאַרוואָרלאָזטער; 3. *в знач. сущ. м см.* беспризо́рник

бесприме́рн||ый אויסערגעוויינלעכער, בײַשפּיללאָזער; ~ое му́жество בײַשפּיללאָזער מוט

беспринци́пн||ость *ж* ıı פרינציפּלאָז(י)קייט; ~ый פרינציפּלאָז(יק)ער; *(о человеке тж.)* אָן פרינציפּן *после сущ.;* ~ая пози́ция א פרינציפּלאָז(יק)ע פּאָזיציע

беспристра́ст||ие *с* ıı אָנפּניעסדיקייט, ıı אָביעקטיווקייט; ~но *нареч.* אָן פּניעס, אָנפּניעסדיק, אָביעקטיוו; ~ность *ж. см.* беспристра́стие; ~ный אָנפּניעסדיקער, אָביעקטיווער; ~ное мне́ние אַן אָביעקטיווע מיינונג; ~ный судья́ אַן אָביעקטיווער [אָנפּניעסדיקער] ריכטער

беспричи́нн||о *нареч.* אָן א סיבה, אָן א גרונט; ~о пла́кать וויינען אָן א סיבה [אָן א גרונט]; ~ый אָן א סיבה, אָן א גרונט *после сущ.;* ~ая грусть אומדערקלערלעכער אומעט; ~ый смех אַן אומפאַרשטענדלעך געלעכטער, א געלעכטער אָן א גרונט

бесприю́тн||ый 1. *(бездомный)* היימלאָזער, אָנהיימיקער; 2. *(не дающий приюта)* אומהיימלעכער, אומגעמיטלעכער; ~ая степь דער אומהיימלעכער סטעפּ

беспробу́дн||ый: ~ый сон טיפער שלאָף; *перен.* אייביקער שלאָף; ~ое пья́нство דאָס אומאויפהערלעכע שיכּורן, דאָס שטענדיקע שיכּרות

беспро́волочный דראָטלאָזער; ~ телегра́ф דראָטלאָזער טעלעגראַף

беспро́игрышн||ый אומפאַרשפּיליקער; ~ая лотере́я אַן אומפאַרשפּיליקע לאָטעריי

беспросве́тн||ый 1. שטאָקפינצטערער; ~ая тьма א מוירעדיק כאַשכעס; 2. *перен.* אויסזיכטלאָז(יק)ער, האָפענונגסלאָזער; ~ая нужда́ א שרעקלעכער דלות

беспроце́нтный אָנפּראָצענטיקער

беспу́т||ный 1.: ~ный ма́лый ניט קיין געשטעלטער פאַרשוין; 2. *(развратный)* אויסגעלאַסענער, צעלאָזענער; ~ство *с (разврат)* ıı אויסגעלאַסנקייט, ıı צעלאָזנקייט; זנות מ

бессвя́зн||ый אומגעבונדענער; ~ая речь אומגעבונדענע [געפּלאָנטערטע] רייד

бессеме́йный פאַמיליענלאָזער; אָן א פאַמיליע *после сущ.*

бессерде́ч||ие *с,* ~ность *ж* ıı הארצלאָזיקייט, אכזאָריעסדיקייט ıı, אכזאָריעס ı; ~ный הארצלאָזער, אכזאָריעסדיקער; ~ное обраще́ние א הארצלאָזע באַנעמונג; ~ный челове́к א הארצלאָזער מענטש, אכזער מ ־ס

бесси́л||ие *с* 1. *(физическая слабость)* קראַפטלאָזיקייט ıı; в ~ии אָן קויכעס, אָנמעכטיק; 2. *(беспомощность)* אָנמעכטיקייט ıı; ◇ полово́е ~ие *мед.* אימפּאָטענץ ıı; ~ьный 1. *(очень слабый)* קראַפטלאָזער, אָנמעכטיקער; אָן קויכעס *после сущ.;* 2. *(беспомощный)* אומבאַהאָלפענער; он ~ен помо́чь ער איז ניט אימשטאַנד צו העלפן; ~ьный гнев מאַכטלאָזער כּעס [צאָרן]

бессисте́мный סיסטעמלאָזער; אָן א סיסטעם *после сущ.*

бессла́вный רומלאָזער, שענדלעכער; ~ коне́ц א מיעסער סאָף

бессле́дн||о *нареч.* שפּורלאָז; אָן שפּורן; он ~о исче́з ער איז נעלעם געוואָרן, ער איז שפּורלאָז פאַרשוווּנדן געוואָרן; ~ый שפּורלאָזער; אָן שפּורן *после сущ.*

бессловéсн||ый 1. *(о животных)* שטומער; 2. *(без слов)* אָן ווערטער *после сущ.;* שטומער; 3. *(безропотный):* ~ое существо́ א שטומע צונג

бессме́нн||о *нареч.* שטענדיק(באַ); אָן א פאַרבײַט; ~о прослужи́ть два́дцать лет אָפּדינען צוואַנציק יאָר דורכאַנאַנד [אָן א פאַרבײַט]; ~ый שטענדיקער(באַ), אָן א פאַרבײַט

бессме́рт||ие *с* ıı אומשטערבלעכקייט; ~ный אומשטערבלעכער

бессмы́сленн||о 1. *нареч.:* ~о улыба́ться נאַריש שמייכלען; 2. *в знач. сказ.* אומזיניק (ס'איז); упо́рствовать ~о ס'האָט קיין זינען ניט צו אקשנען זיך; ~ость *ж* זינלאָזיקייט ıı, אומזיניקייט ıı, אבסורדישקייט ıı

бессмы́сленн||ый 1. *(лишённый смысла)* זינלאָזער; ~ый набо́р слов ווערטער אָן א שום זין; 2. *(нелепый)* אבסורדישער, זינלאָזער, אומזיניקער; ~ый посту́пок א זינלאָזער [א ציללאָזער] טאַט; ~ая жесто́кость דאָס זינלאָזע [אומפאַרשטענדלעכע] אכזאָריעס; 3. *(выражающий отсутствие мысли)* נאַרישער, טעמפּער; ~ый смех דאָס נאַרישע געלעכטער; ~ый взгляд א טעמפּער בליק

бессмы́слица *ж разг.* אומזין מ, אבסורד מ

бессне́жный אָנשנייִקער, שניילאָזער

бессо́вестн||ый געוויסנלאָזער; אָן געוויסן *после сущ.;* *(беззастенчивый)* אומפאַרשעמטער, פרעכער; ~ая ложь א פרעכער [א גראָבער°] ליגן

бессодержа́тельн||ый אינהאַלטלאָזער; פּוסטער; ~ая статья́ אַן אינהאַלטלאָזער [א פּוסטער] אַרטיקל; ~ый челове́к א פּוסטער מענטש; *разг.* א פּוסטע קיילע

бессозна́тельн||ый 1.: в ~ом состоя́нии אָן באַוווּסטזײַן, אין אָנמאַכט, פאַרטראָגן; 2. *(безотчётный)* אומבאַוווּסטזיניקער, אינסטינקטיווער

бессо́нн||ица *ж* ıı שלאָפלאָזיקייט; ~ый שלאָפלאָז(יק)ער; אָן שלאָף *после сущ.*

бесспо́рн||о 1. *нареч.* אומבאַשטרײַטלעך, געוויס; он ~о прав ער איז געוויס גערעכט; ~о интере́сный אומבאַשטרײַטלעך אינטערעסאַנטער; 2. *в знач. вводн. сл.* געוויס, זיכער; ~ый אומבאַשטרײַטלעכער, אומאָפּפרעגלעכער, אָן ספק; ~ое доказа́тельство אַן אומבאַשטרײַטלעכער באַווײַז

бессре́бренник *м уст.* נעקי־קאַפּאַימניק מ ־עס

бессро́чный אָנטערמיניקער; אָן א טערמין *после сущ.;* ~ па́спорт אַן אָנטערמיניקער פּאַספּאָרט

бесстра́ш||ие *с* װ שרעקלאָזיקײט; װ געוואַגטקײט; **~ный** שרעקלאָזער, געוואַגטער

бессты́дни||к *м разг.* = מ אומלײַט, (מצ. מ כאָצעף (כצופים; **~ца** *ж разг.* = מ אומלײַט, װ ־ס כצופע

бессты́д||ный 1. *(о человеке)* אומפארשעמטער; אָן בזיוָיען *после сущ.*; *(наглый)* פרעכער, כוצפעדיקער; 2. *(о поступке)* מיִעסער, פרעכער; **~ство** *с* װ אומפארשעמטקײט

бессчётн||ый אָנצאָליקער; ~ое число́ раз אָן א שיר מאָל

беста́ктн||ость *ж* װ אומטאַקטישקײט; **~ый** אומטאַקטי־שער, טאַקטלאָזער

бестала́нный *(бездарный)* טאַלאַנטלאָזער

бестенев||о́й: ~а́я ла́мпа שאָטנלאָזער לאָמפּ

бе́стия *ж разг.* װ בעסטיע; װ שעלמע; продувна́я ~ דורכגעטריבענער פארשוין

бестолко́вый 1. *(несообразительный)* שמאָלקעפּיקער, טעמפּער; 2. *(бессвязный)* אומקלאָרער, געפּלאָנטערטער; אָן א טאָלק *после сущ.*

бе́столочь *ж разг.* 1. װ אומזיניקײט; וויסטער פּלאָנ־טער; 2. *(о человеке)* קאָפּ א טעמפּער, א פארשטאָפּטער מויעך

бесфо́рменный פאָרמלאָז(יק)ער

бесхара́ктерн||ость *ж* װ כאַראַקטערלאָזיקײט, שוואַכווילי־קײט װ; **~ый** כאַראַקטערלאָזיקער; מיט א שוואַכן כאַראַק־טער *после сущ.*; שוואַכוויליקער

бесхво́стый אָנעקיקער, אָנווײדלדיקער; אָן א ווײדל *после сущ.*

бесхи́тростный 1. *(простодушный)* טמימעסדיקער; אָן קונצן, איבערשפּיצלעך אָן *после сущ.*; 2. *(незамысловатый)* אײַנפאכער, פּאָשעטער, אומגעקינצלטער

бесхо́зный *(об имуществе)* ווירטלאָזער; אָן א באַלעבאָס *после сущ. разг.*

бесхозя́йственн||ость *ж* װ אומווירטשאפטלעכקײט; **~ый** ניט־פּראַקטישער, אומווירטשאפטלעכער; *(неэкономный)* ניט־באַלעבאַטישער, אומווירטשאפטלעכער; ~ый челове́к א שלעכטער° באַלעבאָס

бесцве́тный 1. קאָלירלאָזער, פאַרבלאָזער; אָן א קאָליר *после сущ.*; ~ газ גאַז [פאַרבלאָזער] א קאָלירלאָזער; 2. *перен.* בלאַסער, גרויער; ~ язы́к א בלאַסע שפּראַך

бесце́льн||о *нареч.* ציללאָז, צוועקלאָז; ~о броди́ть סטאַם אַזוי ארומבלאָנקען; **~ый** ציללאָזער, צוועקלאָזער

бесце́нн||ый אומשאַצבארער; ניט אָפּצושאַצן *после сущ.*; ~ый друг אומשאַצבארער פרײַנט; ~ые сокро́вища אומ־שאַצבארע אוצרעס

бесце́нок *м*: за ~ *разг.* (בע)כאָצי־ האַלב אומזיסט, פאר א שיבעש, ־כינעם

бесцеремо́нн||о *нареч.* גראָב־, אָן (איבעריקע) צערעמאָניעס לעך; *(нагло)* אַזעסדיק; **~ость** *ж* װ אַזעסדיקײט; **~ый** גראָבלעכער; אָן איבעריקע צערעמאָניעס *после сущ.*; *(наглый)* אַזעסדיקער

бесчелове́чн||ость *ж* װ אומענטשלעכקײט, אכזאָריעסדי־קײט װ, ז אכזאָריעס; **~ый** אומענטשלעכער, אכזאָריעס־דיקער

бесче́стить *несов.* בלאַמירן, שטעלן צו שאַנד

бесче́стный 1. *(о человеке)* ניט־ערלעכער, אומערלע־כער, אומאָרנטלעכער; 2. *(о поступке)* אומווירדיקער, שענדלעכער, מיִעסער

бесче́стье *с* מ אומקאָוועד; מ בזיוָיען, װ שאַנד; *(оскорбление)* װ באַליידיקונג ־ען

бесчи́нств||о *с* ז העפקיירעס, װ ־ן, מ העפקער־טאַט; твори́ть ~а באַגיין* מעסים־טאַטוים, באַגיין* ווילדע מעסים; **~овать** *несов.* ווילדעווען, בוויאַנעווען

бесчи́сленн||ый אָנצאָליקער; ניט איבערצוציילן *после сущ.*; ~ое мно́жество אָן א שיר, א מענגע

бесчу́вственн||ость *ж* 1. *(неспособность чувствовать)* װ אומפיליקײט; 2. *(бессердечие)* װ קאַלטקײט; האַרצלאָ־זיקײט װ, װ האַרטהארציקײט; **~ый** 1. *(неспособный чувствовать)* אומפיליקער; *(без сознания)* פארכאַלעשטער; אָן באַוווּסטזײַן *после сущ.*, אין אָנמאַכט; 2. *(равнодушный)* קאַלטבלוטיקער, קאַלטהאַרציקער; *(бессердечный)* האַרטהאַרציקער, האַרצלאָז(יק)ער

бесчу́встви||е *с* 1. *(потеря сознания)* ז כאַלאָשעס, װ פארכאַלעשטקײט, װ פארטראָגנקײט; до ~я ביז פארלירן דאָס באַוווּסטזײַן; 2. *(равнодушие)* װ קאַלטבלוטיקײט; *(бессердечие)* װ האַרצלאָזיקײט

бесшаба́шный צעכראַסטעטער, העפקערדיקער; ~ гуля́ка לעבּ־יונג מ ־ען, העפקער־יונג מ ־ען

бесшу́мный שטילער, (גע)רוישלאָזער

бе́та-лучи́ *мн. физ.* בעטא־שטראַלן מצ.

бето́н *м* מ בעטאָן; **~и́ровать** *несов.* בעטאָנירן; **~ный** 1. בעטאָן־; ~ный заво́д בעטאָן־זאַוואָד מ ־ן; 2. *(из бетона)* בעטאָנענער; ~ные пли́ты בעטאָנענע פּליטעס

бетономеша́лка *ж* בעטאָן־(פאר)מישער מ ־ס

бечева́ *ж* קאַנאַט מ ־ן

бечёвка *ж* שטריקל ז ־עך; *(тонкая)* שפּאַגאַט מ ־ן

бе́шенство *с* 1. *(болезнь)* װ הידראָפאָביע; דאָס ווילדע משוגאַס *разг.*; 2. *(неистовство)* װ רעציכע; приводи́ть в ~ ארײַנברענגען* אין דער רעציכע; приходи́ть в ~ ארײַנ|פאלן* אין דער רעציכע

бе́шен||ый 1. *(о животных)* משוגענער; 2. *(неистовый)* ווילדער, אומגעצוימטער; 3. *(чрезмерный)* מוירעדי־קער, גוואַלדיקער, אומגעהײַערער; ~ая ско́рость א מוי־רעדיקע [גוואַלדיקע, אומגעהײַערע] שנעלקײט; ◇ ~ые де́ньги גרינג אָנגעקומען געלט

биатло́н *м спорт.* מ ביאַטלאָן

библе́йский ביבל־, ביבלישער

библио́граф *м* מ ־ן ביבליאָגראַף; **~и́ческий** ביבליאָ־גראַפישער

библиогра́фия *ж* װ ביבליאָגראַפיע

библиоте́к||а *ж* װ ־ן ביבליאָטעק; **~арь** *м* ביבליאָטע־קער מ ־ס; *(о женщине)* װ ־ס ביבליאָטעקערן

библиоте́чный ביבליאָטעק־; ~ катало́г ביבליאָטעק־קאַטאַלאָג מ ־ן

библиофи́л *м* מ ־ן ביבליאָפיל, = מ ביכער־ליבהאָבער

би́вень *м* (מצ. ··ציין) מ שטויסצאָן

бигуди́ *мн.* מצ. לאָקן־וויקלערס, ביגודי מצ.

бидо́н *м* מ ־ען בידאָן, קענדל ז ־עך

бие́ние *с* ז קלאַפּן; ~ пу́льса װ פּולסירונג; ~ се́рдца ז האַרצקלאַפּן; ◇ ~ жи́зни דער פּולס פונעם לעבן

би́знес *м* = מ ביזנעס, ז געשעפט ־ן

бизнесме́н *м* ביזנעסמען מ ־ען, ־ער

бикфо́рдов: ~ шнур ביקפאָרד־(צינד)שנור מ

биле́т *м* מ ־ן בילעט; железнодоро́жный ~ (אײַזנ)באַן־בילעט מ ־ן; парти́йный ~ פארטיי־בילעט מ ־ן; пригласи́тельный ~ װ אײַנלאַדונג; экзаменацио́нный ~ עק־זאַמען־בילעט מ ־ן; ~ы в теа́тр בילעטן אין טעאַטער

билетёр *м* מ ־ן בילעטיאָר

билéтн||ый בילעטן־; ~ая кáсса בילעטן־קאַסע װ ־ס

биллиóн м ביליאָן מ ־ען

бильярд м ביליאַרד מ

бинóкль м בינאָקל מ ־ען; театрáльный ~ טעאַטער־בינאָקל מ ־ען

бинóм м мат. בינאָם מ ־ען

бинт м בינט מ ־ן, בינדע װ ־ס; ~овáть несов. פאַרבאַנדאַזשירן, בינטעווען

биографи́ческий ביאָגראַפישער

биогрáфия ж ביאָגראַפיע װ

биóлог м ביאָלאָג מ ־ן; ~и́ческий ביאָלאָגישער

биолóгия ж ביאָלאָגיע װ

биóника ж ביאָניק װ

биотóки мн. ביאָ־שטראָמען מצ.

биофи́зика ж ביאָפיזיק װ

биохи́мия ж ביאָכעמיע װ, ביאָכימיע װ

биплáн м ав. ביפלאַן מ ־ען

би́рж||а ж בירזשע װ ־ס; игрáть на ~е פאַרנעמען* זיך מיט בירזשע־ספּעקוליאַציעס; ◇ ~а трудá אַרבעטס־בירזשע װ ־ס

биржев||óй בירזשע־; ~áя сдéлка בירזשע־אָפּעראַציע װ ־ס; (спекулятивная и т. п.) בירזשע־מאַכינאַציע װ ־ס; ~óй мáклер בירזשע־מעקלער מ ־ס

бирмáн||ец м בירמאַנער מ =; ~ка ж בירמאַנקע װ ־ס, בירמאַנערן װ ־ס; ~ский בירמאַנישער; ~ский язы́к בירמאַניש ז, בירמאַנישע שפּראַך

бирюз||á ж мин. טורקיז מ, טערקיז מ; ~óвый 1. (из бирюзы) טורקיזענער, טערקיזענער; 2. (о цвете) טורקיזקאָליריקער, טערקיזקאָליריקער

бирю́льки мн.: игрáть в ~ перен. פאַרנעמען* זיך מיט נאַרישקייטן [מיט פּוסטע זאַכן]

бис межд. ביס; исполня́ть на ~ ביסירן; אַרויסטרעטן* אף ביס

би́сер м собир. גלאָזפּערל מצ.; вышивáть ~ом אויסנייען [שטיקן] מיט גלאָזפּערל; ◇ метáть ~ пéред свиньями שיטן* פּערל פאַר כאַזיירים; ~ный גלאָזפּערלענער; פון גלאָזפּערל после сущ.; ◇ ~ный пóчерк פּערל־קסאַוו מ, פּערלדיקער קסאַוו

биси́ровать сов. и несов. ביסירן, אַרויסטרעטן* אף ביס

бискви́т м ביסקוויט מ ־ן; ~ный ביסקוויט־; ~ное пирóжное ביסקוויט־פּיראָזשנע װ =

биссектри́са ж мат. ביסעקטריסע װ ־ס

би́тва ж שלאַכט װ ־ן

биткóм: ~ наби́тый פּולגעפּאַקטער, פּול אָנגעפּראָפּטער

битóк м кул. קלאָפּס מ ־ן; ביטאָק מ (מצ. ביטקעס) разг.

би́т||ый 1. געשלאָגענער; 2. (о посуде и т. п.) צעבראָכענער; צעקלאַפּטער; (треснувший) געטרעשטשעטער, אָנגעשפּאָלטענער; ◇ ~ая пти́ца געקוילעטע אויפעס; ~ый час א היפּשע ווײַלע; (долго) א גוטע [א קײַלעכיקע] שאָ [צײַט]

бить несов. 1. (по дат., в вин.) קלאַפּן (אין); 2. (избивать) שלאָגן*, געבן* קלעפּ; 3. (побеждать) שלאָגן*, קלאַפּן, צעשמעטערן; ~ врагá דערלאַנגען דעם סוינע קלעפּ; 4. (зверя) שיסן*, פאַרנעמען* זיך מיט געיעג (אף); (скот) שעכטן*, קוילען; (птицу) קוילען; 5. (стрелять) שיסן*; ~ мéтко שיסן* טרעפלעך; ~ ми́мо цéли דורכלאָזן* דעם ציל [פאַרפעלן], גראָד ניט טרעפן*; 6. (посуду и т. п.) (צע)ברעכן*; 7.: ~ в колоколá קלינגען* אין גלאָקן; ~ в барабáн פּויקן, קלאַפּן אין פּויק; ~ тревóгу, ~ в набáт שלאָגן* טרעוואָגע, אַליאַרמירן, אויפהייבן* אן אַליאַרם; ~ зóрю סיגנאַליזירן צום אויפשטיין; 8.: ~ мáсло (אויס)שלאָגן* פּוטער; 9. (о часах) (אויס)שלאָגן*; часы́ бьют пóлночь דער זייגער שלאָגט (אויס) צוועלף באַנאַכט; 10. (о фонтане и т. п.) שלאָגן*, זעצן; 11.: егó бьёт лихорáдка ס׳טרייסלט אים, ס׳וואַרפט מיט אים אין פיבער דער פיבער; ◇ ~ ключóм שלאָגן* ווי (פון) א קוואַל, שפּרודלען; ~ на эффéкт אויסן זײַן* (בלויז) דעם עפעקט; ~ наверняка́ גיין* אף אן אײַזערנער בריק; ~ в однý тóчку צילן אין איין פינטל; ~ по чьему-л. кармáну אויסלאָזן* זיך צו עמעצנס קעשענע

битьё с 1. (побои) דאָס געבן קלעפּ, שלאָגן ז; 2. (посуды и т. п.) (צע)ברעכן ז

би́ться несов. 1. (сражаться) קעמפן, שלאָגן* זיך; 2. (о вин.; ударяться) שלאָגן* זיך (אין); ~ головóй об стéнку שלאָגן* זיך (מיטן) קאָפּ אין (דער) וואַנט; 3. (разбиваться) ברעכן* זיך; 4. перен. מאַטערן זיך; ~ над решéнием задáчи מאַטערן זיך [ברעכן* זיך דעם מויעך] באַם לייזן די אויפגאַבע; ◇ ~ как ры́ба об лёд ≅ פאַרשוואַרצט ווערן*, (גוט) אויסגעריסן ווערן*; ~ об заклáд (פאַר)גיין* אין געוועט, וועטן* זיך

битю́г м לאַסטפערד ז =; ביטיוג מ ־ן разг.

бифштéкс м кул. ביפשטעק(ס) מ ־ן

бич м 1. בײַטש װ ־ן; 2. перен. פּלאָג װ

бичевáть несов. 1. שמײַסן*, בײַטשלען; 2. перен. שטאַרק שאַרף אַרויסטרעטן* (קעגן), שטורעמען (קעגן), טאַדלען

блáг||о[1] с 1. וווילזײַן ז, וווּיל ז; нарóдное ~о דאָס וווילזײַן פונעם פאָלק; на ~о צום וווילזײַן, צוגונסטן, לעטויוועס; 2. мн. וווּיל ז; גוטס ז; материáльные ~а מאַטעריעל גוטס; земны́е ~а אוילעמהאַזעס מצ.; ~а жи́зни לעבנס־טײַנוגים מצ., לעבן־פאַרגעניגנס מצ.; ◇ всех ~! אַלעס בעסטעס!; считáть за ~о האַלטן* פאַר א גליק; ни за каки́е ~а (в ми́ре)! פאַר קיין שום גוטס אין דער וועלט מע זאָל מיך אָפּגילטן (ניט)

блáго[2] союз разг. ביפראַט נאָך, אַז

благовéрн||ый шутл.: мой ~ый מײַן באַשערטער; моя́ ~ая מײַן באַשערטע, מײַן פּלוניעסטע

благови́дн||ый אָנשטענדיקער, פײַנער; ◇ под ~ым предлóгом אונטער א פּאַסיקן אויסרייד

благовóн||ие с 1. אַראָמאַט מ, דופט מ, וווילגערוך מ ־ן; 2. мн. (вещества) אַראָמאַטישע שטאָפן; ~ный דופטיקער, אַראָמאַטישער

благовоспи́танный וווילדערצויגענער, גוט° דערצויגענער

благоговéние с עָרע־פורכט װ, פּיעטעט מ, (°גרויס) יִיראַס־האַקאָוועד מ

благоговéть несов. (перед тв.) פאַרערן, האָבן* °גרויס אָפּשײַ [דערעכערעץ] (פאַר), באַציִען* זיך מיט פּיעטעט (צו)

благодар||и́ть несов. (באַ)דאַנקען; ~ю́ вас! איך (באַ)דאַנק אײַך!; א דאַנק אײַך!

благодáрност||ь ж 1. (чувство) דאַנקבאַרקייט װ; глубóкая ~ь טיפע דאַנקבאַרקייט; с ~ью מיט דאַנקבאַרקייט, דאַנקבאַר; 2. (выражение признательности) דאַנק־אויסדרוק מ ־ן; не стóит ~и ניטאָ פאַר וואָס צו דאַנקען; 3.: объяви́ть ~ь דערקלערן דאַנקבאַרקייט, אויסדריקן א דאַנק

благодáр||ный דאַנקבאַרער; быть ~ным זײַן* דאַנקבאַר;

~ная тéма א דאַנקבאַרע טעמע; ◇ óчень вам ~ен, ~на איך בין אײַך זייער דאַנקבאַר, א גרויסן דאַנק אײַך

благодаря́ *предлог с дат. п.* אַדאַנק; ~ случа́йности אַדאַנק א צופֿעליקייט; ◇ ~ тому́, что אַדאַנק דעם, וואָס

благода́тный געבענטשטער; ~ край א געבענטשט לאַנד; ~ дождь א מעכײַעדיקער [א דערפֿרישנדיקער] רעגן

благода́ть *ж в знач. сказ.* א מעכײַע; кака́я ~! סאַראַ א מין גאַניידן (ס'איז)!; כּיעס!

благоде́нств||ие *с уст.* וווילשטאַנד מ, וווילזײַן I; ~овать *несов.* לעבן גוט° [אין שפֿע, גליקלעך]

благоде́тель *м уст.* באַלטויווע מ (מצ. באַלע־טויווע), וווילטוער מ =; *ирон.* באַלטויוועניק מ ־עס, באַגליקער מ =

благодея́ние *с* וווילטאַט מ ־ן; *мн.* מצ. מײַסים־טויווים, גוטע מײַסים

благоду́шн||ый ווײכמוטיקער; גוטמוטיקער; ~ое настрое́ние אַן אויפֿגעלייגטע שטימונג

благожела́тельный פֿרײַנטלעכער; *(об отзыве и т. п.)* גינסטיקער

благозву́ч||ие *с* וווילקלאַנג מ; *лингв. тж.* אייפֿאָניע II; ~ный וווילקלינגענדיקער, וווילקלינגעוודיקער; *лингв. тж.* אייפֿאָנישער

благ||о́й[1] *уст.* גוטער°; ~и́е наме́рения גוטע° [בעסטע] קאַוואָנעס; ~а́я мысль א גוטער° גדאַנק [אײַנפֿאַל], א גוטע° [א גליקלעכע] אידיי

благ||о́й[2]: крича́ть ~и́м ма́том מאַכן קוילעס, שרײַען* אַף קוילע־קוילעס, ווי א געקוילעטער

благонадёжн||ость *ж уст.* די פּאָליטישע אומפֿאַרדעכטיקייט, דאָס פּאָליטישע קאָשערס; ~ый *уст.* באַגלייבטער, אומפֿאַרדעכטיקער; *ирон.* קאָשערער

благонаме́ренный *уст.* וווילגעזאָנענער

благообра́з||ие *с уст.* האַדרעס־פּאָנעם מ; ~ный *уст.* האַדרעספּאָנעמדיקער; מיט א האַדרעס־פּאָנעם *после сущ.*

благополу́ч||ие *с* וווילזײַן I; *(довольство)* וווילשטאַנד מ; *(счастье)* גליק I; ~но *нареч.* בעשאָלעם; קעשורע; ~но доéхать בעשאָלעם דערפֿאָרן*; всё обстои́т ~но אַלץ איז קעשורע [אין אָרדענונג]; опера́ция прошла́ ~но די אָפּעראַציע איז דורכגעגאַנ(גע)ן (געגאַן) גוט°; ~ный גוטער°, בעשאָלעמדיקער; גליקלעכער; ~ное возвраще́ние домо́й דאָס אומקערן זיך בעשאָלעם אַהיים

благоприобре́тенный אײַנגעשאַפֿענער, דערוואָרבענער

благоприя́тн||ый גינסטיקער; ~ый моме́нт א גינסטיקער מאָמענט; שאַס־האַקוישער מ; ~ые усло́вия גינסטיקע באַדינגונגען; ~ый отве́т, о́тзыв א גינסטיקער [א גוטער°] ענטפֿער, אָפּרוף

благоприя́тствов||ать *несов.* *(дат.)* זײַן* גינסטיק (פֿאַר); обстоя́тельства ему́ ~али די אומשטאַנדן זײַנען געווען גינסטיק פֿאַר אים; кли́мат ~ал его́ выздоровле́нию דער קלימאַט האָט מיטגעווירקט, ער זאָל געזונט ווערן

благоразу́м||ие *с* פֿאַרשטאַנד מ; *(рассудительность)* באַדאַכטונג II, באַטראַכטקייט II; ~но *нареч.* (גאַנץ) קלוג°, זייער קלוג°; он ~но удали́лся ער איז ניט געווען קיין נאַר און איז אוועקגעגאַנגען; де́йствуй ~но! טו מיט סייכל [מיט פֿאַרשטאַנד]!; ~ный (גאַנץ) קלוגער°; באַטראַכטער; ~ный сове́т א גאַנץ קלוגע° איצע; ~ный челове́к א באַטראַכטער פֿאַרשוין; он был доста́точно ~ен, что́бы уйти́ ס'האָט אים געקלעקט סייכל אוועקצוגיין [ער זאָל אוועקגיין]

благоро́дн||о *нареч.* אײדלמוטיק; поступи́ть ~о באַגיין* זיך גרויסמוטיק [אײדלמוטיק]; ~ый 1. אײדלמוטיקער, נאָבעלער; *(великодушный тж.)* גרויסמוטיקער, הויכמוטיקער; ~ый посту́пок אַן אײדלמוטיקער [א נאָבעלער] טאַט; 2. *(изящный, тонкий)* אײדעלער, ראַפֿינירטער; 3. *(дворянский)* אַדלשטאַמיקער; 4. *в знач. сущ. м уст.* אַדלמאַן מ (מצ. אַדל־לײַט); ◇ ~ые мета́ллы אײדל־מעטאַלן מצ.

благоро́дство *с* אײדלקייט II, נאָבלקייט II; *(великодушие)* אײדלמוט מ, אײדלמוטיקייט II, גרויסמוט מ, גרויסמוטיקייט II

благоскло́нн||о *нареч.* גוטגינסטיק, וויליק, (וויל)געניגט; ~о вы́слушать *кого-л.* אויסהערן עמעצן (וויל)געניגט; ~о приня́ть *кого-л.* וויליק אויפֿנעמען* עמעצן; относи́ться ~о к *кому-л.* זײַן* גוטגינסטיק [וווילגענייגט] צו עמעצן; ~ость *ж* וווילגענייגטקייט II; ~ый וווילגענייגטער; ~ое отноше́ние א גוטע° באַציִונג; ~ый приём א גוטער° [א וואַרעמער] אויפֿנאַם; ~ый взгляд גוטגינסטיקער בליק

благослове́ни||е *с* בראָכע II, בענטשונג II; с ~я *кого-л.* *шутл.* מיט עמעצנס האַסקאָמע, מיט עמעצנס צושטימונג

благослове́нный געבענטשטער

благослов||и́ть *сов.*, ~ля́ть *несов.* 1. בענטשן; 2. *(одобрить)* געבן* די בראָכע (אַף)

благосостоя́ни||е *с* וווילשטאַנד מ; рост материа́льного ~я דאָס שטײַגן פֿונעם מאַטעריעלן וווילשטאַנד

благотвори́тель *м* באַל־צדאָקע מ (מצ. באַלע־צדאָקע), פֿילאַנטראָפּ מ ־ן, נאַדוון מ (מצ. נאַדוואָנים); ~ность *ж* פֿילאַנטראָפּיע II, צדאָקע II, וווילטעטיקייט II; ~ный וווילטעטיקער, צדאָקע־; с ~ной це́лью מיט פֿילאַנטראָפּישע ציִלן

благотво́рн||ый גוטגינסטיקער, גוטער°; ~ое влия́ние די גוטע° פּעולע, די גוטע° [די גוטגינסטיקע] ווירקונג

благоустро́енный *(о городе)* וווילאײַנגעאָרדנטער; *(о доме, о квартире)* קאָמפֿאָרטאַבעלער; מיט (אַלע) באַקוועמלעכקײַטן *после сущ.*

благоустро́йств||о *с* וווילאײַנאָרדענונג II; рабо́ты по ~у го́рода די אַרבעטן פֿאַר דער וווילאײַנאָרדענונג פֿון דער שטאָט

благоуха́н||ие *с* וווילגערוך מ, דופֿט מ, אַראָמאַט מ; ~ный שמעקעדיקער, וווילשמעקנדיקער, דופֿטיקער

благоух||а́ть *несов.* שמעקן (גוט°), דופֿטן; ~а́ющий שמעקעדיקער, אַראָמאַטישער, דופֿטיקער

блаже́н||ный 1. *(счастливый)* (העכסט) גליקלעכער, איבערגליקלעכער; ~ная улы́бка א גליקלעכער שמייכל; 2. *(глуповатый)* נאַרישעוואַטע(ר), טאַמעוואַטע(ר) *тж. неизм.*; ~ство *с* גליק I, דאָס העכסטע גליק, דער גרעסטער טײַנעג; ◇ быть на верху́ ~ства שעצן זיך גליקלעך, זײַן* אַפֿן זיבעטן הימל

блаже́нствовать *несов.* זײַן* העכסט גליקלעך, גענוסן* גרויס° טײַנעג

блажь *ж разг.* שיגאָען מ, משוגאַס I; на него́ нашла́ ~ ס'איז אים אָנגעקומען דאָס משוגאַס [דער טראַנץ]

бланк *м* בלאַנק מ ־ן; телегра́фный ~ א טעלעגראַפֿישער בלאַנק; запо́лнить ~ פֿאַרפֿילן א בלאַנק

блат[1] *м разг.* פּראָטעקציע II, באַקאַנטשאַפֿט II; у него́ там есть ~ ער האָט דאָרט א האַנט [א צאַד]

блат[2] *м (жаргон воров)* הענטשקע־לאָשן I

блатн||о́й: ~о́й язы́к, ~а́я му́зыка *см.* блат[2]

бледнéть *несов.* 1. בלאַס [בלייך] ווערן*; 2. *(перед чем-л.)* ניט אָנזען* זיך (אנקעגן)

бледнолúцый בלאַסגעזיכטיקער

блéдн||ость *ж* 1. בלאַסקײַט װ, בלייכקײַט װ; 2. *(невыразительность)* פאַרבלאָזיקײַט װ, בלאַסקײַט װ; ~ый 1. בלאַסער, בלייכער; 2. *(невыразительный)* בלאַסער, גרויער

блёклый *(увядший)* פאַרוועלקטער; *(тусклый)* אָפּגעבליאַקעוועטער, טונקעלער°

блёкнуть *несов.* *(увядать)* וועלקן, פאַרוועלקט ווערן*; *(тускнеть)* טונקל° [בלאַסער] ווערן*

блеск *м* 1. בלאַנק מ, בליאַסק מ, גלאַנץ מ; בלאַנקען ז, בלישטשען ז; 2. *(роскошь)* פּרעכטיקײַט װ, פּראַכט װ, גרויסאַרטיקײַט װ; 3. *(яркое проявление чего-л.)* גלאַנץ מ; ~ умá דער גלאַנץ פון טיפן סייכל; ◇ с ~ом גלענצנדיק; во всём ~е אין פולן גלאַנץ, אין פולער פּראַכט

блеснá *ж* לאָקערל ז ־עך

блеснý||ть *сов.* 1. *однокр.* א בלאַנק טאָן*, א בליץ טאָן*; 2. *(тв.; отличиться)* א גלאַנץ טאָן* (מיט); 3. *(мелькнуть)* אויפבליצן; у меня́ ~ла мысль בא מיר האָט אויפגעבליצט א געדאַנק

блестéть *несов.* 1. בלישטשען, בלאַנקען; בליאַסקען; *(сверкать)* שימערירן, פינקלען; *(светиться)* לײַכטן*; 2. *(тв.; отличаться)* גלאַנצן (מיט); он не блéщет умóм קיין איבעריקער כאָכעם איז ער ניט; צו קלוג גייט אים נאָך געגוג אָפּ

блёстки *мн.* 1. *(украшение)* פליטערלעך מצ.; 2. *(светящиеся точки)* שײַן־פּונקען מצ.; *перен.* אויפבליצן מצ.; ◇ ~ остроýмия אויפבליצן פון שאַרפזין

блестя́щий 1. בלאַנקענדיקער, בלישטשענדיקער, גלאַנצנדיקער; 2. *(роскошный)* פּרעכטיקער, פּראַכטפולער, גרויסאַרטיקער; 3. *(замечательный)* גלענצנדיקער, אויסגעצייכנטער; ~ орáтор אן אויסגעצייכנטער רעדנער; ~ успéх א גלענצנדיקער דערפאָלג

блеф *м* בלאָף מ

блéять *несов.* *(об овцах)* בעקען; *(о козах)* מעקען

ближáйш||ий 1. דער נאָענטסטער, דער סאַמע נאָענטער; в ~ем бýдущем אין דער נאָענטסטער צוקונפט; ~ий друг דער נאָענטסטער [דער סאַמע נאָענטער] פרײַנט; 2. *(непосредственный)* דירעקטער; при ~ем учáстии מיטן דירעקטן אָנטייל; 3. *(более точный)* נעענטערער, גענויערער; при ~ем рассмотрéнии באַם נעענטערן [גענויערן] באַטראַכטן

блúжн||ий 1. נאָענטער°; ~им путём מיט א נאָענטן° וועג; 2. *в знач. сущ. м уст.* מיטמענטש מ ־ן

близ *предлог с род. п.* לעבן; נעבן *уст.*; לעם *разг.*

блúзит||ься *несов.* דערנעענטערן זיך, נאָענטער [נעענטער] ווערן*; врéмя ~ся к десятú ס׳איז שוין באַלד צען (אַזייגער); зимá ~ся к концý ס׳איז שוין באַלד אויס ווינטער

блúзкие *в знач. сущ. мн.* *(родственники)* נאָענטע מצ.

блúз||кий 1. *(о расстоянии)* נאָענטער°, ניט־ווײַטער; *(близлежащий тж.)* שכײנישער; 2. *(во времени)* נאָענטער°, באַלדיקער, ניט־ווײַטער; ~кое бýдущее די נאָענטע° [ניט־ווײַטע] צוקונפט; ~кий отъéзд דער באַלדיקער אָפּפאָר, דאָס באַלדיקע אָפּפאָרן; онá былá ~кá к óбмороку זי האָט שיר ניט געכאַלעשט; 3. *(связанный родством, дружбой)* נאָענטער°; ~кий рóдственник א נאָענטער° קאָרעוו; ~кий друг א נאָענטער° פרײַנט; 4. *(похожий)* נאָענטער°, ענלעכער; ~кие взгля́ды ענלעכע אָנשויונגען; ~кий к оригинáлу נאָענטער° [ענלעכער] צום אָריגינאַל; ◇ ~кие отношéния 1) *(дружеские)* נאָענטע° [פרײַנטלעכע] באַציִונגען; 2) *(любовная связь)* אינטימע [נאָענטע] באַציִונגען; ~ко 1. *нареч.* נאָענט°; ~ко подойтú к *комý-л.*, к *чемý-л.* צוגיין* נאָענט° צו עמעצן, צו עפּעס; ~ко познакóмиться נאָענט° [גוט°] באַקענען זיך; 2. *в знач. сказ.* נאָענט, ניט ווײַט; до селá ужé ~ко ביזן דאָרף איז שוין נאָענט [ניט ווײַט]; до утрá ~ко ביז אינדערפרי איז ניט ווײַט [איז שוין ניט לאַנג צו וואַרטן]

близлежáщий נאָענטער°, דערבײַיקער, שכײנישער

близнецы́ *мн.* צווילינג מ ־ען, פּאָרל ז ־עך

близорýкий *прям. и перен.* קורצזיכטיקער

близорýкость *ж прям. и перен.* קורצזיכטיקײַט װ

блúзость *ж* נאָענטקײַט װ; *(сходство тж.)* ענלעכקײַט װ

блик *м* שײַנפלעק מ ־ן; сóлнечные ~и זוניקע שײַנפלעקן

блин *м* בלין מ ־עס; ◇ пéрвый ~ кóмом דער ערשטער קוילעטש קומט ארויס ניט געראָטן, דער ערשטער קוילעטש איז שטענדיק מיט א כיסאָרן

блиндáж *м воен.* בלינדאַזש מ ־ן

блúнчики *мн.* (*ед.* блúнчик *м*) בלינצעס מצ.; בלינטשיקעס מצ. *разг.*

блистáтельный *см.* блестя́щий 2, 3

блистá||ть *несов.* 1. גלאַנצן, פינקלען; 2. *(тв.)* גלאַנצן (מיט); ◇ онú ~ли своúм отсýтствием *ирон.* זייער אָפּוועזנהײַט האָט זיך אַלעמען געוואָרפן אין די אויגן, זיי זײַנען בעקיוונדיק [דעמאָנסטראַטיוו] ניט געקומען

блок[1] *м (грузоподъёмное устройство)* בלאָק מ ־ן

блок[2] *м* 1. *(партий, государств)* בלאָק מ ־ן; ~ коммунúстов и беспартúйных דער בלאָק פון קאָמוניסטן און אומפּאַרטייִשע; 2. *стр., тех.* בלאָק מ ־ן

блокáд||а *ж* בלאָקאַדע װ ־ס; экономúческая ~а עקאָנאָמישע בלאָקאַדע; прорвáть ~у דורכרײַסן* די בלאָקאַדע

блокúровать *сов. и несов.* בלאָקירן

блокирóвка *ж ж.-д.* בלאָקסיסטעם װ

блокнóт *м* בלאָקנאָט מ ־ן; נאָטיצביכל ז ־עך

блондúн *м* בלאָנדין מ ־ען; ~ка *ж* בלאָנדינקע װ ־ס

блохá *ж* פלוי װ (מצ. פליי)

блóчн||ый *стр.* בלאָק(ן)־; ~ый дом א הויז פון בלאָקן; ~ое строúтельство בלאָקבויונג װ, בויונג פון גאַנצע בלאָקן

блошúный: ~ укýс דער ביס פון א פלוי

блуд *м уст.* זנוס מ, ניעף מ

блýдный: ~ сын ווידערשפּעניקער זון; בען סוירער אומוירע

блуждáть *несов.* 1. *(скитаться)* (אום)בלאָנקען, (אום)וואַנדערן; *(в поисках дороги тж. перен.)* (אום)בלאָנדז(ש)ען; 2. *(о взгляде, глазах)* אומטראָגן* זיך, בלאָנדז(ש)ען

блуждáющ||ий בלאָנדז(ש)נד(יק)ער; ~ий взгляд בלאָנדז(ש)נד(יק)ער בליק; ◇ ~ие огнú בלאָנדז(ש)נדע זומפּ־פײַערלעך; ~ая пóчка *мед.* וואַנדער־ניר װ ־ן

блýз||а *ж* בלוזע װ ־ס, העמדל ז ־עך; ~ка *ж* בלוזקע װ ־ס

блю́дечко *с см.* блю́дце

блю́до *с* 1. *(посуда)* טעלער (א גרויסער°); *(овальное)* פּאָלומיסעק מ ..סקעס; 2. *(кушанье)* מײַכל מ (מצ. מײַכאָלים); *(горячее)* געקעכטס ז ־ן; 3. *(одно из куша-*

ний, составляющих обед и т.п.) געריכט ז ־ן; обе́д из трёх блюд א מיטיק פון דרײַ געריכטן

блю́дце *с* שאָל || ־ן

блюсти́ *несов.* (*соблюдать*) *אָפּהיטן; (*охранять, беречь*) *אָפּהיטן, שטיין* אף דער וואך (פֿון)

блюсти́тель *м:* ~ поря́дка דער האזשגאָכע־געבער אף דער אָרדענונג

бля́ха *ж* בלעכל ז ־עך; (*носильщика и т.п.*) זשעטאָן מ ־ען

боб *м* באָב מ; *мн.* בעבלעך מצ.; ◇ оста́ться на ~а́х בלײַבן* בא גאָרניט [באם נאר]

бобёр *м* (*мех*) ביבער מ, ביבער־פוטער מ

бобо́в||ый 1. באָב־; ~ый стручо́к באָבשויט || ־ן; ~ые культу́ры באָב־פלאַנצונגען מצ.; 2. *в знач. сущ. мн.* באָב־געוויקסן מצ.

бобр *м зоол.* ביבער מ ־ס; ~о́вый ביבערנער; ~о́вый воротни́к א ביבערנער קאָלנער; ~о́вый мех בי־בער־פוטער מ, ביבער מ

бобы́л||ь *м:* жить ~ём *разг.* לעבן אײנזאם [עלנט, אָן א פאמיליע]

бог *м* גאָט מ (מצ. געטער); ◇ ~ зна́ет что 1) ווער ווייסט וואָס [גאָט ווייסט וואָס]; 2) דער רועך ווייסט וואָס; изба́ви ~!, не дай ~! באַהיט(ע) גאָט!, גאָט באַהיט!; сла́ва ~у א דאַנק גאָט, גאָט צו פאַרדאַנקען

богате́ть *несов.* *רײַך ווערן, *ניסאָשער ווערן

бога́тств||о *с* **1.** רײַכקײַט || ז, אשירעס, רײַכטימער מצ.; **2.** (*роскошь, великолепие*) רײַכקײַט ||, פּראַכט ||, פּרעכטי־קײַט ||; **3.** *обычно мн.* רײַכטימער מצ.; приро́дные ~а נאַטור־רײַכטימער מצ.; **4.** (*обилие, многообразие*) איבער־פלוס מ, רײַכקײַט ||; ~о впечатле́ний דער איבערפלוס פון אײַנדרוקן; ~о кра́сок די רײַכקײַט פון די פארבן; ~о языка́ די רײַכקײַט פון דער שפּראַך

бога́т||ый 1. רײַכער; (*роскошный тж.*) גרויסאַרטיקער; ~ый колхо́з א רײַכער קאָלווירט; ~ый урожа́й א רײַכע גערעטעניש; э́тот край ~ леса́ми אָט דער קאַנט איז רײַך אין וועלדער; אָט דער קאַנט פאַרמאָגט א סאַך וועלדער; **2.** *в знач. сущ. м* נאָגיד מ (מצ. נעגידים), רײַכער ..כע, גוויר מ ־ים; ◇ чем ~ы, тем и ра́ды (*об угощении*) האָט קײן פאַריבל ניט, ס'וואָלט געמעגט זײַן א שענערער קיבעד

богаты́рск||ий 1.: ~ий э́пос העל־דישער עפּאָס, גיבוירים־עפּאָס מ; **2.** (*могучий*) ריזן־, ריזנשטאַרקער; פון א גוואַר *после сущ.*; ~ая си́ла ריזנקראַפט ||, א קויעך פון א גוואַר; ~ий разма́х גיגאַנטישער פארנעם

богаты́рь *м* **1.** (*в русских былинах*) גיבער מ (מצ. גיבוירים), באַגאַטיר מ ־ן, (בילינע־)העלד מ ־ן; **2.** (*сила́ч*) גוואַר מ ־ן

бога́ч *м* נאָגיד מ, אוישער מ (מצ. אשירים), גוויר מ ־ים (מצ. נעגידים)

боге́ма *ж* **1.** *собир.* באָהעמ(ע) ||; **2.** (*образ жизни*) באָהעמישער לעבנסאַרט, באָהעמע־פירונג ||

боги́ня *ж* געטין || ־ס

богослуже́ние *с* גאָטסדינסט ||

боготвори́ть *несов.* פאַרגעטערן

бода́ть *несов.* *שטויסן, בוצקען; ~ся *несов.* בוצקען זיך; (*быть бодливым тж.*) בוצקען

бодли́вый שטויסנדיקער; בוצקענדיקער *разг.*

бодри́ть *несов.* דערמוטיקן, דערמונטערן, (אוֹפ)מונטערן, מוט *צוגעבן; (*о воздухе*) דערפרישן, דערמונטערן; ~ся *несов.* שטאַרקן זיך; (*храбриться*) מאַכן זיך קוראַזש

бо́дрость *ж* מונטערקײַט ||, מוט מ

бо́дрствовать *несов.* *וואַך זײַן, *אוף זײַן

бо́др||ый (*здоровый, энергичный*) פרישער, קרעפטיקער; (*весёлый, оживлённый*) מונטערער, אופגעלעב־טער; име́ть ~ый вид *אויסזען פריש (און געזונט); ~ое настрое́ние א מונטערע [א געהויבענע] שטימונג; ~ый шаг א פעסטער [אן ענערגישער] טראַט; ~ый ду́хом הײַטערער, מונטערער אין הײַטערן געמיט

бодря́щий דערמונטערנדיקער; (*о воздухе*) דערפרישנדי־קער

боев||о́й 1. שלאַכט־; ~о́е зада́ние שלאַכט־אויפגאַבע || ־ס; в ~о́й гото́вности אין שלאַכט־גרייטקײַט; ~о́й о́пыт שלאַכט־דערפאַרונג ||; **2.** (*воинствующий*) קריגערישער; (*воинственный*) קאַמפס־, קעמפערישער; ~о́е настрое́ние קאַמפס־שטימונג ||; ~о́й дух קעמפערישער גײַסט; **3.** (*бойкий*) בראַווער; ~о́й па́рень א בראַווער יונג [יאַט], א יונג א כוואַט; **4.** (*особо важный*) שלאַג־; ~а́я те́ма שלאַג־טעמע || ־ס

боеголо́вка *ж* אופרײַס־קעפל ז ־עך; я́дерная ~ א נוק־לעאַר אופרײַס־קעפל

боегото́вность *ж* שלאַכט־גרייטקײַט ||

боеприпа́сы *мн.* שיסוואַרג ז, שיסמאַטעריאַלן מצ.

боеспосо́бн||ость *ж* שלאַכטפעיִקײַט ||; ~ый שלאַכט־פעיִקער

бое́ц *м* **1.** (*воин*) שלאַכטמאַן מ (מצ. שלאַכטלײַט); **2.** (*рядовой*) סאָלדאַט מ ־ן

бо́же!: ~ мой! גאָט מײַנער!, גאָטעניו!

боже́ственный געטלעכער

божество́ *с* גאָטהײַט ||

бо́ж||ий: я́сно как ~ий день קלאָר ווי דער טאָג; ка́ж-дый ~ий день טאָג־אײַן, טאָג־אויס; ◇ ~ья коро́вка זון־קיעלע ז ־ך

божи́ться *несов.* *שווערן זיך (בא גאָט)

божо́к *м* אָפּגאָטל ז ־עך, געצל ז ־עך

бой *м* **1.** (*битва*) שלאַכט || ־ן; иду́т бои́ ס'גייען (אַן) שלאַכטן; возду́шный ~ לופט־שלאַכט || ־ן, די שלאַכט אינדערלופטן; **2.** (*состязание, борьба*) געפעכט ז; **3.** *охот.* (*промысел*) געיעג ז (אַף); **4.** *собир.* (*разбитые предметы*) ברוך ז, ברוכוואַרג מ; **5.:** ~ часо́в דאָס שלאָגן פונעם זייגער; бараба́нный ~ פויקן־, געפויקערײַ ז, קלאַפּערײַ ||; ◇ го́род был взят с бо́ю די שטאָט האָט מען פאַרנומען אין שלאַכט [נאָך א שלאַכט]; места́ бра-ли́сь с бо́ю מ'האָט זיך געשלאָגן פאַר פאַרכאַפּן אַן אָרט; бить сме́ртным бо́ем שלאָגן* [מײמעסן] ביז צום [ביז אַף] טויט

бо́й-ба́ба *ж разг.* א ווײַבל א קאָזאַק [א ברען]

бо́йк||ий 1. (*решительный, смелый*) דרייס־, בראַווער, זשוואַווע(ר)טער; **2.** (*живой, быстрый*) לעבעדיקער; (*тж. неизм.*) פלינקער; **3.** (*оживлённый*) באַלעבטער, לעבהאַפט(יק)ער; ~ое ме́сто א באַלעבט אָרט; ◇ ~ое перо́ א פלינקע פען; ~ий на язы́к א געשליפן צינגל

бойко́т *м* בויקאָט מ; ~и́ровать *несов.* בויקאָטירן

бойни́ца *ж* שיסלאָך || (מצ. שיסלעכער), אמבראַזור || ־ן

бо́йня *ж* **1.** בוינע || ־ס, שעכטהויז ז (מצ. ..הײַזער); **2.** *перен.* שכיטע ||, בלוטבאָד ||

бок *м* זײַט || ־ן; воро́чаться с ~у на́ ~ קערעווען

ניט קאָנען* אײַנליגן, זיך פון איין זײַט אף דער אַנדערער; ◇ по́д ~ом אונטער דער נאָז, זייער נאָענט; ~ о́ ~ 1) (*рядом*) זײַט בא זײַט; 2) (*вместе*) האַנט בא האַנט

бока́л *м* באָקאַל מ ־ן, בעכער מ ־ס; קאָס מ (מצ. קויסעס)

боков||о́й זײַטיקער, זײַט־; ~о́й карма́н א זײַטיקע קעשענע, זײַט־קעשענע וו ־ס; ~а́я алле́я א זײַטיקע אליי(ע)

бо́ком *нареч.* מיט א זײַט; стоя́ть к *кому-л.* ~ שטיין* מיט א זײַט צו עמעצן

бокс *м спорт.* באָקס מ

боксёр *м* באָקסער מ ־ן, באָקסיאָר מ ־ן; ~**ский** באָקסיאָרישער, באָקסיאָר(ן)־; ~ская перча́тка באָקסיאָר(ן)־הענטשקע וו ־ס

бокси́т *м мин.* באָקסיט מ ־ן

болва́н *м бран.* באַמאָז מ ־ן, באָלוואַן מ ־עס

болва́нка *ж* באָלוואַנקע וו ־ס; (*деревянная тж.*) קלאָץ מ (מצ. קלעצער)

болга́р||ин *м* בולגאַר מ ־ן; ~**ка** *ж* בולגאַרקע וו ־ס; ~**ский** בולגאַרישער; ~ский язы́к די בולגאַרישע שפּראַך, בולגאַריש ז

бо́лее *нареч.* מער; ◇ ~ и́ли ме́нее מער אָדער ווייניקער, מער־ווייניקער; не ~ (и) не ме́нее как ... ניט מער און ניט ווייניקער, ווי...; ניט אַנדערש, ווי...; ~ того́ ביפראַט, נאָך; тем ~, что... ...אַז, נאָך מער, ווער שמועסט, אַז...

боле́зненн||ый 1. (*нездоровый*) קרענקלעכער; ~ый вид אַן אויסזען פון א קראַנקן, א קרענקלעך אויסזען; 2. (*причиняющий боль*) שמערצלעכער, ווייטיקדיקער; 3. (*чрезмерный*) קרענקלעכער; ~ое самолю́бие קרענקלעכע אייגנליבע [זעלבסטליבע]

боле́знь *ж* קראַנק(ה)ײַט וו ־ן, קרענק וו =, שלאַפקײַט וו ־ן; ~ се́рдца האַרץ־קראַנקהײַט וו ־ן

боле́льщик *м разг.* ספּאָרטפרײַנט מ =

боле́ть[1] *несов.* 1. (*быть больным*) קרענקען, זײַן* קראַנק [שלאַף]; ~ гри́ппом זײַן* שלאַף אף גריפּ; ~ ко́рью מאָזלען; 2. (*сочувствовать, сопереживать*) שטאַרק נעמען* זיך צום האַרצן, איבערלעבן; 3. (за *вин.*, о *предл.*) ווייטיקן (פאַר); ~ за успе́х о́пыта ווייטיקן פאַרן דערפאָלג פונעם עקספּערימענט; 4. *разг.* (*за спортивную команду и т.п.*) זײַן* א (ספּאָרט)פרײַנט (פון); ◇ он за всё боле́ет душо́й אַלצדינג קאָסט אים געזונט

боле́ть[2] *несов.* (*о части тела*) טאָן* וויי; что у вас боли́т? וואָס טוט אײַך וויי?; у меня́ боли́т голова́ ס'טוט מיר וויי דער קאָפּ; ◇ у меня́ душа́ боли́т ס'קאָסט מיך געזונט

болеутоля́ющий ווייטיק־שטילנדיקער

боло́нья *ж* 1. *текст.* באָלאָניע וו, באָלאָניע־צײַג ז; 2. *разг.* (*плащ*) באָלאָניע־רעגנמאַנטל מ ־ען

боло́т||истый זומפּיקער; ~истая ме́стность א זומפּיקע געגנט; ~ный זומפּ־; ~ная пти́ца זומפּפויגל מ (מצ. ..פייגל, ..פויגלען); ◇ ~ный газ מעטאַן מ

боло́то *с* זומפּ מ ־ן; *перен.* געמויזעכץ ז

болт *м тех.* באָלץ מ ־ן; *разг.* באָלט מ ־ן

болта́ть[1] *несов.* 1. שאָקלען; ~ нога́ми שאָקלען מיט די פיס; 2. *разг.* (*взбалтывать*) קאַלויִצען, בויטען

болта́ть[2] *несов. разг.* 1. גלאַט אַזוי רעדן* [שמועסן]; ~ глу́пости רעדן* נאַרישקײַטן; 2. (*лепетать*) באַלאַבאָ־טשען, לעפּעטשען; 3. (*проговариваться*) אויספּלאַפּלען; 4. (*бегло говорить*) רעדן* געשליפן [גלאַט, פרײַ]; ~**ся** *разг. несов.* 1. באַמבלען זיך; (*о жидкости*) בויטען זיך; 2. (*о широкой одежде*) הענגען*; 3. (*слоняться*) אַרומגיין* ליידיק

болтли́вость *ж* באַרײדעוודיקײט וו

болтли́в||ый באַרײדעוודיקער (צו); он стра́шно ~ ער איז א פּלוידערזאַק [א צעפּויקער]; האָט נײַן מאָס רייד

болтовня́ *ж разг.* פּלוידערײַ וו, פּלאַפּלערײַ וו

болту́н *м разг.* פּלאַפּלער מ =, פּלוידערזאַק מ (מצ. ...זעק); ~**ья** *ж* פּלאַפּלערן וו ־ס; פּלאַפּלערקע וו ־ס, פּלוידערזאַק מ (מצ. ...זעק)

боль *ж* ווייטיק מ; головна́я ~ קאָפּווייטיק מ; причини́ть ~ *кому-л.* פאַרשאַפן* עמעצן ווייטיק; мне до бо́ли жа́лко его́ ס'רײַסט מיר אף אים אויס דאָס האַרץ

больни́ца *ж* שפּיטאָל מ ־ן, קראַנקן־הויז ז (מצ. ...הײַזער)

больни́чн||ый שפּיטאָל־; ~ая ко́йка שפּיטאָל־בעטל ז ־עך; ◇ ~ый листо́к קראַנקן־ביולעטען מ ־ען, קראַנקן־בויגן מ ־ס

бо́льно[1] 1. *нареч.* שמערצלעך, ביז ווייטיק; ~ уда́риться דערלאַנגען זיך (א קלאַפּ) ביז ווייטיק; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')טוט וויי; ~ ви́деть, как он страда́ет ס'איז פּײַנלעך [ס'טוט וויי דאָס האַרץ] צוצוזען, וויאַזוי ער לײַדט; ◇ сде́лать *кому-л.* ~ פאַרשאַפן* עמעצן ווייטיק [יעסורים]

бо́льно[2] *нареч. разг.* (*очень*) שטאַרק, צו; ~ мно́го צו־פיל; ~ ра́но צו [שטאַרק] פרי

больн||о́й 1. קראַנקער, שלאַפער; он бо́лен гри́ппом ער איז שלאַף אף גריפּ; ~а́я рука́ א קראַנקע האַנט; ~о́е воображе́ние א קראַנקע פאַנטאַזיע; 2. *в знач. сущ. м* קראַנקער מ ..קע, כוילע מ (מצ. כאַלאָים); ◇ ~о́й вопро́с אַן אָנגעווייטיקטע [א האַרבע] פראַגע; ~о́е ме́сто דאָס אָנגעווייטיקטע אָרט; (*уязвимое*) א שוואַך אָרט; свали́ть с ~о́й головы́ на здоро́вую אַרופוואַרפן* [אַרופלייגן] די באָד אף יענעמס קאָפּ

бо́льше 1. *прил.* (*сравн. ст. от* большо́й) גרעסער; 2. *нареч.* (*сравн. ст. от* мно́го) מער(ער); (*свыше*) מער (פון), אַריבער, העכער; ~ то́нны העכער [אַריבער, מער פון] א טאָן; не ~ чем ניט מער ווי; как мо́жно ~ וואָס מער; в три ра́за ~, чем... דרײַ מאָל מער, ווי...; 3. *нареч.* (*с отрицанием*): я ~ не бу́ду! כ'וועל שוין מער ניט!; он там ~ не рабо́тает ער אַרבעט שוין ניט דאָרט; ◇ ~ того́ נאָך מער

большев||и́к *м* באָלשעוויק מ ־עס; ~и́стский באָלשעוויסטישער; ~и́чка *ж* באָלשעוויטשקע וו ־ס

бо́льш||ий (*сравн. ст. от* большо́й) גרעסערער; с (ещё) ~им усе́рдием מיט (נאָך) מער פלײַס; ◇ ~ей ча́стью, по ~ей ча́сти דערהויפּט, ס'ראָוו, אַמיי(נ)סטן, מיי(נ)סטנס; са́мое ~ее מערסטנס, העכסטנס; ей са́мое ~ее три́дцать лет זי איז אַלט מערסטנס דרײַסיק יאָר; са́мое ~ее, чем он риску́ет... ער ריזיקירט העכסטנס מיט...

большинств||о́ *с* מערהײַט וו, דאָסראָוו, ס'ראָוו; в ~е́ слу́чаев אין דער מערהײַט פאַלן; ~о́м голосо́в מיט א מערהײַט שטימען; в ~е́ своём דאָסראָוו

больш||о́й 1. °גרויסער; 2. (*значительный*) שטאַרקער; °גרויסער (*с предлогом часто неизм.*); ~о́й моро́з א גרויסער° [א שטאַרקער] פראָסט; ~о́й успе́х א גרויסער° דערפאָלג; с ~им успе́хом מיט גרויס° דערפאָלג; с ~им удово́льствием מיט גרויס° פאַרגעניגן; ~о́й вы́бор א

а сак [אָן א שיר] געלט, א °גרויסער אויסוואל; ~ие де́ньги א גרויסע געלטער; ◊ ~а́я бу́ква א גרויסהאנטיקער אָס; ~о́й па́лец דער גראָבער פינגער; Большо́й теа́тр דער גרויסער טעאַטער, «באָלשאָי» דער

боля́чка ж ־ן װ װוּנד (יאַטרעדיקע); (струп) סטרופ ראָץ ם ־ן, ם ־עס

бо́мба ж ־ס װ באָמבע; зажига́тельная ~ צינדבאָמבע ־ס װ; фуга́сная ~ ־ס װ צעשטער־באָמבע, פוגאַס־באָמבע ־ס װ

бомбарди́ровать несов. 1. באָמבאַרדירן; (с во́здуха тж.) באָמבירן; 2. перен. разг. *פאַרשיטן; ~ кого́-л. вопро́сами *פאַרשיטן עמעצן מיט פראַגעס; ~ кого́-л. телегра́ммами *האַלטן אין איין שיקן עמעצן טעלעגראַמען, ניט אופהערן צו שיקן עמעצן איין טעלעגראַם נאָך דער אַנדערער

бомбардиро́в||ка ж װ באָמבאַרדירונג, I באָמבאַרדירן; ~очный באָמבאַרדיר־; ~очная авиа́ция באָמבאַרדיר־ אַוויאַציע װ; ~щик м ם ־ען באָמבאַרדיר־אַעראָפּלאַן, באָמבאַרדירער ם ־ס

бомбёжка ж разг. װ באָמבירונג

бомби́ть несов. разг. באָמבירן, (אויף) װאַרפן* באָמבעס

бомбоубе́жище с ם ־ן באָמבען־שוצפונקט

бо́ндарь м ם ־ס באָנדער

бор¹ м (лес) (מצ. ··װעלדער) ם יאָדלע־, סאָסנע־װאַלד װאָס (מצ. ··װעלדער) ם װאַלד־; ◊ с ~у да с со́сенки ניט איבערקלײַבנדיק; און פונוואַנען ס'מאַכט זיך

бор² м хим. ם באָר

бордо́¹ с нескл. (вино) ם באָרדאָ

бордо́² прил. неизм.: цве́та ~ פון באָרדאָ־קאָליר после сущ., טונקל־רויטער

бордю́р м ם ־ן באָרדיור

боре́ц м 1. = ם קעמפער; борцы́ за мир קעמפער פאַר שלאָם; 2. спорт. = ם ראַנגלער, = ם רינג־קעמפער

боржо́ми м и с нескл. (минера́льная вода́) ם באָרזשאָם, באָרזשאָם־װאַסער װ

борза́я ж (מצ. ··הינט) ם װאָלפהונט, ם ־ן כאַרט

бормаши́на ж װ ־ען באָרמאַשין

бормота́ть несов. מורמלען, מרוקען, בורטשען

бо́рн||ый хим. באָרנע неизм., באָר־; ~ая кислота́ באָר־זויערס I; באָרנע װ разг.

бо́ров¹ м (мн. бо́ровы) קאַסטרירטער קאַבאַן

бо́ров² м (мн. борова́) (печно́й) ם ־ס לעזשען

борода́ ж (מצ. בערד) װ באָרד

борода́вка ж ־ס װ װאָרצעלע I ־ך, בראָדעווקע

борода́тый באַבערדיקטער; מיט א (°גרויסער) באָרד после сущ.

борода́ч м разг. א מענטש א באַבערדיקטער פאַרשוין מיט א °גרויסער באָרד

боро́дка ж 1. בערדל I ־עך, בערדעלע I ־ך; 2. (ключа́) צינגל I ־עך

борозда́ ж 1. (на па́шне) = ם אַקערשניט; באָראָזדע ־ס װ, ־ס װ באָראָזנע разг.; 2. (продо́льное углубле́ние) רונצל ם ־ען, קנייטש ם ־ן; (морщи́на) קאַרב ם ־ן

борозд||и́ть несов. 1. (плу́гом) בראָזנעווען; 2.: морщи́ны ~и́ли его́ лоб די קנייטשן [די רונצלען] האָבן צעקאַרבט זײַן גע̇זיכט; корабли́ ~я́т океа́н די שיפן שנײַדן דורך דעם אָקעאַן (אין דער לענג און אין דער ברייט)

борона́ ж ־ס װ בראָנע, ־ס װ באָראָנע

борони́ть, боронова́ть несов. בראָנעווען

боро́ться несов. 1. באַרען זיך; спорт. ראַנגלען זיך; 2. перен. קעמפן; (соревнова́ться тж.) *שלאָגן זיך; ~ за мир קעמפן פאַר שלאָם

борт м 1. (су́дна, самолёта) ם ־ן באָרט; 2. (край чего́-л.) ם ־ן, ם ־עס ברעג, קאַנט ם ־ן; 3. (оде́жды) ם ־ן באָרט; (кузова тж.) װענטל I ־עך; ◊ челове́к за ~ом! [אין יאַם]! עמעצער איז אין װאַסער; на ~у́ אויף דער שיף; אויפן אַעראָפּלאַן; брать [взять] на ~ ארויפנעמען* אויף דער שיף

борт||журна́л м ם ־ן באָרט־זשורנאַל; ~инжене́р м באָרט־אינזשעניער ם ־ן; ~меха́ник м באָרט־מעכאַניקער = ם

бортов||о́й באָרט־; ~а́я аппарату́ра װ באָרט־אַפּאַראַטור

борт||проводни́ца ж ־ס װ באָרטוױרטן, סטיואַרדעסע ־ס װ; ~ради́ст м ם ־ן באָרט־ראַדיסט

борщ м ם (ש)באָרשט

борьб||а́ ж 1. ם קאַמף; I גערא̇נגל поэт.; кла́ссовая ~а́ ם קלאַסן־קאַמף; вести́ ~у́ קעמפן, פירן א קאַמף; ~а́ за мир דער קאַמף פאַר שלאָם; ~а́ за высо́кое ка́чество проду́кции דער קאַמף פאַר °הויכער קוואַליטעט פון דער פּראָדוקציע; ~а́ с эпидеми́ческими заболева́ниями דער קאַמף מיט עפּידעמישע קרענק; 2. спорт. ם רינג־קאַמף, I געראַנגל

босико́м нареч. разг. באָרװעס, באָרװעסערהייט

бос||о́й באָרװעסער; ◊ на бо́су но́гу אָן זאָקן

босоно́гий באָרװעסע פיס; מיט באָרװעסע после сущ.

босоно́жки мн. (ед. босоно́жка ж) (обувь) באַסאָנאָזש־ סאַנדאַלעטן מצ., קעס מצ.

босто́н м ם באָסטאָן

boся́к м ם ־עס באָסיאַק, ם ־ן לומפּ

бот м мор. שיפל I ־עך

бота́н||ик м = ם באָטאַניקער; ~ика ж װ באָטאַניק; ~и́ческий באָטאַנישער; ~и́ческий сад באָטאַנישער גאָרטן

ботва́ ж װ הויטשקע

ботви́нья ж кул. װ באָטווינע, װ באָטש(װ)ענע

бо́тики мн. (ед. бо́тик м) באָטיקעס מצ.

боти́нок м (מצ. שיך) ם שוך, ם ־ן שטיבלעט

бо́ты мн. (ед. бот м) באָטן מצ.

бо́цман м ם ־עס באָצמאַן

бо́чка ж 1. (מצ. פעסער) װ פאַס; (для горю́чего тж.) טון װ ־ען; (небольша́я) פעסל I ־עך; 2. ав. װ פאַס־פיגור

бочко́м нареч.: пробира́ться ~ דורכשלײַכן* זיך מיט א זײַטל

бочо́нок м פעסעלע I ־ך; באַרילכל I ־עך

боязли́в||ость ж װ שרעקע(װ)דיקייט, I פּאַכדאָנעס; ~ый שרעקעװדיקער, פּאַכדאָנישער, פּאַכדאָנעסדיקער; (о челове́ке тж.) שרעקע(װ)דיקער

боя́зн||ь ж װ מורא, ם שרעק; из ~и оши́биться אויס מורא האָבנדיק מאַכן א פעלער, מורא פאַר א טעות

боя́рин м ист. ם ־ן באָיאַר

боя́рышник м бот. ם װײַסדאָרן, ם שפּיצדאָרן

боя́ться несов. 1. *שרעקן זיך; *מורא האָבן; (род.) (פאַר) *כ'האָב מורא האָבן (פאַר); бою́сь тебе́ надое́сть [ניט נימעס װערן] *מוראי, איך זאָל דיר ניט דערעסן; 2. (не выноси́ть) *ניט פאַרלײַדן, *מורא האָבן; э́ти расте́ния боя́тся хо́лода אָט די געוויקסן פאַרלײַדן ניט קיין קעלט, אָט די געוויקסן האָבן מורא פאַר קעלט

бра *с нескл.* וואנטלײַכטער מ ־ס, ברא מ ־ען

брава́да *ж* בראווירונג וו, בראוואדע וו

брави́ровать *несов.* בראווירן, ארויסשטעלן זיך (פאר א בראוון מאן); ~ опа́сностью מאכן צו נישט די געפאר, קאָקעטירן מיט דער געפאר

бра́в||о *межд.* בראוואָ!; ~у́рный האָפערדיקער, בראווור־; ~у́рная му́зыка האָפערדיקע מוזיק, בראווור־מוזיק וו

бра́вый בראווער, ווויליונגערישער

бра́га *ж* בראהע וו

бразды́ *мн.*: ~ правле́ния די לייצן פון דער מאכט, מאכטלייצן מצ.

брази́лец *м* = בראזיליער מ

брази́ль||ский בראזיליער *неизм.*; ~я́нка *ж* בראזיליערן וו ־ס

брак[1] *м* פארהייראטונג וו, הייראט מ; нера́вный ~ ניט קיין גלײַכער זיווג; они́ состоя́т в ~е זיי זײַנען מאן־און־ווײַב; вступа́ть в ~ כאסענע האָבן*; расторгну́ть ~ געטן זיך

брак[2] *м* 1. (*недоброкачественные изделия*) בראק מ; פסוילעס ן; 2. (*изъян*) דעפעקט מ ־ן; כיסאָרן מ (מצ. כעסרוינעס)

брако́ванный מיט א כיסאָרן, מיט א דעפעקט *после сущ.*

бракова́ть *несов.* בראקירן, בראקעווען; (*отвергать*) אָפווארפן*, ניט אָננעמען*

брако́вщик *м* = בראקירער מ

бракоде́л *м* = בראקמאכער מ

браконье́р *м* בראקאָניער מ ־ן; ~ство *с* בראקאָניערײַ וו

бракоразво́дн||ый געט־; ~ое де́ло *юр.* געט־איניען מ (מצ. ...איניאָנים)

бракосочета́ни||е *с* פארהייראטונג וו; ◇ дворе́ц ~й הייראטן־פאלאץ מ ־ן

брандспо́йт *м* בראנדספויט מ ־ן; (*насос*) פײַערלעשער־פאָמפע וו ־ס

брани́ть *несов.* זידלען, טאדלען; ~ся *несов.* 1. (*ссориться*) קריגן זיך; 2. (*ругаться*) זידלען זיך; ◇ ми́лые браня́тся — то́лько те́шатся זיי שפילן אין בארויגעזלעך

бра́нн||ый זידל־; ~ые слова́ זידל־ווערטער מצ.

брань[1] *ж* (*ругань*) זידלערײַ וו, זידלעניש ן

бра́н||ь[2] *ж*: по́ле ~и *высок.* שלאכטפעלד ן (מצ. ...פעלדער)

брасле́т *м* בראסלעט מ ־ן, אָרעמבאנד מ (מצ. ...בענדער)

брасс *м спорт.* בראס מ, בראס־סטיל מ; плыть ~ом שווימען* אין בראס־סטיל

брат *м* 1. ברודער מ (מצ. ברידער); 2. (*фамильярное обращение*) ברודערקע מ, ברודער־לעבן מ; ◇ ваш ~ писа́тель привы́к... איר, שרײַבער, זײַט געוווינט...; наш ~ стари́к מיר, זקיינים; свой ~ אונדזעריקער; по рублю́ на ~а צו איין רובל אף יעדן איינעם

брата́||ние *с* ברידערונג וו, דאָס ברידערן זיך; ~ться *несов.* ברידערן זיך

бра́т||ец *м* 1. *ласк.* ברודערוניו מ; 2. *см.* брат 2; ◇ ~цы! כאווײרים!

брати́шка *м* 1. *ласк. см.* бра́тец 1; 2. (*маленький брат*) ברודערל ן ־עך

братоуби́йств||енный: ~енная война́ ברודערמערדערישער קריג; ~о *с* ברודער־מאָרד מ

бра́тск||ий ברידערלעכער, ברידער־; ~ое сотру́дничество ברידערלעכע מיטארבעט; ~ие коммунисти́ческие и рабо́чие па́ртии די ברידערלעכע קאָמוניסטישע און ארבעטער־פארטייען; ◇ ~ая моги́ла ברידער־קייווער מ (מצ. ...קוואָרים)

бра́тство *с* ברידערלעכקייט וו, ברודערשאפט וו; ~ наро́дов פעלקער־ברודערשאפט וו, ברידערלעכקייט פון [צווישן] פעלקער

брать *несов.* 1. נעמען*; ~ рука́ми נעמען* מיט די הענט; ~ дете́й с собо́й נעמען* די קינדער מיט זיך; ~ такси́ נעמען* א טאקסי; ~ биле́ты в теа́тр נעמען* בילעטן אין טעאטער; 2. (*взимать*) נעמען*; ~ нало́ги נעמען* [אופמאָנען] שטײַערן; ~ до́рого נעמען* טײַער; ~ сло́во с *кого-л.* נעמען* בא עמעצן דאָס וואָרט; 3. (*завладевать*) נעמען*; (*город и т. п. тж.*) אײַננעמען*; ~ шту́рмом נעמען* אין א שטורעם־אטאקע; ~ в плен נעמען* געפאנגען [אין געפאנגענשאפט]; 4. (*овладевать*) אָנכאפן, באהערשן; меня́ зло́сть берёт ס׳כאפט מיך אָן א פארדראָס, ס׳ברענגט מיך ארײַן אין קאס; меня́ берёт сомне́ние כ׳פאל ארײַן אין א סאָפעק, כ׳הייב (שטארק) אָן צווייפלען; 5. (*добиваться чем-л.*) דערשלאָגן* זיך זײַנס (מיט), נעמען*; он берёт упо́рством ער דערשלאָגט זיך זײַנס [ער נעמט] מיט זײַן אײַנגעשפארטקייט; 6. (*отнимать*) אָפנעמען*; э́та рабо́та брала́ мно́го вре́мени אָט די ארבעט פלעגט אָפנעמען א סאך צײַט; 7. (*принимать направление*) *разг.* נעמען* זיך, פארקערעווען; бери́ леве́й פארקערעווע [נעם זיך] אף לינקס; 8. (*временно пользоваться*): ~ в долг באָרגן*, נעמען* אף באָרג; ~ взаймы́ у кого́-л. (אנט)לײַען* בא עמעצן; ~ напрока́т נעמען* אף פראָקאט, נעמען* פאר [אף] ניצגעלט; 9.: ~ сло́во (*на собрании*) נעמען* א וואָרט; ~ под защи́ту נעמען* אונטערן שוץ; ◇ ~ нача́ло (*о реке*) אָנהייבן* זיך; *перен.* ציִען* דעם שטאם; ~ приме́р с *кого-л.* אראָפנעמען* זיך א בײַשפיל פון עמעצן; ~ на себя́ отве́тственность за *что-л.* נעמען* אף זיך די פאראנטוואָרטלעכקייט [דאָס אכרײַעס] פאר עפעס; ~ себя́ в ру́ки נעמען* זיך אין די הענט; го́ды беру́т своё די יאָרן לאָזן זיך פילן

бра́ться *несов.* 1. (за *вин.*; *рукой*) אָננעמען* זיך (פאר); 2. (за *вин.*; *приниматься*) נעמען* זיך (פאר); ~ за де́ло נעמען* זיך פאר דער ארבעט; ~ за ору́жие נעמען* זיך צום וואָפן; ~ за составле́ние пла́на נעמען* זיך צונויפשטעלן דעם פלאן; 3. (*обязываться*) (אונטער)נעמען* זיך; он берётся вы́полнить э́ту рабо́ту в три дня ער נעמט זיך (אונטער) אויספילן אָט די ארבעט אין דרײַ טעג; 4.: отку́да у него́ беру́тся си́лы? פונוואנען נעמען זיך צו אים אזויפיל קויכעס?; ◇ ~ за ум נעמען* זיך [קומען*] צום סייכל

бра́чный הייראט־; ~ сою́з הייראט־בונד מ

бреве́нчатый באלקן־; פון באלקנס, פון בערוונעס *после сущ.*; ~ до́мик א שטיבעלע פון בערוונעס

бревно́ *с* 1. קלאָץ מ (מצ. קלעצער); בערוונע וו ־ס; (*обтёсанное*) באלקן מ ־ס; 2. (*гимнастический снаряд*) בום מ ־ען; 3. *разг.* (*о человеке*) קלאָץ מ, א שטיק האָלץ

бред *м* 1. דאָס רעדן פון היץ; у больно́го ~ דער קראנקער רעדט פון היץ; 2. *разг.* (*бессмыслица*) אומזין מ

бре́д||ить *несов.* 1. (*о больном*) רעדן* פון היץ; (*во сне*) רעדן* פונעם שלאָף; 2. (*тв.*) זײַן* פארכאפט (פון), טראכטן נאָר (וועגן); он ~ит теа́тром ס׳ליגט אים אין קאָפ נאָר טעאטער

бре́дни *мн.* כאַלוימעס (פּוסטע); (*речи*) ‖ פּלוידערײַ

бредов||о́й 1.: ~о́е состоя́ние ‖ פאַרטראָנקײַט; ~ы́е виде́ния האַליוציניאַציעס מצ., קראַנקן־וויזיעס מצ.; 2. (*нелепый*) אומזיניקער; פאַנטאַסטישער, ווילדער; ~а́я мысль א ווילדער [א מעשוגענער] געדאַנק

бредо́вый *разг. см.* бредово́й

бре́зг||ать *несов.* **1.** (*тв.*) (פון) מיִאוסן זיך; **2.** *перен.:* он не ~ает никако́й рабо́той ער שעמט זיך ניט [ס'שטייט אים אָן] צו פאַרנעמען זיך מיט וואָסערער ס'זאָל ניט זײַן אַרבעט; он не ~ает никаки́ми сре́дствами ער קלײַבט ס'זײַנען בא אים רעכט [גוט, קאָשער], ניט איבער קיין מיטלען אַלע מיטלען

брезгли́в||ость *ж* דאָס מיִאוסן זיך; (*отвращение*) עקל מ, ז עקל־געפיל; **~ый:** ~ый челове́к א מעפונעק (מצ. מעפונאָקים); א מענטש, וואָס מיִאוסט זיך; ~ое чу́вство עקל־געפיל ז; сде́лать ~ую ми́ну פאַרקרימען זיך

брезе́нт *м* ברעזענט מ; **~овый** ברעזענטענער

бре́зж||ить *несов.* **1.** (*об огоньке, свете*) גלימערן; ~ит рассве́т ס'הייבט אָן שאַריען אויף טאָג; **2.** *безл.* (*светать*): чуть ~ило קוים וואָס ס'האָט אָנגעהויבן שאַריען אויף טאָג

брело́к *м* ברעלאָק מ ־ן, באָמבערל ז ־עך

бре́м||я *с* ‖ לאַסט; ~я лет די לאַסט פון די יאָרן; ◇ разреши́ться от ~ени געבוירן*, (א קינד) האָבן*; גלעלעגן ווערן*

бре́нн||ый פאַרגענגלעכער; ~ые оста́нки דאָס אירדישע געביין

бренча́ть *несов.* **1.** קלימפּערן, קלינגלען; **2.** (*на струнном инструменте*) *разг.* רימפּלען (ג)רימפּלען, ריפּען

брести́ *несов.* שלעפּן זיך

брете́льки *мн.* (*ед.* брете́лька *ж*) ברעטעלקעס מצ.; ארופּציִערס מצ. *разг.* טעלקעס מצ.

брешь *ж* דורכברוך מ ־ן, ‖ ברעש ־ן; ◇ проби́ть ~ דורכברעכן*; מאַכן א (היפּשע) לאָך (אין)

бре́ющ||ий: ~ий полёт *ав.* נידערפלוג מ; на ~ем полёте אין נידערפלוג

брига́д||а *ж* ‖ בריגאַדע ־ס; ~а коммунисти́ческого труда́ בריגאַדע פון קאָמוניסטישער אַרבעט [מי]; **~и́р** *м* בריגאַדיר מ ־ן

бриз *м* (*ветер*) בריז מ ־ן

брике́т *м* בריקעט מ ־ן

бриллиа́нт *м* בריליאַנט מ ־ן; **~овый 1.** בריליאַנטן־; ~овый блеск בריליאַנטן־גלאַנץ מ; **2.** (*об изделиях*) בריליאַנטענער; מיט בריליאַנטן, מיט א בריליאַנט *после сущ.*; ~овый пе́рстень א פינגערל מיט א בריליאַנט [מיט בריליאַנטן]; ~овое ожере́лье א בריליאַנטענער האַלדזבאַנד

брилья́нт *см.* бриллиа́нт; **~овый** *см.* бриллиа́нтовый

брита́н||ец *м* = בריטאַניער מ; **~ский** בריטאַנישער

бри́тва *ж* ראַזיר־מעסער ז ־ס, גאָלמעסער ז ־ס; электри́ческая ~ אַן עלעקטריש גאָלמעסער

бри́твенный ראַזיר־, גאָל־; ~ прибо́р גאָל־מאַכשירים מצ.

бри́тый ראַזירטער, געגאָלטער; (*о голове*) אָפּגעגאָלטער

брить *несов.* ראַזירן, גאָלן

бритьё *с* דאָס ראַזירן זיך, דאָס גאָלן זיך; (*кого-л., чего-л.*) ראַזירן ז, גאָלן ז

бри́ться *несов.* ראַזירן זיך, גאָלן זיך

бров||ь *ж* ‖ ברעם ־ען; хму́рить ~и אָנכמורען די ברעמען; ◇ не в ~ь, а (пря́мо) в глаз אין סאַמע פּינטל אַרײַן, אין קאַרב אַרײַן

брод *м* טײַך־דורכגאַנג מ; בראָד מ *разг.;* ◇ не зна́я ~у, не су́йся в во́ду ≅ פריִער וועגן און דערנאָך זיך דערוועגן

броди́||ть[1] *несов.* **1.** אומשלעפּן זיך, אומבלאָנקען; **2.** *перен.* אומשוועבן; по лицу́ его́ ~ла улы́бка איבער זײַן פּנים האָט אומגעשוועבט א שמייכל; ◇ ~ть в потёмках טאַפּן אין דער פינצטער

броди́ть[2] *несов.* (*подвергаться брожению*) יוירן*

бродя́га *м* וואַגאַבונד מ ־ן, = מ וואָגלער; בראָדיאַגע מ ־ס *разг.;* (*нищий*) = מ שלעפּער; (*любитель странствовать*) וואַנדערפויגל מ (מצ. ־פייגל)

бродя́жнич||ать *несов.* זײַן* א וואַגאַבונד, פירן א וואַגאַבונדיש לעבן; בראָדיאַגעווען *разг.;* (*не иметь постоянного местожительства*) אומוואָגלען, זײַן* נאַווענאַד; **~ество** *с* בראָדיאַגע־לעבן ז, א וואַגאַבונדיש לעבן

бродя́ч||ий וואַנדער־; וואַנדערנדיקער; ~ая тру́ппа וואַנדער־טרופּע ‖ ־ס; ~ий актёр וואַנדערנדיקער אַקטיאָר; ~ая соба́ка הפקר־הונט מ (מצ. ־הינט), א בלאָנקענדיקער הונט

броже́ние *с* **1.** ‖ יוירונג; **2.** *перен.* ‖ אופרעגונג, אופּרודערונג ‖; ~ умо́в די ברויזונג פון (די) מוחות

бром *м хим., фарм.* בראָם מ

бронебо́йный פּאַנצערברעכנדיקער

броневи́к *м* פּאַנצער־אַווטאָמאָביל מ ־ן, בראָנעוויק מ ־עס

бронево́й פּאַנצער־; (*покрытый бронёй*) געפּאַנצערטער

броне||но́сец *м* ‖ פּאַנצערשיף ־ן; **~по́езд** *м* פּאַנצער־צוג מ ־ן

бронета́нков||ый: ~ые войска́ פּאַנצערטיילן מצ., פּאַנצערטרופּן מצ.

бронетранспортёр *м* פּאַנצער־טראַנספּאָרטירער מ ־ס

бро́нз||а *ж* ‖ בראָנ(ד)ז; **~овый 1.** בראָנ(ד)זענער; פון בראָנ(ד)ז *после сущ.*; **2.** (*о цвете*) פון בראָנ(ד)ז־קאָליר *после сущ.*; ◇ ~овый век ‖ בראָנ(ד)ז־טקופע

брониро́ванный געפּאַנצערטער

брони́ровать *сов. и несов.* (*места́ и т. п.*) פאַרבראָנירן, רעזערווירן; (*жилплощадь*) פאַרבראָנירן, פאַרפעסטיקן

бронирова́ть *сов. и несов.* (פאַר)פּאַנצערן

бро́нхи *мн.* (*ед.* бронх *м*) *анат.* בראָנכעס מצ., בראָנכן מצ.

бронхиа́льный בראָנכיאַלער, בראָנכן־

бронхи́т *м мед.* בראָנכיט מ

бро́ня *ж* ‖ בראָניע; (*документ*) בראָניר־שײַן מ ־ען

броня́ *ж* ‖ פּאַנצערונג

броса́ть *несов.* **1.** וואַרפן*; ~ грана́ту וואַרפן* א גראַנאַטע; ~ снежки́, снежка́ми וואַרפן* שנייבאַלן [שניי־גאָמלקעס]; ~ ре́плики וואַרפן* רעפּליקעס; **2.** (*сверху, с высоты*) אַראָפּוואַרפן*; (*в глубину*) פאַרוואַרפן*; ~ не́вод פאַרוואַרפן* דעם וואָלעק [די נעץ]; ~ я́корь אַנקערן; *перен.* צושטייין* צו א ברעג; **3.** *обычно безл.:* су́дно броса́ло из стороны́ в сто́рону ס'האָט געוואָרפן די שיף אהין און אהער; ס'האָט געוואָרפן די שיף פון איין זײַט אין דער אַנדערער; **4.** (*быстро перемещать*) וואַרפן*, שיקן; ~ войска́ в бой וואַרפן* [שיקן] די מיליטער־טיילן אין שלאַכט; **5.:** ~ свет на *что-л.* וואַרפן* א שײַן אויף עפּעס; *перен. тж.* אופדעקן עפּעס, קלאָר מאַכן עפּעס; ~ тень на *кого-л.*, на *что-л. прям. и перен.* וואַרפן* א שאָטן אויף עמעצן, אויף עפּעס; ~ лучи́ שיקן [שטראַלן] וואַרפן*; **6.** (*выкидывать*) אוועקוואַרפן*; **7.** (*небрежно класть*) שלײַ-

דערן; 8. (*покидать*) פאַרלאָזן*; (*жену*) אוועקוואַרפן*; ~ дрýга в бедé (איבער)לאָזן* אַליין דעם פרײַנט אין נויט; 9. (*прекращать*) אוועקוואַרפן*; + *инф.* אויפהערן; ~ учёбу אוועקוואַרפן* די לער [דאָס לערנען]; ~ кури́ть אויפהערן רייכערן; 10. *безл.*: егó бросáло в жар и в хóлод ס'האָט אים געוואָרפן אין היץ און אין קעלט; егó бросáет в дрожь ס'כאַפּט אים אָן א ציטער; ◇ ~ дéньги [деньгáми] טרענצלען מיט געלט; ~ орýжие (אוועק)וואַרפן* דאָס געווער; ~ся *несов.* 1. (*чем-л.*) וואַרפן* זיך (מיט); וואַרפן* איינער אפן אַנדערן; 2. (*устремляться*) לאָזן* זיך, וואַרפן* זיך; ~ся на пóмощь, помогáть לאָזן* זיך [וואַרפן* זיך] צו הילף, העלפן*; ~ся на колéни וואַרפן* זיך [אַרײַנוואַרפן* זיך] צו [אַף] די קני; ~ся в вóду אַרײַנשפּרינגען* [אַרײַנוואַרפן* זיך] אין וואַסער (אַרײַן); 3. (*нападать*) אַרופוואַרפן* זיך; ◇ ~ся деньгáми טרענצלען מיט געלט; ~ся в глазá וואַרפן* זיך אין די אויגן

брóсить *сов.* 1. *см.* бросáть 2, 4, 6, 8, 9; 2. *см.* бросáть 1; *однокр. тж.* א וואָרף טאָן*; 3. *обычно безл.*: маши́ну рéзко брóсило в стóрону ס'האָט מיטאַמאָל א וואָרף געטאָן די מאַשין אין א זײַט; 4.: ~ взор וואַרפן* א בליק [א וואָרף טאָן*], כאַפּן א קוק; 5. *безл.*: егó брóсило в дрожь ער האָט אָנגעהויבן ציטערן; 6. *разг.*: брóсь(те)! הער(ט) אויף!; ~ся *сов.* 1. *см.* бросáться 2; *однокр. тж.* א וואָרף טאָן* זיך; א לאָז טאָן* זיך; в изнеможéнии ~ся на постéль צופאַלן* אָן קויכעס צום געלעגער; 2. *см.* бросáться 3; ◇ кровь брóсилась емý в лицó ס'איז אים אַרײַן דאָס בלוט אין פּאָנעם

брóск||ий (שטאַרק) אָנזעעוודיקער; וואָס וואַרפט זיך אין די אויגן *после сущ.*; ~ая красотá א בלענדנדיקע [דאָס אויג פאַרכאַפּנדיקע] שיינקייט

брóсов||ый *разг.* אָפּפאַל־; ~ый товáр אָפּפאַל־סכוירע װ; ◇ ~ые цéны פרײַזן אַף צו דערלייגן; ~ый э́кспорт דעמפּינג מ

бросóк *м* 1. שלײַדער מ, וואָרף מ; 2. (*стремительное движение*) (איבער)שפּרונג מ ־ען; *воен.* האַסטיקער מאַרש

брóшка *ж*, **брошь** *ж* בראָשקע װ ־ס, בראָש װ ־ן

брошю́р||а *ж* בראָשור װ ־ן; ~овáть *несов.* בראָשירן; ~óвщик *м* בראָשירער מ =

брус *м* 1. ברוס מ ־ן; (*бревно*) באַלקן מ ־ס; (*металлический*) צאַנקן מ ־ס

брусни́ка *ж* 1. (*растение*) ברוסניצע װ; 2. (*отдельная ягода*) בריסלענע װ ־ס; *собир.* בריסלענעס מצ.

брусни́чн||ый בריסלענעס־; פון בריסלענעס *после сущ.*; ~ое варéнье בריסלענעס־אײַנגעמאַכטס ז

брусóк *м* 1. בריסל ז ־עך, פרענטל ז; ~ мы́ла א פּאַס זייף; 2. (*точильный*) שלײַפשטיין, שאַרפשטיין מ ־ער מ ־ער

брýтто *неизм. прил. и нареч.* ברוטאָ; вес ~ די וואָג ברוטאָ, די ברוטאָ־וואָג

бры́згать *несов.* 1. *прям. и перен.* שפּריצן; ~ слюнóй שפּריצן מיט סלינע; из-под крáна бры́зжет водá פון אונטערן קראַנ(ט) שפּריצט דאָס וואַסער; рáдость бры́зжет из её глаз ס'שפּריצט מיט פרייד פון אירע אויגן; 2. (*опрыскивать*) באַשפּריצן, באַשפּרענקלען; (на *вин.*) שפּריצן (אַף), אָפּשפּריצן; ~ся *несов.* 1. (*чем-л.*) שפּריצן (מיט); 2. (*друг на друга*) באַשפּריצן איינער דעם אַנדערן, שפּריצן איינער אפן אַנדערן

бры́зги *мн.* 1. שפּריצטראָפּנס מצ.; 2. (*осколки*) שפּליטער־ברעקלעך מצ.

бры́зн||уть *сов.* 1. א שפּריץ טאָן*; 2. (*хлынуть*) זיך א גאָס טאָן* (מיטאַמאָל); ~ул дождь ס'האָט (מיטאַמאָל) א גאָס געטאָן א רעגן; слёзы ~ули у неё из глаз ס'האָבן א גאָס געטאָן טרערן פון אירע אויגן

брыкáть(ся) *несов.* (*о лошади*) בריקעווען; (*дрыгать ногами*) דריגען

бры́нза *ж* ברינ(ד)זע װ, שאָפּנקעז מ

брысь *межд.* אַקאָטאַ!

брюзг||á 1. *м* בורטשער מ =, וואָרטשון מ ־עס; 2. *ж* בורטשערן װ ־ס, וואָרטשערן װ ־ס

брюзгли́вый בורטשענדיקער, וואָרטשענדיקער; ~ человéк בורטשער מ ־עס, וואָרטשון מ ־עס

брюзжáть *несов.* בורטשען, וואָרטשען

брю́ква *ж* ברוקווע װ

брю́ки *мн.* הויזן מצ.; פלודערן מצ. *разг.*

брюнéт *м* ברונעט מ ־ן; ~ка *ж* ברונעטקע װ ־ס

брю́хо *с* 1. (*животного*) בויך מ (מצ. בײַכער); 2. *груб.* טרעלבויך מ

брюши́н||а *ж анат.* בויכהויט װ; воспалéние ~ы די אָנצינדונג פון דער בויכהויט, פּעריטאָניט מ

брюш||кó *с* 1. *разг.* בײַכל ז ־עך; отрасти́ть себé ~кó אָנקלײַבן* א בײַכל; 2. (*у насекомых*) בײַכעלע ז ־עך; ~нóй בויך־; ~нóй тиф בויך־טיפוס מ

бря́кать *несов. разг.* 1. טראַסקען; (*чем-л.*) קלינגלען, קלאַפּערן; 2. (*бросать с шумом*) טראַסקען, ליאַסקען; 3. (*говорить необдуманно*) אַרײַנבראָקן; ~ся *несов. разг.* פאַלן* מיט א טראַסק

бря́кнуть *сов. разг.* 1. *однокр.* א טראַסקע טאָן*; (*чем-л.*) א קלינגל טאָן*, א קלאַפּער טאָן*; 2. (*бросить с шумом*) א טראַסקע טאָן*, א ליאַסקע טאָן*; 3. (*сказать необдуманно*) אַרײַנבראָקן; *однокр. тж.* געבן* א בראָק אַרײַן; ~ся *сов. разг.* צופאַלן* מיט א טראַסק; *однокр. тж.* געבן* א פאַל צו מיט א טראַסק

бряцáние *с* בריאַזגען ז, געקלאַנג ז, געבריאַזג ז

бряцáть *несов.* בריאַזגען; ◇ ~ орýжием פּאָכן מיט דער שווערד

бýбен *м* בובן מ ־ס, טאַמבורין מ ־ען

бубенцы́ *мн.* (פּײַקל־)גלעקעלעך מצ.

бýблик *м* בייגל מ =

бубни́ть *несов. разг.* האַלטן* אין איין פּאָנפען

бубнóвый *карт.* לעקעך *после сущ.*; בובנאָווע *неизм.* ~ туз די בובנאָווע טויז, די טויז לעקעך

бýбны *мн. карт.* בובנע װ, לעקעך מ; туз бубён די בובנאָווע טויז, טויז לעקעך

бугóр *м* 1. בערגל ז ־עך, בערגעלע ז ־ך; 2. (*выпуклость*) בערגעלע ז ־ך

бугри́стый בערגלדיקער, געבערגלטער

будди́||зм *м* בודיזם מ; ~ст *м* בודיסט מ ־ן

бýдет! *разг.* האָדי!, גענוג!; ~ с меня́! גענוג פאַר מיר!; ~ тебé плáкать! האָדי וויינען!, (ס'וועט זײַן) גענוג וויינען!

буди́льник *м* וועקער מ ־ס, וועקזייגער מ ־ס

буди́ть *несов.* וועקן; (*чувства тж.*) דערוועקן

бýдка *ж* בודקע װ ־ס

бýдн||и *мн.* 1. וואָכעדיקע טעג; в ~и אינדערוואָכן; 2. (*обыденная жизнь*) טאָגטעגלעכקייט װ; 3. (*однообразная жизнь*) די גרויע טאָגטעגלעכקייט; ~ий: ~ий день

וואָכעדיקער טאָג ;~ичный 1. וואָכעדיקער ;~ичный день א וואָכעדיקער טאָג; ~ичное пла́тье א וואָכעדיקער מאַלבעש; 2. (*обыденный*) טאָגטעגלעכער; 3. (*однообразный*) גרויער

будора́жить *несов.* אויפרודערן, אויפרעגן

бу́дто 1. *союз* (*словно*) ווי גלײַך; он останови́лся, ~ прислу́шиваясь к чему́-то (גלײַך) ער האָט זיך אָפּגעשטעלט, ווי ער זאָל זיך (געווען) אײַנהערן אין עפּעס; мне показа́лось, ~ кто́-то меня́ зовёт מיר האָט זיך אויסגעוויזן, ווי עמעצ(ער) זאָל מיך רופן; 2. *союз* (*с оттенком сомнения*) קלומערשט; יאָקאָבי *разг.*; он уверя́ет, ~ сам ви́дел ער פאַרזיכערט, יאָקאָבי ער האָט אליין געזען; פאַרזיכערט, אז ער האָט קלומערשט אליין געזען; 3. *частица разг.* (*кажется*) דוכט זיך; он ~ бы уе́хал ער איז, דוכט זיך, אוועקגעפאָרן; 4. *частица разг.* (*разве*) טאַקע בעמעס?, שוין זשע?

бу́дущее *с* װ צוקונפט; ~ пока́жет דאָס ווײַטערדיקע וועט באַווײַזן; у э́того изобрете́ния большо́е ~ די דער־פינדונג האָט גרויסע° פּערספּעקטיוון

бу́дущ||ий קינפטיקער(צו), קומענדיקער; ~ие поколе́ния די קינפטיקע [די קומענדיקע] דורות; ◇ ~ее вре́мя *грам.* װ צוקונפט

бу́дущность *ж* 1. װ צוקונפט; 2. (*судьба, поприще*) דער קינפטיקער גורל

бу́ер *м* בויער מ ־ס, אײַז־זעגלשיפל ז ־עך; ~ный: ~ный спорт בויער־ספּאָרט מ

бужени́на *ж кул.* װ בוזשענינע

бузина́ *ж* בוזינע װ, באָז מ

буй *м* בויע װ ־ס, בוי מ ־עס

бу́йвол *м* בופלאָקס מ ־ן, בופל(אקס) מ ־ען

бу́йн||ый 1. (*необузданный*) צעווילדעוועטער, צעיושעטער, ווילדער, אומגעצוימטער; (*разгульный*) רוישיקער, צעלאָזענער, הפקרדיקער; ~ый хара́ктер א ווילדער [אן אומגעצוימטער] כאַראַקטער; ~ое весе́лье א רוישיקע שׂימחה; 2. (*бурный, порывистый*) שטורמישער, האַסטיקער, העפטיקער; ~ый ве́тер א האַסטיקער ווינט; 3. (*о растительности*) ראַש צעוואַקסענער

бу́йств||о *с* װ בויאַנערײַ, װ דעבאָשירונג; ~овать *несов.* בויאַנעווען, דעבאָשירן

бук *м* (מצ. ··ביימער) בוקנבוים מ

бука́шка *ж* פליגעלע ז ־ך, זשוקל ז ־עך

бу́кв||а *ж* (מצ. אויסיעס) אות מ ־ן, בוכשטאַב מ ־ן; пропи́сная ~а א גרויסהאַנטיקער אות; строчна́я ~а א קליינהאַנטיקער אות; ◇ ~а в ~у אות באות, וואָרט בא וואָרט; ~а зако́на דער בוכשטעבלעכער באַטײַט פונעם געזעץ

буква́льн||о *нареч.* 1. בוכשטעבלעך, ווערטערלעך; 2. *разг.* (*прямо-таки*) ממש; он ~о твори́л чудеса́ ער האָט ממש באַוויזן וווּנדער; ~ый בוכשטעבלעכער, ווער־טערלעכער, וואָרט־באַ־וואָרטיק; ~ый перево́д א ווער־טערלעכע איבערזעצונג, א וואָרט־באַ־וואָרט־איבערזעצונג; в ~ом смы́сле сло́ва אינעם בוכשטעבלעכן זינען פונעם וואָרט

буква́рь *м* אלעפבייסל ז ־עך, אלעפבייס־ביכל ז ־עך

бу́квенн||ый אויסיעסדיקער; ~ое обозначе́ние אויסיעס־דיקע באַצייכענונג

буквое́д *м ирон.* = בוכשטאַב־פרעסער מ, פּעדאַנט מ ־ן, פאָרמאַליסט מ ־ן

буке́т *м* בוקעט מ ־ן; преподнести́ кому́-л. ~ цвето́в אונטערטראָגן* עמעצן א בוקעט בלומען; то́нкий ~ вина́ דער פײַנער בוקעט [טאַם און רייעך] פונעם ווײַן

букини́ст *м* בוקיניסט מ ־ן; ~и́ческий בוקיניסטישער; ~и́ческий магази́н בוקיניסטישער מאַגאַזין

букси́р *м* 1. (*трос*) בוקסיר מ ־ן; 2. (*судно*) בוקסיר מ ־ן, בוקסירשיף מ ־ן; ◇ брать на ~ *кого-л.* נעמען* עמעצן אפן בוקסיר, קומען* עמעצן צו הילף; ~ный בוקסיר־; ~ный парохо́д בוקסיר־דאַמפער מ ־ס; ~овать *несов.* בוקסירן, פירן אפן בוקסיר

буксова́ть *несов.* בוקסעווען; колёса буксу́ют די רעדער בוקסעווען [דרייען זיך אף איין אָרט]

була́вка *ж* שפּילקע װ ־ס; безопа́сная ~, англи́йская ~ זיכערנאָדל װ ־ען; סעקרעטקע װ ־ס *разг.*

була́вочн||ый שפּילקע־; с ~ую голо́вку ווי א שפּילקע־קעפּל (די גרייס); ~ые уко́лы *перен.* שטעכווערטעלעך מצ.

була́ный 1. בולאַנע(ר) *тж. неизм.*, העל־געלער; 2. *в знач. сущ.* *м* = בולאַנע מ, דערעש מ ־עס

бу́лка *ж* בולקע װ ־ס

бу́лочка *ж* בולקעלע ז ־ך

бу́лочн||ая *ж* ברויט־מאַגאַזין מ ־ען; ~ый: ~ые изде́лия באַקווארג ז, געבעקס ז, געבעקסן מצ.

булты́х *межд. разг.* פּליוך!

бултыха́ться *несов. разг.* 1. (*в воде*) אומפּליוסקען זיך; 2. (*о жидкости*) בויטען זיך

булы́жн||ик *м* פעלד־שטיין מ ־ער; *собир.* פעלד־שטיי־נער מצ.; ~ый: ~ая мостова́я א שטיינערנער ברוק

бульва́р *м* בולוואַר מ ־ן; ~ный בולוואַר־; (*пошлый тж.*) שונד־; ~ная литерату́ра װ שונד־ליטעראַטור, שונד מ

бульдо́г *м* בולדאָג מ ־ן

бульдо́зер *м* בולדאָזער מ ־ס; ~и́ст *м* בולדאָזעריסט מ ־ן

бу́лькать *несов.* בולבען, בולקען

бульо́н *м* בוליאָן מ ־ען, יויך װ ־ן

бум[1] *м разг.* (*шумиха*) בום מ, אזשיאָטאַזש מ

бум[2] *м см.* бревно́ 2

бума́г||а *ж* 1. פּאַפּיר ז; 2. (*документ*) דאָקומענט מ ־ן, פּאַפּירל ז ־עך; *мн. разг.* (*личные документы*) פּאַפּירן מצ.; 3. *мн.* (*рукописи*) פּאַפּירן מצ., מאַנוסקריפּטן מצ.; ◇ остава́ться на ~е בלײַבן* אף פּאַפּיר; קסאַוויאַדן מצ.; це́нные ~и ווערטפּאַפּירן מצ.

бума́жка *ж* 1. דאָס שטיקל פּאַפּיר; 2. *разг.* (*документ*) פּאַפּירל ז ־עך; 3. *уст. разг.* (*деньги*) אַסיגנאַציע װ ־ס

бума́жник *м* פּאַפּירנטאַש מ ־ן; בומאַזשניק מ ־עס *разг.*

бума́жн||ый[1] 1. פּאַפּיר־; ~ое произво́дство פּאַפּיר־פּראָדוקציע װ; 2.: ~ая волоки́та א קאַנצעליאַריש פּאַר־שלעפּעניש; 3. (*существующий только на бумаге*) פּאַפּי־רענער; פּאַרמעלער; ◇ ~ые де́ньги פּאַפּירגעלט ז, פּאַפּירן געלט

бума́жный[2] *текст.* באַוולנער

бумазе́я *ж* מולטע װ, בומאַזיי(ע) װ

бунт *м* בונט מ ־ן, מרידע װ ־ס

бунта́рский בונטאַרישער

бунта́рь *м уст.* בונטאַר מ ־ן

бунтовщи́к *м* בונטאָווטשיק מ ־עס; *мн. тж.* מוירדים מצ.

бунтова́ть *несов.* בונטעווען זיך

бур *м тех.* (בערגער־)דריל מ ־ן

бура́ *ж хим.* באָראַקס מ; פערעס מ *разг.*

бура́в *м тех.* דרעל מ ־ן; דריל מ ־ן, עֹגבער מ ־ס *разг.*; **~ить** *несов.* בויערן, עֹגבערן; דרעֹליעווען *разг.*

бура́н *м* בוראַן מ ־ען, שנײשטורעם מ ־ס

бурда́ *ж разг.* פּאַמויעס מצ., פּאַמויניצע־וואַסער ז; ко́фе сего́дня ~ די קאַווע איז הײַנט — א ביסל פּאַמויעס

бурдю́к *м* לאָגל מ ־ען

буреве́стник *м* שטורעמפויגל מ (מצ. ··פייגל, ־ען)

бурело́м *м собир.* ווינטברוך מ

буржуази́я *ж* בורזשואַזיע װ, בורזשואַזיִע װ

буржуа́зный בורזשואַזער

бури́льный *тех.* בויער־; ~ стано́к בויערונג־ווערקשטעל מ ־ן

бури́льщик *м* = בויערער מ

бу́рка *ж* בורקע װ ־ס

бу́ркнуть *сов. разг.* א בורטשע טאָן*

бурла́к *м* בורלאַק מ ־עס, = טײַכשיפן־ציער מ

бурли́ть *несов.* קאָכן, קלעֹקטשען, ברויזן; *перен.* ברויזן, בושעווען

бу́рн||ый 1. *(о погоде, о море)* שטורעמדיקער; *(о ветре тж.)* האַסטיקער; 2. *(пылкий, неистовый)* שטורמישער; **~ые** аплодисме́нты שטורמישע אַפּלאַדיסמעֹנטן; **~ый** восто́рг דאָס אומגעהײַערע היספּײַלעס; 3. *(стремительный)* ראַשער; **~ый** рост ראַשער וווּקס; 4. *(богатый событиями)* שטורעמדיקער, שטורעמפולער; **~ые** дни שטורעמדיקע טעג

буров||о́й: **~а́я** вы́шка *горн.* בויערונג־טורעם מ ־ס

бурт *м с.-х.* בורט מ ־ן, צוגעדעקטער הויפן

буру́н *м* כוואַליע װ ־ס (שוימיקע)

бурч||а́ть *несов. разг.* 1. וואָרטשען, בורטשען; 2. *(урчать)* בורטשען; в живо́те **~и́т** ס׳בורטשעט אינעם בויך

бу́рый ברוין־, גרוי־ברוינער; ◇ ~ у́голь ברוינע קוילן מצ.; ~ медве́дь ברוינער בער

бурья́н *м* בוריאַן מ, ווילדגראָז ז

бу́ря *ж* שטורעם מ ־ס; *перен. тж.* אויס־, אויפברויז מ ־ברוך; ~ негодова́ния אַן אויפברויז פון צאָרן; ~ аплодисме́нтов א שטורעם פון אַפּלאַדיסמעֹנטן, שטורמישע אַפּלאַדיסמעֹנטן; ◇ ~ в стака́не воды́ א שטורעם אין א גלאָז וואַסער

буря́т *м* בוריאַט מ ־ן; **~ка** *ж* בוריאַטקע װ ־ס; **~ский** בוריאַטישער; **~ский** язы́к די בוריאַטישע שפּראַך, בוריאַטיש ז

бу́син(к)а *ж* קרעלכל ז ־עך

бу́сы *мн.* ק(א)רעֹלן מצ.

бутафо́р||ия *ж* בוטאַפאָריע װ; **~ский** 1. בוטאַפאָרישער; 2. *перен.* געמאַכטער, פאַלשער

бутербро́д *м* בוטערבראָד מ ־ן

буто́н *м* בוטאָן מ ־ען, בלומקנאָספּ מ ־ן

бу́тсы *мн. (ед.* бу́тса *ж)* בוטסן מצ., פוטבאָל־שטיוועלעך מצ.

буту́з *м разг.* פּעֹמפּיקל ז ־עך

буты́лка *ж* פלאַש װ (מצ. פלעֹשער); ~ молока́ א פלאַש מילך

буты́лочн||ый 1. פלאַש־; **~ое** стекло́ פלאַשגלאָז ז; 2.: **~ого** цве́та פלאַשגרינער

буты́ль *ж* בוטל מ ־ען

бу́фер *м тех. и перен.* בופער מ; **~ный**: **~ная** зо́на בופער־זאָנע װ ־ס

буфе́т *м* בופעֹט מ ־ן; дубо́вый ~ א דעֹמבענער בופעֹט; станцио́нный ~ סטאַנציע־בופעט מ ־ן; **~чик** *м* בופעֹטשיק מ ־עס; **~чица** *ж* בופעֹטשיצע װ ־ס

бух *межд.* טראַך! זעץ! בוך!

буха́нк||а *ж* לאַבן מ ־ס, לעבל ז ־עך; **~а** хле́ба א לאַבן [לעבל] ברויט, ברויט ז ־ן; две **~и** צוויי ברויטן

бу́хать *несов. разг.* 1. זעצן, קנאַקן; *(о выстрелах)* קנאַלן; 2. *(бросать)* שלײַדערן; **~ся** *несов. разг.* (אַרײַנ)פאַלן*; *(в воду)* אַרײַנפּליוכען זיך

бухга́лт||ер *м* בוכהאַלטער מ ־ס; **~е́рия** *ж* בוכהאַלטעֹריע װ; ◇ двойна́я **~е́рия** טאָפּל־בוכהאַלטעריע װ

бу́хнуть[1] *сов. однокр. разг.* 1. א קנאַק, א בוך טאָן*; *(о выстреле тж.)* א קנאַל טאָן*; 2. *(бросить)* א שמיץ טאָן*

бу́хнуть[2] *несов. (разбухать)* אָנגעבראַקניעט ווערן*

бу́хнуться *сов. разг.* א פאַל (אַרײַן) געבן*; *(в воду)* זיך געבן* א פּליוך אַרײַן, אַרײַנפּליוכען זיך

бу́хта *ж (залив)* בוכטע װ ־ס

бу́ч||а *ж*: подня́ть **~у** *разг.* אויפהייבן* א טאַראַראַם [א טומל], אָנמאַכן א בעהאָלע

бушева́ть *несов.* בושעווען; *перен. разг. тж.* ווילדעווען

бушла́т *м* בושלאַט מ ־ן, מאַטראָסן־רעקל ז ־עך

буя́н *м* בויאַן מ ־עס, סקאַנדאַליסט מ ־ן; **~ить** *несов.* בושעווען, ווילדעווען, בויאַנעווען

бы *частица* 1. *(при выражении желания)*: я бы вздремну́л כ׳וואָלט געכאַפּט א דרעמל; хорошо́ бы тепе́рь пое́сть ס׳וואָלט ניט שלעכט געווען איצט עפּעס עסן; мне бы тако́й тала́нт! אַף מיר געזאָגט געוואָרן אַזא טאַלאַנט!; 2. *(при просьбе, совете и т. п.)*: вы бы съе́здили туда́, вам бы съе́здить туда́ איר וואָלט עפּשער צוגעפאָרן אַהין; 3. *(в условных предложениях и оборотах)*: е́сли бы ты прие́хал, мы бы могли́ рабо́тать вме́сте ווען דו זאָלסט קומען [ווען דו וואָלסט געקומען], וואָלטן מיר געקאָנט אַרבעטן צוזאַמען; мне бы не спра́виться без твое́й по́мощи איך וואָלט זיך ניט ספּראַוועט אָן דײַן הילף, איך וואָלט זיך ניט ספּראַווען, ווען דו זאָלסט ניט געווען צוהעלפן; 4. *(при выражении возможности, желательности)*: пора́ бы им верну́ться ס׳וואָלט שוין צײַט געווען, זיי זאָלן זיך אומקערן; זיי וואָלטן שוין געמעגט אומקערן זיך; ему́ бы ещё рабо́тать да рабо́тать ער וואָלט נאָך געקענט אַרבעטן און אַרבעטן; 5. *(при выражении удивления)*: кто бы мог поду́мать... וועמען וואָלט געקומען [געקאָנט קומען] אַפן געדאַנק...; что бы э́то могло́ зна́чить? וואָס וואָלט דאָס געקאָנט הייסן [באַטײַטן]?

быва́ло *вводн. сл. разг.*: ~, он уезжа́л на це́лый ме́сяц ס׳פלעגט (אָפּט) זיך טרעפן [זיך מאַכן], ער זאָל אוועקפאָרן אַף א גאַנצן כוידעש; мы ча́сто, ~, встреча́лись מיר פלעגן זיך אָפּט באַגעגענען

быва́лый *разг.* דערפאַרענער; מיט א גרויסער° לעבנס־דערפאַרונג *после сущ.*; ~ солда́т א געפּרווּוטער סאָלדאַט

быва́||ть *несов.* 1. *(происходить, иметь место)* פאָרקומען*; заседа́ния **~ют** раз в ме́сяц די זיצונגען קומען פאָר איין מאָל אין א כוידעש; чуде́с не **~ет** קיין ניסים קומען ניט פאָר; קיין ניסים זײַנען ניט פאַראַן; 2. *(случаться)* טרעפן* זיך, מאַכן זיך, פאָרקומען*; **~ет**, что... ס׳מאַכט זיך [ס׳טרעפט זיך], אַז...; 3. *(находиться)* זײַן*; по вечера́м я **~ю** до́ма אין די אָפּדערנאַכטן בין איך אינדערהיים; 4. *(посещать)* באַזוכן, (אין) אַרײַנקומען*; он час-

то ~ет в клубе ער קומט; ער באַזוכט אָפּט דעם קלוב
פֿונעם ווייטיק ◇ бо́ли как не ~ло ;אָפּט אַרײַן אין קלוב
איז קיין סימען [קיין שפּור] ניט געבליבן; э́тому не ~ть!
דאָס וועט קיינמאָל ניט זײַן [ניט געשעֹן]!; как ни в чём не
~ло ווי ס'זאָל גאָרניש ניט געוועֹן געשעֹן

бы́вш||ий געוועֹזענער; ~ий чемпио́н א געוועֹזענער טשעמ-
פּיאָן, אַן עֶקס-טשעמפּיאָן; ◇ ~ие лю́ди אויסגעשטעלטע
[אויסגעשפּילטע] לײַט

бык[1] *м* ביק מ ־עס; (*племенной*) בוהײַ מ ־עס; (*в ми-*
фологии) קאַלב ז, אָקס מ

бык[2] *м стр.* ביק מ ־עס

были́на *ж лит.* בילינע, העלדן־ (אַלטרוסישע)
־זאָגע װ ־ס װ ־ס

были́нка *ж* גרעזל ז ־עך

были́нный ־בילינען; ~ э́пос בילינען־עפּאָס מ

бы́ло *частица:* дождь совсе́м ~ прекрати́лся, да вдруг
сно́ва поли́л דער רעגן האָט שוין געהאַט אויפֿגעהערט, נאָר
מיטאַמאָל האָט ווידער אָנגעהויבן גיסן [ווידער א גאָס גע-
טאָן]; чуть ~ не... שיר ניט...; я чуть ~ не забы́л כ'האָב
שיר ניט פֿאַרגעסן

был||о́й אַמאָליקער, געוועֹזענער, פֿריערדיקער; ~а́я
сла́ва דער פֿריערדיקער [אַמאָליקער] רום; 2. *в знач.*
сущ. с פֿאַרגאַנגענהײַט װ, אַמאָל מ, אַמאָליקע יאָרן [צײַטן]

быль *ж* א מײַסע װ ־ס, אַן עמעסע מײַסע; וואָרגעשיכטע
פֿאַרוואָרקלעכן די ~ю *уст.*, сде́лать ска́зку שעהאָיאָ
[דעם טרוים] פֿאַנטאַזיע

быстрина́ *ж* ווירבל־שטראָם מ ־ען, שנעלשטראָם מ ־ען

быстроно́гий לײַכטפֿיסיקער, שנעלפֿיסיקער

быстрот||а́ *ж* גיכקײַט װ, געשווינדקײַט װ, שנעלקײַט װ;
с ~о́й мо́лнии בליצשנעל

быстрохо́дн||ый: ~ое су́дно שנעלשיף װ ־ן; ~ый ком-
ба́йн שנעל־קאָמבײַן מ ־ען

бы́стр||ый גיכער, שנעלער, געשווינדער; (*проворный*)
גיכער, פֿלינקער; זשוואַווע *неизм. разг.*; ~ый бег דער
שנעלער [גיכער, געשווינדער] לויף; ~ая ло́шадь א שנעל-
לויפֿיקער [א גיך] פֿערד; ~ыми те́мпами געשווינד, גיך, מיט
שנעלע טעמפּן; ~ые ру́ки פֿלינקע [זשוואַווע] הענט; ~ый
рост промы́шленности דער דאַשער וווּקס פֿון דער אינדו-
סטריע

быт *м* 1. (*уклад жизни*) שטייגער(לעבנ) מ; 2. (*по-*
вседневная жизнь) טאָגטעגלעכקײַט װ

бытие́ *с* זײַן ז; ~ определя́ет созна́ние דאָס זײַן בא-
שטימט דאָס באַוווּסטזײַן

бы́тность: в ~ мою́ *уст.* ווען איך בין געוועֹן; בײַס מײַן זײַן

бытова́ть *несов.* שטייגערן, *פֿאַראַנען זײַן; (*о мнении и*
т.п.) *אײַנגעוואָרצלט זײַן

бытов||о́й 1. ־שטייגער; ~ы́е усло́вия שטייגער־באַדינגונ-
גען מצ.; ~о́е обслу́живание סערוויס־שטייגער־באַדינונג װ, סער-
וויס מ; ~ы́е предприя́тия סערוויס־אונטערנעמונגען מצ.;
2. (*изобража́ющий быт*): ~а́я жи́вопись לעבנשטייגער־
מאָלערײַ װ; ◇ ~о́е явле́ние טאָגטעגלעכע דערשײַנונג

бытописа́тель *м* שטייגער־(באַ)שרײַבער מ =

быть *несов.* 1. (*существовать*) *זײַן (פֿאַראַן); геро́и
бы́ли, есть и бу́дут העלדן זײַנען געוועֹן, זײַנען פֿאַראַן
און וועלן זײַן; 2. (*находиться*) *זײַן, זיך *געפֿינען; где
вы бы́ли? וווּ זײַט איר געוועֹן?; 3. (*иметься*): у меня́
бы́ло нема́ло книг איך האָב געהאַט ניט ווייניק ביכער;
у меня́ не́ бы́ло вре́мени כ'האָב ניט געהאַט קיין צײַט;
есть у меня́ оди́н знако́мый... בא מיר איז פֿאַראַן א
באַקאַנטער...; 4. (*носить одежду и т.п.*) *זײַן אָנגעטאָן;
он был в чёрном костю́ме ער איז געוועֹן אָנגעטאָן אין
א שוואַרצן אָנצוג [קאָסטיום]; на нём была́ мехова́я ша́п-
ка ער האָט געטראָגן א פֿוטערן היטל; 5. (*происходить*)
*זײַן, *פֿאָרקומען, *געשעֹן; что с ним бы́ло? וואָס איז
מיט אים געשעֹן [געוועֹן]?; что тут бы́ло? וואָס איז דאָ
פֿאָרגעקומען [געשעֹן]?; 6. *связка* *זײַן; он был худо́жни-
ком ער איז געוועֹן א קינסטלער; будь гото́в! זײַ גרייט!;
ему́ не́ было и двадцати́ ער איז נאָך ניט אַלט געוועֹן
אפֿילע קיין צוואַנציק יאָר; ◇ так и ~ מיילע, זאָל שוין
זײַן אַזוי; как тут ~? וואָס טוט מען דאָ?; была́ не была́!
א גליק אָדער א שטריק!, רויט אָדער טויט!; будь что
бу́дет! זאָל זײַן וואָס ס'וועט זײַן!; и был тако́в! און ווי
און ניטאָ אים!, און נעלעם געוואָרן!, אויסגערונען!; будь
то *в знач. союза:* будь то взро́слые и́ли де́ти, סײַ דער-
וואַקסענע, סײַ קינדער; ס'מעגן זײַן דערוואַקסענע אָדער
קינדער

быча́чий, бы́чий ־אָקסן, אָקסענער

быч||о́к[1] *м* ביקל ז ־עך; ◇ быть ~ку́ на верёвочке
דאָס צײַמל מ'וועט נאָך אָנטאָן אף אים, ס'וועט קומען אף אים א צײַט

бычо́к[2] *м* (*рыба*) ביטשאָק מ (מצ. ביטשקעס)

бюдже́т *м* בודזשעט מ; госуда́рственный ~ מעלוכע־
בודזשעט מ; ~ный ־בודזשעט; ~ный год בודזשעט־יאָר
ז ־ן

бюллете́нь *м* ביולעטען מ ־ען

бюро́[1] *с нескл.* 1. (*орган*) ביוראָ ז, װ ־ען; ~ рай-
ко́ма па́ртии די ביוראָ פֿונעם ראַיאָנישן פּאַרטיי־קאָמיטעט
план был утверждён на ~ обко́ма דער פּלאַן איז באַשטע-
טיקט געוואָרן אף א זיצונג פֿון דער ביוראָ אינעם געגנט-
פּאַרטיי־קאָמיטעט; 2. (*учреждение*) ביוראָ ז, װ ־ען; ~ печа́ти
פּרעסע־ביוראָ ז, װ; ~ нахо́док געפֿינסן־ביוראָ
ז, װ; спра́вочное ~ אינפֿאָרמיר־ביוראָ ז, װ; ~ до́брых
услу́г סערוויס־ביוראָ ז, װ ־ען

бюро́[2] *с нескл.* (*мебель*) ביוראָ מ ־ען

бюрокра́т *м* ביוראָקראַט מ ־ן; ~и́зм *м* ביוראָקראַטיזם
מ; ~и́ческий ביוראָקראַטישער

бюрокра́тия *ж* ביוראָקראַטיע װ

бюст *м* ביוסט מ ־ן

бюстга́льтер *м* ביוסטהאַלטער מ ־ס

бязь *ж текст.* ביאַז מ

В

в *предлог* I. *с вин. п.* 1. (*куда, во что*) אין, אַרײַן...אין;
(*с названиями континентов, стран, населённых пунк-*
тов) קיין; положи́ть *что-л.* в я́щик עפּעס אַרײַנלייגן
אין קאַסטן (אַרײַן); идти́ в шко́лу *גיין אין שול אַרײַן;
войти́ в дом *אַרײַנקומען אין שטוב (אַרײַן); в Москву́
קיין מאָסקווע; в Болга́рию קיין בולגאַריע; в Сове́тский
Сою́з אין סאָוועטנפֿאַרבאַנד; в А́фрику קיין אַפֿריקע;
2. (*при указании организации, должности, деятельнос-*
ти) אין; вступи́ть в па́ртию *אַרײַנטרעטן אין דער
פּאַרטיי; поступи́ть в институ́т *אָנקומען אין אינסטיטוט;
избра́ть в прези́диум אויסוויילן אין פּרעזידיום; вовле́чь

в работу אַרײַנצוציִען* אין דער אַרבעט; 3. *(при указании дня недели, времени суток) предлогом не переводится;* во вторник דינסטיק; в полдень האַלבן טאָג; в полночь האַלבע נאַכט; в пять часов утра פֿינף אַזייגער אינדערפֿרי; 4. *(при указании частоты, скорости)* אין *или без предлога с неопределённым артиклем;* три раза в день דרײַ מאָל א טאָג, דרײַ מאָל אין טאָג; сто оборотов в минуту הונדערט אומדרייַ (אין) א מינוט; 50 километров в час פֿופֿציק קילאָמעטער (אין) א שאָ; 5. *разг. (во время)* בײַס; ещё в войну נאָך בײַס דער מילכאָמע; 6. *(в течение, за)* אין (מעשעך פֿון), פֿאַר; в один сезон אין (מעשעך פֿון) איין סעזאָן; פֿאַר איין סעזאָן; 7. *(при указании размера, кратности) предлогом не переводится;* длиной в семь метров זיבן מעטער די לענג; в семь раз больше זיבן מאָל מער; 8. *(ради)* צוליב, פֿאַר; в шутку צוליב א שפּאַס; в насмешку פֿאַר א געלעכטער; в наказание אַלס באַשטראָפֿונג; 9.: разорвать *что-л.* в клочки צערײַסן* עפּעס אף שטיקער [אף שטיק־שטיקלעך]; вода превращается в пар דאָס װאַסער פֿאַרװאַנדלט זיך אין דאַמף; II. *с предл. п.* 1. *(где, в чём)* אין; в ящике אין קאַסטן; в школе אין שול; в Москве אין מאָסקװע; в Болгарии אין בולגאַריע; в Советском Союзе אין סאָװעטנפֿאַרבאַנד; 2. *(при указании века, года)* אין; *(при указании месяца) обыкн. предлогом не переводится;* в XX веке אין XX יאָרהונדערט; в 1917 году אין 1917 יאָר; в августе אױגוסט כוידעש; אין אױגוסט *разг.;* 3. *(при указании на внешний вид, форму, состав)* אין; в белом платье אין א װײַס קלייד; в форме шара אין (דער) פֿאָרם פֿון א קײַלעך; витамины в таблетках װיטאַמינען אין טאַבלעטקעס; пьеса в трёх действиях א פּיעסע אין דרײַ אַקטן; 4. *(при обозначении предметов и явлений, по отношению к которым что-л. происходит)* אין, פֿון; успехи в учёбе דערפֿאָלגן אין [באַם] לערנען; знаток в *чём-л.* א קענער פֿון עפּעס; 5. *(покрытый чем-л.)* מיט; весь в пятнах פֿול מיט פֿלעקן; руки в чернилах די הענט (אויסגעשמירט) מיט טינט

вавилонск||ий: ~ое столпотворение װירװאַר מ, טויהו־װאָװויהו מ

вагон *м* 1. װאַגאָן מ ־ען; спальный ~ שלאָפֿװאַגאָן מ ־ען; грузовой [товарный] ~ פֿראַכטװאַגאָן מ ־ען; ~-ресторан װאַגאָן־רעסטאָראַן מ (מצ. װאַגאָנען־רעסטאָראַנען); ~ зерна א װאַגאָן טװוּע; 2. *разг. (очень много)* אָן א שיר, א גאַנצער װאַגאָן

вагонетка *ж* װאַגאָנעטקע װ ־ס

вагонн||ый װאַגאָנ(ען)־; ~ая ось װאַגאָן־אַקס װ ־ן; ~ый парк װאַגאָנען־פּאַרק מ ־ן

вагоновожатый *м* = װאַגאָן־פֿירער מ =, טראַמװײַ־פֿירער מ =

вагоностроительный: ~ завод װאַגאָנבוי־זאַװאָד מ ־ן

вагончик *м* 1. *уменьш.* א קלײנער° װאַגאָן; 2. *(жильё)* װאַגאָן־שטיבל ן ־עך

вагранка *ж тех.* שמעלץ־אויװן מ ־ס, װאַגראַנקע װ ־ס

важничать *несов. разг.* האַלטן* זיך גרויס, בלאָזן* פֿון זיך, פֿאַרײַסן* די נאָז

важн||о 1. *нареч.* גאַדלעסדיק, גײַװעדיק, גרויסהאַלטעריש; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז װיכטיק; ~о добиться хороших результатов ס'איז װיכטיק דערשלאָגן זיך גוטע° רעזולטאַטן; ~о, чтобы... ס'איז װיכטיק, אַז...; ~ость *ж* 1. װיכטיקייט װ; *(значение)* באַדײַט מ; событие большой ~ости א געשעעניש פֿון גרויסן° באַדײַט, גאָר א װיכטיקע געשעעניש; 2. *(надменность)* גאַדלעס ן, גײַװע װ, גרויסהאַלטערײַ װ; ◇ не велика ~ость ס'איז א קלײנע מעציע, ס'האָט א פּעטרעשקע די װערט; געפֿונען װעגן װאָס צו רעדן; ~ый 1. װיכטיקער; *(значительный тж.)* באַדײַטנדיקער; ~ое лицо, ~ая персона א װיכטיקע [אַן אָנגעזעענע, א געהויבענע] פּערזאָן; ~ые задачи װיכטיקע אויפֿגאַבעס; 2. *(надменный)* גאַדלעסדיקער, גײַװעדיקער, גרויסהאַלטערישער, פֿאַריסענער; с ~ым видом גאַדלעסדיק, גרויסהאַלטעריש, מיט אַן אויסזען פֿון א װיכטיקער פּערזאָן

ваза *ж* װאַזע װ; *(для фруктов тж.)* פֿרוכטאָװניצע װ ־ס

вазелин *м* װאַזעלין מ

вакансия *ж* װאַקאַנסיע װ ־ס

вакантн||ый װאַקאַנטער, פֿרײַער; ~ое место א װאַקאַנט אָרט, װאַקאַנסיע װ ־ס

вакуум *м физ., тех.* װאַקוום מ

вакханалия *ж* װאַקכאַנאַליע װ ־ס; *перен. тж.* אָרגיע װ ־ס

вакцин||а *ж* װאַקצינע װ ־ס; ~ация *ж* װאַקצינאַציע װ

вал[1] *м* 1. *(насыпь)* (ערד)װאַל מ ־ן, אָנשיט מ ־ן; *воен.* שוצװאַל מ ־ן; 2. *(волна)* הויך־כװאַליע װ ־ס; ◇ огневой ~ *воен.* פֿײַער־װאַל מ ־ן; девятый ~ שטורעם־כװאַליע װ ־ס

вал[2] *м тех.* װאַלץ מ ־ן; приводной ~ טרײַבװאַלץ מ

вал[3] *м эк.* ברוטאָ־פּראָדוקציע װ; план по ~у דער פּלאַן פֿאַר דער ברוטאָ־פּראָדוקציע

валежник *м собир.* װאַלדברוך מ

валенки *мн.* (*ед.* валенок *м*) װאַליקעס מצ., פּושטן מצ.

валентность *ж хим., лингв.* װאַלענטקײַט װ, װאַלענץ װ

валерьянов||ый: ~ые капли װאַלעריאַן־טראָפּנ(ס) מצ.; װאַלעריאַנקע װ *разг.*

валет *м карт.* װאַלעט מ ־ן, ייִנגל ן ־עך, אונטער מ ־ס; ◇ лечь ~ом ליגן זיך אײנער מיטן קאָפּ אַהער, דער אַנדערער מיטן קאָפּ אַהין

валидол *м* װאַלידאָל מ

валик *м* װאַליק מ ־עס

валить[1] *несов.* 1. *(опрокидывать)* אומװאַלגערן, אומװאַרפֿן*; ветер валит с ног דער װינט װאַרפֿט פֿון די פֿיס; ~ лес װאַלגערן ביימער; 2. *разг. (небрежно класть)* צונויפֿװאַלגערן, צונויפֿװאַרפֿן*; 3. *разг.:* ~ вину на *кого-л.* אַרופֿלייגן די שולד [די באַד] אף עמעצן

валить[2] *несов.* 1. *разг. (двигаться массой)* שטראָמען, שפּאַרן; народ валит דער אוילעם האַלט אין איין שטראָמען; *(отовсюду)* דער אוילעם שפּאַרט פֿון אַלע זײַטן; 2. *(о дыме и т.п.)* זעצן, װאַליען; снег валит хлопьями ס'פֿאַלט אויס א געדיכטער שניי

валиться *несов.* פֿאַלן*, אומפֿאַלן*; *(сверху)* אַראָפּפֿאַלן*; ◇ ~ с ног פֿאַלן* פֿון די פֿיס; у него всё валится из рук ס'פֿאַלט בא אים אַלצדינג פֿון די הענט

валк||ий װאַקלדיקער, ניט־שטאַנדהאַפֿטיקער; ◇ ни шатко, ни ~о ניט גוט און ניט צו שלעכט, ניט אײַ־אײַ־אײַ און ניט אוי־אוי־אוי

валов||ой ברוטאָ־; ~ая продукция ברוטאָ־פּראָדוקציע װ; ~ой доход ברוטאָ־האַכנאָסע װ

валóм: ~ вали́ть שפּאַרן, פּלייצן, שטראָמען (פון אַלע זײַטן)

валу́н *м* װאַלגערשטײן מ ־ער

ва́льдшнеп *м* װאַלדשנעפּ מ ־ן

вальс *м* װאַלס מ ־ן; **~и́ровать** *несов.* װאַלסירן, טאַנצן אַ װאַלס

вальц||ева́ть *несов. тех.* װאַלצעװען; **~о́вка** *ж тех.* װאַלצעװען ז; **~о́вщик** *м тех.* = װאַלצער מ; װאַלצאָװשטשיק מ ־עס *разг.*; **~ы** *мн. тех.* װאַלצן מצ.

валю́т||а *ж* װאַליוטע נ; инострáнная ~а אױסלענדישע װאַליוטע; **~ный** װאַליוטע־; ◇ ~ный курс װאַליוטע־קורס מ

валя́ть *несов.* 1. *(в муке и т.п.)* אײַבערטונקען; 2. *(валенки)* װאַלקן; *(войлок)* *צײַען; ◇ ~ дуракá פּראָװען [מאַכן] פּוילע שטיק, נאַריש מאַכן זיך; **~ся** *несов.* 1. *(перевора́чиваться)* װאַלגערן זיך, װאַליען זיך; 2. *разг.* *ליגן, װאַליען זיך; ~ся в посте́ли װאַליען זיך אין בעט; 3. *разг. (о вещах)* װאַלגערן זיך

вам *дат. от* вы

ва́ми *тв. от* вы

вампи́р *м* װאַמפּיר מ ־ן

ванáдий *м хим.* װאַנאַדיום מ

вани́ль *ж* װאַניל נ

ва́нн||а *ж* 1. װאַנע נ ־ס; *уст.* ביטל ז ־עך; 2. *(купанье)* װאַנע נ ־ס; приня́ть ~у נעמען* אַ װאַנע; 3.: со́лнечная ~а זון־װאַנע נ ־ס; **~ая** *ж* װאַנע־צימער מ ־ן; **~очка** *ж (детская)* ביטעלע ז ־ך

ва́нька-встáнька *м (игрушка) разг.* װאַנקע־װסטאַנקע מ ־ס

вар *м (сапожный)* שוסטער־סמאָלע נ

ва́рвар *м* באַרבאַר מ ־ן; **~ский** באַרבאַרישער, -װיל־ דער; *(жестокий тж.)* אַכזאָרישער; **~ство** *с* באַרבאַרײַ נ

ва́режки *мн. (ед.* ва́режка *ж)* האַנטשן מצ.

варене́ц *м* װאַרענעץ מ, זױערע געברײטע מילך

варе́ники *мн. (ед.* варе́ник *м)* װאַרעניקעס מצ.

варе́нье *с* אײַנגעמאַכטס ז

вариáнт *м* װאַריאַנט מ ־ן

вариáция *ж* װאַריאַציע נ ־ס

вари́ть *несов.* 1. קאָכן; ~ обе́д קאָכן װאַרעמס; ~ варе́нье פּרעגלען אײַנגעמאַכטס; ~ пи́во קאָכן [ברױען] ביר; ~ сталь קאָכן שטאָל; 2. *тех. (сваривать)* שװײסן; **~ся** *несов.* קאָכן זיך; ◇ ~ся в со́бственном соку́ פּרעגלען זיך אין אײגענעם זאַפט, קאָכן זיך אין אײגענעם פעטס

ва́рка *ж* 1. קאָכן ז; *(варенья)* פּרעגלען ז; 2. *(стали и т.п.)* קאָכן ז, שמעלצן ז

варьете́ *с нескл.* װאַריעטע מ ־ען

варьи́ровать *несов.* װאַריירן; **~ся** *несов.* װאַריירן זיך, פאַרשידנאַרטיק װערן*, װאַריירט װערן*

варя́ги *мн.* 1. *ист.* װאַריאַגן מצ.; 2. *перен. разг.* זײַטיקע העלפער, זײַטיקע הילף

вас *род., вин. от* вы

васи||лёк *м* קאָרנבלום נ ־ען; **~лько́вый** קאָרנבלום־קאָליריקער

вассáл *м ист.* װאַסאַל מ ־ן; *перен.* סאַטעליט מ ־ן

вассáльн||ый װאַסאַל(יש)ער; **~ая** зави́симость װאַסאַל(יש)ע אָפּהענגיקײט

ва́т||а *ж* װאַטע נ; пальто́ на ~е אַ מאַנטל אױף װאַטע

ватáга *ж разг.* כאַליאַסטרע נ ־ס, כאָפּטע נ ־ס

ватерли́ния *ж мор.* װאַטער־ליניע נ

ватерпáс *м тех.* װאַטערפּאַס מ ־ן, װאַסערװאָג נ ־ן

ватерполи́ст *м* װאַטערפּאָליסט מ ־ן

вати́н *м* װאַטין מ; пальто́ на ~е אַ מאַנטל אױף װאַטין

ва́тник *м разг.* װאַטניק מ ־עס, אַ װאַטאָװע רעקל

ва́тн||ый 1. װאַטע־; ~ый тампо́н װאַטע־טאַמפּאָן מ ־ען; 2. *(на вате)* װאַטאָװע(ר) *тж. неизм.*; אױף װאַטע *после сущ.*; ~ое одея́ло אַ װאַטאָװע קאָלדרע

ватру́шка *ж кул.* װערטוט מ ־ן, צװאָרעך־קיכל ז ־עך, טװאָרע־קיכל ז ־עך

ватт *м эл.* װאַט מ ־ן *(с колич. словами мн.* װאַט)

ва́фля *ж* װאַפליע נ ־ס

ва́хт||а *ж мор. и перен.* װאַכטע נ ־ס; стать на ~у в честь *чего-л.* שטעלן זיך אױף דער װאַכטע לעקאָװעד עפּעס

ва́хтенный 1. װאַכטע־, דעזשור־; ~ офице́р דעזשור־אָפיצער מ; 2. *в знач. сущ. м* װאַכטמאַן מ (מצ. װאַכטלײַט), װאַכטמאַטראָס מ ־ן

ваш *(ж* ва́ша, *с* ва́ше, *мн.* ва́ши) *притяж. мест.* 1. אײַער (מצ. אײַערע) *перед сущ. по родам и падежам не изменяется;* אײַערער (נ אײַערע, ז אײַערס, מצ. אײַערע) *после сущ. или перед неопред. артиклем;* ~ сосе́д אײַער שאָכן, דער שאָכן אײַערער, אַן אײַערער אַ שאָכן; ~а сосе́дка אײַער שכײנע, די שכײנע אײַערע, אַן אײַערע אַ שכײנע; ~е сло́во אײַער װאָרט, דאָס װאָרט אײַערס, אַן אײַערס אַ װאָרט; ~ пре́данный друг אײַער איבערגעגעבענער פרײַנט; с ~им сосе́дом מיט אײַער שאָכן, מיטן שאָכן אײַערן, מיט אַן אײַערן אַ שאָכן; ~и бра́тья אײַערע ברידער, די ברידער אײַערע; 2. *в составе сказ.* אײַערער (נ אײַערע, ז אײַערס, מצ. אײַערע); э́тот стол ~ אָט דער טיש איז אײַערער; э́та газе́та ~а, а та моя́ אָט די צײַטונג איז אײַערע, און יענע איז מײַנע; э́та карти́на ~а? אָט דאָס בילד איז אײַערס?; кни́ги не ~и די ביכער זײַנען ניט אײַערע; 3. *в знач. сущ. мн. разг. (близкие)* די אײַעריקע מצ.; 4. *в знач. сущ. с:* мне ~его не ну́жно איך דאַרף ניט האָבן אײַערס [אײַער גוטס]

вая́||ние *с* סקולפּטור־קונסט נ, סקולפּטור נ; **~тель** *м уст.* סקולפּטאָר מ (מצ. ..טאָרן, ־ס)

вая́ть *несов.* (סקולפּטור־װערק) *שאַפן, מאָדעלירן; *(из глины, гипса тж.)* קלעפּן; *(из дерева тж.)* שניצן; *(из металла тж.)* ציזעלירן; *(из камня тж.)* אױסהאַקן

вбегáть *несов.*, **вбежáть** *сов.* *אַרײַנלויפן

вбивáть *несов. см.* вбить

вбирáть(ся) *несов. см.* вобрáть(ся)

вбить *сов.* אַרײַנקלאַפּן, *אַרײַנשלאָגן; ◇ ~ *кому-л.* в го́лову אײַנדריבען עמעצן אין קאָפּ (אַרײַן); ~ себе́ *что-л.* в го́лову *אַרײַננעמען זיך עפּעס אין קאָפּ (אַרײַן)

вблизи́ 1. *нареч.* ניט װײַט, °נאָענט; ~ послы́шался шо́рох ניט װײַט האָט זיך דערהערט אַ שאָרכען; ~ лу́чше ви́дно פונדערנאָענט זעט מען בעסער; 2. *предлог с род. п.* ניט װײַט פון, לעבן; ~ доро́ги לעבן דעם װעג, ניט װײַט פונעם װעג

вбок *нареч. разг.* אין אַ זײַט

вброд *нареч.:* переходи́ть ре́ку ~ *אַריבערגײן (איבער) דעם טײַך, װוּ ס'איז פּליטקע

вва́ливаться *несов. см.* ввали́ться

ввали́вш||ийся: ~иеся щёки אײַנגעפאלענע באקן; ~иеся глаза́ אײַנגעגראָבענע אויגן

ввали́ться *сов.* 1. *(о глазах)* אײַנגעגראָבן ווערן*; *(о щеках)* אײַנפאלן*; 2. *разг.* *(войти куда-л. с шумом)* ארײַנוואלגערן זיך, ארײַנשטעלן זיך

введе́ние *с* ארײַנפיר מ ־ן, אײַנלייטונג װ ־ען

ввезти́ *сов.* ארײַנפירן; *(товары из-за границы тж.)* אימפאָרטירן

ввек *нареч. разг.* אייביק, קיינמאָל; ~ не забу́ду כ׳וועל אייביק [קיינמאָל, וויפל איך וועל לעבן] ניט פאר־געסן

вверга́ть *несов.*, **вве́ргнуть** *сов.* ארײַנוואַרפן*, ארײַנברענ־גען*; ~ *кого-л.* в отча́яние ארײַנברענגען* עמעצן אין פארצווייפלונג [ייִעש]

вве́рить *сов.* אָנגעטרויען, (אָנ)פארטרויען; ~ *кому-л.* свою́ судьбу́ אָנגעטרויען עמעצן דעם גורל; ~ *кому-л.* та́йну (אָנ)פארטרויען עמעצן א סאָד

вверну́ть *сов.* 1. *(ввинтить)* ארײַנשרויפן, ארײַנדרייען; 2. *разг.:* ~ слове́чко ארײַנשטעלן א וואָרט

вверх *нареч.* ארויף(־צו); доро́га ведёт ~ דער וועג פירט ארויף־צו; ~ по реке́ טײַך־ארויף; ~ дном 1) מיטן דעק ארויף, איבערגעקערט; 2) *перен.* קאפויר, מיטן קאָפ אראָפ, מיט די פיס ארויף; ◇ ~ нога́ми מיטן קאָפ אראָפ, מיט די פיס ארויף

вверху́ *нареч.* אויבן; *(в верхней части)* פון אויבן

вверя́ть *несов. см.* вве́рить

ввести́ *сов.* 1. ארײַנפירן; 2. *(ввергнуть)* ארײַנברענגען*; ~ *кого-л.* в расхо́д ארײַנברענגען* עמעצן אין הויצאָעס; ~ *кого-л.* в заблужде́ние ארײַנברענגען* עמעצן אין א טאָעס, פארפירן עמעצן; 3.: ~ в де́йствие לאָזן* אין גאנג; ~ в строй *(предприятие)* אָנהייבן* עקספלואטירן; ~ *что-л.* в употребле́ние ארײַנפירן עפעס אין געברויך; ~ *кого-л.* в курс собы́тий ארײַנפירן עמעצן אין קורס פון די געשעענישן; ~ во́йска́ в бой אײַנשליסן* די מילי־טער־טיילן אין שלאכט; ~ *что-л.* в мо́ду מאכן עפעס פאר א מאָדע

ввиду́ *предлог с род. п.* איבער, מאכמעס; ~ того́, что... איבער [מאכמעס] דעם, וואָס...; אזויווי; העיויס

ввинти́ть *сов.*, **вви́нчивать** *несов.* ארײַנשרויפן, ארײַנ־דרייען

ввод *м* 1. ן ארײַנפירן; ~ в де́йствие דאָס לאָזן אין גאנג; 2. *тех.* װ ארײַנלייטונג

вводи́ть *несов. см.* ввести́

вво́дн||ый 1. ארײַנפיר־; ~ая ле́кция ארײַנפיר־לעקציע װ ־ס; 2. *грам.* באמערק־; ~ое предложе́ние באמערק־זאץ מ ־ן; ~ое сло́во באמערקוואָרט (מצ. ··ווערטער)

ввоз *м* 1. *(действие)* ן ארײַנפירן, ארײַנפיר מ; *(товаров из-за границы тж.)* ן אימפאָרטירן; 2. *эк.* *(стоимость или количество ввезённых товаров)* ארײַנפיר מ, אימפאָרט מ

ввози́ть *несов. см.* ввезти́

вво́лю *нареч. разг.* וויפל ס׳גלוסט זיך, וויפל דאָס הארץ גלוסט

ввысь *нареч.* אין דער הייך

ввяза́ться *сов.*, **ввя́зываться** *несов.* *(во что-л.)* *разг.* ארײַנמישן זיך

вглубь *нареч.* אין דער טיף

вгляде́ться *сов.*, **вгля́дываться** *несов.* אײַנקוקן זיך

вгоня́ть *несов. см.* вогна́ть

вдава́ться *несов.* *(во что-л.)* אײַנשנײַדן* זיך; зали́в далеко́ вдаётся в бе́рег דער אײַנגוס שנײַדט זיך טיף ארײַן אין ברעג; ◇ ~ в кра́йности זײַן* עקסטרעם, פארגיין* צו ווײַט; ~ в подро́бности ארײַנלאָזן* זיך אין פראָטים; ~ в то́нкости שטארק גריבלען זיך

вдави́ть *сов.* ארײַנקוועטשן; ארײַנשפארן; *(прогнуть)* אײַנקוועטשן

вда́вливать *несов. см.* вдави́ть

вда́лбливать *несов. см.* вдолби́ть

вдалеке́, вдали́ 1. *нареч.* אינדערווײַטנ(ס); вдали́ показа́лся вса́дник אינדערווײַטנ(ס) האָט זיך באוויזן א רײַטער; 2.: ~ от ווײַט פון; ~ от столи́цы ווײַט פון דער הויפט־שטאָט

вдаль *нареч.* אין דער ווײַט (ארײַן), ווײַט פאָרויס

вда́ться *сов. см.* вдава́ться

вдвига́ть *несов.*, **вдви́нуть** *сов.* ארײַנרוקן

вдво́е *нареч.* 1. (אין) צוויי מאָל; ~ бо́льше טאָפלט, צוויי מאָל אזויפיל; 2. *разг.* *(согнув пополам)* אינצווייען

вдвоём *нареч.* אינצווייען, זאלבעצווייט, זאלבענאנד

вдвойне́ *нареч.* צוויי מאָל אזויפיל, טאָפלט; заплати́ть ~ באצאָלן טאָפלט [צוויי מאָל אזויפיל]; я ~ рад כ׳בין טאָפלט [באזונדערס שטארק] צופרידן

вдева́ть *несов.*, **вдеть** *сов.* ארײַנטאָן*; ~ ни́тку в иго́л-ку ארײַנסילען [ארײַנציִען*] א פאָדעם אין דער נאָדל

вдоба́вок *нареч. разг.* אויסער [כוץ] דעם, דערצו נאָך

вдов||а́ *ж* אלמאָנע װ ־ס; ~е́ц *м* אלמען מ ־ס

вдо́воль 1. *нареч.* גענוג, וויפל דאָס הארץ גלוסט; 2. *в знач. сказ.* בעשעפע, גאנץ גענוג; у нас всего́ ~ בא אונדז איז אלצדינג פאראן בעשעפע

вдого́нку *нареч.* (אף) אָניאָגן; пусти́ться за *кем-л.* ~ זיך לאָזן* אָניאָגן עמעצן; кри́кнуть *кому-л.* ~ נאָכשרײַען* עמעצן; посла́ть *кого-л.* ~ за *кем-л.* שיקן עמעצן אף אָנצויאָגן עמעצן

вдолби́ть *сов. разг.* אײַנדויבען; ~ в го́лову אײַנדויבען [ארײַנקלאפן] אין קאָפ (ארײַן)

вдоль 1. *нареч.* אין [לויט] דער לענג; 2. *предлог с род. п.* לענגויס, פאזע; ~ бе́рега לענגויס [פאזע] דעם ברעג; ◇ ~ и поперёк אין דער לענג און אין דער ברייט

вдох *м* א(ר)ײַנאָטעמונג װ ־ען, אָטעמצוג מ ־ן; сде́-лать ~ אײַנעטעמען, אײַנאָטעמען

вдохнове́н||ие *с* װ באגײַסטערונג, ן היסלײַוועס; ~но *нареч.* באגײַסטערט, מיט היסלײַוועס; ~ный באגײַס־טערטער

вдохнов||и́тель *м* = מ באגײַסטערער; ~и́ть *сов.* 1. בא־גײַסטערן; 2. (на *вин.*) אויפמונטערן (צו), אָנרעגן (אף); ~и́ть на по́двиг *кого-л.* אויפמונטערן צו א העלדנטאט עמעצן; ~и́ться *сов.* *(тв.)* באגײַסטערט ווערן* (פון), באגײַסטערן זיך (פון)

вдохновля́||ть *см.* вдохнови́ть; ~ющий приме́р א בא־גײַסטערנדיקער [אן אויפמונטערנדיקער] בײַשפיל; ~ться *несов. см.* вдохнови́ться

вдохну́ть *сов.* 1. אײַנאָטעמען, אײַנעטעמען; 2. *перен.* ארײַנבלאָזן*, ארײַנהויכן; ~ но́вую жизнь во *что-л.* ארײַנבלאָזן* א נײַע נעשאָמע אין עפעס; ~ му́жество в *кого-л.* ארײַנהויכן מוט אין עמעצן

вдре́безги *нареч.* אף (פיץ־)פיצלעך; разби́ть ва́зу ~ צעברעכן* די וואזע אף (פיץ־)פיצלעך

вдруг *нареч.* 1. פּלוצעם, מיטאמאָל; ~ хлы́нул дождь פּלוצעם [מיטאמאָל] האָט א גאָס געטאָן א רעגן; 2. *(одновременно)* מיטאמאָל; не все ~! ניט אַלע מיטאמאָל!; 3. *разг.*: а е́сли ~ און טאָמער, און אויב; а ~ он не приéдет? און אויב, טאָמער וועט ער ניט קומען צו פֿאָרן? ער וועט ניט קומען צו פֿאָרן?

вду́маться *сов.* אַרײַנטראַכטן זיך

вду́мчив||о *нареч.* באַקלערט, באַדאַכט, אַרײַנגעטראַכט; ~о отнести́сь к *чему-л.* צוגײַין* צו עפּעס באַקלערט [באַדאַכט, אַרײַנגעטראַכט]; ~ый באַקלערטער, באַדאַכ-טער, אַרײַנגעטראַכטער; ~ое отноше́ние к *чему-л.* א באַקלערטער [באַדאַכטער, אַרײַנגעטראַכטער] צוגאַנג צו עפּעס

вду́мываться *несов. см.* вду́маться

вдыха́||ние *с* I אַ(ר)ײַנאָטעמען, II אַ(ר)ײַנאָטעמונג; ~ть *несов. см.* вдохну́ть 1

вегетариа́н||ец *м* = וועגעטאַריאַנער ‏מ; ~ка *ж* וועגע-טאַריאַנקע ‏II, ס־; ~ский וועגעטא-ריאַנערן ‏II, ס־; ריאַנישער

вегетати́вн||ый וועגעטאַטיווער; ◇ ~ое размноже́ние *бот.* וועגעטאַטיווע פֿאַרמערונג; ~ая не́рвная систе́ма די וועגעטאַטיווע נערוון־סיסטעם

вегетацио́нный *бот.* וועגעטאַציע-; ~ пери́од וועגעטא-ציע־פּעריאָד ‏מ

ве́д||ать *несов.* 1. *(тв.; управлять)* (מיט) אָנפֿירן, האָבן* צו שאַפֿן (איבער); *(заве́довать)* (מיט) פֿאַרוואַלטן; 2. *уст.* *(знать)* ווויסן*; не зна́ю, не ~аю איך הייב ניט אָן צו וויסן

ве́дени||е *с* II קאָמפּעטענץ, רעשות ‏מ; находи́ться в ~и *кого-л.* זײַן* [געפֿינען* זיך] אין עמעצנס קאָמפּעטענץ

веде́ние *с* I פֿירן, II פֿירונג; ~ хозя́йства ווירטשאַפֿט־פֿירונג ‏II; ~ бухга́лтерских книг II בוכפֿירונג; ~ прото-ко́ла דאָס פֿירן דעם פּראָטאָקאָל

ве́дома: с *чьего-л.* ~ מיט עמעצנס וויסן; без *чьего-л.* ~ אָן עמעצנס וויסן

ве́домость *ж* ס־ II ליסטע; ן־ II וועדאָמאָסט *разг.*; платёжная ~ *бухг.* ס־ II אויסצאָל־ליסטע; וועדאָמאָסט ן־ II *разг.*

ве́домственн||ый אַמטלעכער, אַמט-; ~ые барье́ры אַמט-לעכע [ביוראָקראַטישע] באַריערן

ве́домство *с* ן־ מ אַמט, II ן־ אַמטשאַפֿט

ведр||о́ *с* ס־ מ עמער; пять вёдер воды́ פֿינף עמער וואַסער; ◇ льёт как из ~а́ ס'גיסט ווי פֿון [מיט] עמערס

вёдро *с уст.* זוניקער וועטער

веду́щ||ий 1. פֿירנדיקער; ~ий цех דער פֿירנדיקער צעך; игра́ть ~ую роль שפּילן א פֿירנדיקע ראָליע; занима́ть ~ее ме́сто פֿאַרנעמען* אָן אָנפֿירנדיק [א פֿירנדיק] אָרט; 2. *тех.* טרײַב-; ~ее колесо́ (מצ.) II טרײַבראָד (רעדער); 3. *в знач. сущ. м ав.* פֿירנדיקער [פֿאָדערשטער] אַעראָפּלאַן; 4. *в знач. сущ. м (в пье́се, конце́рте и т. п.)* = לייטער ‏מ

ведь 1. *части́ца* דאָך; ~ я был прав איך בין דאָך גערעכט; да ~ э́то наш това́рищ! ס'איז דאָך געווען אונדזער כאַווער!; 2. *части́ца (при вопро́се)*: ~ вы придёте? איאָ איר וועט קומען?; 3. *сою́з* דאָך; пойду́ в столо́вую, ~ я с утра́ ничего́ не ел איך וועל גיין אין גאָרקיך, איך האָב דאָך פֿון אינדערפֿרי אָן גאָרנישט ניט געגעסן

ве́дьма *ж* 1. ס־ II קישעפֿמאַכערן, ס־ II מעכאַשייפֿע; 2. *бран.* ס־ II מעכאַשייפֿע

ве́ер *м* 1. ס־ מ פֿאָכער, ס־ מ פֿעכער; ווייער ס־ מ *разг.*; 2. *в знач. нареч.*: ~ом ווי א ווייער

ве́жлив||ость *ж* II העפֿלעכקייט, II בעני̇מעסדיקייט; ~ый העפֿלעכער, בעני̇מעסדיקער

везде́ *нареч.* אומעטום; ~ и всю́ду דאָ און דאָרט (און אומעטום)

вездесу́щий אַלפֿאַראַנענער, אומעטומיקער

вездехо́д *м (автомоби́ль)* ס־ מ אומעטום־גייער; ~ный אומעטום־גייענדיקער

везти́ *несов.* 1. פֿירן; *(о· лошади)* שלעפּן; 2. *безл., разг.*: ему́ везёт ס'שפּילט אים, ס'גליקט [ס'גייט] אים דאָס מאַזל

век *м* 1. *(столе́тие)* ער־ מ יאָרהונדערט; освящённый ~а́ми געהייליקטער פֿון דורות; 2. *(эпо́ха)* II עפּאָכע, ס־, ן־ II צײַט, ס־ II טקופֿע; ка́менный ~ שטיין־טקופֿע II; сре́дние ~а́ מיטלאַלטער ‏מ; а́томный ~ אַטאָם־טקופֿע II; 3. *(жизнь)* ס־ I לעבן, II לעבנסצײַט; он на своём ~у́ פֿאַר אַלע זײַנע יאָרן, פֿאַר זײַן לעבן; дожива́ть свой ~ דערציִען* דאָס לעצטע ביסל יאָרן; на наш ~ хва́тит אויף אונדזער דור וועט (נאָך) קלעקן; 4. *разг.* *(о́чень до́лгое вре́мя)* יאָרנלאַנג, א שאָק מיט יאָרן; це́лый ~ не вида́лись יאָרנלאַנג [א שאָק מיט יאָרן] זיך ניט געזען; ◇ во ~и веко́в אויף אייביקע יאָרן, אויף דאָר־דורות; до сконча́ния ~а ביזן סאָף פֿון אַלע צײַטן; ~ דורעס־; *уст.*: ביז צום עלעף האַשישי; в ко́и(-то) ~и טאָמער וועט ס'קאָן נאָך אמאָל אין א יוויול; на ~и ве́чные (און אייביק) אויסקומען; איין מאָל אין א יוויול; אויף אייביק; וואָעד לעוילעם; *уст.*; ~ живи́, ~ учи́сь אייביק לעבן, אייביק לערנען

ве́ко *с* ־עך I אויגנלעפּל; ־עך I אויגנדעקל, אויגנלעדל ־עך I

веков||о́й דורעסדיקער; *(о дере́вьях и т.п.)* אַלטער־אַלטער־; ~ы́е тради́ции דורעסדיקע טראַדיציעס

ве́ксель *м* ־ען מ וועקסל; переводно́й ~ טראַסירטער וועקסל, ס־ II טראַטע

ве́ктор *м мат.* ס־ מ וועקטאָר

веле́ни||е *с* ן־ מ באַפֿעל; ־ען II פֿאָדערונג; по ~ю се́рдца לויט א רוף פֿונעם האַרצן; ◇ по щу́чьему ~ю לויט א קישעף־שפּרונג

веле́||ть *сов. и несов.* הייסן*; мне ~ли прийти́ за́втра מע האָט מיר געהייסן (כ'זאָל) קומען מאָרגן; со́весть не вели́т мне молча́ть דאָס געוויסן דערלויבט מיר ניט שווײַגן; до́ктор не ~л мне купа́ться דער דאָקטער האָט מיר ניט דערלויבט באָדן זיך

велика́н *м* ן־ מ ריז, ן־ מ גיגאַנט

вели́к||ий 1. °גרויסער; ~ий учёный א גרויסער° געלערנ-טער; Вели́кая Октя́брьская социалисти́ческая револю́ция די גרויסע סאָציאַליסטישע אָקטיאַבער־רעוואָלוציע; ~ие держа́вы די גרויסמאַכטן; 2. *тк. кратк. ф.* *(сли́шком большо́й)* (צו) גרויסער; сапоги́ ему́ ~и́ די שטיוול זײַנען אים (צו) גרויס אויף אים; ◇ от ма́ла до вели́ка פֿון קליין ביז גרויס

великовозра́стный: ~ учени́к גאַנץ [היפּש] דערוואַקסע-נער שילער

великодержа́вный גרויסמאַכטישער; ~ шовини́зм גרויס-מאַכטישער שאָוויניזם

великоду́ш||ие *с* II גרויסמוטיקייט, מ גרויסמוט, גרויס-

הארציקײט װ, הויכהארציקײט װ; ~ный גרויסמוטיקער, גרויסהארציקער, הויכהארציקער

великоле́п‖ие с פּראַכט װ; ~но *нареч. разг.* אויסגעצייכנט; он ~но рису́ет ער מאָלט אויסגעצייכנט; ~но! אויסגעצייכנט!; ~ный 1. *(роскошный)* פּרעכטיקער, גרויסאַרטיקער; 2. *разг. (отличный)* אויסגעצייכנטער, גלענצנדיקער

велича́вый דערהויבענער, מאַיעסטעטישער

велича́‖ть *несов.* 1. *разг. (по отчеству)* רופן* באם נאָמען און פאָטערנאָמען; 2. *ирон.*: они́ его́ ~ли профе́ссором ער האָט בא זיי געהייסן «פּראָפעסאָר», ער האָט בא זיי קיין אַנדער נאָמען ניט געהאַט, נאָר «פּראָפעסאָר»

вели́чественн‖о *нареч.* מאַיעסטעטיש; ~ый גראַנדיעזער, מאַיעסטעטישער; ~ое зре́лище א גראַנדיעזער [א הערלעך] בילד; ~ая оса́нка א מאַיעסטעטישער שטאַלט

вели́чество с מאַיעסטעט װ; его́ ~ זײַן מאַיעסטעט

вели́чи‖е с גרויסקײַט װ, דערהויבנקײַט װ; ~е по́двига די גרויסקײַט פון א העלדנטאַט; ~е ду́ха גײַסטיקע דערהויבנקײַט; ◇ во всём (своём) ~и אין דער [אין זײַן] פולער פּראַכט

величин‖а́ ж 1. *(размер)* גרייס װ; стол сре́дней ~ы́ א טיש פון מיטעלער גרייס; ~о́й с оре́х גרויס ווי א נוס; 2. *мат.* גרייס װ ־ן; постоя́нная ~а́ א באַשטענדיקע [א קאָנסטאַנטע] גרייס; 3. *(выдающийся человек)* א א פיגור, יעש

велого́нка ж דאָס יאָג־געוועט אף וועלאָסיפּעדן, וועלאָ־געוועט ז

велодро́м м וועלאָדראָם מ ־ען

велосипе́д м וועלאָסיפּעד מ ־ן; ~и́ст м וועלאָסיפּעדיסט מ ־ן; ~и́стка ж וועלאָסיפּעדיסטקע װ ־ס, וועלאָסיפּעדיסטן װ ־ס; ~ный וועלאָסיפּעדן־; ~ный спорт וועלאָסיפּעדן־ספּאָרט מ

вельве́т м *текст.* וועלוועט מ; ~овый וועלוועטענער

вельмо́жа м 1. *уст.* סראָרע מ ־ס; א געהויבענע פּערזאָן; 2. *ирон.* א גאַנצער [א גרויסער] פּאָרעץ

ве́на ж *анат.* ווענע װ ־ס, טונקלבלוט־אָדער װ, מ ־ן

венге́рец м *см.* венгр

венге́рка[1] ж אונגערן װ ־ס, אונגאַרן װ ־ס, מאַדיאַרקע װ ־ס

венге́рка[2] ж *(танец)* ווענגערקע װ

венге́рский אונגערישער, אונגאַרישער, מאַדיאַרישער; ~ язы́к די אונגערשע שפּראַך, אונגער(י)ש ז

венгр м אונגער מ ־ן, אונגאַר מ ־ן, מאַדיאַר מ ־ן

Вене́ра ж *миф., астр.* ווענוס װ, ווענערע װ

венери́ческ‖ий ווענערישער; ~ие болéзни ווענערישע קראַנקהײַטן; ~ий диспансéр ווענעראָלאָגישער דיספּאַנסער

вене́ц м 1. *уст. (венок)* קראַנץ מ (מצ. קרענץ); терно́вый ~ דערנער־קראַנץ מ (מצ. ־קרענץ); 2. *уст. (корона)* קרוין װ ־ען; 3. *астр.* קרוין װ; ◇ коне́ц де́лу ~ ≅ אַלץ איז גוט, אויב צום לעצטן דאָס בעסטע; דער סאָף איז גוט

ве́нзель м מאָנאָגראַם װ ־ען

ве́ник м בעזעם מ ־ער

вено́зн‖ый ווענאָזער; ~ая кровь טונקלבלוט ז

вено́к м קראַנץ מ (מצ. ־ן, קרענץ)

вентили́ровать *несов.* ווענטילירן, לופטערן

ве́нтиль м *тех.* ווענטיל מ ־ן

вентиля́‖тор м ווענטילאַטאָר מ ־ס; ~цио́нный ווענטיליר־, ווענטילאַציע־; ~ция ж 1. *(действие)* ווענטילירונג װ; 2. *(установка)* ווענטילאַציע װ

венча́‖ние с דאָס מעזאַוועג זײַן (אין קירך); *(по еврейскому обряду)* דאָס געבן כופּע־קידושין; ~ть *несов.* 1. מעזאַוועג זײַן* (אין קירך); *(по еврейскому обряду)* געבן* כופּע־קידושין; 2. *(короновать)* קרוינען; 3. *(заканчивать; тж. перен.)* באַקרוינען; ~ться *несов.* 1. פאַרהייראַט ווערן* (אין קירך); *(по еврейскому обряду)* נעמען* כופּע־קידושין; 2. *(короноваться)* געקרוינט ווערן*; 3. *(заканчиваться; тж. перен.)* באַקרוינט ווערן*

ве́нчик м *бот.* קרײַנדל ז ־עך

ве́р‖а ж 1. גלויבן מ, גלייבן ז; ~а в побе́ду דאָס גלייבן אין זיג; 2. *(религия)* גלויבן מ ־ס, עמונע װ ־ס, רעליגיע װ ־ס; 3. *разг. (доверие)* צוטרוי מ; ◇ приня́ть *что-л.* на ~у אָנעמען* עפּעס פאַר א רעכטן עמעס [פאַר טוירעס לאָקש *уст.*]; ~ой и пра́вдой מיט לײַב און לעבן

вера́нда ж וועראַנדע װ ־ס

ве́рба ж ווערבע װ ־ס

верба́льн‖ый: ~ая но́та *дип.* א ווערבאַלע נאָטע

верблю́‖д м קעמל מ ־ען; ~жий קעמל־; ~жья шерсть קעמלוואָל װ

верб‖ова́ть *несов.* ווערבירן; ~о́вка ж ווערבירונג װ; ~о́вщик м ווערבירער מ =

верди́кт м *юр.* ווערדיקט מ ־ן

верёв‖ка ж שטריק מ =; ~очка ж שטריקל ז ־עך, שטריקעלע ז ־ך; ~очный שטריק־; ~очная ле́стница שטריק־לייטער מ ־ס

верени́ц‖а ж ריי װ ־ען; ~а автомоби́лей א ריי [א שורע] אויטאָמאָבילן; пролете́ла ~а ди́ких гусе́й ס'איז דורכגעפלויגן א טשאַטע ווילדע גענדז; бесконе́чной ~ей אין אן אומענדלעכער ריי

ве́реск м *бот.* ווערעסק מ

веретено́ с שפּינדל ז ־ען, ווערעטענע װ ־ס

верзи́ла м *разг.* ווערגעלעץ מ ־עס, לעפּאַק מ ־עס

вери́тельн‖ый: ~ые гра́моты *дип.* אָנטרוי־גראַמאָטעס מצ., קרעדענצן מצ.

ве́ри‖ть *несов.* 1. גלייבן; ~ть в побе́ду גלייבן אין זיג; почему́ ты мне не ~шь? פאַרוואָס גלייבסטו מיר ניט?; ~ть ка́ждому его́ сло́ву גלייבן (אז ס'איז עמעס) אַלץ, וואָס ער זאָגט; 2. *(доверять)* גלייבן, געטרויען; ему́ мо́жно ~ть אים מעג מען גלייבן [געטרויען], אַף אים מעג מען זיך פאַרלאָזן; ~ться *несов. безл.*: не ~тся ס'גלייבט זיך ניט; ~тся с трудо́м ס'איז שווער [קוים] צו גלייבן

вермише́ль ж ווערמישעל װ

ве́рмут м *(вино)* ווערמוט מ

верне́е 1. *сравн. ст. от* ве́рный *и* ве́рно; 2. *в знач. ввод. сл.* ריכטיקער, פּינקטלעכער; по́здней но́чью, ~, ра́нним у́тром שפּעט באַנאַכט, ריכטיקער געזאָגט, פרי (אין) קאַיאָר

верниса́ж м ווערניסאַזש מ ־ן

ве́рно 1. *нареч. (правильно)* ריכטיק; зада́ча решена́ ~ די אופגאַבע איז געלייזט ריכטיק; 2. *нареч. (преданно)* (גע)טרײַ, איבערגעגעבן; 3. *в знач. сказ.* ריכטיק, עמעס; э́то ~ דאָס איז ריכטיק [עמעס]; что ~, то ~ וואָס עמעס איז עמעס; 4. *в знач. вводн. сл.* מיסטאָמע,

מינ(ה)אסטאם, זעט אויס, אפּאָנעם; он, ~, уж не придёт ער וועט שוין מינאסטאם [מיסטאָמע, זעט אויס, אפּאָנעם] ניט קומען; ~сть ж 1. (преданность) טרײַהײַט װ, (גע)טרײַשאפט װ, איבערגעגעבנקײַט װ; 2. (правильность) ריכטיקײַט װ

верну́||ть *сов.* 1. *(отдать обратно)* אומקערן; ~ть долг אומקערן [אָפּגעבן*] דעם כּוֹיוו; 2. *(вновь обрести)* אומקערן; прошлого не вернёшь דאָס אַמאָליקע װעסטו ניט אומקערן; 3. *(заставить возвратиться)* אומקערן, צוריק רופן*; ~ть курьера דעם קורירער אומקערן [צוריק רופן*]; ~ться *сов.* 1. אומקערן זיך, צוריק קומען*, צוריקומען*; 2.: к нему вернулась прежняя уверенность ער איז ווידער געוואָרן בא זיך זיכער [פעסט]

ве́рн||ый 1. *(преданный)* (גע)טרײַער, איבערגעגעבענער; ~ые друзья (גע)טרײַע [איבערגעגעבענע] פרײַנט; остаться ~ым своим убеждениям (גע)טרײַ בלײַבן* די איבערצײַגונגען; 2. *(надёжный)* זיכערער; ~ое средство א זיכער מיטל; 3. *(правильный, точный)* ריכטיקער, פּינקטלעכער; ~ое время די ריכטיקע [פּינקטלעכע] צײַט; ~ый глаз א שארף אויג; 4. *(неизбежный)* זיכערער, אומפארמײַדלעכער; ~ая смерть א זיכערער [אן אומפארמײַדלעכער] טויט

ве́рования *мн.* גלויבונגען מצ., גלייבענישן מצ.

ве́ровать *несов.* גלייבן

вероисповéдание *с* גלויבן מ ־ס, עמונע װ ־ס

вероло́м||но *нареч.* טרײַבריכעריש; *(предательски)* פארעטעריש; ~но напасть на *кого-л.* פארעטעריש אָנפאלן* אף עמעצן; ~ный טרײַבריכערישער; *(предательский)* פארעטערישער; ~ство *с* טרײַבריכערישקײַט װ

вероотсту́пник *м уст.* אָפּטריניקער מ ־ קע; *(о еврее)* מעשומעד מ (מצ. מעשומאָדים)

вероя́тн||о *ввод. сл.* אפּאָנעם, ווארשײַנלעך; ~ость *ж* ווארשײַנלעכקײַט װ; ◇ по всей ~ости גאנץ ווארשײַנלעך, לויט אלע אויסזיכטן; теория ~остей *мат.* ווארשײַנלעכקײַטן־טעאָריע װ; ~ый ווארשײַנלעכער, מעגלעכער

ве́рсия *ж* ווערסיע װ ־ס

верст||á *уст.* ווערסט װ ־ן, וויאָרסט װ ־ן *(с колич. словами мн.* ווערסט, וויאָרסט); ◇ зá ~у פאר א מײַל

верстáк *м* ווערקשטעל מ ־ן

верстáть *несов. полигр.* ווערסטעווען, וויאָרסטעווען; ברעכן* *уст.*

вёрстка *ж полигр.* 1. *(действие)* ווערסטעווען ז, וויאָרסטעווען ז; ברוך מ *уст.*; 2. *(свёрстанный набор, корректура)* וויאָרסטקע װ ־ס

вéртел *м* בראָט־שפּיז װ ־ן

вертéп *м (притон)* נעסט װ ־ן *неодобр.*

вертéть *несов.* 1. דרייען; *(вращать)* אומדרייען; ~ в руках *что-л. (играть чем-л.)* פּאָרען זיך מיט עפּעס, ניט ארויסלאָזן* עפּעס פון די הענט; 2. *разг. (кем-л.)* שאפן* (מיט), (איבער) הערשעווען; *(чем-л.)* האלטן* אין די הענט, זײַן* דער גאנצער באלעבאָס (איבער); ~ся *несов.* 1. דרייען זיך; *(вращаться тж.)* אומדרייען זיך; ~ся волчком דרייען זיך ווי א ווערפל; разговор вертится вокруг одного вопроса דאָס געשפּרעך דרייט זיך ארום איין פראגע; 2. *разг. (находиться)* דרייען זיך (ארום עמעצן), זײַן* אָפּט אין א סוויווע פון עמעצן; он вертится среди артистов ער דרייט זיך ארום ארטיסטן; 3. *разг. (увиливать)* דרייען זיך אפן קאָרעק; ◇ ~ся под ногами פּלאָנטע(ר)ן זיך פאר די פיס; слово вертится на языке דאָס וואָרט ליגט אפן שפּיץ צונג [אף דער צונג]; как ни вертись ווי זאָלסט זיך ניט דרייען [זיך ניט בעריען]

вертикáль *ж* ווערטיקאַל װ ־ן; ~ный ווערטיקאַלער

вертля́вый *разг.* ריִרעוודיקער, צו א פלינקער, צו א

вертолёт *м* העליקאָפּטער מ ־ס, ווערטאָליאָט מ ־ן *разг.*

вертýшка *ж разг.* 1. *(дверь)* דריי־טיר װ ־ן; *(этажерка)* דריי־עטאַזשערקע װ ־ס; *(телефонный диск)* רעדל־בלאט מ (מצ. ־בלעטער); 2. *(легкомысленная женщина)* דריידל ז ־עך, האָצעליכע װ ־ס

вéрующий *м* גלויביקער מ ־קע

верфь *ж* ווערף װ ־ן, שיפבויערײַ װ ־ען

верх *м* 1. *(верхняя часть)* אויבן מ, אויבערטייל מ; *(заострённый)* שפּיץ מ ־ן; 2. *(верхний этаж)* דער אייבערשטער שטאָק, אייבערשטאָק מ ־ן; 3. *(экипажа)* דעק מ ־ן, בויד װ ־ן; 4. *(одежды)* אייבערשלאק מ, ווערעך מ; 5. *(шапки)* דענעק מ ־עס; 6. *(высшая степень)* העכסטע מאדרייגע, העכסטער גראד [פּונקט]; ~ совершенства די גרעסטע פולקומקײַט, די פולסטע שליימעס; ~ наглости די גרעסטע פרעכקײַט [כוצפּע]; ◇ быть на ~у блаженства זײַן*, זײַן* אפן זיבעטן הימל העכסט גליקלעך

верх||и́ *мн. разг.* 1. *(общества)* אייבערשיכטן מצ.; 2. *(руководители)* פירערשאפט װ; совещание в ~ах שפּיצן־באראטונג װ ־ען; 3. *(высокие звуки)* אייבערטענער מצ.; 4.: нахвататься ~ов אויפכאפּן פון אומעטום אויבערפלעכלעכע קענטענישן; скользить по ~ам גיין* אויבנאויפיק, ניט ארײַנדרינגען* אין דער טיף

вéрхн||ий אויבער־, אייבערשטער; ~яя полка די אייבערשטע פּאָליצע; ~ий этаж דער אייבערשטער גאָרן [שטאָק], אייבערשטאָק מ ־ן; ~яя челюсть די אייבערשטע קינבאק; ~ее платье אייבערקלייד, אן אייבערשט קלייד ז, דער אייבערשט ז ־ן; ~ее течение реки דער אויבער־פלוס פונעם טײַך; ~ий регистр *муз.* אייבער־רעגיסטער מ; ◇ ~яя палата *(парламента)* אויבער־פּאלאטע װ ־ס

верхо́вн||ый אויבער־; *(высший)* העכסטער; ~ый орган דער העכסטער אָרגאַן; ~ая власть הויפּטמאכט װ; Верховный Совет СССР דער אויבער־סאָוועט פון פססר

верховóд *м разг.* = רעדלפירער מ, = קאָכלעפל מ; ~ить *несов. разг.* זײַן* דער רעדלפירער, פירן דאָס רעדל

верхов||óй[1] 1. רײַט־; ~ая лошадь = רײַטפערד ז; ~ая езда רײַטן ז, דאָס פאָרן רײַטנדיק; 2. *в знач. сущ. м* = רײַטער מ

верховóй[2] אייבערשטער *после сущ.*; פון אויבערפלוס

верхóвье *с* 1. *(часть реки)* אויבערפלוס מ ־ן; 2. *(местность)* אויבערגעגנט װ ־ן

верхогля́д *м разг.* אן אויבנאויפיקער [אן אויבערפלעכלעכער] פארשוין; ~ство *с разг.* אויבנאויפיקײַט, אויבערפלעכלעכקײַט װ

верхолáз *м* = הייך־ארבעטער מ

вéрхом *нареч.* 1. *(по верху)* מיטן הויכוועג; 2. *разг. (выше краёв)* מיט א ווערעך

верхóм *нареч.* רײַטנדיק

верхýшка *ж* 1. אויבערטייל מ; אייבערשטע ז; *(дерева)* שפּיץ מ ־ן; ~ лёгкого לונגשפּיץ מ ־ן; 2. *разг. (гла-*

вари) די רעדלפירער מצ.; (высшие слои) אויבער־שיכט מ

вершúн||а *ж* 1. *(горы, дерева)* שפּיץ מ ־ן; 2. *(высшая степень)* די העכסטע מאדרייגע; ~а слáвы די העכסטע מאדרייגע פון רום; ~ы твóрчества די הייכן פון שאפונג, די שעפערישע הייכן; ◇ ~а углá *мат.* דער שפּיץ פונעם ווינקל

вершúть *несов.*: ~ сýдьбы [сýдьбами] людéй לייזן די גוירא̄לעס פון מענטשן; ~ делáми (האָבן* צו) שאפן* [האָבן* צו זאָגן] איבער די איניאָנים

вершóк *м* ווערשאָק מ (מצ. ווערשקעס)

вес[1] וואָג װ; *перен. тж.* כשיוועס ו; ~ом в два килогрáмма צוויי קילאָגראַם די וואָג; егó ~ 70 килогрáммов ער וועגט 70 קילאָגראַם; продавáть *что-л.* на ~ פארקויפן עפּעס אף דער וואָג; ◇ на ~ зóлота מיט גאָלד גלײַך

вес[2] *м*: держáть *что-л.* на ~ý האלטן* (אינדערלופטן) ווי א בעזומען

веселúть *несов.* פריילעך מאכן; מעסאמייעך זײַן* *(забавлять)* אמוזירן, פארווײַלן; ~ся *несов.* זיך לוסטיק [פריילעך] מאכן, מעסאמייעך זײַן* זיך

вéсело 1. *нареч.* פריילעך, לוסטיק; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז פריילעך; у нас ~ בא אונדז איז פריילעך; ~ смотрéть на э́ту детворý ס׳איז א מעכײַע צו קוקן אף אָט דעם קינדווארג

весёлость *ж* פריילעכקייט װ, לוסטיקייט װ

весёл||ый 1. פריילעכער, לוסטיקער; ~ая кампáния א פריילעכע [א לוסטיקע] קאָמפּאַניע; ~ое настроéние א פריילעכע [א לוסטיקע] שטימונג; он вéсел ער איז אויפגעראַמט [פריילעך]; 2. *(доставляющий веселье)* אמוזאַנטער, פארווײַל־, פארווײַלנדיקער, פריילעכער; ~ые и́гры אמוזאַנטע [פארווײַלנדיקע] שפּילן, פארווײַל־שפּילן מצ.; ~ый спектáкль א פריילעכער [א פארווײַלנדיקער] ספּעקטאַקל; ~ая шýтка א פריילעכער וויץ; 3. *(не мрачный — о расцветке и т. п.)* פריילעכער, לעבעדיקער

весéлье *с* 1. *(жизнерадостность)* לוסטיקייט װ, א פריילעכע [א הײַטערע] שטימונג; 2. *(развлечение)* סימכע װ

весельчáк *м разг.* א פריילעכער [א לוסטיקער] פארשוין, א פריילעכע נעשאָמע

веселя́щий: ~ газ *хим.* לאַכגאַז מ

весéнн||ий פרילינג־, פרילינגדיקער, וועסנע־; ~ее ýтро פרילינג־אינדערפרי מ; ~ий сев פרילינג־פארזײ מ

вéсить *несов* וועגן*

вéск||ий וואָגיקער; ~ий дóвод א וואָגיקער ארגומענט; ~ое слóво א וואָגיק וואָרט

веслó *с* וועסלע װ ־ס; רודער מ ־ס

весн||á *ж* פרילינג מ ־ען, וועסנע װ ־ס; ~óй *нареч.* פרילינגצײַט, וועסנע־צײַט, (אום) פרילינג

веснýш||ка *ж* זומער־שפּרענקל ו ־עך, זומער־שפּרענקעלע ו ־ך; *мн. тж.* קלײַען מצ.; ~чатый מיט זומער־שפּרענקלעך, מיט קלײַען *после сущ.*, קלײַענדיקער

весов||óй וואָג־; ~áя единúца וואָגמאָס־איינס װ ־ן; ~áя категóрия *спорт.* די קאטעגאָריע לויט דער וואָג; ~óй товáр סכוירע אף דער וואָג

весовщúк *м* = וועגער מ; וועסאָוושטשיק מ ־עס *разг.*

весóмый וועגבארער; *перен.* וואָגיקער

вест *м мор.* וועסט מ; *(ветер тж.)* וועסט־ווינט מ ־ן, מײַרעוו־ווינט מ ־ן

вестú *несов.* 1. פירן; ~ ребёнка зá руку פירן דאָס קינד פאר [בא] דער האַנט; ~ за собóй мáссы פירן נאָך זיך די מאסן; ~ автóбус פירן דעם אויטאָבוס; 2. *(руководить)* פירן, אָנפירן (מיט); ~ семинáр פירן א סעמינאַר; ~ кружóк אָנפירן מיט א קרײַז(ל); ~ хозя́йство פירן די ווירטשאַפט; 3. *(чем-л. по чему-л.)* (אום)פירן (מיט עפּעס איבער עפּעס); ~ укáзкой по кáрте (אום)פירן מיטן טײַטל איבער דער מאַפּע; 4. *(куда-л.; о дороге, о двери и т.п.)* פירן; 5. *(к чему-л.; иметь последствием)* מיטברענגען*, גוירעם זײַן*; э́то ведёт к потéре врéмени דאָס איז גוירעם צײַט־פארלוסט; 6. *разг.* *(к чему-л.; клонить)* וועלן* אויסברײַען; не поймý, к чемý он ведёт כ׳הייב ניט אָן צו פארשטיין, וואָס וויל ער אויסברײַען; 7.: ~ протокóл פירן דעם פּראָטאָקאָל; ~ дневнúк פירן א טאָגבוך; ~ войнý פירן א מילכאָמע, מילכאָמע האלטן*; ~ огóнь *воен.* שיסן*, ריכטן דאָס פײַער; ◇ ~ себя́ אויפירן זיך; ведú себя́ прилúчно! פיר זיך [האלט זיך] ווי א מענטש!, פיר זיך אָנשטענדיק!

вестибуля́рный: ~ аппарáт *анат.* וועסטיבולאַר־אַפּאַראַט מ

вестибю́ль *м* וועסטיביול מ ־ן

вестúсь *несов.* 1. *(производиться)* געפירט ווערן*, גיין*; ведётся контрóль ס׳ווערט קאָנטראָלירט [געפירט א קאָנטראָל]; ведýтся переговóры ס׳ווערן געפירט [ס׳גייען] אונטערהאַנדלונגען; летосчислéние ведётся с... די צײַט־רעכענונג ווערט געפירט (אָנהייבנדיק) פון...; 2.: так уж ведётся אזוי פירט זיך, אזוי איז אײַנגעפירט דער שטייגער

вéстник *м* 1. = אָנזאָגער מ; 2. *(в названиях журналов)* וועסטניק מ ־עס, אינפאָרמיר־ביולעטען מ ־ען

вестовóй *м воен.* וועסטאָוואָי מ ־ען

вéсточк||а *ж разг.* עפּעס א יעדיע, א שטיקל יעדיע, א גרוס; дáйте о себé ~у לאָזט זיך (אַמאָל) הערן

вест||ь[1] *ж* יעדיע װ ־ס; дóбрая ~ь א גוטע° יעדיע; ◇ пропáсть бéз ~и פארפאַלן ווערן* שפּורלאָז

весть[2]: бог ~ גאָט ווייסט; не бог ~ какóй ניט אײַ־אײַ־אײַ

весы́ *мн.* וואָג װ; десятúчные ~ א דעצימאַלע וואָג

весь *мест.* (*ж* вся, *с* всё, *мн.* все) 1. *(целый)* גאַנצער; *мн.* אַלע; ~ день דער גאַנצער טאָג; א גאַנצן טאָג; всю жизнь דאָס גאַנצע לעבן; ~ нарóд דאָס גאַנצע פאָלק; всё человéчество די גאַנצע מענטשהײַט; всё врéмя די גאַנצע צײַט; все стрáны אַלע לענדער; со всех сторóн פון אַלע זײַטן; все дéньги דאָס גאַנצע געלט; 2. *(целиком, совершенно)* אינגאַנצן; ~ промóкший אינגאַנצן א נאַסער [א דורכגענעצטער], פּיטש־נאַס; ~ в цветáх באַשאָטן מיט בלומען; вся в бéлом אין ווײַסן פון אויבן ביז אַראָפּ, אינגאַנצן ווײַס געקליידט; вся в слезáх אין אײנע טרערן; ~ в отцá דער טאַטע מיט די ביינער, פּונקט דער טאַטע (ס׳זאָל פעלן א האָר); 3. *в знач. сущ. с* אַלץ, אַלצדינג; всё егó интересовáло אַלץ [אַלצדינג] האָט אים אינטערעסירט; для негó рабóта всё די אַרבעט איז בא אים אַלץ [דער איקער אין לעבן]; бóльше всегó מער פון אַלץ; прéжде всегó פאר אַלץ, פאר אַלעם, קוידעמקאָל; 4. *в знач. сущ. мн.* אַלע; все егó люби́ли

אַלע האָבן אים ליב געהאַט; он попроща́лся со все́ми ער האָט זיך אָפּגעזעגנט מיט אַלעמען; э́то всем поня́тно דאָס איז אַלעמען פאַרשטענדלעך

весьма́ *нареч.* זייער, העכסט, ביז גאָר

ветви́стый צווײַג(האַפּט)יקער

ветвь *ж* צווײַג ‖ ־ן; (*отрасль тж.*) אָפּצווײַג מ ־ן

ве́тер *м* ווינט מ ־ן; попу́тный ~ א גינסטיקער ווינט; ◇ броса́ть слова́ на ~ רעדן* אַפן ווינט, רעדן* גלאַט אין דער וועלט אַרײַן; держа́ть нос по ве́тру קוקן וווּהין דער ווינט בלאָזט

ветера́н *м* וועטעראַן מ ־ען

ветерина́р *м* וועטערינאַר מ ־ן; ~ия *ж* וועטערינאַריע ‖; ~ный וועטערינאַרער

ветеро́к *м* ווינטל ז ־עך, ווינטעלע ז ־ך

ве́тка *ж* 1. צווײַגל ז ־עך; 2. *ж.-д.* צווײַג־ליניע ‖ ־ס

ветла́ *ж* ווײַדע ‖ ־ס, ווײַדנבוים מ (מצ. ··ביימער)

ве́то *с нескл.* וועטאָ מ ־ס; пра́во ~ וועטאָ־רעכט ז; наложи́ть ~ אַרופלייגן א וועטאָ

ве́тошь *ж собир.* אַלטוואַרג ז, שמאַטעס מצ., טראַנטעס מצ.

ве́трен||о 1. *нареч.* לײַכטזיניק, אומבאַטראַכט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז ווינטיק, (ס')איז א ווינט; ~ый 1. ווינטיקער; ~ая пого́да א ווינטיקער וועטער; 2. *разг.* (*легкомысленный*) לײַכטזיניקער, לופטיקער; ~ый челове́к א לופטיקער פאַרשוין; ~ое поведе́ние א לײַכטזיניקע אופירונג

ветроме́р *м* ווינטמעסטער מ ־ס

ветря́нка *ж разг.* ווינטפּאָקן מצ.

ветрян||о́й ווינט־; ~а́я ме́льница ווינטמיל ‖ ־ן; ~о́й дви́гатель ווינטבאַוועגער מ ־ס

ве́трян||ый: ~ая о́спа ווינטפּאָקן מצ.

ве́тх||ий °אַלטער (זייער); (*о здании тж.*) כאָרעוודיקער, כאָרעווער; (*об одежде*) אָפּגעניצטער; ◇ Ве́тхий заве́т טאַנאַך מ, דער אַלטער טעסטאַמענט; ~ость *ж* אַלטקייט ‖; (*здания тж.*) כאָרעוודיקייט ‖; прийти́ в ~ость (*о здании*) כאָרעוו ווערן*; (*об одежде и т. п.*) אָפּגעטראָגן ווערן*

ветчина́ *ж* שינקע ‖, וועטשינאַ ‖

ветша́ть *несов.* °אַלט ווערן*; (*о здании тж.*) כאָרעוו ווערן*; (*об одежде тж.*) אָפּגעניצט ווערן*

ве́ха *ж* 1. ריכטצייכן מ ־ס; 2. *обыкн. мн. перен.* מײַלשטיינער מצ.

ве́чер *м* 1. אָוונט מ ־ן; (*поздний*) אפדערנאַכט מ ־ן; (*ранний*) פאַרנאַכט מ ־ן; в во́семь часо́в ~а אַכט אַזייגער אין אָוונט [אפדערנאַכט]; к ~у פאַרנאַכט־צו; 2. (*семейный праздник и т. п.*) פאַרווײַל־אָוונט מ ־ן; (*торжественное собрание*) אָוונט מ ־ן; литерату́рный ~ א ליטעראַרישער אָוונט

вечер||е́ть *несов. безл.:* ~е́ет ס'פאַלט צו די נאַכט, ס'אָוונט

вечери́нка *ж* וועטשערינקע ‖ ־ס, (פאַר)ווײַל־אָוונט מ ־ן

вече́рн||ий אָוונטיקער, אפדערנאַכטיקער; в ~ий час אין אן אפדערנאַכטיקער שאָ; ~яя шко́ла אָוונט־שול ‖ ־ן; ~яя газе́та אָוונטבלאַט ‖ (מצ. ··בלעטער); ~ее пла́тье אָוונטקלייד ז ־ער

ве́чером *нареч.* אין אָוונט, אפדערנאַכט; в суббо́ту ~ שאַבעס אפדערנאַכט, שאַבעסצונאַכטס; שאַבייסענאַכטס *разг.*

ве́чно *нареч.* 1. אייביק; 2. *разг.* (*постоянно*) שטענדיק; ~ они́ ссо́рятся זיי קריגן זיך שטענדיק, זיי האַלטן* אין איין קריגן זיך

вечнозелёный אייביק־גרינער, שטענדיק־גרינער

ве́чн||ость *ж* אייביקייט ‖; ◇ ка́нуть в ~ость פאַרשווינדן* אַף אייביק; мы не вида́лись це́лую ~ость! מיר האָבן זיך (שוין) ניט געזען א שאָק מיט יאָרן!; ждать це́лую ~ость וואַרטן אָן א שיר; ~ый 1. אייביקער; акт на ~ое по́льзование землёй דער אַקט אַף אייביקן ערד־באַנוץ; 2. *разг.* שטענדיקער; ~ые ссо́ры שטענדיקע קריגערײַען; ◇ ~ое перо́ אייביקע פעדער, קוואַלפעדער ‖ ־ס

ве́шалка *ж* 1. (*для одежды*) הענגער מ ־ס; שראַגע ‖ ־ס; 2. (*у платья*) הענגער מ ־ס; 3. (*помещение*) גאַרדעראָב מ ־ן

ве́шать[1] *несов.* 1. הענגען*, אויפהענגען*; ~ бельё (אויפ)הענגען* דאָס גרעט; ~ карти́ну אויפהענגען* דאָס בילד; ~ тру́бку (*телефонную*) אויפהענגען* דאָס טרײַבל; 2. (*казнить*) הענגען*; ◇ ~ го́лову אַראָפּלאָזן* דעם קאָפּ; ~ нос אַראָפּלאָזן* די נאָז

ве́шать[2] (*на весах*) *несов.* וועגן*

ве́шаться *несов.* הענגען* זיך; ◇ ~ *кому-л.* на ше́ю הענגען* זיך עמעצן אַפן האַלדז

ве́шн||ий פרילינגדיקער, וועסנע־; ~ее не́бо פרילינגדיקער הימל

веща́ть *несов. радио* איבערגעבן*, טראַנסלירן

вещево́й: ~ мешо́к רוקזאַק מ ־ן

веще́ственн||ый מאַטעריעלער, שטאָפלעכער; ~ые доказа́тельства *юр.* דערווײַז־זאַכן מצ.

вещество́ *с* שטאָף מ ־ן

ве́щий *уст.* וואָרזאָגערישער, נעוויִשער

вещи́ца *ж* (*безделушка*) שמאָכטעלע ז ־ך; (*драгоценность*) (א טײַער) כײפעצל (מצ. כפייצימלעך)

вещ||ь *ж* 1. זאַך ‖ ־ן, כײפעץ מ (מצ. כפייצים); 2. *мн.* זאַכן; сдава́ть ~и в бага́ж אָפּגעבן* די זאַכן אין באַגאַזש; в ко́мнате те́сно от мно́жества ~е́й ס'איז ענג אין צימער פון די אָנגעשטעלטע זאַכן; тёплые ~и וואַרעם אָנטאָן; 3. (*произведение*) זאַך ‖ ־ן, = ווערק ז; э́то его́ лу́чшая ~ь דאָס איז זײַן בעסטע זאַך [בעסט ווערק]; 4. (*факт, дело*): хочу́ рассказа́ть вам одну́ ~ь איך וויל אײַך עפּעס דערציילן; он и́наче смо́трит на ~и בא אים איז אַן אַנדער צוגאַנג צו א סאַך זאַכן; ◇ э́то в поря́дке ~е́й ס'איז א געוויינלעכע זאַך

ве́ялка *ж с.-х.* ווייעלקע ‖ ־ס

ве́яни||е *с* 1. (*ветра*) ווייען ז; 2. (*тенденция*) טענדענץ ‖ ־ן; ~е вре́мени דער גײַסט [דער צייכן] פון דער צײַט; но́вые ~я נײַע [פרישע] ווינטן [ווינטעלעך]; 3. *с.-х.* (דורכ)ווייען ז

ве́ять *несов.* 1. (*о ветре*) ווייען; 2. *безл.:* ве́ет прохла́дой ס'לאָזט זיך פילן א קילבלעכע פרישקייט; ве́ет весно́й ס'שמעקט שוין מיט פרילינג, ס'פילט זיך שוין דער אָנקום פון פרילינג; 3. (*развеваться*) פלאַטערן; 4. *с.-х.* (דורכ)ווייען

вжива́ться *несов.*, **вжи́ться** *сов.* אײַנלעבן זיך

взад *нареч. разг.:* ~ и вперёд הין און צוריק, אַהין און אַהער; ни ~, ни вперёд ניט אַהין, ניט אַהער

взаи́мност||ь *ж* װ קעגנזײַטיקײַט; при́нцип ~и דער פּרינציפּ פון קעגנזײַטיקײַט; любо́вь без ~и ענטפערלאָז(יק)ע ליבע; по́льзоваться ~ью גענאָסן* פון ענטפער־געפיל; (*в любви*) גענאָסן* פון ענטפער־ליבע; отвеча́ть ~ью ענטפערן מיטן זעלבן געפיל; (*в любви*) ענטפערן מיט ליבע אף ליבע

взаи́мн||ый קעגנזײַטיקער; ~ое дове́рие קעגנזײַטיקער צוטרוי; ~ая подде́ржка קעגנזײַטיקע שטיצע

взаимовы́годн||ый קעגנזײַטיק־לוינעוודיקער; ~ая торго́вля א האנדל, וואָס ברענגט נוצן ביידע צדאָדים

взаимоде́йств||ие *с* 1. קעגנזײַטיקע ווירקונג; 2. (*согласованность действий*) געמײנזאמע ווירקונג; ~ие родо́в во́йск קאָאָרדינירטע אָפּערירונג פון פארשיידענע מינים מי־ליטער; ~овать *несов.* 1. ווירקן קעגנזײַטיק; 2. (*действовать согласованно*) ווירקן געמײנזאם

взаимозави́симость *ж* קעגנזײַטיקע אָפּהענגיקײַט

взаимозаменя́ем||ость *ж* קעגנזײַטיקע פארבײַטלעכקײַט; ~ый קעגנזײַטיק פארבײַטלעכער

взаимоотноше́ния *мн.* קעגנזײַטיקע באציונגען, צווישנבאציונגען

взаимопо́мощ||ь *ж* קעגנזײַטיקע הילף; ка́сса ~и קאָסע פאר קעגנזײַטיקער הילף; Сове́т Экономи́ческой Взаимопо́мощи (СЭВ) ראט פאר קעגנזײַטיקער ווירטשאפטלעכער הילף (סעוו)׳ (רקווה)

взаимопонима́ние *с* דאָס קעגנזײַטיקע פארשטענדעניש

взаимосвя́зь *ж* די קעגנזײַטיקע פארבינדונג

взаймы́ *нареч.* ווי א [אלס] האלוואָע; взять у кого́-л. ~ נעמען* ווי א [אלס] האלוואָע, (אנט)לײַען* בא עמעצן; дать кому́-л. ~ געבן* ווי א [אלס] האלוואָע, (אנט)לײַען* (דאט.)

взаме́н 1. *нареч.* ווי א [אלס] פארבײַט דערפאר; ничего́ не тре́бую ~ איך פאָדער גאָרנישט ניט דערפאר; 2. *предлог с род. п.* אָנשטאָט

взаперти́ *нареч.* 1. (*под замком*) פארשלאָסן, פארשפּארט; 2. (*в уединении*) אײנזאם, (פון מענטשן) אָפּגעזונדערט

вза́пуски *нареч. разг.*: бе́гать ~ לויפן* אף איבעריאָגן [אף ווײַפערעדקעס]

взба́лмошный *разг.* ניט־געשטעלטער; טראָנצעוואטע *неизм.*

взба́лтывать *несов. см.* взболта́ть

взбега́ть *несов.*, **взбежа́ть** *сов.* ארופלויפן*

взбеси́ть *сов.* ארײַנברענגען* אין דער רעציכע, ארויס־ברענגען* פון די קײלים; ~ся *сов.* 1. (*о животных*) מעשוגע ווערן*; 2. (*прийти в ярость*) ארײַנ|פאלן* אין דער רעציכע [אין דער פּאסיע], ארויס|גיין* פון די קײלים

взбива́ть *несов. см.* взбить

взбира́ться *несов. см.* взобра́ться

взбить *сов.* אופשלאָגן*; ~ поду́шки אופשלאָגן* די קישנס; ~ бе́лки *кул.* אופשלאָגן* די ווײַסלעך

взболта́ть *сов.* אופקאלויצען, אופבויטען

взбрести́ *сов. разг.*: ~ в го́лову [на ум] אײַנפאלן*, קומען* אפן געדאנק, קומען* אין קאָפּ (ארײַן)

взбудора́живать *несов.*, **взбудора́жить** *сов.* אופרודערן, אופרעגן

взбунтова́ться *сов.* אופהייבן* א בונט, צעבונטעווען זיך

взбу́чк||а *ж разг.* ם פּסאק; бу́дет тебе́ ~а וועסט האָבן דעם רעכטן פּסאק, מע וועט דיר ארײַנלייגן אין די ביינער; зада́ть кому́-л. ~у אָנרײַבן* [אָנזייפן] עמעצן א מאָרדע

взва́ливать *несов.*, **взвали́ть** *сов.* 1. (*тяжесть*) ארופ־וואלגערן; 2. *перен. разг.* ארופווארפן*, ארופוואלגערן; ~ всю рабо́ту на кого́-л. ארופווארפן* די גאנצע ארבעט אף עמעצן; ~ вину́ на кого́-л. ארופווארפן* [ארופלייגן] די שולד [די באָד] אף עמעצן

взве́сить *сов.* אָפּוועגן*, איבערוועגן*; *перен.* איבערוועגן*; ~ все за́ и про́тив איבערוועגן* [אָפּשאצן] אלע מאָטיוון פאר און קעגן; ~ся *сов.* אָפּוועגן* זיך

взвести́ *сов.*: ~ на кого́-л. клевету́ אויסטראכטן [מאכן] א בילבול אף עמעצן; ~ обвине́ние на кого́-л. אומזיסט און אומנישט באשולדיקן עמעצן; ◇ ~ куро́к אָנציִען* [אָנשטעלן] דאָס צינגל

взве́шивать(ся) *несов. см.* взве́сить(ся)

взвива́ться *несов. см.* взви́ться

взви́зг||ивать *несов.* (אונטער)קוויטשען; ~нуть *сов. однокр.* געבן* א קוויטש, א קוויטשע טאָן*

взвинти́ть *сов.*, **взви́нчивать** *несов.* אופשרויפן, אופ־רודערן; ~ себе́ не́рвы אופשרויפן זיך די נערוון; ◇ ~ це́ны אופשרויפן די פרײַזן

взви́ться *сов.* 1. (*о птице*) אופליִען*, אופשוועבן; 2. (*о флаге*) אופלאטערן

взвод[1] *м воен.* (*подразделение*) וזוואָד ם ־ן

взвод[2] *м*: на боево́м ~е שלאָכטגרייט, גרייט שיסן; на предохрани́тельном ~е געזיכערט

взводи́ть *несов. см.* взвести́

взволно́ванн||о *нареч.* אופגערעגט; ~ый אופגערעגטער, אופגערודערטער; (*встревоженный тж.*) אומרויִקער; (*растроганный*) גערירטער; ~ым го́лосом מיט אן אופגע־רעגטער שטים; у него́ ~ый вид ער זעט אויס צו זײַן אופגערעגט

взволнова́ть *сов.* 1. (*водную поверхность*) אופכוואליען, אופהייבן* כוואליעס (אף); 2. (*встревожить*) אופרעגן, אופרודערן; ~ся 1. (*покрыться волнами*) אופכוואליען זיך; 2. (*встревожиться*) אופגערעגט [אופגערודערט] ווערן*, באומרויִקט ווערן*, באומרויִקן זיך

взгляд *м* 1. בליק ם ־ן; бро́сить ~ ווארפן* א בליק; 2. (*выражение глаз*) קוק ם; стро́гий ~ א שטרענגער קוק; 3. (*точка зрения*) אָנשויונג װ ־ען, קוק ם; его́ полити́ческие ~ы זײַנע פּאָליטישע אָנשויונגען; пра́вильный ~ א ריכטיקער קוק; ◇ на мой ~ לויט מײַן מיינונג, וועד־ליק איך פארשטײ; на пе́рвый ~ אפן ערשטן קוק; любо́вь с пе́рвого ~а א ליבע פונעם ערשטן קוק

взгля́дывать *несов.* ווארפן* בליקן

взгляну́ть *сов.* א קוק טאָן*, א קוק געבן*; ~ ме́льком כאפן א קוק; ~ в окно́ א קוק געבן* אין פענצטער; ~ на де́ло ина́че א קוק טאָן* אף דער זאך [אף דעם איניען] אנ־דערש, אָנעמען* אן אנדער צוגאנג צו דער זאך [צו דעם איניען]

взгроможда́ть(ся) *несов. см.* взгромозди́ть(ся)

взгромозди́ть *сов. разг.* ארופשלעפּן, ארופפּערען; ~ся *сов. разг.* ארופקלײַבן* זיך

взгрустну́||ться *сов. безл. разг.*: мне ~лось ס׳איז מיר געוואָרן אומעטיק [טרויעריק] אפן הארצן

вздёрнутый: ~ нос א פארריסענע נאָז

вздор *м разг.* פּוסטע רייד מצ.; שטוסערײַען מצ.; чисте́йший ~ הוילע נארישקײַטן, פּיזמוינעס מצ.; ~ный *разг.* 1. פּו־

סטער, נאַרישער; 2. (*сварливый*) בייזערדיקער, רוגזעדיקער

вздоро́жа||ние *с* דאָס שטײַגן אין פּרײַז; ~ть *сов.* טײַער ווערן*, שטײַגן* אין פּרײַז

вздох *м* זיפץ מ ־ן; ~ облегче́ния פאַרלײַכטערונג־זיפץ מ ־ן; ◇ испусти́ть после́дний ~ אויסהויכן דעם לעצטן אָטעם, אויסהויכן די נעשאָמע

вздохну́ть *сов.* 1. *однокр.* א זיפץ טאָן*; ~ по́лной гру́дью אָפּאָטעמען מיט דער פולער ברוסט; 2. *разг.* (*отдохнуть*) אָפּאָטעמען, אָפּעטעמען; ◇ ~ свобо́дно פרײַ אָפּאָטעמען [אָפּעטעמען]

вздра́гивать *несов.* (פון צײַט צו צײַט) אויפציטערן, ציטערן

вздремну́ть *сов.* כאַפּן א דרעמל, א דרעמל טאָן*

вздро́гнуть *сов. однокр.* א ציטער טאָן*, אויפציטערן; (*содрогнуться*) אויפשוידערן

вздува́ть(ся) *несов. см.* взду́ть(ся)

взду́ма||ть *сов. разг.* (פלוצעם) פאַרטראַכטן; он ~л путе́шествовать ער האָט פלוצעם פאַרטראַכט רײַזן, ס׳איז אים אײַנגעפאַלן [ס׳איז אים אַרײַן א געדאַנק] רײַזן; ◇ и не ~йте! איר זאָלט אפילע ניט אָנהייבן [ניט דערוועגן זיך] טראַכטן!; ~ться *сов. безл. разг.*: что э́то тебе́ ~лось? וואָס איז דיר אײַנגעפאַלן [געקומען אין קאָפּ (אַרײַן)]?; как ~ется ווי ס׳קומט אין קאָפּ אַרײַן, ווי ס׳פאַלט אײַן

взду́тый 1. אויפגעשוואָלענער, אויפגעלאָפּענער; 2. *перен.* אויפגעבלאָזענער; (*о ценах*) אויפגעשרויפטער

вздуть[1] *сов.* 1. (*о ветре*) אויפווירבלען, אויפהייבן*; 2. *разг.* (*це́ны*) אויפשרויפן; 3. *разг.* (*огонь и т. п.*) צעבלאָזן*

вздуть[2] *сов. разг.* (*избить*) אָנערעקן, אָנבייקערן

взду́ться *сов.* אָנשוועלן*, אויפגעבלאָזן ווערן*

вздыма́ться *несов.* אויפהייבן* זיך; (*о груди, о волнах*) הייבן* זיך

вздыха́||ть *несов.* 1. זיפצן; 2. (по, о *предл.*) בענקען (נאָך); (*стремиться*) לעכצן (נאָך); она́ ~ла о проше́дшей мо́лодости ס׳האָט איר באַנג געטאָן די פאַרגאַנגענע יוגנט

взима́ть *несов.* (*налоги и т. п.*) נעמען*, אויפמאָנען, צונויפנעמען*

взира́ть *несов. уст.* קוקן

взла́мывать *несов. см.* взлома́ть

взлёт *м* 1. (*птицы*) אויפלי מ; (*самолёта тж.*) סטאַרט מ; 2. *перен.* אויפשווונג מ; ~ фанта́зии דער אויפשווונג פון דער פאַנטאַזיע

взлета́ть *несов.*, **взлете́ть** *сов.* 1. (*о птице*) אויפליען*; (*о самолёте тж.*) סטאַרטירן; 2. *разг.* (*стремительно подниматься*) אַרופליען*, געבן* א פלי אַרוף; ◇ ~ на во́здух 1) אויפרײַסן* זיך, אויפגעריסן ווערן*; 2) (*о планах и т. п.*) אויסרינען*, אויסגערונען ווערן*, אוועק|גיין* מיטן שטויב [מיטן ווינט, מיטן רויך]

взлётно-поса́дочн||ый: ~ая площа́дка סטאַרטיר־ און לאַנדונגס־פּלאַץ מ (מצ. ...פּלעצער)

взлётн||ый סטאַרטיר־; ~ая доро́жка סטאַרטיר־שטעג מ ־ן

взлом *м* אויפברעכן ז, אויפבראָך מ ־ן; (*замка́ тж.*) אויפרײַסן ז; кра́жа со ~ом א ג(ע)נייווע מיט אויפבראָך; ~а́ть *сов.* אויפברעכן*; (*замо́к тж.*) אויפרײַסן*

взло́мщик *м* = אויפברעכער מ

взлохма́тить *сов.*, **взлохма́чивать** *несов.* אויפשויבערן, צעשויבערן, צעפּאַטלען

взмах *м* (*руки́*) מאַך מ; (*крыльев*) פּאָכ(ע) מ; (*косы́*) שווונג מ ־ען, מאַך מ, הייב מ; (*вёсел*) שווונג מ ־ען; ~и кры́льев דאָס פּאָכ(ע)ן מיט די פליגל

взма́хивать *несов.* (*рукой*) מאַכן; (*платком, крыльями*) פּאָכ(ע)ן; (*косой*) שווינגען*, מאַכן; (*вёслами*) שווינגען*

взмахну́ть *сов. однокр.* (*рукой*) א מאַך טאָן*; (*платком, крыльями*) א פּאָכ(ע) טאָן*; (*косой*) א שווונג טאָן*, א מאַך טאָן*; (*вёслами*) א שווונג טאָן*

взмоли́ться *сов.* צופאַלן* מיט א געבעט, אָנהייבן* בעטן זיך (ראַכמים)

взмо́рье *с* (בײַברעגיקער) יאַם־פּאַס; (*суша*) שטראַנד מ; на Ри́жском ~ אפן ריגער שטראַנד

взмыва́ть *сов. см.* взмыть

взмы́ленный (*о лошади*) צעפּאַרעטער; אין מולינעס *после сущ.*

взмыть *сов.* אויפשוועבן

взнос *м* 1. (*платёж*) אײַנצאָלונג וו; 2. (*внесённая сумма*) אָפּצאָל מ ־ן; чле́нские ~ы מיטגליד־אָפּצאָלן מצ.

взнузда́ть *сов.*, **взну́здывать** *несов.* פאַרצײַמלען

взобра́ться *сов.* אַרופקלעטערן; (*на гору*) אַרופשטײַגן*

взойти́ *сов.* 1. (на *вин.*; *подняться*) אויפהייבן* זיך (אַף), אַרופגיין* (אַף); 2. (*о светилах*) אויפגיין*; 3. (*о семенах*) אויפשפּראָצן, אויפגיין*

взор *м* בליק מ ־ן

взорва́ть *сов.* 1. אויפרײַסן*; 2. *разг.* (*возмутить*) אויפטראָגן*, אויפברענגען*; и́менно э́то его́ взорва́ло און גראַד אָט דאָס האָט אים אויפגעבראַכט; ~ся *сов.* 1. (*о зарядах, о взрывчатых веществах*) אויפרײַסן* זיך; (*о зданиях, о сооружениях*) אויפגעריסן ווערן*; 2. *разг.* (*возмутиться*) אַרויס|גיין* פון די קיילים

взро́слый 1. דערוואַקסענער; 2. *в знач. сущ. м* דערוואַקסענער מ ...נע

взрыв *м* 1. אויפרײַס מ ־ן; 2. (*разрушение*) אויפרײַסן ז; 3. (*внезапное проявление чего-л.*) אויסברוך מ ־ן; אויפברויז מ; ~ аплодисме́нтов א שטורעם פון אַפּלאָדיסמענטן; ~ хо́хота אַן אויפברויז פון געלעכטער; ◇ демографи́ческий ~ דעמאָגראַפישער אויפרײַס

взрыва́ть[1] *несов. см.* взорва́ть

взрыва́ть[2] *несов. см.* взрыть

взрыва́ться *несов. см.* взорва́ться

взрывн||о́й 1. אויפרײַס־; ~а́я волна́ אויפרײַס־כוואַליע וו ־ס; 2.: ~о́й звук *лингв.* אויפרײַסיקער [עקספּלאָזיווער] קלאַנג

взрывоопа́сн||ый *прям. и перен.* אויפרײַסגעפערלעכער; ~ая ситуа́ция אַן אויפרײַסגעפערלעכע לאַגע

взрывча́тка *ж разг.* אויפרײַס־מאַטעריאַל מ, אויפרײַס־שטאָף מ

взры́вчат||ый אויפרײַס־; ~ое веществó אויפרײַס־שטאָף מ ־ן

взрыть *сов.* אויפגראָבן*

взрыхли́ть *сов.*, **взрыхля́ть** *несов.* ווייך מאַכן, צעווייכן; ~ гря́дки אויפסאַפּעווען די בייטן

взъеро́шенный צעשויבערטער, צעפּאַטלטער

взъеро́шить *сов.* צעשויבערן, צעפּאַטלען

взыва́ть *несов.* (к *дат.*) אַפּעלירן (צו); (о *предл.*) בעטן* (וועגן); ~ к *чьей-л.* со́вести אַפּעלירן צו עמעצנס געוויסן

[יוישער]; ~ о по́мощи רופֿן* צו הילף; ~ к справедли́вости פֿאָדערן גערעכטיקייט

взыска́ние *с* 1. *(налогов и т. п.)* װ אופֿמאָנונג, אופֿמאָ־נען ד; принуди́тельное ~ װ צוואַנג־אופֿמאָנונג; 2. *(наказа́ние)* װ ־ען באַשטראָפֿונג; наложи́ть ~ на *кого́-л.* באַ־רופֿלייגן אַף עמעצן אַ שטראָף [אַ באַ־שטראָפֿן עמעצן, שטראָפֿונג]

взыска́тельн||ый *(трѐбовательный)* פֿאָדערעוודיקער; *(стро́гий)* שטרענגער; быть ~ым к себе́ זײַן* פֿאָדערעוו־דיק צו זיך אַליין

взыска́ть *сов.*, **взы́скивать** *несов.* 1. *(что-л. с кого́-л.)* אופֿפֿאָדערן; *(нало́ги и т. п.)* אופֿמאָנען; 2. *(с кого́-л.; наказа́ть)* באַשטראָפֿן; ◇ не взыщи́те! האָט קיין פֿאַריבל ניט!, נעמט ניט פֿאַר אומגוט!

взя́тие *с* ד נעמען; *(кре́пости, го́рода)* ד אײַנעמען

взя́тк||а *ж* 1. *(по́дкуп)* ם כאַבאַר; дава́ть ~у* געבן כאַ־נעמען* כאַ־ באַר אין האַנט אַרײַן *разг.*; брать ~и געבן* כאַבאַר; 2. *карт.* ם ־ן לײז װ ־ס ווזיאַטקע *разг.*; ◇ с него́ ~и гла́дки מיט אים וועסטו גאָרנישט ניט מאַכן

взя́точни||к *м* ם ־עס כאַבאַרניק; ~чество *с* דאָס נע־מען כאַבאַר, ם כאַבאַר

взять *сов.* 1. *см.* брать; 2.: ~ и уе́хать (אינמיטן) פּלוצעם נעמען* און אָוועקפֿאָרן*; а он возьми́ и сбеги́ און ער נעמט און מאַכט פֿלײטע; ◇ с чего́ [отку́да] он взял, что... פֿונוואַנען האָט ער גענומען, אַז...; чёрт возьми́! מיר זײַנען זאָל עס נעמען!; на́ша взяла́! דער רוח אויבנאָן!

взя́ться *сов. см.* бра́ться; ◇ отку́да ни возьми́сь האָסטו ניט וויסטו ניט

виаду́к *м* ם ־ן וויאַדוק

вибра́тор *м тех.* ם ־ס וויבראַטאָר

вибра́ция *ж* װ ־ס וויבראַציע

вибри́ровать *несов.* וויברירן

виго́нь *ж текст.* ם וויגאָן

вид[1] *м* 1. *(нару́жность)* ם, ד אויסזען; у него́ больно́й ~ ער זעט, בײַ אים איז אַן אויסזען פֿון אַ קראַנקן [אַ שלאַפֿן צושטאַנד [אַ שלאַפֿער] אויס ווי אַ קראַנקער; 2. *(состоя́ние)* ם; *(фо́рма)* װ פֿאָרם; в нетре́звом ~е שיכּורערהייט; в сокращённом ~е געקירצט, אין אַ געקירצטער פֿאָרם; 3. *(пейза́ж, перспекти́ва)* ם ־ן פּייזאַזש, ד בילד ־ער; ~ы Кры́ма [פּייזאַזשן] קרימער בילדער; о́бщий ~ דאָס אַלגע־מיינע בילד [אויסזען]; с ~ом на мо́ре מיט די פֿענצטער צום יאַם; 4. *(по́ле зре́ния)*: на ~у́ у всех פֿאַר אַלע־מענס [פֿאַר אַלעמען אין די] אויגן; скры́ться из ~у פֿאַר־שווינדן ווערן*, נעלעם ווערן* פֿון די אויגן; 5. *мн.* *(предположе́ния, расчёты на что-л.)* פּערספּעק־טיוון מצ. די אויסזיכטן [די פּערספּעקטיוון] מצ.; ~ на урожа́й ד אַף אַ גערעטעניש; ◇ для ~а לעפּאָנעם; на ~ ему́ (мо́жно дать) лет 40, ему́ с ~у 40 лет ער זעט אויס לויטן אויסזען דאַרף ער אַלט (צו זײַן) פֿון אַ יאָר פֿערציק [זײַן אַ יאָר פֿערציק; под ~ом *чего́-л.* ווי קלוימערשט; вида́ть ~ы געזען* א וועלט, זיך אויסזען* אַ װעלט; де́лать ~ מאַכן זיך, מאַכן דעם אָנשטעל; име́ть ~ы на *кого́-л.*, на *что-л.* אויסשטעלן [אויסרעכענען] אַף עמעצן, אַף עפּעס; быть на ~у́ זײַן* אין פֿאַרנעמען* אַן (אָנגעזעען) אָרט אויבנאָן; име́ть в ~у́ 1) *(подразумева́ть)* מיינען (מיט עפּעס); 2) *(принима́ть во внима́ние)* נע־ אין זינען האָבן*; ни под каки́м ~ом בעשום־אופֿן(־ווערופֿן) מען* אין אַכט

вида́ть: ...

вид[2] *м* 1. *(разнови́дность)* ם ־ן טיפּ, װ ־ען פֿאָרם; ~ тра́нспорта דער טיפּ טראַנספּאָרט; 2. *биол.* ם ־ן אַרט; 3. *грам.* ם ־ן אַספּעקט; ~ы глаго́ла ווערב־אַס־פּעקטן מצ.

ви́данн||ый: ~ое ли э́то де́ло? ווו האָט מען געזען אַזעלכס [אַזוינס]?

ви́дение *с* ד זען; своё ~ ми́ра דער אייגענער וועלט־באַנעם

виде́ние *с* ־ען זעונג, ־ס װ וויזיע; *(привиде́ние тж.)* ד ־ער געשפּענסט

видеотелефо́н *м* ם וױדעאָטעלעפֿאָן

ви́деть *несов.* 1. *זען; я сам ви́дел איך האָב אַליין גע־זען; он пло́хо ви́дит ער זעט שלעכט, ס'איז בײַ אים קאַ־ליע די ריע; я ви́жу, тебе́ нелегко́ уе́хать отсю́да איך זע, דיר איז ניט גרינג אַוועקפֿאָרן פֿונדאַנען; ~ сон זען* אַ חלום; я ви́дел его́ во сне איך האָב אים געזען אין חלום; ער האָט זיך מיר געחלומט; 2. (в *предл.*; *усма́тривать*) (אײַנ)זען* (אין); я в э́том не ви́жу ничего́ плохо́го איך זע אין דעם ניט (אײַן) קיין שום שלעכטס; ◇ ~ *кого́-л.* насквозь זען*, קענען* עמעצן אַף דורך און דורך; ~ его́ не могу́ איך קען אים אָנקוקן אויסגעבונדן עמעצן; как ви́дите *в знач. вводн. слова* ווי איר זעט (אַליין) ניט; рад вас ~ גוט, וואָס מע זעט זיך (שוין); то́лько его́ и ви́дели ער איז נעלעם (ער איז) אויסגערונען (און) ניטאָ אים געוואָרן; ~ся *несов.* *(встреча́ться)* זיך זען*; мы уже́ давно́ не ви́делись מיר האָבן זיך שוין לאַנג ניט געזען

ви́димо *вводн. сл.* אַפּאָ־, ווײַזט אויס, קאָנטיק, זעט אויס נעם

ви́димо-неви́димо *нареч. разг.* ניט איבערצו־, אָן אַ שיר ציילן, מילי־מיליאָסן

ви́димост||ь *ж* 1. װ אָנזעעוודיקייט, װ זעיִקייט; вне ~и אויסערן זע־פֿעלד; хоро́шая ~ь גוטע °זעיִקייט; 2. *(подо́бие)* װ לעפּאָנעמדיקייט; э́то одна́ ~ь ס'ווײַזט זיך נאָר אַזוי אויס; ◇ для ~и קעדײַ מע זאָל מיינען, לעפּאָנעם; по всей ~и לויט אַלע סימאָנים, מיסטאָמע

ви́дим||ый 1. אָנזעעוודיקער, זעיִקער; ~ые лучи́ זעיִקע שטראַלן; 2. *(я́вный)* קאָנטיקער, אויסגעשפּראָכענער, בע־פֿיירעשער; с ~ым удово́льствием מיט אויסגעשפּראָכע־נעם [קאָנטיקן, בעפֿיירעשן] פֿאַרגעניגן; 3. *разг.* *(кажу́щийся)* לעפּאָנעמדיקער, געמאַכטער, קלוימערשטער

видне́||ться *несов.* זען* זיך; вдали́ ~лись го́ры אינדער־ווײַטן האָבן זיך געזען בערג

ви́дно 1. *в знач. сказ. безл.*: с горы́ ~ всю дере́вню פֿונעם באַרג קאָן מען זען דאָס גאַנצע דאָרף; никого́ здесь не ~ דאָ זעט מען קיינעם ניט; по всему́ ~ לויט אַלע סימאָנים איז צו זען [איז קאָנטיק]; ~, что он чём-то недово́лен מע זעט, אַז ער איז מיט עפּעס ניט צופֿרידן; 2. *в знач. вводн. сл.* אַפּאָנעם, ווײַזט אויס, זעט אויס; он, ~, уже́ не придёт ער וועט שוין, זעט אויס, אַפּאָ־נעם, ווײַזט אויס] ניט קומען

ви́дн||ый 1. אָנזיכטיקער; быть ~ым זײַן* אָנזיכטיק; на ~ом ме́сте אַף אַן אָנזיכטיק אָרט; 2. *(изве́стный, выдаю́щийся)* אָנגעזעענער; 3. *разг.* *(ста́тный, представи́тельный)* אימפּאָזאַנטער, סטאַטנער, וווּקסיקער

видово́й[1]: ~ фильм לאַנדשאַפט־, פּייזאַזש־פילם מ ־ען ־פילם מ ־ען

видов||о́й[2] 1. *биол.* ־אַרט; ~ы́е разли́чия אַרט־פאַר־שיידנקייטן מצ.; 2. *грам.* ־אַספּעקט; ~ы́е фо́рмы глаго́лов די אַספּעקט־פאָרמעס פון די ווערבן

видоизмене́ние *с* 1. (*действие*) מאָדיפיצירונג ‖, מאָדי־פיצירן ז; 2. (*разновидность*) מאָדיפיקאַציע ‖, וואַריאַנט מ ־ן

видоизмени́ть *сов.* אומענדערן; מאָדיפיצירן; ~ся *сов.* אומענדערן זיך; *מאָדיפיצירט ווערן

видои́зменя́ть(ся) *несов.* *см.* видоизмени́ть(ся)

ви́з||а *ж* וויזע ‖ ־ס; транзи́тная ~а טראַנזיט־וויזע ‖ ־ס; наложи́ть ~у на *что-л.* לייגן אַ וויזע אויף עפּעס, ווי־זירן עפּעס

визави́ 1. *нареч.* וויזאַווי; сиде́ть ~ זיצן* איינער אַנ(ט)־קעגן [קעגנ'יבער] דעם אַנדערן, זיצן* וויזאַווי; 2. *м и ж нескл.* וויזאַווי מ, ‖

визг *м* קוויטש מ ־ן; (*визжание*) קוויטשערײַ ‖

визгли́вый קוויטשיקער

визжа́ть *несов.* קוויטשען

визи́ровать *несов.* и *сов.* וויזירן

визи́т *м* וויזיט מ ־ן; ~ ве́жливости העפלעכקייט־ווי־זיט מ ־ן; нанести́ ~ *кому-л.* אָפּשטאַטן [אָפּשטעקן] אַ ווי־זיט עמעצן; ~ный ־וויזיט; ~ная ка́рточка וויזיט־קאַרטל ז ־עך

виктори́на *ж* וויקטאָרינע ‖ ־ס; (*по радио, телевидению тж.*) הער־און־טרעף מ

ви́лка *ж* 1. גאָפּל מ ־ען; 2. *тех.*: ште́псельная ~ שטעפּסל־גאָפּעלע ז ־ך

ви́лла *ж* ווילע ‖ ־ס

ви́л||ы *мн.* ווי(ד)לע ‖ ־ס; (*навозные тж.*) מיסטגאָפּל מ ־ען; (*для сена тж.*) הייגאָפּל מ ־ען; ◇ э́то ещё ~ами по воде́ пи́сано ס'איז נאָך אַ פּראַגע, מע קען נאָך אָדער יאָ, אָדער ניין; ניט וויסן

вильну́ть *сов. однокр.* אַ פּאָכ(ע) טאָן*, אַ מאַך טאָן*

виля́ть *несов.* 1. (*тв.*) מאַכן [פּאָכ(ע)ן] (מיט); ~ хвосто́м מאַכן מיטן עק, ווידלען; 2. (*о дороге*) שלענגלען זיך; (*о движущемся предмете*) מאַכן זיגזאַגן, זיגזאַגעווען; 3. *разг.* (*лукавить*) דרייען זיך, רעדן* מיט אַ האַלבן מויל אויסדרייען זיך, אַפּן קאָרעק

вин||а́ *ж* 1. שולד ‖; э́то не его́ ~а́ ס'איז ניט זײַן שולד, ער איז דאָ ניט שולדיק; по *чьей-л.* ~е́ איבער עמעצן, עמעצנס שולד; всему́ ~о́й моя́ неосторо́жность שולדיק אין דעם אַלעם איז מײַן אומפּאָרזיכטיקייט; 2. (*виновность*) שולדיקייט ‖; его́ ~а́ дока́зана זײַן שול־דיקייט איז דערוויזן, ס'איז דערוויזן, אַז ער איז שולדיק

винегре́т *м* 1. (*кушанье*) ווינעגרעט מ ־ן; 2. *разг.* (*смесь*) ווינעגרעט מ, מישעניִנע ‖, מישמאַש מ

вини́тельный: ~ паде́ж *грам.* אַקוזאַטיוו מ

вини́||ть *несов.* באַשולדיקן, פאַר שולדיק האַלטן*; во всём ~те самого́ себя́ פאַר אַלץ האָט טענעס צו זיך אַליין

ви́нн||ый ־ווײַן; ~ый по́греб ווײַנקעלער מ ־ס; ◇ ~ая я́года אינזשיר מ, (געטריקנטע) פֿײַג ‖ ־ן; ~ый спирт ווײַנספּירט מ

вино́ *с* 1. ווײַן מ ־ען; столо́вое ~ טישווײַן מ; 2. *разг.* (*водка*) בראַנפן מ, שנאַפּס מ

винова́т||ый 1. *обыкн. кратк. ф.* שולדיקער; никто́ не ~ קיינער איז ניט שולדיק; 2. (*выражающий сознание вины*) פאַרשולדיקטן פון אַ פאַרשולדיקטן *после сущ.*; ~ый взгляд אַ בליק פון אַ פאַרשולדיקטן; у него́ ~ый вид ער זעט אויס ווי אַ פאַרשולדיקטער; ◇ ~! אַנטשולדיקט!

вино́в||ник *м* 1. שולדיקער מ ..קע; 2.: ~ник торжества́ דער העלד, באַל־סימכע מ (מצ. ־ס, באַלע־סימכע) פון דער סימכע; ~ный שולדיקער; признаёте ли вы себя́ ~ным? צי אַנערקענט איר זיך פאַר שולדיק?; он не ~ен в случи́вшемся ער איז ניט שולדיק אין דעם, וואָס ס'איז פאָרגעקומען

виногра́д *м* (*растение, плоды*) ווײַנטרויבן מצ.; ди́кий ~ ווילדע ווײַנטרויבן; гроздь ~а אַ הענגל ווײַנטרויבן; ~арство *с* ווײַנגערטנערײַ ‖; ~арь *м* = ווײַנגערטנער מ; ~ник *м* ווײַנגאָרטן מ (מצ. ..גערטנער); ~ный ־(ווײַנ)טרויבן; ~ное вино́ (טרויבנ)ווײַן מ; ~ная лоза́ ווײַנשטאָק מ

виноде́л *м* = ווײַנמאַכער מ; ~ие *с* ווײַנמאַכערײַ ‖, ווײַן־פּראָדוקציע ‖

винт *м* שרויף ‖ ־ן; (*самолёта*) פּראָפּעלער מ ־ס

ви́нтик *м* שרײַפּל ז ־עך, שרײַפּעלע ז ־ך; ◇ у него́ ~а (в голове́) не хвата́ет ס'פעלט אים אַ קלעפּקע אין קאָפּ

винто́вка *ж* ביקס מ ־ן; ווינטאָווקע ‖ ־ס *разг.*

винтов||о́й 1. (*спиральный*) ־שרויף; ~а́я ле́стница שרויף־אײַנקאַרבונג ‖; שרויפטרעפּ מצ.; ~а́я наре́зка שרויפּ־אײַנקאַרבונג ‖; ~о́е движе́ние שרויפּאַרטיקע באַוועגונג; 2. (*приводимый в движение винтом*) שרויפמאָטאָרישער; ־שרויף; (*о самолёте*) ־פּראָפּעלער

винье́тка *ж* וויניעטקע ‖ ־ס

виолончели́ст *м* וויאָלאָנטשעליסט מ ־ן; ~ка *ж* וויאָלאָנ־טשעליסטקע ‖ ־ס

виолонче́ль *ж* וויאָלאָנטשעל ‖ ־ן

вира́ж[1] *м* (*поворот*) קערעוווּנג ‖ ־ען; *ав.* וויראַזש מ ־ן; (*дороги*) קרימונג ‖ ־ען

вира́ж[2] *м фото* וויראַזש מ ־ן, וואַנע ‖, טאָניר־וואַנע, קאָליר־־פיקסירער מ

виртуо́з *м* ווירטואָז מ ־ן; *перен. тж.* מײַסטער מ ־ס; ~ность *ж* ווירטואָז(יש)קייט ‖; *перен. тж.* מײַסטער־שאַפט ‖; ~ный ווירטואָז(יש)ער; *перен. тж.* מײַסטער־האַפטער, מײַסטערישער

ви́рус *м* ווירוס מ ־ן; ~ный ־ווירוס; ~ные заболева́ния ווירוס־קראַנק(ה)ײַטן

ви́селица *ж* טליע ‖ ־ס

висе́ть *несов.* 1. *הענגען; (*свисать*) *אַראָפּהענגען; его́ портре́т виси́т на доске́ почёта זײַן פּאָרטרעט הענגט אויפן ערנטאָוול; пальто́ виси́т на ней דער מאַנטל הענגט אויף איר (ווי אַ זאַק); ~ на телефо́не *разг.* *הענגען אויפן טעלעפאָן, *זײַן ווי צוגעשמידט צום טעלעפאָן; 2. *перен.* (над *тв.*; *угрожать*) *הענגען (איבער), דראָען (דאַט.), *הענגען אינדערלופטן (איבער); ◇ ~ в во́здухе לויערן

виско́з||а *ж* וויסקאָז מ, וויסקאָזע ‖; ~ный ־וויסקאָז(ע); ~ный шёлк וויסקאָזע, וויסקאָז־זײַד ‖; וויסקאָז־זײַדנס ז ‖ *разг.*

ви́смут *м хим.* וויסמוט מ

ви́снуть *несов.* 1. *אַראָפּהענגען (זיך); 2. *перен. разг.* (на *предл.*) *הענגען זיך (אויף)

висо́к *м* שלייף ‖ ־ן

високо́сный: ~ год איבער־יאָר ז ־ן

висо́чн||ый ־שלייף; ~ая кость שלייפביין מ ־ער

вися́ч||ий ־הענג; ~ий мост הענגבריק ‖ ־ן; ~ий за-

мóк (מצ. ··שלעסער) הענגשלאָס מ; в ~ем положéнии אראָפּהענגענדיק

витамúн *м* וויטאמין מ ‑ען; ~изи́рованный וויטאמי־ניזירטער

витамúн||ный ‑וויטאמינען; ~ный завóд וויטאמינען־זאוואָד מ ‑ן; ~óзный וויטאמינאָזער, וויטאמינענרײַכער

витáть *несов.* (אום)שוועבן; ◇ ~ в облакáх שוועבן אין די וואָלקנס [אין די הימלען, אין די אוילעמעס האָעליוינים *уст.*]

витиевáтый מעליצעדיקער, באָמבאַסטישער

вит||óй געדרייטער, ספּיראַלישער; ~áя лéстница שרויפּטרעפּ מצ.

витóк *м* 1. וויקלונג װ ‑ען; (*проволоки и т. п.*) וויקל מ ‑ען; 2. *косм.* וויקלקרײַז מ ‑ן, ווינדונג װ ‑ען

витрúн||а *ж* וויטרינע װ ‑ס; ~ы магазúнов די שויפענצטער פון די מאגאזינען, מאגאזין־וויטרינעס מצ.; ~а с экспонáтами א (מוזיי־)וויטרינע מיט עקספּאָנאַטן

вить *несов.* 1. *פלעכטן; (*верёвки тж.*) דרייען; ~ венкú *פלעכטן קרענץ; 2. (*гнездо*) בויען, *פלעכטן; ◇ из негó верёвки мóжно ~ מיט אים קערט מען אויס די שטוב, ער לאָזט זיך קריכן אפן קאָפּ; ~ся *несов.* 1. (*о растениях*) *פלעכטן זיך, וויקלען זיך; 2. (*о волосах*) קרײַזלען זיך; 3. (*о дороге, реке, дыме*) שלענגלען זיך; 4. (*о пыли*) ווירבלען זיך; 5. (*о птицах, насекомых*) אומקרײַזן; 6. (*о змее*) דריידלען זיך; 7. (*развеваться*) פלאַטערן

вихóр *м* 1. טשוב מ ‑ן, ‑עס; 2. *мн. разг.* קודלעס מצ., פּאַטלעס מצ.; непослýшные вúхры שטאַרצנדיקע קודלעס

вихрáстый *разг.* קודלאַטע(ר) *тж. неизм.*, פּאַטלאַטע(ר) *тж. неизм.*

вúхрем *нареч.* ווי א וויכער; летéть ~ *פליען [טראָגן* זיך] ווי א שטורעמווינט [ווי א וויכער]

вихрь *м* 1. וויכער מ ‑ס, ווירבלווינט מ ‑ן; снéжный ~ שניי־וויכער מ ‑ס, זאווײ מ ‑ען; 2. *перен.* ווירבל מ ‑ס

вúце-президéнт *м* וויצע־פּרעזידענט מ ‑ן

вишнёвка *ж* ווישניאַק מ, ווישניק מ

вишнёв||ый 1. ‑ווײַנשל; (*из вишен тж.*) פון ווײַנשל *после сущ.*; ~ое варéнье ווײַנשל־אײַנגעמאכטס ן, אײַנגעמאכטס פון ווײַנשל; ~ый сад ווײַנשלסאָד מ (מצ. ··סעדער), ווײַנשל־גאָרטן מ (מצ. ··גערטנער); 2. (*о цвете*) פון ווײַנשל־קאָליר *после сущ.*

вúшня *ж* 1. (*плод*) ווײַנשל מ =, ‑ען; *собир.* ווײַנשל מצ.; 2. (*дерево*) ווײַנשלבוים מ (מצ. ··ביימער)

вкатúть *сов.* 1. ארײַנקײַקלען, ארײַנקאטשען; 2. *перен. разг.* ארײַנהאקן; ~ комý-л. вы́говор ארײַנהאקן עמעצן אן אויסרייד; ~ пощёчину דערלאַנגען א פּאטש אין פּאָנעם; 3. *разг. см.* вкатúться 2; ~ся *сов.* 1. ארײַנקײַקלען זיך; 2. (*быстро въехать*) ארײַניאָגן, ארײַנפאָרן*

вкáтывать(ся) *несов. см.* вкатúть(ся)

вклад *м* 1. אײַנלאָג מ ‑ן; бессрóчный ~ אָנטערמיני־קער אײַנלאָג; 2. *перен.* צושטײַער מ, בײַטראָג מ; внести свой ~ в наýку ארײַנטראָגן* אן אייגענעם צושטײַער אין דער וויסנשאַפט

вклáдка *ж полигр.* ארײַנלאָג מ ‑ן

вкладн||óй 1. ‑אײַנלאָג; 2. *полигр.* ארײַנגעלייגטער, ‑ארײַנלייג; ~áя кáрта ארײַנלייג־מאַפּע װ ‑ס

вклáдчик *м* אײַנלייגער מ =

вклáдывать *несов. см.* вложúть

вклéивать *несов.*, **вклéить** *сов.* ארײַנקלייען, ארײַנקלעפּן

вклéйка *ж* 1. (*действие*) ארײַנקלייען ן, ארײַנקלעפּן ן; 2. (*вклеенный лист*) ארײַנקלעפּ מ, ארײַנקלעפּונג װ ‑ען, ארײַנקלעפּ־בויגן מ ‑ס, ‑ן

вклúниваться *несов.*, **вклúниться** *сов.* ארײַנשנײַדן* זיך

включáть *несов.* 1. *см.* включúть; 2. (*в себя*) אײַנ־שליסן*, ארומכאַפּן

включáться *несов. см.* включúться

включáя *в знач. предлога* אײַנגעשלאָסן, אײַנשליסנדיק *после сущ.*; всё населéние, ~ грудны́х детéй די גאַנצע באַפעלקערונג, אײַנשליסנדיק די וויקלקינדער; די גאַנצע באַ־פעלקערונג, די וויקלקינדער אײַנגעשלאָסן

включúтельно *нареч.* אײַנשליסלעך, אײַנגעשלאָסן; до десятого мáя ~ ביזן צענטן מײַ אײַנשליסלעך [אײַנגע־שלאָסן]

включúть *сов.* *אײַנשליסן; ~ *когó-л.* в числó члéнов *אײַנשליסן עמעצן אין דער צאָל מיטגלידער; ~ в прогрáмму *אײַנשליסן אין דער פּראָגראַם; ~ рáдио, свет *אײַנשליסן ראַדיאָ, די שײַן; ~ся *сов.* *אײַנשליסן זיך; ~ся в соревновáние *אײַנשליסן זיך אין דער פאַרמעסטונג; ~ся в рабóту *אײַנשליסן זיך אין דער אַרבעט; прибóр включúлся автоматúчески דער אַפּאַראַט האָט זיך אוטאָ־מאַטיש אײַנגעשלאָסן

вколáчивать *несов.*, **вколотúть** *сов. разг.* ארײַנהאַקן, ארײַנזעצן; ~ гвоздь ארײַנהאַקן א טשוואָק

вконéц *нареч. разг.* אינגאַנצן, ביז לעצט, ביז גאָר; разобúженный ~ ביז גאָר א באַליידיקטער; ~ отчáявшись שוין ניט האָפנדיק מער, פאַרלוירנדיק די לעצטע האָפענונג

вкóпанный: останови́лся как ~ געבליבן שטיין ווי צו־געשמידט צום אָרט

вкоренúться *сов.*, **вкореня́ться** *несов.* אײַנוואָרצלען זיך

вкось *нареч.* קרום, אינדערקרים, קאָסע, שרעג; באַ־לאַכסן *уст.*; ◇ вкривь и ~ 1) (*во всех направлениях*) אין אַלע זײַטן, רעכטס און לינקס; 2) (*превратно*) קרום, פּדרעך; толковáть вкривь и ~ קערן די בלאַט ווי מע וויל, קרום אויסטײַטשן

вкрáдчив||ый שמייכלערישער, קריכערישער; ~ые рéчи זיסינקע רייד(עלעך)

вкрáдываться *несов.*, **вкрáсться** *сов.* 1. (*случайно оказаться где-л.*) ארײַנכאַפּן זיך, ארײַנפאַלן*; в текст вкрáлась опечáтка אין טעקסט האָט זיך ארײַנגעכאַפּט א דרוק־פעלער; 2. (*о мыслях, чувствах*) פאַרגאַנווענען* זיך; вкрáлось подозрéние ס'האָט זיך פאַרגאַנוועט א חשד; ◇ ~ в чьё-л. довéрие ארײַנאַרן זיך אין צוטרוי צו עמעצן

вкрáтце *нареч.* בעקיצער, אינקורצן, קורץ

вкрутýю *нареч.*: сварúть яйцó ~ אָפּקאָכן אן איי הארט; яйцó ~ א הארט איי

вкус *м* 1. (*одно из внешних чувств*) טאַם־כוש מ, כוש־האַטאַם מ; 2. (*чегó-л.*) טאַם מ ‑ען; быть прия́тным на ~ זײַן* באַטאַמט, האָבן* א גוטן° טאַם; положúть сóли по ~у צוזאַלצן* נאָך טאַם; 3. (*чувство изящного*) געשמאַק מ ‑ן; тóнкий ~ א פײַנער [א ראַפינירטער] גע־שמאַק; одевáться со ~ом קליידן זיך מיט געשמאַק; в моём ~е ווי איך האָב ליב, נאָך מײַן געשמאַק; 4. (*склонность, любовь к чему-л.*) גוסט מ; имéть ~ к *чемý-л.* ליב האָבן* א גוסט צו עפּעס, פילן א טאַם אין עפּעס; 5. (*стиль*) סטיל מ, נוסח מ; ромáн во ~е Бáль-

за́ка [נוֹסעך] ראָמאַן אין באַלזאַקס סטיל; ◇ входи́ть во ~ (אין עפּעס) דערפֿילן דעם רעכטן טאַם; на ~ и на цвет това́рища нет *посл.* יעדערער האָט זיך זײַן גוסט [געשמאַק]

вкуси́ть *сов. (вин., род.)* *גענוֹיסן (עפּעס, פֿון) פֿאַרזוּכן, פֿאַרזוּכן דעם טאַם (פֿון) עפּעס; ~ удово́льствие *גענוֹיסן דעם [פֿוּנעם] פֿאַרגעניגן, דעם פֿאַרגעניגן

вку́сн||о 1. *нареч.*: ~о гото́вить -מאַכן [גרייטן] גע-שמאַקע מײַכאָלים; ~о поесть (גאַנץ) געשמאַק אָפּעסן; 2. *в знач. сказ.*: э́то о́чень ~о ס'איז זייער געשמאַק, ס'איז מאָלע־טאַם; ~ый באַטאַמטער, געשמאַקער

вкусов||о́й טאַם; ~ое ощуще́ние || טאַם־שפּירונג

вкуша́ть *несов. см.* вкуси́ть

вла́га *ж* 1. || פֿײַכטקײַט, || נעץ, || נאַסקײַט, וואַסער ||, ד; 2. *(сырость)* || פֿײַכטקײַט

влага́лище *с* 1. *анат.* || ־ן מוֹטערשייד, || ־ס וואַגינע; 2. *бот.* || ־ן בלאַט־שייד; *(цветочное)* || ־ן בלומענשייד

влагозадержа́ние *с* || פֿײַכטקײַט־פֿאַרהאַלטונג

владе́л||ец *м* = מ באַזיצער, = מ אייגנטימער; ~ица *ж* || ־ס באַזיצערין, || ־ס אייגנטימערין

владе́ни||е *с* 1. *(чем-л.; обладание)* (עפּעס) דאָס באַזיצן, די באַזיצונג (פֿון עפּעס); находи́ться в *чьём-л.* ~и *זײַן אין עמעצנס באַזיץ [רעשוּס]; 2. *уст. (земельное)* (ערד־) נאַכלע || (מצ. נאַכלאָעס...); 3. *мн. (какого-л. государства)* מצ. טעריטאָריעס

владе́||ть *несов. (тв.)* 1. *(обладать)* *באַזיצן; 2. *(держать в своей власти)* (איבער) הערשן; *перен. тж.* -באַ הערשן; ~ть ума́ми באַהערשן די מוֹיכעס; ~ть свои́ми чу́вствами קאָנטראָלירן די גע- הערשן איבער די געפֿילן, פֿילן; 3. *(кем-л. — о чувствах, мыслях)* באַהערשן; им ~ло то́лько жела́ние помо́чь това́рищу ס'האָט אים באַהערשט נאָר דער באַגער צו העלפֿן זײַן כאַווער; 4. *(уметь обращаться с чем-л.)* (מיט) *וויסן ווי צו ניצן זיך [באַגיין* זיך]; ~ть ору́жием *וויסן ווי צו ניצן זיך [באַגיין* זיך] (עפּעס) מיט געווער; ~ть францу́зским языко́м באַהערשן די פֿראַנצויזישע שפּראַך; 5.: не ~ть рука́ми *ניט קענען רירן מיט די הענט; ◇ ~ть перо́м *האָבן א פֿען אין האַנט; ~ть собо́й *האַלטן זיך אין די הענט, זיך באַהערשן; не ~ть собо́й *ניט קענען* זיך צוימען [באַהערשן, קאָנטראָלירן]; ניט קענען* האַלטן זיך אין די הענט

влады́||ка *м высок.* = מ הערשער; ־ן מ האַר *уст.*; ~-чица *ж высок.* || ־ס הערשערין; || ־ס האַרנטע

влады́чество *с высок.* || הערשאַפֿט; || געוועלטיקונג

влажне́ть *несов.* *פֿײַכט ווערן

вла́жн||ость *ж* || פֿײַכטקײַט; ~ый פֿײַכטער

вла́мываться *несов. см.* вломи́ться

вла́ствовать *несов.* (над *тв.*) (איבער) הערשן, געוועל- טיקן (איבער)

властели́н *м высок.* = מ הערשער, = מ מאַכטהאָבער, ־ן מ אויבערהאַר

власти́тель *м см.* властели́н; ◇ ~ дум דער הערשער איבער (די) מוֹיכעס

вла́ст||ный 1. *обыкн. кратк.*: я не ~ен над ни́ми איך האָב ניט קיין מאַכט [קיין שליטע] איבער זיי, איך האָב ניט קיין מאַכט [קיין שליטע] איבער זיי; я не ~ен в э́том דערויף האָב איך ניט צו זאָגן; 2. *(повелительный)* הערשעריש, באַפֿעלעריש; ~ный тон א באַפֿעלערישער טאָן; ~ное чу́вство א מעכטיק געפֿיל

власто||люби́вый מאַכטגײַציקער; ~лю́бие *с* -מאַכטגײַ ציקײַט ||; מ מאַכטגײַץ

власт||ь *ж* 1. || מאַכט; сове́тская ~ь || ראַטנמאַכט; находи́ться у ~и *שטיין* בא דער מאַכט; прийти́ к ~и *באַקומען* די מאַכט; *קומען* צו דער מאַכט, אין די הענט; 2. *обыкн. мн. (должностные лица)* מצ. מאַכטהאָבער, די אָרטיקע מאַכט־פֿאַרשטייער; ~и на места́х מצ. מאַכט־פֿאַרשטייער; вое́нные ~и די מיליטערישע מאַכט־פֿאַר־ שטייער; 3. *(право распоряжаться)* || מאַכט, אויטאָריטעט; роди́тельская ~ь די מאַכט [דער אויטאָרי- טעט] פֿון די עלטערן, || דייע, ן; ◇ быть во ~и *кого-л.* *זײַן [אײַנ- געשטעלט] פֿון עמעצן [*שטיין] בא עמעצן אין די הענט; быть во ~и *чего-л.* *זײַן* א קנעכט, אין דער מאַכט [געוואַלט] פֿון עפּעס; име́ть ~ь над *кем-л.* *האָבן* מאַכט [א שקלאַף] פֿון עפּעס; דאָס איבער- [שליטע] איבער עמעצן; превыше́ние ~и מאַכט־איבערטרעטונג ||, טרעטן די מאַכט

влачи́ть *несов. уст.* שלעפּן; ◇ ~ жа́лкое существова́ние פֿירן א קלאָגעדיק [א נעבעכדיק] לעבן

вле́во *нареч.* לינקס

влеза́ть *несов.*, **влезть** *сов.* 1. (в *вин.*) *אַרײַנקריכן (אין); ~ в ко́мнату че́рез окно́ *אַרײַנקריכן אין צימער דורכן פֿענצטער; 2. (на *вин.*) *אַרופֿקריכן (אַף), אַרופֿקלעטערן (אַף); ~ на де́рево אַרופֿקלעטערן אַפֿן בוים; 3. *разг.* (в *вин.; вместиться*) *אַרײַנ|גיין; все ве́щи в оди́н чемода́н не влезут אַלע זאַכן וועלן אין איין טשעמאָדאַן ניט אַרײַן; ◇ ~ в долги́ *אַרײַנקריכן אין כויוועס; ~ *кому-л.* в ду́шу *אַרײַנקריכן עמעצן אין דער נעשאָמע אַרײַן

влепи́ть *сов.*, **влепля́ть** *несов.* 1. אַרײַנקלעפּן, *(в глину и т. п.)* *אַרײַנקנעטן; 2. *разг.* דערלאַנ- ען, אַרײַנקנאַקן; ~ пощёчину *געבן, דערלאַנגען א פּאַטש אין פּאָנעם

влета́ть *несов.*, **влете́ть** *сов.* 1. *אַרײַנפֿליען; 2. *разг.* *(вбежать)* *אַרײַנפֿליען, *אַרײַניאָגן; 3. *безл. разг.*: ему́ здо́рово влете́ло -ער האָט גאַנץ פֿײַן [נישקאָשעדיק] אַרײַנ- געכאַפּט, ער האָט געכאַפּט דעם עמעסן פּסאַק

влече́ние *с* [נטיע] דראַנג, מ, א שטאַרקע נייגונג; он чу́вствует ~ к *чему-л.* ס'ציט אים שטאַרק צו עפּעס; ~ к му́зыке א שטאַרקע נייגונג צו מוזיק

влечь *несов.* 1. *(тащить)* שלעפּן; *(о течении)* *טראָגן; 2. *(привлекать)* *ציִען; меня́ влечёт к жи́вописи מיך ציט צו מאָלערײַ; ◇ ~ за собо́й *פֿירן, ברענגען מיט זיך צו, *האָבן* אלס רעזולטאַט, גורעם *זײַן

влива́ние *с мед.* || ־ען אַרײַנגיסונג, || ־ס אינפֿוזיע

влива́ть(ся) *несов. см.* влить(ся)

влить *сов. прям. и перен.* *אַרײַנגיסן; ~ све́жие си́лы в *кого-л.* *אַרײַנגיסן פֿרישע קרעפֿטן אין עמעצן; ~ в *кого-л.* бо́дрость *אַרײַנהויכן אין עמעצן מוּנטערקײַט, צוגעבן* עמעצן מוּט; ~ся *сов. прям. и перен.* *אַרײַנגיסן זיך; влили́сь но́вые ка́дры ס'האָבן זיך אַרײַנגעגאָסן [ס'זײַנען צו- געקומען] נײַע קאַדרען

влия́ние *с* מ אײַנפֿלוס, || האַשפּאָע; *(воздействие)* ווירקונג ||; ока́зывать ~ 1) *(на кого-л.)* באַאײַנפֿלוסן [באַווירקן] עמעצן; 2) *(на что-л.)* *האָבן א האַשפּאָע אַף עפּעס; быть под ~м *кого-л.* *זײַן אונטער עמעצנס ווירקונג, *זײַן באַ- ווירקט [באַאײַנפֿלוסט] פֿון עמעצן; по́льзоваться ~м *האָבן* אײַנפֿלוס, *זײַן אײַנפֿלוסרײַך [האַשפּאָע]

влия́тельный אײַנפֿלוסרײַכער

влия́ть *несов.* ווירקן

ВЛКСМ (Всесою́зный Ле́нинский Коммунисти́ческий

Союз Молодёжи) אַללקיופּ מ (אַלפֿאַרבאַנדישער לענינישער קאָמוניסטישער יוגנט־פֿאַרבאַנד)

вложе́ние *с* 1. (*денежные средства*) אינוועסטיציע ‖ ־ס; 2. (*в письмо, в пакет*) אַרײַנלאָג מ ־ן

вложи́ть *сов.* 1. אַרײַנלייגן; ~ в письмо́ карти́нку אַרײַנלייגן אין בריוו אַ בילדל; ~ мно́го труда́ אַרײַנלייגן [פּאַטערן] אַ סאַך מי [האָרעוואַניע]; ~ меч в но́жны אַרײַנטאָן* די שווערד אינעם שיידל; 2. (*поместить деньги*) אַרײַנלייגן, אינוועסטירן; де́ньги, вло́женные в промы́шленность דאָס געלט, וואָס איז אַרײַנגעלייגט געוואָרן אין דער אינדוסטריע

вломи́ться *сов.* אַרײַנרײַסן* זיך

влюби́ться *сов.* פֿאַרליבן [אײַנליבן] זיך

влюблён‖ный 1. פֿאַרליבטער; אײַנגעליבטער; он ~ ער איז פֿאַרליבט; 2. (*выражающий любовь*) ליבעפֿולער; ~ный взгляд אַ ליבעפֿולער בליק; 3. *в знач. сущ. м* פֿאַרליבטער מ ...טע; *мн.* (*мужчина и женщина*) פֿאַרליבטע פּאָר

влю́бчив‖ость *ж* פֿאַרליבעוודיקייט ‖; ~ый פֿאַרליבעוודיקער, ליבערײַכער

вма́зать *сов.*, **вма́зывать** *несов.* אַרײַנשמירן

вмени́ть *сов.*: ~ в вину́ *кому-л. что-л.* באַשולדיקן עמעצן אין עפּעס, אינקרימינירן עמעצן עפּעס; ~ в обя́занность *кому-л. что-л.* פֿאַרפֿליכטן עמעצן צו עפּעס

вменя́ем‖ость *ж* פֿאַראַנטוואָרטפֿעיִקייט ‖; ~ый פֿאַראַנטוואָרטפֿעיִקער

вменя́ть *несов. см.* вмени́ть

вмерза́ть *несов.*, **вмёрзнуть** *сов.* אײַנפֿרירן* (אין)

вме́сте *нареч.* צוזאַמען, אינאיינעם; (*сообща*) געמיינזאַם; рабо́тать ~ אַרבעטן געמיינזאַם [צוזאַמען, אינאיינעם]; ◇ ~ с тем באַנאַנד דערמיט, אין דער זעלבער צײַט

вмести́‖мость *ж* אַרײַנעמיקייט ‖; ~тельный (*о помещении*) געראַמער; (*о чемодане и т. п.*) גרויסער°

вмести́ть *сов.* 1. (*уместить*) אַרײַנעמען*; большо́й зал не мог всех ~ דער גרויסער° זאַל האָט ניט געקאָנט אַרײַנעמען* אַלעמען; 2. (в *вин.*) (*вложить*) אַרײַנלייגן; (*вставить*) אַרײַנשטעלן; ~ся *сов.* אַרײַנ|גיין*; э́то не вмести́лось דאָס איז ניט אַרײַן

вме́сто *предлог с род. п.* אָנשטאָט; ~ него́ пришёл брат אָנשטאָט אים איז געקומען זײַן ברודער; ~ предисло́вия אָנשטאָט אַ פֿאָרוואָרט; ◇ ~ того́ что́бы: ~ того́ что́бы лечи́ться, он продолжа́л рабо́тать אָנשטאָט (דעם ער זאָל) זיך היילן, איז ער געבליבן אַרבעטן ווײַטער

вмеша́тельство *с* אַרײַנמישונג ‖ ־ען; ~ во вну́тренние дела́ чужо́й страны́ דאָס אַרײַנמישן זיך אין די אינערלעכע איניאָנים פֿון אַ פֿרעמד לאַנד; вооружённое ~ אַ באַוואָפֿנטע אַרײַנמישונג; ◇ хирурги́ческое ~ אַ כירורגישע אַרײַנמישונג

вмеша́ться *сов.*, **вме́шиваться** *несов.* אַרײַנמישן זיך; ~ не в своё де́ло (אַרײַנ)מישן זיך אין פֿרעמדע אייסקים

вмеща́ть *несов.* 1. *см.* вмести́ть; 2. (*иметь ёмкость*) אַרײַנעמען* (אין זיך), האָבן* אַ פֿאַרנעם פֿון...

вмеща́ться *см.* вмести́ться

вмиг *нареч.* אין איין רגע [אויגנבליק]; אין איין הערעף־אַין *уст.*

вмонти́ровать *сов. тех.* אַרײַנמאָנטירן

вмя́тин‖а *ж* קנייטש מ ־ן; (*на металле*) (אײַנ)בייגונג ‖ ־ען; ча́йник со ~ой אַ צעבויגענער טשײַניק

внаём, внаймы́ *нареч.*: брать ~ דינגען*, אָפּדינגען*; отдава́ть ~ פֿאַרדינגען*

внаки́дку *нареч. разг.*: наде́ть ~ אַרופֿכאַפּן אַף די פּלייצעס

внакла́де *нареч. разг.*: оста́ться ~ דערלייגן, אַרויס מיט העזק, העזק לײַדן*; быть не ~ ניט דערלייגן

внакла́дку *нареч. разг.*: пить чай ~ טרינקען* זיסע טיי

внача́ле *нареч.* צוערשט, אין אָנהייב, טכילעס

вне *предлог с род. п.* אויסער; ~ го́рода אויסער דער שטאָט; ~ до́ма ניט אינדערהיים; ~ о́череди אויסער דער ריי; ◇ ~ зако́на אויסערן געזעץ; ~ вся́кого сомне́ния אויסער יעדן סאָפּעק; ~ подозре́ний אויסער (יעטווידן) כּשאַד; быть ~ себя́ от *чего-л.* זײַן* אויסער זיך איבער עפּעס, אַרויס פֿון די קיילים איבער עפּעס

внебра́чный אויסערהייראַטלעכער; ~ ребёнок אַן אויסערהייראַטלעך קינד

внедре́ние *с* אײַנגלידערונג ‖; (*в сознание*) אײַנוואָרצלונג ‖

внедри́ть *сов.* אײַנגלידערן; (*в сознание*) אײַנוואָרצלען; ~ но́вые ме́тоды труда́ אײַנגלידערן נײַע אַרבעטס־מעטאָדן; ~ но́вые обря́ды אײַנבירגערן נײַע מינהאָגים; ~ся *сов.* אײַנגלידערן זיך; (*в сознание*) אײַנוואָרצלען זיך

внедря́ть(ся) *несов. см.* внедри́ть(ся)

внеза́пн‖о *нареч.* פּלוצעם, פּלוצלינג, אומגעריכט; ~ый פּלוצלעכער, אומגעריכטער; ~ый шум אַ פּלוצלעך גערויש; ~ый отъе́зд אומגעריכטער אָפּפֿאָר

внекла́сс‖ный אויסערקלאַס=; ~ые заня́тия אויסערקלאַס־פֿאַרנעמונגען מצ.; ~ое чте́ние אויסערשול־לייענען I

внекла́ссовый אויסערקלאַסעווער

внема́точн‖ый: ~ая бере́менность *мед.* אויסערמוטערלײַביקע שוואַנגערשאַפֿט

внеочередн‖о́й אויסער דער ריי *после сущ.*; (*вне установленного срока*) אויסעראָרדנטלעכער; ~ые вы́боры אויסעראָרדנטלעכע וואַלן

внепарла́ментск‖ий אויסערפּאַרלאַמענטישער; ~ая оппози́ция אויסערפּאַרלאַמענטישע אָפּאָזיציע

внепла́новый אויסערפּלאַנעווע(ר) *тж. неизм.*, אויסערן פּלאַן *после сущ.*

внесе́ние *с* אַרײַנטראָגן I; (*в протокол, в текст и т. п.*) אַרײַנשרײַבן I, אַרײַנפֿירן I; (*в списки*) אַרײַנ־, אײַנשליסן I

внести́ *сов.* 1. אַרײַנטראָגן*; ~ чемода́ны אַרײַנטראָגן* די טשעמאָדאַנעס; 2.: ~ в протоко́л אַרײַנטראָגן* אין פּראָטאָקאָל; ~ *кого-л.* в спи́сок אײַנשליסן* [אַרײַנשטעלן] עמעצן אין צעטל; ~ попра́вки в текст אַרײַנטראָגן* אין טעקסט אויסבעסערונגען; 3. (*уплатить*) אַרײַנטראָגן*, אָפּצאָלן; ~ очередно́й взнос אַרײַנטראָגן* די ראַטע; 4. *перен.* אַרײַנברענגען*, גורם זײַן*; ~ оживле́ние גורם זײַן* [אַרײַנברענגען*] אַן אופֿלעבונג; ~ све́жую струю́ во *что-л.* אַרײַנטראָגן* אַ פֿרישן שטראָם אין עפּעס; ◇ ~ предложе́ние אַרײַנטראָגן* אַ פֿאָרשלאָג; ~ я́сность во *что-л.* קלאָר מאַכן עפּעס, אַרײַנטראָגן* קלאָרקייט אין עפּעס

внешко́льн‖ый אויסערשול=; ~ая рабо́та אויסערשול־אַרבעט ‖

вне́шне *нареч.* אויסערלעך

внешнеполити́ческ‖ий אויסערנפּאָליטישער; פֿון דער אויסערן־פּאָליטיק *после сущ.*; ~ий курс דער אויסערנפּאָ־

ליטישער קורס; ~ие проблéмы פראָבלעמען פון דער אויסערן־פּאָליטיק

внешнеторгóвый פון אויסערן־האנדל *после сущ.*

внéшн||ий 1. אויסערלעכער; ~ий вид אויסזען ז; ~ий прúзнак אן אויסערלעכער סימען; ~ее схóдство אויסערלעכע ענלעכקײַט; ~ий мир די ארומיקע וועלט; ~ий ýгол *мат.* אויסערלעכער ווינקל; 2. *(иностранный)* אויסערן־; ~яя торгóвля אויסערן־האנדל מ; ~яя полúтика אויסערן־פּאָליטיק וו; 3. *(посторонний)* אויסערלעכער, זײַטיקער; ~ее влия́ние אויסערלעכע [זײַטיקע] ווירקונג

внéшность *ж* אויסזען ז, מ, אויסערלעכקײַט וו; אָנבליק מ; привлекáтельная ~ אן אָנגענעם [א צוציענדיק] אויסזען; мне нрáвится егó ~ ס׳געפעלט מיר זײַן אויסזען [אויסערלעכקײַט]

внештáтный אויסערשטאטנע(ר) *тж. неизм.*, אויסערן שטאט *после сущ.*; ~ сотрýдник אן אויסערשטאטנער מיטארבעטער, א מיטארבעטער אויסערן שטאט

вниз *нареч.* אראָפּ(־צו); спускáться ~ אראָפּשטײַגן*, אראָפּלאָזן* זיך; ~ головóй מיטן קאָפּ אראָפּ; ~ по лéстнице אראָפּ פון די טרעפּ; ~ по рекé טײַך־אראָפּ; ~ по течéнию מיטן שטראָם, שטראָם־אראָפּ

внизý 1. *нареч.* אונטן, פון אונטן; что там ~? וואָס איז דאָרט פון אונטן [אונטן]?; 2. *в знач. предлога с род. п.* אונטן אין, אונטן אף; ~ дóма אונטן אין הויז; ~ страни́цы אונטן אפן זײַטל

вникáть *несов.*, **вни́кнуть** *сов.* ארײַנדרינגען*; глубокó ~ во *что-л.* ארײַנדרינגען* אינעם טאָך פון עפּעס

внимáни||е *с* **1.** אויפמערקזאמקײַט וו; слýшать с ~ем צוהערן אויפמערקזאם; отвлéчь ~е проти́вника אָפּווענדן דעם קעגנערס אויפמערקזאמקײַט; 2. *(забота)*: относи́ться с бóльшим ~ем к *кому-л.* זײַן* שטארק אויפמערקזאם צו עמעצן; שענקען* עמעצן פיל אויפמערקזאמקײַט; ◇ ~е! אכטונג!; обращáть ~е на *кого-л.* לייגן אכט אף עמעצן; обращáть *чьё-л.* ~е на *кого-л.*, на *что-л.* ווענדן* עמעצנס אויפמערקזאמקײַט [עמעצנס אכט] אף עמעצן, אף עפּעס; обрати́ть на себя́ ~е צוציִען* צו זיך די אויפמערקזאמקײַט; остáвить *что-л.* без ~я ניט לייגן קיין אכט אף עפּעס, ניט נעמען* עפּעס אין אכט; быть в цéнтре ~я זײַן* דער מיטלפּונקט, זײַן* אין צענטער פון אויפמערקזאמקײַט; удели́ть *чему-л.* (осóбое) ~е שענקען* עפּעס (באזונדערע) אויפמערקזאמקײַט, אָפּגעבן* זיך (באזונדערס שטארק) מיט עפּעס; принимáя во ~е נעמענדיק אין אכט; он весь ~е ער איז העכסט אויפמערקזאם

внимáтельн||о *нареч.* **1.** אויפמערקזאם; ~о наблюдáть, ~о следи́ть за *чем-л.* גוט° אכטונג געבן* אף עפּעס; 2.: ~о относи́ться к *кому-л.* זײַן* אויפמערקזאם צו עמעצן, שענקען* עמעצן אויפמערקזאמקײַט; ~ость *ж* אויפמערקזאמקײַט וו; ~ый אויפמערקזאמער; ~ый взгляд אן אויפמערקזאמער בליק; ~ый учени́к אן אויפמערקזאמער שילער; ~ый муж אן אויפמערקזאמער [געטרײַער] מאן

внимáть *несов. см.* внять

вничью́ *нареч. спорт.*: закóнчиться ~ ענדיקן זיך מיט רעמי; сыгрáть ~ מאכן רעמי

вновь *нареч.* 1. *(опять)* פונדאָסנײַ, נאָכאמאָל, ווידער(אמאָל); 2. *(недавно)* ניט לאנג; ~ прибы́вший דער ניט לאנג אָנגעקומענער

вноси́ть *несов. см.* внести́

внук *м* אייניקל ז ־עך

внýтренн||е *нареч.* אינערלעך, אין זיך; ~е почýвствовать דערפילן אינערלעך [אין זיך]; ~ий 1. אינ(ע)ווייניקסטער; *перен.* אינערלעכער; ~яя дверь די אינווייניקסטע טיר; ~ий смысл דער אינערלעכער זין; ~ий мир די אינערלעכע וועלט; для ~его употреблéния פארן אינערלעכן געברויך; 2. *(внутригосударственный)* אינערלעכער; ~ий заём אן אינערלעכע האלוואָע; ~яя поли́тика אינערן־פּאָליטיק וו; ~яя торгóвля אינערן־האנדל מ, דער אינערלעכער האנדל; ◇ ~ие болéзни אינערלעכע קראנקהײַטן; ~ость *ж* 1. דאָס אינ(ע)ווייניקסטע, דאָס אינערלעכע; 2. *мн.* אינגעווייד ז; געדערעם מצ.

внутри́ 1. *нареч.* **1.** אינ(ע)ווייניק; 2. *предлог с род. п.* אינ(ע)ווייניק אין; ~ дóма אינווייניק אין שטוב [הויז]

внутриáтомн||ый אינערלעך־אטאָמישער; ~ая энéргия די אינערלעך־אטאָמישע ענערגיע, אינערלעכע אטאָם־ענערגיע

внутривéнн||ый: ~ое вливáние *мед.* אינפוזיע אינווייניק אין דער ווענע

внутрипарти́йн||ый אינערלעך־פּארטייִשער; ~ая демокрáтия אינערלעך־פּארטייִשע דעמאָקראטיע

внутриполити́ческий אינערלעך־פּאָליטישער

внутрия́дерный אינערלעך־נוקלעארער

внутрь 1. *нареч.* אינ(ע)ווייניק; принимáть лекáрство ~ אײַננעמען* די רפואה אינווייניק; 2. *предлог с род. п.* אינ(ע)ווייניק אין... ארײַן; ~ страны́ אינווייניק אין לאנד ארײַן

внучáта *мн.* אייניקלעך מצ.

внýчка *ж* אייניקל ז ־עך

внушáть *несов. см.* внуши́ть

внушéни||е *с* **1.** *(действие)*: для ~я стрáха *кому-л.* קעדיי צו ווארפן א פּאכעד אף עמעצן, קעדיי אָנצושרעקן עמעצן; 2. *(гипноз)* סוגעסטיע וו; лечи́ть ~ем היילן מיט דער הילף פון סוגעסטיע; 3. *(наставление)* אײַנצעס מצ.; *(выговор)* פּירהאלט מ ־ן; сдéлать *кому-л.* ~е פּירהאלטן* עמעצן

внуши́тельный סאָלידער, אימפּאָזאנטער; *(о фигуре, росте тж.)* (גאנץ) היפּשער; *(о тоне, манерах)* אווטאָריטעטער, סאָלידער

внуши́ть *сов.* **1.**: ~ *кому-л.* мысль ארופירן עמעצן אפן געדאנק, ארײַנגעבן* עמעצן א געדאנק; 2. *(какое-л. чувство)* ארויסרופן* (בא), דערוועקן (אין); ~ *кому-л.* опасéния דערוועקן אין עמעצן א כשאד [אן אומרו]; ~ *кому-л.* подозрéние ארויסרופן* בא עמעצן א כשאד; ~ *кому-л.* уважéние ארויסרופן* בא עמעצן א דערעכערעץ־געפיל; ~ *кому-л.* страх ווארפן* א פּאכעד אף עמעצן; 3. *(уговорить)* אײַנריידן*; *(гипнозом)* סוגערירן; ~ себé אײַנריידן* זיך, ארײַננעמען* זיך אין קאָפּ, אײַנבילדן זיך; ~ *кому-л.*, что... ארופירן עמעצן אפן געדאנק, אז...; ארײַנגעבן* עמעצן א געדאנק, אז...

вня́тн||о *нареч.* דײַטלעך; ~ый 1. *(отчётливый)* דײַטלעכער; 2. *(понятный)* קלאָרער°, פארשטענדלעכער

внять *сов. поэт.*: ~ мольбáм פארנעמען* דאָס געבעט; ~ гóлосу рассýдка צוהערן זיך צו דער שטים פונעם קלאָרן פארשטאנד [פונעם סייכל־האיאָשער]

во *см.* в; во врéмя בעשאס, בייס, אין דער צײַט פון; во что бы то ни стáло וואָס ס׳זאָל ניט זײַן, אום יעדן פּרײַז

вóбла *ж* וואָבלע וו ־ס

вобра́ть *сов.* ארײַנעמען*; *(воздух)* ארײַנאָטעמען; *(впитать)* אײַנזאַפּן

вове́к(и) *нареч.* 1. אייביק; 2. *(при глаголе с отрицанием)* קיינמאָל; ~ не забу́дем מיר וועלן קיינמאָל ניט פֿאַרגעסן

вовлека́ть *несов.*, **вовле́чь** *сов.* ארײַנציִען*; ~ в рабо́ту ארײַנציִען* אין דער אַרבעט

во́время *нареч.* צו דער (רעכטער) צײַט, רעכטצײַטיק, פּונקט ווען מע דאַרף; прийти́ не ~ קומען* ניט אין קיין פּאַסיקער צײַט [ניט ווען מע דאַרף]

во́все *нареч.*: ~ не לאַכלוטן ניט, קלאַל ניט; э́то ~ не так ס'איז קלאַל ניט [לאַכלוטן ניט] אַזוי; я ~ не наме́рен уезжа́ть איך האָב קלאַל ניט [איך האָב בעשום־אופֿן ניט] בעדייע אוועקצופֿאָרן; ~ нет! בעשום־אופֿן ניט!, אין קיין פֿאַל ניט!, ס'הייבט זיך ניט אָן!

вовсю́ *нареч.* *разг.* מיט אַלע קויכעס; гнать лошаде́й ~ אַרויסזעצן די פֿאַרע פֿון די פֿערד טרײַבנדיק

во-вторы́х *вводн. сл.* צווייטנס; (וועהאַ)שייניס *уст.*

вогна́ть *сов.* 1. ארײַנטרײַבן*, ארײַניאָגן; 2. *(вбить)* ארײַנקלאַפּן, ארײַנשלאָגן*; ◇ ~ *кого-л.* в кра́ску מאַכן עמעצן רויט דאָס פּאָנעם (פֿאַר בושע); ~ *кого-л.* в пот אַרויסיאָגן פֿון עמעצן דעם שווייס

во́гнутый אַרײַנגעבויגענער; *физ.*, *мат.* קאָנקאַווער

вод||а́ *ж* 1. וואַסער וו, ז ־ן; стака́н ~ы́ אַ גלאָז וואַסער; пре́сная ~а́ זיסע וואַסער; морска́я ~а́ יאַם־וואַסער וו; минера́льная ~а́ מינעראַל־וואַסער וו ־ן; 2. *мн.* *(минеральные источники)* היילקוואַלן מצ.; היילבעדער מצ.; 3. *мн.* *(водные пространства)* וואַסערן מצ.; территориа́льные во́ды טעריטאָריִעלע וואַסערן; 4. *перен.* *разг.* פּוסטע ווערטער, פּוסטע רייד; ◇ чисте́йшей ~ы́ אַן עכטער; толо́чь во́ду в сту́пе שטויסן* וואַסער אין אַ שטייסל; с ви́ду он ~ы́ не заму́тит אַ קוק טאָן אַף אים, קען מען מיינען, (אַז) ער טשעפּעט ניט קיין פֿליג אַף דער וואַנט; вы́йти сухи́м из ~ы́ אַרויס ריין [גאַנץ, אַ גאַנצער]; как в во́ду гляде́л ווי געוועזן דערבײַ; как в во́ду опу́щенный אַ דערשלאָגענער, אַ דערהאַרגעטער

водвори́||ть *сов.* 1. *(поселить)* באַזעצן, אײַנאָרדענען; 2. *(на прежнее место)* צוריקברענגען*; *(положить)* צוריק אַוועקלייגן; *(усадить)* אַוועקזעצן; *(поставить)* אַוועקשטעלן; 3. *перен.* *(установить)* אײַנשטעלן; ~ться *сов.* 1. *(поселиться)* באַזעצן זיך, אײַנאָרדענען זיך; 2. *(установиться)* אײַנשטעלן זיך; ~лась тишина́ ס'איז געוואָרן שטיל

водворя́ть(ся) *несов.* *см.* водвори́ть(ся)

водеви́ль *м* וואָדעוויל מ ־ן

води́тель *м* פֿירער מ =, שאָפֿער מ ־ן; ~ автомоби́ля אויטאָמאָביל־פֿירער מ =, שאָפֿער מ ־ן; ~ский שאָפֿערן־; ~ские права́ *(документ)* שאָפֿערן־רעכט מצ.; פּראַוואַ מצ. *разг.*

води́тельство *с*: под ~м אונטער דער פֿירערשאַפֿט

води́ть *несов.* 1. פֿירן; *(показывая достопримечательности и т. п.)* אַ(ר)ומפֿירן; ~ ребёнка за́ руку פֿירן דאָס קינד פֿאַר [בא] דער האַנט; ~ ученико́в по музе́ям אַ(ר)ומפֿירן די שילער איבער די מוזייען; ~ полки́ פֿירן די פּאָלקן; 2. *(автомобиль, самолёт и т. п.)* פֿירן; 3. *(тв. по дат.)* אומפֿירן מיטן; ~ ука́зкой по ка́рте אומפֿירן מיטן טײַטל איבער דער מאַפּע; 4.: ~ дру́жбу с *кем-л.* זײַן* מיט עמעצן (גוטע־)פֿרײַנט; ~ знако́мство с *кем-л.* זײַן* מיט עמעצן (גוט) באַקאַנט; ◇ ~ *кого-л.* за́ нос פֿירן עמעצן בא דער נאָז; ~ся *несов.* 1. *(иметься)* פֿאַראַנ(ען) זײַן*; в на́шей реке́ во́дятся караси́ בא אונדז אין טײַך איז פֿאַראַנ(ען) קאַראַסן; 2. *(за кем-л.)*: за ним во́дятся ко́е-каки́е сла́бости ער האָט אייניקע שוואַכקייטן; 3. *разг.* (с *тв.*; *дружить*) כאַווערן זיך, קאָמפּאַניִעווען זיך; *(о детях)* כאַווער זײַן*; ◇ как во́дится ווי דער שטייגער איז; ווי ס'פֿירט זיך בא לײַטן

во́дка *ж* בראַנפֿן מ; שנאַפּס מ *разг.*

во́дник *м* וואַסער־טראַנספּאָרטלער מ =

во́дн||ый וואַסער־; ~ая прегра́да וואַסער־שטערונג וו ־ען; ~ый тра́нспорт וואַסער־טראַנספּאָרט מ; ~ый спорт וואַסער־ספּאָרט מ; ~ое по́ло *спорт.* וואַסער־פּאָלאָ וו; ~ый раство́р וואַסער־צעלאָז מ; ~ым путём איבער וואַסער

водобоя́знь *ж мед.* וואַסערשרעק מ, הידראָפֿאָביע וו

водово́з *м* וואַסערפֿירער מ =

водоворо́т *м* וואַסער־קעסלגרוב וו (מצ. ...גריבער), וואַסער־ווירבל מ ־ען; *перен.* ווירבל מ

водоём *м* וואַסער־באַסיין מ ־ען

водоизмеще́ние *с мор.* וואַסער־אַרויסשטויס מ; су́дно ~м в 500 тонн אַ שיף מיט וואַסער־אַרויסשטויס פֿון פֿינף הונדערט טאָן

водока́чка *ж* וואַסער־פּאָמפּע וו ־ס, פּאָמפּע־הויז ז (מצ. ...הײַזער)

водола́з *м* וואַסערטוקער מ =; ~ный טוקער־; ~ный костю́м טוקער־אָנצוג מ ־ן, טוקער־קאָסטיום מ ־ען

Водоле́й *м астр.* וואַסערטרעגער מ, עמער מ

водолече́бница *ж* וואַסער־הייל־אַנשטאַלט מ ־ן

водолече́ние *с* וואַסער־היילונג וו, הידראָטעראַפּיע וו

водоме́р *м* וואַסערמעסטער מ ־ס; ~ный: ~ное стекло́ וואַסערמעסט־טרײַבל ז ־עך

водона́порн||ый: ~ая ба́шня וואַסער(דרוק־)טורעם מ ־ס

водонепроница́ем||ый וואַסערפֿעסטער; ~ая ткань וואַסערפֿעסטער שטאָף

водоно́сный: ~ слой *геол.* וואַסערטראָגיקער שיכט

водоотта́лкивающ||ий: ~ая ткань וואַסער־אָפּשטויסנדיקער שטאָף; плащ из ~ей тка́ни אַ רעגנמאַנטל פֿון וואַסער־אָפּשטויסנדיקן שטאָף

водопа́д *м* וואַסערפֿאַל מ ־ן

водопла́вающ||ий: ~ая пти́ца *собир.* שווימפֿייגל מצ., וואַסערפֿייגל מצ.

водопо́й *м* *(место)* (אָנ)טרינקפּלאַץ מ

водопрово́д *м* וואַסערלייטונג וו; ~ный וואַסערלייטונג־; ~ная сеть וואַסערלייטונג־נעץ וו; ~ная труба́ וואַסערלייטונג־רער וו ־ן; ~чик *м* וואַסערלייטונג־אַרבעטער מ =

водоразбо́рный: ~ кран הידראַנט מ ־ן

водоразде́л *м геогр.* וואַסערשייד מ; *перен.* שיידליניע וו ־ס

водоро́д *м* וואַסערשטאָף מ; ~ный וואַסערשטאָף־; ~ная бо́мба וואַסערשטאָף־באָמבע וו ־ס, הידראָגען־באָמבע וו ־ס

во́доросл||ь *ж* וואַסערוווּקס מ ־ן; морски́е ~и יאַם־געוויקסן מצ.

водоснабже́ние *с* וואַסער־באַזאָרגונג וו, די באַזאָרגונג מיט וואַסער

водосто́к *м* וואַסער־אָפּפֿלוס מ; *(жёлоб)* (אָפּפֿלוס־)רינווע וו ־ס; *(у крыши)* דאַכרינווע וו ־ס

водосто́чн||ый: ~ая труба́ רינווע II ־ס
водохрани́лище *с* וואַסער־רע, ־וואַסער־באַסיין מ ־ען, ־זערוואַר מ ־ן; Рыбинское ~ ריבינסקער קינסטלעכער יאַם
водружа́ть *несов.*, **водрузи́ть** *сов.*: ~ зна́мя ־אַרוֹפ הייבן [אײַנפעסטיקן] די פאָן
водяни́стый 1. וואַסער(ד)יקער; **2.** *(бесцветный)* ־בלאַ סער, קאָלירלאָזער; **3.** *разг.* *(бессодержательный)* ־פוס טער
водя́нка *ж мед.* II וואַסערזוכט
водян||о́й[1] ־וואַסער; ~о́е расте́ние I וואַסער־געוויקס ־ן; ~а́я турби́на II וואַסער־טורבינע, הידראַווּלישע ־ס; טורבינע; ◇ ~о́й знак וואַסער־צייכן מ ־ס; ~о́е отопле́ние II וואַסער־באַהייצונג
водяно́й[2] *м фольк.* וואַסערגײַסט מ ־ער
воева́ть *несов.* **1.** *(с кем-л.)* (מיט) האַלטן* מילכאָמע, שלאָגן* זיך (קעגן), פירן (א) מילכאָמע (מיט); *(о воине)* זײַן* אף דער מילכאָמע (מיט), **2.** *разг.* *(вести борьбу)* וואָיעווען (מיט), קעמפן (מיט, קעגן)
воеди́но *нареч.* צוזאַמען, אינייִנעם; собра́ть ~ ־צוזאַמענבאַהעפטן* ,העפטן ־באַ [צוזאַמען [אינייִנעם
военача́льник *м* = מ מיליטער־אָנפירער
военизи||а́ция *ж* II מיליטאַריזירונג; ~и́ровать *сов. и несов.* מיליטאַריזירן
военкома́т *м* (вое́нный комиссариа́т) וואָיענקאָמאַט מ ־ן (מיליטערישער קאָמיסאַריאַט)
военнообя́занный *м* מיליטער־פליכטיקער מ ״קע
военнопле́нный *м* קריגס־געפאַנגענער מ ״נע
вое́нно-полево́й: ~ суд דער מיליטערישער פעלדגעריכט
вое́нно-промы́шленный: ~ ко́мплекс ־מיליטאַריסטיש אינדוסטריעלער קאָמפּלעקס
военнослу́жащий *м* (מיליטערמאַן מ (מצ. ״לײַט
вое́нно-уче́бн||ый: ~ое заведе́ние ־א מיליטערישער ביל דונגס־אַנשטאַלט
вое́нно-экономи́ческий: ~ потенциа́л ־דער מיליטעריש עקאָנאָמישער פּאָטענציאַל
вое́нн||ый 1. *(относящийся к войне)* ־מילכאָ, ־קריגס מע, ־מיליטערישער; ~ое положе́ние קריגס־צושטאַנד מ; ~ое вре́мя II קריגסצײַט, מילכאָמע־צײַט II; ~ый заво́д קריגסשיף II ־ן; ~ый кора́бль א מיליטערישער זאַוואָד; ~ое иску́сство II מיליטער־קונסט; **2.** *(относящийся к армии)* ־מיליטער, מיליטערישער; ~ая слу́жба ־מיליטער דינסט II ־; ~ое учи́лище ־מיליטער, א מיליטערישע שול II ־שול ־ן; ~ый врач א מיליטערישער דאָקטער; ~ая вы́правка [סטאַטור] מיליטערישע האַלטונג; **3.** *в знач. сущ. м* מיליטערמאַן מ (מצ. ״לײַט), מיליטערישער מ ״שע..
вое́нщина *ж собир.* מיליטערישע קליקע, ־וואָיענ שטשינע II *разг.*
вожа́к *м* **1.** = מ וועג־באַגלייטער; **2.** *перен.* וועגוויַזער =מ; = אָנפירער מ; **3.** *(животное)* = סטאַדע־פירער מ, =מ סטײַע־פירער; *(птица)* = טשאַטע־פירער מ, ־סטײַע =מ ־פירער
вожа́тый *м* **1.** *(пионерского отряда)* פיאָנערן־עלטסטער ־עטע מ, = וואָזשאַטע מ; **2.** *разг.* *(вагоновожатый)* וואַגאָן =מ ־פירער, = מ טראַמוַי־פירער
вожделе́ние *с* II טײַווע ־ס; I גלוסטעניש; смотре́ть с ~м [גיריק, מיט טײַווע, מיט גלוסט] קוקן טײַוועפול

вождь *м* **1.** = פירער מ; **2.** *(предводитель племени)* עלטסטער מ ״טע
во́жжи *мн.* לייצן מצ. ,לייצעס מצ. ,וויִשקעס מצ. *разг.*
воз *м* **1.** (וואָגן מ (מצ. ־ס, וועגענער, וועגן), פור II ־ן; **2.** *разг.* *(множество)* א גאַנצער [א פולער] פאַק (מיט); ◇ а ~ и ны́не там און די זאַך רירט זיך ניט פונעם אָרט; что с ~у упа́ло, то пропа́ло וואָס פאַרפאַלן, זאָל ניט באַנג טאָן
возбраня́||ться *несов. уст.* זײַן* [פאַרבאָטן] פאַרווערט; не ~ется ס׳איז ניט פאַרווערט [פאַרבאָטן]
возбуди́м||ость *ж* **1.** II אויפרעגעוודיקייט; **2.** *физиол.* II אויפרייצלעכקייט; ~ый אויפרעגעוודיקער
возбуди́тель *м* **1.** *биол.* (גורעם מ (מצ. גורמים); ~ боле́зни דער גורעם פון דער קרענק; **2.** *(порождающая причина)* (גורעם מ (מצ. גורמים); **3.** *тех.* אָנרעגער מ ־ס
возбуди́ть *сов.* **1.** *(вызвать)* ־אַרויס, אויפוועקן, דערוועקן רופן*; ~ аппети́т אויפוועקן דעם אַפּעטיט; ~ жа́лость в *ком-л.* אַרויסרופן* [אויפוועקן] ראַכמאָנעס בא עמעצן; **2.** *(предложить на обсуждение)* אויפהייבן*; ~ вопро́с ־אוֹפ הייבן*; ~ хода́тайство ־אויפהייבן* א הישתאַד; הייבן* די פראַגע לעס; ~ де́ло про́тив *кого-л.* *юр.* אויפהייבן* אן איניען קעגן עמעצן; ~ иск про́тив *кого-л.* *юр.* דערלאַנגען א מאָנונג [א טוויע] קעגן עמעצן; **3.** *(взволновать)* אויפרעגן; **4.** *(против кого-л.; восстановить)* אויפרייצן, אויפהעצן; ~ся *сов.* **1.** *(о чувствах)* אויפוועקן זיך, דערוועקן זיך, ווערן* [אויפגעוועקט] דערוועקט; **2.** *(взволноваться)* ־אויפ רעגן זיך, *ווערן אויפגערעגט
возбужда́ть(ся) *несов. см.* возбуди́ть(ся)
возбужда́ющ||ий: ~ее сре́дство *мед.* רייצמיטל I ־ען
возбужде́ние *с* **1.** *(состояние)* II אויפרעגונג; прийти́ в ~ אויפגערעגט ווערן*; **2.** *(действие)* II דערוועקונג, ־אוֹפ וועקונג II; ~ де́ятельности се́рдца די סטימולירונג פון דער האַרץ־אַקטיוויטעט; ~ то́ка *эл.* II שטראָם־אָנרעגונג, די אָנרעגונג פונעם שטראָם
возбуждённ||ый אויפגערעגטער; в ~ом состоя́нии ־אוֹפ אין א צושטאַנד פון אויפגע, אן אויפגערעגטער, גערעגט רעגטקייט
возведе́ние *с* **1.** *(строительство)* II אויפבויונג, אויפבויען, אויפשטעלן I, I; **2.** *мат.* II דערהייבונג; ~ в сте́пень II דאָס דערהייבן* אין גראַד, גראַד־דערהייבונג
возвели́чивать *несов.*, **возвели́чить** *сов.* פאַרהערלעכן, רימען און לויבן
возвести́ *сов.* **1.** *(соорудить)* אויפבויען, אויפשטעלן; **2.** *(возвысить)* דערהייבן*; она́ возвела́ чистоту́ в настоя́щий культ זי האָט דערהייבן רייִנקייט צו דער מאַדרייגע פון אן עכטן קולט; ~ *что-л.* в при́нцип מאַכן פון עפּעס א פּרינציפּ; **3.:** ~ клевету́ на *кого-л.* ־אַרויס* אַרופוואַרפן [טראַכטן] אף עמעצן א בילבל; **4.** *мат.:* ~ в сте́пень דערהייבן* אין גראַד; ~ в квадра́т ־דערהייבן* אין קוואַד ראַט; ◇ ~ на престо́л ־אוועקזעצן אפן טראָן [אפן קיסע] האַמאַלכעס *уст.*
возвести́ть *сов.*, **возвеща́ть** *несов.* ־(אַלע) מודיע זײַן* לאָזן* הערן, מען, אומעטום
возводи́ть *несов. см.* возвести́
возвра́т *м* **1.** I אומקערן, צוריק אָפּגעבן דאָס; **2.:** к про́шлому нет ~а אומקערן, קיין וועג צוריק איז נישטאָ, זיך צום אַמאָליקן איז שוין ניט מעגלעך
возврати́ть *сов.* **1.** *(отдать)* אומקערן, צוריק אָפּגעבן*;

2. *(вновь обрести)* באַקומען* צוריק, אומקערן; ~ здоро́вье אומקערן דאָס (פֿרײַערדיקע) געזונט, צוריק געזונט ווערן*; ~ си́лы אומקערן די פֿרײַערדיקע קױכעס; 3. *(заставить вернуться)* אומקערן (צוריק); ◇ ~ *кого-л.* к жи́зни ברענגען* עמעצן צוריק, ווידער אופֿלעבן עמעצן צום לעבן; ~ся *сов.* 1. צוריקקערן זיך, אומקערן זיך; *перен.* אומקערן זיך; созна́ние возврати́лось к больно́му צום קראַנקן האָט זיך אומגעקערט דאָס באַוווּסטזײַן; 2. *(к вопросу, к мысли и т. п.)* אומקערן זיך

возвра́тн||ый 1. צוריק־; צוריק *после сущ.*; ~ый путь דער וועג צוריק; צוריקוועג מ; 2.: ~ый тиф אומקער־טיפֿוס מ; 3. *(о деньгах)* אף אומצוקערן *после сущ.*; ~ая ссу́да א האַלוואָע אף אומצוקערן; 4. *грам.* רעפֿלעקסיווער; ~ый глаго́л רעפֿלעקסיווער ווערב

возвраща́ть(ся) *несов. см.* возврати́ть(ся)

возвраще́ние *с* 1. אומקערן ז; ~ до́лга דאָס אומקערן דעם כויוו; 2. *(приезд, приход)* דאָס אומקערן זיך, דאָס צוריקקערן זיך, צוריקקער מ; ~ домо́й דער צוריקקער אַהיים

возвы́сить *сов.* 1. *(кого-л.)* דערהייבן*, שטעלן העכער [אַף א העכערער מאַדרייגע]; *(значение, положение)* העכערן; 2.: ~ го́лос העכערן די שטים [דעם טאָן], א רעד טאָן* העכער; ~ся *сов.* שטײַגן*; ◇ ~ся в *чьём-л.* мне́нии שטײַגן* [אויסוואַקסן*] אין עמעצנס אויגן

возвыша́ть *несов.* 1. *см.* возвы́сить; 2. *(облагораживать)* מאַכן דערהויבענער; ~ся *несов.* 1. *(выситься)* הייכן זיך, טורעמען זיך; *(над чем-л.)* דערהייבן* זיך (איבער); *перен.* *(над кем-л.)* אַריבערשטײַגן*; 2. *см.* возвы́ситься

возвыше́ние *с* 1. *(действие)* דערהייבונג וו, דערהייבן ז; 2. *(местность)* הויך° אָרט, בערגל ז ־עך; 3. *(сооружение)* א (הויכע°) פּלאַטפֿאָרמע

возвы́шенн||ость *ж* 1. *геогр.* הייכעניש וו ־ן, הויכלאַנד ז; 2. *(благородность)* דערהויבנקייט וו; ~ый 1. הויכליגנדיקער; 2. *(благородный)* דערהויבענער

возгла́вить *сов.* שטעלן זיך אין דער שפּיץ (פֿון); ~ делега́цию שטעלן זיך בעראָש פֿון דער דעלעגאַציע; ~ борьбу́ שטעלן זיך אין שפּיץ פֿונעם קאַמף

возглавля́ть *несов.* שטיין* אין דער שפּיץ [בעראָש] (פֿון)

во́зглас *м* אויסרוף מ ־ן

возгора́ться *несов. см.* возгоре́ться

возгорди́ться *сов.* אָנהייבן* איבערנעמען זיך, ווערן* גרויס בא זיך, ווערן* גײַוועדיק [גאַדלדיק], פֿאַרײַסן* זיך

возгоре́ться *сов.* אופֿלאַמען

воздава́ть *несов.*, **возда́ть** *сов.*: ~ *кому-л.* до́лжное אָפּגעבן* עמעצן וואָס ער פֿאַרדינט [וואָס אים קומט]

воздвига́ть *несов.*, **воздви́гнуть** *сов.* אופֿשטעלן, אופֿבויען; ~ па́мятник אופֿשטעלן א דענקמאָל

возде́йствие *с* אופֿווירקונג וו; оказа́ть мора́льное ~ на *кого-л.* אויסיבן אף עמעצן א מאָראַלישע ווירקונג, (אופֿ)ווירקן אף עמעצן מאָראַליש

возде́йствовать *сов. и несов.* (на *вин.*) אופֿווירקן (אף)

возде́л||ать *сов.*, **возде́лывать** *несов.* *(землю)* באַאַרבעטן; *(растения)* קולטיווירן

воздержа́вши||йся *м* וואָס האָט זיך אָפּגעהאַלטן (פֿון שטימען) *после сущ.*; при трёх ~хся דרײַ האָבן זיך אָפּגעהאַלטן

воздержа́ние *с* אײַנגעהאַלטנקייט וו

возде́ржанный אײַנגעהאַלטענער

воздержа́ться *сов.*, **возде́рживаться** *несов.* אָפּהאַלטן* זיך; ~ от голосова́ния אָפּהאַלטן* זיך (פֿון שטימען)

во́здух *м* לופֿט וו; дыша́ть ~ом אָטעמען מיט לופֿט; в ~е чу́вствовалась бли́зость весны́ אין דער לופֿט האָט זיך געפֿילט, אַז דער פֿרילינג איז נאָענט°; носи́ться в ~е *тж. перен.* טראָגן* זיך אינדערלופֿטן; ◇ на (во́льном, откры́том) ~е אף דער פֿרײַער לופֿט; вы́йти на ~ אַרויסגיין* אף דער פֿרײַער [פֿרישער] לופֿט

воздухопла́ва||ние *с* לופֿט־שווימערײַ וו, אעראָנאַוטיק וו; ~тель *м* לופֿט־שווימער מ =, אעראָנאַוט מ ־ן

возду́шно-деса́нтн||ый: ~ые войска́ אוויאַדעסאַנטישע מיליטער־טיילן

возду́шн||ый 1. לופֿט־; ~ое простра́нство לופֿטרוים מ; ~ое сообще́ние לופֿטפֿאַרקער מ; 2. *(лёгкий)* לופֿטיקער; ~ое пла́тье א לופֿטיק [גרינג, דין] קלייד; ◇ ~ые за́мки לופֿט־שלעסער מצ.; посыла́ть ~ый поцелу́й שיקן א לופֿט־קוש; ~ая трево́га לופֿט־אַליאַרם מ; ~ый шар לופֿטבאַלאָן מ ־ען; ~ая я́ма לופֿטגרוב וו (מצ. ...גריבער)

воззва́ние *с* אופֿרוף מ ־ן

воззре́ние *с* אָנשויונג וו ־ען

вози́ть *несов.* (אום)פֿירן; ~ дете́й в шко́лу в авто́бусе פֿירן די קינדער אין שול אַרײַן אף אן אווטאָבוס; ~ся *несов.* 1. *(ворочаться)* רודערן זיך; *(о птице)* אומהאָפּקען, אומפֿלאַטערן; 2. *(резвиться)* טומלען; 3. (с *дат.*) *разг.* *(заниматься)* אײַסעקן זיך, פּאָרען זיך; 4. *разг.* *(медленно делать что-л.)* באָברען זיך, פּאָרקען זיך

возлага́ть *несов. см.* возложи́ть; ◇ ~ наде́жды на *кого-л.*, на *что-л.* לייגן די האָפֿענונגען אף עמעצן, אף עפּעס; ~ на *кого-л.* отве́тственность אַרופֿלייגן אף עמעצן די פֿאַראַנטוואָרטלעכקייט

во́зле 1. *нареч.* דערנעבן, דאָ ניט ווײַט; 2. *предлог с род. п.* לעבן; בא, לעם *разг.*; ~ меня́ לעבן מיר; ~ до́ма לעבן [בא] דער שטוב

возложи́ть 1.: ~ вено́к (אַרופֿ)לייגן א קראַנץ; 2. *(поручить)* אַרופֿלייגן; ~ на *кого-л.* обя́занность אַרופֿלייגן אף עמעצן די פֿליכט

возлю́бленная *ж* (הייס) געליבטע וו; *разг.* *(любовница)* ליובאָווניצע וו ־ס, קאָכאַנקע וו ־ס

возлю́бленный 1. *уст.* באַליבטער, געליבטער; 2. *в знач. сущ. м* (הייס) געליבטער; *разг.* ליובאָווניק מ ־עס, קאָכאַנעק מ ־עס

возме́здие *с* אָפּצאָלונג וו, באַשטראָפֿונג וו

возмести́ть *сов.*, **возмеща́ть** *несов.* *(вин.)* אומקערן, דעקן; (פֿאַר) קאָמפּענסירן; ~ *кому-л.* изде́ржки אומקערן עמעצן די הוצאָעס; ~ *кому-л.* убы́тки קאָמפּענסירן עמעצן פֿאַר דעם העזק

возмеще́ние *с* קאָמפּענסירונג וו, קאָמפּענסאַציע וו; אומקערן ז; ~ убы́тков א קאָמפּענסאַציע פֿאַר דעם העזק; ~ изде́ржек דאָס אומקערן די הוצאָעס

возмо́жно 1. *нареч.* *(при сравн. ст.)* (ווי) ווײַט מעגלעך, וואָס; ~ лу́чше (ווי) ווײַט מעגלעך בעסער, וואָס בעסער; ~ бо́льшее число́ וואָס א גרעסערע צאָל; 2. *в знач. сказ. безл.* ס׳קאָן זײַן, ס׳איז מעגלעך; е́сли ~ אויב ס׳איז מעגלעך; ~, что... ס׳איז מעגלעך [ס׳קאָן זײַן], אַז...; 3. *в знач. вводн. сл.* מעגלעך, עפּשער; мы, ~, оста́немся מיר וועלן מעגלעך, אַז מיר וועלן בלײַבן; עפּשער בלײַבן

возмо́жн||ое *с*: сде́лать всё ~ое טאָן* אַלץ, וואָס ס׳איז

מעגלעך; в предéлах ~ого אף וויפל ס'איז נאָר מעגלעך

возмóжност||ь *ж* 1. ־ן ‖ מעגלעכקייט; *(удобный случай тж.)* ־ן ‖ געלעגנהייט; имéть ~ь האָבן* די מעגלעכ־קייט, *קענען; не имéть ~и сдéлать *что-л.* ניט זײַן* אימשטאַנד [ניט זײַן* בעיכולעס] צו טאָן עפעס; при пéрвой ~и ווי נאָר ס'וועט מעגלעך, בײַ דער ערשטער געלעגנהייט; представляется ~ь ס'איז פאראַן א געלעגנהייט [א זײַן] [מעגלעכקייט]; 2. *мн.* *(внутренние ресурсы, силы)* מעג־לעכקייטן מצ.; неограни́ченные ~и אומבאַגרענעצטע מעג־לעכקייטן; ◇ нет никакóй ~и ס'איז קיינפאַלס ניט מעג־לעך, ס'איז אוממעגלעך; по ~и, по мéре ~и מעגלעכסט; אף וויפל ס'וועט נאָר מעגלעך זײַן

возмóжн||ый 1. *(вероятный)* מעגלעכער, ווארשײַנלעכער; 2. *(осуществимый)* מעגלעכער; э́то еди́нственно ~ый вы́ход דאָס איז דער איינציק מעגלעכער אויסוועג; 3. *(максимальный)* מעגלעכסטער; с ~ой тóчностью מיט דער מעגלעכסטער פּינקטלעכקייט

возмужáл||ость *ж* ‖ מענערישקייט, ‖ רײַפקייט; ~ый מענעריש [רײַף] געוואָרענער

возмужáть *сов.* *מענעריש [רײַף] ווערן

возмути́тельн||о 1. *нареч.* סקאַנדאַליעז; ~о вести́ себя́ אופירן זיך סקאַנדאַליעז [שענדלעך]; 2. *в знач. сказ. безл.* ס'איז סקאַנדאַליעז; דאָס קען אופברענגען; ~ый סקאַנדא־ליעזער; ~ый слу́чай א סקאַנדאַליעזער פאַל; ~ая нáглость א שענדלעכע פרעכקייט

возмути́ть *сов.* *אופברענגען; ~ся *сов.* אופגעבראַכט *ווערן

возмущáть *несов. см.* возмути́ть; ~ся *несов.* (שטאַרק) *אופגעבראַכט זײַן

возмущéние *с* ‖ אופגעבראַכטקייט, ח גרימצאָרן; с ~м אופגעבראַכט, אין גרימצאָרן

возмущённый אופגעבראַכטער

вознагради́ть *сов.*, **вознаграждáть** *несов.* *(вин.)* באַלוי־נען; אָפּצאָלן (דאַט.) ; ~ *кого-л.* за услу́ги אָפּצאָלן עמעצן פאַר צודינען [פאַר באַדינונג, פאַרן סערוויס]

вознаграждéние *с* ‖ באַלוינונג; дéнежное ~ געלטיקע באַלוינונג, ‖ געלט־באַלוינונג; за небольшóе ~ פאַר גאָר א קלייניקער באַלוינונג, ניט טײַער

возненави́деть *сов.* ־(טאַק) פּײַנט באַקומען* [פּײַנט קריגן*] (לעס סינע)

возникáть *несов. см.* возни́кнуть

возникновéние *с* ח אופקום, ‖ אנטשטייונג

возни́к||нуть *сов.* *אופקומען, *אנטשטיין; ~ли затрудне́ния ס'זײַנען אופגעקומען שוועריקייטן; у меня́ ~ла мысль ס'איז מיר אײַן אופגעקומען א געדאַנק (אין קאָפּ) א געדאַנק

вознúца *м* = ח אָנטרײַבער, ח ־ס קוטשער, ח פורמאַן ־עס

возня́ *ж разг.* 1. *(детей)* ז טומלעניש; *(шорох и т. п.)* ז רודערניש; 2. *(хлопоты)* ז פּאָרעניש, ז וואָזגעניש, קלאָ־פּאָט ח; 3. *неодобр.* אינטריגעס מצ., היזנטערפּיסלעך מצ.

возобнови́ть *сов.* באַנײַען; ~ договóр באַנײַען דעם אָפּמאַך; ~ отношéния באַנײַען [אופשטעלן] די באַציונגען; ~ рабóту ווידער אָנהייבן* אַרבעטן; *(о человеке тж.)* ווידער צוטרעטן* צו דער אַרבעט; ~ борьбу́ ווידער פירן דעם קאַמף; ~ся *сов.* *באַנײַט ווערן; *(об отношениях тж.)* *אופגעשטעלט ווערן; *(о занятиях и т. п.)* ווידער אָנהייבן* זיך

возобнов||лéние *с* ‖ באַנײַונג, ז באַנײַען; *(отношений тж.)* ז אופשטעלן; ~ля́ть(ся) *несов. см.* возобнови́ть(ся)

возомни́||ть *сов.*: он ~л о себé ער איז געוואָרן צו ער האַלט פון זיך שטאַרק [אוילעם אומלויע, גרויס בא זיך [*уст.*

возраж||áть *несов.* דערווידערן; ~áть прóтив *чего-л.* דערווידערן קעגן עפּעס; не ~áю איך, איך דערווידער ניט; éсли вы не ~áете אויב איר האָט גאָר־ניט קעגן, האָב גאָרניט קעגן

возражéние *с* ־ען ‖ דערווידערונג

возрази́ть *сов.* 1. *см.* возражáть; 2. *(ответить)* (אָפּ)־ענטפערן

вóзраст *м* ־ס ח עלטער; предéльный ~ דער מאַקסי־מאַלער עלטער; одногó ~а פון איין עלטער; ◇ на ~е אין איבערוואַקסן* א געוויסן; вы́йти из *какого-л.* ~а די יאָרן עלטער

возрастáние *с* ז שטײַגן, ז וואַקסן, ח וווּקס; *(усиление)* דאָס פאַרשטאַרקן זיך

возрастáть *несов.* *שטײַגן, *וואַקסן; *(о ценах тж.)* *העכער ווערן; *(о количестве)* פאַרגרעסערן זיך; *(усиливаться)* פאַרשטאַרקן זיך

возрасти́ *сов.* *שטײַגן, *אויסוואַקסן; *см.* возрастáть

возрастн||óй עלטער־; ~ы́е изменéния עלטער־ענדע־רונגען מצ.

возроди́ть *сов.* ווידערופשטעלן, ווידער אופבויען; ~ к жи́зни *кого-л.* אַרײַנבלאָזן* א נײַע אומקערן צום לעבן עמעצן נעשאָמע אין; ~ся *сов.* אופלעבן (ווידער), אופ־ווי אפסנײַ געבוירן ווערן*, געריכט ווערן*

возрождáть(ся) *см.* возроди́ть(ся)

возрождéние *с* ח ווידערגעבורט, ‖ ווידערופלעבונג, ‖ אופריכטונג

Возрождéние *с* ח רענעסאַנס

вóзчик *м* ־עס ח פורמאַן

возымéть *сов.*: ~ желáние באַקומען* [קריגן*] כײשעק; ◇ ~ дéйствие [א פּועל] א ווירקונג [א פּועל ווירקן, האָבן*

вóин *м* (מצ. קריגסלײַט) ח קריגסמאַן, = ח קריגער

вóинский מיליטערישער; *(подобающий воину)* פון א קריגסמאַן *после сущ.*; ~ пóезд א מיליטערישער צוג; ~ долг דער כויוו פון א קריגסמאַן; ~ устáв דער מיליטע־רישער סטאַטוט

вои́нственн||ый אגרעסיווער, קריגערישער; *неодобр. тж.* מיליטאַריסטישער; *перен.* קעמפערישער, קאַמפלוסטיקער; ~ые племенá קריגערישע שוואָטים; ~ые плáны אגרע־סיווע [מיליטאַריסטישע] פּלענער; ~ый вид א קאַמפ־לוסטיק אויסזען; ~ая осáнка א קעמפערישער שטעל

вою́ющий קעמפערישער; ~ материали́зм קעמפערי־שער מאַטעריאַליזם

вой *м* ז געהײַל, ז געוואָי

вóйл||ок *м* ח פילץ, ח פוישט; ~очный פילצענער, פוישטענער

войнá *ж* ־ס ‖ מילכאָמע, ח קריג; *(способ ведения войны)* ח קריג; мировáя ~ ־ס ‖ וועלט־מילכאָמע; Вели́кая Отéчественная ~ די גרויסע פאָטערלענדישע מילכאָמע; граждáнская ~ ח בירגערקריג; áтомная ~ אַטאָמישער קריג

войскá *мн.* *(ед.* вóйско *с)* ז מיליטער, מיליטער־טיילן מצ.; ~ свя́зи ז פאַרבינדונגס־מיליטער; инженéрные ~ אינזשעניערישע מיליטער־טיילן

войсков||о́й מיליטער, מיליטעריש; ~а́я часть מילי-טער־טייל ־ן מ; ~ы́е соедине́ния מיליטעריש פאראייני קונגען מצ., מיליטער־פאראייניקונגען

войти́ *сов.* 1. *ארײַנ|קומען, *ארײַנ|גיין; ~ в ко́мнату ארײַנקומען* [ארײַנגיין*, ארײַן] אין צימער וויידי́те! קומט ארײַן!; кора́бль вошёл в га́вань די שיף איז ארײַן אין האפן; 2. *(включиться)* *ארײַנ|גיין; ~ в соста́в прави́тельства ארײַנ|גיין* אין באשטאַנד פון דער רעגירונג; э́ти расска́зы вошли́ в тре́тий том די דערציילונגען זײַנען ארײַן אין דריטן באנד; 3. *(вместиться)* *ארײַנ|גיין; все ве́щи в чемода́н не войду́т אלע זאכן וועלן אין טשעמאָדאַן ניט ארײַנ(גיין); 4. *(вникнуть)* *ארײַנדרינגען; ~ в суть де́ла ארײַנדרינגען* אין טאָך פונעם איניען [פון דער זאך]; 5.: ~ с предложе́нием אָנגעבן* א פאָר־שלאָג; ◇ ~ в мо́ду ווערן* א, ארײַן אין דער מאָדע; ~ в чьё-л. положе́ние ארײַנגיין* אין עמעצנס לאגע, מאָדע; ~ в ארײַנגיין* אין עמעצנס לאגע, נעמען* אין באטראכט עמעצנס לאגע; ~ в погово́рку [в посло́вицу] ווערן* א גלײַכוווערטל; ~ в привы́чку ווערן* א געוווינהייט; ~ в си́лу 1) [קרעפטיק] שטארק ווערן*; 2) *(о законе и т. п.)* גילטיק ווערן*

вока́льный וואָקאַלער

вокза́л *м* וואָקזאַל מ ־ן; речно́й ~ טײַך־וואָקזאַל מ ־ן

вокру́г 1. *нареч.* ארום (און ארום); всё ~ цветёт ארום (און ארום) בליט אלץ; 2. *предлог с род. п.* ארום; Земля́ враща́ется ~ Со́лнца די ערד דרייט זיך [באוועגט זיך] ארום דער זון; ◇ ходи́ть ~ да о́коло גיין* ארום [זיך] ארום און ארום, קאָרעק אפן זיך דרייען

вол *м* אָקס מ ־ן; ◇ рабо́тать как ~ הארעווען* ווי אן אייזל

вола́н *м* וואָלאַן מ ־ען ‖ ־ס, שליארע

волды́рь *м* *(пузырь)* פוכיר מ ־ן; *(шишка)* בײַל מ, ‖ גוליע ‖ ־ס, ־ן

волев||о́й 1. ווילנס; *после сущ.:* ~о́е напряже́ние ווילן פונעם אָנשטרענג מ, ווילנס־אָנשטרענג פונעם; 2. *(с твёрдой волей)* ווילנהאפטיקער, -אנטשלאָ ווילן; סענער מיט א שטארקן ווילן; *после сущ.:* ~о́й команди́р אן ענערגיש קאָמאנדיר; ~о́е лицо́ א ווילנהאפטיקער געזיכט; 3. *неодобр.* וואָלונטאריסטישער, ווילקירלעכער

волейбо́л *м* וואָלייבאָל מ; ~и́ст *м* וואָלייבאָליסט מ ־ן; ~и́стка *ж* וואָלייבאָליסטקע ‖ ־ס

во́лей-нево́лей *нареч.* ווילנדיק ניט־ווילנדיק

волк *м* וואָלף מ (מצ. וועלף); ◇ морско́й ~ יאַם־בער מ ־ן, יאַם־מאַן א; ~ в ове́чьей шку́ре א געניטער יאַם־מאַן א וואָלף אין א שעפּסענעם פעלץ; ~о́в боя́ться — в лес не ходи́ть ווער עס וואגט ניט, דער האָט ניט; с ~а́ми жить — по-во́лчьи выть אז מע לעבט צווישן וועלף, מוז מען הוילן ווי א וואָלף

волкода́в *м* וואָלפהונט מ (מצ. ··הינט)

волна́ *ж* 1. *прям. и перен.* כוואַליע ‖ ־ס, ‖ וועל ־ן *поэт.;* морски́е во́лны יאַם־כוואַליעס מצ.; ~ проте́ста פּראָטעסט־כוואַליע ‖ ־ס; 2. *физ.* כוואַליע ‖ ־ס, וועל ‖ ־ן

волне́ни||е *с* 1. *(движение волн)* דאָס כוואַליען זיך; на мо́ре си́льное ~е דער יאַם כוואַליעט זיך שטארק; 2. *(нервное возбуждение)* אופרעגונג ‖; от ~я у него́ дрожа́л го́лос מאַכמעס אופרעגונג האָט בא אים געציטערט דאָס קול; мы не могли́ слу́шать его́ без ~я מיר האָבן ניט געקענט אויסהערן אָן רעגונג אים שטים; די

3. *мн.* *(недово́льство)* אופרודערונג ‖, אופרעגונג ‖, אומרוען מצ.

волни́стый כוואַליעדיקער; כוואַלי(עדי)קער, כוואַליענאַרטיקער; *(о рельефе)* געשלענגלטער; *(о линии)* געכוואַליעטער; *(о волосах)* געקרײַזלטער

волнова́ть *несов.* 1. *(вызывать волны)* כוואַליען, -אופ; 2. *(беспокоить)* באַאומרויקן, אופרעגן, באַאומרויקן; ~ся *несов.* 1. *(о море и т. п.)* כוואַליען זיך; 2. *(беспокоиться)* זײַן* אופגערעגט, אופרעגן זיך, באַאומרויקן זיך; не волну́йтесь זײַט רויק, האָט ניט קיין יסורים; она́ о́чень волну́ется זי איז שטארק אומרויק

волноло́м *м* כוואַליען־ברעכער מ ־ס

волнообра́зный כוואַליענאַרטיקער

волноре́з *м* כוואַליען־שפּאַלטער מ ־ס

волну́ющий רעגנדיקער; *(трогательный)* רירנדיקער

воло́в||ий אָקסן; ~ья шку́ра אָקסנפעל ‖

волоки́та[1] *ж* *(канцелярская)* אָפּשלעפּ-, פאַרשלעפּעניש ‖ פעניש ‖

волоки́та[2] *м уст. разг.* =מ פרויען־יעגער, -ווײַבער־לאַוועלאַס מ ־ן, ניק מ ־עס

волокни́стый פאַזערדיקער

волокно́ *с* (פאַדעם (מצ. פעדעם) מ ־ס ‖ פיברע ‖; шта́пельное ~ *собир.* שטאַפּעל־פּיב-, שטאַפּעל־פעדעם מצ.; не́рвные воло́кна נערוון־פּיב-, נערוון־פעדעם מצ. רעס מצ.; רעס מצ.

во́лос *м* =‖ האָר; ко́нский ~ *собир.* פערדהאָר, מצ. פערד־סטרונעס מצ.; ◇ ни на́ ~ אַף קיין האָר ניט; ~а́тый באַוואָקסענער, האָריקער, באַהאָרטער; *(косматый)* פאַטלאַטע(ר) *тж. неизм.;* ~о́к *м* 1. הערעלע ־עך, ־עך ‖; הערעלע ‖ ־עך; 2. *(пружина часов)* שפּרינגפעדער ‖ ־ן; ־ס ‖ פּרושינע ‖, האָר ‖ *разг.;* *(в электрической лампочке)* גליפאָדעם מ (מצ. ··פעדעם); ◇ он был на ~о́к от сме́рти ס'האָט געפעלט א האָר, ס'זאָל זײַן נאָך אים; висе́ть [держа́ться] на ~ке́ הענגען* אַף א האָר; ~яно́й האָר; ~яно́й покро́в האָרבאַדעק מ ־ן; ~яно́й матра́ц האָר־מאַטראַץ מ ־ן

волочи́ть *несов.* 1. *(тащить)* שלעפּן; 2. *тех.* *(проволоку)* *ציִען; ◇ он е́ле [едва́] воло́чит но́ги 1) *(идёт медленно)* [רירט זיך] קוים וואָס ער שלעפּט זיך; 2) *(слаб)* קוים וואָס ער האלט זיך אַף די פיס; ~ся *несов.* 1. שלעפּן זיך; 2. *(медленно идти)* *קריכן; 3. *уст. разг.* *(за женщиной)* נאָכשלעפּן, ארומפּאַדקעווען [ארומטאַנצן] (ארום) (נאָך) זיך

волча́нка *ж мед.* לופוס מ, הויט־טובערקוליאָז מ

во́лч||ий וואָלפישער, וועלפישער; *(из меха волка)* -וועל-פענער; ~ья ста́я א סטײַע [א טײַטשקע] וועלף; ◇ ~ий аппети́т אן אַפּעטיט פון א וואָלף, א וואָלפישער אַפּעטיט; ~ьи я́годы וואָלפישע יאַגעדעס

волчи́ца *ж* וואָלפיכע ‖ ־ס

волч||о́к *м* 1. *(игрушка)* ברומדריידל ‖ ־עך; 2. *физ.* גיראָסקאָפּ מ ־ן; при́нцип ~ка דריידל־פּרינציפּ מ

волчо́нок *м* וועלפעלע ‖ ־ך

волше́бн||ик *м* =מ קישעפמאַכער; מכאַשעף מ (מצ. מכאַשפים) *уст.;* ~ица *ж* קישעפמאַכערן ‖ ־ס, -מע-כאַשייפע ‖ ־ס; ~ый 1. קישעף, צויבער; ~ая па́лочка ווינטש־שטעקעלע ‖ ־ך, קישעף־שטעקעלע ‖ ־ך; ~ая ска́зка ווונדער־מייסעלע ‖ ־ך; ~ое ца́рство צויבערלאַנד ‖ (מצ. ··לענדער); 2. *(чарующий)* -(בא)

צױבערנדיקער, צױבערלעכער; ◇ ~ый фона́рь צױבערלאָמפּ m ־ן, צױבער־לאַמטערן m ־ס

волшебств||о́ *с* 1. קישעף m; как по ~у́ װי דורך [מיט] א קישעף; 2. (*очарование*) צױבער m, צױבער־קראַפט ll

волы́нк||а *ж* 1. זאַקפּײַפל I ־עך; 2. *разг.* פאַרשלעפּעניש I; тяну́ть ~у פאַרציִען* (אין דער לאַנגער באַנק אַרײַן), ציִען*, אָפּשלעפּן

вольéр *м* װאָליער m ־ן

во́льничать *несов. разг.* פירן זיך העפקערדיק [אײגנװיליק], פּראַװען העפקײרעס

во́льно 1. *нареч.* פרײַ; װי ס׳געפעלט; 2. (*команда*): ~! פרײַ!, װאָלנע!

вольноду́м||ец *м уст.* = פרײַדענקער m

вольнолюби́вый פרײַהײט־ליבנדיקער, פרײַהײט־דורשטיקער

вольномы́слие *с* פרײַדענקערײַ ll

вольнонаёмный פרײַגעדונגענער

вольнослу́шатель *м* פרײַער צוהערער

во́льност||ь *ж* 1. *уст.* (*свобода*) פרײַהײט ll; 2. (*фамильярность*) פרײַשאַפט ll; позволя́ть себе́ ~и פילן זיך צו פרײַ, דערלױבן זיך צופיל; 3. (*отступление от общих правил*) פרײַקײט ll; поэти́ческая ~ь פּאָעטישע פרײַקײט

во́льн||ый 1. פרײַער, זעלבשטענדיקער; 2. *тк. кратк. ф.*: он во́лен уе́хать, когда́ захо́чет ער קאָן אַװעקפאָרן װען ער װעט װעלן; 3. (*фамильярный*) צו פרײַער; ~ое поведе́ние א צו פרײַע אױפירונג; ◇ ~ые движе́ния *спорт.* פרײַע באַװעגונגען; ~ый перево́д א פרײַע איבערזעצונג; ~ая пти́ца א פרײַער פױגל

вольт *м эл.* װאָלט m ־ן (*с колич. словами мн.* װאָלט)

вольтме́тр *м эл.* װאָלטמעטער m ־ס

во́льтов: ~а дуга́ *эл.* װאָלטאַס בױגן

вольфрам *м* װאָלפראַם m

волюнтари́зм *м* װאָליונטאַריזם m

во́л||я *ж* 1. װילן m; си́ла ~и װילנסקראַפט ll; исполнить *чью-л.* ~ю אױספילן עמעצנס װילן; по своéй до́брой ~е מיטן גוטן װילן (אײגענעם); не по своéй ~е ניט מיטן אײגענעם װילן, באַלקאַרכע; 2. (*власть, право*): в ва́шей ~е подписа́ть или не подписа́ть э́тот докумéнт די ברײרע איז בײַ אײַך — יאָ אונטערשרײַבן צי ניט אונטערשרײַבן אָט דעם דאָקומענט; 3. (*свобода*) פרײַ ll; вы́пустить *кого-л.* на ~ю אַרױסלאָזן* עמעצן אױף דער פרײַ; ◇ дава́ть ~ю *кому-л.* געבן* עמעצן די פרײַ; дава́ть ~ю לאָזן* עמעצן טאָן װאָס ער װיל; дава́ть ~ю воображе́нию אָפּלאָזן* [לאָזן* פרײַ] די פאַנטאַזיע; дава́ть ~ю рука́м אָנהײבן* שלאָגן (זיך), לאָזן* אין גאַנג די הענט; рука́м ~и не давáй! נאָר ניט מיט די הענט!, אָן הענט!; дава́ть ~ю слеза́м צעװײנען זיך מיט ביטערע טרערן; ~я ва́ша װי איר װילט אײַך; после́дняя ~я דער לעצטער װילן, צװאָע ll

вон[1] *нареч. разг.* 1. (*прочь*) *отдельным словом не переводится*: вы́гнать *кого-л.* ~ אַרױסיאָגן* עמעצן; вы́йти ~ אַפּטראָגן* זיך, נעמען* דעם װעג; 2. *в знач. межд.*: ~ (отсю́да)! אַרױס פונדאַנעט!, פאַרנעם זיך!, טראָג זיך אָפּ!; ◇ из рук ~ пло́хо ביז גאָר שלעכט (אַזױ אַז) ערגער קען שױן ניט זײַן; (совсéм) из ума́ ~ אינגאַנצן פאַרגעסן, אַרױס פונעם קאָפּ

вон[2] *частица разг.* אָט; ~ там אָט דאָרט; ~ он идёт אָט גײט ער; ~ какóй אָט א װעלכער; ◇ ~ (онó) что! אַזױ גאָר!, אַזאַ מײַסע!

вонза́ть(ся) *несов. см.* вонзи́ть(ся)

вонзи́ть *сов.* אַרײַנזעצן, אַרײַנשטעכן*; ~ся *сов.* אַרײַנשטעכן* זיך, אײַנשטעכן* זיך

вон||ь *ж разг.* שטאַנק I, געשטאַנק m, איפּעש m, אָװער m; ~ю́чий *разг.* שטינקענדיקער, איפּעשדיקער, אָװערדיקער

воня́ть *несов. разг.* שטינקען*, שלעכט הערן זיך

вообража́ем||ый קלומערשטער, אױסגעטראַכטער, געדאַכטער; ~ая ли́ния א געדאַכטע [אימאַזשינערע] ליניע

вообража́ть *несов. см.* вообрази́ть; ◇ ~ о себе́ שטאַרק האַלטן* פון זיך [צופיל]

воображе́ни||е *с* 1. דאַכטונג ll, פאָרשטעלונג ll; פאַנטאַזיע ll; си́ла ~я פאָרשטעלונגס־קראַפט ll, קױעך־האַדמיען m; 2. *разг.* (*домысел*) פאַנטאַזיע ll, אײַנרײדעניש I; э́то однó ~е! דאָס איז הױלע פאַנטאַזיע!

вообрази́||ть *сов.* 1. פאָרשטעלן זיך; 2. (*ошибочно предположить*) אױספאַנטאַזירן; он ~л, что умнée всех ער מײנט, אַז ער איז קליגער פאַר אַלעמען; ◇ ~те! װי שטעלט אײַך [זיך] פאָר!, געפעלט עס אײַך?!

вообщé *нареч.* 1. ביכלאַל; (*в общем тж.*) אין אַלגעמײן; он ~ не люби́л болтуно́в ער האָט ביכלאַל ניט ליב געהאַט קײן פּלאַפּלער; мы говори́ли о литерату́ре ~ и о драматурги́и в ча́стности מיר האָבן געשמועסט װעגן ליטעראַטור ביכלאַל און װעגן דראַמאַטורגיע ביפראַט; 2. (*совсем*) ביכלאַל, אינגאַנצן; э́тих книг он ~ не чита́л די ביכער האָט ער אינגאַנצן [ביכלאַל] ניט געלײענט; ◇ ~ говоря́ אין אַלגעמײן גענומען [גערעדט], אין אַלגעמײן

воодушев||и́ть *сов.* באַגײַסטערן; דערמוטיקן; ~и́ть на по́двиги דערמוטיקן [צוגעבן* מוט] צו [אױף] העלדנטאַטן; успéх ~и́л их דער דערפאָלג האָט זײ באַגײַסטערט; ~и́ться *сов.* באַגײַסטערט װערן*, אױפגעמונטערט װערן*; ~и́ться *чьим-л.* примéром אױפגעמונטערט װערן* פון עמעצנס בײַשפּיל; он насто́лько ~и́лся, что... ער איז אַזױ אַרײַן אין היספּײַלעס, אַז...; ~лéние *с* באַגײַסטערונג ll, ענטוזיאַזם m; (*душевный подъём*) היספּײַלעס I; говори́ть с ~лéнием רעדן* מיט באַגײַסטערונג

воодушевля́ть(ся) *несов. см.* воодушеви́ть(ся)

вооружа́ть(ся) *несов. см.* вооружи́ть(ся)

вооружéни||е *с* 1. (*действие*) באַװאָפענונג ll, באַװאָפענען I; 2. (*оружие*) באַװאָפענונג ll, װאָפן m, I; сокращéние ~й פאַרקירצונג פון באַװאָפענונגס־מיטלען; принима́ть *что-л.* на ~е *прям. и перен.* אַרײַננעמען* אין (אײגענעם) אַרסענאַל

вооружённ||ый באַװאָפנטער; ~ое восста́ние באַװאָפנטער אױפשטאַנד; ◇ ~ые си́лы די באַװאָפנטע קרעפטן (פון לאַנד)

вооружи́ть *сов.* 1. *прям. и перен.* באַװאָפענען; ~ а́рмию באַװאָפענען די אַרמײ; ~ зна́ниями *кого-л.* באַװאָפענען עמעצן מיט קענטענישן; ~ промы́шленность новéйшей тéхникой באַװאָפענען [באַשטאַטן] די אינדוסטריע מיט דער נײַסטער טעכניק; 2. (про́тив *род.*; *восстановить*) אױפהעצן (קעגן); ~ся *прям. и перен.* באַװאָפענען זיך; ◇ ~ся терпéнием אָננעמען* זיך מיט געדולד

воо́чию *нареч.* באַשײַמפּערלעך, מיט די אײגענע אױגן

во-пéрвых *вводн. сл.* ערשטנס; רײשיס *уст.*

вопи́ть *несов. разг.* גוואַלדעווען, מאַכן קוילעס, ליאַרעמען; *(плакать)* יאָמערן

вопию́щ||ий (הימל)שרײַענדיקער; ~ая несправедли́вость אַ (הימל)שרײַענדיק אומרעכט

воплоти́ть *сов.* פֿאַרקערפּערן; ◇ ~ в жизнь פֿאַרווירקלעכן, רעאַליזירן; ~ в себе́ פֿאַרקערפּערן אין זיך, *זײַן די פֿאַרקערפּערונג (פֿון); ~ся *сов.* *פֿאַרקערפּערט ווערן; ◇ ~ся в жизнь *פֿאַרווירקלעכט [רעאַליזירט] ווערן

воплоща́ть(ся) *см.* воплоти́ть(ся)

воплоще́ние *с* ‖ פֿאַרקערפּערונג; она́ ~ красоты́ זי איז די שיינקייט אַליין, זי איז די פֿאַרקערפּערטע שיינקייט; найти́ своё ~ в *чём-л.* *פֿאַרקערפּערט ווערן אין עפּעס

воплощённ||ый פֿאַרקערפּערטער; э́та де́вушка — ~ая скро́мность דאָס (דאָזיקע) מיידל איז די פֿאַרקערפּערטע באַשיידנקייט [די באַשיידנקייט אַליין]

вопль *м* I גוואַלדגעשריי; I ווייגעשריי; *(плач)* מ יאָמער

вопреки́ *предлог с дат. п.* קעגן, טראָץ; ניט געקוקט אויף; ~ реше́нию טראָץ דעם באַשלוס, ניט געקוקט אויפֿן באַשלוס; ~ ожида́ниям טראָץ [קעגן] די דערוואַרטונגען; ~ здра́вому смы́слу קעגן סײַכל־האַיאָשער, קעגן (געזונטן) פֿאַרשטאַנד

вопро́с *м* 1. ס־ ‖ פֿראַגע; задава́ть ~ы *פֿאַרגעבן פֿראַגעס; פֿרעגן קאַשעס *шутл.*; отвеча́ю на ваш ~ איך ענטפֿער אויף אײַער פֿראַגע; 2. *(проблема)* ...ן ‖ פֿראַגע; *(дело тж.)* איניען (מצ. איניאָנים); ~ы исто́рии פֿראַגן פֿון געשיכטע; ~ы госуда́рственной ва́жности איניאָנים פֿון מלוכישן באַדײַט; э́то для меня́ ~ че́сти דאָס איז פֿאַר מיר אַ פֿראַגע [אַ זאַך] פֿון ערע, ס'גייט(מיר) דאָ אין מײַן ערע; э́то ~ вре́мени ס'איז אַ פֿראַגע פֿון צײַט; ◇ под (больши́м) ~ом אונטער אַ (גרויסן) ספֿק, אין אַ (גרויסן) סאָפֿעק; ста́вить *что-л.* под ~ שטעלן עפּעס אונטער אַ סאָפֿעק [אונטער אַ פֿרעגצייכן]; ~ жи́зни и́ли сме́рти אַ פֿראַגע פֿון לעבן אָדער טויט, אַ לעבנספֿראַגע

вопроси́тельн||ый פֿרעגנדיקער, פֿרעג־; ~ый взгляд אַ פֿרעגנדיקער בליק; ~ая интона́ция ‖ פֿרעג־אינטאָנאַציע; ◇ ~ый знак ס־ מ פֿרעגצייכן; ~ое предложе́ние *грам.* ן־ מ פֿרעגזאַץ; ~ое местоиме́ние *грам.* ען־ מ פֿרעגפּראָנאָם

вопро́сник *м* ס־ ‖ פֿראַגן־ליסטע; *(анкета)* פֿרעגבויגן ס־ מ

вор *м* (מצ. גנאַווים) מ גאַנעוו; карма́нный ~ קעשענע־גאַנעוו מ (מצ. ...גנאַווים); קעשעניק מ ־עס *разг.*

ворва́ться *сов.* *אַרײַנרײַסן זיך

вори́шка *м* ן־ מ גאַנעפֿעץ

воркова́||нье *с* I וואָרקען; ~ть *несов.* 1. וואָרקען; 2. *перен.* האָלובען זיך

воркотня́ *ж разг.* I בורטשעניש; *(брюзжание тж.)* I וואָרטשעניש

вороб||е́й *м* ען־ מ שפּערלינג, ־עך I שפּערל; וואָראָבײ ען־ מ *разг.*; ◇ стре́ляный ~ ≅ אַ געשלאָגענער הונט, אַ גערויכערטע ליולקע

воробьи́н||ый שפּערל־, שפּערלעך־; ~ое чири́канье ‖ שפּערלעך־צוויטשערײַ, אַ צוויטשערן פֿון שפּערלעך

воро́ванный געגנאַוועטער

ворова́т||ый 1. לײַכטפֿינגערדיקער; וואָס האָט לעפֿקע פֿינגער *после сущ.*; ~ый взгляд שעלמישער בליק; 2. *(опасливый)* גנייווישער; ~ой похо́дкой שטיל ווי אַ גאַנעוו, מיט גנייווישע טריט

ворова́ть *несов.* *גאַנווענען

воро́в||ка *ж* ס־ ‖ גאַנעווטע; ~ски́ *нареч. разг.* גנייוויש; ווי אַ גאַנעוו; ~ско́й גאַנאָווים־; ~ска́я ша́йка אַ כאַפּטע גאַנאָווים, גאַנאָווים־כאַפּטע ס־ ‖; ◇ ~ско́й язы́к, жарго́н ‖ גאַנאָווים־שפּראַך, I הענטשקע־לאָשן; ~ство́ *с* ‖ ג(ע)נייווע; ◇ литерату́рное ~ство́ מ פּלאַגיאַט

ворожея́ *ж* ס־ ‖ טרעפֿערן

ворожи́ть *несов.* *טרעפֿן

во́рон *м* ן־ מ ראָב

воро́н||а *ж* 1. ען־ ‖ קראָ; ס־ ‖ וואָראָנע *разг.*; 2. *разг.* *(рассеянный человек)* ס־ מ גאָפֿע, אַ צעטראָגענער מאַלעך; ◇ счита́ть ~ כאַפּן פֿליגן; ~а в павли́ньих пе́рьях אַ קראָ אין פּאַווע־פֿעדערן

воронён||ый: ~ая сталь *тех.* ברונירטער [אָקסידירטער] שטאָל

воро́н||ий קראָען־; ~ье гнездо́ ן־ ‖ קראָען־נעסט

воро́нка *ж* 1. *(для наливания)* ס־ ‖ לייקע; 2. *(от взрыва)* ‖ גרוב (מצ. גריבער)

вороно́й *(о лошади)* 1. שוואַרצער; קאַרע(ר) *тж. неизм.*; 2. *в знач. сущ.* *м* = מ קאַרע, דאָס קאַרע פֿערד

во́рот[1] *м* *(воротник)* קאָלנער מ (מצ. ־ס, קעלנער)

во́рот[2] *м* *тех.* ווינדע ‖ ־ס, הייבראָד ‖ (מצ. ...רעדער)

воро́т||а *мн.* 1. ן־ מ טויער; у ~ לעבן דעם טויער; *перен.* בײַ די טויערן; в ~ах אין טויער־, אונטערן טויער; טויער־דורכגאַנג; 2. *спорт.* ן־ מ טויער; заби́ть мяч в ~а *פֿאַרשלאָגן דעם באָל אינעם טויער אַרײַן

вороти́ла *м* *разг.* = מ דרייער; = מ מאַכער

вороти́ть *сов. разг.* (צוריק) אומקערן; сде́ланного не воро́тишь *погов.* אָפּגעטאָן — איז פֿאַרפֿאַלן: צוריק וועסטו ניט כאַפּן; ~ся *сов. разг.* אומקערן זיך, (זיך) צוריקקערן

воротни́к *м* קאָלנער מ (מצ. ־ס, קעלנער); קראַגן ס־ מ *уст.*

воротничо́к *м* ־עך I קעלנערל

во́рох *м* ‖ קופּע, מ הויפֿן; це́лый ~ новосте́й אַ פֿולער פּאַק מיט נײַעס

воро́чать *несов.* 1. *(вин.; сдвигать)* איבערוקן, רוקן; 2. *(вин., тв.; перевёртывать)* *איבערוואַרפֿן, איבערקערן; 3. *перен.* *(тв.; управлять)* (מיט) *זײַן אָנפֿירן; דער גאַנצער [דער איינציקער] באַלעבאָס (איבער); ~ дела́ми פֿירן די (גרויסע) געשעפֿטן; ~ся *несов. разг.* קערן זיך פֿון איין זײַט, דרייען זיך; *(в постели)* ניט אײַנרוען, ניט קענען* אײַנשלאָפֿן, זיך אַ דער אַנדערער

вороши́ть *несов.* איבערשאַרן; ~ се́но איבערשאַרן דאָס היי

ворс *м* ‖ וואָרסע, ‖ באַרווע; מצ. האָר

ворси́нка *ж* ־ך I הערעלע, ־ך I האָרעלע

ворси́стый האָריקער

ворча́ние *с* I בורטשעניש, I בורטשען; *(брюзжание тж.)* I וואָרטשעניש

ворча́ть *несов.* 1. בורטשען; *(брюзжать тж.)* וואָרטשען; 2. *(о собаке)* קנורען

ворчли́вый וואָרטשענדיקער; ~ стари́к אַן אַלטער וואָרטשון

ворчу́н *м. разг.* ־עס מ וואָרטשון; ~ья *ж разг.* וואָרטשערן ‖ ־ס

восвоя́си *нареч. разг.*: он пошёл ~ ער איז אוועק פֿונוואַנען ער איז געקומען

восемнадцатиле́тний אַכצנייעריקער, אַכצניאָריקער; *(о возрасте тж.)* פֿון אַכצן יאָר *после сущ.*

восемна́дца||тый אַכצנטער, אַכצעטער; ~**ть** אַכצן

во́семь אַכט; ~ с полови́ной נײַנטהאַלבן, אַכט מיט אַ האַלבן; в ~ часо́в אַכט אַזייגער

во́семьдесят אַכציק

восемьсо́т אַכט הונדערט

во́семью *нареч.* אַכט מאָל

воск *м* ם וואַקס; ◇ го́рный ~ ם ערד־, בארגוואַקס וואַקס ם

воскли́кнуть *сов.* אויסשרײַען*, אויסרופֿן*

восклица́ние *с* ן־ ם אויסגעשריי, ען־ ם אויסרוף

восклица́тельн||ый אויסרופֿ־; ◇ ~**ый** знак אויסרופֿ־צייכן ם ־ס; ~**ое** предложе́ние *грам.* ן־ ם אויסרופֿזאַץ

восклица́ть *несов. см.* воскли́кнуть

воско́вка *ж* ו וואַקספּאַפּיר

восков||о́й וואַקס־, וועקסענער; *перен.* וואַקסקאַליריקער, וואַקסבלייכער; ~**а́я** свеча́ וואַקס ליכט פֿון א; ~**о́е** лицо́ א וואַקסבלייך געזיכט; ◇ ~**а́я** спе́лость [зре́лость] וואַקס־ רײַפֿקײַט וו

воскреса́ть *несов. см.* воскре́снуть

воскресе́ние *с* ו ווידערופֿלעבן; *(из мёртвых)* טכיעס־ ם ־האַמייסים

воскресе́нь||е *с* ן־ ם זונטיק; в про́шлое ~**е** פֿאַראַכטאָגן (דעם) פֿאַריקן זונטיק, זונטיק; в бу́дущее ~**е** איבעראַכ־ (דעם) קומענדיקן זונטיק, טאָג זונטיק; в ~**е** ве́чером זונטיק אַפּדערנאַכט; по ~**ям** אַלע זונטיק, יעדן זונ־ טיק

воскреси́ть *сов.* **1.** אויפֿלעבן, אומקערן צום לעבן; ~ из мёртвых מעכײַע־מייסים זײַן*, מאַכן פֿון טויט לעבעדיק; **2.:** ~ в па́мяти אויפֿלעבן [אויפֿשטעלן] אין זיקאָרן

воскре́сник *м* ־עס ם זונטיקניק

воскре́снуть *сов.* **1.** אויפֿשטיין* טכיעס־האַמייסים ווערן*, פֿון טויט לעבעדיק; **2.** *(о чувствах и т. п.)* ווידער אויפֿ־ לעבן [אויפֿקומען*, אויפֿשווימען*]

воскре́сн||ый זונטיקדיקער; ~**ый** день ן־ ם זונטיק; ~**ый** о́тдых ם (זונטיקדיקער אָפּרו(־טאָג; по ~**ым** дням אין די זונטיקדיקע טעג

воскреша́ть *несов. см.* воскреси́ть

воспале́ние *с мед.* ען־ וו אָנצינדונג; ~ лёгких לונגען־ אָנצינדונג־; ~ по́чек וו נירן־אָנצינדונג, ם נעפֿריט וו

воспалённый **1.** *(покрасневший)* רויט געוואָרענער; **2.** *(разгорячённый)* פֿײַערדיקער, צעהיצטער

воспали́тельный: ~ проце́сс *мед.* ם אָנצינדונגס־פּראָצעס

воспали́ться *сов.*, **воспаля́ться** *несов.* רויט ווערן*; *(припухнуть)* צוגעשוואָלן ווערן*

воспева́ть *несов.*, **воспе́ть** *сов. высок.* באַזינגען*

воспита́ние *с* **1.** *(действие)* וו דערציִונג, ו דערציִען; коммунисти́ческое ~ קאָמוניסטישע דערציִונג; ~ патрио́тизма דאָס אײַנפֿלאַנצן פּאַטריאָטיזם; **2.** *(воспитанность)* וו דערציִונג; хоро́шее ~ א גוטע° דערציִונג

воспи́танн||ик *м* ען־ ם דערציִגלינג; *(в семье тж.)* ם ־עס וויכאָוואַנעק *разг.*; ~**ица** *ж* ען־ ם דערציִגלינג; *(в семье тж.)* ס־ וו וויכאָוואַנקע *разг.*

воспи́танн||ость *ж* וו (וווּיל)דערציִגנקײַט; ~**ый** (וווּיל)־ דערציִגענער

воспита́тель *м* = ם דערציִער; ~**ница** *ж* דערציִערן ס־ וו; ~**ный** דערציִונגס־; דערציִערישער; ~**ная** рабо́та וו דערציִונגס־אַרבעט; ~**ное** значе́ние די דערציִערישע ווערט

воспита́ть *сов.* **1.** *דערציִען; **2.** *(привить)* אײַנפֿלאַנצן; ~ чу́вство патриоти́зма אײַנפֿלאַנצן פּאַטריאָטיזם; ~**ся** *сов.* *דערצויגן ווערן

воспи́тывать(ся) *несов. см.* воспита́ть(ся)

воспламен||е́ние *с* **1.** וו אויפֿלאַמונג, וו אויפֿלאַקערונג; **2.** *(зажигание)* ו אָנצינדן; ~**и́ть** *сов. прям. и перен.* *אָנצינדן; ~**и́ться** *сов.* **1.** אויפֿלאַמען, אויפֿלאַקערן; **2.** *(тв.; увлечься)*: он ~**и́лся** мы́слью... ס׳האָט אין אים אויפֿגע־ פֿלאַמט א געדאַנק...; ~**я́емый** אויפֿלאַמעוודיקער, אויפֿלאַמי־ קער; ~**я́ть(ся)** *несов. см.* воспламени́ть(ся)

воспо́лнить *сов.*, **восполня́ть** *несов.* *(пробелы)* פֿאַרפֿילן; *(урон)* קאָמפּענסירן; *מעמאַלע זײַן *уст.*

воспо́льзоваться *сов.* *(тв.)* **1.** *(употребить в свою пользу)* אויסניצן; ~ слу́чаем אויסניצן די געלעגנהײַט; **2.** *(употребить для какой-л. цели)* באַניצן זיך (מיט); ~ велосипе́дом באַניצן זיך מיטן וועלאָסיפּעד

воспомина́ние *с* **1.** ען־ וו דערמאָנונג, ען־ וו דערינערונג; **2.** *мн.* *(мемуары)* מצ. זיכרוינעס, מצ. דערינערונגען

воспрепя́тствовать *сов.* *(дат.)* שטערן, *ניט דערלאָזן

воспрети́ть *сов.*, **воспреща́ть** *несов.* פֿאַרווערן, פֿאַר־ באָטן*

воспреща́||ться *несов.* *פֿאַרבאָטן זײַן; кури́ть ~**ется**! רייכערן איז פֿאַרבאָטן!

восприи́мчив||ость *ж* *(способность легко усваивать)* וו אויפֿנעמפֿעיִקײַט, וו טפֿיסע; *(к болезням)* וו געניײגטקײַט; *(к впечатлениям)* וו שפּירעוודיקײַט, וו פֿילעוודיקײַט; ~**ый** *(способный легко усваивать)* אויפֿנעמפֿעיִקער; *(к болезням)* געניײגטער; *(к впечатлениям)* שפּירעוודיקער, פֿילעוודיקער; у него́ ~**ый** ум ער האָט א גוטע° טפֿיסע, ער איז א באַל־טפֿיסע

восприни́ма́ть *несов.*, **восприня́ть** *сов.* *אויפֿנעמען; *(относиться тж.)* באַטראַכטן; ~ *что-л.* как оскорбле́ние אויפֿנעמען* [באַטראַכטן] עפּעס ווי א באַליידיקונג

восприя́тие *с* ם באַנעם, וו אויפֿפֿאַסונג

воспроизвести́ *сов.*, **воспроизводи́ть** *несов.* **1.** *(воссоздать, повторить)* ווידערופֿשטעלן; פֿײַנקטלעך איבערגעבן*; ~ карти́ну ווידערופֿשטעלן דאָס בילד; **2.** *эк.* רעפּראָדו־ צירן

воспроизво́дство *с эк.* וו רעפּראָדוצירונג; расши́ренное ~ פֿאַרברייטערטע רעפּראָדוצירונג

воспроти́виться *сов.* אַרויסטרעטן* קעגן, זיך קעגנשטעלן

воспря́ну||ть *сов.*: он ~**л** ду́хом ער האָט אויפֿגעלעבט; ווי מ׳האָט אין אים אַרײַנגעזעצט א נײַע נשאָמע

воссоедин||е́ние *с* וו ווידערפֿאַרייניקונג; ~**и́ть** *сов.* ווידער פֿאַרייניקן; ~**и́ться** *сов.* ווידער פֿאַרייניקן זיך; ~**я́ть(ся)** *несов. см.* воссоедини́ть(ся)

воссоздава́ть *несов.*, **воссозда́ть** *сов.* ווידערופֿשטעלן; ~ в па́мяти אויפֿשטעלן אין זיקאָרן

восстава́ть *несов. см.* восста́ть

восстана́вливать(ся) *несов. см.* восстанови́ть(ся)

восста́ние *с* ן־ ם אויפֿשטאַנד

восстанови́тельн||ый: ~**ый** пери́од ם אויפֿשטעל־פּעריאָד; ~**ые** рабо́ты מצ. אויפֿשטעל־אַרבעטן

восстанови́ть *сов.* **1.** ווידערופֿשטעלן; ~ промы́шленность ווידערופֿשטעלן [ווידער אויפֿבויען] די אינדוסטריע; ~ здоро́вье אומקערן [אויפֿשטעלן] דאָס געזונט; ~ *что-л.* в па́мяти אָפּפֿרישן [אויפֿשטעלן] עפּעס אין זיקאָרן; ~ *кого-л.* в права́х אומקערן עמעצן [אויפֿשטעלן עמעצן אין]

זײַנע רעכט; ~ кого-л. в до́лжности אומקערן [אופשטעלן] עמעצן אַף זײַן* שטעלע [אין אַמט]; ~ дипломати́ческие отноше́ния באַנײַען [אופשטעלן] די דיפּלאָמאַטישע באַציונגען; 2. (про́тив род.; вражде́бно настро́ить) אופרייצן [*אופּבּרענגען] (קעגן); он всех восстанови́л про́тив себя́ ער האָט אַלעמען אופגעבראַכט קעגן זיך; ~ся сов. ווידערופ-געשטעלט ווערן*; (об отношениях тж.) באַנײַט ווערן*

восстановле́ние *с* װ ווידערופשטעלונג; (*отноше́ний*) װ באַנײַונג

восста́ть *сов.* 1. אופשטיין*; ~ с ору́жием в рука́х אופשטיין* מיט געווער אין האַנט, אופהייבן* א באַ-וואָפּנטן אופשטאַנד; 2. (про́тив *род.; воспроти́виться*) אַרויסטרעטן* [קעגנשטעלן זיך] (קעגן)

восто́к *м* 1. (*страна́ све́та*) מ מיזרעך, װ מיזרעך-זײַט; к ~у מיזרעך-צו; на ~ אַף מיזרעך; на ~е (אַף) מיזרעך-זײַט; 2. (В.) (*восто́чные стра́ны*) מ מיזרעך; Да́льний ~ דער ווײַטער מיזרעך; Бли́жний ~ דער נאָענטער מיזרעך; Сре́дний ~ דער מיטעלער מיזרעך

востокове́д *м* = מ מיזרעך-קענער, מ ־ן אָריענטאַליסט; **~ение** *с* װ מיזרעך-קענטעניש, װ אָריענטאַליסטיק

восто́рг *м* װ אַנציקונג, ז היספּײַלעס; приводи́ть в ~ אַרײַנברענגען* אין אַנציקונג [היספּײַלעס], אַנציקן; быть в ~е от *чего-л.* זײַן* אַנציקט פֿון עפּעס; приходи́ть в ~ אַרײַנ|פֿאַלן* אין אַנציקונג [אין היספּײַלעס], אַנציקט ווערן*; с ~ом מיט אַנציקונג

восторга́ть *несов.* (*вин.*) אַרויסרופֿן* אַנציקונג, אַנציקן (באַ), אַרײַנברענגען* אין אַנציקונג [אין היספּײַלעס]; **~ся** *несов.* (*тв.*) זײַן* אַנציקט (פֿון)

восто́рженн||ость *ж* 1. (*состояние*) װ אַנציקטקײַט, אַנ-ציקונג װ; 2. (*склонность восторгаться*) װ באַגײַסטערטקײַט, װ עקזאַלטירטקײַט; **~ый** באַגײַסטערטער; (*склонный восторгаться тж.*) עקזאַלטירטער; (*исполненный восторга*) היספּײַלעסדיקער; ~ый приём א היספּײַלעסדיקער אופ-נאַם [קאַבאָלעס-פּנים]; ~ая нату́ра אַן עקזאַלטירטע [א באַגײַסטערטע] נאַטור; ~ый взгляд אַן אַנציקטער בליק

восторжествова́||ть *сов.* זיגן; (над *тв.*) נעמען* די איבערהאַנט (איבער); справедли́вость ~ла די גערעכטי-קײַט האָט געזיגט [האָט גענומען די איבערהאַנט]

восто́чнее ווײַטער מיזרעך-צו

восто́чн||ый 1. מיזרעך-, מיזרעכדיקער; ~ый ве́тер א מיזרעכדיקער ווינט, מ ־ן מיזרעך-ווינט; ~ые обы́чаи מינהאָגים פֿון די מיזרעכדיקע פֿעלקער [פֿון די מיזרעך-פֿעלקער]; Восто́чная Евро́па װ מיזרעך-אייראָפּע; 2. (*обращённый к востоку*) מיזרעך-זײַטיקער; ~ый склон מיזרעך-זײַטיקער באַרגנייג

востре́бовани||е *с*: до ~я פּאָסט, צום אַרויספֿאָדערן רעסטאַנט

востро́ *нареч.*: держа́ть у́хо ~ זײַן* אָנ-געהיט, זײַן* אַף דער וואַך, געשפּיצט

восхваля́ть *несов.* לויבן און רימען

восхити́тельный וווּנדערשיינער, אַנציקנדיקער; (*о вкусе, запахе*) מעכײַעדיקער

восхити́ть *сов.* אַרײַנברענגען* אין אַנציקונג, אַנציקן; **~ся** *сов.* (*тв.*) אַנציקט ווערן* (פֿון)

восхища́ть *несов. см.* восхити́ть; **~ся** *несов.* (*тв.*) זײַן* אַנציקט (פֿון)

восхище́н||ие *с* װ אַנציקונג; в ~ии от *чего-л.* אַנציקט פֿון עפּעס

восхо́д *м* 1. מ אופגאַנג; ~ со́лнца מ זון-אופגאַנג; 2. (*восхождение на гору*) מ אַרופשטײַג

восходи́ть *несов.* 1. *см.* взойти́; 2. (к *дат.; иметь своим началом*) שטאַמען (נאָך) (פֿון); э́ти обы́чаи восхо́дят к глубо́кой дре́вности אָט די מינהאָגים שטאַמען נאָך פֿון טיפֿן אוראַלט

восходя́щ||ий (אופ)שטײַגנדיקער; ◇ ~ая звезда́ אַן אופגייענדיקער שטערן

восхожде́ние *с* (*на гору и т. п.*) מ אַרופשטײַג, אַרופ-שטײַגן ז

восьмёрка *ж* 1. (*цифра*) װ אַכט; 2. (*карта*) אַכטל ־עך ז; 3. (*фигура в виде цифры «8»*) װ ־ן אַכט, אַכט-פֿיגור װ ־ן

во́сьмеро אַכט, אַכט אירע [פּאַרשוין]; нас бы́ло ~ מיר זײַנען געווען אַכט אירע [אַכט פּאַרשוין]

восьмигра́нн||ик *м* מ ־ס אַקטאַעדער, מ אַכטווענטלער ־ס; **~ый** אַכטווענטלדיקער

восьмидесятиле́тний אַכציקיאָריקער, אַכציקיעריקער; (*о возрасте тж.*) פֿון אַכציק יאָר *после сущ.*; ~ стари́к א זאָקן א בען-שמוינים, אַן אַכציקיאָריקער זאָקן

восьмидеся́т||ый אַכציקסטער; ~ая страни́ца דאָס אַכ-ציקסטע זײַטל; ~ые го́ды די אַכציקער יאָרן

восьмикла́ссн||ик *м* מ ־עס אַכטקלאַסניק, א שילער פֿו-נעם אַכטן קלאַס; **~ица** *ж* װ ־ס אַכטקלאַסניצע, א שי-לערן פֿונעם אַכטן קלאַס

восьмиле́тний אַכטיאָריקער, אַכטיעריקער; (*о возрасте тж.*) פֿון אַכט יאָר *после сущ.*

восьмисо́тый אַכטהונדערטסטער

восьмиуго́льн||ик *м* מ אַכטעק; **~ый** אַכטעקיקער

восьмичасово́й 1. אַכטשאָיקער; ~ рабо́чий день דער אַכט-שאָיקער אַרבעטסטאָג; 2. *разг.*: ~ по́езд דער אַכטאַזיי-גערדיקער צוג

восьм||о́й אַכטער; на ~о́й день אַפֿן אַכטן טאָג; ~о́го января́ דעם אַכטן יאַנוואַר; на ~о́й страни́це אַפֿן זײַטל אַכט; ~о́й но́мер נומער אַכט; ~а́я часть אַן אַכטכײלעך אַן אַכטל; полови́на ~о́го האַלב אַכט; три че́тверти ~о́го דרײַ פֿערטל אַף אַכט; ~о́й час, в ~о́м часу́ נאָך זיבן, (אַזייגער) צווישן זיבן און אַכט

вот *частица* אָט; ~ наш дом אָט איז אונדזער שטוב; ~ вам каранда́ш און אָט נאַט אײַך א בלײַער; а ~ и я! אָט וויאַזוי (אויך דאָ)! ~ как мы рабо́таем! אָט בין איך מיר אַרבעטן! ◇ ~ и всё! און גאָר! ~ (оно́) как! אַזוי גאָר! ~ вам! אָט האָט איר אײַך! ~ ещё! ווער דאַרף עס! וואָס נאָך וועסטו [וועט איר] זאָגן? ~ так ма́стер! אָט דאָס הייסט א מײַסטער! ~ я тебя́! אָט וועסטו באַלד בא מיר אָפּלייזן!

во́т-во́т *нареч. разг.* אָט-אָט, אָט די מינוט, אָט באַלד

воткну́ть *сов.* אַרײַנשטעקן; (*иголку и т. п. тж.*) אַרײַנשטעכן*

во́тум *м* מ וואָטום; ~ дове́рия מ צוטרוי-וואָטום; ~ недове́рия א וואָטום פֿון אומצוטרוי

во́тчина *ж* װ נאַכלע

воцари́ться *сов.*, **воцаря́ться** *несов.* 1. (*наступить*) אײַנשטעלן זיך; воцари́лась тишина́ ס'האָט זיך אײַנגע-שטעלט א שטילקײַט, ס'איז געוואָרן שטיל; 2. *уст.* (*вступить на престол*) אָנהייבן* קיניגן, פֿאַרנעמען* דעם טראָן

вошь *ж* װ לויז (מצ. לײַז)

вою́щ||ий מילכאָמע-האַלטנדיקער, קריגספֿירנדיקער;

~ие стóроны די קריגספירנדיקע [מילכאָמע־האַלטנדיקע] צדאָדים

вóяка *м разг.* וואָיאַקע מ ־ס, כאַיל־מאַן מ (מצ. ··־לײַט)

впадáть *несов.* 1. *см.* впасть; 2. *(о реке)* *אַרײַנפאַלן, *אַרײַנגיסן זיך

впáдина *ж* 1. ‖ פאַרטיפונג; 2. *геогр.* טיפלאַנד ז (מצ. ··לענדער); 3.: ~ волны́ *физ.* כוואַליע־טאָל מ ־ן; ◇ глазнáя ~ אויגנלאָך ‖ (מצ. ··לעכער)

впáивать *несов. см.* впаять

впáл‖ый אײַנגעפאַלענער; ~ые щёки אײַנגעפאַלענע באַקן

впасть *сов.* 1. *אײַנפאַלן, *אײַנגעפאַלן ווערן; *(о глазах)* *אײַנגעגראָבן ווערן; 2. (в *вин.; дойти до какого-л. состояния)* *אַרײַנפאַלן; ~ в отчáяние *אַרײַנפאַלן אין פאַרצווייפלונג [אין ייִעש] ווערן* אַן; ~ в нищетý *קומען אין אָרעמאַן; ◇ ~ в противорéчие [אין א סטירע א ווידערשפּרוך]

впаять *сов.* צולייטן אינווייניק, אײַנלייטן

впервы́е *нареч.* צום ערשטן מאָל, דאָס ערשטע מאָל

вперевáлку *нареч.*: ходи́ть ~ *разг.* *גיין קאַטשקעוואַטע

вперегонки́ *нареч.* אויף וויפֿערעדקעס; אויף איבעריאָגן *разг.*

вперёд *нареч.* 1. פאָרויס; פאָרווערטס *уст.*; шаг ~ א טראָט פאָרויס; 2. *разг.* *(впредь)* (אויף) ווײַטער; ~ бýдьте внимáтельнее (אויף) ווײַטער זײַט אויפמערקזאַמער; 3. *разг.* *(заранее)* פאַרפריער; я вам скажý ~ איך וועל אײַך זאָגן פאַרפריער; 4. *(авансом)* אין פאָרויס; уплати́ть ~ אָפּצאָלן אין פאָרויס; 5. *в знач. межд.*: ~, к побéде! פאָרויס צום זיג!

впереди́ 1. *нареч.* פאָרויס; ~ шёл знаменóсец פאָרויס איז געגאַנגען דער פאָנענטרעגער; 2. *нареч.* *(в будущем)*: у нас ещё мнóго врéмени ~ ס׳בלײַבט אונדז נאָך היפּש [גענוג] צײַט; у тебя́ ещё вся жизнь ~ האָסט נאָך אָפּצולעבן א גאַנץ לעבן; 3. *предлог с род. п.* פאָרויס פאַר; *(во главе)* בעראָש; אין שפּיץ פון; ~ колóнны פאָרויס פאַר [אין שפּיץ פון] דער קאָלאָנע

вперемéжку *нареч. разг.* איבערא־ אײנס איבער אײנס, נאַנדיק

вперемéшку *нареч. разг.* איבערגעמישט

вперить *сов.*, вперять *несов.*: ~ взгляд *אײַנגראָבן זיך מיט די אויגן

впечатлéние *с* אײַנדרוק מ ־ן; *(сильное)* רושעם מ; производи́ть ~ на *кого-л.* מאַכן אַן אײַנדרוק אויף עמעצן; быть под ~м *чего-л.* *זײַן אונטערן אײַנדרוק פון עפּעס

впечатли́тельн‖ость *ж* ‖ שפּירעוודיקײַט, פילעוודיקײַט; ~ый שפּירעוודיקער, פילעוודיקער

впивáться *несов. см.* впи́ться

впи́санный *мат.* אַרײַנגעשריבענער; ~ треугóльник אַן אַרײַנגעשריבענער דרײַעק

вписáть *сов.*, впи́сывать *несов.* *אַרײַנשרײַבן; ~ слóво א וואָרט *אַרײַנשרײַבן; ~ слáвную страни́цу в истóрию наýки *אַרײַנשרײַבן א רומפול זײַטל אין דער געשיכטע פון דער וויסנשאַפט; ~ треугóльник в окрýжность *мат.* *אַרײַנשרײַבן א דרײַעק אין א קרײַזליניע

вписáться *несов.* (в *вин.*) (מיט) פאַסן, האַרמאָנירן (°גוט צו)

впи́сывать(ся) *несов. см.* вписáть(ся)

впитáть *сов. прям. и перен.* אײַנזאַפּן, *אײַנזויגן; ~ся *сов.* אײַנזאַפּן זיך

впи́тывать(ся) *несов. см.* впитáть(ся)

впи́ться *сов.* 1. *(присосаться)* *אײַנזויגן זיך; *(вцепиться)* אײַנקלאַמערן זיך; 2. *(остриём; воткнуться)* *אײַנשטעכן זיך; *(зубами)* *אײַנבײַסן זיך; 3. *перен.*: ~ в *кого-л.* глазáми *עמעצן מיט די אויגן שיר ניט אויפעסן

впи́хивать *несов.*, впихнýть *сов. разг.* אַרײַנשטופּן, אַרײַנשפּאַרן

вплавь *нареч.*: перепрáвиться ~ чéрез рéку *אַריבערלאָזן זיך שווימענדיק; пусти́ться ~ *שווימען דעם טײַך

вплести́ *сов.*, вплетáть *несов.* *אַרײַנפלעכטן

вплотнýю *нареч.* 1. האַרט; подойти́ ~ к окнý *צוגיין צום סאַמע פענצטער, האַרט צום פענצטער; подойти́ ~ к проти́внику *צוגיין; דערנענטערן זיך האַרט צום סוינע; 2. *разг.*: ~ заня́ться вопрóсом *פאַרנעמען זיך מיט דער פראַגע ווי ס׳דאַרף צו *זײַן

вплоть: ~ до סאַמע, ביז, אַפילע, אַפילו ביז; ~ до вéчера ביזן סאַמע אָפּדערנאַכט, אויף ביז אָפּדערנאַכט; закупи́ли всё необходи́мое, ~ до зубнóго порошкá מ׳האָט אײַנגעקויפט אַלץ וואָס נייטיק איז, אַפילע ציינפּודער

вповáлку *нареч. разг.*: лежáть ~ *ליגן זײַט בײַ זײַט, *ליגן איינער לעבן אַנדערן

вполгóлоса *нареч.* שטילערהייט, ־מיט אַן אונטערגעדריקטער שטים

вползáть *несов.*, вползти́ *сов.* 1. *(внутрь)* *אַרײַנקריכן, אַרײַנפויזען; 2. *(вверх)* *אַרופקריכן

вполнé *нареч.* פולשטענדיק, פולקום, גאַנץ, אינגאַנצן; ~ соглáсен פולשטענדיק [אינגאַנצן] מאַסקים; ~ достáточно גאַנץ גענוג

впопыхáх *нареч.* *(наскоро)* אײַלנדיק, כאַפּנדיק, בע־כיפאַזן(דיק); *(в спешке)* אין אײַלעניש, אײַלנדיק זיך

впóру *нареч. разг.* 1. *(подходящего размера)* צו דער מאָס; ווי אָנגעמאָסטן; 2. *в знач. сказ.*, + *инф.* מע קאָן; כאָטש; ~ всё брóсить и уéхать כאָטש נעם און··· ווארף אַלצדינג און פאָר אוועק

впослéдствии *нареч.* שפּעטער, אין א צײַט אַרום

впотьмáх *нареч.* אין דער פינצטער

впрáвду *нареч. разг.* אינדערעמעסן, בעעמעס

впрáве: быть ~ (דאָס) רעכט *האָבן; я ~ трéбовать э́то איך האָב (דאָס) רעכט צו פאָדערן דאָס; мы не ~ отказáть емý מיר האָבן ניט קיין רעכט אים אָפּצוזאָגן

вправить *сов.*, вправля́ть *несов.* אַרײַנפּראַווען, אַרײַנ־פּאַסן

впрáво *нареч.* *(в правую сторону)* רעכטס (אויף); *(справа)* אין דער רעכטער זײַט, רעכטס

впредь *нареч.* (אויף) ווײַטער; אין דער צוקונפט; ~ будь осторóжнее (אויף) ווײַטער זײַ מער פאָרזיכטיק; ◇ ~ до *чего-л.* ביז עפּעס; ~ до осóбого распоряжéния ביז א ספּעציעלער פאַראָרדענונג

вприкýску *нареч. разг.*: пить чай ~ *טרינקען טיי צו־בײַסנדיק צוקער

вприпры́жку *нареч.* אונטערשפּרינגענדיק

вприся́дку *нареч.* מיט פּריסיאַדקעס; מיט א צוזיץ *разг.*

впри́тык *нареч. разг.* האַרט צוגעטוליעט

впрóголодь: жить ~ ניט עסן* צו דער זאַט, צוהונגערן

впрок 1. *нареч.* *(про запас)* אויף שפּעטער, אין רעזערוו; *разг.*; заготовля́ть *что-л.* ~ פאַרגרייטן עפּעס אויף אין זאַפּאַס; 2. *в знач. сказ.* *(быть в пользу)*: емý всё ~ פון אַלץ וועט ער געניסן; ער דערלייגט צו גאָרנישט ניט

ער האָט דערפֿון א טויווע; ◇ идти́, пойти́ ~ *кому-л.* דו וועסט האָבן עמעצן; тебе́ э́то ~ пойдёт זײַן* צום נוצן דערפֿון א פּולע

впроса́к *нареч. разг.*: попа́сть ~ ≅ ארײַנפֿאַלן* איבער גוט ארײַנפֿאַלן*, די אויערן

впро́чем 1. *союз* צוריק גערעדט, איבעריקנס; 2. *в знач. вводн. сл.* אַגעוו

впры́скивание *с мед.* אינייעקציע, אײַנשפּריצונג ॥ ־ען ॥ ־ס

впры́скивать *несов.*, **впры́снуть** *сов. мед.* אײַנשפּריצן

впряга́ть(ся) *несов. см.* впря́чь(ся)

впрямь *частица разг.* ווירקלעך, בעעמעס

впрячь *сов.* אײַנשפּאַנען; ~ лошаде́й в пово́зку אײַנ־שפּאַנען די פֿערד אינעם וואָגן; ~ *кого-л.* в рабо́ту אײַנ־שפּאַנען עמעצן אין דער אַרבעט; ~ся *сов.* אײַנשפּאַנען זיך

впуска́ть *несов.*, **впусти́ть** *сов.* ארײַנלאָזן*

впусту́ю *нареч. разг.* אומזיסט, נוצלאָז

впу́тать *сов. разг.* (*вмешать*) ארײַנפּלאָנטען, ארײַ־שלעפּן; ~ся *сов. разг.* (*вмешаться*) ארײַנפּלאָנטען זיך, ארײַנקריכן*

впу́тывать(ся) *несов. см.* впу́тать(ся)

впя́теро *нареч.* (אין) פֿינף מאָל; ~ бо́льше פֿינף מאָל אזויפֿיל

впятеро́м *нареч.* אינפֿינפֿן, זאַלבעפֿינפֿט

в-пя́тых *вводн. сл.* פֿינפֿטנס

враг *м* (מצ. סאָנים) ם סוינע, = ם פֿײַנט; кла́ссовый ~ קלאַסן־סוינע ם (מצ. ..סאָנים)

вражд||а́ *ж* ॥ פֿײַנטשאַפֿט, ॥ סינע; пита́ть ~у́ к *кому-л.* זײַן* עמעצן א סוינע, פֿילן א סינע צו עמעצן; пита́ть ~у́ друг к дру́гу זײַן* סאָנים צווישן זיך

вражде́бн||ость *ж* ॥ פֿײַנטלעכקייט, פֿײַנטשאַפֿטלעכקייט ॥; ~ый פֿײַנטלעכער, פֿײַנטשאַפֿטלעכער; ~ый взгляд א בליק פֿול מיט סינע; ~ые сто́роны די סאָנים

враждова́ть *несов.* [סאָנים] פֿײַנט (צווישן זיך) זײַן*

вра́жеск||ий פֿײַנטלעכער; דעם פֿײַנטס, דעם סוינעס; ~ий стан דער פֿײַנטלעכער לאַגער; ~ие ко́зни דעם סוינעס אינטריגעס

вразби́вку *нареч. разг.* צעוואָרפֿן, אָן א סדר

вразбро́д *нареч. разг.* צעוואָרפֿן, איינציקווײַז; (*несогласованно*) אומאיינהײַטלעך

вразва́лку *нареч. разг.*: ходи́ть ~ גיין* קאַטשקעוואַטע

вразно́с *нареч.*: торгова́ть ~ הויזירן

вразре́з: идти́ ~ с *чем-л.* זײַן* אין אײַנריס מיט עפּעס, זײַן* קעגן עפּעס; э́то идёт ~ с мои́ми при́нципами דאָס איז קעגן מײַנע פּרינציפּן

вразуми́тельный (*ясный*) °קלאָרער; (*убедительный*) איבערצײַגעוודיקער, איבערצײַגנדיקער

вразуми́ть *сов.*, **вразумля́ть** *несов.* אײַנגעבן* סייכל

вра́ки *мн. разг.* (*ложь*) ם שקער־וועקצווו; (*вздор*) פּוסטע מײַסעס, .מצ פּיזמוינעס

враньё *с разг.* .מצ ליגנים, .מצ שקאָרים; э́то ~ דאָס איז ס׳הייבט זיך (אפֿילע) ניט אָן, שקער־וועקצווו

враспло́х *нареч.* אומגעריכט, אומדערוואַרט, פּלוצעם; напа́сть на *кого-л.* ~ אָנפֿאַלן* אויף עמעצן אומגעריכט [אומ־דערוואַרט]

врассыпну́ю *нареч.* ווער וווהין, אין אַלע זײַטן; бро́ситься ~ לאָזן* זיך אין אַלע זײַטן [ווער וווהין]

враста́ть *несов.*, **врасти́** *сов.* ארײַנוואַקסן*

врастя́жку *нареч. разг.* 1. אויסגעצויגן; 2.: говори́ть ~ ריידן* צעצויגן

врать *несов. разг.* 1. ליגן (א) זאָגן, ליגנערן, ליגן; 2. (*быть неточным*): мои́ часы́ врут מײַן זייגער נאַרט אָפּ; 3. (*фальшивить, ошибаться*) אונטערפֿאַלשעווען

врач *м* (מצ. דאָקטוירים) ם דאָקטער

враче́бн||ый מעדיציניש, דאָקטוירים־, מעדיציניש; ~ая по́мощь מעדיצינישע הילף; ~ая коми́ссия דאָקטוירים־קאָ־מיסיע ॥ ־ס

враща́тельн||ый דריי־, אומדריי־; ~ое движе́ние (אומ)־דריי־באַוועגונג ॥ ־ען

враща́||ть *несов.* (אומ)דרייען; ~ться *несов.* 1. (אומ)־דרייען זיך; Земля́ ~ется вокру́г Со́лнца די ערד דרייט זיך [באַוועגט זיך] ארום דער זון; 2. *перен.* האָבן* א פּאַרקער (מיט); דרייען זיך (צווישן) *разг.*; он ~ется среди́ арти́стов ער האָט א פּאַרקער מיט אַרטיסטן

враще́ние *с* ॥ קרײַז־באַוועגונג, ॥ דרייונג, דאָס (אומ)־דרייען זיך

вред *м* ם שאָדן; причини́ть ~ [אָנטאָן*] ברענגען*; э́то не во ~ здоро́вью דאָס איז ניט צום שאָדן; דאָס שאַט ניט שעדלעך פֿאַרן] געזונט

вреди́тель *м с.-х. и перен.* = ם שעדיקער; ~ский שע־דיקעריש, שעדיקער־; ~ская де́ятельность שעדיק־רישע טעטיקייט; ~ская гру́ппа שעדיקער־גרופּע ॥ ־ס, א גרופּע שעדיקער; ~ство *с* ॥ שעדיקערײַ

вреди́ть *несов.* (*дат.*) (דאַט.) שאַטן; (*о саботажнике*) שעדיקן; ~ де́лу קאַליע מאַכן; ~ здоро́вью שאַטן צום [דעם] געזונט

вре́дн||о 1. *нареч.* שעדלעך; ~о отража́ться на *чём-л.* שעדלעך אָפּרופֿן* זיך אויף עפּעס; 2. *в знач. сказ.* אומגע־זונט; кури́ть ~о רייכערן איז אומגעזונט; ~ость *ж* שעד־לעכקייט ॥; (*для здоровья тж.*) ॥ אומגעזונטקייט; ~ый שעדלעכער; (*для здоровья тж.*) אומגעזונטער; ~ый кли́мат קלימאַט [אן אומגעזונטער] °א שלעכטער; ~ая привы́чка געוווינהייט [שעדלעכע] °א שלעכטע; ~ое произво́дство אומגעזונטע פּראָדוקציע

вре́зать *сов.*, **вреза́ть** *несов.* (*вделать*) *ארײַנשנײַדן, אײַנפּאַסן, ארײַנפֿראַוועווען

вре́заться *сов.*, **вреза́ться** *несов.* 1. *прям. и перен.* ארײַ־שנײַדן* זיך; ло́дка вре́залась в прибре́жный песо́к דאָס שיפֿל האָט זיך ארײַנגעשניטן אינעם בײַבערעגיקן זאַמד; вса́дник вре́зался в толпу́ דער רײַטער האָט זיך ארײַנגעשניטן אינעם האַמוין; 2. (*запечатлеться*) אײַנקריצן זיך

времена́ми *нареч.* צײַטנווײַז, צומאָל

вре́менн||о *нареч.* צײַטווײַליק; ~о́й צײַטלעכער; ~ая связь א צײַטלעכע פֿאַרבינדונג; ~ый צײַטווײַליקער; (*преходящий тж.*) דערווײַליקער, איבערגעגנגלעכער; ~ое прави́тельство די צײַטווײַליקע רעגירונג; ~ые тру́дности צײַטווײַליקע [איבערגענגלעכע] שוועריקייטן

вре́м||я *с* 1. ॥ צײַט; по моско́вскому ~ени לויט דער מאָסקווער צײַט; ~я лети́т די צײַט פֿליט; промежу́ток ~ени ם ־ן (צײַט־)אינטערוואַל; до настоя́щего ~ени ביז הײַנטיקן טאָג, ביז איצט; на бу́дущее ~я אויף א שפּע־טערדיקע צײַט, אויף שפּעטער; во ~я (*чего-л.*) בעת, בײַס; ~ас пун זינט דעמלט, פֿון דער צײַט אָן; с того́ ~ени זינט דעמלט, פֿון יענער צײַט אָן; у меня́ есть ~я чита́ть כ׳האָב צײַט אויף לייענען, כ׳האָב ווען צו לייענען; 2. (*эпоха*) ॥ צײַט, .מצ צײַטן, .מצ יאָרן; дух ~ени דער גײַסט

פון דער צײַט; в на́ше ~я [יאָרן] הײַנטיקע צײַטן; (*о прошлом*) פאַר אונדזערע יאָרן; во ~ена́ Петра́ I פאַר פּעטער דעם ערשטן, דעם ערשטנס צײַטן; вое́нное ~я מילכאָמע־צײַט ‖, קריגסצײַט ‖; 3. (*пора́*) ~ן ‖ צײַט; у́треннее ~я ‖ פרימאָרגן־צײַט, אינדערפרי׳ ‖; четы́ре ~ени го́да די פיר צײַטן פונעם יאָר, די פיר (יאָר־)סעזאָנען; ~я е́хать (ס׳איז) צײַט צו פאָרן; 4. *грам.* ‖ צײַט; настоя́щее ~я ‖ קעגנוואַרט; проше́дшее ~я ‖ פאַרגאַנגענהײט; бу́дущее ~я ‖ צוקונפט; ◊ всё ~я די גאַנצע צײַט; (в) пе́рвое ~я די ערשטע צײַט, טכילעס; в после́днее ~я די לעצטע צײַט; в своё ~я 1) (*в прошлом*) בעשײַטע זײַנערצײַט; 2) (*своевременно*) צו דער רעכטער צײַט, רעכטצײַטיק; в ско́ром ~ени גאָר אינגיכן; до сего́ ~ени ביז הײַנטיקן; на ~я אויף א צײַט, אַד(ה)איאָם, אַד(ה)עטע, אדעגע טאָג, ביז; со ~енем מיט דער צײַט, א גערויסער צײַט; тем ~енем דערווײַל, בײַנע לעבײַנע; ~я от ~ени פון צײַט צו צײַט; в то ~я как *союз* דאַן ווען

время́препровожде́ние *с* ‖ צײַטפאַרטרײַב

вро́вень *нареч.* (с *тв.*) אויף איין הייך (מיט)

вро́де 1. *предлог с род.п.* ווי א מין; что́-то ~ сара́я עפּעס ווי א מין שטאַל; 2. *частица разг.* ווי; דאַכט זיך; ~ похолода́ло ס׳איז, דאַכט זיך, [ס׳איז ווי] קעלטער געוואָרן; 3. *частица разг.* (*перед перечислением*) אַזעלכע ווי ... כע; слова́ ~ „я́сно", „поня́тно" и т.п. אַזעלכע ווערטער, ווי «קלאָר», «פאַרשטענדלעך» אדג.

врождённый אײַנגעבוירענער; ~ недоста́ток אן אײַנגעבוירענער פעלער [כיסאָרן]; ~ тала́нт א געבוירענער טאַלאַנט, נאַטור־טאַלאַנט ‖ ~ן

врозь *нареч.* באַזונדער, אָפּגעזונדערט

вру́бов||ый: ~ая маши́на *горн.* ‖ האַקמאַשין ~ען; ‖ ~ס ווּרוּבאָוּקע *разг.*

врукопа́шную *нареч.*: би́ться ~ שלאָגן* זיך האַנט צו האַנט

врун *м разг.* ‖ ~ס ליגנער, (מצ. שאַקראָנים) ‖ שאַקרען; ~ья *ж разг.* ‖ ~ס ליגנערטע, ‖ ~ס שאַקרענטע

вруча́ть *несов. см.* вручи́ть

вруче́ние *с* ‖ אײַנהענטיקונג, I אײַנהענטיקן

вручи́ть *сов.* דערלאַנגען, אַרײַן די הענט אין אָפּגעבן*; (*официально*) אײַנהענטיקן; ~ кому́-л. пове́стку אײַנהענטיקן עמעצן א רופצעטל; ~ прави́тельственную награ́ду אײַנהענטיקן די [א] מעלוכע־באַלוינונג; ~ кому́-л. свою́ судьбу́ איבערגעבן* אין עמעצנס הענט דעם (אייגענעם) גוירל

вручну́ю *нареч.* פון דער האַנט; обрабо́тка ~ באַאַרבעטונג פון דער האַנט

врыва́ть *несов. см.* врыть

врыва́ться *несов. см.* ворва́ться

врыть *сов.* אַרײַנגראָבן*

вряд ли *частица* ס׳איז א גרויסער ספק, צי...; ~ он придёт ס׳איז א גרויסער ספק, צי ער וועט קומען

всади́ть *сов.* אַרײַנזעצן; (*нож тж.*) אַרײַנשטעכן*

вса́дник *м* = ‖ רײַטער

вса́живать *несов. см.* всади́ть

вса́сывать(ся) *несов. см.* всоса́ть(ся)

все *мест. см.* весь 1, 2, 4

всё[1] *мест. см.* весь 1, 2, 3

всё[2] *нареч. разг.* 1. (*всё время*) די גאַנצע צײַט; а он ~ пи́шет и пи́шет און ער שרײַבט די גאַנצע צײַט, און ער הערט ניט אויף צו, ער האַלט אין איין שרײַבן; 2. (*до сих пор*) אַלץ נאָך; ты ~ ещё здесь? דו ביסט נאָך אַלץ דאָ?; 3. (*только, исключительно*) אַליין; э́то ~ вы винова́ты דאָס זײַט איר אַליין שולדיק; 4. *в знач. усил. частицы* אַלץ; рабо́та идёт ~ лу́чше די אַרבעט גייט אַלץ בעסער; ◊ ~ ж, ~ же דאָך, פונדעסטוועגן

всевозмо́жный אַלערלײיִקער, פאַרשײדנאַרטיקסטער; אַלערלײ *неизм.*

всегда́ *нареч.* אַלעמאָל, שטענדיק, תמיד; ~ гото́в! שטענדיק גרייט! [ווי תמיד] (אין) שטענדיק; как ~ שטענדיקער, געוויינלעכער; ~шний דער צײַט

всего́ *нареч.* אַרום און אַרום, סאַכאַקל; (*лишь*) אינגאַנצן; ~ я прослужи́л в а́рмии семна́дцать лет סאַכאַקל האָב איך אָפּגעדינט אין דער אַרמיי זיבעצן יאָר; он ~ на четы́ре ме́сяца ста́рше меня́ [סאַכאַקל] ער איז אינגאַנצן מיט פיר כאָדאָשים עלטער פון מיר; ◊ ~-на́всего אינגאַנצן, סאַכאַקל; то́лько и ~ און דאָס און גאָר, אינגאַנצן

всезна́йка *разг. ирон. м* = ‖ אַלצוויסער; *ж* ~ ‖ אַלצווי־סערן

вселе́нная *ж* ‖ אַלוועלט, ‖ וועלט, ‖ וועלטאַל; (*космос*) ‖ קאָסמאָס

всели́||ть *сов.* 1. (*поселить*) אַרײַנזעצן; 2. *перен.:* ~ть наде́жду אײַנגעבן* [דערוועקן] (א) האָפענונג; ~ть подозре́ние אַרויסרופן* [דערוועקן] א חשד; ~ть трево́гу אַרויסרופן* [דערוועקן] אן אומרו; ~ть уве́ренность געבן* די זיכערקײַט; ~ться *сов.* 1. (*поселиться*) אַרײַנ־קלײַבן* זיך; 2. *перен.:* ~лось подозре́ние ס׳האָט זיך פאַרקלײַבן א חשד; ~лась наде́жда ס׳האָט זיך דערוועקט א האָפענונג; ~лась уве́ренность ס׳איז אויפגעקומען א זי־כערקײַט

вселя́ть(ся) *несов. см.* всели́ть(ся)

всемéрн||о *нареч.* מיט אַלע מיטלען [מעגלעכקײַטן], מיט וואָס נאָר ס׳איז מעגלעך; ~ый דער מעגלעכסטער; ока́зывать ~ую по́мощь געבן* די מעגלעכסטע הילף, העלפן* מיט וואָס נאָר ס׳איז מעגלעך

всеми́рно-истори́ческий אַלוועלטלעך־היסטאָרישער

всеми́рный אַלוועלטלעכער; Всеми́рный Конгре́сс сторо́нников ми́ра דער אַלוועלטלעכער קאָנגרעס פון שאָלעם־אָנהענגער

всемогу́щ||ество *с* ‖ אַלמעכטיקײַט; ~ий אַלמעכטיקער

всенаро́дн||ый אַלפאָלקישער; ~ый пра́здник אן אַלפאָלקישער יאָמטעוו; ~ое одобре́ние די באַווילוקונג פונעם גאַנצן פאָלק

всео́бщий אַלגעמיינער

всеобъе́млющий אַלץ־אַרומנעמ(ענד)יקער, א ברייטסטער; ~ план אַלץ־אַרומכאַפּנדיקער [אן אַלץ־באַגרײַפנדיקער פאַר־] פּלאַן; ~ ум אַרומכאַפּנדיקער־שטאַנד

всеору́жи||е *с:* во ~и אין פולשטענדיק באַוואָפנט, פולער באַוואָפנט; во ~и зна́ний פולשטענדיק באַוואָפנט מיט וויסן

всепобежда́ющий אַלצבאַזיגנדיקער

всеросси́йский אַלרוסלענדישער

всерьёз *нареч. разг.* ערנסט (גאַנץ); не принима́ть чего́-л. ~ ניט מאַכן קיין עפּעס ערנסט, ניט אָננעמען* עפּעס פאַר ערנסט וועזן פון עפּעס

всеси́льный אַלמעכטיקער

всесою́зный אַלפֿאַרבאַנדישער

всесторо́нн||е *нареч.* אַלזײַטיק; ~е образо́ванный אַלזײַטיק געבילדעטער; ~ий אַלזײַטיקער

всё-таки 1. *союз* דאָך, פֿונדעסטוועגן; говори́л он негро́мко, но мы ~ слы́шали ка́ждое сло́во ער האָט גערעדט שטיל, און דאָך [פֿונדעסטוועגן] האָבן מיר געהערט יעדער וואָרט; 2. *частица* פּאָרט; куда́ он ~ де́лся? וווּהין פּאָרט איז ער אַהינגעקומען [איז ער נעלעם געוואָרן]?

всеуслы́шание *с*: во ~ אַלע זאָלן הערן, בעפֿומבי

всецéло *нареч.* פֿולשטענדיק, אינגאַנצן; он ~ поглощён рабо́той ער איז אינגאַנצן אַרײַנגעטאָן אין זײַן אַרבעט [פֿאַרטאָן מיט זײַן אַרבעט]; я ~ на его́ стороне́ איך בין פֿולשטענדיק [אינגאַנצן] אויף זײַן זײַט

всея́дный אַלצפֿרעסנדיקער

вска́кивать *несов. см.* вскочи́ть

вска́пывать *несов. см.* вскопа́ть

вскара́бкаться *сов. разг.* אַרויפֿדראַפּען, אַרויפֿקלעטערן זיך

вска́рмливать *несов. см.* вскорми́ть

вскачь *нареч.* אין גאַלאָפּ, (ט)שוואַליאָם; нести́сь ~ גאַלאָפּירן, יאָגן (ט)שוואַליאָם

вски́дывать 1. *см.* вски́нуть; 2. (*быстро поднимать*) מיטאַמאָל אויפֿהייבן*

вски́нуть 1. (на *вин.*) (אויף) *אַרויפֿוואַרפֿן; ~ мешо́к на плечо́ *אַרויפֿוואַרפֿן דעם זאַק אויף דער פּלייצע; 2. (*быстро поднять*) *געבן א הייב אויף; ~ ружьё *געבן א הייב אויף די ביקס

вскипа́ть *несов.*, **вскипе́ть** *сов.* 1. *אויפֿזידן; молоко́ вскипе́ло די מילך איז אויפֿגעזאָטן; 2. *перен.* (*о гневе и т. п.*) אויפֿברענען, *אָנצינדן זיך, אויפֿקאָכן; (*о человеке*) *אויפֿגעקאָכט [אויפֿגעזאָטן] ווערן; он вскипе́л гне́вом ער איז געוואָרן ס'האָט אין אים אויפֿגעברענט דער כּעס מאָלע־כּיימע

вскипяти́ть *сов.* *אויפֿזידן; ~ся *сов. разг.* *אויפֿגעזאָטן [אויפֿגעקאָכט] ווערן

всклоко́ченный צעקודלעטער, צעפּאַטלטער, צעשויבערטער

всколыхну́ть *сов.* 1. צעוויגן, אויפֿרירן; 2. *перен.* אויפֿרודערן, צערודערן; ~ся *сов.* צעוויגן זיך, אויפֿרירן זיך; *перен.* אויפֿרודערן זיך, *אויפֿגערודערט ווערן

вскользь *нареч.* פֿאַרבײַלויפֿיק; ~ упомяну́ть קוים דערמאָנען; ~ заме́тить פֿאַרבײַלויפֿיק באַמערקן

вскопа́ть *сов.* *אויפֿגראָבן

вско́ре *нареч.* באַלד, אינגיכן; ~ по́сле э́того באַלד דערויף

вскорми́ть *сов.* (*животных*) אויסהאָדעווען; (*детей*) אויסכאָווען, *אויפֿציִען

вскочи́ть *сов.* 1. (на *вин.*) (אויף) *אַרויפֿשפּרינגען; (в *вин.*) (אין) *אַרײַנשפּרינגען; 2. (*с места*) *אויפֿשפּרינגען; ~ на́ ноги *אויפֿשפּרינגען פֿונעם אָרט; 3. *разг.* (*о прыще, шишке*) זעצן זיך, *אויפֿלויפֿן

вскри́кивать *несов.*, **вскри́кнуть** *сов.* *א געשריי געבן

вскруж||и́ть *сов.*: ~и́ть *кому-л.* го́лову פֿאַרדרייען עמעצן דעם קאָפּ; успе́х ~и́л ему́ го́лову פֿון דערפֿאָלג האָט ער באַקומען קאָפּשווינדל

вскрыва́ть(ся) *несов. см.* вскры́ть(ся)

вскры́тие *с* 1. ז עפֿענען; (*письма тж.*) ז אויפֿכאַסמענען; 2. (*выявление*) ז אויפֿדעקן; 3. (*рек*) דאָס עפֿענען זיך, 4. (*трупа*) ז פּאַלמעסן; 5. (*нарыва и т. п.*) ז עפֿענען; ז אויפֿשנײַדן

вскрыть *сов.* 1. *עפֿענען; (*письмо тж.*) *אויפֿכאַסמענען; 2. (*выявить*) אויפֿדעקן; 3. (*анатомировать*) פּאַלמעסן; 4. (*нарыв и т. п.*) עפֿענען, *אויפֿשנײַדן; ~ся *сов.* 1. (*обнаружиться*) *אויפֿגעדעקט ווערן; 2. (*о реке*) עפֿענען זיך

всласть *нареч. разг.* וויפֿל דאָס האַרץ גלוסט

вслед *нареч.* 1.: крича́ть ~ *נאָכשרײַען; посла́ть ~ נאָכשיקן; ~ за גלײַך נאָך; 2. *в знач. предлога с дат. п.* נאָך; смотре́ть ~ *кому-л.* באַגלייטן, נאָכקוקן עמעצן מיט די אויגן עמעצן; ◇ ~ за тем באַלד [גלײַך] נאָכדעם

всле́дствие *предлог с род. п.* מחמת, איבער

вслепу́ю *нареч. разг.* בלינדערהייט; ניט קוקנדיק; де́йствовать ~ טאַפּן אין דער פֿינצטער

вслух *нареч.* הויך(אינדער)הויך, אויפֿן קאָל

вслу́шаться *сов.*, **вслу́шиваться** *несов.* אײַנהערן זיך

всма́триваться *несов.*, **всмотре́ться** *сов.* אײַנקוקן זיך; при́стально ~ אײַנקוקן זיך [°גוט] שאַרף

всмя́тку: яйцо́ ~ א לויז איי; свари́ть яйцо́ ~ פֿאַרפּאָרען אַן איי לויז

всо́вывать *несов. см.* всу́нуть

всоса́ть *сов.* *אײַנזויגן; אײַנזאַפּן; ◇ ~ с молоко́м ма́тери *אײַנזויגן מיט דער מאַמעס מילך

вспа́ивать *несов. см.* вспои́ть

вспа́рывать *несов. разг. см.* вспоро́ть

вспаха́ть *сов.*, **вспа́хивать** *несов.* אויפֿאַקערן

вспа́шка *ж* וו אויפֿאַקערונג

вспе́нивать(ся) *несов. см.* вспе́нить(ся)

вспе́нить *сов.* אויפֿשוימען; ~ся *сов.* *אויפֿגעשוימט ווערן

всплакну́ть *сов. разг.* *לאָזן א טרער, א וויין טאָן*

всплеск *м* מ ־ן אויפֿפּליעסק

всплёскивать *несов.*, **всплесну́ть** *сов.* אויפֿפּליעסקען; ◇ всплесну́ть рука́ми א פּליעסקע טאָן* [א פּאַטש טאָן*] מיט די הענט

всплыва́ть *несов.*, **всплыть** *сов.* 1. *אויפֿשווימען, אויפֿטויכן; 2. *перен.* (*обнаружиться*) *אַרויפֿשווימען

вспои́ть *сов.* (*животных*) אויפֿהאָדעווען; ~-вскорми́ть (*воспитать*) *אויסכאָווען, אויפֿציִען

всполоши́ть *сов. разг.* אָנמאַכן א מהומה, אויפֿרודערן (צווישן); ~ся *сов. разг.* *אויפֿגערודערט [צעטומלט] ווערן

вспомина́ть(ся) *несов. см.* вспо́мнить(ся)

вспо́мнить *сов.* (*вин.*, о *предл.*) (אין) דערמאָנען זיך; ~ся *сов.* (*дат.*) (דאַט.) דערמאָנען זיך; мне вспо́мнилось де́тство מיר האָט זיך דערמאָנט מײַן קינדהייט

вспомога́тельн||ый באַהילפֿיקער, הילפֿ־; ~ые сре́дства באַהילפֿיקע מיטלען; ◇ ~ый глаго́л *грам.* הילפֿווערב מ ־ן

вспоро́ть *сов. разг.* אויפֿטרענען

вспорхну́ть *сов.* *אויפֿליִען, אויפֿלאַטערן

вспоте́ть *сов.* *פֿאַרשוויצט ווערן, *דערשוויצט ווערן

вспры́скивать *несов.*, **вспры́снуть** *сов.* 1. באַשפּריצן, באַשפּרענקלען; 2. *разг.* (*лекарство*) אײַנשפּריצן; 3. *разг. шутл.* (*ознаменовать выпивкой*) באַנעצן

вспу́гивать *несов.*, **вспугну́ть** *сов.* *אויפֿשרעקן

вспыли́ть *сов. разг.* *אָנגעצונדן ווערן, אויפֿגעקאָכט ווערן*

вспы́льчив||ость *ж* װ היציקײַט; װ ספּילשליוועקײַט *разг.*; ~ый היציקער; ספּילשליווע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~ый челове́к קײַסן מ (מצ. קײַסאָנים); *(о женщине)* קײַסנטע װ ~ס

вспы́хивать *несов.*, **вспы́хнуть** *сов.* 1. *(загораться)* אויפֿלאַמען; *(об огне)* אויפֿלאַקערן; *(о свете)* אויפֿבליצן; 2. *(краснеть)* צעפֿלאַמען זיך, *ווערן רויט מיטאַמאָל; лицо́ его́ вспы́хнуло румя́нцем ס'האָט זיך אים געשטעלט די פֿאַרב אין פּאָנעם; 3. *(внезапно возникать)* אויס-*ברעכן; вспы́хнула эпиде́мия ס'האָט אויסגעבראָכן אַן עפּי-דעמיע; вспы́хнуло восста́ние ס'האָט אויסגעבראָכן אַן אויפֿשטאַנד; вспы́хнула война́ ס'האָט אויפֿגעפֿלאַקערט א מילכאָמע [ס'האָט אויסגעבראָכן]; 4. *(раздражаться)* *ווערן אָנגעצונדן, *אָנצינדן זיך

вспы́шка *ж* 1. אויפֿלאַם מ, אויפֿלאַקער מ; *(света)* אויפֿבליץ מ; 2. *(эпидемии)* אויסבראָך מ; *(гнева и т. п. тж.)* אויפֿברויז מ

вспять *нареч.* אַף צוריק; поверну́ть ~ פֿאַרקערעווען אַף צוריק

встава́ние *с* ז אויפֿשטײן; почти́ть па́мять ~м באַערן דעם אָנדענק דורך אויפֿשטײן

встава́||ть *несов. см.* встать; ◇ не ~я אָן איבעררײַס; ניט אויפֿשטײענדיק פֿונעם אָרט

вста́вить *сов.* ארײַנשטעלן; *(вделать)* אײַנפּאַסן; ~ сло́во ארײַנשטעלן א וואָרט

вста́вка *ж* 1. *(действие)* װ ארײַנשטעלונג; װ אײַנפּאַסונג; 2. *(у платья)* אײַנזאַץ מ ~ן

вставля́ть *несов. см.* вста́вить

вставн||о́й ארײַנגעשטעלטער; *(о зубах тж.)* פֿאַלשער; ~ы́е ра́мы טאָפּלפֿענצטער מצ.

встать *сов.* 1. *(подняться; тж. перен.)* *אויפֿשטײן, *אויפֿהייבן זיך; ~ с ме́ста *אויפֿשטײן [*אויפֿהייבן זיך] פֿון אָרט; ~ с посте́ли *אויפֿשטײן, *אַראָפּגײן פֿונעם בעט; *(о выздоровевшем)* *אַראָפּגײן פֿונעם געלעגער; ~ на борьбу́ *אויפֿהייבן זיך [*אויפֿשטײן] צום קאַמף; ~ на защи́ту *אויפֿהייבן זיך [*אויפֿשטײן] צו באַשיצן; 2. *(на вин.; ногами)* *שטעלן זיך (אַוועק); 3. *(о светилах)* *אויפֿגײן; 4. *(возникнуть)* *אויפֿקומען, *אויפֿשטײן; ~ пе́ред глаза́ми *אויפֿשווימען פֿאַר די אויגן; 5. *(приступить)* שטעלן זיך; ~ на трудову́ю ва́хту שטעלן זיך אַף דער אַרבעטס-וואַכטע; 6. *разг. (остановиться)* *בלײַבן שטײן; ◇ ~ на путь *чего-л.* *אָפּשטעלן זיך, לאָזן זיך מיטן וועג פֿון עפּעס; ~ на чью-л. сто́рону *[אָננעמען] שטעלן זיך אַף דער זײַט פֿון עמעצן; ~ поперёк доро́ги *кому-л.* פֿאַרשטעלן עמעצן דעם וועג, שטעלן זיך אין עמעצנס וועג צאַד

встра́ивать *несов. см.* встро́ить

встрево́жить *сов. (вин.)* *ארויסרופֿן אומרו (בא) באַאומרויקן; *(взбудоражить)* *אויפֿרודערן; ~ся *сов.* *ווערן באַאומרויקט, זיך באַאומרויקן [אויפֿגערודערט]

встрёпанный *разг.* אויפֿגעשויבערטער; ◇ вскочи́ть как ~ *אויפֿשטעלן זיך ווי א הירש אַף די פֿיס ≅

встрепену́ться *сов.* 1. *(о птице)* *אויפֿטרייסלען זיך; 2. *(оживиться)* *אויפֿצאַפּלען, *אויפֿלאַטערן; 3. *(о сердце)* *אָנהייבן שלאָגן שטאַרקער

встре́тить *сов.* 1. *прям. и перен.* באַגעגענען; *(натолкнуться на что-л. тж.)* *אָנטרעפֿן, *אָנשטויסן זיך (אַף); ~ *кого-л.* на у́лице באַגעגענען עמעצן אין גאַס; ~ отпо́р *אָנטרעפֿן אַף א ווידער-, באַגעגענען א ווידערשטאַנד; ~ подде́ржку *געפֿינען שטיצע; ~ одобре́ние באַקומען* די באַווילִיקונג; 2. *(увидеться)* *טרעפֿן; ~ *кого-л.* в теа́тре *טרעפֿן עמעצן אין טעאַטער; 3. *(принять)* באַגעגענען, *אויפֿנעמען, *מקבל-פּנים זײַן; ~ делега́цию באַגעגענען [*אויפֿנעמען, מקבל-פּנים זײַן*] די דעלעגאַציע; ~ аплодисме́нтами באַגעגענען מיט אַפּלאַ-דיסמענטן; ◇ ~ Но́вый год באַגעגענען נײַ-יאָר; ~ся *сов.* 1. באַגעגענען זיך; *(в назначенном месте тж.)* *צוזאַמענטרעפֿן זיך; мне встре́тился ста́рый знако́мый איך האָב מיר האָט זיך באַגעגנט אַן אַלטער באַקאַנטער; ... באַגעגנט אַן אַלטן באַקאַנטן; они́ договори́лись ~ся זיי האָבן זיך צונויפֿגערעדט צוזאַמענטרעפֿן זיך; дина́мовцы встре́тились со спарта́ковцами די דינאַמאָווצעס האָבן געהאַט א מאַטש מיט די ספּאַרטאַקאָווצעס; 2. *(попасться, случиться)* *טרעפֿן זיך; в те́ксте встре́тились опеча́тки אין טעקסט האָבן זיך געטראָפֿן דרוקפֿעלערן

встре́ча *ж* 1. באַגעגעניש װ ~ן; *(организованная тж.)* צוזאַמענטרעף מ; 2. *(приём)* באַגעגעניש װ, ז אויפֿנאַם מ; 3. *спорт.* קאַמף מ, קאַבאַלאָס-פּאָנעם מ; געווע׳ט-קאַמף מ; *(футбольная)* מאַטש מ

встреча́ть *несов. см.* встре́тить; ~ся *несов.* 1. *см.* встре́титься; 2. *(поддерживать знакомство)* *זען זיך, באַגעגענען זיך

встре́чный 1. קעגן-; ~ ве́тер קעגנווינט מ ~ן; ~ по́езд קעגנצוג מ ~ן; 2. *(ответный)* אַנטקעגנדיקער, אַנטקעגן-; ~ план (מצ.··פּלענער) אַנטקעגן-פּלאַן, אַנטקעגן-קעגן-; דיקער פּלאַן; 3. *в знач. сущ. м* = פֿאַרבײַגײער מ; ◇ ка́ждый ~ и попере́чный *יעדערער ווער ס׳זאָל ניט זײַן; пе́рвый ~ דער ערשטער-בעסטער

встро́енный: ~ шкаф וואַנט-שאַפֿע װ ~ס

встро́ить *сов.* ארײַנבויען; *(механизм, приспособление и т. п.)* ארײַנמאָנטירן

встря́ска *ж* װ אויפֿשיטערונג; װ אויפֿטרייסלונג *разг.*

встря́хивать *несов.* טרייסלען, *געבן א טרייסל; ~ся *несов. см.* встряхну́ться

встряхну́||ть *сов. однокр.* *טאָן א טרייסל; ~ть кудря́ми *טאָן א טרייסל מיט די קוטשערן; авто́бус ~ло на поворо́те ס'האָט א טרייסל געטאָן דעם אויטאָבוס באַם פֿאַרקערעווען; ~ться *сов.* 1. *אָפּטרייסלען זיך; 2. *перен.* *אויפֿלעבן, *אָפּפֿרישן זיך

вступа́ть(ся) *несов. см.* вступи́ть(ся)

вступи́тельн||ый 1. *(вводный)* ארײַנפֿיר-; ~ое сло́во ארײַנפֿיר-וואָרט ז; 2. *(при поступлении)* ארײַנטרעט-, ארײַנטריט-; ~ый взнос ארײַנטרעט-אָפּצאָל מ ~ן; ~ый экза́мен ארײַנטרעט-עקזאַמען מ ~(ע)ס

вступи́ть *сов.* 1. *ארײַנטרעטן; *(о войсках и т. п. тж.)* ארײַנמאַרשירן; 2. *(стать членом)* *ארײַנטרעטן; ~ в па́ртию *ארײַנטרעטן אין דער פּאַרטיי; 3. *(начать)* *אָנהייבן, *ארײַנטרעטן; *(принять участие)* *אײַנשליסן זיך; ~ в борьбу́ *אָנהייבן א קאַמף; *אײַנשליסן זיך אין (אין) קאַמף; ~ в спор *פֿאַרפֿירן [א וויקוח] א שטרײַט; ~ в бой *ארײַנטרעטן אין שלאַכט; ~ в сою́з с *кем-л.* *שליסן א בונד מיט עמעצן; ~ во владе́ние *чем-л.* *ווערן באַלעבאָס איבער עפּעס, *ארײַנטרעטן אין באַזיץ פֿון עפּעס; ~ в но́вую фа́зу разви́тия *ארײַנטרעטן אין א נײַער אַנט-וויקלונגס-פֿאַזע; ◇ ~ в брак *האָבן חתונה; ~ в до́лжность *אָנהייבן אַרבעטן אַף דער שטעלע, *פֿאַרנעמען די שטעלע; ~ в свои́ права́ *(о зиме и т. п.)* *באַ-ווײַזן זיך אין דער פֿולער קראַפֿט; ~ в си́лу *(о зако-*

не, договоре и т.п.) ארײַן אין קראַפט, גילטיק ווערן*,
שטעלן זיך אפן וועג ~ на путь *чего-л.* אָנהייבן* גילטן;
פון עפּעס; ~ в строй *(о предприятиях и т.п.)* גע-
אָנהייבן* פונקציאָנירן [אַרבעטן], לאָזט ווערן* (אין גאַנג)
~ся *сов.* (за *вин.*) (פאַר) אײַנשטעלן זיך, אָנעמען* זיך
(פאַר); קרײוודע עמעצנס זיך אָנעמען* *разг.;* ~ся за
чью-л. честь פאַרטײדיקן עמעצנס קאָוועד

вступле́ние *с* 1. *(действие)* ז ארײַנטרעטן; *(войск и т.п. тж.)* ז ארײַנמאַרשירן, װ ארײַנמאַרשירונג; ~ в
па́ртию דאָס ארײַנטרעטן אין פּאַרטײ; 2. *(введение)*
האַקדאָמע װ ־ס, אײַנלײטונג װ, ארײַנפיר מ ־ן; *муз.*
אוווערטיור װ ־ן, פאָרשפּיל װ ־ן, ארײַנפיר מ ־ן

всу́нуть *сов.* ארײַנשטופּן, ארײַנשטעקן

всухомя́тку *нареч. разг.:* пита́ться ~ באַגיין* זיך מיט
א טרוקענעם ביסן

всучи́ть *сов. разг.* ארײַנשטופּן, ארײַנרוקן

всхли́п||нуть *сов. однокр.* א כליפּע טאָן*; ~ывать
несов. אונטערכליפּען

всходи́ть *несов. см.* взойти́

всхо́ды *мн.* שפּראָצונגען מצ.

всхо́жесть *ж с.-х.* װ אױפגאַנג־פעי־, אױפשפּראָץ־פעיקײט
קײט װ

вс́ыпать *сов.* 1. ארײַנשיטן*; 2. *(дат.) разг.* ארײַנ-
צימבלען (דאַט.)

всыпа́ть *несов. см.* вс́ыпать 1

всю́ду *нареч.* אומעטום

вся́к||ий *мест.* 1. *(каждый)* יעדער *неизм.;* *(любой)*
יעטווידער; א ליאַדע(ר) *тж. неизм. разг.;* ~ий раз,
как ווען [אַלעמאָל], יעדער מאָל; во ~ое вре́мя
צו יעדער צײַט, (נאָר) איר ווילט; ~ий шко́льник отве́-
тит на тако́й вопро́с א ליאַדע שולקינד וועט ענטפערן אף
אַזאַ פראַגע; 2. *(разный)* פאַרשײדנסטער, אַלערלײיקער;
мн. тж. אַלערלײ *неизм.;* ~ие това́ры אַלערלײ(יקע)
פאַרשײדנסטע [פאַרשײדנסטע] סכוירעס; ~ие живо́тные
[אַלערלײ(יקע)] באַלעכאַיִם; 3. *(при усилении отрицания)* קײן (מצ. קײנע); без ~ой жа́лости אָן קײן ראַכ-
מאָנעס; без ~их средств אָן קײנע מיטלען; 4. *в знач.
сущ. м (каждый)* יעדערער; *(любой тж.)* ווער ס׳זאָל
ניט זײַן*; דער ערשטער־בעסטער; ◇ во ~ом слу́чае
אף יעדן פאַל, אַלנפאַלס, יעדנפאַלס; на ~ий слу́чай
ווי א זאַך מאַכט זיך

вся́ческ||и *нареч. разг.* אף אַלערלײ [קאָלערלײ] אױפאַ-
נים; *(всеми средствами)* מיט אַלע מיטלען; ~ий *разг.*
קאָלערלײיקער, אַלערלײיקער

вся́чина *ж:* вся́кая ~ *разг.* וואָס איר ווילט (אף דער
וועלט)

вта́йне *нареч.* בעסאָד; (אַז) קײנער זאָל ניט וויסן; ~
надéяться האָפן זיך אין

вта́лкивать *несов. см.* втолкну́ть

вта́птывать *несов. см.* втопта́ть

вта́скивать *несов.,* **втащи́ть** *сов.* 1. *(внутрь)* ארײַנ-
שלעפּן (אין); ארײַנטאַסקען *разг.;* 2. *(наверх)* ארופשלעפּן
(אף); ארופטאַסקען *разг.*

втёмную *разг.* 1. *карт.* (די קאָרטן) ניט זעענדיק; 2.
перен.: де́йствовать ~ טאַפּן אין דער פינצטער

втере́ть *сов. (мазь и т.п.)* אײַנרײַבן*; ◇ ~ *кому-л.* очки́ פאַרבלענדן עמעצן די אויגן; ~ся *сов.* 1. *(впитаться — о мази и т.п.)* אײַנזאַפּן זיך; 2. *перен.*
разг. ארײַנדרײען זיך (אין); ◇ ~ся в дове́рие אײַנ-
קויפן זיך אין צוטרוי

втира́ние *с* 1. *(действие)* ז אײַנרײַבן; 2. *(лекарство)*
אײַנרײַבונג װ, זאַלב װ ־ן, ־ען

втира́ть(ся) *несов. см.* втере́ть(ся)

вти́скивать(ся) *несов. см.* вти́снуть(ся)

вти́снуть *сов.* ארײַנקוועטשן, ארײַנשפּאַרן; ~ся *сов.*
ארײַנשפּאַרן זיך, ארײַנקוועטשן זיך

втихомо́лку *нареч. разг.* בישטיקע, שטילינקערהײט

втолкну́ть *сов.* ארײַנשטופּן

втолкова́ть *сов.,* **втолко́вывать** *несов. разг.* אײַנטאָלקע-
ווען, ארײַנקלאַפּן אין קאָפּ ארײַן

втопта́ть אײַנטאָפּטשען; ◇ ~ в грязь אויסמישן מיט
בלאָטע, מאַכן מיט דער בלאָטע גלײַך

вторга́ться *несов.,* **вто́ргнуться** *сов.* ארײַנרײַסן* זיך;
ארײַנדרינגען*; *(вмешаться)* ארײַנמישן זיך

вторже́ние *с* דאָס ארײַנרײַסן זיך; װ ארײַנדרינגונג,
ז ארײַנדרינגען; *(вмешательство)* װ ארײַנמישונג

вто́рить *несов.* 1. *муз. (в хоре)* זײַן* די צווײטע שטים;
(в оркестре) שפּילן די צווײטע פּאַרטיע; 2. *(повторять звук)* איבערכאַזערן, נאָכהילכן; 3. *(поддакивать)* נאָכ-
באָמקען

втори́чн||о *нареч.* דאָס צווײטע מאָל, ווידעראַמאָל; ~ый
1. *(повторный)* צווײטמאָליקער; 2. *(производный)* סע-
קונדערער, צווײטיקער; ~ая форма́ция *геол.* סעקונדע-
רע פאָרמאַציע; ~ые половы́е при́знаки סעקונדערע [צווײ-
טיקע] געשלעכט־סימאָנים

вто́рник *м* דינסטיק מ ־ן

второго́дни||к *м* פאַרבלײַבענער אפן צווײטיאָרניק מ ־עס,
צווײטן יאָר; ~чество *с* װ צווײטיאָריקײט

второ́е *с (блюдо)* דאָס צווײטע (געריכט)

втор||о́й 1. צווײטער; 2. *(второстепенный; худший):*
на ~о́м пла́не אפן צווײטן פּלאַן; ~о́го со́рта פון צווײטן
סאָרט; *перен.* פון א צווײטן [נידעריקערן] סאָרט; ◇
~а́я мо́лодость די צווײטע יוגנט; из ~ы́х рук פון דער
צווײטער האַנט

второкла́ссник *м* א שילער פונעם צווײטקלאַסניק מ ־עס,
צווײטן קלאַס

второку́рсник *м* א סטודענט פו- צווײטקורסניק מ ־עס,
נעם צווײטן קורס

второпя́х *нареч.* אײַלנדיק; (זיך) אין אײַלעניש; *(наспех)*
בעכיפּאָזן

второразря́дный פונעם צווײטן ראַזריאַד *после сущ.;*
перен. צווײטראַנגיקער

второсо́ртный צווײטסאָרטיקער; פון צווײטן סאָרט *после сущ. перен.* צווײטסאָרטיקער, צווײטראַנגיקער

второстепе́нный צווײטראַנגיקער; ◇ ~ член предло-
же́ния *грам.* בײַגליד מ ־ער

в-тре́тьих *вводн. сл.* דריטנס

втри́дорога *нареч.* דרײַ מאָל אזויפיל; брать ~ נעמען*
באַרײַסן*, דרײַ מאָל אזויפיל

втро́е *нареч.* דרײַ מאָל (אין); ~ бо́льше דרײַ מאָל
מער, דרײַ מאָל אזויפיל; увели́чить ~ פאַרגרעסערן אין
דרײַ מאָל, פאַרדרײַפאַכן

втроём *нареч.* זאַלבעדריט, אינדרײַען

втройне́ *нареч.* דרײַ מאָל מער, דרײַ מאָל אזויפיל

вту́лка *ж* 1. *тех.* הילזע װ ־ס; колёсная ~ ראָד-
ביקסל ז ־עך; 2. *(затычка)* צאַפּן מ ־ס; שפּונט מ ־ן

втыка́ть *несов. см.* воткну́ть

втя́гивать(ся) *несов. см.* втяну́ть(ся)

втяну́ть *сов.* 1. ארײַנציִען*; *(вверх)* ארופציִען*; ~ во́здух ארײַנאָטעמען, אײַנאָטעמען; 2. *разг.* *(привлечь)* ארײַנציִען*; ~ в войну́ ארײַנציִען* אין א מילכאָמע; ~**ся** *сов.* 1. ארײַנציִען* זיך; *(о щеках)* אײַנפאלן*; 2. *(привыкнуть)* ארײַנציִען* זיך; *(пристраститься)* ארײַנלאָזן* זיך; ~ся в рабо́ту ארײַנציִען* זיך אין דער ארבעט

вуа́ль *ж* ווואַל װ ־ן

вуз *м* (вы́сшее учёбное заведе́ние) הויכשול װ ־ן; ווז מ ־ן *разг.*

ву́зовск‖ий הויכשול־; פאר [פון] דער הויכשול *после сущ.*; ~ий учёбник א לערנביכל פאר דער הויכשול; ~ая програ́мма הויכשול־פראָגראַם װ

вулка́н *м* ווולקאַן מ ־ען; де́йствующий ~ א ווירקנדיקער [טעטיקער] ווולקאַן; поту́хший ~ אן אויסגעלאָשענער ווולקאַן

вулканизи́ровать *сов. и несов. тех.* ווולקאַניזירן

вулкани́ческий ווולקאַנישער

вульгариз‖а́тор *м* ווולגאַריזאַטאָר מ ־טאָרן; ~**а́ция** *ж* ווולגאַריזירונג װ; ~**и́ровать** *сов. и несов.* ווולגאַריזירן

вульга́рный ווולגאַרער

вход *м* 1. *(действие)* ארײַנגאַנג מ, ארײַנגיין ז; ~а нет *(надпись)* קיין ארײַנגאַנג; ~ свобо́дный *(надпись)* ארײַנגאַנג פרײַ; 2. *(место)* ארײַנגאַנג מ (מצ. ..גענג)

входи́ть *несов. см.* войти́

входн‖о́й ארײַנגאַנג־; ~а́я дверь ארײַנגאַנג־טיר װ ־ן; ~о́й биле́т ארײַנגאַנג־בילעט מ ־ן

входя́щая *ж канц.* אָנגעקומענער פאפיר, ארײַנגאַנג־פאפיר מ

вхо́ж‖ий *разг.*: он ~ туда́ ער איז דאָרט אָן אָפטער ארײַנגייער

вхолосту́ю *нареч. тех.*: рабо́тать ~ ארבעטן אַף פוסט

вцепи́ться *сов.*, **вцепля́ться** *несов.* אײַנקלאַמערן זיך; *(чтобы удержаться тж.)* אָנטשעפען זיך; ~ друг дру́гу в во́лосы אײַנקלאַמערן זיך איינער דעם אנדערן אין די האָר, רײַסן* זיך בא די האָר

ВЦСПС (Всесою́зный Центра́льный Сове́т Профессиона́льных Сою́зов) ווצספס מ (אלפארבאנדישער צענטראַלער ראט פון פראָפעסיאָנעלע פארײנען)

вчера́ *нареч.* 1. נעכטן; ~ у́тром נעכטן אינדערפרי; 2. *в знач. сущ. с* נעכטן מ; *перен.* *(прошлое)* פארגאנגענהייט װ; אָוואָר מ; ~**шний** נעכטיקער; ~шний день דער נעכטיקער טאָג, נעכטן; *перен.* דער נעכטן; ~шние шко́льники די אָקאָרשטיקע [די נעכטיקע] שולקינדער

вчерне́ *нареч.* אַף שווארץ; сочине́ние ~ гото́во דער אופזאץ איז אַף שווארץ גרייט

вче́тверо פיר מאָל (אין); ~ бо́льше פיר מאָל מער, פיר מאָל אזויפיל; увели́чить ~ פארגרעסערן אין פיר מאָל, פארפירפאכן

вчетверо́м *нареч.* אינפירן, זאלבעפערט

в-четвёртых *вводн. сл.* פערטנס

вчита́ться *сов.*, **вчи́тываться** *несов.* ארײַנלייענען זיך

вшива́ть *несов. см.* вшить

вши́вый לײַזיקער, פארלײַזיקטער

вширь *нареч.* אין דער ברייט

вшить *сов.* ארײַננייען

въеда́ться *несов. см.* въе́сться

въезд *м* 1. *(действие)* ארײַנפאָר מ, ארײַנפאָרן ז; ~ запрещён (דער) ארײַנפאָר (איז) פארבאָטן, ארײַנפאָרן איז פארבאָטן; 2. *(место)* ארײַנפאָר מ ־ן; ~**но́й** ארײַנפאָר־; ~на́я ви́за ארײַנפאָר־וויזע װ ־ס

въезжа́ть *несов. см.* въе́хать

въе́сться *сов.* 1. *(вонзиться)* ארײַנעסן* זיך, ארײַנשנײַדן* זיך; 2. *(впитаться)* ארײַנעסן* זיך, אײַנזאפן זיך

въе́хать *сов.* 1. (в *вин.*) (אין) ארײַנפאָרן*; *(в кварти́ру)* ארײַנקלײַבן* זיך; 2. (на *вин.*) (אַף) ארופפאָרן*; ~ на́ гору ארופפאָרן* אפן בארג

вы *личн. мест.* (вас, вам, ва́ми) איר (דאט., אק. אײַך); как вы себя́ чу́вствуете? ווי פילט איר זיך?; вас не́ было до́ма איר זײַט ניט געוועזן אינדערהיים; у вас есть каранда́ш? איר האָט א בלײַער?; בא אײַך איז דאָ א בלײַער?; мы вас давно́ ждём מיר ווארטן שוין לאנג אַף אײַך; он говори́л о вас ער האָט גערעדט וועגן אײַך; я хочу́ вам помо́чь איך וויל אײַך העלפן; вам необходи́мо занима́ться спо́ртом איר דארפט פארנעמען זיך מיט ספאָרט; что с ва́ми? וואָס איז מיט אײַך?; ◇ быть на вы с *кем-л.* אירצן זיך מיט עמעצן, זײַן* אַף «איר» מיט עמעצן

выба́лтывать *несов. см.* вы́болтать

выбега́ть *несов.*, **вы́бежать** *сов.* ארויסלויפן*

вы́белить *сов.* אויסווײַסן

выбива́ть(ся) *несов. см.* вы́бить(ся)

выбира́ть(ся) *несов. см.* вы́брать(ся)

вы́бить *сов.* 1. ארויסשלאָגן*, ארויסקלאפן; *(из чьих-л. рук)* ארויסשלאָגן*; *(дверь)* ארויסשלאָגן*, ארויסזעצן; *(стекло)* אויסזעצן, אויסשלאָגן*; *(противника)* ארויסשלאָגן*, ארויסיאָגן; 2. *разг.* *(очистить)* אויסקלאפן; ~ ковёр אויסקלאפן דעם טעפעך; 3. *(уничтожить гра́дом)* אויסשלאָגן*; 4. *разг.* *(получить с трудом)* אויסשלאָגן*; ◇ ~ доро́гу צעגראָבן* [צעגריבלען, צעקאראדאשען] דעם וועג; ~ дурь из *чьей-л.* головы́ [из *кого-л.*] *разг.* ארויסשלאָגן* די נארישע געדאנקען פון עמעצנס קאָפ, ארויסשלאָגן* פון עמעצן דעם נאר; ~**ся** *сов.* 1. *разг.* *(выбраться)* ארויסבאקומען* זיך, ארויסבאפרײַען זיך; ~ся из окруже́ния ארויסבאקומען* זיך [ארויסרײַסן* זיך] פון דער ארומרינגלונג; 2. *(выскользнуть наружу)* (מיטאמאָל) ארויסשטעקן זיך [ארויסטארטשען]; у неё из-под шля́пки вы́билась прядь воло́с פון איר היטעלע ארויס האָט (מיטאמאָל) ארויסגעשטעקט זיך [ארויסגעסטארטשעט] א פאסמע האָר; ◇ ~ся из сил בלײַבן* אָן קויכעס, ארויסשלאָגן* זיך פון די קויכעס; ~ся в лю́ди ווערן* א מענטש; ~ся на доро́гу ארויסשלאָגן* זיך אַף א וועג

вы́боина *ж* *(на дороге)* וויבאָיע װ ־ס, טיינטערל ז ־עך

вы́болтать *сов. разг.* אויספלוידערן, אויספלאפלען; ~ секре́т אויסגעבן* א [דעם] סאָד

вы́бор *м* אויסוואל מ; большо́й ~ това́ров א גרויסער° אויסוואל [אסאָרטימענט] פון סכוירעס; сде́лать ~ אויסקלײַבן*; нет друго́го ~а ניטאָ קיין אנדער ברירע; останови́ть свой ~ на *чём-л.* (ענדלעך) אויסקלײַבן* עפעס; ◇ на ~ אַף אויסצוקלײַבן; без ~а ניט איבערקלײַבנדיק, אָן אויסוואל; по чьему́-л. ~у אַף עמעצנס אײַנזען

вы́борка *ж* 1. *(действие)* ארויסנעמען ז; ~ се́ти דאָס ארויסנעמען די נעץ; 2. *обыкн. мн.* אויסצוגן מצ.

вы́борн||ость *ж* II געוויילטקייט; ~**ый** 1. געוויילטער; ~ые представи́тели געוויילטע פֿאָרשטייער; ~ая до́лжность וואַל־אַמט מ; ~ое собра́ние וואַל־פֿאַרזאַמלונג II ־ען; 2. *в знач. сущ. м* אויסגעוויילטער מ ··טע

вы́борочн||ый: ~ая убо́рка урожа́я ערטערווײַזער טווּוע־שניט־

вы́борщик *м* וואַלמאַן מ (מצ. ··מענער)

вы́боры *мн.* וואַלן מצ.; всео́бщие ~ אַלגעמיינע וואַלן; дополни́тельные ~ צוגאָב־וואַלן מצ.; ~ в Верхо́вный Сове́т СССР וואַלן אינעם אויבער־סאָוועט פֿון פֿסס"ר

выбра́сывать(ся) *несов. см.* вы́бросить(ся)

вы́брать *сов.* 1. אויסקלײַבן*; (*из мно́жества тж.*) אָפּקלײַבן*; (*отда́ть предпочте́ние*) אויסקלײַבן*; ~ профе́ссию אויסקלײַבן* א פּראָפֿעסיע; 2. (*голосова́нием*) אויסוויילן; אויסקלײַבן* *разг.*; 3. *разг.* (*очи́стить от приме́сей*) איבערקלײַבן*; ~ семена́ איבערקלײַבן* די זוימען; 4. (*вы́тянуть снасть, я́корь и т. п.*) ארויסנעמען*, ארויסציִען*; 5. *разг.* (*освободи́ть для чего-л.*) אויסזוכן; ~ удо́бное вре́мя אויסזוכן א גינסטיקע [א פּאַסיקע] צײַט; (*воспо́льзоваться моме́нтом тж.*) געפֿינען* א שאַס־האַקישער; ~**ся** *сов.* 1. (из *род.*) ארויסבאַקומען* זיך; ~ся из боло́та ארויסבאַקומען* זיך פֿונעם זומפּ; ~ся на доро́гу ארויפֿקומען* אפֿן וועג, דערקלײַבן* זיך ביז צום וועג; ~ся из нужды́ ארויסשלאָגן* [ארויסקריכן*] זיך] פֿון דער נויט; 2. (*посели́ться*) ארויסקלײַבן* זיך; 3. *разг.* אויסרײַסן* זיך; ~ся в теа́тр אויסרײַסן* זיך (גיין) אין טעאַטער

выбрива́ть(ся) *несов. см.* вы́брить(ся)

вы́брить *сов.* אָפּגאָלן; ~**ся** *сов.* אָפּגאָלן זיך

вы́бросить *сов.* 1. ארויסוואַרפֿן*; ~ му́сор ארויסוואַרפֿן* דאָס מיסט; ~ абза́ц ארויסוואַרפֿן* אַן אַבזאַץ; во́лны вы́бросили ло́дку на бе́рег די כוואַליעס האָבן ארויסגעוואָרפֿן [אויסגעשפּיגן] דאָס שיפֿל אפֿן ברעג; 2.: ~ ру́ку вперёд געבן* א צי אויס די האַנט פֿאָרויס; ~ флаг ארויסשטעלן [ארויסוואַרפֿן*] א פֿאָן; ◇ ~ *что-л.* из головы́ ארויסשלאָגן* זיך עפּעס פֿונעם קאָפּ; ~ *кого-л.* на у́лицу ארויסוואַרפֿן* עמעצן אף דער גאַס; ~ *что-л.* на ры́нок ארויסוואַרפֿן* עפּעס אפֿן מאַרק, לאָזן* עפּעס אין פֿאַרקויף; ~ деса́нт ארויסוואַרפֿן* א דעסאַנט; ~**ся** *сов.* 1. ארויסוואַרפֿן* זיך; ~ся на парашю́те, с парашю́том ארויסוואַרפֿן* זיך אף [מיט] א פּאַראַשוט; 2. (*о ды́ме, пла́мени*) ארויסזעצן

вы́брошенн||ый ארויסגעוואָרפֿענער; э́то ~ые де́ньги ס'איז אַן אומזיסטע... ס'איז אַן אווייִרע דאָס געלט, ס'איז ארויסגעוואָרפֿן געלט

выбыва́ть *несов.*, **вы́быть** *сов.* (*уе́хать*) אָפּפֿאָרן*, ארויספֿאָרן*; (*переста́ть чи́слиться*) פֿאַרלאָזן*; ~ из шко́лы אוועקגיין* פֿון דער שול, פֿאַרלאָזן* די שול; ~ из игры́ ארויס|פֿאַלן* פֿון דער שפּיל [פֿונעם קאָן]; ◇ ~ из стро́я ארויס|גיין* פֿונעם סטראָי

вава́ливать(ся) *несов. см.* вы́валить(ся)

вы́валить *сов. разг.* ארויסוואַלגערן; ~**ся** *сов. разг.* ארויספֿאַלן*

вы́валять *сов. разг.* (*в грязи́, в снегу́*) אויסוואַלגערן; ~**ся** *сов.* אויסוואַלגערן זיך

выва́ривать(ся) *несов. см.* вы́варить(ся)

вы́варить *сов.* 1. (*извле́чь ва́ркой*) ארויסקאָכן; ~ жир из косте́й ארויסקאָכן דאָס פֿעטס פֿון די ביינער; 2. (*до́лго вари́ть*) אויסקאָכן; ~**ся** *сов.* אויסקאָכן זיך

вы́ведать *сов. разг.* (זיך) דערגיין*, דערוויסן* זיך, דערפֿרעגן זיך

выве́дывать *несов. разг.* (זיך) דערגיין* (פּרוּוון) דער(פּרוּוון), דערפֿרעגן זיך, דערוויסן* זיך

вы́везти *сов.* 1. ארויספֿירן; ~ дете́й из го́рода на да́чу ארויספֿירן די קינדער פֿון דער שטאָט אף דאַטשעס; ~ удобре́ния на поля́ ארויספֿירן די באַגייִקונגען אף די פֿעלדער; 2. (*привезти́ с собо́й отку́да-л.*) ברענגען* צו פֿירן; 3. *разг.* (*вы́ручить*) ארויסראַטעווען, ארויסהעלפֿן*

вы́верить *сов. разг.* (*часы́*) אויסרעגולירן; (*весы́*) אויסטאַרעווען

вы́верка *ж разг.* (*часо́в*) II אויסרעגולירונג, אויסרעגולירן I; (*весо́в*) I אויסטאַרעווען

вы́вернуть *сов.* 1. (*вы́винтить*) ארויסדרייען, ארויסשרויפֿן; 2. *разг.* (*вы́вихнуть*) אויסלינקען*, אויסוויכנען; 3.: ~ наизна́нку איבערקערן אף דער לינקער זײַט; ~ карма́ны אויסקערן די קעשענעס; ~**ся** *сов.* 1. (*вы́винтиться*) ארויסדרייען זיך, ארויסשרויפֿן זיך; 2. *разг.* (*вы́вихнуться*) אויסלינקען* זיך, אויסוויכנען זיך; 3. (*вы́свободиться*) ארויסדרייען זיך; 4. *разг.* (*из затрудни́тельного положе́ния*) אויסדרייען זיך

вывёртывать(ся) *несов. см.* вы́вернуть(ся)

выверя́ть *несов. см.* вы́верить

вы́весить[1] *сов.* ארויסהענגען*, אויפֿהענגען*, אויסהענגען*; ~ флаг ארויסהענגען* א פֿאָן; ~ объявле́ние אויפֿהענגען* [ארויסהענגען*] א מעלדונג [א מודעה]

вы́весить[2] *сов.* (*прове́рить вес*) אויסוועגן*; (*уравнове́сить ча́шки весо́в тж.*) אויסטאַרעווען, אויסגלײַכן*

вы́веска *ж* שילד II ־ן

вы́вести *сов.* 1. ארויספֿירן; ~ войска́ ארויספֿירן דאָס מיליטער; ~ спу́тник на орби́ту ארופֿירן דעם ספּוטניק [דעם סאַטעליט] אף דער אָרביטע; ~ нару́шителя поря́дка ארויסמעשאַלייעכן דעם שטערער פֿון דער אָרדענונג; 2. (*исключи́ть из соста́ва*) ארויספֿירן, אויסשליסן*; 3. (*из како́го-л. состоя́ния и́ли положе́ния*) ארויסברענגען*, ארויספֿירן; ~ цех из проры́ва ארויספֿירן דעם צעך פֿונעם דורכרײַס; 4. (*сде́лать вы́вод*) ארויסדרינגען*, מאַכן אַן אויספֿיר; ~ фо́рмулу ארויספֿירן א פֿאָרמול(ע); 5. (*птенцо́в*) אויסבריִען, אויסזיצן*; 6. (*но́вый сорт, но́вую поро́ду*) אופֿציִען*; 7. (*кры́шу, постро́йку и т. п.*) אופֿבויען, אופֿשטעלן; 8. (*пятно́*) ארויסנעמען*; (*сорняки́, вреди́телей*) אויסראָטן*; 9. (*стара́тельно вы́писать — бу́квы и т. п.*) אויסצוקן; 10. (*описа́ть*) שילדערן; ◇ ~ балл באַשטימען דעם באַל [די סאַכאַקל־אָפּשאַצונג]; ~ *кого-л.* в лю́ди מאַכן עמעצן פֿאַר א מענטש [פֿאַר א לײַט]; ~ *кого-л.* из себя́ ארויסברענגען* עמעצן פֿון די קיילים; ~ *кого-л.* из равнове́сия ארויסברענגען* עמעצן פֿונעם גלײַכגעוויכט; ~ *кого-л.* из терпе́ния ארויסברענגען* [ארויספֿירן] עמעצן פֿונעם געדולד; ~ *кого-л.* на чи́стую во́ду ארויסברענגען* עמעצן אף דער ליכטיקער שײַן; ~**сь** *сов.* 1. מער ניט זײַן*, פֿאַרשווינדן*; э́та поро́да вы́велась דער דאָזיקער מין איז שוין מער ניטאָ; 2. (*о птенца́х*) אויסבריִען זיך, אויספּיקן זיך

выве́трива||ние *с* 1. (*де́йствие*) II אויסוועפּונג, אויסוועפּן I; 2. *геол.* II אויסוויטערונג, דאָס אויסוויטערן זיך; ~**ть(ся)** *несов. см.* вы́ветрить(ся)

вы́ветрить *сов.* 1. אויסוועפּן; ~ за́пах нафтали́на ארויסטרײַבן* דעם רייעך פֿון נאַפֿטאַלין; 2. *геол.* ־אויס

ווײַטערן; ~ся сов. (о запахе) אויסוועפּן זיך; перен. тж. פארשווינדן*; сырость выветрилась די פײַכטקײַט [די ווילגאַטש] איז פארשוווּנדן [איז ארויס]

вывéшивать[1] *несов. см.* вы́весить[1]

вывéшивать[2] *несов. см.* вы́весить[2]

вы́винтить *сов.* ארויסשרויפן; **~ся** *сов.* ארויסשרויפן זיך

выви́нчивать(ся) *несов. см.* вы́винтить(ся)

вы́вих *м* אויסלונק מ, ווײכנע נ; **~нуть** *сов.* אויסלינקען*, אויסווײכנען

вы́вод *м* 1. *(действие)* ארויספירן ז; ~ войск דאָס ארויספירן דאָס מיליטער; 2. *(заключение)* אויספיר מ ־ן; прийти́ к ~у צום אויספיר קומען*

выводи́ть(ся) *несов. см.* вы́вести(сь)

вы́водок *м (птиц)* אויסברוט מ; ווײוואָדעק מ *разг.*; *(животных)* פליד מ

вы́воз *м* 1. *(действие)* ארויספירן ז, ארויספיר מ; 2. *эк.* ארויספיר מ, עקספּאָרט מ

вывози́ть *несов.* 1. *см.* вы́везти; 2. *эк.* ארויספירן, עקספּאָרטירן

вы́воз||ка *ж* ארויספירן ז; **~нóй** *эк.* עקספּאָרט־; **~ные** пóшлины עקספּאָרט־פּאָשלינעס מצ.

выволáкивать *несов.*, **вы́волочь** *сов.* ארויסשלעפּן

выворáчивать *несов. см.* вы́вернуть 1, 3

вы́гадать *сов.*, **выгáдывать** *несов. (получить выгоду)* אויסשפּילן, געווינען*; *(сберечь тж.)* אײַנשפּאָרן; ~ врéмя צײַט געווינען* [אײַנשפּאָרן]

вы́гиб *м* אויסבייג מ ־ן

выгибáть(ся) *несов. см.* вы́гнуть(ся)

вы́гладить *сов.* 1. אויסגלעטן; *(сделать ровным тж.)* אויסגלײַכן*; 2. *(утюгом)* אויספּרעסן

вы́гляд||еть *несов.* אויסזען*; онá хорошó ~ит זי זעט אויס °גוט; онá ~ит ребёнком זי זעט אויס ווי א קינד; онá ~ит стáрше своих лет זי זעט אויס (צו זײַן) עלטער ווי זי איז

выгля́дывать *несов.* 1. ארויסקוקן; 2. *(показываться)* ארויסקוקן, באַווײַזן* זיך

вы́глянуть *сов.* 1. א קוק ארויס געבן*; ~ из-за забóра א קוק ארויס פון הינטערן פּארקן געבן*; ~ в окнó א קוק ארויס פונעם פענצטער געבן*; 2. *(показаться)* א קוק ארויס טאָן*, א ווײַז טאָן* זיך; вы́глянуло сóлнце ס'האָט געגעבן א קוק ארויס [ס'האָט זיך א ווײַז געטאָן] די זון

вы́гнать *сов.* ארויסטרײַבן*; ~ *кого-л.* и́з дому ארויסטרײַבן* [ארויסיאָגן, פארטרײַבן*] עמעצן פון דער שטוב; ~ стáдо на луг ארויסטרײַבן* די טשערעדע אף דער לאָנקע; ~ *кого-л.* из шкóлы ארויסטרײַבן* עמעצן פון דער שול; ~ *кого-л.* с рабóты ארויסטרײַבן* [אראָפּטרײַבן*] עמעצן פון דער אַרבעט

вы́гнутый אויסגעבויגענער

вы́гнуть *сов.* אויסבייגן*; **~ся** *сов.* אויסבייגן* זיך

выговáривать *несов.* 1. *см.* вы́говорить; 2. *разг. (кому-л.; делать замечание)* פירהאַלטן*, פירוואַרפן*; **~ся** *несов. разг. см.* вы́говориться

вы́говор *м* 1. *(произношение)* אויסשפּראַך נ, אַקצענט מ; 2. *(порицание)* אויסרייד מ; объяви́ть *кому-л.* ~ דערקלערן עמעצן אן אויסרייד

вы́говорить *сов.* 1. אויסרעדן*; не ~ ни слóва ניט אויסרעדן* קיין איין וואָרט; 2. *(отдельные звуки)* ארויסרעדן*, אויסשפּרעכן*; 3. *разг. (поставить условием)* שטעלן אלס טנײַ; פאַרפריער אויסנעמען*; ~ себé прáво באַוואָרענען פאַר זיך דאָס רעכט; **~ся** *сов. разг.* אויסרעדן* זיך

вы́год||а *ж* 1. *(прибыль, доход)* רעוועך מ (מצ. רעוואָכים), פּראָפיט מ ־ן; 2. *(польза)* נוצן מ; וויגאָדע נ ־ס *разг.*; *(преимущество)* מעלע נ ־ס, פאָרצוג מ, געווינס ז; извлекáть ~у из *чего-л.* האָבן* א נוץ [ציִען* נוצן] פון עפּעס; без вся́кой ~ы для себя́ אָן קיין געווינס פאַר זיך, גאָרנישט ניט געווינענדיק; рáди сóбственной ~ы צוליב אייגננוץ; **~но** 1. *нареч.* °גוט, לוינעוודיק; ~но продáть *что-л.* לוינעוודיק [גוט] פאַרקויפן עפּעס; ~но обменя́ть *что-л.* גוט אויסבײַטן* עפּעס, מאַכן א גוטן בײַט; ~но отличáться от *чего-л.* האָבן* די מעלע לעגאַבע [קעגן] עפּעס; 2. *в знач. сказ.* ס'איז גינסטיק, ס'איז צוגונסטן; ס'לוינט; нам ~но сдéлать э́то рáньше ס'לוינט אונדז מאַכן דאָס וואָס פריער; комý э́то ~но? ווער ציט דערפון נוצן?, ווער איז אין דעם פאַרינטערעסירט?; **~ный** 1. *(доходный)* לוינעוודיקער, רענטאַבעלער; 2. *(благоприятный)* גינסטיקער, °גוטער; в ~ном свéте אין א גינסטיקער שײַן; ~ное впечатлéние א °גוטער [א גינסטיקער] אײַנדרוק

вы́гон *м* פּאַשע־פעלד ז ־ער; וויהאָן מ ־עס

выгоня́ть *несов. см.* вы́гнать

выгорáживать *несов. см.* вы́городить

выгорáть[1] *несов. см.* вы́гореть[1]

выгорáть[2] *несов. см.* вы́гореть[2]

вы́гореть[1] *сов.* 1. *(от пожара)* אָפּברענען; *(от засухи)* אויסטריקענען, פאַרברענט ווערן*; *(о керосине в лампе и т. п.)* אויסברענען; 2. *(выцвести)* אָפּבליאַקעווען, אָפּגעבליאַקעוועט ווערן*

вы́горе||ть[2] *сов. разг. (удаться)* אײַנגעבן* זיך, אויסשפּילן; дéло не ~ло ס'איז דערפון גאָרנישט ניט געוואָרן, ס'האָט זיך דערפון גאָרנישט ניט באַקומען, ס'האָט זיך ניט אײַנגעגעבן

вы́городить *сов.* 1. *(отделить перегородкой)* אָפּצוימען; 2. *разг.* ריינוואַשן*, אײַנשטעלן זיך (פאַר); ~ себя́ ריינוואַשן* זיך

выгребáть[1] *несов. см.* вы́грести[1]

выгребáть[2] *несов. см.* вы́грести[2]

выгребн||óй: ~áя я́ма מיסטגרוב נ (מצ. ..גריבער)

вы́грести[1] *сов.* ארויסשאַרן

вы́грести[2] *сов. (вёслами)* ארויסשיפלען זיך

выгружáть(ся) *несов. см.* вы́грузить(ся)

вы́грузить *сов.* אויסלאָדן*, אויסגרוזע(ווע)ן; *(с судна тж.)* אויסשיפן; **~ся** *сов.* אויסגרוזע(ווע)ן זיך, אויסלאָדן* דעם באַגאַזש; *(с судна)* אויסשיפן זיך

вы́грузка *ж* אויסלאָדונג נ, אויסגרוזע(ווע)ן ז; *(с судна тж.)* אויסשיפונג נ

выдавáть *несов. см.* вы́дать

выдавáться *несов.* 1. *(образовать выступ)* ארויסשטאַרטשען, ארויסשטעקן; 2. *(выделяться)* אויסטיילן זיך; 3. *см.* вы́даться 2

вы́давить *сов.*, **выдáвливать** *несов.* 1. *(выжать)* אויספּרעסן, אויסקוועטשן; *перен.* אויסמוטשען; ~ лимóн אויסקוועטשן א לימענע; он с трудóм вы́давил из себя́ нéсколько слов ער האָט קוים אויסגעמוטשעט עטלעכע

ווערטער; 2. (*продавить*) ארויסזעצן; (*стекло*) אויסזעצן; 3. (*вытиснуть*) אויסשטאמפּעווען, אויסדריקן

выда́ивать *несов. см.* вы́доить

выда́лбливать *несов. см.* вы́долбить

вы́данье: де́вушка на ~ *уст.* קאַלע־מיידל ז ־עך

вы́дать *сов.* 1. ארויסגעבן*; (*зарплату тж.*) אויסצאָלן; 2. (*обнаружить*) אויסגעבן*; ~ секре́т אויסגעבן* דעם סאָד; он стара́лся не ~ своего́ волне́ния ער האָט זיך געשטאַרעט ניט אויסגעבן* זײַן אומרו; 3. (*кого-л.*) ארויס־געבן*; 4. (*за вин.; девушку*) כאַסענע מאכן (מיט); ~ за́муж אויסגעבן*, כאַסענע מאכן; 5. (*представить не тем, что есть*) אויסגעבן*; ~ себя́ за друго́го זיך אויסגעבן* פאַר אַן אַנדערן; 6. (*продукцию*) ארויסגעבן*; ◇ ~ себя́ אויסגעבן* זיך; ~ся *сов.* 1. *см.* выдава́ться 1, 2; 2. *разг.* (*случиться*) אויסגעבן* זיך; вы́дался со́лнечный день ס'האָט זיך אויסגעגעבן א זוניקער טאָג

вы́дача *ж* ארויסגעבן ז; (*зарплаты тж.*) אויסצאָלן ז

выдаю́щийся ארויסגעוויינלעכער, גלענצנדיקער; (*видный*) פּראָמינענטער *книжн.*; ~ успе́х א גלענצנדיקער דערפאָלג; ~ учёный א פּראָמינענטער געלערנטער

выдвига́ть *несов. см.* вы́двинуть; ~ся *несов.* 1. *см.* вы́двинуться; 2. (*быть выдвижным*) ארויסרוקן זיך

выдвиже́ние *с прям. и перен.* ארויסרוקן ז; (*кандидатов тж.*) ארויסשטעלן ז

выдвижно́й ארויסרוק־; ~ я́щик שופלאָד מ ־ן

вы́двинуть *сов. прям. и перен.* ארויסרוקן; ~ я́щик стола́ ארויסרוקן דעם טיש־שופלאָד; ~ те́зис ארויסרוקן א טעזיס; ~ обвине́ние ארויסרוקן א באַשולדיקונג; ~ предложе́ние ארויסרוקן [ארײַנטראָגן*] א פֿאָרשלאָג; ~ *чью-л.* кандидату́ру ארויסרוקן [ארויסשטעלן] עמעצנס קאַנדידאַ־טור; ~ в председа́тели ארויסרוקן אלס פֿאָרזיצער; ~ся *сов.* 1. (*вперёд*) ארויסטרעטן*, זיך באַווײַזן*; 2. (*по работе*) ארויסרוקן זיך, ארויפארבעטן זיך; он бы́стро вы́двинулся ער האָט זיך גיך ארויפגעארבעט

вы́делать *сов.* 1. (*тщательно сделать*) אויסארבעטן; 2. (*кожу, мех*) אויסמאכן

выделе́ние *с* 1. אויסטיילן ז; 2. *обыкн. мн. физиол.* אויסשיידונגען מצ

вы́делить *сов.* 1. אויסטיילן; ~ в отде́льную главу́ אויסטיילן אין א באַזונדער קאַפּיטל; ~ курси́вом אויס־טיילן מיט קורסיוו; ~ сре́дства אויסטיילן געלטמיטלען [סומעס]; 2. (*имущественно*) ארויסטיילן; 3. *физиол.* אויסשיידן*; ~ мокро́ту ארויסגעבן* פון זיך לייכעץ [ליי־כע]; ~ся *сов.* 1. (*чем-л.; отличиться*) אויסטיילן זיך, אויסצייכענען זיך; 2. (*обособиться*) אויסגעזונדערט [אויס־געטיילט] ווערן*; ~ся в самостоя́тельный райо́н אויסגע־טיילט ווערן* אלס א באַזונדערער ראיאָן; 3. *физиол.* אויסשיידן* זיך; *физ., хим.* אויסטיילן זיך, ארויסגיין*; (*образоваться*) אויסבילדן זיך

вы́делка *ж* 1. (*изготовление*) אויסארבעטונג וו; ~ ко́жи, ме́ха אויסמאכן ז; 2. (*качество*) אויסארבעטונג וו

выде́лывать *несов.* 1. *см.* вы́делать; 2. (*производить*) אויסארבעטן; 3. *разг.* (*вытворять*) דעראַרבעטן; ~ фо́кусы באַווײַזן* קונצן

выделя́ть(ся) *несов. см.* вы́делить(ся)

выдёргивать *несов. см.* вы́дернуть

вы́держанн||ый 1. אויסגעהאלטענער; ~ый хара́ктер אן אויסגעהאלטענער כאַראַקטער; ~ый стиль אויסגע־האלטענער סטיל; 2.: ~ое вино́ °אַלטער ווײַן, אויסגע־האלטענער [אָפּגעהיטער] ווײַן

вы́держать *сов.* 1. *прям. и перен.* אויסהאלטן*; ~ напо́р воды́ אויסהאלטן* דעם אָנדראַנג פֿונעם וואַסער; ~ экза́мены אויסהאלטן* די עקזאַמענס; ~ пы́тку אויס־האלטן* די פּײַניקונג; она́ не вы́держала и запла́кала זי האָט ניט אויסגעהאַלטן* און זיך צעוויינט; 2. (*сохранить*) אויסהאלטן*, אײַנהיטן*; ~ те́мпы, стиль אויסהאלטן* [אײַנהיטן*] די טעמפּן, דעם סטיל; 3.: ~ вино́ אויס־האלטן* דעם ווײַן; ◇ ~ не́сколько изда́ний אויסהאלטן* עטלעכע אויפלאַגעס; ~ па́узу מאַכן א פּויזע [א פּאַוזע]; ~ хара́ктер אויסהאלטן* דעם כאַראַקטער

выде́рживать *несов. см.* вы́держать

вы́держка[1] *ж* 1. (*сила воли*) ווילנסקראַפט וו; (*самообладание*) זעלבסטבאַהערשונג וו, אויסגעהאלטנקייט וו; (*выносливость*) אויסדויער מ; 2. *фото* עקספּאָזיציע וו ־ס

вы́держк||а[2] *ж* (*цитата*) אויסצוג מ ־ן, שטעל וו ־ן; ◇ на ~у אַף טראַף; ווי ס'וועט זיך מאכן

вы́дернуть *сов.* ארויסרײַסן*

выдира́ть *несов. разг. см.* вы́драть[1]

вы́доить *сов.* אויסמעלקן*

вы́долбить *сов.* אויסדויבען

вы́дох *м* אויסאָטעם מ, אויסהויך מ

вы́дохнуть *сов.* אויסאָטעמען, אויסאָטעמען, אויסהויכן; ~ся *сов.* אויסוועפּן זיך, אויסגעוועפּט ווערן*; *перен. разг. тж.* אויסגעשעפּט ווערן*

вы́дра *ж* (*мех*) ווידרע וו; (*животное тж.*) וואַסער־מאַרדער מ ־ס

вы́драть[1] *сов. разг.* (*вырвать*) ארויסרײַסן*, אויסרײַסן*

вы́драть[2] *сов. разг.* 1. (*высечь*) אָנשמײַסן*; 2.: ~ за́ уши *кого-л.* אָנרײַסן* עמעצן די אויערן

вы́дрессировать *сов.* אויסדרעסירן

выдува́ть *несов. см.* вы́дуть

вы́дума||ть *сов.* אויסטראַכטן, אויסקלערן; ◇ он по́роха не ~ет ער וועט קיין פּולווער ניט דערפֿינדן

вы́думка *ж* 1. (*измышление, вымысел*) אויסטראַכטעניש ז, וו ־ן; 2. (*затея*) אײַנפאַל מ ־ן, המצאה וו ־ס; 3. *разг.* (*изобретательность*) אײַנפאַלערישקײַט וו, דער־פינדערישקײַט וו

вы́думщик *м разг.* 1. (*затейник*) באַלהאַמצאָעניק מ ־עס; 2. (*лгун*) אויסטראַכטער מ =; (*клеветник*) בילבולניק מ ־עס

вы́думывать *несов. см.* вы́думать

вы́дуть *сов.* 1. ארויסבלאָזן*; всё тепло́ вы́дуло ס'איז ארויס די גאַנצע וואַרעמס; 2. (*стеклянную посуду*) אויס־בלאָזן*

выдыха́ть(ся) *несов. см.* вы́дохнуть(ся)

выеда́ть *несов. см.* вы́есть

вы́езд *м* 1. (*отъезд*) אָפּפאָר מ, אָפּפאָרן ז, ארויספאָרן ז; 2. (*экипаж и лошади*) געשפּאַן ז, פערדצוג מ; פערד־און־קאַרעטע וו *разг.*

вы́ездить *сов.* (*лошадь*) אויספאָרן*, אויסטרענירן

вы́ездка *ж* (*лошадей*) אויספאָרן ז, אויסטרענירונג וו, אויסטרענירן ז

выездн||о́й ארויספאָר־; ◇ ~а́я се́ссия суда́ ארויספאָר־סעסיע פֿונעם געריכט

выезжа́ть[1] *несов. см.* вы́ехать

выезжа́ть[2] *несов. см.* вы́ездить

вы́емка *ж* 1. *(действие)* ארויסנעמען ז; 2. *(углубление)* גריבל ז ־עך, פארטיפונג װ ־ען; *(в земле тж.)* נידערניש װ ־ן; 3. *(вырез)* אויסשניט מ ־ן

вы́есть *сов.* אויסעסן*

вы́ехать *сов.* 1. ארויספאָרן*; ~ на гла́вную магистра́ль ארויפפאָרן* אף דער הויפט־מאגיסטראל; 2. *(из квартиры)* ארויסציִען* זיך, ארויסקלײַבן* זיך; 3. (на *предл.) перен. разг.* (ארויס)באהעלפן*, ארויספאָרן* (אף) זיך (מיט)

вы́жать *сов.* 1. אויסקוועטשן; *(бельё тж.)* אויסדרייען; ~ лимо́н אויסקוועטשן א לימענע; ~ сок ארויסקוועטשן [אויסקוועטשן] דעם זאפט; 2. *спорт.* אופהייבן* (אף אויסגעצויגענע הענט)

вы́ждать *сов.* (ביז, אף) אויסווארטן; ~ удо́бный моме́нт אויסווארטן ביז [אף] א גינסטיקער מינוט

вы́жечь *сов.* 1. אויסברענען, אויסארפען; вы́жженная со́лнцем земля́ די ערד, א פארצארפעטע פון דער זון; 2. *(узоры и т. п.)* אויסברענען

выжива́ть[1] *несов. см.* вы́жить[1]

выжива́ть[2] *несов. см.* вы́жить[2]

выжига́ние *с* אויסברענונג װ, אויסברענען ז; ~ по де́реву אויסברען־גראַווירונג װ

выжига́ть *несов. см.* вы́жечь

выжида́ние *с* אויסווארטונג װ

выжида́тельн||ый אויסווארט־; ~ая та́ктика אויסווארט־טאקטיק װ

выжида́ть *несов. см.* вы́ждать

выжима́ть *несов. см.* вы́жать

вы́жить[1] *сов. (остаться в живых)* בלײַבן* לעבן; ◇ ~ из ума́ ווערן* אויווערבאָטל, אָנווערן* דעם סייכל

вы́жить[2] *сов. (вин.) разг. (заставить уйти)* ארויסרויכערן עמעצן, פּאָטער ווערן* (פון)

вы́звать *сов.* 1. ארויסרופן*; ~ врача́ ארויסרופן* א דאָקטער; ~ ученика́ к доске́ ארויסרופן* דעם שי־לער צום טאָוול; ~ *кого-л.* по телефо́ну ארויסרופן* עמעצן דורכן טעלעפאָן; ~ в суд ארויסרופן* אין געריכט; ~ актёра ארויסרופן* דעם אקטיאָר (פארן פּאָרהאנג); ~ *кого-л.* на соцсоревнова́ние ארויסרופן* עמעצן אף א סאָצפארמעסטונג [אף א סאָצגעוועט]; ~ на поеди́нок ארויסרופן* אף א צווייקאמף; 2. *(по списку)* אויסרופן*; 3. (на *вин.; побудить)*: ~ *кого-л.* на открове́нность אופאָדערן עמעצן צו זײַן אָפנהארציק [צו רעדן אָפן]; ~ *кого-л.* на разгово́р ארופירן עמעצן אף א געשפּרעך; 4.: ~ кровотече́ние ארויסרופן* [גוירעם זײַן*] א בלוט־שטורץ; ~ пожа́р ארויסרופן* [גוירעם זײַן*] א סרייפע; ~ улы́бку, смех ארויסרופן* א שמייכל, א געלעכטער; ~ восхище́ние ארויסרופן* אנציקונג; ~ гнев אופוועקן [ארויסרופן*] צאָרן; ~ сомне́ния אופוועקן [ארויסרופן*] ספייקעס; ~ воспомина́ния דערוועקן זיכרוינעס; ~ся *сов.* ארויסרופן* זיך

вы́зволить *сов.*, **вызволя́ть** *несов. разг.* ארויסראטעווען

выздора́влив||ать *несов.* געזונט ווערן*; האלטן* בא גע־זונט ווערן*; ~ающий *м* געזונט־ווערנדיקער מ ··קע

вы́здоров||еть *сов.* גענעזן [געזונט] ווערן*; ~ле́ние *с* גענעזונג װ, געזונט־ווערן ז

вы́зов *м* 1. *(действие)* ארויסרופן ז; 2. *(приглашение, требование явиться)* ארויסרוף מ ־ן; получи́ть ~ в суд באקומען* אן ארויסרוף אין געריכט; ~ на соцсоревнова́ние אן ארויסרוף אף א סאָצפארמעסטונג; 3.: бро́сить ~ ווארפן* די הענטשקע, שטעלן זיך קעגן; ◇ с ~ом ארויס־רופעריש

вызрева́ть *несов.*, **вы́зреть** *сов.* פולקום צײַטיק [רײַף] ווערן*; *(дозреть)* דערגיין*

вы́зубрить *сов. разг.* אויסזוברעווען

вызыва́||ть *несов. см.* вы́звать; ~ться *несов.* 1. *см.* вы́зваться; 2.: э́то не ~ется необходи́мостью דאָס איז ניט מאכמעס א נויטווענדיקײַט, דאָס ווערט מיט גאָרנישט ניט ארויסגערופן

вызыва́ющий ארויסרופעריש

вы́игр||ать *сов. прям. и перен.* אויסשפּילן, געווינען*; ~ать пять ты́сяч рубле́й געווינען* פינף טויזנט רובל; биле́т ~ал דער בילעט האָט אויסגעשפּילט; ~ать па́ртию געווינען* (אין דער פּארטיע); ты от э́того ничего́ не ~аешь וועסט דערפון גאָרנישט ניט געווינען*; он мно́го ~ал в моём мне́нии [в мои́х глаза́х] ער האָט א סאך געוואונען אין מײַנע אויגן; ~ать бой געווינען* די שלאכט; ◇ ~ать вре́мя געווינען* צײַט; *(сэкономить тж.)* אָפּשפּאָרן צײַט

вы́игрывать *несов. см.* вы́играть

вы́игрыш *м* 1. *(в игре, в лотерее)* געווינס ז ־ן; гла́вный ~ пал на э́тот но́мер דאָס גרויסע געווינס איז אויסגעפאלן אף אָט דעם נומער; я не рассчи́тываю на ~ איך רעכן ניט אויס אף א געווינס [אף געווינען]; тира́ж ~ей לאָטעריי־ציִונג װ, געווינסן־טיראזש מ ־ן; 2. *(выгода)* געווינס ז; ~ во вре́мени צײַט־אָפּשפּאָר מ; 3. *(победа)* געווינען ז; ◇ быть в ~е געווינען*; ~ный 1. *(о займе и т. п.)* געווינסן־; 2. *(выгодный)*: быть в ~ном положе́нии האָבן* די בכוירע, זײַן* אין א בעסערער לאגע; ~ная роль א ראָל אף אויסצונעמען, א קעדײַקע ראָל

вы́искать *сов. разг.* אויסזוכן, (אויס)געפינען*; ~ся *сов. разг.* אויסזוכן זיך, (אויס)געפינען* זיך

вы́искивать *несов. разг.* פּרוּוון אויסגעפינען*, זוכן; ~ся *сов. см.* вы́искаться

вы́йти *сов.* 1. *(уйти откуда-л.)* ארויסגיין*; *(из вагона и т. п. на остановке тж.)* אראָפּגיין*; *(выбыть из состава)* ארויספאלן*, ארויסגיין*; *(покинуть что-л.)* פארלאָזן*, אוועקגיין* (פון); ~ и́з дому ארויסגיין* פון דער שטוב; ~ из го́спиталя פארלאָזן* דעם שפּיטאָל; ~ из игры́ ארויספאלן* פון דער שפּיל; 2. *(прийти куда-л.; появиться где-л.)* ארויסקומען*; ~ к ле́су ארויסקומען* צום וואלד; ~ на сце́ну ארופקומען* [אופטרעטן*] אף דער בינע; ~ на пе́рвое ме́сто פארנעמען* דאָס ערשטע אָרט; луна́ вы́шла из-за туч די לעוואָנע האָט זיך באוויזן פון הינטער די וואָלקנס; 3. *(отправиться с какой-л. целью)* ארויסגיין*, אוועקלאָזן* זיך; ~ на охо́ту ארויס|גיין* [אוועקלאָזן* זיך] אף געיעג; ~ погуля́ть ארויסגיין* שפּאצירן; 4.: ~ из терпе́ния ארויס|גיין* פון געדולד; ~ из повинове́ния אופהערן פאָלגן; 5. *(быть изданным)* דערשײַנען*; ~ из печа́ти ארויס|גיין* פון דרוק, דערשײַנען*; 6. *(получиться)* באקומען* זיך; *(стать)* ווערן*; хорошо́ ~ на фотогра́фии גוט° באקומען* זיך אפן פּאָטאָ־קארטל; из него́ вы́йдет хоро́ший ма́стер פון אים וועט ווערן א גוטער° מײַסטער; он вы́шел победи́телем в соревнова́нии ער איז ארויס א זיגער פון דער פארמעסטונג, ער האָט געזיגט אין דער פארמעסטונג; у меня́ не вы́шла зада́ча ס'האָט זיך בא מיר ניט באקומען די אופגא־

בע; вы́шла неприя́тная исто́рия ס'האָט זיך באַקומען ניט
קיין אָנגענעמע [שײנע] מײַסע [געשיכטע]; из э́того ничего́
не вы́йдет דערפֿון וועט זיך גאָרנישט ניט באַקומען; как бы
чего́ не вы́шло טאָמער, כאָלילע, געשעט עפּעס?; 7.: ~
(за́муж) за *кого-л.* כאַסענע האָבן* פֿאַר עמעצן; 8. (*о
происхождении*) ארויסקומען*, שטאַמען; он вы́шел из
крестья́н ער קומט ארויס [ער שטאַמט] פֿון פּויערים; 9.
(*израсходоваться*) אויסגיין*, זיך אויסלאָזן*; дрова́ вы́ш-
ли דאָס האָלץ האָט זיך, דאָס האָלץ איז אויסגעגאַנ(גען)
ווערן* א לײט [א מענטש צו ~ в лю́ди ◇ ;אויסגעלאָזט
איבערגיין* [אוועקגיין*] אף פּענ- ~ на пе́нсию ;[לײַטן גלײַך
סיע; ~ в отста́вку אוועקגיין* אין דעמיסיע; ~ из бе-
рего́в ארויס¦גיין* פֿון די ברעגעס; ~ из себя́ ארויס¦גיין*
פֿון די קיילים; ~ из положе́ния זיך אן אײצע געבן*; ~
из дове́рия פֿאַרלירן* דאָס נעמאָנעס; ~ из мо́ды -ארויס¦
ווערן* אויס מאָדע, גיין* פֿון דער מאָדע; ~ нару́жу
ארופֿשווימען* אויבנאויף [ווי בוימל אפֿן וואַסער]; он ро́с-
том, умо́м не вы́шел ער וואָלט געמעגט זײַן* גרעסער,
קליגער א ביסל

выка́лывать *несов. см.* вы́колоть

выка́пывать *несов. см.* вы́копать

вы́карабкаться *сов.*, **выкара́бкиваться** *несов. разг.* 1. ארויסקראַטשקען זיך, ארויסדראַפּען זיך; 2. *перен.* (קוים) ארויסקריכן*, ארויספּלאָנטערן זיך

выка́рмливать *несов. см.* вы́кормить

вы́катить *сов.* ארויסקײַקלען, ארויסקאַטשען; (*коляску, велосипед и т. п.*) ארויספֿירן, ארויסרעדלען; ◇ ~ глаза́ אויסגלאָצן די אויגן, אויסטאַרטשען א פּאָר אויגן; ~ся *сов.* ארויסקײַקלען זיך

выка́тывать(ся) *несов. см.* **вы́катить(ся)**

вы́качать *сов.*, **выка́чивать** *несов.* אויספּאָמפּען; *перен. тж.* אויסצאַפּן, אויספּרעסן

выки́дывать *несов. см.* вы́кинуть

вы́кидыш *м* 1. מאַפּל מ ־ען, אַבאָרט מ ־ן; 2. (*плод*) מאַפּל־קינד ז ־ער, מאַפּעלע ז ־ך

вы́кинуть *сов.* 1. *см.* вы́бросить; 2. *разг.* (*о беременной*) מאַפּל זײַן*; ◇ ~ штýку א פּאָרטל ארויסוואַרפֿן*

выкипа́ть *несов.*, **вы́кипеть** *сов.* אויסזידן*

вы́кладка *ж* 1. *обыкн. мн.* (*вычисления*) אויסרעכענונגען מצ.; 2. *воен.* עקיפּירונג װ

выкла́дывать *несов. см.* вы́ложить

вы́клевать *сов.*, **выклёвывать** *несов.* 1. (*вырвать клювом*) אויספּיקן; 2. (*склевать всё*) אויספּיקן, אויפֿעסן*

выклика́ть *несов.*, **вы́кликнуть** *сов.* 1. *см.* вы́звать 2; 2. *разг.* (*выкрикивать*) אויסשרײַען*, אויסרופֿן*

выключа́тель *м* אויסשליסער מ ־ס

выключа́ть *несов.*, **вы́ключить** *сов.* אויסשליסן*; ~ свет, газ, ра́дио אויסשליסן* [אויסדרייען] די שײַן, דעם גאַז, די ראַדיאָ; ~ мото́р אָפּשטעלן דעם מאָטאָר

выкля́нчивать *несов.*, **вы́клянчить** *сов. разг.* אויסקליאַנטשען, אויסבעטלען

вы́ковать *сов.*, **выко́вывать** *несов. прям. и перен.* אויסקאָוועװען, אויסשמידן

выковы́ривать *несов.*, **вы́ковырять** *сов. разг.* אויסקאַלופּען, אויסדאַלובען

выкола́чивать *несов.*, **вы́колотить** *сов.* 1. ארויסקלאַפּן; 2. (*ковры, одежду*) אויסקלאַפּן; ~ пыль ארויסקלאַפּן דעם שטויב; 3. *разг.* (*получить с трудом*) אויסשלאָגן*

вы́кол||оть *сов.* אויסשטעכן*; ◇ (темно́) хоть глаз ~и א פֿינצטערניש — כאָטש די אויגן ארויסצונעמען

вы́копать *сов.* 1. (*яму и т. п.*) אויסגראָבן*; 2. (*извлечь из земли*) אויסגראָבן*, ארויסגראָבן*; 3. *перен. разг.* אויסגראָבן*, אויסזוכן; где вы э́то вы́копали? וווּ האָט איר דאָס אויסגעגראָבן?

вы́кормить *сов.* אויסהאָדעווען, אויפֿהאָדעווען

вы́корчевать *сов.*, **выкорчёвывать** *несов.* אויסקאָרטשעווען, אויסוואָרצלען; *перен.* אויסניקערן, אויסקאָרעניען *разг.*

выкра́ивать *несов. см.* вы́кроить

вы́красить *сов.* אויספֿאַרבן

вы́красть *сов.* ארויסגאַנווענען*

вы́крик *м* אויסגעשרײ מ ־ען

выкри́кивать *несов.*, **вы́крикнуть** *сов.* אויסשרײַען*; (*вызвать*) אויסרופֿן*

вы́кроить *сов.* 1. צושנײַדן*; 2. *перен. разг.* אויסשטוקעווען; ~ вре́мя אויסשטוקעווען צײַט

вы́кройка *ж* צושניט מ ־ן; ווײַקרויקע װ ־ס *разг.*

вы́крутить *сов. разг.* (*вывинтить*) ארויסדרייען, ארויסשרויפֿן; ~ся *сов. разг.* 1. ארויסדרייען זיך, ארויסשרויפֿן זיך; 2. *перен.* אויסדרייען זיך

выкру́чивать(ся) *несов. см.* вы́крутить(ся)

вы́куп *м* 1. (*действие*) אויסקויפֿן ז, אויסלייזן ז, אויסלייזונג װ; 2. (*плата*) אויסקויפֿגעלט ז, אויסלייזגעלט ז

вы́купать *сов.* אויסבאָדן*

выкупа́ть *несов. см.* вы́купить

вы́купаться *сов.* אויסבאָדן* זיך, אָפּבאָדן* זיך

вы́купить *сов.* אויסקויפֿן, אויסלייזן

выку́ривать *несов.*, **вы́курить** *сов.* 1. (*папиросу и т. п.*) אויסרייכערן; 2. (*выгнать дымом*) ארויסרויכערן, אויסרויכערן; *перен. разг.* ארויסרויכערן, ארויספּאַטערן

выла́вливать *несов. см.* вы́ловить

вы́лазка *ж* 1. *воен. и перен.* אויספֿאַל מ ־ן; 2. (*прогулка*) אויספֿלוג מ ־ן

выла́мывать *несов. см.* вы́ломать

вы́лежаться *сов.* 1. *разг.* (*о больном*) אויסליגן* זיך; 2. (*о фруктах и т. п.*) אויסליגן* זיך, אָפּליגן* (ביז רײַף ווערן)

вылеза́ть *несов.*, **вы́лезти** *сов.*, **вы́лезть** *сов.* 1. *прям. и перен.* ארויסקריכן*; 2. (*о волосах*) אויספֿאַלן*, אויסקריכן*

вы́лепить *сов.* אויסקלעפּן

вы́лет *м* 1. (*отправление*) ארויספֿליען ז, ארויספֿלי מ; (*с аэродрома тж.*) אָפּפֿליען ז, אָפּפֿלי מ; 2. (*полёт*) ארויספֿלוג מ ־ן; боево́й ~ שלאַכט־ארויספֿלוג מ ־ן

вылета́ть *несов.*, **вы́лететь** *сов.* 1. ארויספֿליען*; (*с аэродрома тж.*) אָפּפֿליען*; 2. (*о пробке и т. п.*) ארויסשיסן*; *перен. разг.* ארויספֿליען*; 3. (*стремительно выехать*) ארויסיאָגן; (*навстречу*) אָנפֿאָרן*; (*выбежать*) ארויספֿליען*; (*навстречу*) אָנלויפֿן*; ◇ вы́лететь из головы́ ארויס¦פֿליען* פֿונעם זיקאָרן [פֿונעם קאָפּ]

вылéчивать(ся) *несов. см.* вы́лечить(ся)

вы́лечить *сов.* (*что-л.*) אויסהיילן; (*кого-л. тж.*) אויסקורירן; ~ся *сов.* אויסהיילן זיך

вылива́ть(ся) *несов. см.* вы́лить(ся)

вы́лизать *сов.*, **вылúзывать** *несов.* אויסלעקן; *перен. разг. тж.* אויסרייניקן

вы́линять *сов.* 1. אָפּגעבליאַקעוועט, אָפּבליאַקעווען ווערן*, אָפּקריכן*; 2. (*о животных*) אַראָפּ-, אָפּלינען וואַרפֿן* די האָר

вы́литый: он ~ оте́ц *разг.* ער איז דער טאַטע אויסן אויג

вы́лить *сов.* 1. אויסגיסן*, (*из сосуда тж.*) אַרויסגיסן*; 2. *перен.* אויסגיסן*; ~ гнев на *кого-л.* אויסלאָזן* דעם כּעס צו עמעצן, כּעס אויף עמעצן; 3. (*изготовить литьём*) אויסגיסן*, אָפּגיסן*; ~ся *сов.* 1. אויס-גיסן* זיך; 2. (*в вин.; принять какую-л. форму*) פֿאַר-וואַנדלען זיך אין עפּעס; про́воды делега́ции вы́лились в демонстра́цию дру́жбы די אַרויסבאַגלייטונג פֿון דער דעלע-גאַציע איז פֿאַרוואַנדלט געוואָרן אין אַ פֿרײַנטשאַפֿט־דעמאָנ-סטראַציע; неизве́стно, во что э́то вы́льется מע קאָן ניט וויסן, וואָס ס'וועט ווערן* דערפֿון

вы́ловить *сов.* 1. (*извлечь*) אַרויסציִען*; 2. *разг.* (*переловить*) אויספֿאַנגען*, אויספֿישן

вы́ложить *сов.* 1. אַרויסלייגן; 2. *разг.* (*сообщить*) אַרויסזאָגן, אויסלייגן; 3. (*тв.; обложить*) אַרומלייגן, אויס-לייגן; ~ кирпичо́м אויסלייגן מיט ציגל; ~ся *сов. разг.* אָפּגעבן* אַלע קויכעס

вы́ломать *сов.* אויסברעכן*; ~ дверь אַרויס-[ברעכן* |אַרויס-רײַסן*] די טיר

вы́лупиться *сов.*, **вылупля́ться** *несов.* (*о птенцах*) אויס-פּיקן זיך; (*о пресмыкающихся*) אויסקריכן*

вы́мазать *сов.* אויסשמירן; *разг.* (*выпачкать*) *тж.* אויס-פּאַטשקען; ~ гли́ной אויסשמירן מיט ליים; ~ся *сов. разг.* אויספּאַטשקען זיך, אויסשמירן זיך

выма́ливать *несов. см.* вы́молить

выма́нивать *несов.*, **вы́манить** *сов. разг.* 1. (*у род.*) אויסנאַרן (בײַ); 2. (*откуда-л.*) אַרויסנאַרן

вы́марать *сов. разг.* 1. (*испачкать*) אויספּאַטשקען, אויסשמוצ(יק)ן; 2. (*зачеркнуть*) אויסקלעקן; ~ся *сов. разг.* אויספּאַטשקען זיך

выма́рывать(ся) *несов. см.* вы́марать(ся)

выма́чивать *несов. см.* вы́мочить

выме́нивать *несов.*, **вы́менять** *сов.* אויסבײַטן*, אויסטוישן

вы́мереть *сов.* אויסשטאַרבן*

вымерза́ть *несов.*, **вы́мерзнуть** *сов.* 1. (*погибнуть от мороза*) אויספֿרירן*, אויסגעפֿרוירן ווערן*; 2. (*промёрзнуть насквозь*) דורכפֿרירן*, אויף דורך און דורך ווערן* אײַן שטיק אײַז

вы́мести *сов.* (*пол и т. п.*) אויסקערן; (*сор тж.*) אַרויס-קערן, פֿאַרקערן

вы́местить *сов.* אויסלאָזן*; ~ всю злость на сосе́дке אויסלאָזן* דעם גאַנצן כּעס צו דער שכנטע

вымета́ть *несов. см.* вы́мести

вымеща́ть *несов. см.* вы́местить

вымира́ние *с* 11 אויסשטאַרבונג, I אויסשטאַרבן; быть обречённым на ~ זײַן* אויסגעשטעלט אויף אויסצושטאַרבן

вымира́ть *несов. см.* вы́мереть

вымога́тель *м* = ח אויספּרעסער; (*шантажист*) שאַנ-טאַזשיסט ח ־ן; ~ство *с* 11 אויספּרעסערײַ; (*шантаж*) שאַנטאַזש ח

вымога́ть *несов.* אויספּרעסן, אַרויסצווינגען*

вы́моина *ж геол.* ח אויסשווענק(ערד־)

вымока́ть *несов.*, **вы́мокнуть** *сов.* 1. (*промокать*) דורכ-נאַס ווערן*, פּיטש־נאַס ווערן*, געווייקט ווערן*; 2. (*в жидкости*) אויס-ווייקן זיך; 3. (*погибать от обилия влаги*) צעווייקט ווערן*, צעפֿוילט ווערן* (פֿון נעץ)

вы́молвить *сов. разг.* אויסרעדן*, זאָגן; не ~ ни сло́ва קיין (איין) וואָרט ניט אויסרעדן*

вы́молить *сов.* אויסבעטן*; ~ у *кого-л.* проще́ние אויסבעטן* בײַ עמעצן מחילה

вы́морочный *юр.* אָן יאָרשים; *после сущ.* אָניאָרשימדיקער

вы́мочить *сов.* 1. (*промочить*) דורכנעצן; 2. (*в жидкости*) אויסווייקן; ~ селёдку אויסווייקן אַ הערינג; 3. (*погубить обилием влаги*) צעווייקן, צעפֿוילט מאַכן פֿון נעץ

вы́мпел *м* ח ־ן ווימפּל

вы́мученный *разг.* (*о стиле и т. п.*) אויסגעקינצלטער, (אויס)געמוטשעטער; (*об улыбке*) אויסגעצוווּנגענער

вымыва́ние *с геол.* 11 אויסשווענקונג, I אויסשווענקען

вымыва́ть(ся) *несов. см.* вы́мыть(ся)

вы́мысел *м* 11 אויסטראַכטונג; (*ложь*) אויסטראַכטעניש ן־, I, 11; сплошно́й ~ הוילע אויסטראַכטענישן

вы́мыть *сов.* 1. אויסוואַשן*; (*лицо, руки*) אָפּוואַשן*; 2. (*унести водой*) אַרויסוואַשן*; (*разрушить*) צעשווענקען*

вы́мышленный אויסגעטראַכטער, אויסגעקלערטער

вы́мя *с* ח ־ס אײַטער

вына́шивать *несов.* אויסטראָגן*; ~ ребёнка אויסטראָגן* דאָס קינד; ~ иде́ю אויסטראָגן* אַן אידעע

вы́нести *сов.* 1. אַרויסטראָגן*; ~ ве́щи в коридо́р אַרויסטראָגן* די זאַכן אין קאָרידאָר; ~ примеча́ния в коне́ц главы́ אַרויסטראָגן* די אָנמערקונגען צום סוף קאַפּיטל; 2. (*доставить куда-л.*) אַרופֿברענגען*; (*течением тж.*) אַרויסוואַרפֿן*; 3. *перен.* אַרויסטראָגן*, באַקומען*; ~ впечатле́ние אַרויסטראָגן* [באַקומען*] אַן אײַנדרוק; ~ убежде́ние אַרויסטראָגן* אַן איבערצײַגונג, איבערצײַגן זיך; 4. (*вытерпеть*) איבערטראָגן*, אויסשטיין*, אויסלײַדן*; я э́того не вы́несу! איך וועל עס ניט איבערטראָגן!; 5.: ~ благода́рность אַרויסטראָגן* אַ דאַנק; ~ реше́ние אַרויס-טראָגן* אַ באַשלוס, באַשליסן*; ~ постановле́ние אַרויס-טראָגן* אַ באַשטימונג, באַשטימען; ◇ он вы́нес всю тя́жесть на свои́х плеча́х איז [אויף זײַנע פּלייצעס] אויף אים אַליין נעלעגן די גאַנצע לאַסט; ~ за ско́бки *мат.* אַרויספֿירן אויסער די קלאַמערן

вынима́ть *несов. см.* вы́нуть

вы́нос *м*: ~ те́ла דאָס אַרויסטראָגן דעם מעס

вы́носить *сов. см.* вына́шивать

выноси́ть *несов. см.* вы́нести; ◇ не ~ (*кого-л. тж.*) ניט (קאָנען*) ניט קאָנען* אָנקוקן, פֿאַרלײַדן* עמעצן

выно́слив||ость *ж* 11 אויסהאַלטעוודיקייט, שטאַנדהאַפֿטי-קייט 11; ~ый אויסהאַלטעוודיקער, שטאַנדהאַפֿטיקער; (*закалённый*) פֿאַרהאַרטעוועטער

вы́нудить *сов.*, **вынужда́ть** *несов.* (*кого-л.*) צווינגען*, נייטן; (*что-л.*) אַרויסצווינגען*, אַרויסרײַסן*; ~ проти́вника отступи́ть [к отступле́нию] צווינגען* דעם סוינע אָפּ-טרעטן; ~ *кого-л.* созна́ться צווינגען* עמעצן זיך מודה זײַן; ~ у *кого-л.* согла́сие אַרויסצווינגען* [אַרויסרײַסן*] בײַ עמעצן די האַסקאָמע, צווינגען* עמעצן מאַסקים זײַן*; из-за дождя́ мы бы́ли вы́нуждены отмени́ть экску́рсию איבערן רעגן האָבן מיר געמוזט אָפּשאַפֿן די עקסקורסיע

вы́нужденн||ый 1. (*по принуждению*) אַרויסגעצוווּנגענער; ~ое согла́сие אַן אַרויסגעצוווּנגענע האַסקאָמע; 2. (*вызванный обстоятельствами*) געצוווּנגענער; ~ая поса́дка אַ געצוווּנגענע לאַנדונג

вы́нуть *сов.* *ארויסנעמען; ◇ вынь да поло́жь *разг.* ≅ די רעגע [די מינוט] זאָל עס באַשאַפֿן ווערן

вы́нырнуть *сов.* 1. אויפֿטוכן; *ארויפֿשווימען; 2. *разг.* (*неожиданно появиться*) באַווײַזן* זיך

вы́нянчить *сов. разг.* אויסניאַנטשען

вы́пад *м прям. и перен.* אויספֿאַל מ ־ן, אויספֿראַל מ ־ן

выпада́ть *несов. см.* вы́пасть

вы́палить *сов. разг.* *אויסשיסן; *перен. тж.* אויספֿאַליען

выпа́ривать *несов.*, **вы́парить** *сов.* 1. (*удалить влагу*) אויסדעמפֿן; 2. (*очистить паром*) אויספֿאַרען

выпа́рывать *несов. см.* вы́пороть[1]

вы́пасть *сов.* 1. *ארויספֿאַלן; (*о зубах тж.*) *אויספֿאַלן; (*о волосах*) *אויספֿאַלן, *אויסקריכן; 2.: ~ из па́мяти ארויס|פֿליען* פֿונעם זיקאָרן; 3. (*об осадках*) *אויספֿאַלן; 4. (*дат.*; *достаться*) (אַף) *אויספֿאַלן; ему́ вы́пало сча́стье ס'איז (אַף) אים אויסגעפֿאַלן [ס'איז אים באַשערט געווען]; דאָס גליק; 5. (*случиться*) *זײַן, מאַכן זיך (גראָד); ночь вы́пала тёмная ס'איז געווען [ס'האָט זיך (גראָד) געמאַכט] אַ פֿינצטערע נאַכט; ◇ ~ на чью-л. до́лю אויספֿאַלן* אַף עמעצנס גורל, באַשערט זײַן* עמעצן

вы́пачкать *сов.* אויספֿאַטשקען; אויסשמירן; ~ся *сов.* אײַנריכטן זיך, אויסשמירן זיך, אויספֿאַטשקען זיך

выпека́ть(ся) *несов. см.* вы́печь(ся)

вы́печка *ж* 1. (*действие*) אויסבאַקן ז; 2. (*количество выпеченного*) אויסבאַק מ ־ן

вы́печь *сов.* *אויסבאַקן; ~ся *сов.* אויסבאַקן* זיך

выпива́ть *несов.* 1. *см.* вы́пить; 2. *разг.* (*иметь склонность к спиртным напиткам*) ליב האָבן* דעם טרונק [דעם ביטערן טראָפּן]

вы́пивк||а *ж разг.* 1. (*попойка*) שנעפּסל ז; устро́ить ~у מאַכן אַ שנאַפּס [אַ שנעפּסל]; 2. (*напитки*) מאַשקע װ

выпи́ливать *несов.*, **вы́пилить** *сов.* אויסזעגן

выпира́ть *несов. разг.* ארויסשטאַרטשען, ארויסשפּאַרן; *перен.* ארויסשפּאַרן

вы́писать *сов.* 1. *אויסשרײַבן; ~ газе́ту *אויסשרײַבן אַ צײַטונג; ~ о́рдер אויסשרײַבן* אַן אָרדער; 2. (*делать выписки*) *ארויסשרײַבן; ~ стихи́ из журна́ла ארויס־שרײַבן* לידער פֿונעם זשורנאַל; 3. (*тщательно написать*) אויסצוקן, אויסציקלען; 4.: ~ *кого-л.* (из домо́вой кни́ги) אויסשרײַבן* [*אויסמעלדן] עמעצן (פֿונעם הויזבוך); ~ *кого-л.* из больни́цы אויסשרײַבן* עמעצן פֿונעם שפּיטאָל; ~ся *сов.* אויסשרײַבן* זיך

вы́писка *ж* 1. (*действие*) אויסשרײַבן ז; (*цитат и т. п.*) ארויסשרײַבן ז; 2. (*извлечение из книги и т. п.*) אויסצוג מ ־ן; ~ из протоко́ла אַן אויסצוג פֿונעם פּראָטאָקאָל

выпи́сывать(ся) *несов. см.* вы́писать(ся)

вы́пить *сов.* 1. *אויסטרינקען; ~ (стака́н) ча́ю אויס־נעמען* אַ קויסע טיי (אַ גלאָז) טרינקען*; 2. (*быть пьяным*) נעמען* אַ קויסע; 3. (*в тостах*): ~ за *кого-л.*, за *что-л.* *אויסטרינקען פֿאַר עמעצן, פֿאַר עפּעס

выпи́хивать *несов.*, **вы́пихнуть** *сов. разг.* ארויסשטופּן, ארויספֿערען

вы́плавить *сов.* *אויסשמעלצן

вы́плавка *ж* 1. (*действие*) אויסשמעלצונג װ; 2. (*количество металла*) אויסשמעלץ מ; ~ чугуна́ טשוהון־אויס־שמעלץ מ

выплавля́ть *несов. см.* вы́плавить

вы́плакать *сов.* אויסוויינען; ~ го́ре אויסוויינען די צאַ־רעס; ◇ ~ (все) глаза́ אויסוויינען זיך די אויגן; ~ся *сов.* אויסוויינען זיך

вы́плата *ж* אויסצאָלונג װ, אויסצאָל מ, אויסצאָלן ז

вы́платить *сов.*, **выпла́чивать** *несов.* אויסצאָלן; ~ зарпла́ту אויסצאָלן אַרבעטלוין; ~ долг אויסצאָלן דעם כויוו

выплёвывать *несов. см.* вы́плюнуть

выплёскивать *несов.*, **вы́плеснуть** *сов.* אויספּליוסקען, ארויספּליוסקען

выплыва́ть *несов.*, **вы́плыть** *сов.* 1. (*на поверхность*) *ארויפֿשווימען; (*добраться до берега*) *ארויסשווימען; 2. *перен.* (*возникать, обнаруживаться*) *אויפֿשווימען; вы́плыл ещё оди́н вопро́с ס'איז אויפֿגעשווומען נאָך איין פֿראַגע; 3. (*плывя, появляться, тж. перен.*) *ארויסשווימען; из-за о́строва вы́плыла ло́дка פֿון הינטערן אינדזל איז ארויס־געשווומען אַ שיפֿל; из-за туч вы́плыла луна́ פֿון הינטער די וואָלקנס איז ארויסגעשווומען [האָט זיך באַוויזן] די לעוואָנע

вы́плюнуть *сов.* *אויסשפּײַען

выпола́скивать *несов. см.* вы́полоскать

выполза́ть *несов.*, **вы́ползти** *сов.* *ארויסקריכן, ארויס־פּויזען

выполне́ние *с* אויספֿילונג װ, אויספֿילן ז

выполни́мый אויספֿילבאַרער

вы́полнить *сов.*, **выполня́ть** *несов.* 1. אויספֿילן; (*желание тж.*) *מקיים זײַן; ~ долг אויספֿילן דעם כויוו; ~ план אויספֿילן דעם פּלאַן; ~ прика́з אויספֿילן דעם באַפֿעל; 2. (*создать, сделать*) מאַכן, אויספֿילן; стату́этка вы́полнена со вку́сом די סטאַטועטקע איז אויסגעפֿילט [געמאַכט] געשמאַקפֿול [מיט געשמאַק]

вы́полоскать *сов.* *אויסשווענקען

вы́полоть *сов.* אויסיעטן

вы́пороть[1] (*распороть, вынуть*) אויסטרענען, אָפּטרענען

вы́пороть[2] (*высечь*) *אויסשמײַסן, *אָנשמײַסן

вы́порхнуть *сов.* ארויספֿלאַטערן, *ארויספֿליען

вы́потрошить *сов.* אויסטרייבערן

вы́править *сов.* 1. (*выпрямить*) *אויסגלײַכן, אויסגראָדן; 2. (*исправить*) אויספֿאַריכטן; (*улучшить*) אויסבעסערן; ~ся *сов.* 1. (*выпрямиться*) אויסגלײַכן* זיך, אויסגראָדן זיך; 2. *разг.* (*исправиться*) אויסבעסערן זיך

вы́правка *ж* (*осанка*) האַלטונג װ, שטעל מ

выправля́ть(ся) *несов. см.* вы́править(ся)

выпра́шивать *несов. см.* вы́просить

выприва́живать *несов.*, **вы́проводить** *сов. разг.* ארויס־אויספֿראָוואַדיען, מעשאַלייעכן

вы́просить *сов.* *אויסבעטן

выпры́гивать *несов.*, **вы́прыгнуть** *сов.* *ארויסשפּרינגען

выпряга́ть *несов. см.* вы́прячь

выпрями́тель *м эл.* אויסגלײַכער מ ־ס

вы́прямить *сов.* *אויסגלײַכן, אויסגראָדן; ~ся *сов.* אויסגלײַכן* זיך; ~ся во весь рост אויפֿשטעלן זיך [אויס־ציען* זיך] אין דער גאַנצער הייך

выпрямля́ть(ся) *несов. см.* вы́прямить(ся)

вы́прячь *сов.* אויסשפּאַנען

вы́пукло *нареч. прям. и перен.* בוילעט, רעליעף

вы́пукло-во́гнутый *опт.* קאָנוועקס־קאָנקאַווער

вы́пукл||ость *ж* 1. (*свойство*) בוילעטקייט װ, רעליעפֿ־קייט װ; 2. (*выпуклое место*) בערגעלע ז ־ך; (*желвак*) אויסוווקס מ ־ן; ~ый *прям. и перен.* רעליעפֿער, בוי־לעטער; *опт.* קאָנוועקסער

вы́пуск *м* 1. *(действие)* ארויסלאָזן ז ,ארויסלאָז מ; увели́чить ~ проду́кции פאַרגרעסערן דעם ארויסלאָז פון פּראָדוקציע; 2. *(часть издания)* העפט מ ־ן; 3. *(одновременно окончившие учебное заведение)* ארויסלאָז מ ־ן

выпуска́ть *несов. см.* вы́пустить

выпускн||и́к *м* ארויסלאָזניק מ ־עס; ~о́й ארויסלאָז־; ~ы́е экза́мены ארויסלאָז־עקזאַמענ(ע)ס מצ.; ~о́й ве́чер ארויסלאָז־אָוונט מ ־ן; ~о́й класс ארויסלאָז־קלאַס מ ־ן

вы́пустить *сов.* 1. ארויסלאָזן*; я его́ не вы́пущу איך וועל אים ניט ארויסלאָזן; ~ во́ду из ва́нны ארויסלאָזן* די וואַסער פון דער וואַנע; ~ из рук ארויסלאָזן* פון די הענט; ~ заём ארויסלאָזן* א האַלוואָע; ~ специали́стов по киберне́тике ארויסלאָזן* ספּעציאַליסטן אין (געבי׳ט פון) קיבערנעטיק; 2. *(освободить)* ארויסלאָזן*, באַפרײַען; 3. *(продукцию)* ארויסלאָזן*, ארויסגעבן*, אויסאַרבעטן; 4. *(издать)* ארויסלאָזן*, ארויסגעבן*; 5. *(исключить, выкинуть)* דורכלאָזן*; ~ два абза́ца [אויסשליסן*] דורכלאָזן* צוויי אַבזאַצן; 6. *(выставить наружу)* ארויס־ ארויסלאָזן*; ~ ко́гти ארויסלאָזן* [ארויסשטעלן] די כײַע־נעגל [די קרעלן]; ◇ ~ снаря́д ארויסלאָזן* א האַרמאַטן־קויל; ~ в свет ארויסגעבן*, ארויסלאָזן*, פאַרעפנטלעכן

вы́путаться *сов.*, **выпу́тываться** *несов.* ארויספּלאָנ־טע(ר)ן זיך; *перен. тж.* ארויסקריכן*; он вы́путался из беды́ ער איז ארויס פונעם אומגליק

вы́пучить *сов.*: ~ глаза́ *разг.* אויסגלאָצן [אויסטאַרא(ש)־טשען] א פּאָר אויגן

вы́пытать *сов. разг.* (זיך) דערגיין*, דערפרעגן זיך, אויסטאַפּן

выпы́тывать *несов.* (זיך) דערגיין* (פּרווון), דער־(פּרווון) פרעגן זיך

вы́пятить *сов. разг.* ארויסשטעלן פּאָרויס, אויספּוקלען; *перен.* *(подчёркивать)* ארויסהייבן*, אויסטיילן; ~ся *сов. разг.* אויספּוקלען זיך, (פּאָרויס) ארויסרוקן זיך; *перен.* ארויסגעהויבן ווערן*

выпя́чивать(ся) *несов. см.* вы́пятить(ся)

вырабáтывать(ся) *несов. см.* вы́работать(ся)

вы́работать *сов.* 1. *(продукцию)* אויסאַרבעטן, ארויס־געבן*; 2. *(план и т. п.)* צונויפשטעלן, פאַנאַנדעראַר־בעטן; 3. *(воспитать, развить)* אנטוויקלען אין זיך; ~ вы́держку אנטוויקלען אין זיך אויסדויער; 4. *(заработать)* אויסאַרבעטן, פאַרדינען; ~ся *сов.* אויסאַרבעטן זיך; у него́ вы́работалась привы́чка ס׳האָט זיך בא אים אויסגעאַרבעט א געוווינהײַט

вы́работк||а *ж* 1. *(производство)* אויסאַרבעטונג װ, אויס־אַרבעטן ז; 2. *(количество выработанного)* אויסאַרבעטונג װ, פּראָדוקציע װ; 3. *разг.* *(качество)* קוואַליטעט װ; мате́рия хоро́шей ~и שטאָף פון גוטער° קוואַליטעט [אויסאַר־בעטונג]; 4. *обыкн. мн. горн.* גרובן מצ.

выра́внивать(ся) *несов. см.* вы́ровнять(ся)

выража́||ть *несов.* 1. *см.* вы́разить; 2. *(обозначать)* באַטײַטן; ~ться *несов. см.* вы́разиться; ◇ мя́гко ~ясь ווייך [איידל] גערעדט

выраже́ни||е *с* אויסדרוק מ ־ן; находи́ть своё ~е אויס־געדריקט ווערן*, דריקן זיך; ~е лица́ דער אויסדרוק פון געזי׳כט, געזי׳כטס־אויסדרוק מ, אָנבליק מ; си́льные ~я ווערטער [פּעפּערדיקע] יאָדערדיקע; алгебраи́ческое ~е אלגעברישער אויסדרוק; ◇ чита́ть без ~я לייענען אומאויסדריקלעך; чита́ть с ~ем לייענען אויסדריקלעך

вы́раженный אויסגעדריקטער; я́рко ~ בולעט אויסגע־דריקטער

вырази́тель *м* = אויסדריקער מ; ~ность *ж* אויסדריק־לעכקייט װ, אויסדרוקפולקייט װ; ~ный אויסדריקלעכער, אויסדרוקפולער; *(многозначительный)* פיל־באַטײַטפולער, זאָגנדיקער; ~ное чте́ние דאָס אויסדריקלעכע לייענען; ~ный взгляд אן אויסדריקלעכער בליק

вы́рази||ть *сов.* אויסדריקן; лицо́ его́ ~ло ра́дость זײַן געזי׳כט האָט אויסגעדריקט פרייד; ~ть благода́рность אויס־דריקן, באַדאַנקען, דריקן א דאַנק; ~ть о́бщее мне́ние אויסדריקן [געבן*] אַלעמענס מיינונג; ~ть в сантиме́трах אויסדריקן אין סאַנטימעטערס; ~ться *сов.* אויסדריקן זיך; сове́тский патриоти́зм ~лся в ма́ссовом герои́зме דער סאָוועטישער פּאַטריאָטיזם האָט זיך אויסגעדריקט [איז ארויסגעוויזן גע־וואָרן] אין מאַסנהאַפט(יק)ער העלדישקײַט; я ~лся не совсе́м то́чно כ׳האָב זיך אויסגעדריקט ניט גאָר [ניט אינגאַנצן] פּינקט־לעך; в чём ~лись его́ успе́хи? אין וואָס איז צו זען זײַנע דערפאָלגן?; расхо́ды ~лись в су́мме 1000 рубле́й די הוי־צאָעס האָבן זיך אויסגעדריקט אין א סומע פון [האָבן בא־טראָפן] טויזנט רובל

выраста́ть *несов.*, **вы́расти** *сов.* 1. *(стать больше ростом)* אויסוואַקסן*; אונטערוואַקסן*; за ле́то ма́льчик окре́п и вы́рос פאַרן זומער איז דאָס ייִנגל געוואָרן קרעפּטי־קער און איז אויסגעוואַקסן [איז אונטערגעוואַקסן]; ~ на два сантиме́тра אונטערוואַקסן* אף צוויי סאַנטימעטער; 2. *(стать взрослым)* אויסוואַקסן*, ווערן* א גרויסער; 3. *(появиться)* אויסוואַקסן*; на клу́мбах вы́росли цветы́ אף די בייטן זײַנען אויסגעוואַקסן בלומען; выраста́ют но́вые дома́ עס וואַקסן אויס נײַע הײַזער; 4. *(увеличиться)* גרע־סער ווערן*, פאַרגרעסערן זיך, אויסוואַקסן*; вы́росла покупа́тельная спосо́бность населе́ния ס׳איז אויסגעוואַקסן [געשטי׳גן] די קויף־פעיקײַט פון דער באַפעלקערונג; вы́росла посевна́я пло́щадь ס׳איז גרעסער געוואָרן [ס׳האָט זיך פאַרגרעסערט] דער פאַרזיי־שעטעך; 5. *разг.* *(предстать)* אויסוואַקסן*, (מיטאַמאָל) באַווײַזן* זיך; 6. *разг.*: ~ из свое́й оде́жды ארויסוואַקסן* פון די קליידער; 7. *(стать кем-л.)*: он вы́рос в кру́пного учёного ס׳איז פון אים אויס־געוואַקסן א גרויסער געלערנטער; ◇ вы́расти в *чьих-л.* глаза́х אויסוואַקסן* אין עמעצנס אויגן

вы́растить *сов.*, **выра́щивать** *несов.* אופציִען*; *(детей тж.)* אויסכאָוועון; ~ ка́дры קאַדרען דערציִען*

вы́рвать[1] *сов. прям. и перен.* ארויסרײַסן*, אויסרײַסן*; ~ из рук *что-л.* ארויסרײַסן* עפּעס פון די הענט; ~ зуб ארויס־רײַסן* [אויסרײַסן*] א צאָן; ~ страни́цу ארויס־רײַסן* [אויסרײַסן*] א בלאַט; ~ согла́сие у *кого-л.* ארויס־צווינגען* עמעצנס הסכּמה, ארויסרײַסן* בא עמעצן די האסקאָמע; ◇ ~ *что-л.* с ко́рнем ארויס־וואָרצלען, ארויסרײַסן* מיטן וואָרצל; זײַן* אויקער־מין־האשוירעש *уст.*

вы́рва||ть[2] *сов. безл. разг.*: его́ ~ло ער האָט אָפּגע־בראָכן

вы́рваться *сов.* 1. *прям. и перен.* ארויסרײַסן* זיך; ~ из рук ארויסרײַסן* זיך פון די הענט; ~ из окруже́ния ארויסרײַסן* זיך פון ארומרינגלונג; ~ на свобо́ду ארויס־רײַסן* זיך אף דער פרײַ; 2. *(прозвучать)* ארויס־רײַסן* זיך; *(о словах тж.)* ארויסכאַפּן זיך; из его́ груди́ вы́рвался стон פון זײַן ברוסט האָט זיך ארויסגעריסן א קרעכץ; у него́ вы́рвалось неосторо́жное сло́во ס׳האָט זיך בא אים ארויסגעכאַפּט אן אומבאַטראַכט וואָרט; 3.: из кни-

ги вы́рвалась страни́ца פֿונעם בוך האָט זיך אויסגעריסן א זײַטל

вы́рез *м* אויסשניט מ ־ן

вы́резать *сов.*, **выреза́ть** *несов.* 1. *אויסשנײַדן; 2. (*на дереве*) אויסשניצן; (*на камне*) אויסקריצן; (*на металле*) אויסגראַווירן; 3. (*убить*) *אויסשנײַדן, אויסקוילען

вы́резка *ж* 1. (*действие*) אויסשנײַדן ז; 2. (*вырезанное место*) אויסשניט מ ־ן; газе́тная ~ (צײַטונגס־)אויסשניט מ ־ן; 3. (*часть туши*) פּילײ מ

вы́рисовать *сов.* אויסמאָלן; (*тщательно написать*) אויסצוקן; ~ся *сов.* ווערן* בוילעט אָנזיכ־, אנטפּלעקן זיך טיק

вырисо́вывать(ся) *несов. см.* вы́рисовать(ся)

вы́ровнять *сов.* 1. (*сделать ровным*) *אויסגלײַכן; ~ доро́гу אויסגלײַכן* דעם וועג; 2. (*выпрямить*) אויסגראָדן, *אויסגלײַכן; ~ ли́нию אויסגראָדן די ליניע; ~ самолёт אויסגלײַכן* דעם אעראָפּלאַן; ◇ ~ шаг אויסגלײַכן* דעם טראָט; ~ся *сов.* 1. (*стать ровным*) אויסגעגליכן [אויס־גענגלײַכט] ווערן*; 2. (*выпрямиться*) אויסגעגראָדט [אויס־געגליכן, אויסגעגלײַכט] ווערן*; 3. (*выправиться*) אויסבע־סערן זיך; (*о характере тж.*) געשטעלט ווערן*

вы́родиться *сов.* דעגענערירן

вы́родок *м разг.* אויסוואָרף מ ־ן, ווי־ראָדעק מ ...דקעס *разг.*

вырожда́ться *несов. см.* вы́родиться

вырожде́ние *с* דעגענערירונג נ, דעגענעראַציע נ

вы́рони||ть *сов.*: он ~л кошелёк ס׳איז בא אים ארויס־געפֿאַלן דאָס בײַטעלע

выруба́ть *несов.*, **вы́рубить** *сов.* אויסהאַקן; (*рубя, извлечь*) ארויסהאַקן

вы́рубка *ж* 1. (*действие*) אויסהאַקן ז; 2. (*участок*) אויסהאַקפּלאַץ מ (מצ. ...פּלעצער)

вы́ругать *сов. разг.* אויסזידלען; ~ся *сов. разг.* אויס־זידלען זיך

выруча́ть *несов.*, **вы́ручить** *сов.* 1. (*помочь*) ארויס־ראַטעווען; קומען* צו הילף, העלפֿן*; 2. (*получить деньги от продажи*) באַקומען*, אָפּלייזן

вы́ручк||а *ж* 1. *разг.* (*помощь*) הילף נ; на ~у צו הילף; 2. (*деньги*) לייזונג נ; פּידיען מ

вырыва́ть[1] *несов. см.* вы́рвать

вырыва́ть[2] *несов. см.* вы́рыть

вырыва́ться *несов.* 1. *см.* вы́рваться; 2. (*пытаться освободиться*) פּרוּוון זיך ארויסרײַסן; ~ из рук *רײַסן זיך פֿון די הענט, פּרוּוון זיך ארויסרײַסן פֿון די הענט

вы́рыть *сов.* *אויסגראָבן

вы́рядиться *сов. разг.* אויסטראָצלען זיך, אויספּוצן זיך

вы́садить *сов.* 1. ארויסזעצן; (*помочь выйти или сойти*) ארויסגיין [אראָפּגיין] העלפֿן*; ~ деса́нт ארויסזעצן א דעסאַנט; 2. (*растения*) אויספּלאַנצן; ~ся *сов.* (*из вагона и т.п.*) ארויסזעצן זיך, *אויסשטײַגן; (*из судна тж.*) אויסשיפֿן זיך

вы́садка *ж* 1. (*с поезда, судна и т. п.*) אויסשטײַגן ז, ארויסזעצן זיך דאָס; (*с судна тж.*) אויסשיפֿונג נ; ~ деса́нта דאָס ארויסזעצן א דעסאַנט; 2. (*растений*) אויס־פּלאַנצן ז

выса́живать(ся) *несов. см.* вы́садить(ся)

выса́сывать *несов. см.* вы́сосать

вы́свободить *сов.* ארויסבאַפֿרײַען; ~ ру́ку ארויסבאַ־פֿרײַען די האַנט; ~ сре́дства ארויסבאַפֿרײַען מיטלען; ~ся *сов.* ארויסבאַפֿרײַען זיך; вы́свободились сре́дства ס׳האָבן זיך באַקומען פֿרײַע, ארויסבאַפֿרײַט מיטלען ס׳האָבן זיך מיטלען

высева́ть *несов. см.* вы́сеять

высека́ть *несов. см.* вы́сечь[1]

вы́селить *сов.* ארויסזעצן

выселя́ть *несов. см.* вы́селить

вы́сечь[1] *сов.* (*на камне*) אויסקריצן; (*из камня*) אויס־האַקן; ◇ ~ ого́нь *אויסשלאָגן פֿײַער

вы́сечь[2] *сов.* (*розгами и т. п.*) *אָפּשמײַסן

вы́сеять *сов. с.-х.* אויספּאַרזייען

вы́сидеть *сов.*, **выси́живать** *несов.* 1. *разг.* (*остаться, просидеть*) *אָפּזיצן; 2. (*птенцов*) *אויסזיצן, אויס־בריען

вы́ситься *несов.* הייכן זיך

выска́бливать *несов. см.* вы́скоблить

вы́сказать *сов.* ארויסזאָגן; (*выразить*) אויסדריקן; ~ предположе́ние ארויסזאָגן א האַשאָרע; ~ *кому-л.* всю пра́вду в глаза́ (ארויס)זאָגן עמעצן אין די אויגן דעם גאַנצן אמת; ~ся *сов.* ארויסזאָגן זיך, ארויסזאָגן די (אייגענע) מיינונג; ~ся за *что-л.*, про́тив *чего-л.* ארויסזאָגן זיך פֿאַר, קעגן עפּעס

выска́зывание *с* ארויסזאָגונג נ ־ען

выска́зывать(ся) *несов. см.* вы́сказать(ся)

выска́кивать *несов. см.* вы́скочить

выска́льзывать *несов. см.* вы́скользнуть

вы́скоблить *сов.* *אויסשאָבן, אויסקראַצן, אויסשקראָבען

выскольза́ть *несов.*, **вы́скользнуть** *сов.* 1. ארויסגליטשן זיך; ~ из рук ארויסגליטשן זיך פֿון די הענט; 2. (*тихо уйти*) ארויסגליטשן זיך, ארויסשאַרן זיך

вы́скочить *сов.* 1. *ארויסשפּרינגען; 2. *разг.* (*быстро выбежать*) *ארויסשפּרינגען, *ארויסלויפֿן; 3.: ~ за́муж *разг.* כאַפּן זיך כאַסענע האָבן; 4. *разг.* (*с тв.*) אַפּיר־שפּרינגען* מיט א באַמערקונג; ~ с замеча́нием אַפּירשפּרינגען*; 5. *разг.* (*выпасть откуда-л.*) *ארויספֿאַלן; ◇ ~ из головы́, ~ из па́мяти ארויס|פֿליִען* פֿונעם זיקאָרן [פֿון די געדאַנקען]

вы́скочка *разг.* 1. *м* = אַפּירשפּרינגער מ; *ж* אַפּיר־שפּרינגערין נ ־ס; 2. (*по общественному положению*) *м* = דורכקריכער מ; אַן אופֿגעקומענער קנאַקער; *ж* דורכקרי־כערן נ ־ס

вы́слать *сов.* 1. (*послать*) ארויסשיקן; 2. (*сослать*) ארויסשיקן; (*куда-л. тж.*) פֿאַרשיקן

вы́следить *сов.* אויסלאָקערן, אויסשפּירן, אויסטשאַטעווען

высле́живать *несов.* לאָקערן, נאָכשפּירן, טשאַטעווען

вы́слуг||а *ж*: за ~у лет פֿאַר פֿיליאָריקער אַרבעט

выслу́живаться *несов.* (перед *тв.*) (צו) צודינען זיך, סטאַרען זיך נויסע־כיין זײַן (בא)

вы́служиться *сов.* (пе́ред *тв.*) (צו) צודינען זיך, (דורך כניפֿע) נויסע־כיין זײַן* (בא)

вы́слушать *сов.*, **выслу́шивать** *несов.* אויסהערן; ~ до конца́ אויסהערן ביזן סאָף; ~ це́лую ле́кцию אויסהערן א גאַנצע לעקציע; ~ *кого-л.* внима́тельно אויסהערן עמעצן אופֿמערקזאַם, אויסהערן וואָס עמעצער זאָגט; ~ се́рдце אויסהערן דאָס האַרץ

высма́тривать *несов.* 1. *см.* вы́смотреть; 2. (*выглядывать откуда-л.*) ארויסבליקן, ארויסקוקן

высме́ивать *несов.*, **вы́смеять** *сов.* (*кого-л.*) אויסלאַכן; (*что-л.*) אויסלאַכן זיך (פֿון)

вы́сморкаться *сов. разг.* אויסשנײַצן (זיך) די נאָז

вы́смотреть *сов.* 1. (*найти, заметить*) אויסקוקן, -צוּזוכן זיך; 2. (*разглядеть*) אויס(דער)זען*, אויס(בא)קוקן; ◇ ~ глаза́ *разг.* אויסקוקן (זיך) די אויגן

высо́вывать(ся) *несов. см.* вы́сунуть(ся)

высо́к‖ий 1. *прям. и перен.* °הויכער; ~ая гора́ א הויכער° באַרג; ~ий потоло́к א הויכע° סטעליע; ~ий урожа́й א הויכע° גערעטעניש; ~ая температу́ра א הויכע° טעמפּעראַטור; ~ое давле́ние (*крови*) הויכער° בלוטדרוק; ~ое мастерство́ הויכע° מײַסטערשאַפֿט; ~ая но́та א הוי-כע° נאָטע; ~ий стиль הויכער סטיל; ~ая честь גרוי-סער° כּבֿוד; 2. (*высокого роста*) הויכער°, הויכוווקסי-קער; ~ая де́вушка א הויך° [א הויכוווקסיק] מיידל; 3. (*расположенный высоко*) הויכליגנדיקער; ~ая ме́стность א הויכליגנדיקע געגנט; 4. (*благородный*) דערהויבענער; ~ие чу́вства דערהויבענע געפֿילן; 5. (*почётный*) הוי-כער; ~ие го́сти די הויכע [הויכגעשטעלטע] געסט; ~ое зва́ние א הויכער° ראַנג; ◇ Высо́кие Догова́ривающиеся Сто́роны *дип.* די הויכע זיך־צונויפֿרעדנדיקע צדדים; ~ая грудь א הויכע ברוסט; быть ~ого мне́ния о *ком-л.* האָבן* א הויכע° מיינונג וועגן עמעצן

высоко́ *нареч.* 1. *прям. и перен.* הויך°; ~ над голово́й הויך איבער דער קאָפּ; ~ в не́бе הויך אין הימל; ~ держа́ть зна́мя коммуни́зма האַלטן* הויך די פֿאָן פֿון קאָמו-ניזם; ~ цени́ть שאַצן הויך°; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז הויך; тут о́чень ~ ס׳איז דאָ זייער הויך, דאָ איז זייער הויך

высоковольтн‖ый *эл.* הויכוואָלטאַזשיקער; [מיט] א הויכן° וואָלטאַזש, הויכער° שפּאַנונג פֿון *после сущ.*; ~ая ли́ния הויכוואָלטאַזשיקע ליניע

высокого́рный הויכבאַרגיקער

высокоиде́йный הויך־אידייִשער

высокока́чественный הויכקוואַליטאַטיווער; פֿון הויכער° קוואַליטעט *после сущ.*

высококвалифици́рованный הויכקוואַליפֿיציִרטער

высокоме́р‖ие *с* פֿאַריסנקייט ‖ גרויסהאַלטערישקייט, ‖ גײַווע; ~ный פֿאַריסענער, גרויסהאַלטערישער, גײַווע-דיקער

высокоодарённый הויכטאַלאַנטירטער, הויכבאַגאַבטער

высокоопла́чиваемый הויכבאַצאָלטער; מיט א גרויס° געהאַלט *после сущ.*

высокопа́рный הויכקלינגענדיקער, באָמבאַסטישער

высокопоста́вленный הויכגעשטעלטער

высокопродукти́вн‖ый הויכפּראָדוקטיווער; ~ая поро́да скота́ א הויכפּראָדוקטיווע ראַסע פֿון פֿי

высокопроизводи́тельный הויכפּראָדוקטיווער; ~ стано́к א הויכפּראָדוקטיווער וועקשטעל

высокора́звитый הויכאַנטוויקלטער

высокосо́ртный הויכסאָרטיקער; פֿון א הויכן° סאָרט *после сущ.*

высокоурожа́йн‖ый הויכגערעטענישדיקער; ~ые сорта́ пшени́цы הויכגערעטענישדיקע סאָרטן ווייץ

вы́сосать *сов.* אויסזויגן*; אויסמאָקען *разг.*; ◇ ~ из па́льца [אויסזויגן* [פֿונעם פֿינגער] [פֿונעם אַרבל; ~ все со́ки אויסזויגן* [אַרויסציִען*] דעם קליאַק פֿון די ביינער

высот‖а́ *ж* 1. ‖ הייך, ‖ הויכקייט; кака́я ~а́! סאַראַ הויכקייט!] הייך; ~а́ ба́шни די הייך פֿונעם טורעם; на ~е́ пяти́ киломе́тров אויף א הייך פֿון פֿינף קילאָמעטער; 2. *мат.* הייך ‖ ־ן; ~а́ треуго́льника די הייך פֿונעם דרײַעק; 3.: ~а́ зву́ка די הייך פֿונעם קלאַנג; 4. (*холм*) בערגל ‖ ־עך, הייכעניש ‖ ־ן; ◇ быть на ~е́ положе́ния שטיין* אויף דער געהעריקער הייך

высо́тник *м* (*строитель*) = הייך־אַרבעטער ‖ ־; монта́жник-~ = הייך־מאָנטאַזשניק ‖ ־עס, הייך־מאָנטירער ‖ ־

высо́тн‖ый: ~ое зда́ние הייך־געבײַדע ‖ ־ס

высотоме́р *м* הייכמעסטער ‖ ־ס, אַלטימעטער ‖ ־ס

вы́сохнуть *сов.* 1. אויסטריקענען; 2. (*завянуть*) פֿאַר-וויאַלעט ווערן*, פֿאַרוועלקט ווערן*, טריקנט ווערן* *разг.*; 3. (*исхудать*) אויסדאַרן, אויסגעטריקנט ווערן*, דאַר און קוואַר ווערן*

вы́спаться *сов.* אויסשלאָפֿן* זיך

выспра́шивать *несов. разг. см.* вы́спросить

вы́спросить *сов.* (*вин. у род.*) אויספֿרעגן; דערפֿרעגן זיך (בײַ)

вы́ставить *сов.* 1. (*вынуть*) אַרויסנעמען*; ~ ра́мы אַרויסנעמען* די טאָפּלפֿענצטער; 2. (*наружу*) אַרויס-שטעלן, אַרויסטראָגן*; ~ ве́щи в коридо́р אַרויסשטעלן [אַרויסטראָגן*] די זאַכן אין קאָרידאָר; 3. *разг.* (*выгнать*) אַרויסשטעלן, אַרויסמעשאַלייבן, ~ *кого-л.* за дверь ווײַזן* עמעצן די טיר; 4. (*выдвинуть вперёд*) אַרויסרוקן; ~ но́гу אַרויסרוקן דעם פֿוס פֿאָרויס; 5. (*кандидатуру и т. п.*) אַרויסשטעלן, אַרויסרוקן; 6. (*охрану и т. п.*) אַרויס-שטעלן; 7. (*для обозрения*) אויסשטעלן; 8. *разг.* (*изобразить*) אַרויסשטעלן, באַווײַזן*; ~ *что-л.* в смешно́м ви́де אויסשטעלן עפּעס אויף כּוזיק; 9. (*дату, отметку*) שטעלן

вы́ставка *ж* אויסשטעלונג ‖ ־ען; ~ карти́н בילדער־אויסשטעלונג ‖ ־ען; Вы́ставка достиже́ний наро́дного хозя́йства אויסשטעלונג פֿון די דערגרייכונגען פֿון דער פֿאָלקסווירטשאַפֿט

выставля́ть *несов. см.* вы́ставить

вы́ставочный אויסשטעלונג(ס)־; ~ зал אויסשטעלונג־זאַל ‖ ־ן *м*

выста́ивать *несов. см.* вы́стоять 1; ~ся *несов. см.* вы́стояться

выстила́ть *несов.*, **вы́стлать** *сов.* (*пол, землю*) פֿאַר-שפּרייטן, באַדעקן; (*изнутри*) אויסבעטן; (*мостить*) אויס-לייגן*, אויספּלאַסטערן

вы́стоять *сов.* 1. (*простоять*) אָפּשטיין*; (*не упасть*) האַלטן* זיך; пришло́сь ~ це́лый час ס׳איז אויסגעקו-מען אָפּצושטיין א גאַנצע שעה; э́то зда́ние вы́стоит ещё мно́го лет די געבײַדע וועט זיך נאָך האַלטן [וועט נאָך אָט האַלטן] א סך יאָרן; 2. *перен.* (*выдержать*) אָפּשטיין* [שטיין*] [זיך] ביזן סאָף; ~ся *сов.* 1. (*о вине и т. п.*) אויסשטיין* זיך; 2. (*о лошади*) אויסרוען זיך (°גוט)

вы́страда‖ть *сов.* 1. אָנלײַדן* זיך; אָנבידעווען זיך; 2.: он ~л своё сча́стье ס׳איז אים שווער און ביטער אָנגעקו-מען דאָס גליק

выстра́ивать(ся) *несов. см.* вы́строить(ся)

вы́стрел *м* שאָס ‖ ־ן, (*звук*) קנאַל ‖ ־ן; произвести́ ~ אויסשיסן*; ◇ без еди́ного ~а אָן איין שאָס אפֿילו; не подпуска́ть на пу́шечный ~ ניט צולאָזן* אויף א מעהאַלעך פֿון א האַרמאַט־שאָס

вы́стрелить *сов.* אויסשיסן*

вы́строить *сов.* 1. אויסבויען; 2. *(расположить строем)* אויסשטעלן (אין רייען), אויסשערענגעווען; ~**ся** *сов.* *(стать строем)* אויסשטעלן זיך (אין רייען), אויסשערענגעווען זיך

вы́стукать *сов.*, **высту́кивать** *несов.* אויסקלאפן; *мед.* *тж.* פערקוטירן

вы́ступ *м* ארויסשטארץ מ ־ן

выступа́ть *несов.* 1. *см.* вы́ступить; 2. *(выдаваться вперед)* (ארויס)שטארצן, ארויסגערוקט זײַן*; 3. *(важно шагать)* שפרײַזן

вы́ступить *сов.* 1. *(выйти вперёд)* ארויסטרעטן*; 2. *(отправиться)* ארויסטרעטן*; לאָזן* זיך אין וועג; ~ в похо́д ארויסמארשירן, ארויסטרעטן* אין מארש; 3.: ~ из берего́в ארויס|גיין פון די ברעגעס; 4. *(проступить — о поте, слезах и т. п.)* ארויסטרעטן*, באווײַזן* זיך; 5. *(публично)* ארויסטרעטן*; ~ на сце́не ארויסטרעטן* [אופטרעטן*] אף דער בינע; ~ с докла́дом ארויסטרעטן* מיט א פּאָרטראָג; ~ в защи́ту *кого-л.*, *чего-л.* ארויסטרעטן* צו פארטיידיקן עמעצן, עפעס

выступле́ние *с* 1. *(действие)* ארויסטרעטן ז, ארויסטרעטונג װ; *воен. тж.* ארויסמארש מ; 2. *(в печати)* ארויסטרעטונג װ ־ען; *(на сцене тж.)* אופטריט מ; *(речь тж.)* רעדע װ ־ס

вы́суну||ть *сов.* ארויסשטעקן; ◇ ~в язы́к ארויס־שטעקן מיט אן געשטעקטער צונג; ~**ться** *сов.* ארויסשטעקן זיך

высу́шивать(ся) *несов.* *см.* вы́сушить(ся)

вы́сушить *сов.* 1. אויסטריקענען; *(иссушить тж.)* פארטריקענען; 2. *перен.* *разг.* *(кого-л.)* אויסצערן, מאכן דאר און קוואר; ~**ся** *сов.* אויסטריקענען זיך

вы́считать *сов.*, **высчи́тывать** *несов.* 1. אויסרעכענען, בארעכענען; 2. *(удержать)* אָפּרעכענען, אראָפּרעכענען

вы́сш||ий 1. *(более высокий)* העכערער; 2. *(самый высокий)* העכסטער; *(о качестве тж.)* בעסטער; ~ий долг העכסטער כויוו; 3.: ~ее образова́ние העכערע בילדונג [הויכע בילדונג]; ~ее учёбное заведе́ние העכערער לערן־אנשטאלט, הויכשול װ ־ן; 4. *(более развитой)* העכערער; ~ая фо́рма организа́ции א העכערע אָרגאניזאציע־פאָרם; фигу́ры ~его пилота́жа פיגורן פון העכערן פילאָטאזש; ◇ в ~ей сте́пени העכסט; в ~ей сте́пени сло́жный העכסט קאָמפליצירטער

высыла́ть *несов.* *см.* вы́слать

вы́сылка *ж* 1. *(отправка)* ארויסשיקונג װ, ארויסשיקן ז; 2. *(административная)* ארויסשיקונג װ; *(куда-л. тж.)* פארשיקונג װ

вы́сыпать *сов.*, **высыпа́ть** *несов.* 1. אויסשיטן*; ~ муку́ из мешка́ אויסשיטן* די מעל פונעם זאק; 2. *разг.* *(выбежать, выйти)* ארויסשיטן* זיך; гурьбо́й ~ на у́лицу ארויסשיטן* זיך אהולעם אף דער גאס; 3. *(о сыпи)* אויסשיטן* (זיך)

вы́сыпаться *сов.* 1. אויסשיטן* זיך; 2. *разг.* *см.* вы́сыпать 2

высыпа́ться[1] *несов.* *см.* вы́сыпаться

высыпа́ться[2] *несов.* *см.* вы́спаться

высыха́ть *несов.* *см.* вы́сохнуть

высь *ж* הייך װ

выта́лкивать *несов.* *см.* вы́толкнуть

выта́птывать *несов.* *см.* вы́топтать

вы́таращить *сов.*: ~ глаза́ *разг.* אויסגלאָצן [אויסטאראַ(ש)טשען] א פּאָר אויגן

выта́скивать *несов.* *см.* вы́тащить

вы́тачка *ж* *(на одежде)* (הינטערשטער) אײַנלאָז מ ־ן

вы́тащить *сов.* 1. ארויסשלעפן; *разг.* ארויסטאסקען; *(выдернуть)* ארויסציִען*, ארויסרײַסן*; *перен.* *разг.* *(кого-л.)* ארויסשלעפן; ~ *кого-л.* в теа́тр ארויסשלעפן עמעצן אין טעאַטער; 2. *(выкрасть)* צושלעפן, ארויסגאנווענען*

вытворя́ть *несов.* *разг.* דעראַרבעטן

вытека́||ть *несов.* 1. *см.* вы́течь; 2. *(брать начало — о реке)* אויספליסן*, ארויספליסן*; 3. *(следовать)* ארויסדרינגען*; отсю́да ~ет, что... פונדאַנען איז געדרונגען, פונדאַנען דרינגט ארויס, אז...;

вы́тереть *сов.* אויסווישן*, אָפּווישן*; ~ ру́ки, лицо́ אויסווישן* [אָפּווישן*] די הענט, דאָס פּאָנעם; ~ пыль אָפּווישן* דעם שטויב; ~**ся** *сов.* 1. אָפּווישן* זיך; 2. *разг.* *(износиться)* אויסרײַבן* זיך

вы́терпе||ть *сов.* 1. אויסלײַדן*, אויסשטיין*, אָנלײַדן* זיך; 2. *разг.* *(сдержаться)* אויסהאלטן*; он не ~л и вскри́кнул ער האָט ניט אויסגעהאלטן און א געשריי געטאָן

вы́тертый *разг.* *(поношенный)* אויסגעריבענער

вы́тесни||ть *сов.*, **вытесня́ть** *несов.* 1. *(заставить уйти)* ארויסשפארן; *воен.* ארויסשטויסן*; 2. *(заменить собой)* ארויסשטויסן*; объём вы́тесненной жи́дкости דער פארנעם פון דער ארויסגעשטויסענער פליסיקײַט; теплово́з ~л паровоз דער דיזעל־לאָקאָמאָטיוו האָט ארויסגעשטויסן דעם דאמף־לאָקאָמאָטיוו

вы́течь *сов.* אויסרינען*, ארויסרינען*

вытира́ть(ся) *несов.* *см.* вы́тереть(ся)

вы́ткать *сов.* אויסוועבן

вы́толкнуть *сов.* ארויסשטויסן*, ארויסשטופן

вы́топить[1] *сов.* *(печь и т. п.)* אויסהייצן

вы́топить[2] *сов.* *(жир и т. п.)* אויסשמעלצן*

вы́топтать *сов.* אויסטאָפּטשען, אויסטרעטן*

вы́травить *сов.* 1. *(узор и т. п.)* אויסעצן; 2. *(уничтожить — пятно)* ארויסנעמען*

вы́требовать *сов.* ארויספאָדערן; *(кого-л.; заставить явиться тж.)* באפעלן* (צו) קומען

вытрезви́тель *м* אויסניכטער־פונקט מ ־ן

вытряса́ть *несов.*, **вы́трясти** *сов.* *(платье и т. п.)* אויסטרייסלען, אויסטרעסען; *(пыль и т. п. тж.)* ארויסטרייסלען, ארויסטרעסען

вытря́хивать *несов.*, **вы́тряхнуть** *сов.* *(пыль и т. п.)* אויסטרייסלען, אויסטרעסען, ארויסטרייסלען, ארויסטרעסען

выть *несов.* הײַלן, הוילן; *(о волках тж.)* וואָיען; *(о ветре, сирене)* וואָיען

вытьё *с* געהויל ז; וואָיען ז

вытя́гивать(ся) *несов.* *см.* вы́тянуть(ся)

вы́тяжка *ж* *фарм.* עקסטראַקט מ ־ן

вытяжн||о́й: ~о́й вентиля́тор אָפּצי־ווענטילאַטאָר מ ־ס; ~о́е кольцо́ *(парашюта)* צי־רינג מ ־ען

вы́тянуть *сов.* 1. אויסציִען*, צעציִען; ~ про́волоку אויסציִען* דעם דראָט; ~ но́ги אויסציִען* [אויסגלײַכן*] די פיס; ~ ше́ю אויסציִען* [אויסשטרעקן] דעם האלדז; 2. *разг.* *(извлечь)* ארויסציִען*, ארויסשלעפן; из него́ сло́ва не вы́тянешь בא אים איז ניט ארויסצורײַסן קיין וואָרט; 3. *(удалить тягой)* אָפּציִען*; 4. *разг.* *(вытерпеть)* אויסהאלטן*; ◇ ~ (всю) ду́шу, ~ все жи́лы ארויסציִען* דעם קליאָק [דעם מארך] פון די ביינער; ~**ся** *сов.*

1. (*растянуться*) צעצויגן* זיך, אויסציִען* זיך; 2. *разг.* (*вырасти*) (מיטאמאָל) א רוק טאָן* זיך, געבן* זיך א הייב, אויסוואַקסן*; 3. (*выпрямиться*) אויסגלײַכן*, אויסציִען* זיך; ◇ лицó егó вы́тянулось (*от досады*) ער האָט גע-מאַכט א זויער פּאָנעם; (*от удивления*) ער איז געבליבן (ווי) געפּלעפּט

вы́удить *сов.*, **выу́живать** *несов. разг.* אויספישן; *перен.* (*добыть, узнать у кого-л.*) ארויסבאַקומען*; אויסמאָנ-טאַטשען

выу́чивать(ся) *несов. см.* вы́учить(ся)

вы́учить *сов.* 1. (*что-л.*) אויסלערנען; (*наизусть*) אויסלערנען אױף אויסווייניק, אויסכאַזערן; 2. (*кого-л.*) אויס-לערנען; ~ся *сов.* 1. (*дат.,* + *инф.*) אויסלערנען זיך; ~ся англи́йскому языку́ אויסלערנען זיך ענגליש; ~ся пла́вать אויסלערנען זיך שווימען; 2. (*закончить учёбу*) פאַרענדיקן דאָס לערנען [דעם שטודיום]; אויסלערנען זיך

вы́учка *ж* 1. *разг.* (*ученье*) לער װ, טוירע װ; 2. (*умение, навыки*) דערפאַרונג װ, אויסשולונג װ; боева́я ~ מי-ליטערישע אויסשולונג, שלאַכט-דערפאַרונג װ

выха́живать *несов. см.* вы́ходить

вы́хватить *сов.*, **выхва́тывать** *несов.* ארויסכאַפּן; (*у кого-л. тж.*) ארויסרײַסן*; ~ *что-л.* из рук ארויסרײַסן* [ארויסכאַפּן] עפּעס (בא עמעצן) פון די הענט; ~ нож ארויס-כאַפּן א מעסער

выхлопа́тывать *несов. см.* вы́хлопотать

выхлопн||óй *тех.* אויסקנאַל-; ~ы́е га́зы אויסקנאַל-גאַזן *מצ.*

вы́хлопотать *сов. разг.* אויסקלאָפּאָטשען; (*для кого-л. тж.*) אויסשטאַדלענען

вы́ход *м* 1. (*действие*) ארויסגיין ו, ארויסגאַנג ח; (*из организации*) ארויסטרעטן ו, ארויסטריט ח; (*актёра*) אופטריט ח ־ן; ~ спу́тника на орби́ту דאָס ארויסגיין [דאָס ארויפקומען] פונעם ספּוטניק אױף דער אָרביטע; 2. (*место выхода*) א(ר)ויסגאַנג ח (*מצ.* ...גענג); запа́сный ~ רעזערוו-ארויסגאַנג ח (*מצ.* ...גענג); 3. (*из затруднения*) אויסוועג ח; 4. (*продукции*) באַקום ח; ~ зерна́ с гекта́ра דער באַקום פון תבואה פון (יעדן) העקטאַר; ◇ дать ~ чу́вствам לאָזן* אַנטפּלעקן זיך [לאָזן* רעדן] די געפילן; знать все ходы́ и ~ы ווויסן* ווו א טיר עפנט זיך

вы́ходец *м* 1. אָפּשטאַמלינג ח ־ען; он ~ из рабо́чей семьи́ ער שטאַמט [ער קומט ארויס] פון אן אַרבעטער-פאַ-מיליע; 2. (*из страны*) = ח אויסוואַנדערער, אָנגעקומע-נער ח ...נע

выхóдит *в знач. ввод. сл. разг.* הייסט עס, קומט אויס; ~, он прав קומט אויס [הייסט עס], (אז) ער איז גערעכט

вы́ходить *сов.* (*больного*) שטעלן אױף די פיס

выходи́ть *несов.* 1. *см.* вы́йти; 2. (*быть обращённым*) ארויסגיין*; óкна выхóдят в сад די פענצטער גייען ארויס אין סאָד

вы́ходка *ж* אויספאַל ח ־ן, אויספראַל ח ־ן

выходн||óй 1.: ~óй день ארויסגאַנג-טאָג ח (*מצ.* ...טעג), א פרײַער טאָג; ~óе пла́тье ארויסגאַנג-קלייד ו ־ער; ~óе посóбие געהאַלט-שטיצע װ, אָפּזאָג-שטיצע װ; ~ы́е да́нные (*книги*) פאַרלאַג-אָנגאַבן *מצ.* 2. *в знач. сущ. м разг.* ארויסגאַנג-טאָג ח

выхола́щивать *несов. см.* вы́холостить

вы́холенный אויסגעפּעסטעטער, אויסגעקוקעלטער; (*о волосах и т. п.*) אויסגעצערטלטער

вы́холостить *сов.* קאַסטרירן; *перен.* אויסהוילן, אויס-לײדיקן, ארויסנעמען* דעם טאַמציס (פון)

вы́хухоль *м* 1. (*животное*) פיזעמקאַץ װ (*מצ.* ...קעץ); 2. (*мех*) פיזעם ח

вы́царапать *сов.*, **выцара́пывать** *несов.* 1. אויסדראַ-פּען, אויסגראַבלען; 2. *разг.* (*получить с трудом*) ארויס-רײַסן*

вы́цвести *сов.*, **выцвета́ть** *несов.* אָפּבליאַקעווען, אָפּ-קריכן*

вычёркивать *несов.*, **вы́черкнуть** *сов.* אויסשטרײַכן*, אויסמעקן; ◇ ~ из па́мяти אָפּמעקן [אָפּווישן] פונעם זיכּרון

вы́черпать *сов.*, **вычéрпывать** *несов.* אויסשעפּן

вы́чесать *сов.* אויסקעמען

вы́честь 1. *мат.* אראָפּנעמען*; 2. (*удержать*) (אר)-אָפּרעכענען

вычёсывать *несов. см.* вы́чесать

вы́чет *м* אראָפּרעכענען ו, אראָפּרעכענונג װ; ◇ за ~ом ניט רעכענענדיק, כּולל

вычислéние *с* (*действие*) אויסרעכענען ו; (*результат*) אויסרעכענונג װ; произвести́ ~ אויסרעכענען

вычисли́тель *м* 1. (*о человеке*) = רעכענער ח; 2. (*прибор*) רעכן-אַפּאַראַט ח ־ן; ~ный רעכן-; ~ный центр רעכנצענטער ח ־ס

вы́числить *сов.*, **вычисля́ть** *несов.* אויסרעכענען

вы́чистить *сов.* אויסרייניקן; ~ *что-л.* щёткой אויס-בערשטלען עפּעס

вычита́емое *с мат.* מינערער ח ־ס

вычита́ние *с* אראָפּנעמען ו; *мат.* חיסור ח

вы́читать *сов.* 1. *разг.* (*читая, узнать*) ארויסלייע-נען, אויסלייענען; 2. (*рукопись*) אויסלייענען

вычита́ть *несов. см.* вы́честь

вычи́тывать *несов. см.* вы́читать

вычища́ть *несов. см.* вы́чистить

вы́чурный געצאַצקעטער; (*о почерке*) געדריידלטער, געצויקטער

вышвы́ривать *несов.*, **вы́швырнуть** *сов. разг.* ארויס-שלײַדערן, ארויסשמיצן

вы́ше (*сравн. ст. от* высóкий *и* высокó) 1. העכער; (*ростом тж.*) גרעסער; 2. *нареч.* העכער, מער; дéти от семи́ лет и ~ קינדער פון זיבן יאָר און מער; этажóм ~ מיט) א שטאָק העכער); 3. *нареч.* (*в тексте*) פריִער, אויבן; ~ бы́ло скáзано איז געוועזן געזאָגט [אויבן] פריִער; 4. *предлог с род. п.* (*вне чего-л.*) אויסער; (*сверх чего-л.*) איבער; ~ подозрéния אויסער פאַרדאַכט; э́то ~ моих сил דאָס איז איבער מײַנע כּוחות; э́то ~ моегó понимáния דאָס, דאָס קאָן איך ניט פאַרשטיין [באַנעמען]; быть ~ предрассу́дков פאַטוּפעט זיך ניט אין מײַן מוחיך; שטיין* העכער פון פאָרורטיילן; 5. *предлог с род. п.* (*вверх по реке*) ארויף-צו (נאָך); ~ А́страхани ארויף-צו נאָך אסטראַכאַן

вышеизлóженн||ый: всё ~ое דאָס אויבנגעזאָגטע, אַלץ, וואָס ס'איז אויבן געזאָגט

вышеприведённый אויבנגעבראַכטער

вышестоя́щий העכערשטייענדיקער

вышеукáзанный אויבנאָנגעוויזענער

вышеупомя́нутый אויבנדערמאָנטער

вышива́льщица *ж* אויסנייערין װ ־ס, אויסנייערקע װ ־ס

вышива́ние *с* אויסנייען ז, שטיקן ז, (אויס)העפטן ז

вышива́ть *несов. см.* **вы́шить**

вы́шивка *ж* אויסגעניי מ, שטיקערײַ וו ־ען, אויסהעפטונג וו ־ען

вышин||а́ *ж* הייך וו; ~о́й в 50 ме́тров פופציק מעטער די הייך; в ~е́ אין דער הייך

вы́шить *сов.* אויסנייען, אויסהעפטן*

вы́шка *ж* 1. טורעם מ ־ס; *(для прыжков в воду)* טוקער־טורעם מ ־ס; наблюда́тельная ~ וואַכטורעם מ ־ס; парашю́тная ~ פּאַראַשוטיסטן־טורעם מ ־ס; бурова́я ~ בויערונג־טורעם מ ־ס; 2. *(здания)* איבערשטיבל ז

вы́школить *сов. разг.* אויסשולן, אויסמושטירן

вы́щипать *сов.*, **выщи́пывать** *несов.* 1. *(изнутри)* אויסקנײַפּן*; 2. *(траву и т. п.)* אויסצופּן; *(волосы тж.)* אויספליקן; *(перья)* אויספליקן

вы́явить *сов.* 1. *(проявить)* אַרויסווײַזן*; 2. *(обнаружить)* אַנטפּלעקן; *(разоблачить)* אויפדעקן; ~ся *сов.* אַרויסווײַזן* זיך, אויסקלאָרן זיך, קלאָר° ווערן*

выявля́ть(ся) *несов. см.* **вы́явить(ся)**

выясне́ние *с* אויסקלאָרן ז, אויסקלאָרונג וו

вы́яснить *сов.* אויסקלאָרן, קלאָר° מאַכן; ~ся *сов.* אויסקלאָרן זיך, אַרויסקלערן זיך, קלאָר° ווערן*

выясня́ть(ся) *несов. см.* **вы́яснить(ся)**

вьетна́м||ец *м* וויעטנאַמער מ =; ~ка *ж* וויעטנאַמערן וו ־ס; ~ский וויעטנאַמישער; ~ский язы́к די וויעטנאַמישע שפּראַך, וויעטנאַמיש ז

вью́га *ж* זאַווערוכע וו ־ס; וויוגע וו *разг.*

вьюк *м* לאַסטפּאַק מ (מצ. ··פּעק)

вьюн *м* 1. *(рыба)* שמערל ז ־עך, שמערלינג מ ־ען; 2. *(о человеке)* אומרו מ, קוועקזילבער מ; ◇ ви́ться [верте́ться] ~о́м דרייען זיך ווי אַ וויון, ניט קאָנען* אײַנשטיין אף קיין אָרט; ви́ться о́коло *кого-л.* ~о́м אַרומטאַנצן אַרום עמעצן

вьюно́к *м бот.* שלענדערל ז ־עך

вью́чить *несов.* אָנלאָדן*, באַלאָדן*

вью́чн||ый לאַסט־; ~ое живо́тное לאַסט־באַלכײַ מ (מצ. ··באַלעכײַים)

вью́шка *ж* *(печная)* קוימען־דעקל ז ־עך, פּאָקרישקע וו ־ס

вью́щи||йся 1. *(о волосах)* געלאָקטער, געקרײַזלטער; 2. *бот.* קלעטער־; ~еся расте́ния קלעטער־געוויקסן מצ.

вя́жущ||ий 1. *(о вкусе)* טערפּקע(ר) *тж. неизм.*; 2. *тех.* צעמענטירנדיקער, בינדנדיקער; ◇ ~ие сре́дства *мед.* אײַנציִענדיקע מיטלען

вяз *м бот.* אולמע וו ־ס

вяза́льн||ый שטריק־; ~ая спи́ца שפּיזל ז ־עך; ~ый крючо́к העקל ז ־עך

вяза́льщ||ик *м* שטריקער מ =; *(снопов)* (גאַרבן־)בינדער מ =; ~ица *ж* שטריקערן וו ־ס; *(снопов)* (גאַרבן־)בינדערן וו ־ס

вяза́ние *с* 1. *(связывание)* בינדן ז; 2. *(спицами)* שטריקן ז, אויסאַרבעטן ז; *(крючком)* העקלען ז

вяза́нка *ж* בינטל ז ־עך; ~ дров אַ בינטל האָלץ; ~ соло́мы אַ קול שטרוי

вя́заный אויסגעאַרבעטער; *(на спицах тж.)* געשטריקטער

вяза́нье *с* שטריקערײַ וו, שטריקעכץ ז

вяза́ть *несов.* 1. *(связывать)* בינדן*; 2. *(спицами)* שטריקן, אויסאַרבעטן; *(крючком)* העקלען; 3. *(быть вяжущим)* זײַן* טערפּקע

вяза́ться *несов.* (с *тв.*; *соответствовать*) בינדן* זיך (מיט), שטימען (מיט); с ним э́то ка́к-то не вя́жется דאָס בינדט זיך ניט מיט זײַן כאַראַקטער

вя́зк||а *ж* 1. *(снопов и т. п.)* בינדן ז; 2. *(способ вязанья)* אויסאַרבעטן ז; перча́тки ручно́й ~и האַנטגעאַרבעטע הענטשקעס; 3. *разг.* *(связка чего-л.)* בינטל ז ־עך

вя́зкий 1. *(липкий)* קלײיִקער, קלעפּיקער; 2. *(топкий)* קנעטיקער, זומפּיקער

вя́знуть *несов.* פאַרהרוזנעט ווערן*, זינקען*

вя́леный געדערטער

вя́лить *несов.* דערן

вя́лый 1. *(о листьях и т. п.)* צוגעוועלקטער; *(о фруктах и т. п.)* צוגעפוילטער, צוגעוועלגערטער; 2. *(о мускулах)* שלאַבעריקער; *(о коже)* וועלקנדיקער; 3. *(о движениях человека)* פוילבלעכער; *(о настроении)* גלײַכגילטיקער; *(о человеке)* צעקראָכענער, פאַרשלאָפענער; 4. *(о торговле)* שוואַכער

вя́н||уть *несов.* 1. וועלקן, פאַרוויאַנעט ווערן*; цветы́ ~ут די בלומען וועלקן [ווערן פאַרוויאַנעט]; ◇ у́ши ~ут ס'ווערט ניט־גוט הערנדיק אַזעלכס

Г

га *м* (гекта́р) הא מ (העקטאַר)

габарди́н *м* גאַבאַרדין מ; ~овый גאַבאַרדינענער

габари́ты *мн.* *(ед.* габари́т *м)* גאַבאַריטן מצ.

га́вань *ж* האַפן מ ־ס

га́га *ж* אײדערגאַנדז וו (מצ. ··גענדז); גאַגע וו ־ס *разг.*

гага́ра *ж* טוקער מ ־ס

гага́чий: ~ пух אײדערפּוך מ; גאַגע־פּוך מ *разг.*

гад *м* 1. *обычно мн.* רעפּטיליעס מצ., שרצים מצ.; 2. *бран.* שערעץ מ (מצ. שרצים), מענוול מ (מצ. מענוואָלים)

гада́||лка *ж* טרעפערן וו ־ס, טרעפערקע וו ־ס; *(на картах тж.)* קאָרטנוואַרפערן וו ־ס, קאָרטנוואַרפערקע וו ־ס; ~ние *с* 1. טרעפן ז; *(на картах тж.)* דאָס וואַרפן קאָרטן; 2. *(предположение)* האַשאָרע וו ־ס; ~тельный *(предположительный)* האַשאָרעדיקער; *(сомнительный)* מעסופּעקדיקער

гада́||ть *несов.* 1. טרעפן*; ~ть *кому-л.* на ка́ртах וואַרפן* קאָרטן עמעצן; 2. *(предполагать)* פּרוּוון טרעפן; ◇ я не ду́мал, не ~л איך האָב זיך גאָר ניט געקאָנט מעשאַער זײַן; ~ть на кофе́йной гу́ще אַרויסזאָגן בויך־סוואָרעס, פאַרנעמען* זיך מיט טרעפענישן

га́дина *ж* 1. *разг.* מיעסקײַט וו ־ן; 2. *бран.* מענוול מ (מצ. מענוואָלים); *(о женщине)* מענוווילעס(טע) וו ··סטעס

га́дк||ий פּאַסקודנע(ר) *тж. неизм.*, מיעסער, עקלהאַפט(יק)ער; ~ая пого́да אַ פּאַסקודנע(ר) וועטער; он мне га́док ס'עקלט מיך פון אים; ◇ ~ий утёнок דאָס שפּעטנע ענטל [קאַטשקעלע]

гадли́в||ый: ~ое чу́вство עקל־געפיל ז

га́дост||ь *ж* 1. מיעסקײַט וו ־ן, פּאַסקודסטווע וו ־ס; 2.: говори́ть ~и רעדן* מיעסע רייד, רעדן* ניבלפּע; де́лать

טאָן* א מיעסע זאך, באגיין* זיך מיעס [פאסקודנע] ~и [מיעסע מייסים]

гадю́ка *ж* 1. *зоол.* ווייפער מ ־ס, ווייפערשלאנג װ (מצ. ־ען, ··שלענג) 2. *бран.* א (גיפטיקע) שלאנג

га́ечный: ~ ключ שרויפשליסל מ ־ען, מוטערשליסל מ ־ען

газ[1] *м* 1. גאז מ ־ן; приро́дный ~ נאטוראלער גאז; слезоточи́вый ~ טרער־גאז מ; уду́шливый ~ שטיקגאז מ; углеки́слый ~ קוילנזויער־גאז מ; вы́ключить ~ אויסשליסן* דעם גאז; 2. *мн.* (*кишечника*) גאזן מצ., בויכ־ווינט מ

газ[2] *м текст.* (זייד)גאזע װ

газе́т||а *ж* צייטונג װ ־ען; בלאט װ (מצ. בלעטער); ◇ стенна́я ~а וואנטצייטונג װ ־ען; **~ный** צייטונג(ען)־; ~ная бума́га צייטונגפאפיר ז; ~ный кио́ск צייטונגען־קיאָסק מ ־ן; ~ный стиль צייטונגסטיל מ; **~чик** *м* 1. (*продавец*) צייטונגען־פארקויפער מ =; 2. *разг.* (*сотрудник газеты*) צייטונג־טוער מ =

газиро́ванн||ый גאזירטער; ~ая вода́ גאזירטע וואסער; סאָדע־וואסער װ

газифи||ка́ция *ж* גאזיפיצירונג װ; **~ци́ровать** *сов. и несов.* גאזיפיצירן

газоаппарату́ра *ж* גאז־אפאראטור װ

га́зов||ый[1] גאז־; ~ый фонта́н *горн.* גאזפאָנטאן מ ־ען; ~ая плита́ גאזפליטע װ ־ס; ~ая ка́мера גאזקאמער װ ־ן; ◇ ~ая гангре́на *мед.* גאז־גאנגרענע װ ־ס; ~ая сва́рка *тех.* גאז־שווייסונג װ

га́зовый[2] *текст.* גאזע־; ~ шарф גאזע־שארף מ ־ן

газогенера́тор *м тех.* גאז־גענעראטאָר מ ־ס

газоли́н *м тех.* גאזאָלין מ

газо́н *м* גאזאָן מ ־ען

газонепроница́емый גאזפעסטער

газоно́сный *геол.* גאזהאלטיקער, גאזטראָגיקער

газообра́зный *физ.* גאזארטיקער

газопрово́д *м тех.* גאזלייטונג װ ־ען

газоубе́жище *с воен.* גאז־שוצפונקט מ ־ן

га́йка *ж* מוטערקע װ ־ס

гаймори́т *м мед.* היימאָריט מ

гала́кт||ика *ж астр.* גאלאקטיק װ ־עס; **~и́ческий** גאלאקטישער

галантере́||йный: ~йный магази́н גאלאנטעריי־מאגאזין מ ־ען, גאלאנטעריי־קראָם װ ־ען; צעלניק־קראָם װ ־ען *уст.*; **~я** *ж* גאלאנטעריי װ; צעלניק מ *уст.*

гала́нтн||ость *ж* גאלאנטקייט װ; **~ый** גאלאנטער; (*о мужчине тж.*) דזשענטלמעניש

галдёж *м разг.* געפילדער ז, הארמידער ז

галде́ть *несов. разг.* ליארעמען, פילדערן

галере́я *ж* גאלעריי װ ־ען, גאלעריע װ ־ס; ~ я́рких о́бразов א (גאנצע) גאלעריי פון בולטע געשטאלטן; ◇ карти́нная ~ בילדער־גאלעריי װ ־ען

галёрка *ж разг.* גאליאָרקע װ

гале́та *ж* גאלעט װ ־ן

галимать||я́ *ж разг.* קוואטש מ, אומזין מ; нести́ ~ю פלוידערן סטאם אין דער וועלט אריין

галифе́ *мн. нескл.* גאליפע(־הויזן) מצ.

га́лка *ж* דוילע װ ־ס, גאלקע װ ־ס

галл *м ист.* גאליער מ ־ס; **~ици́зм** *м лингв.* גאליציזם מ ־ען

галлюцин||а́ция *ж* האליוצינאציע װ ־ס; **~и́ровать** *несов.* האליוצינירן

галоге́н *м хим.* האלאָגען מ ־ען

гало́ид *м хим.* האלאָיד מ ־ן

гало́п *м* 1. גאלאָפּ מ, גאלאָפירונג װ; 2. (*танец*) שפרינגטאנץ מ (מצ. ··טענץ), גאלאָפּ(טאנץ) מ; **~и́ровать** *несов.* גאלאָפירן; **~ом** *нареч.* אין גאלאָפּ, (ט)שוואליאָם

га́лоч||ка *ж разг.* (*пометка*) פייגעלע ז ־ך; поста́вить ~у שטעלן א פייגעלע

гало́ши *мн.* (*ед.* гало́ша *ж*) גאלאָשן מצ., קאלאָשן מצ.

га́лстук *м* האלדזטוך מ (מצ. ··טיכער); שניפס מ ־ן; ◇ пионе́рский ~ פיאָנערישער האלדזטוך

галу́н *м* פאָזומענט מ, גאלאָן מ

гальваниз||а́ция *ж физ.* גאלוואניזירונג װ; **~и́ровать** *несов. и сов. физ.* גאלוואניזירן; ◇ ~и́ровать труп גאלוואניזירן [פרוּוון אופלעבן] דעם מעס

гальвани́ческий *физ.* גאלוואנישער; ~ ток גאלוואנישער שטראָם; ~ элеме́нт גאלוואנישער עלעמענט

гальвано́метр *м физ.* גאלוואנאָמעטער מ ־ס

гальванопла́стика *ж тех.* גאלוואנאָפלאסטיק װ

гальваноско́п *м физ.* גאלוואנאָסקאָפּ מ ־ן

гальваносте́гия *ж тех.* גאלוואנאָסטעגיע װ

га́лька *ж собир.* קיזלשטיינדלעך מצ., קיזלשטיין מ; (*отдельный камешек*) גלאטשטיינדל ז ־עך; פוטערשטיינדל ז ־עך *разг.*

гам *м разг.* טומל מ, געפילדער ז

гама́к *м* האמאק מ ־עס

гама́ши *мн.* (*ед.* гама́ша *ж*) קאמאשן מצ.

гамби́т *м шахм.* גאמביט מ ־ן

га́мма[1] *ж муз. и перен.* גאמע װ ־ס; ~ цвето́в קאָלירן־גאמע װ, פארבן־גאמע װ

га́мма[2] *ж* (*греческая буква*) גאמא װ; **~-лучи́** *мн. физ.* גאמא־שטראלן מצ.

гангре́н||а *ж мед.* גאנגרענע װ ־ס; **~о́зный** *мед.* גאנגרענעזער

га́нгстер *м* גאנגסטער מ ־ס

гандбо́л *м спорт.* האנטבאָל מ; **~и́ст** *м* האנטבאָליסט מ ־ן; **~и́стка** *ж* האנטבאָליסטקע װ ־ס

ганте́ль *ж спорт.* האנטעל װ ־ן

гара́ж *м* גאראזש מ ־ן

гара́нт *м юр.* גאראנט מ ־ן, אָרעוו מ (מצ. אָרווים), אָרוועס־מאן מ (מצ. אָרוועס־לייט)

гаранти́йн||ый: ~ый срок גאראנטיע־טערמין מ; ~ое письмо́ גאראנטיע־בריוו מ =

гаранти́рованный גאראנטירטער

гаранти́р||овать *сов. и несов.* 1. גאראנטירן; заво́д ~ует высо́кое ка́чество изде́лий דער זאוואָד גאראנטירט די הויכע° קוואליטעט פון די אויסארבעטונגען; я вам ~ую успе́х איך גאראנטיר אייך דערפאָלג; 2. (от *род.*) באוואָרענען (פאר); никто́ не ~ован от случа́йностей קיינער איז ניט באוואָרנט פון צופעליקייטן

гара́нти||я *ж* גאראנטיע װ ־ס; ~я безопа́сности грани́ц א גאראנטיע פאר דער זיכערהייט פון די גרענעצן; часы́ продаю́тся с ~ей זייגערס ווערן פארקויפט מיט א גאראנטיע

гардеро́б *м* 1. (*шкаф*) גארדעראָב מ ־ן, קליידער־שאפע װ ־ס, קליידער־שראנק מ ־ען; 2. (*одежда*) קליידער מצ., מאלבושים מצ., גארדעראָב מ; 3. (*помещение*) גאר-

דעראָב־קאַמער װ ־ן; ~щик м גאַרדעראָב־היטער מ =, גאַרדעראָבשטשיק מ ־עס; ~щица ж גאַרדעראָב־היטערן װ ־ס, גאַרדעראָבשטשיצע װ ־ס

гарди́на *ж* פֿענצטער־פֿאָרהאַנג מ ־ען, גאַרדין װ ־ען

гаре́м *м* האַרעם מ ־ען

га́рк||ать *несов. разг.* אױסהילכן, *אױסשרײַען; *(на кого-л.)* הוקען; **~нуть** *сов. однокр.* *א הילך טאָן; *(на кого-л.)* *א הוקע טאָן

гармо́ника *ж* האַרמאָניק װ ־עס; ◊ губна́я ~ ליפּן־האַרמאָניק װ ־עס

гармони́ровать *несов.* (с *тв.*) האַרמאָנירן (מיט); *זײַן אין אײנקלאַנג (מיט)

гармони́ст *м* האַרמאָניסט מ ־ן

гармони́ческий, гармони́чный האַרמאָנישער; гармони́чные зву́ки האַרמאָנישע קלאַנגען; гармони́ческие колеба́ния *физ.* האַרמאָנישע װאַקלונגען

гармо́ния *ж муз.* האַרמאָניע װ; *перен. тж.* האַרמאָניש־קײט װ

гармо́нь *ж см.* гармо́ника

гарнизо́н *м* גאַרניזאָן מ ־ען; **~ный** גאַרניזאָן־; **~ная** слу́жба גאַרניזאָן־דינסט װ

гарни́р *м* גאַרניר מ ־ן

гарниту́р *м* גאַרניטור מ ־ן

гарпу́н *м* האַרפּון מ ־ען; бить ~о́м האַרפּונירן; **~ёр** *м* האַרפּוניאָר מ ־ן

гарт *м полигр.* האַרטבלײַ ז, דרוקבלײַ ז

га́рус *м (пряжа)* גאַרוס מ ־ן, בלאָטשקע װ ־ס; **~ный** בלאָטשקענער, גאַרוסענער

гарцева́ть *несов.* האַרצירן, *װײַזן רײַטער־בעריעשאַפט

гарь *ж* סמאָלעניע װ; па́хнет ~ю ס׳שמעקט מיט סמאָלעניע

гаси́ть *несов.* **1.** *(פֿאַר)לעשן; *(электричество, газ)* *אױסשליסן; **2.**: ~ долги́ דעקן די כױװעס; ~ почто́вую ма́рку אָפּשטעמפּלען די פּאָסט־מאַרקע; **3.** *тех.* דעמפּן; **4.** *спорт.*: ~ мяч *אָפּטײטן [*לעשן] די פּילקע; ◊ ~ и́звесть *אָפּלעשן קאַלך

га́сну||ть *несов.* **1.** *פֿאַרלאָשן װערן, *אױסלעשן זיך; *(о свече)* צאַנקען; **2.** *перен.* *אױסגעלאָשן װערן; *(чахнуть)* צאַנקען, *אױסגײן װי א ליכט; наде́жды ~т ס׳רינען* אױס די האָפֿנונגען

гастри́т *м мед.* גאַסטריט מ

гастрол||ёр *м* גאַסטראָליאָר מ ־ן; **~и́ровать** *несов.* גאַסטראָלירן

гастро́л||ь *ж* גאַסטראָל װ ־ן; выезжа́ть на ~и *פֿאָרן אױף גאַסטראָלן; **~ьный**: ~ьная пое́здка גאַסטראָל־טורנע װ ־ען; ~ьный спекта́кль גאַסטראָל־ספּעקטאַקל מ ־ען

гастроно́м *м* גאַסטראָנאָם מ ־ען; **~и́ческий** גאַסטראָנאָמישער; **~и́я** *ж* גאַסטראָנאָמיע װ

гати́ть *несов.* האַטיע(װע)ן

гать *ж* האַטקע װ ־ס

га́убица *ж воен.* האָוביצע װ ־ס, הױביצע װ ־ס

гауптва́хта *ж воен.* הױפּטװאַכטע װ ־ס; *разг.* האַופּטװאַכטע װ ־ס

гашён||ый: ~ая и́звесть (אָפּ)געלאָשענער קאַלך

гвалт *м разг.* ליאַרעם מ, געפּילדער ז

гвард||е́ец *м* גװאַרדײער מ =; **~е́йский** גװאַרדיע־; ~е́йская диви́зия גװאַרדיע־דיװיזיע װ ־ס

гва́рди||я *ж* גװאַרדיע װ ־ס; ~и капита́н גװאַרדיע־קאַפּיטאַן מ ־ען; ◊ Кра́сная Гва́рдия *ист.* די רױטע גװאַרדיע; ста́рая ~я די אַלטע גװאַרדיע

гвозди́ка[1] *ж (цветок)* נעגעלע ז ־ך, נעגלבלום װ ־ען

гвозди́ка[2] *ж собир. (пряность)* נעגעלעך מצ.

гвоздь *м* **1.** צװאָק מ (מצ. צװעקעס), טשװאָק מ (מצ. טשװעקעס); сапо́жные гво́зди *(деревянные)* פֿלעקלעך מצ.; заби́ть ~ *פֿאַרשלאָגן א טשװאָק; **2.** *перен. разг.*: ~ програ́ммы דער גאַלאַ־נומער פֿון דער פּראָגראַם; ~ сезо́на דער הױכפּונקט [דער צימעס] פֿונעם סעזאָן; *(о пьесе тж.)* די שלאַגער־פּיעסע פֿונעם סעזאָן

где *нареч.* װוּ; ~ вы живёте? װוּ װױנט איר?; ~ бы то ни́ было װוּ ס׳זאָל ניט זײַן; ~ бы он ни́ был װוּ ער זאָל ניט זײַן; ◊ ~ ему́..! װי קען ער..!; ניט פֿאַר זײַנע קױכעס איז עס..!; ~ уж нам! װי קאָנען מיר גאָר האָבן אַזאַ האַסאָגע!

где́-либо *нареч.*, **где́-нибу́дь** *нареч.* װוּ־ניט־איז, װוּ־עס־איז; мы ~ переночу́ем מיר װעלן װוּ־ניט־איז איבערנעכטיקן

где́-то *нареч.* ערגעץ־װוּ; мы, ка́жется, ~ встреча́лись מיר האָבן זיך, דאַכט זיך, ערגעץ באַגעגנט

гебраи́||зм *м лингв.* העברעיִזם מ ־ען; **~ст** *м* העברעיִסט מ ־ן, = העברעיִש־קענער מ =; **~стика** *ж* העברעיִסטיק װ

гегемо́н *м* העגעמאָן מ ־ען; **~и́зм** *м* העגעמאָניזם מ; **~ия** *ж* העגעמאָניע װ; ~ия пролетариа́та די העגעמאָניע פֿונעם פּראָלעטאַריאַט

ге́йзер *м* גײזער מ ־ס

гекта́р *м* העקטאַר מ ־ן

гекто́граф *м* העקטאָגראַף מ ־ן

ге́лий *м* העליום מ

гелиотро́п *м (цветок)* העליאָטראָפּ מ ־ן

гелиоцентри́ческ||ий: ~ая систе́ма *астр.* די העליאָצענטרישע סיסטעם

гемоглоби́н *м физиол.* העמאָגלאָבין מ

геморро́й *м* העמאָרױ מ; *разг.* מערידן מצ.

ген *м биол.* גען מ ־ען

генеало́гия *ж* גענעאַלאָגיע װ

ге́незис *м* גענעזיס מ; *(возникновение тж.)* אַנטשטײונג װ

генера́л *м* גענעראַל מ ־ן; ~ а́рмии אַרמײ־גענעראַל מ ־ן; ◊ сва́дебный ~ *шутл.* ייִכעס־גאַסט מ

генера́л-губерна́тор *м* גענעראַל־גובערנאַטאָר מ ־ס

генерали́ссимус *м* גענעראַליסימוס מ ־ן

генералите́т *м собир.* גענעראַליטעט מ ־ן; גענעראַלן מצ.

генера́л-||лейтена́нт *м* גענעראַל־לײטענאַנט מ ־ן; **~-майо́р** *м* גענעראַל־מאַיאָר מ ־ן; **~-полко́вник** *м* גענעראַל־פּאָלקאָװניק מ ־עס

генера́льн||ый גענעראַלער, גענעראַל־; ~ый план דער גענעראַלער פּלאַן; ~ая ли́ния па́ртии די גענעראַלע פּאַרטײ־ליניע; ~ый секрета́рь גענעראַל־סעקרעטאַר מ ־ן; ◊ ~ый штаб גענעראַל־שטאַב מ ־ן; Генера́льная Ассамбле́я די גענעראַלע אַסאַמבלײ; ~ая репети́ция די גענעראַלע רעפּעטיציע

генера́льск||ий גענעראַלסק־; פֿון א גענעראַל *после сущ.*; ~ие пого́ны גענעראַל־פּאַגאָנעס מצ.; ~ое зва́ние גענע-

דער טיטל [דער ראנג], גענעראַל־ראנג מ, ראַל־טיטל מ פֿון אַ גענעראַל

генера́льша *ж разг.* גענעראַלשע, אַ גענעראַלס (אַ) פֿרוי || ־ס

генера́тор *м* גענעראַטאָר מ ־ס; ~ переме́нного то́ка וועקסלשטראָם־גענעראַטאָר מ ־ס; ~ный גענעראַטאָר־; ~ный газ גענעראַטאָר־גאַז מ

гене́тик *м* = גענעטיקער מ; ~а *ж* || גענעטיק

генети́ческий גענעטישער

гениа́льн||ость *ж* || געניאַלקייט; || געוינישקייט *уст.* ~ый געניאַלער; געוינישער *уст.*; ~ый худо́жник אַ געניאַלער קינסטלער; ~ое произведе́ние אַ געניאַל ווערק

ге́ний *м* 1. *(о человеке)* געניוס מ ־ן, געני מ ..יעס; גאָען מ (מצ. געוינים) *уст.*; 2. *(гениальность)* זשעני מ *уст.*; ◇ до́брый ~ גוטער מאַלעך; злой ~ בייזער מאַלעך

геноци́д *м* גענאָציד מ ־ן, פֿעלקער־מאָרד מ ־ן

геншта́б *м* (генера́льный штаб) גענעראַל־שטאַב מ ־ן

гео́граф *м* געאָגראַף מ ־ן; ~и́ческий געאָגראַפֿישער; ~и́ческая ка́рта אַ געאָגראַפֿישע מאַפּע; ~и́ческое положе́ние געאָגראַפֿישע לאַגע

геогра́фия *ж* || ־ס געאָגראַפֿיע

геодези́||ст *м* געאָדעזיסט מ ־ן; ~ческий געאָדעזישער; ~ческие измере́ния געאָדעזישע מעסטונגען

геоде́зия *ж* || געאָדעזיע

гео́лог *м* געאָלאָג מ ־ן; ~и́ческий געאָלאָגישער

геоло́гия *ж* || געאָלאָגיע

геологоразве́д||ка *ж* געאָלאָגישע אויסשפּירונג [אויספֿאָרשונג]; ~очный געאָלאָגיש־אויספֿאָרשערישער

геометри́ческий געאָמעטרישער

геоме́трия *ж* || געאָמעטריע

георги́н *м бот.* געאָרגינע || ־ס, געאָרגין || ־ען

геофи́з||ика *ж* || געאָפֿיזיק; ~и́ческий געאָפֿיזישער; ◇ Междунаро́дный ~и́ческий год דאָס צווישנפֿעלקערלעכע געאָפֿיזישע יאָר

геохи́мия *ж* || געאָכעמיע, || געאָכימיע

гера́нь *ж бот.* געראַניום מ, בושל־שנאָבל מ

герб *м* הערב מ ־ן; госуда́рственный ~ מלוכה־הערב מ ־ן

герба́рий *м* הערבאַריום מ ־ס

гербици́ды *мн.* (*ед.* гербици́д *м*) הערביצידן מצ.

ге́рбов||ый: ~ая ма́рка אַ הערבאָווע מאַרקע; ◇ ~ый сбор דער הערבאָווע שטײַער

геркуле́с *м* 1. *(силач)* הערקולעס מ ־ן, גוואַר מ ־ן; שמשון־הגיבור מ ־ס; 2. *(крупа)* האָבער־פֿאַרפֿל מצ., הערקולעס מ; ~ов: ~овы столпы́ די הערקולעס־זײַלן

германи́зм *м лингв.* גערמאַניזם מ ־ען

герма́ний *м хим.* גערמאַניום מ

германи́стика *ж* || גערמאַניסטיק

герма́нск||ий 1. *ист., лингв.* גערמאַנישער; ~ие языки́ גערמאַנישע שפּראַכן; 2. *(немецкий)* דײַטשער, דײַטשישער

гермафроди́т *м* הערמאַפֿראָדיט מ ־ן; אנדרוגינוס מ ־ן *уст.*

гермети́ческ||и *нареч.* הערמעטיש; שטײַף; ~и закры́тый הערמעטיש פֿאַרמאַכטער; ~ий הערמעטישער; ~ая каби́на *ав.* הערמעטישע קאַבינע

геро́изм *м* העראָיזם מ, || העלדישקייט

геро́ика *ж* || העראָיק; ~ на́ших дней די העראָיק פֿון אונדזער צײַט

геро́й||ня *ж* || ־ס העלדין; ~ческий העראָישער, העלדישער; ~ческий посту́пок העלדנטאַט מ ־ן

геро́й *м* 1. העראָי מ ־ען, העלד מ ־ן; 2. *(действующее лицо)* העלד מ ־ן; ~ рома́на דער העלד פֿונעם ראָמאַן; ◇ Геро́й Сове́тского Сою́за העלד פֿונעם סאָוועטנפֿאַרבאַנד; Геро́й Социалисти́ческого Труда́ העלד פֿון סאָציאַליסטישער מי; ~ский העלדישער, העלדן־; ~ский посту́пок העלדנטאַט מ ־ן; העלדישער טאַט; ~ство *с* || העלדישקייט; *(подвиг тж.)* העלדנטאַט מ ־ן

герц *м физ.* הערץ מ ־ן (*с колич. словами мн.* הערץ)

ге́рцог *м* הערצאָג מ ־ן, ־ס; דוקס מ ־ן; ~и́ня *ж* הערצאָגין || ־ס

геста́по *с* || געסטאַפּאָ; ~вец *м* געסטאַפּאָוועץ מ (מצ. ..ווצעס)

ге́тман *м ист.* העטמאַן מ ־עס

ге́тры *мн.* (*ед.* ге́тра *ж*) געטרעס מצ.; *(короткие)* קאַמאַשן מצ.

ге́тто *с нескл.* געטאָ || ־ס

гиаци́нт *м бот.* היאַצינט מ ־ן

ги́бель *ж* 1. אונטערגאַנג מ ־ען; *(смерть)* אומקום מ, טויט מ ־ן; э́то грози́т ему́ ~ю דאָס דראָט אים מיט אומקום, טויטגעפֿערלעך, דאָס איז פֿאַר אים טויטגעפֿערלעך; 2. *разг.* *(множество)* אַ יאַם, אָן אַ שיר, אַ מענגע, אַ שלאַל (מיט); грибо́в в лесу́ бы́ло ~! אין וואַלד איז געווען אַ שלאַל מיט שוואָמען; ~ный טויטגעפֿערלעכער; ~ные после́дствия פֿאַטאַלע פֿאָלגן

ги́бк||ий 1. בייג(עווד)יקער; *(о движениях)* עלאַסטישער; *(о теле, фигуре)* בייג(עווד)יקער, עלאַסטישער; 2. *перен.* נאָכגיביקער; *(уступчивый)* צופּאַסעוודיקער, עלאַסטישער; ~ая поли́тика אַן עלאַסטישע פּאָליטיק

ги́бл||ый *разг.:* ~ое де́ло אַ האָפֿענונגסלאָזע זאַך; ~ое ме́сто אַן אָרט אַף אומצוקומען, אַ (טויט)געפֿערלעך אָרט

ги́бнуть *несов.* *(о людях, о животных)* *אומקומען; *(о государствах, о цивилизациях)* *אונטערגיין; *(о ценностях и т. п.)* *פֿאַרפֿאַלן ווערן, *פֿאַרניכטעט ווערן; *(о судне)* *גיין צו גרונט, *אונטערגיין; *(портиться)* *גיין לעיבעד; ~ от боле́зней *אומקומען פֿון שלאַפֿקייטן

гибри́д *м* היבריד מ ־ן; ~иза́ция *ж* || היברידיזירונג; ~ный היבריד־; ~ные семена́ היבריד־זוימען מצ.

гига́нт *м* גיגאַנט מ ־ן, ריז מ ־ן; ~ы индустри́и ריזיקע אינדוסטריע־אונטערנעמונגען, אינדוסטריע־גיגאַנטן מצ.; ~ский ריזיקער; ריזן־; ~ские уси́лия ריזיקע אָנשטרענגונגען; ◇ ~ские шаги́ *спорт.* ריזנטריט מצ.; дви́гаться вперёд ~скими шага́ми באַוועגן זיך פֿאָרויס מיט ריזנטריט [מיט ריזיקע טריט]

гигие́н||а *ж* || היגיענע; ~а труда́ || אַרבעט־היגיענע, היגיענע פֿון אַרבעט; ~и́ческий היגיענישער; ~и́ческие пра́вила היגיענישע קלאָלים, די קלאָלים פֿון היגיענע; ~и́чный היגיענישער; в ~и́чной упако́вке אין אַ היגיענישער אײַנפּאַקונג

гигро́метр *м физ.* היגראָמעטער מ ־ס

гигроско́п *м физ.* היגראָסקאָפּ מ ־ן; ~и́ческий ~и́чный היגראָסקאָפּישער

гид *м* גיד מ ־ן, = עקסקורסאַנטן־פֿירער מ

ги́дра *ж* הידרע || ־ס

гидра́вл||ика *ж* װ הידראַװליק; **~и́ческий** הידראַװלישער; **~и́ческий** пресс הידראַװלישער פּרעס

гидра́т *м хим.* ם ־ן הידראַט

гидробиоло́гия *ж* װ הידראָביאָלאָגיע

гидро́||граф *м* ם ־ן הידראָגראַף; **~графи́ческий** הידראָגראַפישער; **~гра́фия** *ж* װ הידראָגראַפיע

гидродина́мика *ж* װ הידראָדינאַמיק

гидро́лиз *м хим.* ם ־ן הידראָליז

гидро́||лог *м* ם ־ן הידראָלאָג; **~логи́ческий** הידראָלאָגישער; **~ло́гия** *ж* װ הידראָלאָגיע

гидрометеорологи́ческий הידראָמעטעאָראָלאָגישער

гидропла́н *м* ם ־ען הידראָ־אַעראָפּלאַן

гидропо́ника *ж* װ הידראָפּאָניק, אָנערדיקע קולטיװירונג

гидросамолёт *м см.* гидропла́н

гидроста́нция *ж* װ ־ס הידראָסטאַנציע

гидроста́тика *ж* װ הידראָסטאַטיק

гидротерапи́я *ж мед.* װ הידראָטעראַפּיע, װאַסער־היילונג װ

гидроте́хн||ик *м* ם = הידראָטעכניקער; **~ика** *ж* װ הידראָטעכניק; **~и́ческий** הידראָטעכנישער

гидротурби́на *ж* װ ־ס הידראָטורבינע, װאַסער־טורבינע װ ־ס

гидроу́зел *м* ם ־ן הידראָקנופּ

гидроцентра́ль *ж* װ ־ן הידראָצענטראַל

гидроэлектри́ческий הידראָעלעקטרישער

гидроэлектроста́нция *ж* װ ־ס הידראָעלעקטראָסטאַנציע

гидроэнергети́ческ||ий הידראָענערגעטישער; **~ие** ресу́рсы הידראָענערגעטישע רעסורסן

гие́на *ж зоол.* װ ־ס היענע

ги́к||ать *несов.* היקען; **~нуть** *сов. однокр.* אַ היקע טאָן*

ги́льдия *ж ист.* װ ־ס גילדיע

ги́льза *ж* װ ־ס הילזע; патро́нная ~ פּאַטראָן־הילזע װ ־ס; ~ оруди́йного снаря́да סנאַריאַד־הילזע װ ־ס; папиро́сная ~ הילזע װ ־ס

гимн *м* ם ־ען הימן; госуда́рственный ~ מלוכע־הימן ם

гимнази́ст *м* ם ־ן גימנאַזיסט; **~ка** *ж* װ גימנאַזיסטקע, גימנאַזיסטן װ ־ס, ־ס

гимна́зия *ж* װ ־ס גימנאַזיע

гимна́ст *м* ם ־ן גימנאַסט

гимна́ст||ика *ж* װ גימנאַסטיק; худо́жественная **~ика** קינסטלערישע גימנאַסטיק; занима́ться **~икой** מאַכן גימנאַסטישע איבונגען, מאַכן גימנאַסטיק; **~и́ческий** גימנאַסטישער; **~и́ческий** зал זאַל פאַר גימנאַסטיק, גימנאַסטישער זאַל; **~и́ческие** упражне́ния גימנאַסטישע געניטונגען [איבונגען]

гинеко́лог *м* ם ־ן גינעקאָלאָג; **~и́ческий** גינעקאָלאָגישער

гинеколо́гия *ж* װ גינעקאָלאָגיע

гипе́рбол||а *ж* װ ־ן היפּערבאָל; (*преувеличение тж.*) װ גוזמע (מצ. גוזמאָעס); **~и́ческий** היפּערבאָלישער

гипертони́я *ж мед.* װ היפּערטאָניע, הויכער בלוטדרוק

гипертроф||и́рованный היפּערטראָפירטער; **~и́я** *ж* װ היפּערטראָפיע

гипно́з *м* **1.** (*состояние*) היפּנאָטישער צושטאַנד; **2.** (*воздействие*) ם היפּנאָז, היפּנאָטישע קראַפט, היפּנאָטיזם ם; лечи́ть ~ом היילן מיט היפּנאָטיזם; быть под ~ом פאַרהיפּנאָטיזירט זײַן*; *перен. тж.* זײַן* אונטערן שטאַרקן אײַנפלוס

гипнот||изёр *м* ם ־ן היפּנאָטיזיאָר, ם = היפּנאָטיזירער; **~изи́ровать** *несов.* היפּנאָטיזירן; **~и́зм** *м* ם היפּנאָטיזם; **~и́ческий** היפּנאָטישער; **~и́ческое** возде́йствие היפּנאָטישע ווירקונג

гипо́тез||а *ж* װ ־ס היפּאָטעזע; стро́ить ~ы בויען האַשאָרעס

гипотену́за *ж мат.* װ ־ס היפּאָטענוזע

гипотони́я *ж мед.* װ היפּאָטאָניע, נידעריקער בלוטדרוק

гиппопота́м *м зоол.* ם ־ען היפּאָפּאָטאַם, ם ־ן בעהעמאָט

гипс *м* **1.** *мин., мед.* ם גיפּס; наложи́ть ~ на *что-л.* פאַרגיפּסעווען עפּעס; рука́ в ~е אַ פאַרגיפּסעוועטע האַנט; **2.** (*слепок*) װ ־ן גיפּס־מאָדעל; (*скульптура*) װ ־ן גיפּס־סקולפּטור; **~ова́ть** *несов. мед.* (פאַר)גיפּסעווען; **~овый** **1.** גיפּס=; **2.** (*из гипса*) גיפּס=, גיפּסענער; פון גיפּס *после сущ.*; ~овая повя́зка גיפּסבאַנד ם (מצ. ..בענדער)

гипю́р *м* ם גיפּיור

гирееви́к *м* (*спортсмен*) ם = געוויכטלער

гирля́нда *ж* װ ־ס גירליאַנדע

гироко́мпас *м* ם ־ן גיראָקאָמפּאַס

гироско́п *м* ם ־ן גיראָסקאָפּ

ги́ря *ж* ו ־ן געוויכט; *спорт. тж.* װ ־ן האַנטעל; часы́ с ~ми ם ־ס וואָגזייגער

гист||о́лог *м* ם ־ן היסטאָלאָג; **~оло́гия** *ж* װ היסטאָלאָגיע

гита́р||а *ж* ם ־ס גיטאַרע; игра́ть на ~е שפּילן אף דער גיטאַרע; **~и́ст** *м* ם ־ן גיטאַריסט, ם = גיטאַרע־שפּילער

глав||а́[1] **1.** *м и ж* ם הויפּט, ם שעף; ~а́ прави́тельства דער הויפּט [דער שעף] פון דער רעגירונג; ~а́ семьи́ דער הויפּט [דער עלטסטער] אין דער משפּאָכע [אין דער פאַמיליע]; **2.** (*купол*) ם ־ן קופּאָל; ◇ во ~е́ *чего-л.* אין דער שפּיץ פון עפּעס; во ~е́ с *кем-л.* בעראָש מיט עמעצן; ста́вить во ~у́ угла́ שטעלן אין אויבנאָן, האַלטן* פאַרן איקער

глава́[2] *ж* (*книги*) ו ־עך קאַפּיטל

глава́рь *м неодобр.* ם = אָנפירער; (*банды тж.*) ם ־עס אַטאַמאַן; (*заговора и т. п.*) ם = רעדלפירער

главе́нство *с* װ איבערהערשאַפט; **~вать** *несов.* הערשן; שטיין* בעראָש

главк *м* (гла́вное управле́ние) ם ־ן גלאַווק (הויפּט־פאַרוואַלטונג)

главнокома́ндующий *м* ם ־ן הויפּטקאָמאַנדיר; Верхо́вный ~ ם ־ן אויבער־הויפּטקאָמאַנדיר

гла́вн||ый **1.** הויפּט=; ~ый го́род װ הויפּט־שטאָט (מצ. ..שטעט); ~ые си́лы *воен.* מצ. הויפּטקרעפטן; ~ая цель ם הויפּטציל; **2.** (*старший по должности*) הויפּט=, עלטסטער; ~ый врач ם הויפּט־דאָקטער (מצ. ..דאָקטוירים), דער עלטסטער דאָקטער; ~ый инжене́р הויפּט־אינזשעניער ם, דער עלטסטער אינזשעניער; ~ый бухга́лтер ם הויפּט־בוכהאַלטער; **3.** *в знач. сущ. с* ם איקער; דאָס ווייכטיקסטע; са́мое ~ое דער סאַמע איקער, דאָס סאַמע ווייכטיקסטע; о ~ом он умолча́л דאָס סאַמע ווייכטיקסטע האָט ער פאַרשוויגן; ~ое — не па́дать ду́хом דער איקער איז ניט פאַרלירן* דעם מוט; ◇ ~ым о́бразом דעריקער, הויפּטזאַכלעך; ~ая кни́га *бухг.* ם גראָסבוך (מצ. ..ביכער); ~ое предложе́ние *грам.* ם ־ן הויפּטזאַץ

глаго́л *м грам.* ווערב מ ־ן; ~ьный ווערבאַלער, ווערבישער

гладиа́тор *м* גלאַדיאַטאָר מ ..טאָרן

глади́льн||ый פּרעס־; ~ая доска́ פּרעסברעט וו ־ער, א ברעט אף פּרעסן

гладио́лус *м (цветок)* גלאַדיאָלוס מ ־ן

гла́дить *несов.* 1. (*сов.* погла́дить; *ласкать*) גלעטן; 2. (*сов.* вы́гладить; *утюгом*) פּרעסן; ◇ ~ *кого-л.* про́тив ше́рсти גיין* מיט עמעצן קידער־ווידער; ~ *кого-л.* по голо́вке גלעטן עמעצן איבערן קעפּל

гла́дк||ий 1. (*ровный*) גלאַטער; ~ая доро́га א גלאַטער וועג; 2. (*плавный*) גלאַטיקער; (*о речи тж.*) פליסיקער; 3. (*о расцветке ткани*) איינקאָליריקער, אומגעבלימלטער; 4. *разг.* (*упитанный*) אויסגעפּאַשעטער, גלאַטער; ~о *нареч. прям. и перен.* גלאַט; ~о вы́строгать до́ску גלאַט אָפּהובלעווען די ברעט; ~о вы́бритый גלאַט אָפּגעראַזירטער; ~о говори́ть רעדן* גלאַט; всё сошло́ ~о אלץ איז אָפּגעגאַנגען גלאַט

гладь[1] *ж* שפּיגלגלעט וו; ~ воды́ וואַסערשפּיגל מ

гладь[2] *ж (вышивка)* שטעפּשטעך מצ.

глаз *м* 1. אויג ז ־ן; голубы́е ~а́ בלויע אויגן; ~а́ навы́кате באָלכעוואַטע אויגן; 2. *обыкн. мн.* (*взгляд*) אויגן מצ., בליק מ; гру́стные ~а́ פאַרטרויערטע אויגן; אן אומעטיקער [א טרויעריקער] בליק; поту́пить ~а́ אראָפּלאָזן* די אויגן; провожа́ть ~а́ми באַגלייטן מיטן בליק; 3. *обыкн. мн.* (*зрение*) אויגן מצ., ריע וו; ре́зкий свет вре́ден для ~ א בלענדיקע שײַן איז אומגעזונט פאַר די אויגן [פאַר דער ריע]; не порть ~а́! מאַך זיך ניט קאַליע די אויגן [די ריע]!, נעם זיך ניט ארויס די אויגן!; 4.: о́пытный ~ א געניט אויג; хозя́йский ~ אן אויג פון א באַלעבאָס; ◇ в *чьих-л.* ~а́х (*в чьём-л. мнении*) בײַ עמעצן אין די אויגן; в ~а́: сказа́ть *кому-л.* пра́вду в ~а́ זאָגן עמעצן דעם עמעס גלײַך אין די אויגן; смея́ться *кому-л.* в ~а́ לאַכן עמעצן אין פּאָנעם ארײַן; смотре́ть пра́вде в ~а́ ניט מוירע האָבן* קוקן דעם עמעס [דער וואָר] גלײַך אין די, פאַרן עמעס אויגן; за ~а́ 1) (*с избытком*) איבערגענוג, מער וויפל מע דאַרף, דײַ וועהויסער; 2) (*за спиной*) הינטער די אויגן; на ~ (*приблизительно*) אפן אויג; на ~а́х у *кого-л.* פאַר עמעצנס אויגן, פאַר עמעצן אין די אויגן; с ~у на ~ אונטער פיר אויגן, אויג אף אויג; у меня́ ~а́ разбежа́лись כ'בין געבליבן שטיין מיט פאַרגאַפטע אויגן, כ'האָב ניט געוווּסט וואָס פריִער צו באַקוקן [באַטראַכטן]; сде́лать больши́е ~а́ אויסשטעלן [אָנשטעלן] א פּאָר אויגן; идти́ куда́ ~а́ глядя́т גיין* וווּהין די אויגן (וועלן) טראָגן; прочь с ~ мои́х! אוועק פון מײַנע אויגן!, אוועק — מײַנע אויגן זאָלן דיך מער ניט אָנקוקן!; хоть ~ вы́коли (א) פינצטערניש — כאָטש די אויגן ארויסצונעמען; с ~ доло́й — из се́рдца вон אויס די אויגן — אויס דעם הארצן; ווײַט פון די אויגן — ווײַט פון הארצן

глаза́стый *разг.* 1. (*с глазами навыкате*) באָלכעוואַטע(ר) *тж. неизм.*; מיט באָלכעוואַטע אויגן *после сущ.*; 2. (*с острым зрением*) שאַרפזיכטיקער; מיט א שאַרפער ריע *после сущ.*

глазе́ть *несов. разг.* גלאָצן מיט די אויגן

глазиро́ванный גלאַזירטער; (*о посуде*) געגלייזטער

глазирова́ть *сов. и несов.* 1. גלאַזירן; (*посуду*) (אָנ)גלייזן; 2. (*бумагу*) (אָפּ)גלאַנצן

глазни́к *м разг.* אויגן־דאָקטער מ (מצ. ..דאָקטוירים)

глазни́ца *ж анат.* אויגנלאָך וו (מצ. ..לעכער), אויגנשפּאַלט מ ־ן

глазн||о́й אויגן־; ~о́й врач אויגן־דאָקטער מ (מצ. ..דאָקטוירים), אָקוליסט מ ־ן; ~а́я больни́ца אויגן־שפּיטאָל מ ־ן; ◇ ~ы́е зу́бы אויגנציין מצ.

глаз||о́к *м* 1. *ласк.* אייגעלע ז ־עך; 2. (*отверстие*) «אויג» ז ־ן; קוקשפּאַלט מ ־ן, קוקלאָך וו (מצ. ..לעכער); ◇ одни́м ~ко́м взгляну́ть כאָטש פונדערווײַטנס א קוק טאָן* [כאַפּן א קוק]; стро́ить гла́зки אייגעלעך וואַרפן*; на ~о́к (*приблизительно*) אפן אויג

глазоме́р *м* אויגמאָס וו; у него́ хоро́ший ~ ער מעסט גוט° [גרינג] אָפּ אפן אויג

глазу́нья *ж кул.* «אויג»־פּרעזשעניצע וו ־ס, אָקסן־אויג ז ־ן

глазу́рь *ж* 1. (*на посуде и т. п.*) גלייזעכץ ז; 2. *кул.* (צוקער־)גלאַזור וו

гла́нды *мн.* (*ед.* гла́нда *ж*) *анат.* גלאַנדן מצ., מאַנדלען מצ.

глас *м уст., поэт.* קאָל ז, שטים וו; ◇ ~ вопию́щего в пусты́не קויל קוירע באַמידבאָר

глас||и́ть *несов.* 1. *уст., поэт.* (*возвещать*) קינדיקן, אָנזאָגן א בסורע; 2: зако́н ~и́т דער געזעץ לויטעט [זאָגט], ס'איז פאַראַן א געזעץ; погово́рка ~и́т ס'איז פאַראַן א גלײַכווערטל

гла́сност||ь *ж* עפנטלעכקייט וו; ◇ преда́ть ~и פאַרעפנטלעכן

гла́сный[1] (*открытый, публичный*) עפנטלעכער; ~ суд אן עפנטלעכער געריכט

гла́сный[2] *лингв.* 1.: ~ звук וואָקאַל מ ־ן; 2. *в знач. сущ. м* וואָקאַל מ ־ן

гла́уберов: ~а соль גלויבערזאַלץ וו

глауко́ма *ж мед.* גלאַוקאָמע וו ־ס

глаша́тай *м ист.* העראָלד מ ־ן, אויסשרײַער מ ־ס; *перен.* קינדיקער מ =, אָנזאָגער מ =

гле́тчер *м* גלעטשער מ ־ס

гли́на *ж* ליים וו; гонча́рная ~ טעפּערליים וו; огнеупо́рная ~ פײַערפעסטע ליים

гли́нист||ый ליים־, ליימיקער; ~ая по́чва ליימיקער באָדן

глиноби́тн||ый ליימענער; ~ая стена́ א ליימענע וואַנט

глинозём *м* ליים־ערד וו

гли́няный ליימענער; פון ליים *после сущ.*

гли́ссер *м* גליסער מ ־ס

глист *м* מאָגנוואָרעם מ (מצ. ..ווערעם), בויכוואָרעם מ (מצ. ..ווערעם)

глицери́н *м* גליצערין מ; ~овый: ~овое мы́ло גליצערין־זייף וו

глоба́льн||ый גלאָבאַלער; ~ые пробле́мы גלאָבאַלע פּראָבלעמען; ~ая раке́та א גלאָבאַלע ראַקעטע

гло́бус *м* גלאָבוס מ ־ן

глода́ть *несов.* 1. הריזען; 2. (*мучить*) פּײַניקן, הריזען; его́ гло́жет тоска́ ס'נאָגט אים דאָס הארץ פאַר בענקשאַפט

глота́ть *несов. прям. и перен.* שלינגען*; ◇ ~ во́здух שלינגען* די לופט; ~ слёзы שלינגען* [שטיקן אין זיך] די טרערן; ~ слова́ שלינגען* די ווערטער

гло́тк||а *ж* 1. *анат.* שלונג מ; 2. *разг.* גאָרגל מ ־ען; схвати́ть за ~у אָנכאַפּן פאַרן גאָרגל; ◇ ора́ть во всю

~у שרײַען* מיט קױלע־קױלעס; заткнýть ~у кому-л. פֿאַרמאַכן עמעצן דעם פּיסק

глотнýть *сов.* *א שלונג טאָן

глотóк *м* שלונג מ ־ען, שלוק מ ־ן; זופּ מ ־ן; сдéлать ~ *א שלונג טאָן; одни́м глоткóм מיט אײן שלוק; ~ воды́ א טרונק [א זופּ] װאַסער

глóхнуть *несов.* 1. *(становиться глухим)* *טױב װערן; 2. *(затихать)* *פֿאַרשטילט װערן; 3. *(потухать, постепенно исчезать)* *װערן צו נישט; 4. *(зарастать)* פֿאַר־װילדע(װע)ט װערן*; 5. *(о моторе)* אָפּשטעלן זיך, אױפֿ־הערן אַרבעטן

глубин||á *ж* 1. *(расстояние)* ‖ טיף; ~á реки́ די טיף פֿונעם טײַך; ~óй в пять мéтров פֿינף מעטער די טיף; на ~é в дéсять мéтров צען מעטער די טיף; 2. *(глубокое место)* ‖ טיפֿעניש ־ן; морски́е глуби́ны ־יאַם־טיפֿע־נישן מצ.; 3. *перен.* ‖ טיפֿקײט; ~á ана́лиза די טיפֿקײט פֿונעם אַנאַליז; ◇ в ~é души́, в ~é сéрдца טיף אין האַרצן; до ~ы́ души́ טיף־טיף; от ~ы́ души́, от ~ы́ сéрдца פֿון טיפֿן האַרצן

глуби́нн||ый 1. *(на большой глубине)* טיפֿער; טיפֿעניש־; ~ый лов ры́бы טיפֿער פֿישפֿאַנג; ~ая бóмба טיפֿעניש־באָמבע ‖ ־ס; ~ые гóрные порóды די טיפֿע [טיפֿליגנדי־קע] באַרג־מינים; 2. *(отдалённый)* װײַטער; ~ое селó א הינטערדאָרף

глубóк||ий *прям. и перен.* טיפֿער; ~ий колóдец א טי־פֿער ברונעם; ~ое бурéние טיפֿע בױערונג; ~ая ни́ша א טיפֿע נישע; ~ие кóрни טיפֿע װאָרצלען; ~ий вздох א טיפֿער זיפֿץ; ~ий ана́лиз א טיפֿער אַנאַליז; ~ие противорéчия טיפֿע װידערשפּרוכן; до ~ой стáрости ביז דער טיפֿער עלטער; ~ой нóчью טיף אין דער נאַכט; ◇ ~ий гóлос א טיפֿע שטים; ~ий стари́к א טיפֿער זאָקן, גרײַז ־ן מ

глубокó 1. *нареч. прям. и перен.:* ~ дыша́ть טיף אָטע־מען; ~ задýматься טיף פֿאַרטראַכטן זיך; ~ ошиба́ться האָבן* א גרױסן טאָעס; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז טיף; здесь ~ דאָ איז א טיף אָרט, דאָ איז טיף

глубоковóдн||ый טיפֿער; טיפֿװאַסערדיקער; ~ая река́ א טיפֿער טײַך; ~ые ры́бы טיפֿװאַסערדיקע פֿיש

глубокомы́сленный טיפֿזיניקער

глубокомы́слие *с* טיפֿזין מ, ‖ טיפֿזיניקײט

глубокоуважа́емый הױכגעשעצטער, טיפֿגעאַכטער

глубь *ж* ‖ טיף ־ן; в ~ лéса טיף אין װאַלד אַרײַן

глум||и́ться *несов.* (над *тв.*) (איבער) איזדיעקעװען זיך, הילומען זיך (איבער); ~лéние *с* איזדיעקעניש ־ן, דאָס איז־הילומעניש ־ן; ~ли́вый 1. *(насмешливый)* דיעקעװען זיך; 2. *(склонный к глумлению)* לײצאָנעסדי־קער, אָפּלאַכנדיקער, כױזעקמאַכערישער

глупéть *несов.* *נאַריש(ער) װערן

глупéц *м* נאַר מ (מצ. נאַראָנים), טיפּשים (מצ. טיפּעש מ)

глупи́ть *несов. разг.* באַגײן* זיך, טאָן* נאַרישקײטן נאַריש

глуповáтый (ר)נארישעװאַטע *тж. неизм.*

глýпост||ь *ж* 1. ‖ טיפּשעס, ‖ נאַרישקײט; 2. *разг. (поступок, словá)* ‖ נאַרישקײט ־ן; сдéлать ~ь באַגײן* [*טאָן] א נאַרישקײט; не говори́ ~ей נאַריש־קײטן; 3. *разг. обыкн. мн. (пустяки, вздор)* נאַרישקײטן רעד ניט קײן, פּוסטע מײַסעס מצ.

глýп||ый נאַרישער; он ~ от прирóды ער איז א געבױ־רענער טיפּעש [א נאַר א נאַר איז ער], א נאַריש פּאַ־ענעצטן נאַרישער; ~ый ма́льчик א נאַריש ייִנגעלע; ~ое лицó א נאַריש פּאַ־נעם; ~ая затéя א נאַרישער אײַנפֿאַל

глупы́ш *м разг.* נאַריש קינד, נאַרעלע ‖ ־ך

глуха́рь *м* 1. *зоол.* אױערהאָן מ (מצ. ־הענער..., ־ען); 2. *разг.* טױבער מ ..בע

глýхо 1. *нареч. (тихо)* שטום, שטיל; *(неясно)* אומ־דײַטלעך; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז טױבשטיל

глух||óй 1. טױבער; он ~ на однó ýхо ער איז טױב אױך אױף אײן [אײן] אױער; он совершéнно ~óй ער איז טױב װי די װאַנט; 2. *(о голосе)* פֿאַרדומפּענער; ~óй соглáсный *лингв.* א דומפּער קאָנסאָנאַנט; 3. *(о лесе)* טױ־װילדער, געדיכטער; 4. *(отдалённый)* פֿאַרװאָרפֿענער; *(безлюдный)* טױבער, שטילער; ~áя дерéвня א פֿאַרװאָרפֿן דאָרף; ~óй переýлок א שטיל [א טױב] געסל; 5. *(сплошной, без отверстий)* בלינדער, טױבער; ~áя стена́ א בלינדע [א טױבע] װאַנט; 6. *перен.:* быть ~и́м к прóсьбам האָבן* פֿאַרשטאָפּטע אױערן פֿאַר טאַכנונים; 7. *в знач. сущ. м* טױבער מ ..בע; шкóла для ~и́х א שול פֿאַר טױ־בע; ◇ ~óе врéмя ‖ אומצײַט; ~áя ночь טיף אין דער נאַכט

глухома́нь *ж разг.* א טױב װינקל, העק מ

глухонемóй 1. טױב־שטומער; 2. *в знач. сущ. м* טױב־שטומער מ ..מע

глухотá *ж* ‖ טױבקײט

глуши́тель *м тех.* פֿאַרדומפּער מ ־ס

глуши́ть *несов.* 1. *(делать неслышным)* פֿאַרדומפּן; 2. *(не давать расти)* הלושען; 3. *перен.* שטיקן; ~ кри́тику שטיקן די קריטיק; 4. *разг. (оглушать — ударом)* באַטױבן; 5.: ~ мотóр אױסשליסן* [אָפּשטעלן] דעם מאָ־טאָר; ◇ ~ ры́бу הלושען [פֿריטשמעליען] די פֿיש

глуш||ь *ж* 1. *(лéса)* ‖ געדיכטעניש; 2. *(захолустье)* העק; װינקל פֿאַרװאָרפֿן א; жить в ~и́ װױנען אין א העק מ

глы́ба *ж* ‖ קלומפּ מ ־ן, הליבע ‖ ־ס; ~ льда אײַז־הליבע ‖ ־ס; ка́менная ~ שטײנבלאָק מ ־ן; ‖ ־ס

глюкóза *ж* ‖ גליוקאָזע

гляде́ть *несов.* 1. קוקן; (на *вин.*) (אױף) קוקן; 2. *разг. (брать пример с кого-л.)* (דאַט.) לערנען זיך, נאָכטאָן*, (אױף) קוקן (בא), אָנ־; 3. *разг.* (за *тв.*; *присматривать*) (אױף) טונג געבן*; 4. *(об окнах — выходить куда-л.)* אַרױס־גײן*; 5.: гляди́, не разбе́й זע נאָר, זאָלסט ניט צעברעכן; гляди́-ка! גיב נאָר א קוק!; ◇ ~ в óба קוקן מיט זיבן [מיט ביידע] אױגן; ~ нé на что ניטאָ װאָס מישטײנס־געזאָגט; того́ и гляди́ װי א זאַך די שאָ זאָל ניט זײַן אַנצוקוקן; на ночь гля́дя קעגן נאַכט מאַכט זיך

гляде́ться *несов.:* ~ в зе́ркало קוקן אין שפּיגל, שפּיג־לען זיך

глядь *межд. разг.* גיב נאָר א קוק!

гля́нец *м* גלאַנץ מ; *(на дереве тж.)* ‖ פּאָליטור

глян||уть *сов. однокр.* *געבן* א קוק, א קוק טאָן; кудá ни ~ешь װוּ מע גיט נאָר א װאָרף, װוּ מע גיט נאָר א קוק מיטן אױג

гля́нцев||ый: ~ая бума́га גלאַנצפּאַפּיר ‖

гнать *несов.* 1. *טרײַבן; ~ стáдо טרײַבן* די טשערעדע; 2. *(вести на большой скорости)* יאָגן, *טרײַבן; ~ лóшадь יאָגן דאָס פֿערד; ~ маши́ну *разг.* יאָגן [טרײַבן*] די מאַשין; 3. *(быстро ехать)* יאָגן; ~ во весь дух יאָגן

אָן אָטעם [אָן א נעשאָמע]; (*верхом*) גאַלאָפּירן; 4. (*травить зверя*) יאָגן זיך (נאָך); 5. (*прогонять*) (אַרויס)טרײַבן*, (אַרויס)יאָגן; 6. (*добывать перегонкой*) טרײַבן*; **~ся** *несов.* 1. (*за кем-л.*) יאָגן זיך (נאָך); 2. (*за чем-л.; добиваться*) יאָגן זיך (נאָך), זײַן* לאָהעט (נאָך); он не гнáлся за богáтством ער האָט זיך ניט געיאָגט [ער איז ניט געווען לאָהעט] נאָך אשירעס

гнев *м* קאַס ם, צאָרן ם; в припáдке **~а** אין א בייזער מינוט; אַז ס'קומט אָן דער קאַס; **~ный** אויפגעבראַכטער, צעקאַסטער; (*выражающий гнев*) צאָרנדיקער; **~ный** протéст א צאָרנדיקער פּראָטעסט

гнедóй רויטלעך־ברוינער; גניאַדע(ר) *тж. неизм. разг.*

гнезди́ться *несов.* 1. בויען די נעסט, נעסטן; (*ютиться*) טוליען זיך (איינס צום אַנדערן); 2. (*корениться*) זײַן* (טיף) פאַרוואָרצלט, נעסטן

гнездó *с* נעסט || ־ן; вить ~ בויען א נעסט; воровскóе ~ א נעסט פון גנאַווים; детáли легкó вошли́ в свой гнёзда די דעטאַלן זײַנען גרינג אַרײַן אין זייערע נעסטן; ~ слов *лингв.* ווערטער־נעסט || ־ן, א נעסט ווערטער; ◇ свить себé ~ 1) (*завести семью*) אויסבויען א (גוטע) נעסט; 2) (*обосноваться где-л.— о преступниках и т. п.*) אײַנוואָרעמען זיך א נעסט

гнездовáние *с* נעסטונג ||, נעסטן זיך דאָס

гнездовóй: ~ посéв *с.-х.* נעסטנווײַזער פאַרזײ

гнести́ *несов.*: егó гнетýт тяжёлые воспоминáния עס דריקן זײַן האַרץ [זײַן געמיט] שווערע זיכרוינעס; егó гнетёт тоскá אים נאָגט [אים דריקט] דאָס האַרץ פאַר בענקשאַפט

гнёт *м* יאָך ם ־ן, אונטערדריקונג ||; под **~ом** *чего-л.* אונטער דרוק פון עפּעס

гнетýщи||й דריקנדיקער; **~ая** забóта א שווערע [א דריקנדיקע] זאָרג; **~ее** впечатлéние (זייער) א שווערער איינדרוק

гни́да *ж* הנידע || ־ס

гниéние *с* פוילן ז

гнил||óй 1. פוילער, צעפוילטער; **~ые** я́блоки פוילע עפּל; **~ые** дóски פוילע [צעפוילטע] ברעטער; **~óй** зуб א פוילער צאָן; 2. (*о погоде*) פוילער, פײַכטער, ווילגאָטנע(ר) *тж. неизм.*; 3. *перен.* פוילער; **~óй** либерали́зм פוילער ליבעראַליזם; **~áя** теóрия א פוילע [א שאָפּעלע] טעאָריע

гни́лостн||ый 1. (*вызываемый гниением*) פוילונג(ס)־; **~ый** зáпах פוילונג(ס)־רייעך ם (מצ. ··רייכעס); 2. (*вызывающий гниение*) פויל־; **~ые** бактéрии פויל־באַקטעריעס מצ.

гнилýшка *ж* 1. (*кусок гнилого дерева*) פוילהעלצל ז ־עך; 2. *разг.* (*кусок чего-л. гнилого*) פוילשטיקל ז ־עך

гниль *ж* 1. פוילעכץ ז, פוילשטאָף ם; 2. (*плесень*) שימל ם, (ה)ניליע ||

гнить *несов.* 1. פוילן, ווערן* פאַרפוילט; 2. *перен.* פאַנאַנדערלייגן זיך, צעפוילט ווערן*

гнои́ть *несов.* 1. לאָזן* פוילן; 2. (*в тюрьме*) לאָזן* שמאַכטן; **~ся** *несов.* יאַטרען זיך

гной *м* אייטער ם, פליאַגמע ||; מאַטעריע || *разг.*

гнойни́к *м* געשוויר ם ־ן, מאַקע || ־ס; вскрыть ~ אויפשטעכן* דעם בלאָטער; *перен. тж.* עפענען דעם געשוויר

гнóйн||ый אייטערדיקער, יאַטרענדיקער; **~ая** рáна א יאַטרענדיקע וווּנד; **~ый** аппендици́т יאַטרענדיקער אַפּענדיציט

гном *м миф.* גנאָם ם ־ען

гносеолóгия *ж филос.* גנאָסעאָלאָגיע

гнус *м собир.* (*насекомые*) גנוס ם

гнусáв||ить *несов.* פּאָנפּען; **~ый** פּאָנפּעוואַטע(ר), אוניוואַטע(ר) *тж. неизм.*

гнýсн||ый געמיינער, נידערטרעכטיקער, העסלעכער; **~ая** клеветá א געמיין רעכילעס; **~ый** предáтель א נידערטרעכטיקער [א העסלעכער] פאַררעטער.

гнýт||ый געבויגענער; **~ая** мéбель געבויגן מעבל

гнуть *несов.* 1. בייגן*; вéтер гнёт дерéвья к землé דער ווינט בייגט (צו) דיביימער צו דער ערד; 2. (*к чему-л.*) *разг.* וועלן* דערפירן צו עפּעס; (*в беседе*) בייגן* דעם [דערווײַזן] אויסברײַען; ◇ ~ спи́ну בייגן* דעם רוקן; он гнёт свою́ ли́нию ער האַלט זיך בא זײַניקן; **~ся** *несов.* 1. בייגן* זיך; дерéвья гнýтся к землé די ביימער בייגן זיך (צו) צו דער ערד; стеклó не гнётся גלאָז בייגט זיך ניט; 2. (*уступать натиску*) אָנהייבן* נאָכגעבן*, וואַקלען זיך

гнушá||ться *несов.* (*чем-л., чего-л.; пренебрегать*) האַלטן* עפּעס פאַר ניט־שיין [פאַר אַן אומקאָוועד]; (*кем-л.; кого-л.; избегать*) ווײַכן* (פון); (+ *инф.*; *брезгать*) מיעסן זיך; он не **~ется** чёрной рабóты ער האַלט ניט שוואַרצאַרבעט פאַר קיין אומקאָוועד, אָן ס'שטייט אים שוואַרצאַרבעט (פאַרנעמען זיך מיט); он не **~ется** никаки́ми срéдствами ער קלײַבט ניט איבער קיין מיטלען, אַלע מיטלען זײַנען בא אים גוט [קאָשער]

гобелéн *м* גאָבעלען ם ־ען

гобóй *м муз.* אָבאָע || ־ס

гóвор *м* 1. (*речь, разговор*) גערעדערײַ ז; ~ волн דאָס געמורמל פון די כוואַליעס; 2. (*манера говорить*) ריידעניש || ־ן, אויסשפּראַך ||; 3. *лингв.* מונדאַרט ם ־ן

говори́льня *ж разг. пренебр.* ריידאַרניע ||, קיבעצאַרניע ||

говор||и́ть *несов.* 1. (*пользоваться, владеть речью*) רעדן*, ריידן*; ребёнок ужé **~и́т** דאָס קינד רעדט שוין; **~и́ть** на инострáнном языкé רעדן* אויף אַן אויסלענדישער שפּראַך; **~и́ть** по-рýсски, по-еврéйски רעדן* (אויף) רוסיש, יידיש; 2. (*сообщать*) זאָגן, ריידן*, רעדן*; **~и́ть** прáвду רעדן* פאַר [זאָגן דעם] עמעס; **~и́ть** пéред аудитóрией דער אוידיטאָריע; áвтор статьи́ **~и́т** о нóвой тéхнике דער אַוטאָר פונעם אַרטיקל רעדט וועגן דער נײַער טעכניק; что он **~и́т**? וואָס רעדט [זאָגט] ער?; не давáть **~и́ть** *кому-л.* ניט לאָזן* עמעצן רעדן [זאָגן א וואָרט]; 3. (*разговаривать*) רעדן*, ריידן*, שמועסן; мы **~и́ли** о нáших дéтях מיר האָבן גערעדט [געשמועסט] וועגן אונדזערע קינדער; об э́том мнóго **~я́т** וועגן דעם רעדט מען א סאַך; 4. (*свидетельствовать*) זאָגן, רעדן*, ריידן*, (באַ)ווײַזן*; о чём э́то **~и́т**? וואָס (באַ)ווײַזט; וועגן וואָס זאָגט עס אונדז?; э́то **~и́т** не в егó пóльзу דאָס איז ניט אים צוגונסטן; 5. (*проявляться*): в нём **~и́т** сóбственник ס'רעדט אין אים [ס'רעדט פון אים אַרויס] דער אייגנטימער; 6.: **~я́т**, (что)... (אַז)... מע זאָגט,; ◇ **~и́т** Москвá (*начинает радиопередачу*) ס'רעדט מאָסקווע; что вы **~и́те**? וואָס רעדט איר?; טאַקע אַן עמעס?; э́то **~и́т** самó за себя́ דאָס נייטיקט זיך ניט אין קיין פּיירוש, רעדט פאַר זיך אַליין; что и **~и́ть** וואָס איז דאָ (וואָס איז) שײַעך צו רעדן?

!פאַראַן צו רעדן; что ни ~й איר מעגט אײַך זאָגן וואָס איר
ווילט; не ~я́ уже́ о том, что... -שוין אָפּגערעדט דער
...פון, וואָס; по пра́вде ~я́ דעם עמעס געזאָגט; со́бствен-
но ~я́ אייגנטלעך גערעדט; открове́нно ~я́ אויב רעדן
אָפן, גערעדט אָפן; стро́го ~я́ אויב רעדן פּינקטלעך; ко-
ро́че ~я́ בעקיצער, אקיצער(ה), קורץ גערעדט; ~и́ться
несов. רעדן* זיך; ◇ как говори́тся ווי זאָגט מען, אזוי צו
זאָגן

говорли́вый באַרייַדעוודיקער; (о ручейке и т. п.)
מורמלענדיקער

говору́н м разг. = n פּלוידערזאַק (מצ. פּלאַפּלער, n
(..זעק

говя́||дина ж T רינדערנס, רינדערן פלייש, רינד(נ)פלייש
T; ~жий רינדערנער, רינד(ן)-; ~жий жир T רינדפעטס,
רינדערן פעטס.

го́голь-мо́голь м кул. n -ס גאָגל-מאָגל

го́гот м 1. T גאַגאַטשען; 2. разг. (хохот) T כאָכעניש,
T גאַגאַטשען

гогота́ть несов. 1. גאַגאַטשען; 2. разг. (хохотать) -כאַ
כאַקען, גאַגאַטשען

год м 1. T יאָר -ן (с колич. числ. мн. יאָר); прош-
ло́ три ~а ס'איז פאַריבער דרײַ יאָר; в бу́дущем ~у́
אין קומענדיקן יאָר; в про́шлом ~у́ פאַראַיאָרן; в э́том
~у́ הײַנטיקס יאָר; ему́ три ~а ער איז אלט דרײַ יאָר;
за ~ אין פאַרלויף [אין מעשעך] פון א יאָר; за ~ до по-
бе́ды א יאָר פאַרן זיג; ро́вно че́рез ~ פּונקט אין א יאָר ארום;
יאָרן; 2. мн. (возраст) איבעראַיאָר פּונקט אין דער צײַט
אין דײַן על-, אין דײַנע יאָרן; в твой ~ы עלטער; n .מצ
טער; ~ы ю́ности די יוגנט-יאָרן; 3. мн.: шестидеся́тые
~ы די זעכציקער יאָרן; ◇ Но́вый ~ דאָס נײַ-יאָר; с
Но́вым ~ом! לעשאָנע טויווע!, א גוט, א גליקלעך יאָר! уст.;
из ~а в ~ פון יאָר צו יאָר; в ~а́х (пожило́й) -באַיאָר
טער; с ~а́ми מיט דער צײַט; бе́з ~у неде́ля א יאָר מיט
א מיטוואָך; не по ~а́м ניט לויט די יאָרן (גאָר); ~ на́
~ не прихо́дится יאָר צו יאָר איז ניט גלײַך; ~ от ~у
יאָר נאָך יאָר; ~ за ~ом וואָס א יאָר

года́ми нареч. יאָרנלאַנג

гроди́н||а ж: в тяжёлую ~у אין א שווער שטיקל צײַט
אין א שווערער צײַט

оди́||ться несов. (для род., на вин.) (אף) *טויגן; (ко-
му-л.) (פאר) *טויגן, (.דאַט) פּאַסן; э́та ткань ~тся и на
пла́тье и для ле́тнего пальто́ אָט דער שטאָף טויג סײַ אף
א קלייד, סײַ אף א זומערמאַנטל; она́ ему́ ~тся в до́чери
דאָס איז פּאַסט אים פּאר א טאָכטער; э́то никуда́ не ~тся
טויג אפן פײַער; ◇ так поступа́ть не ~тся אזוי באגיין
זיך טאָר מען ניט

годи́чн||ый 1. יאָר-; (продолжа́ющийся оди́н год) -יאָ
ריקער; ~ый о́тпуск אורלויב אף א יאָר, יאָריקער אורלויב;
в ~ый срок אין מעשעך פון א יאָר; ~ый срок -א טער
מין פון איין יאָר; 2. (быва́ющий раз в год) יערלעכער;
~ое собра́ние די יערלעכע פאַרזאַמלונג; ◇ ~ые ко́ль-
ца бот. יאָר-רינגען מצ.

го́дн||ый טויגלעכער, טויגעוודיקער; быть ~ым *טויגן;
вода́ ~а́ для питья́ די וואַ-, די וואַסער טויג אף טרינקען
סער מעג מען טרינקען; биле́т го́ден в тече́ние трёх су́-
ток דער בילעט איז גילטיק אין מעשעך פון דרײַ מעסלעס;
го́ден к строево́й слу́жбе воен. טויג אין סטראָי-דינסט;
никуда́ не ~ый וואָס טויג אף קאַפּאָרעס после сущ.

годова́лый פון א יאָר после сущ.; ~ ребёнок א קינד פון
א יאָר

годово́й יערלעכער, יאָר-; ~ дохо́д די יערלעכע
האַכנאָסע; ~ отчёт n יאָרבאַריכט -ן

годовщи́на ж n יאָרטאָג; 65-я ~ Вели́кой Октя́брь-
ской социалисти́ческой револю́ции -דער פינף-און-זעכציק
סטער יאָרטאָג פון דער גרויסער סאָציאַליסטישער אָקטיאַ-
בער-רעוואָליוציע; ~ со дня рожде́ния n געבוירן-טאָג,
n געבורטסטאָג; ~ со дня сме́рти n יאָרצײַט

гол м спорт. n גאָל -ן; заби́ть ~ ארײַנהאַקן א גאָל,
טרעפן* אינעם טויער

голени́ще с ll כאָליעווע -ס

голено́стопный: ~ суста́в n פוסוואָרצל-געלענק -ען

го́лень ж n אונטערשענקל -ען

голла́нд||ец м n האָלענדער; ~ка ж 1. האָלענדערן
ll -ס; 2. (печь) האָלענדישער אויוון; ll האָלאַנדקע -ס
разг.; ~ский האָלענדישער; ~ский язы́к см. нидерла́н-
дский язы́к; ◇ ~ская печь האָלענדישער אויוון; -קאַכ
ליע-אויוון n -ס

голов||а́ ж 1. (מצ. קעפּ) n קאָפּ; у меня́ боли́т ~а́
ס'טוט מיר ווי דער קאָפּ; 2. (ум) n קאָפּ, n מויעך, סייכל
n; у него́ ~а́ хорошо́ рабо́тает ער האָט א וויל קעפּל,
דער קאָפּ אַרבעט בא אים ווי סע דאַרף צו זײַן; я́сная ~а́
א לויטערער קאָפּ [מויעך]; ему́ пришло́ в го́лову ס'איז
אים ארײַן א געדאַנק; 3. (о челове́ке): (у́мная) ~а́ -קאָפּ
מענטש n -ן; горя́чая ~а́ (מצ. ..קעפּ) היציקאָפּ; 4. разг.
(руководи́тель) = n באַל-דײַע (מצ. באַ- .דײַעזאָגער
דער גאַנצער באַלעבאָס, לעַ-דײַע); 5.: городско́й ~а́
ист. n שטאָט-גאַלאָווע; 6. (отря́да, коло́нны и т. п.)
n שפּיץ; 7.: ~а́ са́хара א הוטל צוקער; 8. (едини́ца
счёта скота́) T שטיקל -עך; ◇ он челове́к с ~о́й ער
איז א קאָפּמענטש [א באַל-מויעך]; с ~ы́ до ног פון קאָפּ
ביז פיס; в пе́рвую го́лову קוידעם-, אין דער ערשטער ריי
פאר אלעם, קאָל; посы́паться на чью-л. го́лову א שאָט
געבן* זיך אף עמעצנס קאָפּ; в ~а́х у кого́-л. בא עמעצן
צוקאָפּנס; бежа́ть сломя́ го́лову לויפן* אף ברעכן האַלדז-
לויפן* (ט)שוואַליאָם, לויפן* פּײַל-אויסן-בויגן, -און-נאַקן;
отвеча́ть, руча́ться ~о́й אײַנלייגן דעם קאָפּ; вы́дать се-
бя́ с ~о́й אויסגעבן* זיך אליין

голова́стик м зоол. T קאָפּ-עקל -עך

голове́шка ж ll האָלאָוועשקע -ס

голо́вка ж 1. уменьш.-ласк. T קעפּל -עך, T קעפּעלע
-ך; 2. (гвоздя́, була́вки) T קעפּל -עך; 3. разг. (гла-
вари́) ll רעדלפירער מצ., אָנפירערשאַפט; 4.: ~ лу́ка
ll ציבעלקע -ס, ll ציבעלע -ס; ~ чеснока́ קנאָבלקע
ll -ס

головн||о́й 1. קאָפּ-; ~а́я боль קאָפּווייטיק; ~о́й мозг
n קאָפּמאַרך; 2. (иду́щий впереди́) פעדערשטער, -ערש
טער; ~о́й ваго́н דער פעדערשטער [דער ערשטער] וואַ-
גאָן; ~о́й отря́д דער פעדערשטער אָטריאַד

головня́ ж 1. см. голове́шка; 2. (боле́знь зла́ков)
n קאָרנבראַנד

головокруже́ние с n קאָפּשווינדל; у него́ начало́сь ~
ס'האָט זיך אים פאַרדרייט דער קאָפּ

головокружи́тельн||ый קאָפּשווינדלדיקער; ~ая высота́
קאָפּשווינדלדיקע הייך; ~ый успе́х אן איבעראַשנדיקער
[אן אויסערגעוויינלעכער] דערפאָלג

головоло́мка ж ll געדולדשפּיל, ll -ס פלאָנטער-אופגאַבע

головоло́мн||ый שווערער, האַרבער; ~ая зада́ча א שווערע [א האַרבע] אויפֿגאַבע, אַן אויפֿגאַבע אויף ברעכן זיך דעם קאָפּ

головомо́йк||а *ж разг.*: зада́ть *кому́-л.* ~у *געבן עמעצן א מאָר־דע, אָנזייפֿן [אָנרײַבן*] עמעצן דעם (רעכטן) פּסאָק

головоре́з *м разг.* = ם גאַזלען ם (מצ. גאַזלאָנים), קוילער ם, רעצייעך ם (מצ. ראָצכים)

головотя́п *м разг.* שמאַלקעפּיקער טוער; ~**ство** *с разг.* שמאַלקעפּלדיקע אַרבעט, שמאַלקעפּלדיקייט וו

го́лод *м* 1. ם הונגער; он почу́вствовал ~ ער האָט דערשפּירט הונגער; ס'האָט זיך אים שטאַרק פֿאַרוואָלט עסן; умира́ть с ~у אויסגיין* [שטאַרבן*] פֿון הונגער; 2. (*нехватка*) ם מאַנגל; това́рный ~ א מאַנגל אין סכוירע(ס), ם סכוירע־דעפֿיציט

голода́ние *с* ז הונגערן; ◇ кислоро́дное ~ זויערשטאָף־מאַנגל ם

голода́ть *несов.* הונגערן

голода́ющий *м* הונגערנדיקער ם ··קע

голо́дн||ый 1. (*испытывающий голод*) הונגעריקער; быть ~ым זײַן* הונגעריק; 2. (*вызванный голодом*) הונגער־; ~ая смерть ם הונגער־טויט; умере́ть ~ой сме́ртью שטאַרבן* פֿון הונגער; 3. (*неурожайный*) הונגער־; ~ый год ז הונגער־יאָר ־ן; 4. *разг.* (*скудный*) מאָגערער, געמיינער; ~ый обе́д א געמיינער מיטיק; ~ый паёк א מאָגערער ראַציאָן [פּאַיאָק]

голодо́вка *ж* (*в знак протеста*) הונגערשטרײַק ם ־ן

гололёд *м*, **гололе́дица** *ж* ז גלאַט־אײַז, ם גליטש

голоно́гие *мн. зоол.* מצ. הוילפֿיסיקע

голоно́гий *разг.* באָרוועסער

го́лос *м* 1. ז קאָל (מצ. קעלער, קוילעס), שטים וו ־ען; дрожа́щий ~ א ציטערנדיקער קאָל, א ציטערנדיקע שטים; узна́ть *кого́-л.* по ~у דערקענען עמעצן נאָכן [לויטן] קאָל; ~ соловья́ דאָס קאָל פֿונעם סאָלאָווײ; потеря́ть ~ פֿאַרלירן* [אָנווערן*] די שטים; 2. *муз.* שטים וו ־ען; пе́сня на два ~а א ליד אויף צוויי שטימען; для ~а и орке́стра פֿאַר א זינגער און אָרקעסטער; 3. (*звуки, издаваемые неодушевлёнными предметами*): ~ ве́тра דאָס געוואָי פֿונעם ווינט; ~ ле́са דאָס גערויש פֿונעם וואַלד; 4. *перен.* שטים וו; ~ со́вести די שטים פֿונעם געוויסן; 5. (*мнение*) שטים וו ־ען, מיינונג וו ־ען; прислу́шаться к ~у ма́сс צוהערן זיך צו דער שטים [צו דער מיינונג] פֿון די מאַסן, הערן, וואָס ס'זאָגן די מאַסן; 6. (*при голосовании*) שטים וו ־ען; большинство́м ~о́в מיט א מערהייט שטימען; пра́во совеща́тельного ~а באַראַטונגס־רעכט ז; ◇ во весь ~ מיטן פֿולן מויל; בעקויל ראָם *уст.*; быть в ~е זײַן* בא דער שטים; с ~а אויפֿן געהער; в оди́н ~ איינשטימיק, ווי איין מענטש; говори́ть с чужо́го ~а נאָכזאָגן יענעם, זאָגן, וואָס אַנדערע זאָגן

голоси́стый *разг.* מיט א הילכיקער שטים *после сущ.*; הויכשטימיקער

голоси́ть *несов. разг.* (*однообразно выкрикивать*) פּילדערן, ליאַרעמען; *уст.* (*по покойнику*) יאָמערן

голосло́вн||ый אומבאַגרינדעטער, גרונטלאָזער; ~ое обвине́ние אַן אומבאַגרינדעטע [א גרונטלאָזע] באַשולדיקונג

голосова́ние *с* אָפּשטימונג וו; поста́вить на ~ שטעלן צום אָפּשטימען

голосова́ть *несов.* 1. (*за вин.*) שטימען; ~ за кандида́та שטימען פֿאַרן קאַנדידאַט; ~ за предложе́ние שטימען פֿאַרן פֿאָרשלאָג; 2. (*что-л.; ставить на голосование*) שטעלן צום אָפּשטימען

голосов||о́й שטים־; ~а́я щель *анат.* שטימשפּאַלט ם ־ן; ~ы́е свя́зки *анат.* מצ. שטימבענדער

голубизна́ *ж* בלויקייט וו

голуби́н||ый טויבן־; ~ая по́чта טויבנפּאָסט וו

голу́бка *ж* 1. טויביכע וו ־ס, (די „זי") טויב וו ־ן; 2. *ласк. разг.* טײַבעלע ז ־ך; ליובעניו וו

голубова́тый בלוילעכער

голубогла́зый בלוי־אויגיקער

голубо́й (הימל־)בלויער

голу́бушка *ж ласк.* (*обращение*) טײַבעלע ז ־ך, הארצעניו ז, ליובעניו וו

голубцы́ *мн.* (*ед.* голубе́ц *м*) *кул.* מצ. פּראַקעס, מצ. האָלובצעס

голу́бчик *м разг.* (*обращение*) טײַערינקער ם ··קע, ליבינקער ם ··קע

го́лубь *м* טויב וו ־ן; почто́вый ~ פּאָסט־טויב וו ־ן; ◇ ~ ми́ра פֿרידנסטויב וו ־ן

голубя́тня *ж* טויבנשלאַק ם ־ן

го́л||ый 1. נאַקעטער, הוילער; ~ые дере́вья נאַקעטע ביימער; ~ые сте́ны הוילע [נאַקעטע] ווענט; ~ое те́ло דאָס הוילע [דאָס נאַקעטע] לײַב; ~ый че́реп א הוילער שאַרבן; спать на ~ой земле́ שלאָפֿן* אויף דער הוילער ערד; 2. (*без добавлений, без прикрас*) הוילער; ~ая пра́вда דער הוילער עמעס; ~ые ци́фры הוילע ציפֿער(ן); ~ое администри́рование הוילער אַדמיניסטרירונג, הוילע ביוראָקראַטיזם; ◇ ~ыми рука́ми מיט די הוילע הענט

голы́ш *м* 1. *разг.* (*голый человек*) נאַקעטער ם ··טע; (*о ребёнке*) א נאַקעט קינד; 2. (*кукла*) א נאַקעטע ליאַלקע; א נאַקעט קינד *разг.*; 3. (*гладкий камень*) פּוטערשטיינדל ז ־עך

голышо́м *нареч. разг.* נאַקעטערהייט

голь *ж собир. уст.* אָרעמשאַפֿט וו; מצ. קאַפּצאָנים; ◇ ~ на вы́думки хитра́ די נויט שאַרפֿט דעם סייכל

гольф *м спорт.* גאָלף ם

го́льфы *мн.* (*ед.* гольф *м*) קורצע זאָקן, מצ. גאָלפֿן

гомеопа́т *м* האָמעאָפּאַט ם ־ן; ~и́ческий האָמעאָפּאַטישער; ~и́я *ж* האָמעאָפּאַטיע וו

гомери́ческий: ~ смех, ~ хо́хот א האָמעריש געלעכטער

го́мон *м разг.* געטומל ז

гомосексуали́||зм *м* האָמאָסעקסואַליזם ם; מישקאַוו־זאָכער ם *уст.*; ~**ст** *м* האָמאָסעקסואַליסט ם ־ן

гонг *м* גאָנג ם

гондо́ла *ж* (*лодка*) גאָנדאָלע וו ־ס; ~ стратоста́та די גאָנדאָלע פֿונעם סטראַטאָסטאַט

гоне́ни||я *обычно мн.* מצ. רעדיפֿעס, מצ. פֿאַרפֿאָלגונגען; подверга́ться ~ям ווערן* פֿאַרפֿאָלגט [גערוידעפֿט]

гоне́ц *м* שאָליעך ם (מצ. שעליכים); (*курьер*) שטאַפֿעט ם ־ן

го́нка *ж* 1. *разг.* (*спешка*) אײַלעניש ז, יאָגעניש ז; 2. *мн. спорт.* יאָג־געוועט ז; ◇ ~ вооруже́ний וואָפֿנפֿאַרמעסט ם

го́нор *м разг.* האָנער ם, גאַדלעס ז, גײַווע וו; челове́к с ~ом א האָנאָריסטע פּאַרשוין, א מענטש מיט האָנער, באַל־גײַווע ם (מצ. באַלע־גײַווע)

гонора́р *м* האָנאָראַר מ ־ן; а́вторский ~ אָוטאָר־האָנאָראַר מ ־ן

го́ночный יאָג־געוועט־; ~ автомоби́ль יאָג־(געוועט־)אָוטאָמאָביל מ ־ן

гонт *м собир.* גאָנטע װ, שינדלען מצ.

гонча́р *м* טעפּער מ =; **~ный** טעפּער־; ~ные изде́лия טעפּערוואַרג ז; ~ный круг טעפּער־ראָד װ (מצ. ־רעדער)

го́нчая *ж* יאָגהונט מ (מצ. ־הינט)

го́нщик *м спорт.* געוועט־יאָגער מ =

гоня́ть *несов.* 1. *см.* гнать 1, 2, 5; 2. *разг.* (*посылать с поручениями*) אַרומשיקן; **~ся** *несов. см.* гна́ться

гоп *межд.* האָפּ!

гор||а́ *ж* 1. באַרג מ (מצ. בערג); (*возвышение для спуска на салазках и т. п.*) גליטשבערגל ז ־עך; ката́ться с ~ы́ קאַטשען זיך אַראָפּ א באַרג; в го́ру באַרג־אַרויף; по́д ~у באַרג־אַראָפּ; 2. (*чего-л., из чего-л.*; *большое количество*) הרודע װ ־ס, א באַרג (מיט); ~а́ бума́г א גאַנצע הרודעס פּאַפּירן; באַרג (מיט) פּאַפּירן; ◇ идти́ в го́ру גיין* אַלץ העכער און העכער; стоя́ть ~о́й за кого-л. שטיין* שטאָל און אײַזן פאַר עמעצן; сули́ть золоты́е го́ры צוזאָגן גילדענע בערג; ~а́ с плеч אַראָפּ א באַרג פֿון די פּלייצעס; не за ~а́ми ≅ ס׳איז שוין ניט לאַנג צו וואַרטן

гора́зд *в знач. сказ. разг.*: ~ на *что-л.*, ~ + *инф.* א בעריע [א מײַדים] אויף עפּעס; ◇ кто во что ~ יעדער איינער אויף זײַן שטייגער

гора́здо *нареч.* פּיל, א סאַך; в ~ бо́льшей сте́пени אין א פּיל גרעסערער מאָס, אין א סאַך א גרעסערער מאָס; ~ важне́е פּיל וויכטיקער

горб *м* הויקער מ ־ס, האָרב מ ־ן; ◇ зарабо́тать свои́м ~о́м פּאַרדינען מיט אייגענער האָרעוואַניע [מיט די אייגענע פינף פינגער]

горба́т||ый 1. האָרבאַטע(ר) *тж. неизм.*; (*о человеке тж.*) הויקערדיקער; מיט א הויקער *после сущ.*; ~ый нос א האָרבאַטע נאָז, א נאָז מיט א הערביקל; 2. *в знач. сущ. м* האָרבאַטע מ =; ◇ ~ого моги́ла испра́вит ≅ אַן איינגעבראָכענעם נאָגל קאָן מען ניט אויסגלײַכן; ער וועט שוין בעסער ניט ווערן

го́рбить *несов.* (אײַנ)האָרבען, (אײַנ)הויקערן; ~ спи́ну זײַן* סוטולעוואַטע; האָרבען זיך, הויקערן זיך; **~ся** *несов.* (אײַנ)האָרבען זיך, (אײַנ)הויקערן זיך; זײַן* [גיין*] סוטולעוואַטע

горбоно́сый מיט א הערביקל אויף דער נאָז *после сущ.*

горбу́н *м* האָרבאַטע מ =; האָרבון מ ־עס, הויקער מ ־ס; ~ья *ж* האָרבאַטע װ =, האָרבאַטשקע װ ־ס

горбу́ша *ж* (*рыба*) גאָרבושע װ ־ס

горбу́шка *ж* אָקרײַעץ מ (מצ. אָקרײַצעס), רעפטל ז ־עך, ריפטל ז ־עך

горбы́ль *м* האָרביל מ ־ן

горде́ливый גײַוועדיקער, גאַדלעסדיקער

горде́ц *м* באַל־גײַווע מ (מצ. באַלע־גײַווע), באַלגײַוועניק מ ־עס, גרויסהאַלטער מ ־ס, א פאַריסענער פּאַרשוין

го́рдиев: ~ у́зел גאָרדישער קנופּ, גאָרדי־קנופּ מ

горди́ться *несов.* 1. (*тв.*) (מיט) שטאָלצירן, גרויסן זיך (מיט), שטאָלץ זײַן* (אויף, מיט); 2. *разг.* (*быть высокомерным*) זײַן* גרויס בא זיך

го́рд||ость *ж* 1. שטאָלצקייט װ, שטאָלץ מ; (*достоинство*) ווירדע װ; с ~остью מיט ווירדע; שטאָלץ; 2. (*высокомерие*) גרויסהאַלטערישקייט װ, גײַווע װ; **~ый** 1. שטאָלצער; מיט (זעלבסט)ווירדע *после сущ.*; (*об ответе, отказе*) ווירדיקער; 2. (*высокомерный*) גײַוועדיקער, גרויסהאַלטערישער

го́р||е *с* 1. (*глубокая печаль*) צאַר מ, לייד װ, יעסורים מצ.; уби́тый ~ем דערשלאָגן פֿון צאַר [פֿון יעסורים]; дели́ть ~е и ра́дость טיילן לייד(ן) און פריי(ד)ן; причини́ть ~е *кому-л.* פאַרשאַפן* עמעצן יעסורים; 2. (*беда*) צאָרע װ ־ס, אומגליק ז, מ ־ן; её пости́гло ~е ס׳האָט זי [ס׳האָט זיך בא איר] געטראָפן אן אומגליק; э́то для нас большо́е ~е דאָס איז פאַר אונדז א גרויסער° בראָך [אומגליק]; 3. *в знач. сказ. разг.* (*кому-л.*) וויי (צו); ~е ему́! אז וויי איז צו אים!; ~е нам с ним! מיר האָבן מיט אים צו זינגען און צו זאָגן!; ◇ ему́ и ~я ма́ло ס׳זאָל אים אָנהייבן אַרן!

го́ре- *в сложных словах*: ~-администра́тор קלאָגעדי־מישטיינס־געזאָגט־אַדמיניסטראַטאָר, קער אַדמיניסטראַטאָר מ ־ן

горева́ть *несов.* קלאָגן, נעמען* זיך צום האַרצן; (*о ком-л.*) קלאָגן (נאָך)

горе́лка *ж* ברענער מ ־ס

горе́лки *мн.* (*игра*) כאַפּערלעך מצ.

горе́л||ый 1. צוגעברענטער, צוגעסמאַליעטער; 2. *в знач. сущ. с* סמאַלענע װ; па́хнет ~ым ס׳הערט זיך סמאַלענע

горелье́ф *м* האָרעליעף מ ־ן

горемы́||ка *разг. м* שלימאַזל מ ־ען; *ж* שלימאַזלדיקע װ =; **~чный** *разг.* שלימאַזלדיקער, נעבעכדיקער

горе́ние *с* 1. ברענונג װ, ברענען ז; 2. *перен.* (*энтузиазм*) ברען מ, היסלײַוועס ז

го́рестный 1. ביטערער, קלאָגעדיקער; (*о вести*) טרויעריקער; 2. (*выражающий горе*) פאַרומערטער, באַטריבטער, טרויעריקער

го́рест||ь *ж* 1. (*печаль*) צאַר מ, האַרצווייטיק מ; с ~ью באַטריבט, זאָרגפול; 2. *мн.* צאָרעס, אומגליקן מצ. מצ.

гор||е́ть *несов.* 1. ברענען; дрова́ ~я́т דאָס האָלץ ברענט; ла́мпа ~и́т ס׳ברענט דער לאָמפּ; в о́кнах ~е́л свет אין די פענצטער האָט זיך געלײַכט; ~и́т электри́чество ס׳ברענט די שײַן; гори́м! ס׳ברענט!, א סרייפע!; 2. *разг.*: ~е́ла печь ס׳האָט געברענט [ס׳האָט זיך געהייצט] אין אויוון; 3. (*быть в жару*) זײַן* שטאַרק הייס; (*краснеть*) פלאַמען; он весь ~и́т ער האָט גרויס היץ; её щёки ~е́ли ס׳האָבן איר געפלאַמט די באַקן; 4. (*сверкать*) ברענען, פלאַמען, שײַנען; (*о глазах тж.*) לויכטן* זיך; 5.: он ~е́л не́навистью к угнета́телям ס׳האָט אין אים געברענט די סינע צו די אונטערדריקער; ~е́ть жела́нием טאָן* די אַרבעט מיט ברען; ~е́ть на рабо́те האָבן* א הייסן באַגער; ◇ рабо́та ~и́т в его́ рука́х די אַרבעט ברענט בא אים אין די הענט

го́рец *м* באַרגמאַן מ (מצ. באַרגלײַט), באַרג־אײַנוווינער מ =

го́речь *ж* 1. (*вкус*) ביטער(לעכ)קייט װ; (*запах*) ביטערער רייעך; 2. (*что-л. горькое*) ביטערניש װ; 3. *перен.* ביטערער טאַם, ביטערגעפיל ז; ~ разлу́ки דער ביטערער טאַם פון צעשיידונג

горже́т *м*, **горже́тка** *ж* גאָרזשעטקע װ ־ס

горизо́нт *м прям. и перен.* האָריזאָנט מ ־ן; со́лнце

скры́лось за ~ом די זון איז פארשווּנדן הינטערן האָרי־זאָנט; откры́ть но́вые ~ы в нау́ке אנטדעקן נײַע האָרי־זאָנטן אין דער וויסנשאַפט

горизонта́ль *ж* ‖ ־ן האָריזאָנטאַל; ~**ный** האָריזאָנטאַ־לער

гори́лла *ж* ‖ ־ס גאָרילע

горисполко́м *м* (исполни́тельный комите́т городско́го Сове́та наро́дных депута́тов) שטאָט־אויספּירקאָם ם ־ען

гори́стый באַרגיקער

гори||хво́стка *ж* (*птица*) רויטעקל ז ־עך; ~**цве́т** *м бот.* אדאָניס ם

го́ркнуть *несов.* *ביטערלעך ווערן*, *יאָלקע ווערן

горко́м *м* (городско́й комите́т) שטאָט־קאָמיטעט ם ־ן; ~ па́ртии שטאָטישער פּאַרטיי־קאָמיטעט

горла́нить *несов. разг.* *רײַסן דעם גאָרגל; ~ пе́сню אויסהילכן א ליד

горла́стый *разг.* הויכשטימיקער; (*о человеке*) פּיסקאָ־טע(ר) *тж. неизм.*

го́рлинка *ж*, **го́рлица** *ж* טורקלטויב ‖ ־ן, ווילדע טויב

го́рл||о *с* 1. האלדז ם (מצ. העלדזער), גאָרגל ם ־ען; у меня́ боли́т ~о ס׳טוט מיר וויי אין האלדז; полоска́ть ~о *שווענקען דעם האלדז; 2. (*сосуда*) האלדז ם (מצ. העלדזער); ◇ дыха́тельное ~о אָטעם־גאָרגל ם; у меня́ дел по ~о כ׳האָב אַרבעט איבערן קאָפּ; быть сы́тым по ~о *זײַן זאט איבערן האלדז; крича́ть во всё ~о *שרײַען אַף קוילע־קוילעס, *רײַסן זיך אפן האלדז; приста́ть к *кому́-л.* с ножо́м к ~у *צושטייין צו עמעצן (ווי) מיט א מעסער צום האלדז; стать *кому́-л.* поперёк ~а *זיך שטעלן עמעצן ווי א ביין אין האלדז; промочи́ть ~о *נעמען א קאָפּ, באנעצן די ליפּן

горлово́й האלדז־; ~ ка́шель האלדז־הוסט ם

го́рлышко *с* 1. *уменьш.* (*птицы и т. п.*) גערגעלע ז ־ך; 2. (*бутылки*) העלדזל ז ־עך

гормо́н *м физиол.* האָרמאָן ם ־ען

горн[1] *м тех.* שמעלץ־אויוון ם ־ס; גלי־אויוון ם ־ס; (*доменной печи*) האָרנע ‖ ־ס; кузне́чный ~ שמיד־אויוון ם ־ס

горн[2] *м* (*труба*) האָרן ם ־ס; пионе́рский ~ פּיאָנערן־האָרן ם ־ס

горни́ло *с высок.* לײַטער־קעסל ם

горни́ст *м* האָרניסט ם ־ן

го́рничная *ж* 1. *уст.* פּאָקאָיעווע ‖ ־ס, שטובדינסט ‖ ־ן; 2. (*в гостинице*) צימער־באדינערן ‖ ־ס

горнодобыва́ющ||ий: ~ая промы́шленность באַרג־אינ־דוסטריע ‖, מינעריי־אינדוסטריע ‖

горнолы́жный: ~ спорт באַרג־סקיספּאָרט ם

горнопромы́шленный באַרג־אינדוסטריעלער

горнорабо́чий *м* בערגער =ם, גרובן־ארבעטער =ם, באַרג־ארבעטער =ם, מינעריי־ארבעטער =ם

горнору́дн||ый: ~ая промы́шленность באַרג(ערץ־)אינ־דוסטריע ‖

горноста́й *м* הארמעלין ם

го́рн||ый 1. באַרג־; ~ый во́здух באַרגלופט ‖; ~ые верши́ны באַרגשפּיצן מצ.; ~ое о́зеро באַרג־אָזערע ‖ ־ס; 2. (*гористый*) באַרגיקער; 3.: ~ое де́ло מינעריי־וועזן ז; ~ый инжене́р באַרג־אינזשעניער ם ־ן; ~ая промы́шленность באַרג־אינדוסטריע ‖; ~ый институ́т באַרג־אינ־סטיטוט ם ־ן; ~ый комба́йн שאַכטע־קאָמבײַן ם ־ען; ◇ ~ая боле́знь באַרגקראַנקהייט ‖; ~ый хруста́ль באַרג־קרישטאָל ם; ~ый лён באַרגפלאַקס ם, אסבעסט ם

горня́к *м разг.* 1. *см.* горнорабо́чий; 2. (*студент*) (דער) סטודענט פון באַרג־אינסטיטוט; (*инженер*) באַרג־אינזשעניער ם ־ן

го́род *м* שטאָט ‖ (מצ. שטעט); за ~, за ~ом הינטער שטאָט; портóвый ~ פּאָרט־שטאָט ‖ (מצ. ··שטעט), פּאָרט ם ־ן; стира́ние разли́чий ме́жду ~ом и дере́вней דאָס אָפּווישן פון די אונטערשיידן צווישן שטאָט און דאָרף

го́род-геро́й *м* א שטאָט — א העלד (מצ. שטעט—העלדן), העלדנשטאָט ‖ (מצ. ··שטעט)

городи́ть *несов. разг.*: ~ вздор פּלאַפּלען, רעדן* אין דער וועלט אַרײַן; ◇ не сто́ит огоро́д ~ ניט קעדײַ אָנ־ אן אוויירע די אַרבעט צוהייבן,

городи́ще *с археол.* אוראלטע שטאָט־רוינען

городки́ *мн.* (*игра*) גאָראָדקעס מצ.; игра́ть в ~ שפּילן אין גאָראָדקעס

городо́к *м* 1. שטעטל ז ־עך; 2.: вое́нный ~ מילי־טער־שטעטל ז ־עך; университе́тский ~ אוניווערסיטעט־שטעטל ז ־עך; (*в США тж.*) קאַמפּוס ם ־ן

городо́шник *м* גאָראָדקעס־שפּילער =ם

городско́й שטאָט־; שטאָטישער; ~ жи́тель שטאָט־איינוווינער =ם, שטאָטישער איינוווינער; ~ сове́т שטאָטראַט ם ־ן; ~ тра́нспорт שטאָטישער טראַנספּאָרט; (*данного города тж.*) שטאָט־טראַנספּאָרט ם

горожа́нин *м* שטאָט־איינוווינער =ם

гороно́ *м нескл.* (городско́й отде́л наро́дного образова́ния) גאָראָנאָ ם (דער שטאָטישער אָפּטייל פאר פאָלקס־בילדונג)

гороско́п *м* האָראָסקאָפּ ם ־ן

горо́х *м* אַרבעס ם; ◇ как об сте́ну ~ ווי אַרבעס אין דער וואַנט; при царе́ Горо́хе ≅ פאר סאָבעסקיס צײַטן; ~**овый** 1. אַרבעס־; פון אַרבעס *после сущ.*; ~овый суп אַרבעס־זופּ ם ־ן, א זופּ [סוּפּ] פון אַרבעס; 2. (*о цвете*) אַרבעס־גרינער; פון אַרבעס־קאָליר *после сущ.*; ◇ шут ~овый א וויסטער מאַרשעלעק; чу́чело ~овое א יאָלד אין קאַפּעליוש

горо́шек *м* 1.: души́стый ~ *бот.* דופטיקע אַרבעסלעך; зелёный ~ *кул.* גרינע אַרבעסלעך; 2. (*крапинки*) שפּרענקעלעך מצ.; пла́тье в ~ א געשפּרענקלט קלייד

горо́шина *ж* אַרבעסל ז ־עך

го́рск||ий באַרג־; ~ие наро́ды באַרגפעלקער מצ.

горсове́т *м* (городско́й Сове́т наро́дных депута́тов) שטאָטסאָוועט ם ־ן, שטאָטראַט ם ־ן

го́рсточка *ж* הײַפעלע ז ־ך, זשמענקעלע ז ־ך; ~ люде́й א הײַפעלע מענטשן

горсть *ж* 1. (*руки́*) זשמעניע ‖; 2. (*количество*) הויפן ם ־ס; זשמעניע ‖ ־ס; 3. *перен.* הײַפל ז

горта́нн||ый 1. *анат.* קעל־; ~ые мы́шцы קעל־מוס־קולן מצ.; 2. גאָרגלדיקער; ~ый звук *лингв.* קעלקלאַנג ם ־ען, גוטוראַלער קלאַנג

горта́нь *ж анат.* קעל ‖; קעלקאָפּ ם (מצ. ··קעפּ), גאָרגלקאָפּ ם (מצ. ··קעפּ)

горте́нзия *ж бот.* האָרטענזיע ‖ ־ס

горчи́ть *несов.* *זײַן ביטערלעך

горчи́||ца *ж* גאָרטשיצע ‖; זענעפט ם; ~**чник** *м* זענעפט־פלאַסטער ם ־ס, גאָרטשיטשניק ם ־עס; поста́-

вить ~чник (צו)לייגן א גאָרטשיטשניק; ~чница ж זע־
נעפט־מעסטל I ־עך; ~чный זענעפט; גאָרטשיצע разг.;
~чные ва́нны זענעפט־וואַנעס מצ., זענעפט־ביטלעך מצ.;
◇ ~чный газ זענעפט־גאַז ם, איפּריט ם
горше́чник м = טעפּער ם
горшо́к м (מצ. טעפּ) טאָפּ ם; (небольшой) טעפּל I ־עך;
цвето́чный ~ בלומענטאָפּ ם (מצ. ··טעפּ); ночно́й ~
נאַכט־טאָפּ ם (מצ. ··טעפּ)
го́рьк||ий ביטערער; перен. тж. האַרבער; ~ая до́ля
דער ביטערער גורל; ◇ ~ая соль ביטערזאַלץ ‖; ~ая
и́стина א ביטערער [האַרבער] עמעס; ~ие слёзы בי־
טערע טרערן; ~ий пья́ница א פֿאַרפֿאַלענער שיכּורניק;
~о нареч. 1. ביטער; ~о пла́кать ביטער(לעך) וויינען,
וויינען מיט ביטערע טרערן; 2. в знач. сказ. (ס׳)איז בי־
טער; ~о во рту ס׳איז ביטער אין מויל; ~о бы́ло наб-
люда́ть всё э́то ס׳איז שווער געווען צוזען דאָס אַלץ
горю́чее с тех. ברענשטאָף ם
горю́ч||ий[1] ברענעוודיקער, ברען־; ~ая жи́дкость א
ברענעוודיקע פֿליסיקייט; ~ие вещества́ ברענשטאָפֿן מצ.
горю́ч||ий[2]: ~ие слёзы הייסע [ביטערע] טרערן
горя́нка ж בארגפֿרוי ‖ ־ען, בארג־איינוווינערין ‖ ־ס
горя́ч||ий 1. הייסער; ~ая вода́ הייסע [זודיקע] וואַ־
סער; ~ие у́гли גליִיקע קוילן; ~ее со́лнце א פֿלאַמיקע
זון [א ברענענדיקע, א סאַרפּענדיקע]; 2. (пылкий) הייסער;
(страстный тж.) פֿאַרברענטער; (вспыльчивый) היציקער;
ספּילשליוויִע неизм. разг.; ~ее се́рдце א הייס [א וואַרעם]
האַרץ; ~ее жела́ние א הייסער באַגער; ~ий приве́т
א פֿלאַמיקער [האַרציקער] גרוס; он челове́к ~ий ער
איז א היציקער פּאַרשוין; ~ая голова́ היצקאָפּ ם (מצ.
··קעפּ); ~ий сторо́нник א הייסער אָנהענגער; ~ая ло́-
шадь א פֿײַערדיק פֿערד; он уж сли́шком ~ ער איז
שוין צו היציק; 3. тех.: ~ая обрабо́тка мета́ллов הייסע
באַאַרבעטונג פֿון מעטאַלן; 4. (очень напряжённый) שווע־
רער; (о работе) פֿיבערהאַפֿטער, אָנגעשטרענגטער; (ожес-
точённый) פֿאַרביטערטער; ~ее вре́мя א הייס שטיקל
צײַט; ~ий бой א פֿאַרביטערטע שלאַכט; ◇ по ~им
следа́м נאָך די פֿרישע שפּורן; попа́сть под ~ую ру́ку
אָנטרעפֿן* [צושטעלן זיך] אין א בייזער מינוט
горячи́ть несов. צעהיצן; ~ся несов. היצן זיך, קאָכן
זיך
горя́чк||а ж разг. 1. (лихорадка) פֿיבער ם; роди́ль-
ная ~а קימפּעט־פֿיבער ם; биржева́я ~а בירזשע־פֿיבער
ם; 2. (спешка) אײַלעניש I, כאַפּעניש I; ◇ поро́ть
~у (ארויס)זעצן פֿון זיך די פּאָרע [די נעשאָמע]
горя́чность ж 1. (пылкость) ברען ם, היציקייט ‖,
היץ ‖; 2. (вспыльчивость) היציקייט ‖, ספּילשליוועקייט
‖ разг.
горячо́ 1. нареч. הייס, מיט ברען; מיט האַרץ; ~ лю-
би́ть кого-л. עמעצן* הייס ליב האָבן; ~ приня́ться за
де́ло מיט ברען א נעם טאָן* זיך צו דער אַרבעט; ~ го-
вори́ть רעדן* מיט ברען; 2. в знач. сказ. (ס׳)איז הייס;
~ рука́м ס׳איז הייס פֿאַר די הענט, ס׳איז הייס האַלטן
госба́нк м (Госуда́рственный банк) מעלוכע־באַנק ם
госбезопа́сност||ь ж: о́рганы ~и די אָרגאַנען פֿון מעלו־
כע־זיכערהייט
госпитализа́ция ж שפּיטאַליזירונג ‖
го́спиталь м האָספּיטאַל (מיליטערישער) שפּיטאָל ם ־ן,
ם ־ן

Госпла́н м (Госуда́рственная пла́новая коми́ссия)
מעלוכע־פּלאַן ם (מעלוכישע פּלאַניר־קאָמיסיע)
господи́н м (мн. господа́) 1. הער ם ־ן; (перед
фамилией, званием) הער ם ־ן; (в обращении к еврею
перед именем) רעב уст.; пожило́й ~ אן עלטערער הער;
~ президе́нт הער פּרעזידענט; господа́! מײַנע הערן!;
(в обращении к евреям) ראַבויסײַ! уст.; 2. (хозяин)
באַלעבאָס ם (מצ. באַלעבאַטים); (барин; повелитель)
האַר ם; у нас нет ни госпо́д, ни рабо́в בא אונדז איז
ניטאָ ניט קיין האַרן און ניט קיין קנעכט
госпо́дств||о с 1. (власть) הערשאַפֿט ‖, הערשונג ‖,
מאַכט ‖; 2. (преобладание) הערשאַפֿט ‖, דאָמינירונג ‖,
איבערהאַנט ‖; мирово́е ~о די הערשאַפֿט איבער דער
וועלט; ~о в во́здухе די הערשאַפֿט [איבערוואָג] אין
דער לופֿט; ~овать несов. 1. (владычествовать) הערשן,
געוועלטיקן; 2. (преобладать) דאָמינירן, הערשן; 3.: го-
ра́ госпо́дствует над ме́стностью דער באַרג הערשט
איבער דער געגנט
госпо́дствующ||ий 1. (властвующий) הערשנדיקער; ~ие
кла́ссы די הערשנדיקע קלאַסן; 2. (преобладающий)
דאָמינירנדיקער
госпожа́ ж 1. דאַמע ‖ ־ס; (перед фамилией, зва-
нием и в обращении) מאַדאַם ם; 2. (хозяйка) באַלע־
באָסטע ‖ ־ס; (повелительница) האַרנטע ‖
гост м (госуда́рственный общесою́зный станда́рт) גאָסט
ם ־ן (מעלוכישער אַלגעמיין־פֿאַרבאַנדישער סטאַנדאַרט);
соотве́тствовать ~ам אַנטשפּרעכן* צו די גאָסטן [מעלוכי־
שע סטאַנדאַרטן]
гостев||о́й גאַסט־; ~о́й биле́т גאַסט־בילעט ם ־ן; ~ы́е
места́ ערטער פֿאַר געסט
гостеприи́м||ный גאַסטפֿרײַנטלעכער; ~ный приём א
גאַסטפֿרײַנטלעכער אופֿנאַם; ~ный хозя́ин (א באַלעבאָס)
א מאַכניס־אורח; ~ство с גאַסטפֿרײַנטלעכקײַט ‖
гости́ная ж גאַסטצימער ם ־ן
гости́нец м разг. מאַטאָנע ‖ ־ס, פּרעזענט ם ־ן
гости́ниц||а ж האָטעל ם ־ן; останови́ться в ~е פֿאַר־
פֿאָרן* אין א האָטעל
гости́ть несов. זײַן* צוגאַסט
гост||ь м גאַסט ם (מצ. געסט); незва́ный ~ь אן אומגע־
בעטענער גאַסט; ◇ быть в ~я́х זײַן* צוגאַסט, זײַן* אין
געסט; в ~я́х хорошо́, а до́ма лу́чше погов. צוגאַסט
איז גוט, און אינדערהיים איז נאָך בעסער
госуда́рственн||ость ж מעלוכעשאַפֿט ‖; ~ый מעלוכע־,
מעלוכישער; ~ый строй מעלוכע־אָרדענונג ‖; ~ая
власть מעלוכע־מאַכט ‖; ~ый переворо́т מעלוכע־אי־
בערקערעניש I, ‖; де́ло ~ой ва́жности אן איניען פֿון מע־
לוכישער וויכטיקייט; ◇ ~ое пра́во юр. מעלוכע־רעכט I
госуда́рство с מעלוכע ‖ ־ס; Сове́тское ~ ראַטן־מע־
לוכע, סאָוועטישע מעלוכע ‖
госуда́рыня ж уст. 1. (цари́ца) קיניגין ‖ ־ס, קייסערי־
ניע ‖ ־ס; 2. (обращение) (מײַן) האַרנטע ‖
го́т||ика ж גאָטיק ‖; ~и́ческий גאָטישער; ~и́ческий
шрифт גאָטישער שריפֿט
гото́вальня ж א קאָמפּלעקט צייכענונג־מכשירים, א
קעסטעלע מיט צייכענונג־מכשירים
гото́вить несов. 1. גרייטן, צוגרייטן; ~ кни́гу к печа́-
ти גרייטן דעם בוך צום דרוק; ~ уро́ки גרייטן די לי־
מודים; ~ кого-л. к экза́менам גרייטן עמעצן צו די עקזאַ־

מענס; ~ спаса́тельные катера́! צוגרייטן די רעטונגס־קאַטערן!; 2. (*обучать*) גרייטן, אויסבילדן; институ́т гото́вит специали́стов по киберне́тике דער אינסטיטוט גרייט ספּעציאַליסטן אין קיבערנעטיק; 3. (*варить, жарить и т. п.*) קאָכן; ~ обе́д קאָכן [(צו)גרייטן] מיטיק; она́ хорошо́ гото́вит °זי קאָכט גוט; ~ся *несов.* 1. גרייטן זיך; ~ся к отъе́зду גרייטן זיך צו דער נסיעה; ~ся к экза́мену גרייטן זיך צום עקזאַמען; 2. (*надвигаться*) אָנרײַפן, דערוואַרטן זיך; гото́вятся кру́пные собы́тия ס׳רײַפן אָן [ס׳דערוואַרטן זיך] גרויסע געשעענישן

гото́вност||ь *ж* || גרייטקייט; ~ь вести́ перегово́ры די גרייטקייט (צו) פירן אונטערהאַנדלונגען; в по́лной боево́й ~и אין פולער שלאַכטגרייטקייט

гото́в||ый 1. גרייטער; он ~ вы́полнить зада́ние ער איז גרייט אויסצופילן די אויפגאַבע; э́того ле́ктора я ~ слу́шать часа́ми אַט דעם לעקטאָר בין איך גרייט (צו) הערן שאָענלאַנג; 2. (*быть в состоянии, близком к чему-л., быть способным сделать что-л.*) *גרייט זײַן, *האַלטן בא (טאָן עפּעס), שיר ניט; она́ ~а была́ запла́кать זי האָט שיר ניט צעוויינט זיך; он уже́ ~ был согласи́ться, но разду́мал ער איז שוין גרייט געווען [ער האָט שוין געהאַלטן בא] מאַסקים זײַן, נאָר ער האָט זיך באַטראַכט; 3. (*законченный*) גרייטער, פאַרטיקער; суп ~ דער זופּ איז פאַרטיק; 4. (*заранее обдуманный*) צוגעגרייטער, גרייטער, פאַרטיקער; ~ый отве́т א פאַרטיקער ענטפער; ◇ всегда́ ~! שטענדיק גרייט!; ~ое пла́тье *собир.* קאָנפעקציאָן מ; גרייטע מאַלבושים [קליידער, האַלבאָשע]

го́тский גאָטישער; ~ язы́к גאָטיש ז, די גאָטישע שפּראַך

готтенто́ты *мн.* האָטענטאָטן

го́ты *мн. ист.* גאָטן

гофриро́ванн||ый גאָפרירטער; ~ая ю́бка א גאָפרירט קליידל; из ~ого мета́лла פון גאָפרירטן מעטאַל

гофрирова́ть *несов.* גאָפרירן

граб *м бот.* האַרבאַב מ ־ן, האָרנבוים (מצ. ־ביימער)

грабёж *м* רויבערײַ || ־ען, ראַבירונג || ־ען; ~ на большо́й доро́ге וועגרויבערײַ ||, וואַלד־גאַזלאָנעס ז

граби́тель *м* רויבער מ =

граби́тельск||ий רויבערישער; ~ая война́ א רויבערישע מילכאָמע

гра́бить *несов. прям. и перен.* ראַבעווען, ראַבירן; (*заниматься грабежом тж.*) רויבן; ~ на большо́й доро́ге *פאַרנעמען זיך מיט וואַלד־גאַזלאָנעס [מיט וועגרויבערײַ], *זײַן א וואַלד־גאַזלען [א וועגרויבער]

гра́бли *мн.* גראַבליע || ־ס

граве́р *м* גראַווירער מ =

гра́вий *м* זשוויר מ

гравирова́льн||ый גראַוויר־; ~ая маши́на גראַוויר־מאַשין || ־ען

гравирова́ть *несов.* גראַווירן; (*по камню тж.*) קריצן; (*травлением*) (אויס)עצן, ראַדירן

гравю́ра *ж* גראַוויור || ־ן

град *м* האָגל מ ־ען; идёт ~ עס שיט א האָגל, ס׳האָגלט; осы́пать ~ом насме́шек באַהאָגלען מיט כויזעק־אויסרופן

града́ция *ж* || גראַדאַציע

гради́рня *ж тех.* גראַדירניע || ־ס

гра́дом *нареч.* ווי א האָגל; слёзы ка́тятся ~ ס׳קײַקלען זיך אַראָפּ טרערן ווי באָב; пот с него́ льётся ~ ס׳גיסט זיך פון אים דער שווייס, ער ווערט באַגאָסן מיט שווייס; уда́ры сы́пались ~ קלעפּ האָבן זיך געשאָטן אָן אויפהער

градострое́ние *с*, **градострои́тельство** *с* || שטעטבויונג

гра́дус *м* גראַד מ ־ן (*с колич. словами мн.* גראַד); де́сять ~ов моро́за צען גראַד פראָסט; пять ~ов вы́ше нуля́ פינף גראַד העכער (פון) נול; под угло́м 45 ~ов אונטער א ווינקל פון 45 גראַד; 30 ~ов се́верной широты́ 30 גראַד צאָפנדיקע ברייט; ~ник *м разг.* גראַדוסניק מ ־עס, טערמאָמעטער מ ־ס

граждани́н *м* בירגער מ =

гражда́н||ка *ж* || בירגערין ־ס; ~ский 1. (*свойственный гражданину*) בירגער־; פון א בירגער *после сущ.*; ~ский долг בירגער־כויוו מ; ~ские права́ בירגער־רעכט מצ.; 2. *юр.* ציוויל־, ציווילער; ~ский иск א ציווילע מאָנונג; ~ский ко́декс דער ציווילער קאָדעקס; ציוויל־קאָדעקס מ; ~ское пра́во ציוויל־רעכט ז; 3. (*штатский*) ציווילער; ~ское пла́тье ציווילע קליידונג, ציווילע קליידער; ◇ ~ская война́ בירגערקריג מ; ~ская панихи́да א בירגערלעכע [א געזעלשאַפטלעכע] פּאַניכידע; א בירגערלעכער [א געזעלשאַפטלעכער] העספּעד *уст.*; ~ский брак א בירגערלעכע פאַרהייראַטונג; (*у евреев тж.*) א פאַרהייראַטונג אָן כופּע־קידושן

гражда́нств||о *с* || בירגערשאַפט; приня́ть сове́тское ~о אָננעמען* סאָוועטישע בירגערשאַפט; получи́ть права́ ~а *прям. и перен.* באַקומען* בירגער־רעכט

грамм *м* גראַם מ ־ען (*с колич. словами мн.* גראַם)

грамма́т||ика *ж* || גראַמאַטיק; דיקדעק מ *уст.*; ~ист *м* גראַמאַטיקער מ =; באַל־דיקדעק מ (מצ. באַלע־דיקדעק) *уст.*

граммати́ческ||ий גראַמאַטישער; ~ий строй языка́ די גראַמאַטישע סטרוקטור פון דער שפּראַך; ~ая оши́бка א גראַמאַטישער פעלער [גרײַז]; ~ие пра́вила גראַמאַטישע קלאָלים

грамм||-а́том *м физ.* גראַם־אַטאָם מ ־ען; ~-моле́кула *ж физ.* גראַם־מאָלעקול || ־ן

граммофо́н *м* גראַמאָפאָן מ ־ען; ~ный גראַמאָפאָן־; ~ная пласти́нка גראַמאָפאָן־פּלאַטע || ־ס; (גראַמאָפאָן־)פּלאַסטינקע || ־ס *разг.*

гра́мот||а *ж* 1. דאָס לייענען און שרײַבן; знать ~у *זײַן אייורעדיק [שריפטקענעוודיק]; *קענען לייענען און שרײַבן; учи́ться ~е לערנען זיך לייענען און שרײַבן; 2. (*документ*) גראַמאָטע || ־ס; почётная ~а ערן־גראַמאָטע || ־ס; ◇ фи́лькина ~а *ирон.* אשער־יאָצער־פּאַפּירל ז ־עך, א פּוסט פּאַפּירל

грамоте́й *м разг.* באַל־אייורע מ (מצ. באַלע־אייורע)

гра́мотн||о *нареч.* 1. (*орфографически правильно*) ריכטיק, אָן גרײַזן; גראַמאָטנע *разг.*; ~о писа́ть ריכטיק [גראַמאָטנע *разг.*] שרײַבן; 2. (*квалифицированно*) ריכטיק, מיט קענטשאַפט; ~о руководи́ть предприя́тием פאַכמענעריש אָנפירן מיט דער אונטערנעמונג

гра́мотн||ость *ж* 1. (*умение читать и писать*) אייורעדיקייט ||, שריפטקענעוודיקייט ||; 2. (*осведомлённость*) באַהאַוונטקייט ||; ~ый 1. (*умеющий читать и писать*) אייורעדיקער, שריפטקענעוודיקער; גראַמאָטנע(ר) *тж. неизм. разг.*; 2. (*осведомлённый*) באַהאַוונטער; קאָמפּעטענטער; 3. (*без грамматических ошибок*) ריכטיק אָנגעשריבענער [גראַמאָטנע *разг.*]; (*о чертеже, о проекте и т. п.*) פאַכמענערישער

гранáт¹ *м бот.* מילגרוים ם ־ען

гранáт² *м мин.* גאַרנעט ם ־ן, גראַנאַט ם ־ן

гранáт||а *ж воен.* גראַנאַטע וו ־ס; ~ный גראַנאַט(ס)־; ~ный оскóлок א שפּליטער פֿון א גראַנאַטע

гранáтов||ый¹ 1. מילגרוים־; ~ый сок מילגרוימזאַפֿט ם; 2. *(о цвете)* גראַנאַטאָווע(ר) *тж. неизм.*; פֿון מילגרוים־קאָליר־ *после сущ.*

гранáтов||ый²: ~ое ожерéлье גראַנאַט(ן)־האַלדזבאַנד ם (מצ. ..בענדער), גאַרנעט(ן)־האַלדזבאַנד ם (מצ. ..בענדער)

грандиóзный גראַנדיעזער

гранёный געשליפֿענער; ~ стакáн א געשליפֿענע גלאָז

гранúт *м* גראַניט ם; ~ный גראַניט־; פֿון גראַניט *после сущ.*; ~ная скалá גראַניט־פֿעלדז ם ־ן; ~ная стáтуя א סטאַ־טוע פֿון גראַניט

гранúть *несов.* *שלייפֿן; ◇ ~ мостовýю *ирон.* *מעסטן די גאַסן, ארומגיין* שלינג־און־שלאַנג

гранúц||а *ж* גרענעץ וו ־ן; *перен. тж.* ברעג ם ־ן, ראַנד ם ־ן; госудáрственная ~а מלוכע־גרענעץ וו ־ן; егó рáдость не знáла ~ זיין פֿרייד איז געווען ברעגלאָז; э́то перехóдит все ~ы! דאָס איז שוין גאָר אָן א מאָס!; вы́йти из ~ ארויס|גיין* פֿון די ראַמען [פֿון די גרענעצן]; ◇ за ~у קיין אויסלאַנד; за ~ей אין אויסלאַנד; из-за ~ы פֿון אויסלאַנד

гранúч||ить *несов. прям. и перен.* גרענעצן; э́то ~ит с глýпостью דאָס גרענעצט, דאָס איז קימאַט ווי נאַריש מיט טיפּשעס

грáнка *ж полигр.* קאָרעקטור־צעטל ז ־עך, גראַנקע וו ־ס

гран||ь *ж* 1. *(граница)* גרענעץ וו ־ן, ראַנד ם ־ן; балансúрование на ~и войны́ באַלאַנסירונג אויף א שפּאַן נאָענט צו מלחמה; 2. *мат.* ווענטל ז ־עך; *(драгоценного камня)* שליף ם ־ן

граф *м* גראַף ם ־ן

графá *ж* קאָלאָנקע וו ־ס, זייל ם ־ן, רובריק וו ־עס

грáфик¹ *м* גראַפֿיק ם ־עס; ~ движéния *(поездов и т. п.)* פֿאַרקער־גראַפֿיק ם; по ~у לויט דעם גראַפֿיק

грáфик² *м (художник)* גראַפֿיקער ם =

грáфика *ж* גראַפֿיק וו

графúн *м* קאַראַף ם ־ן, קאַראַפֿין ם ־ען, גראַפֿין ם ־ען

графúня *ж* גראַפֿיניע וו ־ס, גרעפֿין וו ־ס

графúт *м* גראַפֿיט ם

графúть *несов.* צעווירען (אויף רובריקעס)

графúческий גראַפֿישער

графлёный רובריצירטער

графомáн *м* טינטלער ם ־ס, גראַפֿאָמאַן ם ־ען

грациóзный גראַציעזער

грáция *ж* 1. גראַציעזקייט וו, גראַציע וו ־ס; 2. *миф.* גראַציע וו ־ס; три Грáции די דריי גראַציעס; 3. *(корсет)* עלאַסטישער קאָרסעט, גראַציע וו ־ס

грач *м* גראַק ם ־ן, קאָרנקראָ וו ־ען

гребёнк||а *ж* קעמל ז ־עך, קעמעלע ז ־ך; стричь под ~у (אָפּ)שערן* קורץ° [אונטערן קעמל]; ◇ он стрижёт всех под однý ~у אלע זיינען בא אים פֿון איין גראַד, אלע זיינען בא אים מעויר עכאָד *уст.*

грéбень *м* 1. קאַם ם ־ען, קעמל ז ־עך; 2. *(у птицы)* קאַם ם ־ען; 3. *(волны́)* קאַם ם ־ען; *физ. тж.* שפּיץ ם ־ן; 4. *(горы́)* (באַרג)קאַם ם ־ען; 5. *тех.* קאַם ם ־ען

гребéц *м* רודערער ם =; он хорóший ~ ער רודערט גוט°, ער איז א גוטער° רודערער

гребешóк *м* 1. קעמל ז ־עך, קעמעלע ז ־ך; 2. *(у птицы)* קאַם ם ־ען

грéбл||я *ж спорт.* רודערן ז; состязáние по ~е רו־דער־געוועט ז

гребн||óй 1. רודער־; ~óй спорт רודער־ספּאָרט ם; ~áя шлю́пка רודערשיפֿל ז ־עך, רודער־שליופּקע וו ־ס; 2.: ~óй винт שיפֿשרויף וו ־ן

грёза *ж* טרוים ם ־ען

грéзить *несов.* טרוימען; ~ наявý טרוימען אויף דער וואָר

грéйдер *м* 1. *тех.* גריידער ם ־ס; 2. *разг.* *(дорóга)* גרונטוועג ם ־ן; ~ный: ~ная дорóга גרונטוועג ם ־ן

грéйпфрут *м* 1. *(плод)* גרייפּפֿרוט ם ־ן; 2. *(дерево)* גרייפּפֿרוטן־בוים (מצ. ..ביימער)

грек *м* גריך ם ־ן

грéлка *ж* וואַרעמער ם ־ס, אויסוואַרעמער ם ־ס; *разг.*; *(бутылка)* גרעלקע וו ־ס, וואַרעמפֿלאַש וו (מצ. ..פֿלעשער)

гремéть *несов.* 1.: (гром) гремúт ס׳דונערט; 2. *(о выстрелах и т. п.)* קנאַלן; 3. *(тв.)* קלינגלען, קלימפּערן; ~ посýдой קלאַפּערן מיטן געפֿעס; 4. *перен.*: егó слáва гремúт по всемý мúру ער האָט א שעם [ער איז באַ־רימט, סע ראַשט מיט אים די וועלט] אין דער גאַנצער וועלט

гремýч||ий קנאַלנדיקער, קנאַל־; ◇ ~ий газ קנאַלגאַז ם; ~ая змея́ קלאַפּערשלאַנג וו ־ען

гренкú *мн. кул.* גרענקעס מצ.

грестú¹ *несов.* *(вёслами)* רודערן

грестú² *несов.* *(граблями)* שאַרן

греть *несов.* 1. וואַרעמען; сóлнце грéет די זון וואַרעמט; э́та шýба хорошó грéет אָט דער פֿוטער וואַרעמט גוט°, אָט דער פֿוטער איז זייער א וואַרעמער; печь хорошó грéет кóмнату די הרובע גיט גענוג וואַרעמקייט דעם צימער; 2. *(нагревать)* (אָנ)וואַרעמען; ~ вóду (אָנ)וואַרעמען וואַ־סער; ~ окоченéвшие рýки (אָנ)וואַרעמען די פֿאַרשטאַרטע הענט; ~ся *несов.* וואַרעמען זיך

грех *м* 1. *рел.* זינד וו, כעט (מצ. כאַטאָים); 2. *(предосудительный поступок)* פּעלער ם ־ן, זינד וו =; ~и́ мóлодости כאַטוים־נעורים מצ., יוגנט־זינד מצ. *уст.*; 3. *в знач. сказ. разг.* ס׳איז א זינד, מע טאָר ניט; ~ (тебé) так говорúть מע טאָר ניט [ס׳איז א זינד] אַזוי רעדן; דו זינדיקסט רעדנדיק אַזוי; не ~ бы тепéрь прогуля́ться ס׳וואָלט געווען א קליינע° אווירע זיך דורכשפּאַצירן; ◇ от ~á подáльше אויף א מייל פֿון אן אומגליק; с ~óм пополáм קוים מיט צאָרעס, אבי ווי(אַזוי); что [нéчего] ~á тайть עס כאַטאָאַי אַני (ה)אלעמיי זאָל איך פֿאַרלייקענען; מאָזקיר *уст.*

грéцкий: ~ орéх א וועלשענער נוס

гречáнка *ж* גריכין וו ־ס

грéческий גריכישער; ~ язы́к גרי־כיש ז, די גריכישע שפּראַך

гречúха *ж* גריקע וו, (ה)רעטשקע וו

грéчнев||ый גריקענער, (ה)רעטשענער; ~ая крупá (ה)רעטשענע גרויפּן

греш||úть *несов.* 1. זינדיקן; 2.: ~úть прóтив úстины זיין* אין ווידערשפּרוך מיטן [זיין* קעגן] דעם עמעס; егó произведéния ~áт однообрáзием זיינע ווערק ליידן פֿון איינאַרטיקייט

гре́ш||ник *м* א זינדיקער מענטש, זינדיקער מ =; ~**ница** *ж* א זינדיקע פרוי, זינדיקע װ =; ~**но́** *в знач. сказ. разг.* מע טאָר ניט; ~но́ так говори́ть מע טאָר אזוי ניט רעדן, אויב מע רעדט אזוי, זינדיקט מע; в таку́ю пого́ду ~но́ сиде́ть до́ма ווען ס'איז אזא וועטער, איז פּאַשעט א פאַרברעך זיצן אין שטוב; ~**ный** זינדיקער; ◇ ~ным де́лом ניט שײַעך צו פאַרלייקענען; ~**о́к** *м* אווירעלע ז ־ך; ме́лкие грешки́ קליינע° [כאַטאָימלעך] אויסגליטשן

гриб *м* שוואָם מ ־ען, שוועמל ז ־עך; собира́ть ~ы קלײַבן* שוועמלעך; ходи́ть по ~ы גיין* קלײַבן שוועמלעך; ◇ бе́лый ~ ווײַסשוועמל ז ־עך; ~**ни́к** *м разг.* שוואָמען־קלײַבער מ =; ~**ни́ца** *ж бот.* מיצעליום מ; ~**но́й** שוואָמען־, שוועמלעך־; ~**но́е** ме́сто א שוואָמענרײַך ערטעלע; ◇ ~**но́й** дождь א זון מיט א רעגן; ~**о́к** *м* 1. *уменьш.* שוועמעלע ז ־ך; 2.: дрожжевы́е ~ки́ הייוון־באַקטעריעס מצ.

гри́ва *ж (волосы)* גריווע װ ־ס

гри́венник *м разг.* גריוונ(י)ע װ ־ס, גריוו(נ)ינקע װ ־ס, א צענקאָפּיקעדיקע מאַטבייע

грилья́ж *м кул.* גריליאַזש(־קאָנפעקט) מ

грим *м* גרים מ

грима́с||а *ж* טנוע װ ־ס, האַוויַע װ ־ס, גרימאַסע װ ־ס; ~**ничать** *несов.* מאַכן גרימאַסעס [טנועס, האַוויַעס]

гримёр *м* גרימיאָר מ ־ן, גרימירער מ =

гримирова́ть *несов.* גרימירן

грипп *м* גריפּ מ; боле́ть ~ом שלאַף זײַן* אף גריפּ

гриппо́зн||ый גריפּ־, גריפּעזער; ~ое заболева́ние גריפּ־שלאַפקייט װ; ~ое состоя́ние גריפּעזער צושטאַנד; ~ый больно́й א שלאַפער אף גריפּ

гриф[1] *м миф., зоол.* גריף מ ־ן

гриф[2] *м муз.* גריף מ ־ן

гриф[3] *м (печать)* גריף מ ־ן

гри́фель *м* גריפל מ ־ען; ~**ный** גריפל־; ~ная доска́ גריפל־טאָוול מ ־ען

гроб *м* טרונע װ ־ס; אָרן מ ־ס *уст.*; ◇ до ~а ביז אין גרוב אַרײַן; друзья́ до ~а פרײַנט אפן גאנצן לעבן; вогна́ть *кого-л.* в ~ אַרײַנטרײַבן* עמעצן א לעבעדיקן אין דר'ערד [אין קייווער אַרײַן]; идти́ за ~ом גיין* נאָך דער לעוויַע; ~**ни́ца** *ж* אויהעל מ (מצ. אויהאָלים)

гробов||о́й: ~о́й го́лос א שטים פון קייווער [פון יענער־וועלט]; ~а́я тишина́ טויט־שטילקייט װ; до ~о́й доски́ אפן גאנצן לעבן, ביז אין גרוב אַרײַן; ~**щи́к** *м* טרונען־מאַכער מ =

гроз||а́ *ж* 1. געוויטער ז; *перен.* שטורעם מ; 2. *(опасность)* געפאַר װ ־ן; 3. *(что-л. внушающее страх)* שרעקבילד ז ־ער, סטראַשידלע װ ־ס; он был ~о́й всего́ двора́ אַלע אין הויף האָבן פאַר אים געציטערט (איימעס־מאָוועס)

гроздь *ж* הענגל ז ־עך; ~ виногра́да א הענגל ווײַנטרויבן

гроз||и́ть *несов.* 1. דראָען; *(высказывать угрозы тж.)* סטראַשען; ему́ ~и́т опа́сность ס'דראָט אים א געפאַר; промедле́ние ~и́ло ги́белью פאַרזאַמונג האָט באַטײַט א טויט־געפאַר; стена́ ~и́т обва́лом, стена́ ~и́т упа́сть די וואַנט קאָן יעדער מינוט אײַנוואַלגערן זיך; он ~и́т уе́хать ער סטראַשעט, אז ער וועט אוועקפאָרן; 2. *(делать угрожающий жест)* דראָען; ~**и́ться** *несов. разг.* סטראַשען

гро́зн||ый 1. *(выражающий угрозу)* שטרענגער, בייזער, דראָענדיקער; ~ый взгляд א שטרענגער בליק; 2. *(внушающий страх)* גרויזאַמער, שרעקלעכער, מוירעדיקער; ~ое ору́жие דאָס שרעקלעכע [דאָס מוירעדיקע] געווער; ◇ Ива́н Гро́зный איוואַן דער גרויזאַמער

грозов||о́й געוויטער־; ~ы́е ту́чи געוויטער־כמאַרעס מצ.

гром *м* דונער מ ־ן; ~ греми́т ס'דונערט; ~ ору́дий דאָס געקנאַל פון די האַרמאַטן; ~ аплодисме́нтов א דונער פון אַפּלאָדיסמענטן; ◇ мета́ть ~ы и мо́лнии שיטן* פּעך און שוועבל; как ~ среди́ я́сного не́ба ווי א דונער אינמיטן העלן טאָג; как ~ом поражённый ווי א דונער זאָל געווען טרעפן

грома́д||а *ж* אומגעהײַערער מאַסיוו; *(множество)* מאַסע װ; ~а гор אן אָנהויפעניש פון בערג; ~**ный** ריזיקער, קאָלאָסאַלער, אומגעהײַערער, גוואַלדיקער; גוואַלדאָווע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~ное большинство́ די גרעסטע מערהײַט; ~ное значе́ние אן אומגעהײַערער [א קאָלאָסאַלער] באַדײַט; ~ное зда́ние א קאָלאָסאַלע [א ריזיקע] געבײַדע

громи́ла *м разг.* 1. *(вор)* אַ(ר)ײַנברעכער מ =; 2. *(погромщик)* פּאָגראָמשטשיק מ ־עס

громи́ть *несов.* 1. *(разорять)* (פּאָ)גראָמירן; 2. *(врага)* (צע)קלאַפּן, (צע)שמעטערן; 3. *разг. (критиковать)* צעקלאַפּן, מאַכן טיל־טעל (פון)

гро́мк||ий 1. הילכיקער; ~ий го́лос א הויכע° [א הילכיקע] שטים; 2. *(известный)* באַרימטער, אַלעמען באַוווּסטער; ~ое и́мя אַלעמען באַוווּסטער [באַקאַנטער] נאָמען; ~ое суде́бное де́ло א באַרימטער פּראָצעס; 3. *(высокопарный)* מעליצעדיקער, הויכער°, קלינגענדיקער; ~ие слова́ הויכע [שיינע] פראַזעס; ~о *нареч.* הויך°, הילכיק; ~о смея́ться לאַכן הויך° [הילכיק]; говори́ть ~о רעדן* הויך° [אף א קאָל]

громкоговори́тель *м* הויכריידער מ ־ס

громово́й דונער־, דונערנדיקער; ~ го́лос דונער־קאָל ז, א דונערנדיקע שטים, א דונערנדיק קאָל

громогла́сн||о *нареч.* הויך°, אף א קאָל; בעקויל ראָם *уст.*; אַלע זאָלן הערן; ~ый 1. *(о голосе)* הויכער°, הילכיקער; 2. *(о человеке)* הויכשטימיקער; מיט א הויך° קאָל *после сущ.*

громозди́ть *несов.* אָנהויפן, אָנוואַלגערן; ~**ся** *несов.* 1. *(возвышаться)* הייכן זיך, טורעמען זיך; 2. *разг. (взобраться)* ארופקלײַבן* זיך

громо́здкий פאַרנעמיקער, צו גרויסער

громоотво́д *м* בליץ־אָפּפירער מ ־ס, בליץ־אָפּלייטער מ ־ס

громыха́ть *несов. разг.* רוישן, ליאַרעמען, קנאַקלען

гроссме́йстер *м шахм.* גראָסמײַסטער מ ־ס

грот *м (пещера)* גראָט מ ־ן

гроте́ск *м* גראָטעסק מ ־ן; ~**ный** גראָטעסק־, גראָטעסקישער

гро́хнуться *сов. однокр.* טאָן* א פאַל מיט טראַסק, געבן* א פאַל מיט טראַסק

гро́хот[1] *м* קנאַלן ז, קראַכן ז, געקנאַל ז, געקראַך ז

гро́хот[2] *м (решето)* דרויבלזיפּ װ ־ן

грохота́ть *несов.* קראַכן, קנאַלן

грош *м* 1. *уст. (полкопейки)* גראָשן מ ־ס; 2. *обыкн. мн. разг. (маленькая сумма денег)* קליינגעלט ז; за ~и́ *разг.* פאַר קליינגעלט, פאַר גאָרנישט, פאַר (האַלב) אומזיסט; ◇ ~а́ ло́маного не сто́ит עס האָט ניט די ווערט

קיין צעבויגענע דענעזשקע; не имéть ни ~á за душóй ניט האָבן* קיין גראָשן געלט [קיין פּרוטע בא דער נעשאָמע]; он их ни в ~ не стáвит זיי האָבן בא אים קיין שום ווערט ני(ש)ט; ~óвый *разг.* נישטיקער, גראָשנדיקער

грубéть *несов.* גראָב° [פאַרגרעבט] ווערן*

груби́ть *несов. (кому-л.)* גראָב (מיט עמעצן) רעדן*

грубия́н *м разг.* גרוביאַן ם ־עס, א גראָבער פאַרשוין

грýб||о *нареч.* גראָב°, ניט פײַן, ניט איידל; ◇ ~о говоря́ לעפּיערעכדיק, אויב זײַן ניט פּינקטלעך; **~ость** *ж* 1. גראָבקײַט II, ניט־איידלקײַט II; 2. *(слово, поступок)* גראָבקײַט II ־ן

грубошёрстный *(об овцах)* גראָבוואָליקער; *(о тканях)* גראָבער°, פּראָסטער; פון גראָבער° וואָל *после сущ.*

грýб||ый 1. *(недостаточно отделанный; простой)* גראָבער°, פּראָסטער; ~ая рабóта א גראָב° שטיקל אַרבעט; ~ая óбувь פּראָסטע שיך; ~ое сукнó גראָב [פּראָסט] געוואַנט; мукá ~ого помóла גראָבע° [ניט־געבײַטלטע] מעל; 2. *(приблизительный)* לעפּיערעכדיקער; 3. *(о голосе, смехе)* גראָבער°; 4. *(неучтивый)* ניט־איידעלער, גראָבער°; ~ый человéк א גראָבער° [א מעגושעמדיקער] פאַרשוין; ~ое обращéние א גראָבע° [א ניט־איידעלע] באַנעמונג; ~ые словá גראָבע° [מיעסע] ווערטער; 5. *(недопустимый)* אומדערלאָזבאַרער, גראָבער°, מיעסער; ~ая оши́бка א גראָבער [א מיעסער] פעלער; ~ое нарушéние договóра אן אומדערלאָזבאַר ברעכן דעם אָפּמאַך, אן אומדערלאָזבאַר אויווער זײַן אפן אָפּמאַך

грýд||а *ж* הויפן ם ־ס; קופּע II ־ס, הרודע II ־ס; ~ы развáлин הויפנס רוינען; ~а камнéй א קופּע שטיינער; лежáть ~ами ליגן* הויפנווײַז [קופּעסווײַז]

груди́нка *ж* ברוסטפלייש I; ברוסט II

грудн||óй 1. ברוסט־, ברוסטיקער; ~áя клéтка *анат.* ברוסטקאַסטן ם; ~áя железá *анат.* ברוסט־דריז II ־ן; 2.: ~óй ребёнок זויגקינד I ־ער; ◇ ~óй гóлос א ברוסטיקע שטים

грудобрю́шн||ый: ~ая прегрáда *анат.* דיאַפראַגמע II

грудь *ж* 1. ברוסטקאַסטן ם, ברוסט II; 2. *(у женщины)* ברוסט II (מצ. בריסט); корми́ть ~ю זייגן; 3. *(верхняя часть рубашки)* ברוסט II; ◇ встать ~ю за *что-л.* אײַנשטעלן דאָס לעבן פאַר עפּעס

гружёный (אָנ)געלאָדענער

груз *м* 1. *тк. ед. (тяжесть)* לאַסט II; מאַסע II; мёртвый ~ אן איבעריקער באַלאַסט; 2. *(товары)* פראַכט ם

грузд||ь *м* מילכשוועמל I ־עך; ◇ назвáлся ~ём, полезáй в кýзов ≅ ביסטו א ציג, טאָ שפּרינג אין טשערעדע

грузи́ло *с* זינקבלײַ ם

грузи́н *м* גרוזינער ם =; **~ка** *ж* גרוזינערן II ־ס, גרוזינקע II ־ס; **~ский** גרוזינישער; ~ский язы́к גרוזיניש I, די גרוזינישע שפּראַך

грузи́ть *несов.* 1. *(наполнять грузом)* (אָנ)לאָדן*; 2. *(складывать груз куда-л.)* גרוז(עוו)ען; *(товары тж.)* פראַכטעווען; **~ся** *несов.* 1. (אָנ)געלאָדן ווערן*, געפראַכטעוועט ווערן*; 2. *(о людях — на суда)* אײַנשיפן זיך; *(в вагоны)* אַרײַנזעצן זיך, אַרײַנפּעקלען זיך

грýзный שווערער, שווערוואָגיקער; *(о человеке)* שווערלײַביקער

грузови́к *м* לאַסט־אווטאָמאָביל ם ־ן

грузов||óй לאַסט־, פראַכט־; ~áя маши́на לאַסטמאַשין II ־ען; ~óе сýдно פראַכט־שיף II ־ן

грузооборóт *м* פראַכט־אומזאַץ ם

грузо||отправи́тель *м* פראַכט־איבערשיקער ם =; **~получáтель** *м* פראַכט־אָפּנעמער ם =

грýзчик *м* טרעגער ם =, אָנלאָדער ם =

грунт *м* 1. *(дно водного бассейна)* גרונט ם; *(почва тж.)* באָדן ם; песчáный ~ זאַמדיקער גרונט [באָדן]; лýнный ~ דער גרונט פון דער לעוואָנע; 2. *жив.* גרונט ם

грунт||овáть *несов. жив.* גרונטעווען; **~óвка** *ж жив.* 1. *(действие)* גרונטעווען I; 2. *см.* грунт 2

грунтов||óй: ~ые вóды גרונטוואַסערן מצ.; ~áя дорóга גרונטוועג ם ־ן

грýппа *ж* גרופּע II ־ס

группировáть *несов.* גרופּירן; **~ся** *несов.* גרופּירן זיך

группирóвк||а *ж* 1. *(действие)* גרופּירן I; 2. *(группа)* גרופּירונג II ־ען; полити́ческие ~и פּאָליטישע גרופּירונגען

группов||óй גרופּן־, גרופּע־; ~óй косми́ческий полёт א קאָסמישער גרופּן־פלוג; ~ые интерéсы *неодобр.* גרופּקע־אינטערעסן מצ.

грусти́ть *несов.* 1. זײַן* פאַרומערט [טרויעריק, באַטריבט], מעצאַער זײַן* זיך; 2. *(по, о)* (נאָך) בענקען; грущý о былóм ס'טוען מיר באַנג די פאַרגאַנגענע יאָרן

грýстн||о 1. *нареч.* אומעטיק, טרויעריק; 2. *в знач. сказ. безл.:* мне ~о [סומנע] ס'איז מיר אומעטיק, איך בין באַטריבט [פאַרומערט]; **~ый** טרויעריקער, אומעטיקער; ~ая пéсня א טרויעריקע [אן אומעטיקע] ליד; ~ый взгляд א טרויעריקער [אן אומעטיקער, א פאַרומערטער] בליק; онá былá молчали́ва и ~á זי איז געווען שטילשווײַגנדיק און באַטריבט [טרויעריק, פאַרומערט, אומעטיק]

грусть *ж* אומעט ם; טרויער ם, סומנעקײַט II

грýша *ж* 1. *(плод)* באַר II ־ן, באַרנע II ־ס; 2. *(дерево)* באַרנבוים ם (מצ. ־ביימער)

грушеви́дный באַרפאָרמיקער

гры́жа *ж мед.* בראָך ם; קילע II ־ס *разг.*

грызня́ *ж разг.* געבײַסערײַ I

грызть *несов.* 1. הריז(ש)ען; ~ галéту הריז(ש)ען א גאַלעט; ~ сéмечки קנאַקן קערלעך; ~ нóгти בײַסן* די נעגל; 2. *разг. (докучать придирками)* טאָטשען, הריז(ש)ען, עסן*; 3. *(терзать)* נאָגן, פּײַניקן, ניט לאָזן* רוען; егó грызёт тоскá ס'נאָגט אים דער אומעט; егó гры́зли сомнéния ס'האָבן אים ניט געלאָזט רוען די ספייקעס; **~ся** *несов. разг. (ссориться)* רײַסן* זיך; *(о собаках и т. п. тж.)* בײַסן* איינס דאָס אַנדערע

грызýн *м зоол.* נאָגער ם ־ס

грядá *ж* 1. *(на огороде)* בייט II ־ן; 2. *(возвышенность)* הייכנפּאַס ם ־ן; 3. *(ряд однородных предметов)* ריי II ־ען, שורע II ־ס

гря́дк||а *ж* בייט II ־ן; копáть ~и (אופ)גראָבן* בייטן

грядýщ||ее *с* צוקונפט II; אָסיד ם *уст.*; **~ий** קומענדיקער; ◇ на сон ~ий צום שלאָפן גיין, פאַרן שלאָף

грязев||óй שלאַם־; ~ые вáнны *мед.* שלאַמבעדער מצ.

грязелечéбница *ж* שלאַם־שפּיטאָל ם ־ן

грязни́ть *несов.* 1. מאַכן אומריין [ברודיק], פאַרומרייניקן, (פאַר)שמוציקן; 2. *перен.* (באַ)פלעקן, בלאַמירן; **~ся** *несов.* קויטיק [פאַרפּאַטשקעט, פאַרברודיקט] ווערן*, אויסשמירן זיך

грязно *нареч.* 1. ניט ריין; это ~ напи́сано ס'איז אָנגעשריבן ניט ריין; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז בלאָטיק [א בלאָטע]; на ýлице ~ אין דרויסן איז א בלאָטע; в до-

ме ~ אין שטוב איז א מיסט [איז אָנגעמאכט, איז אוּמ-רייִן]

грязну́ля *м и ж*, **грязну́ха** *м и ж* נאכליע מ, וו ‑ס ‖ אוּמצוכט מ, וו ‑ן; *(о мужчине)* שלימעזאַלניק מ ‑עס; *(о женщине)* שלימעזאַלניצע וו ‑ס

гря́зн‖ый 1. *(покрытый грязью)* פארשמוּ־אוּמרייִנער, ‑ציקטער; *(о дороге)* פארבלאָטיקטער, בלאָטיקער; 2. *(запачканный)* אוּמרייִנער, ברוּדיקער; ~ое бельё קוֹיטיק גרעט [ברוּדיק]; ~ые ру́ки אוּמרייִנע [ברוּדיקע] הענט; ~ая посу́да אוּמרייִן געפעס; 3. *перен.* מיעסער, ניט־שיינער; *(непристойный)* אוּמרייִנער, קויטיקער; *(о словах)* שמוציקע; ~ая исто́рия א מיעסע מעשה

грязь *ж* 1. *(размокшая земля)* וו בלאָטע; непроля́зная ~ א בלאָטע אַף פארהדוזנעט צו ווערן [(אַף)ניט דוּרכצו-קריכן]; 2. *(нечистота)* מ ברוד, מ קויט; *(сор)* ן מיסט; 3. *перен.* מ שמוץ; 4. *мн.* מ היילשלאַם; *(ванны)* שלאַמ-בעדער מצ.; ◇ меси́ть ~ שליאָפּען אין דער בלאָטע; забро́сать *кого-л.* ~ю, смеша́ть *кого-л.* с ~ю מאכן עמעצן מיט דער בלאָטע גלייך

гря́ну‖ть *сов.* 1. *(раздаться — о выстреле)* א קנאַל טאָן*; *(о громе)* א קראַך טאָן*, א הילך טאָן*; *(о музыке)* א שאַל טאָן*; *(о песне)* א זעץ טאָן*; 2. *(вин.; заиграть)* א זעץ טאָן*; *(запеть)* א הילך טאָן*; 3. *(разразиться)* אויסברעכן*; ~ла война́ ס'האָט אויסגעבראָכן די מיל-כאָמע

губа́[1] *ж* וו ‑ן ליפּ; ◇ у него́ ~ не ду́ра ער איז א מייוון אַף א טשאַד, ער ווייסט, וואָס גוּט הייסט

губа́[2] *ж геогр.* מ ‑ן אַיינגוס

губерна́тор *м* גוּבערנאַטאָר מ ‥טאָרן; ~ский גוּבערנאַ-טאָרישער

губе́рн‖ия *ж ист.* גוּבערניע וו ‑ס; ~ский *ист.* גוּבער-ניאַלער; ~ский го́род א גוּבערניאַלע שטאָט

губи́тельн‖ый פארניכטנדיקער; ~ый ого́нь א פארניכטנ-דיק פייער; ~ое влия́ние א פארדאַרבלעכע ווירקונג

губи́ть *несов.* 1. פארניכטן, מאכן טיל־טעל (פון); *(время, силы)* פארשווענדן, פּאַטערן; 2. *(убивать)* אוּמברענ-גען*; *перен.* *(делать несчастным)* באַגראָבן* לעבעדי-קערהייט

гу́бка *ж* שוואָם וו ‑ען, ‑ען; *(для мытья тж.)* גוּבקע וו ‑ס *разг.*

губн‖о́й 1. ליפּן; ~а́я пома́да ליפּנפארב וו; 2. *лингв.* *(о звуке)* לאַביאַלער, ליפּנדיקער

гу́бчат‖ый שוואָמאַרטיקער; ~ая рези́на שוואָמגוּמע וו

гугу́: об э́том ни ~ וועגן דעם — קיין וואָרט [פּיפּס] וועגן דעם — פּאַסעך שיך — שאַ! ניט!

гуде́ть *несов.* הוּדיען, הוּדזשען, פּייפן*; *(о насекомых)* זשוּזשען, זשוּמען

гудо́к *м* 1. *(приспособление)* ן ‑עך (סיגנאַל־)פּייפל; *(фабричный)* סירענע וו ‑ס; 2. *(сигнал)* (סיגנאַל־)פּייף וו ‑ן, ‑ס הוּדאָק מ (מצ. הוּדקעס), ‑ן; *(паровоза тж.)* פּייף מ ‑ן; услы́шав коро́ткие гудки́, он положи́л тру́бку דערהערט קוּרצע סיגנאַל־פּייפן, האָט ער אוועק-געלייגט דאָס טרייבל

гудро́н *м тех.* גוּדראָן מ

гуж *м (часть упряжи)* כאָמעט־שלייף מ ‑ן; ◇ взя́лся за ~, не говори́, что не дюж *погов.* ≅ האָסטו זיך אונטערגענומען — טאָ וויס, וואָס דו האָסט צו טאָן

гужев‖о́й: ~о́й тра́нспорт אָקס־טראַנספּאָרט מ; ~а́я пови́нность געשפּאַן־פליכט וו

гужо́м *нареч.* מיט דער אקס; вози́ть ~ פירן מיט דער אקס

гул *м* גערויש ן, געהילך ן; *(неясный отзвук)* אָפּהילך מ, עכאָ וו; ~ голосо́в דאָס גערויש [דער הו־האָ] פון קולעס; далёкий ~ ору́дий א ווייט געהילך פון האַרמאַטן

гу́лкий 1. *(громкий)* הילכיקער; 2. *(с сильным резонансом)* רעזאָנירנדיקער, אָפּקלינגענדיקער

гуля́ка *м* הוליאַקע מ ‑ס; לעבּ־יוּנג מ ‑ען; *ж* א פריי-לעכע נעשאָמע

гуля́нье *с* 1. שפּאַצירגאַנג מ (מצ. ‥גענג); 2. *(празднество)* מאַסן־פארווײַלונג וו ‑ען

гуля́‖ть *несов.* 1. *(прогуливаться)* שפּאַצירן; в па́рке ~ет мно́го наро́ду אין פּאַרק שפּאַצירן אוּם א סאַך מענטשן; де́ти должны́ ежедне́вно ~ть по не́скольку часо́в קינדער דארפן זיין יעדן טאָג אַף דער לופט עטלע-כע שאָ; 2. *разг.* *(быть свободным от работы)* זיין פריי, ניט אָרבעטן; 3. *(веселиться)* הוליען

гуля́ш *м кул.* גוּליאַש מ ‑ן

гуман‖и́зм *м* הוּמאַניזם מ; ~и́ст *м* הוּמאַניסט מ ‑ן

гуманита́рн‖ый הוּמאַניטאַרער; ~ые нау́ки הוּמאַניטאַרע וויסנשאַפטן

гума́нн‖ость *ж* הוּמאַניטעט וו, הוּמאַנישקייט וו, מענטשלעכ-קייט וו; ~ый הוּמאַנ(יש)ער, מענטשלעכער

гуммиара́бик *м* גוּמיאַראַביק מ

гумно́ *с* 1. *(для молотьбы)* טויק מ ‑ן; 2. *(амбар)* שייער מ ‑ן

гу́мус *м с.-х.* הוּמוּס מ

гурт *м* הוּרט מ ‑ן; ~овщи́к *м* הוּרט־טרייבער מ =

гурто́м *нареч.* *разг.* 1. *(оптом)* הוּרטאָם, אין הוּרט; 2. *(сообща)* אַלע אהוּלעם [אייניעם]

гурьб‖а́ *ж разг.* כאַליאַסטרע וו ‑ס, כאַפּטע וו ‑ס; ~о́й *нареч.* מיטן גאַנצן אוילעם

гуса́к *м* גאָנער מ ‑ס

гу́сени‖ца *ж* 1. *зоол.* רויפּע וו ‑ס; 2. *тех.* רויפּע וו ‑ס, רויפּנקייט וו ‑ן; ~чный רויפּן; ~чный тра́ктор רויפּן־טראַקטאָר מ ‑ס

гуси́н‖ый גענדזענער, גענדזן; ~ое са́ло *(топлёное)* גענדזענע שמאַלץ, גענדזנשמאַלץ וו; ◇ ~ая ко́жа גענדזער-נע הויט; ~ое перо́ גענדזן־פּעדער וו ‑ן

гу́сли *мн. муз.* הוּסליעס מצ.

густе́ть *несов.* געדיכט(ער) ווערן*

гу́сто *нареч.* 1. געדיכט; 2. *разг.* *(изобильно)* א גאָר סאַך, מער ווי מע דארף; ~ покрасне́ть שטאַרק רויט ווערן*, ווערן* רויט ווי א צוויק; 3. *в знач. сказ. разг.:* не ~ ניט גאָר] א סאַך [ניט זייער, ווייניקלעך

густ‖о́й 1. געדיכטער; ~о́й лес א געדיכטער וואַלד; ~ы́е бро́ви געדיכטע ברעמען; ~о́й суп א געדיכטער זופּ; ~о́е населе́ние א געדיכטע באַפעלקערונג; 2. *(о голосе)* טיפער, גראָבער; ~о́й бас א טיפּע [א נידעריקע] באַס־שטים

густоли́ственный געדיכט־בלעטערדיקער; מיט געדיכטע בלעטער *после сущ.*

густонаселённый געדיכט־באַפעלקערטער; מיט א געדיכ-טער באַפעלקערונג *после сущ.*

густота́ *ж* געדיכטקייט וו

гусы́ня *ж* גאַנדז וו (מצ. גענדז) (די „זי")

гус||ь *м* 1. (מצ. געגדז) וו גאנדז; 2.: хорóш ~ь! -נישקאָ
שע פון א פויגל!; ◇ ~ь лáпчатый דער עמעסער פויגל;
как с ~я водá *кому-л.* ס׳שטייט צו עמעצן ניט צו

гуськóм *нареч.* איינס נאָכן אַנדערן; спускáться по
ýзкой лéстнице ~ אראָפּשטײַגן* איבער די שמאָלע טרעפּ
איינס נאָכן אַנדערן

гусятина *ж* ז געגדזגס, ז גענדזנפלייש

гуталин *м* מ גוטאַלין, מ שוּוואַקס

гуттапéрч||а *ж* מ גוטאַפּערטש; ~**евый** גוטאַפּערטשענער;
פון גוטאַפּערטש *после сущ.*

гýщ||а *ж* 1. (*осадок*) וו הוּשטשע; 2. (*чаща*) -(וואַלד־)
וו געדיכטעניש; 3.: в ~е толпы אין עכטן געווימל; в ~е
событий אין ברען פון די געשעענישן

ГЭС *ж* (гидроэлектростáнция) -געס וו (הידראָעלעקטראָ
סטאַנציע)

Д

да[1] *частица* 1. *утв.; в знач. предложения* יאָ; вы
придёте? — Да. איר וועט קומען? — יאָ; 2. *утв.* (*кстати*) יאָ; (*в выводах и т. п. тж.*) עמעס טאַקע; да, чуть не
забыл יאָ, כ׳האָב שיר ניט פארגעסן; да, э́то было моéй
ошибкой יאָ [עמעס טאַקע], דאָס איז געווען מײַנער א פע-
לער; 3. (*неужели*) שוין ושע!, טאַקע בעעמעס?; я уезжáю. — Да? איך פאָר אוועק. — שוין ושע [טאַקע בעעמעס]?;
4. (*при побуждении к ответу*) איאָ *в начале высказывания;* ניין עפשער *в конце высказывания;* я сильно изменился, да? איך האָב זיך שטאַרק געענדערט — ניין
עפשער?; איאָ, איך האָב זיך שטאַרק געענדערט?; 5. *усил.*
(*обычно не переводится*): да что он знáет! וואָס (מי-
שטיינס־געזאָגט) ווייסט ער!; да что вы говори́те! וואָס
טאַקע אַן עמעס?, רעדט איר!; 6. (*пусть*) זאָל; да бýдет
вам извéстно איר זאָלט זײַט וויסן, זאָל אײַך זײַן באַוווּסט
זאָל לעבן דער שאָלעם!; да здрáвствует мир! וויסן זײַן

да[2] *союз* 1. *соед.* און; поля́ да лугá פעלדער און לאָנ-
קעס; 2. *против.* נאָר, אָבער; я прогулялся бы, да
нéкогда כ׳וואָלט זיך דורכגעגאַן, נאָר כ׳האָב ניט ווען
[כ׳האָב אָבער ניט ווען]; ◇ да и 1) (*наконец*) און סאָפ-
כ׳האָב גע- ;קאָלסאָף; я дýмал, дýмал да и придýмал
טראַכט, געטראַכט און האָב סאָפקאָלסאָף צוגעטראַכט;
כ׳האָב אַזוי לאַנג געטראַכט, ביז כ׳האָב צוגעטראַכט; 2) (*кроме того*) און... טאַקע, כוץ דעם; я не óчень-то люблю́ писáть пи́сьма, да и нéкогда мне писáть כ׳האָב ניט איבע-
ריק ליב צו שרײַבן בריוו, כוץ דעם האָב איך ניט ווען צו
שרײַבן

давá||ть *несов.* 1. *см.* дать; 2. *разг.*: ~й(те) прися́дем
עפשער וואָלטן מיר זיך צוגעזעצט?, לאָמיר זיך צוזעצן;
~йте мири́ться (צווישן זיך) לאָמיר, לאָמיר מאַכן שאָלעם
3. *разг.*: он ~й бежáть! אז ער לאָזט זיך איבערבעטן;
זיך לויפן!; ~**ться** *несов.*: не ~ться в рýки *кому-л.*
ניט לאָזן* זיך ארײַנפּאַקן אין די הענט ארײַן; матемáтика
даётся емý легкó מאַטעמאַטיק גייט בא אים גרינג; э́то емý
нелегкó даётся דאָס קומט, דאָס גייט בא אים צו שווערלעך
אים ניט (אַזוי) גרינג אָן

дави́ть *несов.* 1. (*нажимать*) דריקן; 2. (*сплющивать*)
צעקוועטשן; (*наехав*) איבערפאָרן*; (*наступив*) צעטרעטן*
(מיט די פיס); 3.: тоскá дáвит грудь פון בענקשאַפט איז
מיר שווער אפן הארצן; 4. (*выжимать сок*) אויסקוועטשן,
אויספּרעסן; 5. (*об обуви и т. п.*) קוועטשן; 6. *перен.* (*угнетать*) (בא)דריקן; 7. (*душить*) שטיקן, ווארגן*, ווערגן*

дави́ться *несов.* 1. (*костью и т. п.*) [ווארגן*] ווערגן*
זיך; 2.: ~ от смéха שטיקן זיך פאר געלעכטער

дáвка *ж разг.* ז שטיקעניש, ז שטופּעניש, ז געדראַנג

давлéние *с* וו דריקונג, מ דרוק; атмосфéрное ~ די
אטמאָספער־דרוק, מ דריקונג פון דער אטמאָספער; кровянóе ~ מ בלוטדרוק; оказáть ~ на *кого-л.* אויסיבן
א דרוק אף עמעצן

дáвн||ий פּאַרצײַטיקער, אַלטער°; с ~их пор פון גאָר
לאַנג, פון אַמאָליקע צײַטן (נאָך)

давни́шн||ий לאַנגאָניקער, אַלטער°; ~яя ссóра -א לאַנג
אָניקע מאַכלויקעס; ~ий друг -אַן אַלטער [א לאַנגאָני
קער] פרײַנט

давнó *нареч.* 1. (*много времени тому назад*) לאַנג,
פון לאַנג שוין; они́ ~ уéхали -זיי זײַנען פון לאַנג אוועק
געפאָרן; זיי זײַנען לאַנג שוין אוועקגעפאָרן; э́то было ~
דאָס איז געווען צוריק מיט, דאָס איז געווען לאַנג צוריק
יאָרן; не так ~ גאָר ניט (אַזוי) לאַנג; 2. (*долго*) (שוין)
לאַנג°; я вас ~ жду איך וואַרט שוין לאַנג° אף אײַך; ◇
~ бы так שוין לאַנג צײַט געוועזן

давнопрошéдш||ий: ~ее врéмя *грам.* לאַנגפארגאַנגענע
צײַט, פרידערדיקע פארגאַנגענהײַט

дáвност||ь *ж* 1.: газéты двадцатилéтней ~и צײַטונגען
פון צוריק מיט צוואַנציק יאָר; 2. *юр.* וו פאַריאָרונג, -פאַר
מאַכמעס פאַריאָרונג [פאַרעל- ;за ~ью ;עלטערטקײַט וו
טערטקײַט]

давны́м-давнó *нареч. разг.* גאָר, מיט לאַנגע יאָרן צוריק
[שוין זייער] לאַנג צוריק

дагестáн||ец *м* מ = דאַגעסטאַנער; ~**ка** *ж* -דאַגעסטאַ
נערן וו ־ס; ~**ский** דאַגעסטאַנער *неизм.*, דאַגעסטאַנישער

дáже *частица* אפילע; אַזש; он ~ не замéтил нас
ער האָט אונדז אפילע ניט באַמערקט; танцевáли ~ старýшки ס׳האָבן געטאַנצט אפילע זקיינעס; он ~ подпры́гнул от рáдости ער איז אַזש אונטערגעשפּרונגען פאר פרייד

дáктиль *м лит.* מ דאַקטיל

дáлее *нареч.* ווײַטער; ◇ и так ~ (*сокр.* и т. д.) און
אַזוי ווײַטער (*сокр.* .אאוו); не ~ как вчерá אָקאָרשט
(ערשט) נעכטן

далёк||ий 1. (*по расстоянию или во времени*) ווײַטער;
~ий бéрег דער ווײַטער ברעג; мой ~ий друг -מײַן ווײַ
טער פרײַנט; ~ое прóшлое די ווײַטע פארגאַנגענהײַט;
2. (*протяжённый*) ווײַטער, לאַנגער°; דער ווײַטער אָוואר;
3. *перен.*: я ~ от мы́сли, чтóбы... איך בין ווײַט פונעם
געדאַנק, אַז...; איך מיין קלאל ניט, אַז...; он не ~ от
и́стины ער איז ניט ווײַט פונעם עמעס [פון צו זײַן גערעכט];
по рóду свои́х заня́тий он был ~ от наýки לויט זײַן
פראָפעסיע האָט ער געהאַט גאָר א ווײַטע שײַכעס צו
וויסנשאַפט

далекó 1. *нареч.*, *тж. в знач. сказ.* (*по расстоянию или во времени*) ווײַט; он живёт óчень ~ ער וווינט
זייער ווײַט; до дóму ещё ~ ביז צו דער שטוב איז נאָך
ווײַט; до óсени ещё ~ צו האַרבסט איז נאָך ווײַט; 2. *безл.*
(*дат.* до *род.*): нам всем ~ до негó מיר אַלע קומען
מיר אַלע מעגן בא אים די הרובע הייצן, נאָך ניט צו אים;
◇ ~ за: ~ зá полночь שפּעט נאָך האַלבער נאַכט;
емý ужé ~ за шестьдеся́т ער איז שוין ווײַט אריבער די

שישים [אריבער זעכציק יאָר]; (сли́шком) ~ зайти́ צו ווײַט פּאַרגײן*; ~ не ווײַט ניט, [קלאַל] ניט ווײַט; я ~ не уве́рен, что... איך בין ווײַט [קלאַל] ניט זיכער, אַז...; ~ ходи́ть за приме́рами не прихо́дится קיין בײַשפּילן דאַרף מען לאַנג ניט זוכן; оста́вить кого́-л. ~ позади́ ווײַט איבערשטײַגן* עמעצן, ווײַט הינטער זיך לאָזן* עמעצן; он ~ пойдёт ער וועט זײַער א סאַך דערגרייכן; ס'וועט זײַן פון אים גאָר א לײַט

даль *ж* ‖ ווײַט; голуба́я ~ די בלויע ווײַט; ~ мо́ря די ים־ווײַט; ◇ в таку́ю ~ אין אַזאַ ווײַטן וועג, אַזוי ווײַט; така́я ~ אַזאַ ווײַטער מהלך

дальневосто́чный ווײַטמיזרעכדיקער

дальне́йш‖ий ווײַטערדיקער; ~ее разви́тие די ווײַטער־דיקע אַנטוויקלונג; ◇ в ~ем 1) *(в бу́дущем)* אַף ווײַטער; 2) *(ни́же в те́ксте)* ווײַטער, אונטן; в ~ем имену́емый... וואָס ווערט ווײַטער [אונטן] אָנגערופן...

да́льн‖ий *прям. и перен.* ווײַטער; ~ие края́ ווײַטע געגנטן; ~ий путь א ווײַטער וועג; ~ий ро́дственник א ווײַטער קאָרעוו; по́езд ~его сле́дования א צוג פון ווײַטן מאַרשרוט; ◇ без ~их слов אָן איבעריקע רייד [מאַכ־זאָקעס]; поли́тика ~его прице́ла א ווײַטגרייכיקע פּאָלי־טיק

дальнобо́йн‖ый ווײַטשיסנדיקער; ~ая артилле́рия ווײַט־שיסנדיקע אַרטילעריע

дальнови́дн‖ый ווײַטזיכטיקער; ~ госуда́рственный де́ятель א ווײַטזיכטיקער מלוכה־טוער; ~ая поли́тика א ווײַטזיכטיקע פּאָליטיק

дальнозо́ркий *(о глаза́х)* ווײַטזיכטיקער; *(о челове́ке тж.)* מיט א ווײַטער [שאַרפֿער] ריע *после сущ.*; *перен.* ווײַטזיכטיקער

дальноме́р *м* ־ס ם ‖ ווײַטמעסטער

да́льность *ж* 1. *(отдалённость)* ‖ ווײַטקייט; 2. *(расстоя́ние)* ‖ ־ן דיסטאַנץ; ~ стрельбы́ ‖ די שיס־דיסטאַנץ

дальтони́зм *м* ם ‖ דאַלטאָניזם, קאָלירן־בלינדקייט

да́льше 1. *(сравнит. ст. от* далёкий *и* далеко́*)* ווײַ־טער; 2. *нареч. (зате́м)* ווײַטער, דערנאָך; ◇ ~ — бо́льше וואָס ווײַטער — אַלץ מער; не ви́деть ~ своего́ но́са ניט זען* ווײַטער ווי די אייגענע נאָז; не ~ как [чем] вчера́ ערשט נעכטן

да́ма *ж* 1. ־ס ‖ דאַמע; 2. *карт.* ־ס ‖ מאַלקע; пи́ковая ~ די מאַלקע גרין [שוואַרץ, פּיק]

да́мба *ж* ־ס ‖ דאַמבע, ־ס ‖ הרעבליע

да́мк‖а *ж (в ша́шках)* ־ס ‖ דאַמקע; провести́ в ~и מאַכן א דאַמקע

да́мский דאַמען־, פֿרויען־; ~ портно́й דאַמען־שנײַדער ם =; א דאַמסקע(ר) שנײַדער *разг.*; ~ плащ פֿרויען־(רעגן)מאַנטל ם ־ען

да́нн‖ые *в знач. сущ. мн.* 1. *(све́дения)* אָנגאַבן מצ.; цифровы́е ~ые צאָל־אָנגאַבן מצ.; статисти́ческие ~ые סטאַטיסטישע אָנגאַבן; по после́дним ~ым לויט די לעצ־טע אָנגאַבן; 2. *(спосо́бности, ка́чества)* פֿעיִקייטן מצ., קישרוינעס מצ.; у него́ все ~ые, что́бы стать компози́тором ער פֿאַרמאָגט אַלע געהעריקע פֿעיִקייטן [קישרוינעס] אַף צו ווערן א קאָמפּאָזיטאָר; вне́шние ~ые *(актёра и т. п.)* ‖ אויסערלעכקייט; ~ый געגעבענער; *(настоя́щий тж.)* איצטיקער; в ~ом слу́чае אין געגעבענעם פֿאַל; в ~ый моме́нт אין געגעבענעם [אין איצטיקן] מאָמענט; ◇ ~ая *(величина́)* *мат.* די געגעבענע גרייס

данти́ст *м* ־ן ם ‖ דאַנטיסט, ציין־דאָקטער ם (מצ. ...טוירים)

дань *ж ист.* ם צינש; ◇ отда́ть ~ *кому́-л., чему́-л.* שאַצן ווי געהעריק עמעצן, עפּעס

дар *м* 1. *(пода́рок)* ־ען ם ‖ געשאַנק, ־ס ‖ מאַטאָנע; 2. *(спосо́бность)* ‖ פֿעיִקייט, ם טאַלאַנט, ‖ באַגאַבונג; ◇ дар сло́ва, ре́чи 1) *(красноре́чие)* רעדנער־טאַלאַנט ם; 2) *(спосо́бность говори́ть)* לאָשן ז, קויעך־האַדיבער ם

дарвини́зм *м* ם דאַרוויניזם

дарён‖ый *разг.* געשענקטער; ◇ ~ому коню́ в зу́бы не смо́трят *погов.* א געשענקט פֿערד קוקט מען ניט אין די ציין

дари́ть *несов.* שענקען*, (פֿאַר) א מאַטאָנע געבן*

дармое́д *м разг.* טונעיאָדעץ ם ־ (מצ. ...דצעס)

дарова́ни‖е *с* ‖ באַגאַבונג, ם טאַלאַנט; приро́дное ~е אַן אײַנגעבוירענער טאַלאַנט, אײַנגעבוירענע באַגאַבונג; אַן נאַ־טור־טאַלאַנט ם ־ן; молоды́е ~я יונגע טאַלאַנטן

дарова́ть *несов. и сов. уст.* שענקען*; ◇ ~ *кому́-л.* жизнь שענקען* עמעצן דאָס לעבן, באַגנעדיקן עמעצן

даро́витый באַגאַבטער, טאַלאַנטפֿולער, טאַלאַנטירטער

даров‖о́й אומזיסט(יק)ער

да́ром *нареч.* 1. *(беспла́тно)* אומזיסט; *разг. (о́чень дёшево)* האַלב אומזיסט; я э́то и ~ не возьму́ איך וועל עס ניט נעמען, איר זאָלט עס מיר געבן אַפֿילע אומזיסט; 2. *(напра́сно)* אומזיסט, אומנישט, אומזיסט און אומנישט; тра́тить вре́мя ~ פֿאַטערן צײַט אומזיסט (און אומנישט); э́то тебе́ ~ не пройдёт ס'וועט דיר אַזוי גלאַט ניט אָפּגיין

да́рственн‖ый 1.: ~ая за́пись שענק־צעטל ם ־ען; 2. *в знач. сущ. ж* שענק־אַקט ם ־ן, געשאַנק־אָפּמאַך ם ־ן

да́т‖а *ж* ־ס ‖ דאַטע; поста́вить ~у на *чём-л.* אויפֿ־שרײַבן* די דאַטע אַף עפּעס, דאַטירן עפּעס

да́тельный: ~ паде́ж *грам.* ם דאַטיוו

дати́ровать *несов. и сов.* דאַטירן; ~ что-л. бо́лее по́здним [ра́нним] число́м אָנגעבן* א שפּעטערדיקע [פֿריער־דיקע] דאַטע

да́тский דעניש *неизм.*, דענישער; ~ язы́к דע־ניש ז, די דענישע שפּראַך

датча́н‖ин *м* = ם דענער; ~ка *ж* ־ס ‖ דענערן

да́тчик *м тех.* ־ס ם געבער

дать *сов.* 1. געבן*; ~ ру́ку *кому́-л.* געבן* עמעצן די האַנט; ~ *кому́-л. чей-л.* телефо́н געבן* עמעצן עמעצנס טעלעפֿאָן(־נומער); ~ *кому́-л.* взя́тку געבן* עמעצן אין האַנט אַרײַן, געבן* עמעצן כאַבאַר; ~ *кому́-л.* зада́ние געבן* עמעצן אַן אויפֿגעבונג [אַן אויפֿטראַג], באַאויפֿטראַגן עמעצן; ~ *кому́-л.* возмо́жность געבן* עמעצן די מעגלעכ־קייט; ему́ да́ли о́рден מע האָט אים געגעבן אַן אָרדן, מע האָט אים באַלוינט מיט אַן אָרדן; 2. *(в по́льзование)*: ~ напрока́т געבן* אַף פּראָקאָט, ניצגעלט פֿאַר; ~ взаймы́ *кому́-л.* לײַען* עמעצן; 3. *(уда́рить)*: ~ пощёчину *кому́-л.* דערלאַנגען [געבן*] א פּאַטש (אין פּנים); ~ в зу́бы *разг.* געבן* א רײַב [א האַק] אין די ציין, פֿאַר־פֿאָרן* [אַרײַנפֿאָרן*] אין די ציין; ~ по рука́м געבן* אי־בער די הענט; 4. *(устро́ить)*: ~ конце́рт געבן* א קאָנ־צערט; ~ обе́д в честь *кого́-л.* געבן* א מיטיק [פֿראַווען א מיטיק־סודע] לעקאָוועד עמעצן; 5. *(принести́ как результа́т)*: ~ эконо́мию אײַנשפּאָרן; ~ урожа́й געבן* א גערעטעניש; э́то ничего́ не даст ס'וועט גאָרנישט ניט געבן; ~ течь אָנהייבן* רינען; 6. *(произвести́)*: ~ залп געבן* א זאַלפּ, אויסשיסן*; ~ знак געבן* א צייכן; ~ отбо́й 1) *(по телефо́ну)* אויפֿהענגען* דאָס טרײַבל; 2) *(трево́ги)*

דעזאליארמירן; 7. (+ сущ.; при обозначении действий, на характер которых указывает существительное): ~ совет געבן* אן אײַצע, אײַצען; ~ согласие געבן* די האסקאָמע, מאסקים זײַן*, צושטימען; ~ обещание געבן* דאָס וואָרט, צוזאָגן; ~ показания געבן* באווײַזן; ~ клятву צושווערן*, געבן* א שווּע; 8. (+ инф.; предоставить возможность) לאָזן*; дайте мне подумать לאָזט מיך א טראכט טאָן; дайте мне сказать לאָזט מיך ארויסזאָגן זיך; 9. разг. (определить возраст): ей можно ~ все сорок אפן אויג איז זי שוין טאקע גאנצע פערציק יאָר אלט [איז זי שוין טאקע א באס־ארבאָים]; ◇ ~ понять געבן* אָנצוהערן, געבן* צו פארשטיין; ~ знать געבן* צו וויסן; годы дают себя знать די יאָרן לאָזן זיך פילן; ~ слово 1) (обещать) צוזאָגן, געבן* דאָס וואָרט; 2) (оратору) געבן* א וואָרט; ~ дорогу кому-л. אָפּטרעטן* [לאָזן* פרײַ פאר] עמעצן דעם וועג; ~ повод к чему-л. געבן* א גוטע געלעגנהייט פאר עפעס; ~ся сов. см. даваться

да́ч||а[1] *ж (для отдыха)* **דאטשע** ‖ ־ס; снимать ~у (אָפּ)דינגען* א דאטשע; поехать на ~у פאָרן* אף א דאטשע

да́ча[2] *ж (действие)* געבן ז; ~ показаний *юр.* דאָס אָפּגעבן באווײַזן

да́чник *м* דאטשניק מ ־עס

да́чн||ый דאטשע=; דאטשנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый поезд דאטשנער צוג; ~ая местность דאטשע־געגנט ‖

два *при счёте и с сущ. м и с* צוויי; ~ стакана צוויי גלעזער; ~ ведра צוויי עמער; в двух словах אין צוויי (איינציקע) ווערטער, קורץ; в двух шагах (отсюда) צוויי טריט פונדאנען, אָט דאָ באלד; ◇ в ~ счёта איינס און צוויי; ни ~ ни полтора ניט דאָס ניט יענץ

двадцатиле́тие *с* 1. *(срок)* צוואנציק יאָר; 2. *(годовщина)* דער צוואנציקסטער יאָרטאָג, דער צוואנציקיאָריקער יובילײ

двадцатиле́тн||ий צוואנציקיאָריקער, צוואנציקיעריקער; *(о возрасте тж.)* פון צוואנציק יאָר *после сущ.*; ~яя девушка א צוואנציקיאָריק מיידל, א מיידל פון צוואנציק יאָר

двадца́т||ый צוואנציקסטער; ~ого января דעם צוואנציקסטן יאנוואר; ~ые годы די צוואנציקער יאָרן; ему ~ый год ס'גייט אים דאָס צוואנציקסטע יאָר

два́дцат||ь צוואנציק; ~ь один איין און צוואנציק; ~ь первый איין־און־צוואנציקסטער; ему ~ь лет ער איז אלט צוואנציק יאָר; ей около ~и́ זי איז בא די צוואנציק

два́жды *нареч.* צוויי מאָל; ~ Герой Советского Союза צוויי מאָל העלד פון סאָוועטנפארבאנד; ◇ ясно, как ~ два (четыре) ס'איז קלאָר ווי צוויי מאָל צוויי איז פיר, ס'איז קלאָר ווי דער טאָג

две *с сущ. ж см.* два

двенадцатиле́тний צוועלפיאָריקער, צוועלפיעריקער; *(о возрасте тж.)* פון צוועלף יאָר *после сущ.*

двенадцатипе́рстн||ый: ~ая кишка *анат.* צוועלפפינגער־דיקע קישקע

двена́дцат||ый צוועלפטער; ~ого августа דעם צוועלפטן אוגוסט; в ~ом часу נאָך עלף אזייגער, צווישן עלף און צוועלף

двена́дцать צוועלף

дверн||о́й טיר=; פון דער טיר *после сущ.*; ~ая ручка (טיר־)הענטל ז ־עך, קליאמקע ‖ ־ס; ~ой косяк בײַשטידל ז ־עך

две́рца *ж* טירל ז ־עך

двер||ь *ж* טיר ‖ ־ן; ◇ указать на ~ь געבן* דעם וועג, ווײַזן* די טיר; при закрытых ~ях בא געשלאָסענע טירן; политика открытых ~ей פאָליטיק פון אָפענע טירן; ломиться в открытую ~ь ברעכן* זיך אין אן אָפענער טיר; день открытых ~ей *(в вузе)* א טאָג פון פרײַען ארײַנגאנג [פון אָפענע טירן]

две́сти צוויי הונדערט

дви́гатель *м* 1. מאָטאָר מ ־ן, באוועגער מ ־ס; ~ внутреннего сгорания מאָטאָר פון אינערלעכער ברענונג; 2. *перен.* טרײַבקראפט ‖ (מצ. ··קרעפטן); באוועגער מ ־ס; ~ прогресса די טרײַבקראפט פון פראָגרעס, דער באוועגער פון פראָגרעס; ◇ вечный ~ פערפעטוום מאָבילע; ~ный באוועג=, טרײַב=; ~ные нервы די באוועג־נערוון, די מאָטאָרישע נערוון; ~ная сила טרײַבקראפט ‖ (מצ. ··קרעפטן)

дви́гать *несов.* 1. *(толкая, перемещать)* רוקן; ~ диван רוקן דעם דיוואן; 2. *(направлять)* וואַרפן*, לאָזן*; ~ войска на север וואַרפן* [לאָזן*] דאָס מיליטער צו צאָפן; 3. *(шевелить)* רירן, באוועגן; ~ руками רירן מיט די הענט; 4. *(приводить в движение)* באוועגן, טרײַבן*; вода движет колёса мельницы דאָס וואסער באוועגט [טרײַבט] די רעדער פון דער מיל; 5. *(кем-л.; побуждать)* באוועגן*, שטויסן*; им двигало честолюбие אים האָט געשטויסן דערצו זײַן ערגײַץ; 6. *(развивать)* רוקן (פאָרויס); ~ науку (вперёд) רוקן פאָרויס די וויסנשאפט; **~ся** *несов.* 1. *(перемещаться)* באוועגן זיך; *(вперёд тж.)* רוקן זיך פאָרויס, גיין* פאָרויס; ~ся по инерции באוועגן זיך לויט דער אינערץ; дело не двигается די זאך [דער איניען] רוקט זיך ניט פאָרויס; די זאך [דער איניען] שטייט אף איין אָרט; 2. *(шевелиться)* רירן זיך; не ~ся с места ניט רירן זיך פונעם אָרט; у меня пальцы не двигаются איך קאָן קיין ריר ניט טאָן מיט די פינגער; 3. *разг. (отправляться)* לאָזן* זיך; ~ся в дорогу לאָזן* זיך אין וועג (ארײַן); ◇ ~ся по службе גיין* אלץ העכער (און העכער)

движе́ни||е *с* 1. באוועגונג ‖; вращательное ~е אומדריי־באוועגונג ‖; приводить в ~е ברענגען* אין באוועגונג, באוועגן; приходить в ~е קומען* אין באוועגונג; *перен. тж.* אופרודערן זיך; управлять ~ем станков רעגולירן די באוועגונג [די ארבעט] פון די ווערקשטעלן; 2. *(изменение положения тела)* באוועגונג ‖ ־ען; ~я его руки די באוועגונגען פון זײַן האנט; сделать быстрое ~е головой געבן* א האסטיקן קער [טרייסל] מיטן קאָפּ; без ~я אומבאוועגלעך, זיך ניט געבנדיק קיין ריר; 3. *(общественная деятельность)* באוועגונג ‖; революционное ~е רעוואָליוציאָנערע באוועגונג; ~е сторонников мира די שאָלעם־באוועגונג; 4. *(передвижение)* באוועגונג ‖; *(транспорта тж.)* פארקער מ; оживлённое ~е א לעבהאפטיקע באוועגונג; правила уличного ~я די קלאָלים פונעם גאסן־פארקער; ~е войск די איבערוקן פון די מיליטער־טיילן; 5. *(внутреннее побуждение)* אימפולס מ ־ן; следовать ~ю сердца פאָלגן דעם רוף [דער אינערלעכער שטים] פונעם הארצן; 6. *(изменение)* אנטוויקלונג ‖, דינאמיק ‖; באוועגונג ‖, גאנג מ; ~е событий דער גאנג פון די געשעענישן

дви́жимость *ж юр.* דאָס באוועגלעכע פארמעגן; מעטאלטעלין *уст.*

дви́жим||ый: ~ое иму́щество *см.* дви́жимость

дви́жущ||ий: ~ие си́лы טרײַבקרעפטן מצ.

дви́нуть *сов.* 1. *(переместить)* א רוק טאָן*; 2. *(направить)* א לאָז טאָן*, א וואָרף טאָן*; ~ войска́ א וואָרף [א לאָז טאָן*] דאָס מיליטער טאָן*; 3. *(шевельнуть)* א ריר טאָן*; ~ па́льцами א ריר טאָן* מיט די פינגער; 4. *(привести в движение)* ברענגען* אין באַוועגונג, א טרײַב טאָן*; 5. *(развить)* א רוק טאָן* פאָרויס; **~ся** *сов.* 1. *(начать двигаться)* רירן זיך פונעם אָרט; 2. *(шевельнуться)* א ריר טאָן* זיך; он не дви́нулся с ме́ста ער האָט זיך קיין ריר ניט געטאָן פונעם אָרט; 3. *см.* дви́гаться 3; *однокр. тж.* א לאָז טאָן* זיך

дво́||е צוויי; ~е дете́й צוויי קינדער; ко́мната на ~и́х א צימער אף צווייען; ◇ на свои́х (на) ~и́х מיט די אייגענע פיס

двоевла́стие *с* צווייַמאכט וו

двоето́чие *с* צווייפונקט מ

двои́||ться *несов.* 1. *(раздваиваться)* (צע)צווייען זיך; доро́га здесь ~тся דאָ גייט אוועק דער וועג, דאָ איז א שיידוועג אין צוויי ריכטונגען; 2.: у меня́ ~тся в глаза́х איך זע אלץ געטאָפלט

дво́йка *ж* 1. *(цифра, отметка)* צוויי וו ~ען; у него́ ~ по фи́зике ער האָט א צוויי אף פיזיק; 2. *карт.* צווייטל ז ~עך

двойни́к *м* צווייטלינג מ ~ען, טאָפלינג מ ~ען

двойн||о́й 1. טאָפל=, געטאָפלטער, טאָפל-; ~ы́е ра́мы טאָפלראַמען, צווייענדיקע ראַמען מצ.; ~а́я пла́та טאָפל-לוין מ, טאָפלגעצאָלטס ז; в ~о́м разме́ре צוויי מאָל אזויפיל, געטאָפלט; 2. *(двойственный)* צווייענדיקער; вести́ ~у́ю игру́ פירן א צווייענדיקע שפיל; ◇ ~а́я бухгалте́рия טאָפעלע בוכהאלטעריע

дво́йня *ж* צווילינג מ ~ען; פאָרל ז ~עך *разг.*

дво́йственн||ый 1. *(противоречивый)* צווייענדיקער, צווייערלייקער; 2. *(двуличный)* צווייענדיקער, צווייפּעׂנעמדיקער; 3. *(касающийся двоих)* צווייצדאָדימדיקער; ~ое соглаше́ние א צווייצדאָדימדיקער אָפמאַך; ◇ ~ое число́ *грам.* דואַל מ

двор[1] *м* 1. הויף מ ~ן; за́дний ~ הינטערהויף מ ~ן; 2. *(крестьянское хозяйство)* הויפווירטשאַפט וו ~ן; ◇ на ~е́ אין דרויסן; на ~е́ хо́лодно אין דרויסן איז קאַלט; на ~е́ зима́ ס'איז שוין ווינטער; быть не ко ~у́ ניט צום רומל זײַן*

двор[2] *м (монарха)* הויף מ (מצ. הייף); при ~е́ באַם (קיניגלעכן) הויף

дворе́ц *м* 1. פּאַלאַץ מ ~ן; 2.: Дворе́ц культу́ры קולטור-פּאַלאַץ מ ~ן; Дворе́ц пионе́ров פּיאָנערן-פּאַלאַץ מ ~ן

дво́рник *м* 1. הויפוועכטער מ =, הויף-אויפזעער מ =, הויף-שומער (מצ. ...שאָמרים); 2. *разг. (в автомашине)* (שויבן-)ווישער מ ~ס

дворня́||га *ж*, **~жка** *ж* הויפהונט מ (מצ. ...הינט)

дворо́в||ый 1. הויף=; ~ые постро́йки הויף-געבײַדעס מצ.; 2. *в знач. сущ. м* הויפדינער מ =

дворцо́вый: ~ переворо́т הויף-איבערקערעניש ז, וו ~ן, הויף-פּוטש מ ~ן

дворяни́н *м* אַדלמאַן מ (מצ. אַדל-לײַט), אַדעליקער מ ...קע

дворя́н||ка *ж* אַדלפרוי וו ~ען, אַדעליקע וו =; **~ский** אַדעליקער, אַדל=; ~ское сосло́вие אַדלשטאַנד מ; **~ство** *с* 1. *(сословие)* אַדלשטאַנד מ; 2. *собир.* אַדלטום ז, אַדל-לײַט מצ.; 3. *(звание)* אַדלראַנג מ

двою́родн||ый: ~ый брат, ~ая сестра́ (גע)שוועסטערקינד ז ~ער; мы ~ые бра́тья, сёстры מיר זײַנען (גע)שוועסטערקינדער, מיר זײַנען [קערן זיך אָן] שייני בעשייני

двоя́к||ий צווייענדיקער, צווייערליי(יק)ער; результа́т мо́жет быть ~им דער רעזולטאַט קאָן זײַן א צווייערלייקער

двояко||во́гнутый *опт.* ביקאָנקאַווער; **~вы́пуклый** *опт.* ביקאָנוועקסער

двубо́ртный צווייבאָרטיקער, צווייררייִקער; ~ пиджа́к א צווייבאָרטיקער [צווייררייִקער] פּידזשאַק

двуго́рбый: ~ верблю́д א צווייהויקערדיקער קעמל

двугри́венный *м разг.* א צוואַנציק-קאָפּיקעדיקע מאַטבייע

двузна́чн||ый: ~ое число́ א צווייציפערדיקע צאָל

двуко́лка *ж* בידאַרקע וו ~ס, בידקע וו ~ס

двукра́тн||ый צווייַמאָליקער; в ~ом разме́ре צוויי מאָל אזויפיל, צווייפאַך, טאָפל; по́сле ~ого предупрежде́ния נאָך דער צווייטער וואָרענונג, נאָכן וואָרענען דאָס צווייטע מאָל

двули́ч||ие *с*, **~ность** *ж* צווייפּעׂנעמדיקייט וו; **~ный** צווייפּעׂנעמדיקער

двуно́гий צווייפיס(לד)יקער

двуо́кись *ж* ביאָקסיד מ

двуру́шни||к *м* טאָפלשפּיל-פירער מ =, א טאָפלזיניקער פּאַרשוין; **~чать** *несов.* פירן א טאָפלשפּיל, זײַן* טאָפלזיניק; **~ческий** טאָפלזיניקער; **~чество** *с* טאָפלשפּיל וו, טאָפלזין מ

двуска́тн||ый: ~ая кры́ша זאָטלדאַך מ (מצ. ...דעכער)

двусло́жный *лингв.* צווייטראַפיקער

двусмы́сленн||ость *ж* 1. צווייטײַטיקייט וו; 2. *(непристойность)* צווייטײַטיקייט, פּריוואָלער אַנדײַט וו; **~ый** 1. צווייטײַטיקער; 2. *(непристойный)* צווייטײַטיקער, פּריוואָל-אַנדײַטיקער; ~ая шу́тка א פּריוואָלער [סקאַברעזער] וויץ

двуспа́льн||ый: ~ая крова́ть טאָפלבעט ז ~ן

двуство́лка *ж* א צווייררעריקע ביקס

двуство́рчат||ый צווייפליגלדיקער; ~ая дверь פליגלטיר וו ~ן

двусти́шие *с лит.* צווייפערז מ ~ן

двусторо́нн||ий 1. צווייזײַטיקער; ~ее у́личное движе́ние צווייזײַטיקער גאַסן-פאַרקער, גאַסן-פאַרקער אין ביידע ריכטונגען; ~ее воспале́ние лёгких צווייזײַטיקע לונגען-אַנצינדונג; 2. *(обоюдный)* קעגנזײַטיקער; ~яя радиосвя́зь קעגנזײַטיקע ראַדיאָ-פאַרבינדונג; ~ее соглаше́ние צווייצדאָדימדיקער אָפמאַך; 3. *текст.* טאָפלזײַטיקער

двухгоди́чн||ый צוויי-יעריקער, צוויי-יאָריקער; ~ые ку́рсы צוויי-יאָריקע קורסן

двухгова́лый צוויי-יעריקער, צוויי-יאָריקער; פון צוויי יאָר *после сущ.*; ~ ребёнок א קינד פון צוויי יאָר

двухдне́вный צווייטאָגיקער

двухколе́йн||ый: ~ая желе́зная доро́га א צווייקאָלייִקע אײַזנבאַן

двухколёсный צווייררעדערדיקער; אף [מיט] צוויי רעדער *после сущ.*

двухко́мнатн||ый צווייצימערדיקער; ~ая кварти́ра א צווייצימערדיקע וווינונג

двухлéтний צוויי־יאָריקער; (*о возрасте тж.*) פון צוויי יאָר *после сущ.*

двухмéстн||ый צווייאָרטיקער; אַף צוויי ערטער *после сущ.*; ~ое купé א צווייאָרטיקער קופּע, א קופּע אַף צוויי ערטער

двухмéсячный 1. צווייכאַדאָשימדיקער; (*о возрасте тж.*) פון צוויי כאַדאָשים *после сущ.*; 2. (*об издании*) צווייכאַדאָשימדיקער, צוויימאָנאַטלעכער

двухмотóрный צווייִמאָטאָריקער; מיט צוויי מאָטאָרן *после сущ.*

двухнедéльный 1. צווייוואָכיקער; 2. (*об издании*) צווייוואָכיקער; צווייוועכנטלעכער

двухóсный צווייאַקסיקער; מיט צוויי אַקסן *после сущ.*

двухпалáтн||ый: ~ая систéма צווייפּאַלאַטן־סיסטעם װ, א סיסטעם פון צוויי פּאַלאַטעס; ~ый парлáмент א פּאַרלאַמענט מיט צוויי פּאַלאַטעס

двухсмéнн||ый אין צוויי וואַכטעס, אין צוויי אומבײַטן *после сущ.*; ~ая рабóта אַרבעט אין צוויי אומבײַטן; ~ое задáние אַרבעט־אויפגאַבע פאַר צוויי אומבײַטן [וואַכטעס]

двухсотлéтие *с* **1.** (*срок*) צוויי הונדערט יאָר; **2.** (*годовщина*) דער צווייהונדערטסטער יאָרטאָג, דער צווייהונדערטיאָריקער יוביליי

двухсóтый צווייהונדערטסטער

двухтáктный *тех.*: ~ двигáтель צווייטאַקטן־מאָטאָר מ ־ן

двухцвéтный צווייפאַרביקער, צווייקאָליריקער

двухчасовóй 1. (*продолжающийся два часа*) צוויישאָיקער, צוויישאָעדיקער; **2.:** ~ пóезд *разг.* דער צווייזייגערדיקער צוג

двухэтáжный צווייגאָרנדיקער, צווייִשטאָקיקער

двучлéн *м мат.* בינאָם מ ־ען, צווייגליד מ ־ן

двуязы́чный צווייִשפּראַכיקער; (*о населении тж.*) בילינגווישער

дебати́ровать *несов.* (*что-л., о чем-л.*) דעבאַטירן [פירן] דעבאַטן (וועגן)

дебáты *мн.* דעבאַטן מצ.

дéбет *м бухг.* דעבעט מ

деби́т *м тех.* דעביט מ

дебóш *м разг.* דעבאָש מ ־ן, סקאַנדאַל מ ־ן; ~и́р *м разг.* = דעבאָשירער מ, סקאַנדאַליסט מ ־ן; ~и́рить *несов. разг.* דעבאָשירן, סקאַנדאַליעווען

дéбри *мн.* **1.** (*лес*) (וואַלד־)געדיכטעניש װ; (*глушь*) פאַרוואָרפענע ווינקלען; **2.** *перен.* טיפענישן מצ.

дебю́т *м* דעביוט מ ־ן, ערשטער אַרויסטריט; *шахм.* דעביוט מ ־ן

дебютáнт *м* דעביוטאַנט מ ־ן; ~ка *ж* דעביוטאַנטקע װ ־ס

дебюти́ровать *сов. и несов.* דעביוטירן

дéва *ж уст., поэт.* יונגפרוי װ ־ען; ◇ стáрая ~ אַן אַלטע מויד

девальвáция *ж эк.* דעוואַלוואַציע װ

девáть(ся) *несов. см.* дéть(ся)

дéверь *м* שוואָגער מ ־ס (דעם מאַנס ברודער)

девиáция *ж* דעוויאַציע װ; אָפּנייגונג װ, דאָס אָפּנייגן זיך

деви́з *м* דעוויז מ ־ן

деви́ца *ж* מיידל ז ־עך; *поэт.* יונגפרוי װ ־ען

деви́ческий *см.* дéвичий

дéвич||ий מיידל־, מיידלשער; ~ья фами́лия מיידל־פאַמיליע־נאָמען מ (מצ. ־נעמען); ◇ ~ья пáмять א קורצער [ווײַבערשער] זיקאָרן

дéвочка *ж* מיידעלע ז ־ך

дéвственница *ж* בסולע װ ־ס

дéвственн||ость *ж* (*целомудренность*) (מיידלשע) אומשולד, מיידלשאַפט װ; ~ый **1.** (*целомудренный*) מיידלשער, אומשולדיקער; **2.:** ~ый лес אורוואַלד מ (מצ. ־וועלדער), בערײשיס־וואַלד מ (מצ. ־וועלדער); ~ый снег אומבאַרירטער [אומבאַטראָטענער] שניי

дéвушка *ж* מיידל ז ־עך

девч||áта *мн. разг.* מיידלעך מצ.; ~óнка *ж разг.* מיידעלע ז ־ך; *пренебр.* אָנרעס מ ־ן

девянóсто נײַנציק

девяностолéт||ие *с* **1.** (*срок*) נײַנציק יאָר; **2.** (*годовщина*) דער נײַנציקסטער יאָרטאָג, דער נײַנציקיאָריקער יוביליי; ~ний נײַנציקיאָריקער, נײַנציקיעריקער; (*о возрасте тж.*) פון נײַנציק יאָר *после сущ.*

девянóст||ый נײַנציקסטער; ~ая страни́ца דאָס נײַנציקסטע זייטל; ~ые гóды די נײַנציקער יאָרן

девятиклáссн||ик *м* נײַנטקלאַסניק מ ־עס, א שילער פון נײַנטן קלאַס; ~ица *ж* נײַנטקלאַסניצע װ ־ס, א שילערין פון נײַנטן קלאַס

девятилéтний נײַניאָריקער, נײַניעריקער; (*о возрасте тж.*) פון נײַן יאָר *после сущ.*

девятисóтый נײַנהונדערטסטער

девя́тка *ж* **1.** (*цифра*) נײַן װ ־ען; **2.** *карт.* נײַנטל ז ־עך

девятнáдцат||ый נײַנצעטער, נײַנצנטער; ~ь נײַנצן

девя́тый נײַנטער; ◇ ~ вал די נײַנטע שטורעם־כוואַליע; *перен. тж.* די העכסטע געפאַר

дéвять נײַן

девятьсóт נײַן הונדערט

дéвятью *нареч.* נײַן מאָל

дегази́ровать *сов. и несов.* דעגאַזירן

дегенерáт *м* דעגענעראַט מ ־ן

дёготь *м* דזעגעכץ מ; древéсный ~ האָלץ־דזעגעכץ מ; ◇ лóжка дёгтя в бóчке мёда א לעפל דזעגעכץ אין א פעסל האָניק

деград||áция *ж* דעגראַדאַציע װ, דעגראַדירונג װ; ~и́ровать *сов. и несов.* דעגראַדירן

дегустá||тор *м* דעגוסטאַטאָר מ ־טאָרן, = פאַרזוכער מ; ~ция *ж* דעגוסטאַציע װ

дед *м* **1.** זיידע מ ־ס; **2.** *разг.* (*старик*) אַלטיטשקער מ ־קעס; **3.** *мн.* (*предки*) עלטער־עלטערן, אור־עלטערן מצ.; ◇ ~-морóз פעטער שנייער

дéдовск||ий 1. דעם זיידנס; **2.** (*старинный*) פּאַרצײַטיקער, אַלטפרענקישער; ~ие обы́чаи אַלטפרענקישע מינהאָגים

дедýкция *ж* דעדוקציע װ

дéдушка *м* זיידע מ ־ס; *ласк.* זיידעשי מ, זיידעניו מ

деепричáстие *с грам.* גערונדיוו מ ־ן

дееспосóбный טאַטפעיִקער

дежýр||ить *несов.* **1.** זײַן* דעזשורנע, דעזשורן; **2.** (*неотлучно находиться*) ניט אָפּטרעטן*, ניט אָוועקגיין*; ~ить у постéли больнóго ניט אָפּטרעטן* [ניט אָוועקגיין*] פונעם קראַנקנס בעט; ~ный **1.** דעזשורנע(ר) *тж. неизм.*, דעזשור־; ~ный врач דעזשורנער דאָקטער; ~ный магази́н דעזשור־מאַגאַזין מ ־ען, דעזשורנע מאַגאַזין; ~ное

блюдо ז גרייט; 2. *в знач. сущ. м* = ‏דעזשוֹר־געריכט, דעזשוֹר געריכט [פֿאַרטיק]‏ מ ‏דעזשוֹרנע‏; ~ство *с* ‖ ‏דעזשוֹרסטווע

дезавуи́ровать *сов. и несов.* ‏דעזאַוווירן

дезерти́р *м* ‏־ן‏ מ ‏דעזערטיר‏; ~овать *сов. и несов.* ‏דעזערטירן‏; ~ство *с* ‖ ‏דעזערטירערײַ

дезинфекцио́нн‖**ый** ‏דעזינפֿעקציע־‏; ~ая ка́мера ‏דעזינפֿעקציע־קאַמער‏ ‖ ‏־ן

дезинфе́кция *ж* ‖ ‏דעזינפֿעקציע

дезинфици́ровать *сов. и несов.* ‏דעזינפֿיצירן

дезинформи́ровать *сов. и несов.* ‏דעזינפֿאָרמירן

дезорганиз‖**а́тор** *м* ‏־טאָרן‏ מ ‏דעזאָרגאַניזאַטאָר‏; ~а́ция *ж* ‖ ‏דעזאָרגאַניזירונג, דעזאָרגאַניזירן‏ ז

дезориент‖**а́ция** *ж* ‖ ‏דעזאָריענטאַציע, דעזאָריענטירונג‏ ‖; ~и́ровать *сов. и несов.* ‏דעזאָריענטירן

де́йственный ‏ווירקזאַמער, עפֿעקטיווער

де́йстви‖**е** *с* 1. *(деятельность)* ‏־ן‏ ‖ ‏,‏מ ‏טאַט‏; *грам.* ‏־ען‏ ‖ ‏טוּונג‏; руково́дство к ~ю ‏אַ וועגווײַזער צו טאַט‏; план ~й ‏דער פּלאַן פֿון האַנדלונג‏; 2. *мн. (поступки, поведение)* מצ. ‏מעשׂים‏; ‏־ען‏ ‖ ‏האַנדלונג‏; мы одобря́ем его́ ~я ‏מיר באַגיטיקן [באַווילִיקן] זײַן האַנדלונג‏; самово́льные ~я ‏ווילקירלעכע מעשׂים‏; оскорби́ть *кого-л.* ~ем *юр.* ‏באַליידיקן עמעצן מיט טאַט‏; 3. *(функционирование механизмов и т. п.)* ‖ ‏אַרבעט‏; ‖ ‏ווירקונג‏; ми́на заме́дленного ~я ‏אַ מינע פֿון פֿאַרלאַנגזאַמטער ווירקונג‏; привести́ в ~е ‏(אין גאַנג)‏ ‏*לאָזן‏; приходи́ть в ~е ‏*אָנהייבן אַרבעטן [פֿונקציאָנירן]‏; 4. *(применение на практике)* ‏גיל־‏ ‏טיקייט‏ ‖; ~е зако́на ‏די גילטיקייט פֿונעם געזעץ‏; ввести́ зако́н в ~е ‏גילטיק מאַכן דעם געזעץ‏; 5. *(воздействие)* ‖ ‏ווירקונג,‏ ‖ ‏עפֿעקטיווקייט‏; ~е со́лнечной радиа́ции на органи́зм ‏די ווירקונג פֿון דער זון־ראַדיאַציע אויפֿן אָרגאַניזם‏; под ~ем ‏אונטער דער ווירקונג‏; ока́зывать ~е ‏*האָבן אַ ווירקונג [אַ פּעולה], ווירקן‏; 6. *(события)* ‏האַנדלונג‏ ‖; ~е рома́на происхо́дит на Украи́не ‏די האַנדלונג פֿונעם ראָמאַן קומט פֿאָר אין אוקראַיִנע‏; 7. *театр.* ‏־ן‏ מ ‏אַקט‏; траге́дия в пяти́ ~ях ‏אַ טראַגעדיע אין פֿינף אַקטן‏; 8. *мат.* ‏־ן‏ מ ‏רעכן־אַקט‏; четы́ре ~я арифме́тики ‏די פֿיר רעכן־אַקטן פֿון אַריפֿמעטיק‏; ◇ вое́нные ~я ‏קריגס־אָפּע־‏ ‏ראַציעס‏ מצ.; предоста́вить *кому-л.* свобо́ду ~й ‏*לאָזן פֿאַר עמעצן פֿרײַע הענט

действи́тельн‖**о** 1. *нареч.* ‏(טאַקע), בעצעמעס (טאַקע)‏; э́то ~о большо́й успе́х ‏דאָס איז (טאַקע) בעצע־‏ ‏מעס [(טאַקע) ווירקלעך] אַ גרויסער °דערפֿאָלג‏; 2. *в знач. вводн. сл.* ‏(און) אינדערעמעסן‏; ~о, до́лго ждать не пришло́сь ‏(און) אינדערעמעסן, לאַנג וואַרטן האָט מען ניט גע־‏ ‏דאַרפֿט‏; ~ость *ж* 1. ‖ ‏ווירקלעכקייט‏; *(реальное существование тж.)* ‖ ‏רעאַליטעט‏; на́ша сове́тская ~ость ‏אונדזער סאָוועטישע ווירקלעכקייט‏; 2. *(законная сила)* ‖ ‏גילטיקייט‏; ◇ в ~ости ‏אינדערעמעסן‏; в ~ости де́ло обстоя́ло совсе́м не так ‏אינדערעמעסן איז עס געווען (גאָר) אַנדערש‏; ~ый 1. *(реальный)* ‏רעאַלער, ווירקלעכער‏; *(подлинный)* ‏פֿאַקטישער, עכטער‏; ~ый факт ‏אַ ווירקלעכער [אַ רעאַלער] פֿאַקט‏; 2. *обычно кратк. ф. (имеющий законную силу)* ‏גילטיקער‏; биле́т действи́телен пять су́ток ‏דער בילעט איז גילטיק פֿינף מעסלעס‏; ◇ ~ый зало́г *грам.* ‏אַקטיווער גענוס, אַקטיוו‏ מ; ~ая (вое́нная) слу́жба ‏אַקטיווע (מיליטער־)דינסט‏; ~ый член Акаде́мии нау́к ‏ווירקלעכער מיטגליד פֿון דער וויסנשאַפֿט־אַקאַדעמיע

де́йствовать *несов.* 1. ‏האַנדלען, *טאָן‏; *(о войсках)* ‏אָפּע־‏ ‏רירן‏; ~ реши́тельно ‏האַנדלען אַנטשיידן‏; на́до ~ ‏מע דאַרף עפּעס טאָן, מע דאַרף אָנעמען מיטלען‏; 2. *разг. (чем-л.)* ‏אַרבעטן‏; ~ вёслами ‏אַרבעטן מיט די וועסלעס‏; 3. *(о механизмах)* ‏אַרבעטן, פֿונקציאָנירן‏; 4. *(влиять)* ‏ווירקן‏; ~ благотво́рно на *кого-л.* ‏וויר־‏ ‏קן °גוט אויף; האָבן* אַ גוטע‏ ‏ווירקונג [פּעולה] אויף עמעצן‏; ~ на не́рвы ‏ווירקן אויף די נערוון, נערווירן‏; 5. *(иметь силу — о законах и т. п.)* ‏גיל־‏ ‏*זײַן‏ ‏טיק, גילטן*

де́йствующ‖**ий**: ~ие ли́ца *(в пьесе)* ‏(ווירקנדיקע) פּער־‏ ‏זאָנען‏; ~ая а́рмия ‏אָפּערירנדיקע אַרמיי

де́ка *ж муз.* ‏־ס‏ ‖ ‏דעקע

декабри́ст *м ист.* ‏־ן‏ מ ‏דעקאַבריסט

дека́брь *м* מ ‏דעקאַבער‏; *ср.* а́вгуст

дека́брьский ‏דעקאַבער־, דעקאַבערישער‏; *ср.* а́вгустовский

дека́да *ж* ‏־ס‏ ‖ ‏דעקאַדע‏; 2.: ~ литерату́ры и иску́сства ‏די דעקאַדע פֿון ליטעראַטור און קונסט

декаде́нт *м* ‏־ן‏ מ ‏דעקאַדענט‏; ~ский ‏דעקאַדענטישער‏; ~ство *с* מ ‏דעקאַדאַנס

дека́н *м* ‏־ען‏ מ ‏דעקאַן‏; ~а́т *м* ‏־ן‏ מ ‏דעקאַנאַט

деквалифици́роваться *сов. и несов.* ‏דעקוואַליפֿיצירן זיך

деклам‖**а́тор** *м* ‏־טאָרן‏ מ ‏דעקלאַמאַטאָר‏; ~а́ция *ж* ‖ ‏דעקלאַמאַציע‏; *перен. тж.* ‖ ‏מליצה‏; ~и́ровать *несов.* ‏דעקלאַמירן

деклар‖**ати́вный** ‏דעקלאַראַטיווער‏; ~а́ция *ж* ‏דעקלאַראַ־‏ ‏ציע‏ ‖ ‏־ס

деклассиро́ванный ‏דעקלאַסירטער

деколь‖**те́** 1. *с нескл.* מ ‏דעקאָלטע‏; 2. *в знач. неизм. прил.* ‏(מיט) דעקאָלטע‏ *после сущ.*; ‏דעקאָלטירטער‏; ~иро́ванный ‏דעקאָלטירטער‏; *(о платье тж.)* ‏מיט דעקאָלטע‏ *после сущ.*

декомпенса́ция *ж мед.* ‖ ‏דעקאָמפּענסאַציע

декорати́вн‖**ый** ‏דעקאָראַטיווער‏; ~ое иску́сство ‏דעקאָ־‏ ‏ראַטיווע קונסט‏; ~ые тка́ни ‏דעקאָראַטיווע געוועבן [שטאָפֿן]

декора́тор *м* ‏־טאָרן‏ מ ‏דעקאָראַטאָר

декора́ци‖**я** *ж* ‏־ס‏ ‖ ‏דעקאָראַציע‏; *перен. тж.* ‏־אויסנ־‏ ‏ווייניקסטע־‏ ז ‏־פֿאַרבלענדעניש‏; ◇ переме́на ~й ‏אַ אומענדערונג פֿון דער סיטואַציע

декори́ровать *сов. и несов.* ‏דעקאָרירן; באַפּוצן

декре́т *м* ‏־ן‏ מ ‏דעקרעט‏; ~ о ми́ре ‏דער דעקרעט וועגן שלום; דעקרעט־שלום‏ מ; ~ный ‏דעקרעט־‏; ◇ ~ный о́тпуск ‏־ן‏ מ ‏דעקרעט־אורלויב

де́ланн‖**ый** ‏געמאַכטער, אומנאַטירלעכער, קינצלעכער‏; ~ая улы́бка ‏אַ געמאַכטער שמייכל

де́лать *несов.* 1. *(изготовлять, производить)* ‏מאַכן, אויסאַרבעטן‏; ~ ме́бель ‏מאַכן מעבל‏; ~ тка́ни ‏אויסאַר־‏ ‏בעטן געוועבן [שטאָפֿן]‏; 2. *(заниматься чем-л.)* ‏*טאָן, מאַכן‏; что ты де́лаешь? ‏וואָס טוסטו?‏; ты э́то де́лаешь непло́хо ‏דו טוסט [מאַכסט] עס גאָר ניט אַזוי שלעכט‏; ~ уро́ки ‏מאַכן די אויפֿגאַבן‏ *разг.*; ‏גרייטן די לימודים‏; 3.: ~ о́пыты ‏מאַכן עקספּערימענטן, עקספּערימענטירן‏; ~ вы́бор ‏מאַכן אַן אויסוואַל, *אויסקלײַבן‏; ~ оши́бку ‏*באַגיין [*אַ פֿעלער]‏; ~ попы́тку ‏מאַכן אַ פּרוּוו, פּרוּוון‏ ‏(זיך)‏; ~ вы́говор *кому-л.* ‏מאַכן עמעצן אַן אויסרייד‏; ~ 75 киломе́тров в час ‏מאַכן 75 קילאָמעטער אַ שעה‏; 4. *(поступать каким-л. образом)* ‏*טאָן‏; де́лай по-сво́ему ‏טו ווי דו פֿאַרשטייסט‏; не зна́ю, что ~ ‏איך ווייס ניט, וואָס צו טאָן* [וואָס איך זאָל טאָן]‏; 5. *(превращать)* ‏מאַכן‏;

~ *кого-л.* своим помóщником מאַכן עמעצן פֿאַר א געהילף; ~ похóжим на *кого-л.*, на *что-л.* מאַכן ענלעך אַף עמעצן, אַף עפּעס; ◇ ~ вид מאַכן זיך, מאַכן דעם אָנשטעל; э́то дéлает емý честь מע מעג אים דערפֿאַר לויבן און ריי־דערפֿון ווערט אים קיין; э́то не дéлает емý чéсти קאָווד ניט צוקומען; ~ нéчего מע קאָן דאָ גאָרניט מאַכן, ניט האָבנדיק קיין אַנדער; от нéчего ~ קיין ברייַרע ניט אַרבעט; ~ся *несов.* 1. *ווערן; дéлается прохлáдно ס'ווערט קיל; 2. (*происходить, совершаться*) *פֿאַרקומען, *טאָן זיך; что тут дéлается? וואָס קומט דאָ, וואָס טוט זיך דאָ?; ◇ что емý дéлается? ס'שטייט צו אים גאָרנישט פֿאַר?; ניט צו!; וואָס פֿעלט אים?

делегáт *м* ן־ ‖ דעלעגאַט; ~ка *ж* ס־ ‖ דעלעגאַטקע

делегáция *ж* ס־ ‖ דעלעגאַציע

делёж *м разг.* ‖ כאַלוקע; ~ добы́чи דאָס (צע)טיילן זיך מיטן רויב

делéние *с* 1. ‖ (צע)טיילונג, I (צע)טיילן; 2. *мат.* כּילעק, I טיילן; 3. (*на шкале*) ‖ ען־ טיילונג; 4.: ~ клéтки *биол.* דאָס טיילן זיך [די טיילונג] פֿון דער צעל [פֿונעם קעמערל]

делéц *м* = ‖ געשעפֿטמאַכער

деликатéс *м* ן־ ‖ דעליקאַטעס

деликáтн‖ичать *несов. разг.* *זייַן צו איידל; ~ичать с *кем-л.* *באַגיין זיך צו איידל מיט עמעצן; ~ый 1. דעליקאַ־טער, איידעלער; 2. (*щекотливый*) דעליקאַטער, קיצלדי־קער

дели́м‖ое *с мат.* = ‖ געטיילטע; ~ость *ж* טיילעוודי־קייט ‖; при́знаки ~ости *мат.* סימאָנים פֿון טיילעוודיקייט

дели́тель *м мат.* ס־ ‖ טיילער; óбщий наибóльший ~ דער גרעסערער געמייַנזאַמער טיילער

дели́ть *несов.* 1. טיילן, צעטיילן; ~ пóровну (צע)טיילן גלייַך אַף גלייַך; ~ сто на пять טיילן הונדערט אַף פֿינף; 2. *перен.* טיילן; я делю́ с ним и рáдость и гóре איך טייל מיט אים זייַנע פֿריידן און ליידן; ◇ нам ~ нéчего מישטיינס־געזאָגט — איבער וואָס מיר האָבן זיך דאָ צו קריגן; ~ шкýру неуби́того медвéдя טיילן דעם בערס פֿעל איידער מע האָט אים געשאָסן; ~ся *прям. и перен.* טיילן זיך; сóрок дéлится на пять פֿערציק טיילט זיך אַף פֿינף; ~ся с дрýгом послéдним кускóм хлéба טיילן מיטן פֿרייַנט דעם לעצטן ביסן; ~ся впечатлéниями טיילן זיך מיט די אייַנדרוקן

дели́шки *мн. разг.* מצ. געשעפֿטלעך; тёмные ~ מיִעסע געשעפֿטלעך

дéл‖о *с* 1. ‖ זאַך; (*занятие*) ‖ אַרבעט; ~о спóрится די אַרבעט ברענט אין די הענט; די אַרבעט גייט פֿלינק; сидéть без ~а 1) (*бездельничать*) ליי־דיק אַרומגיין, פּוסט־און־פּאַס אַרומגיין; 2) (*быть без работы*) *זיצן צוליב אַן איניען, אָן א שטאָך אַרבעט; по ~у ~о привы́чки ‖ (זאַך־) א געוווינהייט; ~о вкýса א געשמאַק־זאַך ‖; как (вáши) ~á? ווי גייט עס?; вмéшиваться не в своё ~о מישן זיך אין פֿרעמדע [אין יענעמס] געשעפֿטן; 2. (*поступок, деяние*) ‖ טוּונג, ‖ מ, טאַט, ‖ אַרבעט, ‖ זאַך; слó-вом и ~ом [מיט ווערט און טאַט [מעשׂים]; э́то ~о егó рук דאָס איז זייַן (שטיקל) אַרבעט; вы сдéлали большóе ~о איר האָט אָפּגעטאָן א גרויסע זאַך; доказáть *что-л.* ~ом *דערווייַזן עפּעס בפֿועל (מאַמעש); 3. (*отрасль*): слесáрное ~о ‖ שלאָסערייַ; воéнное ~о מיליטער־קונסט ‖; министéрство инострáнных ~ מ ‖ אויסערן־מיניסטעריום;

4. (*интерéсы*) ‖ זאַך; ~о ми́ра די זאַך פֿון שאָלעם; 5. *уст.* (*предприя́тие*) I געשעפֿט; 6. *юр.* (געריכט־)איניען מ (מצ. ··איניאָנים); 7. *канц.* ‖ פֿראַצעס מ (מצ. ··איניאָנים); ◇ в чём ~о? אין וואָס איז די מייַסע?; דאָס איז גאָר אַן איניען; вот в чём ~о, э́то совсéм другóе ~о דאָס איז גאָר עפּעס אַנדערש, אַנדער זאַך ~о?; в сáмом ~е גייט עס מיך אָן?; וואָס גייט עס מיך אָן?; אינדערעמעסן, ווירקלעך; мéжду ~ом צווישן יאָ און ניין; за нáми ~о не стáнет אין אונדז וועט קיין מעניע ניט זייַן; имéть ~о с *кем-л.* האָבן *צו טאָן מיט עמעצן; пéрвым ~ом קוי־גאָר עפּעס; то и ~о אַלע מינוט; דעמקאָל; то ли ~о אַנדערש; ~о не в том, что... ס'גייט ניט אין דעם, ניט דאָס איז וויכטיק [איז דער וואָס...; не в э́том ~о איך [ניט אין דעם גייט עס אייקער; я ведь ~о говорю́ זאָג דאָך, וואָס מע דאַרף; егó наказáли за ~о ער האָט דעם פּסאַק קאָשער פֿאַרדינט

делови́т‖ость *ж* ‖ זאַכלעכקייט, ‖ טיכטיקייט; ~ый 1. זאַכלעכער, טיכטיקער; 2.: с ~ым ви́дом מיטן אויסזען פֿון א (שטאַרק) פֿאַרנומענעם [באַשעפֿטיקטן] (מענטשן)

делов‖óй 1. (*относящийся к работе*) געשעפֿטלעכער; ~óе письмó א געשעפֿטלעכער בריוו; ~ы́е свя́зи געשעפֿטלעכע באַציִונגען; ~ы́е кáчества די פּראַפֿעסיאָנע־לע ווערט; 2. (*касающийся существа*) זאַכלעכער; ~óй подхóд א זאַכלעכער צוגאַנג

делопроизвóдство *с* ‖ געשעפֿטספֿירונג

дéльн‖о *нареч.* זאַכלעך; говори́ть ~о רעדן* זאַכלעך [צו דער זאַך]; ~ый 1.: ~ый человéк א פּעיקער [טיכ־טיקער] מאַן; [מיט פֿאַרשטאַנד] א מענטש מיט טאָלק; 2. (*целесообразный*) °גוטער, °קלוגער, זאַכלעכער; ~ый совéт א [°גוטע] א [°קלוגע] אייצע; ~ое предложéние א °גוטער [א זאַכלעכער] פֿאָרשלאָג

дéльта *ж* (*реки́*) ס־ ‖ דעלטע

дельфи́н *м* ען־ ‖ דעלפֿין

деля́нка *ж* 1. (*участок леса*) מ (מצ. ··כאַ־לאַקים) וואַלד־כיילעק; 2. (*участок поля*) מ (מצ. ··כאַלאַ־קים) ערד־כיילעק

деля́ческий: ~ подхóд א שמאָלפּראַקטישער [א פּרינ־ציפּלאָזער] צוגאַנג

демагóг *м* ן־ ‖ דעמאַגאָג; ~и́ческий דעמאַגאָגישער; ~и́я *ж* ‖ דעמאַגאָגיע

демаркациóнн‖ый דעמאַרקאַציע־; ~ая ли́ния דעמאַר־קאַציע־ליניע ‖ ס־

демáрш *м дип.* ן־ ‖ דעמאַרש

демилитариз‖áция ‖ דעמיליטאַריזאַציע, דעמיליטאַריזירן I; ~óванный דעמיליטאַריזירטער; ~óванная зóна די דעמיליטאַריזירטע זאָנע

демисезóнн‖ый דעמיסעזאָנ(ע) *тж. неизм.*; ~ое пальтó א דעמיסעזאָנער מאַנטל

демобилиз‖áция *ж* ‖ דעמאָביליזאַציע; ~óванный 1. דעמאָביליזירטער; 2. *в знач. сущ.* *м* דעמאָביליזירטער מ ‖ טע···; ~овáть *сов. и несов.* דעמאָביליזירן; ~овáться *сов. и несов.* דעמאָביליזירן זיך, *דעמאָביליזירט ווערן

демокрáт *м* ן־ ‖ דעמאָקראַט; ~изáция *ж* דעמאָקראַ־טיזירונג ‖; I דעמאָקראַטיזירן; ~и́зм *м* דעמאָקראַטיזם מ; ~и́ческий דעמאָקראַטישער; ◇ ~и́ческий централи́зм דעמאָקראַטישער צענטראַליזם

демокрáтия *ж* ‖ דעמאָקראַטיע; социалисти́ческая ~ סאָציאַליסטישע דעמאָקראַטיע

де́мон *м* דעמאָן ם ־ען; **~и́ческий** דעמאָנישער, ־טײַוו־לאָנישער

демонстра́нт *м* דעמאָנסטראַנט ם ־ן

демонстрати́вн||о *нареч.* דעמאָנסטראַטיוו; **~о уйти́** דע־מאָנסטראַטיוו אוועקגיין*; **~ый** דעמאָנסטראַטיווער; **~ый отка́з** אַ דעמאָנסטראַטיווער אָפּזאָג

демонстра́ция *ж* **1.** דעמאָנסטראַציע װ ־ס; **~ проте́ста** פּראָטעסט־דעמאָנסטראַציע װ ־ס; **2.** *(показ)* דעמאָנ־סטרירונג װ, דעמאָנסטרירן ד; **~ фи́льма** דאָס דעמאָנ־סטרירן דעם פילם

демонстри́ровать *сов. и несов.* דעמאָנסטרירן; **~ свою́ солида́рность с** *ке́м-л.* דעמאָנסטרירן [אָפּן ארויסווײַזן*] סאָלידאַרישקייט מיט עמעצן; **~ фильм** אַ דעמאָנסטרירן פילם; **~ся** *несов.* *(о фильме и т. п.)* דעמאָנסטרירט ווערן*

демонт||а́ж *м* דעמאָנטאַזש ם; **~и́ровать** *сов. и несов.* דעמאָנטירן

деморализ||а́ция *ж* **1.** דעמאָראַליזאַציע װ; **2.** *(действие)* דעמאָראַליזירונג װ, דעמאָראַליזירן ד; **~ова́ть** *сов. и несов.* דעמאָראַליזירן

де́мпинг *м эк.* דעמפּינג ם

денатура́т *м* דענאַטוראַט ם

денацифика́ция *ж* דענאַציפיצירונג װ, דענאַציפיצירן ד

де́нежн||ый **1.** געלט־; **~ый перево́д** געלט־איבערווײַז ם ־ן; **~ый знак** געלטצייכן ם ־ס; **~ая опла́та труда́** געלט־אָפּצאָל פאַר דער אַרבעט; **~ая по́мощь** געלט־שטי־צע װ; **~ая рефо́рма** געלטרעפאָרם װ ־ען; **в ~ом выраже́нии** אין געלטבאַטרעף; **2.:** **он челове́к ~ый** *разг.* ער איז אַ געלט [די מאַטבייע] ער האָט דעם גראָשן

де́нно: **~ и но́щно** בײַ טאָג און בײַ נאַכט, טאָג און נאַכט

день *м* (מצ. טעג) טאָג ם; **рабо́чий ~** אַרבעטסטאָג ם (מצ. ...טעג); **выходно́й ~** ארויסגאַנג־טאָג ם (מצ. ...טעג); **~ рожде́ния** געבוירן־טאָג ם (מצ. ...טעג), געבוירטסטאָג ם (מצ. ...טעג); **День Побе́ды** דער טאָג פון זיג; **три ра́за в ~** דרײַ מאָל (אין) אַ טאָג; **за ~, в продолже́ние дня** פאַרן טאָג; **за ~ до (того́)** פריער [צוריק] מיט אַ טאָג; **по сей ~** ביז הײַנטיקן טאָג; **с ка́ждым днём** וואָס אַ טאָג; **на сле́дующий ~** אויפן אַנדערן טאָג; **счи́танные дни** געציילטע טעג (טעלעכע); **дʼ** טעג, די נאָענטסטע טעג; **откла́дывать со дня на́ ~** אָפּלייגן פון איין טאָג אויפן אַנדערן; **ждать** *кого́-л.* **со дня на́ ~** וואַרטן אויף עמעצן טאָג אויף טאָג; **изо дня́ в ~** טאָג־אײַן, טאָג־אויס, טאָגטעגלעך; **средь бе́ла дня** אינמיטן העלן טאָג; **по це́лым дням** גאַנצע(נע) טעג; **тре́тьего дня** אײַ(ער)נעכטן; ◇ **до́брый ~!** גוט־מאָרגן!; *(после полудня)* גוט־העלף!; **в оди́н прекра́сный ~** אין איין שיינעם טאָג; **на днях 1)** *(о прошлом)* דאָ ניט לאַנג, אנומלטן, די טעג; **2)** *(о будущем)* די נאָענטסטע טעג; **на чёрный ~** *разг.* אויף אַ שווערן, אויף ערגערע צײַטן; **расти́ не по дням, а по часа́м** שלעכטן, שוואַרצן] טאָג]; **его́ дни сочтены́** זײַנע טעג זײַנען געציילטע, וואַקסן* ווי אויף הייוון

де́ньг||и *мн.* געלט ד; **нали́чные ~и** מעזומען געלט; **ме́лкие ~и** קליינגעלט ד, מינץ ד; ◇ **ни за каки́е ~и** פאַר קיין שום געלט ני(ש)ט; **быть при ~а́х** האָבן* (בײַ זיך) די מעזומאָנים, זײַן* בײַ געלט

день-деньско́й *нареч.* אַ גאַנצן טאָג

департа́мент *м* דעפּאַרטאַמענט ם ־ן

депе́ша *ж* דעפּעש װ ־ן

депо́ *с нескл.* דעפּאָ ם ־ען; **пожа́рное ~** פײַערלעשער־דעפּאָ ם ־ען, פײַערלעשערײַ װ ־ען

депози́т *м фин.* דעפּאָזיט ם

депре́ссия *ж* דעפּרעסיע װ

депута́т *м* דעפּוטאַט ם ־ן; **~ский** דעפּוטאַטן־; **~ский мanда́т** דעפּוטאַטן־מאַנדאַט ם ־ן

дёрга||ть *несов.* **1.** שלעפּן, רײַסן*, צי́ען; **2.** *разг.* *(выдёргивать)* ארויסרײַסן*; *(лён)* צופּן; **~ть зу́бы** ארויס־רײַסן* [ארויסשלעפּן] ציין; **3.** *безл.:* **его́ всего́ ~ет** ס׳צי́טערן אים אַלע אייוורים, ס׳וואַרפט מיט אים; **4.** *перен.* *(беспокоить)* ניט לאָזן* רוען; **~ться** *несов.* *(судорожно)* צי́טערן; **у него́ ~ются бро́ви** ס׳צי́טערן בײַ אים די ברע־מען, ער צוקט מיט די ברעמען; **он весь ~ется** ס׳וואַרפט מיט אים, ס׳צי́טערן אים אַלע אייוורים

деревене́ть *несов.* פאַרהילצערט ווערן*, פאַרשטאַרט ווערן*

дере́вня *ж* דאָרף ד (מצ. דערפער)

де́рево *с* **1.** בוים ם (מצ.ביימער); **2.** *(материал)* האָלץ ד; **кра́сное ~** רויטהאָלץ ד

деревообде́лочн||ый האָלצבאַאַרבעטנדיקער; **~ая промы́шленность** די האָלצבאַאַרבעטנדיקע אינדוסטריע

дереву́шка *ж* דערפעלע ד ־ך

де́ревце *с*, **деревцо́** *с* ביימל ד ־עך, ביימעלע ד ־ך

деревя́нн||ый **1.** הילצערנער; **~ый дом** אַ הילצערן הויז; **2.** *перен.* הילצערנער, פאַרשטאַרטער; **~ое лицо́** אַ פאַרשטאַרט געזיכט; **~ый го́лос** אַ פאַרדומפּענע שטים

деревя́шка *ж* **1.** העלצל ד ־עך, קלעצל ד ־עך; **2.** *разг.* *(деревянная нога)* אַ הילצערנער פוס

держа́в||а *ж* מעלוכע װ ־ס; **морска́я ~а** ים־מעלוכע װ ־ס; **вели́кие ~ы** די גרויסמאכטן

держа́вный *высок.* **1.** גרויסמעכטיקער; **2.** *(величественный)* מאַלכעסדיקער, מאַיעסטעטישער

держа́тель *м (облигаций и т. п.)* באַזיצער ם =

держа́ть *несов.* **1.** האַלטן*; **~ в руке́** האַלטן* אין דער האַנט; **~ за́ руку** (צו)האַלטן* בײַ [פאַר] דער האַנט; **2.** *(поддерживать)* אונטערהאַלטן*, אונטערשפּאַרן; **коло́нны де́ржат балко́н** די קאָלאָנעס [די זײַלן] האַלטן אונ־טער [שפּאַרן אונטער] דעם באַלקאָן; **3.** *(заставлять быть где-л.)* האַלטן*, ניט ארויסלאָזן*; **~ кого́-л. в плену́** האַלטן* עמעצן אין געפאַנגענשאַפט; **4.** *(хранить)* האַלטן*; **~ де́ньги в сберка́ссе** האַלטן* דאָס געלט אין שפּאָרקאַ־סע; **5.** *(владеть)* האַלטן* בײַ זיך; **~ соба́ку** האַלטן* בײַ זיך אַ הונט; **6.** *(направляться)* פאָרן*, גיין*; **держи́ пря́мо!** גיי [פאָר] גלײַך!; ◇ **~** *кого́-л.* **в рука́х** האַלטן* עמעצן אין די הענט; **~ путь на восто́к** גיין* מיזרעך־צו, גיין* מיטן וועג אויף מיזרעך; **~ речь** האַלטן* אַ רעדע; **~ сло́во** האַלטן* וואָרט; **~ пари́** וועטן, גיין* אין געוועט; **~ экза́мен** האַלטן* עקזאַמען; **~ у́хо востро́** זײַן* זיך; **уме́ть себя́ ~** וויסן* ווי מע דאַרף זיך האַלטן* אויף דער וואַך; **так ~!** האַלטן* זיך גאַנץ פײַן (אין אַ געזעלשאַפט), אויפירן; **язы́к за зуба́ми** האַלטן* ס׳מויל אַזוי גיין* ווײַטער!; **~** מאַכן אַ שווײַג, האַלטן* די צונג (צווישן די ציין); **~ся** *несов.* האַלטן* זיך; **карти́на де́ржится на одно́м гвозде́** דאָס בילד האַלט זיך אויף איין טשוואָק; **~ся на воде́** האַלטן* זיך אויפן וואַסער; **~ся за пери́ла** (אָנ)האַלטן* זיך נאָענט צום ברעג; **~ся бе́рега** האַלטן* זיך אָן דער פּאַרענטשע; **~ся вме́сте** האַלטן* זיך אינאיינעם; **~ся в стороне́** האַלטן* זיך אין אַ זײַט; **~ся пря́мо** האַלטן*

זיך גלײַך; ~ся свобо́дно האַלטן* זיך פרײַ; не́сколько дней держа́лась я́сная пого́да עטלעכע טעג האָט זיך געהאַלטן [האָט אָנגעהאַלטן] א לויטערער וועטער; ~ся из после́дних сил האַלטן* זיך [ניט אופגעבן* דעם קאַמף] מיט די לעצטע קויכעס; ~ся того́ мне́ния, что... האַלטן* זיך בא דער מײנונג, אַז...; ◇ тепе́рь держи́сь! איצט האַלט זיך!, איצט ווייס, וואָס דו האָסט צו טאָן!; е́ле ~ся на нога́х קוים האַלטן* זיך [אײַנשטײן*] אף די פיס, פאַלן* פון די פיס

дерза́ни||е *с* II וואגונג, I וואגן; сме́лые ~я דרײַסטע וואגונג

дерза́ть *несов.* וואגן

дерзи́ть *несов. разг.* רעדן* ווי אן אנ(ט)קעגן, רעדן* ווי אן אזעס־פּאָנעם

де́рзкий 1. כוצפּעדיקער, אזעסדיקער, פּרעכער; 2. (*смелый*) דרײַסטער, געוואגטער; ~ шаг א דרײַסטער [גע־וואגטער] טראָט

дерзну́ть *сов.* דערוועגן זיך, האָבן* די האָזע

де́рзост||ь *ж* I אזעס, II האָזע, II פּרעכקײַט, II כוצפּע; говори́ть ~и רעדן* אזעס, רעדן* ווי אן אזעס־פּאָנעם

дермати́н *м* מ דערמאַטין

дермато́лог *м* מ ־ן דערמאַטאָלאָג; הויט־דאָקטער (מצ. ...דאָקטוירים)

дёрн *м* פאַרגראָזיקטע ערד

дёрну||ть *сов.* 1. *однокр.* א שלעפּ טאָן*, א צופּ טאָן*, א צי טאָן*, א ריס טאָן*; ~ть за рука́в פאַרן ארבל א צי טאָן*; 2. (*рвануться*) א ריס טאָן* זיך; ◇ ~ла (меня́) нелёгкая пойти́ туда́, ~ло (меня́) пойти́ туда́! דער רוּעך האָט מיך געטראָגן גײן [כ׳זאָל גײן] אהין!; ~ться *сов.* 1. *однокр.* (*судорожно*) א ציטער טאָן*; *см. тж.* дёргаться; 2. (*тронуться с места*) א ריס טאָן* זיך (פונעם אָרט); 3. (*устремиться*) א וואָרף טאָן* זיך

дерю́га *ж* II רעדנע

деса́нт *м воен.* מ ־ן דעסאַנט; возду́шный ~ לופט־דעסאַנט מ ־ן; парашю́тный ~ פאַראַשוטיסטן־דעסאַנט מ ־ן; вы́садить ~ ארויסזעצן א דעסאַנט; ~ник *м* דע־סאַנטלער מ =; ~ный דעסאַנט־; ~ная опера́ция דעסאַנט־אָפּעראַציע II ־ס; ~ный самолёт דעסאַנט־עראָפּלאַן מ ־ען; ~ные войска́ I דעסאַנט־מיליטער

десе́рт *м* מ דעסערט; ~ный דעסערט־; ~ное вино́ דעסערט־ווײַן מ; ~ная ло́жка דעסערט־לעפל מ =

десна́ *ж анат.* יאַסל(י)ע II ־ס

де́спот *м* מ ־ן דעספּאָט; ~и́ческий דעספּאָטישער

десятигра́нник *м мат.* צענווענטלער מ ־ס, דעקאַעדער מ ־ס

десятидне́вный צענטאָגיקער

десятикла́ссн||ик *м* צענטקלאַסניק מ ־עס, א שילער פונעם צענטן קלאַס; ~ица *ж* צענטקלאַסניצע II ־ס, א שילערן פונעם צענטן קלאַס

десятикра́тн||ый צענפאַכער; в ~ом разме́ре צענפאַך, צען מאָל אזויפיל

десятиле́т||ие *с* 1. (*срок*) יאָרצענדליק מ ־ער; 2. (*годовщина*) דער צעניאָריקער יובילײ; דער צענטער יאָרטאָג; ~ка *ж* (*школа*) צעניאָריקע שול; ~ний צעניאָריקער, צעניעריקער; (*о возрасте тж.*) פון צען יאָר *после сущ.*; ~ний срок צעניאָריקער טערמין

десяти́чн||ый דעצימאַלער; ~ая дробь דעצימאַלע ברוכ־צאָל; ~ые весы́ צענער וואָג

деся́тка *ж* 1. (*цифра*) צען II ־ען; 2. *карт.* צענטל I ־עך; 3. *разг.* צענערל I ־עך; צענרובלשטיק II

деся́тник *м* דעסיאַטניק מ ־עס

деся́т||ок *м* 1. צענדליק מ ־ער; 2.: ему́ (пошёл) шесто́й ~ок ס׳גייט אים, ער איז ארײַן אין זעקסטן צענדליק ער איז שוין אריבער די; שוין דער זעקסטער צענדליק; 3. *мн.* (*множество*) צענדליקער מצ., כאַמישים; ~ки киломе́тров צענדליקער קילאָמעטער; 4. *мн. мат.* (*разряд*) צענדליקער מצ.; ◇ он не ро́бкого ~ка ער איז ניט פון די שרעקעוודיקע, ער איז ניט קײן פּאַכדן

деся́т||ый צענטער; ~ые го́ды די צענער יאָרן

де́сять צען; ~ю *нареч.* צען מאָל; ~ю пять צען מאָל פינף

детализ||а́ция *ж* II דעטאַליזירונג, I דעטאַליזירן; ~и́ровать *сов. и несов.* דעטאַליזירן

дета́л||ь *ж* 1. II ־ן דעטאַל; ~и маши́н מאַשין־דעטאַלן מצ.; 2. (*подробность*) פּראַט מ (מצ. פּראָטים), אײנצל־הײט II ־ן; ~ьный דעטאַלער, גענויער, אויספירלעכער

детвора́ *ж собир. разг.* I קלײנוואַרג, קינדער מצ.

детдо́м *м* (де́тский дом) קינדערהויז I (מצ. ...הײַזער)

детекти́в *м* מ ־ן דעטעקטיוו; ~ный: ~ный рома́н א דעטעקטיווער ראָמאַן

дете́ктор *м радио* מ ־ס דעטעקטאָר; ~ный דעטעק־טאָר־; ~ный приёмник דעטעקטאָר־אופנעמער מ ־ס

детёныш *м* קינדעלע I ־ך; (*хищных животных*) כעע־לע I ־ך

де́ти *мн.* קינדער מצ.

дети́на *м разг.* יונגאַטש מ ־עס, באָכערעץ מ ־עס, ווערגעלעץ מ ־עס

де́тище *с* קינד I ־ער; *перен.* שאַפונג II ־ען, ווערק I =

де́тка *ж* (*обращение*) קינד מײַנס

детона́||тор *м* דעטאָנאַטאָר מ ־ס; ~ция *ж* II דעטאָנאַציע

деторожде́ние *с* דאָס האָבן [געבוירן] קינדער

детоуби́й||ство *с* קינדער־מאָרד מ; ~ца 1. *м* קינדער־מערדער מ =; 2. *ж* קינדער־מערדערן II ־ס

де́тск||ая *ж* קינדער־צימער מ ־ן; ~ий 1. קינדער־; ~ие и́гры קינדער־שפּילן מצ.; ~ие го́ды קינדער־יאָרן מצ.; ~ая литерату́ра II קינדער־ליטעראַטור; ~ий труд קינדער־אַרבעט II, די אַרבעט פון קינדער; ~ие боле́зни קינדער־קראַנקהײַטן מצ.; ~ая сме́ртность קינדער־שטערב־לעכקײַט II; 2. (*как у ребёнка*) קינדערשער; ~ий по́черк א קינדערשער קסאַוו; 3.: ~ое ме́сто *анат.* פּלא־צענטע II ־ס; *разг.* אָרט I; ◇ ~ий сад קינדער־גאָרטן מ (מצ. ...גערטנער); ~ий дом קינדערהויז I (מצ. ...הײַזער), קינדערהײם מ ־ען

де́тств||о *с* II קינדהײַט; с са́мого ~а פון קינדווײַז אָן; ◇ впасть в ~о באַקומען* קינדערשן סײכל, אויס־ווערן* אויס־ווערבאָטל

деть *сов. разг.* אהינטאָן*; куда́ ты дел ключ? וווהין האָסטו אהינגעטאָן דעם שליסל?; ◇ ~ не́куда סע וואַלגערט זיך אין די גאסן; סע וואַלגערט זיך אונטער די פיס; ~ся *сов. разг.* אהינטאָן* זיך; куда́ де́лись мои́ очки́? ווו זײַנען אהינגעקומען [ווו האָבן* זיך אהינגעטאָן] מײַנע ברילן?; куда́ он де́лся? וווהין, ווו איז ער אהינגעקומען?; куда́ мне ~ся? ווו זאָל איך זיך אהינטאָן?; איז ער פאַרפאַלן געוואָרן?; от пра́вды никуда́ не де́нешься פונעם עמעס קאָן מען אין ערגעץ ניט אנטלויפן

де-фáкто *нареч.* דע־פֿאַקטאָ

дефéкт *м* דעפֿעקט מ ־ן, כיסאָרן מ (מצ. כעסרוינעס); (*у человека тж.*) מום מ (מצ. ־ים), פֿעלער מ ־ן; ~**и́вный** דעפֿעקטיווער; ~**ный** דעפֿעקטנע(ר) *тж. неизм.*, מיט א דעפֿעקט, מיט דעפֿעקטן *после сущ.*

дефи́с *м* דעפֿיס מ ־ן, בינדשטריך מ ־ן

дефици́т *м* דעפֿיציט מ; (*нехватка тж.*) מאנגל מ; ~**ный** 1. דעפֿיציטער; דעפֿיציטנע(ר) *тж. неизм.*; ~ные товáры דעפֿיציט(נ)ע סכוירעס; ~ная профéссия א דעפֿיציט(נ)ע פּראָפֿעסיע; 2. (*убыточный*) היזקדיקער

деформ||áция *ж* דעפֿאָרמאַציע װ; ~**и́ровать** *сов. и несов.* דעפֿאָרמירן; ~**и́роваться** *сов. и несов.* דעפֿאָרמירן זיך, דעפֿאָרמירט ווערן*

децентрализ||áция *ж* דעצענטראַליזירונג װ, דעצענטראַליזירן I; ~**овáть** *сов. и несов.* דעצענטראַליזירן

дешев||éть *несов.* ביליקער ווערן*, וועלוועלער ווערן*; ~**и́зна** *ж* זאָל מ

дешёвк||а *ж разг.* 1.: купи́ть по ~е קויפֿן פֿאַר וואָלוול; 2. *перен.* א קליינע מציע

дёшево *нареч.* וואָלוול (פֿאַר); ~ сто́ить קאָסטן וואָלוול; ~ купи́ть קויפֿן פֿאַר וואָלוול; ◇ ~ отдéлаться גוט אָפּשניידן*

дешёвый *прям. и перен.* ביליקער, °וואָלוועלער; ~ успéх א ביליקער דערפֿאָלג; ◇ дешéвле пáреной рéпы וועלבעזיל(־ה)אזאָל, וועלער פֿון באָרשטש

дешифри́ровать *сов. и несов.* דעשיפֿרירן

де-ю́ре *нареч.* דע־יורע

деяние *с* אופֿטוונג װ ־ען, טאַט מ, װ ־ן

дéятель *м* טוער מ =; госудáрственный ~ מלוכע־טוער מ =; общéственный ~ א געזעלשאַפֿטלעכער טוער; Заслу́женный ~ искýсств פֿאַרדינסטפֿולער קונסט־טוער; ~ наýки וויסנשאַפֿט־טוער מ =

дéятельность *ж* 1. טעטיקייט װ; общéственная ~ געזעלשאַפֿטלעכע טעטיקייט; революциóнная ~ רעוואָלוציאָנערע טעטיקייט; 2. (*желёз, внутренних органов*) אַקטיוויטעט װ; (*сил природы*) ווירקזאַמקייט װ; высшая нéрвная ~ די העכערע נערוון־אַקטיוויטעט

дéятельн||ый אַקטיווער, טיכטיקער, טעטיקער; принимáть ~ое учáстие נעמען* אַן אַקטיוון [טיכטיקן] אָנטייל; ~ая подготóвка א טעטיקע [א טיכטיקע] צוגרייטונג

джаз *м* דזשאַז מ ־ן

джем *м* דזשעם מ

джéмпер *м* דזשעמפּער מ ־ס

джýнгли *мн.* דזשונגליעס מצ.

диабéт *м мед.* דיאַבעט מ; сáхарный ~ צוקער־קראַנקהייט װ; ~**ик** *м разг.* דיאַבעטיקער מ =

диáгноз *м мед.* דיאַגנאָז מ ־ן; постáвить ~ שטעלן א [דעם] דיאַגנאָז

диагнóст *м* דיאַגנאָסטיקער מ =

диагонáл||ь *ж мат.* דיאַגאָנאַל װ ־ן; ◇ по ~и 1) (*о направлении*) מיט דער דיאַגאָנאַל; 2) (*о расположении*) לויט דער דיאַגאָנאַל

диагрáмма *ж* דיאַגראַמע װ ־ס, דיאַגראַם װ ־ען

диадéма *ж* דיאַדעמע װ ־ס, דיאַדעם װ ־ען; שטערנבאַנד מ (מצ. ··בענדער) *разг.*

диакрити́ческий: ~ знак *лингв.* א דיאַקריטישער צייכן

диалéкт *м* דיאַלעקט מ ־ן

диалéктика *ж* דיאַלעקטיק װ

диалекти́ческий דיאַלעקטישער; ~ материали́зм דיאַלעקטישער מאַטעריאַליזם

диалéктный דיאַלעקט־, דיאַלעקטן־, דיאַלעקטאַלער

диалектолóгия *ж* דיאַלעקטאָלאָגיע װ

диалóг *м* דיאַלאָג מ ־ן; *перен. тж.* אונטערהאַנדלונגען מצ.

диáметр *м мат.* דיאַמעטער מ ־ס

диапазóн *м* דיאַפּאַזאָן מ ־ען

диапозити́в *м* דיאַפּאָזיטיוו מ ־ן

диафрáгма *ж анат.* דיאַפֿראַגמע װ ־ס

дивáн *м* דיוואַן מ ־ען

дивáн-кровáть *м* בעט־דיוואַן מ (מצ. בעטן־דיוואַנען)

диверсáнт *м* דיווערסאַנט מ ־ן

диверсиóнный דיווערסיע־; ~ акт דיווערסיע־אַקט מ ־ן

дивéрсия *ж* דיווערסיע װ ־ס

дивидéнд *м эк.* דיווידענד מ ־ן

дивизиóн *м воен.* דיוויזיאָן מ ־ען; артиллери́йский ~ אַן אַרטילערישער דיוויזיאָן; ~**ный** *воен.* 1. (*относящийся к дивизии*) דיוויזיע־; ~ный врач דיוויזיע־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים); 2. (*относящийся к дивизиону*) דיוויזיאָן־

диви́зия *ж воен.* דיוויזיע װ ־עס; пехóтная ~ פּעכאָטע־דיוויזיע װ ־ס, אינפֿאַנטעריע־דיוויזיע װ ־ס; тáнковая ~ טאַנקען־דיוויזיע װ ־ס

диви́ться *несов. разг.* 1. (*дат.; удивляться*) כידעשן זיך (אַף); 2. (на *вин.; смотреть с восхищением*) באַוווּנדערן

ди́вный וווּנדערלעכער; (*прекрасный тж.*) אויסטערלישער

ди́во *с* כידעש מ (מצ. כידושים), וווּנדער מ =; ◇ что за ~! 1) (*странно*) מאָדנע!, ניט צו פֿאַרשטיין!; 2) (*ничего удивительного*) וואָס איז דאָ דער כידעש?

дидáкт||ика *ж* דידאַקטיק װ; ~**и́ческий** דידאַקטישער

диéз *м муз.* דיעז מ ־ן

диéт||а *ж* דיעטע װ ־ס; молóчная ~а מילכיקס־דיעטע װ, מילכיקע דיעטע; соблюдáть ~у זײַן* אַף (א) דיעטע

диети́ческ||ий דיעטישער, דיעטע־; ~ая столóвая א דיעטישע גאָרקיך; ~ое питáние דיעטישע נערונג

ди́зель *м* דיזעל מ ־ן, דיזעל־מאָטאָר מ ־ן; ~**ный** דיזעל־; ~ный трáктор דיזעל־טראַקטאָר מ ־ן

дизентер||и́йный דיזענטעריע־; ~и́йные пáлочки *бакт.* דיזענטעריע־באַצילן מצ.; ~**и́я** *ж мед.* דיזענטעריע װ

дикáр||ка *ж* ווילדע װ =, א ווילדע פּרוי; *перен. разг.* א ווילדע בריע; ~**ь** *м* ווילדער מ ··דע, א ווילדער מענטש; *перен. разг.* א ווילדע בריע, פּערע־אָדעם מ ־ס

ди́к||ий 1. ווילדער; ~ий зверь א ווילדע כײַע; ~ий виногрáд ווילדע ווײַנטרויבן; ~ие племенá ווילדע שוואָטים; ~ие нрáвы ווילדע זיטן [מידעס]; 2. (*нелепый*) ווילדער, מעשוגענער, אומגעלומפּערטער; ~ая мысль א ווילדער [א מעשוגענער, אַן אומגעלומפּערטער] געדאַנק; 3. (*сильный, огромный*) ווילדער, שרעקלעכער, מוירעדיקער, אומגעהײַערער; ~ая злóба א ווילדער [א מוירעדיקער] האס; א ווילדע [א שרעקלעכע] רעציכע

дикобрáз *м зоол.* שטעכל־כאַזער מ (מצ. ··זיירים)

дикóвин(к)||а *ж разг.* זעלטנהייט װ ־ן, א זעלטענע זאַך; ◇ э́то емý в ~у דאָס איז פֿאַר אים א נײַע זאַך; э́то емý не в ~у דאָס איז פֿאַר אים ניט קיין כידעשלעכע [כידעשדיקע], נאָווינע זאַך

дикóвинный *разг.* כידעשלעכער, מעשונענער, מעשונעדיקער, כידעשדיקער

дикорастýщ||ий ווילד־; ~ие дерéвья ווילדביימער מצ.

ди́кость *ж* 1. װילדקײט ‖; 2. (*застенчивость*) שעמעװדי־קײט, ‖ בױשעספּאָנעמדיקײט ‖; 3. *разг.* (*нелепость*) דאָס, דאָס איז װילד [אומזיניק]! э́то ~! א װילדע זאַך איז אַן אומזין

дикта́нт *м* דיקטאַנט □ ־ן

дикта́т *м* דיקטאַט □; ~ор *м* דיקטאַטאָר □ ··טאָרן; ~о́рский דיקטאַטאָרישער

диктату́ра *ж* דיקטאַטור ‖; ◇ ~ пролетариа́та די דיק־טאַטור פֿונעם פּראָלעטאַריאַט

диктова́ть *несов.* דיקטירן; דיקטעװען *разг.*; *перен.* דיק־טירן, אָנזאָגן*

дикто́вк‖а *ж* ‖ דיקטירן; ◇ под *чью-л.* ~у לױט עמעצנס אָנזאָגן

ди́ктор *м* דיקטאָר □ ··טאָרן

ди́кция *ж* דיקציע ‖

диле́мма *ж* דילעמע ‖

дилета́нт *м* דילעטאַנט □ ־ן; ~ский דילעטאַנטישער

дина́мик *м радио* דינאַמיק □ ־עס

дина́мика *ж* דינאַמיק ‖

динами́т *м* דינאַמיט □

динами́ческий דינאַמישער

дина́мо *с нескл.*, **дина́мо-маши́на** *ж* די־נאַמאָ, דינאַמאָ ‖ ־ס ‖ נאַמאָ־מאַשין ‖ ־ען

дина́стия *ж* דינאַסטיע ‖ ־ס

дипкурье́р *м* (диплома́тический курье́р) דיפּקוריער □ ־ן (דיפּלאָמאַטישער קוריער)

дипло́м *м* 1. (*документ*) דיפּלאָם □ ־ען; ~ с отли́чием א דיפּלאָם מיט אױסצײכענונג; почётный ~ ערנדי־פּלאָם □ ־ען; 2. *разг.* דיפּלאָם־אַרבעט ‖ ־ן

диплома́т *м* דיפּלאָמאַט □ ־ן; ~и́ческий דיפּלאָמאַטי־שער; ~и́ческий ко́рпус דער דיפּלאָמאַטישער קאָרפּוס; ~и́ческие отноше́ния דיפּלאָמאַטישע באַציִונגען; ~ия *ж* דיפּלאָמאַטיע ‖

дипломи́рованный דיפּלאָמירטער

дипло́мн‖ый: ~ая рабо́та דיפּלאָם־אַרבעט ‖ ־ן

директи́в‖а *ж* דירעקטיװ ‖ ־ן; ~ный דירעקטיװ(יש)ער; ~ные указа́ния דירעקטיװ(יש)ע אָנװײַז(ונג)ען

дире́ктор *м* דירעקטאָר □ ··טאָרן

дирижа́бль *м* דיריזשאַבל □ ־ען

дирижёр *м* דיריזשאָר □ ־ן, דיריגענט □ ־ן; ~ский דיריזשאָרישער, דיריגענטישער; ~ская па́лочка דיריזשאָר־שטעקעלע ׀ ־ך, דיריגענט־שטעקעלע ׀ ־ך

дирижи́ровать *несов.* דיריזשירן, דיריגירן

дисгармо́ния *ж* דיסהאַרמאָניע ‖; *перен. тж.* װידעראַ־נאַנד □

диск *м* דיסק □ ־ן; ~ луны́ דער דיסק פֿון דער לע־װאָנע, לעװאָנע־דיסק □; мета́ть ~ װאַרפֿן* דעם דיסק

ди́скант *м* דיסקאַנט □ ־ן

дисквалифици́ровать *сов. и несов.* דיסקװאַליפֿיצירן; ~ся *сов. и несов.* דיסקװאַליפֿיצירט װערן*

дискредит‖а́ция *ж* דיסקרעדיטירונג ‖, דיסקרעדיטירן ׀; ~и́ровать *сов. и несов.* דיסקרעדיטירן

дискримина́ция *ж* דיסקרימינאַציע ‖, דיסקרימינירונג ‖; ра́совая ~ ראַסן־דיסקרימינאַציע ‖

дискуссио́нн‖ый דיסקוסיאָנעלער; ~ая статья́ א דיס־קוסיאָנעלער אַרטיקל

диску́сси‖я *ж* דיסקוסיע ‖ ־ס; разверну́ть ~ю פֿאַנאַנ־דערװיקלען א דיסקוסיע; печа́тается в поря́дке ~и װערט געדרוקט אין אָרדענונג [אין סײדער] פֿון א דיס־קוסיע

дискути́ровать *сов. и несов.* דיסקוטירן

дислока́ция *ж воен.* דיסלאָקאַציע ‖

дислоци́ровать *сов. и несов. воен.* דיסלאָצירן

диспансе́р *м* דיספּאַנסער □ ־ן

диспе́тчер *м* דיספּעטשער □ ־ס

диспропо́рция *ж* דיספּראָפּאָרץ ‖

ди́спут *м* דיספּוט □ ־ן

диссерта́‖нт *м* דיסערטאַנט □ ־ן; ~ция *ж* דיסערטאַ־ציע ‖ ־ס; до́кторская ~ция דאָקטאָר־דיסערטאַציע ‖ ־ס; ~ция на соиска́ние сте́пени кандида́та нау́к א די־סערטאַציע אױף צו באַקומען א קאַנדידאַטן־שטופּע

диссиде́нт *м* דיסידענט □ ־ן

диссимиля́ция *ж биол., лингв.* דיסימיליאַציע ‖

диссона́нс *м муз.* דיסאָנאַנס □; *перен. тж.* װידעראַנאַנד □, אומאײנשטימיקײט ‖

дистанцио́нн‖ый: ~ое управле́ние דיסטאַנציאָנעלע רע־גולירונג, פֿונדערװײַטנס רעגולירונג

диста́нци‖я *ж* 1. דיסטאַנץ ‖; 2. *ж.-д.* דיסטאַנץ ‖ ־ן, ליניע־באַצירק □ ־ן; ◇ сойти́ с ~и *спорт.* אַרױספֿאַלן* פֿונעם יאָג־געװעט; (*о бегунах*) אַרױספֿאַלן* פֿונעם לױף־געװעט

дистилли́рованн‖ый דיסטילירטער; ~ая вода́ דיסטי־לירטע װאַסער

дистрофи́я *ж мед.* דיסטראָפֿיע ‖

дисципли́н‖а[1] *ж* (*порядок*) דיסציפּלין ‖; соблюда́ть трудову́ю ~у אָפּהיטן* די אַרבעט־דיסציפּלין

дисципли́на[2] *ж* (*отрасль науки*) דיסציפּלין ‖ ־ען

дисциплин‖а́рный דיסציפּלינאַרער; ~а́рное взыска́ние דיסציפּלינאַרע שטראָף; ~и́рованный דיסציפּלינירטער

дисциплини́ровать *сов. и несов.* דיסציפּלינירן, געװױנען צו דיסציפּלין

дитя́ *с* קינד ׀; ~ моё! קינד מײַנס!; ◇ чем бы ~ ни те́шилось, лишь бы не пла́кало ≅ זאָל עמעצער האָבן כּעס פֿון װאָס ער װיל, אבי שאַ־שטיל

дифира́мб *м* דיפֿיראַמב □ ־ן, לױבגעזאַנג ׀ ־ען; ◇ петь ~ы *кому-л.* [אין הימל אַרײַן] לױבן עמעצן אין טאָג אַרײַן

дифтери́‖т *м разг.* דיפֿטעריט □; ~я *ж мед.* דיפֿטע־ריט □

дифто́нг *м лингв.* דיפֿטאָנג □ ־ען

дифференциа́‖л *м мат.* דיפֿערענציאַל □ ־ן; ~льный דיפֿערענציאַלער; ~льное исчисле́ние *мат.* דיפֿערענציאַ־לע רעכענונג

дифференциа́ция *ж* דיפֿערענציאַציע ‖, דיפֿערענצירונג ‖

дифференци́ров‖анный דיפֿערענצירטער; ~ать *сов. и несов.* דיפֿערענצירן

диффу́зия *физ.* דיפֿוזיע ‖

дича́ть *несов.* 1. (*о растениях*) פֿאַרװילדעװעט װערן*; (*о животных тж.*) װילד װערן*; 2. (*о человеке*) װילד װערן* א פּערע־אָדם, װערן*

дичи́ться *несов. разг.*: ~ люде́й אױסמײַדן* מענטשן, מורא האָבן* פֿאַר א מענטשן

дичо́к *м* 1. *бот.* װילדלינג □ ־ען, װילדבײמל ׀ ־עך; 2. *перен. разг.* װילדלינג □, א װילדע בריה, בױשעס־פּאָ־נעם □

дичь *ж* 1. *собир.* געװילד ׀; 2. (*мясо*) געװילדפֿלײש

ז; 3. *разг.* אומזין מ; поро́ть ~ רעדן* פונעם וועג [פון היץ]

длин||а́ *ж* לענג װ; ме́ра ~ы́ לענגמאָס װ; во всю ~у́ אין דער גאַנצער לענג; ~о́й в два ме́тра צוויי מעטער די לענג; ~а́ волны́ *радио* די לענג פון דער כוואַליע

длинно||воло́сый לאַנגהאָריקער; מיט לאַנגע האָר *после сущ.*; ~**но́гий** לאַנגפיסיקער; מיט לאַנגע פיס *после сущ.*

длинно́ты *мн.* (*в произведении*) צעצויגענע שטעלן [ערטער]

дли́нн||ый °לאַנגער; ◇ у него́ ~ый язы́к *разг.* ער האָט א לאַנגע צונג; гна́ться за ~ым рублём יאָגן זיך נאָכן קערבל

дли́тельный דויערהאַפטער, °לאַנגער, לאַנגדויערנדיקער, דויערנדיקער

дли́ться *несов.* געדויערן, ציען* זיך

для *предлог с род. п.* 1. (*в пользу кого-л.*) פון עמעצנס וועגן, צוליב עמעצן; сде́лай э́то ~ нас טו עס צוליב אונדז, טו עס פון אונדזערטוועגן; 2. (*по отношению к кому-л., к чему-л.*) פאַר; (*учитывая что-л. тж.*) וועדליק; поле́зно ~ дете́й נוצלעך פאַר קינדער; вре́дно ~ здоро́вья שעדלעך פאַרן געזונט; опа́сно ~ жи́зни געפערלעך פאַרן לעבן; ~ него́ э́то безразли́чно (פאַר) אים איז עס אַלצײנס; ~ того́ вре́мени э́то бы́ло достиже́нием וועדליק יענע צײַטן איז דאָס געווען א דערגרייכונג; 3. (*указывает на назначение*) פאַר, אף; ваго́н ~ куря́щих א וואַגאָן פאַר רייכערער; альбо́м ~ рисова́ния אן אַלבאָם אף מאָלן; 4. (*с целью*) צוליב, אף, קעדיי; ~ выполне́ния пла́на אף [קעדיי] אויסצופילן דעם פּלאַן, צוליב אויספילן דעם פּלאַן; ◇ ~ того́, что́бы (+ *инф.*) קעדיי צו; (+ *придат. предл.*) קעדיי; ~ того́, что́бы поня́ть קעדיי צו פאַרשטיין; ~ того́, что́бы мы по́няли קעדיי מיר זאָלן פאַרשטיין; ~ чего́? צו וואָס?, נאָך וואָס?

днева́льный *м воен.* = דניעוואַלנע מ

днева́ть *несов.*: ~ и ночева́ть *разг.* טאָגן און נעכטיקן

дневни́к *м* 1. טאָגבוך מ, ז (מצ. ...ביכער); путево́й ~ רײַזע-טאָגבוך מ, ז (מצ. ...ביכער); 2. (*ученический*) שילער-טאָגבוך מ, ז (מצ. ...ביכער)

дневн||о́й 1. טאָג-, באַטאָגיקער; ~о́й свет טאָגשײַן װ, טאָגליכט ז; ~а́я сме́на באַטאָגיקער אומבײַט; 2. (*за день*) טאָגיקער; פאַר א טאָג *после сущ.*; ~а́я но́рма די טאָגיקע נאָרמע; ~а́я зарпла́та טאָגלוין מ; דער טאָגיקער אַרבעט(ס)לוין

днём *нареч.* באַטאָג; ◇ ~ с огнём не найти́ ס׳איז אין ערגעץ ניט צו קריגן, מע זאָל זוכן באַטאָג מיט ליכט [מע זאָל אויסזוכן ווו די וועלט האָט אן עק]

дни́ще *с* (*лодки*) דנאָ מ -ען; (*бочки тж.*) דעק מ -ן

дно *с* דנאָ מ -ען, דעק מ -ן; (*морское*) גרונט מ; на дне мо́ря אין יאַם-גרונט; ◇ золото́е ~ א שמאַלצגרוב; идти́ ко дну גיין* צו גרונט; (*о корабле*) אונטערגיין*; переверну́ть всё вверх дном איבערקערן אַלצדינג מיטן קאָפּ אַראָפּ (און מיט די פיס אַרוף); пить до дна אויסטרינקען* ביז צו שפּענט; на дне אין דער אונטערוועלט, אפן דעק

до[1] *предлог с род. п.* 1. (*указывает предел — пространственный, временной или количественный*) ביז (צו); от Москвы́ до Ленингра́да פון מאָסקווע ביז לענינגראַד; до ле́са ביזן וואַלד; до утра́ ביז אינדערפרי; до после́дней мину́ты ביז צו [ביז אין] דער לעצטער מינוט; де́ти до шестна́дцати лет קינדער ביזן עלטער פון זעכצן יאָר; собрало́сь до сорока́ челове́к ס׳האָבן זיך פאַרזאַמלט ביז פערציק מענטשן; 2. (*раньше чего-л.*) פאַר, ביז; до револю́ции פאַר [ביז] דער רעוואָלוציע; 3. (*указывает степень действия*) ביז; *часто предлогом не переводится*; вы́пить до после́дней ка́пли אויסטרינקען* ביזן לעצטן טראָפּן; промёрзнуть до косте́й דורכגעפרוירן ווערן* אף דורך און דורך; мо́крый до ни́тки פּיטש-נאַסער; 4. (*указывает направление действия*) צו; до него́ дошли́ слу́хи ס׳זײַנען צו אים דערגאַנגען קלאַנגען; дотро́нуться до чего́-л. צורירן זיך צו עפּעס; ◇ до сих пор 1) (*о времени*) אַד(ה)ײַעם, אַד(ה)איאָם, ביז הײַנטיקן טאָג, ביז איצט; 2) (*о месте*) ביז אַהער(צו), ביזדאַנען; до тех пор, пока́ ביזוואַנען; он до того́ слаб, что... ער איז אַזוי שוואַך, אַז...

до[2] *с нескл. муз.* דאָ מ -ען

доба́вить *сов.* צוגעבן*, צולייגן, געבן* נאָך (א ביסל); מוסיף זײַן* *уст.*; ~ со́ли צוגעבן* (א ביסעלע) זאַלץ; мне не́чего ~ מער האָב איך ניט וואָס צוצוגעבן [וואָס צו זאָגן]

доба́вка *ж* צוגאָב מ -ן; (*к еде*) צוגאָב-פּאָרציע װ -ס

добавле́ни||е *с* צוגאָב מ -ן, דערגאַנצונג װ -ען; примеча́ния и ~я אָנמערקונגען און צוגאָבן; в ~е אלס דערגאַנצונג [צוגאָב]

добавля́ть *несов. см.* доба́вить

доба́вочный צוגאָב-, צוגאָבלעכער; ~ за́работок צוגאָב-פאַרדינסט ז, א צוגאָבלעך פאַרדינסט

добега́ть *несов. см.* добежа́ть

добежа́ть *сов.* דערלויפן*

добела́ *нареч.*: раскалённый ~ ווײַס צעגליטער; отмы́ть ~ אויסוואַשן*, עס זאָל בלאַנקען

доберма́н-пи́нчер *м* (*порода собак*) דאָבערמאַן-פּינטשער מ -ס

добива́ть *несов. см.* доби́ть

добива́ться *несов.* (*род.*) וועלן* דערשלאָגן זיך (צו), וועלן* דערגרייכן, סטאַרען זיך באַקומען

добира́ться *несов. см.* добра́ться

доби́ть *сов.* 1. דערטייטן; 2. (*окончательно разбить*) צעשמעטערן ביזן סאָף

доби́ться *сов.* (*род.*) דערשלאָגן* זיך (צו); ~ чего́-л. у кого́-л. פּויעלן עפּעס בא עמעצן; ~ своего́ דערשלאָגן* זיך זײַנס, פּויעלן וואָס מע האָט געוואָלט; так ничего́ не добьёшься אף אזא אופן וועסטו גאָרנישט ניט פּויעלן [ניט דערגרייכן, וועסטו צו גאָרנישט ניט דערשלאָגן זיך]

до́блестн||ый העלדנמוטיקער; ~ые войска́ העלדנמוטיקע אַרמייען [כאַיאָלעס]; ~ый труд העלדנמוטיקע אַרבעט [מי]

до́блесть *ж* העלדנמוט מ

добра́ться *сов.* 1. דערקלײַבן* זיך; ~ до до́му דערקלײַבן* זיך (ביז) אַהיים; 2. *перен.* דערגרונטעווען זיך, דערגיין*; ~ до и́стины דערגיין* דעם עמעס, דערגרונטעווען זיך ביז צום עמעס; ◇ я ещё до тебя́ доберу́сь! וואַרט אויס — כ׳וועל דיך נאָך אַרײַנפּאַקן אין די הענט אַרײַן!, וועסט נאָך האָבן בא מיר אָפּגעשניטענע יאָרן!

добреда́ть *несов.*, **добрести́** *сов.* דערשלעפּן זיך

добре́ть *несов.* (*делаться добрым*) בעסער ווערן*

добр||о́[1] *с* 1. (*благо*) גוטס ז; жела́ть кому́-л. ~а́ ווינטשן* עמעצן גוטס; 2. (*имущество*) פאַרמעגן ז, גוטס ז, האָב-און-גוטס ז; наро́дное ~о́ פאָלקס-פאַרמעגן ז; 3. *ирон.*

דערמאָנען עמעצן; ◇ поминáть кого-л. ~óм מעציע׳ || ־ס ס׳וועט דערפון קיין גוטס ניט צו גוטן; это не к ~ý ס׳איז א שלעכטער סימען, ארויסקומען

добрó² *нареч. разг.* 1. *в знач. сказ.* גוט; 2. *в знач. союза:* ~ бы дéти, а то взрóслые —כ׳פארשטײ נאָך קינדער, אָבער דערוואַקסענע! 3. *в знач. утв. частицы* זאָל זײַן אזוי, מאָסקים, גוט; ◇ ~ пожáловать! באַרעכ־האבאָ! (*часто в обращении к женщине*) סקאַצל קומט! *уст.;* дать ~ דערלויבן, געבן* די האסקאָמע

доброво́л||ец *м* ־קע ·· ־ן ‪m‬ פרײַוויליקער ‪m‬ וואָלאָנטיאָר; пойти́ ~ьцем [ווי א פרײַוויליקער] אוועק)גײן* פרײַוויליק)

доброво́льн||о *нареч.* פרײַוויליק, [גוטן] מיטן אײגענעם ווילן; ~ый פרײַוויליקער; ~ое (спорти́вное) óбщество א פרײַוויליקע (ספּאָרט־)געזעלשאפט; на ~ых начáлах אפן יעסאָד פון פרײַוויליקײַט

доброво́льческий פרײַוויליקער; פון פרײַוויליקע *после сущ.;* ~ отря́д אן אָטריאַד פון א פרײַוויליקער אָטריאַד פרײַוויליקע

доброде́тель *ж* || ־ן טוגנט; *мн.* גוטע מידעס; ~ный טוגנטלעכער; מיט גוטע מידעס *после сущ.*

доброду́ш||ие *с* || גוטמוטיקײַט, גוטמוט ‪m‬; ~ный גוט־מוטיקער; ~ная улы́бка א גוטמוטיקער שמייכל

доброжелáтель *м* =גוטווינטשער ‪m‬ ,.מצ) גוטער־פרײַנט ‪m‬ (גוט־)פרײַנטשאפט, גוטווילעקער; ~ный 1. גוטע־פרײַנט) -לעכער; 2. (*выражающий добродушие*) פרײַנטלעכער, ליבלעכער, גוטמוטיקער

доброкáчественн||ый 1. פון גוטער° קוואַליטעט *после сущ.;* 2. *мед.* גוטארטיקער; ~ая óпухоль א גוטארטיק געשווילעכץ

добрóм *нареч. разг.* מיט גוטן (ווילן)

добросерде́чный גוטהארציקער

добросо́вестн||ость *ж* || געוויסנהאפטיקײַט; ~ый גע-וויסנהאפטיקער

добрососе́дск||ий גוט־שכײנישער; ~ие отношéния גוט־שכײנישע באַציִונגען־

доброта́ *ж* || גוטסקײַט, || גוטהארציקײַט

добро́тн||ый גוטער°; קוואַליטעט פון גוטער° *после сущ.;* ~ое сукнó א גוט° געוואַנט

дóбр||ый 1. גוטער°, ווילער; (*о человеке тж.*) גוטהאר-ציקער; ~ые вéсти א גוטע° יעדיעס; ~ый совéт א גוטע° אײצע; ~ые делá גוטע מײַסים, .מצ מײַסים־טויווים; 2. *разг.* (*в полную меру*): ~ых два часá גוטע [אַיזערנע, א גוטע [א היפּשע, צוויי שאָ; ~ая половина א היפּשע] העלפט [רעכטע; ◇ в ~ый час! אין א מאַזלדיקער שאָ! [גוטער]; всегó ~ого! אַלעס בעסטעס! ~ое у́тро! א גוט־מאָרגן! бýдьте ~ы זײַט אזוי גוט; лю́ди ~ой во́ли מענטשן פון גוטן ווילן; по ~ой во́ле מיטן גוטן ווילן, מיטן אײגענעם ווילן; чегó ~ого он рассéрдится ער קאָן נאָך כאָלילע [די שאָ זאָל ניט זײַן] ווערן אין קאַס; ~ые лю́ди ווילע נעשאָמעס

добря́к *м разг.* א גוטער° מענטש, א מענטש אָן א גאל; он большóй ~ ער איז א מעזונ־טאָוו

добывáть *несов. см.* добы́ть

добы́ть *сов.* 1. קריגן*; ~ свéдения קריגן* יעדיעס; ~ дéнег на дорóгу קריגן* [אויסגעפינען*] געלט אף דער נעסיע; 2. (*извлечь*) ארויסבאקומען*; ~ рудý, ýголь ארויסבאקומען* ארץ, קוילן; ~ хлор из повáренной сó-ли ארויסבאקומען* כלאָר פון קאָכזאלץ

добы́ч||а *ж* 1. (*действие*) ‪I‬ ארויסבאקומען, ארויסבא-קום ‪m‬, קריגן ‪I‬; механизи́рованная ~а тóрфа מעכאניזיר-טער ארויסבאקום פון טאָרף; 2. (*добытое из недр земли*) ארויסבאקום ‪m‬; 3. (*трофеи*) זאַק־רויב ‪m‬; стать ~ей плáмени אומקומען* [אוועק] מיטן פײַער; 4. (*хищника*) רויב ‪m‬; (*охотника*) פאנג ‪m‬, געפאַנג ‪I‬

довáривать *несов.*, **доварить** *сов.* דערקאָכן

довезти́ *сов.* ברענגען* צו פירן; צופירן

довéренност||ь *ж* ־ן ‪m‬ פארטרוי־שײַן; по ~и לויט א פארטרוי־שײַן [פארטרויונג]; ~ь на получéние дéнег א פארטרוי־שײַן [א פארטרויונג] אף צו באקומען געלט

довéренн||ый באַגלייבטער, אָנפארטרויטער; ~ое лицó א באַגלייבטע [אן אָנפארטרויטע] פערזאָן

довéри||е *с* ‪m‬ צוטרוי || עמונע *уст.;* оказáть ~е ко-му-л. פארגלייבן עמעצן, ארויסווײַזן* צוטרוי עמעצן; оправдáть чьё-л. ~е באַרעכטיקן עמעצנס צוטרוי; пи-тáть к комý-л. ~е האָבן* צוטרוי צו עמעצן, געטרויען עמעצן, [גלייבן] עמעצן; האָבן* עמונע אין עמעצן

довéрить *сов.* (אָנ)פארטרויען; ~ комý-л. получи́ть что-л. פארטרויען עמעצן אף צו באקומען עפּעס; ~ тáй-ну (אָנ)פארטרויען א סאָד; ~ комý-л. рабóту פארגלייבן עמעצן מיט דער (אף) ארבעט, פארלאָזן* זיך אף עמעצן די ארבעט; ~ся *сов.* (*дат.*) (דאט.) פאר־אָנפארטרויען זיך לאָזן* זיך (אף)

дóверху *нареч.* ביז ארוף

довéрчивый צוטרוילעכער, פארטרוילעכער

довершáть *несов. см.* доверши́ть

довершéние *с* ‪I‬ דערענדיקן; ◇ в ~ всегó דערצו צו אַלע; טאָמער איז קאַרג געווען נאָך; в ~ всех бед צאָרעס

доверши́ть *сов.* דערענדיקן

доверя́ть *несов.* 1. גלייבן, געטרויען; не ~ комý-л. (ни на грош) ניט גלייבן [ניט געטרויען] עמעצן (פּונ-דאָ נען אהין); 2. *см.* довéрить; ~ся *несов. см.* довéриться

довéсок *м* (צו דער וואָג) ־ן ‪m‬ צולאָג

довести́ *сов.* 1. (*кудá-л.*) צופירן; ~ когó-л. до углá צופירן עמעצן ביז צום ראָג; 2. (*дости́чь предела в чём-л.*) ברענגען*, דערפירן; ~ что-л. до совершéнства ברענגען* דערפירן עפּעס ביז צו פולקומקײַט, עפּעס צו פולקומקײַט; 3. (*привести в какое-л. состояние*) ארײַנברענ-גען*, דערפירן; ~ когó-л. до отчáяния דערפירן עמעצן ביז פאר-צווייפלונג, ארײַנברענגען* עמעצן אין פארצווייפלונג; ◇ ~ до чьегó-л. свéдения מודיע זײַן*, געבן* צו וויסן עמעצן; ברענגען* עמעצן צו קענטעניש

довести́сь *сов. безл.:* мне не довелóсь бывáть там ס׳איז מיר ניט אויסגעקומען צו זײַן דאָרט

дóвод *м* ־ן ‪m‬ ארגומענט, ־ס || רײַע; все ~ы за и прóтив אַלע ארגומענטן [רײַעס] פאר און קעגן; приводи́ть ~ы ברענגען* באַווײַזן, [ארגומענטן] ברענגען* רײַעס

доводи́ть *несов. см.* довести́; ~ся *несов.* 1. *см.* до-вести́сь; 2. (*дат.; о родстве*) (.דאט) אָנקערן זיך; он довóдится мне дя́дей ער קערט זיך מיר אָן א פעטער

довоéнный פארמיל-, ביזמילכאָמעדיקער, ביזמילכאָמע-פארמילכאָמעדיקער, כאָמע-

довози́ть *несов. см.* довезти́

довóльн||о *нареч.* 1. (*удовлетворённо*) צופרידן; 2. *в знач. сказ.* (*достаточно*) גענוג; на сегóдня ~о אף היַינט איז [וועט זײַן] גענוג; с меня́ ~о גענוג פאר מיר;

(надоело) איך בין שוין זאט דערמיט; 3. (порядочно) היפּש, גאַנץ היפּש; ~о хорошо́ גאַנץ גוט; ~о мно́го היפּש גענוג; 4. (восклицание) גענוג!, האָדי!; ~ый צופרידענער; я дово́лен тобо́й איך בין מיט דיר צופרידן; ~ая улы́бка א צופרידענער שמייכל

дово́льствие *с воен.* װ פאַרזאָרגונג, װ שפּײַז־פאַרזאָרגונג; вещево́е ~ װ קליידונג; де́нежное ~ ז כוידעש־געלט; зачи́слить *кого-л.* на ~ פאַרעכענען עמעצן אף פאַרזאָר־גונג

дово́льство *с* 1. *(удовлетворение)* װ באַפרידיקונג, װ צופרידנקייט; 2. *разг.* *(достаток)* מ װוילטאָג; װוילטיק מ; *уст.*; *(изобилие)* װ שעפע

дово́льствоваться *несов.* באַ(גנ)וגענען זיך; ~ ма́лым זײַן* א סאָמייעך בעכעלקוי; באַ(ג)נוגענען זיך מיט װייניקן *уст.*

дог *м (порода собак)* דאָג מ ־ן

догада́||ться *сов.* זיך אָנשטויסן*, [אף א] אפן פאלן* סייכל; нетру́дно ~ться ס׳איז גרינג צו פארשטיין; я никогда́ б не ~лся ס׳וואָלט מיר קיינמאָל אפן זינען ניט געקומען

дога́д||ка *ж* װ ־ס האשאָרע; стро́ить ~ки בויען האשאָרעס, פרוון טרעפן; ◇ теря́ться в ~ках ניט אָנהייבן* צו פארשטיין; ~ливость *ж* װ אײַנפאלערישקײַט, אָנשטויסעוו־האמצאָעדיקײַט; ~ливый האמצאָעדיקער, אָנשטויסעוודיקער; он ~лив ער איז א באל־האמצאָע

дога́дыва||ться *несов.* *см.* догада́ться; я ~юсь איך בין זיך מעשאער

догляде́||ть *сов.* *разг.*: он ~л спекта́кль до конца́ ער איז אויסגעזעסן אפן ספעקטאַקל ביזן סאָף

до́гм||а *ж* װ ־ס דאָגמע; ~ати́зм *м* מ דאָגמאטיזם; ~а́тик *м* = מ דאָגמאַטיקער; ~ати́ческий דאָגמאַטישער

догна́ть *сов.* אָניאָגן, דעריאָגן; ~ и перегна́ть דעריאָגן און איבעריאָגן

догова́рива||ть *несов.* *см.* договори́ть; он чего́-то не ~ет ער דערזאָגט עפּעס ניט; ~ться *несов.* 1. *см.* договори́ться; 2. *(вести переговоры)* פירן אונטערהאַנדלונ־גען, זיך צונויפרעדן*; ◇ ~ющиеся сто́роны די אָפּמאַך־צדאָדים

догово́р *м* מ ־ן אָפּמאַך; ми́рный ~ שאָלעם־אָפּמאַך מ ־ן; торго́вый ~ מ ־ן האנדלס־אָפּמאַך; ~ о дру́жбе, сотру́дничестве и взаи́мной по́мощи אן אָפּמאַך וועגן פרײַנטשאפט, מיטארבעט און קעגנזײַטיקער הילף; ~ о соцсоревнова́нии אן אָפּמאַך וועגן סאָצפאַרמעסטונג; коллекти́вный ~ א קאָלעקטיווער אָפּמאַך; заключа́ть ~ שליסן* אן אָפּמאַך; рабо́тать по ~у ארבעטן לויט אן אָפּמאַך [א קאָנטראַקט]; соблюда́ть усло́вия ~а אָפּהיטן* די פונקטן פונעם אָפּמאַך [די אָפּמאַך־באַדינגונגען]

договорённост||ь *ж* װ צונויפגערעדטקײַט, מ העסקעם; согла́сно ~и (צווישן זיך) ווי מ׳האָט אָפּגערעדט; дости́гнуть ~и קומען* צו א העסקעם

договори́||ть *сов.* דערזאָגן; он не ~л ער האָט ניט דערזאָגט; дай мне ~ть! לאָז מיך ענדיקן (וואָס כ׳וויל זאָגן)!; ~ться *сов.* 1. (צווישן זיך) אָפּרעדן*; *(с кем-л.)* צונויפ־רעדן* זיך (מיט); мы с ним ~лись встре́титься מיר האָבן זיך מיט אים צונויפגערעדט באַגעגענען זיך; ~лись! אָפּגערעדט!; 2. *разг.*: ~ться до абсу́рда דערעדן* זיך ביז צו אן אבסורד

догово́рн||ый אָפּמאַך־; ~ые обяза́тельства די פארפּליכ־טונגען לויטן אָפּמאַך מצ.; на ~ых нача́лах אף אָפּמאַך־יעסוידעס

догола́ *нареч.* ביז נאַקעט; разде́ться ~ אויסטאָן* זיך ביז נאַקעט; остри́чь ~ אָפּשערן* הויל [גאָל]

догоня́ть *несов.* *см.* догна́ть

догора́||ть *несов.* אויסברענען; *(о свечах)* צאַנקען; заря́ ~ла די הימלרייט האָט געהאַלטן בא אויסלעשן זיך

догоре́ть *сов.* אויסברענען; *(о свече)* אויסגעלאָשן ווערן*

додава́ть *несов.*, **дода́ть** *сов.* צוגעבן*, דערגעבן*

доде́лать *сов.*, **доде́лывать** *несов.* דערענדיקן, דערטאָן*

доду́маться *сов.*, **доду́мываться** *несов.* (до *чего-л.*) *разг.* דערטראַכטן זיך (צו)

доеда́ть *несов.* *см.* дое́сть

доезжа́||ть *несов.* *см.* дое́хать; киломе́тра два не ~я до го́рода (ניט דערפאָרנדיק) א צוויי קילאָמעטער ביזן [ביז דער] שטאָט

дое́ние *с* ז מעלקן

дое́сть *сов.* אופעסן* ביזן סאָף

дое́хать *сов.* דערפאָרן*

дожда́||ться *сов.* 1. דערוואַרטן זיך; он ~лся наконе́ц письма́ סאָפּקאָלסאָף האָט ער זיך דערוואַרט אף א בריוו; ~ться темноты́ דערוואַרטן זיך ביז ס׳וועט ווערן פינצטער; мы ~лись его́ прихо́да מיר האָבן זיך אף אים דערוואַרט; э́того он не дождётся ער וועט זיך עס ניט דערוואַרטן, ער וועט עס ניט דערלעבן; 2. *разг.*: ты у меня́ ещё дождёшься! וועסט נאָך האָבן בא מיר דײַן פסאק!; ◇ ждём не дождёмся מיר (וואַרטן און וואַרטן און) קאָנען זיך ניט דערוואַרטן

дождева́ние *с с.-х.* באַרעגענונג (קינסטלעכע)

дождеви́к *м разг.* רעגנמאַנטל מ ־ען

дождев||о́й רעגנ־; ~а́я ка́пля רעגן־טראָפּן מ ־ס; ~а́я ту́ча װ ־ס רעגן־כמאַרע; ◇ ~о́й червь רעגן־וואָרעם מ (מצ. ־ווערעם)

до́ждик *м* רעגנדל ז ־עך; ◇ по́сле ~а в четве́рг נאָך שאַבעס דינסטיק; ווען אין הימל וועט זײַן א יאַריד

дождли́вый רעגנדיקער

дожд||ь *м* רעגן מ ־ס; проливно́й ~ь גוסרעגן מ ־ס; морося́щий ~ь א מראַקענדיקער רעגן; ~ь идёт ס׳גייט א רעגן, ס׳רעגנט; в ~ь אין א רעגן, בייס א רעגן; под ~ём אונטערן [אפן] רעגן

дожива́ть *несов.* 1. *см.* дожи́ть; 2.: ~ свой век אָפּלעבן [אויסלעבן] די לעצטע עטלעכע יאָר

дожида́ться *несов.* *(род.)* וואַרטן (אף); ~ чьего-л. прихо́да וואַרטן ביז ס׳וועט עמעצער קומען; ~ рассве́та וואַרטן ביז ס׳וועט אָנהייבן טאָגן

дожи́ть *сов.* דערלעבן; ~ до глубо́кой ста́рости דער־לעבן ביז טיפער עלטער; ~ до побе́ды דערלעבן ביזן זיג [דעם]; до чего́ мы до́жили! אז אָך און וויי, צו וואָס מיר האָבן זיך דערלעבט!; זיך שיין דערלעבט!

до́за *ж* װ ־ס דאָזע; смерте́льная ~ א טויטגעפערלעכע דאָזע

дозва́ться *сов.* *разг.* דערופן* זיך; тебя́ не дозовёшься ניט אזוי גיך דערופט מען זיך דיך!

дозво́ленн||ый 1. דערלויבטער, דערלאָזטער; 2. *в знач. сущ. с*: переходи́ть грани́цы ~ого צופיל דערלויבן זיך

дозвони́ться *сов.* *разг.* דערקלינגען* זיך

дознава́ться *несов.* *разг.* (פרוון) דערוויסן* זיך [דער־גרונטעוועווען זיך, דערגייך]

дозна́ние *с юр.* ‖ פֿאָר־אויספֿאָרשונג, פֿאָרויִסיקע אויספֿאָרשונג

дозна́ться *сов. разг.* *דערגיין*, *דערוויסן זיך, דער־גרונטעוועןן זיך

дозо́р *м воен.* פּאַטרול מ ־ן; ночно́й ~ נאַכט־פּאַטרול מ; быть в ~е *זײַן אין פּאַטרול, פּאַטרולירן

дозрева́ть *несов.*, **дозре́ть** *сов.* אויסרײַפֿן

доигра́‖ть *сов.* דערשפּילן דאָס שפּילן; ~ть па́ртию דערשפּילן די פּאַרטיע [דעם קאָן]; ~ться *сов.* *דערשפּילן זיך; ~лись! *דערשפּילט זיך! אָנגעפּרעגט זיך א מאַפּטער! *разг.*

доигрывать *несов. см.* доигра́ть

до́ильный מעלק־; ~ аппара́т מעלק־אַפּאַראַט מ ־ן

доиска́ться *сов. (род.) разг.* 1. *(отыскать)* דערזוכן; 2. *(разузнать)* דערגרונטעוועןן זיך, *געפֿינען* סאַפּקאָלסאָף, *דערגיין* זיך (צו)

дои́скиваться *несов. (род.) разг.* 1. *(отыскать)* דערזוכן (פּרוּוון) וועלן* דערגרונטעוועןן זיך [געפֿינען]; 2. *(разузнавать)* זיך; 2. *(разузнавать)* וועלן* דערגרונטעוועןן זיך, כּוּיקער־וועדזירעש זײַן*, וועלן* דערוויסן זיך, זיך (צו)

доистори́ческий פֿאַרהיסטאָרישער

дои́ть *несов.* *מעלקן

до́йка *ж* I מעלקן, ‖ מעלקונג

до́йн‖ый מעלקעדיקער; ~ая коро́ва א מעלקעדיקע קו [בעהײמע]; *перен. тж.* א פעטע קיעלע

дойти́ *сов.* 1. *דערגיין; вам ну́жно ~ до бульва́ра איר דאַרפֿט גיין ביז צום בולוואַר; мы дошли́ до угла́ מיר זײַנען דערגאַנגען ביז צום ראָג; 2. *(о звуках, известиях и т.п.)* *דערגיין; *(о письмах и т.п.)* *אָנקומען; 3. *(стать понятным)* *דערגיין; ле́кция не дошла́ до слу́шателей די לעקציע איז ניט דערגאַנגען צו די צוהע־רער; 4. *(достигнуть уровня)* *דערגיין, דערגרייכן; счёт дошёл до ты́сячи рубле́й דער חשבון האָט דער־גרייכט [איז דערגאַנגען] ביז טויזנט רובל; 5. *(прийти в какое-л. состояние)* *דערגיין (ביז צו); он дошёл до отча́яния ס'איז בא אים דערגאַנגען ביז צו פֿאַרצווייפֿ־לונג; 6. *безл.:* дошло́ до того́... ס'איז דערגאַנגען דער־צו...

док *м* דאָק מ ־ן; плаву́чий ~ שווימדאָק מ ־ן; сухо́й ~ טרוקענער דאָק

доказа́тель‖ный דערווײַזלעכער, דערווײַזיקער; ~ство *с* דערווײַז מ ־ן, באַווײַז מ ־ן, ‖ ראַיע ־ס; я́ркое ~ство א בולטער באַווײַז; приводи́ть ~ства [צוזשטעלן] ברענגען* דערווײַזן; ◇ веще́ственное ~ство *юр.* ‖ דערווײַז־זאַך מ ־ן

доказа́ть *сов.* *דערווײַזן; как дока́зано ווי ס'איז דער־וויזן; что и тре́бовалось ~ און דאָס האָט מען דאָך געדאַרפֿט דערווײַזן

дока́зывать *несов.* *דערווײַזן (פּרוּוון)

дока́нчивать *несов. см.* доко́нчить

докапиталисти́ческий פֿאַרקאַפּיטאַליסטישער, ביזקאַפּי־טאַליסטישער

дока́пываться *несов. разг.* וועלן* דערגרונטעוועןן זיך

докати́ться *сов.* (до *род.*) 1. דערקײַקלען זיך (ביז צו), *דערטראָגן* זיך (צו); *(о звуках тж.)* *דערגרייכן (צו); 2. *разг. (опуститься до чего-л.)* קומען* צו אזא נידערי־קער מאַדרייגע ווי; *דערגיין* (ביז צו)

до́кер *м* דאָקער מ ־ס, = האַפֿן־אַרבעטער מ

докла́д *м* 1. *(лекция)* פֿאָרטראָג מ ־ן; *(устный отчёт на собрании и т.п.)* באַריכט מ ־ן; 2. *(сообщение руководителю)* ראַפּאָרט מ ־ן; 3.: без ~а не входи́ть *אומגעמאָלדן ניט אַרײַנגיין

докладн‖о́й: ~а́я запи́ска מעלדשריפֿט ‖ ־ן

докла́дчик *м* = פֿאָרטרעגער מ; *(выступающий с отчётом)* = באַריכטאָפּגעבער מ

докла́дывать[1] *несов. см.* доложи́ть[1]

докла́дывать[2] *несов. см.* доложи́ть[2]

докона́ть *сов. разг. (кого-л.)* *דערגיין (דאַט.) דעם עק, מאַכן א סאָף צו (עמעצנס) יאָרן

доко́нчить *сов.* דערענדיקן

докопа́ться *сов.* 1. *(до какого-л. слоя, воды и т.п.)* *דערגראָבן* זיך; 2. *разг.* דערגרובלען זיך, דערגרונטעוועןן זיך; ~, в чём тут де́ло דערגרונטעוועןן זיך, אין וואָס עס גייט דאָ

до́красна́ *нареч.* ביז רויט

до́ктор *м* 1. *(учёная степень)* דאָקטאָר מ ־טאָרן; ~ математи́ческих нау́к דאָקטאָר פֿון מאַטעמאַטישע וויסנ־שאַפֿטן; 2. *разг. (врач)* דאָקטער מ (מצ. דאָקטוירים); ~ский דאָקטאָרי־; ~ская диссерта́ция דאָקטאָר־דיסער־טאַציע ‖ ־ס

доктри́‖на *ж* דאָקטרין ‖ ־ען, דאָקטרינע ‖ ־ס; ~нёр *м* דאָקטרינער מ ־ן; ~нёрство *с* ‖ דאָקטרינערײַ

докуме́нт *м* דאָקומענט מ ־ן; предъяви́ть ~ы דער־לאַנגען [ווײַזן*] (די) דאָקומענטן; истори́ческий ~ א היסטאָרישער דאָקומענט; де́нежный ~ געלט־דאָקומענט מ ־ן; ~а́льный דאָקומענטאַלער; ~а́льный фильм א דאָקומענטאַלער פֿילם; ~а́ция *ж* ‖ דאָקומענטאַציע; техни́ческая ~а́ция די טעכנישע דאָקומענטאַציע

доку́ривать *несов.*, **докури́ть** *сов.* דערייכערן; ~ до конца́ אויסרייכערן ביזן סאָף

долг *м* 1. *тк. ед.* חוב מ; свяще́нный ~ דער הייליק־ער חוב; счита́ть свои́м ~ом האַלטן* פֿאַר א חוב; испо́лнить свой ~ пе́ред Ро́диной אויספֿילן דעם חוב פֿאַרן היימלאַנד; 2. *(взятое взаймы)* חוב מ ־עס; у него́ мно́го ~о́в ער האָט א סאַך חובֿות; ◇ брать в ~ *לײַען (בא), (בײַ) *באָרגן; дава́ть в ~ (דאַט.) *אנטלײַען; быть в ~у́ пе́ред *кем-л.* זײַן* עמעצנס א באַלחוב; пе́рвым ~ом פֿאַר אַלעם, קודעם־כּל, צום אַלעם ערשטן; от-да́ть после́дний ~ אויספֿילן דעם לעצטן חוב

до́лг‖ий 1. *(продолжительный)* °לאַנגער; ~ая жизнь א לאַנג° לעבן; 2. *(длинный)* °לאַנגער, ווײַטער; ~ий путь א ווײַטער וועג; ◇ ~ие го́ды א סאַך יאָרן; не откла́дывать в ~ий я́щик ניט פֿאַרציִען* אין דער לאַנ־גער באַנק אַרײַן; ~о *нареч.* °לאַנג, צײַט; ~о ждать °לאַנג וואַרטן; ◇ как ~о ווי לאַנג; ~о ли, ко́ротко ли אין א צײַט אַרום; ~о ли простуди́ться? ס'איז גרינג צו פֿאַרקילן זיך!

долговре́менн‖ый דויערדיקער(לאַנג), דויערהאַפֿטיקער; ◇ ~ая огнева́я то́чка (дот) *воен.* דויערהאַפֿטיקער פֿײַער־פּונקט מ

долговя́зый *разг.* °לאַנגער אומגעלומפּערט; ~ па́рень א (לאַנגער) דראָנג, א הויכער° ווערגעלעך

долгожда́нный לאַנג דערוואַרטער

долгоигра́ющ‖ий: ~ая пласти́нка לאַנגשפּילנדיקע פּלאַס־טינקע [פּלאַטע]

долголе́т‖ие *с* ‖ לאַנגיאָריקײַט; жела́ть здоро́вья и ~ия ווינטשן* געזונט און לאַנגע יאָר [און אַריכאַס־יאָמים]; ~ний לאַנגיאָריקער

долгоно́сик *м зоол.* לאַנגנאָז ז ־עך

долгопо́лый לאַנגפּאָליקער; מיט לאַנגע פּאָלעס *после сущ.*

долгосро́чный לאַנגטערמיניקער; ~ креди́т לאַנגטערמיניקער קרעדיט

долгот||а́ *ж* לענג װ; ~а́ дня די לענג פֿונעם טאָג; ~а́ гла́сного *лингв.* די לענג פֿונעם װאָקאַל; 35° восто́чной ~ы́ 35° מיזרעכדיקע לענג

до́лж||ен *в знач. сказ.* 1. *(обязан):* он ~ен был сказа́ть об э́том ער האָט געדאַרפֿט זאָגן װעגן דעם; я ~ен ко́нчить э́ту рабо́ту איך מוז פֿאַרענדיקן די אַרבעט; ты не ~ен э́того де́лать דו דאַרפֿסט עס ניט טאָן; 2. *(для выражения предположения):* он ~ен за́втра прие́хать ער דאַרף [ער װעט מיסטאָמע] מאָרגן קומען צו פֿאָרן; э́то ~но́ ему́ понра́виться דאָס װעט אים מיסטאָמע געפֿעלן; 3. *(задолжал):* он мне ~ен сто рубле́й ס'קומט מיר פֿון אים הונדערט רובל, ער איז מיר שולדיק הונדערט רובל; ◇ ~но́ быть *(вероятно)* זעט אויס, אַפֿאַנעם; он, ~но́ быть, уже́ не придёт сего́дня ער װעט שוין, זעט אויס, [ער װעט אַפֿאַנעם] הײַנט ניט קומען

должни́к *м* באַלכױװ ם (מצ. באַלע־כױװעס)

должностн||о́й אַמטלעכער, אַמט־; ~о́е лицо́ אַמטלעכע פּאַרזאָן; ~о́е преступле́ние אַמט־פֿאַרברעך ם ־ן

до́лжност||ь *ж* אַמט ם ־ן, שטעלע װ ־ס; занима́ть ~ь פֿאַרנעמען* אַ [די] שטעלע; освободи́ть *кого-л.* от занима́емой ~и באַפֿרײַען עמעצן פֿון דער שטעלע

до́лжн||ый 1. געהעריקער; ~ым о́бразом אויף אַ געהעריקן אופֿן, װי ס'געהער צו זײַן, װי געהעריק; с ~ым внима́нием מיט דער געהעריקער אויפֿמערקזאַמקייט; на ~ом у́ровне אויפֿן געהעריקן ניװאָ; 2. *в знач. сущ. с:* воздава́ть ~ое *(кому-л.)* ניט פֿאַרבײַגן* (עמעצנס) פֿאַרדינסטן; *(чему-л.)* שאַצן װי געהעריק

долива́ть *несов. см.* доли́ть

доли́на *ж* טאָל ם ־ן

доли́ть *сов.* דערגיסן*

до́ллар *м* דאָלאַר ם (מצ. דאָלאַרן) *(с колич. словами мн.* דאָלאַר)

доложи́ть[1] *сов.* 1. *(сообщить)* מיטיילן, אינפֿאָרמירן; *(руководителю тж.)* ראַפּאָרטירן; 2. *(о посетителе)* מעלדן* װעגן עמעצן, אָנמעלדן* עמעצן

доложи́ть[2] *сов.* *(прибавить)* צולייגן, דערלייגן

доло́й *нареч.* 1. אַראָפּ; נידער מיט; ~ войну́! נידער מיט דער מילכאָמע!; ~ фаши́зм! נידער מיטן פֿאַשיזם!; ~ раси́стов! נידער [אַראָפּ] מיט די ראַסיסטן!; 2.: уйди́ с глаз ~! אַװעק פֿון מײַנע אויגן! — איך זאָל דיך מער אין מײַנע אויגן ניט זען!

долото́ *с тех.* דאָלעטע װ ־ס

до́лька *ж* טיילכל ז ־עך; *(апельсина тж.)* סעגמענטל ז ־עך; *(чеснока)* ציינדל ז ־עך

до́льше *сравн. ст. от* до́лгий לענגער

до́л||я *ж* 1. *(часть)* טייל, כײלעק ם (מצ. כאַלאָקים) ם ־ן; пя́тая ~я אַ פֿינפֿטל, אַ פֿינפֿטכײלעק; в э́том есть ~я и́стины אין דעם שטעקט אַ שטיק עמעס; на его́ ~ю прихо́дится со́рок рубле́й אויף זײַן כײלעק טרעפֿט פֿערציק רובל; 2. *(судьба)* גורל ם (מצ. גורלעס); го́рькая ~я דער ביטערער גורל; ◇ вы́пасть на *чью-л.* ~ю אויספֿאַלן* אויף עמעצנס גורל

дом *м* 1. *(здание)* הויז ז (מצ. הײַזער); жило́й ~ װוינהויז ז (מצ. ...הײַזער); высо́тный ~ הויך־הויז ז (מצ. ...הײַזער); 2. *(жильё, квартира)* היים װ, שטוב װ; вы́гнать из ~у אַרויסטרײַבן* פֿון דער שטוב; из ~у звони́ли מ'האָט געקלונגען פֿון דער היים; 3. *(семья)* פֿאַמיליע װ ־ס; мы знако́мы ~а́ми ס'פֿירן באַקאַנטשאַפֿט אונדזערע פֿאַמיליעס; 4. *(учреждение):* ~ о́тдыха אָפּרו־הויז ז (מצ. ...הײַזער); Дом культу́ры קולטורהויז ז (מצ. ...הײַזער); ~ моде́лей מאָדעלהויז (מצ. ...הײַזער); 5. *уст.:* банки́рский ~ באַנקיר(ן)־הויז ז (מצ. ...הײַזער); торго́вый ~ האַנדלס־געשעפֿט ז ־ן; 6. *(династия)* דינאַסטיע װ ־ס

до́ма *нареч.* אינדערהיים; его́ не́ было ~ ער איז ניט געװען אינדערהיים; быть как ~ פֿילן זיך װי בײַ זיך אינדערהיים; у него́ не все ~ *разг.* ס'פֿעלט אים אַ קלעפּקע אין קאָפּ

дома́шн||ие *мн.* הויזלײַט מצ., בני־בײַס מצ.; ~ий 1. היים־, שטוב־; ~ий а́дрес היים־אַדרעס ם ־ן, שטוב־אַדרעס ם ־ן; ~ий телефо́н שטוב־טעלעפֿאָן ם ־ען; 2. *(об одежде, обуви)* שטוב־; ~ий костю́м שטוב־אַנצוג ם ־ן, שטוב־קאָסטיום ם ־ען; ~ие ту́фли שטובשיך, שטעק־שיך מצ.; 3. *(относящийся к хозяйству семьи)* הויז־, שטוב־; ~ее иму́щество הויז־פֿאַרמעגן ז; ~ие расхо́ды הויצאָעס מצ.; ~ее хозя́йство הויז־װירטשאַפֿט װ; 4. *(приготовленный дома)* היימישער; ~ий обе́д אַ היימישער מיטיק; 5. *(семейный)* פֿאַמיליען־; по ~им обстоя́тельствам איבער [מאַכמעס] פֿאַמיליען־אָנגעלעגנהײַטן; 6.: ~ие живо́тные היימישע באַלעכאַיים; ~яя пти́ца *собир.* (שטוב־)אויפֿעס מצ.; ◇ ~ий аре́ст שטוב־אַרעסט ם; ~ее зада́ние היים־אויפֿגאַבונג װ ־ען

до́менн||ый דאָמנע־; ~ая печь דאָמנע װ ־ס; ~ый проце́сс דאָמנע־פּראָצעס ם ־ן

до́менщик *м* דאָמענשטשיק ם ־עס

домин||а́нта *ж* דאָמינאַנטע װ ־ס; ~**и́ровать** *несов.* דאָמינירן, הערשן

домино́ *с нескл.* *(игра)* דאָמינאָ ם; בײַנדלעך מצ. *разг.*

домкра́т *м* דאָמקראַט ם ־ן

до́мн||а *ж тех.* דאָמנע װ ־ס; заду́ть но́вую ~у אָנבלאָזן* אַ נײַע דאָמנע

домови́т||ый: ~ая хозя́йка אַ גוטע° באַלעבאָסטע

домовладе́л||ец *м* הויזבאַזיצער ם =; ~ица *ж* הויז־באַזיצערן װ ־ס

домово́дство *с* הויז־פֿירונג װ

домово́й *м фольк.* דאָמאָװיק ם ־עס

домо́в||ый הויז־; ~ая кни́га הויזבוך ם, ז (מצ. ...ביכער); ~ая ку́хня הײַזער־גאַרקיך װ ־ן

домога́||тельство *с* אַקשאָנעסדיקע פּרוּוון צו דערשלאָגן; ~ться *несов.* *(род.)* אַקשאָנעסדיק װעלן* זיך דערשלאָגן (צו)

домо́й *нареч.* אַהיים; пора́ ~ (ס'איז) צײַט צו גיין אַהיים; отпра́виться ~ לאָזן* זיך גיין אַהיים

доморо́щенный *ирон.* היימישגעבאַקענער

домосе́д *м* שטובזיצער ם =, היימזיצער ם =; ~ка *ж* שטובזיצערן װ ־ס, היימזיצערן װ ־ס

домотка́н||ый היימישער, היימיש געװעבטער

домоуправле́ние *с* הויז־פֿאַרװאַלטונג װ ־ען

домохозя́||ин *м см.* домовладе́лец; ~йка *ж* 1. *см.* домовладе́лица; 2. *(ведущая хозяйство)* הויזװירטן װ ־ס, הויז־באַלעבאָסטע װ ־ס

домоча́дцы *мн. уст.* בני־בײַס מצ.

домрабо́тница *ж* שטוב־אַרבעטערן װ ־ס

домча́ть *сов. разг.* צושטעלן, געבן* אַ שטעל צו; **~ся** *сов. разг.* צויאָגן, געבן* אַ יאָג צו; (*на лошадях тж.*) צושמײַסן, געבן* אַ שמײַס צו

до́мысел *м* (*предположение*) האַשאָרע װ ־ס; (*выдумка*) בויך־סוואָרע װ ־ס, אָנטראַכטעניש װ ־ן

дона́шивать *несов. см.* доноси́ть[3]

доне́льзя *нареч. разг.* ביז גאָר, אױסערסט

донесе́ние *с* ראַפּאָרט מ ־ן

донести́[1] *сов.* דערטראָגן*; ~ чемода́н до до́му דערטראָגן* דעם טשעמאָדאַן ביזן שטוב

донести́[2] *сов.* 1. (*сообщить*) מיטײלן, געבן* צו וויסן; 2. (*на кого-л.*) מאָסערן, דערלאַנגען אַ מעסירע (אַף); кто́-то донёс на них עמעצער האָט זיי געמאָסערט

донести́сь 1. (*о запахах*) דערטראָגן* זיך; (*о звуках тж.*) לאָזן* זיך הערן; (*до кого-л.*; *о слухах*) דערגײן* (צו); 2. *разг.* (*домчаться*) (גיך) קומען* צו פאָרן [צו לויפן]

донжуа́н *м* דאָנזשואַן מ ־ען

до́низу *нареч.* ביז אַראָפּ; све́рху ~ פון אויבן ביז אַראָפּ; פון קאָפּ ביז פיס

донима́ть *несов. см.* доня́ть

донкихо́т *м* דאָנקיכאָט מ ־ן; **~ство** *с* דאָנקיכאָטערײַ װ

до́нор *м мед.* דאָנאָר מ ־ס

доно́с *м* מעסירע װ ־ס

доноси́ть[1] *несов. см.* донести́[1]

доноси́ть[2] *несов. см.* донести́[2]

доноси́ть[3] *сов.* 1. (*одежду, обувь*) אָפּניצן [אָפּטראָגן*] (ביזן סאָף); 2. (*ребёнка*) אויסטראָגן*

доноси́ться *несов. см.* донести́сь

доно́сч‖ик *м* מאָסער (מצ. מאָסרים), מאָסערניק מ ־עס; זאָגטער מ ־ס *разг.*; **~ица** *ж* מאָסערקע װ ־ס, מאָסערניצע װ ־ס

донско́й דאָנער *неизм.*; ~ каза́к אַ דאָנער קאָזאַק

доны́не *нареч. высок.* אַדהײַעם, אַדהאיאָם, ביז הײַנטיקן טאָג

доня́ть *сов. разг.* (*вин. тв.*) דערגײן* די יאָרן (דאַט.) (מיט), דערשקאָליען (דאַט.) (מיט)

доокт́ябрьский פאַראָקטיאַבעריש־, פאַראָקטיאַבערישער

допека́ть *несов.*, **допе́чь** *сов.* 1. (*кончить печь*) דערבאַקן*; 2. *разг.* (*вин. тв.*) דערגײן* די יאָרן (דאַט.) (מיט), דערשקאָליען (דאַט.) (מיט)

дописа́ть דערשרײַבן*, דערענדיקן דאָס שרײַבן

допла́т‖а *ж* דערצאָלן I; внести́ ~у דערצאָלן; **~и́ть** *сов.* דערצאָלן; **~но́й**: ~но́е письмо́ דערצאָל־בריוו מ =

допла́чивать *несов. см.* доплати́ть

доплести́сь *сов. разг.* דערשלעפּן זיך

доплыва́ть *несов.*, **доплы́ть** *сов.* דערשווימען*

допо́длинно *нареч. разг.* גענוי, אַף זיכער; мне э́то ~ изве́стно איך ווייס עס אַף זיכער [גענוי]

доползáть *несов.*, **доползти́** *сов.* דערקריכן*

дополне́ние *с* 1. דערגאַנצונג װ ־ען, צוגאָב מ ־ן; в ~ פאַר אַ צוגאָב, ווי אַ צוגאָב; 2. *грам.* אָביעקט מ ־ן; прямо́е ~ דירעקטער אָביעקט; ко́свенное ~ אומדירעקטער אָביעקט; ◇ в ~ ко всему́ דערצו נאָך

дополни́тель‖но *нареч.* צוגאָבלעך נאָך; **~ый** 1. צוגאָבלעכער, צוגאָב־; ~ая пла́та צוגאָב־אָפּצאָל מ ־ן; 2. *грам.*: ~ое прида́точное предложе́ние אָביעקט־בײַזאַץ מ ־ן

допо́лн‖ить *сов.*, **~я́ть** *несов.* דערגאַנצן; изда́ние тре́тье, испра́вленное и допо́лненное דריטע, אויסגעבעסערטע און דערגאַנצטע אויסגאַבע; ◇ ~я́ть друг дру́га דערגאַנצן אײנער דעם צווייטן

допото́пный *разг.* אַלטפּעטערישער, אַלטפרענקישער; פון מײלעך סאָבעסקיס צײַטן *после сущ.*; (*старомодный*) אַלטמאָדישער

допра́шивать *несов. см.* допроси́ть

допризы́вн‖ик *м* פאַרפּריזיווניק מ ־עס; **~ый** פאַרפּריזיוו־; ~ая подгото́вка פאַרפּריזיוו־צוגרייטונג װ

допро́с *м* פאַרהער מ ־ן; перекрёстный ~ קרייץ־פאַרהער מ ־ן; подве́ргнуть обвиня́емого ~у פאַרהערן דעם באַשולדיקטן

допроси́ть *сов.* (*свидетеля и т.п.*) פאַרהערן; (*пленного*) אויספרעגן; **~ся** *сов. разг.*: его́ не допро́сишься באַ אים איז ניט צו דערבעטן זיך

до́пуск *м* 1. צוטריט מ; (*к кому-л.*) דאָס רעכט צו באַזוכן; 2. *тех.* דערלאָזלעכער אָפּנייג

допуска́ть *несов. см.* допусти́ть

допусти́мый דערלאָזטער, דערלאָזבאַרער, דערלאָזלעכער

допусти́ть *сов.* 1. צולאָזן*; ~ *кого-л.* к ко́нкурсу צולאָזן* עמעצן צום קאָנקורס; 2. (*позволить*) דערלאָזן*; (*позволить себе*) דערלויבן זיך; э́того нельзя́ ~ דאָס טאָר מען ניט דערלאָזן; ~ гру́бый вы́пад דערלויבן זיך אַ גראָבן° אויספאַל; 3. (*предположить*) דערלאָזן*; допу́стим, что э́то так לאָמיר דערלאָזן [זאָל זײַן], אַז ס׳איז אַזוי; не ~ и мы́сли о *чём-л.* ניט דערלאָזן* (אַפילע) דעם געדאַנק וועגן עפּעס; ◇ ~ оши́бку טאָן* אַ פעלער

допыта́ться *сов. разг.* דערפרעגן זיך, דערוויסן* זיך

допы́тываться *несов. разг.* דערפרעגן זיך, וועלן* זיך דערוויסן

допьяна́ *нареч.* ביז שיקער (ווערן); напи́ться ~ אָנשיקערן זיך, טרינקען* זיך ביז שיקער (ווערן); напои́ть *кого-л.* ~ אָנשיקערן עמעצן, אָנטרינקען* עמעצן ביז שיקער (ווערן)

дораба́тывать *несов.*, **дорабо́тать** *сов.* 1. דעראַרבעטן; ~ до пе́нсии דעראַרבעטן ביז דער פּענסיע; 2. (*усовершенствовать*) צואַרבעטן נאָך (איבער)

дораст‖а́ть *несов.*, **~и́** *сов.* 1. אויסוואַקסן*; 2. (*о возрасте; тж. перен.*) דערוואַקסן*; не ~и́ до *чего-л.* ניט דערוואַקסן* צו עפּעס

дореволюцио́нный פאַר־רעוואָליוציאָנערער, ביזרעוואָליוציאָנערער

доро́г‖а *ж* 1. וועג מ ־ן; шоссе́йная ~а שאָסייוועג מ ־ן; 2. (*путешествие*) רײַזע װ, נעסיע װ, וועג מ; в ~е אין וועג; отдохну́ть с ~и אָפּרוען נאָך דער רײַזע [נאָך דער נעסיע]; 3. (*направление*): сби́ться с ~и אַראָפּשלאָגן* זיך פונעם וועג; 4. (*проход*) וועג מ, דורכגאַנג מ; на са́мой ~е אַפּן סאַמע דורכגאַנג, פּונקט דאָרט, וווּ מע גייט דורך; ◇ желе́зная ~а אײַזנבאַן װ ־ען; по ~е 1) (*попутно*) מיטן וועג, אײַנוועגס, פאַרבײַגייענדיק; 2): нам с ва́ми по ~е מיר גייען איין וועג מיט אײַך; нам с ва́ми не по ~е מיר גייען אין פאַרשיידענע זײַטן; станови́ться *кому-л.* попере́к ~и פאַרשטעלן עמעצן דעם וועג; туда́ ему́ и ~а! ≅ קיין־יויודו אַ מיצווע אַף אים! *уст.*

до́рого *нареч.* טײַער; э́то ему́ ~ обойдётся! *перен.* ס׳וועט אים אזוי גלאט ניט, ס׳וועט אים קאָסטן טײַער! אָפּגיין!; ◇ я бы ~ дал, заплати́л כ׳וואָלט זיך געלאָזט ס׳וואָלט בא מיר ניט געווען קיין, קאָסטן מי־יעדײַע וויפל צו טײַער; он ~ о́тдал свою́ жизнь זײַן לעבן האָט טײַער אָפּגעקאָסט דעם סוינע

дорогови́зна *ж* יאָקרעס מ; (*продуктов и т.п.*) א יאָקרעס אף (פּראָדוקטן אדג.)

доро́гой *нареч.* אונטערוועג(נ)ס, אין וועג

дорог||о́й 1. טײַערער; ~и́е пода́рки טײַערע מאַטאָנעס; ~а́ ка́ждая мину́та ס׳איז טײַער יעדער מינוט; нам до́роги э́ти воспомина́ния מיר שעצן טײַער אָט די זיכרוי־נעס; ~о́й друг! טײַערער פרײַנט!; 2. *в знач. сущ. м* טײַערער מ ־רע; мой ~и́е! טײַערע מײַנע!; все ~и́е и бли́зкие אלע (הארציק) טײַערע און נאָענטע

доро́дный הי׳פשער, באלײַבטער

дорожа́||ть *несов.* טײַערער ווערן*; я́блоки зимо́й ~ют ווינטער ווערן [קאָסטן] עפּל טײַערער; жизнь ~ет ס׳ווערט א יאָקרעס

дорожи́||ть *несов.* (*тв.*) 1. וויסן* ווי צו שעצן [ווי טײַער צו האלטן]; (פון) די ווערט וויסן*; ~ть чьей-л. дру́жбой וויסן* ווי צו שעצן עמעצנס פרײַנטשאפט; 2. (*беречь*): он ~т ка́ждой мину́той אים איז טײַער יעדער מינוט; он не ~т жи́знью ס׳איז בא אים העפקער דאָס לעבן

доро́жка *ж* 1. (*тропинка*) שטעג מ, סטעזשקע װ ־ס; 2. *спорт.* שטעג מ ־ן; 3. (*половик*) סטעזשקעלע ז ־ך, קאָברעצל ז ־עך; (*скатерть*) אויבער־סערוועטל ז ־עך

доро́жн||ый 1. וועג(ן)־; ~ое строи́тельство וועג(ן)־בויונג װ; 2. (*для путешествия*) רײַזע־, וועג־; ~ый костю́м רײַזע־קאָסטיום מ ־ען; ~ые расхо́ды רײַזע־הויצאָעס מצ., וועג־הויצאָעס מצ.

ДОСАА́Ф (Всесою́зное доброво́льное о́бщество соде́йствия а́рмии, авиа́ции и фло́ту) דאָסאאף מ (אלפארבאנ־דישע פרײַוויליקע געזעלשאפט צו מיטהעלפן דער ארמיי, דער אוויאציע און דעם פלאָט)

доса́д||а *ж* 1. פארדראָס מ, הארץ־ווייטיק מ; с ~ы פאר פארדראָס; 2. *в знач. сказ.:* кака́я ~а! א מין [שאָד] פארדראָס!

досади́ть *сов.* (*дат.*) אָנזאָליען (דאט.); (*сделать назло*) טאָן* אפצולאָכעס

доса́дн||о *в знач. сказ. безл.* ס׳איז א פארדראָס [א ווייטיק]; ~о, что… ס׳איז א פארדראָס [א ווייטיק], וואָס…; как ~о! א מין פארדראָס!; ему́ бы́ло ~о, что его́ не позва́ли ס׳האָט אים שטארק פארדראָסן, וואָס מע האָט אים ניט גערופן; ~ый פארדרי׳סלעכער; ~ое недоразуме́ние א פארדרי׳סלעך מיספארשטייעניש

доса́д||овать *несов.* 1. (*на кого-л.*) האָבן* [טראָגן*] פארדראָס (אף); 2. (*на что-л.*): он ~овал на свою́ оплошность ס׳איז אים געווען א פארדראָס, וואָס ער איז באגאנגען א פעלער

досажда́ть *несов.* (*дат.*) דערגיין* (דאט.) די יאָרן; (*надоедать*) דערקוטשען (דאט.)

досиде́ть *сов.*, **доси́живать** *несов.* *разг.:* ~ до конца́ (*спектакля и т.п.*) דערזיצן* [בלײַבן*] ביזן סאָף

доск||а́ *ж* 1. (*строительная*) ברעט װ ־ער; 2. (*плита, пластина*) ברעט װ ־ער, טאָוול מ ־ען; ~а́ для объявле́ний א ברעט [א טאָוול] פאר מעלדונגען; ша́хматная ~а́ שאָכברעטל ז ־עך; кла́ссная ~а́ שולטאָוול מ ־ען; ~а́ почёта ערנטאָוול מ ־ן; мемориа́льная ~а́ מעמאָריאל־ברעט װ ־ער; ◇ от ~и́ до ~и́ פון טאָוול ביז טאָוול, פון אלעף ביז טאָוו; ста́вить на одну́ до́ску с кем-л. שטעלן אף איין ברעט [אין איין ריי] מיט עמעצן, גלײַכן* צו עמעצן

досказа́ть *сов.*, **доска́зывать** *несов.* דערזאָגן; ~ ска́зку до конца́ דערציילן דאָס מעסעלע ביזן סאָף

доскона́льн||ый גרינטלעכער, גענויער; ~ое рассле́дование א גרינטלעכע [א גענויע] אויספאָרשונג

досла́ть 1. (*остаток*) דערשיקן, צושיקן; 2. *воен.* (*снаряд, патрон*) צוטרײַבן*

иссле́дование — **дослéдование** *с юр.* צוגאָב־אויספאָרשונג װ ־ען

досло́вн||о *нареч.* וואָרט בא וואָרט; פּינקטלעך; ~ый ווערטלעכער, וואָרט־בא־וואָרט־; ~ый перево́д א ווערט־לעכע איבערזעצונג, א וואָרט־בא־וואָרט־איבערזעצונג

дослу́живаться *несов.*, **дослужи́ться** *сов.* (до *род.*) דער־דינען זיך (ביז); ~ до майо́ра דינען ביז (באקומען) דעם מאיאָר־ראנג

досма́тривать *несов.* 1. *см.* досмотре́ть; 2. (*товары в таможне и т.п.*) דורכקאָנטראָלירן

досмо́тр *м* דורכקאָנטראָלירונג װ; тамо́женный ~ טאמאָזשנע־קאָנטראָל מ

досмотре́ть *сов.:* ~ спекта́кль, фильм до конца́ אויס־זיצן* אפן ספעקטאקל, אפן פילם ביזן סאָף

доспе́хи *мн.* קלייזײַען מצ.

досро́чн||о *нареч.* פארן טערמין; вы́полнить план ~о אויספילן דעם פלאן פארן טערמין; ~ый פארטערמיניקער; ~ое выполне́ние пла́на דאָס אויספילן דעם פלאן פארן טערמין, די פארטערמיניקע אויספילונג פונעם פלאן

достава́ть(ся) *несов. см.* доста́ть(ся)

доста́вить *сов.* 1. צושטעלן; (*вручить*) (אָפּ)ברענגען*; 2. (*причинить*) פארשאפן*; ~ удово́льствие פארשאפן* פארגעניגן; ~ неприя́тности פארשאפן* אומאָנגענעמלעכ־קײַטן; 3. (*предоставить*): ~ возмо́жность געבן* די מעגלעכקײַט; ~ кому́-л. удо́бный слу́чай שאפן* פאר עמעצן א גוטע° געלעגנהײַט

доста́вк||а *ж* צושטעלן ז; сре́дства ~и я́дерного ору́жия מיטלען אף צוצושטעלן נוקלעאר געווער; ~а на́ дом דאָס צושטעלן [דאָס אָפּברענגען] אהיים

доставля́ть *несов. см.* доста́вить

доста́т||ок *м* א פארמעגלעך לעבן; жить в ~ке לעבן פארמעגלעך; ניט וויסן* פון קיין נויט

доста́точн||о 1. *нареч.* גענוג; он ~о умён ער איז גענוג קלוג; я ~о отдохну́л כ׳האָב (זיך) גענוג אָפּגערוט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳איז) גענוג; ~о сказа́ть (ס׳איז) גענוג צו זאָגן; э́того бу́дет ~о דאָס וועט קלעקן [סטײַען, זײַן גענוג]; э́того бы́ло ~о, что́бы… דאָס איז געווען גענוג, (אז) ס׳זאָל…; ему́ ~о то́лько взгляну́ть ס׳איז אים גענוג נאָר געבן א קוק; ~ый גענוג(נדיק)ער; ~ое коли́чество א גע־נוג(נדיק)ע צאָל, גענוג

доста́ть *сов.* 1. (*до чего-л.*) דערלאנגען; ~ руко́й до потолка́ דערלאנגען מיט דער האנט ביז דער סטעליע; 2. (*приобрести*) אײַנשאפן* זיך, קריגן*; ему́ удало́сь ~ биле́т на конце́рт אים האָט זיך אײַנגעגעבן קריגן א בי־לעט אפן קאָנצערט; 3. (*извлечь откуда-л.*) ארויסדער־לאנגען, ארויסנעמען*, ארויסציִען*; (*сверху*) אראָפּנעמען*;

~ кни́гу с по́лки אראָפּנעמען* א בוך פון דער פּאָליצע; ~ плато́к из карма́на ארויסנעמען* [ארויסציִען*] פון דער קעשענע דאָס טיכעלע

доста́||ться *сов.* 1.: дом ему́ ~лся в насле́дство דאָס הויז האָט ער געיאָרשנט [האָט ער באקומען בעירושע]; золота́я меда́ль ~лась сове́тскому спортсме́ну די גאָלדענע מעדאל איז אָנגעקומען א סאָוועטישן ספּאָרטסמען; на экза́мене ему́ ~лся тру́дный биле́т אפּן עקזאמען איז אים אויסגעפאלן א שווערער בילעט; ему́ э́то ~лось нелегко́ דאָס איז אים ניט גרינג אָנגעקומען; 2. *безл. разг. (о наказании)*: ~нется тебе́ за э́то! וועסט שוין גוט אָפּלייזן דערפאר!; וועסט שוין באקומען דערפאר דעם עמעסן פּסאק!

достига́ть *несов.*, **дости́гнуть** *сов.* *(род.)* דערגרייכן (עפּעס, ביז צו עפּעס), קומען* (ביז צו עפּעס); ~ верши́ны горы́ דערגרייכן דעם שפּיץ [ביז צום שפּיץ] בארג; ~ успе́ха דערגרייכן [קומען* צו] א דערפאָלג; э́тим вы ничего́ не дости́гнете דערמיט וועט איר גאָרנישט ניט דערגרייכן

достиже́ни||е *с* 1. *(действие)* דערגרייכן ן; по ~и соверше́ннолетия נאָכן דערגרייכן פולייעריקייט; для ~я це́ли צוליב דערגרייכן דעם ציל; 2. *(успех)* דערגרייך מ ־ן, דערגרייכונג וו ־ען; ~я нау́ки די דערגרייכ(ונגע)ן פון דער וויסנשאפט

достижи́мый דערגרייכלעכער, דערגרייכבארער

дости́чь *сов. см.* дости́гнуть

достове́рн||ый זיכערער; из ~ых исто́чников פון זיכערע [פון גאנץ באגלייבטע] קוועלן; ~ые све́дения זיכערע יעדיעס

досто́инств||о *с* 1. ווערדע וו, ווירדע וו; чу́вство со́бственного ~а דאָס געפיל פון זעלבסטווירדע [פון אייגענער ווערדע]; счита́ть ни́же своего́ ~а האלטן* פאר אומווירדיק [פאר א פּכיסעס־האקאָוועד]; 2. *(положительное качество)* מעלע וו ־ס; одно́ из суще́ственных ~ рома́на איינע פון די וועזנטלעכע מעלעס פונעם ראָמאן; 3. *(стоимость)* ווערט מ, ווערדע וו; облига́ция ~ом в два́дцать рубле́й א צוואנציקרובלדיקע אָבליגאציע; ◇ оцени́ть по ~у אָפּשאצן ווי געהעריק

досто́йный 1. *(чего-л.; заслуживающий)* וואָס איז ווערט, וואָס פארדינט *после сущ.*; ~ внима́ния וואָס פארדינט אויפמערקזאמקייט; он досто́ин уваже́ния ער האָט די ווערט, מע זאָל אים אָפּגעבן קאָוועד; ער פארדינט קאָוועד; 2. *(заслуженный)* פארדינטער; *(о наказании тж.)* גערעכטער; 3. *уст. (почтенный)* כאָשעווער, ווירדיקער; ~ челове́к א כאָשעווער [א ווירדיקער] מאן

достопримеча́тельн||ость *ж* מערקווירדיקייט וו ־ן, אויסטערלישקייט וו ־ן; осма́тривать ~ости באקוקן די מערקווירדיקייטן; ~ый מערקווירדיקער, אויסטערלישער

достоя́ние *с* פארמעגן ן, פארמעג מ, אייגנטום ן, אייגנס ן; всенаро́дное ~ אלפאָלקישער פארמעג; сде́лать кни́гу ~м масс מאכן דאָס [דעם] בוך פאר אן אייגנס פון די מאסן

до́ступ *м* צוטריט מ ־ן; свобо́дный ~ א פרײַער צוטריט; ~ све́жего во́здуха א צוטריט [צושטראָם] פאר פרישער לופט; откры́ть *кому-л.* ~ к *чему-л.* פרײַמאכן פאר עמעצן דעם צוטריט צו עפּעס

досту́пн||ый 1. *(о местности и т.п.)* צוטריטלעכער; 2. *(подходящий для всех)* צוגענגלעכער; ~ые це́ны צוגענגלעכע פרײַזן; ~ая для понима́ния кни́га א צוגענגלעכער בוך; в ~ой фо́рме אין א צוגענגלעכער פאָרם

досу́г *м* פרײַע צײַט; на ~е, в часы́ ~а אין א פרײַער צײַט [שאָ]; организа́ция ~а דאָס אָרגאניזירן די פרײַע צײַט

досу́ж||ий *разг.*: ~ие до́мыслы פוסטע אויסטראכטענישן

до́суха *нареч.*: вытира́ть ~ גוט° אויסווישן, אויסווישן אף [ביז] טרוקן

досыла́ть *несов. см.* досла́ть

до́сыта *нареч.* צוזאט, ביז זאט ווערן; нае́сться ~ אָנעסן* זיך צוזאט [ביז זאט ווערן]

дот *м воен.* דויערנדיקער פײַערפונקט; דאָט מ ־ן *разг.*

дота́ция *ж* דאָטאציע וו ־ס

дотащи́ться *сов. разг.* דערשלעפּן זיך

дотла́: *нареч.* сгоре́ть ~ אָפּברענען ביזן גרונט [ביז שפּענט]; разори́ть ~ 1) *(город и т.п.)* כאָרעוו מאכן ביזן גרונט; כאָרעוו מאכן אד לעכאָרמע *уст.*; 2) *(кого-л.)* שטעלן בעדיל־האדאל

дото́шный *разг.* אײַנגעגעסן פּינקטלעכער; *(пытливый)* צו נײַגעריקער; ~ челове́к מעדאקדעק מ ־ים

дотра́гиваться *несов.*, **дотро́нуться** *сов.* (до *род.*) צורירן זיך (צו)

дотя́гивать(ся) *несов. см.* дотяну́ть(ся)

дотяну́ть *сов.* 1. *(дотащить)* דערשלעפּן; 2. *разг. (с трудом добраться)* דערשלעפּן זיך, דערקלײַבן* זיך; 3. *разг. (до какого-л. времени)* דערציִען*, האלטן* זיך; он не дотя́нет до зимы́ ער וועט ניט דערלעבן [ניט דערציִען*] ביז ווינטער

дотяну́||ться *сов.* (до *род.*) 1. *(достать)* דערלאנגען; 2. *разг. (простираясь, достигнуть предела)* אויסציִען* זיך (ביז); у́лица ~лась до реки́ די גאס האָט זיך אויסגעצויגן ביז צום טײַך; 3. *разг. (добраться)* דערשלעפּן זיך, דערקלײַבן* זיך; 4. *разг. (о времени)* דערגיין*, ציִען* זיך (ביז)

доу́чивать(ся) *несов. см.* доучи́ть(ся)

доучи́ть *сов.* 1. *(кого-л.)* דערפירן עמעצנס בילדונג ביז צום סאָף; *(до определённого срока)* דערפירן עמעצנס בילדונג ביז...; *(об учителе)* אָפּלערנען (מיט עמעצן) ביז...; 2. *(что-л.; до конца)* דערענדיקן דאָס לערנען (עפּעס); *(до определённого места)* אויסלערנען עפּעס ביז...

доучи́ться *сов. (завершить ученье)* פארענדיקן די לער [די בילדונג]; *(до какого-л. срока)* אָפּלערנען זיך (ביז...)

до́хлый 1. *(о животных)* געפּײגערטער; 2. *разг. (тщедушный)* קוואָלע(ר) *тж. неизм.*; како́й он ~! איז דאָס א פּעגירע!

до́хну||ть *несов.* פּײגערן; ◇ му́хи ~т *(очень скучно)* מ׳קאָן אויסגיין [שטארבן] פאר לאנגווײַל, ס׳נודיעט ביז טויט [ביז צום שטארבן]

дохну́ть *сов.* 1. *разг.* אָן אָטעם טאָן*, א הויך טאָן*; 2. *(повеять)* א בלאָז טאָן*, א ווייע טאָן*; ◇ ~ не́когда ניטאָ ווען דעם אָטעם איבערצוכאפּן

дохо́д *м* האכנאָסע וו ־ס, אײַנקונפט וו; годово́й ~ יאָר־האכנאָסע וו; национа́льный ~ די נאציאָנאלע האכנאָסע; приноси́ть ~ געבן* אײַנקונפט

доходи́ть *несов. см.* дойти́; ◇ ру́ки не дохо́дят ס׳קלעקט קיין צײַט ניט אף אלץ

дохо́дн||ый 1. האכנאָסע־; ~ая статья́ האכנאָסע־ארטיקל מ ־ען; 2. *(приносящий доход)* האכנאָסעדיקער,

א האכנאָסעדיקע [א רענטאַבעלער; ~ое предприя́тие רענטאַבעלע] אונטערנעמונג

дохо́дчивый אלעמען פארשטענדלעכער, צוגענגלעכער

доце́нт *м* ־ן ם דאָצענט

доче́рн||ий 1. דער טאָכטערס; 2.: ~ее предприя́тие א פיליאַלע אונטערנעמונג, פיליאַל ם ־ן

до́чиста *нареч.* 1. אויף ריין, ביז ריין; вы́мыть ~ אויס־וואַשן* ביז ריין; 2. *разг.:* съесть всё ~ אויפעסן* אלץ (ביז א ברעקל)

дочита́ть *сов.*, **дочи́тывать** *несов.* דערלייענען (ביזן סאָף), דערענדיקן דאָס לייענען

до́ч||ка *ж разг.* טאָכטער װ (מצ. טעכטער); ~у́рка *ж ласк.* טעכטערל ז ־עך

дочь *ж* טאָכטער װ (מצ. טעכטער)

дошко́льн||ик *м* פאָרשולקינד ז, פאָרשולניק ם ־עס ~ица *ж* פאָרשולניצע װ ־ס, פאָרשולקינד ז ־ער; ~ый פאָרשול־; ~ое воспита́ние פאָרשול־דערציונג װ; ~ые учрежде́ния פאָרשול־אנשטאַלטן מצ.

доща́тый ברעטער־, פון ברעטער *после сущ.*; ~ пол א דיל פון ברעטער; ~ забо́р ברעטער־פּארקן ם ־ס, ברעטער־פּאַרקאַן ם ־עס

доя́рка *ж* מעלקערן װ ־ס

драгоце́нн||ость *ж* 1. א װערטפולער [א טײַערער] צירונג־ארטיקל ם ־ען; *мн.* צירונג, כלי־פּעץ; (*украше́ние*) כלי־פּעץ ז *собир.*; 2. *перен.* א װערטפולער כלי־פּעץ; ~ый װערט־פולער, קאָסטבאַרער, טײַערער; *перен.* װערטפולער; ~ые ка́мни איידלשטיינער מצ.

драже́ *с нескл.* = דראַזשע ם

дразни́ть *несов.* רייצן (צע)רייצן; ~ соба́ку רייצן דעם הונט; ~ аппети́т (צע)רייצן דעם אפעטיט

дра́ка *ж* געשלעג ז

драко́н *м* דראַקאָן ם ־ען

драко́новски||й דראַקאָנישער; ~е зако́ны דראַקאָנישע [אומבערעכמאַסעדיקע] געזעצן

дра́ма *ж* דראַמע װ ־ס; *перен. тж.* טראַגעדיע װ ־ס

драмат||и́зм *м* דראַמאַטיזם ם; דראַמאַטישקייט װ; ~и́ческий דראַמאַטישער; ~и́ческий кружо́к א דראַמאַטישער קרײַז; ~и́ческий эпизо́д א דראַמאַטישער [א טראַגישער] צופאַל

драмату́рг *м* דראַמאַטורג ם ־ן; ~и́я *ж* 1. (*искусство*) דראַמאַטורגיע װ; 2. *собир.* דראַמאַטישע װערק מצ.; ~и́я Го́рького גאָרקיס דראַמאַטישע װערק

драмкружо́к *м* דראַמקרײַז ם ־ן (דראַמאַטישער קרײַז)

дра́нка *ж собир.* (*штукату́рная*) דראַנקע, דראַנצע װ; (*кровельная*) שינדלען מצ.

дра́ный *разг.* צעריסענער

драп *м текст.* דראַפּ ם

драпир||ова́ть *несов.* דראַפּירן; ~о́вка *ж* 1. (*занавеска*) פאָרהענגל ז ־עך, פאָרטיערע װ ־ס; 2. *тк. ед.* דראַפּירונג װ

дра́повый דראַפּענער; פון דראַפּ *после сущ.*

дра́тва *ж* דראַטווע װ ־ס

драть *несов. разг.* 1. רײַסן*; (*разрывать*) (צע)רײַסן*; 2. (*отрывать, снимать*) אָפּשיילן; 3. (*царапать*) צופּן, רײַסן*; 4. *разг.* (*сечь*) שמײַסן*, שלאָגן*; 5.: ~ *кого-л.* за́ уши דרייען עמעצן [רײַסן* עמעצן] בײַ [בײַ] די אויערן; ~ *кого-л.* за во́лосы רײַסן* עמעצן פאַר [בײַ] די האָר; ◇ ~ втри́дорога זײַן* א גרויסער יאַקרען, רײַסן* א פּאָלע;

от э́того моро́з по ко́же дерёт דערפון גייט (אויף) איבער (אזש) איבערן לײַב; ~ го́рло א גרויל [לויפט אדורך א פראָסט] רײַסן* זיך דעם גאַרגל

дра́ться *несов.* 1. שלאָגן זיך*; не дери́сь! שלאָג זיך ניט!; 2. (*на войне*) קעמפן, שלאָגן* זיך; (*на дуэли*) פירן א צווייקאַמף; 3. (*за что-л.*; *бороться*) קעמפן (פאַר)

драчу́н *м разг.* = שלעגער ם; он ужа́сный ~ ער האָט שטאַרק ליב זיך שלאָגן

дребезжа́ть *несов.* קלימפּערן

древеси́на *ж* 1. האָלצשטאָף ם; 2. *собир.* (*лесоматериалы*) האָלצוואַרג ז

древе́сн||ый 1. האָלץ־; ~ый у́голь האָלצקוילן מצ.; ~ый спирт האָלץ־ספּירט ם; 2.: ~ые поро́ды מינים ביימער

дре́вко *с* שטאָק ם ־ן

древнегре́ческий אַלטגריכישער; ~ язы́к די אַלטגריכישע שפּראַך, אַלטגריכיש ז

древнеевре́йский העברעישער; ~ язы́к די העברעישע שפּראַך, העברעיש ז; לאָשנקוידעש ז *разг.*

древнеру́сский אַלטרוסישער; ~ язы́к די אַלטרוסישע שפּראַך, אַלטרוסיש ז

дре́вн||ий 1. אַלטערטימלעכער, אוראַלטער; ~яя исто́рия אוראַלטע געשיכטע; 2. (*очень старый*): ~ий дуб א טיפער זאָקן; ~ий стари́к א פאַרצײַטיקער דעמב

дре́вност||ь *ж* 1. אַלטערטום ז; в глубо́кой ~и אין די גאָר אַלטע [אין די קאַדמוינישע] צײַטן; 2. (*антикварная вещь*) אַן אַנטיקוואַרער כלי־פּעץ

дрези́на *ж ж.-д.* דרעזינע װ ־ס

дрейф *м мор.* דרייף ם ־ן; ~ова́ть *несов.* דרייפן

дрейфу́ющ||ий: ~ая льди́на א דרייפנדיקע קריִע; ~ая ста́нция א דרייפנדיקע סטאַנציע

дрель *ж тех.* דריל ם ־ן, דרעל ם ־ן

дрема́ть *несов., прям. и перен.* דרעמלען; ◇ не ~ ניט שלאָפן, זײַן* װאַכן, אויף דער װאַך

дремо́та *ж* דרעמל ם, דרעמלעניש ז

дрему́ч||ий 1. געדיכטער; ~ий лес א געדיכטער װאַלד; 2.: ~ее неве́жество דאָס װילדע [פינצטערע] עמהאַרצ־עס

дрена́ж *м* 1. *тех., мед.* דרענאַזש ם; 2. *мед.* (*трубка*) דרענאַזש־רערל ז ־עך

дрессиро́в||анный דרעסירטער(אויס); ~а́ть *несов.* דרע־סירן; ~ка *ж* דרעסירונג װ, דרעסירן ז; ~щик *м* דרע־סירער ם =; ~щица *ж* דרעסירערן װ ־ס

дроби́лка *ж тех.* דראָבלמאַשין װ ־ען

дроби́нка *ж* שרויטעלע ז ־ך, שרויטל ז ־עך

дроби́ть *несов.* (צע)דראָבלען; *перен. тж.* צעשפּליטערן; ~ си́лы צעשפּליטערן די כוחות; ~ся *несов.* 1. (*размельчаться*) צעדראָבלט װערן*, צעדראָבלען זיך; (*раскалываться*) צעשפּליטערן זיך; (*о волнах*) צעשפּאַלטן*; 2. (*делиться*) צעגלידערן זיך

дро́бн||ый 1. (*расчленённый*) פּראָטימדיקער; דריבנע(ר) *тж. неизм. разг.*; 2. (*о звуках*) ריטמישער; קורצער; 3. *мат.* ברוכצאָליקער; ~ая величина́ א ברוכצאָליקע גרייס; ~ое число́ ברוכצאָל װ ־ן

дробь *ж* 1. *собир. охот.* שרויט ם; 2. (*о звуках*) דאָס שרויטיקע געקלאַפּ; бараба́нная ~ פויקן־װירבל ם; 3. *мат.* ברוכצאָל װ ־ן; десяти́чная ~ דעצימאַלע ברוכצאָל;

простáя ~ אײנפֿאַכע ברוכצאָל; прáвильная ~ עכטע ברוכצאָל; непрáвильная ~ אומעכטע ברוכצאָל

дровá *мн.* ו האָלץ; колóть ~ האַקן האָלץ

дровосéк *м уст.* = מ האָלצהעקער, = מ װאַלדהעקער

дровянóй האָלץ־; ~ склад מ ־ן האָלצסקלאַד

дрóгнуть[1] *несов.* (*зябнуть*) ציטערן פֿאַר קעלט

дрóгн||уть[2] *сов.* 1. (*вздрогнуть*) א ציטער טאָן*, אופֿציטערן; егó рукá не ~ула די האַנט האָט בײַ אים קײן ציטער ניט געטאָן; гóлос ~ул די שטים האָט א ציטער געטאָן; 2.: протúвник ~ул דער קעגנער האָט זיך א װאַקל געטאָן; ◇ у негó рукá не ~ет (+ *инф.*) די האַנט װעט אים קײן ציטער ניט טאָן (טאָ עפּעס)

дрож||áть *несов. прям. и перен.* ציטערן; он весь ~úт ס'װאַרפֿט מיט אים, דאָס גאַנצע לײַב זײַנס ציטערט; ~áть от стрáха ציטערן פֿאַר שרעק; у негó ~áт рýки ס'ציטערן אים די הענט; ~áть пéред *кем-л.* ציטערן פֿאַר עמעצן [מוירע האָבן*] פֿאַר עמעצן, אײמעס־מאָװעס; ~áть за *когó-л.* ציטערן פֿאַר עמעצנס לײַב, ציטערן, ס'זאָל (כאָלילע) עפּעס ניט געשען מיט עמעצן; ~áть над *чем-л.* טרײסלען זיך איבער עפּעס

дрожжев||óй הײװן־; ~óе тéсто טײג אויף הײװן

дрóжжи *мн.* מצ. הײװן; пивнЫе ~ מצ. בירהײװן

дрóжки *мн.* װ ־ס דראָזשקע

дрожь *ж* מ ציטער, ו ציטערן; с ~ю в гóлосе מיט א ציטערנדיק קאָל; при однóй мЫсли об э́том меня́ бросáет в ~ כ'הײב אויף אָן ציטערן, װי נאָר איך גיב א טראַכט װעגן דעם

дрозд *м* מ ־ן דראָסל

дрóссель *м эл., тех.* מ ־ן דראָסעל

дрофá *ж зоол.* װ ־ס דראַכװע

друг[1] *м* = מ פֿרײַנט; ~ ю́ности = מ יוגנטפֿרײַנט; боевóй ~ = מ שלאַכטפֿרײַנט; ◇ стáрый ~ лýчше нóвых двух אײן אַלטער פֿרײַנט איז בעסער פֿון צען [צװײ] נײַע; друзья́ узнаю́тся в бедé א פֿרײַנט דערקענט מען אין נויט

друг[2]: ~ ~а, ~ ~у אײנער דעם אַנדערן; ~ без ~а אײנער אָן דעם אַנדערן; ~ за ~ом אײנער נאָכן אַנדערן; ~ с ~ом אײנער מיטן אַנדערן

друг||óй 1. (*инóй*) אַן אַנדער (מצ. אַנדערע) *перед сущ. по родам и падежам не изменяется*; אַנדערער (װ אַנדערע, ו אַנדערס, מצ. אַנדערע) *без сущ.*; ктó-то ~óй עפּעס אַן אַנדערער, עמעצער אַנדערש; онá тепéрь совсéм ~áя זי איז איצט גאָר אַן אַנדערע; ~óй человéк אַן אַנדער מענטש; в ~óм гóроде אין אַן אַנדער שטאָט; 2. (*слéдующий, вторóй*) אַנדערער, צװײטער; на ~óй день אויפֿן אַנדערן [צװײטן] טאָג; 3. *в знач. сущ. м*: забóтиться о ~úх זאָרגן װעגן יענעם; а где ~úе? און װוּ זײַנען די איבעריקע?; ничегó ~óго не остаётся ס'בלײַבט מער גאָרניט, ס'איז ניטאָ קײן אַנדער ברירע; ◇ с ~óй стороны́ פֿון דער אַנדערער [צװײטער] זײַט; э́то ~óе дéло דאָס איז אַן אַנדער זאַך, דאָס איז עפּעס אַנדערש; ~úми словáми אַנדערש גערעדט

дрýжб||а *ж* װ פֿרײַנטשאַפֿט; по ~е אויס פֿרײַנטשאַפֿט; ~а мéжду нарóдами װ פֿעלקער־פֿרײַנטשאַפֿט; быть в ~е с *кем-л.* זײַן* אין פֿרײַנטלעכע באַציִונגען מיט עמעצן

дружелю́б||ие *с* װ גוטפֿרײַנטשאַפֿט, װ פֿרײַנטלעכקײט; ~ный גוטפֿרײַנטשאַפֿטלעכער, פֿרײַנטלעכער

дрýжеск||ий פֿרײַנטלעכער; ~ий совéт אַן עצה פֿון א גוטן־פֿרײַנט; ~ий шарж א פֿרײַנטלעכער שאַרזש; ~ая услýга א פֿרײַנטלעכע טובֿה

дрýжественн||ый פֿרײַנטשאַפֿטלעכער; ~ые стрáны פֿרײַנטשאַפֿטלעכע לענדער; бесéда прошлá в ~ой обстанóвке דער שמועס איז דורכגעגאַנגען אין א פֿרײַנטשאַפֿטלעכער אַטמאָספֿער

дружúна *ж* 1. *ист.* מ ־ן באַגלײט־אָטריאַד; (*в дрéвней Руси*) װ ־ס דרוזשינע; 2. (*грýппа добровóльцев*) דרוזשינע װ ־ס; пожáрная ~ װ ־ס פֿײַערלעשער־דרוזשינע; нарóдная ~ װ ־ס פֿאָלקס־דרוזשינע

дружúнник *м* מ ־עס דרוזשיניק, א מיטגליד פֿון דער פֿאָלקס־דרוזשינע

дружúть *несов.* זײַן* גוטע כאַװײרים, כאַװערן זיך; (*о коллективах и т.п.*) זײַן* אין פֿרײַנטלעכע באַציִונגען

дружúще *м разг.* פֿרײַנט מײַנער, ליבער פֿרײַנט

дрýжн||о *нареч.* 1. (*в соглáсии*) גוט (צװישן זיך); онú живýт ~о זײ לעבן גוט צװישן זיך; 2. (*совмéстно*) אײנאײנעם, אַלע אײנמוטיק, אַלע אײנאײנעם; ~о взя́ться за рабóту אַלע מיטאַמאָל] זיך נעמען* צו דער אַרבעט; ~ый 1. (*свя́занный дрýжбой*) אײנהײטלעכער, געאײניקטער; ~ый коллектúв א צונױפֿגעשמידטער [אַן אײנהײטלעכער] קאָלעקטיװ; 2. *в знач. сказ.*: онú óчень ~ы זײ זײַנען פֿעסטע גוטע־פֿרײַנט; 3. (*совмéстный*) אײנמוטיקער; (*о пéнии*) האַרמאָנישער; 4.: ~ые всхóды ראַש [געדיכט] אויפֿגעגאַנגענע שפּראָצונגען; ~ая веснá א ראַשער פֿרילינג

дрЫгать *несов. разг.* דריגן; ~ ногáми דריגן מיט די פֿיס

дря́бл||ый 1. שלאַבעריקער; קװאָלע(ר) *тж. неизм.*, װעלקנדיקער; ~ая кóжа א װעלקנדיקע הויט; 2. *перен.* שװאַכער

дря́зги *мн. разг.* מצ. רײַסערײַען

дряннóй *разг.* פּאַסקודנע(ר) *тж. неизм.*; (*о человéке тж.*) מיִעסער

дрянь *ж разг.* 1. *собир.* ו פּאַסקודסטװע; ו טינופֿעס; 2. (*о человéке*) װ פּאַסקודסטװע; (*ничтóжество*) גאָרנישט מ, װ; 3. *в знач. сказ.*: дéло ~ ס'איז שמאָל; ס'האַלט פּאַסקודנע

дряхлéть *несов.* װערן* כאַרעװ, װערן* אָפּגעלעבט

дря́хлый כאַרעװער, אָפּגעלעבטער

дуб *м* 1. (*дéрево*) מ ־עס דעמב; 2. *тк. ед.* (*древесúна*) מ דעמב, ו דעמבנהאָלץ; 3. *разг.* (*о человéке*) א שטיק האָלץ, א דעמבענער קאָפּ

дубáсить *несов. разг.* 1. (*вин.*) באַקן, בײקערן; 2. (*по дат.*, в *вин.*) האַקן (אין), זעצן (אין); ~ в дверь זעצן [האַקן] אין דער טיר

дубúльн||ый גאַרב־; ~ое веществó מ ־ן גאַרבשטאָף

дубúнка *ж* װ ־ס דובינקע, מ ־ן שטאָק; *разг.*; резúновая ~ מ ־ן גומע־שטאָק

дублёнка *ж разг.* מ ־ן (מאָדישער) שאָפּנפּעלץ

дублёный געגאַרבטער; ~ полушýбок (געגאַרבטער) שאָפּנפּעלץ מ ־ן

дублёр *м* מ ־ן דובליאָר; (*космонáвта тж.*) רעזערװמאַן מ (מצ. רעזערװלײַט)

дублéт *м* מ ־ן דובלעט

дубликáт *м* מ ־ן דובליקאַט

дублúрова||ть *несов.* דובלירן; ~ть фильм דובלירן א פֿילם; э́ти лаборатóрии дублúруют друг дрýга די דאָזיקע לאַבאָראַטאָריעס דובלירן אײנע די אַנדערע

дубо́в||ый 1. דעמבענער; ~ая ро́ща א דעמבן וועלדל; ~ый стол א דעמבענער טיש; 2. *разг.* (*тяжеловесный*) הילצערנער; ~ый стиль א הילצערנער סטיל

дуб||о́к *м* דעמבל ‏I ‏-עך; ~ра́ва *ж поэт.* -(דעמבן) וועלדל ‏I ‏-עך

дуг||а́ *ж* 1. (*часть упряжи*) דוהע ‏II ‏-ס; 2. (*часть окружности*) קריַזבויגן ‏n ‏-ס; 3.: бро́ви ~о́й -בויגנפאַר מיקע ברעמען; спина́ ~о́й אן אויסגעקרימטער רוקן; ◇ электри́ческая ~а́ *физ.* עלעקטרישער בויגן

дугообра́зный בויגנפאַרמיקער

дуде́ть *несов. разг.* דודען, *פייפן; ◇ ~ в одну́ дуду́ 1) (*быть заодно*) זיַין* איינס צווישן, זינגען* אין איין כאָר; 2) (*настойчиво повторять*) לעכערן די אויערן; זיך

ду́дк||а *ж* פייפל ‏n ‏-עך, דודקע ‏II ‏-ס; ◇ пляса́ть под чью-л. ~у טאַנצן נאָך עמעצנס פייפל [דודקע], *טאָן וואָס עמעצער הייסט

ду́дки *межд. разг.* (*ответ*) קאָנסט נאָר וואַרטן!

ду́ло *с* (*ствол оружия*) רער ‏II ‏-ן; (*отверстие*) -רער מויל ‏I (מצ. ··מײַלער)

ду́ма *ж* 1. (*мысль*) געדאַנק ‏n ‏-ען, מאַכשאָווע ‏II ‏-ס; 2. *ист.* דומע ‏II; боя́рская ~ די באָיאַרישע דומע; Госуда́рственная ~ מעלוכע־דומע ‏II

ду́ма||ть *несов.* 1. (о *предл.*) טראַכטן (וועגן); (над *предл.*) ברעכן* זיך דעם קאָפּ (איבער) *разг.*; я до́лго ~ал об э́том איך האָב לאַנג° קלערן (אָנגעשטרענגט); לאַנג° וועגן דעם געטראַכט; 2. (*полагать*) מיינען, האַלטן*, דענקען*; как вы ~ете? וויַ מיינט [דענקט, האַלט] איר?; не ~ю, что́бы... ...איך מיין ניט, אַז; 3. (*намереваться*) טראַכטן, קלערן; когда́ вы ~ете е́хать в Москву́? ווען טראַכט [קלערט] איר פאָרן קיין מאָסקווע?; и не ~ю (*сделать что-л.*) איך טראַכט גאָר ניט [איך קלער גאָר ניט, איך הייב ניט אָן צו טראַכטן] (טאָן עפּעס); 4. (*заботиться, беспокоиться*) טראַכטן, דאַרגן; ~ть то́лько о себе́ זיַין* ניט [טראַכטן] נאָר וועגן זיך, האָבן* אין זינען; ну́жно бы́ло ~ть о ночле́ге מע האָט געדאַרפט [טראַכטן] וועגן א נאַכטלעגער; ◇ я ~ю! (*конечно*) !אוואַדע, איר דאַרפט נאָך פרעגן!; мно́го ~ть о себе́ זיַין* צו גרויס בא זיך, האַלטן* פון זיך א וועלט; не до́лго ~я ניט לאַנג געטראַכט

ду́ма||ться *несов. безл.*: (мне) ~ется (זיך) מיר דוכט, מיר שיַינט

дунове́ние *с* בלאָז ‏n, ווייע ‏n

ду́нуть *сов.* א בלאָז טאָן*; (*о ветре тж.*) א ווייע טאָן*

дупли́стый מיט אויסהוילן, מיט אן אויסהויל *после сущ.*

дупло́ *с* 1. (*дерева*) אויסהויל ‏n ‏-ן, לאָך ‏II (מצ. לעַ-כער); 2. (*зуба*) לאָך ‏II (מצ. לעכער)

дура́к *м разг.* שוטה ‏n (מצ. שוטים), נאַר (מצ. נאַראָנים), טיפּש ‏n (מצ. טיפּשים); наби́тый ~ אן אָפּגעריסענער נאַר; א נאַר כאָטש אין קוימען שפּאַר; ◇ оста́вить кого-л. в ~а́х שטעלן [לאָזן*] עמעצן צום נאַר; оста́ться в ~а́х בליַיבן* באַם נאַר; ~а́м зако́н не пи́сан *погов.* אף א נאַר איז ניטאָ קיין אויבערהאַר; не валя́й ~а! מאַך פראַווע ניט קיין פּוילע שטיק!, זיך ניט נאַריש!

дура́цк||ий *разг.* נאַרישער; ~ая привы́чка א נאַרישע טעווע; ~ое положе́ние א מעשונענע לאַגע

дура́чество *с разг.* קונדייסעריַי, ‏II שטוסעריַי ‏II ‏-ען

дура́чить *несов. разг.* פירן בא דער נאָז, מאַכן צום נאַר; פירן אין באָד אריַין; ~ся *несов. разг.* זיך נאַריש מאַכן

дурач||о́к *м разг.* 1. נאַרעלע ‏I ‏-ך; прики́дываться ~ко́м מאַכן זיך טאַמעוואַטע; 2. *уст.* (*слабоумный*) -צע כושעם ‏n ‏-ס, טאַם ‏n ‏-ען, דרייטער ‏n ‏··טע

ду́рень *м см.* дура́к

дури́ть *несов. разг.*: не дури́! פּראַווע, זיַי ניט משוגע, ניט [מאַך ניט] קיין פּוילע שטיק

дурма́н *м* 1. *бот.* דולמאַן ‏n; טשוולנוס ‏n; 2. *перен.* דורמאַן ‏n, פאַרשיקערונג ‏II; ~ить *несов.* פאַרשיקערן

дурне́ть *несов.* *מיעסער ווערן

ду́рн||о 1. *нареч.* שלעכט°, מיעס; ~о вести́ себя́ אויפירן זיך שלעכט° [מיעס]; ~о отзыва́ться о *ком-л.* ניט גוט אָפּרופן* זיך וועגן עמעצן; 2. *безл. сказ.* -ניט גוט; ему́ ста́ло ~о ס'איז אים ניט־גוט געוואָרן; ~о́й 1. שלעכטער°; (*в моральном отношении тж.*) מיעסער; ~о́й посту́пок א שלעכטער° [מיעסער] טאַט; ~о́й челове́к א שלעכטער° [מיעסער] פאַרשוין; ~а́я сла́ва -א שלעכטער° [מיע סער] שעם; 2. *обычно в кратк. ф.* מיעסער; он совсе́м не дурён собо́й ער איז גאָר ניט אַזוי מיעס

дурнот||а́ *ж* מלאָסנעקייט ‏II; он почу́вствовал ~у́ ס'איז אים געוואָרן מלאָסנע

дурну́шка *ж разг.* מיעסינקע ‏II =

дуршла́г *м* דורכשלאַק ‏n ‏-ן

ду́рь *ж разг.* טראַנץ ‏n, שיגאָען ‏n, משוגאַס ‏I; вы́кинь э́ту ~ из головы́ שלאָג זיך ארויס פון קאָפּ דאָס משוגאַס

ду́т||ый 1.: ~ое стекло́ אויסגעבלאָזן גלאָז; ~ый брасле́т אן אופגעבלאָזענער בראַסלעט; ~ые ши́ны -אָנגע בלאָזענע שינעס; 2. *перен.* אופגעבלאָזענער; ~ые ци́фры אופגעבלאָזענע ציפערן

дуть *несов.* 1. *בלאָזן; ве́тер ду́ет с мо́ря דער ווינט בלאָזט פון יאַם־זיַיט; ~ на па́льцы בלאָזן* אף די פינגער; 2. *безл.*: здесь ду́ет ס'איז דאָ א ס'ציט דאָ א לופט, צוגלופט; ◇ он и в ус себе́ не ду́ет ס'הייבט אים ניט ס'זאָל אים אָנהייבן ארן, אָן צו ארן

дутьё *с* 1. (*изготовление дутьём*) אויסבלאָזן ‏I; 2. (*в печах и т.п.*) צעבלאָזונג ‏II

ду́ться *несов. разг.* בלאָזן* זיך, *זיַין* אָנגעבלאָזן, *זיַין אָנגעדרודלט

дух *м* 1. *тк. ед.* גיַיסט ‏n; в ~е маркси́зма-ленини́зма אין גײַסט פון מאַרקסיזם־לעניניזם; э́то в моём ~е דאָס איז ווי איך האָב ליב, דאָס איז לויט מיַין געשמאַק; что́-то в э́том ~е אָן ערעך אַזוינס [אַזוי]; 2. *тк. ед.* (*моральное состояние*) מוט ‏n; собра́ться с ~ом *אָנעמען זיך מיט מוט; у меня́ не хвати́ло ~у ס'האָט מיר ניט גענומען קיין מוט; для подня́тия ~а קעדיי אופצומונטערן געקלעקט קיין מוט, קעדיי אופהייבן די שטימונג; не па́дать ~ом *ניט פאַרלירן; נאָז, ניט אראָפּלאָזן* די נאָז, дем מוט *разг.*; 3. *тк. ед. разг.* (*дыхание*) אָטעם ‏n; перевести́ ~ כאַפּן דעם (איבער)אָטעם; у меня́ ~ захва́тывает ס'פארכאַפּט מיר (אויש) אָטעם; дעם אָטעם; 4. (*сверхъестественное существо*) גיַיסט ‏n -ער; (*призрак*) געשפּענסט ‏I ‏-ער; злой ~ א בייזער גײַסט; ◇ быть не в ~е זיַין* שלעכט° געשטימט; ни слу́ху, ни ~у מע הערט ניט, מע זעט ניט; אײַן קויל, איין ווייכע וועגן; *уст.*; испусти́ть ~ אויסהויכן די נעשאָמע; (דעם לעצטן אָטעם); одни́м ~ом מיט איין מאָל; при-

сýтствие ~а װ זעלבסטבאַהערשונג; продолжáйте в том же ~е גייט [טוט אויך] ווײַטער אַזוי

духи́ *мн.* פאַרפום מ ־ען

духовéнство *с собир.* קלער מ, גײַסטלעכע מצ.; (*у евреев тж.*) קלײ־קודעש מצ.

духóвка *ж* דוכאָווקע װ ־ס

духóвн‖ый 1. גײַסטיקער; ~ый мир человéка דעם מענטשנס גײַסטיק לעבן; ~ая блúзость גײַסטיקע נאָענטקײַט; 2. (*культовый*) גײַסטלעכער, רעליגיע־; ~ое лицó גײַסטלעכער מ ..כע

духов‖óй: ~óй оркéстр בלאָז־אָרקעסטער מ ־ס; ~óе ружьё פנעוומאַטישע ביקס

духотá *ж* אַ שטיקנדיקע היץ, פאַרעניגע װ; (*в помещéнии*) װ דושנעקײַט, ו דערשטיקעניש; здесь такáя ~! ס'איז דאָ אַזוי דושנע!

душ *м* דוש מ ־ן; принимáть ~ נעמען* אַ דוש

душ‖á 1. נעשאָמע װ ־ס; благорóдная ~á אַן איידעלע נעשאָמע; игрáть с ~óй שפּילן מיט גרויס געפיל [מיט הארץ]; ~á óбщества דער מיטלפּונקט [די נעשאָמע] פון דער געזעלשאַפט; в глубинé ~ú טיף (בא זיך) אין הארצן; 2. (*единица населения*) נעפעש מ (מצ. נעפאָשעס); произвóдство на ~у населéния די פּראָדוקציע אַף אַ נעפעש (פון דער באַפעלקערונג); ни ~ú קיין לעבעדיקער נעפעש; ◇ ~óй и тéлом מיט לײַב און לעבן; всей ~óй, от всей ~ú מיטן גאַנצן הארצן; ~ú не чáять в *ком-л.* ליב האָבן* עמעצן דאָס כּײַעס (מיט דער נעשאָמע); жить ~á в ~у זײַן* איין גוף, איין נעשאָמע; скóлько ~é угóдно וויפל דאָס הארץ גלוסט; у меня́ не лежи́т ~á к немý ער איז מיר ניט צום הארצן; у меня́ ~á в пя́тки ушлá די נעשאָמע מײַנע איז אַנטלאָפן אין די שפּיץ קנעכל, די נעשאָמע איז מיר אַרויסגעפאַלן

душевáя *ж* דושצימער מ ־ן

душевнобольнóй 1. גײַסטיק [פּסיכיש] קראַנקער; 2. *в знач. сущ. м* אַ גײַסטיק [פּסיכיש] קראַנקער

душéвн‖ый 1. גײַסטיקער, אינערלעכער; ~ое потрясéние אַן אינערלעכע אויפטרייסלונג; ~ые си́лы גײַסטיקע קרעפטן; ~ое спокóйствие די אינערלעכע רו, אַ רויִק געמיט; 2. (*искренний*) אויפריכטיקער; (*отзывчивый*) האַרציקער; ~ое отношéние אַ האַרציקע באַציִונג; ◇ ~ая болéзнь אַ גײַסטיקע [אַ פּסיכישע] קראַנקהײַט

душегýб *м уст. разг.* = מערדער מ, רעצייעך (מצ. ראָצכים)

душегýбка *ж* 1. (*лодка*) אומקום־שיפל ו ־עך; דושעגובקע װ ־ס *разг.*; 2. *ист.* (*передвижная газовая камера*) שטיקגאַז־אויטאָ װ ־ס, דושעגובקע װ ־ס

дýшенька *ж* (*обращение*) האַרצעניו ו, נעשאָמעניו װ

душераздирáющий האַרצרײַסנדיקער

души́стый דופטיקער, שמעקע(וו)דיקער, אַראָמאַטישער; ~ горóшек *бот.* דופטיקע אַרבעסלעך מצ.

души́ть[1] *несов.* 1. (*умерщвлять*) דערשטיקן; דושען *разг.*; (*схватив за горло*) ווערגן*, וואַרגן*; 2. (*подавлять*) (דער)שטיקן; ~ свобóду (דער)שטיקן די פרײַהײַט; 3. (*стеснять дыхание; тж. перен.*) שטיקן; егó дýшит кáшель סע שטיקט אים דער הוסט; егó дýшит смех ער שטיקט זיך פאַר געלעכטער; злóба души́ла егó ס'האָט אין אים געזאָטן דער קאַס

души́ть[2] *несов.* (*духами*) פּאַרפומירן; אָנדושען *разг.*; ~ся *несов.* פּאַרפומירן זיך; אָנדושען זיך *разг.*

дýшн‖о *в знач. сказ. безл.* דושנע; здесь ~о דאָ איז דושנע; мне ~о מיר פעלט אויס אָטעם; ~ый דושנע(ר) *тж. неизм.*; ~ая кóмната אַ דושנע צימער; ~ый день אַ שטיקיק הייסער [אַ דושנע] טאָג

душóк *м разг.* אַ שלעכטער רייעך°; *перен.* בײַטאַם מ, נאָכטאַם מ

душóнка *ж пренебр.*: дрянная ~ אַ פּאַסקודנע [אַ מיִעסע] ברי'ע; мéлкая ~ אַ קליין מענטשעלע, אַ נישטיק ברי'עלע

дуэ́ль *ж* דועל װ ־ן; вы́звать на ~ אַרויסרופן* אַף אַ דועל

дуэ́т *м муз.* דועט מ ־ן

ды́бом: вóлосы встáли ~ די האָר האָבן זיך געשטעלט קאַפּויר

дыбы́: станови́ться на ~ (*о лошади*) שטעלן זיך דיבאָם; *перен.* שטעלן זיך האָרדע

ды́лда *разг.* 1. *м* ווערגעלעך מ ־ן, לאַנגער דראָנג, לעפּאַק מ ־עס; 2. *ж* באָנדע װ ־ס

дым *м* רויך מ; ◇ нет ~а без огня́ ≅ אַז מע קלינגט, איז אַ כאָגע; дóма ~ коромы́слом די שטוב גייט כאָדאָראָם

дыми́ть *несов.* רויכערן; (*о печи тж.*) טשאַדען; дымя́т фабри́чные трýбы ס'שלאָגט דער רויך פון די פאַבריק־קוימענ(ע)ס; ~ся *несов.* רויכערן זיך

ды́мн‖о *безл. сказ.*: в кóмнате ~о אין צימער איז אַ רויך; ~ый רויכ(ערד)יקער

дымов‖óй רויך־; ~áя трубá קוימען מ ־(ע)ס; ~áя завéса *воен.* רויכוואַנט װ (מצ. ..ווענט), רויכנעפּל מ

дымохóд *м* קוימענלאָך װ (מצ. ..לעכער)

ды́ня *ж* מעלאָן װ ־ען, דיניע װ ־ס

дырá *ж* 1. לאָך װ (מצ. לעכער); весь в ды́рах (*об одежде*) שטאַרק געלעכערטער [לעכעריקער]; 2. *разг.* (*захолустье*) אַ פאַרוואָרפן ווינקל, העק מ, לאָך װ

ды́рка *ж разг.* לאָך װ (מצ. לעכער), לעכל ו ־עך

дыря́в‖ый לעכעריקער, געלעכערטער; ~ые перчáтки לעכעריקע הענטשקעס; ◇ ~ая головá [пáмять] אַ קורצער זיקאָרן

дыхáни‖е *с* 1. אָטעם מ, אָטעמען ו, עטעמען ו; (*выдыхаемый воздух*) אָטעם מ; затаи́в ~е מיט אײַנגעהאַלטענעם אָטעם; искýсственное ~е קינסטלעכע אָטעמונג [עטעמונג]; 2. *перен.*: чýвствуется ~е весны́ ס'האָט אַ שמעק [אַ ווייע] געטאָן מיט פרילינג; ◇ до послéднего ~я ביזן לעצטן אָטעם

дыхáтельн‖ый אָטעם־; ~ые пути́ *анат.* אָטעם־קאַנאַלן מצ., אָטעם־וועגן מצ.

дышáть *несов.* 1. אָטעמען, עטעמען; 2. (*на что-л.*) בלאָזן* (אַף); דעכען (אַף) *разг.*; 3. *перен.*: ~ прохлáдой ווייען [אַרומנעמען*] מיט אַ קילקײַט; ~ покóем זײַן* אײַנגעהילט אין רו [אין שטילקײַט]; ◇ ~ на лáдан שטיין* [זײַן*] שוין מיט אַ פוס אין קייווער, שמעקן שוין מיט קוואָרעס־בלעטער; не дышá, чуть дышá מיט אײַנגעהאַלטענעם אָטעם

ды́шло *с* דיש(ע)ל מ (מצ. דישלען)

дья́вол *м* טײַוול מ (מצ. טײַוולאָנים, טײַוואָלים)

дья́вольск‖и *нареч. разг.* שרעקלעך, ביז גאָר; я ~и устáл כ'בין טויט־מיד, איך בין שרעקלעך מיד; ~и трýдная задáча אַ שרעקלעך שווערע אויפגאַבע; ~ий 1. טײַוולאָנישער; טײַוולשער; ~ий зáмысел אַ טײַוולאָנישער פּלאַן [פאַרטראַכט]; 2. *разг.*: ~ий морóз אַ מוירעדיקער [אַ מעסוקענער] פראָסט

дья́кон *м* דיאַקאָן מ ־עס

дю́жий *разг.* קרעפּטיקער, °שטאַרקער, °געזונטער

дю́жин||а *ж* טוץ מ ־ן (*с колич. словами мн.* טוץ); две ~ы צוויי טוץ; ~ами טוצנווײַז

дюйм *м* צאָל מ ־ן, ־ען מ דוים (*с колич. словами мн.* צאָל, דוים)

дю́на *ж* דיונע וו ־ס

дюралюми́ний *м* דיוראַליומיני(ום) מ

дя́дя *м* פעטער מ ־ס

дя́тел *м* פיקהאָלץ מ ־ן

Е

ева́нге||лие *с* עוואַנגעליום מ ־ס; *перен. тж.* די אסע־רעס־האַדיבּרעס מצ.; **~и́ческий** עוואַנגעלישער

е́внух *м* עוונוך מ ־ן, איינוך מ ־ן; סאָריס מ (מצ. סרי־סים) *уст.*

евре́й *м* ייד מ ־ן; **~ка** *ж* יידישקע וו ־ס; **~ский** יידישער; ~ский язы́к די יידישע שפּראַך; יידיש ז; (*древнееврейский язык*) העברעיש ז; לאָשנקוידעש ז *разг.*

европе́||ец *м* אייראָפּעיער מ =; **~йский** אייראָפּעישער

евста́хиев: ~а труба́ *анат.* אייסטאַכיוס־רער וו

еги́петск||ий עגיפּטישער; (*древнеегипетский тж.*) מיצרישער; ~ие пирами́ды די עגיפּטישע פּיראַמידעס, פּיראַמידעס פון עגיפּטן [פון מיצראַים *уст.*]; ◇ казнь ~ая פּאַרעס מאַקעס, אן אָנשיקעניש

египтя́н||ин *м* עגיפּטער מ =; *ист. тж.* מיצרי מ ־ם; **~ка** *ж* עגיפּטערן וו ־ס, עגיפּטישע פרוי, אן עגיפּטישע

его́[1] *род.*, *вин. от* он *и* оно́

его́[2] *притяж. мест.* 1. זײַן (מצ. זײַנע) *перед сущ. по родам и падежам не изменяется*; זײַנער (וו זײַנע, ז זײַנס, מצ. זײַנע) *после сущ. или перед неопред. артиклем*; ~ брат זײַן ברודער, דער ברודער זײַנער, א ברודער זײַנער; ~ жена́ זײַן פרוי, די פרוי זײַנע; ~ сло́во זײַן וואָרט; זײַנס א וואָרט; по ~ мне́нию לויט זײַן מיינונג; ~ ве́рный друг זײַן טרײַער פרײַנט, זײַנער טרײַער פרײַנט, א טרײַער פרײַנט זײַנער; 2. *в составе сказ.* זײַנער (וו זײַנע, ז זײַנס, מצ. זײַנע); э́то ваш стол, а э́то ~ דאָס איז אײַער טיש, און דאָס איז זײַנער; карти́на не ~ דאָס בילד איז ניט זײַנס; кни́га моя́, а газе́та ~ דאָס בוך איז מײַנס, און די צײַטונג איז זײַנע

егоза́ *м и ж разг.* קוועקזילבער מ, אומרו מ

еда́ *ж разг.* 1. (*трапеза*) עסן ז; во вре́мя еды́, за едо́й בייסן עסן; אז מע עסט; 2. (*пища*) עסנווארג ז, שפּײַז וו

едва́ 1. *нареч.* קוים; он ~ уме́ет чита́ть ער קאָן קוים וואָס ער לייענט, קוים לייענען; ~ заме́тно קוים באַמערקבאַר, קוים צו באַמערקן, מערקבאַר; 2. *нареч.* (*только что*) נאָרוואָס; 3. *союз* (*как только*) ווי נאָר; ~ мы вбежа́ли в дом, начала́сь гроза́ ווי נאָר מיר זײַנען אַרײַנגעלאָפן אין שטוב, האָט זיך אויפגעהויבן א געוויטער; ◇ ~ не שיר ניט; он ~ не упа́л ער איז שיר ניט געפאַלן; ~-~ קוים־קוים; он ~ ли придёт ס'איז א גרויסער סאָפעק צי ער וועט קומען; ~ ли не שיר ניט, עפּשער; он ~ ли не лу́чший шахмати́ст в на́шем го́роде ער איז שיר ניט [ער איז עפּשער] דער בעסטער שאָכשפּילער בא אונדז אין שטאָט

едине́ни||е *с* איינִיקונג וו, איינִיקײַט וו; в те́сном ~и אין פעסטער איינִיקײַט

едини́ц||а *ж* 1. (*цифра, отметка*) איינס וו ־ן; 2.: ~а измере́ния מעסט־איינס וו, מ ־ן; 3. *мн. мат.* (*разряд*) איינציקער מצ.; 4. *мн.* (*немногие*) יעכידים מצ.

едини́чн||ый 1. (*единственный*) איין־און־איינציקער, איינציקער; 2. (*отдельный*) איינצלנער; ~ые слу́чаи опозда́ния איינצלנע פאַלן פון פארשפּעטיקונג

единобо́рство *с* צווייקאַמף מ

единобра́чие *с* מאָנאָגאַמיע וו

единове́р||ец *м* מיטגלייביקער מ ··קע, גלויבנס־ברודער מ (מצ. ··ברידער); быть чьим-л. ~цем זײַן* עמעצנס א מיטגלייביקער, זײַן* פון איין גלויבן [עמונע] מיט עמעצן

единовла́ст||ие *с* אליין־הערשאַפט וו; **~ный** אליינהערשער

единовре́менн||ый איינמאָליקער; ~ое посо́бие אן איינמאָליקע שטיצע

единогла́с||ие *с* איינשטימיקײַט וו; **~но** *нареч.* איינשטימיק; при́нято ~но אָנגענומען איינשטימיק; **~ный** איינשטימיקער

единоду́ш||ие *с* איינמוטיקײַט וו; **~ный** איינמוטיקער

единокро́вный *уст.*: ~ брат שטיפברודער מ (מצ. ··ברידער) (פון איין פאָטער)

единоли́чн||ик *м* איינצלפויער מ ־ים, פויער־יאָכיד מ (מצ. פויערים־יעכידים); **~ый** איינצל־, אינדיווידועלער; ~ое хозя́йство איינצל־ווירטשאַפט וו ־ן, אינדיווידועלע ווירטשאַפט; ~ая отве́тственность איינפערזאָניקע פאראַנטוואָרטלעכקײַט

едино||мы́слие *с* אידייישע איינהײַטלעכקײַט; (*согласие*) אײַנפארשטענדעניש ז; **~мышленник** *м* מיטדענקער מ =, אידייען־כאַווער מ (מצ. ··כאַווײרים)

единонача́лие *с* איינפערזאָניקײַט וו, איינפערזאָניקע אָנפירונג

единообра́з||ие *с* איינאַרטיקײַט וו; **~ный** איינאַרטיקער

единоутро́бный *уст.*: ~ брат שטיפברודער מ (מצ. ··ברידער) (פון איין מוטער)

еди́нственн||о 1. *нареч.* איינציק; ~о возмо́жный דער איינציק מעגלעכער; 2. *частица* נאָר, בלויז, אויסשליסלעך; я говорю́ э́то ~о для того́... איך זאָג עס בלויז [נאָר, אויסשליסלעך] צוליב דעם...; **~ый** 1. איינציקער, איין־און־איינציקער; ~ая возмо́жность די איינציקע מעגלעכקײַט; ~ый сын איין־און־איינציקער זון, אן בעניאָכיד מ; ~ая дочь אן איין־און־איינציקע טאָכטער, באַסיעכידע וו ־ס (מצ. בניי־יעכידים); 2. *в знач. сущ. с* דאָס איינציקע; ~ое, что мо́жно сде́лать דאס איינציקע, וואָס מע קאָן טאָן; ◇ ~ое число́ *грам.* איינצאָל וו, סינגולאַר מ

еди́нство *с* איינהײַטלעכקײַט וו; мора́льно-полити́ческое ~ сове́тского наро́да די מאָראַליש־פּאָליטישע איינהײַטלעכקײַט פונעם סאָוועטישן פאָלק; ~ взгля́дов איינהײַטלעכקײַט אין די אָנשויוגען

еди́н||ый 1. איינהײַטלעכער, געאייניקטער; ~ый фронт אן איינהײַטלעכער פראָנט; наро́д и па́ртия ~ы דאס פאָלק און די פארטיי זײַנען געאייניקט אן איינהײַט־לעכע מיינונג; ~ое мне́ние; 2. (*единственный*) איין, איין־און־איינציקער; ни ~ого сло́ва קיין איין [איין־און־איינציק] וואָרט ניט; ◇ все до ~ого אלע ביז איינעם

е́дк||ий 1. עסיקער; ~ое вещество́ אַן עסיקער שטאָף; 2. перен. בײַסיקער, גאַליקער; ~ая иро́ния א בײַסיקע, א גאַליקע איראָניע; ~ое замеча́ние א גאַליקע [א בײַסיקע] באַמערקונג; ~ость ж 1. עסיקײט ‖; 2. перен. בײַסיקײט, גאַליקײט ‖

едо́к м 1. = עסער ‖; (член семьи тж.) נעפעש ‖ (מצ. נעפאָשעס); пять ~о́в פינף עסער [נעפאָשעס, מײַלער] разг.; 2. разг. = עסער ‖; он плохо́й ~ ער עסט שלעכט, ער איז א שוואַכער עסער

её¹ род., вин. от она́

её² притяж. мест. 1. איר (מצ. אירע) перед сущ. по родам и падежам не изменяется; אירער (‖ אירע, ז אירס, מצ. אירע) после сущ. или перед неопред. артиклем; её брат איר ברודער, אירער א ברודער, דער ברודער אירער; её мать איר מוטער, אירע א מוטער, די מוטער אירע; её сло́во איר וואָרט, אירס א וואָרט; по её мне́нию לויט איר מײנונג; её ве́рный помо́щник איר טרײַער העלפער, דער טרײַער העלפער אירער; 2. в составе сказ. אירער (‖ אירע, ז אירס, מצ. אירע); здесь мой стол, а здесь её אָט דאָ איז מײַן טיש, און אָט דאָ איז אירער; э́то ва́ша газе́та, а э́то её אָט דאָס איז אײַער צײַטונג, און דאָס איז אירע; ребёнок не её, а её сестры́ דאָס קינד איז ניט אירס, נאָר איר שוועסטערס

ёж м שטעכלער ‖ ־ס

ежеви́ка ж 1. (ягода) אָזשעניצע ‖ ־ס; 2. собир. אָזשעניצע ‖ מצ.; 3. (растение) אָזשעניצע־קוסט ‖ ־ן

ежего́дник м יאָרבוך ‖, ז (מצ. ־ביכער), יאָרשריפט ‖ ־ן

ежего́дн||о нареч. יעדער יאָר, אַלע יאָר; он ~о е́здит на Кавка́з ער פֿאָרט אַלע יאָר קיין קאווקאַז; ~ый יערלעכער, יאָריש; ~ый альмана́х יערלעכער אַלמאַנאַך, יאָרשריפט ‖ ־ן

ежедне́вн||о нареч. יעדן טאָג, אַלע טאָג, טאָגטעגלעך; ~ый טאָגטעגלעכער, טעגלעכער, טאָגיש; ~ая газе́та א טאָגבלאַט ‖ (מצ. ־בלעטער), טעגלעכע צײַטונג; ~ая прогу́лка דער טאָגטעגלעכער שפּאַציר

е́жели уст. см. е́сли

ежеме́сячник м כוידעש־זשורנאַל ‖ ־ן, כוידעש־שריפט ‖ ־ן; מאָנאַט־שריפט ‖ ־ן уст.

ежеме́сячн||о нареч. יעדן כוידעש, אַלע כוידעש; ~ый כוידעשלעכער, כוידעשיש; ~ый взнос כוידעשלעכער אָפּצאָל; ~ый журна́л כוידעשלעכער זשורנאַל, כוידעש־זשורנאַל ‖ ־ן; מאָנאַט־שריפט ‖ ־ן уст.

ежемину́тн||о нареч. 1. אַלע [יעדער] מינוט; 2. (непрерывно) אַלע מינוט, אַלעמאָל; ~ый (непрерывный) אַלעמאָלער, אומאָפּהערלעכער, שטענדיקער после сущ.; ~ые звонки́ דאָס אומאָפּהערלעכע קלינגען

еженеде́льн||ик м וואָכנשריפט, וועכנטלעכער זשורנאַל ‖ ־ן; ~ый וועכנטלעכער

ежеча́сный יעדער שאָ, אַלע שאָ, יעדערשאָיקער после сущ.

ёжик м 1. уменьш. שטעכלערל ‖ ז ־עך; 2. (стрижка) שטעכלער־פריזור ‖; יאָזשיק ‖ разг.

ёжиться несов. 1. ציטערן, צונויפקאָרטשען זיך; зя́бко ~ ציטערן זיך (צונויפּ)קאָרטשען פאר קעלט; 2. разг. (стесняться) שעמען זיך; (колебаться) קווענקלען זיך, קווײטשן זיך

ежо́вы||й: держа́ть кого-л. в ~х рукави́цах *האַלטן עמעצן פעסט אין די הענט

езд||а́ ж 1. פאָרן ז; (верховая) רײַטן ז; 2.: в двух часа́х ~ы от... צוויי שאָ וועג (מיט דער באַן, מיטן אויטאָמאָביל אאַז.) פון...

е́здить несов. 1. *פאָרן, *אומפאָרן; ~ верхо́м *רײַטן, פאָרן* רײַטנדיק, אויף א פערד

ездов||о́й 1.: ~а́я соба́ка שפּאַנהונט ‖ (מצ. ־הינט); 2. в знач. сущ. м воен. פורמאַן ‖ ־עס

ездо́к м (верхом) = רײַטער ‖; (на велосипеде) וועלאָסיפּעדיסט ‖ ־ן; он хоро́ший ~ ער איז א גוטער° רײַטער, ער רײַט גוט° אויף א פערד

ей дат. от она́

ей-бо́гу, ей-е́й межд. разг. איך שווער אײַך

ёкать несов. разг. טיאָכקען

ёкну||ть сов. однокр. разг. *א טיאָכקע טאָן; ~ло моё се́рдце ס'האָט מיר א טיאָכקע געטאָן דאָס האַרץ

е́ле нареч. קוים; я его́ ~ догна́л איך האָב אים קוים דעריאָגט; я его́ ~ узна́л איך האָב אים קוים וואָס דערקענט; ◊ он ~ ды́шит ער אָטעמט קוים וואָס, קוים די נעשאָמע האַלט זיך אין אים

е́ле-е́ле нареч. קוים־קוים

еле́й м 1. אײלבירט־בוימל ‖; 2. перен. באַלזאַם ‖, שמערן־זאַיס ‖; ~ный לאַקריץ־זיסער, זיסינקער, שמענעזאַיסדיקער

ёлка ж 1. см. ель; 2. (новогодняя) יאָלקע ‖ ־ס; (рождественская) ניטלבוים ‖ (מצ. ..ביימער); 3. (празднество) יאָלקע ‖ ־ס

ело́вы||й יאָדלעוו(ר), יאָדלע־; (о древесине, изделиях) тж. неизм.; ~е дрова́ יאָדלעווע האָלץ; ~е ши́шки יאָדלע־שישקעס מצ.

ёлочны||й יאָלקע־; ~е украше́ния יאָלקע־באַפּוצונג ‖ собир.

ель ж יאָדלע, טאָנע ‖ ־ן, טענענבוים ‖ (מצ. ..ביימער) ‖ ־ס; ~ник м 1. (лес) טאַנענוואַלד ‖ (מצ. ..וועלדער), יאָדלע־וואַלד ‖ (מצ. ..וועלדער); 2. собир. (ветки) יאָדלע־צווײַגן מצ.

ёмк||ий אַרײַנעמיקער, אַרײַנעמפעיקער; перен. אײַנאַלטסרײַכער; ~ость ж 1. אַרײַנעמיקײט, אַרײַנעמפעיקײט ‖; 2. мн. (сосуды) געפעסן מצ., רעזערוואַרן מצ.

ему́ дат. от он и оно́

ено́т м 1. (животное) שאָפּ ‖ ־ן; 2. (мех) שאָפּנפוטער ‖; ~овый שאָפּן־; שאָפּנפוטער פון после сущ.; ~овая шу́ба שאָפּנפוטער ‖ ־ס, שאָפּנפעלץ ‖ ־ן

епи́скоп м עפּיסקאָפּ ‖ ־ן, ביסקופ ‖ ־ן, בישאָף ‖ ־ן

ерала́ш м разг. מישמאַש ‖, קאַשע מיט מאָן

е́ресь ж 1. אפּיקאָרסעס ז; 2. разг.: городи́ть ~ *רעדן אין דער וועלט אַרײַן

ерети́||к м אפּיקוירעס ‖ (מצ. אפּיקאָרסים), הערעטיקער = ‖; ~ческий אַפּיקאָרסישער, הערעטישער

ёрзать несов. разг. (о человеке) *ניט אײַנזיצן; (רויק) (о предмете) *ניט האַלטן זיך, ניט ליגן גוט

ермо́лка ж יאַרמעלקע ‖ ־ס

еро́шить несов. разг. (צע)שויבערן; ~ во́лосы (צע)שויבערן די האָר

ерунда́ ж разг. נאַרישקײטן מצ., שטותערײַען מצ.; ~! (пустяки) קיין מאַמעש ניט!, קיין באַטרעף ניט!

ёрш м 1. (рыба) באַרש ‖ ־ן; 2. (щётка) (גלאָז־)בערשטעלע ז ־ך

ерши́стый разг. סטירדישער

е́сли союз 1. אויב, אז; ~ хо́чешь, пойдём в теа́тр

טעאַטער אין גיין אין לאָמיר ,ווילסט דו אויב ; ~ знáешь, зачéм же спрáшиваешь? !אַז דו ווייסט, וואָס זשע פרעגסטו; ~ б(ы) ווען; ~ бы я знал рáньше ווען איך זאָל געוווּסט; что, ~ он не придёт? וואָס וועט זײַן (פֿאַר)פֿריער, וויסן (פֿאַר)פֿריער; טאָמער קומט ער ניט?; 2. (*при сопоставлении*) אויב; ~ в прóшлом годý в гóроде бы́ло три дéтских сáда, то в э́том годý их ужé пять -אויב פֿאַראיאָרן איז גע װען אין דער שטאָט דרײַ קינדער-גערטנער, איז הײַנ טיקס יאָר שוין פֿאַראַן גאַנצע פֿינף!

естéственн||о 1. *нареч.* נאַטירלעך, אומגעצוווּנגען; 2. *в знач. вводн. сл.* פֿאַרשטייט זיך, נאַטירלעך; **~ый** 1. -נאַ טירלעך, נאַטוראַלער טורי; (*нормальный*) נאַטירלעכער; ~ые богáтства נאַטור-רײַכטימער מצ.; ~ые наýки -נאַטור-וויסנ שאַפֿטן מצ.; ~ая гранúца אַ נאַטוראַלע גרענעץ; ~ый румя́нец אַ נאַטירלעכע פֿאַרב; ~ая смерть -אַ נאַטירלע די כער טויט; э́то вполнé ~о דאָס איז גאַנץ נאַטירלעך; 2. (*непринуждённый*) פֿרײַער, אומגעצוווּנגענער; ◇ ~ый отбóр *биол.* נאַטירלעכער אָפּקלײַב

естествознáние *с* ‖ נאַטור-וויסנשאַפֿט, ‖ נאַטור-קענטעניש

естествоиспытáтель *м* =ס נאַטור-פֿאָרשער

есть[1] *несов.* 1. *עסן; он не ест грибóв ער עסט ניט קיין שוואָמען; мне хóчется ~ כ׳וויל עסן, כ׳בין הונגעריק; 2. (*разъедать*) *אויסעסן, *צעעסן; 3. *разг.* (*попрекать*) יאָדען, טאָטשען

есть[2] *3 л. наст. вр. от* быть 1. *в знач. связки; переводится формами глагола* *זײַן; *см.* быть; 2. *в знач. сказ.* (*имеется*) ס׳איז פֿאַראַן (ס׳)איז דאָ, (ס׳); у меня́ ~ билéты на концéрт איך האָב [באַ מיר זײַנען דאָ] בילעטן אויף קאָנצערט; ~ ли жизнь на други́х планéтах? צי ס׳איז דאָ לעבן אויף אַנדערע פּלאַנעטעס?; ◇ так и ~! אָפּגעמאַכט! גוט!, כ׳האָב אָבער געוווּסט!; ~ такóе дéло!

есть[3] *межд.* (*ответ на команду*) יאָ!, -ס׳וועט זײַן אויס געפֿילט!

ефрéйтор *м воен.* ס- יעפֿרייטאָר

éхать *несов.* 1. *פֿאָרן; (*на велосипеде тж.*) *רײַטן; ~ верхóм (אויף אַ פֿערד) *רײַטן, רײַטנדיק *פֿאָרן; ~ в пóезде פֿאָרן* מיט דער באַן; 2. (*уезжать*) (אַוועק)פֿאָרן*; я éду сегóдня איך פֿאָר (אַוועק) הײַנט; 3. *разг.* (*сдвигаться*) ניט *האַלטן זיך, אַראָפּרוקן זיך, גוט *ליגן ניט; ◇ дáльше ~ нéкуда (און מער ניט פֿאַראַן) אַד קאַן

ехи́дна *ж* 1. *зоол.* ס- ‖ עכידנע; 2. *разг.* (*о человеке*) אַ גיפֿטיקע [אַ פֿאַרביסענע] שלאַנג

ехи́дн||ичать *несов. разг.* אָפּלאָזן* שטעכווערטלעך, זײַן* גאַליק; **~ый** *разг.* פֿאַרביסענער, גיפֿטיקער

ещё *нареч.* נאָך; дай ~ גיב נאָך; ~ раз נאָכאַמאָל; ~ есть врéмя ס׳איז נאָך דאָ צײַט; он ~ мóлод ער איז נאָך יונג; ◇ ~ бы! נאָך אַ מין! אוואַדע!

éю *тв. от* онá

Ж

ж *см.* же[1]

жáба[1] *ж* ס- ‖ זשאַבע

жáба[2] *ж*: грудная́ ~ *мед.* ‖ ברוסט-זשאַבע, -סטענאָ קאַרדיע ‖

жáбры *мн.* זשאַברעס מצ.; ◇ брать *кого-л.* за ~ -אָנע

צושטיין* צו עמעצן מיטן, מען* עמעצן פֿאַר די גאַרגלעס כאַלעפּ צום האַלדז

жáворон||ок *м* ן- ‖ לאַרך; пéние ~ка דאָס זינגען פֿון אַ לאַרך

жáдина *м и ж* עס- ‖ האַבזשאַ

жáднича||ть *несов. разг.* [גײַציק] זײַן* גיריק, זײַן* אַן אײַנריסער; (*скупиться*) *זײַן קאַרג; он (всё) ~ет ער ס׳איז אים אַלץ ווייניק; не ~й ס׳איז אים קאַרג די וועלט, איז אַן אײַנריסער; זײַ ניט אַזוי גײַציק [קאַרג]

жáдн||о *нареч. прям. и перен.* גיריק, דורשטיק, מיט דורשטיק [מיט דורשט]; ~о поглощáть влáгу דאָרשט [דורשט]; ~о слýшать דורשטיק אײַנזאַפּן די פֿײַכטקייט; צוהערן אויפֿשטעלן מויל און אויערן; **~ость** *ж* 1. -גירי קייט, ‖ זשעדנעקייט; (*прожорливость тж.*) ‖ לאַהעטקייט; 2. (*скупость*) ‖ גײַציקייט, ‖ קאַרגשאַפֿט; **~ый** 1. (до *род.*, к *дат.*, на *вин.*) גיריקער (נאָך), זשעדנע(ר) (נאָך) *тж. неизм.*; (*прожорливый тж.*) לאַהעטער (נאָך) לאַהע טער נאָך דער אכילה; 2. *перен.* דורשטיקער, גיריקער; ~ое любопы́тство דורשטיקער נײַגער; ~ый взор אַ דורשטיקער בליק; 3. (*скупой*) גײַציקער

жáжд||а *ж прям. и перен.* ‖ דאָרשט, ‖ דורשט; испы́тывать ~у שטילן דעם דאָרשטיק *זײַן; утоля́ть ~у דאָרשט; ~а знáний דורשט נאָך וויסן; **~ать** *несов.* (*род.*) (נאָך) לעכצן, (נאָך) דורשטן; ~ать нóвых впечатлéний דורשטן נאָך נײַע אײַנדרוקן

жакéт *м* ן- ‖ זשאַקעט; ס- ‖ זשאַקעטקע

жалé||ть *несов.* 1. (*кого-л.*) (אויף) *ראַכמאָנעס האָבן, באַדויערן; 2. (*о чём-л., или с союзом* что) באַדויערן; я ~ю о скáзанном איך באַדויער [ס׳טוט מיר באַנג], וואָס איך האָב אַזוינס געזאָגט; я ~ю, что не был на э́том собрáнии איך באַדויער [ס׳איז מיר אַ שאָד], וואָס איך בין ניט בײַגעווען אויף דער פֿאַרזאַמלונג; 3. (*что-л.; беречь*) שפּאָרן, קאַרגן; (*скупиться*) זשאַלעווען, קאַרגן; не ~ть сил ניט שפּאָרן [ניט קאַרגן] קיין כּוחות; не ~ть средств ניט זשאַלעווען [ניט קאַרגן] קיין (געלט)מיטלען

жáлить *несов.* *בײַסן; (*о пчёлах тж.*) לאָזן* אַ גיפֿט

жáлк||ий 1. קלאָגעדיקער, נעבעכדיקער; ~ое зрéлище אַן אומבאַהאָלפֿענער קלאָגעדיק בילד; ~ая попы́тка אַ פּרוּוו; ~ая роль אַ קלאָגעדיקע ראָליע; у негó был ~ий вид ער האָט אויסגעזען נעבעכדיק; 2. (*незначительный*) נישטיקער; ~ие остáтки נישטיקע רעשטלעך; 3. (*презренный*) נידעריקער; ~ий трус אַ וויסטיקער פּאַכדן

жáлко *см.* жаль

жáло *с* ‖ שטעכלקע; (*змей*) גיפֿטיקע צונג; вонзи́ть ~ אַרײַנלאָזן* גיפֿט

жáлоб||а *ж* 1. ס- ‖ טענה, ס- (צו עמעצן) ‖ טאַרומע; (*больного*) פֿאַריבל ‖ ען-; דאָס קלאָגן זיך; надоедáть ~ами דערעסן* עמעצן מיט טענות; 2. (*официальная*) ‖ אָנקלאַגע, ס- ‖ אָנקלאַג ן-; *уст.*; подáть ~у -דערלאַנ גען אַן אָנקלאַג; **~ный** 1. ביטערלעכער, רירנדיקער; ~ный гóлос -אַ רירנ ~ный плач; אַ ביטערלעך געוויין; 2.: ~ная кни́га (ביכער.. מצ) ‖, ז אָנקלאַגבוך, דיקע שטים; אַ בוך פֿאַר אָנקלאָגן

жáлобщик *м юр.* ‖= אָנקלאַגער

жáлованье *с* ז ‖ געהאַלט; ‖ סכירעס *уст.*; (*рабочих*) ז געצאָלטס

жáловать *несов.* 1. *уст.* (*награждать*) *באַשענקען (מיט); 2. *разг.*: не ~ *кого-л.* [ניט שטאַרק] ווייניק-וואָס

уст. (бывать у кого-л.) -3. ;ארײַנקו האַלטן* פֿון עמעצן (צו) (באַ) ;ארײַנגײן* (צו) מען*, ווזיטירן

жа́ловаться несов. 1. (באַ)קלאָגן זיך; (плакаться) זיך; на что вы жа́луетесь? ?אף וואָס קלאָגט איר זיך; (в обращении к больному тж.) ?וואָס טוט אײַך ווײ; 2. (подавать жалобу) קלאָגן זיך; ~ на кого-л. קלאָגן זיך אף עמעצן, אָנקלאָגן עמעצן

жа́лостливый разг. 1. -בארעמהאַרצי, ווייכהאַרציקער; ~ челове́к -באַל־ראַכ (מצ. באַלע־ראַכ) באַל־ראַכמאָנעס m ;קער (מאָנעס); 2. (печальный) פאַרטרויערטער

жа́лостный 1. ;טרויעריקער, קלאָגנדיקער; 2. (сострадательный) מיטלײַדפולער, מיטפֿיליקער

жа́лост||ь ж. רחמנות f; из ~и -פאַר [אויס] ראַכמאָ א (גרויסער°) א מין [סאַרא] פאַרדראָס! ◇ какая ~ь! נעס! שאָד!

жаль 1. в знач. сказ. безл.: как ~! -א מין פאַר א שאָד, וואָס ~, что он уе́хал ;א (גרויסער°) שאָד! דראָס! ער איז אוועקגעפאָרן; мне ~, что его́ при э́том не́ было там א שאָד [ס'טוט מיר באַנג], וואָס ער איז דערבײַ ניט געווען; мне его́ ~ ס'איז מיר א ראַכמאָנעס אף אים; 2. в знач. сказ. безл. (о нежелании лишаться чего-л.) (ס'איז) אן אווײַרע; мне ~ зря тра́тить сто́лько де́нег, вре́мени ס'איז מיר אן אווײַרע פאַטערן אזויפיל געלט, צײַט; для вас ему́ ничего́ не ~ פאַר אײַך איז בא אים ניטאָ צו טײַער; 3. в знач. вводн. сл. צום באַדויערן; кака́я красота́! Фотоаппара́та, ~ нет! צום בא- סאַרא שײנקײט! דויערן, איז ניטאָ קיין פאָטאָ־אַפּאַראַט

жалюзи́ с нескл. מצ. זשאַליוזן

жанда́рм м זשאַנדאַרם m ־ען ;זשאַנדאַר m ־ן уст. разг.

жанр м 1. (מצ. ־ס, ..נרען) זשאַנער m; 2. жив. זשאַנער־מאַלערײַ n, שטײגער־מאַלערײַ n

жа́нров||ый: ~ая карти́на זשאַנער־בילד n ־ער; ~ая жи́вопись см. жанр 2

жар м 1. היץ n; 2. разг. (горячие угли) פריסעק m; 3. (повышенная температура) היץ n; у него́ ~ ער האָט היץ; 4. перен. ברען m, היץ n; говори́ть с ~ом רעדן* מיט ברען [מיט היץ]; ◇ зада́ть ~у кому́-л. גוט ארײַנזאָגן עמעצן; чужи́ми рука́ми ~ загреба́ть שאַרן פײַער מיט יענעמס הענט; как ~ горе́ть בלאַנקען [ווי די זון] שײַנען ווי א שפּיגל

жара́ ж היץ n

жарго́н м זשאַרגאָן m ־ען; воровско́й ~ גאַנאָווים־שפּראַך; книжн. העטשקע־לאָשן n; разг. גוינער־שפּראַך n

жа́рен||ый ;געפּרעגלטער; (о мясе) געבראָטענער; (о картофеле) געזשאַרעטער; ~ые се́мечки -קערלעך געפּראַזשעטע

жа́рить несов. 1. פּרעגלען; (мясо) ;בראָטן*; (картофель) זשאַרען; 2. разг. (о солнце) בראָטן*; ~ся несов. 1. (на жире) פּרעגלען זיך; (о мясе) בראָטן* זיך; (о картофеле) זשאַרען זיך; 2. разг.: ~ся на со́лнце בראָטן* זיך אף דער זון

жа́рк||ий היסער; ~ий день א היסער טאָג; ~ие стра́ны היסע לענדער; ~ие бои́ היסע שלאַכטן; ~ий спор א היסער וויקועך [שטרײַט]

жа́рко 1. нареч.: ~ нато́пленная печь דער שטאַרק אָנגעהייצטער אויוון ;דער אָנגעגליטער אויוון; 2. в знач. сказ. безл. ס'איז הייס; мне ~ ס'איז מיר הייס; мне от э́того ни ~ ни хо́лодно ס'איז מיר

דאָס איז פאַר מיר לוי, אלצײַנס מיט דעם און אָן דעם מײַלע וועלוי מויריד

жарко́е с גערבראָטנס n

жаро́вня ж זשאַראָווניע f ־ס ;פּײַערטאָפּ m (מצ. ..טעפּ)

жаропонижа́ющее с мед. קעגנהיץ־מיטל n ־ען

жар-пти́ца ж фольк. פֿײַער־פֿויגל m (מצ. ־ען, ..פֿייגל)

жасми́н м זשאַסמין m

жа́тва ж 1. (действие) שניט m; 2. (время жатвы) שניטצײַט f; 3. (урожай) געררעטעניש n, ...

жать[1] несов. 1. (вин.; сжимать) קוועטשן, דריקן; ~ ру́ку דריקן די האַנט; 2. (об обуви и т. п.) קוועטשן; 3. (вин.; извлекать жидкость) אויסדריקן, (אויס)קוועטשן; ~ виногра́д אויספּרעסן [קוועטשן] ווײַנטרויבן; ~ сок אויסקוועטשן זאַפט; 4. перен. (о сроках и т. п.) דריקן

жать[2] несов. с.-х. שנײַדן*

жа́ться несов. 1. (сжиматься) צונויפדריקן זיך, צונויפ- צודריקן, צוטוליען זיך; 2. (прижиматься) קאַרטשען זיך זיך

жбан м זשבאַן m ־ען, קאַן (הילצערנער)

жва́чк||а 1. (действие) מאַלעגיירען n; 2. (пережёвываемая пища) מאַלעגיירעכץ n; жева́ть ~у מאַלעגיירען; перен. тж. קײַען שטרוי

жва́чн||ый: ~ые живо́тные מאַלעגיירעדיקע באַלעכאַיִם

жгут м זשמוט m (צונויפגעדרייטער); сверну́ть ~о́м -צו- נויפדרייען ווי א שטריק

жгу́ч||ий 1. ברענענדיקער; ~ее со́лнце -די ברענענ- דיקע [בראָטנדיקע, סאַרפּענדיקע] זון; ~ая крапи́ва -ברענענ- דיקע [ברייקע] קראָפּעווע; 2. перен.: ~ий стыд א פֿינצטערער בישאַ; ~ие слёзы היסע טרערן; ◇ ~ий брюне́т א מאַן [א באָכער] מיט פּעכשוואַרצע האָר

ждать несов. 1. (вин., род.) וואַרטן (אף); ~ по́езда וואַרטן אפן צוג; 2. (род.; рассчитывать на что-л.) ריכטן זיך (אף), ארויסקוקן (אף), וואַרטן (אף); ~ весте́й וואַרטן [ארויסקוקן] אף יעדיִעס; а мы вас и не жда́ли! און מיר האָבן זיך גאָר ניט געריכט אף אײַך!; тогда́ уж поща́ды не жди! אויב אזוי, האָסטו ניט וואָס צו וואַרטן; мы зна́ем, что нас ждёт מע זאָל דיר מויכל זײַן*; она́ ждёт ребёнка זי שוואַנגערט; 3. (вин.; предстоять кому-л.) דערוואַרטן, פֿאַרשטיין*; что ждёт его́ в жи́зни? וואָס דערוואַרט אים [וואָס שטייט אים פאָר] אין לעבן?; 4.: вре́мя не ждёт די צײַט שטייט ניט

же[1] союз 1. (при противопоставлении) נאָר, אָבער; обы́чно я встаю́ ра́но, сего́дня же я спал до 9 часо́в געוויינלעך שטיי איך אוף פרי, הײַנט אָבער [נאָר הײַנט] בין איך געשלאָפן ביז נײַן אזייגער; 2. (ведь) דאָך; э́то же я́сно דאָס איז דאָך קלאָר; я же предупреди́л вас איך האָב דאָך אײַך געוואָרנט

же[2] 1. частица усил. טאָ, ...זשע, זשע, טאַקע; сего́дня же הײַנט טאַקע; приходи́те же! טאָ קומט זשע!; что же он молчи́т? וואָס זשע שווײַגט ער?; ну и хитёр же ты! אוי ביסטו עס א כיטראַק [א כיטרע פאַרשוין]; 2.: тако́й же אזא פונקט; сто́лько же פונקט אזויפיל; там же אויך דאָרטן

жёваный צעקײַטער; перен. разг. -צע ,צעקנייטשטער מיאַטשעטער

жева́тельн||ый קײַ-; ~ая рези́нка קײַגומע n

жева́ть несов. קײַען; перен. разг. איבערקײַען

жезл *м* שטאָק מ ־ן; (*регулировщика*) רעגוליר־שטעקע־לע ו ־ך; ма́ршальский ~ מאַרשאַל־שטאָק מ ־ן

жела́ем||ый: принима́ть ~ое за действи́тельное בא- זען* ניט דאָס, טראַכטן דאָס געוווּנטשענע אַלס רעאַליטעט; וואָס איז פֿאַראַן, נאָר דאָס, וואָס ס'ווילט זיך

жела́н||ие *с* ווּנטש מ ־ן, פֿאַרלאַנג מ ־ען, ווילן מ; по со́бственному ~ию לויטן אייגענעם פֿאַרלאַנג; по ~ию пу́блики לויטן ווּנטש פֿון דער פּובליק; про́тив ~ия קעגן ווילן; при всём моём ~ии ווי איך ווילן; бא מײַן גאַרן ווילן; זאָל ניט וועלן; горе́ть ~ием האָבן* אַ הייסן פֿאַרלאַנג; ~ный 1. באַגערטער, אָנגעלייגטער; ~ный гость אַן אָנ- געלייגטער גאַסט; 2. (*дорогой, милый*) ליבער, טײַערער; 3. *в знач. сущ. м* געגאַרטער; мой ~ый מײַן געגאַרטער

жела́тельн||о *в знач. сказ. безл.* ס'וואָלט, ס'איז געווּנטשן גוט° געווען; ~о, что́бы вы оста́лись ס'איז געווּנטשן [ס'וואָלט גוט געווען], אַז איר זאָלט פֿאַרבלײַבן; ~ый געווּנטשענער

желати́н *м* זשעלאַטין מ

жела́||ть *несов.* 1. (+ *инф.*) *וועלן; (*страстно*) בא- גערן (צו); (*требовать*) פֿאַרלאַנגען; ~ть, что́бы... *וועלן, אַז...; 2. (*кому-л. чего-л.*) *ווינטשן; ~ю вам всего́ наилу́чшего איך ווינטש אײַך אַלעס בעסטעס; я не ~ю вам зла איך בין אײַך ניט קיין סוינע; ◇ здоро́вье его́ оставля́ет ~ть мно́гого [лу́чшего] זײַן געזונט וואָלט גע- מעגט זײַן פֿיל בעסער

жела́ющие *в знач. сущ. мн.* די, וואָס ווער עס וויל; וואָס ווילן

желе́ *с нескл.* זשעלע מ

железа́ *ж анат.* דריז װ ־ן; же́лезы вну́тренней секре́ции דריזן פֿון אינערלעכער סעקרעציע

желе́зистый[1] *хим.* אײַזנהאַלטיקער

желе́зистый[2] *анат.* דריזן-

железнодоро́жн||ик *м* = אײַזנבאַנער מ; ~ый אײַזנ- באַן-, באַן-; ~ое движе́ние באַן־פֿאַרקער מ; ~ый у́зел אײַזנבאַן־קנופּ מ ־ן; ~ый тра́нспорт אײַזנבאַן־טראַנספּאָרט מ

желе́зн||ый 1. אײַזן-; (*сделанный из железа*) אײַזערנער; ~ая руда́ אײַזן־אַרץ ו; ~ая решётка אײַזערנע גראַטע; ~ая кры́ша אַ בלעכענער דאַך; 2. *перен.* אײַזערנער; ~ая во́ля אַן אײַזערנער ווילן; ~ая дисципли́на אַן אײַ- זערנע דיסציפּלין; ◇ ~ая доро́га אײַזנבאַן װ ־ען

железня́к *м мин.* אײַזנשטיין מ; кра́сный ~ רויטער אײַזנשטיין, העמאַטיט מ; магни́тный ~ מאַגנעט־אײַזנשטיין מ

желе́зо *с* אײַזן ו; листово́е ~ בלאַט־אײַזן ו, (*тонкое*) בלעך ו

железобето́н *м* אײַזנבעטאָן מ; ~ный אײַזנבעטאָנענער; פֿון אײַזנבעטאָן *после сущ.*; ~ные констру́кции אײַזנבע- טאָנענע קאָנסטרוקציעס

жёлоб *м* רינע װ ־ס; водосто́чный ~ רינווע װ ־ס, דאַכרינווע װ ־ס

желте́ть *несов.* 1. (*становиться жёлтым*) *געל ווערן; 2. (*виднеться*) געל(ב)ן זיך

желтизна́ *ж* געלקייט װ

желтова́тый געלבלעכער

желто́к *м* געלכל ו ־עך, געל(ע)כן ו ־ס

желторо́тый 1. געלשנאָבלדיקער; מיט אַ געלן שנאָבל *после сущ.*; 2. *разг.*: ~ юне́ц צוציק (יונגער)

желту́ха *ж* געלזוכט װ

жёлт||ый 1. געלער; 2.: ~ая пре́сса די געלע פּרעסע

желу́д||ок *м* מאָגן מ ־ס; на голо́дный ~ок ניכטערער- הייט; ◇ расстро́йство ~ка אַ קאַליע מאָגן; ~очек *м анат.* (*сердца*) האַרצקאַמער װ ־ן

желу́дочн||ый מאָגן-; ~ый сок מאָגנזאַפּט מ; ~ые заболева́ния מאָגן־קראַנק(ה)ײַטן מצ.

жёлудь *м* אייכל מ ־ען

жёлчный 1. גאַל-; ~ пузы́рь *анат.* גאַל־פּענכער מ ־ס; 2. *перен.* גאַליקער

жёлчь *ж* גאַל װ

жема́н||иться *несов. разг.* פּראַווען ציר- לעך־מאַנירלעך, כיינדלען זיך; ~ный מאַנירלעכער; ~ство *с* מאַניר- לעכקײַט װ

же́мчуг *м собир.* פּערל מצ.; в ~а́х אין (הוילע) פּערל; нить ~а אַ שנור פּערל

жемчу́ж||ина *ж прям. и перен.* = פּערל מ; ~ный 1. פּערל-; ~ное ожере́лье פּערל־האַלדזבאַנד מ (מצ. ...בענדער), פּערל־שנור מ ־ן; 2.: ~ный блеск פּערל- גלאַנץ; ~ные зу́бы ציין ווי פּערל

жена́ *ж* פֿרוי װ ־ען, ווײַב ו ־ער

жена́т||ый 1. באַווײַבטער; быть ~ым на ком-л. *זײַן מאַן עמעצנס; 2. *тк. кратк. ф.*: они́ ~ы уже́ де́сять лет זיי זײַנען מאַן־און־ווײַב שוין צען יאָר

же́нин דעם ווײַבס

жени́ть *сов. и несов.* כאַסענע מאַכן; (*кого-л. на ком-л.*) כאַסענע מאַכן (עמעצן מיט עמעצן); ~ба *ж* פֿאַרהײַ- ראַטונג װ, כאַסענע האָבן דאָס; ~ся *сов. и несов.* *כאַסענע האָבן; (*на ком-л.*) *כאַסענע האָבן (מיט עמעצן)

жени́х *м* כאָסן מ (מצ. כאַסאַנים)

женоподо́бный ווײַבערישער, פֿרוי־ענלעכער

же́нск||ий 1. פֿרויען-; ~ий труд פֿרויען־אַרבעט װ; 2. (*свойственный женщине*) פֿרויען-, ווײַבערשער; ~ая ло́гика *шутл.* פֿרויען־לאָגיק װ, ווײַבערשע לאָגיק; ◇ ~ий род *грам.* ווײַבלעכער מין; ~ий пол 1) *собир. разг.* פֿרויען־געשלעכט ו; 2) *биол.* ווײַבערש געשלעכט; ~ие боле́зни פֿרויען־קראַנק(ה)ײַטן מצ., גינעקאָלאָגישע קראַנקהײַטן

же́нственн||ость *ж* ווײַבלעכקײַט װ; ~ый ווײַבלעכער

же́нщина *ж* פֿרוי װ

женьше́нь *м бот.* זשענשען מ

жердь *ж* דרענגל ו ־עך; дли́нный как ~ אַ לאַנגער דראָנג; худо́й как ~ דאַר ווי אַ שטעקל

жереб||ёнок *м* לאָשעקל ו ־עך; ~е́ц *м* אָגער מ ־ס, זש(ע)רעבעץ מ ...בצעס

жереби́ться *несов.* זשערעבען זיך

жеребьёвка *ж* גורל־וואַרפֿן ו, גורל וואַרפֿן דאָס

жерло́ *с* 1. (*вулкана*) קראַטער־קאַנאַל מ ־ן; 2. (*дуло*) האַרמאַטן־מויל ו (מצ. ...מײַלער)

жёрнов *м* מילשטיין מ ־ער

же́ртв||а *ж* 1. קאָרבן מ (מצ. קאָרבאָנעס); *рел. тж.* אָפּפֿער מ ־ס; ~ы войны́ די קאָרבאָנעס פֿון דער מיל- כאָמע; быть ~ой клеветы́ אָפּקומען* [לײַדן*] אומזיסט און אומנישט איבער אַ בילבל; 2. (*добровольный отказ*): цено́й больши́х ~ זייער אַ סך אָנווערנדיק; ◇ приноси́ть что-л. в ~у מאַקריוו זײַן* עפּעס; пасть ~ой чего́-л. *פֿאַלן אַ קאָרבן פֿון עפּעס, אומקומען* איבער עפּעס; ~енник *м* מיזבייעך מ (מצ. ...בייכעס); ~енный קאָרבן-, אָפּפֿער-

же́ртвовать *несов.* 1. (*деньги и т. п.*) *שענקען; מנא-

דעוו זײַן* *уст.*; 2. (*тв.*) מאַקריוו זײַן*; ~ собóй זיך מאַק-
ריוו זײַן*; ~ жи́знью מאַקריוו זײַן* דאָס לעבן
жертвоприношéние *с* ־ען ‖ אָפּפֿערונג
жест *м* ־ן ‖ זשעסט; сдéлать краси́вый ~ *перен.*
טאָן* עפּעס אַף אויס- ,ווײַזן* (פֿאַר לײַטן) א שײנעם זשעסט
צופֿײַנען זיך
жестикул‖и́ровать *несов.* זשעסטיקולירן; ~**я́ция** *ж*
זשעסטיקוליאַציע ‖, זשעסטיקולירונג ‖
жёстк‖ий 1. האַרטער; ~ая постéль א האַרט געלעגער;
~ие вóлосы האַרטע [שטײַפֿע] האָר; 2. *перен.* (*суро-
вый*) האַרבער; ~ие мéры האַרבע מאָסמיטלען; ~ий ха-
рáктер א האַרבער כאַראַקטער; 3. (*строгий*) שטרענגער;
~ий грáфик א שטרענגער גראַפֿיק; ~ие сро́ки שטרענגע
טערמינען; ◇ ~ий вагóн א האַרטער וואַגאָן; ~ая водá
האַרטע וואַסער
жестóк‖ий 1. ברוטאַלער, אַכזריעסדיקער; ~ий че-
ловéк אַן אַכזר, א ברוטאַלער פּאַרשוין; ~ие нрáвы
אומענטשלעכע זיטן; ~ое наказáние אַן אַכזריעסדיקע
[א האַרבע] באַשטראָפֿונג; 2. (*очень сильный*) שרעקלעכער,
מוירעדיקער; ~ий удáр א שרעקלעכער קלאַפּ; ~ий
морóз א מוירעדיקער פֿראָסט; ~ое разочаровáние א בי-
טערע אנטוישונג; ~ие бои́ העפֿטיקע [שווערע] שלאַכטן;
◇ ~ая необходи́мость א לעבנס־נייטוועגדיקייט; ~ость
ж 1. ברוטאַלקייט ‖, אַכזריעס ז, אַכזריעסדיקייט ‖;
2. (*жестокий поступок*) מערדערײַ ‖ ־ען; 3. (*суровость*)
האַרבקייט ‖, שטרענגקייט ‖
жесть *ж* בלעך ז; крóвельная ~ דאַכבלעך ז
жестя́н‖ка *ж* (*коробка*) (בלעכענע) פּושקע ‖ ־ס; ~óй
בלעכענער; פֿון בלעך *после сущ.*; ~**щик** *м* בלעכער
מ =
жетóн *м* זשעטאָן ‖ ־ען
жечь *несов.* 1. (*сжигать*) (פֿאַר)ברענען; (*здания тж.*)
צינדן*; 2. (*о солнце*) בראָטן*; 3. (*вызывать ожог*)
בריען; ~**ся** *несов. разг.* 1. (*о крапиве и т. п.*) בריען;
2. (*обжигаться*) אָפּבריען זיך
жжéние *с* ‖ ברענונג; ~ в груди́ א ברענונג אין האַרצן
жжёный געברענטער
живи́тельный קרעפֿטיקנדיקער, דערקוויקנדיקער
жи́вность *ж собир. разг.* (היימישע) באַלעכאַים; (*до-
машняя птица*) אויפֿעס מצ.
жи́во *нареч.* 1. (*выразительно*) לעבעדיק; ~ описáть
что-л. לעבעדיק שילדערן עפּעס; 2.: э́то ~ нас заин-
тересовáло דאָס האָט אונדז שטאַרק [לעבעדיק] פֿאַרינ-
טערעסירט; 3. (*оживлённо*) לעבהאַפֿטיק; 4. *разг.* (*быс-
тро*) גיך, געשווינד, פֿלינק; ~! אַפּגיך!
живодёр *м разг.* שינדער מ =; *перен.* הויט־שינדער מ =
жив‖óй 1. לעבעדיקער; ~óе существó א לעבעדיק
וועזן; ~áя ры́ба *собир.* לעבעדיקע [פֿרישע] פֿיש; ~áя
прирóда די לעבעדיקע נאַטור; он как ~óй (*на порт-
рете и т. п.*) ער איז פּונקט ווי אין לעבן; остáться в
~ы́х בלײַבן* לעבן; он ещё ~ой ער לעבט נאָך; 2. (*ин-
тенсивный*) לעבעדיקער; ~óй óтклик на *что-л.* א לע-
בעדיקער אָפּרוף אַף עפּעס; прояви́ть ~óй интерéс к
чему-л. אַרויסווײַזן* א לעבעדיקן אינטערעס צו עפּעס;
~óе воображéние א לעבעדיקע פֿאַנטאַזיע; 3. (*оживлён-
ный*) לעבהאַפֿטיקער; ~áя бесéда א לעבהאַפֿטיקער שמועס;
4. (*энергичный*) לעבעדיקער; זשוואַווע(ר) *тж. неизм.*;
~óй ребёнок א לעבעדיק [א זשוואַווע] קינד; 5. (*подлин-
ный*) רעאַלער; לעבעדיקער; ~ые фáкты רעאַלע פֿאַקטן;
~áя действи́тельность די לעבעדיקעווירקלעכקייט;
6. (*насущный, жизненный*) אַקטועלער, לעבנס־; ~óе
начинáние א לעבנסוויכטיקע איניציאַטיוו; ~áя идéя אַן
אַקטועלע אידיי; 7. *тк. кратк. ф.*: он ~ надéждой
ער לעבט מיט דער האָפֿענונג; э́то ~о в моéй пáмяти
דאָס שטייט לעבעדיק פֿאַר מײַנע ,דאָס לעבט אין מײַן זיקאָרן
אויגן; ◇ ~óй вес די לעבעדיקע וואָג; ~áя и́згородь
א שאַרפֿער [א פֿלינקער] מויעך; ~óй ум קאָסטנצאַם מ;
ни ~óй души́ קיין לעבעדיקער נעפֿעש; ни ~óго мéста
не остáлось ס׳איז קיין גאַנצער אייווער ניט געבליבן; за-
дéть *кого-л.* за ~óе נעמען* עמעצן בא די לעבער
живопи́с‖ец *м* מאָלער מ =; ~ный 1. (*красивый*) מאָ-
לערישער, (וווּנדער)שיינער; 2. (*красочный*) בילדערישער,
מאָלערישער
жи́вопис‖ь *ж* 1. ‖ מאָלערײַ; 2. *собир.* בילדער מצ.;
вы́ставка ~и ‖ בילדער־אויסשטעלונג
живородя́щие *мн. зоол.* לעבעדיק־געבוירנדיקע מצ.
жи́вость *ж* 1. (*подвижность*) לעבעדיקייט ‖, זשוואַווע-
קייט ‖; 2. (*оживлённость*) באַלעבטקייט ‖, לעבהאַפֿטי-
קייט ‖; 3. (*сила, острота*) שאַרפֿקייט ‖; ~ умá די
שאַרפֿקייט [די פֿלינקייט] פֿונעם מויעך
живóт *м* בויך מ (מצ. בײַכער)
животновóд *м* באַלעכאַים־ציכטלער מ =; ~ство *с*
באַלעכאַימציכטלערישער; ~ческий באַלעכאַים־צוכט ‖;
פֿאַר באַלעכאַים־צוכט *после сущ.*
живóтное *с* באַלכײַ מ (מצ. באַלעכאַים)
живóтный באַלעכאַים־; פֿון באַלעכאַים *после сущ.*; ~
жир באַלעכאַים־פֿעטס ז; ~ инсти́нкт כײַישער אינסטינקט
животрепéщущий אַקטועלער, צאַפּלדיקער, ברענענדי-
קער; ~ вопрóс אַן אַקטועלע [א ברענענדיקע] פֿראַגע
живу́ч‖есть *ж* ‖ (לעבנס־)שטאַנדהאַפֿטיקייט; ~ий
(לעבנס)שטאַנדהאַפֿטיקער; ~ее растéние א לעבנסשטאַנד-
האַפֿטיק געוויקס; врéдные привы́чки ~и שלעכטע° געוווינ-
הייטן האַלטן זיך, שלעכטע° געוווינהייטן זײַנען שטאַנדהאַפֿטיק
לאַנג
живьём *нареч. разг.* לעבעדיקערהייט; взять *кого-л.*
~ נעמען* עמעצן לעבעדיקערהייט [א לעבעדיקן]
жи́дк‖ий 1. פֿליסיקער; ~ое тóпливо פֿליסיקער ברענ-
שטאָף; 2. (*водянистый*) שיטערער, לוויזער; ~ий суп
א שיטערער זופּ; ~ий чай לוויזע טיי
жи́дкость *ж* ‖ ־ן פֿליסיקייט
жи́жа *ж* גוואַדז מ; (*грязь тж.*) שיטערע בלאָטע
жизнедéятельность *ж* ‖ לעבנסטעטיקייט
жи́зненн‖ость *ж* 1. ‖ לעבנספֿעיִקייט; 2. (*актуальность*)
אַקטועלקייט ‖; ~ый 1. לעבנס־; ~ый óпыт לעבנס־
דערפֿאַרונג ‖; ~ые óбразы לעבנס־געשטאַלטן מצ.; 2. (*ак-
туальный*) לעבנסוויכטיקער
жизнеописáние *с* ‖ ־ען לעבנס־באַשרײַבונג, ביאָגראַפֿיע
‖ ־ס
жизнерáдостн‖ость *ж* ‖ לעבנס־, (לעבנס)לוסט(יקייט)
פֿרייד ‖; ~ый לעבנסלוסטיקער; ~ый человéк א (לעבנס)-
לוסטיקער [א האָפֿערדיקער] פּאַרשוין
жизнеспосóбн‖ый לעבנספֿעיִקער; עקזיסטענץ־פֿעיִקער;
~ый органи́зм א לעבנספֿעיִקער אָרגאַניזם; ~ое пред-
прия́тие אַן עקזיסטענץ־פֿעיִקע אונטערנעמונג
жизнеутверждáющий לעבנסבאַשטעטיקנדיקער, לעבנ-
באַיאָענדיקער

жизн||ь *ж* ז לעבן; возникновéние ~и די אנטשטייונג פֿון לעבן; при егó ~и ווען ער איז [פֿאַר]ן לעבן, בײַ זײַן לעבן; в течéние всей егó ~и דאָס גאַנצע לעבן, ווײַל ער האָט נאָך געלעבט; אַלע זײַנע יאָרן, ווײַל ער האָט געלעבט, לעבן זײַנס; общéственная ~ь דאָס געזעלשאַפֿטלעכע לעבן; óбраз ~и לעבנספֿירונג, דער אַרט לעבן; ◇ никогдá в ~и קיינמאָל אין דער וועלט ניט; не на ~ь, а на смерть אויף לעבן אָדער אויף טויט, ביזן בלוט אַרײַן

жи́л||а *ж* 1. *разг.* אָדער, ~ן; 2. *горн.* גאָלד־אָדער ~ן, צווײַג־אָדער; золотонóсная ~а גאָלד־אָדער ~ן; ◇ тянýть ~ы ציִען* די קליי [דעם מאַרך פֿון די ביי־נער]

жилéт *м* זשילעט ~ן, ~ן; קאַמיזעל *уст.*; זשילעטקע ~ס *разг.*

жилéц *м* באַוווינער =; жильцы́ нáшего дóма די באַוווינער פֿון אונדזער הויז; пусти́ть жильцá* אַרײַנלאָזן [אַ קוואַרטיראַנט]; ◇ он не ~ на э́том свéте ער שמעקט שוין, ער איז שוין אַ גאַסט אויף דער־וועלט מיט קוואָרעס־בלעטער

жи́лист||ый אָדערדיקער; ~ое мя́со פֿלייש מיט (אַ סאַך) אָדערן; ~ые рýки אָדערדיקע הענט

жили́чка *ж разг.* קוואַרטיראַנטקע ~ס

жили́ще *с* וווין־געבײַ ~ען, וווינונג ~ען

жили́щн||ый וווינונגס־; ~ые услóвия וווינונגס־באַדינגונגען מצ.; ~ое стрóительство וווינונג־בויונג, וווינהײַזער־בויונג

жил||óй 1. וווין־; ~áя плóщадь וווין־שטעטעך; ~óй дом וווינהויז ז (מצ. ־הײַזער); 2.: кóмната имéет ~óй вид דער צימער זעט אויס היימלעך

жилплóщадь *ж* וווין־שטעטעך

жиль||ё *с* 1. *(обитаемое место)* יישעוו (מצ. יישוווים); 2. *разг.* *(жилище)* וווינונגס־אָרט ז (מצ. ־ערטער); וווי־נונג ~ען

жи́молость *ж бот.* זשימאָלאָסט

жир *м* פֿעטס ז ~ן; живóтный ~ באַלעכאַיִם־פֿעטס; расти́тельный ~ געוויקסן־פֿעטס ז; ры́бий ~ פֿיש־אייל ~ן; ◇ он с ~у бéсится ער ווייסט שוין ניט וואָס צו טאָן פֿאַר ווילטיק

жирáф *м,* ~а *ж* זשיראַף ~ן, ~ס, זשיראַפֿע ~ס

жирéть *несов.* פֿעט ווערן*

жи́рн||ый פֿעטער; ~ое мя́со פֿעט פֿלייש; ~ое пятнó אַ פֿעטער פֿלעק; ~ая земля́ אַ פֿעטער באָדן; ~ый шрифт פֿעטדרוק; ~ый человéк אַ פֿעטער [דיקער, גלאַטער] מאַן; ◇ ~ый кусóк אַ פֿעטער ביסן

жиров||óй פֿעטס־; ~ые ткáни פֿעטס־געוועבן מצ.

житéйск||ий: ~ие забóты טאָגטעגלעכע דאגות; ~ая мýдрость לעבנס־דערפֿאַרונג, לעבנס־חכמה

жи́тель *м* אײַנוווינער =

жи́тельство *с*: переéхать на постоя́нное ~ אַריבער־פֿאָרן* צו באַזעצן זיך אויף שטענדיק

жи́тница *ж* שפּײַכלער; *перен. тж.* שפּײַזקאַמער

жить *несов.* 1. לעבן; ~ дóлго לאַנג לעבן; ~ вéсело לעבן אַ פֿריילעכן טאָג; ~ своим трудóм לעבן פֿון אייגענער האָרעוואַניע [פּראַצע]; 2. *(проживать)* וווינען, לעבן; он живёт на Украи́не ער לעבט אין אוקראַינע; ~ в нóвом дóме וווינען אין אַ נײַ הויז; ◇ ~ своим умóм לעבן מיט אייגענעם סייכל

жить||ё *с разг.* לעבן ז; ◇ от негó ~я́ нет ס׳איז ניט אויסצוהאַלטן פֿון אים

жи́ться *несов. безл. разг.*: нам живётся неплóхо ס׳לעבט זיך אונדז [מיר לעבן] ניט שלעכט

жмýрить *несов.*: ~ глазá *см.* жмýриться; ~ся *несов.* (פֿאַר)זשמורען די אויגן

жмýрки: игрáть в ~ שפּילן זיך אין בלינדערלעך [אין זשמורקעס] *разг.*

жмых *м обычно мн.* מאַקוכע

жнéйка *ж с.-х.* שנײַדמאַשין ~ען

жнец *м* שניטער =

жнивьё *с* 1. *(поле)* סטערניע־פֿעלד ז; 2. *(солома)* סטערניע

жни́ца *ж* שניטערן ~ס

жокéй *м* זשאָקיי ~ען

жонгл||ёр *м* זשאָנגליאָר ~ן; ~и́ровать *несов.* *(тв.)* זשאָנגלירן (מיט)

жрать *несов. груб.* פֿרעסן*

жрéбий *м* זשערעבעס ~עס; *(судьба)* גוירל; бросáть ~ וואַרפֿן* גוירל

жрец *м* פּריסטער ~ס; ~ы́ наýки די דינער [די פּריסטערס, די קויהאַנים־גדולים] פֿון דער וויסנשאַפֿט

жри́ца *ж* פּריסטערן ~ס

жужжá||ние *с* זשומען ז, זשושען ז, זשומעניש ז, זשושע־ניש ז; ~ть *несов.* זשומען, זשושען

жук *м* זשוק ~עס; ◇ мáйский ~ מײַ־זשוק ~עס; навóзный ~ מיסט־זשוק ~עס

жýлик *м* *(вор)* גאַנעפֿטש ~ן; *(мошенник)* זשוליק ~עס

жýльнич||ать *несов. разг.* מאַכשעניעווען, שווינדלען; ~еский *разг.* שווינדלעריש, שווינדלער־; ~ество *с разг.* שווינדלערײַ

жýпел *м* סטראַשידלע ~ס

журавли́н||ый בושל־; *(как у журавля)* פֿון אַ בושל; ~ая стáя אַ טשאַטע בושלען; ווי בײַ אַ באָטשאַן *после сущ.*; ~ые нóги פֿיס ווי בײַ [פֿון] אַ באָטשאַן

журáвль *м* 1. *зоол.* בושל (מצ. בושלען), זשוראַוו ~ן; 2. *(у колодца)* זשוראַוועל ~ס; אָטשעפּ ~עס *разг.*

журúть *несов. разг.* מוסערן, פֿירהאַלטן*

журнáл *м* 1. זשורנאַל ~ן; צײַטשריפֿט ~ן; ~ мод מאָדן־זשורנאַל ~ן; 2. *(для записей)* זשורנאַל ~ן; клáссный ~ קלאַס־זשורנאַל ~ן

журнали́ст *м* זשורנאַליסט ~ן; ~ика *ж* זשורנאַליס־טיק; ~ка *ж* זשורנאַליסטקע ~ס

журчá||ние *с* מורמלען ז, מורמלעניש ז, הורטשען ז; ~ть *несов.* מורמלען, הורטשען

жýтк||ий שרעקלעכער, מוירעדיקער, שוידערלעכער; ~о *безл. в знач. сказ.* (ס׳איז) אַ שוידער, שוידער־לעך (ס׳איז); емý бы́ло ~о ס׳האָט אים געשוידערט

жуть *ж разг.* שוידער; меня́ ~ берёт ס׳פֿאַלט אויף מיר אַ פּאַכעד, ס׳שוידערט מיך

жюри́ *с нескл.* זשורי

З

за *предлог* I. *с вин. п.* 1. *(за пределы)* הינטער; *(на другую сторону)* אויף יענער זײַט; вы́ехать зá город אַרויס־פֿאָרן* הינטער דער שטאָט; забрóсить за шкаф פֿאַרוואַרפֿן* הינטער דער שאַפֿע; вы́бросить за óкно אַרויסוואַרפֿן* אויף

יענער זײַט פֿענצטער; 2. (*у, около*) צו; сесть за стол זעצן זיך צום טיש; 3. (*при обозначении объекта, к которому прикасаются, действия, которое начинают*) פֿאַר; взять *кого-л.* за́ руку אָננעמען* עמעצן בײַ [פֿאַר] דער האַנט; держа́ться за пери́ла אָנהאַלטן* זיך פֿאַר דער פּאַרענטשע; взя́ться за рабо́ту נעמען* זיך פֿאַר דער אַרבעט; 4. (*во время, в течение*) אין, פֿאַר, אין מעשעך [אין פֿאַרלויף] פֿון; за после́дние ме́сяцы אין [פֿאַר] די לעצטע כאַדאָשים; за три дня вся рабо́та была́ сде́лана אין [אין מעשעך פֿון, אין פֿאַרלויף פֿון] דרײַ טעג איז די גאַנצע אַרבעט אָפּגעטאָן געוואָרן; 5. (*в возмещение, в обмен*) פֿאַר; за пять рубле́й פֿאַר פֿינף רובל; плати́ть за рабо́ту צאָלן פֿאַר דער אַרבעט; за *чьи-л.* заслу́ги פֿאַר עמעצנס פֿאַרדינסטן; наказа́ть за наруше́ние зако́на באַשטראָפֿן פֿאַר ברעכן דעם געזעץ; благодари́ть за по́мощь דאַנקען פֿאַר הילף; 6. (*вместо кого-л.*) פֿאַר, אָנשטאָט; (*в качестве кого-л.*) אַלס; я э́то за тебя́ сде́лаю איך וועל עס טאָן פֿאַר [אָנשטאָט] דיר; сего́дня она́ за секретаря́ זי פֿאַרבײַט הײַנט דעם סעקרעטאַר; 7. (*ради, в пользу, во имя*) פֿאַר; сража́ться за Ро́дину קעמפֿן [שלאָגן* זיך] פֿאַרן היימלאַנד; голосова́ть за предложе́ние שטימען פֿאַרן פֿאָרשלאָג; пить за *чьё-л.* здоро́вье טרינקען* פֿאַר עמעצנס געזונט; 8. (*при указании на расстояние или время до какого-л. предела*) *предлогом не переводится:* за 10 киломе́тров отсю́да צען קילאָמעטער די ווײַט [פֿונדאַנען]; за ме́сяц до сро́ка א כוידעש פֿאַרן טערמין; 9. (*свыше*) אַריבער, העכער, נאָך; ему́ уже́ за се́мьдесят ער איז שוין אַלט העכער זיבעציק; ער איז שוין אַריבער די זיבעציק [אַרי-בער די שיוּרים]; за́ полночь נאָך האַלבע נאַכט, העכער האַלבע נאַכט; II. *с тв. п.* 1. (*позади*) הינטער; (*по другую сторону*) אויף יענער זײַט; за шка́фом הינטער דער שאַפֿע; за кули́сами הינטער די קוליסן; за реко́й אויף יענער זײַט טײַך; 2. (*у, около*) בײַ; сиде́ть за столо́м זיצן* בײַם טיש; 3. (*во время*) בײַ, בעת; мы говори́ли об э́том за обе́дом מיר האָבן געשמועסט וועגן דעם בעת׳ן מיטיק; 4. (*следом*) נאָך; бежа́ть за *кем-л.* נאָכלויפֿן* נאָך עמעצן; оди́н за други́м איינער נאָכן אַנדערן; год за го́дом יאָר נאָך יאָר; 5. (*указывает на цель действия*) נאָך; пойти́ за молоко́м (צו)גיין* נאָך מילך, גיין* ברענגען מילך; посла́ть за врачо́м שיקן נאָך א דאָקטער; 6. (*вследствие*) איבער, מאַכמעס; за недоста́тком вре́мени איבער [מאַכמעס] מאַנגל אין צײַט; 7. (*указывает на направление действия*) נאָך, אויף, אַרום; уха́живать за больны́м אַרומגיין* אַרום א שלאַפֿן; следи́ть за детьми́ אַכטונג געבן* אויף די קינדער; 8.: за мной долг פֿון מיר קומט א כויוו; кни́га чи́слится за тобо́й דער בוך איז פֿאַרעכנט אויף דײַן נאָמען; за по́дписью дире́ктора מיט דער כסימע פֿונעם דירעקטאָר; за исключе́нием אויסער, כוץ, מיטן אויסנאַם פֿון

заба́в||а *ж* (*развлечение*) פֿאַרווײַלונג װ ־ען; де́тская ~а קינדערשפּיל װ ־ן; для, ра́ди ~ы צוליב פֿאַרווײַלן זיך, פֿאַר א שפּילכל

забавля́ть *несов.* אַמוזירן, פֿאַרווײַלן; ~ся *несов.* פֿאַרשפּילן זיך, ווײַלן זיך

заба́вн||о 1. *нареч.* אַמוזאַנט; קאָמיש; ребёнок ~о щу́рится דאָס קינד זשמורעט זיך קאָמיש; 2. *в знач. сказ.* ס׳איז א פֿאַרגעניגן (ס׳איז), ציקאַווע (ס׳איז), טשיקאַווע; ~о смотре́ть на игра́ющих котя́т ס׳איז געווען א פֿאַרגעניגן צו קוקן אויף די שפּילנדיקע קעצעלעך; ~ый טשיקאַווע(ר), ציקאַווע(ר) *тж. неизм.*; (*смешной*) קאָמישער

забаллоти́ровать *сов.* פֿאַרבאַלאָטירן

забаррикади́ровать *сов.* פֿאַרבאַריקאַדירן; ~ся *сов.* פֿאַרבאַריקאַדירן זיך

забастова́ть *сов.* פֿאַרשטרײַקן

забасто́вк||а *ж* שטרײַק ־ן ;ם; всео́бщая ~а אַן אַלגעמיינער שטרײַק; ~а солида́рности סאָלידאַריטעט־שטרײַק ם ־ן; объяви́ть ~у דערקלערן א שטרײַק

забасто́вочн||ый שטרײַק; ~ое движе́ние שטרײַק־באַוועגונג װ; ~ый комите́т שטרײַק־קאָמיטעט ם ־ן

забасто́вщик *м* = שטרײַקער ם

забве́ни||е *с уст.* 1. (*утрата воспоминаний*) פֿאַרגעסונג װ; 2. (*пренебрежение чем-л.*) פֿאַרגעסן ד; ~е до́лга דאָס פֿאַרגעסן [דאָס פֿאַרזען] די פֿליכט; ◇ преда́ть ~ю דערמאָנען ניט וועלן*, אויסמעקן פֿונעם זיקאָרן מער

забе́г *м спорт.* געוועטלויף ם; ~ на 100 ме́тров א געוועטלויף אויף (א דיסטאַנץ פֿון) 100 מעטער

забе́га||ть *сов.* [לויפֿן הין און הער] אומלויפֿן, נעמען*; у него́ глаза́ ~ли ער האָט אָנגעהויבן שאַרן מיט די אויגן

забега́ть *несов.* 1. (*бегом входить*) אַרײַנלויפֿן*; 2. *разг.* (*на короткое время*) אַרײַנכאַפּן זיך; 3. (*далеко*) פֿאַרלויפֿן*; ◇ ~ вперёд 1) פֿאַרלויפֿן* פֿאַרפֿריער, כאַפּן די פֿיש פֿאַר דער נעץ; 2) (*опережать кого-л. в чём-л.*) פֿאַרלויפֿן* עמעצן דעם וועג

забежа́ть *сов. см.* забега́ть

забели́ть *сов. разг.* (*сметаной*) פֿאַרווײַסן

забере́менеть *сов.* פֿאַרגיין* אין טראָגן, שוואַנגער ווערן*, טראָגעדיק [מעוברעס, שוואַנגער] ווערן*

забива́ть *несов. см.* заби́ть[1]

забива́ться *несов. см.* заби́ться[1]

забинтова́ть *сов.* פֿאַרבינטעווען

забира́ть(ся) *несов. см.* забра́ть(ся)

заби́тый (*безответный*) דערשלאָגענער

заби́ть[1] *сов.* 1. (*вбить*) אַרײַנשלאָגן*, אַרײַנקלאַפּן; (*гвозди тж.*) פֿאַרשלאָגן*; ~ сваи אַרײַנ- [פֿאַרשלאָגן*] פּאַליעס [פּעסטיקן]; 2. (*закрыть наглухо*) פֿאַרקלאַפּן, פֿאַרהאַקן, פֿאַרשלאָגן*; ~ о́кна до́сками פֿאַרקלאַפּן [פֿאַרשלאָגן*] די פֿענצטער מיט ברעטער; 3. *спорт.* (*гол*) פֿאַרשלאָגן*; 4. (*заполнить*) אָנשלאָגן*, אָנפּאַקעווען; (*засорять*) פֿאַרשטאָפּן; все гости́ницы заби́ты тури́стами אַלע האָטעלן זײַנען אָנגעפּאַקט מיט טוריסטן; 5. *разг.*: он нас всех забьёт ער וועט אונדז אַלעמען פֿאַרשטעקן אין גאַרטל; ◇ ~ *кому-л.* го́лову *чем-л.* פֿאַרקלאַפּן עמעצן דעם קאָפּ מיט עפּעס

заби́ть[2] *сов.* (*о фонтане и т.п.*) אָנהייבן* שלאָגן

заби́ться[1] *сов.* 1. *разг.* (*спрятаться*) פֿאַרוקן זיך, פֿאַרהאַקן זיך; ~ в у́гол [פֿאַרטײַען זיך] פֿאַרהאַקן זיך אין א ווינקל; 2. (*засориться*) פֿאַרשטאָפּט ווערן*; 3. (*проникнуть — о пыли, снеге*) אַרײַנדרינגען*, פֿאַרקלײַבן* זיך

заби́ться[2] *сов.* (*о сердце*) אָנהייבן* קלאַפּן

забия́ка *м и ж разг.* = שלעגער ם; (*задира*) פֿריטשעפּע ם ־ס

заблаговре́менно *нареч.* באַצײַטנס; פֿאַרפֿריער

заблагорассу́дит||ься *сов. безл.:* он де́лает, что́ ему́ ~ся ער טוט, וואָס אים פֿאַרווילט זיך

заблуди́ться *сов.* פאַרבלאָנדז(ש)עט ווערן*

заблу́дш||ий פאַרבלאָנדז(ש)עטער; ◇ ~ая овца́ א פאַרבלאָנדז(ש)עט שעפעלע

заблужда́||ться *несов.* לעבן אין טאָעס; ты глубоко́ ~ешься, е́сли ду́маешь... דו האָסט א גרויסן טאָעס, אויב דו מיינסט...

заблужде́ние *с* ־ן ‏ m טאָעס; *(ошибочное мнение)* א פאַלשע מיינונג; ввести́ *кого-л.* в ~ עמעצן *אַרײַנברענגען אין א טאָעס

забода́ть *сов.* פאַרבוצקען (אף טויט)

забо́й *м горн.* ־ן ‏m אויסהאַק־באַצירק, ־ען ‏m זאַבוי; ~щик *м* = m קוילנ)העקער)

забола́чиваться *несов.* *פאַרזומפיקט ווערן

заболева́||емость *ж* וו פאַרשלאָפלעכקייט; ~ние *с* 1. *(болезнь)* ־ן וו קראַנק(ה)ייט; 2. *(возникновение болезни)* וו פאַרשלאָפונג

заболева́ть *несов. см.* заболе́ть[1]

заболе́ть[1] *сов.* פאַרשלאָפט [שלאַף] ווערן*; ~ гри́ппом שלאַף ווערן* אף גריפּ

заболе́||ть[2] *сов. (о части тела)* *אָנהייבן ווייַ טאָן; у него́ ~ла голова́ ס'האָט אים אָנגעהויבן ווייַ טאָן דער קאָפּ

заболо́ченный פאַרזומפּיקטער

заболта́ться *сов. разг.* *פאַרעדן זיך

забо́р *м* ־ס ‏ m פּאַרקאַן, ־עס m פּאַרקאַן

забо́т||а *ж* 1. *(тревога)* ־ן וו זאָרג, ־ס וו דאגה; 2. *(попечение)* וו זאָרג; ~а о челове́ке די זאָרג וועגן מענטשן [פאַרן] מענטשן; окружи́ть *кого-л.* ~ой ניט אויפהערן זאָרגן וועגן עמעצן, אַרומרינגלען עמעצן מיט זאָרג; прояви́ть ~у о *ком-л.* דאגהן וועגן עמעצן; ◇ э́то уже́ ва́ша ~а דאָס איז שוין אײַער זאַך

забо́ти||ть *несов.* באַזאָרגן; э́то его́ ничу́ть не ~т ס'הייבט אים ניט אָן צו אַרן; ~ться *несов.* 1. *(тревожиться)* באַזאָרגן זיך; זײַן* פאַרזאָרגט; 2. (о *предл.*) זאָרגן (וועגן); ~ться о де́тях זאָרגן וועגן די קינדער

забо́тливый 1. געטרײַער, איבערגעגעבענער; ~ оте́ц א געטרײַער [אַן איבערגעגעבענער] פאָטער; 2. *(тщательный)* זאָרגעוודיקער, זאָרגזאַמער; за больны́м ну́жен ~ ухо́д מע דאַרף גוט° אַרומגיין אַרום דעם קראַנקן

забракова́ть *сов.* פאַרבראַקירן

забра́ло *с*: с откры́тым ~м גאַנץ אָפן

забра́сывать[1] *несов. см.* заброса́ть

забра́сывать[2] *несов. см.* забро́сить

забра́ть *сов.* 1. *(вин.)* *פאַרנעמען, *צונעמען; ~ с собо́й [פאַרכאַפּן] *פאַרנעמען מיט זיך; 2. *(вин.) разг. (арестовать)* *צונעמען, *פאַרנעמען; 3. *(отклониться в сторону)* פאַרקערעווען; ~ вле́во לינקס פאַרקערעווען, *פאַרנעמען זיך אף לינקס; ◇ забра́ть себе́ *что-л.* в го́лову (אַרײַן) *אַרײַננעמען זיך עפּעס אין קאָפּ; ~ся *сов.* 1. *(внутрь)* *פאַרקריכן; *(наверх)* *אַרויפקריכן; ~ся на де́рево אַרויפקלעטערן אף א בוים; 2. *(проникнуть)* *אַרײַנדרינגען; *(тайком)* *אַרײַנגאַנוועענען זיך, פאַרגאַנוועענען זיך; 3. *(далеко)* *פאַרקלײַבן זיך

забре́зжи||ть *сов.* 1. *(об огоньке)* *א גלימער טאָן; ~л рассве́т ס'האָט אָנגעהויבן טאָגן [שאַרייען (אף טאָג)]; 2. *безл.*: ~ло ס'האָט אָנגעהויבן שאַרייען (אף טאָג)

забрести́ *сов. разг.* 1. *(далеко)* *פאַרקריכן, *פאַרקלײַבן זיך; 2. *(случайно)* פאַרבלאָנקען

заброса́ть *сов.* *באַוואַרפן; *(осыпать тж.)* *באַשיטן; *перен.* *פאַרשיטן; ~ цвета́ми באַשיטן* [באַוואַרפן*] מיט בלומען; ~ *кого-л.* вопро́сами *פאַרשיטן עמעצן מיט פראַגעס

забро́си||ть *сов.* 1. *прям. и перен.* *פאַרוואַרפן; ~ть *что-л.* за шкаф *פאַרוואַרפן עפּעס אַהינטער דער שאַפע; ~ть не́вод *פאַרוואַרפן די נעץ; судьба́ ~ла его́ в наш го́род דער גורל האָט אים פאַרוואָרפן צו אונדז אין שטאָט; 2. *(оставить без внимания)* פאַרנאַכלעסיקן; ~ть учёбу אויפהערן לערנען, *אַוועקוואַרפן דאָס לערנען

забро́шенный *(о саде и т.п.)* פאַרווילדעטער, פאַרלאָזטער; *(о шахте, о мельнице и т.п.)* אָפּזיכטלאָז(יק)ער; ~ до́мик א פאַרלאָזט [פאַרוואָרפן] שטיבעלע

забры́згать *сов.*, **забры́згивать** *несов.* פאַרשפּריצן

забулды́га *м фам.* ־עס m שיקאָרניק

забыв||а́ть *несов. см.* забы́ть; не ~а́й меня́! פאַרגעס מיך ניט!; ~а́ться *см.* забы́ться 1.

забы́вчивый מיט א שוואַכן זיקאָרן *после сущ.*; ~ челове́к = m פאַרגעסער; ־ס וו ,m זאַבודקע *разг.*

забы́тый 1. פאַרגעסענער; 2. *(заброшенный)* פאַרוואָרפענער; עלנטער; 3. *(оставленный где-л.)* איבערגעלאָזטער

забы́||ть *сов.* 1. *פאַרגעסן; (о *предл.*) (אין) *פאַרגעסן; ~ть *чей-л.* а́дрес *פאַרגעסן עמעצנס אַדרעס; ~ть вы́ключить телеви́зор *פאַרגעסן אויסשליסן דעם טעלעוויזאָר; никто́ не ~т и ничто́ не ~то ס'איז קיינער ניט פאַרגעסן, ס'איז גאָרנישט ניט פאַרגעסן; 2. *(оставить где-л.)* איבערלאָזן*, *פאַרגעסן; ~ть где́-то ключ איבערלאָזן דעם שליסל ערגעץ־וווּ; ◇ об э́том и ду́мать забу́дь! דאָס מעגסטו זיך אַרויסוואַרפן פונעם קאָפּ!; забу́дь туда́ доро́гу! דײַן פוס זאָל דאָרט מער ניט זײַן!

забыть||ё *с* 1. *(беспамятство)* וו פאַרטראָגנקייט; он в ~и́ [פאַרשמאַכטער] ער איז א פאַרטראָגענער; 2. *(дремота)* א לײַכטער דרעמל

забы́ться *сов.* 1. *(не удержаться в памяти)* פאַרגעסן *ווערן, *פאַרגעסן זיך; 2. *(отвлечься)* *פאַרגעסן זיך; он де́лал всё, что́бы ~ ער האָט געטאָן אַלץ, כּדי צו פאַרגעסן זיך; 3.: ~ тяжёлым сно́м *אַרײַנפאַלן אין א שווערן שלאָף; 4. *(потерять самообладание)* *פאַרגעסן זיך, *פאַרגעסן ווו עמעצער איז אין דער וועלט

зава́л *м* 1. ־ס m פאַרוואַלגער; сне́жный ~ m זאַווײ, ־ען .מצ שנייהורבעס; 2. *разг.*: у меня́ с рабо́той ~ כ'האָב אַרבעט אַריבערן קאָפּ

зава́ливать(ся) *несов. см.* завали́ть(ся)

зава́лин(к)а *ж* ־ס וו פּריזבע

завали́ть *сов.* 1. *(наполнить до краёв, засыпать)* *פאַרשיטן; *(упав, покрыть собой)* פאַרלייגן, פאַרוואַלגערן; *(загромоздить)* פאַרלייגן, פאַרשטעלן; 2. *разг. (товарами и т.п.)* פאַרוואַלגערן; 3. *разг. (обрушить)* אומוואַלגערן; 4. *разг. (перегружать работой)* *פאַרוואַרפן (ביז איבערן קאָפּ); ~ся *сов.* 1. (за *вин.*) *אַריבערפאַלן (הינטער), (איבער) *אַרונטערפאַלן; 2. *(обрушиться)* אײַנוואַלגערן זיך, *אײַנפאַלן; 3. *разг. (залечь)* אַרופוואַלגערן זיך; ~ся спать *אַנטשלאָפן ווערן, אַוועקלייגן זיך שלאָפן

завали́ться *сов. (пролежать долго)* *פאַרליגן זיך; *(о товарах)* פאַרלעגערן זיך

зава́ривать *несов.*, **завари́ть** *сов.* 1. *(чай)* פאַרפאַרען; *(кофе)* *אויפקאָכן; *(обдать кипятком)* אָפּפאַרען; 2. *тех. (расплавленным металлом)* *פאַרגיסן, פאַרפילן; ◇ ~ ка́шу א קאַשע פאַרקאָכן

завáрка *ж разг.* I פארפּאָרעכץ, (איין מאָל) טיי אף פארפּאָרען

заведéние *с* ן־ ם אנשטאַלט; учéбное ~ לערן־אנשטאַלט ן־ ם; вы́сшее учéбное ~ ן־ וו הויכשול

завéдовать *несов.* (*тв.*) (מיט) פארוואַלטן

завéдом||о *нареч.* (*явно*) בעפּיירעש, אויסגעשפּראָכן; ~о непрáвильные дáнные אויסגעשפּראָכן ניט־ריכטיקע בעקיוונדיק אָנגאבן [פאַלשע]; ~о лóжные показáния דאָס איז א פאלש אײדעס־זאָגן; ~ый: э́то ~ая ложь בעפּיירעשער [אן אויסגעשפּראָכענער] ליגן

завéдующий *м* = ם פארוואַלטער; ~ хозя́йством ווירט־שאפט־פארוואלטער ם =; ~ учéбной чáстью פארוואַל־טער פון לערנטייל

завезти́ *сов.* 1. (*попутно*) צופירן; 2. (*далеко*) פארפירן; 3. *разг.* (*доставить — товары и т.п.*) פארפירן

завербовáть *сов.* פארווערבירן

заверéние *с* ען־ וו פארזיכערונג

завéрить 1. פארזיכערן; 2. (*подпись и т.п.*) באשטע־טיקן, באשײניקן

заверну́ть *сов.* 1. (*упаковать*) פארוויקלען; (*ребёнка в одеяло и т.п.*) אײנוויקלען; 2. (*повернуть*) פארקערע־ווען; 3. *разг.* (*мимоходом зайти*) ארײנכאפּן זיך; 4. (*за-винтить*) פארשרויפן; (*кран*) פארדרייען; ~ся *сов.* 1. (*закутаться*) אײנוויקלען זיך, פארוויקלען זיך; 2. (*за-гнуться*) פארבייגן* זיך, פארשארן זיך

завертéться[1] *сов.* (*начать вертеться*) אָנהייבן* זיך דרייען

завертéться[2] *сов. разг.* (*захлопотаться*) פארדרייען* זיך

завёртывать(ся) *несов. см.* заверну́ть(ся)

завершáть(ся) *несов. см.* заверши́ть(ся)

заверши́ть *сов.* פארענדיקן; ~ся *сов.* פארענדיקן זיך, פארענדיקט ווערן*

заверя́ть *см.* завéрить

завéс||а *ж* 1. פאָרהאנג ם ־ען; 2. (*закрывающее от взгляда*) פארדעק ם ־ן, צודעק ם ־ן; ◇ дымовáя ~а רויכנעפּל ם; огневáя ~а פײערשוץ וו ־ן; приподня́ть ~у над *чем-л.* ארויפנעמען* דעם שלייער פון עפּעס, אויפהייבן* דעם פאָרהאנג איבער עפּעס

завéсить *сов.* פארהענגען*

завести́ *сов.* 1. (*куда-л.*) פארפירן; кудá вы завели́ нас? וווהין האָט איר אונדז פארפירט?; э́то заведёт нас сли́шком далекó דאָס קאָן אונדז פארפירן צו ווײט; 2. (*приобрести*) פארפירן בא זיך, אײנשאפן זיך; (*поряд-ки и т.п.*) אײנפירן, אײנשטעלן; ~ собáку פארפירן בא זיך א הונט; ~ себé привы́чку מאכן זיך א געוווינהײט; 3. (*начать*) פארפירן; ~ знакóмство с *кем-л.* באקאַנטשאַפט מיט עמעצן [אָנקניפּן]; ~ разговóр с *кем-л.* פארפירן א געשפּרעך [א שמועס] מיט עמעצן; 4. (*при-вести в движение*) לאָזן* אין גאנג; (*часы и т.п.*) אָנציִען*, אויפציִען*; ◇ ~ *кого-л.* в тупи́к פארפירן [פארטרײַבן*] עמעצן אין א טעמפּן ווינקל; ~сь *сов.* 1. (*появиться*) יאָווען זיך; у негó завели́сь дéньги ס'האָט זיך בא אים געיאָוועט געלט; 2. *разг.* (*установиться*) אײנשטעלן זיך, אײנגעפירט ווערן*; завели́сь нóвые поря́дки ס'איז אײנגע־פירט געוואָרן א נײער סיידער; ס'זײנען אײנגעפירט געוואָרן נײע פּאָריאַדקעס *разг.*; 3. (*о моторе и т.п.*) אָנהייבן* ארבעטן; (*о часах*) אָנהייבן* גיין

завéт *м высок.* געבאָט ם ־ן; ~ы Лéнина לענינס גע־באָטן; ◇ Вéтхий ~ אלטער טעסטאַמענט, טאַנאַך ם; Нóвый ~ נײער טעסטאַמענט, עוואַנגעליום ם

завéтный 1. (*о мечтах, желаниях*) אינער־טיפסטער, פארבאָרגנסטער; 2. (*о кладе и т.п.*) פאר־לעכסטער, באָרגענער

завéшать *сов.* (*сплошь*) באהענגען*; ~ все стéны пор-трéтами באהענגען* אלע ווענט מיט פּאָרטרעטן

завéшивать *несов. см.* завéсить

завещáние *с* ס־ וו צוואָע; остáвить ~ לאָזן* א צוואָע; сдéлать ~ אָנשרײבן* א צוואָע

завещáть *сов. и несов.* 1. (*наследство*) אָפּשרײבן* (די ירושע) [אָפּזאָגן]; 2. (*выразить предсмертную волю*) אָנזאָגן, פארזאָגן

завзя́тый *разг.* פארברענטער, לײדנשאפטלעכער; ~ охóтник א פארברענטער [לײדנשאפטלעכער] יעגער; ~ кури́льщик א לײדנשאפטלעכער רייכערער

завивáть *несов. см.* зави́ть

зави́вка *ж* 1. (*действие*) (פאר)קרײזלונג וו; 2. (*при-чёска*) קרײזלונג וו; шестимéсячная ~ א (פאר)קרײזלונג אף זעקס כאָדאָשים, פערמאַנענט ם; хими́ческая ~ כעמישע [כימישע] קרײזלונג

зави́деть *сов. разг.* דערזען* (פונדערווײטנס)

зави́дно 1. *нареч.* אף מעקאַנע צו זײַן; 2. *в знач. сказ. безл.*: емý ~ ער איז מעקאַנע; мне стáло ~ כ'האָב קינע (א) דערפילט; ~ смотрéть מע קאָן מעקאַנע זײַן צוקוקנדיק

зави́дн||ый (נאָר) *после сущ.* אף מעקאַנע צו זײַן; ~ое здорóвье א בליענדיק געזונט

зави́довать *несов.* (*кому-л.*) מעקאַנע זײַן* (דאט.); (*чему-либо*) מעקאַנע זײַן* (אף); ~ успéху מעקאַנע זײַן* אף עמעצנס דערפאָלג; мнóгие ей зави́дуют פילע זײַנען איר מעקאַנע

завинти́ть *сов.*, **зави́нчивать** *несов.* פארשרויפן

зави́с||еть *несов.* (от *род.*) אָפּהענגיק זײַן* (פון), אָפּהענ־גען* (פון); э́то от меня́ не ~ит דאָס איז ניט אָפּהענגיק פון מיר [דאָס הענגט ניט אָפּ], דאָס איז ניט געווענדט אין מיר; всё, что от меня́ ~ит אלץ, וואָס איז נאָר געווענדט אין מיר

зави́сим||ость *ж* אָפּהענגיקײט וו; ◇ в ~ости от об-стоя́тельств אָפּהענגיק פון די אומשטאַנדן; ~ый אָפּהענ־גיקער

зави́стлив||о *нареч.* מיט קינע; ~ый ניט־פארגינערישער; (*выражающий зависть*) קינעפולער; ~ый взгляд א קינע־פולער בליק; ~ый человéк ניט־פארגינער ם =, באַל־מעקאַנע ם (מצ. באלע־מעקאַנע)

зави́стник *м* באַל־מעקאַנע ם (מצ. באלע־מעקאַנע)

зáвисть *ж* קינע וו; возбуждáть ~ в *ком-л.* אויפוועקן קינע בא עמעצן

завит||óй 1. געלאָקטער, געקרײזלטער, פריזירטער; 2. (*закрученный*) פארפלאָכטענער; ~óк *м* 1. (*локон*) לאָק וו ־ן; 2. (*у вьющихся растений*) אויסלויפער ם ־ס, ראַנקע וו ־ס; 3. (*росчерк*) צוק ם ־ן, I דריידעלע ־ך

зави́ть *сов.* 1. (*волосы*) (פאר)קרײזלען; (*щипцами тж.*) אָנדולירן; 2. (*закрутить*) פארפלעכטן*

завкóм *м* (заводскóй комитéт) זאַווקאָם ם ־ען (זאַוואָד־קאָמיטעט)

завладева́ть *несов.*, **завладе́ть** *сов.* *(тв.)* 1. פארכאפן (עפּעס), פארנעמען*; *(присвоить)* ארײַנעמען* צו זיך אין די הענט (ארײַן); про́чно завладе́ть פעסט האלטן* אין די הענט; 2. *перен.* באהערשן; ~ ума́ми באהערשן די מויכעס; ~ внима́нием аудито́рии פארכאפן די אאודי־טאָריע; ~ разгово́ром פארנעמען* דעם אויבנאָן אינעם געשפּרעך; ווערן* דער ראָש־האמדאברים *уст.*

завлека́ть *несов.*, **завле́чь** *сов.* 1. *(куда-л.)* פארנארן, ארײַנארן; 2. *(заинтриговать)* פארכאפן

заво́д[1] *м* 1. זאוואָד מ ־ן; машинострои́тельный ~ מאשינבוי־זאוואָד מ ־ן; кирпи́чный ~ ציגל־זאוואָד מ ־ן; ציגעלניע װ ־ס *разг.*; лесопи́льный ~ זעגמיל װ ־ן; пивова́ренный ~ בירזאוואָד מ ־ן, בראָווארניע װ ־ס; стеко́льный ~ (גלאָז־)הוטע װ ־ס; 2.: ко́нный ~ פערדפערמע װ ־ס, פערדפארם װ ־ען, פערדצוכט־זאוואָד מ ־ן

заво́д[2] *м* *(приспособление)* אָנדריי מ; *(у часов)* אָנצי מ; ~ ко́нчился ס׳איז אויסגעגאנגען שטויסקראפט

заводи́ть(ся) *несов. см.* завести́(сь)

заводн||о́й אָנצי־; ~а́я игру́шка אָנצי־שפּילכל ז ־עך; ~о́й механи́зм אָנצי־מעכאניזם מ ־ען, אויפצי־מעכאניזם מ ־ען

заводоуправле́ние *с* זאוואָד־פארוואלטונג װ

заво́дский, заводско́й זאוואָד־; заводски́е корпуса́ זאוואָד־קאָרפּוסן מצ.

за́водь *ж* טײַך־אײַנגוס מ ־ן, טײַך־אָדער װ, מ ־ן

завоева́ни||е *с* 1. *(действие)* דעראָבערונג װ, דעראָ־בערן ז; 2. *мн.* *(достижения)* דעראָבערונגען מצ.; ~я револю́ции די דעראָבערונגען פון דער רעוואָליוציע

завоева́тель *м* באצווינגער מ =, באהערשער מ =

завоева́ть *сов.*, **завоёвывать** *несов.* 1. אײַננעמען*, בא־הערשן, דעראָבערן; 2. *перен.* געווינען*, דעראָבערן, אויסקעמפן; ~ дове́рие געווינען* דעם צוטרוי; ~ свобо́ду דעראָבערן [אויסקעמפן] פרײַהײַט; ~ пе́рвенство פארנעמען* דאָס ערשטע אָרט

заво́з *м разг.* צופיר מ, פארפירן ז, צופירן ז; ~ това́ров דער צופיר פון סכוירעס

завози́ть *несов. см.* завезти́

завола́кивать(ся) *несов. см.* заволо́чь(ся)

заволо́||чь *сов.* פארציִען*, באדעקן; ту́чи ~кли́ не́бо די כמארעס האָבן פארצויגן [באדעקט] דעם הימל; всё вокру́г ~кло́ тума́ном אלץ ארום איז אײַנגעהילט אין נעפּל; слёзы ~кли́ её глаза́ די טרערן האָבן פארנעפּלט אירע אויגן

заволо́чься *сов.* *(тв.)* פארציִען* זיך (מיט), באדעקן זיך (מיט), אײַנהילן זיך (אין)

завопи́ть *сов. разг.* צעשרײַען* זיך אף קוילע־קוילעס, צעגוואלדעווען זיך

завора́живать *несов. см.* заворожи́ть

заворожённый פארקישעפטער, באצויבערטער

заворожи́ть *сов.* פארקישעפן, באצויבערן

за́ворот *м*: ~ кишо́к *мед.* געדערעם־פארפלאָנטערונג װ

завсегда́тай *м* אָפטער גאסט, (אָפטער) ארײַנגייער, אײַנגייער מ =

за́втра 1. *нареч.* מאָרגן; ~ воскресе́нье מאָרגן איז זונטיק; приходи́ ~ קום מאָרגן; 2. *в знач. сущ. с* מאָרגן מ, דער מאָרגעדיקער [מאָרגנדיקער] טאָג; откла́дывать *что-л.* на ~ אָפּלייגן עפּעס אף מאָרגן; на́ше све́тлое ~ אונד־זער ליכטיקער מאָרגן, אונדזער ליכטיקע צוקונפט

за́втрак *м* אָנבײַסן מ ־ס, פרישטיק מ ־ן; дать ~ в честь *кого-л.* געבן* א פרישטיק לעקאָוועד עמעצן; ◇ корми́ть *кого-л.* «за́втраками» קאָרמענען עמעצן מיט האווטאָ־כעס, האלטן* אין איין צוזאָגן; ~ать *несов.* עסן* אָנבײַסן, פרישטיקן; ~ать творого́м עסן* צום אָנבײַסן טוואָרע [קעז]

за́втрашн||ий מאָרגעדיקער, מאָרגנדיקער; ~ий день דער מאָרגנדיקער טאָג, דער מאָרגן; *перен. тж.* די (נאָענטע) צוקונפט; с ~его дня פון מאָרגן אָן; ~ее собра́ние די מאָרגעדיקע פארזאמלונג; уве́ренность в ~ем дне די זיכערקײַט אינעם מאָרגנדיקן טאָג

завуали́ровать *сов.* פאדוואלירן, פארשטעלן, פארמאס־קירן

за́вуч *м разг.* (заве́дующий учёбной ча́стью) זאוואוטש מ ־ן (פארוואלטער פונעם לערנטייל)

завхо́з *м разг.* (заве́дующий хозя́йственной ча́стью) זאווכאָז מ ־ן (ווירטשאפט־פארוואלטער)

завыва́ть *несов.* ברומען, וואָיען

завы́сить *сов.* פארהעכערן

завы́ть *сов.* אָנהייבן* הײַלן [וואָיען]

завыша́ть *несов. см.* завы́сить

завяза́ть *сов.* 1. פארבינדן*; *(наложить повязку тж.)* פארבאנדאזשירן; ~ у́зел מאכן א קנופּ; ~ узло́м פאר־בינדן* מיט א קנופּ, פארקניפּן; ~ га́лстук אויסבינדן* דעם שניפּס; 2. *(начать)* אָנקניפּן, פארפירן; ~ разгово́р פארפירן א שמועס; ~ дру́жбу אָנקניפּן א פרײַנטשאפט, באפרײַנדן זיך; ~ бой אָנהייבן* די שלאכט; ~ся *сов.* *(начаться)* פארקניפּן זיך

завя́зка *ж* 1. בענדל ז ־עך; 2. *лит.* פארקניפּונג װ

завя́з||нуть *сов.* 1. פארהרוזנעט ווערן*, פארזינקען ווערן*; маши́на ~ла в снегу́ דער אוטאָמאָביל איז געבליבן שטעקן אין שניי; 2. *перен. разг.* פארזינקען*; ~нуть в долга́х פארזינקען* אין כויוועס

завя́зывать(ся) *несов. см.* завяза́ть(ся)

за́вязь *с бот.* פרוכטקניפּל ז ־עך

загада́ть *сов.*: ~ зага́дку פארגעבן* א רעטעניש; ~ число́ פארטראכטן א צאָל

зага́д||ка *ж* רעטעניש װ ־ן; ~очный רעטענישדיקער, געהיימנישפולער; ~очное явле́ние א רעטענישפולע [אן אומדערקלערלעכע] דערשײַנונג; ~очное исчезнове́ние געהיימנישפולע פארשווינדונג

зага́дывать *несов. см.* загада́ть

зага́р *м* פארברוינטקײַט װ; тёмный от ~а אָפּגעברונ־טער פון דער זון; лицо́ покрыва́л ~ א ברוינקײַט האָט באדעקט דאָס געזיכט

загво́здка *ж разг.* פארהאַק מ, שטער מ, מעניע װ; в то́м-то и ~! אָט דאָס איז דאָך די גאנצע מעניע!

заги́б *м* 1. פארבייג מ ־ן; 2. *перен.* קנייטש מ ־ן

загиба́ть(ся) *несов. см.* загну́ть(ся)

загла́в||ие *с* קעפּל ז ־עך, טיטל מ ־ען; ~ный: ~ная бу́ква א גרויסהאנטיקער אָס; ~ный лист שארבלאט מ (מצ. ··בלעטער), טיטלבלאט מ (מצ. ··בלעטער)

загла́дить *сов.*, **загла́живать** *несов.* 1. *(неровности)* אויסגלײַכן*, צוגלעטן; *(утюгом)* פארפרעסן, צופרעסן; 2. *перен.* פארגלעטן; ~ вину́ פארגלעטן די שולד

загла́зный *разг.* הינטער־אויגיקער, אונטער־אויגיקער

загло́хнуть *сов.* 1. *(затихнуть)* פארשטילט ווערן*; *(о слухах тж.)* פארשטומט ווערן*, ניט לאָזן* זיך מער הערן;

2. (*зарасти*) פֿאַרוואַקסן ווערן*, פֿאַרווי׳לדעוועט ווערן*; 3. (*о моторе*) בלײַבן* שטיין

заглуша́ть *несов.*, **заглуши́ть** *сов.* 1. (*превосходить силой звука*) פֿאַרטויבן, פֿאַרהלושען, פֿאַרהילכן; (*приглушать*) פֿאַרדומפּן; 2. (*боль и т.п.*) לינדערן, אײַנשטילן; (*стремления и т.п.*) דערשטיקן; 3. (*растения*) פֿאַר־הלושען

загляде́нье *с разг.*: э́то про́сто ~ ס׳איז דאָס אויג ניט אָפּצורײַסן דערפֿון

загляде́ться *сов.* (на *вин.*) (אױף) קוקן זיך, פֿאַרקוקן (אױף) פֿאַרגאַפּט

загля́дывать *несов.* 1. *см.* загляну́ть 2, 3; 2. (*быстро, украдкой*) כאַפּן (פֿון מאָל צו מאָל) א קוק, אַרײַנקוקן

загля́дываться *несов. см.* загляде́ться

загляну́ть *сов.* 1. געבן* א קוק אַרײַן, א קוק טאָן*, אַרײַנקוקן; כאַפּן א קוק; ~ *кому-л.* в лицо́ אַרײַנקוקן עמעצן אין פּאָנעם אַרײַן; 2.: ~ *кому-л.* в ду́шу אַרײַנקוקן עמעצן אין האַרצן אַרײַן; 3. *разг.* (*зайти*) אַרײַנכאַפּן זיך; ◇ ~ вперёд א קוק טאָן* וואָס ווײַטער וועט זײַן

за́гнанный 1. (*о лошади*) פֿאַרמאַטערטער; (*затравленный*) פֿאַרהעצטער, פֿאַריאָגטער; 2. (*забитый*) דערשלאָ־גענער

загна́ть *сов.* 1. פֿאַרטרײַבן*; (*внутрь тж.*) אַרײַנטרײַבן*; *перен.* (*на чужбину*) פֿאַרטרײַבן*, פֿאַריאָגן; 2. (*лошадь*) פֿאַרמאַטערן; ~ до сме́рти פֿאַרמאַטערן אױף טויט; 3. *разг.* (*вбить*) פֿאַרשלאָגן*

загнива́||ть *несов.* פֿאַרפֿוילט ווערן*, פֿוילן; *перен.* (צע)פֿוילן; ~ющий капитали́зм דער צעפֿוילנדיקער קאַפּי־טאַליזם

загни́ть *сов.* פֿאַרפֿוילט ווערן*

загнои́ться *сов.* אָנהייבן* יאַטרען זיך, צעיאַטרען זיך

загну́ть *сов.* 1. פֿאַרבייגן*; (*вверх*) אַרויפֿבייגן*; (*вниз*) אַראָפּבייגן*; ~ страни́цу פֿאַרבייגן* דאָס זײַטל; ~ рука́в אַרויפֿבייגן* [פֿאַרקאַטשען] דעם אַרבל; 2. *разг.* (*свернуть*) פֿאַרנעמען* זיך הינטערן ראָג; ~ за́ угол פֿאַרנעמען* זיך; 3. *фам.* (*сказать нелепость*) פֿאַרקריכן* צו ווײַט, איבער־כאַפּן די מאָס; ~ся *сов.* פֿאַרבייגן* זיך; (*вверх*) אַרויפֿבייגן* זיך; (*вниз*) אַראָפּבייגן* זיך

загова́ривать[1] *несов.* (*пытаться завести разговор*) (פּרוּוון) פֿאַרפֿירן א שמועס

загова́ривать[2] *несов. см.* заговори́ть[2]

загова́риваться *несов.* 1. (*говорить бессвязно*) רעדן* ניט צו דער זאַך; 2. *см.* заговори́ться

за́говор[1] *м* (*сговор*) פֿאַרשווערונג װ ־ען; ◇ ~ молча́ния פֿאַרשוויַיג־העסקעם מ

за́говор[2] *м* (*заклинание*) (קישעף־)שפּרוך מ ־ן; (*от сглаза*) אָפּשפּרעכונג װ ־ען

заговори́ть[1] *сов.* 1. (*начать говорить*) אָנהייבן* רעדן; ~ *с кем-л.* אָנהייבן* רעדן מיט עמעצן; א רעד טאָן*; 2. (*овладеть речью*) אָנהייבן* רעדן

заговори́ть[2] *сов.* (*кого-л.*) 1. (*утомить разговором*) פֿאַרנודיען [פֿאַרמאַטערן] מיט רייד; 2. (*заколдовать*) פֿאַרשפּרעכן* (פֿאַר) פֿאַרקישעפֿן (מיט א שפּרוך); ~ боль א ווייטיק; ◇ ~ зу́бы פֿאַרעדן* די ציין

заговори́ться *сов.* (*увлечься разговором*) פֿאַרעדן* זיך; 2. (*сказать лишнее*) האַקן א טשײַניק

загово́рщик *м* = מ פֿאַרשווערער

заголо́вок *м* קעפּל ד ־עך

заго́н *м* (*для скота*) זאַהאָן מ ־עס; אַרומצוימונג װ ־ען *разг.*; ◇ быть в ~е זײַן* פֿאַרלאָזט [פֿאַרנאַכלעסיקט]

загоня́ть *несов. см.* загна́ть

загора́живать(ся) *несов. см.* загороди́ть(ся)

загора́ть *несов.* 1. ליגן* [בראָטן* זיך] אױף דער זון; 2. (*становиться загорелым*) *см.* загоре́ть

загора́ться *несов.* загоре́ться

загоре́лый אָפּגעברענטער, פֿאַרברוינטער

загоре́ть *сов.* פֿאַרברוינט [אָפּגעברענט] ווערן*

загоре́||ться *сов.* 1. אָנהייבן* אָנצינדן* זיך, אָנכאַפּן זיך, ברענען; 2. (*зажечься, засветиться*) אָנצינדן* זיך, אויפֿינק־לען, אויפֿלויכטן*; 3.: глаза́ ~лись אין די אויגן האָט זיך באַווי׳זן א פֿײַערל; на его́ щека́х ~лся румя́нец ס׳האָבן, ס׳האָט זיך אים געשטעלט די פֿאַרב אין פּאָנעם; он ~лся жела́нием ס׳האָט זיך פֿאַרייטלט זײַנע באַקן; זיך אין אים אויפֿגעוועקט א באַגער; 4. *безл. разг.* (*захотеться*) אָנקו־ שטאַרק פֿאַרוועלן* זיך [פֿאַרגלוסטן זיך]; ему́ ~лось уе́хать ס׳איז אים מיטאַמאָל מען* מיטאַמאָל; אָנגעקומען אוועקפֿאָרן; 5. (*о споре и т.п.*) אויפֿלאַקערן

загороди́ть *сов.* 1. (*обнести оградой*) פֿאַר־צוימען, פֿאַרצוימען; 2. (*дорогу*) פֿאַרצוימען, פֿאַרשטעלן; 3. (*заслонить*) פֿאַרשטעלן; ~ся *сов.* 1. אָפּצוימען זיך; 2. (*заслониться*) פֿאַרשטעלן זיך

загоро́дка *ж* פֿאַרצוימונג װ ־ען; (*забор*) פּלויט מ ־ן

за́городн||ый הינטערשטאָטישער; (וואָס) הינטערן שטאָט *после сущ.*; ~ый дом הינטערשטאָטיש הויז; ~ая прогу́лка א שפּאַציר הינטער דער שטאָט

загости́ться *сов. разг.* פֿאַרזיצן* זיך, פֿאַרגאַסטיעווען זיך לאַנג צוגאַסט [אין געסט]

загота́вливать *несов. см.* загото́вить

заготови́тель *м* = מ פֿאַרגרייטער; ~ный פֿאַרגרייט־; ~ный пункт פֿאַרגרייט־פּונקט מ ־ן

загото́вить *сов.* 1. (*запасти*) פֿאַרגרייטן; 2. (*приготовить заранее*) האַלטן* גרייט, צוגרייטן

загото́вк||а *ж* 1. (*действие*) פֿאַרגרייטונג װ ־ען; פֿאַר־גרייטן ד; госуда́рственные ~и מעלוכע־פֿאַרגרייטונגען מצ.; 2. (*сапожная*) זאַגאָ־ (צוגעשניטענער) אײבערלעדער מ; 3. (*металлическая и т. п.*) רוי־פֿאַבריקאַט טאָווקע װ ־ס מ ־ן

заготовля́ть *несов. см.* загото́вить

загради́тельный פֿאַרצוים־; ~ ого́нь *воен.* באַראַזש־ פֿאַרצוים־פֿײַער ד, ־פֿײַער ד; ~ аэроста́т *воен.* פֿאַרצוים־אַעראָסטאַט מ ־ן

загради́ть *сов.*, **загражда́ть** *несов.* פֿאַרשטעלן, פֿאַרצוי־מען

загражде́ние *с* (*преграда*) פֿאַרצוימונג װ ־ען; ми́нное ~ *воен.* מינען־פֿאַרצוימונג װ ־ען; про́волочное ~ *воен.* דראָט־פֿאַרצוימונג װ

заграни́ца *ж разг.* אויסלאַנד ד

заграни́чный אויסלענדישער; ~ па́спорт אַן אויסלענדי־שער פּאַס(פּאָרט)

загреба́ть *несов.* 1. פֿאַרשאַרן; 2. (*вёслами*) אַרבעטן (מיט די ווּעסלעס) [קערעווען]; ◇ ~ де́ньги лопа́той שאַרן געלט מיט לאָפּעטעס

загреме́||ть *сов.* אָנהייבן* דונערן; ~л гром ס׳האָט א דונער געטאָן; ~ть посу́дой אָנהייבן* קלאַפּערן מיטן גע־פֿעס; его́ го́лос ~л ס׳האָט א הילך געטאָן זײַן שטים

загрести́ *сов. см.* загреба́ть

загри́вок *м* 1. (*у лошади*) הינטער־גריווע װ; 2. *разг.* (*у человека*) קארק מ ־ן, גענ׳יק מ ־ן

загримирова́ть *сов.* פארגרימירן; ~**ся** *сов.* פארגרימירן זיך

загро́бн||ый 1. *миф.* יענוועלטיקער; ~ая жизнь דאָס לעבן אף יענער־וועלט; ~ый мир יענע־וועלט װ; 2.: ~ый го́лос א ניט־דאָיקע שטים

загроможда́ть *несов.*, **загромозди́ть** *сов.* פארשטעלן; *перен.* אָנשפיקעווען; ~ коридо́р ста́рой ме́белью פארשטעלן דעם קאָרידאָר מיט אלט° מעבל; ~ расска́з подро́бностями אָנשפיקעווען די דערציילונג מיט פּראָטים

загрубе́лый 1. (*ста́вший жёстким*) פארהארטעטער, שאָרס(ט)קע געוואָרענער; 2. (*ста́вший грубым*) פארגרעבטער

загрубе́ть *сов.* 1. (*стать жёстким*) שאָרס(ט)קע [הארט] ווערן*; 2. (*стать грубым*) פארגרעבט ווערן*

загружа́ть *несов.*, **загрузи́ть** *сов.* 1. (*наполнить*) אָנלאָדן*, פארגרוזעווען; 2.: ~ до́мну פארלאָדן* די דאָמנע; 3. *разг.* (*кого-л. работой*) אָנלאָדן*

загру́зка *ж* 1. (*действие*) אָנלאָדונג װ, פארגרוזעווען ז; 2.: ~ до́мны דאָס פארלאָדן די דאָמנע; 3. (*загруженность*) אָנלאָדונג װ, אָנגעלאָדנקייט װ

загрусти́ть *сов.* ארײַנפאלן* אין אומעט [אין מאָרעשכוירע]; אומעטיק [מאָרעשכוירעדיק] ווערן*

загры́з||ть *сов.* 1. (*насмерть*) פארהריזען (אף טויט); 2. *разг.* (*замучить*) פארנאָגן, פארמוטשען; (*упрёками и т. п.*) אופעסן*; меня́ со́весть ~ла דאָס געוויסן האָט מיך פארמוטשעט, דאָס געוויסן לאָזט מיך ניט רוען; она́ меня́ загрызёт זי וועט מיך אופעסן לעבעדיקערהייט

загрязни́ть *сов.*, **загрязня́ть** *несов.* פארשמוצ(יק)ן, פארברודיקן; (*бельё и т. п. тж.*) פארקויטיקן; (*воду, атмосферу*) פארומרייניקן

ЗАГС *м* (*отдел записи актов гражданского состояния*) זאגס מ (אָפּטייל פאר רעגיסטרירן [פארשרײַבן] אקטן פון בירגער־שטאנד)

загуби́ть *сов.* 1. (*жизнь, здоровье*) (אוועק)פאטערן; (*человека*) אומברענגען*; 2. *разг.* (*истратить напрасно*) צעטאכליעווען, צעפאטערן

загуде́ть *сов.* א פײַף טאָן*, אָנהייבן* הודיען [פײַפן]

загусте́ть *сов.* געדיכט ווערן*, פארגעדיכטעווען זיך

зад *м* 1. (*задняя часть*) הינטערטייל מ, די הינטערשטע זײַט; бить ~ом (*о лошади*) בריקעווען מיט די הינטערשטע פיס; поверну́ться к *кому-л.* ~ом אויסקערעווען זיך צו עמעצן מיטן הינטן; 2. (*седалище*) הינטן מ, הינטערכיילעך מ, געזעס ז; (*животного*) זאָדעק מ; ◇ повторя́ть ~ы איבערקײַען און איבערכאזערן

зада́бривать *несов. см.* задо́брить

задава́ть *несов. см.* зада́ть; ◇ ~ тон געבן* דעם טאָן, שפילן די ערשטע פידל

задава́ться[1] *несов. см.* зада́ться

задава́ться[2] *несов. разг.* (*важничать*) פאררײַסן* זיך, מאכן זיך גרויס

задави́ть *сов.* דערהארגענען*, דערקוועטשן; (*наехать на кого-л.*) איבערפאָרן* (אף טויט)

зада́ни||е *с* 1. (*плановое, государственное и т. п.*) אופגעבונג װ ־ען; (*поручение*) אופטראָג מ ־ן; по ~ю прави́тельства לויט אן אופטראָג פון דער רעגירונג; 2. (*школьное*) פארגעבונג װ ־ען; дома́шнее ~е די פארגעבונג אהיים

зада́ривать *несов.*, **задари́ть** *сов.* 1. (*щедро дарить*) באשענקען*, אָנשענקען* מאטאָנעס; 2. (*подкупать*) אונטערקויפן מיט רײַכע מאטאָנעס

зада́тки *мн.* אײַנגעבוירענע פעיקייטן [נייגונגען]; у ребёнка хоро́шие ~ דאָס קינד ווײַזט ארויס גוטע° פעיקייטן [נייגונגען]

зада́ток *м* אדערויף מ ־ן, אופגאָב מ ־ן; внести́ ~ ארײַנטראָגן* [געבן*] אן אדערויף

зада́ть *сов.* 1. (*урок, задачу и т. п.*) פארגעבן*; 2. *разг.*: ~ пир מאכן [געבן*] א מאָלצײַט [א סודע]; ~ стра́ху אָנוואַרפן* א פאכעד; ◇ ~ вопро́с שטעלן [פארגעבן*] א פראגע; я тебе́ задам! איך וועל דיר געבן!, וועסט בא מיר אָפּלייזן!; ~**ся** *сов.*: ~ся це́лью שטעלן (פאר) זיך א ציל

зада́ч||а *ж* אופגאבע װ ־ס, ..בן; боева́я ~а שלאכט־אופגאבע װ ־ס; арифмети́ческая ~а אן אריפמעטישע אופגאבע; ста́вить пе́ред собо́й ~у שטעלן פאר זיך אן אופגאבע; реши́ть ~у לייזן די אופגאבע; ~**ник** *м* אופגעבער מ ־ס, אופגאבער מ ־ס

задвига́ть *несов. см.* задви́нуть

задви́ж||ка *ж* ריגל מ ־ען, פארוקער מ ־ס; (*маленькая*) פארוקל ז ־עך; *тех.* שיבער מ ־ס; закры́ть дверь на ~ку פארמאכן די טיר, פארוקן [פארריגלען] די טיר אפן פארוקל

задви́нуть *сов.* 1. פארוקן; (*ящик стола*) פארמאכן; 2. (*на засов и т. п.*) פארוקן, פארריגלען

задво́рк||и *мн.* הינטערהויף מ; ◇ на ~ах אין הינטערגרונט

задева́ть *несов. см.* заде́ть

заде́л *м разг.* 1. (*начатая работа*) האסכאָלע װ ־ס; 2. (*запас*) פארגרייט מ, רעזערוו־מאטעריאלן מצ.

заде́лать *сов.*, **заде́лывать** *несов.* (*досками*) פארקלאפן; (*кирпичом*) פארמויערן; (*щель и т. п.*) פאראַרבעטן

задёргать[1] *сов.* (*начать дёргать*) אָנהייבן* ציען; ~ вожжа́ми א צי טאָן* מיט די לייצעס (עטלעכע מאָל); ~ плеча́ми א צוק טאָן* מיט די פלייצעס

задёргать[2] *сов. разг.* פארמאטערן, פארמוטשען

задёргаться[1] (*начать дёргаться*) אָנהייבן* ציטערן [טרייסלען זיך]; от оби́ды у неё задёргались гу́бы פאר באליידיקונג האָבן בא איר אָנגעהויבן ציטערן די ליפן

задёргаться[2] *сов. разг.* פארמאטערט ווערן*, פארמוטשעט ווערן*

задёргивать(ся) *несов. см.* задёрнуть(ся)

задеревене́||лый *разг.* 1. פארהילצערטער, פארשטארטער; 2. (*о хлебе, сыре и т. п.*) פארהארטעטער (ווי א שטיין); ~**ть** *сов. разг.* 1. פארהילצערט [פארשטארט] ווערן*; 2. (*о хлебе, сыре и т. п.*) הארט ווערן* ווי א שטיין

задержа́||ть *сов.* 1. (*воспрепятствовать*) פארהאלטן*; я вас до́лго не задержу́ כ׳וועל אײַך לאנג ניט פארהאלטן; ~ть вы́плату гонора́ра פארהאלטן* דאָס אויסצאָלן האָנאָראר; 2. (*замедлить*) פארהאלטן*, פארלאנגזאמען [פארפאמעלעכערן]; ~ть шаги́ פארלאנגזאמען די טריט; ~ть дыха́ние אײַנהאלטן* דעם אָטעם; холода́ ~ли сев די קעלטן האָבן פארהאלטן דעם פארזײַ; 3. (*арестовать*) פארהאלטן*; ~ть с поли́чным כאפן בא דער האנט; 4. (*противника*) אָפּשטעלן; פארהאלטן*; ~**ться** *сов.* פארהאלטן* זיך

задéрживать(ся) *несов. см.* задержáть(ся)

задéржк||а *ж* אָפּהאַלט ם; *(в доставке чего-л. и т. п.)* פאַרהאַלטונג װ; без ~и אומגעזאַמט, אָן אָפּהאַלט

задёрнуть *сов.* 1. *(занавеску)* פאַרציִען*; 2. *(чем-л., покрыть)* פאַרהענגען*; ~ окнó занавéской פאַרציִען* דעם פאָרהאַנג אַפן פענצטער

задé||ть *сов.* 1. פאַרטשעפּען (קוים); *(за вин.)* פאַרטשעפּען זיך (אָן); пýля ~ла плечó די קויל האָט (קוים) פאַרטשעפּעט דעם אַקסל; 2. *(возбудить какое-л. чувство)* אָנרירן; ~ть *чьё-л.* самолю́бие אָנרירן עמעצנס האָנער [אײגנליבע]; 3. *разг.* *(обидеть)* פאַרדריסן*; э́то меня́ си́льно ~ло דאָס האָט מיך שטאַרק פאַרדראָסן, איך האָב זיך דערפילט שטאַרק געטראָפן דערפון; ◇ ~ть за живóе אַ נעם טאָן* בא דער לעבער

задúра *разг.* 1. *м* װיִאַזשאָן ם ־עס, פּריטשעפּע ם ־ס; 2. *ж* פּריטשעפּע װ ־ס

задирáть *несов.* 1. *см.* задрáть; 2. *разг.* *(кого-л.)* פאַרטשעפּען; זאַטשעפּען זיך (מיט)

зáдн||ий הינטערשטער; ~ие конéчности די הינטערשטע ענדגלידער; ~ее колесó די הינטערשטע ראָד; ~ий ход צוריקגאַנג ם; идтú ~им хóдом גיין* אַף צוריק; ◇ ~яя мысль בײַ־קאַוואָנע װ ־ס; без вся́ких ~их мы́слей אָן בײַ־קאַוואָנעס, פּניעס; не без ~ей мы́сли ניט אָן אַ זײַטיקן מיין; *(умышленно)* מיט אַ קיוון, בעקיוונדיק; быть без ~их ног פאַלן* פון די פיס; он ~им умóм крéпок ער איז אַ כאָכעם דערנאָך; подписáть *что-л.* ~им числóм אונטערשרײַבן* עפּעס מיט אַ פריערדיקער דאַטע

зáдник *м* 1. *(обуви)* טילעק ם ־עס; 2. *театр.* הינטער־דעקאָראַציע װ

задóбрить *сов.* פאַרגיטיקן

задóлго *нареч.* אַ סאַך פריער; ~ до начáла לאַנג [אַ סאַך פריער] פאַרן אָנהייב

задолжá||ть *сов.* *разг.* זײַן* אַ באַלכויוו; он ~л сосéду двéсти рублéй ער איז שולדיק [ס'קומט פון אים] דעם שאָכן צוויי הונדערט רובל; он сúльно ~л ער איז אַ גרויסער° באַלכויוו, ער איז פאַרבאָדן אין כויוועס

задóлженность *ж* כויוועס מצ., פאַרשולדיקטקייט װ; погасúть ~ דעקן די כויוועס; ~ по квартплáте דירע־געלט־פאַרשולדיקטקייט װ; ~ по члéнским взнóсам פאַרשולדיקטקייט לויט מיטגליד־אָפּצאָל; академúческая ~ אַקאַדעמישע פאַרשולדיקטקייט

зáдом *нареч.* אַף צוריק; машúна ~ въéхала в ворóта דער אויטאָמאָביל איז אַרײַנגעפאָרן אין טויער (גייענדיק) אַף צוריק; ◇ надéть *что-л.* ~ наперёд אָנטאָן* עפּעס פאַרקערט [מיט דער הינטערשטער זײַט פון פאָרנט]

задóр *м* ברען ם, היסלײַוועס I; молодóй ~ יונגטלעכער ברען, יונגטלעכע האָפּערדיקייט; ~ный האָפּערדיקער; היציקער; ~ая пéсня אַ פאַרשײַטע ליד; ~ный смех אַ האָפּערדיק געלעכטער

задохнýться *сов.* דערשטיקט ווערן*; *(от бега и т. п. тж.)* בלײַבן* אָן אָטעם

задрáть *сов.* *разг.* 1. *(поднять кверху)* פאַררײַסן*; ~ гóлову פאַררײַסן* דעם קאָפּ (אַרויף); 2. *(кожу)* אָפּדראַפּען, פאַררײַסן*; ◇ ~ нос פאַררײַסן* די נאָז [דעם קאָפּ]

задремáть *сов.* אײַנדרעמלען, אַנדרעמלט ווערן*

задрожáть *сов.* אָנהייבן* ציטערן

задувáть[1] *несов. см.* задýть[1]

задувáть[2] *несов. см.* задýть[2]

задувáть[3] *несов.* 1. *(дуть)* בלאָזן*; 2. *(проникать)* אַרײַנבלאָזן*; 3. *(заносить ветром, пылью и т. п.)* פאַרבלאָזן*

задýма||ть *сов.* 1. *(замыслить)* פאַרטראַכטן, פאַרקלערן; я ~л менять квартúру איך האָב פאַרטראַכט [איך האָב פאַרקלערט, ס'איז מיר אַרײַן אַ געדאַנק] בײַטן די וווינונג; 2. *(мысленно выбрать что-л.)* פאַרטראַכטן; ~ть числó פאַרטראַכטן אַ צאָל; ~ться *сов.* 1. *(о предл.)* פאַרטראַכטן זיך (וועגן); *(над тв.)* פאַרטראַכטן זיך (וועגן, איבער); 2. *(погрузиться в раздумье)* פאַרזינקען* אין מאַכשאָוועס [אין געדאַנקען], פאַרקלערן זיך; 3.: не ~ться прийтú на пóмощь אָן וואַקלונגען [ניט איבערקלערנדיק] קומען* צו הילף

задýмчив||ость *ж* פאַרקלערטקייט װ; в глубóкой ~ости פאַרטיפט [פאַרזונקען] אין מאַכשאָוועס [אין געדאַנקען]; ~ый פאַרטראַכטער, פאַרקלערטער; ~ый взгляд אַ פאַרקלערטער בליק

задýмыва||ть *несов. см.* задýмать; ~ться *несов. см.* задýматься; не ~ясь אָן שום וואַקלונגען

задýть[1] *сов.* *(погасить)* פאַרלעשן*

задýть[2] *сов.* *(домну)* אויפבלאָזן*

задýть[3] *сов.* *(начать дуть)* אָנהייבן* בלאָזן, אַ בלאָז טאָן*

задушéвн||ый האַרציקער; *(сокровенный тж.)* אינטימער; ~ый друг האַרציקער [אינטימער] פרײַנט; ~ая пéсня אַ באַהאַרצטע ליד; ~ый разговóр אַ פאַרטרוילעך געשפּרעך

задушúть *сов.* 1. דערשטיקן; דערדושען *разг.*; *(схватив за горло)* דערווערגן*, דערוואָרגן*; 2. *перен.* דערשטיקן

задымúть[1] *сов.* *(начать дымить)* אָנהייבן* רויכערן

задымúть[2] *сов.* *(закоптить)* פאַררויכערן

задыхá||ться *несов.* 1. *(от бега и т. п.)* פאַרסאָפּען זיך, פאַרקײַכן זיך; *(от недостатка воздуха)* מאָמעש דערשטיקט ווערן*, קרעקן זיך; я ~юсь в э́той дýшной кóмнате איך ווער דערשטיקט אין אָט דעם דושנע צימער, ס'פעלט מיר אויס אָטעם אין אָט דעם דושנע צימער; ~ться от смéха קײַכן פאַר געלעכטער; 2. *(изнемогать)* מאָמעש דערשטיקט ווערן*, זײַן* רעכט אין דער קלעם; 3. *(умирать от удушья)* דערשטיקט ווערן*

заедáть *несов. см.* заéсть

заéзд *м* 1. *(действие)* פאַרפאָרן I; 2. *спорт.* טור ם ־ן; 3. *(в санаториях и т. п.)* צונויפפאָר ם ־ן

заéздить *разг.* *(лошадь)* פאַרמאַטערן; *перен. тж.* אַרויסציִען* (בא עמעצן) דעם קליאַק פון די ביינער

заезжáть *несов. см.* заéхать

заéзженный *разг.* 1. *(о лошади)* פאַרמאַטערטער; 2. *(давно известный)* אויסגעדראָשענער

заём *м* הלוואָע װ ־ס; госудáрственный ~ מעלוכע־הלוואָע װ ־ס; облигáции госудáрственного зáйма די אָבליגאַציעס פון דער מעלוכע־הלוואָע

заéсть *сов.* 1. *(загрызть)* פאַרהריזען, פאַרצוקן אַף טויט; *(укусами)* פאַרמוטשען; нас комары́ заéли ס'האָבן אונדז פאַרמוטשעט [געטאָן אין טויט אַרײַן] די מוקן [די קאָמאַרן]; 2. *(тв., закусить)* פאַרבײַסן* (מיט); 3. *разг.* *(извести)* דערגיין* די יאָר(ן); 4. *перен.*: егó средá заéла ס'האָט אים פאַרשלונגען [פאַרזויגן] די סוויווע; 5. *безл.* פאַרקלעמען; кран заéло ס'האָט פאַרקלעמט דעם קראַנ(ט)

заéхать *сов.* פאַרפאָרן*; *(мимоездом тж.)* אַראָפּכאַפּן זיך

зажа́рить *сов.* *אָפּבראָטן; אָפּרעגלען

зажа́ть *сов.* 1. *(стиснуть)* צונויפּדריקן; *(что-л. в руке)* פאַרקוועטשן; ~ в тиски́ פאַרקלעמען; 2.: ~ у́ши זיך צוהאַלטן* [זיך פאַרשטעלן] די אויערן; ~ нос צוהאַלטן* [פאַרשטעלן] די נאָז; ~ *кому-л.* рот руко́й פאַרשטאָפּן [פאַרמאַכן] עמעצן דאָס מויל מיט דער האַנט; 3. *разг.* *(подавить)* דערשטיקן; ~ кри́тику דערשטיקן די קריטיק; ◇ ~ рот *кому-л.* פאַרשטאָפּן [פאַרמאַכן] עמעצן דאָס מויל

зажда́ться *сов.* *(род.)* (אַף) קוים דערוואַרטן זיך

заже́чь *сов.* 1. *אָנצינדן; ~ свет *אָנצינדן, מאַכן שײַן; ~ свечу́ *אָנצינדן א ליכט; 2. *перен.* באַגײַס-טערן, *מיטרײַסן; ~ энтузиа́змом *кого-л.* *מיטרײַסן מיט ענטוזיאַזם עמעצן

зажива́ть *несов. см.* зажи́ть²

заживи́ть *сов.*, **заживля́ть** *несов. разг.* אויס-, פאַרהיילן (א וווּנד)

за́живо *нареч.* לעבעדיקערהייט

зажига́лка *ж* ציינדערל ז ־עך; *разг.* זאַזשיגאַלקע ו ־ס

зажига́ние *с* 1. אָנצינדן ז; 2. *тех.* אָנצינדער מ ־ס

зажига́тельн||ый 1. צינד-; ~ая бо́мба צינדבאָמבע ו ־ס; 2. *перен.* אופֿרעגנדיקער; ~ая речь א מיטרײַסנדי-קע [אן אופֿרעגנדיקע] רעדע

зажига́ть *несов. см.* заже́чь

зажи́м *м* 1. *(приспособление)* פאַרקלעמער מ ־ס; 2. *(действие)* פאַרקלעמען ז; *(подавление)* דערשטיקונג ו, דערשטיקן ז; ~ кри́тики דאָס דערשטיקן די קריטיק

зажима́ть *несов. см.* зажа́ть

зажи́точный פאַרמעגלעכער

зажи́ть¹ *сов.*: ~ по-но́вому *אָנהייבן א נײַ לעבן

зажи́ть² *сов.* *(о ране и т. п.)* פאַרהיילן זיך

зажму́рить *сов.*: ~ глаза́ פאַרזשמורען די אויגן; ~ся *сов.* פאַרזשמורען די אויגן

зазва́ть *сов. разг.* *פאַררופֿן; *אײַנלאַדן

зазвене́ть *сов.* *אָנהייבן קלינגען; *(монетами, шпорами и т. п.)* (מיט) *אָנהייבן קלינגלען

зазвони́||ть *сов.* *אָנהייבן קלינגען; ~л телефо́н ס'האָט א קלונג געטאָן דער טעלעפֿאָן

здра́вн||ый: ~ый тост לעכאַיִם מ, לעכאַיִם־וואָרט ז; ~ая ча́ша, ~ый ку́бок (מצ. ־קוסות) בראָכע־קאָס מ; קאָס שעל בראָכע *уст.*

зазева́ться *сов. разг.* (на *вин.*) (אַף) פאַרקוקן זיך; *(проявить рассеянность)* פאַרגאַפֿן זיך

зазелене́||ть *сов.* 1. *(стать зелёным)* *אָנ-, גרין ווערן*; 2.: вдали́ ~ли верху́шки дере́вьев אינדער-ווײַטנס האָבן זיך באַוויזן [האָבן זיך א ווײַז געטאָן] די גרינע ביימערשפּיצן

заземл||е́ние *с* *(приспособление)* פאַרערדיקונג ו; ~и́ть *сов.*, ~я́ть *несов.* פאַרערדיקן

зазнава́ться *несов. разг.* *בלאָזן פון זיך, *פאַררײַסן זיך

зазна́йство *с разг.* פאַריסנקייט ו, גאַדלעס ז

зазна́ться *сов. разг.* *פאַררײַסן, *ווערן גרויס בא זיך די נאָז

зазо́р *м* *тех.* שפּאַרונע ו ־ס

зазо́рн||ый שענדלעכער, אומווירדיקער; в э́том нет ничего́ ~ого דאָס איז קלאַל קיין שאַנד ניט [קיין אומקאָ-וועד]

зазре́ни||е *с*: без ~я со́вести אָן בושע, אומפאַרשעמט; אָן גאָט אין האַרצן, געוויסנלאָז(יק)

зазу́бренный¹ *(с зазубринами)* אויסגעשטשערבעטער, געקאַרבטער

зазу́бренный² *разг.* *(заученный)* אײַנגעזוברעוועטער, אײַנגעכאַזערטער

зазу́бривать¹ *несов. см.* зазубри́ть¹

зазу́бривать² *несов. см.* зазубри́ть²

зазу́брина *ж* שטשערב מ ־ן, קאַרב מ ־ן

зазубри́ть¹ *сов.* אויסשטשערבען, אויסציינדלען, אײַנ-קאַרבן

зазубри́ть² *сов. разг.* *(заучить)* אײַנזוברעווען, אײַנכאַ-זערן

зазыва́ть *несов. см.* зазва́ть

заи́гранный 1. *(о пластинке)* אָפּגעריבע-, אָפּגעניצטער נער; 2. *(о пьесе и т. п.)* נימעס געוואָרענער, דערעסענער, באַנאַל געוואָרענער

заигра́||ть¹ *сов.* *(начать играть)* *אָנהייבן שפּילן, א שפּיל טאָן*; ~ла му́зыка ס'האָט זיך דערהערט מוזיק

заигра́ть² *сов.* 1. *(пластинку)* אָפּניצן; 2. *(пьесу и т. п.)* נימעס מאַכן, פאַרבאַנאַליזירן

заи́грывать¹ *несов.* (с *тв.*) 1. *(кокетничать)* אונטער-שפּילן זיך (מיט), פלירטעווען (מיט); 2. *(заискивать)* כיינדלען זיך (צו), *צוכאַנפענען זיך (צו)

заи́грывать² *несов. см.* заигра́ть²

за́йка 1. *м* זאַיקעוואַטע(ר) מ ..טע, שטאַמלער מ =; 2. *ж* זאַיקעוואַטע ו ־ס, שטאַמלערן ו =

заика́ться *несов.* 1. פאַרהיקען זיך, שטאַמלען; 2. *см.* заикну́ться

заикну́||ться *сов.* 1. *(запнуться на полуслове)* פאַר-האַקן זיך; 2. (о *предл.*) *разг.* דערמאָנען א וואָרט (וועגן); он да́же не ~лся об э́том ער האָט אפילע (מיט) קיין וואָרט ניט דערמאָנט וועגן דעם

заимообра́зно *нареч.* אַלס האַלוואָע; בעסוירעס־האַל-וואָע *уст.*

заи́мствов||ание *с* 1. *(действие)* איבערנעמען ז; 2. *лингв.* אַנטלײַונג ו ־ען; ~ать *сов. и несов.* *איבערנעמען; *лингв.* *אַנטלײַען; ~ать передово́й о́пыт *איבערנעמען (די) פאָר-שריטלעכע דערפאַרונג

за́индеве||лый באַדעקטער מיט פרירר-, פאַרפראָסטיקטער טוי; ~ть *сов.* *באַדעקט ווערן, *פאַרפראָסטיקט ווערן מיט פרירטוי

заинтересо́ванн||ость *ж* פאַרינטערעסירטקייט ו; при́нцип материа́льной ~ости דער פּרינציפּ פון מאַטעריעלער פאַרינטערעסירטקייט; ~ый פאַרינטערעסירטער; ~ые сто-ро́ны די פאַרינטערעסירטע צדאָדים; быть ~ым в *чём-л.* *זײַן אין עפּעס פאַרינטערעסירט

заинтересов||а́ть *сов.* פאַרינטערעסירן; он уме́ет ~а́ть ученико́в ער ווייסט ווי צו פאַרינטערעסירן די שילער [ווי צוציען די שילערס אויפמערקזאַמקייט]; э́та исто́рия меня́ ~а́ла די מײַסע האָט מיך פאַרינטערעסירט; ~а́ться *сов.* פאַרינטערעסירן זיך; он жи́во ~а́лся судьбо́й ребёнка ער האָט אַרויסגעוויזן גרויס° אינטערעס פאַרן קינדס גורל

заинтригова́ть *сов.* *(кого-л. чем-л.)* פאַרינטריגירן (עמעצן) (מיט עפּעס); *אַרויסרופֿן (בא עמעצן) א שטאַרקן אינטערעס (צו עפּעס)

заи́скив||ать *несов.* (пе́ред *тв.*) *צוכאַנפענען זיך (צו); ~ающий כ(א)נפעסדיקער, *וועלן נויסע־כיין זײַן (בא)

зайти́ *сов.* 1. *(к кому-л., куда-л.)* *אַרײַנגיין, אַרײַנקו-

*מען; (за кем-л.) (נאָך) *קומען; 2. (удалиться, оказаться) *פארגיין; *פארקריכן; куда мы зашли? разг. וווהין זײַנען מיר פארגאנגען [פארקראָכן]?; ~ слишком далеко *פארגיין צו ווײַט; перен. тж. צופיל זיך דער-לויבן; 3. (за вин.) *באהאלטן זיך; солнце зашло за тучку די זון האָט זיך באהאלטן הינטער א וואָלקנדל; 4. (о светилах) *פארגיין; (о солнце тж.) זעצן זיך; 5. (обойти, подойти со стороны) *פארגיין; ~ справа *פארגיין פון רעכטס; ~ в тыл неприятелю *פארגיין דעם סוינע הינטן-ארום; 6.: речь зашла о литературе מ'איז ארופ-געקומען אינעם שמועס אף ליטעראטור; ◇ дело зашло далеко עס האלט שוין צו ווײַט, ס'איז צו ווײַט פארגאנגען

зайти́сь *сов.* (от смеха, от плача) *פארגיין זיך; сердце зашлось (от страха и т. п.) דאָס הארץ איז פאר-קלעמט געוואָרן; руки зашлись от холода די הענט זײַנען פארשטארט [ווי אָפּגענומען געוואָרן] פאר קעלט

за́йч‖ик *м* 1. *уменьш.* העזעלע ‎ ז ־ך; 2. *разг.* (солнечный) זונפלעק ‎ מ ־ן, (זון־)העזעלע ‎ ז ־ך; ~**иха** *ж* האָזיכע ‎ װ ־ס; ~**о́нок** *м* העזעלע ‎ ז ־ך

закабали́ть *сов.*, **закабаля́ть** *несов.* פארשקלאַפן

закады́чный *разг.*: ~ друг בוזעם־פרײַנט ‎ מ =

зака́з *м* באשטעלונג ‎ װ ־ען; военные ~ы מיליטערישע באשטעלונגען; стол ~ов דער טיש פאר באשטעלונגען; ваш ~ готов אײַער באשטעלונג איז גרייט; ◇ на ~ אף באשטעלונג, צום באשטעלן; по ~у я не пою איך זינג ניט, ווען דאָס ווילט זיך יענעם

заказа́ть *сов.* באשטעלן

зака́зник *м* *охот.* פארבאָט־געביט ‎ ז ־ן

заказн‖о́й: ~о́е письмо א רעקאָמענדירטע(ר) בריוו; послать письмо ~ы́м שיקן דעם בריוו רעקאָמענדירט

зака́з‖чик *м* באשטעלער ‎ מ =; ~**чица** *ж* באשטעלערן ‎ װ ־ס

зака́зывать *несов. см.* заказа́ть

закалённый 1. פארהאַרטעוועטער; ~ боец א פארהאַר-טעוועטער שלאַכטמאַן; 2. (выносливый, здоровый) אויס-געהאַרטעוועטער, שטאַרקהאפטיקער, האַלטעוודיקער

закали́ть *сов.* 1. *тех.* האַרטעווען; 2. *перен.* פארהאַר-טעווען; ~**ся** *сов.* 1. *тех.* האַרטעווען זיך, געהאַרטעוועט *ווערן; 2. *перен.* פארהאַרטעוועט *ווערן

зака́лка *ж* 1. *тех.* האַרטונג ‎ װ, האַרטעווען ‎ ז; 2. (физическая) פארהאַרטונג ‎ װ; פארהאַרטעוועטקײַט ‎ װ; 3. (стойкость) אויסהאַלטעוודיקײַט ‎ װ, שטאַרקהאפטיקײַט ‎ װ

зака́лывать *несов. см.* заколо́ть[1]

закаля́ть(ся) *несов. см.* закали́ть(ся)

зака́нчива‖ть *несов.* зако́нчить; я уже ~ю איך ענדיק שוין, איך האַלט בא ענדיקן [באלד]; ~**ться** *несов. см.* зако́нчиться

зака́пать[1] *сов.* 1. (забрызгать) פארקאַפּען; פארשפּריצן *разг.*; 2. *разг.* (лекарство) אַרײַנקאַפּען

зака́па‖ть[2] *сов.* (начать капать) *אָנהייבן קאַפּען; (о дожде тж.) *אָנהייבן [*נעמען] טריפן; ~ли слёзы ס'האָבן גענומען קאַפּען טרערן, א קאַפּע געטאָן טרערן

зака́пывать[1] *несов. см.* закопа́ть

зака́пывать[2] *несов. см.* зака́пать[1]

зака́т *м* 1. זון־פארגאנג ‎ מ, זון־אונטערגאנג ‎ מ; שקיִע ‎ װ *поэт.*; 2. *перен.* אונטערגאנג ‎ מ, גסיסע ‎ װ; ◇ на ~е дней ווען ס'גייען אויס די יאָרן

заката́ть *сов.* 1. אײַנוויקלען, פארוויקלען; ~ в тесто *ארײַנטאָן אין טייג, אָנפילן דאָס טייג; 2. *разг.* (засучить) פארקאַשערן; ~ рукава פארקאַשערן [פארקאַ-טשען] די ארבל

закати́ть *сов.* 1. (мяч и т. п.) פארקײַקלען; 2. *разг.*: ~ кому-л. пощёчину *געבן [*דערלאַנגען, אָפּלאָזן] עמעצן א פאטש [א פליאסק]; ~ истерику אוועקלייגן א היסטע-ריק(ע); ~ пир פּראַווען א סודע; ◇ ~ глаза פארגלאָצן די אויגן; ~**ся** *сов.* 1. (о мяче и т. п.) פארקײַקלען זיך; 2. (о солнце) *פארגיין

зака́тывать[1] *несов. см.* заката́ть

зака́тывать[2] *несов. см.* закати́ть

зака́тываться *несов. см.* закати́ться

закача́‖ть[1] *сов.* 1. (убаюкать) פארוויגן; 2. *безл.*: его ~ло ער האָט באקומען די יאַם־קרענק

закача́ть[2] *сов.* (начать качать) *אָנהייבן שאָקלען

зака́шлять *сов.* *אָנהייבן הוסטן; ~**ся** *сов.* פארהוסטן זיך

заква́сить *сов.* (тесто) פאראָשטשינען; (молоко) אײַנ-אײַנזײַערן, שטעלן

заква́ск‖а *ж* 1. יוירשטאָף ‎ מ; (для теста) ראָשטשינע ‎ װ, זויערטייג ‎ ז; 2. *перен.* האדראָכע ‎ װ, (אײַנגעפלאנצטע) מידעס

заква́шивать *несов. см.* заква́сить

закида́ть *сов.* *פארוואַרפן, *באוואַרפן; *перен.* (вопросами) *פארשיטן; ~ цветами *באוואַרפן מיט בלומען; ~ землёй *פארשיטן מיט ערד

заки́дывать[1] *несов. см.* закида́ть

заки́дывать[2] *несов. см.* заки́нуть

заки́нуть *сов.* 1. *см.* забро́сить 1; 2.: ~ голову פאר-וואַרפן דעם קאָפּ; ~ ногу на ногу *פארוואַרפן א פוס איבער א פוס; ◇ ~ удочку *פארוואַרפן א ווענטקע; ≅ א טאַפּ *טאָן אין וואָגן

закипа́ть *несов.* *אָנהייבן *זידן, *פארזידן

закипе́‖ть *сов.* 1. *אופזידן; 2.: работа ~ла די אַרבעט די אַרבעט האָט גענומען ברע-, איז אוועק אין פולן גאנג נען אין די הענט

за́кись *ж* *хим.* סובאָקסיד ‎ מ =

закла́д *м* *уст. см.* зало́г[1] 2; ◇ биться об ~ *וועטן זיך, *גיין אין געוועט

закла́дка *ж* 1. פארלייגן ‎ ז; ~ памятника דאָס פאר-לייגן א דענקמאָל; 2. (для книги) בוך־סימען (מצ. ־סי-מאָנים); ארײַנלאָג ‎ מ ־ן

закладна́я *ж* *уст. юр.* מאשקן־צעטל ‎ מ ־ען

закла́дывать *несов. см.* заложи́ть

заклева́ть[1] *сов.* (насмерть) פארפּיקן (אף טויט); *перен. разг.* *דערגיין די יאָר(ן)

заклева́ть[2] *сов.* (начать клевать) *אָנהייבן פּיקן

закле́ивать *несов.*, **закле́ить** *сов.* פארקלעפּן, פאר-קלייען

заклейми́ть *сов.* 1. פארשטעמפּלען, פארקליימעווען; 2. *перен.* (פאר)שטעמפּלען, פארדאַמען

заклепа́ть *сов.* פארניט(עווע)ן; פארקליאָפּעווען *разг.*

заклёпка *ж* 1. (действие) פארניטעווען ‎ ז; פארקליאָפּעווען ‎ ז *разг.*; 2. (стержень) ניטונג־שטיפט ‎ מ ־ן

заклёпывать *несов. см.* заклепа́ть

заклина́‖ние *с* 1. (действие) פארקישע-, באשווערונג ‎ װ; (слова) (קישעף־)שפּרוך ‎ מ ־ן; 2. (мольба) דאָס הארציקע באקאָשע, באשווערונג ‎ װ, בעטן זיך ראַכמים

заклина́‖ть *несов.* 1. (מיט א שפּרוך) פארקישעפן; (ду-

хов) *באשוועׂרן; 2. *(умолять)* *באשוועׂרן, זיך *בעטן (בא) ראָכמים; ~ю вас не де́лать э́того איך באשוועׂר באשוועׂרן* איך דאָס ניט טאָן; ~ть всем, что свя́то בא וואָס היייליק איז

заключа́||ть *несов.* 1. *(содержать)*: ~ть в себе́ -אנט האַלטן*; 2. *см.* заключи́ть; ~ться *несов.* 1. (в *предл.*; *содержаться)* *פאַראנען זײַן, זיך *אנטהאַלטן; в э́тих слова́х ~ется глубо́кий смысл אין אָט די וועׂרטער איז פאַראַנ(ען) [ליגט, שטעקט] א טיפער זין; 2. (в *предл.*, *состоять)* (אין) *באשטיין; преиму́щество но́вого ме́тода ~ется в экономи́чности די מעלע פונעם נײַעם מעטאָד באשטייט אין שפּאָרעוודיקייט; 3. *(тв.; заканчиваться)* -גע פאַרעׂנדיקן זיך (מיט), *שלאָסן ווערן* (מיט)

заключе́ни||е *с* 1. *(договора и т. п.)* ז שליסן; ~е ми́ра דאָס שליסן שאָלעם; 2. *(лишение свободы)* -געפעׂנקע ניש ז, טפיסע װ, ארעׂסט ם; предвари́тельное ~е -פאָר זײַן* ;זיצן* אין טפיסע; отбыва́ть ~е לויפיקער ארעׂסט אין געפעׂנקעניש; 3. *(вывод)* ם ־ן אויספיר; *(эксперта)* שלוס־אויספיר ם ־ן; сде́лать ~е מאכן אן אויספיר; прийти́ к ~ю קומען* צום אויספיר; обвини́тельное ~е *юр.* באשולדיקונגס־אויספיר ם; 4. *(конец чего-л.)* ם שלוס, סאָף ם; ◇ в ~е צום שלוס; לעצטנס

заключённый *м* ־עס ם טפיסעניק; *мн. тж.* אסורים מצ.

заключи́тельн||ый שלוס; ~ое сло́во שלוסוואָרט ז (מצ. ווערטער)

заключи́ть *сов.* 1. *(лишить свободы)* אײַנזעצן; ~ в тюрьму́ ארײַנזעצן אין טפיסע; ~ под стра́жу נעמען* אונטער דער וואך; 2. *(поместить)* *אײַנשליסן; ~ в ско́бки *אײַנשליסן [ארײַנעמען*, נעמען*] אין קלאַמערן; ~ в объя́тия *ארומנעמען, אומארמען; 3. *(сделать вывод)* מאכן אן אויספיר; 4. *(договор и т. п.)* *שליסן; ~ мир שליסן* (א) שאָלעם; ~ сою́з שליסן* א בונד; 5. *(тв.; закончить)* *שליסן, (מיט) (פאַר)עׂנדיקן; ~ речь здра́вицей פאַרעׂנדיקן [שליסן*] די רעׂדע מיט א לעכאַים

закля́тый: ~ враг פאַרביסענער סוינע

закова́ть *сов.*, **зако́вывать** *несов.* 1. (פאַר)שמידן; -(פאַר) קאָוועטן *разг.*; ~ в кандалы́ שמידן אין קייטן; река́ зако́вана льдом דער טײַך איז פאַרשפּאַרט אונטערן אײַז; 2.: ~ ло́шадь (באַ)צעקאַליעטשען דעם פערד א טלאָ (שמידן)

закола́чивать *несов. см.* заколоти́ть

заколдо́ванный פאַרקישעפטער; ◇ ~ круг -פאַרקישעפ טער קרײַז ם, קישעף־קרײַז

заколдова́ть *сов.* פאַרקישעפן

зако́лка *ж* ־עך ז האָר־קלעמערל

заколоти́ть *сов. разг.* 1. *(закрыть наглухо)* *פאַרשלאָגן, פאַרקלאַפּן; 2. *(вбить)* *ארײַנשלאָגן, ארײַנקלאַפּן

заколо́ть[1] *сов.* 1. *(кинжалом и т. п.)* *(דער)שטעׂכן; *(животное)* קוילען; 2. *(прикрепить)* -צוּ צוּשטעפּן, שפּיליען; *(волосы)* *פאַרנעׂמען; *צושטעכן

заколо́||ть[2] *сов. безл.*: у него́ ~ло в боку́ ס׳האָט אים אָנגעהויבן שטעכן אין א זײַט

зако́н *м* ם ־ן געזעׂץ; де́йствующие ~ы די גילטנדיקע געזעׂצן; основно́й ~ ם ־ן גרונט־געזעץ; и́менем ~а אין נאָמען פונעם געזעׂץ; по ~у לויטן געזעׂץ; вне ~а אויסערן געזעׂץ; ~ сохране́ния эне́ргии *физ.* -(נאַטור־) דער געזעׂץ וועגן אופהיט פון ענעׂרגיע

зако́нность *ж* װ געזעׂצלעכקײַט; социалисти́ческая ~ די סאָציאַליסטישע געזעׂצלעכקײַט; ~ докуме́нта -די גע זעׂצלעכקײַט פונעם דאָקומענט; ~ тре́бований -די געזעׂצ לעכקײַט פון די פאָדערונגען

зако́нн||ый 1. געזעׂצלעכער; ~ое прави́тельство די געזעׂצלעכע רעגירונג; на ~ом основа́нии -אף א געזעׂצ לעכן סמאך; 2. *(обоснованный)* בארעׂכטיקטער; с ~ой го́рдостью מיט בארעׂכטיקטן שטאָלץ

законода́тель *м* = ם געזעׂצגעבער; ~ный -געזעׂצגעבע רישער; ~ная власть די געזעׂצגעבערישע מאכט; ~ство *с* װ געזעׂצגעבונג; де́йствующее ~ство -די גילטנדיקע [פונק ציאָנירנדיקע] געזעׂצגעבונג

закономе́рн||ость *ж* װ געזעׂצמעסיקײַט; ~ый -געזעׂצמע סיקער; ~ое разви́тие געזעׂצמעסיקע אנטוויקלונג; ~ый результа́т א געזעׂצמעסיקער [א נאַטירלעכער, אן אומ־ פאַרמײַדלעכער] רעזולטאַט; э́то ~о -דאָס איז געזעׂצמע סיק; אַנדערש קען דאָס גאָר ניט זײַן *разг.*

законопа́тить *сов.*, **законопа́чивать** *несов.* -פאַרדעׂכטע וועןׂ

законопрое́кт *м* ם ־ן געזעׂץ־פּראָיעקט; внести́ ~ -ארײַנ טראָגן* א געזעׂץ־פּראָיעקט

законсерви́ровать *сов.* 1. *(продукты)* (פאַר)קאָנסערווירן; 2. *(строительство и т. п.)* פאַרקאָנסערווירן, אָפּשטעלן, לאָזן* שטיין

законспекти́ровать *сов.* פאַרקאָנספּעקטירן; צונויפשטעלן א קאָנספּעקט (פון)

зако́нченн||ый 1. פאַרעׂנדיקטער, פאַרגאַנצטער; ~ое образова́ние פאַרעׂנדיקטע בילדונג; ~ая мысль -א פאַר גאַנצטער געדאַנק; 2. *(достигший совершенства)* -פולקו מער, רײַפער

зако́нчи||ть *сов.* פאַרעׂנדיקן; ~ть рабо́ту досро́чно -פאַר ענדיקן די אַרבעט פאַרטערמינען [פאַרן טערמין]; он ~л речь таки́ми слова́ми -ער האָט פאַרעׂנדיקט [גע שלאָסן] די רעׂדע מיט פאָלגנדיקע ווערטער; ~ться *сов.* פאַרעׂנדיקט ווערן*, פאַרעׂנדיקן זיך

закопа́ть *сов.* 1. *פאַרגראָבן, *באגראָבן; *(прятать)* *באהאַלטן; 2. *(засыпать)* *פאַרשיטן; ~ я́му *פאַרשיטן די גרוב

закопте́лый פאַרויכערטער

закопти́ть[1] *сов.* *(начать коптить)* אָנהייבן* רויכערן

закопти́ть[2] *сов.* 1. *(покрыть копотью)* פאַרויכערן; 2. *(рыбу, мясо)* אײַנרייכערן; ~ся *сов.* 1. *(покрыться копотью)* *פאַרויכערט ווערן, פאַרויכערן זיך; 2. *(о рыбе, мясе)* אײַנרייכערן זיך

закопчённый *см.* закопте́лый

закорене́л||ый 1. *(о предрассудках и т. п.)* -אײַנגע וואָרצלטער, אײַנגעקאָרעניעטער; *(о болезни)* לאַנגאָניקער, פאַרצויגענער; 2. *(неисправимый)* פאַרשטאָקטער

закорене́ть *сов.* 1. *(укорениться)* -אײַנ] אײַנגעוואָרצלט ווערן* [געקאָרעניעט; 2. (в *предл.*) ווערן* פאַרשטאָקט (אין)

закорю́чка *ж разг.* *(росчерк)* ם ־ן צוק, ז ־ך דריידעלע

закосне́||лый 1. *(укоренившийся)* -אײַנ, אײַנגעוואָרצלטער, געקאָרעניעטער; 2. *(неисправимый)* פאַרשטאָקטער; ~ть *сов.* (в *предл.*) (אין) *ווערן* פאַרשטאָקט, פאַרזונקען זײַן* (אין)

закоу́лок *м* 1. *(глухой переулок)* ־עך ז ליקל, -הינ טערגעסל ז ־עך; 2. *(уголок)* (פאַרבאָרגן) ווינקעלע א

закочене́||лый פאַרקליאַקנעטער, פאַרגליווערטער; ~ть *сов.* *פאַרגליווערט [פאַרקליאַקנעט] ווערן; ру́ки ~ли от хо́лода די הענט זײַנען פאַרשטאַרט געוואָרן פון קעלט

закра́дываться *несов. см.* закра́сться

закра́сить *сов.* פאַרפאַרבן

закра́||сться *сов.* *פאַרגאַנווענען* זיך, *אויפקומען; ~лось подозре́ние [ס'איז אויפגעקומען [ס'האָט זיך פאַרגאַנוועט א כשאד

закра́шивать *несов. см.* закра́сить

закрепи́ть *сов.* 1. (*неподвижно*) -פאַרפעס, באַפעסטיקן, טיקן; 2. (*упрочить; тж. воен.*) פאַרפעסטיקן; ~ успе́х פאַרפעסטיקן דעם דערפאָלג; 3. (*вин. за тв.; обеспечить права*) פאַרפעסטיקן; ~ уча́сток за шко́лой פאַרפעסטיקן דעם ערד־ביילעך פאַר דער שול; 4. (*желудок*) -פאַר האַרטן, האַרט מאַכן; 5. *фото* פיקסירן; ~ся *сов.* 1. (*принять устойчивое положение*) *האַלטן זיך פעסט; 2. (*упрочиться*) *פאַרפעסטיקט [פאַרשטאַרקט] ווערן; 3. *воен.* פאַרפעסטיקן זיך

закрепля́ть(ся) *несов. см.* закрепи́ть(ся)

закрепости́ть *сов.*, **закрепоща́ть** *несов.* 1. *ист.* -פאַר שקלאַפן, מאַכן פאַר לײַב־אייגענע, קנעכטן; 2. *перен.* פאַרשקלאַפן

закрича́ть *сов.* 1. (*вскрикнуть*) *א געשריי טאָן; ~ от бо́ли *א געשריי טאָן פאַר ווייטיק; 2. (*начать кричать*) *אָנהייבן שרײַען

закро́йщи||к *м* = ם צושנײַדער; ~ца *ж* צושנײַדערן ס־ ‖

за́кром *м* זאָסיק ם ־עס

закругле́ние *с* 1. (*действие*) ־פאַר, פאַרקײַלעכיקן ן ‖ קײַלעכיקונג; 2. (*изгиб*) (פאַר)קרימונג ‖ ־ען

закруглённый פאַרקײַלעכיקטער

закругли́ть *сов.* פאַרקײַלעכיקן; ~ся *сов.* 1. -פאַרקײַ לעכיקן זיך; 2. *перен. фам.* מאַכן עס בעקיצער, -פאַרענ דיקן

закругля́ть(ся) *несов. см.* закругли́ть(ся)

закружи́ть[1] *сов.* (*утомить кружением*) פאַרמאַטערן, דערפירן ביז קאָפּשווינדל

закружи́ть[2] *сов.* (*начать кружить*) *אָנהייבן דרייען; (*о метели и т. п.*) *אָנהייבןווירבלען

закружи́ться[1] *сов.* 1. (*утомиться от кружения — в танце и т. п.*) פאַרמאַטערן זיך, *פאַרמאַטערט ווערן, דערגיין* ביז קאָפּשווינדל; 2. *разг.* (*устать от хлопот*) פאַרפּאָרען זיך

закружи́ться[2] *сов.* (*начать кружиться*) *אָנהייבן דרייען זיך; פאַרדרייען זיך; ◇ голова́ ~лась ־ס'האָט זיך פאַר דרייט דער קאָפּ

закрути́ть 1. פאַרדרייען; 2. (*намотать вокруг чего-л.*) ארומוויקלען; 3. *разг.* (*завинтить*) ־פאַר, פאַרשרויפן דרייען; (*кран*) פאַרדרייען

закру́чивать *несов. см.* закрути́ть

закрыва́||ть *несов. см.* закры́ть; ~ться *несов.* 1. *см.* закры́ться; 2.: дверь не ~ется די טיר פאַרמאַכט זיך ניט, די טיר קאָן זיך ניט פאַרמאַכן

закры́тие *с* פאַרמאַכן ן; (*заседания и т. п.*) שליסן ן

закры́т||ый פאַרמאַכטער; с ~ыми глаза́ми ־מיט פאַר מאַכטע [צוגעמאַכטע] אויגן; при ~ых двеpя́х ־בא געשלאָ סענע טירן; ~ое заседа́ние א פאַרמאַכטע זיצונג; ~ое пла́тье א פאַרמאַכט קלייד; ~ое письмо́ ־א פאַר מאַכטער בריוו; ◇ ~ое голосова́ние ־פאַרמאַכטע [געה ײמע] אָפּשטימונג; ~ое мо́ре יאַם אײַנערלעכער; в ~ом помеще́нии אין פיר ווענט

закры́ть *сов.* 1. צומאַכן, פאַרמאַכן; ~ кни́гу ־פאַר מאַכן [צומאַכן] דאָס בוך; ~ глаза́ מאַכן [דעם] די אויגן; закро́й дверь! פאַרמאַך די טיר!; магази́н закры́т דער מאַגאַזין איז פאַרמאַכט; 2. (*запереть*) ־פאַר, פאַרמאַכן שפּאַרן, *פאַרשליסן; ~ на ключ *פאַרשליסן; 3. (*преградить*) פאַרמאַכן, פאַרשפּאַרן; ~ грани́цу פאַרמאַכן [פאַרשפּאַרן] די גרענעץ; ~ до́ступ к *чему-л.* פאַרמאַכן דעם צוטריט צו עפּעס; 4. (*покрыть*) צודעקן, פאַרדעקן, באַדעקן; ту́чи закры́ли не́бо די וואָלקנס האָבן באַדעקט דעם הימל; 5. (*закончить*) *שליסן; ~ собра́ние *שליסן די פאַרזאַמלונג; ~ пре́ния *שליסן די דעבאַטן; ◇ ~ глаза́ на *что-л.* פאַרמאַכן די אויגן אויף עפּעס; он про́сто закры́л глаза́ на тру́дности ־ער האָט פשוט פאַר מאַכט די אויגן אויף די שוועריקייטן, ער האָט פשוט זיך געמאַכט, ווי ער זעט ניט די שוועריקייטן; ~ рот *кому-л.* ־פאַרמאַכן [פאַרשטאָפּן] עמעצן דאָס מויל; ~ ско́бки פאַר מאַכן די קלאַמערן; ~ счёт (*в банке*) פאַרמאַכן די קאָנטע

закры́||ться *сов.* 1. פאַרמאַכן זיך, צומאַכן; дверь ~лась די טיר האָט זיך פאַרמאַכט; глаза́ ~лись די אויגן האָבן זיך פאַרמאַכט [צוגעמאַכט]; 2. (*запереться*) *פאַרשליסן זיך, פאַרשפּאַרן זיך; он ~лся в ко́мнате ער האָט זיך פאַרשפּאַרט אין צימער; 3. (*накрыться*) ־צו דעקן זיך, פאַרדעקן זיך; 4. (*закончиться*) *שליסן זיך, *געשלאָסן ווערן; пре́ния ~лись ־די דעבאַטן זײַנען גע שלאָסן געוואָרן

закули́сн||ый 1. הינטער די קוליסן *после сущ.*; 2. *перен.* פאַרהוילנער, געהיימער; ~ые перегово́ры געהיימע אונטערהאַנדלונגען

закупа́ть *несов.*, **закупи́ть** *сов.* אײַנקויפן

заку́пка *ж* אײַנקויפן ן, אײַנקויף ם

заку́поривать *несов.*, **заку́порить** *сов.* (*бутылку*) ־פאַר קאָרקעווען, פאַרפראָפּן; (*бочку*) פאַרשטעקן, פאַרשטאָפּן

заку́порка *ж* 1. ־פאַר, פאַרפּראָפּן ן, פאַרקאָרקעווען ן שטאָפּן ‖ פאַרשטאָפּונג, פּראָפּונג; 2. *мед.* ־פאַר, טראָמבאַז ם, ווענען־פאַרשטאָפּונג ‖ ~ вен שטאָפּונג ‖

заку́почн||ый: ~ая цена́ (אײַנ)קויפּרײַז ‖ ־ן

заку́пщик *м* = ם אײַנקויפער

заку́ривать *несов. см.* закури́ть 1

закури́ть *сов.* 1. פאַררייכערן; ~ папиро́су ־פאַר רייכערן א פּאַפּיראָס; разреши́те ~? מע קען פאַררייכערן?; 2. (*начать курить*) *אָנהייבן רייכערן; ~ся *сов.* (*зажечься*) פאַררייכערן זיך

закуси́ть[1] *сов.* (*захватить зубами*) ־אײַנ, *פאַרבײַסן; *בײַסן זיך (אין); ~ удила́ 1) (*о лошади*) פאַרקלעמען דעם צום־געביס; 2) *перен.* ניט וויסן* קיין אָפּהאַלט; ~ язы́к צומאַכן דאָס מויל, אנשוויגן ווערן*

закуси́ть[2] *сов.* 1. (*немного*) איבערכאַפּן, *צובײַסן; 2. (*заесть*) *פאַרבײַסן

заку́ск||а *ж* צובײַסן ן, פאַרבײַסן ן, פאַרבײַסעכץ ן; (*перед обедом и т. п.*) פאָרגעריכט ן, פאָרשפּײַז ‖; ◇ на ~у אויף א פאַרבײַ־ ,צום סאַמע לעצט, פאַר א פאַרבײַ סעכץ

заку́сочная *ж* בופעט, בופעט־הויז ן (מצ. ..הײַזער) ־ן ם

заку́сывать[1] *несов. см.* закуси́ть[1]

заку́сывать[2] *несов. см.* закуси́ть[2]

закýтать *сов.* אײַנוויקלען, פארוויקלען; ~ся *сов.* אײַנוויקלען זיך, פארוויקלען זיך

закýтывать *несов. см.* закýтать; ~ся *несов. см.* закýтаться

зал *м* זאל מ ־ן; зри́тельный ~ צושויער־זאל מ ־ן; чита́льный ~ לייענזאל מ ־ן; ~ ожида́ния וואַרטזאל מ ־ן; áктовый ~ אקטאָווער זאל, אקטן־זאל מ ־ן

залáди||ть *сов. разг.* 1.: он ~л однó и тó же ער האלט אין איין איבערכאזערן דאָס זעלבע לידל, ער טײַנעט זיך זײַנס; 2. + *инф.*: он ~л ходи́ть в кинó ער האָט אָנגעהויבן אָפט גיין אין קינאָ

залáмывать *несов. см.* заломи́ть

залáять *сов.* אָנהייבן* [נעמען*] בילן, אָנהייבן* [נעמען*] האווקען

залегáние *с геол.* לאגערונג וו

залегáть *несов. геол.* ליגן*, געלאגערט זײַן*

заледенé||лый 1. (*покры́вшийся льдом*) פארײַזיקטער, מיט אײַז באדעקטער; 2. (*закоченевший*) פארגליווערטער, פארשטארטער, אײַז־קאלטער; ~ть *сов.* 1. (*покрыться льдом*) פארײַזיקט ווערן*, באדעקן זיך מיט אײַז; 2. (*окоченеть*) פארשטארט [פארגליווערט] ווערן*, אײַז־קאלט ווערן*

залежáлый *разг.* געלעגערטער, פארלעגענער, לעגער־; ~ товáр לעגער־סכוירע וו, פארלעגענע [פארלעגערטע] סכוירע

залежáться *сов.*, **залёживаться** *несов.* 1. פארליגן* זיך; (*о товаре*) פארלעגערן זיך; 2. (*испортиться*) צוגעלעגערט [קאליע] ווערן*

зáлежн||ый: ~ые зéмли ברוך־ערדן מצ.

зáлеж||ь *ж* 1. *геол.* לאגער מ ־ן; ~и кáменного ýгля שטיינקוילן־לאגער מ ־ן; 2. *мн.* (*скопление*) אָנוואלגער מ, (גאנצע) הויפנס מצ.; 3. *с.-х.* ברוך־ערד וו

залéзть *сов.* 1. (на *вин.*) ארויפקריכן* (אף), ארויפקלעטערן (אף); 2. (в *вин.*) ארײַנקריכן* (אין)

залепи́ть *сов.*, **залепля́ть** *несов.* 1. (*заделать*) פארקלעפן; 2. (*облепить*) באקלעפן; 3. *разг.*: ~ пощёчину געבן* א פליאסק

залетáть *несов. см.* залетéть

залетé||ть 1. (*внутрь*) ארײַנפליען*, פארפליען*; бáбочка ~ла в кóмнату דאָס פלאטערל איז ארײַנגעפלויגן [פארפלויגן] אין צימער ארײַן; 2. (*далеко*) פארפליען*

залéчивать(ся) *несов. см.* залечи́ть(ся)

залечи́ть *сов.* 1. פארהיילן; ~ рáны פארהיילן די ווונדן; 2. *разг.* (*кого-л.*) אומברענגען* פון דער וועלט מיטן היילן [מיט רעפועס]; ~ся *сов.* פארהיילן זיך

залéчь *сов.* 1. אוועקלייגן זיך; (*в берлогу и т. п.*) פארנאָרען זיך; 2. (*при обстреле*) אנידערפאלן* צו דר׳ערד; (*в укрытие*) באהאלטן* זיך (אין א טראנשיי)

зали́в *м геогр.* אײַנגוס מ ־ן

заливáть *несов. см.* зали́ть

заливáться[1] *несов. см.* зали́ться[1]

заливаться[2] *несов. см.* зали́ться[2]

заливнóе *с кул.* פלייש אין דריליעס [אין גליווער]; פיש אין דריליעס [אין גליווער]

заливн||óй 1. פלייץ־; ~ые лугá (פאר)פלייצלאָנקעס; 2. *кул.*: ~áя ры́ба פיש אין דריליעס, פיש אין גליווער

зали́||ть *сов.* 1. (*затопить*) פארפלייצן, פארטרענקען*; водá ~лá лугá דאָס וואסער האָט פארפלייצט די לאָנקעס [האָט פארטרענקט]; 2. *перен.* פארגיסן*, באגיסן*; кóмната залитá свéтом דער צימער איז באגאָסן מיט שײַן; 3. (*испачкать*) באגיסן*, אָפגיסן*; 4. (*облить, полить*) פארגיסן*, ארויפגיסן* (אף); ~ть ры́бу сóусом פארגיסן* די פיש מיט סאָוס; 5. (*погасить водой*) פארלעשן* (מיט וואסער); 6. (*покрыть*) פארגיסן*; ~ть асфáльтом פארגיסן* מיט אספאלט

зали́ться[1] *сов.* 1. (*покрыться водой*) פארגאָסן [פארפלייצט] ווערן*; 2. (*проникнуть*) פארגיסן* זיך; водá залилáсь за воротни́к דאָס וואסער האָט זיך פארגאָסן הינטערן קאָלנער

зали́ться[2] *сов.*: ~ смéхом פארגיין* זיך אין געלעכטער; ~ пéсней צעזינגען* זיך; ~ плáчем אויסברעכן* מיט א געוויין, צעיאָמערן זיך

залихвáтский *разг.* וווילוינגערישער; כוואטסקע(ר) *тж. неизм.*, בראווער

залóг[1] *м* 1. (*имущества*) פארזעצן ו; под ~ *чего-л.* פארזעצנדיק עפעס; 2. (*заложенная вещь*) מאשקן מ (מצ. מאשקאָנעס); (*денежная гарантия*) אָרוועס־געלט ו, קויציע וו; 3. *перен.* (*ручательство*) גאראנטיע וו; (*свидетельство*) באווײַז מ; ~ ми́ра [дрýжбы] א גאראנטיע פון שאָלעם [פון פרײַנטשאפט]

залóг[2] *м грам.* גענוס מ ־ן; страдáтельный ~ דער פאסיווער גענוס, פאסיוו מ

заложи́ть *сов.* 1. פארלייגן; ~ рýки зá спину פארלייגן די הענט הינטערן רוקן; ~ рýки в кармáны פארוקן [ארײַנטאָן*] די הענט אין די קעשענעס; ~ ми́ну פארלייגן א מינע; 2. *разг.* (*неизвестно куда*) פארשטעקן, אהינטאָן*; 3. (*заполнить*) פארלייגן, פארפילן; ~ ни́шу кирпичóм פארלייגן די נישע מיט ציגל; 4. (*основать*) לייגן דעם פונדאמענט (פון), פארלייגן; ~ пáмятник פארלייגן א דענקמאָל; ~ гóрод פארלייגן [לייגן דעם פונדאמענט פון] א שטאָט; 5.: стремлéние к ми́ру залóжено в самóй прирóде нáшего óбщества די שטרעבונג צו שאָלעם איז אין דער עצעם נאטור פון אונדזער געזעלשאפט; 6. (*лошадей*) (אײַנ)שפאנען; (*экипаж*) שפאנען; 7. (*отдать в залог*) פארזעצן, פארמאשקענען, געבן* פאר א מאשקן; ◇ ~ оснóву *чего-л.* (פאר)לייגן דעם יעסאָד [דעם פונדאמענט] פון עפעס

залóжн||ик *м* ארוועס־מאן מ (מצ. ··לײַט); אָרעווניק מ ־עס; ~ица *ж* אָרעווניצע וו ־ס

заломи́ть *сов.* 1. (*надломить*) אָנברעכן*; 2. *разг.* (*запросить*) אָנמוטן א הויכע° פרײַז; ◇ ~ шáпку פארוקן דאָס היטל אין א זײַט; ~ *кому-л.* рýки פארברעכן* עמעצן די הענט (אף אהינטער)

залп *м* זאלפ מ ־ן; дать ~ געבן* א זאלפ, זאלפירן

зáлпом *нареч.* 1.: вы́стрелить ~ זאלפירן, דערלאנגען [געבן*] א זאלפ; 2. *разг.* מיטאמאָל, ניט איבערכאפנדיק דעם אָטעם

залучи́ть *сов. разг.* ארײַנבאקומען*; ~ *кого-л.* в гóсти ארײַנבאקומען* עמעצן פאר א גאסט

залюбовáться *сов.* (*тв.*) (פון) פארגאפט ווערן*, אנציקט פארקוקן זיך (אף)

замáзать *сов.* 1. פארשמירן; (*краской*) פארפארבן; 2. (*умышленно скрыть*) פארווישן, פארשמירן; ~ недостáтки פארווישן די דעפעקטן; 3. (*залепить*) פארקלעפן; (*окна замазкой*) פארקיטעווען; (*щели и т. п.*) פאראַרבעטן; פארשפאקליעווען; 4. (*запачкать*) פארשמירן,

אויסשמירן, פאַרפּאַטשקען; ~ся *сов. разг.* אויסשמירן זיך, פאַרפּאַטשקען זיך

замáзка *ж* קיט ם

замáзывать(ся) *несов. см.* замáзать(ся)

замáлчивать *несов. см.* замолчáть[2]

замáнивать *несов.*, **заманить** *сов.* פאַרנאַרן, אַרײַנאַרן; ~ *кого-л.* в ловýшку אַרײַננאַרן [פאַרנאַרן] עמעצן אין אַ פּאַסטקע

замáнчивый רײַצנדיקער, צוציִענדיקער

замарáть *сов.* 1. אויסשמירן, פאַרפּאַטשקען; 2. (*опозорить*) פאַרשמוצן, פאַרפלעקן, בלאַמירן; ~ся *сов.* 1. פאַרפּאַטשקען זיך, אויסשמירן זיך; 2. (*опозорить себя*) בלאַמירן זיך

замарáшка *м и ж* נאַכלײַע ם, װ, דריפּקע ם, װ

замаскирóв‖анный פאַרמאַסקירטער; ~áть *сов.* פאַרמאַסקירן; ~áться *сов.* פאַרמאַסקירן זיך

замáсленный פאַרשמאַלצעװעטער

замáтывать(ся) *несов. см.* замотáть(ся)

замáхиваться *несов.*, **замахнýться** *сов.* 1. (на *вин.*) זאַמיערען זיך; אויפֿהייבן* אַ האַנט (אַף), פאַרמעסטן* זיך (אַף) *разг.*; ~ пáлкой на *кого-л.* אויפֿהייבן* אַף עמעצן אַ שטעקן; 2. (*вознамериться*) פאַרמעסטן* זיך

замáчивать *несов. см.* замочи́ть

замáшки *мн. разг. неодобр.* שטיק מצ., גענג מצ.

замедлéние *с* װ פאַרלאַנגזאַמונג, ן פאַרלאַנגזאַמען

замéдленн‖ый פאַרלאַנגזאַמטער; бóмба ~ого дéйствия אַ באָמבע מיט שפּעטערן אויפֿרײַס

замéдл‖ить *сов.* 1. פאַרלאַנגזאַמען; ~ить шаги́ פאַרלאַנגזאַמען [פאַרפּאַמעלעכן] די טריט; 2. (*задержать*) פאַרהאַלטן*; 3. (с *тв.*, + *инф.*; *запоздать*) פאַרהאַלטן* זיך (מיט); ~ить с отвéтом פאַרהאַלטן* (זיך מיט) דעם ענטפער; слýчай не ~ил предстáвиться אַזאַ געלעגנהייט האָט זיך אײַנגיכן געמאַכט; я не ~ю прийти́ איך װעל באַלד [גלײַך] קומען, ניט פאַרזאַמען צו קומען; ~иться *сов.* 1. לאַנגזאַמער װערן*, פאַרלאַנגזאַמען זיך; 2. (*задержаться*) פאַרהאַלטן* זיך

замедля́ть(ся) *несов. см.* замéдлить(ся)

замéн‖а *ж* 1. (*действие*) פאַרבײַטן ן, פאַרבײַט ם; 2. (*заменяющее*) פאַרבײַט ם ־ן; трýдно найти́ емý ~у ס'איז שװער צו געפֿינען אַ פאַרבײַט פאַר אים, ס'איז שװער געפֿינען, װער ס'זאָל אים פאַרבײַטן

замени́‖мый פאַרבײַטלעכער; ~тель *м* ערזאַץ(־שטאָף) ם ־ן; סוראָגאַט ם ־ן; ~тель кóжи ערזאַץ־לעדער ם

замени́‖ть *сов.* (*что-л.*) פאַרבײַטן*; (*кого-л. тж.*) פאַרנעמען* עמעצנס אָרט; сестрá ~ла емý мать די שװעסטער האָט אים פאַרבײַטן די מאַמע, די שװעסטער איז אים געװען װי אַ מאַמע; он ~л пáвшего в бою́ командира ער האָט פאַרנומען דאָס אָרט פונעם אין שלאַכט געפאַלענעם קאָמאַנדיר

заменя́ть *несов. см.* замени́ть

замерéть *сов.* 1. (*стать неподвижным*) פאַרשטאַרט װערן* [פאַרשטײנערט], פאַרשטאַרבן* (װי); ~ на мéсте בלײַבן* װי צוגעשמידט צום אָרט; сéрдце егó зáмерло דאָס האַרץ איז אים (װי) פאַרשטאַרבן געװאָרן, ס'איז אים אַנטפאַלן דאָס האַרץ; 2. (*прекратиться*) אָפּשטאַרבן* (װי); (*о звуках*) פאַרטױבט [פאַרדומפּן] װערן*; слóво зáмерло на егó устáх דאָס װאָרט איז אָפּגעהאַקט געװאָרן אַף זײַנע ליפּן

замерзáни‖е *с* ן פאַרפרוירן; ◇ тóчка ~я פרירפּונקט ם ־ן

замерзáть *несов.*, **замёрзнуть** *сов.* 1. (*превращаться в лёд*) פאַרפרוירן װערן*; (*обледенеть*) אָנפרירן*, אָנגעפרוירן װערן*; рекá замёрзла דער טײַך איז פאַרפרוירן; окнó замёрзло דאָס פענצטער איז אָנגעפרוירן געװאָרן; 2. (*погибать от мороза*) פאַרפרוירן װערן*; (*о растениях тж.*) אויספרירן*, אויסגעפרוירן װערן*; 3. (*сильно зябнуть*) פאַרגליװערט װערן*

зáмертво *нареч.* װי (קימאַט) אַ טויטער

замеси́ть *сов.* פאַרקנעטן*

замести́ 1. (*подмести*) פאַרקערן; 2. (*снегом и т. п.*) פאַרשיטן*, פאַרװײען; снéгом замелó все дорóги דער שניי האָט פאַרשאָטן [פאַרװײעט] אַלע װעגן; ◇ ~ слéды פאַרװישן די שפּורן

замести́тель *м* = ם פאַרטרעטער(שטעל)

замести́ть *сов.* 1. (*заменить*) פאַרבײַטן*; 2. (*вакантную должность кем-л.*): дóлжности ассистéнтов замещены́ די אַסיסטענטן־שטעלעס זײַנען פאַרנומען

заметáть[1] *несов. см.* замести́

заметáть[2] *сов.* (*зашить*) פאַרסטריגעװען

заметáться *сов.* אָנהייבן* װאַרפן זיך הין און הער

замéти‖ть *сов.* 1. באַמערקן; я э́то срáзу ~л כ'האָב עס גלײַך באַמערקט; 2. (*запомнить*) אָפּמערקן; замéть себé э́то מערק זיך עס אָפּ; 3. (*сказать*) באַמערקן; ~ть вскользь באַמערקן פאַרבײַלויפיק

замéтк‖а *ж* 1. (*знак*) צייכן ם ־ס, (מערק)סימן ם (מצ. סימאָנים); 2. (*текст*) נאָטיץ װ ־ן; ~и на поля́х ראַנד־נאָטיצן מצ.; газéтная ~а צײַטונג(ס)־נאָטיץ װ ־ן; путевы́е ~и רײַזע־נאָטיצן מצ.; ◇ брать, взять на ~у פאַרגעדענקען; (*письменно*) פאַרנאָטירן

замéтн‖о 1. *нареч.* היפּש, נישקשהדיק; он ~о вы́рос ער איז היפּש [נישקשהדיק] אויסגעװאַקסן; 2. *в знач. сказ. безл.* ס'איז צו באַמערקן, ס'איז קאַנטיק [קענטיק]; бы́ло ~о, что он волнýется ס'איז קאַנטיק געװען, אַז ער איז אויפֿגערעגט; ~ый 1. (*видимый, различимый*) קענטיקער, באַמערקלעכער, אָנזיכטיקער; (*ощутительный*) היפּשער, נישקשהדיקער; 2. (*видный, известный*) אָנגעזעענער

замечáние *с* װ באַמערקונג; крити́ческое ~ קריטישע באַמערקונג; сдéлать *комý-л.* ~ מאַכן עמעצן אַ באַמערקונג, פֿירהאַלטן* עמעצן

замечáтельн‖о *нареч.* מערקװירדיק; онá ~о поёт זי זינגט מערקװירדיק [זייער שיין]; ~о краси́вая дéвушка אַן אויסטערליש שיין מיידל; ~ый מערקװירדיקער; э́то ~ое достижéние דאָס איז אַ מערקװירדיקע דערגרייכונג

замечáть *несов. см.* замéтить; ~ся *несов.* באַמערקן זיך

замечтáться *сов.* פאַרטרוימען זיך, פאַרזינקען* אין טרוימען

замéшанн‖ый פאַרמישטער; быть ~ым во *что-л.* זײַן* אין עפּעס פאַרמישט

замешáтельство *с* 1. (*кратковременное нарушение порядка*) צעטומלונג װ, בעהאָלע װ; 2. (*растерянность*) צעמישונג װ, פאַרלױרנקייט װ; привести́ в ~ אַרײַנברענגען* אין פאַרלױרנקייט; прийти́ в ~ פאַרלירן* זיך, צעמישט װערן*

замешáть *сов.* (*вовлечь*) אַרײַנמישן, פאַרמישן; ~ся *сов.*

1.: ~ся в толпе́ אויסמישן זיך מיטן אוילעם; 2. *(быть причастным)* (אין) פארמישט זײַן*

заме́шивать[1] *несов. см.* замеси́ть

заме́шивать[2] *несов. см.* замеша́ть

заме́шкаться *сов. разг.* פארהײַען, פארהאַלטן* זיך זיך

замеща́ть *несов.* 1. *см.* замести́ть; 2. *(вин.; заменять собой)* (פון) פארנעמען* דאָס אָרט; 3. *(быть заместителем)* פארבײַטן*, פארטרעטן*

замини́ровать *сов.* פארמינירן

зами́нка *ж разг.* אָפּהאַלט m; *(в снабжении)* איבערשלאָג m ־ן

замира́ние *с* : с ~м се́рдца מיט האַרץ־ציטערן

замира́ть *несов.* 1. *см.* замере́ть; 2. *(прерываться — о голосе)* איבעררהאַקן זיך

за́мкнут||ый 1. *(обособленный)* אָפּגעזונדערטער, אָפּגעשלאָסענער; ~ая жизнь אָן אָפּגעזונדערט לעבן; ~ая гру́ппа אָן אָפּגעשלאָסענע גרופּע; 2. *(необщительный)* פארשלאָסענער, אָפּגעשיידטער; 3. *(смыкающийся)* געשלאָסענער; ~ая крива́я (ליניע) א געשלאָסענע קרומע; ~ая электри́ческая цепь א געשלאָסענע עלעקטרישע קייט

замкну́ть *сов.* 1. *уст. разг. (запереть)* פארשליסן*; 2. *(сомкнуть)* שליסן*; ~ электри́ческую цепь שליסן* די עלעקטרישע קייט; ~ся *сов.* 1. *(обособиться)* אָפּזונדערן זיך, אָפּשליסן* זיך; 2. *(сомкнуться)* געשלאָסן ווערן*, שליסן* זיך

замоги́льный *разг.*: ~ го́лос א שטים (ווי) פון יענער־וועלט

за́мок *м* (מצ. שלעסער) שלאָס m; ры́царский ~ ריטער־שלאָס m (מצ. ־שלעסער)

замо́к *м* (מצ. שלעסער) שלאָס m; вися́чий ~ הענגשלאָס m (מצ. ־שלעסער); запере́ть дверь на ~ פארשליסן* די טיר, פארשפּאַרן די טיר אויפן שלאָס; ◇ быть на замке́, быть под замко́м זײַן* אונטערן שלאָס, זײַן* פארשלאָסן; держа́ть под замко́м האַלטן* אונטערן, האַלטן* פארשלאָסן; за семью́ замка́ми אונטער זיבן [צען] שלעסער שלאָס

замо́лвить *сов.*: ~ слове́чко за *кого-л. разг.* זאָגן פאר [וועגן] עמעצן א גוט וואָרט

замолка́ть *несов.*, **замо́лкнуть** *сов.* 1. *(перестать издавать звуки)* אנשטילט ווערן*; אנשווייגן ווערן*; 2. *(прекратиться)* אנשטילט ווערן*, אויפהערן; пе́ние не замолка́ло דאָס געזאַנג איז ניט אנשטילט געוואָרן [האָט ניט אויפגעהערט]

замолча́ть[1] *сов. см.* замо́лкнуть 1

замолча́ть[2] *сов. разг.* פארשווײַגן*; ~ кни́гу молодо́го а́втора פארשווײַגן* דעם בוך פונעם יונגן אויטאָר

замора́живание *с* I אײַנפרירן, II אײַנפרירונג; ◇ ~ за́работной пла́ты די פארפרירונג פונעם אַרבעט(ס)לוין אויפן אַלטן ניוואָ

замора́живать *несов. см.* заморо́зить

замори́ть *сов. разг.* פארמאָרען; *(измучить тж.)* פארמאַטערן; ~ го́лодом פארמאָרען מיט הונגער; ◇ ~ червячка́ *разг.* איבערכאַפּן, איבערכאַפּן דעם הונגער עפּעס, אונטערלענען דאָס האַרץ

заморо́зить *сов.* 1. אײַנפרירן*, פארפרירן*; 2. *разг. (дать озябнуть)* אָפּפרירן*; *(кого-л.)* לאָזן* פארפרוירן ווערן; 2. *(оставить неиспользованным)* פארפרירן*; ~ сре́дства פארפרירן* די געלטמיטלען; ◇ ~ зарпла́ту פארפרירן* דעם אַרבעט(ס)לוין

за́морозки *мн.* מצ. נאַכטפרעסטלעך

замо́рыш *м разг.* מאַפּעלע I ־ך, פארזעעניש I ־ן

замота́||ть *сов. разг.* ארומוויקלען, פארוויקלען; ~ться *сов. разг.* 1. ארומוויקלען זיך, פארוויקלען זיך; 2. *(устать)* פארמאַטערן זיך, אויסמאַטערן זיך

замочи́ть *сов.* 1. פארנעצן, מאכן נאַס; ~ но́ги פארנעצן די פיס; 2. *(опустить в жидкость)* אָנווייקן; ~ бельё אָנווייקן [פארווייקן] דאָס גרעט

замо́чн||ый שלאָס־; ~ая скважи́на שלאָס־שפּעלטל I ־עך

за́муж *нареч.*: вы́йти ~ за *кого-л.* כאַסענע האָבן* פאר עמעצן; вы́дать ~ за *кого-л.* כאַסענע מאכן מיט עמעצן; ~ем *нареч.*: быть ~ем זײַן* א כאַסענע־געהאַטע; быть ~ем за *кем-л.* זײַן* עמעצנס ווײַב; האָבן* א מאַן

заму́жеств||о *с* II זיווגשאַפט; до ~а ביז דער כאַסענע

заму́жняя: ~ же́нщина א כאַסענע־געהאַטע פרוי; II אשת־איש *уст.*

замурова́ть *сов.*, **замуро́вывать** *несов.* פארמוירן

замусо́ливать *несов.*, **замусо́лить** *сов.* פארשמאַלצעווען

замут||и́ть *сов.* פארקאַלאַמוטיען; ◇ он воды́ не ~и́т ≅ ער וועט קיין פליג אויף דער וואַנט ניט טשעפּען [ניט אָנרירן]; ~и́ться פארקאַלאַמוטיעט ווערן*

заму́чи||ть *сов.* 1. *(до смерти)* פארמוטשען; פארפּײַניקן; 2. *(изнурить)* פארמאַטערן, פארמוטשען; ка́шель ~л דער הוסט האָט פארמוטשעט; ~ть *кого-л.* вопро́сами פארמאַטערן עמעצן מיט פראַגעס; ~ться *сов.* פארמוטשען זיך

за́мш||а *ж* II זאַמש; ~евый זאַמשענער

замыва́ть *несов. см.* замы́ть

замыка́ние *с*: коро́ткое ~ *эл.* קורצשלוס m

замыка́ть *несов.* 1. *см.* замкну́ть; 2.: ~ ше́ствие שליסן* די פּראָצעסיע

за́мыс||ел *м* 1. *(намерение)* II קאַוואָנע ־ס; *(план)* פּלאַן m (מצ. פּלענער); кова́рные ~лы בייזע פּלענער; 2. *(художественного произведения и т.п.)* פארטראַכט m ־ן

замы́слить *сов.* פארטראַכטן

замыслова́тый פארשפּיצטער, פארוויקלטער; *(об узорах и т.п.)* געקינצלטער

замы́ть *сов.* פארוואַשן*

замышля́ть *несов. см.* замы́слить

замя́ть *сов. разг.*: ~ де́ло פארבײַבן* [מאכן צו נישט] דעם ענין

за́навес *м* פאָרהאַנג m ־ן; ~ поднима́ется *(ремарка)* פאָרהאַנג — אויף; ~ па́дает *(ремарка)* פאָרהאַנג — אָפּ; ~ *(ремарка)* פאָרהאַנג, אָפּ; *(в конце пьесы)* סאָף

занаве́сить *сов. (окно, дверь и т.п.)* פארציען* מיט א פאָרהאַנג [מיט א פאָרהענגל], פארהענגען*

занаве́ска *ж* פאָרהענגל I ־עך

занаве́шивать *несов. см.* занаве́сить

занемо́чь *сов. разг.* דערפילן זיך (עפּעס) ניט־גוט [ניט מיט אַלעמען]

занес||ти́ *сов.* 1. *(доставить)* פארטראָגן*; *(инфекцию тж.)* פארשלעפּן; 2. *перен.* פארוואַרפן*, פארטראָגן*; судьба́ ~ла́ меня́ на Да́льний Восто́к דער גורל האָט מיך פארוואָרפן [פארטראָגן] אויפן ווײַטן מיזרעך; как

э́то вас ~ло́ сюда́? וואָס פאר א ווינט, ווי קומט איר אהער? גוט־יאָר האָט אײַך פארטראָגן אהער?; 3. *(принести по пути)* (פארײַנוועגס) *ברענגען; 4. *(записать куда-л.)* *אַרײַנשטעלן, *אַרײַנשרײַבן, *אַרײַנטראָגן; ~ти́ в спи́сок *אַרײַנשטעלן [*אַרײַנשרײַבן] אין צעטל; ~ти́ в протоко́л *אַרײַנטראָגן [*אַרײַנשרײַבן] אין פּראָטאָקאָל; 5.: ~ти́ ру́ку *(для удара)* *אופהייבן די האַנט; ~ти́ но́гу *אופהייבן דעם פוס; 6. *(снегом и т.п.)* *פארשיטן, *פארווייען; доро́гу ~ло́ ס'האָט פארשאָטן [פארווייעט] דעם וועג; 7. *безл.:* маши́ну ~ло́ в сто́рону ס'האָט אָפּגעטראָגן [אָפּגעשטויסן] די אויטאָמאַשין אין א זײַט

занижа́ть *несов. см.* зани́зить

зани́женный פארמינערטער

зани́зить *сов.* פארמינערן

занима́тельн||ый ציקאַווע(ר), טשיקאַווע(ר) *тж. неизм.*; פארכאַפּנדיקער; ~ая матема́тика טשיקאַווע מאַטעמאַטיק; ~ые и́гры פארכאַפּנדיקע שפּילן

занима́ть[1] *несов. см.* заня́ть[1]

занима́||ть[2] *несов.* 1. *см.* заня́ть[2] 1, 3, 4, 5, 6; 2. *(должность)* *פארנעמען; он ~ет до́лжность дире́ктора ער איז דער, ער פארנעמט די דירעקטאָר־שטעלע דירעקטאָר; 3.: ~ть умы́ באַהערשן די מוחות; э́тот вопро́с меня́ о́чень ~ет די פראַגע אינטערעסירט מיך שטאַרק

занима́ться[1] *несов.* *(тв.)* 1. *פארנעמען זיך; ~ спо́ртом *פארנעמען זיך מיט ספּאָרט; ~ э́тим вопро́сом *פארנעמען זיך מיט דער דאָזיקער פראַגע; 2. *(тв.)* *(сосредоточивать внимание)* *אָפּגעבן זיך (מיט); 3. *(учиться)* לערנען זיך; *(в вузе тж.)* שטודירן; *(в данный момент)* *זײַן אף די לימודים; ~ в университе́те לערנען זיך [שטודירן] אין אוניווערסיטעט; ~ с преподава́телем לערנען זיך בײַ א לערער; ~ му́зыкой לערנען זיך מוזיק; 4. *(готовить уроки)* גרייטן [לערנען] די לימודים; *(работать — об учёном и т.п.)* אַרבעטן; 5. *(с тв., обучать)* לערנען (מיט)

занима́ться[2] *несов. см.* заня́ться[2]

за́ново *нареч.* פונסנײַ

зано́з||а 1. *ж* פארשטעכל I ־עך, ־ס ll סקאַבקע; загна́ть ~у *разг.* *פארשטעכן זיך, פארסקאַבען זיך; 2. *м и ж (о человеке)* ־ס ll פריטשעפּע מ, אן אײַנגעגעסענע בריע

занози́ть *сов.* *פארשטעכן זיך, פארסקאַבען זיך; ~ па́лец *פארשטעכן זיך א פינגער

зано́с *м:* сне́жные ~ы שניי־זאווייען מצ.

заноси́ть[1] *несов. см.* занести́

заноси́ть[2] *сов. разг.* *(одежду)* *אָפּטראָגן, אָפּניצן

зано́счив||ость *ж* ll פאַריסנקײַט, ll גײַווע; גרויסהאַלטערײַ ll; ~ый פאַריסענער, גרויסהאַלטערישער, גײַוועדיקער

заночева́ть *сов.* *בלײַבן נעכטיקן

зано́шенный אָפּגעטראָגענער, אָפּגעניצטער

заня́ти||е *с* 1. *(дело, работа)* ־ען ll באַשעפטיקונג, ll אַרבעט; род ~й ll באַשעפטיקונג; 2. *мн.* *(в учреждении)* ll אַרבעט; *(в учебном заведении)* לימודים מצ.; *(кружка́ и т.п.)* פארנעמונגען מצ.

заня́тный *разг.* אינטערעסאַנטער; טשיקאַווע(ר) *тж. неизм.*

занято́й באַשעפטיקטער, פארנומענער

за́нят||ость *ж* 1. *эк.* ll באַשעפטיקטקײַט; 2. *(загруженность работой)* ll פארנומענקײַט

за́нят||ый 1. פארנומענער; он о́чень ~ ער איז שטאַרק פארנומען; места́ ~ы די ערטער זײַנען פארנומען; весь день телефо́н ~ א גאַנצן טאָג איז דער טעלעפאָן פארנומען; 2. *(войсками)* פארנומענער; *(оккупированный)* אָקופּירטער; 3. *(обеспеченный работой)* באַשעפטיקטער

заня́ть[1] *сов.* *(взять взаймы)* *(אנט)לײַען, *באָרגן; ~ пять рубле́й у сосе́да *אנטלײַען [*באָרגן] פינף רובל בײַם שכן

заня́ть[2] *сов.* 1. *פארנעמען; чертежи́ за́няли всю сте́ну די צייכענונגען האָבן פארנומען די גאַנצע וואַנט; ~ но́мер в гости́нице *פארנעמען א נומער [א צימער] אין האָטעל; зри́тели за́няли свои́ места́ די צושויער האָבן פארנומען זייערע ערטער; ~ пе́рвое ме́сто в соревнова́нии *פארנעמען דאָס ערשטע אָרט אין פארמעסט; 2. *(должность)* *פארנעמען, *באַטרעטן; 3. *(время)* *אָפּנעמען, *פארנעמען; э́та пое́здка займёт не бо́льше двух дней די נסיעה וועט פארנעמען [וועט אָפּנעמען] ניט מער פון צוויי טעג; 4. *(о войсках)* *פארנעמען; *(оккупировать)* אָקופּירן; 5. *(использовать на работе)* באַשעפטיקן; 6. *(развлечь)* פארווײַלן, אַמוזירן

заня́ться[1] *сов.* 1. *(тв.)* *פארנעמען זיך; *(приступить)* *אָנהייבן פארנעמען זיך; он реши́л ~ журнали́стикой ער האָט באַשלאָסן פארנעמען זיך מיט זשורנאַליסטיק; ему́ рекоменду́ют ~ спо́ртом מע רעקאָמענדירט אים (אָנהייבן) פארנעמען זיך מיט ספּאָרט; ~ убо́ркой ко́мнаты (*אָנהייבן) אויפראַמען דעם צימער; 2. *(тв.; сосредоточить внимание)* *נעמען אָפּגעבן זיך (מיט); врач заня́лся больны́м דער דאָקטער האָט גענומען אָפּגעבן זיך מיטן חולה

заня́||ться[2] *сов.* 1. *(загореться)* *אָנצינדן זיך, אָנכאַפּן זיך; 2.: заря́ ~ла́сь ס'האָט שאַריעט אף טאָג; день ~лся́ ס'האָט אָנגעהויבן [גענומען] טאָגן; ◇ дух ~лся́ ס'האָט פארכאַפּט דעם אָטעם

заодно́ *нареч.* 1. סאָלידאַריש, יאַדאַכעס; 2. *в знач. сказ.:* мы с ним ~ מיר זײַנען [האַנדלען] מיט אים יאַדאַכעס; 3. *разг.* *(попутно)* פארײַנוועגס

заокеа́нский טראַנסאָקעאַנישער

заострённый 1. *(остроконечный)* שאַרפשפּיציקער; *(суживающийся к концу)* פארשפּיצ(יק)טער, שפּיצעכיקער; 2. *перен.* פארשאַרפטער

заостри́ть *сов.* 1. פארשפּיציקן, צושאַרפן דעם שפּיץ; 2. *перен.* פארשאַרפן; ~ вопро́с פארשאַרפן די פראַגע, שטעלן שאַרף די פראַגע; ~ внима́ние на *чём-л.* פארשאַרפן די אויפמערקזאַמקײַט אף עפּעס; ~ся *сов.* 1. *פארשפּיציקט ווערן; 2. *перен.* פארשאַרפן זיך, *פארשאַרפט ווערן

заостря́ть(ся) *см.* заостри́ть(ся)

зао́чн||ик *м* = מ הינטער־אויגלער; студе́нты-~ики סטודענטן—הינטער־אויגלער; ~ица *ж* ־ס ll הינטער־אויגלערן

зао́чн||о *нареч.* הינטער־אויגיק; *(в отсутствие тж.)* אין אָפּוועזנהײַט; око́нчить институ́т ~о ענדיקן דעם אינסטיטוט הינטער־אויגיק; суди́ть *кого-л.* ~о משפּטן עמעצן הינטער־אויגיק [אין זײַן אָפּוועזנהײַט]; ~ый הינטער־אויגיקער; ~ое обуче́ние הינטער־אויגיקער אונטעריכט; ~ый институ́т הינטער־אויגיקער אינסטיטוט; ~ый пригово́р הינטער־אויגיקער אורטייל

за́пад *м* **1.** מײַרעוו ם, מײַרעוו־זײַט װ; к ~у מײַרעוו־צו; к ~у от грани́цы אויף מײַרעוו פֿון דער גרענעץ; 2. (З.) *(западные страны)* מײַרעוו־לענדער מצ., די מײַרעוודיקע לענדער

запада́ть *несов. см.* запа́сть

за́паднее װײַטער מײַרעוו־צו

западноевропе́йский מײַרעוו־אייראָפּעיִשער

за́падн||ый **1.** מײַרעוודיקער, מײַרעוו־; в ~ом направле́нии אין דער מײַרעוודיקער ריכטונג; ~ый ве́тер א מײַרעוודיקער ווינט, מײַרעוו־ווינט ם ־ן; ~ая литерату́ра מײַרעוו־ליטעראַטור װ; 2. *(обращённый к западу)* מײַרעוו־זײַטיקער; ~ый склон מײַרעוו־זײַטיקער באַרגשיפּוע

западня́ *ж прям. и перен.* פּאַסטקע װ ־ס

запа́ивать *несов. см.* запая́ть

запакова́ть *сов.*, **запако́вывать** *несов.* פֿאַרפּאַק(עווע)ן, אײַנפּאַק(עווע)ן

запа́л *м* **1.** צינדער ם ־ס; צינדשנור ם ־ן; 2. *разг.* *(горячность)* היץ װ, ברען ם

запа́льчив||ость *ж* היציקייט װ, ספּילשליוועקייט װ; ~ый ספּילשליווע(ר) *тж. неизм.*; *(горячий)* היציקער

запанибра́та *нареч. разг.* פֿאַמיליער, גוטברודעריש, פּאַניבראַטיש; быть с *кем-л.* ~ זײַן* מיט עמעצן פּאַני־בראַטיש [גוטברודעריש], האַלטן* זיך מיט עמעצן מײַסע פּאַני־בראַט

запа́с *м* **1.** *(заготовленное впрок)* פֿאַרגרייט, זאַפּאַס ם ם; רעזערוו ם; ~ горю́чего א זאַפּאַס ברענשטאָף; ~ проду́ктов א זאַפּאַס [א פֿאַרגרייט] פֿון פּראָדוקטן; де́лать ~ы אָנקלײַבן* רעזערוון, מאַכן זאַפּאַסן; 2. *обыкн. мн.* רעסורסן מצ.; ~ы не́фти נאַפֿט־רעסורסן מצ.; 3.: ~ про́чности *тех.* פֿעסטקײַט־רעזערוו ם; ~ слов וואָקאַבולאַר ם ־ן; *(учащегося тж.)* וואָרט־באַגאַזש ם, לעקסי־שער באַגאַזש *разг.*; ~ зна́ний דער סכום קענטעניש [יעדיעס]; 4. *разг.* *(излишек ткани за швом)* זאַפּאַס ם; 5. *воен.* רעזערוו ם; офице́р ~а רעזערוו־אָפֿיצער ם ־ן; ◇ в ~е אין רעזערוו; у нас в ~е це́лый час מיר האָבן נאָך (אין רעזערוו) א גאַנצע שעה; про ~ אלס רע־זערוו, אויף א נויטפֿאַל

запаса́ть(ся) *несов. см.* запасти́(сь)

запа́сливый פֿאַרזאָרגערישער; ~ хозя́ин א באַלעבאָס אַן אָנגרייטער

запасн||о́й **1.** רעזערוו־; פֿאַרבײַט־; ~ы́е ча́сти פֿאַר־בײַט־דעטאַלן מצ., בײַט־טיילן מצ.; ~о́й соста́в *воен.* רעזערוו־באַשטאַנד ם; ~о́й игро́к *спорт.* פֿאַרבײַ־טער ם=; 2. *в знач. сущ. м воен.* רעזערוויסט ם ־ן

запа́сный רעזערוו־; ~ путь רעזערוו־קאָליע װ; ~ вы́ход נויטפֿאַל־אַרויסגאַנג ם

запасти́ *сов.* פֿאַרגרייטן; ~сь *сов.* פֿאַרגרייטן זיך; ◇ ~сь терпе́нием אָנעמען* זיך מיט געדולד

запа́сть *сов.* **1.** *(о клавишах и т.п.)* אַרײַנפֿאַלן*, אַראָפּלייגן זיך; 2. *(стать впалым)* אײַנפֿאַלן*; щёки его́ запа́ли זײַנע באַקן זײַנען אײַנגעפֿאַלן; 3. *перен.* אַרײַנדרינגען*; ~ в се́рдце אַרײַנדרינגען* אין האַרצן אַרײַ־; ~ в па́мять אײַנקריצן זיך אין זיכּרון

за́пах *м* ריח ם (מצ. רייחעס), גערוך ם

запаха́ть *сов.* **1.** פֿאַראַקערן; 2. *(удобрения)* אַרײַן־אַקערן

запа́хивать¹ *несов. см.* запаха́ть

запа́хивать² *несов. см.* запахну́ть

запа́хиваться *несов. см.* запахну́ться

запа́х||нуть *сов. безл.* שמעקן* אָנהייבן*, א שמעק טאָן*; ~ло сирéнью ס'האָט אָנגעהויבן שמעקן מיט בעז, ס'האָט זיך דערשפּירט א רייעך פֿון בעז

запахну́ть *сов.*: ~ по́лы пальто́ צונויפֿנעמען* די פּאָ־לעס פֿונעם מאַנטל; ~ шу́бу שטײַף פֿאַרוויקלען זיך אינעם פֿוטער

запа́чкать *сов.* פֿאַרפּאַטשקען, אויסשמירן; *перен.* באַ־פֿלעקן; ~ся *сов.* פֿאַרפּאַטשקען זיך, אויסשמירן זיך

запа́шка *ж с.-х.* **1.** *(действие)* פֿאַראַקערן ז, פֿאַראַ־קערונג װ; 2. *(количество запаханного)* אַקערפֿעלד ז

запая́ть *сов.* פֿאַרלייטן

запева́ла **1.** *м* = פֿאָרזינגער ם; *ж* פֿאָרזינגערין װ ־ס; 2. *перен.* *м* = אָנפֿירער ם; *ж* אָנפֿירערין װ ־ס

запева́ть *несов.* פֿאָרזינגען*

запека́нка *ж* **1.** *(кушанье)* טײַגעכץ ז ־ן, באַבקע װ ־ס; פּודינג ם; 2. *(наливка)* זאַפּעקאַנקע װ

запека́ть(ся) *несов. см.* запе́чь(ся)

запёкш||ийся: ~иеся гу́бы איבערגעטריקנטע ליפּן; ~аяся кровь פֿאַרבאַקן בלוט

запелена́ть *сов.* פֿאַרווינדלען

запере́ть *сов.* **1.** *(на замок)* פֿאַרשליסן*; *(на засов)* פֿאַרשפּאַרן; פֿאַרריגלען; 2. *(куда-л., где-л.)* פֿאַרשפּאַרן, פֿאַרשליסן*; *(лишить выхода)* פֿאַרשפּאַרן; ~ неприя́тельский флот в зали́ве פֿאַרשפּאַרן דעם סונאס פֿלאָט אינעם אײַנגוס; ~ся *сов.* **1.** *(в помещении)* פֿאַרשפּאַרן זיך, פֿאַרשליסן* זיך; 2. *(о замке, двери и т.п.)* פֿאַר־שליסן* זיך, מאַכן זיך; 3. *см.* запира́ться 2

запе́ть *сов.* אָנהייבן* זינגען

запеча́тать *сов.* פֿאַרחאַסמענען*; *(о конверте тж.)* פֿאַרמאַכן, פֿאַרקלעפּן

запечатлева́ть(ся) *несов. см.* запечатле́ть(ся)

запечатле́||ть *сов.* **1.** *(передать, воплотить)* געבן* אײַנ־ פֿאַרקערפּערן, דאָס בילד (פֿון); 2.: ~ть в па́мяти דער קריצן [פֿאַרקריצן] אין זיכּרון; па́мять ~ла *что-л.* דער זיכּרון האָט פֿאַרהיט עפּעס; ~ться *сов.* **1.**: ~ться в па́мяти אײַנקריצן זיך [פֿאַרקריצן זיך] אין זיכּרון; ~ться в се́рдце פֿאַרהיטן* זיך [פֿאַרבלײַבן*] אין האַרצן; 2. *(отразиться — в творчестве и т.п.)* פֿאַרקערפּערט ווערן*, באַקומען* אַן אויסדרוק

запеча́тывать *несов. см.* запеча́тать

запе́чь *сов.* פֿאַרבאַקן*; ~ся *сов.* **1.** פֿאַרבאַקן ווערן*; 2. *(о крови)* פֿאַרבאַקן ווערן*; 3. *(о губах)* איבערגע־טריקנט ווערן*

запива́ть *несов. см.* запи́ть¹

запина́ться *несов. см.* запну́ться

запи́нк||а *ж*: без ~и גלאַט(יק), זיך ניט פֿאַרהאַקנדיק

запира́тельство *с* (די שולד) דאָס אײַנגעשפּאַרטע לייקענען; (פֿאַראַקשנטע) פֿאַרלייקענונג

запира́||ть *несов. см.* запере́ть; ~ться *несов.* **1.** *см.* запере́ться; 2.: замо́к не ~ется דער שלאָס פֿאַרמאַכט זיך ניט, דער שלאָס קען זיך ניט פֿאַרמאַכן; 3. *разг.* *(отрицать)* ניט וועלן* זיך מודה זײַן, לייקענען (שטיין און ביין)

записа́ть *сов.* **1.** פֿאַרשרײַבן*; *(для памяти)* פֿאַרנאָ־טירן, פֿאַרצייכענען; ~ со слов очеви́дца פֿאַרשרײַבן* פֿונעם מויל פֿון א בײַזעער; ~ сы́на в шко́лу פֿאַרשרײַבן* דעם זון אין שול; 2. *(звук)* פֿאָנאָגראַפֿירן; *(на плёнку тж.)* פֿילמירן; ~ся *сов.* פֿאַרשרײַבן* זיך; ~ся в библио-

те́ку פארשרײַבן* זיך אין ביבליאָטעק; ~ся доброво́льцем פארשרײַבן* זיך אלס פרײַוויליקער

запи́ск||а *ж* 1. צעטעלע ז ־ך; 2.: служе́бная ~а אמט־צעטל מ ־ען; докладна́я ~а מעלדשריפט וו ־ן; 3. *мн.* נאָטיצן מצ., פארצײַכענונגען מצ.; (*воспомина́ния*) זיכרוי־נעס מצ., מעמואַרן מצ.; 4.: учёные ~и (וויסנשאפטלעכע) שריפטן

записн||о́й: ~а́я кни́жка בלאָק־, נאָטיצביכל ז ־עך נאָט מ ־ן

запи́сывать(ся) *несов. см.* записа́ть(ся)

за́пись *ж* 1. (*де́йствие*) פארשרײַבן ז, רעגיסטרירונג וו; (*на плёнку*) פילמירונג וו; (*на пласти́нку*) פארקריצונג וו; 2. (*запи́санное*) פארצײַכענונג וו, פארנאָטירונג וו ־ען נאָטיץ וו ־ן, ־ען

запи́ть[1] *сов.* (*вин. тв.*) פארטרינקען*; ~ лека́рство водо́й פארטרינקען* די רפואה מיט וואַסער

запи́ть[2] *сов.* (*запья́нствовать*) אָנהייבן* שיקערן [טרינ־קען, שיקרעס] ארײַנלאָזן* זיך אין שיקרעס

запиха́ть *сов.*, **запи́хивать** *несов.*, **запихну́ть** *сов. разг.* פארשטעקן, פארשטופן

запла́канн||ый פארוויינטער; ~ые глаза́ פארוויינטע אויגן

запла́кать *сов.* אָנהייבן* וויינען, צעוויינען זיך

запланирова́ть *сов.* פארפלאַנירן

запла́т||а *ж* לאַטע וו ־ס; поста́вить ~у לייגן* א לאַטע

заплати́ть *сов.* 1. באצאָלן; ~ штраф באצאָלן שטראַף; 2. (*тв.*) (מיט) אָפּצאָלן; ~ кро́вью באצאָלן מיט בלוט

запле́сневе||лый פארשימלטער, פארצוויטעטער; ~ть *сов.* פארשימלט ווערן*, פארצוויטעט ווערן*

заплести́ *сов.*, **заплета́ть** *несов.* 1. פארפלעכטן*; ~ ко́су פארפלעכטן* דעם צאָפּ; 2. (*оплести́*) באפלעכטן*

заплет||а́ться *несов.*: у него́ язы́к ~а́ется ס׳פלאָנטערט זיך אים די צונג, ער פלאָנטערט מיט דער צונג; у него́ но́ги ~а́ются ער פאלט פון די פיס

запломбирова́ть *сов.* פארפלאָמבירן

заплы́в *м спорт.* (ווע́ט)פארשווים מ ־ען

заплыва́ть[1] *несов. см.* заплы́ть[1]

заплыва́ть[2] *несов. см.* заплы́ть[2]

заплы́вший (*отёкший*) אָנגעשוואָלענער, אויפגעלאָפענער; (*жи́ром*) פארגאָסענער

заплы́ть[1] *сов.* (*куда-л.*) פארשווימען*

заплы́ть[2] *сов.* (*оте́чь*) אָנגעשוואָלן ווערן*, אויפלויפן*; (*жи́ром*) פארגאָסן ווערן*

запну́ться *сов.* 1. (*за что-л.*) פארטשעפען זיך; 2. (*в ре́чи*) פארהאַקן זיך

запове́дн||ик *м* רעזערוואַט מ ־ן, שוצגעביט ז ־ן; ~ый 1. (*охраня́емый зако́ном*) רעזערווירטער, געשיצטער; ~ый лес אומבארירלעכער [געשיצטער] וואַלד; 2. (*сокрове́нный*) געהיימער; סעקרעטנע(ר) *тж. неизм. разг.*; 3. (*заве́тный*) פארטרויליכער

за́поведь *ж* 1. געבאָט מ ־ן; де́сять ~ей די צען געבאָטן; די אסערעס־האַדיברעס *библ.*; 2. *перен.* געבאָט מ ־ן, פאָרשריפט וו ־ן

заподо́зр||ить *сов.* 1. (*кого-л.*) וואַרפן* א חשד, חושד זײַן* (אַף); ~ить *кого-л.* в изме́не חושד זײַן* עמעצן אין פארראַט, וואַרפן* א חשד אַף עמעצן, אז ער איז א פארעטער; 2. (*что-л.*): он ~ил обма́н ס׳איז אים ארײַן א חשד, אז דאָ איז געגנאַרערײַ [שווינדל]

запо́ем *нареч. разг.*: пить ~ טרינקען* אָן אויפהער, גיסן* ווי אַף א שטיין, האלטן* אין איין שיקערן; он чита́ет ~ ס׳איז אים ניט אָפּצורײַסן פונעם לייענען

запозда́лый פארשפעטיקטער

запозда́ть *сов.* 1. פארשפעטיקן, שפּעט קומען*; 2. (*с тв.*) פארשפעטיקן (מיט), פארהאַלטן* זיך (מיט); ~ с отве́том פארשפעטיקן מיטן ענטפער, ענטפערן צו שפּעט

запо́й *м* טרינקזוכט וו

заполза́ть *несов.*, **заползти́** *сов.* פארקריכן*; (*под что-л. тж.*) ארונטערקריכן*

запо́лни||ть *сов.* פארפילן; вода́ ~ла бассе́йн דאָס וואַסער האָט פארפילט דעם באסיין; зри́тели ~ли зал די צושויער האָבן פארפילט דעם זאַל; ~ть анке́ту פארפילן די אנקעטע; ~ться *сов.* פארפילט ווערן*

заполня́ть(ся) *несов. см.* запо́лнить(ся)

заполя́рный טראַנספּאָליאַרער, פּאָליאַר־; ~ го́род פּאָליאַר־שטאָט וו (מצ. ־שטעט)

запомина́||ть *несов. см.* запо́мнить; ◇ ~ющее устро́йство פארגעדענקענדיקער מעכאַניזם; ~ться *несов. см.* запо́мниться

запо́мнить *сов.* פארגעדענקען; ~ся *сов.* פארגעדענקען זיך

за́понка *ж* זאַפּאָנקע וו ־ס

запо́р[1] *м* (*приспособле́ние*) שלאָס מ (מצ. שלעסער), ריגל מ ־ען; дверь на ~е די טיר איז פארשפּאַרט [פאר־שלאָסן]

запо́р[2] *м мед.* פארשטאָפּונג וו; אצירעס ז *уст.*; страда́ть ~ами האָבן* א האַרטן מאָגן, האַרטלײַביק זײַן*; נעצער זײַן* *уст.*

запорош||и́ть *сов.* 1. פארפּראָשען; снег ~и́л дере́вья דער שניי האָט פארפּראָשעט די ביימער; доро́гу ~и́ло сне́гом דער וועג איז פארפּראָשעט געוואָרן מיט שניי; 2. (*нача́ться*) אָנהייבן* פּראָשען; ~и́л снежо́к ס׳האָט אָנגעהויבן שיטן גרײַפּל־שניי

запотева́ть *несов. см.* запоте́ть

запоте́ть *сов.* פאראָסיקט ווערן*, פאראָסעט ווערן*

запоте́вший, **запоте́лый** פאראָסיקטער; запоте́вшее стекло́ א פאראָסיקטע שויב

заправи́ла *м разг.* רעדלפירער מ =, מאַכער (א גאַנצער) מ =

запра́вить *сов.* 1. (*оде́жду и т.п.*) ארײַנלאָזן*; 2. *кул.* פארפּראַווען; 3. (*прибо́р, маши́ну и т.п.*) אויס־צוריכטן, צוריכטן, פּראַווען; (*горю́чим*) אָנגיסן* ברענשטאָף [בענזין] (די אווטאָמאַשין אדג.); ◇ ~ крова́ть פארבעטן דאָס בעט; ~ся *сов. разг.* 1. (*горю́чим*) אָנגיסן* [אָנעמען*] ברענ־שטאָף [בענזין], צוריכטן (די אווטאָמאַשין אדג.); 2. (*пое́сть и попи́ть*) אָפּעסן* (צו־זאַט), אונטערלענען זיך דאָס האַרץ

запра́вка *ж* 1. (*де́йствие*) צוריכטן ז, אויספּראַווען ז; (*горю́чим*) דאָס אָנגיסן ברענשטאָף [בענזין]; 2. (*припра́ва*) פארפּראַוועכץ ז

заправля́ть *несов.* 1. *см.* запра́вить; 2. *разг.*: ~ все́ми дела́ми זײַן* דער באלעבאָס, אָנפירן מיט אַלע עניאָנים, איבער אַלע עניאָנים; ~ся *несов. см.* запра́виться

запра́вский *разг.* עכטער, עמעסער; как ~ охо́тник ווי אן עכטער [אן עמעסער] יעגער

запра́шивать *несов. см.* запроси́ть

запре́т *м* פארווער מ ־ן, פארבאָט מ ־ן; наложи́ть

~ ארופלייגן א פארבאָט, פארבאָטן*, פארווערן; ◇ быть под ~ом זײַן* פארבאָטן

запрети́тельн||ый פארבאָט־, פארווער־; ~ые ме́ры פארבאָט־(מאָס)מיטלען מצ., פארווער־(מאָס)מיטלען מצ.

запрети́||ть *сов.* פארבאָטן*, פארווערן; ~ть я́дерное ору́жие פארבאָטן* דעם נוקלעארן וואָפן; врач ~л ему́ кури́ть דער דאָקטער האָט אים פארווערט [פארבאָטן] רייכערן

запре́тн||ый פארבאָטענער; ~ая зо́на א פארבאָטענע זאָנע; ◇ ~ый плод א פארבאָטענע פרוכט

запреща́ть *несов. см.* запрети́ть

запреще́ние *с* פארבאָטן I, פארווערן I; *(запрет)* פארבאָט m ־ן, פארווער m ־ן; ~ я́дерного ору́жия דאָס פארבאָטן נוקלעארן וואָפן

запрещённ||ый פארבאָטענער, פארווערטער; ~ая литерату́ра פארבאָטענע ליטעראטור; טרייפע ליטעראטור *разг.*

запроекти́ровать *сов.* פארפראָיעקטירן

запроки́дывать(ся) *несов. см.* запроки́нуть(ся)

запроки́нуть *сов. разг.*: ~ го́лову פארוואָרפן* דעם קאָפּ (אף אהינטער); ~ся *сов. разг.* פארוואָרפן* זיך (אף אהינטער)

запропаст||и́ться *сов. разг.* פארפאלן ווערן*, אהינקומען*, куда́ он ~и́лся? וווהין איז ער פארפאלן געוואָרן [אהינגעקומען]?

запро́с *м* 1. אָנפראגע II ־ס; обрати́ться с ~ом ווענדן* זיך מיט אן אָנפראגע; 2. *обыкн. мн. (спрос)* נאָכפרעג m, פאָדערונגען מצ.; ~ы потреби́телей דער נאָכפרעג [די פאָדערונגען] פון די געברויכער; 3. *(потребности)* באדערפענישן מצ.; *(стремления)* באשטרעבונגען מצ.; культу́рные ~ы די קולטור־באדערפענישן; у него́ больши́е ~ы זײַנע באשטרעבונגען זײַנען גרויס°, ער פארמעסט זיך גאָר ברייט; 4. *разг.*: це́ны без ~а פרײַזן ניט אף צו דינגען זיך

запроси́ть *сов. (вин.)* 1. *(сделать запрос)* מאכן אן אָנפראגע, אָנפרעגן זיך (בא); 2. *(назвать высокую цену)* אָנמוטן

за́просто *нареч.* (גאנץ) פראָסט, (גאנץ) אָן צערעמאָניעס, היימישלעך

запру́да *ж* 1. *(плотина)* הרעבליע II ־ס; 2. *(водоём)* סטאוו m ־ן, סאזשלקע II ־ס

запруди́ть *сов.*, **запру́живать** *несов.* 1. *(речку и т.п.)* פארהאטיען; 2. *(заполнить)* פארפלייצן; толпа́ запруди́ла пло́щадь דער האמוין האָט פארפלייצט דעם פלאץ

запряга́ть(ся) *несов. см.* запря́чь(ся)

запря́жка *ж* 1. *(действие)* אײַנשפאנען I; 2. *(экипаж с лошадьми)* פערד־און־וואָגן m, געשפאן I; 3. *(упряжь)* שפאנצײַג I, געשלידער I

запря́тать *сов. разг.* (פאר)באהאלטן*, פארשטעקן

запря́чь *сов. прям. и перен.* אײַנשפאנען; ~ся *сов. разг.* אײַנשפאנען זיך; ~ся в рабо́ту אײַנשפאנען זיך אין דער ארבעט, נעמען* אף זיך א (שווערע) ארבעט

запу́ганный אָנגעשראָקענער

запуга́ть *сов.*, **запу́гивать** *несов.* אָנשרעקן*

за́пуск *м* 1. *(мотора и т.п.)* לאָזן I; 2.: ~ иску́сственного спу́тника דאָס ארויסשיקן [דאָס ארויסשיסן] א קינסטלעכן סאטעליט [א ספוטניק]

запуска́ть[1] *несов.* 1. *разг. (бросать)* ווארפן*; 2. *см.* запусти́ть[1] 2, 3, 4

запуска́ть[2] *несов. см.* запусти́ть[2]

запусте́ние *с* פוסטקייט II, פארוויסטקייט II

запусти́ть[1] *сов.* 1. *разг. (бросить)* ווארפן*, א וואָרף טאָן*; ~ ка́мень, ка́мнем в *кого-л.* א וואָרף געבן* [א וואָרף טאָן*] (מיט) א שטיין אין עמעצן; 2. *(спутник и т.п.)* ארויסשיקן, ארויסשיסן*; *(бумажный змей)* לאָזן*; 3. *(мотор и т.п.)* לאָזן* (אין גאנג); ~ в произво́дство *что-л.* אָנהייבן* אויסארבעטן עפעס; אָנהייבן* די פראָדוקציע פון עפעס; 4. *разг. (засунуть)* ארײַנרוקן, ארײַנשטעקן; *(вонзить)* ארײַנשטעכן*

запусти́ть[2] *сов.* 1. *(довести до упадка)* פארנאכלעסיקן; ~ хозя́йство פארנאכלעסיקן די ווירטשאפט; 2. *(болезнь и т.п.)* פארלאָזן*

запу́танный פארפלאָנטע(ר)טער

запу́тать *сов.* 1. *прям. и перен.* פארפלאָנטע(ר)ן; ~ вопро́с פארפלאָנטע(ר)ן די פראגע; 2. *разг. (сбить с толку)* פארפלאָנטע(ר)ן, אראָפשלאָגן* פונעם וועג; 3. *(вовлечь кого-л.)* ארײַנציִען*, ארײַנמישן, פארמישן; ~ся *сов.* 1. *прям. и перен.* פארפלאָנטע(ר)ן זיך; ни́тки запу́тались די פעדעם האָבן זיך פארפלאָנטע(ר)ט; ~ся в сетя́х פארפלאָנטע(ר)ן זיך אין דער נעץ; де́ло ещё бо́льше запу́талось דער איניען איז נאָך מער פארפלאָנטע(ר)ט געוואָרן; ~ся в долга́х פארפלאָנטע(ר)ן זיך אין כויוועס; 2. *разг. (сбиться)* אראָפשלאָגן* זיך פונעם וועג, פארפלאָנטע(ר)ן זיך

запу́тывать(ся) *см.* запу́тать(ся)

запу́щенный 1. *(оставленный без ухода)* פארנאכלעסיקטער; *(о саде)* פארווילדעטער; 2. *(о болезни)* פארלאָזטער

запыли́ть *сов.* פארשטויב(יק)ן; ~ся *сов.* פארשטויב(יק)ן זיך, פארשטויב(יק)ט ווערן*, באדעקט ווערן* מיט שטויב

запыха́ться *сов. разг.* פארסאפען זיך, פארסאָפען זיך

запя́стье *с анат.* האנטוואָרצל m ־ען, מיטלהאנט II (מצ. ··הענט)

запята́я *ж* קאָמע II ־ס

запятна́ть *сов.* פארפלעקן; *(репутацию, имя тж.)* באשמוצן, באפלעקן

зараба́тывать *несов. см.* зарабо́тать[1]; ~ себе́ на жизнь *чем-л.* פארדינען אפן לעבן (פון), ציִען* כאיונע (פון)

зарабо́тать[1] *сов.* פארדינען

зарабо́тать[2] *сов. (о моторе и т.п.)* אָנהייבן* ארבעטן

зарабо́таться *сов. разг.* פארארבעטן זיך, אָנארבעטן זיך, אָנהאָרעווען זיך

за́работн||ый: ~ая пла́та ארבעט(ס)לוין m

за́работок *м* פארדינסט I ־ן

зара́внивать *несов. см.* заровня́ть

заража́ть(ся) *несов. см.* зарази́ть(ся)

зараже́ние *с* אָנשטעקונג II; אינפעקציע II; ~ кро́ви בלוט־פארגיפטונג II

зара́з||а *ж* אָנשטעקונג II; ~и́тельный אָנשטעק(נד)יקער; *перен.* מיטרײַסנדיקער; ~и́тельный смех א מיטרײַסנדיקער געלעכטער

зарази́ть *сов.* 1. אָנשטעקן; *(воздух и т.п.)* פארגיפטן; 2. *(увлечь)* מיטרײַסן*; ~ся *сов.* 1. *(болезнью)* אָנשטעקן זיך (מיט); ~ся от *кого-л.* אָנעמען* זיך פון עמעצן; 2. *(каким-л. настроением, чувством)* אָנגעשטעקט ווערן* (מיט), מיטגעריסן ווערן* (פון)

зара́зный *(о больном)* אָנשטעקעוודיקער; *(о болезни)* קלעפּיקער, אָנשטעק(נד)יקער

зара́нее *нареч.* פֿאַרפֿריִער; *(заблаговременно)* באַצײַטנס

зарапортова́ться *сов. разг.* פֿאַרפּלוידערן זיך, פֿאַרקריכן* קיין בויבעריק, פֿליִען* אין דער וועלט אַרײַן

зараста́ть *несов.*, **зарасти́** *сов.* 1. *(травой и т.п.)* פֿאַרוואַקסן ווערן*, אַרומגעוואַקסן ווערן*; *(волосами)* באַוואַקסן ווערן*; 2. *(зарубцеваться)* פֿאַרצויגן ווערן*

зарва́||ться *сов.* פֿאַררײַסן* זיך; ~вшийся агрéссор דער פֿאַריסענער [טאַקיפֿעסדיקער] אַגרעסאָר

зардé||ться *сов.* 1. פֿאַררייטלען זיך; ~лась заря́ אויבערן הימל האָט זיך צעגאָסן א באַגינען־רייט; 2.: она́ вся ~лась די פּאַרב האָט זיך איר גע־זי איז רויט געוואָרן, שטעלט אין פֿאַנעם

за́рево *с* ‖ פֿײַערשײַן (פֿון א סרייפֿע)

зарегистри́ровать *сов.* פֿאַרעגיסטרירן; ~ся *сов.* 1. פֿאַרעגיסטרירן זיך; 2. *разг. (оформить брак)* פֿאַרשרײַבן* זיך

зарéз *м разг.*: до ~у ווי מע דאַרף אין לעבן אַרײַן; мне до ~у ну́жно איך דאַרף אין לעבן אַרײַן, איך דאַרף ווי מע דאַרף לעבן

зарéзать *сов.* 1. *(убить)* קוילען, (אוועק)הארגענען* (מיט א מעסער אדג.); 2. *(животное)* קוילען; *(по еврейскому религиозному обряду тж.)* שעכטן*; 3. *(загрызть — о волке)* פֿאַרצוקן; 4. *перен. разг.* אָפּקוילען, אוועקקוילען; ◇ ~ без ножа́ קוילען אָן א מעסער; ~ся *сов. разг.* אויבערשנײַדן* זיך דעם האַלדז; דערשטעכן* זיך

зарека́ться *несов. см.* зарéчься

зарекомендова́ть *сов.*: ~ себя́ с хоро́шей стороны́ זיך גוט °פֿאַרעקאָמענדירן

зарéчься *сов.* (+ *инф.*) פֿאַרשווערן* זיך (ניט טאָן), פֿאַרזאָגן א צענטן (טאָן); он зарёкся ходи́ть туда́ ער האָט זיך פֿאַרשווירן ניט גיין אַהין

заржа́в||еть *сов.* פֿאַרזשאַווערט [פֿאַראָסטעט] ווערן*; ~ленный פֿאַרזשאַווערטער, פֿאַראָסטעטער

зарисова́ть *сов.* פֿאַרצייכענען

зарисо́вка *ж (рисунок)* ‖ עסקיז ‖ מ ־ן, פֿאַרצייכענונג ‖ ־ען

зарисо́вывать *несов. см.* зарисова́ть

за́риться *несов.* (на *вин.*) *разг.* ראַדעווען זיך (אויף), קוואַפּען זיך (אויף)

зарни́ца *ж* ‖ געוויטער־שײַן ‖ ־ען

заровня́ть *сов.* פֿאַרגלײַכן*, אויסגלײַכן*; ~ я́му פֿאַרגלײַכן* די גרוב מיט דער ערד

зароди́||ться *сов.* אויפֿקומען*, אנטשטיין*; у него́ ~лась мысль ס'איז אים אויפֿגעקומען א געדאַנק

заро́дыш *м* ‖ עמבריאָן ‖ מ ־ען; ◇ в ~е: быть (ещё) в ~е זײַן* (נאָך) אין עמבריאָנעלן צושטאַנד; подави́ть *что-л.* в ~е דערשטיקן עפּעס, פֿון אָנהייב אָן; עמבריאָנעלער; ~евый אין סאַמע אָנהייב

зарожда́ться *несов. см.* зароди́ться

заро́к *м*: дать ~ не + *инф.* פֿאַרשווערן* זיך ניט טאָן, פֿאַרזאָגן א צענטן (צו) טאָן, געבן* א נײַדער ניט טאָן; я дал себе́ ~ не пить мно́го ко́фе כ'האָב זיך געגעבן א נײַדער ניט טרינקען קיין סאַך קאַווע, כ'האָב פֿאַרזאָגט א צענטן צו טרינקען א סאַך קאַווע

зарони́ть *сов.* 1. *разг.* *(что-л., куда-л.)* פֿאַרוואַרפֿן*; 2.: ~ сомнéние в *ком-л.* (אַרײַנ)וואַרפֿן* עמעצן אין א סאָפּעק; ~ подозрéние в *ком-л.* אויפֿוועקן א חשד בא עמעצן

за́росль *ж (кустарника)* ‖ שטרויך־געדיכטעניש; *(чаща)* ‖ וואַלד־געדיכטעניש

заро́сший אַרומגעוואַקסענער, פֿאַרוואַקסענער

зарпла́та *ж разг.* (за́работная пла́та) אַרבעט(ס)לוין ‖ מ

зарубéжный אויסלענדישער

заруби́||ть *сов.* 1. *(убить)* צעהאַקן אויף טויט; 2. *(сделать зарубку на чём-л.)* אײַנקערבן; ◇ ~ себе́ на носу́! פֿאַרשרײַב זיך אויפֿן שטערן!

зару́бк||а *ж* ‖ קאַרב ‖ מ ־ן, אײַנשניט ‖ מ ־ן; сдéлать ~у אײַנקאַרבן, מאַכן א קאַרב

зарубц||ева́ться *сов.*, ~о́вываться *несов.* פֿאַרצויען* זיך; ра́на ~ева́лась די וווּנד האָט זיך פֿאַרצויגן [איז פֿאַרצויגן געוואָרן]

заруча́ться *несов.*, **заручи́ться** *сов.* (*тв.*) באַוואָרענען [באַזאָרגן] זיך (מיט), [באַזאָרגן] פֿאַר זיך; באַוואָרענען; ~ *чьим-л.* согла́сием באַוואָרענען [באַזאָרגן] פֿאַר זיך עמעצנס האַסקאָמע, באַוואָרענען [באַזאָרגן] זיך מיט עמעצנס האַסקאָמע

зарыва́ть *несов. см.* зары́ть

зарыва́ться[1] *несов. см.* зары́ться

зарыва́ться[2] *несов. см.* зарва́ться

зары́ть *сов.* פֿאַרגראָבן*; ◇ ~ тала́нт (в зéмлю) באַגראָבן* דעם טאַלאַנט; ~ся *сов.* פֿאַרגראָבן* זיך

зар||я́ *ж* 1.: у́тренняя ~я́ ‖ באַגינען־רייט, באַגינען ‖ ־שײַן; вечéрняя ~я́ ‖ אָוונט־רייט; занимáется ~я́ עס שאַריִעט [עס פֿאַרנעמט זיך] אויף טאָג; встать на ~é, с ~ёй אויפֿשטיין* באַגינען [קאַיאָר, מיטן טאָגליכט]; 2. *перен.* *(начало, зарождение)* אָנהייב ‖ מ, אויפֿקום ‖ מ; ~я́ революции דער אויפֿשײַן פֿון דער רעוואָלוציע; на ~é человéческой цивилиза́ции באַם אויפֿקום פֿון דער מענטשלעכער ציוויליזאַציע; ◇ от ~и́ до ~и́ 1) *(всю ночь)* פֿון פֿריִען אָוונט ביז קאַיאָר; 2) *(весь день)* פֿון אינדערפֿרי [פֿון קאַיאָר] ביז אָפּדערנאַכט

заря́д *м* 1. *воен.*, *эл.* אָנלאָד ‖ מ; холосто́й ~ פּוסטער אָנלאָד; электри́ческий ~ עלעקטרישער אָנלאָד; 2.: ~ бо́дрости א זאַפּאַס פֿון לעבנסמוט; снéжный ~ א פֿלוצעמ־דיקער שטאַרקער שנייפֿאַל

заряди́ть[1] *сов.* אָנלאָדן*; ~ ору́дие אָנלאָדן* דעם האַרמאַט; ~ электри́ческую батарéю אָנלאָדן* די עלעקטרישע באַטאַריי; ~ фотоаппара́т פֿאַרלאָדן* דעם פֿאָטאָ־אַפּאַראַט, אַרײַנשטעלן די פֿילמע אינעם פֿאָטאָ־אַפּאַראַט

заряди́||ть[2] *сов.*: он ~л одно́ и то́ же ער טײַנעט ס'האַלט אין איין רעדעניש אַלץ דאָס זעלבע; ~л дождь ס'הערט ניט אויף צו גיסן [גיסן]; дождь ~л на цéлую недéлю דער רעגן האָט זיך גענומען גיסן א גאַנצע וואָך

заря́дка *ж* 1. *(действие)* ‖ אָנלאָדן; 2. *спорт.* זאַריאַד־ (אַלע־טאָג־)גימנאַסטיק ‖, ־קע ‖

заря́дный: ~ я́щик סנאַריאַדן־וואָגן ‖ מ ־ס

заряжа́ть *несов. см.* заряди́ть[1]

заса́д||а *ж* ‖ לאָקערונג; сидéть в ~е זײַן* פֿאַרטײַעט אין לאָקערן, לאָקערן; устро́ить *кому-л.* ~у אײַנשטעלן א לאָקערונג נאָך עמעצן

засади́ть *сов.*, **заса́живать** *несов.* 1. *(растениями)* באַפּלאַנצן; 2. *разг. (в клетку и т.п.)* אַרײַנזעצן; *(в тюрьму)* אײַנזעצן; 3. *разг.*: ~ *кого-л.* за рабо́ту אוועק־זעצן עמעצן פֿאַר דער אַרבעט; ~ ученика́ дéлать уро́-

ки אוועקזעצן דעם שילער מאכן די לימודים; 4. *разг.* (*вонзить*) ארײַנזעצן, ארײַנשטעקן

засáленный פארשמאָלצעוועטער

засáливать[1] *несов. см.* засáлить

засáливать[2] *несов. см.* засоли́ть

засáлить *сов.* פארשמאָלצעווען; ~**ся** *сов.* פארשמאָלצע-וועט ווערן*

засáсывать *несов. см.* засосáть

засáхар||енный געצוקערטער; ~**ивать(ся)** *несов. см.* засáхарить(ся); ~**ить** *сов.* פארצוקערן; ~**иться** *сов.* געצוקערט [פארצוקערט] ווערן*

засвети́ть[1] *сов.* (*зажечь*) אָנצינדן*

засвети́ть[2] *сов.* (*фотоплёнку и т.п.*) פארשטראלן

засвети́ться[1] *сов.* אָנצינדן* זיך; *перен.* אופשײַנען, אופ-לויכטן*

засвети́ться[2] *сов.* (*о фотоплёнке*) פארשטראלט ווערן*

зáсветло *нареч.* בא טאָגשײַן, בא טאָגליכט; איידער ס'ווערט [ס'איז געוואָרן] נאכט

засвидéтельствовать *сов.* זאָגן אידעס, זײַן* אן אידעס, באשטעטיקן; (*документ*) באשטעטיקן

засевáть *несов. см.* засéять

заседáтель *м* בײַזיצער מ =; ◇ нарóдный ~ פאָלקס־בײַזיצער מ =

заседá||ть *несов.* אָפּהאלטן* א זיצונג; (*участвовать в заседаниях*) אָנטיילנעמען* אין די זיצונגען [אין דער זיצונג]; ~ет учёный совéт ס'האלט אָפּ א זיצונג דער וויסנשאפט-לעכער ראט

засекáть[1] *несов. см.* засéчь[1]

засекáть[2] *несов. см.* засéчь[2]

засекрéтить *сов.* פארסעקרעטעווען

засекрéч||енный פארסעקרעטעוועטער; ~**ивать** *несов. см.* засекрéтить

засели́ть *сов.*, **заселя́ть** *несов.* 1. באזעצן; ~ дом באזעצן אין הויז אײַנוווינער; 2. (*поселиться*) באזעצן זיך; (*страну, край тж.*) באפעלקערן

засéсть *сов.* 1. (*усесться, приняться*) אוועקזעצן זיך; ~ писáть пи́сьма אוועקזעצן זיך שרײַבן בריוו; ~ за рабóту אוועקזעצן זיך [נעמען* זיך] צו דער ארבעט; 2. (*где-л. надолго*) פארשטעקן זיך; ~ дóма פארשטעקן זיך אין שטוב, ניט ארויסגיין* פון דער שטוב; 3. *воен.* פא-רוקן זיך, פארגראָבן* זיך; 4. (*застрять*) בלײַבן* שטעקן; 5. *разг.*: э́та мысль засéла у негó в головé ס'לאָזט אים ניט אָפּ אָט דער געדאנק, ס'קריכט אים פונעם קאָפּ ניט ארויס דער געדאנק

засéчь[1] *сов.* 1. (*сделать зарубку*) אײַנקארבן, אײַנשנײַדן*; 2. (*установить местоположение*) פארצייכענען, אָפּמערקן, פארפיקסירן; ◇ ~ врéмя פארפיקסירן די צײַט

засéчь[2] *сов.* (*розгами и т. п.*) פארשמײַסן* (אף טויט)

засéять *сов.* פארזייען

засидéться *сов.*, **заси́живаться** *несов.* פארזיצן* זיך

заси́лье *с* אויבערהערשאפט וו, הערשעווען ד

засия́ть *сов. прям. и перен.* אופשײַנען, א שײַן טאָן*, אופלויכטן*

заскирдовáть *сов.* פארסקירדעווען, פארסטערטעווען

заскóк *м разг.* שיגאָען מ (מצ. שיגוינעס); человéк с ~ами א מענטש מיט שיגוינעס [מיט כעפּציעס]

заскорýзл||ый פארגרעבטער; (*косный тж.*) פארשטאָק-טער; ~ые рýки פארגרעבטע [פארהאָרעוועטע] הענט

заскуч||áть *сов.* אָנהייבן* לאנגווײַליקן זיך; он ~áл ער האָט אָנגעהויבן לאנגווײַליקן זיך, ס'איז אים געוואָרן אומעטיק (אפן הארצן)

заслáть *сов.* 1. (*далеко*) פארשיקן; 2. (*подослать*) אונ-טערשיקן

заслóн *м* 1. (*преграда*) שוצוואנט וו (מצ. ···ווענט), בא-ריער מ ־ן; 2. *воен.* שוץ־אָטריאד מ ־ן

заслони́ть *сов.* 1. (*загородить собой*) פארשטעלן; (*от удара и т. п.*) באשיצן; 2. *перен.* (*оттеснить на задний план*) פארשטעלן; ~**ся** *сов.* פארשטעלן זיך

заслóнка *ж* 1. (*печи*) זאסלינקע וו ־ס, אויוונטירל ד ־עך; 2. (*щит в шлюзах*) (שליוז־)שילד מ ־ן

заслоня́ть(ся) *несов. см.* заслони́ть(ся)

заслýг||а *ж* פארדינסט מ ־ן; за осóбые ~и פאר באזונדע-רע פארדינסטן; ◇ он получи́л по ~ам ער האָט בא-קומען דאָס זײַניקע, ער האָט באקומען, ווי ער האָט קאָ-שער פארדינט

заслýженн||о *нареч.* מיט רעכט; он получи́л нагрáду ~о ער האָט מיט פולן רעכט באקומען [ער האָט קאָ-שער פארדינט] די באלוינונג; ~**ый** 1. פארדינטער; ~ый успéх א פארדינטער דערפאָלג; ~ый упрёк א גערעכ-טיקער פאָרוורף; 2. (*имеющий большие заслуги*) פאר-דינסטפולער; ◇ заслýженный арти́ст респýблики פאר-דינסטפולער ארטיסט פון דער רעפובליק

заслýжива||ть *несов.* 1. *см.* заслужи́ть 1; 2. (*быть достойным*) פארדינען, ווערט זײַן*; он ~ет нагрáды ער פארדינט [ער איז ווערט] א באלוינונג; אים קומט א באלוי-נונג; э́ти сообщéния ~ют довéрия אָט די מיטיילונגען זײַנען באגלייבטע; э́то ~ет внимáния דאָס פארדינט אופ-מערקזאמקײַט, דערויף דארף מען לייגן אכט

заслужи́ть *сов.* 1. פארדינען; ~ нагрáду פארדינען די באלוינונג; ~ *чью-л.* любóвь באליבט ווערן* בא עמעצן, געווינען* עמעצנס ליבשאפט; ~ *чьё-л.* довéрие געווינען* עמעצנס צוטרוי; 2. *разг.* (*заработать*) פארדינען זיך

заслýшать *сов.* (*отчёт и т. п.*) אויסהערן; ~**ся** *сов.* פארהאָרכן זיך; הערן, פארגעסנדיק אלץ אין דער וועלט

заслýшивать(ся) *несов. см.* заслýшать(ся)

заслы́шать *сов.* 1. (*уловить слухом*) דערהערן; 2. *разг.* (*узнать*) (דער)הערן, געוואָר ווערן*

засмáтриваться *несов. см.* засмотрéться

засмея́ть *сов.* (*вин.*) *разг.* אויסלאכן, מאכן לײַטיש געלעכטער (פון); в такóм костю́ме меня́ засмею́т מע וועט מיך אויסלאכן [מע וועט האָבן פון מיר וואָס צו לאכן] אין אָט אזא אָנצוג

засмея́ться *сов.* אָנהייבן* לאכן, צעלאכן זיך

засмотрéться *сов.* פארקוקן זיך; קוקן, פארגעסנדיק אלץ אין דער וועלט

заснýть *сов.* אײַנשלאָפן*, אנשלאָפן ווערן*

засня́ть *сов. разг.* אראָפּנעמען*, פאָטאָגראפירן

засóв *м* ריגל מ ־ען, פארוקער מ ־ס; закры́ть на ~ פאריגלען, פארמאכן [פארשפארן] אפן ריגל [אפן פארו-קער]

засóвывать *несов. см.* засýнуть

засóл *м* 1. (*овощей*) אײַנזײַערן ד, אײַנזײַערונג וו; (*рыбы, мяса*) אײַנזאלצן ד, אײַנזאלצונג וו; 2.: крéпкий ~ שטארקער [שארפער] אײַנזאלץ

засоли́ть *сов.* (*овощи*) אײַנזײַערן; (*рыбу, мясо*) אײַנ-זאלצן*

засоре́ние *с* פאַרוּמרייניקן I, פאַרמיסטיקן I; ~ языка́ דאָס פאַרמיסטיקן די שפּראַך; ◇ ~ желу́дка דאָס קאַליע מאַכן דעם מאָגן

засори́||ть *сов.* 1. *(загрязнить)* פאַרשמוציקן, פאַרוּמרייניקן; 2. *(повредить чем-л.)* (זיך) קאַליע מאַכן; ~ть желу́док זיך קאַליע מאַכן דעם מאָגן; он ~л себе́ глаз ס'איז אים עפּעס אַרײַן אין אויג (אַרײַן); 3. *(заполнить чем-л. ненужным)* פאַרמיסטיקן; *(отверстие)* פאַרשטאָפּן; ~ть посе́вы פאַרמיסטיקן די פאַרזייונגען; ~ть язы́к פאַרמיסטיקן די שפּראַך; ~ться *сов.* פאַרמיסטיקט [פאַרוּמרייניקט] ווערן*; *(о желудке)* קאַליע ווערן*; ра́ковина ~лась דער אָפּגוס איז פאַרשטאָפּט געוואָרן

засоря́ть(ся) *см. несов.* засори́ть(ся)

засоса́||ть *сов.* אַרײַנציִען*, פאַרשלינגען*; *перен. тж.* פאַרזויגן*; боло́то ~ло ло́шадь דער זומפּ האָט פאַרשלונגען דאָס פערד; меща́нская среда́ ~ла его́ די קליינבירגערלעכע סוויווע האָט אים פאַרשלונגען

засо́хнуть *сов.* 1. פאַרטריקנט ווערן*; 2. *(о растениях)* פאַרוויאַנעט [פאַרוועלקט] ווערן*

за́спанный *разг.* פאַרשלאָפענער; у него́ ~ вид ער זעט אויס ווי פאַרשלאָפן

заспа́ться *сов. разг.* פאַרשלאָפן* זיך

заста́ва *ж* 1. *ист.* בראָם ‖ ־ען; שטאָט־טויער מ ־ן; 2. *(стража)* וואַכפּאָסט מ ־ן; пограни́чная ~ גרענעץ־וואַך ‖ ־ן; (גרענעץ־)זאַסטאַווע ‖ ־ס *разг.*

застава́ть *несов. см.* заста́ть

заста́вить[1] *сов. (принудить)* צווינגען*, נייטן; ~ *кого́-л.* рабо́тать צווינגען* עמעצן אַרבעטן; ~ *кого́-л.* замолча́ть פאַרמאַכן עמעצן דאָס מויל; ~ себя́ встава́ть ра́но צווינגען* זיך אויפשטיין פרי; он не заста́вил себя́ до́лго проси́ть ער האָט זיך ניט געלאָזט לאַנג בעטן

заста́вить[2] *сов.* 1. *(загромоздить)* אָנשטעלן (א סאך); 2. *(загородить)* פאַרשטעלן

заста́вка *ж (в книге)* ווינייעטקע ‖ ־ס

заставля́ть[1] *несов. см.* заста́вить[1]

заставля́ть[2] *несов. см.* заста́вить[2]

заста́иваться *несов. см.* застоя́ться

застаре́лый אײַנגעוואָרצלטער, אײַנגעקאָרעניעטער; *(о болезни)* לאַנגאָניקער, °אַלטער

заста́||ть *сов.* טרעפן*; ~ть *кого́-л.* до́ма טרעפן* עמעצן אינדערהיים; не ~ть *кого́-л.* ניט טרעפן* עמעצן; война́ ~ла его́ на грани́це די מילכאָמע האָט אים פאַרכאַפּט, ווען ער האָט געלעבט בא דער גרענעץ; ~ть *кого́-л.* врасплох טרעפן* [פאַרכאַפּן] עמעצן אומגעריכט

застёгивать(ся) *несов. см.* застегну́ть(ся)

застегну́ть *сов.* פאַרשפּיליען; *(на пуговицы тж.)* פאַרקנעפּלען; ~ся *сов.* פאַרשפּיליען זיך

застёжка *ж* פאַרשפּיליעכץ I ־ן; *(пряжка)* שנאָל מ ־ן, פּראַזשקע ‖ ־ס

застекли́ть *сов.*, **застекля́ть** *несов.* באַגלאָזן, אָנגלאָזן, אַרײַנשטעלן שויבן (אין)

засте́нок *м* פּײַניקונגס־קאַמער ‖ ־ן, קאַטאָווניע ‖ ־ס

засте́нчив||ость *ж* שעמעוודיקייט ‖; ~ый שעמעוודיקער; ~ый челове́к בײַשן מ (מצ. בײַשאָנים); ~ая улы́бка א שעמעוודיקער שמייכל

застига́ть *несов.*, **засти́гнуть** *сов.* פאַרכאַפּן; ~ врасплох *кого́-л.* פאַרכאַפּן עמעצן אומגעריכט; ~ на ме́сте преступле́ния כאַפּן בײַם מײַסע

застила́ть(ся) *несов. см.* застла́ть(ся)

застира́ть *сов.*, **засти́рывать** *несов.* 1. *(пятна)* פאַרוואַשן*; 2.: засти́ранное бельё גרעט, אָפּגעניצט פון וואַשן; *(о цветном)* אָפּגעבליאַקעוועט

застла́ть *сов.* 1. *(покрыть)* איבערדעקן, פאַרדעקן, פאַרשפּרייטן; *(постель)* פאַרבעטן; ~ пол ковра́ми אויסלייגן דעם דיל מיט טעפּעכער; ~ стол ска́тертью פאַרשפּרייטן א טיש מיט א טישטעך; 2. *(о тумане и т. п.)* פאַרציִען*, פאַרשטעלן, פאַרהוילן; *(о слезах)* פאַרטונקלען; ~ся *сов. (туманом и т. п.)* פאַרצויגן ווערן*; *(слезами)* פאַרטונקלט ווערן* (פון טרערן)

засто́й *м* 1. *(неподвижность)* פאַרגליווערונג ‖, אומבאַוועגלעכקייט ‖; 2. *перен.* סטאַגנאַציע ‖; 3. *эк.* סטאַגנאַציע ‖; דעפּרעסיע ‖

засто́льн||ый: ~ая (пе́сня) טישליד ‖ ־ער

застона́ть *сов.* אָנהייבן* קרעכצן

засто́поривать(ся) *несов. см.* засто́порить(ся)

засто́порить *сов.* פאַרסטאָמפּ(עוו)ען; ~ся *сов.* פאַרסטאָמפּ(עוו)עט ווערן*, פאַרסטאָמפּ(עוו)ען זיך, פאַרהאַלטן ווערן*

застоя́ться *сов.* 1. *(долго простоять)* צו לאַנג אָפּשטיין*; 2. *(испортиться — о воде)* איבערשטיין*; *(о воздухе)* פאַרדומפּן ווערן*

застра́ивать(ся) *несов. см.* застро́ить(ся)

застрахова́ть *сов.* 1. פאַרסטראַכירן; 2. *перен.:* никто́ не застрахо́ван от оши́бок קיינער איז ניט באַוואָרנט פאַר פעלערן; ~ся *сов.* 1. פאַרסטראַכירן זיך; 2. *перен.* באַוואָרענען זיך

застра́чивать *несов. см.* застрочи́ть[1]

застрева́ть *несов. см.* застря́ть

застрели́ть *сов.* (דער)שיסן*; ~ся *сов.* (דער)שיסן* זיך

застре́льщик *м* איניציאַטאָר מ ··טאָרן, פּיאָנער מ ־ן

застро́ить *сов.* פאַרבויען; ~ся *сов.* פאַרבויט ווערן*

застро́й||ка *ж* פאַרבויונג ‖, פאַרבויען I; ~щик *м* פאַרבויער מ =

застрочи́ть[1] *(зашить)* פאַרשטעפּן

застроч||и́ть[2] *сов. разг.:* ~и́л пулемёт ס'האָט אָנגעהויבן שטעפּן [טראַכקען] א קוילנוואַרפער

застря́||ть *сов. прям. и перен.* בלײַבן* שטעקן; *(в болоте, в грязи тж.)* פאַרהרוזנעט [פאַרזונקען] ווערן*; слова́ ~ли у меня́ в го́рле *(от страха и т. п.)* כ'האָב מער קיין וואָרט ניט געקענט אויסרעדן (פאַר פּאַכעד אדג.)

застуди́ть *сов. разг.* צוקילן, פאַרקילן; ~ся *сов. разг.* צוקילן זיך, פאַרקילן זיך

засту́живать(ся) *несов. см.* застуди́ть(ся)

за́ступ *м* גראָבאײַזן מ ־ס, רידל מ ־ען; זאַסטעפּ מ ־עס *разг.*

заступа́ться *несов.*, **заступи́ться** *сов.* אײַנשטעלן זיך, אָננעמען* זיך

засту́пник *м* פאַרטיידיקער מ =; *ирон.* מייליץ־יוישער מ ־ס

засту́пничество *с* דאָס אָננעמען זיך, פאַרטיידיקונג ‖; *(ходатайство)* שטאַדלאָנעס I

застыва́ть *несов. см.* засты́ть

застыди́ться *сов.* פאַרשעמען זיך

засты́||ть *сов.* 1. *(затвердеть)* פאַרגליווערט ווערן*; 2. *разг. (покрыться льдом)* צופרירן*; צוגעפרוירן ווערן*; 3. *разг. (закоченеть)* פאַרגליווערט, פאַרשטאַרט ווערן*

ווערן*; 4. (замереть, остаться без изменений) בלײַבן* ווי פארשטא́רט, ווי פארגלי́ווערט ווערן*; на его́ губа́х ~ла улы́бка אף זײַנע ליפן איז ווי פארשטא́רט געוואָ́רן א שמייכל; его́ рука́ ~ла у козырька́ זײַן האנט איז ווי פארגלי́ווערט געוואָ́רן באם דאשעק; 5. перен. (о чувствах) אָ́פגעקילט ווערן*

засу́н||уть сов. 1. ארײַנרוקן, פארו́קן; ~уть ру́ку в карма́н ארײַנטאָן* די האנט אין קע́שענע; 2. разг. (деть) פארשטע́קן, אהי́נטאָן*; куда́ ты ~ул мой очки́? וווהי́ן האָסטו פארשטע́קט [אהי́נגעטאָן] מײַנע ברילן?

за́суха ж (פאר)טרי́קעניש װ ־ן

засухоусто́йчивый טרי́קעניש־פע́סטער

засу́чивать несов., **засучи́ть** сов. פארקא́טשען; ~ рукава́ פארקא́טשען [פארקא́שערן] די ארבל

засу́шивать несов., **засуши́ть** сов. 1. (цветы и т. п.) פארטרי́קענען; 2. разг. (кушанье) אי́בערבראָטן*

засу́шлив||ый טרי́קעניש־; ~ые райо́ны טרי́קעניש־ראיאָ́נען מצ., ראיאָ́נען, וואָס לײַדן פון טרי́קעניש; ~ый год טרי́קעניש־יאָר ז ־ן

засчита́ть сов., **засчи́тывать** несов. פארע́כענען

засыла́ть несов. см. засла́ть

засы́пать сов. 1. (заполнить) פארשי́טן*; ~ я́му פארשי́טן* די גרוב; 2. (покрыть, усыпать) באשי́טן*, פארשי́טן*; 3. разг. (насыпать) אָ́נשיטן*, פארשי́טן*; ~ лошадя́м овса́ פארשי́טן* די פערד האָבער; ~ суп ри́сом פארשי́טן* דעם זופ מיט רײַז; 4. (кого-л. чем-л.) באווא́רפן*, פארשי́טן*; ~ кого-л. вопро́сами פארשי́טן* עמעצן מיט פרא́געס

засыпа́ть[1] несов. см. засну́ть

засыпа́ть[2] несов. см. засы́пать

засы́паться[1] сов. 1. (о песке и т. п.) ארײַנשיטן* זיך, פארשי́טן* זיך; 2. (покрыться чем-л.) באשאָ́טן [פארשאָ́טן, באדע́קט] ווערן*

засы́паться[2] сов. фам. 1. (быть уличённым) ארײַנפאקן זיך; 2. (не выдержать экзамен) פארשי́טן* זיך

засыпа́ться[1] несов. см. засы́паться[1]

засыпа́ться[2] несов. см. засы́паться[2]

засыха́ть несов. см. засо́хнуть

затаённ||ый באהא́לטענער, (טיף) פארבאָ́רגענער; ~ые мечты́ (טיף) פארבאָ́רגענע טרוי́מען

зата||и́ть сов. באהא́לטן* אין זיך, פארבאָ́רגן*; он ~и́л оби́ду на кого-л. ער האָט באהא́לטן אין זיך [ס׳איז בא אים פארבלי́בן אין הארצן] א פארדראָ́ס אף עמעצן; ◇ ~и́ть дыха́ние אײַנהאלטן* [פארהא́לטן*] דעם אָ́טעם

зата́пливать несов. см. затопи́ть[1]

зата́птывать несов. см. затопта́ть

зата́скан||ный разг. 1. (заношенный) אָ́פגעניצטער, אָ́פגעטראָגענער; 2. (избитый, опошленный) אויסגעדראָ́שענער, באנא́לער

затаска́ть сов. разг. 1. (одежду) אָ́פניצן, אָ́פטראָגן*; 2. (опошлить) באנאליזי́רן

зата́скивать[1] несов. см. затаска́ть

зата́скивать[2] несов. см. затащи́ть

зата́чивать несов. см. заточи́ть[2]

затащ||и́ть сов. 1. פארשלע́פן, פארטראָ́גן*; (внутрь) ארײַנשלעפן; 2. разг. (увлечь с собой) פארשלע́פן; он ~и́л меня́ к своему́ прия́телю ער האָט מיך פארשלע́פט צו זײַנעם א גוטן־פרײַנט

затвердева́ть несов. см. затверде́ть

затверде́||лый פארהא́רטעטער, הארט געוואָ́רענער; ~ние с פארהא́רטונג װ

затверде́ть сов. פארהא́רטעט ווערן*, הארט ווערן*

затверди́ть[1] сов. (заучить) אײַנכאזערן, (גוט°) אוי́סלערנען

затверди́ть[2] разг.: ~ одно́ и то же (אָ́נהייבן*) טײַנען אלץ דאָס זע́לבע

затво́р м 1. разг. (засов) ריגל מ ־ען, פארו́קער מ ־ס; 2. (винтовки и т. п.) שלאָס מ (מצ. שלע́סער); 3. (фотоаппарата) לעדל ז ־עך

затвори́||ть сов. צו́מאכן, פארמא́כן; ~ться сов. 1. (о двери и т. п.) צו́מאכן זיך, פארמא́כן זיך; 2. (о ком-л.) פארשפא́רן זיך; (уединиться) אָ́פזונדערן זיך

затворя́||ться несов. 1. см. затвори́ться; 2.: дверь не ~ется די טיר פארמא́כט זיך ניט, די טיר קען זיך ניט פארמא́כן

затева́ть несов. см. зате́ять

зате́й||ливый קו́נציקער; ~ник м 1. אוי́פטוער מ =; א מענטש מיט אײַנפאלן; 2. (руководитель массовых развлечений) מאסאָווי́ק מ ־עס

затека́ть несов. см. зате́чь

зате́м нареч. 1. (пото́м) דערנאָ́ך, נאָ́כדעם; ווײַטער; 2. (для того) צולי́ב דעם; ~ я и прие́хал сюда́ צולי́ב דעם טאקע בין איך געקו́מען צו פאָרן אהע́ר; ~, что́бы קע́דיי צו

затемне́ние с 1. פארטו́נקלונג װ; 2. (маскировка света) פארפי́נצטערונג װ; פארטו́נקלונג װ; 3. (затемнённое место) א טו́נקלער פלעק, פארטו́נקלונג װ ־ען

затемни́ть сов. 1. прям. и перен. פארטו́נקלען; 2. (маскировать свет) פארטו́נקלען, פי́נצטער מאכן (אין); го́род был затемнён די שטאָט איז געווע́ן פארטו́נקלט

за́темно нареч. разг. 1. (до рассвета) ווען ס׳איז נאָך פי́נצטער; 2. (когда стемнеет) אין דער נא́כט ארײַן

затемня́ть несов. см. затемни́ть

затере́ть сов. 1. (стереть) אָ́פרײַבן*, פארײַבן*; 2. (сдавить) פארדרי́קן, פארקווע́טשן; су́дно затёрто льда́ми דאָס אײַז האָט פארדרי́קט [פארקווע́טשט] די שיף; 3. разг. (не дать выдвинуться) לאָזן* הי́נטער זיך, פארײַבן*

затéрянный פארוואָ́רפענער, פארלאָ́זענער

затеря́ть сов. разг. פארטא́כליעווען, פארלי́רן*; ~ся сов. 1. (потеряться) ניט סטײַען, פארפא́לן ווערן*; 2. (пропасть из виду) פארשווו́נדן [נעלעם] ווערן*; 3. (оказаться незаметным среди чего-л.) פארלי́רן* זיך; в степи́ затеря́лась дереву́шка אין סטעפ האָט זיך פארלוי́רן א דע́רפעלע

затеса́ться сов. разг. פארקלײַבן* זיך, פארקרי́כן*

зате́чь сов. 1. (попасть внутрь) ארײַנרינען*; 2. (распухнуть) אוי́פלויפן*, אוי́פגעשוואָלן ווערן*; 3. (онеметь) פארשלאָ́פן ווערן*; нога́ затекла́ ס׳איז פארשלאָ́פן געוואָ́רן דער פוס

зате́||я ж 1. (замысел) אידײ װ ־ען, אײַנפאל מ ־ן; פלאן מ (מצ. פלע́נער); 2. (забава) א קו́נציקער אוי́פטו; פאָ́קוס מ ־ן; ◇ без ~й אָן צערעמאָ́ניעס, אָן קונצן, אָן כאָ́כמעס

зате́ять сов. פארפי́רן; ~ спор פארפי́רן א ווי́קועך; ~ игру́ в пря́тки פארטרא́כטן א שפּילן זיך אין באהע́לטערלעך

затира́ть *несов. см.* затере́ть

затиха́ть *несов.*, **зати́хנуть** *сов.* 1. אַנשטילט ווערן*, אַנשווײַגן ווערן*; (*перестать слышаться*) אויפהערן, פאַר- שטילט ווערן*; 2. (*прекращаться*) אײַנשטילן זיך, אײַנ- געשטילט ווערן*

зати́шье *с* 1. (*безветрие*) ווינט־שטיל װ, שטילער וועטער; 2. (*тишина*) שטילקייט װ; наступи́ло ~ ס׳איז געוואָרן שטיל; 3. (*тихое место*) א שטיל ווינקעלע; 4. (*приостановка*) שטילשטאַנד מ; по́сле бо́я наступи́ло ~ נאָך דער שלאַכט האָט זיך אײַנגעשטעלט א שטילשטאַנד

заткну́ть *сов.* 1. פאַרשטעקן, פאַרשטאָפּן; (*пробкой*) פאַרקאָרקעווען; 2. *разг.* (*засунуть*) פאַרוקן; ◇ ~ за по́яс *кого-л.* פאַרשטעקן עמעצן אין גאַרטל; ~ рот *кому-л.* פאַרשטאָפּן עמעצן דאָס מויל [דעם פּיסק]

затмева́ть *несов. см.* затми́ть

затме́ние *с* פאַרטונקלונג װ; со́лнечное ~ ליקוי־חמה װ; лу́нное ~ ליקוי־לבֿנה װ

затми́ть *сов.* 1. (*заслонить*) פאַרטונקלען, פאַרהוילן; 2. (*превзойти*) פאַרשטעלן, שטעלן אין שאָטן

зато́ *союз* דערפֿאַר, (אָבער) אָבער דערײַבער; в э́той ко́мнате те́сно, ~ тепло́ אין אָט דעם צימער איז ענג, נאָר [אָבער] וואַרעם

затова́ривать *несов.*, **затова́рить** *сов.* פאַרסכוירעווען, פאַרלעגן זיך לאָזן*

затолка́ть *сов.* 1. (*толкая, поместить*) פאַרשטופּן; 2. (*толчками причинить боль*) פאַרשטויסן*

затолкну́ть *сов. разг.* פאַרשטופּן, פאַרוקן

зато́н *м* טײַך־אײַנגוס מ ־ן

затону́ть *сов.* פאַרזונקען ווערן*, דערטרונקען ווערן*

затопи́ть[1] *сов.* (*печь*) אײַנהייצן (אין אויוון, אין הרובע)

затопи́ть[2] *сов.* 1. (*залить*) פאַרפלייצן, פאַרטרענקען*; 2. (*пустить ко дну*) דערטרינקען*

затопта́ть *сов.* 1. (*растоптать*) פאַרטאָפּטשען, צע- צעטרעטן* (מיט די פיס) טרעטן*; ~ оку́рок (מיט די פיס) דאָס ציגאַר־רעשטל; 2. (*вдавить*) אײַנטאָפּטשען; ◇ ~ в грязь מאַכן מיט דער בלאָטע גלײַך

зато́р *м* פאַרשטאָפּונג װ ־ען; פראָבקע װ ־ס *разг.*; (*при сплаве леса*) זאַוואַלע װ ־ס; (*при ледоходе*) אײַז- וואַנט װ (מצ. ־ווענט)

затормози́ть *сов.* 1. פאַרטאָרמאָזירן; 2. *разг.* (*задерживать развитие*) פאַרהאַלטן*, פאַרהאַמעווען, פאַרטאָרמאָ- זירן

заторопи́ться *сов.* אָנהייבן* זיך אײַלן

заточа́ть *несов. см.* заточи́ть[1]

заточе́ние *с уст.* געפענקעניש ז, טפיסע װ ־ס

заточи́ть[1] *сов. уст.* (*в тюрьму*) אײַנזעצן; (*в монастырь*) פאַרשפאַרן

заточи́ть[2] *сов.* (*сделать острым*) אָנשאַרפן, אָנשלײַפן*; ~ каранда́ш פאַרשניצן דעם בלײַער

затошни́||ть *сов. безл. разг.*: его́ ~ло ס׳האָט אים אָנ- געהויבן איבלען, [מלאָסנע] ס׳איז אים געוואָרן ניט־גוט

затрави́ть *сов.* פאַרהעצן; *перен. разг.* (*человека тж.*) פאַרווידעפן

затра́гивать *несов. см.* затро́нуть

затра́т||а *ж* 1.: ~а средств דאָס אויסגעבן מיטלען; ~а труда́ דאָס אוועקלייגן מי; 2. *мн.* (*денежные расходы*) הוצאָות מצ.; не жале́ть ~ ניט זשאַלעווען קיין קאָסטן וויפל מע דאַרף, געלט זיך לאָזן*

затра́тить *сов.*, **затра́чивать** *несов.* פאַטערן; ~ труд פאַטערן [אוועקלייגן] מי; ~ вре́мя פאַטערן צײַט; ~ де́ньги אויסגעבן* געלט

затре́бовать *сов.* אַרויספאָדערן; ~ докуме́нты אַרויס- פאָדערן די דאָקומענטן

затро́ну||ть *сов.* 1. (*коснуться*) אָנרירן, פאַר- (עטוואָס) טשעפּען; *перен.* אָנרירן; пу́ля ~ла плечо́ די קויל האָט (עט- וואָס) פאַרטשעפּעט דעם אַקסל; ~ть *чьи-л.* интере́сы אָנרירן עמעצנס אינטערעסן; ~ть *чье-л.* самолю́бие אָנרירן עמעצנס איינליבע; 2. (*вопрос и т. п.*) באַרירן

затрудне́ни||е *с* שוועריקייט װ ־ן; (*препятствие*) פאַר- שוועריקונג װ ־ען; де́нежные ~я געלט־שוועריקייטן מצ.; быть в ~и זײַן אין א פאַרלעגנהייט, ניט (אָנהייבן* צו) וויסן* וואָס צו־טאָן

затрудн||ённый פאַרשווערטקטער; **~и́тельный** שווערער; ~и́тельное положе́ние געענגטע לאַגע

затрудни́||ть *сов.* 1. (*кого-л.*): вопро́с ~л его́ די פראַגע האָט אים געבראַכט אין פאַרלעגנהייט; бою́сь ~ть вас כ׳וויל אײַך ניט מאַטריען זײַן; 2. (*что-л.*) שווער מאַכן, פאַרשווועריקן; ◇ е́сли вас не ~т אויב ס׳וועט אײַך ניט זײַן שווער; **~ться** *сов.* 1. (*испытать затруднение*): он ~лся отве́тить ס׳איז אים שווער געווען [ער האָט ניט געוווסט ווי] צו ענטפערן; 2. (*стать более трудным*) שווערער [פאַרשווועריקט] ווערן*

затрудня́ть(ся) *несов. см.* затрудни́ть(ся)

затума́нивать(ся) *несов. см.* затума́нить(ся)

затума́нить *сов.* 1. פאַרנעפּלען, באַציען* ווי מיט א נעפּל; (*о слезах тж.*) פאַרטונקלען; 2. (*лишить ясности*) פאַרנעפּלען, פאַרטונקלען; (*мысль и т. п. тж.*) מאַכן מעטושטעש; **~ся** *сов.* 1. פאַרנעפּלט ווערן*, באַצויגן ווערן* ווי מיט א נעפּל; (*о глазах тж.*) פאַרטונקלט ווערן*; 2. (*утратить ясность*) פאַרנעפּלט ווערן*, פאַרטונקלט ווערן*

затупи́ть *сов.* שטומפּיק מאַכן, פאַרשטומפּיקן; **~ся** *сов.* פאַרשטומפּיקט [שטומפּיק] ווערן*, פאַרשטומפּיקן זיך

затуха́ние *с* 1. (*ослабление*) אָפּשוואַכונג װ, פאַלן ז; 2. *физ.*, *радио* אויסלעשונג װ

затуха́ть *несов.*, **зату́хнуть** *сов.* 1. *разг.* (*гаснуть*) אויסלעשן* זיך; (*идти на убыль*) אָפּגעשוואַכט ווערן*, פאַלן*; 2. *физ.*, *радио* אויסלעשן* זיך

затушева́ть *сов.*, **затушёвывать** *несов.* פאַרטושירן; *перен. тж.* פאַרשמירן, פאַרווישן

затуши́ть *сов. разг.* פאַרלעשן*; *перен. тж.* פאַרשטיקן

за́тхлый (*о воздухе и т. п.*) פאַרדומפּענער; *перен. тж.* פאַרשימלטער

затыка́ть *несов. см.* заткну́ть

заты́лок *м* נאַקן מ ־ס, געניק מ; почеса́ть ~ א קראַץ טאָן* זיך הינטערן אויער; сдви́нуть ша́пку на ~ פאַרוקן דאָס היטל אהינטער־צו

заты́чка *ж разг.* שפּונט מ ־ן, פאַרשטעקל ז ־עך, פאַרשטעקער מ ־ס; (*у бочки*) צאַפּן מ ־ס; ◇ он ко вся́кой бо́чке ~ 1) מע פאַרשטופּט מיט אים אַלע לעכער; 2) (*стремится во всём участвовать*) ער איז אומעטום פול

затя́гивать[1] *несов. см.* затяну́ть[1]

затя́гивать[2] *несов. см.* затяну́ть[2]

затя́гиваться *несов. см.* затяну́ться

затя́жк||а *ж* 1. (*промедление*) אָפּהאַלט מ; 2. (*при ку-*

рении) צי מ ־ען; папирóса емý на три-четы́ре ~и א פאפּיראָס קלעקט אים בלויז אף דרײַ־פיר מאָל פאַר־ציִען זיך

затяжнóй דויערהאפּטיקער, דויערנדיקער; ◇ ~ пры-жóк *(с парашютом)* א פאַרצויגענער שפּרונג

затянý||ть[1] *сов.* **1.** *(туго стянуть)* *אײַנציִען*, *פאַרציִען; ~ть ремéнь דעם רימען *פאַרציִען; ~ть повóдья צו די לייצעס שטארק *אָנציִען; **2.** *(покрыть)* *באַציִען, באַדעקן; нéбо ~ло тýчами דער הימל איז פאַרוואָלקנט; **3.** *безл.:* рáну ~ло די ווונד איז פאַרצויגן גע־וואָרן; **4.** *(засосать)* *פאַרציִען, *פאַרזויגן; **5.** *(задержать)* *פאַרציִען; ~ть рабóту די אַרבעט *פאַרציִען

затянýть[2] *сов. (песню)* *אָנהייבן זינגען

затянýться *сов.* **1.** *(стянуться)* *אײַנציִען זיך; **2.** *(чем-л.; покрыться)* באַדעקט, באַדעקן זיך, באַצויגן *ווערן *ווערן; **3.** *(о ране)* *פאַרצויגן ווערן; **4.** *(занять больше времени)* *פאַרציִען זיך; **5.** *(при курении)* א *געבן צי

заýмный איבערגעשפּיצטער, פאַרשפּיצטער

зауны́вный אומעטיקער, טרויעריקער

заупря́миться *разг.* אײַנשפּאַרן זיך, אײַנאַקשענען זיך

заря́дный געוויינלעכער, מיטלמעסיקער, באַנאַלער

заусéница *ж* **1.** *(на пальцах)* זאַניטעצע װ ־ס; **2.** *(на металле)* אויסשטאַרץ מ ־ן; *мн.* װ שאַרסטקעקײַט

заýченный אײַנגעכאַזערטער; *(о движениях)* צוגעוווינטער

заýчивать *несов.*, **заучи́ть** *сов.* פאַרלערנען, פאַרכאַ־זערן; ~ наизýсть (אף אויסווייניק) אויסכאַזערן

заушáтельск||ий: ~ая крити́ка גע־מיינע [באַליידיקנדי־קע] קריטיק

зафикси́ровать *сов.* פאַרפיקסירן

захáживать *несов. разг.* אָפט° אַרײַנקומען* [אַרײַנגיין*]; [גאַסט] זײַן* אן אָפטער° אַרײַנגייער

захвáливать *несов.*, **захвали́ть** *сов. разг.* איבערלויבן

захвáт *м* ז פאַרכאַפּן

захвáтанный (פון פיל הענט) אויסגעפּאַטשקעטער

захватáть *сов. разг.* (מיט פיל הענט) אויספּאַטשקען

захвати́||ть *сов.* **1.** *(взять какое-л. количество чего-л.)* פאַר־נעמען*, *אָנעמען; *(крепко зажать)* פאַרדריקן; **2.** *(взять с собой)* פאַרכאַפּן מיט זיך; ~ть с собóй *кого-л., что-л.* פאַרכאַפּן מיט זיך עמעצן, עפּעס; **3.** *(завладеть)* פאַר־כאַפּן; ~ть власть פאַרכאַפּן די מאַכט; **4.** *(увлечь)* פאַר־כאַפּן; спектáкль егó ~л דער ספּעקטאַקל האָט אים פאַר־כאַפּט; **5.** *разг.* *(вовремя принять меры)* פאַרכאַפּן; ◇ ~ть *кого-л.* врасплóх פאַרכאַפּן עמעצן אומגעריכט (פאַר אים)

захвáтнический פאַרכאַפּערישער

захвáтчик *м* = מ פאַרכאַפּער

захвáтывать[1] *несов. см.* захватáть

захвáтывать[2] *несов. см.* захвати́ть

захвáтывающ||ий פאַרכאַפּנדיקער, שפּאַנענדיקער; ~ее зрéлище א פאַרכאַפּנדיק (שוי)בילד; ~ий ромáн א פאַר־כאַפּנדיקער [א שפּאַנענדיקער] ראָמאַן; с ~им интерéсом מיט געשפּאַנטער אויפמערקזאַמקײַט

захворáть *сов. разг.* *פאַרשלאָפט ווערן, *קראַנק ווערן

захирé||ть *сов.* **1.** *(о человеке)* *אָפּגעשוואַכט ווערן, פאַר־לירן* דאָס געזונט; **2.** *(прийти в упадок)* *צו גרונט גיין; э́тот сад ~л דער סאָד איז אָט דער סאָד גייט צו גרונט, וויסט געוואָרן

захлебнý||ться *сов.* **1.** פאַרשלוקן זיך, פאַרכלינען זיך; ~ться крóвью פאַרשלוקן זיך, דערשטיקט ווערן* פון בלוט מיט בלוט; **2.** *(от род.)* (פאַר) *פאַרגיין זיך; *(от радости)* (פאַר) פאַרכלינען זיך; **3.:** атáка ~лась די אַטאַקע האָט זיך אויסגעוועפּט; **4.** *(о моторе и т. п.)* פאַרהאַקן זיך, *בלײַבן שטיין

захлёбываться *несов. см.* захлебнýться

захлестнýть *сов.*, **захлёстывать** *несов.* **1.** *(веревкой и т. п.)* *פאַרציִען; *(конец веревки)* *אריבערוואַרפן (און פאַר־ציִען*); **2.** *(окатить — о воде)* *פאַרשווענקען; *(залить)* *פאַרגיסן; *перен.* פאַרפלייצן

захлóпнуть *сов.* פאַרהאַקן, ראַש פאַרמאַכן; ~ дверь צוקלאַפּן מיט דער טיר, ראַש פאַרמאַכן די טיר; ~ся *сов.* א קלאַפּ טאָן*, ראַש פאַרמאַכן זיך

захлóпывать(ся) *несов. см.* захлóпнуть(ся)

захóд *м* **1.:** ~ сóлнца זון־אונטערגאַנג, זון־פאַרגאַנג מ; װ שקיעה *поэт.*; **2.** *(действие)* אַרײַנגיין ז, פאַרגיין ז; ~ в тыл неприя́телю דאָס פאַרגיין דעם סוינע פון הינטן־אַרום; без ~а в гáвань ניט אַרײַנגייענדיק אין האַפן

заходи́ть *несов. см.* зайти́

захолýст||ный *(о городке и т. п.)* פאַרוואָרפענער, אָפּ־געלעגענער; ~ье *с* א פאַרוואָרפן [און אָפּגעלעגן] ווינקל העק מ

захотé||ть *сов.* *פאַרוועלן; он ~л путешéствовать ער ס'האָט זיך אים פאַרוואָלט אומרײַזן; האָט פאַרוואָלט רײַזן; ~ться *сов. безл.* *פאַרוועלן זיך

захромáть *сов. разг.* *אָנהייבן הינקען

захудáлый **1.** *(незначительный)* נישטיקער; **2.** *уст.* *(разорившийся)* פאַראָרעמטער, יאָרדישער

зацвести́[1] *сов. (о растениях)* *אָנהייבן בליִען, צעבלי־ען זיך

зацвести́[2] *сов.* **1.** *(о стоячей воде)* *פאַרצוויטעט ווערן; **2.** *разг.* *(покрыться плесенью)* *צוגעשימלט ווערן

зацветáть *несов. см.* зацвести́[2]

зацеловáть *сов. разг.* פאַרקושן

зацепи́ть *сов.* פאַרטשעפּען; *(крюком и т. п. тж.)* פאַר־האָקן; ~ ногóй за ковёр פאַרטשעפּען מיטן פוס דעם טע־פּעך; ~ся *сов.* **1.** פאַרטשעפּען זיך; **2.** *разг.* *(ухватиться)* אָנכאַפּן זיך

зацéпка *ж разг.* **1.** *(крючок)* האַטשעק מ ־עס, הא־טשעקל ז ־עך; **2.** *(предлог)* אָנכאַפּעניש ז ־ן, װ געלעגנהײַט

зацепля́ть(ся) *несов. см.* зацепи́ться

зачасти́||ть *сов. разг.* **1.** *פאַראָפטעט ווערן; дождь ~л דער רעגן האָט א גאָס געטאָן שטאַרקער; **2.** *(заговорить быстро)* א שאָט טאָן* מיט רייד; **3.** *(куда-л).* *אָנהייבן ווערן* אן אָפטער° אַרײַנגייער [גאַסט], אָפט° אַרײַנקומען

зачастýю *нареч. разг.* אָפטלעך, גאַנץ אָפט

зачáтие *с* װ פאַרשוואַנגערונג

зачáт||ок *м* **1.** *(зародыш)* עמבריאָן מ ־ען; **2.** *обыкн.* *мн.* *перен.* שפּראָצלינג מצ. עמבריאָנען מצ.; ◇ быть в ~тке זײַן* אין עמבריאָנעלן צו־, זײַן* אין די וויקעלעך שטאַנד

зачáточ||ный עמבריאָנעלער; в ~ом состоя́нии אין עמ־בריאָנעלן צושטאַנד

зачáхнуть *сов.* **1.** *(о человеке)* *אײַנגיין*, אײַנגעקוואַרט ווערן; **2.** *(о растениях)* *פאַרוועלקט ווערן, פאַרוויאַנעט ווערן*

зачéм *нареч.* נאָך וואָס, צוליב וואָס, צו וואָס

зачéм-то *нареч.* צוליב עפּעס

зачёркивать *несов.*, **зачеркнýть** *сов.* פאַרשטרײַכן*, פאַרמעקן

зачерпнýть *сов.*, **зачéрпывать** *несов.* אָנשעפּן, אָנעמען*

зачерствéлый אַלטגעבאַקענער, פאַרדאַרט געוואָרענער

зачерствéть *сов.* 1. (*о хлебе*) אַלטגעבאַקן [פאַרדאַרט] ווערן*; 2. *перен.* פאַרגרעבט ווערן*, פאַרשטאַקט ווערן*

зачесáть *сов.* (*волосы*) אַרופקעמען, פאַרקעמען אַרויף־, צו־

зачесáться *сов.* (*начать чесаться*) אָנהייבן* קראַצן זיך; (*начать зудеть*) אָנהייבן* בײַסן

зачéсть *сов.* פאַרעכענען; ~ дéсять рублéй в уплáту дóлга פאַרעכענען די צען רובל אפן כעזשבן פֿונעם כויוו; ~ студéнту рабóту פאַרעכענען דעם סטודענט די אַרבעט, געבן* דעם סטודענט א זאַטשאָט פאַר דער אַרבעט; ~ся *сов.* פאַרעכנט ווערן*

зачёсывать *несов. см.* зачесáть

зачёт *м* פאַרעכענונג װ ־ען; זאַטשאָט מ ־ן; готóвиться к ~ам גרייטן זיך צו די פאַרעכענונגען; получи́ть ~ באַקומען* א זאַטשאָט; ~ный: ~ная книжка זאַטשאָטן־ביכל I ־עך; מאַטריקול מ ־ן; ~ная рабóта סטודענטישע זאַטשאָט־אַרבעט װ ־ן

зачинáтель *м* אָנהייבער מ =, איניציאַטאָר מ ..טאָרן

зачи́нщик *м* אָנהייבער מ =; (*беспорядков и т. п.*) אופהעצער מ =

зачи́слить *сов.*, **зачисля́ть** *несов.* פאַרעכענען, צונעמען*; ~ в штат פאַרעכענען אין שטאַט; ~ вне кóнкурса в инститýт פאַרעכענען [צונעמען*] אין אינסטיטוט אויסערן קאָנקורס

зачитáть *сов.* 1. (*огласить*) פאָרלייענען; 2. *разг.*: ~ кни́гу до дыр (לייענענדיק) צעפליקן דאָס ביכל, מאַכן פֿונעם ביכל טיל־טעל; 3. *разг.* (*не вернуть книгу*) נעמען* אַף (איבער)לייענען און ניט אָפּגעבן* צוריק; ~ся *сов.* *разг.* פאַרלייענען זיך, זײַן* (אינגאַנצן) אַרײַנגעטאָן אינעם לייענען

зачи́тывать[1] *несов. см.* зачéсть

зачи́тывать[2] *несов. см.* зачитáть

зачи́тываться[1] *несов. см.* зачéсться

зачи́тыва||ться[2] *несов.* 1. *см.* зачитáться; 2.: он ~ется Гóрьким ס׳פאַרכאַפּן אים גאָרקיס ווערק

зашагáть *сов.* לאָזן* זיך שפּאַנען, א שפּאַן טאָן*

зашевели́ть *сов.* אָנהייבן* רירן, א ריר טאָן*; ~ся *сов.* אָנהייבן* רירן זיך, א ריר טאָן* זיך

зашивáть *несов.*, **заши́ть** *сов.* פאַרנייען; ~ дырý פאַרנייען דעם ריס; ~ *что-л.* в мешóк פאַרנייען עפּעס אין א זאַק

зашифровáть *сов.*, **зашифрóвывать** *несов.* פאַרשיפֿרירן

зашнуровáть *сов.*, **зашнурóвывать** *несов.* פאַרשנורעווען

зашпи́ливать *несов.*, **зашпи́лить** *сов.* *разг.* צושפּיליען, פאַרשטעפּן

заштóпать *сов.* פאַרציר׳עווען, פאַרמערעזשען

защёлка *ж* *разг.* (*задвижка*) ריגל מ ־ען, פאַרוקער מ ־ס

защёлкивать *несов.*, **защёлкнуть** *сов.* פאַרמאַכן מיט א קנאַק; ~ замóк פאַרשליסן* מיט א קנאַק

защеми́ть *сов.*, **защемля́ть** *несов.* פאַרקלעמען

защи́т||а *ж* 1. (*действие*) פאַרטיידיקונג װ, באַשיצונג װ; ~а отéчества די באַשיצונג [די פאַרטיידיקונג] פֿונעם פאָטערלאַנד; встать на ~у שטעלן זיך צו שוץ; 2. (*защищающее средство*) שוץ װ, באַשיצונג װ; ~а от вéтра די באַשיצונג [שוץ] קעגן ווינט; 3. *юр.* פאַרטיידיקונג װ; 4. *спорт.* שוץ װ; 5. *шахм.* פאַרטיידיקונג װ; ◇ брать когó-л. под ~у נעמען* עמעצן אונטער דער שוץ; ~а диссертáции דאָס פאַרטיידיקן [די פאַרטיידיקונג פֿון] א דיסערטאַציע

защити́тельн||ый: ~ая речь פאַרטיידיקונגס־רעדע װ ־ס

защити́ть *сов.* 1. (*от нападения и т. п.*) פאַרטיידיקן, באַשיצן; ~ Рóдину פאַרטיידיקן דאָס היימלאַנד; ~ свой правá פאַרטיידיקן די (אייגענע) רעכט; 2. (*оберегать*) באַשיצן; ~ от хóлода באַשיצן פֿון קעלט; ◇ ~ диссертáцию, диплóм פאַרטיידיקן די דיסערטאַציע, דעם דיפּלאָם; ~ся *сов.* 1. (*от нападения и т. п.*) פאַרטיידיקן זיך; ~ся от обвинéний פאַרטיידיקן זיך קעגן באַשולדיקונגען; 2. (*предохранять себя*) באַשיצן זיך; ~ся от дождя́ באַשיצן זיך פֿונעם רעגן

защищáть *несов.* 1. *см.* защити́ть; 2. *юр.* פאַרטיידיקן; ~ся *несов. см.* защити́ться

заяви́ть *сов.* מעלדן*, דערקלערן; ~ во всеуслы́шание מעלדן* [דערקלערן] עפנטלעך; он заяви́л, что всё э́то клеветá ער האָט דערקלערט, אַז דאָס אַלץ איז א בילבול; ~ о соглáсии מעלדן* וועגן האַסקאָמע; ~ протéст (*устно*) אויסדריקן א פּראָטעסט; (*письменно*) דערלאַנגען א פּראָטעסט; ~ в мили́цию מעלדן* אין מיליציע

зая́вк||а *ж* 1. (*на изобретение и т. п.*) אָנמעלדונג װ ־ען; 2. (*требование*) פאָדערונג װ ־ען; по ~ам радиослýшателей לויט די באַקאָשעס פֿון די ראַדיאָ־צוהערער

заявлéние *с* 1. (*высказывание*) דערקלערונג װ ־ען; сдéлать ~ דערקלערן, מאַכן א דערקלערונג; 2. (*письменная просьба*) מעלדונג װ ־ען; подáть ~ דערלאַנגען א מעלדונג

заявля́ть *несов. см.* заяви́ть

зая́длый *разг.* פאַרברענטער, הייסער, לײַדנשאַפטלעכער; ~ картёжник א פאַרברענטער קאָרטנשפּילער; ~ спóрщик א הייסער [לײַדנשאַפטלעכער] דיספּוטאַנט [באַל־וויקועך]

зáяц *м* 1. האָז מ ־ן; 2. *разг.* (*безбилетный пассажир*) האָז מ ־ן, בלינדער פּאַסאַזשיר

зáяч||ий האָזן־, האָזענער; ~ий мех האָזנפוטער מ; ~ьи ýши האָזענע אויערן; ~ья душá א נעשאָמע פֿון א פּאַכדן; ◇ ~ья губá האָזנליפּ װ; *разг.* א געשפּאָלטענע ליפּ; ~ья капýста *бот.* האָזנקרויט I

звáние *с* טיטל מ ־ען; (*воинское*) ראַנג מ ־ען; почётное ~ ערנטיטל מ; учёное ~ וויסנשאַפטלעכער טיטל; оправдáть высóкое ~ коммуни́ста באַרעכטיקן דעם הויכן נאָמען קאָמוניסט

звáный 1. אײַנגעלאַדענער, פאַרבעטענער, גערופענער; 2.: ~ обéд באַנקעט מ ־ן, (א פײַערלעכער) מאָלצײַט

звáтельный: ~ падéж *грам.* וואָקאַטיוו מ

звать *несов.* 1. רופן*; ~ на пóмощь רופן* צו הילף; 2. (*приглашать*) אײַנלאַדן*, פאַרבעטן*, רופן*; 3. (*называть*): её звáли Ни́ной מע האָט זי גערופן נינע, זי האָט געהייסן נינע; как тебя́ зовýт? ווי(אַזוי) רופט מען דיך?, וויאַזוי הייסטו?; ~ся *несов.* הייסן*; онá звалáсь Ни́ной זי האָט געהייסן נינע, מע האָט זי גערופן נינע

звездá *ж* 1. שטערן מ =; Поля́рная ~ פּאָליאַר־שטערן מ; óрден Крáсной Звезды́ דער אָרדן פֿון רויטן שטערן;

2.: ~ экра́на = ם קינאָ־שטערן, || ם קינאָ־סטאר מ; ◇ он звёзд с не́ба не хвата́ет קיין גאָען [גרויסער כאָכעם] איז ער ניט

звёздн||ый 1. שטערן־; ~ая ка́рта ס־ || שטערן־מאַפּע; 2. *(покрытый звёздами)* אויסגעשטערנטער; ~ое не́бо אן אויסגעשטערנטער הימל; ~ая ночь אן אויסגעשטערנטע נאַכט; 3. *спорт.*: ~ый пробе́г ם שטערן־וועטלויף; ◇ ~ый час די שטערן־שאָ, דער גרויסער מאָמענט

звёздочка *ж* ך ־עך שטערנדל

звене́ть *несов.* *קלינגען; *(тв.; монетами и т. п.)* קלינגלען; *(о стеклах)* בראַזגען

звено́ *с* 1. *прям. и перен.* ם ־ען רינג; ~ в цепи́ א רינג אין דער קייט; низовы́е звенья госуда́рственного аппара́та די אונטערשטע רינגען פונעם מלוכע־אפאראט; 2. *(группа)* ם ־ען רינג, || ־ס גרופּע; пионе́рское ~ א פּיאָנערישער רינג; ~ самолётов א גרופּע פון דריי אעראָפּלאַנען

звеньев||а́я *ж* ס ־ס רינגלערן, || ־ס רינג־אָנפירערן; ~о́й *м* = ם רינגלער, = ם רינג־אָנפירער

звере́ть *несов.* ווערן* ווי א ווילדע כיע; *(приходить в ярость)* ווערן* מאָלע־רעציכע

звери́н||ец *м уст.* ־ס || מענאַזשעריע; זאַאָלאָגישער גאָרטן; ~ый 1. כיעס, פון א כיע *после сущ.*; ~ая шку́ра א פעל פון א כיע; 2. *перен.* כיישער, בעסטיאַלישער; ~ая не́нависть א כיישע [א בעסטיאַלע] סינע

зверобо́й *м (охотник)* = ם יאָם־יעגער

зверолов *м* = ם כיעס־פאַנגער

звероподо́бный ענלעכער אף א כיע, כיע־ענלעכער

зве́рск||ий כיישער, בעסטיאַלישער; ~ая жесто́кость א ראָצכישע [בעסטיאַלע] רעציכע; ~ое уби́йство א ראָצכי־שער מאָרד; ~ий посту́пок [א ראַצכישער] א ברוטאַלער טאַט

зве́рство *с* 1. *(жестокость)* || ראַצכישקייט, מערדעריש־קייט, || ברוטאַלקייט, || בעסטיאַלישקייט; 2. *обыкн. мн.* ווילדע רעציכעס, ראָצכישע מעסים

зверь *м* 1. ־ס || כיע; хи́щный ~ ־ס || רויב־כיע; пушно́й ~ *собир.* מצ. פוטער־כיעס; 2. *(жестокий челове́к)* ם (מצ. ראָצכים) רעצייעך; א ווילדע כיע; ◇ смотре́ть зве́рем [ווילד] קוקן בייז

зверьё *с собир. разг.* מצ. כיעס

звон *м* ך געקלאַנג, || קלינגערײַ; *(монет и т. п.)* קלינג־לען ך; *(стекла)* ך בראַזגען

звони́ть *несов.* *קלינגען; ~ по телефо́ну קלינגען* אין טעלעפאָן

звонк||ий קלינגענדיקער, קלינגעוודיקער; ◇ ~ие согла́сные *лингв.* הילכיקע [שטימיקע] קאָנסאָנאַנטן; ~ая моне́та מצ. מאַטבייעס, ך מעטאַל־געלט; ~ая фра́за הויכקלינגענדיקע ווערטער

звоно́к *м* 1. *(колокольчик)* ך ־עך גלעקל; электри́ческий ~ אן עלעקטריש גלעקל; 2. *(звук)* ם (מצ. קלינגען) קלונג; разда́лся ~ ס'האָט זיך דערהערט א קלונג א קלונג געטאָן

звук *м* 1. ם ־ען קלאַנג; послы́шался ~ шаго́в ס'האָבן זיך דערהערט טריט; ско́рость ~а שנעל־קייט [די גיכקייט] פון קלאַנג; 2. *муз.* ם טאָן, ם קלאַנג (מצ. טענער); ~и ва́льса מצ. וואַלס־טענער; 3. *лингв.*: гла́сный ~ ם ־ן וואָקאַל; согла́сный ~ ם ־ן קאָנסאָנאַנט; ◇ ~ пусто́й א פּוסטער קלאַנג; ни ~а טויט־ פּוסטע דיבורים

звук (cont.)

и́н ...

אײן קויל ווערט; *(в ответ)* קיין ענטפער טויבשטיל, שטיל־; *уст.*: без ~а *фам.* אן שום טענעס אומטענעס יין אוינע

звуков||о́й קלאַנג־, קלאַנגלעכער; ~а́я волна́ *физ.* ־ס || קלאַנגען־כוואַליע; ~о́й фильм ם ־ען קלאַנגענפילם, קלאַנגפילם ם ־ען; ~ы́е зако́ны *лингв.* פאָנעטישע געזעצן

звукоза́пись *ж* || קלאַנג־פיקסירונג, || פאָנאָגראַפיע

звуконепроница́ем||ый קלאַנגפעסטער; ~ая ка́мера *косм.* סורדאָקאַמער || ־ן

звукоподража́ние *с* || קלאַנג־נאָכמאַכונג, קלאַנג־קאָפּי־רונג; *лингв.* || אָנאָמאַטאָפּייע

звукопрово́д||ность *ж физ.* || קלאַנגדורכפירי־קייט; ~я́щий קלאַנגדורכפיריקער

звукосни́матель *м* ם ־ס אדאַפטער, קלאַנג־אַראָפּנעמער ם ־ס

звукоула́вливатель *м* ם ־ס קלאַנגפאַנגער

звуча́ние *с* 1. ך קלינגען; 2. *(значение, смысл)* באַטאָ־נונג ||; революцио́нное ~ *(художественного произведения)* א רעוואָלוציאָנערע באַטאָנונג

звуч||а́ть *несов.* 1. *קלינגען; *перен. тж.* הערן זיך, לאָזן* זיך פילן; её го́лос прия́тно ~и́т איר שטים קלינגט אין זײַנע ווערטער אָנגענעם; в его́ слова́х ~а́ла трево́га האָט זיך געהערט [געלאָזט פילן] אומרו; 2. *(раздаваться, быть слышным)* לאָזן* זיך הערן, שאלן, הילכן; ~а́л смех ס'האָט זיך געלאָזט הערן [ס'האָט געהילכט] א געלעכטער; ~а́т пе́сни ס'שאלן לידער

зву́чн||ость *ж* || קלינגעוודיקייט; *(оркестра и т. п.)* קלאַנגענרײַכקייט ||; ~ый קלינגעוודיקער, קלינגענדיקער; *(о музыкальном инструменте)* וווילקלינגענדיקער, קלאַנ־גענרײַכער

звя́к||ать *несов.* קלינגלען, קלימפּערן; ~нуть *сов. однокр.* א קלינגל טאָן*

зги: не ви́дно ни ~ ס'איז שטאָקפינצטער, א פינצטער־ניש — כאָטש די אויגן זיך אַרויסצונעמען; ס'איז מאַמעש וועיאָ־מעש כוישעך *уст.*

зда́ние *с* ־ס || געבײַדע; *(каменное тж.)* ך געמויער

здесь *нареч.* דאָ; *(в этом городе)* הי (דאָ); он ~ ער איז דאָ (אפן אָרט); ~ на́до заме́тить דאָ איז קעדײַ צו בא־מערקן

зде́шн||ий היגער, אָרטיקער; ~ие жи́тели די אָרטיקע [היגע] אײַנוווינער; он не ~ий ער איז ניט קיין היגער, ער איז ניט פון הי

здоро́ваться *несов.* (с *тв.*) גריסן זיך (מיט); *(взаимно)* גריסן זיך (איינער מיטן אַנדערן); ~ за ру́ку געבן* זיך די הענט

здорове́нный *разг.* 1.: ~ па́рень א יונג מיט בײנער; 2. *(огромный)* גוואַלדאָוונע(ר) *тж. неизм.*; *(сильный)* דער עמעסער

здорове́ть *несов.* ווערן* געזונט° (און שטאַרק)

здо́рово *нареч. разг.* 1. *(сильно)* גאַנץ נישקאָשע־דיק, היפּש; мы ~ проголода́лись מיר האָבן זיך היפּש [גאַנץ ניש־קאָשעדיק] אויסגעהונגערט; 2. *(ловко, хорошо)* גאַנץ פײַן; ~ сде́лано! גאַנץ פײַן געמאַכט!; 3: (вот э́то) ~! אָט דאָס אזוי האָב איך ליב!, איז א זאַך!

здоро́во[1] *в знач. сказ. безл.* געזונט°; де́тям ~ спать на све́жем во́здухе פאַר קינדער איז געזונט° צו שלאָפן אף דער פרישער לופט

здоро́во[2] *межд. разг. (приветствие)* האַ וואָס מאַכט מען?

здоро́в||ый 1. *прям. и перен.* °געזונטער; ~ое се́рдце °א געזונט הארץ; ~ая кри́тика א געזונטע קריטיק; 2. (*поле́зный*) °נוצלעכער פארן גע-, געזונט-נוציקער, געזונטער; ~ая пи́ща א געזונטע שפּײַז; 3. *разг.* (*сильный, рослый*) קרעפּטיקער, °געזונטער, °היפּשער; ◇ бу́дьте здоро́вы! זײַט געזונט!

здоро́вь||е *с* ז געזונט; у него́ несокруши́мое ~е ער איז געזונט אן אײַזן; ходи́ть пешко́м поле́зно для ~я גײן* צופוס איז געזונט; ◇ на ~е! צו געזונט!; זאָל אײַך [דיר] ווויל באַקומען!; как ва́ше ~е? ווי פילט איר זיך (אין געזונט)?

здоровя́к *м разг.* = מ א יונג מיט בײנער, גוואַר

здра́виц||а *ж* מ וויוואַט; (*тост тж.*) מ לעכאַיים; провозгласи́ть ~у в честь *кого-л.* אויסרופן* א וויוואַט [א לעכאַיים] לעקאָוועד עמעצן

здра́вница *ж* ן- מ קוריר-אנשטאלט; *перен.* ן- מ קוראָרט

здра́во *нареч.* מיט קלאָרן [געזונטן] פאַר-שטאַנד, מיט געדאַנק; ~ рассужда́ть דענקען גאנץ לאָגיש; поступа́ть ~ האַנדלען קלוג°

здравомы́слящий מיט געזונטן סײכל, מיט קלאָרן פאַרשטאַנד *после сущ.*

здравоохране́ни||е *с* וו געזונט-פאַרהיטונג; министе́рство ~я דער מיניסטעריום פאַר געזונט-פאַרהיטונג

здра́вств||овать *несов.* זײַן* געזונט° און שטאַרק; לעבן; ◇ да ~ует! זאָל לעבן!; ~уй(те)! 1) שאָלעם-אלײ-כעם!; (*утреннее приветствие*) גוט-מאָרגן!; (*вечернее*) גוטן-אָוונט!; 2) *ирон.* א גוט-מאָרגן אײַך!

здра́в||ый °געזונטער, °קלאָרער; ~ый смысл דער קלאָ-רער פאַרשטאַנד, מ סײכל-האַיאָשער; он в ~ом уме́ ער איז באַם פולן סײכל [באַם קלאָרן פאַרשטאַנד, בא אלע געדאַנ-קען]

зе́бра *ж* ס- וו זעברע

зев *м анат.* מ שלונג

зева́ка *м и ж разг.* = מ גאָפער; = מ ליידיקגייער

зева́||ть *несов.* 1. גענעצן; ~ть от ску́ки גענעצן פאַר נודנעקייט; 2. *разг.* (*глазеть*) גלאָצן, גאַפן; ~ть по сторона́м שטשיר(עו)ען די אויגן (אין אלע זײַטן); 3. *разг.*: не ~й! ווייס וואָס דו האָסט צו טאָן!, זײַ ניט קיין פאַרשלאָפענער!

зевну́ть *сов. однокр.* 1. א גענעץ טאָן*; сла́дко ~ געבן* א געשמאַקן גענעץ; 2. *разг. шахм.* אונטערשטעלן

зево́||к *м* ן- מ גענעץ; ~та *ж* ז גענעצן, וו גענעצערײַ

зелене́||ть *несов.* 1. (*становиться зелёным*) גרין ווערן*; 2. (*покрываться зеленью*) גרינען; 3. (*виднеться*): вдали́ ~ла ро́ща אין דער ווײַטנס האָט זיך געזען א גרין וועלדל; ~ющий גרינענדיקער

зеленщи́к *м* = מ גרינס-פאַרקויפער, = מ גרינס-הענדלער

зелён||ый גרינער; (*изобилующий зеленью*) באַגרינטער; ~ые насажде́ния מצ. גרינע פלאַנצונגען, וואַלד-פלאַנצונגען; 2. (*состоящий из зелени*): ~ый корм ז גראָזפיטער; ~ые щи ן- מ גרינס-סופּ; (*из щавеля*) מ שטשאַוועל-באָרשט; 3. (*неспелый*) גרינער, ניט-צײַטיקער; 4. *разг.* (*неопытный*) גרינער; ~ый юне́ц א יונגער שנעק; ◇ ~ая у́лица *ж.-д.* א גרינע גאַס; дать *чему-л.* ~ую у́лицу געבן* פאַר עפּעס א גרינע גאַס

зе́лень *ж собир.* 1. (*растительность*) ז גרין-געוויקס; 2. (*овощи*) מצ. גרינסן, ז גרינוואַרג

земе́льн||ый 1. ערד-; ~ый уча́сток מ ערד-כײלעק (מצ. ••כאַלאָקים); 2. (*относящийся к землепользованию*) ערד-, אגראַרער; ~ая рефо́рма אגראַרע רעפאָרם; ~ая со́бственность ערד-אײגנטום

землевладе́||лец *м* = מ ערדבאַזיצער; ~ние *с* ערדבאַ-זיץ מ

земледе́||лец *м* = מ ערדארבעטער; ~лие *с* ערדאַר-בעט וו; ~льческий ערדארבעטערישער; ~льческие ору́дия מצ. ערדארבעט-מאַכשירים

землеко́п *м* = מ ערדגרעבער

землеме́р *м* = מ ערדמעסטער

землепо́льзование *с* מ ערדבאַנוץ

землепрохо́дец *м* = מ לאַנדרײַזנדער, לאַנד-אנטדע-קער = מ

землеро́йн||ый: ~ая маши́на ן- וו ערד-גראָבמאַשין

землесо́с *м* ס- מ אָפּשלאַמער, ן- וו אָפּשלאַם-מאַשין

землетрясе́ние ן- וו ערדציטערניש

земле||устро́йство *с* וו ערד-אײַנאָרדענונג; ~черпа́лка *ж* ן- וו ערד-שעפּמאַשין, ס- מ ערדשעפּער

земли́стый: у него́ ~ цвет лица́ דאָס פּאָנעם זײַנס איז שוואַרץ ווי די ערד

земл||я́ 1. (З.) (*планета*) וו ערד; Луна́ — спу́тник Земли́ די לעוואָנע איז א סאַטעליט פון דער ערד; 2. (*место жизни людей*) וו ערד, וו וועלט; мир на ~е́ שאָלעם אויף דער וועלט; 3. (*суша*) ז לאַנד, וו יאַבאָשע; всё говори́ло о бли́зости бе́рега, ~и́ אלץ האָט געוויזן, אז ס'איז נאָענט דער ברעג, יאַבאָשע [לאַנד]; 4. (*почва*) מ באָדן, וו ערד; плодоро́дная ~я́ פרוכטבאַרע ערד, פרוכטבאַרער באָדן; цели́нные зе́мли מצ. רויערדן; 5. (*поверхность земли*) וו ערד; не сиди́ на ~е́! זיץ ניט אויף דער הוילער ערד!; 6. (*страна*) ז לאַנד (מצ. לענדער); родна́я ~я́ ז הײמלאַנד; 7. (*владения*) ן- וו ערד; (*поместье тж.*) וו נאַכלע (מצ. נאַכלאָעס); колхо́зная ~я́ קאָלווירטישע ערד

земля́к *м* מ לאַנדסמאַן (מצ. לאַנדס-לײַט), זעמליאַק מ עס-; (*из одного города тж.*) בען-איר מ (מצ. בנײ-איר); мы с ним ~и́ ער איז מיט מיר פון אײן שטאָט [פון אײן געגנט]

земля́не *мн.* מצ. ערד-אײַנוווינער

земляни́||ка *ж* 1. *собир.* פּילעניצעס, רויטע יאַגעדעס; 2. (*отдельная ягода*) וו פּילעניצע, מצ. פּאָזעמקעס; 3. (*растение*) מ פּילעניצע-קוסט, וו פּאָזעמקע ס-, ס-; מ פּאָזעמקע-קוסט ן-, ן-; ~чный פּילעניצעס-, פּאָזעמ-קעס-; פון פּילעניצעס, פון פּאָזעמקעס *после сущ.*

земля́нка *ж* ס- וו זעמליאַנקע, ך- ז ערדשטיבל

землян||о́й ערד-; (*сделанный из земли тж.*) ערדענער; ~о́й пол אן ערדענער דיל; ~ы́е рабо́ты מצ. ערד-ארבעטן; ◇ ~ы́е оре́хи מצ. ערדניס

земля́чество *с* ן- וו לאַנדסמאַנשאַפט

земля́чка *ж* ס- וו לאַנדסמאַנקע, ס- וו זעמליאַטשקע

земново́дн||ые *мн. зоол.* מצ. אמפיביעס; ~ый וואַסער-ערדישער; ~ые живо́тные וואַסערערדישע באַלעכאַיים, מצ. אמפיביעס

земн||о́й 1. ערד-; ~о́й шар מ ערדקײַלעך; ~а́я ось וו ערד-אַקס; ~а́я кора́ וו ערד-קאָרע, ז ערד-הײַטל; 2. (*материальный*) ערדישער; (*чуждый духовных устремлений тж.*) אוילעמהאַזעדיקער, גאַשמיעסדיקער; ~ы́е бла́га ערדישע [אוילעמהאַזעדיקע] טײַוּוגים

земснаря́д *м* ך- ז גרונטזויגשיפל

зени́т *м* 1. *астр.* מ זעניט; 2. *перен.*: в ~е сла́вы אין אפּאָגײ [אין זעניט, אפן העכסטן שטאַפל] פון רום

зени́т||ка *ж разг.* ס- וו זעניטקע, ן- מ זעניט-האַרמאַט;

~ный 1. ‏זעניט־; ~ное расстоя́ние *астр.* זעניט־דיסטאַנץ װ; 2.: ~ная артилле́рия זעניט־אַרטילעריע װ; ~чик *м воен.* = זעניטשיק מ ־עס, זעניטלער מ

зени́ц||а *ж*: бере́чь как ~у о́ка היטן* װי דאָס שוואַרצ־ אַפּל פֿונעם אויג [װי דאָס אויג אין קאָפּ]

зе́ркало *с* 1. שפּיגל מ ־ען; *перен.* (*водная гладь*) שפּיגל־גלאַטע אויבערפֿלאַך; 2. (*отображение*) אָפּשפּיגלונג װ, שפּיגל מ; литерату́ра как ~ жи́зни ליטעראַטור אַלס אַן אָפּשפּיגלונג [אַ שפּיגל] פֿונעם לעבן

зерка́льн||ый 1. ‏שפּיגל־; ~ая мастерска́я שפּיגל־װאַרשטאַט מ ־ן; ~ый шкаф שפּיגל־שאַפֿע װ ־ס; 2. (*гладкий*) שפּיגל־גלאַטער; (*блестящий*) שפּיגל־גלאַנציקער; ◇ ~ый карп שפּיגלקאַרפּ מ ־ן, קיניגקאַרפּ מ ־ן

зе́ркальце *с* שפּיגעלע ז ־ך

зерни́ст||ый קערנערדיקער; גראַנולירטער; ◇ ~ая икра́ קערנערדיקער רויג [קאַוויאַר]

зерн||о́ *с* 1. קערן מ ־ער; ко́фе в зёрнах קערנער־קאַװע װ; 2. *собир.* טוווּע װ; ваго́ны ~а́ װאַגאָנען (מיט) טוווּע; произво́дство ~а́ טוווּע־פּראָדוקציע װ; 3. (*крупинка*) גרײַפּעלע ז ־ך; хлорофи́лловые зёрна כלאָראָפֿיל־גרײַפּעלעך מצ; жемчу́жное ~о́ פּערעלע ז ־ך; 4. *перен.* קערן מ, יאָדער מ; рациона́льное ~о́ דער ראַציאָנעלער קערן [יאָדער]

зернобобо́в||ый: ~ые культу́ры שויטקולטורן מצ

зернов||о́й 1. ‏טוווּע־; ~ы́е культу́ры טוווּע־קולטורן מצ; ~о́й совхо́з טוווּע־ראַטווירט מ ־ן; 2. *в знач. сущ. мн.* טוווּעס מצ; убо́рка ~ы́х דער אַראָפּנעם פֿון די טוווּעס

зерно||дроби́лка *ж* קערנער־דרויבלער מ ־ס; ~совхо́з *м* טוווּע־ראַטווירט מ ־ן; ~суши́лка *ж* טוווּע־טריקענער מ ־ס; ~убо́рочный ‏(טוווּע־)שניט־; ~убо́рочный комба́йн (טוווּע־)שניט־קאָמבײַן מ ־ען; ~храни́лище *с* טוווּע־שפּײַכלער מ ־ס

зёрнышко *с* קערנדל ז ־עך; (*яблока и т. п.*) קערעלע ז ־ך

зефи́р *м* זעפֿיר מ

зигза́г *м* זיגזאַג מ ־ן; הינהערל ז ־עך *разг.*

зигзагообра́зный זיגזאַגאַרטיקער

зи́ждиться *несов.* (на *предл.*) *высок.* זײַן* געבויט (אַף), האָבן* אַלס יעסאָד, האַלטן* זיך (אַף)

зим||а́ *ж* װינטער מ ־ס; суро́вая ~а́ אַ האַרבער [בייזער] װינטער; про́шлой ~о́й פֿאַראַיאָרן װינטער; бу́дущей ~о́й איבעראַיאָר װינטער; к ~е́ צו װינטער; (*для зимы*) אַף װינטער

зи́мн||ий ‏װינטער־, װינטערדיקער; ~яя оде́жда װינטערדיקע קליידער [מאַלבושים]; ~ий ве́чер װינטער־אָפּדערנאַכט מ ־ן

зимова́ть *несов.* (איבער)װינטערן

зимо́вк||а *ж* 1. (*действие*) (איבער)װינטערונג װ, ־(איבער)װינטערן ז; оста́ться на ~у (איבער)װינטערן בלײַבן*; 2. (*помещение*) װינטער־שטיבל ז ־עך; (*для полярников*) װינטער־סטאַנציע װ ־ס

зимо́вщик *м* = (איבער)װינטערער מ

зимо́й *нареч.* װינטערצײַט, װינטער (אום)

зимосто́йкий קעלטפֿעסטער

зия́ть *несов.* זײַן* (ברייט) צעעפֿנט; зия́ла ра́на ס׳האָט אַרויסגעקוקט אַ ברייט צעעפֿנטע װוּנד

зия́ющ||ий: ~ая про́пасть אָפֿענער [צעעפֿנטער] אָפּגרונט; ~ая ра́на אָפֿענע [ברייט צעעפֿנטע] װוּנד

злак||и *мн. бот.* קערנער־געוויקסן מצ; хле́бные ~и טוווּע־געוויקסן מצ; ~овый: ~овые расте́ния קערנער־געוויקסן מצ

зле́йший: ~ враг דער ערגסטער סוינע

злить *несов.* בייזערן, אין כּעס אַרײַנברענגען*; (*собаку*) צעבייזערן, רייצן; ~ся *несов.* זײַן* אין כּעס, בייזערן זיך

зло[1] *с* 1. (*всё дурное*) שלעכטס ז; плати́ть добро́м за ~ צאָלן (מיט) גוטס פֿאַר שלעכטס; 2. (*беда, неприятность*) רעה װ, שלעכטס ז, בייז ז; ме́ньшее из зол דאָס מינדסטע בייז; я тебе́ зла не жела́ю איך װינטש דיר ניט קיין שלעכטס, איך װיל ניט דײַן רעה; причини́ть *кому-л.* ~ טאָן* עמעצן שלעכטס; 3. (*досада*): ~ берёт ס׳נעמט פֿאַר כּעס, פֿאַר פֿאַרדראָס; со зла פֿון אַ פֿאַרדראָס

зло[2] *нареч.* בייז; ~ улыбну́ться טאָן* אַ שמייכל בייז, געבן* אַ בייזן שמייכל; судьба́ ~ подшути́ла над ним דער גורל האָט געטריבן מיט אים אַ ביטערן שפּאַס

зло́б||а *ж* כּעס מ, סינע װ; пита́ть к *кому-л.* ~у טראָגן* זײַן* בייז אַף עמעצן, [האָבן*] אַף עמעצן אַ האַרץ; в бесси́льной ~е אין אָנמעכטיקן כּעס; ◇ ~а дня טאָג־טעמע װ; на ~у дня אַף אַ ברענענדיקער [צאַפּלדיקער] טעמע; ~ный בייזער, רישעסדיקער; ~ный взгляд אַ בייזער [אַ רישעסדיקער] בליק; ~ный враг אַ פֿאַרביסענער סוינע

злободне́вный ברענענדיקער, אַקטועלער, צאַפּלדיקער

злове́щий שלעכט־סימענדיקער, פּחדימדיקער

зловон||ие *с* געשטאַנק ז, איפּעש מ; ~ный איפּעשדיקער

зловре́дный שעדלעכער; (*о человеке*) בייזוויליקער, רישעסדיקער

злоде́й *м* גאַזלען מ (מצ. גאַז־לאָנים), רעצייעך מ (מצ. ראָצכים); ~ка *ж* גאַזלענטע װ ־ס, רעצייעכטע װ ־ס; ~ский אַכזאָרישער, ראָצכישער; ~ское уби́йство אַ ראָצכישער [אַן אַכזאָרישער] מאָרד; ~ство *с* 1. אַכזאָרישקייט װ; 2. (*злодеяние*) רעציכע װ; גאַזלעוואָניע װ *разг.*

злодея́ние *с см.* злоде́йство 2

злой 1. בייזער, °שלעכטער; ~ челове́к אַ שלעכטער° מענטש; зла́я усме́шка אַ בייזער שמייכל; 2. (*вызванный злобой*) בייזער, רישעסדיקער; ~ у́мысел אַ רישעסדיקע [בייזע] קאַוואָנע; 3. *только кратк. ф. в знач. сказ.* אין כּעס, בייז; он зол на меня́ ער איז אין כּעס אַף מיר; как вы сего́дня злы! אַ מין בייזער איר זײַט הײַנט!; 4. (*свирепый — о животных*) בייזער; 5. (*приносящий беду*) שלעכטער°, ביטערער; зло́е вре́мя אַ שלעכטע° [אַ ביטערע] צײַט; зла́я судьба́ דער ביטערער גורל; 6. (*причиняющий боль*) שווערער, גרויזאַמער, ביטערער; ~ неду́г אַ שווערע [אַ ביטערע] קרענק; зла́я казнь אַ גרויזאַמע שטראָף; 7. *разг.* (*очень сильный*) מוירעדיקער, ביטערער; (*едкий*) שאַרפֿער; *перен.* (*язвительный*) גאַליקער; ~ моро́з אַ מוירעדיקער [אַ ביטערער] פֿראָסט; зла́я горчи́ца שאַרפֿער זענעפֿט; зла́я шу́тка אַ גאַליקער וויץ; ◇ злы́е языки́ בייזע צינגער; злой дух אַ בייזער גײַסט

злока́чественн||ый *мед.* בייזמיניקער, בייזוווּקסיקער; ~ая о́пухоль קאַנצער־געשווילעכץ ז

злоключе́ние *с* אַ שווערע פּאַסירונג

злонаме́ренный בייזוויליקער; (*о человеке тж.*) מיט בייזע [שלעכטע] קאַוואָנעס *после сущ.*

злопа́мятный אומפֿאַרגיביקער, ~ челове́к אַן אומפֿאַרגיביקער מענטש, אַ מענטש, וואָס פֿאַרגעסט ניט קיין שלעכטס

злополу́чный אומגליקלעכער, שלימאַזלדיקער

злопыха́тель *м* אַ בייזהאַפּטיקער [פֿאַרביסענער] פּאַר־

שוין; ־עס ם רעכילעסניק; ~ский בײזהאַפּטיקער, רישעס־דיקער; ~ство с װ בײזהאַפּטיקײט, ז רישעס

злора́д||ный שאָדנפרײדיקער; ~ство с װ שאָדנפרײד; ~ствовать *несов.* האָבן* שאָדנפרײד

злосло́ви||е с װ לאָשנהאָרע, ז רעכילעס; ~ть *несов.* טרײַבן* רעכילעס, רײדן* לאָשנהאָרע

зло́стн||ый 1. *(сознательно недобросовестный)* בײזװיליקער; ~ый неплате́льщик א בײזװיליקער ניט־צאָלער; 2. *(исполненный злобы)* בײזװיליקער, רישעסדיקער; ~ые наме́рения בײזװיליקע [רישעסדיקע] קאַװאָנעס

злость *ж* ם קאַס, װ רעציכע; *(свойство)* װ בײזקײט; его́ ~ берёт ער װערט שטאַרק, ס'נעמט אים אָן א פאַרדראָס אין קאַס

злоча́стный *см.* злополу́чный

злоупотреб||и́ть *сов.* מיסברויכן; ~и́ть дове́рием מיסברויכן מיטן צוטרוי; ~и́ть вла́стью מיסברויכן מיט מאַכט; ~и́ть пи́щей איבערכאַפּן די מאָס מיטן עסן; ~ле́ние *с* 1. *(действие)* ז מיסברויכן; 2. *(поступок)* ־ן ם מיסברויך; ~ля́ть *несов. см.* злоупотреби́ть

злю́ка, злю́чка *разг. м* א בײזער [א פאַרביסענער] פאַרשוין; *ж* װ בײזע, װ מאַרשאָס

змееви́дный שלענגלדיקער

змееви́к *м* 1. *(труба)* ־ן װ שלאַנגענרער; 2. *мин.* שלאַנגענשטײן ם, סערפּענטין ם

змеи́н||ый 1. שלאַנגען; ~ый яд ם שלאַנגענגיפט; 2. *перен.* גיפטיקער; ~ая улы́бка א גיפטיקער שמײכל

зме́й||ться *несов.* שלענגלען זיך; на его́ губа́х ~лась презри́тельная улы́бка אף זײַנע ליפּן האָט זיך געקרימט א ביטל־שמײכל

змей *м* 1. *фольк.* ־ען ם דראַקאָן, ־ס ם פּיפּערנאָטער; 2. *(бумажный)* ־ען װ פלי־שלאַנג

змея́ *ж* (מצ. ־ען, שלענג) װ שלאַנג; ◊ ~ подколо́дная א גיפטיקע שלאַנג

знава́||ть *несов.*: я ~л... איך האָב, איך פלעג קענען... געקענט אמאָל...

знак *м* 1. ־ס ם צײכן, (מצ. סימאָנים) ם סימען; *(условное обозначение тж.)* ־ן ם סימבאָל; фабри́чный ~ ־ס װ מאַרקע; ~ ра́венства *мат.* ־ס ם גלײַכצײכן; ~и внима́ния צײכנס [אַרויסװײַזן] פון אויפמערקזאַמקײט; дурно́й ~ א שלעכטער° סימען; опознава́тельный ~ דערקען־סימען (מצ. ··סימאָנים); 2. *(сигнал)* ־ס ם סיגנאַל־צײכן; подава́ть ~и געבן* סיגנאַל־צײכנס; ◊ ~и препина́ния מצ. אָפּשטעל־צײכנס; в ~ дру́жбы װי א סימען [א באַװײַז] פון פרײַנטשאַפט; молча́ние — ~ согла́сия שװײַגן הײסט מאָסקים זײַן

знако́мить *несов.* (с *тв.*) (מיט) באַקענען; ~ся *несов.* (с *тв.*) (מיט) באַקענען זיך

знако́мство *с* 1. װ באַקאַנטשאַפט; ста́рое ~ אַן אַלטע° באַקאַנטשאַפט; 2. *(круг знакомых)* מצ. באַקאַנטע, באַקאַנטשאַפט; 3. *(наличие знаний)* מצ. קענטע, װ קענטשאַפט, מצ. קענטעניש; ~ с матема́тикой קענטשאַפט [קענטעניש] אין מאַטעמאַטיק

знако́м||ый 1. באַקאַנטער; ~ая пе́сня א באַקאַנטע ליד; 2. *обыкн. кратк. ф.* (*дат.*, с *тв.*): ему́ хорошо́ ~а фронтова́я жизнь אים איז גוט° באַקאַנט דאָס פראָנט־לעבן, ער װײסט גוט° דעם טאַם פונעם פראָנט־לעבן; он хорошо́ ~ с э́той рабо́той ער איז גוט° באַקאַנט מיט דער דאָזיקער אַרבעט, ער איז גוט° באַהאַװנט אין דער דאָזיקער אַרבעט

я с ним давно́ ~ איך בין מיט אים פון לאַנג באַקאַנט; 3. *в знач. сущ. м* ··טע ם באַקאַנטער, ..טע ם באַקענטער

знамена́тел||ь *м мат.* ־ס ם דײַטער; привести́ к о́бщему ~ю אויסגלײַכן* די דײַטערס, רעדוצירן צו אײן דײַטער

знамена́тельный 1. מערקווירדיקער, געדענקווירדיקער; 2. *грам.* באַטײַטיקער

зна́мение *с*: ~ вре́мени א צײכן פון דער צײַט

знамени́т||ость *ж* ־ן װ באַרימטקײט; א באַרימטע פּערזענלעכקײט; ~ый באַרימטער

знаменова́ть *несов.* באַצײכענען

знамено́сец = ם פאָנענטרעגער

зна́м||я *с прям. и перен.* ־ען װ פאָן; кра́сное ~я די רויטע פאָן; ◊ высоко́ держа́ть ~я *чего-л.* הויך האַלטן* די פאָן פון עפּעס; под ~енем *чего-л.* אונטער דער פאָן פון עפּעס

зна́ни||е *с* 1. ז װיסן, ז קענען; ~е зако́нов разви́тия דאָס װיסן די אַנטװיקלונגס־געזעצן; ~е языка́ דאָס קענען די שפּראַך; со ~ем де́ла מיט בקיעס, פאַכמענעריש; 2. *мн. ч.* מצ. קענטעניש; приобрести́ ~я דעראָבערן קענטעניש

зна́тн||ый 1. *(выдающийся)* אָנגעזעענער; ~ые лю́ди на́шей страны́ די כאַשעװע [אָנגעזעענע] מענטשן פון אונדזער לאַנד; ~ый шахтёр אַן אָנגעזעענער שאַכטיאָר; 2. *уст.* אַדעליקער; *(о роде)* אַדלשטאַמיקער

знато́к *м* = ם קענער, (מצ. בקיים) ם באָקי; ~ своего́ де́ла א באָקי אין זײַן פאַך

знать[1] *несов.* 1. *(иметь сведения)* װיסן*; он зна́ет всё ער װײס(ט) אַלצ(דינג); он знал о моём прие́зде ער האָט געװוּסט, אַז איך בין געקומען צו פאָרן; не зна́ю, где́ он איך װײס ניט, װוּ ער איז; 2. *(обладать знаниями)* װיסן*, קענען*; ~ иностра́нные языки́ קענען אויסלענדישע שפּראַכן; 3. *(быть знакомым с кем-л.)* קענען*, (מיט) באַקאַנט זײַן*; я хорошо́ его́ знал איך האָב אים גוט° געקענט; 4. *(испытывать что-л.)* (פון) װיסן*, דעם טאַם [פילן] פאַרזוכן (פון); она́ не зна́ла го́ря זי האָט ניט געװוּסט [ניט פאַרזוכט] דעם טאַם, ניט געפּילט דעם טאַם] פון (קײן) צאָרעס; 5. *(признавать)*: ~ ничего́ не хочу́ איך װיל פון גאָרניט װיסן; ◊ ~ ме́ру װיסן* א מאָס; кто его́ зна́ет! װער קען עס װיסן!; ~ толк в *чём-л.* באַ־ זײַן* א מבֿין אף עפּעס, פאַרשטײן* זיך אף עפּעס, האָװנט אין עפּעס; ~ це́ну *чему-л.* װיסן* די װערט פון עפּעס

знать[2] *ж* װ אַריסטאָקראַטיע

знать[3] *вводн. сл. разг.* זעט אויס; מאַשמאָעס

зна́ться *несов.* (с *тв.*) *разг.* (מיט) קענען* זיך, פירן (מיט) באַקאַנטשאַפט, (מיט) האָבן* א מאַגע־אומאָסע

зна́хар||ь *м* ־ס ם זנאַכער, = ם טרעפער; ~ка *ж* זנאַכערקע, ־ס װ כערן, ־ס װ טרעפערן ־ס װ

значе́ни||е *с* 1. *(смысл)* ־ן ם באַטײַט; 2. *(важность)* באַדײַט ם, װ באַדײַטונג, ם באַטרעף; э́то име́ет большо́е ~е דאָס איז פון [דאָס האָט א] גרויסן° באַדײַט; я не придаю́ э́тому ~я איך האַלט, איך גיב דעם ניט צו קײן באַדײַט; э́то не име́ет ~я דאָס איז ניט װיכטיק, עס איז ניט פאַר װיכטיק; ~е воспита́ния דער באַדײַט פון דערציונג

зна́чим||ость *ж* 1. *(слова и т. п.)* װ באַטײַטלעכקײט; 2. *(важность, значительность)* װ באַדײַטיקײט, װיכטיקײט; ~ый 1. *(о словах и т. п.)* באַטײַטלעכער; 2. *(важный)* באַדײַטנדיקער, װיכטיקער

знáчит *вводн. сл. разг.* הייסט עס, מאַשמאָעס; ~, вы ужé слыхáли? איר האָט, הייסט עס, שוין געהערט?; מאַשמאָ־עס, איר האָט שוין געהערט?; ~, не пойдёшь? ווערסט ניט גיין, הייסט עס?

значи́тельн||ость *ж* 1. *(важность)* באַדײַטפולקייט װ; 2. *(величина)* היפּשקייט װ; ~ый 1. *(большой)* גרויסער°, היפּשער; в ~ой мéре אין אַ באַדײַטנדיקער [היפּשער, גרויסער°] מאָס; 2. *(важный)* באַדײַטנדיקער, וויכטיקער; ~ое собы́тие אַ גאָר וויכטיקע [אַ באַדײַטנדיקע] געשעעניש; 3. *(выразительный)* באַדײַטפולער

знáч||ить *несов.* 1. *(означать)* באַטײַטן, הייסן*, מיינען; что э́то ~ит? וואָס זאָל עס באַטײַטן?, וואָס הייסט עס?; э́то ещё не ~ит, что... דאָס הייסט [מיינט] נאָך ניט, אַז...; э́то что́-нибудь да ~ит! דאָס האָט דאָך עפּעס אַ ווערט!; э́то ещё ничего́ не ~ит דאָס איז נאָך אַ קליינער באַווײַז, דאָס איז נאָך קיין ריע ניט; 2. *(быть существенным, иметь значе́ние)* האָבן* אַ ווערט [אַ באַדײַט]; мно́го ~ить האָבן* באַדײַטן פּיל, זײַן* וויכטיק, אַ גרויסע° ווערט; ~иться *несов.* זײַן* פאַרעכנט, רעכענען זיך; он ~ится в о́тпуске ער רעכנט זיך אין אורלויב; он ~ится в спи́ске ער איז פאַ־רעכנט [ער שטייט, ער פיגורירט] אין צעטל

значóк *м* 1. *(нагрудный и т. п.)* צייכן מ ־ס, זשע־טאָן מ ־ען; עמבלעם װ ־ען; комсомо́льский ~ קאָמיוגישער צייכן; 2. *(пометка)* צייכנדל ן ־עך

знáющий קאָמפּעטענטער; ~ человéк אַ מענטש מיט וויסן [מיט (גרויסע°) קענטענישן]

зноб||и́ть *несов. безл.:* егó ~и́т ער פּיבערט, עס ווארפט אים אין היץ און אין קעלט

зной *м* אַ ברענענדיקע היץ, כמימע װ; ~ный שטאַרק [זייער] הייסער; *(о солнце)* ברענענדיקער, סאַרפּעדיקער

зоб *м* 1. *(у птицы)* וואָליע װ; 2. *(болезнь)* גוידער מ, קראָפּ מ; זאָב מ *разг.*

зов *м* רוף מ

зодиáк *м астр.* זאָדיאַק מ; ◇ знáки ~а זאָדיאַק־צייכנס מצ.; מאַזאָלעס *уст.*

зóдч||ество *с* אַרכיטעקטור װ, בויקונסט װ; ~ий *м* אַר־כיטעקטאָר מ ..טאָרן, בוימײַסטער מ ־ס

золá *ж* אַש ן

золóвка *ж* שוועגערן װ ־ס (דעם מאַנס שוועסטער)

золоти́ст||ый גאָלדיקער, גאָלדפאַרביקער, גאָלדקאָלירי־קער; ~ая рожь דאָס גאָלדזאַנגיקע קאָרן

золоти́ть *несов.* אָפּגילטן, באַגילטן; *перен. (о солнце и т. п.)* באַגילדן

золотни́к *м тех.* זאָלאָטניק מ ־עס, שיבער מ ־ס

зóлото *с* גאָלד ן; листовóе ~ בלאַטגאָלד ן; ◇ не всё то ~, что блести́т ניט אַלץ, וואָס גלאַנצט, איז גאָלד (אַשטיי־גער, אַ פּליך) *шутл.*

золотоискáтель *м* = גאָלדזוכער מ

золот||óй 1. גאָלד־; *(сделанный из золота)* גאָלדענער, גילדענער; ~áя валю́та גאָלד־וואַליוטע װ; ~ы́е часы́ אַ גאָלדענער [אַ גילדענער] זייגער; 2. *(о цвете)* גינגאָלדענער, גאָלדענער; ~ы́е кýдри גאָלדענע לאָקן; ~óй луч אַ גינ־גאָלדענער שטראַל; 3. *(прекрасный)* גאָלדענער; ~óе сéрдце אַ גאָלדן האַרץ; ~óй рабóтник אַ גאָלדענער אַר־בעטער; 4. *в знач. сущ. м* רענדל ן ־עך; טשערוואָנעץ מ ..נצעס; ◇ ~óй век די גאָלדענע טקופֿע; ~áя óсень דער גאָלדענער האַרבסט; ~áя порá אַ געבענטשטע [אַ גאָלדענע] צײַט; ~ы́е рýки גאָלדענע [געבענטשטע] הענט;

~áя середи́на דער גאָלדענער מיטן; ~ы́х дел мáстер *уст.* גאָלדשמיד מ ־ן

золотонóсный גאָלדהאַלטיקער, גאָלדרײַכער; ~ песóк גאָלדזאַמד מ

золотопромы́шленн||ик *м* = גאָלדגרובן־אײַנטימער מ; ~ость *ж* גאָלד־אינדוסטריע װ

золотý||ха *ж разг.* שקראָפּל מ, זאָלאָטוכע װ; ~шный *разг.* שקראָפּלדיקער

золочёный געגילטער

зóлушка *ж* זאָלושקע װ, אַש־טעכטערל ן

зóльник *м тех.* אַשהאַלטער מ ־ס

зóна *ж* זאָנע װ ־ס; ~, свобóдная от я́дерного вооружéния אַ זאָנע, אַ פרײַע פון נוקלעאַרן וואָפן

зонáльный זאָנאַלער

зонд *м* זאָנד מ; ~и́ровать *несов.* זאָנדירן; ◇ ~и́ровать пóчву זאָנדירן דעם באָדן

зонт *м* 1. *см.* зóнтик; 2. *(навес)* זאָנט מ ־ן; אָפּדאַך מ ־ן

зóнтик *м* זאָנטיק מ ־עס; שירעם מ ־ס *уст.*

зоóлог *м* זאָאָלאָג מ ־ן; ~и́ческий זאָאָלאָגישער; *перен. тж.* בעסטיאַל(יש)ער

зоолóгия *ж* זאָאָלאָגיע װ

зоопáрк *м* זאָאָפּאַרק מ ־ן

зоотéхн||ик *м* = זאָאָטעכניקער מ; ~и́ческий זאָאָטעכ־נישער

зóркий 1. *(хорошо видящий)* שאַרפזעעוודיקער; מיט אַ שאַרפער ריע *после сущ.*; ~ глаз אַ שאַרף אויג, אַ שאַר־פע ריע; 2. *(прозорливый)* שאַרפזיכטיקער; ~ взгляд דורכדרינגענדיקער בליק

зрачóк *м* שוואַרצאַפּל ן ־ען

зрéлищ||е *с* 1. (שוי)בילד ן ־ער; 2. *(представление)* שוישפּיל װ ־ן; ~ный שוישפּיל־; ~ное искýсство שוישפּיל־קונסט װ; ~ные предприя́тия שוישפּיל־אונטערנעמונגען מצ.

зрéл||ость *ж* 1. *(спелость)* צײַטיקייט װ, רײַפקייט װ; 2. *(полное развитие организма)* רײַפ־קייט װ, דער רײַפער עלטער; 3. *перен.* רײַפקייט װ; ~ый 1. *(спелый)* צײַטי־קער, רײַפער; 2. *(о человеке)* רײַפער; в ~ом вóзрасте אין רײַפן עלטער; 3. *перен.* רײַפער; ~ый мáстер אַ רײַ־פער מײַסטער; ~ые мы́сли רײַפע געדאַנקען; ~ое решéние אַ (גוט°) דורכגעטראַכטער באַשלוס; по ~ом размышлéнии я реши́л... נאָכדעם ווי איך האָב זיך גוט° באַ־קלערט, האָב איך באַשלאָסן...

зрéни||е *с* ריע װ; óрган ~я זע־אָרגאַן מ; ◇ пóле ~я זע־פעלד ן; *перен.* זע־קרײַז מ; тóчка ~я שטאַנדפּונקט מ

зреть *несов.* 1. *(созревать)* רײַפן, צײַטיקן, צײַ־טיק [רײַף] ווערן* 2. *перен.* רײַפן

зри́тель *м* 1. = צוזעער מ; 2. *(в театре, в кино и т. п.)* = צושויער מ; ~ный 1. זע־; ~ная пáмять זע־זי־קאָרן מ; 2.: ~ный зал צושויער־זאַל מ ־ן

зря *нареч. разг.* אומזיסט; ~ трáтить дéньги אומזיסט פּאַטערן געלט; ~ ты э́то затéял האָסט ניט געדאַרפט דער־מיט אָנהייבן זיך, אומזיסט און אומנישט האָסטו פאַרטראַכט אַזעלכס

зря́чий 1. זעענדיקער; 2. *в знач. сущ. м* זעענדי־קער מ ..קע

зуб *м* 1. *(мн.* зýбы) צאָן מ (מצ. ציין, ציינער); 2. *(мн.* зýбья; *пилы и т. п.)* ציינדל ן ־עך; *(вил)* שפּיץ מ

־ן; ◇ моло́чные ~ы מילכציין מצ.; не по чьим-л. ~а́м 1) צו האַרט, ניט פאַר עמעצנס ציין; 2) (не по силам) ניט אײַנצובײַסן; име́ть ~ про́тив кого-л. האָבן* אַף עמעצן א האַרץ; класть ~ы на по́лку אוועקלייגן די ציין אַף די באַנטענעס [אַף דער פּאָליצע]; у меня́ ~ на́ ~ не попада́ет סע קלאַפּט מיר א צאָן אין א צאָן; ни в ~ (толкну́ть) ניט אָנהייבן* צו וויסן [פאַרשטיין]

зуба́стый 1. *разг.* (שאַרפּ)ציינערדיקער; מיט שאַרפּע ציינער *после сущ.*; 2. *перен.* כוצפּעדיקער; מיט א שאַרף צינגל *после сущ.*

зубе́ц *м* 1. *(пилы́ и т. п.)* צײַנדל ו ־עך; 2. *обыкн. мн. (стены́)* פּאַרשפּיצונגען מצ., צײַנדלונג וו

зуби́ло *с* זובילע וו ־ס; *(для обработки металла тж.)* קריצמעסטל ו ־עך; *(для обработки камня)* שטיין־דאָלעטע וו ־ס

зубн||о́й 1. צאָן־, ציין־; ~о́й нерв צאָן־נערוו מ ־ן; ~а́я боль ציינווייטיק מ; ~о́й порошо́к ציינפּודער מ; ציינפּראָשעק מ *разг.*; ~о́й врач ציין־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים); ~а́я щётка ציין־בערשטעלע ו ־ך; 2. *лингв.* צאָניקער, דענטאַלער

зубовраче́бный ציין־; ~ кабине́т ציין־קאַבינעט מ ־ן

зуболече́бница *ж* ציין־קליניק וו ־עס

зубоска́л *м разг.* = לעץ מ (מצ. לייצים), אָפּשפּעטער מ; ~**ить** *несов. разг.* (אָפּ)לעצעווען, אָפּשפּעטן

зубочи́стка *ж* ציינשטעכער מ ־ס

зубр *м* 1. *зоол.* זובער מ ··ברען, ווילדאָקס מ ־ן; 2. *(крайний реакционер)* וואָלף מ (מצ. וועלף), טיגער מ ־ס, ווילדע חיה

зубрёжка *ж разг.* זוברעווען ו

зубри́ть *несов. разг.* זוברעווען

зубча́т||ый געציינדלטער; ~ое колесо́ *тех.* צאָנראָד וו (מצ. ··רעדער)

зуд *м* 1. בײַסעניש ו; 2. *перен. разг.* גענדזולעניש ו, יעיצערהאָרע מ; ора́торский ~ רעדנער־יעיצערהאָרע מ

зуд||е́ть *несов.* 1. בײַסן*; спина́ ~и́т ס'בײַסט אין רוקן; 2.: у него́ язы́к ~е́л сообщи́ть об э́том ס'האָט אים גענדזולט צו דערציילן וועגן דעם

зы́бкий ניט־זיכערער, וואַקלדיקער; *(неясный)* אומקלאָרער

зыбь *ж* געוויג ו

зы́чный: ~ го́лос א הילכיקע [א דונערנדיקע] שטים

зюйд *м мор.* זיד מ; *(ветер тж.)* דאָרעם־ווינט מ ־ן, זיד־ווינט מ ־ן

зя́бкий *разг.* וואָס האָט מוירע פאַר קעלט *после сущ.*; уж о́чень он ~ ער איז א פאַרפרוירענע נעשאָמע

зя́блик *м* פינק מ ־ען; זיאַבליק מ ־עס *разг.*

зять *м* 1. *(муж дочери)* איידעם מ ־ס; 2. *(муж сестры)* שוואָגער מ ־ס

И

и[1] *союз* 1. *(соединительный)* און; поля́ и леса́ פעלדער און וועלדער; дождь прошёл, и мы отпра́вились гуля́ть דער רעגן איז איבערגעגאַנגען, און מיר האָבן זיך געלאָזט גיין שפּאַצירן; по́езд мча́лся всё быстре́е и быстре́е דער צוג האָט געיאָגט אַלץ גיכער און גיכער [שנעלער און שנעלער]; стар и млад קינד־און־קייט, אַלט און יונג; 2. *(при перечисле́нии — с повторением союза)* אי, סײַ; *(без повторения союза)* און; все уже́ спа́ли: и хозя́ева, и их де́ти, и го́сти אַלע זײַנען שוין געשלאָפֿן: סײַ די באַלעבאַטים, סײַ זייערע קינדער, סײַ די געסט; и бо́льно, и доса́дно ס'איז אי ווייטיק, אי א פאַרדראָס; в магази́н привезли́ све́жие фру́кты: ви́шни, гру́ши, я́блоки и сли́вы אין מאַגאַזין האָט מען געבראַכט צו פירן פרישע פרוכטן: ווײַנשל, באַרן, עפּל און פלוימען; 3. *(усилительный)* און ···(גאָר); и как э́то тебе́ пришло́ в го́лову און ווי איז עס דיר (גאָר) געקומען אפן סייכל!; 4. *(уступительный) часто не переводится:* и хо́чется пое́хать, да вре́мени нет עס ווילט זיך (טאַקע) פאָרן, נאָר ס'איז ניטאָ ווען; 5. *(именно)* טאַקע ···דאָך; вот об э́том я и говори́л אָט וועגן דעם טאַקע האָב איך דאָך גערעדט

и[2] *частица* 1. *(усилительная) обычно не переводится:* и како́й ты уда́чливый! א מין באַרמאַזל דו ביסט!; 2. *(тоже)* אויך; и я пойду́ с ва́ми איך וועל אויך גיין מיט אײַך; 3. *(даже)* אפילע; он и не ду́мал ходи́ть туда́ ער האָט אפילע ניט געטראַכט גיין אהינצו

и́бо *союз* (דערפאַר) ווײַל, וואָרעם

и́ва *ж* ווערבע וו ־ס; איווע וו ־ס; плаку́чая ~ טרויער־ווערבע וו ־ס

ива́н-да-ма́рья *ж бот.* ברודערל־שוועסטערל ו

и́вовы||й ווערבן־; ~е пру́тья ווערבן־ריטער מצ.

и́волга *ж* גאָלד־דראָסל וו ־ען; איוועלע ו

иври́т *м* איווריט ו

игла́ *ж* 1. נאָדל וו ־ען; шве́йная ~ נאָדל וו ־ען; вяза́льная ~ שפּיזל ו ־עך; и́глы е́ли יאָדלע־נאָדלען מצ.; 2. *(у ежа и т. п.)* שטעכנאָדל וו ־ען

иглоко́жие *мн. зоол.* שטעכלהויטיקע מצ., נאָדלהויטיקע מצ., שטעכלהויטיקע [נאָדלהויטיקע] באַלעכאַים

игнори́ровать *сов. и несов.* איגנאָרירן; *(пренебрегать тж.)* ניט נעמען* אין אכט, פאַרזען*

и́го *с* יאָך מ

иго́лка *ж* נאָדל וו ־ען; ◇ сиде́ть как на ~х זיצן* (ווי) אף שפּילקעס

иго́лочк||а *ж уменьш.* נאָדעלע ו ־ך; ◇ с ~и *(о новом платье)* נאָרוואָס פון דער נאָדל אַרויס; оде́т с ~и אויסגעפּוצט טשאַקנדיק און קנאַקנדיק

иго́льн||ый נאָדל־; ~ое ушко́ דאָס לעכל פון א נאָדל

иго́рный: ~ дом (אזאַרט־)שפּילן־הויז ו (מצ. ··הײַזער)

игр||а́ *ж* 1. *прям. и перен.* שפּיל וו ־ן; де́тские и́гры קינדערשפּילן מצ.; пра́вила ~ы́ די קלאָלים פון דער שפּיל; аза́ртные и́гры אַזאַרט־שפּילן מצ.; ~а́ в ша́хматы שאָכשפּיל וו; двойна́я ~а́ טאָפּלשפּיל וו; 2. *спорт. (встре́ча)* שפּיל וו ־ן, מאַטש מ ־ן; ~а́ зако́нчилась вничью́ די שפּיל האָט זיך פאַרענדיקט מיט רעמי; 3. *(набор для игры)* שפּיל וו ־ן; насто́льная ~а́ טיש־שפּיל וו ־ן; 4. *(исполне́ние)* שפּילן ו; ~а́ на сце́не דאָס שפּילן אף דער בינע; ~а́ на скри́пке דאָס שפּילן אפן פידל, דאָס פידל־שפּילן; ◇ ~а́ воображе́ния די שפּיל פון דער פאַנטאַזיע; биржева́я ~а́ דאָס שפּילן אף דער בירזשע; ~а́ слов ווערטערשפּיל וו; ~а́ слу́чая א קאַפּריז פון דעם צופאַל; э́то ~а́ с огнём מע שפּילט זיך דאָ מיט פײַער; ~а́ не сто́ит свеч ≅ אָן אַווײַרע די טירכע

игра́льн||ый: ~ые ка́рты קאָרטן מצ.

игра́||ть *несов.* 1. שפּילן זיך; де́ти ~ю́т во дворе́ די קינדער שפּילן זיך אין הויף; они́ ~ю́т в пря́тки זיי שפּילן זיך אין באַהעלטערלעך [אין באַהאַלטשינקעס]; 2. *(в на-*

стольные, впортивные игры) שפּילן; ~ть в футбо́л שפּילן אין פוטבאָל; ~ть в ка́рты שפּילן אין קאָרטן; ~ть на де́ньги שפּילן אף געלט; 3. (на сцене, на инструменте) שפּילן; ~ть на скри́пке שפּילן (אף א) פידל; ~ть вальс שפּילן א וואלס; ~ть Га́млета שפּילן (די ראָל פון) האמ-לעטן; 4. (тв.) שפּילן זיך (מיט); (вертеть в руках) פּאָרען זיך (מיט); 5. (переливаться разными цветами) שפּילן מיט אַלערלײ פאַרבן; 6. (о вине) שפּילן, שוימען; ◇ ~ть пе́рвую скри́пку שפּילן די ערשטע פידל; ~ть (большу́ю) роль שפּילן א גרויסע ראָל(יע); э́то не ~ет ро́ли דאָס שפּילט קיין ראָליע ניט, דאָס איז ניט וויכטיק, דאָס האָט קיין ווערט ניט [קיין באַדײַט ניט]; ~ть кому-л. на́ руку אַרײַנ-שפּילן אין עמעצנס הענט; он ~ет на мои́х не́рвах ער שפּילט אף מײַנע נערוון, ער דענערווי'רט מיך

игра́ючи *нареч. разг.* שפּי'לנדיק(ערהײט)

игри́вый שפּי'לעוודיקער; (*резвый тж.*) פאַרשײַטער

игри́стый שפּי'לנדיקער, שוימענדיקער

игро́к *м* (*участник игры*) = מי'טשפּילער מ; (*любитель игры*) = שפּי'לער מ; аза́ртный ~ = אזאַרט־שפּילער מ

игру́шечн||ый 1. (*о магазине и т. п.*) שפּי'לצײַג־; ~ая фа́брика שפּי'לצײַג־פאַבריק װ ־ן; 2. (*не настоящий*) צאַ'צקע־; ~ый самолёт צאַ'צקע־אעראָפּלאַן מ ־ען; 3. (*маленький*) פיצימאָ'נטשיקער; מיני'אַטיורנע(ר) *тж. неизм.*

игру́шк||а *ж* שפּילכל ד ־עך, צאַ'צקע װ ־ס; ёлочные ~и יאָ'לקע־צאַצקעס מצ.; фа́брика де́тской ~и שפּי'לצײַג־פאַבריק װ; быть ~ой в *чьих-л.* рука́х זײַן* א שפּי'לצײַג [א מאַריאָנעטקע] אין עמעצנס הענט

идеа́л *м* אידעאַ'ל מ ־ן; **~иза́ция** *ж* אידעאַליזי'רונג װ; **~изи́ровать** *сов. и несов.* אידעאַליזי'רן

идеал||и́зм *м* אידעאַלי'זם מ; **~и́ст** *м* אידעאַלי'סט מ ־ן; **~исти́ческий** אידעאַלי'סטישער

идеа́льный אידעאַ'לער

иде́йн||ость *ж* אידײ'ישקײט װ; **~ый** 1. אידײ'ישער; ~ое содержа́ние рома́на דער אידײ'ישער אינהאַלט פון דעם ראָמאַן; ~ый боре́ц אן אידײ'ישער קעמפער; 2. (*идеологический*) אידעאָלאָגישער; פון אידײען *после сущ.*; ~ая борьба́ אידעאָלאָגישער קאַמף

иденти́чн||ость *ж* אידע'נטישקײט װ; **~ый** אידע'נטישער

идео||графи́ческий *лингв.* אידעאָגראַ'פישער; **~гра́фия** *ж* אידעאָגראַ'פיע װ

идео́лог *м* אידעאָלאָ'ג מ ־ן; **~и́ческий** אידעאָלאָ'גישער

идеоло́гия *ж* אידעאָלאָ'גיע װ

иде́||я *ж* 1. אידײ' װ ־ען; передовы́е ~и פּאָרגעשריטענע [פּראָגרעסי'ווע] אידײען; 2. (*замысел*) אײַנפאַל מ ־ן, אידײ' װ ־ען, געדאַנק מ ־ען; э́то блестя́щая ~я דאָס איז א גלענצנדיקער אײַנפאַל [א גלענצנדיקע אידײ']; 3. (*основная мысль*) אידײ' װ, גרו'נט־געדאַנק מ; ~я произведе́ния די אידײ' [דער גרונט־געדאַנק, דער מײן] פונעם ווערק

идилли́ческий אידי'לישער

иди́ллия *ж* אידי'ליע װ ־ס

идио́м *м*, **~а** *ж лингв.* אידיאָ'ם מ ־ען; **~а́тика** *ж лингв.* אידיאָמאַ'טיק װ

идиомати́ческ||ий אידיאָמאַ'טישער; ~ое выраже́ние אן אידיאָמאַ'טישער אויסדרוק

идио́т *м* אידיאָ'ט מ ־ן; **~и́зм** *м* 1. *мед.* אידיאָ'טיע װ, שוואַ'כזיניקײט װ; 2. *разг.* (*глупость*) אידיאָ'טישקײט װ, אידיאָטי'זם מ; **~ский** אידיאָ'טישער; פון אן אידיאָ'ט *после сущ.*

идио́тство *с разг.* אידיאָטי'זם מ

и́диш *м* ייִ'דיש ד, די ייִ'דישע שפּראַך; говори́ть на ~е רעדן* אף ייִ'דיש

и́дол *м* אָפּגאָט מ (מצ. אָפּגעטער), געץ מ ־ן

идолопокло́нник *м* = גע'צנדינער מ

идти́ *несов.* 1. גײן*; ~ по у́лице גײן* אי'בער דער גאַס; ~ ле́сом גײן* דורכן וואַלד; ~ пешко́м גײן* צופוס; ло́шадь шла ша́гом דאָס פערד איז געגאַנגען פּאַמעלעך; ~ гуля́ть גײן* שפּאַצי'רן; ~ на конце́рт גײן* אף א קאָנצערט; 2.: иди́ сюда́! קום אַהער!; идёмте! קומט!; 3. (*о предметах — перемещаться*) גײן*, באַוועגן זיך; автомоби́ль шёл со ско́ростью 60 км в час דער אויטאָמאָבי'ל האָט זיך באַוועגט [איז געפאָרן] מיט א גי'כקײט פון 60 קמ א שאָ; ~ на паруса́х זעגלען; лёд идёт דאָס אײַז גײט; карава́н шёл о́чень ме́дленно דער קאַראַוואַן האָט זיך באַוועגט זײער לאַנגזאַם; пи́сьма туда́ иду́т до́лго די בריוו גײען אַהי'ן לאַנג; 4. (*отправляться*) גײן*(אָפּ); ещё оди́н авто́бус идёт в семь часо́в ве́чера נאָך אן אויטאָבוס גײט (אָפּ) זיבן אזײגער אפדערנאַכט; 5. (*приближаться*) אָנקומען*; по́езд идёт! ס'קומט אָן דער צוג!; весна́ идёт ס'קומט אָן דער פרי'לינג; 6. (на *вин.; нападать*) גײן*, אָנגרײַפן*; враг шёл на Москву́ דער סוינע איז געגאַנגען [האָט אָנגעגריפן] אף מאָסקווע; 7. (*развиваться*) גײן* (מיטן וועג); рабо́та идёт к концу́ די אַרבעט האַלט בא פאַרענדיקט ווערן; ~ по пути́ прогре́сса גײן* מיטן וועג פון פּראָגרעס; мы идём к коммуни́зму מיר גײען (מיטן וועג) צום קאָמוני'זם; всё идёт к лу́чшему ס'ווערט וואָס אַמאָל בעסער; 8. (за *тв.; следовать*) גײן*, נאָכפאָלגן; бойцы́ шли за свои́м команди́ром די שלאַכטלײַט זײַנען געגאַנגען נאָך [די שלאַכטלײַט האָבן נאָכגעפאָלגט] זײער קאָמאַנדי'ר; 9. (*поступать куда-л.*) אַרײַנ-טרעטן*, גײן*; ~ на математи́ческий факульте́т (וועלן*) אָנקומען* אפן מאַטעמאַטישן פאַקולטעט; в э́том году́ сын идёт в шко́лу הײַנטיקס יאָר וועט מײַן ייִנגעלע שוין גײן אין שול (אַרײַן); 10. (*исходить*) גײן*, אַרויסקומען*; изо рта́ идёт пар פונעם מויל גײט א פּאַרע; из ра́ны идёт кровь פון דער וווּנד גײט [רינט] בלוט; зву́ки шли отку́да-то из глубины́ די קלאַנגען זײַנען אַרויסגעקומען [די קלאַנגען האָבן זיך געטראָגן] ערגעץ פון דער טיף; 11. (*происходить, иметь место*) גײן*, פאָרקומען*; иду́т бои́ ס'גײען [ס'קומען פאָר] שלאַכטן; иду́т экза́мены ס'גײען די עקזאַמענס; сего́дня идёт но́вая пье́са הײַנט גײט א נײַע פּיעסע; 12. (*распространяться*) אומגײן*; слух идёт, что... ס'גײט אום א קלאַנג, אַז...; מע זאָגט, אַז...; 13. (*простираться*) ציִען* זיך; э́та доро́га идёт с се́вера на юг אָט דער וועג ציט זיך פון צאָפן אף דאָרעם; 14.: идёт дождь ס'גײט א רעגן, עס רעגנט; идёт снег ס'גײט א שנײ, עס שנײט; идёт град ס'פאַלט א האָגל; 15. (*о времени*) פאַרבײַלויפן*, גײן*; го́ды иду́т די יאָרן לויפן פאַרבײַ [גײען]; шёл 1979 год ס'איז געגאַנגען דאָס 1979 יאָר; ему́ идёт пя́тый год ער דאַרף ווערן* פינף יאָר, ס'גײט אים דאָס פינפטע יאָר; 16. (в, на *вин.; использоваться*) גײן*, פאַרניצט ווערן*; о́труби иду́т на корм скоту́ די קלײַען גײען אף האָדעווען דאָס פי; ~ в пи́щу טויגן* [פאַרניצט ווערן*] אף עסן; 17. (на *вин.; расходоваться*) אַוועקגײן*, געפאַטערט ווערן*; мно́го вре́мени идёт на ремо́нт א סאַך צײַט גײט אַוועק [ווערט געפאַטערט] אף רעמאָנט; больши́е су́ммы иду́т на жили́щное строи́тельство הי'פּשע סומעס גײען אַוועק אף בוי-ען וווינונגען; 18. (*дат.; подходить*) פּאַסן, קלײדן; э́то

костю́м тебе́ идёт [קליידט דיך] אָט דער אָנצוג פּאסט דיר;
19.: ~ про́тив (во́ли) *кого-л.* גיין* קעגן עמעצנס ווילן;
20. (на *вин.; соглашаться*) *אײַנגיין* זיך קעגנשטעלן עמעצן;
~ на перегово́ры אײַנגיין* אַף (פירן) אונטערהאַנדלונגען;
21. (*о часах*) *גיין; 22. (*тв.*, с *род.; делать ход*) -(ארויס)
*גיין; ~ ферзём *шахм.* (ארויס)גיין* מיט דער מאַלקע;
~ с туза́ (ארויס)גיין* מיט דער טויז; ◇ ~ на сме́ну *ко-
му-л.* קומען* צו פארבײַטן [אלס פארבײַט] עמעצן; речь
идёт о том... ס'האנדלט זיך, ס'גייט א רייד וועגן דעם...
וועגן דעם...

иезу́ит *м* יעזויט מ ־ן; ~**ский** יעזויטישער

иера́рхия *ж* היעראַרכיע וו

иеро́глиф *м* היעראָגליף מ ־ן; *мн. разг.* קאָטשערעס
און לאָפּעטעס

иероглифи́ческ||ий היעראָגליפישער; ~ое письмо́ -היע
ראָגליפישע שריפט, ראָגליפן־שריפט וו

иждиве́н||ец *м* ...נצעס מ איזשדיווענעץ; א מענטש אף
אויסהאלט(ונג); ~**ие** *с* אויסהאלטונג וו, אויסהאלט מ; быть
на *чьём-л.* ~ии זײַן* אף עמעצנס אויסהאלט(ונג); ~**ческий**
после сущ.; перен. неодобр. -פאראזי
טאַרישער פון אן איזשדיווענעץ

из *предлог с род. п.* 1. פון; по́езд при́был из Ки́ева
דער צוג איז אָנגעקומען פון קיִעוו; вы́нуть из карма́на -ארויס
נעמען* פון דער קעשענע ארויסשלעפּן; вы́тащить из воды́
[ארויסציען*] פונעם וואסער; узна́ть о собы́тиях из
газе́т דערוויסן* זיך וועגן די געשעענישן פון צײַטונגען; от-
ры́вок из поэ́мы א פראגמענט פון א פּאָעמע; зада́ча не из
лёгких אן אופגאבע גאָר ניט, אן אופגאבע ניט פון די גרינגע
קיין גרינגע; оди́н из мно́гих איינער פון א סאַך; 2. (*при
обозначении материала, состава*) פון; *тж. без предло-
га;* буке́т из роз א בוקעט (פון) רויזן; брасле́т из зо́лота
א בראסלעט פון גאָלד, א גאָלדענער בראסלעט; 3.: из...
в... פון... צו...; из го́да в год פון יאָר צו יאָר; из до́ма
в дом פון שטוב צו שטוב; 4. (*по причине*) אויס; из ос-
торо́жности אויס פאָרזיכט(יקייט); из ве́жливости אויס
העפלעכקייט

изб||а́ *ж* שטיבל ז ־עך, כאַטע וו ־ס; в ~е́ אין שטוב

избави́тель *м* אויסלייזער =מ; ~**ница** *ж* אויסלייזערן
וו ־ס

изба́вить *сов.* 1. (*спасти*) אויסלייזן, ארויסראטעווען;
~ от сме́рти אויסלייזן פון טויט; 2. (*помочь избегнуть*)
באפרײַען; ~ *кого-л.* от хлопо́т -באפרײַען עמעצן פון קלא
פּאָט, פארשפּאָרן עמעצן דעם [א] קלאפּאָט; изба́вьте меня́
от ва́ших сове́тов! לאָזט מיך צורו מיט אײַערע אייצעס!; ~-
ся *сов.* (*спастись*) ארויסראטעווען זיך, ניצל ווערן*; (*от
смерти тж.*) אויסגעלייזט ווערן*; (*от кого-л.; освобо-
диться*) (פון) פּאָטער ווערן*; ~ся от хлопо́т באפרײַען
זיך פון א קלאפּאָט, פארשפּאָרן א קלאפּאָט

избавле́ние *с* אויסלייזונג וו, באפרײַונג וו; (*спасение*)
רעטונג וו

избавля́ть(ся) *несов. см.* изба́вить(ся)

избало́ванный צעבאַלעוועטער; (*изнеженный тж.*) -צע
פּעסטעטער; ~ успе́хом א צעבאַלעוועטער פון דערפּאָלג

избалова́ть *сов.* צעבאַלעווען; (*изнежить тж.*) -צעפּעס
טען; ~**ся** *сов.* ווערן* צעבאַלעוועט

изба́-чита́льня *ж* לייענשטיבל ז ־עך

избега́ть *несов.* (*чего-л.*, + *инф.*) (עפּעס) אויסמײַדן*;
(*кого-л.*) (פון) ווײַכן* (פון), האלטן* זיך פונדערווײַטנס;
~ встреч с *кем-л.* אויסמײַדן* באגעגענישן מיט עמעצן,
ווײַכן* פון מענטשן פון עמעצן; ~ о́бщества ווײַכן* פון מענטשן; ~
волне́ний ניט עסן* קיין ~ о́строго ;זען* אויסמײַדן יעסורים
שאַרפע מײַכאָלים; он избега́ет да́же упомина́ть об э́том
ער זעט ווי ווײַט מעגלעך ניט דערמאָנען אפילו וועגן דעם

избе́гнуть *сов. см.* избежа́ть

избежа́ние *с*: во ~ *чего-л.* קעדיי אויסצומײַדן עפּעס

избежа́ть *сов.* אויסמײַדן*; ~ опа́сности די אויסמײַדן*
געפאַר

избива́ть *несов. см.* изби́ть

избира́тель *м* וויילער =מ; ~**ный** וואַל־; ~**ная** ко-
ми́ссия וואַל־קאָמיסיע וו ־ס; ~**ное** пра́во וואַלרעכט ז;
~**ный** уча́сток וואַלבאצירק מ ־ן; (*помещение*) וואַלפּונקט
מ ־ן

избира́ть *несов. см.* избра́ть

изби́т||ый 1. (*проторённый*) אויסגעטראָטענער; ~ый
путь אן אויסגעטראָטענער וועג; 2. (*общеизвестный*) -אויס
געדראָשענער, באנאַלער; ~ое сравне́ние -אן אויסגעדראָ
שענער [א באנאַלער] פארגלײַך; ~ая и́стина ־אן אַלגעמיין
באוווּסטער עמעס

изби́ть *сов.* צעמיימעסן, צעשמעקן; ~ до полусме́рти
צעשמעקן שיר ניט אף צו דער-, שיר ניט דערהאַרגענען*
האַרגענען

избороздить *сов.* 1. (*покрыть бороздами*) צעגראָבן*;
~ колея́ми [קאָלייעס] באדעקן מיט ראָד־שפּורן; 2.: ли-
цо́ его́ изборождено́ морщи́нами זײַן געזיכט איז צעקאַרבט
פון קנייטשן; ~ океа́н (אין דער) דורכשנײַדן* דעם אָקעאַן
לענג און אין דער ברייט)

избра́ние *с* אויסקלײַבן ז, אויסוויילן ז

избра́нни||к *м* ..טע מ אויסדערוויילטער; ~**ца** *ж* -אויס
דערוויילטע וו =

и́збранн||ый 1. (אָפּ)געקליבענער; ~ое о́бщество -(אָפּ) אן
געקליבענע געזעלשאפט; ~ые сочине́ния געקליבענע ווערק;
2. *в знач. сущ. мн.* אויסדערוויילטע מצ. ;יעכידיי־סגולע
עליט(ע) וו, מצ.

избра́ть *сов.* 1. (*выбрать*) אויסקלײַבן*; 2. (*голосова-
нием*) אויסוויילן, אויסקלײַבן*

избу́шка *ж* שטיבל ז ־עך

избы́т||ок *м* 1. (*излишек*) מויסרעס מצ.; אוידעף מ
уст.; 2. (*обилие*) איבערפלוס מ; у него́ ~ок эне́р-
гии ער פארמאָגט, בא אים איז אן איבערפלוס פון ענערגיע
באהערשט פון געפילן; ◇ צופיל ענערגיע; от ~ка чувств
в ~ке, с ~ком איבערגענוג; ~**очный** איבערפליסיקער;
~очная вла́га -די איבערפליסיקע [די איבעריקע] פײַכט
קייט

извая́ние *с* סטאַטוע וו ־ס, סקולפּטור וו ־ן

извая́ть *сов.* אויסמאָדעלירן, שאפן* (סקולפּטור־ווערק);
(*из глины, гипса тж.*) אויסקלעפּן; (*из дерева тж.*)
אויסשניצן; (*из камня тж.*) אויסהאקן; (*из металла —
отлить тж.*) *אויסגיסן

изве́дать *сов.* (פון) פארזוכן דעם טאַם; ~ сча́стье -פאר
זוכן דעם טאַם פון גליק; ~ го́ре [יעסורים] אויסשטיין* לייד

и́зверг *м* (מצ. ראָצכים) רעצייעך מ, מערדער =מ, -ראָ
שע־מערושע מ ־ס

изверга́ть *несов.*, **изве́ргнуть** *сов.* 1. ארויסווארפן* פון
זיך; (*о вулкане тж.*) ארויסשפּײַען*; (*пищу*) -אויסמייקע
נען*, אויסברעכן*; изверга́ть прокля́тия -שיטן* מיט קלאָ
לעס; 2. (*изгонять*) ארויסשטויסן*

изверже́ние *с* אויסבראָך m ־ן; ~ вулка́на וווּלקאַן־אויסבראָך m ־ן

изве́риться *сов.* (в *ком-л.*) (דאַט.) אויפֿהערן גלייבן; (в *чём-л.*) (אין) אויפֿהערן, פֿאַרלירן* דעם גלויבן [די עמונה] (אין) גלייבן

изверну́ться *сов. разг. прям. и перен.* אויסדרייען זיך

извести́ *сов. разг.* 1. (*истратить*) *אויסברענגען, פֿאַ־טערן; 2. (*измучить*) אויסמאַטערן, אויסמוטשען, *דערגיין די יאָר

изве́ст||ие *с* 1. ידיעה ‖ ־ות; ра́достное ~ие א פֿריידי־קע ידיעה; после́дние ~ия לעצטע ידיעות; 2.: Изве́стия Акаде́мии нау́к ידיעות [שריפֿטן] פֿון דער וויסנשאַפֿט־אַקאַ־דעמיע

извести́ть *сов.* *מיטיילן, געבן* צו וויסן, מודיע זיין

извёстка *ж разг.* קאַלך m

известко́вый קאַלך־; ~ раство́р קאַלכצעלאָז m

изве́стн||о *в знач. сказ. безл.* ס׳איז באַוווּסט [באַקאַנט]; всему́ ми́ру ~о די גאַנצע וועלט ווייסט; ◇ как ~o ווי באַוווּסט; наско́лько мне ~o וויפֿל מיר איז באַוווּסט; ~ость *ж* באַרימטקייט ‖; (*слава*) רום m, שם m; по́льзо-ваться ~остью האָבן* באַרימט, זײַן* ברייט באַוווּסט; ◇ поста́вить в ~ость געבן* צו וויסן, מוד־יע זײַן*; ~ый 1. (*знакомый*) באַוווּסטער, באַקאַנטער; ~ая погово́рка א באַקאַנט גלײַכוווערטל; всем ~ые фа́кты די אַלעמען באַוווּסטע פֿאַקטן; ~ый *чем-л.* באַוווּס־טער מיט עפּעס; 2. (*знамени́тый*) באַרימטער, באַוווּסטער; ~ый писа́тель א באַוווּסטער [באַרימטער] שרײַבער; ~ый лжец א באַקאַנטער ליגנער; 3. (*определённый*) באַשטימ־טער, געוויסער; в ~ых слу́чаях אין געוויסע [באַשטימטע] פֿאַלן; в ~ом смы́сле אין א געוויסן זינען

известня́к *м* קאַלכשטיין m

и́звесть *ж* קאַלך m

изве́чный אייביקאַניקער, דורותדיקער; за́суха — ~ враг земледе́льца טריקעניש איז דער אייביקאַניקער סונא פֿונעם ערדאַרבעטער, טריקעניש איז דעם ערדאַרבע־טערס סונא פֿון אייביק אָן

извеща́ть *несов. см.* извести́ть

извеще́ние *с* מיטיילונג ‖ ־ען; (*документ*) הודעה־צעטל m ־ען

извива́ться *несов.* (האַלטן* אין איין) אויסבייגן* זיך [וויק־לען זיך, אויסדרייען זיך]; (*о реке, дороге*) שלענגלען זיך

изви́лин||а *ж* היך־הער־אויסבייג m ־ן, היך־הער־קרי־מונג ‖ ־ען; ~ы мо́зга מאַרכקנייטשן מצ.; ~а реки́ טײַך־מעאַנדער m ־ס, טײַך־געשלענגל ‖ ־ער

изви́листый געדריידלטער, געשלענגלטער

извине́ни||е *с* 1. אנטשולדיקונג ‖ ־ען; проси́ть ~я *בעטן זיך אנטשולדיקן, אנטשולדיקונג; приноси́ть ~я *кому-л.* זיך אנטשולדיקן פֿאַר עמעצן; 2. (*оправдание*) פֿאַרענטפֿער m, (מצ. טערוצים) m טערעץ m ־ס

извини́тельн||ый פֿאַרגיבלעכער; ~ые оши́бки פֿאַרגיב־לעכע פֿעלערן

извини́||ть *сов.* אנטשולדיקן; ~те за беспоко́йство! אנט־שולדיקט, וואָס איך באַאומרויק אײַך!; ~ться *сов.* (перед *тв.*) (פֿאַר) אנטשולדיקן זיך, (בײַ) *בעטן אנטשולדיקונג; (בײַ) *בעטן מעכילע *уст.*

извиня́ть(ся) *несов. см.* извини́ть(ся)

извлека́ть *несов. см.* извле́чь; ◇ ~ ко́рень *мат.* ארויס־ציִען* א וואָרצל, ראַדיצירן

извлече́ние *с* 1. (*действие*) ארויסציִען ‖, ארויסנעמען ‖; 2. (*выдержка*) אויסצוג m ־ן; ◇ ~ ко́рня *мат.* ראַ־דיצירונג ‖, ראַדיצירן ‖

извле́чь *ארויסציִען, *ארויסנעמען; ~ пу́лю из ра́ны *ארויסציִען [*ארויסנעמען] די קויל פֿון דער וווּנד; ~ уро́к אָפּלערנען זיך; ~ по́льзу из *чего-л.* באַקומען* א נוץ פֿון עפּעס; ◇ ~ ко́рень из числа́ *мат.* ארויסציִען* דעם וואָרצל פֿון דער צאָל

извне́ *нареч.* פֿון אויסן; без по́мощи ~ אָן זײַטיקער הילף

изводи́ть *несов. см.* извести́

изво́зчик *м* 1. (*кучер*) פֿורמאַן m ־עס; (*при дальних перевозках*) באַלעגאָלע m ־ס 2.: е́хать на ~е פֿאָרן* אויף א דראָזשקע; взять ~а נעמען* א דראָזשקע

изво́лить *несов. уст. и ирон.* 1. (+ *инф.*) באַוויליקן (צו טאָן עפּעס); изво́ль приходи́ть во́время זײַ אזוי גוט און קום, ווען מע דאַרף!; 2.: изво́ль(те)! ביטע!

savoraчиваться

извора́чиваться *несов. см.* изверну́ться

изворо́тливый 1. (*ловкий*) פֿלינקער, שמײַדיקער; 2. (*на-ходчивый, хитрый*) פּיפֿיקער, אײַנפֿאַלערישער

изврати́ть *сов.*, **извраща́ть** *несов.* פֿאַרקרימען; (*сло-ва́ и т. п. тж.*) פֿאַלש אויסטײַטשן

извраще́ние *с* 1. פֿאַרקרימונג ‖ ־ען; 2. (*отклонение от нормы*) אנאָמאַליע ‖ ־ס

извращённый 1. (*искажённый*) פֿאַרקרימטער; 2. (*про-тивоестественный*) פֿאַרדאָרבענער, אנאָמאַלישער

изги́б *м* 1. בייג m (אויס); 2. *обычно мн. перен.* ניואַנסן מצ.; ווינקעלעך מצ.

изгиба́ть(ся) *несов. см.* изогну́ть(ся)

изгла́дить *сов.* אָפּמעקן, פֿאַרווישן; ◇ ~ из па́мяти אָפּמעקן [פֿאַרווישן] פֿונעם זיקאָרן; ~ся *сов.* אָפּגעמעקט *ווערן, אָפּגעווישט ווערן; ◇ ~ся из па́мяти אָפּגעמעקט [אָפּגעווישט] ווערן* פֿונעם זיקאָרן

изгла́живать(ся) *несов. см.* изгла́дить(ся)

изгна́н||ие *с* 1. (*врага*) ארויסטרײַבן ‖, פֿאַרטרײַבן ‖; (*мера наказания*) ארויסשיקן ‖; (*в ссылку*) פֿאַרשיקן ‖; 2. (*пребывание на чужбине*) עקזיל m, גלות m; (*ссыл-ка*) פֿאַרשיקונג ‖; ◇ ~ие пло́да אָפּטרײַבונג ‖ ־ען; ~ник *м* פֿאַרטרײַבענער m ־נע; жить ~ником אָפּריכטן גלות; ~ница *ж* = פֿאַרטרײַבענע ‖

изгна́ть *сов.* *ארויסטרײַבן, *פֿאַרטרײַבן; (*в наказание*) ארויסשיקן; (*сослать*) פֿאַרשיקן

изголо́вье *с* צוקאָפּנס m

изголода́ться *сов.* 1. אויסהונגערן זיך; 2. *перен.* (по *дат.*) (נאָך) אויסהונגערן זיך, אויסבענקען זיך; ~ по хоро́шей му́зыке אויסבענקען זיך נאָך גוטער °מוזיק

изгоня́ть *несов. см.* изгна́ть

и́згородь *ж* פּלויט m ־ן

изготавливать *несов.*, **изгото́вить** *сов.*, **изготовля́ть** *несов.* מאַכן, אויסאַרבעטן

издава́ть[1] *несов. см.* изда́ть[1]

издава́ть[2] *несов. см.* изда́ть[2]; ~ за́пах *чего-л.* הערן זיך [שמעקן] מיט עפּעס

и́здавна *нареч.* פֿון לאַנג, פֿונלאַנגאָנען

и́здали *нареч.* פֿונדערווײַטנס

изда́ние *с* 1. (*действие*) ארויסגעבן ‖; 2. (*печатное произведение*) אויסגאַבע ‖ ־ס; периоди́ческое ~ א פּע־ריאָדישע אויסגאַבע; 3. (*все экземпляры с одного набора*) אויפֿלאַגע ‖ ־ס

издáтель *м* ארויסגעבער ם =, פֿאַרלעגער ם =; ~ский פֿאַרלעגערישער; ~ство *с* פֿאַרלאַג ם ־ן

издáть[1] *сов.* (*закон*) *ארויסגעבן; (*книгу и т. п. тж.*) *ארויסלאָזן

издáть[2] *сов.* (*звук и т. п.*) ארויסגעבן* [ארויסלאָזן*] לאָזן* הערן פֿון זיך, פֿון זיך

издевáтель||ский כּוויזעקמאכערישער, כּוויזעקדיקער; מיט איזדיעקעניש *после сущ.*; ~ство *с* איזדיעקעניש I, דאָס איזדיעקעווען זיך

издевáться *несов.* (над *тв.*) 1. איזדיעקעווען זיך (איבער); 2. (*зло высмеивать, бичевать*) אָפּלאַכן (גאַליק) (פֿון)

издёвка *ж разг.* שטעכווערטל I ־עך, איזדיעקעניש I

издéли||е *с* אַרטיקל ם ־ען, אויסאַרבעטונג וו ־ען; кóжаные ~я לעדער־אַרטיק־, לעדער־אויסאַרבעטונגען מצ. אויסאַרבעטונגען פֿון לעדער, לען מצ.; хлебобýлочные ~я ברויט און געבעקסן

издёрганн||ый *разг.* צעשרויפּטער, צעראָודערטער; ~ые нéрвы צעשרויפּטע נערוון

издёргать *сов. разг.* צעשרויפּן, צעראָודערן; (*кого-л. тж.*) מאַכן אויס מענטש

издержáть *сов.* *אויסגעבן; ~ся *сов. разг.* *אויסגעבן דאָס גאַנצע געלט (קימאַט)

издéржки *мн.* הוצאָעס מצ., קאָסטן מצ.; ~ производ-ства פּראָדוציר־הוצאָעס מצ., פּראָדוציר־קאָסטן מצ.

издóхнуть *сов.*, издыхáть *несов.* פּגרן

изжáрить *сов.* אָפּרעגלען; (*мясо*) *אָפּבראָטן

изживáть *несов.*, изжи́ть *сов.* (*недостатки и т. п.*) אויסלעבן, *אויסהאָבן; ◇ изжи́ть себя́ זײַן* שוין פֿאַרעל־ טערט, אָפּלעבן זײַנס

изжóга *ж* דאָס ברענעניש אפּן [אונטערן] הארצן; у негó ~ ס׳ברענט אים אפּן [אונטערן] הארצן

из-за *предлог с род. п.* 1. פֿון הינטער; (*с противополож-ной стороны*) פֿון יענער זײַט; вы́глянуть ~ двéри ארויס־ קוקן פֿון הינטער דער טיר; голосá доноси́лись ~ реки́ די שטימען האָבן זיך געטראָגן פֿון יענער זײַט טײַך; ~ тýчи вы́-глянуло сóлнце פֿון הינטער דער כמאַרע האָט זיך באַוויזן די זון; встать ~ столá אופֿהייבן* זיך פֿונעם (באַם) טיש; 2. (*по поводу, по причине*) איבער; ~ шýма дождя́ ничегó не слы́шно איבערן רוישן פֿונעם רעגן קען מען גאָרנישט הערן; ссóриться ~ пустякóв קריגן זיך איבער קליי־ ניקײַטן; ~ тогó, что... איבער [מאַכמעס] דעם, וואָס...

иззя́бнуть *сов. разг.* *אויסגעפרוירן ווערן

излагáть *несов. см.* изложи́ть

излечéни||е *с* 1. (*выздоровление*) אויסהיילונג וו, ־ געגעזונג וו; 2. (*лечение*) היילונג וו; на ~е אויף היילונג; находи́-ться на ~и זײַן* אויף אויסהײַלונג, היילן זיך

излéчивать *несов. см.* излечи́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* излечи́ться; 2. (*поддаваться лечению*) (קאָנען*) אויסגע־ היילט ווערן*

излечи́||мый קוריר־לעכער, אויסהײַלעוודיקער; ~ть *сов.* אויסהיילן; ~ться *сов.* אויסהיילן זיך, געזונט ווערן*

изливáть *несов.*, изли́ть *сов.* *אויסגיסן; ~ гнев на *кого-л.* אויסלאָזן* דעם, אויסגיסן* דעם קאַס אויף עמעצן; ~ свой чýвства *кому-л.* עפֿענען דאָס גאַנצע קאַס צו עמעצן; ◇ ~ дýшу (ביטערע) אויסגיסן* דאָס הארץ פֿאַר עמעצן

изли́ш||ек *м* 1. (*лишнее, остаток*) מאָיסרעס מצ.; אוי־ דעף ם *уст.*; ~ки хлéба טווּוע־מאָיסרעס מצ.; 2. (*чрез-мерное количество*) איבערפֿלוס ם; ~ек влáги צופֿיל [אַן] איבערפֿלוס פֿון פֿײַכטקײַט

изли́ш||ество *с* איבערמאָס וו; архитектýрные ~ества איבעריקייטן אין אַרכיטעקטור; допускáть ~ества איבער־ כאַפּן די מאָס; ~ний 1. (*чрезмерный*) איבעריקער; צו־ פֿיל; ~ние подрóбности צופֿיל [צופֿיל] פּראָטים איבעריקע; 2. (*ненужный*) איבעריקער, אומזיסטיקער; ~няя предосто-рóжность איבעריקע [אומזיסטיקע] באוואָרעניש

излия́ния *мн.*: ~ (чувств) אויסגיסן ם, דאָס אויס־ גיסן דאָס הארץ; I הישטאַפּכעס־האָנפּעש *уст.*

изловить *сов. разг.* כאַפּן, פּאַקן

изловчи́||ться *сов. разг.* באַווײַזן* אַ קונץ; он ~лся брóсить гранáту, он ~лся и брóсил гранáту ער האָט פֿלינק אַ וואַרף געטאָן די גראַנאַטע

излож||éние *с* 1. אויסלייגונג וו; 2. (*пересказ*) איבערדער־ ציילונג וו ־ען; ~и́ть *сов.* אויסלייגן, אויסדריקן, ארויס־ זאָגן; ~и́ть прóсьбу אויסדריקן [אויסלייגן] די באַקאָשע

излóм *м* 1. (*место излома*) בראָכשפּאַלט ם ־ן; 2. (*бо-лезненный надрыв*) אײַנבראָך ם; душéвный ~ אַ פּסיכי־ שער [אַ גײַסטיקער] אײַנבראָך

излóманный 1. (*непрямой*) געבראָכענער; ~ пóчерк אַ געבראָכענער קסאַוו; 2. *перен.* (*неестественный, ис-порченный*) פֿאַרדאָרבענער; (*изуродованный*) צעקריפּל־ טער; (*о языке*) מעשונעדיקער, געהאַרגעטער

изломáть *сов.* 1. (אויף שטיקלעך) *צעברעכן; 2. *разг.* (*испортить, изуродовать*) מאַכן אַ טעל (פֿון), *צעברעכן; (*воспитанием*) *פֿאַרדאַרבן; ~ *кому-л.* жизнь *צעברעכן [מאַכן אַ טעל פֿון] עמעצנס לעבן; ~ся *сов.* *צעברעכן זיך, צעבראָכן ווערן*

излуч||áть *несов.* אויסשטראַלן; ~áться *несов.* אויסגע־ שטראַלט ווערן*; ~éние *с* אויסשטראַלונג וו; *физ. тж.* ראַדיאַציע וו

излýчина *ж* קרימונג וו ־ען, אויסבייג ם ־ן

излучи́ть *сов. см.* излучáть

излюблéнный באַליבטער; ~ приём באַליבטער מעטאָד

измáзать *сов. разг.* אויסשמירן; ~ся *сов. разг.* אויס־ שמירן זיך

измáтывать(ся) *несов. см.* измотáть(ся)

измельчáть[1] *сов.* 1. (*стать мелким*) ווערן* קליין [מי־ זערנע, קליינער]; *перен.* ווערן* קליינלעך; 2. (*о реке и т. п.*) ווערן* פּלאַטשיק [ניט־טיף]

измельчáть[2] *несов.*, измельчи́ть *сов.* (*дробить*) צע־ דרובלען, צעברעקלען, מאַכן דריבנע; (*крошить*) צע־ בראָקן; (*толочь*) *צעשטויסן

измéна *ж* פֿאַראַט ם, פֿאַראַטן I; госудáрственная ~ דאָס פֿאַראַטן די מעלוכע־פֿאַראַט ם; ~ великому дéлу גרויסע זאַך; супрýжеская ~ אומגעטרײַשאַפֿט וו

изменéни||е *с* 1. (*действие*) דאָס ענדערן I; ענדערן זיך; ~е направлéния דאָס ענדערן די ריכטונג; ~е темпе-ратýры דאָס ענדערן זיך פֿון דער טעמפּעראַטור; 2. (*пе-ремена*) ענדערונג וו ־ען; вноси́ть ~я в проéкт אַרײַנ־ טראָגן* אין פּראָיעקט ענדערונגען

измени́ть[1] *сов.* (*переменить*) *ענדערן, *בײַטן

измен||и́ть[2] *сов.* 1. (*предать*) *פֿאַראַטן; ~и́ть Рóди-не *פֿאַראַטן דאָס היימלאַנד; 2. (*нарушить верность*): ~и́ть присяге *ברעכן די שבֿועה; ~и́ть дóлгу *פֿאַרזען די פֿליכט; ~и́ть женé, мýжу *ווערן אומגעטרײַ דעם ווײַב, דעם מאַן; 3. (*перестать действовать*): си́лы ~или

ему́ ס'האָבן אים פארלאָזט די קױכעס, ער איז געבליבן אָן קױכעס; ему́ ~йла па́мять ס'האָט אים אָפּגענארט דער זיקאָרן

измени́ться *сов.* ע́נדערן זיך, בײַטן* זיך; ~ к лу́чшему ע́נדערן זיך צום בע́סערן; ◇ ~ в лице́ מי́נען זיך

изме́нн||ик *м* = מ פארע́טער; ~ик Ро́дины דער פארע́טער פו́נעם היי́מלאנד; **~ический** פארע́טערישער

изме́нчивый פארע́נדערלעכער, בײַטעוודיקער

изменя́ть[1] *несов. см.* измени́ть[1]

изменя́||ть[2] *несов. см.* измени́ть[2]; е́сли мне па́мять не ~ет ווע́דליק איך געדע́נק, אויב איך האָב קיין טאָעס ניט; ~ть му́жу, жене́ זײַן* אומגעטרײַ דעם מאן, דעם ווײַב

изменя́ться *несов. см.* измени́ться

измере́ни||е *с* 1. *(действие)* אויסמעסטונג II, אויסמעסטן I; 2. *мат.* דימע́נסיע II ־ס, אויסמעסטונג II ־ען; во всех трёх ~ях אין אלע דרײַ אויסמעסטונגען [דימע́נסיעס]

измери́тель *м* 1. *(прибор)* מע́סטער מ ־ס, מע́סט־אפאראט מ ־ן; 2. *(показатель)* צײַגער מ ־ס; **~ный** מעסט־; ~ный прибо́р מע́סט־אפאראט מ ־ן

изме́рить *сов.*, **измеря́ть** *несов.* אויסמעסטן*, אָפּמעסטן*; ~ длину́ אויסמעסטן* די לענג; ~ температу́ру (אָפּ)מעסטן* די טעמפּעראטו́ר

измеря́||ться *несов.* אויסגעמאָסטן ווערן*; вре́мя ~лось не мину́тами, а секу́ндами די צײַט האָט מען גערע́כנט ניט אף מינו́טן, נאָר אף סעקו́נדעס

измождённый אויסגעמאטערטער, אויסגעדייוערטער; у него́ ~ вид ער זעט אויס (צו זײַן) שטארק אויסגעמאטערט

измока́ть *несов.*, **измо́кнуть** *сов.* אויסגענעצט ווערן*, ווערן* פיטש־נאַס

измо́р *м*: взять ~ом 1) *(крепость)* דורך אײַנעמען* אויסהונגערן; 2) *(кого-л.)* *разг.* דערע́סן* [ניט אָפּשטיין*] ביז באקו́מען די האסקאָ́מע

и́зморозь *ж* I געפרי́ר

и́зморось *ж* ־ס מ שפריי́רעגן, א דרי́בנע רעגנדל

измота́ть *сов. разг.* אויסמאטערן, אויסמוטשען; ~ (вой-ска́) проти́вника אויסשעפן די קױכעס פו́נעם קע́גנער; **~ся** *сов. разг.* אויסגעמאטערט ווערן*, אויסגעמוטשעט ווערן*

изму́ченный אויסגעמאטערטער, אויסגעמוטשעטער

изму́чить *сов.* אויסמוטשען, אויסמאטערן; **~ся** *сов.* אויסמאטערן זיך*, אויסגעמאטערט ווערן*

измыва́ться *несов. разг. см.* издева́ться 1

измы́слить *сов.* 1. אויסטראכטן; 2. *(придумать)* צו́־צוקלערן, טראכטן

измышле́ние *с* 1. *(действие)* I אויסטראכטן; 2. *(вы-думка)* אויסטראכטעניש II ־ן; клеве́тни́ческое ~ בילבל מ (מצ. בילבו́לים), אינסינוא́ציע II ־ס

измышля́ть *несов. см.* измы́слить

измя́ть *сов.* 1. צעקנײ́טשן, צעמיא́טשען; 2. *(придавить траву и т. п.)* צעטרע́טן*; צעטאָפּטשען *разг.*; *перен.* *אונטערברעכן

изна́нк||а *ж* 1. די לי́נקע זײַט; 2. *перен.* די פארקע́רטע זײַט; ~а собы́тий די פארקע́רטע זײַט פון די געשע́עניש; ◇ с ~и פון דער א́נדערער זײַט

изнаси́лов||ание *с* II פארגווא́לטיקונג, I פארגווא́לטיקן; **~ать** *сов.* פארגווא́לטיקן

изна́шивать(ся) *несов. см.* износи́ть(ся)

изне́женный צא́רטער, איי́דעלער; *(избалованный)* צע־צעפּע́סטעטער, בא́לעוועטער; (אוי́ס)געפּא́נקעוועטער *разг.*

изне́ж||ивать(ся) *несов. см.* изне́жить(ся); **~ить** *сов.* אויסצערטלען; אויספּאנקעווען *разг.*; **~иться** *сов.* אויסגעצערטלט ווערן*; אויסגעפּאנקעוועט ווערן* *разг.*

изнемога́ть *несов. см.* изнемо́чь

изнеможе́ни||е *с* II מא́טקײַט, II אײַנגעמאטערטקײַט; ра-бо́тать до ~я א́רבעטן ביז די לע́צטע קו́יכעס; в ~и אָן קו́יכעס

изнемо́чь *сов.* בלײַבן* אָן קו́יכעס; פאלן* פון די פיס; ~ от жары́ בלײַבן* אָן קו́יכעס פאר היץ

изно́с *м* 1. *(изношенность)* II אָפּגעניצטקײַט; 2.: э́той о́буви ~у нет אָט די שיך טראָגן זיך קיי́נמאָל ניט אָפּ, אָט די שיך זײַנען אן, די שיך ווערן קיי́נמאָל ניט אָפּגעטראָגן אײ́ביקע זאך

износи́ть *сов.* אָפּטראָגן*, אָפּניצן; **~ся** *сов.* אָפּניצן זיך; *(об одежде, обуви тж.)* אָפּגעטראָגן [אָפּגעניצט] ווערן*

изно́шенный 1. אָפּגעניצטער; *(об одежде, обуви тж.)* אָפּגעטראָגענער; 2. *разг.* *(об организме)* אָפּגעפּאָרענער

изнур||е́ние *с* II אויסגעמאטערטקײַט, אויסגעשעפּטקײַט II; **~ённый** אויסגעמאטערטער, אויסגעשעפּטער

изнури́тельн||ый אויסמאטערנדיקער, אויסצערנדיקער; ~ая рабо́та אן אויסמאטערנדיקע א́רבעט; ~ая жара́ אן אויסצערנדיקע היץ

изнури́ть *сов.*, **изнуря́ть** *несов.* אויסמאטערן

изнутри́ *нареч.* פון אי́נווייניק

изныва́ть *несов.* שמאכטן, אויסגיין* (מאמעש); ~ от жары́ שמאכטן פון [פאר] היץ; ~ от ску́ки עקן זיך פון [פאר] או́מעט

изо *см.* из

изоби́ли||е *с* II שע́פּע; *(товаров)* מ אי́בערפלוס; в ~и בעשע́פּע

изоби́л||овать *несов.* *(тв.)* (מיט) האָבן*, רײַך זײַן*; страна́ ~ует леса́ми דאָס לאנד איז א סאך [פארמאָגן]; אין אָט, רײַך מיט וועלדער [דאָס לאנד פארמאָגט א סאך וועלדער] דעם לאנד איז פארא́ן א סאך וועלדער; **~ьный** שע́פּעדי־קער; *(чем-л.)* (מיט) רײַכער

изоблич||а́ть *несов.* 1. *см.* изобличи́ть; 2. *(обнаружи-вать)*: произноше́ние ~а́ло в нём иностра́нца לויט דער אויסשפּראך האָט מען באלד דערקע́נט, אז ער איז אן אויס־לענדער; **~и́ть** *сов.* דעמאסקי́רן; ~и́ть кого-л. во лжи כאפּן עמעצן בא [אין] א ליגן

изображ||а́ть *несов.* 1. *см.* изобрази́ть; 2.: карти́на ~а́ла спя́щего ребёнка אפן בילד איז געווע́ן אָנגעמאָלט [אויס־געמאָלט] א קינד, וואָס שלאָפט; скульпту́ра ~а́ла... די סקולפּטו́ר האָט פאָרגעשטעלט...; 3. *разг.*: ~а́ть из себя́ *кого-л.* אויסגעבן* זיך פאר עמעצן

изображе́ние *с* 1. I בילד; *(рисунок тж.)* II אָפּמאָלונג; *(в зеркале)* II אָפּבילדונג

изобрази́тельны||й מאָלערישער; ~е сре́дства די מאָ־לערישע מי́טלען; ◇ ~е иску́сства אָפּבילדנדיקע קונסטן

изобрази́ть *сов.* 1. *(в живописи)* אויסמאָלן, אָנמאָלן; *(в скульптуре)* פאָרשטעלן; *(в литературе)* שי́לדערן; 2. *(на сцене)* פאָרשטעלן, ווײַזן*; 3. *уст.* *(выразить)* אויסדריקן; **~ся** *сов.*: на его́ лице́ изобрази́лось удив-ле́ние זײַן געזי́כט האָט אויסגעדריקט פארווו́נדערונג

изобрести́ *сов.* דערפי́נען*

изобрета́тель *м* = מ דערפי́נדער; **~ность** *ж* דערפי́נ־דערישקײַט II, האמצאָ́עדיקײַט II; **~ный** דערפי́נדערישער, האמצאָ́עדיקער; **~ство** *с* II דערפינדערײַ

изобрет||áть *несов. см.* изобрести́; **~éние** *с* דערפֿינדונג װ ־ען

изогну́ть *сов.* אויסבייגן*; **~ся** *сов.* אויסבייגן* זיך

изойти́ *сов. разг.*: ~ слеза́ми באוואַשן* זיך מיט טרערן; ~ кро́вью אָפּגיין* מיט בלוט

изолгá||ться *сов. разг.* פֿאַרליִגנערן זיך; он ~лся ער האָט זיך פֿאַרליִגנערט [פֿאַרשאַקרענט], קיין וואָר וואָרט קומט פֿון זײַן מויל ניט אַרויס

изоли́рованн||ый 1. איזאָליִרטער; 2. *(единичный)* אײנ־צלנער, אײנצל־; **~ые** фа́кты אײנצלנע פֿאַקטן; **~ый** слу́чай אײנצלפֿאַל מ ־ן

изоли́ровать *сов. и несов.* איזאָליִרן, אָפּזונדערן

изоля́тор *м эл., мед.* איזאָליאַטאָר מ ־ס

изоляцио́нн||ый איזאָליִר־; **~ая** лéнта *эл.* איזאָליִר־לענטע װ

изоля́ци||я *ж* 1. איזאָליִרונג װ, איזאָליִרן ז, אָפּזונדערן ז; заключéние со стро́гой **~ей** געפֿענקעניש [טורמע, טפֿיסע] מיט שטרענגער איזאָליִרונג; 2. *эл.* איזאָליאַציע װ

изорвáть *сов.* צערײַסן*, צעפּליִקן

изото́пы *мн.* (*ед. ч.* изото́п) איזאָטאָפּן מצ.

изощрённы||й פֿאַרשאַרפֿטער; *(тонкий)* ראַפֿי־נירטער, פֿײַנער; **~й** ум א שאַרפֿער מויעך; **~й** слух א פֿײַנער [א ראַפֿיניִרטער] געהער; **~й** вкус א פֿײַנער [א ראַפֿיניִרטער] געשמאַק; **~е** пы́тки אַכזאָריש צוגעטראַכטע פֿײַניקונגען [עינױים]

изощри́ть *сов.* פֿאַרשאַרפֿן; *(слух, вкус)* פֿאַרפֿײַנערן, ראַפֿיניִרן; **~ся** *сов.* 1. פֿאַרשאַרפֿן זיך; *(о вкусе, слухе)* פֿאַרפֿײַנערט ווערן*; 2. (в *предл.*; *достигнуть совершенства*) ווערן* א בעריע [א מײַסטער] (אין)

изощря́ть *несов. см.* изощри́ть; **~ся** *несов.* 1. *см.* изощри́ться; 2. קליגן זיך; ~ся в остроу́мии קליגן זיך [סטאַרען זיך] אַרויסווײַזן וואָס מער שאַרפֿזין

из-под *предлог с род. п.* 1. פֿון אונטער; ~ кровáти פֿון אונטערן בעט; 2. *(о районе, области)* פֿון הינטער; ~ Ряз́ани פֿון הינטער ריאַזאַן; 3.: буты́лка ~ молокá א פֿלאַש פֿון מילך

изра́з||éц *м* קאַכל מ ־ען; **~цо́вый** קאַכל־, קאַכלנער; **~цо́вая** печь קאַכל־אויוון מ ־ס, א קאַכלנער אויוון

изрáиль||ский ייִסראָעל־; ייִסראָעלדיקער; **~тя́не** *мн.* (*ед. ч.* израильтя́нин *м*) 1. ייִסראָעל־ביר־גער מצ.; 2. *ист.* ייִסרעילים מצ., בני־ייִסראָעל מצ., איזראַעליטן מצ.

изрáн||енный שטאַרק פֿאַרוווּנ־דעטער, צעלעכערטער פֿון וווּנדן; **~ить** *сов.* שטאַרק פֿאַרוווּנדן

израсхо́довать *сов.* *(деньги)* אויסגעבן*; *(материал)* פֿאַרטאָן*, פֿאַרניצן

и́зредка *нареч.* 1. *(иногда)* זעלטן ווען, ווען־ניט־ווען; 2. *(местами)* וווּ־ניט־וווּ

изрéзанный *(неровный)* צעשניטענער

изрéзать *сов.*, **изрезáть** *несов.* 1. *(на куски)* צע־שנײַדן* (אויף שטיקער); 2. *(сделать много порезов)* צע־קאַרבן; *(поранить)* צעשנײַדן* זיך; 3. *(пересечь)* דורכ־שנײַדן*; мéстность изрéзана канáлами די געגנט שנײַדן דורך אומעטום קאַנאַלן

изрекáть *несов. см.* изрéчь

изречéние *с* אַרויסזאָגונג װ ־ען, אַפֿאָריזם מ ־ען

изрéчь *сов.* אויסשפּרעכן*; ~ и́стину אַרויסזאָגן אַן עמעס

изрешети́ть *сов.* *(пулями и т. п.)* צעלעכערן, מאַכן ווי א רעשעטע

изруби́ть *сов.* 1. *(на части)* צעהאַקן (אויף שטיקער); 2. *(саблями и т. п.)* צעהאַרג(ענ)ען*

изрыгáть *сов.* 1. אויסמייקענען*, אויסברעכן*; 2.: ~ ругáтельства האַלטן* אין איין שילטן*, מיט זידלערײַען זידלען; ~ проклятия שילטן* מיט טויטע קללות

изры́ть *сов.* צעגראָבן*, צערייען

изря́дн||о *нареч.* היפּש; **~о** проголодáться היפּש [גוט] אויסהונגערן זיך; **~ый** היפּשער; **~ое** количество א היפּשע צאָל

изувéр *м* קאַנאַי מ ־ם *уст.*; א ווילדער פֿאַנאַטיקער; *(изверг)* רעציעך מ (מצ. ראָצכים); **~ский** ווילד־פֿאַנאַטישער; *(жестокий)* ראָצכישער; **~ство** *с* ווילדער פֿאַנאַטיזם; *(жестокость)* ווילדע רעציכע

изувéчить *сов.* צעקאַליעטשען, מאַכן פֿאַר א קאַליקע, צעמיימעסן

изуми́тельный וווּנדערלעכער

изуми́ть *сов.* פֿאַרוווּנדערן, איבעראַשן; **~ся** *сов.* (*тв.*) זײַן* איבעראַשט, בלײַבן* דערשטוינט (פֿון), שטוינען (פֿון)

изумлéние *с* איבעראַשטקײַט װ, (דער)שטוינונג װ; приходи́ть в ~ ווערן* דערשטוינט [איבעראַשט]

изумлённый איבעראַשטער, דערשטוינטער

изумля́ть(ся) *несов. см.* изуми́ть(ся)

изумру́д *м* שמאַראַק מ ־ן, שמאַראַגד מ ־ן; **~ный** 1. שמאַראַגד־; *(об изделии)* מיט א שמאַראַגד, מיט שמאַראַגדן *после сущ.*; 2. *(о цвете)* שמאַראַגדקאָליריקער, שמאַראַגד־גרינער

изуро́довать *сов.* 1. *(обезобразить)* צעקריפּלען, העס־לעך מאַכן; 2. *(нанести повреждения)* צעקאַליעטשען; *(человека тж.)* צעשעדיקן; 3. *(воспитанием и т. п.)* פֿאַרדאַרבן*

изучáть *несов.* 1. לערנען (זיך); *(углубленно)* שטודיִרן; ~ англи́йский язы́к לערנען (זיך) ענגליש; ~ медици́ну שטודיִרן מעדיצין; ~ специáльность לערנען זיך א ספּעציאַליטעט; 2. *(научно исследовать)* דערלערנען; ~ вопро́с דערלערנען די פֿראַגע; 3. *(обследовать)* אויס־פֿאָרשן; ~ обстано́вку אויספֿאָרשן די סיטואַציע; 4. *(ознакомиться)* גוט באַקענען* זיך (מיט); ~ *чьи-л.* привы́чки גוט באַקענען* זיך מיט עמעצנס געוווינשאַפֿטן

изучи́ть *сов.* 1. אויסלערנען (זיך); ~ англи́йский язы́к אויסלערנען זיך ענגליש; 2. *см.* изучáть 2, 3, 4

изъéденный 1. *(молью, мышами и т. п.)* צעגעסענער, צעפֿרעסענער; 2. *(едким веществом)* אויסגעגעסענער

изъéздить *сов.* אויספֿאָרן*

изъяви́тельн||ый: **~ое** наклонéние *грам.* פֿאַקטישער מאָדוס, אינדיקאַטיוו מ

изъяви́ть *сов.*, **изъявля́ть** *несов.* אויסדריקן; ~ желáние אויסדריקן דעם [א] ווונטש; ~ соглáсие אויסדריקן [געבן*] די האַסקאָמע

изъя́н *м* כיסאָרן מ (מצ. כעסרוינעס); *(в посуде тж.)* פּגאַם מ (מצ. פּגאָמים)

изъясня́ться *несов.* רעדן*; ~ на немéцком языкé רעדן* דײַטש

изъя́ти||е *с* 1. *(действие)* אַרויסנעמען ז; *(конфискация)* צונעמען ז; **~е** из обращéния דאָס אַרויסנעמען פֿון צירקוליאַציע; 2.: все без **~я** אַלע אָן אויסנאַם

изъя́ть *сов.*, **изымáть** *несов.* אַרויסנעמען*; *(конфисковать)* צונעמען*

изыска́ние *с* 1. *(действие)* אויסזוכן I; 2. *обыкн. мн.* *(исследования)* .מצ אויספאָרשונגען

изы́сканн||ый פײַנסטער ,אײדעלער ,ראַפֿיני'רטער; ~ый вкус א ראַפֿיני'רטער [אן אײדעלער] געשמאַק; ~ые мане́ры פײַנסטע [אײדעלע] מאַני'רן; ~ые блю́да אויס-געזוכטע מײַכאָלים

изыска́ть *сов.* *אויסגעפֿינען; *(средства тж.)* אויסזוכן

изы́скивать *несов.* 1. *см.* изыска́ть; 2. *(исследовать)* אויספאָרשן

изю́м *м собир.* .ראָזשינקעס מצ

изю́мин||а *ж* ס־ II ראָזשינקע; ~ка *ж* 1. *см.* изю́мина; 2. *перен.* פֿײַנטעלע I ־עך

изя́щ||ество *с* פֿײַנקײט II ,שײנקײט II; *(одежды)* עלע-גאַנץ II; *(движений)* גראַציעזקײט II; ~ный שײנער ,°פֿײַ-נער; *(об одежде)* עלעגאַנטער; *(о движениях)* גראַציעזער; ◇ ~ная слове́сность *уст.* קינסטלערישע ליטע-ראַטו́ר

ика́ть *несов.* שלוקערצן

икну́ть *сов. однокр.* *א שלוקערץ טאָן

ико́на *ж* ס־ II איקאָנע

ико́та *ж* שלוקערצן I

икр||á[1] *ж* 1. *(рыб, амфибий)* רויג מ; мета́ть ~у́ אָפּלײגן רויג; 2. *(кушанье)* קאַוויאַר מ; איקרע II *разг.* 3.: баклажа́нная ~а́ אײַנגעהאַקטע פּאַטלאַזשאַנעס

икра́[2] *ж (ногѝ)* ס־ II ליטקע

ил *м* שלאַם מ

и́ли *союз* 1. אָדער; צי; да ~ нет? יאָ צי [אָדער] ניין?; 2. *(в противном случае)* אַניט; беги́, ~ бу́дет по́здно לויף, אַניט וועט זײַן צו שפּעט; 3. *(то есть)* אָדער; бегемо́т, ~ гиппопота́м דער וואַסער־אָקס, אָדער היפּאָ-פּאָטאַם

и́листый שלאַמיקער

иллю́з||ия *ж* ס־ II איליוזיע; ~о́рный איליוזאָרישער

иллюмина́тор *м мор., ав.* ס־ מ איליומינאַטאָר

иллюмин||а́ция *ж* II איליומינאַציע; ~и́ровать *сов. и несов.* איליומיני'רן

иллюстр||ати́вный איליוסטראַטי'ווער; ~ати́вный приме́р [איליוסטרי'רנדיקער] איליוסטראַטי'ווער בײַשפּיל; ~а́ция *ж* ס־ II איליוסטראַציע; ~и́рованный איליוסטרי'רטער; ~и́рованный журна́л איליוסטרי'רטער זשורנאַל; ~и́ро-вать *сов. и несов.* איליוסטרי'רן

им 1. *тв. п. от* он, оно́; 2. *дат. п. от* они́

имби́рь *м* אינגבער מ

име́ние *с* (.גיטער .מצ) גוט I; ס־ II פּאָסעסיע *уст.*; *(родовое)* (.נאַכלאָעס .מצ) II נאַכלע

имени́нни||к *м* 1. עס־ מ אימעניניק; он (сего́дня) ~к הײַנט איז זײַן נאָמענטאָג; 2. *перен. шутл.* באַל־סימכע (.באַלע־סימכע .מצ) מ; ~ца *ж* ס־ II אימעניניצע

имени́ны *мн.* .אימענינעס מצ ,נאָמענטאָג מ

имени́тельный: ~ паде́ж *грам.* נאָמינאַטיוו מ

и́менно *частица* 1. *(как раз)* טאַקע ,גראָד; ~ тако́й нам ну́жен גראָד אַזעלכן דאַרפֿן מיר; ~ за э́то мы его́ лю́бим טאַקע דערפֿאַר האָבן מיר אים ליב; 2. *(при необходимости уточнения)* אײגנטלעך ,סאַמע; кто ~ ווער אײגנטלעך; где ~ ווּ סאַמע; 3.: а ~ נעמלעך; *(перед перечислением тж.)* דהײַנו; он рабо́тал в Си-би́ри, а ~ в Бра́тске ער האָט געאַרבעט אין סיביר, נעמ-לעך אין בראַטסק

имен||о́й 1. נאָמענטלעכער ,פּערסאָנעלער; ~ы́е часы́ [א נאָמענטלעכער] א פּערסאָנעלער זײגער; 2. *грам.* נאָמי-נאַטי'ווער; ◇ ~о́й спи́сок דער צעטל פֿון פּערזאָנען, פּערזאָנען־צעטל מ ־ען

имено́ванн||ый: ~ое число́ *мат.* נאָמענצאָל II ־ן

именова́ть *несов.* (מיטן נאָמען) *רופֿן; ~ся *несов.* *הייסן, *אָנגערופֿן ווערן

име́ть *несов.* 1. *האָבן; *(владеть чем-л. тж.)* פֿאַר-מאָגן; ~ библиоте́ку *האָבן [פֿאַרמאָגן] א ביבליאָטעק; ~ дру́га *האָבן א פֿרײַנט; ~ о́пыт в чём-л. *האָבן דערפֿאַרונג [*זײַן דערפֿאַרן] אין עפּעס; 2. *(обладать разме-ром)* *האָבן ,*האַלטן; сад име́ет сто два́дцать ме́тров в длину́ דער סאָד האַלט [האָט] הונדערט און צוואַנציק מעטער אין דער לענג; 3.: не ~ возраже́ний *ניט האָבן וואָס צו דערווידערן, קײן דערווידערונגען; ~ наме́рение *האָבן בעדייע; име́й терпе́ние! האָב געדולד!; ~ глу́пость согласи́ться *טאָן א נאַרישקײט און מאַסקים *זײַן; ~ возмо́жность *קאָנען, *האָבן די מעגלעכקײט; ◇ ~ ме́сто *זײַן (פֿאַראַנען) *פֿאָרקומען; име́ет, име́ют ме́сто... ס'האָט, ס'האָבן אן אָרט...; ничего́ не ~ про́тив *ניט האָבן גאָרנישט ניט קעגן; ~ся *несов.* פֿאַראַ-נען *זײַן; име́ются все возмо́жности [ס'איז] פֿאַראַן אַלע מעגלעכקײטן; у нас име́ются все основа́ния מיר האָבן* א ס'איז באַ אונדז פֿאַראַן א פֿולער סמאַך; име́ется в прода́же ס'איז פֿאַראַן אין פֿאַר-קויף; ◇ ~ся в виду́ *געמיינט ווערן

име́ющийся: ~ нали́цо פֿאַראַנענער

и́ми *тв. п. от* они́

имит||а́ция *ж* 1. *(действие)* II אימיטירונג ,I אימיטי'רן; 2. II אימיטאַציע; ~а́ция ко́жи קינסטלעכער לעדער; ~и́ро-вать *несов.* נאָכמאַכן ,אימיטי'רן

иммигр||а́нт *м* אימיגראַנט מ ־ן, אײַנוואַנדערער מ =; ~а́-ция *ж* אימיגראַציע II, אײַנוואַנדערונג II; ~и́ровать *сов. и несов.* אימיגרי'רן ,אײַנוואַנדערן

иммуните́т *м* אימוניטעט מ; *юр. тж.* אימוניטעט־רעכט I

импера́т||ор *м* אימפּעראַטאָר מ ..טאָ'רן; ~ри́ца *ж* אימפּעראַטאָרשע ס־ II; אימפּעראַטרי'סע ס־ II *разг.*

империал||и́зм *м* אימפּעריאַליזם מ; ~и́ст *м* אימפּע-ריאַלי'סט מ ־ן; ~исти́ческий אימפּעריאַליסטישער

импе́р||ия *ж* ס־ II אימפּעריע; ~ский אימפּערישער

импоза́нтный אימפּאָזאַנטער

импони́ровать *несов.* (дат.) (דאַט.) אימפּאָני'רן; ~ кому́-л. чем-л. אימפּאָני'רן עמעצן מיט עפּעס

и́мпорт *м* אימפּאָרט מ; ~ёр *м* אימפּאָרטיאָר מ ־ן; ~и́ровать *сов. и несов.* אימפּאָרטי'רן ,אַרײַנפֿירן; ~ный אימפּאָרט־; ~ные това́ры .מצ אימפּאָרט־סחורעס

импоте́нт *м* אימפּאָטענט מ ־ן

импрессиони́зм *м иск.* אימפּרעסיאָניזם מ

импровиз||а́тор *м* אימפּראָוויזאַטאָר מ ..טאָ'רן; ~а́ция *ж* ס־ II אימפּראָוויזאַציע; ~и́ровать *сов. и несов.* אימ-פּראָוויזי'רן

и́мпульс *м физ., психол.* אימפּולס מ ־ן; ~и́вный אימפּולסי'ווער

иму́щественн||ый פֿאַרמעגנס־; ~ый ценз פֿאַרמעגנס)־ צענז מ; ~ые отноше́ния .מצ אײגנטום־באַציִונגען

иму́щество *с* 1. פֿאַרמעגן I; 2. *разг.* *(вещи)* האָב־און־גוטס I

иму́щи||й פאַרמעגלעכער; ◇ власть ~е מאַכטהאָבער מצ.

и́мя *с* 1. נאָמען ם (מצ. נעמען); по и́мени Бори́с מיטן נאָמען באָריס; как ва́ше ~? וויאַזוי הייסט איר?, רופט מען אײַך?; назва́ть *кого-л.* по и́мени אָנרופן* עמעצן באַם נאָמען; под чужи́м и́менем אונטער אַ פרעמדן נאָמען; 2. *(известность)* נאָמען ם, שעם ם; приобрести́ ~ באַקומען* אַ (גוטן) נאָמען [שעם], באַוווּסט ווערן*; учёный с мировы́м и́менем אַ וועלט־באַרימטער געלערנטער; 3.: кру́пные имена́ אָנגעזעענע פּערזענלעכקייטן; 4. *грам.* נאָמען ם (מצ. נעמען); ~ существи́тельное סובסטאַנטיוו ם ־ן; ~ прилага́тельное אַדיעקטיוו ם ־ן; ~ числи́тельное צאָלנאָמען ם (מצ. ...נעמען); ◇ шко́ла и́мени М. Го́рького אַ שול אַף מ. גאָרקיס נאָמען; теа́тр и́мени Ле́нинского комсомо́ла דער טעאַטער אַפן נאָמען פונעם לענינישן קאָמסאָמאָל; во ~ ми́ра на земле́ צוליב שאָלעם אַף דער ערד [וועלט]; на *чьё-л.* ~ אַף עמעצנס נאָמען; от и́мени *кого-л.* אין נאָמען פון עמעצן, אין עמעצנס נאָמען; называ́ть ве́щи свои́ми имена́ми אָנרופן* דאָס קינד באַם נאָמען

и́на́че *нареч.* 1. אַנדערש; э́то де́лается ~ מע מאַכט דאָס אַנדערש [אַף אַן אַנדער אופן]; ~ обстои́т де́ло с... (גאָר) אַנדערש איז..., אַן אַנדער זאַך איז...; 2. *в знач. союза разг.* אַניט; иди́ сейча́с же, ~ бу́дет по́здно גיי טאַקע באַלד, אַניט וועט זײַן צו שפּעט; ◇ так и́ли ~ אַזוי אָדער אַנדערש, אַזוי צי אַזוי

инвали́д *м* אינוואַליד ם ־ן; ~ войны́ מילכאָמע־אינוואַליד ם ־ן; ~ труда́ אַרבעט(ס)־אינוואַליד ם ־ן; ~ность *ж* אינוואַליד(יש)קייט װ; пе́нсия по ~ности אינוואַלידן־פּענסיע װ

инвентариз||а́ция *ж* אינווענטאַריזירונג װ, אינווענטאַרי־זירן ז; ~ова́ть *сов. и несов.* אינווענטאַריזירן

инвента́рный אינווענטאַר־; ~ но́мер אינווענטאַר־נומער ם ־ן

инвента́рь *м* 1. *(предметы)* אינווענטאַר ם; 2. *(опись)* אינווענטאַר־צעטל ם ־ען; ◇ живо́й ~ לעבעדיקער אינווענטאַר; мёртвый ~ טויטער אינווענטאַר

инве́рсия *ж лингв., лит.* אינווערסיע װ

ингаля́ция *ж мед.* אינהאַלאַציע װ ־ס

ингу́ш *м* אינגוש ם ־ן; ~ка *ж* אינגושקע װ ־ס; ~ский אינגושישער

инде́ец *м* אינדיאַנער ם =

инде́йка *ж* אינדיטשקע װ ־ס

инде́йский אינדיאַנישער; ◇ ~ пету́х אינדיק ם ־עס

и́ндекс *м* אינדעקס ם

индиа́нка[1] *ж (в Америке)* אינדיאַנערן װ ־ס

индиа́нка[2] *ж (в Индии)* אינדיערן װ ־ס

индивидуал||изи́ровать *сов. и несов.* אינדיווידואַליזירן; ~и́зм *м* אינדיווידואַליזם ם; ~и́ст *м* אינדיווידואַליסט ם ־ן

индивидуа́льн||ость *ж* 1. אינדיווידועלקייט װ; 2. *(личность)* אינדיווידואַליטעט װ; ~ый אינדיווידועלער

индиви́дуум *м* אינדיווידואום ם ־ס, אינדיוויד ם ־ן

инди́го *с нескл.* אינדיגאָ־פאַרב װ

инди́ец *м* אינדיער ם =

инди́йский אינדישער

индика́тор *м тех., хим.* אינדיקאַטאָר ם ־ס

индифферéнтн||ость *ж* אינדיפערענטקייט װ; ~ый אינדיפערענטער

индоевропе́йский אינדאָ־אייראָפּעיִשער

индонези́||ец *м* אינדאָנעזיער ם =; ~йка *ж* אינדאָנעזיערן װ ־ס; ~йский אינדאָנעזישער

индукти́вный *лог., физ.* אינדוקטיווער

индукцио́нный *физ.* אינדוקציע־; ~ ток אינדוקציע־שטראָם ם

инду́кция *ж лог., физ.* אינדוקציע װ

инду́с *м (последователь индуизма)* אינדוס ם ־ן; ~ский אינדוישער

индустриализ||а́ция *ж* אינדוסטריאַליזאַציע װ; אינדוסטריאַליזירונג װ; ~и́ровать *сов. и несов.* אינדוסטריאַליזירן

индустриа́льный אינדוסטריעלער

инду́стрия *ж* אינדוסטריע װ

индю́к *м* אינדיק ם ־עס

индю́ш||ка *ж* אינדיטשקע װ ־ס; ~о́нок *м* אינדיקל ז ־עך

и́ней *м* פרירטוי ם, געפריר ז

ине́ртн||ость *ж* אינערטקייט װ; ~ый 1. *физ.* אינערט(יש)ער; 2. *(бездеятельный)* אינערט(יש)ער, פּאַסיווער; ◇ ~ые га́зы *хим.* אינערטע גאַזן

ине́рци||я *ж* 1. *физ.* אינערץ װ, אינערציע װ; по ~и *тж. перен.* לויט אינערץ; 2. *перен. см.* ине́ртность

инжене́р *м* אינזשעניער ם ־ן; ~ный אינזשעניערן־, אינזשעניערישער; ~ное де́ло אינזשעניערישער פאַך; ~ные войска́ אינזשעניערן־מיליטער ז

инжи́р *м* 1. *(плод)* פײַג װ ־ן; *собир.* פײַגן מצ., אינזשיר ם; 2. *(дерево)* פײַגנבוים ם (מצ. ...ביימער)

инициа́лы *мн.* איניציאַלן מצ.

инициати́в||а *ж* איניציאַטיוו װ; по *чьей-л.* ~е לויט עמעצנס איניציאַטיוו; прояви́ть ~у אַרויסווײַזן* איניציאַטיוו; ~ный איניציאַטיווער; *(предприимчивый)* איניציאַטיוופולער

инициа́тор *м* איניציאַטאָר ם ...טאָרן

инквизи́||тор *м* אינקוויזיטאָר ם ...טאָרן; ~торский אינקוויזיטאָרישער; ~ция *ж* אינקוויזיציע װ ־ס

инко́гнито 1. *нареч.* אינקאָגניטאָ; 2. *в знач. сущ. с нескл.* אינקאָגניטאָ װ

инкримини́ровать *сов. и несов.:* ~ *кому-л. что-л.* אינקרימינירן עמעצן עפּעס, באַשולדיקן עמעצן אין עפּעס

инкруст||а́ция *ж* אינקרוסטאַציע װ ־ס; ~и́ровать *сов. и несов.* אינקרוסטירן

инкуба́тор *м* אינקובאַטאָר ם ־ס

инкубацио́нный אינקובאַציע־; ~ пери́од *мед.* אינקובאַציע־פּעריאָד ם ־ן

иногда́ *нареч.* אַמאָל, צומאָל, ווען־ניט־ווען, טיילמאָל

иногоро́дний *(о корреспонденции и т. п.)* פון אַן אַנדער שטאָט, פון אַנדערע שטעט *после сущ.; (о человеке тж.)* פרעמדשטאָטישער, ניט קיין היגער

инозе́м||ец *м* פרעמדלענדער ם =; ~ный פרעמדלענדישער

ино́||й 1. *(другой)* (אַן) אַנדער (מצ. אַנדערע) *перед сущ., по родам и падежам не изменяется;* אַנדערער (װ אַנדערע, ז אַנדערס, מצ. אַנדערע) *без сущ.;* тепе́рь положе́ние ~е איצט איז אַן אַנדער לאַגע, די לאַגע איז איצט גאָר אַן אַנדערע; *см.* друго́й 1; 2. *(некоторый)* אַן אַנדער *по родам и падежам не изменяется; мн.* אייניקע; ~й слу́шатель и не согласи́тся с ле́ктором אַן אַנדער צוהערער [עמעצ(ער) ווער פון די צוהערער] קאָן אַמאָל ניט מסכים זײַן* מיטן לעקטאָר; 3. *в знач. сущ.*

עמעצ(ער); *мн.* איניקע; ~й и не заме́тит (עמעצ(ער) ווער וועט גאָר ניט באַמערקן; ины́е и ра́ды бы́ли бы איניקע וואָלטן גאָר צופֿרידן געווען; ◇ (совсе́м) ~е де́ло גאָר עפּעס אַנדערש, גאָר אַן אַנדער זאַך; не кто ~й, как... קיין אַנדערער ניט ווי...; не что ~е, как... קיין אַנדער זאַך ניט ווי...; ~й раз אַמאָל, אַן אַנדערס מאָל

инoро́дн||ый פֿון (גאָר) אַן אַנדער מין, אַנדערשדיקער; *после сущ.*; ◇ ~ое те́ло פֿרעמדקערפּער ם ־ס

иносказа́||ние *с* אַלעגאָריע װ ־ס; ~тельный אַלעגאָ־רישער

иностра́н||ец *м* = ם אויסלענדער; = ם פֿרעמדלענדער; ~ка *ж* אויסלענדערן װ ־ס, פֿרעמדלענדערן װ ־ס; ~ный 1. אויסלענדישער; פֿרעמדלענדישער; ~ный язы́к אַן אויסלענדישע שפּראַך; ~ный капита́л אויסלענדישער קאַפּיטאַל; 2.: министе́рство ~ных дел מיניסטעריום פֿאַר אויסערן־עניינים, אויסערן־מיניסטעריום ם

инoхо́дец *м* צעלטער ם ־ס

и́ноходь *ж* צעלטגאַנג ם

иноязы́чный אַנדערשפּראַכיקער

инсинуа́ция *ж* אינסינואַציע װ ־ס, בילבל ם (מצ. ביל־בולים)

инспекти́ровать *несов.* אינספּעקטירן

инспе́ктор *м* אינספּעקטאָר ם ··טאָרן; ~ский אינספּעקטאָ־רישער

инспекцио́нн||ый אינספּעקציע־, אינספּעקציאָנעלער; ~ая пое́здка אַן אינספּעקציאָנעלע נעסיע; ~ые о́рганы אינ־ספּעקציע־אָרגאַנען מצ.

инспе́кция *ж* 1. (*действие*) אינספּעקטירונג װ, אינספּעק־ציע װ; 2. (*учреждение*) אינספּעקציע װ

инспири́ровать *сов. и несов.* אינספּירירן

инста́нция *ж* אינסטאַנץ װ ־ן

инсти́нкт *м* אינסטינקט ם ־ן; ~и́вный אינסטינקטיווער

институ́т *м* 1. (*учебное заведение, научное учрежде-ние*) אינסטיטוט ם ־ן; 2. *юр.* אינסטיטוציע װ ־ס

инструкт||а́ж *м* 1. (*действие*) אינסטרוקטירונג װ, אינ־סטרוקטאַזש ם; 2. (*инструкции*) אינסטרוקטאַזש ם; ~и́в-ный אינסטרוקטיווער; ~и́ровать *сов. и несов.* אינסטרוק־טירן

инстру́ктор *м* אינסטרוקטאָר ם ··טאָרן; ~ский אינ־סטרוקטאָרישער; ~ские ку́рсы אינסטרוקטאָרן־קורסן מצ.

инстру́кция *ж* אינסטרוקציע װ ־ס

инструме́нт *м* אינסטרומענט ם ־ן; *собир.* געצייג ז, מעטעש ז; ◇ музыка́льный ~ שפּיל־אינסטרו־מענט ם ־ן; *мн. тж.* כּלים *разг.*; ~а́льный 1. *тех.* אינסטרומענטאַלער, אינסטרומענטן־; ~а́льный заво́д אינ־סטרומענטאַלער זאַוואָד, אינסטרומענטן־זאַוואָד ם ־ן; 2. *муз.* אינסטרומענטאַלער; ~а́льщик *м* אינסטרומענטאַלשטשיק ם ־עס, = ם אינסטרומענטן־מאַכער; ~а́рий *м* אינסטרו־מענטן־געצייג ז; *тех. тж.* אַרבעט־קאָמפּלעקט ם

инсу́льт *м мед.* אינסולט ם, אַפּאָפּלעקסיע װ

инсцени́ровать *сов. и несов.* 1. אינסצענירן; ~ рома́н אינסצענירן אַ ראָמאַן; 2. (*притворно изобразить*) אינ־סצענירן; (*симулировать*) סימולירן

инсцениро́вка *ж* 1. (*литературного произведения*) אינסצענירונג װ, אינסצענירן ז; 2. (*симуляция*) סימולירונג װ, סימולירן ז; 3. (*инсценированное произведение*) אינ־סצענירונג װ ־ען

интегра́л *м мат.* אינטעגראַל ם ־ן

интегра́льн||ый *мат.* אינטעגראַלער; ~ое исчисле́ние אינטעגראַלע רעכענונג

интегри́ровать *сов. и несов.* אינטעגרירן

интелле́кт *м* אינטעלעקט ם; ~уа́льный אינטעלעקטוּ־עלער

интеллиге́нт *м* אינטעליגענט ם ־ן; ~ность *ж* אינ־טעליגענטישקייט װ; ~ный אינטעליגענטישער

интеллиге́нция *ж* אינטעליגענץ װ

интенда́нт *м воен.* אינטענדאַנט ם ־ן; ~ский אינטענ־דאַנטן־; ~ская слу́жба אינטענדאַנטן־דינסט ם; ~ство *с* אינטענדאַנטסטווע װ

интенси́вн||ость *ж* אינטענסיווקייט װ; ~ый אינטענסיווער

интерва́л *м* אינטערוואַל ם ־ן

интерве́н||т *м* אינטערווענט ם ־ן; ~ция *ж* אינטער־ווענץ װ

Интерви́дени||е *с* אינטערוויזיע װ; передава́ть по ~ю טראַנסלירן דורך אינטערוויזיע

интервью́ *с* אינטערוויו ם ־ען; брать ~ у *кого-л.* אינטערוויוירן עמעצן, נעמען* אַן אינטערוויו בײַ עמעצן

интервьюи́ровать *сов. и несов.* אינטערוויוירן

интере́с *м* אינטערעס ם ־ן; ~ к *чему-л.* אינטע־רעס פֿאַר עפּעס; с больши́м ~ом מיט גרויס° אינטערעס; представля́ть ~ для *кого-л.* זײַן* אינטערעסאַנט פֿאַר עמעצן, אינטערעסירן עמעצן; 2. *обыкн. мн.* אינטערעסן מצ.; жиз-ненные ~ы לעבנס־אינטערעסן מצ.; в ~ах ми́ра צוליב שאָלעם; э́то в на́ших ~ах אין דאָס איז אונדז צוניצנסטן, דעם זײַנען מיר פֿאַראינטערעסירט; ~но *нареч.* 1. אינ־טערעסאַנט; אין אַן אינטערעסאַנטער פֿאָרם; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז אינטערעסאַנט; мне ~но знать ס'איז מיר [מיר איז] אינטערעסאַנט צו וויסן, איך וואָלט געוואָלט וויסן [איך וואָלט אַ באַלן געווען]; ~но, получи́л ли он моё письмо́ אינטערעסאַנט, צי האָט ער באַקומען מײַן בריוו; ~ный 1. אינטערעסאַנטער; 2. *разг.* (*привлекательный*) אינטערעסאַנטער, גאַנץ פֿײַנער

интерес||ова́ть *несов.* אינטערעסירן; всё его́ ~ова́ло אַלצדינג האָט אים אינטערעסירט; меня́ ~у́ет, как вы реши́те тако́й вопро́с מיך אינטערעסירט צו [איך וואָלט אַ באַלן געווען] וויסן, וויאַזוי וועט איר דערלייזן אַזאַ פּראָגע; ~ова́ться *несов.* אינטערעסירן זיך; ~ова́ться фи́зикой אינטערעסירן זיך מיט פֿיזיק

интерна́т *м* אינטערנאַט ם ־ן

Интернациона́л *м* 1. אינטערנאַציאָנאַל ם ־ן; Коммуни-сти́ческий ~ קאָמוניסטישער אינטערנאַציאָנאַל; 2. (*про-летарский гимн*) אינטערנאַציאָנאַל ם

интернационал||и́зм *м* אינטערנאַציאָנאַליזם ם; пролета́р-ский ~и́зм פּראָלעטאַרישער אינטערנאַציאָנאַליזם; ~и́ст *м* אינטערנאַציאָנאַליסט ם ־ן; ~исти́ческий אינטערנאַציאָ־נאַליסטישער

интернациона́льный אינטערנאַציאָנאַלער; ~ соста́в אינ־טערנאַציאָנאַלער באַשטאַנד; вы́полнить ~ долг אויספֿילן דעם אינטערנאַציאָנאַלן חובֿ

интерни́ровать *сов. и несов.* אינטערנירן

интерпрет||а́ция *ж* אינטערפּרעטאַציע װ, אינטערפּרעטי־רונג װ; ~и́ровать *сов. и несов.* אינטערפּרעטירן

интерье́р *м* אינטעריער ם

инти́мн||ый (*сокровенный*) אינטימער; ~ые подро́бности אינטימע פּראַטים; ~ый друг = ם האַרצפֿרײַנט

интоксика́ция *ж мед.* אינטאָקסיקאַציע װ, פֿאַרגיפֿטונג װ

интонáция *ж* ll אינטאָנאַציע

интрига *ж* 1. ־ס ll אינטריגע; *мн.* (*происки тж.*) אינטריגע מצ. הינטערגענג מצ., הינטערשפּיצלעך מצ.; 2. *лит.* סיפּער־האַמיסע מ, ll

интригáн *м* ־ן מ אינטריגאַנט; ~ка *ж* אינטריגאַנטקע ll ־ס; ~ство *с* ll אינטריג(אַנ)ערײַ

интриговáть *несов.* 1. אינטריגירן; 2. (прóтив *род.*) פירן אינטריגעס (קעגן)

интродýкция *ж муз.* ll אינטראָדוקציע

инту||итивный אינטויִטיװער; ~иция *ж* ll אינטויִציע; по ~иции לויט דער אינטויִציע, אינטויִטיװ

инфантильный אינפאַנטילער

инфáркт *м мед.* ־ן מ אינפאַרקט

инфекциóнн||ый *мед.* אינפעקציאָנעלער, אינפעקציע־; ~ое заболевáние [אַן אָנשטעקיקע] אַן אינפעקציאָנעלע קראַנק(ה)ײַט; ~ое отделéние ־ן מ אינפעקציע־אָפּטײל

инфекция *ж мед.* ll אינפעקציע

инфинитив *м грам.* ־ן מ אינפיניטיװ

инфляция *ж эк.* ll אינפליאַציע

информáтор *м* ..טאָרן מ אינפאָרמאַטאָר

информациóнн||ый אינפאָרמאַטיװער; אינפאָרמאַציע־; ~ое бюрó ביוראָ פאַר אינפאָרמאַציע־ביוראָ ז, ll ־ען, ~ое сообщéние אינפאָרמאַטיװע מיטײלונג; אינפאָרמאַציע

информáц||ия *ж* ll אינפאָרמאַציע; получить ~ию באַקו־מען* אַן אינפאָרמאַציע; ◇ теóрия ~ии אינפאָרמאַציע־טעאָריע ll ־; срéдства мáссовой ~ии מיטלען פון מאַסן־אינפאָרמאַציע־; מאַס־מעריא מצ. *книжн.*

информировать *сов. и несов.* אינפאָרמירן

инфракрáсн||ый *физ.* אינפראַרויטער; ~ые лучи אינ־פראַרויטע שטראַלן

инфузóрия *ж зоол.* ־ס ll אינפוזאָריע

инцидéнт *м* ־ן מ אינצידענט

инъéкция *ж мед.* ־ס ll איניעקציע; ll אײַנשפּריצונג ־ען

иóн *м физ.* ־ען מ יאָן

ипподрóм *м* ־ען מ היפּאָדראָם

иприт *м хим.* מ איפּריט

ирáкский איראַקישער

ирáн||ец *м* = מ איראַנער; ~ка *ж* ־ס ll איראַנערן; ~ский איראַנישער; ~ские языки די איראַנישע שפּראַכן

ирис *м бот., анат.* מ איריס

ирис *м (конфеты)* מ איריס

ирлáнд||ец *м* = מ אירלענדער; ~ка *ж* ll אירלענדערן ־ס; ~ский אירלענדישער, אירישער; ~ский язык די אירישע שפּראַך, ז איריש

ирон||изировать *несов.* איראָניזירן; ~ический איראָני־שער

ирóния *ж* ll איראָניע; ◇ ~ судьбы א שפּאַס פונעם גורל

иррационáльн||ый איראַציאָנעלער; ~ое числó *мат.* איראַציאָנעלע צאָל

ирригациóнн||ый איריגאַציע־; ~ая систéма איריגאַציע־סיסטעם ll ־ען

ирригáция *ж* ll איריגאַציע

иск *м юр.* ll טוויע, ll מאָנונג; предъявить ~ к *кому-л.* דערלאַנגען אַף עמעצן א טוויע [א מאָנונג]; ◇ встрéчный ~ ll קעגן־מאָנונג

искажáть(ся) *несов. см.* исказить(ся)

искажéние *с* 1. (*действие*) ז פאַרקריפּלען, פאַרקריפּ־לונג ll; 2. (*неправильность*) פאַרקריפּלונג ll ־ען; (*в тексте*) פאַרגרײַזונג ll ־ען

искажённый 1. פאַרקריפּלטער, געפּעלשטער; 2. (*о лице и т. п.*) צעקריפּלטער; אויסגעקרימטער

исказить *сов.* 1. (*извратить*) פאַרקריפּלען; ~ смысл фрáзы פאַרקריפּלען דעם זין [דעם מײַן] פון דער פראַזע; ~ фáкты איבערדרײען [פעלשן] די פאַקטן; 2. (*лицо и т. п.*) צעקריפּלען; ~ся *сов.* 1. פאַרקריפּלט ווערן*; 2. (*о лице и т. п.*) צעקריפּלט ווערן*; פאַרקרימען זיך

искалéченный צעקאַליעטשעטער, צעמאַזיקטער; (*воспитанием и т. п.*) פאַרדאָרבענער, צעקאַליעטשעטער

искалéчить *сов.* צעקאַליעטשען, צעמאַזיקן; (*воспитанием и т. п.*) פאַרדאַרבן*, צעקאַליעטשען

искáния *мн.* זוכונגען מצ.; באַשטרעבונגען מצ.; (*опыты*) פּרוּוון מצ.

искáтель *м* = מ זוכער; ◇ ~ приключéний אוואַנטיו־ריסט מ ־ן

искáть *несов.* זוכן; ~ ночлéг זוכן א נאַכטלעגער; ~ спасéния זוכן א רעטונג

исключáть *несов. см.* исключить; ~ся *несов.* זײַן* אויסגעשלאָסן

исключáя *в знач. предлога* כוץ, אויסער; не ~ אַרײַנ־רעכענענדיק, ניט אויסשליסנדיק אויך

исключéни||е *с* 1. (*удаление*) ll אויסשליסונג, אויסשליסן ז; 2. (*отступление от правила*) אויסנאַם מ ־ען; в виде ~я ווי אַן אויסנאַם; без ~я אָן אויסנאַם; ◇ за ~ем אויסער, כוץ

исключительно 1. *нареч.* (*особенно*) אויסשליסלעך, אַן אויסשליסלעך [א ביז גאָר]; ~ интерéсный доклáд ביז גאָר אינטערעסאַנטער פּאָרטראָג [גאָר]; 2. *в знач. частицы* (*лишь*) אויסשליסלעך, נאָר, בלויז; он читáет ~ стихи ער לייענט אויסשליסלעך [נאָר, בלויז] לידער

исключительн||ый 1. (*представляющий исключение*) אויסנאַם־, אויסנעמלעכער; (*необыкновенный*) אויסערגעוויינ־לעכער; ~ый слýчай אויסנאַם־פאַל מ ־ן; ~ые способ-ности אויסערגעוויינלעכע פעיִקײטן; 2. (*абсолютный, чрезвычайный*) אויסשליסלעכער; ~ое прáво דאָס אויס־שליסלעכע רעכט

исключ||ить *сов.* 1. אויסשליסן*; ~ить из списка אויס־שליסן* פונעם צעטל; 2.: не ~енá возмóжность ס'איז ניט אויסגעשלאָסן די מעגלעכקײט; не ~енó ס'קאָן זייער שיין זײַן, ס'איז ניט אויסגעשלאָסן

исковéрканный 1. צעשעדיקטער; 2. *перен.* צעקאַליע־טשעטער; 3. (*искажённый*) פאַרקריפּלטער

исковéркать *сов.* 1. צעשעדיקן, מאַכן א טעל (פון); 2. *перен.* צעקאַליעטשען; ~ жизнь *кому-л.* צעקאַליע־טשען [מאַכן טיל־טעל פון] עמעצנס לעבן

исколесить *сов. разг.* אויספאָרן*, (איבער) אויסשפּאַנען; ~ всю странý אויספאָרן* דאָס גאַנצע לאַנד

исколóть *сов.* 1. צעשטעכן*; 2.: кáрта былá искóлота флажкáми אַף דער מאַפּע זײַנען געווען דורכויס אָנגע־שטאָכן פענדעלעך

искóм||ый געזוכטער; ~ая величинá די געזוכטע גרייס

искóнн||ый אייביקאָניקער; ~ые зéмли די אור־אייגענע לאַנד־שטאָכים; ~ые обитáтели אור־אײַנוווינער מצ., די אַלטע [די דוירעסדיקע] אבאָריגענען מצ.; ~ые правá לעבנסרעכט מצ.; רעכט

ископа́ем||ый 1. אויסגעגראָבענער; 2. *в знач. сущ. с:* поле́зные ~ые נוצלעכע אויסגראָבונגען [מינעראַלן]

искорени́ть *сов.*, **искореня́ть** *несов.* אויסוואָרצלען, אויס־קאָרעניען, אויסניקערן; ~ бюрократи́зм אויסוואָרצלען [אויסקאָרעניען, אויסניקערן] דעם ביוראָקראַטיזם

и́скоса *нареч.* קאָסע, קרום, שיִקלדיק; ~ смотре́ть на *кого-л.* שיִקלדיק [קאָסע] קוקן אף עמעצן; *перен.* קרום [קאָסע] קוקן אף עמעצן

и́скр||а *ж прям. и перен.* פונק ת -ען; электри́ческая ~а אן עלעקטרישער פונק; ~а надéжды א פונק [א ברעקעלע] האָפענונג; ни ~ы чу́вства קיין מינדסט געפיל; ◇ у него́ ~ы из глаз посы́пались *(от боли и т. п.)* ס'האָבן גענומען שפּריצן פונקען פון זײַנע אויגן; ער האָט דערזען פאַר זיך דעם מאַלעכ(ה)אַמאָוועס

и́скренний אופריכטיקער

искриви́ть *сов.* 1. אויסקרימען; 2. *(лицо и т. п.)* פאַרקרימען; ~ся *сов.* 1. אויסקרימען זיך, אויסגעקרימט ווערן*; 2. *(о лице и т. п.)* פאַרקרימען זיך

искривля́ть(ся) *несов. см.* искриви́ть(ся)

искри́стый פינקלדיקער; שוימענדיקער

искри́ться *несов.* 1. פינקלען; 2. *тв.* שפּריצן (מיט); глаза́ его́ искри́лись весёлым זײַנע אויגן האָבן געשפּריצט מיט לוסט, אין זײַנע אויגן האָט געלויכטן לוסט

искромса́ть *сов. разг.* צעפּיצלען, צעשנײַדן* אף פּיצ־פּיצלעך

искроши́ть *сов.* צעברעקלען, צעקרישען

искупа́ть[1] *сов. (вы́купать) разг.* אויסבאָדן*; ~ся *сов. разг.* אויסבאָדן* זיך, אָפּבאָדן* זיך

искупа́ть[2] *несов. см.* искупи́ть

искупи́тельн||ый אויסקויף־; ~ая жéртва אויסלייז־קאָרבן ת (מצ. ..קאָרבאָנעס)

искупи́ть *сов.* אויסקויפן; ~ вину́ אויסקויפן [פאַרגלעטן] די שולד

искуплéние *с* אויסקויף ת; ~ вины́ דער אויסקויף פאַר דער שולד, דאָס אויסקויפן די שולד

искуса́ть *сов.* צעבײַסן*

искуси́тель *м уст.* יעיצערהאָרע ת

искуси́ть *сов. см.* искуша́ть

иску́сн||ик *м разг.* מומכע ת (מצ. מומחים), בעריע ת -ס, מײַסטער ת -ס; ~ица *ж* בעריע ׀׀ -ס, מײַסטערין ׀׀ -ס; ~ый 1. *(уме́лый)* בעריעשער, געניטער, אויסגע־צײַכנטער; 2. *(выполненный мастерски)* מײַסטערהאַפ־טער, קונציקער

иску́сственн||ый 1. קינסטלעכער; ~ое волокно́ קינסט־לעכע פאַזערן; ~ое дыха́ние קינסטלעכע עטעמונג; ~ый спу́тник Земли́ א קינסטלעכער סאַטעליט [א ספּוטניק] פון דער ערד; 2. *(притво́рный)* געמאַכטער, פאַלשער; ~ая улы́бка א געמאַכטער [א פאַלשער] שמייכל

иску́сств||о *с* 1. קונסט ׀׀ -ן; вое́нное ~о מיליטער־קונסט ׀׀; произведе́ния ~а קונסטווערק מצ.; 2. *(уме́ние)* בעריע־שאַפט ׀׀, מײַסטערשאַפט ׀׀, קענען ׀; владе́ть ~ом звукоподража́ния פאַרמאָגן די קונסט [די פעיִקײַט] פון אימי־טירן קלאַנגען; ~о воспи́тывать, ~о воспита́ния די קונסט [די פעיִקײַט] צו דערציִען, די דערציִונגס־קונסט; покажи́-ка своё ~о ווײַז נאָר, וואָס דו קענסט, ווײַז דײַן בעריעשאַפט; ◇ изя́щные ~а שײנקונסטן מצ.

искусствове́д *м* = ת קונסט־פאָרשער; ~ение *с* קונסט־קענטעניש ׀׀

искуша́ть *сов.* ברענגען* צו א ניסאָיען, אויספּרוּוון; ◇ ~ судьбу́ (אויס)פּרוּוון דאָס מאַזל

искуше́ние *с* ניסאָיען ת (מצ. ניסיוינעס); ~ бы́ло велико́ ס'איז געווען גרויס [שטאַרק] דער יעיצערהאָרע

искушённый גוט־באַהאַוונטער, דערפאַרענער

исла́м *м* איסלאַם ת

исла́нд||ец *м* = ת איסלענדער; ~ка *ж* איסלענדערין ׀׀ -ס; ~ский איסלענדישער; ~ский язы́к די איסלענדישע שפּראַך, איסלענדיש ׀

испа́н||ец *м* = ת שפּאַניער; ~ка *ж* שפּאַניערין ׀׀ -ס; ~ский שפּאַנישער; ~ский язы́к די שפּאַנישע שפּראַך, שפּאַניש ׀

испаре́ни||е *с* אויסדאַמפן ׀, אויסדאַמף ת -ן, אויסדאַמ־פונג ׀׀ -ען; вре́дные ~я שעדלעכע אויסדאַמפ(ונגע)ן

испа́рина *ж* שווייס ת, מצ. שווייסטראָפּנס

испари́ть *сов.* אויסדאַמפן; ~ся *сов.* 1. אויסדאַמפן זיך, אויסגעדאַמפט ווערן*; 2. *разг. (исчезнуть)* (ווי) אויסרינען*, נעלעם ווערן*

испаря́ть(ся) *несов. см.* испари́ть(ся)

испа́чкать *сов.* אויספּאַטשקען, אויסשמירן; ~ся *сов.* אויספּאַטשקען זיך, אויסשמירן זיך

испе́чь *сов.* אָפּבאַקן*

испещри́ть *сов.*, **испещря́ть** *несов.* אויסשפּרענקלען; ~ на́дписями באַדעקן מיט אויפשריפטן

исписа́ть *сов.* 1. *(заполнить знаками)* פאַרשרײַבן*; листо́к испи́сан ци́фрами דאָס גאַנצע בלעטל איז פאַר־שריבן מיט ציפערן; 2. *(израсходовать на писание)* אויסשרײַבן*; ~ся *сов. разг.* 1. אויסשרײַבן* זיך; 2. *(о писателе)* אויסוועפּן זיך

испит||о́й *разг.* אויסגעצערטער; ~о́е лицо́ אן אויסגע־מאָגערט און בלאַס פּאָנעם

испове́довать *сов. и несов.* 1. *(кого-л.) церк.* אויס־הערן עמעצנס אַלכעט; *(умирающего)* אויסהערן עמעצנס ווידוי; 2. *тк. несов.* געהערן צו (א גלויבן); ~ исла́м געהערן צום איסלאַם [מוסולמענישן גלויבן], זײַן* א מו־סולמענער; ~ся *сов. и несов.* מיסוואָדע זײַן* זיך; *перен. тж.* עפענען פאַר עמעצן דאָס האַרץ

и́споведь *ж* 1. *церк.* דאָס מיסוואָדע זײַן זיך; *(умирающего)* ווידוי ׀׀; 2. *перен.* הישטאַפּכעס־האַנעפּעש ׀, ווידוי ׀׀

и́сподволь *нареч.* פאַמעלעכן (אַזוי), ביסלעכווײַז, פּאַוואָ־לינקע

исподло́бья *нареч.*: смотре́ть ~ קוקן בײַז(לעך); קוקן מיט אומצוטרוי

исподтишка́ *нареч.* שטילינקערהייט, ביגנייווע

испоко́н: ~ веко́в, ~ ве́ку פון אייביק אָן, פון דאָר־דוירעס

исполи́н *м* ריז ת -ן, גיגאַנט ת -ן; ~ский ריזיקער, גיגאַנטישער; ~ская си́ла ריזיקע קראַפט; челове́к ~ского ро́ста א מענטש א ריז

исполко́м *м* (исполни́тельный комите́т) אויספּירקאָם ת -ען (אויספּיר־קאָמיטעט)

исполне́ни||е *с* 1. אויספּילונג ׀׀; привести́ в ~е אויס־פּילן, אויספירן; при ~и обя́занностей בײַם אויספּילן די פליכטן; 2. *(роли)* אויספּילונג ׀׀, שפּילן ׀; *(вокального произведения)* אויסזינגען ׀; *(инструментального произведения)* אויסשפּילן ׀; отли́чное ~е די אויסגעצייכנטע אויספּילונג

испо́лненный *(род.)* איבערגעפולט (מיט); ~ жела́ния

помо́чь вам איבערגעפולט מיטן באַגער אייך העלפן; взгляд, ~ печа́ли א טרויערפולער בליק

исполни́тель *м* 1. = מ אויספירער; 2. (*артист*) -אויס = מ פילער; (*вокалист тж.*) = מ זינגער; (*инструменталист тж.*) = מ שפילער; ~ ро́ли דער אויספילער פון דער ראָל; ~**ница** *ж* ס־ װ אויספילערן

исполни́тельн||ый 1. -אויספיר, עקזעקוטיווער; ~ая власть װ אויספיר־מאַכט, עקזעקוטיווע מאַכט; ~ый комите́т ן־ מ אויספיר־קאָמיטעט; 2. (*добросовестный*) אויספאָלגערישער; ◇ ~ый лист ס־ מ אויספיר־בויגן

испо́лни||ть *сов.* 1. אויספילן; ~ть долг דעם כוויוו אויספילן; 2. (*роль*) אויספילן, שפילן; (*вокальное произведение*) *אויסזינגען; (*инструментальное произведение*) -אויס שפילן; ~**ться** *сов.* 1. (*осуществиться*) *אויסגעפילט ווערן, *מעקויעם ווערן, *דערפילט ווערן; моё жела́ние ~лось מיין ווונטש איז אויסגעפילט [דערפילט, מעקויעם] געוואָרן; 2. (*о времени, сроке*) *ווערן; ~лось 35 лет со дня побе́ды над фаши́стской Герма́нией ס׳איז געוואָרן 35 יאָר זינט דעם זיג איבער דעם פאַשיסטישן דייטשלאַנד; ему́ ~лось со́рок лет ער איז אלט געוואָרן פערציק יאָר

исполня́||ть *несов. см.* испо́лнить; ~ющий обя́занности дире́ктора דער אויספילער פון די דירעקטאָר־פליכטן; вре́менно ~ющий обя́занности -צייטווייליקער פליכטן־אויס פילער

исполня́ться *несов.* 1. *см.* испо́лниться; 2. (*о музыке и т. п.*) *אויסגעפילט ווערן; исполня́ется впервы́е (*объявление*) ערשטע אויספילונג

испо́льзовать *сов. и несов.* אויסניצן

испо́ртить *сов.* 1. קאַליע מאַכן, איבערפירן; *перен.* קאַליע מאַכן; ~ настрое́ние קאַליע מאַכן די שטימונג; 2. (*развратить*) *פאַרדאַרבן; ~ся *сов.* *קאַליע ווערן; (*ухудшиться*) *ערגער ווערן

испо́рченный 1. קאַליע־געוואָרענער; 2. (*развращённый*) פאַרדאָרבענער

исправи́тельн||ый -אויסבעסער; ~ая коло́ния -אויס בעסער־קאָלאָניע װ ס־

испра́вить *сов.* 1. (*починить*) פאַריכטן; 2. (*устранить ошибки*) פאַריכטן; (*текст*) אויספאַריכטן, אויסבעסערן; испра́вленное изда́ние אויסגעבעסערטע אויפלאַגע; 3. (*кого-л.*) אויסבעסערן

исправле́ни||е *с* ען־ װ אויסבעסערונג; внести́ ~я -אויס פאַריכטן, מאַכן אויסבעסערונגען, בעסערן

исправля́ть(ся) *несов. см.* испра́вить(ся)

испра́вн||ость *ж*: всё в ~ости אלץ איז ווי ס׳דאַרף צו זיין; мото́р в ~ости דער מאָטאָר אַרבעט נאָרמאַל; ~ый 1. רעגולערער, גאַנצער; 2. (*старательный*) -אקו ראַטער, פּינקטלעכער

испражн||е́ния *мн.* .מצ עקסקרעמענטן, װ צויע; ~и́ться *сов.*, ~я́ться *несов.* אויסליידיקן זיך

испро́бовать *сов.* אויספּרוּוון; ~ все сре́дства -אויס פּרוּוון [איבערפּרוּוון] אַלע מיטלען

испу́г *м* מ דערשרעק, מ (איבער)שרעק; с ~у פאַר דערשרעק; в ~е אין דערשרעק

испу́ганн||о *нареч.* מיט שרעק; ~ый דערשראָקענער, איבערגעשראָקענער; (*о взгляде*) צעשראָקענער; ~ый крик ד דערשרעק־געשריי

испуга́ть *сов.* *דערשרעקן, *איבערשרעקן; ~ся *сов.* *דערשרעקן זיך, *איבערשרעקן זיך

испуска́ть *несов.*, **испусти́ть** *сов.* (פון זיך) *אַרויסלאָזן; испусти́ть крик *אַרויסלאָזן א געשריי; испуска́ть за́пах *чего-л.* הערן זיך מיט עפּעס; ◇ испусти́ть дух -אויס הויכן די נשמה [דעם לעצטן אָטעם]

испыта́ни||е *с* 1. (*проверка качеств*) װ אויספּרוּווּנג, די אויספּרוּוונג פון נוקלעאַרן וואָפן; ~е я́дерного ору́жия ן־ מ אויספּרוּוו; ~е вре́менем פּרוּוו מיט [דורך] צייט; 2. (*экзамен*) ס(ע)־ מ עקזאַמען; ד פאַרהער *уст.*; 3. (*переживание*) (נסיונות .מצ) מ ניסאָיען, ן־ מ פּרוּוו

испы́танный אויסגעפּרוּווטער

испыта́тель *м* = מ אויספּרוּווער; ~ный (אויס)פּרוּוו-; ~ный срок ען־ מ אויספּרוּוו־טערמין; ~ный полёт ען־ מ פּרוּוופלי, ן־ מ פּרוּוופלוג

испыта́ть *сов.* 1. (*проверить*) אויספּרוּוון; ~ самолёт אויספּרוּוון דעם עראָפּלאַן; 2. (*ощутить*) פאַרזוכן, -פאַר (פון) זוכן דעם טאַם; (*боль, горе*) *אויסשטיין, -איבער *ליידן; ~ на себе́ אויספּרוּוון אף זיך

испыту́ющ||ий: ~ий взгляд דורכדרינג(ענד)יקער בליק; ~е смотре́ть דורכדרינג(ענד)יק קוקן

испы́тывать *несов.* 1. *см.* испыта́ть; 2.: ~ недоста́ток в *чём-л.* האָבן* ווייניק [קאַרג], ניט האָבן* גענוג עפּעס עפּעס

иссле́дование *с* 1. (*действие*) װ אויספאָרשונג; проводи́ть ~ אויספאָרשן, מאַכן אן אויספאָרשונג; ~ косми́ческого простра́нства די אויספאָרשונג פונעם קאָסמישן רוים; 2. (*научный труд*) ן־ װ פאָרש־אַרבעט

иссле́дователь *м* = מ פאָרשער; (*чего-л.*) אויספאָרשער (פון) = מ; ~ский -פאָרש; פאָרשערישער; ~ская рабо́та ן־ מ פאָרש־אַרבעט; ~ский дух פאָרשערישער גייסט

иссле́довать *сов. и несов.* 1. (*научно*) דערלערנען, אויספאָרשן; 2. (*тщательно осмотреть*) אויספאָרשן, גוט° באַטראַכטן

и́сстари *нареч.* פון אמאָל, פון די (גאָר) אַלטע צייטן

исстрада́ться *сов.* ביז גאָר אָנליידן* זיך

исступле́ни||е *с* ווילדע אופרעגונג; в ~и אין ווילדער אופרעגונג; ווי א מעטורעף

иссуша́ть *несов.*, **иссуши́ть** *сов.* אויסטריקענען; *перен.* אויסצערן

иссяка́ть *несов.*, **исся́кнуть** *сов.* אויסשעפּן זיך; *перен. тж.* *אויסגעשעפּט ווערן

иста́птывать *несов. см.* истопта́ть

истека́ть *несов. см.* исте́чь

исте́кш||ий פאַרגאַנגענער; в ~ем году́ -אינעם פאַרגאַנ גענעם יאָר

исте́рзанн||ый 1. (*израненный*) צעפּאַסעוועטער, -צעלע כערטער (פון ווונדן); (*измученный*) צעווייטיקטער; ~ая душа́ א צעווייטיקטע נשאָמע; 2. (*растрёпанный*) -צעשוי בערטער; קלאָגעדיקער

истерза́ть *сов.* 1. (*изранить*) צעקאַרדאַשען, -צעפּאַ סעווען; (*изуродовать*) צעקריפּלען; 2. (*измучить*) -אויס פייניקן

исте́р||ик *м разг.* = מ היסטעריקער; ~ика *ж* -היס טעריק(ע) װ; אן אָנפאַל פון היסטעריע; би́ться в ~ике האָבן* די היסטעריק; ◇ впада́ть в ~ику, зака́тывать ~ику אָפּשפּילן א היסטעריק; ~и́ческий היסטערישער; ~и́чка *ж разг.* ס־ װ היסטעריקערן, ס־ װ היסטעריטשקע

истери́я *ж* װ היסטעריע; ◇ вое́нная ~ -מילכאָמע היסטעריע װ

истéц *м юр.* = מאָנער מ; באל־טוו׳ע מ (מצ. באלע־טוו׳ע)

истечéни||е *с*: по ~и срóка אז ס׳וועט אויסגיין דער טערמין; (*о прошлом*) אז ס׳איז אויסגעגאנגען דער טערמין

истéчь *сов.* 1. (*кончиться*) אויסגיין*; срок истёк דער טערמין איז אויסגעגאנגען; 2.: ~ крóвью אָפגיין* מיט בלוט

и́стин||а *ж* עמעס מ ־ן; в э́том есть дóля ~ы אין דעם שטעקט [איז פאראָן] א שטיק עמעס; объекти́вная ~а *филос.* דער אָביעקטיווער עמעס

и́стинн||о *нареч.* בעמעס, ווירקלעך; ~ый 1. עמעסדיקער, ריכטיקער; 2. (*настоящий*) עמעסער, עכטער; ~ый друг אן עמעסער [אן עכטער] פרײַנט; э́тот ребёнок ~ое наказáние אָט דאָס קינד איז מאמעש א שטראָף פון גאָט; ◇ ~ое врéмя *астр.* די ווירקלעכע צײַט

истлевáть *несов.* 1. (*гнить*) פוילן, צעפוילט ווערן*; 2. *см.* истлéть 2

истлéть *сов.* 1. (*гнить*) צעפוילט ווערן*; 2. (*сгореть*) אויסטליִען

истóк *м* 1. אויספלוס מ ־ן; ~ реки́ טײַך־אויספלוס מ; 2. *мн. перен.* אויסקוואלן מצ.; у ~ов нóвой жи́зни בא די אויסקוואלן פונעם נײַעם לעבן

истолковáние *с* אויסטײַטשונג וו; אינטערפרעטאציע וו

истолковáть *сов.*, **истолкóвывать** *несов.* אויסטײַטשן; ~ чей-л. постýпок אויסטײַטשן עמעצנס האנדלונג

истолóчь *сов.* צעשטויסן* (אף פראָשעק)

истóма *ж* מאטקײַט וו

истоми́ть *сов.* אויסמאטערן; ~ся *сов.* אויסגעמאטערט ווערן*

истопи́ть *сов.* (*печь*) אויסהייצן

истопни́к *м* = הייצער מ

истоптáть *сов.* 1. (*топча, повредить*) צעטרעטן*, צעטאָפטשען; 2. (*испачкать*) אָנטראָגן* א מיסט (אף); 3. (*обувь*) אָפטראָגן*

истóрик *м* = היסטאָריקער מ

истори́ческ||ий היסטאָרישער; ~ий ромáн א היסטאָרישער ראָמאן; ~ая побéда דער היסטאָרישער זיג [ניצאָכן]

истóри||я *ж* 1. געשיכטע; óпыт ~и די דערפארונג פון דער געשיכטע, די געשיכטלעכע דערפארונג; ~я СССР געשיכטע פון פססר; ~я литерату́ры געשיכטע פון ליטעראטור; ליטעראטור־געשיכטע וו; ~я болéзни די געשיכטע פון דער קראנקהײַט; 2. (*повествование*) מײַסע וו ־ס, געשיכטע וו ־ס; 3. *разг.* (*происшествие*) געשיכטע וו ־ס; געשעעניש וו ־ן; מײַסע וו ־ס; неприя́тная ~я א מיעסע געשיכטע; вéчная ~я! אלעמאָל דאָס אייגענע!; вот так ~я! א שיינע מײַסע [געשיכטע]!; ◇ об э́том ~я умáлчивает *шутл.* דאָס בלײַבט א סאָד

истосковáться *сов. разг.* אויסבענקען זיך; ~ по люби́мой рабóте אויסבענקען זיך נאָך דער צום הארצן ליבער ארבעט

источáть *несов.* אויסטיילן (פון זיך), ארויסגעבן* (פון זיך); פארשפרייטן (ארום זיך)

истóчник *м* 1. *прям. и перен.* קוואל מ ־ן; горя́чий ~ א הייסער קוואל; ~ дохóда האכנאָסע־קוואל מ ־ן; ~ знáния דער קוואל פון וויסן; из достовéрных ~ов פון זיכערע קוועלן; פון באגלייבטע קוואלן; 2. (*письменный памятник*) קוועל וו ־ן; *мн. тж.* מעקוירים מצ.

истóшный *разг.*: ~ крик א ווילד געשריי

истощ||áть(ся) *несов. см.* истощи́ть(ся); **~éние** *с* 1. אויסגעצערטקײַט וו, אויסגעמאָגערטקײַט וו; ~éние пóчвы אויסגעמאָגערטקײַט פונעם באָדן; באָדן־אויסצערונג וו; 2. (*уменьшение запасов*) אויסשעפונג וו; **~ённый** אויסגעצערטער, אויסגעמאָגערטער; (*о почве*) אויסגעמאָגערטער, אויסגעשעפטער

истощи́ть *сов.* 1. אויסצערן, אויסמאָגערן; (*почву*) אויסמאָגערן; 2. (*исчерпать*) אויסשעפן; ~ся *сов.* 1. אויסגעצערט [אויסגעמאָגערט] ווערן*; (*о почве*) אויסגעמאָגערט ווערן*; 2. (*израсходоваться*) אויסשעפן זיך, אויסגיין*

истрáтить *сов.* פאטערן; (*деньги*) אויסגעבן*; (*использовать на что-л.*) פארניצן; ~ся *сов.* 1. (*израсходоваться*) געפאטערט ווערן*, אויסגיין*; 2. *разг.* (*потратить все деньги*) אויסברענגען* זיך

истреби́тель *м* פארניכטער מ ־ס; ~ный פארניכט־, פארניכטנדיקער; ~ный огóнь פארניכטנדיקער פײַער; ~ная авиáция פארניכט־אוויאציע וו

истреби́ть *сов.*, **истребля́ть** *несов.* אויסראָטן*, פארניכטן, פארטיליקן, אויסטיליקן

истреблéние *с* פארניכטונג וו, אויסראָטונג וו

истрёпанный צעריסענער, צעפליקטער; (*об одежде, обуви тж.*) אָפגעטראָגענער, אָפגעניצטער

истрепáть *сов. разг.* צערײַסן*, צעפליקן; (*одежду, обувь тж.*) אָפטראָגן*, אָפניצן; ◇ ~ нéрвы אויסמאטערן די נערוון

истукáн *м* געץ מ ־ן; ◇ стоя́ть как ~, стоя́ть ~ом שטיין* ווי א ליימענער גוילעם

и́стый עכטער

истязá||ние *с* פײַניקונג וו ־ען; *мн. тж.* אינוים מצ.; ~ть *сов.* פײַניקן; מוטשען *разг.*

исхóд *м* 1. (*выход из затруднений*) אויסגאנג מ, אויסוועג מ; 2. (*конец*) סאָף מ; (*результат*) אויסגאנג מ, רעזולטאט מ; реши́ть ~ борьбы́ לייזן דעם גוירל פונעם קאמף; ◇ на ~е дня (צום) סאָף טאָג; быть на ~е (*о запасах*) אויסלאָזן* זיך, אויסגיין*

исходи́ть[1] *сов.* (*обойти много мест*) אויסזײַן*, אויסגיין*

исходи́ть[2] *несов.* 1. (от, из *род*) גיין* (פון); (*о слухах и т. п. тж.*) שטאמען; от когó э́то исхóдит? פון וועמען שטאמט עס?, ווער האָט עס געזאָגט?; 2. (из *род.*; *основываться*) ארויסגיין* (פון), באזירן זיך (אף)

исходи́ть[3] *несов.* 1. *см.* изойти́; 2. (*о времени, сроке*) אויסגיין*, ענדיקן זיך

исхóдн||ый אויסגאנג־; ~ый пункт אויסגאנג־פונקט מ; ~ое положéние אָנפאנגלעכע [פריערדיקע] לאגע

исхудá||лый אויסגעמאָגערטער, אויסגעצערטער, אויסגעדײַווערטער; ~ть *сов.* אויסגעמאָגערט [אויסגעצערט, אויסגעדײַווערט] ווערן*

исцарáпать *сов.* צעדראפען; ~ себé ру́ки צעדראפען זיך די הענט; ~ся *сов.* צעדראפען זיך

исцелéние *с* אויסהיילונג וו; (*выздоровление тж.*) א רעפוע שליימע *уст.*

исцели́ть *сов.* אויסהיילן; ~ся *сов.* אויסהיילן זיך; האָבן* א רעפוע שליימע *уст.*

исцеля́ть(ся) *несов. см.* исцели́ть(ся)

исчáдие *с*: ~ áда מאלעך־כאבאָלע מ (מצ. מאלאכיי־כאבאָלע)

исчезáть *несов. см.* исчéзнуть

исчезновéние *с* װ פֿאַרשװוּנדונג

исчéз||нуть *сов.* 1. *פֿאַרשװוּנדן, *פֿאַרשװוּנדן װערן; *(о человеке тж.)* *נעלם װערן; 2. *разг.* *(потеряться)* *אַהינקומען, *פֿאַרפֿאַלן װערן; кудá он ~? װוּהין איז ער אַהינגעקומען [פֿאַרפֿאַלן געװאָרן]?

исчерпáть *сов. прям. и перен.* אויסשעפּן; ~ запáсы אויסשעפּן די רעזערװן; вопрóс исчéрпан די פֿראַגע איז אויסגעשעפּט; ~ся *сов.* אויסשעפּן זיך

исчéрпывать *несов. см.* исчерпáть; ~ся *несов.* 1. *см.* исчерпáться; 2. *(тв.)* *(сводиться)* באַשטיין* נאָר (אין); э́тим не исчéрпывается егó дéятельность אויסשעפּן זיך (מיט); דערמיט שעפּט זיך ניט אויס זײַן טעטיקײט

исчéрпывающий אויסשעפּ(נד)יקער; ~ отвéт אַן אויסשעפּ(נד)יקער ענטפֿער

исчислéние *с* 1. *(действие)* װ אויסרעכענונג, אויסרע-כענען ז; 2. *мат.* װ רעכענונג; дифференциáльное ~ די-פֿערענציאַלע רעכענונג

исчи́слить *сов.*, **исчисля́ть** *несов.* אויסרעכענען

исчисля́||ться *несов.* *אָפּגעשאַצט װערן; запáсы нéфти ~ются миллиóнами тонн די נאַפֿט-רעזערװן װערן אָפּגע-שאַצט אין מיליאָנען טאָן

итáк *союз* הײַסט עס, אַלזאָ; ~, вопрóс решён הײַסט עס [אַלזאָ], די פֿראַגע איז געלײזט

италья́н||ец *м* = װ איטאַליענער; ~ка *ж* איטאַליענערין ־ס װ; ~ский איטאַליעניש; ~ский язы́к די איטאַליע-נישע שפּראַך, איטאַליעניש ז

и т. д. (и так дáлее) (און אַזױ װײַטער) אאַװ.

итóг *м* ־ען װ סאַכאַקל; ~и пятилéтки די סאַכאַקלען פֿונעם פֿינפֿיאָר; подводи́ть ~и [אונטערפֿירן] *אונטערציִען די סאַכאַקלען; ◇ в ~е אין סאַכאַקל; в конéчном ~е אין לעצטן סאַכאַקל; ~ó *нареч.* אינײנעם, סאַכאַקל

итóгов||ый 1. סאַכאַקל־; ~ая сýмма װ סאַכאַקל-סומע; 2. *(завершающий)* פֿאַרסאַכאַקלענדיקער

и т. п. (и томý подóбное) (און דעסגלײַכן, און דאָסגלײַכן) אדגל׳

иудéйский 1. *ист.* יעהודע־, יעהודישער; 2. *(о вероисповедании)* יודאַישער

их[1] *род. и вин. п. от* они́

их[2] *притяж. мест.* 1. זײער (מצ. זײערע) *перед. сущ., по родам и падежам не изменяется;* (װ זײערע, זײערער ז *после сущ. или перед неопред. артиклем;* их отéц זײער פֿאָטער, דער פֿאָטער זײערער; их сестрá זײער שװעסטער, זײערע א שװעסטער; их дом זײער הױז, דאָס הױז זײערס; их роди́тели זײערע עלטערן, די עלטערן זײערע; 2. *в составе сказ.* (װ זײערע, זײערער ז; זײערס, מצ. זײערע); э́то наш двор, а за ним их דאָס איז אונדזער הױף, און נאָך אים איז זײערער; газéта не моя́ и не их, её здесь ктó-то забы́л די צײַטונג איז ניט מײַנע און ניט זײערע, עמעצער האָט זי דאָ פֿאַרגעסן; кни́ги, карти́на не их די ביכער זײַנען ניט זײערע, דאָס בילד איז ניט זײערס

ихтиозáвр *м* ־ען װ איכטיאָזאַװר

ихтиолóгия *ж* װ איכטיאָלאָגיע

и́шиас *м мед.* װ אישיאַס

ишь *межд. разг.* זע אָקאָרשט, זעסט

ищéйка *ж* װ שפּירהונט (מצ. ..הינט)

ию́ль *м* װ יול; *см.* áвгуст; ~ский יול־; ~ский день יול־טאָג װ (מצ. ..טעג); *см.* áвгустовский

ию́нь *м* װ יוני; *см.* áвгуст; ~ский יוני־; *см.* áвгустовский

Й

йод *м хим., мед.* װ יאָד; ~истый: ~истые препарáты *фарм.* יאָדהאַלטיקע פּרעפּאַראַטן; ~истый кáлий *хим.* קאַליום־יאָדיד װ

йодофóрм *м фарм.* װ יאָדאָפֿאָרם

йот *м* *(буква)* ־ן װ יאָט

йóт||а *ж:* ни на ~у אױף קײן האָר ניט

К

к *предлог с дат. п.* 1. צו; подъéхать к вокзáлу צו־פֿאָרן* צום װאָקזאַל; подойти́ к *комý-л.*, к *чемý-л.* צו־גיין* צו עמעצן, צו עפּעס; вести́ к побéде פֿירן צום זיג; готóвиться к зимé גרייטן זיך צום װינטער; варéнье к чáю אײַנגעמאַכטס צו דער טײ; приби́ть *что-л.* к стенé צושלאָגן* עפּעס צו דער װאַנט; примкнýть к грýппе тури́стов צושטײן* צו אַ גרופּע טוריסטן; к семи́ прибáвить три צו זיבן צוגעבן* דרײַ; к томý же דערצו נאָך; от дóма к дóму פֿון שטוב צו שטוב; 2.: обрати́ться к специали́сту װענדן* זיך צו אַ ספּעציאַליסט; פֿרעגן בײַ אַ פֿאַכמאַן; 3. *(при обозначении срока)* צו; *(приблизительного)* אַרום; к начáлу весны́ צום אָנהײב פֿרילינג; к деся́тому áвгуста צום צענטן אױגוסט; к двум часáм צו צװײ אַזײגער; часáм к шести́ אַרום זעקס אַזײגער; к вéчеру стáло прохлáдно פֿאַרנאַכט־צו איז געװאָרן קיל־בלעך; рóвно к двенáдцати (часáм) פּונקט צװעלף אַזײ-גער; 4.: к сожалéнию צום באַדױערן; к счáстью צום גליק, גליקלעכערװײַז; ◇ к чемý э́то? צו װאָס, נאָך װאָס? דאָס צו װאָס דאַרף מען עס?, טױג עס?; э́то ни к чемý איז (אינגאַנצן) איבעריק

-ка *частица разг.* 1. *(при повелит. накл.)* נאָר, אָקאָרשט; скажи́-ка мне זאָג מיר נאָר; дáйте-ка мне э́ту кни́гу גיט מיר נאָר [אָקאָרשט] דעם דאָזיקן בוך; 2.: кýпим-ка э́ту кни́гу לאָמיר קױפֿן דעם דאָזיקן בוך; позвоню́-ка я емý לאָמיך אים אָנקלינגען

кабáк *м уст.* ־ען װ שענק; װ קאַבאַק *разг.*

кабал||á *ж* װ קנעכטשאַפֿט; быть в ~é у *когó-л.* *זײַן פֿאַרשקלאַפֿט [פֿאַרקױפֿט] בײַ עמעצן

кабáльн||ый פֿאַרשקלאַפֿנדיקער, פֿענטענדיקער; ~ый договóр אַ פֿאַרשקלאַפֿנדיקער [אַ פֿענטענדיקער] אָפּמאַך; ~ая зави́симость אַ קנעכטשאַפֿטלעכע אָפּהענגיקײט

кабáн *м* ־עס װ קאַבאַן; *(дикий тж.)* װילדער כאַזער

кабарди́н||ец *м* = װ קאַבאַרדינער; ~ка *ж* קאַבאַרדינערין ־ס װ

кабарé *с нескл.* ־ען װ קאַבאַרע

кабáтчик *м* = װ שענקער

кабачкóв||ый: ~ая икрá אײַנגעהאַקטער קאַבאַק

кабачóк[1] *м уменьш.* ־עך ז שענקל

кабачóк[2] *м* *(плод)* ־ן װ קאַבאַק

кáбель *м* ־ן װ קאַבעל

кáбельтов *м мор.* ־ס װ קאַבעלטאָװ

каби́на *ж* ־ס װ קאַבינע; *(в самолёте)* פּילאָט־קאַבינע

װ ־ס; ~ водителя שאָפֿער־קאַבינע װ ־ס; душевáя ~ דוש־קאַבינע װ ־ס

кабинéт *м* 1. קאַבינעט מ ־ן; рабóчий ~ אַרבעטס־קאַבינעט מ ־ן; зубоврачéбный ~ צײן־קאַבינעט מ ־ן; физúческий ~ (*в школе*) פֿיזישער קאַבינעט; 2. (*правительство*) מיניסטאָרן־קאַבינעט מ ־ן; сформировáть ~ בילדן אַ (מיניסטאָרן־)קאַבינעט

кабинéтный קאַבינעט־; ~ учёный קאַבינעט־געלערנטער מ ..טע; ◇ ~ рóяль קאַבינעט־ראָיאַל מ ־ן, אַ קלײנער° ראָיאַל

каблýк *м* קנאַפּל מ =, ־ען, אַפּצאַס מ ־ן; тýфли на высóких ~áх טופֿליעס מיט הויכע° אַפּצאַסן; ◇ под ~óм אונטערן קנאַפּל, אונטערן פּאַנטאָפֿל

каботáж *м мор.* קאַבאָטאַזש מ; ~**ный** קאַבאָטאַזש־; ~ное плáвание קאַבאָטאַזש־שיפֿונג װ

каб||ы *союз.* 1. (*если*) װען; 2. (*если б только*) װען נאָר; ◇ éсли бы да ~ы ≅ װען די באָבע װאָלט געהאַט אַ באָרד (װאָלט זי געװען אַ זײדע)

кавалéр[1] *м* קאַװאַלער מ ־ן

кавалéр[2] *м*: ~ Золотóй Звезды́ קאַװאַלער פֿון גאָל־דענעם שטערן

кавалерúйск||ий קאַװאַלעריע־; ~ие чáсти קאַװאַלעריע־טײלן מצ.

кавалéрия *ж* קאַװאַלעריע װ, רײַטער־מיליטער ז

кавалькáда *ж* קאַװאַלקאַדע װ ־ס

кавардáк *м разг.* קאַװאַרדאַק מ, האַלעבאָרדע װ, װיר־װאַר מ

кáверз||а *ж разг.* שפּיצל ז ־עך; שמאַד־שטיקל ז ־עך; *мн.* הינטערשיסעלעך מצ., הינטערפּיסלעך מצ., שמאַד־שטיק מצ.; ~**ный** (*запутанный, сложный*) פֿאַרשפּיצ־טער, איבערגעשפּיצטער, פֿאַרפּלאָנטערטער; ~ный вопрóс אַ פֿאַרשפּיצטע פֿראַגע

кавéрна *ж мед.* קאַװערנע װ ־ס

кавкáз||ец *м* קאַװקאַזער מ =; ~**ский** קאַװקאַזער *неизм.*

кавы́чки *мн.* גענדזנפּיסלעך מצ.; לאַפּקעס מצ. *разг.*

кадéт[1] *м ист.* (*воспитанник военного учебного заведения*) קאַדעט מ ־ן

кадéт[2] *м ист.* (*член конституционно-демократической партии*) קאַדעט מ ־ן

кадéтский *ист.* קאַדעטישער, קאַדעטן־; ~ кóрпус קאַדעטן־קאָרפּוס מ

кадúло *с церк.* קאַדילע װ ־ס; װײַרעכפֿאַן װ ־ען *разг.*

кадúть *несов.* 1. *церк.* װײַרעכערן, רויכערן; 2. (*дат.*) *перен.* צעגיסן* זיך אין שװאָכים, לויבן אין הימל אַרײַן (װעמען)

кáдка *ж* דײזשקע װ ־ס, פֿעסל ז ־עך

кадр *м фото, кино* קאַדער מ ־ס

кадрúль *ж* קאַדריל מ ־ן

кáдровый קאַדראָװע(ר) *тж. неизм.*

кáдр||ы *мн.* קאַדרען מצ.; стáрые ~ы די אַלטע קאַדרען; ◇ отдéл ~ов קאַדרען־אָפּטײל מ

кады́к *м* קנאַפּ(־גאָרגל) מ (מצ. ..קנעפּ) *разг.* אָדעמס עפּל

каёмка *ж* זױמעלע ז ־ך, קענטעלע ז ־ך

каждоднéвный אַלטעגלעכער, טאָגטעגלעכער

кáжд||ый *мест.* 1. יעדער (*им., вин. жен. р. тж.* יעדע; *им., вин. ср. р. тж.* יעדעס; *дат., вин. муж. и дат. ср. р. тж.* יעדן), יעטװידער; ~ый человéк יעדער מענטש [יעטװידער]; ~ая тропúнка יעדער סטעזשקע; в ~ом дóме אין יעדער [יעדן] הויז; на ~ом дéреве אויף יעדן בוים; 2. (*при указании на периодичность*) יעדער (מצ. יעדערע); אַלע *неизм.*; ~ую недéлю יעדער [אַלע] װאָך; ~ые два часá אַלע [יעדערע] צװײ שעה; ~ый день читáю газéту יעדן טאָג [אַלע טאָג] לײען איך אַ צײַטונג; *см.* кáждый 1; 3. *в знач. сущ. м* יעדערער, יעדער, אַיטלעכער, יעדער אײנער; от ~ого по (егó) спосóбностям, ~ому по (егó) трудý פֿון יעדערן לויט די [זײַנע] פֿעיִקײטן, יעדערן לויט דער [זײַן] אַרבעט; ~ый из вас יעדערער פֿון אײַך [אַיטלעכער]; ◇ всех и ~ого יעדן אײנעם; на ~ом шагý אויף יעדן טריט און שריט

кáжется *в знач. вводн. сл.* דוכט זיך, דאַכט זיך

кáжущийся אילוזאָרישער, געדוכטער

казáк *м* קאָזאַק מ ־ן; (*на Украине тж.*) קאָזאַק מ (מצ. קאָזאַקן)

казáлось *в знач. вводн. слова* האָט זיך געקענט דוכטן

казáрм||а *ж* קאַזאַרמע װ ־ס; ~**енный** קאַזאַרמע־; ◇ на ~енном положéнии אויף אַ קאַזאַרמע־רעזשים

казáться *несов.* 1. *אויסזען צו זײַן; דאַכטן [דוכטן] זיך; он казáлся чéм-то обеспокóенным ער האָט אויסגעזען צו זײַן באַאומרויִקט פֿון עפּעס; в темнотé дерéвья казáлись вы́ше אין דער פֿינצטער האָבן די בײמער אויסגעזען העכער; ~ молóже своúх лет *אויסזען (צו זײַן) ייִנגער װי ער איז אַלט; 2. *безл.* *אויסװײַזן זיך, דאַכטן [דוכטן] זיך; емý казáлось, бýдто за ним следя́т אים האָט זיך אויסגעװיזן [האָט זיך געדוכט], אַז מע שפּירט אים נאָך

казáх *м* קאַזאַך מ ־ן; ~**ский** קאַזאַכישער; ~ский язы́к קאַזאַכיש ז, די קאַזאַכישע שפּראַך

казáцкий קאָזאַקישער

казáчество *с собир.* קאָזאַקן מצ., קאָזאַקנטום ז

казáч||ий קאָזאַקישער; ~ья сóтня אַ קאָזאַקישע סאָטניע [מײע], אַ סאָטניע [אַ מײע] קאָזאַקן

казáчка *ж* קאָזאַטשקע װ ־ס, קאָזאַקן־פֿרוי װ ־ען

казачóк *м* (*танец*) קאָזאַטשאָק מ, קאָזאַצקע װ

казáшка *ж* קאַזאַכן װ ־ס

казеúн *м* קאַזעיִן מ, קעז־שטאָף מ

казённ||ый 1. *уст.* מלוכישער; קאַזיאָנע(ר) *тж. неизм.*; на ~ый счёт אויף קאַזיאָנעם כּעשבן; 2. *перен.* קאַזיאָ־נע(ר) *тж. неизм.*, פֿאָרמעלער; ~ое отношéние к дéлу אַ קאַזיאָנע [אַ פֿאָרמעלער] צוגאַנג צום איניען [צו דער זאַך]; ~ый стиль אַ סקאַרבאָװער סטיל; ◇ ~ая часть (*орýжия*) דער קאַזיאָנע [דער הינטערשטער] טײל

казинó *с нескл.* קאַזינאָ מ ־ען

казначéй *м* קאַזנאַטשײ מ ־ען; ~**ский**: ~ский билéт קאַזנאַטשײסטװע־בילעט מ ־ן (פּאַפּירגעלט: 1, 3, 5 רובל); ~ство *с ист.* קאַזנאַטשײסטװע װ

казнúть 1. *несов. и сов.* הינריכטן; (*обезглавить*) קעפּן; 2. *несов. перен.* פּײַניקן; ~ся *несов.* *אופֿעסן זיך (אַ לעבעדיקן, לעבעדיקערהײט)

казнокрáд *м* אַמט־גאַנעװ מ (מצ. ..גאַנאָװים)

казн||ь *ж* הינריכטונג װ; (*отсечение головы*) קעפּונג װ; смéртная ~ь טויט־שטראָף װ; приговорúть *кого-л.* к смéртной ~и פֿאַרורטײלן, פֿאַרמישפּטן עמעצן צום טויט, עמעצן צו טויט־שטראָף

казуи́стика *ж* || קאַזויִסטיק

ка́зус *м* קאַזוס מ ־ן; *разг. тж.* || פּאַסירונג ־ען

кайм||а́ *ж* || זוים, ־ען קאַנט מ ־ן; *перен.* ראַנד(פּאַס) מ ־ן; ска́терть с ~о́й אַ טישטעך מיט אַ זוים [מיט אַ קאַנט]; ~а́ из дере́вьев по кра́ю доро́ги אַ ראַנדפּאַס פון ביימער באַם ברעג וועג

как 1. *нареч.* (*каким образом*) ווי, וויאַזוי; ~ вы сюда́ попа́ли? ווי(אַזוי) קומט איר אַהער?; ~ вы нас нашли́? וויאַזוי האָט איר אונדז געפונען?; ~ вы сказа́ли? ווי האָט איר געזאָגט?; ~ пройти́ на Кра́сную пло́щадь? וויאַרום גייט מען [קומט מען] צום רויטן פּלאַץ?; 2. *частица*: ~ краси́во! ווי שיין!; ~ я его́ жале́ю! איך האָב אַף אים אַזאַ ראַכמאָנעס!; 3. *частица* (*выражает негодование*) וואָס, סטייטש; ~! Вы мне не ве́рите? וואָס [סטייטש], איר גלייבט מיר ניט?; 4. *частица* (*выражает внезапность*) אַז… ניט; он ~ вско́чит אַז ער טוט ניט אַ שפּרונג; 5. *союз* (*сравнительный*) ווי; бе́лый ~ снег ווייַס ווי שניי; 6. *союз* (*в качестве*) ווי, אַלס; ~ врач я не могу́ вам э́того разреши́ть ווי אַ [אַלס] דאָקטער קען איך עס אייַך ניט דערלויבן; 7. *союз* (*временной*): с того́ вре́мени ~ זינט; с того́ дня, ~ זינט יענעם טאָג, ווען; едва́…, ~ ווי נאָר…, אַזוי (באַלד); едва́ я просну́лся, ~ послы́шался звоно́к ווי נאָר כ'האָב זיך אופגעכאַפּט, אַזוי (באַלד) האָט זיך געלאָזט הערן אַ קלונג; вся́кий раз, ~… ווען… נאָר…; יעדער מאָל, ווען…; ~ то́лько ווי נאָר, באַלד ווי; 8. *союз* (*кроме*) אויב ניט, כוץ; кому́ же, ~ не тебе́ знать ווער זשע נאָך כוץ דיר [ווער זשע, אויב ניט דו] קען וויסן; 9. *союз* (*присоединяющий дополнительные придаточные предложения*) ווי; мы не заме́тили, ~ он вошёл מיר האָבן ניט באַמערקט, ווי ער איז אַרייַנגעקומען; ◇ ~ бу́дто 1) ווי גלייַך; 2) (*кажется*) דאַכט [דוכט] זיך; ~ бы то ни́ было ווי ס'זאָל [ווי די זאַך זאָל] ניט זייַן; ~ же (אַנדערש) ווי דען, אוואַדע, געוויס; ~ мо́жно (*по возможности*) וואָס, מעגלעכסט; ~ мо́жно скоре́е וואָס [מעגלעכסט] גיכער; ~ нельзя́ лу́чше אַזוי אַז בעסער קאָן שוין (גאָר) ניט זייַן; ~ ни: ~ мы ни спеши́ли, а к по́езду опозда́ли ווי מיר האָבן זיך ניט געייַלט, דאָך האָבן מיר צום צוג פאַרשפּעטיקט

кака́о *с нескл.* 1. (*порошок, напиток*) || קאַקאַאָ; 2. (*дерево*) קאַקאַאָ־בוים מ (מצ. ..ביימער)

ка́к-либо *нареч. см.* ка́к-нибудь 1.

ка́к-нибудь *нареч.* 1. (*каким-либо образом*) ווי־(ס'איז־)ניט־איז, ווי־עס־איז; 2. *разг.* (*кое-как*) אַבי ווי, ווי־ניט־איז; 3. *разг.* (*когда-нибудь в будущем*) ווען־ניט־איז

како́в *мест.* 1. ווי(אַזוי) *неизм.*; ~о́ же бы́ло моё удивле́ние ווי גרויס איז געווען מייַן פאַרוווּנדערונג, ווי פאַרוווּנדערט בין איך געווען; ~а́ погре́шность в вычисле́ниях? ווי גרויס איז דער טאָעס אין די אויסרעכענונגען?; 2. (*с оттенком восхищения или возмущения*) ווי געפעלט אייַך, אַ מין; ~ храбре́ц! אַ מין בראַוווער יונג!; ~ы поря́дки? ווי געפעלן אייַך עפּעס די פירעכצן?; 3. *в знач. союза* וואָס פאַר אַ, וואָסער; тру́дно сказа́ть, ~ бу́дет урожа́й שווער צו זאָגן, וואָס פאַר אַ גערעטעניש ס'וועט זייַן; ◇ ~ поп, тако́в и прихо́д ≅ וואָסער פּאַסטעך, אַזעלכע שאָף

каково́ *нареч.* 1. *вопросит.* וויאַזוי; ~ ей тепе́рь! וויאַזוי מוז זי זיך פילן איצט?; ~ э́то слы́шать! ס'איז עפּעס גוט צו הערן אַזעלכס?; 2.: ~! ווי געפעלט עס אייַך?

как||о́й *мест.* 1. וואָס פאַר אַ (מצ. וואָס פאַר (אַ)), וואָסער אַ (מצ. וואָסערע) *по родам и падежам не изменяются*; ~а́я сего́дня пого́да? וואָס פאַר אַ [וואָסער אַ] וועטער איז הייַנט?; не зна́ю, ~у́ю вам дать кни́гу כ'ווייס ניט, וואָס פאַר אַ [וואָסער אַ] בוך זאָל איך אייַך געבן; ~о́е сего́дня число́? וואָסער אַ דאַטע האָבן מיר הייַנט?; 2. (*который — из ряда предметов*) וועלכער; ~о́й каранда́ш пи́шет лу́чше? וועלכער בלייַער שרייַבט בעסער?; 3. (*в восклицании*) סאַראַ, אַ מין; ~о́й краси́вый цвето́к! סאַראַ [אַ מין] שיינע בלום!; ~о́й он энерги́чный! אַ מין [סאַראַ] ענערגישער ער איז!; ~а́я пре́лесть! 1) (*о чём-л. красивом*) סאַראַ שיינקייט (דאָס איז)!; 2) (*о чём-л. хорошем*) סאַראַ מעכייַע (דאָס איז)!; 3) (*о человеке*) אַ מין גאָלד ער [זי] איז!; 4. (*в риторическом вопросе*): ~о́й же он писа́тель? אויך מיר (מישטיינס־געזאָגט) אַ שרייַבער!; ~о́й (же) я музыка́нт? ווי קום איך צו זייַן אַ מוזיקאַנט?; ◇ ~о́й уго́дно, ~о́й бы то ни́ было וואָסערער ס'זאָל ניט זייַן; ~о́й бы: в ~о́й бы дом он ни зашёл… אין וואָסער שטוב ער זאָל ניט אַרייַנקומען…

како́й-либо *см.* како́й-нибудь 1

како́й-нибудь *мест.* 1. וועלכער־ניט־איז (אַ); (אַ) וואָסער־ניט־איז *по родам не изменяется*; найти́ ~ вы́ход געפינען* אַ וועלכן־ניט־איז אויסוועג; 2. *разг.*: за каки́х-нибудь три ме́сяца אין איינע דרייַ כאָדאָשים; оста́лось каки́х-нибудь три киломе́тра ס'איז געבליבן סאַכאַקל דרייַ קילאָמעטער

како́й-то *мест.* 1. (*некоторый, неизвестный*) עפּעס אַ; ~ стари́к останови́л меня́ на у́лице עפּעס אַן אַלטער מאַן האָט מיך אָפּגעשטעלט אין גאַס; она́ сего́дня кака́я-то бле́дная זי איז הייַנט עפּעס אַ בלאַסע; 2. (*похожий на что-л.*) עפּעס (אַ מין); אַזאַ; э́то пря́мо кака́я-то боле́знь דאָס איז עפּעס אַ (מין) קרענק; 3. (*в риторическом вопросе*) ווער ווייסט, וואָס פאַר; кака́я-то бу́дет зима́? ווער ווייסט, וואָס פאַר אַ ווינטער ס'וועט זייַן!

какофо́ния *ж* || קאַקאָפאָניע

ка́к-то *нареч.* 1. ווי־ניט־איז; ему́ ~ удало́сь ס'האָט זיך אים ווי־ניט־איז אייַנגעגעבן; мне ~ неприя́тно ס'איז מיר עפּעס ניט אָנגענעם; 2. (*однажды*) איינמאָל; ~ раз איינמאָל; ~ ве́чером איינמאָל אָפּדערנאַכט; 3. *в знач. частицы разг.* (*а именно*) דהייַנו; 4. (*в риторическом вопросе*) ווי… עס; ~ нас встре́тят? ווי וועט מען עס אונדז באַגעגענען?

ка́ктус *м* קאַקטוס מ ־ן

кал *м* || צויע, עקסקרעמענטן מצ.

каламбу́р *м* || ווערטערשפּיל, קאַלאַמבור מ ־ן

каланча́ *ж* פייַערלעשער־טורעם מ ־ס

кала́ч *м* קוילעטש מ ־ן; ◇ тёртый ~ *разг.* אַ גערויכערטע ליולקע; געשעדיקטער [דורכגעטריבענער] פאַרשוין; ~о́м не зама́нишь מיט קיין צוקער־לעקעכל וועסטו ניט פאַרנאַרן

кала́чиком *нареч.*: сверну́ться ~ צונויפדרייען זיך ווי אַ בייגל

калейдоско́п *м* קאַליידאָסקאָפּ מ ־ן

кале́ка *м, ж* || קאַליקע מ ־ס, קריפּל מ ־ען; (*о мужчине тж.*) באַל־מום מ (מצ. באַלע־מומים)

календа́рный קאַלענדאַר־; ~ план קאַלענדאַר־פּלאַן מ (מצ. ־פּלענער); ~ год קאַלענדאַר־יאָר ז ־ן

календа́рь *м* קאַלענדאַר מ ־ן; (*еврейский лунно-солнечный тж.*) לועך מ ־ן; отрывно́й ~ אָפּרײַס־קאַלענדאַר מ ־ן

кале́ни||е *с:* бе́лое ~е ווײַסגלי מ; кра́сное ~е רויטגלי מ; ◇ довести́ *кого-л.* до бе́лого ~я צעקאָכן עמעצן דאָס בלוט, ארויסברענגען* עמעצן פון די קײלים

калён||ый 1. (*раскалённый*) (אָנ)געגליטער; 2. (*поджаренный — об орехах и т. п.*) געפּראַזשעטער; ◇ ~ым желе́зом вы́жечь אומבעראַכמאָנעסדיק אויסאָרפען [אויסברענען, אויסניקערן]

кале́чить *несов.* 1. קאַלי(ע)טשען, מאַכן פאַר א קאַליקע; 2. *перен.* (*портить*) פאַרדאַרבן*, קאַלי(ע)טשען

кали́бр *м* קאַליבער מ

ка́лий *м* קאַליום מ

кали́йн||ый קאַליום־; ~ые удобре́ния קאַליום־באַגיטיקונגען מצ.; ~ые со́ли קאַליום־זאַלצן מצ.

кали́льн||ый גלי־; ~ая печь גלי־אויוון מ ־ס

кали́на *ж* 1. (*куст*) קאַלינע־קוסט מ; 2. *собир.* (*ягоды*) קאַלינע(ס) מצ.

кали́тка *ж* פאָרטקע וו ־ס; קאַליטקע וו ־ס *разг.*

кали́ть *несов.* 1. (*накаливать*) אָנגליען; ~ до́красна́ אָנגליען ביז רויט; 2. (*поджаривать — орехи и т. п.*) פּראַזשען

кали́ф *м* כאַליף מ ־ן, קאַליף מ ־ן; ◇ ~ на час א כאַליף אף א ווײַל(ע)

каллиграфи́ческий קאַליגראַפישער; ~ по́черк א קאַליגראַפישע האַנט־שריפט, א שײנער° קסאַוו, אן אויסגעשריבענע האַנט

каллигра́фия *ж* קאַליגראַפיע וו, שײנשריפט וו

калмы́||к *м* קאַלמיק מ ־ן; ~цкий קאַלמיקישער; ~цкий язы́к די קאַלמיקישע שפּראַך, קאַלמיקיש ז; ~чка *ж* קאַלמיקן וו ־ס, קאַלמיטשקע וו ־ס

калори́йный קאַלאָריענרײַכער

калори́метр *м физ.* קאַלאָרימעטער מ ־ס

калори́фер *м* קאַלאָריפער מ ־ס

кало́рия *ж физ.* קאַלאָריע וו ־ס

кало́ш||и *мн.* (*ед.* кало́ша *ж*) קאַלאָשן מצ.; ◇ сесть в ~у אַרײַנפאַלן* (איבער די אויערן), (מיעס) דורכפאַלן*

ка́лька *ж* קאַלקע וו ־ס

кальки́ровать *сов. и несов.* קאַלקירן

калькули́ровать *несов.* קאַלקולירן

калькул||я́тор *м* 1. קאַלקוליאַטאָר מ ־טאָרן; 2. (*прибор*) קאַלקוליאַטאָר מ ־ס; ~я́ция *ж* קאַלקוליאַציע וו

кальсо́ны *мн.* קאַלסאָנען מצ., גאַטקעס מצ.

ка́льций *м* קאַלציום מ

ка́мбала *ж* קאַמבאַלע וו, פלאָנדערקע וו; קאָמבעלע וו *разг.*

ка́мбуз *м мор.* קאַמבוז מ ־ן

камво́льный קאַמוואָל־, קאַמגאַרן־; (*из камвольной пряжи*) קאַמוואָלענער, קאַמגאַרענער

камелёк *м уменьш.* 1. (*камин*) א קלײנער° קאַמין; 2. (*очаг*) אײוועלע ז ־ך; פײַער ז

каме́лия *ж* (*цветок*) קאַמעליע וו ־ס

камене́ть *несов.* 1. פאַרשטײנערט ווערן*; (*становиться неподвижным тж.*) פאַרשטאַרט ווערן*; 2. (*становиться бесчувственным*) פאַרהאַרטעט ווערן*

камени́стый שטײנערדיקער

каменноуго́льн||ый שטײנקוילן־; ~ый бассе́йн שטײנקוילן־באַסײן מ; ~ая смола́ שטײנקוילן־סמאָלע וו, שטײנקוילן־דזעגעכץ ז

ка́менн||ый 1. שטײנערנער, שטײן־; ~ая стена́ א שטײנערנע וואַנט; ~ый дом א געמויערט הויז, מויער מ ־ן; 2. (*неподвижный*) פאַרשטײנערטער, פאַרשטאַרטער; 3. (*бесчувственный*) פאַרהאַרטעטער; (*жестокий*) האַרטהאַרציקער; ~ое се́рдце א שטײנערן [א פאַרשטאָקט] האַרץ; ◇ ~ый век שטײן־טקופע וו; ~ая соль שטײנזאַלץ וו; ~ый у́голь שטײנקוילן מצ.

каменоло́мня *ж* שטײנברעכערײַ וו ־ען

каменотёс *м* שטײנטעסער מ =

ка́менщик *м* מויערער מ =, מוליער מ =

ка́м||ень *м* 1. (*порода*) שטײן מ; *собир.* שטײנער מצ.; 2. (*отдельный кусок*) שטײן מ ־ער; 3. *перен.* לאַסט וו; у меня́ на се́рдце ~ень ס׳ליגט מיר ווי א שטײן אפן האַרצן; ~ень с души́ свали́лся ס׳איז מיר אַראָפּ א שטײן פון האַרצן; 4. *мн. мед.*: ~ни в жёлчном пузыре́ גאַלשטײנער מצ.; ◇ ~ня на ~не не оста́вить ניט לאָזן* א שטײן אף א שטײן

ка́мера *ж* קאַמער וו ־ן; ~ хране́ния багажа́ באַגאַזש־קאַמער וו; тюре́мная ~ טורמע־קאַמער וו ־ן, טפיסע־קאַמער וו ־ן; автомоби́льная ~ אווטאָמאָביל־קאַמער וו; ~ фотоаппара́та פאָטאָ־קאַמער וו; ~ (футбо́льного) мяча́ פילקע־קאַמער וו

ка́мерн||ый קאַמער־; ~ая му́зыка קאַמער־מוזיק וו

камерто́н *м* קאַמערטאָן מ ־ען

ка́мешек *м* שטײנדל ז ־עך; ◇ э́то ~ в мой огоро́д דאָס מײנט מען מיך

каме́я *ж* קאַמײע וו ־ס

ками́н *м* קאַמין מ ־ען

камнедроби́лка *ж* שטײנמיל וו ־ן

камо́рка *ж* אַלקערל ז ־עך

кампа́ния *ж* קאַמפּאַניע וו ־ס; зи́мняя ~ *воен.* ווינטער־קאַמפּאַניע וו; избира́тельная ~ וואַל־קאַמפּאַניע וו ־ס; посевна́я ~ פאַרזײ־קאַמפּאַניע וו

камуфля́ж *м воен.* קאַמופליאַזש מ

камф||ара́ *ж* קאַמפער מ, קאַנפער מ; ~а́рный קאַמפער־, קאַנפער־; ~а́рное ма́сло קאַמפער־אײל מ, קאַנפער־אײל מ; ~а́рный спирт קאַמפער־ספּירט מ, קאַנפער־ספּירט מ

камы́ш *м* (אָ)טשערעט מ; ~о́вый (אָ)טשערעט־; (*сделанный из камыша*) (אָ)טשערעטענער; ~о́вые за́росли (אָ)טשערעט־פאַרוואַקסונגען מצ.; ~о́вая кры́ша אן (אָ)טשערעטענער דאַך

кана́ва *ж* ריוו מ ־ן, קאַנאַווע וו ־ס; сто́чная ~ רינשטאָק מ ־ן

кана́д||ец *м* קאַנאַדער מ =; ~ка *ж* קאַנאַדערן וו ־ס; ~ский קאַנאַדער *неизм.*

кана́л *м* 1. קאַנאַל מ ־ן; ороси́тельный ~ באַוואַסערונג־קאַנאַל מ ־ן; ~ и́мени Москвы́ דער קאַנאַל אפן נאָמען פון מאָסקווע; 2. *анат.*: слухово́й ~ געהער־קאַנאַל מ; 3. *мн.* קאַנאַלן מצ.; по дипломати́ческим ~ам לויט [דורך] דיפּלאָמאַטישע קאַנאַלן

канализацио́нн||ый קאַנאַליזאַציע־; ~ая труба́ קאַנאַליזאַציע־רער וו ־ן

канализа́ция *ж* קאַנאַליזאַציע וו

канаре́йка *ж* קאַנאַריק מ ־עס

кана́т *м* קאַנאַט מ ־ן; я́корный ~ אַנקער־קאַנאַט מ ־ן; ~ный קאַנאַט־; ◇ ~ная доро́га פוניקוליאָר מ ־ן

канатохо́дец *м* דראָטן־טענצער מ =, קאנאט־טענצער מ =

канва́ *ж* קאנווע װ

кандалы́ *мн.* קייטן מצ.; закова́ть в ~ שמידן אין קייטן, איינקייטלען; ручны́е ~ האנטקייטן מצ.

канделя́бр *м* קאנדעליאבער מ ־ס

кандида́т *м* 1. קאנדידאט מ ־ן; ~ в депута́ты דעפוטאטן־קאנדידאט מ ־ן; вы́ставить ~ом ארויסשטעלן פאר א קאנדידאט; 2. (*обладатель учёной степени*) קאנדידאט מ ־ן; (*степень тж.*) קאנדידאטן־שטופע װ, קאנדידאטן־גראד מ ־; ~ нау́к קאנדידאט פון וויסנשאפטן; получи́ть сте́пень ~а биологи́ческих нау́к באקומען* דעם גראד קאנדידאט פון ביאָלאָגישע וויסנשאפטן; גראדוירט ווערן* אלס קאנדידאט פון ביאָלאָגישע וויסנשאפטן *книжн.*; 3.: ~ в чле́ны па́ртии פארטיי־קאנדידאט מ ־ן; ~ский קאנדידאטן־; ~ская диссерта́ция קאנדידאטן־דיסערטאציע װ ־ס; ~ский стаж קאנדידאטן־סטאזש מ, דער סטאזש פון א פארטיי־קאנדידאט; ~у́ра *ж* 1. קאנדידאטור װ; вы́ставить чью-л. ~у́ру ארויסשטעלן [ארויסרוקן] עמעצנס קאנדידאטור; он снял свою́ ~у́ру ער האָט אראָפגענומען זיין קאנדידאטור; 2. (*кандидат*) קאנדידאטור װ ־ן, קאנדידאט מ ־ן; подходя́щая ~у́ра א פאסיקע קאנדידאטור, א פאסיקער קאנדידאט

кани́кул||ы *мн.* קאניקולן מצ., וואקאציעס מצ.; ~я́рный קאניקול(ן)־, קאניקוליארער, וואקאציע־; ~я́рные дни די טעג פון קאניקולן

кани́стра *ж* קאניסטער מ ־ס; ~ бензи́на א קאניסטער (מיט) בענזין

кани́телиться *несов. разг.* וואָזגען זיך, מארודשען זיך

кани́тель *ж* 1. שעך מ, שעך־פעדעם מצ.; 2. *перен. разг.* פארשלעפעניש ן, פארציעניש ן; ◇ тяну́ть ~ ציען* אין דער לאנגער באנק

канифо́ль *ж* קאניפאָל װ, קאנפאָליע װ

кано́н *м* קאנאָן מ ־ען

канона́да *ж* קאנאָנאדע װ, קאנאָנען־שיסעריי װ

каноне́р||ка *ж мор.* הארמאטן־שיפל ן ־עך; קאנאָנערקע װ ־ס *разг.*; ◇ поли́тика ~ок קאנאָנערקעס־פאָליטיק װ, פאָליטיק פון דראָגונען

канонизи́ровать *сов. и несов.* קאנאָניזירן; (*установить в качестве образца тж.*) איינשטעלן

канони́ческий קאנאָנישער

кано́э *с нескл.* קאנאָע װ ־ס, קאנאָע־שיפל ן ־עך

кант *м* קאנט מ ־ן

канта́та *ж муз.* קאנטאטע װ ־ס

кантони́ст *м ист.* קאנטאָניסט מ ־ן

ка́нтор *м* קאנטאָר מ ־ס; (*в синагоге*) כאזן מ (מצ. כאזאָנים)

кану́н *м* ערעוו מ; в ~ ערעוו; в ~ Но́вого го́да ערעוו ניי־יאָר; в ~ пра́здника ערעוו יאָמטעוו

ка́нуть *сов.*: ~ в ве́чность פארשווינדן* אף אייביק; он как в во́ду ка́нул ער איז ווי אין וואסער ארייַן

канцеля́р||ия *ж* קאנצעליאריע װ ־ס; ~ский קאנצעליאריע־, קאנצעליארישער; ~ские принадле́жности שרייב־מאכשירים מצ.; ◇ ~ская кры́са פענקראצער מ =; ~ский язы́к א קאנצעליארישע [ביוראָקראטישע] שפראך

канцероге́нный *мед.* קאנצעראָגענער; וואָס קען ארויס־רופן ראק, ראק־ארויסרופנדיקער

ка́нцлер *м* קאנצלער מ ־ס

каню́чить *несов. разг.* קליאנטשען, אויסבעטלען; (*ныть*) קאניוקען

каоли́н *м мин.* קאאָלין, פאָרצעליי־ערד װ

ка́па||ть *несов.* 1. קאפען, טריפן; *безл.* קאפען; слёзы ~ли из её глаз טרערן האָבן געטריפט [געקאפעט] פון אירע אויגן; с крыш ~ло ס'האָט געקאפעט פון די דעכער; 2. (*лить по капле*) קאפען; (*попадать куда-л. тж.*) ארייַנקאפען; (*проливать на что-л.*) אָנקאפען; ~ть в глаза́ ארייַנקאפען אין די אויגן; не ~й на ковёр קאפע ניט אָן אפן טעפעך; ◇ над на́ми не ка́плет סע קאפעט ניט איבער אונדז, מיר קענען צוּווארטן

капе́лла *ж* קאפעלע װ ־ס

капе́ль *ж*: на дворе́ ~ אין דרויסן לאָזט [קאפעט פון די דעכער]

капельди́нер *м уст.* קאפעלדינער מ ־ס

ка́пельк||а *ж* 1. קאפעלע ן ־ך, טראָפנדל ן ־עך; 2. *разг.* (*маленькое количество*) א קאפעלע, א טראָפעלע; 3. *в знач. нареч.* א ביסעלע, א קאפעלע; посиди́те хоть ~у זיצט כאָטש א ביסעלע [א קאפעלע]; ◇ ни ~и: мне ни ~и не стра́шно איך הייב ניט אָן מוירע צו האָבן

капельме́йстер *м* קאפעלמייסטער מ ־ס

ка́пельница *ж* טראָפן־ציילער מ ־ס

капилля́р *м* קאפיליאר מ ־ן; ~ный קאפיליארער; ~ный сосу́д *анат.* קאפיליאר מ ־ן

капита́л *м* 1. קאפיטאל מ; промы́шленный ~ אינדוס־טריעלער קאפיטאל; основно́й ~ *эк.* גרונט־קאפיטאל מ; власть ~а די מאכט פונעם קאפיטאל; 2. *разг.* (*богатство*) קאפיטאל מ ־ן, פארמעגן ן

капитал||и́зм *м* קאפיטאליזם מ; ~и́ст *м* קאפיטאליסט מ ־ן

капиталисти́ческ||ий קאפיטאליסטישער; ~ий строй די קאפיטאליסטישע אָרדענונג; ~ие стра́ны קאפיטאליסטישע לענדער

капиталовложе́ния *мн.* (*ед.* капиталовложе́ние *с*) אינוועסטיציעס מצ.

капита́льн||ый קאפיטאלער; (*основательный*) פונדאמענטאלער; ~ый труд א פונדאמענטאל ווערק; ◇ ~ый ремо́нт קאפיטאלער רעמאָנט; ~ая стена́ א קאפיטאלע וואנט; ~ое строи́тельство קאפיטאלע בויונג

капита́н *м* קאפיטאן מ ־ען; ~ да́льнего пла́вания קאפיטאן פון ווייטע רייזן; ~ инжене́рных войск קאפיטאן פון אינזשעניערישע מיליטער־טיילן; ~ футбо́льной кома́нды קאפיטאן פון א פוטבאָל־קאָמאנדע

капита́нск||ий קאפיטאן־; פון א קאפיטאן *после сущ.*; ~ое зва́ние דער ראנג פון א קאפיטאן; ◇ ~ий мо́стик קאפיטאן־בריקל ן, קאפיטאן־דעק װ

капитул||и́ровать *сов. и несов.* קאפיטולירן; ~я́ция *ж* קאפיטולאציע װ

капка́н *м* פאסטקע װ ־ס; קאפקאן מ ־עס *разг.*

каплу́н *м* קאפהאָן מ (מצ. ..הענער)

ка́пл||я *ж* 1. טראָפן מ ־ס; по ~е טראָפנווייז; 2. *тк. ед. разг.* (*малое количество чего-л.*) טראָפל ן; у него́ нет ни ~и самолю́бия ער פארמאָגט ניט קיין טראָפל אייגנליבע; 3. *мн.* (*лекарство*) טראָפן מצ.; ◇ ~я в мо́ре א טראָפן אין יאם; как две ~и воды́ ווי צוויי טראָפן וואסער; до после́дней ~и кро́ви ביזן לעצטן טראָפן בלוט; ни ~и: я ни ~и не бою́сь איך הייב ניט אָן מוירע צו האָבן

ка́пор *м* קאפער מ ־ס

капо́т *м* 1. *уст.* (*одежда*) ראָק m (מצ. רעק); 2. *тех.* קאַפּאָט m ־ן, אײבערדעק ‖ ־ן

капра́л *м* *воен.* קאַפּראַל m ־ן

капри́з *м* קאַפּריז m ־ן; **~ничать** *несов.* קאַפּריזעווען, ריזן, פראַווען קאַפּ־; **~ный** קאַפּריזנע(ר) *тж. неизм.*; קאַפּ־ריזיקער; **~ный ребёнок** א קאַפּריזנע קינד; **~ная пого́да** א קאַפּריזיקער וועטער

капро́н *м* *текст.* קאַפּראָן m; **~овый** קאַפּראָנאָווע(ר) *тж. неизм.*; פון קאַפּראָן *после сущ.*; **~овые чулки** קאַפּ־ראָנאָווע זאָקן, זאָקן פון קאַפּראָן

ка́псула *ж* קאַפּסול(ע) ‖ ־לעס

капу́ст‖а *ж* קרויט I; **коча́н ~ы** א היפּטל קרויט; **ки́слая ~а** געזײערט קרויט; ◇ **цветна́я ~а** בלומענקרויט I; **морска́я ~а** ים־קרויט I, לאַמינאַריע ‖

капу́ст‖ник *м* 1. (*червь*) קרויטוואָרעם m (מצ. ־ווערעם); 2. (*на вечеринке и т. п.*) בוף־ליאַמע ‖ ־ס; **~ница** *ж* *зоол.* קרויט־באַבעלע I ־ך, קרויטפלאַטערל I ־עך; **~ный** קרויט־, פון קרויט *после сущ.*; **~ная расса́да** קרויט־פאַרפלאַנצונגען מצ.; **~ные котле́ты** קאָטלעטן פון קרויט

капу́т *м* *нескл.* *разг.*: **ему́ ~** ס'איז אן עק צו זײַנע יאָרן

капюшо́н *м* קאַפּי(ו)שאָן m ־ען, קאַפּטער m ־ס

ка́ра *ж* שטראָף ‖ ־ן; גזאר m *уст.*

караби́н *м* קאַראַבין m ־ען

кара́бкаться *несов.* קלעטערן, דראַפּען זיך

karава́й *м* (ברויט) לאַבן m ־ס

карава́н *м* קאַראַוואַן m ־ען; **~ верблю́дов** א קאַרא־וואַן קעמלען; **~ судо́в** א קאַראַוואַן שיפן

караи́м *м* = קאַראַימער m; קראי m ־ם *уст.*; **~ка** *ж* קאַראַימערן ‖ ־ס; **~ский** קאַראַימישער; **~ский язы́к** די קאַראַימישע שפּראַך, קאַראַימיש I

каракалпа́к *м* קאַראַקאַלפּאַק m ־ן; **~ский** קאַראַקאַל־פּאַקישער; **~ский язы́к** די קאַראַקאַלפּאַקישע שפּראַך, קאַ־ראַקאַלפּאַקיש I

каракалпа́чка *ж* קאַראַקאַלפּאַקן ‖ ־ס, קאַראַקאַל־פּאַטשקע ‖ ־ס

кара́тица *ж* 1. *зоол.* סעפּיע ‖ ־ס; 2. *перен.* *разг.* א מעשונעדיקע בריע, פאַרזעעניש I

кара́кулевый קאַראַקולנע(ר) *тж. неизм.*, קאַראַקול־

кара́кул‖и *мн.* (*ед.* **кара́куля** *ж*) קאַטשערעס מיט לאַ־פּעטעס

кара́куль *м* קאַראַקול m

караме́ль *ж* קאַראַמעל ‖

каранда́ш *м* 1. בלײַער m ־ס, בלײַפעדער ‖ ־ס, בלײַ־שטיפט m ־ן; **цветно́й ~** א קאָלירטער בלײַער; 2.: **~ для брове́й** ברעמען־פאַרבשטיפט m ־ן; ◇ **взять на ~** פאַרשרײַבן*, אָפּמערקן

каранда́ш‖ный בלײַער־; **~ная фа́брика** בלײַער־פאַב־ריק ‖ ־ן; **~ный набро́сок** א פאַרצײַכענונג מיט א בלײַער

каранти́н *м* קאַראַנטין m

карапу́з *м* *разг.* פּעמפּיקל I ־עך, פּיזשיקל I ־עך

кара́сь *м* קאַראַס m ־ן

кара́т *м* קאַראַט m ־ן (*с колич. словами мн.* קאַראַט)

кара́тел‖и *мн.* *собир.*: **фаши́стские ~и** די פאַשיסטישע ראָצכים [הענקער]; **~ьный** שטראָף־; **~ьный отря́д** שטראָף־קאָמאַנדע ‖ ־ס, שטראָף־אָטריאַד m ־ן

кара́ть *несов.* באַשטראָפן, שטראָפן

карау́л *м* 1. *воен.* קאַראָל m, וואַך ‖; **нача́льник ~а** קאַראָל־עלטסטער m ־ס; **стоя́ть в ~е, нести́ ~** *שטיין אין קאַראָל [*זײַן] בײַ דער וואַך; **сменя́ть ~** בײַטן* די וואַך; 2. *в знач. межд.* גוואַלד!, ראַטעווע!; ◇ **почётный ~** ערנוואַך ‖; **брать на ~** סאַליוטירן מיטן געווער; **про́сто хоть ~ кричи́** כאָטש שרײַ גוואַלד

карау́лить *несов.* 1. (*охранять*) *היטן, באַוואַכן; 2. *разг.* (*подстерегать*) לאָקערן (אויף), טשאַטעווען (נאָך)

карау́льн‖ый 1. *воен.* קאַראָל־, וויאַכ(ט)־; **~ое помеще́ние** וואַכלאָקאַל m ־ן, וואַכ(ט)הויז I (מצ. ־הײַזער); 2. *в знач. сущ.* *м* וואַכסאָלדאַט m ־ן, = קאַראָלנע m

карби́д *м* *хим.* קאַרביד m

карбо́лка *ж* *разг.* קאַרבאָל m, קאַרבאָלקע ‖

карбюра́тор *м* קאַרביוראַטאָר m ־ס

карга́ *ж* *бран.* (אַלטע) מעכאַשייפע ‖ ־ס

кардина́л *м* קאַרדינאַל m ־ן

кардина́льный קאַרדינאַלער; (*основной*) גרונטיקער

кардиогра́мма *ж* קאַרדיאָגראַמע, קאַרדיאָגראַם ‖ ־ען ‖ ־ס

кареглáзый קאַרע־אויגיקער; מיט קאַרע אויגן *после сущ.*

каре́л *м* קאַרעל m ־ן; **~ка** *ж* קאַרעלן ‖ ־ס

каре́льск‖ий קאַרעלישער; **~ий язы́к** די קאַרעלישע שפּראַך, קאַרעליש I; ◇ **~ая берёза** קאַרעלישע בערעזע

каре́т‖а *ж* קאַרעטע ‖ ־ס, קאַרעטע ‖ ־ס; **~ка** *ж* *тех.* קאַרעטקע ‖ ־ס

ка́риес *м* *мед.*: **~ (зубо́в)** צײן־קאַריאַז m

ка́ри‖й קאַרע(ר) *тж. неизм.*; טונקל־ברוינער; **~е глаза́** קאַרע אויגן

карикату́р‖а *ж* קאַריקאַטור ‖; *перен.* *тж.* נאָכקרי־מעניש I; **~а на кого́-л.** א קאַריקאַטור אויף עמעצן; **~а на что́-л.** א נאָכקרימעניש נאָך עפּעס; **~и́ст** *м* קאַריקאַטו־ריסט m ־ן; **~ный** 1. קאַריקאַטור־; **~ный стиль** קאַריקאַ־טור־סטיל m; 2. (*смешной*) קאַריקאַטורישער, לעכער־לעכער

карка́с *м* קאַרקאַס m ־ן, גערעם I

ка́ркать *несов.* קראַקען

ка́ркнуть *сов.* *однокр.* א קראַקע טאָן*

ка́рлик *м* קאַרליק m ־עס, ליליפּוט m ־ן; **~овый** קאַר־ליקי־, ליליפּוטן־; **~овые дере́вья** נידערוווּקסיקע ביימער; ◇ **~овая берёза** פּיגמיישע בערעזע

карма́н *м* קעשענע ‖ ־ס, טאַש ‖ ־ן; ◇ **э́то мне не по ~у** ס'איז ניט פאַר מײַן קעשענע; **э́то бьёт по ~у** דערפון קענסט לאַנג ווערט א לאָך אין קעשענע; **держи́ ~ (ши́ре)!** וואַרטן!; **он за сло́вом в ~ не поле́зет** *разг.* (בא) אים דאַרף מען די צונג ניט פּיקן

карма́нник *м* *разг.* קעשענע־גאַנעוו m (מצ. ־גאַנאָווים), קעשעניק m ־עס

карма́нн‖ый קעשענע־, טאַשן־; **~ый слова́рь** טאַשן־ווערטערבוך m, I (מצ. ־ביכער); **~ые часы́** קעשענע־זייגער m ־ס, טאַשן־זייגער m ־ס; ◇ **~ые де́ньги** קעשענע־געלט I, טאַשן־געלט I; **~ый вор** קעשענע־גאַנעוו m (מצ. ־גאַנאָווים)

карнава́л *м* קאַרנאַוואַל m ־ן

карни́з *м* 1. קאַרניז m ־ן; *архит.* *тж.* געזימס m ־ן; 2. (*для што́р*) קאַרניז m ־ן, שטאַנג ‖ ־ען

карп *м* קאַרפּ m ־ן; ◇ **зерка́льный ~** קיניגקאַרפּ m ־ן, שפּיגלקאַרפּ m ־ן

ка́рт‖а *ж* 1. (*географическая*) קאַרטע, מאַפּע ‖ ־ס

‖ ־ס; политическая ~а פּאָליטישע מאַפּע; ~а полушарий די מאַפּע פֿון די האַלבקײַלעכן; 2. (*игральная*) ‖ קאָרט ־ן; *мн.* (*игра*) קאָרטן מצ.; играть в ~ы שפּילן אין קאָרטן; 3. (*бланк, документ*) ‖ קאָרטע ־ס; קאַרטל ז ־עך; ◇ раскрыть ~ы עפֿענען [אויפֿדעקן] די קאָרטן; поставить всё на ~у ריזיקירן, שטעלן אַלץ אויף איין קאָרט מיט אַלץ

картав||ить *несов.* ‖ קאַרטאַווען; ~**ый** קאַרטאַווע(ר) *тж.* *неизм.*

картёжник *м разг.* ‖ קאָרטיאָזשניק מ; (פֿאַרבררענטער) קאָרטנשפּילער

картель *м эк.* ‖ קאַרטעל מ ־ן

картечь *ж воен.* ‖ קאַרטעטש

картин||а *ж* 1. ‖ בילד ז ־ער; нарисовать ~у אָנמאָלן אַ בילד; пьеса в трёх актах, десяти ~ах אַ פּיעסע אין דרײַ אַקטן, צען בילדער; ~а нравов אַ בילד פֿון די פּי־רעכצן; 2. *разг.* (*фильм*) ‖ פֿילם מ ־ען; ~**ка** *ж* (*иллюстрация*) ‖ בילד ז ־ער; קאַרטינקע ־ס *разг.*

картинн||ый 1. ‖ בילדער־; ~ая галерея בילדער־גאַלעריי ‖ ־ען; 2. (*живописный*) בילדעריש

картограф *м* ‖ קאַרטאָגראַף מ ־ן; ~**ический** קאַרטאָגראַפֿיש

картография *ж* ‖ קאַרטאָגראַפֿיע

картон *м* ‖ קאַרטאָן מ, טעקטור

картонаж||ный ‖ קאַרטאָנאַזש־; ~ная мастерская קאַרטאָנאַזש־װאַרשטאַט מ ־ן

картон||ка *ж* ‖ קאַרטאָן־פּודלע ־ס; ~**ный** קאַרטאָנען, קאַרטאָנענער; פֿון קאַרטאָן *после сущ.*; ~ная коробка קאַרטאָן־שאַכטל ז ־עך

картотека *ж* ‖ קאַרטאָטעק ־ן

картофеле||копатель *м* ‖ קאַרטאָפֿל־אויסגראַבער מ ־ס, קאַרטאָפֿל־אויסגראַבמאַשין ‖ ־ען; ~**сажалка** *ж* קאַרטאָפֿל־פֿאַרזעצמאַשין ‖ ־ען, טאָפֿל־פֿאַרזעצער מ ־ס

картофелина *ж разг.* ‖ קאַרטאָפֿליע ־ס, בולבע ‖ ־ס

картофель *м* 1. (*растение*) ‖ קאַרטאָפֿל מ; 2. *собир.* (*клубни*) ‖ קאַרטאָפֿליעס מצ., בולבעס מצ.; ~**ный** קאַרטאָפֿל־; (*приготовленный из картофеля тж.*) פֿון קאַרטאָפֿל(יעס) *после сущ.*; ◇ ~ная мука ‖ קאַרטאָפֿל־מעל

карточка *ж* 1. ‖ קאַרטל ז ־עך; визитная ~ װיזיט־קאַרטל ז ־עך; учётная ~ דיסקאָנט־קאַרטל ז ־עך; 2.: фотографическая ~ פֿאָטאָ־קאַרטל ז ־עך, פֿאָטאָגראַפֿיע ‖ ־ס

карточн||ый 1. ‖ קאַרטלען־; ~ая система קאַרטלען־סיסטעם ‖ ־ען; 2. ‖ קאָרטן־; ~ая игра ‖ קאָרטנשפּיל; ~ый домик קאָרטן־שטיבל ז ־עך, אַ שטיבל פֿון קאָרטן

картошка *ж разг.* 1. *см.* картофель; 2. *см.* картофелина

картуз *м* ‖ קאַרטוז מ ־ן, קאַשקעט מ ־ן

карусель *ж* ‖ קאַרוסעל ־ן

карцер *м* ‖ קאַרצער מ ־ס

карьер[1] *м* (*аллюр*) ‖ קאַריער מ; ◇ с места в ~ אָן שום האַכאַנעס

карьер[2] *м горн.* ‖ קאַריער מ ־ן; каменный ~ שטיינקאַ־ריער מ ־ן, שטײנבראָכערײַ ‖ ־ען

карьер||а *ж* ‖ קאַריערע ־ס; ◇ сделать ~у מאַכן אַ קאַריערע; ~**изм** *м* ‖ קאַריעריזם מ; ~**ист** *м* קאַריעריסט מ ־ן

касани||е *с* ‖ באַריר; ◇ точка ~я *мат.* קאָנטאַקט־פּונקט מ ־ן, באַריר־פּונקט מ ־ן

касательная *ж мат.* ‖ טאַנגענטע

касательств||о *с*: не иметь ~а к *чему-л.* *ניט האָבן קיין שײַכות צו עפּעס

каса||ться *несов.* (*род.*) 1. (*дотрагиваться*) אָנרירן, אָנרירן זיך (אָן); 2. (*упоминать*) ‖ באַרירן; ~ться вопроса באַרירן די פֿראַגע; 3. (*иметь отношение*) *האָבן אַ שײַכות (צו), (*кого-л. тж.*) *אָנגיין; это меня не ~ется דאָס גייט מיך ניט אָן, דאָס האָט צו מיר קיין שײַכות ניט; ◇ что ~ется... װאָס (איז) שײַך..., װאָס אָנבאַלאַנגט...; что ~ется меня װאָס (איז) שײַך צו מיר, װאָס אָנבאַלאַנגט מיך; дело ~лось *чего-л.* ס׳האָט זיך געהאַנדלט װעגן עפּעס

каска *ж* ‖ קאַסקע ־ס, העלם מ ־ען

каскад *м* ‖ קאַסקאַד מ ־ן

касса *ж* 1. ‖ קאַסע ־ס; ~ предварительной продажи билетов קאַסע פֿאַר פֿאָרױסיקן פֿאַרקױף פֿון בילעטן; 2.: несгораемая ~ ‖ פֿײַער־קאַסע ־ס; 3. (*учреждение, организация*): сберегательная ~ ‖ שפּאָרקאַסע ־ס; ~ взаимопомощи קאַסע פֿאַר קעגנזײַטיקער הילף; 4. (*деньги*) ‖ קאַסע, מעזומענס ז; 5. *полигр.* ‖ זאַצקאַסע ־ס, זאַץ־קאַסטן מ ־ס

кассационный ‖ קאַסאַציע־

кассация *ж юр.* ‖ קאַסאַציע ־ס

кассета *ж* ‖ קאַסעט ־ן

кассир *м* ‖ קאַסיר מ ־ן

кассировать *сов. и несов.*: ~ приговор קאַסירן [אַני־לירן] דעם אורטייל; ~ выборы די [קאַסירן] אַנולירן װאַלן [בעררקוקן]

кассов||ый 1. ‖ קאַסע־; ~ая книга קאַסע־בוך מ, ז (מצ. ־ביכער...); ~ый аппарат ‖ קאַסע ־ס; 2. (*о фильме, спектакле*) ‖ אויסנעמעריש, האַכנאָסעדיקער; ~ый успех קאַסע־דערפֿאָלג מ

каста *ж* ‖ קאַסטע ־ס

кастелянша *ж* ‖ קאַסטעליאַנשע ־ס

кастет *м* ‖ קאַסטעט מ ־ן

кастов||ый ‖ קאַסטע־; ~ые предрассудки קאַסטע־פֿאָרור־טײלן מצ.

кастор||ка *ж разг.* ‖ ריצנייל מ; ~**овый**: ~овое масло ריצנייל מ

кастрат *м* ‖ קאַסטראַט מ ־ן, קאַסטרירטער מ ...טע

кастр||ация *ж* ‖ קאַסטראַציע, קאַסטרירונג; ~**ировать** *сов. и несов.* ‖ קאַסטרירן; (*животных тж.*) אויסלייגן

кастрюля *ж* ‖ פּאַן ־ען, פּענדל ז ־עך

катаклизм *м* ‖ קאַטאַקליזם מ ־ען

катакомбы *мн.* ‖ קאַטאַקאָמבעס מצ.

катализ *м хим.* ‖ קאַטאַליז מ; ~**атор** *м хим.* קאַטאַליזאַטאָר מ ־ס

каталог *м* ‖ קאַטאַלאָג מ ־ן

каталожн||ый ‖ קאַטאַלאָג־; ~ая карточка קאַטאַלאָג־קאַרטל ז ־עך

катамаран *м* ‖ קאַטאַמאַראַן מ ־ען, טאָפּל־שיף ‖ ־ן

катание *с* 1. (*шара и т. п.*) ‖ קײַקלען ז; 2. (*в экипаже и т. п.*) ‖ פֿירן ז; קאַטען ז *разг.*; דאָס קאַ־פֿאָרן ז; ~ на лодке דאָס שיפֿן זיך; טעַען זיך *разг.*; ~ на коньках ‖ גליטשונג, דאָס גליטשן זיך; ~ на санках שליטלען ז; фигурное ~ *спорт.* ‖ פֿיגור־גליטשונג

катапульта *ж* ‖ קאַטאַפּולט ־ן

катапультироваться *сов. и несов.* קאַטאַפּולטירן זיך

катар *м мед.* ‖ קאַטאַר מ ־ן

катара́кта *ж мед.* ‖ קאַטאַראַקטע, ‖ ם שטאַר

катара́льный *мед.* קאַטאַראַלער

катастро́ф‖а *ж* ס־ ‖ קאַטאַסטראָפֿע; автомоби́льная ~а ס־ ‖ אויטאָמאָבי́ל־קאַטאַסטראָפֿע; ~и́ческий קאַטאַ־סטראָפֿאַלער, קאַטאַסטראָפֿישער

ката́ть *несов.* 1. קאַטשען; *(круглый предмет)* קײַקלען; *(предмет на колёсах)* פֿירן; *(в разных направлениях тж.)* אומפֿירן; 2. *(тесто)* וועלגערן, אויסקאַטשען; ~ ша́рики из хле́ба מאַכן קײַקעלעך פֿון ברויט; 3. *(возить)* פֿירן; קאַטײַען *разг.*; ~ на ло́дке קאַטײַען שיפֿלען; קאַטשען אַף אַ שיפֿל *разг.*; ~ся *несов.* 1. קאַטשען, קײַקלען זיך; 2. *(в экипаже и т. п.)* פֿאָרן*; קאַטײַען זיך *разг.*; ~ся на ло́дке שיפֿן זיך; ~ся на конька́х גליטשן זיך; ~ся верхо́м רײַטן*; קאַטײַען זיך רײַטנדיק *разг.*; ◇ ~ся со́ смеху קאַטשען זיך פֿאַר געלעכטער

катафа́лк *м* ן־ ם קאַטאַפֿאַלק

категори́ческ‖и *нареч.* קאַטעגאָריש; ~и запреща́ть קאַטעגאָריש פֿאַרבאָטן*; ~ий קאַטעגאָרישער; ~ое возраже́ние אַ קאַטעגאָרישע דערווידערונג

катего́рия *ж* ס־ ‖ קאַטעגאָריע

ка́тер *м* ס־ ם קאַטער; торпе́дный ~ טאָרפּעדן־קאַטער ם ס־

ка́тет *м мат.* ן־ ם קאַטעט

кати́ть *несов.* 1. קאַטשען; *(круглый предмет)* קײַקלען; *(предмет на колёсах)* פֿירן; 2. *(быстро передвигаться)* יאָגן; ~ся *несов.* 1. *(о мяче и т. п.)* קײַקלען זיך; 2. *(об экипаже и т. п.)* רעדערן, טראָגן* זיך; 3. *(скользить)* גליטשן, גיין*; 4. *(о звуках)* (אָפּ)הילכן; 5. *(струиться)* רינען*; *(о слезах тж.)* קײַקלען זיך

като́д *м физ.* ם קאַטאָד; ~ный *физ.* קאַטאָד־

като́к *м* 1. *(на льду)* ם גליטש, ‖ גליטשלקע; иску́сственный ~ אַ קינסטלעכע גליטשלקע; 2. *тех.* ן־ ם וואַלץ

като́ли‖к *м* ן־ ם קאַטויל, עס־ ם קאַטאָליק; קאַטאָלי־ קער ם =; ~ци́зм *м* ם קאַטאָליציזם

католи́чес‖кий קאַטוילישער; ~тво *с* ם קאַטאָליציזם; דער קאַטוילישער גלויבן, די קאַטוילישע עמונע

ка́торга *ж* ‖ קאַטאָרגע; *перен. тж.* אַווידאַס־פּערעך ‖ *уст.*

каторжа́н‖ин *м* עס־ ם קאַטאָרזשאַן; ~ка *ж* קאַטאָר־ זשאַנקע ‖ ס־

ка́торжн‖ик *м* עס־ ם קאַטאָרזשאַן, עס־ ם קאַטאָרזשניק; ~ый 1. קאַטאָרזשנע(ר) *тж. неизм.*; ~ые рабо́ты קאַ־ טאָרגע ‖, קאַטאָרגע־אַרבעט ‖; 2. *перен.*: ~ый труд אַ קאַטאָרזשנע אַרבעט ‖; אַווידאַס־פּערעך *уст.*; ~ая жизнь אַ לעבן ווי אַף קאַטאָרגע [ווי אין גענעם]

кату́шка *ж* 1. *(ниток)* ס־ ‖ שפּולקע, עך־ ז קלעצל; 2. *тех.* ן־ ‖ שפּול; индукцио́нная ~ *эл.* אינדוקציע־ שפּול ‖ ן־

катю́ша *ж разг.* *(ракетный миномёт)* ס־ ‖ קאַטיושע

кау́рый העל־קעסטברוינער, העל־קאַשטאַנאָווע(ר) *тж. неизм.*

каусти́ческ‖ий: ~ая со́да קאַוסטישע סאָדע; קאַוסטיק ‖ *разг.*

каучу́к *м* ם קאַוטשוק; ~овый קאַוטשוק; *(об изделиях тж.)* קאַוטשוקענער; פֿון קאַוטשוק *после сущ.*

каучуконо́с *м бот.* ן־ ז קאַוטשוק־געוויקס

кафе́ *с нескл.* ען־ ם קאַפֿע

ка́федр‖а *ж* 1. *(возвышение)* ‖ קאַפֿעדרע; говори́ть с ~ы רעדן* פֿון דער קאַפֿעדרע אַראָפּ; 2. *(коллектив преподавателей, учёных)* ‖ קאַטעדרע, ‖ קאַפֿעדרע; ~а фи́зики די קאַטעדרע [די קאַפֿעדרע] פֿון [פֿאַר] פֿיזיק; заседа́ние ~ы אַ זיצונג פֿון דער קאַטעדרע [פֿון דער קאַפֿעדרע]

ка́фель *м* ס־ ‖ קאַכליע, ען־ ם קאַכל; ~ный קאַכל־, קאַכליענער, קאַכלנער

кафете́рий *м* ס־ ‖ קאַפֿעטעריע

кафта́н *м* ס־ ם קאַפֿטן

кача́лка *ж* ן־ ‖ ,ם ווײַגשטול

кача́ние *с* 1. ז ווײַגן, ז הוידען; 2. *(насосом)* ז פּאָמפּען

кача́‖ть *несов.* 1. ווײַגן, הוידען; *(колыбель)* ווײַגן; 2. *безл.*: его́ ~ет от уста́лости ער פֿאַלט פֿון די פֿיס פֿאַר מידקײַט, ער פֿאַלט פֿון די פֿיס — אַזוי איז ער מיד; су́дно ~ет עס וואַרפֿט די שיף (אַהין און אַהער); 3. *(насосом)* פּאָמפּען; 4. *(подбрасывать кого-л.)* הייבן* אַף די הענט; ◇ ~ть голово́й שאָקלען מיטן קאָפּ; ~ться *несов.* 1. ווײַגן זיך, הוידען זיך, שאָקלען זיך; ма́ятник ~ется דער אומרו שאָקלט זיך; ~ться на каче́лях הוידען זיך (אַף אַ הוידלקע); ~ться от ве́тра ווײַגן זיך [שאָקלען זיך] מאַכמעס דעם ווינט; 2. *(пошатываться)* וואַקלען זיך; פֿאַלן* פֿון די פֿיס

каче́ли *мн.* ס־ ‖ הוידלקע

ка́чественн‖ый 1. קוואַליטאַטיווער, אײַכעסדיקער; ~ые измене́ния קוואַליטאַטיווע [אײַכעסדיקע] ענדערונגען; 2. *(высококачественный)* קוואַ־ [פֿון הויכער°] פֿון גוטער ליטעט *после сущ.*; ◇ ~ые прилага́тельные *грам.* קוואַ־ ליטאַטיווע אַדיעקטיוון

ка́честв‖о *с* 1. *(свойство)* ן־ ‖ אײַגנטימלעכקײַט; *(положительное)* ס־ ‖ מײַלע; 2. *(степень ценности, пригодности)* ‖ קוואַליטעט; това́р вы́сшего ~а סכוירע פֿון העכסטער קוואַליטעט; 3. *филос.* ‖ אײַכעס; перехо́д коли́чества в ~о דער אַריבערגאַנג [דאָס אַריבערגיין] פֿון קאָמעס אין אײַכעס; ◇ в ~е אַלס, ווי אַ; в ~е консульта́нта ווי אַ [אַלס] קאָנסולטאַנט

ка́чка *ж* ז געוויג

ка́ш‖а *ж* 1. ס־ ‖ קאַשע; ~а с молоко́м קאַשע מיט מילך; 2. *(полужидкая масса)* ם גוואַדז, ם קוואַטש; 3. *разг.* *(путаница)* ם מישמאַש, קאַשע מיט מאָן; ◇ сапоги́ про́сят ~и די שטיוול ווילן עסן; завари́ть ~у פֿאַרקאָכן די עמעסע קאַשע

кашало́т *м* ן־ ם קאַשאַלאָט

кашева́р *м воен.* = ם קעכער

ка́шель *м* ם הוסט

ка́шка *ж* *(растение)* ם קלעווער, ‖ קאָני(ט)שינע

ка́шлянуть *сов. однокр.* אַ הוסט טאָן*

ка́шлять *несов.* הוסטן; ~ кро́вью הוסטן מיט בלוט

кашне́ *с нескл.* ען־ ם קאַשנע

кашта́н *м* ען־ ם קאַשטאַן; *(дерево тж.)* קאַשטאַן(ען)־ בוים ם (מצ. ··ביימער); *(плод)* = ‖ קעסט

кашта́нов‖ый 1. קאַשטאַן־, קאַשטאַנען; ~ая ро́ща קאַש־ טאַנען־וועלדל ז; 2. *(о цвете)* קאַשטאַנאָווע(ר) *тж. неизм.*; קעסטברוינער

каю́та *ж* עס־ ‖ קאַיוט, ס־ ‖ קאַיוטע, שיף־קאַבינע ‖ ס־

каю́т-компа́ния *ж мор.* ס־ ‖ קאַיוט־קאָמפּאַניע

ка́яться *несов.* 1. *(сожалеть)* פֿילן כאַראָטע האָבן*, כאַראָטע; 2. *рел.* שלאָגן* זיך אַלכעט, טשווע טאָן*; ка́ющийся гре́шник באַל־טשווע ם (מצ. באַלע־טשווע), באַל־ טשוועניק ם עס־; 3. *(в предл.; признаваться)* מיסוואַ־

דע זײַן* זיך; 4. *в знач. вводн. сл.:* ка́юсь כ'בין מוידע אומיסוואַדע

квадра́т *м* קוואדראַט מ ־ן; ◇ возводи́ть в ~ *мат.* דערהייבן* אין קוואדראַט

квадра́тн||ый קוואדראַט־, קוואדראַטער; ~ая ко́мната א קוואדראַטער צימער; ~ое уравне́ние *мат.* קוואדראַט־גלײַכונג װ ־ען; ~ый ко́рень *мат.* קוואדראַט־וואָרצל מ ־ען

квадрату́ра *ж:* ~ кру́га קוואדראַטור פון א קרײַז

ква́ка||нье *с* קוואַקען ז; ~ть *несов.* קוואַקען

квалификацио́нн||ый קוואַליפיציר־; ~ая коми́ссия קוואַליפיציר־קאָמיסיע װ ־ס

квалифика́ц||ия *ж* קוואַליפיקאַציע װ; приобрести́ ~ию באַקומען* א קוואַליפיקאַציע; повы́сить ~ию העכערן די קוואַליפיקאַציע

квалифици́рованный קוואַליפיצירטער; ~ рабо́чий א קוואַליפיצירטער אַרבעטער

квалифици́ровать *сов. и несов.* קוואַליפיצירן; *(характеризовать тж.)* באַטראַכטן, אָפּשאַצן

квант *м физ.* קוואַנט מ ־ן

ква́нтов||ый *физ.:* ~ая меха́ника קוואַנטן־מעכאַניק װ; ~ый генера́тор קוואַנטן־גענעראַטאָר מ ־ס

кварта́л *м* 1. *(четверть года)* קוואַרטל מ ־ען; 2. *(часть города, улицы)* קוואַרטאַל מ ־ן

кварте́т *м муз.* קוואַרטעט מ ־ן

кварти́р||а *ж* 1. *(часть жилого дома)* וווינונג װ ־ען, קוואַרטיר װ ־ן; трёхко́мнатная ~а א דרײַצימערדיקע וווינונג; 2.: жить на ~е, снима́ть ~у וווינען אין א גע־דונגענער דירע; 3. *мн. воен.:* אײַנקוואַרטירונגען מצ. рас-положи́ться на зи́мние ~ы אײַנקוואַרטירן זיך אויף ווינטער; ~а́нт *м* קוואַרטיראַנט מ ־ן; שאָכן מ (מצ. שכיינים) *уст.*; ~а́нтка *ж* קוואַרטיראַנטקע װ ־ס, קוואַרטיראַנטן װ ־ס, שכיינע װ ־ס *уст.*; ~ный קוואַרטיר־, וווינונג־, דירע־; ~ная пла́та דירע־געלט ז; ~ная хозя́йка (הויז־)באַלעבאָסטע װ ־ס

квартирова́ть *несов.* זײַן* [אײַנשטיין*] אויף קוואַרטיר; ~ у *кого-л.* וווינען בא עמעצן

квартирье́р *м воен.* קוואַרטירייער מ ־ן

квартпла́та *ж* דירע־געלט ז

кварц *м* קוואַרץ מ; ~евый קוואַרץ־; ◇ ~евая ла́мпа קוואַרץ־לאָמפּ מ ־ן

квас *м* קוואַס מ

ква́сить *несов.* *(капусту)* זײַערן; *(молоко)* אײַנשטעלן; *(тесто)* ראָשטשינען

квасцы́ *мн.* האַלון מ

ква́шен||ный: ~ое молоко́ זויערמילך װ; ~ая капу́ста געזײַערט קרויט

квашня́ *ж* באַקדייזש(ק)ע װ ־ס

кве́рху *нареч.* אין דער הייך, אַרויף(־צו)

квинте́т *м муз.* קווינטעט מ ־ן

квинтэссе́нция *ж* קווינט־עסענץ װ; טאַמציס מ

квита́нция *ж* קוויטאַנציע װ ־ס, קוויטל ז ־עך

квиты: мы с тобо́ю ~ *разг.* מיר זײַנען מיט דיר קוויט

кво́рум *м* קוואָרום מ

кво́та *ж* קוואָטע װ ־ס

ке́гли *мн.* קעגליעס מצ.; игра́ть в ~ שפּילן אין קעג־ליעס

кедр *м* צעדערבוים מ (מצ. ...ביימער); צעדער װ ־ן *уст.*

кедро́вый צעדער־; ~ оре́х צעדערנוס מ (מצ. ...ניס), צעדערניסל ז ־עך

ке́ды *мн.* קעדעס מצ., גומע־שיך מצ., ספּאָרט־שיך מצ. *разг.*

кекс *м* קעקס מ ־ן

келе́йн||ый: ~ым о́бразом, ~о בישטיקע, צווישן זיך

ке́лья *ж* מאָנאַכן־קעמערל ז ־עך

кенгуру́ *м нескл.* קענגורו מ ־ען

кента́вр *м миф.* קענטאַווער מ ־ן, צענטאַוור מ ־ען

ке́пка *ж разг.* קעפּקע װ ־ס

кера́мика *ж* קעראַמיק װ

керами́ческий קעראַמישער

кероси́н *м* קעראָסין מ; גאַז מ, גאַזע װ *уст.*

кероси́н||ка *ж* קעראָסינקע װ ־ס; ~овый קעראָסין־; ~овая ла́мпа (קעראָסין־)לאָמפּ מ (מצ. ...לעמפּ, ־ן); נאַפטלאָמפּ מ (מצ. ...לעמפּ, ־ן) *уст.*

ке́сарев: ~о сече́ние *мед.* קייסערשניט מ

кессо́н *м* קעסאָן מ

ке́та *ж* קעטע װ ־ס, סיבירער לאַקס

ке́тов||ый: ~ая икра́ קעטע־קאַוויאַר מ, קעטע־רויג מ

кефа́ль *ж* קעפאַל װ

кефи́р *м* קעפיר מ

киберне́||тика *ж* קיבערנעטיק װ; ~ти́ческий קיבער־נעטישער

кива́ть *несов.* 1. *(в знак согласия, одобрения)* צושאָק־לען; ~ голово́й (אויף «יאָ») (צו)שאָקלען מיטן קאָפּ (מיטן קאָפּ); 2. *(в знак приветствия)* א שאָקל געבן* מיטן קאָפּ גריסנ־דיק זיך; 3. (на *вин.*) *перен. разг.* ווײַזן* (אויף), אָנווינקען* (אויף)

кивну́ть *сов. однокр.* 1. *(в знак согласия)* א שאָקל צושאָקלען אויף «יאָ», טאָן* מיטן קאָפּ אויף «יאָ»; 2. *(в знак приветствия)* א שאָקל טאָן* מיטן קאָפּ (קוים)

киво́к *м* (א לײַכטער) שאָקל (מיטן קאָפּ)

кида́ть *несов.* 1. וואַרפֿן*; ~ дрова́ в подва́л וואַרפֿן* דאָס האָלץ אין קעלער אַרײַן; ~ ка́мешки [ка́мешками] אַראָפּוואַרפֿן* שטיינדלעך; 2. *(на пол и т. п.)* וואַרפֿן*; *(в глубину)* פאַרוואַרפֿן*; 3. *обыкн. безл.:* су́дно кида́ло из стороны́ в сто́рону ס'האָט געוואָרפֿן די שיף אַהין און ס'האָט געוואָרפֿן די שיף פֿון איין זײַט אין דער אַנדע־רער, אַהער; 4.: ~ взгля́ды וואַרפֿן* בליקן; 5. *(небрежно класть)* שלײַדערן; 6. *безл.:* его кида́ло в жар и в хо́лод ס'האָט אים געוואָרפֿן אין היץ און אין קעלט; ~ся *несов.* 1. *(тв.)* וואַרפֿן* זיך (מיט) וואַרפֿן* איינער אויפֿן אַנדערן; 2. *(устремляться)* וואַרפֿן* זיך, לאָזן* זיך; ~ся на по́мощь, ~ся помога́ть לאָזן* זיך [וואַרפֿן* זיך] העלפֿן [צו הילף]; ~ся на ше́ю *кому-л.* וואַרפֿן* זיך עמעצן אויפֿן האַלדז; ~ся в во́ду אַרײַנוואַרפֿן* זיך [אַרײַנשפּרינגען*] אין וואַסער אַרײַן; 3. (на *вин.*; *нападать*) אַרויפֿוואַרפֿן* זיך; 4. *(метаться)* וואַרפֿן* זיך (אַהין און אַהער)

кизи́л *м* קיזיל מ; *собир. тж.* קיזיל־יאַגדעס מצ.; ~овый קיזיל־; ~овое варе́нье קיזיל־אײַנגעמאַכטס ז

кизи́ль *м см.* кизи́л

кий *м* (ביליאַרד־)שטאָק מ ־ן, קי מ ־ען

кило́ *с нескл. разг.* קילאָ מ

килова́тт *м эл.* קילאָוואַט מ

килогра́мм *м* קילאָגראַם מ ־ען *(с колич. словами мн.* קילאָגראַם)

килограммоме́тр *м физ.* קילאָגראַם־מעטער מ ־ס

километр *м* קילאָמעטער ם ־ס (*с колич. словами мн.* קילאָמעטער)

киль *м мор.* קיל ם ־ן

кильватер *м мор.* קילוואַטער ם

килька *ж* קילקע װ ־ס; *собир.* קילקעס מצ.

кинематика *ж физ.* קינעמאַטיק װ

кинематограф *м* 1. (*аппарат*) קינעמאַטאָגראַף ם ־ן; 2. (*искусство*) קינאָ ם, קינעמאַטאָגראַף ם

кинематография *ж* קינעמאַטאָגראַפיע װ

кинескоп *м* קינעסקאָפּ ם ־ן

кинетика *ж физ.* קינעטיק װ

кинетическ||ий קינעטישער; ~ая энергия קינעטישע ענערגיע

кинжал *м* קינזשאַל ם ־ן

кино *с нескл.* 1. (*искусство*) קינאָ ם; 2. *разг.* (*кинотеатр*) קינאָ ם ־ען, קינאָ־טעאַטער ם ־ס

кино||актёр *м* קינאָ־אַקטיאָר ם ־ן; ~**актриса** *ж* קינאָ־אַקטריסע װ ־ס; ~**аппарат** *м* קינאָ־אַפּאַראַט ם ־ן, קינעמאַטאָגראַף ם ־ן

киноварь *ж* ציַנאָבער ם

кино||журнал *м* קינאָ־זשורנאַל ם ־ן; ~**звезда** *ж* קינאָ־שטערן ם =, ־סטאַר ם, װ ־ן; ~**зритель** *м* קינאָ־צו־שויער ם =; ~**картина** *ж* (קינאָ)פילם ם ־ען, קינאָבילד ו ־ער; ~**механик** *м* קינאָ־מעכאַניקער ם =; ~**оператор** *м* קינאָ־אָפּעראַטאָר ם ..טאָרן; ~**панорама** *ж* קינאָ־פּאַנאָראַמע װ ־ס; ~**передвижка** *ж* באוועגלעכער קינעמאַטאָגראַף; ~**плёнка** *ж* קינאָ־פילמע װ; ~**промышленность** *ж* קינאָ־אינדוסטריע װ; ~**режиссёр** *м* קינאָ־רעזשיסער ם ־ן; ~**сеанс** *м* קינאָ־סעאַנס ם ־ן; ~**студия** *ж* קינאָ־סטודיע װ ־ס; ~**сценарий** *м* קינאָ־סצענאַר ם ־ן, קינאָ־סצענאַרי ם ־ען; ~**съёмка** *ж* קינאָפילמירונג װ ־ען; ~**театр** *м* קינאָ ם ־ען, קינאָ־טעאַטער ם ־ס; ~**установка** *ж* קינאָ־אינסטאַלאַציע װ ־ס, ־אײַנריכטונג װ ־ען; звуковая ~установка אײַנריכטונג פאַר קלאַנגען־פילמען; ~**фабрика** *ж* קינאָ־פאַבריק װ ־ן; ~**фестиваль** *м* קינאָ־פעסטיוואַל ם ־ן

кинофикация *ж* קינאָפיצירונג װ

кинофильм *м* (קינאָ)פילם ם ־ען; художественный ~ קינסטלערישער פילם; цветной ~ קאָלירטער פילם, פאַרבן־פילם ם ־ען; чёрно-белый ~ שוואַרץ־ווײַסער פילם; дублированный ~ דובלירטער פילם

кинофицировать *сов. и несов.* קינאָפיצירן

кино||хроника *ж* קינאָ־כראָניק װ; ~**экран** *м* (קינאָ־)עקראַן ם ־ען

кинуть *сов.* 1. *см.* кидать 1,4; *однокр. тж.* א וואָרף *טאָן; 2. *см.* кидать 2; 3. *обычно безл.:* машину резко кинуло в сторону ס'האָט מיטאַמאָל א וואָרף געטאָן די מאַשין אין א זײַט; 4. *разг.* (*покинуть*) *פאַרלאָזן; (*жену*) *אוועקוואַרפן; 5. *безл.:* его кинуло в дрожь ער האָט אָנגעהויבן ציטערן; ~**ся** *сов.* 1. *см.* кидаться 2; *однокр. тж.* א וואָרף טאָן* זיך, א לאָז טאָן* זיך; 2. *см.* кидаться 3

киоск *м* קיאָסק ם ־ן; газетный ~ צײַטונגען־קיאָסק ם ־ן

киоскёр *м* קיאָסקיאָר ם ־ן

кипа *ж* 1. פּאַק ם (מצ. פּעק); ~ книг א פּאַק (מיט) ביכער; 2. (*тюк*) באַלן ם ־ס

кипарис *м* קיפּאַריס ם ־ן, ציפּרעס ם ־ן; ~**овый** קיפּאַריס(ן)־, ציפּרעס(ן)־; (*из кипарисового дерева*) ציפּרעסענער; ~овая аллея קיפּאַריסן־אַלייע װ ־ס; ~овая шкатулка א ציפּרעסענע שקאַטולקע

кипени||е *с* 1. זידן ו, קאָכן ו; 2. *перен.* ברויזן ו; ◇ точка ~я זידפּונקט ם

кипеть *несов.* 1. *זידן, קאָכן; вода кипит דאָס [די] וואַסער זידט; чайник кипит דער טשײַניק זידט; 2. (*бурлить*) ברויזן; 3. (*протекать оживлённо*) *זײַן אין פולן ברען; *זײַן אין פולן גאַנג; работа так и кипит די אַרבעט ברענט (אונטער די הענט); 4. *тв. перен.* ברענען (פאַר), (צע)קאָכן זיך (פאַר); ~ гневом ברענען פאַר קאַס

кипуч||ий ברויזנדיקער; ~ая энергия ברויזנדיקע ענערגיע

кипятильник *м* זיד־אַפּאַראַט ם ־ן; (*погружаемый*) זיד־מאַכשיר ם ־ים

кипятить *несов.* 1. *(אויפ)זידן; (*молоко тж.*) ברײַען; 2. (*бельё и т. п.*) אויסקאָכן; ~**ся** *несов.* 1. קאָכן זיך; 2. *разг.* (*горячиться*) היצן זיך

кипяток *м* זודיקע וואַסער, אָקרעפּ ם

кипячён||ый געזאָטענער; ~ая вода געזאָטענע וואַסער

киргиз *м* קירגיז ם ־ן; ~**ка** *ж* קירגיזקע װ ־ס, קירגיזין װ ־ס; ~**ский** קירגיזישער; ~ский язык די קירגיזישע שפּראַך, קירגיזיש ו

кириллица *ж лингв.* קיריל־אַלפאַבעט ם

кирка *ж* קירקע װ ־ס

кирпич *м* ציגל ם =; *собир.* ציגל מצ.; огнеупорный ~ פײַערפעסטע ציגל מצ.; ~**ный** 1. ציגל־; ~ный завод ציגעלניע װ ־ס; (*кустарный тж.*) ציגל־זאַוואָד ם ־ן; ~ный дом א געמויערט הויז, מויער ם ־ן; 2. (*о цвете*) ציגל־רויטער, פון ציגל־קאָליר *после сущ.*; ◇ ~ный чай ציגלטיי װ, געפרעסטע טיי

кисейн||ый מוסלינען, מוסלינענער; ◇ ~ая барышня *ирон.* א שטרויענע פּאַנע [פּאַניענקע]

кисел||ь *м* 1. קיסעל ם, קוואַשע װ; *перен.* (*жидкая грязь*) גוואַדו ם, קוואַטש ם; 2. *разг.* (*о человеке*) לעמעשקע װ; ◇ десятая [седьмая] вода на ~е דעם פערדס בײַטשס שטעקעלע; за семь вёрст ~я хлебать זיבן מײַל נאָך א טרונק זויערמילך

кисет *м* קיסעט ם ־ן; טאַבאַק־, טוטון־זעקעלע ו ־עך, ־בײַטל ם ־ען

кисея *ж* מוסלין ם

киска *ж ласк.* קעצעלע ו ־ך

кислинк||а *ж разг.:* с ~ой זויערלעכער

кисловатый זויערלעכער

кислород *м* זויערשטאָף ם; ~**ный** זויערשטאָף־; ~ная подушка א קישן מיט זויערשטאָף; ~ное голодание זויערשטאָף־הונגער ם, זויערשטאָף־מאַנגל ם

кисло-сладкий זויער־זיסער

кислота *ж* 1. זויערקײַט װ; 2. *хим.* זויערס ו; серная ~ שוועבל־זויערס ו; лимонная ~ ציטרין־זויערס ו

кислотн||ость *ж* זויערהאַלטיקײַט װ; повышенная ~ость *мед.* געהעכערטע זויערהאַלטיקײַט; ~**ый** זויערהאַלטיקער

кисл||ый *прям. и перен.* זויערער; (*квашеный тж.*) געזײַערטער; ~ое яблоко א זויערער עפּל; ~ое молоко זויערמילך װ; сделать ~ое лицо מאַכן א זויערע מינע

кислятина *ж разг.* זויערניש װ, סאַם־האַמאָוועס ם; (*о вине*) באָרשטש ם; это какая-то ~ דאָס איז זויער ווי עסיק

киснуть *несов.* 1. *זויער ווערן, *זויערן; געזײַערט ווערן*; 2. *перен. разг.* היינען, שימלען, קוואַסען

киста *ж мед.* ציסטאַמע װ ־ס; *разг.* קיסטע װ

ки́сточка *ж* 1. *(для рисования)* פּענדזל מ ־ען; 2. *см.* кисть 2, 3

кисть *ж* 1. *(руки́)* האַנטפּלאַך װ; (מצ. הענט) האַנט װ; 2. *(гроздь)* הענגל ז ־עך; ~ виногра́да א הענגל װײַנ־טרויבן; 3. *(украшение)* טראָלד װ ־ן; קוטאַס, קאָטעס מ ־ן; 4. *(для рисования)* פּענדזל מ ־ען; его́ тала́нтливая ~ זײַן מאָלער־טאַלאַנט ~; карти́на ки́сти Ре́пина רעפּינס א בילד; пейза́ж, досто́йный ки́сти Левита́на א פּייזאַזש, וואָס ס'וואָלט אים געמעגט מאָלן (א) לעוויטאַן

кит *м* = וואַלפיש מ

кита́ец *м* = כינעזער מ

кита́йск||ий כינעזישער; ~ий язы́к די כינעזישע שפּראַך, כינעזיש ז; ◊ ~ая гра́мота ≅ טאַרגעם־לאָשן ז

китая́нка *ж* כינעזערן װ ־ס

ки́тель *м* קיטעל מ ־ס; офице́рский ~ אָפיצער(ן)־קיטעל מ ־ס

китобо́ец *м* א שיף פאַר וואַלפיש־פאַנג

китобо́й *м* 1. *(работник)* וואַלפיש־פאַנגלער מ =; 2. *(судно)* *см.* китобо́ец; **~ный:** ~ное су́дно *см.* китобо́ец; ~ный про́мысел וואַלפיש־פאַנג מ

кито́вый וואַלפיש־; ~ жир וואַלפיש־פעטס ז; ◊ ~ ус פישביין מ

китоло́вный *см.* китобо́йный

кичи́ться *несов.* *(тв.)* איבערנעמען* גרויסן זיך (מיט), זיך (מיט)

кичли́вый גאַדלעסדיקער, גײַוועדיקער, גרויסהאַלטערישער

киш||е́ть *несов.* ווימלען, שווּיבלען; пло́щадь ~е́ла наро́дом, наро́д ~е́л на пло́щади אפן פּלאַץ האָט געשווּיבלט [האָט געווימלט] מיט מענטשן

кише́чн||ик *м* געדערעם מצ.; ~ый געדערעם־; ~ые заболева́ния געדערעם־קרענק, געדערעם־שלאַפקײַטן מצ.

кишка́ *ж* 1. *анат.* קישקע װ ־ס; *мн.* *(кишечник)* *тж.* געדערעם מצ.; прям́ая ~ די גראָדע קישקע; слепа́я ~ די בלינדע קישקע; 2. *разг.* *(шланг)* קישקע װ

кишмя́: ~ кише́ть שווּיבלען און גריבלען

клавеси́н *м* קלאַוועסין מ ־ען

клавиату́ра *ж* קלאַוויאַטור װ

кла́виш *м*, **кла́виша** *ж* קלאַוויש מ ־ן

клад *м* אוצער מ (מצ. אוצרעס)

кла́дбище *с* בעסוילעם מ, ז, בית־הקבֿרות מ, ז ־ן ־ס; *(христианское тж.)* צווינטער מ ־ס; *(еврейское тж.)* בעסאָלמען מ, ז ־ס

кла́дка *ж* 1. *(действие)* לייגן ז; *(кирпича)* אויסלייגן ז; 2.: ка́менная ~ שטיין־מויערונג װ; кирпи́чная ~ ציגל־מויערונג װ

кладов||а́я *ж* קלאַדאָווקע, קאַמער װ ־ן, לאַגער מ ־ס; סקלאַד־ װ ־ס *разг.*; **~щи́к** *м* קלאַדאָווש־טשיק מ ־עס, סקלאַד־אַרבעטער מ =

кладь *ж* מאַסע װ; ручна́я ~ האַנטבאַגאַזש מ; тяжёлая ~ שווערע מאַסע, לאַסט װ

кла́няться *несов.* *(дат.)* 1. *(приветствовать)* פאַרנייגן זיך, גריסן זיך; 2. *(передавать привет)* לאָזן* גריסן; 3. *разг.* *(просить)* בוקן זיך (פאַר)

кла́пан *м* 1. *тех.* ווענטיל מ ־ן; קלאַפּאַן מ ־עס; 2. *анат.* קליאַפּע װ; 3. *(на одежде)* קליאַפּע װ ־ס, קלאַפּאַן מ ־עס

кларне́т *м* קלאַרנעט מ ־ן; **~и́ст** *м* קלאַרנעטיסט מ ־ן

класс[1] *м* *(общественный)* קלאַס מ ־ן; рабо́чий ~ אַרבעטער־קלאַס מ

класс[2] *м* 1. קלאַס מ ־ן; *(классная комната тж.)* קלאַסצימער מ ־ן; учени́к пя́того ~а א שילער פונעם פינפטן קלאַס; шко́ла с просто́рными све́тлыми ~ами א שול מיט גרעמע ליכטיקע קלאַסן [קלאַסצימערן]; 2. *зоол.* קלאַס מ ־ן; ~ млекопита́ющих דער קלאַס (פון) מילכזויגערס; 3. *(разряд)* קלאַס מ ־ן; שטופע װ ־ס; каю́ты второ́го ~а קאַיוטעס פון צווייטן קלאַס; показа́ть вы́сший ~ ווײַזן* העכסטע מײַסטערשאַפט

кла́ссик *м* קלאַסיקער מ =; ~и маркси́зма-ленини́зма די קלאַסיקער פון מאַרקסיזם־לענעניזם; ~и ру́сской литерату́ры די קלאַסיקער פון דער רוסישער ליטעראַטור

кла́ссика *ж* *собир.* קלאַסיק, קלאַסישע ווערק װ

классифика́ция *ж* 1. *(действие)* קלאַסיפיצירונג װ; 2. *(система)* קלאַסיפיקאַציע װ ־ס

классифици́ровать *сов. и несов.* קלאַסיפיצירן

классици́зм *м* קלאַסיציזם מ

класси́чески||й קלאַסישער; ~ая литерату́ра די קלאַסישע ליטעראַטור; ~ие языки́ קלאַסישע שפּראַכן; ~ий приме́р א כאַראַקטעריסטישער בײַשפּיל; ~ие черты́ лица́ אַנטיקיש־געטאָקטע [קלאַסישע] געזיכט־שטריכן

кла́ссн||ый קלאַס(ן)־; ~ая доска́ (קלאַס)טאָוול מ ־ען; ~ая ко́мната קלאַסצימער מ ־ן, קלאַס מ ־ן; ~ый руководи́тель קלאַס־אָנפירער מ =

кла́ссов||ый קלאַסן־; *в знач. сказ.* קלאַסעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая борьба́ קלאַסן־קאַמף מ; ~ый подхо́д קלאַסן־צוגאַנג מ; ~ые противоре́чия די קלאַסן־ווידערשפּרוכן

класть *несов.* 1. (אַוועק)לייגן; ~ *что-л.* на ме́сто (אַוועק)־אַרײַנלייגן (צו זיך) אין ~ в карма́н; לייגן עפּעס אף אן אָרט; קעשענע; ~ де́ньги в сберка́ссу אַרײַנטראָגן* [אַרײַנלייגן] דאָס געלט אין שפּאָרקאַסע; ~ *кого-л.* в больни́цу אוועקלייגן פאַרלייגן איין פוס; עמעצן אין שפּיטאָל; ~ но́гу на́ но́гу לייגן אן אנדערן; 2. *(сооружать)* לייגן; ~ печь אפן אַנדערן; ~ сте́ну (אויס)לייגן א וואַנט; ~ фунда́мент (פאַר)־לייגן דעם פונדאַמענט; 3. *(добавлять внутрь)* אַרײַנטאָן*, לייגן; ~ в те́сто тмин אַרײַנטאָן* אין טייג קימל; 4. *разг.* *(употреблять)* אוועקלייגן, אָפּגעבן*; ~ все си́лы אָפּלייגן דעם אלע קוילעס [אוועקלייגן] געבן*; 5.: ~ печа́ть לייגן דעם שטעמפּל; *перен.* ארופלייגן א שטעמפּל; ~ коне́ц *чему-л.* מאַכן אן אָנהייב מיט עפּעס; ~ нача́ло *чему-л.* מאַכן א סאָף מיט עפּעס; ◊ ~ я́йца לייגן דעם יעסאָד פאַר עפּעס, פון עפּעס אָפּלייגן עפּעס אין; ~ *что-л.* под сукно́ לייגן זיך, אײער, אָפּלייגן עפּעס אין דער לאַנגער באַנק אַרײַן, א זײַט

клёв *м* דאָס גיין אף, דאָס פאַרטשעפּען די לאָקערשפּײַז; сего́дня ~а нет הײַנט כאַפּט זיך ניט (קיין פיש) דער ווענטקע;

клева́ть *несов.* 1. *(о птице)* פּיקן, עסן*; 2. *(о рыбе)* גיין* אף דער ווענטקע, פאַרטשעפּען (די לאָקערשפּײַז); ры́ба не клюёт ס'כאַפּט זיך ניט קיין פיש; ◊ ~ но́сом פּיקן מיט דער נאָז

клёвер *м* קלעווער מ, קאָני(ט)שינע װ

клевет||а́ *ж* בילבל מ (מצ. בילבולים); רעכילעס ז; *(в печати и т. п.)* פאַרלוימדונג װ ־ען; **~а́ть** *несов.* טרײַבן* רעכילעס; *(на вин.)* אויסטראַכטן בילבולים (אף), רעדן*, לאָשנהאָרע (אף); *(в печати и т. п.)* פאַרלוימדן; **~ни́к** *м* רעכילעסניק מ ־עס, לאָשנהאָרעניק מ ־עס; *(в печати и*

т. п.) = פּאַרלוימדער ם; **~нический** פּאַרלוימדערישער; רעכילעסדיקער; ~нические измышления פּאַרלוימדערישע [רעכילעסדיקע] אויסטראַכטענישן

клеев||ой קליי־; ~ая краска פאַרב מיט [אף] קליי

клеён||ка *ж* װ צעראַטע; (*компрессная, детская*) קלעיאָנ(ק)ע װ; **~чатый** צעראַטענער; פון צעראַטע *после сущ.*

клеить *несов.* קלעפּן; **~ся** *несов.* 1. *разг.* (*быть липким*) קלעפּיק זײַן*; 2. (*поддаваться склеиванию*) צוקלעפּן זיך; 3. *перен.*: разговор не клеится דער שמועס קלעפּט זיך ניט; дело не клеится ס'גייט (עפּעס) ניט

клей *м* ם קליי; (*клейстер*) ם פּאַפּ; столярный ~ ם סטאָליער־קליי; резиновый ~ ם גומע־קליי

клейкий קלעפּיקער, קלייקער; קלעפּקע(ר) *тж. неизм. разг.*

клейковина *ж* ם קליישטאָף

клеймёный געקליימעוועטער; (*об изделиях тж.*) מאַרקירטער

клеймить *несов.* 1. קליימעווען; (*изделия тж.*) מאַרקירן; 2. *перен.* שטעמפּלען; ~ позором שטעלן צום שאַנד־סלופּ

клеймо *с прям. и перен.* קליימע װ ־ס; фабричное ~ פּאַבריק־קליימע װ ־ס; ~ позора שאַנדצייכן ם

клейстер *м* קלייסטער ם, פּאַפּ ם

клён *м* קליאָן ם ־ען

кленовый קליאָנען־; (*из клёна*) קליאָנאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ лист קליאָנענבלאַט ם (מצ. ...בלעטער); ~ стол א קליאָנאָווע(ר) טיש

клёпаный גענימעוועטער

клепать *несов. тех.* ניטעווען

клёпка *ж* 1. *тех.* (*действие*) ניטעווען ז; 2. (*бочарная*) קלעפּקע װ ־ס

клептомания *ж мед.* קלעפּטאָמאַניע װ

клетк||а *ж* 1. שטײַג װ ־ן; (*для певчих птиц*) שטײַגל ז ־עך, שטײַגעלע ז ־ך; выпустить из ~и אַרויסלאָזן* פון דער שטײַג [פונעם שטײַגל]; 2. (*узор, рисунок*) קעסטעלע ז ־ך; в ~у געקעסטלטער; מיט קעסטעלעך *после сущ.*; 3. *биол.* צעל װ ־ן, קעמערל ז ־עך; учение о ~е די לערע וועגן דער צעל, צעלן־לערע װ; ◇ грудная ~а ברוסטקאַסטן ם; лестничная ~а טרעפּקאָרב ם (מצ. ...קערב), טרעפּשאַכטע װ ־ס

клеточн||ый 1. *биол.* צעל(ן)־; ~ое ядро צעל־יאָדער ם ־ן; 2.: ~ое содержание животных דאָס אופהאַלטן באַלעכאַים אין שטײַגן

клетчатка *ж* צעלנשטאָף ם; צעלולאָז(ע) װ

клетчат||ый 1. (*в клетку*) געקעסטלטער; מיט קעסטעלעך *после сущ.*; 2. *биол.* צעלן־; ~ое строение организма דער צעלנגעבוי פון אַן אָרגאַניזם

клеть *ж* 1. *горн.* (שאַכטע)קאָרב ם (מצ. ...קערב); 2. *уст.* (*кладовая*) קאַמער װ ־ן

клёцки *мн.* קליאָצקעס מצ. *разг.*; קניידלעך מצ., טייגלעך מצ.

клёш *м*: юбка ~ קליאָש־קליידל ז ־עך; брюки ~ קליאָש־הויזן מצ.

клешня *ж* קלעמערל ז ־עך

клещ *м зоол.* קליעשטש ם ־ן, צוואַנגמילב װ ־ן

клещевина *ж* ריצינגראָז ז, ריצינגראָז ז

клещи *мн.* צוואַנג װ ־ען, אָפּצוועננע װ ־ס; взять в ~ *воен.* פאַרקלעמען (פון ביידע זײַטן)

клиент *м* קונד ם ־ן, קליענט ם ־ן; **~ура** *ж* קליענטור װ

клизм||а *ж* קליזמע װ ־ס, קליסטיר ם ־ן; קאַנע װ ־ס *разг.*; ставить ~у מאַכן א קליזמע; מאַכן א קאַנע *разг.*

клика *ж* קליקע װ, קנופּיע װ

климакс *м* קלימאַקס ם

климат *м* קלימאַט ם; **~ический** קלימאַט־, קלימאַטישער; ~ические условия קלימאַטישע באַדינגונגען

клин *м* 1. קײַל ם ־ן, קלין ם ־ען; 2. (*ткани*) צוויקל ז ־עך; 3. (*участок земли*) קלין ם; озимый ~ ווינטערקלין ם; яровой ~ זומערקלין ם; 4. *в знач. нареч.*: ~ом קײַלאַרטיק; ווי א קלין; ◇ ~ ~ом вышибают *погов.* איין קלין שלאָגט אַרויס דעם צווייטן; свет не ~ом сошёлся на ком-л., на чём-л. ס'לאָזט זיך נאָך ניט אויס די וועלט מיט עמעצן, מיט עפּעס

клин||ика *ж* קליניק װ; **~ический** קליניק־, קלינישער

клинок *м* קלינג ם ־ען, קלינגל ז ־עך

клинообразный קײַלפאָרמיקער

клинопись *ж* קײַלשריפט װ

клипсы *мн.* קליפּסן מצ.

клич *м* רוף ם; קוילקוירע ם *уст.*; ◇ кликнуть ~ אַרויסווענדן* זיך מיט א רוף, לאָזן* א קוילקוירע

кличка *ж* 1. (*животного*) רופנאָמען ם (מצ. ...נעמען); 2. (*прозвище*) צונאָמען ם (מצ. ...נעמען), צונעמעניש ז ־ן; партийная ~ פּאַרטיי־נאָמען ם (מצ. ...נעמען)

клише *с нескл.* קלישע ם ־ען

клок *м* 1. (*волос, шерсти*) זשמוט ם ־ן; 2. (*кусок, обрывок*) פּיצל ז ־עך, שטיקל ז ־עך, שטיק װ, ם ־ער; разорвать в клочья צערײַסן* אף שטיקער [אף פּיצלעך]

клокотать *несов.* 1. (*о кипящей жидкости*) קלעקטשען; (*о водопаде и т. п.*) ברויזן; 2. (*о гневе, ярости*) קאָכן, זידן*

клонить *несов.* 1. (*наклонять*) (אַראָפּ)בייגן*; 2. *безл.*: его клонит ко сну סע שלעפּערט אים; 3. (*к дат.; направлять*) פירן, (צו) דערפירן* וועלן*; (*разговор*) ברײַען, אויסברײַען* וועלן*; к чему он клонит? וואָס וויל ער אויסברײַען?; **~ся** *несов.* 1. (*наклоняться*) (אַראָפּ)בייגן* זיך; 2. (*приближаться*) (צו) גיין*; день клонится к вечеру ס'גייט צו נאַכט; солнце клонилось к западу די זון האָט זיך געניגט צו מײַרעוו־צו; 3. *перен.* צילן; к чему всё это клонится? וווהין צילט דאָס אַלץ?

клоп *м* וואַנץ װ ־ן

клоун *м* קלאָון ם ־ען

клочок *м* (*волос и т. п.*) זשמוטקעלע ז ־ך; (*бумаги и т. п.*) שטיקל ז ־עך; ~ земли דאָס שטיקל ערד

клуб[1] *м* (*учреждение*) קלוב ם ־ן

клуб[2] *м* (*пыли*) זײַל ם ־ן; (*дыма*) קנויל ם ־ן

клубень *м* וואָרצל־קנויל ם ־ן

клубиться *несов.* (*о пыли*) קרײַזלען זיך; (*о дыме тж.*) קנוילן זיך

клубни||ка *ж* 1. *собир.* קלובניקע װ *разг.*; טרוסקאַווקעס מצ.; 2. (*отдельная ягода*) טרוסקאַווקע װ ־ס; 3. (*растение*) טרוסקאַווקע־קוסט ם ־ן; **~чный** קלובניקע־, טרוסקאַווקע־; פון טרוסקאַווקעס, פון קלובניקע *после сущ.*

клубн||ый קלוב־; ~ая сцена קלוב־בינע װ ־ס

клуб||ок *м* 1. קנויל ם ־ן; קנײַלכל ז ־עך; ~ок ниток א קנײַלכל פּאָדעם; 2. *перен.* קנויל ם, געפּלאָנטער ז;

~о́к противоре́чий א קנויל [א געפלאָנטער] פון ווידער־שפרוכן; ◇ ~о́к в го́рле (стои́т) ווי א קנײַלכל אין האלדז; сверну́ться ~ко́м צונויפדרייען זיך ווי א קנויל [ווי א בייגל]

клу́мба *ж* בלומענבייט ‖ ־ן; קלומבע ‖ ־ס *разг.*

клык *м (у человека)* אויגנצאָן מ (מצ. ··ציין); *(у животных)* רײַסצאָן מ (מצ. ··ציין); *(бивень)* שטויסצאָן מ (מצ. ··ציין)

клюв *м* שנאָבל מ ־ען; דזיוב מ ־ן *разг.*

клю́кв‖а *ж* 1. *собир.* זשוראַווינעס מצ., קליוקווע ‖; 2. *(отдельная ягода)* זשוראַווינע ‖ ־ס; 3. *(растение)* זשוראַווינע־קוסט מ ־ן; **~енный** זשוראַווינע־, קליוקווע־

клю́нуть *сов. однокр.* 1. *(о птице)* א פיק טאָן*; 2. *см.* клева́ть 2

ключ[1] *м прям. и перен.* שליסל מ ־ען; ~ от ко́мнаты דער שליסל צום צימער; га́ечный ~ מוטערקע־שליסל מ ־ען; ~ к реше́нию вопро́са א שליסל צום דערלייזן די פראַגע; ~ к ши́фру דער שליסל צום שיפער; басо́вый ~ *муз.* באַס־שליסל מ

ключ[2] *м (родник)* קוואַל מ ־ן; ◇ бить ~о́м שלאָגן* ווי א קוואַל

ключев‖о́й[1] *прям. и перен.* שליסל־; ~а́я пози́ция די שליסל־פּאָזיציע; ~ы́е о́трасли промы́шленности די פירנדיקע צווײַגן [די שליסל־צווײַגן] פון דער אינדוסטריע

ключев‖о́й[2] *(родниковый)* קוואַל־; ~а́я вода́ קוואַלוואַסער ‖, I

ключи́ца *ж анат.* שליסלביין מ ־ער

клю́шка *ж (хоккейная)* האָקיישטאָק מ ־ן; כאָקיישטאָק מ ־ן, קליושקע ‖ ־ס *разг.*

кля́кс‖а *ж* קלעק מ ־ן; посади́ть ~у מאַכן א קלעק

кля́нчить *несов. разг.* קליאַנטשען, (אויס)בעטלען

кляп *м* פאַרשטאָפּל I ־ען; קליאַפּ מ ־עס *разг.*

клясть *несов.* פאַרשילטן*, פאַרשעלטן*

кля́сться *несов.* שווערן* (זיך); ~ в ве́рности שווערן* זיך [צוזאָגן מיט א שווּע] בלײַבן טרײַ; ~ *чем-л.* שווערן* זיך בא עפּעס

кля́тв‖а *ж* שווּע ‖ ־ס; дать ~у געבן* א שווּע, שווערן* זיך; взять с *кого-л.* ~у אָפּנעמען* א שווּע בא עמעצן; нару́шить ~у ברעכן* די שווּע

кля́твенн‖ый: дать ~ое обеща́ние צוזאָגן מיט א שווּע

кля́уз‖а *ж разг.* יאַבעדע ‖ ־ס, מעסירעלע I ־ך; **~ник** *м разг.* יאַבעדניק מ ־עס, מאָסערניק מ ־עס

кля́узница *ж разг.* יאַבעדניצע ‖ ־ס, מאָסערניצע ‖ ־ס

кля́узничать *несов. разг.* יאַבעדעווען

кля́узн‖ый *разг.:* ~ое де́ло יאַבעדע־איניען מ (מצ. ··איניאָנים); אן איניען פאר יאַבעדניקעס

кля́ча *ж разг.* קליאַטשע ‖ ־ס

кни́г‖а *ж* 1. בוך מ, I (מצ. ביכער); סייפער מ (מצ. ספאָרים) *уст.*; 2. *(часть произведения)* בוך מ, I, טייל מ; 3.: ~а жа́лоб и предложе́ний בוך פאר אָנקלאָגן און פאָרשלאָגן; ~а за́писей а́ктов гражда́нского состоя́ния בוך פאר רעגיסטרירן אקטן פון בירגער־שטאַנד; ◇ ему́ и ~и в ру́ки דאָ, דאָס דאַרף מען פרעגן בא אים, איז ער דער ווײַסער; ~а за семью́ печа́тями א פאַרכאַסמעט(ער) בוך, א בוך אונטער זיבן [צען] שלעסער

книголю́б *м* ביבליאָפיל מ ־ן, ביכער־ליבהאָבער מ =

книгоно́ша 1. *м (продавец)* ביכער־פאַרקויפער מ =; מויכערספאָרימניק מ ־עס, פּאַקנטרעגער מ = *уст.*; *(общественник)* בוך־פאַרשפּרייטער מ =; 2. *ж (продавщица)* ביכער־פאַרקויפערן ‖ ־ס; *(общественница)* בוך־פאַרשפּרייטערן ‖ ־ס

книгопеча́тание *с* ביכערדרוק מ

книготорго́вля *ж* בוכהאַנדלונג ‖, בוכהאַנדל מ

книгохрани́лище *с* 1. ביכערלאַגער מ ־ס; 2. *(библиотека)* ביכער־אויצער מ (מצ. ··אויצרעס)

кни́жк‖а *ж* 1. ביכל I ־עך; 2.: трудова́я ~а אַרבעטס־ביכל I ־עך; сберега́тельная ~а שפּאָרביכל I ־עך; положи́ть де́ньги на ~у אַרײַנלייגן געלט אויפן (שפּאָר)ביכל

кни́жник *м* 1. *(любитель книг)* ביבליאָפיל מ ־ן, ביכער־ליבהאָבער מ =; 2. *разг. (работник торговли)* בוכהענדלער מ =

кни́жн‖ый 1. ביכער־, בוך־; ~ый магази́н ביכער־מאַגאַזין מ ־ען; ~ая торго́вля בוכהאַנדל מ; ~ый шкаф ביכער־שראַנק מ ־ען, ביכער־שאַפע ‖ ־ס; 2. *(о стиле)* ביכערדיקער, ביכלדיקער; ~ое сло́во ביכערוואָרט I (מצ. ··ווערטער); 3. *(о знаниях и т. п.)* אויסגעלייענטער, אַבסטראַקטער; ◇ Кни́жная пала́та ביכער־פּאַלאַטע ‖

кни́зу *нареч.* אַראָפּ(־צו)

кно́пк‖а *ж* קנאָפּקע ‖ ־ס; приколо́ть ка́рту ~ами צופעסטיקן די מאַפּע מיט קנאָפּקעס; ~а звонка́ די קנאָפּקע באַם [פונעם] גלעקל; приши́ть ~у к ко́фточке צונייען א קנאָפּקע צום קאָפטל

кнут *м* בײַטש ‖ ־ן; ◇ поли́тика ~а́ и пря́ника פּאָליטיק מיט א בײַטש און א צוקער־לעקעכל

кнутови́ще *с* פּוזשעלע ‖ ־ס, בײַטש־שטעקעלע I ־ך

княги́ня *ж* פירשטן ‖ ־ס

кня́жес‖кий פירשטן־, פירשטלעכער; ~кий ти́тул פירשטן־טיטל מ; ~кий род דער פירשטלעכער שטאַם; **~тво** *с* פירשטנטום I

княжна́ *ж* פירשטן־טאָכטער ‖ (מצ. ··טעכטער), פּרינצעסן ‖ ־ס

князь *м* פירשט מ ־ן

ко *предлог см.* к

коалицио́нн‖ый קאָאַליציע־; ~ое прави́тельство קאָאַליציע־רעגירונג ‖

коали́ция *ж* קאָאַליציע ‖

ко́бальт *м* 1. *хим.* קאָבאַלט מ; 2. *(краска)* קאָבאַלט־פאַרב ‖

кобе́ль *м* הונט מ (מצ. ..הינט) (דער „ער״)

ко́бра *ж зоол.* קאָברע ‖ ־ס

кобура́ *ж* (רעוואָלווער־)שײַדל I ־עך, קאָבורע ‖ ־ס

кобы́ла *ж* 1. שקאַפּע ‖ ־ס; 2. *спорт.* קאָבילע ‖ ־ס, גימנאַסטיק־פערד I =

ко́ваный 1. געשמידטער; 2. *(о лошади)* געקאָוועטער, געשמידטער; 3. *(обитый железом)* באַשלאָגענער

кова́р‖ный פאַלשער, הינטערליסטיקער; שאַלקהאַפטיקער *уст.*; *(таящий опасность)* פאַרפירערישער; **~ство** *с* הינטערליסטיקײַט ‖

кова́ть *несов.* 1. *прям. и перен.* שמידן; 2. *(подковывать)* קאָווען, שמידן; ◇ куй желе́зо, пока́ горячо́ *погов.* שמיד דאָס אײַזן קאָלזמאַן ס׳איז נאָך הייס

ковбо́й *м* קאָוובאָי מ ־ען

ковбо́йка *ж* קאָוובאָיקע ‖ ־ס, קאָוובאָי־העמדל I ־עך

ковёр *м прям. и перен.* טעפּעך מ ־ער; טעפּיך מ ־ער *уст.*; ◇ ~-самолёт קישעף־טעפּיך מ ־ער, פלי־טעפּיך מ ־ער

кове́ркать *несов.* 1. קאַליע מאכן, צעשעדיקן; 2. *перен.* פאַרדראַרבן*; ~ хара́ктер דעם כאַראַקטער פאַרדאַרבן*; 3. *(искажать)* פאַרקריפּלען

ко́вк‖а *ж* 1. שמידן ז; 2. *(лошадей)* קאָווען, שמידן ז; ~ий שמידעוודיקער, שמידבארער; ~ость *ж* שמידעוודיקײַט וו, שמידבאַרקײַט וו

коври́‖га *ж* לעבל ז ־עך, לאבן מ ־ס; ~га хле́ба א לעבל [א לאבן] ברויט; ~жка *ж*: (медо́вая) ~жка לעקעך מ; ◇ ни за каки́е ~жки ≅ פאַר קיין שום געלט ניט

ковро́в‖щица *ж* טעפּעך־אויסאַרבעטערן וו ־ס; ~ый טעפּעכער־; ~ое произво́дство טעפּעכער־אויסאַרבעטונג וו; ~ая доро́жка קאָברעצל ז ־עך

ковче́г *м*: Но́ев ~ *библ. и шутл.* נויעכס טייווע

ковш *м* 1. שעפּ מ ־ן; 2. *тех.*: ~ экскава́тора דער שעפּ פון אן עקסקאַוואַטאָר; лите́йный ~ גיסער־עמער מ ־ס

ковы́ль *м* קאָוויל מ, אָלגראָז ז

ковыля́ть *несов. разг.* (אונטער)הינקען*

ковыря́ть *несов. разг.* 1. *(землю, песок)* גראַבלען; 2. *(в носу, в зубах)* קאַלופּען (אין), ד(א)לובען (אין); ~ся *несов. разг.* (в *предл.*) 1. ריִען זיך, גראָבן* זיך; 2. *(в механизмах)* פּאָרקען זיך; *(медленно работать)* וואָזגען זיך

когда́[1] *нареч.* 1. ווען; ~ ты придёшь? ווען וועסטו קומען?; не по́мню, ~ э́то бы́ло איך געדענק ניט, ווען דאָס איז געווען; 2.: ~..., ~... *разг.* אמאָל... און אמאָל...; он прихо́дит к нам ~ в суббо́ту, ~ в воскресе́нье ער קומט צו אונדז אַרײַן אמאָל שאַבעס און אמאָל זונטיק; 3.: ~ бы ни ווען... ניט *в сочетании с формами вспом. гл.* זאָלן + *инф.*; ~ бы вы ни пришли́, вы меня́ заста́нете до́ма ווען איר זאָלט ניט קומען, וועט איר מיך טרעפן אינדערהיים; ◇ ~ как ווי א מאָל; ~-~ ווען־ניט־ווען; ре́дко ~ זעלטן ווען

когда́[2] *союз* 1. אז, ווען; *(при наличии соотносительных слов в главном предложении)* ווען; ~ начала́сь война́, ему́ бы́ло де́вять лет אז [ווען] ס׳האָט זיך אָנגעהויבן די מילכאָמע, איז ער אלט געווען נײַן יאָר; он пришёл тогда́, ~ все уже́ собира́лись уходи́ть ער איז געקומען דעמלט, ווען אלע האָבן זיך שוין געקליבן אוועקגיין; 2. *(если)* ווען; ~ б я знал ווען איך זאָל געווען וויסן

когда́-либо, когда́-нибудь *нареч.* אמאָל; ווען־(ס׳איז־)ניט־איז, ווען־עס־איז; когда́-нибудь ты узна́ешь всю пра́вду וועסט אמאָל זיך דערוויסן דעם גאנצן עמעס; бо́льше, чем когда́-либо מער ווי ווען־ס׳ניט־איז

когда́-то *нареч.* 1. *(в прошлом)* (גאָר) אמאָל, מיט יאָרן צוריק, געווען א צײַט, ווען; 2. *(в будущем)*: ~ мы опя́ть уви́димся! ווען מיר קאָנען זיך נאָך זען אמאָל!; ~ он придёт! ווען ער קאָן נאָך אמאָל קומען!

кого́ *род. и вин. от* кто

ко́готь *м* קרעל מ ־ן

код *м* קאָד מ ־ן

ко́декс *м* קאָדעקס מ ־ן; уголо́вный ~ קרימינעלער קאָדעקס; ~ зако́нов о труде́ דער קאָדעקס פון אַרבעט־געזעצן; мора́льный ~ сове́тского челове́ка דער מאָראַלישער קאָדעקס פונעם סאָוועטישן מענטשן

коди́ровать *сов. и несов.* קאָדירן; (פאַר)שיפרירן

ко́е-где́ *нареч.* ערגעץ־ווו, ווו־ניט־ווו

ко́е-ка́к *нареч.* 1. *(как-нибудь)* ווי־ניט־איז, וויאזוי־ס׳ניט־איז; *(небрежно)* אבי ווי; אף אָפּצוקומען *разг.*; 2. *(с трудом)* קוים וואָס, קוים־קוים

ко́е-како́й *мест.* 1. געוויסער; *мн.* געוויסע, אייניקע; 2. *(малозначительный)* (א) וואָסערער־ניט־איז, (א) וועלכער־ניט־איז

ко́е-кто́ *мест.* (ווער) עמעצער, אייניקע *מצ.*; ко́е с кем я успе́л уже́ познако́миться מיט עמעצן [מיט אייניקע] האָב איך שוין באוויזן צו באקענען זיך

ко́е-что́ *мест.* עפּעס(־וואָס)

ко́ж‖а *ж* 1. הויט וו; *(животных)* פעל וו; 2. *(материал)* לעדער מ; иску́сственная ~а קינסטלעכער לעדער; 3. *разг. (кожура)* שאָלעכץ וו; ◇ из ~и (вон) лезть קריכן* פון דער הויט

ко́жанка *ж разг.* לעדער־רעקל ז ־עך; *(пальто)* לעדער־מאנטל מ ־ען

ко́жан‖ый לעדער־, לעדערנער; פון לעדער *после сущ.*; ~ые перча́тки לעדער־הענטשקעס *מצ.*

кожгалантере́я *ж собир.* לעדער־גאלאנטעריי וו

коже́венн‖ый לעדער־; ~ая промы́шленность לעדער־אינדוסטריע וו; ~ый това́р לעדערוואַרג ז

ко́жица *ж* הײַטל ז ־עך, הײַטעלע ז ־ך; *(плодов тж.)* שאָלעכץ וו

ко́жн‖ый הויט־; ~ые боле́зни הויט־קראַנק(ה)ײַטן *מצ.*; ~ый покро́в הויטבאדעק מ, הויט וו

кожура́ *ж* שאָלעכץ וו; *(тонкая тж.)* הײַטעלע ז ־ך

кожу́х *м* 1. *(тулуп)* (שאָפּנ)פעלץ מ ־ן; 2. *тех.* מאנטל מ ־ען, דעק וו ־ן

коза́ *ж* ציג וו ־ן

козёл *м* צאפּ מ ־עס; (מצ. בעק) באָק מ, ציגנבאָק (מצ. ...בעק); ◇ ~ отпуще́ния קאַפּאָרע־הינדל ז, סאָיר־לאזאָזל מ

Козеро́г *м*: тро́пик ~а *геогр.* דאָרעם־טראָפּיק מ

ко́з‖ий ציגן־, ציגענער, ציגענע; ~ье молоко́ ציגנמילך וו, (ציגנ)מילך; ~лёнок *м* ציגעלע ז ־ך; ~лик *м* (ציגנ)בעקל ז ־עך

козли́н‖ый צאפּן־, צאפּענער; ~ая борода́ צאפּן־בערדל ז, א צאפּן בערדל ז ־עך

ко́злы *мн.* 1. *(экипажа)* קאָזלעס *מצ.*; קעלניע וו ־ס; 2. *(подставка)* געשטעל ז ־ן; *(для пилки дров)* זעגבאָק מ (מצ. ...בעק)

ко́зни *мн.* הינטערשיסעלעך *מצ.*, הינטערפיסלעך *מצ.*; стро́ить ~ גיין* מיט הינטערשיסעלעך

козырёк *м* 1. דאַשעק מ ־עס; 2. *стр.* פּידאַשעק מ ...שקעס; ◇ взять под ~ סאליוטירן; טשעסט אָפּגעבן* *разг.*

козырн‖о́й: ~а́я ка́рта טרומף מ ־ס; קאָזיר מ ־ס *разг.*; טרומפקאָרט וו ־ן, קאָזירקאָרט וו ־ן *разг.*; ~о́й туз די טויז טרומף; די טויז קאָזיר *разг.*

козырну́ть[1] *сов.* 1. *см.* козыря́ть[1]; 2. *тв.* א גלאנץ טאָן* (מיט)

козырну́ть[2] *сов. см.* козыря́ть[2]

ко́зыр‖ь *м прям. и перен.* טרומף מ ־ן; קאָזיר מ ־ס *разг.*; бить [крыть] ~ем שלאָגן* [דעקן] מיט טרומף [קאָזיר *разг.*]; ◇ гла́вный ~ь דער בעסטער קאָזיר

козыря́ть[1] *несов.* 1. *карт.* (ארויס)גיין* מיט טרומף

[קאָזיר *разг.*]; 2. (*тв.*) *перен.* גלאַנצן, אויסשטעלן זיך (מיט), איבערנעמען* זיך

козыря́ть² *несов. разг.* (*приветствовать*) אָפּגעבן* סאַליוטירן, טשעסט

козя́вка *ж разг.* מוקל ‎ז ־עך

кой: ни в ко́ем слу́чае בע־, אין קיין (שום) פֿאַל ניט שום־אויפֿן(־וועגן) ניט

ко́йка *ж* בעטל ‎ז ־עך; *мор.* העננבעטל ‎ז ־עך; (*больничная*) (קראַנקן־)בעטל ‎ז ־עך

кок *м мор.* קאָק ‎מ ־ן

кокаи́н *м* קאָקאַין ‎מ

кока́рда *ж* קאָקאַרדע ‎װ ־ס; קנעפּל ‎ז ־עך *разг. ирон.*

коке́т||ка *ж* 1. קאָקעטקע ‎װ ־ס; 2. (*верхняя часть платья*) גאָסטקע ‎װ ־ס; ~**ливый** 1. קאָקעטישער; 2. (*нарядный*) עלעגאַנטער; ~**ничать** *несов.* 1. קאָקעטירן; 2. (*тв.; выставлять напоказ*) פּײַנען זיך [קאָקעטירן] (מיט); ~**ство** *с* קאָקעטערײַ ‎װ

коклю́ш *м мед.* קאָקליוש ‎מ

ко́кон *м зоол.* קאָקאָן ‎מ ־עס

коко́сов||ый קאָקאָס־; ~ая па́льма קאָקאָס־פּאַלמע ‎װ; ~ый оре́х קאָקאָס־נוס ‎מ (מצ. ־ניס)

кокс *м* קאָקס ‎מ

коксова́ние *с* קאָקסירונג ‎װ

коксова́ть *несов.* קאָקסירן; ~**ся** *несов.* קאָקסירן זיך

коксу́ющийся קאָקסירקער; ~ у́голь קאָקסירקע קוילן

кол *м* פּלאָקן ‎מ ־ס, פּלעקל ‎ז ־עך

ко́лба *ж хим.* קאָלבע ‎װ ־ס

колбаса́ *ж* קאָלבאַס ‎מ, וואורשט ‎מ; קאָלבאַס ‎מ *разг.*

колго́тки *мн.* קאָלגאָטקעס מצ., טריקאָ ‎מ (־זאָקן)

колдов||а́ть *несов.* קישעפן, קישעף טאָן*; ~а́ть над *чем-л. перен.* אויסקישעפן עפּעס; ~**ство́** *с* קישעף ‎מ

колду́н *м* קישעפמאַכער ‎מ =; ~**ья** *ж* קישעפמאַכערן ‎װ ־ס, מעכאַשייפע ‎װ ־ס

колеба́||ние *с* 1. (*качание*) וואַקלונג ‎װ ־ען; דאָס וויגן זיך; 2. (*неустойчивость*) וואַקלונג ‎װ; ~ние температу́ры די וואַקלונג [דאָס וואַקלען זיך] פֿון דער טעמפּעראַטור; 3. (*нерешительность*) וואַקלונג ‎װ, קווענקלעניש ‎ז; без ~ний אָן וואַקלונגען; ~**тельный** וואַקל־; ~тельные движе́ния וואַקלונגען מצ., וואַקל־באַוועגונגען מצ. ; וויברירונג ‎װ

колеба́ть *несов.* 1. שאָקלען (צעצ), וויגן (צעצ); 2. *перен.* וואַקלען (אומ); ~**ся** *несов.* 1. שאָקלען זיך, וויגן זיך; (*с большой частотой*) ווײַברירן; 2. (*меняться*) וואַקלען זיך; давле́ние коле́блется דער דרוק וואַקלט זיך, דער דרוק האַלט אין איין בײַטן זיך; 3. (*не решаться*) וואַקלען זיך, קווענקלען זיך

коле́нка *ж разг. см.* коле́но 1

коленко́р *м* קאָלענקאָר ‎מ; ~**овый** קאָלענקאָר־, קאָלענקאָרענער; פֿון קאָלענקאָר *после сущ.*; кни́га в ~овом переплёте א בוך אין א קאָלענקאָר־אײַנבונד

коле́н||ный: ~ный суста́в קני־געלענק ‎מ ־ען; ~о *с* 1. (*мн.* ~и) קני ‎װ =, ־ען, ־עס; стоя́ть на ~ях שטיין* אויף די קני [קניעס]; сиде́ть у *кого-л.* на ~ях זיצן* בײַ עמעצן אויף די קני [קניעס]; 2. (*мн.* ~ья, ~а) *тех.* (*угол*) אויסבייג ‎מ ־ן; (*отрезок*) גליד ‎מ ־ער; 3. (*мн.* ~а) *муз.* פּאַסאַזש ‎מ ־ן; (*в танце*) פֿיגור ‎װ ־ן; 4. (*мн.* ~а) (*поколение*) דאָר ‎מ (מצ. דורות); ◇ (ему́) мо́ре по ~о ≅ סע שטעלט (אים) גאָרנישט ניט אָפּ

коле́нчатый *тех.* געגלידערטער, אויסגעקרימטער; ~ вал *тех.* קרומוואַלץ ‎מ ־ן, קני־וואַל ‎מ ־ן

колеси́ть *несов. разг.* 1. (*ездить или идти непрямым путём*) אומטראָגן* זיך; 2. (*ездить много, в разных направлениях*) אומפֿאָרן*, (הין און הער) אַרומפֿאָרן*

колесни́ца *ж* קאַמף־וואָגן ‎מ ־ס

колёсн||ый ראָד־; ~ый тра́ктор רעדער־טראַקטאָר ‎מ ־ס; ~ая мазь שמאַראָווידלע ‎װ; ~ый ма́стер סטעלמאַך ‎מ ־ס

колесо́ *с* ראָד ‎װ (מצ. רעדער); веду́щее ~ טרײַבראָד ‎װ (מצ. ־רעדער); рулево́е ~ שטײַער־ראָד ‎װ (מצ. ־רע־ ־דער); ◇ грудь ~м א פּוקלדיקע ברוסט; но́ги ~м קרומע פֿיס

коле||я́ *ж* 1. (*от колёс*) ראָדשפּור ‎מ ־ן, רעדערשפּור ‎מ ־ן; 2. *ж.-д.* קאָלייע ‎װ ־ס; ◇ вы́биться из ~и́ אַרויסשלאָגן* זיך פֿון דער קאָלייע

ко́ли *союз уст. разг.* אויב; ~ (уж) на то пошло́ אז ס'איז שוין יאָ אַזוי

коли́бри *м нескл. зоол.* קאָליברי ‎װ ־ס

ко́лики *мн.* (*ед.* ко́лика *ж*) *мед.* שטעכעניש ‎ז

коли́т *м мед.* קאָליט ‎מ

коли́чественн||ый קוואַנטיטאַטיווער, קאַמעסדיקער; ◇ ~ые числи́тельные *грам.* סכומיקע צאָלווערטער; ~ый ана́лиз *хим.* קוואַנטיטאַטיווער אַנאַליז

коли́честв||о *с* 1. קוואַנטיטעט ‎װ, סכום ‎מ; (*число*) צאָל ‎װ; 2. *филос.* קאַמעס ‎װ; перехо́д ~а в ка́чество דאָס אַריבערגיין פֿון קאַמעס אין איכעס

ко́лкий¹ 1. (*колючий*) שטעכיקער; 2. (*язвительный*) גיפֿטיקער, בײַסיקער

ко́лкий² *разг.* (*легко раскалывающийся*) שפּאַלטעוודיקער, וואָס שפּאַלט זיך גרינג *после сущ.*

ко́лкост||ь *ж* שטעכווערטל ‎ז ־עך; говори́ть ~и ריידן* מיט שטעכווערטלעך

колле́га *м и ж* קאָלעגע ‎מ, ‎װ ..גן

коллегиа́льн||ость *ж* קאָלעגיאַלקײַט ‎װ; ~**ый** קאָלעגיאַלער

колле́гия *ж* קאָלעגיע ‎װ ־ס

колле́дж *м* קאָלעדזש ‎מ ־ן

коллекти́в *м* קאָלעקטיוו ‎מ ־ן; ~ заво́да דער קאָלעקטיוו פֿונעם זאַוואָד; тво́рческий ~ א שעפֿערישער קאָלעקטיוו

коллективиз||а́ция *ж* קאָלעקטיוויזאַציע ‎װ, קאָלעקטיוויזירונג ‎װ, קאָלעקטיוויזירן ‎ז; ~**и́ровать** *сов. и несов.* קאָלעקטיוויזירן

коллективи́зм *м* קאָלעקטיוויזם ‎מ; развива́ть у дете́й чу́вство ~а אַנטוויקלען בײַ די קינדער דעם קאָלעקטיוויזם

коллекти́вн||ый קאָלעקטיווער; ~ая безопа́сность קאָלעקטיווע זיכערהײַט; ◇ ~ый догово́р א קאָלעקטיווער אָפּמאַך

колле́ктор *м* קאָלעקטאָר ‎מ ־ס; библиоте́чный ~ ביבליאָטעק־קאָלעקטאָר ‎מ ־ס; канализацио́нный ~ קאַנאַליזאַציע־קאָלעקטאָר ‎מ ־ס

коллекцион||е́р *м* קאָלעקציאָנער ‎מ ־ן; ~**и́ровать** *несов.* קאָלעקציאָנירן

колле́кция *ж* קאָלעקציע ‎װ ־ס

колли́зия *ж* קאָליזיע ‎װ

колло́дий *м* קאָלאָדיום ‎מ

коллóид *м хим.* קאַלאָיד מ ־ן; ~**ный** *хим.* קאַלאָי־דאַלער

коллóквиум *м* קאָלאָקוויום מ ־ס

колóда[1] *ж (бревно)* קלאָץ מ (מצ. קלעצער); *перен. тж.* קאָלאָדע װ ־ס

колóда[2] *ж карт.* טעשל ז, טאַש װ ־ן, טאַליע װ ־ס ־עך

колóдец *м* קרענעצע, ברונעם מ (מצ. ־ס, ברינעמער) װ ־ס

колóдка *ж* 1. *уменьш.* קלעצל ז ־עך; 2. *(сапожная)* קאָפּיט מ ־עס, קאַפּול מ ־עס; 3. *(рубанка)* הובלקאַסטן מ ־ס; 4. *(тóрмоза)* ברעמסשוך מ (מצ. ־שיך); 5. *(ордена)* אָרדען־פּלאַטע װ ־ס; *разг. (вместо ордена)* אָרדען־פּלאַנקע װ ־ס

кóлокол *м* גלאָק מ (מצ. ־ן, גלעקער)

колокóль||ный גלאָקן־; ~**ный** звон גלאָקן־געקלאַנג ז; ~**ня** *ж* גלאָקטורעם מ ־ס; смотрéть со своéй ~**ни** ≅ ניט אַרויסגיין* פֿון די אײגענע דאַלעד־אַמעס; ~**чик** *м* 1. *уменьш.* גלעקל ז ־עך; 2. *(цветок)* גלאָקנבלום װ ־ען, גלעקעלע ז ־ך

колониáльный קאָלאָניאַלער; ~ гнёт קאָלאָניאַלע אונ־טערדריקונג

колониз||áтор *м* קאָלאָניזאַטאָר מ ־טאָרן..; ~**áция** *ж* קאָלאָניזירונג װ; ~**и́ровать** *сов. и несов.* קאָלאָניזירן

колони́ст *м* קאָלאָניסט מ ־ן

колóния *ж* 1. קאָלאָניע װ ־ס; борьбá колóний за незави́симость דער קאַמף פֿון די קאָלאָניעס פֿאַר אומאָפּהענגיקייט; 2.: испрaви́тельно-трудовáя ~ אַן אויסבעסערנדיקע אַר־בעט־קאָלאָניע

колóнк||а *ж* 1. *(столбец)* קאָלאָנקע װ ־ס, זײַל מ ־ן; *(в газете)* שפּאַלט מ ־ן; ~**и** цифр זײַלן [קאָלאָנקעס] (מיט) ציפֿערן; 2. *(для нагрева воды)* קאָלאָנקע װ ־ס; *(водопроводная тж.)* פּלומפּ מ ־ן

колóнн||а *ж* 1. *архит.* קאָלאָנע װ ־ס, זײַל מ ־ן; 2. *(группа)* קאָלאָנע װ ־ס; ~**а** демонстрáнтов דעמאָנ־סטראַנטן־קאָלאָנע װ ־ס; 3. *(цифр, слов)* זײַל מ ־ן; ◇ пя́тая ~**а** פֿינפֿטע קאָלאָנע; ~**áда** *ж* קאָלאָנאַדע װ ־ס; ~**ый** קאָלאָנען־; ~**ый** зал קאָלאָנען־זאַל מ

колоратýр||а *ж муз.* קאָלאָראַטור װ; ~**ный** קאָלאָראַ־טור־; ◇ ~**ное** сопрáно קאָלאָראַטור־סאָפּראַנאָ װ

колори́т *м* קאָלאָריט מ; ~**ный** קאָלאָריטפֿולער, פֿאַרבן־רײַכער; *(своеобразный, яркий)* קאָלאָריטישער

кóлос *м* זאַנג װ ־ען; ~**и́стый** זאַנגענפֿולער, זאַנגענרײַ־כער; ~**и́ться** *несов.* אַרויסלאָזן* זאַנגען, זאַנגלען זיך

колосники́ *мн. (ед.* колосни́к *м)* 1. *(топки)* פֿײַער־גראַטע װ ־ס; 2. *театр.* איבערפּלאַנקען מצ.

колосовы́е *мн. бот.* זאַנג־געוויקסן מצ.

колóсс *м* קאָלאָס מ ־ן, ריז מ ־ן; ◇ ~ на гли́няных ногáх אַ ריז אַף ליימענע פֿיסלעך; ~**áльный** קאָלאָ־סאַלער, ריזיקער, אומגעהײַערער

колоти́ть *несов.* 1. (по *дат.*, в *вин.*; *ударять*) קלאַפּן (אין), טראַכקען (אין), זעצן (אין); 2. *разг. (избивать)* נערעקן; 3. *разг. (разбивать)* ברעכן*; ~**ся** *несов. разг. (о сердце)* האַסטיק קלאַפּן

кóлот||ый[1]: ~**ая** рáна שטעכוווּנד, אַ געלעכערטע וווּנד װ ־ן

кóлот||ый[2] געהאַקטער; ~**ые** дровá געהאַקט האָלץ; ~**ый** сáхар שטיקצוקער מ

колóть[1] *несов.* 1. *(чем-л. острым, тж. безл.)* שטעכן*; у меня́ кóлет в бокý עס שטעכט מיר אין אַ זײַט; 2. *(пронзать)* (דורכ)לעכערן; (דער)שטעכן*; 3. *(забивать скот)* קוילען; *(по еврейскому религиозному обряду тж.)* שעכטן*; 4. *перен. (язвить)* לאָזן* שפּילקעס, זאָגן שטעכווערטלעך; ◇ прáвда глазá кóлет פֿאַרן עמעס איז מען באַרויגעז

колóть[2] *несов. (разбивать)* האַקן; ~ дровá שפּאַלטן* [האַקן] האָלץ; ~ орéхи (צע)קנאַקן ניס

колóться[1] *несов. (вызывать ощущение укола)* שטעכן*, זײַן* שטעכיק; *(о растениях)* זײַן* שטעכלדיק

колóться[2] *несов. (раскалываться)* שפּאַלטן* זיך, האַקן זיך; *(об орехах)* (צע)קנאַקן זיך

колпáк *м* 1. *(головной убор)* קאָלפּעק מ ־עס, קאַפּל ז ־עך; 2. *(покрышка)* שײַד װ ־ן; שײַדל ז ־עך; *(над лампой)* אַבאַזשור מ ־ן; ◇ держáть когó-л. под стекля́нным ~**óм** אָפּהיטן* פֿון גאָר דער װעלט

колтýн *м* קאָלטן מ

колумбáрий *м* קאָלומבאַרי מ ־ריען.., קאָלומבאַריום מ ־ס

колýн *м* האָלצהאַק װ (מצ. ־העק)

колхóз *м* קאָלכאָז מ ־ן, קאָלווירט מ ־ן; ~**ник** *м* קאָלווירטניק מ ־עס; ~**ница** *ж* קאָלווירטניצע װ ־ס; ~**ный** קאָלווירטישער; ~**ное** крестья́нство דאָס קאָלוויר־טישע פּויערטום; ~**ный** клуб קאָלווירט־קלוב מ ־ן, דער קלוב פֿונעם קאָלווירט

колчáн *м* פֿײַלנטאַש װ ־ן

колчедáн *м мин.* קאָלטשעדאַן מ, פּיריט מ

колыбéль *ж* וויג װ ־ן, וויגל ז ־עך; *перен.* וויג װ; ~**ный** וויג־; ~**ная** пéсня וויגליד װ ־ער

колыхáть *несов.* לײַכט (צע)וויגן, באַוועגן; *(флаг)* מאַכן פֿלאַטערן; ~**ся** *несов.* לײַכט וויגן זיך; *(о пламени)* פֿלאַקערן, שפּרינגען*; *(о флаге)* פֿלאַטערן

колыхнýть *сов. однокр.* אַ וויג טאָן*; ~**ся** *сов. однокр.* אַ וויג טאָן* זיך

кóлышек *м* פּלעקל ז ־עך, פּלעקעלע ז ־ך

коль *союз см.* кóли; ~ скóро ווײַבאַלד

колье́ *с* קאָליע מ ־ען, האַלדזבאַנד מ (מצ. ־בענדער)

кольнýть *сов. однокр.* אַ שטאָך טאָן*

кольцев||áть *несов.* רינגעווען; учёные кольцýют птиц וויסנשאַפֿטלער טוען אָן רינגען די פֿייגל, וויסנשאַפֿטלער רינגעווען די פֿייגל; ~**óй** רינג־; ~**áя** желéзная дорóга רינגבאַן װ; ~**óй** маршрýт קרײַז־מאַרשרוט מ ־ן

кольцó *с* 1. רינג מ ־ען, רונג מ ־ען; ~ для ключéй שליסלען־רינגל ז ־עך; обручáльное ~ הייראַט־פֿינגערל ז ־עך; *(у евреев)* קידושין־פֿינגערל ז ־עך; 2. *мн. спорт.* רינגען מצ.; 3. *(маршрут)* קרײַז־מאַרשרוט מ ־ן

кольчýга *ж ист.* רינגען־פּאַנצער מ ־ס

колю́ч||ий 1. *(колющий)* שטעכיקער; 2. *(с колючками)* שטעכלדיקער; ~**ие** вéтки שטעכלדיקע צווײַגלעך; ~**ая** прóволока שטעכלדראָט מ; 3. *перен.* שטעכיקער, בײַסיקער, גיפֿטיקער; ~**ка** *ж* שטעכלקע װ ־ס

коля́ска *ж* 1. *(экипаж)* קאַטש װ ־ן, קאַרעטע װ ־ס; 2. *(детская)* קינדער־וועגעלע ז ־ך; 3.: ~ мотоци́кла בײַוועגעלע ז ־ך

ком[1] *м (земли и т. п.)* שראָל מ ־ן; *(большой)* קלומפּ מ ־ן; *(снега)* באַלן מ ־ס; *(теста и т. п.)* שטיק װ, מ ־ער

ком[2] *предл. п. от* кто

кома́нд||а ж 1. (приказ) קאָמאנדע ‖ ־ס; дать ~у (אָפּ)געבן* די קאָמאנדע, באפעלן*; 2. (начальствование) קאָמאנדירשאפט ‖, אָנפירונג ‖; под чьей-л. ~ой אונטער עמעצנס קאָמאנדירשאפט {אָנפירונג}; принять ~у נעמען* אף זיך די קאָמאנדירשאפט; 3. (воинская часть) קאָמאנדע ‖ ־ס; 4. (экипаж судна) מאנשאפט ‖ ־ן; 5.: пожарная ~а פײַערלעשער־קאָמאנדע ‖ ־ס; футбольная ~а פוטבאָל־קאָמאנדע ‖ ־ס; ◇ как по ~е אלע ווי איינער

команди́р м 1. קאָמאנדיר מ ־ן; ~ полка́ פאָלק־קאָמאנדיר מ ־ן; ~ корабля́ שיף־קאָמאנדיר מ ־ן; 2. перен.: ~ы производства די אָנפירער אין דער פראָדוקציע; ~о́ванный м ..טע קאָמאנדירטער מ; ~ова́ть сов. и несов. קאָמאנדירן; ~о́вка ж קאָמאנדירונג ‖ ־ען; ~о́вочный 1. קאָמאנדירונג(ס)־; ~о́вочное удостовере́ние קאָמאנדירונג(ס)־שײַן מ ־ען; 2. в знач. сущ. м. разг. см. командиро́ванный

кома́нд||ый 1. קאָמאנדע־; פון דער קאָמאנדע после сущ.; ~ые слова́ די ווערטער פון דער קאָמאנדע, קאָמאנדעס מצ.; ~ые соревнова́ния [פארמעסטן] געווען צווישן די קאָמאנדעס; 2. (командирский) קאָמאנדיר(ן)־; 3. перен. (руководящий) (אָנ)פירנדיקער; ~ое положе́ние אן אָנפירנדיק אָרט; ~ые посты́ (אָנ)פירנדיקע פאָסטנס; ◇ ~ый соста́в קאָמאנדירן־באשטאנד מ

кома́ндование с 1. (действие) קאָמאנדירונג ‖; приня́ть ~ איבערנעמען* די קאָמאנדירונג; 2. собир. קאָמאנדירשאפט ‖; верхо́вное ~ איבער־קאָמאנדירשאפט ‖; вы́сшее ~ די העכערע קאָמאנדירשאפט

кома́ндовать несов. 1. אָפּגעבן* די קאָמאנדע; 2. (тв.) קאָמאנדעווען (איבער), זײַן* דער קאָמאנדיר (פון); ~ диви́зией קאָמאנדעווען, זײַן* דער קאָמאנדיר פון א דיוויזיע איבער א דיוויזיע; 3. (тв., над тв.) разг. (распоряжаться) (אום)קאָמאנדעווען (מיט), הערשן (איבער), שאפן* זיך (מיט)

кома́ндующий м = קאָמאנדירער מ

кома́р м קאָמאר מ ־ן, מוק ‖ ־ן; маляри́йный ~ מאליאריע־קאָמאר מ ־ן, אנאָפעלעס מ ־ן; ◇ ~ но́су [но́са] не подто́чит קיינער וועט קיין פגאם ניט געפינען

комба́йн м קאָמבײַן מ ־ען; ~ер м קאָמבײַנער מ ־ס; ~ерка ж קאָמבײַנערקע ‖ ־ס, קאָמבײַנערן ‖ ־ס

комбико́рм м (комбини́рованный корм) קאָמבינירט פיטער; ~овый: ~овый заво́д א זאוואָד פאר (צוגרייטן) קאָמבינירט פיטער

комбина́т м קאָמבינאט מ ־ן; ◇ ~ бытово́го обслу́живания סערוויס־קאָמבינאט מ ־ן

комбина́тор м קאָמבינאטאָר מ ..טאָרן

комбина́ция ж 1. קאָמבינאציע ‖ ־ס; ~ зву́ков קלאנגען־קאָמבינאציע ‖; ло́вкая ~ א קונציקע קאָמבינאציע; ша́хматная ~ שאָך־קאָמבינאציע ‖ ־ס; 2. (бельё) קאָמבינאציע ‖ ־ס; кружевна́я ~ א קאָמבינאציע מיט שפיצן

комбинезо́н м קאָמבינעזאָן מ ־ען

комбини́ров||анный קאָמבינירטער; ~анный корм קאָמבינירט פיטער; ~ать несов. קאָמבינירן; перен. разг. тж. מאניפולירן

комедиа́нт м קאָמעדיאנט מ ־ן

комеди́йный קאָמעדיע־; ~ актёр קאָמעדיע־אקטיאָר מ ־ן; ~ жанр קאָמעדיע־זשאנער מ

коме́ди||я ж קאָמעדיע ‖ ־ס; (притворство тж.) אָנשטעל מ ־ן; музыка́льная ~я מוזיקאלישע קאָמעדיע; ◇ разы́грывать ~ю (אָפּ)שפילן א קאָמעדיע; מאכן אָנשטעלן

коменда́нт м קאָמענדאנט מ ־ן; ~ский: ~ский час קאָמענדאנט־שאָ ‖, בלאָקיר־שאָ ‖

комендату́ра ж קאָמענדאטור ‖

коме́та ж קאָמעט ‖ ־ן, קאָמעטע ‖ ־ס

ко́ми мн. нескл. (народ) קאָמי מצ.; язы́к ~ קאָמי־שפראך ‖

коми́зм м קאָמישקײַט ‖; (юмор) קאָמיזם מ; ~ положе́ния די קאָמישקײַט פון דער סיטואציע

ко́мик м = קאָמיקער מ; перен. тж. וויצלינג מ ־ען

комисса́р м קאָמיסאר מ ־ן; вое́нный ~ מיליטערישער קאָמיסאר; ~иа́т м קאָמיסאריאט מ ־ן; вое́нный ~иа́т מיליטערישער קאָמיסאריאט

комиссионе́р м קאָמיסיאָנער מ ־ן

комиссио́нный 1. קאָמיסיאָנעלער; ~ магази́н קאָמיסיאָנעלער מאגאזין; 2. в знач. сущ. мн. קאָמיסיע־געלט I

коми́сси||я ж 1. קאָמיסיע ‖ ־ס; избира́тельная ~я וואל־קאָמיסיע ‖ ־ס; экзаменацио́нная ~я עקזאמענירקאָמיסיע ‖ ־ס; 2. (поручение) קאָמיסיע ‖; брать на ~ю что-л. נעמען* עפעס אף קאָמיסיע; сдать на ~ю (אָפּ)געבן* אף קאָמיסיע

комите́т м קאָמיטעט מ ־ן; парти́йный ~ פארטיי־קאָמיטעט מ

коми́ческ||ий 1. קאָמיקער־, קאָמישער; ~ая роль קאָמיקער־ראָל ‖ ־ן; ~ая о́пера קאָמישע אָפערע; 2. (смешной) וויציקער, קאָמישער; ◇ ~ий актёр = קאָמיקער מ

коми́чный см. коми́ческий 2

ко́мкать несов. 1. (צע)מיאטשען, (צע)קנוידערן; 2. перен. разг. אָפּכאפּן ווי־ס'ניט־איז

коммент||а́рий м 1. קאָמענטאריום מ, קאָמענטאר מ ־ן; 2. мн. (рассуждения) קאָמענטארן מצ., פיירושים מצ.; ◇ ~а́рии изли́шни קאָמענטארן זײַנען דאָ איבעריק; ~а́тор м קאָמענטאטאָר מ ..טאָרן; ~и́ровать сов. и несов. 1. (текст) קאָמענטירן; 2. (толковать) אויסטײַטשן

коммерса́нт м קאָמערסאנט מ ־ן

комме́рция ж קאָמערציע ‖, קאָמערץ ‖

комме́рческ||ий קאָמערץ־, קאָמערציעלער; ◇ ~ий дире́ктор קאָמערציעלער דירעקטאָר; ~ое учи́лище קאָמערץ־שול ‖ ־ן

коммивояжёр м קאָמיוואָיאזשאָר מ ־ן

комму́на ж קאָמונע ‖ ־ס; ◇ Пари́жская ~ די פאריזשער קאָמונע

комму́на́льн||ый קאָמונאלער; ~ые услу́ги קאָמונאלע באדינונג; ~ое хозя́йство קאָמונאלע ווירטשאפט; ◇ ~ая кварти́ра קאָמונאלע וווינונג, א וווינונג פאר עטלעכע פאמיליעס

коммуна́р м ист. קאָמונאר מ ־ן

коммуни́зм м קאָמוניזם מ; строи́тельство ~а די בויונג [דאָס בויען] פון קאָמוניזם; нау́чный ~ וויסנשאפטלעכער קאָמוניזם

коммуника́бельн||ость ж קאָמוניקאבלקײַט ‖; ~ый קאָמוניקאבעלער

коммуникати́вный лингв. קאָמוניקאטיווער

коммуника́ци||я ж 1. קאָמוניקאציע ‖ ־ס; перере́зать ~и проти́вника איבערשנײַדן* דעם סוינעס קאָמוניקאציעס; 2. лингв. קאָמוניקאציע ‖ ־ס; (сообщение) מיטיילונג ‖ ־ען

коммунист *м* קאָמוניסט מ ־ן

коммунистическ||ий קאָמוניסטישער; ~ая партия די קאָמוניסטישע פּאַרטיי; ~ая мораль די קאָמוניסטישע מאָראַל

коммунистка *ж* קאָמוניסטן װ ־ס, קאָמוניסטקע װ ־ס

коммутатор *м* קאָמוטאַטאָר מ ־ס

коммюнике *с нескл.* קאָמוניקאַט מ ־ן; קאָמ(י)וניקע מ ־ען

комнат||а *ж* צימער מ ־ן, כיידער מ (מצ. כאַדאָרים); квартира из трёх ~ א װוינונג פֿון דרײַ צימערן; ◇ ~а матери и ребёнка (*на вокзале и т. п.*) א צימער פֿאַר מוטער און קינד

~ный: ~ное растение שטוב־געוויקס I ־ן; ~ная собака שטוב־הונט מ (מצ. ..הינט); ~ная температура שטוב־טעמפּעראַטור װ

комод *м* קאָמאָד מ ־ן

комок *м* (*земли и т. п.*) הרודקעלע I ־ך; (*снега*) באַלכל I =; смять в ~ צעמיאַטשען אין א קנײַלכל; ◇ ~ в горле א קנײַלכל אין האַלדז

компактн||ый קאָמפּאַקטער; ~ая масса א קאָמפּאַקטע [געדיכטע] מאַסע; ~ая пудра קאָמפּאַקטע [צונויפגעפּרעסטע] פּודרע

компанейский קאָמפּאַניישער

компани||я *ж* 1. קאָמפּאַניע װ ־ס, כעוורע װ ־ס, כעוורײַע װ; в ~и хороших парней אין א קאָמפּאַניע [אין א כעוורײַע] פֿון װוילע יונגע לײַט; составьте нам ~ю קומט מיט אונדז [זעצט זיך צו] צו אונדז; 2. (*торговая, промышленная*) קאָמפּאַניע װ ־ס, געזעלשאַפֿט װ ־ן; акционерная ~я אַן אַקציאָנערע קאָמפּאַניע [געזעלשאַפֿט]; ◇ водить ~ю с *кем-л.* קאָמפּאַנייען זיך מיט עמעצן, כאַווערן זיך מיט עמעצן, זײַן* אין א כאַוורוסע מיט עמעצן; за ~ю צוליב כאַוורוסע; קעדיי ניט אָפּשטיין* פֿון דער קאָמפּאַניע

компаньон *м* 1. קאָמפּאַניאָן מ ־ען; 2. (*член торговой или промышленной компании*) קאָמפּאַניאָן מ ־ען, שוטעף מ (מצ. שוטפים)

компартия *ж* (коммунистическая партия) קאָמפּאַרטיי װ ־ען (קאָמוניסטישע פּאַרטיי)

компас *м* קאָמפּאַס מ ־ן

компенс||ация *ж* 1. (*действие*) קאָמפּענסירונג װ; 2. (*сумма*) קאָמפּענסאַציע װ ־ס; ~ировать *сов. и несов.* קאָמפּענסירן

компетентн||ость *ж* 1. קאָמפּעטענטקײַט װ, בקיעס I; 2. (*правомочность*) קאָמפּעטענטקײַט װ, קאָמפּעטענץ װ; ~ый קאָמפּעטענטער; ~ый консультант א קאָמפּעטענטער קאָנסולטאַנט, א באָקי קאָנסולטאַנט; ~ый суд א קאָמפּעטענטער גערייכט

компетенци||я *ж* קאָמפּעטענץ װ; это вне его ~и דאָס איז אויסער זײַן קאָמפּעטענץ

компил||ировать *несов.* קאָמפּילירן, מאַכן קאָמפּיליאַציעס; ~ятивный קאָמפּיליאַטיווער; ~ятор *м* קאָמפּיליאַטאָר מ ..טאָרן; ~яция *ж* קאָמפּיליאַציע װ

комплекс *м* קאָמפּלעקס מ ־ן; ~ный קאָמפּלעקסישער; ~ная механизация קאָמפּלעקסישע מעכאַניזירונג; ◇ ~ная бригада אַלע־פֿאַכן־בריגאַדע, קאָמפּלעקס־בריגאַדע װ ־ס

комплект *м* 1. (*набор*) קאָמפּלעקט מ ־ן; (*книг тж.*) גאַנג מ (מצ. גענג); 2. (*предельное число лиц*) קאָמפּלעקט, פֿולער באַשטאַנד מ; сверх ~а אויסערן [איבערן] קאָמפּלעקט; ~ный קאָמפּלעקטישער, פֿולער

комплектовать *несов.* 1. קאָמפּלעקטירן, צונויפשטעלן א קאָמפּלעקט [קאָמפּלעקטן]; 2. (*дополнять до комплекта*) דערפֿולן, דערגאַנצן

комплекция *ж* קאָמפּלעקציע װ, קערפּער־געבוי מ

комплимент *м* קאָמפּלימענט מ ־ן; сказать ~ מאַכן א קאָמפּלימענט; напрашиваться на ~ы אָנשלאָגן* זיך אױף קאָמפּלימענטן

композитор *м* קאָמפּאָזיטאָר מ ..טאָרן

композ||иционный קאָמפּאָזיציאָנעלער; ~иция *ж* קאָמפּאָזיציע װ

компонент *м* קאָמפּאָנענט מ ־ן; באַשטאַנד־טייל מ ־ן

компост *м с.-х.* קאָמפּאָסט מ

компостер *м* קאָמפּאָסטער מ ־ס

компостировать *несов.* קאָמפּאָסטירן; ~ билет קאָמפּאָסטירן דעם בילעט

компот *м* קאָמפּאָט מ

компресс *м* קאָמפּרעס מ ־ן, אומשלאָג מ ־ן

компрессор *м тех.* קאָמפּרעסאָר מ ־ס

компрометировать *несов.* קאָמפּראָמעטירן

компромисс *м* קאָמפּראָמיס מ ־ן, פּשאָרע װ ־ס; пойти на ~ אײַנגיין* אױף א קאָמפּראָמיס [אױף א פּשאָרע]; ~ный קאָמפּראָמיסלעכער, פּשאָרעדיקער; ~ное решение א קאָמפּראָמיסלעכע [א פּשאָרעדיקע] לייזונג

компьютер *м тех.* קאָמפּיוטער מ ־ס

комсомол *м* (Коммунистический Союз Молодёжи) קאָמסאָמאָל מ, קאָמיוג מ (קאָמוניסטישער יוגנט־פֿאַרבאַנד); ~ец *м* קאָמסאָמאָלעץ מ ..לצעס, קאָמיוגיסט מ ־ן; ~ка *ж* קאָמסאָמאָלקע װ ־ס, קאָמיוגיסטן װ ־ס, קאָמיוגיסטקע װ ־ס

комсомольск||ий קאָמסאָמאָלישער, קאָמיוגישער; ~ий билет קאָמיוגישער בילעט; ~ая организация קאָמיוגישע אָרגאַניזאַציע; ~ий энтузиазм קאָמיוגיסטן־ענטוזיאַזם מ, קאָמיוגיסטישער ענטוזיאַזם

комсорг *м* (комсомольский организатор) קאָמסאָרג מ ־ן (קאָמסאָמאָלישער אָרגאַניזאַטאָר)

кому *дат. п. от* кто

комфорт *м* קאָמפֿאָרט מ; с полным ~ом מיט פֿולן קאָמפֿאָרט, מיט אַלע באַקוועמלעכקײַטן

комфортабельн||ый קאָמפֿאָרטאַבעלער, (זייער) באַקוועמלעכער; ~ая квартира א קאָמפֿאָרטאַבעלע װוינונג, א װוינונג מיט אַלע באַקוועמלעכקײַטן

конвейер *м* קאָנווייער װ ־ס; ~ный קאָנווייער־; ~ная система קאָנווייער־סיסטעם װ

конвенци||я *ж* קאָנווענץ װ; заключить ~ю שליסן* א קאָנווענץ

конверт *м* קאָנווערט מ ־ן

конвоир *м* קאָנוואָירער מ =; ~овать *несов.* קאָנוואָירן

конвой *м* קאָנוואָי מ

конвойн||ый 1. קאָנוואָי־; ~ое судно קאָנוואָי־שיף װ ־ן; 2. *в знач. сущ. м* קאָנוואָירער מ =

конвульсивн||ый קאָנווולסיווער, קראַמפּ־; ~ые движения קראַמפּ־באַוועגונגען מצ., קאָנווולסיווע באַוועגונגען, קאָנווולסיעס מצ.

конвульсия *ж мед.* קראַמפּ מ, קאָנווולסיע װ ־ס

конгломерат *м* 1. קאָנגלאָמעראַט מ; (*смесь тж.*) געמיש I, מישמאַש מ; 2. *геол.* קאָנגלאָמעראַט מ

конгресс *м* 1. קאָנגרעס מ ־ן; Всемирный ~ миролюбивых сил אַלוועלטלעכער קאָנגרעס פֿון פֿרידנליבנ-

דיקע קרעפטן; Всеми́рный ~ сторо́нников ми́ра -אל
וועלטלעכער קאָנגרעס פון שאָלעם-אָנהענגער; 2. (*законо-
дательный орган, парламент*) n קאָנגרעס; ~**ме́н** *м*
(מצ. ‥סלײַט) n קאָנגרעסמאַן

конденс||а́тор *м эл.* ס⁻ n קאָנדענסאַטאָר; ~**а́ция** *ж*
II קאָנדענסירונג; ~**и́ровать** *сов. и несов.* קאָנדענסירן,
פארגעדיכטערן

конди́тер *м* ס⁻ n קאָנדיטער; ~**ская** *ж* קאָנדיטערײַ
⁻ען II; ~**ский** קאָנדיטער⁼; ~ская фа́брика ⁻קאָנדיטער
פאבריק II ⁻ן, ⁻זיסווארג-פאבריק II ⁻ן; ~ские изде́лия
זיסווארג I

кондиционе́р *м* ⁻ן n קאָנדיציאָנער (*комнатный тж.*)
לופטקילער n ⁻ס

кондициони́рованный קאָנדיציאָנירטער; ~ во́здух -קאָנ
דיציאָנירטע [געקילטע] לופט

конду́ктор *м* ‥טאָרן n קאָנדוקטאָר

коново́д *м*=n פערדציכטלער; ~**ство** *с* פערדצוכט
II; ~**ческий** פערדצוכט⁼, פערדציכטלערישער

конёк[1] *м* 1. *уменьш.* פערדל I ⁻ך, פערדעלע I ⁻ך;
2. (*излюбленная тема*) I באַליבטע טעמע, כאַלאָס;
3. (*крыши*) ⁻ען n דאַכקאַם; ◇ он сел на своего́ конь-
ка́ ער האָט זיך ארויף אף זײַן פערדל; ער איז שוין
צוגעריסן צו זײַן טעמע

конёк[2] *см.* коньки́

кон||е́ц *м* 1. n סאָף, II (ע)ענד; (*предмета*) ⁻ן n עק,
⁻ן n ברעג; ~е́ц доро́ги דער סאָף פונעם וועג; ~е́ц
го́да דער סאָף פונעם יאָר; в ~це́ го́да סאָף יאָר; ~е́ц
расска́за דער סאָף פון דער דערציילונג; ~цы́ верёвки
די עקן פונעם שטריק; о́стрый ~е́ц שפּיץ (שאַרפער) א;
со всех ~цо́в страны́ פון אַלע עקן לאנד; бли́зиться к
~цу́ האַלטן* בא פארענדיקן זיך; 2. (*кончина*) n סאָף;
он знал, что ~е́ц его́ бли́зок ער האָט געוווּסט, אז גיך
וועט קומען זײַן סאָף [אז ער האלט בא שטארבן]; он на-
шёл там свой ~е́ц דאָרט איז געקומען א סאָף צו זײַן
לעבן; 3. (*расстояние*) n מעהאַלעך; сде́лать поря́доч-
ный ~е́ц דורכמאַכן [אָפּגיין*] א היפשן מעהאַלעך; в о́ба
~ца́ [צוריק] אהין און אהער; 4. *мор.* ⁻ן n שטריק; при-
ча́льный ~е́ц n צופעסט-שטריק; ◇ без ~ца́ אָן אן עק
ניט אופהערן צו (און אָן א סאָף); говори́ть без ~ца́
רעדן; в ~це́ ~цо́в סאָפּקאָלסאָף; взя́ться не с того́
~ца́ אָנהייבן* פארקערט; во все ~цы́ אין אַלע עקן
וועלט; из ~ца́ в ~е́ц פון איין עק ביזן אַנדערן; и ~цы́
в во́ду און קיין סימען ניט געבליבן; ~ца́-кра́ю нет אָן
א גרענעץ, אָן א ברעג; (*о длительности*) ס׳האָט קיין
עק ניט און קיין סאָף ניט; па́лка о двух ~ца́х א שטעקן
מיט צוויי עקן

коне́чно 1. *вводн. сл.* געוויס; (*разумеется*) פארשטײַט
זיך; вы, ~, меня́ не жда́ли? -געוויס האָט איר ניט דער
וואַרט, איך זאָל קומען?; 2. *утв. частица* אוודע

коне́чности *мн.* (*ед.* коне́чность *ж*) מצ. ענדגלידער;
ве́рхние ~ אייבערשטע ענדגלידער; ни́жние ~ -אונטער
שטע ענדגלידער

коне́чн||ый 1. (*находящийся в конце*) לעצטער; ~ая
остано́вка דער לעצטער אָפּשטעל; 2. (*окончательный*)
ענדגילטיקער; ~ый результа́т -דער ענדגילטיקער רעזול
טאַט; ~ая цель n ענדציל, דער ענדגילטיקער ציל; ◇
~ая величина́ *мат.* אָן ענדלעכע גרייס; в ~ом ито́ге
[счёте] סאָפּקאָלסאָף; (אין) סאכאַקל

кони́на *ж* I פערדנפלייש

кони́ческий קאָנוספארמיקער, קאָנוסאַרטיקער

конкретизи́ровать *сов. и несов.* קאָנקרעטיזירן

конкре́тн||ость *ж* II קאָנקרעטקײַט; ~**ый** קאָנקרעטער

конкуре́н||т *м* ⁻ן n קאָנקורענט; ~**ция** *ж* קאָנקורענץ
II; ◇ вне ~ции אויסער [אָן א] פארגלײַך

конкури́ровать *несов.* קאָנקורירן

ко́нкурс *м* ⁻ן n קאָנקורס; пода́ть рабо́ту на ~ -אָנ
געבן* אן אַרבעט אפן קאָנקורס; он при́нят в вуз по ~у
מ׳האָט אים צוגענומען אין דער הויכשול לויטן קאָנקורס;
вне ~а אויסערן קאָנקורס; *перен.* אויסער פארגלײַך;
~**ный** קאָנקורס⁼; ~ный экза́мен n קאָנקורס-עקזאַמען
ס(ע)⁻

ко́нни||к *м* ⁻ן n קאַוואַלעריסט; ~**ца** *ж* II קאַוואַלעריע,
I רײַטער-מיליטער

ко́нн||ый 1. פערד⁼; ~ая тя́га II פערד-שלעפקראַפט;
2. (*состоящий из всадников*) רײַטער⁼; קאַוואַלעריע⁼;
~ая а́рмия ⁻ען II רײַטער-ארמיי; ~ый разъе́зд -רײַ
טער-פּאַטרול n ⁻ן; ◇ ~ый заво́д פערדצוכט-זאַוואָד
⁻ן n, ⁻ס II פערדפערמע

ко́новязь *ж* 1. ⁻ן n פערדסלופּ; 2. (*верёвка для
стреноживания лошади*) =n פענט-שטריק

конокра́д *м* (מצ. ‥גאַנאָווים) n פערד-גאַנעוו

конопа́тить *несов.* פארדיכטעוועון; קאָנאָפּאַטיען *разг.*

конопля́ *ж бот.* II קאָנאָפּליע, n האנף

конопля́нка *ж зоол.* ⁻עך I הענפל

конопля́н||ый קאָנאָפּליע⁼, האנף⁼; ~ое ма́сло -קאָנאָפּ
n ליע-אייל

консерват||и́вный קאָנסערוואַטיווער; ~**и́зм** *м* -קאָנסער
n וואַטיזם

консерва́тор *м* ‥טאָרן n קאָנסערוואַטאָר

консервато́рия *ж* II קאָנסערוואַטאָריע

консерви́рованный קאָנסערווירטער

консерви́ровать *сов. и несов.* 1. קאָנסערווירן; 2. (*строительство и т. п.*) פארקאָנסערווירן

консе́рвн||ый קאָנסערוון⁼; ~ая ба́нка קאָנסערוון-באַנקע
⁻ס II; ~ый нож ⁻ס n קאָנסערוון-עפענער

консе́рвы *мн.* 1. מצ. קאָנסערוון; мясны́е ~ -פלייש
מצ. קאָנסערוון; ры́бные ~ מצ. פיש-קאָנסערוון; 2. *разг.*
(*очки*) מצ. שוצברילן

конси́лиум *м мед.* ⁻ס n קאָנסיליום

консисте́нция *ж* II קאָנסיסטענץ

ко́нский פערד(ן)⁼, פערדענער; ~ во́лос פערדהאָר
מצ.

консолид||а́ция *ж* II קאָנסאָלידאַציע, II קאָנסאָלידירונג;
~**и́ровать** *сов. и несов.* קאָנסאָלידירן

консо́ль *ж* ⁻ן n קאָנסאָל

консо́рциум *м* ⁻ס n קאָנסאָרציום

конспе́кт *м* ⁻ן n קאָנספעקט; ~**и́вный** קאָנספעקטיווער;
~**и́ровать** *несов.* קאָנספעקטירן

конспир||ати́вный קאָנספּיראַטיווער; ~ати́вная кварти́-
ра קאָנספּיראַטיווע דירע; ⁻ס II יאַווקע; ~**а́тор** *м* -קאָנ
ספּיראַטאָר n ‥טאָרן; ~**а́ция** *ж* II קאָנספּיראַציע

конста́нта *ж мат.* ⁻ס II קאָנסטאַנטע

констат||а́ция *ж* II קאָנסטאַטירונג; ~**и́ровать** *сов. и несов.* קאָנסטאַטירן, פעסטשטעלן

конституцио́нн||ый קאָנסטיטוציאָנעלער; ◇ ~ая мона́р-
хия קאָנסטיטוציאָנעלע מאָנאַרכיע

конститу́ция *ж* 1. *(основной закон)* קאָנסטיטוציע וו ־ס; 2. *(строение организма)* קערפער־געבוי ם

конструи́ровать *несов.* 1. קאָנסטרוירן; ~ но́вую маши́ну קאָנסטרוירן א נײַע מאשין; 2. *(учреждать)* צונויפפורעמען, אָרגאניזירן, שטעלן

конструкти́вн‖ый קאָנסטרוקטיווער; ~ое предложе́ние א קאָנסטרוקטיווער פאָרשלאָג

констру́ктор *м* 1. קאָנסטרוקטאָר ם ··טאָרן; 2. *(набор для игры)* קאָנסטרוקטאָר ם ־ס; **~ский** קאָנסטרוקטאָרן־; ~ское бюро́ קאָנסטרוקטאָרן־ביוראָ ז, וו

констру́кци‖я *ж* 1. *(строение, устройство)* קאָנסטרוקציע וו; самолёт но́вой ~и אן עראָפלאן פון א נײַער קאָנסטרוקציע; 2. *обычн. мн. (отдельные части сложного устройства)* קאָנסטרוקציעס מצ.; железобето́нные ~и אײַזנבעטאָנענע קאָנסטרוקציעס; 3. *грам.* קאָנסטרוקציע וו ־ס; страда́тельная ~я פאסיווע קאָנסטרוקציע וו

ко́нсул *м* קאָנסול ם ־ן; генера́льный ~ גענעראל־קאָנסול ם ־ן; **~ьский** קאָנסול־; ~ьские полномо́чия קאָנסול־פולמאכטן מצ.; **~ьство** *с* קאָנסולאט ם ־ן

консульт‖а́нт *м* קאָנסולטאנט ם ־ן; **~а́ция** *ж* 1. *(совет)* קאָנסולטאציע וו ־ס; получи́ть ~а́цию נעמען* א קאָנסולטאציע; 2. *(учреждение)*: де́тская ~а́ция קינדער־קאָנסולטאציע וו ־ס

консульти́ровать *несов.* קאָנסולטירן; **~ся** *несов.* (с *тв.*) קאָנסולטירן זיך (בא), זיך אן אייצע האלטן* (מיט)

конта́кт *м* 1. *(соприкосновение)* קאָנטאקט ם, באריר ם; *перен.* קאָנטאקט ם ־ן, פארבינדונג וו; при ~е с больны́м בייס א באריר מיטן כוילע; вступи́ть в ~ с *кем-л.* קומען* אין א פארבינדונג מיט עמעצן, אײַנשטעלן א קאָנטאקט מיט עמעצן; деловы́е ~ы געשעפטלעכע קאָנטאקטן [פארבינדונגען]; 2. *тех.* קאָנטאקט ם ־ן

конте́йнер *м* קאָנטיינער ם ־ס

конте́кст *м* קאָנטעקסט ם ־ן

континге́нт *м* קאָנטינגענט ם ־ן

контине́нт *м* קאָנטינענט ם ־ן; **~а́льный** קאָנטינענטאלער; ◇ ~а́льный кли́мат קאָנטינענטאלער קלימאט, יאבאָשע־קלימאט ם

конто́р‖а *ж* קאָנטאָר וו ־ן; **~ский** קאָנטאָר־; ~ские кни́ги קאָנטאָר־ביכער מצ.

контраба́нд‖а *ж* 1. *(занятие)* קאָנטראבאנדע וו, שמוגל ם, שמוגלערײַ וו; 2. *собир.* קאָנטראבאנדע־סכוירע וו, שמוגל־סכוירע וו; **~и́ст** *м* קאָנטראבאנדיסט ם ־ן, שמוגלער ם =; **~ный** קאָנטראבאנדע־, קאָנטראבאנדישער, שמוגל־; ~ный ввоз קאָנטראבאנדישער ארײַנפיר; ~ные това́ры קאָנטראבאנדע־סכוירעס מצ., שמוגל־סכוירעס מצ.

контраба́с *м муз.* קאָנטראבאס ם ־ן

контраге́нт *м* קאָנטראגענט ם ־ן

контр-адмира́л *м* קאָנטער־אדמיראל ם ־ן

контра́кт *м* קאָנטראקט ם ־ן; расто́ргнуть ~ אנולירן דעם קאָנטראקט; **~а́ция** *ж* קאָנטראקטירונג וו; **~ова́ть** *несов.* קאָנטראקטירן

контра́льто *с нескл.* קאָנטראלטאָ וו

контрама́рка *ж* קאָנטראמארקע וו ־ס

контра́ст *м* קאָנטראסט ם ־ן, קעגנזאץ ם; составля́ть ре́зкий ~ с *чем-л.* שארף קאָנטראסטירן מיט עפעס; זײַן* א הייפעך צו עפעס; **~и́ровать** *несов.* (с *тв.*) קאָנטראסטירן (מיט); **~ный** קאָנטראסטישער, ווידערשפרעכלעכער

контрата́к‖а *ж воен.* קאָנטער־אטאקע וו ־ס; **~ова́ть** *сов. и несов.* קאָנטראטאקירן

контрибу́ци‖я *ж* קאָנטריבוציע וו; наложи́ть ~ю ארופלייגן א קאָנטריבוציע

контрнаступле́ние *с воен.* קעגן־אָנגריף ם; перейти́ в ~ איבערגיין* אין קעגן־אָנגריף

контролёр *м* קאָנטראָליאָר ם ־ן

контроли́ровать *несов.* קאָנטראָלירן

контро́л‖ь *м* 1. קאָנטראָל ם; наро́дный ~ь פאָלקס־קאָנטראָל ם; отде́л техни́ческого ~я דער אָפטייל פאר טעכנישן קאָנטראָל; взять под ~ь נעמען* אונטערן קאָנטראָל; 2. *собир.* קאָנטראָליאָרן מצ.; **~ьный** קאָנטראָל־; ~ьная рабо́та קאָנטראָל־ארבעט וו ־ן; ◇ ~ьные ци́фры קאָנטראָל־ציפערן מצ.

контрразве́д‖ка *ж* קאָנטער־אויסשפיר ם ־ן; **~чик** *м* קאָנטער־אויסשפירער ם =

контрреволюци‖оне́р *м* קאָנטער־רעוואָליוציאָנער ם ־ן; **~о́нный** קאָנטער־רעוואָליוציאָנערער

контрреволю́ция *ж* קאָנטער־רעוואָליוציע וו

контруда́р *м воен.* קעגנקלאפ ם (מצ. ··קלעפ)

конту́з‖ить *сов.* קאָנטוזיען; **~ия** *ж* קאָנטוזיע וו ־ס

ко́нтур *м* קאָנטור ם ־ן; **~ный** קאָנטור־; ~ная ка́рта קאָנטור־מאפע וו ־ס

конура́ *ж* 1. הונטבײַדל ז ־עך, קאָנורע וו ־ס; 2. *перен. разг.* לאָך וו, קאָנורע וו

ко́нус *м* קאָנוס ם ־ן

конфедера́ция *ж* קאָנפעדעראציע וו

конферансье́ *м нескл.* קאָנפעראנסיע ם ־ען

конфере́нц-за́л *м* קאָנפערענץ־זאל ם ־ן

конфере́нция *ж* קאָנפערענץ וו ־ן; ми́рная ~ שאָלעם־קאָנפערענץ וו; парти́йная ~ פארטיי־קאָנפערענץ וו ־ן

конфе́т‖а *ж* קאָנפע(ק)ט וו ־ן; **~ный** קאָנפע(ק)טן־; ~ная фа́брика קאָנפע(ק)טן־פאבריק וו ־ן

конфетти́ *с нескл.* קאָנפעטי ם

конфигура́ция *ж* קאָנפיגוראציע וו

конфиденциа́льн‖о *нареч.* קאָנפידענציעל, פארטרוילעך; **~ый** קאָנפידענציעלער, פארטרוילעכער

конфиска́ция *ж* קאָנפיסקאציע וו; ~ иму́щества קאָנפיסקירונג [קאָנפיסקאציע] פונעם פארמעגן

конфискова́ть *сов. и несов.* קאָנפיסקירן

конфли́кт *м* קאָנפליקט ם ־ן, סיכסעך ם (מצ. סיכסוכים); вооружённый ~ א באוואָפנטער קאָנפליקט; ула́дить ~ אײַנרעגולירן דעם קאָנפליקט [דעם סיכסעך]; **~ный** קאָנפליקט־; ~ная коми́ссия קאָנפליקט־קאָמיסיע וו ־ס; ~ная ситуа́ция א קאָנפליקטנע סיטואציע

конфо́рка *ж* קאָנפאָרקע וו ־ס

конфу́з *м* קאָנפוז ם; получи́лся ~ ס'האָט זיך באקומען א קאָנפוז [זייער ניט שיין]; **~ить** *несов.* קאָנפוזיען(ס), ארײַנברענגען* אין צעמישונג; **~иться** *несов.* קאָנפוזיען(ס) זיך, שעמען זיך

концев‖о́й לעצטער, עקסטער; ~а́я строка́ די לעצטע שורע

концентра́т *м* 1. קאָנצענטראט ם ־ן; пищевы́е ~ы שפײַז־קאָנצענטראטן מצ.; кормовы́е ~ы פיטער־קאָנצענטראטן מצ.; 2. *горн.* ארץ־קאָנצענטראט ם

концентрацио́нный: ~ ла́герь קאָנצענטראציע־לאגער, קאָנצענטראציאָנס־לאגער ם ־ן; קאצעט ם ־ן *разг.*

концентра́ци‖я *ж* 1. *(действие)* קאָנצענטרירונג וו,

צונויפזאַמלונג ||; 2. *хим.* קאָנצענטראַציע ||; раство́р высо́кой ~и א צעלאָז פון א שטאַרקער קאָנצענטראַציע

концентри́ровать *несов.* 1. (*скапливать*) קאָנצענטרירן, אָנזאַמלען; 2. *перен.* קאָנצענטרירן; ~ внима́ние на *чём-л.* קאָנצענטרירן די אויפמערקזאַמקייט אף עפעס; ~ся *несов.* קאָנצענטרירן זיך

концентри́ческий, концентри́чный קאָנצענטרישער

конце́пция *ж* קאָנצעפציע || ־ס

конце́рн *м* קאָנצערן מ ־ען

конце́рт *м* 1. קאָנצערט מ ־ן; дать ~ געבן* א קאָנצערט; ~ лёгкой му́зыки א קאָנצערט פון לײַכטער מוזיק; 2. (*произведение*) = קאָנצערטווערק I; ~ для скри́пки с орке́стром א קאָנצערט(ווערק) פאַר פידל און אָרקעסטער; ◇ коша́чий ~ קאַצן־יאָמער מ

концерта́нт *м* קאָנצערטאַנט מ ־ן; ~ка *ж* קאָנצערטאַנטקע || ־ס

концерти́ровать *несов.* קאָנצערטירן, געבן* [אַרויסטרעטן*] מיט קאָנצערטן

концертме́йстер *м* קאָנצערטמײַסטער מ ־ס

конце́ртн||ый קאָנצערט־; פאַר קאָנצערטן *после сущ.*; ~ый зал קאָנצערטזאַל מ ־ן; ~ая му́зыка קאָנצערט־מוזיק; מוזיק פאַר קאָנצערטן; ◇ ~ый роя́ль קאָנצערט־ראַיאַל מ ־ן

концессионе́р *м* קאָנצעסיאָנער מ ־ן

конце́ссия *ж* קאָנצעסיע || ־ס

концла́герь *м* (концентрацио́нный ла́герь) קאָנצלאַגער מ ־ן; קאַצעט מ ־ן *разг.*

концо́вка *ж* 1. *полигр.* שלוס־ווינעטקע ||; 2. (*заключи́тельная часть*) שלוסטייל מ ־ן, סאָף מ ־ן

конча́ть *несов.* 1. *см.* ко́нчить; 2. (*быть близким к окончанию, завершению*) האַלטן* בא (פאַר)ענדיקן; ~ся *несов.* 1. *см.* ко́нчиться 2, 3; 2. (*приближаться к концу*) האַלטן* בא ענדיקן זיך; 3. (*умирать*) האַלטן* בא שטאַרבן; (*агонизировать*) גויסעסן

ко́нчено *безл. в знач. сказ.* 1. (с *тв.*) ס'איז א סאָף; с ним ~ מיט אים איז א סאָף; 2. (*довольно*): ~! אָן עק!, א סאָף!

ко́нчик *м* עק מ ־ן; (*остриё*) שפּיץ מ ־ן; ~ языка́ דער שפּיץ צונג

кончи́на *ж* טויט מ, פטירע ||

ко́нчить *сов.* 1. (*довести до конца*) (פאַר)ענדיקן; (*прекратить*) אויפהערן; ~ ремо́нт (פאַר)ענדיקן דעם רעמאָנט; ~ чита́ть אויפהערן לייענען; 2. (*тв.*, на *предл.*; *заключить*) פאַרענדיקן (מיט), שליסן* (מיט), אויסלאָזן* (מיט); ~ речь здра́вицей פאַרענדיקן [אויסלאָזן*, שליסן*] די רעדע מיט א וויוואַט; дава́йте на э́том и ко́нчим לאָמיר דערמיט פאַרענדיקן; 3.: он ко́нчил тем, что навсегда́ оста́вил родно́й го́род דער סאָף איז געווען, אז ער האָט אף שטענדיק פאַרלאָזט זײַן היימשטאָט; 4. (*уче́бное заведе́ние*) (פאַר)ענדיקן; 5. (с *тв.*; *положить преде́л*) מאַכן א סאָף (צו), אָפּענדיקן (מיט); ~ с волоки́той מאַכן א סאָף צו [אָפּענדיקן מיט] דעם פאַרשלעפּעניש; ◇ ~ самоуби́йством באַגיין* זעלבסטמאָרד, נעמען* זיך דאָס לעבן; ~ пло́хо מיעס אָפּשנײַדן*; האָבן* א וויסטן סאָף; ~ся *сов.* 1. ענדיקן זיך; 2. (*тв.*) ענדיקן זיך (מיט), אויסלאָזן* זיך (מיט); война́ ко́нчилась на́шей побе́дой די מילכאָמע האָט זיך געענדיקט מיט אונדזער זיג [ניצאָכן]; ко́нчилось тем, что... ס'האָט זיך אויסגעלאָזט [ס'האָט זיך געענדיקט] דערמיט, אז...; דער סאָף איז געווען, אז...; 3. (*иссякнуть*) אויסגיין*, אויסלאָזן* זיך; са́хар ко́нчился ס'איז אויסגעגאַנגען [ס'האָט זיך אויסגעלאָזט] דער צוקער; 4. (*умере́ть*) אויסגיין*

конъюнктиви́т *м мед.* קאָניונקטיוויט מ

конъюнкту́р||а *ж* קאָניונקטור ||; ~ный קאָניונקטור־; ~ные це́ны קאָניונקטור־פרײַזן מצ.; из ~ных соображе́ний אויס קאָניונקטור־טײַמים; ~щик *м разг.* קאָניונקטורניק מ ־עס

кон||ь *м* 1. = פערד I; 2. *шахм.* פערד(ל) I, שפּרינגער מ ־ס; 3. *спорт.* = (גימנאַסטיק־)פערד I

коньк||и́ *мн.* גליטשערס מצ.; ~и́ на ро́ликах רעדל־שיך מצ.; ката́ться на ~а́х גליטשן זיך; קאַטשען זיך אף גליטשערס *разг.*

конькобе́ж||ец *м спорт.* גליטשלויפער מ; ~ный: ~ный спорт גליטש־ספּאָרט מ

конья́||к *м* קאָניאַק מ; ~чный קאָניאַק־

ко́нюх *м* = שטאַלדינער מ; קאָניוך מ ־עס *разг.*

коню́шня *ж* פערד־שטאַל || ־ן

кооперати́в *м* קאָאָפּעראַטיוו מ ־ן; жили́щный ~ וווינונגס־קאָאָפּעראַטיוו מ ־ן; ~ный קאָאָפּעראַטיווער

коопера́||тор *м* קאָאָפּעראַטאָר מ ...טאָרן; ~ция *ж* 1. (*форма организации*) קאָאָפּערירונג ||; 2. (*объедине́ние*) קאָאָפּעראַציע ||; потреби́тельская ~ция געברויך־קאָאָפּעראַציע ||; промысло́вая ~ция געווערב־קאָאָפּעראַציע ||; сельскохозя́йственная ~ция לאַנדווירטשאַפטלעכע קאָאָפּעראַציע

коопери́ровать *сов. и несов.* קאָאָפּערירן; ~ся *сов. и несов.* קאָאָפּערירן זיך

коопт||а́ция *ж* קאָאָפּטירונג ||; ~и́ровать *сов. и несов.* קאָאָפּטירן

координа́ты *мн.* (*ед.* координа́та *ж*) קאָאָרדינאַטן מצ.

координацио́нный קאָאָרדיניר־; ~ вычисли́тельный центр קאָאָרדינירנדיקער רעכנצענטער

координ||а́ция *ж* קאָאָרדינירונג ||; ~и́ровать *сов. и несов.* קאָאָרדינירן

копа́ть *несов.* 1. גראָבן*; ~ зе́млю גראָבן* ערד; ~ огоро́д אופגראָבן* דעם גאָרטן; 2. (*выкапывать*) (אויס)גראָבן*; ~ я́му (אויס)גראָבן* א גרוב; ~ся *несов.* 1. גראָבן* זיך; 2. *разг.* (в *предл.*; *искать*) נישטערן, גראָבן* זיך; *перен.* גריבלען זיך; ~ в душе́ גריבלען זיך אין דער נעשאָמע; 3. *разг.* (*мешкать*) פּאָרקען זיך

копе́ечк||а *ж*: стать [влете́ть] в ~у אָפּקאָסטן א שיינע קאָפּיקע [א שיינעם גראָשן]

копе́ечн||ый 1. קאָפּיקענער; קאָפּיקאָווע(ר) *тж. неизм.*; 2. (*незначительной цены*) גראָשאָווע(ר) *тж. неизм.*; וואָס האָט א גראָשן די ווערט *после сущ.*; 3. *перен.* קליינלעכער, נישטיקער, גראָשנדיקער

копе́йк||а *ж* 1. קאָפּיקע || ־ס; 2. *собир. разг.* (*де́нежные сре́дства*) די קאָפּיקע, דער גראָשן; бере́чь наро́дную ~у אָפּהיטן* דעם פאָלקס קאָפּיקע [גראָשן]; ◇ без ~и (де́нег) אָן א גראָשן (געלט); до ~и ביז דער לעצטער קאָפּיקע; ни ~и קיין קאָפּיקע, קיין גראָשן געלט ניט

ко́пи *мн. горн.* מינערײַען מצ., גרובן מצ.; соляны́е ~ זאַלצגרובן מצ.

копи́лка *ж* (שפּאָר־)פּושקע || ־ס

копи́рка *ж разг.* קאָפּיר־פּאַפּיר I, קאָפּירקע ||

копирова́льн||ый קאָפּיר=; ~ая бума́га קאָפּיר־פּאַפּיר I; ~ый стано́к קאָפּיר־ווערקשטעל מ ־ן

копи́ровать *сов. и несов.* 1. *(снимать копию)* (אראָפּ)קאָפּירן; מאַכן [אראָפּנעמען*] א קאָפּיע (פון); 2. *(подражать)* קאָפּירן, נאָכמאַכן

копиро́в||щик *м* קאָפּיסט מ ־ן, קאָפּירער מ =; ~щица *ж* קאָפּיסטן || ־ס, קאָפּירערן || ־ס

копи́ть *несов. прям. и перен.* (אָנ)זאַמלען, (אָנ)קלײַבן*; ~ де́ньги קלײַבן* געלט; ~ си́лы אָנזאַמלען קויכעס [קרעפטן]

ко́пи||я *ж* 1. קאָפּיע || ־ס; снима́ть ~ю אראָפּנעמען* א קאָפּיע; ~я с карти́ны א קאָפּיע פון א בילד; 2. *разг.*: он то́чная ~я отца́ ער איז דער טאַטע אויסן אויג, ער איז דער טאַטע, ס'זאָל פעלן א האָר

копн||а́ *ж* קאָפּיצע || ־ס, קאָפּנע || ־ס; ◇ ~а́ воло́с, во́лосы ~о́й א וואַלד האָר

ко́поть *ж* רוס מ; קאָפּעטש מ *разг.*

копоши́ться *несов. разг.* 1. גראַבלען זיך; *(о насекомых и т. п.)* שוויבלען; 2. *(о мыслях)* ניט אָפּלאָזן*, פּיקן דעם מויעך; 3. *(возиться, работать)* פּאָרקען זיך

копте́ть *несов. (испускать копоть)* טשאַדען, רויכערן

копти́лка *ж разг.* קאָפּטשערל I ־עך, קורניקל I ־עך

копти́льня *ж* רייכערײַ || ־ען

копти́ть *несов.* 1. *(дымить)* טשאַדען, רויכערן; 2. *(покрывать копотью)* פאַררויכערן; 3. *(рыбу и т. п.)* רייכערן

копче́ни||е *с*: ры́ба холо́дного ~я קאַלט גערייכערטע פיש

копчён||ости *мн. (ед.* копчёность *ж)* גערייכערטס I; ~ый גערייכערטער; ~ая ры́ба *собир.* גערייכערטע פיש

ко́пчик *м анат.* עקווארבל מ

копы́тн||ый 1. טלאָעדיקער; ~ые живо́тные טלאָעדיקע באַלעכאַיִם; 2. *в знач. сущ. мн. зоол.* טלאָעדיקע מצ.

копы́то *с* קאָפּיטע || ־ס, טלאָ || ־ען

копьё *с* פּיקע || ־ס, שפּיז || ־ן; ◇ лома́ть ко́пья из-за *чего-л.* גיין* אָף מעסערס איבער עפּעס

кора́ *ж* 1. *(дерева)* קאָרע ||; 2. *(твёрдый покров)* הײַטל I ־עך; ◇ земна́я ~ *геол.* ערד־קאָרע ||, ערד־הײַטל I; ~ головно́го мо́зга *анат.* דאָס הײַטל פונעם קאָפּמאַרך

корабе́л *м см.* кораблестрои́тель

корабе́льн||ый שיף=; ~ая верфь (שיפ)ווערף || ־ן; ◇ ~ый лес מאַסטבוים־וואַלד מ (מצ. ..וועלדער)

корабле||вожде́ние *с* דאָס פירן א שיף, נאַוויגאַציע ||; *(искусство)* נאַוויגאַציע־קונסט ||; ~круше́ние *с* שיף־קאַטאַסטראָפע || ־ס; ~строе́ние *с* שיפבוי מ; ~строи́тель *м* שיפבויער מ =; ~строи́тельный שיפבוי=; ~строи́тельный институ́т שיפבוי־אינסטיטוט מ ־ן

кора́бль *м* שיף || ־ן; вое́нный ~ קריגסשיף || ־ן; ◇ косми́ческий ~ קאָסמישע שיף

кора́лл *м* קאָראַל מ ־ן; ~овый קאָראַלן=; ~овые ри́фы קאָראַלן־ריפן מצ.

кора́н *м рел.* קאָראַן מ

кордебале́т *м театр.* קאָרדעבאַלעט מ

кордо́н *м* 1. *(отряд)* גרענעצוואַך || ־ן; 2. *(местопребывание охраны)* וואַכפּאָסט מ; лесно́й ~ וואַלדשוץ־פּאָסט מ

коре́ец *м* קאָרייער מ =

коре́йский קאָרייער, קאָריייִשער; ~ язы́к די קאָריייִשע שפּראַך, קאָריייִש I

корена́стый יאָדערדיקער, פעסטגעבויטער

корени́ться *несов.* וואָרצלען

коренн||о́й 1. *(исконный, постоянный)* אָרטגעבירטיקער, אַלטגעזעסענער; ~ы́е жи́тели די אַלטגעזעסענע [אָרטגעבירטיקע] אײַנוווינער; טוישווים מצ.; 2. *(существенный)* גרונטיקער, ראַדיקאַלער; ~о́й вопро́с א גרונטיקע פראַגע; ~ы́е измене́ния ראַדיקאַלע ענדערונגען; ◇ ~о́й зуб באַקצאָן מ (מצ. ..צײַן); ~а́я ло́шадь שפּיצאַק מ ־עס; ~ы́м о́бразом גרינטלעך, ראַדיקאַל

ко́р||ень *м* 1. וואָרצל מ ־ען; ~ни дере́вьев די וואָרצלען פון די ביימער, ביימער־וואָרצלען מצ.; ~ни воло́с האָרוואָרצלען מצ.; ~ень зу́ба צאָנוואָרצל מ; 2. *(источник, начало)* וואָרצל מ ־ען, שוירעש מ; ~ень оши́бок דער שוירעש פון די פעלערן; 3. *грам., мат.* וואָרצל מ ־ען; ◇ хлеб на ~ню́ טוווע אין די זאַנגען; вы́рвать с ~нем אויסרײַסן* מיטן וואָרצל; אויקער מין האַשוירעש זײַן* *уст.*; измени́ть *что-л.* в ~не ענדערן ראַדיקאַל; пресе́чь зло в ~не אָפּשטעלן דאָס בייז אין זײַן וואָרצל, מאַכן ענדגילטיק א סאָף צום בייז; пусти́ть глубо́кие ~ни לאָזן* טיפע וואָרצלען; смотре́ть в ~ень דערגרונטעווען זיך צום טאָך

коре́нья *мн. кул.* קרײַטעכצער מצ.

корешо́к *м* 1. *уменьш.* ווערצעלע I ־ך; 2. *(книги)* רוקן מ ־ס; 3. *(квитанционный)* טאַלאָן מ ־ען

корея́нка *ж* קאָרייערן || ־ס

ко́ржик *м* פלעצעלע I ־ך; קאָרזשיקל I ־עך *разг.*

корзи́на *ж* קאָרב מ (מצ. קערב), קויש מ ־ן; ~ для бума́ги מיסט־קערבל I ־עך

коридо́р *м* קאָרידאָר מ ־ן; ~ный 1. קאָרידאָר=; ~ная дверь קאָרידאָר־טיר || ־ן; 2. *в знач. сущ. м* קאָרידאָר־דינער מ

кори́ть *несов. разг.* 1. (за *вин.*; *упрекать)* פירהאַלטן*; טאַדלען (פאַר); 2. *(тв.; попрекать)* אויסוואַרפן*

корифе́||й *м* קאָריפיי מ ־ען; ~и нау́ки קאָריפייען פון דער וויסנשאַפט

кори́ца *ж* צימרינג מ

кори́чневый ברוינער

ко́рк||а *ж* 1. *(хлеба)* סקאָרינקע || ־ס; 2. *(плёнка)* הײַטל I ־עך; 3. *(апельсина и т. п.)* שאָלעכץ ||; ◇ от ~и до ~и פון טאָוול ביז טאָוול

корм *м* פּיטער I; האָדיוווליע || *разг.*; *(для птицы)* עסן I; гру́бые ~а́ גראָב פּיטער; со́чные ~а́ זאַפטיק פּיטער

корма́ *ж мор.* קאָרמע ||, הינטערבאָרט מ

кормёжка *ж разг.* האָדעוואַניע ||, האָדעווען (זיך) I; *(на пастбище, на полях)* פּאַשען (זיך) I

корми́||лец *м* שפּײַזער מ =; *юр. тж.* אויסהאַלטער מ; *ирон.* ברויטגעבער מ =; ~лица *ж* 1. זייגערן || ־ס, (נ)אַם || ־ען; 2. *(семьи)* שפּײַזערן || ־ס; *ирон.* ברויטגעבערן || ־ס

корми́ло *с*: ~ правле́ния [вла́сти] מאַכטרודער מ

корми́ть *несов.* 1. האָדעווען, עסן געבן*; 2. *(грудью)* זייגן*; 3. *(содержать)* שפּײַזן, אויסהאַלטן*, האָדעווען; ◇ ~ обеща́ниями קאָרמענען* מיט האַווטאָכעס; ~ся *несов.* 1. *(питаться)* שפּײַזן זיך, עסן*, *(пастись)* פּאַשען זיך; 2. *(тв.; содержать себя)* לעבן (פון); ~ся свои́м

трудо́м לעבן פון אײגענער מי; ~ся ры́бной ло́влей לעבן
פון פישפאנג
кормле́ние *с* 1. ז האָדעווען; 2. *(грудью)* ז זייגן
кормов||о́й[1] פיטער-; ~ы́е культу́ры פיטער־קולטורן מצ.;
~а́я ба́за װ פיטער־באזע
кормов||о́й[2] *мор.* קאָרמע-, הינטערבאָרט-; ~о́е весло́
קאָרמע־וועסלע װ
корму́шка *ж* קאָרעטע װ ־ס; *(для птиц)* שפּײַז־ברעטל
ז ־עך
ко́рмчий *м* = רודערער מ (שיף־); *перен.* = פירער מ
корневи́ще *с бот.* 1. וואָרצל־שטענגל ז ־עך; 2. *(основной корень)* הויפּטוואָרצל מ ־ען
корнев||о́й 1. וואָרצל-; ~а́я систе́ма וואָרצל־סיסטעם
װ ־ען; 2. *лингв.* וואָרצלדיקער; ~ы́е слова́ וואָרצלדיקע
ווערטער
корнено́жки *мн.* *(ед.* корнено́жка *ж)* *зоол.* וואָרצלפיסיקע מצ.
корнепло́ды *мн.* *(ед.* корнепло́д *м)* *бот.* וואָרצל־פרוכטן מצ.
ко́роб *м* קויבער מ ־ס, קויש מ ־ן, קאָרב מ (מצ. קערב);
◇ це́лый ~ новосте́й א גאַנצער [א פולער] פּאַק (מיט)
קאָמע וועקאָמע, מי־יעדײיע ווײפל ~а неисן; с три
коро́б||ить *несов.* 1. *тж. безл.* אויסקרימען, *אויסבייגן;
2. *перен.* ארן, זײַן* דערווידער (דאָס.); меня́ ~ят его́
намёки, меня́ ~ит от его́ намёков מיך ארן שטארק זײַנע
אָנצוהערענישן; ~иться *несов.* 1. *אויסגעקרימט ווערן,
*אויסגעבויגן ווערן; 2. *(об одежде)* *אופגעבלאָזן ווערן
коро́бка *ж* 1. קעסטעלע ז ־ך, שאכטל ז ־עך; *(картонная)* פודעלע ז ־ך; *(жестяная)* פושקע װ ־ס; 2.
(остов здания) ווענט מצ.; ◇ ~ скоросте́й *тех.* גע-
שווינדקייט־קאסטן מ
коро́ва *ж* בעהיימע װ ־ס, קו װ (מצ. קי)
коро́в||ий קיענער; פון א קו *после сущ.*; ~ье молоко́
קיענע מילך, מילך פון א קו; ~ка *ж*: бо́жья ~ка זון־
פײ־שטאל װ ־ן, קו־שטאל װ ־ן; ~ник *м* קיעלע ז ־ך
короле́в||а *ж* 1. מאלקע װ ־ס, קיניגן װ ־ס; 2. *см.*
ферзь; ~ский קיניגלעכער; ~ство *с* קיניגרײַך ז
коро́ль *м* 1. קיניג מ ־ן, מײלעך מ (מצ. מעלאָכים); 2.
шахм. קיניג מ ־ן
коромы́сл||о *с* 1. *(для вёдер)* קאָראָמיסלע װ ־ס; 2.
тех. באלאנסיר־שטאנג מ ־ען; 3. *(весов)* (וואָג־)שטאנג מ ־ען
коро́н||а *ж* 1. קרוין װ ־ען; 2. *астр.* זונקרוין װ; ~а́ция
ж קרוינונג װ
коро́нка *ж (зуба)* (צאָן־)קרוין װ ־ען, (צאָן־)קרײנדל ז ־עך
коро́нн||ый: ~ая роль *театр.* קרוינראָל װ
коронова́ть *сов. и несов.* קרוינען; ~ся *сов. и несов.*
*געקרוינט ווערן
корота́ть *несов.*: ~ вре́мя *פארטרײַבן די צײַט
коро́тк||ий 1. °קורצער; ~ие но́ги °קורצע פיס; пла́тье
ко́ротко דאָס קלייד איז צו קורץ; ~ие дни °קורצע טעג;
~ий разгово́р א °קורצער שמועס; 2. *(быстрый, решительный)* אימפּעטיקער, האסטיקער; ~ая распра́ва א באל-
דיקע אָפּרעכענונג; 3. *(близкий, дружеский)* °נאָענטער,
פאמיליערער; ~ое знако́мство °נאָענטע באקאנטשאפט;
~ие отноше́ния °נאָענטע [פרײַנטשאפטלעכע] באציונגען;
◇ ~ие во́лны *радио* קורצע כוואליעס; ~ая па́мять א
קורצער זיקאָרן; быть на ~ой ноге́ с *кем-л.* *זײַן מיט
*זײַן מיט עמעצן א נאָענטער שמעלקע, עמעצן פאניבראַטיש;

ру́ки ко́ротки у него́ מ'האָט פאר אים קיין מוירע ניט, צו
קורץ בא אים די הענט
ко́ротко *нареч.* 1. °קורץ; 2. *(близко)* °נאָענט; я ~
знако́м с ним איך בין מיט אים °נאָענט [גוט] באקענט; 3.
(вкратце) °קורץ, בעקיצער; ◇ ~ говоря́ קורץ גערעדט;
בעקיצער
коротково́лновый *радио* קורצכוואליעדיקער; ~ приёмник
א קורצכוואליעדיקער אופנעמער
короткометра́жный *(о фильме)* קורצמעטראזשנע(ר) *тж.*
неизм.
коротконо́гий קורצפיסיקער; מיט קורצע פיס *после сущ.*
коро́че *сравн. ст. от* коро́ткий *и* ко́ротко קירצער;
◇ ~ говоря́ קורץ גערעדט, בעקיצער
корпе́ть *несов. разг.* (над *тв.*) שוויצן (איבער), מארו-
דזשען זיך (איבער)
корпора́ция *ж* קאָרפּאָראַציע װ ־ס
ко́рпус *м* 1. *(мн.* ~ы) *(туловище)* קערפער, טול מ
מ; пода́ться всем ~ом вперёд *טאָן א וועגד זיך מיטן גאנצן
קערפער פאָרויס; 2. *(мн.* ~а́) *(оболочка механизмов)*
רעם װ ־ען, קאָרפּוס מ ־ן; *(часов)* קופערטע װ ־ס; 3.
(мн. ~а́) *(остов судна)* קאָרפּוס מ ־ן; 4. *(мн.* ~а́)
(здания) קאָרפּוס מ ־ן; гла́вный ~ הויפּט־קאָרפּוס מ;
5. *(мн.* ~а́) *воен.* קאָרפּוס מ ־ן; 6. *(совокупность лиц)*:
дипломати́ческий ~ דער דיפּלאָמאטישער קאָרפּוס; офи-
це́рский ~ אָפיצערן־קאָרפּוס מ, אָפיצערן־באשטאנד מ
корректи́в *м* קאָרעקטיוו מ ־ן; внести́ ~ы (в план)
*ארײַנטראָגן קאָרעקטיוון (אין דעם פּלאן)
корректи́ровать *несов.* 1. *(вносить коррективы)* קאָ-
ריגירן, אויסבעסערן; 2. *(стрельбу)* קאָרעקטירן, פאר-
פינקטלעכן; 3. *(текст)* קאָרעגירן, קאָריגירן
корректиро́вщик *м* *(стрельбы и т. п.)* קאָרעקטירער
= מ; *(аппарат)* קאָרעקטירער מ ־ס
корре́ктный קאָרעקטער
корре́кт||ор *м* קאָרעקטאָר מ ־טאָרן; ~орский קאָרעק-
טאָרישער; ~у́ра *ж* קאָרעקטור װ; ~у́рный קאָרעקטור-;
~у́рные зна́ки קאָרעקטור־צייכנס מצ.
корреспонде́нт *м* קאָרעספּאָנדענט מ ־ן; ◇ член ~
מיטגליד־קאָרעספּאָנדענט מ (מצ. מיטגלידער־קאָרעספּאָנ-
דענטן)
корреспонде́нци||я *ж* קאָרעספּאָנדענץ װ; вести́ ~ю
פירן די קאָרעספּאָנדענץ; заказна́я ~я רעקאָמענדירטע
קאָרעספּאָנדענץ; ~и с теа́тра вое́нных де́йствий פראָנט־
רעפּאָרטאזשן מצ.
корро́зия *ж хим., геол.* קאָראָזיע װ
корру́пция *ж* קאָרופּציע װ
корса́ж *м* קאָרסאזש מ
корсе́т *м* קאָרסעט מ ־ן; ги́псовый ~ *мед.* גיפּסענער
קאָרסעט, גיפּס־קאָרסעט מ ־ן
корт *м спорт.* קאָרט מ ־ן; те́ннисный ~ טעניסקאָרט
מ ־ן, טעניספּלאַץ מ (מצ. ־פּלעצער)
корте́ж *м* קאָרטעזש מ
ко́рточк||и: сиде́ть на ~ах *זיצן אף די קאָרטעטשקעס
корчева́ть *несов.* (אויס)קאָרטשעווען
ко́рч||ить *несов.* 1. *безл.* קאָרטשען, קראמפּן; его́ ~ит
от бо́ли סע קראמפּט [סע קאָרטשעט] אים (פאר ווייטיק);
2. *разг. неодобр.* מאכן זיך (פאר); ~ить дурачка́
מאכן זיך פאר א גאנצן נאריש; ~ить из себя́ учёного
מאכן זיך פאר א געלערנטן; ◇ ~ить грима́сы [ро́жи] מאכן האוויעס [צו-]

[רעס]; ~иться несов. קראַמפּן, קראַמפּן* האָבן; ~иться от бо́ли קאָרטשען זיך פֿאַר ווייטיק

ко́ршун *м* ס־ ם גײַער; עס־ ם קאָרשון *разг.*

коры́стн||ый 1. אײגננוציקער; ~ые интере́сы אײגננוציקע אינטערעסן; 2. *см.* корыстолюби́вый

корысто||люби́вый געלטגיריקער; ~лю́бие *с* געלטגיריקײט װ

коры́сть *ж* 1. װ נוץ, ם נוצן; кака́я мне в э́том ~? וואָס האָב איך דערפֿון?; 2. *см.* корыстолю́бие

коры́т||о *с* (*для стирки*) ס־ װ מולטער, װ קאָרעטע ס־; (*кормушка*) ס־ װ קאָרעטע; ◇ оста́ться у разби́того ~а ≅ בלײַבן* זיצן אױף דער פֿלײשיקער באַנק, בלײַבן* מיטן בײַטשל

корь *ж* מאָזלען מצ.

ко́рюшка *ж зоол.* װ סטינקע, װ קאָרױשקע

коря́вый 1. (*о растениях*) צעקרימטער; (*уродливый*) מעשונעדיקער; 2. (*о руках, пальцах*) צעקאָרבטער, פֿאַרגרעבטער; 3. *разг.* (*о стиле, о почерке*) אומגעלומפּערטער

коса́[1] *ж* (*причёска*) ם צאָפּ (מצ. צעפּ)

коса́[2] *ж с.-х.* ס־ װ קאָסע

коса́[3] *ж* (*мыс*) ען־ װ לאַנדצונג

коса́рь[1] *м* (*косец*) = ם שניטער

коса́рь[2] *м* (*нож*) ם, ז ס־ האַקמעסער

ко́свенн||ый אומדירעקטער; ~ые ули́ки אומדירעקטע אױפֿװײַזן; ~ое дополне́ние *грам.* אומדירעקטער אָביעקט; ~ая речь *грам.* אומדירעקטע רײד

косе́канс *м мат.* ם קאָסעקאַנס

косе́ц *м см.* коса́рь[1]

коси́лка *ж с.-х.* ען־ װ שנײַדמאַשין

ко́синус *м мат.* ם קאָסינוס

коси́ть[1] *несов. с.-х.* שנײַדן*; (*траву тж.*) קאָסען; *перен.* (*об эпидемии и т. п.*) קאָסען, אומברענגען*

коси́ть[2] *несов.* 1. (אױס)קרימען; ~ рот קרימען דאָס מויל; 2. (*смотреть сбоку*) שיקלען; ~ глаза́, глаза́ми на *кого-л.* קוקן שיקלדיק אױף עמעצן; 3. (*страдать косоглазием*) זײַן* [קוקן] קאָסאָקע

коси́ться *несов.* 1. (*искривляться, наклоняться*) אױסקרימען זיך, אױסגעקרימט װערן*; 2. (*на вин.; смотреть искоса*) זײַטלען זיך (אױף); 3. (*на вин., недружелюбно относиться*) קוקן קרום (אױף)

косма́тый (*о животных*) קודלאַטע(ר) *тж. неизм.*, האָריקער; (*о меховой одежде*) לאַנגשמויסיקער; (*о человеке*) באַהאָרטער; (*о волосах*) צעשויבערטער, צעפּאַטלטער

косме́т||ика *ж* 1. װ קאָסמעטיק; 2. *собир.* קאָסמעטיק װ, קאָסמעטישע מיטלען; ~и́ческий קאָסמעטישער; ~и́ческое сре́дство א קאָסמעטיש מיטל; ~и́ческий недоста́ток ם שײנקײט־פֿעלער

косми́ческ||ий קאָסמישער; ~ое простра́нство קאָסמישער רױם; ~ая ско́рость קאָסמישע שנעלקײט; ~ая биоло́гия קאָסמישע ביאָלאָגיע; ◇ ~ие лучи́ קאָסמישע שטראַלן

космови́дение *с* װ קאָסמאָװיזיע

космодро́м *м* ען־ ם קאָסמאָדראָם

космона́вт *м* ן־ ם קאָסמאָנאַװט; же́нщина-~ א פֿרױ קאָסמאָנאַװט װ (מצ. פֿרױען קאָסמאָנאַװטן); ~ика *ж* קאָסמאָנאַװטיק װ

космополи́т *м* ן־ ם קאָסמאָפּאָליט; ~и́зм *м* קאָסמאָפּאָליטיזם ם; ~и́ческий קאָסמאָפּאָליטישער

ко́смос *м* ם קאָסמאָס; покоре́ние ~а די באַהערשונג פֿונעם קאָסמאָס; полёт в ~ א פֿלי אין קאָסמאָס

ко́смы *мн. разг.* קודלעס מצ., פּאַטלעס מצ.

косне́||ть *несов.* 1. (*пребывать в состоянии застоя*) זײַן* [פֿאַרשטאַרט [פֿאַרשטאָקט], גליװערן; ~ть в неве́жестве זינקען* אין אומװיסן; 2. (*о языке во рту*) פֿאַרקוים אױס־ האַרטעװען*; говори́ть ~ющим языко́м רעדן* (א װאָרט), שטאַמלען

ко́сность *ж* װ פֿאַרשטאָקטקײט; ם קאָנסערװאַטיזם

косноязы́ч||ие *с* װ שװערצונגיקײט; ~ный שװערצונגיקער; (*невнятный*) שטאַמלדיקער; ~ный челове́к א שװערצונ־גיקער מענטש, א קװאַד־פּע

косну́ться *сов. см.* каса́ться

ко́сный פֿאַרשטאָקטער; קאָנסערװאַטיװער

косови́ц||а *ж* ם שניט; (*сенокос*) ם הײשניט; (*пора́ тж.*) װ שניטצײַט; в ~у בײַסן (הײ)שניט

косоворо́тка *ж разг.* ס־ װ קאָסאָװאָראָטקע (אײבערהעמדל מיט א שטײענדיק קעלנערל)

косогла́з||ие *с* װ שיקלדיקײט, װ קאָסאָקעדיקײט; ~ый שיקלדיקער, קאָסאָקע(ר) *тж. неизм.*

косого́р *м* ם (באַרג־)שיפּוע (מצ. ..שיפּועים)

кос||о́й 1. (*наклонный*) שרעגער; קאָסע(ר) *тж. неизм.*; ~о́й дождь א שרעגער [א קאָסע] רעגן; ~о́й по́черк א קאָסע [א קרומער] קסאװ; 2. (*искривлённый*) °קרומער; קאָסאָ־ סע(ר) *тж. неизм.*; 3. (*косоглазый*) שיקלדיקער, קאָסאָ־ קע(ר) *тж. неизм.*; ~ы́е глаза́ שיקלדיקע [קאָסאָקע] אױגן; 4.: ~о́й взгляд א ב(א)רוגעװדיקער [א קרומער] קוק; ◇ ~о́й па́рус דרײַעקיקער זעגל; ~о́й у́гол *мат.* שרעגער װינקל; ~а́я са́жень в плеча́х מיט ברײטע פּלײצעס

косола́пый 1. קרומלאַפּעדיקער; 2. *разг.* (*неуклюжий*) אומגעלומפּערטער, לעפּישער, בערישער

косоуго́льный *мат.* שרעגװינקלדיקער

костёл *м* ן־ ם קאָסטיאָל

костене́ть *несов.* 1. (*о трупе*) פֿאַרשטאַרט װערן*, פֿאַרבײנערט װערן*; 2. (*терять чувствительность*) פֿאַרשטאַרט [פֿאַרדובע־ניעט] װערן*; ~ от хо́лода דובעניעט װערן* פֿאַר קעלט

костёр *м* ס־ ם שײַטער; разложи́ть ~ אָנצינדן* א שײַטער; ◇ пионе́рский ~ ס־ ם פּיאָנערן־שײַטער

кости́стый 1. (*ширококостный*) (ברײט)בײנערדיקער; 2. (*о рыбе*) בײנדלדיקער; מיט א סאך בײנדלעך *после сущ.*; 3. *см.* костля́вый

костля́в||ый בײנערדיקער; בײנער מיט שטאַרצנדיקע בײנער *после сущ.*; (*о человеке*) הױט און בײנ(ער); ~ые ру́ки מאָגערע הענט

ко́стный בײן־, בײנער־; ~ туберкулёз בײנער־טובער־קוליאָז ם; ◇ ~ мозг ם בײן־מאַרך

ко́сточк||а *ж* 1. *уменьш.* ך־ ז בײנדל, ז בײנדעלע; 2. (*плодов*) ך־ ז קערל; ◇ перемыва́ть *кому-л.* ~и האַלטן* עמעצן אין איבערװאַשן* עמעצן די בײנדעלעך; вое́нная ~а א סאָלדאַט מיט אַן עכטער סאָלדאַטן לײַב און זעל

косты́л||ь *м* 1. ס־ װ קוליע, ס־ װ מיליצע; ходи́ть на ~я́х גײן* אױף קוליעס [אױף מיליצעס]; 2. (*гвоздь*) האָקן־נאָגל ם ־ן; *ж.-д.* ען־ ם רעלסן־נאָגל

кост||ь *ж* 1. ער־ ם בײן; 2. *собир.*: слоно́вая ~ь

העלפֿאַנדבײן m; 3. *мн.* (*игральные*) בײנדלעך מצ.; 4. (*шарик на счётах*) בײנדל ז ־עך, רינגעלע ז ־ך; ◇ кóжа да ~и הויט און בײנ(ער); ~éй не собрáть ברעכן* רוק־קײן גאַנצער ניט אַרױס, ־און־לענד; лечь ~ьми 1) אָפּ־געבן* דאָס לעבן; 2) *шутл.* קרעכן

костю́м *м* קאָסטיום m ־ען, אָנצוג m ־ן; (*мужской тж.*) *разг.;* купа́льный ~ באָדקאָסטיום m ־ען, גאַרניטער m ־ס; ◇ в ~е Ада́ма, в ~е Е́вы ווי די מאַמע האָט געהאַט

костюме́р *м* קאָסטיומער m ־ן

костюмиро́ванный: ~ бал קאָסטיומירטער באַל, באַל־מאַסקאַראַד m (מצ. בעלער־מאַסקאַראַדן)

костя́к *м* 1. *анат.* סקעלעט m ־ן; 2. *перен.* גרונט־קערן m

костян||о́й 1. בײנערנער; 2. (*добываемый из костей*) בײנערנער, בײן־; ~а́я мука́ בײנ(ער)־מעל װ

костя́шка *ж разг.* 1. (*на пальцах*) (פֿינגער־)קנעכל ז ־עך; 2. (*на счётах*) בײנדל ז ־עך, רינגעלע ז ־ך

косу́ля *ж зоол.* רע־הירש m ־ן

косы́нка *ж* קאָסינקע װ ־ס, קאָפּטיכל ז ־עך

косьба́ *ж* שניט m; (*травы*) היישניט m, קאָסען ז

кося́к[1] *м* (*двери, окна́*) אושאַק m ־עס, בײַשטידל ז ־עך

кося́к[2] *м* 1. (*лошадей*) הורט m ־ן; (*оленей*) סטאַדע װ ־ס; 2. (*рыб*) שאַר װ ־ן; 3. (*птиц*) טשאַטע װ ־ס

кот *м* קאָטער m ־ס; ◇ купи́ть ~а́ в мешке́ קויפֿן אַ קאַץ אין אַ זאַק

кота́нгенс *м мат.* קאָטאַנגענס m

котёл[1] *м* 1. קעסל m ־ען; парово́й ~ דאַמפּקעסל m ־ען; из о́бщего котла́ פֿון איין קעסל [שיסל]; 2. (*полное окружение*) קעסל m ־ען; זאַק m (מצ. זעק); ◇ а́томный ~ אַטאָמקעסל m ־ען, רעאַקטאָר m ־ס

котело́к *м* 1. (*посуда*) קעסעלע ז ־ך; (*солдатский тж.*) קאָטיעלאָק m (מצ. ־לקעס); 2. (*головной убор*) האַרטער קאַפּעליוש

коте́льн||ая *ж* קעסל־קאַמער װ ־ן; ~ый קעסל־; ~ая устано́вка קעסל־אינסטאַלירונג װ ־ען; ~щик *м* קאָטליער m ־ס, = קעסלער m

котёнок *м* קעצעלע ז ־ך

ко́тик *м* 1. *зоол.* קאָטיק m, יאַם־הונט m (מצ. ־הינט); 2. (*мех*) קאָטיק m; ~овый קאָטיקענער, קאָטיקאָ־

коти́роваться *несов.* 1. *фин.* קאָטירן זיך; 2. *перен.* שאַצן זיך װערן* אָפּגעשאַצט

коти́ться *несов.* קעצלען זיך, קעצעלעך האָבן*

котле́та *ж* קאָטלעט װ ־ן; отбивна́я ~ קלאָפּס m ־ן

котлова́н *м* קאָטלאָוואַן m ־ען, פֿונדאַמענט־גרוב װ

котлови́на *ж* קעסלטאָל m ־ן

кото́мка *ж* טאָרבע װ ־ס

кото́р||ый *мест.* 1. *вопр.* (*какой именно*) װעלכער; (*по порядку*) דער װיפֿלטער; ~ый час? װיפֿל האַלט דער זײגער [װיפֿל איז]?; 2. *относ.* װעלכער; װאָס; кни́гу, ~ую я вам дал... דאָס בוך, װעלכעס [װאָס] איך האָב אײַך געגעבן...; челове́к, о ~ом мне говори́ли... דער מענטש, װעגן װעלכן מע האָט מיר דערציילט...; друзья́, с ~ыми он служи́л в а́рмии... זײַנע פֿרײַנט, מיט װעלכע ער האָט געדינט אין דער אַרמײ...; ◇ в ~ый раз (שוין) װיפֿל [דאָס װיפֿלטע] מאָל

котте́дж *м* קאָטעדזש m ־ן

ко́фе *м нескл.* 1. (*напиток, зёрна*) קאַװע װ; קאָפֿע װ; варить ~ קאָכן [אויפֿגיסן*] קאַװע; 2. (*дерево*) קאָפֿע־בוים m (מצ. ־ביימער)

кофеи́н *м* קאָפֿעין m

кофе́й||ник *м* קאַװע־קענדל ז ־עך; ~ница *ж* 1. (*мельница*) קאַװע־מילכל ז ־עך, קאָפֿע־מילכל ז ־עך; 2. (*банка*) קאָפֿע־פּושקע װ ־ס; ~ный 1.: ~ное де́рево קאָפֿע־בוים m (מצ. ־ביימער); ~ная ме́льница *см.* кофе́йница 1; 2. (*о цвете*) פֿון קאָפֿע־קאָליר *после сущ.*

ко́фт||а *ж* קאָפֿטע װ ־ס; ~очка *ж* קאָפֿטל ז ־עך

коча́н *м* היפּטל ז ־עך

кочева́ть *несов.* װאַנדערן; (*о птицах, животных тж.*) מיגרירן

коче́вник *м* נאָמאַד m ־ן

кочев||о́й װאַנדער־; ~ы́е племена́ װאַנדער־שװאָטים מצ., נאָמאַדישע שװאָטים מצ.; ~о́й о́браз жи́зни װאַנדער־לעבן ז, נאָמאַדן־לעבן ז

коче́вье *с* 1. (*действие*) װאַנדערונג װ; 2. (*стоянка*) װאַנדערער־לאַגער m ־ן, נאָמאַדן־לאַגער m ־ן; 3. (*местность*) װאַנדער־געביט ז ־ן

кочега́р *м* = הייצער m; ~ка *ж* הייצקאַמער װ ־ן

кочене́||ть *несов.* 1. גליװערן, פֿאַרשטאַרט װערן*; ру́ки ~ют от хо́лода די הענט װערן פֿאַרשטאַרט פֿאַר קעלט; 2. (*о трупе*) פֿאַרשטאַרט װערן*, פֿאַרשטײַפֿט װערן*

кочерга́ *ж* קאָטשערע װ ־ס

кочеры́жка *ж* (*капустная*) קאָטשען m ־עס

ко́чка *ж* הרודקעלע ז ־ך; (נידער־)בערגעלע ז ־ך; (*на болоте*) זומפּ־בערגעלע ז ־ך

коша́чий קעצישער

кошелёк *м* בײַטעלע ז ־ך, טײַסטערל ז ־עך

кошёлка *ж разг.* קוישל ז ־עך

ко́шк||а *ж* 1. קאַץ װ (מצ. קעץ); 2. *мн.* (*для лазанья*) קלעטער־אײַזנס מצ.; ◇ жить, как ~а с соба́кой לעבן צווישן זיך ווי צוויי קעץ אין איין זאַק; ме́жду ни́ми пробежа́ла чёрная ~а אַ שוואַרצע קאַץ איז צווישן זיי דורכגעלאָפֿן; у него́ ~и на се́рдце [на душе́] скребу́т ס'טאָטשעט [ס'עסן] אים אין האַרצן; ס'נאָגט אים בא דער נעשאָמע

кошма́р *м* 1. קאָשמאַר m ־ן, שרעק־כאָלעם m (מצ. ־כאַלוימעס); 2. (*ужас*) גרויל m ־ן, שוידער m; ~ный שוידערלעך, גרויליקער, קאָשמאַר(יש)ער, קאָשמאַרפֿולער

кощу́нств||енный לעסטערנדיקער; כילעל־האַקוידעשדיקער; ~о *с* לעסטערונג װ; כילעל־האַקוידעש m *уст.*

кощу́нствовать *несов.* לעסטערן; מעכאַלעל־קוידעש זײַן* *уст.*

коэффицие́нт *м* קאָעפֿיציענט m ־ן; ~ полéзного дéйствия *тех.* קאָעפֿיציענט פֿון נוצלעכער ווירקונג

КПСС *ж* (Коммунисти́ческая па́ртия Сове́тского Сою́за) קפּסס װ (קאָמוניסטישע פּאַרטײ פֿונעם סאָװעטנפֿאַרבאַנד)

краб *м* קראַב m ־ן

кра́ги *мн.* (*на обуви*) קאַמאַשן מצ.

кра́ден||ый 1. געגאַנװעטער; 2. *в знач. сущ. с собир.* ג(ע)ניײװע־זאַכן מצ., געגאַנװעטס ז

кра́дучись *нареч.* בישטיקע, ביגנײװע

краеве́д *м* = קאַנטקענער m; ~ение *с* קאַנטקענטעניש ז; ~ческий: ~ческий музе́й מוזײ פֿאַר קאַנטקענטעניש

краев||о́й קאַנט־, קאַנטישער; ~ы́е организа́ции די קאַנטישע אָרגאַניזאַציעס, קאַנט־אָרגאַניזאַציעס

краеуго́льный: ~ ка́мень ווינקלשטיין מ

кра́еш||ек *м* שפּיציקל ז ־עך; *(полоска)* פּאַסיקל ז ־עך; на ~ке сту́ла אפן סאַמע עק בענקל; ◇ слы́шать *что-л.* ~ком у́ха אופכאַפּן עפּעס מיט איין אויער

кра́жа *ж* ג(ע)נייווע וו; *(чего-л.)* גאַנווענען ז

кра||й *м* 1. עק מ ־ן; *(обрыва и т. п.)* ראַנד מ ־ן; *(сосуда)* ברעג מ ־עס; на ~й стола́ אפן עק טיש; на ~ю́ про́пасти אפן ראַנד (פונעם) אָפּגרונט; нали́ть до ~ёв אָנגיסן* ביז די ברעגעס; 2. *(страна)* לאַנד ז (מצ. לענ-דער); *(местность)* קאַנט מ ־ן, געגנט וו ־ן; родно́й ~й היימלאַנד ז; родны́е ~я́ היימגעגנט וו, היים-ערטער מצ.; 3. *(административная единица)* קאַנט מ ־ן; Хаба́ровский ~й כאַבאַראָווסקער קאַנט; ◇ (тре́тий) с ~ю (דער) דריטער (אָנהייבנדיק) פונעם עק; че́рез ~й *(много)* אי-בערן קאָפּ, איבערן האַלדז, דײַ וועהויסער; хвати́ть че́рез ~й איבערכאַפּן די מאָס; на ~ю́ ги́бели אפן ראַנד פון אומקום; быть на ~ю́ гро́ба [моги́лы] זײַן* מיט איין פוס אין קייווער, זײַן* אף דער שוועל פונעם קייווער; на ~ю́ све́та אין אויסרײַסעניש; слы́шать *что-л.* ~ем у́ха אופ-כאַפּן עפּעס מיט איין אויער

крайиспо́лком *м* (краево́й исполни́тельный комите́т) קאַנט־אויספירקאָם מ ־ען (קאַנטישער אויספיר־קאָמיטעט)

крайко́м *м* (краево́й комите́т па́ртии) קאַנטקאָם מ ־ען (קאַנטישער פּאַרטיי־קאָמיטעט)

кра́йне *нареч.* אויסערסט, העכסט, ביז גאָר

кра́йн||ий 1. עקסטער; *(предельный тж.)* לעצטער; ~ие дома́ די עקסטע הײַזער; ~ий срок דער לעצטער טערמין; 2. *(очень сильный)* העכסטער, אויסערסטער; ~яя нужда́ אויסערסט שטאַרקע נויט; 3. *(наиболее непримиримый)* עקסטרעמער; ~ие пра́вые די עקסטרעמע רעכטע [די עקסטרעמע]; ◇ ~ие ме́ры עקסטרעמע (מאָס)-מיטלען; в ~ем слу́чае אין ערגסטן פאַל, לעם ברייִרע; по ~ей ме́ре לעכאָלהאַפּאָכעס; ~ость *ж* 1. עקסט-רעמקײַט וו ־ן; *(противоположная тж.)* קעגנזאַץ מ ־ן; 2. *(опасное положение)* דכאַק מ, נויטפאַל מ; ◇ до ~ости ביז גאָר, ביז לעצט; впада́ть в ~ость אַרײַנפאַלן* אין עקסטרעמקײַט

крамо́ла *ж* קראַמאָלע וו

кран[1] *м* *(водопроводный и т. п.)* קראַן, קראַנט מ ־ן מ ־ען

кран[2] *м* *(машина)* קראַן מ ־ען; подъёмный ~ הייב-קראַן מ ־ען

крановщи́||к *м* = קראַנאָווטשיק מ ־עס; קראַנפירער מ *разг.*; ~ца *ж* קראַנאָווטשיצע וו ־ס; קראַנפירערן וו ־ס *разг.*

крапи́в||а *ж* קראָפּעווע וו; о(б)же́чься ~ой אָפּבריען זיך מיט קראָפּעווע; ~ница *ж мед.* קראָפּיווניצע וו, ברי-אויסשיט מ

кра́пинк||а *ж* שפּרענקעלע ז ־ך; в ~у מיט שפּרענקע-לעך, געשפּרענקלט

крас||а́ *ж* 1. *поэт. уст.* *(красота)* שיינקײַט וו; *мн.* רייצן מצ.; 2. *(украшение)* שײַנדלינג מ, שײַנדל ז; ~а́ и го́рдость די פּראַכט און דער שטאָלץ; ◇ во всей (свое́й) ~е́ אין פולן גלאַנץ

краса́в||ец *м* 1. פּאַרשוין מ ־ען, א (בילד)שיינער מאַנצבל; 2.: ~ец-го́род א וווּנדערשיינע שטאָט; ~ица *ж* (בילד)-שיינהײַט וו ־ן, א (בילד)שיינע פרוי

краси́в||ый 1. °שיינער; 2. *(благородный)* °שיינער, איי-דעלער, פײַנער; 3.: ~ые слова́ שיינע [הויכקלינגעוודיקע] ווערטער, מעליצע וו

краси́ль||ный פאַרב=; ~ный цех פאַרבצעך מ; ~ня *ж* פאַרבערײַ וו ־ען; ~щик *м* = פאַרבער מ

краси́тель *м* פאַרבשטאָף מ ־ן

кра́си||ть *несов.* 1. *(окрашивать)* פאַרבן; ~ть сте́ны ма́сляной кра́ской פאַרבן די ווענט מיט איילפאַרב; ~ть гу́бы פאַרבן די ליפּן; 2. *(украшать)* שענער מאַכן, צייער פאַס(ט)ן; ◇ не ме́сто ~т челове́ка, а челове́к ме́сто ניט דאָס אָרט צירט [באַשיינט] דעם מענטשן, נאָר דער מענטש דאָס אָרט; ~ться *несов.* 1. *(подвергаться окраске)* פאַרבן זיך; э́та ткань хорошо́ кра́сится אָט די מאַטעריע פאַרבט זיך גוט°; 2. *(красить лицо, губы)* שמינקען זיך, פאַרבן זיך; 3. *разг.* *(пачкать краской)* אָפּקריכן*, פלעקן

кра́с||ка *ж* 1. *(красящее вещество)* פאַרב וו ־ן; ма́сляная ~ка איילפאַרב וו; 2. *мн.* *(цвет, колорит)* פאַרבן מצ., קאָלירן מצ.; 3. *мн.* *(выразительные средства)* פאַרבן מצ.; опи́сывать, не жале́я ~ок שילדערן, ניט קאַרגנדיק קיין פאַרבן; 4. *(румянец)* פאַרב וו, רויטלעכ-קײַט וו; ~ка стыда́ א פלאַם פון בושע; ~ка залила́ её лицо́ איר האָט זיך געשטעלט די פאַרב אין פּאָנעם

красне́ть *несов.* 1. *(становиться красным)* רויט ווערן*; 2. *(от смущения)* פאַררייטלען זיך; я красне́ю от стыда́ ס׳פלאַמט מיר דאָס פּאָנעם פאַר בושע; 3. *(стыдиться)*: вам не придётся за меня́ ~ איר וועט ניט האָבן וואָס צו שעמען זיך מיט מיר; 4. *(виднеться)* רויטלען זיך; ~ся *несов. см.* красне́ть 4

красноарме́||ец *м* = רויטאַרמייער מ; ~йский רויטאַר-מייִשער

красногварде́ец *м* = רויטגוואַרדייער מ

краснозна́мённый רויטפאָניקער

краснолéсье *с* נאָדלוואַלד מ (מצ. ..וועלדער)

красноречи́в||ый 1.: ~ый адвока́т אן אדוואָקאַט א שיינריידער; ~ое выступле́ние אן אײַנדרוקפולע רעדע; 2. *(выразительный)* באַדײַטפולער; ~ый взгляд א באַ-דײַטפולער בליק

красноре́чие *с* רעדנערקונסט וו; *(качество тж.)* עלאָ-קווענץ וו *книжн.*

краснота́ *ж* רויט(לעכ)קײַט וו

краснофло́тец *м* = רויטפלאָטלער מ

краснощёкий רויטבאַקיקער; מיט רויטע באַקן *после сущ.*

красну́ха *ж* רויטזוכט וו

кра́сн||ый 1. רויטער; 2. *фольк.* °שיינער; ליכטיקער; ~ые денькú די שענסטע טעג; 3. *в знач. сущ. мн.* די רויטע; ◇ Кра́сная А́рмия די רויטע אַרמיי, רויטע אַרמיי; Кра́сная пло́щадь דער רויטער פלאַץ; Кра́сный Крест דער רויטער קרייץ; ~ая икра́ רויטער רויג [קאַוויאַר]; ~ая ры́ба באַליק־פיש מצ., שטערפיש מצ.; ~ая строка́ אַבזאַץ מ, א נײַע [רויטע] שורע; ~ая цена́ די סאַמע גרעס-טע פרײַז; ра́ди ~ого словца́ צוליב א גלײַכווערטל; ~ая де́вица פײַן מיידעלע, שיין מיידעלע; ~ое со́лныш-ко די גאָלדשטראַליקע זון; проходи́ть ~ой ни́тью דורכ-גיין* ווי א רויטער פאָדעם; זײַן* דער לייטמאָטיוו

красова́ться *несов.* 1. *(выделяться красотой)* אַרויס-שײַנען; 2. *(рисоваться)* שפּיגלען זיך אין זיך אַליין; אויס-שטעלן זיך

крас||ота́ *ж* שיינקײַט וו; ~ота́! א פּראַכט!; ~о́ты приро́ды די פּראַכטן פון דער נאַטור

кра́сочн||ый 1. פאַרבן=; ~ая промы́шленность פאַרבן־אינדוסטריע װ; 2. *(исполненный в красках)* קאָלירטער; *(яркий)* פאַרביקער; 3. *перен.* פאַרבנרײַכער

красть *несов.* 1. גאַנווענען*; 2. *(заниматься воровством)* זײַן* א גאַנעוו, פאַרנעמען* זיך מיט ג(ע)ניווע, גאַנווענען*; ~ся *несов.* גאַנווענען* זיך

кра́сящ||ий: ~ее вещество́ פאַרבשטאָף מ ־ן

крат: во́ сто ~ הונדערט מאָל אַזויפיל

кра́тер *м* קראַטער מ ־ס

кра́тк||ий 1. *(непродолжительный)* קורצער°; 2. *(о дороге)* קורצער°, נאָענטער°; 3. *(изложенный кратко)* קורצער°, קורצגעפאַסטער; ~ий обзо́р קורצער° איבערזיכט; в ~их слова́х קורץ, אין צוויי ווערטער, אין קורצע דיבורים; 4. *лингв.*: ~ие гла́сные קורצע וואָקאַלן; ◇ ~ое прилага́тельное *грам.* קורצער אַדיעקטיוו

кра́тко *нареч.* קורץ°

кратковре́менн||ый 1. *(непродолжительный)* קורצער°, קורצדויערנדיקער; ~ый визи́т א קורצער° וויזיט; ~ые дожди́ קורצדויערנדיקע רעגנס

краткосро́чн||ый קורצטערמיניקער; ~ые ку́рсы קורצטערמיניקע קורסן; ~ая ссу́да א קורצטערמיניקע האַלוואָע

кра́ткость *ж* װ קורצקייט

кра́тн||ый *мат.* 1. פאַכיקער; ~ые чи́сла פאַכיקע צאָלן; чи́сла, ~ые пяти́ צאָלן, וואָס טיילן זיך אַף פינף; 2. *в знач. сущ.*: наиме́ньшее о́бщее ~ое דער קלענסטער געמיינזאַמער פילפאַך

крах *м* קראַך מ, באַנקראָט מ; потерпе́ть ~ דורכפאַלן*; *(о планах и т. п.)* קראַכן, לײַדן* פּיאַסקאָ; *(о человеке)* האָבן* א דורכפאַל, לײַדן* א מאַפּאָלע

крахма́л *м* קראָכמעל מ, קראָכמאַל מ

крахма́лить *несов.* קראָכמאַליען

крахма́льн||ый 1. קראָכמעל=; ~ый кле́йстер קראָכמעל־קלײַסטער מ; 2. *(накрахмаленный)* געקראָכמאַליעטער; ~ый воротничо́к (אָנ)געקראָכמאַליעט קעלנערל

кра́шен||ый 1. געפאַרבטער; ~ый пол א געפאַרבטע דיל; ~ые во́лосы געפאַרבטע האָר; 2. *разг.* *(о женщине)* אָנגעפאַרבטער

краю́ха *ж разг.* *(хлеба)* רעפט מ ־ן, אָקרײַעץ מ ..רײַצעס

кре́дит *м бухг.* קרעדיט מ

креди́т *м* 1. קרעדיט מ ־ן; долгосро́чный ~ לאַנגטערמיניקער קרעדיט; 2. *мн.* *(ассигнования)* קרעדיטן מצ., אַסיגנירונגען מצ.; ◇ в ~ אַף קרעדיט; ~ный קרעדיט=; ~ные опера́ции קרעדיט־אָפּעראַציעס מצ.

кредитова́ть *сов. и несов.* 1. *(давать в долг)* געבן* אַף באָרג [אַף קרעדיט]; 2. *фин.* קרעדיטירן, פינאַנסירן; ~ строи́тельство קרעדיטירן די בויונג, געבן* קרעדיטן פאַר דער בויונג

кредито́р *м* קרעדיטאָר מ ־ן, באַל־האַלוואָע מ (מצ. באַלע־האַלוואָע)

кредитоспосо́бн||ость *ж* װ קרעדיטפעיִקייט; ~ый קרעדיטפעיִקער

кре́до *с нескл.* קרעדאָ מ; אַני־מאַמין מ *уст.*

кре́йсер *м мор.* קרייסער מ ־ס

крейси́ровать *несов. воен.* קרייסירן

крем *м* קרעם מ; *(косметический тж.)* זאַלב װ ־ן; торт с ~ом א טאָרט מיט קרעם; сапо́жный ~ שוכקרעם מ, שוואַקס מ

крем||ато́рий *м* קרעמאַטאָרי מ ..ריען, קרעמאַטאָריום מ ־ס; ~а́ция *ж* װ קרעמאַציע

креме́нь *м* 1. קיזלשטיין מ; פײַערשטיין מ; קרעמען מ *разг.* 2. *разг.* *(о человеке с твёрдым характером)* שטאָל מ, אײַזן ו; не челове́к, а ~ *(бессердечный)* ער האָט א האַרץ ווי א שטיין

кремлёвск||ий קרעמל=; Кремлёвский Дворе́ц съе́здов דער קרעמליער צוזאַמענפאָרן־פאַלאַץ; ~ая ба́шня קרעמל־טורעם מ ־ס; ~ая стена́ קרעמלוואַנט װ

кремль *м* קרעמל מ; руби́новые звёзды Кремля́ די רובינענע שטערן פונעם קרעמל

кре́мний *м хим.* סיליציום מ

кремни́стый[1] *(каменистый)* שטייניקער; *перен.* *(непреклонный)* אײַזנפעסטער, שטאָלפעסטער

кремни́стый[2] *хим.* סיליציומהאַלטיקער; קיזל=, קיזל־ערדיקער

кре́мовый 1. *(из крема, с кремом)* קרעם=; מיט קרעם *после сущ.*; 2. *(о цвете)* קרעמאָווע(ר) *тж. неизм.*

крен *м мор., ав.* (זײַט־)אָנייג מ; парохо́д идёт с ~ом דער דאַמפער גייט אָנגענייגט (אין א זײַט)

кре́ндель *м* קרענדל מ ־עך

крени́ть *несов. тж. безл.* אָנייגן (אַף א זײַט); ~ся *несов. мор., ав.* נייגן זיך (אַף א זײַט)

креозо́т *м хим.* קרעאָזאָט מ

крео́л *м* קרעאָל מ ־ן; ~ка *ж* קרעאָלקע װ ־ס

креп *м* קרעפּ מ

крепдеши́н *м* קרעפּדעשין מ; ~овый קרעפּדעשינענער; קרעפּדעשינאָווע(ר) *тж. неизм. разг.*

крепи́т||ь *несов.* 1. *(прикреплять)* צופעסטיקן; *(скреплять)* צונויפפעסטיקן; 2. *горн.* באַפעסטיקן; 3. *мор., ав.* צופעסטיקן, פעסט צובינדן*; 4. *перен.* פעסטיקן, שטאַרקן; ~ть дру́жбу ме́жду наро́дами שטאַרקן [פעסטיקן] די פרײַנטשאַפט צווישן די פעלקער; 5. *мед.* מאַכן האַרט דעם מאָגן; его́ ~т ער האָט א האַרטן מאָגן; ער איז נעצער *уст.*; ~ться *несов.* אײַנהאַלטן* זיך, אויסהאַלטן*; ~сь! שטאַרק זיך!, נעם זיך אין די הענט (אַרײַן)!

кре́пк||ий 1. פעסטער; *(твёрдый)* האַרטער; ~ая верёвка א פעסטער שטריק; ~ий оре́х א האַרטער נוס; 2. *(сильный)* שטאַרקער, געזונטער°; ~ий па́рень א שטאַרקער [א געזונטער°] באָכער; ~ий моро́з א שטאַרקער פראָסט; 3. *(насыщенный)* שטאַרקער; ~ий раство́р א שטאַרקער צעלאָז; ~ий чай שטאַרקע [האַרטע] טיי; ~ий за́пах א שטאַרקער [א שאַרפער] רייעך; 4. *(неизменный, глубокий)* שטאַרקער, טיפער; ~ая дру́жба א שטאַרקע [א פעסטע] פרײַנטשאַפט; ~ий сон א האַרטער שלאָף; ◇ ~ое словцо́ א געפעפערט [א גראָב] (זידל)וואָרט

крепле́ние *с* 1. *(действие)* צופעסטיקן ו; *(скрепление)* צונויפפעסטיקן ו; 2. *горн.* באַפעסטיקונג װ; 3. *(для лыж; жёсткое)* קלעמער מ ־ס; *(мягкое)* רימענדל ו ־עך

кре́пнуть *несов.* ווערן* שטאַרקער [קרעפּטיקער]; *(после болезни тж.)* ווערן* געזונטער, קומען* צו די קויכעס

крепостни́чество *с* לײַב־אייגנטום ו

крепостн||о́й[1] 1. לײַב־אייגנטימערישער; ~а́я зави́симость לײַב־אייגנטימערישע אָפּהענגיקייט; ~о́е пра́во לײַב־אייגנטום־רעכט ו; 2. *(принадлежащий помещику)* לײַב־אייגענער; ~ы́е кресть́яне לײַב־אייגענע פויערים; ~ы́е актёры לײַב־אייגענע — אַקטיאָרן; 3. *в знач. сущ. м* לײַב־אייגענער מ ..נע

крепостн||óй² *воен.* ־(ס)פֿעסטונג, פֿון דער פֿעסטונג *после сущ.*; ~ые ворóта די טויערן פֿון דער ,די פֿעסטונג־טויערן פֿעסטונג

крéпость¹ *ж (свойство)* װ שטאַרקײַט, װ פֿעסטקײַט; *(вина, табака и т. п.)* װ שטאַרקײַט

крéпость² *ж (укрепление)* ־ען װ פֿעסטונג

крепчá||ть *несов. разг.* *שטאַרקער װערן; *(о ветре тж.)* *שאַרפֿער װערן

крепы́ш *м разг.* (מצ. באַלע־קויעך) מ באַל־קויעך; *(о молодом мужчине)* א געזונטער יונגאַטש

крепь *ж горн.* װ באַפֿעסטיקונג

крéсло *с* ־ן װ ,מ (פֿאָטער)שטול, ־ן מ פֿאָטעל

крест *м* 1. ־ן מ קרײַץ; *(предмет культа или его изображение)* ־ער מ צײלעם; 2. *перен. (испытание)* גורל (ביטערער); ◇ постáвить ~ 1) *(на ком-л.)* שװין *זײַן מײאש זײַן; 2) *(на чём-л.)* שטעלן צװײ פֿײַער אויף עפּעס

крестéц *м анат.* מ קרײַץ, מ קריזש

крести́ны *мн. (обряд)* װ קריסטיקונג, װ טויפֿונג; *(празднество)* װ ,מ טויפֿמאַלצײַט

крести́ть 1. *сов. и несов.* קריסטיקן, טויפֿן; 2. *несов. (быть крестным отцом, матерью)* *זײַן עמעצנס טויף־[טויפֿמוטער] ־פֿאָטער; 3. *несов. (благословлять жестом)* צײלעמען; ~ся *сов. и несов.* 1. *(принять, принимать христианство)* טויפֿן זיך; *(о еврее тж.)* שמאַדן זיך; 2. *несов. (совершать крестное знамение)* צײלעמען זיך

крест-нá-крест *нареч.* קרײַצאַרטיק

крéстн||ик *м* (מצ. ...־זין) מ טויפֿזון; ~ица *ж* טויפֿטאָכטער (מצ. ...טעכטער) װ; ~ый: ~ое знамéние *рел.* איבערצײלע־מונג װ; ~ый ход *рел.* קירכלעכע פּראָצעסיע

крёстн||ый 1.: ~ая мать װ טויפֿמוטער; ~ый отéц מ טויף־פֿאָטער; 2. *в знач. сущ. м* מ טויף־פֿאָטער; *ж* װ טויפֿמוטער

крестови́на *ж* 1. ־ן מ באַפֿעסט־קרײַץ; 2. *ж.-д.* רעלסן־קרײַץ מ

крестóвый: ~ похóд *ист. и перен.* ־ן מ קרײַץ־צוג

крестонóсец *м ист.* = מ קרײַצטרעגער

крестоцвéтные *мн. бот.* .מצ קרײַצבלומיקע

крестцóв||ый *анат.:* ~ая кость ־ער מ קרײַצביין

крестья́н||ин *м* ־ים ,־ן מ פּויער; ~ка *ж* װ פּויערטע ־ס; ~ский ־פּויער(י)שער, ־פּויערים, ־פּויערן, ־פּויער; ~ство *с* ז פּויערטום; колхóзное ~ство דאָס קאָלװירטישע פּויערטום

крети́н *м* 1. ־ען מ קרעטין; 2. *разг.* ־ן מ אידיאָט, שויטע בען פּיקהאָלץ

крéчет *м зоол.* ־ן מ יעגער־פֿאַלק

крещéние *с* 1. *(обряд)* װ קריסטיקונג; 2. *(праздник)* װ טויף־כאַגע; װ קרעשטשענע *разг.*; ◇ боевóе ~ שלאַכט־קרײַצונג װ

крещёный געטויפֿטער; *(о еврее тж.)* געשמאַדטער

кривáя *ж* װ קרומע; ~ температýры די טעמפּעראַ־טור־קרומע װ; ◇ ~ вы́везет ≅ עפּשער װעט דאָס גליק צושפּילן

кривизнá *ж* װ קרומקײַט, װ אויסגעקרימטקײַט

криви́ть *несов.* (אויס)קרימען; ~ лицó, гу́бы מאַכן א קרום פּאָנעם; *(о ребёнке)* *פּיסקעס ברעכן; ◇ ~ душóй *זײַן פֿאַלש; זאָגן ניט װאָס געמײנט; ~ся *несов.* 1. אויס־קרימען זיך, *אויסגעקרימט װערן; 2. *(о лице, губах)* קרי־מען זיך

кривля́||ка *м* = מ אָנשטעלמאַכער; *ж* אָנשטעלמאַכערן ־ס װ; ~нье *с разг.* װ אָנשטעלמאַכערײַ

кривля́ться *несов.* [האװײַעס] מאַכן טנועס; *(манерничать)* כײנדלען זיך, מאַכן אָנשטעלן

крив||óй 1. °קרומער; *(перекошенный)* אויסגעקרימטער; ~ые нóги קרומע פֿיס [אויסגעקרימטע]; 2. *разг. (о глазе)* בלינדער; *(о человеке)* בלינדער אויף איין אויג; ◇ ~óе зéркало א קרומער שפּיגל; ~áя улы́бка [усмéшка] א קרומער° שמייכל

кривонóгий קרומפֿיסיקער; מיט קרומע פֿיס *после сущ.*

кривотóлки *мн.* .מצ ריידערײַען, פֿאַלשע אָניסטײַטשונגען

кривоши́п *м тех.* ־ס מ קרומצאַפּן

кри́зис *м* ־ן מ קריזיס; ◇ прави́тельственный ~ רע־גירונגס־קריזיס מ

крик *м* 1. ז געשרײ; *(шум голосов)* ז געפּילדער, גע־טומל ז; ~ бóли ז װײגעשרײ; 2. *(птиц)* ז געפּילדער; ◇ ~ души́ א געשרײ פֿונעם האַרצן; послéдний ~ мóды דאָס לעצטע װאָרט פֿון דער מאָדע

крикли́в||ый 1. *(о человеке)* שרײַענדיקער, טומלענדי־קער; *(о голосе)* גרילציקער; *(о птицах)* פּילדערדיקער; 2. *перен.* שרײַערישער; ~ые афи́ши שרײַערישע אַפֿישן

кри́кнуть *сов. однокр.* *א געשרײ טאָן

крику́н *м* = מ שרײַער, = מ טומלער

криминали́ст *м юр.* ־ן מ קרימינאַליסט; ~ика *ж* קרי־מינאַליסטיק װ

кримина́льный קרימינעלער

кри́нка *ж* ־ך ז לאַדעשקעלע, ־ך ז קריגל

кристáлл *м* ־ן מ קריסטאַל; ~изáция *ж* קריסטאַלי־זירונג װ; װ קריסטאַליזאַציע; ~изовáться *сов. и несов.* קריסטאַליזירן זיך, *קריסטאַליזירט װערן; ~и́ческий קרי־סטאַלישער

кристáльн||ый *(о человеке)* קרישטאָל־ריינער; человéк ~ой чéстности א מענטש, א לויטערער װי קרישטאָל

критéрий *м* ־ען מ קריטעריע

кри́тик *м* = מ קריטיקער

кри́тик||а *ж* װ קריטיק; подвéргнуть рéзкой ~е שאַרף קריטיקירן; э́то не выдéрживает ~и ס'האַלט ניט אויס קיין קריטיק; ни́же вся́кой ~и אונטער יעטװידער קרי־טיק; ~áн *м* ־ען מ קריטיקאַן; ~áнство *с* קריטיקאַנע־רײַ װ

критиковáть *несов.* קריטיקירן

крити́ческ||ий¹ *(содержащий критику)* קריטישער; ~ая статья́ א קריטישער אַרטיקל; ~ий ум א קריטישער מוח

крити́ческ||ий² *(переломный)* קריטישער, ־איבערבראָך; ~ий вóзраст דער קריטישער עלטער; איבערבראָך־עלטער מ; 2. *(опасный, очень тяжёлый)* קריטישער; ~ое по-ложéние א קריטישע לאַגע; ◇ ~ая температýра *физ.* די קריטישע טעמפּעראַטור

кричáть *несов.* 1. *שרײַען; *(о толпе)* פּילדערן, טומ־לען; *(пронзительно)* גרילצן; ~ от бóли ־שרײַ [רעװען] פֿאַר װייטיק; 2. *(на кого-л.)* (אַף) *שרײַען; 3. *разг.* *(кого-л.)* (אַף א קאָל) *רופֿן; 4. *разг. (бросаться в глаза)* רײַסן* די אויגן

кричáщ||ий שרײַיקער; ~ие цветá שרײַיקע קאָלירן; ~ие противорéчия שרײַענדיקע װידערשפּרוכן

кров *м* מ אָפּדאַך; остáться без ~а בלײַבן* אָן א דאַך איבערן קאָפּ

кровáв||ый 1. ־בלוט; *(кровоточащий)* בלוטנדיקער; ~ое

пятно́ בלוטפלעק מ ־ן; ~ая ра́на בלוטנדיקע ווּנד; ~ая рво́та מײַקעכץ מיט בלוט; 2. (окровавленный) פאַרבלוטיקטער; 3. (кровопролитный) בלוטיקער; 4. (о цвете) רויטער ווי בלוט; ◇ ~ая ба́ня בלוט־באָד װ; ~ое воскресе́нье ист. דער בלוטיקער זונטיק

крова́т||ка ж בעטעלע ז ־ך; ~ь ж בעט ז ־ן

кро́вель||ный דאַך־; ~ное желе́зо דאַך־אײַזן, בלעך ז; ~щик м = דאַכדעקער מ

кровено́сн||ый בלוט־; ~ый сосу́д בלוטגעפעס ז ־ן; ~ая систе́ма בלוטגעפעסן־סיסטעם װ

крови́нк||а ж: ни ~и в лице́ דאָס פּנים איז טויט־בלאַס [איז אָן אַ טראָפּן בלוט]

кро́вля ж דאַך מ (מצ. דעכער)

кро́вн||о нареч.: ~о оби́деть кого-л. בלוטיק באַליידיקן עמעצן; ~о заинтересо́ванный בלוטיק פאַרינטערעסירטער; ~ый 1. (родной по крови) לײַבלעכער, בלוט־אייגענער; ~ое родство́ בלוט־קרויוועשאַפט װ; 2. (породистый) ראַסעווע(ר) тж. неизм.; 3. (насущный) בלוטיקער, לײַב־לעכער; ~ые интере́сы די לײַבלעכע [בלוטיקע] אינטערעסן; 4. разг. (добытый тяжелым трудом): ~ые де́ньги דאָס שווער [ביטער] פאַרהאָרעוועטע געלט; ◇ ~ая оби́да אַ שווערע [אַ טיפע] באַליידיקונג; ~ая месть בלוט־נעקאָמע װ

кровожа́дн||ость ж בלוטדורשטיקײַט װ, בלוטגיריקײַט װ; ~ый בלוטדורשטיקער, בלוטגיריקער

кровоизлия́ние с мед. בלוט־שטורץ מ; ~ в мозг אַ בלוט־שטורץ אין די געהירן

кровообраще́ние с בלוט־צירקוליאַציע װ

кровоостана́вливающ||ий мед. בלוט־אָפּשטעלנדיקער; ~ее сре́дство בלוט־אָפּשטעלנדיק מיטל

крово́пи́йца м = בלוטזויגער מ, = בלוטצאַפּער מ; ж בלוטזויגערן װ ־ס, בלוטצאַפּערן װ ־ס

кровоподтёк м סיניאַק מ ־עס, בלוט־אָפּלויף מ ־ן

кровопроли́т||ие с בלוט־פאַרגיסונג װ; שפּיכעס־דאָמים ז уст.; ~ный בלוטיקער

крово||пуска́ние с בלוטלאָזונג װ; [דאָס לאָזן [דאָס שלאָגן] צו דער אָדער уст.; ~смеше́ние с בלוטמישונג װ, בלוט־שאַנד װ; ~тече́ние с בלוטונג װ; בלוטן ז; у него́ ~тече́ние из носу ס׳רינט אים בלוט פון דער נאָז

кровоточа́щ||ий: ~ая ра́на אַ בלוטנדיקע ווּנד

кровоточ||и́ть несов. בלוטיקן; ра́на ~и́т די ווּנד בלוטיקט, פון דער ווּנד גייט בלוט

кровоха́рканье с דאָס שפּײַען מיט בלוט; у него́ ~ ער שפּײַט מיט בלוט

кров||ь ж 1. בלוט ז; артериа́льная ~ь אַרטעריע־בלוט ז; 2. (родство) בלוט ז, בלוט־קרויוועשאַפט װ; (происхождение) בלוט־ייִכעס מ, אָפּשטאַם מ; своя́ ~ь אייגן בלוט און פלייש; по ~и לויטן ייִכעס, אָפּ־שטאַם; 3. (порода животных) ראַסע װ; конь чи́стых ~е́й אַ פערד פון ריינער ראַסע; 4. (кровопролитие) בלוט ז, בלוט־פאַרגיסונג װ; дово́льно ~и! ס׳וועט זײַן גענוג בלוט פאַרגיסן!; ◇ ~ь с молоко́м בלוט און מילך; се́рдце ~ью облива́ется ס׳רינט [ס׳גיסט זיך] דאָס בלוט פונעם האַרצן; ~ь сты́нет דאָס בלוט ווערט פאַרקילט אין די אָדערן; по́ртить ~ь кому-л. קאַליע מאַכן עמעצן דאָס בלוט, פאַר־שאַפן* עמעצן אומעסנעפעש; по́ртить себе́ ~ь זיך קאַליע מאַכן דאָס בלוט, אומעסנעפעש האָבן*, זיך צום האַרצן נעמען*; э́то у него́ в ~и́ דאָס ליגט אין זײַן בלוט

кровян||о́й בלוט־; ~о́е давле́ние בלוטדרוק מ; ~а́я колбаса́ בלוט־ווּרשט מ

кро́ить несов. צושנײַדן*

кро́йк||а ж צושנײַדן ז; ку́рсы ~и и шитья́ שנײַדערײַ־קורסן מצ.

кроке́т м קראָקעט מ

крокоди́л м קראָקאָדיל מ ־ן

крокоди́лов: ~ы слёзы קראָקאָדיל־טרערן מצ., ציבעלע־טרערן מצ.

кро́лик м 1. קיניגל ז ־עך; קראָליק מ ־עס разг.; 2. (мех) קיניגלעך־פוטער מ; קראָליק מ разг.

кроликово́д м = קיניגלעך־ציכטלער מ; ~ство с קיניגלעך־צוכט װ

кро́личий 1. קיניגלעך־; קראָליק־ разг.; ~ мех см. кро́лик 2; 2. (из кроличьего меха) קראָליקענער; פון קיניגלעך־פוטער после сущ.

крол||ь м спорт. קראָל(־סטיל) מ; пла́вать ~ем שווימען* קראָל

кроль||ча́тник м קיניגלעך־שטאַל װ ־ן; ~и́ха ж די קראָליק־„זי"

кро́ме предлог с род. п. 1. (исключая) חוץ(א); 2. (вдобавок к) אויסער, חוץ(א); ~ расска́зов в сбо́рник вошли́ стихи́ и крити́ческие статьи́ אויסער [חוץ] דערציילונגען זײַנען אַרײַן אין דער זאַמלונג לידער און קריטישע אַרטיקלען; ◇ ~ того́ חוץ דעם; ~ шу́ток גאַנץ ערנסט

кроме́шн||ый: ~ый ад אַ ביטערער [אַ ווּיסטער] גיהנעם; ~ая тьма אַ פינצטערניש — מאַמעש וועיאָמעש כוישעך

кро́мка ж ראַנד מ ־ן; (ткани) קאַנט מ ־ן; קרײַקע װ ־ס разг.; ~ льда אײַזראַנד מ

кромса́ть несов. צעשטיקלען, צעפּאַסעווען

кро́на[1] ж (дерева) קרוין װ ־ען (בוים־)

кро́на[2] ж (денежная единица) קראָן װ ־ען, קראָנע װ ־ס (с колич. словами мн. קראָן)

кронци́ркуль м тех. קראָנצירקל מ ־ען, קרומצירקל מ ־ען

кронште́йн м стр., тех. קראָנשטיין מ ־ען

кропи́ть несов. באַשפּריצן; (о дождике) קראָפּען, מראָ־שפּרייען

кропотли́вый (о работе) מאַרודנע(ר) тж. неизм., סקרופּולעזער; (о человеке) סקרופּולעזער; (усердный) פלײַסיקער, מייקער

кросс м спорт. קראָס מ ־ן

крот м קראָט מ ־ן; מוילוואָרף מ ־ן уст.

кро́т||кий שטיל־האַכנאָעדיקער; זענפטיקער; (о взгляде) מילדער; ~ость ж זענפטיקײַט װ

крохобо́р м = בראָקנקלײַבער מ, = האָרשפּאַלטער מ; ~ство с בראָקנקלײַבערײַ װ, האָרשפּאַלטערײַ װ

кро́хотный разг., **кро́шечный** פּיצינקער, פּיצימאָנטשיקער

кроши́ть несов. 1. (צע)ברעקלען; (ножом) בראָקן; 2. разг. (ломать) האַקן און בראָקן; перен. (уничтожать) צעהאַקן אַף שטיקער, בראָקן; 3. (сорить) אָנמאַכן ברעקלעך; ~ся несов. ברעקלען זיך, קרישלען זיך

кро́шк||а 1. ж ברעקל ז ־עך; хле́бные ~и ברעקלעך ברויט; 2. м и ж (о ребёнке) פּיצל ז, ברעקל ז ־עך; ◇ ни ~и קיין ברעקל ניט

круг м 1. קרײַז מ ־ן; пло́щадь ~а мат. דער שטח פון אַ קרײַז; 2. (предмет в форме круга) קרײַז מ ־ן,

רינג מ ־ען; ~ колбасы́ א רינג װורשט; спаса́тельный ~ ראַטיר־רינג מ ־ען; стать в ~ שטעלן זיך אין א קרײַז; 3. (*окру́жность*) קרײַז מ ־ן, אומקרײַז מ ־ן; опи́сывать ~и́ в во́здухе מאַכן אומקרײַזן אינדערלופטן; 4. (*цепь событий, действий*) קרײַז מ; ציקל מ; 5. (*сфера*) קרײַז מ ־ן, געביט ז; ~ интере́сов דער קרײַז (פון) אינטערעסן; 6. (*группа людей*) קרײַז מ ־ן, מעסיבע װ; в ~у́ семьи́ אין פאַמיליען־קרײַז; в ~у́ друзе́й אין א מעסיבע פון פרײַנט; в те́сном ~у́ אין אן ענגן [שמאָלן] קרײַז, אין אן ענגער מעסיבע; прави́тельственные ~и́ רעגירונגס־ספערן מצ., רעגירונגס־קרײַזן מצ.; ◇ ~и́ пе́ред глаза́ми רינגען פאר די אויגן; на ~ אין דורכשניט

кру́гленьк||ий קײַלעכינקער; ◇ ~ая су́мма א היפּשע [א גאַנץ פּײַנע] פּויטעקע, א היפּשער מאַיאָנטעק

круглосу́точн||ый גאַנצמעסלעסיקער; ~ое дежу́рство א גאַנצמעסלעסיקע דעזשורסטװע

кру́гл||ый 1. קײַלעכ(ד)יקער, רונדער; 2. (*толстый*) אויס-געפּאַשעטער; (*о лице, щеках*) רונדער, אויסגעקײַלעכיק-טער; 3.: ~ый год א קײַלעכיק [גאַנץ] יאָר; ~ые су́тки א קײַלעכיקער [א גאַנצער] מעסלעס; 4.: ~ый дура́к א נאַר פון קאָפּ ביז פּיס; ◇ конфере́нция ~ого стола́ די קאָנפערענץ באַם רונדן [קײַלעכיקן] טיש; ~ый сирота́ א קײַלעכיקער יאָסעם; ~ые ско́бки רונדע קלאַמערן; ~ая су́мма א היפּשע [א גאַנץ פּײַנע] סומע [פּויטעקע]; א היפּ-שער מאַיאָנטעק; ~ый отли́чник א פולשטענדיקער [א קײַלעכיקער] אויסגעצייכנטלער; ~ым счётом צו א גלײַכן כעזשבן; ~ые пятёрки גאָלע [הוילע] פינפן; де́лать ~ые глаза́ אויסשטעלן א פּאָר אויגן

кругов||о́й קרײַז=; ~о́е движе́ние קרײַז־באַװעגונג װ; ◇ ~а́я оборо́на רינגשוץ װ; ~а́я пору́ка 1) (*ответственность*) סאָלידאַרע אָרוועס; 2) (*взаимное укрывательство*) קעגנזײַטיקע פאַרבאַהאַלטונג

круговоро́т *м* קרײַזלויף מ; ~ собы́тий דער קרײַזלויף פון די געשעענישן

кругозо́р *м* זע־קרײַז מ, האָריזאָנט מ; широ́кий ~ ברײ-טער האָריזאָנט

круго́м 1. *нареч.* ארום (און ארום); ~ всё ти́хо ארום איז אלץ שטיל; посмотри́ ~ גיב א קוק ארום און ארום; 2. *нареч. разг.* (*полностью*): быть ~ винова́тым זײַן* שול-דיק פון אָנהייב ביז סאָף [ארום און ארום]; быть ~ в долга́х זײַן* פאַרבאָדן אין כויוועס; 3. *предлог с род. п. разг.* ארום (און ארום); ~ са́да ארום (און ארום) דעם סאָד; ◇ ~! (*команда*) אומגעדרייט זיך!; קרוגאָם!

кругооборо́т *м* קרײַז־אומזאַץ מ

кругосве́тн||ый: ~ое путеше́ствие די רײַזע ארום דער װעלט; ~ое пла́вание די שיפרײַזע ארום דער װעלט

кружев||а́ *мн.* שפּיצן מצ.; קרוזשעוועס מצ. *разг.*; **~ни́ца** *ж* שפּיצנמאַכערן װ ־ס

кружевн||о́й 1. שפּיצן=; (*из кружев*) פון שפּיצן *после сущ.*; (*с кру́жевами*) מיט שפּיצן *после сущ.*; ~о́е произво́дство שפּיצן־פּראָדוקציע װ; ~о́е бельё גרעט מיט שפּיצן; ~о́й воротничо́к א קעלנערל פון שפּיצן; 2. (*похожий на кружева*) שפּיצנאַרטיקער, נעצאַרטיקער

кру́жево *с см.* кружева́

кружи́ть *несов.* 1. (*вин., вертеть*) (אום)דרייען; (*кого-л.; в танце*) אומדרייען; 2. (*в воздухе*) ארומקרײַזן; (*о птице тж.*) ארומשוועבן; 3. (*блуждать*) ארומפּלאָנטען, אומבלאָנקען; (*о метели и т. п.*) ווירבלען; ◇ ~ кому-л. го́лову 1) ארויסרופן* קאָפּשווינדל בא עמעצן; 2) (*увлекать*) פאַרדרייען דעם קאָפּ עמעצן; **~ся** *несов.* 1. דריי-ען זיך; 2. *см.* кружи́ть 2; 3. (*о снеге, пыли и т. п.*) ווירבלען זיך; ◇ голова́ кру́жится у *кого-л.* דער קאָפּ דרייט זיך עמעצן; *перен.* עמעצער האָט קאָפּשווינדל

кру́жка *ж* 1. קוואָרט װ (מצ. קווערט); (*пивная*) קופל מ ־ען; 2. (*для сбора пожертвований*) פּושקע װ ־ס

кру́жн||ый: (е́хать) ~ым путём (פאָרן*) מיט אומוועגן [מיט א זײַטיקן וועג]; узна́ть что́-либо ~ым путём דערוויסן* זיך עפּעס [דערגיין* עפּעס] הינטן־ארום

кружо́к *м* 1. רעדל ז ־עך; ~ колбасы́ א רעדל װורשט; 2. (*группа людей*) קרײַזל ז ־עך, קרײַז מ ־ן; литерату́рный ~ א ליטעראַרישער קרײַז, א ליטעראַריש קרײַזל; дру́жеский ~ א (שמאָלער) קרײַז פון פרײַנט

круи́з *м* קרויז מ ־ן, (טוריסטישע) שיפרײַזע װ ־ס

круп[1] *м* (*лошади*) קרופּ מ ־ן, טילעק מ ־עס

круп[2] *м* (*болезнь*) קרופּ מ

крупа́ *ж* 1. גרויפּן מצ.; перло́вая ~ פּערל־גרויפּן מצ.; ма́нная ~ מאַנע־גרויפּן מצ.; 2. (*снег*) (שניי)גרײַפּ-לעך מצ.

крупи́нк||а *ж* גרײַפּעלע ז ־ך; (*частичка тж.*) קערנדל ז ־עך; ~а песка́ דאָס קערנדל [גרײַפּעלע] זאמד; ни ~и пра́вды קיין ברעקל עמעס

крупи́ца *ж см.* крупи́нка

кру́пно *нареч.*: ~ наре́зать אָנשנײַדן* גרויסע° שטיקער; ~ писа́ть שרײַבן* מיט גרויסע° אויסיעס; ◇ ~ поспо́рить *фам.* שטאַרק צעקריגן זיך

крупнобло́чн||ый גרויסבלאָקיקער; ~ое строи́тельство גרויסבלאָקיקע בויונג

крупно||кали́берный פון גרויסן קאַליבער *после сущ.*, גרויסקאַליבערדיקער; **~пане́льный** פון גרויסע פּאַנעלן *после сущ.*, גרויספּאַנעלנדיקער

кру́пн||ый 1. (*большой*) גרויסער°; ~ые я́годы גרויסע° יאַגעדעס; ~ый по́черк א גראָבער קסאַװ; ~ые черты́ лица́ היפּשע [בוילעטע] געזיכט־שטריכן; 2. (*из больших частиц*) גראָבער°; ~ый песо́к גראָבער° זאמד; 3. (*рослый*) גרויסער°, וווקסיקער; 4. (*многочисленный*) גרויסער°; ~ый отря́д א גרויסער° אָטריאַד; 5. (*большого масштаба*) גרויס=; ~ая промы́шленность גרויס־אינדוסטריע װ; ~ая буржуази́я גרויס־בורזשואַזיע װ; 6. (*значительный*) גרויסער°, באַדײַטנדיקער; ~ый учёный א גרויסער° [א באַדײַטנדיקער] געלערנטער; 7. (*важный, существенный*) גרויסער°, באַדײַטנדיקער, וויכטיקער; ~ое достиже́ние א גרויסע° דערגרייכונג; ~ый успе́х א גרויסער° דערפאָלג; ◇ ~ые де́ньги גרויסע [גרויסווערטיקע] אסיגנאַציעס; ~ый разгово́р א שאַרף געשפּרעך; ~ый рога́тый скот רינד-פי(ך) ז

крупо́зн||ый: ~ое воспале́ние лёгких א קרופּעזע לונגען־אָנצינדונג

крупору́шка *ж* זשאָרנע װ ־ס, דראַטש מ ־ן

крупча́тка *ж* זעמלמעל װ

крутизна́ *ж* 1. שטאָציקײַט װ, שטײַלקײַט װ; 2. (*обрыв*) אַראָפּהאַנג מ ־ען, אָפּריס מ ־ן

крути́ть *несов.* 1. (*вин.; вращать*) דרייען; 2. (*вин.; свивать*) צונויפפלעכטן*; (*сворачивать*) פאַרדרייען; ~ папиро́су פאַרדרייען א פּאַפּיראָס; 3. (*о ветре, метели*) ווירבלען, דרייען; 4. (*тв.*) *разг.* (*распоряжаться*) שאַפן* (איבער), קאָמאַנדעווען (איבער); 5. *разг.* (*хитрить*) דרייען

кру́т||о *нареч.* 1. *(отвесно)* שטײַל, שטאָציק; שטארק מע־שופּע; 2. *(внезапно, резко)* שארף, פּלוצעם, הארט; ~о поверну́ть שארף [הארט] א קער(עווע) טאָן*; ~о оборва́ть разгово́р אָפּהאקן דעם שמועס

крут||о́й 1. *(отвесный)* שטאָציקער, שטײַלער; אָפּריסי־קער; 2. *(внезапный)* שארפער; ~о́й перело́м א שארפער [ראדיקאלער] איבערבראָך; ~о́й поворо́т א שארפער קער, א שארפע װענדונג; 3. *(суровый)* שטרענגער, הארטער; *(о характере)* הארבער; ~ые ме́ры שטרענגע [הארבע] (מאָס)מיטלען; 4. *(густой)* הארטער, געדיכטער; ~а́я ка́ша א געדיכטע קאשע; ~о́е те́сто הארט טייג; ~о́е яйцо́ א הארט איי; ◇ ~о́й кипято́к זודיקע װאסער

кру́ча *ж* שטײַל־אָפּריס מ ־ן

кручёный צונויפגעדרייטער

круше́ние *с* 1. קאטאסטראָפע װ ־ס; ~ по́езда באן־קאטאסטראָפע װ ־ס; потерпе́ть ~ לײַדן* א קאטאסטראָפע; 2. *перен.* אײַנבראָך מ, קראך מ; ~ наде́жд דער אונטערגאנג פון האָפענונגען

круши́ть *несов.* צעברעכן*, צעהאקן (אף שטיקער); *(врага)* צעשמעטערן

крыжо́вник *м* 1. *собир.* *(ягоды)* אגרעסן מצ.; 2. *(отдельная ягода)* אגרעסל ז ־עך; 3. *(куст)* אגרעסן־קוסט מ ־ן

крыла́т||ый באפליגלטער; ◇ ~ые слова́ באפליגלטע װערטער

крыло́ *с* 1. פליגל מ =, ־ען; махну́ть ~м א פאָך טאָן* [א מאך טאָן*] מיטן פליגל; су́дно на подво́дных кры́льях א שיף אף אונטערװאסער־פליגלען; 2. *(автомобиля, велосипеда)* שוצפליגל מ =; ~ зда́ния א פליגל פון דער געבײַדע; ◇ опусти́ть кры́лья אראָפּלאָזן* די הענט; подре́зать кры́лья *кому́-л.* אונטערהאקן עמעצן די פליגל

кры́лышко *с:* под ~м у *кого́-л.* אונטער עמעצנס פליגלען, אונטער עמעצנס שוץ

крыльцо́ *с* גאנעק מ ־עס

кры́нка *ж см.* кри́нка

кры́са *ж* שטשור מ ־עס, ראץ מ ־ן; ◇ канцеля́рская ~ פענקראצער מ =

крыси́ный ראצן־; ~ яд ראצנגיפט מ

крысоло́вка *ж* 1. *(ловушка)* ראצן־פאסטקע װ ־ס; 2. *(собака)* ראצנכאפער מ ־ס

кры́тый געדעקטער

крыть *несов.* דעקן; ~ кры́шу דעקן דעם דאך; ~ дом желе́зом דעקן דאָס הויז מיט בלעך; ◇ ему́ не́чем ~ ער האָט ניט װאָס אָפּצוענטפערן; ~ся *несов.:* за э́тим что́-то кро́ется דאָ שטעקט עפּעס, עפּעס איז דאָ [פאראַן] דערבײַ

кры́ш||а *ж* דאך מ (מצ. דעכער); соло́менная ~а שטרוי־דאך מ (מצ. ־דעכער), שטרויענער דאך; ◇ под одно́й ~ей אונטער איין דאך, אין איין שטוב

кры́шка *ж* 1. דעקל ז ־עך; *(стола, рояля)* דעק װ ־ן; 2. *в знач. сказ. разг.* *(гибель, конец)* אן עק, א סאָף; тут ему́ и ~ דאָ איז זײַן סאָף; דאָ איז אן עק צו זײַנע יאָרן

крюк *м* 1. *(мн.* крюки́*)* קרוק מ ־עס; вбить ~ в сте́ну ארײַנשלאָגן* א קרוק אין דער װאנט; 2. *(мн.* крю́чья*)* האָקן מ ־ס; зацепи́ть ~о́м פארטשעפּען מיטן האָקן; 3. *разг.:* сде́лать большо́й ~ אָנלייגן א שיין ביסל װעג

крю́чить *несов.:* его́ крю́чит от бо́ли ס'דרייט [ס'קאָרטשעט] אים צונויף פון װייטיק

крючкова́тый האטשיקעװאטע(ר) *тж. неизм.*

крючкотво́р *м уст.* װינקל־אדװאָקאט מ ־ן; ~ство *с уст.* יוריסטישע שװינדלערײַ

крючо́к *м* 1. האָקנדל ז ־עך, האטשיקל ז ־עך; 2. *(у дверей)* קייטעלע ז ־ך; 3. *(застёжка)* העקעלע ז ־ך

крюшо́н *м (напиток)* קריושאָן מ

кряж *м* 1. *(горный)* קריאזש מ ־ן, געבירג ז, הייכעניש װ ־ן; 2. *(обрубок дерева)* קלאָץ מ (מצ. קלעצער)

кря́жистый *(о дереве)* °גראָבער, גראָבשטאמיקער; *(о человеке)* יאָדערדיקער, געפאקטער

кря́к||ать *несов.* 1. *(об утках)* גאװיאגען; 2. *(о человеке)* האקען; ~нуть *сов. однокр.* 1. *(об утке)* א געשריי טאָן*; 2. *(о человеке)* א האקע טאָן*

кряхте́ть *несов.* (אונטער)קרעכצן

ксёндз *м* קסיאָנדז מ ־ן

ксилофо́н *м муз.* קסילאָפאָן מ ־ען

кста́ти *нареч.* 1. *(вовремя)* צו דער (רעכטער) צײַט; *(уместно)* צום אָרט; э́то для меня́ о́чень ~ דאָס איז פאר מיר פונקט װי צוגעטראָפן; 2. *(заодно)* פארײנװעגס; зайди́ ~ в библиоте́ку גיי ארײַן פארײנװעגס אין ביבליאָטעק; 3. *в знач. вводн. сл.* אגעװ; а, ~, как он пожива́ет? אגעװ, װי גייט עס אים?

кто *мест.* (кого́, кому́, кем, о ко́м) 1. *вопр., относ.* װער (*в косв. п.* װעמען); ~ был здесь? װער איז דאָ געװען?; у кого́ ты гости́л? בא װעמען ביסטו געװען צו־גאסט?; кому́ прия́тно с на́ми, тот оста́нется װעמען ס'איז אָנגענעם מיט אונדז, דער װעט פארבלײַבן; с кем он дру́жит? מיט װעמען כאװערט ער זיך?; не зна́ю, о ком вы говори́те איך װייס ניט, װעגן װעמען איר רעדט; 2.: ~..., ~... איינער... און דער אנדערער...; װער... און װער...; ~ поло́л, ~ полива́л гря́дки װער ס'האָט געיעט, און װער ס'האָט באגאָסן די בייטן; איינער האָט געיעט, און דער אנדערער האָט באגאָסן די בייטן; 3. *неопред. разг.* עמעצער; не пойдёт ли ~ со мной? װעט עמעצער (ניט) גיין מיט מיר?; ◇ ~ где װער [איינער] דאָרט, װער [איינער] דאָ; ~ как װער [איינער] אזוי, װער [איינער] אנדערש; ~-~, а ты до́лжен был э́то предви́деть װער — װער, אָבער דו האָסט געדארפט דאָס פאָרויסזען; ~ кого́ װער װעמען (ס'װעט בײַקומען); ~ (бы) ни... װער ס'זאָל ניט...

кто́-либо, кто́-нибудь *мест.* עמעצער; װער־(ס'איז־)־ניט־איז, װער־עס־איז

кто́-то *мест.* עמעצער; עמעץ

куб[1] *м мат.* קוב מ ־ן; возводи́ть в ~ דערהייבן* אין קוב

куб[2] *м (котёл)* קעסל מ ־ען, קוב מ ־ן

ку́барем *нареч. разг.:* кати́ться ~ (אראָפּ)קײַקלען זיך [(אראָפּ)קוליען זיך] מיטן קאָפּ אראָפּ — מיט די פיס ארויף

кубату́ра *ж* קובאטור װ

ку́бик *м* קוביקל ז ־עך, קוביק מ ־עס

куби́н||ец *м* קובינער מ =; ~ка *ж* קובינערן װ ־ס; ~ский קובינ(יש)ער

куби́ческий קובישער; ~ ко́рень *мат.* קובישער װאָרצל

ку́бок *м* 1. בעכער מ ־ס; קאָס מ (מצ. קויסעס); 2. *спорт.* בעכער מ ־ס

кубоме́тр *м* קובאָמעטער מ ־ס (*с колич. словами мн.* קובאָמעטער)

ку́брик *м мор.* קובריק מ ־עס

кубы́шка *ж* 1. *(копилка)* שפּאָרקעסטל ז ־עך, -שפּאָר פּעסעלע ז ־ך; 2. *разг.* *(толстушка)* פּעסעלע ז ־ך

кувши́н *м* קרוג מ (מצ. קריג, ־ן)

кувши́нка *ж* וואַסער־ליליע וו ־ס

кувырка́ться *несов.* *разг.* קוליען זיך (סטראָם־האָלאָ־ ווי)

кувырко́м *нареч.* *разг.* מיטן קאָפּ אראָפּ — מיט די פּיס ארויף, סטראָם־האָלאָווי

куда́ *нареч.* 1. וווּהין; ~ ты идёшь? וווּהין גייסטו?; ~ ни посмо́тришь וווּהין דו זאָלסט ניט א קוק טאָן; ~ бы то ни́ было וווּהין ס'זאָל ניט זײַן; 2. *в знач.* *частицы* *разг.* *(гораздо)* א סאך, פיל מאָל, פיל; ~ интере́снее א סאך [פיל מאָל, פיל] אינטערעסאַנטער; 3.: ~ мне сто́лько...? *разг.* וואָס זאָל איך טאָן מיט, צוליב וואָס דארף איך אזויפיל...?; ~ мне равня́ться с ним? *разг.* ווי קום איך אזויפיל...?; גאָר צו גלײַכן זיך מיט אים?; ◇ ~ ни шло מײַלע

куда́-либо *нареч.*, **куда́-нибудь** *нареч.* ערגעץ־וווּהין; וווּהין־עס־איז, וווּהין־(ס'איז־)ניט־איז

куда́-то *нареч.* ערגעץ־וווּהין, ערגעץ

куда́хта||нье *с* קוואָקעניש ז, קוואָקען ז; ~ть *несов.* קוואָקען

ку́дри *мн.* קוטשערן מצ., לאָקן מצ.

кудря́вый *(о человеке)* קוטשעראַווע(ר) *тж.* *неизм.*; *(о волосах тж.)* געקרײַזלטער

кузне́ц *м* שמיד מ ־ן; *(деревенский тж.)* קאָוואַל מ ־יעס

кузне́чик *м* גראָזשפּרינגער מ ־ס, גראָזגריל וו ־ן

кузне́чный שמיד=; ~ мо́лот שמידהאמער מ ־ס; ~ цех שמידצעך מ ־ן, שמידערײַ וו ־ען (זאוואָד־)

ку́зница *ж* קוזניע וו ־ס, שמידערײַ וו ־ען

ку́зов *м* *(автомашины)* קוזאָווע וו ־ס, קאַראָסעריע וו ־ס

кукаре́кать *несов.* *разг.* קרייען

кукареку́ *межд.* קוקעריקו

ку́киш *м* *разг.* פײַג וו ־ן; ◇ показа́ть ~ в карма́не שטעלן א פײַג אין ארבל, שטעלן א פײַג אונטער דער פּאָלע

ку́кл||а *ж* ליאַלקע וו ־ס; *перен.* קוקלע וו ־ס; игра́ть в ~ы שפּילן זיך אין ליאַלקעס; теа́тр ку́кол ליאַלקע־טע־ אַטער מ ־ס

кукова́ть *несов.* קוקען, (ווי א קוקאווקע) *שרײַען; куку́ет куку́шка ס'שרײַט א קוקאווקע

ку́колка *ж* 1. ליאַלקעלע ז ־ך; 2. *зоол.* לעלע וו ־ס

ку́кольный ליאַלקע=; ~ теа́тр ליאַלקע־טעאַטער מ ־ס, מאריאָנעטן־טעאַטער מ ־ס

кукуру́за *ж* קוקורוזע וו, פּאפּשוי מ, מאַיס מ

кукуру́зный קוקורוזע=, פּאַפּשוי=; *(из кукурузы тж.)* פון קוקורוזע *после сущ.*, פּאַפּשויענער

куку́шка *ж* קוקאווקע וו ־ס

кула́к[1] *м* 1. קולעק מ ־עס, פויסט וו ־ן; 2. *воен.* פויסט וו; брониро́ванный ~ א געפּאַנצערטע פויסט; ◇ держа́ть *кого-л.* в ~е́ האלטן* עמעצן אין האנט; смея́ться в ~ לאכן אין די הויפנס [אין די פויסטן]

кула́к[2] *м* *(богатый крестьянин-эксплуататор)* קולאַק מ ־עס, באַלע־גוף מ ־ים

кула́цкий קולאַקישער, באַלעגופישער

кула́чество *с* *собир.* קולאַקנטום ז, באַלעגופנטום ז

кула́чн||ый: ~ный бой פויסט־געפעכט ז; ◇ ~ое пра́во דאָס רעכט פון קראפט, פויסט־רעכט ז

кулебя́ка *ж* קולעביאַקע וו ־ס (א קוכן מיט פלייש אָדער פיש)

кулёк *м* שקארמיץ מ ־ן, פּאַפּיר־זעקעלע ז ־ך

кули́к *м* זומפּלויפער מ ־ס

кулина́р||ия *ж* 1. קולינאַריע וו; 2. *собир.* *(кушанья)* מײַכאָלים מצ.; магази́н ~ии קולינאַריע־מאגאזין מ ־ען; ~ный קולינאַרער; ~ная кни́га קולינאַר־בוך ז, מ (מצ. ־ביכער)

кули́с||ы *мн.* *(ед.* кули́са *ж)* *театр.* קוליסן מצ.; ◇ за ~ами הינטער די קוליסן; за ~ы אהינטער די קוליסן

кули́ч *м* פּאַסכע־קוילעטש מ ־ן

кули́чк||и *мн.*: у чёрта на ~ах *разг.* אין אויסרײַסע־ניש, אין עק וועלט

куло́н[1] *м* *(украшение)* קולאָן מ ־ען

куло́н[2] *м* *эл.* קולאָן מ ־ען

кулуа́ры *мн.* קולוארן מצ.

куль *м* (רעדנע־)זאק מ (מצ. ־זעק)

кульминацио́нный קולמינאַציע=, קולמיניר=; ~ пункт קולמיניר־פונקט מ ־ן, הייכפּונקט מ ־ן

кульмина́ция *ж* *астр.* קולמינאַציע וו; *перен.* *тж.* הייכ־פונקט מ

культ *м* קולט מ; служи́тель ~а קולט־דינער מ =, גײַסטלעכער מ ־כע; *мн.* קלער מ; קליי־קוידעש מצ. *уст.*

культива́тор *м* *с.-х.* קולטיוואַטאָר מ ־ס

культиви́ровать *несов.* 1. *(почву)* קולטיווירן, באַאר־בעטן (מיטן קולטיוואַטאָר); 2. *(растения, тж. перен.)* קולטיווירן

культпохо́д *м* קולטמאַרש מ ־ן; ~ в музе́й א קולט־מאַרש אין מוזיי

культтова́ры *мн.* קולט־סכוירעס מצ., סכוירעס פאר קולטורעלן אָפּרו [באדאַרף]

культу́р||а *ж* 1. קולטור וו; сове́тская ~а די סאָוועטישע קולטור; ~а ре́чи רייד־קולטור וו; за высо́кую ~у труда́ פאר א הויכער° ארבעט־קולטור; 2. *(разведение)* קולטיווירונג וו; ~а са́харной свёклы די קולטי־ווירונג פון צוקער־בורעקעס; 3. *(растение)* קולטור וו ־ן; техни́ческие ~ы טעכנישע קולטורן

культу́рно *нареч.* קולטורעל; אף א הויכן° קולטור־ניוואָ־

культу́рно-просвети́тельный קולטור־אויפקלערערישער

культу́рн||ость *ж* קולטורעלקייט וו, קולטור וו; ~ый 1. קולטור=; ~ый у́ровень קולטור־ניוואָ מ; ~ые свя́зи קולטור־פארבינדונגען מצ.; 2. *(образованный)* קולטורע־לער; ~ый челове́к א קולטורעלער מענטש; 3.: ~ые расте́ния קולטור־געוויקסן מצ.

кум *м* 1. טויף־קאָרעוו מ (מצ. ־קרויווים); 2. *разг.* *(обращение)* ברודער־לעבן מ; ~а́ *ж* 1. טויף־קרויווע וו ־ס; 2. *разг.* *(обращение)* שוועסטער־לעבן וו

куманёк *м* *ласк.* *см.* кум 2

кума́ч *м* קומאַטש מ, רויטער ציץ

куми́р *м* אָפּגאָט מ (מצ. אָפּגעטער), געץ מ ־ן; *перен.* אידעאַל מ; он был ~ом молодёжи די יוגנט האָט אים פארגעטערט

кумовство́ *с* *разг.* מישפּאָכעדיקײַט וו

ку́мушка *ж* 1. *ласк.* *см.* кума́ 2; 2. *(сплетница)* באריידערן וו ־ס; יאַכנע וו ־ס, יענטע וו ־ס

кумы́с *м* קומיס מ

кунжу́т *м* *бот.* קונזשוט מ

ку́ний מאַרדערנער

куни́ца *ж* 1. *(животное)* מאַרדער ם ־ס; 2. *(мех)* מאַרדער(־פֿוטער) ם

купа́льн||ик *м разг. см.* купа́льный костю́м; ~**ый** באָד־; ~ый костю́м באָדקאָסטיום ם ־ען; ~**я** *ж* שווימבאָד װ (מצ. ··בעדער); קופּאַלניע *разг.*

купа́льщ||ик *м* באָדנדיקער ם ··קע; ~**ица** *ж* זיך־באָדנדיקע װ = באָדנדיקע־

купа́ние *с* דאָס באָדן זיך ד

купа́ть *несов.* באָדן*; ~**ся** *несов.* באָדן* זיך

купе́ *с нескл.* קופּע ם ־ען

купе́ц *м* סוחר ם (מצ. סוחרים)

купе́чес||кий סוחרים־, סוחריש; ~**кое** сосло́вие סוחרים־שטאַנד ם; ~**кие** зама́шки סוחרישע גענג; ~**кий** сын א סוחרס א זון; ~**тво** *с* 1. *(сословие)* סוחרימטום ם, סוחרים־שטאַנד ד; 2. *собир.* *(купцы)* סוחרים מצ.

купи́ть *сов.* 1. קויפֿן; 2. *(привлечь на свою сторону)* (אונטער)קויפֿן

купле́т *м* קופּלעט ם ־ן

ку́пля *ж* אײַנקויף ם, קניע װ; ◇ ~-прода́жа קויף־ מעקעך־אומקער ם, און פֿאַרקויף־געשעפֿטן מצ.

ку́пол *м прям. и перен.* קופּאָל ם ־ן

купо́н *м* קופּאָן ם ־ען

купоро́с *м* װיטריאָל ם; ме́дный ~ קופּער־װיטריאָל ם

ку́пчая *ж* *(документ)* קויף־אַקט ם ־ן; שטאַר־מעכירע *уст.*; קופּטשע װ ־ס *разг.*

купчи́ха *ж* סוחערטע װ ־ס

купю́ра[1] *ж* *(сокращение)* קופּיור װ ־ן, אויסשניט ם ־ן, קירצונג װ ־ען

купю́ра[2] *ж* *(деньги)* קופּיור װ ־ן, אַסיגנאַציע װ ־ס

кура́нты *мн.* קוראַנטן מצ., טורעם־זייגער ם ־ס

курага́ *ж собир.* קוראַגאַ װ, אַבריקאָסן־ (געטריקנטע) ־העלפֿטלעך מצ.

курга́н *м* קורגאַן ם ־ען

курд *м* קורד ם ־ן; ~**ский** קורדישער; ~ язы́к די קורדישע שפּראַך, קורדיש ד

курдю́к *м* קאָדע װ ־ס

куре́ние *с* 1. *(действие)* רייכערן ד; *(благовоний и т. п.)* רויכערן ד; 2. *(благовоние)* = רויכערוואַרג ד

кури́льщик *м* = רייכערער ם

кури́н||ый הינער־, הינערשער; ◇ ~**ая** грудь *мед.* הינער־ברוסט װ; ~ая слепота́ 1) *(болезнь)* נאַכט־בלינד־ קײַט װ; 2) *(растение)* ראַנונקל ם

кури́тельн||ый רייכער־; ~**ая** бума́га פּאַפּיראָס־פּאַפּיר ד, ציגאַר־פּאַפּיר ד; ~**ый** таба́к רייכער־טוטין ם

кури́ть *несов.* 1. רייכערן; у нас не ку́рят בא אונדז רייכערט מען ניט; 2. *(добывать перегонкой)* טרײַבן*; אויסרויכערן *разг.*; ~**ся** *несов.* 1. רייכערן זיך; 2. *(тв.; покрываться — туманом и т. п.)* זײַן* אײַנגעהילט (אין); 3. *(носиться в воздухе — о дыме и т.п.)* קנוילן זיך

ку́рица *ж* הון װ (מצ. הינער); *(курятина)* עוף ד; жа́реная ~ א געבראָטענע הון; у нас на обе́д ~ צום מיטיק האָבן מיר אַן עוף; ◇ мо́края ~ ≅ אַן אָפּגעצוואָגענע קאַץ; *(безвольный человек)* א נאַסע האַנטשערקע; ку́рам на́ смех ≅ אויף לײַטיש געלעכטער; у него́ де́нег ку́ры не клюю́т ≅ ער באָדט זיך אין געלט, בא אים איז געלט ווי מיסט [ווי בלאָטע]

курно́сый קורנאָסע(ר) *тж. неизм.*

куро́к *м* (געווער־)ציינגל ד ־עך

куропа́тка *ж* קוראָפּאַטקע װ; פֿעלדהון װ (מצ. ··הינער); שנייהון װ (מצ. ··הינער) *разг.*; ◇ поля́рная ~ ־ס

куро́рт *м* קוראָרט ם ־ן; ~**ник** *м разг.* קוראָרטניק ם ־עס; ~**ный** קוראָרט־; ~ный сезо́н קוראָרט־סעזאָן ם; ◇ ~**ная** ка́рта קוראָרט־קאַרטל ד ־עך

курс *м* 1. *(направление)* קורס ם, ריכטונג װ; взять ~ на восто́к נעמען* זיך [לאָזן* זיך] אין דער ריכטונג אויף מיזרעך; ~ на автоматиза́цию произво́дства דער קורס אויף אויטאָמאַטיזירן די פּראָדוקציע; полити́ческий ~ דער פּאָליטישער קורס; 2. *(год обучения)* קורס ם ־ן; на пе́рвом ~е אויפֿן ערשטן קורס; 3. *(учебник)* קורס ם, לערנבוך ד, ם (מצ. ··ביכער), ־ן; 4.: ~ лече́ния הייל־קורס ־; קוריר־קורס ם; 5. *(денежный)* קורס ם; ~ до́ллара דער קורס פֿונעם דאָלאַר; ◇ быть в ~е *чего-л.* זײַן* אין קורס פֿון עפּעס, ווי ס'האַלט מיט עפּעס, וויסן*; держа́ть *кого-л.* в ~е האַלטן* עמעצן אין קורס אינפֿאָרמירט וועגן עפּעס; זײַן*

курса́нт *м* קורסאַנט ם ־ן

курси́в *м полигр.* קורסיוו ם; выделя́ть ~ом אויסטיילן מיט קורסיוו

курси́ровать *несов.* קורסירן, גיין*

курсо́вка *ж* קורסאָווקע װ ־ס

курсов||о́й: ~**а́я** рабо́та קורס־אַרבעט װ ־ן

ку́рсы *мн.* קורסן מצ.; ~ трактори́стов טראַקטאָריסטן־ ־קורסן מצ.

ку́ртка *ж* קורטקע װ ־ס, רעקל ד ־עך

курча́вый *(о человеке)* קוטשעראַווע(ר) *тж. неизм.*; *(о волосах тж.)* געקרײַזלטער

курьёз *м* קוריאָז ם ־ן, טשיקאַוועס ד ־ן; ~**ный** קוריאָ־ זער, טשיקאַווער

курье́р *м* קוריער ם ־ן; ~**ский**: ~ский по́езд קור־ יערצוג ם ־ן

куря́т||ина *ж* הינערפֿלייש ד, עוף ד; ~**ник** *м* הינערשטאַל װ, קאַטוך ם ־ן

куса́||ть *несов.* 1. בײַסן*; му́хи ~**ют** די פֿליגן בײַסן*; ~ть себе́ гу́бы בײַסן* זיך די ליפּ (פֿון פֿאַרדראָס); 2. *разг.* *(о крапиве)* בריען; *(о морозе)* צופּן; *(о грубой шерсти)* קיצלען; ~**ться** *несов.* 1. *(иметь привычку кусать)* בײַסן* (זיך); 2. *см.* куса́ть 2; 3. *(кусать друг друга)* בײַסן* איינער דעם אַנדערן, בײַסן* זיך

куса́чки *мн.* בײַסצוואַנגל ד ־עך, שאַרף צוואַנגל

кусково́й שטיק־; ~ са́хар שטיקצוקער ם

кус||о́к *м* 1. שטיקל ד ־עך, שטיק ם, װ, ־ער; ~о́к мы́ла א שטיקל זייף; разби́ться на ~**ки́** צעבראָכן ווערן* [אויף שטיקלעך] אויף שטיקער; 2. *(часть)* שטיק װ, ם; ~о́к не́ба א שטיק הימל; ~о́к жи́зни א שטיק לעבן; ◇ ~о́к хле́ба *(заработок)* שטיקל ברויט; מחיה װ *уст.*; ~о́к в го́рло не идёт ס'גייט מיר ניט אײַן דער ביסן אין מויל, ס'בלײַבט מיר שטיין דער ביסן אין האַלדז; попрека́ть ~**ко́м** אויסוואַרפֿן* דעם ביסן

куст *м* קוסט ם ־ן, ־עס, שטרויך ם ־ן; ~**а́рник** *м* קוסטאַרניק ם, געשטרויך ד

куста́рн||ый 1. קוסטאַרישער; ~**ые** изде́лия קוסטאַרישע אויסאַרבעטונגען; 2. *(примитивный)* פּרי־ מיטיווער, מעגושעמדיקער

куста́рщина *ж разг.* פּרימיטיווע, קוסטאַרשטשינע װ אַרבעט

куста́рь *м* קוסטאַר ם ־ן

ку́тать *несов.* אײַנוויקלען; אײַנהילן; *(одевать слишком тепло)* פרײַנדען; אײַנהילן; ~ся *несов.* אײַנוויקלען זיך; *(слишком тепло одеваться)* פרײַנדען זיך

кутёж *м* הוליאַנקע וו ־ס, אָרגיע וו ־ס

кутерьма́ *ж разг.* האַלעבורדע וו

кути́||ла *м разг.* הוליאַקע מ ־ס, לעבּ־יונג מ ־ען; ~ть *несов.*, הוליען, אָרגיעס פּראַווען; *шутл.* הוליען

куха́рка *ж* קעכנע וו ־ס, קעכ(ער)ן וו ־ס

ку́хня *ж* **1.** קיך וו ־ן; полевая ~ פעלדקיך וו ־ן; **2.** *(подбор кушаний)* קיך וו, מײַכאָלים מצ.

ку́хонн||ый קיך־; ~ая посуда קיכגעפעס I, קיכגעשיר I

ку́ц||ый **1.** *(о хвосте)* קוצ(ער) *тж. неизм.*, קורצינקער; *(обрубленный тж.)* אונטערגעהאַקטער; **2.** *(о животных)* קוצ(ער) *тж. неизм.*, קורצעקיקער; **3.** *(об одежде)* קורצינקער; **4.** *перен. ирон.* אַרומגעפּליקטער, אונטערגעשניטענער; ~ая мыслишка א שמאָלקעפּלדיקער געדאַנק

ку́ча *ж* **1.** הויפן מ ־ס, קופּע וו ־ס; *(нагромождение предметов тж.)* אָנוואַלגער מ; **2.** *разг.* *(множество)* א גוזמע, אָן א שיר

кучев||о́й: ~ые облака́ געהויפּנטע וואָלקנס

ку́чер *м* קוטשער מ ־ס, אַנטרײַבער מ =

ку́чка *ж* **1.** קופּקעלע I ־ך, הויפנדל I ־עך; **2.** *(небольшая группа людей)* הײַפעלע I ־ך, רעדל I ־עך; ◇ могу́чая ~ די מעכטיקע גרופּקע

куш *м разг.* פּויטעקע וו ־ס

куша́к *м* גאַרטל מ ־ען

ку́шанье *с* עסנוואַרג I ־ן, עסן I, מײַכל מ, I (מצ. מײַכאָלים); *(блюдо)* געריכט I ־ן

ку́шать *несов. уст., разг.* עסן*

куше́тка *ж* קושעטקע וו ־ס, סאָפקע וו ־ס

кюве́т *м* קיוועט מ ־ן

Л

лаба́з *м уст.* מעלקראָם וו ־ען; טוווּע־לאַגער מ ־ן; ~ник *м уст.* מעל־סויכער מ (מצ. ··סאָכרים), טוווּע־סויכער מ (מצ. ··סאָכרים)

лабири́нт *м* לאַבירינט מ ־ן; *перен. тж.* געפּלאָנטער I

лабора́нт *м* לאַבאָראַנט מ ־ן; ~ка *ж* לאַבאָראַנטקע וו ־ס, לאַבאָראַנטן וו ־ס

лаборато́р||ия *ж* לאַבאָראַטאָריע וו ־ס; ~ный לאַבאָראַטאָריע־, לאַבאָראַטאָרישער; ~ное обору́дование לאַבאָראַטאָריע־אויסשטאַטונג וו; ~ный о́пыт א לאַבאָראַטאָרישער עקספּערימענט

ла́ва[1] *ж (вулканическая)* לאַווע וו

ла́ва[2] *ж горн.* לאַווע וו ־ס

лави́н||а *ж* **1.** *(снега)* (שניי־)לאַווינע וו ־ס; **2.** *перен.* לאַווינע וו, פּלײַצשטראָם מ; **3.** *в знач. нареч.*: ~ой ווי א לאַווינע, אין א פּלײַצשטראָם

лави́ровать *несов. прям. и перен.* לאַווירן; *(обходить препятствия тж.)* זיגזאַגעווען (אויסמײַדנדיק עפּעס)

ла́вка[1] *ж (скамейка)* באַנק וו (מצ. בענק)

ла́вка[2] *ж (магазин)* קלייט וו ־ן, קראָם וו ־ען

ла́вочка[1] *ж (скамейка)* בענקעלע I ־ך

ла́вочка[2] *ж* **1.** *(небольшой магазин)* קלייטל I ־עך, קרעמל I ־עך; **2.** *разг.* *(нечестное предприятие)* קלייטל I, שווינדלערײַ וו; они́ одна́ ~ דאָס איז איין קנופּיע

ла́вочник *м* קרעמער מ =, קלייטניק מ ־עס

лавр *м* **1.** *бот.* לאָרבערבוים מ (מצ. ··ביימער); **2.** *обычн. мн.* לאָרבערקראַנץ (מצ. ··קרענץ); ◇ почи́ть на ~ах רוען אַף די לאָרבערקרענץ

ла́вро́вый: ла́вровая ро́ща לאָרבערבוים־וועלדל I ־עך; ◇ лавро́вый вено́к לאָרבערקראַנץ מ (מצ. ··קרענץ); лавро́вый лист *собир.* לאָרבערבלאַט מ, לאָרבערבלעטער מצ.

лавса́н *м текст.* לאַווסאַן מ; ~овый לאַווסאַן־; *(сделанный из лавсана)* לאַווסאַנענער; פון לאַווסאַן *после сущ.*

ла́герный לאַגער־; ~ режи́м о́тдыха шко́льников דער אָפּרו־רעזשים פון די שילער אין א לאַגער

ла́гер||ь *м* **1.** לאַגער מ ־ן; *(туристский и т.п. тж.)* קעמפּ מ ־ן; вое́нный ~ь מיליטער־לאַגער מ ־ן; ~ь (для) военнопле́нных דער לאַגער פאַר קריגס־געפאַנגענע; стоя́ть ~ем לאַגערן; отдыха́ть в ~е אָפּרוען אין א קעמפּ [אין א לאַגער]; **2.** *перен.* לאַגער מ ־ן; ~ь социали́зма דער לאַגער פון סאָציאַליזם; **3.** *(группировка)* לאַגער מ ־ן; מאַכנע וו ־ס *уст.*; раздели́ться на два вражду́ющих ~я צעטיילט ווערן* אַף צוויי פײַנטלעכע לאַגערן [מאַכנעס]; ◇ пионе́рский ~ь פּיאָנערן־לאַגער מ ־ן, פּיאָנערישער לאַגער

лагу́на *ж* לאַגונע וו ־ס

лад *м* **1.** *разг.* *(согласие)* שאָלעם מ, פרידן מ; **2.** *(способ)* אויפן מ (מצ. אויפאַנים), מאַניר וו; на но́вый ~ גאָר אַף אַן אַנדער אויפן; на все ~ы אַף אַלערליי אויפאַנים; **3.** *муз.* *(тональность)* טאָנאַלקייט וו; **4.** *обыкн. мн.* *(на струнных инструментах)* לאַדן מצ.; *(на духовых)* קלאַווישן מצ.; ◇ в ~ האַרמאָניש, אין אײַנקלאַנג, אין אוניסאָן; де́ло идёт на ~ ס׳גייט אַף א לאַד, ס׳גייט א גאַנג; жить в ~у́ [~а́х] לעבן צווישן זיך גוט; быть не в ~у́ [не в ~а́х] ניט זײַן* שאָווע־בעשאָווע; не в ~ ניט אין [צום] טאַקט

ла́дан *м* ווײַרעך מ; ◇ он на ~ ды́шит ≅ ער שמעקט שוין מיט קוואָרעס־בלעטער; боя́ться как чёрт ~а מוירע האָבן* [ציטערן] ווי א רועך פאַר קרישמע

ладе́йный *шахм.* טורעם־, ראָך־

ла́д||ить *несов.* (с *тв.*) (קענען*) אויסקומען* (מיט), הויזן (מיט); мы с ним хорошо́ ~им מיר קומען אויס צווישן זיך; не ~ить с сосе́дями ניט (קענען*) אויסקומען* מיט די שכיינים; ניט הויזן מיט שכיינים; ~иться *несов.* גיין* אַף א לאַד; де́ло не ~ится ס׳באַקומט זיך ניט, ס׳קומט דערפון גאָרנישט ניט אַרויס

ла́дн||о *частица разг.* רעכט!, גוט!, מאַסקים!; ~ый *разг.* °גוטער, פײַנער; *(о фигуре)* וווילגעבויטער, שלאַנקער; שטאַלטנע(ר) *тж. неизм. разг.*

ладо́||нь *ж* ד(אָ)לאָניע וו ־ס, האַנטפּלאַך וו ־ן; ◇ как на ~ни ווי אַף דער ד(אָ)לאָניע; ~ши *мн.*: бить [хлопа́ть] в ~ши פּליעסקען, פּאַטשן מיט די הענט

ладья́ *ж шахм.* טורעם מ ־ס, ראָך מ (מצ. ־ן, רעכער)

лазаре́т *м* לאַזאַרעט מ ־ן

ла́зать *несов. см.* ла́зить

лазе́йка *ж* **1.** לאָך וו (מצ. לעכער), שפּאַלט מ ־ן; **2.** *перен.* שפּאַרונקעלע I ־ך, שפּעלטל I ־ך

ла́зер *м тех.* לאַזער מ ־ס

ла́зить *несов.* 1. קריכן*; (*в разных направлениях*) אומקריכן*; 2. *см.* лезть 2.

лазо́ревый, лазу́рный הימלבלויער

лазу́рь *ж* 1. (הימל)בלוי װ; לאזור װ; ~ мо́ря די (הימל)בלוי פונעם יאם; 2. (*краска*) לאזורקע װ, לאזוריק מ

лазу́тчик *м* שפּיאָן מ ־ען, שפּיק מ ־ן

лай *м* געביל ז, האווקערײַ װ, בילן ז

ла́йка[1] *ж* (*собака*) בילהונט מ (מצ. ··הינט)

ла́йк||а[2] *ж* (*кожа*) לײַקע װ, ווײַסלעדער מ; ~овый לײַקענער; פון לײַקע *после сущ.*

ла́йнер *м* 1. (*судно*) לײַנער מ ־ס; 2. (*самолёт*) לופטלײַנער מ ־ס

лак *м* לאק מ, לאקיר מ; покры́ть ~ом לאקירן, באדעקן מיט לאק(יר)

лака́||ть *несов.* לעקן; ко́шка ~ет молоко́ די קאץ לעקט מילך

лаке́й *м* (*слуга*) לאקיי מ ־ען, באדינער מ =; *перен.* לאקיי מ, אונטערהעלפער מ =; ~ский לאקיישער; *перен. тж.* קנעכטישער

лакиро́ванн||ый לאקירטער, לאקירענער; ~ые ту́фли לאקירטע [לאקירענע] שיך

лакирова́ть *несов.* 1. לאקירן; (*дерево*) פּאָליטורען; 2. (*приукрашивать*) לאקירן, צופּוצן

лакиро́в||ка *ж* 1. (*действие*) לאקירונג װ; *перен. тж.* צופּוצונג װ; 2. (*слой лака*) לאקיר מ, פּאָקאָסט מ; (*на мебели*) פּאָליטור װ; ~щик *м* לאקירער מ =; (*мебели*) פּאָלי(טו)רער מ =; *перен.* לאקירער מ =

ла́кмус *м* לאקמוס מ; ~овый: ~овая бума́га לאקמוס־פּאפּיר ז

ла́ков||ый 1. לאק־; ~ые кра́ски לאקפארבן מצ.; 2. (*покрытый лаком*) לאקירטער; (*о кожаных изделиях тж.*) לאקירענער

ла́комиться *несов.* (*тв.*) נאשן, מעהאנע זײַן* זיך (מיט); ~ мёдом נאשן האָניק, מעהאנע זײַן* זיך מיט האָניק

ла́ком||ка *м* נאשער מ =; *ж* נאשערן װ ־ס; ~ство *с* 1. *обыкн. мн.* (*сласти*) נאשוואַרג ז; 2. (*вкусная пища*) נאשערײַ װ ־ען, לאקעטקע װ ־ס; ~ый באטאמטער, מאָלעטאמעדיקער; ~ое блю́до א באטאמט מײַכל, א מײַכל־מײַכאָלים; ◇ ~ый кусо́к א געשמאקער ביסן

лакон||и́зм *м* לאקאָניזם מ, לאקאָנישקײַט װ; ~и́ческий *см.* лакони́чный; ~и́чность *ж* לאקאָנישקײַט װ; ~и́чный לאקאָנישער; ~и́чный отве́т לאקאָנישער ענטפער

лакри́ца *ж* לאקריץ מ

ла́ма[1] *ж* *зоол.* לאמע װ ־ס

ла́ма[2] *м* (*буддийский монах*) לאמע מ ־ס

ла́мпа *ж* 1. לאָמפּ מ (מצ. לעמפּ, ־ן); насто́льная ~ טישלאָמפּ מ (מצ. ··לעמפּ, ־ן); 2. (*прибор*): пая́льная ~ לייטלעמפּל ז ־עך; ◇ ~ дневно́го све́та טאָגליכט־לאָמפּ מ (מצ. ··לעמפּ, ־ן); ~ нака́ливания גלי־לאָמפּ מ (מצ. ··לעמפּ, ־ן)

лампа́д||а *ж*, ~ка *ж* לאמפּאדקע װ ־ס, איקאָנע־לעמפּל ז ־עך

лампа́с *м* לאמפּאס מ ־ן

ла́мпов||ый לאָמפּן־, לעמפּ־; ~ое стекло́ לאָמפּנגלאָז ז; ~ый приёмник *радио* לאָמפּן־אופנעמער מ ־ס

ла́мпочка *ж* לעמפּל ז ־עך

ландша́фт *м* 1. לאנדשאפט מ ־ן, פּייזאזש מ ־ן; 2. *геогр.* לאנדשאפט מ

ла́ндыш *м* מײַגלעקל ז ־עך, לאנדיש מ ־ן; ~евый: ~евые ка́пли *фарм.* לאנדיש־טראָפּן מצ.

ланце́т *м* לאנצעט מ ־ן

лань *ж* *зоол.* דאמהירש מ ־ן; (*самка*) הינד װ ־ן

ла́п||а *ж* 1. לאפּע װ ־ס; (*у птиц*) פיסל ז ־עך, לאפּקע װ ־ס; попа́сть в ~ы кому́-л. *разг.* ארײַנפּאקן זיך אין די הענט ארײַן צו עמעצן; 2. (*хвойного дерева*) צווײַג װ ־ן

лапида́рный: ~ стиль א לאפּידארער סטיל

ла́пка *ж* לאפּקע װ ־ס, פיסל ז ־עך; ◇ стоя́ть [ходи́ть] на за́дних ~х пе́ред кем-л. קריכן* פאר עמעצן אף אלע פיר

ла́поть *м* לאפּטיע װ ־ס, פּאָסטעלע װ ־ס

лапта́ *ж* 1. (*игра*) לאפּטא װ; 2. (*бита*) שלאָגערל ז ־עך

лапша́ *ж* 1. *собир.* לאָקשן מצ.; 2. (*суп*) לאָקשנזופּ מ ־ן; кури́ная ~ א הינערשע לאָקשן־יויך

лапше́вник *м* לאָקשן־קוגל מ ־ען

ларёк *м* לאריאָק מ ־ן, בודקע װ ־ס

ларе́ц *м* שקעטל ז ־עך, שקאטולקע װ ־ס

ларинги́т *м* *мед.* לארינגיט מ

ларинго́лог *м* לארינגאָלאָג מ ־ן

ла́рчик *м* שקעטעלע ז ־ך, שקאטולקעלע ז ־ך; ◇ а ~ про́сто открыва́лся ≅ ס׳איז געווען פּראָסט און פּאָשעט

ларь *м* קלייטקאסטן מ ־ס

ла́ск||а[1] *ж* 1. צערטלונג װ, צערטלעכקײַט װ; 2. (*ласковое отношение*) ליבלעכקײַט װ; встреча́ть кого́-л. (с) ~ой ליבלעך [פרײַנטלעך] אופנעמען* עמעצן

ла́ска[2] *ж* *зоол.* ווייזעלע ז ־ך

ласка́тельный 1. (*нежный*) צערטל־, צערטלדיקער; 2. *грам.*: ~ су́ффикс צערטל־סופיקס מ ־ן

ласка́||ть *несов.* 1. לאשטשען, צערטלען; (*о ветерке и т. п.*) גלעטן; 2.: ~ть взор פארנעמען* דאָס אויג; пе́ние птиц ~ло слух ס׳איז געווען א מעכײַע צו הערן, ווי ס׳זינגען די פייגל; ~ться *несов.* (к *дат.*) לאשטשען זיך (צו)

ла́сков||ый 1. (*о человеке*) צוגעלאָזטער; (*выражающий ласку*) צערטלעכער, ליבלעכער; быть ~ым с кем-л. זײַן* צוגעלאָזט צו עמעצן; ~ый ребёнок א צוגעלאָזט [א ליבלעך] קינד; ~ый приём א ליבלעכער [א הארציקער] אופנאם; ~ая улы́бка א צערטלעכער שמייכל; 2. (*ласкающий*) מילדער, צערטלעכער; ~ый ветеро́к א מילד [א לינד, א צערטלעך] ווינטעלע

ласт *м* 1. (*животного*) רודערפוס מ (מצ. ··פיס); 2. (*аквалангиста*) פוסרודערל ז ־עך

ластоно́гие *мн.* *зоол.* רודערפיסיקע מצ.

ла́сточка *ж* 1. שוואלב װ ־ן, שוועלבעלע ז ־ך; 2. *спорт.* שוואלבפיגור װ; ◇ пе́рвая ~ די ערשטע שוואלב; одна́ ~ не де́лает весны́ *посл.* איין שוואלב ברענגט נאָך מיט זיך ניט דעם זומער

лата́ть *несов.* *разг.* (פאר)לאטען, לייגן לאטעס (אף)

латви́йский לעטלענדישער

латиноамерика́нский לאטײַנ(יש)־אמעריקאנישער

лати́нский לאטײַנישער; ~ язы́к די לאטײַנישע שפּראך, לאטײַן ז

лату́н||ный מעשענער; פון מעש *после сущ.*; ~ь *ж* מעש ז

ла́ты *мн.* פּאַנצער ם ־ס, קיראַס ם ־ן

латы́нь *ж разг.* לאַטײַן ז

латы́ш *м* לעט ם ־ן; ~ка *ж* לעטן װ ־ס; ~ский לעטישער; ~ский язы́к די לעטישע שפּראַך, לעטיש ז

лауреа́т *м* לאַורעאַט ם ־ן; ~ Госуда́рственной пре́мии דער לאַורעאַט פון דער מעלוכע־פּרעמיע

лафе́т *м* לאַפעט ם ־ן

ла́цкан *м* לאַץ ם, װ ־ן

лачу́га *ж* הײַזקעלע ז ־ך, כורווע װ ־ס

ла́ять *несов.* בילן, האַווקען

лгать *несов.* לײַגן, זאָגן (א) ליגן; (*быть лжецом*) ליגנערן, שאַקרענען

лгун *м* ליגנער ם ־ס, שאַקרען ם (מצ. שאַקראָנים); ~ья *ж* ליגנערן װ ־ס, ליגנערטע װ ־ס, שאַקרענטע װ ־ס

лебеда́ *ж* גענדזנפּיס מצ.; לאָבעדע װ *разг.*

лебеди́н||ый שוואַנען־; ~ые пе́рья שוואַנען־פעדערן מצ.; ~ая по́ступь שוואַנען־גאַנג ם, א גאַנג פון א שוואַן; ◇ ~ая пе́сня שוואַנענליד װ

лебёдка *ж тех.* האַנטווינדע װ ־ס

ле́бедь *м* שוואַן ם ־ען

лебези́ть *несов. разг.* (перед *тв.*) אַרוּמפּאַדען (אַרום), צוכאַנפענען* זיך (צו)

лебя́ж||ий שוואַנען־; ~ий пух שוואַנען־פּוך ם; ~ья ше́я שוואַנען־האַלדז ם (מצ. ..העלדזער)

лев *м* לייב ם ־ן

лева́к *м разг. неодобр.* 1. (*экстремист*) לינקיסט ם ־ן, לינקאַטש ם ־עס; 2. (*получающий незаконный доход*) לינק(ס)־פאַרדינער ם =, לינקאַטש ם ־עס

лева́цкий *неодобр.* לינקאַטשישער

леве́ть *несов.* לינקער ווערן*; *ср.* ле́вый 2

левиафа́н *м миф.* ליוויאָסן ם

левизна́ *ж* לינקיזם ם

левко́й *м бот.* לעווקוי ם ־ען, לעווקויע װ ־ס

левобере́жный לינקברעגיקער

левша́ *м* גלינקטער ם ..טע; *ж* גלינקטע װ =

ле́в||ый 1. לינקער; ~ая рука́ די לינקע האַנט; ~ый бе́рег דער לינקער ברעג; 2. *полит.* לינקער; ~ые па́ртии די לינקע פּאַרטייען; 3. (*экстремистский*) לינקאַטשישער; „ле́вые“ фра́зы לינקאַטשישע פראַזעס; 4. *в знач. сущ. мн. полит.* די לינקע; 5. *в знач. сущ. мн.* (*экстремисты*) לינקאַטשעס מצ.; ◇ ~ая сторона́ (*изнанка*) די לינקע זײַט; встать с ~ой ноги́ אויפשטיין* אַף דער לינקער זײַט

лега́в||ый: ~ая соба́ка (*длинношёрстная*) סעטער ם ־ס; (*короткошёрстная*) פוינטער ם ־ס

легализ||и́ровать *сов. и несов.* לעגאַליזירן; ~и́роваться *сов. и несов.* לעגאַליזירן זיך, לעגאַליזירט ווערן*; ~ова́ть(ся) *сов. и несов. см.* легализи́ровать(ся)

лега́льн||ость *ж* לעגאַלקײַט װ; ~ый לעגאַלער

леге́нд||а *ж* לעגענדע װ ־ס; ~а́рный לעגענדאַר(יש)ער

легио́н *м* לעגיאָן ם ־ען; ~е́р *м* לעגיאָנער ם ־ן

лёгк||ий 1. (*не тяжёлый*) גרינגער, לײַכטער; ~ая корзи́нка א גרינג קוישל; боре́ц ~ого ве́са א ראַנגלער פון גרינגער וואָג; ~ое пальто́ א לײַכטער מאַנטל; ~ий у́жин א גרינגע וועטשערע; 2. (*плавный, ловкий*) לײַכטער; ~ая похо́дка א לײַכטער גאַנג; 3. (*не трудный*) גרינגער, לײַכטער; (*развлекательный*) לײַכטער; ~ая зада́ча א גרינגע אויפגאַבע; ~ая рабо́та א גרינגע [א לײַכטע] אַרבעט; ~ая му́зыка לײַכטע מוזיק; 4. (*незначительный, сла́бый*) גרינגער, לײַכטער, לינדער; ~ий моро́зец א גרינג [א לינד] פרעסטל; ~ий ветеро́к א לײַכט [א לינד] ווינטל; ~ое наказа́ние א גרינגע שטראָף; ~ая просту́да א לײַכטע פאַרקילונג; ~ий за́пах א לײַכטער [שוואַכער] רייעך; 5. (*о вине, о табаке*) שוואַכער; 6. (*легкомысленный*) פרײַער, פריוואָלער; ~ие нра́вы פרײַע [פריוואָלע] זיטן; 7. (*покладистый*) ווױלער; ◇ ~ая промы́шленность די לײַכטע אינדוסטריע; у него́ ~ая рука́ ער איז אַף מאַזל; с чьей-л. ~ой руки́ נאָך עמעצנס האַסכאָלע [פּאַטשאַטעק]; קוקנדיק אַף עמעצן; с ~им се́рдцем מיט א גרינג האַרץ; лёгок на поми́не! ≅ מע זאָל (געווען) דערמאָנען מאָשיעכן...; с ~им па́ром! זאָל זײַן צו געזונט (דעם, וואָס האָט זיך אויסגעבאָדן)!

легко́ *нареч.* 1. גרינג; (*слегка*) לײַכט; ~ ра́нен לײַכט פאַרווּנדעט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז גרינג, (ס׳)איז לײַכט; ~ на се́рдце ס׳איז גרינג [גוט] אַפן האַרצן; ◇ ~ сказа́ть גרינג צו זאָגן, א ווערטעלע אויסצורעדן!

легкоатле́т *м* לײַכט־אַטלעט ם ־ן; ~и́ческий לײַכט־אַטלעטישער

легкове́р||ие *с* לײַכטגלייביקײַט װ; ~ный לײַכטגלייביקער

легкове́с *м* א לײַכטוואָגיקער ספּאָרטסמען; ~ный 1. לײַכטוואָגיקער, גרינגער; 2. *перен.* אויבנאויפיקער

легково́й: ~ автомоби́ль פּאַסאַזשיר־אויטאָמאָביל ם ־ן

лёгк||ое *с* לונג װ ־ען; воспале́ние ~их לונגען־אָנצינדונג ם

легкомы́сл||енный לײַכטזיניקער; ~ие *с* לײַכטזין ם; לײַכטזיניקײַט װ

лего́нько *нареч. разг.* פונדערגרינג, פּאַמעלעך; ~ прикосну́ться к *чему-л.* קוים זיך צורירן צו עפּעס

лёгочный לונג־, לונגען־; ~ больно́й לונגען־קראַנקער ם ..קע

легча́ть *несов. разг.* 1. קלענער ווערן*, שוואַכער ווערן*; 2. *безл.* (*об улучшении самочувствия*) בעסער, גרינגער [לינדער] ווערן*

ле́гче 1. (*сравн. ст. от* лёгкий *и* легко́) (*по весу*) גרינגער, לײַכטער; (*по трудности*) גרינגער; 2. *в знач. сказ. безл.:* больно́му ~ דעם כוילע איז בעסער [גרינגער]; דער כוילע פילט זיך בעסער; ◇ ~ на поворо́тах! אָן היץ!; час о́т часу не ~ וואָס א מאָל (אַלץ) ערגער

лёд *м* 1. אײַז ז; ве́чные льды דאָס אייביקע אײַז; иску́сственный ~ קינסטלעך אײַז; ко́рка льда אײַז־הײַטל ז; ~ идёт דאָס אײַז גייט; су́дно затёрло льдом די שיף איז פאַרקלעמט פון אײַז; та́нцы на льду *спорт.* טענץ אַפן אײַז; 2. *перен.* קאַלטקײַט װ; ◇ ~ тро́нулся ס׳איז אוועק א גאַנג

леден||е́ть *несов.* 1. פאַרײַזיקט ווערן*, באַדעקן זיך מיט אײַז; 2. (*коченеть*) קאַלט ווי אײַז ווערן*, פאַרשטאַרט ווערן*; 3. (*от страха*) פאַרשטאַרט ווערן*; ◇ в жи́лах кровь ~е́ет ס׳ווערן פאַרקילט אַלע אייוורים

ледене́ц *м* צוקערקע װ ־ס

леден||и́ть *несов.* 1. פאַרפרירן*; 2. *перен.* פאַרגליווערן; פאַרשטאַרן; ~я́щий: ~я́щий у́жас א גליווערנדיקער שרעק, טויט־שרעק ם

ле́ди *ж нескл.* לעדי װ ־ס

ле́дник *м* *(погреб)* קעלטער ם, אײַזקעלער ם ־ן, ־ס ־ס

ледни́к *м* *геогр.* גלעטשער ם ־ס; ~**о́вый:** ~о́вые озёра גלעטשערישע אָזערעס; ~о́вый пери́од אײַז־פּעריאָד ם

ледо́вый אײַז־; ~ покро́в אײַזדעק װ; ◇ Ледо́вое побо́ище *ист.* די שלאַכט אױפֿן אײַז (פֿון דער אָזערע פּײפּוס אינעם יאָר 1242)

ледоко́л *м* אײַז־שפּאַלטער ם ־ס; а́томный ~ אַטאָמי־שער אײַז־שפּאַלטער

ледоре́з *м* *(судно, сооружение)* אײַזברעכער ם ־ס

ледоста́в *м* טײַכשטאַנד ם

ледохо́д *м* אײַזגאַנג ם ־ן

ледышк||а *ж разг.* אײַז־שטיקל ד ־עך; у него́ ру́ки как ~и די הענט זײַנען בײַ אים שטײַפֿער אײַז [קאַלט װי אײַז]

ледян||о́й 1. אײַז־; ~о́й покро́в אײַזדעק װ; **2.** *(холодный)* אײַז־קאַלטער; ~а́я вода́ אײַז־קאַלטע װאַסער; **3.** *перен.* °קאַלטער; ~о́й взгляд א קאַלטער קוק [בליק]

лежа́к *м* פֿליאָוש־בעטל ד ־עך

лежа́лый פֿאַרלעגערטער; *(несвежий)* צונעלעגערטער

лежа́нка *ж* לעזשאַנקע װ ־ס

леж||а́ть *несов.* **1.** *прям. и перен.* *ליגן; кни́га ~и́т на столе́ דער [דאָס] בוך ליגט אױפֿן טיש; ~а́ть на боку́ *ליגן אױף א זײַט; ~а́ть без чувств *ליגן אָן באַװוסטזײַן; на кры́шах ~и́т снег אױף די דעכער ליגט שניי; го́род ~и́т на пра́вом берегу́ реки́ די שטאָט ליגט אױפֿן רעכטן ברעג טײַך; на нём ~и́т больша́я отве́тственность אױף אים ליגט ער טראָגט א גרױסע° פֿאַראַנטװאָרטלעכקײט, א גרױסע° פֿאַראַנטװאָרטלעכקײט; **2.** *(о больном)* *ליגן, שלאָף; он ~и́т с анги́ной ער ליגט [ער איז] שלאָף אױף אַנגינע; **3.** *(быть погребённым)* *ליגן, רוען; ~а́ть в моги́ле *ליגן [רוען] אין קבֿר; **4.:** путь мой ~и́т на Москву́ מײַן װעג איז צו מאָסקװע־צו; ◇ ~а́ть в разва́линах *זײַן כאָרעװ װערנכרעװ, *ליגן אין רוינען; у меня́ душа́ не ~и́т к э́тому עפּעס איז מיר ניט צום האַרצן; ~а́ть под сукно́м ≅ *פֿאַרליגן זיך אין שופֿלאָד

лежа́ться *несов. безл.:* ему́ не лежи́тся ער קען ניט אײַנליגן

лежа́ч||ий 1.: ~ий больно́й בעטקראַנקער ם ··קע; **2.** *в знач. сущ. м:* ~его не бьют *посл.* אַן אומגעפאַלענעם שלאָגט מען ניט; ◇ в ~ем положе́нии ליגנדיק

ле́жбище *с* *(тюленей)* ליגפּלאַץ ם (מצ. ··פּלעצער)

лежебо́ка *м и ж разг.* פֿױלער קלאָץ

ле́звие *с* **1.** *(ножа и т. п.)* שאַרף װ ־ן, קלינג װ ־ען; **2.** *разг.* *(для бритья)* גאָל־מעסערל ד ־עך

лезги́н *м* = לעזגינער ם

лезги́нка[1] *ж* לעזגינערין װ ־ס

лезги́нка[2] *ж* *(танец)* לעזגינקע װ ־ס

лезть *несов.* **1.** *קריכן; *(с трудом, вверх тж.)* קלעטערן; *(вниз с чего-л.)* *אַראָפּקריכן (פֿון); **2.** *(внутрь)* *(אַרײַנ)קריכן; ~ в окно́ *(אַרײַנ)קריכן דורכן פֿענצטער; **3.** *разг.* *(вмешиваться)* *קריכן, מישן זיך; ~ в чужи́е дела́ *קריכן [מישן זיך] אין פֿרעמדע געשעפֿטן; **4.** *(выпадать — о волосах)* *אױסקריכן, *אױספֿאַלן; **5.** *(расползаться — о материи)* *צעקריכן (זיך); **6.** *(настойчиво продвигаться)* *קריכן, שפּאַרן; **7.** *(вмещаться)* *אַרײַנ|גײן; *(надеваться)* *אַרױפֿ|גײן; кни́ги не ле́зут в портфе́ль די ביכער גײען ניט אַרײַן אין פּאָרטפֿעל; боти́нки не ле́зли די שיך זײַנען ניט אַרױף; ◇ в го́лову ле́зут ра́зные мы́сли ס'קריכן אין קאָפּ אַרײַן פֿאַרשײדענע געדאַנקען; ~ на глаза́ *דרײען זיך פֿאַר די אױגן; он за сло́вом в карма́н не ле́зет ≅ די צונג דאַרף מען אים ניט פּיקן; ~ на сте́ну *קריכן אױף די גלײַכע װענט; ~ в дра́ку *רײַסן זיך אין געשלעג

лейбори́ст *м* לײבאָריסט ם ־ן; ~**ский** לײבאָריסטישער; ~ская па́ртия די לײבאָריסטישע פּאַרטײ

ле́йденск||ий: ~ая ба́нка *физ.* לײדן־קאָלבע װ, לײדע־נער סלאָי

ле́йка *ж* **1.** *(для поливки)* גיסקאַן װ ־ען; **2.** *разг.* *(воронка)* ליײקע װ ־ס, ליײקע װ ־ס

лейкоци́т *м* *физиол.* לײקאָציט ם ־ן

лейтена́нт *м* לײטענאַנט ם ־ן; мла́дший ~ ייִנגערער לײטענאַנט; ста́рший ~ עלטערער לײטענאַנט

лейтмоти́в *м* *муз.* לײטמאָטיװ ם ־ן; *перен. тж.* פּיר־מאָטיװ ם

лека́ло *с* *(чертёжное)* קרומװירע װ ־ס; *разг.* לעקאַלע װ

лека́рственн||ый רעפֿואה־; ~ые расте́ния רעפֿואה־גע־װיקסן מצ.

лека́рство *с* רעפֿואה װ ־ות; *разг.*; *перен.* רעצעפּט ם ־ן; *перен.* (הײל)מיטל ד ־ען; приня́ть ~ *אײַננעמען א רפֿואה [א רעצעפּט *разг.*]

ле́карь *м* *уст.* רופֿא ם (מצ. ־ס, רופֿאים)

ле́ксика *ж* לעקסיק װ

лексико́||граф *м* לעקסיקאָגראַף ם ־ן; ~**графи́ческий** לעקסיקאָגראַפֿישער; ~**гра́фия** *ж* לעקסיקאָגראַפֿיע װ; ~**лог** *м* לעקסיקאָלאָג ם ־ן; ~**логи́ческий** לעקסיקאָלאָגישער; ~**ло́гия** *ж* לעקסיקאָלאָגיע װ

лексико́н *м* **1.** *уст.* *(словарь)* לעקסיקאָן ם ־ען; **2.** *(запас слов)* לעקסיקאָן ם, װאָרט־אוצר ם

лекси́ческий לעקסישער

ле́ктор *м* לעקטאָר ם ··טאָרן

лекто́рий *м* לעקטאָרי ם ־ען; *(помещение тж.)* לעק־ציע־לאָקאַל ם ־ן, ציע־זאַל ם ־ן

ле́кторск||ий לעקטאָר־, לעקטאָרן־; ~ий о́пыт לעקטאָר־דערפֿאַרונג װ; ~ая гру́ппа לעקטאָרן־גרופּע װ ־ס

лекцио́нный לעקציע־; ~ зал לעקציע־זאַל ם ־ן; ~ курс דער קורס לעקציעס

ле́кци||я *ж* לעקציע װ ־ס; ~я по фи́зике א לעקציע אין פֿיזיק; чита́ть ~и *לײענען [געבן] לעקציעס

леле́ять *несов.* *(вин.)* **1.** צערטלען, (אױבער)ציטערן; ~ ребёнка צערטלען דאָס קינד, ציטערן איבערן קינד; **2.** *перен.:* ~ мечту́ אױסכאָװען א טרױם; ~ мысль אױסכאָװען [אױסטראָגן*] א געדאַנק; ~ наде́жду אױס־כאָװען א האָפֿענונג; её го́лос леле́ет слух ס'איז א מע־כײַע צו הערן איר שטים

ле́ме́х *м*, פֿלוגמעסער ם ד, ־ס

ле́мма *ж* *мат.* לעמע װ ־ס

ле́мминг *м* *зоол.* לעמינג ם ־עס, פּאָליאַרמױז װ (מצ. ··מײַז)

лён *м* **1.** *(растение)* פֿלאַקס ם; се́ять ~ (פֿאַר)זײען פֿלאַקס; **2.** *(ткань)* לײַן ם; *(волокно тж.)* פֿלאַקס ם; пла́тье из льна א לײַנען קלײד

лени́в||ец *м см.* лентя́й; ~**ый 1.** *(избегающий труда)* פֿױלער; ~ый учени́к א פֿױלער שילער; **2.** *(вялый, мед-*

лительный): ~ая похо́дка א צעקראָכן גענגל; 3. *кул.*: ~ые варе́ники פוילע ווארעניקעס, טוואָרע־קליאַצקעס מצ.; ~ые щи א זופּ פון פריש קרויט

ленингра́д||ец *м* = לענינגראַדער מ; **~ский** לענינגראַדער *неизм.*

ле́нин||ец *м* לעניניעץ מ ··נצעס; **~и́зм** *м* לעניניזם מ; **~ский 1.** לעני́ן־; ~ские места́ לעני́ן־ערטער מצ.; Ле́нинская пре́мия לעני́ן־פּרעמיע װ ־ס; 2. *(созданный Лениным, соответствующий принципам ленинизма)* לעני́ניש, לעני́נס; Ле́нинский комсомо́л דער לעני́נישער קאָמיו́ג; ~ское уче́ние לעני́נס לערע

лени́ться *несов.* פוילן זיך; он ле́нится учи́ться ער איז פויל צום לערנען, פוילט זיך לערנען

ле́ность *ж* פוילקייט װ

ле́нта *ж* **1.** לענטע װ; *(в волосах тж.)* סטענגע װ ־ס, האָרבאַנד מ (מצ. ··בענדער); 2. *тех.* לענטע װ ־ס; изоляцио́нная ~ איזאָליר־לענטע װ; конве́йерная ~ קאָנווייער־לענטע װ ־ס; ◇ пулемётная ~ קוילן־גארטל מ ־ען

ле́нточн||ый 1. לענטע־; *(из ленты)* פון לענטע *после сущ.*; 2. *(имеющий форму ленты)*: ~ый червь *зоол.* באַנדוואָרעם (מצ. ··ווערעם); 3.: ~ая пила́ באַנדזעג װ ־ן

лентя́й *м разг.* פויליאַק מ ־עס; = לעדאַשטשע מ *бран.*; **~ка** *ж разг.* פויליאַטשקע װ ־ס; = לעדאַשטשע װ *бран.*; **~ничать** *несов. разг.* פויליאַקעווען, פוסטעפּאַסעווען

ленц||а́ *ж разг.*: рабо́тать с ~о́й צופוילן זיך בא דער אַרבעט

лень *ж* **1.** פוילקייט װ; 2. *в знач. сказ. разг.*: мне ~ איך פויל זיך; ◇ все, кому́ не ~ וועמען סע ווילט זיך נאָר, ווער ס'האָט נאָר גאָט אין הארצן

леопа́рд *м* לעאָפּאַרד מ ־ן, לעמפּערט מ ־ן

лепесто́к *м* בלומען־בלעטל I ־עך

ле́пет *м* **1.** פּלאַפּלען I, פּלאַפּלערײַ װ; *(детский тж.)* לעפּעטשען I; 2. *(ручья и т. п.)* מורמלען I, געמורמל I; ◇ де́тский ~ קינדערשע פּלאַפּלערײַ; **~а́ть** *несов.* **1.** פּלאַפּלען; *(о ребёнке тж.)* לעפּעטשען; 2. *(о ручье и т. п.)* מורמלען

лепёшка *ж* פּלעצעלע I ־ך; *(лекарство, конфета)* פּאַסטילקע װ ־ס

лепи́ть *несов.* **1.** קלעפּן; *(о скульпторе тж.)* מאָדעלירן; ~ зверю́шек из пластили́на (אויס)קלעפּן חיעלעך פון פּלאַסטילין; ~ сне́жную ба́бу מאכן א שניימענטש; 2. *(гнёзда, соты)* בויען; **~ся** *несов.* (к *дат.*) טוליען זיך (צו); к скло́ну горы́ лепи́лись избу́шки צום באַרג־שיפּוע האָבן זיך געטוליעט הײַזקעלעך

ле́п||ка *ж* קלעפּונג װ, מאָדעלירונג װ; **~но́й** (אויס)מאָדעלירטער, געקלעפּטער; *(о потолке)* מאָדעלירטער, אויסגעצאצקעטער

ле́пт||а *ж* צושטײַער מ; внести́ (свою́) ~у во *что-л.* אַרײַנטראָגן* א צושטײַער צו [אין] עפּעס

лес *м* **1.** וואלד מ (מצ. וועלדער); де́вственный ~ אורוואלד מ (מצ. אורוועלדער); ~ знамён א וואלד פון פאָנען; 2. *тк. ед.* *(материал)* געהילץ I; строево́й ~ בוי־געהילץ I; крепёжный ~ באַפעסט־געהילץ I; ◇ кто в ~, кто по дрова́ איינער אין ליסי, דער אַנדערער אין סטריסי

леса́[1] *ж* *(рыболовная)* ווענטקע־שנור מ ־ן

леса́[2] *мн.* *(строительные)* רישטעוואַניעס מצ.

леси́стый וואַלדיקער, וואַלדרײַכער

ле́ска *ж см.* леса́[1]

лесни́||к *м* = וואַלדוועכטער מ, וואַלד־שומער מ (מצ. ··שאָמרים); **~чество** *с* וואַלדווירטשאַפט װ ־ן; **~чий** *м* = וואַלד־אויפזעער מ

лесн||о́й וואַלד־; ~а́я тропи́нка וואַלד־סטעזשקע װ ־ס; ~ы́е я́годы וואַלד־יאַגעדעס מצ.; ~ы́е бога́тства וואַלד־רײַכטימער מצ.; ~о́й пожа́р וואַלד־סרייפע װ

лесово́д *м* = וואַלדציכטלער מ; **~ство** *с* וואַלדצוכט װ

лесово́з *м* געהילץ־טראַנספּאָרטירער מ ־ס

лесо||заво́д *м* געהילץ־זאַוואָד מ ־ן; **~загото́вки** *мн.* געהילץ־פּאַרגרייטונגען מצ.

лесозащи́тн||ый 1. וואַלדשוץ־; וואַלדשיצנדיקער; ~ая ста́нция וואַלדשוץ־סטאַנציע װ ־ס; 2.: ~ые по́лосы שיצנדיקע פּאַסן (פון) וואַלדפלאַנצונגען

лесо||насажде́ние *с обычно мн.* וואַלדפלאַנצונגען מצ.; **~па́рк** *м* וואַלד־פּאַרק מ ־ן

лесопи́лка *ж разг.* זעגמיל װ ־ן

лесопи́льный זעג־; ~ заво́д געהילץ־זאַוואָד מ ־ן, זעגמיל װ ־ן

лесо||промы́шленность *ж* וואַלד־אינדוסטריע װ; **~ру́б** *м* = וואַלדהעקער מ

лесосе́ка *ж* *(участок)* וואַלדהאַק־באַצירק מ ־ן

лесоспла́в *м* געהילצטרײַב מ, פליטנטרײַב מ

лесо||степно́й: ~степна́я зо́на וואַלדסטעפּ־זאָנע װ ־ס; **~сте́пь** *ж* וואַלדסטעפּ מ; **~ту́ндра** *ж* וואַלדטונדרע װ

лёсс *м* ליאָס מ

ле́стни||ца *ж* **1.** טרעפּ מצ.; *(приставная)* לייטער מ ־ס; 2. *перен.* לייטער מ, היעראַרכיע װ; обще́ственная ~ца סאָציאַלער לייטער, סאָציאַלע היעראַרכיע; 3. *в знач. нареч.*: ~цей טרעפּאַרטיק; ווי טרעפּ; **~чный**: ~чный пролёт טרעפּצווישן מ ־ס; ◇ ~чная клётка טרעפּקאָרב מ (מצ. ··קערב), שאַכטע װ ־ס

ле́стн||о *нареч.* **1.** *(похвально)* זייער גינסטיק, זייער הויכשעצעריש; 2. *в знач. сказ. безл.*: мне ~о слы́шать э́ти слова́ ס'איז מיר העכסט אָנגענעם צו הערן די דאָזיקע ווערטער, איך בין געשמייכלט צו הערן די דאָזיקע ווערטער; **~ый 1.** *(удовлетворяющий самолюбие)* שמייכלהאַפטיקער; ~ое предложе́ние א שמייכלהאַפטיקער [א זייער אָנגענעמער] אָנבאָט; 2. *(похвальный)* הויכשעצערישער, (זייער) גינסטיקער; ~ый о́тзыв א הויכשעצערישער [א (זייער) גינסטיקער] אָפּרוף

лесть *ж* כ(א)ניפע װ

лёт *м* פליען I; ◇ на лету́ אין פלי, פליענדיק; хвата́ть на лету́ גרינג טויפּעס, גלײַך אויפכאַפּן [באַנעמען*]; האָבן* א גוטע° טפיסע, זײַן*

лет||а́ *мн.* **1.** *(годы)* יאָרן מצ.; че́рез пять ~ אין פינף יאָר ארום; 2. *(возраст)* עלטער מ, יאָרן מצ.; ско́лько вам ~? וויפל זײַט איר אַלט?; сре́дних ~ אין די מיטעלע יאָרן; мы с ним одни́х ~ מיר זײַנען מיט אים אין איינע יאָרן, מיר זײַנען מיט אים פון איין עלטער; ◇ в ~а́х באַיאָר(נ)טער; на ста́рости ~ אף דער עלטער; по мо́лодости ~ וויל (צו) יונג

летарг||и́ческий *мед.* לעטאַרגישער; ◇ ~и́ческий сон לעטאַרגישער שלאָף; **~и́я** *ж мед.* לעטאַרגיע װ; *разг.* הינערפלעט מ

лета́тельный: ~ аппара́т פלי־אַפּאַראַט ם ־ן

лета́ть *несов.* 1. *פליִען; *(в разных направлениях)* *אומפליִען; 2. *см.* лете́ть 2

лет||е́ть *несов.* 1. *прям. и перен.* *פליִען; вот ~и́т ла́сточка אָט פליט א שוואלב; ~я́т пу́ли ס׳פליִען די קוילן; ~я́т дни ס׳פליִען די טעג; 2. *разг.* *(падать)* *פליִען, *פאַלן

ле́тн||ий זומער־, זומערדיקער; ~ее пла́тье זומערקלייד ד ־ער; ~ий дождь א זומערדיקער רעגן

лётн||ый *ав.:* ~ый соста́в פליִער־באַשטאַנד ם; ~ая пого́да פלי־וועטער ם; ~ое по́ле פלי־פּלאַץ ם

ле́т||о *с* זומער ם ־ס; про́шлым ~ом פאַראַיאָרן זומער, פאַריקן זומער; бу́дущим ~ом איבעראַיאָר זומער; ◇ ско́лько лет, ско́лько зим א שאָק מיט יאָרן [א שיין ביסל יאָרן] ניט געזען זיך

ле́том *нареч.* זומער (אום) זומערצײַט,

летопи́сец *м* כראָניסט ם ־ן, = כראָניקער ם, אנאַלן־שרײַבער ם

летопи́сный כראָניק־, אַנאַלן־; ~ свод כראָניק־בוך ם, אנאַלן מצ. ז, (מצ. ··ביכער)

ле́топись *ж* כראָניק ־עס; אנאַלן מצ.

летосчисле́ние *с* צײַט־רעכענונג

лету́ч||есть *ж* *(быстрая испаряемость)* אויסוועפּיקײַט; ~ий 1. *(носящийся по воздуху)* פליִיקער; 2. *перен.* פליִ־; ~ее собра́ние פליִ־פאַרזאַמלונג ־ען; 3. *(мимолётный)* פאַרבײַגייענדיקער, עפעמערישער; ◇ ~ая мышь 1) פלעדערמויז (מצ. ··מײַז); 2) *(фонарь)* שײַב־לאָמטערן ם ־ס; ~ка *ж разг.* 1. *(печатный листок)* פליִבלעטל ז ־עך; עקסטרע־בלעטל ז ־עך; 2. *(собрание)* פליִ־פאַרזאַמלונג ־ען

лётчик *м* = פליִער, פּילאָט ם ־ן; ~-испыта́тель *м* = פליִער־אויספּרווּוער ם; ~-космона́вт *м* פליִער־קאָס־מאָנאַווט ם ־ן

лётчица *ж* פליִערן ־ס, פּילאָט ם ־ן

ле́чащий: ~ врач שטענדיקער [צוגעפּעסטיקטער] דאָק־טער

лече́бн||ица *ж* קליניק ־עס; ~ый היילי־; ~ое учрежде́ние היילי־אַנשטאַלט ם ־ן; ~ая физкульту́ра מעדיצי־נישע פיזקולטור

лече́ни||е *с* 1. היילונג, היילן ז; ~е дете́й דאָס היילן קינדער; ~е ра́ка דאָס היילן ראַק־קראַנק(ה)ײַטן; 2. *(излечение)* דאָס היילן זיך, היילונג, קוראַציע; курс ~я קוראַציע, קור־קורס ם

лечи́ть *несов.* היילן; ~ се́рдце היילן דאָס האַרץ; ~ от гри́ппа היילן פון גריפּ; ~ся *несов.* היילן זיך, קורירן זיך

лечь *сов.* 1. לייגן זיך; *(о людях тж.)* אוועקלייגן זיך; *(расположиться спать)* לייגן זיך (שלאָפן); он лёг на дива́н ער האָט זיך אוועקגעלייגט אפן דיוואַן; ~ по́здно לייגן זיך שפּעט (שלאָפן); на поля́ лёг тума́н אף די פעלדער האָט זיך געלייגט א נעפּל; 2. *(пасть в бою)* *פאַלן; 3. *(расположиться определённым образом)* אויסלייגן זיך; во́лосы легли́ во́лнами די האָר האָבן זיך אויסגעלייגט וועלנ־אַרטיק; 4. *(о морщинах и т. п.)* (באַ)ווײַזן* זיך; 5. *мор., ав.:* ~ на курс נעמען* דעם קורס [די ריכטונג]; 6. *(об ответственности, подозрении)* *פאַלן; ◇ ~ тяжёлым бре́менем לייגן זיך ווי א שווערע לאַסט

ле́ший *м фольк.* שרעטעלע וואַלד־שעד (מצ. ··שיידים) ז ־ך

лещ *м* ל(י)עשטש ם ־עס

лженау́ка *ж* פּסעוודאָוויסנשאַפט

лжесвиде́тель *м* א פאַלשער איידעס; ~ство *с* דאָס פאַל־שע איידעס זאָגן

лжеуче́ние *с* פאַלשע טוירע; פאַלשע לערע

лжец *м* ליגנער ם ־ס

лжи́вость *ж* פאַלשקײַט; *(человека тж.)* ליגנעריש־קײַט

лжи́в||ый ליגנערישער; *(неискренний)* פאַלשער; ~ые обеща́ния ליגנערישע צוזאָגן; ~ая улы́бка א פאַלשער שמייכל

ли 1. *частица (в прямом вопросе)* צי; *иногда не переводится;* по́мнишь ли ты его́? צי, דו געדענקסט אים? געדענקסטו אים?; 2. *союз* צי; посмотри́, пра́вильно ли я написа́л גיב א קוק, צי האָב איך ריכטיק אָנגעשריבן; сам ли он вспо́мнил, и́ли ему́ подсказа́ли, но отве́тил он пра́вильно צי ער האָט זיך אליין דערמאָנט, צי עפּעשער האָט מען אים אונטערגעזאָגט, נאָר געענטפערט האָט ער ריכטיק

лиа́на *ж* ליאַנע ־ס

либера́л *м* ליבעראַל ם ־ן; ~и́зм *м* ליבעראַליזם ם

либера́льн||ичать *несов. разг.* האַנדלען מעסע ליבעראַל; *(с кем-л.)* באַגיין* זיך ליבעראַל; ~ость *ж* ליבעראַלקײַט, ליבעראַליזם ם; ~ый ליבעראַלער

ли́бо *союз* אָדער; ~... ~... אָדער... אָדער...; ~ сего́дня, ~ за́втра אָדער הײַנט, אָדער מאָרגן; הײַנט אָדער מאָרגן

libre

либре́тто *с нескл.* ליברעטאָ ־ס

ли́вень *м* שלאַקסרעגן ם ־ס, גוסרעגן ם ־ס

ли́вер *м кул.* ליווער ם, שליגעל ם; לונג־און־לעבער ם, לעבער־ווורשט ם; ~ный: ~ная колбаса́ דרויב ז

ливре́я *ж* ליוורייע ־ס, ליווריי ־ען

ли́га *ж* ליגע ־ס

лигату́ра *ж* ליגאַטור; *мет. тж.* לעגירונג

лигни́т *м горн.* ליגניט ם

ли́дер *м* לידער ם ־ס; ~ство *с* לידערשאַפט

лиди́ровать *сов. и несов. спорт.* לידירן, (דער) זײַן* לידער

лиза́ть *несов.* לעקן; ~ся *несов.* 1. ארומלעקן זיך; 2. *(друг друга)* לעקן זיך

лизну́ть *сов. однокр.* *א לעק טאָן

лизоблю́д *м уст.* טעלערלעקער ם ־ס

лик[1] *м уст. поэт.* געזיכט ז ־ער; *(облик)* אויסזען ז

лик[2] *м:* причи́слить к ~у святы́х צורעכענען צו דער קאַנאָניזירן; קיטע (פון) הייליקע [צו דער הייליקער קיטע]

ликвид||а́тор *м* ליקווידאַטאָר ם ··טאָרן; ~а́ция *ж* ליק־ווידירונג, ליקווידירן ז; ~а́ция негра́мотности ליקווידי־רונג פון אנאַלפאַבעטיזם; ~и́ровать *сов. и несов.* ליקווי־דירן; ~и́роваться *сов. и несов.* ליקווידירן זיך, ליקווי־דירט ווערן*

ликёр *м* ליקער ם ־ן, ליקאָר ם ־ן

ликов||а́ние *с* יובל ם, יובלען ז; ~а́ть *несов.* יובלען; *(торжествовать)* טריומפירן; все лику́ют אַלע יובלען [קוועלן]; се́рдце лику́ет דאָס האַרץ פרייט זיך

лику́ющий יובלענדיקער; *(торжествующий)* טריומפירנ־דיקער; *(выражающий ликование)* יובל־, טריומף־, ני־צאָכנדיקער

лилипу́т *м* ליליפּוט ם ־ן; слова́рь-~ א ווערטערביכע־לע א ליליפּוט

ли́лия *ж* ליליע ‖ ־ס; водяна́я ~ וואסער־ליליע ‖ ־ס

лило́вый בעזקאָליריקער; לילאָווע(ר) *тж. неизм.*; לילא *неизм. книжн.*

лима́н *м геогр.* לימאַן מ ־ען

лими́т *м* לימיט מ ־ן; **~и́ровать** *сов. и несов.* לימיטירן

лимо́н *м* 1. *(плод)* ציטרין מ ־ען, לימענע ‖ ־ס; 2. *(дерево)* ציטרינען־בוים מ (מצ. ..ביימער); **~а́д** *м* לימאָנאַד מ; **~ный** 1. ציטרין־, לימענע־; ~ный сок לימענע־זאפט מ, ציטרין־זאפט מ; ~ная ро́ща ציטרינען־וועלדל ז ־עך; 2. *(о цвете)* ציטרינקאָליריקער; ◇ ~ная кислота́ ציטרין־זויערס ז

ли́мфа *ж* לימפע ‖; **~ти́ческий** לימפאטישער; ~ти́ческие же́лезы לימפאטישע דריזן

лингви́ст *м* לינגוויסט מ ־ן, שפראַך־פאָרשער מ =; **~ика** *ж* לינגוויסטיק ‖, שפראכוויסנשאפט ‖; **~и́ческий** לינגוויסטישער, שפראכוויסנשאפטלעכער

лине́йк‖а *ж* 1. *(линия)* ליניע ‖ ־ס, ווירע ‖ ־ס; тетра́дь в (косу́ю) ~у א (קאָסע) געווירעטע [ליני־רטע] העפט; писа́ть по ~ам שרײַבן* אין דער ווירע [שורע]; 2. *(чертёжная и т. п.)* ווירע ‖ ־ס; 3. *(сбор)*: вече́рняя ~а אָוונט־אפעל מ; пионе́рская ~а פיאָנערישע ליניִיקע

лине́йн‖ый 1. לינעישער, לינעאלער; ~ый масшта́б א לינעאלער [א לינעישער] מאסשטאב; ~ое уравне́ние *мат.* א לינעישע גלײַכונג; 2. *(обслуживающий линию связи)* ליניע־; ~ая мили́ция *ж.-д.* ליניע־מיליציע ‖; ~ый монтёр ליניע־מאָנטיאָר מ ־ן; 3. *в знач. сущ. м воен.* פאראד־מארקירער מ =; ◇ ~ые ме́ры לינעישע [לינעאלע] מאָסן, לענגמאָסן מצ.; ~ый кора́бль לינקאָר מ ־ן (ליניען־שיף)

ли́нза *ж опт.* לינדז ‖ ־ן; לינזע ‖ ־ס *разг.*

ли́ни‖я *ж* 1. ליניע ‖ ־ס; пряма́я ~я א גראָדע ליניע; ~я горизо́нта האָריזאָנט־ליניע ‖; железнодоро́жная ~я אײַזנבאַן־ליניע ‖ ־ס; ~я электропереда́ч (*сокр.* ЛЭП) ליניע פון עלעקטרע־טראנסמיטירונג, עלעקטרישע איבערגעבונגס־ליניע; 2.: родство́ по отцо́вской ~и קרויוועשאפט קרויוועשאפט מיצאד דעם פאָטער, לויטן פאָטערס ליניע; 3. *(образ действий)* אײַנשטעלונג ‖, ליניע ‖; держа́ться пра́вильной ~и האלטן* זיך בײַ א ריכטיקער אײַנשטעלונג [ליניע]; ~я поведе́ния האנדלונגס־ליניע, אופירונגס־ליניע ‖; ◇ по ~и наиме́ньшего сопротивле́ния לויט דער ליניע פון מינדסטן ווידערשטאנד

линко́р *м* (лине́йный кора́бль) *воен.* לינקאָר מ ־ן (ליניען־שיף)

лино́ванн‖ый לינירטער, געווירעטער; ~ая бума́га געווירעט פאפיר

линова́ть *несов.* לינירן, ווירען

лино́леум *м* לינאָלעום מ

линоти́п *м полигр.* לינאָטיפ מ ־ן; **~и́ст** *м* לינאָטיפיסט מ ־ן, לינאָטיפ־זעצער מ =

линчева́ть *сов. и несов.* לינטשן

линь *м (рыба)* שלײַען מ ־ס

ли́нька *ж (животных)* ליניען ז, לינען ז

линю́чий אָפקריכנדיקער; וואָס קריכט אָפ *после сущ.*; ~ си́тец ציץ, וואָס קריכט אָפ

линя́лый *разг.* אָפגעקראָכענער

линя́ть *несов.* 1. *(о тканях)* אָפקריכן*; 2. *(о животных)* אראָפווארפן* [פארלירן*] האָר, ליניען; *(о птицах)* אראָפווארפן* [פארלירן*] פעדערן, ליניען

ли́па *ж* לינדנבוים מ (מצ. ..ביימער), ליפע ‖ ־ס

ли́п‖кий קלעפיקער; **~нуть** *несов.* (к *дат.*) 1. קלעפן זיך (צו), צושטיין* (צו); 2. *разг. (льнуть)* קלעפן (אין)

ли́пов‖ый ליפע־, לינדן־; ליפאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая алле́я לינדן־אלייע ‖ ־ס, לינדן־אליי ‖ ־ען; ~ый мёд ליפאָווער האָניק; ◇ ~ый цвет *собир.* לינדן־בלומען מצ.

ли́ра[1] *ж* לירע ‖ ־ס

ли́ра[2] *ж (денежная единица)* לירע ‖ ־ס

ли́рик *м* ליריקער מ =

ли́рика *ж* 1. ליריק ‖; 2. *разг.* סענטימענטאלקײַט ‖, סענטימענטן מצ.

лири́ческий לירישער

лис *м* פוקס מ ־ן (דער„ער")

лис‖а́ *ж* 1. פוקס מ ־ן; *(самка)* פוקסיכע ‖ ־ס; чёрно-бу́рая ~а́ זילבערפוקס מ; 2. *(о человеке)* פוקס מ ־ן, שעלמע ‖, מ ־ס; **~ёнок** *м* פיקסעלע ז ־ך

ли́с‖ий פוקסענער, פוקסן־; ~ья нора́ פוקסן־נאָרע ‖ ־ס; ~ья шу́ба א פוקסענער מאנטל; ~ья хи́трость פיקײַט [כיטרעקײַט] פון א פוקס, מאמזערישקײַט ‖

лиси́ца *ж* פוקס מ ־ן; *(самка)* פוקסיכע ‖ ־ס

лиси́чка *ж* 1. פיקסל ז ־עך; 2. *(гриб)* בעכער־שוועמל ז ־עך; ליסיטשקע ‖ ־ס *разг.*

лист *м* 1. (*мн.* ли́стья *и* листы́) *(у растений)* בלאט מ (מצ. בלעטער); *собир. (листва)* בלעטער מצ.; кленóвые ~ья קליאָן־בלעטער מצ.; сгреба́ть сухо́й ~ צונויפשארן טרוקענע בלעטער; 2. (*мн.* листы́) *(бумаги)* בויגן מ ־ס; *(металла)* בלאט מ (מצ. בלעטער); *(стекла, фанеры)* טאָוול מ ־ען; ~ желе́за בלעך מ =; 3. (*мн.* листы́) *(документ)*: опро́сный ~ פרעגבויגן מ ־ס; похва́льный ~ לויב־צײַגעניש ‖ ־ן; 4. (*мн.* листы́) *полигр.* בויגן מ ־ס (*с колич. числ. мн.* בויגן); а́вторский ~ אויטאָר־בויגן מ ־ס; ◇ петь, игра́ть с ~а́ זינגען*, שפילן גלײַך פון בלאט [פון די נאָטן]; **~а́ж** *м* ליסטאַזש מ; די צאָל בויגן *разг.*

листа́ть *несов. разг.* בלעטערן, מישן די זײַטלעך

листва́ *ж собир.* בלעטער מצ., געבלעטער ז

ли́ственн‖ица *ж* לארכנבוים מ (מצ. ..ביימער), בלעטער־ניצע ‖ ־ס; **~ый** בלעטערדיקער, בלעטער־; ~ый лес שווארצוואלד מ (מצ. ..וועלדער), בלעטערוואלד מ (מצ. ..וועלדער)

листо́вка *ж* פלוגבלעטל ז ־עך

листов‖о́й: ~о́е желе́зо בלאט־אײַזן ז

листо́к *м* 1. *(растения)* בלעטל ז ־עך; 2. *(бумаги)* בײַגעלע ז ־ך; *(бланк)* צעטל מ ־ען, בויגן מ ־ס; контро́льный ~ קאָנטראָל־בויגן מ ־ס; 3. *см.* листо́вка; ◇ боево́й ~ עקסטרע וואנטצײַטונג, שלאָגבלעטל ז ־עך; ~ нетрудоспосо́бности, больни́чный ~ קראנקן־ביולעטען מ ־ען, קראנקן־בויגן מ ־ס

листопа́д *м* בלעטערפאל מ

лита́вры *мн.* (*ед.* лита́вра *ж*) קעסלפויק ‖ ־ן; бить в ~ 1) פויקן; 2) *перен.* טריומפירן, זײַן* מאָלע־סימכע

лите́й‖ный גוס־; ~ный цех גיסערײַ ‖ ־ען; **~щик** *м* גיסער מ =

ли́тер *м ж.-д.* ליטער מ ־ס

ли́тера *ж* 1. *полигр.* ליטערע ‖ ־ס; 2. *уст. (буква)* אָס מ (מצ. אויסיעס)

литера́тор *м* ליטעראַטאָר מ ־ן, ליטעראַט מ ־ן

литерату́р‖а *ж* ליטעראַטור ‖ ־ן; **~ный** ליטעראַרישער;

~ное наслéдство די ליטעראַרישע יערושע; ◇ ~ный язы́к די ליטעראַרישע שפּראַך

литературовéд *м* = ם ליטעראַטור־פאָרשער; **~ение** *с* ליטעראַטור־קענטעניש II; **~ческий** ליטעראַטור־פאָרשערישער

ли́терн||ый¹ *(обозначенный буквой)* ליטער־, ליטערירטער; ~ый вагóн ליטער־וואַגאָן ם ־ען; ~ая лóжа א ליטערירטע לאָזשע

ли́терный² *разг.* *(являющийся литером)* ליטער־; ~ билéт ליטער־בילעט ם ־ן

ли́тий *м хим.* ם ליטיום

литóв||ец *м* = ם ליטווינער; **~ка** *ж* ליטווינערן II ־ס; **~ский** ליטווישער; ~ский язы́к די ליטווישע שפּראַך, ליטוויש I

литограф||и́рованный ליטאָגראַפירטער; **~и́ровать** *сов. и несов.* ליטאָגראַפירן

литогрáф||ия *ж* II ליטאָגראַפיע; *(оттиск тж.)* א ליטאָגראַפישער אָפּצוג; **~ский** ליטאָגראַפישער

лит||óй גוס־; געגאָסענער; ~áя сталь ם גוסשטאָל; ~ы́е издéлия געגאָסענע אויסאַרבעטונגען

литр *м* ליטער ם ־ס *(с колич. словами мн.* ליטער*)*; **~óвый** ליטראָווע(ר) *тж. неизм.,* פון א ליטער *после сущ.*; ~óвая буты́лка א פלאַש פון א ליטער, א ליטראָווע פלאַש

литурги́я *ж церк.* II ליטורגיע

лить *несов.* 1. *גיסן; *перен. тж.* *צעגיסן; ~ вóду *גיסן די לעוואָנע (צע)גיסט איר וואַסער; луна́ льёт свой свет שײַן; 2. *(течь)* (זיך) *גיסן, *פליסן; водá льёт из крáна די וואַסער גיסט זיך [פליסט] פונעם קראַנ(ט); льёт дождь ס'גיסט א רעגן; 3. *(изготовлять)* *(אויס)גיסן; ◇ ~ слёзы *(פאַר)גיסן טרערן

литьё *с тех.* 1. *(действие)* (אויס)גיסן I; 2. *собир.* *(изделия)* ם גוס

ли́ться *несов. прям. и перен.* *(צע)גיסן זיך; водá лилáсь דאָס וואַסער האָט (זיך) געגאָסן; льётся свет עס (צע)גיסט זיך א שײַן; речь егó лилáсь свобóдно זײַנע רייד האָבן זיך געגאָסן פרײַ

лиф *м* ליף ם ־ן, סטאַניק ם ־עס

лифт *м* ליפט ם ־ן

лифтёр *м* ליפטיאָר ם ־ן; **~ша** *ж разг.* ליפטיאָרשע II ־ס

ли́фчик *м* ליפטשיק ם ־עס; *(бюстгалтер тж.)* סטאַניקל I ־עך

лихáч *м* *(на автомобиле)* העפקײרעסדיקער שאָפער; **~ество** *с* העפקײרעס I, בראַווירן I

лихв||á *ж*: с ~óй מיט פּראָצענט

ли́х||о¹ *с разг.* ביין I; ◇ не поминáть ~ом ניט דערמאָנען צו שלעכטן; узнáть почём фунт ~а *וויסן וואָס הייסט פאַרשוואַרצט ווערן

ли́хо² *нареч. разг.* 1. *(храбро)* בראַוו, דרייסט; 2. *(быстро)* האַסטיק, אימפּעטיק; 3. *(бойко)* כוואַטסקע, וווילינגעריש; 4. *(ловко)* פלינק, בעריעש, קונציק

лих||óй¹ *(плохой)* °שלעכטער; *(о временах тж.)* שווערער, ביטערער; ◇ ~á бедá начáло יעדער אָנהייב איז שווער; קאָל האַסכאָלויס קאָשויס *книжн.*

лихóй² *разг.* 1. *(храбрый)* בראַווער, דרייסטער ם; 2. *(быстрый)* האַסטיקער, אימפּעטיקער; *(о лошадях)* פײַערדיקער; 3. *(бойкий)* כוואַטסקע(ר) *тж. неизм.*; ווילינגערישער; 4. *(ловкий)* פלינקער, בעריעשער

лихорáд||ить *несов. безл.*: меня́ ~ит עס פיבערט מיך, איך פיבער

лихорáд||ка *ж* ם פיבער; קאַדאָכעס I *разг.*; **~очный** 1. פיבער־; ~очный румя́нец פיבער־רויטלעכקײַט II; 2. *перен.* פיבערדיקער, פיבערהאַפטיקער; ~очная дéятельность א פיבערהאַפטיקע [פיבערדיקע] טעטיקײַט

лицевáть *несов.* ניצעווען

лицев||óй 1. געזיכט־; ~ы́е мы́шцы *анат.* געזיכט־מוסקולן מצ.; 2.: ~áя сторонá *(материи)* די רעכטע זײַט; *(медали, монеты)* ם קאָפּ; ◇ ~óй счёт *бухг.* פערזענלעכע קאָנטע

лицезрéть *несов. ирон.* *האָבן די זכיע צו זען

лицéй *м* ליצײַ ם ־ען

лицемéр *м* צוויאַק ם ־עס, א פאַלשער מענטש; **~ие** *с* פאַלשקײַט II, צוויעס I; **~ить** *несов.* צוויאַטשען; **~ный** פאַלשער, צוויאַקישער, צווייִשער, צוויעסדיקער

лицéнзия *ж* II ליצענזיע ־ס

лиц||ó *с* 1. געזיכט I ־ער, פּאָנעם ם, I (מצ. פּענעמער); פּאַרצעף ם (מצ. ־ס, פּאַרצופים) *неодобр.*; צורע II ־ס; дéвичье ~ó מיידלש(ער) פּאָנעם; ~ó врагá דעם סוינעס פּאַרצעף; умы́ть ~ó *אָפּוואַשן דאָס פּאָנעם; черты́ ~á געזיכט־שטריכן מצ.; 2. *(отличительные черты)* געשטאַלט II, כאַראַקטער ם, פיזיאָנאָמיע I; не имéть своегó ~á *ניט האָבן קיין אייגן געשטאַלט [קיין אייגענע פיזיאָנאָמיע]; 3. *(отдельный человек)* פערזאָן II ־ען; *(личность тж.)* פערזענלעכקײַט II ־ן; чáстное ~ó א פּריוואַטע פערזאָן; истори́ческое ~ó א היסטאָרישע פערזאָן [פערזענלעכקײַט]; 4. *(лицевая сторона)* די רעכטע זײַט; 5. *грам.* פערזאָן II ־ען; ◇ знать *когó-л.* в ~ó *קענען עמעצן אין פּאָנעם; быть к ~ý פּאַס(ט)ן, קליידן; плáтье ей к ~ý דאָס קלייד פּאַסט איר [קליידט זי]; быть не к ~ý *ניט פּאַס(ט)ן עמעצן; *перен.* *ניט אָנשטיין עמעצן, ניט פּאַס(ט)ן פאַר עמעצן; вам не к ~ý откáзываться עס דאַרף אײַך ניט אָנשטיין אָפּזאָגן זיך; на нём ~á нет ער איז בלאַס ווי די וואַנט; сказáть в ~ó זאָגן אין די אויגן; ~óм к ~ý פּאָנעם־על־פּאָנעם; пéред ~óм 1) *(чегó-л.)* אין אָנבליק פון עפּעס; 2) *(когó-л.)* אין דער אָנוועזנהײַט פון עמעצן; от ~á *когó-л.* אין נאָמען פון עמעצן; в ~é *когó-л.* אין דער פערזאָן פון עמעצן; אין עמעצנס נאָמען; они́ все на однó ~ó זיי האָבן אַלע איין פּאָנעם; ~óм в грязь не удáрить *ניט פאַרשעמט ווערן פאַר לײַטן

ли́чико *с* פּענעמל I ־עך

личи́н||а *ж* מאַסקע II ־ס; под ~ой дрýжбы אונטער דער מאַסקע פון פרײַנטשאַפט

личи́нка *ж зоол.* מאָד II ־ן, לאַרווע II ־ס, שלײַערל I ־עך

ли́чно *нареч.* פערזענלעך

личн||óй: ~óе полотéнце א האַנטעך צום פּאָנעם

ли́чн||ость *ж* 1. *(индивидуальность)* פערזענלעכקײַט II ־ן; свéтлая ~ость א ליכטיקע פערזענלעכקײַט; 2. *(отдельный человек)* פערזאָן II ־ען; роль ~ости в истóрии די ראָל פון דער פערזאָן אין דער געשיכטע; 3.: перейти́ на ~ости *איבערגיין צו פערזענלעכע אויספאַלן קעגן עמעצן; **~ый** 1. פערזענלעכער; ~ая отвéтственность פערזענלעכע פאַראַנטוואָרטלעכקײַט; ~ый секретáрь פערזענלעכער סעקרעטאַר; ~ая жизнь דאָס פערזענלעכע לעבן; ~ая сóбственность פערזענלעך אײגנטום; э́то моё ~ое дéло דאָס איז מײַן זאַך; 2. *грам.* פערזאָניקער; ~ое местоимéние פערזאָניקער פּראָנאָם; ~ые окончáния פערזאָן־ענדונגען

~ое дéло פֿערזענלעכער אײניען; ~ый состáв מצ. ־גען (פֿערזענלעכער) באשטאנד דער

лишáй *м* לישײ ם ־ען

лишáйник *м бот.* לישײניק ם ־עס

лишáть(ся) *несов. см.* лиши́ть(ся)

лишéни||е *с* 1. *(действие)* אָפּנעמען ‏I; *(несправедливое)* בארויבן ‏I; ~е свобóды דאָס אָפּנעמען די פֿרײַהײט; 2. *мн.* *(нужда)* ‏II נויט; терпéть ~я לײַדן* נויט, בײַדוועון

лиши́ть *сов.* *(вин. род.)* אָפּנעמען* (בא עמעצן עפּעס); בארויבן (עמעצן פֿון עפּעס); ~ *кого-л.* наслéдства אָפּנעמען* בא עמעצן דאָס רעכט אף ירושע; ~ *кого-л.* егó закóнных прав בארויבן עמעצן פֿון זײַנע געזעצלעכע רעכט; ~ себя́ удовóльствия אָפּזאָגן זיך פֿונעם פֿארגעניגן; э́то лишенó вся́кого смы́сла ס'האָט קײן שום זינען ניט; ◇ ~ *кого-л.* жи́зни אָפּנעמען* בא עמעצן דאָס לעבן; ~ себя́ жи́зни נעמען* זיך דאָס לעבן, זיך א מיסע אָנטאָן*; ~ *кого-л.* слóва אָפּנעמען* בא עמעצן דאָס וואָרט; он не лишён острóумия ס'פֿעלט אים ניט קײן שארפֿזין; ~ся *сов. (род.) прям. и перен.* פֿארלירן* (אָן), אָנווערן*, בלײַבן* (אָן); онá рáно лиши́лась роди́телей זי האָט פֿרי פֿארלאָרן [אָנגעוואָרן] די על־טערן, זי איז פֿרי געבליבן* אָן עלטערן; они́ лиши́лись всегó (иму́щества) זײ האָבן פֿארלאָרן אלץ, וואָס זײ האָבן פֿארמאָגט, זײ זײַנען געבליבן יאָרדים; ~ся чувств פֿארלירן* דאָס באַ־וווּסטזײַן; ~ся рéчи אָנווערן* [פֿארלירן*] דאָס לשון, אראָפּ פֿונעם זינען; ◇ ~ся рассу́дка בלײַבן* אָן לשון

ли́шн||ий איבעריקער; ~ий экземпля́р אן איבעריקער עקזעמפּליאר; ~ий раз נאָך איין מאָל, אן איבעריק מאָל; ~ий труд טירכע [אן אומזיסטע] אן איבעריקע; ~ие лю́ди איבעריקע קע [אָן אומזיסטע] ארבעט; ◇ не ~е(е) ס'וואָלט ניט געשאט, ס'וואָלט קעדײַ געווען; позволя́ть себé ~ее אויפֿירן זיך צו פֿרײַ; сказáть, сболтну́ть ~ее ארויסכאפּן זיך מיט א וואָרט; с ~им העכער, אריבער; три недéли с ~им העכער [ארי־בער] דרײַ וואָכן

лишь 1. *части́ца (тóлько)* נאָר, בלויז; *(о времени)* ערשט; ~ тебé я могу́ рассказáть всё נאָר [בלויז] דיר קאָן איך אלץ דערציילן; всегó ~ סאכאקל; ~ бы не сидéть дóма אבי (נאָר) ניט זיצן אינדערהײם; ~ недáвно ערשט ניט לאנג; ~ чéрез мнóго лет ערשט אין א סאך יאָרן ארום; 2. *союз* ווי נאָר; ◇ ~ тóлько ווי נאָר

лоб *м* ‏ם ־ס שטערן; ◇ атаковáть в ~ אטאקירן פֿראָנ־טאל; пусти́ть себé пу́лю в ~ זיך ארײַנזעצן א קויל

лóбзик *м* ‏II ־ן לאָבזעג

лóбн||ый *анат.* שטערן־; ~ая кость ‏ם שטערנביין; ◇ ~ое мéсто *ист.* ‏ם שטראָפּפּלאץ

лобов||óй 1. פֿראָנטאלער; ~áя атáка *воен.* פֿראָנטאלע אטאקע; 2. *(находящийся в передней части чего-л.)* פֿאָרנ־טיקער

лов *м* ‏I כאפּן, ‏ם פֿאנגען, ‏ם פֿאנג

ловéц *м* *(зверей)* = ‏ם פֿאנגער(כעס־פֿאנגער); *(рыбы)* פֿישפֿאנ־ גער ‏ם =

лови́||ть *несов.* 1. כאפּן; *(зверей тж.)* פֿאנגען*; ~ть ры́бу פֿיש [פֿאנגען*] כאפּן, פֿישן; ~те егó! כאפּט אים!; ~ть момéнт אויפֿכאפּן דעם מאָמענט; ~ть зву́ки כאפּן; ~ть кого-л. на лжи כאפּן עמעצן בא א ליגן; ~ть себя́ на мы́сли כאפּן זיך באם געדאנק; ◇ ~ть кáждое слóво *чьё-л.* האלטן* שלינגען* יעדער וואָרט עמעצנס; ~ть *когó-л.* на слóве אָפּן מויל און אויערן, הערנדיק עמעצן; ~ть на себé *чей-л.* взгляд (אוי־פֿ) כאפּן עמעצן באם וואָרט; כאפּן אף זיך עמעצנס בליק; ~ть волну́, стáнцию *радио* כאפּן די כוואליע, די סטאנציע; ~ть ры́бу в му́тной водé כאפּן פֿיש אין מוטנע וואסער

ловкáч *м разг.* א פֿיפֿיקער [א דורכגעטריבענער] פֿארשוין

лóвк||ий 1. געשיקטער, פֿלינקער; 2. *разг.* *(сообразительный)* געביפֿטער; *(изворотливый)* פֿיפֿיקער, דורכגע־טריבענער; 3. *(свидетельствующий о хитрости)*: ~ая продéлка א קונציק שטיקל ארבעט; ~о 1. *нареч.* געשיקט, פֿלינק; 2. *в знач. межд. разг.*: ~о! פֿײַן! א פֿײַן שטיקל ארבעט!; ~ость *ж* 1. ‏II געשיקטקײט; *(искусность)* קונ־ציקײט; 2. *разг.* *(изворотливость)* ‏II פֿיפֿיקײט; ◇ ~ость рук ‏ם האָקוס־פּאָקוס

лóвля *ж* ‏I כאפּן, ‏I פֿאנגען, ‏ם פֿאנג; ры́бная ~ ‏ם פֿישפֿאנג

лову́шк||а *ж* 1. ‏II ־ס פֿאסטקע; *(для птиц тж.)* כאפּ־שטײגל ‏I ־עך; 2. *перен.* ‏II ־ס פֿאסטקע; попáсть в ~у ארײַנפֿאלן אין א פֿאסטקע, ארײַנפֿאלן זיך

лог *м* ‏ם ־ן יאר

логари́фм *м мат.* ‏ם ־ען לאָגאריטם; таблúца ~ов לאָ־גאריטמישע טאבעלע; ~и́ческий לאָגאריטמישער; ◇ ~и́ческая линéйка ‏II ־ס לאָגאריטמישע ווירע, רעכנווירע

лóгика *ж* ‏II לאָגיק

логи́ч||еский לאָגישער; ~еский вы́вод א לאָגישער אויס־פֿיר; ~ность *ж* ‏II לאָגישקײט; ~ный לאָגישער

лóговище *с*, **лóгово** *с* ‏II נאָרע; *перен.* ‏II לאָך, ‏II הייל; в лóгове врагá אין דעם סוינעס בערנלאָך

лóдка *ж* ‏I ־עך שיפֿל, ‏II ־ס לאָדקע *разг.*

лóдочник *м* = ‏ם (איבער)שיפֿער

лóдочн||ый שיפֿלעך־; ~ая стáнция ‏II שיפֿלעך־סטאנציע; ~ые гóнки ‏II ־ס רעגאטע, דאָס יאָג־געוועט אף שיפֿלעך

лоды́жка *ж анат.* ‏I ־עך קנעכל

лóдырничать *несов. разг.* פּוסטעפּאסעווען, ארומגײן* פּוסט־און־פּאס

лóдырь *м разг.* ‏ם לײדיקגײער, ‏ם ־עס פּוסטעפּאסניק

лóжа[1] *ж* *(театральная)* ‏II ־ס לאָזשע

лóжа[2] *ж* *(ружейная)* ‏II ־ען ראם

лóже *с уст. поэт.* *(постель)* ‏I ־ס געלעגער, ‏I ־ן בעט; ◇ прокру́стово ~ ‏I סדאָם־בעטל

лóжечк||а *ж* 1. ‏I ־עך לעפֿעלע; 2.: под ~ой сосёт ס'זאָגט אונטערן לעפֿעלע

ложи́ться *несов. см.* лечь

лóжк||а *ж* ‏ם ־ען, ־=, לעפֿל; чáйная ~а טײ־לעפֿעלע ‏I ־ך; разливáтельная ~а ‏ם ־ען, ־= שעפּלעפֿל, קאָכלעפֿל; ◇ чéрез час по чáйной ~е אלע שאָ א טײ־לעפֿעלע ‏ם =, ־ען

лóжн||ость *ж* ‏II פֿאלשקײט; ~ый פֿאלשער; ~ая скрóмность ‏II פֿאלשע [איבעריקע] באשײדנקײט; ~ые показáния דאָס פֿאלשע אײדעס זאָגן; ~ая тревóга פֿאלשער אליארם; *перен.* אומזיסטער שרעק; ◇ ~ое положéние א פֿאלשע לאגע; ~ый шаг א פֿאלשער טראָט; представля́ть *что-л.* в ~ом свéте פֿארשטעלן עפּעס אין א פֿאלשער שײַן

ложь *ж* (שקאָ־, ליגנס, ליגונים) ‏ם (מצ. שקר־) שעקער ‏ם (מצ. ־ס, ליגונים) ריים

лозá *ж* ‏II ־ס לאָזע, ‏ם רוט (מצ. ריטער)

лóзунг *м* ‏ם ־ען לאָזונג

локализ||áция *ж* ‏II לאָקאליזירונג, ‏I לאָקאליזירן; ~и́ровать(ся) *см.* локализовáть(ся)

локализовáть *сов. и несов.* לאָקאליזירן; ~ся *сов. и несов.* לאָקאליזירט ווערן*

лока́льный לאָקאַלער, אָרטיקער

лока́тор *м* לאָקאַטאָר מ ־ס

лока́ут *м* לאָקאַוט מ ־ן

локомоти́в *м* לאָקאָמאָטיוו מ ־ן

ло́кон *м* לאָק װ ־ן, גרײַזל ז ־עך

ло́к||оть *м* 1. עלנבויגן מ ־ס; 2. (*старая мера длины*) אײל מ ־ן; ◇ чу́вство ~тя װ האַנט־בײַ־האַנט־שפּירונג; бли́зок ~оть, да не уку́сишь ≅ זײַ א בעריע און גיב זיך א קוש אין שטערן

лом[1] *м* (*орудие*) ברעכשטאַנג מ ־ען, ברעך־אײַזן מ ־ס

лом[2] *м собир.* ברוך מ, ברוכוואַרג ז; металли́ческий ~ מעטאַלברוך מ

ло́ман||ый 1. (*сломаный*) צעבראָכענער; 2.: говори́ть на ~ом языке́ רעדן* א געהאַרגעט לשון; 3. (*изогнутый под углом*) געבראָכענער; ◇ ~ая ли́ния א געבראָכענע ליניע

лома́ть *несов.* 1. ברעכן*; (*на куски*) צעברעכן*; (*постройку*) צענעמען*, צעוואַרפן*; 2. (*добывать — камень и т. п.*) (אויס)האַקן; 3. (*уничтожать*) ברעכן*; אָפּזאָגן זיך (פֿון); ~ ста́рые тради́ции ברעכן* [אָפּזאָגן זיך פֿון] די אַלטע טראַדיציעס; 4. (*резко изменять*) אי׳בערמאַכן, אי׳־; ~ хара́ктер איבערמאַכן דעם כאַראַקטער בעראַנדערשן; 5. (*губить*) מאַכן א טעל (פֿון), כאָרעוו מאַכן; ~ свою́ жизнь מאַכן א טעל פֿונעם לעבן; ◇ ~ дурака́ מאַכן זיך נאַריש, פּראַווען פּוילע שטיק; ~ (себе́) го́лову над *чем-л.* ברעכן* זיך דעם מוח אויף עפּעס; ~ ру́ки ברעכן* די הענט; ~**ся** *несов.* 1. ברעכן* זיך; (*приходить в негодность*) צעברעכן* זיך; 2. (*уничтожаться*) געבראָכן ווערן*; лома́ются ста́рые обы́чаи ס׳ווערן געבראָכן די אַלטע מינהגים; 3. (*резко изменяться*) איבערגעמאַכט ווערן*, איבערגעאַנ־דערשט ווערן*; 4. (*гибнуть, рушиться*) כאָרעוו ווערן*, גיין* צו גרונט, ווערן* טיל־טעל; 5. (*о голосе*) ברעכן* זיך; 6. (*кривляться*) מאַכן האַוועס; 7. *разг.* (*отказываться, жеманиться*) קנײַטשן זיך, מאַכן מאַניפּאָרגעס

ломба́рд *м* לאָמבאַרד מ ־ן; ~**ный** לאָמבאַרד־; ~ная квита́нция לאָמבאַרד־קוויטל ז ־עך, לאָמבאַרד־קוויטאַנ־ציע װ ־ס

ломи́ть *несов. разг.* 1. (אײַנ)ברעכן*; 2. *безл.* (*болеть*): у меня́ ло́мит спи́ну ס׳ברעכט מיר דער רוקן; ~**ся** *несов.* 1. (от *род.*) צעשפּאַרט ווערן* (פֿון); 2. *разг.* (*стремиться проникнуть*) ברעכן* זיך, שפּאַרן; ◇ ~ся в откры́тые две́ри ברעכן* זיך אין אן אָפֿענער טיר

ло́мк||а *ж* ברעכן ז; ~**ий** ברעכ(עווד)יקער

ломов||о́й: ~а́я ло́шадь = לאַסטפֿערד ז; ~о́й изво́зчик בינדיוזשניק מ ־עס

ломо́та *ж* (*боль*) ברעכעניש ז

ломо́ть *м* (*хлеба*) לוסטע װ ־ס, פּײַדע װ ־ס

ло́мтик *м* פּענעץ מ ־ער, ־ן; (*колбасы*) רעדעלע ז ־ך; (*хлеба, сыра, ветчины*) בלעטעלע ז ־ך

ло́н||о *с* שויס מ; ◇ на ~е приро́ды אויף דער פֿרײַער לופֿט, אין שויס פֿון דער נאַטור

ло́пасть *ж* לאָפּן מ ־ס, שוויוול ז ־עך; (*весла*) רודער־לאָפּן מ ־ס

лопа́т||а *ж* לאָפּעטע װ ־ס; (*заступ тж.*) גראָבאײַזן מ ־ס, רידל מ ־ען; ◇ загреба́ть де́ньги ~ой שאַרן (געלט) מיט לאָפּעטעס; ~**ка** *ж* 1. לאָפּעטקע װ ־ס; ~ка штукату́ра קעלניע װ ־ס; 2. *анат.* אַקסלבלאַט מ (מצ. ־בלעטער); לאָפּעטקע װ ־ס *разг.*; ◇ положи́ть *кого-л.* на о́бе ~ки אַוועקלייגן עמעצן אויף בײדע לאָפּעטקעס; бежа́ть во все ~ки לויפֿן* איבער האַלדז און קאָפּ

ло́п||аться *несов.*, ~**нуть** *сов.* 1. פּלאַצן; (*о стакане и т. п.*) צעזעצט ווערן*; 2. *разг.* פּלאַצן; банк ~нул דער באַנק האָט געקראַכט; ◇ у него́ терпе́ние ~нуло ס׳האָט בײַ אים געפּלאַצט דאָס געדולד; ~нуть со́ смеху פּלאַצן [קײַכן] פֿאַר געלעכטער

лопу́х *м* לאָפּוך מ ־ן; *собир. тж.* לאָפּוך־בלעטער מצ.

лорд *м* לאָרד מ ־ן

лорне́т *м* לאָרנעט מ ־ן

лоси́на *ж* 1. (*кожа*) זאַמש־לעדער מ; 2. (*мясо*) לאָסנ־פֿלײש ז

лоск *м* גלאַנץ מ

лоску́т *м* שטיקל ז ־עך

лосни́ться *несов.* גלאַנצן

лососи́на *ж* לאַקס מ, לאַקסנפֿלײש ז

лосо́сь *м* לאַקס מ ־ן

лось *м* לאָס מ ־ן, אײלנהירש מ ־ן

лот *м мор.* לאָט מ ־ן, בלײַשנור מ ־ן

лотере́йный לאָטעריי־; ~ биле́т לאָטעריי־בילעט מ ־ן

лотере́я *ж* לאָטעריי װ ־ען; де́нежно-вещева́я ~ געלט־ און זאַכן־לאָטעריי װ

лото́ *с нескл.* לאָטאָ מ ־ען

лото́к *м* 1. (*разносчика*) טראָגקעסטל ז ־עך; 2. (*открытый прилавок*) טישל ז ־עך; 3. (*жёлоб*) רינע װ ־ס

ло́тос *м бот.* לאָטאָס מ ־ן

лото́чник *м* = גאַס־פֿאַרקויפֿער מ

лоха́нка *ж см.* лоха́нь; ◇ по́чечная ~ נירן־בעקן מ ־ס

лоха́нь *ж* שיסל װ ־ען; (*для стирки*) באַליע װ ־ס

лохма́тый (*о животных*) קודלאַטע(ר) *тж. неизм.*; (*о мехе, изделиях*) האָריקער; (*непричёсанный*) צעשויבערטער, צעפּאַטלאַטער; פּאַטלאַטע(ר) *тж. неизм.*

лохмо́тья *мн.* טראַנטעס מצ.; ходи́ть в ~х גיין* אָפּגעריסן, אָפּגעשליסן

ло́ция *ж мор.* לאָציע װ ־ס

ло́цман *м* לאָצמאַן מ ־עס

лошади́н||ый פֿערדן־, פֿערדישער; פֿון א פֿערד *после сущ.*; ◇ ~ая си́ла *физ.* פֿערדקראַפֿט װ; ~ая до́за א פֿערדישע פּאָרציע

лоша́дка *ж* פֿערדל ז ־עך

ло́шад||ь *ж* = פֿערד ז; на ~и (אויף א פֿערד) רײַטנדיק

лощёный 1. גלאַנציקער, געגלאַנצ(עווע)טער; 2. (*о человеке*) פּראַנטעוואַטע(ר) *тж. неизм.*

лощи́на *ж* לענגטאָל מ ־ן, באַלקע װ ־ס

лоя́льн||ость *ж* לאָיאַלקײַט װ; ~**ый** לאָיאַלער

луб *м* לוב מ; (*лыко тж.*) ליק מ

луб||о́к *м* 1. *мед.* בינדברעטל ז ־עך; 2. (*картинка*) לובאָק מ; א פּרימיטיוו בילדל

лубо́чн||ый: ~ая карти́нка *см.* лубо́к 2; ~ая литерату́ра פּסעוודאָ־פֿאָלקסטימלעכע ליטעראַטור

луг *м* לאָנקע װ ־ס; ~**ово́й** לאָנקע־; ~овы́е тра́вы לאָנקע־גראָזן מצ.

луди́||льщик *м* = אויסווײַסער מ; ~**ть** *несов.* אויסווײַסן, צינעווען; ~ть котёл אויסווײַסן דעם קעסל

лу́ж||а *ж* קאַליוזשע װ ־ס; לוזשע װ ־ס *разг.*; ◇ сесть в ~у אַרײַנפֿאַלן* מיעס

лужа́йка *ж* לאָנקעלע ז ־ך; (*в лесу*) וואַלדלאָנקע װ ־ס

лужёный אויסגעווײַסטער, געצינעוועטער

лу́за *ж* (ביליאַרד־)בײַטל מ ־ען, לוזע װ ־ס

лук[1] *м* 1. *(растение)* ציבל מ; 2. *собир.* ציבעלעס מצ. зелёный ~ יונגע [גרינע] ציבעלעס

лук[2] *м* *(оружие)* (פֿײַלן)בויגן מ ־ס

лука́ *ж* 1. *(реки́)* טײַך־אויסבייג מ ־ן; 2. *(седла)* זאָטל־שפּיץ מ ־ן

лука́в||ить *несов.* כיטרעווען, פֿאַלשעווען; **~ство** *с* 1. כיטרעקײַט װ, פֿאַלשקײַט װ; 2. *(задор)* מאַמזערישקײַט װ; **~ый** 1. כיטרע(ר) *тж. неизм.;* פֿאַלשער; 2. *(задорный)* מאַמזערישער; ~ый взгляд א פֿאַרשײַטער בליק; 3. *в знач. сущ. м* סאַטן־מעקאַטרעג מ

лу́ковица *ж* 1. *бот.* ציבל־וואָרצל מ ־ען; 2. *(головка лука)* ציבעל(ק)ע װ ־ס

луко́шко *с* לוביאַנקע װ ־ס

лун||а́ *ж* לעוואָנע װ ־ס; свет ~ы́ לעוואָנע־שײַן װ; поса́дка на Луну́ די לאַנדונג אַף דער לעוואָנע

лунати́зм *м мед.* לונאַטיזם מ, נאַכטוואַנדלונג װ

луна́тик *м* לונאַטיקער מ =, נאַכטוואַנדלער מ =

лу́нка *ж* 1. גריבעלע ז ־ך; 2. *(отверстие)* לאָך װ (מצ. לעכער); 3. *анат.* (צאָן־)אויסהויל מ ־ן, אַלוועאָלע װ ־ס

лу́нник *м разг.* לוניק מ ־עס, לעוואָנע־ראַקעטע װ ־ס

лу́нн||ый לעוואָנע⸗; ~ый свет לעוואָנע־שײַן װ; ~ое затме́ние ליקע־לעוואָנע װ; ~ый год לעוואָנע־יאָר ז ־ן; ◇ ~ый ка́мень *мин.* לעוואָנע־שטיין מ ־ער

лунохо́д *м* לעוואָנע־וועגעלע ז ־ך, לונאָכאָד מ ־ן

лунь *м зоол.* בוסאַר(ד) מ ־ן; ◇ седо́й [бе́лый] как ~ גראָוו [ווײַס] ווי א טויב

лу́па *ж* לופּע װ ־ס, פֿאַרגרעסער־גלאָז װ (מצ. ··גלעזער)

лупи́ть *несов. разг.* 1. *(сов.* облупи́ть; *очищать от шелухи)* (אָפּ)שיילן; *(сдирать кору)* אַרומרײַסן*; 2. *(сов.* отлупи́ть; *бить)* נערעקן, בײַקערן; **~ся** *несов.* 1. *(шелушиться)* שיילן זיך; у него́ лу́пится нос די נאָז שיילט זיך בא אים; 2. *(о штукатурке)* אָפּפּאַלן*; *(о краске, лаке)* אָפּשיילן זיך

лупогла́зый *разг.* באַלכעוואַטע(ר) *тж. неизм.*

луч *м* שטראַל מ ־ן; со́лнечные ~и́ זונשטראַלן מצ.; ~ наде́жды א שטראַל פֿון האָפֿענונג; рентге́новы ~и́ רענטגען־שטראַלן מצ.; ◇ расходи́ться ~а́ми פֿאַנאַנדערגיין* זיך ראַדיאַל

лучев||о́й שטראַל(ן)⸗; ◇ ~а́я кость *анат.* שטראַלביין מ ־ער; ~а́я боле́знь שטראַלן־קראַנקהײַט װ

лучеза́рн||ый שטראַלנדיקער; ~ое бу́дущее א ליכטיקע צוקונפֿט

лучеиспуска́ние *с физ.* אויסשטראַלונג װ, ראַדיאַציע װ

лучи́на *ж* 1. שפּאָן מ (מצ. שפּענער), שפּענדל ז ־עך; *собир.* שפּענדלעך מצ.; 2. *(для освещения)* קינעלע ז ־ך, קינדל ז ־עך

лучи́ст||ый 1. שטראַלנדיקער; *(о глазах тж.)* שײַנענדיקער; 2. *физ.:* ~ая эне́ргия ראַדיִירטע ענערגיע, שטראַל־ענערגיע װ

лу́чше 1. *(сравн. ст. от* хоро́ший *и* хорошо́*)* בעסער; ~ всего́ בעסער פֿון אַלץ; 2. *в знач. сказ.:* больно́му сего́дня ~ דעם קראַנקן איז הײַנט בעסער; 3. *в знач. частицы* בעסער, גלײַכער; ~ не спеши́те גלײַכער [בעסער] ניט אײַלן זיך; ~ не спра́шивай! פֿרעג בעסער ניט!; вы бы ~ отдохну́ли ס׳וואָלט גלײַכער געווען, אַז איר זאָלט אָפּרוען; 4. *в знач. вводн. сл.* ריכטיקער געזאָגט; э́тот слу́чай и́ли, ~, происше́ствие... אָט דער צופֿאַל, ריכטיקער געזאָגט, אָט די פּאַסירונג...; ◇ тем ~ איז נאָך בעסער, איז אַוודאי גוט; как мо́жно ~ וואָס בעסער; как нельзя́ ~ אַזוי אַז בעסער קאָן שוין גאָר ניט זײַן

лу́чш||ий 1. *(сравн. ст. от* хоро́ший*)* בעסערער; 2. *(превосх. ст. от* хоро́ший*)* דער (סאַמע) בעסטער; 3. *в знач. сущ. с* בעסערס ז; за неиме́нием ~его אַז ס׳איז ניטאָ קיין בעסערס; ◇ в ~ем слу́чае אין בעסטן פֿאַל; всего́ ~его! אַלדאָס בעסטע!; всё к ~ему אַלץ איז צום בעסערן, גאַם זו לעטויווע

луще́ние *с с.-х.* (אויבנאויפֿיקע) אָפּאַקערונג װ, (אויבנאויפֿיק) אָפּאַקערן ז

лущи́ть *несов.* 1. לושטשען; *(семечки)* קנאַקן; 2. *с.-х.* אויבנאויפֿיק אָפּאַקערן; ~ стерню́ צעוואַרפֿן* די סטערניע

лы́ж||и *мн. (ед.* лы́жа *ж)* סקי מצ., שליטנשיך מצ.; ליזשעס מצ. *разг.;* **~ник** *м* = סקילויפֿער מ =, סקיער מ ־ס; ליזשניק מ ־עס *разг.;* **~ница** *ж* סקילויפֿערן װ ־ס, סקיערן װ ־ס; ליזשניצע װ ־ס *разг.;* **~ный** סקי⸗; ~ные па́лки סקי־שטעקנס מצ.; ~ный костю́м סקילויפֿער־אָנצוג מ ־ן

лыжня́ *ж* שפּורן פֿון ליזשעס, סקי־שפּורן מצ.

лы́к||о *с* ליק מ, לוב מ; ◇ не вся́кое ~о в стро́ку ≅ מע דאַרף ניט אַזויפֿיל מעדאַקדעק זײַן

лысе́ть *несов.* ליסע* ווערן, פּליכעוואַטע* ווערן

лы́с||ина *ж* ליסינע װ ־ס, פּליך מ ־ן; **~ый** ליסע(ר) *тж. неизм.,* פּליכעוואַטע(ר) *тж. неизм.*

ль *см.* ли

льв||ёнок *м* לייבעלע ז ־ך; **~и́ный** לייבן⸗; ◇ ~и́ная до́ля דער גרעסטער כײלעק, לייבנטייל מ; **~и́ца** *ж* לייביכע װ ־ס

льго́т||а *ж* להאָטע װ ־ס, פּריווילעגיע װ ־ס; **~ный** להאָטע⸗; на ~ных усло́виях מיט האַנאָכעס

льди́на *ж* קריהע װ ־ס, קריע װ ־ס

льново́дство *с* פֿלאַקסצוכט װ

льнопряде́ние *с* לײַנשפּינונג װ

льноубо́рочн||ый: ~ая маши́на פֿלאַקס־אַראָפּנעם־מאַשין װ ־ען

льнуть *несов.* (к *дат.*) 1. *(прижиматься)* טוליען זיך (צו); 2. *(испытывать влечение)* קלעפּן (אין)

льнян||о́й 1. פֿלאַקס⸗; לײַן⸗; *(из льняной ткани)* לײַנענער; ~о́е ма́сло פֿלאַקס־אייל מ; ~а́я ска́терть א לײַנענער טישטעך; ~о́е полотно́ לײַוונט װ; 2. *(о цвете волос)* ווי פֿלאַקס, פֿון פֿלאַקס־קאָליר *после сущ.*

льст||е́ц *м* כ(א)ניפֿעניק מ ־עס; **~и́вый** כ(א)ניפֿעדיקער; ~и́вый челове́к כניפֿעניק מ ־עס; ~и́вые ре́чи כניפֿעדיקע רייד

льсти́ть *несов.* 1. *(дат.)* כאַנפֿענען* (דאַט.); 2. *(быть приятным):* э́то льсти́т его́ самолю́бию ער איז געשמייכלט דערפֿון; ◇ ~ себя́ наде́ждой טישען זיך [לעבן] מיט דער האָפֿענונג

любе́зн||ичать *несов.* (с *тв.*) זײַן* לײַבלעך (צו), מאַכן קאָמפּלימענטן (דאַט.); *(о мужчине тж.)* קאַוואַלערסטווען; **~ость** *ж* 1. *(приветливость)* בעניִמעסדיקייט װ, ליבלעכקייט װ; 2. *обыкн. мн. (комплименты)* קאָמפּלימענטן מצ.; говори́ть ~ости מאַכן קאָמפּלימענטן; 3. *(одолжение)* געפֿעליקייט װ; оказа́ть ~ость טאָן* א געפֿעליקייט; **~ый** בעניִמעסדיקער, ליבלעכער; бу́дьте ~ы! זײַט אַזוי גוט!; ~ый друг *уст.* ליבער פֿרײַנט

любим||ец *м*, ~**ица** *ж* ליבלינג ם ־ען; ~**чик** *м разг.* מעיוכעסל ן ־עך; ~**ый 1.** געליבטער; **2.** (*излюбленный*) באליבטער; моя́ ~ая кни́га מײַן באליבט(ער) בוך; **3.** *в знач. сущ. м* געליבטער ם ..טע; *ж* = געליבטע װ

люби́тель *м* = ליבהאָבער ם; (*не профессионал тж.*) אמאַטאָר ם ..טאָרן; ~**ский** ליבהאָבערישער; (*не профессиональный тж.*) אמאַטאָרישער

люби́ть *несов.* ליב האָבן*; (*лицо другого пола тж.*) ליבן; ~ детéй ליב האָבן* קינדער; ~ му́зыку ליב האָבן* מוזיק

лю́бо *в знач. сказ. безл. разг.*: ~ смотре́ть на *кого-л.*, на *что-л.* ס'איז א פאַרגעניגן [א מעכײַע] צו קוקן אויף עמעצן, אויף עפּעס

любова́ться *несов.* (*тв.*) באַוווּנדערן, זאַט אָנ- ניט קענען* קוקן זיך (אויף), קוקנדיק (אויף) האַנאָע האָבן*; ~ на себя́ в зе́ркало שפּיגלען זיך

любо́вн||ик *м* געליבטער ם ..טע, קאָכאַנעק ם ־עס; ~**ица** *ж* = געליבטע װ ־ס, קאָכאַנקע װ ־ס; ~**ый 1.** ליבע־; ~ая запи́ска ליבע־בריוול ן ־עך; **2.** (*нежный*) ליבעפולער; ~ый взгляд א ליבעפולער בליק; **3.**: ~ое отноше́ние к *чему-л.* זאָרגעוודיקע באַציִונג צו עפּעס

любо́вь *ж* ליבע װ; матери́нская ~ מוטער־ליבע װ; ~ к Ро́дине ליבע צום היימלאַנד; по любви́ אויס [מאַכמעס] ליבע; де́лать *что-л.* с ~ю טאָן* עפּעס מיט ליבע (צו דער זאַך)

любозна́тельн||ость *ж* װיסנגיריקייט, װיסנדורשטיקייט װ; ~**ый** װיסנגיריקער, װיסנדורשטיקער

люб||о́й 1. (*всякий*) יעדער (איינציקער), א באַליביקער; (*какой угодно — на выбор*) װעלכער מע װיל; в ~о́й день אין װעלכן טאָג איר װילט [דו װילסט], אין א באַליביקן טאָג; ~о́й шко́льник отве́тит на тако́й вопро́с א ליאָדע שילער װעט ענטפֿערן אויף אַזאַ פֿראַגע; **2.** *в знач. сущ. м* יעדער, איינער, יעדערער; *ж* יעדע איינע, יעדערע; ~о́й из нас יעדערער [יעדער איינער] פֿון אונדז

любопы́т||ный 1. נײַגעריקער; (*о нескромном человеке тж.*) טשיקאַווע(ר) *тж. неизм.*, ציקאַווע(ר) *тж. неизм.*; **2.** (*привлекающий внимание*) טשיקאַווע(ר) *тж. неизм.*, ציקאַ- ווע(ר) *тж. неизм.*, אינטערעסאַנטער; ~ный слу́чай א טשי- קאַווע(ר) פֿאַל; ~ная кни́га אן אינטערעסאַנט(ער) בוך; ~**ство** *с* נײַגער ם, נײַגעריקייט װ; ~**ствовать** *несов.* אַרויס- װעלן* װיסן, גערן זײַן* װיסן; װײַזן* נײַגער(יקייט)

лю́бящ||ий ליבנדיקער, ליבעפֿולער; (*выражающий любовь*) ליבעפֿולער; ~ая мать א ליבנדיקע [א ליבעפֿולע] מוטער; ~ий взгляд א ליבעפֿולער בליק

люд *м собир. разг.* לײַט מצ.; (*толпа*) האַמוין ם; рабо́чий ~ אַרבעטסלײַט מצ.

лю́д||и *мн.* **1.** מענטשן מצ.; ~и нау́ки װיסנשאַפֿט־ מענטשן מצ., װיסנשאַפֿטלער מצ.; **2.** *разг.* (*другие*) לײַט, מענטשן מצ.; как у ~е́й װי בײַ לײַטן; что́ ~и ска́жут װאָס לײַט [מענטשן] װעלן זאָגן; **3.** *уст.* (*прислуга*) מענטשן מצ.; ◇ ~и до́брой во́ли מענטשן פֿון גוטן װילן; молоды́е ~и 1) (*молодые мужчины*) יונגעלײַט מצ.; 2) (*молодёжь*) יוגנטלעכע מצ.; вы́йти в ~и א מענטש װערן*, אַרויפֿאַר- בעטן זיך; вы́вести в ~и מאַכן פֿאַר א מענטש; א (גאַנצער) לײַט װערן*; жить, служи́ть в ~ях *уст.* זײַן* א מענטש בײַ יענעם; ~**ный 1.** (*о городах*) שטאַרק באַפֿעלקערטער; **2.** (*об улицах и т. п.*) באַלעבטער

людое́д *м* מענטשנפֿרעסער ם ־ס, קאַניבאַל ם ־ן; ~**ство** *с* מענטשנפֿרעסערײַ װ, קאַניבאַליזם ם

людско́й מענטשן־; ~ род מענטשן־שטאַם ם; ~ пото́к מענטשן־שטראָם ם

люк *м* ליוק ם ־ן

люкс[1] *м физ.* ליוקס ם

люкс[2] *м*: гости́ница-~ לוקסוס־האָטעל ם ־ן

лю́лька *ж* װיג װ ־ן

люминесце́нтн||ый ליומינעסצענטער; ~ая ла́мпа ליומי- נעסצענטער לאָמפּ

люминесце́нция *ж* ליומינעסצענץ װ

лю́стра *ж* ליוסטרע װ ־ס, הענגלײַכטער ם ־ס

лю́тик *м бот.* ראַנונקל ם ־ען; ~**овые** *мн. бот.* האָנענ- פֿוסיקע מצ.

лю́тня *ж* ליוטניע װ ־ס

лю́т||ость *ж* אַכזאָריעסדיקייט װ, אַכזאָריעס ן, ראָצכיש- קייט װ; ~**ый 1.** אַכזאָריעסדיקער, גרוזאַמער; ~ый враг ביטערער סוינע; **2.**: ~ая смерть פּײַנלעכער טויט; ~ый моро́з א מוירעדיקער פֿראָסט

люце́рна *ж бот.* ליוצערנע װ

ля *с нескл. муз.* ליא ם ־ען

ляга́ть *несов.* בריקען, דריגען; ~**ся** *несов.* דריגען (זיך), בריקען זיך

лягну́ть *сов. однокр.* א בריקע טאָן*, א דריגע טאָן*

лягу́шка *ж* זשאַבע װ ־ס *разг.*; פֿראָש װ (מצ. פֿרעש)

ля́жка *ж разг.* פֿאָלקע װ

лязг *м* קלינגלען ן, גרילצן ן; ~**ать** *несов.* קלינגלען, גרילצן; он ~ает зуба́ми ס'קלאַפּט אים א צאָן אין א צאָן; ~**нуть** *сов. однокр.* א קלינגל טאָן*, א גרילץ טאָן*

ля́мк||а *ж* **1.** אַקסל־רימען ם ־ס; **2.** (*одежды*) ליאַמקע װ ־ס; ◇ тяну́ть ~у ציִען* די ליאַמקע, טראָגן* אויף זיך דעם יאָך

ля́пать *несов. разг.* (*говорить некстати*) אַרײַנבראָקן

ля́пис *м фарм.* ליאַפּיס ם

ля́пнуть *сов. разг.* אַרײַנבראָקן, א זאָג טאָן*; ~ глу́пость א זאָג טאָן* א נאַרישקייט

ля́псус *м* ליאַפּסוס ם ־ן

лярд *м кул.* ליאַרד ם, כאַזערשע שמאַלץ (צעלאָזטע)

М

мавзоле́й *м* מאַװזאָליי ם ־ען; Мавзоле́й Ле́нина לענין־ מאַװזאָליי ם

мавр *м* מאַור ם ־ן, מורין ם ־ען; ~**ита́нский** מאַוריטאַנישער, מוריני- שער

маг *м* = מאַגיקער ם, מעכאַשעף ם (מצ. מעכאַשפֿים)

магази́н *м* **1.** מאַגאַזין ם ־ען, קראָם װ ־ען; **2.** *тех.* מאַ- גאַזין ם ־ען, קאַסטן ם ־ס; (*у оружия*) מאַגאַזין ם ־ען; ~ сопротивле́ний װידערשטאַנד־קאַסטן ם ־ס, װידערשטאַנד־ מאַגאַזין ם ־ען; ~**ный** מאַגאַזין־; ◇ ~ная коро́бка (*оружия*) מאַגאַזין־קאַסטן ם ־ס

маги́стр *м* מאַגיסטער ם ־ס

магистра́ль *ж* מאַגיסטראַל װ ־ן; Байка́ло-Аму́рская ~ בײַקאַל־אַמורער מאַגיסטראַל; ~**ный** מאַגיסטראַלער; ~ный кана́л מאַגיסטראַלער קאַנאַל, הויפּטקאַנאַל ם ־ן; ~ный путь разви́тия нау́ки דער מאַגיסטראַלער װעג [דער הויפּט־טראַקט] אין דער אַנטוויקלונג פֿון װיסנשאַפֿט

маги́ческ||ий מאַגישער, קישעף־; *перен.* מאַגישער, צוי-

צוויבערנדיקער ,בער־; ~ое заклинание א מאגישער שפרוך קישעף־שפרוך מ ־ן; ~ая сила װ צוויבערקראפט

ма́гия *ж* װ מאגיע; *перен.* װ מאגיק, װ צוויבערקראפט

ма́гма *ж геол.* װ מאגמע

магна́т *м* ־ן מ מאגנאט

магне́зия *ж* װ מאגנעזיע

магнети́зм *м* מ מאגנעטיזם; ◇ земно́й ~ ערד־מאגנע־ טיזם מ

магне́то *с нескл. тех.* ־ס װ מאגנעטאָ

ма́гниев||ый מאגנעזיום־; ~ая вспы́шка מאגנעזיום־אופ־ לאמונג װ

ма́гний *м* מ מאגנעזיום; מ מאגני *разг.*

магни́т *м* מ מאגנעט; מ מאגנעט *разг.*; ~ный מאגנעטי־ שער; ◇ ~ная анома́лия די מאגנעטישע אנאָמאליע; ~ное по́ле *физ.* דאָס מאגנעטישע פעלד; ~ный по́люс *физ.* מאג־ נעטישער פאָליוס

магнитофо́н *м* ־ען מ מאגנעטאָפאָן; ~ный מאגנעטאָפאָן־; ~ная за́пись ־ען װ מאגנעטאָפאָן־פילמירונג; ~ная ле́нта ־ס װ מאגנעטאָפאָן־לענטע

магно́лия *ж бот.* ־ס װ מאגנאָליע

магомета́н||ин *м* = מ מאכמעדאנער; ~ка *ж* מאכמעדא־ נערן װ ־ס; ~ский מאכמעדאנישער; ~ство *с* מאכמעדא־ נענטום ז

маде́ра *ж (вино)* װ מאדײרע, מ מאדײרע־ווײַן

мадо́нна *ж церк.* ־ס װ מאדאָנע

мадья́р *м* ־ן מ מאדיאר, *см. тж.* венгр; ~ка *ж* מא־ דיארקע װ ־ס, *см. тж.* венге́рка[1]; ~ский מאדיארישער, *см. тж.* венге́рский; ~ский язы́к די מאדיארישע שפראך, מאדיאריש ז

маёвка *ж ист.* ־ס װ מאיאָווקע

мажо́р *м муз.* מ מאזשאָר; *перен. разг.* מאזשאָר־שטי־ מונג, שטימונג [גוטע°] א געהויבענע; ~ный *муз. и перен.* מאזשאָר־, מאזשאָרער; ~ное настрое́ние מאזשאָר־שטי־ מונג װ

ма́занка *ж* ־עך ז ליימשטיבל

ма́заный 1. *разг. (грязный)* אויסגע־, פארפאטשקעטער שמירטער, פארשמוציקטער; 2. *(из глины)* ליימענער, ליים־; ~ пол א ליימענער דיל

ма́зать[1] *несов. (сов.* нама́зать) 1. שמירן; *(замазкой)* קי־ טעווען; ~ хлеб ма́слом באשמירן דאָס ברויט מיט פוטער; 2. *разг. (красить — губы и т. п.)* שמירן, שמינקען, פארבן; 3. *разг. (пачкать)* (אויס)שמירן, (פאר)פאטשקען; 4. *(плохо рисовать)* מאליעווען, שמירן

ма́зать[2] *несов. (сов.* прома́зать) *разг.* ניט טרעפן* אין ציל, כיבען

ма́заться *несов.* 1. שמירן זיך; 2. *разг. (краситься)* שמירן זיך, שמינקען זיך, פארבן זיך

ма́зер *м тех.* ־ס מ מאזער

мази́ла[1] *разг. неодобр. (о художнике)* *м* = מ שמירער, פאטשקון מ ־עס; *ж* ־ס װ שמירערן

мази́ла[2] *разг. неодобр. (о спортсмене)* *м* מ פארטאטש ־עס; *ж* = פארטאטשקע

мазня́ *ж разг.* װ פאטשקערײַ, װ שמירערײַ

мазо́к *м* 1. *(кистью)* = מ (פענדזל־)שטריך; 2. *мед.* שמירפראָבע װ ־ס; взять ~ נעמען* א פראָבע (פון שלײַם)

мазу́рка *ж* ־ס װ מאזורקע

мазу́т *м* מ מאזוט

мазь *ж* ז שמירעכץ; *фарм. тж.* ־ן װ זאלב; сапо́жная ~ מ שוואקס; колёсная ~ ז דזעגעכץ; лы́жная ~ שמי־ רעכץ פאר סקי [לױזשעס]

маи́с *м* מ מאיס, װ קוקורוזע; ~овый מאיס־, קוקורוזע־, קוקורוזענער; ~овый крахма́л מ מאיס־קראָכמעל

май *м* מ מײַ; ◇ Пе́рвое ма́я דער ערשטער מײַ

ма́йка *ж* ־ס װ מײַקע

майо́лика *ж* ־ס װ מאיאָליקע

майоне́з *м кул.* מ מאיאָנעז

майо́р *м* ־ן מ מאיאָר

ма́йск||ий 1. מײַ־; *(как в мае)* מײַאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая пого́да א מײַאָווע וועטער; оди́н из ~их дней איינער פון די מײַ־טעג; 2. *(первомайский)* ערשטמײַיקער; ◇ ~ий жук ־עס מ מײַ־זשוק

мак *м* 1. מ מאָן; 2. *(цветок)* ־ען װ מאָנבלום

макаро́ны *мн.* מאקאראָנען מצ.

мака́ть *несов.* (אײַנ)טונקען*

маке́т *м* ־ן מ מאקעט

ма́клер *м* ־ס מ מעקלער; ~ство *с* ז מעקלערײַ

ма́ков: как ~ цвет ≅ ווי א רויז

ма́ковка *ж* 1. *(плод мака)* ־עך ז מאָנקעפּל; 2. *(купол)* קופּאָל מ ־ן; 3. *разг. (головы)* דער שפּיץ קאָפּ; 4. *кул.* מאָנעלע ז ־ך

макроко́см *м* מ (מאקראָקאָסמ(אָס

ма́кси *прил. неизм.* מאקסי; пальто́ ~ „מאקסי־ ־מאנטל מ ־ען

максимали́зм *м* מ מאקסימאליזם

максима́льный מאקסימאלער; גרעסטער, העכסטער

ма́ксимум *м* 1. מ מאקסימום; ~ эне́ргии מאקסימום פון ענערגיע; 2. *в знач. нареч.*: ~, что мо́жно сде́лать דאָס גרעסטע, וואָס מע קען טאָן; э́то займёт ~ три часа́ דאָס וועט צונעמען העכסטנס [מאקסימום] דרײַ שאָ

макулату́ра *ж* װ מאקולאטור; *перен.* שונד־ליטעראטור װ, מ שונד

маку́шк||а *ж* 1. *(дерева, горы́ и т. п.)* ־ן מ שפּיץ; 2. *(головы)* דער שפּיץ קאָפּ; на ~е אפן שפּיץ קאָפּ

мала́||ец *м* = מ מאלײַער; ~йка *ж* ־ס װ מאלײַערן; ~йский מאלײַישער; ~йский язы́к די מאלײַישע שפראך, מא־ לײַיש ז

малахи́т *м* מ מאלאכיט; ~овый מאלאכיטענער; פון מא־ לאכיט *после сущ.*

малева́ть *несов. разг.* 1. מאָלן; פארבן; 2. *(плохо рисовать)* מאליעווען, שמירן, פאטשקען

мале́йш||ий *(превосх. ст. от* ма́лый) מינדסטער; не име́ть ни ~его поня́тия ניט האָבן* קיין מינדסטן באגריף

ма́леньк||ий 1. קליינער°, קלײנינקער; *(низкорослый тж.)* קליינווּקסיקער; ~ие ру́чки קליינע° [קליינינקע] הענטע־ לעך; 2. *(незначительный)* קליינער°, קליינינקער; ~ое недоразуме́ние א קליינינק מיספארשטײיעניש; ~ие моро́зы א קליין פרעסטל; 3.: ~ий челове́к קליינע° [לײַכטע] פרעסט מענטשעלע; 4. *(малолетний)* קליינער°; 5. *в знач. сущ. м разг.* קליין קינד; ◇ моё де́ло ~ое מיך גייט עס ניט אָן, ס׳איז ניט מײַן אייסעק

мали́н||а *ж* 1. *(растение)* ־ן, ־עס מ מאלינע־קוסט; 2. *собир. (ягоды)* מאלינעס מצ.; 3. *(отдельная ягода)* מא־ לינע װ ־ס, ־ס װ מאלינע־יאגעדע; ~ник *м* מאלינע־ געשטרויך ז, ־קוסטעס מצ.

мали́новка *ж зоол.* ־עך ז רויטקעלכל, ־ס װ מאלינאָווקע

мали́нов||ый 1. מאלינע(ס)־; ~ое варе́нье מאלינע(ס)־

I אײַנגעמאכטס־; 2. (*о цвете*) פֿאָמסענער; פֿון מאַלינע־ קאַליר־ *после сущ.*; מאַלינאָווע(ר) *тж. неизм. разг.*

мáло 1. *нареч. и в знач. сказ.* (*немного*) ווייניק, ווי'נציק, קאַרג; (*недостаточно тж.*) ניט גענוג, קאַרג; он ~ читáет ער לייענט ווייניק; он ~ изменѝлся ער האָט זיך ווייניק [ווי'נ־ציק] געענדערט; вам э́того ~? דאָס איז אײַך קאַרג [ווייניק, ווי'נציק]?; пятѝ дней бýдет ~ פֿינף טעג וועט זײַן ווייניק [ניט גענוג, קאַרג]; ~ говорѝть — нáдо дéлать רעדן איז (נאָך) ווייניק — טאָן דאַרף מען; 2. *числ.* ווייניק, ניט קיין סך; *в риторич. вопросе тж.* קאַרג; там ~ людéй דאָרט איז דאָ ווייניק [ניט קיין סך] מענטשן; остáлось ~ воды́ ס'איז גע־בליבן ווייניק וואַסער; рáзве ~ у негó другѝх забóт? קאַרג [ווייניק] האָט ער אַנדערע דאגות?; 3. *с мест. или нареч.*: ~ кто знáет, что... גאָר ווייניק זעלטן ווער ס'ווייסט, אַז...; ~ где найдётся... זעלטן ווו ס'וועט זיך געפֿינען...; 4.: ~ ли что говоря́т! מאַלע וואָס מע זאָגט!; ~ ли чегó он хóчет! מאַלע וואָס ער וויל!; ~ тогó נאָך מער; ~ тогó, что... ניט גענוג, וואָס...; ~ ли что! מאַלע וואָס!

малоавторитéтный ניט גענוג אווטאָריטעטער

маловáжный אומבאַדײַטיקער, אומוויכטיקער

маловéр *м* ‖ סקעפּטיקער, = ‖ שוואַכגלייביקער ..קע; ~ка *ж* = ‖ ‖ סקעפּטיקערן ־ס, שוואַכגלייביקע

маловероя́тный ווייניק־וואַרשײַנלעכער; וואָס גלייבט זיך קוים *после сущ.*

малогабарѝтный קלײנגאַבאַריטישער, קליינער°; מיט קליי־נע° גאַבאַריטן *после сущ.*

малогрáмотн‖ость *ж* ‖ ווייניק־גראַמאָטנעקײַט, ווייניק־אײַוורעדיקײַט ‖; ~ый 1. ווייניק־גראַמאָטנע(ר) *тж. неизм.*, ווייניק־אײַוורעדיקער; 2. (*сделанный без достаточных знаний*) אומקוואַליפֿיצירטער, ניט־קוואַליפֿיצירטער; ~ый проéкт אַן אומקוואַליפֿיצירטער [אַמעראַצישער] פּראָיעקט

малодостýпный ווייניק צוטריטלעכער

малодýш‖ие *с* ‖ קלײנמוטיקײַט, ‖ שוואַכמוטיקײַט; ~ный קלײנמוטיקער, שוואַכמוטיקער

малозамéтн‖ый 1. ווייניק אָנזיכטיקער, קוים באַמערקלע־כער; ~ая щёлка שפּעלטל קוים באַמערקלעך א; 2. (*не выделяющийся*) ניט קיין אָנגעזעענער

малозаселённый ווייניק באַפֿעלקערטער, ווייניק באַזעצטער

малоземéль‖е *с* ‖ ערד־מאַנגל; ~ный ערד־אָרעמער

малознакóмый ווייניק באַקאַנטער

малознач‍ѝтельный אומבאַדײַטיקער, קנאַפּ וויכטיקער

малоизвéстный ווייניק באַוווּסטער

малоинтерéсный ווייניק אינטערעסאַנטער

малокалѝберн‖ый קלײנקאַליבערדיקער; פֿון קליינעם° קא־ליבער *после сущ.*; ~ая винтóвка קלײנקאַליבערדיקע ביקס

малокрóв‖ие *с* ‖ בלוט־אָרעמקײַט, ‖ אַנעמיע; ~ный אַנעמישער, בלוט־אָרעמער

малолéт‖ний 1. מינדערייעריקער; קליינער; ~ние дéти קליינע קינדער; ~ний правонарушѝтель מינדערייעריקער רעכטברעכער; 2. *в знач. сущ. м* ‖ מינדערייעריקער ..קע; ~ство *с*: с ~ства פֿון קינדווײַז אָן, פֿון קליינווײַז אָן [אָן]

малолитрáжный: ~ автомобѝль ‖ קליין־אווטאָמאָביל ־ן

малолю́дный (*о крае*) ווייניק באַפֿעלקערטער; (*об улице и т. п.*) שטילער, אומבאַלעבטער

мало-мáльски *нареч. разг.* מעג זײַן עט־כאָטש עטוואָס; יעדער כאָטש עט־וואָס; кáждый ~ культýрный человéк יעדער כאָטש עט־וואָס קולטורעלער מענטש

маломóщн‖ый 1. (*физически слабый*) שוואַכקרעפֿטיקער, שוואַכער; 2. (*бедный*) שוואַכער, קליינער°; ~ое крестья́нское хозя́йство א שוואַכע [קליינע°] פּויערשעווירטשאַפֿט; 3. (*небольшой мощности*) קלײנמעכטיקער; ~ый мотóр א קלײנמעכטיקער [ווייניק מעכטיקער] מאָטאָר

малонаселённый ווייניק באַפֿעלקערטער

малоподвѝжный ווייניק באַוועגלעכער, ווייניק ריר־עוודי־קער

мáло-помáлу *нареч. разг.* ביסלעכווײַז, צוביס(ע)לעך

малопоня́тный ווייניק פֿאַרשטענדלעכער

малопродуктѝвный 1. ווייניק פּראָדוקטיווער, ווייניק נוץ־ברענגענדיקער; 2. *с.-х.* ווייניק פּראָדוקטיווער; ~ скот ווייניק פּראָדוקטיוו פֿי(ך)

малопроизводѝтельный ווייניק פּראָדוקטיווער; ~ ручнóй труд ווייניק פּראָדוקטיווע האַנטאַרבעט

малорáзвитый 1. (*физически*) ניט גענוג אַנטוויקלטער; ניט־דערוואַקסענער; אינפֿאַנטילער; 2. (*экономически и т. п.*) שוואַך אַנטוויקלטער; 3. (*недостаточно образованный*) ווייניק אַנטוויקלטער, ווייניק געבילדעטער

малорóсл‖ый נידערוווּקסיקער; (*о человеке тж.*) קליינ־וווּקסיקער, נידעריטשקער; ~ая порóда скотá נידערוווּקסיקע פֿי־ראַסע

малосемéйный קלײנפֿאַמיליעדיקער; מיט א קליינער° פֿא־מיליע *после сущ.*

малосѝльный 1. שוואַכקרעפֿטיקער, שוואַכער; 2. (*о моторе и т. п.*) קלײנמעכטיקער

малосодержáтельный אָרעמער° אין אינהאַלט־אָרעמער, אינהאַלט

малосóльный האַלבזויערער, פֿריש־געזאַלצענער; ~ огурéц א האַלבזויערע אוגערקע

малосостоя́тельный 1. (*небогатый*) אומפֿאַרמעגלעכער; 2. (*неубедительный*) ווייניק אויסגעהאַלטענער, ניט־איבער־צײַגעוודיקער

мáлость *ж разг.* 1. א קליין ביסעלע; ‖ קלייניקײַט; сáмая ~ остáлась ס'איז געבליבן גאָר ווייניק [א קליין ביסעלע]; 2. *в знач. нареч.* א ביסעלע, א קאַפּעלע; ~ посплю́ כ'וועל א קאַפּעלע [א ביסעלע] כאַפּן א דרעמל; мне ~ нездорóвится כ'פֿיל זיך ניט אינגאַנצן געזונט

малотирáжный קלײנטיראַזשיקער; מיט א קליינעם° טיראַזש *после сущ.*

малоубедѝтельный ווייניק איבערצײַגעוודיקער; ~ аргумéнт ניט קיין שטאַרקער אַרגומענט

малоупотребѝтельн‖ый ווייניק געברויכלעכער; ~ое слóво א ווייניק געברויכלעך וואָרט

малоурожáйный ווייניק־גערעטענישדיקער

малоутешѝтельн‖ый ווייניק באַרויִקנדיקער; ניט גאָר פֿריי־ענדיקער [פֿריילעכער]; ~ые вéсти ניט גאָר פֿריילעכע יע־דיעס

малоцéнный קלײנווערטיקער; פֿון קליינעם° ווערט *после сущ.*

малочѝсленн‖ый קלײנצאָליקער; קליינער° אין צאָל *после сущ.*; ~ отря́д א קליינער° אָטריאַד; ~ые слýчаи זעלטענע פֿאַלן

мáл‖ый[1] 1. (*по величине, возрасту*) קליינער°, קליינינ־קער; ~ые дéти קליינינקע קינדער; 2. (*незначительный*) קליינער°; אומוויכטיקער; (*ничтожный*) נישטיקער; 3. *тк.*

кратк. ф. *(не впору)*: пальто́ ему́ ~о́ דער מאנטל איז אף קליין (צו) אים; боти́нки ~ы́ די שטיבלעטן זײַנען ענג; 4. *в знач. сущ. с*: дово́льствоваться ~ым באנוגענען זיך מיט מיט קלײנער; ◇ ~ой ско́ростью *ж.-д.* [מיט ווינציק] ווייניק; с ~ых лет פון קליינ־גיכקייט, מיט פראכט־טראנספּאָרט; без ~ого пять лет וויזן אָן [אוף]; за ~ым де́ло ста́ло סע גייט אָפּ א קלײניקייט; теа́тр ~ых форм מיניאטיורן־טעאטער מ ־ס; мал ~а́ ме́ньше אײנס קלענער פונעם אנדערן; ~ золотни́к, да до́рог *погов.* א קליינס, אָבער א פײַנס

ма́лый[2] *м разг.* *(парень)* כעוורעמאן מ (מצ. יאט מ ־ן א ווילער כעוורעמאן [יאט] ;(כעוורעלײַט; сла́вный ~

малы́ш *м разг.* 1. קליין יינגעלע, צניפל ז ־עך; 2. *(о человеке маленького роста)* דאָס פערטל אָף, ווײזעלע ז ־עך

ма́льва *ж бот.* מאַלווע װ ־ס

ма́льчик *м* ייִנגל ז ־עך, ◇ ~ с па́льчик ייִנגל־ציִנגל ז; ~ на побегу́шках שיק־ייִנגל ז ־עך

мальчи́ш||еский ייִנגלשער; *(ребяческий)* קינדערשער; ~ество *с* ייִנגלשע גענג; *(шалость)* קונדייסערײַ װ; ~ка *м разг.* 1. ייִנגל ז ־עך; ייִנגעלע ז ־עך; *(непослушный, шаловливый)* קונדעס מ (מצ. קונדייסים); вести́ себя́ как ~ка פירן זיך ווי א ייִנגעלע [ווי א קונדעס]; 2. *(неопытный, незрелый человек)* א גריִנע אוגערקע *шутл.*

мальчуга́н *м разг.* יונגאַטשל ז ־עך

малю́сенький *разг.* מאָנ(טש)ינקער, פיצינקער

малю́тка *м и ж* קינדעלע ז ־ך, אײפּעלע ז ־ך

маля́р *м* 1. מאַליער מ ־ס; 2. *(плохой художник)* שמי־רער מ =

маляри́||йный =מאַליאַריע; ~йный кома́р מאַליאַריע־קאָ־מאַר מ ־ן; ~я *ж* מאַליאַריע װ; קאַדאָכעס ז *разг.*

маля́рн||ый =מאַליער; ~ые рабо́ты מאַליער־ארבעטן מצ.

ма́ма *ж* מאַמע װ ־ס

мама́ша *ж разг.* מוטער װ ־ס; *(в обращении)* מאַמעשי װ

ма́менькин דער מאַמעס; ◇ ~ сыно́к מאַמעס זינדעלע, מאַמעס־פאַרטעכניק מ ־עס

ма́монт *м* מאַמאָנט מ ־ן;

мандари́н[1] *м* 1. *(плод)* מאנדארין מ ־ען, מאנדאריִנקע װ ־ס; 2. *(дерево)* מאנדאריִנען־בוים מ (מצ. ···ביימער)

мандари́н[2] *м ист.* *(чиновник в Китае)* מאנדארין מ ־ען

мандари́нный, мандари́новый =מאנדאריִנען; ~ сок מאנ־דאריִנען־זאפט מ

манда́т *м* מאנדאַט מ ־ן; ~ный =מאנדאַט; ~ная коми́ссия מאנדאַט־קאָמיסיע װ ־ס

мандоли́на *ж* מאנדאָליִנע װ ־ס

манёвр *м* 1. *воен.* מאנעווער מ ־ס; *перен.* מאנעווערע װ ־ס, מאניפאָרגע װ ־ס, היִנטערגעגנגל ז ־עך; 2. *мн. воен., ж.-д.* מאנעוורעס מצ.

манёвренн||ость *ж* מאנעווריר־פעי־קייט װ, מאנעווריִרעוודיקייט װ; ~ый 1. =מאנעווריר; ~ая война́ מאנעווריר־קריג מ; 2. *(подвижный)* מאנעוויר־פעיקער

маневри́ровать *несов.* 1. *воен., ж.-д.* מאנעוורירן, מאכן מאנעוורעס; 2. *перен.* מאנעוורירן; *(хитрить)* לאוויִרן

маневро́вый *ж.-д.* =מאנעוויר; ~ локомоти́в מאנעוויר־לאָקאָמאָטיוו מ ־ן

мане́ж *м* 1. *(для верховой езды)* מאנעזש מ ־ן; רײַט־רײַטזאל מ ־ן; *(крытый)* פלאַץ מ (מצ. ···פלעצער); 2. *(цирковой)* מאנעזש מ ־ן, ציִרק־ארענע װ ־ס; 3. *(детский)* מאנעזש מ ־ן

манеке́н *м* מאנעקען מ ־ען; ~щица *ж* מאנעקען־פרוי װ ־ען

мане́р *м разг.*: на ~ אינעם שניט, לויטן נוסעך; на свой ~ אף זײַן שטייגער, אף זײַן אויפן

мане́р||а *ж* 1. מאניר װ ־ן, אויפן מ (מצ. אויפאַנים); *(привычка, способ)* טעווע װ, געוווינשאפט װ; ~а говори́ть די מאניר [דער אויפן] פון רעדן; 2. *мн.* *(внешние формы поведения)* מאנירן מצ.; 3. *(особенности творчества, исполнения)* סטיל מ ־ן, נוסעך מ (מצ. נוסכאָעס), מאניר װ ־ן; ~а пе́ния זינג־סטיל מ; די מאנערע זינגען *разг.* ~ный מאנירלעכער

манже́та *ж* מאנזשעט מ ־ן; מאנקעט מ ־ן *разг.*

маниака́льный מאניאַקאַלער

маникю́р *м* מאניקיור מ; ~ша *ж* מאניקיורשע װ ־ס

манипул||и́ровать *несов.* מאניפּולירן; ~я́тор *м* *(в цирке; тж. неодобр.)* מאניפּולאַטאָר מ ־ס, ···טאָרן; ~я́ция *ж* מאניפּולאַציע װ ־ס

мани́ть *несов.* 1. ווינקען*, רופן* צו זיך, צורופן*; 2. *(привлекать)* מאַניען, צוציען*, רופן*; мо́ре ма́нит его́ рома́нтикой דער יאם ציט אים צו מיט ראָמאַנטיק

манифе́ст *м* מאניפעסט מ ־ן; Манифе́ст Коммунисти́ческой па́ртии דער מאניפעסט פון דער קאָמוניסטישער פארטיי

манифеста́ция *ж* מאניפעסטאַציע װ ־ס

мани́шка *ж* מאנישקע װ ־ס, פאָרהעמדל ז ־עך

ма́ния *ж* מאַניע װ ־ס; ~ вели́чия גרויסקייט־מעשוגאס ז; ~ пресле́дования פארפאָלג־מאניע װ

ма́нка *ж разг.* מאַנע־גרײַפּלעך מצ.

манки́р||овать *сов. и несов.* *(тв.)* *уст.* מאנקירן (מיט); פארזען* (אָפּט), פארלאָזן*; он ~ует свои́ми обя́занностями ער מאנקירט מיט [ער פארזעט (אָפּט)] זײַנע פליכטן; он ~ует заня́тиями ער מאנקירט מיט [ער פארלאָזט] זײַנע לימודים

ма́нн||ый: ~ая крупа́ מאַנע־גרויפּן מצ.; ~ая ка́ша מאַנע־קאַשע װ ־ס

мано́метр *м* מאנאָמעטער מ ־ס

манса́рда *ж* מאנסאַרדע װ ־ס, בוידעם־שטיבל ז ־עך, אײבערשטיבל ז ־עך

манти́сса *ж мат.* מאנטיסע װ

ма́нтия *ж* מאַנטיע װ ־ס

манто́ *с нескл.* מאנטאָ מ ־ען, פרויען־פוטער מ ־ס

мануфакту́р||а *ж* 1. *тк. ед.* *(ткани)* מאנופאקטור װ, שניט־סכוירע װ; 2. *ист.* מאנופאקטור װ ־ן; ~ный 1. =מאנופאקטור, =שניט; ~ный магази́н מאנופאקטור־מאגאזין מ ־ען, שניטקראָם װ ־ען; 2. *ист.* =מאנופאקטור; ~ный пери́од капитали́зма דער מאנופאקטור־פעריאָד פון קאפּי־טאליזם

маньчжу́р *м* מאנדזשור מ ־ן; ~ка *ж* מאנדזשורקע װ ־ס; ~ский מאנדזשורישער

манья́к *м* מאניאַק מ ־עס

мара́зм *м* מאראַזם מ; איווערבאָטלדיקייט װ; *перен. тж.* דעגראדאַציע װ, צעפוילטקייט װ

мара́ть *несов. разг.* 1. *(пачкать)* פלעקן, שמירן(אויס); 2. *(бесчестить)* בלאמירן, (פאר)פלעקן; 3. *(плохо писать)* דראַקען; *(плохо рисовать)* שמירן; 4. *(вычёркивать)* (אויס)מעקן; ◇ ~ ру́ки об *кого-л.*, обо *что-л.* פאַטשקען זיך (די הענט) אָן עמעצן, אָן עפּעס; ~ся *несов.* פאַטשקען זיך; פארפאַטשקעט ווערן*

марафо́нский: ~ бег ם מאראפאָן־לויף
ма́рган||ец м ם מאנגאַן; ~цевая руда́ ז מאנגאַן־ערץ
маргари́н м ם מארגארין
маргари́тка ж бот. מארגאריטקע, גענדזן־בלימל ז ־עך
װ ־ס
ма́рево с 1. מיראַזש ם ־ן, לופטבילד ז ־ער; 2. (дымка) ם דאמפנעפל
маре́нго прил. неизм. מארענגאָ־קאָליריקער; пальто́ цве́та ~ א מאנטל פון א, מארענגאָ־קאָליריקער מאנטל
מארענגאָ־קאָליר
мар||йец м = ם מאריער; ~йка ж װ ־ס מאריערן; ~йский מארייִשער; ~йский язык די מארייִשע שפראך,
ז מארייִש
мари́над м 1. ם מארינאַד; 2. обыкн. мн. (маринованный продукт) מצ. מארינאַדן
марини́ст м ם ־ן מאריניסט; худо́жник-~ א קינסטלער
[מאָלער] א מאריניסט
марино́в||анный מארינירטער; ~а́ть несов. 1. מארינירן; 2. перен. разг. מארינירן; (дело тж.) *פארציִען
марионе́т||ка ж 1. מאריאָנעטקע װ ־ס, ליאַלקע װ ־ס; 2. перен. מאריאָנעטקע װ ־ס; ~очный =מאריאָנעטן; ~очное правительство מאריאָנעטן־רעגירונג װ ־ען
ма́рка ж 1. (знак оплаты) מאַרקע װ ־ס; почто́вая ~ פאָטשט־מארקע װ ־ס; 2. (клеймо) מאַר־ צייכן ם ־ס,
פאבריק־ פאבריק־צייכן ם ־ס ~ фабри́чная ;קע װ ־ס
מאַרקע װ ־ס; 3. (сорт, тип изделия) מאַרקע װ ־ס;
но́вая ~ ста́ли אַ נײַע מאַרקע שטאָל
марки́з м ם ־ן מארקיז
маркизе́т м ם מארקיזעט
ма́ркий פלעקעוודיקער, שמוציעוודיקער; וואָס נעמט אָן
זיך פלעקן после сущ.
маркси́зм м ם מארקסיזם
маркси́зм-ленини́зм м ם מארקסיזם־לעניניזם
маркси́ст м ם ־ן מארקסיסט; ~ский מארקסיסטישער
маркси́стско-ле́нинский מארקסיסטיש־לענינישער
ма́рлев||ый =מאַרליע; ~ая повя́зка ם מאַרליע־באנדאַזש
ма́рля ж װ מאַרליע
мармела́д м ם מארמעלאַד
мародёр м ם ־ן מאראָדער; ~ство с װ מאראָדערײַ; ~ствовать несов. מאראָדירן
ма́рочн||ый =מאַרקע; ◇ ~ые ви́на מצ. מאַרקע־ווײַנען
Марс м миф., астр. ם מארס
марселье́за ж װ מארסעליעזע
марсиа́нин м = ם מארסיאַנער
март м ם מארט; ср. а́вгуст; ◇ Восьмо́е ~а דער
אַכטער מאַרט
марте́н м ם ־ען מארטען; ם ־ס מארטען־אויוון
марте́новск||ий =מארטען; ~ая печь ם מארטען־אויוון
־ס, ם ־ען מארטען; ~ая сталь ם מארטען־שטאָל
мартироло́г м ם ־ן מארטיראָלאָג; (перечень замученных тж.) קדושים־צעטל ם ־ען
ма́ртовский =מאַרט; ~ день (מצ. ..טעג) ם מאַרט־טאָג
марты́шка ж (מצ. ..קעץ) װ יאַם־קאַץ; װ מארטישקע
־ס разг.
марципа́н м ם ־עס מארציפאַן
марш[1] м 1. воен. ם מארש; (поход тж.) צופוס־מארש
ם; идти́ церемониа́льным ~ем по Кра́сной пло́щади מארשירן אין פאראַד־טראָט איבערן רויטן פלאַץ; с ~а
в бой גלײַך פונעם וועג אין שלאַכט; быть на ~е *זײַן
[אין מאַרשגאַנג] אין מאַרשוועג; 2. муз. ם ־ן מאַרש; игра́ть ~ שפילן א מאַרש; торже́ственный ~ א פײַערלע־
כער מאַרש; 3. (лестницы) ם ־ן טרעפמאַרש
марш[2] межд. מאַרש!; ша́гом ~! אין טראָט מאַרש!; ~ отсю́да! מאַרש פונדאַנען!, אוועק פונדאַנען!
ма́ршал м ם ־ן מאַרשאַל; Ма́ршал Сове́тского Сою́за מאַרשאַל פון סאָוועטנפארבאַנד; гла́вный ~ артилле́рии הויפט־מארשאַל פון ארטילעריע
ма́ршальск||ий =מאַרשאַל; ~ая звезда́ מאַרשאַל־
שטערן ם =
ма́ршев||ый воен.: ~ая ро́та א מאַרשעווע ראָטע
марши́р||ова́ть несов. מארשירן; ~о́вка ж װ מארשירונג,
ם מאַרשגאַנג
маршру́т м ם ־ן מארשרוט; ~ный =מארשרוט; ~ное такси́ ם ..טאַקסי מארשרוט־טאַקסי ..סיען
ма́ск||а ж 1. прям. и перен. מאַסקע װ ־ס; ~а противога́за גאַזמאַסקע װ ־ס; 2. (участник маскарада) פארשטעלטער ם ..טע; ◇ сбро́сить ~у (с себя́) אראָפּ־
וואַרפן* די מאַסקע (פון זיך); сорва́ть ~у с кого-л. אראָפּ־
רײַסן* די מאַסקע פון עמעצן, דעמאַסקירן עמעצן
маскара́д м 1. (бал) ם ־ן מאַסקאַראַד, מאַסקנבאַל ם
(מצ. ..בעלער); 2. (притворство) פארבלענדשפּיל,
קאָמעדיע װ; ~ный =מאַסקאַראַד; ~ный костю́м מאַס־
קאַראַד־קאָסטיום ם ־ען
маскирова́ть несов. 1. מאַסקירן, קאָסטיומירן; 2. воен. и перен. קאַמופלירן, פארמאַסקירן; (чувства тж.) אויס־
באַהאַלטן*; ~ся несов. 1. מאַסקירן זיך, קאָסטיומירן זיך;
2. воен. פארמאַסקירן זיך, קאַמופלירן זיך; 3. (притворяться) מאַסקירן זיך, טראָגן* א מאַסקע
маскиро́вка ж 1. (действие) פארמאַסקירונג װ; 2. (приспособление) מאַסקירונג װ, קאַמופליאַזש ם
маскиро́вочный =מאַסקיר; ~ хала́т מאַסקיר־כאַלאַט
ם ־ן
ма́сленица ж מאַסליעניצע װ, קארנאַוואַל־וואָך װ; ◇ ему́ не житьё, а ~ разг. ער לעבט א מעשוגענעם טאָג; не всё коту́ ~ погов. ≅ ניט אַלע טאָג [ניט טאָמיד] איז
פורים
маслёнка ж 1. (посуда) פוטערניצע װ ־ס; מאַסליע־
ניצע װ ־ס разг.; 2. тех. אײלקאַן װ ־ען
маслёнок м פוטער־שוועמל ז ־עך
ма́сленый 1. אין פוטער после сущ.; מיט פוטער после сущ.; (запачканный маслом) פארשמאָלצעוועטער; 2. (о глазах, взгляде) טײַוועדיקער, טײַוועפולער
масли́на ж 1. (плод) אײלבערט ם ־ן; מאַסלינע װ ־ס разг.; 2. (дерево) אײלבערטבוים ם (מצ. ..ביימער), אָליווע
װ ־ס
ма́сличн||ый =אײל; ~ые расте́ния מצ. אײלגעוויקסן
масли́чн||ый =אײלבערט; ◇ ~ое де́рево см. масли́на 2
ма́сл||о с 1. אײל ם, ז; (растительное) בוימל ם; маши́нное ~о מאַשין־אײל ם; 2. (коровье) פוטער װ; 3. жив. אײל ם; אײל־מאָלערײַ װ; писа́ть ~ом מאָלן אין אײל־
פארב; ◇ (всё) идёт как по ~у ס'גייט ווי א מיזמער
маслобо́й||ка ж מאַסניצע, פוטערפאַס װ (מצ. ..פעסער)
װ ־ס; ~ня ж אײלזאַוואָד ם ־ן
маслоде́л м = פוטער־אויסארבעטער ם; ~ие с פוטער־
פראָדוקציע װ

маслозаво́д *м* פּוּטער־זאַוואָד מ ־ן

масляни́стый 1. פּעטער, אײליקער; 2. *(лоснящийся)* גלאַנציקער

ма́слян||ый פּעטער, פּאַרפּעטסטער; ~ое пятно́ פּעטער פלעק; ◇ ~ая кра́ска אײלפאַרב װ

ма́сс||а *ж* 1. מאַסע װ; 2. *(полужидкое вещество)* מאַסע װ, קאַשע װ; сырко́вая ~а װײַסע טװאָרע־מאַסע; 3. *(скопление)* שװאָרעם מ, געװוימל ז; 4. *(большинство)* מערהײט װ, דער גרעסטער טײל; основна́я ~а דער גרעסטער טײל; 5. *разг.* *(множество)* א שלאַל, א גוזמע; ~а новосте́й א שלאַל מיט נײַס; потра́тить ~у вре́мени פאַטערן אַן א שיר צײַט; 6. *см.* ма́ссы; ◇ в ~е אלס מערהײט

масса́ж *м* מאַסאַזש מ ־ן; **~и́ст** *м* מאַסאַזשיסט מ ־ן; **~и́стка** *ж* מאַסאַזשיסטקע װ ־ס, מאַסאַזשיסטן װ ־ס

масси́в *м* מאַסיװ מ ־ן; *(большое пространство тж.)* שטעטעך מ (מצ. שטאָכים); го́рный ~ באַרגמאַסיװ מ; лесны́е ~ы װאַלד־שטאָכים מצ., װאַלדמאַסיװן מצ.; ◇ жили́щный ~ װױן־מאַסיװ מ ־ן; **~ный** מאַסיװער

масси́рованный: ~ налёт *ав.* קאָנצענטרירטער אָנפאַל; ~ ого́нь *воен.* קאָנצענטרירט פײַער

масси́ровать[1] *сов. и несов.* *(делать массаж)* מאַסאַזשירן, מאַכן א מאַסאַזש

масси́ровать[2] *сов. и несов. воен.* קאָנצענטרירן

массови́к *м разг.* מאַסאָװיק מ ־עס

массо́вка *ж разг.* מאַסאָװקע װ ־ס; *театр, кино тж.* מאַסן־סצענע װ ־ס

ма́ссов||ость *ж* מאַסנװדיקײט װ, מאַסנהאַפטיקײט װ; **~ый** 1. *(с большим числом участников)* מאַסן־; *(не единичный)* מאַסנהאַפטיקער; ~ая демонстра́ция מאַסן־דעמאָנסטראַציע װ ־ס; для ~ого чита́теля פאַרן מאַסן־לײענער; ~ый геро́изм מאַסנהאַפטיקע העלדישקײט; 2. *(производимый в больших количествах)* מאַסעװע(ר) *тж. неизм.*; ~ое произво́дство מאַסעװע פּראָדוצירונג

ма́ссы *мн.* מאַסן מצ.; трудя́щиеся ~ די אַרבעטנדיקע מאַסן

ма́стер *м* 1. מײַסטער מ ־ס; часовы́х дел ~ זײגער־מאַכער מ ־ס; да́мский ~ פרױען־פאַריקמאַכער מ ־ס; 2. *(искусный специалист)* מײַסטער מ ־ס; ~ худо́жественного сло́ва א מײַסטער פון קינסטלערישן װאָרט [פון דעקלאַמאַציע]; ~а́ высо́ких урожа́ев מײַסטערס פון הױכע גערעטענישן; он ~ своего́ де́ла ער איז א מײַדים אין זײַן פאַך; 3. (+ *инф.*, на *вин.*): он ~ на вы́думки ער איז א מאַזיק אויף האמצאָעס; 4. *(должность)* מײַסטער מ ־ס; ~ це́ха צעך־מײַסטער מ ־ס; 5. *(звание)* מײַסטער מ ־ס; ~ спо́рта מײַסטער פון ספּאָרט, ספּאָרט־מײַסטער מ ־ס; ◇ он ~ на все ру́ки ער איז א בעריע [א מומחה] אויף אַלצדינג; де́ло ~а бо́ится *погов.* די מלאָכה דאַרף מען קענען

мастери́ть *несов. разг.* מײַסטרעװען

мастери́ца *ж* 1. מײַסטערקע װ ־ס, מײַסטערן װ ־ס; э́то вышива́ла о́пытная ~ דאָס האָט אויסגעהאַפטן א דערפאַרענע מײַסטערן; 2. *разг.* בעריע װ ־ס; ~ пляса́ть א טענצערן — אַזאַ געזונט מיר

мастерово́й *м уст.* באַלמלאָכע מ ־ס

мастеро́к *м стр.* קעלניע װ ־ס

мастер||ска́я *ж* 1. װאַרשטאַט מ ־ן; шве́йная ~ска́я נײ־װאַרשטאַט מ ־ן; 2. *обыкн. мн.* װאַרשטאַטן מצ.; железнодоро́жные ~ски́е אײַזנבאַן־װאַרשטאַטן מצ.; 3. *(художника, скульптора)* אַטעליע מ ־ען

мастерско́й מײַסטעריש, מײַסטערהאַפטער

мастерство́ *с* 1. *(ремесло)* מלאָכה װ ־ס, באַלמלאָכישע אַרבעט; 2. *(умение)* מײַסטערשאַפט װ, מײַסטערישקײט װ

масти́ка *ж* מאַסטיק(ע) װ

масти́тый: ~ учёный א געאַכפּערטער געלערנטער; ~ ста́рец א האדרעספּאָנעמדיקער זאָקן

мастодо́нт *м* מאַסטאָדאָנט מ ־ן

масть *ж* 1. *(животного)* מאַסט װ ־ן, קאָליר מ ־ן; 2. *карт.* מאַסט װ

масшта́б *м* מאַסשטאַב מ ־ן; ~ ка́рты דער מאַסשטאַב פון דער מאַפּע; в большо́м ~е אין א גרויסן° מאַסשטאַב; в междунаро́дном ~е אין צווישנפעלקערלעכן מאַסשטאַב, אין װעלט־מאַסשטאַב; **~ность** *ж* פאַרנעם גרויסער°, גראַנדיעזקײט װ

мат[1] *м шахм.* מאַט מ

мат[2]: крича́ть благи́м ~ом שרײַען* אויף קולע־קולעס

матема́тик *м* = מאַטעמאַטיקער מ

матема́т||ика *ж* מאַטעמאַטיק װ; **~и́ческий** מאַטעמאַטישער

материа́л *м* 1. מאַטעריאַל מ ־ן, שטאָף מ ־ן; *(ткань тж.)* מאַטעריע װ, ציַיג ז ־ן; твёрдый ~ האַרטער שטאָף; стро́ить из сэконо́мленных ~ов בויען פון אײַנגעשפּאָרטע מאַטעריאַלן; ~ на пальто́ מאַטעריאַל אויף א מאַנטל, מאַנטל־שטאָף מ; 2. *(источник, основа)* מאַטעריאַל מ ־ן; истори́ческий ~ היסטאָרישער מאַטעריאַל; ~ы суде́бного де́ла די מאַטעריאַלן פונעם געריכט־עניען

материал||и́зм *м* מאַטעריאַליזם מ; диалекти́ческий ~и́зм דיאַלעקטישער מאַטעריאַליזם; **~и́ст** *м* מאַטעריאַליסט מ ־ן; **~исти́ческий** מאַטעריאַליסטישער

материа́льн||ый 1. מאַטעריעלער; ~ый мир די מאַטעריעלע װעלט; ~ая заинтересо́ванность מאַטעריעלע פאַרינטערעסירטקײט; ~ое положе́ние די מאַטעריעלע לאַגע; 2. *(для материалов)* מאַטעריאַלן־; ~ый склад מאַטעריאַלן־סקלאַד מ ־ן; ◇ ~ая часть דער מאַטעריעלער טײל

матери́к *м* קאָנטינענט מ ־ן

матери́н||ский 1. *(принадлежащий матери)* דער מוטערס; 2. *(свойственный матери)* מוטער־, מוטערלעכער; **~ская любо́вь** מוטער־ליבע װ; **~ство** *с* מוטערשאַפט װ

мате́ри||я *ж* 1. מאַטעריע װ; 2. *(ткань)* שטאָף מ, ציַיג ז; 3. *разг.* *(тема)*: говори́ть о высо́ких ~ях רעדן* װעגן (גאָר) הויכע° עניָנים

матеро́й היפּשער, איבערגעװאַקסענער

мате́рчатый ציַיגענער; פון ציַיג *после сущ.*

матёрый 1. *см.* матеро́й; 2. *перен.* געניטער, געריבענער; ~ враг פאַרביסענער שונא

ма́тка *ж* 1. *(самка)* מוטער װ ־ס, זי װ ־ען; *(пчелиная)* מאַלקע װ ־ס, קיניגן װ ־ס; 2. *анат.* געבויר־מוטער װ, מוטערטראַכט װ ־ס

ма́товый מאַטאָװע(ר) *тж. неизм.*

ма́точн||ый: ~ое поголо́вье *с.-х.* זיען־באַשטאַנד מ

матра́с *м*, **матра́ц** *м* מאַטראַץ מ ־ן

матриарха́т *м* מאַטריאַרכאַט מ

ма́трица *ж* מאַטריץ װ ־ן; *полигр.* מאַטריצע װ ־ס

матро́с *м* מאַטראָס מ ־ן; **~ка** *ж* *(блуза)* מאַטראָסקע

ס־ ||; ~ский ־מאַטראָסן; ~ский та́нец מאַטראָסן־טאַנץ מ (מצ. ־טענץ)

ма́тушк||а *ж уст.* ס־ || מוטער; ס־ || מאַמינקע; *(обраще́ние)* || מאַמעשי; ◇ ~и (мой)! מאַמעלע מײַנע!

матч *м спорт.* ן־ מ מאַטש; ~ на пе́рвенство ми́ра по футбо́лу ־א מאַטש אױפֿעם אַלוועלטלעכן פֿוטבאָל־טשעמ פּיאָנאַט

мать *ж* ס־ || מוטער; ◇ ~-геро́йня || מוטער־העלדן (מצ. מוטערס־העלדנס)

мафуса́йлов: ~ век [~ы го́ды, лета́] жить *шутл.* *האָבן מעסושעלעכס יאָרן

мах *м* מ מאַך, מ (פּאָכ(ע; *(колеса)* מ אומדריי; ◇ одни́м ~ом מיט איין מאָל; *(прыжком)* מיט איין שפּרונג; дать ~у ,כּיבען באַנאַרישן זיך

маха́ть *несов.* ,מאַכן פּאָכן; ~ кры́льями פּאָכן מיט (די פֿליגל(ען; ~ хвосто́м דרייען מיטן וויידל; ~ руко́й *кому-л.* מאַכן מיט דער האַנט עמעצן

махина́ция *ж разг.* ס־ || מאַכינאַציע; || שאַכערמאַכערײַ

махну́ть *сов.* 1. *однокр.* *א מאַך טאָן*, א פּאָכ(ע) טאָן; 2. *разг. (кинуться, прыгнуть)* *א לאָז טאָן* זיך; 3. *разг. (поехать)* *א פֿאָר טאָן; *(в другой город)* *אַוועקלאָזן זיך; ◇ ~ руко́й на *кого-л.*, на *что-л.* אַוועקמאַכן מיט דער האַנט אויף עמעצן, אויף עפּעס

махови́к *м тех.* (מצ. ־רעדער) || שוווּנגראָד

махов||о́й: ~о́е колесо́ *см.* махови́к

махо́рка *ж* || מאַכאָרקע

махро́вый 1. *(о цветке)* פֿילבלעטערדיקער; 2. *разг.*: ~ реакционе́р ן־ מ אַרכי־רעאַקציאָנער; א פֿאַרביסענער רעאַקציאָנער; 3. *см.* мохна́тый 2

маца́ *ж* ס־ || מאַצע

ма́чеха *ж* || ס־ || שטיפֿמאַמע, ס־ || שטיפֿמוטער

ма́чт||а *ж* 1. (מצ. ־ביימער) מ מאַסטבוים, ן־ מ מאַסט; *(на парусном судне тж.)* (מצ. ־ביימער) מ זעגלבוים; 2. *тех.* ן־ מ מאַסט; ~овый ־(מאַסט(בוים; ~овый лес מ מאַסטביימער־וואַלד

маши́на *ж* 1. ען־ || מאַשין; *(организация тж.)* ־מע מ כאַניזם; парова́я ~ ען־ || דאַמפּמאַשין; шве́йная ~ ען־ || ניימאַשין; вое́нная ~ *перен.* || קריגס־מאַשין; 2. *(автомоби́ль)* ען־ || (אויטאָ)מאַשין

машина́льн||ый מאַשינעלער, אויטאָמאַטישער; ~ое движе́ние א מאַשינעלע באַוועגונג

машини́ст *м* ן־ מ מאַשיניסט

машини́стка *ж* ס־ || מאַשיניסטקע

маши́нк||а *ж* 1. ען־ || מאַשין; 2. *(для стрижки)* ס־ || מאַשינקע; 3. *разг. (пишущая)* ס־ || מאַשינקע, ען־ || שרײַבמאַשין; печа́тать на ~е ־דרוקן אויף א שרײַב מאַשין

маши́нн||ый ־מאַשין, ־מאַשינען; *(механизированный тж.)* מאַשיניזירטער; ~ое отделе́ние ן־ מ מאַשינען־אָפּטייל; ~ое ма́сло מ מאַשין־אייל; ~ый перево́д ־מאַשין־איבער || זעצונג

машинопи́сн||ый: ~ое бюро́ ען־ || ,ז מאַשין־ביוראָ; ~ый текст מ שרײַבמאַשין־טעקסט

маши́нопис||ь *ж* || מאַשין־שרײַבונג; ку́рсы ~и ־מאַשי ניסטקעס־קורסן מצ.

машиностро||е́ние *с* || מאַשינבויונג; ~и́тельный ־מאַשינ ־בוי; ~и́тельный заво́д ן־ מ מאַשינבוי־זאַוואָד

мая́к *м прям. и перен.* ס־ מ לײַכט־טורעם

ма́ятник *м* ען־ מ אומרו; *(стенных часов тж.)* ־פּאָמ פּעדיקל מ ען־

ма́яться *несов. разг.* מאַטערן זיך; *(переносить лишения тж.)* *פֿאַרשוואַרצט ווערן

мая́чить *несов. разг.* זיך *(אָנ)זען

мгл||а *ж* 1. *(пелена тумана)* מ נעפּל־שלייער; 2. *(сумрак)* ז כאַשכעס, || פֿינצטערניש; ~и́стый נעפּלדיקער

мгнове́н||ие *с* ן־ מ אויגנבליק, ס־ || רגע; ◇ в одно́ ~ие, в ~ие о́ка אין איין אויגנבליק; אין איין הערעף־ ־אַך *уст.*; ~но *нареч.* אויגנבליקלעך, אין איין אויגנבליק; ~ный אויגנבליקלעכער, מאָמענטאַלער; ~ная смерть א פּלוצלעכער [א מאָמענטאַלער] טויט

меа́ндр *м геогр.* ס־ מ מעאַנדער, ז טײַך־געשלענגל

ме́бель *ж собир.* ז מעבל; ◇ для ме́бели *шутл.* אבי פֿאַרנעמען אַן אָרט; ~ный ־מעבל; ~ный магази́н ־מעבל ־מאַגאַזין מ ען־

меблиро́в||анный מעבלירטער; ~а́ть *сов. и несов.* (אויס)מעבלירן

меблиро́вка *ж* 1. *(действие)* ז (אויס)מעבלירן; 2. *собир. (мебель)* || מעבלירונג; ז מעבל; совреме́нная ~ מאָדערן מעבל

мегафо́н *м* ען־ מ מעגאַפֿאָן

меге́ра *ж* ס־ || מעגערע, ן־ || מרשעת

мёд *м* 1. מ האָניק; 2. *(напиток)* מ מעד; ◇ ва́шими бы уста́ми да ~ пить ≅ פֿון אײַער מויל אין גאָטס אויערן

медали́ст *м* ן־ מ מעדאַליסט; ~ка *ж* || מעדאַליסטן ס־ ,ס־ || מעדאַליסטקע

меда́л||ь *ж* ן־ || ,מ מעדאַל; золота́я ~ь א גאָלדענע(ר) מעדאַל; ◇ оборо́тная сторона́ ~и די פֿאַרקערטע זײַט פֿון דער מאַטבייע

медальо́н *м* ען־ מ מעדאַליאָן

медве́дица *ж* ס־ || בערי̈כע; ◇ Больша́я Медве́дица *астр.* דער גרויסער בער; Ма́лая Медве́дица *астр.* דער קליינער בער

медве́дь *м* ן־ מ בער; бе́лый ~ ווײַסער בער; бу́рый ~ (גרוי־)ברוינער בער

медвежа́тина *ж* ז בערנפֿלייש

медве́||жий 1. ־בערן; ~жья шку́ра || בערנפֿעל; 2. *(как у медведя)* בערישער; ◇ ~жья услу́га א בערישע טויווע; ~жо́нок *м* ך־ ז בערעלע

медеплави́льный קופּערשמעלציקער; ~ заво́д ־קופּער ־שמעלצערײַ || ען־

медиа́на *ж мат.* ס־ || מעדיאַנע

ме́дик *м* = מ מעדיקער

медикаме́нты *мн.* (*ед.* медикаме́нт *м*) מעדיקאַמענטן מצ.

медици́н||а *ж* || מעדיצין; ~ский מעדיצינישער; ~ская по́мощь מעדיצינישע הילף; ◇ ~ская сестра́ מעדיצינישע || ,שוועסטער קראַנקן־שוועסטער

ме́дленн||о *нареч.* ,לאַנגזאַם (פּאַמעלעכ(ן; פּאַוואָליע *разг.*; ~ый ,לאַנגזאַמער פּאַמעלעכער

медли́тельный *(о человеке)* ,גלאַסענער ,פּאַוואָלינקער; *(о движениях)* ,פּאַמעלעכינקער פּאַוואָלינקער

ме́длить *несов.* הײַען; (с *тв.*) *פֿאַרציִען; ~ с отве́том *פֿאַרציִען [פֿאַרזאַמען] דעם ענטפֿער

ме́дн||ый ־קופּער; *(сделанный из меди тж.)* קופּערנער; ~ая руда́ ז קופּער־ערץ; ~ая посу́да ,קופּערן געפֿעס

I קופּער־געפּעס; ◇ ~ый колчеда́н *мин.* כאַלקאָפּיריט ם, ם קופּער־קאַלטשעדאַן

медо́в||ый האָניק־; *перен.* לאַקריץ־זיסער; ~ый пря́ник האָניק־לעקעך ם ־ער; ~ые ре́чи לאַקריץ־זיסע רייד, זיסינקע רייד; ◇ ~ый ме́сяц ם האָניק־כוידעש, האָניק־קושוואָך ‖, וואָך ‖

медосмо́тр *м* מעדבאַטראַכטונג ‖ (מעדיצינישע באַטראַכטונג)

медпу́нкт *м* מעדפּונקט ם ־ן (פּונקט פאַר ערשטער מעדיצינישער הילף)

медсанба́т *м* (ме́дико-санита́рный баталь́он) מעדסאַנבאַט ם (מעדיציניש־סאַניטאַרישער באַטאַליאָן)

меду́за *ж зоол.* מעדוזע ‖ ־ס

мед||ь *ж* 1. קופּער I; жёлтая ~ь מעש I; 2. *собир. разг.* (*медные деньги*) קופּער I, קופּערגעלט I; ~я́к *м разг.* א קופּערנע מאַטבייע

меж *см.* ме́жду

межа́ *ж* מעזשע ‖ ־ס

междоме́тие *с грам.* אינטעריעקציע ‖ ־ס

междоусо́б||ица *ж* רײַסערײַ ‖ ־ען; ~ный: ~ные во́йны אינערלעכע מילכאָמעס

ме́жду *предлог с тв. п.* צווישן; дру́жба ~ наро́дами פרײַנטשאַפט צווישן די פעלקער; ◇ ~ на́ми говоря́ צווישן אונדז געזאָגט [רעדנדיק]; ~ про́чим 1) *нареч.* פאַרבײַגייענדיק; 2) *вводн. сл.* אַגבֿ; ~ тем בײַנע לעבײַנע; ~ тем как... *союз* אין דער צײַט, ווען...

междугоро́дный צווישנשטאָטישער

междунаро́дн||ый אינטערנאַציאָנאַ־, צווישנפעלקערלעכער, אינטערנאַציאָנאַ־לער; (*мировой*) וועלט־; ~ый о́рган אַן אינטערנאַציאָנאַלער אָרגאַן; ~ое положе́ние די צווישנפעלקערלעכע [אינטערנאַציאָנאַלע] לאַגע; ~ое пра́во דאָס צווישנפעלקערלעכע רעכט; ◇ Междунаро́дный же́нский день דער צווישנפעלקערלעכער [דער אינטערנאַציאָנאַלער] פרויען־טאָג

междуре́чье *с* צווישנטײַך ם

междуца́рствие *с* צווישנהערשאַפט ‖

межев||а́ть *несов.* מעזשעווען; ~о́й גרענעץ־, מעזשע־; ~ы́е зна́ки גרענעץ־צייכנס מצ., מעזשע־צייכנס מצ.

межзвёздный צווישנשטערנדיקער, אינטעראַסטראַלער

межколхо́зный צווישנקאָלווירטישער

межконтинента́льн||ый צווישנקאָנטינענטאַלער; ~ая баллисти́ческая раке́та צווישנקאָנטינענטאַלע באַליסטישע ראַקעטע

межплане́тн||ый צווישנפּלאַנעטישער, אינטערפּלאַנעטאַ־רער; ~ые сообще́ния צווישנפּלאַנעטישער פאַרקער; ~ая ста́нция *косм.* צווישנפּלאַנעטישע סטאַנציע

мезозо́йский *геол.* מעזאָזאָישער

мезони́н *м* מעזאָנין ם ־ען

мексика́н||ец *м* = ם מעקסיקאַנער; ~ка *ж* מעקסיקאַנערין ‖ ־ס; ~ский מעקסיקאַנישער; מעקסיקאַנער *неизм.*

мел *м* קרײַד ‖, I

меланхо́л||ик *м* = ם מעלאַנכאָליקער, מאָרעשכוירעניק ם ־עס; ~и́ческий מעלאַנכאָלישער, מאָרעשכוירעדיקער; ~ия *ж* מעלאַנכאָליע ‖, מאָרעשכוירע ‖

меле́ть *несов.* פלאַטשיק ווערן*, פלאַכ(וואַסערדיק) ווערן*

мелиор||ати́вный מעליאָראַטיווער; ~а́тор *м* מעליאָראַטאָר ם ..טאָרן; ~а́ция *ж* מעליאָראַציע ‖

ме́лк||ий 1. (*состоящий из малых частиц*) דריבנע(ר) *тж. неизм.*; ~ий песо́к דריבנע(ר) זאַמד; ~ий дождь א דריבנע(ר) רעגן; 2. (*небольшой*) °קליינער; ~ие я́блоки °קליינע עפּל; ~ий скот (קליינפי(ך I; 3. (*экономически маломощный*) °קליינער, קליין־; ~ое хозя́йство °קליינע ווירטשאַפט; ~ий со́бственник = ם קליינבאַזיצער; ~ая буржуази́я קליינבורזשואַזיע ‖; 4. (*незначительный*) °קליינער, אומבאַדײַטיקער; ~ая кра́жа א קליינע ג(ע)ניווע; ~ие подро́бности אומבאַדײַטיקע פּראָטים; 5. (*неглубокий*) פלאַכער; (*о реке и т. п. тж.*) ניט־טיפער; ~ая таре́лка א פלאַכער טעלער; 6. (*ничтожный*) קליינלעכער; ~ая душо́нка א קליינלעכע נעשאָמע; ◇ ~ие де́ньги קליינגעלט I; ~ая со́шка א קליין מענטשעלע

мелкобуржуа́зный קליינבורזשואַזער, קליינבירגערלעכער

мелково́дный פלאַכער, פלאַכוואַסערדיקער

мелково́дье *с* פלאַכוואַסער I

мелкокали́берн||ый קליינקאַליבערדיקער; °פון א קליינעם קאַליבער *после сущ.*; ~ая винто́вка קליינקאַליבערדיקע ביקס

мелкосо́бственнический קליין־אייגנטימערישער

мелкоте́мье *с* קליינלעכע טעמאַטיק

мелкотова́рн||ый: ~ое хозя́йство א קליינסכוירעדיקע ווירטשאַפט

мелов||о́й קרײַד־; ~ы́е го́ры קרײַדבערג מצ.

мелодеклама́ция *ж* מעלאָדעקלאַמאַציע ‖

мелоди́ч||еский 1. מעלאָדיע־, מעלאָדישער; 2. (*благозвучный*) מעלאָדישער; ~ный *см.* мелоди́ческий 2

мело́дия *ж* מעלאָדיע ‖ ־ס, ניגן ם (מצ. ניגונים)

мелодра́ма *ж* מעלאָדראַמע ‖ ־ס; ~ти́ческий מעלאָדראַמאַטישער

мело́к *м* קרײַדל I ־עך

мелома́н *м* מעלאָמאַן ם ־ען, מוזיק־ליבהאָבער ם =

мелочн||о́й 1.: ~а́я торго́вля דער דריבנע האַנדל; 2. *см.* ме́лочный

ме́лочность *ж* קליינלעכקייט I

ме́лочн||ый 1. קליינלעכער; ~ые интере́сы קליינלעכע אינטערעסן; ~ые оби́ды קליינלעכע פאַרדראָסן; 2. (*о человеке*) קליינלעכער, גראָשנדיקער

ме́лоч||ь *ж* 1. *собир.* (*мелкие предметы*) דריביזקעס I, דראָביזקעס I; 2. *собир.* (*мелкие деньги*) קליינגעלט I, מינץ I; 3. (*пустяк*) קלייניקייט ‖; (*подробность*) פּראַט ם, דעטאַל ‖ ־ן (מצ. פּראָטים); ◇ разме́ниваться на ~и צעבײַטן* זיך אף קליינגעלט

мел||ь *ж* זאַמדבאַנק ‖; ◇ сесть на ~ь ≅ שלעכט בלײַבן*, שטעקן* אין א בלאָטע, פאַרפאָרן*; сиде́ть на ~и́ ≅ זײַן* אין א קלעם

мельк||а́ть *несов.* 1. ווײַזן* זיך (און פאַרשווינדן*); 2. *перен.*: у него́ ~а́ла мысль ס'האָט בא אים געשווייבלט א געדאַנק; 3. (*быстро следовать*) פאַרבײַלויפן*; 4. (*мерцать*) בלינצלען; ◇ в глаза́х ~а́ет עס שווינדלט אין די אויגן; ~ну́ть *сов.* 1. *однокр.* (*показаться*) א ווײַזן טאָן* זיך; 2. *перен.*: ~ну́ла мысль ס'האָט דורכגעבליצט א געדאַנק

ме́льком *нареч. разг.* פאַרבײַגייענדיק; ~ взгляну́ть на *что-л.* כאַפּן צעשטרייט [פאַרבײַגייענדיק] א קוק אף עפּעס; слы́шать ~ אויפכאַפּן א קלאַנג

ме́льни||к *м* מילנער ם ־ס; ~ца *ж* מיל ‖ ־ן; ◇ лить во́ду на *чью-л.* ~цу גיסן* וואַסער אף עמעצנס מילשטיינער

мельчáйш||ий (*превосх. ст. от* мéлкий) קלענסטער, מינדסטער; до ~их подрóбностей מיט די קלענסטע [מינד־סטע] פּראַטים

мельчáть *несов.* 1. (*становиться меньше по величине*) קלענער ווערן*; 2. *перен.* קליינלעכ(ער) ווערן*; 3. (*о реке и т. п.*) פלאַכ(ער) ווערן*

мéльче (*сравн. ст. от* мéлкий *и* мéлко) 1. (*по величине*) קלענער; 2. (*о реке и т. п.*) פלאַכער

мельчи́ть *несов.* דריבלען

мелюзгá *ж собир. разг.* ז דרויב, ז דראָביסקע; (*о детях*) שנעקלעך מצ., ז קליינוואַרג

мембрáна *ж* װ ־ס מעמבראַנע

меморáндум *м* מ ־ס מעמאָראַנדום

мемориáл *м* 1. *спорт.* מ ־ן מעמאָריאַל; ~ брáтьев Знáменских (ספּאָרט־)פאַרמעסטונג צו ערן דעם אָנדענק פון די ברידער זנאַמענסקי; 2. (*сооружение*) מעמאָריאַל מ, ־ן מעמאָריאַלער ארכיטעקטור־קאָמפּלעקס

мемориáльн||ый ־מעמאָריאַל, מעמאָריאַלער; ~ая доскá װ מעמאָריאַל־ברעט; ~ый кóмплекс א מעמאָריאַלער קאָמפּלעקס

мемуáр||ный ־מעמואַרן; ~ная литератýра מעמואַרן־ליטעראַטור װ; ~ы *мн.* מעמואַרן מצ., זיכרוינעס מצ.

мéна *ж* מ (אויס)טויש, מ בייט

мéнее (*сравн. ст. от* мáло) ווייניקער; ~ чем за два гóда אין קנאַפּע צוויי יאָר; ווייניקער ווי אין צוויי יאָר; ◇ тем не ~ פונדעסטוועגן, און דאָך

мензýрка *ж* װ ־ס מענזורקע

менинги́т *м мед.* מ מענינגיט

менов||óй ־(אויס)טויש, ־(אויס)בייט; ~áя торгóвля טויש־האַנדל מ, ביטהאַנדל מ

менструáция *ж* װ ־ס מענסטרואַציע; רעגל מ *уст.*

ментóл *м* מ מענטאָל; ~овый ־מענטאָל; ~овое мáсло מענטאָל־אייל מ

мéнтор *м ирон.* מ ־ס מענטאָר, מאַדריך מ (מצ. מאַד־ריכים); ~ский *ирон.* מענטאָרישער

мéньше 1. (*сравн. ст. от* мáленький, мáлый) קלענער; 2. (*сравн. ст. от* мáло) ווייניקער; как мóжно ~ וואָס ווייניקער; ◇ ~ всегó מינדסטנס, אין דער קלענסטער מאָס, ווייניקער פון אלץ

меньшев||и́зм *м* מ מענשעוויזם; ~и́к *м* מ מענשעוויק ־עס; ~и́стский מענשעוויסטישער

мéньш||ий 1. (*сравн. ст. от* мáлый, мáленький) קלענערער; 2. (*превосх. ст. от* мáлый, мáленький) דער קלענסטער; 3. *разг.* (*младший*) קלענסטער, יינגערער; ~ий брат דער קלענערער [יינגערער] ברודער; ◇ по ~ей мéре 1) (*не меньше, чем*) צומווייניקסטן, ווייניקסטנס; 2) (*во всяком случае*) לעכאָלהאַפּאָכעס

меньшинств||ó *с* װ מינדערהייט; остáться в ~é בלייבן* א מינדערהייט; ◇ национáльное ~ó א נאַציאָנאַלע מינדערהייט

меньшóй *разг.* (*младший*) דער יינגסטער; (*из двух*) דער יינגערער

менó *с нескл.* מ ־ען מעניו

меня́ *род., вин. от* я

меня́ла *м* כאַלפן מ (מצ. כאַלפאָנים)

меня́ть *несов.* 1. (*обменивать*) (אויס)בייטן*; 2. (*деньги*) צעבייטן*; 3. (*замещать другим*) בייטן*; ~ бельё בייטן* דאָס וועש; 4. (*изменять*) ענדערן, בייטן*; ~ мнéние ענדערן [בייטן*] די מיינונג; ~ курс ענדערן [בייטן*] דעם קורס; ~ся *несов.* 1. (*обмениваться*) (אָפּ)בייטן* זיך; 2. (*сменять друг друга*) בייטן* זיך; в клáссе чáсто меня́лись учителя́ אין קלאַס האָבן זיך אָפּט געביטן די לערער; 3. (*изменяться*) ענדערן זיך, בייטן* זיך; обстоя́тельства меня́ются די אומשטאַנדן ענדערן זיך [בייטן* זיך]; ◇ ~ся в лицé מינען זיך

мéр||а *ж* 1. װ ־ן מאָס; ~ы длины́ לענגמאָסן מצ.; 2. (*мероприятие*) (מאָס)מיטל ז ־ען; приня́ть все ~ы אָנעמען* אַלע (מאָס)מיטלען; ~а наказáния שטראָפמאָס װ ־ן; ~а предосторóжности פאָרזיכט־מיטל ז ־ען; 3. (*предел, граница чего-л.*) װ מאָס; чýвство ~ы מאָס־געפיל ז; всемý есть ~а *אלץ [יעדער זאַך] דאַרף זיין; מיט א מאָס; 4. (*старая единица ёмкости сыпучих тел*) שעפל ז ־ען; ◇ по ~е тогó, как ווי, אין דער מאָס; по ~е возмóжности ווייט מעגלעך; в извéстной ~е אין א געוויסער מאָס; в ~у מיט א מאָס, צו דער מאָס; в ~у своих сил ווערדליק די קויכעס; не в ~у איבער דער מאָס, צו; в пóлной ~е אין דער פולער מאָס; ни в какóй ~е אין קיין אופן ניט, בעשום־אופן ניט; сверх ~ы, чéрез ~у איבער דער מאָס

мерéжка *ж* װ ־ס מערעזשקע

мерéщиться *несов. разг.* אויסוויזן* זיך, אויסדוכטן זיך, כאָלעמען זיך

мерзáв||ец *м* פאַסקודניאַק מ ־עס, מענוול מ (מצ. מענוולים); ~ка *ж* פאַסקודניאַטשקע װ ־ס, מענוולטע װ ־ס

мéрзкий עקלהאַפטער; פאַסקודנע(ר) *тж. неизм.*

мерзлотá *ж*: вéчная ~ אייביקע, אייביקער פרירבאָדן גפרוירנקייט (פונעם באָדן)

мёрзлый 1. פאַרפרוירענער, פאַרגליווערטער; ~ ком קלומפּ [פאַרגליווערטער] צונויפגעפרוירענער; 2. (*испорченный морозом*) (צו)געפרווירענער

мёрзнуть *несов.* פרירן*

мéрзость *ж* 1. װ עקלדיקייט; (*слов, поступков и т. п. тж.*) װ נידערטרעכטיקייט; 2. (*то, что вызывает отвращение*) װ פאַסקודסטווע, װ מיעסקייט; ◇ ~ запустéния גרויל פון פאַרוויסטונג, כורבן־גרויל מ

меридиáн *м* מ ־ען מערידיאַן

мери́ло *с* װ מאָס, קריטעריע מ ־ען

мéрин *м* מ ־עס מערין

меринóс *м* 1. (*порода овец*) מ ־ן מערינאָס; 2. (*шерсть*) מערינאָסן־וואָל װ; ~овый ־מערינאָסן; (*об изделиях*) מערינאָסענער, מערינאָסוואָליקער; ~овая шерсть מערינאָסן־וואָל װ

мéрить *несов.* 1. מעסטן*; 2. (*примерять*) (אָנ)מעסטן*; ~ся *несов.* מעסטן* זיך; ~ся си́лами с *кем-л.* פאַרמעסטן* זיך אין די קויכעס מיט עמעצן

мéрк||а *ж* 1. װ מאָס; по ~е לויט וועדליק די מאָס, דער מאָס; снять ~у с *кого-л.* אראָפּנעמען* עמעצן א מאָס; 2. (*предмет и перен.*) װ ־ן מאָס; мéрить *кого-л.* своéй ~ой מעסטן* עמעצן מיט אן אייגענער מאָס, גלייכן* עמעצן מיט זיך

меркантили́зм *м* מ מערקאַנטיליזם

меркан́тильный מערקאַנטילער; *перен. тж.* קרעמעריש אויסגערעכנטער

мéркнуть *несов.* 1. טונקל° ווערן*; טונק(ע)לער ווערן*; 2. (перед *тв.*) *перен.* ניט אָנזען* זיך פאַרלירן* דעם גלאַנץ (קעגן)

Мерку́рий *м миф., астр.* מערקור(י) n

мерлу́шк||а *ж* לעמלפוטער n; ~**овый** לעמלפוטערנער; פון לעמלפוטער *после сущ.*

ме́рн||ый 1. ריטמישער, געמאָסטענער; ~ая по́ступь געמאָסטענער [ריטמישער] (מאַרש)טראָט; 2.: ~ая цепь מעסט־קייט II ־ן

мероприя́ти||е *с* מאָסמיטל I ־ען; (*общественное*) אונטערנעמונג II ־ען; אימפּרעזע II ־ס *книжн.*; санита́рные ~я סאַניטאַרישע מאָסמיטלען; план культу́рно-ма́ссовых ~й клу́ба דער פּלאַן פון קולטור־מאַסעווע אונטערנעמונגען אינעם קלוב

ме́ртвенн||о: ~о бле́дный טויט־בלאַסער; ~ый 1. טויטער; ווי בא [פון] א טויטן *после сущ.*; ~ая бле́дность טויט־בלאַסקייט II; ~ый взгляд א טויטער בליק; 2. (*неподвижный*) טויט־; ~ый поко́й טויט־רויקייט II, טויט־שטילקייט II

мертве́ть *несов.* 1. (*сов.* омертве́ть; *о клетках, тканях*) אָפּשטאַרבן*; (*неметь*) פאַרשטאַרט ווערן*, גליווערן, אָפּגענומען ווערן*; 2. (*сов.* помертве́ть): ~ от у́жаса בלײַבן* טויט פאַר שרעק

мертве́ц *м* טויטער n ..טע, מעס n (מצ. מייסים); ~**ки** *нареч.*: ~ки пьян שיקער ווי לאָט, טויט־שיקער

мертворождённый טויטגעבוירענער

мёртв||ый 1. טויטער; *перен. тж.* טויט־; ~ая тишина́ א טויטע שטילקייט, טויט־שטילקייט II; 2. *в знач. сущ. м* טויטער n ..טע, מעס n (מצ. מייסים); ◇ спать ~ым сном שלאָפן* ווי א געהאַרגעטער; ~ый капита́л טויטער קאַפּיטאַל; ~ый язы́к א טויטע שפּראַך; ~ая пе́тля *ав.* טויטער שלייף; ~ая то́чка *тех.* טויטער פונקט; сдви́нуть *что-л.* с ~ой то́чки רירן עפּעס פונעם טויטן פונקט; ~ый час די שטילע שאָ; ~ое простра́нство *воен.* טויטער שטעטעך

мерца́ть *несов.* בלינצלען, שימערירן, גלימערן

ме́рять(ся) *см.* ме́рить(ся)

ме́сиво *с разг.* 1. געמיש(עכץ) I; (*грязь*) בלאָטע II; 2. (*корм для скота*) מישענקע II

меси́ть *несов.* קנעטן*; ◇ ~ грязь שליאָפּען (אין דער בלאָטע)

мессиа́нский מעשיכישער, מעסיאַנישער

мессия *ж* מאָשיעך n (מצ. מעשיכים)

места́ми *нареч.* ערטערווײַז

месте́чко[1] *с* (*хорошее место*) ערטעלע I ־ך; ◇ тёплое ~ א וואַרעם ערטעלע

месте́чко[2] *с* (*селение*) שטעטל I ־עך

мести́ *несов.* 1. (צו)קערן; (*пол и т. п.*) אויסקערן; (*сор*) פאַרקערן; 2. (*гнать, кружить*)ווירבלען; 3. *безл.*: в степи́ метёт אין סטעפּ איז א זאַווערוכע

местко́м *м* (ме́стный комите́т) אָרטקאָם n ־ען (אָרטיקער קאָמיטעט פונעם פּראָפאַריין)

ме́стност||ь *ж* געגנט II ־ן; (*край тж.*) קאַנט n ־ן; гори́стая ~ь א באַרגיקע געגנט; в на́шей ~и אין אונדזער קאַנט [געגנט]

ме́стн||ый אָרטיקער, לאָקאַלער; (*здешний тж.*) היגער; ~ые го́воры די אָרטיקע [די לאָקאַלע] ריידענישן; ~ые о́рганы вла́сти די אָרטיקע מאַכט־אָרגאַנען; ~ые жи́тели די היגע אײַנוווינער; ~ый уроже́нец א היגער א געבוירענער; ◇ ~ое вре́мя די אָרטיקע צײַט; ~ый колори́т א לאָקאַלער קאָלאָריט; ~ая промы́шленность די אָרטיקע אינדוסטריע; ~ый комите́т דער אָרטיקער קאָמיטעט (פונעם פּראָפאַריין)

ме́ст||о *с* 1. אָרט I (מצ. ערטער); (*свободное простра́нство тж.*) פּלאַץ n; ~о де́йствия דאָס אָרט פון דער האַנדלונג; положи́ть на ~о אַוועקלייגן אפן אָרט; выбира́ть ~о для постро́йки אויסקלײַבן* פּלאַץ פאַר בויונג; стол занима́ет сли́шком мно́го ~а דער טיש פאַרנעמט צופיל אָרט [פּלאַץ]; 2. (*сиденье*) אָרט I (מצ. ערטער); уступи́ть ~о ста́ршему אָפּטרעטן* דאָס אָרט אן עלטערן פון זיך; во́згласы с ~а רעפּליקעס פון די ערטער; 3. *обыкн. мн.* (*местность*) אָרט I (מצ. ערטער); *тк. мн.* (*периферия*) ערטער; знако́мые ~а́ באַקענטע ערטער; на ~а́х אף די ערטער; 4. (*в книге и т. п.*) אָרט I (מצ. ערטער), שטעל II ־ן; 5. (*положение*) אָרט I; заня́ть пе́рвое ~о פאַרנעמען* דאָס ערשטע אָרט; 6. (*должность*) שטעלע II ־ס; 7. (*отдельный предмет багажа*) אָרט I (מצ. ערטער); 8.: рабо́чее ~о אַרבעטספּלאַץ n (מצ. ..פּלעצער); ◇ я бы на ва́шем ~е... אף אײַער אָרט וואָלט איך...; стоя́ть, остава́ться на ~е שטיין (בלײַבן*) אפן אָרט, ניט רירן זיך פון אָרט; уби́ть *кого-л.* на ~е האַרגענען* עמעצן אף דער שטעל; заста́ть *кого-л.* на ~е преступле́ния כאַפּן [פּאַקן] עמעצן בא דער האַנט [בייס מײַסע]; *юр.* כאַפּן באַם באַגיין דעם פאַרברעך; де́тское ~о *анат.* פּלאַצענטע II; אָרט I *разг.*; ~а́ о́бщего по́льзования ערטער פאַר געמיינזאַמען באַנוץ; не находи́ть себе́ ~а זיך ניט קענען* געפינען קיין אָרט; к ~у אמפּלאַץ, צום אָרט; поста́вить *кого-л.* на ~о ווײַזן* עמעצן וווּ זײַן אָרט איז; не должно́ быть ~а *чему-л.* עס טאָר ניט דערלאָזט ווערן עפּעס; он не на (своём) ~е ער איז ניט אף זײַן אָרט; не к ~у ניט אמפּלאַץ, ניט צום אָרט; ни с ~а 1) ניט רירן זיך פון אָרט!; 2) (*в том же положении*) אף קיין האָר ניט ווײַטער

местожи́тельство *с* וווינאָרט I; вре́менное ~ א צײַטווײַליק וווינאָרט

местоиме́н||ие *с грам.* פּראָנאָם n ־ען; ли́чное ~ие פּערזענלעכער פּראָנאָם; ~**ный** *грам.* פּראָנאָמינאַלער

местонахожде́ние *с* געפין־אָרט I; его́ ~ ещё не устано́влено ס'איז נאָך ניט פעסטגעשטעלט, וווּ ער געפינט זיך

местоположе́ние *с* אָרטלאַגע II; краси́вое ~ куро́рта די שיינע° געאָגראַפישע לאַגע פונעם קוראָרט

местопребыва́ние *с* אופהאַלט־אָרט I

месторожде́ние *с геол.* געבויר־אָרט I; ~ не́фти דאָס געבויר־אָרט פון נאַפט

месть *ж* נעקאָמע II

ме́сяц *м* 1. (*календарный*) כוידעש n (מצ. כאַדאָשים); ~а́ми כאַדאָשימלאַנג; 2. (*луна*) לעוואָנע II; молодо́й ~ נײַ־לעוואָנע II

ме́сячн||ик *м* כוידעשניק n ־עס; ~ик документа́льных фи́льмов א כוידעשניק פון דאָקומענטאַלן פילם; ~ый א כוידעשלעך, כוידעשלעכער; ~ый окла́д כוידעש־געהאַלט; ~ый о́тпуск אן אורלויב אף א כוידעש, כוידעשלעכער אורלויב; ~ый срок דער טערמין פון איין כוידעש, א כוידעשלעכער טערמין

мета́лл *м* מעטאַל n ־ן; ~**и́ст** *м* מעטאַליסט n ־ן, מעטאַל־אַרבעטער n =

металли́ческ||ий 1. מעטאַל־; (*из металла*) מעטאַלענער; פון מעטאַל *после сущ.*; ~ий блеск מעטאַלגלאַנץ

ן; ~ие де́ньги מעטאַלן געלט; 2. *перен.* (*о звуках*) מעטאַלקלינגענדיקער

металлоло́м *м* ן מעטאַלברוך

металлообраба́тывающ||ий מעטאַלבאַארבעטנדיקער; ~ая промы́шленность מעטאַלבאַארבעטנדיקע אינדוסטריע

металлоре́жущий מעטאַלשנײַד(נד)יקער; ~ стано́к מעטאַלשנײַד(נד)יקער ווערקשטעל

металлу́рг *м* ן ־ן מעטאַלורג; ~и́ческий מעטאַלורגיש; ~и́я *ж* װ מעטאַלורגיע

метаморфо́за *ж* װ מעטאַמאָרפאָזע

мета́н *м хим.* ן מעטאַן

мета́ние *с* 1. *спорт.* I וואַרפן; ~ ди́ска דאָס וואַרפן דעם דיסק; 2.: ~ икры́ דאָס אָפּלייגן רויג

метаста́з *м мед.* ן ־ן מעטאַסטאַז

мета́ть[1] *несов.* 1. (*бросать*) *וואַרפן; 2.: ~ икру́ אָפּלייגן רויג; ◇ ~ стог צונויפלייגן אין א סטויג [אין א סטערטע], סטערטעווען; ~ банк *карт.* די וואַרפן* שיטן* פּעך; ~ гро́мы и мо́лнии גיבן* די קאָרטן באַנק; אין שוועבל

мета́ть[2] *несов.* (*стежками*) סטריגעווען; ◇ ~ пе́тли (אויס)שלייפן לעכלעך

мета́ться *несов.* 1. (*суетливо*) אומשמײַען, האָווען; 2. (*в постели*) וואַרפן* זיך (אום), איינלינגן* ניט קענען; ~ в бреду́ וואַרפן* זיך אין היץ

метафи́з||ик *м* = ן מעטאַפיזיקער; ~ика *ж* מעטאַפיזיק װ; ~и́ческий מעטאַפיזישער

мета́фор||а *ж лит.* װ ־ן מעטאַפאָר; ~и́ческий *лит.* מעטאַפאָרישער

мете́лица *ж разг. см.* мете́ль

метёлка *ж* 1. ן ־ער בעזעם; 2. *бот.* I ־עך בעזעמל

мете́ль *ж* ־ס ן שנײַשטורעם, ־ס װ זאַווערוכע

метео́р *м* ן ־ן מעטעאָר; ~и́т *м* ן ־ן מעטעאָריט

метеор||о́лог *м* ן ־ן מעטעאָראָלאָג; ~ологи́ческий מעטעאָראָלאָגישער; ~ологи́ческие наблюде́ния מעטעאָראָלאָגישע באַאָבאַכטונגען; ~ологи́ческая сво́дка וועטער־באַריכט ן; ~оло́гия *ж* װ מעטעאָראָלאָגיע

мети́л *м хим.* ן מעטיל; ~овый מעטיל־; ~овый спирт ן מעטיל־ספּירט, ן האָלץ־ספּירט

мети́с *м* ן ־ן מעטיס

ме́тить[1] *несов.* (*вин.*; *ставить знак, метку*) אָפּצייכענען, (אָפּ) [מאַרקירן, מאַכן א סימן [סימאָנים]

ме́тит||ь[2] *несов.* 1. (*целиться*) (זיך) צילן; он ~ в цель ער וויל טרעפן אין ציל; 2. *разг.* (*намекать*) מיינען; 3. *разг.*: он ~ в руководи́тели ער האָט כּיישעק [ער רײַסט זיך] צו ווערן דער אָנפירער

ме́тка *ж* ־ס ן צייכן, (מצ. סימאָנים) ן סימן

ме́тк||ий 1. טרעפיקער; ~ий вы́стрел א טרעפיקער שאָס; ~ий стрело́к א גוטער° [א פּינקטלעכער] שיסער; ~ий глаз א שאַרף אויג; ~ое попада́ние דאָס פּינקטלעך (אין ציל) טרעפן; 2. *перен.* טרעפלעכער; ~ое сравне́ние א טרעפלעכער פאַרגלײַך; ~ость *ж* 1. טרעפיקײַט װ; 2. *перен.* װ טרעפלעכקײַט

метла́ *ж* ־ער ן בעזעם; ◇ но́вая ~ чи́сто метёт *погов.* א נײַער בעזעם קערט גוט°

метну́ть *сов. однокр.* א וואַרף טאָן*; ~ диск *спорт.* א וואַרף טאָן* דעם דיסק

ме́тод *м* ן ־ן מעטאָד; маркси́стский ~ דער מאַרקסיסטישער מעטאָד; ~ рабо́ты ן ־ן ארבעטס־מעטאָד

мето́д||ика *ж* װ מעטאָדיק; ~и́ст *м* ן ־ן מעטאָדיסט; ~и́стка *ж* ־ס װ מעטאָדיסטקע, ־ס מעטאָדיסטן װ

методи́ческ||ий 1. מעטאָדישער; ~ое посо́бие מעטאָדיש(ער) הילפסבוך; 2. *см.* методи́чный

методи́чный מעטאָדישער, סיסטעמאַטישער

методо||логи́ческий מעטאָדאָלאָגישער, ~ло́гия *ж* מעטאָדאָלאָגיע װ

метони́мия *ж лит.* ־ס װ מעטאָנימיע

метр[1] *м* 1. ־ס ן מעטער (*с колич. словами мн.* מעטער); квадра́тный ~ ן קוואַדראַט־מעטער; куби́ческий ~ קובישער מעטער; 2. (*линейка*) ־ס ן מעטער, מעטער־צונויפלייג־מעטער ־ס ן; скла́дной ~ ־ס ן טער־ווירע; ־ס װ

метр[2] *м лит.* ן מעטער, װ פּערזומאָס

мета́ж *м* 1. (*длина чего-л. в метрах*) (אין) װ לענג (מעטערס), ן מעטראַזש; 2. (*площадь чего-л. в кв. метрах*) ן מעטראַזש

ме́трика[1] *ж лит.* װ מעטריק, מצ. פּערזומאָסן

ме́трика[2] *ж* (*документ*) ־ס װ מעטריקע

метри́ческ||ий[1]: ~ая систе́ма מעטרישע מאָסן־סיסטעם

метри́ческий[2] *лит.* מעטרישער

метри́ческ||ий[3]: ~ое свиде́тельство ־ס װ מעטריקע

метро́ *с нескл.* ן ־ען מעטראָ

метроно́м *м* ן ־ען מעטראָנאָם

метрополите́н *м* ן ־ען מעטראָפּאָליטען

метропо́лия *ж* ־ס װ מעטראָפּאָליע

мех[1] *м* (*мн.* меха́) 1. (*зверя*) מצ. האָר; (*шкура*) פעל ־ן װ; 2. (*выделанный*) ן פוטער; *мн. собир.* (*пушнина*) פוטערוואַרג I, רויכוואַרג I; пальто́ на ~у́ ן פוטער, א מאַנטל מיט פוטערנעם אונטערשלאַק

мех[2] *м* (*мн.* мехи́) 1. (*кузнечный и т. п.*) בלאָז־זאַק (מצ. ...זעק) ן; 2. (*для вина*) ן ־ען לאָגל

механиза́||тор *м* ן ...טאָרן מעכאַניזאַטאָר; ~ция *ж* װ מעכאַניזאַציע, װ מעכאַניזירונג; ~ция се́льского хозя́йства מעכאַניזירונג פון דער לאַנדווירטשאַפט

механизи́ров||анный מעכאַניזירטער; ◇ ~анные войска́ דאָס מעכאַניזירטע מיליטער; ~ать *сов. и несов.* מעכאַניזירן

механи́зм *м* 1. ן ־ען מעכאַניזם, ן ־ן I געווערק; часово́й ~ ן זייגער־מעכאַניזם; 2. (*машина*): подъёмные ~ы הייבמאַשינען מצ., הייב־מעכאַניזמען מצ.; 3. *перен.* מעכאַניזם ן; ~ управле́ния госуда́рством דער מעכאַניזם פון מעלוכע־אָנפירונג

меха́ник *м* = ן מעכאַניקער

меха́ника *ж* װ מעכאַניק

механи́ческ||ий 1. מעכאַנישער; ~ая до́йка מעכאַנישע מעלקונג; ~ая пила́ א מעכאַנישע זעג; 2. *перен.* מעכאַנישער, מאַשינעלער, אווטאָמאַטישער; ~ие движе́ния מעכאַנישע [מאַשינעלע, אווטאָמאַטישע] באַוועגונגען

мехи́ *мн.* (*ед.* мех *м*) ן בלאָז־זאַק (מצ. ...זעק)

мехов||о́й פוטער־; (*из меха*) פוטערנער; ~а́я промы́шленность װ פוטער־אינדוסטריע; ~о́е пальто́ פוטער א פוטערנער מאַנטל, ן ־ס

мецена́т *м* ן ־ן מעצענאַט

ме́ццо-сопра́но *с нескл.* 1. (*голос*) ן מעצאָ־סאָפּראַן ־ען, ־ס װ מעצאָ־סאָפּראַנאָ; 2. (*певица*) מעצאָ־סאָפּראַנאָ ־ס װ

меч *м* ן ־ן שווערד; ◇ подня́ть ~ אויפהייבן* די שווערד; преда́ть огню́ и ~у́ חאָרעוו מאַכן מיט פײַער

אין שווערד; вложи́ть ~ в но́жны אַוועקלייגן דאָס געווער, ארײַנלייגן די שווערד אין איר שייד; Дамо́клов ~ דאַמאָקלס שווערד

ме́чен||ый געצייכנטער, מארקירטער; ◇ ~ые а́томы מארקירטע אטאָמען

мече́ть ж מעטשעט מ ־ן

мечта́ ж טרוים מ ־ען; (грёза) כאָלעם מ (מצ. כאלוימעס); э́то его́ давни́шняя ~ דאָס איז זײַנער אַן אַלטער טרוים, וועגן דעם טרוימט ער שוין פון לאַנג; ~ стано́вится я́вью דער טרוים ווערט פאַרווירקלעכט אין דער וואָר

мечта́ние с 1. טרוימען ז; פאַנטאַזירן ז; 2. *обыкн. мн.* (*мечты*) טרוימען מצ., טרוימערײַען מצ.

мечта́тель м טרוימער מ =; ~ница ж טרוימערן װ ־ס; ~ность ж פאַרטרוימטקייט װ, טרוימערישקייט װ; ~ный 1. פאַרטרוימטער, טרוימערישער; 2. (*несбы́точный*) פאַנטאַסטישער

мечта́||ть *несов.* (о *предл.*) טרוימען (וועגן); (*быть погружённым в мечты*) פאַנטאַזירן; כאָלעמען; он ~л стать космона́втом ער האָט געטרוימט ווערן אַ קאָסמאָנאַווט

мешани́на ж *разг.* מישמאַש מ; (*в голове́*) אַ קאַשע מיט מאָן

меша́||ть[1] *несов.* (*препя́тствовать*) שטערן; не ~йте мне рабо́тать שטערט מיר ניט אַרבעטן, לאָזט מיך אַרבעטן; ◇ не ~ло бы ס׳וואָלט ניט געשטערט, ס׳וואָלט ניט געשאַט

меша́ть[2] *несов.* 1. (*разме́шивать*) מישן; 2. (*сме́шивать*) צונויפֿמישן

меша́ться[1] *несов. разг.* 1. (*быть поме́хой*) פּלאָנטערן זיך, שטערן; 2. (*вме́шиваться*) (אַרײַנ)מישן זיך

меша́||ться[2] *несов.* 1. (с *тв.*; *соединя́ться*) צונויפֿמישן זיך; 2. (*пу́таться*) איבערמישן זיך; мы́сли ~лись די געדאַנקען האָבן זיך איבערגעמישט [געפּלאָנטערט]

ме́шкать *несов. разг.* 1. (*ме́длить*) הײַען, זאַמען זיך; 2. (*заде́рживаться*) פאַרהײַען זיך, פאַרהאַלטן* זיך

мешкова́тый 1. (*об оде́жде*) הענגענדיקער, בײַטלדיקער; 2. (*о челове́ке*) לעפּישער, אומגעלומפּערטער

мешкови́на ж זאַקלײַוונט װ, רעדנע װ

меш||о́к м זאַק מ (מצ. זעק); ◇ сиде́ть ~ко́м на ком-л. (*об оде́жде*) הענגען* אַף עמעצן; ~ки́ под глаза́ми קישעלעך [טאָרבעלעך] אונטער די אויגן

мещани́н м 1. מעשטשאַנין מ (מצ. מעשטשאַנעס); 2. *перен.* קלײנבירגער מ =, באַלעבעסל ז ־עך

меща́н||ка ж 1. מעשטשאַנקע װ ־ס; 2. *перен.* קלײנבירגערן װ ־ס; מעשטשאַנקע װ ־ס *разг.*; ~ский 1. מעשטשאַנישער; 2. *перен.* קלײנבירגערלעכער, באַלעבעסלדיקער; ~ство с 1. *собир.* מעשטשאַנעטום ז, קלײנבירגערטום ז; 2. *перен.* באַלעבעסלדיקייט װ, קלײנבירגערלעכקייט װ

ми с *нескл. муз.* מי מ

миг м אויגנבליק מ ־ן, רעגע װ ־ס; на ~ אַף איין אויגנבליק [רעגעלע]; ◇ в оди́н ~ אין איין אויגנבליק; אין איין הערעף־אײַן *уст.*; в тот же ~ אין דער זעלבער רעגע

мига́||ть *несов.* 1. פינטלען (מיט די אויגן); смотре́ть не ~я קוקן ניט פינטלענדיק (מיט די אויגן); 2. (*подава́ть знак*) (צו)ווינקען*; 3. (*мерца́ть*) בלינצלען; (*о звёздах*) גלימערן, פינקלען

мигну́ть *сов. однокр.* 1. אַ פינטל טאָן* (מיט די אויגן); 2. (*пода́ть знак*) צווינקען*, אַ ווינק טאָן*; 3. (*об огоньке́ и т. п.*) אַ בלינצל טאָן*

ми́гом *нареч. разг.* אין איין רעגע [מינוט]; טײַקעף

мигра́ция ж מיגראַציע װ

мигре́нь ж *мед.* מיגרען װ

мигри́ровать *несов.* מיגרירן

мизансце́на ж *театр.* מיזאַנסצענע װ ־ס

мизантро́п м מיזאַנטראָפּ מ ־ן, מענטשנהאַסער מ =

мизе́рный מיזערער, נישטיקער

мизи́нец м דער מינדסטער [דער קלײנער] פינגער; זערעס מ *уст.*

микро́б м מיקראָב מ ־ן

микробиоло́гия ж מיקראָביאָלאָגיע װ

микрокли́мат м מיקראָקלימאַט מ ־ן

микроко́см м מיקראָקאָסמ(אָס) מ

микро́метр м מיקראָמעטער מ ־ס; ~и́ческий מיקראָמעטרישער

микро́н м מיקראָן מ ־ען (*с колич. словами мн.* מיקראָן)

микрооргани́зм м מיקראָאָרגאַניזם מ ־ען

микропо́рист||ый: ~ая рези́на מיקראָפּאָרעדיקע גומע

микрорайо́н м מיקראָראַיאָן מ ־ען

микроско́п м מיקראָסקאָפּ מ ־ן; ~и́ческий מיקראָסקאָפּישער

микрофо́н м מיקראָפאָן מ ־ען

миксту́ра ж מיקסטור װ ־ן

ми́ленький *разг.* 1. (*краси́вый*) שײנינקער; 2. (*дорого́й, люби́мый*) טײַערינקער, ליבינקער; 3. *в знач. сущ.* м טײַערינקער מ ··קע, געליבטער מ ··טע

милитариз||а́ция ж מיליטאַריזירונג װ; ~и́ровать *сов. и несов.* מיליטאַריזירן

милитар||и́зм м מיליטאַריזם מ; ~и́ст м מיליטאַריסט מ ־ן; ~исти́ческий מיליטאַריסטישער

милице́йский מיליצעישער; ~ пост מיליצעישער פּאָסט

милиционе́р м מיליציאָנער מ ־ן

мили́ция ж מיליציע װ

миллиа́рд м מיליאַרד מ ־ן

миллиарде́р м מיליאַרדער מ ־ן

миллиа́рдн||ый 1. *числ.* דער מיליאַרדסטער; 2 *прил.* (*исчисля́емый миллиа́рдами*) מיליאַרדיקער; ~ые при́были מיליאַרדיקע רעוואָכים

миллигра́мм м מיליגראַם מ ־ען (*с колич. словами мн.* מיליגראַם)

миллиме́тр м מילימעטער מ ־ס (*с колич. словами мн.* מילימעטער)

миллио́н м 1. מיליאָן מ ־ען (*с колич. словами мн.* מיליאָן); 2. *обыкн. мн.* (*большо́е коли́чество*) מיליאָנען מצ., אָן אַ שיר; ~ы люде́й מיליאָנען מענטשן

миллионе́р м מיליאָנער מ ־ן; колхо́з-~ אַ קאָלווירט אַ מיליאָנער

миллио́нн||ый 1. *числ.* מיליאָנסטער; 2. *прил.* (*исчисля́емый миллио́нами*) מיליאָניקער; ~ые при́были מיליאָניקע רעוואָכים; го́род с ~ым населе́нием אַ שטאָט מיט אַ מיליאָניקער באַפעלקערונג

ми́ло 1. *нареч.* (*хорошо́*) ווויל, °שיין; (*прия́тно*) ליבלעך; ~ улыба́ться ליבלעך שמייכלען; 2. *в знач. сказ. безл.* פײַן, °שיין; о́чень ~ с ва́шей стороны́ ס׳איז זייער פײַן [שיין] פון אײַער זײַט

ми́ловать *несов.* באַגנעדיקן

милови́дный כיינעוודיקער, ליבלעכער

милосе́рд||ие *с* ‖ בארעמהאַרציקייט; ◇ сестра́ ~ия *уст.* בארעמהאַרציקע שוועסטער; ~ный -בארעמהאַרצי קער; (*о боге*) דערבאַרעמדיקער

ми́лостив||ый *уст.* גנעדיקער; ~ая улы́бка -א גוטווילי קער [ווילגעוויגטער] שמייכל

ми́лостын||я *ж* ‖ נעדאָווע ־ס; проси́ть ~ю בעטן* א נעדאָווע

ми́лост||ь *ж* 1. (*доброта*) ‖ גוטהאַרציקייט, ‖ ג(ע)נאָד; (*сострадание, снисхождение*) כעסעד מ; сде́лать *кому́-л.* ~ь טאָן* מיט עמעצן (א) כעסעד; из ~и- אויס ראכמאָ- נעס; 2. (*помилование*) ‖ באַגנעדיקונג; 3. (*благодеяние*) ‖ ווילטאַט מ ־ן; *мн. тж.* גוטע מעסים; 4. *разг.:* быть в ~и у *кого́-л.* געניסן* פון עמעצנס ג(ע)נאָד [כסאָדים], זײַן* אין ג(ע)נאָד בא עמעצן; попа́сть в ~ь к *кому́-л.* געווינען* עמעצנס ג(ע)נאָד, נויסע־כיין זײַן* בא עמעצן; ◇ сда́ться на ~ь победи́теля אונטערגעבן זיך דעם זיגער אַף זײַן ג(ע)נאָד; ~и про́сим! בעקאָוועד גאָדל!; скажи́те на ~ь 1) (*обращение*) זאָגט, איך בעט אײַך; 2) *ирон.* ווי געפעלט עס אײַך?; по *чьей-л.* ~и -עמעצן צו פאַרדאַנ קען

ми́л||ый 1. ווײַלער; (*приятный на вид*) ליבלעכער, אָנגענעמער; како́й ~ый челове́к! סאַרא ווײַלער מענטש!; ~ая улы́бка א ליבלעכער שמייכל; 2. (*любимый*) -ליב בער; (*в обращении тж.*) ליבהאַרציקער; его́ се́рдцу здесь ~ ка́ждый уголо́к אים איז דאָ ליב יעדער ווינקעלע; 3. *в знач. сущ. м* (*возлюбленный*) געליבטער מ ..טע, האַרצפרײַנט מ =

ми́ля *ж* ‖ מײַל ־ן (*с колич. словами мн.* מײַל)

ми́мика *ж* ‖ מימיק

мимикри́я *ж биол.* ‖ מימיקריע; *перен.* ‖ מאַסקירונג

мими́ческий מימישער

ми́мо 1. *нареч.:* прое́хать ~ פאַרבײַפאָרן*; пройти́ ~ פאַרבײַגיין*; пробежа́ть ~ פאַרבײַלויפן*; пролете́ть ~ פאַרבײַפליען*; стреля́ть ~ פאַרפעלן דעם ציל, ניט טרעפן*; 2. *предлог с род. п.* פאַרבײַ; ~ ста́нции פאַרבײַ דער סטאַנציע; ◇ пропусти́ть *что-л.* ~ уше́й -ניט צו הערן זיך צו עפּעס; он пропусти́л э́то ~ уше́й דאָס איז אים אין [דורך] איין אויער אַרײַן, דורכן אַנדערן אַרויס; пройти́ ~ 1) (*не распознать*) פאַרזען* 2) (*не осветить, умолчать*) פאַרבײַגיין* עפּעס

мимое́здом *нареч. разг.* פאַרבײַפאָרנדיק

мимо́за *ж* 1. *бот.* ‖ מימאָזע ־ס; 2. *перен.* א מין ריר־מיך־ניט־אָן מ, ‖ שוישאַנע די צנוע

мимолётн||ый פאַרבײַלויפיקער, קורצער; ~ый взгляд א לויפיקער בליק; ~ая встре́ча -א פאַרבײַלויפיקע באַ געגעניש; ~ое впечатле́ние אַן אויגנבליקלעכער אײַנדרוק; ~ый успе́х אַן עפעמערישער דערפאָלג

мимохо́дом *нареч.* 1. פאַרבײַגייענדיק; загляну́ть к *кому́-л.* ~ אַרײַנכאַפּן זיך צו עמעצן פאַרבײַגייענדיק; 2. (*между прочим*) אַגעוודיק, דערעך אַגעוו

ми́н||а¹ *ж воен.* ‖ מינע ־ס

ми́н||а² *ж* (*выражение лица*) ‖ מינע ־ס; сде́лать ки́слую ~у *разг.* מאַכן א זויערע מינע; ◇ де́лать хоро́шую ~у при плохо́й игре́ -מאַכן א גוטע מינע צו דער שלעכ טער שפּיל, זיך געבן* א קניפּ אין באַק, די פאַרב זאָל שטיין*

минаре́т *м* מינאַרעט מ ־ן

миндалеви́дн||ый מאַנדלפאָרמיקער; ~ая железа́ *анат.* מאַנדל־דריז ‖ ־ן

минда́лина *ж* 1. מאַנדל מ ־ען; 2. *анат.* מאַנדל מ ־ען, גלאַנדע ‖ ־ס

минда́ль *м* 1. *собир.* (*плоды*) מאַנדלען מצ.; 2. (*дерево*) מאַנדלבוים מ (מצ. ..ביימער); ~ничать *несов.* (*с тв.*) *разг.* צערעמאָניען זיך (מיט); ~ный מאַנדל־; ~ное ма́сло מאַנדל־אייל מ; ~ное пиро́жное מאַנדל־פּלעצל ז ־עך

минёр *м воен.* מיניאָר מ ־ן, מינירער מ =

минера́л *м* מינעראַל מ ־ן

минерало́гия *ж* ‖ מינעראַלאָגיע

минера́льн||ый מינעראַל־, מינעראַלער; ~ые удобре́ния מינעראַלע באַניטיקונגען; ~ые во́ды מינעראַל־וואַסערן מצ.

ми́ни *прил. неизм.* מיני; ю́бка ~ מיני־קליידעלע ז ־ך

ми́ни-футбо́л *м* מיני־פוטבאָל מ

ми́ни-ю́бка *ж* מיני־קליידעלע ז ־ך

миниатю́р||а *ж* ‖ מיניאַט(י)ור ־ן; ◇ в ~е -אין מיניאַ ט(י)ור; теа́тр ~ מיניאַט(י)ורן־טעאַטער מ ־ס; ~ный 1. -מיני אַט(י)ור־; ~ная жи́вопись ‖ מיניאַט(י)ור־מאַלערײַ; 2. (*очень маленький*) מיניאַט(י)ורער, פּיצינקער; *тж.* מיניאַטיורנע(ר) *неизм.*

минима́льный מינימאַלער, קלענסטער, מינדסטער

ми́нимум *м* 1. מינימום מ; свести́ до ~а [к ~у] -דער פירן ביז א מינימום [צו א מינימום]; 2.: кандида́тский ~ קאַנדידאַט־מינימום מ; техни́ческий ~ -טעכנישער מיני מום; 3. *в знач. нареч.* מינימום, צומינדיקסטן; ◇ прожи́точный ~ לעבנס־מינימום מ, עקזיסטענץ־מינימום

мини́ровать *сов. и несов.* מינירן

министе́рск||ий מיניסטעריש, מיניסטאָרן־; פון א מיניסטער *после сущ.*; (*относящийся к министерству*) -מיניסטערי שער, מיניסטעריום־; ~ие обя́занности מיניסטער־פליכטן, די פליכטן פון א מיניסטער מצ.

министе́рство *с* מיניסטעריום מ ־ס; Министе́рство вну́тренних дел אינערן־מיניסטעריום מ; Министе́рство иностра́нных дел אויסערן־מיניסטעריום מ; Министе́рство культу́ры קולטור־מיניסטעריום מ

мини́стр *м* מיניסטער מ ..טאָרן; Сове́т Мини́стров -מיני סטאָרן־ראַט מ; ~ вну́тренних дел אינערן־מיניסטער מ; ◇ ~ без портфе́ля א מיניסטער אָן א פּאָרטפעל

ми́нн||ый *воен.* מינען־; ~ое по́ле מינענפעלד ז ־ער

минова́||ть 1. *сов. и несов.* (*вин.*) (*пройти*) דורכגיין* פאַרבײַ (דאַט.); (*проехать*) דורכפאָרן* פאַרבײַ (דאַט.); 2. *сов.* (*вин.; не причинить вреда*) אויסמײַדן*; 3. (*окончиться*) פאַריבער|גיין*; ~ла о́сень דער הארבסט איז פאַריבער(געגאַנגען), ס'איז אוועק דער הארבסט; опа́сность ~ла די געפאַר איז פאַריבער; 4.: не ~ть ему́ беды́ ער וועט ניט, ס'וועט אים ניט אויסמײַדן דער אומגליק; ניט אויסמײַדן דעם אומגליק; ◇ мину́я подро́бности -ניט אָפּ שטעלנדיק זיך אַף קיין פּראָטים; двум смертя́м не быва́ть, а одно́й не ~ть *посл.* צוויי מאָל שטארבט מען ניט; чему́ быть, того́ не ~ть *посл.* וואָס (איז) באַשערט, דאָס (איז) באַוועׂרט

мино́га *ж зоол.* נײַן־אויג מ ־ן, ‖ לאַמפּרעטע ־ס

миномёт *м воен.* מינענוואַרפער מ ־ס; ~ный *воен.:* ~ный ого́нь א שיסערײַ פון מינענוואַרפערס; ~ный батальо́н א באַטאַליאָן מינענוואַרפלער; ~чик *м воен.* מינענוואַרפלער מ =

миноно́сец *м мор.* מינענטרעגער מ ־ס

мино́р *м муз.* מינאָר מ; *перен. разг.* מינאָר־שטימונג וו, א געפאַלענע שטימונג; ~**ный** *муз. и перен.* מינאָר־, מינאָרער

мину́вш||ее פאַרגאַנגענהײַט וו; ~**ий** פאַרגאַנגענער; в ~ем году́ אינעם פאַרגאַנגענעם יאָר; ~ей зимо́й פאָריקן ווינטער

ми́нус *м* 1. *мат.* מינוס מ; испра́вить ~ на плюс מאַכן פונעם מינוס(־צייכן) א פּליוס; пять ~ три равно́ двум פינף מינוס [אַראָפּ, אַראָפּנעמען] דרײַ איז צוויי; 2. (*о температуре*): сего́дня ~ 15° הײַנט איז מינוס פופצן (גראַד); 3. *разг.* (*недостаток*) כיסאָרן מ (מצ. כעסרוי־), מינוס מ ־ן (נעס); суще́ственный ~ в рабо́те א וועזנטלעכער מינוס אין דער אַרבעט

мину́т||а *ж* 1. מינוט וו ־ן (*с колич. словами мн.* מינוט); без пяти́ ~ во́семь פינף מינוט צו אַכט; пять ~ восьмо́го פינף מינוט אַף אַכט; 2. (*мгновенье*) מינוט, מאָמענט מ וו; зайти́ *куда-л.* на ~у אַרײַנגיין* ערגעץ־וווּהין אַף א מינוט; помо́чь *кому-л.* в тру́дную ~у אויסהעלפן* עמעצן אין א שווערער מינוט [אין א שווער שטיקל צײַט]; ◇ с ~ы на ~у יעדער מינוט; в пе́рвую ~у די ערשטע מינוט, אין אָנהייב; сию́ ~у די מינוט, די רגע; ~у внима́ния! — אַכטונג איין מינוט!; без пяти́ ~ инжене́р קימאַט א פאַרטיקער אינזשעניער; ~ами каза́лось, что... ס׳זײַנען געווען מאָמענטן, אַז ס׳האָט זיך געדוכט...

мину́тн||ый 1. מינוטן־; ~ая стре́лка מינוטן־ווײַזער מ ־ס, דער גרויסער ווײַזער; 2.: ~ый переры́в אַן איבערײַס אַף איין מינוט; 3. (*кратковременный*) °קורצער; (*преходящий*) קורצדויעריקער, פאַרגענגלעכער; ◇ ~ое де́ло אַן אַרבעט אַף איין מינוט

мину́||ть *сов.* 1. (*пройти*) פאַריבער¦גיין*; уже́ семь лет ~ло с тех пор, как... ס׳איז שוין פאַריבער זיבן יאָר, זינט...; 2. (*о возрасте*): ему́ ми́нуло два́дцать лет ער איז אַלט געוואָרן צוואַנציק יאָר, ס׳איז אים געוואָרן צוואַנציק יאָר

миока́рд *м анат.* מיאָקאַרד מ

миокарди́т *м мед.* מיאָקאַרדיט מ

мир[1] *м* 1. וועלט וו ־ן; (*вселенная тж.*) אַלוועלט וו; происхожде́ние ~а די אַנטשטייונג פון דער (אַל)וועלט; со всего́ ~а פון דער גאַנצער וועלט; расти́тельный ~ געוויקסן־וועלט וו, פלאָרע וו; живо́тный ~ באַלעכאַיִם־וועלט וו, פאַונע וו; театра́льный ~ די טעאַטראַלע וועלט; вну́тренний ~ челове́ка די אינערלעכע וועלט פון א מענטשן; 2. *ист.* (*крестьянская община*) געמיינדע וו ־ס; ◇ всем ~ом אַלע אײנײנעם; не от ~а сего́ ניט פון דער־וועלט, א ניט־דאָיִקער; ходи́ть по́ ~у גיין* איבער די הײַזער

мир[2] *м* (*отсутствие вражды, войны*) פרידן מ, שאָלעם מ; борьба́ за ~ דער קאַמף פאַר פרידן [פאַר שאָלעם]; жить в ~е с *кем-л.* לעבן פרידלעך מיט עמעצן, לעבן אין פרידן

мира́ж *м* מיראַזש מ ־ן, לופטבילד ז ־ער; *перен.* מיראַזש מ ־ן, איליוזיע וו ־ס

мириа́ды *мн.* מיריאַדן מצ.; מיליאַסן מצ. *уст.*

мири́ть *несов.* (*вин.*) שאָלעם מאַכן (צווישן); ~**ся** *несов.* 1. (*сов.* помири́ться) איבערבעטן* זיך, שאָלעם ווערן* צווישן זיך; дава́й ~ся! לאָמיר זיך איבערבעטן*!; 2. (*сов.* примири́ться; *терпимо относиться*) שאָלעם מאַכן; ~ся с мы́слью שאָלעם מאַכן מיטן געדאַנק; нельзя́ ~ся с таки́ми недоста́тками מע טאָר ניט שאָלעם מאַכן מיט אַזעלכע כעסרוינעס

ми́рн||ый 1. (*миролюбивый*) פרידלעכער; ~ый челове́к א פרידלעכער מענטש; 2. (*не военный; содействующий сохранению мира*) שאָלעם־, פרידן־, פרידלעכער; ~ое населе́ние ציווילע [פרידלעכע] באַפעלקערונג; ~ое вре́мя פרידנצײַט וו; ~ый догово́р שאָלעם־אָפּמאַך מ ־ן; ~ая поли́тика שאָלעם־פּאָליטיק וו; ~ое сосуществова́ние פרידלעכע קאָעקזיסטענץ; ~ым путём אַף א פרידלעכן אופן; 3. (*спокойный*) רויִקער, שטילער; ~ый сон רויִקער שלאָף

миров||а́я *ж разг.*: пойти́ на ~у́ю אײַנגיין* אַף א פשאָרע

мировоззре́ние *с* וועלט־אָנשויונג וו

миров||о́й[1] 1. (*всемирный*) וועלט־; ~о́й ры́нок וועלט־מאַרק מ; ~а́я война́ וועלט־קריג מ ־ן, וועלט־מילכאָמע וו ־ס; в ~о́м масшта́бе אין וועלט־מאַסשטאַב; с ~ы́м и́менем מיט א וועלטבאַרימטן נאָמען; 2.: ~о́е простра́нство (אַל)וועלטרוים מ, קאָסמאָס מ

миров||о́й[2] (*примирительный*): ~а́я сде́лка פשאָרע וו, אויסגלײַך מ ־ן, ־ס; ~о́й судья́ *ист.* מיראָווּוי מ ־ען

мироздა́ние *с* אַלוועלט וו, וועלטבוי מ

миролюби́в||ый פרידנסליבנדיקער, שאָלעם־ליבנדיקער; ~ые наро́ды שאָלעם־ליבנדיקע פעלקער; ~ая поли́тика פרידן־פּאָליטיק וו, שאָלעם־פּאָליטיק וו; Всеми́рный конгре́сс ~ых сил דער וועלט־קאָנגרעס פון פרידנסליבנדיקע קרעפטן

миролю́бие *с* פרידלעכקײַט וו, פרידן־ליבע וו

мироощуще́ние *с* וועלט־עמפּפינדונג וו; וועלט־שפּירונג וו *уст.*

миротво́рец *м* שאָלעם־מאַכער מ =

ми́рта *ж бот.* מירט וו ־ן

ми́ска *ж* שיסל וו ־ען

миссионе́р *м* מיסיאָנער מ ־ן

ми́сси||я *ж* 1. שליכעס ז, מיסיע וו; вы́полнить свою́ ~ю אויספילן די מיסיע [דאָס שליכעס]; 2. (*представительство*) מיסיע וו

мисте́рия *ж* מיסטעריע וו ־ס

ми́стик *м* מיסטיקער מ =

ми́стика *ж* מיסטיק וו; ~ кака́я-то! *разг.* א רעטעניש!

мистифи||ка́тор *м* מיסטיפיקאַטאָר מ ··טאָרן; ~**ка́ция** *ж* מיסטיפיקאַציע וו; ~**ци́ровать** *сов. и несов.* מיסטיפיצירן

мист||ици́зм *м* מיסטיציזם מ; ~**и́ческий** מיסטישער

ми́тинг *м* מיטינג מ ־ען

митингова́ть *несов. разг.* מיטינגירן; *перен.* פאַרנעמען* זיך מיט פּוסטע רייד

митрополи́т *м* מיטראָפּאָליט מ ־ן

миф *м прям. и перен.* מיף מ ־ן; ~**и́ческий** *прям. и перен.* מיפישער

мифологи́ческий מיפאָלאָגישער, מיטאָלאָגישער

мифоло́гия *ж* מיפאָלאָגיע וו, מיטאָלאָגיע וו

ми́чман *м мор.* מיטשמאַן מ ־עס

мише́нь *ж прям. и перен.* צילברעט וו; служи́ть ~ю для *чьих-л.* насме́шек זײַן* א צילפּונקט פאַר עמעצנס לייצאָנעס

мишура́ *ж* 1. שעך מ; 2. *перен.* פּוסטער [אויסערלעכער] גלאַנץ; מישורע וו *разг.*

мишу́рный 1. שעך־; מיט שעך *после сущ.*; 2. *перен.* פּוסטער, פאַלשער

младе́н||ец *м* 1. וויקלקינד ז ־ער, דאָס פּיצל קינד; 2. *перен.* מעלופן־קינד ז ־ער; ~**ческий** 1. פון א פּיצל קינד *после сущ.*; ~ческие го́ды די פריִע קינדער־יאָרן; 2. (*наив-*

ный) קינדישער; (начальный) אָנפאַנגלעכער; ~чество с די פריִע קינדהייט, די פריִע קינדער־יאָרן

мла́дш||ий 1. (более молодой) ייִנגערער; (самый молодой) דער ייִנגסטער; 2. (по служебному положению) ייִנגערער; ~ий нау́чный сотру́дник א ייִנגערער וויסנשאַפטלעכער מיטאַרבעטער; ~ий кома́ндный соста́в דער ייִנגערער קאָמאַנדירן־באַשטאַנד; 3. (о классе, курсе) ייִנגערער

млекопита́ющие мн. (ед. млекопита́ющее с) зоол. (מילכ)וויגערס מצ.

млеть несов. 1. (от восторга и т. п.) פאַרגיין* זיך, צעגאַנגען ווערן*; (от тепла и т. п.) מאַט ווערן*; 2. разг. (о частях тела) פאַרשלאָפן ווערן*

мле́чный: Мле́чный Путь астр. מילכוועג ם

мне дат., предл. от я

мне́н||ие с מיינונג ‖ ־ען; общественное ~ие די געזעלשאַפטלעכע [עפנטלעכע] מיינונג; быть хоро́шего ~ия о ком-л. זיין* בא א גוטער [האָבן א גוטע°] מיינונג וועגן עמעצן; по моему ~ию נאָך מיין מיינונג, לויט מיין מיינונג, וועדליק איך דענק; я того́ ~ия, что... איך בין בא דער מיינונג, אַז...; איך האַלט, אַז...; быть о себе́ сли́шком высо́кого ~ия צופיל האַלטן* פון זיך; разделя́ть чьё-л. ~ие זיין* בא דער זעלבער מיינונג וואָס עמעצער

мни́м||ый 1. (вообража́емый) געדאַכטער; 2. (притво́рный, ло́жный) קלוימערשטער; ~ый больно́й קלוימערשטער קראַנקער; ◇ ~ые чи́сла мат. אימאַזשינערע צאָלן

мни́тельн||ость ж איבערטראַכטערישקייט ‖, פאַרדאַכטפולקייט ‖; боле́зненная ~ость היפּאָכאָנדריע ‖; ~ый איבערטראַכטערישער, פאַרדאַכטפולער; боле́зненно ~ый היפּאָכאָנדרישער

мнить несов. уст. מיינען, דענקען*; сли́шком мно́го ~ о себе́ צופיל האַלטן* פון זיך; ~ себя́ кем-л. האַלטן* זיך פאַר עמעצן

мно́г||ие 1. פיל, א סאך; во ~их отноше́ниях אין פיל הינזיכטן; 2. в знач. сущ. мн. פילע, א סאך (מענטשן); оди́н из ~их איינער פון א סאך; ~ие счита́ют, что... א סאך מענטשן מיינען, אַז...

мно́го 1. нареч. א סאך; он ~ рабо́тает ער אַרבעט א סאך; он ~ спосо́бнее бра́та ער איז א סאך פעיִקער פונעם ברודער; сли́шком ~ צופיל; 2. числ. פיל, א סאך; ~ люде́й פיל [א סאך] מענטשן; ~ рабо́ты א סאך אַרבעט; 3. числ. (слишком много) צופיל; 4. нареч. разг. (не больше, чем) מערסטנס, העכסטנס; пройдёт год, ~ два ס'וועט איבערגיין א יאָר, העכסטנס [מערסטנס] צוויי יאָר; 5.: ~ ли вам на́до? א סאך [וויפל מישטיינס־געזאָגט] דאַרפט איר (האָבן)?; ◇ ни ~, ни ма́ло ניט מער און ניט ווייניקער

многобо́рье с спорт. מערקאַמף ם

многовеково́й פילדוירעסדיקער

многово́дный 1. (о реке) פולוואַסערדיקער; 2. (хорошо орошаемый) וואַסער־רייכער

многоголо́вый פילקעפּיקער

многоголо́с||ый 1. פילשטימיקער; (исполняемый многими голосами) אין פיל שטימען после сущ.; 2. муз. פּאָליפאָנישער

многогра́нн||ик м мат. פּאָליעדער, פילווענטלער ם ־ס; ~ый 1. мат. פילווענטלדיקער; 2. перен. פילזייטיקער; ~ый тала́нт א פילזייטיקער טאַלאַנט

многоде́тн||ый פילקינדערדיקער; ~ая мать פילקינדערדיקע מוטער, א מוטער מיט א סאך קינדער

многодне́вный פילטאָגיקער

мно́г||ое с א סאך זאַכן; во ~ом אין פיל הינזיכטן; здесь ~ое нея́сно דאָ זיינען א סאך זאַכן ניט קלאָר

много||жёнец м פּאָליגאַמיסט ם ־ן; פילווייבערניק ם ־עס разг.; ~жёнство с פּאָליגאַמיע ‖

многозначи́тельн||о нареч. באַדייטפול; ~ый באַדייטפולער

многозна́чный 1. мат. פילציפערדיקער; 2. лингв. פילבאַטייטיקער, פּאָליסעמאַנטישער

многокварти́рный: ~ дом א הויז מיט פיל וווינונגען

многокра́сочный פילקאָליריקער, פילפאַרביקער

многокра́тн||о нареч. פיל מאָל; ~ый פילמאָליקער

многола́мповый радио פיללעמפּיקער

многоле́тн||ий פיליאָריקער; ~ий труд א פיליאָריקע אַרבעט; ~ее расте́ние א פיליאָריק געוויקס

многолю́дный (о городе, стране) געדיכט באַפעלקערטער; (об улице и т. п.) באַלעבטער; (о собрании и т. п.) פילקעפּיקער

многоме́стный פילערטערדיקער

многомиллио́нный פילמיליאָניקער

многонациона́льн||ый פילנאַציאָנאַלער, פילפעלקערדיקער; ~ая сове́тская литерату́ра די פילנאַציאָנאַלע סאָוועטישע ליטעראַטור; ~ое госуда́рство א פילפעלקערדיקע [פילנאַציאָנאַלע] מלוכה

многоно́жка ж зоол. = פילפיסלער ם

многообеща́ющий פילצוזאָגנדיקער; ~ молодо́й худо́жник א פילצוזאָגנדיקער יונגער° קינסטלער

многообра́з||ие с פילאַרטיקייט ‖; ~ный פילאַרטיקער

многоотраслев||о́й פילצווייגיקער, צעצווייגטער; ~о́е хозя́йство פילצווייגיקעווירטשאַפט

многоречи́вый באַריידעוודיקער; (излишне длинный) באַריכעסדיקער

многосеме́йный מיט א גרויסער° פאַמיליע после сущ., גרויספאַמיליעדיקער

многосло́в||ие с באַריכעסדיקייט ‖; ~ный באַריכעסדיקער

многосло́жн||ый פילטראַפיקער; ~ое сло́во א פילטראַפיק וואָרט

многостано́чник м פילווערקשטעלניק ם ־עס

многосторо́нн||ий 1. мат. פילזייטיקער; 2. (с несколькими участниками) פילצדדימדיקער; ~ие перегово́ры פילצדדימדיקע אונטערהאַנדלונגען; 3. (разнообразный) פילזייטיקער; ~ие интере́сы פילזייטיקע אינטערעסן

многострада́льный פילגעפּלאָגטער, פיללײדנדיקער

многоступе́нчат||ый: ~ая раке́та א פילשטופיקע ראַקעט

многотира́ж||ка ж разг. פילטיראַזשקע ‖ ־ס; реда́ктор заводско́й ~ки דער רעדאַקטאָר פון דער זאַוואָדישער פילטיראַזשקע; ~ный גרויסטיראַזשיקער; מיט א גרויסן° טיראַזש после сущ.

многото́мный פילבענדיקער; אין פיל בענד(ער) после сущ.

многото́чие с грам. פילפּונקט ם ־ן

многоуважа́емый פילגעשעצטער, הויכגעשעצטער

многоуго́льн||ик м мат. פילעק ם ־ן; ~ый мат. פילעקיקער

многофа́зный эл. פילפאַזיקער

многоцве́тн||ый 1. (разноцветный, пёстрый) פילפאַרביקער, בונטער; 2. полигр. פילקאָליריקער; 3. бот. בלומענרייכער, פילבלומיקער

многочи́сленн||ый 1. *(состоящий из большого числа участников)* °גרויסער; ~ый отря́д א גרויסער° אָטריאַד; ~ая толпа́ א פילקעפּיקער המון; 2. *(имеющийся в большом количестве)* פילצאָליקער, צאָלרײַכער; ~ые фа́кты פילצאָליקע פאַקטן

многочле́н *м мат.* פּאָלינאָם ם ־ען, פילגליד ם ־ער; ~ный *мат.* פּאָלינאָמישער, פילגלידיקער

многоэта́жный פילשטאָקיקער, פילגאָרנדיקער

многоязы́чный פילשפּראַכיקער

мно́жественн||ый: ~ое число́ *грам.* מערצאָל װ

мно́жеств||о *с* מענגע װ; бесчи́сленное ~о цвето́в אָן א צאָל בלומען; בלומען ניט איבערצוציילן; вели́кое ~о א גרויסע° מענגע; ~о слу́чаев זייער פיל פאַלן; име́ться во ~е זײַן* פאַראַן אין איבערפלוס; ◇ тео́рия ~ *мат.* מענגעס־טעאָריע װ

мно́жимое *с мат.* געקייפלטע װ

мно́житель *м мат.* קייפלער ם ־ס

мно́жительный: ~ аппара́т קאָפּיר־אַפּאַראַט ם ־ן

мно́жить *несов.* 1. *мат.* קייפלען; 2. *(увеличивать)* פאַרגרעסערן, פאַרמערן; ~ ряды́ борцо́в за мир פאַרגרעסערן די רייען פון קעמפער פאַר שאָלעם; ~ся *несов.* מערן זיך, וואַקסן*

мной, мно́ю *тв. от* я

мобилиз||а́ция *ж* מאָביליזאַציע װ, מאָביליזירונג װ; ~о́ванный *в знач. сущ. м* מאָביליזירטער ם ...טע

мобилизова́ть *сов. и несов.* מאָביליזירן; ~ *кого-л.* в а́рмию מאָביליזירן עמעצן אין דער אַרמיי; ~ коллекти́в на выполне́ние пла́на מאָביליזירן דעם קאָלעקטיוו אַף אויסצופילן דעם פּלאַן; ~ все сре́дства מאָביליזירן אַלע רעסורסן; ~ся *сов. и несов.* מאָביליזירן זיך

моги́л||а *ж* קייווער ם (מצ. קוואָרים); ◇ бра́тская ~а ברידער־קייווער ם (מצ. ...קוואָרים); найти́ себе́ ~у באַקומען* דעם טויט; рыть ~у *кому-л.* גראָבן* אַף עמעצן א גרוב

моги́льн||ый 1. קוואָרעס־; ~ая плита́ קוואָרעס־שטיין ם ־ער, מאַצייווע װ ־ס; 2. *перен.* בעסוילעם־, ווי אין א קייווער; ~ая тишина́ בעסוילעם־שטילקייט װ; ~ый хо́лод א קעלט ווי אין א קייווער

моги́льщик *м* = באַגרעבער ם, קוואָרעס־מאַן ם (מצ. ..־לײַט)

могу́чий מעכטיקער; *(физически сильный)* קרעפטיקער, °געזונטער

могу́щественный מעכטיקער

могу́щество *с* מאַכט װ, מעכטיקייט װ

мо́д||а *ж* מאָדע װ; по ~е לויט דער מאָדע; не по ~е ניט לויט דער מאָדע, ניט מאָדיש; журна́л ~ מאָדן־זשורנאַל ם ־ן; ◇ войти́ в ~у אַרײַנ|גיין* אין דער מאָדע; вы́йти из ~ы אַרויס|גיין* פון דער מאָדע, זײַן* אויס מאָדע; в ~е אין דער מאָדע, מאָדיש

модели́ровать *сов. и несов.* מאָדעלירן

моде́ль *ж* מאָדעל װ ־ן

моделье́р *м* מאָדעליער ם ־ן; ~ да́мского пла́тья א מאָדעליער פון פרויען־בגאָדים

моде́льн||ый מאָדעל־; ~ная о́бувь מאָדעלשיך מצ.

моде́рн *м* 1. *иск.* מאָדערניזם ם, דער סטיל מאָדערן; 2. *часто ирон.* *(модное)* מאָדערן ם, לעצטע מאָדע; 3. *в знач. прил. неизм.* מאָדערנער; та́нцы ~ מאָדערנע טענץ

модерниз||а́ция *ж* מאָדערניזירונג װ; ~и́ровать *сов. и несов.* מאָדערניזירן

модерн||и́зм *м* מאָדערניזם ם; ~и́ст *м* מאָדערניסט ם ־ן

модерни́стский מאָדערניסטישער

мо́дница *ж разг.* מאָדניצע װ ־ס

мо́дн||ый 1. מאָדישער; לויט דער מאָדע *после сущ.*; ~ое пла́тье א מאָדיש קלייד, א קלייד לויט דער מאָדע; э́то уже́ не ~о דאָס איז שוין אַרויס פון דער מאָדע [ניט אין דער מאָדע]; 2.: ~ый журна́л מאָדן־זשורנאַל ם ־ן; 3. *(пользующийся успехом)* וואָס איז אין דער מאָדע *после сущ.*; ~ая пе́сенка א נײַמאָדנע לידל

модули́ровать *несов.* מאָדולירן

мо́дуль *м* מאָדול ם ־ן

модуля́ция *ж* מאָדולאַציע װ ־ס

можжеве́льник *м бот.* יאַלאָוועץ ם

мо́жно *в знач. сказ. безл.* 1. מע קען, מע קאָן, ס׳איז דאָ א מעגלעכקייט; туда́ ~ добра́ться то́лько на вертолёте אַהין דערקלײַבן זיך קאָן מען נאָר אַף א העליקאָפּטער; е́сли ~, оста́ньтесь אויב ס׳איז מעגלעך [אויב איר קאָנט], בלײַבט; 2. *(позволительно)* מע מעג, מע קען; здесь ~ кури́ть דאָ מעג מען רייכערן; ~ (войти́)? מע מעג אַרײַנ|גיין?; е́сли ~ так вы́разиться אויב מע קען זיך אַזוי אויסדריקן; ◇ как ~ скоре́е וואָס גיכער, ווי ווײַט מעגלעך גיכער; как ~! *разг.* ווי מעג מען אַזוי?!, ווי איז (עס) מעגלעך?!

моза́ика *ж* מאָזאַיִק װ

моза́ичн||ый מאָזאַיִק־, מאָזאַיִשער; ~ая рабо́та מאָזאַיִק־אַרבעט װ, מאָזאַיִשע אַרבעט; ~ый сто́лик א טישעלע מיט מאָזאַיִק

мозг *м* 1. מאַרך ם; головно́й ~ קאָפּמאַרך ם, געהירן מצ.; спинно́й ~ רוקנמאַרך ם; ко́стный ~ ביינער־מאַרך ם; 2. *перен.* *(центр)* מויעך ם, קאָפּ ם; 3. *(кушанье)* געהירן מצ.; ◇ до ~а косте́й ביזן מאַרך פון די ביינער, אַף דורך און דורך; шевели́ть ~а́ми צולייגן קאָפּ, שײַערן די געהירן; впра́вить *кому-л.* ~и́ *разг.* אוועקשטעלן עמעצן דעם קאָפּ אַף אָן אָרט

мозгов||о́й 1. מאַרך־; ~ы́е изви́лины מאַרכקנייטשן מצ.; 2. *(с костным мозгом)* מאַרך־; ~а́я кость מאַרכביין ם ־ער; 3. *(умственный)* מויעך־, קאָפּ־; ~а́я рабо́та מויעך־אַרבעט װ, קאָפּ־אַרבעט װ

мозжечо́к *м анат.* קליינמאַרך ם

мозо́лист||ый מאָזאָליעדיקער; מיט מאָזאָליעס *после сущ.*; ~ые ру́ки הענט מיט מאָזאָליעס

мозо́лить *несов.*: ~ глаза́ *кому-л.* *разг.* זײַן* גרויס אין די אויגן עמעצן; *(о человеке)* קריכן* אין די אויגן

мозо́ль *ж* מאָזאָליע װ ־ס; *(на пальцах ног тж.)* הינער־אויג I ־ן; ◇ наступи́ть на люби́мую ~ אָנרירן עמעצנס א שוואַך אָרט

мой (*ж* моя́, *с* моё, *мн.* мои́) *притяж. мест.* 1. מײַן (מצ. מײַנע) *перед сущ., по родам и падежам не изменяется;* מײַנער (װ מײַנע, I מײַנס, מצ. מײַנע) *после сущ. или перед неопред. артиклем;* ~ брат מײַן ברודער, דער ברודער מײַנער, א ברודער מײַנער; моя́ сестра́ מײַן שוועסטער, די שוועסטער מײַנע, א שוועסטער מײַנע; моё сло́во מײַן וואָרט, דאָס וואָרט מײַנס, א וואָרט מײַנס; ~ ве́рный друг מײַן געטרײַער פרײַנט; с мои́м това́рищем מיט מײַן כאַווער, מיטן כאַווער מײַנעם, מיט מײַנעם א כאַווער; 2. *в составе сказ.* מײַנער (װ מײַנע, I מײַנס, מצ. מײַנע); э́та газе́та ва́ша, а та моя́ אָט די צײַטונג איז אײַערע, און יענע איז מײַנע; э́тот стол мой אָט דער טיש איז מײַנער; тот дом был мои́м יענע שטוב איז געווען מײַנע; кни́ги мои́, а карти́на не моя́ די ביכער

זײַנען מײַנע, און דאָס בילד איז ניט מײַנס; 3. *в знач. сущ. мн. разг.* (*близкие*) די מײַניקע; ◇ с моё (אַזוי́פיל) וויפל איך

мо́йка *ж* 1. וואַשן ז; 2. (*место*) וואַשבעקן מ ־ס

мо́кн||уть *несов.* 1. נאַס ווערן*, פאַרנעצט ווערן*, דו́רכגענעצט ווערן*; не ~и под дождём! שטיי ניט אפן רעגן; 2. (*лежать в сосуде с жидкостью*) ווייקן זיך; 3. (*о ране и т. п.*) (זיך) אײטערן

мокри́ца *ж зоол.* נעסטל ז ־עך

мокро́та *ж* לײכע וו, לײכעץ מ

мо́кр||ый נאַסער; (*влажный*) פײַכטער; ◇ у неё глаза́ на ~ом ме́сте זי איז אַ פאַרוויינטע נעשאָמע, באַלד עפּעס וויינט זי

мол[1] *м* כוואַליען־ברעכער מ ־ס, מאָל מ ־ן

мол[2] *частица разг.* הייסט עס; он, ~, э́того не знал ער, הייסט עס, האָט דערפון ניט געוווּסט

молва́ *ж* (*слухи*) קלאַנגען מצ., קלאַנג מ; (*толки*) ריי־גערײדערײַען מצ., דעכצן מצ.

мо́лвить *сов. и несов. уст.* זאָגן; сло́во ~ אויסרעדן* אַ וואָרט

молдава́н||ин *м* מאָלדאַוואַן מ ־עס; ~ка *ж* מאָלדאַוואַנקע וו ־ס

молда́вск||ий מאָלדאַווישער; ~ий язы́к די מאָלדאַווישע שפּראַך, מאָלדאַוויש ז; ~ое вино́ מאָלדאַווישער ווײַן

моле́бен *м* גאָטסדינסט וו; служи́ть ~ פּראַווען אַ גאָטסדינסט

моле́кул||а *ж* מאָלעקול וו ־ן; ~я́рный מאָלעקוליאַרער; ~я́рный вес די מאָלעקוליאַרע וואָג

моли́тв||а *ж* טפילע וו ־ס, געבעט ז ־ן; ~енник *м* געבעטבוך ז (מצ. ··ביכער); (*у евреев*) סידער מ (מצ. סידורים)

моли́ть *несов.* (*вин.*) בעטן* (זיך) ראַכמים (בא), בעטן* זיך (בא); ~ *кого-л.* о поща́де בעטן* זיך בא עמעצן דערבאַרעמען זיך; ~ся *несов.* 1. מיספּאַלעל זײַן*, טפילע טאָן*; (*о евреях тж.*) דאַווענען; ~ся *кому-л., чему-л.* בעטן* עמעצן, עפּעס; 2. (на *вин.*; *боготворить*) פאַרגעטערן, פאַלן* קוירים (פאַר)

моллю́ск *м зоол.* מאָליוסק מ ־ן

молниено́сн||ый בליצשנעלער; с ~ой быстрото́й מיט בליצשנעלקײַט; ~ая война́ בליצקריג מ

мо́лни||я *ж* 1. בליץ מ ־ן; 2. (*телеграмма*) בליץ־טעלעגראַם וו ־ען; 3. (*стенгазета*) עקסטרע וואַנטצײַטונג וו ־ען; 4. (*застёжка*) בליץ־שלעסל ז ־עך; сапо́жки на ~и שטיוועלעך מיט אַ בליץ־שלעסל

молодёжн||ый יוגנט־; (*для молодёжи*) פאַר יוגנטלעכע; ~ая брига́да יוגנט־בריגאַדע וו ־ס; ~ое кафе́ אַ קאַפע פאַר יוגנטלעכע

молодёжь *ж собир.* יוגנט וו; (*молодые люди*) יונגוואַרג ז, יוגנטלעכע מצ.

молоде́ть *несов.* יינגער ווערן*

молоде́ц *м* 1. אַ בראַווער יונג; 2. *в знач. сказ. разг.* אַ כוואַט, אַ בראַווער יאַט, אַ וווילער יונג [באָכער]; (*о женщине*) אַ וווילע באָכערטע *шутл.*; אַ געראָטן קינד; ~кий ווויליונגערישער; כוואַטסקע *неизм.*

молоде́чество *с* בראַווקײַט וו, ווויליונגערישקײַט וו; *неодобр.* בראַוואַדע וו, בראַווירונג וו

молоди́ть *несов.* יינגער מאַכן; ~ся *несов.* סטאַרען זיך אויסזען יינגער

молодня́к *м* 1. *собир.* (*о скоте*) יונגפי(ך) ז; (*о диких животных*) כײַעלעך מצ., יונג־ווילדוואַרג ז; 2. (*лес*) יונגוואַלד מ; 3. *собир. разг.* (*молодёжь*) יונגוואַרג ז

молодожёны *мн.* דאָס יונגע פּאָרפאָלק, דאָס יונגע פּאָרל

молод||о́й 1. יונגער°; ~о́е поколе́ние דער יונגער° דאָר; ~о́й рабо́чий אַ יונגער° אַרבעטער; ~о́е вино́ יונגער ווײַן; ~о́й карто́фель יונגע קאַרטאָפליעס; 2. (*свойственный молодым*) יוגנטלעכער; ~о́й задо́р יוגנטלעכער ברען; 3. *в знач. сущ. мн.* יונגעלײַט מצ., יונגע מצ.; 4. *в знач. сущ. мн.* (*на свадьбе*) כאָסן־קאַלע מצ.; (*молодожёны*) דאָס יונגע פּאָרפאָלק; 5. *в знач. сказ. разг.* צו יונג; мо́лод ты меня́ учи́ть! דו ביסט נאָך צו יונג, (אַז דו) זאָלסט מיך לערנען

мо́лодост||ь *ж* יוגנט וו, די יונגע יאָרן; ◇ не пе́рвой ~и שוין ניט קיין יוגנט

молодцева́тый כוואַטסקע *неизм.*

моло́дчик *м неодобр. разг.* כעוורעמאַן מ (מצ. כעוורעלײַט)

молодчи́на *м разг. см.* молоде́ц 2

мо́лодь *ж* (*рыб*) יונגע פישעלעך

моложа́вый וואָס זעט אויס יונג *после сущ.*; у него́ ~ вид ער זעט אויס יונג, ער האַלט זיך יונג

моло́зиво *с* ערשטע מילך; מאַלאָזיווע וו

моло́ки *мн.* מילך וו (בא פיש)

молок||о́ *с* מילך וו; ◇ у него́ ~о́ на губа́х не обсо́хло ער האָט נאָך מילך, דער מאַמעס מילך ליגט אים נאָך אַף די ליפּן אַף די וואָנצעס

молокосо́с *м разг. ирон.* שנעק מ ־עס, צוציק מ ־עס

мо́лот *м* האַמער מ ־ס; кузне́чный ~ שמידהאַמער מ ־ס; паровой ~ דאַמפהאַמער מ ־ס

молоти́лка *ж* דרעשמאַשין וו ־ען

молоти́ть *несов.* מ(ע)לויצען, דרעשן*

молотобо́ец *м* האַמערקלאַפּער מ =, האַמערער מ =

молот||о́к *м* האַמער מ ־ס; ◇ прода́ть с ~ка́ אַוועקלאָזן* אונטערן האַמער; ~о́чек *м уменьш.* (*рояля и т. п.*) העמערל ז ־עך

мо́лотый געמאָלענער; ~ пе́рец געמאָלענער פעפער

моло́ть *несов.* מאָלן*; ◇ ~ вздор האַקן אַ טשײַניק

молотьба́ *ж* 1. (*действие*) דרעשונג וו; 2. (*пора́*) דרעשצײַט וו, די צײַט פון דרעשן

моло́чная *ж* מילכיקערײַ וו ־ען

моло́чн||ик *м* 1. (*посуда*) מילכקריגל ז ־עך; 2. (*продавец*) מילכיקער מ =; ~ица *ж* מילכיקערן וו ־ס

моло́чно-восков||о́й: ~а́я спе́лость מילכוועקסענע (טוווּע־)צײַטיקײַט

моло́чн||ый 1. (*дающий, производящий молоко*) מילך־; ~ый скот מילכפי(ך) ז; ~ое хозя́йство מילכווירטשאַפט וו ־ן; ~ая промы́шленность מילך־אינדוסטריע וו; 2.: ~ый телёнок זויגקעלבל ז ־עך; 3. (*приготовленный из молока*) מילכיקער, מילך־; ~ые проду́кты מילך־פּראָדוקטן מצ.; ~ая ка́ша אַ מילכיקע קאַשע; 4. (*о цвете*) מילכקאָליריקער; פון מילך־קאָליר *после сущ.*; ~ое стекло́ מאַטאָווע גלאָז; 5.: ~ая кислота́ מילכזויערס ז; 6. *в знач. сущ. с* (*кушанья*) מילכיקס ז; ◇ ~ый брат מילך־ברודער (מצ. ··ברידער); ~ые зу́бы מילכציין מצ.

мо́лча *нареч.* שטילערהײט, שווײַגנדיק(ערהײט)

молчали́в||ый 1. (*неразговорчивый*) שווײַגעוודיקער; 2. (*понимаемый без слов*) שטילער, שטומער; ~ое согла́сие אַ שטילע האַסקאָמע

молча́ние *с* שווײַגעניש ז, שווײַגן ז; храни́ть ~ ניט זאָגן

קיין וואָרט, שווייגן*; ◇ ~ — знак согла́сия שווייגן הייסט מאַסקים זײַן; обойти́ *что-л.* ~м קיין וואָרט ניט דערמאָנען וועגן עפּעס

молча́ть *несов.* שווייגן*, שטומען; *(о неодушевлённых предметах)* שטיל זײַן*

молчо́к *м в знач. сказ. разг.:* об э́том ~! — וועגן דעם קיין וואָרט ניט!, וועגן דעם מאַכ(ט) א שווייג!

моль *ж* מאָל מ ־ן, שאַשעל מ ־ס

мольба́ *ж* געבעט I, טאַכנונים מצ.

мольбе́рт *м* מאָלברעט II ־ער, מאָלבערט מ ־ן

моме́нт *м* 1. *(время)* מאָמענט מ ־ן; *(миг тж.)* רעגע II ־ס; благоприя́тный ~ א גינסטיקער מאָמענט; в тот ~, когда́... אין דעם מאָמענט, ווען..., פּונקט דאַן, ווען...; в тру́дный ~ אין א שווערער צײַט, אין א שווערן מאָמענט; 2. *(отдельная сторона явления)* מאָמענט מ ־ן; положи́тельные ~ы пла́на די מעלעס [די פּאָזיטיווע מאָמענטן] פונעם פּלאַן; ◇ в (оди́н) ~ אין איין מאָמענט [מינוט]; в да́нный ~ אין איצטיקן מאָמענט; в любо́й ~ צו יעדן מאָמענט, יעדע מינוט

момента́льн||о *нареч.* מאָמענטאַל, אין איין מינוט, באַלד; ~ый מאָמענטאַלער, באַלדיקער; ~ый сни́мок א מאָמענ־טאַלע פאָטאָגראַפיע

мона́рх *м* מאָנאַרך מ ־ן; ~и́зм *м* מאָנאַרכיזם מ; ~и́ст *м* מאָנאַרכיסט מ ־ן; ~и́стский מאָנאַרכיסטישער; ~и́ческий 1. *(о режиме и т. п.)* מאָנאַרכישער; 2. *см.* монархи́стский

мона́рхия *ж* מאָנאַרכיע II ־ס

монасты́рь *м* מאָנאַסטיר מ ־ן

мона́х *м* מאָנאַך מ ־ן; ~иня *ж* מאָנאַכן II ־ס

мона́шеский מאָנאַכן־, מאָנאַכישער

мона́шка *ж разг.* מאָנאַכן II ־ס, מאָנאַשקע II ־ס

монго́л *м* מאָנגאָל מ ־ן; ~ка *ж* מאָנגאָלקע II ־ס

монго́льский מאָנגאָלישער; ~ язы́к די מאָנגאָלישע שפּראַך, מאָנגאָליש I

моне́т||а *ж* מאַטבייע II ־ס; ме́лкая ~а א קליינע מאַט־בייע; *собир.* קליינגעלט I, מינץ I; ◇ (от)плати́ть той же ~ой באַצאָלן מיט דער אייגענער מאַטבייע; אָפּצאָלן מידע קעגנעד מידע

моне́тный: ~ двор מינצהויף מ ־ן

монога́мия *ж* מאָנאָגאַמיע II

монogра́мма *ж* מאָנאָגראַם II ־ען

моногра́фия *ж* מאָנאָגראַפיע II ־ס

моно́кль *м* מאָנאָקל מ ־ען

моноли́тн||ость *ж* *(сплочённость)* מאָנאָליטישקייט II, צונויפגעהעפטקייט II, געאייניקטקייט II; ~ый מאָנאָליטישער; *перен. тж.* צונויפגעהעפטער, געאייניקטער

моноло́г *м* מאָנאָלאָג מ ־ן

монопла́н *м ав.* מאָנאָפּלאַן מ ־ען

монополиз||а́ция *ж* מאָנאָפּאָליזאַציע II, מאָנאָפּאָליזירונג II; ~и́ровать *сов. и несов.* מאָנאָפּאָליזירן

монополи́ст *м* מאָנאָפּאָליסט מ ־ן; ~и́ческий מאָנאָפּאָ־ליסטישער; ~и́ческий капита́л דער מאָנאָפּאָליסטישער קאַ־פּיטאַל

монопо́ли||я *ж* 1. *(исключительное право)* מאָנאָפּאָליע II; ~я вне́шней торго́вли די מאָנאָפּאָליע אפן אויסערן־האַנדל; 2. *(объединение)* מאָנאָפּאָליע II ־ס; капиталисти́ческие ~и קאַפּיטאַליסטישע מאָנאָפּאָליעס

монопо́льн||ый מאָנאָפּאָל־, מאָנאָפּאָליסטישער; ~ое пра́во מאָנאָפּאָל־רעכט I; ~ое по́льзование מאָנאָפּאָליסטישער באַנוץ

моноре́льсов||ый: ~ая доро́га מאָנאָרעלס־באַן II ־ען, איינרעלס־באַן II ־ען

монотеи́зм *м* מאָנאָטעיזם מ

моноти́п *м полигр.* מאָנאָטיפּ מ ־ן; ~ный *полигр.* מאָ־נאָטיפּישער

моното́нный מאָנאָטאָנישער; *перен. тж.* איינאַרטיקער

монта́ж *м* 1. *(действие)* מאָנטירונג II, מאָנטאַזש מ; ~ электроста́нции די מאָנטירונג [דער מאָנטאַזש] פון אן עלעק־טראָסטאַנציע; ~ фи́льма דער מאָנטאַזש פון א פילם; 2. *(фильм, произведение и т. п.)* מאָנטאַזש מ; ~ник *м* מאָנ־טירער מ =, מאָנטאַזשניק מ ־עס

монтёр *м* 1. *(монтажник)* מאָנטירער מ =, מאָנטאַזש־ניק מ ־עס; 2. *(электромонтёр)* (עלעקטראָ)מאָנטיאָר מ ־ן

монти́ровать *несов.* מאָנטירן

мону́ме́нт *м* מאָנומענט מ ־ן, דענקמאָל מ (מצ. דענקמע־לער); ~а́льный מאָנומענטאַלער; ~а́льное иссле́дование א מאָנומענטאַלע אויספאָרשונג; ◇ ~а́льная пропага́нда פּראָ־פּאַגאַנדע מיט דענקמעלער

мопе́д *м* מאָפּעד מ ־ן (מאָטאָריזירטער וועלאָסיפּעד)

мора́ль *ж* 1. *(нравственность)* מאָראַל II; коммунисти́ческая ~ די קאָמוניסטישע מאָראַל; 2. *(вывод)* מאָראַל II, מוסער־האַסקל מ ־ס; ~ ба́сни דער מוסער־האַסקל פון דעם מאָשל; 3. *разг.* *(нравоучение)* מאָראַל II, מוסער מ; чита́ть ~ *кому-л.* זאָגן עמעצן מוסער

мора́льн||ый מאָראַל(יש)ער; *(нравственный тж.)* זיט־לעכער; ~ая отве́тственность מאָראַל(יש)ע פאַראַנטוואָרט־לעכקייט; ◇ ~ый изно́с *эк.* (מאָראַלישע) פאַרעלטערט־קייט II

морато́рий *м* מאָראַטאָריום מ ־ס; объяви́ть ~ דער־קלערן א מאָראַטאָריום

морг *м* מאָרג מ ־ן; *(мертвецкая)* מייסים־שטיבל I ־עך

морга́ть *несов.* 1. פינטלען (מיט די אויגן); 2. *(дат.; подавать знак)* ווינקען* (דאַט.); 3. *(мерцать)* גלימערן, בלינצלען

морг||ну́ть *сов. однокр.* 1. א פינטל טאָן* (מיט די אויגן); 2. *(дат.; подать знак)* א ווונק טאָן*; ◇ он да́же гла́зом не ~ну́л ער האָט זיך אפילע ניט פאַרקרימט, ער האָט אפילע ניט קיין פינטל געטאָן מיט אן אויג

мо́рда *ж* 1. מאָרדע II ־ס, פּיסק מ ־עס; 2. *груб.* *(лицо)* מאָרדע II ־ס, פּאַרצעף מ (מצ. ־ס, פּאַרצופים)

мордви́н *м* מאָרדווין מ ־ען

мордо́вка *ж* מאָרדאָווקע II ־ס

мордо́вский מאָרדאָווישער; ~ язы́к די מאָרדאָווישע שפּראַך, מאָרדאָוויש I

мо́р||е *с* 1. יאַם מ ־ים, ־ען; в откры́том ~е אין אָפענעם יאַם, אינמיטן יאַם; у ~я אפן ברעג יאַם, באַם (סאַמע) יאַם; 2. *перен.* יאַם מ; *(очень много)* א יאַם, א וועלט (מיט); ~е пшени́цы דער יאַם פון ווייץ; ~е люде́й א יאַם [א וועלט] מיט מענטשן; 3. *в знач. нареч.:* е́хать ~ем פאָרן* מיט דער שיף [מיטן יאַם]; ◇ ждать у ~я пого́ды וואַרטן [אַרויס־קוקן] אף מאָשיעכן

морепла́в||ание *с* יאַם־שיפונג II, נאַוויגאַציע II; ~атель *м* יאַם־רײַזנדער מ ..דע, נאַוויגאַטאָר מ ..טאָרן

морехо́дн||ый נאַוויגאַציע־, נאַוויגאַטאָרישער; ~ое учи́лище נאַוויגאַציע־שול II ־ן; ~ые ка́чества су́дна די נאַוויגאַ־טאָרישע אייגנשאַפטן פון דער שיף

мореходство *с см.* мореплавание

морж *м* 1. *зоол.* = מאָרזש מ ־ן, יאַם־פֿערד ז ־ן; 2. *шутл.* (*любитель зимнего плавания*) מאָרזש מ ־ן

моржáнка *ж разг.* מאָרזש־סיגנאַלן מצ.

морить *несов.* 1. (*истреблять*) *אויסראָטן, אָפּטייטן; 2. *разг.* (*изнурять*) מאָרען; ~ голодом מאָרען מיט הונגער

морков||ка *ж разг.* מער מ ־ן, מערל ז ־עך; ~**ный** 1. מערן־; ~ный сок מערנזאַפּט מ; 2. (*о цвете*) מערנ־, מערן־קאָליר־, קאָליריקער; פֿון מערן־קאָליר *после сущ.*

морковь *ж* מער מ ־ן; *собир.* מערן מצ.; тушёная ~ מערן־צימעס מ

морожен||ое *с* אײַזקרעם מ; מאָראָזשענע װ *разг.*; ~**щик** *м* = אײַזקרעם־פֿאַרקויפֿער מ; ~**ый** געפֿרוירענער; ~ая рыба *собир.* געפֿרוירענע פֿיש

мороз *м* (מצ. פֿרעסט) פֿראָסט מ; двадцать градусов ~а צוואַנציק גראַד פֿראָסט; ударили ~ы ס'האָבן אַ זעץ געטאָן די פֿרעסט; ◇ ~ по коже подирает ס'גייט דורך אַ קעלט [אַ פֿראָסט] איבערן לײַב; ~**ить** *несов.* 1. (*замораживать*) *פֿאַרפֿרירן; 2. *безл.*: ~ит עס פֿרירט; ~**но** *в знач. сказ. безл.* ס'איז פֿראָסטיק, ס'איז אַ פֿראָסט; ~**ный** פֿראָסטיקער

морозостойкий פֿראָסטפֿעסטער

морос||ить *несов.* 1. מראָקען, טריפֿן; ~ит дождик ס'גייט אַ דריבנע רעגנדל; 2. *безл.*: ~ит ס'מראָקעט

морошка *ж собир.* טאָרף־יאַגעדעס מצ.

морс *м* מאָרס מ

морск||ой 1. יאַם־, יאַמישער; ~ая карта יאַם־מאַפּע װ; ~ой берег יאַם־ברעג מ ־ן, ־עס; ~ой воздух יאַם־לופֿט װ, יאַמישע לופֿט; ~ие животные יאַם־בעלי־חיים; 2. (*связанный с флотом*) פֿלאָט־, יאַם־; ~ой офицер יאַם־אָפֿיצער מ ־ן, פֿלאָט־אָפֿיצער מ ־ן; ~ой флот יאַם־פֿלאָט מ; ◇ ~ая болезнь יאַם־קרענק װ

мортира *ж воен.* מאָרטירע װ ־ס

морфема *ж лингв.* מאָרפֿעמע װ ־ס

морфий *м фарм.* מאָרפֿי מ, מאָרפֿיום מ; впрыснуть ~ אַרײַנשפּריצן מאָרפֿי

морфо||логический מאָרפֿאָלאָגישער; ~**логия** *ж* מאָרפֿאָלאָגיע װ

морщин||а *ж* קנייטש מ ־ן; (*на лице тж.*) רונצל מ ־ען; ~ы у глаз רונצלען אין די אויגן־ווינקלען

морщинистый קנייטשטער, געקנייטשטער, גערונצלטער; מיט קנייטשן, מיט רונצלען *после сущ.*

морщить *несов.* 1. (*сов.* наморщить) רונצלען; ~ лоб רונצלען דעם שטערן; 2. (*сов.* сморщить) (צונויפֿ)קנייטשן; ~ губы (צונויפֿ)קנייטשן די ליפּן; 3. (*сов.* сморщить; *образовать рябь на воде*) פֿאַלדעווען; ~**ся** *несов.* 1. (*о коже лица*) רונצלען זיך; 2. (*делать гримасы*) קנייטשן זיך; ~ся от боли קנייטשן זיך פֿאַר ווייטיק

моряк *м* (מצ. יאַם־לײַט) יאַם־מאַן מ

москвич *м* = אַ מאָסקווער, מאָסקווער אײַנוווינער מ; ~**ка** *ж* = אַ מאָסקווער, מאָסקווער אײַנוווינערן װ

москит *м* מאָסקיט מ ־ן

московский מאָסקווער *неизм.*

мост *м* 1. בריק װ ־ן; разводной ~ הייב־בריק װ ־ן; 2. (*для зубов*) בריק װ ־ן; 3. *авт.*: задний ~ הינטעראַקס װ ־ן; передний ~ פֿאָדעראַקס װ ־ן

мостик *м* 1. בריקל ז ־עך; 2.: капитанский ~ קאַפּיטאַן־דעק װ ־ן

мостить *несов.* ברוקירן, פֿלאַסטערן

мостки *мн.* (*через ручей и т. п.*) קלאָדקע װ ־ס

мостовая *ж* ברוק מ ־ן

мот *м разг.* = אויסברענגער מ

мотать[1] *несов.* 1. (*нитки и т. п.*) וויקלען; 2. *разг.*: ~ головой שאָקלען [דרייען] מיטן קאָפּ; ~ хвостом ווידלען, דרייען מיטן ווידל; ◇ ~ (себе) на ус ≅ אוועקלייגן הינטערן אויער

мотать[2] *несов. разг.* (*тратить*) *אויסברענגען, צעטרענצלען

мотель *м* מאָטעל מ ־ן

мотив *м* 1. (*причина*) מאָטיוו מ ־ן; ~ы отказа די מאָטיוון פֿונעם אָפּזאָג; 2. (*довод*) מאָטיוו מ ־ן; רײַע װ ־ס; *мн. тж.* טעמים מצ.; 3. (*тема*) מאָטיוו מ ־ן; фильм по ~ам романа Достоевского אַ פֿילם לויט די מאָטיוון פֿון דאָסטאָיעווסקיס ראָמאַן; 4. *муз.* מאָטיוו מ ־ן, ניגון מ (מצ. ניגונים)

мотивир||овать *несов.* מאָטיווירן, באַגרינדן; ~**овка** *ж* מאָטיווירונג װ, באַגרינדונג װ

мотов||ка *ж разг.* אויסברענגערין װ ־ס; ~**ство** *с разг.* אויסברענגערײַ װ

моток *м* מאָטעק מ ־טקעס, קנויל מ ־ן; פּאַסמע װ ־ס

мотор *м* מאָטאָר מ ־ן

моторизованн||ый מאָטאָריזירטער; ~ые войска מאָטאָריזירט מיליטער

моторист *м* מאָטאָריסט מ ־ן

моторн||ый[1] *тех.* מאָטאָר־; ~ая лодка מאָטאָר־שיפֿל ז ־עך; ~ый вагон מאָטאָר־וואַגאָן מ ־ען

моторн||ый[2] *психол., физиол.* מאָטאָרישער, באַוועג־; ~ые рефлексы מאָטאָרישע רעפֿלעקסן מצ., באַוועג־רעפֿלעקסן

мотороллер *м* מאָטאָראָלער מ ־ס

моторостроительный מאָטאָרנבוי־; ~ завод מאָטאָרנבוי־זאַוואָד מ ־ן

мотоцикл *м* מאָטאָציקל מ ־ען; ~**ист** *м* מאָטאָציקליסט מ ־ן

мотыга *ж* מאָטיקע װ ־ס

мотылёк *м* שמעטערל ז ־עך, פֿלאַטערל ז ־עך; שמעטערלינג מ ־ען *уст.*

мох *м* מאָך מ; ◇ ~ом обрасти *פֿאַרנאַכלעסיקט ווערן; *פֿאַרווילדעוועט ווערן

мохер *м* מאָהער־וואָל װ

мохнат||ый 1. (*обросший волосами*) באַוואַקסן, האָריקער; (*обросший шерстью*) קודלאָטע(ר) *тж. неизм.*; ~ые брови באַוואַקסענע ברעמען; ~ая собачка אַ קודלאַטע הינטל; 2. (*с густым ворсом*) מאָכקע(ר) *тж. неизм.*; (*о ковре*) געדיכטער, ווייכער; ~ое полотенце אַ מאָכקע האַנטעך

моцион *м* מאָציאָן מ ־ען

моча *ж* אורין מ, האַשטאָנע װ

мочалка *ж* מאָטשאַלקע װ ־ס; (*рогожная тж.*) (ליקע־)וויכעטש מ ־ן

мочевина *ж хим.* אורינשטאָף מ

мочев||ой אורין־; ~ой пузырь *анат.* אורין־פּענכער מ ־ס; ~ая кислота *хим.* אורין־זײַערס ז

мочегонн||ый: ~ое средство אַן אורינטרײַביק מיטל

мочеиспускание *с* אורינירונג װ, האַשטאָנע־לאָזן ז

мочеиспускательный: ~ канал *анат.* אורין־קאַנאַל מ ־ן

мочён||ый: ~ые яблоки געזײַערטע עפּל; קיסליצעס מצ. *разг.*

мочеполово́й אוראַגעניטאַלער

мочето́чник *м анат.* אורין־רער ‖ ־ן

мочи́ть *несов.* 1. *(смачивать)* נאַס מאַכן (באַ)נעצן; 2. *(вымачивать)* (אויס)ווייקן; 3. *(фрукты)* מאַרינירן, -אײַנזײַערן; **~ся** *несов.* מאַשטן זײַן* לאָזן* די האַשטאָנע

мо́чка *ж (уха)* לעפּל ‖ ־עך

мочь[1] *несов.* 1. *(иметь возможность, уметь)* *קענען, *קאָנען; *(быть в состоянии тж.)* *זײַן* אימשטאַנד; сего́дня я о́чень за́нят и не могу́ идти́ в теа́тр הײַנטן בין איך זייער פאַרנומען און (איך) קען ניט גיין אין טעאַטער; я де́лаю всё, что могу́ איך טו אַלץ, וואָס איך קען [וואָס איך בין אימשטאַנד]; 2. *(иметь право)* *קענען, *מעגן; могу́ ли я зайти́? איך קען [מעג] אַרײַנגיין?; 3. *(при выражении вероятности, возможности)* *קאָנען; он ещё мо́жет прийти́ ער קאָן נאָך אָנקומען; ◇ мо́жет быть, быть мо́жет 1) *(вероятно, возможно)* מעגלעך, קאָן זײַן, עפּשער; 2) *(для смягчения категоричности)* עפּשער; вы, мо́жет быть, оста́нетесь? איר ווערט עפּשער פאַרבלײַבן?; не мо́жет быть! ס'קאָן ניט זײַן!; ס'איז אוממעגלעך!; как живёте-мо́жете? וואָס, ווי גייט עס? מאַכט איר?

моч‖ь[2] *ж разг.*: изо всей **~и** מיט אַלע, מיטן גאַנצן קויעך שרײַען* מיט אַלע קויכעס; крича́ть, что есть **~и** קויכעס; бежа́ть во всю **~ь** לויפן* אָן אָן [מיט באַנומענע קוילעס]; ◇ **~и** никако́й нет! ס'איז ניט איבערצוטראָגן [אויסצוהאַלטן]!

мошенн‖ик *м* = ־עס ‖ מאָשעניק, שווינדלער; **~ичать** *несов.* מאָשעניעווען; שווינדלען *разг.*

моше́нничество *с* מאָשענסטווע; שווינדלערײַ ‖ שווינדל ‖ *разг.*

мо́шка *ж* פליגעלע ‖ ־ך ‖ ־ן, מוק ‖ ־ן; **~ра́** *ж собир.* פליגעלעך מצ. מוקן מצ.

мощёный געפּלאַסטערטער, ברוקירטער

мо́щи *мн.*: живы́е ~ הויט און ביין, אַ לעבעדיקער מעס

мо́щност‖ь *ж* 1. קרעפטיקייט ‖, מעכטיקייט ‖; 2. *физ., тех.* מעכטיקייט ‖; рабо́тать на по́лную **~ь** אַרבעטן מיט פולער מעכטיקייט; 3. *(пласта)* גרעב ‖, מעכטיקייט ‖; 4. *мн.* קראַפט־אָביעקטן מצ., מעכטיקייטן מצ.; произво́дственные **~и** פּראָדוציר־מעכטיקייטן מצ.

мо́щн‖ый 1. מעכטיקער; *(физически сильный тж.)* קרעפטיקער; **~ая** электроста́нция אַ מעכטיקע עלעקטראָסטאַנציע; 2. *(о пласте)* °גראָבער, מעכטיקער

мощь *ж* קראַפט ‖, מעכטיקייט ‖; вое́нная ~ מיליטערישע קראַפט [מעכטיקייט]

мрак *м* פינצטערניש ‖, כאָשעך ‖, כאָשעכס ‖; ◇ э́то покры́то **~ом** неизве́стности דאָס איז אין אַ נעפּל פאַרהוילן

мракобе́с *м* פינצטערלינג ‖ ־ען, אָבסקוראַנט ‖ ־ן; **~ие** *с* אָבסקוראַנטיזם ‖

мра́мор *м* מאַרמאָר ‖, מירמלשטיין ‖; **~ный** מאַרמאָרנער, מירמלשטיינערנער; פון מאַרמאָר, פון מירמלשטיין *после сущ.*

мрачне́ть *несов.* *(становиться тёмным)* *כמאַרנע ווערן, *פינצטער ווערן; *перен.* *פאַרמאָרעשכוירעט ווערן

мра́чн‖ый 1. *(тёмный)* פינצטערער, כוישעכדיקער; 2. *(производящий гнетущее впечатление)* ווי'סטער, -אומהיימלעכער; **~ые** ска́лы ווי'סטע [אומהיימלעכע] פעלדזן; 3. *(грустный)* פאַרומערטער, פאַרמאָרעשכוירעטער; **~ое** настрое́ние אַ שווערע [אַ געדריקטע] שטימונג; с **~ым** ви́дом פאַרמאָרעשכוירעט; 4. *(беспросветный)* פינצטערער, דער פינצטערער מיטלאַלטער

~ая эпо́ха средневеко́вья ביטערער;

мсти́тель *м* = ־ ‖ נעקאָמע־נעמער; **~ный** נעקאָמעדוריש-טיקער; **~ный** челове́к אַ נעקאָמעדורשטיקער מענטש; *высок.* נויקעם וועניטער

мстить *несов.* *(дат.)* *נעקאָמע נעמען (פון)

мудрено́ *в знач. сказ. безл.* ס'איז ניט אַזוי גרינג; ~ догада́ться מע דאַרף זײַן אַ בעריע אָנצושטויסן זיך; ◇ ~ ли ס'איז קיין וווּנדער [אַ כידעש]; не ~, что... איז דען אַ וווּנ-דער [קיין כידעש] ניט, וואָס...

мудрёный *разг.* 1. *(трудный для понимания)* פאַרשפּי-ציקטער, איבערשפּיציקער; 2. *(трудный для выполнения)* שווערער, האַרבער; 3. *(странный)* מאָדנע(ר) *тж. неизм.*, מעשונעדיקער; *(о вещах)* כידושימדיקער; ◇ у́тро ве́чера мудрене́е ≅ ביז אינדערפרי איז נאָך גאָט אַ פאָטער

мудре́ц *м* כאָכעם ‖ (מצ. כאַכאָמים)

мудри́ть *несов. разг.* גיין* מיט אײַבערכאָכ-, סײַכלען זיך מעס

му́дрос‖ть *ж* ‖ קלוגשאַפט, כאָכמע ‖; наро́дная **~ь** פאָלקס־כאָכמע ‖; ◇ зуб **~и** (מצ. ··ציין) ‖ סײַכל־צאָן, כאָכמע־צאָן ‖ (מצ. ··ציין)

му́дрств‖овать *несов. разг.* כאַקרענען, כקירען; ◇ не **~уя** лука́во אָן איבעריקע כאָכמעס

му́дрый קלוגשאַפטלעכער; ~ стари́к אַ זאַקן אַ כאָכעם; ~ сове́т אַ קלוגע° אײַצע

муж *м* 1. *(мн.* мужья́*)* מאַן ‖ (מצ. ־ען, מענער); её ~ איר מאַן; 2. *(мн.* мужи́*)* *высок.* מאַן ‖ (מצ. מענער, לײַט)

мужа́ть *несов.* *רײַפער ווערן, קרעפטיקער ווערן

мужа́ться *несов.* שטאַרקן זיך; [מיט מוט] *אָנעמען* זיך מיט מוט [האַרץ]

му́жественный מוטיקער; *(выражающий силу)* -מענעריש קרעפטיקער; ~ боре́ц אַ מוטיקער קעמפער; ~ про́филь אַ מענעריש־קרעפטיקער פּראָפיל

му́жество *с* מוט ‖; гражда́нское ~ בירגערמוט ‖; име́ть ~ призна́ться האָבן* גענוג מוט צו מודע זײַן זיך

мужи́к *м* 1. *уст.* *(крестьянин)* פּויער ‖ ־ים, ־ן; 2. *разг.* *(мужчина)* מאַנצבל ‖ ־ען, מאַן ‖ (מצ. מענער)

мужск‖о́й מענער-; **~о́й** хор מענער־כאָר ‖ ־ן; **~о́й** портно́й = ‖ מענער־שנײַדער; **~а́я** шко́ла אַ שול פאַר ייִנגלעך; в **~о́й** компа́нии אין אַ קאָמפּאַניע [אין אַ כאַוו-רוסע] פון מאַנצבלען; ◇ **~о́й** род *грам.* מענלעכער מין

мужчи́на *м* מאַנצבל ‖ ־ען, מאַן ‖ (מצ. מענער)

му́за *ж* מוזע ‖ ־ס

музе́й *м* מוזיי ‖ ־ען; **~ный** מוזייִשער, מוזײַ-; ◇ **~ная** ре́дкость מוזיי־ראַריטעט ‖ ־ן, מוזיי־זעלטנהײַט ‖ ־ן; יעקאָר־האַמציִעס ‖ ־ן

му́зык‖а *ж* מוזיק ‖; *(приятное звучание чего-л. тж.)* מעלאָדישקייט ‖; симфони́ческая **~а** סימפאָנישע מוזיק; танцева́ть под **~у** טאַנצן אין באַגלייטונג פון מוזיק; ◇ класть *что-л.* на **~у** אָנשרײַבן* מוזיק צו עפּעס

музыка́льн‖ость *ж* 1. *(способность к музыке)* מוזיקאַ-לישקייט ‖; 2. *(мелодичность)* מעלאָדיש-, מוזיקאַלישקייט ‖; **~ый** 1. מוזיק-, מוזיקאַלישער; **~ый** инструме́нт מוזיקאַלישער אינסטרומענט, מוזיק־אינסטרומענט ‖ ־ן; **~ая** шко́ла מוזיקשול ‖ ־ן, אַ מוזיקאַלישע שול; 2. *(способный к музыке)* מוזיקאַלישער; 3. *(мелодичный)* מוזיקאַלישער, מעלאָדישער; ◇ **~ый** слух דאָס מוזיקאַלישע געהער

музыка́нт *м* = ‖ מוזיקער, מוזיקאַנט ‖ ־ן; *(на народных*

праздниках, свадьбах и т. п.) = ם קלעזמער; *(любитель)* = ם מוזיצירער

му́к||а *ж* 1. ־ן װ לייד; *мн. тж.* װ פּײַן, .מצ אינוים; предсме́ртные ~и .מצ גסיסע־אינוים; ~и го́лода הונגער־ליידן .מצ, װ הונגערפּײַן; ~и тво́рчества .מצ שעפֿונגס־ליידן, פּערישע כעוולע־ליידע; 2. *в знач. сказ.* ־ן װ פּלאָג, אָפּקו־ ס׳איז מיט אים נאָר אַן אָפּקו־ מעניש ז; мне одна́ ~а с ним איך האָב מיט אים צו זינגען און צו זאָגן, מעניש; ◇ хожде́ние по ~ам שיווע מעדוריי געהענעם

мука́ *ж* װ מעל

мукомо́льн||ый: ~ая промы́шленность מעל־אינדוסטריע װ; ~ый трест ם מילן־טרעסט

мул *м* ־ען ם מויל־אייזל

мула́т *м* ־ן ם מולאַט; ~ка *ж* ־ס װ מולאַטקע

мулла́ *м* ־ען ם מולאַ

мультипликацио́нный: ~ фильм מולטיפּליקאַציע־פֿילם ־ען ם

мультиплика́ция *ж кино* װ מולטיפּליקאַציע

му́мия *ж* ־ס װ מומיע

мунди́р *м* ־ן ם מונדיר; ◇ карто́фель в ~е קאַרטאָפֿל־ קאַרטאָפֿל(יעס) מיט דער שאָלעכץ, (יעס) אין העמדעלעך

мундшту́к *м* 1. *(у папиросы)* ־ן ם מונדשטוק; 2. *(для сигарет и т. п.)* ־ן ם מונדשטוק, ־עך ז ציגאַרן־פּיסקל; 3. *(духового инструмента)* ־ן ם מונדשטוק, ־ן ם מוילשטיק

мураве́й *м* ־ס װ מוראַשקע; ~ник *м* ־עס ם מוראַשניק

муравьи́н||ый מוראַשקע־; ◇ ~ая кислота́ *хим.* מוראַש־ קע־זויערס ז

мура́шк||а *ж:* у меня́ ~и по спине́ бе́гают ס׳לויפֿט מיר דורך אַ גרויל [אַ פֿראָסט] איבערן לײַב

мурлы́к||анье *с* ז מורקען; ~ать *несов.* 1. מורקען; 2. *разг. (напевать)* ברומען

муска́т *м* ם מוסקאַט; *(об орехе тж.)* ם מוסקאַט־נוס; *(о вине тж.)* ם מוסקאַט־ווײַן; ~ный: ~ный оре́х מוסקאַט־ ־נוס ם, ם מוסקאַט (מצ. ··ניס)

му́скул *м* ־ן ם מוסקול; ־ען ם מוסקל; ~ату́ра *ж* מוס־ קולאַטור װ; ~истый מוסקוליעזער, מוסקלטער; מיט געמוסקלטע; [מוסקלען] מוסקולן שטאַרקע *после сущ.*

мусо́лить *несов. разг.* 1. באַנעצן מיט סלינע; 2. *(пачкать)* פֿאַרשמאָלצעווען

му́сор *м* ז מיסט; ~ный מיסט־; ~ный я́щик מיסט־ קאַסטן ם ־ס

мусоропрово́д *м* װ מיסטלייטונג

мусси́ровать *несов. неодобр.:* ~ слу́хи צעבלאָזן* קלאַנ־ גען

муссо́н *м* ־ען ם מוסאָן

мусульма́н||ин *м* = ם מוסולמענער; ~ка *ж* מוסולמע־ נערן װ ־ס; ~ский מוסולמענישער; ~ство *с* מוסולמענע־ טום ז

мут||а́нт *м биол.* ־ן ם מוטאַנט; ~ацио́нный מוטאַציע־

мута́ция *ж* װ מוטאַציע

мути́ть *несов.* 1. *(жидкость)* קאַלעמוטיען; 2. *(ум, сознание)* פֿאַרטונקלען, פֿאַרנעפּלען; 3. *безл. разг.:* меня́ мути́т ס׳איבלט מיך; ~ся *несов.* 1. *(сов.* замути́ться) (קאַ־ לע)מוטנע ווערן*; 2. *(сов.* помути́ться) *перен.* פֿאַרטונקלט ווערן*, פֿאַרנעפּלט ווערן*; צעמישט ווערן*

мутне́ть *несов.* 1. (קאַלע)מוטנע ווערן*; 2. *перен.* פֿאַר־ טונקלט ווערן*, פֿאַרנעפּלט ווערן*

му́тный 1. (קאַלע)מוטנע(ר) *тж. неизм.;* 2. *(тусклый)* פֿאַרטונקלטער; *(о глазах)* פֿאַרסאָוועטער; 3. *перен.* פֿאַר־ טונקלטער, פֿאַרנעפּלטער; צעמישטער

муть *ж* װ קאַלאַמוט; *(осадок)* ם אָפּזאַץ

му́фта *ж* ־ס װ מופֿטע

му́х||а *ж* ־ן װ פֿליג; ◇ бе́лые ~и ערשטע שנייעלעך, ווײַסע פֿליטער; он и ~и не оби́дит ער וועט קיין פֿליג [ניט טשעפּען] ניט אָנרירן (אַף דער וואַנט); де́лать из ~и слона́ *погов.* מאַכן פֿון אַ פֿליג [פֿון אַ מילב] אַ העלפֿאַנד, מאַכן פֿון אַ האָר אַ גאָר; слы́шно, как ~а пролети́т מע קען הערן אַ שפּילקע צו דר׳ערד פֿאַלן

мухомо́р *м* ־עך ז פֿליגן־שוועמל

муче́ние *с см.* му́ка

му́чен||ик *м* = ם מאַרטירער; ~ица *ж* ־ס װ מאַרטירערן; ~ичество *с* װ מאַרטירערײַ; ~ический מאַרטירער־; ~ическая смерть ם מאַרטירער־טויט

мучи́тель *м* = ם פּײַניקער; ~ный פּײַנלעכער; ~ная боль אַ פּײַנלעכער ווייטיק; ~ные сомне́ния פּײַנלעכע ספֿייקעס

му́чит||ь *несов.* פּײַניקן, מוטשען; не мучь котёнка! מו־ טשע ניט דאָס קעצל!; его́ ~ жа́жда [מוטשעט] אים פּײַניקט דער דאָרשט; его́ ~ со́весть ס׳פּײַניקט אים דאָס געוויסן

му́читься *несов.* 1. לײַדן* יעסורים, מוטשען זיך; ~ пе́ред сме́ртью מוטשען זיך פֿאַרן טויט, שווער גויסעסן; 2.: он му́чится угрызе́ниями со́вести ס׳פּײַניקן אים געוויסן־ ־ביסן; 3. (с, над *тв.*) *разг. (испытывать затруднения)* מאַטערן זיך (איבער, מיט); ~ над прое́ктом מאַטערן זיך [ברעכן* דעם מויעך] איבער אַ פּראָיעקט

мучни́стый 1. מעליקער; 2. *(напоминающий муку)* מעל־ אַרטיקער

мучн||о́й מעל־; *(из муки тж.)* מעליקער; פֿון מעל *после сущ.;* ~ые блю́да .מצ מעל־געריכטן, מעליקע מײַכאָ־ לים

му́шка[1] *ж* 1. *уменьш.* ־ך ז פֿליגעלע; 2. *(на лице)* כּײן־ ־פֿלעסטערל ז ־עך

му́шк||а[2] *ж (винтовки)* ־ס װ מושקע; ◇ взять кого́-л. на ~у נעמען* עמעצן אַף דער מושקע, צילן אין עמעצן

мушке́т *м* ־ן ם מושקעט; ~ёр *м* ־ן ם מושקעטער; מוש־ קעטיאָר ם ־ן

муштр||а́ *ж* װ מושטרע; ם מושטיר; ~ова́ть *несов.* מושט־ (ר)ירן; מושטרעווען *разг.;* ~о́вка *ж* װ מושט(ר)ירונג

мчать *несов.* 1. (מיט זיך) *שנעל טראָגן; *(уносить тече- нием)* *טרײַבן; по́езд мчит меня́ на се́вер דער צוג טראָגט מיך שנעל אַף צאָפֿן; 2. *см.* мча́ться; ~ся *несов.* יאָגן; *(о времени)* *פֿליען

мши́стый מאָכיקער

мще́ние *с* ז נעקאָמע־נעמען, װ נעקאָמע

мы *личн. мест.* (нас, нам, на́ми) מיר *(дат., вин.* אונדז*)*; сего́дня ~ идём в теа́тр מיר גייען הײַנט אין טעאַטער; ~ с бра́том учи́лись в ра́зных шко́лах מײַן ברודער האָט זיך געלערנט אין איין שול, און איך אין אַן אַנדערער; среди́ нас нахо́дятся го́сти из По́льши צווישן אונדז געפֿינען זיך געסט פֿון פּוילן; нас э́то удивля́ет דאָס כּידעשט אונדז, מיר וווּנדערן זיך דעריבער; фильм нам понра́вился דער פֿילם איז אונדז געפֿעלן געוואָרן; нам ста́ло изве́стно, что... אונדז איז באַקאַנט געוואָרן, אַז..., מיר האָבן זיך דערוווּסט, אַז...; за на́ми присла́ли маши́ну מע האָט געשיקט נאָך אונדז אַן אווטאָמאָביל; предло́женный на́ми план о́чень прост דער פּלאַן, וואָס מיר האָבן פֿאָרגעלייגט, איז גאָר אײַנפֿאַך

мы́лить *несов.* זייפן; *(бельё и т. п.)* (אָנ)זייפן; ~ся *несов.* זייפן זיך

мы́лкий זייפיקער; *(растворяющий мыло)* זייפצעלאָזי־קער

мы́л||о *с* 1. ‖ זייף; туале́тное ~о ‖ טואַלעט־זייף; хозя́йственное ~о ‖ וואַש־זייף; 2.: ло́шадь в ~е א פערד אין מולינעס [אין פּאָרע]

мыловаре́ние *с* I זייף־פּראָדוקציע ‖ זייף־קאָכן,

мылова́ренный ־זייף; ~ заво́д ן־ ‖ זייפזאַוואָד

мы́льница *ж* I זייפמעסטל ־עך

мы́льн||ый 1. ־(זייפ(ן; ~ый порошо́к ‖ זייפפּולווער; ~ая пе́на ‖ זייפשוים ,מצ. מולינקעס; ~ый пузы́рь זייפן־בלעזל I, ס־ ‖ זייפן־בולבע ,עך־; 2. *(намыленный)* אָנגעזייפטער; ~ые ру́ки אָנגעזייפטע הענט, הענט אין זייף

мыс *м геогр.* קאַפּ ‖ ן־

мы́сленн||о אין גערדאַנק; *(не вслух)* אין זיך; ~ый 1. *(воображаемый)* געדאַכטער; 2. *(не высказанный)* אינזיכיקער

мы́слим||ый מעגלעכער, דענקבאַרער, דענקלעכער; ◇ ~ое ли э́то де́ло? צי קען מען זיך מעגלעך אזעלכס? ,איז דען מעגלעך אזעלכס? (גאָר) פאַרשטעלן אזעלכס?

мысли́тель *м* = ‖ דענקער

мы́слит||ь *несов.* 1. דענקען; 2. *(вин.)* פאַרשטעלן זיך; как вы ~е себе́ э́то? ווי שטעלט איר זיך עס פאָר?

мысл||ь *ж* ‖ ן־ געדאַנק; *(догадка тж.)* ן־ ‖ אידיי; *(мыслительный процесс)* I דענקען; глубо́кая ~ь א טיפער געדאַנק; счастли́вая ~ь א גליקלעכער, א גליקלעכע אידיי; основна́я ~ь ‖ ן־ גרונט־געדאַנק ,גרונט־אידיי; погрузи́ться в ~и [אין] אין געדאַנקען* פאַרזינקען ~ען; [מאַכשאָוועס]; ◇ о́браз ~ей דער אַרט דענקען; не допуска́ть (и) ~и ניט דערלאָזן* (אַפילע) דעם געדאַנק; я и в ~ях не име́л э́того, у меня́ э́того в ~ях не́ было ס׳איז מיר אין קאָפּ ניט געקומען, כ׳האָב דאָס (אַפילע) אין דער (גאָר) אפן געדאַנק ניט געהאַט מאַכשאָווע ניט געהאַט

мы́слящий דענקענדיקער

мыта́рств||о *с* I פּלאָגעניש, I מאַטערניש; пройти́ че́рез все ~а דורכגיין* אַלע שיווע מע־, אויסשטיין* אַלע פּלאָגן דוריי געהענעם

мыть *несов.* וואַשן*; ~ ру́ки וואַשן* די הענט; ~ посу́ду וואַשן* דאָס געפעס; ◇ ~ зо́лото דורכוואַשן* גאָלד; рука́ ру́ку мо́ет *погов.* איך, א האַנט וואַשט די אַנדערע; פאַר דיר און דו פאַר מיר

мытьё *с* I וואַשן; ◇ не ~м, так ка́таньем ניט מיט גוטן אזוי צי אזוי, איז מיט בייזן

мы́ться *несов.* וואַשן* זיך; *(в ванне тж.)* באָדן* זיך

мыча́ть *несов.* 1. מוקען, מרוקען; *(громко тж.)* רעווען, ברילן; 2. *разг.* *(невнятно говорить)* מרוקען

мышело́вка *ж* ס־ ‖ מײַז־פּאַסטקע

мы́шечн||ый ־מוסקל ,־מוסקולי; ~ая ткань *анат.* מוס־קו(ל)ל־געוועב I

мыши́н||ый 1. ־מײַזן; *(как у мыши)* מײַזענער; ~ая нора́ (מצ. ..לעכער) ‖ מײַזלאָך; 2. *(о цвете)* מײַז־גרוער

мы́шк||а[1] *ж уменьш.* ך־ I מײַזעלע, ־עך ‖ מײַזל; ◇ игра́ть в ко́шки-~ и שפּילן אין קאַץ־און־מויז

мы́шк||а[2] *ж:* под ~ой, под ~у, под ~ами אונטער דער פּאַכווע

мышле́ние *с* I דענקען

мышо́нок *м* I ך־ מײַזעלע

мы́шца *ж* ן־ ‖ מוסקל, ן־ ‖ מוסקול

мышь *ж* (מצ. מײַז) ‖ מויז; полева́я ~ (מצ. ‖ פעלדמויז ..מײַז)

мышья́к *м* ‖ אַרסעניק

мя́гк||ий 1. ווייכער; ~ая посте́ль א ווייך געלעגער; ~ий мета́лл א ווייכער מעטאַל; ~ие во́лосы (זיד)ווייכע האָר; 2. *(свежий, нечёрствый)* פרישער; ~ий хлеб פריש [ווייך] ברויט; 3.: ~ий го́лос א ווייכע [א זאַנפטע] שטים; ~ий свет א ווייכע [א מילדע] שײַן; ~ие черты́ лица́ צאַרטע [ווייכע] געזיכט־שטריכן; 4. *(о чувствах)* מילדער; 5. *(покладистый)* נאָכגיביקער, ווייכער; *(отзывчивый)* האַרציקער, פּרײַנטלעכער; 6. *(нестрогий)* ווייכער, מילדער; *(вежливый)* איידעלער; ~ий пригово́р א מילדער [א ווייכער] אורטייל; ~ое наказа́ние א לײַכטע [א גרינגע] שטראָף; 7. *(о погоде, климате)* ווייכער, מילדער; ◇ ~ий ваго́н א ווייכער וואַגאָן; ~ая ме́бель [ווייך] מעבל געבעטעט; ~ий знак *грам.* ‖ ווייכצייכן; ~ий согла́сный א ווייכער קאָנסאָנאַנט

мягкосерде́ч||ие *с* ‖ ווייכהאַרציקײַט; ~ный ווייכהאַרצי־קער

мя́гкость *ж* ‖ ווייכקײַט; *перен. тж.* ‖ מילדקײַט, צאַרט־קײַט ‖

мягкоте́лый 1. ווייכלײַביקער; *неодобр.* שלאַבעריקער; 2. *в знач. сущ. мн. зоол.* מצ. ווייכלײַביקע, מצ. מאָליוסקן

мяки́на *ж* ‖ פּאָלאָווע, ‖ מעקענע

мя́киш *м (хлеба)* I ווייכע

мя́кнуть *несов.* 1. *разг.* ווייך ווערן*, צעווייכט ווערן*; 2. *(смягчаться)* ווייכער [מילדער] ווערן*

мя́коть *ж* 1. *(тела)* I ווייכלײַב, I פלייש; 2. *(плодов и т. п.)* I ווייכע

мя́млить *несов. разг.* 1. *(невнятно, медленно говорить)* שטאַמלען, בעבען; 2. *(действовать медленно)* צעקראָכן זײַן*

мя́мля *м и ж разг.* 1. *(говорящий невнятно)* שטאַמלער =‖; 2. *(вялый человек)* ‖ ..נע צעקראָכענער

мяси́стый פליישיקער; *(тучный)* באַפליישטער; ~ карп א פליישיקער קאַרפּ; ~ нос א גראָבער [פליישיקער] נאָז א פליישיקע

мясни́к *м* (מצ. קאַצאָווים) ‖ קאַצעוו

мясн||о́й 1. ־פלייש; *(из мяса тж.)* פליישיקער; ~ые блю́да פליישיקע מאכאָלים; ~ые консе́рвы פלייש־קאָנ־סערוון מצ.; 2. *в знач. сущ. с* I פליישיקס

мя́со *с* 1. I פלייש; варёное ~ געקאָכט פלייש; кури́ное ~ I הינערפלייש; *(блюдо)* I אָף; 2. *(мякоть плодов)* ווייכע I; ◇ бе́лое ~ ‖ בייעלעך; пу́шечное ~ I קאַנאָנען־פלייש; вы́рвать с ~м *(пуговицу и т. п.)* אויסרײַסן* מיט דער מאַטעריע

мясокомбина́т *м* ן־ ‖ פלייש־קאָמבינאַט

мясору́бк||а *ж* ך־ I פליישמילכל; пропусти́ть мя́со че́рез ~у דורכלאָזן* דאָס פלייש דורכן פליישמילכל, איבער־מאָלן* דאָס פלייש

мя́та *ж* ‖ מיאַטע

мяте́ж *м* ן־ ‖ בונט, ס־ ‖ מערידע; ~ник *м* בונטאָוו־עס־ ‖ שטשיק; *мн. тж.* מצ. מורדים; ~ный 1. מורדישער, בונטאַרישער, צעבונטעוועטער; 2. *перен.* אומרויקער

мя́тн||ый מיאַטנע(ר) *тж. неизм.*; ־מיאַטע; ~ые ка́пли מצ. מיאַטע־טראָפּן, מיאַטנע טראָפּן; ~ый зубно́й порошо́к א מיאַטנער ציינפּראָשעק מיט מיאַטע, ציינפּראָשעק

мя́т||ый 1. *(негладкий)* צעקנייטשטער, צעמיאַטשעטער; ~ая оде́жда צעקנייטשטע קליידער; ~ая трава́ אײַנגעטאָפּטע גראָז; 2. *(раздавленный)* צעקוועטשטער; ~ые яго-

ды צעקוועטשטע יאַגעדעס; 3. *разг.:* ~ое лицо́ א מאט געזיכט

мять *несов.* 1. (צע)קנייטשן, (צע)מיאַטשען; *(траву)* (אײַנ)טאָפּטשען; 2. *(размягчать)* צעווייכן; ~ глину צע־קוועטשן, דריקן; 3. *разг. (сжимать)* ווייכן [קנעטן*] ליים

мя́ться *несов.* 1. קנייטשן זיך; э́та ткань не мнётся אָט דער שטאָף קנייטשט זיך ניט; 2. *разг.* טאָפּטשען זיך; *(проявлять нерешительность)* שלאָגן* זיך מיט קווענקלען זיך; דער דייע

мяу́кать *несов.* ניאַווקען, מי(א)וקען

мяч *м* פּילקע װ ־ס, באַלעם מ ־ס, באַל מ ־ן

мя́чик *м* פּילקעלע ז ־ך

Н

на[1] *предлог* I. *с вин. п.* 1. אויף; положи́ть кни́гу на стол אוועקלייגן דעם [דאָס] בוך אויפן טיש; пове́сить ка́рту на сте́ну אויפהענגען* די מאַפּע אויף דער וואַנט; вы́йти на у́лицу ארויסגיין* אויף דער גאַס; идти́ на собра́ние גיין* אויף דער פאַרזאַמלונג; уе́хать на два ме́сяца אוועקפאָרן* אויף צוויי חדשים; на сле́дующий день אויפן אַנדערן טאָג; подписа́ться на газе́ту אַבאָנירן זיך אויף א צײַטונג; наде́яться на успе́х האָפן אויף א דערפאָלג; накупи́ть книг на де́сять рубле́й אײַנקויפן ביכער אויף צען רובל; продава́ть на вес פאַרקויפן אויף דער וואָג; умно́жить, раздели́ть на пять קייפ־לען, צעטיילן אויף פינף; разре́зать на куски́ צעשנײַדן* אויף שטיקער; 2. *(при обозначении направления)* אויף; *(при обозначении стран и т. п.)* קיין; по́езд на Ки́ев א צוג קיין קיעוו; ко́мната с о́кнами на юг, на Во́лгу א צימער מיט די פענצטער אויף דאָרעם, אויף דער וואָלגע; е́хать на Кавка́з, на Ура́л פאָרן* קיין קאַווקאַז, קיין אוראַל; верну́ться на ро́дину אומקערן זיך אין (זײַן) היימלאַנד; 3. *(при обозначении цели, характера действия):* на хране́ние אויף היטונג; на па́мять אין [צום] אָנדענק; на проща́ние באַם געזעגענען זיך; на по́мощь צו הילף; 4. *(для)* פאַר, אויף; ко́мната на трёх челове́к א צימער אויף [פאַר] דרײַ פאַרשוין; 5. *(на средства)* פון, אויף; жить на стипе́ндию לעבן אויף [פון] דער סטיפּענדיע; 6. *(при сравнении)* מיט, אויף; ста́рше на два го́да עלטער אויף [מיט] צוויי יאָר; на го́лову вы́ше מיט א קאָפּ העכער; II. *с предл. п.* 1. אויף; на столе́ אויפן טיש; на стене́ אויף דער וואַנט; на Се́вере אויפן צאָפן; на Кавка́зе אין קאַווקאַז; на Во́лге אויף דער וואָלגע; на ро́дине אין (זײַן) היימלאַנד; на у́лице אויף דער גאַס; *(вне дома)* אין דרויסן; на собра́нии אויף דער פאַרזאַמלונג; на деся́той мину́те אויף דער צענטער מינוט; гре́ться на со́лнце וואַרעמען זיך אויף דער זון; ходи́ть на костыля́х גיין* אויף מיליצעס [אויף קוליעס]; рабо́тать на электри́честве אַרבעטן אויף עלעקטרע; игра́ть на скри́пке שפּילן אויפן פידל; 2. *(при обозначении средств передвижения)* מיט; тебе́ придётся пое́хать на трамва́е דו וועסט מוזן פאָרן מיטן טראַמווײַ; на лошадя́х *(в экипаже)* מיט דער פור; *(верхом)* רײַטנדיק, אויף פערד

на[2] *частица в знач. сказ. разг.* נאַ!; נעם!; ◇ вот тебе́ и на́! אָט האָסטו דיר (אַזאַ מין שטיקל)!; на́ тебе! נא דיר גאָר!

наба́вить *сов. (вин.; повысить плату)* מויסיף זײַן*, געבן* מער (מיט); ~ це́ну העכערן די פּרײַז; ~ пять рубле́й געבן* מער מיט פינף רובל

набавля́ть *несов. см.* наба́вить

набалда́шник *м* גאָלקע װ ־ס

набальзами́ровать *сов.* אײַנבאַלזאַמירן

наба́т *м* ז אַליאַרם־געקלאַנג; ◇ бить в ~ קלינגען* (נאָ)־שלאָגן* אַליאַרם; *перен.* [טרעוואָגע] גוואַלד

набе́г *м* אָנפאַל מ ־ן; соверша́ть ~и אָנפאַלן*

набега́ть *несов.* 1. *см.* набежа́ть; 2. *(об одежде)* אויפ־קנייטשן זיך

набе́гаться *сов. разг.* אָנלויפן* זיך

набеж||а́ть *сов.* 1. *(на вин.)* אָנלויפן (אויף); *(о волнах)* אָניאָגן; *(о тучах)* אָנשווימען*; *(о ветре)* אָנפלייצן (אויף); 2.: на глаза́ ~а́ли слёзы ס'האָבן זיך געשטעלט טרערן אין די אויגן; 3. *(скопиться)* צונויפלויפן* זיך, אָנלויפן*; *(о жидкости)* אָנרינען*, אָנלויפן*; *(о деньгах, о времени)* אָנע־מען* זיך

набекре́нь *нареч. разг.:* ша́пка ~ דאָס היטל אויף דער [אויף א] זײַט

на́бело *нареч.* אויף ריין; переписа́ть *что-л.* ~ איבער־שרײַבן* עפּעס אויף ריין

на́бережная *ж* ברעגומייער װ ־ן; *(улица)* ברעג־גאַס װ ־ן

набива́ть(ся) *несов. см.* наби́ть(ся)

наби́вка *ж (папирос, чучел и т. п.)* אָנשטאָפּן ז

набивн||о́й 1. *текст.* געדרוקטער; ~о́й си́тец געדרוק־טער ציץ; 2.: ~о́е чу́чело *(зверя)* אָנגעשטאָפּטע כײַע; *(птицы)* אָנגעשטאָפּטער פויגל

набира́ть(ся) *несов. см.* набра́ть(ся)

наби́тый: ~ дура́к *разг.* אן אָפּגעריסענער נאַר

наби́ть *сов.* 1. *(наполнять)* אָנשטאָפּן; אָנפּראַפּן; ~ тру́бку אָנשטאָפּן די פּייפקע; ту́го наби́тый чемода́н א פול אָנגע־פּאַקטער טשעמאָדאַן; 2. *(насадить)* אָנשלאָגן*; ~ о́бручи на бо́чку אָנשלאָגן* רייפן אויף דער פאַס; 3.: ~ гвозде́й אָנ־אַרײַנקלאַפּן א סאַך טשוועקעס, קלאַפּן טשוועקעס; 4. *текст.* דרוקן; ◇ ~ оскоми́ну: он наби́л себе́ оскоми́ну ס'זײַנען אים הטליק געוואָרן די ציין; э́ти утвержде́ния наби́ли оско́мину די דאָזיקע באַהויפּטונגען קריכן שוין פונעם האַלדז; ~ себе́ це́ну יאַקרענען זיך, צוגעבן* זיך וואָג; ~ ру́ку на *чём-л.* אויסטויגן* זיך צו עפּעס, אײַנגעניטן זיך אין עפּעס

наби́||ться *сов.* 1. אָנפּאַקן זיך, צונויפשפּאַרן זיך; в ко́мнату ~лось мно́го наро́ду אין צימער האָט זיך אָנגעפּאַקט דער צימער איז פול [צונויפגעשפּאַרט] א גרויסער עולם [איז אָנגעפּראָפּט געוואָרן] מיט מענטשן; 2. *(о пыли, снеге и т. п.)* אָנעמען* זיך; 3. *разг. (навязаться)* אָנ־אָנשלאָגן* זיך אויף באַקענט־שלאָגן* זיך; ~ться на знако́мство אָנבאָטן* זיך פאַר א געהילף; ~ться в помо́щники שאַפט

наблюда́тель *м* = מ אַכטגעבער, = מ באַאָבאַכטער; *(должность)* אָבסערוואַטאָר מ מצ. ...טאָרן; ~ ООН או־באַ־נאַ־אָבסערוואַטאָר מ; ~ность *ж* באַמערקערישקײַט װ; ~ный 1. באַאָבאַכטערישער, באַמער־קערישער; 2. *(для наблюдений)* אָבסערוויר־; ~ный пункт אָבסערוויר־פּונקט מ ־ן

наблюд||а́ть *несов.* 1. *(вин., за тв.)* נאָכמערקן; ~а́ть, как... צוזען*, ווי...; 2. *(вин., исследовать)* באַאָבאַכטן, אָבסערווירן, מאַכן אָכטגעבונגען (איבער); врач ~а́ет больно́го דער דאָקטער האָט האַשגאָכע איבער דעם קראַנקן; 3. *(за тв.; осуществлять надзор)* האָבן* אויפזיכט [האַשגאָכע] (איבער); *(заботиться)* אַכטונג געבן* (אויף) [נאָכע]; ба́бушка ~а́ет за детьми́ די באָבע גיט אַכטונג אויף די קינדער; ~а́ться *несов.* באַמערקן זיך; ~а́ется колеба́ние темпе-

ратýры עס באַמערקט זיך [ס'איז צו באַמערקן] א וואַקלונג פון דער טעמפּעראַטור; ~éние *с* אַכטגעבונג ‖ ~ען, באַאָבאַכטונג ‖ ~ען; вестú ~éние מאַכן אַכטגעבונגען; поделúться своúми ~éниями טיילן זיך מיט די אַכטגעבונגען

нáбожн‖ость *ж* פרומקייט ‖; **~ый** °פרומער

набóйка *ж* (*на каблуке*) בלעטל ז ~עך

нáбок *нареч.* אף א זײַט, אין דער זײַט; шáпка сдвúнулась ~ דאָס היטל האָט זיך אַראָפּגערוקט אף א זײַט

наболéвший אָנגעווייטיקטער; ~ вопрóс אַן אָנגעווייטיקטע פראַגע

наболé‖ть *сов.* אָנווייטיקן, אָנגעווייטיקט ווערן*; ~ло на душé ס'איז אָנגעווייטיקט אפן הארצן [אף דער נעשאָמע]

наболтáть *сов. разг.* (*наговорить лишнего*) אָנפּלוידערן

набóр *м* 1. (*куда-л.*) אָנעמען ז; (*учащихся*) אופנאַם מ; 2. (*предметов*) קאָמפּלעקט מ ~ן; ~ инструмéнтов אינסטרומענטאַרי מ, א קאָמפּלעקט (פון) אינסטרומענטן; 3. *полигр.* (*процесс*) זעצן ז; (*текст*) זאַץ מ; сдать рýкопись в ~ אָפּגעבן* דעם מאַנוסקריפּט אין זאַץ; ◇ ~ слов ווערטער אָן א זין, סטאַם ווערטער; **~ный** *полигр.*: ~ная машúна זאַצמאַשין ‖ ~ען; ~ная кáсса שריפט-קאַסטן מ ~ס, זאַצקאַסטן מ ~ס; **~щик** *м* = זעצער מ; **~щица** *ж* זעצערן ‖ ~ס

набрáсывать[1] *несов. см.* набросáть

набрáсывать[2] *несов. см.* набрóсить

набрáсываться *несов. см.* набрóситься

набрáть *сов.* 1. (*вин., род.*) אָנעמען*; (*собрать тж.*) אָנקלײַבן*; ~ корзúну грибóв אָנעמען* [אָנקלײַבן*] א קויש שוואָמען (מיט); ~ побóльше вóздуху אײַנעטעמען [אָנעמען*] וואָס מער לופט; ~ сто очкóв באַקומען* הונדערט פּונקטן; (*при игре в карты*) אָנעמען* הונדערט אויגן; 2. (*вин.; род.; принять куда-л.*) אָנעמען*; (*учащихся*) אופנעמען*; ~ рабóчих на завóд אָנעמען* אַרבעטער אפן זאַוואָד; 3. (*накопить*) אָנעמען*, אָנקלײַבן*, אָנזאַמלען; ~ óпыт אָנזאַמלען דערפאַרונג; ~ скóрость אָנעמען* שנעלקייט [גיכקייט]; פאַנאַנדעריאָגן זיך; 4. (*укомплектовать*) אָנעמען*, צונויפשטעלן; ~ судовýю комáнду אָנעמען* [צונויפשטעלן] א שיף-מאַנשאַפט; 5. *полигр.* אויסזעצן; 6.: ~ нóмер телефóна אופקלײַבן* דעם טעלעפאָן-נומער; ◇ ~ воды́ в рот אָנעמען* א פול מויל מיט וואַסער; **~ся** *сов.* 1. (*скопиться*) אָנעמען* זיך, אָנקלײַבן* זיך; (*о множестве людей*) צונויפזאַמלען זיך, צונויפקלײַבן* זיך; в бóчке набралóсь мнóго воды́ אין פאַס האָט זיך אָנגענומען א סאַך וואַסער; набралóсь мнóго рабóты ס'האָט זיך אָנגעקליבן א סאַך אַרבעט; 2. (*достигнуть какого-л. количества*) אָנעמען* זיך; наберётся ты́сяч пять ס'וועט זיך אָנעמען בא די פינף טויזנט; 3.: ~ся сил אָנעמען* זיך מיט קויכעס; ~ся хрáбрости אָנעמען* זיך מיט מוט

набрестú *сов.* 1. (на *кого-л.*) אָנטרעפן* זיך (מיט), טרעפן* זיך פּאָנעם-על-פּאָנעם (מיט); (на *что-л.*) אָנשטויסן* זיך (אף), אַרופקומען* (אף); ~ на шалáш אָנשטויסן* זיך אף א שאַלאַש; ~ на след אַרופקומען* אף א שפּור; 2. *перен.*: он набрёл на мысль ער איז אַרויף אף א געדאַנק; ס'איז אים אַרײַן א געדאַנק

набросáть *сов.* 1. אָנוואַרפן*, אָנוואַלגערן; 2. (*бегло написать*) אָנוואַרפן*; (*нарисовать тж.*) (אָנ)סקיצירן

набрóсить *сов.* 1. אַרופוואַרפן*; 2. (*небрежно надеть*) אַרופוואַרפן* (אף זיך), אַרופכאַפּן אף זיך; **~ся** *сов.* (на *вин.*) 1. (*напасть*) אַרופוואַרפן* זיך (אף), אָנפאַלן* (אף); 2. *разг.* (*с жадностью приняться за что-л.*) צוכאַפּן זיך (צו), אַרופוואַרפן* זיך (אף); ~ся на едý אַרופוואַרפן* זיך אפן עסן, צוכאַפּן זיך צום עסן

набрóсок *м* 1. (*рисунок*) עסקיז מ ~ן, אָנוואָרף מ ~ן; 2. (*черновик*) סכעמע ‖ ~ס, סקיצע ‖ ~ס

набухáть *несов.*, **набýхнуть** *сов.* 1. (*о почках, семенах*) אָנשוועלן*; 2. (*от сырости*) אָנגעבריאַקנעט ווערן*, אָנבריאַקנען; 3. (*отечь, распухнуть*) (אָנ)געשוואָלן ווערן*

навáга *ж* נאַוואַגע ‖ (א פיש)

наваждéние *с*: э́то какóе-то ~ ס'איז עפּעס א מין קישעף

навáливать(ся) *несов. см.* навалúть(ся)

навалú‖ть *сов. разг.* 1. (*вин.* на *вин.*) *прям. и перен.* אַרופוואַלגערן; ~ть мешóк на подвóду אַרופוואַלגערן א זאַק אף דער פור; ~ть на *кого-л.* тяжёлую рабóту אַרופוואַלגערן אף עמעצן א שווערע אַרבעט; 2. (*вин., род.; небрежно набросать*) אָנוואַלגערן; ~ть (кýчу) камнéй אָנוואַלגערן (א קופּע) שטיינער; 3. *безл.*: ~ло мнóго снéгу ס'האָט אָנגעשאָטן [ס'האָט אָנגעטראָגן] א סאַך שניי; **~ться** *сов.* 1. אָנוואַלגערן זיך; (*нажать*) אָנשפּאַרן, אָנלייגן זיך; *перен.* אַרופגעוואַלגערט ווערן*; ~ться плечóм אָנשפּאַרן מיט דער פּלייצע; на негó ~лось мнóго забóт אף אים זײַנען אַרופגעוואַלגערט געוואָרן א סאַך דײַגעס; 2. *разг.* (*напасть*) אַרופוואַרפן* זיך; אָנפאַלן*; 3. *разг.* (*с жадностью наброситься*) אַרופוואַרפן* זיך (אף), צוכאַפּן זיך (צו); ~ться на едý אַרופוואַרפן* זיך אפן עסן, צוכאַפּן זיך צום עסן

навáр *м* אָנזאָט מ, געברײַ ז; (*жир тж.*) דאָס פעטע; суп с ~ом א פעטער זופּ

навáристый פעטער; ~ борщ א פעטער באָרשטש

наварúть *сов.* 1. (*много*) אָנקאָכן; 2. *тех.* צושווייסן

навевáть *несов. см.* навéять

навéдаться *сов.*, **навéдываться** *несов. разг.* אַרײַנקומען* (געוואָר ווערן); навéдайтесь денькá чéрез три קומט אַרײַן אין א דרײַ טעג אַרום

наведéние *с* (*на цель*) אָנשטעלן ז

наведённ‖ый: ~ая радиáция *физ.* אינדוקטיווע ראַדיאָ-אַקטיווקײַט

навезтú *сов.* (*вин., род.*) אָנברענגען*, ברענגען* צו פירן (א סאַך); ~ подáрков אָנברענגען* מאַטאָנעס; ~ кирпúч ברענגען* צו פירן ציגל

навéк, навéки *нареч.* אף אייביק

навéрно(е) *вводн. сл.* 1. מינ(ה)אַסטאַם, מיסטאַמע, מיסטאָמע; זעט אויס; он, ~, зáнят ער איז, זעט אויס [מיסטאָמע], פאַרנומען; мы, ~, не дождёмся егó מיר וועלן, זעט אויס, זיך ניט דערוואַרטן אף אים; 2. (*несомненно*): ~! זיכער!, געוויס!

навернý‖ться *сов.* 1. (*намотаться*) אָנוויקלען זיך; 2. (*о гайке и т. п.*) אַרופדרייען זיך; 3.: на глазá ~лись слёзы ס'האָבן זיך געשטעלט טרערן אין די אויגן

наверняка́ *нареч. разг.* 1. (*несомненно*) געוויס, אָן שום סאָפעק; онú ~ добью́тся своегó זיי וועלן געוויס זיך דערשלאָגן, וואָס זיי ווילן; 2. (*не рискуя ошибиться*) אף זיכער; дéйствовать ~ גיין* אף זיכער

наверстáть *сов.*, **навёрстывать** *несов.* (*упущенное*) נאַדאָלוזשען; ~ врéмя נאַדאָלוזשען די פאַרלאָרענע צײַט

навёртываться *несов. см.* навернýться

наве́рх *нареч.* ארויף; *(в гору тж.)* בארג־ארויף

наверху́ *нареч.* אויבן; *(на поверхности тж.)* אויבנאויף, פון אויבן

наве́с *м* איבערדאך מ (מצ. ..דעכער)

навеселе́ *нареч. разг.* בעגילופ(נ)דיק; быть ~ זײַן* אונטערן גלעזל, זײַן* בעגילופן

наве́сить *сов.* 1. אָנהענגען*, ארופהענגען*; ~ замо́к אופהענגען* א שלאָס; 2.: ~ дверь ארופטאָן* די טיר אף די זאוויסעס

навести́ *сов.* 1. *(указать направление)* ארופירן, ארופברענגען*; ~ на след ארופירן [ארופברענגען*] אף דעם שפור; 2. *перен.* ארופירן; ~ *кого-л.* на мысль ארופירן עמעצן אפן געדאנק; 3.: ~ тоску́ אָנווארפן* אן אומעט; ~ страх אָנ(ווארפן)* א מורא [אן איימע]; 4. *(оптический прибор)* אָנשטעלן; *воен. тж.* אָנצילן; 5.: ~ мост איבערלייגן [איבערווארפן*] א בריק; 6.: ~ гля́нец, лоск на *что-л.* ארופירן א גלאנץ אף עפעס; ~ красоту́ אופפוצן זיך, שענערן זיך; ~ поря́док מאכן אן אָרדענונג; ◇ ~ спра́вки מאכן א ספראווקע, אָנפרעגן זיך, אינפאָרמירן זיך

навести́ть *сов.* *(кого-л.)* קומען* געוואָר ווערן* (צו); *(больного тж.)* מעוואקער־כוילע זײַן*; *(город и т. п.)* באזוכן, געוואָר ווערן*

наве́т *м уст.* בילבל מ (מצ. בילבולים)

наве́тренный קעגנווינטיקער; וואָס קעגן ווינט *после сущ.*

наве́чно *нареч.* אף אייביק

наве́шивать *несов. см.* наве́сить

навеща́ть *несов. см.* навести́ть

наве́ять *сов.* 1. אָנווייען, אָנבלאָזן*, אָנטראָגן*; 2. *перен.*: ~ сон ארײַנווארפן* אין א שלאָף, אײַנשלעפערן; ~ тоску́ ארײַנברענגען* אין אומעט; ~ сны ברענגען* מיט זיך כאלוימעס

на́взничь *нареч.* אפן רוקן, מיטן פאָנעם ארויף, נאזנדיק

навзры́д *нареч.*: пла́кать ~ יאָמערן, ביטער וויינען

навига́тор *м* נאוויגאטאָר מ ..טאָרן

навигацио́нный נאוויגאציע־; ~ пери́од נאוויגאציע־פעריאָד מ; ~ прибо́р נאוויגאציע־מאכשיר מ ־ים

навига́ция *ж* נאוויגאציע II; *(сезон тж.)* נאוויגאציע־פעריאָד מ ־ן

навинти́ть *сов.* ארופשרויפן; **~ся** *сов.* ארופשרויפן זיך

нави́нчивать(ся) *несов. см.* навинти́ть(ся)

нависа́ть *несов.*, **нави́снуть** *сов.* 1. (на *вин.*) אראָפהענגען* (זיך) (איבער); во́лосы нави́сли на лоб די האָר הענגען זיך אראָפ איבערן שטערן, די האָר פאלן אריבער אפן שטערן; 2. (над *тв.*; *расположиться*) הענגען* (איבער); *(о тучах)* אָנרוקן זיך; ска́лы нави́сли над мо́рем די פעלדזן הענגען איבערן יאם; 3. (над *тв.*; *угрожать*) הענגען* (איבער), דראָען (דאט.); над на́ми нави́сла опа́сность איבער אונדז הענגט א געפאר

навлека́ть *несов.*, **навле́чь** *сов.* (на *вин.*) ארויסרופן*, גורעם זײַן*; ~ на себя́ подозре́ние ארויסרופן* צו זיך א כשאד; ~ на *кого-л.* беду́ גורעם זײַן* אן אומגליק אף עמעצן [אף עמעצנס קאָפ]

наводи́ть *несов. см.* навести́

наво́дк||а *ж воен.* אָנצילן I, אָנשטעלן I; прямо́й ~ой מיט דירעקטן אָנציל

наводне́ние *с* געוויסער I ־ס, פארפלייצונג II ־ען

наводни́ть *сов.*, **наводня́ть** *несов.* פארפלייצן; ~ ры́нок това́рами פארפלייצן דעם מארק מיט סכוירעס

наво́дчик *м воен.* = אָנצילער מ

наводя́щий: ~ вопро́с אָנדײַט־פראגע II ־ס, ריכט־פראגע II ־ס

наво́з *м* שטאָלמיסט I, הנאָי מ

навози́ть *несов. см.* навезти́

наво́зный (שטאָל)מיסט־; ~ жук מיסט־זשוק מ ־עס

на́волочка *ж* ציכל I ־עך; *(нижняя)* אײַנשיט מ ־ן

наворова́ть *сов.* אָנגאנווענען*

навостри́ть *сов. разг.*: ~ у́ши אָנשפיצן די אויערן; ~ лы́жи גרייט זײַן* אנטרונען ווערן

навра́ть *сов. разг.* 1. אָנשאקרענען, אָנליגנערן, אָנבראָקן ליגנס [ליגונים]; 2. (в *предл.*; *ошибиться*) אָנפלאָנטערן (אין); 3. (на *вин.*; *наклеветать*) אָנרעדן* (לאָשנהאָרע) (אף)

навреди́ть *сов. разг.* אָנטאָן* [ברענגען*] א סאך שאָדן, אָנשקאָדיען

навря́д ли *нареч. разг.* ס'איז א גרויסער סאָפעק (צי)

навсегда́ *нареч.* אף שטענדיק, אף טאָמיד; ◇ раз (и) ~ איין מאָל פאר אלע מאָל

навстре́чу *нареч.* אנ(ט)קעגן; идти́ ~ 1) גיין* אנ(ט)קעגן; 2) *(содействовать)* אנ(ט)קעגנקומען*; идти́ ~ опа́сности אנ(ט)קעגנגיין* דער געפאר; идти́ ~ *чьим-л.* пожела́ниям אנ(ט)קעגנקומען* די ווונטשן פון עמעצן

на́вык *м* געניטשאפט II ־ן

навы́кат(е): глаза́ ~ באָלכעוואטע אויגן

навы́лет *нареч.*: ра́нен в грудь ~ פארווונדעט אין דער ברוסט אף דורך און דורך

навы́пуск *нареч.*: брю́ки ~ *разг.* אריבערגעלאָזטע הויזן, הויזן אריבער די שטיוול; руба́шка ~ א העמדל אריבער די הויזן

навы́тяжку *нареч.*: стоя́ть ~ שטיין* אויסגעצויגן (ווי א סטרונע)

навью́чивать *несов.*, **навью́чить** *сов.* אָנלאָדן*, באלאָדן*; ~ верблю́да באלאָדן* דעם קעמל

навяза́ть[1] *сов.* 1. *(прикрепить)* ארופבינדן*, ארופעסטיקן; 2. *(заставить принять)* אָנבינדן*, אָנהענגען*; ~ бой *воен.* ארופצווינגען* [אָנבינדן*] א שלאכט; 3. *(изготовить вязанием)* אָנארבעטן, אָנשטריקן; *(крючком)* אָנהעקלען

навяза́ть[2] *несов. см.* навя́знуть

навяза́ться *сов. разг.* אָנבעטן* זיך, אָנשלאָגן* זיך; ~ в го́сти אָנשלאָגן* זיך פאר א גאסט

навя́з||нуть *сов.* אָנטשעפען זיך, אָנקלעפן זיך; гли́на ~ла на колёсах די ליים האָט זיך אָנגעקלעפט אף די רעדער; ◇ э́то в зуба́х ~ло ס'קערט שוין דערפון די גאל

навя́зчив||ый אײַנגעגעסענער; דאָקוטשליווע(ר) *тж. неизм.*; 2.: ~ая иде́я א פארפאָלגנדיקע אידיי, אידיי פיקס

навя́зывать *несов. см.* навяза́ть[1]; **~ся** *несов. см.* навяза́ться

нага́йка *ж* נאהײַקע II ־ס, קאנטשיק מ ־עס

нага́р *м* *(на свече)* שנויץ מ

нагиба́ть(ся) *несов. см.* нагну́ть(ся)

нагишо́м *нареч. разг.* נאקעטערהייט, מוטער [אָדעם] נאקעט

нагле́ть *несов.* ווערן* פרעכ(ער)

наглéц *м* א פרעכער [אומפארשעמטער] יונג

нáглость *ж* װ פרעכקײט

наглотáться *сов.* *(род.)* אָנשלינגען* זיך; *(пыли и т. п.)* אָנעסן* זיך (מיט)

нáглухо *нареч.* 1. שטשילנע, הערמעטיש; закры́ть ~ פארמאכן הערמעטיש; заби́ть óкна ~ די פארשלאָגן* פענצטער, ניט לאָזנדיק קײן שפאלט; 2.: ~ застегну́ться פאר־שפיליען זיך אף אלע קנעפ(לעך)

нáгл||ый פרעכער; ~ая ложь א גראָבער ליגן; ~ые глазá פארשטאָכענע אויגן

наглядéться *сов.* אָנקוקן זיך (זאט); я не мог ~ на карти́ну כ'האָב זיך ניט געקענט זאט אָנקוקן אפן בילד

нагля́дн||о *нареч.* אָנשוילעך; **~ость** *ж* װ אָנשוילעכקײט; **~ый** אָנשוילעכער; ~ые посóбия אָנשוילעכע לערן־מיט־לען; ~ое доказáтельство אן אָנשוילעכער דערװײַז; преподáть ~ый урóк *кому-л.* באשײַמפערלעך באװײַזן* עמעצן

нагнáть *сов.* 1. *(догнать)* דעריאָגן, אָניאָגן; 2. *(наверстать)* נאדאָלחשען, אָניאָגן; 3. *(сосредоточить в одном месте)* צוזאמענטרײַבן*, אָנטרײַבן*; 4. *разг.* *(внушить какое-л. чувство и т. п.)* אָנװארפן*; ~ сон на *кого-л.* אָנװארפן* א שלאָף אף עמעצן; ~ стрáху на *кого-л.* אָנװארפן* א פאכעד אף עמעצן

нагнести́ *сов.* *см.* нагнетáть

нагнетáтельный: ~ насóс דרוקפּאָמפּע װ ־ס

нагнетáть *несов.* *тех.* אָנפּאָמפּען; ~ давлéние פאר־שטארקן [פארגרעסערן] די דריקונג

нагноéние *с* 1. *(воспаление)* יאַטערונג װ, אײַטערונג װ; 2. *(гнойник)* געשװיר מ ־ן

нагну́ть *сов.* אָנבײגן*; **~ся** *сов.* אָנבײגן* זיך, אײַנבײגן* זיך

наговáривать *несов.* *см.* наговори́ть 2, 3

наговóр *м* *разг.* לאָשנהאָרע װ, רעכילעס ז ־ן; *(клевета)* בילבל מ (מצ. בילבולים)

наговори́ть *сов.* 1. *(род.)* אָנרײדן*, אָנרעדן*; ~ глу́постей אָנרעדן* א שײן ביסל נארישקײטן; 2. (на *вин.*; *наклеветать*) אָנרעדן* (לאָשנהאָרע) (אף); 3. *(текст на пластинку)* פאָנאָגראפירן; *(на плёнку тж.)* פילמירן; ~ пласти́нку אָנשפּרעכן* די פלאטע; **~ся** *сов.* *разг.* אָנרעדן* [אָנרײדן*] זיך (זאט)

нагóй נאקעטער, הוילער

нáголо *нареч.:* остри́чь ~ אָפשערן* הויל

наголó *нареч.:* с шáшками ~ מיט אנטבלויזטע שװערדן

нáголову *нареч.:* разби́ть ~ врагá דערלאנגען דעם סוינע א טויטקלאפּ; צעשמעטערן דעם סוינע

нагоня́й *м* *разг.:* дать *кому-л.* ~ געבן* עמעצן א פסאק; получи́ть ~ כאפּן א פסאק

нагоня́ть *несов.* *см.* нагнáть

на-горá *нареч.* *горн.* ארוף (אף); вы́дать у́голь ~ ארויסגעבן* קוילן ארוף־צו [אף ארוף]

нагорé||ть *сов.* 1. *(покрыться нагаром)* אָנברענען; 2. *безл.* *разг.:* ~ло электри́чества на шесть рублéй ס'האָט אָנגעברענט עלעקטרע־שײַן אף זעקס רובל; 3. *безл.* *разг.:* нагори́т тебé за э́то! װעסט האָבן [װעסט ארײַנכאפּן] דעם עמעסן פסאק!

нагóрный 1. *(гористый)* בערגיקער; הויכער; ~ бéрег הויכער ברעג; 2. *(расположенный в горах)* בארג־, געבירג־; בארגיקער

нагóрье *с* ז געבערג

нагота́ *ж* װ נאקעטקײט; *(отсутствие растительности тж.)* װ הוילקײט

наготóве *нареч.* גרײט, אָנגעגרײט; быть ~ זײַן* גרײט; держáть орýжие ~ האלטן* אָנגעגרײט דאָס געװער

наготóвить *сов.* 1. *(запасти)* אָנגרײטן, פארגרײטן; ~ дров нá зиму אָנגרײטן האָלץ אף װינטער; 2. *(много блюд)* צוגרײטן

награ́бить *сов.* אָנרויבן, אָנראבעװען

награ́д||а *ж* װ באלוינונג; *(орден и т. п. тж.)* באלוין־צײכן מ ־ס; *перен.* װ באלוינונג, סכאר מ; в ~у אלס באלוינונג; вручи́ть ~у אײַנהענטיקן א באלוין־צײכן; любóвь нарóда — лу́чшая ~а герóю די ליבע פונעם פאָלק איז די בעסטע באלוינונג [איז דער בעסטער סכאר] פאר א העלד

награди́ть *сов.* 1. באלוינען; ~ óрденом באלוינען מיט אן אָרדען; 2. *(одарить)* באשענקען*; 3. *разг.* *(пощёчиной и т. п.)* מעכאבעד זײַן*

награждáть *несов.* *см.* награди́ть

награждéние *с* װ באלוינונג

нагревáтельн||ый װארעם־, הײץ־; ~ые прибóры אָנ־װארעם־אפּאראטן מצ.

нагревáть(ся) *несов.* *см.* нагрéть(ся)

нагрéть *сов.* אָנװארעמען; ◇ ~ ру́ки на *чём-л.* ≅ אָפּלעקן א בײנדל בא עפּעס; **~ся** *сов.* אָנװארעמען זיך, װארעם װערן*

нагромождáть *несов.* *см.* нагромозди́ть

нагромождéние *с* װ אָנהויפונג, אָנװאלגער מ

нагромозди́ть *сов.* אָנהויפ(ענע)ן, אָנװאלגערן

нагруби́ть *сов.* גראָב [פרעך] ארײַנזאָגן

нагру́дн||ик *м* 1. ברוסט־טיכל ז ־עך; *(детский)* הערצל ז ־עך; 2. *(часть доспехов)* ברוסט־פאנצער מ ־ס

нагружáть *несов.*, **нагрузи́ть** *сов.* 1. פארלאָדן*; אָנ־לאָדן*; ~ телéгу פארלאָדן* דעם װאָגן; 2. *разг.* *(работой, поручениями)* אָנלאָדן*

нагру́зка *ж* 1. *(транспортных средств)* װ פארלאָדונג; *(груза)* װ אָנלאָדונג; 2. *(работа)* װ אָנלאָדונג; ~ учи́теля די אָנלאָדונג פון א לערער

нагря́нуть *сов.* קומען* אומגעריכט; *(о гостях тж.)* ארײַנשטעלן זיך *разг.*

нагу́л *м* *(скота)* װ אָנפיטערונג, די צוגעקומענע װאָג

нагу́ливать *несов.*, **нагуля́ть** *сов.* 1. *(прибавлять в весе)* אָנעמען* װאָג; 2. *разг.:* нагуля́ть аппети́т אף פרי־שער לופט באקומען* דעם רעכטן אפּעטיט; нагуля́ть румя́нец אף פרישער לופט באקומען* רויטע בעקלעך

нагуля́ться *сов.* *разг.* אָנשפּאצירן זיך

над *предлог с тв. п.* 1. איבער; ~ столóм איבערן טיש; высокó ~ головóй הויך איבערן קאָפּ; рабóтать ~ проéктом ארבעטן איבער א פּראָיעקט; три́ста мéтров ~ у́ровнем мóря דרײַ הונדערט מעטער העכער פונעם יאָם־ניװאָ [העכער דעם]; 2.: смея́ться ~ *кем-л.* לאכן פון עמעצן; издевáться ~ *кем-л.* אײַזדיעקעװען זיך איבער עמעצן

надави́ть *сов.*, **надáвливать** *несов.* אָנקװעטשן, אָנדריקן

надáивать *несов.* *см.* надои́ть

надбáвка *ж* װ הויסאָפּע ־ס

надвигáть(ся) *несов.* *см.* надви́нуть(ся)

надви́ну||ть *сов.* אָנרוקן; ~ть шáпку אָנרוקן דאָס היטל;

~ться *сов. прям. и перен.* אָנרוקן זיך; ~лась ночь ס'האָט זיך אָנגערוקט [ס'איז צוגעפאַלן] די נאַכט

на́двое *нареч.* אַף צוויי טיילן, אַף דער האַלב; доро́га раздели́лась ~ דער וועג האָט זיך צעצווייט; ◇ э́то ещё ба́бушка ~ сказа́ла ס'איז נאָך א גרויסער סאָפעק

надвяза́ть *сов.*, **надвя́зывать** *несов.* (*вин.*) (*спицами*) אָנשטריקן; (*крючком*) אָנהעקלען; 2. (*верёвку и т. п.*) צובינדן* (צו)

надгро́бн||ый: ~ый па́мятник מאַצייווע ‖ ־ס; ~ая на́дпись עפּיטאַפיע ‖ ־ס, מאַצייווע־אויפשריפט ‖ ־ן; ~ая речь קוואָרע־רעדע ‖ ־ס

надева́ть *несов. см.* наде́ть

наде́жд||а *ж* ביטאָכן ם; האָפענונג ‖ ־ען; вы́разить ~у אויסדריקן א האָפענונג; ◇ в ~е на *что-л.* מיט דער האָפענונג אַף עפּעס; возлага́ть ~ы на *кого-л.* לייגן אַף עמעצן (גרויסע°) האָפענונגען; пита́ть ~у האָבן* א האָפענונג, (פאַר)האָפן; он подаёт ~ы מע לייגט אַף אים (גרויסע°) האָפענונגען

надёжн||ый 1. (*внушающий доверие*) פאַרטרויליכער; טרײַער; ~ый друг א טרײַער פרײַנט; 2. (*крепкий, прочный*) פעסטער, זיכערער; ~ый фунда́мент א פעסטער פונדאַמענט; ~ая защи́та א זיכערע שוץ; 3. (*верный*) זיכערער; ~ое сре́дство א זיכער מיטל; ~ое ме́сто א זיכער [א באַוואָרנט] אָרט

наде́л *м*: земе́льный ~ *ист.* ערד־כײלעק ם (מצ. ־כאַ··· לאָקים)

наде́ла||ть *сов.* 1. אָנמאַכן (א סאַך); ~ть игру́шек אָנמאַכן (א סאַך) שפּילכלעך; 2. (*совершить, причинить*) אָנמאַכן, אָפּטאָן*, אָנאַרבעטן; что ты ~л? וואָס האָסטו אָפּטאָן*, אָנגעאַרבעט?; ~ть глу́постей אָפּטאָן* (א סאַך) נאַרישקײטן; ~ть оши́бок באַגיין* [אָנמאַכן] (א סאַך) פעלערן; ~ть хлопо́т פאַרשאַפן* (א סאַך) קלאַפּאָט

надели́ть *сов.*, **наделя́ть** *несов.* 1. (*יעדערן*) אויסגעבן*, אויסטיילן; אײַנטיילן; ~ крестья́н землёй צעטיילן די ערד צווישן די פּויערים; 2. (*одарить*) באַשענקען*; он наделён большо́й физи́ческой си́лой ער איז באַשאָנקען מיט א גרויסער° פיזישער קראַפט

надёргать *сов.* 1. אָנצופּן; 2. *перен. разг.* צונויפשלעפּן; ~ цита́т צונויפשלעפּן ציטאַטעס

наде́ть *сов.* 1. אָנטאָן*; что бы́ло на ней наде́то? אין וואָס איז זי געווען [געגאַנגען] אָנגעטאָן?; 2. (*насадить*) אַרופזעצן, אַרופטאָן*

наде́||яться *несов.* 1. האָפן; 2. (*полагаться*) פאַרלאָזן* זיך; (*рассчитывать на что-л.*) דופען; я на тебя́ ~юсь איך פאַרלאָז זיך אַף דיר; 3.: ~юсь *в знач. вводн. сло́ва* כ'האָף; ~юсь, вам изве́стно... עפּשער איז אײַך באַוווּסט...

надзе́мный איבערערדישער

надзира́тель *м* = אופזעער ם; ~ница *ж* אופזעערן ‖ ־ס

надзира́ть *несов.* (*за тв.*) האָבן* אן אופזיכט (אַף), אַכטונג געבן* (אַף)

надзо́р *м* 1. האַשגאָכע ‖, אופזיכט ‖; быть под ~ом поли́ции זײַן אונטער דער אופזיכט פון דער פּאָליציי; 2. (*группа лиц*) אינספּעקציע ‖, מאַשגיכים מצ.; санита́рный ~ די סאַניטאַרע אינספּעקציע

надко́стница *ж анат.* ביין־הײַטל I ־עך

надкуси́ть *сов.*, **надку́сывать** *несов.* אָנבײַסן* (עטוואָס)

надла́мывать *несов. см.* надломи́ть

надлеж||а́ть *несов.* (*дат.*): вам ~и́т сдать годово́й отчёт до деся́того января́ איר דאַרפט [איר זײַט מעכוייעוו] אָפּגעבן דעם יאָר־באַריכט ביזן צענטן יאַנואַר; ~а́щий געהעריקער; в ~а́щий срок צום געהעריקן טערמין; ~а́щим о́бразом ווי געהעריק, אַף א געהעריקן אופן

надло́м *м* 1. אײַנבראָך ם ־ן, אָנבראָך ם ־ן; 2. *перен.*: душе́вный ~ דעפּרעסיע ם, אינערלעכער אײַנבראָך

надломи́ть *сов.* 1. אָנברעכן* (עטוואָס); 2. *перен.* אונטערברעכן*; (*здоровье*) אונטערײַסן*; го́ре надломи́ло его́ די צאָרע האָט אונטערגעבראָכן זײַנע קויכעס; ~ся *сов.* 1. (*слегка*) אָנברעכן* זיך; 2. *перен.* אונטערגעבראָכן ווערן*

надло́мленный אָנגעבראָכענער; *перен.* אונטערגעבראָכענער

надме́нн||о *нареч.* גאַדלעסדיק, מיט גײַווע, פאַריסן; ~ость *ж* גאַדלעס I, גײַווע ‖, פאַריסנקײט ‖; ~ый גאַדלעסדיקער, גײַוועדיקער, פאַריסענער

на́до[1] *в знач. сказ. безл.* 1. (*следует*) מע דאַרף; (*необходимо*) מע מוז; *переводится тж. личными формами глаголов* דאַרפן*, מוזן*; ~ идти́ מע דאַרף גיין; тебе́ ~ рабо́тать דו דאַרפסט אַרבעטן; 2. (*требуется*) מע דאַרף האָבן; ס'איז נייטיק; *переводится тж. личными формами глагола* דאַרפן*; им ~ бума́ги זיי דאַרפן פּאַפּיר, זיי נייטיקן זיך אין פּאַפּיר; не ~ слёз מע דאַרף ניט וויינען; ~ бы́ло ви́деть, как... מע האָט געדאַרפט זען [אָנקוקן], ווי(אַזוי)...; ◇ так ему́ и ~! א מיצווע אַף אים!, ער האָט עס קאָשער פאַרדינט!; о́чень мне ~! כ'האָב דאָס אין, כ'האָב מער ניט וואָס צו טאָן!, דער לינקער פּיאַטע!; ~ ду́мать, ~ полага́ть 1) מינאַסטאָם, ווי דען אָנדערש!, מיסטאָמע; 2) (*как ответ*) איך רעכן, איך גלייב, טאָמ; вы, ~ полага́ть, уже́ гото́вы? איר זײַט שוין מינאַסטאָם גרייט?; איך גלייב, אַז איר זײַט שוין גרייט?

надо[2] *предлог* **см. над**

на́добно *уст. см.* на́до[1]

на́добност||ь *ж* (*потребность*) באַדערפעניש ‖; (*необходимость*) נייטווענדיקײט ‖; в слу́чае ~и אַז מע וועט באַדאַרפן; по ме́ре ~и אַף וויפל ס'איז נייטיק; без ~и ווען מע דאַרף ניט

надоеда́ть *несов. см.* надое́сть

надое́дливый דערעסנדיקער; (*о человеке*) אײַנגעגעסענער

надое́сть *сов.* דערעסן*, נימעס ווערן*; мне надое́ло его́ слу́шать ס'האָט מיר דערעסן [ס'איז מיר נימעס געוואָרן] הערן, וואָס ער רעדט

надои́ть *сов.* אָנמעלקן*

надо́й *м* אָנמעלק ם ־ן

надо́лго *нареч.* אַף לאַנג

надо́мн||ик *м* = היים־אַרבעטער ם; ~ица *ж* היים־אַרבעטערן ‖ ־ס

надорва́ть *сов.* 1. אָנרײַסן* (עטוואָס); 2. (*повредить*) אונטעררײַסן*, אונטערברעכן*; ~ си́лы אונטעררײַסן* [אונטערברעכן*] די קויכעס; ~ го́лос אונטערברעכן* די שטים; ~ся *сов.* 1. אָנגעריסן ווערן*; 2. *разг.* (*повредить себе внутренние органы*) אונטערברעכן*, אונטעררײַסן* זיך; 3. (*потерять душевные силы*) אינערלעך אײַנגעבראָכן ווערן*

надоу́ми||ть *сов.* (+ *инф.*) *разг.* אײַנגעבן* סייכל; он

~л меня́ пойти́ к врачу́ ער האָט מיר אײַנגעגעבן סײכל (איך זאָל) גײן צו א דאָקטער

надписа́ть *сов.*, **надпи́сывать** *несов.* *אוֹפשרײַבן (אַף), מאַכן אַן אוֹפשריפט (אַף); ~ фотогра́фию מאַכן אַן אוֹפשריפט אַפן פאָטאָבילד

на́дпись *ж* אוֹפשריפט ‖ ־ן

надпо́чечники *мн.* *анат.* בײַנירן מצ.

надра́ть *сов.*: ~ у́ши *кому́-л.* אָנדרייען [*אָנרײַסן] עמעצן די אויערן

надре́з *м* אײַנשניט ם ־ן, אָנשניט ם ־ן; (*бороздка*) קארב ם ־ן

надре́зать *сов.*, **надреза́ть** *несов.* *אָנשנײַדן (עטוואָס)

надруга́тельство *с* איזדיעקעניש I; (*над святыней*) פאַרוֹמווערדיקן I

надруга́ться *сов.* (над *тв.*) איזדיעקעווען זיך (איבער); (*осквернить*) פאַרוֹמווערדיקן

надры́в *м* 1. ריס ם ־ן; 2.: душе́вный ~ אינערלעכער אײַנבראָך; דעפרעסיע ‖; ка́шлять с ~ом קרעקן זיך הוסטנדיק; петь с ~ом *זינגען אפעקטירט

надрыва́ть *несов.* 1. *см.* надорва́ть 1; 2.: ~ ду́шу *רײַסן דאָס האַרץ; ~ся *несов.* 1. *см.* надорва́ться 1; 2. (*делать что-л. с большим напряжением*) אוועקלייגן אַלע קויכעס; надрыва́ясь тащи́ть, нести́ *что-л.* מיט די לעצטע קויכעס שלעפן, *טראָגן עפעס; 3. (*кричать*) *שרײַען, *רײַסן זיך דעם גאָרגל מיט אַלע קויכעס; 4. (от *род.*; *страдать*) פײַניקן זיך (פון); ◇ се́рдце, душа́ надрыва́ется ס'ווערט צעריסן [ס'רײַסט] דאָס האַרץ

надсмо́тр *м* אוֹפזיכט ‖; ~щик *м* = ם אוֹפזעער

надстра́ивать *несов.*, **надстро́ить** *сов.* (*этаж*) אַרוֹפבויען; (*дом*) אַרוֹפגאָרענען

надстро́йка *ж* 1. (*действие*) אַרוֹפבויען, אַרוֹפבויונג ‖ I; 2. (*часть здания*) אײבערגעבײַ I ־ען; 3. *филос.* אויבערבוי ם ־ען; ба́зис и ~ דער באַזיס און דער אויבערבוי

надтре́снутый 1. אָנגעשפאַלטענער; 2.: ~ го́лос אַן אוֹנטערגעבראָכענע שטים

надува́тельство *с разг.* גענאַרערײַ I, שווינדלערײַ ‖

надува́ть *несов.* *см.* наду́ть; ~ся *несов.* *см.* наду́ться 1

надувн||о́й לופט־; ~а́я ло́дка גוֹמע־שיפל I ־עך; ~о́й матра́ц לופט־מאַטראַץ ם ־ן

наду́манный אויסגעקליגלטער, אָנגעטראַכטער

наду́тый *разг.* 1. (*надменный*) פאַריסענער, גאַדלעסדיקער; וואָס בלאָזט פון זיך *после сущ.*; 2. (*обиженный*) אָנגעבלאָזענער, אָנגעדרודלטער

наду́||ть *сов.* 1. *אָנבלאָזן; ~ть щёки *אָנבלאָזן די באַקן; ве́тер ~л паруса́ דער ווינט האָט אוֹפגעבלאָזן [האָט אָנגעצויגן] די זעגלען; 2. (*нанести — о ветре*) אָנווייען; 3. *разг.* (*обмануть*) אָפשווינדלען, אָפפריצעווען; ◇ ~ть гу́бы *אָנבלאָזן זיך, אָנדרודלען זיך; ~ться *сов.* 1. *אָנבלאָזן זיך; (*вздуться*) *אוֹפבלאָזן זיך; 2. *разг.* (*обидеться*) *אָנבלאָזן זיך, אָנדרודלען זיך

надуши́ть *сов.* אָנפאַרפומירן; אָנדושען *разг.*; ~ся *сов.* אָנפאַרפומירן זיך; אָנדושען זיך *разг.*

надыми́ть *сов.* אָנרויכערן, אָנמאַכן א רויך

наеда́ться *несов.* *см.* нае́сться

наедине́ *нареч.* אַליין; поговори́ть с *кем-л.* ~ *האָבן א שמוֹעס מיט עמעצן אויג אַף אויג [אוֹנטער פיר אויגן]; оста́ться с *кем-л.* ~ *בלײַבן מיט עמעצן גאַנץ אַליין; ~ с собо́й אַליין מיט זיך, איינער אַליין

нае́зди||ть *сов.* 1. *אָנפאָרן; шофёр ~л миллио́н киломе́тров דער שאָפער האָט אָנגעפאָרן א מיליאָן קילאָמעטער; 2. (*укатать*) *אײַנפאָרן

нае́здни||к *м* = ם רײַטער; ~ца *ж* רײַטערין ‖ ־ס, רײַטערקע ‖ ־ס

нае́здом *нареч.*: быва́ть ~ אַראָפכאַפן זיך פאַרבײַפאָרנדיק

наезжа́ть *несов.* 1. *см.* нае́хать *и* нае́здить; 2. *разг.* (*посещать*) אַראָפכאַפן זיך

нае́зженн||ый: ~ая доро́га אַן אײַנגעפאָרענער וועג

наём *м* 1. (*помещения и т. п.*) אַרענדע ‖, דינגען I; 2. (*рабочей силы*) אָנדינגען I, דינגען I; рабо́тать по на́йму *זײַן אַף לוין־אַרבעט; ~ник *м* 1. *обыкн.* *неодобр.* = ם לוין־זעלנער; א געדוֹנגענער זעלנער; 2. (*прислужник*) = ם צוֹדינער, מעשאָרעס ם (מצ. מעשאָרסים)

наёмн||ый 1. פאַרדינג־; (*взятый внаём*) געדוֹנגענער; ~ая цена́ פאַרדינגפרײַז ‖ ־ן; ~ая да́ча א געדוֹנגענע דאַטשע; 2. (*работающий за плату*) לוין־; ~ый труд לוין־אַרבעט ‖; 3. *обыкн.* *неодобр.* געדוֹנגענער; ~ые войска́ אַן אָנגעדונגענע אַרמײ; ~ый уби́йца אַן אָנגעדונגענער מערדער

нае́сться *сов.* *אָנעסן זיך; ты не нае́лся? דו האָסט זיך ניט אָנגעגעסן? ביסט נאָך ניט זאַט?; ~ *чего-л.* *אָנעסן זיך מיט עפעס

нае́х||ать *сов.* 1. (на *вин.*) *אַרוֹפפאָרן (אַף), *אָנפאָרן (אַף); 2. *разг.* (*съехаться*) *אָנפאָרן; ~ало мно́го госте́й ס'זײַנען אָנגעפאָרן א סאַך געסט

нажа́рить *сов.* אָנפרעגלען, *אָנבראָטן

нажа́ть[1] *сов.* 1. (*вин.*, на *вин.*) אָנדריקן (אַף), (*рукой тж.*) *א קוועטש טאָן (אַף); ~ кно́пку אָנדריקן אַף דער קנאָפקע, *א קוועטש טאָן די קנאָפקע; 2. (на *кого-л.*) *разг.* (*оказать воздействие*) אָנקוועטשן (אַף), אָנשפאַרן (אַף); 3. (на *вин.*) *разг.* (*энергично приняться*) *א נעם טאָן זיך (פאַר, צו), אָנשפאַרן (אַף)

нажа́ть[2] *сов.* (*какое-то количество ржи и т. п.*) *אָנשנײַדן

нажда́||к *м* שמערגל ם, נאַזשדאַק ם; ~чный: ~чная бума́га גלאָזפאַפיר I

нажи́в||а[1] *ж* באַרײַכערונג ‖; (*прибыль*) רעווע ם (מצ. רעוואָכים); пого́ня за ~ой דאָס יאָגן זיך נאָך פעטע [°גראָבע] רעוואָכים, דאָס יאָגן זיך נאָך פראָפיט

нажи́ва[2] *ж* *см.* нажи́вка

нажива́ть(ся) *несов.* *см.* нажи́ть(ся)

нажи́вка *ж* לאָקערשפײַז ‖ (פאַר פיש)

наживно́||й: э́то де́ло ~е *разг.* דאָס קען מען זיך (מיט דער צײַט) אָנלעבן

нажи́м *м* 1. אָנדריק ם, שפאַרן I; 2. *перен.* דרוק ם, אָנדריק ם; оказа́ть ~ на *кого-л.* אוֹיסיבן א דרוק אַף עמעצן; под ~ом אוֹנטערן דרוק; 3.: писа́ть с ~ом *שרײַבן אָנקוועטשנדיק אַף דער פען

нажима́ть *несов.* 1. (*вин.*, на *вин.*) אָנדריקן; (*рукой тж.*) אָנקוועטשן; 2. *см.* нажа́ть[1] 2; 3. (на *вин.*) *разг.* (*энергично приниматься*) *נעמען זיך (ווי ס'דאַרף צו זײַן) (פאַר, צו), אָנשפאַרן (אַף)

нажи́ть *сов.* 1. *אָנלעבן זיך, *אײַנשאַפן זיך; (*много денег*) אָנפאַרדינען; 2.: ~ (себе́) враго́в אָנלעבן זיך סאָנים;

~ хлопо́т אָנפּרעגן זיך א קלאַפּאָט [א שטיקל אַרבעט]; ~ боле́знь אָפּכאַפּן [אָנפּרעגן זיך] א קרענק; ~ся сов. (на предл.) ניסאָשער ווערן* (פֿון); ~ся на вое́нных поста́вках מאַכן א פאַרמעגן פון קריגס־ליפערונגען, ניסאָשער ווערן* פון קריגס־ליפערונגען

наза́втра *нареч. разг.* אפן אַנדערן טאָג, אַף מאָרגן

наза́д *нареч.* 1. *(в противоположном направлении)* צוריק (אַף); идти́ ~ (אַף) צוריק גיין*; шаг ~ א טראָט צוריק; 2. *(к задней стороне)* (אַף) אהינטער, אַף צוריק; огляну́ться ~ אומקוקן זיך אַף צוריק [אַף אהינטער]; 3. *(обратно)* צוריק; взять свои́ слова́ ~ נעמען* די ווערטער צוריק; отда́ть *что-л.* ~ אָפּגעבן* עפּעס צוריק; 4.: (тому́) ~ צוריק; пять лет (тому́) ~ מיט פינף יאָר צוריק, פינף יאָר צוריק

назва́ние *с* נאָמען ם (מצ. נעמען); ~ расска́за דער נאָמען פון דער דערציילונג; расска́з под ~м „Степь“ א דערציילונג מיטן נאָמען [אונטערן קעפּל] «דער סטעפּ»

назва́||ть[1] *сов.* 1. *(вин. тв., им.; дать имя)* אָנרופן*, געבן* א נאָמען; ма́льчика ~ли Михаи́л(ом) в честь де́да מ'האָט דעם ייִנגל א נאָמען געגעבן מיכאל לעקאָוועד דעם זיידן [נאָכן זיידן]; ~ть *кого-л.* тру́сом אָנרופן* עמעצן פּאַכדן; 2. *(вин. тв.; охарактеризовать)* האַלטן* (פאַר), רעכענען (פאַר); её нельзя́ ~ть краси́вой מע קען זי ניט האַלטן [רעכענען] פאַר א שיינער, מע קען ניט זאָגן, אַז זי איז א שיינע; 3. *(вин.; произнести название, указать)* אָנרופן*; назови́те прито́ки Во́лги רופט אָן (באַ די נעמען) די בײַטײַכן פון דער וואָלגע; ~ть кра́йний срок אָנרופן* דעם לעצטן טערמין; он ~л себя́ ער האָט זיך פאָרגעשטעלט

назва́ть[2] *сов. (вин., род.; пригласить)* פאַרבעטן*

назва́ться[1] *сов.* 1. *(кем-л.)* אָנגעבן* זיך (פאַר); 2. *(отрекомендоваться)* פאָרשטעלן זיך

назва́ться[2] *сов. (вызваться)* אָנבאָטן* זיך; *(напроситься)* אָנשלאָגן* זיך

назе́мн||ый אייבערערדישער, אייבערערדיקער; ~ый тра́нспорт אייבערערדישער טראַנספּאָרט; ~ые войска́ יאַבאָשע־מיליטער I

на́земь *нареч.* אַף דער ערד

назида́||ние *с* II באַלערנונג, II מוסער־לעקציע; в ~ние пото́мству *ирон.* אַז קינדס־קינדער זאָלן געדענקען [וויסן]; ~тельный באַלערעוודיקער; ~тельным то́ном מיט א מענטאָרישן טאָן

на́зло́ *нареч.* אַפצולאָכעס, אַף צעזעצעניש; де́лать ~ *кому-л.* טאָן* עמעצן אַפצולאָכעס [אַף צעזעצעניש]; как ~ (ווי) אַפצולאָכעס

назнача́ть *несов. см.* назна́чить

назначе́ни||е *с* 1. *(действие)* I באַשטימען; *(срока и т. п. тж.)* I אָפּשטעלן; 2. *(на должность)* באַשטימונג II, II נאָמינירונג; 3. *(предназначенность)* II ציל־באַשטימונג; *(задача)* II אויפגאַבע; *высок.* II מיסיע; испо́льзовать по ~ю צוועקמעסיק אויסניצן, אויסניצן לויט דער באַשטימונג; каково́ ~е э́того прибо́ра? אַף וואָס דינט אָט דער מאַכשיר?; отвеча́ть своему́ ~ю אַנטשפּרעכן* צו די פונקציעס; 4.: по ~ю врача́ לויט א פּרישריפט פון א דאָקטער; ווי ס'האָט געהייסן [רעקאָמענדירט] א דאָקטער; ◇ ме́сто ~я I ציל־אָרט

назна́чить *сов.* 1. *(заранее наметить)* באַשטימען; *(срок и т. п.)* אָפּשטעלן; ~ день отъе́зда אָפּשטעלן [באַשטימען, אָנמערקן] דעם טאָג פון אָפּפאָרן; ~ свида́ние אָפּשטעלן א טרעפונג; ~ пе́нсию באַשטימען א פּענסיע; 2. *(на должность)* באַשטימען, נאָמינירן; ~ *кого-л.* дире́ктором נאָמינירן [באַשטימען] עמעצן אַלס דירעקטאָר [פאַר א דירעקטאָר]; 3. *разг. (лекарство, лечение)* פּרישרײַבן*, רעקאָמענדירן

назо́йлив||ость *ж* II אײַנגעגעסנקײַט; ~ый אײַנגעגעסענער; דאָקוטשליווע(ר) *тж. неизм.*

назрева́ть *несов.*, **назре́ть** *сов.* אָנרײַפן; *(о вопросе тж.)* אַקטועל ווערן*

назубо́к *нареч. разг.:* знать *что-л.* ~ וויסן* עפּעס ווי א מיזמער, וויסן* עפּעס אַף אויסווייניק

называ́емый: так ~ אַזױגערופענער

называ́ть *несов. см.* назва́ть

называ́||ться[1] *несов.* 1. הייסן*, אָנרופן* זיך; как э́то ~ется? ווי רופט מען דאָס אָן?, ווי(אַזוי) הייסט עס?; 2. *см.* назва́ться[1]

называ́ться[2] *несов. см.* назва́ться[2]

наибо́лее *нареч.* 1. *(больше всего)* צומיי(נ)סטן, אַמערסטן; 2. *(при образовании превосх. ст. прил. и нареч.):* ~ си́льный דער סאַמע שטאַרקער, דער שטאַרקסטער; де́йствовать ~ си́льно ווירקן צומשטאַרקסטן

наибо́льший דער גרעסטער

наи́вн||ость *ж* II נאַיווקייט; *(безыскусственная простота)* I טמימעס; ~ый נאַיווער; *(безыскусственно простой)* טמימעסדיקער; ~ый вопро́с א נאַיווע פראַגע

наивы́сший דער העכסטער

наи́гранн||ый געמאַכטער, געקינצלטער; ~ая весёлость א געמאַכטע [געקינצלטע] פריילעכקייט

наигра́ть *сов.* 1. *разг. (основной мотив)* דורכשפּילן; 2. *(на пластинку)* פאָנאָגראַפירן; *(на плёнку тж.)* פילמירן; ~ пласти́нку אָנשפּילן די פּלאַטע; ~ся *сов. разг.* זיך אָנשפּילן (זאַט)

наи́грывать *несов.* 1. *см.* наигра́ть; 2. *(тихо)* שטילערהייט [פאַר זיך] שפּילן

наизна́нку *нареч.* פאַרקערט, אַף דער לינקער זײַט

наизу́сть *нареч.* אַף אויסווייניק

наилу́чш||ий דער בעסטער; ~им о́бразом אפן בעסטן אופן

наиме́нее *нареч.* צומווייניקסטן

наименова́ние *с* נאָמען ם (מצ. נעמען)

наиме́ньший דער מינדסטער, דער קלענסטער

наискосо́к *нареч. разг. см.* на́искось

на́искось *нареч.* אין אַלאַכסן, באַאַלאַכסן

наиху́дший דער (סאַמע) ערגסטער

наймит *м* = ם צודינער ··נע; ם געדונגענער; ~ы капита́ла די (יויצער־)מעשאָרסים פונעם קאַפּיטאַל

найти́[1] *сов.* 1. *(обнаружить)* געפינען*; ~ клад געפינען* אן אוצר; в я́щике стола́ я нашёл запи́ску אין טיש־שופלאָד האָב איך געפונען [דערזען] א צעטעלע; 2. *(отыскать)* געפינען*; *(подыскать тж.)* צוזוכן; ~ подходя́щую рабо́ту געפינען* [צוזוכן] א פּאַסיקע אַרבעט; ника́к не найду́ э́ту кни́гу איך קען בעשום־אופן ניט געפינען דעם דאָזיקן בוך; ~ на ка́рте столи́цу Ку́бы געפינען* אַף דער מאַפּע די הויפּט־שטאָט פון קובא; 3. *(изобрести)* (אויס)געפינען*; צוטראַכטן, אַנטדעקן; ~ но́вый спо́соб очи́стки не́фти (אויס)געפינען* א נײַעם אופן אָפּצורייניקן נאַפט; 4. *(счесть)* געפינען*, האַלטן*; он нашёл э́то вполне́ целесооб-

разным ער האָט עס געפונען [געהאַלטן] פאַר גאַנץ צוועק־מעסיק; 5.: ~ применéние אָנגעווענדט [אויסגעניצט] ווערן*; ~ отражéние אָפשפיגלען זיך; ~ пристáнище געפינען* א מאָקעם־מענוכע; 6.: что он в ней нашёл? וואָס האָט ער אַזוינס אין איר דערזען?; нашёл чемý рáдоваться! געפונען פון וואָס אָנצוקוועלן!; 7. (застать) אָנטרעפן*

найти́[2] *сов.* 1. (*надвинуться*) אָנרוקן זיך; нашли́ тýчи ס׳האָבן זיך אָנגערוקט כמאַרעס; 2. *разг.*: на негó нашёл страх ס׳האָט אים אָנגעכאַפט א פאַכעד; на негó нашлá тоскá ס׳איז אים געוואָרן מיטאַמאָל אומעטיק (אַפן האַרצן)

найти́сь *сов.* 1. (*обнаружиться в результате поисков*) אָפזוכן זיך, געפינען* זיך; 2. (*оказаться налицо*) פאַראַנען זײַן*; не найдётся ли у вас..? צי איז ניט פאַראַן בײַ אײַך..?; צי האָט [פאַרמאָגט] איר ניט..?; 3. (*не растеряться*) געבן* זיך אן אײַצע, ניט בלײַבן* אָפהענטיק, ניט פאַרלירן* זיך; он не нашёлся, что отвéтить ער האָט ניט געוווּסט, וואָס זאָל ער ענטפערן

накáз (*депутату*) אָנזאָג מ ־ן

наказáни||е *с* שטראָף || ־ן, באַשטראָפונג || ־ען; אוינעש מ *уст.*; трéбовать ~я винóвных פאָדערן (מע זאָל) באַשטראָפן די שולדיקע; ◇ ~е мне с тобóй ס׳איז מיר ביטער און פינצטער מיט דיר!; сýщее ~е אן עכטע פלאָג, אן אָנשיקעניש, א שטראָף פון גאָט

наказáть *сов.* באַשטראָפן

наказýемый *юр.* באַשטראָפלעכער

накáзывать *несов. см.* наказáть

накáл *м* אָנגליונג ||, אָנגלי מ; *перен.* גלי מ

накалённ||ый אָנגעגליטער; *перен. тж.* אָנגעשטרענגטער, געשפאַנטער; ~ая атмосфéра אן אָנגעגליטע [א געשפאַנטע] אַטמאָספער

накáливан||ие *с* אָנגליונג ||; ◇ лáмпа ~я *эл.* גלי־לאָמפ מ (מצ. ־ן, ..לעמפ)

накáливать(ся) *несов. см.* накали́ть(ся)

накали́ть *сов. прям. и перен.* אָנגליען; ~ся *сов. прям. и перен.* אָנגליען זיך, אָנגעגליט ווערן*; ~ся дóкраснá אָנגעגליט ווערן* ביז רויט

накáлывать *несов. см.* наколóть[1]; ~ся *несов. см.* наколóться

накаля́ть(ся) *несов. см.* накали́ть(ся)

наканýне 1. *нареч.* מיט א טאָג פריער, מיט א טאָג צוריק; 2. *предлог с род. п.* ערעוו; ~ прáздника ערעוו יאָמטעוו

накáпать *сов.* אָנקאַפען

накáпливать(ся) *несов. см.* накопи́ть(ся)

накачáть *сов.*, **накáчивать** *несов.* אָנפאָמפען

накидáть *сов.* אָנוואַרפן*

наки́дка *ж* 1. (*одежда*) פעלערינע || ־ס; 2. (*на подушку*) דעקל | ־עך

наки́дывать(ся) *несов. см.* наки́нуть(ся)

наки́нуть *сов.* 1. ארופוואַרפן*; 2. (*небрéжно надеть*) ארופוואַרפן* (אף זיך), ארופכאַפן אף זיך; איבערוואַרפן* (אף, איבער); ~ платóк на плéчи ארופוואַרפן* [איבערוואַרפן*] א טוך אף די פלייצעס; 3. *разг.* (*набавить*) ארופוואַרפן*, צוגעבן*, מויסעף זײַן*; ~ся *сов.* 1. (*на кого-л.*) ארופוואַרפן* זיך (אף), אָנפאַלן* (אף); 2. *разг.* (*на еду и т. п.*) ארופוואַרפן* זיך (אף), צוכאַפן זיך (צו)

накипáть *несов.*, **накипéть** *сов.* 1. אָנזידן*; 2. *перен.* אָנגעזאָטן ווערן*; у негó на сéрдце накипéло ס׳איז אים געוואָרן אָנגעזאָליעט אַפן האַרצן

нáкипь *ж* 1. (*пена*) שוים מ; снять ~ с *чегó-л.* אראָפנעמען* שוים פון עפעס, אָפשוימען עפעס; 2. (*осадок на стéнках сосýдов*) אָנזאָץ מ

накладнáя *ж* פראַכטצעטל מ ־ען

наклáдно *в знач. сказ. разг.* (ס׳)איז צו טײַער

накладн||óй: ~óе зóлото באַגילטונג ||, באַגילטעכץ |; ~áя бородá א פאַלשע באָרד; ◇ ~ые расхóды בײַ־הויצאָעס מצ.

наклáдывать *несов. см.* наложи́ть

наклéивать *несов.*, **наклéить** *сов.* 1. ארופקלעפן; ~ мáрку ארופקלעפן א מאַרקע; 2. (*много*) אָנקלעפן

наклéйка *ж* (*ярлычок*) עטיקעטקע || ־ס

наклóн *м* (אָ)נייג מ

наклонéние[1] *с* אָנייג מ, אָנייגונג ||; אָנבייג מ, אָנבייגונג ||

наклонéние[2] *с грам.* מאָדוס מ ־ן

наклони́ть *сов.* אָנבייגן*, אָנייגן; ~ся *сов.* אָנבייגן* זיך; онá наклони́лась над ребёнком זי האָט זיך אָנגעבויגן צום קינד

наклóнн||ость *ж* 1. נייגונג || ־ען, טענדענץ || ־ן; 2. *мн.* נייגונגען מצ.; (*привычки*) טעוועס מצ.; дурны́е ~ости שלעכטע טנועס; ~ый (אָנ)גענייגטער; ~ая плóскость גענייגטע פלאַך; ◇ кати́ться по ~ой плóскости פאַלן* אַלץ נידעריקער, גיין* באַרג־אַראָפ

наклоня́ть(ся) *несов. см.* наклони́ть(ся)

наковáльн||я *ж* קאָוואַדלע || ־ס; ◇ мéжду мóлотом и ~ей צווישן (דעם) האַמער און (דער) קאָוואַדלע

накóлка *ж* 1. (*в волосах*) האָרבאַנד מ (מצ. ..בענדער); 2. *разг.* (*татуировка*) אָנשטעך מ ־ן

наколóть[1] *сов.* (*вин., род.; дров и т. п.*) אָנהאַקן, אָנשפאַלטן*

наколóть[2] *сов.* (*вин.*) 1. (*поранить*) פאַרשטעכן* זיך; ~ пáлец פאַרשטעכן* זיך א פינגער; 2. (*прикрепить*) אָנטשעפען, ארופשטעכן*

наконéц *нареч.* 1. סאָפקאָלסאָף, ענדלעך; (*в результáте*) צום סאָף, צולעצט; вспóмнил ~ ענדלעך [לעסאָף] דערמאָנט זיך; 2. (*при перечислéнии*): (и) ~ (און) לעצטנס; 3. *в знач. ввóдн. слóва* סאָפקאָלסאָף; перестáнь, ~! הער שוין אוף!; ◇ ~(-то)! ענדלעך!

наконéчник *м* עקהוט מ ־ן

накопáть *сов.* אָנגראָבן*

накопи́ть *сов.* אָנזאַמלען, אָנקלײַבן*; ~ся *сов.* אָנקלײַבן* זיך, אָנזאַמלען זיך

накоплéние *с* 1. (*действие*) אָנזאַמלען |, אָנזאַמלונג ||; 2. *мн.* (*сбережéния*) אָנזאַמלונגען מצ., אײַנשפאָרונגען מצ.

накопля́ть(ся) *несов. см.* накопи́ть(ся)

накорми́ть *сов.* 1. אָנהאָדעווען, אָנקאָרמענען*; 2. (*грýдью*) אָנזייגן

накоси́ть *сов.* אָנשנײַדן*, אָנקאָסען

накрáпыва||ть *несов.* מראָקען, טריפן; ~ет дождь ס׳מראָקעט

накрáсить *сов.* אָנפאַרבן, (*лицо, губы тж.*) אָנשמינקען; ~ся *сов. разг.* אָנפאַרבן זיך, אָנשמינקען זיך

накрахмáл||енный אָנגעקראָכמאַליעטער; ~ить *сов.* אָנקראָכמאַליען

накрени́ть *сов.* אָנבייגן*, אָנייגן (אף א זײַט); ~ся *сов.* אָנבייגן* זיך, אָנייגן זיך (אף א זײַט); лóдка накрени́лась דאָס שיפל האָט זיך געגעבן א נייג אָן אף א זײַט

накреня́ть(ся) *несов. см.* накрени́ть(ся)

нáкрепко *нареч.* 1. (*прóчно*) פעסט; закры́ть ~ פאַר-

מאַכן [צוֹמאַכן] שטשילגע; 2. *разг.* (*решительно*) אײן מאָל פאַר אַלע מאָל

на́крест *нареч.* קרײַצאַרטיק; ◇ ~ лежа́щие углы́ *мат.* קרײַץ־װינקלען מצ.

накрича́ть *сов.* *אָנשרײַען; (на *вин.*; *выругать*) אױסזידלען, *אָנשרײַען (אַף)

накроши́ть *сов.* 1. אָנבראָקן; (*хлеба тж.*) אָנקריש(ל)ען; 2. (*насорить*) אָנמאַכן (פול מיט) ברעקלעך, אָנברעקלען

накрути́ть *сов.*, **накру́чивать** *несов.* 1. אָנדרײען; (*обвить вокруг чего-л.*) אָנװיקלען; 2. *перен. разг.* אָנפּלאָנטערן

накрыва́ть(ся) *несов. см.* накры́ть(ся)

накры́ть *сов.* 1. צודעקן; (*целиком*) פאַרדעקן; ~ стол ска́тертью פאַרשפּרײטן אַפן טיש א טישטעך, פאַרשפּרײטן דעם טיש מיט א טישטעך; 2. *разг.* (*застать врасплох*) כאַפּן אַפן אָרט; ◇ ~ (на) стол גרײטן צום טיש; ~ся *сов.* איבערדעקן זיך, צודעקן זיך

накупи́ть *сов.* אָנקױפן

накури́ть *сов.* 1. אָנרײכערן; здесь о́чень наку́рено ס'איז דאָ שטאַרק אָנגערײכערט; 2. (*благовониями и т. п.*) אָנרױכערן

налага́ть *несов. см.* наложи́ть

нала́ди||ть *сов.* 1. (*исправить, отрегулировать*) אײַנריכטן, ריכטן, ברענגען* אין אָרדענונג; ~ть стано́к אײַנריכטן דעם װערקשטעל; 2. (*организовать*) אָרגאַניזירן, אװעקשטעלן; אײַנלאַדעװען *разг.*; хорошо́ ~ть рабо́ту גוט° אװעקשטעלן די אַרבעט; ~ться *сов.* אײַנלאַדעװען זיך, אװעקגײן* אַף א לאַד; рабо́та ~лась די אַרבעט האָט זיך אײַנגעלאַדעװעט, די אַרבעט איז אװעק אַף א לאַד; всё ~тся ס'װעט אַלץ זײַן רעכט

нала́дчик *м* = אײַנריכטער מ, = אױסרעגולירער מ

налга́ть *сов.* 1. אָנלײַגן, אָנשאַקרענען; 2. (на *вин.*; *наклеветать*) *אָנרעדן (אַף), אָנרעכילעסן (אַף)

нале́во *нареч.* 1. (*куда*) אַף לינקס; (*где*) לינקס, אין דער לינקער זײַט; сверну́ть ~ פאַרקערעװען אַף לינקס; ~ от меня́ לינקס פון מיר; ~! (*команда*) לינקס!; 2. *разг.* (*незаконно*) אַף לינק(ס)

налега́ть *несов. см.* нале́чь

налегке́ *нареч.* 1. (*без багажа*) אָן מאַסע, גרינגערהײט; путеше́ствовать ~ רײַזן אָן (א סאַך) געפּעק; 2. (*в лёгкой одежде*) לײַכט אָנגעטאָן

налёт *м* 1. אָנפאַל מ ־ן; (*с целью грабежа тж.*) אָנפלי מ ־ען; (*авиации*) אָנפלי מ ־ען; 2. (*тонкий слой*) אױפלױף מ; 3. (*оттенок*) אָנהױך מ

налета́ть *несов.*, **налете́ть** *сов.* 1. (на *вин.*; *летя, натолкнуться*) *אַרופפליִען (אַף); 2. (на *вин.*) *разг.* (*наскочить*) *אָנשטױסן זיך (אַף); 3. (на *вин.*; *напасть*) *אָנפליִען (אַף), *איבערפאַלן; 4. (на *вин.*; *обрушиться с обвинениями и т. п.*) *אַרופװאַרפן זיך (אַף), *באַפאַלן; 5. (*внезапно начаться*) אָניאָגן; налете́л ве́тер ס'האָט אָנגעיאָגט [ס'האָט זיך אופגעהױבן] א װינט; 6. (*слететься*) *אָנפליִען (זיך)

нале́чь *сов.* (на *вин.*) 1. (*опереться*) אָנשפּאַרן זיך (אַף); (*нажать*) אָנלײגן זיך (אַף); ~ на вёсла אָנלײגן זיך אַף די װעסלעס; 2. *перен. разг.* נעמען* זיך (װי ס'דאַרף צו זײַן) (פאַר, צו), אָנשפּאַרן (אַף); ~ на учёбу נעמען* זיך פאַר די לימודים

налива́ть(ся) *несов. см.* нали́ть(ся)

нали́вка *ж* ליקער מ ־ן, נאַליװקע װ ־ס

наливн||о́й 1.: ~о́е су́дно טאַנקער מ ־ס; 2. (*о плодах*) אָנגעגאָסענער; ~о́е я́блоко אָנגעגאָסענער עפּל

нали́м *м* (א פיש) נאַלים מ ־ען

налинова́ть *сов.* אָנװירען

налит||о́й 1. אָנגעגאָסענער; (*о зерне тж.*) פולזאַניקער; 2. (*мускулистый*) אָנגעגאָסענער, פולער

нали́ть *сов.* 1. *אָנגיסן; ~ *кому-л.* стака́н воды́ *אָנגיסן עמעצן א גלאָז װאַסער; ~ во́ду в стака́н *אָנגיסן װאַסער אין גלאָז (אַרײַן); 2. (*разлить*) *אָנגיסן; אָנליאַפּען *разг.*; ~ на́ пол *אָנגיסן [פאַרגיסן*, אָנליאַפּען] אַפן דיל; ~ся *сов.* 1. (*натечь*) *אָנגיסן זיך, *אָנרינען; 2. (*наполниться*) *אָנגעגאָסן װערן*, פול װערן; её глаза́ налили́сь слеза́ми אירע אױגן זײַנען פאַרלאָפן געװאָרן [זײַנען פול געװאָרן] מיט טרערן; 3. (*о плодах и т. п.*) *אָנגיסן זיך; ◇ ~ся кро́вью *צונטער־רױט װערן

налицо́ *нареч. в знач. сказ.*: фа́кты ~ די פאַקטן זײַנען אַף דער האַנט; все чле́ны коми́ссии ~ אַלע מיטגלידער פון דער קאָמיסיע זײַנען דאָ

нали́чи||е *с* וו פאַראַנענקײַט; при ~и באַ דער פאַראַנענקײַט; [אױב ס'איז דאָ] אױב ס'װעט זײַן; ◇ быть в ~и *פאַראַנען זײַן

нали́чник *м* (*дверной, оконный*) לײַסט וו ־ן

нали́чность *ж* 1. *см.* нали́чие; 2. (*товаров и т. п.*) דאָס פאַראַנענע; (*денежная*) דער פאַראַנענער סכום מעות

нали́чн||ый 1. פאַראַנענער; ~ые де́ньги דאָס (פאַראַנע־) מעותדיקע (נע) געלט; 2. *в знач. сущ. мн.* מעותדיקע געלט, דאָס מעות; плати́ть ~ыми צאָלן מיט מעותן, מעותמאָנים מצ.; сто рубле́й ~ыми מעותדיקע הונדערט רובל [מיט מעותמאָנים]; ◇ за ~ый расчёт פאַר מעותן געלט, פאַר מעותמאָנים

налови́ть *сов.* אָנכאַפּן (א סאַך); ~ по́лное ведро́ ры́бы אָנכאַפּן א פולן עמער (מיט) פיש

нало́г *м* שטײַער מ ־ן; прямо́й ~ דירעקטער שטײַער; ко́свенный ~ אומדירעקטער שטײַער; обложи́ть ~ом באַשטײַערן, ארופלײגן שטײַער (אַף)

нало́гов||ый שטײַער(ן)־; ~ая систе́ма שטײַערן־סיסטעם וו ־ען

налогоплате́льщик *м* = שטײַערן־צאָלער מ

нало́женн||ый: ~ым платежо́м מיט נאָכצאָל; פאַר נאָכנאַמע *уст.*

наложи́ть *сов.* (*вин.* на *вин.*) 1. ארופלײגן; 2. *мед.*: ~ гипс (на́ руку) לײגן גיפּס (אַף דער האַנט), פאַרגיפּסעװען (די האַנט); ~ компре́сс на лоб (צו)לײגן א קאָמפּרעס צו דעם שטערן; ~ повя́зку (פאַר)באַנדאַזשירן; ~ швы לײגן נעט, פאַרנײען; 3. (*покрыть*): ~ лак באַדעקן מיט לאַק, (אָנ)לאַקירן; 4. *перен.*: ~ аре́ст на *что-л.* ארופלײגן א סעקװעסטער אַף עפּעס, סעקװעסטרירן עפּעס; ~ резолю́цию ארופלײגן א רעזאָליוציע; ~ штраф на *кого-л.* ארופלײגן שטראַף אַף עמעצן, (פאַר)שטראַפירן עמעצן; 5. (*вин., род.*) אָנלײגן; ~ мно́го са́хару в чай אָנלײגן א סאַך צוקער אין דער טײ; ◇ ~ (свою́) печа́ть, ~ (свой) отпеча́ток на *что-л.* ארופלײגן א שטעמפּל אַף עפּעס; ~ на себя́ ру́ки זיך א מײַסע אָנטאָן*, נעמען* זיך דאָס לעבן

налома́ть *сов.* 1. *אָנברעכן (א סאַך); 2. (*ломая, привести в негодность*) *צעברעכן (א סאַך); ◇ ~ дров אָנמאַכן צרות

нам *дат. от* мы

намагни́чиваться *несов.* מאגנעטיזירט ווערן*

нама́зать *сов.* 1. באשמירן, אָנשמירן; ~ хлеб ма́слом באשמירן [אָנשמירן] דאָס ברויט מיט פּוטער; 2. *разг.* (*накрасить*) אָנשמירן; ~ гу́бы אָנשמירן די ליפּן; 3. *разг.* (*напачкать*) אָנפּאטשקען, אָנשמירגעווען; 4. *разг.* (*небрежно нарисовать и т. п.*) אָנשמירן, אָנפּאטשקען; **~ся** *сов.* 1. אָנשמירן זיך; 2. *разг.* (*накраситься*) אָנשמירן זיך, אָנשמינקען זיך

намалева́ть *сов. разг.* אָנמאליעווען, אָנפּאטשקען

нама́тывать *несов. см.* намота́ть

намёк *м* אָנצוהערעניש װ ־ן; то́нкий ~ א פײַנע [אן אײדעלע] אָנצוהערעניש; говори́ть ~ами רעדן* רעמאָזימדיק; в его́ слова́х нет ни ~а на иро́нию אין זײַנע ווערטער איז ניטאָ קיין שפּור פון איראָניע

намека́ть *несов.*, **намекну́ть** *сов.* (*на что-л.*) געבן* אן אָנצוהערעניש (אף); אָנצוהערן, אז... געבן*; (*на кого-л.*) אָנדײַטן (אף); מעראָמעז זײַן* (אף) *уст.*; на что вы намека́ете? וואָס מיינט איר, אף וואָס גיט איר אן אָנצוהערעניש? דערמיט?

намерева́ться *несов.* האָבן* בעדײַע

наме́рен *в знач. сказ.* (+ *инф.*): что вы ~ы де́лать? וואָס האָט איר בעדײַע צו טאָן?, וואָס רעכנט איר טאָן?; я не ~ ждать איך וועל ניט גיין ווארטן

наме́рени||е *с* קאוואָנע װ; (*умысел*) קיוון ם; име́ть ~е האָבן* בעדײַע, האָבן* די קאוואָנע; с твёрдым ~ем מיט א פעסטן באשלוס; до́брые ~я גוטע° קאוואָנעס; ◇ без вся́кого ~я אָן א שום מיין; с ~ем מיט א קיוון

намести́ *сов.* 1. (*сметая, собрать*) אָנקערן, צונויפקערן; 2. (*о ветре и т. п.*) אָנווייען, אָנטראָגן*; ~ сугро́бы אָנטראָגן* שנייהויפנס [שנייקופּעס, שנייהורבעס]; 3. *безл.* אָנווייען, אָנטראָגן*; намело́ мно́го сне́гу ס'האָט אָנגעטראָגן א סאך שניי, ס'זײַנען געוואָרן זאווייען

намета́ть *несов. см.* намести́

наме́тить[1] *сов.* 1. (*обозначить метками*) אָפּצייכענען, אָפּמארקירן; ~ тра́ссу אָפּמארקירן (מיט ריכטצייכנס) די טראסע; 2. (*обозначить контуры чего-л.*) אָנצייכענען; *перен. тж.* אָנמערקן; ~ пути́ дальне́йшего подъёма се́льского хозя́йства אָנצייכענען [אָנמערקן] די וועגן צום ווײַטערדיקן אופשטײַג פון דער לאנדווירטשאפט

наме́тить[2] *сов.* (*заранее назначить*) אָנמערקן; ~ день отъе́зда אָנמערקן דעם טאָג פון אָפּפאָר

наме́ти||ться *сов.* אָנמערקן זיך; ~лись но́вые тенде́нции ס'האָבן זיך אָנגעמערקט [ס'זײַנען קאָנטיק געוואָרן] נײַע טענדענצן

намётка *ж* (*предварительный план*) פאָרלויפיקע אָנמערקונג

намеча́ть[1] *несов. см.* наме́тить[1]

намеча́ть[2] *несов. см.* наме́тить[2]

намеча́ться *несов. см.* наме́титься

на́ми *тв. от* мы

намно́го *нареч.* 1. (*при сравн. ст. прилагательного*) פיל, א סאך; ~ сильне́е פיל שטארקער; 2. (*при глаголе*) שטארק, היפּש; ~ улу́чшить היפּש [שטארק] פארבעסערן

намока́ть *несов.*, **намо́кнуть** *сов.* (פּיטש־)נאס ווערן*

намола́чивать *несов. см.* намолоти́ть

намоло́т *м* אויסדראָש ם

намолоти́ть *сов.* אָנדרעשן*, אָנמ(ע)לויצען

намоло́ть *сов.* אָנמאָלן*

намо́рдник *м* מוילשלאָס ם (מצ. ...שלעסער)

намо́рщить *сов.* צונויפקנייטשן, צונויפרונצלען

намота́ть *сов.* אָנוויקלען, ארופוויקלען

намочи́ть *сов.* 1. אָנעצן, אײַנעצן; (*погрузить в жидкость*) אײַנווייקן; 2. (*наплескать*) אָנליאפּען

наму́читься *сов. разг.* אָנמוטשען זיך, אָנמאטערן זיך

намыва́ть *несов. см.* намы́ть

намы́ливать(ся) *несов. см.* намы́лить(ся)

намы́лить *сов.* אָנזייפן; ◇ ~ *кому-л.* го́лову אָנרײַבן* [אָנזייפן] עמעצן א מאָרדע; **~ся** *сов.* אָנזייפן זיך

намы́ть *сов.* 1. (*вин., род.; вымыть много*) אָנוואשן*; 2. (*вин.; образовать течением*) אָנשווענקען*, אָפּלייגן, אָנטראָגן*; ~ о́тмель אָנטראָגן* א זאמדבאנק; ~ плоти́ну אָנשווענקען* אן ערד־דאמבע; 3. (*вин., род.; добыть*) אָנוואשן*; ~ зо́лота אָנוואשן* גאָלד

нанести́ *сов.* 1. (*принести много*) אָנברענגען*; 2. (*о воде, ветре и т. п.*) אָנטראָגן*, אָנברענגען*; 3. *безл.*: нанесло́ мно́го сне́гу ס'האָט אָנגעטראָגן [אָנגעווייעט] א סאך שניי; 4. (*обозначить*): ~ на ка́рту אָנצייכענען אף דער מאפּע; 5. (*причинить*): ~ оскорбле́ние באליידיקן; ~ пораже́ние ברענגען* א מאפּאָלע; ~ уще́рб ברענגען* העזעק; ◇ ~ визи́т אָפּשטאטן [אָפּשטעקן] א וויזיט

наниза́ть *сов.*, **нани́зывать** *несов.* אָנסילען, ארופסילען

нанима́тель *м* 1. (*рабочего*) אָנדינגער ם =; 2. (*квартиры*) (אָפּ)דינגער ם =

нанима́ть(ся) *несов. см.* наня́ть(ся)

нано́с *м* אָנוויי ם ־ען; (*речной*) אָנשווענק ם ־ן, אָנטראָג ם ־ן

наноси́ть *несов. см.* нанести́

нано́сн||ый 1. אָנגעשווענקטער; אָנגעטראָגענער; 2. (*чуждый, привнесённый*) איבערגענומענער, זײַטיקער; ~ое влия́ние זײַטיקער [פרעמדער] אײַנפלוס

наня́ть *сов.* 1. (*на работу*) (אָנ)דינגען*; 2. (*помещение и т. п.*) דינגען*; **~ся** *сов.* אָנדינגען* זיך

наобеща́ть *сов. разг.* צוזאָגן (א סאך)

наоборо́т *нареч.* 1. פארקערט, אומגעקערט; де́лать ~ טאָן* פארקערט [קאפּויר]; как раз ~ גראָד [פּונקט] פארקערט; 2. *в знач. вводн. сл.* פארקערט; אדעראבע

наобу́м *нареч.* אף טראף; отвеча́ть ~ *разг.* ענטפערן אף טראף, ענטפערן ווי ס'קומט אין קאָפּ ארײַן

нао́тмашь *нареч.*: уда́рить ~ פארפאָרן* (דאט.); уда́рить *кого-л.* ~ по лицу́ פארפאָרן* עמעצן (אין פּאָנעם ארײַן)

наотре́з *нареч.*: отказа́ться ~ לאכלוטן [אײן מאָל פאר אלע מאָל] אָפּזאָגן זיך

напа́дать *сов.* (*о снеге и т. п.*) אָנפאלן*

напада́ть *несов. см.* напа́сть

напада́ющий *м спорт.* פאָרווארד ם ־ן, אָנגרײַפער ם =; центра́льный ~ צענטער־פאָרווארד ם ־ן, מיטן־פאָרווארד ם ־ן

нападе́н||ие *с* 1. אָנפאל ם; 2. *спорт.* אָנגרײַף־גרופּע װ

напа́дки *мн.* אָנפאלן מצ.

напа́ивать[1] *несов. см.* напои́ть

напа́ивать[2] *несов. см.* напая́ть

напа́лм *м* נאפּאלם ם; **~овый** נאפּאלם=; ~овая бо́мба נאפּאלם־באָמבע װ ־ס

напа́сть[1] *сов.* (на *вин.*) 1. (*совершить нападение*) אָנפאלן* (אף); (*с нескольких сторон тж.*) באפאלן*; 2. (*обнаружить*) אָנטרעפן* (אף), ארופקומען* (אף); ~ на след אָנטרעפן* [ארופקומען*] אף א שפור; 3.: на него́ напа́л страх ס'איז אף אים אָנגעפאלן [ארופגעפאלן] א פאכעד; на него́ напа́ла тоска́ ס'האָט אים ארומגעכאפט אן אומעט; 4. *разг.* (*обрушиться с упрёками*) ארופוואָרפן* זיך (אף), אָנפאלן* (אף)

напа́сть[2] *ж разг.* אָנשיקעניש װ ־ן

напая́ть *сов.* ארופלייטן, צולייטן

напе́в *м* ניגן מ (מצ. ניגונים), מאָטיוו מ ־ן

напева́ть *несов.* 1. *см.* напе́ть; 2. (*тихо*) שטילערהייט [פאר זיך] זינגען*

напе́вный מעלאָדישער

наперебо́й *нареч. разг.* איבערשלאָגנדיק איינער דעם אנדערן; говори́ть ~ רעדן* [ריידן*] אלע מיטאמאָל

наперего́нки *нареч.*: бежа́ть ~ לויפן* אף וויפערעדקעס

наперекóр 1. *нареч.* סטירדיש, מיט סטירדעס; де́йствовать ~ *кому-л.* גיין* מיט סטירדעס קעגן עמעצן; 2. *предлог с дат. п.* קעגן; ~ *чьей-л.* во́ле קעגן עמעצנס ווילן; ~ судьбе́ דעם גוירל אפצולאָכעס

наперере́з: бежа́ть *кому-л.* ~ לויפן* אף איבערנעמען עמעצן, לויפן* אף איבערשניידן עמעצן דעם וועג

наперечёт 1. *нареч.*: знать всех ~ קענען* אלע ביז איינעם (ווי די אייגענע פינגער); 2. *в знач. сказ.* אף די פינגער איבערצוציילן; таки́е специали́сты ~ אזעלכע ספעציאַליסטן זיינען אף די פינגער איבערצוציילן

напёрсток *м* פינגערהוט מ ־ן

напе́ть *сов.* 1. *разг.* (*основной мотив*) דורכזינגען*; 2. (*на пластинку*) פאָנאָגראפירן; (*на плёнку тж.*) פילמירן; ~ пласти́нку אָנזינגען* די פלאַטע

напеча́тать *сов.* אָפדרוקן

напе́чь *сов.* 1. אָנבאקן*; ~ блино́в אָנבאקן* בליניעס; 2. *безл. разг.*: ему́ напекло́ го́лову ס'האָט אים אָנגעסארפעט דעם קאָפ

напива́ться *несов. см.* напи́ться

напили́ть *сов.* אָנזעגן; ~ дров אָנזעגן האָלץ

напи́льник *м* פייל װ ־ן

напира́ть *несов. разг.* 1. (*теснить*) שפארן; 2. (на *вин.*; *делать упор*) שטעלן דעם טראָפ (אף)

написа́ние *с* (*изображение на письме*) אָנשרייבונג װ, אויסלייג מ; пра́вильное ~ сло́ва דער ריכטיקער אויסלייג פונעם וואָרט

написа́ть *сов.* 1. אָנשרייבן*; 2. (*картину*) אָנמאָלן; ◇ у него́ на лбу́ напи́сано ס'איז בא אים אָנגעשריבן אפן שטערן; на его́ лице́ напи́сано удивле́ние זיין געזיכט דריקט אויס פארוואונדערונג; на роду́ напи́сано *кому-л.* ס'איז באשערט עמעצן (פון געבוירן אָן); что напи́сано перо́м, того́ не вы́рубишь топоро́м *погов.* וואָס ס'איז אָנגעשריבן מיט דער פען, זאָל אויסהאקן ווער עס קען

напи́ток *м* געטראַנק ז ־ען; (*обыкн. алкогольный тж.*) מאשקע װ (מצ. מאשקאָעס)

напи́ться *сов.* 1. אָנטרינקען* זיך; попроси́ть ~ בעטן* א טרונק; дать ~ געבן* א טרונק; 2. (*стать пьяным*) אָנטרינקען* זיך, אָנשיקערן זיך

напиха́ть *сов.*, **напи́хивать** *несов. разг.* (*во что-л.*) אָנשטופן; (*чем-л.*) אָנשטאָפן, אָנפאק(עווע)ן

напи́чкать *сов. разг. прям. и перен.* אָנשטאָפן, אָנפרישן

напла́ка||ть *сов.*: кот ~л *разг.* וואָס א קאץ קען פארטראָגן אפן עק

напла́каться *сов.* 1. אָנוויינען זיך; 2. (с *тв.*) *разг.* (*получить много неприятностей*) האָבן* א שיין פעקל צאָרעס (מיט), האָבן* צו זינגען און צו זאָגן (מיט)

напластова́ние *с геол.* אָנשיכטונג װ, אָנפלאַסטונג װ

наплева́тельск||ий: ~ое отноше́ние אן אָפגעלאָזענע באציונג, אן איך־שפיי־דערויף־באציונג

наплева́ть *сов.* אָנשפייען*; ◇ мне на э́то ~ איך שפיי דערויף

наплести́ *сов.* 1. אָנפלעכטן*; 2. *разг.* אָנפלוידערן, אָנפלאפלען

наплы́в *м* 1. אָנפלייץ מ, שטראָם מ; ~ тури́стов אן אָנפלייץ פון טוריסטן; 2. (*нарост на деревьях*) אָנוווקס מ, אויפלויף מ; 3. *кино* אָנשווים מ, אומבייט מ

напова́л *нареч.*: уби́ть *кого-л.* ~ דערהארגענען* גלייך אפן אָרט

наподо́бие *предлог с род. п.* ענלעך צו; ша́почка ~ шле́ма א היטעלע (וואָס איז) ענלעך צו א העלם

напои́ть *сов.* 1. געבן* טרינקען; (*животных*) אָנפאָיען; (*ребёнка*) אָנפאָיען; ~ госте́й ча́ем געבן* די געסט טיי; 2. (*довести до опьянения*) אָנטרינקען*, אָנשיקערן; 3. (*пропитать*) אָנזאַפן

напока́з *нареч.* אף באקוקן, אף כידושים; (*для вида*) פאר דער וועלט; э́то де́лается то́лько ~ דאָס טוט זיך נאָר פאר דער וועלט, דאָס טוט זיך נאָר אף ארויסשטעלן זיך

напо́лнить *сов.* 1. אָנפילן; ~ вёдра водо́й אָנפילן די עמערס מיט וואַסער; демонстра́нты напо́лнили у́лицы די דעמאָנסטראַנטן האָבן אָנגעפולט די גאסן; 2. (*преисполнить*) איבערפולן; ~ся *сов.* 1. פול ווערן*, אָנגעפולט ווערן*; (*звуками тж.*) פול ווערן* (מיט); 2. (*преисполниться*) איבערגעפולט [פול] ווערן*; его́ се́рдце напо́лнилось ра́достью זיין הארץ איז געוואָרן פול מיט פרייד

наполня́ть(ся) *несов. см.* напо́лнить(ся)

наполови́ну *нареч.* אף א האלב; (*не до конца*) האלב; рабо́та сде́лана лишь ~ ס'איז אָפגעטאָן ערשט א האלבע ארבעט

напомина́ние *с* (אָנ)דערמאָנונג װ ־ען

напомина́ть *несов.* 1. *см.* напо́мнить; 2. (*быть похожим*) דערמאָנען; (*о внешности человека тж.*) כאפן דעם אָנבליק (פון); ~ по вку́су *что-л.* דערמאָנען דעם טאם פון עפעס; ~ по за́паху *что-л.* הערן זיך [שמעקן] מיט עפעס

напо́мни||ть *сов.* דערמאָנען; (*вызвать в памяти тж.*) אופלעבן אין זיכּאָרן; ~ть *кому-л.* о его́ обеща́нии דערמאָנען עמעצן וועגן זיין צוזאָג; э́ти поля́ ~ли ему́ родну́ю дере́вню אָט די פעלדער האָבן אים דערמאָנט [האָבן אופגעלעבט אין זיין זיכּאָרן] דאָס היימדאָרף

напо́р *м* 1. (*давление*) דרוק מ, שטויס־קראַפט װ; ~ воды́ דער דרוק פון וואַסער; 2. (*решительное действие*) דרוק מ, אָנדראַנג מ; под ~ом на́ших войск אונטערן אָנדראַנג פון אונדזער מיליטער; 3. *разг.* (*настойчивость*) איינגעשפארטקייט װ

напосле́док *нареч. разг.* צום (סאַמע) סאָף

напра́вить *сов.* 1. קערעווען; (*оружие на кого-л.*) אָנשטעלן (אף); ~ ло́дку вниз по реке́ קערעווען דאָס שיפל טייך־אַראָפ; 2. (*устремить*) ווענדן*, ריכטן; ~ все уси-

лия на *что-л.* ווענדן* אַלע באַמיִונגען אַף עפּעס; все взгля́ды бы́ли напра́влены на *кого-л.* אַלע בליקן זײַנען געווען געווענדט אַף עמעצן; ~ уда́р на врага́ ריכטן דעם קלאַפּ אַפּן סוינע; 3. *(посла́ть)* (אָפּ)שיקן; *юр.* *(докуме́нт и т. п.)* *тж.* ווענדן; ~ *кого-л.* на заво́д שיקן עמעצן (אַרבעטן) אַף אַ זאַוואָד; ~ *кого-л.* к врачу́ אָפּשיקן עמעצן צום דאָקטער; ~ заявле́ние в министе́рство (אָפּ)שיקן אַ מעלדונג אין מיניסטעריום; ~ся *сов.* לאָזן* זיך (גיין), אַוועק-לאָזן* זיך; он напра́вился пря́мо к вы́ходу ער האָט אַוועקגעשפּאַנט גלײַך צום אַרויסגאַנג

направле́ни||е *с* 1. ריכטונג ‖ ־ען; по всем ~ям אין אַלע ריכטונגען; в том же ~и אין דער זעלבער ריכטונג; идти́ по ~ю к... גיין* אין דער ריכטונג צו...; 2. *(тече́ние, группиро́вка)* ריכטונג ‖ ־ען, שטרעמונג ‖ ־ען; но́вое ~е в жи́вописи אַ נײַע ריכטונג [שטרעמונג] אין מאָלערײַ; 3. *(докуме́нт)* אָנווײַזונג ‖ ־ען; получи́ть ~е на заво́д באַקומען* אַן אָנווײַזונג אַף אַ זאַוואָד

напра́вленность *ж* ‖ געווענדטקײַט, טענדענץ ‖ ־ן

направля́||ть *несов. см.* напра́вить; ~ющая си́ла ריכטנדיקע קראַפט; **~ться** *несов. см.* напра́виться

напра́во *нареч.* *(куда)* אַף רעכטס; *(где)* רעכטס, אין דער רעכטער זײַט; сверну́ть ~ פאַרקערעווען אַף רעכטס; ~ от меня́ רעכטס פון מיר; ~! *(кома́нда)* רעכטס!; ◇ ~ и нале́во: швыря́ть де́ньги ~ и нале́во צעטרענצלען געלט

напрактикова́ться *сов.* אָנפּראַקטיקירן זיך, אײַנגעניטן זיך

напра́сн||о 1. *нареч.* אומזיסט; ~о я рассказа́л тебе́! כ׳האָב ניט געדאַרפט דיר דערציילן!; вы ~о так ду́маете אומזיסט מיינט איר אַזוי; 2. *в знач. сказ.* אַן אומזיסטע טירכע; всё бы́ло ~о אַלץ איז געווען אומזיסט, ס׳האָט גאָרנישט ניט געהאָלפן; **~ый** 1. *(тще́тный)* אומזיסטער; ~ый труд אַן אומזיסטע מי [אַרבעט]; 2. *(нену́жный)* איבעריקער, אומזיסטער; ~ые стра́хи איבעריקע [אומזיסטע] פּכאָדים

напра́шива||ться *несов.* 1. *см.* напроси́ться; 2.: ~ется сравне́ние ס׳בעט זיך אַ פאַרגלײַך; ~ется вы́вод ס׳קומט אויס פון זיך אַן אויספיר

наприме́р *вводн. сл.* צום בײַשפּיל (*сокр.* צ.ב.), אַשטייגער, לעמאָשל

напрока́зить *сов.*, **напрока́зничать** *сов. разг.* אָנאַרבעטן מײַסים, אָנשקאָדיען

напрока́т *нареч.* אַף פּראָקאַט; *разг.* אַף [פאַר] ניצגעלט; взять пиани́но ~ נעמען* אַ פּיאַנע אַף [פאַר] ניצגעלט; дать ~ אָפּגעבן* פאַר ניצגעלט, אָפּגעבן* אין באַצאָלטן באַנוץ

напролёт *нареч. разг.*: всю ночь ~ אַ גאַנצ(ענ)ע נאַכט

напроло́м *нареч. разг.* גלײַך, ניט אָפּשטעלנדיק זיך פאַר גאָרניט

напропалу́ю *нареч. разг.*: весели́ться ~ הוליען אַף וואָס די וועלט שטייט

напроро́чить *сов. разг.* אָנשפּרעכן*, אָנזאָגן נעוויעס

напроси́ться *сов.* 1. *(доби́ться приглаше́ния)* אָנשלאָגן* זיך; ~ в го́сти אָנשלאָגן* זיך [אָנבאָטן* זיך] אין געסט; 2. (на *вин.*) *разг.*: ~ на оскорбле́ние אָנפרעגן זיך אַף אַ באַליידיקונג

напро́тив 1. *нареч.* קעגנאיבער, אַנ(ט)קעגן; сиде́ть ~ זיצן* קעגנאיבער; 2. *предлог с род. п.* אַנ(ט)קעגן; ~ на́шего до́ма אַנקעגן אונדזער שטוב; 3. *вводн. сл.* *(наоборо́т)* פאַרקערט; אַדעראַבע

напряга́ть(ся) *несов. см.* напря́чь(ся)

напряже́ние *с* 1. *(уси́лие)* אָנשטרענגונג ‖ ־ען, אָנשטרענג ם ־ען; с ~м מיט אָנשטרענגונג, אָנגעשטרענגט; 2. *физ. и перен.* שפּאַנונג ‖

напряжённ||ость *ж* ‖ געשפּאַנטקײַט; разря́дка междунаро́дной ~ости די אַנטשפּאַנונג פון דער צווישנפעלקערלעכער לאַגע; **~ый** 1. אָנגעשטרענגטער; *(неослабева́ющий тж.)* געשפּאַנטער; ~ый труд אַן אָנגעשטרענגטע אַרבעט; с ~ым внима́нием מיט געשפּאַנטער אויפמערקזאַמקײַט; 2. *(затрудни́тельный, натя́нутый)* אָנגעשטרענגטער, אָנגעצויגענער; ~ые отноше́ния אָנגעשטרענגטע [אָנגעצויגענע] באַציִונגען; 3. *(принуждённый, неесте́ственный)* געצוווּנגענער; ~ая улы́бка אַ געצוווּנגענער [אַן אויסגעמוטשעטער] שמייכל

напрями́к *нареч. разг.* 1. מיטן גלײַכן וועג, גלײַך; 2. *(открове́нно)* גלײַך, (גאַנץ) אָפן; сказа́ть ~ זאָגן גלײַך אין די אויגן

напря́чь *сов.* 1. אָנשטײַפן; ~ му́скулы אָנשטײַפן די מוסקולן; 2. *перен.* אָנשטרענגען; ~ слух אָנשטרענגען דאָס געהער; ~ все си́лы אָנשטרענגען אַלע קויכעס; **~ся** *сов.* 1. *(стать упру́гим)* שטײַף ווערן*, אָנגעצויגן ווערן*; 2. *(собра́ть все свои́ си́лы)* אָנשטרענגען זיך; 3. *(уси́литься в своём проявле́нии)* אָנגעשטרענגט ווערן*

напу́ганный אָנגעשראָקענער

напуга́ть *сов.* אָנשרעקן*, איבערשרעקן*; ~ до́ смерти איבערשרעקן* אַף טויט

напу́дрить *сов.* אָנפּודרען; **~ся** *сов.* אָנפּודרען זיך

напуска́ть(ся) *несов. см.* напусти́ть(ся)

напускн||о́й געמאַכטער, פאַלשער, קלוימערשטער; ~а́я весёлость געמאַכטע פריילעכקײַט

напусти́ть *сов.* 1. *(дать прони́кнуть куда-л.)* אַרײַנלאָזן*; *(дым, вду и т. п.)* אָנלאָזן*; 2. *разг.*: ~ на себя́ стро́гость מאַכן זיך קלוימערשט שטרענג; 3. *разг.* *(натрави́ть)* אָנהעצן; *(соба́к)* אָנרייצן; **~ся** *сов.* (на *вин.*) *разг.* אַרופוואַרפן* זיך (מיט זידלערײַען) (אַף)

напу́та||ть *сов. разг.* אָנפּלאָנטע(ר)ן; ~ть в вычисле́ниях אָנפּלאָנטערן אין די אויסרעכענונגען; тут что́-то ~но דאָ איז עפּעס אַ פּלאָנטער

напу́тственн||ый: ~ое сло́во אַרויסבאַגלייט-וואָרט I (מצ. ..ווערטער)

напу́тствие *с* אַרויסבאַגלייט-וואָרט I (מצ. ..ווערטער)

напу́тствовать *сов. и несов.* אָנזאָגן אין וועג אַרײַן; ~ пожела́ниями אָנווינטשעווען [אָנווינטשן*] אין וועג אַרײַן

напы́щенный 1. *(надме́нный)* פאַריסענער, גײַווע(ס)דיקער; 2. *(о сти́ле, ре́чи)* באָמבאַסטישער, מעליצעדיקער

наравне́ *нареч.* 1. *(на одно́м у́ровне)* גלײַך, אין איין הייך, אַף איין ניוואָ; 2. *(на ра́вных права́х)* באַגלײַך; он рабо́тал ~ со взро́слыми ער האָט געאַרבעט (באַ)גלײַך מיט די דערוואַקסענע; ◇ ~ с *предлог с тв. п.* באַנאַנד (מיט)

нараспа́шку *нареч. разг.* צעשפּיליעט, צעעפנט, צעקנעפּלט, צעכראַסטעט; пальто́ ~ אַ צעשפּיליעטער מאַנטל; ◇ у него́ душа́ ~ ער האָט אַן אָפן האַרץ

нараспе́в *нареч.* מיט אַ ניגון

нараста́ние *с* ם אָנוווּקס, I אָנוואַקסן

нараста́ть *несов.* 1. *см.* нарасти́; 2. *(увели́чиваться)*

ווערן* אַלץ גרעסער, וואַקסן*; шум нараста́л דער רויש האָט זיך געהערט אַלץ מער און מער

нарасти́ *сов.* 1. *(на поверхности чего-л.)* אָנוואַקסן*, אויסוואַקסן*; 2. *(накопиться — о процентах и т. п.)* אָנוואַקסן*, זיך אָנעמען*

нарасти́ть *сов.* *(веревку и т. п.)* לענגער מאַכן, צופּעס־טיקן (צו)

нарасхва́т *разг.* 1. *нареч.*: брать, покупа́ть *что-л.* ~ רײַסן* [כאַפּן] עפּעס פֿון די הענט; 2. *в знач. сказ.*: таки́е специали́сты у нас ~ אַזעלכע ספּעציאַליסטן זוכט מען בײַ אונדז מיט ליכט, אַזעלכע ספּעציאַליסטן זײַנען בײַ אונדז מיט גאָלד גלײַך

нараще́ние *с* דאָס מאַכן גרעסער; דאָס ווערן גרעסער

нара́щивание *с* ‖ (פֿאַר)שטאַרקונג

нара́щивать *несов.* (אַלץ מער) פֿאַרשטאַרקן; ~ те́мпы פֿאַרשנעלערן אַלץ מער און מער די טעמפּן

нарва́ть[1] *сов.* 1. אָנרײַסן*; ~ я́блок עפּל אָנרײַסן*; 2. *(разорвать)* אָנרײַסן* (אַ סך), צערײַסן* (אַף שטיק־לעך)

нарва́||ть[2] *сов.* *(нагноиться)* אָנרײַסן*; у него́ ~л па́лец ס׳האָט בײַ אים אָנגעריסן אַף אַ פֿינגער

нарва́ться *сов.* (на *вин.*) *разг.* פּאָפּאַדיען (אַף); ~ на неприя́тность אָנפּרעגן זיך אַף אַן אומאָנגענעמלעכקייט

наре́зать *сов.*, **нареза́ть** *несов.* 1. *(хлеб, мясо и т. п.)* אָנשנײַדן*; 2. *(винт и т. п.)* אײַנקאַרבן; 3. *(участки земли)* אויסטיילן

наре́зка *ж* *(винтовая и т. п.)* ‖ אײַנקאַרבונג

нарека́н||ие *с*: вы́звать ~ия אַרויסרופֿן* טענות

наре́чие[1] *с* *(диалект)* דיאַלעקט מ ־ן, מונדאַרט מ ־ן

наре́ч||ие[2] *с* *грам.* אַדווערב מ ־ן; ~ный *грам.* אַדווערבאַלער

нарисова́ть *сов.* 1. *(красками)* אָנמאָלן; *(карандашом)* אָנצייכענען; 2. *перен.* שילדערן

нарица́тельн||ый: и́мя ~ое *грам.* קלאַל־נאָמען מ (מצ. ־נעמען); стать и́менем ~ым *перен.* ווערן* אַ שעם־דאָוואָר; ~ая сто́имость *эк.* די נאָמינאַלע ווערט

нарко́з *м* נאַרקאָז מ; под ~ом אונטער [מיט] נאַרקאָז

нарком́ан *м* נאַרקאָמאַן מ ־ען; ~ия *ж* ‖ נאַרקאָמאַניע

нарко́т||ик *м* נאַרקאָטיק מ ־עס; ~и́ческий נאַרקאָטישער

наро́д *м* 1. פֿאָלק ז (מצ. פֿעלקער); сове́тский ~ דאָס סאָוועטישע פֿאָלק; ~ы ми́ра די פֿעלקער פֿון דער וועלט; 2. *тк. ед.* *(люди)* מענטשן מצ., אוילעם מ; мно́го ~у אַ סך מענטשן; אַ סך [אַ גרויסער] אוילעם; 3. *тк. ед.* *(основная масса населения)* פֿאָלק ז; трудово́й ~ דאָס אַרבעט־פֿאָלק; ◇ просто́й ~ דאָס פּראָסטע פֿאָלק, דער האַמוין

народи́ться *сов.* *(возникнуть)* אַנטשטיין*, אויפֿקומען*

наро́дник *м* *ист.* פֿאָלקיסט מ ־ן

наро́дно-демократи́ческий פֿאָלקס־דעמאָקראַטישער

наро́дность *ж* 1. נאַציאָנאַליטעט, פֿעלקערשאַפֿט ‖ ־ן; 2. *тк. ед.* *(национальная, народная самобытность)* ‖ פֿאָלקסטימלעכקייט

народнохозя́йственный פֿאָלקסווירטשאַפֿטלעכער; ~ план פֿאָלקסווירטשאַפֿטלעכער פּלאַן

наро́дн||ый 1. פֿאָלקס־; ~ые ма́ссы פֿאָלקסמאַסן מצ.; ~ое хозя́йство ‖ פֿאָלקסווירטשאַפֿט; ~ое достоя́ние פֿאָלקס־אייגנטום ז; ~ая пе́сня ‖ פֿאָלקסליד; ~ый суд פֿאָלקסגעריכט מ; 2. *(в духе традиций народа)* פֿאָלקישער; на́ша литерату́ра — литерату́ра ~ая אונדזער ליטעראַטור איז אַ פֿאָלקישע (ליטעראַטור); ◇ ~ое гуля́нье ‖ מאַסן־פֿאַרווײַלונג; ~ая демокра́тия פֿאָלקס־דעמאָקראַטיע ‖ ־ס; ~ое ополче́ние פֿאָלקס־אָפּאָלטשעניע ‖; ~ый университе́т культу́ры פֿאָלקס־אוניווערסיטעט פֿאַר קולטור; Наро́дный арти́ст респу́блики פֿאָלקס־אַרטיסט פֿון דער רעפּובליק

народонаселе́ние *с* ‖ באַפֿעלקערונג

нарожда́ться *несов. см.* народи́ться

наро́ст *м* 1. *(слой грязи, накипи)* ‖ אָנשיכטונג; 2. *(опухоль)* אָנוווּקס מ ־ן

нарочи́т||о *нареч.* אומיסטן, בעקיוון; ~ый אומיסטנדיקער, בעקיוונדיקער; *(показной)* דעמאָנסטראַטיווער

наро́чно *нареч.* 1. *(намеренно)* אומיסטן, אומישנע, בעקיוון; *(специально)* ספּעציעל; 2. *разг.* *(не всерьёз)* ניט אָפּדערעמעסן, אַף קאַטאָוועס; ◇ как ~ ווי אַפּצולאָכעס

нарсу́д *м* (наро́дный суд) פֿאָלקסגעריכט מ ־ן

на́рты *мн.* (*ед.* на́рта *ж*) נאַרטע ‖ ־ס; *(для езды на собаках тж.)* הינט־שליטן מ ־ס; *(для езды на оленях тж.)* הירש(ן)־שליטן מ ־ס

наруба́ть *несов.*, **наруби́ть** *сов.* אָנהאַקן

нару́жност||ь *ж* אויסערלעכקייט ‖, אויסזען ז, מ; прия́тной ~и אויסערלעך גאַנץ פֿײַנער

нару́жн||ый 1. *(обращённый наружу)* אויסנדיקער; *(о стене и т. п.)* דרויסנדיקער; ~ая пове́рхность די אויסנדיקע אויבערפֿלאַך; 2. *(внешний)* אויסערלעכער; ~ое схо́дство אויסערלעכע ענלעכקייט; ~ое споко́йствие אויסערלעכע רויִקייט; 3. *(о лекарстве)* אויסערלעכער; ~ое פֿאַר אויסערלעכן באַנוץ

нару́жу *нареч.* אויסן־צו; *(на улицу)* דרויסן־צו; вы́глянуть ~ אַרויסקוקן אין דרויסן אַרויס; ме́хом ~ מיטן פֿוטער אַרוף; выставля́ть ~ *прям. и перен.* אַרויסשטעלן

нарука́вники *мн.* (*ед.* нарука́вник *м*) אַרבלשיצער מצ.

нарумя́нить *сов.* רויט מאַכן (די באַקן); אָנרייטלען (די באַקן); ~ся *сов.* אָנרייטלען זיך, אָנרייטלען (זיך) די באַקן

нару́чники *мн.* (*ед.* нару́чник *м*) האַנטקייטלעך מצ.

наруша́ть(ся) *несов. см.* нару́шить(ся)

наруши́тель *м*: ~ грани́цы = גרענעץ־ברעכער מ; ~ обще́ственного поря́дка דער שטערער פֿון דער געזעלשאַפֿטלעכער רו; ~ дисципли́ны = דיסציפּלין־שטערער מ

нару́шить *сов.* (*вин.*) 1. ברעכן*, אויווער זײַן* (אַף); ~ зако́н ברעכן* דעם [אויווער זײַן* אַפֿן] געזעץ; ~ догово́р ברעכן* דעם אָפּמאַך; ~ госуда́рственную грани́цу ברעכן* די מעלוכע־גרענעץ; ~ сло́во ברעכן* [ניט האַלטן*] דאָס וואָרט; ~ пра́вила у́личного движе́ния אויווער זײַן* אַף די קלאָלים פֿונעם גאַסן־פֿאַרקער; 2. *(прервать)* אופרײַסן*; ~ молча́ние אופרײַסן* דאָס שווײַגן; ~ поко́й שטערן די רו

нарци́сс *м* *бот.* נאַרציס מ ־ן

на́р||ы *мн.* נאַרע ‖ ־ס; спать на го́лых ~ах שלאָפֿן* אַף הוילע ברעטער

нары́в *м* געשוויר מ ־ן; *(внутренний)* מאַקע ‖ ־ס

нарыва́ть(ся) *несов. см.* нарва́ть(ся)

наря́д[1] *м* *(одежда)* ‖ האַלבאַשע, טואַלעט מ ־ן, קליי־

.דער מצ; надéть прáздничный ~ אָנטאָן* יאָמטעוודיקע אָנטאָן* יאָמטעוו־קליידער, האלבאָשע

нарядⁱ² *м* 1. *(докýмент)* נאריאַד מ ־ן, אָרדער מ ־ס, שײַן מ ־ען; 2. *воен.* נאריאַד מ ־ן; וואַכטע וו ־ס; ~ вне óчереди שטראָף־וואַכטע וו ־ס; 3.: ~ мили́ции מיליציאָנער־גרופּע וו ־ס

наряди́ть *сов.* 1. *(краси́во одеть)* אויספּוצן, פאַרפּוצן; 2. *(для маскарада и т. п.)* איבערטאָן*; *(кем-л.)* פאַרשטעלן (פאַר); ~**ся** *сов.* 1. *(краси́во одеться)* פאַרפּוצן זיך, אויספּוצן זיך; 2. *(для маскарада и т. п.)* איבערטאָן* זיך; *(кем-л.)* פאַרשטעלן זיך (פאַר)

наря́дный 1. *(краси́во одетый)* אויסגעפּוצטער, פאַרפּוצטער; *(убранный)* באַפּוצטער; 2. *(об одежде)* °שײנער; עלעגאַנטער; *(праздничный)* יאָמטעוודיקער

наряду́ (באַ)גלײַך; ~ со всéми (באַ)גלײַך מיט אַלעמען; ◇ ~ с э́тим באַנאַנד דערמיט

наряжа́ть *несов. см.* наряди́ть

наряжа́ться *несов.* (אויס)פּוצן זיך

нас *род., вин. от* мы

насади́ть *сов.* 1. *(растения)* אָנפּלאַנצן, פאַרזעצן; 2. *(плотно надеть на что-л.)* ארופזעצן; 3. *см.* насажда́ть

насажда́ть *несов.* אײַנפּלאַנצן, אײַנבירגערן; ~ культу́ру אײַנפּלאַנצן קולטור

насажде́ни||е *с* 1. *(растений)* (פאַר)פּלאַנצונג וו, -(פאַר)פּלאַנצן ז; 2. *перен.* אײַנפּלאַנצן ז, אײַנבירגערן ז; 3. *обыкн. мн.* פּלאַנצונגען מצ.; древéсные ~я בײמער־אָנגעפּלאַנצטע

насви́стывать *несов.* אונטערפּײַפן*

наседа́ть *несов.* 1. *см.* насéсть; 2. *разг.* שפּאַרן

насéдка *ж* קוואָטשקע וו ־ס

насеко́мое *с* אינזעקט מ ־ן, אינסעקט מ ־ן

населéние *с* באַפעלקערונג וו; *(города тж.)* אײַנוווינער מצ.

населённ||ость *ж* באַפעלקערטקײט וו; ~**ый** 1. *(тв.)* באַוווינטער (פון); 2. *(с больши́м населéнием)* (געדיכט) באַפעלקערטער; *(о доме)* מיט א סאך אײַנוווינער *после сущ.*; ◇ ~ый пункт יישעוו מ (מצ. יישוווים)

насели́ть *сов.* באַפעלקערן, באַזעצן; *(дом)* באַזעצן מיט אײַנוווינער

населя́ть *несов. (вин.)* 1. *см.* насели́ть; 2. *(составля́ть население)* באַוווינען, וווינען (אין)

насéст *м* (נאַ)סידעלע וו ־ס

насéсть *сов.* 1. *(о пыли и т. п.)* אָפּזעצן זיך; 2. *(на вин., навали́ться)* ארופוואלגערן זיך (אף), אָנוואלגערן זיך (אף); 3. (на *вин.; требовать*) צושטיין* (צו), אָנשפּאַרן (אף)

насéчка *ж* אײַנקאַרבונג וו

наси́женн||ый: ~ое мéсто דאָס אויסגעוואַרעמטע אָרט

наси́лие *с* גוואַלד מ, גוואַלדטאַט וו, גוואַלט וו; *(принуждéние)* צוואַנג מ

наси́ловать *несов.* 1. *(жéнщину)* שענדן, פאַרגוואַלטיקן; 2. *(принуждать)* צווינגען*, נייטן

наси́лу *нареч. разг.* קוים, קוים מיט צאָרעס; я ~ добрáлся כ'האָב זיך קוים (מיט צאָרעס) דערקליבן; ~ я вас дождáлся כ'האָב זיך קוים דערוואַרט אף אײַך

наси́льник *м* גוואַלדטוער מ =

наси́льно *нареч.* מיט גוואַלד, באַלקאָרכע; ◇ ~ мил не бýдешь *погов.* ליב האָבן קען מען ניט נייטן

наси́льственн||ый געוואַלט=; ◇ ~ая смерть גוואַלדזאַמיסע־מעשונע וו; געוואַלט־טויט מ, מער טויט

наскáкивать *несов. см.* наскочи́ть

насквóзь *нареч.* דורך און דורך; промóкнуть ~ דורכגענעצט [נאַס] ווערן* אף דורך און דורך; мéстность простре́ливается ~ די געגנט לאָזט זיך באַשיסן דורכויס(יק) [פון איין עק ביזן אַנדערן]

наскóлько *нареч.* ווידליק, אף וויפל; ~ я понимáю... ווידליק [אף וויפל] איך פאַרשטיי...; ~ они́ рáзные! ווי פאַרשיידן זיי זײַנען!

нáскоро *нареч. разг.* אפדערגיך; *(небрежно)* כאַפּקעם־לאַפּקעם; ~ поéсть אפגיך איבערכאַפּן אַ ביסן

наскочи́ть *сов.* (на *вин.*) 1. *(наткнýться)* אָנשטויסן* זיך (אף); *(на когó-л.)* אָנלויפן* (אף); ~ на ми́ну אָנשטויסן* זיך אף א מינע; 2. *перен.* אָנפרעגן זיך (אף); ~ на неприя́тность ארײַנפאַלן* (מיעס); 3. *разг. (наброситься)* ארופוואַרפן* זיך (אף), ארופאַלן* (אף)

наскребáть *несов.*, **наскрести́** *сов.* 1. אָנשקראָבען, צונויפשאַרן; 2. *перен. разг.* צונויפשקראָבען; он éле наскрёб два рубля́ ער האָט קוים צונויפגעשקראָבעט צוויי רובל

наскýчить *сов.* צועסן* זיך

наслади́ться *сов.* האָבן* טײַנוגים, לעבן אין טײַנעג; *(тв.)* (אויס)געניסן*, האָבן* האנאָע (פון); ~ красотóй прирóды געניסן* די שיינקייט פון דער נאַטור

наслаждáться *несов.* האָבן* טײַנוגים, לעבן אין טײַנעג; *(тв.)* געניסן*, האָבן* האנאָע (פון); ~ роди́тельским счáстьем האָבן* [קלײַבן*] נאַכעס, געניסן* פון עלטערן־גליק פון קינדער

наслаждéние *с* טײַנעג מ (מצ. טײַנוגים), האנאָע וו; *(духóвное)* נאַכעס־רועך מ; с ~м מיט גרויס, מיט האנאָע פאַרגעניגן

наслáиваться *несов. см.* наслои́ться

наслáть *сов. разг.* אָנשיקן

наслéдие *с* יערושע וו; идéйное ~ די אידיייִשע יערושע

наследи́ть *сов.* אָנטראָגן* מיסט [בלאָטע]

наслéд||ник *м* יוירעש מ (מצ. יאָרשים); ~**ница** *ж* יוירעשטע וו ־ס; ~**ный:** ~ный принц טראָן־יוירעש מ (מצ. ...יאָרשים)

наслéдовать *сов. и несов.* 1. *(вин.)* יאַרשענען*, באַקומען* בעיערושע; 2. *(дат., быть наслéдником престóла)* זײַן* עמעצנס יוירעש־עצער

наслéдственн||ость *ж* יערושעדיקײט וו; ~**ый** יערושעדיקער, געיאַרשנטער

наслéдств||о *с* 1. יערושע וו ־ס; получи́ть в ~о באַקומען* בעיערושע; литератýрное ~о די ליטעראַרישע יערושע; 2. *(наслéдование)* יאַרשענען ז, יערושע וו; правá ~а *юр.* יערושע־רעכט מצ.

насло||éние *с* אָנשיכטונג וו ־ען; ~**и́ться** *сов.* אָנשיכטן זיך

наслýшаться *сов. (род.)* אָנהערן זיך; ~ истóрий אָנהערן זיך (מיט) מײַסעס

наслы́шаться *сов.* (о *предл.*) *разг.* אָנהערן זיך (וועגן), דערוויסן* זיך (וועגן)

насмáрку *нареч. разг.:* идти́ ~ צו נישט ווערן*

нáсмерть *нареч.* 1. אף טויט; разби́ться ~ צעקלאַפּן זיך אף טויט; 2. *перен.* אף לעבן און אף טויט; би́ться ~ שלאָגן* זיך אף לעבן און אף טויט

насмеха́ться *несов.* (над *тв.*) טרײַבן* כּוויזעק מאכן (פון), אָפּשפּעטן (פון), לייצאָנעס [קאַטאָוועס] (מיט)

насмеши́ть *сов.* (*вин.*) ארויסרופן* א געלעכטער (בא)

насме́ш||ка *ж* שפּאָט ם; שפּאָטוווערטל ך -עך; כּוויזעק ם; в ~ку אויף לייצאָנעס, אויף כּוויזעק, אויף געלעכטער; осы́пать *кого-л.* ~ками שפּעטן [כּוויזעק מאכן] פון עמעצן

насме́шливый 1. (*склонный к насмешкам*) אָפּשפּאָטנדי-קער, אָפּשפּעטערישער; ~ челове́к אָפּ-שפּעטער ם, = כּוויזעקמאכער ם; 2. (*выражающий насмешку*) כּוויזעק-, שפּאָט-; ~ тон כּוויזעק־טאָן ם

насме́ш||ник *м* *разг.* אָפּשפּעטער ם, = כּוויזעקמא-כער ם; ~ница *ж* כּוויזעקמאכערן ס -ס

на́сморк *м* קאַטער ם -ס

насмотре́ться *сов.* 1. (*род.*) זיך אָנזען*; 2. (на *вин.*) זיך אָנקוקן (אויף); не могу́ ~ на неё כ'קען זיך ניט (גענוג) אָנקוקן אויף איר

насоли́ть *сов.* 1. (*род.*; *овощей, грибов*) אײַנזײַערן (א סאך); (*мяса, рыбы*) אײַנזאלצן* (א סאך); 2. (*вин.*) *разг.* (*пересолить*) אָנזאלצן*; 3. (*кому-л.*) *разг.* אָנזאָליען, אָנ-שקאָדיען

насори́ть *сов.* אָנמיסטיקן, אָנמאכן (א מיסט)

насо́с *м* פּאָמפּע ס -ס

на́спех *нареч.* אפדערגיך

насплё́тничать *сов.* אָנרעכילעסן

наст *м* פאַרײַזיקטער פּאַרהאַרטעוועטער שנייצודעק שניי(וועג)

настава́ть *несов.* *см.* наста́ть

настави́тельный מאַנטאָרישער; פון א מאַדריך *после сущ.*

наста́вить[1] *сов.* 1. (א סאך) אָנשטעלן; 2. (*удлинить одежду и т. п.*) אָנזעצן

наста́вить[2] *сов.*: ~ *кого-л.* на путь и́стины ארויפירן עמעצן אפן דערעך־האַיאָשער

наставле́ние *с* 1. -ען ך אָנווײַזונג; 2. (*руководство*) אינסטרוקציע ס -ס

наставля́ть[1] *несов.* *см.* наста́вить[1]

наставля́ть[2] *несов.* 1. *см.* наста́вить[2]; 2. (*поучать*) לערנען

наста́вник *м* לערער ם, = דערציִער ם, = מאַדריך ם (מצ. מאַדריכים) *уст.*

наста́ивать[1] *несов.* (на *предл.*; *стоять на своём*) בא-שטיין* (אויף)

наста́ивать[2] *несов.* *см.* настоя́ть[2]

наста́иваться *несов.* *см.* настоя́ться

наста́||ть *сов.* (אָנ)קומען*, ווערן*; ~ло у́тро ס'איז גע-וואָרן טאָג; ~нет час ס'וועט קומען די שאָ

на́стежь *нареч.* צעפּראַלט; откры́ть ~ צעפּראַלן, ברייט צעעפענען

насте́нн||ый וואַנט-; ~ые часы́ וואַנטזייגער ם -ס; ~ый календа́рь וואַנט־קאַלענדאַר ם -ן; ~ая жи́вопись וואַנט־מאָלערײַ ך

настига́ть *несов.*, **насти́гнуть** *сов.* *см.* насти́чь

насти́л *м* אָנבעט ם; (*из досок*) (בא)דעק ם -ן

настила́ть *несов.* *см.* настла́ть

насти́чь *сов.* דעריאָגן, אָניאָגן; (*поразить — о пуле и т. п.*) דערגרייכן, טרעפן*

настла́ть *сов.* 1. (*разостлать*) אָנבעטן; 2. (*уложить плотно*) אויסלייגן; (*пол*) לייגן

насти́лка *ж* 1. (*действие*): ~ поло́в דאָס לייגן דילן; 2. *см.* насти́л

насто́й *м* עסענץ ך -ן, עקסטראַקט ם -ן; (*чая*) סענץ ם; пригото́вить ~ לאָזן* אָנציִען

насто́йка *ж* 1. ליקער ם; 2. *фарм.* טינקטור ך -ן

насто́йчив||о *нареч.* צודרינגלעך; (*упрямо тж.*) מיט צודרינגלעכקייט, אקשאָנעסדיק, אקשאָנעס; ~о тре́бовать פאָ-דערן צודרינגלעך; ~о повторя́ть אקשאָנעסדיק איבערכאַזערן; ~ость *ж* ך צודרינגלעכקײַט; (*неуклонность*) ך אומאָפּנייגיקײַט; ~ый צודרינגלעכער; (*упрямый тж.*) אײַנגעשפּאַרטער, אקשאָנעסדיקער; ~ая про́сьба א דרינגלע-[א דרינגענדיקע] בקאָשע; ~ый челове́к א מענטש, וואָס קען בא-שטיין אויף זײַנס

насто́лько 1. *нареч.* אזוי, אזויפיל; не ~ глуп ניט אזא נאר; אזוי(פיל) נאריש; 2.: ~ (же)... наско́лько... אזוי... ווי...; она́ ~ же умна́, наско́лько краси́ва זי איז אזוי קלוג ווי שיין

насто́льн||ый 1. טיש-; ~ая ла́мпа טישלאָמפּ ם (מצ. -ן, ...לעמפּ); ~ый те́ннис טיש־טעניס ם; 2. *перен.*: ~ая кни́га האַנטבוך ם, ך (מצ. ...ביכער)

насторажива́ться *несов.* *см.* насторожи́ться

настороже́ *нареч.* אויף דער וואך, *перен.* *тж.* אָנגע-שפּיצט; быть ~ זײַן* אויף דער וואך

насторожённ||ый אָנגעשפּיצטער, געשפּאַנטער; с ~ым внима́нием מיט געשפּאַנטער אויפמערקזאַמקײַט, אָנגעשפּיצט

насторожи́||ть *сов.* מאכן פאַרזיכ-, אָנשפּיצן, מאכן וואַכזאַם; э́тот слу́чай ~л всех דער געשעעניש האָט אַלע-טיק; ~ться *сов.* זיך אָנשפּיצן; מען אָנגעשפּיצט

настоя́ни||е *с* אָנדראַנג ם; דרינגלעכע פאָדערונג; по ~ю *кого-л.* אונטער עמעצנס אָנדראַנג

настоя́тельн||ый: ~ая необходи́мость א דרינגענדיקע [א דרינגלעכע] נויטווענדיקײַט; ~ая про́сьба א דרינגענדיקע [א דרינגלעכע] בקאָשע

настоя́||ть[1] *сов.* (на *предл.*; *добиться чего-л.*) באשטיין* (אויף), אויספירן וואָס מע וויל; он ~л на своём ער האָט אויסגעפירט זײַנס

настоя́ть[2] *сов.* (*приготовить настой*) אײַנשטעלן; (*чай*) לאָזן* אָנציִען

настоя́ться *сов.* זיך אײַנשטעלן, זיך אָנשטיין*; (*о чае*) אָנציִען*

настоя́щее *с* קעגנוואַרט ך, הײַנט ם

настоя́щ||ий 1. (*теперешний*) הײַנטיקער, איצטיקער; в ~ее вре́мя באַ הײַנטיקן טאָג, הײַנטצוטאָג; в ~ую мину́ту אין דעם מאָמענט; 2. (*истинный, натуральный*) אמתער; ריינער; ~ий челове́к אַן עכטער מענטש; ~ий друг אַן אמתער [עכטער] פרײַנט; э́то ~ее чу́до דאָס איז מאַמעש א וווּנדער(זאך); ~ее зо́лото גינגאָלד, ריין גאָלד ך; 3. (*этот*) דער דאָזיקער; ~ая статья́ דער דאָזיקער אַרטיקל; ◇ ~ее вре́мя *грам.* קעגנוואַרט ך

настра́ивать[1] *несов.* *см.* настро́ить[1]

настра́ивать[2] *несов.* *см.* настро́ить[2]

на́строго *нареч.* *разг.* שטרענג (ווײַער)

настрое́ни||е *с* שטימונג ך -ען; припо́днятое ~е א געהויבענע שטימונג; быть в хоро́шем ~и זײַן אין א גוטער °שטימונג; быть в плохо́м ~и זײַן* אין אַ שלעכטער °שטימונג, זײַן* אָפּגעלייגט; испо́ртить *кому-л.* ~е פאַרדאַרבן [קאַליע מאכן] עמעצן די שטימונג; у меня́ нет ~я идти́ туда́ כ'בין ניט געשטימט [כ'האָב ניט קיין כיישעק] גיין אהינצו; ◇ быть

не в ~и זײַן* ניט אױפֿגע-, זײַן* אין א שלעכטער° שטימונג; человéк ~я אַן אומבא-, א מענטש מיט שטימונגען שטענדיקער לײַגט

настрóить[1] *сов. (в большом количестве)* אָנבױען, -אױס- בױען (א סאַך)

настрóить[2] *сов. (вин.)* 1. *(музыкальный инструмент)* אָנשטימען, אָנסטראָיען; 2. *(наладить — станок и т. п.)* אױסרעגולירן, אױסריכטעװען; 3. *(радиоприёмник)* -אָנ שטעלן; 4. *(внушить кому-л. какое-л. чувство, отношение к кому-л., к чему-л.)* (אַק) אױפֿפֿירקן; ~ *кого-л.* в пóльзу *кого-л.* אױפֿפֿירקן אױף עמעצן לטובֿת עמעצן; ~ прóтив *кого-л.* אױפֿשטעלן [אױפֿהעצן] קעגן עמעצן; почемý он так прóтив тебя́ настрóен? פֿאַרװאָס איז ער אַזױ אָנגע- שטױסן אױף דיר?; 5. *(привести в какое-л. настроение):* ~ *кого-л.* на весёлый лад אַרױסרופֿן* [שאַפֿן*] בײַ עמעצן א פֿרײלעכע שטימונג; 6.: революциóнно настрóенные мáссы די רעװאָלוציאָנער געשטימטע מאַסן; он настрóен оптимисти́чески ער איז אָפּטימיסטיש געשטימט; он не настрóен идти в кинó ער איז ניט געשטימט [ער האָט ניט קײן חשק] גײן אין קינאָ

настрóй||ка *ж (музыкального инструмента)* אָנשטימען I, I אָנסטראָיען; *(радиоприёмника)* I אָנשטעלן; ~щик *м (роялей)* = מ אָנשטימער; *(наладчик станков)* -אױסרעגו לירער, = מ אױסריכטער = מ

настрочи́ть *сов.* 1. אָנשטעפּן; 2. *разг. (написать)* אָנסקריפּען

наступáтельн||ый אָנגריפֿ־; *(воинственный)* -אָנגריפֿפֿערי שער; ~ые бои́ מצ. אָנגריפֿ־שלאַכטן; ~ое орýжие -אָנ גריפֿ־װאָפֿן מ, I

наступáть[1] *несов.* (на *вин.*) 1. *см.* наступи́ть[1]; 2. *воен. и перен.* (אַק) אָנגריפֿן*; ~ по всемý фрóнту אָנגריפֿן* אױף גאַנצן פֿראָנט; ~ на пусты́ню -אױף דער װיס טעניש, באַהערשן דעם מידבר; 3. *(подступать с просьбами и т. п.)* (צו) צושטײן*

наступáть[2] *несов. см.* наступи́ть[2]

наступи́ть[1] *сов.* (на *вин.*) אָנטרעטן*, אַרױפֿטרעטן*; ~ *комý-л.* нá ногу אָנטרעטן* עמעצן אױף פֿוס

наступи́||ть[2] *сов.* *אָנ(קומען), *װערן; ~ла зимá ס'איז װינטער; ~ла ночь די (דער) געקומען (אָנ)געקומען ס'איז אָנגעקומען; ~лó врéмя ס'איז געקומען ס'איז געװאָרן נאַכט; ~ла тишинá ס'איז געװאָרן שטיל די צײַט

наступлéние[1] *с воен.* מ ־ן אָנגריף

наступлéни||е[2] *с (начало)* מ אָנקום, I אָנקומען; с ~ем нóчи װען ס'װערט [װען] מיטן אָנקומען פֿון דער נאַכט ס'פֿאַלט צו] די נאַכט

настýрция *ж бот.* ס ־ II נאַסטורציע

насýпить *сов.:* ~ брóви אָנכמורען די ברעמען; ~ся *сов.* אָנכמורען זיך, אָנב(א)רױגעזן זיך

нáсухо *нареч.* ביז טרוקן

насýщн||ый לעבנסװיכטיקער; ~ый вопрóс אַן אַקטועלע פֿראַגע [אַ לעבנסװיכטיקע]; ~ая потрéбность -אַ דרינגענ דיקע נױטװענדיקײט; ◇ хлеб ~ый דאָס טאָגטעגלעכע ברױט (שטיקל)

насчёт *предлог с род. п. разг.* װעגן, מיקלעך

насчитáть *сов.* אָנציילן

насчи́тыва||ть *несов.* 1. *см.* насчитáть; 2. *(содержать в себе какое-л. количество)* ציילן; гóрод ~ет сто ты́сяч жи́телей די שטאָט ציילט הונדערט טױזנט אײַנװױנער

насы́пать *сов.*, **насыпáть** *несов.* 1. אָנשיטן*; *(сверху)* אַרױפֿשיטן*; ~ мешóк (זאַק) א (פֿולן זאַק) אָנשיטן*; ~ мукú אָנשיטן* מעל; 2.: ~ плоти́ну -אַ דאַמ [אױפֿשטעלן] אָנשיטן* בע

нáсыпь *ж* מ ־ן אָנשיט

насы́тить *сов.* אָנזעטיקן; *хим. тж.* סאַטורירן; ~ся *сов.* זאַט װערן*, אָנזעט(יק)ן זיך

насыщáть(ся) *несов. см.* насы́тить(ся)

насыщéн||ие *с* 1. II אָנזעטיקונג; до ~ия (װערן) ביז זאַט; 2. *хим.* II אָנזעטיקונג, II סאַטורירונג

насы́щенный 1. *хим.* אָנגעזעטיקטער, סאַטורירטער; 2. *перен.* אָנגעזעטיקטער, אינהאַלטרײַכער

натáлкивать(ся) *несов. см.* натолкнýть(ся)

натвор||и́ть *сов. разг.* אָנאַרבעטן; что вы ~и́ли! װאָס האָט איר אָנגעאַרבעט!; ~и́ть бед אָנטאָן* צרות

натерéть *сов.* 1. *(кожу мазью и т. п.)* אײַנרײַבן*; 2. *(повредить кожу)* אָנרײַבן*; ~ мозóль אָנרײַבן* זיך א מאָזאָליע; 3. *(придать блеск)* אָנרײַבן*; *(металлическим предметам тж.)* אָנשײַערן; ~ паркéт אָנװעקסן [*אָנרײַבן*] דעם פּאַרקעט; 4. *(на тёрке)* אָנרײַבן*

натерпéться *сов. разг.* אָנלײַדן* זיך, אױסשטײן*

натирáть *несов. см.* натерéть

нáтиск *м* מ אָנדראַנג; под ~ом нáших войск אונטערן אָנדראַנג פֿון אונדזער מיליטער

наткнýться *сов.* (на *вин.*) 1. (אַק) אָנשטױסן* זיך, -אָנ שלאָגן* זיך (אין); 2. *разг. (найти)* (אַק) אָנטרעפֿן*

натолкнýть *сов.:* ~ *когó-л.* на мысль אַרױפֿירן עמעצן אױף א געדאַנק; ~ся *сов.* (на *вин.*) 1. (אַק) אָנשטױסן* זיך; אָנשלאָגן* זיך (אין); ~ся на сопротивлéние אָנשטױסן* זיך אױף א װידערשטאַנד; 2. *(случайно встретить)* אָנטרעפֿן* (אַק)

натолóчь *сов.* *אָנשטױסן, (א סאַך) *צעשטױסן

натопи́ть[1] *сов.* *(печь и т. п.)* אָנהײצן

натопи́ть[2] *сов.* *(вин., род.)* אָנשמעלצן*

натоптáть *сов. разг.* 1. *(наследить)* אָנטראָגן* מיסט [בלאָטע]; *אָנטרעטן, *אָנטאָפּטשען; 2. *(протоптать)* אױסטרעטן*, אױסטאָפּטשען

наточи́ть *сов.* אָנשאַרפֿן, *אָנשלײַפֿן

натощáк *нареч.* ניכטער(נ)ערהײט

натрави́ть *сов.*, **натрáвливать** *несов.* *(собак)* אָנרײצן; *перен.* אָנהעצן

нáтрий *м хим.* מ נאַטריום, מ נאַטרי

натýр||а *ж* 1. *(характер)* II נאַטור, II טבֿע, -כאַראַק טער מ; по (своéй) ~е לױט דער נאַטור, בטבֿע; беспокóйная ~а אַן אומרויִקער כאַראַקטער; 2. *иск.* נאַטור II; *(натурщик)* II מאָדעל ־ן; рисовáть с ~ы מאָלן פֿון נאַטור; 3.: плати́ть ~ой [מיט] צאָלן מיט פּראָדוקטן [נאַטור]; ◇ привы́чка — вторáя ~а א געװױנהײט איז א צװײטע נאַטור

натурализáция *ж юр.* II נאַטוראַליזאַציע

натурали́зм *м иск.* מ נאַטוראַליזם

натурализовáть *сов. и несов. юр.* נאַטוראַליזירן; ~ся *сов. и несов. юр.* נאַטוראַליזירן זיך

натурали́ст *м* 1. *(естествоиспытатель)* נאַטוראַליסט ־ן מ, = מ נאַטור־פֿאָרשער; 2. *(последователь натурализма)* מ ־ן נאַטוראַליסט; ~и́ческий נאַטוראַליסטישער

натурáльн||ый 1. *(настоящий)* נאַטורעלער, עכטער; ~ый кóфе נאַטורעלע [עכטע] קאַװע; 2. *(соответствую-*

щий действительности) ווי́רקלעכער, נאַטורע́לער; ~ый цвет נאַטי́רלעכער [נאַטורע́לער] קאָלי́ר; в ~ую величину́ אין דער ווי́רקלעכער גרייס; 3. *(непритворный)* נאַטורע́לער, נאַטי́רלעכער; 4. *(оплачиваемый натурой)* נאַטורע́לער; ~ая опла́та נאַטו́ר־אָפּצאָלונג ‖; ◇ ~ое хозя́йство נאַטורע́לע ווי́רטשאַפט

нату́рщ‖ик *м* = פּאָזי́רער מ, ־ן ‖ מאָדע́ל; ~**ица** *ж* פּאָזי́רערן ‖ ־ס, מאָדע́ל ‖ ־ן

натыка́ться *несов. см.* наткну́ться 1

натюрмо́рт *м* נאַטיורמאָ́רט מ ־ן, שטי́ל־לעבן ז ־ס

натя́гивать *несов. см.* натяну́ть

натя́нут‖ый 1. אָ́נגעשטרענגטער, אָ́נגעצויגענער; ~ые отноше́ния אָ́נגעצויגענע [אָ́נגעשטרענגטע] באַציִ́ונגען; 2. *(неестественный)* קי́נסטלעכער, געצווּו́נגענער

натяну́ть *сов.* 1. *אָ́נציִען; 2. *(надеть)* *ארו́פציִען; ~ на себя́ *ארו́פציִען אף זיך; ~ сапоги́ *ארו́פציִען אף זיך די שטיוול; ~ одея́ло *ארו́פציִען אף זיך די קאָ́לדרע

науга́д *нареч.* אף טראַף; идти́ ~ *גיין אף טראַף, *גיין* ווּהי́ן ס׳לאָזט זיך; говори́ть ~ *רעדן אין דער וועלט אַרײַן

наyда́чу *нареч.* אף טראַף, אף מאַזל

нау́к‖а *ж* 1. ווי́סנשאַפט ‖ ־ן; то́чные ~и פּי́נקטלעכע [עקזאַ́קטע] ווי́סנשאַפטן; достиже́ния сове́тской ~и די דערגרייכונגען פון דער סאָווע́טישער ווי́סנשאַפט; посвяти́ть себя́ ~е *אָ́פּגעבן זיך דער ווי́סנשאַפט (אינגאַ́נצן); 2. *(навыки, знания)* האַדראָ́כע ‖, טוי́רע ‖; нехи́трая ~а ניט קיין טי́פֿע טוי́רע; э́та ~а ему́ о́чень пригоди́лась די האַדראָ́כע איז אים גוט צוני́צגעקומען; 3. *разг. (урок)* אָ́נלערנונג ‖; э́то вам ~а! דאָס וועט אײַך זײַן אַן אָ́נלערנונג!

наукообра́зный קוואַזיווי́סנשאַפטלעכער

нау́ськать *сов.*, **нау́ськивать** *несов. разг.* אָ́נרייצן

наутёк *нареч. разг.*: пусти́ться ~ מאַכן פּליי́טע; *לאָזן זיך, שטעלן פּיס (פֿון) (ט)שוואַליאָ́ם

научи́ть *сов.* 1. אוי́סלערנען; ~ рисова́ть אוי́סלערנען מאָלן; ~ ремеслу́ אוי́סלערנען א מעלאָ́כע; 2. *разг. (подговорить)* אָ́נדרודלען; 3. *(убедить на опыте)* אָ́נלערנען; ~**ся** *сов.* אוי́סלערנען זיך

нау́чно-иссле́довательский ווי́סנשאַפטלעך־פֿאָרשערישער; ~ институ́т א ווי́סנשאַפטלעך־פֿאָרשערישער אינסטיטו́ט

нау́чно-популя́рн‖ый ווי́סנשאַפטלעכער־פּאָפּולע́ר, ווי́סנשאַפטלעך־פּאָפּולע́רער; ~ая литерату́ра די פּאָפּולע́ר־ווי́סנשאַפטלעכע ליטעראַטו́ר

нау́чно-техни́ческ‖ий ווי́סנשאַפטלעך־טע́כנישער; ~ая револю́ция *(сокр.* НТР) ווי́סנשאַפטלעך־טע́כנישע רעוואָליו́ציע

нау́чно-фантасти́ческий ווי́סנשאַפטלעך־פֿאַנטאַ́סטישער; ~ рома́н א ווי́סנשאַפטלעך־פֿאַנטאַ́סטישער ראָמאַ́ן

нау́чн‖ый ווי́סנשאַפטלעכער; ~ая рабо́та ווי́סנשאַפטלעכע אַ́רבעט; ~ый рабо́тник = ווי́סנשאַפטלער מ; ~ый подхо́д ווי́סנשאַפטלעכער צוגאַנג; ~ый социали́зм ווי́סנשאַפטלעכער סאָציאַלי́זם

нау́шники *мн.* (*ед.* нау́шник *м*) 1. *(у шапки)* לע́פּלעך מצ.; אוי́ערן מצ.; 2. *радио* (קאָפּ)הערערס מצ.

нау́шничать *несов.* אײַ́נרוימען (אין אוי́ער אַרײַן) רעכי́לעס [מעסי́רעלעך]

нафтали́н *м* נאַפטאַלי́ן מ

наха́л *м* כוצפּעניק מ ־עס, א פרע́כער פאַרשוי́ן; נאַכאַ́לקע ‖ ־ס; כאַ́ל מ ־ן *разг.*; ~**ка** *ж* כוצפּעניצע ‖ ־ס *разг.*

наха́ль‖ный כוצפּעדיקער, פרע́כער; ~ный челове́к א פרע́כער פאַרשוי́ן; ~ное поведе́ние א פרע́כע אוי́פֿפירונג; ~ный взгляд אַן אומפאַרשע́מטער קוק; ~**ство** *с* כוצפּע ‖, פרע́כקײַט ‖

нахи́мов‖ец *м* א שי́לער פון א נאַכי́מאָווער שול ־ווצעס; ~**ский**: ~ское учи́лище נאַכי́מאָווער־(פלאָט־)שול ‖ ־ן

нахле́бник *м пренебр.* קע́סטקינד ז ־ער, אָ́נלייגער מ ־ס

нахлобу́чивать *несов.*, **нахлобу́чить** *сов. разг.*: ~ ша́пку אָ́נרוקן דאָס היטל

нахлы́ну‖ть *сов.* אָ́נפּלייצן; *טאָן א פלייץ; *однокр.* א פלייץ *טאָן; ~ла волна́ ס׳האָט א פלייץ געטאָן א כוואַ́ליע; на него́ ~ли воспомина́ния ס׳האָבן אים פאַרפלייצט זיכרוי́נעס

нахму́ренный אָ́נגעכמורעטער; *(угрюмый)* מאָרעשכוי́רעדיקער

нахму́рить *сов.* אָ́נכמורען; ~**ся** *сов.* אָ́נכמורען זיך

находи́ть[1] *несов. см.* найти́[1]

находи́ть[2] *несов. см.* найти́[2]

находи́ться[1] *несов.* 1. *см.* найти́сь; 2. *(быть, пребывать)* *זײַן, *געפי́נען זיך

находи́ться[2] *сов. (много ходить)* *אָ́נגיין זיך

нахо́д‖ка *ж* 1. געפי́נס ז ־ן; покажи́-ка свою́ ~ку! ווײַז אַנו, ווײַז, וואָס דו האָסט אָקאָ́רשט דײַן געפי́נס; археологи́ческая ~ка אַן ארכעאָלאָ́גישע אַנטדע́קונג; режиссёрские ~ки די אײַ́נפאַלן [אויפטוען] פונעם רעזשיסע́ר; 2. *тк. ед.* געווי́נס ז, געפי́נס ז; для меня́ э́то настоя́щая ~ка פאַר מיר איז עס בעע́מעס א געווי́נס

нахо́дчив‖ость *ж* האַמצאָ́עדיקײַט ‖, אײַ́נפאַלערישקײַט ‖; ~ый האַמצאָ́עדיקער, אײַ́נפאַלערישער; ~ый па́рень אַן אײַ́נפאַלערישער בוחער א באַ́ל־האַמצאָ́ע; ~ый отве́т א באָ́כער ע́נטפער

нацеди́ть *сов.* אָ́נצאַפּן

наце́нка *ж* ארו́פרעכענונג ‖ ־ען; צוצאָ́ל מ ־ן (צו דער פרײַז)

нацепи́ть *сов.*, **нацепля́ть** *несов.* 1. ארו́פטשעפּען; 2. *разг. (приколов, пристегнув, надеть)* צוטשעפּען, אָ́נטשעפּען

наци́зм *м* נאַצי́זם מ

национализ‖а́ция *ж* נאַציאָנאַליזי́רונג ‖; ~**и́ровать** *сов. и несов.* נאַציאָנאַליזי́רן

национал‖и́зм *м* נאַציאָנאַלי́זם מ; ~**и́ст** *м* נאַציאָנאַלי́סט מ ־ן; ~**исти́ческий** נאַציאָנאַלי́סטישער

национа́льно-освободи́тельн‖ый נאַציאָנאַ́ל־באַפרײַ́ערישער; ~ое движе́ние די נאַציאָנאַ́ל־באַפרײַ́ערישע באַווע́גונג

национа́льност‖ь *ж* 1. *(народность)* נאַציאָנאַליטע́ט ‖ ־ן; פֿע́לקערשאַפט ‖ ־ן; 2. *(национальная принадлежность)* נאַציאָנאַליטע́ט ‖; по ~и לויט דער נאַציאָנאַליטע́ט; 3. *(национальная самобытность)* נאַציאָנאַ́לקײַט ‖, נאַציאָנאַ́לער כאַראַ́קטער; ◇ Сове́т Национа́льностей נאַציאָנאַליטע́טן־ראַט מ

национа́льн‖ый 1. נאַציאָנאַ́לער; ~ая поли́тика נאַציאָנאַ́לע פּאָלי́טיק; де́вушки в ~ых костю́мах מיי́דלעך אין נאַציאָנאַ́לע קליי́דער; 2. *(государственный)* נאַציאָנאַ́לער, מעלוכי́שער, מעלוכע־; ~ый гимн דער נאַציאָנאַ́לער הימן,

מעלוכע־הימן ם ־ען; ~ый флаг СССР די מעלוכע־פאָן פון פססר; ◇ ~ое меньшинство א נאַציאָנאַלע מינדערהייט

нация *ж* נאַציע וו ־ס

начадить *сов.* אָנטשאַדען; *(о дымящей печи тж.)* אָנרויכערן

начал||о *с* 1. אָנהייב ם; с самого ~а פונעם סאַמע אָנהייב; с ~а до конца פון(עם) אָנהייב ביז(ן) סאָף; в ~е мая אָנהייב מײַ; ~о концерта в восемь часов דער קאָנצערט הייבט זיך אָן אַכט אַזייגער; 2. *(реки)* אויסקוואַל ם ־ן; 3. *мн.* *(основы)* יעסוידעס מצ.; ~а химии די יעסוידעס פון כימיע; ◇ на общественных ~ах אף געזעלשאַפטלעכע יעסוידעס; на добровольных ~ах אפן פּרינציפּ פון פרײַוויליקייט; под ~ом (у) *кого-л.* אונטער עמעצנס, אונטער דער אָנפירונג פון עמעצן; я не хочу быть у него под ~ом כ׳וויל ניט זײַן זײַנער אַן אונטערגעאָרדנטער

начальник *м* נאַטשאַלניק ם ־עס, שעף ם ־ן; ~ станции סטאַנציע־שעף ם ־ן; ~ штаба שטאַב־נאַטשאַלניק ם ־עס, דער נאַטשאַלניק פונעם שטאַב; ~ цеха צעך־נאַטשאַלניק ם ־עס, דער נאַטשאַלניק פונעם צעך

начальн||ый 1. *(находящийся в начале чего-л.)* אָנהייב־, ערשטער; ~ый период אָנהייב־פעריאָד ם; ~ые слова песни די ערשטע ווערטער פון דער ליד; 2. *(первоначальный)* אָנפאַנגלעכער; אָנפאַנג־; ~ая школа אָנפאַנגשול וו ־ן; ~ое образование אָנפאַנגלעכע בילדונג

начальственный באַפעלערישער; פון א נאַטשאַלניק *после сущ.*; ~ тон א באַפעלערישער טאָן, א טאָן פון א נאַטשאַלניק

начальство *с* נאַטשאַלסטווע וו

начальствующий: ~ состав армии דער קאָמאַנדירן־באַשטאַנד פון דער אַרמיי

начатки *мн.* עלעמענטן מצ.; ~ геометрии עלעמענטן פון געאָמעטריע

начать *сов.* אָנהייבן*; ~ работу אָנהייבן* די אַרבעט, אָנהייבן* אַרבעטן; ~ хотя бы с того, что... אָנהייבן*, אַשטייגער, דערפון, וואָס...

нача||ться *сов.* אָנהייבן* זיך; *(наступить тж.)* אָנקומען*; работа ~лась די אַרבעט האָט זיך אָנגעהויבן; ~лась весна ס׳האָט זיך אָנגעהויבן [ס׳איז אָנגעקומען] דער פרילינג; ~лась метель ס׳האָט זיך אָנגעהויבן [ס׳איז געוואָרן] א זאַווערוכע

начеку *нареч.:* быть ~ זײַן* אָנגעשפּיצט, זײַן* אף דער וואַך

начерно *нареч.* אף שוואַרץ

начертание *с* אָנצייכענונג וו ־ען

начертательн||ый: ~ая геометрия אָנצייכענעדיקע [דעסקריפּטיווע] געאָמעטריע

начертить *сов.* אָנצייכענען

начёс *м* 1. *(причёска)* אויפגעקעמטע [טופּירטע] האָר; 2. *текст.* באַרווע וו; ткань с ~ом א צײַג מיט א וואָרסע [מיט באַרווע]

начинание *с* איניציאַטיוו וו ־ן, אָנהייב ם ־ן; האַסכאָלע וו ־ס; поддержать ~ אונטערשטיצן די האַסכאָלע

начинатель *м* איניציאַטאָר ם ־טאָרן

начинать *несов.* 1. *см.* начать; 2.: ~ (собой) *что-л.* זײַן* דער אָנהייב פון עפּעס; ~ся *несов.* 1. *см.* начаться; 2. *(о реке и т. п.)* אָנהייבן* זיך, אויסשפּליסן*

начинающий 1.: ~ писатель א שרײַבער אַן אָנפאַנגער; 2. *в знач. сущ. м* = אָנפאַנגער ם

начиная: ~ с אָנהייבנדיק פון, אָנגעהויבן פון; ~ с сегодняшнего дня אָנגעהויבן [אָנהייבנדיק] פון הײַנט, פון הײַנט אָן

начинить *сов.* 1. אָנפילן; ~ вареники творогом אָנפילן די וואַרעניקעס מיט טוואָרע; 2. *перен. разг.* אָנשטאָפּן, אָנפּיטשקעווען; он начинён знаниями ער איז אָנגעשטאָפּט מיט קענטענישן

начинка *ж* געפילעכץ ז

начинять *несов. см.* начинить

начислить *сов.*, **начислять** *несов. бухг.* 1. *(дополнительно)* ארופרעכענען; ~ проценты ארופרעכענען פּראָצענטן; 2. *(зарплату и т. п.)* פאַררעכענען; ארײַנטראָגן* אין דער צאָל־ליסטע

начисто *нареч. разг.* 1. *(набело)* אף ריין; переписать ~ איבערשרײַבן* אף ריין; 2. *(совершенно)* ביז לעצט, אינגאַנצן; פולשטענדיק; ограбить ~ באַראַבעווען ביז ריין; я ~ забыл об этом איך האָב דאָס גאָר [אינגאַנצן] פאַרגעסן

начистоту *нареч. разг.* אָפן, גאַנץ אָפנהאַרציק; поговорим ~ לאָמיר רעדן אָפן

начитанн||ость *ж* אָנגעלייענטקייט וו; ~ый אָנגעלייענטער, באַלעזענער

начитаться *сов.* אָנלייענען זיך

наш *притяж. мест.* 1. אונדזער (מצ. אונדזערע) *перед сущ., по родам и падежам не изменяется;* אונדזערער (וו אונדזערע, ז אונדזערס, מצ. אונדזערע) *после сущ. или перед неопред. артиклем;* ~ отец אונדזער פאָטער; ~а учительница אונדזער לערערן, די לערערן אונדזערע, אונדזערע א לערערן; ~е слово אונדזער וואָרט, אונדזערס א וואָרט; по ~ему мнению לויט אונדזער מיינונג; ~и знакомые אונדזערע באַקאַנטע, די באַקאַנטע אונדזערע; 2. *в составе сказ.* אונדזערער (וו אונדזערע, ז אונדזערס, מצ. אונדזערע); этот шкаф ваш, а тот ~ די שאַפע איז אײַערע, און יענע איז אונדזערע; дом с балконами ~ דאָס הויז מיט באַלקאָנען איז אונדזערס; книги не ~и די ביכער זײַנען ניט אונדזערע; 3. *в знач. сущ. мн.* די אונדזעריקע

нашатырный: ~ спирт סאַלמיאַק־ספּירט ם, אַמאָניאַק־ספּירט ם; נאַשאַטיר ם *разг.*

нашептать *сов.*, **нашёптывать** *несов.* אָנשעפּטשען

нашествие *с* אינוואַזיע וו ־ס, אָנפאַל ם ־ן

нашивать *несов. см.* нашить 1.

нашивка *ж воен.* אויפלאַג ם ־ן

нашить *сов.* 1. *(сверху)* ארופניייען; 2. *(сшить много)* אָנניייען, אויפניייען (א סאַך)

нашумевш||ий סענסאַציאָנעלער; ~ее (судебное) дело א סענסאַציאָנעלער פּראָצעס, א פּראָצעס, וואָס ס׳האָט מיט אים גערוישט (די וועלט)

нашуметь *сов.* 1. אָנליאַרעמען, מאַכן א גערודער; 2. *(вызвать много толков)* אָנמאַכן א רעש (אין דער וועלט); מאַריש־אוילעם זײַן* *уст.*

нащупать *сов.*, **нащупывать** *несов.* אָנטאַפּן; *перен. тж.* אָנשמעקן; ◇ ~ почву זאָנדירן א [דעם] באָדן

наэлектризовать *сов.* עלעקטריזירן; *перен. тж.* צעהיצן, אויפרודערן

наябедничать *сов. разг.* אָניאַבעדעווען

наяву́ *нареч.* אַף דער וואָר; гре́зить ~ טרוימען מיט אָפענע אויגן

не[1] *частица* ניט, נישט; *перед сущ.* ניט קיין; я не пое́ду туда́ כ'וועל ניט פֿאָרן אַהינצו; ра́зве вы не зна́ете? צי ווייסט איר דען ניט?; он ничего́ не сказа́л ער האָט גאָר-נישט ניט געזאָגט; до́ма никого́ не́ было אינדערהיים איז קיינער ניט געווען; наш го́род не узна́ть אונדזער שטאָט איז ניט צו דערקענען; э́то не так уж тру́дно דאָס איז גאָר ניט אַזוי שווער; э́то не кни́га, а журна́л דאָס איז ניט קיין בוך, נאָר אַ זשורנאַל; не беда́ ס'איז קיין אומגליק ניט; как тут не ра́доваться! ווי(אַזוי) זאָל מען זיך ניט פֿרייען!; не без труда́ ניט אָן מי; ◇ не то *союз:* (а) не то אַניט; не то..., не то... צי..., צי...; עפּשער... און עפּשער...

не[2] *отделяемая часть местоимений* не́кого, не́чего *перед предлогами* ניטאָ; не́ в чем пойти́ в теа́тр ניטאָ וואָס אָנצוטאָן (אַף גיין) אין טעאַטער; не́ с кем посове́товаться ניטאָ מיט וועמען זיך אָן אײצע האַלטן; не́ у кого бы́ло спроси́ть ס'איז ניט געווען בא וועמען צו פֿרעגן

неаккура́тн||ость *ж* 1. װ אומאַקוראַטקייט; (*неточность*) װ ניט-פּונקטלעכקייט, װ אומפּינקטלעכקייט; 2. (*неопрятность*) װ אומציכטיקייט, װ נאַכלעסיקייט; ~ый 1. אומאַקוראַטער; (*неточный*) ניט-פּונקטלעכער, אומפּינקטלעכער; 2. (*неопрятный*) אומציכטיקער, נאַכלעסיקער

неаппети́тный אומאַפּעטיטלעכער, ניט-געשמאַקער

небезопа́сный בעפֿײרעש אַ געפֿערלעכער

небезоснова́тельный בעפֿײרעש אַ באַגרינדעטער, (קלאַל) ניט קיין אומבאַגרינדעטער

небезразли́чн||ый (קלאַל) ניט קיין אינדיפֿערענטער, (קלאַל) ניט קיין גלײַכגילטיקער; ~ое отноше́ние (קלאַל) ניט קיין אינדיפֿערענטע [קיין גלײַכגילטיקע] באַציִונג; она́ ему́ ~а ער איז צו איר (קלאַל) ניט גלײַכגילטיק

небезупре́чный (קלאַל) ניט אָן פֿעלערן *после сущ.*

небезызве́стный דער גענוג באַוווּסטער [באַקאַנטער]

небезынтере́сный דער (קלאַל) ניט אומאינטערעסאַנטער, דער גענוג אינטערעסאַנטער

небеса́ *мн. см.* не́бо

небе́сн||ый הימל-; ~ый свод ו הימל-געוועלב; ~ые тела́ מצ. הימל-קערפּערס; ◇ ~ый цвет מ הימל-קאָליר

неблагови́дный גאָר ניט קיין פֿײַנער, גאָר ניט קיין לײַטישער; ~ посту́пок גאָר ניט קיין פֿײַנע האַנדלונג

неблагода́рн||ость *ж* װ אומדאַנקבאַרקייט; ~ый אומדאַנקבאַרער

неблагозву́ч||ие *с* װ אומוווילקלינגעוודיקייט; ~ный אומוווילקלינגעוודיקער

неблагонадёжный *уст.* 1. (*не внушающий доверия*) אומפֿאַרלאָזלעכער; 2. (*политически опасный*) פֿאַרדעכטיקער; (פּאָליטיש) ניט-קאָשערער *разг.*

неблагополу́ч||ие *с* װ אומקעשורעדיקייט; ~но 1. *нареч.* שלימאַזלדיק; 2. *в знач. сказ. безл.* ניט קעשורע; у них ~но בא זיי איז ניט אַלץ קעשורע, בא זיי איז ניט אַלץ אין אָרדענונג

неблагоприя́тн||ый אומגינסטיקער; ~ое впечатле́ние אַן אומגינסטיקער אײַנדרוק; ~ые усло́вия אומגינסטיקע באַדינגונגען; ~ый кли́мат אומגינסטיקער קלימאַט

неблагоразу́м||ие *с* װ אומבאַזיניקטקייט, אומבאַדאַכטקייט װ; э́то бы́ло бы ве́рхом ~ия ס'וואָלט געווען אַן עכטער אומזין; ~ный אומבאַדאַכטער; (*о поступке тж.*) אומבאַזיניקטער

неблагоро́дн||ый אומנאָבעלער, ניט-פֿײַנער; ◇ ~ые мета́ллы פּראָסטע מעטאַלן

неблагоустро́енный ניט-אײַנגעאָרדנטער; (*о квартире тж.*) אָן באַקוועמלעכקייטן *после сущ.*

нёбный 1. *анат.* גומען-, גומענדיקער; 2. *лингв.* גומענדיקער

не́б||о *с* (*мн.* небеса́) הימל מ -ען; ◇ как с ~а свали́лся ווי פֿונעם הימל אַראָפּ, אויסגעוואַקסן ווי פֿון דער העלער הויט; попа́сть па́льцем в ~о טרעפֿן* מיט אַ פֿינגער אין דער סטעליע, ≅ טרעפֿן* ווי אַ בלינדער אין גרוב; превозноси́ть *кого-л.* до ~е́с הייבן* [לויבן] עמעצן אין הימל אַרײַן, לויבן עמעצן אין טאָג אַרײַן; הייבן* עמעצן אַף דרוקעס

нёбо *с анат.* גומען מ -ס; мя́гкое ~ ווייכער גומען; твёрдое ~ האַרטער גומען

небога́тый ניט קיין רײַכער; ~ челове́к ניט קיין רײַכער מענטש, ניט קיין אוישער; ~ вы́бор ניט קיין רײַכער אויסוואַל

небоеспосо́бный שלאַכט-אומפֿעיִקער

небольш||о́й 1. (*по размеру, тж. перен.*) קלײנער°, ניט קיין גרויסער; (*о расстоянии тж.*) קורצער°; ~о́й коридо́р אַ קלײנער° [ניט קיין גרויסער, ניט קיין לאַנגער] קאָרידאָר; ~а́я су́мма אַ קלײנ(ינק)ע סומע; ~а́я гру́ппа тури́стов אַ קלײנע° [ניט קיין גרויסע] גרופּע טוריסטן; ~а́я про́сьба אַ קלײנ(ינק)ע באַקאָשע; беда́ ~а́я ס'איז אַ קלײנער אומגליק; 2. (*непродолжительный*) קורצער°; ~а́я па́уза אַ קורצע° פּויזע; 3. (*не имеющий авторитета*) קלײנער°, ניט קיין אָנגעזעענער; я челове́к ~о́й איך בין אַ קלײן מענטשעלע; ~о́й знато́к אַ קלײנער° [ניט קיין גרויסער, אַ קנאַפּער] באָקי (אין עפּעס); 4.: он ~о́й люби́тель футбо́ла ער האָט ניט איבעריק ליב פֿוטבאָל, ער האַלט ווייניק פֿון פֿוטבאָל, ער איז אַ קלײנער ליבהאָבער פֿון פֿוטבאָל; ◇ с ~и́м עטוואָס מער, אַריבער; со́рок лет с ~и́м אַריבער [עטוואָס מער פֿון] פֿערציק יאָר

небосво́д *м* ו הימל-געוועלב

небоскло́н *м* מ הימלראַנד, דער הימל איבערן האָריזאָנט

небоскрёб *м* = מ וואָלקנקראַצער

небо́сь *вводн. сл. разг.* 1. (*наверно*) מיסטאָמע; ~, есть хо́чешь? דו ווילסט מיסטאָמע עסן?, מיסטאָמע ביסטו הונגעריק?; уста́л, ~? מיסטאָמע ביסטו מיד?; 2. (*уж конечно*) נישקאָשע; זײַט רויִק; ~, сам не пошёл, други́х посла́л נישקאָשע, אַליין איז ער ניט געגאַנגען, און אַנדערע האָט ער געשיקט

небре́жн||ость *ж* װ נאַכלעסיקייט, װ אָפּגעלאָזנקייט; (*пренебрежительность*) װ גרינגשעצונג, װ אומאַכטונג; по ~ости אויס אָפּגעלאָזנקייט; престу́пная ~ость פֿאַרברעכערישע נאַכלעסיקייט; ~ый 1. נאַכלעסיקער, אָפּגעלאָזענער; (*пренебрежительный*) גרינגשעצערישער, אומאָפּשײַלעכער; ~ый тон מ ביטל-טאָן; 2. (*сделанный без старания*) אומזאָרגעוודיקער; אַבי אַף אָפּצוקומען *после сущ.*; ~ая рабо́та אַן אַרבעט אַבי אַף אָפּצוקומען; ~ая причёска אַן אומזאָרגעוודיקע פֿריזור, אַבי-ווי-פֿריזור

небри́тый ניט-געגאָלטער

небыва́лый אומגעוועזענער; ~ расцве́т нау́ки אַן אומגעוועזענער [אומגעזעענער, אומגעהערטער] אויפֿבלי פֿון דער וויסנשאַפֿט

небыли́ц||а *ж* 1. (*выдумка*) װ אויסטראַכטעניש -ן; расска́зывать *кому-л.* ~ы דערציילן עמעצן וואָס ניט געשטויגן;

ניט געפלויגן; 2. (*фантастический рассказ*) באָבע־מײַסע ‖ ־ס

небью́щийся אומצעברעכלעכער

нева́жн‖о 1. *нареч.* (*плохо*) ניט איבעריק [גאָר] גוט; чу́вствовать себя́ ~о פילן זיך ניט איבעריק גוט, ניט זײַן* מיט אַלעמען; 2. *в знач. сказ.*: э́то ~о דאָס איז ניט וויכטיק, דאָס האָט קיין באַדײַט ניט; ~ый 1. (*несущественный*) אומבאַדײַט(נד)יקער; 2. *разг.* (*посредственный*) ניט איבעריק גוטער; ניט (קיין) וואַזשנע(ר) *тж. неизм. разг.*

невдалеке́ *нареч.* ניט ווײַט (דאָ)

невдомёк *нареч. в знач. сказ. разг.*: ему́ и ~ ס׳פאַלט אים גאָר ניט אײַן, ס׳קומט אים גאָר ניט אפן געדאַנק

неве́дени‖е *с*: по ~ю ניט וויסנדיק; быть в ~и ניט וויסן (וואָס ס׳קומט פאָר), ניט אָנהייבן* צו וויסן, וויסן* פון גאָרניט

неве́дом‖о *нареч. разг.* אומבאַוווּסט; ~о зачём אומבאַוווּסט [מע ווייסט ניט] נאָך וואָס; ~о отку́да אומבאַוווּסט [מע ווייסט ניט] פון וואַנען; ~ый אומבאַוווּסטער, אומבאַקאַנטער; (*таинственный*) פאַרהוילענער, פאַרבאָרגענער; по ~ой причи́не איבער אַן אומבאַוווּסטער סיבע; ~ая си́ла עפּעס אַ מין קישעף־קראַפט, אַ פאַרהוילענע [אַ פאַרבאָרגענע] קראַפט

неве́жа *м* גראָבער־יונג מ (מצ. גראָבע־יונגען); גראָביאַן מ ־עס; *ж* גראָביאַנקע ‖ ־ס

неве́жда *м* אמאָרעץ מ (מצ. אמעראַצים); он кру́глый ~ ער איז אַן אמאָרעץ גאָמור

неве́жественный אמעראַצישער; ~ челове́к אמאָרעץ מ (מצ. אמעראַצים)

неве́жество *с* I אמעראַצעס, I אומוויסן; обнару́жить своё ~ אַנטפּלעקן די אייגענע אמעראַצישקייט [אומקאָמפּעטענטקייט]

неве́жлив‖ость *ж* ‖ אומהעפלעכקייט; ~ый אומהעפלעכער

невезе́ние *с разг.* ‖ שלימאַזלדיקייט, מ שלימאַזל

невели́к‖ий *обыкн. кратк. ф.* °קלײנער, ניט קיין גרויסער; (*несущественный*) נישטיקער; ~а́ беда́ ס׳איז אַ קלײנער אומגליק

неве́рие *с* 1. I אומגלייבן, I ניט־גלייבן; 2. (*атеизм*) I אַפּיקאָרסעס

неве́рн‖о 1. *нареч.* פאַלש, ניט ריכטיק; ~о поня́ть ניט ריכטיק [ניט אַזוי] פאַרשטיין*; 2. *в знач. сказ. безл.*: э́то ~о דאָס איז ניט עמעס, דאָס איז ניט ריכטיק; ~ость *ж* 1. (*неправильность*) ‖ ניט־ריכטיקייט; 2. (*вероломство*) ‖ אומטרײַשאַפט, ‖ פעלשונג; ~ый 1. (*ошибочный*) ניט־ריכטיקער, אומריכטיקער; ~ая карти́на אַן אומריכטיק בילד; 2. (*вероломный*) אומטרײַער; 3. (*неуверенный, нетвёрдый*) ניט־זיכערער, ניט־פעסטער; ~ая похо́дка ניט־זיכערער גאַנג; 4. (*подверженный ошибкам*) *разг.*: ~ый глаз אַ שוואַך [אַ ניט־שאַרף] אויג; ~ый тон אַ פאַלשער טאָן

невероя́тн‖ость *ж* ‖ אומוואַרשײַנלעכקייט; ◇ до ~ости ביז גאָר; ~ый 1. אומוואַרשײַנלעכער, אומגלייבלעכער; ~ые слу́хи אומוואַרשײַנלעכע קלאַנגען; 2. (*огромный*) מוירעדיקער; ~ое уси́лие ריזיקע אָנשטרענגונג

невесёлый אומעטיקער, ניט־פריילעכער

невесо́м‖ость *ж* ‖ אָנוואָגיקייט; состоя́ние ~ости *косм.* (דער צושטאַנד פון) אָנוואָגיקייט; ~ый (*очень лёгкий*) גרינגינקער

неве́ста *ж* 1. ‖ קאַלע ־ס; 2. *разг.* (*достигшая брачного возраста*) קאַלע־מיידל I ־עך

неве́стка *ж* 1. (*жена сына*) ‖ שנור (מצ. שניר); 2. (*жена брата*) ‖ שוועגערן ־ס

неве́сть *разг.*: ~ что ווער ווייסט וואָס

невеще́ственный אומקערפּערלעכער, אומאַטעריעלער

невзви́де‖ть *сов.*: он ~л све́та ס׳איז אים פינצטער [שוואַרץ] געוואָרן פאַר די אויגן

невзго́ды *мн.* (*ед.* невзго́да *ж*) שוועריקייטן מצ., פלאָגן מצ., פוראָניעס מצ.

невзира́я: ~ на *предлог с вин. п.* ניט געקוקט אף, ניט רעכענענדיק זיך מיט; ~ на непого́ду ניט געקוקט אפן אומוועטער; он шёл ~ на уста́лость ער איז געגאַנגען ווײַטער, ניט רעכענענדיק זיך דערמיט, וואָס ער איז געווען מיד; ◇ ~ на ли́ца ניט שוינענדיק קיין פערזאָנען

невзлюби́ть *сов.* (*вин.*) ניט ליב באַקומען*, וואַרפן* אַן אומכיין (אף)

невзнача́й *нареч. разг.* צופעליק, אומגערן

невзра́чный אומאָנזיכטיקער, ניט איבעריק שיינער

невзыска́тельный באַנוגנעוודיקער; מיט באַשיידענע פאָדערונגען *после сущ.*; (*о вкусах*) פרימיטיווער; ~ чита́тель אַ לייענער אָן פּרעטענזיעס

не́видаль *ж разг.*: вот ~! מ׳האָט שוין געזען אַזעלכס! אַ מין אַנטיקל! *ирон.*

неви́данный ניט־געזעענער, אומגעזעענער, אויסערגעוויינלעכער; (*таинственный, странный*) מעשונעדיקער; ~ успе́х אַן אויסערגעוויינלעכער דערפאָלג

невиди́мка *м* 1. מ ־ס רויע־וויינע־נירע; ша́пка-невиди́мка קישעף־היטעלע I ־ך, נעפל־היטעלע I ־ך; 2. (*шпилька*) האָרנאָדעלע I ־ך

неви́димый אומזיכטבאַרער; אומאָנזעעוודיקער; (*скрытый*) פאַרבאָרגענער

неви́дный 1. (*невидимый*) אומאָנזעעוודיקער; 2. *разг.* (*незначительный*) אומאָנזיכטיקער, ניט קיין אָנגעזעענער; 3. *разг.* (*некрасивый*) מיזערנע(ר) *тж. неизм.*, שפּעטנע(ר) *тж. неизм.*; נישטיקער

неви́нность *ж* 1. ‖ אומשולדיקייט; 2. (*целомудрие*) ‖ ריינקייט; (*девушки*) ‖ בסולעשאַפט, ‖ אומשולד

неви́нн‖ый 1. אומשולדיקער; (*невиновный тж.*) ניט־שולדיקער; ~ый взгляд אַן אומשולדיקער בליק; 2. (*безвредный*) אומשולדיקער, טמימעסדיקער; ~ые развлече́ния אומשולדיקע פאַרווײַלונגען; ~ая шу́тка אַ גוטמוטיקער שפּאַס; 3. (*целомудренный*) אומשולדיקער; (*о девушке*) ריינער, אומבאַפלעקטער

невино́вн‖ость *ж* ‖ אומשולדיקייט; ~ый אומשולדיקער, ניט־שולדיקער

невку́сный אומגעשמאַקער, ניט־באַטאַמטער

невменя́ем‖ость *ж* ‖ אומפאַראַנטוואָרטפעיִקייט; ~ый אומפאַראַנטוואָרטפעיִקער; он про́сто ~ ער ווייסט פּאָשעט ניט, וואָס ער טוט

невмеша́тельств‖о *с* ‖ ניט־אַרײַנמישונג; поли́тика ~а ‖ ניט־אַרײַנמישונג־פּאָליטיק

невнима́ние *с* 1. ‖ ניט־אויפמערקזאַמקייט; (*рассеянность тж.*) ‖ צעשטרייטקייט, ‖ צעטראָגנקייט; 2. (*пренебрежение*) ‖ אומאַכטונג

невнима́тельн‖ость *ж* 1. ‖ ניט־אויפמערקזאַמקייט; (*рассеянность*) ‖ צעשטרייטקייט, ‖ צעטראָגנקייט; 2. (*пренебрежительность*) ‖ אומאַכטונג; ~ый 1. ניט־אויפמערקזאַמער; (*рассеянный тж.*) צעשטרייטער, צעטראָגענער; 2. (*нелюбезный*) ניט־אויפמערקזאַמער

невня́тный ניט־דײַטלעכער, אומדײַטלעכער; ~ шёпот אן אומדײַטלעכער געשעפּטשערײַ

не́вод *м* ן־ ‖ (פֿיש)נעץ; עס־ מ וואָלעק *разг.*

невозвра́тн‖ый ניט־אומקערנדיקער; זיך ניט אומצוקערן *после сущ.*; ~ые го́ды יאָרן ניט־אומקערנדיקע, אף זיך אן אווידע ניט אומ- אײביק פֿארגאַנגענע יאָרן; ~ая поте́ря צוקערן

невозде́ланный ניט־באַארבעטער, ניט־אויפֿגעאַקערטער

невозде́ржанн‖ость *ж* ‖ ניט־אָפּגעהאַלטנקײט; ~ый ניט־ אָפּגעהאַלטענער־; он невозде́ржан на язы́к ער איז ניט צו- ריקגעהאַלטן אין רייד, ער האָט א לאַנגע צונג

невозмо́жно *нареч. и в знач. сказ.* אוממעגלעך; ~ себе́ предста́вить מע קאָן זיך ניט פֿאָרשטעלן; э́то ~ דאָס איז אוממעגלעך

невозмо́жн‖ость *ж* ‖ אוממעגלעכקײט; в слу́чае ~ости אויב ס'איז ניט מעגלעך; ◇ до ~ости איבער דער מאָס, ביז גאָר; ~ый 1. *(неосуществимый)* אוממעגלעכער; 2. *разг.* *(невыносимый)* אומדערטרעגלעכער, שרעקלעכער; ~ая боль א ווייטיק ניט איבערצוטראָגן, א שרעקלעכער ווייטיק; ~ая жара́ א שרעקלעכע היץ; ~ый хара́ктер אן אומ- דערטרעגלעכער כאַראַקטער

невозмути́м‖ость *ж* ‖ אומפֿרעגלעכקײט, קאַלטבלוטי- קײט ‖; ~ый 1. אומפֿרעגלעכער, קאַלטבלוטיקער; *(вы- ража́ющий невозмути́мость)* ניט־אויפֿגערעגטער; ~ый тон א רויקער [ניט־אויפֿגערעגטער] טאָן; 2. *(ничем не нару- ша́емый)* אומגעשטערטער, פֿולשטענדיקער; ~ое споко́й- ствие אן אומגעשטערטע רו

нево́лить *несов. разг.* נייטן

нево́льни‖к *м* 1. = מ קנעכט, ן־ מ שקלאַף; ~чий שקלאַפֿן־; ~чий ры́нок (מצ. ···מערק) מ שקלאַפֿנמאַרק

нево́льн‖о *нареч.* 1. *(неумы́шленно)* אומגערן, אָן א קיוון; 2. *(непроизво́льно)* ניט־ווילנדיק; он ~о вздро́гнул ער האָט ניט־ווילנדיק א ציטער געטאָן; ~ый 1. *(неумы́шлен- ный)* אומבעקיוונדיקער; ~ая оши́бка אן אומבעקיוונדיקער פֿעלער; 2. *(непроизво́льный)* ניט־ווילנדיקער; ~ый крик א ניט־ווילנדיק געשריי; 3. *(вы́нужденный)* ניט־ווילנדיקער, געצוווּנגענער; ~ый свиде́тель א ניט־ווילנדיקער אײדעס

нево́л‖я *ж* 1. *(ра́бство)* ‖ קנעכטשאַפֿט, ‖ שקלאַפֿערײַ; *(плен)* ‖ געפֿענקעניש ‖, ‖ געפֿאַנגענשאַפֿט; 2. *разг.* *(необхо- ди́мость)* ‖ מוזן; охо́та пу́ще ~и *погов.* אז מע וויל, קען מען ניט זיצן שטיל

невообрази́мый אומגעהײַערער, מוירעדיקער; ניט פֿאָר- צושטעלן זיך *после сущ.*

невооружённ‖ый אומבאַוואָפֿנטער; ◇ ~ым гла́зом מיטן בלויזן אויג, מיט דער הוילער ריע

невоспи́танн‖ость *ж* ‖ אומדערצויגנקײט; ~ый אומדער- צויגענער

невосприи́мчивый 1. ניט־באַנעמפֿעיקער; מיט א שלעכ- טער° טפֿיסע *после сущ.*; 2. *(к боле́зни)* אימונער, אימוני- זירטער

невостре́бованный ניט־ארויסגעפֿאָדערטער

невпопа́д *нареч. разг.* ניט צו דער זאַך; ניט אמפּלאַץ *уст.*

невразуми́тельный מעטושטעשער

невралги́ческий נעווראַלגישער

невралги́я *ж* ‖ נעווראַלגיע

неврасте́н‖ик *м* = מ נעוראַסטעניקער; ~и́ческий נעוו- ראַסטענישער; ~и́я *ж* ‖ נעווראַסטעניע

невреди́мый אומבאַשעדיקטער, גאַנצער; он оста́лся цел и невреди́м ער איז ארויס א גאַנצער

невре́дн‖о *в знач. сказ. разг.*: ~о бы́ло бы вздрем- ну́ть ס'וואָלט ניט געשאַט [ס'וואָלט קיין בייז ניט געווען] כאַפּן א דרעמל; ~ый אומשעדלעכער

невро́з *м* ן־ מ נעוראָז

невропато́‖лог *м* ן־ מ נעוראָפּאַטאָלאָג; ~ло́гия *ж* נעוו- ראָפּאַטאָלאָגיע ‖

невы́года *ж* 1. *(убы́ток)* (מצ. העזייקעס) מ העזיק; 2. *(отрица́тельная сторона́ чего-л.)* (מצ. כעסרוי- מ כיסאָרן (מינוס מ ן־ נעס;

невы́годн‖ый 1. אומלוינעוודיקער; ~ый зака́з אן אומ- לוינעוודיקע באַשטעלונג; 2. *(неблагоприя́тный)* אומגינסטי- קער; ~ые усло́вия אומגינסטיקע באַדינגונגען; ста́вить в ~ое положе́ние (אוועק)שטעלן אין אן אומגינסטיקער לאַגע; 3. *(непривлека́тельный)* ניט־צוציענדי-, ניט איבעריק שיינער קער; ◇ в ~ом све́те אין אן אומגינסטיקער שײַן

невы́держанный 1. *(о челове́ке, о хара́ктере)* ניט־צוריק- געהאַלטענער; *(вспы́льчивый)* היציקער; 2. *(о сти́ле и т. п.)* אומקאָנסעקווענטער, ניט־אויסגעהאַלטענער; 3. *(о сы́ре и т. п.)* ניט־אויסגעשטאַנענער; *(о вине́ тж.)* יונגער°

невы́езд *м*: дать подпи́ску о ~е געבן* א כסימע [אן אונטערשריפֿט] ניט ארויסצופֿאָרן

невыноси́м‖о 1. *нареч.* אומדערטרעגלעך; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס'איז) אומדערטרעגלעך; э́то ~о! ס'איז ניט איבערצוטראָגן!; ~ый אומדערטרעגלעכער; ~ая боль א ווייטיק ניט איבערצוטראָגן, שרעקלעכער ווייטיק; ~ый хара́ктер א ביז גאָר שווערער כאַראַקטער

невыполн‖е́ние *с* ‖ ניט־אויספֿילן; ~и́мый ניט־אויספֿיל- באַרער; ~и́мое тре́бование א פֿאָדערונג וואָס קען ניט אויס- געפֿילט ווערן, א ניט־אויספֿילבאַרע פֿאָדערונג

невырази́м‖ый אומבאַשרײַבלעכער; ניט איבערצוגעבן *пос- ле сущ.*; אומויסשפּרעכלעכער, אומויסדריקלעכער *высок.*; ~ая пре́лесть אומבאַשרײַבלעכער רייץ; ~ый у́жас אומגע- הײַערער שרעק

невысо́к‖ий ניט קיין הויכער, ניט־הויכער; ~ий за- бо́р א ניט־הויכער [ניט קיין הויכער] פּאַרקן; ~ий пото- ло́к א ניט־הויכע [ניט קיין הויכע] סטעליע; ~ая темпера- ту́ра א ניט־הויכע [ניט קיין הויכע] טעמפּעראַטור; ~ая оце́нка א ניט־הויכע [ניט קיין הויכע] אָפּשאַצונג

не́га *ж* 1. *(дово́льство)* מ וווילטיק; 2. *(блаже́нство)* מ טײַנוג; 3. *(не́жность)* ‖ צערטלעכקײט

негармони́чный אומהאַרמאָנישער

негаси́мый *поэт.* אומויסלעשלעכער

негати́в *м фото* ן־ מ נעגאַטיוו; ~ный 1. נעגאַטיווער; ~ная оце́нка א נעגאַטיווע אָפּשאַצונג; 2. *фото* נעגאַטיוו־

негашён‖ый: ~ая и́звесть ניט־געלאָשענער קאַלך

не́где *нареч.* ניטאָ וווּ, ניטאָ קיין אָרט; ~ поверну́ться ער האָט ניט וווּ א קער צו טאָן; ניטאָ וווּ זיך; ему́ ~ жить ס'וועט ניט זײַן* וווּ אי- צו וווינען; ~ бу́дет переночева́ть בערנעכטיקן

неги́бкий ניט־בייגעוודיקער; *перен. тж.* ניט־עלאַסטי- שער

негигиени́ч‖еский, ~ный אומהיגיעניש

негла́сный געהיימער

неглубо́к‖ий *прям. и перен.* ניט־טיפֿער; ~ая я́ма א ניט־טיפֿע גרוב; ~ие зна́ния ניט־טיפֿע קענטענישן; ~ий сон א גרינגער [ניט־טיפֿער] שלאָף

неглу́пый 1. *(о человеке)* גאָר ניט קיין נאַרישער; 2. *(о содержании)* °קלוגער; ~ сове́т א קלוגע° אײַצע

него́ *род., вин. от* он *и* оно́

него́дн||ость *ж* ‖ אומטויגלעכקייט; прийти́ в ~ость ניט טויגן* מער, *(от ветхости тж.)* אָפּדינען; привести́ *что-л.* в ~ость איבערפֿירן עפּעס, א טעל מאַכן פֿון עפּעס; ~ый 1. ניט אומטויגעוודיקער; וואָס טויג ניט *после сущ.*; ~ый к вое́нной слу́жбе וואָס טויג ניט פֿאַר מיליטער־דינסט [פֿאַר קיין סאָלדאַט]; 2. *разг.* *(плохой)* פּאַסקודנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый челове́к פּאַסקודניאַק מ ־עס

негодова́ни||е *с* ‖ אופֿגעבראַכטקייט, גרימצאָרן מ; прийти́ в ~е שטאַרק אופֿגעבראַכט ווערן*, אַרײַנפֿאַלן* אין גרים־, אין גרימצאָרן; с ~ем אופֿגעבראַכטערהייט, אין גרימצאָרן

негодова́ть *несов.* (на *кого-л.*, про́тив *кого-л.*) אופֿגעבראַכט זײַן* (אויף); (на *что-л.*, про́тив *чего-л.*) אופֿגעבראַכט זײַן* (קעגן)

негодя́й *м* פּאַסקודניאַק מ ־עס, מנוול מ (מצ. מנוולים); ~ка *ж* ‖ פּאַסקודניאַטשקע ־ס, מנוולטע ־ס

негостеприи́мный אומגאַסטפֿרײַנטלעכער

негр *м* נעגער מ ־ס

негра́мотн||ость *ж* 1. אַנאַלפֿאַבעטיזם מ, ניט־איוורעדיקייט ‖; ликвида́ция ~ости די ליקווידירונג פֿון אַנאַלפֿאַבעטיזם [פֿון ניט־איוורעדיקייט]; 2. *(невежество)* אַמעראַצעס ז; полити́ческая ~ость דאָס פּאָליטישע אַמעראַצעס; 3. *(наличие ошибок)* אַמעראַצישקייט ‖; ~ость прое́кта די אַמעראַצישקייט פֿונעם פּראָיעקט; ~ый 1. ניט־גראַמאָטנע(ר) *тж. неизм.*; אַנאַלפֿאַבעטישער, ניט־איוורעדיקער; 2. *(невежественный; с ошибками)* אַמעראַצישער; полити́чески ~ый челове́к א פּאָליטישער אַמהאָרעץ; ~ый прое́кт אַן אַמעראַצישער פּראָיעקט

негритя́н||ка *ж* ‖ נעגערטע ־ס; ~ский נעגער(י)שער

негро́мк||ий שטילער; *(о голосе тж.)* ניט־הויכער; ~им го́лосом ניט הויך

неда́вн||ий 1. אַנומלטיקער, אָקאָרשטיקער; ~ие собы́тия די אַנומלטיקע געשעענישן; с ~его вре́мени פֿון גאָר [פֿון דאָ] ניט לאַנג; до ~его вре́мени ביז גאָר [ביז דאָ] ניט לאַנג; в ~ем про́шлом אין דער נאָענטער פֿאַרגאַנגענהייט; 2. *(бывший кем-л.)* נעכטיקער, אָקאָרשטיקער; ~ие шко́льники די אָקאָרשטיקע [די נעכטיקע] שולקינדער

неда́вно *нареч.* ניט לאַנג, ניט לאַנג צוריק (ערשט)

недалёк||ий 1. ניט־ווײַטער, °נאָענטער; ~ий го́род א ניט־ווײַטע [א נאָענטע°] שטאָט; ~ое путеше́ствие א קורצע° רײַזע; в ~ом про́шлом אין דער נאָענטער° פֿאַרגאַנגענהייט; в ~ом бу́дущем אין דער נאָענטסטער צוקונפֿט; ~ (тот) день, когда́... ס׳איז (שוין) ניט ווײַט דער טאָג, ווען...; он ~ от и́стины ער איז ניט ווײַט פֿונעם עמעס, ער איז קימאַט גערעכט; 2. *(неумный)* ניט־איבערגעשפּיצטער

недалеко́ 1. *нареч.* ניט ווײַט; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז ניט ווײַט, (ס׳)איז נאָענט°; до го́рода ~ ביז צו דער שטאָט איז ניט ווײַט [איז נאָענט°]; до пра́здника ~ ביז יאָמטעוו איז ניט ווײַט [איז נאָענט°]; от равноду́шия ~ до преступле́ния פֿון גלײַכגילטיקייט איז ניט ווײַט צו א פֿאַרברעכ(ן); ◇ за приме́ром ходи́ть ~ קיין בײַשפּיל דאַרף מען לאַנג ניט זוכן

недальнови́дн||ость *ж* ‖ קורצזיכטיקייט; ~ый קורצזיכטיקער; ~ая поли́тика א קורצזיכטיקע פּאָליטיק

неда́ром *нареч.* 1. *(не без причины)* ניט אומזיסט; ~ э́та брига́да счита́ется лу́чшей ניט אומזיסט רעכנט זיך אָט די בריגאַדע פֿאַר דער בעסטער; ~ она́ так волнова́лась ניט אומזיסט האָט זי זיך אַזוי באַאומרויקט; 2. *(не без умысла, не без цели)* ניט גלאַט אַזוי; он сюда́ прие́хал ~ ער איז געקומען אַהער צו פֿאָרן ניט גלאַט אַזוי

недви́жим||ость *ж* דאָס אומבאַוועגלעכע פֿאַרמעג [אייגנס]; ~ый: ~ое иму́щество *см.* недви́жимость

недвижи́||мый אומבאַוועגלעכער; он оста́лся ~м ער האָט מער ניט א ריר געטאָן מיט קיין אײבער

недвусмы́сленный גאַנץ קלאָרער, אומצווייטײַטשיקער

недееспосо́бный 1. אומטאָטפֿעיִקער; 2. *юр.* אומאַקטפֿעיִקער

недействи́тельный אומגילטיקער

недели́катный אומדעליקאַטער, ניט־אײדלער, אומטאַקטישער

недели́м||ость *ж* ‖ ניט־טײלעוודיקייט; *(целостность)* אומגעטײלטקייט ‖, אומטײלבאַרקייט ‖; ~ый ניט־טײלעוודיקער; *(целостный)* אומגעטײלטער, אומטײלבאַרער; ◇ ~ый фонд אומטײלבאַרער [אומגעטײלטער] פֿאָנד

неде́льный *(на неделю)* אויף א וואָך *после сущ.*; *(за неделю)* פֿאַר [אין משך פֿון] א וואָך *после сущ.*; в ~ срок אין משך פֿון א וואָך; ~ за́работок דאָס פֿאַרדינסט פֿאַר א וואָך; ~ о́тпуск דער אורלויב אויף א וואָך

неде́л||я *ж* ‖ וואָך ־ן; че́рез ~ю אין א וואָך אַרום; ро́вно че́рез ~ю פּונקט איבעראַכטאָג

недержа́ние *с*: ~ мочи́ *мед.* דאָס ניט קענען אײַנהאַלטן דעם אורין

неде́шево *нареч.* 1. *(дорого)* גאַנץ טײַער, ניט ביליק; 2.: э́то ему́ ~ доста́лось דאָס האָט אים ניט ווייניק מי געקאָסט, דאָס איז אים ניט גרינג אָנגעקומען

недисциплини́рованный אומדיסציפּלינירטער

недобо́р *м* *(при приёме куда-л.)* ניט קיין פֿולער אויפֿנעם־קאָנטינגענט

недоброжела́тельн||ость *ж* ‖ אומפֿרײַנטלעכקייט; ~ый אומפֿרײַנטלעכער

недоброка́чественн||ость *ж* שלעכטע קוואַליטעט; ~ый שלעכטער° פֿון שלעכטער קוואַליטעט *после сущ.*

недобросо́вестн||о ניט געטרײַ, אומגעוויסנהאַפֿטיק; ~ость *ж* ‖ אומגעוויסנהאַפֿטיקייט; ~ый אומגעוויסנהאַפֿטיקער

недо́бр||ый 1. *(злой)* ניט קיין גוטער, שלעכטער°; 2. *(исполненный неприязни)* בייזער; ~ый взгляд א בייזער קוק; ~ые наме́рения בײזוויליקע קאַוואָנעס; 3. *(плохой)* שלעכטער°; ~ая весть א שלעכטע° [ניט קיין גוטע] ידיעה; ~ая сла́ва א שלעכטער° שם

недове́ри||е *с* ‖ אומצוטרוי מ; смотре́ть с ~ем קוקן אומצוטרוילעך [ניט גלייבנדיק]; во́тум ~я אומצוטרוי־וואָטום מ

недове́рчив||ость *ж* ‖ אומצוטרוילעכקייט; ~ый אומצוטרוילעכער

недове́с *м* ‖ קנאַפּוואָג, ניט־דערוועג ז

недове́сить *сов.*, **недове́шивать** *несов.* ניט דערוועגן*

недово́ль||ный אומצופֿרידענער; он о́чень недово́лен, что... ער איז שטאַרק ניט צופֿרידן, וואָס...; ~ство *с* אומצופֿרידנקייט ‖; ~ство собо́й (דאָס געפֿיל פֿון) אומצופֿרידנקייט מיט זיך אַליין

недовыполне́ние *с* ז דאָס ניט־אויספֿילן, ניט־דערויספֿילן ביזן סאַך

недовы́полнить *сов.* ניט אויספֿילן, ניט אינגאַנצן אויספֿילן ביזן סאַך

недога́дливый ניט-האמצאָעדיקער; וואָס קען זיך ניט אָנשטויסן *после сущ.*

недогляде́ть *сов. разг.* 1. (*вин., род.*) פאַרזען*; ~ оши́бки פאַרזען* א פעלער; 2. (за *тв.*) ניט גענוג אַכטונג געבן* (אויף); ~ за детьми́ ניט גענוג אַכטונג געבן* אויף די קינדער

недогова́рив||ать *несов.* ניט דערעדן*, ניט דערזאָגן; он чего́-то ~ает עפּעס דערזאָגט ער ניט, ער רעדט מיט א האַלבן מויל

недоговорённость *ж* 1. (*несогласованность*) ניט-צונויפגערעדטקייט וו; 2. (*недосказанность*) ניט-דערזאָגטקייט וו

недодава́ть *несов.*, **недода́ть** *сов.* ניט דערגעבן*

недоде́л||ать *сов.* ניט דערטאָן*, ניט דערענדיקן; ~ка *ж* בלויז מ -ן; דעפעקט מ -ן

недоеда́ние *с* ניט-דערעסן ז

недоеда́ть *несов.* 1. *см.* недое́сть; 2. (*систематически*) ניט דערעסן*, צוהונגערן, ניט עסן* צו דער זעט

недое́сть *сов.* ניט אָפּעסן* ביז זאַט (ווערן)

недозво́ленный ניט-דערלויבטער

недозре́лый ניט-אויסגעצײַטיקטער, ניט-אויסגערײַפטער; *перен.* אומרײַפער

недои́мк||а *ж* שטײַער-רעשט מ -ן; נעדאָימקע וו -ס *разг.*; взыска́ть ~и אויפמאָנען די שטײַער-רעשטן

недока́занн||ость *ж* ניט-דערוויזנקייט וו; ~ый ניט-דערוויזענער; ~ое обвине́ние ניט-דערוויזענע באַשולדיקונג

недоказу́ем||ость *ж* ניט-דערווײַזלעכקייט וו; ~ый ניט-דערווײַזלעכער

недо́лгий אומדויערהאַפטיקער, קורצער°

недо́лго 1. *нареч.* ניט לאַנג°; ניט קיין לאַנגע צײַט, א קליין° שטיקל צײַט; ~ ду́мая ניט לאַנג געטראַכט; 2. *в знач. сказ. разг.*: ~ и утону́ть ס'גייט ווייניק אָפּ, מע זאָל דערטרונקען ווערן

недолёт *м* קורצשאָס מ; (*о мяче и т. п.*) ניט-דערפליִען ז

недолю́бливать *несов. разг.* ניט איבעריק ליב האָבן*

недомога́ние *с* ניט-געזונטקײַט וו; чу́вствовать ~ פילן זיך ניט מיט אַלעמען

недомога́ть *несов.* ניט מיט אַלעמען זײַן*, (עפּעס) ניט-געזונט זײַן*

недомо́лвка *ж* ניט-דערזאָגונג וו, האַלבוואָרט ז (מצ. ··ווערטער)

недомы́сли||е *с*: по ~ю מאַכמעס אומבאַטראַכטקייט

недоно́сок *м* מאַפּעלע ז -ך; א ניט-אויסגעטראָגן קינד; (*детёныш*) בען-פּעקועלע ז -ך

недоно́шенный ניט-אויסגעטראָגענער, פריִגעבוירענער, פריצײַטיקער

недооце́нивать *несов.*, **недооцени́ть** *сов.* ניט דערשאַצן

недооце́нка *ж* ניט-דערשאַצונג וו, ניט-דערשאַצן ז

недопусти́мый ניט-דערלאָזבאַרער, ניט-דערלאָזלעכער, אומדערלאָזבאַרער

недораба́тывать *несов.*, **недсрабо́тать** *сов.* ניט דעראַרבעטן, ניט דערענדיקן

недора́звитый ניט גענוג [שוואַך] אַנטוויקלטער

недоразуме́ние *с* 1. מיספאַרשטייעניש ז; 2. *обыкн. мн.* קריגערײַען מצ.

недо́рого *нареч.* ניט טײַער, פאַר א וואָלוו(ע)לער° פּרײַז

недорого́й ניט-טײַערער, וואָלוו(ע)לער°

не́доросль *м* א פּוסטער יונגאַטש; (*невежда*) א יונג אַן אַמאָרעץ

недослы́шать *сов.* 1. (*плохо расслышать*) ניט דערהערן, ניט אײַנהערן; 2. (*быть глуховатым*) ניט דערהערן (א ביסל), טויבלעך זײַן*, שווער אפן אויער זײַן*

недосмо́тр *м* פאַרזען מ; по ~у איבער [מאַכמעס] א פאַרזען

недосмотре́ть *сов.* פאַרזען*; (за *тв.*) ניט גענוג אַכטונג געבן* (אויף)

недоспа́ть *сов.* ניט דערשלאָפן*

недоста||ва́ть *несов.* 1. (*не хватать*) אויספעלן, ניט קלעקן; ~ёт терпе́ния ס'פעלט אויס [ס'קלעקט ניט] קיין געדולד; 2. (*отсутствовать*) פעלן, אָפּנײַן*; чего́ вам ~ёт? וואָס גייט אײַך אָפּ?, וואָס פעלט אײַך?; э́того ещё ~ва́ло! טאָמער איז געווען קאַרג!, דאָס האָט נאָך געפעלט!

недоста́т||ок *м* 1. (*род.; нехватка*) אויספעלן ז (פון), מאַנגל מ (אין), דויכעק מ (אין); за ~ком вре́мени מאַכמעס דויכעק [מאַנגל] אין צײַט; 2. (*дефект*) כיסאָרן מ (מצ. כעסרוינעס), פעלער מ -ן, דעפעקט מ -ן; физи́ческий ~ок א פיזישער פעלער, מום מ -ים

недоста́точн||о 1. *нареч.* ניט גענוג; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז ניט גענוג, (ס')איז ווייניק; э́того ещё ~о דאָס איז נאָך ניט גענוג [נאָך ווייניק]; припа́сов ~о ס'איז ווייניק פאַרגרייטע פּראָדוקטן; ~ость *ж* ניט-גענוגעוודיקייט וו; кислоро́дная ~ость זויערשטאָף-מאַנגל מ, זויערשטאָף-הונגער מ

недоста́точн||ый ניט-גענוגער, קנאַפּ(ער) *тж. неизм.*; ~ые резе́рвы די ניט-גענוגע [קנאַפּע] רעזערוון; ~ый о́пыт ניט-גענוגע [קנאַפּע] דערפאַרונג

недоста́ча *ж разг.* 1. (*род.; нехватка*) אויספעלן ז (פון), מאַנגל מ (אין); 2. (*обнаруженная ревизией*) אויספעל מ, נעכסער מ; דאָס אויספעלן צום כעזשבן

недостаю́щий פעלנד(יק)ער; וואָס פעלט (אויס) *после сущ.*

недостижи́мый אומדערגרייכלעכער, אומדערגרייכבאַרער

недостове́рный ניט-באַגלייבטער, אומזיכערער

недосто́||йный 1. (*не заслуживающий*) וואָס איז ניט ווערט *после сущ.*; он ~ин награ́ды ער פאַרדינט ניט קיין באַלוינונג; 2. (*презренный*) אומווערדיקער

недостро́енный ניט-דערבויטער

недосту́пн||ый 1. (*о местности*) ניט-צוטריטלעכער, אומצוטריטלעכער; 2. (*превышающий чьи-л. возможности*) ניט-צוגענגלעכער; (*трудный для усвоения тж.*) שווערער; 3. (*о человеке*) שטרענגער; וואָס ס'איז ניט צוצוטרעטן (צו אים) *после сущ.*

недосу́г *м разг.*: мне ~ איך האָב ניט קיין צײַט

недосчита́||ться *сов.*, **недосчи́тываться** *несов.* (*род.*) אָנצײַלן ווייניקער (מיט); אַרומזען* זיך, אַז עס פעלט [אַז עס פעלן]

недосыпа́ть *несов.* ניט דערשלאָפן*

недосяга́емый אומדערגרייכלעכער, אומדערגרייכבאַרער

недотро́га *м и ж* ריר-מיך-ניט-אָן מ, וו

недоумев||а́ть *несов.* ניט אָנהייבן* צו פאַרשטיין; он ~а́ет ער הייבט ניט אָן צו פאַרשטיין, ס'איז אים א כידעש

недоуме́ни||е *с* כידעש מ; он в ~и ס'איז אים א כידעש, ער הייבט ניט אָן צו פאַרשטיין; привести́ в ~е (פאַר)כידעשן

недоу́чка *разг. м* האַלבגעבילדעטער מ ··טע; *ж* האַלבגעבילדעטע וו =

недочёт *м* 1. *см.* недостача 2; 2. *обыкн. мн.* (*недостаток*) פאַרזען מ, כיסאָרן מ (מצ. כעסרוינעס)

не́дра *мн.* ערד־טיפֿענישן (ערד־)טיפֿענישן מצ.; ~ земли́ ערד־טיפֿענישן מצ.; ~ Яку́тии бога́ты алма́зами די ערד־טיפֿענישן פֿון יאַקוטיע זײַנען רײַך מיט דימענטן

недре́млющий וואַכ(עד)יקער, וואַכנדיקער

не́друг *м высок.* = פֿײַנט מ, (סאָנים .מצ) סוינע מ

недружелю́б||ие *с* אומפֿרײַנטשאַפֿט װ; ~ный אומפֿרײַנט־לעכער

неду́г *м* כּאַלאָס ז ־ן, קראַנקשאַפֿט װ ־ן

неду́рн||о 1. *нареч.* גאָר ניט שלעכט, (גאַנץ) נישקאָשעדיק; он ~о игра́ет в ша́хматы ער שפּילט גאַנץ נישקאָשעדיק שאָך; 2. *в знач. сказ. безл.*: ~о! ס'איז גאָר ניט שלעכט; 3. *в знач. сказ. безл.* (+ *инф.*): тепе́рь ~о (бы́ло) бы поéсть איצט וואָלט גוט געווען [וואָלט ניט געשאַט] עפּעס אָפּעסן

недурн||о́й 1. גאָר ניט קיין שלעכ־טער; (גאַנץ) נישקאָשעדיקער; 2. *обычн. кратк. ф.* (*о внешности*): она́ ~а́ (со-бо́й) זי זעט אויס גאַנץ פֿײַן, זי איז גאָר ניט קיין מיִעסע [שיין]

недю́жинн||ый אויסנעמלעכער, אומגעוויינלעכער; облада́ть ~ым тала́нтом פֿאַרמאָגן אַן אויסנעמלעכן טאַלאַנט

неё *род.*, *вин. от* она́

нeесте́ственн||ый אומנאַטירלעכער; (*притворный*) געמאַכ־טער, פֿאַלשער; ~ая улы́бка א געמאַכטער [א פֿאַלשער] שמייכל

нежда́нн||о *нареч.* אומגעריכט, אומדערוואַרט; ~о-нега́дан-но אומגעריכט, גאַנץ פּלוצלינג, אינמיטנד(ע)רינען; ווי פֿון דער העלער הויט; ~ый אומדערוואַרטער, אומגעריכטער; ~ый гость אן אומגעריכטער גאַסט

нежела́ние *с* אומווילן מ, ניט־ווילן ז ־

нежела́тельн||ый ניט־געוווּנטשענער; ~ые после́дствия ניט־געוווּנטשענע פֿאָלגן [רעזולטאַטן]

не́жели *союз уст.* איידער, פֿון; сего́дня тепле́е ~ вчера́ הײַנט איז וואַרעמער פֿון [איידער, ווי] נעכטן

нежена́тый אומבאַווײַבטער

не́женка *разг.* 1. *м* צעפּעסטעטער מ, פּיעשטשוך מ ־ן; (*изнеженный мальчик тж.*) ציטער(ד)יקער מ ··קע··טע; 2. *ж* = צעפּעסטעטע װ; (*изнеженная девочка тж.*) ציטער־(ד)יקע װ =

неживо́й 1. (*мёртвый*) טויטער, ניט־לעבעדיקער; 2. (*неорганический*) אומבאַלעבטער; 3. (*вялый*) אָן לעבן *после сущ.*, פֿלעגמאַטישער

нежи́зненн||ый 1. (*нереальный*) אומפּראַקטישער; 2. (*неправдоподобный*) ניט־ צוגעטראַכטער, אומגלייבלעכער, ־וואָרהאַפֿט(יק)ער

нежизнеспосо́бный ניט־לעבנספֿעיִקער; *перен. тж.* אויס־זיכטלאָז(יק)ער

нежило́й 1. (*необитаемый*) אומבאַוווינטער; 2. (*непригодный для жилья*) אומבאַוווינבאַרער, אומבאַוווינלעכער; 3. (*неуютный*) אומגעמיטלעכער; у ко́мнаты ~ вид דער צימער זעט אויס אומגעמיטלעך

не́жить *несов.* פּעסטען, צערטלען; ~ся *несов.* לאָזן* זיך וווילגיין; ~ся на со́лнышке וואַרעמען זיך אויף דער זון; ~ся в посте́ли זיך לאָזן* וווילגיין אפֿן געלעגער

не́жн||ость *ж* 1. צערטלעכקייט װ, צאַרטקייט װ; 2. *обыкн. мн. разг.* צערטלעכקייט װ; (*о словах*) צערטלרייד מצ.; ~ый 1. (*ласковый*) צערטלעכער, צאַרטער; 2. (*мягкий*) צאַרטער, ווייכער; ~ая ко́жа א צאַרטע [ווייכע] הויט; 3. (*приятный*) פֿײַנער, איידעלער; ~ый арома́т א פֿײַנער אַראָמאַט; ~ый го́лос אַן איידעלע שטים; 4. (*слабый, хрупкий*) דעליקאַטער

незабве́нный אומפֿאַרגעסלעכער

незабу́дка *ж* פֿאַרגעסניטל ז ־עך, פֿאַרגעס־מיך־ניט ז ־

незабыва́емый אומפֿאַרגעסלעכער

незави́дн||ый *разг.* ניט מעקאַנע צו זײַן *после сущ.*, קלאָ־געדיקער; ~ое положе́ние א לאַגע ניט מעקאַנע צו זײַן, א קלאָגעדיקע לאַגע

незави́сим||ость *ж* אומאָפּהענגיקייט װ; ~ый אומאָפּהענגי־קער; ~ое госуда́рство אן אומאָפּהענגיקע [א זעלבשטענדי־קע] מלוכה; ~ый хара́ктер א זעלבשטענדיקער כאַראַק־טער; с ~ым ви́дом אומגעצוווּנגען (אויסערלעך); ◇ ~о от *предлог с род. п.* אומאָפּהענגיק פֿון; ניט קוקנדיק אויף; ~о от пого́ды וואָס פֿאַר א וועטער זאָל ניט זײַן

незави́сящ||ий: по ~им обстоя́тельствам איבער אומאָפּ־הענגיקע אומשטאַנדן

незада́чливый *разг.* שלימאַזלדיקער

незадо́лго *нареч.* קורץ, ניט לאַנג צוריק, ניט לאַנג (פֿאַר); ~ до моего́ отъе́зда ניט לאַנג פֿאַר מײַן אָפּפֿאָרן

незаинтересо́ванный ניט־פֿאַרינטערעסירטער; אומפֿאַרינ־טערעסירטער

незако́нный אומגעזעצלעכער

незамени́мый אומפֿאַרבײַטלעכער; ניט צו פֿאַרבײַטן *после сущ.*; (*невозместимый тж.*) אומקאָמפּענסירלעכער

незамерза́ющий ניט־צופֿרירנדיקער; וואָס ווערט ניט פֿאַר־פֿרוירן *после сущ.*; ~ порт א ניט־צופֿרירנדיקער פּאָרט

незаме́тн||о 1. *нареч.* (ערהייט)אומבאַמערקט; вре́мя проле-те́ло ~о די צײַט איז פֿאַרבײַגעלאָפֿן אומבאַמערקט; 2. *в знач. сказ.* (ס'איז) ניט קאָנטיק; по нему́ ~о מע זעט ניט־אָנזיכטיקער, אומבאַמערקלעכער; ~ый 1. אויף אים ניט אָן; (*постепенный*) ביסלעכוויַיזער, אומבאַמערקטער; (*неприметный*) ניט־אָנזעעוודיקער; וואָס וואַרפֿט זיך ניט אין די אויגן *после сущ.*; 2. (*незначительный*) ניט־אָנגעזעענער, אומבאַדײַט(נד)יקער, ניט קיין אָנגעזעענער

незаме́ченный ניט־באַמערקטער

незаму́жняя ניט־כאַסענע־געהאַטע

незамыслова́тый *разг.* איינפֿאַכער, אומגעקינצלטער

neзаня́тый פֿרײַער, ניט־פֿאַרנומענער

незапа́мятн||ый: с ~ых времён פֿון גאָר, פֿון פֿאַרצײַטנס אַלטע צײַטן

незапя́тнанный אומבאַפֿלעקטער

незаслу́женн||о *нареч.* 1. (*не по заслугам*) אומפֿאַרדינט; 2. (*несправедливо*) אומפֿאַרדינט, אומזיסט און אומניש; ~о оби́деть באַליידיקן אומזיסט און אומניש; ~ый 1. (*полученный не по заслугам*) ניט־פֿאַרדינטער; 2. (*несправедливый*) ניט־גערעכטיקער, אומזיסט־און־אומנישטיקער

незате́йливый *разг.* פּאָשעטער, אומגעקינצלטער

незауря́дн||ый אויסנעמלעכער, אויסגענומענער; ~ые спосо́бности אויסנעמלעכע פֿעיִקייטן

не́зачем *нареч. разг.* ניטאָ צוליב וואָס; ~ тебе́ туда́ ходи́ть! האָסט ניט צוליב וואָס גיין אהין!; ~ повторя́ть ס'איז איבעריק איבערצוכאַזערן

незва́ный אומגעבעטענער, ניט־געבעטענער, ניט־גערופֿענער

незде́шний *разг.* פֿרעמדער, ניט־היגער; я ~ איך בין ניט קיין היגער

нездоро́в||иться *несов. безл.*: мне ~ится איך בין עפּעס ניט־געזונט, איך בין ניט מיט אַלעמען

нездоро́в||ый 1. שלאַפֿער, ניט־געזונטער; (*свидетельствующий о болезни*) קרענקלעכער; он ~ ער איז ניט־געזונט, ער איז שלאַף; ~ый цвет лица́ א קרענקלעכע געזיכט־פֿאַרב; 2. (*вредный*) שעדלעכער (פֿאַרן געזונט), אומגעזונטער; 3. *перен.* ניט קיין געזונטער, אומגעוווּנטשענער; ~ые настрое́ния אומגעוווּנטשענע [ניט קיין געזונטע] שטימונגען

незлопа́мятный פֿאַרגיבנדיקער; וואָס געדענקט ניט קיין שלעכטס *после сущ.*

незнако́м||ец *м* אומבאַקאַנטער ‏מ ··טע; ~ка *ж* = ‏‖ אומבאַקאַנטע; ~ый ניט־באַקאַנטער; (*о человеке*) אומבאַקאַנטער; я с ним ~ איך בין מיט אים ניט באַקאַנט

незначи́тельн||о *нареч.* אומבאַדײַטנד, אומבאַדײַטלעך; *книжн.*; ~ый קליינ(ינק)ער, אומבאַדײַט(נד)יקער; (*маловажный тж.*) אומוויכטיקער

незре́л||ый 1. (*неспелый*) ניט־רײַפֿער, ניט־פֿאַרטיקער; 2. (*не достигший полного развития*) ניט־צײַטיקער, אומצײַטיקער; *перен. тж.* ניט־רײַפֿער, ניט־אויסגערײַפֿטער; ~ые мы́сли ניט־רײַפֿע געדאַנקען

незри́мый אומזיכטבאַרער; (*скрытый*) פֿאַרבאָרגענער

незы́блемый אומגעוואַקלטער, פֿעסטער

неизбе́жн||ость *ж* ‏‖ אומפֿאַרמײַדלעכקייט; ~ый אומפֿאַרמײַדלעכער

неизве́данный 1. (*о крае и т. п.*) ניט־(אויס)געפֿאָרשטער; 2. (*о чувствах*) נאָך ניט־איבערגעלעבטער, ניט־באַקאַנטער

неизве́стн||о *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז ניט באַוווּסט, מע ווייסט ניט; мне э́то ~о מיר איז דאָס ניט באַוווּסט; ещё ~о, согласи́тся ли он מע ווייסט נאָך ניט, צי ער וועט מסכּים זײַן; ~ость *ж* 1. ‏‖ אומבאַוווּסטקייט; ~ость пуга́ла их די אומבאַוווּסטקייט האָט זיי געשראָקן; 2.: жить в ~ости זײַן* אומבאַוווּסט; ~ый 1. אומבאַקאַנטער; (*неизведанный*) (נאָך) ניט־באַקאַנטער; 2. (*не пользующийся известностью*) אומבאַוווּסטער; 3. *в знач. сущ.* *м* אומבאַקאַנטער ‏מ ··טע; *ж* = ‏‖ אומבאַקאַנטע; 4. *в знач. сущ. с мат.* = ‏‖ אומבאַוווּסטע; уравне́ние с одни́м ~ым א גלײַכונג מיט איין אומבאַוווּסטער

неизглади́мый אומאָפּמעקלעכער; ~ след אן אומפֿאַרווישלעכער שפּור

неи́зданный ניט־אַרויסגעגעבענער, ניט־פֿאַרעפֿנטלעכטער

неизлечи́мый אומאויסהיילעוודיקער

неизме́нн||ый 1. (*постоянный, твёрдый*) פֿעסטער; ~ое пра́вило א פֿעסטער כּלל; 2. (*всегдашний*) געוויינטער, שטענדיקער; 3. (*преданный*) טרײַער (איביק)

неизменя́емый אומפֿאַרענדערלעכער

неизмери́м||о *нареч. при сравн. ст.* ניט אויסצומעסטן, פֿיל; ~о лу́чше אומפֿאַרגלײַכלעך בעסער, א סאך פֿיל; ~ый אומאויסמעסטלעכער; (*огромный*) קאָלאָסאַלער

неиме́ни||е *с*: за ~ем лу́чшего אז ס׳איז ניטאָ [אז מע האָט ניט] קיין בעסערס; за ~ем вре́мени איבער [מחמת] מאַנגל אין צײַט

неимове́рн||ый 1. אומגעהײַערער; с ~ой быстрото́й אום־געהײַער גיך; 2. (*маловероятный*) אומגלייבלעכער

неиму́щий אומפֿאַרמעגלעכער, °אָרעמער

неинтере́сный 1. ניט־אינטערעסאַנטער; 2. *разг.* (*некрасивый*) ניט קיין שיינער

неискорени́мый ניט אויסצוּוואָרצלען, פֿעסט אײַנגעוואָרצלטער *после сущ.*

нейскренний ניט־אופֿריכטיקער

неискушённый אומדערפֿאַרענער; (*в предл.*) ניט־באַהאַוונטער (אין)

неисполни́мый ניט־אויספֿילבאַרער; וואָס קען ניט אויסגעפֿילט ווערן *после сущ.*

неисполни́тельный ניט־אויספֿאָלגערישער

неиспо́рченный אומפֿאַרדאָרבענער

неисправи́м||ый אומאויסבעסערלעכער; он ~ אים איז ניט אויסצובעסערן; он ~ый боле́льщик ער איז א פֿאַרפֿאַלענער ספּאָרט־פֿאַנאַטיקער

неиспра́вн||ость *ж* 1. ‏‖ קאַליעדיקייט; ניט־ספּראַווּנעקייט ‏‖ *разг.*; (*повреждение*) דעפֿעקט ‏מ ־ן; ‏‖ סירכע ־ס *уст.*; из-за ~ости станка́ מחמת דער ווערקשטעל איז (געווען) קאַליע; 2. (*неаккуратность*) ‏‖ ניט־אַקוראַטקייט, אָפּנע־לאַזקייט ‏‖; ~ый 1. (*повреждённый*) קאַליעדיקער, קאַליע ‏‖ *неизм.*; ניט־ספּראַווּנע(ר) *тж. неизм. разг.*; 2. (*неаккуратный*) ניט־אַקוראַטער, אָפּגעלאָזטער

неиспы́танный 1. (*непроверенный*) ניט־אויסגעפּרוּווטער; 2. (*неизведанный*) ניט־באַקאַנטער, ניט־איבערגעלעבטער

неиссле́дованный ניט־אויסגעפֿאָרשטער

неиссяка́ем||ый אומאויסשעפּלעכער; ~ая эне́ргия אומאויס־שעפּלעכע ענערגיע

не́йстов||о *нареч.* ווילד, בײַ מעשׂיאַס; ~ство *с* 1. צעווילדעוועטקייט ‏‖, מעטורעפֿדיקייט ‏‖; прийти́ в ~ство צעווילדעווען זיך, צעבושעווען זיך; ארויס|גיין* פֿון די קיילים; 2. *часто мн.* (*жестокость*) ווילדע מעשׂים ‏מצ, מעשׂים־טאַטוים

неи́стовствовать *несов.* 1. אַרבעטן מעשׂים, ווילדעווען; (*о стихии*) שטורעמען, בושעווען; 2. (*проявлять жестокость*) באַגיין* ווילדע מעשׂים [מעשׂים־טא־טוים], ראַצכעווען

не́йстов||ый 1. באַנומענער, מעטורעפֿדיקער; 2. (*исступлённый*) ווילד־שטורמישער; ~ые аплодисме́нты ברויזנדיקע אַפּלאָדיסמענטן; ◇ ~ый Виссарио́н (*Белинский*) דער לײַדנשאַפֿטלעכער וויסאַריאָן

неистощи́м||ый אומאויסשעפּלעכער; он ~ на вы́думки ער האָט אין זיך אָן א שיר אײַנפֿאַלן

неистреби́мый אומאויסראָטלעכער

неисцели́мый אומאויסהיילעוודיקער

неисчерпа́емый אומאויסשעפּלעכער

неисчисли́мый אָן א צאָל, אָנצאָליקער *после сущ.*

ней *дат., тв., предл. от* она́

нейло́н *м* ניילאָן ‏מ; ~овый ניילאָנענער; פֿון ניילאָן *после сущ.*

нейрохирурги́я *ж* ‏‖ נעוראָכירורגיע

нейтрализа́ция *ж* ‏‖ נייטראַליזירונג

нейтрализова́ть *сов. и несов.* נייטראַליזירן

нейтралите́т *м* נייטראַליטעט ‏מ; соблюда́ть ~ אָפּהיטן* דעם נייטראַליטעט

нейтра́льн||ость *ж* ‏‖ נייטראַלקייט; ~ый נייטראַלער

нейтро́н *м физ.* נייטראָן ‏מ ־ען

некази́стый *разг.* ניט־אָנזיכטיקער, ניט איבעריק שיינער

некапиталисти́ческий: ~ путь разви́тия דער ניט־קאַ־פּיטאַליסטישער אַנטוויקלונגס־וועג

нека́чественный פֿון נידעריקער קוואַליטעט *после сущ.*

неквалифици́рованный ניט־קוואַליפֿיצירטער

не́кем *тв. см.* не́кого

не́кий *неопр. мест.* א געוויסער, אײַנער א, עפּעס א

не́когда[1] *нареч. в знач. сказ.* ניטאָ קיין צײַט, ניטאָ ווען; мне ~ איך האָב קיין צײַט ניט; мне ~ ходи́ть в го́сти

איך האָב ניט ווען ,איך האָב קיין צײַט ניט גיין צוגאַסט צו גיין אין געסט

не́когда[2] *нареч.* *(когда-то)* אַמאָל, אמאָליקע צײַטן

не́кого *отриц. мест.* *(род.* не́ (у) кого, *дат.* не́кому, *вин.* не́кого, *тв.* не́кем, *предл.* не (о) ком*)*: не́ у кого спроси́ть ס'איז ניטאָ בא וועמען צו פרעגן; не́кому поручи́ть ניטאָ וועמען צו באַפֿטראָגן; не́кому взя́ться за э́то ניטאָ ווער ס'זאָל זיך נעמען דערפֿאַר; не́кого посла́ть ניטאָ וועמען צו שיקן; не́кем замени́ть ניטאָ מיט וועמען צו פֿאַרבײַטן; не́кем бы́ло замени́ть ס'איז ניט געווען מיט וועמען צו פֿאַרבײַטן; тут и говори́ть не о ком דאָ איז ניטאָ וועגן וועמען צו רעדן; не́кому бу́дет рабо́тать ס'וועט ניט זײַן ווער ס'זאָל אַרבעטן

некомпете́нтн||ость *ж* וו אומקאָמפּעטענטקײַט; ~ый אומקאָמפּעטענטער

не́кому *дат. см.* не́кого

не́котор||ый *неопр. мест.* 1. א געוויסער; на ~ом расстоя́нии от... אויף א געוויסן מעהאַלעך פֿון...; ~ое вре́мя א געוויסע צײַט; с ~ых пор פֿון א צײַט אָן; в ~ой сте́пени, ме́ре אין א געוויסן גראַד, אין א געוויסער מאָס; 2. *мн.* אייניקע; в ~ых дома́х אין אייניקע הײַזער; ~ые из госте́й оста́лись ночева́ть אייניקע פֿון די געסט זײַנען געבליבן נעכטיקן; 3. *в знач. сущ. мн.* אייניקע; ~ые ду́мают, что... אייניקע, פֿאַראַן אַזעלכע, וואָס מיינען, אַז... מענטשן מיינען, אַז...

некраси́в||ый ניט קיין שיינער, ניט־שיינער; ~ое лицо́ א ניט־שיין פּאָנעם; ~ый по́черк ניט קיין שיינער קסאַוו; ~ая исто́рия א מיִעסע [ניט קיין שיינע] געשיכטע

некрити́ческ||ий אומקריטישער; ~ое отноше́ние אומקריטישע באַציִונג

некроло́г *м* נעקראָלאָג מ ־ן

некста́ти *нареч.* ניט צום אָרט; *(не во́время)* ניט צו דער (רעכטער) צײַט; кста́ти и ~ וווּ מע דאַרף יאָ און וווּ מע דאַרף ניט

некта́р *м* נעקטאַר מ

не́кто *неопр. мест.* 1. *(кто-то)* עמעצ(ער); 2.: ~ Ивано́в עפּעס איינער אַן איוואַנאָוו

не́куда *нареч.* ניטאָ וווּהין; ~ положи́ть кни́гу ניטאָ וווּהין אַוועקצולייגן דעם בוך; ~ дева́ться ניטאָ זיך וווּ אַהינצוטאָן; ◇ да́льше ~ ערגער קען שוין (גאָר) ניט זײַן

некульту́рный 1. אומקולטורעלער; 2. *(о растениях)* אומקולטיווירטער

некуря́щ||ий 1. וואָס רייכערט ניט *после сущ.*; я ~ий איך רייכער ניט; 2. *в знач. сущ. м* = מ ניט־רייכערער; ваго́н для ~их א וואַגאָן פֿאַר ניט־רייכערער

нела́дно *нареч. в знач. сказ. разг.* ניט גלאַט, ניט קעשורע; тут что́-то ~ דאָ איז עפּעס ניט גלאַט [ניט קעשורע]; у него́ ~ с лёгкими ס'איז בא אים עפּעס ניט גלאַט מיט די לונגען

нелады́ *мн. разг.* מאַכלויקעסן מצ.; у него́ ~ с сосе́дом ער הויזט ניט [ער איז ניט שאָווע־בעשאָווע] מיטן שאָכן

нелега́льный אומלעגאַלער

нелёгк||ий ניט קיין לײַכטער, ניט קיין גרינגער; ~ая зада́ча ניט קיין גרינגע אויפֿגאַבע; ~ая борьба́ ניט קיין גרינגער קאַמף; ~о́ *в знач. сказ.*: ей ~о́ איר איז גאָר ניט גרינג; זי האָט איר פּעקל *разг.*

неле́п||ость *ж* 1. וו אומגעלומפּערטקײַט, וו אומזיניקײַט; 2. *(слова́, поступки)* מ אומזין, מ ־ן אַבסורד; ~ый 1. *(бессмысленный)* אומזיניקער, אַבסורדישער; 2. *(неуклюжий)* אומגעלומפּערטער, לעפּישער

неле́стн||ый אומגינסטיקער; быть ~ого мне́ния о *ком-л.* האָבן* ניט קיין גינסטיקע [ניט וואָזשנע] מיינונג וועגן עמעצן

нелётный *(о погоде и т. п.)* ניט־פֿליגינסטיקער

нели́шн||е *нареч. в знач. сказ.* ס'איז ניט איבעריק, ס'שאַט ניט; ~е напо́мнить, что... ס'איז ניט איבעריק [ס'שאַט ניט] צו דערמאָנען, אַז...; ~ий ניט־איבעריקער, נוצלעכער

нело́вк||ий 1. *(неуклюжий — о человеке)* אומגעשיקטער, ניט־געשיקטער; *(о движениях тж.)* לעפּישער; *(неповоротливый)* ניט־ריררעוודיקער; 2. *(неприятный)* פּריקרע(ר) *тж. неизм.*; אומבאַקוועמער; ~ое молча́ние א פּריקרע שטילשווײַגן; поста́вить *кого-л.* в ~ое положе́ние אַרײַנברענגען* עמעצן אין אַן אומבאַקוועמער לאַגע; ~о 1. *нареч.* לעפּיש; 2. *нареч.*: чу́вствовать себя́ ~о פֿילן זיך אומבאַקוועם; 3. *в знач. сказ. безл.* *(дат.; неудобно — прям. и перен.)* (ס')איז אומבאַקוועם; лежа́ть бы́ло ~о ס'איז געווען אומבאַקוועם צו ליגן; мне ~о беспоко́ить его́ ס'איז מיר ניט באַקוועם צו באַאומרויִקן [צו מאַטריען] אים; 4. *в знач. сказ.* *(дат.; неприятно)* (ס')איז פּריקרע; смотре́ть на э́то бы́ло ~о ס'איז געווען פּריקרע צו קוקן דערויף; ~ость *ж* 1. וו פּריקרעדיקײַט; он испы́тывал ~ость ס'איז אים געווען פּריקרע; 2. *(поступок)* טאַקטלאָזיקײַט וו ־ן

нелоги́чный אומלאָגישער, ניט־לאָגישער

нельзя́ *нареч. в знач. сказ.* (+ *инф.*) 1. *(невозможно)* ס'איז ניט מעגלעך, מע קען ניט; так темно́, что ~ чита́ть ס'איז אַזוי פֿינצטער, אַז מע קען ניט [אַז ס'איז ניט מעגלעך צו] לייענען; 2. *(не следует)* מע טאָר ניט; ~ теря́ть ни мину́ты מע טאָר ניט פֿאַרלירן אַפֿילו איין מינוט; здесь кури́ть ~ דאָ איז פֿאַרבאָטן צו רייכערן, דאָ טאָר מען ניט רייכערן; ему́ ~ кури́ть ער טאָר ניט רייכערן; ◇ ~ не... (+ *инф.*) מע קען נישט ניט..., מע מוז...; ~ не согласи́ться מע מוז [מע קען נישט ניט] מאַסקים זײַן; ~ ли צי קען מען ניט, צי איז ניט מעגלעך; ~ ли пора́ньше? צי איז ניט מעגלעך [צי קען מען ניט] א ביסעלע פֿריִער?; как ~ лу́чше (אַז) בעסער קען שוין (גאָר) ניט זײַן

нелюбе́зный אומפֿרײַנטלעכער, ניט־צוגעלאָזטער

нелюби́мый אומגעליבטער; וואָס מ'האָט ניט ליב *после сущ.*

нелюбо́вь *ж* ן ווידערגעפֿיל

нелюди́м *м* מ אומגעזעליקער; ··קע מ ־עס בעזליודניק *разг.*; דער פֿוירעש מין האַציִבער *уст.*

нелюди́мый אומגעזעליקער

нема́ло *нареч.* 1. *(значительно)* היפּש, ניט ווייניק; он ~ потруди́лся ער האָט היפּש [ניט ווייניק] געהאָרעוועט; 2. *в знач. числ.* א היפּש ביסל, ניט ווייניק; у него́ ~ друзе́й ער האָט א היפּש ביסל פֿרײַנט

немалова́жн||ый גאַנץ באַדײַטיקער, גאַנץ וויכטיקער; ~ое значе́ние א היפּשע באַדײַטונג, א היפּשער באַדײַט

нема́л||ый היפּשער; ~ый путь א היפּשער וועג; э́то сто́ило ему́ ~ого труда́ דאָס האָט אים געקאָסט גענוג מי

неме́дленн||о *нареч.* באַלד, טײַקעף־אומיאַד, אומגעזאַמט; ~ый באַלדיקער, אומגעזאַמטער

неметáлл *м хим.* מעטאלאָיד מ ־ן, ניט־מעטאל מ ־ן

немé||ть *несов.* 1. *פארלירן דאָס לאָשן, *שטום ווערן; 2. *перен.:* он ~ет от изумлéния ס'נעמט בא אים אָפּ דאָס לאָשן פאר שטוינונג; 3. *(о частях тела)* אנשלאָפן *ווערן; *(у больного и т. п.)* *אָפּגענומען ווערן, אָפּ־*שטארבן; *(от холода)* *פארשטאַרט ווערן, פארגליווערט *ווערן

нéмец *м* דײַטש מ ־ן

немéцкий דײַטש(יש)ער; ~ язы́к די דײַטש(יש)ע שפּראַך, דײַטש ז

немúлость *ж* ‖ אומג(ע)נאָד; ◇ впасть в ~ к *кому-л.* אָנווערן* עמעצנס גנאָד

неминýемый אומפארמײַדלעכער

нéмка *ж* ־ס ‖ דײַטשקע

немнóг||ий *мест.* 1. *мн.* ווייניקע; за ~ими исключéниями אין קורצע ווייניקע אויסנאמען; в ~их словáх אין קורצע [אין געציילטע] עטלעכע ווערטער; 2. *в знач. сущ. мн.* ווייניק (זייער); ~им извéстно ווייניק מענטשן ווייניק מענטשן; ~им данó ווייניק ווער עס ווייסט, ווייסן ווייניק מענטשן; ווייניק ווער ס'האָט די זכיע, האָבן די זכיע; 3. *в знач. сущ. с:* то ~ое דאָס ביסעלע; ~им бóльше ניט מיט א ביסעלע מער; я трéбую ~ого איך פאָדער גאָר ווייניק [ניט קיין סאך], קיין סאך מער

немнóго *нареч.* 1. א ביסל, א ביסעלע; ~ подождáть א ביסעלע צוּוואַרטן; 2. *(слегка)* עטוואָס; он ~ устáл ער איז עטוואָס מיד געוואָרן; ~ бóльше עטוואָס מער; 3. *в знач. числ.* א ביסעלע, א ביסל, ווײַנציק; ~ воды́ א ביסל וואסער; ~ свобóдного врéмени א ביסעלע פרײַע צײַט; 4. *в знач. сказ.* ניט פיל, ווייניק; ещё ~, и… נאָך א ביסל, און…

немногослóвный 1. °קורצער, לאקאָנישער; 2. *(о человеке)* ניט־באריידעוודיקער, קאַרגער אף ווערטער

немногочúсленн||ый 1. *(по составу)* ניט קיין °קליינער, גרויסער; ~ый отря́д א קליינער° אָטריאַד; 2. *мн.* ווייניקע מצ.; ~ые пассажи́ры дремáли די ווייניקע פּאסאזשירן האָבן געדרעמלט

нем||óй 1. *прям. и перен.* שטומער; 2. *в знач. сущ. м* שטומער מ ··מע; *в знач. сущ. ж* = ‖ שטומע; ◇ ~óй фильм א שטומער פילם; ~áя кáрта א שטומע מאַפּע; ~áя сцéна א שטומע סצענע

немолодóй ניט קיין יונגער, עלטערער

немотá *ж* ‖ שטומקייט

нéмощный שוואַכער; אָן קויכעס *после сущ.*

нéмощь *ж разг.* ‖ שוואַכקייט

немý *дат. от* он, онó

немудренó *в знач. сказ. безл.* *(нетрудно)* ס'איז קיין קונץ ניט, ס'איז ניט שווער; *(неудивительно)* ס'איז קיין כידעש ניט, וואָס איז (דאָ) דער כידעש

немудрён||ый *разг.* פּאָשעטער; אָן קונצן *после сущ.;* э́то дéло ~ое דאָס איז ניט קיין גרויסע קונץ, דאָס איז א קליינע° טוירע

немы́слимый אומגלייבלעכער, אומבאגרײַפלעכער

ненави́деть *несов.* (פאר)האסן, *פײַנט האָבן

ненави́стный פארהאַסטער

нéнависть *ж* ‖ סינע, מ האס, ‖ פײַנטשאפט

ненагля́дный געליבטער, טײַערער

ненадёжн||ый 1. אומפארלאָזלעכער, ניט קיין זיכערער; ~ый помóщник אן אומפארלאָזלעכער געהילף; ~ые истóчники ניט־זיכערע קוועלן; 2. *(непрочный)* ניט־פעסטער

ненáдобность *ж:* за ~ю ווײַל מע דארף עס ניט (מער), ווײַל ניט נייטיק

ненадóлго *нареч.* אף א קורצער° צײַט, ניט אף לאנג; уéхать ~ אוועקפאָרן* ניט אף לאנג

ненамéренный אומבעקוונדיקער

ненападéн||ие *с* ז ניט־אָנפאלן; договóр о ~ии דער אָפּמאך וועגן ניט־אָנפאלן

ненáстн||ый רעגנדיקער; ~ый день א קאַלטער° רעגנדיקער טאָג; в ~ую погóду אין אן אומוועטער

ненáстье *с* מ אומוועטער, א רעגנדיקער [א נאַסער] וועטער

ненасы́тный אומאָנזעטלעכער; *(прожорливый тж.)* זוילעלוועסוויועדיקער

ненатурáльный 1. *(искусственный)* קינסטלעכער, ניט־נאטירלעכער; 2. *(неестественный)* אומנאטירלעכער

ненаýчный ניט־וויסנשאפטלעכער

нéнец *м* (מצ. נענצעס) מ נענעץ; ~кий נענצישער; ~кий язы́к די נענצישע שפּראַך, ז נענציש

нéнка *ж* ־ס ‖ נענקע

ненормáльн||ость *ж* ־ן ‖ אומנאָרמאַלקײַט; ~ый 1. אוםנאָרמאַלער; 2. *разг.* *(психически больной)* אומנאָרמאַלער, צעדרייטער, צעכושטער

ненорми́рованный אומנאָרמירטער; ~ рабóчий день אומנאָרמירטער אַרבעטסטאָג

ненýжный אומנייטיקער, איבעריקער

необдýманный ניט־באטראַכטער

необеспéченный 1. *(о человеке)* (נויט)באדערפטיקער, אומפארמעגלעכער; 2. *фин.* ניט־גאראנטירטער

необжит||óй ניט־אײַנגעוווינטער; ~ые райóны Крáйнего Сéвера די ניט־אײַנגעוווינטע ראיאָנען אפן ווײַטסטן [עקסטן] צאָפן

необитáемый אומבאוווינטער, וויסטער; ~ óстров אן אומבאוווינטער אינדזל

необозри́мый אָנגרענעצדיקער; ניט ארומצוכאפּן מיטן אויג *после сущ.*

необоснóванный אומבאגרינדעטער

необработанный 1. ניט־באאַרבעטער; 2. *(неотделанный)* ניט־ארומגעארבעטער; *(о стиле и т. п. тж.)* ניט־אָפּגעשליפענער

необразóванн||ость *ж* ‖ אומגעבילדעטקײַט; *(невежество)* ‖ אמעראַצישקײַט; ~ый אומגעבילדעטער; *(невежественный)* אמעראַצישער

необрати́мый אומצוריקערלעכער; ~ процéсс אן אומצוריקערלעכער פּראָצעס

необремени́тельный ניט קיין שווערער, ניט־באלעסטנדיקער

необстрéлянный *разг.* ניט־אויסגעפּרוווטער אין שלאכט; וואָס האָט נאָך קיין פּולווער ניט געשמעקט *после сущ.*

необýзданный אומגעצוימטער

необходи́м||о *в знач. сказ. безл.* (+ *инф.*) (ס')איז נייטיק; (ס')איז נויטווענדיק, מע מוז, מע דארף; ~ость *ж* ‖ נויטווענדיקײַט; нет (никакóй) ~ости в *чём-л.* עפּעס איז ניט נייטיק; по ~ости מאַכמעס מוז; по мéре ~ости ווען ס'איז נייטיק; אף וויפל ס'איז נייטיק; в слýчае ~ости ווען ס'איז נייטיק; אין א נויטפאל; ~ый 1. *(очень нужный)* נייטיקער; 2. *(непременный)* אומבאדינגטער; *(неиз-*

НЕО

бежный) אומפאַרמײַדלעכער; ~ое условие דער אומבאַדינגטער טנײַ

необщи́тельный אומגעזעליקער, ניט־כאַווערוסעדיקער

необъекти́вный ניט־אָביעקטיווער; *(пристрастный тж.)* פּניעסדיקער

необъясни́мый אומדערקלערלעכער, אומפאַרשטענדלעכער

необъя́тный ראַכוועסדיקער, אָנגרענעצדיקער; *(огромный)* אומגעהײַערער; *(бесконечный)* ענדלאָזער

необыкнове́нн||ый אומגעוויינלעכער; *(о внешности и т. п. тж.)* אויסטערלישער; *(чрезвычайный)* אויסערגעוויינלעכער; в э́том нет ничего́ ~ого דאָ שטעקן ניט קיין שום כידושים, דאָס איז א גאַנץ געוויינלעכע זאַך

необыча́йный אויסערגעוויינלעכער

необы́чн||ый ניט קיין געוויינלעכער; אומגעוויינלעכער; в ~ое вре́мя אין א ניט־געוויינלעכער צײַט

необяза́тельн||ый 1. ניט אומבאַדינגט נייטיקער; э́то ~о דאָס איז ניט קיין מוז־זאַך; ס'איז לאַוו דאַפקע; 2. *(об учебном предмете)* ניט־אַבליגאַטאָרישער, פאַקולטאַטיווער; 3. *(о человеке)* אומראַיעלער, אומפאַרלאָזלעכער; ~ый челове́к ניט קיין וואָרטסמאַן

неограни́ченн||ый אומבאַגרענעצטער, אומבאַשרענקטער; ~ые полномо́чия אומבאַגרענעצטע [אומבאַשרענקטע] פולמאַכטן; ~ые возмо́жности אומבאַגרענעצטע מעגלעכקײַטן; ~ая свобо́да אומבאַגרענעצטע [פולע] פרײַהײַט

неодина́ковый ניט־אַלצײַנער, פאַרשיידענער

неоднокра́тн||о *нареч.* ניט איין מאָל; ~ый פילמאָליקער

неодноро́дный 1. פאַרשיידנמיניקער; 2. *(по составу)* ניט־איינאַרטיקער

неодобре́ние *с* אומצופרידנקײַט וו, אומהעסקעם מ; *(осуждение)* טאַדל מ

неодобри́тельный טאַדל=; *(об отзыве и т. п.)* ניט־גינסטיקער, נעגאַטיווער; ~ взгляд טאַדלבליק מ ־ן

неодоли́мый גוואַלדיקער, מעכטיקער; ניט גויווער צו זײַן *после сущ.*; *(непобедимый)* ניט בײַצוקומען *после сущ.*

неодушевлённый אומבאַלעבטער

неожи́данн||о *нареч.* אומדערוואַרט, אומגעריכט; *(внезапно)* פּלוצעם; ~ость *ж* אומדערוואַרטקײַט וו, אומגעריכטקײַט וו; прия́тная ~ость ס(י)ורפּריז מ ־ן; э́то для меня́ ~ость דאָס איז פאַר מיר אומדערוואַרט [אומגעריכט]; ~ый אומדערוואַרטער, אומגעריכטער; *(внезапный)* פּלוצעמדיקער

неоколониали́зм *м* נעאָקאָלאָניאַליזם מ

неоко́нченный ניט־פאַרענדיקטער

неоли́т *м ист.* נעאָליט מ

неологи́зм *м лингв.* נעאָלאָגיזם מ ־ען

нео́н *м хим.* נעאָן מ

неонаци́зм *м* נעאָנאַציזם מ

нео́нов||ый נעאָן=; ~ый свет נעאָן־שײַן וו; ◇ ~ая ла́мпа נעאָן־לאָמפּ מ (מצ. ־ן, ־לעמפּ)

неопа́сн||о *нареч.* ניט געפערלעך, אָן סאַקאָנע; ~ый ניט־געפערלעכער

неопери́вшийся 1. ניט־באַפעדערטער; נאָרוואָס פונעם איי אַרויס *после сущ.*; 2. *перен.* רויער

неопису́емый אומבאַשרײַבלעכער, ניט צו באַשרײַבן *после сущ.*; *(невыразимый)* ניט איבערצוגעבן *после сущ.*

неопла́тн||ый: я у вас [я пе́ред ва́ми] в ~ом долгу́, я ваш ~ый должни́к איך בין אײַערער אן אײביקער באַלכויוו

неопра́вданный אומבאַרעכטיקטער; *(необоснованный)* אומבאַגרינדעטער

неопределённость *ж* אומבאַשטימטקײַט וו; *(неясность)* אומקלאָרקײַט וו

неопределённ||ый אומבאַשטימטער; *(неясный)* אומקלאָרער; ◇ ~ый член *грам.* אומבאַשטימיקער אַרטיקל; ~ая фо́рма глаго́ла *грам.* אינפיניטיוו מ

неопровержи́м||ый גאַנץ אומאָפּפרעגלעכער; *(бесспорный)* אומבאַשטרײַטלעכער; ~ое доказа́тельство אן אומאָפּפרעגלעכער דערווײַז

неопря́тный נאַכלעדיקער, אומציכטיקער

неопублико́ванный ניט־פאַרעפנטלעכטער, ניט־פּובליקירטער

нео́пытн||ость *ж* אומדערפאַרנקײַט וו, אומגעניטקײַט וו; по ~ости מאַכמעס אומדערפאַרנקײַט; ~ый אומדערפאַרענער, אומגעניטער; אָן דערפאַרונג *после сущ.*

неорганизо́ванн||ость *ж* אומאָרגאַניזירטקײַט וו; ~ый אומאָרגאַניזירטער

неоргани́ческ||ий אומאָרגאַנישער; ~ая хи́мия אומאָרגאַנישע כעמיע [כימיע]

неосведомлённ||ость *ж* ניט־אינפאָרמירטקײַט וו; ~ый ניט־אינפאָרמירטער

неосла́бн||ый ניט־אָפּגעשוואַכטער; с ~ым внима́нием מיט ניט־אָפּגעשוואַכטער אויפמערקזאַמקײַט

неосмотри́тельн||ость *ж* אומבאַדאַכטקײַט וו; *(неосторожность)* אומבאַהיטזאַמקײַט וו; ~ый *(о человеке)* אומבאַהיטזאַמער, אומפאָרזיכטיקער; *(о поступке)* אומבאַדאַכטער

неоснова́тельный 1. *(необоснованный)* גרונטלאָזער, אומבאַגרינדעטער; 2. *разг.* *(легкомысленный)* ניט־געשטעלטער

неоспори́мый אומבאַשטרײַטלעכער

неосторо́жн||о *нареч.* אומפאָרזיכטיק; ~ость *ж* אומפאָרזיכטיקײַט וו; допусти́ть ~ость האַנדלען ניט פאָרזיכטיק; ~ый אומפאָרזיכטיקער

неосуществи́мый אומפאַרווירקלעכבאַרער; וואָס מע קען ניט פאַרווירקלעכן [רעאַליזירן] *после сущ.*

неосяза́емый אומפילבאַרער; *(незначительный)* ניט־מאַמאָשעסדיקער

неотврати́мый אומאָפּווענדלעכער; *(неизбежный)* אומפאַרמײַדלעכער

неотвя́з||ный ניט־אָפּלאָזנדיקער, ניט־צורולאָזנדיקער; וואָס לאָזט ניט צורו *после сущ.*; ~чивый אײַנגעגעסענער; דערקוטשליווע(ר) *тж. неизм.*

неотдели́мый אומאָפּטײלבאַרער; ניט אָפּצוטיילן *после сущ.*

неотёсанный 1. ניט־אַרומגעטעסעטער; 2. *перен. разг.* ניט־אָפּגעשליפענער

не́откуда *нареч.* ניטאָ פונוואַנען; мне ~ взять э́то איך האָב ניט פונוואַנען עס צו נעמען

неотло́жн||ый דרינגלעכער; ~ое де́ло א דרינגלעכער איניען; ◇ ~ая медици́нская по́мощь באַלדיקע מעדיצינישע הילף

неотрази́м||ый 1. אומאָפּשלאָגלעכער; *(неопровержимый)* אומאָפּווענדלעכער; ~ый уда́р אן אומאָפּשלאָגלעכער

קלאפ; 2.: ~ое впечатлéние א פלעפנדיקער אײַנדרוק; он ~ ס'איז ניט בײַצושטיין קעגן זײַן צויבער

неотстýпн||о *нареч.* ניט אָפּצוטרעטן, ניט אָפּצוטרעטנדיק; ~о слéдовать за ним נאָכגיין* אים פּוסטרי'ט; ~ый אײַנגעשפּאַרטער, ניט־אָפּלאָזנדיקער; ניט אָפּצוטרעטן *после сущ.*; ~ое преслéдование אומאָפּהערלעכע פאַרפאָלגונג; ~ая мысль א ניט־אָפּלאָזנדיקער געדאַנק

неотъéмлем||ый אומאָפּנעמלעכער; ~ое прáво דאָס אומאָפּנעמלעכע רעכט; ~ая часть אן אָרגאַנישער טייל, אומאָפּטיילבארער טייל

неофаши́зм *м* ם נעאָפאַשיזם

неофициáльный אומאָפיציעלער

неохóт||а *ж* 1. ם אומכיישעק; с ~ой אָן כיישעק; 2. *в знач. сказ. разг.*: мне ~а איך האָב ניט קיין כיישעק, ס'ווילט זיך מיר ניט; ~но *нареч.* אומגערן, ניט גערן, אָן כיישעק

неоцени́мый אומאָפּשאַצלעכער; ניט אָפּצושאַצן *после сущ.*

неощути́мый אומפילבארער; (*незначительный*) אומבאַדײַטיקער

непарнокопы́тные *мн. зоол.* ניט־גראָדטלאָיִקע מצ.

непáрный אומפּאָריקער; ניט צו דער פּאָר *после сущ.*

непарти́йн||ый 1. (*не состоящий в партии*) אומפּאַרטייִשער; 2. (*не соответствующий принципам партии*) ניט־פּאַרטייִשער, קעגנפּאַרטייִשער; ~ое поведéние א ניט־פּאַרטייִשע אויפֿירונג

непереводи́мый ניט־איבערזעצלעכער; וואָס מע קען ניט איבערזעצן [וואָס ס'לאָזט זיך ניט] *после сущ.*

непередавáемый ניט איבערצוגעבן *после сущ.*

непереxóдный: ~ глагóл *грам.* אומטראַנזיטיווער ווערב

непи́саный ניט־געשריבענער; ~ закóн א ניט־געשריבענער געזעץ

неплатёж *м* װ ניט־צאָלונג, ז ניט־צאָלן

неплатёжеспосóбн||ость *ж* װ אומצאָלפעיִקייט; ~ый אומצאָלפעיִקער

неплатéльщик *м* = ם ניט־צאָלער

неплодорóдный אומפרוכטבארער

неплóтно *нареч.*: ~ закры́тый ניט־שטשילנע פאַרמאַכטער

неплóхо 1. *нареч.* גאַנץ נישקאָשעדיק, ניט שלעכט; 2. *в знач. сказ. безл.*: ~ бы́ло бы... ס'וואָלט ניט געשאַט..., ס'וואָלט גוט געווען...

неплохóй ניט קיין שלעכטער, גאַנץ גוטער, נישקאָשעדיקער

непобеди́м||ость *ж* װ אומבאַזיגלעכקייט; ~ый אומבאַזיגלעכער, אומבאַזיגבארער

неповáдно *нареч. в знач. сказ. разг.*: чтóбы ~ бы́ло кому-л. ס'זאָל אָפּפאַלן דער כיישעק בא עמעצן

непови́нный ניט־שולדיקער, אומשולדיקער

неповиновéние *с* ווידערשפּעניקייט װ, דאָס ניט אונטערוואַרפן זיך

неповорóтливый ניט־ריִרעוודיקער

неповтори́мый איינמאָליקער

непогóда *ж* ם אומוועטער, שלעכטער וועטער

непогреши́м||ость *ж* װ אומטאָעסדיקייט, פעלערנפרײַקייט װ; ~ый אומטאָעסדיקער, פעלערנפרײַער

неподалёку *нареч. разг.* דאָ ניט ווײַט

неподáтливый אומנאָכגיביקער

неподви́жн||ость *ж* װ אומבאַוועגלעכקייט; ~ый אומבאַוועגלעכער; ~ый взгляд א פאַרגליווערטער קוק

неподдéльн||ый 1. (*подлинный*) עכטער, עמעסער, ניט־געפעלשטער; 2. (*искренний*) אויפריכטיקער; ~ая рáдость אויפריכטיקע פרייד

неподкýпн||ость *ж* װ ניט־אונטערקויפלעכקייט; ~ый ניט־אונטערקויפלעכער

неподобáющ||ий ניט־פּאַסיקער, ניט־אָנשטענדיקער; вести́ себя́ ~им óбразом פירן זיך ניט אָנשטענדיק, פירן זיך ניט ווי ס'דאַרף צו זײַן

неподражáемый אומפאַרגלײַכלעכער, אוניקאַלער; он ~ мáстер ער איז אן אומפאַרגלײַכלעכער מײַסטער, ער איז א מײַסטער — אײנער אין דער וועלט

неподходя́щий ניט־פּאַסיקער, ניט־געהעריקער

неподчинéние *с* דאָס ניט אונטערוואַרפן זיך

непозволи́тельный אומדערלויבטער, אומדערלאָזבארער, אומדערלאָזלעכער

непоколеби́мый ניט־געוואַקלטער

непокóрный אומגעהאָרכזאַמער, טראָציקער, ווידערשפעניקער

непокры́т||ый: с ~ой головóй אָן, מיט א נאַקעטן קאָפּ, אָן א היטל

неполáдки *мн.* (*ед.* неполáдка *ж*) *разг.* 1. (*неисправность*) דעפעקטן מצ., סירכעס מצ.; в маши́не ~ די מאַשין איז קאַליעדיק [ניט־ספּראַוונע]; 2. (*организационные и т. п.*) ם אומסיידער; 3. (*ссоры, нелады*) רײַבונגען מצ., מאַכלויקעסן מצ.

неполноправный אומפולבארעכטיקטער

неполнотá *ж* װ אומפולקייט, װ ניט־גענוגיקייט

неполноцéнн||ость *ж* װ מינ(ד)ערווערטיקייט; ◇ кóмплекс ~ости ם מינ(ד)ערווערטיקייט־קאָמפּלעקס; ~ый מינ(ד)ערווערטיקער

непóлн||ый ניט־פולער, ניט קיין פולער; ~ое ведрó א ניט קיין פולער עמער; ~ый пéречень א ניט־פולע רעשימע; ~ая рабóчая недéля א ניט־פולע אַרבעטסוואָך; по ~ым дáнным לויט ניט־פולע אָנגאַבן

непомéрн||ый איבערמאָסיקער, אומגעהײַערער; ~ая ценá אן אומגעהײַערע [א צו הויכע] פרײַז

непонимáние *с* ז ניט־פאַרשטיין; взаи́мное ~ דאָס קעגנזײַטיקע אומפאַרשטענדעניש

непоня́тливый אומפאַרשטאַנדיקער

непоня́тно 1. *нареч.* ניט קלאָר, אומפאַרשטענדלעך; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז ניט פאַרשטענדלעך, (ס')איז ניט צו פאַרשטיין; мне ~, как мóжно так поступáть איך פאַרשטיי ניט, ווי קען מען אַזוי האַנדלען

непоправи́м||ый אומפאַריכטלעכער; ~ая оши́бка א פעלער, וואָס מע קען ניט פאַריכטן

непорóчный אומבאַפלעקטער, אומשולדיקער; (*нравственно чистый*) ריינער, אומפאַרדאָרבענער

непоря́док *м* װ אומאָרדענונג, ם אומסיידער

непоря́дочный אומאָנשטענדיקער

непосвящённый וואָס ווייסט ניט *после сущ.*; וואָס געהערט ניט צו די אויסדערווײלטע *после сущ.*

непосéд||а *разг.* *м* = ם ניט־אײַנזיצער, אן אומרויִקער; *ж* ־ס װ ניט־אײַנזיצערקע, אן אומרויִקע בריה; פאַרשוין; ~ливый וואָס קען ניט אײַנזיצן (אויף קיין אָרט) *после сущ.*; אומרויִקער

непоси́льн||ый איבער די כויכעס; צו שווערער *после*

сущ.; ~ая нагру́зка א צו שווערער אָנלאָד, אַן אָנלאָד איבער די קויכעס

непосле́довательн||ость *ж* װ אומקאָנסעקווענטקייט; ~**ый** אומקאָנסעקווענטער

непослуша́ние *с* ז ניט-פאָלגן

непослу́шн||ый אומפאָלגעוודיקער; וואָס פאָלגט ניט *после сущ.*; *перен.* קאַפּריזנע(ר) *тж. неизм.*

непосре́дственн||ость *ж* װ אומיטלבאַרקייט; (*наивность*) װ טמימעסדיקייט; (*естественность*) װ נאַטירלעכקייט; ~**ый** 1. אומפאַרמיטלטער, דירעקטער; 2. (*естественный*) אומיטלבאַרער; טמימעסדיקער, נאַטירלעכער

непостижи́м||ый אומבאַגרײַפלעכער; ◇ уму́ ~о ס'איז ניט צו פאַרשטיין, ס'איז ניט צו באַגרײַפן

непостоя́н||ный 1. (*о погоде и т. п.*) אומשטאַנדהאַפּטיקער, אומשטעטיקער; 2. (*о человеке*) אומבאַשטענדיקער, ניט-אויסגעהאַלטענער; ~**ство** *с* װ אומבאַשטענדיקייט, װ ניט-אויסגעהאַלטנקייט

непоча́тый ניט-אָנגעהויבענער, ניט-אָנגערירטער; ◇ ~ край אָן אַ שיר, א וועלט מיט; рабо́ты ~ край א וועלט מיט אַרבעט

непочти́тельный אומדערעכערעצדיקער; אָן דערעכערעץ *после сущ.*

непра́вд||а *ж* 1. ליגן מ ־ס; говори́ть ~у ליגן, זאָגן א ליגן; э́то ~а! דאָס איז ניט עמעס!, דאָס איז א ליגן!; 2. (*обман, мошенничество*) װ באַטריגערײַ, ז גנאַרערײַ; ◇ все́ми пра́вдами и ~ами מיט אַלע וועגן און מיטלען

неправдоподо́бный אומגלייבלעכער, ניט-וואָרהאַפּטיקער

непра́вильн||о *нареч.* ניט ריכטיק, אומריכטיק; פאַלש; писа́ть ~о שרײַבן* ניט ריכטיק [מיט גרײַזן]; ~**ость** *ж* װ ניט-ריכטיקייט; (*ошибка*) גרײַז מ ־ן, פעלער מ ־ן; ~**ый** 1. (*не отвечающий нормам, непропорциональный*) אומרעגלמעסיקער; (*неестественный тж.*) אומנאָרמאַלער; ~ое телосложе́ние אַן אומרעגלמעסיקער געבוי פון קערפּער; 2. (*неверный*) ניט-ריכטיקער, אומריכטיקער, פאַלשער; ~ое истолкова́ние אַן אומריכטיקע אויסטײַטשונג; 3. (*несправедливый*) ניט-ריכטיקער, אומגערעכטיקער, אומיושרדיקער; отмени́ть ~ое реше́ние אָפּשאַפן* דעם אומגערעכטיקן באַשלוס; ◇ ~ая дробь *мат.* אומעכטע ברוכצאָל; ~ые глаго́лы *грам.* אומרעגולערע [אומרעגלמעסיקע] ווערבן

неправоме́рно *нареч.* ניט-רעכטמעסיק

неправомо́чный *юр.* ניט-רעכטמעכטיקער

непра́вый *уст.* (*несправедливый*) ניט-גערעכטיקער, אומיושרדיקער

непракти́чный אומפּראַקטישער

непревзойдённ||ый אומיבערשטײַגלעכער; ~ый ма́стер אַן אומיבערשטײַגלעכער מײַסטער; אַ מײַסטער, וואָס קיין בעסערס פון אים איז ניטאָ; ~ые образцы́ иску́сства די בעסטע קונסט-מוסטערן

непредви́денн||ый ניט-פאָרויסגעזעענער; ~ые обстоя́тельства ניט-פאָרויסגעזעענע אומשטאַנדן

непреднаме́ренный ניט-פאָרויסבעקיוונדיקער, אומבעקיוונדיקער

непредубеждённый אָן פאָרורטיילן *после сущ.*

непредусмо́тренный ניט-פאָרויסבאַוואָרנטער, ניט-פאָרויסגעזעענער, אומפּלאַנירטער

непредусмотри́тельный ניט-פאָרויסבאַטראַכטער; (*о человеке*) אומבאַדאַכטיקער

НЕП

непрекло́нн||ость *ж* װ ניט-געוואַקלטקייט, װ פעסטקייט; ~**ый** ניט-געוואַקלטער, פעסטער; ~ая во́ля אַ פעסטער ווילן, אַן אומבייג(עווד)יקער ווילן

непрело́жн||ый (*нерушимый*) פעסטער; (*неоспоримый*) אומבאַשטרײַטלעכער; ~ый зако́н אַ פעסטער געזעץ; ~ая и́стина אַן אומבאַשטרײַטלעכער [אַ קלאָרער] עמעס

непреме́нн||о *нареч.* אומבאַדינגט, אַף געוויס; ~**ый** אומבאַדינגטער; ~ое усло́вие אַ נייטיקער באַדינג; ~ый уча́стник всех экску́рсий אַ באַשטענדיקער אָנטיילנעמער אין אַלע עקסקורסיעס

непреодоли́м||ый ניט גיווער צו זײַן *после сущ.*; ניט בײַצוקומען *после сущ.*; ~ое препя́тствие אַ שטערונג [אַ מעניע] ניט גיווער צו זײַן [ניט בײַצוקומען]; אַ שטערונג, וואָס מע קאָן זי ניט גיווער זײַן [וואָס זי איז ניט בײַצוקומען]; ~ое жела́ние אַ מעכטיקער באַגער

непререка́емый: ~ авторите́т אומבאַשטרײַטלעכער אויטאָריטעט

непреры́вн||о *нареч.* אומאויפהערלעך, אָן אויפהער; ~о шли дожди́ ס'האָבן ניט אויפגעהערט צו גיסן די רעגנס, ס'האָבן אָן אויפהער געגאָסן רעגנס; ~**ость** *ж* װ אומיבערײַסלעכקייט

непреры́вн||ый 1. (*сплошной*) אומיבערײַסלעכער, דורכויסיקער; 2. (*беспрестанный*) אומאויפהערלעכער, קעסיידערדיקער; ~ый рост произво́дства דער אומאויפהערלעכער וווּקס פון דער פּראָדוקציע; ~ая боль ניט-אָפּלאָזנדיקער ווייטיק; ◇ ~ые дро́би *мат.* געקייטלטע ברוכצאָלן

непреста́нный אומאויפהערלעכער, קעסיידערדיקער

неприве́тливый 1. (*неласковый*) אומפרײַנטלעכער; קילבלעכער; 2. (*о местности*) אומהיימלעכער

непривы́чк||а *ж разг.*: с ~и מאַכמעס ניט-געוווינטקייט; ווײַל ניט געוווינט

непривы́чно *в знач. сказ. безл.* (ס')איז מעשונעדיק, (ס')איז מאָדנע; мне ка́к-то ~ מיר איז עפּעס מאָדנע, פאַר מיר איז אומגעוויינלעך

непривы́чн||ый 1. (*новый, чуждый*) ניט-געוויינלעכער, פרעמדער; ~ая обстано́вка אַ ניט-געוויינלעכע [אַ פרעמדע] אומגעבונג; 2. (*о человеке*) ניט-צוגעוווינטער

непригля́дн||ый ניט איבעריק שיינער; ~ая роль גאָר ניט קיין שיינע ראָל(יע)

неприго́дный אומטויגעוודיקער; וואָס טויג ניט *после сущ.*

неприе́млем||ый 1. ניט-אָננעמבאַרער; וואָס מע קען (דערויף) ניט אײַנגיין *после сущ.*; ~ые усло́вия ניט-אָננעמבאַרע באַדינגונגען; 2. (*недопустимый*) אומדערלאָזבאַרער

непри́знанный ניט-אנערקענטער

неприкоснове́нност||ь *ж* װ אומבאַרירלעכקייט; (*дипломата, депутата тж.*) מ אימוניטעט; ~ь ли́чности אומבאַרירלעכקייט פון פּערזאָן; оста́вить в ~и לאָזן* אומבאַרירט

неприкоснове́нный אומבאַרירלעכער; ~ запа́с דער אומבאַרירלעכער רעזערוו

неприкра́шенн||ый ניט-צוגעפּוצטער; אָן באַפּוצונגען *после сущ.*; ~ая и́стина דער הוילער עמעס, דער עמעס אָן באַפּוצונגען, דער עמעס ווי ער איז

неприкры́т||ый 1. (*неплотно закрытый*) ניט-צוגעמאַכטער, אָפענער; оста́вить дверь ~ой לאָזן* אָפן די טיר; 2. (*не покрытый сверху, незащищённый*) הוילער; 3. (*явный*) אומפאַרשטעלטער, אָפענער; ~ая пра́вда דער הוי-

עמעס [דער נאַקעטער] לער; ~ая враждéбность אָפֿענע פֿײַנטשאַפֿט [אומפֿאַרשטעלטע]

неприли́ч||ие *с* ‖ ניט־לײַטישקײַט, ‖ אומאָנשטענדיקײַט; до ~ия ביז העפקירעס; ~но *нареч.* אומאָנשטענדיק; *(непристойно)* מיִעס, ציניש; вести́ себя́ ~но אויפֿירן זיך ניט לײַטיש [ווי אן אומלײַט, העפקירעסדיק]; ~ный אומאָנשטענדיקער; *(о поступках, поведении)* ניט־לײַטישער, העפקירעסדיקער; *(о словах)* מיִעסער, ציִנישער; ~ный анекдо́т א גראָבער אנעקדאָט

неприме́тный 1. ניט־אָנזיכטיקער, אומבאמערקלעכער; 2. *(непримечательный)* וואָס וואַרפֿט זיך ניט אין די אויגן *после сущ.* פּאָשעטער;

непримири́м||ость *ж* ‖ אומפּשאָרעדיקײַט; ~ый אומפּשאָרעדיקער, אומקאָמפּראָמיסלעכער; ~ый враг א פֿאַרביסענער סוֹינע; ~ые противоре́чия אומפּשאָרעדיקע ווידערשפּרוכן

непринуждённ||ость *ж* ‖ אומגעצוווּנגענקײַט, נאַטירלעכקײַט; ~ый אומגעצוווּנגענער, נאַטירלעכער; ~ый тон אַ נאַטירלעכער טאָן; ~ая по́за אן אומגעצוווּנגענע [פֿרײַע] פּאָזע

неприсоедини́вш||ийся: ~иеся стра́ны אויסערבלאָקן־לענדער מצ.

неприспосо́бленный ניט־צוּפּאַסעוודיקער, אומצוּפּאַסעוודיקער; אומצוגעפּאַסטער

непристо́йн||ость *ж* 1. ‖ ניט־לײַטישקײַט; 2. *(слова, поступки)* ‖ ציִניזם; говори́ть ~ости רעדן* ניבלפּה [מיִעסע רייד]; ~ый מיִעסער, ציִנישער; *(о поведении)* ניט־לײַטישער

непристу́пн||ый 1. ניט־צוטריטלעכער; *(о крепости и т. п. тж.)* אומבאַהערשלעכער; ~ая верши́на אן אומצוטריטלעכער [אן אומצוגענגלעכער, אן אומדערגרײכלעכער] בארגשפּיץ; 2. *(о человеке)* אומצוטריטלעכער; וואָס ס'איז ניט צו(צו)טרעטן צו אים [צו איר] *после сущ.*

непритво́рный אומגעמאַכטער, אויפֿריכטיקער, עמעסדיקער

неприхотли́в||ый 1. ניט־איבערקלײַבערישער; *(о человеке тж.)* באַגנוגעוודיקער; 2. *(о вкусе)* פּרימיטיווער; אָן פּרעטענזיעס *после сущ.*; 3. *(незатейливый)* אײַנפֿאַכער, פּאָשעטער; ~ая пи́ща אײַנפֿאַכע שפּײַז

неприя́зненный אומפֿרײַנטלעכער; *(враждебный)* פֿײַנטשאַפֿטלעכער

неприя́знь *ж* ‖ אומפֿרײַנטלעכקײַט, ‖ אומכיין; *(враждебность)* ‖ פֿײַנטשאַפֿטלעכקײַט; относи́ться с ~ю к кому-л. באַציִען* זיך מיט אַנטיפּאַטיע צו עמעצן

неприя́тель *м собир.* ‖ פֿײַנט, ‖ סוֹינע; ~ский דעם פֿײַנטס, דעם סוֹינעס; ~ская артилле́рия דעם סוֹינעס אַרטילעריע

неприя́тн||о 1. *нареч.* אומאָנגענעם, ניט אָנגענעם; он был ~о удивлён ער איז געווען אומאָנגענעם פֿאַרוווּנדערט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז אומאָנגענעם, (ס')איז פּריקרע; мне ~о, что... מיר איז פּריקרע [אומאָנגענעם] וואָס...; ~ость *ж* ‖ ־ן ‖ אומאָנגענעמ(לעכ)קײַט; случи́лась ~ость ס'איז פֿאָרגעקומען אַן אומאָנגענעמלעכקײַט געשען ניט קיין אָנגענעמע מײַסע; у вас мо́гут быть ~ости איר קאָנט האָבן אומאָנגענעמלעכקײַטן [צאָרעס]; ~ый אומאָנגענעמער; פּריקרע *неизм.*; ~ый за́пах א פּריקרע [א ניט־אָנגענעמער] רייעך; ~ый челове́к א פּריקרע מענטש; ~ое объясне́ние ניט קיין אָנגענעמער שמועס אומאָנגענעמער; мне неприя́тен э́тот разгово́р מיר איז ניט צום האַרצן אָט דער געשפּרעך

непробу́дн||ый: ~ый сон א טיפֿער שלאָף; *(смерть)* אײביקער שלאָף; спать ~ым сном שלאָפֿן* ווי א געהאַרגעטער

непроводни́к *м физ.* = ‖ ניט־דורכפֿירער

непрогля́дн||ый 1. כאַשכעסדיקער, שטאָקפֿינצטערער; ~ая тьма א כאַשכעס — די אויגן זיך ארויסצונעמען; מאַכושעך מעש וועיאָמעש *уст.*

непродолжи́тельный קורצער, אומדויערהאַפֿט(יק)ער

непродукти́вн||ый אומפּראָדוקטיווער; ~ый ручно́й труд אומפּראָדוקטיווע האַנטאַרבעט; ~ая тра́та вре́мени דאָס אומפּראָדוקטיווע פֿאַטערן צײַט; ~ые су́ффиксы *лингв.* אומפּראָדוקטיווע סופֿיקסן

непроду́манный ניט־דורכגעטראַכטער

непрое́зж||ий אומדורכפֿאָרלעכער; ניט דורכצופֿאָרן *после сущ.*; ~ая доро́га א וועג — ניט דורכצופֿאָרן, אַן אומדורכפֿאָרלעכער וועג

непроизводи́тельн||ый אומפּראָדוקטיווער; ~ый труд אומפּראָדוקטיווע אַרבעט; ~ая тра́та вре́мени דאָס אומפּראָדוקטיווע פֿאַטערן צײַט; ~ые расхо́ды אומפּראָדוקטיווע הוצאָעס

непроизво́льный ניט־ווילנדיקער; *(о движениях тж.)* רעפֿלעקטיווער, אומבאַוווּסטזיניקער

непрола́зн||ый: ~ая грязь א בלאָטע — ניט דורכצוגיין [ניט דורכצופֿאָרן]

непромока́ем||ый וואַסערפֿעסטער, אומדורכנעצלעכער; ~ая ткань א וואַסערפֿעסטער [אַן אומדורכנעצלעכער] שטאָף; ~ое пальто́ רעגנמאַנטל ‖ ־ען

непроница́ем||ость *ж* ‖ אומדורכדרינגלעכקײַט; ~ый 1. אומדורכדרינגלעכער, ניט־דורכדרינגלעכער; ~ый мрак ‖ שטאָקפֿינצטערניש; 2. *(недоступный пониманию)* רעטענישדיקער; 3.: ~ое лицо́ א פֿאַרפֿאַנצערט פּנים, אַן אומדורכדרינגלעך פּנים

непропорциона́льный ניט־פּראָפּאָרציאָנעלער, אומפּראָפּאָרציאָנעלער

непросвещённый אומגעבילדעטער

непрости́тельн||о 1. *нареч.*: он ~о наи́вен ער איז נאַיוו איבער דער מאָס; 2. *в знач. сказ.*: э́то ~о דאָס קען מען ניט מוחל זײַן; ~ый אומפֿאַרגיבלעכער

непротивле́ние *с*: ~ злу דאָס ניט ווידערשטעלן זיך דעם בייז

непроходи́мый 1. אומדורכגענגלעכער; ניט דורכצוגיין *после сущ.*; 2. *разг.*: ~ дура́к א ווילדער שוטה

непро́чный 1. אומהאַלטבאַרער, ניט־פֿעסטער; 2. *перен.* אומשטאַנדהאַפֿטיקער; ניט־זיכערער; ~ сою́з אַן אומשטאַנדהאַפֿטיקער בונד

непро́шенн||ый ניט־געבעטענער, אומגעבעטענער; *(невольный)* אומגערנווילִיקער; ~ый сове́т אַן איבעריקע [אומגעבעטענער] עצה; ~ый гость אומגעבעטענער גאַסט; ~ые слёзы אומגערנווילִיקע טרערן

непутёвый *разг.* ניט־געשטעלטער; ~ челове́к א פּוסטע קײלע; *(ведущий разгульную жизнь)* ה'וליאַקע ‖ ־ס; העפֿקער־יונג ‖ ־ען

непью́щий: он ~ ער טרינקט ניט, ער איז ניט קיין טרינקער

неработоспосо́бный ניט־אַרבעטספֿעיִקער

нерабо́ч||ий 1. *(неработающий)* ניט־אַרבעטנדיקער;

(*не из рабочих*) ניט־פראָלעטאַרישער; (*ненатруженный — о руках и т. п.*) ניט־פאַרהאָרעוועטער, אײדעלער; 2. (*о времени*) (אַרבעטס־)פרײַער; 3.: ~ая обстанóвка ניט קיין אַרבעטס־אַטמאָספער; ~ее настроéние ניט קיין אַרבעטס־שטימונג

нерáвенство *с* 1. אומגלײַכהײַט װ; социáльное ~ סאָציאַלע אומגלײַכהײַט; 2. *мат.* אומגלײַכקײַט װ

неравнодýш||ный (к *дат.*) (צו) ניט־גלײַכגילטיקער; он ~ен к пóчестям ער האָט ליב קאָוועד

неравномéрн||ость *ж* ניט־גלײַכמעסיקײַט װ, אומגלײַכמאָסיקײַט װ; ~ость развúтия די ניט־גלײַכמעסיקײַט פון [אין] דער אַנטוויקלונג; ~ый ניט־גלײַכמעסיקער, אומגלײַכמאָסיקער

неравнопрáв||ие *с* רעכט־אומגלײַכהײַט װ; ~ный ניט־גלײַכבאַרעכטיקטער

нерáвн||ый ניט־גלײַכער; пасть в ~ом бою פאַלן* אין אַ ניט־גלײַכער שלאַכט; ~ый брак ניט־גלײַכער זיווג

нерадúв||ый אָפּגעלאָזטער, ניט־געטרײַער; ~ый рабóтник אַן אָפּגעלאָזטער [אַ ניט־געטרײַער] אַרבעטער; ~ый хозяин אַ שלעכטער° באַלעבאָס

неразберúха *ж разг.* פּלאָנטער מ; (*переполох*) מעהומע װ

неразбóрчив||ый 1. (*о почерке*) אומדײַטלעכער; (*невнятный*) מעטושטעשער; 2. (*о человеке*) ניט־איבערקלײַבערישער; он ~ в срéдствах ער קלײַבט ניט איבער קיין מיטלען, אַלע מיטלען זײַנען בײַ אים רעכט [גוט]

неразвитóй ניט־אַנטוויקלטער; (*умственно тж.*) אָפּגעשטאַנענער

неразгáданный 1. (*о тайне и т. п.*) ניט־אַנטפּלעקטער; 2. (*загадочный*) רעטענישדיקער

неразговóрчивый ניט־באַרײדעוודיקער, שווײַגעוודיקער; ~ человéк אַ שווײַגער

нераздéльный אומגעטײלטער

неразличúмый 1. (*неприметный*) ניט־אָנזעעוודיקער, ניט־קאָנטיקער; 2. (*трудно отличимый*) ניט־אונטערשײדלעכער; ניט אונטערצושײדן *после сущ.*

неразлýчн||ый אומצעשײדלעכער; ~ые друзья אומצעשײדלעכע פרײַנט; ≅ אַן אויג מיט אַ ברעם

неразрешённ||ый 1. (*недозволенный*) ניט־דערלויבטער, פאַרבאָטענער; 2. (*нерешённый*) ניט־דערלײזטער; ~ая проблéма אַ ניט־דערלײזטע פּראָבלעם

неразрешúм||ый אומדערלײזלעכער; ~ые противорéчия אומבאַזײַטיקלעכע סטירעס

неразрывн||ый אומצערײַסלעכער, ענגער, פעסטער; ~ые ýзы дрýжбы אומצערײַסלעכע בינדפעדעם פון פרײַנטשאַפט

неразýмн||ый ניט־ראַציאָנעלער; (*о человеке*) אומפאַרשטאַנדיקער; ~ое трéбование אַ ניט־ראַציאָנעלע פאָדערונג; ~ое дитя אַן אומפאַרשטאַנדיק קינד; было бы ~о ס'וואָלט געווען ניט ראַציאָנעל

нерасположéние *с* אַנטיפּאַטיע װ, ווידערגעפיל ו

нерассудúтельный אומבאַקלערטער, אומבאַדאַכטער

нерастворúмый אומצעלאָזלעכער

нерасторóпн||ость *ж* ניט־ריירעוודיקײַט װ, אומגעשיקטקײַט װ; ~ый ניט־ריירעוודיקער, אומגעשיקטער

нерасчётливый ניט־אויסגערעכנטער

нерационáльный ניט־ראַציאָנעלער

нерв *м* נערוו מ ־ן; крéпкие ~ы געזונטע° [שטאַרקע, אײַזערנע] נערוון; ◇ дéйствовать комý-л. на ~ы דערנערווירן עמעצן

нервúровать *несов.* נערווירן

нéрвничать *несов.* נערווירן זיך; (*волноваться*) זײַן* אויפגערעגט

нервнобольнóй *м* נערוונקראַנקער מ ··קע

нéрвн||ость *ж* נערוועזקײַט װ; ~ый 1. נערוון־; ~ая систéма נערוון־סיסטעם װ; ~ый припáдок נערוון־אַטאַקע װ; 2. (*раздражительный*) נערוועזער; ~ый человéк אַ נערוועזער פאַרשוין; ~ое состояние נערוועזער צושטאַנד; 3. *разг.* (*полный тревог*) נערוועזער, אומרויִקער; ~ая рабóта אַ נערוועזע [אַן אומרויִקע] אַרבעט

нервóзн||ость *ж* נערוועזקײַט װ; ~ый נערוועזער

нереáльн||ый אומרעאַלער; всё казáлось ~ым אַלץ האָט אויסגעזען אומרעאַל [ווי ניט אין דער וואָר]; ~ый план אַן אומרעאַלער פּלאַן

нерегулярн||ость *ж* אומרעגולערקײַט װ; ~ый אומרעגולערער

нерéдк||ий ניט־זעלטענער, גאַנץ אָפטער; (*обычный*) געוויינלעכער; ~о *нареч.* ניט זעלטן, אָפט°

нерентáбельный אומרענטאַבעלער

нéрест *м* רויג־אָפּלייג מ

нерестúться *несов.* אָפּלייגן רויג

нерешúтельн||ость *ж* אומאַנטשלאָסנקײַט װ; в ~ости אין פאַרלעגנהײַט

нерешúтельный אומאַנטשלאָסענער; (*выражающий нерешительность*) ניט־זיכערער; ~ отвéт אַ ניט־זיכערער ענטפער

нержавéющ||ий ניט־זשאַווערנדיקער; ~ая сталь ניט־זשאַווערנדיקער שטאָל

неритмúчный ניט־ריטמישער

нерóбк||ий ניט־שרעקעוודיקער, האָפערדיקער; ◇ он ~ого десятка ער איז ניט פון די שרעקעוודיקע

нерóвн||ый 1. (*негладкий*) ניט־גלאַטער; ~ая дорóга אַ ניט־גלאַטער וועג; 2. (*кривой*) ניט־גלײַכער, קרומער°; ~ая лúния אַ קרומע° [אַ ניט־גלײַכע] ליניע; 3. (*неодинаковый*) ניט־אַלציינער; 4. (*неравномерный, прерывистый*) ניט־גלײַכמעסיקער; ~ый пульс ניט־גלײַכמעסיקער [ניט־ריטמישער] פּולס; 5. (*неустойчивый*) ניט־שטאַנדהאַפטיקער; ~ый харáктер ניט־שטאַנדהאַפטיקער כאַראַקטער

нерóвня *м и ж разг.* ניט עמעצנס אַ גלײַכן; он ей ~ ער איז מיט איר ניט קיין פּאָר, ער איז ניט איר גלײַכן

нерýсский ניט־רוסישער

нерушúм||ый אומצעשטערבאַרער, פעסטער; ~ая дрýжба אומצעשטערבאַרע פרײַנטשאַפט

нер||яха *м и ж* אומצוכט מ, װ ־ן, נאַכלעע מ, װ ־ס; ~яшество *с*, ~яшливость *ж* נאַכלעעדיקײַט װ, אָפּגעלאָזטקײַט װ; ~яшливый 1. (*о человеке*) נאַכלעעדיקער, אָפּגעלאָזטער, אומציכטיקער; 2. (*о работе*) נאַכלעסיקער

несамостоятельн||ость *ж* אומזעלבשטענדיקײַט װ; (*зависимость тж.*) אָפּהענגיקײַט װ; ~ый אומזעלבשטענדיקער; (*зависимый тж.*) אָפּהענגיקער

несбыточн||ый אומרעאַלער, אומפאַרווירקלעכדיקער; ~ая надéжда אַן איליוזאָרישע האָפענונג

несварéние *с*: ~ желýдка אומפאַרדײַונג װ

несвéдущий אומבאַהאַוונטער; (*в чём-л.*) ניט־באַהאַוונטער (אין)

несвéж||ий 1. (*испорченный*) ניט־פרישער; ~ее мясо

ניט קיין פריש פלייש; 2.: иметь ~ий вид (*о человеке*)
[אויסגעמאטערט] מאט *אויסזען; 3. *разг.* (*устаревший*)
ניט קיין פרישער, °אַלטער; 4. (*нечистый*) -ניט קיין פרי
שער; (*о белье*) קויטיקלעכער

несвоевре́менный ניט־רעכטצײַטיקער; ניט צו דער צײַט
после сущ.; (*неуместный*) ניט־פּאַסיקער

несвя́зн||ый אומגעבונדענער; ~ые слова́ אומגעבונדענע
[רייד] ווערטער

несгиба́емый אומבייגעוודיקער; *перен. тж.* -אײַנפּעס
טער

несгово́рчивый אײַנגעשפּאַרטער; וואָס ס'איז שווער מיט
אים זיך צונויפֿריידן *после сущ.*

несгора́емый פֿײַערפֿעסטער; ~ шкаф ||־ס פֿײַער־קאַסע

несде́ржанн||ость *ж* || ניט־צוריקגעהאַלטנקייט; (*вспыль-
чивость*) || היציקייט; ~ый 1. (*об обещании*) -ניט־אויס
געפֿילטער; (*о слове*) ניט־געהאַלטענער; 2. (*о характе-
ре*) ניט־צוריקגעהאַלטענער; היציקער (צו); (*резкий — о
тоне*) שאַרפֿער (צו)

несдоброва́ть *сов.*: ему́ ~ -ס'וועט אים גלאַט ניט אָפּ
גיין

несерьё́зн||ый 1. (*легкомысленный*) -לײַכט ,ניט־ערנסטער
זיניקער; ~ое отноше́ние -ניט־ערנסטע [לײַכטזיניקע] בא
ציִונג; 2. (*незначительный*) -אומוויכטיקער, אומבאַדײַטי
קער

несессе́р *м* ־ן ם נעסעסער

несимметри́чный ניט־סימעטרישער, אַסימעטרישער

несказа́нн||о *нареч.* שטאַרק, ביז גאָר; ~о рад שטאַרק
צופֿרידן [ביז גאָר]; ~ый -אומבאַשרײַבלעכער; ניט איבער
צוגעבן *после сущ.*

нескла́дн||ый 1. (*неуклюжий*) ־אומגעלומפּערטער; ניט
־זגראַבנע(ר) *тж. неизм.*; 2. (*неудачно выраженный*) -אומ
באַהאָלפֿענער; 3. (*неудачный*) -שלימאַזלדיקער, אומגעלומ
פּערטער

несклоня́емый *грам.* -אומדעקליני́רלעכער, אומבייגעוודי
קער

не́скольк||о[1] *числ.* עטלעכע; ~о раз עטלעכע מאָל;
сказа́ть ~о слов [א פּאָר] ווערטער [עטלעכע] זאָגן; ◇
в ~их слова́х [עטלעכע] ווערטער [עטלעכע] -אין געציילטע, בעקי
°קורץ, צער

не́сколько[2] *нареч.* א ביסל, עטוואָס; ~ бо́льше עטוואָס
מער; ~ преувели́чивать א ביסל איבערטרײַבן

нескон́чаемый אומענדלעכער

нескро́мный 1. (*бесцеремонный*): ~ взгляд -א נײַגע
ריקער בליק; א פֿרעמד אויג; ~ вопро́с אן אומטאַקטישע
פֿראַגע; 2. (*неприличный*) מיִעסער, צווייִדײַטיקער; 3. (*тще-
славный*) אומבאַשיידענער

нескрыва́ем||ый -ניט־אויסבאַהאַלטע, אומפֿאַרהוילענער
נער, אַרויסגעוויזענער; אָפֿן; с ~ой ра́достью -מיט אומפֿאַר
הוילענער פֿרייד

несло́жн||ый ניט־קאָמפּליצירטער, איינפֿאַכער; ~ый
механи́зм ניט־קאָמפּליצירטער מעכאַניזם; ~ая зада́ча א
ניט־קאָמפּליצירטע [אן איינפֿאַכע] אויפֿגאַבע

неслы́ханн||ый אומגעהערטער; ~ый результа́т -אן אומ
געהערטער [אן אויסערגעוויינלעכער, א סענסאַציאָנעלער]
רעזולטאַט; ~ая де́рзость אן אומגעהערטע העזה

неслы́шн||ый שטילער; ~ыми шага́ми מיט שטילע טריט

несме́лый אומדרייסטער

несме́тн||ый אָנצאָליקער; אן א צאָל *после сущ.*; ~ое
число́ [коли́чество] *чего-л.* אָן א שיר עפּעס; ~ые бога́т-
ства קאָלאָסאַלע רײַכטימער

несмолка́емый אומופֿהערלעכער; -וואָס ווערט ניט אנ
שטילט *после сущ.*; ~ шум волн דאָס אומופֿהערלעכע
רוישן פֿון כוואַליעס

несмотря́: ~ на *предлог с вин. п.* ניט געקוקט אויף,
ניט קוקנדיק אויף; ~ на то, что… ניט געקוקט אויף דעם,
וואָס…; ◇ ~ ни на что ניט געקוקט אויף אַלץ

несмыва́емый 1. אומאָפּוואַשלעכער; וואָס מע קען ניט
אָפּוואַשן *после сущ.*; 2. *перен.*: ~ позо́р אייביקע שאַנד

несно́сный אומדערטרעגלעכער; ניט איבערצוטראָגן *пос-
ле сущ.*; (*о человеке*) ניט־דערלײַדלעכער; שרעקלעכער

несоблюде́ние *с* ן ניט־אָפּהיטן; (*нарушение*) -דאָס אוי
(אויף) פֿער זײַן (אויף)

несовершенноле́т||ие *с юр.* || אומפּוליעריקייט; ~ний
1. אומפּוליעריקער; 2. *в знач. сущ. м* ם אומפּוליעריקער
…קע; *ж* = || אומפּוליעריקע

несоверше́нный[1] אומפּאָלקומער

несоверше́нный[2]: ~ вид *грам.* -אומפּערפֿעקטיווער אַס
פּעקט, ם אימפּערפֿעקט

несоверше́нство *с* || אומפּאָלקומקייט

несовмести́м||ость *ж* || -אומצונויפֿפּאָרלעכקייט, אומפֿאַריינ
באַרקייט ||; психологи́ческая ~ость -פּסיכאָלאָגישע אומ
צונויפֿפּאָרלעכקייט, פּסיכאָלאָגישע אומצופּאַ-(קעגנזײַטיקע)
סעוודיקייט; ~ый אומצונויפֿפּאָרלעכער; וואָס פּאָרט זיך
ניט *после сущ.*; ~ые поня́тия -אומצונויפֿפּאָרלעכע בא
גריפֿן; э́то ~о с его́ убежде́ниями -דאָס איז אומפֿאַריינ
באַר מיט זײַנע איבערצײַגונגען

несогла́сие *с* 1. (*разногласие*) || -מיי ,אומאיינשטימיקייט
נונג־פֿאַרשיידנקייט ||; כילוקע־דייעס מצ.; 2. (*разлад, ссо-
ра*) ם רויגעז, מצ. קריגערײַען; 3. (*отказ*) -ניט־אײַנשטי
מונג ||; (*с тв.*) (מיט) דאָס ניט מאַסקים זײַן, ניט־אײַנגיין
ן (אויף)

несогла́сный 1. ניט־אײַנשטימיקער; -וואָס איז ניט מאַס
קים *после сущ.*; 2. (*несогласованный*) -אומ ,אומאייניקער
קאָאָרדיני́רטער; (*о пении*) אומהאַרמאָנישער

несогласо́ванн||ый 1. אומקאָאָרדיני́רטער, אומאייניקער;
~ая рабо́та ניט־קאָאָרדיני́רטע אַרבעט; 2. *грам.* ־ניט
־מיטשטימיקער; ~ое определе́ние -ניט־מיטשטימיקער אַטרי
בוט

несозна́тельн||ость *ж* || אומבאַוווּסטזיניקייט; ~ый -אומ
באַוווּסטזיניקער; (*неразумный*) אומפֿאַרשטאַנדיקער; ~ый
челове́к אן אומבאַוווּסטזיניקער מענטש; ~ое отноше́ние к
рабо́те אן אומבאַוווּסטזיניקע באַציִונג צו אַרבעט

несоизмери́м||ый אומיטמעסטיקער; *перен.* -אומפֿאַרגלײַכ
לעכער; ~ые величи́ны אומיטמעסטיקע גרייסן; ~ые поня́тия
אומפֿאַרגלײַכלעכע באַגריפֿן

несокруши́мый אומצעשטערלעכער

несомне́нно *нареч.* -בעלי ;אָן (שום) סאָפֿעק, געוויס
־סאָפֿעק *уст.*

несомне́нный אָנסאָפֿעקדיקער; (*бесспорный*) -אומבא
שטרײַטלעכער; (*очевидный*) באַשײַמפּערלעכער; ~ успе́х א
באַשײַמפּערלעכער דערפֿאָלג

несообрази́тельный ניט־האַמצאָעדיקער

несообра́зн||ость *ж* || אומגעלומפּערטקייט; -אן אומגע
לומפּערטער געדאַנק; э́то кака́я-то ~ость דאָס איז קעגן
סייכל־האַשאָער; ~ый 1. (*с тв.*) וואָס פּאָרט זיך ניט
(מיט) *после сущ.*; 2. (*нелепый*) אומגעלומפּערטער

несоотве́тствие *с* ‖ ווידערשפּרעכיקייט, אומאַנטשפּרעכלעכקייט ‖; ~ хара́ктеров די פֿאַרשיידנקייט פֿון די כאַראַקטערן

несоразме́рный ניט־פּראָפּאָרציאָנעלער; (с *тв.*) וואָס האַרמאָנירט ניט (מיט), וואָס אַנטשפּרעכט ניט (צו)

несостоя́тельн‖ость *ж* 1. (*необоснованность*) אומבאַגרינדעטקייט ‖; הינטערשטעליקייט ‖; 2. *юр.* אומצאָלפֿעיקייט ‖; **~ый** 1. (*небогатый*) אומפֿאַרמעגלעכער; 2. (*необоснованный*) אומבאַגרינדעטער, הינטערשטעליקער; ~ый аргуме́нт א שוואַכער אַרגומענט; 3. *юр.* אומצאָלפֿעיקער

несою́зн‖ый: ~ая молодёжь יוגנט, וואָס איז ניט אינעם קאָמסאָמאָל; ניט־קאָמיוגיסטן מצ., אויסער־קאָמיוגישע יוגנט

неспе́лый ניט־צײַטיקער, ניט־רײַפֿער

неспоко́йн‖о 1. *нареч.* אומרויִק; больно́й спал ~о דער כּוילע איז געשלאָפֿן אומרויִק; 2. *в знач. сказ. безл.*: в го́роде ~о אין שטאָט איז א בעהאָלע [איז ניט רויִק]; на се́рдце у неё ~о זי [איר האַרץ] איז פֿול מיט אומרו; **~ый** אומרויִקער, אומרופֿולער; (*о погоде*) ניט־שטילער; ~ый нрав אַן אומרויִקע נאַטור; она́ ~а זי איז באַאומרויִקט

неспосо́б‖ность *ж* ‖ אומפֿעיִקייט; **~ный** אומפֿעיִקער, ניט קיין פֿעיִקער; ~ный учени́к אַן אומפֿעיִקער [ניט קיין פֿעיִקער] שילער

несправедли́в‖ость *ж* ‖ אומגערעכטיקייט; (*поступок*) ז ‖, אומרעכט ־ס ‖ אַוולע; **~ый** אומגערעכטיקער, אומיושרדיקער; ◇ ~ые во́йны אומגערעכטיקע מלחמות

неспроста́ *нареч. разг.* ניט גלאַט אַזוי, ניט פּאָשעט; э́то ~ דאָס איז ניט גלאַט אַזוי, עפּעס איז דאָ דערבײַ

неспряга́емый *грам.* אומקאָניוגירלעכער

несрабо́танность *ж* אומקאָאָרדינירטקייט אין דער אַרבעט; (*сотрудников*) דאָס ניט־אויסקומען צווישן זיך

несравне́нн‖о *нареч.* אומפֿאַרגלײַכלעך; ~о ле́гче אומפֿאַרגלײַכלעך גרינגער; **~ый** אומפֿאַרגלײַכלעכער, אויסערגעוויינלעכער; וווּנדערלעכער

несравни́мый אומפֿאַרגלײַכלעכער; וואָס ס׳איז ניט צו פֿאַרגלײַכן *после сущ.*

нестанда́ртный ניט־סטאַנדאַרטער; *перен.* אומשאַבלאָנישער

нестерпи́м‖ый אומדערטרעגלעכער; ~ая боль אַן אומדערטרעגלעכער ווייטיק

нести́[1] *несов.* 1. טראָגן*; *перен. тж.* ברענגען*; ~ мешо́к на спине́ טראָגן* א זאַק אויף די פּלייצעס; ~ культу́ру в ма́ссы ברענגען* [טראָגן*] קולטור צו די מאַסן; ~ мир наро́дам ברענגען* שאָלעם [פֿרידן] צו די פֿעלקער; 2. (*быстро перемещать, мчать*) טרײַבן*, יאָגן, טראָגן*; ве́тер несёт облака́ דער ווינט טרײַבט [יאָגט] די וואָלקנס; тече́ние несёт ло́дку דער שטראָם טראָגט [טרײַבט] דאָס שיפֿל; 3. *безл.* שלאָגן*, ציִען*; (*о запахе*) (שטאַרק) הערן זיך; от пе́чки несло́ жа́ром פֿונעם אויוון האָט געשלאָגן א היץ; из по́греба несло́ хо́лодом פֿונעם קעלער האָט געצויגן א קעלט; от него́ несёт табако́м פֿון אים הערט זיך (שטאַרק) מיט טוטין; 4. (*выполнять*) אויספֿילן; ~ обя́занности אויספֿילן די פֿליכטן; ~ слу́жбу *воен.* דינען; ~ карау́л שטיין* אויף דער וואַכטע; 5. (*терпеть*): ~ расхо́ды טראָגן* די הוצאָות; ~ убы́тки לײַדן* העזייקעס; ~ наказа́ние באַקומען* די שטראָף, זײַן* באַשטראָפֿט; 6. *разг.*: ~ вздор רעדן* נאַרישקייטן, רעדן* אין דער וועלט אַרײַן; что ты несёшь! וואָס פּלאַפּלסטו?!; ◇ ~ отве́тственность טראָגן* פֿאַראַנטוואָרטלעכקייט, זײַן* פֿאַראַנטוואָרטלעך; высоко́ ~ го́лову האַלטן* הויך דעם קאָפּ

нести́[2] *несов.*: ~ я́йца לייגן אייער

нести́сь[1] *несов.* 1. יאָגן; (*о пешеходе*) טראָגן* זיך; маши́на несла́сь со стра́шной быстрото́й די מאַשין האָט געיאָגט מיט א שרעקלעכער שנעלקייט; 2. (*о звуках*) טראָגן* זיך, הערן זיך, לאָזן* זיך; 3. (*протекать — о времени*) פֿליִען*, לויפֿן*

нести́сь[2] *несов.* (*класть яйца*) לייגן זיך

несто́йк‖ий אומסטאַבילער; (*выдыхающийся*) וואָס וועפּט זיך גיך אויס *после сущ.*; ~ие духи́ שוואַכער פּאַרפֿום

несто́ящ‖ий *разг.* נישטיקער; ~ее де́ло א פּוסטע [א ניט־קעדײַיִקע] זאַך

нестроев‖о́й[1] *воен.* ניט געהערנדיקער צו סטראָי־דינסט [צו א שלאַכט־טייל]; ~ы́е ча́сти ז הילף־מיליטער

нестроево́й[2]: ~ лес ניט קיין בוי־געהילץ

нестро́йн‖о *нареч.* ניט צום טאַקט, אומהאַרמאָניש; **~ый** 1. (*некрасиво сложённый*) ניט־שטאַלטנער; 2. (*беспорядочно расположенный*) אומסיידערדיקער, אומגעאָרדנטער; ~ые ряды́ אומגעאָרדנטע [אומסיידערדיקע] רייען; 3. (*неслаженный*) אומהאַרמאָנישער; ניט צום טאַקט *после сущ.*

несудохо́дный ניט־שיפֿיקער, אומשיפֿבאַרער

несура́зный *разг.* 1. אומזיניקער; 2. (*неуклюжий*) לעפּישער, אומגעלומפּערטער

несу́шка *ж*: ку́рица-~ א הון, וואָס לייגט זיך, א הון, וואָס לייגט אייער

несуще́ственный אומוועזנטלעכער

несчастли́вый אומגליקלעכער; (*неудачливый*) שלימזלדיקער

несча́стн‖ый 1. אומגליקלעכער; 2. *в знач. сущ.* אומגליקלעכער מ ..כע; 3. *разг.* (*злополучный*) שלימזלדיקער; 4. *разг.* (*жалкий*) נישטיקער, ווּיסטיקער; из-за ~ых пяти́ рубле́й איבער נישטיקע פֿינף רובל; трус ~ый! דו ווּיסטיקער פּאַכדן!, דו פּאַכדן איינער!

несча́сть‖е *с* אומגליק מ, ז ־ן; (*несчастный случай*) אומגליקפֿאַל מ ־ן; (*бедствие*) צאָרע ‖ ־ס; ◇ к ~ю צום אומגליק, צו די צאָרעס; я име́л ~е (+ *инф.*) אויף מײַן אומגליק האָב איך געדאַרפֿט…

несчётный אַנצאָליקער

несъедо́бн‖ый ניט־עסבאַרער; ניט אויף עסן *после сущ.*: ~ые грибы́ ניט־עסבאַרע שוואָמען

нет *частица* 1. *отриц. в знач. сказ. в безл. предложении* (*не имеется*) ניט פֿאַראַנ(ען), ני(ש)טאָ; ~ пи́сем קיין בריוו איז ניטאָ; у меня́ ~ вре́мени איך האָב קיין צײַט ניט; никого́ ~ ס׳איז קיינער ניטאָ; 2. *отриц.* (*в ответе*) ניין; (*при противопоставлении, во избежание повторения тж.*) ני(ש)ט; он до́ма? — Нет ער איז אינדערהיים? — ניין; ~, я не согла́сен ניין, איך בין ניט מאַסקים; во́все ~ קלאָל ניט; вернётся он или ~? ער וועט זיך אומקערן צי ניין [צי ניט]?; он уме́ет пла́вать, а я ~ ער קען שווימען, און איך ניט; 3. *усил. разг.*: ~, вы то́лько послу́шайте! הערט נאָר, הערט!; ~, како́в обма́нщик! (ניין,) ווי געפֿעלט אײַך אָט דער שווינדלער?!; 4. *вопр.* טאַקע?; 5. *в знач. сказ. безл.* (*в вопр. предложении*): ~ ли у вас пройгрывателя? עפּשער האָט איר א פּלאַטנשפּילער?; 6. (*восклицание*) ניין!; (*ни в коем случае*) בעשום־אופֿן ניט!; ра́зве он прав? — Нет! שוין זשע איז ער

гערעכט?! — בעשום־אופן ניט; ◇ нет-не́т да и напи́шет письмо́ ווען־ניט־ווען שיקט ער פּאָרט צו א בריוו; сойти́ на ~ צו נישט ווערן*; свести́ на ~ מאַכן צו נישט; на ~ и суда́ ~ *погов.* וויבאַלד ניין, איז וואָס קען מען מאַכן

нетакти́чн||ость *ж* װ אומטאַקטישקייט; ~ый אומטאַקטישער

нетала́нтливый אומטאַלאַנטירטער, טאַלאַנטלאָזער

нетвёрд||о *нареч.* ניט פעסט; ~о знать ניט וויסן* פעסט; ~о держа́ться на нога́х קוים [ניט פעסט] האַלטן* זיך אף די פיס; ~ый 1. *(мягкий)* ניט־האַרטער, (גאַנץ) ווייכער; 2. *(неустойчивый)* ניט־פעסטער; ~ая похо́дка ניט־פעסטער [שאָקלדיקער] גאַנג; 3. *(нерешительный, неуверенный)* ניט־שטאַרקער, ניט־האַרטער; ~ый хара́ктер ניט־שטאַרקער [ניט־האַרטער] כאַראַקטער; он нетвёрд в матема́тике ער איז שוואַך אף מאַטעמאַטיק

нетерпели́вый אומגעדולדיקער

нетерпе́ние *с* אומגעדולד מ, ז

нетерпи́мость *ж* װ אומטאָלעראַנץ, װ אומטאָלעראַנטקייט

нетерпи́м||ый 1. *(недопустимый)* אומפאַרלײַדלעכער; ~ое положе́ние אומפאַרלײַדלעכע [אומדערלאָזלעכע] לאַגע; тако́е положе́ние ~о אַזאַ לאַגע איז ניט צו דערלײַדן; 2. *(о человеке)* אומטאָלעראַנטער

нетле́нный *(вечный)* ניט־פאַרגענגלעכער

нетова́рищеск||ий ניט־כאַווערישער; ~ое поведе́ние ניט־כאַווערישע באַנעמונג

неторопли́вый פּאַמעלעכ(דיק)ער; *(о движениях)* ניט־געאײַלטער, געלאַסענער

нето́чн||ость *ж* װ אומפּינקטלעכקייט; *(ошибка тж.)* פעלער מ ־ן, גרײַז מ ־ן; ~ый אומפּינקטלעכער

нетре́бовательный 1. *(не предъявляющий больших требований к кому-л.)* ניט שטרענג פאָדערנדיקער; 2. *(неприхотливый)* ווייניק־פאָדערעוודיקער, באַנוגעוודיקער

нетре́зв||ый ניט־ניכטערער, שיקערער; в ~ом ви́де שיקער(ערהייט)

нетро́нутый ניט־אָנגערירטער; וואָס מ'האָט זיך (נאָך) צו דעם ניט צוגערירט *после сущ.*

нетру́дно *в знач. сказ. безл.* (ס')איז ניט שווער [איז גרינג]; ~ догада́ться ס'איז גרינג [ניט שווער] אָנצושטויסן זיך

нетру́дный ניט קיין שווערער, גרינגער

нетрудово́й 1. *(нетрудящийся)* ניט־אַרבעטנדיקער; 2. *(добытый не своим трудом)* ניט־פאַרהאָרעוועטער; ~ дохо́д ניט־פאַרהאָרעוועטע האַכנאָסע

нетрудоспосо́бн||ость *ж* װ ניט־אַרבעטספעיִקייט; ~ый ניט־אַרבעטספעיִקער

не́тто *неизм. прил. и нареч.* װ נעטאָ, ריינע וואָג

неубеди́тельный ניט־איבערצײַגעוודיקער

неу́бранн||ый 1. ניט־צוגעקליבענער, ניט־אויפגעראַמטער; ~ая ко́мната א ניט־אויפגעראַמטער [ניט־צוגעקליבענער] צימער; ~ая крова́ть א ניט־פאַרבעט בעט; 2. *(об урожае)* ניט־אַראָפּגענומענער

неуваже́ние *с* מ אומדערעכערעץ, װ אומאַכטונג

неуважи́тельн||ый 1.: ~ая причи́на ניט־גענוגנדיקע סיבע; 2. *разг.* *(непочтительный)* אומטאַרבעסדיקער; אָן דערעכערעץ *после сущ.*

неуве́ренн||ость *ж* װ ניט־זיכערקייט; в его́ го́лосе послы́шалась ~ость אין זײַן שטים האָט זיך געלאָזט פילן א ניט־זיכערקייט; ~ость в за́втрашнем дне די ניט־זיכערקייט אין דער צוקונפט; ~ый ניט־זיכערער, ניט־אַנטשלאָסענער

неувяда́ем||ый אומפאַרגענגלעכער; ~ая сла́ва אומפאַרגענגלעכער רום

неувя́зка *ж разг.* פּלאָנטער מ, מיספאַרשטייעניש ז ־ן

неугаси́мый אומאויסלעשלעכער

неугомо́нный *разг.* אומרויִקער; *(беспокойный)* טומלדיקער; *(непрекращающийся)* אומאויפהערלעכער; вот ~! אָט איז דאָס אן אומרו!

неуда́ч||а *ж* דורכפאַל מ ־ן; потерпе́ть ~у דורכפאַלן*; *(о человеке тж.)* האָבן* א דורכפאַל; око́нчиться ~ей ניט אײַנגעבן* זיך, דורכפאַלן*; ~ник *м* שלימאַזל ז ־ען, לוי־יוצלעך מ ־ס; ~ный ניט־געלונגענער; ~ная попы́тка א ניט־געלונגענער פּרווו; ~ный фотосни́мок א ניט־געלונגענע פאָטאָגראַפיע; ~ный сын ניט־געראָטענער זון

неудержи́м||ый אומאָפּהאַלטלעכער; *(очень сильный тж.)* מעכטיקער; ~ый смех דאָס אומאָפּהאַלטלעכע געלעכטער; ~ое жела́ние א מעכטיקער באַגער

неудиви́тельно *в знач. сказ.* ס'איז קיין וווּנדער [כידעש] ניט

неудо́бн||о 1. *нареч., тж. в знач. сказ. безл.* אומבאַקוועם, ניט באַקוועם; он сел ка́к-то ~о ער האָט זיך אוועקגעזעצט עפּעס אומבאַקוועם [עפּעס ניט באַקוועם]; так сиде́ть ~о אַזוי איז ניט באַקוועם צו זיצן; 2. *в знач. сказ. безл.* ניט אָנגענעם, פּריקרע; ей ~о бы́ло ס'איז איר געווען ניט אָנגענעם [פּריקרע]; 3. *в знач. сказ. безл.* (+ *инф.*) *(неуместно)* ס'איז ניט באַקוועם, ס'פּאַסט ניט; здесь ~о говори́ть о ли́чных дела́х דאָ פּאַסט ניט [דאָ איז ניט באַקוועם] צו רעדן וועגן פּערזענלעכע איניאָנים; ~ый 1. אומבאַקוועמער, ניט־באַקוועמער; 2. *(неприятный, затруднительный)* ניט־אָנגענעמער; פּריקרע *неизм.*; ~ое положе́ние א ניט־אָנגענעמע [פּריקרע] לאַגע; 3. *(неуместный)* ניט־באַקוועמער, ניט־פּאַסיקער

неудо́бство *с* 1. *(свойство)* װ אומבאַקוועמקייט; 2. *(недостаток)* װ ־ן אומבאַקוועמלעכקייט; 3. *(неловкость)* װ פּריקרעדיקייט

неудовлетворённ||ость *ж* װ ניט־באַפרידיקטקייט; ~ый ניט־באַפרידיקטער

неудовлетвори́тельный ניט־באַפרידיקנדיקער, ניט־צופרידנשטעליקער

неудово́льствие *с* װ אומצופרידנקייט

неуёмн||ый: ~ая эне́ргия אומאויסשעפּלעכע ענערגיע

неуже́ли *нареч.* (ניט) שוין זשע; ~ э́то пра́вда? (ניט) שוין זשע איז דאָס עמעס?

неужи́вчивый וואָס קען זיך ניט אײַנלעבן מיט קיינעם *после сущ.*

неузнава́ем||ость *ж*: до ~ости ניט צו דערקענען; ~ый: он стал ~ ער איז געוואָרן גאָר אן אַנדערער, ס'איז אים ניט צו דערקענען

неукло́нный 1. קעסיידערדיקער, אומאויפהערלעכער; ~ рост благосостоя́ния דער אומאויפהערלעכער וווּקס פונעם וווילשטאַנד

неуклю́ж||ий 1. *(неповоротливый)* ניט־רירעוודיקער; *(о движениях)* לעפּישער; *(громоздкий)* אומגעלומפּערטער; он ~ий *(неумелый)* ער האָט ליימענע הענט; ~ая похо́дка א לעפּישער גאַנג; 2. *перен.* לעפּישער; ~ая фра́за א לעפּישע פראַזע

неукосни́тельн||ый אומבאַדינגטער, אומאָפּווײַכנדיקער;

~ое соблюде́ние зако́нов דאָס אומבאַדינגטע אָפּהיטן די אַף קיין האָר ניט אָפּוויַיכן פון די געזעצן, געזעצן

неукроти́мый אומגעצוימטער, אומבאַהערשלעכער; ~ гнев [קאַס] אומבאַהערשלעכער צאָרן

неулови́мый 1. וואָס מע קען ניט כאַפּן *после сущ.*; 2. (*незаметный*) קוים באַמערקלעכער; (*о звуках*) וואָס מע קען ניט אויפֿכאַפּן *после сущ.*; (*о запахах*) אומדער-שפּירלעכער

неуме́л||ый (*неискусный*) אומגעניטער; (*неспособный*) ניט-פֿעיִקער; ~ый руководи́тель א שלעכטער°אָנפֿירער; ~ые ру́ки אומצוגעוווינטע [אומגעניטע] הענט

неуме́ние *с* I ניט-קענען

неуме́ренн||ость *ж* II איבערמאָסיקייט; ~ый 1. (*о человеке*) וואָס ווייסט ניט קיין גרענעץ; ניט-איַינגעהאַלטענער [קיין מאָס] *после сущ.*; 2. (*чрезмерный*) איבערמאָסיקער; א צו גוטער דער מאָס *после сущ.*; ~ый аппети́т איבער אַפּעטיט

неуме́стн||ый ניט-פּאַסיקער; ניט צום אָרט *после сущ.*; ~ое замеча́ние א באַמערקונג, א ניט-פּאַסיקע באַמערקונג [ניט אַמפּלאַץ] ניט צום אָרט

неу́мный ניט איבעריק קלוגער

неумоли́мый אומדערבאַרעמדיקער

неумы́шленный אומגערנדיקער, אומבעקיוונדיקער

неупла́т||а *ж* I ניט-אָפּצאָלן; в слу́чае ~ы אין פֿאַל אויב מע וועט ניט אָפּצאָלן, פֿון ניט-אָפּצאָלן

неупотреби́тельн||ый ניט-געברויכלעכער; ~ое сло́во ניט-געברויכלעך [אומגעניצט] וואָרט

неуравнове́шенный ניט-צוריקגעהאַלטענער; אָן איַנער-לעכן גליַיכגעוויכט *после сущ.*

неурожа́й *м* II, I ־ן אומגערעטעניש; ~ный אומגערע-טעניש-; ~ный год א יאָר פֿון אומגערעטעניש-יאָר, אַן אומגערעטעניש

неуро́чн||ый: в ~ое вре́мя, в ~ый час אין א ניט- ניט צו דער רעכטער ציַיט, -געוויינלעכער ציַיט

неуря́дица *ж разг.* 1. II אומאָרדענונג, ח פּלאָנטער; 2. (*ссора*) מצ. מאכלוֹיקעסן

неуси́дчивый וואָס קאָן ניט איַינזיצן (אַף קיין אָרט) *после сущ.*; ~ челове́к = ח ניט-איַינזיצער

неуспев||а́емость *ж* II אומדערפֿאָלגלעכקייט; ~а́ющий 1. אָפּשטייענדיקער; וואָס לערנט זיך שלעכט *после сущ.*; 2. *в знач. сущ. м* קע.. ח אָפּשטייענדיקער

неуспе́х *м* ח אומדערפֿאָלג

неуста́нн||ый אומדערמידלעכער, אומופֿהערלעכער; ~ая забо́та אַן אומופֿהערלעכע זאָרג

неусто́йка *ж юр.* ח קנאַס

неусто́йчив||ость *ж* II אומסטאַבילקייט, אומשטאַנדהאַפֿטיקייט; ~ый 1. (*шаткий*) אומשטאַנדהאַפֿטיקער, שאַקל-דיקער; 2. (*непостоянный*) אומסטאַבילער, פֿאַרענדערלע-כער; ~ая пого́да אומסטאַבילער [א פֿאַרענדערלעכער] וועטער; 3. (*о человеке*) אומשטאַנדהאַפֿטיקער, ניט-גע-שטעלטער; мора́льно ~ый מאָראַליש אומשטאַנדהאַפֿטיקער; ~ый хара́ктер ניט-געשטעלטער כאַראַקטער; ◇ ~ое равнове́сие *физ.* ניט-שטאַנדהאַפֿטיק גליַיכגעוויכט

неустрани́мый אומבאַזיַיטיקלעכער; ניט צו באַזיַיטיקן *после сущ.*

неустраши́мый אומדערשראָקענער, שרעקלאָזער

неустро́енный ניט-איַינגעאָרדנטער

неусту́пчивый אומנאָכגיביקער

неусы́пный אומדערמידלעך-וואַכזאַמער

неутеши́тельн||ый ניט-פֿריילעכער, ניט-פֿרייַדיקער; ~ые ве́сти ניט קיין פֿריילעכע ידיעות

неуте́шный אומטרייסטלעכער

неутоли́м||ый אומגעשטילטער; *перен.* (*жестокий*) אומ-בעראַכמאָנעסדיקער; ~ая жа́жда אומגעשטילטער דאָרשט; ~ая печа́ль אומגעשטילטער קומער; ~ый зной אומבע-ראַכמאָנעסדיקע היץ

неутоми́мый אומדערמידלעכער; ~ тру́женик אַן אומ-דערמידלעכער האָרעפּאַשניק

не́уч *м разг.* (אַמאַראַצים .מצ) ח אַמאָרעץ

неучти́в||ость *ж* II אומהעפֿלעכקייט, אומדערעכערעצדי-קייט II; ~ый אומהעפֿלעכער, אומדערעכערעצדיקער

неую́тный ניט-היימלעכער, אומעמיטלעכער

неуязви́м||ый אומפֿאַרוווּנדלעכער; (*защищённый*) פֿעסט-באַוואָרנטער-; *перен.* איַינפֿעסטער; ~ая пози́ция 1) פֿעסט-באַוואָרנטע [אומצעשטערלעכע] פּאָזיציע; 2) (*доводы и т. п.*) אַן איַינפֿעסטע פּאָזיציע

нефтедобыва́ющ||ий: ~ая промы́шленность נאַפֿט-אַרויס-באַקומענדיקע אינדוסטריע

нефтеналивн||о́й: ~о́е су́дно טאַנקער, נאַפֿט-שיף II ־ן ח ־ס

нефтено́сный נאַפֿטגיביקער

нефтеперего́нный נאַפֿט-ראַפֿינירנ(ד)יקער

нефтеперераба́тывающ||ий: ~ая промы́шленность נאַפֿט-איבעראַרבעטנדיקע אינדוסטריע

нефтепрово́д *м* II נאַפֿט-לייטונג

нефтепроду́кты *мн.* מצ. נאַפֿט-פּראָדוקטן

нефтепро́мысел *м* I ־ער נאַפֿט-פֿעלד

нефтепромы́шленность *ж* II נאַפֿט-אינדוסטריע

нефтехи́мия *ж* II נאַפֿט-כימיע, II נאַפֿט-כעמיע

нефтехрани́лище *с* ח ־ן נאַפֿט-רעזערוואַר

нефть *ж* ח נאַפֿט

нефтя́ник *м* = ח נאַפֿטלער

нефтян||о́й נאַפֿט-; ~а́я сква́жина נאַפֿט-שפּאַלט ח ־ן

нехва́тка *ж* (*род.*) (פֿון) I אויספֿעלן, (אין) ח מאַנגל

нехи́тр||ый *разг.* איַינפֿאַכער; אָן קונצן *после сущ.*; э́то де́ло ~ое ס'איז א קליינע° קונץ

нехоро́ш||ий 1. ניט קיין גוטער, שלעכטער°; э́то произво́дит ~ее впечатле́ние דאָס מאַכט א שלעכטן° איַינ-דרוק; 2. *кратк. ф.* (*о внешности*) ניט קיין שיינער; она́ ~а́ (*собо́й*) זי איז ניט קיין שיינע

нехорошо́ 1. *нареч. тж. в знач. сказ. безл.* ניט גוט, ניט שיין, שלעכט°; ~ вести́ себя́ [ניט גוט] אויפֿירן זיך ניט גוט שיין]; ~ так говори́ть צו [ניט שיין] אַזוי איז ניט גוט ריידן; 2. *в знач. сказ. безл.* (*о самочувствии*) ניט-גוט (אַפֿן הארצן); ему́ ста́ло ~ ס'איז אים ניט-גוט געוואָרן (אַפֿן הארצן)

не́хотя *нареч.* אומווילליק, אָן (איבעריקן) כיישעק

нецелесообра́зн||ость *ж* II אומצוועקמעסיקייט; ~ый אומצוועקמעסיקער; э́то ~о ס'איז ניט צוועקמעסיק, ס'איז ניט קעדיי

нечаянн||о *нареч.* אומגערן, ניט בעקיוון, ניט אומיסטן; ~ый 1. (*неумышленный*) אומבעקיוונדיקער, אומגערנדי-קער; 2. (*неожиданный*) אומגעריכטער; ~ая встре́ча אַן אומגעריכטע באַגעגעניש

не́чего[1] *мест.* (*род.* не́ (у) чего, *дат.* не́чему, *тв.* не́чем, *предл.* не́ (о) чем) ניטאָ וואָס; мне ~ тебе́ ска-

зáть איך האָב דיר ניט וואָס צו זאָגן; нéчему рáдоваться ניטאָ וואָס צו פרייען זיך; нéчем похвали́ться ניטאָ מיט וואָס זיך צו באַרימען; тут и говори́ть нé о чем דאָ איז ניטאָ פון וואָס צו רעדן; ◇ дéлать ~ - מע קען (דאָ) גאָר ניט מאכן [העלפן], קיין אַנדער ברירע איז ניטאָ; ~ сказáть, прия́тное положéние! וואָס איז דאָ צו רעדן, שיין אַרײַנגעפאַלן!; от ~ дéлать אַז קיין אַנדער אַרבעט איז ניטאָ

нéчего[2] *в знач. сказ.* (+ *инф.*) *разг.* (*незачем*) ס'איז ניטאָ וואָס; ~ ждать ס'איז ניטאָ וואָס צו וואַרטן; вам ~ беспокóиться איר האָט ניט וואָס צו באַומרויִקן זיך, איר פאַרשפּאָרט זיך באַומרויִקן; ~ усмехáться! איר האָט דאָ ניט וואָס צו שמאָכן!

нечеловéческ||ий 1. (*несвойственный человеку*) ניט-מענטשישער; 2.: ~ие услóвия אומענטשלעכע [אומדערטרעגלעכע] באַדינגונגען

нéчем *тв. см.* нéчего[1]

нéчему *дат. см.* нéчего[1]

нечёсаный ניט-פאַרקעמטער, צעפּאַטלטער

нечéстн||ость *ж* אומאָרנטלעכקייט װ; ~ый אומערלעכער, אומאָרנטלעכער, ניט-ערלעכער; ~ый человéк אַ פאַלשער מענטש

нечётк||ий אומדײַטלעכער, אומקלאָרער; ~ий пóчерк אַן אומדײַטלעכער קסאַװ; ~ая рабóта אַן אומאַקוראַטע אַרבעט

нечётн||ый אומיקער, אומגראָדער; ~ые чи́сла אומגראָדע [אומיקע] צאָלן

нечистоплóтный אומציכטיקער; *перен. тж.* אומזויבערער, שמוציקער

нечистóты *мн.* אָפּפאַל מ *собир.*, אומרייניקײטן מצ.

нечи́ст||ый 1. אומריינער, שמוציקער; 2. (*с примесью*) ניט-ריינער; מיט צומישן *после сущ.*; 3. (*о произношении*) ניט-ריינער; מיט אַ פרעמדן אַקצענט *после сущ.*; 4. (*нечестный*) ניט-ערלעכער; ניט-קאָשערער; ~ая сóвесть ניט קיין לויטער געוויסן, אַ ניט-ריין געוויסן; 5. *в знач. сущ. м уст.* שוואַרציאָר מ, סאָטן מ; ◇ он нечи́ст нá руку ער האָט קלעפּיקע פינגער; ~ая си́ла שוואַרציאָר מ, סאָטן מ

нéчисть *ж* אומפּלייט ז מצ.

нечленоразде́льн||ый אומאַרטיקולירטער; (*невразуми́тельный*) ניט-געגלידערטער; ~ые звýки אומאַרטיקולירטע קלאַנגען

нéчто *мест.* עפּעס; ~ такóе עפּעס אַזוינס; ~ врóде עפּעס אַ מין, עפּעס ווי

нечувстви́тельный אומשפּיר(עוד)יקער; (*нечуткий*) אומפילעוודיקער, פאַרגרעבטער

неширóкий ניט שטאַרק ברייטער, גאַנץ שמאָלער

нешýточн||ый *разг.* ניט-קאַטאָוועסדיקער; ניט אַף קאַטאָוועס *после сущ.*; גאַנץ ערנסטער; дéло ~oe! ס'איז ניט קיין געלעכטער!; ס'איז ניט קיין קאַטאָוועס [קיין עפּעס]!

нещáдн||о *нареч.* אומבעראַכמאָנעסדיק, אומדערבאַרעמדיק; ~ый אומבעראַכמאָנעסדיקער, אומדערבאַרעמדיקער

неэконóмный ניט-שפּאָרעוודיקער; ניט-באַלעבאַטישער

неэти́чный אומעטישער

нéю *тв. от* онá

неявка *ж* ניט-קומען ז; (*в суд и т. п.*) דאָס ניט-יאַווען זיך

нея́ркий ניט-העלער, °טונק(ע)לער; (*невыделяющийся*) בלאַסער

нея́сн||о 1. *нареч.* ניט דײַטלעך, ניט קלאָר, אומקלאָר; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס'איז) ניט קלאָר; ~ость *ж* אומקלאָרקייט װ; (*неопределённость*) מעטושטעשקייט װ; ~ый 1. (*неразборчивый*) ניט-דײַטלעכער, אומקלאָרער, ניט-קלאָרער; 2. (*неопределённый*) אומקלאָרער, מעטושטעשער

ни[1] 1. *усил. частица:* ~ оди́н קיין, קיין איינער ניט; ~ оди́н человéк קיין מענטש, קיין איין מענטש ניט; ~ слóва קיין איין וואָרט ניט; ~ души́ קיין איין נפֿעש ניט, קיינער ניט; не имéть ~ малéйшего представлéния ניט האָבן* קיין מינדסטע פאָרשטעלונג (ניט); 2. *усил. частица в уступит. придаточных предложениях:* кто б(ы) ты ни́ был ווער (דו) זאָלסט ניט זײַן; где б(ы) ты ни рабóтал וווּ (דו) זאָלסט ניט אַרבעטן; кудá б(ы) я ни шёл וווּהין איך זאָל ניט גיין; что ни говори́ פאַרט; ווי ס'זאָל ניט זײַן; 3. *отриц. частица:* ни с мéста! ניט רירן זיך פון אָרט!, ניט פון אָרט!; ни звýка! קיין פּיפּס (ניט)!; 4. *союз:* ни…, ни… ניט…, ניט…; ни тот, ни другóй ניט דער, ניט יענער; он не был ни в Крымý, ни на Кавкáзе ער איז ניט געווען ניט אין קרים און ניט אַף קאַווקאַז; не слы́шно бы́ло ни смéха, ни пéсен ס'האָט זיך ניט געהערט ניט קיין לאַכן, ניט קיין געזאַנג; ◇ ни то ни сё ניט דאָס, ניט יענץ; ни с тогó ни с сегó אינמיטן-אינמיטן פלוצעם, דערינען

ни[2] (*в сочетании с предлогом является отделяемой частью местоимений* никтó, ничтó, никакóй *и т. п.*): ни в кóем случае אין קיין פאַל ניט, בעשום-אויפן(-וועויפן) ניט

ни́в||а *ж* 1. (אַקער)פעלד ז -ער; 2. *перен.* געביט ז -ן, פעלד ז; труди́ться на ~е нарóдного образовáния אַרבעטן אַפן געביט [אַפן פעלד] פון פאָלקסבילדונג

нивели́р *м геод.* ניוועליר מ -ן; ~óвка *ж геод.* ניוועלירונג װ, ניוועלירן ז

нигдé *нареч.* אין ערגעץ ניט; егó ~ не мóгут найти́ מע קען אים אין ערגעץ ניט געפינען

нигили́зм *м* ניהיליזם מ

нигили́ст *м* ניהיליסט מ -ן; ~и́ческий ניהיליסטישער; ~ка *ж* ניהיליסטקע װ -ס, ניהיליסטן װ -ס

ни́же (*сравн. ст. от* ни́зкий *и* ни́зко) 1. *нареч.* נידעריקער; этажóм ~ מיט אַ שטאָק נידעריקער; ~ по течéнию ווײַטער מיטן שטראָם אַראָפּ; 2. *прил.* (*короче*) נידעריקער; (*ростом тж.*) קלענער; 3. *нареч.* (*далее в тексте*) ווײַטער; смотри́ ~ זע ווײַטער [אונטן]; 4. *предлог с род. п.* אונטער, נידעריקער פון; три грáдуса ~ нуля́ דרײַ גראַד אונטערן נול, דרײַ גראַד נידעריקער פון נול; бородá ~ пóяса אַ באָרד ביז איבערן גאַרטל; 5. *предлог с род. п.* (*вниз по течению реки*) אַראָפּ-צו (נאָך); ◇ (э́то) ~ *чьего-л.* достóинства אַ גרויס פּכיסעס-האַקאָוועד פאַר עמעצן

нижеподписáвшийся דער אונטן-געכאַסמעטער

нижеслéдующий פאָלגנדיקער

нижестоя́щ||ий אונטערשטער; ~ие организáции די אונטערשטע אָרגאַניזאַציעס

ни́жн||ий 1. אונטערשטער; ~ий этáж דער אונטערשטער שטאָק; 2. (*близкий к устью реки*) נידער-; ~ее течéние נידער-שטראָמונג װ; 3. (*о белье*) אונטערשטער,

אונטער־; ~ая рубáшка אן אונטערשט העמדל, אונטער־העמדל ז ־עך; 4. *муз.* אונטערשטער; ~ая октáва די אונטערשטע אָקטאַווע

низ *м* 1. אונטן ן, אונטערטייל ן; 2. *мн. разг.* די אונטערשטע פֿאָלקס־שיכטן

низáть *несов.* (אַרויף)סילען

низвергáть(ся) *несов. см.* низвéргнуть(ся)

низвéргнуть *сов.* אַראָפּשלײַדערן; ~ся *сов.* פֿאַלן*

низи́на *ж* נידערניש ן ־ן

ни́зк||ий 1. נידעריקער; (*о росте тж.*) °קליינער; ~ий забóр א נידעריקער פּאַרקן; ~ий потолóк א נידעריקע סטעליע; 2. (*незначительный*) נידעריקער, °קליינער; ~ие цéны נידעריקע [קליינע°] פּרייזן; ~ий ýровень א נידעריקער [קליינער°] ניוואָ; ~ая температýра א נידעריקע [קליינע°] טעמפּעראַטור; 3. (*плохой*): ~ое кáчество א נידעריקע [א שלעכטע°] קוואַליטעט; 4. (*подлый*) נידעריקער, געמיינער; ~ий постýпок א נידעריקע(ר) [א געמיינע(ר)] טאַט; 5. (*о звуках*) נידעריקער, טיפֿער; ◇ ~ий лоб א שמאָלער [קליינער°] שטערן; ~ий поклóн א טיפֿער פּאַרנייג

низковóльтный *эл.* פֿון נידעריקער [קליינער°] שפּאַנונג, קליינוואָלטאַזשיקער

низкоопла́чиваемый (*о труде*) ווייניק־באַלוינטער; (*о работнике*) מיט א נידעריקן אַרבעטסלוין *после сущ.*

низкопоклóн||ник *м* כאַנפֿעניק ן ־עס; ~ничать *несов.* (перед *тв.*) כאַנפֿענען*, בוקן זיך (פֿאַר); ~ство *с* דאָס בוקן זיך

низкопрóбн||ый 1. פֿון א נידעריקער פּראָבע *после сущ.*; 2. *перен.* פֿון ערגסטן מין [סאָרט] *после сущ.*; ~ая литератýра שונד ן

низкорóслый קליינוווּקסיקער; (*о растениях*) נידעררוווּקסיקער

низкосóртный פֿון א נידעריקן סאָרט *после сущ.*

низлагáть *несов.*, **низложи́ть** *сов.* אַראָפּזעצן, אַראָפּוואַרפֿן*

ни́зменн||ость *ж* 1. נידערלאַנד ן; 2. (*низость*) געמיינקייט ן, נידעריקייט ן; ~ый 1. *геогр.* נידער־, נידערלענדישער; 2. (*бесчестный*) נידערטרעכטיקער, נידעריקער, געמיינער; ~ые побуждéния נידעריקע [געמיינע] מאָטיוון

низов||óй: ~áя парти́йная организáция די אונטערשטע פּאַרטיי־אָרגאַניזאַציע; ~áя печáть די אָרטיקע פּרעסע

низóвье *с* נידערפֿלוס ן ־ן

ни́зость *ж* נידעריקייט ן, געמיינקייט ן; (*поступок*) געמיינהייט ן

ни́зом *нареч.* מיטן אונטערשטן וועג

ни́зш||ий 1. (*превосх. ст. от* ни́зкий) נידעריקסטער; 2. (*подчинённый*) אונטערשטער; 3. (*простейший*) איינפֿאַכסטער; ~ие органи́змы די איינפֿאַכסטע אָרגאַניזמען; 4.: ~ее образовáние עלעמענטאַרע [אָנפֿאַנגלעכע] בילדונג

никáк[1] *нареч.* בשום־אופֿן; (*совсем*) לאַכלוטן; ~ не поймý איך קען בשום־אופֿן ניט פֿאַרשטיין, איך הייב ניט אָן צו פֿאַרשטיין; ~ нельзя́ согласи́ться מע קען בשום־אופֿן [אין קיין פֿאַל] ניט מאַסקים זײַן

никáк[2] *частица разг.* (*как будто*): ~ стучáт? וואָס, מע קלאַפּט?!; מע קלאַפּט, דוכט זיך!

никак||óй *отриц. мест.* 1. קיין שום; нет ~óго сомнéния ס'איז קיין שום ספֿק ניט; не имéть ~óго представлéния ניט האָבן* קיין שום באַגריף; 2. *разг.* (*совсем не*) גאָר ניט קיין; ~óй он не певéц ער איז גאָר ניט קיין זינגער; 3. *в знач. прил. разг.* (*никуда не годный*): организáтор он ~óй ער איז אַן אָרגאַניזאַטאָר — אַזאַ יאָר אויף אים

ни́келев||ый ניקלנער; (*содержащий никель*) ניקל־; ~ая рудá ניקל־ערץ ז

никели́рованный ניקעלירטער

никели́ровать *сов. и несов.* ניקעלירן

ни́кель *м* ניקל ן

никéм *тв. от* никтó

ни́кнут||ь *несов.* בייגן* זיך (צו דר'ערד); цветы́ ~ и вя́нут די בלומען לאָזן אַראָפּ די קעפּלעך און וועלקן

никогдá *нареч.* קיינמאָל (ניט); он там ~ не был ער איז קיינמאָל ניט געווען דאָרטן; ~ в жи́зни קיינמאָל אין לעבן (ניט); как ~ ווי קיינמאָל ניט

никогó *род., вин. от* никтó

никóй: никóим óбразом בעשום־אופֿן (ניט)

никомý *дат. от* никтó

никоти́н *м* ניקאָטין ן

никтó *отриц. мест.* (*род., вин.* никогó, *дат.* никомý, *тв.* никéм, *предл.* ни (о) ком) 1. קיינער (ניט); ~ не мог отвéтить на э́тот вопрóс קיינער (ניט) האָט ניט געקענט ענטפֿערן אויף דער פֿראַגע; ~ другóй קיין אַנדערער; там никогó нет דאָרט איז קיינער ניטאָ; он никогó там не ви́дел ער האָט דאָרט קיינעם ניט געזען; он никомý не говори́л э́того ער האָט דאָס קיינעם ניט געזאָגט; 2. *в знач. сущ. м разг.* (*ничтожная личность*) (גאָר)נישט ן ־ן; 3. *в знач. сущ. м нескл. разг.* (*о родственных отношениях*): он нам ~ ער קערט זיך מיט אונדז גאָרנישט ניט אָן

никудá *нареч.* ערגעץ ניט, אין ערגעץ ניט; я ~ не поéду איך וועל אין ערגעץ ניט פֿאָרן; ◇ э́то ~ не годи́тся דאָס טויג לאַכלוטן ניט; ~ не гóдный וואָס טויג אויף קאַפּאָרעס *после сущ. разг.*

никчёмный *разг.* אומנוצלעכער

нимáло *нареч.* לאַכלוטן ניט; он был ~ не удивлён ער איז לאַכלוטן [קלאָל] ניט געווען פֿאַרכידעשט

ни́ми *тв. от* они́

ниоткýда *нареч.*: ~ не פֿון ערגעץ ניט; я пи́сем ~ не жду איך וואַרט פֿון ערגעץ ניט אויף קיין בריוו

нипочём *нареч. разг.*: емý любáя рабóта ~ יעדער אַרבעט האָט בא אים קיין מאַמעש [קיין באַטרעף] ניט, יעדער אַרבעט איז בא אים א שפּילכל; емý ~ ни морóзы, ни дожди́ ער האָט ניט מוירע פֿאַר קיין פֿראָסט און ניט פֿאַר א רעגן; емý всё ~ ער לאַכט זיך אויס פֿון אַלץ

ниско́лько *нареч.* לאַכלוטן ניט; он ~ не бои́тся ער הייבט ניט אָן מוירע צו האָבן

ниспадáть *несов.* אַראָפּהענגען* זיך, אַריבערפֿאַלן*

ниспровергáть *несов.*, **ниспровéргнуть** *сов.* אַראָפּוואַרפֿן*, אומוואַרפֿן*

нисходя́щ||ий פֿאַלנדיקער, אַראָפּשטײַגיקער; ◇ ~ее ударéние *лингв.* פֿאַלנדיקער אַקצענט; ~ая ли́ния родствá אַראָפּשטײַגיקע קרויוועשאַפֿט־ליניע [אָפּשטאַם־ליניע]

ни́тк||а *ж* 1. פֿאָדעם ן (מצ. פֿעדעם); (*вдетая в иголку тж.*) באַוועלע ז ־ך; 2. (*жемчуга, бус*) שנירל ז ־עך; ◇ на живýю ~у ס'זאָל זיך קוים האַלטן; промóкнуть до ~и דורכגענעצט ווערן* ביזן העמד

פּיטש־נאַס; обобра́ть кого-л. до ~и לאָזן* עמעצן אין איין העמד; ши́то бе́лыми ~ами ס'זעען זיך אָן די ווײַסע שטעך, מע זעט אָן די פּאַסטריגעס

ни́точк||а *ж* פֿעדעמל I ־עך; ◇ ходи́ть по ~е у *кого-л.* ≅ ציטערן פֿאַר עמעצנס דעך; висе́ть на ~е העגנען* אַף אַ האָר

нитроглицери́н *м* ניטראָגליצערין מ

нить *ж* (מצ. פֿעדעם) פֿאָדעם מ; ~ же́мчуга דאָס פּערל שנירל; потеря́ть ~ разгово́ра פֿאַרלירן* דעם פֿאָ־ דעם פֿונעם געשפּרעך; связу́ющая ~ בינדפֿאָדעם מ; ◇ кра́сной ~ю проходи́ть דורכגיין* [ציִען* זיך] ווי אַ רויטער פֿאָדעם

них *род., вин., предл. от* они́

ниц: па́дать ~ פֿאַלן* קוירים, צופֿאַלן* צו דער ערד

ничего́[1] *род. от* ничто́

ничего́[2] *разг.* 1. *нареч.* (*сносно*) נישקאָשע (גאַנץ); ~ себе́ ме́лочь! נישקאָשע זיך פֿון אַ קלייניקייט!; 2. *в знач. сказ.* (*несущественно*) ס'מאַכט ניט אויס

ниче́й *отриц. мест.* (ניט) קיינעמס; ничья́ земля́ קיינעמס ערד; ничьи́ угово́ры не помогли́ קיינעמס ניט אײַנטײַנען האָט ניט געהאָלפֿן

ниче́йный 1. *разг.* (ניט) קיינעמס; 2. *спорт.*: ~ результа́т רעמי־רעזולטאַט מ

ниче́м *тв. от* ничто́

ничему́ *дат. от* ничто́

ничко́м *нареч. разг.* מיטן פּאָנעם אַראָפּ

ничто́ *отриц. мест.* (*род.* ничего́, *дат.* ничему́, *тв.* ниче́м, *предл.* ни о чём) 1. קיין זאַך, גאָרני(ש)ט; нас ~ не остано́вит קיין זאַך וועט אונדז ניט אָפּשטעלן; он ничего́ не де́лает ער טוט גאָרני(ש)ט ניט; я ничего́ подо́бного не ви́дел איך האָב אַזוינס [אַזעלכס] ניט געזען; он ниче́м не выделя́ется среди́ други́х ער טיילט זיך מיט גאָר־ ני(ש)ט ניט אויס פֿון אַנדערע; я ниче́м не могу́ вам помо́чь איך קען אײַך מיט גאָרני(ש)ט (ניט) העלפֿן; его́ ниче́м не удиви́шь וועסט אים מיט גאָרני(ש)ט ניט איבעראַשן; 2. *в знач. сущ. м нескл.* גאָרני(ש)ט מ ־ן; ◇ ничего́ подо́бного! ס'הייבט זיך ניט אָן!

ничто́жество *с* (*о человеке*) גאָרני(ש)ט מ ־ן; он полне́йшее ~ ער איז אַ (גאָלע) גאָרני(ש)ט [אַ גאָרניט־שעבע־ גאָרניט]

ничто́жн||ость *ж* ll נישטיקייט; ~ый 1. נישטיקער; (*незначительный тж.*) אומבאַדײַטיקער; ~ая су́мма אַ נישטי־ קע סומע; ~ая погре́шность אַן אומבאַדײַטיקע אומפּינקט־ לעכקייט; ~ая причи́на אַ נישטיקע [אַן אומוויכטיקע] סיבה; 2.: ~ый челове́к אַ (גאָלע) גאָרניט, אַ נישטיקער פּאַרשוין

ничу́ть *нареч. разг.* (ניט) לאַכלוטן; я ~ не уста́л איך בין קיין האָר ניט מיד; он ~ не беспоко́ится ער באַאומ־ רויקט זיך לאַכלוטן ניט, ער הייבט זיך ניט אָן צו באַאומרו־ יקן; ◇ ~ не быва́ло קלאַל אוכלאַל, ס'הייבט זיך ניט אָן ניט

ничья́ *ж спорт.* רעמי מ

ни́ша *ж* נישע ll ־ס

нища́ть *несов.* פֿאַראָרעמט ווערן*

ни́щая *ж* בעטלערקע ll ־ס, בעטלערן ll ־ס

ни́щен||ский 1. (*свойственный нищему, как у нищего*) בעטלער(י)שער, בעטלער־; 2. *перен.* דאַלעסדיקער; ~ство *с* 1. בעטלערײַ ll; 2. (*нищета*) דאַלעס מ, דאַלעסדיקייט ll; ~ствовать *несов.* 1. (אַרומ)גיין* אין [איבער] בעטלען, לעבן אין נויט [אין דאַ־ לעבן אין נויט [אין דאַכ־ די הײַזער; 2. (*жить в нищете*) קעס]

нищета́ *ж* 1. דאַלעס מ, נויט ll; *перен.* דאַלעסדיקייט ll; 2. *собир. разг.* אָרעמשאַפֿט ll

ни́щий 1. °אָרעמער, דאַלעסדיקער; 2. *в знач. сущ. м* אָרעמאַן מ (מצ. אָרעמעלײַט); בעטלער מ =; 3.: ~ ду́хом גײַסטיק אָרעמער

но[1] *союз* נאָר, אָבער; (*с уступительным значением тж.*) (און) דאָך; (*в сочетании с* зато́) אָבער; тру́дная, но инте́ресная рабо́та אַ שווערע, נאָר [אָבער] אַן אינטערעסאַנ־ טע אַרבעט; мы написа́ли ему́ два письма́, но отве́та не получи́ли מיר האָבן אים אָנגעשריבן צוויי בריוו, נאָר קיין ענטפֿער [קיין ענטפֿער אָבער] האָבן מיר ניט באַקומען; идти́ бы́ло тру́дно, но никто́ не жа́ловался ס'איז געווען שווער צו גיין, און דאָך האָט זיך קיינער ניט געקלאָגט; клуб небольшо́й, но зато́ в нём отли́чная сце́на דער קלוב איז ניט קיין גרויסער, דערפֿאַר אָבער פֿאַרמאָגט ער אַן אויסגעצייכנטע בינע

но[2] *межд.* (*понукание*) וויאָ(־אָ)!

нова́тор *м* נאָוואַטאָר מ ־טאָרן; ~ский נאָוואַטאָרישער; ~ство *с* נאָוואַטאָרישקייט ll

нове́йший נײַסטער, מאָדערנער

нове́лла *ж* נאָוועלע ll ־ס

новелли́ст *м* נאָוועליסט מ ־ן

но́венький 1. נײַינקער; שפּאָגל־נײַער *разг.*; 2. *в знач. сущ. м разг.* נײַינקער מ ־קע; ~ понра́вился однокла́ссникам דער נײַינקער איז געפֿעלן געוואָרן זײַנע קלאַס־כאַ־ ווירים

новизна́ *ж* נײַקייט ll

нови́нк||а *ж* נײַס I ־ן, אַ נײַע זאַך; ~и литерату́ры נײַ־ דערשינענע ליטעראַטור; кни́жные ~и נײַע ביכער; ◇ в ~у אַ נײַס, אַ כידעש

новичо́к *м* 1. (*в каком-л. деле*) נעוויק, אַ רויער (מענטש) פּריץ מ ־ן *ирон.*; 2. (*новый член коллектива*) נײַ־ ינקער מ ־קע

новобра́нец *м* נאָוואָבראַנעץ מ ־נצעס; רעקרוט מ ־ן *уст.*

новобра́чн||ая *ж* דאָס יונגע ווײַבל; ~ые *мн.* דאָס יונגע פּאָרפֿאָלק; ~ый *м* דער יונגער מאַן

нововведе́ние *с* נײַ־אײַנפֿירונג ll ־ען

нового́дн||ий נײַ־יאָר־; ~яя ёлка נײַ־יאָר־יאָלקע ll; ~ие поздравле́ния באַגריסונגען צום נײַ־יאָר־באַגריסונגען מצ. נײַעם יאָר

новоиспечённый *шутл.* פֿריש־געבאַקענער, שפּאָגל־ נײַער

новокаи́н *м фарм.* נאָוואָקאַין מ

новолу́ние *с* נײַ־לעוואָנע ll, מוילעד מ

новообразова́ние *с* 1. נײַ(־אויס)בילדונג ll ־ען; 2. *мед.* נײַבילדונג ll, נעאָפּלאַזמע ll ־ען

новоприбы́вший 1. נײַ־אָנגעקומענער; 2. *в знач. сущ. м* נײַ־אָנגעקומענער מ ־נע

новорождённый 1. נײַ־געבוירענער; 2. *в знач. сущ. м* אַ נײַ־געבוירענער מ ־נע, נײַ־געבוירן קינד

новосёл *м* 1. (*на новых землях*) נײַבאַזעצטער מ ־טע; 2. (*в доме*) נײַבאַווינער מ =

новосе́лье *с* 1. (*но́вое жили́ще*) נײַע וווינונג [דירע]; 2. (*празднество*) כאַנוקאַס־האַבאַיִס מ; справля́ть ~ פּראַווען כאַנוקאַס־האַבאַיִס

новостро́йк||а *ж* נײַבויונג ll ־ען; жить в ~е וווינען אין

א נײַבױונג [אין א נײַ הױז]; шко́ла-~а א נײַ־געבױטע שול; ~и Сиби́ри די סיבירער נײַבױונגען

но́вост||ь *ж* 1. *(известие)* = נײַס ז; после́дние ~и די לעצטע נײַס; 2. *(открытие и т. п.)* נײַס ז ־ן; ~и нау́ки и те́хники נײַס(ן) אין װיסנשאַפט און טעכניק; ◇ вот (ещё) ~ь [~и]! װאָס איז שױן דאָס פֿאַר א נײַס [נײַסן]?!

но́вшество *с* נײַ־אײַנפֿירונג װ ־ען; *(новинка)* נײַס ז ־ן

но́в||ый 1. נײַער; ~ый костю́м א נײַער קאָסטיום [אַנצוג]; ~ые знако́мые נײַע באַקענטע; ~ый карто́фель יונגע קאַרטאָפל(יעס); соверше́нно ~ый אַבסאָליוט [גאַנץ] נײַער; 2. *(современный)* מאָדערנער, נײַער; ~ая исто́рия די נײַע געשיכטע; ~ая те́хника די מאָדערנע [נײַע] טעכניק; 3. *в знач. сущ. с* נײַע ז; *(новость)* נײַס ז; чу́вство ~ого דאָס געפֿיל [דער כוש] פֿאַר דעם נײַעם; борьба́ ста́рого с ~ым דער קאַמף צװישן אָפּגעלעבטן און דעם נײַעם [פּראָגרעסיװן]; что у вас ~ого? װאָס הערט זיך בײַ אײַך (נײַס)?; ◇ ~ый стиль דער נײַער סטיל

новь *ж* נײַערד װ, רױערד װ

ног||а́ *ж* פֿוס מ (מצ. פֿיס); ◇ в ~а́х באַם [אין] צופֿוסנס; идти́ в ~у с *чем-л.* גײן* אין טראַט מיט עפּעס; сби́ться с ~ זיך אָפּלױפֿן* די פֿיס; поста́вить *кого-л.* на́ ноги 1) *(вылечить)* שטעלן אַף די פֿיס; 2) *(вырастить)* מאַכן פֿאַר א לײַט [פֿאַר א מענטש(ן)]; стать на́ ноги 1) *(после болезни)* שטעלן זיך אַף די פֿיס; 2) *(стать самостоятельным)* שטעלן זיך אַף די אײגענע פֿיס; подня́ть всех на́ ноги אײַנרײַסן* װעלטן, אַליאַרמירן; встать с ле́вой ~и́ אױפֿשטײן* אַף דער לינקער זײַט; жить на широ́кую но́гу לעבן בעהאַרכאָװע [אַף א ברײטן פֿוס]; не слы́шать [не чу́ять] под собо́й ~ от ра́дости ניט פֿילן די ערד אונטער זיך פֿאַר פֿרײד; со всех ~ ≅ פֿײַל־אױס(ן)־בױגן; кла́няться в но́ги פֿאַרנײגן זיך ביז צו דר'ערד; стоя́ть одно́й ~о́й в моги́ле שטײן* [זײַן*] מיט אײן פֿוס אין קײװער; я к нему́ [я туда́] ни ~о́й מײַן פֿוס קומט צו אים [קומט אַהין] ניט אַרײַן

но́готь *м* נאָגל מ (מצ. נעגל)

нож *м* מעסער ז, מ ־ס; уда́р ~о́м א שטאָך מיטן מעסער, מעסער־שטאָך מ (מצ. ...שטעך); ◇ э́то ему́ ~ о́стрый דאָס איז פֿאַר אים א מעסער אין האַרצן; быть на ~а́х с *кем-л.* זײַן* מיט עמעצן אַף מעסער־שטעך

ножев||о́й מעסער־; ~а́я ра́на מעסער־װונד װ ־ן

но́жик *м* מעסערל ז ־עך

но́жка *ж* 1. פֿיסל ז ־עך; *(куриная и т. п.)* פֿאָלקע װ ־ס; 2. *(у мебели)* פֿיסל ז ־עך; 3. *(стебель)* שטענגל ז ־עך

но́жницы *мн.* שערל ז ־עך, שער װ ־ן

ножн||о́й פֿוס־; ~а́я шве́йная маши́на פֿוס־(נײ)מאַשין װ ־ען; ~а́я ва́нна פֿיסװאַנע װ ־ס

но́жны *мн.* שײדל ז ־עך, שײד װ ־ן

ножо́вка *ж* האַנטזעג װ ־ן

ноздрева́тый פֿאַרעזער, שװאָמאַרטיקער

ноздря́ *ж* נאָזלאָך װ (מצ. ...לעכער)

нока́ут *м спорт.* נאָקאַוט מ

нокаути́ровать *сов. и несов. спорт.* נאָקאַוטירן

нокда́ун *м спорт.* נאָקדאַון מ

ноктю́рн *м муз.* נאָקטיורן מ

нолево́й *см.* нулево́й

ноль *м см.* нуль; ◇ ~-~ 1) *(о времени)* פּונקט; 2) *спорт.* נול־נול; в пять ~-~ פּונקט פֿינף אַזײגער; вы́играть со счётом 3:0 0:3 געװינען* מיטן רעזולטאַט; игра́ зако́нчилась вничью́ с счётом ~-~ די שפּיל האָט זיך געענדיקט רעמי מיטן רעזולטאַט [מיטן כעזשבן] נול־נול

номенклату́р||а *ж* נאָמענקלאַטור װ; ~ный נאָמענקלאַטור־; ~ный спи́сок נאָמענקלאַטור־צעטל מ ־ען

но́мер *м* נומער מ ־ן; ~ до́ма דער נומער פֿונעם הױז, הױז־נומער מ ־ן; ~ телефо́на טעלעפֿאָן־נומער מ; ~ в гости́нице א נומער [א צימער] אין האָטעל; вчера́шний ~ газе́ты די נעכטיקע צײַטונג, דער נעכטיקער צײַטונג־נומער; эстра́дный ~ עסטראַדע־אױפֿטריט מ; ◇ э́тот ~ не пройдёт! דאָס װעל, דער דאָזיקער נומער װעט ניט דורכגײן! איך [װעלן מיר] ניט דערלאָזן!

номеро́к *м* נומער־זשעטאָן מ ־ען

номина́л *м* נאָמינאַל מ; по ~у לױט דער נאָמינאַל־װערט

номина́льн||ый 1. נאָמינאַלער; ~ая сто́имость נאָמינאַל־װערט װ; 2. *(фиктивный)* נאָמינאַלער; בלױז לױטן נאָמען *после сущ.*

нонпаре́ль *ж полигр.* נאָנפּאַרעל װ

нора́ *ж* 1. נאָרע װ ־ס, הײל װ ־ן, לאָך װ (מצ. לעכער); 2. *перен.* לאָך װ (מצ. לעכער)

норве́ж||ец *м* = נאָרװעגער מ; ~ка *ж* נאָרװעגערן װ ־ס; ~ский נאָרװעגישער; ~ский язы́к די נאָרװעגישע שפּראַך, נאָרװעגיש ז

норд *м мор.* נאָרד מ; צאָפֿן מ; *(ветер)* נאָרד מ, נאָרד־װינט מ ־ן; צאָפֿן־װינט מ ־ן

норд-вест *м мор.* 1. *(направление)* נאָרד־װעסט מ; צאָפֿן־מײַרעװ מ; 2. *(ветер)* נאָרד־װעסט מ; צאָפֿן־מײַרעװדיקער װינט

норд-о́ст *м мор.* 1. *(направление)* נאָרד־אָסט מ; צאָפֿן־מיזרעך מ; 2. *(ветер)* נאָרד־אָסט מ, צאָפֿן־מיזרעכדיקער װינט

но́рк||а *ж (животное)* נערצל ז ־עך; נאָרקע װ ־ס *разг.*; *(мех)* נערצל־פֿוטער מ; ~овый נערצל־, נערצלנער

но́рм||а *ж* נאָרמע װ ־ס; ~а вы́работки אױסאַרבעט־נאָרמע װ; вы́полнить ~у אױספֿילן די נאָרמע; сверх ~ы איבער [העכער] דער נאָרמע; ~ы поведе́ния די נאָרמעס [די קלאָלים] פֿון אױפֿירונג; ~ы литерату́рного языка́ די נאָרמעס פֿון דער ליטעראַרישער שפּראַך; ~а представи́тельства פֿאָרשטײערשאַפֿט־נאָרמע װ; ◇ войти́ в ~у אַרײַן אין דער נאָרמע; אומקערן זיך צום נאָרמאַלן צושטאַנד

нормализа́ция *ж* נאָרמאַליזירונג װ

нормализова́ть *сов. и несов.* נאָרמאַליזירן; ~ся *сов. и несов.* נאָרמאַליזירן זיך, נאָרמאַליזירט װערן*

норма́льн||ый 1. נאָרמאַלער; ~ые усло́вия נאָרמאַלע באַדינגונגען; ~ая температу́ра א נאָרמאַלע טעמפּעראַטור; 2. *(психически здоровый)* נאָרמאַלער, (פּסיכיש) געזונטער

нормати́в *м* סטאַנדאַרט מ ־ן, נאָרמאַטיװ מ ־ן; ~ный נאָרמאַטיװער; ~ная грамма́тика די נאָרמאַטיװע גראַמאַטיק

нормирова́ние *с* נאָרמירונג װ, נאָרמירן ז

нормиро́ванный נאָרמירטער; ~ рабо́чий день א נאָרמירטער [א פֿעסט אײַנגעשטעלטער] אַרבעטסטאָג

нормирова́ть *сов. и несов.* נאָרמירן

нормиро́вщи||к *м* = נאָרמירער מ; ~ца *ж* נאָרמירערן װ ־ס

но́ров *м разг. см.* нрав; челове́к с ~ом א מענטש מיט א טראַנץ, טראַנצעװאַטע מ =; ло́шадь с ~ом א נאַטערעװאַטע פֿערד

норови́стый *(о лошади)* נאַטערעװאַטע *неизм.*

норови́ть *несов. разг.* (+ *инф.*) זוכן װי צו (טאָן עפּעס);

он всё норовит убежать [ער זוכט נאָר ווי צו [ווי ער זאָל] אַנטלויפֿן

нос *м* 1. (נאָז (מצ. נעז, נעזער ‖; у него идёт кровь из носу ס'גייט בא אים בלוט פֿון דער נאָז; 2. (*клюв*) שנאָבל ~ן ‖ (*судна тж.*) פֿאָדערבאָרט ~ן; 3. (*самолёта*) נאָז ‖; ◇ говорить в ~ רעדן* פֿאָנ-, רעדן* אונטער דער נאָז; оставить *кого-л.* с ~ом לאָזן* עמעצן מיט א נאָז; остаться с ~ом בלײַבן* מיט א נאָז; повесить ~ אראָפּ-לאָזן* די נאָז; из-под самого ~а מאַמעש (פֿון) אונטער דער נאָז; перед ~ом, под самым ~ом אונטער דער נאָז; совать свой ~ в чужие дела שטופֿן די נאָז ווו מע דאַרף ניט; не видеть дальше своего ~а ניט זען* ווײַטער פֿון דער (אײ-גענער) נאָז; на ~у: зима на ~у אָט קומט דער ווינטער, דער ווינטער איז שוין גאָר נאָענט

носатый *разг.* מיט א לאַנגער° נאָז *после сущ.*

носик *м* 1. נעזל ז ~עך; 2. (*у чайника*) פּיסקל ז ~עך

носилки *мн.* (*для тяжестей*) טראָגברעטלעך מצ.; (*санитарные*) טראָגבעטל ז ~עך

носильщик *м* = טראָגער מ ~,באַגאַזש-טרעגער מ ~ = געפּעק-טרעגער מ

носитель *м* = טרעגער מ; ~ культуры קולטור-טרעגער מ ~; ~ передовых идей א טרעגער פֿון פּאָרגעשריטענע [פּראָגרעסיווע] אידייען

носить *несов.* 1. טראָגן*; (*в разных направлениях*) אומטראָגן*; (*течением и т. п. тж.*) (אומ)טרײַבן*; ~ тяжести טראָגן* לאַסטן; льдину долго носило по морю ס'האָט די קריהע לאַנג° אומגעטראָגן [אומגעטריבן] איבערן יאַם; 2. (*иметь на себе*) טראָגן*, גיין* (אין); ~ тёмные очки טראָגן* [גיין* אין] טונקעלע ברילן; ~ длинное пальто טראָגן* [גיין* אָנגעטאָן אין] א לאַנגן° מאַנטל; он носит бороду ער איז מיט א באָרד, ער טראָגט א באָרד; 3.: ~ название טראָגן* דעם נאָמען, הייסן*; ~ фамилию мужа טראָגן* דעם מאַנס פֿאַמיליע-נאָמען; ~ характер *чего-л.* טראָגן* [האָבן*] א כאַראַקטער פֿון עפּעס; ◇ все, способные ~ оружие אַלע די, וואָס קענען האַלטן א ביקס אין האַנט; ~ *кого-л.* на руках טראָגן* עמעצן אויף די הענט

носиться *несов.* 1. טראָגן* זיך, יאָגן, ארומיאָגן; (*о пешеходе*) (אומ)טראָגן* זיך; ~ в воздухе טראָגן* זיך [שוועבן] אין דער לופֿט; 2. (*об одежде*) טראָגן* זיך; костюм хорошо носится דער קאָסטיום טראָגט זיך גוט°; 3. (*с тв.*) *разг.* ארומטראָגן* זיך (מיט); ~ с мыслью טראָגן* זיך מיטן געדאַנק; с ним очень уж носились מע האָט זיך צופֿיל מיט אים אַרומגעטראָגן

носк‖а *ж*: костюм хорош в ~е דער קאָסטיום טראָגט זיך גוט°

носки *мн.* סקאַרפּעטקעס מצ., שקאַרפּעטקעס מצ.

носк‖ий 1. *разг.* (*о материи и т. п.*) וואָס טראָגט זיך לאַנג° *после сущ.*; 2.: ~ая курица א פֿרוכפּערדיקע הון, א הון, וואָס גיט [לייגט] א סאך אייער

носов‖ой 1. נאָז-; ~ая полость נאָז-כאַלעל מ; 2. *лингв.* נאָזאַלער; ~ой звук נאָז-קלאַנג מ ~ען, א נאָזאַלער קלאַנג; 3. *мор.* פֿאָדערשטער; ~ая часть судна פֿאָדערשיף ‖; ◇ ~ой платок נאָזטיכל ז ~עך

носоглотка *ж* = נאָז-שלונג מ, אויבערשלונג מ

нос‖ок *м* 1. (*передняя часть обуви, чулка*) נאָז (מצ. נעזער) ‖; на ~ках אויף די שפּיץ פֿינגער; 2. *см.* носки

носорог *м* נאָזהאָרן מ ~ס

нот‖а[1] *ж* 1. *муз.* נאָטע (מצ. נאָטן) ‖; 2. *мн.* (*музыкальный текст*) נאָטן מצ.; играть по ~ам שפּילן לויט נאָטן; ◇ как по ~ам ווי אויף נאָטן; ווי א מיומער; на одной ~е מאָנאָטאָניש

нота[2] *ж дип.* נאָטע ‖ ~ס; обмен ~ми נאָטעס-אויס-טויש מ; ~ протеста פּראָטעסט-נאָטע ‖ ~ס

нотариальный נאָטאַריעלער

нотариус *м* נאָטאַריוס מ ~ן

нотац‖ия[1] *ж* (*нравоучение*) נאָטאַציע ‖ ~ס; читать *кому-л.* ~ии לייענען עמעצן מוסער, זאָגן עמעצן נאָטאַציעס

нотация[2] *ж* (*система обозначений*) נאָטאַציע ‖, נאָ-טיר-סיסטעם ‖

нотка *ж*: ~ недоверия слышалась в его голосе עפּעס ווי אומצוטרוי האָט זיך געהערט אין זײַן שטים

нотн‖ый נאָטן-, נאָטע-; ~ый знак נאָטע-צייכן מ ~ס; ~ая бумага נאָטן-פּאַפּיר ז

ночева‖ть *несов.* נעכטיקן; ◇ и не ~ло: дисциплина у них в школе и не ~ла אפֿילע קיין סימן פֿון דיסציפּלין איז אין זייער שול ניטאָ

ночёвк‖а *ж* נאַכט-אָפּרו מ, (איבער)נעכטיקן ז; приезжайте с ~ой קומט און בלײַבט נעכטיקן

ночлег *м* 1. (*место*) נאַכטלעגער מ ~ס; 2. (*ночёвка*) נאַכט-אָפּרו מ, (איבער)נעכטיקן ז; остановиться на ~ בלײַבן* (איבער)נעכטיקן

ночлежка *ж разг.* נאַכט(לעגער)-הויז ז (מצ. ..הײַזער)

ночник *м* נאַכטלאָמפּ מ (מצ. ~ן, ..לעמפּ)

ночное *с* דאָס באַנאַכטיקע פּאַשען

ночн‖ой נאַכט-; (*происходящий ночью*) באַנאַכטיקער; ~ая тьма נאַכט-פֿינצטערניש ‖; ~ое дежурство באַנאַכ-טיקע דעזשורסטווע; ~ой сторож נאַכט-שומער מ (מצ. ..שאָמרים), = נאַכטוועכטער מ; ~ая бабочка נאַכט-פֿלא-טערל ז ~עך; ~ая рубашка נאַכטהעמד ז ~ער; ~ой город די באַנאַכטיקע שטאָט

ноч‖ь *ж* נאַכט ‖ (מצ. נעכט); по ~ам (בא)נאַכט (נע)נעכט; за ночь איבער (דער) נאַכט, דורך די נעכט; до поздней ~и ביז שפּעט אין דער נאַכט; ◇ белые ~и ווײַסע נעכט; полярная ~ь פּאָליאַר-נאַכט ‖; варфоломеевская ~ь פּאַ-האַריגע-נאַכט ‖, גראָם-נאַכט ‖; доброй [спокойной] ~и! א גוטע נאַכט!; пожелать спокойной ~и זאָגן «א גוטע נאַכט»; на ~ь פֿאַרן שלאָפֿן

ночью *нареч.* באַנאַכט; днём и ~ טאָג ווי נאַכט

ноша *ж* לאַסט ‖, מאַסע ‖; ◇ своя ~ не тянет *посл.* דאָס אייגענע פּעקל איז ניט שווער

ношеный (*об одежде, обуви*) געטראָגענער

ноющ‖ий: ~ая боль א נאָגנדיקער ווייטיק; ~ий голос א פּכיקענדיקע שטים

ноябрь *м* נאָיאַבער מ; *см.* август; ~ский נאָיאַבער-, נאָיאַבער(י)שער

нрав *м* 1. כאַראַקטער מ, נאַטור ‖, טעווע ‖; крутой ~ א האַרטער [א שווערער] כאַראַקטער; человек доброго ~а א ווילער מענטש; у неё злой ~ זי איז א מרשאַס; я хорошо знаю его ~ איך קען גוט° זײַן טעווע [נאַטור], זײַן טע-זיטן; 2. *обыкн. мн.* (*обычаи*) זיטן מצ., מינהאָגים מצ.; ◇ это ему не по ~у דאָס איז אים ניט צום האַרצן

нрав‖иться *несов.* 1. (*кому-л.*) געפֿעלן (דאַט.); вам ~ится этот фильм? געפֿעלט אײַך אָט דער פֿילם?; 2. (*любить делать что-л.*): ей ~илось вставать с восходом солнца זי האָט ליב געהאַט אויפֿשטיין צו זון-אויפֿגאַנג

нравоучéн||ие *с* ‖ מוסער־האַסקל מ ־ס, מאָראַל; читáть ~ия *кому-л.* זאָגן עמעצן מוסער, לייענען עמעצן מאָראַל

нравоучи́тельный מאָראַליזירנדיקער; *(с нравоучением)* מוסערהאַסקלדיקער; ~ расскáз א מוסערהאַסקלדיקע דערצײלונג, א דערצײלונג מיט א מוסער־האַסקל; ~ тон א מאָראַליזירנדיקער [א מענטאָרישער] טאָן

нрáвственность *ж* 1. ‖ מאָראַל; 2. *(человека, поступков)* ‖ זיטלעכקייט, ‖ מאָראַלישקייט

нрáвственный 1. מאָראַלישער; 2. *(соблюдающий нормы морали)* זיטלעכער

ну *межд. и частица разг.*: ну, скорéй! נו, גיכער!; ну, хорошó! נו, גוט!; ну, так что ж? נו, איז וואָס?; ну и погóда! דער עמעסער וועטער!; да ну..? וואָס רעדסטו!, וואָס רעדט איר!; ◇ ну егó! כאַפּט אים דער רועך!

нýдный *разг.* נודנע(ר) *тж. неизм.*; ~ человéк א נודנע(ר) פּאַרשוין; נודניק מ ־עס; ~ дождь א דערעסנער רעגן

нужд||á *ж* 1. *тк. ед. (бедность)* ‖ נויט; жить в ~é לעבן אין נויט [אין דאַכקעס]; терпéть ~ý ליידן* נויט; 2. *(надобность)* ‖ באַדערפעניש ־ן, ‖ נייטיקייט; на ми́рные нýжды אף פרידלעכע באַדערפענישן; имéть [испы́тывать] ~ý в *чём-л.* נייטיקן זיך אין עפּעס; в слýчае ~ы́ אז ס׳וועט נייטיק זיין, אין א נויטפאַל; без ~ы́ אז ס׳איז ניט נייטיק; нет ~ы́ говори́ть об э́том מע פאַרשפּאָרט [ס׳איז איבעריק] צו רעדן דערפון; ◇ ~ы́ нет *уст.* ס׳מאַכט ניט אויס; а емý ~ы́ мáло און אים אַרט עס גאָר ווייניק

нуждá||ться *несов.* 1. *(жить в бедности)* נייטיקן זיך, ליידן* נויט; он óчень ~ется ער נייטיקט זיך זייער, ער איז זייער אָרעם; 2. (в *предл.*) נייטיקן זיך (אין); óчень ~ться в деньгáх שטאַרק נייטיקן זיך אין [באַדאַרפן] געלט; он ~ется в пóмощи ער נייטיקט זיך אין הילף; онá ни в ком не нуждáется זי דאַרף קיינעם ניט האָבן

нýжно *см.* нáдо[1]; вот как ~ рабóтать! אָט אַזוי דאַרף מען אַרבעטן!; мне ~ с тобóй поговори́ть איך מוז מיט דיר רעדן [דורכשמועסן זיך]

нýжн||ый 1. נייטיקער; ~ые свéдения נייטיקע ידיעות; ~ый рабóтник א נייטיקער אַרבעטער; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז נייטיק; что вам ~о? וואָס דאַרפט איר?; для осуществлéния э́того плáна нужны́ три гóда קעדיי צו רעאַליזירן דעם פּלאַן איז נייטיק דריי יאָר; нужнá большáя смéлость, чтóбы реши́ться на э́то מע דאַרף זיין גענוג דרייסט, מע זאָל זיך דערויף אַנטשליסן; мне нýжен дирéктор איך דאַרף (זען) דעם דירעקטאָר; всё, что ~о אַלץ, וואָס איז נייטיק; אַלץ, וואָס מע דאַרף; комý э́то ~о? ווער דאַרף דאָס (האָבן)?

нý-ка *межд. разг.* אַנו!

нуклеи́н *м хим.* נוקלעין מ; ~овый נוקלעין־; ~овая кислотá I נוקלעין־זויערס

нулев||óй נוליקער; ~áя температýра נוליקע טעמפּעראַטור; ~áя кислóтность *мед.* ‖ אַכיליע

нуль *м* 1. נול מ ־ן; 2. *(ничтожный человек)* א גאָר־נישט

нумерáция *ж* 1. *(действие)* ‖ נומערירונג; 2. *(обозначение порядка предметов)* ‖ נומעראַציע

нумеровáть *несов.* נומערירן

нумизмáт *м* = נומיזמאַטיקער מ; **~ика** *ж* ‖ נומיזמאַטיק

нутр||ó *с разг.*: всем ~óм (чýвствовать) (פילן) מיטן לייב און מיט די געדערעם; ◇ э́то емý не по ~ý דאָס איז אים ניט צום האַרצן

ны́не *нареч. уст.* איצט, בא הײַנטיקע צײַטן

ны́нешн||ий *разг.* הײַנטיקער, איצטיקער; в ~ем годý האיאָר, הײַנטיקס יאָר; в ~ие временá בא הײַנטיקע צײַטן; ~яя молодёжь הײַנטיקע יוגנט

ны́нче *нареч. разг.* 1. *(сегодня)* הײַנט; хорошá ~ погóда! סאַראַ גוטער וועטער הײַנט (איז)!; *(теперь)* הײַנטיקע צײַטן [יאָרן], איצט; ~ все ýчатся איצט [הײַנטיקע צײַטן] לערנען זיך אַלע

нырнýть *сов. однокр.* א טוק טאָן* זיך

ныря́ть *несов.* טויכן, (אונטער)טוקן זיך

ны́тик *м разг.* ‖ קלאָגמוטער ־ס

ныть *несов.* 1. *(болеть)* נאָגן, וויי טאָן*; 2. *(жаловаться)* קלאָגן זיך, יאָמערן אין איין האַלטן*; 3. *разг. (издавать жалобные звуки)* נאָגן בא דער נעשאָמע

нытьё *с* I קלאָגעניש, I זיפצעניש

нэп *м* (нóвая экономи́ческая поли́тика) *ист.* נעפּ מ (נײַע עקאָנאָמישע פּאָליטיק)

нюáнс *м* ניואַנס מ ־ן, ‖ שאַטירונג ־ען

нюх *м разг. (у животных)* כוש־האָרייעך מ, שמעק־כוש מ; *перен.* כוש מ; ◇ у негó собáчий ~ ער האָט א הינטישן כוש, ער דערשפּירט באַלד

нюхáтельный: ~ табáк שמעקטאַבעק מ; ‖ טאַבעקע *разг.*

нюхать *несов.* שמעקן; ~ вóздух באַשמעקן די לופט

ня́нчить *несов.* ניאַנטשען; **~ся** *несов.* (с *тв.*) ניאַנטשען זיך (מיט); *перен. тж.* וואָזגען זיך (מיט), אַרומטראָגן* זיך (מיט)

ня́нька *ж разг.* ‖ ניאַנקע ־ס; ◇ у семи́ ня́нек дитя́ без глáзу *посл.* בא א סאַך ניאַנקעס ווערט דאָס קינד דערשטיקט

ня́ня *ж* 1. ‖ ניאַניע ־ס; 2. *разг.* (в *больнице*) ‖ ניאַניע ־ס, ‖ סאַניטאַרקע ־ס

О

о[1] *предлог* I. *с вин. п.* 1. *(указывает на соприкосновение)* אָן, אין; удáриться о кáмень א קלאַפּ טאָן* זיך אין [אָן] א שטיין; оперéться о пери́ла אָנשפּאַרן זיך אין [אָן] דעם פּאַרענטש; 2.: бок ó бок זײַט בא זײַט; II. *с предл. п.* 1. *(относительно)* וועגן, פון; מיקויעך; *перевод зависит от управления глагола в идише;* говори́ть о друзья́х רעדן* וועגן די פרײַנט; мечтáть о путешéствиях טרוימען וועגן רײַזעס; дýмать о нём טראַכטן וועגן אים; плáкать о поги́бших וויינען נאָך די אומגעקומענע; я ужé слы́шал об э́том כ׳האָב שוין געהערט דערפון; он вспóмнил обо мнé ער האָט זיך דערמאָנט אין מיר; он дáже не упомянýл о них ער האָט זיי אפילע ניט דערמאָנט (וועגן); забóтиться о дéтях זאָרגן וועגן די קינדער; кни́га о космонáвтах א בוך וועגן קאָסמאָנאַווטן; дискýссия о рóли телеви́дения в воспитáнии א דיסקוסיע וועגן [מיקויעך] דער ראָל פון טעלעוויזיע אין דער דערציִונג; 2. *уст.* מיט; пáлка о двух концáх א שטעקן מיט צוויי עקן

о[2] *межд.* אָ!; о, как дóлго я ждал э́того дня! אָ, וויפל האָב איך געוואַרט אף אָט דעם טאָג!; о, не говори́те мне э́того! אָ, זאָגט עס מיר ניט!

оáзис *м* אָאַזיס מ ־ן

об *см.* о[1]

о́ба *числ. с сущ. муж. и ср. рода* ביידע; ~ бра́та ביידע ברידער; в обо́их слу́чаях אין ביידע פאלן; нам обо́им אונדז ביידע [ביידן]

обагри́ть *сов.* באפארבן פורפור־רויט; его́ ру́ки обагрены́ кро́вью זײַנע הענט זײַנען אײַנגעטונקען אין בלוט; ~ся *сов.* ווערן* בלוט־רויט [פורפור־רויט]; ~ся кро́вью ווערן* פורפור־רויט פון בלוט

обагря́ть(ся) *несов. см.* обагри́ться

обанкро́титься *сов.* באנקראָטירן; (*о злостном банкроте тж.*) אָנזעצן; *перен.* בלײַבן* באנקראָט

обанкро́тившийся *прям. и перен.* באנקראָטירטער

обая́ние *с*, **обая́тельность** *ж* צויבער מ, שארם מ; (*миловидной женщины тж.*) כיין מ

обая́тельный באצויבערנדיקער, שארמאנטער; он челове́к о́чень ~ ער איז א זייער סימפאטישער מענטש

обва́л *м* 1. (*падение*) אײַנפאלונג, דאָס אײַנוואלגערן זיך ‖; стена́ грози́т ~ом די וואנט קאָן אָט־אָט אײַנוואלגערן זיך [אײַנפאלן]; 2. (*в горах*) אָפוואלגער מ ־ס; (*снежная лавина*) (שניי־)לאווינע ‖ ־ס, שניי־אָפוואלגער מ ־ס

обва́ливать *несов. см.* обваля́ть

обва́ливаться *несов.*, **обвали́ться** *сов.* אײַנוואלגערן זיך, אײַנפאלן*; (*осыпаться*) אָפפאלן*; потоло́к обвали́лся די סטעליע האָט זיך אײַנגעוואלגערט [איז אײַנגעפאלן]

обваля́ть *сов.* (*в муке и т. п.*) איבערטונקען*

обва́ривать(ся) *несов. см.* обвари́ть(ся)

обвари́ть *сов.* (*обдать кипятком*) אָפפארען; (*обжечь горячей жидкостью тж.*) אָפבריִען; ~ ру́ку אָפבריִען [אָפפארען] א האנט; ~ся *сов.* אָפפארען זיך, אָפבריִען זיך

обвева́ть *несов. см.* обве́ять[1]

обве́ивать *несов. см.* обве́ять[2]

обвенча́ть *сов.* (*в церкви*) מעזאווועג זײַן*; (*по еврейскому религиозному обряду*) געבן* כופע־וועקידושן

обверну́ть *сов.*, **обвёртывать** *несов.* ארומוויקלען, אײַנוויקלען

обве́с *м* פאלשוואָג ‖

обве́сить[1] *сов. разг.* (*недовесить*) אָפנארן בא [אף] דער וואָג, געבן* א פאלשע וואָג

обве́сить[2] *сов. разг.* (*увешать*) באהענגען*

обвести́ *сов.* (*вин.*) 1. (*вокруг чего-л.*) (ארומ)פירן (ארום); 2. (*игрока — в футболе, хоккее*) ארומפירן (די פילקע, די שײַבע) (ארום); אויסמײַדן*; 3. (*сделать круговое движение*): ~ что-л. руко́й ברייט א פיר טאָן* מיט דער האנט ארום עפעס; ~ что-л. взгля́дом ארומבליקן עפעס; 4. (*окаймить*) ארומנעמען*; ~ кружко́м ארומנעמען* מיט א קרײַזליניע; 5. (*по намеченным контурам*) איבערגיין*; ◇ ~ кого-л. вокру́г па́льца אָפכיטרעווען עמעצן

обве́тренн‖ый 1. צעוועטערטער; 2. (*огрубевший*) פארהארטעטער (פונעם ווינט); (*о губах*) צעטרעשטשעטער; ~ые ру́ки פארהארטעטע הענט; ~ое лицо́ א פארווינטיקט פאָנעם

обве́триться *сов.* 1. צעוועטערט ווערן*; 2. (*огрубеть*) פארהארטעט ווערן* (פונעם ווינט); (*о губах*) צעטרעשטשעט ווערן*

обветша́лый 1. אָפגעניצטער, °אלטער; (*о строении и т. п.*) כאָרעווער; 2. (*отживший*) פארעלטערטער, אָפגעלעבטער

обветша́ть *сов.* °אלט ווערן*, כאָרעוו ווערן*

обве́шать *сов.* (*увешать*) באהענגען*

обве́шивать[1] *несов. см.* обве́сить[1]

обве́шивать[2] *несов. см.* обве́сить[2]

обве́ять[1] *сов.* ארומווייען

обве́ять[2] *сов. с.-х.* אָפווייען

обвива́ть *несов. см.* обви́ть

обвине́ни‖е *с* 1. באשולדיקונג ‖ ־ען; ~е в уби́йстве באשולדיקונג אין א מאָרד; незаслу́женное ~е אן אומזיסטע באשולדיקונג; вы́двинуть ~е про́тив кого-л. באשולדיקן עמעצן; 2. (*приговор*) באשולדיקונג(ס)־אורטייל מ ־ן; вы́нести ~е ארויסטראָגן* א באשולדיקונג(ס)־אורטייל; אנערקענען פאר שולדיק; 3. *тк. ед.* (*обвиняющая сторона*) באשולדיקונג ‖; свиде́тели ~я די איידעס מיצאד דער באשולדיקונג

обвини́тель *м юр.* = באשולדיקער מ; ~ный *юр.* באשולדיקונגס־; ~ное заключе́ние באשולדיקונג(ס)־אויספיר מ ־ן, באשולדיקונג(ס)־אקט מ ־ן; ~ная речь באשולדיקונג(ס)־רעדע ‖ ־ס

обвини́ть *сов.* 1. באשולדיקן; ~ кого-л. в изме́не באשולדיקן עמעצן אין פאראט; она́ во всём обвини́ла му́жа זי האָט ארופגעוואָרפן די (גאנצע) שולד אף איר מאן; 2. (*вынести обвинительный приговор*) באשולדיקן, אנערקענען פאר שולדיק

обвиня́емый *м* באשולדיקטער מ ··טע

обвиня́ть *несов.* 1. *см.* обвини́ть 1; 2. (*выступать обвинителем*) זײַן* דער באשולדיקער

обвиса́ть *несов. см.* обви́снуть

обви́слый *разг.* אראָפגעהאנגענער; (*о щеках*) הענגענדיקער

обви́снуть *сов.* אראָפהענגען*

обви́ть *сов.* 1. (*обмотать*) ארומוויקלען, ארומנעמען*; 2. (*о растениях*) ארומפלעכטן*; *перен. тж.* ארומנעמען*; ~ рука́ми ше́ю ארומפלעכטן* די הענט ארום עמעצנס האלדז, האלדזן עמעצן; ~ся *сов.* 1. ארומוויקלען זיך; 2. (*о растениях; тж. перен.*) ארומפלעכטן* זיך

обводи́ть *несов. см.* обвести́

обводн‖е́ние *с* באוואסערונג ‖; ~и́тельный באוואסערונגס־; ~и́тельный кана́л באוואסערונג־קאנאל מ ־ן; ~и́ть *сов.* באוואסערן

обво́дный: ~ кана́л רינג־קאנאל מ ־ן

обводня́ть *несов. см.* обводни́ть

обвола́кивать *несов.*, **обволо́чь** *сов.* באדעקן, פארציִען*; ту́чи обволокли́ не́бо די וואָלקנס האָבן פארצויגן [באדעקט] דעם הימל

обворова́ть *сов.*, **обворо́вывать** *несов. разг.* באגאנווענען*

обворожи́тельный באצויבערנדיקער

обворожи́ть *сов.* באצויבערן

обвяза́ть *сов.* 1. ארומבינדן*; 2. (*спицами*) ארומארבעטן, ארומשטריקן; (*крючком*) ארומהעקלען; ~ся *сов.* ארומבינדן* זיך; ~ся платко́м ארומבינדן* דאָס טיכל ארום קאָפ

обвя́зывать(ся) *несов. см.* обвяза́ться

обгла́дывать *несов.*, **обглода́ть** *сов.* ארומהריזען

обго́н *м* | איבעריאָגן; ◇ в ~ (*обгоняя*) איבעריאָגנדיק

обгоня́ть *несов. см.* обогна́ть

обгора́ть *несов. см.* обгоре́ть

обгоре́лый 1. ארומגעברענטער, ארומגעפאליעטער, פאר-

סאַרפּעטער; 2. *разг.* (*покрытый загаром*) אָפּגעברענטער, פאַרסמאַליעטער

обгоре́ть *сов.* 1. *אַרומגעברענט ווערן; אַרומגעפּאַליעט *ווערן *разг.*; 2. *разг.* (*получить солнечные ожоги*) -אָפּגע אָפּבאַקן* זיך, סאַרפּעטט ווערן*

обгрыза́ть *несов.*, **обгры́зть** *сов.* אַרומהריזען

обдава́ть *несов.*, **обда́ть** *сов.* 1. *אָפּגיסן; ~ кипятко́м אָפּבריען; ~ гря́зью באַשפּריצן מיט בלאָטע; 2.: его́ обда́ло тепло́м ס'האָט אים אַרומגעכאַפּט א וואַרעם; его́ обда́ло за́пахом цвето́в ס'האָט א טראַג געטאָן אויף אים מיט א רייעך [א דופט] פון בלומען

обдели́ть *сов.*, **обделя́ть** *несов.* פאַרטיילן; (*дать меньше*) קריוודען; ~ пода́рками *кого-л.* פאַרטיילן עמעצן מיט מאַטאָנעס; приро́да не обдели́ла его́ умо́м די נאַטור האָט אים ניט געקאַרגט קיין סייכל

обдира́ть *несов.* 1. *см.* ободра́ть; 2. *разг.* (*брать непомерную цену*) *באַרייסן

обдува́ть *несов. см.* обду́ть

обду́манн||о *нареч.* מיט יישעווי־האַדאַס, באַטראַכט; ~ый באַטראַכטער, דורכגעטראַכטער; ~ое реше́ние א דורכגע־טראַכטער באַשלוס; с ~ым наме́рением מיט קיוון, בעקיוון; אומיסטן

обду́мать *сов.*, **обду́мывать** *несов.* באַטראַכטן, דורכ־ זיך (גוט) מעיאַשעוו זיין*, באַקלערן, טראַכטן

обду́ть *сов.* 1. *безл.* (*овеять*) אַרומווייען; 2. (*очистить*) *אַרומבלאָזן; (*пылинки и т. п.*) *אַראָפּבלאָזן

о́бе *числ. с сущ. женск. рода* בײדע; ~ сестры́ בײדע שוועסטער; обе́ими рука́ми ухвати́ться за *что-л.* אָנכאַפּן זיך מיט בײדע הענט פאַר עפּעס; им обе́им [ביידן] זיי בײדע

обега́ть[1] *несов. см.* обе́гать

обега́ть[2] *несов. см.* обежа́ть

обе́га||ть *сов.* *אויסלויפן; ~ть весь го́род די גאַנצע שטאָט; он ~л всех знако́мых ער איז אויסגעוועזן בא אַלע באַקאַנטע

обе́д *м* 1. ~ס מ מיטיק, ~ן מ וואַרעמעס; вку́сный ~ א געשמאַקער וואַרעמעס; что у нас на ~? וואָס וועט זיין צום מיטיק [צום וואַרעמעס]?; пригласи́ть на ~ פאַרבעטן* צום מיטיק; дать ~ в честь *кого-л.* געבן* א מיטיק לעקאָוועד עמעצן; за ~ом בײַסן מיטיק; по́сле ~а נאָכן מיטיק; (*после полудня*) נאָך מיטיקצײַט; 2. *разг.* (*обеденный перерыв*) מיטיק(־איבערײַס) מ

обе́дать *несов.* מיטיקן, [וואַרעמעס] עסן* מיטיק; оста́ться ~ בלײַבן* צום מיטיק

обе́денный: ~ стол ~ן מ עסטיש; ~ переры́в מיטיק־איבע־ רײַס מ ~ן, מיטיק־האַפּסאָקע װ ~ס

обедне́вший אָרעם געוואָרענער, פאַראָרעמטער

обедне́ть *сов.* *אָרעם ווערן, *פאַראָרעמט ווערן

обедни́ть *сов.* (*содержание*) בלאַסער מאַכן; ~ себя́ באַאַוולען זיך אַליין

обе́дня *ж церк.* ~ס װ מעסע

обедня́ть *несов. см.* обедни́ть

обежа́ть *сов.* 1. (*обойти бегом*) [*דורכלויפן] *אַרומלויפן דורכלויפן* אַרום; ~ дом [вокру́г до́ма] אַרום און אַרום; און אַרום דעם הויז; 2. *см.* обе́гать; ◇ ~ глаза́ми, взгля́дом אַרומבליקן

обезбо́лив||ать *несов. см.* обезбо́лить; ~ающий: ~ающее сре́дство ~ען ן אנעסטעזיר־מיטל

обезбо́лить *сов.* אנעסטעזירן, אַנטווייטיקן

обезво́деть *сов.* *אַנטוואַסערט ווערן

обезво́дить *сов.*, **обезво́живать** *несов.* (*почву и т. п.*) אַנטוואַסערן; דעהידרירן *хим.*

обезвре́дить *сов.*, **обезвре́живать** *несов.* -מאַכן אומשעד־ לעך

обезгла́вить *сов.*, **обезгла́вливать** *несов.* 1. -אַראָפּ קעפּן, [אָפּהאַקן] *נעמען דעם קאָפּ; 2. *перен.* אַנטקעפּן; ~ восста́ние אַנטקעפּן דעם אופשטאַנד

обездо́ленный פון אַלץ באַרויבטער; ~ челове́к יוירעד (מצ. יאָרדים) מ

обездо́ливать *несов.*, **обездо́лить** *сов.* באַרויבן פון אַלץ

обезле́сение *с* װ אַנטוואַלדיקונג

обезле́сить *сов.* אַנטוואַלדיקן

обезли́чивать *несов.*, **обезли́чить** *сов.* 1. (*кого-л.*) מאַכן דעזינדיווידואַליזירן, אויס פּערזענלעכקײט; 2. (*работу и т. п.*) אַנטפּערזאָניקן, אַנאָנימיזירן

обезли́чк||а *ж* װ אַנאָנימקע; про́тив ~и в рабо́те קעגן אַנאָנימקע אין דער אַרבעט

обезлю́деть *сов.* *אויסגעליידיקט ווערן, פּוסט *ווערן פון מענטשן

обезобра́живать *несов.*, **обезобра́зить** *сов.* העסלעך מאַכן, פאַרדאַרבן*

обезопа́сить *сов.* (*кого-л.*) פאַרהיטן* פון א געפאַר [פון געפאַר]; (*что-л.*) זיכער מאַכן

обезору́живать *несов.*, **обезору́жить** *сов. прям. и перен.* אַנטוואָפענען

обезу́мевш||ий: смотре́ть на *что-л.* ~ими глаза́ми קוקן אויף עפּעס מיט ווילדע אויגן [מיט אויגן פון א מעטורעף]

обезу́меть *сов.* *ווערן* ווי, שיר פון זינען ניט אַראָפּ|גיין; ~ от стра́ха א מעטורעף; שיר פון זינען ניט אַראָפּ פאַר שרעק

обезья́н||а *ж* װ ~ס מאַלפּע; ~ий מאַלפּע־; (*как у обезьяны*) מאַלפּישער; ~ья ло́вкость -מאַלפּישע באַוועגלעכ קייט; ~ничать *несов. разг.* נאָכמאַכן [נאָכטאָן*] (ווי א מאַל־ פּע)

обели́ск *м* ~ן מ אָבעליסק

обели́ть *сов.*, **обеля́ть** *несов. разг.* *ריינוואַשן, -רעכט פאַרטיקן

оберега́ть *несов.* *אָפּהיטן; (*защищать*) באַשיצן; ~ся *несов.* (אָפּ)היטן* זיך

о́бер-ма́стер *м* ~ס מ אויבער־מײַסטער

оберну́ть *сов.* 1. (*обмотать*) אַרומוויקלען; 2. (*завернуть*) אײַנוויקלען; ~ в бума́гу אײַנוויקלען אין פּאַפּיר; 3. (*повернуть*) אויסדרייען, אויסקערעווען; (*дело, вопрос*) ווענדן; он оберну́л де́ло в свою́ по́льзу ער האָט געווענדט דעם ענין, ווי אים לוינט עס; ער האָט געווענדט דעם ענין אין זײַן טויווע; ◇ ~ *кого-л.* вокру́г па́льца -אָפּכיט; ~ся *сов.* 1. (*повернуть туловище*) -אויס רעווען עמעצן; אויסקערעווען זיך, דרייען זיך; (*оглянуться*) אומקוקן זיך; 2. (*совершить круг вращения*) אומדרייען זיך; 3. (*принять определённый характер*) אָנעמען* א, א קער טאָן* זיך; неизве́стно, как оберну́тся дела́ מע ווייסט נאָך ווענדונג; ניט, וואָס פאַר א ווענדונג וועלן אָנעמען די עניאָנים; מע ווייסט ניט, ווי ס'וועלן זיך א קער טאָן די עניאָנים; 4. (*тв.; вылиться во что-л.*) *אַרויסווײַזן זיך ווי; пораже́ние оберну́лось успе́хом די מאַפּאָלע האָט זיך אַרויסגעוויזן פון דער מאַפּאָלע האָט זיך באַקומען א, ווי א דערפאָלג; דערפאָלג; 5. *разг.* (*съездив, сходив и т. п. вернуться*)

אויסדרייען זיך הין און צוריק; 6. *разг.* (*справиться с трудностями*) אויסדרייען זיך; 7. (*тв.*, в *вин.*; *превратиться — в сказках и т. п.*) (אין) *מעגולגל ווערן

обёртка *ж* ־ן מ אײַנהיל; (*книги*) ־ס װ הילע

обертóн *м физ.*, *муз.* (מצ. ״טענער) מ איבערטאָן

обёртывать *несов. см.* обернýть; ~ся *несов. см.* обернýться 1, 3, 7

обескрóвить *сов.* 1. אנטבלוטיקן; 2. (*лишить яркости*) מאכן בלוט־אָרעם

обескурáживать *несов.*, **обескурáжить** *сов.* אנטמוטיקן, *אָפּנעמען דעם מוט

обеспéчен||ие *с* 1. (*материальное*) פאַרזיכערן ז, ־פאַרזיכערן; (*снабжение*) ז באַזאָרגן; (*гарантирование*) ז באַוואָרענען ז, ז; ~ие промы́шленности сырьём דאָס פאַר־זאָרגן די אינדוסטריע מיט רױשטאָפן; ~ие ми́ра דאָס זי־כערן דעם שאָלעם; 2. (*средства к жизни*) פאַרזיכערונג װ; прáво на материáльное ~ие в стáрости דאָס רעכט אױף מאַטעריעלער פאַרזיכערונג אױף דער עלטער; 3. (*гарантия*) ־ן ז באַוואָרעניש; ◇ социáльное ~ие סאָציאַלע פאַרזיכע־רונג; ~ность *ж* 1. (*степень обеспечения*) באַזאָרגטקייט װ; 2. (*достаток*) װ פאַרזיכערטקייט (מאַטעריעלע), פאַר־מעגלעכקייט װ; ~ный (*безбедный*) (מאַטעריעל) פאַרזיכער־טער; (*зажиточный*) פאַרמעגלעכער

обеспéчивать(ся) *несов. см.* обеспéчить(ся)

обеспéчить *сов.* 1. (*дать средства к жизни*) פאַרזי־כערן, פאַרזאָרגן; 2. (*снабдить*) באַזאָרגן; ~ сéльское хозя́йство совремéнными маши́нами באַזאָרגן די לאַנדווירט־שאַפט מיט מאָדערנע מאַשינען; 3. (*гарантировать*) זי־כערן, באַוואָרענען; ~ мир זיכערן [גאַראַנטירן] דעם שאָ־לעם; ~ успéх дéла גאַראַנטירן דעם דער־פאָלג פונעם איניען [דעם פרידן]; ~ся *сов.* באַזאָרגן זיך

обеспокóить *сов.* באַומרויקן; ~ся *сов.* *באַומרויקט ווערן

обесси́леть *сов.* *שוואַך ווערן, *בלײַבן אָן קויכעס, פאַר־לירן* די קויכעס

обесслáвить *сов.* בלאַמירן

обессмéртить *сов.* מאכן אומשטערבלעך, פאַרײביקן; ~ своё и́мя מאכן אומשטערבלעך דעם אײגענעם נאָמען

обесцвéтить *сов.*, **обесцвéчивать** *несов.* 1. מאכן פאַרב־לאָז, אויסבלײכן; 2. *перен.* מאכן בלאַס [אומויסדריקלעך]

обесцéнение *с* װ אָפּווערטונג, װ אנטווערט(יק)ונג; ~ дéнег אנטווערטונג פון געלט

обесцéнивать(ся) *несов. см.* обесцéнить(ся)

обесцéнить *сов.* אָפּווערט(יק)ן, אנטווערט(יק)ן; ~ся *сов.* *אָנווערן די ווערט, אָפּגעווערטיקט [אנטווערטיקט] ווערן*

обесчéстить *сов.* 1. בלאַמירן; שטעלן צו שאַנד; (*словами*) *מעוואַזע זײַן; 2. (*женщину*) שענדן

обéт *м* (מצ. נעדאָרים) מ נײדער; дать ~ *א נײדער טאָן

обетовáнн||ый: земля́ ~ая *библ.* דאָס צוגעזאָגטע לאַנד; *перен.* דאָס אויסגעבענקטע לאַנד; (*изобильная*) ערעץ זאָוואַס כאָלאָוו אודוואָש *уст.*

обещáние *с* ־ן מ צוזאָג, ־ס װ האַווטאָכע; дать ~ צוזאָגן; вы́полнить ~ אויספילן דעם צוזאָג [די האַווטאָכע]

обещá||ть *несов.* 1. צוזאָגן; *מאַווטיעך זײַן; им ~ли нагрáду מע האָט זײ צוגעזאָגט א באַלוינונג; он ~áл исправи́ться ער האָט צוגעזאָגט זיך אויסבעסערן; 2. (*подавать надежды*): день ~ет быть сóлнечным ווי ס׳זעט אויס, דער טאָג, זעט אויס, וועט זײַן א זוניקער טאָג; וועט זײַן א זוניקער

обжáловани||е *с* ז אָנקלאָגן, מ אָנקלאָג; пригово́р ~ю не подлежи́т דעם אורטייל איז ניט אָנצוקלאָגן

обжáловать *сов.* (*решение суда и т. п.*) דערלאַנגען אן אָנקלאָגן, אָנקלאָג (אױף)

обжáривать(ся) *см.* обжáрить(ся)

обжáрить *сов.* *ארומבראָטן; ~ся *сов.* *ארומבראָטן זיך

обжéчь *сов.* 1. (*обуглить*) ארומברענען; 2. (*причинить ожог*) אָפּבריען; (*кипятком тж.*) אָפּפּאַרען; (*едким веществом*) אָפּברענען; 3. (*обработать огнём*) אָפּברענען; ~ся *сов.* 1. אָפּבריען זיך; (*едким веществом*) אָפּברענען זיך; 2. (на *предл.*) *разг.* (אױף) אָפּבריען זיך

обжигáть *несов.* 1. *см.* обжéчь; 2. (*обрабатывать огнём*) ברענען; ~ кирпи́ч ברענען ציגל; ~ся *несов. см.* обжéчься

обживáть *несов. см.* обжи́ть

обжит||óй 1. אײַנגעזעסענער, אײַנגעוווינטער; ~ые местá די אײַנגעוווינטע [אײַנגעזעסענע] ערטער; 2. (*уютный*) גע־מיטלעכער

обжи́ть *сов.* אײַנוווינען

обжóр||а *разг.* *м* = מ פרעסער; *ж* ־ס װ פרעסערן; ~ство *с разг.* װ פרעסערײַ

обзавести́сь *сов.*, **обзаводи́ться** *несов.* (*тв.*) *разг.* אײַנ־שאַפן* זיך (פאַר) אײַנשאַפן; ~ хозя́йством באַלעבאַ־טישקײַט; ~ семьёй *ווערן א פאַמיליען־מענטש; ~ знакóмыми פאַרפירן באַקאַנטשאַפטן

обзóр *м* 1. מ באַקוק, ז באַקוקן; 2. (*возможность обозреть*) ז זע־פעלד; 3. (*сжатое сообщение*) איבערבליק ־ן מ, ־ן מ איבערזיכט; крáткий ~ קורצער° איבערבליק, אן איבערזיכט איבער [פון] די געשעענישן [איבערזיכט]; ~ событий צווישנפעלקערלעכער איבערזיכט; междунарóдный ~ איבערזיכט־; ~ный איבערזיכט; ~ная лéкция ־ס װ לעקציע־

обзывáть *несов. см.* обозвáть

обивáть *несов. см.* оби́ть; ◇ ~ порóги *אָפּשלאָגן די טירן

оби́вка *ж* 1. (*действие*) ז באַשלאָגן, ז באַציען; 2. (*материал*) מ באַשלאָג, ז באַשלאָגעכץ, ז באַציעכץ

оби́д||а *ж* ־ס װ אוולע; (*оскорбление*) ־ען װ באַליידיקונג; אומקאָוועד מ; (*чувство досады*) מ פאַרדראָס; терпéть ~ы от *кого-л.* *פאַרטראָגן עמעצנס אוולעס; нанести́ ~у באַ־ליידיקן, באַוולען; плáкать от ~ы וויינען פאַר פאַרדראָס; ◇ не в ~у *кому-л.* будь скáзано ס׳זאָל עמעצער קיין פאַריבל ניט האָבן*; не давáть в ~у (*кого-л.*) *ניט לאָזן באַוולען עמעצן; не давáть себя́ в ~у *זיך ניט לאָזן באַוולען [נארן]; быть в ~е на *кого-л.* *טראָגן א פאַר־דראָס אױף עמעצן

оби́де||ть *сов.* 1. באַוולען; באַליידיקן; 2. *разг.* (*причинить ущерб*) באַוולען, קריוודען; 3. *разг.*: природа не ~ла его́ си́лой די נאַטור האָט פאַר אים ניט געקאַרגט קיין קויעך; ~ться *сов.* באַליידיקן זיך; (на *кого-л.*) בא־(א)רויגעז ווערן* (אױף), ליידיקן זיך (אױף); (на, за *что-л.*) ב(א)רויגעז ווערן* (פאַר), באַליידיקן זיך (פאַר)

оби́дн||о 1. *нареч.* באַליידיקנדיק; 2. *в знач. сказ. безл.* ס׳איז פאַרדריסלעך; ~о слýшать таки́е словá ס׳איז פאַרדריס־לעך צו הערן אזעלכע ווערטער [דיבורים]; емý ~о, что егó не пригласи́ли ער פילט זיך באַליידיקט, וואָס מ׳האָט אים ניט אײַנגעלאַדן; 3. *в знач. сказ. разг.*: ~о, что мы не встрéтились (ס׳איז) א שאָד, וואָס מיר האָבן זיך ניט באַ־

גענגט; ~ый 1. באלײדיקנדיקער; ~ое прóзвище א באלײדיקנדיקער צונאָמען; 2. *разг.* (*досадный*) פארדריסלעכער; ~ая оши́бка א פארדריסלעכער פעלער

оби́дчивый באלײדעוודיקער; וואָס באלײדיקט זיך גרינג *после сущ.*

оби́дчик *м* באלײדיקער מ =, באאוולער מ =

обижа́ть *несов. см.* оби́деть

обижа́ться *несов.* באלײדיקן זיך; (на *кого-л.*) באלײדיקן זיך (אף), בא(א)רויגעז זײַן* (אף), האָבן* פאריבל (אף); (на, за *что-л.*) באלײדיקן זיך (פאר), בא(א)רויגעז זײַן* (פאר), האָבן* פאריבל (פאר); не обижáйся, но... נעם ניט פאר אומגוט, נאָר...

оби́жен||ный 1. (*обидевшийся*) בא(א)רויגעזער; (*на кого-л. тж.*) באלײדיקטער (אף); וואָס האָט זיך באלײדיקט (אף) *после сущ.*; он ~ тем, что... ער איז בא(א)רויגעז דערפאר, וואָס...; он на вас ~ ער איז אף אײַך בא(א)רויגעז, ער האָט זיך אף אײַך באלײדיקט; 2. (*выражающий чувство обиды*) בא(א)רויגעזער; ~ным тóном מיט א בא(א)רויגעזן טאָן

оби́лие *с* 1. איבערפלוס מ, שעפע װ; 2. (*достаток*) שעפע װ, מאזל-בראָכע װ

оби́льн||о *нареч.* איבערגענוג, בעשעפע; (*щедро*) רײַך, מיט דער פולער האנט; ~ый 1. (*имеющийся в изобилии*) איבערגענוגער; איבערפליסיקער; (*щедрый*) רײַכער; ~ый урожáй א רײַכע גערעטעניש; ~ые снегá געדיכטע שנייען; ~ые дожди́ איבערפליסיקע רעגנס; ~ый у́жин א רײַכע [א פעטע] וועטשערע; 2. (*тв.; изобилующий*) רײַכער (מיט); (*отличающийся достатком*) שעפעדיקער, פול מיט שעפע *после сущ.*; ~ая странá א רײַך [א שעפעדיק] לאנד, א לאנד פול מיט שעפע

обиня́к *м*: без ~óв אָן מאניפאָרגעס; говори́ть ~áми געבן* אָנצוהערענישן

обира́ть *несов. см.* обобра́ть

обита́||емый באוווינטער; ~тель *м* אײַנוווינער מ =

обита́ть *несов.* לעבן; (*в доме тж.*) וווינען

оби́ть *сов.* באשלאָגן*; (*мебель и т. п.*) באציִען*; ~ жéстью באשלאָגן* מיט בלעך; ~ дивáн באציִען* [באשלאָגן*] דעם דיוואָן

обихо́д *м* לעבנשטייגער מ; (*употребление*) געברויך מ; предмéты ~а זאכן פון אלטעגלעכן געברויך; вы́йти из ~а ארויס|גיין* פון געברויך; (*о словах и т. п. тж.*) ארויס|גיין* פונעם אומגאנג-געברויך; ~ный פון טאָגטעגלעכן געברויך *после сущ.*; ~ный язы́к אומגאנג-שפראך װ

обката́ть *сов.*, **обка́тывать** *несов. разг.* 1. (*дорогу ездой*) אײַנפאָרן*; (*катком*) אײַנטראמבעווען; 2. (*автомобиль и т. п.*) אויספאָרן*

обкла́дывать(ся) *несов. см.* обложи́ть(ся)

обкóм *м* (областнóй комитéт) געגנטקאָם מ ־ען (געגנטלעכער קאָמיטעט);

обкра́дывать *несов. см.* обокра́сть

обкуса́ть *сов.*, **обку́сывать** *несов.* ארומבײַסן*, ארומהריזען

обла́ва *ж* 1. אַבלאַווע װ ־ס; 2. *охот.* העצגעיעג ו; (*цепь загонщиков*) יעגער-רינג מ

облага́ть *несов. см.* обложи́ть

облагора́живать *несов.*, **облагоро́дить** *сов.* 1. פארײדלערן, מאכן נאָבעלער; (*сделать более изысканным*) מאכן דערהויבענער [ראפינירטער]; 2. (*улучшить породу животных, растений*) פארבעסערן די ראסע (פון)

облада́ние *с* פארמאָגן ו; бой за ~ гóродом די שלאכטן פאר באהערשן די שטאָט

облада́тель *м* באזיצער מ =; ~ ти́тула טיטול-טרעגער מ =; ~ница *ж* באזיצערן װ ־ס

облада́ть *несов.* פארמאָגן; ~ талáнтом האָבן* [פארמאָגן] (א) טאלאנט, זײַן* טאלאנטירט [באגאבט]

óблак||о *с* וואָלקן מ ־ס; ◇ вита́ть в ~áх שוועבן [פליִען*] אין די הימלען

обла́мывать *несов. см.* обломáть *и* обломи́ть; ~ся *несов. см.* обломáться *и* обломи́ться

обласка́ть *сов.* צולאשטשען

областн||óй 1. געגנטלעכער, געגנט־; ~óй гóрод געגנט-צענטער מ ־ס; ~óй исполни́тельный комитéт געגנטלעכער אויספיר-קאָמיטעט; 2. (*диалектный*) לאָקאלער, פראָווינציעלער; ~óе слóво לאָקאליזם מ ־ען, פראָווינציאליזם מ ־ען

óбласт||ь *ж* 1. (*часть страны*) געגנט װ ־ן; (*район распространения чего-л.*) זאָנע װ ־ס; Москóвская ~ь מאָסקווער געגנט; ~ь вéчных снегóв די זאָנע פון אײביקן שניי; 2. (*отрасль знаний, деятельности*) געביט ו ־ן, פעלד ו ־ער; в ~и фи́зики אין געביט [אפן פעלד] פון פיזיק; э́то не моя́ ~ь דאָס איז ניט מײַן געביט [ספערע]; 3. *анат.* זאָנע װ ־ס; бóли в ~и сéрдца ווייטיקן אין דער זאָנע פונעם הארצן

óблачн||ость *ж* פארוואָלקנטקײַט װ; ~ый פארוואָלקנטער, כמאַרנע(ר) *тж. неизм.*; ~ое нéбо א פארוואָלקנטער הימל; ~ый день א כמאַרנע טאָג

обла́ять *сов.* (*вин.*) 1. צעהאַווקען זיך (אף); *охот.* באהאַווקען; 2. *груб.* (*обругать*) אויסזידלען

облега́ть *несов.* (*вин.*) 1. (*об одежде*) זײַן* ענג אויסגעפאסט, ארומכאפן (שטײַף), ליגן* שטײַף; 2. *см.* облéчь[2] 2

облегча́ть *несов. см.* облегчи́ть

облегчéни||е *с* פארלײַכטערונג װ, פארגרינגערונג װ; (*ослабление боли тж.*) לינדערונג װ; вздохну́ть с ~ем גרינגער אָפּעטעמען; вздох ~я פארלײַכטערונגס-זיפץ מ

облегчённ||о *нареч.*: ~о вздохну́ть גרינג אָפּעטעמען, ארויסשטויסן* א פארלײַכטערונגס-זיפץ; ~ый 1. פארגרינגערטער; גרינג־, לײַכט־; пальтó из ~ого дрáпа א מאנטל פון גרינגערן [דינעם] דראַפּ; 2. (*упрощённый*) פארײנפאכטער; 3.: ~ый вздох פארלײַכטערונגס-זיפץ מ

облегчи́ть *сов.* 1. (*уменьшить вес чего-л.*) גרינגער מאכן; 2. (*упростить*) אײנפאכער מאכן; ~ констру́кцию самолёта פארײנפאכן [מאכן אײנפאכער] די קאָנסטרוקציע פונעם אעראָפלאן; 3. (*сделать менее трудным*) פארלײַכטערן, פארגרינגערן; ~ *чью-л.* у́часть פארגרינגערן עמעצנס גורל; 4. (*смягчить, ослабить*) פארגרינגערן, לינדערן; ~ боль פארגרינגערן [לינדערן] דעם ווייטיק; 5. (*успокоить кого-л.*) גרינגער מאכן אפן הארצן (דאט.); ~ ду́шу גרינגער מאכן דאָס הארץ

обледенéние *с* פארײַזיקונג װ

обледенéть *сов.* פארײַזיקט ווערן*, באדעקן זיך מיט אײַז

облека́ть *несов. см.* облéчь[1]

облека́ться *несов. см.* облéчься

облени́ться *сов.* אָפּלאָזן* זיך, ווערן* פויל

облепи́ть *сов.*, **облепля́ть** *несов.* 1. (*прилипнуть со всех сторон*) באקלעפן; *перен.* (*об одежде*) שטײַף צושטיין* (צו); мóкрая рубáшка облепи́ла спи́ну דאָס נאסע העמדל איז שטײַף צוגעשטאנען צום רוקן, דאָס נאסע העמדל האָט זיך צוגעקלעפּט צום רוקן; колёса маши́ны об-

ле́плены гря́зью די רעדער פֿון דער מאַשין זײַנען באַקלעפּט [זײַנען אײַנגאַנצן באַדעקט] מיט בלאָטע; 2. (*обклеить*) באַקלעפּן, אַרומקלעפּן; 3. *разг.* (*окружить*) אַרומטוליען זיך (אַרום); (*о мухах и т. п.*) באַזעצן; де́ти облепи́ли его́ די קינדער האָבן אים אַרומגערינגלט; любопы́тные облепи́ли все о́кна די נײַגעריקע האָבן זיך אַרומגעטוליעט אַרום אַלע פֿענצטער

облеси́ть *сов.* באַוואַלד(יק)ן

облета́ть[1] *несов. см.* облете́ть

облета́ть[2] *сов.* 1. (*летая, побывать повсюду*) אויספֿליען*; ~ всю страну́ אויספֿליען* דאָס גאַנצע לאַנד; 2. (*самолёт*) אויספֿליען*

облете́||ть *сов.* (*вин.*) 1. (*вокруг*) מאַכן אַ קרײַזפֿלי (אַרום); 2. (*пролететь стороной*) פֿליענדיק אויסמײַדן*, דורכפֿליען* באַזײַט (פֿון); 3. (*быстро распространиться*) צעטראָגן* זיך (איבער), פֿאַרשפּרייטן זיך (איבער); весть об э́том бы́стро ~ла го́род די דאָזיקע ידיעה האָט זיך גיך צעטראָגן איבער דער גאַנצער שטאָט; 4. (*опасть — о листьях*) אָפּפֿאַלן*; (*обнажиться — о деревьях*) אַנטבלעטערן זיך, בלײַבן* הויל [נאַקעט]

обле́чь[1] *сов.* 1. *шутл.* (*кого-л. во что-л.; одеть*) אַרופֿציִען* (אויף); 2. (*окружить чем-л.*) אײַנהילן (אין); ~ *что-л.* та́йной אײַנהילן עפּעס אין סוידעסדיקײַט; מאַכן פֿון עפּעס אַ טיפֿן סאָד; 3. (*выразить, воплотить*) געשטאַלטיקן (אין), צוגעבן* דאָס געשטאַלט (פֿון); ~ мы́сли в слова́ געשטאַלטיקן די געדאַנקען אין ווערטער; געבן* די געדאַנקען דאָס געשטאַלט פֿון ווערטער; ~ в о́бразы פֿאַרקערפּערן אין געשטאַלטן; 4.: ~ вла́стью געבן* די פֿולע מאַכט; ~ полномо́чиями געבן* פֿולמאַכטן; ◇ ~ *кого-л.* дове́рием שענקען* עמעצן פֿולן צוטרוי; облечённый дове́рием באַשאָנקען מיט פֿולן צוטרוי

обле́чь[2] *сов.* 1. *см.* облега́ть 1; 2. (*окутать — о тучах и т. п.*) באַדעקן, פֿאַרהילן

обле́чься *сов.* (в *вин.*) 1. *шутл.* (*одеться*) אַרופֿציִען* אויף זיך; 2. (*выразиться, воплотиться*) באַקומען* דאָס געשטאַלט (פֿון), געשטאַלטיקן זיך (אין); ~ в о́бразы פֿאַרקערפּערן זיך אין געשטאַלטן; ~ в слова́ אויסגעדריקט ווערן* אין ווערטער

облива́ни||е *с* אָפּגיסונג נ ־ען; лечи́ться ~ями היילן זיך [קורירן זיך] מיט אָפּגיסונגען

облива́ть *несов. см.* обли́ть 1; **~ся** *несов.* 1. *см.* обли́ться; 2.: ~ся слеза́ми באַגיסן* זיך [באַוואַשן* זיך] מיט טרערן; ~ся по́том באַגיסן* זיך מיט שווייס; облива́ясь кро́вью אָפּגייענדיק מיט בלוט, באַוואַשנדיק זיך מיט בלוט; ◇ се́рдце кро́вью облива́ется דאָס האַרץ פֿאַרלויפֿט מיט בלוט, ס׳רינט דאָס בלוט פֿונעם האַרצן

облига́ция *ж* אָבליגאַציע נ ־ס

облиза́ть *сов.* 1. אַרומלעקן; ~ гу́бы באַלעקן די ליפּן; 2. (*очистить языком*) באַלעקן, אָפּלעקן; ко́шка облиза́ла котя́т די קאַץ האָט באַלעקט אירע קעצעלעך; ◇ па́льчики обли́жешь וועסט פֿילן, וועסט לעקן די פֿינגער; טאַם־גאַניידן; **~ся** *сов.* (*о животных*) אַרומלעקן זיך

обли́зывать *несов. см.* облиза́ть; **~ся** *несов.* 1. *см.* облиза́ться; 2. (*облизывать губы; тж. перен.*) באַלעקן זיך; ~ся на *что-л.* קוקן מיט הונגעריקע אויגן אויף עפּעס

о́блик *м* אויסזען ם, ן, אָנבליק ם; געשטאַלט ־ן ן; мора́льный ~ די מאָראַלישע פֿיזיאָנאָמיע; города́ меня́ют свой ~ די שטעט ענדערן זייער אויסזען [געזיכט]; всем свои́м ~ом он напомина́л моряка́ מיטן גאַנצן אויסזען זײַנעם איז ער ענלעך געווען אויף אַ יאַם־מאַן

облиспо́лком *м* (областно́й исполни́тельный комите́т) געגנט־אויספֿירקאָם ם ־ען (געגנטלעכער אויספֿיר־קאָמיטעט)

обли́ть *сов.* (*вин. тв.*) 1. (*окатить, обдать*) אָפּגיסן*; (*пролив, запачкать*) פֿאַרגיסן* (אויף); 2.: лицо́ её бы́ло обли́то слеза́ми איר געזיכט איז באַגאָסן [באַוואַשן] געווען מיט טרערן; всё бы́ло обли́то лу́нным све́том אַלץ איז געווען באַגאָסן מיט לעוואָנע־שײַן; **~ся** *сов.* אָפּגיסן* זיך

облицева́ть *сов.* (*вин. тв.*) אויסלייגן (מיט); (*кафелем тж.*) אויסקאַכליען, אויסקאַכלען; (*деревом тж.*) (אויס)פֿאַנעלירן; (*мрамором*) מאַרמאָרירן

облицо́в||ка *ж* 1. (*действие*) אויסלייגן ן; (*кафелем тж.*) אויסקאַכלונג נ; (*деревом тж.*) (אויס)פֿאַנעלירונג נ; (*мрамором*) מאַרמאָרירונג נ; 2. (*материал*) באַדעק ם; **~очный**: ~очная пли́тка *собир.* באַדעק־פּליטקעס מצ.

облицо́вывать *несов. см.* облицева́ть

облича́ть *несов.* 1. (*вин.*) שטורעמען (קעגן), מוסערן; (*бичевать*) בײַטשלען; (*вскрывать*) אויפֿדעקן; ~ поро́ки שטורעמען קעגן שלעכטע מידות; 2. (*свидетельствовать о чём-л.*) ווײַזן*, זאָגן אײדעס; всё облича́ло в нём челове́ка тала́нтливого אַלץ האָט געוויזן [האָט אײדעס געזאָגט], אַז ער איז טאַלאַנטירט [אַז ער פֿאַרמאָגט טאַלאַנט]

обличе́ние *с* אויפֿדעקן ן, בײַטשלען ן; (*выступление*) שטראָפֿרעדע נ ־ס

обличи́тель *м* (*род.*) שטורעמער ם = (קעגן), מוסער־זאָגער ם =; אויפֿדעקער ם = (פֿון); **~ный**: ~ная литерату́ра דעמאַסקיר־ליטעראַטור נ; ~ная речь שטראָפֿרעדע נ ־ס

обложе́ние *с* באַשטײַערונג נ

обложи́||ть *сов.* 1. אַרומלייגן; ~ть больно́го поду́шками אַרומלייגן דעם חולה מיט קישנס; 2. (*облицевать*) באַדעקן, אויסלייגן; 3. (*обволочь; тж. безл.*) פֿאַרדעקן, פֿאַרציִען*; всё не́бо ~ли ту́чи דעם גאַנצן הימל האָבן פֿאַרדעקט [פֿאַרצויגן] כמאַרעס; всё не́бо ~ло ту́чами דער גאַנצער הימל איז פֿאַרדעקט [איז פֿאַרצויגן] געוואָרן מיט כמאַרעס; 4.: язы́к обло́жен די צונג איז ווײַס; 5. (*крепость, город*) באַלאַגערן; 6.: ~ть нало́гом (*кого-л.*) אַרופֿלייגן אַ שטײַער (אויף); (*что-л.*) באַשטײַערן; ~ть да́нью אַרופֿלייגן אַ צינז; **~ться** *сов.* (*тв.*) אַרומלייגן זיך (מיט); ~ться кни́гами אַרומלייגן זיך מיט ביכער

обло́жка *ж* 1. (*книги*) טעוועלע ן ־ך, טאָוול ם ־ען; (*тетради, журнала*) הילע נ ־ס; 2. (*для документа*) פּאַפּקעלע ן ־ך, טעוועלעך מצ., אײַנפאַסונג נ

обложно́й *разг.*: ~ дождь (אַן אומאויפֿהערלעכער) גוס־רעגן

облока́чиваться *несов.*, **облокоти́ться** *сов.* אָנלענען זיך

облома́ть *сов.* 1. אַרומברעכן*; 2. *разг.* (*уговорить кого-л.*) אײַנברעכן* עמעצנס עקשנות, אײַנברעכן* (עמעצן); **~ся** *сов.* אײַנברעכן* זיך

обломи́ть *сов.* אָפּברעכן*; **~ся** *сов.* אָפּברעכן* זיך; ве́тка обломи́лась דאָס צווײַגל האָט זיך אָפּגעבראָכן

обло́м||ок *м* 1. (*кусок*) ברוכשטיקל ן ־עך; *мн.* (אָפּגעבראָכענע) רעשטלעך; 2. (*остаток чего-л. исчезнувшего*) איבערבלײַבס ם ־ן; ~ки стари́ны איבערבלײַבסן [רעשטלעך] פֿון אַמאָל [פֿון אַמאָליקע צײַטן]

облупи́ть *сов.* 1. אָפּשיילן; 2. *разг.* (*обобрать*) אַרומשינדן*, באַנעמען* (פֿון קאָפּ ביז פֿיס); **~ся** *сов.* 1. (*о

коже и т. п.) אָפּשיילן זיך; 2. *(о лаке, краске и т.п.)* אָפּשיילן זיך, אָפּרײַבן* זיך, אָפּפּאַלן*

облуч||а́ть *несов. см.* облучи́ть; ~**е́ние** *с* באַשטראַלונג װ; радиоакти́вное ~е́ние ראַדיאָאַקטיװע באַשטראַלונג; *(лечебное)* ראַדיאָטעראַפּיע װ

облучи́ть *сов.* באַשטראַלן

облучо́к *м* קאָזלע װ ־ס, קעלניע װ ־ס

облысе́ть *сов.* ליסע [פּליכעװאַטע] װערן*, באַקומען* א ליסינע [א פּליך]

облюбова́||ть *сов.:* он ~л уголо́к ער האָט זיך אָפּגעקליבן א װינקעלע, ליובעט א װינקעלע — ס'האָט זיך אים פּאַ־

обма́зать *сов.* 1. אָפּשמירן; *(известью тж.)* אָפּקאַלכן; 2. *разг.* *(испачкать)* אױסשמירן, אױספּאַטשקען; ~**ся** *сов.* *разг.* אױסשמירן זיך, אױספּאַטשקען זיך

обма́зывать(ся) *несов. см.* обма́зать(ся)

обма́кивать *несов.*, **обмакну́ть** *сов.* אײַנטונקען*

обма́н *м* 1. *(дела́, поступок)* שװינדל מ, שװינדלערײַ ־ען װ; גענאַרערײַ ז; *(ложь)* שעקער מ; э́то ~! ס'איז שעקער־װעקזעװו!; обнару́жился ~ ס'איז אױפגעדעקט געװאָרן שװינדלערײַ; получи́ть *что-л.* ~ом באַקומען* עפּעס מיט [דורך] שװינדל; 2. *(заблуждение, ошибка):* впасть в ~ פאַרפירט װערן*; 3. *(ложное представление)* פאַר־בלענדעניש ז, אילוזיע װ; ~ зре́ния אויגן־פאַרבלענדעניש ז; опти́ческий ~ אָפּטישער טאָעס; ~**ный** פאַלשער, פאַרפירערישער; ~**ным** путём מיט שװינדל־, מיט גענאַרערײַ (ערײַ)

обма́нка *ж:* ци́нковая ~ *мин.* צינק־בלענד מ

обману́ть *сов.* 1. אָפּנאַרן; *(поступить нечестно по отношению к кому-л.)* באַשװינדלען; 2.: ~ *чьи-л.* наде́жды אָפּנאַרן [ניט באַרעכטיקן] עמעצנס האָפענונגען; ~ *чью-л.* бди́тельность אָפּנאַרן עמעצנס װאַכזאַם אויג; 3. *(изменить мужу, жене)* אָפּנאַרן; 4. *(соблазнить)* פאַרפירן; ~**ся** *сов.* אָפּנאַרן זיך; גענאַרט זײַן*

обма́нчив||ый פאַרפירערישער; ~ая тишина́ א פאַרפירערישע שטילקײַט; нару́жность ~а אויסערלעכקײַט פאַרפירט

обма́нщ||ик *м* = אָפּנאַרער מ, = (באַ)שװינדלער מ; ~**ица** *ж* שװינדלערין װ ־ס, (באַ)שװינדלערקע װ ־ס

обма́нывать *несов. см.* обману́ть; ~**ся** *несов. см.* обману́ться

обма́тывать(ся) *несов. см.* обмота́ть(ся)

обма́хивать *несов.* 1. באַפאָכ(ע)ן; באַפעכערן; 2. *см.* обмахну́ть; ~**ся** *несов.* באַפאָכ(ע)ן זיך, באַפעכערן זיך

обмахну́ть *сов.* *(пыль и т.п.)* אַראָפּקערן, אַראָפּפּאָכ(ע)ן; *(очистить от пыли и т.п.)* אָפּרייניקן

обмеле́ть *сов.* פלאַטשיק װערן*, פלאַכ(װאַסערדיק) װערן*

обме́н *м* 1. *(действие)* אױסבײַט מ, אױסטויש מ; *(документов)* בײַטן ז; ~ мне́ниями מײנונגען־אױסטויש מ; ~ о́пытом דער אױסטויש מיט דער דערפאַרונג; ~ но́тами *дип.* נאָטעס־אױסטויש מ, דער אױסטויש מיט נאָטעס; ~ посла́ми *дип.* דער אױסטויש מיט אַמבאַסאַדאָרן; в ~ на... אין בײַט פאַר...; אַלס א בײַט פאַר...; в поря́дке ~а אין סיידער פון אױסטויש; 2. *эк.* אױסטויש מ; ◇ ~ веще́ств שטאָפן־אומבײַט מ, שטאָפן־װעקסל מ

обме́нивать(ся) *несов. см.* обменя́ть(ся)

обменя́ть *сов.* *(отдать взамен)* אױסבײַטן*, אױסטוישן; *(случайно)* פאַרבײַטן*; ~**ся** *сов.* בײַטן* זיך, אױסטוישן זיך; *(случайно)* פאַרבײַטן* זיך; ~ся слова́ми איבערװאַרפן* זיך מיט װערטער; ~ся мне́ниями האָבן* צװישן זיך א מײנונגען־אױסטויש; ~ся взгля́дами איבערקוקן זיך (אײנער מיטן צװייטן); ~ся посла́ми *дип.* אױסטוישן זיך מיט אַמבאַסאַדאָרן

обмере́ть *сов.* *разг.* שיר ניט שטאַרבן*; *(о сердце, душе)* פאַרשטאַרבן װערן*; ~ от у́жаса שיר ניט שטאַרבן* פאַר שרעק

обме́ривать *несов.*, **обме́рить** *сов.* 1. *(измерить)* אױסמעסטן*; 2. *разг.* *(обмануть при измерении)* אָפּנאַרן בײַם מאָס [אױף] דער מאָס, געבן* א פאַלשע מאָס

обмеря́ть *несов. см.* обме́рить

обмести́ *сов.* *(очистить от пыли и т. п.)* אָפּרייניקן; *(пыль и т. п.)* אַראָפּקערן

обмета́ть[1] *несов. см.* обмести́

обмета́ть[2] *сов.* *(петли и т. п.)* באַװאַרפן*, אַרומנייען, אַרומשלייפן

обмё́тывать *несов. см.* обмета́ть[2]

обмира́ть *несов. см.* обмере́ть

обмола́чивать *несов. см.* обмолоти́ть

обмо́лвиться *сов.* 1. *(оговориться)* זאָגן ניט אַזױ; 2. *(проговориться)* אַרױסכאַפּן זיך מיט א װאָרט; ◇ не ~ ни сло́вом о *чём-л.* קײן װאָרט ניט זאָגן [ניט דערמאָנען] װעגן עפּעס

обмо́лвка *ж* רײד־טאָעס מ

обмоло́т *м* 1. *(действие)* דרעשן ז; *(определённого количества зерна)* אױסדרעשן ז; 2. *(обмолоченное зерно)* געדרעש ז

обмолоти́ть *сов.* אױסדרעשן*

обмора́живать *несов.*, **обморо́зить** *сов.* אָפּפרירן*

о́бморок *м* כאַלאָשעס ז, אָנמאַכט װ; упа́сть в ~ פאַלן* אין כאַלאָשעס, כאַלעשן, אין אָנמאַכט בלײַבן*

о́бморочн||ый: ~ое состоя́ние פאַרשמאַכטקײַט װ, כאַלעשטקײַט װ

обмота́ть *сов.* אַרומװיקלען

обмо́тка *ж* 1. *эл.* (אָנ)װיקלונג װ; 2. *мн.* *(ботинок)* װיקל־געטרעס מצ.

обмундирова́ние *с* 1. *(действие)* מונדירונג װ; 2. *(комплект одежды)* אוניפאָרם װ ־ען, מונדירונג װ

обмундирова́ть *сов.* געבן* מונדירונג; ~**ся** *сов.* באַקומען* מונדירונג

обмыва́ть(ся) *несов. см.* обмы́ть(ся)

обмы́ть *сов.* אַרומװאַשן*; ~**ся** *сов.* אַרומװאַשן* זיך

обмя́кнуть *сов.* *разг.* 1. װייך [צעװייכט] װערן*; 2. *(стать вялым)* שלאַבעריק װערן*; 3. *(смягчиться)* װייכער װערן*

обнагле́ть *сов.* כוצפּעדיק װערן*, (גאָר) פרעך װערן*

обнадё́живать *несов.*, **обнадё́жить** *сов.* צוגעבן* האָפענונג; *(обещанием)* צוזאָגן, פאַרזיכערן

обнажа́ть(ся) *несов. см.* обнажи́ть(ся)

обнажё́нн||ый 1. אַנטבלויזטער, נאַקעטער, הוילער; с ~ой голово́й מיט א הוילן [מיט אַן אָפּגעדעקטן] קאָפּ; ~ые пле́чи אַנטבלויזטע [נאַקעטע] אַקסלען; 2. *(лишённый листвы, растительности)* הוילער, נאַקעטער; 3. *(незащищённый)* אָפּגעדעקטער; *перен.* אָפענער

обнажи́ть *сов.* 1. אַנטבלויזן, אָפּדעקן; ~ го́лову אַנט־בלויזן [אָפּדעקן] דעם קאָפּ; *(пе́ред тв.)* אַראָפּנעמען* דאָס היטל (פאַר); 2. *(лишить листвы)* אַנטבלעטערן; 3. *(освободить от покрова)* אָפּדעקן, אַנטבלויזן; *перен.*

אױפדעקן; 4. (*вынув из ножен*) *אַרױסציִען, אנטבלױזן; 5.: ~ фронт אנטבלױזן דעם פראָנט; 6. *перен.* -אַרױס *װײַזן; ~ся *сов.* 1. (*обнажить свое тело*) *אױסטאָן זיך; 2. (*о какой-л. части тела*) -אנט אױפדעקן זיך, נאַקעט; בלױזן זיך; 3. (*лишиться листвы*) אנטבלעטערן זיך; 4. (*оказаться ничем не прикрытым*) *אָפּגעדעקט װערן; (*стать явным*) *אַרױסװײַזן זיך

обнаро́довать *сов.* פובליקירן, פאַרעפנטלעכן

обнару́живать(ся) *несов. см.* обнару́жить(ся)

обнару́жить *сов.* 1. (*найти*) *אנטדעקן, געפינען; (*случайно*) *באַמערקן, דערזען; (*раскрыть*) *אױפדעקן; ~ проти́вника אױפדעקן, װוּ ס'געפינט זיך דער סונא; 2. (*открыть взору*) *אנטפּלעקן, באַװײַזן; (*проявить*) -אַרױס *װײַזן; ~ больши́е спосо́бности -אַרױסװײַזן* גרױסע °פעי קײטן; ~ся *сов.* 1. (*отыскаться*) *געפינען, אָפּזוכן זיך; 2. (*выясниться*) *קלאָר װערן, אַרױסװײַזן זיך; неожи́данно обнару́жилось, что... אומגעריכט האָט זיך אַרױסגעװיזן, אַז...; 3. (*стать видимым*) *באַװײַזן זיך; (*проявиться*) *אנטפּלעקן זיך, אַרױסװײַזן זיך

обнести́ *сов.* 1. (*огородить*) *אַרומצױמען, אַרומנעמען; 2. (*угостить всех*) *אַרומטײלן קיבעד; יעדן אונטערטראָגן קיבעד (גאַסט); 3. (*пропустить при угощении*) פאַרטײלן מיט קיבעד

обнима́ть(ся) *несов. см.* обня́ть(ся)

обнища́ние *с* ‖ פאַראָרעמטקײט; (*процесс*) -דאָס פאַר אָרעמט װערן

обнища́ть *сов.* *פאַראָרעמט װערן

обнови́ть *сов.* 1. (*восстановить первоначальный вид*) *באַנײַען; (*возродить*) *אױפלעבן, צוגעבן פרישע קױכעס; обновлённый край [באַנײַטער] קאַנט אױפגעלעבטער; 2. (*пополнить новым*) *באַנײַען; (*репертуар и т. п.*) *אָפּפרישן; 3. *разг.* (*впервые употребить новую вещь*) *באַנײַען; ~ся *сов.* 1. *באַנײַט װערן; (*о человеке тж.*) (װי) *נײַ געבאָרן; 2. (*стать новым по составу*) *באַנײַט װערן

обно́вка *ж разг.* (*одежда*) נײַער מאַלבעש; (*обувь*) נײַע שיך

обновле́ние *с* ‖ באַנײַונג, Ⅰ באַנײַען

обновля́ть(ся) *несов. см.* обнови́ть(ся)

обноси́ть *несов. см.* обнести́

обноси́ться *сов. разг.* (*износить одежду, обувь*) *גײן אָפּגעריסן; *ניט האָבן װאָס אָנצוטאָן; 2. (*износиться*) -אָפּ *טראָגן זיך, *אָפּגעטראָגן װערן, *אָפּגעניצט װערן

обню́хать *сов.*, **обню́хивать** *несов.* -אַרומשמעקן, באַ שמעקן

обня́ть *сов.* 1. (*заключить в объятия*) *אַרומנעמען; האַלדזן; 2.: ~ взо́ром, взгля́дом אַרומכאַפּן מיטן אױג; 3. (*овладеть — о чувствах*) *באַהערשן, אַרומכאַפּן; 4. (*постигнуть*) *אַרומכאַפּן, *מאַסיג זײַן, *באַנעמען; ~ся *сов.* האַלדזן זיך, *אַרומנעמען זיך

обобра́ть *разг.* 1. (*кого-л.*) (פון קאָפּ ביז) *באַנעמען (פיס), *אױסבײַטלען; 2. (*что-л.*) *קלײַבן

обобща́ть *несов. см.* обобщи́ть

обобщ‖е́ние *с* ‖ ~ען פאַראַלגעמײנערונג; ~ённый -פאַר *אַלגעמײנערטער; (*не затрагивающий частностей*) -אַל געמײנער, סומאַרער

обобществ‖и́ть *сов.* *פאַרגעזעלשאַפטלעכן; (*крестьянские хозяйства*) קאָלעקטיװיזירן; ~ле́ние *с эк.* -פאַרגעזעל שאַפטלעכן Ⅰ, ‖ פאַרגעזעלשאַפטלעכונג; (*крестьянских хозяйств*) ‖ קאָלעקטיװיזאַציע, Ⅰ קאָלעקטיװיזירן; ~лённый *эк.* פאַרגעזעלשאַפטלעכטער

обобществля́ть *несов. см.* обобществи́ть

обобщи́ть *сов.* 1. (*объединить*) *פאַראײניקן; 2. (*вскрыть общее в отдельных явлениях*) פאַראַלגעמײנערן

обогати́тельн‖ый: ~ая фа́брика *горн.* די פאַבריק פאַר אַרץ־באַרײַכערן, אַרץ־באַרײַכערנדיקע פאַבריק

обогати́ть *сов.* 1. *прям. и перен.* *רײַך, באַרײַכערן; ~ свой о́пыт באַרײַכערן די אײגענע דערפאַרונג; ~ руду́ *горн.* באַרײַכערן דאָס אַרץ; ~ по́чву (азо́том) (מיט שטיקשטאָף) *פאַרבעסערן דעם באָדן; ~ся *прям. и перен.* *באַרײַכערן זיך, *באַרײַכערט װערן; (*нажиться тж.*) *ניסאָשער װערן

обогаща́ть(ся) *несов. см.* обогати́ть(ся)

обогаще́ние *с* ‖ באַרײַכערונג

обогна́ть *сов. прям. и перен.* *אַריבעריאָגן, איבעריאָגן

обогну́ть *сов.* (*пешком*) *פאַרגײן אַרום; (*объехать*) *פאַרפאָרן אַרום

обоготвори́ть *сов.*, **обоготворя́ть** *несов.* פאַרגעטערן

обогрева́ть *несов.* *באַװאַרעמען, געבן װאַרעם; ~ся *несов.* *באַװאַרעמט װערן; (*тв.; использовать для обогревания помещения*) *באַקומען װאַרעם (פון); (*греться*) װאַרעמען זיך

обогре́ть *сов. разг.* *באַװאַרעמען, אָנװאַרעמען; ~ся *сов. разг.* *אָנװאַרעמען זיך, דערװאַרעמען זיך

о́бод *м* 1. ~עס ◻ אָבאָד; обо́дья колёс די אָבאָדעס [רײפן] פון די רעדער

обод‖о́к *м* ~עך Ⅰ רעמל, ◻ אַרומזױם; таре́лка с голубы́м ~ко́м א טעלער מיט א בלױ פאַסיקל

обо́дранный *צעריסענער, צעפליקטער; *разг.* (*о человеке*) *אָפּגעריסענער־אָפּגעשליסענער

ободра́ть *сов.* 1. *אַרומרײַסן; (*тушу*) *אָפּשינדן די פעל (פון); 2. *разг.* (*исцарапать*) *צעדראַפּען; 3. *разг.* (*отнять имущество и т. п.*) (פון קאָפּ ביז פיס) *באַנעמען; ◇ ~ как ли́пку (דאַט.) *אױסטאָן דאָס העמד פון לײַב

ободри́ть *сов.* (*вин.*) *דערמוטיקן, (דאַט.) *צוגעבן מוט, *באַקומען; ~ся *сов.* *דערמוטיקט װערן, דערמונטערן זיך, דערמונטערן מוט

ободря́ть(ся) *несов. см.* ободри́ть(ся)

обожа́ние *с* ‖ פאַרגעטערונג

обожа́ть *несов.* *פאַרגעטערן; (*сильно любить*) *разг.* ליב האָבן דאָס כײַעס

обожда́ть *сов. разг.* *צװאַרטן, אָפּװאַרטן

обожеств‖и́ть *сов.* *פאַרגעטערן; ~ле́ние *с* ‖ פאַרגעטערונג, Ⅰ פאַרגעטערן

обожествля́ть *несов. см.* обожестви́ть

обо́з *м* 1. ~ס ‖ װאָלקע; 2. *уст. воен.* ~ן ◻ אָבאָז

обозва́ть *сов.* *אָנרופן; ~ *кого-л.* дурако́м *אָנרופן עמעצן נאַר

обозли́ть *сов.* *צעבײזערן, דערצאָרנען; ~ся *сов.* -דע *צעבײזערן זיך, *ראַגזענען זיך, אין קאַס װערן

обозна́ться *сов. разг.* *אָנעמען (אַלפי) *א טאָעס האָבן, טאָעס פאַר אַן אַנדערן

обознача́‖ть *несов.* 1. *см.* обозна́чить; 2. (*значить*) *הײסן, באַטײַטן; что ~ет э́то сло́во? װאָס באַטײַט אָט דאָס װאָרט?; ~ться *несов. см.* обозна́читься

обозначе́ни‖е *с* (*знак*) ~ען ‖ באַצײכענונג, ~ס ◻ צײכן; усло́вные ~я ◻ *מצ.* טנאַ־צײכנס

обозна́чить *сов.* 1. *(пометить)* אָפּמערקן, אָפּצייכענען; *(условным знаком)* באַצייכענען; 2. *(указать, назвать)* אָפּצייכענען, באַשטימען; 3. *(сделать заметным)* אָנצייכענען; **~ся** *сов.* 1. אָנמערקן זיך, אָנזיכטיק ווערן*; 2. *разг.* *(стать ощутимым)* אָנמערקן זיך, אָנהייבן* זיך פילן

обозрева́тель *м* = איבערזיכטלער מ; *(газеты и т. п. тж.)* קאָמענטאַטאָר מ ־ס

обозрева́ть *несов.* *см.* обозре́ть

обозре́ни||е *с* 1. *(действие)* באַקוקן ז, באַקוק מ; для всеобщего ~я פאַר אַלעמענס אויגן, אַז אַלע זאָלן זען; 2. *(обзор)* איבערזיכט מ ־ן, איבערבליק מ ־ן; междунаро́дное ~е צווישנפעלקערלעכער איבערזיכט [איבערבליק]; 3. *(эстрадное представление)* רעוויו מ ־ען

обозре́ть *сов.* אַרומבליקן, באַקוקן; *(в статье и т. п.)* באַטראַכטן

обо́||и *мн.* טאַפּעטן מצ., שפּאַליר מ; אָבאָיעס מצ. *разг.*; окле́ить ~ями אויסשפּאַלירן, (אויס)טאַפּעצירן

обо́йма *ж* פּאַטראָנען־רעמל ז ־עך; אָבאָימע וו ־ס *разг.*

обойти́ *сов.* *(вин.)* 1. *(вокруг)* (אַרומ)גיין* אַרום און אַרום (עפּעס); ~ дом אַרומגיין* אַרום און אַרום דעם הויז; 2. *(пройти)* אויסגיין*; *(посетить)* אויסזײַן* (אין); ~ весь го́род אויסגיין* די גאַנצע שטאָט; ~ все музе́и אויסזײַן* [איבערזײַן*] אין אַלע מוזייען; 3. *воен.*: ~ проти́вника с фла́нга פאַרגיין* דעם סוינע פון דער פלאַנג־זײַט; 4. *(пройти стороной)* אויסמײַדן*, פאַרבײַגיין* (אַרום); *перен.* *(не задеть, не коснуться кого-л.)* אויספעלן, אויסמײַדן*; ~ лу́жу דורכגיין* באַזײַט פון דער קאַליוזשע, אויסמײַדן* די קאַליוזשע; несча́стье их обошло́ דער אומגליק האָט זיי אויסגעפעלט [אויסגעמיטן]; 5. *(не коснуться — в разговоре и т. п.)* אויסמײַדן*; ~ не́которые подро́бности פאַרשווײַגן* [דורכלאָזן*] אייניקע פּראָטים; 6. *(уклониться от исполнения)* אויסמײַדן*; אַרומגיין* *разг.*; попы́тка ~ зако́н דער פּרוּוו אויסמײַדן* [אַרומגיין*] דעם געזעץ; 7.: ~ *кого-л.* по слу́жбе באַוולען [עמעצן] מיטן פּאָסטן [מיטן ראַנג]; 8. *(распространиться повсюду)* צעטראָגן* זיך (איבער); слух обошёл весь го́род דער קלאַנג האָט זיך צעטראָגן איבער דער גאַנצער שטאָט; 9. *разг.* *(обогнать)* אַריבעריאָגן, לאָזן* הינטער זיך; 10. *разг.* *(обмануть)* איבערכיטרעווען, אָפּשווינדלען

обойти́сь *сов.* 1. (с *тв.*; *поступить*) באַגיין* זיך (מיט), באַנעמען* זיך (מיט); пло́хо ~ с *кем-л.* באַגיין* זיך שלעכט° מיט עמעצן; 2. *разг.* *(стоить)* (אָפּ)קאָסטן; ремо́нт обошёлся в сто рубле́й דער רעמאָנט האָט אָפּגעקאָסט הונדערט רובל; э́то ему́ до́рого обойдётся דאָס וועט אים טײַער קאָסטן; *перен.* *тж.* ער וועט דערפאַר טײַער באַצאָלן, ס'וועט אים גרינג ניט אָפּגיין; 3. *разг.* *(тв.; удовольствоваться)* באַנוגענען זיך (מיט); (без *род.*) באַגיין* זיך (אָן); ~ стака́ном ча́ю באַנוגענען זיך מיט א גלאָז טיי; ~ тремя́ рубля́ми в день באַנוגענען זיך [דורכקומען*, אויסקומען*] מיט דרײַ רובל א טאָג; ~ без посторо́нней по́мощи באַגיין* זיך אָן זײַטיקער הילף; 4. *безл.* *(происходить)* אָפּגיין*; не обошло́сь без разногла́сий ס'איז ניט אָפּגעגאַנגען אָן כילוקע־דײַעס; 5. *обыкн.* *безл.* *(благополучно окончиться)*: ка́к-нибудь обойдётся ס'וועט ווי־ניט־איז דורכגיין*, ס'וועט זײַן* רעכט; всё обошло́сь благополу́чно אַלץ איז דורכגעגאַנגען גלאַט [בעשאָלעם]

обо́йщик *м* = שפּאַלירער מ, = טאַפּעצירער מ; אָבאָישטשיק מ ־עס *разг.*

обокра́сть *сов.* באַגאַנווענען*

оболга́ть *сов.* *(вин.)* *разг.* אָנרעדן* רעכילעס [לאָשנהאָרע] (אָף)

оболо́чка *ж* 1. אײַנהיל מ ־ן; *перен.* הײַטל ז, מאַסקע וו; вне́шняя ~ דאָס אויסערלעכע הײַטל; 2. *биол.*, *анат.* הײַטל ז ־עך; ра́дужная ~ רעגנבויגן־הײַטל ז ־עך; рогова́я ~ האָרן־הײַטל ז ־עך; сли́зистая ~ שלײַם־הײַטל ז ־עך

обольсти́ть *сов.* 1. פאַרבלענדן, פאַרפירן; 2. *уст.* *(соблазнить)* פאַרפירן; **~ся** *сов.* *(тв.)* לאָזן* זיך פאַרבלענדן [פאַרפירן] (פון); ~ся успе́хом לאָזן* זיך פאַרבלענדן פונעם דערפאָלג

обольща́ть *несов.* *см.* обольсти́ть; **~ся** *несов.* 1. *см.* обольсти́ться; 2. *(быть в приятном заблуждении)* זײַן* פאַרבלענדט; не обольща́йтесь! נאַרט זיך ניט אָפּ!

обольще́ние *с* *(соблазн)* רייץ מ ־ן, יעיצערהאָרע מ

обоня́ние *с* שמעק־כוש מ, כוש־האָרייעך מ; то́нкое ~ א פײַנער שמעק־כוש [כוש־האָרייעך]

обора́чиваемость *ж* פאַרקערלעכקייט וו; ~ оборо́тных средств *эк.* די פאַרקערלעכקייט פון די אומזאַץ־מיטלען

обора́чивать(ся) *несов.* *см.* оберну́ть(ся)

оборва́нец *м* *разг.* האָלעדריגע מ ־ס, אן אָפּגעריסענער — אן אָפּגעשליסענער

обо́рванный 1. אָפּגעריסענער; 2. *(незаконченный)* אָפּגעריסענער, ניט־פאַרענדיקטער

оборва́ть *сов.* 1. *(со всех сторон)* אַרומרײַסן*; 2. *(дёрнув, разорвать)* איבעררײַסן*, אָפּרײַסן*; ~ про́вод איבעררײַסן* דעם דראָט; 3. *(прекратить)* איבעררײַסן*; ~ разгово́р на полусло́ве איבעררײַסן* די רייד אינמיטן וואָרט; 4. *разг.* *(кого-л.; заставить замолчать)* איבערהאַקן די רייד (דאַט.); **~ся** *сов.* 1. *(о верёвке и т. п.)* איבעררײַסן* זיך; 2. *(сорваться, упасть)* אָפּרײַסן* זיך, אַראָפּפאַלן*; 3. *(внезапно прекратиться)* איבערגעריסן ווערן*; *(замолчать)* פאַרהאַקן זיך

обо́рка *ж* שליאַרע וו ־ס

оборо́н||а *ж* 1. *(действие)* פאַרטיידיקונג וו, פאַרטיידיקן ז, באַשיצונג וו, באַשיצן ז; ~а Ленингра́да די פאַרטיידיקונג פון לענינגראַד, דאָס פאַרטיידיקן לענינגראַד; перейти́ от ~ы к наступле́нию איבערגיין* פון פאַרטיידיקונג צו אָנגריף; 2. *(совокупность оборонительных средств)* שוץ וו; крепи́ть ~у страны́ פאַרשטאַרקן [פעסטיקן] די לאַנדשוץ; 3. *(линия оборонительных сооружений)* שוץ־ליניע וו; прорва́ть ~у проти́вника דורכרײַסן* [דורכברעכן*] די שוץ־ליניע פונעם סוינע; кругова́я ~а קרײַז־פאַרטיידיקונג וו, פאַרטיידיקונג אין אַרומרינגלונג

оборони́тельн||ый שוץ־; ~ое ору́жие שוצגעווער ז; заня́ть ~ую пози́цию פאַרנעמען* א שוץ־פּאָזיציע

оборо́нн||ый שוץ־; ~ая промы́шленность שוץ־אינדוסטריע וו

обороноспосо́бн||ость *ж* שוצפעיקייט וו; ~ый שוצפעיקער

обороня́ть *несов.* באַשיצן, פאַרטיידיקן; **~ся** *несов.* באַשיצן זיך, פאַרטיידיקן זיך

оборо́т *м* 1. אומדריי מ ־ען *(при обозначении ско-*

рости вращения *мн.* אומדריי); сто ~ов в мину́ту הונדערט אומדריי (אין) א מינוט; 2. *эк.* מ אומזאץ; годово́й ~ מ יאָר־אומזאץ; 3. (*вагонов и т. п.*) מ אומלויף; (*сельскохозяйственных культур*) מ ציקל; 4. (*использование*) מ געברויך; (*сло́ва тж.*) מ אומגאנג־געברויך; изъя́ть из ~а ארויסנעמען* פונעם פאַרקער; 5. (*поворот*) ־ן מ (אויס)קער; 6. (*новое направление*) ־ען וו ווענדונג, מ קער; разгово́р при́нял друго́й ~ דאָס געשפּרעך האָט אָנגענומען אַן אַנדער ווענדונג; 7. (*обратная сторона*) די זײַט [די אַנדערע] פּאַרקערטע; смотри́ на ~е זע אויף דער זײַט [אויף יענער] אַנדערער; 8. (*словесное выражение*) ־ן מ אויסדרוק; ~ ре́чи ־ס וו קאָנסטרוקציע, רייד־קאָנסטרוקציע ־ס וו; ◇ брать, взять *кого-л.* в ~ נעמען* עמעצן אין דער ארבעט

о́боротень *м фольк.* מ גילגול (מצ. גילגולים)

оборо́тистый *разг.* פּיפּיקער

оборо́тн||ый 1. *эк.* אומזאץ־; ~ый капита́л מ אומזאץ־קאפּיטאל; 2.: ~ая сторона́ די פּאַרקערטע [די אַנדערע] זײַט

обору́дование *с* 1. (*действие*) ז אויסשטאטן, אויסשטאטונג, ז אויסריכטן, וו אויסריכטונג; 2. (*аппаратура и т. п.*) וו אויסשטאטונג, וו אויסריכטונג; но́вое ~ шахт די נײַע אויסשטאטונג פון שאַכטעס

обору́довать *сов. и несов.* אויסשטאטן, אויסריכטן; за́ново ~ цех איבעראויסשטאטן דעם צעך; ~ во дворе́ спортплоща́дку מאכן אינעם הויף א ספּאָרט־פּלאַץ

обоснова́ние *с* וו באגרינדונג; нау́чное ~ וויסנשאפטלעכע באגרינדונג

обосно́ванный באגרינדעטער

обоснова́ть *сов.* באגרינדן; ~ предложе́ние באגרינדן [מאָטיווירן] דעם פאָרשלאָג; ~ся *сов. разг.* אײַנפונדעווען זיך

обосно́вывать *несов. см.* обоснова́ть

обосно́вываться[1] *несов. см.* обоснова́ться

обосно́вываться[2] *несов.* (на *предл.*) באגרינדן זיך (אויף), זײַן* באגרינדעט (אויף)

обосо́бить *сов.* אָפּזונדערן; ~ся *сов.* אָפּזונדערן זיך

обосо́бленн||ый 1. איזאָלירטער, אָפּגעזונדערטער; 2. *грам.* אָפּגעזונדערטער; ~ые чле́ны предложе́ния אָפּגעזונדערטע זאצגלידער

обособля́ть(ся) *несов. см.* обосо́бить(ся)

обостре́ние *с* 1. (*чувств, ощущений*) וו פארשאַרפונג; 2. (*ухудшение*) שאַרפע פאַרערגערונג; ~ боле́зни א שאַרפע פאַרערגערונג פון דער שלאַפקייט; 3. (*отношений и т. п.*) וו פארשאַרפונג; ~ противоре́чий א פארשאַרפונג פון די ווידערשפּרוכן; ~ кла́ссовой борьбы́ א פארשאַרפונג פונעם קלאַסן־קאַמף

обострённ||ый 1. (*о чертах лица*) פארשפּיצטער, פארשאַרפטער; 2. (*об ощущении, восприятии и т. п.*) פארשאַרפטער; ~ый слух פאַרשאַרפט געהער; געבויערטע אויערן *разг.*; ~ое внима́ние פארשאַרפטע אויפמערקזאמקייט; 3. (*об отношениях*) פארשאַרפטער

обостри́ть *сов.* 1. (*чувства*) שאַרפער מאכן, פארשאַרפן; 2. (*боль, болезнь*) שטאַרקער מאכן; 3. (*отношения*) פאַרשאַרפן; ~ междунаро́дную обстано́вку פאַרשאַרפן די צווישנפעלקערלעכע לאַגע; ~ся *сов.* 1. (*о чертах лица*) שאַרפער ווערן*; (*о носе*) פארשפּיצט ווערן*; 2. (*о чувствах*) שאַרפער ווערן*; 3. (*о боли, о болезнях*) שטאַרקער ווערן*; 4. (*об отношениях*) פאַרשאַרפט ווערן*, אָנגעשטרענגטער ווערן*

обостря́ть(ся) *несов. см.* обостри́ть(ся)

обо́чин||а *ж* ־ן מ ווענגראַנד; на ~е доро́ги אויפן ראַנד פונעם וועג

обою́дн||ый קעגנזײַטיקער; с ~ого согла́сия מיט קעגנזײַטיקער האסקאָמע, מיט דער האסקאָמע פון ביידע צדדים

обоюдоо́стрый *прям. и перен.* צווייִשארפיקער; מיט צוויי שארפן *после сущ.*

обраба́тывать *несов. см.* обрабо́тать

обраба́тывающ||ий: ~ая промы́шленность די באאַרבעטנדיקע אינדוסטריע

обрабо́тать *сов.* באאַרבעטן; ~ дета́ль באאַרבעטן די דעטאַל; ~ зе́млю באאַרבעטן [קולטיווירן] די ערד; ~ наро́дную пе́сню באאַרבעטן [אומאַרבעטן] א פאָלקסליד; ~ ра́ну באאַרבעטן [דעזינפיצירן] די וווּנד

обрабо́тка *ж* וו באאַרבעטונג; ~ на шлифова́льном станке́ באאַרבעטונג מיט א שלײַף־ווערקשטעל; שלײַפונג וו; музыка́льная ~ מוזיקאַלישע באאַרבעטונג [אומאַרבעטונג]; литерату́рная ~ ליטעראַרישע באאַרבעטונג; ~ поступа́ющей информа́ции די באאַרבעטונג [דער אַנאַליז] פון דער אָנקומענדיקער אינפאָרמאַציע

обра́довать *сов.* דערפרייען; ~ся *сов.* דערפרייען זיך; (*дат.*) דערפרייען זיך (מיט); ~ся пода́рку דערפרייען זיך מיט דער מתנה

о́браз *м* 1. *тк. ед.* (*внешний вид, облик кого-л.*) ־ן ז געשטאַלט; 2. *обыкн. мн.* (*живое представление о ком-л., чём-л.*) מצ. בילדער; ~ы про́шлого בילדער פון דער פאַרגאַנגענהייט; 3. (*тип, характер в художественном произведении*) ־ן ז געשטאַלט; 4. (*характер, склад*) ־ן מ אַרט, מ אופן (מצ. אופנים); ~ мышле́ния דער אַרט דענקען; ~ жи́зни דער אַרט לעבן, וו פירונג; ~ правле́ния מ רעגירונגס־פאָרם; ~ де́йствий אופן פון האַנדלונג; 5.: коренны́м ~ом ראַדיקאַל, אויף [א ראַדיקאַלן אופן; ра́вным ~ом דעס(ט)גלײַכן, פּונקט אַזוי; каки́м ~ом? אויף וואָס פאר אַן אופן?, ווי־אַזוי?; нико́им ~ом בשום־אופן (ניט), אין קיין פאַל ניט; таки́м ~ом אויף אַזא אופן; *вводн. сл.* אַזוי־אַרום; ◇ обстоя́тельство ~а де́йствия *грам.* ־ן מ אופן־אומשטאַנד, וו אופן־באַשטימונג ־ען; по ~у и подо́бию *чьему-л.* לויט עמעצנס פּאָרעם און געשטאַלט

образ||е́ц *м* 1. ־ן מ מוסטער; ~цы́ това́ров מוסטערן פון סחורעס; ~е́ц по́дписи דער מוסטער פון דער אונטערשריפט; по устано́вленному ~цу́ לויט דעם אײַנגעשטעלטן מוסטער; 2. (*пример для подражания*) (מוסטערהאַפטער) בײַשפּיל ־ן מ; ~е́ц герои́зма א (מוסטערהאַפטער) בײַשפּיל פון העלדישקייט; 3. *тех.* ־ן וו מאָדעל; винто́вки но́вого ~ца́ ביקסן פון א נײַער מאָדעל

о́бразность *ж* וו בילדערישקייט

о́бразн||ый בילדערישער; ~ое выраже́ние א בילדערישער [א פיגורעלער] אויסדרוק; ~ый язы́к א בילדערישע שפּראַך

образова́ни||е *с* 1. (*действие*) וו (אויס)בילדונג; ~е но́вых госуда́рств די בילדונג פון נײַע מלוכות; 2. (*то, что образовано*) ־ען וו אויסבילדונג; го́рные ~я באַרג־אויסבילדונגען מצ.

образова́ние[2] *с* (*просвещение*) וו בילדונג; пра́во на

~ דאָס רעכט אַף בילדונג; всеобщее обязательное среднее ~ אַלגעמיינע אָבליגאַטאָרישע מיטעלע בילדונג [מיטל־בילדונג]; получить ~ באַקומען* בילדונג

образованн||ость *ж* געבילדעטקייט װ; ~**ый** געבילדע־טער

образовательный בילדונג(ס)־; ~ ценз בילדונג(ס)־צענז מ ־ן

образовать *сов. и несов.* 1. *(создать)* אויסבילדן, שאַפֿן*; *(составить)* בילדן; 2. *(организовать)* שאַפֿן*; ~**ся** *сов. и несов.* 1. *(возникнуть)* אויסבילדן זיך, שאַפֿן* זיך; 2. *(организоваться)* געשאַפֿן ווערן*

образумить *сов. разг.* אומקערן צום סייכל, אַרײַנגעבן* סייכל; ~**ся** *сов.* אומקערן זיך צום סייכל, באַטראַכטן זיך

образцов||ый מוסטער־; *(отличный тж.)* מוסטערהאַפֿטער, מוסטערדיקער; ~**ое хозяйство** א מוסטערהאַפֿטע מוסטער־ווירטשאַפֿט װ ־ן, [א מוסטערדיקע ווירטשאַפֿט]

образчик *м прям. и перен.* מוסטער מ ־ן

обрамлени||е *с* 1. *(действие)* באַרעמלונג װ; 2. *(то, что обрамляет)* באַרעמלונג װ ־ען, רעם װ ־ען; в ~и знамён מיט פֿאָנען אַרום און, אין א באַרעמלונג פֿון פֿאָנען אַרום

обрамлять *несов.* באַרעמלען

обрастать *несов.*, **обрасти** *сов.* 1. פֿאַרוואַקסן ווערן*; אַרומוואַקסן*; ~ мохом פֿאַרוואַקסן ווערן* מיט מאָך; 2. *разг. (покрыться волосами, шерстью)* באַוואַקסן ווערן*; 3. *разг.*: ~ жиром אָנקלײַבן* שמאַלץ, אַרופֿנעמען* אַף זיך לײַב; 4. *разг. (окружить себя)* אַרומגעוואַקסן ווערן*; город оброс кварталами новостроек אַרום דער שטאָט זײַנען אויסגעוואַקסן גאַנצע קוואַרטאַלן נײַבויונגען

обратимый צוריקקערלעכער, רעווערסיווער

обратить *сов.* 1. *(повернуть)* אויסדרייען, אויסקערעווען; *(устремить)* ווענדן*; ~ взгляд на *кого-л.*, на *что-л.* ווענדן* דעם בליק אַף עמעצן, אַף עפּעס; просьба обращена к нему די באַקאָשע איז געווענדט צו אים; 2. *(превратить)* פֿאַרוואַנדלען; *(изменить характер чего-л.)* אומווענדן; ~ в свою пользу אומווענדן צו אייגענער נוץ; ~ *что-л.* в шутку מאַכן פֿון עפּעס א שפּאַס; ◇ ~ *кого-л.* в бегство צווינגען* עמעצן אַנטלויפֿן (אין פֿאַ־ניק)

обратиться *сов.* 1. ווענדן* זיך; ~ к *кому-л.* с просьбой ווענדן* זיך צו עמעצן מיט א באַקאָשע; ~ к врачу ווענדן* זיך צו א דאָקטער, פֿרעגן (בא) א דאָקטער; ~ в министерство с заявлением דערלאַנגען א מעלדונג אין מיניס־טעריום; 2. *(в вин.; превратиться)* פֿאַרוואַנדלען זיך, פֿאַרוואַנדלט ווערן*

обратно *нареч.* 1. צוריק; получить ~ באַקומען* צוריק; повернуть ~ פֿאַרקערעווען אַף צוריק; 2. *разг. (наоборот)* פֿאַרקערט; 3.: ~ пропорциональный *мат.* אומגע־קערט פּראָפּאָרציאָנעלער

обратн||ый 1. צוריק־; ~ый путь צוריקוועג מ; в ~ом направлении אין א פֿאַרקערטער ריכטונג; в ~ом порядке אין אַן אומגעקערטן סדר; 2. *(противоположный)* פֿאַרקערטער; ~ые результаты פֿאַרקערטע רעזולטאַטן; 3. *(оборотный)*: ~ая сторона די פֿאַרקערטע [די אַנ־דערע] זײַט; 4. *мат.* אומגעקערטער; ~ая пропорциональность אומגעקערטע פּראָפּאָרציאָנעלקייט; ◇ ~ый адрес צוריק־אַדרעס מ; ~ый билет א בילעט אַף צוריק; ~ая сила закона די צוריק־קראַפֿט פֿונעם געזעץ

обращать *несов. см.* обратить; ~**ся** *несов.* 1. *см.* обратиться; 2. *(вращаться вокруг чего-л.)* אומדרייען זיך, באַוועגן זיך; 3. *(с кем-л.)* באַנעמען* זיך (מיט), באַגיין* זיך (מיט); *(с чем-л.)* באַגיין* זיך (מיט); 4. *(о деньгах)* גילטן*, צירקולירן, האָבן* א פֿאַרקער [אַן אָנגאַנג]

обращени||е *с* 1. *(к дат.; призыв, послание)* ווענדונג װ ־ען (צו); Обращение Всемирного конгресса сторонников мира די ווענדונג פֿונעם אַלוועלטלעכן שלום־קאָנגרעס; 2. *(с кем-л.)* באַנעמונג װ (מיט); *(с чем-л.)* דאָס באַגיין זיך (מיט); неосторожное ~е с огнём דאָס אומפֿאָר־זיכטיקע באַגיין זיך מיט פֿײַער; грубое ~е גראָבע° באַ־האַנדלונג; 3. *(употребление)* אומזאַץ מ, פֿאַרקער מ; изъять *что-л.* из ~я אַרויסנעמען* עפּעס פֿונעם פֿאַרקער; 4. *грам.* ווענדונג װ

обрез *м* 1. *(у книги)* ברעג מ ־עס, קאַנט מ ־ן; 2. *(оружие)* אָברעז מ ־ן; ◇ в ~ קוים וואָס ס׳קלעקט; *(о деньгах, припасах тж.)* קוים אַף דורכצוקומען

обрезание *с рел.* מאַל(ע)ן ז; דאָס מאַל(ע) זײַן; *(празднество)* ברית מ, בריסמילע װ

обрезать *сов.*, **обрезать** *несов.* *(вин.)* 1. *(со всех сторон)* אַרומשנײַדן*; *(конец, край)* אָפּשנײַדן*; 2. *(поранить)* צעשנײַדן*; 3. *разг. (заставить замолчать)* אָפּ־האַקן [איבערהאַקן] די רייד (דאַט.); 4. *рел.* מאַל(ע) זײַן*; ◇ ~ крылья *кому-л.* אונטערהאַקן עמעצן די פֿליגל

обрезаться *сов. разг.* צעשנײַדן* זיך

обрекать *несов. см.* обречь

обременённый באַלאַסטיקטער, באַלעסטיקטער

обременительный באַלאַסטנדיקער, באַלעסטנדיקער, צו שווערער

обременить *сов.*, **обременять** *несов.* באַלעסטיקן, באַ־לאַסטיקן; чрезмерно ~ איבערלעסטיקן

обрести *сов.*, **обретать** *несов.* געפֿינען*, קריגן*; обрести счастье געפֿינען* דאָס גליק; ~ друзей קריגן* פֿרײַנט

обречённ||ый פֿאַראורטיילטער; (на *вин.*) אויסגעשטעלטער (אַף); чувствовать себя ~ым פֿילן זיך ווי א פֿאַראורטייל־טער; ~ый на гибель אויסגעשטעלטער אַף אומקום

обречь *сов.* (на *вин.*) פֿאַראורטיילן (צו), אויסשטעלן (אַף); ~ на гибель אויסשטעלן אַף אומקום

обрисова||ть *сов.* 1. *(обвести чертой)* אַרומצייכענען; 2. *(подчеркнуть формы — об одежде)* אַרומכאַפּן; платье чётко ~ло её фигуру דאָס קלייד האָט געמאַכט זייער בולעט איר פֿיגור; 3. *(охарактеризовать, описать)* באַ־שילדערן, אָנמאָלן, מאָלן; ~ть ситуацию שילדערן די סי־טואַציע; ~ться *сов.* אַרויסטרעטן* בולעט, אָנזיכטיק ווערן*

обрисовывать *несов. см.* обрисовать

обрить *сов.* אָפּגאָלן, אָפּראַזירן; ~ся *сов.* אָפּגאָלן זיך, אָפּראַזירן זיך

оброк *м ист.* לײַבשטײַער מ

оброни||ть *сов.* 1. *(выпустить из рук)* אַרויסלאָזן* פֿון די הענט; *(потерять)* פֿאַרלירן*; она ~ла перчатку בא איר איז אַרויסגעפֿאַלן א הענטשקע; 2. *(листву)* אָפּ־וואַרפֿן*; 3. *(сказать небрежно)* געבן* א זאָג פֿון זיך; ~ть замечание לאָזן* פֿאַלן א באַמערקונג

обрубать *несов.*, **обрубить** *сов.* 1. אַרומהאַקן; ~ сучья אַרומהאַקן די צווײַגן; 2. *(часть, конец чего-л.)* אָפּהאַקן

обрубок *м* 1. *(бревна и т. п.)* קלעצל ז ־עך; 2.: ~ руки האַנט־רעשטל ז; ~ ноги פֿוס־רעשטל ז

обрусе́вший, обрусе́лый פֿאַרוּסישטער, רוסיפֿיציר'טער

обрусе́ть *сов.* *פֿאַרוּסישט ווערן, *רוסיפֿיציר'ט ווערן

о́бруч *м* ‖ ־ן רייף

обруча́льн‖ый: ~ое кольцо́ קידושין־פֿינגערל ז ־עך; *(при помолвке)* פֿאַרקנאַס־פֿינגערל ז ־עך

обруча́ть(ся) *несов. см.* обручи́ть(ся)

обруче́ние *с* ‖ פֿאַרקנאַסונג

обручи́ть *сов.* פֿאַרקנאַסן; ~ся *сов.* פֿאַרקנאַסן זיך, *פֿאַרקנאַסט ווערן

обру́ш‖ить *сов.* 1. אײַנוואַלגערן; (на *вин.*) אַרופֿוואַלגערן (אויף); 2.: ~ить уда́р на врага́ דערלאַנגען אַ שמעטערנ־דיקן קלאַפּ דעם סוֹינע; ~иться *сов.* 1. אײַנוואַלגערן זיך, *אײַנפֿאַלן; *(тяжело упасть)* *געבן אַ פֿאַל; *перен.* *(о несчастье)* *טרעפֿן; дом ~ился דאָס הויז האָט זיך אײַנ־געוואַלגערט; 2. (на *вин.; напасть*) *אַרופֿוואַרפֿן זיך (אויף), *באַפֿאַלן; *(наброситься с упреками и т. п.)* *אַרופֿוואַרפֿן זיך (אויף)

обры́в *м* ‖ ־ן ם אָפּריס

обрыва́ть(ся) *несов. см.* оборва́ть(ся)

обры́вистый 1. *(крутой)* שטײַלער, אָפּריסיקער; 2. *(бессвязный)* אומגעבונדענער, צעבראָקלטער

обры́в‖ок *м* 1. שטיקל ז ־עך; *(верёвки и т. п.)* רעשטל ז ־עך; 2. *мн. перен.* מצ. ברעקלעך, שטיקלעך מצ.; ~ки фраз ברעקלעך פֿראַזעס; ~ки све́дений קאַרגע פֿראַגמענטן פֿון ידיעות

обры́вочный אָפּגעריסענער

обры́згать *сов.* באַשפּריצן, אָפּשפּריצן; ~ся *сов.* אָפּ־שפּריצן זיך, באַשפּריצן זיך

обры́згивать(ся) *несов. см.* обры́згать(ся)

обрю́згл‖ый אופֿגעדראָלאַנער (פֿעטלײַביק); ~ые щёки אַראָפּהענגענדיקע באַקן

обрю́згнуть *אופֿגעדראָלן ווערן

обрю́згший *см.* обрю́зглый

обря́д *м* ‖ ־ן ם ריטואַל, ־ס ‖ צערעמאָניע; ~овый ריטואַלער

обсади́ть *сов.*, **обса́живать** *несов.* באַפֿלאַנצן; ~ доро́жку куста́ми באַפֿלאַנצן [אַרומזעצן] די סטעזשקע מיט קוסטעס

обса́сывать *несов. см.* обсоса́ть

обсервато́рия *ж* ‖ ־ס אָבסערוואַטאָריע

обскака́ть *сов.* 1. *(кругом)* (אַרום) דורכגאַלאָפּירן; 2. *(обогнать)* איבעריאָגן אין גאַלאָפּ

обсле́дование *с* ‖ ־ען אויספֿאָרשונג; *(учреждения и т. п.)* דורכקאָנטראָלירונג ‖ ־ען; медици́нское ~ מעדי־ציניש אויספֿאָרשונג

обсле́довать *сов. и несов.* אויספֿאָרשן; *(учреждение и т. п.)* דורכקאָנטראָלירן; ~ больно́го באַטראַכטן דעם חולה

обслу́живание *с* ‖ באַדינונג; *(бытовое тж.)* סערוויס ם; техни́ческое ~ טעכנישע באַדינונג

обслу́живать *несов.* 1. *см.* обслужи́ть; 2. *(машину и т. п.)* (בײַ) אַרבעטן; ~ одновре́ме́нно не́сколько станко́в אַרבעטן איינצײַטיק בײַ עטלעכע וואָרקשטעלן

обслужи́ть *сов.* באַדינען

обсоса́ть *сов.* אַרומסמאָקען

обсо́хнуть *сов.* אויסטריקענען, *טרוקן ווערן

обста́вить *сов.* 1. *(вокруг чего-л.)* אַרומשטעלן; 2. *(квартиру и т. п.)* אויסמעבלירן, אויסמעבלען; 3. *(создать обстановку)* אַרומשטעלן; торже́ственно ~ встре́чу אַרומשטעלן די באַגעגעניש פֿײַערלעך; 4. *разг.* *(превзойти)* *איבערגיין; ~ся *сов. разг.* 1. *(тв.)* אַרומשטעלן (אַרום זיך); 2. *(устроить себе жилище)* אויסמעבלירן די וווינונג

обстано́вк‖а *ж* 1. *(меблировка)* מעבלירונג ‖ מעבל ז; *театр.* ‖ אויסשטאַטונג, אײַנריכטונגען מצ.; 2. *(положение)* אַטמאָספֿער ‖ לאַגע, ‖ באַדינגונגען מצ., סיטואַציע ‖ ־ס; де́ти расту́т в здоро́вой ~е די קינדער וואַקסן אין אַ געזונטער° אַטמאָספֿער; междунаро́дная ~а די צווישנפֿעלקערלעכע לאַגע; в ~е трудово́го подъёма אין אַן אַט־מאָספֿער פֿון אַרבעט־ענטוזיאַזם; ~а на фро́нте די סי־טואַציע [די לאַגע] אויפֿן פֿראָנט; я не могу́ рабо́тать в тако́й ~е! איך קען ניט אַרבעטן אין אַזעלכע באַדינגונגען!

обстоя́тельный 1. *(подробный)* אויספֿירלעכער, געגויער; ~ отчёт אַן אויספֿירלעכער [אַ געגויער] באַריכט; 2. *разг.* *(о человеке)* ראַיעלער, סאָלידער

обстоя́тельств‖о *с* 1. *(сопутствующий факт)* אומ־שטאַנד ם ־ן; вы́яснить все ~а де́ла אויסקלאָרן אַלע אומשטאַנדן פֿונעם ענין; אויסקלאָרן אַלץ, וואָס איז שײַך צום ענין; то ~о, что ... דאָס, וואָס...; דער פֿאַקט, וואָס...; 2. *мн.* *(условия, обстановка)* אומשטאַנדן מצ. ‖ לאַגע; при таки́х ~ах בײַ אַזעלכע אומשטאַנדן; в стеснённых ~ах אין אַ געענגטער לאַגע; ни при каки́х ~ах! אין קיין פֿאַל ניט, בײַ קיינע אומשטאַנדן ניט!; по не зави́сящим от кого-л. ~ам מאַכמעס סיבעס, וואָס זײַנען ניט אָפּהענגיק פֿון עמעצן; смягча́ющие ~а *юр.* מילדערנדיקע אומשטאַנדן; 3. *грам.* (מצ. ..וואָרטער) אומשטאַנדוואָרט ז, צײַטבאַשטימונג ‖ ־ען; ~о вре́мени באַשטימונג ‖ ־ען; ◇ смотря́ по ~ам אָפּהענגיק פֿון די אומשטאַנדן; я поживу́ там неде́лю и́ли бо́льше, смотря́ по ~ам כ'וועל דאָרט אָפּזײַן אַ וואָך צי מער, ווי ס'וועט אויסקומען; стече́ние ~ дער צופֿאַל פֿון אומשטאַנדן

обсто‖я́ть *несов.*: всё ~и́т благополу́чно אַלץ איז קע־שורע, אַלץ איז אין אָרדענונג; де́ло ~и́т так די לאַגע איז אַזאַ; пло́хо ~я́ло (де́ло) с обуче́нием рисова́нию ס'האָט געהאַלטן שלעכט° מיטן לערנען מאָלן

обстре́л *м* 1. ‖ באַשיסונג, פֿײַער ז; артиллери́йский ~ אַן אַרטילערישע באַשיסונג; быть [находи́ться] под обстре́лом *זיך געפֿינען* אונטערן פֿײַער, באַשאָסן ווערן; ◇ взять кого-л. под ~ נעמען* עמעצן אָפּן צימבל

обстре́ливать *несов.*, **обстреля́ть** *сов.* *באַשיסן; ~ из тяжёлых ору́дий באַשיסן* פֿון שווערע האַרמאַטן

обстре́лянный פֿאַרהאַרטעוועטער, שלאַכט־דערפֿאַרענער אין שלאַכטן

обструга́ть *сов.* אָפּהובלעווען

обстро́иться *сов. разг.* 1. *(построить для себя жильё)* אויסבויען פֿאַר זיך (אַ וווינונג); 2. *(застроиться)* *אַרומגעבויט [פֿאַרבויט] ווערן

обстру́кци‖я *ж* ‖ ־ס אָבסטרוקציע; устро́ить кому-л. ~ю מאַכן עמעצן אַן אָבסטרוקציע

обступа́ть *несов.*, **обступи́ть** *сов.* *(вин.)* אַרומרינגלען, אַרומשטעלן זיך (אַרום)

обсуди́ть *сов.*, **обсужда́ть** *несов.* באַהאַנדלען, אַרומ־רעדן*

обсужде́ние *с* ‖ באַהאַנדלונג, поста́вить что-л. на ~ שטעלן עפּעס צום באַהאַנדלען

обсуши́ть *сов.* אָפּטריקענען, אויסטריקענען; ~ся *сов.*

(אױס)טריקענען די ארומטריקענען זיך, אָפּטריקענען זיך קליידער

обсчитáть *сов.* פֿאַלשרעכענען; *юр.* אָפּנאַרן אין כעזשבן; **~ся** *сов.* א טאָעס האָבן* אין כעזשבן, א טאָעס האָבן* באם (איבער)ציילן

обсчи́тывать(ся) *несов. см.* обсчитáть(ся)

обсы́пать *сов.*, **обсыпáть** *несов.* באשיטן*

обсыхáть *несов. см.* обсóхнуть

обтáчивать *несов. см.* обточи́ть

обтекáемый 1. ארומפליײצטער; 2. *разг. ирон.*: ~ ответ אן אױסמײד(נד)יקער ענטפֿער

обтерéть *сов.* אָפּווישן, ארומווישן; (*жидкостью*) ארומ-רײבן*; **~ся** *сов.* 1. ארומווישן זיך, אָפּווישן זיך; (*какой-л. жидкостью*) ארומרײבן* זיך; 2. *разг.* (*износиться*) אױסרײבן* זיך

обтесáть *сов.* 1. ארומטעסען; 2. *перен. разг.* אָפּטעסען, אָפּשליפֿן*; **~ся** *сов. разг.* אָפּגעטעסעט ווערן*, ווערן* אָפּגעשליפֿן

обтёсывать *несов. см.* обтесáть

обтирáни||е *с* ־ען || ארומרײבונג; холóдные ~я קאַל-טע ארומרײבונגען°

обточи́ть *сов.* ארומשלײפֿן*

обтрёпанн||ый אָפּגעטראָגענער, אָפּגעטרעפּעטער; אָפּגע-אָפּגעטרעפּעטע *разг.*; ~ые манжéты אױסגע-[בארעטער פּרעגדזשט] מאַנקעטן

обтрепáть *сов.* אָפּטראָגן*, אָפּטרעפּען; **~ся** *сов.* אָפּ-געטראָגן ווערן*, אָפּגעטרעפּעט ווערן*

обтя́гивать *несов. см.* обтянýть

обтя́жк||а *ж*: в ~у (*об одежде*) צום לײַב

обтянýть *сов.* 1. באציִען*, באדעקן; 2. (*охватить, прилегать — об одежде*) ארומכאַפּן שטײַף; **~ся** *сов.* 1. (*покрыться*) פֿארצויגן ווערן*; 2. (*о лице*) אױסגעצערט ווערן*

обувáть(ся) *несов. см.* обýть(ся)

обувн||óй שוך-, שוכווארג-; ~áя промы́шленность שוך-ײנדוסטריע || ־, שוכווארג־אינדוסטריע || ־; ~óй магази́н א מאגאזין פֿון שוכווארג

óбувь *ж* I שוכווארג, שיך מצ.; всевозмóжная ~ אלערלײ שוכווארג; лéтняя ~ זומערשיך מצ.

обýгленный פֿארקוילטער, פֿארסאַרפּעטער

обýгливаться *несов.*, **обýглиться** *сов.* פֿארקוילט ווערן*, פֿארסאַרפּעט ווערן*

обýживать *несов. см.* обýзить

обýз||а *ж* || לאסט, אָל ם; быть ~ой для *когó-л.* זײַן* אן אָל אױף עמעצן, זײַן* צו לאסט עמעצן

обуздáть *сов.*, **обýздывать** *несов.* (*вин.*) 1. אײַנצײמ-לען, ארופֿטאָן* א צײמל (אױף); 2. *перен.* אײַנצאמען; ~ агрéссора אײַנצאמען דעם אגרעסאָר; ~ гнев אײַנהאלטן* דעם קאס

обýзить *сов.* (*одежду и т. п.*) מאכן צו ענג

обуслóвить *сов.*, **обуслóвливать** *несов.* 1. (*тв.*, *ограничить условием*) שטעלן אלס תּנאַי; 2. (*послужить причиной*) באדינגען, גורם זײַן*, מיטברענגען*

обуслóвленный (*тв.*) באדינגטער (פֿון)

обýть *сов.* 1. (*ребёнка и т. п.*) אָנטאָן* (דאַט.) די שיך; (*сапоги, ботинки и т. п.*) אָנטאָן*; 2. *разг.* (*снабдить обувью*) באזאָרגן מיט שוכווארג, באשיכן; **~ся** *сов.* אָנטאָן* די שיך

óбух *м* ־ן ם אָבוך; ◇ как óбухом по головé ווי מיט א דאָבניע [מיט אן אָבוך] איבערן קאָפּ

обучáть *несов.* לערנען; ~ *когó-л.* ремеслý לערנען עמעצן א מעלאָכע; **~ся** *несов.* 1. *см.* обучи́ться; 2. (*получать образование*) לערנען (זיך); (*в высшем учебном заведении тж.*) שטודירן

обучéни||е *с* 1. I לערנען; (*законченное*) אױסלער-נען I; заóчное ~е דאָס לערנען זיך הינטער־אױגיק; срок ~я סכאר־לערן־געלט; плáта за ~е I לערנדויער ם; לימעד ם *уст.*

обучи́ть *сов.* אױסלערנען; ~ *когó-л.* слесáрному дéлу אױסלערנען עמעצן שלאָסעריי; **~ся** *сов.* אױסלערנען זיך

обуя́||ть *сов.* אָנכאַפּן, ארומכאַפּן; егó ~л страх ס׳האָט ס׳איז אױף אים, אים אָנגעכאַפּט [ארומגעכאַפּט] א שרעק אָנגעפֿאלן [ארופֿגעפֿאלן] א פּאַכעד [א שרעק]

обхвáт *м* ־ן ם ארומכאַפּ, ־ען ם ארומנעם; дéрево в два ~а א בױם פֿון צוויי ארומכאַפּן אין דער גרעב

обхвати́ть *сов.*, **обхвáтывать** *несов.* ארומכאַפּן, ארומ-נעמען*

обхóд *м* 1. (*для осмотра*) ־ס || רונדע; (*врача тж.*) מאכן א רונדע; ~ ־ן ם רונדבאזוך; совершáть ~ *чегó-л.* ־ן ם אומוועג; 2. (*кружный путь*) איבער עפּעס; 3. *воен.* דאָס פֿארגיין דעם סוינע פֿון דער פֿלאַנג, פֿלאַנג־ארומכאַפּ ם; פֿלאַנג־זײַט; ◇ в ~ (*закона, правил и т. п.*) אױס-מײַדנדיק (דעם געזעץ, די קלאָלים)

обходи́тельный העפֿלעכער, בעניִמעסדיקער

обходи́ть(ся) *несов. см.* обойти́(сь)

обходнóй, **обхóдный** 1.: ~ путь ־ן ם אומוועג; *перен.* הינטערגעניג מצ.; 2. *воен.*: обхóдный манёвр ארומכאַפּ-מאַנעווער ־ן; ◇ обходнóй лист ־ס ם ריגנבויגן

обхождéние *с* || באנעמונג

обшáривать *несов.*, **обшáрить** *сов. разг.* אױסנישטערן, ארומטאַפּן, איבערנישטערן

обшивáть *несов. см.* обши́ть

обши́вка *ж* 1. (*отделка платья и т. п.*) ם באזאַץ; 2. (*облицовка*) ם באשלאָג

обши́рн||ый 1. °גרויסער, ברײטער; (*просторный*) ראַכ-ברײטער°, א ברײטער שטעטעך; ~ое прострáнство ווײַטער שטח; 2. *перен.* ברײטער; ~ые знáния ברײטע ידיִעס; ~ое знакóмство א ברײטע באקאַנטשאַפֿט

обши́ть *сов.* 1. (*пришить, отделать*) ארומנייען, בא-זעצן; (*по краю тж.*) ארומקאַנטעווען, ארומליאַמעווען; 2. (*обтянуть тканью*) באציִען*; 3. *тех.* באשלאָגן*; ~ доскáми באשלאָגן* מיט ברעטער; 4. (*когó-л.*) *разг.* באנייען; ~ всю семью באנייען דאָס גאַנצע הױזגעזינד

обшлáг *м* ־ן ם מאַנקעט

общáться *несов.* האָבן* א באריר [פֿארקער] קאָנטאַק-טירן; ~ с сосéдями באגעגענען זיך [קאָנטאקטירן] מיט שכײנים

общегородскóй אלשטאָטישער

общегосудáрственный אלגעמײן־מעלוכי-, אלמעלוכישער

общедостýпный 1. אלגעמײן־צוטריטלעכער, צוטריט-לעכער פֿאר אלעמען; 2. (*понятный*) צו-(פֿאר אלעמען) געגלעכער

общежи́ти||е *с* 1. (*помещение*) ־ען || צוזאַמענוווינונג; 2. (*общественный быт*) I צוזאַמענלעבן; (*повседневная жизнь*) דאָס געוויינלעכע לעבן; прáвила ~я קלאָלים פֿון

צוזאַמענלעבונג; они приятные в ~и люди זיי זײַנען ווױלע מענטשן, וואָס מיט זיי איז גרינג אויסצוקומען

общеизвéстный אַלגעמיין־באַוווּסטער, אַלגעמיין־באַקאַנטער

общенарóдн||ый אַלפֿאָלקישער; ~ое достоя́ние דאָס אַלפֿאָלקישע אייגנטום

общенационáльн||ый אַלגעמיין־נאַציאָנאַלער, אַלנאַציאָנאַלער; ~ые интерéсы אַלגעמיין־נאַציאָנאַלע אינטערעסן

общéние *с* קאָנטאַקט מ ־ן, פֿאַרקער מ, באַריר מ

общеобразовáтельн||ый: ~ая шкóла שול פֿאַר אַלגעמיינער בילדונג

общеполéзный אַלגעמיין־נוצלעכער; ~ труд אַלגעמיין־נוצלעכע מי

общепоня́тный אַלגעמיין־פֿאַרשטענדלעכער, אַלעמען פֿאַרשטענדלעכער

общепри́знанный אַלגעמיין־אָנערקענטער, פֿון אַלעמען אָנערקענטער

общепри́нят||ый אַלגעמיין־אָנגענומענער; в ~ом смы́сле אין געוויינלעכן זינען

общереспубликáнский אַלרעפּובליקאַנישער

общесою́зный אַלגעמיין־פֿאַרבאַנדישער; (*всесоюзный*) אַלפֿאַרבאַנדישער

общéственник *м* = געזעלשאַפֿטלער מ

общéственно-полéзный געזעלשאַפֿטלעך־נוצלעכער

общéственност||ь *ж* געזעלשאַפֿטלעכקייט ‖; наýчная ~ь די וויסנשאַפֿטלעכע געזעלשאַפֿטלעכקייט; ~ь завóда די זאַוואָדישע געזעלשאַפֿטלעכקייט; мнéние мировóй ~и די געזעלשאַפֿטלעכע מיינונג אין דער גאַנצער וועלט

общéственн||ый 1. סאָציאַלער, געזעלשאַפֿטלעכער; ~ый строй געזעלשאַפֿטלעכע אָרדענונג; ~ое положéние דאָס אָרט אין דער געזעלשאַפֿט, געזעלשאַפֿטלעכע [סאָציאַלע] לאַגע; ~ые наýки געזעלשאַפֿטלעכע וויסנשאַפֿטן; ~ый дéятель געזעלשאַפֿטלעכער טוער; ~ая рабóта די געזעלשאַפֿטלעכע אַרבעט; ~ое мнéние די געזעלשאַפֿטלעכע מיינונג; אָפּיניע ‖ *книжн.*; ~ая сóбственность דאָס געזעלשאַפֿטלעכע [דאָס קאָלעקטיווע] אייגנטום; ~ые организáции געזעלשאַפֿטלעכע אָרגאַניזאַציעס; 2. *разг.* (*любящий общество*) געזעליקער; ◇ ~ый обвини́тель געזעלשאַפֿטלעכער באַשולדיקער; ~ое порицáние אַן עפֿנטלעכער אויסרייד, אַן עפֿנטלעכע פֿאַרורטיילונג; на ~ых начáлах אױף געזעלשאַפֿטלעכע יעסוידעס

óбществ||о *с*. 1. געזעלשאַפֿט ‖; социалисти́ческое ~о די סאָציאַליסטישע געזעלשאַפֿט; 2. (*компания*) געזעלשאַפֿט ‖; (*присутствующие*) אוילעם מ; ~о весели́лось דער אוילעם האָט זיך מעסאַמייעך געווען; 3. (*окружение*) געזעלשאַפֿט ‖, כאַוורוסע ‖, סוויווע ‖; в ~е образóванных людéй אין אַ געזעלשאַפֿט [אין אַ סוויווע] פֿון געבילדעטע (מענטשן); я хорошó себя́ чýвствую в егó ~е איך פֿיל זיך גוט, ווען איך בין צוזאַמען מיט אים; 4. (*организация, объединение*) געזעלשאַפֿט ‖ ־ן, אַסאָציאַציע ‖ ־ס; спорти́вное ~о אַ ספּאָרטיווע געזעלשאַפֿט

обществовéдение *с* געזעלשאַפֿט־קענטעניש ‖

общеупотреби́тельный אַלגעמיין־געברויכלעכער

общечеловéческий אַלגעמיין־מענטשלעכער

óбщ||ий 1. אַלגעמיינער; ~ее прáвило אַן אַלגעמיינער קלאַל; в ~их чертáх אין אַלגעמיינע שטריכן; ~ее блáго דאָס אַלגעמיינע וווילזײַן, טויוועס־האַקלאַל מ; 2. (*совместный; сходный*) געמיינזאַמער; ~ими си́лами מיט געמיינזאַמע קויכעס; ~ие знакóмые געמיינזאַמע באַקאַנטע; в них есть чтó-то ~ее זיי האָבן עפּעס געמיינזאַמס (צווישן זיך); 3. (*принадлежащий совладельцам*) שותּפֿעסדיקער; 4. (*весь, целый*) אַלגעמיינער, גאַנצער; ~ая сýмма די אַלגעמיינע [גאַנצע] סומע; ◇ ~ее собрáние די אַלגעמיינע פֿאַרזאַמלונג; в ~ей слóжности אין אַרום און אַרום, גאַנצן סאַכאַקל; в ~ем и цéлом אין אַלגעמיין גענומען; найти́ ~ий язы́к געפֿינען* אַ געמיינזאַמע שפּראַך; на ~их основáниях אױף אַלגעמיינע, לויטן אַלגעמיינעם סיידער; не имéть ничегó ~его с *чем-л.* גאָרנישט ניט האָבן* צו טאָן מיט עפּעס; ניט האָבן* קיין שום שײַכעס צו עפּעס; в ~ем אין אַלגעמיין, ביכלאַל; ~ее мéсто באַנאַליטעט ‖ ־ן

óбщина *ж* געמיינדע ‖ ־ס; (*у евреев тж.*) קעהילע ‖ ־ס

общи́нн||ый געמיינדע־; ~ая сóбственность געמיינדע־אייגנטום T

общипáть *сов.*, **общи́пывать** *несов.* אַרומפּליקן; ~ кýрицу אַרומפּליקן אַ הון

общи́тельн||ость *ж* געזעליקייט ‖, כאַוורוסעדיקייט ‖; ~ый געזעליקער, כאַוורוסעדיקער; простóй и ~ый человéк אַ צוגעלאָזטער מענטש

óбщность *ж* געמיינזאַמקייט ‖; ~ интерéсов געמיינזאַמקייט פֿון אינטערעסן; этни́ческая ~ (*группа*) עטנאָלאָגישע געמיינשאַפֿט

общó *нареч. разг.* צו אַלגעמיין

объедáть(ся) *несов. см.* объéсть(ся)

объедéние *с*: э́то прóсто ~! ס'איז טאַם־גאַניידן!, ס'איז מאָלע־טאַם

объединéние *с* 1. (*действие*) פֿאַראייניקן T, פֿאַראייניקונג ‖; 2. (*союз*) פֿאַראייניקונג ‖ ־ען, קערפּערשאַפֿט ‖ ־ן; литератýрное ~ ליטעראַרישע פֿאַראייניקונג [גרופּע]

объединённ||ый 1. פֿאַראייניקטער; 2. (*совместный*) געמיינזאַמער; ~ое заседáние אַ געמיינזאַמע זיצונג

объедини́тельный: ~ съезд פֿאַראייניקונגס־צוזאַמענפֿאָר מ

объедини́ть *сов.* פֿאַראייניקן; ~ мéлкие хозя́йства פֿאַראייניקן די קליינווירטשאַפֿטן; ~ си́лы פֿאַראייניקן די קרעפֿטן; **~ся** *сов.* פֿאַראייניקן זיך; ~ся в борьбé за мир פֿאַראייניקן זיך אינעם קאַמף פֿאַר שאָלעם

объединя́ть(ся) *несов. см.* объедини́ть(ся)

объéдки *мн.* (*ед.* объéдок *м*) *разг.* שפּײַז־רעשטלעך מצ., שיראַים מצ.

объéзд *м* 1. (*действие*) דאָס אַרומפֿאָרן אַרום און אַרום, דאָס דורכפֿאָרן פֿאַרבײַ (עפּעס); (*обгон*) איבעריאָגן T; 2. (*путь*) אומוועג מ ־ן

объéздить *сов.* 1. אויספֿאָרן*; (*побывать во многих местах*) איבערזײַן*, אויסזײַן*; ~ всю Еврóпу אויספֿאָרן* גאַנץ אייראָפּע; ~ всех знакóмых אויסזײַן* [איבערזײַן*] באַ אַלע באַקאַנטע; 2. (*лошадь*) אויסרײַטן*

объéздчик *м* 1. רײַטוועכטער מ =; 2. (*лошадей*) אויסרײַטער מ =

объезжáть[1] *несов. см.* объéхать

объезжáть[2] *несов. см.* объéздить

объéкт *м* אָביעקט מ ־ן; ~ изучéния פֿאָרש־אָביעקט מ; строи́тельство промы́шленных ~ов די בויונג פֿון אינדוסטריע־אָביעקטן

объекти́в *м фото* אָביעקטיוו מ ־ן

объекти́вн||ость *ж* אָביעקטיווקייט ‖; (*беспристраст-*

ность тж.) || אָנפּנײַעסדיקײט; ~ость внéшнего мúра *филос.* די אָביעקטיװקײט פֿון דער אױסערלעכער װעלט; ~ый אָביעקטיװער; *(беспристрáстный тж.)* אָנפּנײַעסדיקער; ~ая действúтельность די אָביעקטיװע װירקלעכקײט; ~ые причúны אָביעקטיװע סיבֿעס; ~ая оцéнка אָן אָביעקטיװע [אָן אָנפּנײַעסדיקע] אָפּשאַצונג

объём *м* ם פֿאַרנעם; *(колúчество)* ם סכום; ~ сосýда דער פֿאַרנעם פֿונעם געפֿעס; ~ строúтельства דער פֿאַרנעם פֿון דער בױונג; ~ торгóвли דער פֿאַרנעם פֿונעם מיסחר; ~ знáний דער סכום ידיעות; в пóлном ~е אין גאַנצן [אין פֿולן] פֿאַרנעם

объём||истый *разг.* גרױספֿאַרנעמיקער, גרױסער°; ~истый том א גראָבער° [היפּשער] באַנד; ~ный 1. פֿאַרנעם-; ~ное измерéние || פֿאַרנעם-אױסמעסטונג; 2. *(передающий трёхмерность предмета)* סטערעאָ-, סטערעאָסקאָפּישער; ~ное кинó ם סטערעאָקינאָ; 3. *перен.* גרױספֿאַרנעמיקער

объéсть *сов.* 1. *ארומעסן, ארומהריזן; 2. *(когó-л.)* *разг.* *באַעסן, (דאַט.) *אָפּעסן דעם קאָפּ; ~ся *сов.* *איבערעסן זיך

объéхать *сов.* 1. *(вокруг)* *(ארומ)פֿאָרן ארום און ארום; 2. *(проехать стороной)* *אױסמײַדן (פֿאָרנדיק), *פֿאַרבײַ- *פֿאָרן (ארום); 3. *(проехать по всему пространству)* *אױספֿאָרן; *(побывать повсюду)* *אױסזײַן [*איבערזײַן]; ~ весь мир *אױספֿאָרן די גאַנצע װעלט; ~ все учáстки *אױסזײַן (ארומפֿאָרנדיק) [*איבערזײַן] אױף אַלע באַ- צירקן

объявúть *сов.* 1. (о *предл.; заявить*) *מעלדן (װעגן); ~, что... *מעלדן [*דערקלערן] אַז...; ~ о своём соглáсии *מעלדן װעגן דער האַסכּאָמע; 2. *(огласить)* *מעלדן; ~ приговóр *פֿאַרעפֿנטלעכן [*מעלדן] דעם אורטײל; ~ результáты באַקאַנט מאַכן די רעזולטאַטן; 3. *(официально установить, заявить)* דערקלערן; ~ войнý דערקלערן א מילכאָמע; ~ забастóвку דערקלערן [*מעלדן] א שטרײַק; ~ шах *шахм.* *זאָגן שאַך; 4. *(официально признать кем-л., чем-л.)* דערקלערן; ~ собрáние откры́тым דערקלערן די פֿאַרזאַמלונג פֿאַר געעפֿנט; ~ себя́ *кем-л.* ...דערקלערן [פּראָקלאַמירן] זיך פֿאַר א...; 5.: ~ благодáрность *ארױסטראָגן א דאַנק; ~ вы́говор מאַכן אַן אױסרײד; ~ся *сов. разг.* *באַװײַזן זיך, *יאָװען זיך

объявлéние *с* 1. *(действие)* ǀ מעלדן, ǀ דערקלערן; ~ войны́ דאָס דערקלערן מילכאָמע; 2. *(извещение)* מעלדונג || ־ען; *(в газетах и т. п. тж.)* פּובליקאַציע || ־ס, ם ־ן; אַנאָנס || ־ס, הודאָע *уст.*

объяснéние *с* 1. || דערקלערונג; 2. *(разговор)* דורכ- רעד || ־ן; ◊ ~ в любвú ליבע-דערקלערונג || ־ען, ם שמועס ־ן

объяснúм||ый דערקלערלעכער; э́то вполнé ~о ס׳איז גרינג צו דערקלערן

объяснúтельн||ый: ~ая запúска ם דערקלער-צעטל ־ען

объяснúть *сов.* 1. *(вин.)* דערקלערן; *(сделать понятным тж.)* *געבן צו פֿאַרשטײן; ~ прáвило דערקלערן דעם קלאַל; ~ смысл слóва דערקלערן [*געבן צו פֿאַר- שטײן] דעם באַטײַט פֿונעם װאָרט; 2. *(вин. тв.; установить причину)* דערקלערן (מיט); чем ~, что... װי אַזױ- זשע קען מען דערקלערן װאָס...; как ~ егó молчáние װי קען מען דערקלערן זײַן שװײַגן; ~ся *сов.* 1. *(переговорить)* *דורכשמועסן זיך, *דורכרעדן זיך; 2. *(выясниться)* *קלאָר װערן, *אױסקלאָרן זיך; ◊ ~ся *комý-л.* в любвú דער- קלערן זיך עמעצן אין ליבע

объясня́ть *несов. см.* объяснúть; ~ся *несов.* 1. *см.* объяснúться; 2. *(изъясняться)* *רעדן; свобóдно ~ся по-англúйски *רעדן פֿרײַ ענגליש; 3. *(иметь причиной)* דערקלערן זיך, *דערקלערט װערן; чем э́то объясня́ется? מיט װאָס איז עס צו דערקלערן, מיט װאָס דערקלערט עס זיך?

объя́тия *мн.* ǀ ארומנעמען, דאָס האַלדזן זיך; заключúть *когó-л.* в ~ *פֿאַרדריקן עמעצן אין די אָרעמס; ◊ принять с распростёртыми ~ми *אױפֿנעמען מיט אָפֿענע אָרעמס

объя́тый: ~ ýжасом א פֿאַרצאַפּלטער פֿון שרעק; ~ плáменем אײַנגאַנצן אין פֿלאַמען

объя́ть *сов.* 1. *ארומנעמען, *ארומכאַפּן; 2. *(понять)* *באַנעמען, *באַגרײַפֿן, *אױפֿאַסן

обывáтель *м* 1. ס־ ם פֿיליסטער, ǀ ־עך באַלעבעסל, ם = קלײנבירגער; 2. *уст.* ם = אײַנװױנער; ~ский פֿיליסטעריש, באַלעבעסלדיקער

обыгрáть *сов.*, **оба́грывать** *несов.* *(вин.)* 1. *(партнёра в игре)* *געװינען (בא) אָפּדאַצן *разг.*; 2. *разг.* *(для большего впечатления)* אױסניצן צוליב עפֿעקט

обы́денный טאָגטעגלעכער, געװײנלעכער

обыкновéни||е *с* ס־ ם || טעװע, ן־ || געװױנהײט; имéть ~е + *инф.* *האָבן א טעװע עפּעס צו טאָן; ◊ по ~ю װי געװײנלעך; прóтив ~я נישט װי געװײנלעך, װי דער שטײגער איז

обыкновéнн||о *нареч.* געװײנ(ט)לעך; ~ый 1. *(часто встречающийся)* געװײנ(ט)לעכער; ~ая истóрия א געװײנלעכע געשיכטע; 2. *(ничем не примечательный)* געװײנ(ט)לעכער, פּראָסטער; ~ый человéк א פּראָס-, א געװײנלעכער מענטש טער כּלל-יפֿלעכער

óбыск *м* ן־ ם דורכזוך, ן־ ם אונטערזוך, אונטערזוכונג || ־ען; произвестú ~ מאַכן א דורכזוך [אַן אונטערזוך]

обыскáть *сов.*, **обы́скивать** *несов.* 1. *(помещение)* דורכ- זוכן, אונטערזוכן (אין) [אַן אונטערזוכונג]; מאַכן א דורכזוך; *(когó-л.)* באַזוכן; *юр.* (פֿון) אונטערזוכן, מאַכן א פּערזענלעכן אונטערזוך; 2. *(осмотреть в поисках потерянной вещи и т. п.)* דורכנישטערן (אין); ~ все углы́ דורכנישטערן [גוט זוכן] אין אַלע װינקעלעך

обы́чай *м* (מצ. מינהאָגים) ם מינהעג; *(привычка)* געװױנהײט ||

обы́чн||о *нареч.* געװײנ(ט)לעך; ~ый געװײנ(ט)לעכער; *(ничем не примечательный тж.)* פּראָסטער; в ~ое врéмя אין א געװײנלעכע צײַט; ~ое явлéние א געװײנלעכע דערשײַנונג; ◊ ~ое вооружéние אָרדינערע װאָפֿן

обя́занност||ь *ж* 1. ן־ || פֿליכט; входúть в *чьи-л.* ~и זײַן* עמעצנס פֿליכט; считáть своéй ~ю *האַלטן פֿאַר א פֿליכט; 2. *мн.* מצ. פֿליכטן; исполня́ть ~и אױס- פֿילן [אױספֿירן] די פֿליכטן; исполня́ющий ~и дирéктора דער אױספֿילער פֿון די דירעקטאָר-פֿליכטן; освободúть *когó-л.* от ~ей באַפֿרײַען עמעצן פֿון די פֿליכטן; ◊ вменúть в ~ь *что-л.* (טאָן) ארױפֿלײגן די פֿליכט עפּעס

обя́зан||ный 1. פֿאַרפֿליכטער; вы ~ы приходúть вóвремя איר זײַט מחױעװ קומען צו דער צײַט; 2. *(дат.)*: я вам óчень ~ איך בין אײַך זײער דאַנקבאַר; איך בלײַב אײַערער א באַלחױװ; высóким урожáем колхóз ~ прá-

вильной агротéхнике פאר דער הויכער° גערעטעניש האָט דער קאָלווירט צו פארדאנקען דער ריכטיקער אגראָטעכניק

обязáтельн||о *нареч.* אומבאדינגט, לעמאנהאשעם; געוויס; ~о приходи́те! איר זאָלט אומבאדינגט [לעמאנהאשעם] קומען; он ~о придёт ער וועט געוויס [אָן שום ספק] קומען; ~ый 1. אָבליגאַטאָרישער; (*необходимый*) נייטיקער; ~ое услóвие א נייטיקער באדינג; ~ое обучéние אָבליגאַטאָרישע בילדונג; 2. (*услужливый*) דינסטגרייטער; ◇ ~ый экземпля́р פליכט-עקזעמפליאר מ ־ן

обязáтельство *с* 1. פארפליכטונג || ־ען, היסכייוועס ז ־ן; он дал ~ испрáвиться ער האָט זיך מיסכייעוו געווען זיך אויסבעסערן; коллекти́в взял на себя́ ~ выполнить план досрóчно דער קאָלעקטיוו האָט זיך פארפליכט [האָט גענומען אף זיך א היסכייוועס] אויספילן דעם פּלאַן פארן טערמין; 2.: долговóе ~ היסכייוועס-צעטל מ ־ען

обязáть *сов.* 1. פארפליכטן, אָבליגירן; 2.: ты меня́ óчень обя́жешь כ'וועל בלייבן דיינער אן אייביקער באַלכויוו; ~ся *сов.* פארפליכטן זיך, די נעמען* אף זיך מעכייעוו זיין* זיך, פליכט [דאָס היסכייוועס]

обя́зыва||ть *несов. см.* обязáть; 2. (*налагать обязанности*) ארופלייגן א כויוו; довéрие ко мнóгому ~ет דער צוטרוי לייגט ארויף גרויסע היסכייוועסן; э́то вас ни к чему́ не ~ет דאָס איז אייך צו קיין זאך ניט מעכייעוו; ◇ положéние ~ет הויכע מאדרייגע [שטעלע] פארפליכט

овáл *м* אָוואל מ ־ן

овáльный אָוואלער

овáц||ия *ж* אָוואציע || ־ס; устрóить ~ию *кому-л.* מאכן אן אָוואציע עמעצן; аплодисмéнты, переходя́щие в ~ию אפּלאָדיסמענטן, וואָס גייען איבער אין אן אָוואציע; дóлго не смолкáющая ~ия דויערנדיקע אָוואציע

овдовéть *сов.* (*о мужчине*) ווערן* [בלייבן*] אן אלמען; (*о женщине*) ווערן* [בלייבן*] אן אלמאָנע

овёс *м* האָבער מ

овéч||ий שאָפן־, שאָפענער; ~ка *ж* שעפעלע ז ־ך

ови́н *м* (טריקן־)שייער מ ־ס

овладевáть *несов. см.* овладéть

овладé||ть *сов.* (*тв.*) 1. (*захватить*) ארייננעמען*, ארייננבאקומען; ~ть гóродом איינעמען* די שטאָט אין די הענט ארייַן; 2. (*подчинить себе*) נעמען* אין די הענט ארייַן; ~ть разговóром ווערן* דער טאָנגעבער [די הויפּטפיגור] אינעם געשפרעך, ווערן* דער ראָש-האמדאבּרים; ~ть *чьим-л.* внимáнием באהערשן עמעצנס אופמערק־ זאמקייט, פארכאַפּן עמעצן; 3. (*о мыслях, чувствах*) באהערשן, ארומכאפּן; мнóю ~ла рáдость מיך האָט באהערשט א פרייד; им ~л страх ס'האָט אים ארומגעכאפּט א שרעק; 4. (*усвоить*) באהערשן; ~ть маркси́стско-лéнинской теóрией באהערשן די מארקסיסטיש-לעניניש טעאָריע; ~ть профéссией באהערשן א פראָפעסיע; ◇ ~ть собóй באהערשן זיך, נעמען* זיך אין די הענט (ארייַן)

óвод *м* פערדפליג || ־ן, בייספליג || ־ן

овощевóд *м* = גרינסציכטלער מ; ~ство *с* גרינסצוכט ||; ~ческий גרינסציכטלערישער; פאר גרינסצוכט *после сущ.*

овощехрани́лище *с* גרינסשפייכלער מ ־ס

óвощ||и *мн.* (*ед.* óвощ *м*) גרינוואַרג ז, גאָרטנוואַרג ז, גרינסן מצ.; ~нóй גרינס־; (*из овощей*) פון גרינוואַרג *после сущ.*; ~нóй магази́н גרינוואַרג-מאגאזין מ ־ען

овráг *м* יאר מ ־ן, באלקע || ־ס

овся́нка[1] *ж* 1. (*крупа*) האָבער-גרויפּן מצ.; 2. (*каша*) האָבערגריץ ||

овся́нка[2] *ж* (*птица*) אמער || ־ס, ציפּע || ־ס

овсянóй *см.* овся́ный 1

овся́н||ый 1. האָבער־; ~ое пóле האָבערפעלד ז ־ער; 2. (*из овса*) האָבער־; פון האָבער *после сущ.*; ~ая кáша האָבערגריץ ||

овцá *ж* = שאָף ||

овцевóд *м* = שאָפציכטלער מ; ~ство *с* שאָפצוכט ||; ~ческий שאָפציכטלערישער; פאר שאָפצוכט *после сущ.*

овчáрка *ж* שאָפהונט מ (מצ. ־הינט); אָווטשארקע || ־ס *разг.*

овчáрня *ж* שאָפנשטאל || ־ן, שעפסנשטאל || ־ן

овчи́н||а *ж* שאָפנפעל ||; ~ка *ж*: ~ка вы́делки не стóит *погов.* די מי איז ניט ווערט די פראצע; нéбо с ~ку показáлось *кому-л.* עמעצער האָט געמיינט, אז די וועלט ווערט אף אים כאָרעוו; ~ый שאָפן־; פון שאָפנפעל *после сущ.*; ~ый тулу́п שאָפנפעלץ מ ־ן

огáрок *м* ליכטערשטל ז ־עך

огибáть *несов. см.* обогну́ть

оглавлéние *с* אינהאלט מ ־ן, אינהאלט-פארצייכעניש || ־ן

огласи́ть *сов.* (*вин.*) 1. (*зачитать*) באקאנט מאכן; פאָרלייענען; 2. (*тв.; наполнить звуками*) באהילכן; אָנפילן זיך [פארפולט ווערן*] מיט (מיט); ~ся *сов.* (*тв.*) קלאנגען

оглáск||а *ж*: предáть ~е איבערגעבן* דער עפנטלעכקייט, получи́ть ~у אויס סאָד ווערן*; чтоб избежáть ~и קעדיי ניט מאכן קיין ראַש

оглашáть(ся) *несов. см.* огласи́ть(ся)

оглашéни||е *с* באקאנטמאכונג ||, פאָרלייענען ז; не подлежи́т ~ю ניט צום באקאנט מאכן

оглóбл||я *ж* האָלאָבליע || ־ס; ◇ поверну́ть ~и פארקערעווען דעם דישעל

оглóхнуть *сов.* טויב ווערן*

оглушáть *несов. см.* оглуши́ть

оглуши́тельный פארטויבנדיקער, פארהילכנדיקער

оглуши́ть *сов.* 1. (*звуком*) פארטויבן, פארהילכן, טויב מאכן; 2. (*ударом*) פריטשמעליען; *перен. тж.* פלעפן

оглядéть *сов.* באקוקן; (*рассмотреть*) באטראכטן; ~ *кого-л.* с головы́ до ног באטראכטן עמעצן פון קאָפּ ביז (די) פיס; ~ся *сов.* 1. ארומקוקן זיך (אין אלע זייטן), ארומקוקן זיך; 2. (*освоиться*) (ארום זיך) ארומקוקן זיך, ארומזען* זיך, ווו מע איז אין דער וועלט

огля́дк||а *ж*: бежáть без ~и לויפן* ניט אומקוקנדיק זיך, לויפן* אָן אן אָטעם

огля́дывать *несов. см.* оглядéть; ~ся *несов.* 1. *см.* оглядéться 1; 2. *см.* огляну́ться

огляну́ться *сов.* אומקוקן זיך; ◇ не успéешь ~, как... וועסט זיך ניט באווייזן אומצוקוקן, ווי...

огнев||óй 1. *воен.* פייער־; ~áя тóчка פייערנעסט || ־ן; 2. (*жгучий*) פייערדיקער, ברענענדיקער; (*пылкий*) היציקער; ~óй пáрень א יונג א ברען; ~óй взгляд א פייערדיקער בליק

огнеды́шащий פייערשפייענדיקער

огнемёт *м* פייערוואַרפער מ ־ס

óгненный 1. פייער־, פייערדיקער; ~ столб פייערזייל

מ, ־ן, א פֿײַערדיקער זײַל; 2. (*о цвете*) פֿײַער־רויטער; 3. (*жгучий*) ברענענדיקער, פֿײַערדיקער; (*пылкий*) היציקער; ~ взгляд א פֿײַערדיקער בליק; ~ темпера́мент א פֿײַערדיקער [א היציקער] טעמפּעראַמענט

огнеопа́сный פֿײַער־געפֿערלעכער

огнесто́йкий פֿײַערפֿעסטער

огнестре́льн||ый: ~ое ору́жие שיס־געווער ז, פֿײַער־געווער ז; ~ая ра́на שאָסוווּנד ‖ ־ן

огнетуши́тель *м* לעש־באלאָן מ ־ען, לעש־אפאראט מ ־ן

огнеупо́рный *тех.* פֿײַערפֿעסטער; ~ кирпи́ч פֿײַער־פֿעסטער ציגל

ого́ *межд.* אָהאָ!

огова́ривать(ся) *несов. см.* оговори́ть(ся)

огово́р *м разг.* רעכילעס ז ־ן, בילבול מ (מצ. בילבולים)

оговори́ть *сов.* (*вин.*) 1. (*условиться*) *אויסנעמען (וועגן); (*сделать оговорку*) באוואָרענען, מאכן א באוואָרעניש (וועגן); 2. *разг.* (*оклеветать*) *אָנרעדן (אף), אויסטראכטן א בילבל (אף); ~ся *сов.* 1. (*сделать оговорку*) זאָגן, באוואָרענען; 2. (*ошибиться*) מאכן א טאָעס (אין רייד), *זײַן זיך טויע (אין רייד)

огово́рк||а *ж* 1. (*условие*) באוואָרעניש ‖ ־ן, רעזערוואציע ‖ ־ס; 2. (*обмолвка*) רייד־טאָעס מ (מצ. ־ן, טעוסים)

оголённый הוילער, נאקעטער; (*не прикрытый одеждой*) אנטבלויזטער

оголи́ть *сов.* אנטבלויזן; (*деревья*) *לאָזן נאקעט; 2. *перен.* אָפּדעקן; ~ фронт אָפּדעקן דעם פֿראָנט

оголя́ть *несов. см.* оголи́ть

огонёк *м* 1. פֿײַערל ז ־עך; 2. *разг.* (*задор*) ברען מ; рабо́тать с огонько́м ארבעטן מיט ברען; ◇ загляну́ть на ~ ארײַנכאפּן זיך (אמאָל) אָוונטצײַט

ого́нь *м* 1. *тк. ед.* פֿײַער ז; развести́ ~ צעלייגן [מאכן] א פֿײַער; гре́ться у огня́ וואַרעמען זיך באַם פֿײַער; 2. (*свет*) פֿײַער ז ־ן, שײַן ‖; заже́чь ~ в ко́мнате *אָנצינדן [מאכן] שײַן [פֿײַער] אינעם צימער; огни́ большо́го го́рода די פֿײַערן פֿון דער גרויסער° שטאָט; 3. *тк. ед.* (*блеск глаз*) גלאנץ מ; 4. *тк. ед.* (*пыл; тж. о задорном человеке*) ברען מ, פֿײַער ז; 5. *тк. ед.* (*стрельба*) (שיס)פֿײַער ז; откры́ть ~ עפֿענען א פֿײַער, *אָנהייבן שיסן; ли́ния огня́ ‖ פֿײַער־ליניע; ◇ игра́ть с огнём שפּילן זיך מיט פֿײַער; огнём и мечо́м מיט פֿײַער און שווערד; из огня́ да в по́лымя פֿון איין אומגליק ארויס — אין צווייטן ארײַן; пройти́ ~ и во́ду *דורכגיין דורך פֿײַער און וואסער; пойти́ в ~ и во́ду גרייט *זײַן גיין אין פֿײַער און וואסער; нет ды́ма без огня́ אָן פֿײַער איז קיין רויך ניטאָ; ≅ אז מע קלינגט, איז א כאָגע; подли́ть ма́сла в ~ *גיסן בוימל אפן פֿײַער

огора́живать(ся) *несов. см.* огороди́ть(ся)

огоро́д *м* (גרינס־)גאָרטן מ (מצ. גערט(ע)נער)

огороди́ть *сов.* ארומצוימען; (*отгородить*) אָפּצוימען

огоро́дн||ик *м* גערטנער מ =; ~ичество *с* גערטנערײַ ‖; ~ый גאָרטן־; ~ые расте́ния גרינסגעוויקסן מצ.

огоро́шивать *несов.*, **огоро́шить** *сов. разг.* פּלעפֿן

огорча́ть *несов. см.* огорчи́ть; ~ся *сов.* *נעמען זיך צום הארצן, *האָבן אגמעסנפֿעש; не огорча́йтесь! עסט זיך ניט אָפּ דאָס הארץ!

огорче́ни||е *с* אגמעסנפֿעש ז, יעסורים מצ.; к моему́ вели́кому ~ю צו מײַן טיפֿן באדויערן

огорчи́ть *сов.* *אָנטאָן [*פֿארשאפֿן] יעסורים [אגמעסנפֿעש]; ~ся *сов.* *זײַן זיך מצער

огра́бить *сов.* בארויבן, באראבעווען; (*разорить тж.*) שטעלן בעדיל־האדאָל; (*страну и т. п.*) *באנעמען

огра́да *ж* פּארקן מ ־ס; צאם ‖, מ ־ען, צוים ‖, מ ־ען; (*плетень, частокол*) פּלויט מ ־ן

огради́ть *сов.* 1. (*отгородить*) ארומצוימען, אָפּצוימען; 2. *перен.* באשירעמען; ~ от напа́док באשירעמען קעגן אָנפֿאלן

огражда́ть *несов. см.* огради́ть

ограниче́ни||е *с* באגרענעצונג ‖ ־ען; без ~я אומבאגרענעצט

ограни́ченный 1. (*скудный*) קנאפּער, באגרענעצטער; 2. (*о человеке*) באגרענעצטער; (*об уме тж.*) פֿלאטשיקער

ограни́чивать(ся) *несов. см.* ограни́чить(ся)

ограничи́тельн||ый 1. (*для ограничения*) באשרענק־; ~ые ме́ры באשרענק־מאָסמיטלען מצ.; 2. (*узкий*) באגרענעצטער, שמאָלער

ограни́чить *сов.* באשרענקען, באגרענעצן; ~ и́мпорт באשרענקען דעם אימפּאָרט; ~ ора́тора двадцатью мину́тами *געבן דעם רעדנער ניט מער ווי צוואנציק מינוט; ~ себя́ в *чём-л.* *ניט פֿארגינען זיך עפּעס; ~ся *сов.* (*тв.*) 1. (*удовольствоваться*) באנוגענען זיך (מיט); *אָפּקומען (מיט) *неодобр.*; ~ся покло́ном באנוגענען זיך [*אָפּקומען] מיט א פֿארנייג; 2. (*свестись*) באגרענעצן זיך (מיט); де́ло ограни́чилось тем, что... מע איז אָפּגעקומען דערמיט, וואָס ...

огро́мн||ый קאָלאָסאלער; (*о величине, размерах тж.*) ריזיקער; גוואלדאָווענ(ע)ר *тж. неизм. разг.*; ~ое зда́ние א ריזיקע געבײַדע; челове́к ~ого ро́ста אן אומגעהײַער וווּקסיקער מענטש; ~ая толпа́ א גוואלדיקער [א פֿילקעפּיקער] האמוין; ~ый успе́х אן אומגעהײַערער [קאָלאָסאלער] דערפֿאָלג; ~ое влия́ние א קאָלאָסאלע ווירקונג; ~ая ра́зница א קאָלאָסאלער אונטערשייד; ~ое большинство́ די גרעסטע מערהײַט

огрубе́л||ый 1. (*о коже*) פֿארהארטעטער, שאָרסטקע געוואָרענער; 2. (*о человеке*) פֿארגרעבטער

огрубе́ть *сов.* 1. (*о коже*) *פֿארהארטעט ווערן, *שאָרסטקע ווערן; 2. (*о человеке*) *פֿארגרעבט ווערן

огрыза́ться *несов.*, **огрызну́ться** *сов.* 1. (*о собаке*) בייז צובילן; 2. *разг.* בייז [גראָב] אָפּענטפֿערן

огры́зок *м* 1. (*недоеденный кусок*) (אן ארומגעהריזעט) רעשטל; 2. *разг.* (*карандаша и т. п.*) אָפּשניצל ז ־עך

огу́льн||ый 1. (*без разбора*) אהולעמדיקער, אהולנע(ר) *тж. неизм.*; 2.: ~ое обвине́ние אן אומבאגרינדעטע באשולדיקונג

огуре́ц *м* אוגערקע ‖ ־ס; солёный ~ א זויערע אוגערקע

огуре́чный אוגערקע־; ~ рассо́л אוגערקע־ראָסל מ

о́да *ж лит.* אָדע ‖ ־ס

одарённ||ость *ж* באגאבטקײַט ‖, טאלאנטירטקײַט ‖; ~ый טאלאנטירטער, באגאבטער

одари́ть *сов.*, **одаря́ть** *несов.* 1. *שענקען [*געבן] מאטאָנעס; (*тв.*) *געבן פֿאר א מאטאָנע; 2. (*наделить*) *באשענקען; приро́да одари́ла его́ тала́нтом די נאטור האָט אים באשאָנקען מיט טאלאנט

одева́ть *несов.* 1. *см.* оде́ть; 2. (*обеспечивать одеж-*

дой того или иного качества) קליידן, *אָנטאָן; ~ ребёнка со вкусом קליידן [אָנטאָן*] דאָס קינד מיט גע-שמאַק; ~ся *несов.* 1. *см.* одéться; 2. *(носить одежду того или иного качества)* קליידן זיך, *אָנטאָן זיך; хорошо́ ~ся [°גוט] קליידן זיך [אָנטאָן* זיך] עלעגאַנט

одéжда *ж* 1. *собир.* װ קליידונג, װ האַלבאַשע, קליי-דער מצ.; лéтняя ~ װזומערקליידער מצ.; 2. *(надетое на ком-л.)* קליידער מצ., אָנטאָן ז, מאַלבושים מצ.

одёжк||а *ж разг.*: по ~е протя́гивай но́жки *погов.* (מע מוז) זיך שטרעקן נאָך די עקן

одеколóн *м* אָדעקאָלאָן ם

одели́ть *сов.*, **оделя́ть** *несов.* (אַלעמען) באַטײלן; ~ пода́рками געבן* יעדערן א מאַטאָנע

одёргивать *несов. см.* одёрнуть

одеревенéлый 1. פאַרהילצערטער; 2. *перен.* פאַרשטאַר-טער

одеревенéть *сов.* 1. *פאַרהילצערט ווערן; 2. *(от хо-лода)* *ווערן װי א שטיק האָלץ, פאַרשטאַרט ווערן

одержа́ть *сов.*, **одéрживать** *несов.*: ~ побéду *אָפּהאַלטן א ניצאָכן; ~ верх באַקומען* די איבערהאַנט

одержи́м||ость *ж* װ באַזעסנקײט; ~ый 1. באַזעסענער, באַהערשטער; 2. *в знач. сущ. м* באַזעסענער (פון), מעטורעף ם (מצ. מעטוראָפים), ם ··נע

одёрнуть *сов.* 1. *(поправить платье и т. п.)* אַראָפּ-ציִען*, *אויסגלײַכן; 2. *разг. (кого-л.; заставить замол-чать)* אָפּהאַקן די רייד (דאַט.)

одéт||ый 1. אָנגעטאָנענער; он ещё не ~ ער האָט זיך נאָך ניט אָנגעטאָן; 2. *(обеспеченный одеждой)* אָנגעטאָנע-נער, באַקליידעטער; 3. *(тв.; покрытый)* באַדעקטער (מיט), אָנגעטאָנענער (אין)

одéть *сов.* 1. *אָנטאָן; 2. *разг. (обеспечить одеждой)* באַקליידן; 3. *(нарядить кем-л.)* *איבערטאָן, פאַרשטעלן (פאַר); 4. *(покрыть)* באַדעקן; *(окутать)* פאַרהילן; ~ся *сов.* 1. *אָנטאָן* זיך; 2. *(нарядиться кем-л.)* *איבערטאָן זיך, פאַרשטעלן זיך (פאַר); 3. *(покрыться)* באַדעקט ווערן*, באַדעקן זיך; дерéвья одéлись листвóй די ביימער האָבן זיך באַדעקט מיט [האָבן זיך אָנגעטאָן אין] בלעטער

одея́ло *с* װ ־ס קאָלדרע

одея́ние *с* װ האַלבאַשע

оди́н (одна́, одно́, *мн.* одни́) *числ.* 1. איין *неизм.*; *(при счёте)* איינס; одни́м уда́ром מיט איין קלאַפּ; 2. *в знач. мест. (какой-то)* א איינער; в одно́м гóроде жила́ жéнщина אין איינער א שטאָט האָט געלעבט א פרוי; ~ мудрéц сказа́л … איינער א כאָכעם האָט געזאָגט...; 3. *в знач. прил. (без других)* אַליין, איינער; я оста́лась одна́ дóма איך בין געבליבן אַליין (איינע) אינדער-היים; 4. *в знач. прил. (никто другой, ничто другое)* נאָר [בלויז] נאָר, בלויז; ~ он мóжет сдéлать э́то ער קאָן דאָס מאַכן; зимóй он хóдит в одно́м костю́ме ווינ-טער גייט ער אום אין איין קאָסטיום (אָן אן איבערשטש); кругóм бы́ли одни́ ка́мни אַרום און אַרום זײַנען געווען גאָלע שטיינער; 5. *в знач. прил. (тот же самый)* איין *неизм.*; одногó гóда рождéния פון איין יאָר; в одно́м ряду́ אין איין ריי; быть одногó мнéния זײַן* איין מיי-נונג; ~ и тот же איין און דער זעלבער; 6. *в знач. сущ. м (цифра)* װ איינס; 7. *в знач. сущ. м* ם איינער; ~ из ты́сячи איינער פון טויזנט; ~ из них איינער פון זיי; по одномý איינציקווײַז; 8. *в знач. сущ. с:* однó

איינס און דאָס זעלבע; однó и то же איין זאַך איינס, איינס [איין זאַך] איז (פאַר) מיר קלאָר; однó мне я́сно איינער ◇ ~ на ~ 1) איינס אף איינס; 2) *(наедине)* אַליין (מיט); боро́ться ~ на ~ קעמפן איינס אף איינס; ~-еди́нственный איין־און־איינציקער; все до одногó אַלע פאַר איינעם; все за одногó, ~ за всех אַלע ביז איינעם; все как ~ אַלע ווי איין מענטש; однó врéмя א שטיק צײַט, א געוויסע צײַט; одни́м слóвом מיט איין וואָרט, בעקיצער; ~ в пóле не вóин *посл.* איינער אין פעלד איז קיין העלד

одина́ков||о *нареч.* גלײַך, אַלצײַנס; он ~о хорошо́ говори́т по-англи́йски и по-францу́зски ער רעדט פּונקט אַזוי גוט אף ענגליש ווי אף פראַנצויזיש; ~ый אַלציינער, איינער און דער זעלבער; в ~ой мéре אין דער זעלבער מאָס; ~ое отношéние אַלצײַנע באַציִונג

одина́рный איינציקער, איינצלדיקער

оди́ннадцатый עלפטער

оди́ннадцать עלף

одинóк||ий 1. *(единичный)* איינצלנער; *(единственный тж.)* איין־איינציקער; 2. *(без семьи)* איינזאַמער; אָנפּא-מיליקער; *(не состоящий в браке)* פרײַלײדיקער; ~ая мать פרײַלײדיקע מוטער; 3. *(испытывающий одиночест-во)* עלנטער; 4. *в знач. сущ. м.* ם פרײַלײדיקער, ..קע; *ж* = װ פרײַלײדיקע; ~о *нареч.*: жить ~о לעבן איינער אַליין [עלנט]

одинóчество *с* װ איינזאַמקײט, װ עלנט(קײט)

одинóчк||а 1. *м* ם איינזאַמער, ··מע; *ж* = װ איינזאַמע; запозда́вшие ~и פאַרשפּעטיקטע אַליינגייער; 2. *м (дейст-вующий один)* יאָכיד ם (מצ. יעכידים); 3. *(живущий без семьи)* *м* ם איינזאַמער, ··מע, ם אָנפאַמיליקער, ··קע; *ж* = װ איינזאַמע, = װ אָנפאַמיליקע; 4. *ж разг. (тюрем-ная камера)* װ ־ן איינצל־קאַמער; 5. *ж (лодка)* קליינ-איינרודערער־שיפל ז ־עך; שיפל ז ־עך; ◇ в ~у *(по одномý)* איינציקווײַז; *(собственными силами)* (איינער) אַליין

одинóчн||ый 1. *(о насекомых, животных)* אײן־אַליינ-קער; 2. *(отдельный)* איינצלנער; ~ый вы́стрел איינצל-שאָס; 3. *(совершаемый силами одного)* אַליין־נער; ~ый бой װ ־ן איינצל־שלאַכט; 4. *(рассчитанный на одного)* איינצל-; ~ая ка́мера װ ־ן איינצל־קאַמער; ~ое заклю-чéние װ טפיסע־איזאָליאַציע

одиóзный אָדיעזער, פאַראַסטער

одича́лый פאַרווילדעוועטער

одича́ть *сов.* 1. *ווערן [פאַרווילדעוועט] ווילד; 2. *(стать нелюдимым)* ווערן* א פערע־אָפּפרעמדן זיך פון מענטשן; 3. *перен. (опуститься)* ווערן* אָפּגעלאָזט, אָפּ־אָדעם־לאָזן* זיך

одна́ *ж см.* оди́н

однáжды *нареч.* 1. *(один раз)* איין מאָל; 2. *(как-то раз)* אַמאָל, איינמאָל

одна́ко 1. *союз* אָבער, פונדעסטוועגן; 2. *в знач. вводн. слова* פאַרט, דאָך; 3. *межд.* נו־נו!, איך־גער! ווי געפעלט אײַך? אַהאַ!

одни́ *мн. см.* оди́н

однó *с см.* оди́н

одноа́ктн||ый איינאַקטיקער, אין איין אקט *после сущ.*; ~ая пьéса ם ־ס איינאַקטער, א פיעסע אין איין אקט

однобóкий קרומזײַטיקער; *перен.* איינזײַטיקער

однобо́ртн||ый אײנבאָרטיקער; ~ое пальто́ אן אײנבאָרטיקער מאנטל

одновре́ме́нн||о *нареч.* גלײַכצײַטיק, אײנצײַטיק; ~ый אײנצײַטיקער, גלײַכצײַטיקער

одногла́зый אײן־אױגיקער; מיט אײן אױג *после сущ.*

одногоди́чн||ый אײניאָריקער; ~ые ку́рсы אײניאָריקע קורסן

одного́рбый: ~ верблю́д אײנהױקערדיקער קעמל

однодне́вный אײנטאָגיקער; ~ дом о́тдыха א הױז פאר אײנטאָגיקן אָפּרו

одн͏озву́чный מאָנאָטאָנישער

однозна́чн||ый 1. *(с тем же значением)* גלײַכבאטײַטיקער; מיט אלצײַנעם באטײַט *после сущ.;* 2. *лингв.* מיט אײן באטײַט *после сущ.;* ~ое сло́во א װאָרט מיט אײן באטײַט; 3. *мат.* אײנצײפערדיקער

одноимённ||ый מיטן זעלבן נאָמען *после сущ.;* фильм по ~ому рома́ну דער פילם לױטן ראָמאַן מיטן זעלבן נאָמען

однока́шник *м разг.* שול־כאװער *м* (מצ. ..כאװײרים); *(однокурсник)* קורס־כאװער *м* (מצ. ..כאװײרים)

однокла́сcни||к *м* קלאַס־כאװער *м* (מצ. ..כאװײרים); он мой ~к ער איז מיט מיר פון אײן קלאַס; ~ца *ж* קלאַס־כאװערטע || ־ס

однокле́точный *биол.* אײנקעמערלדיקער

одноклу́бник *м разг.* קלוב־כאװער *м* (מצ. ..כאװײרים); *мн.* די קאָמאַנדע פונעם זעלבן קלוב

одноковшо́вый: ~ экскава́тор אן אײנשעפּיקער עקסקאַװאַטאָר; אן עקסקאַװאַטאָר מיט אײן שעפּ

одноколе́йный *ж.-д.* אײנקאָלײעדיקער; ~ путь אײנקאָלײעדיקע באַן

однoко́мнатн||ый אײנצימערדיקער; ~ая кварти́ра אן אײנצימערדיקע װױנונג

однокопы́тный *зоол.* אײנטלאָיקער

однoку́рсни||к *м* קורס־כאװער *м* (מצ. ..כאװײרים); ~ца *ж* קורס־כאװערטע || ־ס

однoле́тний *бот.* אײניאָריקער

однoлéт||ок *м разг.:* они́ ~ки זײ זײַנען אין אײנע יאָרן, זײ זײַנען פון אײן עלטער

однoме́стн||ый אײנאָרטיקער; ~ая каю́та אן אײנאָרטיקע קאַיוטע

однoмото́рный אײנמאָטאָריקער; ~ самолёт אן אײנמאָטאָריקער אעראָפּלאַן

однoно́гий אײנפוסיקער; מיט אײן פוס *после сущ.*

однooбра́з||ие *с* || אײנאַרטיקײַט, || מאָנאָטאָנישקײַט; ~ный אײנאַרטיקער

однoпала́тн||ый: ~ая систе́ма אײנפּאַלאַטעדיקע (פּאַרלאַמענט־)סיסטעם

однoпа́лубн||ый אײנדעקיקער; ~ое су́дно אן אײנדעקיקע שיף

однoполча́н||ин *м* פּאָלק־כאװער *м* (מצ. ..כאװײרים), אַרמײ־כאװער *м* (מצ. ..כאװײרים); мы с ним ~е מיר זײַנען מיט אים פון אײן מיליטער־טײל [פּאָלק]

однопо́лый *биол.* אײנגעשלעכטלעכער

одноро́дн||ость *ж (состава)* || אײנאַרטיקײַט, האָמאָגענישקײַט ||; ~ый 1. *(подобный)* גלײַכאַרטיקער; פונעם זעלבן מין *после сущ.;* *(сходный)* ענלעכער; 2. *(одинаковый во всех частях)* אײנאַרטיקער, האָמאָגענער; ◇ ~ые чле́ны предложе́ния גלײַכאַרטיקע זאַצגלידער

одноpу́кий אײנהאַנטיקער; מיט אײן האַנט *после сущ.*

односельча́н||ин *м* אײַנװױנער פון אײן דאָרף; мы ~е מיר זײַנען פון אײן דאָרף

односло́жный 1. אײנטראַפּיקער; 2. *(немногословный)* קורצער°, לאַקאָנישער; ~ отве́т א קורצער° [לאַקאָנישער] ענטפער

односпа́льн||ый: ~ая крова́ть אן אײנאָרטיק בעט

односторо́нн||ий 1. *прям. и перен.* אײנזײַטיקער; ~ее движе́ние тра́нспорта אײנזײַטיקע באַװעגונג פונעם טראַנספּאָרט; ~ее воспале́ние лёгких אײנזײַטיקע לונגען־אָנצינדונג; ~ее разви́тие אײנזײַטיקע אַנטװיקלונג; 2. *(совершаемый одной стороной)* אײנצאַדישער; פון [דורך] אײן צאַד *после сущ.;* אײנזײַטיקער; ~ее сокраще́ние вооруже́ний אײנזײַטיקע װאָפן־פאַרקירצונג, װאָפן־פאַרקירצונג דורך אײן צאַד

одноти́пный פון אײן טיפּ *после сущ.*

одното́мн||ик *м разг.* אײנבאַנד *м* (מצ. אײנבענד); ~ый אײנבאַנדיקער; אין אײן באַנד *после сущ.*

однофами́||лец *м* פאַמיליען־כאװער *м* (מצ. ..כאװײרים); мы ~льцы מיר זײַנען פאַמיליען־כאװײרים, מיר האָבן אן אלצײַנעם פאַמיליע־נאָמען

одноцве́тный אײנקאָליריקער; מיט אײן קאָליר *после сущ.*

одночле́н *м мат.* אײנגליד *м* ־ער

одноэта́жный אײנשטאָקיקער, אײנגאָרנדיקער

одобре́ние *с* 1. || באַגײטיקונג; *(согласие)* || הסכּמה, || צושטימונג; заслужи́ть *чьё-л.* ~ פאַרדינען עמעצנס הױכשאַצונג; с ~м отозва́ться о *чём-л.* ~ זיך גינסטיק אָפּרופן; 2. *(официальное)* || באַװיליקונג, גוט־הײסונג ||

одобри́тельный צושטימיקער; ~ о́тзыв א גינסטיקער אָפּרוף

одо́брить *сов.,* **одобря́ть** *несов.* 1. באַגײטיקן; я одобря́ю твой вы́бор איך באַגײטיק [מיר געפעלט] דײַן אױסװאַל; я не одобря́ю его́ посту́пки איך פאַרורטײל זײַנע מעשׂים; 2. *(официально)* באַװיליקן, גוטהײסן*

одолева́ть *несов.* 1. *см.* одоле́ть 1, 3, 4; 2. *разг.* *(овладевать)* סטאַרען זיך בײַקומען

одоле́ть *сов.* 1. *(победить)* בײַקומען*, גױװער זײַן*; ~ проти́вника בײַקומען* [גױװער זײַן*] דעם קעגנער; 2. *разг.* *(овладеть)* אײַנבײַסן*; е́ле ~ пе́рвую главу́ קױם אײַנבײַסן* דאָס ערשטע קאַפּיטל; не ~ *чего-л.* ניט קענען* אײַנבײַסן; 3. *(о каком-л. состоянии)* בײַקומען*; его́ одоле́л сон דער שלאָף האָט אים בײַגעקומען; 4. *разг.* *(замучить):* комары́ одоле́ли די מוקן האָבן פאַרמאַטערט [פאַרמוטשעט]; ס'איז ניט אױסצוהאַלטן פון די מוקן

одолжа́ть *несов. см.* одолжи́ть

одолже́ние *с* || טױװע, || ־ס געפעליקײַט, || ־ן; ◇ сде́лайте ~ *уст.* 1) *(просьба)* זײַט אַזױ גוט; 2) *(ответ)* ביטע!, גאָדלו! בעקאָװעד

одолжи́ть *сов.* לײַען*(אנט); ~ *кому-л.* де́нег, де́ньги לײַען* עמעצן געלט, געבן* עמעצן א גמילעס־כעסעד

одома́шнивать *несов.,* **одома́шнить** *сов.* פאַרהײמישן, אײַנשטוביקן; ~ ди́ких живо́тных פאַרהײמישן װילדע באַלעכאַיִם

одр *м уст.:* на сме́ртном одре́ אױפן טױטן־בעט

одряхле́ть *сов.* אָפּגעלעבט װערן*, שטאַרק פאַרעלטערט װערן*

одува́нчик *м* בלעזערל ז ־עך, לופטל ז ־עך

оду́маться *сов.* 1. *(изменить свои намерения)* באטראכטן זיך; 2. *разг.* *(опомниться)* ארומקוקן זיך, קומען* צו זיך

одура́чивать *несов.*, **одура́чить** *сов.* *разг.* אָנפּײַפן*, שטעלן צום נאר

одуре́ни||е *с*: до ~я ביז כאלאָשעס

одуре́ть *сов.* *разг.* דול [משוגע] ווערן*, אראָפּ|גיין* פון זינען

одурма́нивать *несов.*, **одурма́нить** *сов.* בארוישן

одуря́ющий בארוישנדיקער

одутлова́тый אופגעבלאָזענער

одухотворённ||ость *ж* || באגײַסטערטקייט; ~**ый** באגײַסטערטער; ~ое лицо́ אן איידלגײַסטיק געזיכט

одухотвори́ть *сов.*, **одухотворя́ть** *несов.* באגײַסטערן

одушеви́ть *сов.* באלעבן, באגײַסטערן; ~**ся** *сов.* באלעבן זיך, באגײַסטערט ווערן*

одушевлённ||ый 1. באלעבטער, באגײַסטערטער; 2. *грам.*: и́мя существи́тельное ~ое נאָמען פון א לעבעדיק וועזן

одушевля́ть(ся) *несов.* *см.* одушеви́ть(ся)

оды́шк||а *ж* || יאָדעשליוועקייט; страда́ть ~ой זײַן* יאָדעשליווע, האָבן* א קורצן אָטעם

ожереби́ться *сов.* אָפּשערעבען זיך, האָבן* לאָשעקלעך

ожере́лье *с* האלדזבאנד מ (מצ. ־בענדער), האלדז־שנור מ ־ן

ожесточа́ть(ся) *несов.* *см.* ожесточи́ть(ся)

ожесточе́ние *с* 1. *(озлобление)* פארבי׳סנקייט ||, פארבי׳טערטקייט ||; 2. *(упорство)* דאָס ווילדע אקשאָנעס; де́лать *что-л.* с ~м טאָן* עפּעס מיט פארבי׳טערטער ענערגיע [מיט אקשאָנעס]

ожесточённ||ый 1. *(безжалостный, суровый)* פארבי׳סענער, פארבי׳טערטער; 2. *(исполненный упорства)* ווילד־אקשאָנעסדיקער; ~ые бой פארבי׳טערטע שלאכטן

ожесточи́ть *сов.* *(кого-л.)* פארבי׳טערן, מאכן הארט עמעצנס הארץ; ~**ся** *сов.* פארבי׳סן ווערן*, פארבי׳טערט ווערן*

ожива́ть *несов.* *см.* ожи́ть

оживи́ть *сов.* 1. *(возвратить к жизни)* מאכן פון טויט לעבעדיק, אופלעבן; *мед.* רעאנימי׳רן; 2. *(восстановить силы)* דערפרי׳שן, אופלעבן, צוגעבן* נײַע קויכעס; 3.: ~ *что-л.* в па́мяти אופלעבן עפּעס אין זיקאָרן; 4. *(придать выразительность — глазам, лицу)* באלעבן; 5. *(внести оживление во что-л.)* באלעבן, אופלעבן; *(сделать более веселым тж.)* אופמונטערן; 6. *(одежду и т. п.)* מאכן לעבעדיקער; ~**ся** *сов.* 1. אופלעבן, אופגעלעבט ווערן*; при упомина́нии об А́рктике ста́рый поля́рник оживи́лся אז מע האָט דערמאָנט ארקטיק, האָט דער אלטער° פאָליאר־פאָרשער אופגעלעבט; ти́хая у́лица оживи́лась די שטי׳לע גאס האָט אופגעלעבט; 2. *(стать более интенсивным)* ווערן* [אוועק|גיין*] לעבעדיקער

оживле́ние *с* 1. *(действие)* ווידערופלעבונג ||; *мед.* רעאנימי׳רונג ||; 2. *(весёлость, живость)* אופלעבונג ||, מונטערע שטי׳מונג; ~ в за́ле *(ремарка)* אן אופלעבונג אין זאל; 3. *(движение, суета)* באלעבטקייט ||, אופלעבונג ||; на у́лицах цари́ло ~ די גאסן זײַנען געווען שטארק באלעבט, אף די גאסן האָט געהערשט אן אופלעבונג

оживлённ||ый 1. *(весёлый, возбуждённый)* אופגעלעבטער, מונטערער; *(о лице)* באלעבטער; 2. *(протекающий живо, бойко)* לעבהאפטיקער; ~ая бесе́да א לעבהאפטיקער שמועס; 3. *(исполненный движения)* באלעבטער; ~ая у́лица א באלעבטע גאס

оживля́ть(ся) *несов.* *см.* оживи́ть(ся)

ожида́ни||е *с* 1. ווארטן ז; в ~и *чего-л.* ווארטנדיק אף עפּעס; 2. *обыкн. мн.* דערווארטונגען מצ.; обману́ть *чьи-л.* ~я ניט בארעכטיקן עמעצנס דערווארטונגען [האָפענונגען]; сверх (вся́ких) ~й אויסער (יעדער) דערווארטונג; ◇ зал ~я ווארט־זאל מ ־ן

ожид||а́ть *несов.* 1. *(вин., род.)* ווארטן (אף); *(рассчитывать на чей-л. приход тж.)* ריכטן זיך (אף); ~а́ть с нетерпе́нием ווארטן [ארויסקוקן] מיט אומגעדולד; 2. *(род.; надеяться, предполагать)* ריכטן זיך, דערווארטן (אף); от него́ всего́ мо́жно ~а́ть פון אים קאָן מען זיך ריכטן אף אלץ, פון אים קאָן מען דערווארטן אלץ; я не ~а́л вас уви́деть כ׳האָב זיך ניט גערי׳כט אײַך צו זען; как и сле́довало ~а́ть ווי מע האָט געקאָנט דערווארטן; 3. *(вин.; предстоять кому-л.)* פאָרשטיין* (דאט.); нас ~а́л тру́дный путь ס׳איז אונדז פאָרגעשטאנען א שווערער וועג

ожире́ние *с* פעטלײַביקייט ||; ~ се́рдца *мед.* הארץ־פעטזוכט ||

ожире́ть *сов.* פעט(לײַביק) ווערן*

ожи́ть *сов.* 1. *(стать снова живым)* ווערן* פון טויט לעבעדיק, אופלעבן; 2. *(воспрянуть духом)* אופלעבן; 3. *(наполниться движением)* באלעבט ווערן*; 4. *(о чувствах, воспоминаниях и т. п.)* אופלעבן, דערוועקן זיך

ожо́г *м* 1. (אָפּ)ברי מ; 2. *(обожжённое место)* בראנדווּנד || ־ן

озабо́тить *сов.* *(вин.)* פארשאפן* דײַגעס (דאט.); он че́м-то озабо́чен אים קי׳מערט עפּעס

озабо́ченн||ость *ж* || באזאָרגטקייט; ~**ый** באזאָרגטער; *(выражающий тревогу)* פארזאָרגטער; ~ые лю́ди спеша́т куда́-то באזאָרגטע מענטשן אײַלן ערגעץ; ~ое лицо́ א פארזאָרגט פּאָנעם

озагла́вить *сов.*, **озагла́вливать** *несов.* *(вин.)* באטי׳טלען; געבן* א קעפל (דאט.)

озада́ченный מעוולבעלער

озари́ть *сов.* 1. באהעלן, באשײַנען, באלויכטן*; 2.: её лицо́ бы́ло озарено́ ра́достью איר געזי׳כט האָט געלויכטן פאר פרייד; 3. *(неожиданно прийти на ум)* אופבליצן (בא); его́ озари́ла мысль ס׳האָט בא אים אופגעבליצט א געדאנק; ~**ся** *сов.* 1. באהעלט ווערן*, באשײַנט ווערן*; 2. *перен.* אופלויכטן* (פון); её лицо́ озари́лось ра́достью איר געזי׳כט האָט אופגעלויכטן פון פרייד

озаря́ть(ся) *несов.* *см.* озари́ться

озвере́лый, **озвере́вший** צעווי׳לדעוועטער, צעיו׳שעטער

озвере́ть *сов.* צעווי׳לדעוועט ווערן*, צעיו׳שעט ווערן*

озву́ченный: ~ фильм טאָניפיצי׳רטער פילם

озву́чивать *несов.*, **озву́чить** *сов.* *(кинокартину)* באקלאנגיקן, טאָניפיצי׳רן

оздорови́тельн||ый געזונט־, פארגעזי׳נטערונג(ס)־; ~ые ме́ры פארגעזי׳נטערונג(ס)־מאָסמיטלען מצ.; ~ые лагеря́ געזונט־לאגערן מצ., געזונט־קעמפן מצ.

оздорови́ть *сов.* פארגעזי׳נטערן, געזי׳נטער מאכן, געזונט° מאכן; *перен.* פארבעסערן, געזונט° מאכן; ~ обста-

но́вку в коллекти́ве פארבעסערן די אטמאָספער אינעם קאָלעקטיוו

оздоровле́ние *с* פארגעזונטערונג װ, דאָס געזונט־מאכן; *перен.* פארבעסערן ז, דאָס געזונט־מאכן

оздоровля́ть *несов. см.* оздорови́ть

озелене́ние *с* באגרינונג װ, באגרינען ז; ~ городо́в דאָס באגרינען די שטעט

озелени́ть *сов.*, **озеленя́ть** *несов.* באגרינען

озёрн||ый 1. אָזערע־; ~ая вода́ אָזערע־וואסער װ; 2. *(изобилующий озёрами)* אָזערעדיקער; ~ый край אן אָזערעדיקער [אן אָזערעס־רײַכער] קאנט

о́зеро *с* אָזערע װ ־ס

ози́м||ый 1. ווינטער־; ~ая пшени́ца ווינטערווייץ מ; 2. *в знач. сущ. мн.* ווינטער־טווּעס מצ.

о́зимь *ж* ווינטער־טווּעס מצ.

озира́ться *несов.* ארומקוקן זיך; ~ по сторона́м ארומקוקן זיך אין אלע זײַטן

озло́бить *сов.* *(кого-л.)* בייז מאכן, אופבייזערן, פארביטערן עמעצנס הארץ; ~ся *сов.* בייז ווערן*, אופגעבייזערט ווערן*

озлобле́ние *с* פארביסנקייט װ, פארביטערונג װ

озлобля́ть(ся) *несов. см.* озло́бить(ся)

ознако́мить *сов.* באקענען*; ~ *кого-л.* с содержа́нием докуме́нта באקענען* עמעצן מיטן אינהאלט פונעם דאָקומענט; ~ся *сов.* באקענען* זיך

ознакомля́ть(ся) *несов. см.* ознако́мить(ся)

ознаменова́ние *с:* в ~ *чего-л.* קעדיי צו באצייכענען עפעס, קעדיי אָפּצומערקן עפעס; *(в память)* אין אָנדענק פון עפעס

ознаменова́ть *сов.* 1. *(явиться свидетельством чего-л.)* באצייכענען; ~ переворо́т в нау́ке באצייכענען אן איבערקערעניש אין דער וויסנשאפט; 2. *(сделать памятным)* אָפּמערקן, באצייכענען; ~ пра́здник трудовы́ми по́двигами אָפּמערקן דעם יאָמטעוו מיט ארבעט(ס)־העלדנטאטן; ~ся *сов.* *(тв.)*: нача́ло двадца́того ве́ка ознаменова́лось вели́кими откры́тиями в о́бласти фи́зики דער אָנהייב פונעם צוואנציקסטן יאָרהונדערט איז אָפּגעמערקט מיט גרויסע° אנטדעקונגען אין געביט פון פיזיק

означа́ть *несов.* באטײַטן

озно́б *м* קאלטער פיבער; почу́вствовать ~ דערפילן א קעלט אין די איווורים

озо́н *м* אָזאָן מ

озорн||и́к *м разг.* 1. *(шалун)* קונדעס מ (מצ. קונדייסים), ווײַסער־כעוורעניק מ (מצ. ווײַסע־כעוורעניקעס); 2. *(нарушитель порядка)* בויאַן מ ־עס, סקאנדאליסט מ ־ן; ~ича́ть *несов. разг.* קונדייסעווען, קאָמאנדעווען; ~о́й *разг.* פארשײַטער; ~о́й мальчи́шка א פארשײַטער קונדעס; ~а́я улы́бка א פארשײַטער שמייכל

озорство́ *с разг.* 1. *(шалости)* קונדייסערײַ װ; 2. *(бесчинство)* בויאנערײַ װ, ווילדקייט װ

озя́бнуть *сов. разг.* דערפרוירן ווערן*

ой *межд.* אוי!; *(при боли тж.)* אוי־וויי!

оказа́ть *сов.:* ~ влия́ние на *кого-л.* ווירקן [מאשפיע זײַן*, האָבן* א האשפּאָע] אף עמעצן; ~ внима́ние *кому-л.* שענקען* אופמערקזאמקייט עמעצן, זײַן* אופמערקזאם צו עמעצן; ~ на *кого-л.* давле́ние דריקן אף עמעצן; ~ по́мощь *кому-л.* (אויס)העלפן* עמעצן, געבן* הילף עמעצן; ~ подде́ржку *кому-л.* שטיצן עמעצן; ~ предпочте́ние *кому-л.* אָפּגעבן* די בכוירע עמעצן; ~ сопротивле́ние ארויסווײַזן* א ווידערשטאנד; ~ услу́гу *кому-л.* טאָן* א טויווע [א געפעליקייט] עמעצן; ~ честь *кому-л.* אָנטאָן* א קאָוועד עמעצן; ~ по́чести *кому-л.* אָפּטיילן קאָוועד עמעצן; ~ соде́йствие מיטווירקן

оказа́||ться *сов.* 1. *(быть налицо):* в гости́нице не ~лось свобо́дных номеро́в אין האָטעל זײַנען קיין פרײַע נומערן [צימערן] ניט געווען; кни́га ~лась на ме́сте דער בוך איז געווען אפן אָרט; спи́чек у него́ не ~лось קיין שוועבעלעך האָט ער גראָד ניט געהאַט; в стака́не не ~лось воды́ אין גלאָז איז גראָד ניט געווען קיין וואסער; 2. *(очутиться где-л., в каком-л. состоянии):* он здесь ~лся случа́йно ער האָט פאָפּאדיעט אהער צופעליק; ~ться в меньшинстве́ בלײַבן* אין א מינדערהייט; ~ться в опа́сности ארומזען* זיך אין א געפאַר; 3. *(явиться на деле кем-л., чем-л.)* ארויסווײַזן* זיך; он ~лся о́чень ми́лым челове́ком ער האָט זיך ארויסגעוויזן פאר זייער א ליבן מענטשן; мои́ опасе́ния ~лись напра́сными ווי ס'האָט זיך ארויסגעוויזן, זײַנען מײַנע פּחדים געווען אומזיסט [אומבאגרינדעט]; 4. *безл.* *(выясниться):* как ~лось ווי ס'האָט זיך ארויסגעוויזן; ~лось, что... ס'האָט זיך ארויסגעוויזן, אז...; ~лось, что они́ сосе́ди ס'האָט זיך ארויסגעוויזן, אז זיי זײַנען שכיינים

ока́зыва||ться *несов.* 1. *см.* оказа́ться; 2. *в знач. вводн. сл.:* ~ется ווײַזט זיך ארויס, לאָזט זיך אויס; ~ется, они́ уже́ уе́хали לאָזט זיך אויס [ווײַזט זיך ארויס], אז זיי זײַנען שוין אוועקגעפאָרן

окайми́ть *сов.*, **окаймля́ть** *несов.* ארומזוימען

ока́лина *ж тех.* זענדרע װ

окамене́л||ость *ж* פארשטיינערונג װ; ~ый 1. פארשטיינערטער; 2. *(о пище)* הארטער ווי שטיין; 3. *(бесчувственный — о сердце)* שטיינערנער; 4. *(застывший)* פארשטארטער, פארגליווערטער, פארשטיינערטער

окамене́ть *сов.* 1. פארשטיינערט ווערן*; *(затвердеть тж.)* הארט ווערן* ווי שטיין; 2. *(застыть)* פארשטארט ווערן*, פארגליווערט ווערן*, פארשטיינערט ווערן*

ока́нчивать *несов. см.* око́нчить; ~ся *несов.* 1. *см.* око́нчиться; 2. *(иметь своим окончанием)* ענדיקן זיך; сло́во ока́нчивается на гла́сную דאָס וואָרט ענדיקט זיך מיט א וואָקאל

ока́пывать(ся) *несов. см.* окопа́ть(ся)

окати́ть *сов.* אָפּגיסן*; ~ *кого-л.* холо́дной водо́й אָפּגיסן* עמעצן מיט קאלטער° וואסער; ~ся *сов.* אָפּגיסן* זיך

ока́чивать(ся) *несов. см.* окати́ть(ся)

окая́нный *уст. и бран.* פארשאָלטענער

океа́н *м* אָקעאַן מ ־ען; ~и́ческий אָקעאַן־, אָקעאַנישער; ~и́ческое тече́ние אָקעאַן־שטרעמונג װ ־ען

океаногра́фия *ж* אָקעאַנאָגראַפיע װ

океа́нск||ий אָקעאַן־; *(о судах тж.)* אָקעאַנישער; ~ие глуби́ны אָקעאַן־טיפענישן מצ.

оки́дывать *несов.*, **оки́нуть** *сов.:* ~ взгля́дом ארומבליקן, ארומכאַפּן מיטן אויג; *(одного человека)* באטראַכטן פון קאָפּ ביז פיס

окисле́ние *с* אָקסידירונג װ

окисли́тель *м хим.* אָקסידיר־מיטל ז ־ען, אָקסידיר־שטאָף מ ־ן

окисли́ть *сов. хим.* אָקסידירן; ~ся *сов.* אָקסידירן זיך, אָקסידירט ווערן*

окисля́ть(ся) *несов. см.* окисли́ть(ся)

о́кись *ж хим.* אָקסיד ם

оккуп||а́нт *м* אָקופּאַנט ם ־ן; **~ацио́нный** אָקופּאַציע־; ~ацио́нный режи́м אָקופּאַציע־רעזשים ם; **~а́ция** *ж* אָקופּאַציע װ

оккупи́ровать *сов. и несов.* אָקופּירן

окла́д *м (размер зарплаты)* געהאַלט ו ־ן; סכירעס מצ. *уст.*; ме́сячный ~ דאָס כוידעשלעכע געהאַלט

окла́дист||ый: ~ая борода́ א ברייטע באָרד

оклевета́ть *сов. (вин.)* אויס־, אָנרעדן* (רעכילעס) (אַף); פאַרלוימדן *(в печати и т. п.)*; טראַכטן א בילבל (אַף)

окле́ивать *несов.*, **окле́ить** *сов.* באַקלעפּן, ארומקלעפּן; ~ обо́ями טאַפּעצירן, אויסשפּאַלירן

о́клик *м* רוף ם ־ן

оклика́ть *несов.*, **окли́кнуть** *сов. (кого-л.)* געבן* (דאַט.) א רוף, טאָן* עמעצן א געשריי

окн||о́ *с* 1. פענצטער ו =; 2. *разг. (подоконник)* פענצטער ו =; цветы́ на ~е די בלומען אַפן פענצטער; 3. *(просвет)* דורכלויכט ם ־ן; *(отверстие)* פענצטער ו =; 4. *разг. (промежуток времени между уроками)* «פענצטער» ו =, ניט אויסגעפּילטע צייט פון א לעקציע

о́ко *с поэт.* אויג ו ־ן; ◇ ~ за ~, зуб за зуб אן אויג פאַר אן אויג, א צאָן פאַר א צאָן; שיין טאַכאַס אין טאַכאַס *книжн.*

окова́ть *сов. (сундук и т. п.)* באַשלאָגן*; *перен.* פאַר־ שמידן, פאַרקאָוועט

око́вы *мн.* קייטן מצ.; *перен. тж.* פּענטעס; разби́ть ~ צעררייסן* די קייטן

око́вывать *несов. см.* окова́ть

околдова́ть *сов.*, **околдо́вывать** *несов.* פאַרקישעפן; *перен. тж.* באַצויבערן

околева́ть *несов. см.* околе́ть

околёсиц||а *ж разг.*: нести́ ~у רעדן* אין דער וועלט אריין

околе́ть *сов.* פּייגערן, פאַלן*

око́лица *ж* 1. *(изгородь)* (דאָרף־)ארומצאַם ם ־ען; 2. *(край села)* (דאָרפ)ראַנד ם, דער עק דאָרף

о́коло 1. *предлог с род. п. (возле)* לעבן, בא; *(недалеко от)* ניט וויַט פון, לעבן; ~ до́ма לעבן דער שטוב; ~ ле́са ניט וויַט פונעם וואַלד, לעבן וואַלד; 2. *предлог с род. п. (приблизительно)* בא, ארום; ~ семи́ ме́сяцев בא די זיבן כאַדאָשים; ~ семи́ часо́в ве́чера ארום זיבן אזייגער אָפּדערנאַכט; 3. *нареч. (рядом)* דערנעבן, אין דער נאָענט

околозе́мн||ый *косм.* ארומערדישער; ~ое простра́нство ארומערדישער רוים

окололу́нн||ый *косм.* ארומלעוואָניקער; ~ая орби́та ארומלעוואָניקע [סעלענאָצענטרישע] אָרביטע

око́лыш *м* אָקאָלישקע װ ־ס

око́льн||ый: ~ый путь בייוועג ם ־ן, אומוועג ם ־ן; ~ыми путя́ми *перен.* מיט הינטערגענג

око́нн||ый פענצטער־; ~ая ра́ма פענצטער־ראַם װ ־ען; ~ое стекло́ פענצטער־גלאָז ו; *(в раме)* שויב װ ־ן

оконча́н||ие *с* 1. *(завершение)* פאַרענדיקן ו; по ~ии университе́та נאָכן פאַרענדיקן דעם אוניווערסיטעט; 2. *(конец)* שלוס ם, סאָף ם ־ן, ענד װ ־ן; ~ие в сле́дующем но́мере סאָף אינעם קומענדיקן נומער; 3. *грам.* ענדונג װ ־ען, פלעקסיע װ ־ס

оконча́тельн||о *нареч.* ענדגילטיק; *(совсем)* פולשטענדיק; ~о реши́ть ענדגילטיק [אנטשיידן] באַשליסן*; ~о порва́ть с *кем-л.* פולשטענדיק צערייסן* [איבעררייסן*] די בא־ ציונגען מיט עמעצן; **~ый** ענדגילטיקער; *(полный)* פולשטענ־ דיקער; ~ый вы́вод אן ענדגילטיקער אויספיר; ~ый отве́т אן ענדגילטיקער [אן אנטשיידנדיקער] ענטפער; ~ая побе́да א פולשטענדיקער זיג

око́нчить *сов.* (פאַר)ענדיקן; ~ рабо́ту פאַרענדיקן די אַרבעט; ~ шко́лу (פאַר)ענדיקן די שול; **~ся** *сов.* (פאַר)־ ענדיקן זיך

око́п *м* שוצגראָבן ם ־ס ם, אָקאָפּ ם ־ן, ־עס

окопа́ть *сов.* אדומגראָבן*; **~ся** 1. *воен.* פאַרגראָבן* זיך אין שוצגראָבנס; 2. *перен.* געפינען* א מאָקעם־מיקלעט

о́корок *м (свиной)* שינקע װ ־ס

окостене́лый 1. פאַרביינערטער; 2. *(лишённый гибкости)* פאַרגליווערטער, פאַרשטאַרטער

окостене́ть *сов.* 1. פאַרביינערט ווערן*; 2. *(потерять чувствительность)* פאַרגליווערט, פאַרשטאַרט ווערן*

око́т *м (овец)* אָפּשעפּסלונג װ ־ען

окочене́вший, окочене́лый 1. פאַרגלי־ ווערטער, פאַרשטאַרטער; 2. *(о трупе)* פאַרשטאַרטער, פאַרשטייפטער

окочене́ть *сов.* 1. פאַרגליווערט, פאַרשטאַרט ווערן*; 2. *(о трупе)* פאַרשטייפט, פאַרשטאַרט ווערן*

око́шко *с* פענצטער ו =, פענצטערל ו ־עך

окра́ин||а *ж* 1. *(города)* ראַנד ם ־ן; жить на ~е וווינען אין עק שטאָט; 2. *(страны)* ראַנדגעגנט װ ־ן; **~ный** ראַנד־; ~ные райо́ны страны́ די ראַנדראַיאָנען פונעם לאַנד

окра́сить *сов.* 1. *(покрасить)* אָפּפאַרבן; окра́шено! פריש געפאַרבט!; 2. *(придать определённый цвет, тж. перен.)* באַפאַרבן; **~ся** *сов.* באַפאַרבט ווערן*

окра́ск||а *ж* 1. *(действие)* (אָפּ)פאַרבן ו; 2. *(цвет)* פאַרב װ ־ן, קאָליר ם ־ן; *перен.* באַפאַרבונג װ; прида́ть другу́ю ~у צוגעבן* אן אַנדער באַפאַרבונג

окра́шивать(ся) *несов. см.* окра́сить(ся)

окре́пнуть *сов.* קרעפטיקער ווערן*, שטאַרקער ווערן*; *(закалиться)* פאַרהאַרטעוועט ווערן*; *(о больном)* קו־ מען* צו די כויכעס; שטעלן זיך אַף די פיס; в пионе́рском ла́гере он отдохну́л и окре́п אינעם פּיאָנערן־לאַגער האָט ער אָפּגערוט און אָנגענומען זיך מיט געזונט

окрести́||ть *сов.* 1. *рел.* (אָפּ)טויפן; 2. *шутл. (вин. тв.; дать прозвище)* קרוינען מיטן נאָמען; её ~ли принце́ссой מע האָט זי געקרוינט מיטן נאָמען פרינצעסן

окре́стность *ж* אומגעגנט װ ־ן

окре́стный ארומיקער

окриве́ть *сов. разг.* בלינד ווערן* אַף איין אויג

о́крик *м* 1. *см.* о́клик; 2. *(грубый)* אָנגעשריי ם ־ען

окрова́вить *сов.* צעבלוטיקן; *(испачкать кровью)* פאַר־ בלוטיקן, באַפלעקן מיט בלוט

окрова́вленный צעבלוטיקטער; *(испачканный кровью)* פאַרבלוטיקטער, באַפלעקטער מיט בלוט

окропи́ть *сов.*, **окропля́ть** *несов.* באַשפּרענקלען, בא־ שפּריצן

окро́шка *ж* 1. קוואַס־באָרשטש ם, אָקראָשקע װ ־ס; 2. *разг. (смесь)* מישמאַש ם

о́круг *м* קרייַז ם ־ן; избира́тельный ~ וואַלקרייַז ם

ן־; вое́нный ~ ן־ ם מיליטער־קרײַז; национа́льный ~ נאַציאָנאַלער קרײַז

окру́га *ж разг.* ם ארום, ‖ אומגעגנט

округли́ть *сов.* 1. מאכן קײַלעכ(ד)יק; ~ глаза́ אויסשטעלן א פּאָר קײַלעכיקע אויגן; 2. *перен.* פֿאַרקײַלעכיקן; ~ ци́фры די ציפֿערן [אופֿקײַלעכ(יק)ן] פֿאַרקײַלעכיקן; 3. *разг.* *(придать законченную форму)* אויסקײַלעכ(ד)יקן; ~ся *сов.* 1. קײַלעכ(ד)יק ווערן*; её щёчки округли́лись זי האָט באַקומען א פּאָר קײַלעכיקע בעקלעך; 2. *разг.* *(достигнуть значительного размера — о состоянии и т. п.)* היפּש [נישקאָשעדיק] ווערן*

округля́ть(ся) *несов. см.* округли́ть(ся)

окружа́||ть *несов.* 1. *см.* окружи́ть 1, 3, 4, 5; 2. *(быть расположенным вокруг чего-л.)* ארומגארטלען; дере́вню ~ли сады́ и виногра́дники דאָס דאָרף האָבן ארומגעגארטלט [ארום דעם דאָרף זײַנען געווען] סעדער און ווײַנגערטנער; 3. *(составлять чьё-л. окружение)*: его́ ~ли лю́ди труда́ ער איז געווען אין א סוויווע פֿון אַרבעטסלײַט; 4.: его́ ~ло всео́бщее уваже́ние ארום אים איז געווען אן אטמאָספֿער פֿון אלגעמיינער אכטונג

окруже́н||ие *с* 1. ‖ ארומרינגלונג, ם ארום; *(среда тж.)* ס־ ‖ סוויווע, ‖ מיליע; 2. *воен.* ‖ ארומרינגלונג; вы́рваться из ~ия ארויסרײַסן* זיך פֿון (דער) ארומרינגלונג; ◇ в ~ии *кого́-л.* אין, אין דער ארומרינגלונג פֿון עמעצן דער באגלייטונג פֿון עמעצן

окружи́ть *сов.* 1. *(занять место вокруг кого-л., чего-л.)* ארומרינגלען; *(о толпе тж.)* צונויפֿנעמען* זיך ארום; ученики́ окружи́ли своего́ учи́теля די שילער האָבן ארומגערינגלט זייער לערער; 2. *(обнести, обвести)* ארומנעמען*; *(оградой тж.)* ארומצוימען; 3. *воен.* ארומרינגלען; ~ вра́жескую диви́зию ארומרינגלען א דיוויזיע פֿונעם סוינע; 4. *перен.* *(кем-л.)* (מיט) ארומרינגלען, שאפֿן* א סוויווע (פֿון); ~ себя́ пре́данными людьми́ שאפֿן* ארום זיך א סוויווע פֿון, זיך מיט אייגענע מענטשן אין א סוויווע אייגענע מענטשן; окружённый почита́телями פֿון פֿאַרערער; 5. *перен.*: ~ *кого́-л.* внима́нием и забо́той שאפֿן* פֿאר עמעצן אן אטמאָספֿער פֿון אופֿמערקזאמקײַט און זאָרגעוודיקײַט; в на́шей стране́ де́ти окружены́ забо́той אין אונדזער לאנד הערט מען ניט אוף צו זאָרגן פֿאר קינדער

окружн||о́й 1. ־קרײַז, קרײַזישער; ~о́й центр קרײַזצענטער ם ־ס; ~а́я избира́тельная коми́ссия די קרײַזישע וואל־קאָמיסיע; 2.: ~а́я желе́зная доро́га רינג־אײַזנבאן ‖ ־ען

окру́жност||ь *ж* 1. *мат.* ס־ ‖ קרײַזליניע; 2.: на пять киломе́тров в ~и אף פֿינף קילאָמעטער ארום און ארום; име́ть де́сять ме́тров в ~и האלטן* צען מעטער אין העקעף

окрылённый באפֿליגלטער

окрыли́ть *сов.*, **окрыля́ть** *несов.* באפֿליגלען; успе́х окрыли́л его́ דער דערפֿאָלג האָט אים באפֿליגלט

окрыля́ться *несов.* באפֿליגלט ווערן*

окта́ва *ж* 1. *муз., лит.* ס־ ‖ אָקטאַווע; 2. *(голос)* טיפֿע באַס־שטים, טיפֿער באַס

октябрёнок *м* ־עך ז אָקטיאַבערל

октя́брь *м* ם אָקטיאַבער; *ср.* а́вгуст

октя́брьск||ий ־אָקטיאַבער, אָקטיאַבער(י)שער; Вели́кая Октя́брьская социалисти́ческая револю́ция די גרויסע אָק־טיאַבערישע סאָציאַליסטישע רעוואָלוציע; ~ие дни אָק־טיאַבער־טעג מצ.

окули́ст *м* ־ן ם אָקוליסט, ־דאָק... (מצ. ...דאָק־) ם אויגן־דאָקטער (טוירים)

окуля́р *м опт.* ־ן ם אָקוליאַר; ~ микроско́па דער אָקוליאַר פֿונעם מיקראָסקאָפּ

окуна́ть(ся) *несов. см.* окуну́ть(ся)

окуну́ть *сов.* *(кого-л.)* אונטערטוקן; *(что-л.)* אײַנטוקן; *(обмакнуть)* אײַנטונקען*; ~ся *сов.* 1. אונטערטוקן זיך; 2. *перен.* (אין) ארײַנטאָן* זיך; ~ся с голово́й в рабо́ту ארײַנטאָן* זיך אינגאַנצן אין דער אַרבעט

о́кунь *м* (פֿיש) ־יעס ם אָקון

окупа́ть(ся) *несов. см.* окупи́ть(ся)

окупи́ть *сов.* דעקן, קאָמפּענסירן; ~ расхо́ды דעקן די הוצאָעס [קאָמפּענסירן]; ~ся *сов.* אויסקויפֿן זיך; *перен.* ניט זײַן* אומזיסט, באלוינט ווערן*

оку́ривать *несов.*, **окури́ть** *сов.* ארומרויכערן, באַרויכערן

оку́рок *м* ־עך ז ציגאַר־רעשטל

оку́тать *сов.* 1. *(вин. тв., вин. в вин.)* אײַנוויקלען (אין), (מיט) ארומוויקלען; ~ но́ги шерстяны́м платко́м ארומוויק־, אײַנוויקלען די פֿיס אין א וואָלענער פאטשיילע לען די פֿיס מיט א וואָלענער פאטשיילע; 2. *(вин. тв.)* *перен.* (אין) אײַנהילן; ~ся *сов.* *(тв.)* 1. אײַנוויקלען זיך (אין); 2. *перен.* (אין) אײַנגעהילט ווערן*; ~ся тума́ном אײַנגעהילט ווערן* אין נעפּל

оку́тывать(ся) *несов. см.* оку́тать(ся)

оку́чивать *несов.*, **оку́чить** *сов. с.-х.* ארומהויפֿענען; ארומשיטן* *разг.*

ола́дья *ж* ס־ ‖ לאַטקע

оледене́ние *с* ‖ פֿאַרײַזונג

оленево́д *м* = ם הירשנציכטלער; ~ство *с* הירשנצוכט ‖; ~ческий הירשנציכטלערישער; פֿאר הירשנצוכט *после сущ.*

оле́н||ий ־הירשנ; ~ьи рога́ מצ. הירשן־הערנער; ◇ ~ий мох ם הירשנמאָך, ם יאַגעל; ~ина *ж* ז הירשנפֿלייש

оле́нь *м* ־ן ם הירש; се́верный ~ ־ן ם פּאָליאַרהירש

оли́в||а *ж* 1. *(плод)* ־ן ם איילבערט; 2. *(дерево)* אָליוונבוים ם (מצ. ...ביי־), איילבערטבוים ם (מצ. ...ביימער), איילבוים ם (מצ. ...ביימער); ~ковый ־איילבערט(ן); ~ковое ма́сло ם אָליוון־אייל, ם איילבערט־אייל

олига́рхия *ж* ‖ אָליגאַרכיע

олимпиа́да *ж* ס־ ‖ אָלימפּיאַדע

олимпи́йский אָלימפּישער; ◇ Олимпи́йские и́гры אָלימ־פּישע שפּילן

оли́фа *ж* ם פֿאַרב־אייל; ‖ אָליפֿע *разг.*

олицетвор||е́ние *с* ‖ פּערזאָניפֿיצירונג; *(воплощение)* ‖ פֿאַרקערפּערונג; ~ённый פֿאַרקערפּערטער; он ~ённое благоро́дство ער איז די נאָבלקײַט אליין

олицетвори́ть *сов.* פּערזאָניפֿיצירן; *(воплотить)* פֿאַר־קערפּערן

олицетворя́ть *несов.* 1. *см.* олицетвори́ть; 2. *(являться совершенным образцом чего-л.)* פֿאַרקערפּערן; ~ собо́й זײַן* א פֿאַרקערפּערונג (פֿון), פֿאַרקערפּערן אין זיך

о́лово *с* ם צין

оловя́нный 1. ־צין, צינערנער; ~ рудни́к צין־ארצגרוב ־ן ‖; ~ солда́тик א צינערן זעלנערל; 2. *(о глазах)* מילכיקער, גלעזערנער

óлух *м разг.* שויטע מ (מצ. שויטים), באמאָז מ ־ן

ольх||á *ж* אָלכע ‖ ־ס; **~óвый** אָלכענער; אָלכע=

ольшáник *м* אָלכע־פארוואקסונג ‖ ־ען

ом *м эл.* אָם מ ־ען (*с колич. числ. мн.* אָם)

омéга *ж* ‖ אָמעגא

омерз||éние *с* מיגל מ, איבל מ; **~ительный** איבלדיקער, מיגלדיקער

омертвéлый 1. אָפּגעשטאָרבענער; 2. (*неподвижный*) טויט־שטיל, טויט־שטילער; 3. (*опустевший*) פארשטאַרטער געוואָרענער

омертвéть *сов.* 1. *אָפּשטאַרבן, *אָפּגעשטאָרבן ווערן; 2. (*стать неподвижным*) *פארשטאַרט ווערן

омлéт *м* אָמלעט מ ־ן

омолáживать(ся) *несов. см.* омолодúть(ся)

омолодúть *сов.* פארייִנגערן, מאכן ייִנגער; **~ся** *сов.* פארייִנגערן זיך, *ייִנגער ווערן

омоложéние *с биол.* ‖ פארייִנגערונג

омóним *м лингв.* האָמאָנים מ ־ען

омрачáть(ся) *несов. см.* омрачúть(ся)

омрачённый פארומערטער; ничéм не ~ אומפארוואָלקנטער

омрачúть *сов.* פארומערן; (*кого-л.*) באטריבן; ~ рáдость פארשטערן די שׂימחה; ~ прáздник פארשטערן [פארומערן] דעם יאָמטעוו; **~ся** *פארומערט ווערן; (*о празднике и т. п. тж.*) *פארשטערט ווערן; (*о лице, взгляде*) *באטריבט ווערן

óмут *м* וואַסערגרוב ‖ (מצ. ־גריבער); (*водоворот*) וואַסער־ווירבל מ ־ען; *перен.* געוויִרבל מ; ◇ в тúхом ~е чéрти вóдятся *посл.* שטילע וואַסער גראָבט טיף

омывáть *несов.* 1. *см.* омы́ть; 2. (*о морях и т. п.*) *באשווענקען; **~ся** *несов.* (*тв.; о берегах*) באשווענקט *ווערן [באשוואָנקען] (פון)

омы́ть *сов.* *ארומוואשן; **~ся** *сов.* *ארומוואשן זיך

он *личн. мест.* (его́, него́; ему́, нему́; им, ним; (о) нём) ער (דאט., אק. אים); *переводится тж. формами личн. мест.* זי *или* עס *в зависимости от рода существительного в идише;* он уéхал ער איז אוועקגעפאָרן; э́то он דאָס איז ער; его́ нет дóма ער איז ניטאָ אינדערהיים; у него́ мно́го друзéй ער האָט א סאך פריינט; дай ему́ кни́гу גיב אים דאָס [דעם] בוך; ему́ двáдцать лет ער איז צוואַנציק יאָר אלט; к нему́ подошёл человéк צו אים איז צוגעגאנגען א מענטש; на рабо́те им дово́льны אויף דער אַרבעט איז מען צופרידן מיט [פון] אים; им напи́сано свы́ше ста рабо́т ער האָט אָנגעשריבן מער פון הונדערט ווערק; над ним все смею́тся אלע לאכן (אָפּ) פון אים; мы говори́ли о нём מיר האָבן גערעדט וועגן אים; мáльчик талáнтлив, он прекрáсно рису́ет דאָס ייִנגל איז טאלאנטירט, עס מאָלט אויסגעצייכנט; э́то антиквáрный шкаф, ему́ двéсти лет דאָס איז אן אנטיקישע שאַפע, זי איז אלט צוויי הונדערט יאָר

онá *личн. мест.* (её, неё; ей, ней; éю, нéю, ей, ней; (о) ней) זי (דאט. איר, אק. זי); *переводится тж. формами личн. мест.* ער *или* עס *в зависимости от рода существительного в идише;* где ~? וווּ איז זי?; её нет дóма זי איז ניטאָ אינדערהיים; для неё э́то вáжно פאר איר איז דאָס וויכטיק; помоги́ ей! העלף איר!; что с ней случи́лось? וואָס האָט זיך מיט איר געטראָפן?; все éю восхищáются אלע באוווּנדערן זי; он забóтится о ней ער זאָרגט וועגן איר; прочти́ э́ту кни́гу, онá óчень интерéсная לייען דורך אָט דאָס [דעם] בוך, עס [ער] איז זייער אינטערעסאַנט; он напои́л лóшадь и дал ей кусóчек сáхару ער האָט אָנגעפּאָיעט דאָס פערד און געגעבן דעם א שטיקל צוקער

онемé||ть *сов.* 1. *שטום ווערן, *פארלירן דאָס לשון; (*от сильного чувства и т. п.*) *בלייבן אָן לשון; 2. (*потерять гибкость, чувствительность*) *אנשלאָפן ווערן; (*от холода*) *פארגליווערן, פארשטאַרט ווערן

они́ *личн. мест.* (их, них; им, ним; и́ми, ни́ми; (о) них) זיי (דאט., אק. זיי); они́ нас ждут זיי ווארטן אויף אונדז; сними́ чулки́ и надéнь вмéсто них носки́ טו אויס די זאָקן און אָנשטאָט זיי טו אָן שקאַרפּעטקעס; напиши́те им об э́том שרייבט זיי אָן וועגן דעם; к ним приéхал сын צו זיי איז געקומען דער זון; мы их ви́дели מיר האָבן זיי געזען; я любовáлся и́ми איך האָב זיך ניט געקענט אָנקוקן אויף זיי; с ни́ми всегдá вéсело מיט זיי איז אלעמאָל פריילעך; и́ми полу́чены интерéсные результáты זיי האָבן באקומען אינטערעסאַנטע רעזולטאַטן; о них забы́ли זיי האָט מען פארגעסן

онкологи́я *ж* ‖ אָנקאָלאָגיע

онó *личн. мест.* 1. (его́, него́; ему́, нему́; им, ним; (о) нём) דאָס (דאט. דעם, אק. דאָס), עס (דאט. אים, אק. עס); *переводится тж. формами личн. мест.* ער *или* זי *в зависимости от рода существительного в идише;* налéй себé молокá, онó в кувши́не גיס זיך אָן מילך, זי איז אינעם קריגל; 2. *неизм. разг.* (*это*) דאָס; так ~ и бы́ло פונקט אזוי איז דאָס טאַקע געווען, אזוי האָט זיך אלץ געטראָפן; вот ~ что! אָט וואָס! אזא מעשׂה גאָר!

ООН (Организáция Объединённых Нáций) ‖ אוּנאָ (אָרגאניזאַציע פון די פאראייניקטע נאַציעס)

опадáть *несов. см.* опáсть

опáздывать *несов. см.* опоздáть

опáивать *несов. см.* опои́ть

опáл *м* אָפּאַל מ ־ן

опáл||а *ж* אומגנאָד מ; быть в ~е *זיין אין אומגנאָד

опáливать *несов.*, **опали́ть** *сов.* אָפּסמאַליען

опáлубка *ж стр.* באשלאָג מ ־ן (ברעטער־), האָלץ־פורעם מ ־ס (פאר בעטאָן); אָפּאַלובקע ‖ ־ס *разг.*

опáльный אָפּגעשטויסענער, אריינגעפאַלענער אין אומגנאָד

опáра *ж* ‖ יויר־ראָשטשינע

опарши́веть *сов. разг.* *פארקרעציקט ווערן

опасáться *несов.* (*род.*) 1. (*бояться*) *מורא האָבן (פאר); 2. (*остерегаться*) *היטן זיך (פאר); слéдует ~ просту́ды מע דארף היטן זיך פאר [פון] פארקילונג

опасéни||е *с* כשאַש מ; вызывáть ~я אויפוועקן א כשאַש; вы́сказать ~е, что... אויסדריקן א כשאַש, טאָמער...

опáск||а *ж разг.*: с ~ой מיט כשאַש; זייער פאָרזיכטיק

опáсно 1. *нареч.* געפערלעך, מסוכן; он ~ бóлен ער איז געפערלעך [מסוכן] קראנק; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז געפערלעך, (ס׳)איז א סכּנה; здесь ~ оставáться ס׳איז געפערלעך [ס׳איז א סכּנה] צו פארבלייבן דאָ

опáсност||ь *ж* 1. (*свойство*) ‖ געפערלעכקייט; 2. (*угроза бедствия*) סכּנה ‖ ־ס, געפאַר ‖ ־ן; подвергáться ~и *זיין אין א געפאַר [אין א סכּנה]; в ~и אין א געפאַר; с ~ью для жи́зни מיט געפאַר פארן לעבן, מיט סכּנת־נפשות; в слу́чае ~и ביים א סכּנה

опа́сн||ый געפערלעכער; (*своими последствиями и т. п. тж.*) סאַקאָנעדיקער; מעסוקענער; ~ый престу́пник א געפערלעכער פאַרברעכער; ~ое путеше́ствие א געפערלעכע [א סאַקאָנעדיקע] נעסיע

опа́сть *сов.* 1. (*о листьях*) אָפּפאַלן*; (*о деревьях*) בלײַבן* הויל [נאַקעט]; 2. (*об опухоли*) אָפּגיין*; *разг.* (*похудеть, ввалиться*) אײַנפאַלן*

опе́к||а *ж* ll אָפּעקע, I אַפּעטראָפּסעס; взять в ~у *юр.* נעמען* אין אָפּעקע; ◇ Междунаро́дная ~а אינטערנאַציאָנאַלע אָפּעקע

опека́ть *несов.* (*вин.*) אָפּעקירן; זײַן* (עמעצנס) אָפּעקון [אַפּעטראָפּעס]; (*заботиться о ком-л.*) האָבן* האַשגאָכע (איבער), אַכטונג געבן* (אַף)

опеку́н *м* ־עס ח אָפּעקון, ח אַפּעטראָפּעס (מצ. אַפּעטראָפּסים); ~ский אָפּעקונ(עג)־, אַפּעטראָפּסים־; אָפּעקונישער

опёнок *м* ־עך I האָניק־שוועמל

о́пер||а *ж* ־ס ll אָפּערע; ◇ из друго́й ~ы, не из той ~ы דאָס איז פון אַן אַנדער סעדרע, דאָס איז גאָר עפּעס אַנדערש

операти́вн||ость *ж* ll אָפּעראַטיװקײַט; ~ый אָפּעראַטיװער; *мед. тж.* כירורגישער; ~ая гру́ппа אַן אָפּעראַטיװע גרופּע; ~ое вмеша́тельство אַן אָפּעראַטיװע [א כירורגישע] אַרײַנמישונג; ~ое руково́дство אָפּעראַטיװע אָנפירונג

опера́тор *м* ··טאָרן ח אָפּעראַטאָר

операцио́нн||ая *ж* ־ן ח אָפּעראַציע־זאַל; ~ый אָפּעראַציע־; ~ый стол ־ן ח אָפּעראַציע־טיש

опера́ци||я *ж* ־ס ll אָפּעראַציע; сде́лать *кому-л.* ~ю מאַכן עמעצן אַן אָפּעראַציע; наступа́тельная ~я ־ס ll אָנגריף־אָפּעראַציע; ба́нковые ~и באַנק־אָפּעראַציעס מצ.; эконо́мить вре́мя на ка́ждой ~и שפּאָרן צײַט אַף יעדער אַרבעט־אָפּעראַציע

опереди́ть *сов.*, **опережа́ть** *несов.* 1. (*обогнать*) איבעריאָגן, אַריבעריאָגן; *перен. тж.* לאָזן* הינטער זיך; 2. (*сделать что-л. раньше другого*) מאַקדים זײַן*, טאָן* פריער (פון); (*соперника, врага*) פאַרלויפן* דעם וועג (דאַט.)

опере́ние *с* 1. ll באַפעדערונג; 2. *ав.*: хвостово́е ~ עק־פלאַכן מצ.

опере́точный אָפּערעטע־; *перен.* טעאַטראַלישער

опере́тта *ж* ־ס ll אָפּערעטע

опере́ться *сов.* (на *вин.*) 1. אָנשפּאַרן זיך (אַף); (*прислониться тж.*) אָנלענען זיך (אַף); 2. (*найти поддержку в ком-л.*) שטיצן זיך (אַף); 3. (*взять в качестве логического основания*) באַזירן זיך (אַף); (*ссылаться на чей-л. авторитет*) שטיצן זיך (אַף); סומעך זײַן* זיך (אַף)

опери́ровать *несов.* 1. *тж. сов.* (*кого-л.*) אָפּערירן, מאַכן אַן אָפּעראַציע (דאַט.); (*какой-л. орган*) מאַכן אַן אָפּעראַציע (אַף); ~ се́рдце מאַכן אַן אָפּעראַציע אַפן האַרצן; 2. *воен.* אָפּערירן, טעטיק זײַן*; 3. (*тв.*) אָפּערירן (מיט); ~ фа́ктами אָפּערירן מיט פאַקטן

опери́ться *сов.* 1. באַפעדערט ווערן*, אַרופנעמען* אַף זיך פעדערן; 2. (*возмужать*) א סטאַטעק ווערן*; 3. *разг.* (*упрочить своё положение*) שטעלן זיך אַף די פיס

о́перн||ый אָפּערע־; ~ый певе́ц ח אָפּערע־זינגער; ~ый теа́тр ־ס ח אָפּערע־טעאַטער, ־ס ll אָפּערע; ~ая му́зыка ll אָפּערע־מוזיק; מוזיק פון אָפּערעס

оперя́ться *несов. см.* опери́ться

опеча́ленный באַטריבטער, פאַרומערטער

опеча́лить *сов.* באַטריבן, פאַרומערן, מצער זײַן*; ~ся *сов.* באַטריבט [פאַרומערט] ווערן*, אַרײַנפאַלן* אין צאַר

опеча́тать *сов.* פאַרכאַסמענען*

опеча́тка *ж* ־ן ח דרוקפעלער; ־ן ח טאָעס־האַדפּוס *уст.*

опеча́тывать *несов. см.* опеча́тать

опе́шить *сов. разг.* געפּלעפט ווערן* [בלײַבן*]

опива́ться *несов. см.* опи́ться

о́пий *см.* о́пиум

опи́лки *мн.* I זעגעכץ, ח זעגשטויב; (*металлические*) I אָפּפײַלעכץ, ח פײַלשטויב

опира́ться *несов. см.* опере́ться

описа́ни||е *с* ll באַשרײַבונג; (*изображение тж.*) ll שילדערונג; э́то не поддаётся ~ю ס'איז ניט צו באַשרײַבן

опи́санный *мат.* אַרומגעשריבענער

описа́тельный באַשרײַביקער, דעסקריפּטיװער

описа́ть *сов.* 1. באַשרײַבן*; (*изобразить тж.*) שילדערן; 2. *мат.* אַרומשרײַבן*; 3. (*составить перечень*) אינווענטאַריזירן, מאַכן א צעטל (פון); 4. *юр.* (*имущество*) אָפּשרײַבן*; 5. (*совершить движение по кривой*) באַשרײַבן*; ~ дугу́ באַשרײַבן* א בויגן־ליניע

опи́ска *ж* ־ן ח שרײַבפעלער

опи́сывать *несов. см.* описа́ть

о́пись *ж* 1. *юр.* ח אָפּשרײַב, ll אָפּשרײַבונג; ~ иму́щества די אָפּשרײַבונג פונעם פאַרמעגן; 2. (*список*) ־ס ll רעשימע, ־ען ח צעטל; инвента́рная ~ ־ס ll אינווענטאַר־רעשימע

опи́ться *сов. разг.* איבערטרינקען* זיך

о́пиум *м* ח אָפּיום

опла́кать *сов.*, **опла́кивать** *несов.* באַוויינען

опла́та *ж* 1. (*действие*) I (אָפּ)צאָלן; ~ услу́г דאָס (אָפּ)צאָלן פאַרן סערוויס; 2. (*денежное вознаграждение*) I געצאָלטס, ח לוין

оплати́ть *сов.* (*вин.*) (אָפּ)צאָלן (פאַר); ~ прое́зд אָפּצאָלן פאַרן פאָרן [פאַרן בילעט]; ~ расхо́ды דעקן די הויצאָעס; ~ счёт צאָלן לויט דער רעכענונג [לויטן כעזשבן], באַצאָלן די רעכענונג

опла́ченн||ый אָפּגעצאָלטער; с ~ым отве́том מיט אַן אָפּגעצאָלטן ענטפער

опла́чивать *несов. см.* оплати́ть

оплеу́ха *ж разг.* ־ן ח פליאַסק; *перен.* א פאַטש אין פּאָנעם

оплодотворе́ние *с* ll באַפרוכפערונג, I באַפרוכפערן

оплодотвори́ть *сов.*, **оплодотворя́ть** *несов.* באַפרוכפערן

опло́т *м* ־ען ll פעסטונג; надёжный ~ ми́ра א זיכערע פעסטונג פאַר שאָלעם

опло́шность *ж* ־ן ח פעלער, ח פאַרזען

оповести́ть *сов.*, **оповеща́ть** *несов.* באַקאַנט מאַכן, מוידיע זײַן*

оповеще́ние *с* ־ען ll באַקאַנטמאַכונג, ־ס ll הוידאָע

опозда́ни||е *с* ־ען ll פאַרשפּעטיקונג; прибы́ть без ~я אָנקומען* אָן פאַרשפּעטיק; узна́ть о *чём-л.* с больши́м ~ем דערוויסן* זיך פון [וועגן] עפּעס צו שפּעט, דערוויסן* זיך פון [וועגן] עפּעס מיט גרויס פאַרשפּעטיקונג

опозда́||ть *сов.* פאַרשפּעטיקן, קומען* צו שפּעט; ~ть на по́езд פאַרשפּעטיקן דעם צוג [צום באַן]; ~ть на уро́к

פארשפעטיקן צום לימעד; по́езд ~л на це́лый час דער צוג האָט פארשפעטיקט אף א גאנצער שאָ

опознава́тельный דערקען־; ~ знак דערקען־צייכן מ ־ס

опознава́ть *несов.*, **опозна́ть** *сов.* דערקענען

опозо́рить *сов. см.* позо́рить 1; ~ся *сов. см.* позо́риться

опои́ть *сов.* 1. *(лошадь)* איבערפאָיען; 2. *(вином и т.п.)* אָנשיקערן, בארוישן

опола́скивать(ся) *несов. см.* ополосну́ть(ся)

о́ползень *м.* (ערד־)אראָפּרוק מ ־ן

ополосну́ть *сов.* *אָפּשווענקען; *(лицо, руки)* צונעצן; ~ся *сов. разг.* צונעצן זיך, צונעצן דאָס פּאָנעם [די הענט]

ополча́ться *несов. см.* ополчи́ться

ополче́н||ец *м* אָפּאָלטשעניעץ מ ־נצעס; ~ие *с* אָפּאָל־טשעניע װ; наро́дное ~ие פאָלקס־שוץ װ

ополчи́ться *сов.* (на *вин.*, про́тив *род.*) 1. אָנבאַוואָפּ־נען זיך (קעגן); 2. *перен.* קעגנשטעלן זיך (שארף) (קעגן), *ארויסטרעטן (קעגן)

опо́мниться *сов.* *קומען צו זיך; ~ от неожи́данности *קומען צו זיך פון איבעראשונג; не дать *кому-л.* ~ ניט געבן* עמעצן קיין צײַט ארומצוקוקן זיך

опо́р *м:* во весь ~ פײַל־אויסן־בויגן; (ט)שוואליאָם

опо́р||а *ж* 1. אָנשפאר מ; *(подпорка)* אונטערשפאר מ, אונטערהאלט מ ־ן; זײַל מ; 2. *(поддержка)* שטיצזײַל מ ־ן, שטיצפּונקט מ; ◇ то́чка ~ы אָנשפארפּונקט מ ־ן; *перен.* שטיצפּונקט מ

опора́живать *несов. см.* опоро́жни́ть

опо́рн||ый אָנשפאר־, שטיץ־; ~ые коло́нны שטיץ־קאָלאָנעס מצ., אָנשפאר־קאָלאָנעס מצ.; ~ый пункт *воен.* שטיץ־פּונקט מ

опоро́жни́ть *сов.* אויסליידיקן; ~ся *сов.* *ליידיק ווערן

опорожня́ть(ся) *несов. см.* опоро́жни́ть(ся)

опороси́ться *сов.* האָבן* כאזיירימלעך, אָפּכאזוערלען זיך

опоро́чить *сов.* *(очернить)* באַשמוצן, באַלאַמירן, *וואַרפן מיט שמוץ; *(навлечь позор)* באַפלעקן

опохмели́ться *сов.*, **опохмеля́ться** *несов.* *נעמען א טרונק צוליב אויסניכטערונג

опо́шлить *сов.* 1. *(представить ничтожным)* פאר־מיאוסן, *מעזאלזל זײַן; 2. *(сделать избитым)* באנא־ליזירן; ~ся *сов.* 1. *פארגעמיינערט ווערן, *ווולגאר ווערן; 2. *(стать избитым)* *באנאליזירט ווערן

опошля́ть(ся) *несов. см.* опо́шлить(ся)

опоя́сать *сов.* 1. פארגארטלען, ארומגארטלען; 2. *(окружить собой)* ארומגארטלען, ארומרינגלען; ~ся *сов.* 1. פארגארטלען זיך, ארומגארטלען זיך; 2. *(окружить себя)* ארומגארטלען זיך, ארומרינגלען זיך

опоя́сывать(ся) *несов. см.* опоя́сать(ся)

оппозицио́нн||ый אָפּאָזיציע־, אָפּאָזיציאָנעלער; *(входящий в состав оппозиции)* פון דער אָפּאָזיציע *после сущ.*; ~ый блок אָפּאָזיציאָנעלער בלאָק; ~ые настрое́ния אָפּאָ־זיציע־שטימונגען מצ.

оппози́ци||я *ж* אָפּאָזיציע װ; *(противодействие тж.)* ווידערשטאנד מ; ◇ быть в ~и к *кому-л.*, к *чему-л.* *זײַן קעגן עמעצן, עפּעס; внепарла́ментская ~а די אוי־סערפארלאמענטישע אָפּאָזיציע

оппоне́нт *м* אָפּאָנענט מ ־ן; ◇ официа́льный ~ אָפּי־ציעלער אָפּאָנענט

оппортун||и́зм *м* אָפּאָרטוניזם מ; ~и́ст *м* אָפּאָרטוניסט מ ־ן; ~исти́ческий אָפּאָרטוניסטישער

опра́ва *ж* אײַנפאס מ ־ן, רעם װ ־ען; *(очков)* רעמל ד ־עך

оправда́ние *с* 1. באַרעכטיקונג װ; 2. *юр.* פרײַשפּרעכונג װ; 3. *(извинение, объяснение)* פארענטפערונג װ ־ען, טערעץ מ (מצ. טערוצים); сказа́ть *что-л.* в своё ~ פאר־ענטפערן זיך מיט עפּעס

оправда́тельный: ~ пригово́р באַפרײַ־אורטייל מ ־ן; ~ докуме́нт באַרעכט־דאָקומענט מ ־ן

оправда́ть *сов.* 1. *(доказать чью-л. правоту)* פארענט־פערן; *(выгородить)* *ריינוואשן; *(подсудимого)* פרײַ־שפּרעכן*; 2. *(извинить что-л.)* באַרעכטיקן; 3. *(проявить себя достойным чего-л.)* באַרעכטיקן; קאָשער פארדינען *разг.*; ~ *чьё-л.* дове́рие באַרעכטיקן עמעצנס צוטרוי; ~ *чьи-л.* наде́жды באַרעכטיקן עמעצנס האָפענונגען; ~ почётное зва́ние באַרעכטיקן [קאָשער פארדינען] דעם ערן־נאָמען; 4. *(расходы и т. п.)* קאָמפּענסירן, באַרעכ־טיקן; ~ себя́ אויסקויפן זיך; ~ся *сов.* 1. *(доказать свою правоту)* פארענטפערן זיך; *(выгородить себя)* *ריינוואשן זיך; 2. *(подтвердиться)* *באַרעכטיקט ווערן; *(сбыться)* *מקוים ווערן; 3. *(окупиться)* דעקן זיך, *געדעקט ווערן, *אויסקויפן זיך

опра́вдыва||ть *несов.* 1. *см.* оправда́ть; 2. *(защищать кого-л.)* פארטיידיקן, *מעלאמעד־זכות זײַן (אף); ты всегда́ его́ ~ешь! דו ביסט טאָמיד מעלאמעד־זכות אף אים; ~ться *несов.* 1. *см.* оправда́ться; 2. *(пытаться выгородить себя)* פארענטפערן זיך; не́чего ~ться! פאר־ענטפער זיך ניט!

опра́вить *сов.* *(платье и т. п.)* צורעכט מאכן, ברענ־גען* אין אָרדענונג

опра́виться *сов.* 1. *(привести в порядок свой туалет, причёску)* ברענגען* זיך אין אָרדענונג; 2. *(после болезни)* שטעלן זיך אף די פיס; *(после какого-л. бедствия)* קו־מען* צו זיך

оправля́ть(ся) *несов. см.* опра́вить(ся)

опра́шивать *несов. см.* опроси́ть

определе́ние *с* 1. *(действие)* פעסטשטעלן ד; *(нахождение, вычисление)* באשטימען ד; ~ направле́ния по ка́рте דאָס באשטימען די ריכטונג לויט דער מאַפּע; 2. *(формулировка)* דעפיניציע װ ־ס; 3. *юр.* באשטימונג װ ־ען; 4. *грам.* אטריבוט מ ־ן

определённ||о *нареч. разг.* *(несомненно)* באשטימט, זיכער (אף); я э́то зна́ю ~о איך ווייס עס באשטימט [אף זיכער]; он мне ~о нра́вится ער געפעלט מיר טאַקע בעפּירעש; ~ость *ж* באשטימטקײַט, קלאָרקײַט װ; ~ый 1. *(установленный)* באשטימטער; в ~ое вре́мя אין א באשטימטער צײַט; 2. *(отчётливый, ясный)* בא־שטימטער, קלאָרער°; 3. *(некоторый)* געוויסער; в ~ых слу́чаях אין געוויסע פאלן; 4. *разг.* *(несомненный)*: э́то ~ый успе́х דאָס איז בעפּירעש א דערפאָלג

определи́ть *сов.* 1. *(найти, высчитать)* פעסטשטעלן, באשטימען; ~ хара́ктер боле́зни פעסטשטעלן דעם כאראַק־טער פון דער קרענק; ~ соста́в вещества́ באשטימען דעם באשטאנד פונעם שטאָף; 2. *мат.* באשטימען, *געפינען; ~ объём те́ла באשטימען [געפינען*] דעם פארנעם פונעם קערפער; 3. *(дать определение)* דעפינירן, באשטימען; *(найти формулировку)* פארמולירן; 4. *(назначить)* בא־שטימען; ~ся *сов.* 1. *(выясниться)* אויסקלאָרן זיך; *קלאָר ווערן; 2. *(сформироваться)* אויספורעמען זיך;

3. *(определить своё местонахождение)* אָריענטירן זיך (אין רוים)

определя́ть(ся) *несов. см.* определи́ть(ся)

опресни́ть *сов.* אנטזאלצן*, זיס מאכן

опре́снок *м рел.* ־ס ‖ מאצע

опресня́ть *несов. см.* опресни́ть

опроверга́ть *несов.*, **опрове́ргнуть** *сов.* אָפפרעגן; *(отрицать)* אָפלייקענען

опроверже́ние *с* ־ען ‖ אָפלייקענונג, ־מ ‖ האקכאָשע; официа́льное ~ אָפיציעלע האקכאָשע

опроки́дывать(ся) *несов. см.* опроки́нуть(ся)

опроки́нуть *сов.* 1. איבערקערן; *(повалить)* אומוואַרפן*, אומוואַלגערן; 2. *(неприятеля)* צווינגען* אָפטרעטן (אין פאניק); איבערקערן *разг.*; 3. *(лишить прежнего значения)* איבערקערן, איבעראנדערשן; ~ все представле́ния о *чём-л.* איבערקערן [איבעראנדערשן] אלע פאָרשטעלונגען וועגן עפעס; ~ся *сов.* איבערקערן זיך; *(упасть на спину)* אומפאלן*, אומוואלגערן זיך; ло́дка опроки́нулась דאָס שיפל האָט זיך איבערגעקערט

опроме́тчив‖ость *ж* ‖ אומבאטראכטקייט; ~ый אומבאטראכטער; *(о поступке тж.)* צוגעײַלטער

о́прометью *нареч.* פײַל־אויסן־בויגן

опро́с *м* ם אויספרעג

опроси́ть *сов.* אויספרעגן

опро́сный: ~ лист = ם (אויס)פרעג־בויגן, ־ס ‖ אנקעטע

опротестова́ть *сов.*, **опротесто́вывать** *несов.* *(вин.)* 1. *юр.* (אָנ)געבן* א פראָטעסט (קעגן); ~ пригово́р (אָנ)געבן* א פראָטעסט קעגן דעם אורטייל; 2.: ~ ве́ксель פראָטעסטירן דעם וועקסל

опроти́веть *сов.* נימעס(־אומאָעס) ווערן*, דערווידער ווערן*

опры́скать *сов.*, **опры́скивать** *несов.* באשפריצן

опря́тн‖ость *ж* ‖ ריינקייט, ‖ ציכטיקייט; ~ый ריינער, ציכטיקער

о́птик *м* = ם אָפטיקער

о́птика *ж* ‖ אָפטיק

оптим‖и́зм *м* ם אָפטימיזם; ~и́ст *м* ־ן ם אָפטימיסט; ~исти́ческий אָפטימיסטישער

опти́ческ‖ий אָפטישער; ~ие прибо́ры אָפטישע מאכשירים

опто́в‖ый הורט־, אנגראָ־; ~ые це́ны הורטפרײַזן מצ.; ~ая торго́вля ם אנגראָ־האנדל, ם הורטהאנדל

о́птом *нареч.* אין הורט; ~ и в ро́зницу אין הורט און לאכאָדים

опубликова́ть *сов.*, **опублико́вывать** *несов.* פארעפנטלעכן, פובליקירן

опуска́ть(ся) *несов. см.* опусти́ть(ся)

опусте́лый פוסט־געוואָרענער, פארוויסטעטער

опусте́ть *сов.* פוסט ווערן*; *(о городе и т. п.)* פארוויסט ווערן*

опусти́ть *сов.* 1. אראָפלאָזן*; ~ ребёнка на́ пол אראָפלאָזן* דאָס קינד אפן דיל; ~ воротни́к אראָפלאָזן* דעם קאָלנער; ~ за́навес אראָפלאָזן* דעם פאָרהאנג; ~ глаза́ אראָפלאָזן* די אויגן; ~ го́лову אראָפלאָזן* דעם קאָפ; ~ кры́шку роя́ля אראָפלאָזן* די דעק פונעם ראָיאל; 2. *(погрузить)* אראָפלאָזן*; *(монету в копилку, письмо в ящик и т. п.)* ארײַנוואַרפן*; ~ гроб в моги́лу אראָפלאָזן* די טרונע אין קייווער־גרוב; ~ ру́ку в карма́н ארײַנטאָן* די האנט אין קעשענע; 3. *(исключить)* דורכלאָזן*; ~ подро́бности דורכלאָזן* די פראָטים; ◇ ~ ру́ки אָפלאָזן* די הענט; ~ перпендикуля́р *мат.* אראָפלאָזן* א פערפענדיקוליאר

опусти́‖ться *сов.* 1. אראָפלאָזן* זיך; ~ться на коле́ни אראָפלאָזן* זיך אף די קני; ~ться на стул אראָפזעצן זיך אף א בענקל; голова́ ~лась на грудь דער קאָפ איז צוגעפאלן צו דער ברוסט; ~лся за́навес דער פאָרהאנג איז געפאלן; 2.: ~лись су́мерки ס'איז צוגעפאלן די דעמערונג [דער ביינהאשמאָשעס]; ס'האָט אָנגעהויבן דעמערן; на го́род ~лся тума́н אף דער שטאָט האָט זיך געלייגט א נעפל; 3. *(морально)* אָפלאָזן* זיך

опустош‖а́ть *несов. см.* опустоши́ть; ~е́ние *с* ‖ פארוויסטונג, ם כורבן; ~ённость *ж* ‖ אויסגעשעפטקייט, ‖ אויסגעליידיקטקייט; душе́вная ~ённость אינערלעכע אויסגעשעפטקייט; ~ённый 1. פארוויסטער; 2. *перен.* אויסגעשעפטער, אויסגעליידיקטער, פוסט־געוואָרענער; ~и́тельный רוינירנדיקער, כאָרעוו־מאכנדיקער, פארוויסטנדיקער

опустоши́ть *сов.* 1. *(разорить)* פארוויסטן, כאָרעוו מאכן, א טעל מאכן (פון); 2. *разг.* *(опорожнить)* אָפרייניקן, אויסליידיקן; ~ *чей-л.* кошелёк אויסבײַטלען עמעצן; 3. *перен.* אויסשעפן; ~ *чью-л.* ду́шу פוסט מאכן עמעצנס הארץ

опу́тать *сов.*, **опу́тывать** *несов.* 1. *(обмотать)* ארומבינדן*, ארומוויקלען; 2. *перен.* פענטען; 3. *разг.* *(обмануть)* פארפלאָנטערן

опуха́ть *несов.*, **опу́хнуть** *сов.* (אָנ)געשוואָלן ווערן*, אופלויפן*

о́пухоль *ж* ־ן I געשווילעכץ; *(разросшаяся ткань)* ־ן ם אָנוווקס, ־ס ם טומאָר

опушённый: ~ ме́хом ארומגעפוטערטער; ~ сне́гом מיט שניי פארפ(אָ)ראָשעטער

опу́шка[1] *ж* *(ле́са)* ־ן ם (וואלד)ראנד

опу́шка[2] *ж* *(отделка мехом)* ‖ ארומפוטערונג

опуще́ние *с* 1. *(пропуск)* ־ן ם דורכלאָז; 2. *мед.* ‖ זינקונג; ~ желу́дка ‖ מאָגן־זינקונג

опыле́ние *с бот.* ‖ באשטויבונג

опыли́ть *сов.*, **опыля́ть** *несов. бот.* באשטויבן

о́пыт *м* 1. ‖ דערפארונג; *(опытность тж.)* ‖ געניטשאפט; ему́ помо́г ~ אים האָט געהאָלפן זײַן געניטשאפט; ~ передовико́в די דערפארונג פון אוואנגארדיסטן; жи́зненный ~ ‖ לעבנס־דערפארונג; обме́н ~ом אויסטויש מיט דערפארונג, דאָס אויסטוישן זיך מיט דערפארונג; ли́чный ~ פערזענלעכע [אייגענע] דערפארונג; 2. *(эксперимент)* ־ן ם פרווו, ־ן ם עקספערימענט

о́пытн‖ость *ж* ‖ דערפארנקייט, ‖ געניטשאפט; ~ый 1. *(обладающий опытом)* דערפארענער, געניטער; 2. *(экспериментальный)* פרווו־, עקספערימענטאלער; ~ое по́ле I פרווופעלד; ~ым путём עקספערימענטאל; ~ый полёт ם פראָבע־פלוג

опьяне́ние *с* ‖ פארשיקערטקייט, I שיקרעס; *перен.* ‖ בארוישונג, ‖ פארשיקערטקייט

опьянённый פארשיקערטער; *перен. тж.* בארוישטער

опьяне́ть *сов.* שיקער ווערן*; *перен. тж.* בארוישט ווערן*

опьяни́ть *сов.*, **опьяня́ть** *несов.* פארשיקערן; *перен. тж.* בארוישן

опя́ть *нареч.* ווידער, ווידעראמאָל, נאָכאמאָל

ора́ва *ж разг.* כאָפּטע װ ־ס

ора́кул *м* אָראַקול מ ־ן

орангута́нг *м* אָראַנגוטאַנג מ ־ן

ора́нжевый אָראַנזש־; אָראַנזשעווע(ר) *тж. неизм.*

оранжере́йн||ый אָראַנזשערײַ־; ~ые расте́ния *прям. и перен.* אָראַנזשערײַ־פּלאַנצונגען מצ.

оранжере́я *ж* אָראַנזשערײַ װ ־ען

ора́тор *м* אָראַטאָר מ ־ס, רעדנער מ =

орато́рия *ж муз.* אָראַטאָריע װ ־ס

ора́торск||ий אָראַטאָרישער, רעדנערישער, רעדנער־; ~ое иску́сство רעדנער־קונסט װ

ора́торствовать *несов. разг. ирон.* דאַרשענען*

ора́ть *несов. разг.* 1. שרײַען*; (*от боли тж.*) רעווען; ~ во всё го́рло שרײַען* אַף קוילע־קוילעס; 2. (*на кого-л.*) שרײַען* (אַף)

орби́т||а *ж* 1. אָרביטע װ; вы́вести косми́ческий кора́бль на ~у ארויספירן די קאָסמישע שיף אַף דער אָרביטע; 2. (*глазница*) אויגלאָך װ (מצ. ..לעכער); от удивле́ния у него́ глаза́ вы́лезли из ~ פאַר פאַרוווּנדערונג זײַנען אים די אויגן פונעם קאָפּ ארויסגעקראָכן

о́рган *м* אָרגאַן מ (מצ. אָרגאַנען); ~ы чувств כוש־אָרגאַנען מצ.; ~ы вла́сти מאַכט־אָרגאַנען מצ.; печа́тный ~ פּרעסע־אָרגאַן מ ־ען

орга́н *м муз.* אָרגאַן מ ־ען, אָרגל מ ־ען

организа́тор *м* אָרגאַניזאַטאָר מ ..טאָרן; ~ский אָרגאַניזאַטאָרישער; ~ский тала́нт א טאַלאַנט פון אַן אָרגאַניזאַטאָר

организацио́нн||ый אָרגאַניזאַציאָנעלער; ~ые вопро́сы אָרגאַניזאַציאָנעלע פראַגן; ~ый комите́т אָרגאַניזיר־קאָמיטעט מ ־ן; ~ый пери́од א פעריאָד פון אָרגאַניזירונג, אָרגאַניזיר־פעריאָד מ ־ן

организа́ция *ж* 1. (*процесс*) אָרגאַניזירונג װ; 2. (*структура*) סטרוקטור װ; 3. (*объединение*) אָרגאַניזאַציע װ; Организа́ция Объединённых На́ций (ООН) די אָרגאַניזאַציע פון די פאַראייניקטע נאַציעס (אונאָ); парти́йная ~ פּאַרטיי־אָרגאַניזאַציע װ ־ס, פּאַרטייִשע אָרגאַניזאַציע

органи́зм *м* אָרגאַניזם מ ־ען

организо́ванн||ость *ж* אָרגאַניזירטקייט װ; ~ый 1. אָרגאַניזירטער; ~ая борьба́ דער אָרגאַניזירטער קאַמף; ~ый пролетариа́т אָרגאַניזירטער פּראָלעטאַריאַט; ~ое посеще́ние музе́ев קאָלעקטיווער באַזוך פון מוזייען; 2. (*собранный*) זעלבסטדיסציפּלינירטער; ма́льчик стал бо́лее ~ым דאָס יינגל איז געוואָרן מער זעלבסטדיסציפּלינירט

организова́ть *сов. и несов.* אָרגאַניזירן; ~ но́вый нау́чный центр אָרגאַניזירן א נײַעם וויסנשאַפטלעכן צענטער; ~ ша́хматный кружо́к אָרגאַניזירן א שאָך־קרײַזל; ~ эвакуа́цию населе́ния из райо́нов наводне́ния אָרגאַניזירן דאָס עוואַקוירן די אײַנוווינער פון די פאַרפלייצונגס־געגנטן; он уме́ет ~ молодёжь ער קען גוט אָרגאַניזירן די יוגנטלעכע; ~ся *сов. и несов.* אָרגאַניזירן זיך

органи́ст *м* אָרגאַניסט מ ־ן

органи́ческ||ий[1] *хим., биол.* אָרגאַנישער; ~ий мир די אָרגאַנישע וועלט; ~ие удобре́ния אָרגאַנישע באַמיסטיקונגען; ◇ ~ая хи́мия אָרגאַנישע כעמיע [כימיע]

органи́ческ||ий[2] (*касающийся внутреннего строения органов человека, тж. перен.*) אָרגאַנישער; ~ий поро́к се́рдца אַן אָרגאַנישער האַרץ־פעלער; ~ое еди́нство тео́рии с пра́ктикой אָרגאַנישע איינהייט פון דער טעאָריע און פּראַקטיק

о́ргия *ж* אָרגיע װ ־ס

орда́ *ж* 1. *ист.* אָרדע(ה) װ ־ס; 2. *перен.* כאָפּטע װ; *мн. неодобр.* (ווילדע) כאַיאָלעס

о́рден *м* 1. (*мн.* ордена́; *знак отличия*) אָרדן מ ־ס; ~ Ле́нина לענין־אָרדן מ; ~ Кра́сного Зна́мени אָרדן פון רויטער פאָן; ~ Кра́сной Звезды́ אָרדן פון רויטן שטערן; ~ Октя́брьской револю́ции אָרדן פון אָקטיאַבער־רעוואָליוציע; награди́ть *кого-л.* ~ом באַלוינען עמעצן מיט אַן אָרדן; вручи́ть *кому-л.* ~ איבערגעבן* [אײַנהענטיקן] עמעצן דעם אָרדן; 2. (*мн.* о́рдены *и* ордена́; *организация*) אָרדן מ ־ס; ры́царский ~ ריטער־אָרדן מ ־ס

орденоно́с||ец *м* אָרדענטרעגער מ =; ~ный אָרדענטרעגערישער; ~ный колхо́з אַן אָרדענטרעגערישער קאָלווירט

о́рденск||ий אָרדן־; ~ая ле́нта אָרדן־לענטע װ ־ס

о́рдер *м* (*документ*) אָרדער מ ־ס; ~ на жилпло́щадь אַן אָרדער אַף (צו באַקומען) וווין־שעטעך; прихо́дный ~ האַכנאָסע־אָרדער מ ־ס; расхо́дный ~ הויצאָע־אָרדער מ ־ס; ~ на аре́ст אַן אָרדער אַף ארעסטירן

ордина́рец *м воен.* אָרדינאַרעץ מ ..רצעס

ордина́рный אָרדינערער, אָרדינאַרער, געוויינלעכער

ордина́та *ж мат.* אָרדינאַטע װ ־ס

ордина́тор *м* אָרדינאַטאָר מ ..טאָרן

орёл *м* אָדלער מ ־ס; го́рный ~ באַרג־אָדלער מ; ◇ ~ и́ли ре́шка? אָדלער צי קאָפּ [רעשעטע]?

орео́л *м* אָרעאָל מ, ליכטקרײַז מ ־ן; *перен.* גלאַנץ מ; в ~е сла́вы אין גלאַנץ פון רום

оре́х *м* 1. (*плод*) נוס מ (מצ. ניס); 2. *тк. ед.* (*дерево*) נוסנבוים מ (מצ. ..ביימער); 3. *тк. ед.* (*древесина*) נוסנהאָלץ ז; ◇ ему́ доста́лось на ~и ער האָט באַקומען זײַן כײַלעק [זײַן ערלעך אויסקומעניש]

оре́хов||ый 1. נוסן־; (*из орехов*) ניס־; ~ая ро́ща נוסנוועלדל ז ־עך; ~ое ма́сло נוס־אייל מ; ~ый торт א טאָרט פון [מיט] ניס; 2. (*из орехового дерева*) פון נוסנהאָלץ *после сущ.*; ~ая ме́бель מעבל פון נוסנהאָלץ

оре́шник *м* וואַלדניס־קוסט מ ־ן; נוסנוועלדל ז ־עך

оригина́л *м* 1. אָריגינאַל מ ־ן; э́то ко́пия, а не ~ דאָס איז א קאָפּיע, און ניט דער אָריגינאַל; ~ статьи́ דער אָריגינאַל פונעם אַרטיקל, דער מאַנוסקריפּט פאַר אויסזעצן דעם אַרטיקל; 2. *разг.* (*чудак*) אָריגינאַל מ ־ן, א מאָדנע פאַרשוין

оригина́льничать *несов. разг.* האַלטן* זיך מײַסע אָריגינאַל

оригина́льн||ый 1. (*подлинный*) אָריגינאַל־; ~ый экземпля́р אָריגינאַל־עקזעמפּליאַר מ ־ן; 2. (*самобытный*) אָריגינעלער; ~ый худо́жник אַן אָריגינעלער [אײגנטימלעכער] קינסטלער; ~ое произведе́ние אַן אָריגינעל [אײגנאַרטיק] ווערק

ориента́ция *ж* אָריענטאַציע װ

ориенти́р *м* אָריענטיר מ ־ן

ориенти́ровать *сов. и несов.* 1. אָריענטירן; (*прибор*) אָנשטעלן, ריכטן; 2. (*помочь разобраться в чём-л.*) אָריענטירן, קלאָר מאַכן; ~ студе́нтов в сло́жных вопро́сах те́мы אָריענטירן די סטודענטן אין די שווערע פראַגן פון דער טעמע, קלאָר מאַכן די סטודענטן די שווערע פראַגן פון דער טעמע; 3. (*нацелить на что-л.*) אָריענטירן;

~ колхо́зников на испо́льзование но́вой те́хники אָריענטירן די קאָלווירטניקעס אויף אויסניצן די נײַע טעכניק; ~ся *сов. и несов.* 1. אָריענטירן זיך; *перен.* (*в чём-л.*) *тж.* *פֿאַנאַנדערקלײַבן זיך (אין); 2. (*на вин.*) (*быть нацеленным*) אָריענטירן זיך (אויף); אויסרעכענען (אויף); ~ся на ма́ссового чита́теля אָריענטירן זיך [אויסרעכענען] אויפֿן מאַסן־לייענער

ориентиро́вка *ж* װ אָריענטירונג

ориентиро́вочн‖о *нареч.* אַן ערך; בערעכעדיק; ~ый 1. =אָריענטיר; ~ый пункт אָריענטיר־פּונקט מ ־ן; 2. (*приблизительный*) בערעכעדיקער, אומגעפֿערער; ~ые ци́фры בערעכעדיקע צאָלן

орке́стр *м* אָרקעסטער מ ־ס; (*маленький тж.*) קאַפּעליע װ ־ס

оркестра́нт *м* אָרקעסטראַנט מ ־ן

оркестро́вка *ж муз.* װ אָרקעסטרירונג

орлёнок *м* אָדלערל ז ־עך, יונגער אָדלער

орли́ный =אָדלער; ~ взгляд אָדלער־בליק מ ־ן; ◇ ~ нос (נעזער ..מצ) װ אָדלער־נאָז, א האָרבאַטע נאָז

орли́ца *ж* װ אָדלער־«זי» ־ען

орля́нк‖а *ж*: игра́ть в ~у שפּילן אין אָדלער־רעשעטע

орна́мент *м* אָרנאַמענט מ ־ן

орнито́лог *м* אָרניטאָלאָג מ ־ן

орнитоло́гия *ж* װ אָרניטאָלאָגיע

оробе́ть *сов.* *דערשרעקן זיך (עטוואָס); (*смутиться*) *מעווּלבל ווערן

ороси́тельный =באַוואַסערונגס; ~ кана́л באַוואַסערונג־קאַנאַל מ ־ן

ороси́ть *сов.*, **ороша́ть** *несов.* 1. *באַגיסן; (*увлажнить*) פֿײַכט מאַכן, באַנעצן; (*слезами, кровью*) *באַוואַשן; 2. (*почву*) באַוואַסערן

ороше́ние *с* װ באַוואַסערונג

ортодокса́льный אָרטאָדאָקסאַלער

ортопеди́ческ‖ий אָרטאָפּעדישער; ~ая о́бувь אָרטאָפּעדישע שיך

ору́ди‖е *с* 1. ז װערקצײַג, אינסטרומענט מ ־ן, מאַכשיר מ (מצ. מאַכשירים); ~я труда́ ז אַרבעט־געצײַג; сельскохозя́йственные ~я לאַנדווירטשאַפֿטלעכע מאַכשירים; ~я произво́дства מצ. פּראָדוציר־מאַכשירים; 2. *перен.* א געהאָרכזאַם ז געווער; послу́шное ~е в рука́х *кого-л.* א געהאָרכזאַם געווער אין עמעצנס הענט [אָן פֿאָלגעוודיק]; 3. (*артиллерийское*) האַרמאַט מ ־ן

оруди́йн‖ый =האַרמאַט(ן); ~ый ра́счёт האַרמאַט־קאָמאַנ־דע װ ־ס; ~ая ба́шня האַרמאַט־טורעם מ ־ס; ~ый залп האַרמאַטן־זאַלפּ מ ־ן; א זאַלפּ פֿון האַרמאַטן [פֿון א האַרמאַט]

ору́довать *несов. разг.* 1. (*тв.*) מײַסטרעווען (מיט), אַרבעטן (מיט); ло́вко ~ ножо́м בעריעש אַרבעטן מיטן מעסער; 2. (*тв.*); (*распоряжаться*) *האָבן צו שאַפֿן (אי־בער), *זײַן דער באַלעבאָס (איבער, בער); 3. (*бесчинствовать где-л.*) אַרודעווען, ווילדעווען, באַלעבאַטעווען

оруже́йник *м* וואָפֿן־מײַסטער מ ־ס

ору́жи‖е *с* 1. ז געווער; (*средство ведения войны тж.*) וואָפֿן מ, ז; огнестре́льное ~е ז שיסגעווער; ~е ма́ссового уничтоже́ния וואָפֿן פֿאַר מאַסן־פֿאַרניכטונג; стари́нное ~е קלייזעון (אַלט); с ~ем в рука́х מיט געווער אין די הענט; к ~ю! צום געווער!; 2. *перен.* ז געווער; печа́ть — мо́щное ~е די פּרעסע איז א מעכטיק געווער

орфографи́ческ‖ий אָרטאָגראַפֿישער; ~ая оши́бка אַן אָרטאָגראַפֿישער פֿעלער [גרײַז]; ~ий слова́рь אָרטאָגראַפֿישער ווערטערבוך

орфогра́фия *ж* אָרטאָגראַפֿיע װ ־ס, אויסלייג מ ־ן

орфоэпи́ческий אָרטאָעפּישער

орфоэ́пия *ж* װ אָרטאָעפּיע

орхиде́я *ж* אָרכידיי ־ען װ

оса́ *ж* וועספּ װ ־ן

оса́да *ж* װ באַלאַגערונג

осади́ть[1] 1. *сов.* 1. (*крепость*) באַלאַגערן; 2. *перен.* (*кого-л.*) *באַפֿאַלן (פֿון אַלע זײַטן), *צושטיין (צו)

осади́ть[2] *сов. хим.* אָפּזעצן

осади́ть[3] *сов.* 1. (*лошадь*) *צוריקהאַלטן; *אײַנהאַלטן; 2. *перен.* (*одернуть, заставить замолчать*) אָפּשטעלן, אָפּהאַקן

оса́дк‖а *ж* 1. *стр.* זעצן זיך דאָס; дава́ть ~у זעצן זיך; 2. *мор.* טיפֿגאַנג מ

оса́дки *мн.* אָפּזאַצן מצ.; атмосфе́рные ~ אַטמאָספֿערע־אָפּזאַצן מצ.

оса́дн‖ый =באַלאַגער(ונג)ס; ~ое положе́ние באַלאַגער(ונג)ס־צושטאַנד מ

оса́док *м* אָפּזאַץ מ; *перен. тж.* נאָכטאַם מ; по́сле разгово́ра у меня́ оста́лся неприя́тный ~ פֿונעם געשפּרעך איז בא מיר פֿאַרבליבן אן אומאַנגענעמער נאָכטאַם [אָפּזאַץ]

оса́дочн‖ый: ~ые поро́ды *геол.* אָפּזעצעכע באַרג־מינים

осажда́ть[1] *несов. см.* осади́ть[1]; ~ *кого-л.* про́сьбами *צושטיין צו עמעצן מיט באַקאָשעס

осажда́ть[2] *несов. см.* осади́ть[2]

осажда́ться *несов.* 1. *хим.* אָפּזעצן זיך; 2. (*об атмосферных осадках*) *אויספֿאַלן

оса́живать *несов. см.* осади́ть[3]

оса́н‖истый שטאַלטיקער; שטאַלטנע(ר) *тж. неизм.*; ~ка *ж* שטאַלט מ, שטעל מ, װ האַלטונג

осва́ивать(ся) *несов. см.* осво́иться

осведоми́тель *м* = אינפֿאָרמירער מ ־ס; זאָגטער מ ־ס *разг.*; ~ный =אינפֿאָרמיר, אינפֿאָרמאַטיווער

осве́домить *сов.* *אינפֿאָרמירן, צו וויסן געבן; ~ся *сов.* (о *предл.*) דערפֿרעגן זיך, דערקונדיקן זיך (וועגן); (*о ком-либо. тж.*) נאָכפֿרעגן זיך (אָף)

осведомлённ‖ый אינפֿאָרמירטער; (*в предл.*) באַהאַוונ־טער (אין); в хорошо́ ~ых круга́х אין גוט° אינפֿאָרמירטע קרײַזן

осведомля́ть(ся) *несов. см.* осведоми́ть(ся)

освежа́ть(ся) *несов. см.* освежи́ть(ся)

освежева́ть *сов.* *אָפּשינדן

освежи́‖ть *сов.* 1. אָפּפֿרישן; дождь ~л во́здух דער רעגן האָט אָפּגעפֿרישט די לופֿט; 2. (*вернуть бодрость*) דערפֿרישן, אויפֿרישן; сон ~л его́ דער שלאָף האָט אים דערפֿרישט; ~ть си́лы דערפֿרישן די קויכעס; 3.: ~ть в па́мяти אויפֿרישן דעם זיקאָרן, אָפּפֿרישן אין זיקאָרן; 4. (*подновить*) באַנײַען, אָפּפֿרישן; ~ться *сов.* 1. אָפּ־פֿרישן זיך; *געפֿרישט ווערן; 2. (*о человеке*) דער־פֿרישן זיך, פֿרישט ווערן*

освети́тель *м театр.* = בינע־באַלײַכטער מ

освети́тельн‖ый =באַלײַכט; =ליכט; ~ые прибо́ры באַ־לײַכט־אַפּאַראַטן מצ.; ~ая раке́та שײַן־ראַקעטע װ ־ס, ליכט־ראַקעטע װ ־ס

освети́||ть *сов. (вин.)* 1. באלײַכטן*; *(о солнце тж.)* באשײַנען; ýлицы были прáзднично освещены́ די גאסן זײַנען געווען יאָמטעוודיק באלײַכט; сóлнце ~ло опýшку лéса די זון האָט באלײַכט [באשײַנט] דעם וואלדראנד; ~ть фонарём пóгреб באלײַכטן [לײַכטיק מאכן אין] דעם קעלער מיט א לאמטערן; предстоя́ло ~ть ещё две дерéвни מע האָט געדארפט דורכפירן עלעקטרע־שײַן אין נאָך צוויי דערפער; 2. *(оживить)* באהעלן; улы́бка ~ла её лицó א שמייכל האָט באהעלט איר געזיכט; 3. *(изложить, истолковать)* באלויכטן*, ווארפן* א שײַן (אף); ~ть вопрóс באלויכטן* די פראגע; **~ться** *сов.* באלײַכט ווערן*; *(о лице тж.)* באהעלט ווערן*; באשײַנט ווערן*

освещáть(ся) *несов. см.* освети́ть(ся)

освещéни||е *с* 1. ll באלײַכטונג; для ~я ýлиц קעדיי באלײַכטן די גאסן; 2. *(свет)* ll באלײַכטונג, ll שײַן; искýсственное ~е קינסטלעכע באלײַכטונג; электри́ческое ~е עלעקטרישע באלײַכטונג; 3. *(объяснение, толкование)* ll באלויכטונג; в наýчном ~и אין א וויסנשאפטלעכער באלויכטונג

освидéтельствование *с* ll באטראכטונג; медици́нское ~ מעדיצינישע באטראכטונג

освидéтельствовать *сов.* באטראכטן

освистáть *сов.*, **осви́стывать** *несов.* אויספײַפן*; ~ пьéсу, актёра אויספײַפן* די פיעסע, דעם אקטיאָר

освободи́тель *м* = ח באפרײַער; *(избавитель тж.)* ח = רעטער; **~ный** באפרײַונג(ס)־; ~ное движéние באפרײַונג(ס)־באוועגונג ll; ~ная войнá באפרײַונג(ס)־מילכאָמע ll ־ס

освободи́ть *сов.* 1. באפרײַען; *(отпустить на свободу тж.)* פרײַלאָזן*; *(спасти, избавить)* באפרײַען, אויסלייזן; ~ нарóды от колониáльного рáбства באפרײַען די פעלקער פון קאָלאָניאלער קנעכטשאפט; досрóчно ~ из заключéния ארויסלאָזן* פון דער טפיסע פארן טערמין; 2. *(от обязательств и т. п.)* באפרײַען; ~ *кого-л.* от налóгов באפרײַען עמעצן פון שטײַער־אָפּצאָלן; ~ *кого-л.* от занимáемой дóлжности באפרײַען עמעצן פון זײַן פאָסטן; 3. *(высвободить)* (ארויס)באפרײַען; *перен.* ארויסבאפרײַען; он попытáлся ~ рýку ער האָט זיך א פרווו געטאָן (ארויס)באפרײַען די האנט; революция освободи́ла твóрческие си́лы нарóда די רעוואָליוציע האָט ארויסבאפרײַט די שעפערישע קרעפטן פונעם פאָלק; 4. *(очистить, опорожнить)* אָפּרייניקן; *(о сосуде тж.)* אויסליידיקן; ~ я́щик столá אָפּרייניקן דעם טיש־שופלאָד; ~ кóмнату אָפּרייניקן דעם צימער; 5. *(оставить время для чего-л.)* לאָזן* פרײַ; ~ вéчер для посещéния теáтра לאָזן* א פרײַען אָוונט אף גיין אין טעאטער; **~ся** *сов.* 1. (от *род.*) באפרײַען זיך (פון); *(избавиться, спастись тж.)* אויסגעלייזט ווערן* (פון); *перен. тж.* פּאָטער ווערן* (פון); ~ся от зави́симости באפרײַען זיך פון אָפּהענגיקײַט; ~ся от предрассýдков באפרײַען זיך [פּאָטער ווערן*] פון פאָרורטיילן; 2. *(высвободиться)* (ארויס)באפרײַען זיך; 3. *(стать пустым, очиститься)* אָפּגערייניקט ווערן*, *(о сосуде тж.)* אויסגעליידיקט ווערן*; бáнка освободи́лась דער סלאָי איז אויסגעליידיקט געוואָרן; на нáшем этажé освободи́лась кóмната אף אונדזער עטאזש האָט זיך באפרײַט א צימער; 4. *(о должности)* באפרײַען זיך, וואקאנט ווערן*; 5.: подожди́, я скóро освобожýсь ווארט צו, באלד וועל זיך באפרײַען; ווארט צו, איך וועל באלד זײַן פרײַ

освобождáть(ся) *несов. см.* освободи́ть(ся)

освобождéние *с* ll באפרײַונג; *(спасение, избавление тж.)* ll אויסלייזונג

освóить *сов. (вин.)* 1. באהערשן; ~ нóвые мéтоды трудá באהערשן [פאראייגענען, אײַנייגענען] נײַע ארבעטס־מעטאָדן; ~ специáльность слéсаря באהערשן דעם פאך פון א שלאָסער; *разг.*; אויסלערנען זיך אף א שלאָסער; 2. *(обжить)* אײַנבאלעבאטעווען זיך (אף); ~ цели́нý אײַנבאלעבאטעווען זיך אף דער רויערד; 3.: ~ ассигновáния פארניצן די אסיגנירונגען; **~ся** *сов.* 1. *(где-л.)* דערפילן זיך היימיש; 2. (с *тв.; усвоить*) באהערשן; ~ся с нóвой рабóтой פארשטיין* די נײַע ארבעט

освяти́ть *сов.*, **освящáть** *несов.* 1. *рел.* הייליקן; 2.: освящённые векáми тради́ции געהייליקטע טראדיציעס פון דורעס [דורעסדיק]

оседáть *несов. см.* осéсть

оседлáть *сов. (вин.)* 1. אָנזאָטלען; ~ коня́ אָנזאָטלען [אופזאָטלען] דאָס פערד; 2. *разг.*: ~ нос очкáми ארופזעצן אף דער נאָז די ברילן; 3. *разг. (сесть верхом)* ארופזעצן זיך רײַטנדיק (אף); 4. *разг. (подчинить себе)* ארײַננעמען* אין די הענט; *(кого-л. тж.)* פאָרן* רײַטנדיק אף עמעצן; ~ нóвую тéхнику באהערשן די נײַע טעכניק; 5. *воен.*: ~ дорóгу באזאָטלען [באהערשן] דעם וועג

осéдлость *ж* ll אײַנגעזעסנקײַט

осéдлы||й אײַנגעזעסענער; ~е племенá אײַנגעזעסענע שוואָטים; ~й óбраз жи́зни ז טוישווים־לעבן, אײַנגעזעסענער ארט לעבן

осекáться *несов. см.* осéчься

осёл *м* ־ען ח אייזל; *бран. тж.* אייזלקאָפּ ח (מצ. ..קעפּ)

оселóк *м* 1. ־ער ח שארפשטיין; 2. *перен.* ח פרווושטיין; ח עווען־בויכן *уст.*

осемени́ть *сов.*, **осеменя́ть** *несов. с.-х.* (קינסטלעך) באפרוכפערן

осени́||ть *сов.*: егó ~ла мысль ס'האָט בא אים אופגעבליצט א (גליקלעכער) געדאנק; меня́ ~ло ס'איז מיר פלוצעם איז מיר אלץ קלאָר געוואָרן; אופגעקומען (מיטאמאָל) א געדאנק

осéнн||ий אָסיען־, הארבסט־, הארבסטיקער; ~ие мéсяцы מצ. אָסיען־כאדאָשים, מצ. הארבסט־כאדאָשים; мéлкий ~ий дождь א דריבנע הארבסטיקער רעגן

óсень *ж* ־ן ח הארבסט, ־ס ח אָסיען

óсенью *нареч.* אָסיען־צײַט, הארבסט (אום), הארבסטצײַט

осеня́ть *несов.* 1. *см.* осени́ть; 2.: нас осеня́ет знáмя коммуни́зма אונדז באשירעמט די פאָן פון קאָמוניזם

осéсть *сов.* 1. *(о доме, грунте)* זעצן זיך; 2. *(о пыли, мути и т. п.)* אָפּזעצן זיך; 3. *(поселиться)* ווערן* טוישווים

осети́н *м* = ח אָסעטינער; **~ка** *ж* ־ס ll אָסעטינערן, ־ס ll אָסעטינקע; **~ский** אָסעטינישער; ~ский язы́к די אָסעטינישע שפּראך, ז אָסעטיניש

осётр *м* ־ן ח שטער

осетри́на *ж* ח שטער

осéчк||а *ж* דאָס פארהאקן זיך (פון געווער); *перен.* ח פעלער; дать ~у ניט אויסשיסן*, פארהאקן זיך

оси́ливать *несов.*, **оси́лить** *сов. (вин.) разг.* 1. *(победить)* בײַקומען*, גוווער זײַן*; 2. *(справиться с чем-л.)*

ספּראָווען זיך (מיט); (*постигнуть*) אײַנבײַסן*; с трудо́м ~ кни́гу קוים (קענען*) אײַנבײַסן* דאָס [דעם] בוך

оси́на *ж* אָסינע װ ־ס, אָסינע־בוים מ (מצ. ··ביימער), ציטערבוים מ (מצ. ··ביימער)

оси́новый אָסינע·; אָסינעווע(ר) *тж. неизм.*; (*из оси́ны*) אָסינענער; אָסינעווע(ר) *тж. неизм.*; ◇ дрожа́ть как ~ лист ציטערן ווי א בלאַט

оси́н||ый וועספּ·; ◇ ~ое гнездо́ וועספּן־נעסט װ ־ן

осироте́вший, осироте́лый פאַריאָסעמטער; *перен. тж.* עלנטער

осироте́ть *сов.* פאַריאָסעמט ווערן*, א יאָסעם ווערן*; *перен.* פאַריאָסעמט ווערן*, עלנט בלײַבן*

оска́л *м*: ~ зубо́в אויסגעשטשירעטע ציין; звери́ный ~ фаши́зма דער כײַישער פאַרצעף פונעם פאַשיזם

оска́ливать *несов.*, **оска́лить** *сов.*: ~ зу́бы אויסשטשירען די ציין

оскandáлиться *сов. разг.* בלאַמירן זיך, פאַרשוואַרצן זיך דאָס פּנים

оскверни́ть *сов.*, **оскверня́ть** *несов.* פאַרומווערטיקן; *рел.* פאַרשוועכן

оско́л||ок *м* שפּליטער מ ־ס; *перен.* רעשטל ן ־עך; **~очный** שפּליטער·; ~очная бо́мба שפּליטער־באָמבע װ ־ס

оско́мин||а *ж* הײַליקייט װ; ◇ наби́ть ~у: он наби́л себе́ ~у ס׳זײַנען אים געוואָרן הײַליק ד, ציין

оскопи́ть *сов.*, **оскопля́ть** *несов.* קאַסטרירן

оскорби́тель *м* באַליידיקער מ =; **~ный** באַליידיקנדיקער

оскорби́ть *сов.* באַליידיקן; ~ де́йствием *юр.* באַליידיקן מיט טאַט [מיט מײַסים]; **~ся** *сов.* באַליידיקן זיך

оскорб||ле́ние *с* 1. באַליידיקן ן, באַליידיקונג װ; 2. (*сло́во, посту́пок*) באַליידיקונג װ ־ען; **~лённый** באַליידיקטער (*о чу́вствах и т. п.*) געקרענקטער; ~лённое досто́инство געקרענקטע ווערדע

оскорбля́ть(ся) *несов. см.* оскорби́ть(ся)

оскудева́ть *несов. см.* оскуде́ть

оскуде́лый *разг.* פאַראָרעמטער, יאָרדישער

оскуде́ние *с* פאַראָרעמטקייט װ, יערידע װ

оскуде́ть *сов.* פאַראָרעמט ווערן*; не ~ тала́нтами ניט אָרעמער ווערן* אין טאַלאַנטן

ослабева́ть *несов.*, **ослабе́ть** *сов.* 1. (*стать физи́чески сла́бым*) אָפּגעשוואַכט ווערן*; 2. (*стать ме́нее интенси́вным*) שוואַכער ווערן*; (*о ве́тре тж.*) שטילער ווערן*; (*о моро́зах*) לינדער ווערן*; 3. (*стать ме́нее туги́м*) נאָכלאָזן*, לויזער ווערן*

осла́б||ить *сов.* אָפּשוואַכן; органи́зм ~лен דער אָרגאַניזם איז אָפּגעשוואַכט; ~ить проти́вника שוואַכער מאַכן דעם קעגנער; ~ить внима́ние אָפּשוואַכן די אויפמערקזאַמקייט; 2. (*сде́лать ме́нее туги́м*) נאָכלאָזן*, לויזער מאַכן

ослабле́ние *с* 1. (*де́йствие*) אָפּשוואַכן ן, אָפּשוואַכונג װ; (*уменьше́ние интенси́вности*) דאָס שוואַכער ווערן; ~ моро́зов וועטער־לינדערונג װ; ~ напряжённости в междунаро́дных отноше́ниях דאָס אָפּשוואַכן [לינדערן] אָנגעשטרענגטקייט אין די צווישנפעלקערלעכע באַציונגען; 2. (*физи́ческое состоя́ние*) אָפּגעשוואַכטקייט װ

ослабля́ть *несов. см.* осла́бить

осла́вить *сов. разг.* (*кого́-л.*) מאַכן א שלעכטן° שעם (דאַט.); ~ *кого́-л. кем-л.* מאַכן עמעצן א שעם (פון א...)

ослёнок *м* אייזעלע ן ־ך

ослепи́тельный בלענד(נד)יקער

ослеп||и́ть *сов.* 1. בלינד מאַכן; 2. *перен.* פאַרבלענדן; ~и́ть красото́й פאַרבלענדן מיט שיינקייט; он ~лён гне́вом ער איז פאַרבלענדט [פאַרפירט] פון קאַס; **~ле́ние** *с* 1. דאָס בלינד מאַכן; 2. *перен.* פאַרבלענדונג װ, פאַרבלענדעניש ן; в ~ле́нии אין (א צושטאַנד פון) פאַרבלענדונג װ; **~лённый** 1. בלינד געמאַכטער; 2. *перен.* פאַרבלענדטער

ослепля́ть *несов.* 1. *см.* ослепи́ть 1; 2. *перен.* (פאַר)בלענדן

осле́пнуть *сов.* בלינד ווערן*

осли́ны||й אייזל·; פון אן אייזל *по́сле сущ.*; (*как у осла́*) אייזלשער; ~е у́ши אייזל־אויערן מצ., אויערן פון אן אייזל

осли́ца *ж* אייזלטע װ ־ס

осложн||е́ние *с* (*затрудне́ние*) קאָמפּליקאַציע װ ־ס; *мед. тж.* נאָכווייעניש װ ־ן; **~и́ть** *сов.* פאַרקאָמפּליצירן; **~и́ться** *сов.* פאַרקאָמפּליצירן זיך, פאַרקאָמפּליצירט ווערן*; их положе́ние ~и́лось זייער לאַגע האָט זיך פאַרקאָמפּליצירט; грипп ~и́лся воспале́нием лёгких דער גריפּ האָט מיטגעבראַכט ווי א נאָכווייעניש א לונגען־אָנצינדונג

осложня́ть(ся) *несов. см.* осложни́ть(ся)

ослу́шаться *сов. разг.* ניט פאָלגן

ослы́шаться *сов.* פאַלש דערהערן

осма́тривать(ся) *несов.* осмотре́ться

осме́ивать *несов. см.* осмея́ть

осмеле́ть *сов.* (*де́йствовать увере́нней*) דרייסטער [געוואַגטער] ווערן*, שטאַרקער ווערן* בא זיך

осме́ливаться *несов.*, **осме́литься** *сов.* דערוועגן זיך, וואַגן; האָבן* די האָזע; осме́люсь сказа́ть איך דערלויב זיך צו זאָגן, איך האָב די האָזע צו זאָגן

осмея́ние *с* אויסלאַכן ן

осмея́ть (*вин.*) אויסלאַכן, אָפּלאַכן (פון); да меня́ осме́ют מע וועט מיך פּשוט אויסלאַכן

осмо́тр *м* באַקוקן ן, באַטראַכטן ן; враче́бный ~ א מעדיצינישע באַטראַכטונג

осмотре́ть *сов.* באַקוקן; (*иссле́довать*) באַטראַכטן; ~ вы́ставку באַקוקן די אויסשטעלונג; ~ со всех сторо́н ארומקוקן פון אַלע זײַטן; ~ больно́го באַטראַכטן דעם קראַנקן; **~ся** *сов.* 1. ארומקוקן זיך; 2. *перен.* ארומזען* זיך, זען* ווו מ׳איז אין דער וועלט

осмотри́тельн||ость *ж* (אָפּ)געהיטקייט װ, פאָרזיכט װ; **~ый** (אָפּ)געהיטער, פאָרזיכטיקער

осмы́сленный באַזיניקטער; (*о взгля́де*) פאַרשטאַנדיקער

осмы́сливать *несов.*, **осмы́слить** *сов.* באַזיניקן, באַנעמען*; ~ происходя́щее פאַרשטיין*, וואָס קומט פאָר

оснасти́ть *сов.* 1. באַזאָרגן; אויסשטאַטן; 2. (*су́дно*) אויסריכטן, טאַקעלירן

осна́стка *ж мор.* 1. (*де́йствие*) אויסריכטן ן, טאַקעלירן ן; 2. (*сна́сти*) טאַקעלאַזש מ

оснаща́ть *несов. см.* оснасти́ть

оснаще́ние *с* 1. (*де́йствие*) באַזאָרגן ן, אויסשטאַטן ן; (*су́дна*) אויסריכטן ן, טאַקעלירן ן; 2. (*совоку́пность техни́ческих средств*) אויסשטאַטונג װ

осно́в||а *ж* 1. (*осто́в*) קאַרקאַס מ ־ן, רעם װ ־ען; (*ядро́*) גרונטקערן מ; 2. (*гла́вное, на чём зи́ждется что-л.*) באַזע װ ־ס, יעסאָד מ (מצ. יעסוידעס); 3. *мн.*

(*исходные положения*) יעסוידעס מצ. גרונט־פּרינציפּן מצ.; ~ы марксизма-ленинизма די יעסוידעס פון מאַרקסיזם־לעניניזם; 4. *текст.* וו אָסנאָווע, וו קעטע; 5. *грам.* וו טעמע ־ס; ◇ на ~е *чего-л.* אפן יעסאָד [אף דער באַזע] פון עפּעס; положить в ~у לייגן אין גרונט; лежать в ~е ליגן* אין גרונט [אין יעסאָד]

основан||ие *с* 1. (*действие*) ז גרינדן; (*города и т. п.*) ז פאַרלייגן; с самого ~ия, со дня ~ия זינט ס'איז גע־גרינדעט, גרינדעט געוואָרן, פון סאַמע אָנהייב; 2. (*фундамент*) מ פונדאַמענט ־ן; (*нижняя часть*) וו באַזע; 3. (*главное*) וו באַזע ־ס, מ יעסאָד (מצ. יעסוידעס); 4. (*повод, причина*) מ סמאַך, מ גרונט; без всякого ~ия אָן א שום סמאַך [גרונט]; на каком ~ии? אף וועלכן סמאַך?; есть ~ия полагать... ס'איז דאָ א סמאַך צו מיינען...; 5. *мат., хим.* וו באַזע ־ס; ◇ на ~ии *чего-л.* אפן סמאַך פון עפּעס; разрушить до ~ия *что-л.* כאָרעוו מאַכן פון עפּעס; מאַכן עפּעס ביזן גרונט [אד־כאָרמע *уст.*]; на общих ~иях אף אלגעמיינע יעסוי־דעס

основатель *м* = מ גרינדער

основательн||о *нареч.* 1. גרינטלעך, פונדאַמענטאַל; 2. *разг.* היפּש, נישקאָשעדיק (גאַנץ); ~о проголодаться אויסהונגער(יק)ן זיך [גאַנץ נישקאָשעדיק] היפּש; ~ый 1. (*обоснованный*) רעכטער, באַגרינדעטער; ~ая причина א רעכטע [א וואָגיקע] סיבע; 2. (*о человеке*) געזעצטער, סאָלידער; 3. (*прочный*) פונדאַמענטאַלער; 4. (*тщательный*) גרינטלעכער, זאָרגזאַמער

основать *сов.* 1. (*вин.*) גרינדן; (*город*) פאַרלייגן; 2. (*вин. на предл.*) בויען אפן יעסאָד, באַגרינדן (אף) (פון); на чём основано ваше предположение? אף וואָס איז באַגרינדעט אייער האַשאָרע?; народные приметы основаны на вековом опыте земледельцев די פאָלקס־סימאָנים האָבן אין זייער יעסאָד די דוירעסדיקע דערפאַרונג פון די ערדאַרבעטער; ~ся *сов.* (*поселиться*) איינפונדעווען זיך

основн||ой 1. גרונט־, גרונטיקער, הויפּט־; ~ые задачи הויפּט־אופמערקזאַמקייט; ~ое внимание גרונט־אויפגאַבעס מצ. דאָס אי־, דאָס וויכטיקסטע; 2. *в знач. сущ. с* וו קייט; самое ~ое מ איקער; ◇ в ~ом אין גרונט; קערדיקע; ~ой капитал *эк.* מ גרונט־קאַפּיטאַל

основоположник *м* = מ גרונטלייגער; ~и марксизма-ленинизма די גרונטלייגער פון מאַרקסיזם־לעניניזם

основывать *несов. см.* основать; ~ся *несов.* 1. (*на предл.; опираться, исходить из чего-л.*) באַזירן זיך (אף); (*иметь своей основой*) זיין* געבויט, זיין* גע־גרינדעט (אף); 2. *см.* основаться

особа *ж* וו פּערזאָן ־ען; важная ~ א הויכע פּערזאָן

особенн||о *нареч.* 1. באַזונדערס; 2. (*необычно*) מאָדנע; ◇ не ~о ניט איבעריק; ~ость *ж* וו באַזונדערקייט ־ן; (*своеобразие*) וו אייגנאַרטיקייט, וו ספּעציפישקייט; ◇ в ~ости באַזונדערס; ~ый 1. באַזונדערער; девятое мая — ~ый день דער ניינטער מיי איז א באַזונדערער טאָג; пользоваться ~ым успехом האָבן* א באַזונדערן דערפאָלג; 2. (*своеобразный*) אייגנאַרטיקער; (*о запахе и т. п.*) ספּעציפישער; ◇ ничего ~ого מ'האָט שוין געזען אזעל־כעס; ניט אי־אי־איי

особняк *м* מ אָסאָבניאַק, ז זונדער־הויז (מצ. ..הייזער) *разг.* (אן אייגן) מוירערל, ־עס

особняком *нареч.* אָפּגעזונדערט; держаться ~ האַלטן* זיך אין א זייט

особ||ый 1. באַזונדערער; (*специального назначения тж.*) ספּעציעלער; (*специфический*) ספּעציפישער; 2.: без ~ой охоты אָן איבעריקן כיישעק

особь *ж* מ אינדיוויד ־ן

осознавать *несов.*, **осознать** *сов.* באַוווסטזיניקן; מאַסיג זיין* *уст.*

осока *ж* וו אָסאָקע ־ס, ז זומפּגראָז ־ן

осп||а *ж мед.* פּאָקן מצ.; привить ~у *кому-л.* שטעלן עמעצן פּאָקן; изрытый ~ой אויסגעשטופּלטער פון [נאָך] פּאָקן; געשטופּלטער *разг.*

оспаривать *несов.* (*вин.*) 1. *см.* оспорить; 2. (*добиваться*) קעמפן (פאַר); ~ первенство קעמפן פאַרן ערשטן אָרט; ~ первенство у *кого-л.* וועלן* אָפּנעמען דאָס ערשטע אָרט בא עמעצן

оспина *ж* מ שטופּל ־ען (פּאָקן־)

оспорить *сов.* באַשטרייטן*; ~ *чьё-л.* право באַשטרייטן* עמעצנס רעכט

осрамить *сов. разг.* בלאַמירן, שטעלן צו ביזאָיען; ~ся *сов.* בלאַמירן זיך, האָבן* א מיעס פּאָנעם

ост *м мор.* מ אָסט; (*ветер тж.*) מ אָסט־ווינט ־ן, מיזרעך־ווינט מ ־ן

оставаться *несов. см.* остаться; ◇ счастливо ~ זייט (מיר) געזונט און גליקלעך!

оставить *сов.*, **оставлять** *несов.* 1. (*уходя, не взять с собой*) (איבער)לאָזן*; (*по забывчивости*) פאַרלאָזן*, פאַרגעסן*; ~ детей дома (איבער)לאָזן* די קינדער אינדער־היים; ~ дома деньги [פאַרגעסן*] לאָזן* דאָס געלט אינדערהיים; ~ записку איבערלאָזן* א צעטל; 2. (*предоставить в чьё-л. распоряжение*) (איבער)לאָזן*; (*по завещанию*) אָפּזאָגן; ~ наследство לאָזן* א ירושע; ~ *кому-л. что-л.* (в наследство) (איבער)לאָזן* עמעצן עפּעס (בעירושע); 3. (*сохранить*) לאָזן*; ~ место 1) (*для кого-л.*) לאָזן* [רעזערווירן] אן אָרט (פאַר עמעצן); 2) (*для чего-л.*) לאָזן* אן אָרט (פאַר עפּעס); ~ без изменений לאָזן* אָן ענדערונגען; ~ комнату неубранной לאָזן* דעם צימער ניט אופגעראַמט; ~ ученика на второй год לאָזן* דעם שילער אפן צווייטן יאָר; 4. (*произвести*) לאָזן*, מאַכן; ~ следы לאָזן* שפּורן; 5. (*покинуть*) פאַרלאָזן*; (*удалиться*) אוועקגיין* (פון); она оставила сцену זי איז אוועקגעגאַן פון דער בינע, האָט פאַרלאָזט די בינע; ~ *кого-л.* в беде פאַרלאָזן* עמעצן אין א נויט; ~ семью פאַרלאָזן* [אוועקוואַרפן*] וויב־און־קינד; ~ надежду אָנווערן* די האָפענונג, אופהערן צו האָפן; 6. (*перестать заниматься чем-л.*) אופהערן; (*отложить в сторону*) אוועקלייגן; оставьте свои шутки! הערט אוף צו שפּאַסן!; оставь газету и ешь! לייג אוועק די צייטונג און עס!; ◇ оставь! הער אוף!; (*не трогай*) לאָז צורו!, טשעפּע ניט!; ~ в покое לאָזן* צורו; ~ за собой 1) (*превзойти*) לאָזן* הינטער זיך; 2) (*закрепить*) לאָזן* פאַר זיך; ~ за собой право לאָזן* [רעזערווירן] פאַר זיך דאָס רעכט; силы оставили его ס'האָבן אים פאַרלאָזט די קויכעס, ער איז געבליבן אָן קויכעס; ~ без внимания *что-л.* ניט לייגן קיין אכט אף עפּעס; *что-л.* оставляет желать лучшего עפּעס האָט געמעגט זיין בעסער

остальн||ой 1. איבעריקער; ~ое время די איבעריקע צייט; 2. *в знач. сущ. с* דאָס איבעריקע; מ, וו רעשט; всё

~óе אַלץ דאָס [אַלדאָס] איבעריקע; в ~óм אין אַלעם איבעריקן; 3. *в знач. сущ. мн.* די איבעריקע; все ~ые אַלע איבעריקע

останáвливать(ся) *несов. см.* останови́ть(ся)

остáнки *мн.* געבײן ז

останови́||ть *сов.* 1. אָפּשטעלן; ~ть маши́ну אָפּשטעלן די מאַשין; ~ть прохóжего אָפּשטעלן [פֿאַרהאַלטן*] דעם דורכגייער; ~ть кровотечéние אָפּשטעלן דאָס בלוט [דעם בלוט־שטורץ]; 2. (*удержать от чего-л.*) אָפּהאַלטן*, ניט דערלאָזן*; ничтó меня́ не остановит קיין שום זאַך וועט מיך ניט אָפּהאַלטן [ניט אָפּשטעלן]; 3.: ~ть свой взгляд на *ком-л.* פֿאַרהאַלטן* דעם בליק אויף עמעצן; он ~л своё внимáние на стрáнном явлéнии ער האָט קאָנצענטרירט זײַן אויפֿמערקזאַמקײט אויף דער מאָדנער דער־שײַנונג, זײַן אויפֿמערקזאַמקײט האָט צוגעצויגן אָט די מאָדנע דערשײַנונג; он ~л свой выбор на *ком-л.*, на *чём-л.* זײַן אויסוואַל איז געפֿאַלן אויף עמעצן, אויף עפּעס; **~ться** *сов.* 1. אָפּשטעלן זיך; маши́на ~лась у сáмого дóма די מאַשין האָט זיך אָפּגעשטעלט האַרט בײַ דער שטוב; ~ться в гости́нице פֿאַרפֿאָרן* [אָפּשטעלן זיך] אין אַ האָטעל; на чём же мы ~лись? אויף [בײַ] וואָס זשע האָבן מיר זיך אָפּגעשטעלט?, וווּ זשע האַלטן מיר?; 2. (на *предл.*; *задержаться*): его́ взгляд ~лся *на ком-л.*, *на чём-л.* זײַן בליק האָט זיך פֿאַרהאַלטן אויף עמעצן, אויף עפּעס; подрóбно ~ться на *чём-л.* גענוי אָפּשטעלן זיך אויף עפּעס; 3. (на *предл.; выбрать*) אויסקלײַבן*; он ~лся на вторóм вариáнте זײַן אויסוואַל איז געפֿאַלן אויפֿן צווייטן וואַריאַנט; ◇ он ни перед чéм не останóвится ס'וועט אים קיין זאַך ניט אָפּהאַלטן*

останóвк||а *ж* 1. (*действие*) אָפּשטעלן ז; דאָס אָפּשטעלן זיך, אָפּשטעל מ; 2. (*перерыв, пауза*) אָפּשטעל מ ־ן; без ~и ניט אָפּשטעלנדיק זיך, אָן אָפּהאַלט, אָן אָפּשטעל; 3. (*временное пребывание*): сдéлать ~у *где-л.* אָפּשטעלן זיך ערגעץ־וווּ; во врéмя ~и в Пари́же он... בײס ער האָט זיך אָפּגעשטעלט אין פּאַריז...; 4. (*место*) אָפּשטעל(־פּונקט) מ ־ן; трамвáйная ~а טראַמוויי־אָפּשטעל מ ־ן; ◇ ~а за *кем-л.* די מעניע איז אין עמעצן; ~а (тóлько) за *чем-л.* די מעניע איז בלויז אין עפּעס; ס'פּעלט בלויז עפּעס

остáт||ок *м* 1. מויסרעס מצ., רעשט וו, מ; (*материи тж.*) רעשטל ז ־עך; *мн.* (*пищи*) רעשט וו, מ ־ן; 2. *мн.* (*то, что уцелело от разрушения, гибели*) רעשטלעך מצ., רויִנען מצ.; (*следы чего-л. минувшего*) איבער־בלײַבסלעך מצ., איבערבלײַבסן מצ.; 3. (*последняя часть чего-л.*) רעשט וו, מ; ~ок пути́ די רעשט וועג, דאָס איבעריקע שטיקל וועג; ~ок дóлга דער רעשט כויוו; 4. *мат.* רעשט וו, מ; дели́ться без ~ка טיילן זיך ביזן סאָף; ◇ всё без ~ка אַלץ ביז שפּענט; ~ки слáдки *погов.* דאָס לעצטע איז דאָס בעסטע

остáточный 1. געבליבענער; 2. *физ.* פֿאַרבליבענער; ~ магнети́зм דער פֿאַרבליבענער מאַגנעטיזם

остá||ться *сов.* בלײַבן*; (*не вернуться*) (פֿאַר)בלײַבן*; (*задержаться*) איבערבלײַבן*; ~ться дóма בלײַבן* אינדערהיים; ~ться ночевáть בלײַבן* נעכטיקן; учени́к ~лся на вторóй год דער שילער איז איבערגעבליבן אויפֿן צווייטן יאָר; он реши́л навсегдá ~ться в Нори́льске ער האָט באַשלאָסן פֿאַרבלײַבן אין נאָרילסק אויף שטענדיק; в кáссе ~лось сто рублéй אין קאַסע איז געבליבן הונדערט רובל; нам ~лось дочитáть всегó три страни́цы ס'איז אונדז געבליבן דערלייענען בלויז דרײַ זײַטלעך; не ~ётся ничегó другóго, как... ס'בלײַבט קיין אַנדער ברירע ניט, סײַדן...; ~ться невреди́мым בלײַבן* גאַנץ, אַרויס אַ גאַנצער; ~ться довóльным צופֿרידן בלײַבן*; ~ться сидéть на мéсте בלײַבן* זיצן אויפֿן אָרט; ~ться при своём мнéнии בלײַבן* בײַ אַן אייגענער מיינונג; ◇ не ~ться в долгу́ ניט בלײַבן* קיין באַלכויוו; за ним ~лось дéсять рублéй ער איז געבליבן שולדיק צען רובל; פֿון אים קומט נאָך צען רובל; ~ться в живы́х לעבן בלײַבן*; ~ться ни при чём, ~ться ни с чем בלײַבן* בײַ גאָרנישט

остепени́ться *сов.* סטאַטעטשנע ווערן*, אויסמענטשלען זיך

остервенé||лый צעווילדעוועטער, צעיושעטער; **~ние** *с* רעציכע וו, גרימצאָרן מ, ווילדער קאַס; ◇ с ~нием מיט גרויס אַקשאָנעס

остерегáться *несов.*, **остерéчься** *сов.* (*род.*) היטן* זיך (פֿאַר); (+ *инф.*) היטן* זיך; ~ просту́ды היטן* זיך פֿאַר אַ פֿאַרקילונג; ты остерегáйся ходи́ть тудá пóздно היט זיך גיין אַהין שפּעט

óстов *м* 1. קאַרקאַס מ ־ן; (*костяк*) סקעלעט מ ־ן; 2. (*теории и т. п.*) טאַמציס מ, גרונטקערן מ

остолбенéть *сов.* געפּלעפֿט ווערן*; ~ от изумлéния בלײַבן* שטיין מיט אַן אָפֿענעם מויל פֿאַר איבעראַשונג

осторóжн||о *нареч.* פֿאָרזיכטיק, געהיט; ~o! היט זיך!; **~ость** *ж* פֿאָרזיכט(יקייט) וו, געהיטקייט וו; обращáться с ~остью באַגיין* זיך פֿאָרזיכטיק; **~ый** פֿאָרזיכטיקער, געהיטער; бýдьте ~ы זײַט פֿאָרזיכטיק

острáстк||а *ж разг.*: для ~и אויף אָנצוסטראַשען; מע זאָל האָבן צו געדענקען; задáть ~у *кому-л.* אָפּשרעקן* עמעצן

остригáть(ся) *несов. см.* остри́чь(ся)

остриё *с* 1. (*кончик*) שפּיץ מ ־ן; 2. (*режущий край, тж. перен.*) שאַרף וו ־ן; быть напрáвленным своим ~м на *что-л.* פֿאַרשאַרפֿט זײַן* קעגן עפּעס, געצילט זײַן* מיט דער שאַרף קעגן עפּעס

остри́ть[1] *несов.* (*точить*) (אָנ)שאַרפֿן

остри́ть[2] *несов.* (*говорить остроты*) וויצלען זיך, כאָכמען* זיך; ~ на *чей-л.* счёт וויצלען זיך אויף עמעצנס אַדרעס

остри́чь *сов.* אָפּשערן*; (*ногти тж.*) אָפּשנײַדן*; **~ся** *сов.* אָפּשערן* זיך

óстров *м* אינדזל מ ־ען; וויספּע וו ־ס

островéрх||ий שפּיציקער; *после сущ.*: מיט אַ שפּיץ; ~ий дом אַ הויז מיט אַ שפּיציקן דאַך; ~ая кры́ша אַ שפּיציקער דאַך, דאַך מיט אַ שפּיץ

островитя́нин *м* = אינדזל־אײַנוווינער מ

остров||нóй אינדזל־; ~нóе госудáрство אינדזל־מעלוכע וו ־ס; **~óк** *м* קלײנינקער אינדזל, אינדזעלע ז ־ך

острогá *ж* פֿישער־האַרפּון מ ־ען

острогу́бцы *мн. тех.* בײַסצוואַנגל ז ־עך

остроконéчный שאַרפֿשפּיציקער

острóт||а *ж* כאָכמע וו ־ס; אַ שאַרפֿער וויץ; отпускáть ~ы שיטן* מיט וויצן [מיט כאָכמעס]

остротá *ж прям. и перен.* שאַרפֿקײַט וו; ~ зрéния די שאַרפֿקײַט פֿון דער ריִע; ~ умá די שאַרפֿקײַט פֿונעם סײכל [פֿונעם מויעך]; ~ конфли́кта די שאַרפֿקײַט, האַרבקײַט פֿונעם קאָנפֿליקט

остроугóльный שאַרפֿווינקלדיקער; ~ треугóльник אַ שאַרפֿווינקלדיקער דרײַעק

остроу́м||ие *с* שאַרפזיניקייט וו, שאַרפזין מ; ~**ный** שאַרפזיניקער; (*удачный по своему решению*) האַמצאָעדיקער; ~**ный челове́к** א שאַרפזיניקער מענטש, וויצלינג מ ־ען

о́стр||ый 1. שאַרפער; (*о подбородке, носе и т. п.*) שפּיצעכיקער; ~**ый нож** א שאַרף מעסער; ~**ая боро́дка** א שפּיצעכיק בערדל; 2. (*хорошо развитой*) שאַרפער; (*проницательный*) דורכדרינגענדיקער; (*тонкий*) פײַנער; ~**ое обоня́ние** א שאַרפער [א פײַנער] כוש־האַרייעך; ~**ый ум** א שאַרפער סייכל [מויעך]; 3. (*сильный, резкий*) שאַרפער; ~**ый за́пах** א שאַרפער רייעך; ~**ая кри́тика** א שאַרפע קריטיק; 4. (*пряный*) שאַרפער, האַרבער; ~**ые блю́да** האַרבע מײַכאָלים; 5. (*ясно ощущаемый*) שאַרפער, שטאַרקער; ~**ое чу́вство одино́чества** א שאַרף [א שטאַרק] עלנט־געפיל; 6. (*остроумный*) שאַרפזיניקער, שאַרפער; (*язвительный тж.*) בײַסיקער; ~**ая шу́тка** א שאַרפ(זיניק)ער וויץ; ~**ая сати́ра** א שאַרפע [א בײַסיקע] סאַטירע; 7. (*напряжённый*) געשפּאַנטער, קריטישער; ~**ый моме́нт** א קריטישער מאָמענט; ~**ое положе́ние** א געשפּאַנטע [א קריטישע] לאַגע; 8. *мед.* שאַרפער, אַקוטער; ~**ый аппендици́т** א שאַרפער [אַן אַקוטער] אַפּענדיציט; ◇ ~**ый у́гол** *мат.* א שאַרפער ווינקל; у него́ ~**ый язы́к, он остёр на язы́к** ער האָט א שאַרפע צונג

остря́к *м* וויצלינג מ ־ען, וויצלער מ =, ווערטלזאָגער מ =

остуди́ть *сов.*, **остужа́ть** *несов.* אויסקילן, לאָזן* אויסקילן זיך

оступа́ться *несов.*, **оступи́ться** *сов.* אויסשטאָלפּערן זיך; *прям. и перен.* געשטרויכלט ווערן*

остыва́ть *несов.*, **осты́ть** *сов.* 1. קאַלט ווערן*; ешь, а то всё осты́нет עס, אַניט וועט אַלץ קאַלט ווערן; 2. *перен.* אָפּגעקילט ווערן*

осуди́ть *сов.*, **осужда́ть** *несов.* (*вин.*) 1. (*на вин.; приговорить*) פאַרמישפּעטן (צו), פאַרורטיילן (אַף); ~ на пять лет פאַרמישפּעטן צו [פאַרורטיילן אַף] פינף יאָר (טפיסע); 2. (*порицать*) פאַרורטיילן; ~ *чьё-л.* поведе́ние פאַרורטיילן [טאַדלען] עמעצנס אויפירונג; 3. (*на вин.; обречь*) פאַרורטיילן (אַף); он осуждён на одино́чество ער איז פאַרורטיילט צו זײַן עלנט

осужд||е́ние *с* פאַרורטיילונג וו; *юр. тж.* פאַרמישפּעטן ז; ~**ённый** פאַרורטיילטער, פאַרמישפּעטער

осу́ну||ться *сов.*: он ~**лся** ער איז אַראָפּ פון פּאָנעם; его́ лицо́ ~**лось** זײַן פּאָנעם איז אָפּגעצערט [אָפּגעצויגן] געוואָרן

осуша́ть *несов. см.* осуши́ть

осуше́ние *с* אויסטריקענען ז, אַנטוואַסערונג וו; ~ боло́т זומפּ־אַנטוואַסערונג וו

осуши́ть *сов.* 1. (*болота и т. п.*) אויסטריקענען, אַנטוואַסערן; 2.: ~ бока́л אויסטרינקען* דעם בעכער ביז דער שפּענט

осуществи́мый פאַרווירקלעכבאַרער, דורכפירלעכער

осуществи́ть *сов.* פאַרווירקלעכן; (*план и т. п. тж.*) רעאַליזירן; ~ мечту́ פאַרווירקלעכן דעם טרוים; ~ постано́вку о́перы אופירן די אָפּערע; ~ своё наме́рение רעאַליזירן דעם מיין; אויספירן דאָס, וואָס מע האָט בעדייע; ~**ся** *сов.* פאַרווירקלעכן זיך, פאַרווירקלעכט ווערן*; (*о плане и т. п.*) רעאַליזירט ווערן*

осуществля́ть *несов. см.* осуществи́ть; ~ руково́дство *чем-л.* אָנפירן מיט עפּעס; ~ контро́ль над *чем-л.* קאָנטראָלירן עפּעס; ~**ся** *несов. см.* осуществи́ться

осцилло́граф *м* אָסצילאָגראַף מ ־ן

осчастли́вить *сов.* באַגליקן, גליקלעך מאַכן

осы́пать *сов.*, **осыпа́ть** *несов.* 1. באַשיטן*, באַוואַרפן*; 2. *перен.* אָפּשיטן*; ~ пода́рками אָפּשיטן* מיט מאַטאָנעס; ~ *кого-л.* угро́зами האָגלען אַף עמעצן מיט דראָונגען; ~ уда́рами ניט זשאַלעווען קיין קלעפּ

осы́паться *сов.*, **осыпа́ться** *несов.* 1. (*о штукатурке*) אָפּפאַלן*; (*о земле, о насыпи*) אַראָפּשיטן* זיך; צעשאָטן ווערן*; 2. (*о листьях*) (אַר)אָפּפאַלן*; (*о деревьях*) אַנטבלעטערט ווערן*, הויל בלײַבן*; зерно́ осыпа́ется די טוווע שיט זיך אָפּ, די טוווע שיט זיך פון די זאַנגען

ось *ж* אַקס וו ־ן; *перен. тж.* מיטלפּונקט מ, צענטער מ; земна́я ~ ערד־אַקס וו

осьмино́г *м* אַכטפיסלער מ ־ס

осяза́ем||ый פילבאַרער; ~**ые** результа́ты מאַמאָשעסדיקע רעזולטאַטן

осяза́ние *с* טאַפּ־כוש מ; כוש־האַמישוש מ *уст.*

осяза́тельн||ый 1. טאַפּ־; ~**ые** воло́ски טאַפּ־הערעלעך מצ.; 2. (*заметный*) מאַמאָשעסדיקער

осяза́ть *несов.* 1. (אָנ)טאַפּן; 2. (*замечать, чувствовать*) פילן בעכוש

от *предлог с род. п.* 1. פון; отплы́ть от бе́рега אָפּשווימען* פונעם ברעג; в ста киломе́трах от Москвы́ הונדערט קילאָמעטער פון מאָסקווע; письмо́ от шесто́го ма́я א בריוו פונעם זעקסטן מײַ; узна́ть *что-л.* от *кого-л.* געוואָר ווערן* עפּעס פון עמעצן; удержа́ться от сме́ха אָפּהאַלטן* זיך פון לאַכן; пу́говица от пальто́ דאָס קנעפּל פונעם מאַנטל; 2. (*при указании на подлежащее предотвращению, прекращению*) פון, קעגן; (*на подлежащее устранению*) פון, *иногда предлогом не переводится;* очи́стить от гря́зи אָפּרייניקן (פון בלאָטע); очи́стить от скорлупы́ אָפּשיילן; изба́виться от боле́зни פּאָטער ווערן* פון דער קרענק; сре́дство от головно́й бо́ли א מיטל קעגן קאָפּווייטיק; 3. (*при указании на причину чего-л.*) פאַר, פון; петь от ра́дости זינגען* פאַר פרייד; стона́ть от бо́ли קרעכצן פאַר ווייטיק; глаза́, кра́сные от слёз אויגן, רויטע פון וויינען; почерне́вший от ста́рости שוואַרץ־געוואָרענער פון עלטער; 4. (*при указании на связь с чем-л.*) פון; рабо́чий от станка́ אַן אַרבעטער פון וואַרשטאַט (נאָרוואָס); лю́ди от нау́ки מענטשן פון דער וויסנשאַפט, וויסנשאַפט־לײַט מצ.; 5.: от всего́ се́рдца פונעם [מיטן] גאַנצן האַרצן; от *чьего-л.* и́мени אין עמעצנס נאָמען; отлича́ться от други́х אונטערשיידן זיך פון אַנדערע; отличи́ть добро́ от зла אונטערשיידן (צווישן) גוטס און שלעכטס; 6.: день ото дня́ פון טאָג צו טאָג, וואָס א טאָג; вре́мя от вре́мени פון צײַט צו צײַט

ота́пливать *несов. см.* отопи́ть

ота́ра *ж* טשערעדע וו ־ס (שאָף)

отба́вить *сов.*, **отбавля́ть** *несов.* אַראָפּנעמען*; (*часть жидкости*) אָפּגיסן*; ◇ хоть отбавля́й מער ווי מע דאַרף, דײַ וועהויסער

отбега́ть *несов.*, **отбежа́ть** *сов.* אָפּלויפן*; отбежа́ть в сто́рону אָפּלויפן* אין א זײַט

отбе́ливать *несов.*, **отбели́ть** *сов.* ווײַס מאַכן; (*холст*) (אָפּ)בלייכן

отбива́ть(ся) *несов. см.* отби́ть(ся)

отбивн||о́й 1.: ~**а́я** котле́та קלאָפּס מ ־ן; 2. *в знач. сущ. ж* קלאָפּס מ ־ן

отбира́ть *несов. см.* отобра́ть

отби́ть *сов.* 1. (*отломать*) אָפּברעכן*, אָפּקלאַפּן; ~ ру́чку у ча́йника אָפּברעכן* דאָס הענטל פונעם טשײַניק; 2. (*отразить*) אָפּשלאָגן*, אָפּקלאַפּן; ~ мяч אָפּשלאָגן*, [אָפּקלאַפּן] די פּילקע; ~ уда́р אָפּשלאָגן* [פּאַרירן] דעם קלאַפּ; ~ ата́ку אָפּשלאָגן* די אַטאַקע; 3. (*вернуть себе с боем*) אָפּקעמפן; (*пленных, имущество*) אָפּשלאָגן*; 4. (*привлечь к себе*) אָפּשלאָגן*; ~ покупа́телей אָפּשלאָגן* קוינים; 5. *разг.* (*вкус, запах*) אָפּשלאָגן*, פֿאַרטרײַבן*; 6. (*такт*) אויסקלאַפּן; 7. (*ушибить*) צעקלאַפּן; דערקלאַפּן; ◇ ~ охо́ту אָפּשלאָגן* דעם כיישעק; ~ся *сов.* 1. (*отломаться*) אָפּברעכן* זיך, אָפּקלאַפּן זיך; 2. (*отразить удар*) אָפּווערן זיך; 3. (*отстать*) אָפּשטיין*, אָפּשלאָגן* זיך; ~ от ста́да אָפּשלאָגן* זיך פון דער טשערעדע; 4. *разг.* (*перестать заниматься чем-л.*) פאַרלאָזן*; ◇ ~ся от рук אַרויס|גיין* פון די האָלאָבליעס

отблагодари́ть *сов.* (*вин.*) באַדאַנקען, זאָגן אַ דאַנק (דאַט.); (*вознаградить*) אָפּדאַנקען

о́тблеск *м* אָפּבלאַנק מ, אָפּגלאַנץ מ

отбо́||й *м* ענד־סיגנאַל מ ־ן; (*после воздушной тревоги*) דעזאַליאַרמיר־סיגנאַל מ ־ן; ◇ дать ~й אָפּקלינגען*, אופהענגען* [אוועקלייגן] דאָס טרײַבל; ~ю нет от покупа́телей די קוינים שלאָגן אָפּ די טירן

отбо́йный: ~ молото́к אָפּקלאַפּ־האַמער מ ־ס

отбо́р *м* אָפּקלײַב מ; есте́ственный ~ נאַטירלעכער אָפּקלײַב; ~**ный** 1. (*отличный*) אָפּגעקליבענער; 2. *разг.*: ~ная ру́гань קאָפּלשמוינעדיקע זידלערײַ

отбо́рочн||ый אָפּקלײַב־; ~ая коми́ссия אָפּקלײַב־קאָמיסיע װ ־ס; ~ые соревнова́ния אָפּקלײַב־פאַרמעסטונגען מצ.

отбра́сывать *несов. см.* отбро́сить

отбро́сить *сов.* 1. אָפּוואַרפן*; *перен. тж.* אוועקוואַרפן*; ~ наза́д אָפּוואַרפן* אַף צוריק; ~ в сто́рону אָפּוואַרפן* אין אַ זײַט; ~ сомне́ния אוועקוואַרפן* די ספייקעס; ~ мысль אָפּוואַרפן* [אָפּזאָגן זיך פון] דעם געדאַנק; 2. (*неприятеля*) אָפּוואַרפן*, אָפּשלײַדערן; 3.: ~ тень אָפּלייגן אַ שאָטן

отбро́сы *мн.* אָפּפאַל מ; *перен.* פּסוילעס ז; ~ о́бщества דאָס פּסוילעס [די אויסוואָרפן] פון דער געזעלשאַפט

отбыва́ть *несов. см.* отбы́ть

отбы́т||ие *с* 1. (*отъезд*) אָפּפאָר מ, אָפּפאָרן ז; 2.: по ~ии наказа́ния נאָכן אָפּקומען די שטראָף

отбы́ть *сов.* 1. (*уехать*) אָפּפאָרן*; 2.: ~ наказа́ние אָפּקומען* די שטראָף; ~ вое́нную слу́жбу אָפּדינען

отва́га *ж* מוטיקײַט װ, געוואַגטקײַט װ; меда́ль «За отва́гу» דער מעדאַל «פאַר געוואַגטקײַט» [«פאַר מוט»]

отва́дить *сов.*, **отва́живать** *несов. разг.* אָפּגעוווינען; (*от дома*) אָפּלאָנטשען

отва́живаться *несов.*, **отва́житься** *сов.* אײַנשטעלן זיך, אָנעמען* זיך מיט קוראַזש [מיט מוט]

отва́жный מוטיקער, געוואַגטער

отва́л *м*: до ~а (нае́сться) (אָנעסן* זיך) ביז ס׳קריכט (אָנעסן* זיך) ביז ס׳קריכט שוין פונעם האַלדז, שוין אַף צוריק

отва́лива||ть *несов.* 1. *см.* отвали́ть; 2.: ~й(те) *разг.* טראָג(ט) זיך אָפּ; ~ться *несов. см.* отвали́ться

отвали́ть *сов.* 1. (*отодвинуть в сторону*) אָפּוואַלגערן; 2. *разг.* (*щедро одарить*) אָפּסילעקן; 3. (*отчалить*) אָפּשיפן זיך; ~ся *сов.* 1. אָפּפאַלן*, אָפּוואַלגערן זיך; 2. *разг.* (*на спинку кресла и т. п.*) צוריקוואַרפן* זיך

отва́р *м* אָפּזאָט מ

отва́ривать *несов.*, **отвари́ть** *сов.* אָפּזידן*, אָפּקאָכן

отварн||о́й אָפּגעקאָכטער, אָפּגעזאָטענער, ~о́е мя́со געקאָכט [אָפּגעזאָטן] פלייש

отве́дать *сов.*, **отве́дывать** *несов. разг.* 1. פאַרזוכן; 2. (*испытать*) אויספאַרזוכן, אויספרווון

отвезти́ *сов.* (*доставить*) אָפּפירן; (*увезти*) אוועקפירן

отверга́ть *несов.*, **отве́ргнуть** *сов.* (*что-л.*) אָפּוואַרפן*, ניט אָנעמען*; (*кого-л.*) אָפּשטויסן*; ~ *чью-л.* по́мощь אָפּזאָגן זיך פון עמעצנס הילף, ניט אָנעמען* עמעצנס הילף; ~ мысль אָפּוואַרפן* דעם געדאַנק

отвердева́ть *несов.*, **отверде́ть** *сов.* האַרט ווערן*; (*о жидкостях и т. п.*) פאַרגליווערט ווערן*

отве́рженный 1. פאַרשטויסענער; 2. *в знач. сущ. м* פאַרשטויסענער מ ...נע

отверну́||ть *сов.* 1. (*отвинтить*) אָפּשרויפן; (*кран тж.*) אָפּדרייען; 2. (*отогнуть — рукав*) פאַרקאַטשען, פאַרהייבן*; 3. (*повернуть в сторону*) אָפּווענדן, אָפּקערעווען; он ~л лицо́ ער האָט אָפּגעקערט דאָס פּאָנעם; ~ться *сов.* 1. (*отвинтиться*) אָפּשרויפן זיך; (*о кране тж.*) אָפּדרייען זיך; 2. (*отогнуться*) פאַרבייגן* זיך; (*о рукаве и т. п.*) פאַרקאַטשען זיך; 3. (*в сторону*) אָפּקערעווען זיך; (*от кого-л.*) *перен.* אָפּקערן זיך (פון)

отве́рстие *с* עפענונג װ ־ען; (*дыра*) לאָך װ (מצ. לעכער); (*щель*) שפּאַלט מ ־ן

отверте́ться *сов.* (от *род.*) *разг.* (*уклониться*) אויסדרייען זיך (פון)

отвёртка *ж* שרויפנציער מ ־ס

отвёртывать(ся) *несов. см.* отверну́ть(ся)

отве́с *м* 1. ריכט־שנור מ ־ן; 2. (*склон*) שטײַלער נייג, אָפּהאַנג מ ־ן

отве́сить *сов.* אָפּוועגן; ◇ ~ ни́зкий покло́н טיף פאַרנייגן זיך

отве́сный ווערטיקאַלער; (*крутой*) שטײַלער

отвести́ *сов.* 1. (*доставить*) אָפּפירן; (*увести*) אוועקפירן; ~ ребёнка в де́тский сад אָפּפירן דאָס קינד אין קינדער־גאָרטן; ~ *кого-л.* в сто́рону אָפּפירן [אוועקנעמען*] עמעצן אין אַ זײַט; 2.: ~ войска́ אָפּציִען* די מיליטער־טיילן; 3. (*направить в сторону; тж. перен.*) אָפּווענדן; (*воду*) אָפּפירן; ~ глаза́ אָפּווענדן די אויגן [דעם בליק]; ~ беду́ אָפּווענדן דעם אומגליק, ניט דערלאָזן* צו אַן אומגליק; 4. (*отвергнуть*) אָפּווענדן; ~ *чью-л.* кандидату́ру אָפּווענדן [אָפּוואַרפן*] עמעצנס קאַנדידאַטור; 5. (*предназначить для чего-л.*) אויסטיילן; ~ уча́сток אויסטיילן אַן ערד־חיילעק; ~ вре́мя אויסטיילן צײַט; ◇ ~ ду́шу אויסרעדן* זיך דאָס האַרץ; ~ глаза́ *кому-л.* פאַרבלענדן עמעצן די אויגן

отве́т *м* 1. ענטפער מ ־ס; טשוווע װ ־ס; вопро́с оста́лся без ~а די פראַגע איז געבליבן אָן אַן ענטפער; дать ~ געבן* אַן ענטפער; (*на просьбу и т. п. тж.*) געבן* טשוווע; блестя́щий ~ אַ גלענצנדיקער ענטפער; иска́ть ~ в зада́чнике זוכן דעם ענטפער אינעם אויפגעבער; 2. (*ответное чувство*) ענטפער מ, אָפּרוף מ; не находи́ть ~а ניט געפינען* קיין ענטפער [קיין אָפּרוף]; 3. (*ответственность*) פאַראַנטוואָרטלעכקײַט װ; при-

влечь к ~у צוציִען* צו פאַראַנטוואָרטלעכקייט; держать ~ אַלס (אַן) ענט-; ◇ в ~ ענטפערן, אָפּגעבן* כּעושבן ~ פער; услышать в ~ דערהערן אַן ענטפער; улыбнуться в ~ ענטפערן מיט אַ שמייכל; кивнуть в ~ אַלס ענט- פער אַ שאָקל טאָן* מיטן קאָפּ; быть в ~е פאַראַנט- וואָרטלעך זײַן*; ни ~а ни привета מע הערט ניט און מע זעט ניט; אײַן קויל ווײַן אוינע *уст.*

ответв||и́ться *сов.* אָפּצווײַגן זיך; ~**ле́ние** *с* 1. *(отросток)* אָפּשפּראָץ מ ־ן, אָפּצווײַג מ ־ן; 2. *(дороги и т.п.)* אָפּצווײַג מ ־ן

ответвля́ться *несов. см.* ответвиться

отве́т||ить *сов.* 1. ענטפערן; *(дать ответ)* געבן* אַן ענטפער; ~ить на вопро́с ענטפערן [געבן* אַן ענטפער] אויף דער פראַגע; ~ить на письмо́ ענטפערן אויפן בריוו; ~ить отка́зом אָפּזאָגן; ~ согла́сием צושטימען; ~ить уро́к ענטפערן דעם לימעד [די פאַרגעבונג]; 2. *(тв.; предпринять ответные действия)* ענטפערן (מיט); ~ить на ого́нь проти́вника ענטפערן אויפן סוינעס פײַער; 3. *(откликнуться, отозваться)* אָפּענטפערן, אָפּרופן* זיך; 4. *(на какое-л. чувство)* ענטפערן; ~ить взаи́мностью אָפּרופן* זיך מיט ענטפער־געפיל; 5. *(за вин.; нести ответственность)* ענטפערן, אָפּגעבן* (פאַר) כּעושבן (פאַר) באַצאָלן *разг.*; ты (мне) отве́тишь за э́то דאָס וועט דיר גלאַט ניט אָפּגיין; ~**ный**: ~ное письмо́ ענטפער־בריוו מ, ענטפער מ; ~ное предложе́ние קעגן־פאָרשלאָג מ ־ן; ~ный визи́т ענטפער־וויזיט מ ־ן; ~ное чу́вство ענטפער־געפיל ז ־ן

отве́тственн||ость *ж* וו פאַראַנטוואָרטלעכקייט; *(моральная тж.)* אַכרײַעס ז; взять на себя́ ~ость נעמען* אויף זיך די פאַראַנטוואָרטלעכקייט [דאָס אַכרײַעס]; привле́чь кого́-л. к ~ости צוציִען* עמעצן צו פאַראַנטוואָרטלעכקייט; ~**ый** פאַראַנטוואָרטלעכער; быть ~ым за что́-л. пе́ред кем-л. זײַן* פאַראַנטוואָרטלעך פאַר עפּעס לעגאַבע עמעצן; ~ый реда́ктор פאַראַנטוואָרטלעכער רעדאַקטאָר; ~ое поруче́ние אַ פאַראַנטוואָרטלעכער [אַן אַכרײַעסדיקער] אויפטראָג; ~ый рабо́тник פאַראַנטוואָרטלעכער טוער; ~ый моме́нт אַן ערנסטער מאָמענט

отве́тч||ик *м юр.* געמאַנטער מ ־ ־טע; ~**ица** *ж юр.* גע- מאַנטע וו =

отвеча́ть *несов.* 1. *см.* отве́тить; 2. *(за вин.; быть ответственным)* טראָגן*, זײַן* פאַראַנטוואָרטלעך (פאַר) (אויף זיך) די פאַראַנטוואָרטלעכקייט (פאַר); ~ за ка́чество זײַן* פאַראַנטוואָרטלעך פאַר דער קוואַליטעט; 3. *(дат.; соответствовать)* אַנטשפּרעכן* (צו), שטימען (מיט); ~ тре́бованиям שטימען מיט, אַנטשפּרעכן* (צו) די פאָדערונגען די פאָדערונגען

отве́шивать *несов. см.* отве́сить

отви́ливать *несов.*, **отвильну́ть** *сов.* (от *род.*) *разг.* אויסדרייען זיך (פון)

отвинти́ть *сов.* אָפּשרויפן; ~**ся** *сов.* אָפּשרויפן זיך

отви́нчивать(ся) *несов. см.* отвинти́ть(ся)

отвиса́ть *несов. см.* отви́снуть

отвисе́ться *сов. разг.* אויסגלעטן זיך (פון הענגען)

отви́слый אַראָפּהענגענדיקער

отви́снуть *сов.* אַראָפּהענגען*

отвлека́ть(ся) *несов. см.* отвле́чь(ся)

отвлече́н||ие *с* ז אָפּוועגדן; для ~ия внима́ния קעדיי אָפּצווייענדן די אויפמערקזאַמקייט

отвлечённ||ый אַבסטראַקטער; ~ые поня́тия אַבסטראַק- טע באַגריפן; ◇ ~ое число́ *мат.* אַן אַבסטראַקטע צאָל; ~ое и́мя существи́тельное *грам.* אַן אַבסטראַקטער סוב- סטאַנטיוו

отвле́чь *сов.* 1. אָפּוועגדן; извини́те, я вас отвлеку́ на мину́ту אַנטשולדיקט, כ'וועל אײַך אָפּוועגדן אויף אַ רגע; ~ внима́ние אָפּוועגדן די אויפמערקזאַמקייט; 2.: ~ на себя́ ого́нь проти́вника אָפּציִען* אויף זיך דעם סוינעס פײַער; ~**ся** *сов.* אָפּוועגדן זיך; *(от темы и т.п.)* אָפּגיין זיך

отво́д *м* 1. *(войск)* אָפּציִונג ז; 2. *(кандидатуры и т. п.)* אָפּוועגד מ ־ן; дать ~ кому́-л. געבן* עמעצן אַן אָפּוועגד, אָפּוועגדן עמעצנס קאַנדידאַטור; 3. *(трубопровода и т. п.)* אָפּצווײַג מ ־ן; ◇ для ~а глаз אויף פאַר- בלענדן די אויגן

отводи́ть *несов. см.* отвести́

отво́дный: ~ кана́л אָפּפיר־קאַנאַל מ ־ן

отвоева́||ть *сов.* 1. צוריקגעווינען*; *перен.* אויסקעמפן; 2. *разг.*: ты уже́ своё ~л דו האָסט שוין דײַן כּיילעק פּאָלוואַר אָפּגעשמעקט

отвози́ть *несов. см.* отвезти́

отвора́чивать(ся) *несов. см.* отверну́ть(ся)

отвори́ть *сов.* (אויף)עפענען, אויפמאַכן; ~**ся** *сов.* (אויף)- עפענען זיך, אויפמאַכן זיך

отворо́т *м (одежды)* לאַץ מ, וו ־ן; *(рукава)* מאַנקעט מ ־ן, אומשלאַג מ ־ן

отвороти́ть *сов. разг. см.* отверну́ть; ~**ся** *сов. разг.* אָפּקערעווען זיך

отворя́ть(ся) *несов. см.* отвори́ть(ся)

отврати́тельн||ый עקלדיקער, עקלהאַפטיקער; *(скверный)* פּאַסקודנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый за́пах אַן עקלדי- קער [פּאַסקודנע(ר)] רייעך; ~ая пого́да אַ פּאַסקודנע [אַ מיִעסער] וועטער; он мне отврати́телен ער איז מיר הע ס- מיך עקלט פון אים [עקלהאַפט] לעך

отвраще́ние *с* מ עקל, ז ווידערגעפיל; пита́ть ~ к кому́-л., к чему́-л. האָבן* אַ ווידערגעפיל צו עמעצן, צו עפּעס; внуша́ть ~ кому́-л. אַרויסרופן* עקל [אַ ווידער- געפיל] בײַ עמעצן

отвыка́ть *несов.*, **отвы́кнуть** *сов.* אָפּגעוווינען זיך; *(отдалиться)* אָפּגעוווינט ווערן*

отвяза́ть *сов.* אָפּבינדן*; ~**ся** *сов.* 1. אָפּבינדן* זיך; 2. (от *род.*; *отделаться*) *разг.* פּטור ווערן* (פון); 3. (от *род.*; *оставить в покое*) *разг.* לאָזן* צורו עמעצן; טשעפּע זיך אָפּ (פון) אָפּטשעפּען זיך; отвяжи́сь от него́! פון אים!

отгада́ть *сов.* אָפּטרעפן*, באַשיידן; ~ зага́дку לייזן אַ רעטעניש, טרעפן*

отга́дка *ж* וו אָפּטרעפונג, מ באַשייד; (פון אַ) וו לייזונג (רעטעניש)

отга́дывать *несов. см.* отгада́ть

отгиба́ть(ся) *несов. см.* отогну́ть(ся)

отглаго́льный *грам.* דעווערבאַלער

отгла́дить *сов.*, **отгла́живать** *несов.* אויספּרעסן, אָפּרעסן

отгова́ривать *несов.* (от *род.*) אָפּרעדן* [אָפּ- שלאָגן*] (פון) (פרוּוון); ~**ся** *несов. см.* отговори́ться

отговори́ть *сов.* (от *род.*) אָפּרעדן* (פון); ~**ся** *сов.* *(тв.)* אָפּקומען* מיט אַ טערעץ; *(оправдаться)* פאַרענט- געפינען* אַ טערעץ ,פערן זיך; он отговори́лся нездоро́-

вьем ער איז אָפּגעקומען מיט א טערעץ׳ אז ער איז ניט
גזונט

отгово́рка *ж* ־ן מ אויסרייד, (מצ. טערוצים) מ טערעץ

отголо́сок *м* ־ן מ אָפּהילך, *перен. тж.* אָפּקלאנג
־ען מ

отгоня́ть *несов. см.* отогна́ть

отгора́живать(ся) *несов. см.* отгороди́ть(ся)

отгороди́ть *сов.* 1. אָפּזונדערן, אָפּטיילן; (*забором, стеной*) אָפּצוימען; 2. *перен.* (*кого-л.* от *род.*) -אָפּזונ
(פון) דערן, (פון) איזאָלירן; ~ся *сов.* 1. זיך אָפּזונדערן,
שטעלן זיך אָפּצוימען; (*забором, стеной*) זיך אָפּטיילן;
איזאָלירן זיך; 2. *перен.* זיך אָפּזונדערן; א מעכיצע

отграни́чивать *несов.*, **отграни́чить** *сов.* אָפּגרענעצן

отгреба́ть[1] *несов. см.* отгрести́[1]

отгреба́ть[2] *несов. см.* отгрести́[2]

отгреме́ть *сов.* אָפּדונערן; *перен. тж.* אָפּהילכן

отгрести́[1] *сов.* (*вин.*) (*граблями и т. п.*) אָפּשארן,
אוועקשארן

отгрести́[2] *сов.* (*веслами*) אָפּרודערן

отгружа́ть *несов.*, **отгрузи́ть** *сов.* אָפּגרוזע(ווע)ן; -ארויס
שיקן; (*водным путём*) אָפּפראכטעווען

отгу́л *м* מ קאָמפּענסיר־אָפּרו

отдава́ть *несов.* 1. *см.* отда́ть; 2. (*тв.; иметь привкус*) (מיט) הערן זיך; (*пахнуть тж.*) (מיט) שמעקן

отдави́ть *сов.*: ~ *кому-л.* но́гу אָנטרעטן* עמעצן אף
צוקוועטשן עמעצן א פוס, א פוס

отдале́ни||е *с* (*отчуждение*) דאָס דערווײַטערן זיך,
אָפּפרעמדונג ‖; ◇ в ~и אינדערווײַטנס; в ~и от *чего-л.* ווײַט פון עפּעס

отдалённ||ый דערווײַטערטער, ווײַטער; ~ый райо́н א
ווײַטער ראיאָן; ~ое схо́дство א ווײַטע ענלעכקײַט; ~ые
пре́дки ווײַטע אורעלטערן; в ~ые времена́ -אין די אמאָ
די ווײַטע צוקונפט ~ое бу́дущее פארצײַטנס, ליקע צײַטן;

отдали́ть 1. צונעמען* א ביסל ווײַטער; ~ от глаз -צו
נעמען* א ביסל ווײַטער פון די אויגן; 2. (*отодвинуть
на более поздний срок*) דערווײַטערן, -אף ווײַ פארציִען*
טער; 3. (*отчуждать*) דערווײַטערן, אָפּפרעמדן; ~ся
сов. (от *род.*) 1. (פון) זיך דערווײַטערן; *перен.* (*отклониться*) (פון) [אין א זײַט] ווײַט אוועקגיין*; 2. (*отчуждаться*) (פון) זיך דערווײַטערן, (פון) זיך אָפּפרעמדן

отда́ть *сов.* 1. (*возвратить*) אָפּגעבן*, אומקערן; ~
кому-л. долг כויוו דעם עמעצן [אומקערן] אָפּגעבן*;
2. (*предоставить*) (אָפּ)געבן*; (*посвятить*) אָפּגעבן*;
~ *кому-л.* запи́ску צעטל דעם עמעצן אָפּגעבן*; ~ зе́млю в аре́нду ערד אין ארענדע די (אָפּ)געבן*; ~ боти́нки в ремо́нт פאריכטן די שיך (אָפּ)געבן*; ~ все си́лы
нау́ке ווויסנשאפט דער קויכעס אַלע אָפּגעבן*; ~ жизнь
за Ро́дину היימלאנד דעם פאר לעבן דאָס אָפּגעבן*;
3. (*отправить учиться*) אָפּגעבן*; ~ дете́й в шко́лу
שול אין קינדער די אָפּגעבן*; 4.: ~ за́муж за *кого-л.*
כאַסענע מאכן פאר עמעצן; 5.: ~ распоряже́ние געבן*
א פאראָרדענונג; ~ прика́з א באפעל (אָפּ)געבן*; ~ предпочте́ние בכוירע די אָפּגעבן*; ~ под суд שטעלן צום
געריכט; 6. (*сделать резкое движение назад — об оружии*) דערלאַנגען אף צוריק, צוריקשטויסן*; 7. *мор.*: ~
я́корь אנקער דעם אראָפּלאָזן*; 8. *разг.* (*уплатить*)
אָפּגעבן*, באצאָלן; ◇ ~ визи́т א וויזיט אָפּגעבן*; ~
кому-л. до́лжное מײַלעס עמעצנס ניט פארבײַגן*; ~ся

ОТД

сов. 1. (*предоставить себя*) אָפּגעבן* זיך; ~ся в
чьи-л. ру́ки רעשוס עמעצנס אין זיך אָפּגעבן*; 2. (*дат.; посвятишь себя*) (מיט) זיך אָפּגעבן* (אײַנגאַנצן); ~ся
нау́ке ווויסנשאפט דער זיך אָפּגעבן*; целико́м ~ся воспита́нию дете́й -קינדער־דער מיט זיך אָפּגעבן* אײַנגאַנצן
ציִונג; ~ся чу́вству געפיל פונעם באהערשט ווערן*; ~ся
воспомина́ниям זיכרוינעס אין ווערן* פארזונקען; 3. (*о звуке*) אָפּהילכן, אָפּקלינגען*

отда́ч||а *ж* 1. (*действие*) ז אָפּגעבן; (*возврат тж.*)
ז אומקערן; рабо́тать с по́лной ~ей сил -אַרבעטן, אָפּ
געבנדיק אַלע קויכעס; 2. (*у оружия*) מ צוריקשטויס;
3. *разг.* (*результат затраченного труда*) ‖ אָפּדינונג,
מ אומקער; бы́страя ~а א גיכער אומקער; ◇ без ~и
разг. אף ניט אומצוקערן

отде́л *м* ־ן מ אָפּטייל; (*книги и т. п. тж.*) טייל
־ן מ

отде́лать *сов.* 1. (*придать законченный вид*) -ארומאר
בעטן; אויספּארטיקן; 2. (*украсить*) דעקאָרירן; (*одежду*) באפוצן; 3.: ~ под дуб ארומארבעטן קעמוי דעמב;
~ся *сов. разг.* 1. (*освободиться, закончив что-л.*)
אופאָרען זיך; 2. (от *род.; избавиться*) פּאָטער ווערן*
(פון); 3. (*тв.; ограничиться*) (מיט) אָפּקומען*; ~ся
обеща́ниями מיט צוזאָגן אָפּקומען*; ~ся испу́гом -אָפּ
קומען* מיט אן איבערשרעק; он легко́ отде́лался ס׳איז
אים (נאָך) גלאט אָפּגעגאנגען

отделе́ние *с* 1. (*часть учреждения*) ־ן מ אָפּטייל;
(*филиал*) ־ען ‖ אָפּטיילונג; ~ больни́цы ־ן מ שפּיטאָל־אָפּטייל; ~ мили́ции -מיליציע־אָפּטיי
לונג ‖ ־ען; почто́вое ~ ־ען ‖ פּאָסט־אָפּטיילונג; פּאָטשט
‖ *разг.*; 2. (*стола, портфеля и т. п.*) ־ן מ אָפּטייל;
3. (*концерта*) ־ען ‖ אָפּטיילונג; (*театрального представления тж.*) ־ן מ אקט; 4. *воен.* ־ען ‖ אָפּטיילונג

отдели́мый אָפּטיילעוודיקער

отдели́ть *сов.* 1. אָפּטיילן; 2. (*отличить*) אונטערשיידן;
~ пра́вду от лжи -אונטערשיידן (צווישן) עמעס און שע
קער; 3. (*выделить, уступить*) אויסטיילן; ~ся *сов.*
1. אָפּטיילן זיך; (*обособиться*) אָפּזונדערן זיך; 2. (*удалиться*) אָפּגיין*

отде́лка *ж* 1. (*действие*) ‖ ארומארבעטונג; -אויספאר
טיקונג ‖; 2. (*украшение*) ‖ דעקאָרירונג; (*платья*) -בא
פוץ מ

отде́лочн||ый: ~ые рабо́ты ‖ אויספארטיקונגס־ארבעט

отде́лывать(ся) *несов. см.* отде́лать(ся)

отде́льно *нареч.* באזונדער; (*обособленно*) אָפּגעזונדערט

отде́льност||ь *ж*: в ~и באזונדער; ка́ждый в ~и
יעדערער באזונדער; взя́тый в ~и באזונדער גענומען

отде́льн||ый 1. באזונדערער; ~ая ко́мната -א באזונדע
רער צימער; в ка́ждом ~ом слу́чае -אין יעדער באזונ
דערן [אײַנצלנעם] פאל; 2. *мн.* (*некоторые*) אײַניקע;
~ые недоста́тки [פעלערן] אײַניקע כעסרוינעס; 3. *воен.*
זעלבשטענדיקער, באזונדערער

отделя́ть *несов.* 1. *см.* отдели́ть; 2. (*служить границей*) אָפּטיילן; проли́в отделя́ет о́стров от материка́
דער דורכגוס טיילט אָפּ דעם אינדזל פונעם קאָנטינענט;
~ся *несов.* 1. *см.* отдели́ться; ~ся запято́й אויסגעטיילט
ווערן* דורך א קאָמע; 2. (*выделяться*) אויסטיילן זיך

отдёргивать *несов.*, **отдёрнуть** *сов.* 1. (*занавес и т. п.*) (אין א זײַט) פארנעמען*, אָפּציִען*; 2. (*резко отвести*

назад) אוועקכאַפּן צוריק, *אָפּרײַסן; ~ ру́ку *אָפּרײַסן די האַנט

отдира́ть *несов. см.* отодра́ть 1

отдохну́ть *сов.* אָפּרוען; *(сделать передышку)* אָפּרוען זיך

отдува́ться *несов.* 1. אָפּסאָפּען; 2. *разг.:* ~ за всех אָפּקומען* פאַר אַלעמען

отду́шина *ж* 1. ~ס ‖ ליוכטע; 2. *перен.* -טרײסט-פּענצ טערל ז א שטיקעלע נעכאָמע, ; *(для избытка энергии и т. п.)* ווענטיל ם ~ן

о́тдых *м* אָפּרו ם; ◇ дом ~а (מצ. ..הײַזער) אָפּרו-הויז ז; без ~а אָן אויפהער

отдыха́ть *несов. см.* отдохну́ть

отдыха́ющий *м* = אָפּרוער ם

отдыша́ться *сов.* כאַפּן דעם אָטעם, אָפּאָטעמען; дать кому́-л. ~ לאָזן* עמעצן אָפּאָטעמען

отёк *м* ~ן ם אויפשוול(וואַסער-)

отека́ть *несов. см.* оте́чь

отёл *м* ‖ אָפּקעלבונג

отели́ться *сов.* (אָפּ)קעלבן זיך

оте́ль *м* ~ן ם האָטעל

отепли́ть *сов.*, **отепля́ть** *несов.* באַוואַרעמען, -אײַנוואַ רעמען, מאַכן ווינטערדיק

оте́ц *м* 1. ~ס ם פֿאָטער, ~ס ם טאַטע; стать отцо́м ווערן* א טאַטע; 2. *мн.* *(предки)* מצ. אורעלטערן; ◇ отцы́ го́рода די שטאָט-באַלעבאַטים

оте́ческ‖ий פֿאָטערלעכער, -פֿאָטער; ~ая забо́та -פֿאָ טערלעכע זאָרג

оте́чественн‖ый פֿאָטערלענדישער; *(о товарах и т. п.)* אײַנלענדישער; ~ая нау́ка די פֿאָטערלענדישע וויסנשאַפט; изде́лия ~ого произво́дства אײַנלענדישע אויסאַרבעטונגען; ◇ Оте́чественная война́ די פֿאָטערלענדישע מילכאָמע

оте́чь *сов.* 1. *אָפּלויפֿן, *אויפגעשוואָלן ווערן; 2. *(онеметь)* *פאַרשלאָפֿן ווערן; 3. *(о свече)* אָנגעשמאָלצן ווערן*

отжа́ть *сов.* *(извлечь жидкость)* ארויסקוועטשן; *(освободить от жидкости)* אויסקוועטשן; *(бельё)* -אויס דרייען

отжива́ть *несов.* אָפּלעבן; *(об обычае тж.)* -פאַרעל טערט ווערן*

отжи́вший אָפּגעלעבטער; *(об обычае тж.)* -פאַרעל טערטער

отжима́ть *несов. см.* отжа́ть

отжи́ть *сов.* אָפּלעבן; он о́тжил свой век ער האָט שוין אָפּגעלעבט זײַן ביסל יאָרן; э́то сло́во в языке́ уже́ о́тжило אָט דאָס וואָרט איז שוין פאַרעלטערט

отзвони́ть *сов.* 1. *(вин.)* *(пробить — о часах)* -אויס קלינגען*; 2. *(кончить звонить)* *אָפּקלינגען

о́тзвук *м* 1. ~ען ם ווידערקלאַנג; 2. *(ответное чувство)* אָפּקלאַנג ם; אָפּרוף ם; 3. *(следствие чего-л.)* -נאָכ קלאַנג ם ~ען

отзвуча́ть *сов.* *אָפּקלינגען; *(о выстрелах и т. п.)* אָפּהילכן

о́тзыв *м* 1. ~ן ם אָפּרוף; положи́тельный ~ -א גינס טיקער אָפּרוף; 2. *воен.* ~ן ם ענטפער-פאַראָל

отзы́в *м* אָפּרופן ז; ~ посла́ -דאָס אָפּרופן דעם אמ באַסאַדאָר

отзыва́ть(ся) *несов. см.* отозва́ть(ся)

отзы́вчив‖ость *ж* ‖ מיטפיל(עווד)יקייט, -וואַרעמהאַרצי קייט ‖; ~ый מיטפיל(עווד)יקער, וואַרעמהאַרציקער

отка́з *м* אָפּזאָג ם; *(от чего-л. тж.)* דאָס אָפּזאָגן זיך; *(отрицательный ответ)* ניין-ענטפער ם; отве́тить ~ом ענטפערן מיט ניין, געבן* א ניין-ענטפער, אָפּזאָגן; он получи́л ~ מ'האָט אים געענטפערט, מ'האָט אים אָפּגעזאָגט; ◇ до ~а ביז לעצט, וויפל ס'לאָזט זיך; мит ניין; де́йствовать без ~а ווירקן אָן פעלער

отказа́ть *сов.* 1. אָפּזאָגן; напра́сно вы ему́ отказа́ли איר האָט ניט געדאַרפט, אומזיסט האָט איר אים אָפּגעזאָגט אים אָפּזאָגן; ~ кому́-л. в по́мощи אָפּזאָגן זיך קומען צו הילף עמעצן; ~ в про́сьбе אָפּזאָגן די באַקאָשע; 2. *(лишить чего-л.)*: ~ кому́-л. в гостеприи́мстве אָפּזאָגן זיך אויפנעמען עמעצן; ~ себе́ в са́мом необходи́мом -ניט פאַר גינען* זיך דאָס סאַמע נייטיקסטע; 3. *(не признать наличия чего-л. у кого-л.)*: ему́ нельзя́ ~ в остроу́мии מע מוז אנערקענען [מע קען ניט לייקענען], אַז ער איז שאַרפזיניק; 4. *разг.* *(перестать действовать)* -ניט אַר בעטן, קאַליע ווערן*; мото́р отказа́л דער מאָטאָר האָט אויפגעהערט אַרבעטן; ◇ не откажи́те в любе́зности (+ *инф.*) זײַט אַזוי גוט (און); не откажи́те в любе́зности откры́ть окно́ זײַט אַזוי גוט און עפנט דאָס פענצטער;

~ся *сов.* אָפּזאָגן זיך; ~ся вы́слушать кого́-л. אָפּזאָגן זיך אויסהערן עמעצן; ~ся от де́нег אָפּזאָגן זיך פון געלט; ~ся от мы́сли אָפּזאָגן זיך פונעם געדאַנק; да́же родны́е отказа́лись от него́ אַפילו די אייגענע האָבן זיך פון אים אָפּגעזאָגט; но́ги отказа́лись повинова́ться די פיס האָבן ער האָט מער ניט געקענט האַלטן, מער ניט געקענט דינען זיך אויף די פיס; ◇ не откажу́сь [не отказа́лся бы] (+ *инф.*) כ'וואָלט געוועזן גע-, כ'וואָלט זיך ניט אָפּגעזאָגט טאָן עפעס; *(от чего-л.)* כ'וואָלט זיך ניט אָפּגעזאָגט פון עפעס טאָן; עפעס

отка́зывать *несов. см.* отказа́ть; ни в чём себе́ не ~ ניט זשאַלעווען זיך קיין שום זאַך, פאַרגינען* זיך אַלצדינג; ~ся *несов. см.* отказа́ться

отка́лывать[1] *несов. см.* отколо́ть[1]

отка́лывать[2] *несов. см.* отколо́ть[2]

отка́лываться[1] *несов. см.* отколо́ться[1]

отка́лываться[2] *несов. см.* отколо́ться[2]

отка́пывать *несов. см.* откопа́ть

отка́рмливать *несов. см.* откорми́ть

отка́т *м* *(орудия)* צוריקגאַנג ם

откати́ть *сов.* אָפּקאַטשען; *(круглый предмет)* -אָפּקײַק לען; *(предмет на колёсах)* (אין א זײַט) אָפּפירן; ~ся *сов.* 1. אָפּקאַטשען זיך; *(о круглом предмете)* אָפּקײַקלען זיך; *(о предмете на колёсах)* (אין א זײַט) *אָפּפאָרן; 2. *(о войсках)* צוריקשטראָמען

отка́т‖ка *ж горн.* אוועקפירן ז; ~чик *м* אוועקפירער ם =

отка́тывать *несов.* 1. *см.* откати́ть; 2. *горн.* אוועקפירן; ~ся *несов. см.* откати́ться

откача́ть *сов.*, **отка́чивать** *несов.* 1. *(насосом)* -אָפּאָמ פּען, אויספּאָמפּען; 2. *(утопленника)* אָפּקאַטשען

откачну́ться *сов.* אָפּוואַקלען זיך

отка́шливаться *несов.*, **отка́шляться** *сов.* אָפּהוסטן זיך

откидн‖о́й אָפּוואַרף-; ~о́е сиде́нье אָפּוואַרף-זיצל ז ~עך

отки́дывать(ся) *несов. см.* отки́нуть(ся)

отки́ну||ть *сов.* 1. *אָפּוואַרפֿן; *(бросая, убрать)* -אוועק שלײַדערן; си́льный толчо́к ~л его́ наза́д א שטאַרקער שטויס האָט אים אָפּגעוואָרפֿן [אָפּגעשלײַדערט] אַף צוריק; ~ть ка́мень с доро́ги אָפּשלײַדערן דעם שטיין פֿונעם וועג; его́ ~ло наза́д ס'האָט אים אָפּגעוואָרפֿן אַף צוריק; 2. *перен.* פֿון זיך *אָפּוואַרפֿן, *אוועקוואַרפֿן; ~ть страх *אוועקוואַרפֿן* פֿון זיך דעם שרעק; ~ть сомне́ния *אָפּוואַרפֿן פֿון זיך די ספֿייקעס; 3. *(отогнув, открыть)* *אָפּוואַרפֿן; *(занавеску)* *פֿאַרנעמען, *אָפּציִען; ~ть борт маши́ны -אָפּ וואַרפֿן* [אַראָפּלאָזן*] דעם באָרט פֿון דעם לאַסט־אווטאָ-מאָביל; 4. *разг.* *(неприятеля)* אָפּשלײַדערן; **~ться** *сов.* צוריקוואַרפֿן* זיך *אָפּוואַרפֿן; ~ться на спи́нку кре́сла* זיך אָפּן אָנלען פֿונעם שטול

откла́дывать *несов. см.* отложи́ть

откла́няться *сов. уст.* אָפּגעזעגענען זיך

откле́ивать(ся) *несов. см.* откле́ить(ся)

откле́ить *сов.* אָפּקלעפּן; **~ся** *сов.* אָפּקלעפּן זיך

о́тклик *м* 1. *(ответ)* אָפּרוף מ ־ן; *(эхо)* ווידערקלאַנג מ ־ען; 2. *перен.* אָפּרוף מ ־ן, אָפּקלאַנג מ ־ען; встре́тить [найти́] горя́чий ~ האָבן* א וואַרעמען אָפּקלאַנג; 3. *обыкн. мн.* *(отзывы)* אָפּרופֿן מצ.; зарубе́жные ~и אויסלענדישע אָפּרופֿן

отклика́ться *несов.*, **откли́кнуться** *сов.* אָפּרופֿן* זיך; ~ на собы́тия אָפּרופֿן* זיך אַף די געשעענישן; ~ на про́сьбу אָפּרופֿן* זיך אַף דער באַקאָשע

отклоне́ние *с* 1. אָפּנייגונג װ, אָפּנייג מ; ~ стре́лки די אָפּנייגונג פֿונעם ווײַזער; 2. *(предложения и т. п.)* -אָפּ וואַרפֿן ז, וועגדן ז; 3. *(отступление от чего-л.)* אָפּווײַכונג װ; ~ от но́рмы אן אָפּווײַכונג פֿון דער נאָרמע

отклони́ть *сов.* 1. *(в сторону)* אָפּנייגן; 2. *(предложение, просьбу и т. п.)* אָפּווענדן, *אָפּוואַרפֿן; **~ся** *сов.* 1. אָפּנייגן זיך; стре́лка отклони́лась впра́во דער ווײַזער האָט זיך אָפּגענייגט אַף רעכטס; 2. *(уклониться от первоначального направления)* אָפּנייגן זיך; *перен. тж.* אָפּווענדן זיך; кора́бль отклони́лся от наме́ченного ку́рса די שיף האָט זיך אָפּגענייגט פֿונעם אָנגעמערקטן קורס; ~ся от те́мы אָפּווענדן זיך פֿון דער טעמע

отклоня́ть(ся) *несов. см.* отклони́ть(ся)

отключа́ть(ся) *несов. см.* отключи́ть(ся)

отключи́ть *сов.* *אָפּשליסן; **~ся** *сов.* אָפּשליסן* זיך

отколоти́ть *сов. разг.* *(избить)* אָנבייקערן

отколо́ть[1] *сов.* 1. *(топором и т. п.)* אָפּהאַקן, -אָפּ שפּאַלטן*; 2. *(отломать)* *אָפּברעכן, אָפּקלאַפּן

отколо́ть[2] *сов.* *(отшпилить)* אָפּשפּיליען; ~ була́вку ארויסנעמען* די שפּילקע

отколо́ться[1] *сов. прям. и перен.* אָפּשפּאַלטן* זיך

отколо́ться[2] *сов.* *(о приколотом)* אָפּשפּיליען זיך

откомандирова́ть *сов.* (אָפּ)קאָמאַנדירן

откопа́||ть *сов.* *אויסגראָבן, *אָפּגראָבן; *перен. разг.* *אויסגראָבן; где он ~л э́ту цита́ту? ווו האָט ער גאָר אויסגעגראָבן אָט די ציטאַטע?

отко́рм *м* אויסהאָדעווען ז

откорми́ть *сов.* אויסהאָדעווען; ~ поросёнка -אויסהאָ דעווען א כאַזערל

отко́рмленный אויסגעהאָדעוועטער, אויסגעפּיטערטער, אויסגעפּאַשעטער

отко́с *м* שיפּוע מ (מצ. שיפּועים); ◇ пусти́ть по́езд под ~ אַראָפּלאָזן* דעם צוג פֿון די רעלסן

открепи́тельный: ~ тало́н -א טאַלאָן פֿאַר [אַף] אַראָפּנע מען זיך פֿונעם דיסקאָנט, אָפּפעסטיקונג־טאַלאָן מ ־ען

открепи́ть *сов.* 1. *(отделить)* אָפּפעסטיקן; 2. *(снять с учёта)* אַראָפּנעמען* פֿונעם דיסקאָנט; **~ся** 1. -אָפּפעס טיקן זיך; 2. *(сняться с учёта)* אַראָפּנעמען* זיך פֿונעם דיסקאָנט

открепля́ть(ся) *несов. см.* открепи́ть(ся)

откре́щиваться *несов. разг.* (от *род.*) אָפּטרייסלען זיך (פֿון)

открове́ние אנטפּלעקונג װ ־ען

открове́нничать *несов.* *(с кем-л.)* *разг.* רעדן* צו (מיט) אָפֿנהאַרציק

открове́нн||ость *ж* אָפֿנהאַרציקײַט װ; **~ый** 1. -אָפֿנהאַר ציקער; 2. *(нескрываемый, явный)* אָפֿענער, -ניט־פֿאַר שטעלטער; в его́ глаза́х мо́жно бы́ло проче́сть ~ое презре́ние אין זײַנע אויגן האָט מען געקענט זען אן אָפֿענע [א ניט־פֿאַרשטעלטע] פֿאַראַכטונג

открути́ть *сов.*, **откру́чивать** *несов.* אָפּדרייען; *(отвинтить)* אָפּשרויפֿן

открыва́ть(ся) *несов. см.* откры́ть(ся)

откры́ти||е *с* 1. עפֿענונג װ, עפֿענען ז; *(памятника)* אנטהילונג װ; торже́ственное ~е די פֿײַערלעכע עפֿענונג; до ~я магази́на де́сять мину́т ביזן עפֿענען דעם מאַגאַזין זײַנען געבליבן צען מינוט; 2. *(научное)* אנטדעקונג װ ־ען; ~е Аме́рики די אנטדעקונג פֿון אַמעריקע

откры́тка *ж* (פּאָסט)קאַרטל ז ־עך; *(художественная)* בילדקאַרטל ז ־עך

откры́т||о *нареч.* אָפֿן; *(явно тж.)* עפֿנטלעך; -ביפֿרע סיע *уст.*; **~ый** 1. אָפֿענער; ~ое окно́ -אן אָפֿן פֿענצ טער; ~ый автомоби́ль אן אָפֿענער אווטאָמאָביל; 2. *(доступный взору)* אָפֿענער, פֿרײַער; ~ая равни́на אן אנטבלויז- [א פֿרײַער] פֿליין; 3. *(обнажённый)* -אָפֿענער טער, הוילער, נאַקעטער; *(о платье)* אָפֿענער; с ~ой голово́й מיט א הוילן [נאַקעטן, אָפּגעדעקטן] קאָפּ; 4. *(доступный для всех)* עפֿנטלעכער, אָפֿענער; ~ый суд אן עפֿנטלעכער געריכט; ~ое парти́йное собра́ние אן אָפֿענע פּאַרטיי־פֿאַרזאַמלונג; 5. *(искренний)* -אָפֿנהאַרצי קער; *(о взгляде)* אָפֿענער, גראָדער; 6. *(нескрываемый)* אָפֿענער; ~ая борьба́ אן אָפֿענער קאַמף; 7. *горн.:* добы́ча ~ым спо́собом -ארויס אָפֿענער [אויבערפֿלאַכיקער] ארויסבאַקום פֿונעם אויבערפֿלאַך, באַקום; ◇ ~ая ра́на אן אָפֿענע וווּנד; ~ое письмо́ 1) *(почтовая открытка)* (פּאָסט)קאַרטל ז ־עך; 2) *(в газете и т. п.)* -אן אָפֿע נער בריוו; ~ое голосова́ние אָפֿענע אָפּשטימונג; под ~ым не́бом אַף דער פֿרײַער לופֿט, אונטערן פֿרײַען הימל

откры́ть *сов.* 1. עפֿענען, אויפֿעפֿענען; *(широко распахнуть)* אויפֿפּראַלן; ~ окно́ (אויפֿ)עפֿענען דאָס פֿענצטער; ~ на́стежь две́ри אויפֿפּראַלן די טירן; ~ буты́лку עפֿענען די פֿלאַש; ~ я́щик стола́ -עפֿענען דעם שופֿ לאָד; ~ глаза́ (אויפֿ)עפֿענען די אויגן; 2. *(развернуть; тж. перен.)* עפֿענען; ~ кни́гу עפֿענען דעם בוך; ~ зо́нтик צעעפֿענען דעם שירעם; ~ грани́цу עפֿענען די גרענעץ; ~ но́вый магази́н עפֿענען א נײַעם מאַגאַזין; ~ доро́гу к зна́нию עפֿענען [מאַכן פֿרײַ] א וועג צו וויסן; 3. *(освободить от чего-л. покрывающего)* אָפּדעקן; אנטבלויזן; *(сделать видимым тж.)* אנטפּלעקן; ~ лицо́ אָפּדעקן [אנטפּלעקן] דאָס פּאָנעם; ~ па́мятник אנטהילן דעם דענקמאָל; 4. *разг.:* ~ кран אָפּדרייען [עפֿענען]

דעם קראן; 5. (*начать*) עפֿענען; ~ собра́ние עפֿענען
די פֿאַרזאַמלונג; ~ ого́нь עפֿענען אַ פֿײַער, אָנהייבן* שיסן;
6. (*доверить*) אנטפלעקן; ~ секре́т אנטפלעקן דעם סאָד;
~ пра́вду אויסזאָגן [דערציילן] דעם גאנצן עמעס; 7. (*вы-*
явить в результате исследований) אנטדעקן; (*метод,*
способ тж.) געפֿינען*; ~ звезду́ אנטדעקן א שטערן;
~ нефть אויסגעפֿינען* נאפט; ◇ ~ глаза́ *кому-л.* на
что-л. עפֿענען עמעצן די אויגן אף עפּעס; ~ счёт 1) *бухг.*
עפֿענען א קאָנטע; 2) *спорт.* עפֿענען דעם (שפּיל־)-
כעזשבן; ~ся *сов.* 1. עפֿענען זיך, אופֿעפֿענען זיך, צעעפֿע-
נען זיך; чемода́н откры́лся דער טשעמאָדאַן האָט זיך
צעעפֿנט; окно́ откры́лось דאָס פֿענצטער האָט זיך (אוף)-
געעפֿנט; откры́лась ста́рая ра́на ס'האָט זיך געעפֿנט אן
אַלטע ווונד; 2. (*предстать взору*) באַווײַזן* זיך,
אנטפלעקן זיך; 3. (*о болезни*) אנטפלעקן זיך; у него́
откры́лся туберкулёз בא אים האָט זיך אנטפלעקט טו-
בערקולאָז; у него́ откры́лся ка́шель ער האָט אָנגעהויבן
הוסטן; 4. (*стать понятным кому-л.*) קלאָר ווערן*;
(*о чём-л. скрываемом*) אופֿגעדעקט ווערן*; 5. (*об уч-*
реждениях и т. п.) עפֿענען זיך; в на́шем го́роде от-
кры́лся теа́тр אין אונדזער שטאָט האָט זיך געעפֿנט א
טעאַטער; 6. (*довериться кому-л.*) אָנפֿאַרטרויען זיך;
◇ глаза́ откры́лись у *кого-л.* ס'האָבן זיך געעפֿנט די
אויגן בא עמעצן

отку́да *нареч.* פֿונוואַנען; ~ он прие́хал? פֿונוואַנען איז
ער געקומען (צו פֿאָרן)?; ~ вы э́то зна́ете? פֿונוואַנען
ווייסט איר דאָס?; все бежа́ли в ту сто́рону, ~ доно-
си́лся крик אַלע זײַנען געלאָפֿן אַהין, פֿונוואַנען ס'האָט זיך
געהערט א געשריי; ◇ ~ ни возьми́сь פּלוצעם אינמיטן

отку́да-либо, **отку́да-нибу́дь** פֿונוואַנען־(ס'איז־)ניט־איז
פֿון ערגעץ־ווו

отку́да-то *нареч.* פֿון ערגעץ(־ווו)

отку́поривать *несов.*, **отку́порить** *сов.* (*бутылку*)
אופֿעפֿענען, אופֿקאָרקעווען; (*бочку*) אופֿעפֿענען, אופֿשפּונ-
טעווען

откуси́ть *сов.*, **отку́сывать** *несов.* אָפּבײַסן*

отлага́тельств||о *с*: де́ло не те́рпит ~а דער איניען
טאָר ניט אָפּגעלייגט ווערן

отла́мывать(ся) *см.* отлома́ть(ся) *и* отломи́ть(ся)

отлежа́ть *несов.*: он отлежа́л себе́ но́гу ס'איז אים פֿאַר-
שלאָפֿן געוואָרן (פֿון ליגן) א פֿוס, ער האָט אָפּגעלעגן א פֿוס

отлежа́ться *сов. разг.* איבערליגן* זיך

отлёживаться *несов.* 1. *см.* отлежа́ться; 2. (*пережи-*
дать лёжа) איבערליגן*

отлёт *м* אָפּפֿלי ם; ◇ дом стои́т на ~е דאָס הויז
שטייט ערגעץ אין דער זײַט; держа́ть на ~е האַלטן* אין
אן אויסגעצויגענער האַנט

отлета́ть *несов.*, **отлете́ть** *сов.* אָפּפֿליען*; (*о мяче*)
אָפּשפּרינגען*

отли́в *м* 1. אָפּפֿלוס ם ־ן; *перен.* אָפּפֿלייץ ם; 2. (*от-*
тенок) בײַ־קאָליר ם ־ן, (קאָליר־)שאַטירונג װ ־ען;
пла́тье с серебри́стым ~ом א קלייד שאַטירט מיט זיל-
בער־קאָליר

отлива́ть *несов.* 1. *см.* отли́ть; 2. (*иметь какой-л.*
оттенок): ~ зелёным אַרײַנפֿאַלן* אין א גרינלעכן קאָ-
ליר; ~ серебро́м אַרײַנפֿאַלן* אין זילבער־קאָליר; ~
все́ми цвета́ми ра́дуги מינען זיך, גלאַנצן מיט אַלערליי
קאָלירן

отли́ть *сов.* 1. (*часть жидкости*) אָפּגיסן*; 2. (*на-*
сосом и т. п.) אָפּפּאָמפּען, אויספּאָמפּען; 3. (*изготовить*
литьём) אויסגיסן*, אָפּגיסן*; ~ *что-л.* из бро́нзы אויס-
גיסן* עפּעס פֿון בראָנז

отлича́ть *несов.* 1. *см.* отличи́ть; 2. (*являться ха-*
рактерной особенностью) אויסטיילן (פֿון אַנדערע); ~ся
несов. 1. *см.* отличи́ться; 2. (от *род.*; *быть непохожим*)
אונטערשיידן זיך (פֿון); ~ся по фо́рме אונטערשיידן
זיך לויט דער פֿאָרם, האָבן* אן אַנדער פֿאָרם; 3. (*тв.*;
характеризоваться) אויסצייכענען זיך (מיט), אויסטיילן
זיך (מיט); не ~ся красото́й זײַן* ניט איבעריק שיין

отли́чи||е *с* 1. אונטערשייד ם; (*черта, признак*) באַזונ-
דערקייט װ ־ן; вне́шние ~я די אויסערלעכע באַזונדער-
קייטן; 2.: боевы́е ~я מצ. שלאַכט־באַלוינונגען; дипло́м
с ~ем א דיפּלאָם מיט אויסצייכענונג; ◇ в ~е от *чего-*
-либо אין אונטערשייד פֿון עפּעס

отличи́тельн||ый: ~ая черта́ דער באַזונדער־שטריך,
דער סימען־מוּוּהעק; ~ая осо́бенность ספּעציפֿישע באַ-
זונדערקייט

отличи́ть *сов.* 1. (*различить*) אונטערשיידן; 2. (*от-*
метить наградой) אויסצייכענען, באַלוינען; ~ся *сов.*
1. אויסצייכענען זיך; ~ся в бою́ אויסצייכענען זיך אין
שלאַכט; 2. *разг.* (*сделать что-л., вызывающее удивле-*
ние) שיין אויספֿײַנען זיך

отли́чн||ик *м* אויסגעצייכנטלער ם =; ~ица *ж* אויס-
געצייכנטלערן װ ־ס

отли́чн||о 1. *нареч.* אויסגעצייכנט; ~о учи́ться לערנען
זיך אויסגעצייכנט; он ~о зна́ет, что... ער ווייסט גאַנץ
גוט [אויסגעצייכנט], אַז...; 2. *в знач. сказ.*: здесь мне
~о מיר איז דאָ אויסגעצייכנט, מיר איז דאָ גוט וואָס
גוט; 3. *в знач. сущ. с нескл.* (*отметка*) די
«אויסגעצייכנט» אָפּשאַצונג; учи́ться на ~о לערנען זיך
אף «אויסגעצייכנט»; получи́ть ~о по исто́рии באַקומען*
[קריגן*] אן אָפּשאַצונג אף געשיכטע «אויסגעצייכנט»; ~ый
1. (*превосходный*) אויסגעצייכנטער; ~ая игра́ актёров
דאָס אויסגעצייכנטע [גלענצנדיקע] שפּילן פֿון די אַקטיאָרן;
2. (*отличающийся, иной*) אַנדערשדיקער (אַן); פֿאַרשיי-
דענער

отло́гий אָפּלייגיקער

отложе́ние *с* 1. *геол.* אָפּלאַגערונג װ ־ען; 2.: ~ соле́й
мед. אָפּלייג פֿון זאַלצן

отложи́ть *сов.* אָפּלייגן; ~ в сто́рону אָפּלייגן אין א
זײַט; ~ де́ньги на поку́пку *чего-л.* אָפּלייגן געלט אף
קויפֿן עפּעס; ~ заседа́ние אָפּלייגן די זיצונג; ~ па́ртию
шахм. אָפּלייגן די פּאַרטיע

отложно́й: ~ воротни́к אָפּגעלייגטער קאָלנער

отлома́ть *сов.* אָפּברעכן*; ~ ве́тку אָפּברעכן* א צווײַגל;
~ся *сов.* אָפּברעכן* זיך

отломи́ть *сов.* אָפּברעכן*; ~ кусо́к хле́ба אָפּברעכן*
א שטיקל ברויט; ~ ве́тку אָפּברעכן* א צווײַגל; ~ся
сов. אָפּברעכן* זיך

отлупи́ть *сов. разг.* אָנבייקערן, אָנערעקן

отлуча́ть(ся) *несов.* *см.* отлучи́ть(ся)

отлуче́ние *с рел.* כיירעם ם (מצ. ־ס, כ(א)ראָמים)

отлучи́ть *сов.* (*вин.*) *рел.* (אף) אַרופֿלייגן א כיירעם;
~ся *сов.* אָפּגיין*, אוועקגיין*; ~ на не́сколько мину́т
אוועקגיין* אף עטלעכע מינוט

отлу́чк||а *ж* ‖ אָפּוועזנהייט; он в ~е ער איז ניט הי; самово́льная ~а *воен.* אומדערלויבטע אָפּוועזנהייט

отлы́нивать *несов.* (от *род.*) (סטאַרען זיך) אויסדריייען זיך פון אַרבעט ;~ от рабо́ты אויסדרייען זיך (פון)

отма́лчиваться *несов.* אָפּקומען* מיט שווייגן

отма́тывать *несов. см.* отмота́ть

отма́хиваться *несов.*, **отмахну́ться** *сов.* 1. (от *род.*) אָפּטרייבן* פון זיך, אָפּפּאַכ(ע)ן זיך (פון); *перен.* -אָפּטרייס אָפּשאָקלען זיך (פון), -לען זיך (פון); ~ от комаро́в -אָפּ אָפּטרייבן* פון זיך די מוקן, פּאַכ(ע)ן זיך פון די מוקן; ~ от назо́йливых посети́телей אָפּטרייסלען זיך [אָפּשאָקלען זיך] פון די איינגעגעסענע באַזוכער; 2. (*делать отрицательный жест*) אוועקמאַכן מיט דער האַנט; 3. (от *род.*; *не желать заниматься чем-л.*) אוועקמאַכן זיך (פון), ניט וועלן* הערן (פון); ~ от чьих-л. предложе́ний ניט וועלן* הערן, אוועקמאַכן זיך פון עמעצנס פאָרשלאָגן פון עמעצנס פאָרשלאָגן

отмежева́ться *сов.*, **отмежёвываться** *несов.* אָפּגרענעצן זיך

о́тмель *ж* ‖ זאַמדבאַנק (בייברעגיקע)

отме́на *ж* ‖ אָפּשאַפונג, I אָפּשאַפן; (*закона, приговора*) ‖ אַנולירונג, I אַנולירן; ~ ча́стной со́бственности на сре́дства произво́дства [דאָס אָפּשאַפן] די אָפּשאַפונג פון פריוואַט־אייגנטום אויף פּראָדוציר־מיטלען

отмени́ть *сов.* *אָפּשאַפן; (*объявить недействительным*) אַנולירן, באָטל מאַכן; ~ прика́з -דעם באַ פעל

отме́нный אויסגעצייכנטער; (*исключительный*) -אויסער געוויינלעכער

отменя́ть *несов. см.* отмени́ть; ~ся *несов.* אָפּגעשאַפט *ווערן; (*объявляться недействительным*) *אַנולירט ווערן; спекта́кль отменя́ется דער ספּעקטאַקל איז אָפּגעשאַפט

отмере́ть *сов.* 1. *אָפּשטאַרבן, אַטראָפירט *ווערן; 2. (*исчезнуть*) *אָפּשטאַרבן, *פאַרגיין

отме́рить *сов.*, **отмеря́ть** *несов.* *אָפּמעסטן; ◇ семь раз отме́рь, оди́н раз отре́жь *посл.* (בעסער) צען מאָל מעסטן און איין מאָל אָפּשניידן (איידער פאַרקערט)

отмести́ *сов.* 1. (*сор*) אָפּקערן; 2. (*отвергнуть*) -אָפּ *ווארפן

отме́стк||а *ж*: в ~у קעדיי אָפּצורעכע- ,אויס נעקאָמע נען זיך

отмета́ть *несов. см.* отмести́

отме́тить *сов.* (*вин.*) 1. (*пометить*) -אָפּ ,אָפּצייכענען אָפּצייכענען [אָפּמערקן] אויף דער מערקן; ~ на ка́рте מאַפּע; 2. (*сделать запись*) ,פאַרנאָטירן ,פאַרצייכענען; 3. (*обратить внимание*) אָפּמערקן; ~ про себя́ -אָפּ מערקן אין זיך; 4. (*указать на что-л.*) ,אָפּמערקן -אָנ אָפּמערקן די [אָנווייזן* (אויף)]; ~ актуа́льность те́мы *ווייזן אַקטועלקייט פון דער טעמע [אויף דער]; 5. (*удостоить кого-л. похвалы, награды*) אויסטיילן; ~ чьи-л. заслу́ги אָפּמערקן עמעצנס פאַרדינסטן; 6. (*отпраздновать*) -אָפּ מערקן; ~ юбиле́й [דעם יוויול] אָפּמערקן דעם יובילײ; ~ся *сов.* פאַרעגיסטרירן זיך

отме́тк||а *ж* 1. (*метка, знак*) סימען ם (מצ. סימאָנים), צייכן ם -ס; (*запись в документе*) אָפּמערקונג ‖ ~ען; 2. (*оценка знаний*) אָפּשאַצונג ‖ ~ען, באַל ם ־ן; получи́ть хоро́шую ~у באַקומען* א גוטע אָפּשאַצונג

отмеча́ть *несов. см.* отме́тить; ~ся *несов.* 1. *см.* отме́титься; 2. (*наблюдаться*) באַמערקן זיך; отмеча́ется

понижéние температу́ры ס׳איז צו (באַ)מערקן [ס׳באַמערקט זיך] א פאַלן פון דער טעמפּעראַטור

отмира́ть *несов. см.* отмере́ть

отмора́живать *несов.*, **отморо́зить** *сов.*: он отморо́зил (себе́) па́льцы ס׳זיינען אים אָפּגעפרוירן געוואָרן די פינגער

отмота́ть *сов.* אָפּוויקלען

отмыва́ть(ся) *несов. см.* отмы́ть(ся)

отмы́ть 1. (*грязь и т. п.*) *(אר)אָפּוואַשן; 2. (*очистить что-л. от грязи и т. п.*) *אָפּוואַשן, *דערוואַשן; ~ся *сов.* 1. (*о грязи и т. п.*) *(אר)אָפּוואַשן זיך; 2. (*стать чистым*) *דערוואַשן זיך

отмы́чка *ж* האָקשליסל ם ־ען, נאָכשליסל ם ־ען

отне́киваться *несов. разг.* אָפּשאָקלען זיך מיט ניין, פּרוּוון אויסדריייען זיך (פון)

отнести́ *сов.* 1. *אָפּטראָגן, *אוועקטראָגן; ~ кни́ги в библиоте́ку אָפּטראָגן* די ביכער אין ביבליאָטעק; 2. (*переместить*) *איבערטראָגן; (*о воде, ветре и т. п.*) *אָפּטראָגן, אָפּרוקן; тече́ние отнесло́ ло́дку в сто́рону דער שטראָם האָט אָפּגעטראָגן דאָס שיפל אין א זייט; 3. (к *дат.*; *причислить*) (צו) צורעכענען, פאַרעכענען; (*принимать за кого-л., за что-л.*) (פאַר) *האַלטן; ~ кого-л. к рома́нтикам -צורעכענען עמעצן צו די ראָמאַנ טיקער, *האַלטן עמעצן פאַר א ראָמאַנטיקער; ~ ру́копись к деся́тому ве́ку צורעכענען דעם מאַנוסקריפּט צום פאַרעכענען דעם מאַנוסקריפּט אַלס צענטן יאָרהונדערט אָנגעשריבענעם אין צענטן יאָרהונדערט

отнести́сь *сов.* *באַציִען זיך; к нему́ отнесли́сь по-дру́жески מע האָט זיך באַצויגן צו אים פריינטלעך; ~ к чьим-л. слова́м с дове́рием באַציִען* זיך מיט צוטרוי צו עמעצנס ווערטער גלייבן וואָס עמעצער זאָגט; ~ к рабо́те добросо́вестно באַציִען* זיך געווויסנהאַפטיק צו דער אַרבעטן געווויסנהאַפטיק [געטריי], אַרבעט

отнима́ть(ся) *несов. см.* отня́ться

относи́тельн||о 1. *нареч.* פאַרהעלטנישמעסיק; больно́й чу́вствует себя́ ~о хорошо́ דער קראַנקער פילט זיך פאַרהעלטנישמעסיק גוט; 2. *предлог с род. п.* וועגן, מיקויעך; ~ость *ж* ‖ רעליאַטיווקייט; тео́рия ~ости *физ.* ‖ רעליאַטיוויטעט־טעאָריע; ~ый 1. רעליאַטיווער; ~ая и́стина *филос.* א רעליאַטיווער עמעס; 2. (*некоторый*) פאַרהעלטנישמעסיקער; мы устро́ились с ~ым комфо́ртом מיר האָבן זיך איינגעאָרדנט מיט פאַרהעלטנישמעסיקן קאָמפאָרט; 3. *грам.* רעליאַטיווער; ~ые прилага́тельные רעליאַטיווע אַדיעקטיוון

отнести́ *несов. см.* отнести́

относи́ться *несов.* 1. *см.* отнести́сь; 2. (к *дат.*; *иметь отношение*) *האָבן א שייכעס; э́то к де́лу не отно́сится דאָס האָט צום איניען קיין שייכעס ניט; э́то ко мне не отно́сится דאָס גייט, דאָס האָט צו מיר קיין שייכעס ניט מיך ניט אָן; непосре́дственно ~ к чему-л. -האָבן* א די רעקטע שייכעס צו עפּעס; 3. (к *дат.*; *быть обращённым к кому-л.*) (צו) *זיין אַדרעסירט, *זיין געווענדט (צו); 4. *мат.* *פאַרהאַלטן זיך; *a* отно́сится к *в*, как *c* к *d* *d* צו *c* ,ווי *в* צו פאַרהאַלט זיך *a*; 5. (к *дат.*; *принадлежать*) (צו) געהערן; ~ к числу́ тех, кто… געהערן צו די, וואָס…; ру́копись отно́сится к XVII ве́ку דער מאַנוסקריפּט איז פונעם XVII יאָרהונדערט

отноше́ни||е *с* 1. (*образ действия*) ‖ באַציִונג; (*взгляд на что-л. тж.*) ‖ שטעלונג; чу́ткое ~е -א מיטפילעוו

דיקע באַציִונג; добросо́вестное ~е к де́лу -א געווי̇סנהאַפ
טיקע באַציִונג צו דער אַרבעט; отрица́тельное ~е א
נעגאַטיווע שטעלונג; 2. (*связь с чем-л.*) װ שײַכעס; э́то
не име́ет никако́го ~я к де́лу דאָס האָט קיין שום
שײַכעס ניט צום איניען; 3. *мн.* באַציִונגען מצ.; произво́д-
ственные ~я פּראָדוציר־באַציִונגען מצ.; установле́ние
дипломати́ческих ~й דאָס אײַנשטעלן דיפּלאָמאַטישע באַ-
ציִונגען; быть в дру́жеских ~ях с *кем-л.* זײַן* אין
פֿרײַנטלעכע באַציִונגען מיט עמעצן; 4. *мат.* -פאַרהעלטע
ניש װ; 5. (*документ*) װ ־ן װועדשריפט װ; ◇ в ~и *ко-
го-л.*, *чего-л.*, по ~ю к *кому-л.* к *чему-л.* אין באַצוג
אין בענוגייע (צו) עמעצן, עפּעס צו עמעצן; в э́том ~и
אין דעם פּראַט, דער הינזיכט; в не́котором ~и אין א
געוויסער הינזיכט; во мно́гих ~ях אין פיל הינזיכטן; во
всех ~ях אין אלע הינזיכטן

отны́не *нареч.* פון הײַנט אָן

отню́дь: ~ не לאַכלוטן ניט, קלאַל ניט

отня́ть *сов.* 1. (*отобрать*) *צונעמען; (*лишить*) -אָפּ
נעמען*, *אוועקנעמען; ~ у *кого-л.* де́ньги *צונעמען
בײַ עמעצן דאָס געלט; ~ у *кого-л.* наде́жду *אָפּנעמען
בײַ עמעצן די האָפענונג; 2. (*заставить потратить —
время и т. п.*) *אָפּנעמען, *צונעמען; ~ у *кого-л.* мно́го
вре́мени *אָפּנעמען [*צונעמען] בײַ עמעצן פיל צײַט; э́та
рабо́та отняла́ мно́го сил די אַרבעט האָט אָפּגענומען
אַ סך כּוחות; 3. *разг.* (*ампутировать*) *אָפּשנײַדן, -אראָפּ
נעמען*; 4. *разг.* (*вычесть*) *אַראָפּנעמען; от десяти́
~ пять *פינף אַראָפּנעמען פון צען; ◇ ~ от гру́ди
אנטווינען; нельзя́ ~ *чего-л.* у *кого-л.* מע קען ניט זאָגן,
אַז עמעצער פאַרמאָגט ניט עפּעס; нахо́дчивости у него́
~ нельзя́ מע קען ניט זאָגן, אַז ער איז ניט קיין באַל־
האַמצאָע — א באַל־האַמצאָע איז ער; וואָס עמעס איז עמעס
~ся *сов.* *אָפּגענומען ווערן, *געליימט ווערן; у него́ отня-
ли́сь но́ги ס׳זײַנען אים אָפּגענומען געוואָרן די פיס; у не-
го́ отня́лся язы́к ער האָט אים אָפּגענומען דאָס לשון,
ער האָט אָנגעוווירן דעם קויעך־ איז געבליבן אָן לשון
האַדיבער־

отобража́ть(ся) *несов. см.* отобрази́ть(ся)

отображе́ние *с* (*в литературе и т. п.*) אָפּשפיגלונג
װ, אָפּבילדונג װ

отобрази́ть *сов.* אָפּשפיגלען; ~ся *сов.* אָפּשפיגלען זיך,
*אָפּגעשפיגלט ווערן

отобра́ть *сов.* 1. (*отнять*) *צונעמען; (*изъять*) -פאַר
נעמען*; (*вернуть себе*) *אָפּנעמען; 2. (*выбрать*) -אָפּ
קלײַבן*

отовсю́ду *нареч.* פון אומעטום

отогна́ть *сов.* *אָפּטרײַבן, *אוועקטרײַבן; *перен.* -אָפּ
טרײַבן* פון זיך; ~ мысль -טרײַבן פון זיך דעם גע
דאַנק, ניט צולאָזן* דעם געדאַנק

отогну́ть *сов.* 1. (*распрямить*) *אָפּבייגן; 2. (*завер-
ну́ть край чего-л.*) *פאַרבייגן, *אָפּבייגן; ~ рукава́ -פאַר
בייגן* [*אָפּבייגן] די אַרבל

отогрева́ть(ся) *несов. см.* отогре́ть(ся)

отогре́ть *сов.* דערוואַרעמען, אָנוואַרעמען; ◇ ~ змею́
на свое́й груди́ -אויסהאָדעווען א שלאַנג אַף דעם אייגע
נעם שויס; ~ся *сов.* דערוואַרעמען זיך, אָנוואַרעמען זיך

отодвига́ть(ся) *несов. см.* отодви́нуть(ся)

отодви́нуть *сов.* 1. אָפּרוקן; ~ стол אָפּרוקן דעם טיש;
~ от себя́ אָפּרוקן פון זיך; ~ на за́дний план *перен.*
אָפּרוקן אפן הינטערפּלאַן; 2. *разг.* (*отсрочить*) איבערוקן
(אַף ווײַטער); ~ся *сов.* 1. אָפּרוקן זיך; 2. *разг.* (*от-
срочиться*) איבערוקן זיך אַף ווײַטער; (*об опасности и
т. п.*) *אָפּטרעטן

отодра́ть *сов.* 1. (*оторвать*) *אָפּרײַסן; 2. *разг.* (*вы-
сечь*) *אָנשמײַסן, אָנפיצקען; ~ *кого-л.* за́ уши *אָנרײַסן
[*אָנדרייען] עמעצן די אויערן

отождестви́ть *сов.*, **отождествля́ть** *несов.* -אידענטיפי
צירן

отозва́ть *сов.* 1. (*кого-л. в сторону*) *אָפּרופן, -אוועק
רופן*; 2. (*посла и т. п.*) *אָפּרופן; ~ся *сов.* 1. (*от-
кликнуться*) *прям.* и *перен.* *אָפּרופן זיך; никто́ не
отозва́лся קיינער האָט זיך ניט אָפּגערופן; дру́жно ~ся
на призы́в *אָפּרופן זיך אלע ווי איינער אפן רוף; э́то
воспомина́ние бо́лью отозвало́сь в его́ се́рдце באַ אָט
דער דערמאָנונג האָט ער דערפילט א ווייטיק אין הארצן;
2. (*о предл.; высказать своё мнение*) *אָפּרופן זיך
(וועגן); хорошо́ ~ся о *чём-л.* גוט° *אָפּרופן זיך וועגן עפּעס;
пло́хо ~ся о *ком-л.* שלעכט° *אָפּרופן זיך וועגן עמעצן
רעדן* שלעכטס וועגן עמעצן *разг.*; 3. (*на предл.; от-
разиться*) *אָפּרופן זיך (אַף), *האָבן א ווירקונג (אַף),
שלעכט° *אָפּרופן* ווירקן אַף; пло́хо ~ся на здоро́вье
האָבן* א שלעכטע° ווירקונג אפן געזונט, זיך אפן געזונט

отойти́ *сов.* 1. *אָפּגיין; (*отлучиться*) *אוועקגיין; ~
в сто́рону *אָפּגיין אין א זײַט; по́езд отошёл в час дня
דער צוג איז אָפּגעגאַנגען איינס אזייגער באַטאָג; ~ от
окна́ *אָפּגיין פונעם פענצטער; я не могу́ ~ ни на ми-
ну́ту איך קען אף קיין מינוט ניט אוועקגיין אין; 2. (*о
войсках*) *אָפּטרעטן; 3. *перен.* (*отклониться от чего-
-л.*) *אָפּגיין זיך (פון), *אוועקגיין אין א זײַט (פון); ~ от
те́мы *אוועקגיין אין א זײַט [אָפּגיין זיך] פון דער טעמע;
~ от оригина́ла *אָפּגיין זיך פונעם אָריגינאַל; 4. (*от-
стать, отделиться*) *אָפּשטיין; (*об обоях тж.*) -אָפּ
קלעפּן זיך; 5. (*о пятнах и т. п.*) *אָפּגיין; 6. (*прийти
в обычное состояние*) *אָפּגיין; (*о больном тж.*) *קומען
צו זיך; он стра́шно серди́лся, но тепе́рь он отошёл ער
איז געווען שרעקלעך אין קאַס, נאָר איצט איז אים דער
קאַס אָפּגעגאַנגען; ◇ э́то отошло́ в о́бласть преда́ния
[воспомина́ний] ס׳איז קוים געבליבן א זייכער דערפון;
~ ко сну́ *גיין שלאָפן; *אײַנשלאָפן; у него́ се́рдце ото-
шло́ ס׳איז אים אָפּגעגאַנגען דער קאַס [דאָס הארץ]

отомсти́ть *сов.* (*кому-л.*) *נעמען* נעקאָמע (פון)

отопи́тельный הייץ־; ~ сезо́н הייץ־סעזאָן מ ־ען

отопи́ть *сов.* באַהייצן

отопле́ние *с* באַהייצונג װ; парово́е ~ דאַמף־באַהייצונג
װ; центра́льное ~ צענטראַלע באַהייצונג

отóрванн||ость *ж* (от *род.*) אָפּגעריסנקייט װ (פון);
~ый *прям.* и *перен.* אָפּגעריסענער; ~ая пу́говица אַן
אָפּגעריסן קנעפּל; ~ый от жи́зни אן אָפּגעריסענער
וואָס שטייט ווײַט פונעם לעבעדיקן; פונעם ארומיקן לעבן
לעבן

оторва́ть *сов. прям.* и *перен.* *אָפּרײַסן; опусти́те мо-
не́ту и оторви́те биле́т וואַרפט אַרײַן די מאַטבייע און
רײַסט (זיך) אָפּ דעם בילעט; ему́ оторва́ло ру́ку ס׳האָט
אים אָפּגעריסן א האַנט; он не мог ~ глаз от карти́ны
ער האָט ניט געקאָנט אָפּרײַסן די אויגן פונעם בילד; ~
дете́й от роди́телей *אָפּרײַסן די קינדער פון די עלטערן;
его́ тру́дно ~ от чте́ния ס׳איז אים שווער אָפּצורײַסן

פונעם לייענען; ~ся *сов. прям. и перен.* אָפּרײַסן* זיך; оторвала́сь пу́говица ס'האָט זיך אָפּגעריסן א קנעפּל; им удало́сь ~ся от проти́вника ס'איז זיי געלונגען אָפּצורײַסן זיך פונעם קעגנער; самолёт оторва́лся от земли́ דער עראָפּלאַן האָט זיך אָפּגעריסן פון דער ערד; ~ся от коллекти́ва אָפּרײַסן* זיך פונעם קאָלעקטיוו; ~ся от жи́зни אָפּרײַסן* זיך פונעם לעבעדיקן לעבן; он не мог ~ся от кни́ги ער האָט זיך ניט געקאָנט אָפּרײַסן פונעם בוך

отосла́ть *сов.* 1. *(отпра́вить)* אָפּשיקן, אוועקשיקן; 2. *(веле́ть вы́йти)* הייסן* (אַרויס)גיין; 3. *(предложи́ть обрати́ться куда́-л.)* אָפּשיקן; ~ чита́теля к первоисто́чнику אָפּשיקן דעם לייענער צום אורקוואַל

отоспа́ться *сов. разг.* אויסשלאָפן* זיך (פאַר דער גאַנצער צײַט)

оточи́ть *сов. разг.* פאַרשניצן

отоща́ть *сов. разг.* אויסגעמאָגערט* ווערן; *(о челове́ке тж.)* אָפּגעצערט* ווערן

отпада́ть *несов. см.* отпа́сть

отпари́ровать *сов.* פּאַרירן; *перен. тж.* אָפּענטפּערן; *(до́воды и т. п.)* אָפּווענדן, אָפּקלאַפּן

отпа́рывать(ся) *несов. см.* отпоро́ть(ся)

отпа́||сть *сов. прям. и перен.* אָפּפאַלן*; штукату́рка ~ла די שטוקאַטורקע איז אָפּגעפאַלן; вопро́с ~л сам собо́й די פראַגע איז בעמײלע אָפּגעפאַלן; ~ла охо́та путеше́ствовать ס'איז אָפּגעפאַלן דער כײשעק אומרײַזן; необходи́мость в э́том ~ла דאָס איז שוין ניט נייטיק

отпая́ться *сов.* אָפּלייטן זיך

отпере́ть *сов. (замо́к)* אופשליסן*; *(задви́жку)* אופרוקן; *(откры́ть)* אופעפענען; ~ дверь אופעפענען [אופמאַכן] די טיר; ~ сара́й אָפּשפּאַרן די שטאַל

отпере́ться *сов.* 1. *(отомкну́ться)* (אופ)עפענען זיך; 2. *разг. (не созна́ться)* לייקענען שטיין און ביין

отпе́тый *разг. (пропа́щий)* פאַרפאַלענער; *(неисправи́мый)* מעסוקענער; *(отча́янный)* העפקערדיקער, העפקער·

отпеча́тать *сов.* 1. אָפּדרוקן; *(на маши́нке тж.)* איבערשרײַבן*; 2. *фото* (אָפּ)קאָפּירן; 3. *(сняв печа́ть, откры́ть)* אופכאַסמענען*; ~ся *сов.* 1. *(оста́вить след)* אָפּשטעמפּלען זיך, סימאָנים לאָזן*; 2. *(запечатле́ться)* אײַנקריצן זיך; ~ся в па́мяти אײַנקריצן זיך אין זיקאָרן

отпеча́ток *м* 1. *(след)* אָפּדרוק מ ־ן, שפּור מ ־ן; ~ па́льца פינגער־אָפּדרוק מ ־ן; 2. *перен.* שטעמפּל מ; наложи́ть свой ~ на *что-л.* ארופלייגן א שטעמפּל [א כוי־סעם] אף עפּעס

отпива́ть *несов. см.* отпи́ть

отпи́ливать *несов.*, **отпили́ть** *сов.* אָפּזעגן

отпира́тельство *с* דאָס לייקענען (שטיין און ביין)

отпира́ть(ся) *несов. см.* отпере́ть(ся)

отписа́ться *сов. разг.* אָנשרײַבן* (אַבי) אף אָפּצוטשעפּען זיך

отпи́ска *ж разг.* אַן ענטפער (אַבי) אָפּצוטשעפּען זיך

отпи́сываться *несов. см.* отписа́ться

отпи́ть *сов.* אָפּטרינקען*

отпи́хивать *несов.*, **отпихну́ть** *сов. разг.* אָפּשטופּן, אָפּשטויסן*

отпла́та *ж* אָפּצאָל מ, אָפּדאַנקונג װ; *(месть)* אָפּרעכענונג װ, צערעכענונג װ

отплати́ть *сов.* אָפּצאָלן, אָפּדאַנקען; *(отомсти́ть)* אָפּרעכענען זיך, צערעכענען זיך

отплёвываться *несов.* אַרויסשפּײַען*; *перен.* שפּײַען* (פון) קלעק

отплыва́ть *несов. см.* отплы́ть

отплы́тие *с* אָפּשווימען ז

отплы́ть *сов.* 1. אָפּשווימען*; *(отпра́виться в пла́вание)* אָפּפאָרן*, אָפּשווימען*

о́тповедь *ж* א (שאַרפער) אָפּענטפער; дать досто́йную ~ клеветника́м אָפּענטפערן די רעכילעסניקעס ווי געהער(יק) צו זײַן

отполза́ть *несов.*, **отползти́** *сов.* אוועקקריכן*, אָפּקריכן*

отполирова́ть *сов.* אָפּפּאָלירן

отпо́р *м* צוריקשטויס מ; *перен.* א שאַרפער ווידערשטאַנד; дать ~ врагу́ צוריקשטויסן* דעם סוינע; встре́тить ~ אָנשטויסן* זיך אף א שאַרפן ווידערשטאַנד

отпоро́ть *сов.* אָפּטרענען; ~ся אָפּטרענען זיך

отправи́тель *м* = אָפּשיקער מ

отпра́вить *сов.* 1. אָפּשיקן, אוועקשיקן; 2. *(по́езд и т. п.)* אויסריכטן; (אוועק)שיקן; ◇ ~ на тот свет איבערשיקן [אַ(ר)יבערפעקלען] אף יענער־וועלט; ~ся *сов.* 1. (אוועק)לאָזן* זיך; *(пешко́м)* גיין לאָזן* זיך; ~ся в путь לאָזן* זיך אין וועג (אַרײַן); 2. *(о по́езде)* אָפּגיין*, אָפּפאָרן*; *(о су́дне тж.)* אָפּשווימען*; *(о самолёте)* אָפּפליען*

отправле́ни||е *с* 1. *(отсы́лка)* אָפּשיקן ז, אוועקשיקן ז; *(тра́нспортных средств)* אויסריכטן ז; 2. *(отхо́д)* אָפּפאָר מ; אָפּגיין ז; до ~я по́езда оста́лось пять мину́т ביז ס'גייט אָפּ דער צוג זײַנען געבליבן פינף מינוט; 3. *(отправля́емое по по́чте)* פּאָסט־שיקונג װ ־ען

отправля́ть *несов. см.* отпра́вить; ~ся *несов.* 1. *см.* отпра́виться; 2. (от *род.*; *исходи́ть из чего́-л.*) נעמען* (זיך) (אָף), אלס אויסגאַנג־פּונקט באַזירן

отправн||о́й 1. *(отку́да отправля́ют)* אַרויסשיק־; ~о́й пункт гру́за דער אַרויסשיק־פּונקט פונעם פראַכט; 2. *(исхо́дный)* אויסגאַנג־; ~а́я то́чка אויסגאַנג־פּונקט מ ־ן

отпра́здновать *сов.* אָפּפײַערן, אָפּפּראַווען; ~ сва́дьбу אָפּפּראַווען די כאַסענע

отпра́шиваться *несов.*, **отпроси́ться** *сов.* אָפּבעטן* זיך; он отпроси́лся на два часа́ ער האָט זיך אָפּגעבעטן אף צוויי שאָ

отпры́гнуть *сов.* אָפּשפּרינגען*

о́тпрыск *м* אָפּשפּראָץ מ ־ן; *(пото́мок тж.)* נאָכקומלינג מ ־ען

отпряга́ть *несов. см.* отпря́чь

отпря́нуть *сов.* צוריקפּראַלן; ~ в испу́ге צוריקפּראַלן [אָפּפּראַלן] פאַר שרעק

отпря́чь אויסשפּאַנען, אָפּשפּאַנען

отпу́гивать *несов.*, **отпугну́ть** *сов.* אָפּשרעקן*

о́тпуск *м* 1. אורלויב מ ־ן; декре́тный ~ דעקרעט־אורלויב מ (בײַס שוואַנגערשאַפט); ~ с сохране́нием содержа́ния אורלויב מיט געהאַלט; он в ~е [в ~у́] ער איז אין אורלויב; 2. *(вы́дача)* אָפּלאָזן ז, אַרויסגעבן ז

отпуска́ть *несов. см.* отпусти́ть

отпускн||и́к *м* אורלויבניק מ ־עס; ~о́й 1. אורלויב־; ~о́е удостовере́ние אורלויב־שײַן מ ־ען; 2. *эк.* פאַרקויף־; ~а́я цена́ פאַרקויפפּרײַז װ

отпусти́ть *сов.* 1. (*разрешить уйти, уехать*) אָפּלאָזן*; ~ детей игра́ть אָפּלאָזן* די קינדער שפּילן זיך; 2. (*освободить*) אַרויסלאָזן*; ~ пти́чку на во́лю אַרויסלאָזן* דאָס פֿייגעלע פֿונעם שטײַגל; ~ *кого-л.* на свобо́ду אַרויסלאָזן* עמעצן אויף דער פֿרײַ; 3. (*выпустить из рук*) אָפּלאָזן*; 4. (*ослабить*) נאָכלאָזן*; ~ завя́зки נאָכלאָזן* די בענדלעך; 5. *разг.* (*о боли*) אָפּלאָזן*; 6. (*продать*) אָפּלאָזן*; ~ това́р אָפּלאָזן* [פֿאַרקויפֿן] סכוירע; 7. *разг.* (*обслужить*) באַדינען, באַהאַנדלען; закро́йщик бы́стро отпусти́л всех דער צושנײַדער האָט גיך באַדינט אַלעמען; 8. (*отрастить*) פֿאַרלאָזן* זיך; ~ бо́роду פֿאַרלאָזן* זיך אַ באָרד; 9. (*выдать, ассигновать*) אַסיגנירן, אָפּלאָזן*, אַרויסגעבן*; ~ дополни́тельные сре́дства на приобрете́ние книг אַסיגנירן צוגאָבלעכע געלטמיטלען אויף [פֿאַר] קויפֿן ביכער; 10. *разг.*: ~ шу́тку אַרײַנבראָקן אַ וויץ; ~ слове́чко אַרײַנזאָגן אַ שאַרף וואָרט; ~ комплиме́нт אונטערטראָגן* אַ קאָמפּלימענט

отраба́тывать *несов. см.* отрабо́тать 1, 4, 5

отрабо́танный *тех.* אָפּגעדינטער; ~ пар דער אָפּגעדינטער דאַמף

отрабо́та||ть *сов.* 1. (*возместить работой*) אָפּאַרבעטן; 2. (*проработать какой-либо срок*) אָפּאַרבעטן; 3. *разг.* (*кончить работу*) אָפּאַרבעטן; (*об инструменте тж.*) אָפּדינען; он своё уже́ ~л ער האָט שוין זײַנס אָפּגעאַרבעט; 4. *разг.* (*окончательно отделать*) אַרומאַרבעטן; ~ть все дета́ли пла́на אויסאַרבעטן אַלע פּראַטים פֿונעם פּלאַן; 5. (*упражнениями добиться совершенства исполнения чего-л.*) אײַנגעניטן זיך (אין); ~ть ка́ждое движе́ние אײַנגעניטן זיך אין יעדער באַוועגונג

отра́ва *ж прям. и перен.* סאַם מ

отрави́ть *сов.* (*вин.*) 1. (אָפּ)סאַמען; (*незаметно дать яд*) אײַנגעבן* סאַם (דאַט.); (*сделать ядовитым*) פֿאַרסאַמען; ~ себя́ я́дом אײַנעמען* סאַם, סאַמען זיך; 2. *перен.* פֿאַרסאַמען; ~ *кому-л.* существова́ние פֿאַרסאַמען עמעצן דאָס לעבן; ~ ра́дость פֿאַרשטערן די פֿרייד; ~ся *сов.* 1. (*принять яд*) אײַנעמען* סאַם, סאַמען זיך; 2. (*пищей*) אָפּסאַמען זיך; (*ядовитыми веществами тж.*) פֿאַרגיפֿטעט ווערן*

отравле́ние *с* ‖ אָפּסאַמונג; (*состояние*) ‖ פֿאַרגיפֿטונג; ~ свинцо́м פֿאַרגיפֿטונג מיט בלײַ

отравля́ть(ся) *несов. см.* отрави́ть(ся)

отравля́ющ||ий: ~ие вещества́ גיפֿט־שטאָפֿן מצ.

отра́д||а *ж* פֿאַרגעניגן ז, טײַנוג מ; (*утешение*) טרייסט ‖; еди́нственная ~а די אײַנציקע טרייסט; ~ный פֿריידיקער; ~ное изве́стие אַ פֿריידיקע יעדיע; ~ное явле́ние אַ פֿריידיקע דערשײַנונג

отража́ть(ся) *несов. см.* отрази́ть(ся); отража́ться, как в зе́ркале אָפּשפּיגלען זיך

отраже́ни||е *с* 1. (*нападения*) אָפּשלאָגן ז; (*света*) אָפּשפּיגלונג ‖; 2. (*образ*) אָפּבילדונג ‖ ־ען; אָפּשפּיגלונג ‖ ־ען; смотре́ть на своё ~е קוקן אויף דער אײגענער אָפּשפּיגלונג, שפּיגלען זיך; ~е жи́зни в иску́сстве די אָפּשפּיגלונג פֿונעם לעבן אין קונסט; 3. *филос.* אָפּבילדונג ‖; тео́рия ~я אָפּבילד־טעאָריע ‖

отражённый: ~ свет אָפּגעשפּיגלטע שײַן

отрази́||ть *сов.* 1. (*атаку, удар и т. п.*) אָפּשלאָגן*; (*врага*) צוריקשטויסן*; *перен.* אָפּווענדן, פּאַרירן; ~ть нападе́ние אָפּשלאָגן* דעם אָנגריף; ~ть *чьи-л.* напа́дки פּאַרירן עמעצנס אויספֿאַלן; 2. (*свет*) אָפּשפּיגלען; (*звук*) אָפּשלאָגן*; 3. (*воспроизвести — о зеркале*) אָפּשפּיגלען; о́зеро ~ло облака́ די אָזערע האָט אָפּגעשפּיגלט די וואָלקנס; 4. (*выразить, изобразить*) אָפּשפּיגלען; ~ться *сов.* 1. אָפּשפּיגלען זיך; на его́ лице́ ~лась ра́дость אויף זײַן געזיכט האָט זיך אָפּגעשפּיגלט פֿרייד; 2. (*на предл.; повлиять*) אָפּרופֿן* זיך (אויף); пло́хо ~ться на *чьём-л.* здоро́вье שלעכט° אָפּרופֿן* זיך אויף עמעצנס געזונט

отрапортова́ть *сов.* אָפּראַפּאָרטירן

о́трасль *ж* אָפּצווײַג מ ־ן, צווײַג ‖ ־ן

отраста́ть *несов.*, **отрасти́** *сов.* (ווידער) אויסוואַקסן*

отрасти́ть *сов.*, **отра́щивать** *несов.* פֿאַרלאָזן* זיך; ~ бо́роду פֿאַרלאָזן* זיך אַ באָרד; отрасти́ть брюшко́ *шутл.* אָנעסן* זיך אַ בײַכל

отре́бье *с собир.* פּסולעס ז, אויסוואורפֿן מצ.

отрегули́ровать *сов.* אויסרעגולירן

отредакти́ровать *сов.* אויסרעדאַגירן, אויסרעדאַקטירן

отре́з *м* 1. אָפּשניט מ ־ן; ~ шёлка אַן אָפּשניט זײַד; 2.: ли́ния ~а אָפּשנײַד־ליניע ‖

отре́зать *сов.*, **отреза́ть** *несов. прям. и перен.* 1. אָפּשנײַדן*; ~ кусо́к хле́ба אָפּשנײַדן* אַ שטיק ברויט; батальо́н был отре́зан от своего́ шта́ба דער באַטאַליאָן איז געווען אָפּגעשניטן פֿון זײַן שטאַב; ~ *кому-л.* до́ступ к *чему-л.* אָפּשנײַדן* עמעצן דעם צוטריט צו עפּעס; 2. *разг.* (*резко ответить*) אָפּהאַקן

отрезве́ть *сов.* ניכטער ווערן*; *перен. тж.* באַקומען* אַ ניכטערן מויעך

отрезви́тельный אויסניכטערנדיקער

отрезви́ть *сов. прям. и перен.* אויסניכטערן

отрезвля́||ть *несов. см.* отрезви́ть; ~юще *нареч.* ניכטערמאַכנדיק; ~юще де́йствовать на *кого-л.* (אויס)ווירקן אויף עמעצן ניכטערמאַכנדיק, ניכטערן עמעצן

отрезн||о́й 1. אָפּשנײַד־; ~о́й тало́н אָפּשנײַד־טאַלאָן מ ־ען; 2. (*пришиваемый*) צוגעזעצטער; ~о́й лиф אַ צוגעזעצטער סטאַניק [ליף]; пла́тье ~о́е в та́лии אַ קלייד מיט אַ נאָט אויף דער טאַליע

отре́зок *м* 1. אָפּגעשניטענע ז; שטיקל ז ־עך; (*небольшой кусок ткани*) רעשט ‖, מ ־ן; 2. (*ограниченная часть чего-л.*) אָפּשניט מ ־ן, טייל מ ־ן; ~ пути́ אַ טייל [שטיק] וועג; ~ вре́мени צײַט־אָפּשניט מ; 3. *мат.* אָפּשניט מ ־ן; ~ прямо́й אַן אָפּשניט פֿון דער גראָדער

отрека́ться *несов. см.* отре́чься

отрекомендова́ться *сов.* פֿאָרשטעלן זיך

отремонти́ровать *сов.* אָפּרעמאָנטירן, פֿאַרריכטן

отре́пье *с собир.*, **отре́пья** *мн. разг.* שמאַטעס מצ., טראַנטעס מצ.

отрече́ние *с* דאָס אָפּזאָגן זיך; ◇ ~ от престо́ла אַבדיקאַציע ‖, דאָס אָפּזאָגן זיך פֿונעם טראָן

отре́чься *сов.* אָפּזאָגן זיך; ~ от свои́х убежде́ний אָפּזאָגן זיך פֿון די איבערצײַגונגען; ~ от сы́на אָפּזאָגן זיך פֿון זון, ניט אָנערקענען מער פֿאַר קיין זון; ◇ ~ от престо́ла אָפּזאָגן זיך פֿונעם טראָן, אַבדיקירן

отреша́ться *несов. см.* отреши́ться

отрешённ||ость *ж* ‖ אָפּגעשיידטקייט, ‖ דערווײַטערטקייט; ~ый אָפּגעשיידטער; ~ый взгляд אַ ניט־דאָיִקער בליק

отреши́ться *сов.* (от *род.*) אָפּזאָגן, אָפּגעבן* (אײַנגאַנצן) זיך (פֿון); ~ от мы́сли אָפּוואַרפֿן* [אָפּגעבן*] דעם געדאַנק

отрицáни||е *с* 1. אָפּלייקענונג װ, אָפּלייקענען ן; 2. *филос.* נעגירונג װ, נעגאַציע װ; ~е ~я די נעגירונג פֿון נעגאַציע; 3. *грам.* נעגאַציע װ ־ס

отрицáтельн||ый נעגאַטיווער; ~ый отвéт א נעגאַטיווער ענטפער; ~ое отношéние א נעגאַטיווע באַציִונג; ~ый жест פאַרניינונג־זשעסט מ ־ן; ~ое влия́ние נעגאַטיווע ווירקונג; ~ые кáчества נעגאַטיווע אייגנשאַפטן; (*недостатки*) כעסרוינעס מצ.; ◇ ~ые чи́сла *мат.* נעגאַטיווע צאָלן; ~ый заря́д *физ.* א נעגאַטיווער אָנלאָד

отрицáть *несов.* אָפּלייקענען; (*отвергать тж.*) ניט אָנערקענען

отрóг *м* (באַרג־)אָפּצווײַג מ ־ן

óтроду *нареч. разг.*: я ~ ничегó подóбного не слыхáл זינט איך לעב האָב איך נאָך אַזוינס ניט געהערט

отрóдье *с презр.* דאָס (געמיינע) געזינדל

отрóсток *м* 1. שפּראָצלינג מ ־ען, שפּראָצל ן ־עך, אָפּצווײַגל ן ־עך; 2.: ~ слепóй кишки́ *анат.* אַפּענדיקס מ ־ן

óтроче||ский: ~ские гóды די דערוואַקסלינג־יאָרן מצ., גאָר יונגע יאָרן; (*мальчика тж.*) יינגלשע יאָרן; ~ство *с* דערוואַקסלינגשאַפט װ, די גאָר יונגע יאָרן; (*мальчика тж.*) יינגלשאַפט װ, די יינגלשע יאָרן

отрубáть *несов. см.* отруби́ть 1

óтруби *мн.* קלײַען מצ.

отруби́ть *сов.* 1. אָפּהאַקן; 2. *разг.* (*ответить*) אָפּהאַקן, אָפּענטפערן (שאַרף)

отры́в *м* 1.: ~ от земли́ *ав.* דאָס אָפּרײַסן זיך פֿון דער ערד; 2. *перен.* אָפּגעריסנקײַט װ, דערווײַטערטקײַט װ; ◇ в ~е от *чего-л.* אָפּגעריסן פֿון עפּעס; в ~е от масс אָפּגעריסן פֿון די מאַסן; учи́ться без ~а от произвóдства לערנען זיך, ניט פאַרלאָזנדיק די אַרבעט

отрывáть[1] *несов. см.* оторвáть

отрывáть[2] *несов. см.* отры́ть

отрывáться *несов. см.* оторвáться; ◇ не отрывáясь אָן איבעררײַס; смотрéть не отрывáясь ניט אַראָפּנעמען* [ניט אָפּרײַסן*] די אויגן

отры́вист||ый אָפּגעריסענער; איבעררײַסלעכער; говори́ть ~ыми фрáзами רעדן* מיט אָפּגעהאַקטע פראַזעס

отрывнóй אָפּרײַס־; ~ календáрь אָפּרײַס־קאַלענדאַר מ ־ן

отры́вок *м* פראַגמענט מ ־ן; ~ из поэ́мы א פראַגמענט פֿון דער פּאָעמע

отры́вочн||ый פראַגמענטאַרישער; (*бессвязный*) אומגעבונדענער; ~ые свéдения פראַגמענטאַרישע יעדיעס

отры́жка *ж* גרעפּצן ן; *перен.* אָפּגערעפּץ מ ־ן; ~ прóшлого איבערבלײַבעכץ ן ־ן

отры́ть *сов.* 1. אָפּגראָבן*; 2. *воен.* אויסגראָבן*; ~ окóп אויסגראָבן* אַן אָקאָפּ

отря́д *м* 1. אָטריאַד מ ־ן; передовóй ~ אַוואַנגאַרד מ ־ן; пионéрский ~ פּיאָנערן־אָטריאַד מ ־ן; студéнческий строи́тельный ~ א סטודענטישע בוי־גרופּע; 2. *зоол.* סובקלאַס מ ־ן

отряди́ть *сов.*, **отряжáть** *несов.* אָפּקאָמאַנדירן, שיקן

отря́хивать(ся) *несов. см.* отряхну́ть(ся)

отряхну́ть *сов.* אָפּטרייסלען, אָפּטרעסען; ~ся *сов.* אָפּטרייסלען זיך, אָפּטרעסען זיך

отсади́ть *сов.*, **отсáживать** *несов.* 1. (*усадить отдельно*) אַוועקזעצן אַף א באַזונדער אָרט; 2. (*животных*) אָפּזונדערן; 3. (*растения*) איבערפלאַנצן (אַף א באַזונדער אָרט)

отсáсывать *несов. см.* отсосáть

óтсвéт *м* אָפּשײַן מ

отсвéчивать *несов.* 1. (*давать отблеск*) אָפּשײַנען, אָפּגלאַנצן; 2. (*отражаться*) רעפלעקטירט ווערן*, אָפּגעשפּיגלט ווערן*

отсебя́тина *ж разг.* אייגענע צוטראַכטעכצן

отсéв *м* אָפּפאַלוס מ; (*при конкурсе и т. п.*) אָפּזיפּ מ

отсéивать *несов. см.* отсéять; ~ся *несов. см.* отсéяться 1

отсéк *м мор., ав.* סעקציע װ ־ס

отсекáть *несов. см.* отсéчь

отсечéние *с* אָפּהאַקן ן; ◇ даю́ гóлову на ~ איך לייג אײַן מײַן קאָפּ

отсéчь *сов.* 1. אָפּהאַקן; 2. *воен.* (*изолировать*) אָפּשנײַדן*

отсéять *сов. прям. и перен.* אָפּזיפּן; ~ся *сов.* 1. אָפּזיפּן זיך; *перен. тж.* אָפּפאַלן*; אָפּגעזיפּט ווערן*; 2. *разг.* (*кончить сеять*) פאַרענדיקן דעם פאַרזיי

отсидé||ть *сов.* 1.: ~ть (себé) нóгу אָפּזיצן* זיך א פוס; он ~л (себé) нóгу ס'איז אים פאַרשלאָפן געוואָרן דער פוס זיצנדיק; 2. *разг.* (*просидеть какое-л. время*) אָפּזיצן*, אויסזיצן*; я с трудóм ~éл два дéйствия и ушёл из теáтра כ'בין קוים אויסגעזעסן צוויי אַקטן און בין אַוועק פֿון טעאַטער; 3. (*пробыть в заключении*) אָפּזיצן* (אין טפיסע); ~ться *сов. разг.* אויסבאַהאַלטן* זיך, אָפּזיצן*

отси́живать(ся) *несов. см.* отсидéть(ся)

отскáбливать *несов. см.* отскобли́ть

отскáкивать *несов. см.* отскочи́ть

отскобли́ть *сов.* אָפּשאָבן*

отскочи́||ть *сов.* 1. אָפּשפּרינגען*; 2. *разг.* (*отделиться*) אָפּשפּרינגען*, אָפּפליִען*; ~ла пýговица דאָס קנעפּל איז אָפּגעשפּרונגען, דאָס קנעפּל האָט זיך מיטאַמאָל אָפּגעריסן

отслужи́ть *сов.* אָפּדינען; (*о вещах тж.*) אינגאַנצן אָפּניצן זיך; ~ свой срок 1) (*о солдате и т. п.*) אָפּדינען זײַן צײַט; 2) (*о вещах*) אָפּדינען זײַנס

отсня́ть *сов. кино* פאַרענדיקן די פילם־אופנאַמעס

отсовéтова||ть *сов.* (+ *инф.*) אָפּראָטן* (פֿון); емý ~ли идти́ тудá מע האָט אים אָפּגעראָטן פֿון גיין אַהין; מע האָט אים געייצעט, ער זאָל ניט גיין אַהין

отсосáть *сов.* אָפּזויגן*; *тех.* אָפּציִען*

отсóх||нуть *сов.* 1. (*о части растения*) אָפּגעטריקנט ווערן*; 2. (*о части тела*) אָפּדאַרן

отсрóчивать *несов.*, **отсрóчить** *сов.* 1. (*перенести на более поздний срок*) אָפּלייגן, איבערטראָגן*; 2. (*продлить срок действия документа*) פאַרלענגערן דעם טערמין (פֿון); פראָלאָנגירן

отсрóчк||а *ж* 1. די פאַרלענגערונג פֿונעם טערמין; дать ~у פאַרלענגערן דעם טערמין; даю́ тебé три дня ~и איך גיב דיר נאָך דרײַ טעג; проси́ть ~и בעטן* פאַרלענגערן דעם טערמין; 2. (*продление срока действия документа*) פראָלאָנגאַציע װ, פראָלאָנגירונג װ; 3. (*при призыве на военную службу*) אָטסראָטשקע װ ־ס

отставáние *с* אָפּשטיין ן

отставáть *несов.* 1. *см.* отстáть; не ~! ניט אָפּשטיין!; 2. (*не прилегать*) אָפּשטיין*, שטאַרצן

отста́вить *сов.* 1. (ווײַטער) איבערשטעלן; ~ в сто́рону אוועקשטעלן אין א זײַט; 2.: ~! (*команда*) אױפֿהערן!

отста́вк||а *ж* ‖ דעמיסיע; пода́ть в ~у אײַנגעבן* אין דעמיסיע; уйти́ в ~у אין דעמיסיע אוועקגײן*, -דעמיסיאָ נירן; ~а прави́тельства די דעמיסיאָנירונג פֿונעם אמט דער רעגירונג [דעמיסיע]; ◇ в ~е אין דעמיסיע; (*о преподавателе*) עמעריטירטער; генера́л в ~е -א געגע ראַל אין דעמיסיע

отставля́ть *несов. см.* отставить 1

отставно́й אין דעמיסיע *после сущ.*; (*о солдате*) -אויס געדינטער

отста́ивать *несов. см.* отстоя́ть[1]; ~ свобо́ду -פֿאַר טיידיקן די פֿרײַהײט; ~ свои́ права́ (-אײַ פֿאַרטיידיקן די (געגע רעכט; упо́рно ~ свою́ то́чку зре́ния עקשאָנעסדיק פֿאַרטיידיקן דעם (אייגענעם) שטאַנדפּונקט

отста́иваться *несов. см.* отстоя́ться

отста́л||ость *ж* ‖ אָפּגעשטאַנענקײט; ~ый אָפּגעשטאַנענער; (*отживший*) אָפּגעלעבטער; ~ый челове́к -אן אָפּגע שטאַנענער מענטש; ~ая страна́ אן אָפּגעשטאַנענע לאַנד; ~ая те́хника אָפּגעשטאַנענע טעכניק; ~ые взгля́ды -אָפּגעלעב טע אָנשויונגען

отста́ть *сов.* 1. (*оказаться позади*) אָפּשטײן*; (*в учёбе, работе и т. п. тж.*) הינטערשטעליק בלײַבן*; ~ от жи́зни ניט קאָנען* האלטן טראָט מיטן לעבן; как вы отста́ли! סאַראַ אָפּגעשטאַנענער איר זײַט!; 2. (*остаться*) אָפּשטײן*, בלײַבן*; он отста́л от по́езда ער זײַן צוג איז אוועקגעפֿאָרן, און איז אָפּגעשטאַנען פֿונעם צוג ער איז געבליבן; 3. *разг.* (*прервать связь с кем-л., с чем-л.*) אָפּלאָזן*; 4. (*о часах*) אָפּשטײן*; часы́ отста́ли на пять мину́т דער זייגער גײט אײַנגעהאַלטן אויף פֿינף מינוט; 5. (*отделиться*) אָפּפֿאַלן*; (*об обоях*) אָפּקלעפּן זיך; 6. *разг.* (*оставить в покое*) (פֿון) אָפּטשעפּען זיך, לאָזן* צורו

отстаю́щий 1. אָפּגעשטאַנענער; ~ учени́к א שילער, וואָס שטײט אָפּ; 2. *в знач. сущ. м* אָפּגעשטאַנענער ‎ם.. נע

отстёгивать(ся) *несов. см.* отстегну́ть(ся)

отстегну́ть *сов.* אָפּשפּיליען; ~ся *сов.* אָפּשפּיליען זיך

отстира́ть *сов.*, **отсти́рывать** *несов.* 1. (*пятно и т. п.*) אַראָפּוואַשן*; 2. (*бельё*) דערוואַשן*

отстоя́ть[1] *сов.* (*защитить*) פֿאַרטיידיקן; (*с оружием в руках тж.*) (פֿון) באַשיצן דעם קיום; ~ незави́симость פֿאַרטיידיקן [פֿאַרהיטן*] די אומאָפּהענגיקײט; ~ го́род די שטאָט [ניט אָפּגעבן*] אײַנהאַלטן*; в боя́х ~ Ро́дину אין שלאַכטן באַשיצן דעם קיום פֿונעם היימלאַנד

отстоя́ть[2] *сов.* 1. (*простоя́ть какое-л. время*) -אָפּ שטײן*; 2.: ~ ва́хту אָפּזײַן* אויף דער וואַכטע

отстоя́ть[3] *несов.* (*быть на расстоянии*) -זײַן* דער ווײַטערט; дере́вня отстои́т от шоссе́ на пять киломе́тров דאָס דאָרף איז דערווײַטערט פֿונעם שאָסיי אויף פֿינף קילאָמעטער, פֿונעם שאָסיי ביזן דאָרף איז א מהאַלעך פֿון פֿינף קילאָמעטער

отстоя́ться *сов.* 1. אָפּשטײן* זיך, אָפּזעצן זיך; 2. (*о взглядах, мнениях*) אײַנשטעלן זיך

отстран||е́ние *с* ‖ באַזײַטיקונג, ‎ז באַזײַטיקן; ~и́ть *сов.* 1. אָפּרוקן; ~и́ть чью-л. ру́ку אוועקנעמען* עמעצנס האַנט; 2. (*от должности и т. п.*) באַזײַטיקן; ~и́ться *сов.* 1. אָפּרוקן זיך, אָפּגײן* אין א זײַט; 2. (*от какого-л. дела*) (פֿון) באַזײַטיקן זיך; ~я́ть(ся) *несов. см.* отстрани́ть(ся)

отстре́ливаться *несов.* פֿאַרטיידיקן זיך שיסן* צוריק, אָנטפֿערן מיט פֿײַער, מיט שיסן

отстреля́ться *сов.* 1. אָפּשלאָגן* זיך מיט פֿײַער; 2. (*на учениях*) פֿאַרענדיקן די שיס־איבונגען

о́тступ *м полигр.* אָפּשטאַנד ‎ם ־ן

отступа́ть(ся) *несов. см.* отступи́ть(ся)

отступи́||ть *сов.* 1. אָפּגײן* אויף צוריק, צוריקטרעטן*; 2. *перен.* אָפּרוקן זיך, אָפּטרעטן*; леса́ ~ли к ю́гу די וועלדער האָבן זיך אָפּגערוקט דאָרעם־צו זיך; 3. (*в бою*) צוריקציִען*, אָפּטרעטן*, צוריקטרעטן*; *перен.* צוריקטרעטן*, פֿירנדיק שלאַכטן; ~ть с боя́ми אָפּטרעטן*, אָפּטרעטן* מיט שלאַכטן; не ~ть пе́ред тру́дностями ניט אָפּטרעטן* פֿאַר [אין אָנזיכט פֿון] שוועריקײטן; 4. (*от род.; изменить чему-л.*) (פֿון) אָפּגײן*; (פֿון) אָפּװײַכן*; ~ть от тради́ции אָפּװײַכן* פֿון דער טראַדיציע; ~ть от пре́жних взгля́дов אָפּגײן* פֿון די פֿריערדיקע אָנשויונגען; ~ться *сов.* (*от род.*) (פֿון) אָפּזאָגן זיך, אָפּגעבן*; роди́тели от него́ ~лись די עלטערן האָבן זיך אָפּגעזאָגט פֿון אים; ~ться от своего́ сло́ва ברעכן* דאָס וואָרט; я не отступлю́сь! כ׳וועל ניט נאָכגעבן!

отступле́ние *с* 1. צוריקטראָט ‎ם, אָפּטרעטן ‎ז; 2. (*от род.*) אָפּװײַכונג ‖ ־ען; ~ от пра́вил אן אָפּװײַכונג פֿון די כּללים; ~ от те́мы אן אָפּוועגדונג [אָפּװײַכונג] פֿון דער טעמע; 3. (*ледника, моря*) צוריקגאַנג ‎ם, ‖ רעגרעסיע

отсту́пник *м* אָפּטריניקער ‎ם ־ן, ..קע רענעגאַט ‎ם ־ן

отсту́пничество *с* ‖ אָפּטריניקײט, ‖ רענעגאַטישקײט

отступно́е *с* אָפּטרעטגעלט ‎ז

отступя́ *нареч.* ווײַטער, עטוואָס; не́сколько ме́тров ~ от *чего-л.* עטלעכע מעטער ווײַטער פֿון עפּעס

отсу́тств||ие *с* 1. אָפּוועזנהײט ‖; быть в ~ии אָפּוועזנד זײַן*, ניט (בײַ)זײַן*; 2. (*недостаток*) (אויס)פֿעלן ‎ז; ~ие средств דאָס (אויס)פֿעלן פֿון מיטלען; за ~ием *чего-л.* מאַכמעס דעם אויספֿעלן פֿון, מאַכמעס מאַנגל אין עפּעס; ◇ в *чьё-л.* ~ие אין עמעצנס אָפּוועזנהײט ווען עמעצער איז ניט געווען; безве́стное ~ие *юр.* אומשפּוריקע אָפּוועזנהײט

отсу́тствовать *несов.* 1. ניט (בײַ)זײַן*, -אָפּוועזנד(יק) זײַן*; ~ на заня́тиях אָפּוועזנד זײַן* [ניט זײַן*] אויף די לימודים; 2. (*недоставать*) (אויס)פֿעלן, ניט זײַן*; отсу́тствует заинтересо́ванность -ס׳איז ניטאָ קיין פֿאַרינטע רעסירטקײט [קיין אינטערעס]

отсу́тствующ||ий 1. *в знач. сущ.* אָפּוועזנדיקער ‎ם.. קע; спи́сок ~их א צעטל פֿון די אָפּוועזנדיקע; 2. *в знач. прил.* ניט־דאָיקער; ~ий взгляд א ניט־דאָיקער קוק

отсчита́ть *сов.*, **отсчи́тывать** *несов.* אָפּציילן; отсчита́ть де́сять шаго́в אָפּציילן צען טריט; ~ де́ньги -אָפּ ציילן געלט

отсыла́ть *несов. см.* отосла́ть

отсы́лка *ж* 1. אָפּשיקן ‎ז; 2. (*место в тексте*) ־אָפּשיק אָרט ‎ז (מצ. ..ערטער)

отсы́пать *сов.*, **отсыпа́ть** *несов.* אָפּשיטן*; отсы́пать немно́го муки́ אָפּשיטן* א ביסל מעל

отсы́паться *сов.* אָפּשיטן* זיך

отсыпа́ться[1] *несов. см.* отсы́паться

отсыпа́ться[2] *несов. см.* отоспа́ться

отсырева́ть *несов.*, **отсыре́ть** *сов.* אויסגעפֿײַכט ווערן*; оде́жда отсыре́ла די קליידער זײַנען געוואָרן פֿײַכט; отсыре́вшие дрова́ דאָס נאַסע האָלץ

отсыха́ть *несов. см.* отсо́хнуть

отсю́да *нареч.* 1. (*из этого места*) פונדאַנען, פונדאַנעט; вон ~! אַוועק פונדאַנען!; 2. (*вследствие этого*) פונדאַנען, דערפון; ~ вся э́та пу́таница פונדאַנען [דערפון] נעמט זיך אָט דער גאַנצער פּלאָנטער; ~ сле́дует דערפון [פונדאַנען] איז געדרונגען

отта́ивать *несов. см.* отта́ять

отта́лкивать(ся) *несов. см.* оттолкну́ть(ся)

отта́лкивающий אָפּשטויסנדיקער, עקלדיקער; ~ вид דאָס אָפּשטויסנדיקע [עקלדיקע] אויסזען; (*человека тж.*) דער העסלעכער פּאַרצעף

отта́скивать *несов. см.* оттащи́ть

отта́чивать *несов. см.* отточи́ть

оттащи́ть *сов.* אָפּשלעפּן; ~ мешо́к в сто́рону אָפּשלעפּן דעם זאַק אין אַ זײַט

отта́ять *сов.* 1. אָפּגיין*; *перен.* ווייכער ווערן*; 2. (*вин.; замороженные продукты*) שטעלן אָפּגיין, לאָזן* אָפּגיין

оттени́ть *сов.* 1. (*на рисунке и т. п.*) שאַטירן, טאָנירן; 2. *перен.* באַטאָנען, אַקצענטירן, ארויסהייבן*

отте́н||ок *м* 1. שאַטירונג װ ־ען, בײַ־קאָליר מ ־ן; зеленова́тый ~ок אַ גרינלעכער בײַ־קאָליר; 2. *перен.* ניואַנס מ ־ן, טירונג װ ־ען; с ~ком гру́сти מיט אַ ניואַנס [אַ שאַטירונג] פון אומעט; ~ки го́лоса שטים־ניואַנסן מצ.; с ~ком раздраже́ния עטוואָס אויפגערייצט; без ~ка смуще́ния אָן אַ סימען [אָן אַ שעמעך] פון פאַרלעגנהײַט; реакцио́нные гру́ппки всех ~ков רעאַקציאָנערע גרופּקעס פון קאָלערלײַ שאַטירונגען

оттеня́ть *несов. см.* оттени́ть

о́ттепель *ж* אָדליהע װ ־ס

оттере́ть *сов.* 1. (*удалить*) פאַרײַבן*, אָפּרײַבן*; ~ пятно́ פאַרײַבן* [אָפּרײַבן*] דעם פלעק; 2. (*массировать*) פאַנאַנדערײַבן*; ~ замёрзшие ру́ки сне́гом אײַנרײַבן* מיט שניי (ביז וואַרעם) די פאַרפרוירענע הענט; 3. *разг.* (*оттеснить*) אָפּשפּאַרן, אָפּשטופּן; (*отстранить*) ארויסשטויסן*, באַזײַטיקן, אָפּשטויסן*

оттесни́ть *сов.*, **оттесня́ть** *несов.* אָפּשפּאַרן, אָפּשטויסן*; *перен.* ארויסשטויסן*

оттира́ть *несов. см.* оттере́ть

о́ттиск *м* 1. אָפּדרוק מ ־ן; ~и па́льцев פינגער־אָפּדרוקן מצ.; 2. *полигр.* אָפּצוג מ ־ן

оттого́ *нареч.* דעריבער, דערפאַר; ~ что (דערפאַר) ווײַל

оттолкну́ть *сов.* 1. אָפּשטופּן; (*человека тж.*) אָפּשטויסן*; 2. (*отвергнуть, внушить неприязнь*) אָפּשטויסן*; ~ся *сов.* 1. זיך אָפּשטופּן, זיך אָפּשטויסן*; ~ся от бе́рега אָפּשטופּן זיך פונעם ברעג; 2. *перен.* אָפּשטויסן* זיך; ~ся от при́нципа экономи́чности אָפּשטויסן* זיך פונעם פּרינציפּ פון עקאָנאָמישקײַט

оттопы́ренн||ый שטאַרצ(ע)נדיקער, סטאַרטשענדיקער; ~ые у́ши שטאַרצ(ע)נדיקע [סטאַרטשענדיקע] אויערן; ~ые карма́ны אויפגעפּוישטע קעשענעס

оттопы́ривать(ся) *несов. см.* оттопы́рить(ся)

оттопы́рить *сов. разг.* אויסשטאַרצ(ע)ן, אויסטאַרטשען; ~ карма́ны אויפפּוישן די קעשענעס; ~ся *сов. разг.* זיך אויסשטאַרצ(ע)ן, זיך אויסטאַרטשען; карма́ны оттопы́рились די קעשענעס זײַנען אויפגעפּוישט

отторга́ть *несов.*, **отто́ргнуть** *сов. высок.* (*территорию и т. п.*) אָפּרײַסן*

отторже́ние *с* 1. *высок.* אָפּרײַסן I; 2. *физиол.* אָפּשטויסן I

отто́ченн||ый אָנגעשאַרפטער, אָנגעשלײַפטער; *перен.* אָפּגעשליפענער; ~ый нож אַן אָנגעשאַרפט(ער) [אָנגעשלײַפט(ער)] מעסער; ~ый каранда́ш אַ (גוט°) פאַרשניצטער בלײַער; ~ые фра́зы אָפּגעשליפענע פראַזעס

отточи́ть *сов.* אָנשאַרפן, אָנשלײַפן*; (*карандаш*) (גוט°) פאַרשניצן; *перен.* אָפּשלײַפן*; ~ стиль אָפּשלײַפן* דעם סטיל; ка́ждая строка́ отто́чена יעדע שורה איז אָפּגעשליפן

отту́да *нареч.* פון דאָרטן

оття́гивать *несов. см.* оттяну́ть

оття́жк||а *ж разг.* (*промедление*) פאַרהאַלט מ; без ~и אָן אַ פאַרהאַלט

оттяну́ть *сов.* 1. אָפּציִען*; 2. *разг.* (*увести силой*) אוועקשלעפּן, אוועקציִען*; 3. (*отвлечь*) אָפּציִען*; ~ си́лы неприя́теля אָפּציִען* [אָפּווענדן אף זיך] דעם סוינעס מיליטער־קרעפטן; 4. (*тяжестью*) אראָפּציִען*; ~ карма́ны אראָפּציִען* די קעשענעס; вёдра оттяну́ли ру́ки *разг.* פון טראָגן די עמערס טוען שוין וויי די הענט; 5. (*отложить*) אָפּציִען*; ~ реше́ние אָפּציִען* דעם באַשלוס; ◇ ~ вре́мя געווינען* צײַט

отупе́ние *с* פאַרטעמפּטקײַט װ

отупе́ть *сов.* טעמפּ ווערן*, פאַרטעמפּט ווערן*

отутю́жить *сов.* °גוט אויספּרעסן; отда́ть ~ костю́м אָפּגעבן* דעם אָנצוג (אף) אויספּרעסן

отуча́ть(ся) *несов. см.* отучи́ть(ся)

отучи́ть *сов.* אָפּגעוווינען; ~ кури́ть [от куре́ния] אָפּגעוווינען (פון) רייכערן; ~ся *сов.* זיך אָפּגעוווינען

отха́ркивать *несов.*, **отха́ркнуть** *сов.* אויסכראַקען, אויסהוסטן

отхлебну́ть *сов.*, **отхлёбывать** *несов. разг.* אָפּזופּן

отхлеста́ть *сов. разг.* אָנפּיצקען, אָנשמײַסן*

отхлы́нуть *сов.* אָפּפלייצן, אָפּשטראָמען; (*от род.*) אָפּפלייצן (פון)

отхо́д *м* 1. (*отправление*) אָפּגאַנג מ, אָפּגיין I; ~ по́езда в пять часо́в דער צוג גייט אָפּ פינף אַזייגער; 2. *воен.* אָפּטריט מ, אָפּטרעטן I, צוריקטרעטן I

отходи́ть[1] *несов. см.* отойти́

отходи́ть[2] *сов. разг.:* ~ больно́го שטעלן דעם קראַנקן אף די פיס

отхо́дчивый: он челове́к ~ ס'גייט אים גיך אָפּ דער קאַס

отхо́ды *мн.* אָפּפאַל־פּראָדוקטן מצ.

отхо́жий: ~ про́мысел *ист.* בײַ־אַרבעט (פון פּויערים) אין דער פרעמד

отцвести́ *сов.*, **отцвета́ть** *несов.* אָפּבליִען; (*увянуть*) פאַרוועלקן

отцепи́ть *сов.* אָפּטשעפּען; (*вагон тж.*) אָפּקייטלען; ~ся *сов.* 1. זיך אָפּטשעפּען; (*о вагоне тж.*) זיך אָפּקייטלען; 2. *разг.* (*отстать*) זיך אָפּטשעפּען

отцепля́ть *несов. см.* отцепи́ть; ~ся *несов. см.* отцепи́ться 1

отцо́вск||ий פאָטערלעכער, פאָטער־; ~ие чу́вства פאָטערלעכע געפילן, פאָטער־געפילן מצ.; в ~ом до́ме אין דער פאָטערהיים, באַם טאַטן אינדערהיים

отцо́вство *с* פאָטערשאַפט װ

отча́иваться *несов. см.* отча́яться; не отча́ивайтесь! נעמט זיך ניט אַזוי צום האַרצן!; פאַלט ניט אַרײַן אין ייאוש!

отча́ливать *несов.*, **отча́лить** *сов.* אָפּשווימען* [אָפּגיין*] אָפּשיפֿן זיך, פֿונעם ברעג; *(на лодке)* אָפּשיפֿלען זיך

отча́сти *нареч.* טיילווײַז, אין א געוויסער מאָס; ~ я сам винова́т א ביסל בין איך אליין שולדיק

отча́ян||ие *с* פֿארצווייפֿלונג ‖ יִיאוש *מ*; лома́ть в ~ии ру́ки פֿארצווייפֿלט ברעכן* די הענט; он в ~ии ער איז פֿארצווייפֿלט, פֿול מיט יִיאוש; ~но *нареч.* 1. פֿארצווייפֿלט; 2. *разг. (очень)* שרעקלעך; ~ный 1. *(проникнутый отчаянием)* יִיאושפֿולער בליק ;פֿארצווייפֿלטער; ~ный взгляд יִיאושפֿולער בליק; ~ное положе́ние א פֿארצווייפֿלטע [א שרעקלעכע] לאַגע; 2. *разг. (безрассудно смелый)* פֿארשײַטער, אײַנשטעלערישער; הפֿקר־; ~ный па́рень א באַכער אַן אײַנשטעלער; 3. *(увлекающийся каким-л. занятием)* פֿארברענטער; ~ный картёжник א פֿארברענטער קאָרטנשפּילער; 4. *(крайний, плохой)* פֿארפֿאַלענער; ~ный пья́ница א פֿארפֿאַלענער שיכּור; ~ная глу́пость א ווילדע נארישקייט

отча́я||ться *сов.* 1. פֿארצווייפֿלט ווערן, זײַן* פֿול מיט יִיאוש; 2. *(+ инф.)* פֿארלירן* די האָפֿענונג, מיִיאש זײַן* זיך; он уже́ ~лся заста́ть отца́ в живы́х ער האָט זיך שוין מיִיאש געווען צו זען דעם פֿאָטער א לעבעדיקן

отчего́ *нареч.* פֿארוואָס, וואָס; ~ ты так побледне́л פֿארוואָס [וואָס] ביסטו אזוי בלייך געוואָרן? нет, ~ же? פֿארוואָס דען ניט?

отчего́||-либо *нареч.*, ~-нибудь *нареч.* מאַכמעס [איבער] עפּעס; ~-то *нареч.* איבער עפּעס (א סיבע)

отчека́нивать *несов.*, **отчека́нить** *сов.* 1. *(изготовлять чеканкой)* אויסמינצן, אויסשלאָגן*; 2. *(произнести чётко)* אָפּציילן די ווערטער; *(каждый слог)* אָפּציילן יעדן טראַף באַזונדער

отчёркивать *несов.*, **отчеркну́ть** *сов.* אָפּצייכענען, אָפּמערקן

о́тчество *с* פֿאָטערנאָמען *מ* (מצ. ־נעמען)

отчёт *м* 1. *(о работе и т. п.)* באריכט *מ* ־ן; годово́й ~ יאָרבאריכט *מ* ־ן; 2. *(объяснение)*: тре́бовать от *кого-л.* ~а פֿאָדערן בא עמעצן כעזשבן [(אָפּ)רעכענונג]; отдава́ть *кому-л.* ~ в *чём-л.* אָפּרעכענען זיך פֿאר עמעצן אין עפּעס, אָפּגעבן* עמעצן כעזשבן וועגן עפּעס; ◇ отдава́ть себе́ ~ אָפּגעבן* זיך כעזשבן, פֿארשטיין*, גוט°; не отдава́я себе́ ~а ניט אָפּגעבנדיק זיך קיין כעזשבן; брать де́ньги под ~ נעמען* געלט ביז א כעזשבן אד־לעכעזשבן

отчётлив||о *нареч.* 1. דײַטלעך; следы́ ~о видны́ на снегу́ די שפּורן זענען זיך דײַטלעך אָן אפּן שניי; говори́ть ~о רעדן* דײַטלעך; 2. *(ясно, понятно)* קלאָר°; *(живо)* בולעט; ~о по́мнить געדענקען [בולעט] קלאָר°; ~ый 1. דײַטלעכער; ~ое изображе́ние א דײַטלעך בילד; ~ое произноше́ние א דײַטלעכע [א קלאָרע] אויסשפּראַך; 2. *(ясный по мысли)* קלאָרער°; ~ое представле́ние א קלאָרע° פֿאָרשטעלונג

отчётно-вы́борн||ый: ~ое собра́ние באריכט־ און וואַל־פֿארזאַמלונג ‖ ־ען

отчётность *ж* 1. באריכטלעכקייט ‖; 2. *(документация)* באריכט־דאָקומענטן *מצ.*

отчётный באריכט־; ~ пери́од באריכט־פּעריאָד *מ* ־ן; ~ докла́д באריכט־פֿאָרטראַג *מ* ־ן

отчи́зна *ж* היימלאַנד *ד*, פֿאָטערלאַנד *ד*

о́тчим *м* שטיף־פֿאָטער *מ* ־ס

отчисле́ние *с* 1. *(вычет)* אראָפּרעכענונג ‖ ־ען; 2. *(исключение из состава)* דאָס אויסשרײַבן (פֿו־, אויסשליסן *ד*) ‖ ־נעם צעטל; 3. *обыкн. мн. (ассигнования)* די (אסיגניר־טע) סומעס

отчи́слить *сов.*, **отчисля́ть** *несов.* 1. *(вычесть)* אראָפּרעכענען, אָפּרעכענען; 2. *(исключить из состава)* אויסשרײַבן* (פֿונעם צעטל), אויסשליסן*; 3. *(ассигновать)* אסיגנירן, אויסטיילן

отчи́стить *сов.* 1. *(удалить чисткой)* אראָפּרייניקן; ~ пятно́ אראָפּרייניקן [אראָפּנעמען*] דעם פֿלעק; 2. *(сделать чистым)* אָפּרייניקן; *(щёткой тж.)* אָפּבערשטלען; ~ся *сов. разг.* 1. *(исчезнуть после чистки)* אראָפּרייניקן זיך; 2. *(стать чистым)* אָפּרייניקן זיך

отчита́ть *сов. разг.* אויסשטראָפֿן, אויסמוסערן

отчита́ться *сов.* (пе́ред *тв.*) אָפּרעכענען זיך (פֿאר), אָפּגעבן* א באריכט (דאט.)

отчи́тывать(ся) *несов. см.* отчита́ть(ся)

отчища́ть(ся) *несов. см.* отчи́стить(ся)

отчужда́ть *несов.* 1. אָפּפֿרעמדן, דערווײַטערן; 2. *юр.* אָפּייגענען

отчужде́ние *с* 1. אָפּפֿרעמדונג ‖, פֿארפֿרעמדונג ‖, דאָס אָפּפֿרעמדן זיך; *(обособленность)* אָפּגעפֿרעמדטקייט ‖, פֿארפֿרעמדטקייט ‖; 2. *юр.* אָפּייגענונג ‖, אנטייגענונג ‖

отшатну́ться *сов.*, **отша́тываться** *несов.* 1. צוריקפּראַלן; 2. *перен. разг.* (от *род.*) אָפּשאָקלען זיך (פֿון)

отшвы́ривать *несов.*, **отшвырну́ть** *сов.* אָפּשלײַדערן

отше́льник *м* נאָזיר *מ* (מצ. נעזירים); *перен.* פּאָרעש *מ* (מצ. פּרושים); מיסבודעד *מ* ־ים

отши́б *м*: жить на ~е וווינען אויסערן יישעוו, וווינען אין א זײַט פֿונעם יישעוו

отшлёпать *сов. разг.* אָפּשמײַסן*, אָפּפּיצקען

отшлифова́ть *сов.*, **отшлифо́вывать** *несов. прям. и перен.* אָפּשלײַפֿן*

отшуме́ть *сов.* אײַנשטילן זיך, אויפֿהערן; *(о войне и т. п.)* פֿארענדיקן זיך

отшути́ться *сов.*, **отшу́чиваться** *несов.* אָפּקומען* מיט א וויץ [מיט א ווערטעלע]

отщепе́нец *м* אָפּטריניקער *מ* ־ן, רענעגאַט *מ* ־קעס

отщепи́ть *сов.*, **отщепля́ть** *несов.* אָפּשפּאַלטן*

отщипну́ть *сов.*, **отщи́пывать** *несов.* אָפּשטשיפּען

отъеда́ть(ся) *несов. см.* отъе́сть(ся)

отъе́зд *м* אָפּפֿאָר *מ*, אָפּפֿאָרן *ד*; накану́не ~а ערעוו דעם אָפּפֿאָר; он в ~е ער איז ניטאָ הי, ער איז אוועק־געפֿאָרן

отъезжа́ть *несов. см.* отъе́хать

отъезжа́ющий *м* אָפּפֿאָרנדיקער *מ* ־קע··

отъе́сть *сов.* אָפּהריזען, אָפּעסן*

отъе́сться *разг.* צוהאָדעווען זיך (גוט°)

отъе́хать *сов.* אָפּפֿאָרן*; ~ от крыльца́ אָפּפֿאָרן* פֿונעם גאַנעק; ~ на два киломе́тра в сто́рону אָפּפֿאָרן* אַף צוויי קילאָמעטער אין א זײַט

отъя́вленный *разг.* דער עמעסער; ~ лгун דער עמע־סער ליגנער, אן אלעמען באוווּסטער ליגנער

отыгра́ть *сов.* אָפּגעווינען*; ~ся *сов.* 1. אָפּגעווינען* (דאָס פֿארשפּילטע); 2. *(тв.; выйти из положения)* אָפּקומען* מיט א וויץ; ~ся шу́ткой אָפּקומען* (מיט); ~ся на *чьей-л.* нео́пытности אויסדרייען זיך, אויסניצנדיק עמעצנס אומדערפֿארנקייט

отыгрывать(ся) *несов. см.* отыгра́ть(ся)

отыска́ть *сов.* אָפּזוכן, געפינען*; ~**ся** *сов.* אָפּזוכן זיך, געפינען* זיך

отыскивать *несов.* (אָפּ)זוכן; ~**ся** *сов.* אָפּזוכן זיך, געפינען* זיך

отягча́ть *несов.*, **отягчи́ть** *сов.* באַשווע́ריקן, באַלע́סטיקן

отяжеле́ть *сов.* שווער ווערן*; (*стать тучным*) שווערלײַביק ווערן*

офице́р *м* אָפיצע́ר מ ־ן; ~**ский** אָפיצע́ר(ן)־; (*свойственный офицерам*) אָפיצע́רישער; ~ское зва́ние אָפיצע́ר־ראַנג מ; ~ский соста́в אָפיצע́רן־באַשטאַנד מ; ~ская вы́правка אַן אָפיצע́רישע האַלטונג; ~ская столо́вая א גאָרקיך פאַר אָפיצע́רן

официа́льн‖о *нареч.* אָפיציע́ל; ~**ость** *ж* אָפיציע́לקײַט װ; ~**ый** אָפיציע́לער; ~ое сообще́ние אַן אָפיציע́לע מיטײלונג; ~ый тон אַן אָפיציע́לער טאָן; по ~ым да́нным לויט אָפיציע́לע אָנגאַבן

официа́нт *м* אָפיציאַ́נט מ ־ן; ~**ка** *ж* אָפיציאַ́נטן װ ־ס, אָפיציאַ́נטקע װ ־ס

официо́з *м* אָפיציאָ́ז מ ־ן; ~**ный** אָפיציאָ́זער, האַלב־אָפיציע́לער

оформи́тель *м* אויספורעמער מ =

офо́рмить *сов.* 1. (*придать законченную форму*) אויספורעמען; ~ кни́гу אויספורעמען דעם בוך; ~ вы́ставку אויספורעמען די אויסשטעלונג; 2. (*придать законную силу*) אויספורעמען; (*у нотариуса тж.*) נאָטאַריזירן; ~ докуме́нты אויספורעמען די דאָקומע́נטן; 3.: ~ *кого-л.* на рабо́ту פאַרע́כענען עמעצן אַף (דער) אַרבעט, אָפיציע́ל אויספורעמען עמעצן אַף אַרבעט; ~**ся** *сов.* 1. (*принять форму*) אויספורעמען זיך; 2.: ~ся на рабо́ту *разг.* אָפיציע́ל אויספורעמען דאָס אָנקומען אַף אַרבעט

оформле́ние *с* 1. (*действие*) אויספורעמונג װ, אויספורעמען ז; (*у нотариуса тж.*) נאָטאַריזירונג װ, נאָטאַריזירן ז; (*на работу*) אָפיציע́לע אויספורעמונג; 2. (*внешний вид*) אויספורעמונג װ; музыка́льное ~ די מוזיקאַ́ל(יש)ע אויספורעמונג

оформля́ть(ся) *несов. см.* офо́рмить(ся)

офо́рт *м* אָפאָ́רט מ ־ן, ראַדיר־גראַוויור װ ־ן

офсе́т *м полигр.* (פאָטאָ־)אָפסע́ט מ; печа́тать ~ом אָפסעטירן

ох *межд.* אָך!

оха́ивать *несов. см.* оха́ять

оха́пк‖а *ж* (*дров*) בערעם מ ־ען, באָרעם מ ־ען; (*соломы и т. п.*) פּאַק מ (מצ. פּעק), פולע אָרעמס; ◇ схвати́ть в ~у אַרומכאַפּן מיט בײדע הענט, פּאַקן

охарактеризова́ть *сов.* כאַראַקטעריזירן

о́хать *несов.* אָכצן, אויקען

оха́ять *сов. разг.* מעזאַלזל זײַן*, (אַף) שלעכטס רעדן*

охва́т *м* אַרומכאַפּ מ

охвати́ть *сов.*, **охва́тывать** *несов. прям. и перен.* אַרומכאַפּן; пла́мя охвати́ло дом דער פלאַם האָט אַרומגעכאַפּט דאָס הויז; его́ охвати́л у́жас אים האָט אַרומגעכאַפּט אַן אײמע; партиза́нская борьба́ охвати́ла всю Белору́ссию דער פאַרטיזאַנען־קאַמף האָט אַרומגעכאַפּט גאַנץ ווײַסרוסלאַנד; ~ взгля́дом אַרומכאַפּן מיטן אויג; ~ умо́м אַרומכאַפּן מיטן סײכל; ~ всех подпи́ской на газе́ты אַבאָנירן אַלעמען אַף צײַטונגען

о́хи *мн. разг.* דאָס אָכקען און אָ́כקען

охладева́ть *несов.*, **охладе́ть** *сов.* (к *дат.*) אָפּגעקילט ווערן* (צו); он охладе́л к теа́тру ער איז אָפּגעקילט געוואָרן צום טעאַטער, זײַן ליבע צום טעאַטער איז אָפּגעקילט, ער ברענט שוין ניט אַזוי (ווי פריער) צום טעאַטער

охлади́ть *сов. прям. и перен.* אָפּקילן; (*слишком горячую пищу тж.*) אויסקילן; ~**ся** *сов.* אָפּקילן זיך, (*о слишком горячей пище тж.*) אויסקילן זיך

охлажда́ть *несов.* אָפּקילן, קילן; ~**ся** *несов. см.* охлади́ться

охлажде́ние *с* 1. אָפּקילונג װ; *тех. тж.* קילונג װ; 2. (*состояние чувств*) אָפּגעקילטקײַט װ

охмеле́ть *сов.* שיקער ווערן*

о́хнуть *сов. однокр. разг.* א קרעכץ טאָן*

охо́т‖а¹ *ж* געיעג ז; ходи́ть на ~у גײן* אַף געיעג; ~а на за́йцев דאָס געיעג נאָך האָזן

охо́т‖а² *ж* 1. (*желание*) כײשעק מ, באַלאָנעס ז, ווילן מ; с ~ой מיט כײשעק, גערן, מיט פאַרגעניגן; по свое́й ~е מיטן אײגענעם ווילן; у меня́ отпа́ла ~а כ'האָב אָנגעוווירן דעם כײשעק; 2. *в знач. сказ. безл.*: ему́ ~а съе́здить к мо́рю אים ווילט זיך [ער וואָלט א באַלן געווען] א פאָר טאָן צום יאַם; ◇ ~а вам איר דאַרפט טאָקע נײַטיק; וואָס דאַרפט איר; ~а пу́ще нево́ли אַז מע ווילן, קען מען ניט זיצן שטיל

охо́титься *несов.* 1. (на *вин.*, за *тв.*) טרײַבן* געיעג (נאָך); (*в данный момент*) זײַן* אַף געיעג (נאָך); 2. (за *тв.*) *перен.* יאָגן זיך (נאָך); я давно́ уже́ охо́чусь за э́той ма́ркой איך סטאַרע זיך שוין לאַנג אַרײַנבאַקומען די דאָזיקע מאַרקע

охо́тник¹ *м* יעגער מ =; ◇ ~ за подво́дными ло́дками *мор.* קעגנסובמאַרינען־שיף װ ־ן

охо́тник² *м* 1. (*желающий*) באַלן מ (מצ. באַלאָנים); найти́ ~а געפינען* א באַלן; 2. (до *род.*, + *инф.*): быть больши́м ~ом שטאַרק ליב האָבן*; он ~ путеше́ствовать ער האָט ליב אומרײַזן

охо́тнич‖ий יעגער־; (*свойственный охотникам*) יעגערישער; ~ье ружьё יעגערביקס װ ־ן; ~ья соба́ка יעגער־הונט מ (מצ. ..הינט); ~ий аза́рт יעגערישער אַזאַרט

охо́тно *нареч.* גערן, מיט פאַרגעניגן

о́хра *ж* אָכרע װ

охра́н‖а *ж* 1. אָפּהיטן ז; באַוואַכן ז; (*защита*) באַשיצן ז; ~а грани́ц דאָס באַוואַכן די גרענעצן; ~а па́мятников иску́сства דאָס אָפּהיטן די קונסט־דענקמעלער; ~а труда́ אַרבעט־שוץ װ; ~а здоро́вья געזונט־פאַרהיטונג װ; быть под ~ой באַוואַכט זײַן*, זײַן* אונטער א וואַך; (*под защитой*) זײַן* אונטער דער שוץ (פון); 2. (*стража*) וואַך װ; пограни́чная ~а גרענעצוואַך װ; ~**е́ние** *с воен.* שוצטײל מ ־ן; боево́е ~е́ние שלאַכטפּאָסט מ ־ן; ~**ный** שוץ־; ◇ ~ная гра́мота שוצבריוו מ =

охраня́ть *несов.* אָפּהיטן*, באַוואַכן; (*права, интересы*) (באַ)שיצן; ~**ся** *несов.* באַוואַכט ווערן*; ~ся зако́ном געשיצט ווערן* פונעם געזעץ

охри́п‖нуть *сов.* הײזעריק ווערן*; ~**ший** הײזעריק־געוואָרן, הײזעריקער

охроме́ть *сов. разг.* הינקע(נ)דיק ווערן*

оцара́пать *сов.* צעדראַפּען; ~**ся** *сов.* צעדראַפּען זיך

оце́нивать *несов.*, **оцени́ть** *сов.* 1. (*назначить цену*) אָפּשאַצן, שטעלן די פרײַזן (אַף); ~ *что-л.* в сто рубле́й אָפּשאַצן עפּעס אין הונדערט רובל; 2. (*составить*

представление, суждение о чём-л.) אָפּשאַצן; правильно ~ создавшееся положение ריכטיק אָפּשאַצן די געשאַפֿענע לאַגע

оце́нк||а *ж* 1. *(действие)* װ אָפּשאַצונג, ז אָפּשאַצן, דאָס שטעלן א פּרײַז (אױף); 2. *(мнение, суждение)* אָפּשאַצונג װ ־ען; согласи́ться с *чьей-л.* ~ой מסכּים זײַן* מיט עמעצנס אָפּשאַצונג; дать высо́кую ~у *чему-л.* געבן* °הױך אָפּשאַצן עפּעס, א הױכע° אָפּשאַצונג (דאַט.); 3. *(экзаменационная)* אָפּשאַצונג װ ־ען, באַל מ ־ן

оце́нщик *м* אָפּשאַצער מ =, טאַקסירער מ =

оцепене́лый פֿאַרשטאַרטער, פֿאַרגליװערטער; *(от ужаса и т. п.)* געפּלעפּטער

оцепене́ние *с* װ פֿאַרשטאַרטקײַט, װ פֿאַרגליװערטקײַט; *(от ужаса и т. п.)* װ געפּלעפּטקײַט, א נישט קענען זיך רירן טאָן

оцепене́ть *сов.* פֿאַרשטאַרט װערן*, פֿאַרגליװערט װערן*; *(от ужаса и т. п.)* געפּלעפּט װערן*

оцепи́ть *сов.*, **оцепля́ть** *несов.* ארומרינגלען; *(большой участок)* (ארום) שאַפֿן* א קאָרדאָן; ~ дом [שאַפֿן*] בילדן א קײט פֿון װאַכלײַט ארום דעם הױז

оча́г *м* 1. ז הײמפֿײַער, מ פֿײַערשטעל; *перен.* װ הײם; родно́й [дома́шний] ~ װ הײמנעסט; די (אײגענע) הײם; 2. *(центр)* װ נעסט; ~ боле́зней די נעסט פֿון קראַנקהײטן; ~ культу́ры די נעסט [דער צענטער] פֿון קולטור; ~ войны́ דער צינדשטײטער פֿון מלחמה

очарова́ние *с* מ צױבער, װ באַצױבערונג; מ שאַרם

очаро́ванный באַצױבערטער

очарова́тельн||ый צױבערלעכער, צױבערפֿולער; שאַרמאַנטער *книжн.*; она́ ~а זי איז מאָלע־כּײן

очарова́ть *сов.*, **очаро́вывать** *несов.* באַצױבערן

очеви́дец *м* בײַזײער מ =; אײד־ראיה מ (מצ. אײדײ־ראיה) *уст.*

очеви́дн||о *нареч.* 1. באַשײַמפּערלעך; 2. *в знач. сказ. безл.*: бы́ло ~о, что он э́того не чита́л ס'איז געװען קלאָר (װי דער טאָג), אַז ער האָט אָט דאָס ניט געלײענט; э́то соверше́нно ~о דאָס איז אַבסאָליוט קלאָר, דאָס איז קלאָר װי דער טאָג; 3. *в знач. вводн. сл.* זעט אױס, װײַזט אױס; *(вероятно)* װאַרשײַנלעך; он, ~о, уже́ не придёт ער װעט שױן, זעט אױס, ניט קומען; вы, ~о, слы́шали איר האָט װאַרשײַנלעך [מסתּמא] געהערט; ~ый באַשײַמפּערלעכער

о́чень *нареч.* זײער; *(с глаголом тж.)* שטאַרק; ~ до́лго זײער לאַנג; ~ мно́го זײער א סך; ~ интере́сная кни́га זײער אַן אינטערעסאַנטער בוך; ~ нра́виться שטאַרק געפֿעלן*; ~ успе́шно מיט זײער דערפֿאָלגרײַך, °גרױס דערפֿאָלג; не ~ ניט זײער, ניט באַזונדערס

очередни́к *м* דער, װאָס איז פֿאַרשריבן אין א צעטל (אױף באַקומען עפּעס); к Пе́рвому ма́я все ~и́ полу́чат но́вые кварти́ры צום ערשטן מײַ װעלן אַלע פֿאַרשריבענע אין דער רײ [אינעם צעטל] באַקומען נײַע װױנונגען

очередн||о́й 1. אָרדנטלעכער; ~ы́е зада́чи די אָרדנטלעכע אױפֿגאַבעס; ~о́й о́тпуск דער אָרדנטלעכער אורלױב; 2. *(повторяющийся)* נײַער (נאָך א); в ~о́й раз װידעראַמאָל; соверши́ть ~у́ю оши́бку װידעראַמאָל באַגײן* א פֿעלער

очерёдность *ж* װ סײדערדיקײַט, װ רײיקײַט

о́черед||ь *ж* 1. װ רײ; *(порядок тж.)* װ אָרדענונג; соблюда́ть ~ь אָפּהיטן* די רײ; вошла́ в строй но́вая ~ь газопрово́да ס'האָט אָנגעהױבן פֿונקציאָנירן א נײַע רײ פֿון דער גאַזלײטונג; 2. *(группа людей)* רײ װ ־ען; ~ь за биле́тами на конце́рт א רײ נאָך בילעטן אױפֿן קאָנצערט; стоя́ть в ~и שטײן* אין דער רײ; 3. *воен.* א סעריע פֿון שאָסן, פֿײַערשטױס מ ־ן; пулемётная ~ь א פֿײַערשטױס פֿון א קױלנװאַרפֿער; стреля́ть ~я́ми שיסן* שטױסװײַז; ◇ по ~и לױט א רײ, אײנער נאָכן אַנדערן; в свою́ ~ь פֿון זײַן [איר אַדג.] זײַט; в пе́рвую ~ь אין דער ערשטער רײ; стать на ~ь פֿאַרשרײַבן* זיך אין דער רײ [אין צעטל]; стоя́ть [быть] на ~и זײַן* אױף דער רײ, שטײן* אױפֿן טאָג־סדר

о́черк *м* 1. *(документальный рассказ)* פֿאַרצײכענונג װ ־ען, אָטשערק מ ־ן; 2. *(исследование)* עסײ מ ־ען; *мн. тж.* עטיודן מצ.; ~ о жи́зни и тво́рчестве Бетхо́вена אַן עסײ װעגן בעטהאָװענס לעבן און שאַפֿונג; ~и (по) исто́рии Сре́дних веко́в עטיודן איבער געשיכטע פֿון מיטלאַלטער

очерки́ст *м* אָטשערקיסט מ ־ן, פֿאַרצײכענונגען־שרײַבער מ =

очерни́ть *сов.* מזלזל זײַן*; *(кого-л.)* אָנרעדן* רעכילעס (אױף)

очерстве́ть *сов.* האַרט(האַרציק) װערן*

очерстви́ть פֿאַרהאַרטן; האַרטהאַרציק מאַכן

очерти́ть *сов.* 1. ארומצײכענען; קאָנטורירן; 2. *(описать в общих чертах)* אָפּמאָלן, שילדערן

очерта́ния *мн. (ед. очерта́ние с)* קאָנטורן מצ.

очё́рчивать *несов. см.* очерти́ть

очёс *м собир.*, **очёски** *мн. текст.* אױסקעם מ

очёчник *м* ברילן־פּוטליאַר מ ־ן

очини́ть *сов.* פֿאַרשניצן; ~ каранда́ш פֿאַרשניצן דעם בלײַער

очи́стить *сов.* 1. אָפּרײניקן, רײן מאַכן; *(дно реки, сад и т. п.)* אױסרײניקן; *(щёткой — одежду и т. п.)* אָפּבערשטלען; 2. *(освобождать от примесей)* אָפּרײניקן; *(промышленным способом)* ראַפֿינירן; *(воду и т. п.)* לײַטערן; ~ нефть ראַפֿינירן נאַפֿט; 3. *(удалить кожуру, скорлупу)* אָפּשײלן; ~ ры́бу אָפּשאָבן די פֿיש; ~ я́блоко אָפּשײלן דעם עפּל; 4. *(убрать лишнее)* אָפּראַמען; ~ ме́сто אָפּראַמען דאָס אָרט; ~ террито́рию от врага́ אָפּראַמען די טעריטאָריע פֿונעם סונא; 5. *(освободить)* באַפֿרײַען; ~ зал באַפֿרײַען דעם זאַל; 6. *(морально)* לײַטערן; ~ со́весть רײן מאַכן דאָס געװיסן; 7. *разг. (опорожнить, съев всё)* אױסלעקן; 8. *разг. (обокрасть)* אױסלײדיקן; ~ся *сов.* 1. אָפּרײניקן זיך, רײן װערן*; 2. (от *род.*) אָפּגערײניקט װערן* (פֿון); река́ очи́стилась от льда דער טײַך איז אָפּגערײניקט געװאָרן פֿונעם אײַז; не́бо очи́стилось דער הימל האָט זיך אױסגעלײַטערט; 3. *(морально)* געלײַטערט װערן*

очи́стк||а *ж* װ אָפּרײניקונג; *(от примесей)* אָפּרײניקונג װ; *(промышленным способом)* װ ראַפֿינירונג; *(воды и т. п.)* װ לײַטערונג; ◇ для ~и со́вести קעדײ [אַבי] ס'זאָל בלײַבן רײן דאָס געװיסן

очи́стки *мн.* ז שאָלעכץ *собир.*

очи́стн||ый: ~ые сооруже́ния װ רײניקונג־אינסטאַלאַציע

очища́ть(ся) *несов. см.* очи́стить(ся)

очки́ *мн.* ברילן מצ., בריל װ ־ן; שפּאַקולן מצ. *уст.*; защи́тные ~ שוצברילן מצ.

очк||о́ *с* 1. *(на картах, костях)* אױג ז ־ן; 2. *(единица счёта)* פּונקט מ ־ן; набра́ть два́дцать ~о́в אָנע-

מען* צוואַנציק פונקטן; 3. (*отверстие*) לעכל ז ־עך; (*глазок*) קוקלעכל ז ־עך; 4. *разг.* (*карточная игра*) איין־און־צוואַנציק מ; ◇ втере́ть ~и *кому-л.* פאַרבלענדן די אויגן עמעצן; дать *кому-л.* сто ~о́в вперёд ≅ פאַרשטעקן עמעצן אין גאַרטל

очковтира́тель *м* = אויגן־פאַרבלענדער מ; **~ство** *с* אויגן־פאַרבלענדעניש ז

очко́в||ый: ~ая змея́ ברילן־שלאַנג װ (מצ. ־ען, ..שלענג)

очну́ться *сов.* 1. (*от сна*) אויפכאַפּן זיך; 2. (*прийти в чувство*) קומען* צו זיך

о́чн||ый: ~ая ста́вка *юр.* קעגנאַנאַנדערשטעלן ז, דאָס שטעלן אויג אף אויג; дать ~ую ста́вку קעגנאַנאַנדערשטעלן, שטעלן פּאָנעם־על־פּאָנעם, שטעלן אויג אף אויג

очути́ться *сов.* (פּלוצעם) אַרומזען* זיך (ערגעץ־וווּ), געפינען* זיך; (*в каком-л. положении тж.*) בלײַבן*; ~ в глубо́ком подва́ле זיך אַרומזען* (פּלוצעם) אין א טיפן קעלער; ~ без де́нег בלײַבן* אָן געלט; как вы здесь очути́лись? ווי קומט איר אַהער?

ошара́шивать *несов.*, **ошара́шить** *сов. разг.* פּלעפּן

оше́йник *м* האַלדזרימען מ ־ס; (*металлический*) האַלדזקייט װ ־ן

ошеломи́ть *сов.*, **ошеломля́ть** *несов.* פּלעפּן

ошиба́ться *несов.*, **ошиби́ться** *сов.* 1. גרײַזן, א טעות האָבן*; (*заблуждаться*) א טעות האָבן*; глубоко́ ошиба́ться האָבן* א גרויסן° טעות; ошиби́ться в расчётах האָבן* א טעות אין די אויסרעכענונגען, מאַכן א פעלער [פעלערן] אין די אויסרעכענונגען; е́сли я не ошиба́юсь... אויב איך האָב קיין טעות ניט...; ты не оши́бся דו ביסט געווען גערעכט; (*только что*) האָסט קיין טעות ניט; 2. (в *предл.; обмануться*) אָפּנאַרן זיך (אין)

оши́бк||а *ж* פעלער מ ־ן, טעות מ (מצ. ־ן, טעוּסים); (*описка и т. п.*) גרײַז מ ־ן; сде́лать ~у (*поступить неправильно*) באַגיין* א פעלער; (*на письме*) מאַכן א גרײַז; допуска́ть ~и אונטערגרײַזן; по ~е אַלפּי טעות

оши́бочн||о *нареч.* פעלערהאַפטיק; (*по ошибке*) אַלפּי טעות; **~ый** טעותדיקער, פעלערהאַפט(יק)ער; ~ое представле́ние א פאַלשע פאָרשטעלונג

ошпа́ривать(ся) *несов.* ошпа́рить(ся)

ошпа́рить *сов. разг.* (*обдать кипятком*) אָפּפאַרען; (*обжечь горячей жидкостью тж.*) אָפּבריִען; **~ся** *сов. разг.* אָפּפאַרען זיך, אָפּבריִען זיך

оштрафова́ть *сов.* שטראַפירן

оштукату́рить *сов.* אָפּשטוקאַטורען

ощени́ться *сов.* האָבן* הינטעלעך

ощети́ниться *сов.* (*о животном*) אויפשטעלן די האָר; (*о человеке*) אויפשטעלן די פעדערן; ~ штыка́ми אויפשפּיזן זיך מיט באַגנעטן

ощипа́ть *сов.*, **ощи́пывать** *несов.* אָפּפליקן, אַרומפליקן

ощу́пать *сов.*, **ощу́пывать** *несов.* באַטאַפּן, אַרומטאַפּן

о́щупь: на ~ אַפן טאַפּ; אַז מע גיט עס א טאַפּ

о́щупью *нареч.* אָנטאַפּנדיק; *перен.* בלינדערהייט, מיט פאַרמאַכטע אויגן

ощути́мый, ощути́тельный וואָס לאָזט זיך פילן *после сущ.*; (*значительный*) מאַמאָשעסדיקער; ощути́мая эконо́мия א מאַמאָשעסדיקע אײַנשפּאָרונג

ощути́ть *сов.* דערפילן, דערשפירן; ~ хо́лод דערפילן [דערשפירן] א קעלט; ~ о́строе жела́ние דערפילן א שטאַרקן באַגער

ощуща́ть *несов.* פילן, שפירן; **~ся** *несов.* (לאָזן*) זיך פילן; уже́ ощуща́лось приближе́ние весны́ ס'האָט זיך שוין געפילט, אַז דער פרילינג איז נאָענט

ощуще́ние *с* 1. שפירונג װ ־ען; 2. (*состояние, чувство*) געפיל ז ־ן; испы́тывать ~ פילן; у меня́ тако́е ~, бу́дто... איך האָב דאָס געפיל, ווי ס'זאָל... [ווי כ'זאָל...]

П

па *с нескл.* פּאַ מ ־ען, טאַנצטראָט מ (מצ. ..טריט)

па́ва *ж зоол.* פּאַווע װ ־ס (די „זי“)

павильо́н *м* פּאַוויליאָן מ ־ען

павли́н *м* פּאַווע װ ־ס (דער „ער“)

па́водок *м* געוויסער ז ־ן, הויכוואַסער ז ־ן

па́вшие *мн.* די געפאַלענע (אין שלאַכט)

па́года *ж* פּאַגאָדע װ ־ס, בודיסטישער טעמפּל

па́губн||о *нареч.* פאַרדאַרבלעך, טויט־שעדלעך; ~о отрази́ться פאַרדאַרבלעך אָפּרופן* זיך; **~ый** פאַרדאַרבלעכער; ~ое влия́ние א פאַרדאַרבלעכע ווירקונג; ~ые после́дствия קאַטאַסטראָפאַלע פאָלגן

па́даль *ж* נעווײלע װ, פּאַדלע װ

па́да||ть *несов.* 1. פאַלן*; (*свалиться вниз тж.*) אַראָפּפאַלן*; у него́ всё ~ет из рук ס'פאַלט בא אים אַלצדינג פון די הענט; ра́неный ~л и с трудо́м встава́л דער פאַרוווּנדעטער איז אַלץ געפאַלן און קוים ווידער אויפגעשטאַנען; ~ть на коле́ни פאַלן* אף די קני; 2. (*о дожде*) גיין*; (*о снеге*) שיטן*; 3. (*низко опускаться*) בייגן* זיך, פאַלן*; голова́ уста́ло ~ет на грудь דער קאָפּ בייגט זיך א מידער צו דער ברוסט, דער קאָפּ פאַלט א מידער אף דער ברוסט; 4. (*ниспадать — о волосах и т. п.*) זײַן* אַראָפּגעלאָזט, אַריבערפאַלן*; (*об одежде*) אַראָפּהענגען*, פאַלן*; 5. (*о склонах и т. п.*) אַראָפּלאָזן* זיך; гора́ кру́то ~ет к мо́рю דער באַרג לאָזט זיך שטײַל אַראָפּ צום יאַם־צו; 6. (*о росе, тумане, тени*) לייגן זיך; (*о свете*) פאַלן*; 7. *перен.* פאַלן*; подозре́ние ~ет на *кого-л.* דער כשאד פאַלט אף עמעצן; 8. (на *вин.*; *приходиться*) (אויס)פאַלן*; вы́бор ~ет на вас דער אויסוואַל פאַלט אף אײַך; на его́ до́лю ~ет са́мая отве́тственная рабо́та אף זײַן כײלעק פאַלט אויס די סאַמע אַכרײַעסדיקע אַרבעט; 9.: ударе́ние ~ет на пе́рвый слог דער אַקצענט [דער טראָפּ] פאַלט אפן ערשטן טראַף; 10. *разг.* (*выпадать — о волосах*) אויספאַלן*; (*о зубах*) אַרויספאַלן*; 11. (*уменьшаться, ослабевать*) פאַלן*; температу́ра ~ет די טעמפּעראַטור פאַלט; атмосфе́рное давле́ние ~ет דער לופטדרוק פאַלט; курс до́ллара ~ет דער קורס פונעם דאָלאַר פאַלט; 12. (*становиться ничтожнее, слабее*) פאַלן*; его́ авторите́т ~ет זײַן אויטאָריטעט פאַלט; ~ет настрое́ние ס'פאַלט די שטימונג; 13. (*о скоте*) פאַלן*, (אויס)פּײגערן; 14. *см.* пасть 5; ◇ ~ть в о́бморок כאַלעשן, פאַלן* כאַלאָשעס; ~ть с ног פאַלן* פון די פיס; се́рдце ~ет 1) (*о чувстве страха*) ס'פאַלט אַרויס דאָס האַרץ; 2) (*о чувстве уныния*) ס'קלעמט דאָס האַרץ; ~ть в *чьих-л.* глаза́х אָנווערן* א סך בא עמעצן [אין עמעצנס אויגן]; ~ть ду́хом פאַרלירן* דעם מוט

паде́ж *м грам.* בייגפאַל ם ־ן

падёж *м (скота)* מאַגיפע װ ־ס

паде́ни||е *с* ס פאַלן; ~е нра́вов מאָראַלישע דעגראַדאַ־ציע; ◇ у́гол ~я *физ.* פאַלווינקל ם ־ען

па́дкий (на *вин.*, до *род.*) לאָערער, לאָהעטער (נאָך); он па́док на лесть ער האָט שטאַרק ליב, מע זאָל אים כאָנפענען

па́дчерица *ж* שטיפטאָכטער װ (מצ. ־טעכטער)

паево́й פײַ־; ~ взнос פײַ־אָפּצאָל ם ־ן

паёк *м* ראַציאָן ם ־ען, פּאַיאָק ם (מצ. פּײַקעס)

паз *м* 1. שפּאַלט ם ־ן; 2. *тех.* פּאַלץ ם ־ן; *(жёлоб)* גאָרע װ ־ס

па́зух||а *ж* 1. בוזעם ם ־ס; 2. *анат.* אויסהויל ם ־ן, כאַלעל ם (מצ. כאַלאָלים); 3. *бот.* פּאַכווע װ ־ס, בלאַט־ווינקל ם ־ען; ◇ как у Христа́ за ~ой ≅ ווי באַם טאַטן אין ווײַנגאָרטן; держа́ть ка́мень за ~ой האַלטן* א שטיין אין בוזעם

пай *м* פּײַ ם ־ען; ◇ на пая́х אויף פּײַ־יעסודעס, אויף שוטפעס, בעשוטפעס(דיק)

па́йка *ж тех.* ס (צונויפ)לייטן

па́йщик *м* פּײַשטשיק ם ־עס

паке́т *м* 1. פּאַקעט ם ־ן; запеча́танный ~ א פאַרכאַס־מעטער פּאַקעט; 2. *(с вещами)* פּעקל ס ־עך; ◇ инди-виду́альный перевя́зочный ~ אינדיווידועלער באַנדאַזשיר־פּאַקעט

пакга́уз *м* פּאַקהאַוז ם ־ן

па́кля *ж* פּאַקליע װ, קלאָטשע װ

пакова́ть *несов.* פּאַק(עווע)ן, פאַרפּאַק(עווע)ן

па́костить *несов. разг.* 1. *(о животных)* פּאַסקודיען, אָנמאַכן; *(вин.; грязнить)* פּאַטשקען, פאַרשמוציקן; 2. *(вин.; портить)* קאַליע מאַכן, מאַכן טעל (פון); 3. *(кому-л.)* זוכן ווי אָנצוטאָן שאָדן (דאַט.)

па́кост||ь *ж разг.* 1. *(гадкая вещь)* פּאַסקודסטווע ס; 2. *(гадкий поступок)* נעוואָלע װ ־ס; де́лать *кому-л.* ~и עמעצן אָפּטאָן* שפּיצלעך; 3. *обыкн. мн.* *(непристойные слова)* ניבלפּע ס, מיִעסע רייד

пакт *м* פּאַקט ם ־ן

пала́с *м (ковёр)* פּאַלאַס ם ־ן

пала́т||а *ж* 1. *(в больнице)* פּאַלאַטע װ ־ס; 2. *(законодательная)* פּאַלאַטע װ ־ס; ~ы Верхо́вного Сове́та СССР די פּאַלאַטעס פונעם אויבער־סאָוועט פון ססרפ; ~а о́бщин *(в Великобритании)* געמיינדעס־הויז ס; ~а представи́телей פאָרשטייער־פּאַלאַטע װ; *(в США)* רעפּרעזענטאַנטן־הויז ס; Наро́дная ~а *(в ГДР)* פאָלקס־קאַמער װ ־ן; 3.: торго́вая ~а האַנדלספּאַלאַטע װ; ~а мер и весо́в די פּאַלאַטע פאַר מאָסן און געוויכטן; 4. *мн. уст. (хоромы)* פּאַלאַץ ם (מצ. פּאַלאַצן), פּאַקאָיעס מצ.; ◇ у него́ ума́ ~а ער איז קלוג ווי די (גאַנצע) וועלט; ער איז א כאָכעם מעכוֹיקעם

пала́тка *ж* 1. געצעלט ס ־ן; בײַדל ס ־עך *уст.*; 2. *(киоск)* פּאַלאַטקע װ ־ס

пала́точн||ый 1. בײַדל־; ~ый посёлок בײַדלעך־יישעװ ם (מצ. ־יישעווים); 2. *(ларёчный)* פּאַלאַטקע־; ~ая торго́вля פּאַלאַטקע־האַנדל ם

пала́ч *м* הענקער ם ־ס, טאַליען ם (מצ. טאַליאָנים); קאַט ם ־ן

па́лев||ый שטרויקאָליריקער; פון שטרוי־קאָליר *после сущ.*; ~ого цве́та פון שטרוי־קאָליר

палёный (צו)געסמאַליעטער

палеонтоло́гия *ж* פּאַלעאָנטאָלאָגיע װ

палести́н||ец *м* = פּאַלעסטינער ם; ~ка *ж* פּאַלעסטי־נערן װ ־ס; ~ский פּאַלעסטינישער; פּאַלעסטינער *неизм.*

па́лец *м* = פינגער ם; большо́й ~ גראָבער פינגער; указа́тельный ~ = טײַטפינגער ם, = ווײַזפינגער ם; сре́дний ~ מיטלסטער [לאַנגער] פינגער; безымя́нный ~ רינג־פינגער ם =; ◇ сквозь па́льцы смотре́ть [гляде́ть *разг.*] מאַכן זיך קעלוי־יאָדעַ, קוקן צווישן די פינגער; ~ о ~ не уда́рить ניט א קלאַפּ טאָן אָן א פינגער; знать, как свой пять па́льцев וויסן* [קענען*] אויף די פינגער; *(местность)* קענען* ווי אויסגעבונדן

палиса́дник *м* פּאַליסאַדניק ם ־עס, סעדל ס ־עך

пали́тра *ж* פּאַליטרע װ ־ס

пали́ть[1] *несов.* 1. *(сов.* опали́ть) (אָפּ)סמאַליען; ~ гу́ся (אָפּ)סמאַליען א גאַנדז; 2. *тк. несов.* בראָטן*, גליִען; со́лнце пали́т די זון בראָט [באַקט]; 3. *(сов.* спали́ть) *разг.* צוברענען

пали́ть[2] *несов. разг. (стрелять)* קנאַלן, שיסן*

па́лк||а *ж* שטעקן ם ־ס; *(тонкая)* שטעקל ס ־עך; *(трость)* שטעקל ס ־עך; лы́жная ~а סקי־שטאָק ם ־ן; ◇ вставля́ть *кому-л.* ~и в колёса שטעלן עמעצן שטעק־לעך אין די רעדער; ≅ לייגן עמעצן קלעצער פאַר די פיס; из-под ~и אונטערן קאַנטשיק

паллиати́в *м* פּאַליאַטיוו ם ־ן; *мед. тж.* לינדער־מיטל ס ־ען; ~ный פּאַליאַטיווער, פּאַליאַטיוו־; ~ное сре́дство א פּאַליאַטיוו מיטל; *мед. тж.* לינדער־מיטל ס ־ען

пало́мни||к *м* פּילגרים ם ־ען; אוילע־רעגל ם (מצ. אוי־לײ־רעגל) *уст.*; ~чество *с* פּילגרים־נעסיע װ ־ס; *перен. разг.* דאָס אוילע־רעגל זײַן

па́лочка *ж* 1. שטעקעלע ס ־ך; дирижёрская ~ דירי־זשאָר־שטעקעלע ס ־ך; 2.: ~ ме́ла קרײַדל ס ־עך; 3. *бакт.* באַציל ם ־ן; туберкулёзная ~ טובערקוליאָז־באַ־ציל ם ־ן

па́лочн||ый: ~ая дисципли́на קאַנטשיק־דיסציפּלין װ

па́луба *ж* (שיפ)דעק ם ־ן

пальба́ *ж разг.* שיסערײַ װ, געשיסערײַ ס

па́льм||а *ж* פּאַלמע װ ־ס; фи́никовая ~а טייטלבוים ם (מצ. ־ביימער); ◇ ~а пе́рвенства בכּוירע װ; ~овый פּאַלמע(ן)־; ~овая ветвь פּאַלמע(ן)צווײַג ם ־ן

пальто́ *с нескл.* מאַנטל ם ־ען, פּאַלטאָ ם ־ען

паля́щий גליִענדיקער, בראָטנדיקער, סאַרפּעדיקער, ברע־נענדיקער

памфле́т *м* פּאַמפלעט ם ־ן; ~ист *м* פּאַמפלעטיסט ם ־ן

па́мятка *ж* דערמאָן־צעטל ם ־ען; *(свод правил)* גע־דענק־אינסטרוקציע װ ־ס

па́мятник *м* 1. דענקמאָל ם (מצ. ־מעלער); *(монумент)* מאָנומענט ם ־ן; ~ Пу́шкину א דענקמאָל פּושקינען; ~ архитекту́ры ארכיטעקטור־דענקמאָל ם (מצ. ־מעלער); ~ пи́сьменности שריפט־דענקמאָל ם (מצ. ־מעלער); 2. *(над-гробный)* מאַצייווע װ ־ס

па́мятн||ый 1. פאַרגעדענקלעכער, געדענקווירדיקער, א פאַרגעדענקלעכע אומפאַרגעסלעכער; ~ое собы́тие געשעעניש [א געדענקווירדיקע, אן אומפאַרגעסלעכע]; 2.: ~ая меда́ль געדענק־מעדאַל ם, װ ־ן; ~ый пода́рок סוווועניר ם ־ן; ◇ ~ая запи́ска מעמאָראַנדום ם ־ס, דער־מאָן־צעטל ם ־ען

па́мят||ь *ж* 1. (*способность запоминать*) מ זיקאָרן; хоро́шая ~ь א גוטער° זיקאָרן; зри́тельная ~ь זע־זיקאָרן מ; 2. (*воспоминание*) מ אָנדענק, מ זייכער; ז געדעכעניש; оста́вить по себе́ до́брую ~ь א נאָך זיך איבערלאָזן* [א גוט געדעכעניש] זייכער גוטן; чтить ~ь *кого-л.* ערן עמעצנס אָנדענק; оста́ться в ~и наро́да אין פאַרבלײַבן* פונעם פאָלק [אין געדעכעניש] זיקאָרן; 3.: быть без ~и אין אָנמאַכט זײַן* אָן באַוווסטזײַן, זײַן*; ◇ ве́чная ~ь א קורצער [א קעצענער] אייביקער אָנדענק; коро́ткая ~ь זיקאָרן; подари́ть на ~ь אין אָנדענק שענקען*; знать *что-л.* на ~ь עפּעס אויסווייניק ווײסן*; мне пришла́ на ~ь одна́ исто́рия איך האָב זיך דערמאָנט א געשיכטע; по ста́рой ~и לויט דער אַלטער געוווינשאַפט; быть без ~и от *кого-л.* [אוילעם אומלויע] פון עמעצן א וועלט האַלטן*; люби́ть *кого-л.* без ~и [די קאַפּאָרע] ווערן* אויסגיין* נאָך עמעצן

пана́м||а *ж* (*шляпа*) ס ־ וו פאַנאַמע; ~ка *ж* פאַנאַמ־ קע וו ־ס

пана́це́я *ж* ס ־ וו פאַנאַציייע, אן אוניווערסאַל (הייל)מיטל

панеги́рик *м* עס ־ מ פאַנעגיריק, ליבגעזאַנג ז ־ען

пане́ль *ж* ן ־ וו פאַנעל; (*для пешеходов тж.*) טראָטו־ אַר מ ־ן

панибра́т||ский *разг.* פאַניבראַטיש, פאַניבראַטסקע(ר) *тж. неизм.*, גאַנץ פאַמיליערער; ~ство *с разг.* פאַני־ בראַטישקייט וו

па́ник||а *ж* וו פאַניק; быть в ~е אין פאַניק זײַן* [אין פּאַכעד]; навести́ ~у [א מעהומע] אָנמאַכן א פאַניק, אָנוואַרפן* א פּאַכעד

паникёр *м* ן ־ מ פאַניקער, = מ פאַניקמאַכער

панихи́да *ж* ס ־ וו פאַניכידע; העספּעד מ (מצ. העספּיי־ דים)

пани́ческ||ий פאַניק־, פאַנישער; ~ое настрое́ние פאַניק־ שטימונג וו; ~ий страх א פאַנישער פּאַכעד; ~ое бе́гство א בעהאָלעדיק אַנטלויפן אין פאַניק; אַנטלויפן אין פאַניק

панно́ *с нескл.* ען ־ מ פאַנאָ

панора́м||а *ж* 1. (*вид*) וו פאַנאָראַמע; открыва́ется широ́кая ~а ס׳אַנטפּלעקט זיך א ברייטע פאַנאָראַמע; 2. (*картина*) ס ־ וו פאַנאָראַמע; ~ный: ~ный кинотеа́тр פאַנאָראַמישער קינעמאַטאָגראַף

пансио́н *м* 1. (*учебное заведение*) ען ־ מ פּאַנסיאָן; 2. (*гостиница*) ען ־ מ פּאַנסיאָן; ן ־ מ פּאַנסיאָנאַט; 3. (*полное содержание*) מ פּאַנסיאָן; ко́мната с ~ом א צימער מיט קעסט

пансиона́т *м* 1. (*полное содержание*) מ פּאַנסיאָנאַט; 2. (*гостиница*) ן ־ מ פּאַנסיאָנאַט; (*со стоянкой для автомобилей тж.*) ן ־ מ מאָטעל

панталó́ны *мн.* 1. *уст.* (*брюки*) מצ. פלודערן, הויזן מצ.; 2. (*женские*) מצ. פּאַנטאַלאָנען

пантео́н *м* ען ־ מ פּאַנטעאָן

панте́ра *ж* ס ־ וו פּאַנטערע

пантоми́ма *ж* ס ־ וו פּאַנטאָמימע

па́нцирь *м* 1. (*воина*) ס ־ מ פּאַנצער; 2. (*животных*) ן ־ מ שילד

па́па[1] *м разг.* ס ־ מ טאַטע

па́па[2] *м* (*римский*) ן ־ מ פּויפּסט

папа́ха *ж* ס ־ וו פּאַפּאַכע

папа́ша *м разг.* מ טאַטעניו, מ פּאַפּאַשע

па́перть *ж* עס ־ מ קלויסטער־גאַנעק

папиро́с||а *ж* ן ־ מ פּאַפּיראָס, ן ־ מ ציגאַר; ~ный פּאַ־ פּיראָס(ן)־; ~ный дым מ פּאַפּיראָסן־רויך; ◇ ~ая бума́га ז פּאַפּיראָס־פּאַפּיר

папи́рус *м* ן ־ מ פּאַפּירוס

па́пка *ж* ס ־ וו פּאַפּקע; ~ для бума́г א פּאַפּקע פאַר פּאַפּירן

па́поротник *м бот.* ן ־ ז פעדערגראָז; מ פּאַפּאָראָטניק עס ־; ן ־ מ פּאַפּאָרט *разг.*

па́пский פּויפּסט־, פּויפּסטלעכער

папуа́с *м* ן ־ מ פּאַפּואַס; ~ка *ж* ס ־ וו פּאַפּואַסקע; ~ский פּאַפּואַסן־, פּאַפּואַסישער

папье́-маше́ *с нескл.* מ פּאַפּיע־מאַשע

пар[1] *м* 1. מ דאַמף; 2. (*испарения*) וו פּאַרע; ◇ на всех ~а́х 1) מיט פולן גאַנג; 2) (*о человеке*) אין איין אָטעם; под ~а́ми גרייט רירן פונעם אָרט

пар[2] *с.-х.* ז ברוכפעלד; поднима́ть ~ אופאַקערן ברוכ־ פעלד; ◇ чёрный ~ מ שוואַרצברוך

па́р||а *ж* 1. = ,ן ־ וו פּאָר; ~а чуло́к א פּאָר זאָקן; ~а брю́к א פּאָר הויזן; 2. (*мужской костюм*) ן ־ מ אָנצוג, קאָסטיום מ ־ען; 3. (*запряжка в две лошади*) צווייגע־ שפּאַן ז; е́хать на ~е מיט צוויי פערד אין א געשפּאַן פאָרן*; 4. (*двое*) ז ־עך פּאָרל; танцу́ющие ~ы טאַנצנדיקע פּאָר־ לעך; 5. *в знач. сказ. разг.* ז גלײַכן; она́ ему́ не ~а זי איז ניט זײַן גלײַכן; 6. *разг.* (*две штуки чего-л.; несколько*) א פּאָר; съесть ~у яиц [א פּאָר] צוויי אויפעסן* אייער; че́рез ~у дней אין א פּאָר טעג ארום; ◇ встать в ~ы זיך פּאָרלעכווײַז אויסשטעלן; в ~е [בע־ צוזאַמען] מיט עמעצן שוטפעס; два сапога́ — ~а א פּאָר(ל) פון גאָט

парабе́ллум *м* ס ־ מ פּאַראַבעלום

пара́граф *м* ן ־ מ פּאַראַגראַף

пара́д *м* ן ־ מ פּאַראַד; принима́ть ~ *воен.* אופנעמען* דעם פּאַראַד; ◇ в по́лном ~е, при всём ~е אויסגע־ פוצט פון קאָפּ ביז פיס

пара́дное *с* ן ־ וו פּאָדערטיר; = וו פּאַראַדנע *разг.*

пара́дн||ый 1. פּאַראַד־; צערעמאָניעלער; ~ый марш צערעמאָניעלער מאַרש; ~ая фо́рма וו פּאַראַד־אוניפאָרם ־ען; 2. (*праздничный*) יאָמטעווודיקער; (*показной*) אויס־ שטעלערישער; ~ый костю́м ען ־ מ ארויסגאַנג־קאָסטיום, א יאָמטעווודיקער קאָסטיום; 3. (*главный*) פּאָדער־; ~ый подъе́зд (מצ. ··גענג) מ פּאָדער־ארײַנגאַנג

парадо́кс *м* ן ־ מ פּאַראַדאָקס; ~а́льный פּאַראַדאָקסאַ־ לער

парази́т *м* ן ־ מ פּאַראַזיט; 2. (*о человеке*) מ פּאַראַזיט ן ־, דצעס·· מ טונעיאַדעץ; ~и́ровать *несов.* פּאַראַזיטירן; ~и́ческий פּאַראַזיטישער

парализо́ванный פּאַראַליזירטער; געליימטער *разг.*

парализов||а́ть *сов. и несов.* 1. פּאַראַליזירן; его́ ~а́ло ער איז פּאַראַליזירט [געליימט] געוואָרן; у него́ парализо́вана нога́ ס׳איז בא אים פּאַראַליזירט [געליימט] א פוס; 2. *перен.*: ~а́ть си́лы проти́вника פּאַראַליזירן [פּענ־ טען] דעם קעגנערס קרעפטן; страх ~а́л его́ во́лю דער פּחד האָט פּאַראַליזירט זײַן ווילן; דער פּחד האָט אָפּ־ גענומען בא אים דעם ווילן; ~а́ть у́личное движе́ние פּאַ־ ראַליזירן [אָפּשטעלן] דעם גאַסן־פאַרקער

парали́тик *м* *разг.* = מ פּאַראַליטיקער; מ געליימטער טע··

парали́ч *м* מ פּאַראַליטש; разби́тый ~о́м פּאַראַליזירטער; געליימטער *разг.*; ~ный 1. פּאַראַליטש־; ~ное состоя-

ние פאראליטש־צושטאנד מ; 2. (*парализованный*) פאראליזירטער; געליימטער *разг.*

параллелепи́пед *м мат.* פאראלעלעפיפעד מ ־ן

параллели́зм *м* פאראלעליזם מ

параллелогра́мм *м мат.* פאראלעלאָגראם מ ־ען

паралле́ль *ж* פאראלעל װ ־ן; *перен. тж.* פארגלײַך מ; **~ный** פאראלעלער; (*протекающий наряду с чем-л. тж.*) באנאנדיקער

пара́метр *м* פאראמעטער מ ־ס

парапе́т *м* פאראפעט מ ־ן

парати́ф *м мед.* פאראטיפ(וס) מ

парафи́н *м* פאראפין מ; **~овый** פאראפין־; (*сделанный из парафина тж.*) פאראפינענער; ~овое ма́сло פאראפין־אייל מ; ~овые све́чи פאראפינענע ליכט, פאראפין־ליכט מצ.

парафи́ровать *сов. и несов. дип.* פאראפירן

парафра́за *ж лит., муз.* פאראפראז מ ־ן, פאראפראזע װ ־ס

парашю́т *м* פאראשוט מ ־ן; **~и́ст** *м* פאראשוטיסט מ ־ן; **~и́стка** *ж* פאראשוטיסטקע, פאראשוטיסטן װ ־ס

парашю́тн||ый 1. פאראשוט־; ~ая вы́шка פאראשוט־טורעם מ ־ס; 2. (*состоящий из парашютистов*) פאראשוטיסטן־; ~ый деса́нт פאראשוטיסטן־דעסאנט מ ־ן

паренёк *м разг.* באָכערצל ז ־עך

па́рен||ый געדעמפטער, געפארעטער; ◇ деше́вле ~ой ре́пы ≅ וועלוו(ע)לער פון באָרשטש

па́рень *м* יונג מ ־ען, באָכער מ (מצ. ־ים, באָכורים); יאט מ ־ן *разг.*

пари́ *с нескл.* פארי מ ־ען, געוועט ז ־ן; держа́ть ~ גיין* אין געוועט, וועטן* זיך; ◇ держу́ ~, что... איך גיי מיט אײַך אין געוועט, אז...

пари́жский פאריזשער *неизм.*

пари́к *м* פאריק מ ־ן; (*в старину у замужних евреек тж.*) (האָר)שײַטל ז ־עך *уст.*

парикма́хер *м* פאריקמאכער מ ־ס, פריזירער מ =; (*мужской тж.*) שערער מ = *уст.*; **~ская** *ж* פאריקמאכערסקע װ ־ס; פריזירערײַ װ ־ען, פאריקמאכערײַ װ ־ען *разг.*

пари́ровать *сов. и несов.* 1. (*отбивать*) פארירן, אָפּווערן; 2. (*опровергать*) פארירן, אָפּפרעגן

парите́т *м юр., эк.* פאריטעט מ; **~ный** *юр.* פאריטעט־; на ~ных нача́лах מיט גלײַכע רעכט, אף פאריטעט־יעסוידעס

па́р||ить *несов.* 1. (*варить, на пару*) (צו)דעמפן; 2. (*подвергать действию пара*) (אויס)פארען; (*с лечебной целью*) פארען; 3. *обыкн. безл.*: ~ит ס'איז פארנע; 4. (*выделять пар*): земля́ ~ит פונעם באָדן ציט [גייט] א פארע

пари́ть *несов.* שוועבן; ~ в облака́х *перен.* שוועבן אין די וואָלקנס [אין די הימלען]

па́риться *несов.* 1. (*вариться на пару*) דעמפן זיך, פארען זיך; 2. (*в бане*) פארען זיך; (*веником*) בעזעמען זיך; 3. *разг.* (*изнемогать от жары*) פארען זיך, אָפּגיין* מיט שווייס

парк *м* פארק מ ־ן; ~ культу́ры и о́тдыха פארק פאר קולטור און אָפּרו; трамва́йный ~ טראמוויי־פארק מ ־ן; артиллери́йский ~ ארטילעריע־פארק מ

парке́т *м* 1. *собир.* פארקעט מ, פארקעט־ברעטלעך מצ.; 2. (*пол*) פארקעט מ, פארקעט־דיל מ ־ן; **~ный:** ~ный пол *см.* паркéт 2

парла́мент *м* פארלאמענט מ ־ן; член ~а א מיטגליד פון פארלאמענט; **~ари́зм** *м* פארלאמענטאריזם מ; **~а́рий** *м* פארלאמענטאריער מ =; **~а́рный** פארלאמענטאר(יש)ער

парламентёр *м* פארלאמענטיאָר מ ־ן

парла́ментск||ий פארלאמענט־, פארלאמענטישער; (*имеющий парламент*) פארלאמענטארער; ~ие фра́кции פארלאמענטישע פראקציעס, פארלאמענט־פראקציעס מצ.; ~ие вы́боры וואלן אין פארלאמענט

парни́к *м* ספעקט װ ־ן, טרײַבקאסטן מ ־ס; **~о́вый** ספעקטן־; ~о́вая ра́ма ספעקטן־ראם װ ־ען; ~о́вые огурцы́ ספעקטן־אוגערקעס מצ.

парн||о́й פרישער; ~о́е молоко́ מילך פון אונטער דער בעהיימע; ~о́е мя́со פריש פלייש

парнокопы́тные *мн. зоол.* גראָדטלאָיִקע מצ.

па́рн||ый 1. (*составляющий пару*) פון איין פאָר, צו דער פאָר *после сущ.*; (*о листьях*) געפאָרטער; 2. (*об экипаже, о санях*) צווייגעשפאניקער; 3. (*производимый парами*) פאָרלעכווײַזער; ~ое ката́ние *спорт.* פאָרלעכווײַזע גליטשונג

паро́воз *м* לאָקאָמאָטיוו מ ־ן; **~ный** לאָקאָמאָטיוו(ן)־; ~ное депо́ לאָקאָמאָטיוון־דעפאָ מ ־ען; ~ная брига́да לאָקאָמאָטיוו־בריגאדע װ ־ס

паровозоремо́нтный: ~ заво́д דער זאוואָד פאר רעמאָנט פון לאָקאָמאָטיוון

паровозострои́тельный: ~ заво́д לאָקאָמאָטיוון־זאוואָד מ ־ן

паров||о́й[1] דאמף־; ~а́я маши́на דאמפמאשין װ ־ען; ~о́е отопле́ние דאמף־באהייצונג װ

паров||о́й[2] *с.-х.* ברוך־; ~о́е по́ле ברוכפעלד ז ־ער

пароди́йн||ый פאראָדיע־; ~ый жанр פאראָדיע־זשאנער מ; ~ая пе́сенка א לידל א פאראָדיע

пароди́ровать *несов. и сов.* פאראָדירן

паро́дия *ж* פאראָדיע װ ־ס

пароксизм *м мед.* פאראָקסיזם מ ־ען, אטאקע װ ־ס

паро́ль *м* פאראָל מ ־ן

паро́м *м* פאראָם מ ־ען

паро́мщик *м* פאראָמשטשיק מ ־עס, פאראָם־פירער מ =

парообра́зный דאמפארטיקער

парообразова́ние *с* דאמף־אויסבילדונג װ ־ען

пароотво́дн||ый: ~ая труба́ דאמפאָפלייטנדיקע רער

парохо́д *м* דאמפער מ ־ס, דאמפשיף װ ־ן; **~ный** דאמפער־, דאמפשיף־; ~ное сообще́ние (דאמפ)שיף־פארקער מ; **~ство** *с* שיף־(פארקער־)אמט מ

па́рочка *ж* פאָרעלע ז ־עך

па́рт||а *ж* פארטע װ ־ס, שולבאנק װ (מצ. ־בענק)

парт||акти́в *м* (партийный актив) פארטאקטיוו מ (פארטײַ־אקטיוו); **~биле́т** *м* (партийный билет) פארטבילעט (פארטײַ־בילעט) מ ־ן; **~бюро́** *с нескл.* (партийное бюро) פארטביוראָ ז, װ (פארטײַ־ביוראָ)

парте́р *м* פארטער מ

парти́ец *м разг.* פארטייער מ =

партиза́н *м* פארטיזאן מ ־ען, פארטיזאנער מ =; **~ить** *несов. разг.* פארטיזאנעווען; קעמפן אלס א פארטיזאן, זײַן* א פארטיזאן; **~ка** *ж* פארטיזאנקע װ ־ס; **~ский** פארטיזא-

נישער; ~ский отря́д פּאַרטיזאַנישער אָטריאַד; ~ская война́ א פּאַרטיזאַנישע מילכאָמע

парти́йность *ж* 1. *(принадлежность к партии)* פּאַרטיי־אָנגעהעריקייט וו; 2. *(соответствие принципам марксистско-ленинской партии)* פּאַרטייִשקייט וו; ~ литерату́ры די פּאַרטייִשקייט פון דער ליטעראַטור

парти́йн||ый 1. פּאַרטיי־, פּאַרטייִשער; ~ое собра́ние פּאַרטיי־פאַרזאַמלונג וו ־ען; ~ая дисципли́на פּאַרטייִשע דיסציפּלין; 2. *в знач. сущ. м* = פּאַרטייער ח

партиту́ра *ж муз.* פּאַרטיטור וו ־ן

па́ртия *ж* 1. *(политическая организация)* פּאַרטיי וו ־ען; Коммунисти́ческая па́ртия Сове́тского Сою́за קאָמוניסטישע פּאַרטיי פונעם סאָוועטנפאַרבאַנד; 2. *(группа, отряд)* גרופּע וו ־ס; геологи́ческая ~ א געאָלאָגישע אויספאָרש־גרופּע; 3. *(количество каких-л. предметов)* פּאַרטיע וו ־ס; ~ това́ра א פּאַרטיע סכוירע; 4. *(часть музыкального произведения)* פּאַרטיע וו ־ס; 5. *(игра)* פּאַרטיע וו ־ס; *(в карты, домино тж.)* קאָן ח ־ען *разг.*

партко́м *м* (парти́йный комите́т) פּאַרטקאָם ח ־ען (פּאַרטיי־קאָמיטעט)

партконфере́нция *ж* (парти́йная конфере́нция) פּאַרטיי־קאָנפערענץ וו ־ן

партнёр *м* פּאַרטניאָר ח ־ן

парто́рг *м* (парти́йный организа́тор) פּאַרטאָרג ח ־ן (פּאַרטיי־אָרגאַניזאַטאָר)

парт||организа́ция *ж* (парти́йная организа́ция) פּאַרטיי־אָרגאַניזאַציע וו ־ס; **~собра́ние** *с* (парти́йное собра́ние) פּאַרטיי־פאַרזאַמלונג וו ־ען

па́рус *м* זעגל ח ־ען; идти́ под ~а́ми זעגלען; подня́ть ~а́ אַרויפציִען* די זעגלען; на всех ~а́х מיט פולן גאַנג; *перен. (о человеке)* אין איין אָטעם

паруси́н||а *ж* פּאַרוסין(ע) וו, זעגל־לייוונט וו; **~овый** פּאַרוסינענער; פון פּאַרוסין(ע) *после сущ.*

па́русн||ик *м* זעגלשיף וו ־ן; **~ый** זעגל־; ~ое су́дно זעגלשיף וו ־ן; ~ый спорт זעגלספּאָרט ח, זעגלשיף־ספּאָרט ח

парфюме́р||ия *ж собир.* פּאַרפומעריע וו; **~ный** פּאַרפומעריע־; ~ный магази́н פּאַרפומעריע־מאַגאַזין ח ־ען

парч||а́ *ж* בראָקאַט ח, פּאַרטשאַ וו; **~о́вый** בראָקאַט־, בראָקאַטענער; פון בראָקאַט, פון פּאַרטשאַ *после сущ.*

парш||а́ *ж (у животных)* קרעץ מצ.; *(у человека)* גרינד ח, פּאַרך ח; **~и́веть** *несов. разг. (о животном)* קרעציק ווערן*; *(о человеке)* פּאַרכעוואַטע ווערן*; **~и́вый** 1. *(покрытый паршой)* קרעציקער; 2. *разг. (дрянной)* פּאַסקודנע(ר) *тж. неизм.*, פּאַרשיווע(ר) *тж. неизм.*

пас¹ *м* 1. *межд. карт.* פּאַס; 2. *в знач. сказ.:* я ~ פּאַס, אָן מיר; *перен. разг.* דאָס איז ניט פאַר מיר [ניט פאַר מיינע קויכעס]

пас² *м спорт.* פּאַס ח ־ן; то́чный ~ א פּינקטלעכער פּאַס

па́сека *ж* פּאַסיקע וו ־ס, בינשטאָק־גאָרטן ח (מצ. ··גערטנער)

па́сечник *м* פּאַסיטשניק ח ־עס, בינענציכטלער ח =

па́сквиль *м* פּאַסקוויל ח ־ן

па́смурный 1. כמאַרנע(ר) *тж. неизм.*; *(о небе тж.)* פאַרוואָלקנטער; 2. *перен.* באַטריבטער; סומנע(ר) *тж. неизм.*

пасова́ть¹ 1. *карт.* פּאַסן, «!פּאַס» זאָגן; 2. *перен.* אַראָפּלאָזן* די הענט; (пе́ред *тв.*) אָפּהענטיק בלייבן* (קעגן); ~ пе́ред тру́дностями אָפּהענטיק בלייבן* קעגן שוועריקייטן

пасова́ть² *несов. спорт.* פּאַסן

па́спорт *м* 1. *(удостоверение личности)* פּאַספּאָרט ח ־ן; פּאַס ח (מצ. פּעסער) *уст.*; 2. *(прибора, машины и т. п.)* פּאַספּאָרט ח ־ן; **~ный** פּאַספּאָרט(ן)־; ~ная систе́ма פּאַספּאָרטן־סיסטעם וו; ◇ ~ный стол פּאַספּאָרט־אָפּטייל ח ־ן

пасса́ж¹ *м (торговое помещение)* פּאַסאַזש ח ־ן

пасса́ж² *м муз.* פּאַסאַזש ח ־ן

пассажи́р *м* פּאַסאַזשיר ח ־ן; פּאַרשוין ח ־ען *уст.*; **~ский** פּאַסאַזשיר(ן)־; ~ский по́езд פּאַסאַזשיר־צוג ח ־ן

пасса́т *м* פּאַסאַט ח ־ן

пасси́в *м бухг., грам.* פּאַסיוו ח

пасси́вн||ость *ж* פּאַסיווקייט וו; **~ый** פּאַסיווער; быть ~ым зри́телем א פּאַסיווער צושויער זיין*, נאָר קוקן; ~ый бала́нс *эк.* א פּאַסיווער באַלאַנס

па́ста *ж* פּאַסטע וו; зубна́я ~ ציינפּאַסטע וו

па́стбищ||е *с* פּאַשע וו, פּיטערפעלד ו ־ער, פּאַשע־לאָנקע וו ־ס; выгоня́ть скот на ~е אַרויסטרייבן* דאָס פי אַף פּאַשע; **~ный:** ~ные луга́ פּיטער־לאָנקעס מצ.; ~ное скотово́дство פיצוכט אַף פּאַשע

пасте́ль *ж жив.* פּאַסטעל וו; писа́ть ~ю מאָלן מיט [אין] פּאַסטעל

пастеризо́ванный פּאַסטעריזירטער

пастеризова́ть *сов. и несов.* פּאַסטעריזירן

пастерна́к *м бот.* פּאַסטערנאַק ח

пасти́ *несов.* פּאַשען, פּאַסען

пастила́ *ж* פּאַסטילאַ וו

пасти́сь *несов.* פּאַשען זיך, פּאַסען זיך

пастора́ль *ж лит., муз.* פּאַסטאָראַל וו ־ן

пасту́||х *м* פּאַסטעך ח ־ער; **~шеский, ~ший** פּאַסטעך־; ◇ ~ший рожо́к פּאַסטעך־האָרן ח ־ס

пасту́шка *ж* פּאַסטעכקע וו ־ס, פּאַסטושקע וו ־ס

пастушо́к *м* פּאַסטעכל ו ־עך

пасть¹ *сов.* 1. *см.* па́дать 1, 3, 6, 7, 8, 12, 13; 2. *(погибнуть в бою)* פאַלן*; ~ сме́ртью хра́брых פאַלן* ווי א העלד; 3. *(быть свергнутым)* פאַלן*, אַראָפּגעשלידערט ווערן*; 4. *(о городе, крепости)* פאַלן*; 5. *(морально опуститься)* פאַלן*, דעגראַדירן; 6.: жре́бий пал на него́ דער גורל איז געפאַלן אַף אים; 7. *(ослабеть, ухудшиться)* פאַלן*; его́ влия́ние па́ло זיין איינפלוס איז געפאַלן; па́ло настрое́ние ס'איז געפאַלן די שטימונג

пасть² *ж* 1. מויל ו (מצ. מיילער); פּיסק ח ־עס *разг.*; 2. *перен.* שלונד ח ־ן

па́сха *ж* 1. *(христианская)* פּאַסכע וו; *(еврейская)* פּייסעך ח; 2. *(кушанье)* פּאַסקע וו ־ס; творо́жная ~ א פּאַסקע פון טוואָרע

пасха́льный פּאַסכע־, פּאַסכאַלער; *(относящийся к еврейской пасхе)* פּייסעך־, פּייסעכדיקער

па́сынок *м* שטיפזון ח (מצ. ··זין); *перен.* שטיפקינד ו ־ער

пате́нт *м* פּאַטענט ח ־ן; ~ на изобрете́ние א פּאַטענט אַף א דערפינדונג

патенто́ванн||ый פּאַטענטירטער; ~ое сре́дство א פּאַטענטירט מיטל, א פּאַטענטירטע רעפואע

патентова́ть *сов. и несов.* פּאַטענטירן

патети́ческий פּאַטעטישער; ליידנשאַפטלעכער, היסלעוועסדיקער

патефо́н *м* פאטעפאָן מ ־ען; ~ный פאטעפאָן־; ~ная пласти́нка פאטעפאָן־פלאטע װ ־ס

па́тока *ж* פאטעקע װ

патологи́ческий פאטאָלאָגישער

патоло́гия *ж* פאטאָלאָגיע װ

патриа́рх *м* פאטריארך מ ־ן; ~а́льный פאטריארכא־לער; (*устарелый тж.*) אלטפרענקישער, פארצײַטיקער, אָפגעלעבטער; ~а́т *м* פאטריארכאט מ

патрио́т *м* פאטריאָט מ ־ן; ~и́зм *м* פאטריאָטיזם מ; ~и́ческий פאטריאָטישער; ~ка *ж* פאטריאָטקע װ ־ס

патро́н[1] *м воен., тех., эл.* פאטראָן מ ־ען

патро́н[2] *м* 1. *уст.* (*покровитель*) פאטראָן מ ־ען, בא־שיצער מ =; 2. (*хозяин, начальник*) באלעבאָס מ (מצ. באלעבאטים), פאטראָן מ ־ען; שעף מ ־ן

патрона́ж *м мед.* פאטראָנאזש מ (מעדיצינישע אופזיכט אינדערהיים)

патро́нн||ый פאטראָנ(ען)־; ~ая ги́льза פאטראָן־הילזע װ ־ס; ~ый заво́д פאטראָנען־זאוואָד מ ־ן

патронта́ш *м* פאטראָנטאש מ ־ן

патрули́ровать *несов. воен.* פאטרולירן

патру́ль *м воен.* פאטרול מ ־ן; ~ный 1. פאטרול־, פאטרוליר־; ~ное су́дно פאטרוליר־שיף װ; 2. *в знач. сущ. м* פאטרולירער מ =

па́уз||а *ж* פאוזע װ ־ס, פויזע װ ־ס; де́лать ~у מאכן א פאוזע [א פויזע]

пау́к *м* שפין װ ־ען

паути́на *ж* 1. שפינוועבס ו; פאוטיניע װ *разг.*; 2. *перен.* נעץ װ, געשפינס ו; ~ лжи א נעץ [א געשפינס] פון שקער

па́фос *м* 1. היסלײַוועס ו, ברען מ, פאטאָס מ; говори́ть с ~ом *רעדן מיט היסלײַוועס [מיט ברען]; *неодобр.* *רעדן פאטעטיש; 2. (*энтузиазм*) פאטאָס מ; ~ борьбы́ דער פאטאָס פון קאמף; ~ созида́тельного труда́ דער פא־טאָס פון שעפערישער מי

пах *м* דיכווינקל מ

па́хан||ый געאקערטער; ~ая земля́ געאקערטע ערד

па́харь *м* אקערמאן מ (מצ. אקערלײַט)

паха́ть *несов.* אקערן

па́хн||уть *несов. прям. и перен.* שמעקן; цветы́ прия́тно ~ут די בלומען שמעקן גוט° [פײַן]; ~ет духа́ми עס שמעקט מיט פארפום; ~ет больши́ми убы́тками *разг.* עס שמעקט מיט גרויסע° העזייקעס; ◇ ~ет по́рохом עס שמעקט מיט פולווער

пахн||у́ть *сов. разг.* *א בלאָז, א צי טאָן*, א ווײַע טאָן*; ~у́ло хо́лодом ס'האָט א צי געטאָן א קעלט; ~у́ло арома́том цвето́в ס'האָט א צי געטאָן מיט בלומענדופט; ~у́ло све́жестью ס'האָט א ווײַע געטאָן א קיל [א פריש] ווינטעלע

па́хот||а *ж* 1. אקערן ו, אקערונג װ; 2. (*вспаханное поле*) אקערפעלד ו; ~ный אקער־; ~ная земля́ אקער־ערד װ

па́хта *ж* מאסלינקע װ

па́хтать *несов.* (אויס)שלאָגן* (פוטער)

паху́чий שמעקעדיקער, דופטיקער

пацие́нт *м* פאציענט מ ־ן; ~ка *ж* פאציענטקע װ ־ס

пацифи́||зм *м* פאציפיזם מ; ~и́ст *м* פאציפיסט מ ־ן; ~и́стский פאציפיסטישער

па́че *уст.*: ~ ча́яния אויסער יעדער דערווארטונג; тем ~ אוודאי שוין

па́чка *ж* 1. פעקל ו ־עך; ~ пи́сем א פעקל [א פאק] בריוו; ~ де́нег א פעקל געלט; ~ папиро́с א פעקל פא־פיראָסן; 2. *в знач. нареч. разг.*: ~ми (*о посетителях и т. п.*) טשאטעסווײַז

па́чкать *несов.* 1. אויסשמירן, (פאר)פאטשקען; 2. *разг.* (*плохо рисовать, писать и т. п.*) שמירגעווען, פאטשקען; ◇ ~ репута́цию פארפלעקן [בלאמירן] די רעפוטאציע; ~ся *несов.* 1. אויסשמירן זיך, פארפאטשקען זיך; 2. *перен.* שמירן זיך דאָס פאָנעם, פאטשקען זיך

пачкотня́ *ж разг.* שמירערײַ װ, פאטשקערײַ װ

пачку́н *м разг.* 1. פאטשקער מ =, פאטשקון מ ־עס; 2. (*о писателе, живописце*) שמירער מ =

па́шня *ж* אקערפעלד ו

паште́т *м* פאשטעט מ

па́юсн||ый: ~ая икра́ געפרעסטער שווארצער קאוויאר

пая́льн||ик *м* לייט־אײַזן מ ־ס; ~ый לייט־; ~ая ла́мпа לייט־לעמפל ו ־עך

пая́сничать *несов. разг.* פאיאצעווען, מאכן לעצישע שטיק

пая́ть *несов.* (פאר)לייטן

пая́ц *м* פאיאץ מ ־ן, לעץ מ (מצ. לייצים)

певе́ц *м* 1. זינגער מ =; 2. *перен.* באזינגער מ =; (*поэт*) פאָעט מ ־ן; ~ приро́ды דער באזינגער פון דער נאטור

певи́ца *ж* זינגערין װ ־ס

певу́ч||есть *ж* זינגעוודיקײַט װ, מעלאָדישקײַט װ; ~ий זינגעוודיקער, מעלאָדישער; ~ий го́лос א זינגעוודיקע שטים; ~ий язы́к א מעלאָדישע שפראך

пе́вчи||й 1. זינג־; ~е пти́цы זינגפייגעלעך מצ., שפילפיי־געלעך מצ. *разг.*; 2. *в знач. сущ. м* כאָריסט מ ־ן; (*в синагоге тж.*) משוררער מ ־ים

пе́гий העלגעפלעקטער, שעקיקער

педаго́г *м* פעדאגאָג מ ־ן; ~ика *ж* פעדאגאָגיק װ

педагоги́ческ||ий פעדאגאָגישער; ~ий сове́т דער פעדא־גאָגישער ראט; ~ий институ́т א פעדאגאָגישער אינסטיטוט; ~ая литерату́ра פעדאגאָגישע ליטעראטור; в ~их це́лях צוליב פעדאגאָגישע [דערציערישע] צוועקן

педа́ль *ж* פעדאל מ ־ן; нажа́ть ~ אָנדריקן אפן פע־דאל; ~ный פעדאל־; מיט פעדאלגאנג *после сущ.*; де́тский ~ный автомоби́ль א קינדערשער פעדאל־אווטאָמאָ־ביל, א קינדערשער אווטאָמאָביל מיט פעדאלגאנג

педа́нт *м* פעדאנט מ ־ן; ~и́зм *м* פעדאנטיזם מ; ~и́чность *ж* פעדאנטישקײַט װ; ~и́чный פעדאנטישער

педиа́тр *м мед.* פעדיאטער מ ־ס, קינדער־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים); ~и́я *ж* פעדיאטריע װ

педикю́р *м* פעדיקיור מ

пейза́ж *м* 1. (*вид местности*) פייזאזש מ ־ן, לאנד־שאפט מ ־ן; 2. (*картина*) פייזאזש מ ־ן, פייזאזשבילד ו ־ער; ~и́ст *м* פייזאזשיסט מ ־ן, פייזאזשן־מאָלער מ =; ~ный פייזאזש־; ~ная жи́вопись פייזאזש־מאָלערײַ װ

пека́рня *ж* בעקערײַ װ ־ען

пе́карь *м* בעקער מ =

пеклева́нн||ый געבײַטלטער; ~ая мука́ בײַטלמעל װ, געבײַטלטע מעל; ~ый хлеб בײַטלברויט ו, געבײַטלט ברויט

пе́кл||о *с разг.* גע(הע)נעם מ; *перен. тж.* גענעם־פײַער ו; в са́мом ~е бо́я אינעם סאמע גענעמשן שלאכט־פײַער

пелена́ *ж* איבערצוג מ ־ן; сне́жная ~ שניידעק װ; ◇ сло́вно ~ с глаз упа́ла ווי ס'זאָל א הײַטל אראָפ פון די אויגן

пеленáть *несов.* וויקלען, ווינדלען

пéленг *м* פּעלענג ם

пеленгáтор *м* פּעלענגאַטאָר ם ־ס

пелён||ка *ж* ווינדעלע ז ־ך, וויקעלע ז ־ך; ◇ с ~ок פון די וויקעלעך, פון קינדווײַז (אָן)

пелери́на *ж* פּעלערינע וו ־ס; הענגקאָלנער ם (מצ. ־קעלנער) *уст.*

пельмéни *мн.* (*ед.* пельмéнь *м*) קרעפּלעך מצ.; פּעלמעניעס מצ.

пéмза *ж* פּימס ם

пéн||а *ж* 1. שוים ם; снять ~у с *чего-л.* אָפּשוימען עפּעס, אַראָפּנעמען* דעם שוים פון עפּעס; 2. (*мыльная*) זייפּ(נ)שוים ם, מילינקעס מצ.; 3. (*на лошади*) מולינעס מצ.; ◇ с ~ой у рта מיט שוים אף די ליפּן

пенáл *м* פּענאַל ם ־ן

пéн||ие *с* 1. זינגען ז, געזאַנג ם; учитель ~ия דער לערער פון געזאַנג; דער לערער אף זינגען *разг.*; 2. (*петуха*) קרייען ז

пéнистый שוימיקער

пéниться *несов.* שוימען

пеницилли́н *м* פּעניצילין ם

пéнк||а *ж* 1. (*на молоке*) הויט וו; פּלעווקע וו *разг.*; 2. (*варенья*) פּערע וו, שוים ם; ◇ снимáть ~и אָפּהייבן* [אַראָפּנעמען*] דאָס אייבערשטע [די סמעטענע]

пеноплáст *м* שוימפּלאַסט ם

пеностеклó *с* שוימגלאָז ז

пенсионéр *м* פּענסיאָנער ם ־ן; *юр. тж.* פּענסיע־נעמער ם =; ~ по стáрости פּענסיאָנער לויט די יאָרן; ~ по инвали́дности פּענסיאָנער מאַכמעס אינוואַלידישקייט; ~ка *ж* פּענסיאָנערקע וו ־ס

пенсиóнн||ый פּענסיע־; ~ое обеспéчение די פאַרזיכערונג מיט פּענסיע; ~ый вóзраст פּענסיע־עלטער ם; ~ая кни́жка פּענסיע־ביכל ז ־עך

пéнси||я *ж* פּענסיע וו ־ס; вы́йти на ~ю אַוועקגיין* [איבערגיין*] אף פּענסיע

пенснé *с нескл.* פּענסנע מצ.

пень *м* קאָרטש ם ־ן, פּניאָק ם ־עס; ◇ стоя́ть как ~ שטיין* ווי א גוילעם

пеньк||á *ж* האַנף ם, פּענקע וו; ~óвый האַנף־, פּענקע־; ~óвая верёвка א שטריק פון פּענקע

пеньюáр *м* פּעניואַר ם ־ן

пéня *ж* פּען ם, געלט־שטראָף וו

пеня́||ть *несов.* (на *вин.*) *разг.* האָבן* טײַנעס (צו); ◇ ~й на себя́! ביסט [וועסט זײַן] אַליין שולדיק

пéпел *м* אַש ז; обрати́ть *что-л.* в ~ מאַכן פון עפּעס אַש און פּאָרעך [אַש און רויך]; подня́ть *что-л.* из пéпла ווידערופשטעלן [ווידער אופבויען] פון רוינען; ~и́ще *с* 1. (*пожарище*) אַש־כורווע וו ־ס; 2. *уст.*: на стáром ~и́ще אין דער אַמאָליקער [אַלטער] היים

пéпельница *ж* אַשטעצל ז ־עך, אַשבעכער ם ־ס

пéпельный (*о волосах*) אַשבלאָנדער

пéрвен||ец *м* ערשטלינג ם ־ען, בכאָר ם (מצ. בכוירים); *перен.* ערשטלינג ם ־ען; ~ство *с* 1. (*первое место*) דאָס ערשטע אָרט; завоевáть ~ство דעראָבערן דאָס ערשטע אָרט; 2. (*состязание*) טשעמפּיאָנאַט ם; ~ство СССР по футбóлу פוטבאָל־טשעמפּיאָנאַט פון פססר

пéрвенствовать *несов.* פאַרנעמען* דעם אויבנאָן [דאָס ערשטע אָרט]

перви́чн||ый 1. (*первоначальный*) ערשטיקער, אָנפאַנגלעכער; *филос.* פּרימערער; ~ая обрабóтка אָנפאַנגלעכע באַאַרבעטונג; матéрия ~а די מאַטעריע איז פּרימער; 2. (*низовой*) אונטערשטער, פּרימערער; ~ая парти́йная организáция אונטערשטע [ערשטיקע] פּאַרטיי־אָרגאַניזאַציע

первобы́тн||ый 1. אוראַלטער; קאַדמוינישער *уст.*; ~ое óбщество די אוראַלטע געזעלשאַפט; ~ые временá די אוראַלטע [קאַדמוינישע] צײַטן; ~ый человéк דער אוראַלטער מענטש, אורמענטש ם ־ן; 2. אור־; (*примитивный*) פאַרצײַטיקער, אָפּגעלעבטער, פּרימיטיווער; ~ая тéхника פאַרצײַטיקע טעכניק; ~ые нрáвы פאַרצײַטיקע [אָפּגעלעבטע] זיטן; 3. (*невозделанный, нетронутый*) בערײשיס־; ~ый лес אורוואַלד ם, בערײשיס־וואַלד ם; 4. (*о животных*) אור־; ~ый бык אוראָקס ם, ווילד רינד

первозда́нн||ый 1. בערײשיס־; ~ый хáос *ирон.* בערײשיס־כאַאָס ם; 2. (*неизменённый*) אורשפּרינגלעכער; в ~ом ви́де אין אורשפּרינגלעכער פאָרם

первоистóчник *м* אורקוואַל ם ־ן, אורקוועל וו ־ן

первоклáссн||ик *м* ערשטקלאַסניק ם ־עס, א שילער פונעם ערשטן קלאַס; ~ица *ж* ערשטקלאַסניצע וו ־ס, א שילערן פונעם ערשטן קלאַס

первоклáссный ערשטקלאַסיקער; פון העכסטער [בעסטער] קוואַליטעט *после сущ.*

первокýрсн||ик *м* ערשטקורסניק ם ־עס, א סטודענט פונעם ערשטן קורס; ~ица *ж* ערשטקורסניצע וו ־ס, א סטודענטקע פונעם ערשטן קורס

Первомáй *м* דער ערשטער מײַ, דער ערשטמײַ־יאָמטעוו

первомáйск||ий ערשטמײַיקער, פונ(עם) ערשטן מײַ *после сущ.*; ~ий прáздник דער יאָמטעוו פון ערשטן מײַ, ערשטמײַ־יאָמטעוו ם; ~ая демонстрáция די ערשטמײַיקע דעמאָנסטראַציע

первоначáльн||о *нареч.* צוערשט; ~ый 1. (*исходный*) פריערדיקער, ערשטער, אורשפּרינגלעכער; ~ый план ערשטער [פריערדיקער] פּלאַן; 2. (*являющийся первым этапом чего-л.*) אָנפאַנג־, אָנפאַנגלעכער; ~ое обучéние אָנפאַנג־בילדונג וו; ~ое накоплéние *эк.* אָנפאַנגלעכע אָנזאַמלונג; 3. (*элементарный*) עלעמענטאַרער, אָנפאַנגלעכער; ~ые свéдения אָנפאַנגלעכע [עלעמענטאַרע] ידיעות

первоосновá *ж* אורגרונט ם, אור־יעסאָד ם

первоочереднóй ערשטרײיִקער; ~áя задáча די דרינגלעכסטע אופגאַבע

первопечáтн||ик *м* ערשט־דרוקער ם =; ~ый: ~ая кни́га ערשט־דרוק ם ־ן, אינקונאַבל וו ־ען

первопричи́на *ж* אור־סיבע וו

первопýток *м разг.* ערשטער שליטוועג

перворазря́дн||ик *м* ערשטראַזריאַדניק ם ־עס, א ספּאָרטלער פונעם ערשטן ראַזריאַד; ~ый ערשטקלאַסיקער

перворóдный *высок.* ערשט־געבוירענער; ~ сын בכאָר ם (מצ. בכוירים)

перворóдств||о *с*: ~о, прáво ~а *перен.* בכוירע וו

первосóртный ערשטסאָרטיקער; פונעם ערשטן סאָרט *после сущ.*

первостепéнн||ый ערשטראַנגיקער; פון דער ערשטער מאַדרייגע, *после сущ.*; задáча ~ой вáжности אן אופגאַבע פון ערשטראַנגיקער וויכטיקייט

пéрв||ый 1. ערשטער; ~ый день учéбного гóда דער ערשטער טאָג פונעם לערניאָר; ~ое впечатлéние דער ערשטער אײַנדרוק; ~ый полёт в кóсмос דער ערשטער

פלי [פלוג] אין קאָסמאָס; ~ое февраля́ דער ערשטער פעווראַל; в ~ых чи́слах октября́ (אין) די ערשטע טעג (פון) אָקטיאַבער; в ~ом часу́ но́чи צווישן צוועלף און איינס באַנאַכט; полови́на ~ого האַלב איינס; 2. (лучший) ערשטער, בעסטער; 3. (из упомянутых) דער ערשטער; 4. в знач. сущ. с (блюдо) דאָס ערשטע געריכט; ◇ при ~ой возмо́жности בא דער ערשטער מעגלעכקייט [געלעגנהייט]; вы́двинуть что-л. на ~ый план ארויסרוקן עפּעס אפן ערשטן פלאַן [אין פאָדערגרונט]; из ~ых рук פון דער ערשטער האַנט; ~ым де́лом צום אַלעם ערשטן, צוערשט, קודעמקאָל; ~ое вре́мя די ערשטע צייט, אין אָנהייב

перга́мент м 1. (кожа) פאַרמעט מ; 2. (рукопись) פאַרמעט־שריפט וו ־ן, פאַרמעט־קסאָוויאַד מ ־ן; 3. (бумага) פאַרמעט־פאַפּיר ז; ~ный ־פאַרמעט; ~ная бума́га פאַרמעט־פאַפּיר ז

переадресова́ть сов., **переадресо́вывать** несов. איבעראַדרעסירן

перебази́ровать сов. איבערבאַזירן; ~ся сов. איבערבאַזירן זיך

переба́рщивать несов. см. переборщи́ть

перебега́ть несов. 1. см. перебежа́ть; 2. (перемещаться — о свете, тени и т. п.) אומוואַנדערן, אומשווינדלען

перебежа́ть сов. 1. (что-л.) *איבערלויפן; (куда-л., через что-л. тж.) *אריבערלויפן; ~ у́лицу *איבערלויפן די גאַס; ~ че́рез мост *אריבערלויפן [*איבערלויפן] איבער דער בריק; ~ на противополо́жный тротуа́р *אריבערלויפן [*איבערלויפן] אפן קעגנאיבערדיקן טראָטואַר; 2. (в лагерь противника) *איבערלויפן; ◇ ~ кому́-л. доро́гу *איבערלויפן עמעצן דעם וועג

перебе́жка ж 1. איבערלויף מ ־ן; 2. спорт. פונסנײ־לויף מ

перебе́жчик м איבערגעלאָפענער מ ··נע

перебеси́ться сов. 1. *מעשוגע ווערן; 2. разг. (успокоиться) איבערמאָרדעווען זיך

перебива́||ть несов. (прерывать) *איבערשלאָגן (די רייד), *אַרײנפאַלן אין די רייד; не ~й! שלאָג ניט איבער!; ~ться несов. см. переби́ться; ◇ ~ться с хле́ба на квас ≅ *אָפּקומען מיט שיע־פיע

перебира́ть несов. (вин.) 1. см. перебра́ть; 2. (струны, клавиши) *דורכגיין זיך מיט די פינגער (איבער)

переби́ть сов. 1. (убить всех) *אויסהאַרגענען; 2. (разбить всё) *צעברעכן; ~ таре́лки *צעברעכן אַלע טעלער; 3. (повредить) *צעברעכן, *איבערברעכן; 4. (прервать) *אַרײנפאַלן אין די רייד, *איבערשלאָגן די רייד; ~ся сов. ווי־ס׳ניט־איז *דורכקומען [*אויסקומען] (מיט), קוים דורכלעבן זיך, (דער הויצאָע)

перебо́||й м 1. (неравномерность биения сердца) אומרעגלמעסיקייט וו ־ן; ~и пу́льса אומרעגלמעסיקער [אריטמישער] פולס, אריטמיע וו; 2.: мото́р рабо́тает с ~ями דער מאָטאָר אַרבעט אומרעגולער; 3. (в работе, в снабжении и т. п.) איבערשלאָג מ ־ן

переболе́||ть сов. 1. (тв.; перенести какую-л. болезнь) *איבערטראָגן, שלאָף *זײן (אַף), קרענקען (אַף); (многими болезнями) איבערקרענקען (אַף); перен. איבערקרענקען (מיט); он ~л неда́вно гри́ппом ער האָט דאָ ניט לאַנג [ער איז דאָ] ניט לאַנג שלאָף געוועןְ, געקרענקט אַף גריפּ, ער האָט ניט לאַנג איבערגעטראָגן גריפּ, אַף גריפּ; 2. (перенести болезнь — о многих) איבערקרענקען; все де́ти ~ли ко́рью אַלע קינדער האָבן איבערגעקרענקט אַף מאָזלען

перебо́рка ж 1. (действие) סאָרטירן, איבערקלײבן ז; 2. полигр. דאָס אויסזעצן פונסנײ ז; 3. (перегородка) שײדווענטל ז ־עך

переборо́ть сов. *בײקומען; (какое-л. чувство) גויווער *זײן, דערשטיקן אין זיך

переборщи́ть сов. разг. איבערכאַפּן די מאָס, *איבערזאַלצן

перебра́нка ж разг. געווערטלערײ ז

перебра́сывать(ся) несов. см. перебро́сить(ся)

перебра́ть сов. 1. (разбирая, пересмотреть) דורכקוקן, איבערקוקן; ~ пи́сьма איבערקוקן די בריוו; 2. (сортируя, отобрать годное) *איבערקלײבן; ~ крупу́ *איבערקלײבן די גרויפּן; 3. (мысленно воспроизвести): ~ в па́мяти *איבערקלײבן [אויפשטעלן] אין זיקאָרן; 4. (взять больше полагающегося) *איבערנעמען; 5. полигр. *אויסזעצן פונסנײ; ~ся сов. 1. разг. (переправиться) *אַריבערגיין, אַריבערפּעקלען זיך; 2. (на новую квартиру) *אַריבערקלײבן זיך, *איבערקלײבן זיך

перебро́си||ть сов. 1. *אַריבערוואַרפן; ~ть мешо́к че́рез плечо́ *נעמען דעם זאַק אַף דער פּלייצע; 2. (мост и т. п.) *איבערוואַרפן, דורכלייגן; 3. (перевести) *איבערוואַרפן; дивизию ~ли на юг די דיוויזיע האָט מען איבערגעוואָרפן אַף דאָרעם; ~ться сов. 1. (перепрыгнуть) *אַריבערוואַרפן זיך, *אַריבערשפּרינגען; 2. (распространиться) *אַריבערוואַרפן זיך; ого́нь ~лся на сосе́дние дома́ דאָס פײער האָט זיך איבערגעוואָרפן אַף די שכײנישע הײזער; 3. (тв.; бросить друг другу) *וואַרפן איינער צום אַנדערן; 4. разг.: ~ться сло́вом *איבערוואַרפן זיך מיט ווערטער; ~ться шу́ткой דורכוואָרטלען זיך

перебро́ска ж איבערוואַרפן ז; אַריבערוואַרפן ז

перебыва́ть сов. (во многих местах) *אויסזײן; ~ у всех знако́мых *אויסזײן בא אַלע באַקאַנטע

перева́л м באַרג־דורכגאַנג מ (מצ. ··דורכגענג)

перева́ливать несов. см. перевали́ть; ~ся несов. 1. см. перевали́ться; 2. (о походке) *גיין קאַטשקעוואַטע

перевали́||ть сов. 1. (с трудом переместить что-л.) *איבערוואַלגערן; (перегрузить тж.) *איבערלאָדן; (через что-л.) אַריבערשלעפּן, אַריבערוואַלגערן; 2. (горы, через горы и т. п.) *אַריבערקומען, *אַריבערשטײגן; 3. разг. (превысить) שוין דערגרייכן ביז העכער; расхо́ды ~ли за ты́сячу рубле́й די הויצאָעס האָבן שוין דערגרייכט ביז העכער טויזנט רובל; 4. безл.: ~ло за́ полночь ס׳איז שוין נאָך האַלבער נאַכט; ему́ ~ло за се́мьдесят ער איז שוין אַריבער זיבעציק, ער איז שוין אַלט אַריבער די שיווים; ~ться сов. (через вин.) אַריבערוואַלגערן זיך (אַריבער)

перева́лочный: ~ пункт איבערלאָד־פּונקט מ ־ן

перева́рива||ть несов. 1. см. перевари́ть; 2. разг.: я его́ не ~ю איך קען אים ניט אָנקוקן, איך פאַרלײד אים ניט; ~ться несов. см. перевари́ться

перевари́ть сов. 1. (варить слишком долго) איבערקאָכן, *לאָזן צעקאָכט ווערן; 2. физиол. איבערקאָכן, פאַרדײען; перен. פאַרדײען; ~ся сов. 1. איבערקאָכן זיך, צעקאָכט *ווערן; 2. физиол. איבערקאָכן זיך, פאַרדײט *ווערן

перевезти́ *сов.* אַרי׳בערפירן; (*грузы тж.*) טראַנספּאָרטי׳רן

переверну́ть *сов.* 1. (*на другую сторону*) אי׳בערקערן (אַף דער אַ׳נדערער זײַט); (*страницу*) אי׳בערמישן; ~ всё вверх дном אי׳בערקערן אַלץ מיטן קאָפּ אַראָפּ, מיט די פיס אַרויף; 2. *разг.* (*опрокинуть*) אי׳בערקערן; 3. *разг.* (*переворошить*) אי׳בערנישטערן; 4. *разг.* (*резко изменить*) אי׳בעראַנדערשן (מיטאַמאָ׳ל); ~ся *сов.* 1. (*на другую сторону*) אויסדרייען זיך, אוי׳סקערעווען זיך (אַף דער אַ׳נדערער זײַט); 2. (*опрокинуться*) אי׳בערקערן זיך; 3. *разг.* (*резко измениться*) אינגאַ׳נצן אי׳בעראַנדערשן זיך

перевёртываться *несов. см.* переверну́ться

переве́с *м* 1. אי׳בערוואָג ‖; 2. (*превосходство*) אוי׳בערהאַנט ‖; ~ на на́шей стороне́ מיר האָבן די אוי׳בערהאַנט; име́ть чи́сленный ~ над враго́м צאָ׳ליק איבערשטײַגן* דעם סוי׳נע

переве́сить *сов.* 1. (*на другое место*) אי׳בערהענגען*; 2. (*быть тяжелее*) אי׳בערוועגן*, אַרי׳בערוועגן*; *перен. разг.* אי׳בערוועגן*

переве́ситься *сов.* (че́рез *вин.*) אַרי׳בערהענגען* זיך (איבער)

перевести́ *сов.* 1. (*на другое место*) אי׳בערפירן; (*через что-л. тж.*) אַרי׳בערפירן; ~ *кого-л.* на другу́ю рабо́ту אי׳בערפירן עמעצן אַף אַן אַ׳נדער אַ׳רבעט; ~ ученика́ в сле́дующий класс אי׳בערפירן דעם שי׳לער אין העכערן קלאַס; 2. (*передвинуть*) אי׳בערוקן, אי׳בערשטעלן; ~ стре́лку часо́в אי׳בערוקן [אי׳בערשטעלן] דעם ווײַ׳זער; ~ часы́ вперёд שטעלן דעם זייגער אַף ווײַ׳טער; 3. (*на другой язык*) איבערזע׳צן, אי׳בערזעצן; ~ с ру́сского на англи́йский אי׳בערזעצן פון רוסיש אַף ע׳נגליש; 4. (*переключить*) אי׳בערפירן, אי׳בערשליסן*; ~ заво́д на вы́пуск тракторо́в אי׳בערפירן [אי׳בערשליסן*] דעם זאַוואָ׳ד אַף אַרוי׳סלאָזן טראַ׳קטאָרס; 5. (*деньги и т. п.*) אי׳בערשיקן, אי׳בערווײַזן*; 6. (*выразить в других величинах*) אי׳בערפירן, אי׳בערעכענען; 7. (*чертёж, рисунок*) אַראָ׳פּנעמען*; (*переводную картинку*) אי׳בערקלאַפּן; 8. *разг.* (*истребить*) אוי׳סראָטן*; 9. (*попусту истратить*) פּאַ׳טערן, פאַרשווע׳נדן; ◇ ~ дыха́ние אי׳בערכאַפּן דעם אָ׳טעם; ~сь *сов.* 1. (*на другую работу и т. п.*) אי׳בערגיין*, אי׳בערפירן זיך; 2. (*исчезнуть*) אוי׳סלאָזן* זיך; не перевели́сь ещё таки́е чудаки́ ס׳האָבן זיך נאָך ניט אוי׳סגעלאָזט [ס׳איז נאָך פאַראַ׳ן] אַזעלכע מאָ׳דנע פאַרשוי׳נען; у него́ не перевели́сь ещё де́ньги ער האָט נאָך גענו׳ג געלט

переве́шивать(ся) *несов. см.* переве́сить(ся)

перевира́ть *несов. см.* перевра́ть

перево́д *м* 1. (*перемещение*) אי׳בערפירן I, אַרי׳בערפירן I; 2. (*стрелки*) אי׳בערוקן I, אי׳בערשטעלן I; 3. (*на другой язык*) איבערזע׳צונג ‖, אי׳בערזעצן I; (*отдельного слова*) טײַטש ם ־ן; худо́жественный ~ אַ קי׳נסטלערישע איבערזע׳צונג; 4. (*денежный*) אי׳בערווײַז ם ־ן; 5. *разг.* (*бесполезная трата*) פּאַ׳טערן I; пусто́й ~ де́нег דאָס אומזי׳סטע פּאַטערן געלט

переводи́ть *несов. см.* перевести́; ◇ не переводя́ дыха́ния ניט אי׳בערכאַפּנדיק דעם אָ׳טעם; ~ся *несов. см.* перевести́сь; у него́ де́ньги не перево́дятся ס׳לאָזט זיך בא אים ניט אויס קיין געלט

переводн||о́й: ~а́я бума́га קאָפּי׳ר־פּאַפּיר I; ~а́я карти́нка קלאַפּבילד I ־ער, אַן אי׳בערגעקלאַפּט בילד

перево́дный 1. אי׳בערגעזעצטער; ~ рома́н אַן אי׳בערגעזעצטער ראָמאַ׳ן; 2.: ~ бланк אי׳בערווײַז־בלאַנק ם ־ן

перево́дческий איבערזע׳צערישער; ~ труд איבערזע׳צערישע אַ׳רבעט, איבערזע׳צער־אַרבעט ‖

перево́дч||ик *м* = ם איבערזע׳צער; ~ица *ж* איבערזע׳צערן ‖ ־ס

перево́з *м* 1. אַרי׳בערפיר ם; (*грузов тж.*) טראַנספּאָרטי׳רונג ‖; 2. (*место переправы*) (טײַך־)אַרי׳בערפיר ם ־ן

перевози́ть *несов. см.* перевезти́

перево́зка *ж* אַרי׳בערפירן I; (*грузов тж.*) טראַ׳נספּאָרטי׳רונג ‖

перево́зчик *м* = ם אַרי׳בערפירער

переволнова́ться *сов. разг.* שטאַרק באַאו׳מרויִקן זיך

перевооружа́ть(ся) *несов.* перевооружи́ть(ся)

перевооруже́ние *с* 1. אי׳בערבאַוואָפֿענונג ‖; 2. (*переоборудование*) אי׳בערויסשטאַטונג ‖; техни́ческое ~ промы́шленности די טע׳כנישע אי׳בערויסשטאַטונג פון דער אינדו׳סטריע

перевооружи́ть *сов.* 1. אי׳בערבאַוואָפֿענען; ~ а́рмию אי׳בערבאַוואָפֿענען די אַרמיי; 2. (*переоборудовать*) אי׳בערויסשטאַטן; ~ся *сов.* 1. אי׳בערבאַוואָפֿענען זיך; 2. (*оснаститься новым оборудованием*) אי׳בערויסגעשטאַט ווערן*

перевоплоти́ть *сов.* (אי׳בער)פאַרקע׳רפּערן; (*на сцене и т. п.*) אי׳בערגעשטאַלטיקן; ~ся *сов.* (אי׳בער)פאַרקע׳רפּערן זיך; (*на сцене и т. п.*) אי׳בערגעשטאַלטיקן זיך

перевоплоща́ть(ся) *несов. см.* перевоплоти́ть(ся)

перевоплоще́ние *с* (אי׳בער)פאַרקע׳רפּערונג ‖; (*на сцене и т. п.*) אי׳בערגעשטאַלטיקונג ‖

перевора́чивать(ся) *несов. см.* переверну́ть(ся)

переворо́т *м* אי׳בערקערעניש ‖, I ־ן; социа́льный ~ אַ סאָציאַ׳לע אי׳בערקערעניש; ~ в нау́ке אַ (גאַ׳נצע) רעוואָלו׳ציע אין דער וויסנשאַפט; вое́нный ~ אַ מיליטע׳רישע אי׳בערקערעניש; *неодобр.* פּוטש ם ־ן

перевороши́ть *сов. разг.* אי׳בערנישטערן, אי׳בערקידען

перевоспита́ние *с* אי׳בערדערציִונג ‖

перевоспита́ть *сов.*, **перевоспи́тывать** *несов.* אי׳בערדערציִען*

перевра́ть *сов. разг.* אי׳בערפּלאָנטערן, אי׳בערדרייען

перевы́бор||ный אי׳בערוואַל־; ~ное собра́ние אי׳בערוואַל־פאַרזאַמלונג ‖ ־ען; ~ы *мн.* אי׳בערוואַלן מצ.

перевыполне́ние *с* אי׳בערויספילן I; ~ пла́на דאָס אי׳בערויספילן [אי׳בערשטײַגן] דעם פּלאַן

перевы́полнить *сов.*, **перевыполня́ть** *несов.* אי׳בערויספילן, אי׳בערשטײַגן*

перевяза́ть *сов.* 1. (*раненого*) (פאַר)באַנדאַזשי׳רן; (*рану тж.*) אי׳בערבינדן*; 2. (*обвязать*) אַרו׳מבינדן*; ~ чемода́н верёвкой אַרו׳מבינדן* דעם טשעמאָדאַ׳ן מיט אַ שטריק; 3. (*заново завязать*) פונסנײַ׳ אוי׳סבינדן*; ~ га́лстук נאָכאַמאָ׳ל [פונסנײַ׳] אוי׳סבינדן* דעם האַ׳לדזטוך [דעם שניפּס]; 4. (*заново связать — спицами*) אי׳בעראַרבעטן, אי׳בערשטריקן

перевя́зк||а *ж* אי׳בערבינדונג ‖, באַנדאַזשי׳רונג ‖; сде́лать ~у אי׳בערבינדן*, (פאַר)באַנדאַזשי׳רן

перевя́зочный אי׳בערבינד־, באַנדאַזשי׳ר־; ~ материа́л אי׳בערבינד־מאַטעריאַל ם; ~ пункт באַנדאַזשי׳ר־פּונקט ם ־ן

перевя́зывать *несов. см.* перевяза́ть

пе́ревязь *ж* 1. ס ־ מ אָקסל־רימען; 2. *(для больной руки)* ן ־ מ אָקסל־באַנדאַזש

переги́б *м прям. и перен.* ן ־ מ איבערבייג

перегиба́ть(ся) *несов. см.* перегну́ть(ся)

перегля́дываться *несов.*, **перегляну́ться** *сов.* איבערקוקן זיך

перегна́ть *сов.* 1. *(обогнать, тж. перен.)* איבעריאָגן, אַריבעריאָגן; 2. *(на другое место)* *איבערטרײַבן; 3. *хим., тех.* דיסטילירן

перегно́й *м* מ פֿוילשטאָף, מ הומוס, מ קאָמפּאָסט

перегну́ть *сов. прям. и перен.* *איבערבייגן; ◇ ~ па́лку דעם שטעקן *איבערבייגן; ~ся *сов.* *איבערבייגן זיך

перегова́риваться *несов.* איבערשמועסן זיך, איבערוואַרפֿן* זיך מיט ווערטער

переговори́ть *сов.* 1. *האָבן א שמועס, *איבעררעדן; об э́том вам ну́жно ~ с дире́ктором וועגן דעם דאַרפֿט איר איבעררעדן מיטן דירעקטאָר; 2. *разг.* *(поговорить обо всём)* (וועגן אַלץ) *אָפּרעדן; 3. *разг.* *(заставить других замолчать)* *איבעררעדן

перегово́рный: ~ пункт טעלעפֿאָנישער שפּרעכפּונקט

перегово́ры *мн.* מצ. אונטערהאַנדלונגען; вести́ ~ פֿירן פֿאַרהאַנדלען, אונטערהאַנדלונגען

перего́н *м* *(расстояние между станциями)* צווישנשטרעקע וו ־ ס

перего́н||ка *ж хим., тех.* דיסטילירן ז, דיסטילירונג וו; ~ный דיסטיליר־; ~ный заво́д ן ־ מ דיסטיליר־זאַוואָד

перегоня́ть *несов. см.* перегна́ть

перегора́живать *несов. см.* перегороди́ть

перегора́ть *несов.*, **перегоре́ть** *сов.* 1. *(прийти в негодность)* איבערברענען; ла́мпочка перегоре́ла דאָס לעמפּל האָט איבערגעברענט; 2. *(полностью сгореть)* אויסברענען; 3. *(о чувствах и т. п.)* *איבערגעקאָכט ווערן

перегороди́ть *сов.* 1. איבערצוימען; 2. *разг.* *(преградить)* פֿאַרצוימען, פֿאַרשטעלן

перегоро́дк||а *ж* 1. שיידוואַנט וו, שיידווענטל ז ־ עך (מצ.··· ווענט); 2. *перен.* ן ־ מ באַריער; сосло́вные ~и מצ. שטאַנד־באַריערן

перегре́в *м*, ~а́ние *с* איבערוואַרעמונג וו

перегрева́ть(ся) *несов. см.* перегре́ть(ся)

перегре́ть *сов.* שטאַרק צוואַרעמען, איבערוואַרעמען; ~ся *сов.* איבערוואַרעמען זיך; *איבערגעוואַרעמט ווערן

перегружа́ть(ся) *несов. см.* перегрузи́ть(ся)

перегру́женность *ж прям. и перен.* וו איבערגעלאָדנקייט

перегрузи́ть *сов.* 1. *(переместить груз)* *איבערלאָדן; 2. *(чрезмерно нагрузить, тж. перен.)* *שטאַרק אָנלאָדן, *איבערלאָדן; ло́дка перегру́жена דאָס שיפֿל איז צו שטאַרק אָנגעלאָדן; он перегру́жен рабо́той ער איז איבערגעלאָדן מיט אַרבעט; статья́ перегру́жена цита́тами דער אַרטיקל איז איבערגעלאָדן מיט ציטאַטן; ~ся *сов.* 1. *(переместить свой груз)* *איבערלאָדן זיך; 2. *(чрезмерно нагрузиться)* זײַן* איבערגעלאָדן

перегру́зк||а *ж* 1. *(перемещение груза)* איבערלאָדונג וו; 2. *(перегруженность)* וו איבערגעלאָדנקייט; 3. *мн.* מצ. איבערלאָדונגען; испы́тывать ~и האָבן* אויף זיך איבערלאָדונגען

перегруппирова́ть *сов.* איבערגרופּירן; ~ся *сов.* איבערגרופּירן זיך

перегруппиро́вка *ж* וו איבערגרופּירונג

перегрыза́ть *несов.*, **перегры́зть** *сов.* איבערהריזען, איבערבײַסן*

пе́ред *предлог с тв. п.* 1. *(о месте)* פֿאַר; ~ окно́м פֿאַרן פֿענצטער; ~ ва́ми Мавзоле́й В. И. Ле́нина אָט זעט איר דאָ דעם לענין־מאַוזאָליי; предста́ть ~ судо́м שטעלן זיך פֿאַרן געריכט; ~ са́мым но́сом *разг.* אונטער דער נאָז; 2. *(о времени)* פֿאַר; ~ едо́й פֿאַרן עסן; ~ восхо́дом со́лнца פֿאַרן זון־אויפֿגאַנג; אײדער ס׳גייט אויף [ס׳איז אויפֿגעגאַנגען] די זון; ~ пра́здником פֿאַר יאָמטעוו; ~ тем, как פֿאַר; אײדער + *личн. ф. глагола;* ~ тем, как уе́хать, я позвони́л на рабо́ту פֿאַרן אוועקפֿאָרן [אײדער איך בין אוועקגעפֿאָרן] האָב איך אָנגעקלונגען אויף דער אַרבעט; 3. *(по отношению к кому-л., чему-л.)* פֿאַר; извини́ться ~ *кем-л.* אַנטשולדיקן זיך פֿאַר עמעצן; не отступа́ть ~ тру́дностями ניט אָפּטרעטן* פֿאַר שוועריקייטן; я винова́т ~ ва́ми איך בין שולדיק קעגן אײַך; ~ лицо́м опа́сности אין אָנזיכט פֿון א געפֿאַר; 4. *(по сравнению с кем-л., чем-л.)* אין פֿאַרגלײַך מיט, קעגן; ~ э́тим шеде́вром бледне́ют все его́ карти́ны קעגן [אין פֿאַרגלײַך מיט] אָט דעם שעדעווער זעען זיך ניט אָן אַלע זײַנע בילדער

перёд *м* מ פֿאָדערטייל, מ פֿאָרנט

передава́ть(ся) *несов. см.* переда́ть(ся)

переда́точный איבערגעב־; ~ механи́зм איבערגעב־מעכאַניזם מ; ~ реме́нь ס ־ מ טרײַברימען; ~ акт איבערגעב־אַקט ן ־ מ

переда́тчик *м тех.* ס ־ מ איבערגעבער; коротково́лновый ~ *радио* קורצוואַליעדיקער איבערגעבער

переда́ть *сов.* 1. *(вручить)* *איבערגעבן, איבערענטפֿערן; *אָפּגעבן אין די הענט אַרײַן; ~ *что-л.* из рук в ру́ки עפּעס פֿון האַנט צו האַנט *איבערגעבן; 2. *(свои права, знания и т. п.)* *איבערגעבן; 3. *спорт.* *(мяч)* איבערשיקן, *איבערגעבן; 4. *(сообщить услышанное)* איבערגעבן*; *(разгласить)* (אויס)דערציילן; ~ приве́т איבערגעבן* א גרוס; 5. *(изложить, изобразить)* איבערגעבן*; ~ свои́ми слова́ми [איבערדערציילן] *איבערגעבן מיט אייגענע ווערטער; 6. *(на рассмотрение)* *איבערגעבן; ~ де́ло в суд *איבערגעבן דעם איניען אין געריכט; 7. *(команду, распоряжение)* *איבערגעבן, *אָפּגעבן; 8. *(по радио, телевидению)* *איבערגעבן; *(транслировать тж.)* טראַנסלירן; ~ся *сов.* *איבערגעבן זיך; мне передало́сь его́ настрое́ние מיר האָט זיך איבערגעגעבן זײַן שטימונג; ~ся по насле́дству איבערגיין* בעירושה

переда́ча *ж* 1. *(действие)* ז איבערגעבן; 2. *(в больницу и т. п.)* פּעקל ז ־ עך, איבערגעבונג וו ־ ען; 3. *(по радио)* ס ־ וו אַודיציע; *(по телевидению)* (טעלעוויזיע־)־ טראַנסמיסיע וו ־ ס; 4. *тех.* טראַנסמיטיר־מעכאַניזם מ ־ ען; *(ремённая)* טראַנסמיסיע וו ־ ס

передвига́ть *несов. см.* передви́нуть; ~ся *несов.* 1. *см.* передви́нуться; 2. *(ходить)* *אומגיין; *(на машине и т. п.)* *אומפֿאָרן; ~ся ползко́м *קריכן

передвиже́ни||е *с:* сре́дства ~я טראַנספּאָרט־מיטלען מצ.; свобо́да ~я די פֿרײַהייט פֿון פֿאַרקער

передви́ж||ка *ж* 1. *(действие)* איבערוקן ז; *(движение)* דאָס איבערוקן זיך; באַוועגונג וו; 2.: библиоте́ка-~ка באַוועגלעכע ביבליאָטעק; ~но́й באַוועגלעכער; ~на́я вы́ставка באַוועגלעכע אויסשטעלונג

передви́нуть *сов.* 1. איבערשטעלן, איבערוקן; 2. *разг.* *(перенести, изменить)* איבערוקן, איבערטראָגן*; ~ сро́ки איבערוקן [איבערטראָגן*] די טערמינען; ~ся *сов.* -אי- בערוקן זיך, איבערגיין*

переде́л *м* װ איבער(פאר)טיילונג

переде́лать *сов.* 1. איבערמאכן, איבעראַרבעטן; *(литературное произведение и т. п.)* איבעראַרבעטן; ~ костю́м איבערמאכן דעם קאָסטיום; ~ рома́н в пье́су אינסצענירן דעם ראָמאַן, מאכן פונעם ראָמאַן א פּיעסע; ~ жизнь איבערמאכן דאָס לעבן; 2. *(сделать всё, многое)* איבערטאָן*

переде́лк||а *ж* 1. *(действие)* ד איבערמאכן, -איבעראַר- בעטן ד; отда́ть *что-л.* в ~у אָפּגעבן* עפּעס אף איבער- אַרבעטן; 2. *(литературного произведения)* -איבעראַרבע- טונג װ ־ען; 3. *(затруднительное положение)*: попа́сть в ~у, побыва́ть в ~е *разг.* האָבן* אף זיך קאַלטס און וואַרעמס

переде́лывать *несов. см.* переде́лать

передёргивать *несов. см.* передёрнуть

передержа́ть *сов.*, **переде́рживать** *несов.* 1. -איבער- האַלטן*; 2. *фото* איבערעקספּאָנירן, צו לאַנג עקספּאָנירן

переде́ржка *ж фото* װ איבערעקספּאָנירונג

передёрну||ть *сов.* 1. *(плечами и т. п.)* א צוק טאָן*, א פּיר טאָן*; 2. *безл.:* его́ ~ло от бо́ли ס'האָט אים אָנגעכאַפּט א קראַמף פאַר ווייטיק; его́ ~ло от отвраще́ния ער האָט אופגעצוקט פאַר עקל; 3. *(подтасовать)* איבערדרייען, פעלשן

пере́дн||ий פאָדער-, פאָדערשטער, פעדערשטער; на ~ем пла́не אפן פאָדערגרונט; ~яя часть מ פאָדערטייל; ~ие но́ги פעדערשטע פיס; ~ее колесо́ די פעדערשטע ראָד; ◇ ~ий край *воен.* די פאָדערשטע פּאָזיציע [ליניע]

пере́дник *м* פאַרטעך מ ־ער

пере́дняя *ж* פאָדערצימער מ ־ן; פירהויז ז (מצ. ־הײַזער)

передо *см.* пе́ред; ~ мной פאַר מיר

передова́я *ж* 1. *см.* передови́ца; 2. *воен.* פאָדערשטע פּאָזיציע [ליניע]

передови́к *м* = מ פאָרשריטלער, אוואַנגאַרדיסט מ ־ן; ~и́ произво́дства די אוואַנגאַרדיסטן [די פאָרשריטלער] פון דער פּראָדוקציע

передови́ца *ж разг.* לײַטאַרטיקל מ ־ען

передов||о́й 1. *(идущий впереди)* פאָרויס(גייענד)יקער; *(расположенный впереди)* פעדערשטער, פאָדערשטער, פאָרנטיקער; ~о́й отря́д אוואַנגאַרד מ ־ן; 2. *(превосходящий других)* אוואַנגאַרדישער; *(прогрессивный)* -פּאָרגע- שריטענער; ~ы́е колхо́зы די אוואַנגאַרדישע קאָלווירטן; ~о́й о́пыт די דערפאַרונג פון די, די בעסטע דערפאַרונג בעסטע; ~ы́е иде́и -פּאָרגעשריטענע [פּראָגרעסיווע] אידייען; ◇ ~а́я статья́ לײַטאַרטיקל מ ־ען

передохну́ть *сов.* 1. *(перевести дух)* איבערכאַפּן דעם אָטעם; 2. *разг.* *(немного отдохнуть)* אָפּאָטעמען, -אָפּע- טעמען

передра́знивать *несов.*, **передразни́ть** *сов.* *(вин.)* -אי- בערקרימען, נאָכקרימען זיך (דאַט.); не передра́знивай её קרים זיך איר ניט נאָך, קרים זי ניט איבער

переду́мать *сов.*, **переду́мывать** *несов.* 1. *(изменить решение)* איבערקלערן, באַטראַכטן זיך; כאַראַטע האָבן* *ирон.*; 2. *разг.* *(обдумать многое)* איבערטראַכטן, -אי- בערקלערן

переды́шк||а *ж* מ אָטעם־איבערכאַפּ, ד אָפּאָטעמען, -אָפּ- עטעמען ד; не дава́ть ~и ניט לאָזן* [ניט געבן* קיין צײַט אף] אָפּאָטעמען; без ~и 1) *(без отдыха)* -ניט איבער- כאַפּנדיק דעם אָטעם, אָן אָטעם־איבערכאַפּ; 2) *разг.* *(непрерывно)* אָן אופהער

перее́зд *м* 1. *(передвижение)* מ אריבערפאָר, -אריבער- פאָרן ד; 2. *(на другую квартиру)* דאָס איבערקלײַבן זיך, דאָס איבערציִען זיך; *(в другой город)* אריבערפאָרן ד; 3. *(место, где можно переехать)* אריבערפאָר מ ־ן; железнодоро́жный ~ אײַזנבאַן־אריבערפאָר מ ־ן

переезжа́ть *несов. см.* перее́хать 1, 2

перее́хать *сов.* 1. *(что-л.)* איבערפאָרן*; *(куда-л., через что-л. тж.)* אריבערפאָרן*; ~ по́ле איבערפאָרן* [אריבערפאָרן*] דאָס פעלד; ~ че́рез ре́ку [איבערפאָרן*] אריבערפאָרן* איבערן טײַך; ~ на друго́й бе́рег -איבער- [אריבערפאָרן*] אפן אַנדערן ברעג; 2. *(на другую квартиру)* -אי- בערקלײַבן* זיך, איבערציִען* זיך; *(в другой город)* -ארי- בערפאָרן*; 3. *(задавить кого-л.)* איבערפאָרן*

пережда́ть *сов.* איבערוואַרטן

пережева́ть *сов.* איבערקײַען, צעקײַען

пережёвывать *несов.* 1. *см.* пережева́ть; 2. *(жвачку)* מאַלעגײַרען; 3. *перен.* איבערקײַען

пережива́ние *с* איבערלעבונג װ ־ען, איבערלעבעניש װ ־ן

пережива́ть *несов.* 1. *см.* пережи́ть; 2. *разг.* -איבער- נעמען* זיך צום הארצן, לעבן

пережида́ть *несов. см.* пережда́ть

пережи́т||ок *м* איבערבלײַבס מ ־ן, איבערלעבעניש ז ־ן; ~ок про́шлого אן איבערבלײַבס [איבערלעבעניש] פון דער פאַרגאַנגענהײַט; ~очный אָפּגעלעבטער

пережи́ть *сов.* 1. *(жить дольше кого-л., чего-л.)* -אי- בערלעבן; 2. *(выжить)* אויסהאַלטן*; *(вытерпеть, вынести тж.)* איבערטראָגן*; как-нибу́дь переживём! מיר וועלן ווי־ס'ניט־איז אויסהאַלטן!; он му́жественно пе́режи́л несча́стье ער האָט מוטיק איבערגעטראָגן דעם אומ- גליק; я э́того не переживу́ איך וועל עס ניט אויסהאַלטן [ניט איבערטראָגן]; 3. *(испытать, изведать)* איבערלעבן; ~ волну́ющие собы́тия איבערלעבן רעגנדיקע געשעענישן; ~ ра́дость побе́ды איבערלעבן פרייד פון ניצחון; ~ расцве́т זײַן* אין אופבלי; ~ подъём זײַן* אין שוווּנג; ◇ ~ века́ לעבן דורעסלאַנג

перезаключа́ть *несов.*, **перезаключи́ть** *сов.* -שליסן* פונ- סנײַ

перезаряди́ть *сов.*, **перезаряжа́ть** *несов.* אָנלאָדן* פונסנײַ

перезво́н *м* ד געקלינגערײַ, װ גלאָקן־קלינגערײַ

перезвони́ть *сов. разг.* ווידער אָנקלינגען*

перезимова́ть *сов.* איבערווינטערן

перезрева́ть *несов.*, **перезре́ть** *сов.* איבערצײַטיקן, -אי- בערײַפן

перезре́лый איבערגעצײַטיקטער, איבערגערײַפטער, צו רײַפער

переигра́ть *сов.* 1. *(вновь сыграть)* איבערשפּילן, [נאָכאַמאָל] פונסנײַ; 2. *(сыграть всё, многое)* -איבער- שפּילן; 3. *(сыграть роль ненатурально)* איבערשפּילן, איבערכאַפּן די מאָס (אין דער ראָל)

переи́грывать *несов. см.* переигра́ть 1, 3

переизбира́ть *несов.*, **переизбра́ть** *сов.* איבערוויילן

переиздава́ть *несов. см.* переизда́ть

переиздáние *с* 1. *(действие)* ווידער־אַרויסגעבן ז; 2. *(книга)* אַ נײַע אויפֿלאַגע, ווידער־אויסגאַבע וו ־ס

переиздáть *сов.* ווידער אַרויסגעבן*, אַרויסגעבן* פֿונסנײַ

переименовáть *сов. (вин.)* ענדערן [בײַטן*] דעם נאָמען (פֿון); מעשאַנע־שעם זײַן* *уст.;* ~ Садóвую ýлицу в ýлицу Гагáрина געבן* דער סאַדאָווע גאַס אַ נײַעם נאָמען — גאַגאַרין־גאַס, ענדערן [בײַטן*] דעם נאָמען (פֿון דער) סאַדאָווע גאַס אף גאַגאַרין־גאַס

перейти́ *сов.* 1. *(что-л.)* איבערגיין*; *(куда-л., через что-л. тж.)* אַריבערגיין*; ~ ýлицу איבערגיין* די גאַס; ~ чéрез мост אַריבערגיין* [איבערגיין*] איבער דער בריק; все перешли́ из зáла в столóвую אַלע זײַנען אַריבערגעגאַנגען פֿונעם זאַל אין עסצימער; 2. *перен.* איבערגיין*; ~ на другýю рабóту איבערגיין* אף אַן אַנדער אַרבעט; ~ в слéдующий класс איבערגיין* אין העכערן [פֿאָלגנדיקן] קלאַס; земля́ перешлá (к) крестья́нам די ערד איז איבערגעגאַנגען צו די פּויערים; ~ в наступлéние איבערגיין* צו אַן אָנגריף; ~ к другóму вопрóсу איבערגיין* צו אַן אַנדער פֿראַגע; ~ на нóвые мéтоды рабóты איבערגיין* אף [צו] נײַע מעטאָדן פֿון אַרבעט; дрýжба перешлá в любóвь די פֿרײַנטשאַפֿט איז אַריבער אין אַ ליבע, די פֿרײַנטשאַפֿט איז געוואָרן אַ ליבע; ~ на стóрону патриóтов איבערגיין* אף דער זײַט פֿון די פּאַטריאָטן; ◇ ~ от слов к дéлу איבערגיין* פֿון ווערטער צו מעשׂים

перекáпывать *несов. см.* перекопáть

перекáрмливать *несов. см.* перекорми́ть

перекáт *м* 1. *(на реке)* פּלאַכוואַסער ז ־ן; 2. *мн.:* ~ы грóма דונער־קנאַלן מצ.

перекати́-пóле *с* 1. קורײַ מ; 2. *перен.* = וואָגלער מ, נאָוונאַדניק מ ־עס

перекачáть *сов.*, **перекáчивать** *несов.* איבערפּאָמפּען

перекáшивать *несов. см.* перекоси́ть

переквалифи‖кáция *ж* איבערקוואַליפֿיצירונג וו, איבערקוואַליפֿיצירן ז; ~ци́ровать *сов. и несов.* איבערקוואַליפֿיצירן; ~ци́роваться *сов. и несов.* איבערקוואַליפֿיצירן זיך

перекидáть *сов.* איבערקידען*, איבערוואַרפֿן*; ~ сóтни кубомéтров землú איבערוואַרפֿן* הונדערטער קובאָמעטער ערד

переки́дывать *несов. см.* перекидáть *и* переки́нуть; ~ся *несов. см.* переки́нуться

переки́нуть *сов.* 1. *(через что-л.)* אַריבערוואַרפֿן*; *(придать другое положение тж.)* איבערוואַרפֿן*; ~ мяч чéрез забóр אַריבערוואַרפֿן* די פּילקע אַריבערן פּאַרקן; ~ нóшу зá спину [איבערוואַרפֿן*] אַריבערוואַרפֿן* די לאַסט אף דער פּלייצע; 2. *(дальше, чем нужно)* איבערוואַרפֿן*; ~ся *сов.* 1. (на *вин.; распространяться*) אַריבערוואַרפֿן* זיך; 2. *(тв.) разг.* איבערוואַרפֿן* זיך; ~ слóвом איבערוואַרפֿן* זיך מיט ווערטער; ~ шýтками דורכווערטלען זיך

пéрекись *ж хим.* פּעראָקסיד מ

перекла́дина *ж* 1. באַנטע(נע) וו ־ס, קווערבאַלקן מ ־ס; 2. *спорт.* טורניק מ ־עס

перекла́дывать *несов. см.* переложи́ть

перекликáться *несов.* איבערופֿן* זיך; (с *тв.*) *перен.* איבערופֿן* זיך (מיט)

перекли́чк‖а *ж* 1. *прям. и перен.* איבערוף מ; 2. *(для проверки)* אַפּעל מ; дéлать ~у מאַכן אַן אַפּעל, אויסרופֿן* בײַ די נעמען

переключáтель *м тех.* איבערשליסער מ ־ס

переключáть *несов.*, **переключи́ть** *сов.* איבערשליסן*; *перен. тж.* איבערפֿירן; ~ телефóн איבערשליסן* דעם טעלעפֿאָן; ~ цех на произвóдство детáлей איבערשליסן* [איבערפֿירן] דעם צעך אף פּראָדוצירן דעטאַלן

перековáть *сов.* 1. *(выковать заново)* איבערשמידן; *(переделать во что-л. другое тж.)* איבערמאַכן; 2. *(лошадь)* איבערשמידן, איבערקאָוועַן; 3. *перен.* איבערשמידן, איבערדערציִען*; ◇ ~ мечи́ на орáла איבערשמידן די שווערדן אין אַקערס

перекóвка *ж прям. и перен.* איבערשמידן ז; ~ харáктера דאָס איבערשמידן [איבערפֿורעמען] דעם כאַראַקטער (פֿון אַ מענטשן)

переконструи́ровать *сов. и несов.* איבערקאָנסטרוירן

перекопáть *сов.* 1. *(вскопать целиком, всё)* אויפֿגראָבן*; ~ все гря́дки אויפֿגראָבן* אַלע בייטן; 2. *(вскопать заново)* איבערגראָבן* (פֿונסנײַ), איבעראַקערן

перекорми́ть *сов.* איבערהאָדעווען

перекоси́‖ть *сов.* 1. *(сделать косым; искривить)* מאַכן קרום [שטעלן], מאַכן [שטעלן] קאָסע, אויסקרימען; окóнную рáму ~ло *безл.* די פֿענצטער־ראַם איז געוואָרן אויסגעקרימט [קאָסע]; 2. *(исказить)* אויסקרימען; рот ~ло *безл.* דאָס מויל האָט זיך געשטעלט קרום [אין אַ זײַט]; злáя усмéшка ~ла егó лицó אַ בייזער שמייכל האָט צעקרימט זײַן פּנים; ~ся *сов.* 1. אויסקרימען זיך, שטעלן זיך קאָסע, ווערן* קאָסע; 2. *(о лице и т. п.)* אויסקרימען זיך, אויסגעקרימט [צעקרימט] ווערן*

перекочевáть *сов.*, **перекочёвывать** *несов.* איבערוואַנדערן

перекóшенный אויסגעקרימטער; *(о лице тж.)* צעקרימטער

перекрáивать *несов. см.* перекрои́ть

перекрáсить *сов.* איבערפֿאַרבן; *(всё, многое тж.)* אויספֿאַרבן; ~ся *сов.* (в *вин.*) בײַטן* דעם קאָליר (אף); *перен. тж.* אויסגעבן* זיך (פֿאַר)

перекрáшивать(ся) *несов. см.* перекрáсить(ся)

перекрести́ть *сов.* 1. איבערצײלעמען; 2. *разг. (расположить крест-накрест)* איבערקרייצן; ~ся *сов.* 1. איבערצײלעמען זיך; 2. *разг. (скреститься)* איבערקרייצן זיך

перекрёстный קרייץ־; ~ допрóс קרייץ־פֿאַרהער מ ־ן

перекрёст‖ок *м* קרייצוועג מ ־ן; ◇ кричáть на всех ~ках שרײַען* אין אַלע גאַסן

перекрéщивать(ся) *несов. см.* перекрести́ть(ся) 2

перекричáть *сов.* איבערשרײַען*

перекрои́ть *сов.* 1. *(заново)* צושנײַדן* פֿונסנײַ; 2. *перен. разг.* איבעראַנדערשן, איבערמאַכן

перекрути́ть *сов.*, **перекрýчивать** *несов. разг.* 1. *(испортить — пружину и т. п.)* איבערדרייען; 2. *(скрутить)* צונויפֿדרייען

перекрывáть *несов. см.* перекры́ть

перекры́тие *с (между этажами и т. п.)* שייד־דעק וו ־ן, צווישנדעק וו ־ן

перекры́ть *сов.* 1. *(покрыть заново)* איבערדעקן; ~ кры́шу איבערדעקן דעם דאַך; ~ сарáй איבערדעקן די שטאַל, לייגן אַ נײַעם דאַך אף דער שטאַל; 2. *(сделать преграду)* איבערצאַמען; ~ рéку плоти́ной איבערצאַמען דעם טײַך מיט אַ דאַמבע; 3. *разг. (план, нормы и т. п.)*

*איבערשטײַגן; ~ чей-л. рекóрд [*שלאָגן] *איבערשטײַגן עמעצנס רעקאָרד

перекувы́ркиваться *несов.*, **перекувырну́ться** *сов. разг.* איבערקוליען זיך, איבערקערן זיך

перекупа́ть[1] *несов. см.* перекупи́ть

перекупа́ть[2] *сов.* (*слишком долго купать*) -איבער צו לאנג באָדן*, *צו לאנג באָדן; ~ся *сов.* איבערבאָדן* זיך, *איבער באָדן* זיך

перекупи́ть *сов. разг.* איבערקויפן

переку́пщик *м* = איבערקויפער מ

переку́р *м разг.* א האפסקע -ס ‖ האפסאָקע (רייכער־)האפּסאָ- קע אף רייכערן

перекуси́ть *сов.* 1. (*прокусить*) *איבערבײַסן; ~ ни́тку *איבערבײַסן* דעם פאָדעם; 2. *разг.* (*закусить*) -אי־ בערכאַפּן דעם הונגער

перелага́ть *несов. см.* переложи́ть 2, 6

перела́мывать(ся) *несов. см.* переломи́ть(ся)

перелеза́ть *несов.*, **переле́зть** *сов.* *איבערקריכן, -אַרי *בערקריכן; (*карабкаясь*) אַריבערקלעטערן; ~ че́рез забо́р איבערקריכן* [אַריבעקריכן*] איבערן פּאַרקן

переле́сок *м* צווישנוועלדל ד ־עך

перелёт *м* 1. איבערפלי מ ־ען; ~ птиц -דער איבער פלי פון די פייגל; беспоса́дочный ~ -אומאָפּשטײַגלע כער איבערפלי; 2. (*о снаряде и т. п.*) אַריבערפלי מ ־ען

перелета́ть *несов.*, **перелете́ть** *сов.* 1. (*что-л.*) -איבער *פליען; (*куда-л., через что-л. тж.*) *אַריבערפליען; ~ океа́н *איבערפליען* דעם אָקעאַן; мяч перелете́л че́рез забо́р די פּילקע איז אַריבערגעפלויגן איבערן פּאַרקן; 2. (*упасть дальше цели*) מאַכן אַן אַריבערפלי

перелётн‖ый: ~ая пти́ца וואַנדערפויגל מ (מצ. ־ען, ־פייגל)

перелива́ние *с* ‖ איבערגיסונג, ד איבערגיסן; ~ кро́ви בלוט־טראַנספוזיע ‖ ־ס, בלוט־איבערגיסונג ‖ ־ען

перелива́ть *несов.* 1. *см.* перели́ть; 2. (*о красках*) *см.* перелива́ться 2; ~ся *несов.* 1. *см.* перели́ться; 2. (*о красках*) מינען זיך; (*о звуках*) -צעגיסן* זיך (אין אלער ליי טענער); ~ся все́ми цвета́ми ра́дуги שפּילן מיט אלערליי פאַרבן [קאָלירן]

перели́вы *мн.* (*красок*) דאָס מינען (פאַרבן־)שפּיל ‖; (*звуков*) טרעלן מצ. ,שטים־מאָדוליאַציעס מצ. ;זיך

перелиста́ть *сов.*, **перели́стывать** *несов.* איבערבלעטערן; (*бегло прочитать*) דורכבלעטערן

перели́ть *сов.* 1. (*в другой сосуд*) *איבערגיסן; ~ кому́-л. кровь מאַכן עמעצן א בלוט־איבערגיסונג [א בלוט־ טראַנספוזיע]; 2. (*налить больше, чем нужно*) -איבער *גיסן; 3. (*переделать литьём*) *איבערשמעלצן, -איבער *גיסן; ~ся *сов.* *איבערגיסן* זיך; (*через препятствие*) אַריבערגיסן* זיך

перелицева́ть *сов.*, **перелицо́вывать** *несов.* -איבערניצע ווען

переложе́ние *с* 1. *муз.* טראַנספּאָזיציע ‖ ־ס; 2. *уст.* (*пересказ*) (שריפטלעכע) איבערדערציילונג

переложи́ть *сов.* 1. (*на другое место*) איבערלייגן; 2. (*на другого человека*) אַריבערלייגן; ~ отве́тственность на кого́-л. אַריבערלייגן די פאַראַנטוואָרטלעכקייט אף עמעצן; 3. (*чем-л.*) איבערלייגן (מיט), דורכלייגן (מיט); ~ я́блоки соло́мой איבערלייגן די עפּל מיט שטרוי; 4. (*переделать печь*) *איבערוואַרפן; 5. (*иначе уложить*) -אי בערפּאַק(עווע)ן; 6. (*музыкальное произведение*) -טראַנס פּאָנירן; (*прозу в стихи и т. п.*) איבערלייגן

перело́м *м* 1. (*кости и т. п.*) איבערבראָך מ; 2. *перен.* א ראַדיקאַלער איבערבראָך; коренно́й ~ איבערבראָך מ

перелома́ть *сов.* 1. (*всё, многое*) *איבערברעכן, -צע *ברעכן; 2. *перен.* (*кого-л.*) איבערמאַכן, איבעראַנדערשן; ~ся *сов. разг.* (*о многих предметах*) *צעברעכן* זיך, איבערברעכן* זיך

переломи́ть *сов.* 1. (*надвое*) *איבערברעכן; 2. (*резко изменить*) איבערמאַכן; ~ хара́ктер -ברעכן* דעם כאַ ראַקטער; ◇ ~ себя́ 1) (*измениться*) איבערמאַכן זיך, איבעראַנדערשן זיך; 2) (*подавить какое-л. чувство*) -נע גווער זײַן* זיך אליין, מעגן* זיך אין די הענט; ~ся *сов.* איבערברעכן* זיך

перело́мный קריטישער; ~ моме́нт -א קריטישער מאָ מענט

перема́зать *сов. разг.* (*испачкать всё, многое*) -אויס שמירן, פּאַטשקען

перема́лывать(ся) *несов. см.* перемоло́ть(ся)

перема́нивать *несов.*, **переmани́ть** *сов.* אַריבערנאַרן

перема́тывать *несов. см.* перемота́ть

перемежа́‖ть *несов.* *בײַטן* נאָכאַנאַנדער; ~ть рабо́ту о́тдыхом א ביסל אַרבעטן, א ביסל אָפּרוען; ~ть ру́сские слова́ с англи́йскими -צווישן די רוסישע ווערטער אַרײַנ שטעלן ענגלישע; ~ться *несов.* *בײַטן* זיך נאָכאַנאַנדער; зной ~ется с прохла́дой אָט איז הייס, אָט איז קאַלט; ~ющийся: ~ющаяся лихора́дка *мед.* -פּעריאָדישער פי בער

переме́н‖а *ж* 1. ענדערונג ‖ ־ען; (*смена, замена*) (איבער)בײַט מ ־ן; серьёзные ~ы ערנסטע ענדערונגען [שינויים]; ~а кли́мата דער (איבער)בײַט פונעם קלימאַט; с ним произошла́ больша́я ~а -ער האָט זיך שטאַרק אי בערגעביטן [געענדערט]; 2. (*перерыв между уроками, лекциями*) האַפּסאָקע ‖ ־ס, איבעררײַס מ ־ן; 3. *разг.* (*комплект*) גאַנג מ (מצ. געגנט); ~а белья́ א גאַנג וועש

перемени́ть *сов.* 1. (*заменить одно другим*) *בײַטן; ~ разгово́р אָנהייבן* ,איבערגיין* אף אַן אַנדער טעמע; ~ тон בײַטן* [ענדערן] דעם טאָן, רעדן וועגן עפּעס אַנדערש; ~ не́сколько профе́ссий אָנעמען* אַן אַנדער טאָן, טאָן... ~ несколько профессий *איבערבײַטן* עטלעכע פּראָפעסיעס; 2. (*сделать иным*) ענדערן; (*кого-л., чей-л. характер тж.*) איבעראַנדערשן; ~ся *сов.* 1. ענדערן זיך; *בײַטן* זיך; (*о ком-л., о чьём-л. характере тж.*) *ווערן* גאָר אַן אַנדערער, איבעראַנדערשן זיך; ве́тер перемени́лся דער ווינט האָט זיך געביטן; 2. (*к дат.*) ענדערן [*בײַטן] די באַציִונג (צו); 3. *разг.* (*поменяться*) בײַטן* זיך

переме́нн‖ый פאַרענדערלעכער; ◇ ~ый ток *эл.* א פאַרענדערלעכע וועקסלשטראָם מ; ~ая величина́ *мат.* פאַרענדערלעכע גריים; ~ая о́блачность פאַרענדערלעכע כמאַרנעקייט; с ~ым успе́хом מיט וואַקלדיקן [אומבאַשטענדיקן] דערפאָלג

переме́нчивый *разг.* פאַרענדערלעכער, -אומבאַשטענ דיקער

перемести́ть *сов.* 1. איבערשטעלן, איבערוקן, -איבער פירן; 2. (*по службе*) איבערפירן (אף אַן אַנדער פּאָסטן, אַרבעט); ~ся *сов.* איבערוקן זיך, *איבערגיין, *אַריבערגיין

перемету́ться *сов. разг.* 1. (*перепрыгнуть*) -אַריבער *שפּרינגען; 2. (*на чью-л. сторону*) אַריבערוואַרפן* זיך

перемеша́ть *сов.* 1. *(смешать)* איבערמישן, צונויפמישן; ~ гли́ну с песко́м איבערמישן [צונויפמישן] לײם מיט זאמד; 2. *(переместить)* איבערמישן, אויסמישן; *(угли в печке и т. п.)* איבערשאַרן; 3. *(привести в беспорядок — книги, бумаги и т. п.)* איבערוואַרפן*, איבערפּלאָנטערן; ~ся *сов.* 1. *(смешаться)* איבערמישן זיך, צונויפמישן זיך; 2. *(перепутаться)* איבערפּלאָנטערן זיך, איבערמישן זיך

переме́шивать(ся) *несов. см.* перемеша́ть(ся)

перемеща́ться *несов. см.* перемести́ть(ся)

перемещённ||ый: ~ые ли́ца פֿאַרוואָגלטע פּערזאָנען; איבערגעזידלטע פּערזאָנען

переми́гиваться *несов.*, **перемигну́ться** *сов.* (с *тв.*) *разг.* איבערווינקען* זיך

перемина́ться *несов.:* ~ с ноги́ на́ ногу איבערשטעלן זיך פֿון איין פֿוס אפֿן אַנדערן

перемúрие *с* וואָפֿנשטילשטאַנד מ ־ן

перемножа́ть *несов.*, **перемно́жить** *сов.* איבערקייפֿלען

перемога́ть *несов. разг.* בײַקומען*, (מיט שוועריקײַט) גוווער זײַן*; ~ боле́знь בײַקומען* די שלאַפֿקײַט; ~ боль שטיקן אין זיך דאָס ווייטיק־געפֿיל; ~ся *сов.* סטאַרען ניט אונטערגעבן* זיך דער שלאַפֿקײַט, זיך אויסהאַלטן*

перемо́лвить *сов. разг.:* не́ с кем сло́ва ~ ניטאָ מיט וועמען א וואָרט אויסצורעדן; ~ся *сов. разг.* כאַפּן א שמועס; ~ся с *кем-л.* сло́вом אויסרעדן* א וואָרט מיט עמעצן

перемота́ть *сов.* איבערוויקלען

перемыва́ть *несов.*, **перемы́ть** *сов.* איבערוואַשן*; ◇ ~ ко́сточки *кому-л.* איבערוואַשן* די ביינדעלעך עמעצן, צענעמען* עמעצן אף גאָפּעלעך

перенапряга́ть(ся) *несов. см.* перенапря́чь(ся)

перенапряже́ние *с* 1. איבעראָנשטרענגונג II; 2. *эл.* איבערשפּאַנונג, צו הויכע שפּאַנונג II

перенапря́чь *сов.* איבעראָנשטרענגען; ~ся *сов.* איבעראָנשטרענגען זיך, אָנשטרענגען זיך איבער דער מאָס

перенаселе́ние *с* איבערבאַפֿעלקערונג II

перенаселённ||ость *ж* איבערבאַפֿעלקערטקײַט II; *(домов)* איבערבאַזעצטקײַט II; ~ый איבערבאַפֿעלקערטער; *(о доме)* איבערבאַזעצטער

перенести́ *сов.* 1. *(переместить)* איבערטראָגן*, אַריבערטראָגן*; ~ ребёнка че́рез руче́й איבערטראָגן* [אַריבערטראָגן*] דאָס קינד איבערן טײַכל; ~ столи́цу איבערטראָגן* די הויפּט־שטאָט; 2. *(отложить)* איבערטראָגן*; ~ заседа́ние на четве́рг איבערטראָגן* די זיצונג אף דאָנערשטיק; 3. *(с одной строки на другую)* אַריבערטראָגן*; 4. *(вытерпеть)* איבערטראָגן*, אויסשטיין*; *(преодолеть)* איבערטראָגן*, אויסהאַלטן*; ребёнок перенёс корь דאָס קינד האָט איבערגעטראָגן מאָזלען; легко́ ~ опера́цию גרינג איבערטראָגן* [אויסהאַלטן*] די אָפּעראַציע; ~сь *сов.* 1. *разг.* *(стремительно передвинуться)* אַריבערפֿליִען*, דורכטראָגן* זיך; *(о мыслях, внимании)* איבערשליסן* זיך, איבערטראָגן* זיך; 2. *(представить себе — местность, эпоху)* איבערטראָגן* זיך אין געדאַנק (אין)

перенима́ть *несов. см.* переня́ть

перено́с *м* 1. *(действие)* אַריבערטראָג מ, אַריבערטראָגן I; 2. *(знак)* אַריבערטראָג־צייכן מ ־ס

переноси́ть *несов. см.* перенести́; ◇ не ~ *кого-л.* ניט פֿאַרלײַדן* עמעצן, ניט קענען* אָנקוקן עמעצן; ~ся *несов.* 1. *см.* перенести́сь; 2. *(на письме)* איבערגעטראָגן ווערן*; 3. *(о сроках)* איבערגעטראָגן ווערן*; אָפּגעלייגט ווערן*

перено́сица *ж* נאָזרוקן מ ־ס

перено́сн||ый 1. פּאָרטאַטיווער; 2. *(иносказательный)* איבערגעטראָגענער, פֿיגורעלער; ~ое значе́ние сло́ва דער איבערגעטראָגענער [פֿיגורעלער] באַטײַט פֿונעם וואָרט

перено́счик *м:* ~ боле́зней דער איבערטראָגער [פֿאַרשפּרייטער] פֿון קראַנקהײַטן

переночева́ть *сов.* איבערנעכטיקן

перенумерова́ть *сов.* איבערנומערירן

переня́ть *сов.* איבערנעמען*; ~ о́пыт איבערנעמען* די דערפֿאַרונג

переобору́дование *с* איבער(ויס)שטאַטונג II

переобору́довать *сов. и несов.* איבער(ויס)שטאַטן

переобува́ть(ся) *несов. см.* переобу́ть(ся)

переобу́ть *сов.* *(кого-л.)* אָנטאָן* עמעצן (אין) אַנדערע שיך [שטיוול אדג.]; *(по-другому надеть обувь)* איבערטאָן*; ~ся *сов.* אָנטאָן* אַנדערע שיך [שטיוול אדג.]; *(по-другому надеть)* איבערטאָן* די שיך

переодева́ть(ся) *несов. см.* переоде́ть(ся)

переоде́тый *(с целью маскировки)* איבערגעטאָנענער; *(кем-л., в кого-л. тж.)* פֿאַרשטעלטער

переоде́ть *сов.* 1. *(кого-л.)* איבערטאָן*; 2. *разг.:* ~ костю́м אָנטאָן* אַן אַנדער קאָסטיום; 3. *(с целью маскировки)* איבערטאָן*; *(кем-л., в кого-л. тж.)* פֿאַרשטעלן (פֿאַר); ~ся *сов.* 1. איבערטאָן* זיך; 2. *(с целью маскировки)* איבערטאָן* זיך; *(кем-л., в кого-л.)* אָנטאָן* זיך (ווי), פֿאַרשטעלן זיך (פֿאַר)

переосвиде́тельствование *с мед.* ווידערבאַטראַכטונג II

переосмы́сливать *несов.*, **переосмы́слить** *сов.* איבערבאַזיניקן

переохлади́ть *сов.* איבערקילן; ~ся *сов.* איבערגעקילט ווערן*

переохлажда́ть(ся) *несов. см.* переохлади́ть(ся)

переоце́нивать *несов.*, **переоцени́ть** *сов.* 1. *(оценить заново)* איבערטאַקסירן, שטעלן נײַע פּרײַזן; 2. *(оценить слишком высоко)* איבערשאַצן; ~ свои́ си́лы איבערשאַצן די אייגענע קויכעס

переоце́нка *ж* 1. איבערטאַקסירונג II, איבערטאַקסירן I, דאָס (אוועק)שטעלן נײַע פּרײַזן; 2. *(слишком высокая оценка)* איבערשאַצונג II; ◇ ~ це́нностей איבערשאַצונג פֿון ווערטן

перепада́ть *несов. см.* перепа́сть

перепа́лка *ж разг.* גערײַסערײַ I

перепа́сть *сов.* 1. *(об осадках)* אויספֿאַלן* פֿון צײַט צו צײַט; 2. *безл. разг.* אָנקומען*; аво́сь и ему́ что́-нибудь перепадёт עפּשער וועט אים אויך עפּעס אָנקומען

перепаха́ть *сов.*, **перепа́хивать** *несов.* 1. *(снова)* איבעראַקערן; 2. *(всё, полностью)* צעאַקערן

пе́репел *м* וואַכטל מ ־ען (דער „ער“)

перепёлка *ж* וואַכטל מ ־ען (די „זי“)

перепеча́т||ать *сов.* איבערדרוקן; ~ка *ж* *(действие)* איבערדרוקן I; ~ывать *несов. см.* перепеча́тать

перепи́ливать *несов.*, **перепили́ть** *сов.* איבערזעגן

переписа́ть *сов.* 1. *(списать)* איבערשרײַבן*; *(на пишущей машинке тж.)* אָפּדרוקן; 2. *(написать заново)* איבערשרײַבן* (פֿונסנײַ); 3. *(внести в список)* פֿאַרשרײַבן*, פֿאַרעגיסטרירן

перепи́с||ка *ж* 1. *(действие)* איבערשרײַבן I; *(на пишущей машинке тж.)* דרוקן I; 2. *(обмен письмами)*

|| קאָרעספּאָנדענץ; состоя́ть в ~ке с кем-л. -קאָרעספּאָנ
דירן [איבערשרײַבן* זיך] מיט עמעצן; 3. (*собра́ние пи-
сем*) || קאָרעספּאָנדענץ

перепи́с||чик *м* = מ איבערשרײַבער; ~чица *ж* -איבער
שרײַבערין || ־ס; (*на маши́нке*) מאַשיניסטקע || ־ס

перепи́сывать *несов.* 1. *см.* переписа́ть 2, 3; 2. (*спи-сывать*) איבערשרײַבן*; (*на пи́шущей маши́нке тж.*) דרוקן; ~ся *несов.* איבערשרײַבן* זיך, קאָרעספּאָנדירן, פירן א קאָרעספּאָנדענץ

пе́репись *ж* || רעגיסטראַציע; ~ населе́ния -פאָלקסציי
לונג ||

перепла́вить[1] *сов.* (*мета́лл*) איבערשמעלצן*

перепла́вить[2] *сов.* 1. (*лес*) (אַריבער)טרײַבן*; 2. *фам.* (*посла́ть*) איבערשיקן; (*нелега́льно*) איבערשמוגלען

переплавля́ть[1] *несов. см.* перепла́вить[1]

переплавля́ть[2] *несов. см.* перепла́вить[2]

перепланирова́ть *сов.* איבערפּלאַנירן

перепланиро́вка *ж* || איבערפּלאַנירונג

переплати́ть *сов.*, **перепла́чивать** *несов.* איבערצאָלן

переплести́ *сов.* 1. (*кни́гу*) אײַנבינדן*; 2. (*па́льцы, ру́ки*) צונויפֿלעכטן*; 3. (*переви́ть чем-л.*) איבערבינדן*, איבערפלעכטן*

переплёт *м* 1. (*де́йствие*) ד אײַנבינדן; отда́ть кни́ги в ~ אָפּגעבן* אײַנבינדן ביכער; 2. (*кры́шка кни́ги*) -אײַנ
בונד מ ־ן; 3. (*око́нный*) ד ־ן געפלעכט; ◇ попа́сть в ~ האָבן* אַף זיך קאַלט און וואַרעם

переплета́ть *несов. см.* переплести́

переплете́ние *с* 1. (*де́йствие*) ד איבערפלעכטן, -איבער
פלעכטונג ||; 2. (*то, что сплетено́ ме́жду собо́й*) -(איבער)
געפלעכט ד; 3. *текст.* ד געפלעכט

переплёт||ный אײַנבינד־; ~ный цех מ אײַנבינד־צעך; ~ная мастерска́я || ־ען אײַנבינדערײַ

переплётчик *м* = מ אײַנבינדער

переплыва́ть *несов.*, **переплы́ть** *сов.* (*что-л.*) -איבער
שווימען*; (*че́рез что-л., куда́-л. тж.*) אַריבערשווימען*; ~ на друго́й бе́рег איבערשווימען* [אַריבערשווימען*] אַפּן אַנדערן ברעג

переподгота́вливать *несов.*, **переподгото́вить** *сов.* -איבער
גרייטן

переподгото́вк||а *ж* || איבערגרייטונג; ку́рсы ~и -אי
בערגרייט־קורסן מצ.

переполза́ть *несов.*, **переползти́** *сов.* (*что-л.*) -איבער
קריכן*; (*че́рез что-л., куда́-л. тж.*) אַריבערקריכן*

переполне́ние *с* ד איבערפילן, || איבערפילונג; (*пере-по́лненность*) || איבערגעפולטקייט

перепо́лненный איבערגעפולטער; (*людьми́ тж.*) -פול
געפּאַקטער; ~ зал איבערגעפולטער [פולגעפּאַקטער] זאַל; ~ сунду́к אָנגעשטאָפּטער (פול) קאַסטן; се́рдце перепо́л-нено ра́достью דאָס האַרץ איז איבערגעפולט מיט פרייד

перепо́лнить *сов.* איבערפילן; ~ бо́чку איבערפילן די פאַס; э́та весть перепо́лнила се́рдце ра́достью די ידיעה האָט איבערגעפולט דאָס האַרץ מיט פרייד; ~ся *сов.* -איבער
געפולט ווערן*; *перен. тж.* ווערן* פול; ~ся ра́достью איבערגעפולט ווערן* [ווערן* פול] מיט פרייד

переполня́ть(ся) *несов. см.* перепо́лнить(ся)

переполо́х *м* || אויפרודערונג, || בעהאָלע, || מעהומע

переполоши́ть *сов. разг.* אויפרודערן, -אָנמאַכן א בעהאָ
לע [א מעהומע]; ~ всё село́ אויפרודערן דאָס גאַנצע
דאָרף, אָנמאַכן א בעהאָלע [א מעהומע] אינעם דאָרף; ~ся *сов.* אויפגערודערט ווערן*, אויפרודערן זיך; всё село́ переполоши́лось -דאָס גאַנצע דאָרף איז אויפגערודערט גע
ווערן, אין דאָרף איז געוואָרן א בעהאָלע [א מעהומע]

перепо́нка *ж* ד הײַטל ־עך, ־ען

перепончатокры́лые *мн. зоол.* הײַטלפליגלדיקע מצ.

перепо́нчатый הײַטלדיקער

перепоруча́ть *несов.*, **перепоручи́ть** *сов.* (*кому-л.*) איבערלייגן דעם אויפטראָג (אַף); ~ свою́ рабо́ту друго́-му באַאויפטראָגן אַן אַנדערן אויספילן די אַרבעט

перепра́ва *ж* 1. (*де́йствие*) מ (אַר)יבערגאַנג; (*вплавь*) || (אַר)יבערשווימונג; (*на ло́дках*) || אַריבערשיפונג; 2. (*ме́сто*) מ איבערגאַנג־פּונקט, מ טײַך־איבערגאַנג; 3. (*при-спосо́бления*) איבערגאַנג־מיטלען מצ.

перепра́вить *сов.* 1. אַריבערפירן; (*на ло́дках тж.*) אַריבערשיפן; 2. (*пересла́ть*) איבערשיקן; 3. (*испра́вить*) איבערמאַכן, אויספּאַריכטן; ~ся *сов.* אַריבערגיין*, -איבער
גיין* דעם טײַך; (*вплавь*) אַריבערשווימען*; (*на ло́дках и т. п.*) אַריבערשיפן זיך; ~ся че́рез ре́ку אַריבערגיין* דעם טײַך, איבערן טײַך

переправля́ть(ся) *несов. см.* перепра́вить(ся)

перепро́бовать *сов.* איבערפּאַרזוכן, אויספּאַרזוכן; (*сре́д-ства и т. п. тж.*) איבערפּרוּוון, אויספּרוּוון

перепрод||ава́ть *несов. см.* перепрода́ть; ~а́жа *ж* מ איבערפאַרקויף

перепрода́ть *сов.* איבערפאַרקויפן

перепроизво́дство *с эк.* || איבערפּראָדוקציע, -איבערפּראָ
דוצירונג ||

перепры́гивать *несов.*, **перепры́гнуть** *сов.* (*что-л.*) איבערשפּרינגען*; (*че́рез что-л., куда́-л. тж.*) -אַריבער
שפּרינגען* (איבער)

перепряга́ть *несов.*, **перепря́чь** *сов.* איבערשפּאַנען; ~ лошаде́й איבערשפּאַנען די פערד

перепу́г *м разг.* מ איבער(דער)שרעק; с ~у פאַר
איבער(דער)שריק; ~анный דערשראָקענער

перепуга́ть *сов.* איבער(דער)שרעקן*; ~ся *сов.* -איבער
(דער)שרעקן* זיך

перепу́тать *сов.* 1. פאַרפּלאָנטע(ר)ן; ~ ни́тки -פאַר
פּלאָנטע(ר)ן די פעדעם; 2. (*привести́ в беспоря́док*) -צע
מישן, איבערמישן; *перен.* איבערפּלאָנטע(ר)ן; ~ все бу-ма́ги צעמישן [איבערמישן] אַלע פּאַפּירן; ~ все пла́ны איבערפּלאָנטע(ר)ן אַלע פּלענער; 3. (*приня́ть одно́ за друго́е*) איבערפּלאָנטע(ר)ן; ~ фами́лии איבערפּלאָנטע(ר)ן די פאַמיליע־נעמען

перепу́тье *с* מ ־ן שיידוועג; ◇ на ~ אפן שיידוועג

перераба́тывать *несов.*, **перерабо́тать** *сов.* 1. (*сырьё*) איבעראַרבעטן; ~ хло́пок в пря́жу מאַכן פון בוימוואָל גאַרן; 2. (*де́лать приго́дным для усвое́ния органи́змом*) פאַרדײַען; 3. (*переде́лывать*) איבעראַנדערשן, -איבעראַר
בעטן, איבערמאַכן; 4. (*рабо́тать до́льше поло́женного вре́мени*) אַרבעטן מער [לענגער] ווי מע דאַרף

перерабо́тка *ж* 1. (*сырья́*) || איבעראַרבעטונג; 2. (*пе-реде́лка*) || איבעראַרבעטונג, || איבערמאַכונג; 3. *разг.* (*ра-бо́та сверх но́рмы*) || איבעראַרבעט

перераспредел||е́ние *с* || איבערפאַרטיילונג; ~и́ть *сов.*, ~я́ть *несов.* איבערפאַרטיילן

перераста́ть *несов.*, **перерасти́** *сов.* 1. (*стать вы́ше*) אַריבערוואַקסן*; сын перерос́ отца́ -דער זון איז אַריבער

געוואַקסן דעם פּאָטער; он на го́лову переро́с свои́х колле́г ער שטייט מיט א קאָפּ העכער פון זײַנע קאָלעגן; 2. (по возрасту) איבערגעוואַקסן ווערן*, איבערוואַקסן*; 3. (во что-л.; превращаться) (אין) אַריבערוואַקסן*, (אין) אַריבערגיין*; конфли́кт переро́с в войну́ דער קאָנ-פליקט איז איבערגעוואַקסן אין א מילכאָמע

перерасхо́д *м* 1. (*действие*) איבערפאַרברויך מ; (*денег*) איבער־אויסברענג מ; 2. (*сумма*) איבער־הויצאָע װ

перерасхо́довать *сов. и несов.* (*электроэнергию, продукты, материалы и т. п.*) פאַרברויכן צופיל; (*деньги*) אויסברענגען* צופיל; ~ креди́ты איבערשטײַגן* (אין די הויצאָעס) די קרעדיטן

перерасчёт *м* איבערבאַרעכענונג װ

перерва́ть *сов.* איבעררײַסן*; ~ся *сов.* איבעררײַסן* זיך

перерегистра́ция *ж* איבערעגיסטראַציע װ, איבערעגיסט-רירונג װ

перерегистри́ровать *сов. и несов.* איבערעגיסטרירן

перере́зать *сов.* 1. (*разрезать*) איבערשנײַדן*; 2. *разг.* (*убить всех*) אויסקוילען; 3.: ~ доро́гу *кому́-л.* אָפּ-שנײַדן* עמעצן דעם וועג

перереза́ть *несов. см.* перере́зать 1, 3

перере́заться *сов.* 1. (*разрезаться*) איבערשנײַדן* זיך; 2. *разг.* (*убить друг друга*) איבערקוילען איינער דעם אַנדערן

перереза́ться *несов. см.* перере́заться 1

перереша́ть[1] *несов. см.* перереши́ть

перереша́ть[2] *сов. разг.*: ~ все зада́чи איבערדערלייזן אַלע אופגאַבעס

перереши́ть *сов.* 1. (*принять другое решение*) אַנדערש באַשליסן*; 2. (*решить задачу и т. п. иначе*) אַנדערש דערלייזן; (*вторично*) לייזן פונסנײַ

перероди́ть *сов.* מאַכן פאַר גאָר אַן אַנדער מענטש(ן); ~ся *сов.* 1. (*обновиться*) ווערן* גאָר, ווערן* ווי נײַ־געבוירן אַן אַנדער מענטש; 2. (*выродиться*) דעגענערירט ווערן*

перерожда́ть(ся) *несов. см.* перероди́ть(ся)

перерожде́н||ец *м презр.* = איבערגעבירטלער מ; רע-נעגאַט מ ־ן; ~ие *с* 1. (*обновление, возрождение*) ווי-דערגעבורט מ, איבערגעבורט מ; 2. (*вырождение*) דעגע-נערירונג װ; 3. *презр.* איבערגעבורט מ

перерόсток *м* איבערגעוואַקסענער מ ..נע

перерубáть *несов. см.* переруби́ть 1

переруби́ть *сов.* 1. (*надвое*) איבערהאַקן; (*полено и т. п.*) צעשפּאַלטן* (אפצווייען); 2. (*изрубить*) צעהאַקן; 3. (*срубить всё, многое*) אויסהאַקן

переруга́ться *сов.* (*между собой*) איבערקריגן זיך; (*со всеми тж.*) צעקריגן זיך

переру́гиваться *несов.* איבערוואַרפן* זיך מיט זידלווער-טער [מיט זידלערײַען]

переры́в *м* איבעררײַס מ ־ן, האַפסקע װ; ~ в рабо́те אַן איבעררײַס [א האַפסקע] אין דער אַרבעט; обе́денный ~ מיטיק־איבעררײַס מ, אַן איבעררײַס אַף עסן מיטיק; без ~а אָן אַן איבעררײַס

перерыва́ть[1] *несов. см.* перерва́ть

перерыва́ть[2] *несов. см.* переры́ть

переры́ть *сов.* 1. (*перекопать*) איבערגראָבן*; 2. (*в поисках чего-л.*) איבערנישטערן; איבעריִען *разг.*

пересади́ть *сов.* 1. (*кого-л. на другое место*) איבער-זעצן; 2. (*растения*) איבערפלאַנצן; 3. *мед.* טראַנספלאַ-נטירן, איבערזעצן

переса́дк||а *ж* 1. (*растений*) איבערפלאַנצונג װ; 2. *мед.* טראַנספּלאַנטאַציע װ; ~а се́рдца האַרץ־טראַנספּלאַנטאַציע װ; 3. (*на транспорте*) איבערזעץ מ; (*в метрополитене тж.*) אַריבערגאַנג מ; сде́лать ~у איבערזעצן זיך; (*в метрополитене тж.*) אַריבערגיין*; без ~и אומאָפּ-שטײַגלעך

переса́живать *несов. см.* пересади́ть; ~ся *несов. см.* пересе́сть

переса́ливать *несов. см.* пересоли́ть

пересдава́ть *несов.*, **пересда́ть** *сов.* 1. (*помещение*) איבערפאַרדינגען*; 2. (*экзамен*) נאָכאַמאָל אָפּגעבן*; 3. *карт.* פונסנײַ געבן*

пересека́ть(ся) *несов. см.* пересе́чь(ся)

переселе́н||ец *м* = איבערוואַנדערער מ; ~ие *с* (*переезд — на новые земли*) איבערוואַנדערן ן, איבערוואַנ-דערונג װ; (*в другую квартиру*) איבערקלײַבן זיך דאָס, דאָס איבערציִען זיך; ◇ вели́кое ~ие наро́дов די גרויסע פעלקער־(איבער)וואַנדערונג; ~ческий איבערוואַנדערער-

пересели́ть *сов.* איבערזעצן; ~ся (*на новые земли*) איבערוואַנדערן, איבערבאַזעצן זיך; (*в другую квартиру*) איבערציִען* זיך, איבערקלײַבן* זיך

переселя́ть(ся) *несов. см.* пересели́ть(ся)

пересе́сть *сов.* 1. איבערזעצן זיך; ~ к окну́ איבער-זעצן זיך נעענטער צום פענצטער, זעצן זיך צום פענצטער; 2. (*сделать пересадку*) איבערזעצן זיך; (*в метрополитене тж.*) אַריבערגיין*

пересече́ни||е *с* קרייצונג װ; на ~и доро́г אַף דער שיידוועג, אַפן קרייצוועג, וועג־קרייצונג; то́чка ~я *мат.* דורכשנײַד־פּונקט מ ־ן

пересечённ||ый דורכגעשניטענער; ~ая ме́стность א דורכגעשניטענע געגנט

пересе́чь *сов.* 1. (*перейти, переехать*) איבערשנײַדן*; איבערקרייצן; ~ эква́тор איבערשנײַדן* [איבערקרייצן] דעם עקוואַטאָר; ~ у́лицу איבערקרייצן די גאַס; 2. (*пройти по всей поверхности*) דורכשנײַדן*; желе́зная доро́га пересекла́ пусты́ню די אײַזנבאַן האָט דורכגעשניטן דעם מידבער; 3.: ~ доро́гу *кому́-л.* איבערשנײַדן* עמעצן דעם וועג; ~ся *сов.* איבערשנײַדן* זיך, איבערקרייצן זיך; *мат.* איבערשנײַדן* זיך

переси́ливать *несов.*, **переси́лить** *сов.* איבערשטאַרקן, גוֹוער זײַן*; (*чувство, состояние и т. п.*) איבערשטאַרקן; ~ себя́ איבערשטאַרקן זיך, גוֹוער זײַן* זיך

переска́з *м* 1. (*действие*) איבערדערציילן ן; 2. (*изложение*) איבערדערציילונג װ ־ען

пересказа́ть *сов.*, **переска́зывать** *несов.* איבערדערציילן

переска́кивать *несов.*, **перескочи́ть** *сов.* 1. (*что-л.*) איבערשפּרינגען*; (*куда-л., через что-л. тж.*) אַריבער-שפּרינגען* (איבער); 2. *разг.* (*перейти к другой теме*) איבערשפּרינגען*

пересла́ть *сов.* איבערשיקן

пересма́тривать *несов. см.* пересмотре́ть 1, 2

пересме́иваться *несов.* לאַכן צווישן זיך

пересмо́тр *м* איבערקוק מ, רעווידירונג װ

пересмотре́ть *сов.* 1. (*просмотреть заново*) איבער-קוקן; 2. (*обсудить заново*) נאָכאַמאָל דורכקוקן, רעווי-דירן; ~ пригово́р רעווידירן דעם אורטייל; ~ но́рмы איבערקוקן די נאָרמעס; 3. (*всё, многое*) איבערקוקן, דורכקוקן; (*повидать*) איבערזען*

пересним́а́ть(ся) *несов. см.* переснять(ся)

переснять *сов.* 1. (*заново сфотографировать*) -איבער פֿאָטאָגראַפֿירן; 2. (*с готового снимка*) אַראָפּפֿאָטאָגראַפֿירן, אַראָפּקאָפּירן; 3. (*делать новую съёмку*) *אַראָפּנעמען פֿונסנײַ; ~ся *сов. разг.* איבערפֿאָטאָגראַפֿירן זיך

пересолить *сов.* *איבערזאַלצן; *перен. разг. тж.* -איבער כאַפּן די מאָס

пересортировать *сов.* איבערסאָרטירן

пересох||нуть *сов.* *איבערגעטריקנט ווערן, פֿאַרטריקנט *ווערן; (*об источнике*) *אויסגעטריקנט ווערן, -אויסטרי קענען; у меня в горле ~ло ס'איז מיר (שטאַרק) טרוקן אין האַלדז

переспать *сов. разг.* 1. (*проспать долго*) פֿאַרשלאָפֿן* זיך, איבערשלאָפֿן* צופֿיל; 2. (*переночевать*) די נאַכט *שלאָפֿן

переспелый איבערגעצײַטיקטער

переспеть *сов.* איבערצײַטיקן, איבערגעצײַטיקט *ווערן

переспорить *сов.* איבערשפּאַרן

переспрашивать *несов.*, **переспросить** *сов.* איבערפֿרעגן, פֿרעגן נאָכאַמאָל

перессорить *сов.* (*вин.*) *разг.* אָנמאַכן א צעקריגן; -איבער- [א רוגעז] קריג (צווישן); ~ся *сов.* (*между собой*) צעקריגן זיך; (*со всеми тж.*) קריגן זיך

перестава||ть *несов. см.* перестать; не ~я -אומאופֿהער אָן אופֿהער, לעך

переставить *сов.* איבערשטעלן; ~ мебель איבערשטעלן דאָס מעבל

переставлять 1. *см.* переставить; 2.: ~ ноги שפּאַנען, שטעלן (די) פֿיס; еле ~ ноги קוים שלעפּן זיך

перестаивать *несов. см.* перестоять

перестановка *ж* 1. ɪ איבערשטעלן, וו איבערשטעלונג; 2. *мат.* וו איבערשטעלונג, וו פּערמוטאַציע

перестараться *сов. разг.* צופֿיל סטאַרען זיך, -איבער כאַפּן די מאָס

переста||ть *сов.* אופֿהערן; ~нь шалить הער אויף שטיפֿן; дождь перестал דער רעגן האָט אופֿגעהערט

перестилать *несов.*, **перестлать** *сов.*: ~ постель איבערבעטן דאָס בעט; ~ пол איבערלייגן דעם דיל [די פּאָדלאָגע]

перестоять *сов.* 1. *разг.* (*что-л.; переждать*) -(אָפּ) שטיין* ביז ס'וועט איבערגיין [אופֿהערן]; ~ бурю в порту (אָפּ)שטיין* אין פּאָרט ביז ס'וועט איבערגיין [אופֿהערן] דער שטורעם; 2. (*испортиться*) *איבערשטיין

перестрадать *сов.* *איבערלײַדן, אָנלײַדן* זיך, -איבער *טראָגן, *אויסשטיין

перестраивать(ся) *несов. см.* перестроить(ся)

перестрах||оваться *сов.* איבערסטראַכירן זיך; *перен. разг. тж.* באַוואָרענען זיך; ~овка *ж* איבערסטראַכירונג וו; *перен. разг. тж.* וו באַוואָרעניש; ~овщик *м разг.* איבערסטראַכירער מ =

перестраховывать(ся) *несов. см.* перестраховать(ся)

перестреливаться *несов.* באַשיסן* זיך, איבערשיסן* זיך (קעגנזײַטיק)

перестрелка *ж* וו שיסערײַ (קעגנזײַטיקע)

перестрелять *сов.* 1. (*убить всех, многих*) *צעשיסן (אַלעמען, א סאַך); 2. *разг.* (*израсходовать при стрельбе*): ~ все патроны אויסשיסן* אַלע קוילן

перестроить *сов.* 1. איבערבויען; ~ дом איבערבויען דאָס הויז; ~ всю работу איבערבויען די גאַנצע אַרבעט; 2. (*реорганизовать*) איבערבויען, רעאָרגאַניזירן; ~ систему управления -איבערבויען [רעאָרגאַניזירן] די פֿאַרוואַל טונג־סיסטעם, איבערבויען [רעאָרגאַניזירן] די אַדמיניסטראַ־ טיוו־סיסטעם; 3. (*расположить в строю по-другому*) -איבער שטעלן, [אויסשטעלן] אַנדערש צעשטעלן; 4. (*музыкальный инструмент*) איבעראָנשטימען; 5. (*радиоприёмник*) אָנשטעלן אויף אַן אַנדער כוואַליע, איבעראָנשטעלן; ~ся *сов.* 1. (*расположиться по-иному*) איבערשטעלן זיך, אַנדערש אויסשטעלן זיך; 2. (*изменить принципы работы и т. п.*) איבערבויען זיך

перестройка *ж* 1. וו איבערבויונג, ɪ איבערבויען; 2. (*реорганизация*) וו איבערבויונג, וו רעאָרגאַניזירונג, איבערבויען ɪ, רעאָרגאַניזירן ɪ; 3. (*изменение расположения в строю*) וו איבערשטעלונג, ɪ איבערשטעלן; 4. (*музыкального инструмента*) וו איבעראָנשטימונג; ɪ איבעראָנשטימען; 5. (*на другую волну*) וו איבעראָנשטעלונג, דאָס אָנשטעלן אויף אַן אַנדער כוואַליע

перестукиваться *несов.* (*общаться*) *איבערעדן זיך דורך קלאַפּ־סיגנאַלן

переступать *несов.* 1. *см.* переступить; 2. (*идти*) שטעלן (די) פֿיס, *טרעטן

переступить *сов.* 1. (*что-л.*) *איבערטרעטן; (*куда-л., через что-л., тж.*) *אַריבערטרעטן; ~ порог -איבער טרעטן* די שוועל; 2. (*поменять положение ног*) -איבער שטעלן זיך פֿון איין פֿוס אויפֿן אַנדערן; 3. *перен.* -איבער ברעכן* דעם, אויוועק זײַן* אויפֿן געזעץ *טרעטן; ~ закон געזעץ

пересуды *мн. разг.* באַריידערײַען מצ.

пересчитать *сов.*, **пересчитывать** *несов.* 1. (*всё, всех*) איבערציילן; 2. (*вторично*) איבערציילן נאָכאַמאָל; 3. (*выразить в других величинах*) איבערבאַרעכענען

пересылать *несов. см.* переслать

пересыльный: ~ пункт עטאַפּ(־פּונקט) מ ־ן

пересыпать *сов.*, **пересыпать** *несов.* 1. (*в другое место*) *איבערשיטן; ~ зерно в мешок איבערשיטן* די טווּע אין א זאַק; 2. (*насыпать слишком много*) -צו אָנשיטן* פֿיל; 3. (*обсыпать*) *איבערשיטן; ~ вещи нафталином איבערשיטן* די זאַכן מיט נאַפֿטאַלין; 4.: ~ речь остротами צופֿעפֿערן [איבערשיטן*] די רייד מיט וויצן

пересыхать *несов. см.* пересохнуть

перетаскивать *несов.*, **перетащить** *сов.* (*переместить волоча*) אַריבערשלעפּן, איבערשלעפּן; (*перенести*) -איבער אַריבערטאַסקען, טאַסקען

перетереть *сов.* 1. (*измельчить*) *איבערײַבן, *צערײַבן; 2. (*трением разорвать*) *איבערײַבן; 3. (*обтереть всё*) איבערווישן; ~ все стаканы איבערווישן אַלע גלעזער; ~ся *сов.* איבערײַבן* זיך, *איבערגעריבן ווערן

перетерпеть *сов.* *איבערלײַדן, *איבערטראָגן, *אויסשטיין

перетирать *несов. см.* перетереть 1, 2; ~ся *сов. см.* перетереться

перетолковать *сов.* 1. (*неверно истолковать чьи-л. слова*) פֿאַלש אויסטײַטשן; 2. *разг.* (*переговорить со многими, о многом*) איבערשמועסן

перетрусить *сов. разг.* שטאַרק [ניט אויף קאַטאָוועס] איבערשרעקן* זיך

перетягивать(ся) *несов. см.* перетянуть(ся)

перетянуть *сов.* 1. (*перетащить*) -איבער אַריבערשלעפּן, שלעפּן; 2. *разг.* (*переманить*) *אַריבערציען, -אַריבער

נאַרן; 3. (*туго перевязать*) איבערבינדן* (שטײַף); ~ ремнём та́лию פֿאַרציִען* די טאַליע מיט א רימען; 4. (*заново затянуть*) פֿונסנײַ פֿאַרציִען*; (*заново натянуть*) פֿונסנײַ אָנציִען*; 5. (*весить больше*) אַריבערציִען*, -אַרי בערוועגן*; ~ся *сов.* (שטײַף) פֿאַרציִען* זיך

переубеди́ть *сов.*, **переубежда́ть** *несов.* איבערעדן*, צווינגען* בײַטן די מיינונג; (*отговорить*) (פֿון) אָפּרעדן*; никто́ меня́ не переубеди́т קיינער וועט מיר ניט דערווײַזן, אז איך בין ניט גערעכט

переу́лок *м* (קווער)געסל ן ־עך, ליקל ן ־עך

переустра́ивать *несов.*, **переустро́ить** *сов.* איבערבויען, איבערפֿאָרמירן, איבעראַנדערשן

переустро́йство *с* װ איבערבויונג, װ איבערפֿאָרמירונג, װ רעקאָנסטרוקציע

переутоми́ть *сов.* אויסמאַטערן, מיד מאַכן; ~ся *сов.* איבערמידן זיך, אויסגעמאַטערט ווערן*; (*от работы*) איבעראַרבעטן זיך

переутомле́ние *с* װ איבערמידקײַט, -איבערגעמאַטערט קײַט װ

переутомля́ть(ся) *несов. см.* переутоми́ть(ся)

переучёт *м* װ איבערדיסקאָנטירונג

перефрази́ровать *сов. и несов.* איבערפֿראַזירן

перехвати́||ть *сов.* 1. (*задержать по дороге*) -איבער נעמען*; 2. (*письмо*) איבערכאַפּן; (*взгляд*) אויפֿכאַפּן; 3. (*охватить что-л. одной рукой, удобней*) -אַריבער כאַפּן; 4. (*перевязать поперёк*) אַרומכאַפּן, אַרומבינדן*, פֿאַרציִען*; ~ть по́ясом אַרומכאַפּן מיט א גאַרטל; 5.: у него́ ~ло дыха́ние ס'האָט אים פֿאַרכאַפּט דעם אָטעם; 6. *разг.* (*поесть*) צובײַסן*, איבערכאַפּן; ~ться *сов. разг.* אָנכאַפּן [אָנהאַלטן*] זיך (פֿאַר עפּעס אַנדערש)

перехва́тывать(ся) *несов. см.* перехвати́ть(ся)

перехитри́ть *сов.* איבערכיטרעווען, איבערקליגן, -איבער שפּיצן

перехо́д *м* 1. (*действие*) איבערגאַנג מ; (*куда-л., через что-л. тж.*) אַריבערגאַנג מ; *перен.* איבערגאַנג מ; при ~е у́лицы... ...בײַם איבערגיין די גאַס; ~ на пятидне́вную рабо́чую неде́лю דער איבערגאַנג אױף א פֿינף-טאָגיקער אַרבעטסוואָך; ~ на сто́рону патрио́тов דער איבערגאַנג אױף דער זײַט פֿון די פּאַטריאָטן; ~ в но́вое состоя́ние דער איבערגאַנג אין אַן אַנדער צושטאַנד; 2. (*расстояние*) מאַרש מ ־ן; 3. (*место*) איבערגאַנג מ (מצ. ...גענג); подзе́мный ~ אונטערערדישער איבערגאַנג; 4. (*коридор*) דורכגאַנג מ (מצ. ...גענג)

переходи́ть *несов. см.* перейти́

перехо́дный 1. (*служащий для перехода*) איבערגאַנג-; ~ тонне́ль איבערגאַנג-טונעל מ ־ן; ~ мо́стик בריקל ן ־עך; 2. (*промежуточный*) איבערגאַנג-; ~ пери́од -איבער גאַנג-פּעריאָד מ; 3. *грам.*: ~ глаго́л טראַנזיטי'ווער ווערב

переходя́щ||ий 1. (*о кубке и т. п.*) איבערגייענדיקער; ~ее зна́мя װ איבערגאַנגס-פֿאָן; 2. *фин.* איבערגעטראָגענער, איבערטראָג-; 3. (*перемежающийся*): ~ие дожди́ -קורצווײַ ליקע רעגנס

пе́рец *м* מ פֿעפֿער; чёрный ~ שוואַרצער פֿעפֿער; кра́сный ~ רויטער [טערקישער] פֿעפֿער; ◇ зада́ть пе́рцу *кому-л.* געבן* עמעצן פֿעפֿער צו שמעקן

пе́речень *м* װ איבערעכענונג; (*список*) צעטל מ ־ען

перечёркивать *несов.*, **перечеркну́ть** *сов. прям. и перен.* איבערשטרײַכן*

перечерти́ть *сов.*, **перече́рчивать** *несов.* 1. (*заново*) איבערצייכענען, אָנצייכענען פֿונסנײַ; 2. (*с образца*) -אַראָפּ צייכענען, אַראָפּקאָפּירן

перечисле́ние *с* 1. (*действие*) װ איבערעכענונג, -איבע רעכענען ן; 2. *бухг.* איבערפֿירן ן; (*сумма*) -די איבער געפֿירטע סומע; 3. (*перечень*) װ ־ען איבערעכענונג, צעטל מ ־ען

перечи́слить *сов.*, **перечисля́ть** *несов.* 1. איבערעכענען; ~ столи́цы европе́йских стран איבערעכענען די הויפּט-שטעט פֿון די אייראָפּעישע לענדער; 2. *бухг.* איבערפֿירן

перечита́ть *сов.* 1. (*повторно*) (נאָכאַמאָל) -איבערלייע נען; 2. (*всё, многое*) (אַלץ) איבערלייענען

перечи́тывать *несов. см.* перечита́ть 1

пере́чить *несов. разг.* (*кому-л.*) (דאַט.) דערווידערן, (דאַט.) רעדן* אנטקעגן

пе́речница *ж* פֿעפֿערמעסטל ן ־עך

перечу́вствовать *сов.* איבערפֿילן, איבערלעבן

переша́гивать *несов.*, **перешагну́ть** *сов.* 1. (*что-л.*) איבערטרעטן*, איבערשפּאַנען; (*куда-л. через что-л. тж.*) אַריבערטרעטן*, אַריבערשפּאַנען; ~ поро́г איבערטרעטן* די שוועל; 2. (*через вин.; преодолеть*) גוויוער זײַן*; ~ через страх גוויוער זײַן* אין זיך דעם פּחד; 3.: он перешагну́л за се́мьдесят ער איז שוין אַריבער די שיוויִם

перешéек *м* לאַנדפּאַס מ ־ן, ענגפּאַס מ ־ן

перешёптываться *несов.* שושקען זיך (צווישן זיך)

перешива́ть *несов.*, **переши́ть** *сов.* איבערנייען; (*перелицевать*) איבערניצעווען

перещеголя́ть *сов.* (*кого-л. в чём-л.*) *разг.* -איבער שטשעגאָליאַען (אין), איבערשטשעגאָלירן (אין)

переэкзаменова́ть *сов.* איבערעקזאַמענירן, אָפּנעמען* נאָכאַמאָל דעם עקזאַמען (בײַ)

переэкзамено́вка *ж* װ ־ען איבערעקזאַמענירונג

перигéй *м астр.* מ פּעריגײ

перигéлий *м астр.* מ פּעריגעלי

пери́ла *мн.* געלענדער ן, פּאָרענטשע װ ־ס, פּאַרענטש מ ־ן

пери́метр *м мат.* פּערימעטער מ ־ס

пери́на *ж* פּערענע װ ־ס, איבערבעט װ ־ן

пери́од *м* 1. פּעריאָד מ ־ן, צײַט װ ־ן; послевое́нный ~ דער נאָכמילכאָמעדיקער פּעריאָד; ~ дожде́й רעגן-פּעריאָד מ; ~ расцве́та культу́ры די בליצײַט פֿון דער קולטור; за ~ с 1945 г. по 1970 г. פֿאַר דער צײַט פֿונעם יאָר 1945 ביזן יאָר 1970; в тече́ние до́лгого ~а אין משך פֿון א לאַנגער צײַט; 2. *геол., мат., грам.* -פּע ריאָד מ ־ן

перио́дика *ж собир. разг.* װ פּעריאָדיק, פּעריאָדישע פּרעסע

периоди́ческ||ий פּעריאָדישער; ~ие засу́хи פּעריאָדישע טריקעניש; ~ая печа́ть די פּעריאָדישע פּרעסע; ~ая дробь *мат.* א פּעריאָדישע ברוכצאָל; ~ая систе́ма элеме́нтов *хим.* די פּעריאָדישע עלעמענטן-סיסטעם

перископ *м* פּעריסקאָפּ מ ־ן

пе́рист||ый: ~ые облака́ פֿעדעראַרטיקע וואָלקנס

перифери́||я *ж* װ פּעריפֿעריע; прие́хать с ~и קומען* פֿון דער פּעריפֿעריע

перифра́з *м*, ~а *ж лит.* פּאַראַפֿראַז מ ־ן, -פּאַראַ פֿראַזע װ ־ס, פּעריפֿראַז מ ־ן

перл *м прям. и перен.* = פּערל מ; ~ иску́сства קונסט-שעדעווער מ ־ס

перламу́тр *м* פּערלמוטער ם, מוטערפּערל ם; ~**овый** פּערלמוטער׳; *(сделанный из перламутра)* פּערלמוטער־נער; ~овые пу́говицы פּערלמוטערנע קנעפּלעך; ~овый отте́нок פּערלמוטער־שאַטירונג ו

перло́в||ый: ~ая крупа́ פּערלגרויפּן מצ.; *(крупная)* גאָגעלעך מצ.; ~ый суп א זופּ פון פּערלגרויפּן

перма́не́нт *м разг. (завивка)* פּערמאַנענט ם

перма́не́нтный פּערמאַנענטער

перна́тый 1. באַפּעדערטער, באַפליגלטער; 2. *в знач. сущ. мн.* באַפּעדערטע מצ., פּייגל מצ., פויגלען מצ.

перо́ *с* 1. *(птичье)* פּעדער ו ־ן; *собир.* פּעדערן מצ.; 2. *(писчее)* פּען, ־ס ו פּעדער ו ־ס; ◇ владе́ть ~м *האַלטן א פּען אין דער האַנט; взя́ться за ~ נעמען* א פּען אין דער האַנט, זיך פאַר דער פּען

перочи́нный: ~ но́ж(ик) פּעדערמעסערל ז ־עך

перпендикуля́р *м мат.* פּערפּענדיקוליאַר ם ־ן; ~**ный** פּערפּענדיקולערער

перро́н *м* פּעראָן ם ־ען

перс *м* פּערס ם ־ן

перси́дский פּערסישער; ~ язы́к די פּערסישע שפּראַך, פּערסיש ז

пе́рсик *м* 1. *(плод)* פּערשקע ו ־ס; 2. *(дерево)* פּערשקע־בוים ם (מצ. ··ביימער); ~**овый** 1. פּערשקע(ס)׳; ~ое варе́нье פּערשקע־אײַנגעמאַכטס ז; 2. *(о цвете)* פון פּערשקע־קאָליר *после сущ.*

персо́н||а *ж* פּערזאָן ו ־ען; *(важная особа)* אן אָנגעזעענע פּערזאָן; серви́з на двена́дцать ~ א סערוויז אויף צוועלף פּערזאָן [פּאַרשוין]; обе́д на три ~ы א מיטיק אויף דרײַ פּערזאָן [פּאַרשוין] [א מאָלצײַט]; ◇ со́бственной ~ой ביכוויידוי אוועצמוי

персона́ж *м лит.* פּערסאָנאַזש ם ־ן

персона́л *м* פּערסאָנאַל ם

персона́льн||ый פּערסאָנעלער; ~ая пе́нсия פּערסאָנעלע פּענסיע

перспекти́в||а *ж* 1. פּערספּעקטיוו ו; 2. *обыкн. мн. (виды на будущее)* פּערספּעקטיוון מצ., אויסזיכטן מצ.; блестя́щая ~а א גלענצנדיקע פּערספּעקטיוו; хоро́шие ~ы на урожа́й אויסזיכטן אויף א גוטער גערעטעניש; ◇ в ~е: у него́ в ~е поéздка в Ленингра́д אים שטייט פאָר א נעסיע קיין לענינגראַד; ~**ный** 1. פּערספּעקטיוו׳; ~ное изображе́ние פּערספּעקטיוו־בילד ז ־ער; 2. *(предусматривающий будущее)* פּערספּעקטיווער; ~ный план א פּערספּעקטיווער פּלאַן; 3. *(имеющий перспективу)* פּערספּעקטיווישער; מיט א פּערספּעקטיוו *после сущ.*; о́чень ~ная профе́ссия א זייער פּערספּעקטיווישע פּראָפעסיע, א פּראָפעסיע מיט גוטע° פּערספּעקטיוון

перст *м уст.* = פינגער ם; ◇ оди́н как ~ עלנט ווי א שטיין

пе́рстень *м* רינג ם ־ען, רונג ם ־ען

пе́рхоть *ж* קאָפּשופּן מצ.

перфока́рта *ж* פּערפאָקאַרטע ו ־ס

перфора́||тор *м* פּערפאָראַטאָר ם ־ס; ~**ция** *ж* פּערפאָראַציע ו

перча́тк||а *ж* הענטשקע ו ־ס; ◇ бро́сить *кому-л.* ~у אַרויסרופן* עמעצן [וואַרפן* עמעצן די הענטשקע צו די פיס [אויף א געפעכט [אויף א דועל]; подня́ть ~у אויפהייבן* די הענטשקע; אָננעמען* דעם אַרויסרוף (אויף א געפעכט, אויף א דועל)

пе́рчить *несов.* (צו)פּעפּערן

перш||и́ть *несов. безл. разг.*: у меня́ ~и́т в го́рле ס׳רײַסט מיר אין האַלדז

пёрышко *с* פּעדערל ז ־עך; лёгкий как ~ גרינג ווי א פּעדערל

пёс *м* הונט ם (מצ. הינט)

пе́сен||ка *ж* לידעלע ז ־ך; ◇ его́ ~ка спе́та ער איז שוין אראָפּ פון מארק; *(о близкой смерти)* ס׳איז שוין בא אים נאָך אַלעמען; ~**ник** *м* 1. *(певец)* לידער־זינגער ם =; 2. *(автор)* לידער־שרײַבער ם =; 3. *(сборник песен)* לידער־זאַמלונג ו ־ען; ~**ный** לידער׳; ~ный жанр לידער־זשאַנער ם

песе́ц *м* 1. *зоол.* פּאָליאַרפוקס ם ־ן, אײַזפוקס ם ־ן; 2. *(мех)* פּאָליאַרפוקס־פוטער ם

песка́рь *м* זאַמדפישל ז ־עך

песнь *ж уст.* ליד ו ־ער; ◇ ~ пе́сней שיר־השירים ם

пе́сн||я *ж* ליד ו ־ער; наро́дная ~я פאָלקסליד ו ־ער; ◇ э́то ста́рая ~я דאָס איז שוין אן אַלט לידל; тяну́ть всё ту же ~ю איבערקײַען אַלץ דאָס אייגענע

песо́к *м* זאַמד ם, ו; ◇ са́харный ~ זאַמדצוקער ם; стро́ить на песке́ בויען אויף זאַמד; из него́ ~ сы́плется ≅ ער שמעקט שוין מיט קוואָרעס־בלעטער

песо́чный זאַמד׳; *(о цвете)* זאַמדקאָליריקער; פון זאַמד־קאָליר *после сущ.*; ~ я́щик זאַמדקאַסטן ם ־ס

пессим||и́зм *м* פּעסימיזם ם; ~**и́ст** *м* פּעסימיסט ם ־ן; ~**исти́ческий** פּעסימיסטישער

пест *м* טוקאַטש ם ־ן, דאָס אייבערשטע פון עם שטייסל

пе́стик *м* 1. *см.* пест; 2. *бот.* פּעסטל ם ־ען

пестр||е́ть[1] *несов.* 1. *(видне́ться, выделя́ться своей пестротой)* פּילפּאַרביק בלאַנקען [שימערירן]; ме́жду дере́вьями ~е́ли цветы́ צווישן די ביימער האָבן פּילפּאַרביק געבלאַנקט די בלומען; луг ~е́л цвета́ми די לאָנקע האָט פּיל־פּאַרביק געבלאַנקט מיט אירע בלומען, די לאָנקע איז געווען בונט פון בלומען; 2. *(становиться пёстрым)* באַקומען* אַלערליי [פּילפּאַרביק] בונט ווערן* קאָלירן

пестр||е́ть[2] *несов.* 1. *(мелька́ть)* שימערירן פאַר די אויגן; повсю́ду ~я́т плака́ты, ло́зунги אומעטום זעט מען בונטע פּלאַקאַטן, לאָזונגען; 2. *(тв.; изоби́ловать)* זײַן* פול (מיט); кни́га ~и́т афори́змами דער בוך איז פול מיט אַפאָריזמען

пёстрый 1. בונטער, פּילקאָליריקער; 2. *(неоднородный)* פּאַרשיידנמיניקער; 3. *(о слоге)* באַמבאַסטישער, מעליצע־דיקער

песча́ник *м геол.* זאַמדשטיין ם

песча́ный זאַמדיקער

песчи́нка *ж* זעמדעלע ז ־ך

пети́т *м полигр.* פּעטיט ם

пети́ция *ж* 1. פּעטיציע ו ־ס

петли́ца *ж* 1. קנאָפּלעכל ז ־עך; שלייפל ז ־עך; 2. *(на форменной одежде)* פּעטליצע ו ־ס

пе́тл||я *ж* 1. שלייף ם ־ן, פּעטליע ו ־ס; *(реки́, дороги и т. п.)* זיגזאַג ם, שלייף ם ־ן; 2. *(для пуговицы)* לעכל ז ־עך; פּעטליע ו ־ס; *(для крючка)* ווײַבעלע ז ־ך; 3. *(в вязании)* אייגל ז ־עך; 4. *ав.* שלייף ם ־ן; 5. *(дверей, окон)* שאַרניר ם ־ן; זאַווּיסע ו ־ס; ◇ хоть в ~ю лезь כאָטש טו זיך א מיסע אָן

петрушка[1] *ж бот.* װ **פּעטרעשקע**

петрушка[2] *м (кукла)* מ **פּעטרושקע**

петух *м* 1. (מצ. ־ען, העֶנער) מ **האָן**; 2. *мн.;* вставать с ~ами **מיט האָנענקריי *אויפשטיין**; ◇ пустить красного ~а **מאכן בוירע מעוירע, לאָזן* דעם רויטן האָן האָיש**

петуший ·**האָן, ·העֶנער**; ~ гребень מ ־ען **האָנענקאם**

петушиный 1. ·**האָן, ·העֶנער**; ~ крик ז **העֶנער־געקריי**; ~ бой ז ־ן **העֶנער־געשלעג**; 2. *(как у петуха)* **העֶנער־שער**

петушиться *несов. разг.* **היצן זיך**

петушок *м* ז ־עך **האָנעכל**, ז ־ך **העֶנדעלע**

петь *несов.* 1. **זינגען***; 2. *(быть певцом)* **זינגען*, זײַן* א זינגעֶר**; она поёт в опере **זי זינגט [זי איז א זינגערן] אין דער אָפּערע**; 3. *(о петухе)* **קרייען**; 4. *высок. (воспевать)* **באזינגען***

пехот||а *ж* װ **אינפאנטעֶריע**, װ **פּעכאָטע**; ~инец *м* **אינפאנטעריסט** מ ־ן; = מ **פּעכאָטינער**; ~ный ·**אינפאנטעֶריע**; ·**פּעכאָטע**; **פּעכאָטנע(ר)** *тж. неизм. разг.;* ~ный полк מ ־ן **אינפאנטעֶריע־פּאָלק**, מ ־ן **פּעכאָטע־פּאָלק**

печали||ть *несов.* **באטריבן**; меня это ~т **מיך באטריבט קימערן**; ~ться *несов.* **קימערן, דאָס, איך האָב דערפון יעסורים**; ~ться из-за *чего-л.* **נעֶמען* זיך צום הארצן עפּעס זיך**

печаль *ж* 1. מ **אומעט**, מ **טרויער**; ז **אגמעסנעֶפּעש**; 2. *разг. (забота)* װ **זאָרג**, װ **דײַגע**; кому какая ~ об этом? **וועֶמע(נ)ס גייט עס אָן?, וועֶמען ארט עס? מאָ־דײַגע איז עס?**; ~ный 1. **אומעטיקער, טרויעריקער, מאָ־רעשכוירעדיקער**; отчего он так печален? **וואָס איז ער אזוי טרויעריק [אומעטיק]?**; ~ный взгляд **א טרויעריקער בליק**; 2. *(вызывающий печаль)* **טרויעריקער, אומעטיקער**; 3. *(достойный сожаления)* **טרויעריקער**; ~ное недоразумение **א טרויעריק מיספארשטייעניש**; ~но, что я его не увижу **ס׳איז זייער טרויעריק, וואָס איך וועל זיך מיט אים ניט זען**; ~ная известность **די טרויעריקע בארימט־קײַט**

печатать *несов.* 1. **דרוקן**; *(на машинке тж.)* **שרײַבן***; 2. *(публиковать)* **דרוקן, ארויסגעבן*, ארויסלאָזן***; ~ся *несов.:* он рано начал ~ся **ער האָט פרי אָנגעהויבן דרוקן זײַנע ווערק**

печатн||ик *м* = מ **דרוקער**; ~ый 1. *(для печатания)* ·**דרוק**; ~ая машина װ ־ען **דרוקמאשין**; 2. *(напечатанный)* ·**דרוק, געדרוקטער**; ~ые труды **געדרוקטע וויסנשאפטלעכע ווערק**; ~ая продукция **דרוק־פּראָדוקציע** װ; 3. *(имеющий форму напечатанного)* **געדרוקטער**; писать ~ыми буквами **שרײַבן* מיט געדרוקטע אויסיעס**; ◇ ~ый лист *полигр.* מ ־ס **דרוקבויגן**

печать *ж* 1. מ ־ען **שטעמפּל**; *перен. тж.* מ **כויסעם**; поставить ~ на *что-л.* **שטעלן דעם שטעמפּל [דעם כוי־סעם] אף עפּעס**; наложить свою ~ на *что-л.* **ארופלייגן דעם שטעמפּל אף עפּעס**; 2. *(печатание)* מ **דרוק**; вышла из печати книга... **ס׳איז ארויס פון דרוק א בוך...**; 3. *(отрасль производства)* ז **דרוקוועזן**, װ **פּאָליגראַפיע**; работники печати 1) **פּרעֶסע־טוער מצ.**; 2) *(полиграфисты)* **דרוקטוער מצ.**; 4. *(внешний вид напечатанного)* מ **דרוק**; цветная ~ **קאָלירטעֶר דרוק**; чёткая ~ **א דײַטלעכער שריפט**; 5. *(пресса)* װ **פּרעֶסע**; периодическая ~ **פּעריאָדישע פּרעֶסע**

печёнка *ж* װ **לעֶבער**; жареная ~ **געבראָטענע לעֶבער**

печён||ый **געבאַקענער, געבראָטענער**; ~ые яблоки **געבאַקענע, געבראָטענע עפּל**; ~ый картофель **געבאַקענע קארטאָפליעס**

печень *ж* װ ־ס **לעֶבער**

печенье *с* ז ־ן **געבעֶקס (זיס)**

печка *ж* מ ־ס **אויוון**; *(для обогрева)* װ ־ס **הרובע**

печн||ик *м* = מ **מוליער**; ~ой ·**אויוון**; ~ое отопление װ **אויוון־באהייצונג, באהייצונג מיט אויוונס**

печь[1] *ж* 1. מ ־ס **אויוון**; *(для обогрева)* װ ־ס **הרובע**; сажать хлебы в ~ **זעצן די לאבנס אין אויוון**; 2. *тех.* מ ־ס **אויוון**; известковая ~ מ ־ס **קאַלך־אויוון**

печь[2] *несов.* 1. **באקן***; 2. *(о солнце)* **בראָטן*, באקן***

печься[1] *несов.* 1. *(в печи)* **באקן* זיך**; 2. *разг. (греться на солнце)* **בראָטן* זיך, באקן* זיך**

печься[2] *несов. (о предл.)* **זאָרגן (זיך)** (וועגן, פאר)

пешеход *м* = מ **פוסגייער**

пеш||ий ·**צופוס**; ~ие путешественники **צופוס־רײַזנדע מצ.**; ~ий переход מ ־ן **צופוס־מארש**; в ~ем строю **ווי פּעכאָטינער**

пешка *ж* 1. *шахм.* מ ־ען **פּיאָן**; װ ־ס **פּעֶשקע**; 2. *(в шашках)* װ ־ס **שאַשקע**, ז ־עך **ציגל**; 3. *перен. разг.* װ ־ס **פּעֶשקע**, װ ־ס **מאריאָנעֶטקע**

пешком *нареч.* **צופוס**; ходить ~ **גיין* צופוס**

пещер||а *ж* װ ־ן **הייל**; ~ный ·**הייל**; ~ные люди **הייל־מענטשן מצ.**

пианино *с нескл.* װ ־ס **פּיאַנע**, װ ־ס **פּיאַנינאָ**

пианист *м* מ ־ן **פּיאַניסט**; ~ка *ж* װ ־ס **פּיאַניסטן**

пивн||ая *ж* מ ־ען **בירשענק**; ~ой ·**ביר**; ~ая пена מ **בירשוים**; ~ой завод מ ־ן **ביר־זאוואָד, ביר־ברײַערײַ** װ, ־ען װ ־ס **בראָווארניע**

пиво *с* מ **ביר**; ~вар *м* = מ **בירברײַער, בירקאָכער** = מ; ־עס מ **בראָווארניק** *разг.;* ~варение *с* **ביר־ברײַערײַ** װ

пивоваренный: ~ завод מ ־ן **ביר־זאוואָד, ביר־ברײַערײַ** װ, ־ען װ ־ס **בראָווארניע**

пигмей *м* מ ־ען **פּיגמײַ**

пигмент *м* מ ־ן **פּיגמעֶנט**; ~ация *ж* װ **פּיגמענטאַציע**, װ **פּיגמענטירונג**

пиджак *м* מ ־עס **פּידזשאַק**

пижама *ж* װ ־ס **פּיזשאַמע**

пик *м* 1. *геогр.* מ ־ן **(באַרג)שפּיץ**, מ ־ן **פּיק**; 2. *перен.* מ **הייכפּונקט**; ◇ часы ~ *(на транспорте)* װ **פּיק־צײַט**; **פּיק־שאָען מצ.**

пик||а[1] *ж (оружие)* װ ־ן **שפּיז**; װ ־ס **פּיקע** *разг.;* ◇ в ~у **אף צעזעֶצעניש**

пика[2] *ж карт. см.* пики

пикантный **פּיקאַנטער**

пике[1] *с нескл. (ткань)* װ **פּיקע**, מ **פּיקײ**

пике[2] *с нескл. ав.* מ **טויכפלוג**, מ **פּיקירפלוג**

пикейный **פּיקייענער, פּיקענער**; ~ воротничок **א פּיקן קעֶלנערל**

пикет *м* מ ־ן **פּיקעֶט**; ~ировать *несов.* **פּיקעטירן**; ~ировать здание посольства **פּיקעטירן די אמבאַסאַדע**

пик||и *мн. (ед.* пика *ж) карт.* מ **פּיק**, מ **שוואַרץ**, מ **גרין**; туз ~ **די טויז פּיק [שוואַרץ]**

пикировать[1] *сов. и несов. ав.* **פּיקירן**

пикировать[2] *сов. и несов. с-х.* **פּיקירן, איבערפלאַנצן**

пикироваться *несов.* **איבערוואַרפן* זיך מיט שטעֶכווערט־לעך**

пикни́к *м* פּיקניק ם ־ן

пи́кнуть *сов.* א פּיפּס טאָן*; он и ~ не успе́л ער האָט ניט באַוויזן א פּיפּס טאָן*, ער האָט ניט באַוויזן עפּענען דאָס מויל; попро́буй то́лько ~ פּרוּוו נאָר זאָגן איין וואָרט, פּרוּוו נאָר א פּיפּס טאָן

пи́ков||ый 1. *карт.* פּיק, שוואַרץ, גרין *после сущ.*; ~ая да́ма דאָס מיידל [די מאַלקע] פּיק [שוואַרץ, גרין]; 2. *разг.*: ~ое положе́ние גאָר ניט קיין גרינגע לאַגע

пила́ *ж* זעג ‖ ־ן; ручна́я ~ האַנטזעג ‖ ־ן, זעגעלע ז ־ך

пилён||ый: ~ые дрова́ צעזעגט האָלץ; ~ый са́хар ציגעלעך־צוקער ם

пили́кать *несов.* *разг.* רימפּלען

пили́ть *несов.* 1. זעגן; 2. *разг.* (*изводить*) יאָדען, טשאַטשען, הריזען

пи́лка[1] *ж* (*действие*) זעגן ז

пи́лка[2] *ж* 1. (*ручная пила*) זעגעלע ז ־ך; 2. (*для ногтей*) פֿײַלכל ז ־עך

пило́т *м* פּילאָט ם ־ן; ~а́ж *м* פּילאָטאַזש ם

пилоти́ровать *несов.* *ав.* פּילאָטירן

пило́тка *ж* פּילאָטקע ‖ ־ס

пи́льщик *м* זעגער ם =

пилю́л||я *ж* פּיל ‖ ־ן; ◇ го́рькая ~я א ביטערע פּיל; позолоти́ть ~ю פֿאַרזיסן די פּיל; проглоти́ть ~ю אײַנשלינגען* ווי א ביטערע פּיל

пингви́н *м* *зоол.* פּינגווין ם ־ען

пино́к *м* *разг.* שטופּ ם (מיטן פֿוס), שטויס ם, שטורך ם ־ן

пинце́т *м* פּינצעט ם ־ן

пионе́р[1] *м* (*зачинатель*) וועג־דורכלייגער ם =, איניציאַטאָר ם ..טאָרן, פּיאָנער ם ־ן

пионе́р[2] *м* (*член детской коммунистической организации*) פּיאָנער ם ־ן; ~вожа́тый *м* פּיאָנערן־אָנפֿירער ם =, פּיאָנערן־עלטסטער ם ..טע; ~ка *ж* פּיאָנערקע ‖ ־ס

пионе́рск||ий פּיאָנעריש, פּיאָנער(ן)־; ~ая организа́ция פּיאָנערן־אָרגאַניזאַציע ‖; ~ие пе́сни פּיאָנערישע לידער

пипе́тка *ж* פּיפּעטקע ‖ ־ס

пир *м* מאָלצײַט ם, ‖ ־ן, סודע ‖ ־ס; ◇ ~ горо́й א סודע קעיאָד האמעלעך, א סודע אף טיש און אף בענקלעך

пирами́да *ж* פּיראַמידע ‖ ־ס

пирамида́льный פּיראַמידאַלער

пира́т *м* פּיראַט ם ־ן, ים־רויבער ם =; возду́шные ~ы לופֿטפּיראַטן мн.; ~ский פּיראַטיש, פּיראַטן־; ~ское су́дно פּיראַטן־שיף ‖ ־ן; ~ское нападе́ние א פּיראַטישער אָנפֿאַל

пирова́ть *несов.* סודעווען, פּראַווען סודעס

пиро́г *м* פּיראָג ם ־ן, (געפֿילטער) קוכן ם ־ס; (*слоёный*) פּלאָדן ם ־ס

пиро́жное *с* פּיראָזשנע ‖ =

пирож||о́к *м* פּירעזשקע ‖ ־ס; ~ки́ с мя́сом פּירעזשקעס מיט פֿלייש

пироксили́н *м* פּיראָקסילין ם

пироте́хника *ж* פּיראָטעכניק ‖

пирс *м* *мор.* פּירס ם ־ן

писа́ка *разг.* *м* טינטלער ם =; *ж* טינטלערן ‖ ־ס

писа́ние *с* 1. שרײַבן ז; 2. *разг.* (*написанное*) געשריפֿט ז; ◇ свяще́нное ~ די הייליקע שריפֿט

пи́сан||ый געשריבענער, שריפֿטלעכער; ◇ ~ая краса́вица א יעפֿאס־טויער, א בילדשיינהייט; говори́ть как по ~ому רעדן* ווי פֿון א בוך ארויס

пи́сарь *м* (קאַנצעליאַריע־)שרײַבער ם =; полково́й ~ פּאָלק־קאַנצעליאַריסט ם ־ן, פּאָלקשרײַבער ם =

писа́тель *м* שרײַבער ם =; ~ница *ж* שרײַבערן ‖ ־ס; ~ский שרײַבעריש, שרײַבער־; ~ский труд שרײַבערישע מי; ~ский тала́нт שרײַבער־טאַלאַנט ם, א טאַלאַנט פֿון א שרײַבער; ~ская организа́ция שרײַבער־אָרגאַניזאַציע ‖ ־ס

писа́ть *несов.* 1. שרײַבן*; ~ карандашо́м שרײַבן* מיט א בלײַער; ~ заявле́ние שרײַבן* א מעלדונג; он нам ча́сто пи́шет ער שרײַבט אונדז אָפֿט°; ~ ме́лко שרײַבן* מיט קליינינקע אויסיעלעך, דריבנע שרײַבן*; 2. (*сочинять*) שרײַבן*; ~ диссерта́цию שרײַבן* א דיסערטאַציע; ~ стихи́ שרײַבן* לידער, דיכטן; ~ му́зыку שרײַבן* מוזיק, קאָמפּאָנירן; 3. (*заниматься литературным трудом*) זײַן* א שרײַבער, שרײַבן*; он пи́шет в журна́лах ער שרײַבט [ער פּובליקירט זײַנע ווערק] אין זשורנאַלן; 4. (*рисовать*) מאָלן; ~ ма́слом מאָלן אין אייל־פֿאַרב; ~ся *несов.* 1.: как пи́шется э́то сло́во? ווי שרײַבט זיך [ווי שרײַבט מען] אָט דאָס וואָרט?; 2. *безл.* שרײַבן* זיך; что́-то мне не пи́шется עפּעס שרײַבט זיך מיר ניט, מיר איז עפּעס ניט צום שרײַבן

писк *м* קוויטשען ז, קוויטשערײַ ‖ ־ען; (*отдельный звук*) קוויטש ם, פּיפּס ם; (*птенцов*) פּישטשערײַ ‖

пискли́вый 1. (*о голосе*) קוויטשיקער; 2. (*обладающий пискливым голосом*) קוויטשיק, קעלכל מיט א קוויטש *после сущ.*; ~ ребёнок א קינד א שרײַער [א קוויטשער, א פּישטשון]; 3. (*пищащий*) פּישטשענדיקער

пискля́вый *разг.* *см.* пискли́вый 1

пистоле́т *м* פּיסטויל ם ־ן, פּיסטאָלעט ם ־ן

писто́н *м* פּיסטאָן ם ־ען

писчебума́жный: ~ магази́н מאַגאַזין פֿון שרײַבגעצײַג, שרײַבגעצײַג־מאַגאַזין ם ־ען

пи́сч||ий שרײַב־; ~ая бума́га שרײַבפּאַפּיר ז

письмена́ *мн.* שריפֿטצייכנס מצ.

пи́сьменн||о *нареч.* שריפֿטלעך, אין א שריפֿטלעכער פֿאָרם; ~ость *ж* 1. (*система графических знаков*) שריפֿטלעכקײַט ‖; 2. (*совокупность письменных памятников*) (שריפֿטלעכע) ליטעראַטור; ~ый 1. (*написанный*) שריפֿטלעכער; ~ая про́сьба א שריפֿטלעכע באַקאָשע; ~ый экза́мен א שריפֿטלעכער עקזאַמען; 2. (*для письма*) שרײַב־; ~ые принадле́жности שרײַב־מאַכשירים מצ., שרײַבגעצײַג ז; ~ый стол שרײַבטיש ם ־ן

письм||о́ *с* 1. (*послание*) בריוו ם, ‖; заказно́е ~о́ רעקאָמענדירטע(ר) בריוו; 2. (*система графических знаков*) שריפֿט ‖; славя́нское ~о́ די סלאַווישע שריפֿט; 3. (*умение писать*) שרײַבן ז; научи́ть *кого-л.* ~у́ אויסלערנען עמעצן שרײַבן; иску́сство ~а́ שרײַבקונסט ‖

письмоно́сец *м* בריוו(נ)טרעגער ם =

пита́ние *с* 1. (*действие*) דערנערן ז, שפּײַזן ז, שפּײַזונג ‖; 2. (*пища*) שפּײַז ‖, נערונג ‖; диети́ческое ~ דיעטישע נערונג; 3. *эл.* ענערגיע ‖, שטראָם ם; *тех.* (*горючее*) ברענשטאָף ם; ◇ обще́ственное ~ געזעלשאַפֿטלעכע דערנערונג

пита́тельн||ый שפּײַז-; (*сытный*) נאַרהאַפטיקער, נערעוו-דיקער; ~ое вещество́ שפּײַז-שטאָף ם ־ן; ◇ ~ая среда́ *биол.* || נער-מאַסע; *перен.* גײַסטיקער אַרום

пита́ть *несов.* 1. (*кормить*) דערנערן, האָדעווען, שפּײַזן; 2. *тех.* שפּײַזן; ~ эне́ргией שפּײַזן מיט ענערגיע [מיט שטראָם]; 3. (*испытывать*) פֿילן; ~ отвраще́ние к *чему-л.* פֿילן עקל צו עפּעס; ~ не́жные чу́вства к *кому-л.* האָבן* צאַרטע געפֿילן צו עמעצן; ~ся *несов.* 1. נערן זיך; (*о человеке тж.*) דערנערן זיך, שפּײַזן זיך; хорошо́ ~ся גוט° עסן [שפּײַזן זיך]; ~ся в столо́вой עסן* אין א גאַרקיך; 2. *тех.*: ~ся от аккумуля́тора באַקומען* ענערגיע פֿון אן אַקומוליאַטאָר; 3. *перен.* שפּײַזן זיך

пито́мник *м* פֿלאַנצגאָרטן ם (מצ. ..גערטנער); (*животных*) פֿערמע ־ס || *перен.* פֿלאַנצשול

пить *несов.* 1. טרינקען*; ~ чай טרינקען* טיי; мне хо́чется ~ ס'דורשט מיך, כ'וויל א טרונק; 2. (*злоупотреблять алкоголем*) שיקערן, טרינקען*; 3. (за *вин.*) טרינקען* (פֿאַר), אויפֿהייבן* א קאָס (פֿאַר); пью за ва́ше здоро́вье לעכאַיים!, פֿאַר אײַער געזונט!; ◇ как ~ дать ≅ ס'איז א קלאָרע זאַך, זיכער ווי געלד

питьё *с* 1. (*действие*) טרינקען ד; 2. (*напиток*) געטראַנק ד ־ען

питьев||о́й טרינק-; ~а́я вода́ || טרינקוואַסער; ~а́я со́да || געטראַנק-סאָדע

пих||а́ть *несов. разг.* 1. (*толкать*) שטויסן*, שטורכען; 2. (*засовывать*) (פֿאַר)שטופּן; ~а́ть в карма́ны (פֿאַר)שטופּן אין די קעשענעס; ~ну́ть *сов. однокр.* א שטויס טאָן*, א שטורכ(ע) טאָן*

пи́чкать *несов. разг. прям. и перен.* שטאָפּן; ~ лека́рствами האָדעווען מיט רעפֿואָס

пи́шущ||ий: ~ая маши́нка || שרײַבמאַשינקע ־ס

пи́щ||а *ж* 1. || שפּײַז, עסנוואַרג ד; расти́тельная ~а וועגעטאַטיווע שפּײַז; гото́вить ~у גרייטן עסן; ~ей кита́м слу́жит планкто́н די וואַלפֿיש שפּײַזן זיך מיט פּלאַנקטאָן; 2. *перен.* || שפּײַז; духо́вная ~а גײַסטיקע שפּײַז; ◇ дава́ть ~у *чему-л.* געבן* שפּײַז [שטאָף] פֿאַר עפּעס

пища́ть *несов.* פּישטשען; (*о ребёнке*) קוויטשען; (*о птенцах*) פּישטשען

пищеваре́ние *с* || (שפּײַז-)פֿאַרדײַונג

пищевари́тельный פֿאַרדײַ-; ~ аппара́т פֿאַרדײַ-אַפּאַראַט ם

пищево́д *м* || שפּײַזרער ם ־ן; ווײַשעט ם ־ן *уст.*

пищев||о́й שפּײַז-; ~а́я промы́шленность שפּײַז-אינדוסטריע ||

пия́вк||а *ж* 1. || פּיאַווקע ־ס; ста́вить ~и שטעלן פּיאַווקעס; 2. *разг.* (*о человеке*) || פּיאַווקע ־ס, בלוטזויגער ם =

пла́вани||е *с* 1. שווימען ד; чемпио́н по ~ю א טשעמפּיאָן אין שווימען; 2. (*путешествие на судне*) שיפֿרײַזע, פֿאָרן אויף שיף ||; кругосве́тное ~е א שיפֿרײַזע אַרום דער וועלט; находи́ться в ~и זײַן* אויפֿן ים [אין יאַם-וועג]; отпра́виться в ~е לאָזן* זיך אין א רייזע; ◇ большо́му кораблю́ большо́е и ~е ≅ אויבן איז געהויבן

пла́вательн||ый שווים-; ~ый бассе́йн שווים-באַסיין ם ־ען; ~ая перепо́нка (*у птиц*) שווימהײַטל ד ־עך

пла́вать *несов.* 1. שווימען*; (*в разных направлениях*) אומשווימען*; (*о судне*) קורסירן; 2. (*на судне и т. п.*) פֿאָרן*; (*в разных направлениях*) אומפֿאָרן*; 3. (*держаться на поверхности жидкости — о предметах*) אַרומשווימען*; 4. (*в небе, в воздухе*) שוועבן, טראָגן* זיך; 5. *разг.* (*служить на судне*) דינען, זײַן*; ~ ради́стом זײַן* א ראַדיסט (אויף דער שיף); 6. *разг.* (*отвечать путано на экзамене*) פּלאָנטען, „שווימען*"

плави́льн||ый שמעלץ-; ~ая печь שמעלץ-אויוון ם ־ס

пла́вить *несов.* שמעלצן*; ~ся *несов.* שמעלצן* זיך, געשמאָלצן ווערן*

пла́вка *ж* 1. שמעלצן ד; 2. (*один производственный цикл процесса плавления*) שמעלצונג ־ען ||; скоростна́я ~ שנעל-שמעלצונג ||; 3. (*продукт*) אויסשמעלץ ם ־ן || ־ען

пла́вки *мн.* שווימהייזלעך מצ.; פֿלאַוקעס מצ. *разг.*

пла́вк||ий שמעלציקער; ~ость *ж* || שמעלציקייט

плавле́ни||е *с*: то́чка ~я *физ.* שמעלץ-פּונקט ם ־ן; температу́ра ~я || שמעלץ-טעמפּעראַטור

пла́вленый: ~ сыр ווייכער קעז

плавни́к *м* || פֿלוספֿעדער ם ־ן

пла́вн||ый גלאַטיקער, שווימיקער, פֿליסיקער; ~ые движе́ния שווימיקע [צאַרטע] באַוועגונגען; ~ая похо́дка לײַכטער גאַנג; ~ая речь פֿליסיקע רייד; ◇ ~ые согла́сные שווימיקע [ליקווידע] קאָנסאָנאַנטן

плаву́ч||ий 1. (*плавающий*) שווים-, שווימענדיקער; ~ая ми́на || שווים-מינע ־ס; ~ий дом о́тдыха שווימענדיק אָפּרו-הויז; 2. (*способный плавать*) שווימפֿעיקער

плагиа́т *м* || פּלאַגיאַט ם ־ן; ~ор *м* פּלאַגיאַטאָר ם ־ס

пла́зма[1] *ж физ.* || פּלאַזמע

пла́зма[2] *ж* (*крови*) || פּלאַזמע

плака́т *м* פּלאַקאַט ם ־ן

пла́кать *несов.* 1. וויינען; ~ от бо́ли וויינען פֿאַר ווײטיק; ~ навзры́д יאָמערן; 2. (*о предл.*; *оплакивать*) וויינען (און קלאָגן) (נאָך); о чём ты пла́чешь? וואָס וויינסטו?; ~ся *несов. разг.* אָכצן (און קרעכצן); (на *вин.*) קלאָגן זיך מיט טרערן אף די אויגן (אף)

пла́кс||а *м, ж* || קלאָגמוטער ־ס, א פֿאַרוויינטע נעשאָמע; ~ивый *разг.* פֿאַרקלאָגטער, פֿאַרוויינטער; (*о голосе*) וויינענדיקער; ~ивый ребёнок א קינד א שרײַער

плаку́ч||ий: ~ая и́ва || טרויער-ווערבע ־ס

пламене́ть *несов.* פֿלאַמען, פֿלאַקערן

пла́менн||ый פֿלאַמיקער, פֿײַער(ד)יקער; ~ая любо́вь א פֿלאַמיקע [א פֿײַערדיקע] ליבע; ~ый патрио́т א פֿלאַמיקער [הייסער] פּאַטריאָט; ~ый приве́т א פֿלאַמיקער גרוס

пла́м||я *с прям. и перен.* פֿלאַם ם, פֿלאַמפֿײַער ד; вспы́хнуть ~енем אויפֿלאַקערן; ~я любви́ א פֿלאַמפֿײַער פֿון ליבע

план *м* 1. פּלאַן ם (מצ. פּלענער); пятиле́тний ~ פֿינף-יאָריקער פּלאַן; произво́дственный ~ פּראָדוציר-פּלאַן ם (מצ. ..פּלענער); соста́вить ~ צונויפֿשטעלן א פּלאַן; стро́ить ~ы на бу́дущее בויען פּלענער אויף דער צוקונפֿט [אויף ווײַטער]; 2. (*чертёж*) פּלאַן ם ־ען; ~ го́рода דער פּלאַן פֿון דער שטאָט; 3. (*расположение предмета в перспективе*): пере́дний ~ פֿאָדערפּלאַן ם; за́дний ~ הינטערפּלאַן ם; кру́пным ~ом *кино* נאָענט-פֿאָדערגרעסערט; 4. (*точка зрения*) אַספּעקט ם ־ן; в теорети́ческом ~е אין טעאָרעטישן אַספּעקט; ◇ на пе́рвом ~е אויפֿן ערשטן פּלאַן, אין דער ערשטער ריי; на после́днем ~е אויפֿן לעצטן פּלאַן, אין דער לעצטער ריי; отойти́ на за́дний ~ אָפּגערוקט ווערן* אין הינטערגרונט

планёр *м* פלאַנער ח ־ס

планерист *м* פלאַנעריסט ח ־ן; ~**ка** *ж* פלאַנעריסטן II ־ס, פלאַנעריסטקע II ־ס

планета *ж* פלאַנעטע II ־ס, פלאַנעט II ־ן

планетарий *м* פלאַנעטאַריום ח ־ס, פלאַנעטאַרי ח ־ען

планетн||ый פלאַנעטן־; ~ая система פלאַנעטן־סיסטעם II ־ען

планиметрия *ж* פלאַנימעטריע II

планировать[1] *несов.* (*составлять план*) פלאַנירן; *разг.* (+ *инф.*; *иметь намерение тж.*) פלאַנעווען

планировать[2] *несов. ав.* פלאַנירן

планировать *несов.* (*местность*) אויספלאַנירן

планировка *ж* 1. (*действие*) II אויספלאַנירונג; 2. (*расположение*) ח פלאַן, II אויספלאַנירונג

планка *ж* לייסטל I ־עך, פלאַנקע II ־ס

планктон *м биол.* ח פלאַנקטאָן

планов||ость *ж* II פלאַנישקייט; ~**ый** 1. פלאַן־; פלאַ־נעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ое задание II פלאַן־פאַרגעבונג; ~ое хозяйство פלאַנעוועווירטשאַפט; 2. (*занимающийся составлением планов*) פלאַניר־; ~ый отдел פלאַניר־אָפּ־טייל ח ־ן

планомерн||ость *ж* II פלאַנמעסיקייט; ~**ый** פלאַנמע־סיקער

планта||тор *м* פלאַנטאַטאָר ח ־ן; ~**ция** *ж* פלאַנ־טאַציע II ־ס

планшет *м* פלאַנשעט ח ־ן

пласт *м* שיכט ח ־ן, פלאַסט ח ־ן; ~ами שיכטנווייז; ◇ лежать ~ом ליגן* ווי א פלאַסט [ווי א שטיין]

пластик *м* פלאַסטיק ח

пластика *ж* פלאַסטיק II

пластиков||ый: ~ая бомба פלאַסטיק־באָמבע II ־ס

пластилин *м* פלאַסטילין ח

пластинка *ж* 1. פלאַסטינקע II ־ס; (*с надписью*) טאָ־וועלע I ־עך, שילדל I ־עך; нарезать тонкими ~ми אָנשניידן* אף בלעטעלעך; 2. (*патефонная*) פלאַט II ־ן; פלאַטע II ־ס; פלאַסטינקע II ־ס *разг.*; долгоиграющая ~ א לאַנגשפּילנדיקע פלאַט(ע); 3. *фото* פלאַט II ־ן, פלאַטע II ־ס

пластическ||ий פלאַסטישער; ~ие движения פלאַסטישע באַוועגונגען; ~ая операция *мед.* א פלאַסטישע אָפּעראַציע; ◇ ~ая масса פלאַסטישע מאַסע, II פלאַסטמאַסע, פלאַס־טיק ח

пластичн||ость *ж* II פלאַסטישקייט; ~**ый** פלאַסטישער

пластмасса *ж* II פלאַסטמאַסע, ח פלאַסטיק

пластырь *м* פלאַסטער ח ־ס

плат||а *ж* 1. (*вознаграждение за труд*) ח לוין, גע־צאָלטס I; 2. (*возмещение*) I געצאָלטס, ח אָפּצאָל; входная ~а ח אַרײַנגאַנג־אָפּצאָל; внести квартирную ~у אָפּצאָלן דירע־געלט; ◇ заработная ~а ח אַרבעט(ס)לוין

платёж *м* 1. (*действие*) I צאָלן, ח אָפּצאָל; 2. (*сумма*) II אָפּצאָל־סומע

платёжеспособн||ость *ж* II צאָלפעיקייט; ~**ый** צאָל־פעיקער

платёжн||ый (אויס)צאָל־; ~ая ведомость אויסצאָל־ליס־טע II ־ס; ~ый баланс ח צאָל־באַלאַנס

платин||а *ж* II פלאַטינע; ~**овый** פלאַטינענער

платить *несов.* 1. צאָלן; ~ за проезд צאָלן פאַר דורכ־פאָרן; ~ долги (אָפּ)צאָלן כויוועס; ~ в рассрочку (אויס)צאָלן ראַטעסווײַז; 2. (*тв.*; *делать что-л. в ответ на чей-л. поступок*) צאָלן (מיט); ~ добром за зло צאָלן מיט גוטס פאַר שלעכטס; ~ чёрной неблагодарностью מיעס אָפּדאַנקען; ◇ ~ той же монетой צאָלן איינס פאַר איינס; ~ взаимностью ענטפערן מיטן זעלבן (געפיל)

платн||ый 1. (*подлежащий оплате*) געצאָלטער; פאַר געלט *после сущ.*; вход ~ый א געצאָלטער אַרײַנגאַנג, פאַר אַרײַנגיין דאַרף מען צאָלן; 2. (*оплачиваемый*) באַ־צאָלטער, באַלוינטער; *неодобр.* (*наёмный*) געדונגענער; ~ая работа א באַלוינטע [באַצאָלטע] אַרבעט; ~ый работник א באַצאָלטער אַרבעטער; 3. (*вносящий плату*) וואָס צאָלט (אָפּ), פאַר געלט *после сущ.*; ~ые ученики שילער פאַר סכאַר־לימעד

плато *с нескл.* פלאַטאָ ח ־ען, הויכלאַנד I ־ן

платок *м* (*головной*) טיכל I ־עך; פאַטשיילע II ־ס *уст.*; носовой ~ נאָזטיכל I ־עך, נאָזטיכעלע I ־ך

платформа *ж* 1. (*станционная*) פלאַטפאָרמע II ־ס, פעראָן ח ־ען; 2. (*вагон*) פלאַטפאָרמע II ־ס; 3. (*программа действий*) פלאַטפאָרם II ־ען

платье *с* 1. *собир.* II קליידונג, II האַלבאָשע, קליידער מצ.; בגאָדים מצ. *уст.*; 2. (*надетое на ком-л.*) I אָנטאָן, מאַלבושים מצ.; 3. (*женское*) קלייד I ־ער; קליידער מצ.; ◇ готовое ~ II קאָנפעקציע, גרייטע מאַלבושים

платян||ой קליידער־; ~ой шкаф קליידער־שאַפע II ־ס; ~ая щётка קליידער־בערשטל I ־עך

плафон *м* פלאַפאָן ח ־ען

плаха *ж* (*эшафот*) ח עשאַפאָט

плацдарм *м* פלאַצדאַרם ח ־ען

плацкарт||а *ж* פלאַצקאַרטע II ־ס; ~**ный** פלאַצקאַרטן־; ~ный вагон פלאַצקאַרטן־וואַגאָן ח ־ען; ~ный билет א בילעט מיט א פלאַצקאַרטע

плач *м* I געוויין

плачевн||ый (*бедственный*) קלאָגעדיקער; (*ничтожный тж.*) נעבעכדיקער; ~ое состояние א קלאָגעדיקער צושטאַנד; ~ые результаты קלאָגעדיקע [נעבעכדיקע] רע־זולטאַטן

плашмя *нареч.* פלאַך; (*навзничь*) נאַזנדיק

плащ *м* מאַנטל ח ־ען; непромокаемый ~ רעגנמאַנטל ח ־ען

плащ-палатка *ж* פלאַשטש־פּאַלאַטקע II ־ס; מאַנטעלע־בײַדעלע I ־ך *шутл.*

плебисцит *м* פלעביסציט ח ־ן

плева *ж* II פלעווע, הײַטל I ־עך; ◇ девственная ~ *анат.* I בסולע־הײַטל

плевательница *ж* שפײַקעסטל I ־עך

плевать *несов.* 1. שפײַען*; 2. (на *вин.*) *разг.* אויס־שפײַען* זיך (אף); мне на него ~ איך האָב אים אין דר'ערד, איך שפײַ (זיך אויס) אף אים; он плюёт на этикет ער שפײַט זיך אויס אפן עטיקעט; ◇ ~ в потолок שפײַען* אף דער סטעליע; ~**ся** *несов. разг.* שפײַען*; (*иметь привычку плевать, плевать друг в друга*) שפײַען* זיך; (*обрызгать слюной*) פינען

плевок *м* שפײַ ח ־ען

плевра *ж анат.* II פלעווריע

плеврит *м мед.* ח פלעווריט

плёв||ый: для него это ~ое дело *разг.* דאָס האָט בא אים קיין מאַמעש ניט

плед *м* ן־ ם פלעד

плексиглас *м* ם פלעקסיגלאָס

племенн||ой 1. *(о племени)* שיוועט־, שוואָטים־; ~ые языки רײַסערײַען צווישן די שוואָטים־שפּראַכן; ~ая вражда די שוואָטים; 2. *(о скоте)* ראַסעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ой бык ראַסעווע ביק

племя *с* 1. *ист.* (שוואָטים .מצ) ם שיוועט; 2. *тк. ед. (поколение)* ם דאָר, וו גענעראַציע; ◇ оставлять на ~ *с.-х.* לאָזן* אַף פּליד

племянн||ик *м* עס־ ם פּלימעניק; ~ица *ж* פּלימעניצע ס־ וו

плен *м* וו געפֿאַנגענשאַפֿט; ז געפֿענקעניש; находиться в ~у זײַן* א געפֿאַנגענער, זײַן* אין געפֿאַנגענשאַפֿט; 2. *перен.*: быть в ~у заблуждений האָבן* לעבן אין טאָעס, זײַן* א גרויסן טאָעס; быть в ~у предрассудков א קנעכט פֿון פֿאָרורטיילן [אָבערגלויבענישן]

пленарн||ый פּלענאַרער; ~ое заседание פּלענאַרע זיצונג

пленительный באַצויבערנדיקער

плени||ть *сов.* באַצויבערן; ~ться *сов.*: он ~лся её красотой ס'האָט אים באַצויבערט איר שיינקייט

плёнка *ж* 1. עך־ ז הײַטל; 2. *(фотографическая, магнитная)* וו פֿילמע

пленник *м* 1. *уст.* נע·· ם (קריגס־)געפֿאַנגענער; 2. *перен.* (בלינדער) קנעכט

пленный 1. געפֿאַנגענער; 2. *в знач. сущ. м* -(קריגס־) געפֿאַנגענער ם נע··

пленум *м* ס־ ם פּלענום

пленять(ся) *несов. см.* пленить(ся)

плесень *ж* ם שימל; покрыться ~ю פֿאַרשימלט ווערן*

плеск *м* ז געפּליוסק; *(вёсел, волн о берег тж.)* פּאַטשן ז

плескать *несов.* 1. פּליוסקען; 2. *(брызгать, лить)* שפּריצן, פּליוסקען; ~ся *несов.* 1. פּליוסקען; *(ударяясь тж.)* פּאַטשן; 2. *(переливаться через край)* צעפּליוסקען זיך

плесневеть *несов.* שימלען, פֿאַרשימלט ווערן*

плести *несов.* 1. *(корзину, венок и т. п.)* פֿלעכטן*; ~ косу פֿאַרפֿלעכטן* דעם צאָפּ; *(паутину)* שפּינען*; 2. *перен.*: ~ интриги גיין* מיט הינטערשיסע־, אינטריגירן; לעך; 3. *разг. (говорить несуразное)* פּלאַפּלען; что ты плетёшь? וואָס פּלאַפּלסטו?; ~ небылицы אויסטראַכטן וואָס ניט געשטויגן ניט געפֿלויגן

плестись *несов. разг.* שלעפּן זיך, קריכן*; ~ за *кем-л.* נאָכשלעפּן זיך עמעצן

плетёный געפֿלאָכטענער

плетень *м* ן־ ם פּלויט

плётка *ж*, плеть *ж* עס־ ם קאַנטשיק, עך־ ז בײַטשל

плечев||ой אַקסל־; ~ая кость *анат.* ער־ ם אַקסלביין

плечики *мн. разг. (вешалка)* .מצ «אויפֿהענג־«אַקסעלעך

плечистый מיט ברייטע פּלייצעס *после сущ.*

плеч||о *с* 1. = ,ען־ ם אַקסל, ס־ וו פּלייצע; 2. *анат.* ס־ ם אויבעראָרעם; 3. *тех.* ען־ ם אַקסל; ◇ пожимать ~ами צוקן מיט די אַקסל; ~ом к ~у אַקסל צו אַקסל; (не) по ~у *кому-л.* (ניט) פֿאַר עמעצנס קויכעס; с чужого ~а וואָס יענער האָט געטראָגן; *(не по фигуре)* ניט צו דער מאָס; у него за ~ами *что-л.* ער האָט שוין הינטער זיך עפּעס; у него за ~ами солидный опыт ער האָט שוין הינטער זיך א היפּשע דערפֿאַרונג

плешиветь *несов.* באַקומען* א פּליך, פּליכעוואַטע ווערן*

плешивый פּליכעוואַטע(ר) *тж. неизм.*

плешь *ж* ן־ ם פּליך

плеяда *ж* ס־ וו פּלעיאַדע

плинтус *м стр.* ס־ וו פּלינטע, ן־ וו דיל־לײַסט

плиссе *с нескл.* ם פּליסע

плиссированн||ый פּליסירטער, געפֿאַלדעוועטער; ~ая юбка א פּליסירט [א געפֿאַלדעוועט] קליידל

плита *ж* 1. ן־ וו פּלאַך, ס־ וו פּליטע; бетонная ~ ס־ וו בעטאָן־פּליטע; 2. *(надгробье)* ער־ ם שטיין; могильная ~ (אפֿן קייווער) א שטיין; 3. *(кухонная)* -פּלי טע ס־ ם אויון; газовая ~ ס־ וו גאַזפּליטע

плитка *ж* 1. ס־ וו פּליטקע; ~ шоколада א פּליטקע שאָקאָלאַד; 2. *(облицовочная)* ען־ ם קאַכל; *собир.* -קאַכ לען .מצ; 3. *(нагревательный прибор)* ס־ וו פּליטקע, עך־ ז אייוועלע; электрическая ~ אן עלעקטרישע פּליטקע

плиточный: ~ пол ן־ ם טאָוולען־דיל; ~ чай -ציגל טיי וו; ~ шоколад ם פּליטקע־שאָקאָלאַד

пловец *м* = ם שווימער

плод *м* 1. ן־ וו פּרוכט, ס־ וו פּירע; *(съедобный тж.)* ז אויבס; 2. *(зародыш)* ען־ ם עמבריאָן; 3. *перен.* פּרוכט וו, ן־ ם פּראָדוקט; ~ многолетнего труда א פּראָדוקט פֿון א סאַך יאָרן אַרבעט

плодить *несов.* 1. (פֿאַר)מערן; 2. *разг. (производить на свет)* (אָנ)פּלאָדיען; 3. *(порождать)* פּלאַנצן; ~ бюрократизм פּלאַנצן ביוראָקראַטיזם; ~ся *несов. разг.* 1. *(размножаться)* (פֿאַר)מערן זיך, פּרוכפּערן זיך; *(рождаться)* פּלאָדיען זיך; 2. *(появляться)* מערן זיך

плодовит||ость *ж* 1. וו פּרוכפּער(ד)יקייט; 2. *перен.* -פּראָ דוקטיווקייט; *ирон.* וו פּרוכפּעריקייט; ~ый 1. -פּרוכפּער דיקער; 2. *перен.* פּראָדוקטיווער; *ирон.* פּרוכפּעריקער

плодовод *м* = ם פּרוכטציכטלער; ~ство *с* -פּרוכטנ ציכט וו; ~ческий פּרוכטנציכטלערישער

плодов||ый פּרוכט־; פּרוכטאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ые деревья .מצ פּרוכטביימער, פּרוכטאָווע ביימער; ~ые консервы .מצ אויבס־קאָנסערוון

плодоносить *несов.* ברענגען* [געבן*] פּרוכטן

плодоовощн||ой: ~ое хозяйство -אויבס־ און גרינס ווירטשאַפֿט וו ן־

плодород||ие *с* וו פּרוכטבאַרקייט; ~ный פּרוכטבאַרער; ~ная земля פּרוכטבאַרע ערד

плодотворн||о *нареч.* פּרוכטבאַר, פּראָדוקטיוו; *(успешно)* מיט דערפֿאָלג, דערפֿאָלגרײַך; ~о работать אַרבעטן פּרוכטבאַר [פּראָדוקטיוו]; ~ый פּרוכטבאַרער, -פּראָדוקטי ווער; *(успешный)* דערפֿאָלגרײַכער

пломб||а *ж* 1. *(свинцовая)* ס־ וו פּלאָמבע; 2. *мед.* (צאָן־)פּלאָמבע ס־ וו; ставить ~у (אין א צאָן) לייגן א פּלאָמבע, פּלאָמבירן א צאָן

пломбировать *несов.* 1. *(запечатывать)* פֿאַרפּלאָמבירן; 2. *(зуб)* פּלאָמבירן, (אין צאָן) לייגן א פּלאָמבע

плоск||ий 1. *(ровный)* פּלאַכער; 2. *(невысокий)* פּלאַכער; *(небольшой глубины)* ניט־טיפֿער; ~ий чемодан -א פּלאַ כער טשעמאָדאַן; 3. *(неостроумный)* פּלאַטשיקער; *(пошлый)* ביליקער, געמיינער; ~ая шутка א פּלאַטשיקער וויץ [שפּאַס]

плоскогорье *с* ן־ ז הויכלאַנד, ען־ ם פּלאַטאָ

плоскогубцы *мн.* עך־ ז פּלאַכצוווענגל

плоскодо́н||ка *ж* פלאַכשיפל ז ־עך, א שיפל מיט א פלאַכן דנאָ; **~ный** פלאַכדעקיקער

плоскосто́пие *с* פלאַכפּיסיקײַט ‖, פלאַטשפוס מ

пло́скост||ь *ж* 1. *(поверхность)* פלאַכגרונט מ; *мат.* פלאַך ‖ ־ן; 2. *(область, сфера)* אַספּעקט מ ־ן; рассмотре́ть вопро́с в разли́чных ~я́х באַטראַכטן די פראַגע אין פאַרשיידענע אַספּעקטן [פלאַכן]; э́ти пробле́мы лежа́т в ра́зных ~я́х אָט די פראַגן ליגן אין פאַרשיידענע פלאַכן; 3. *ав.* פליגל מ ־ען

плот *м* פּליט מ ־ן, טראַטווע ‖ ־ס

плотва́ *ж* פּלאָטקע ‖ ־ס, פּלאָטיטשקע ‖ ־ס

плоти́на *ж* דאַמבע ‖ ־ס, הרעבליע ‖ ־ס

пло́тник *м* טעסלער מ =

пло́тничать *несов.* פאַרנעמען* זיך מיט טעסלערײַ, זײַן* א טעסלער

пло́тничий טעסלער־; ~ топо́р טעסלער־האַק ‖ (מצ. ··העק)

пло́тн||о *нареч.* 1. *(туго, тесно)* פּעסט, שטײַף; пла́тье ~о облега́ет фигу́ру דאָס קלייד כאַפּט שטײַף אַרום די פיגור; ~о закры́ть дверь גוט° [שטשילנע] פאַרמאַכן די טיר; придви́нуть шкаф ~о к стене́ צורוקן די שאַפע האַרט צו דער וואַנט; 2. *разг.* זאַט; ~о пое́сть אָפּעסן* איבערזאַט; ~о пообе́дать אָפּעסן* א פעטן [א זאַטן] מיטיק; **~ость** *ж* 1. געדיכטקײַט ‖, קאָמפּאַקטקײַט ‖; 2. *(ткани, бумаги)* שטײַפקײַט ‖, האַרטקײַט ‖; 3. *физ.* געדיכטקײַט ‖; ◇ ~ость населе́ния די געדיכטקײַט פון דער באַפעלקערונג

пло́тн||ый 1. האַרטער, געדיכטער; ~ая ма́сса א האַרטע [א געדיכטע] מאַסע; 2. *(густой, непроницаемый)* געדיכטער; ~ые слои́ атмосфе́ры די געדיכטע אַטמאָספער־שיכטן; 3. *(о ткани, бумаге)* שטײַפער, גראָבער; 4. *(коренастый)* געפּאַקטער, יאָדערדיקער; 5. *разг. (сытный)* פעטער, זאַטער°; ~ый обе́д א פעטער [א זאַטער] מיטיק

плотоя́дный 1. פליישפרעסנדיקער; 2. *перен.* טײַוועפּולער

плот||ь *ж* גוף מ; כוימער מ *уст.*; ◇ во ~и́ גאַשמיעסדיק, קערפּערלעך; ~ь от ~и פלייש פון פלייש; *чья-л.* ~ь и кровь עמעצנס אייגן בלוט און פלייש; войти́ в ~ь и кровь אײַנזאַפּן זיך אין בלוט און אין פלייש; обле́чься в ~ь и кровь (אַרופֿ)נעמען* אַף זיך בלוט און פלייש; обле́чь иде́ю в ~ь и кровь אַרופֿציִען* אַף דער אידיי בלוט און פלייש

пло́хо *нареч.* 1. שלעכט°, ניט גוט; ~ себя́ чу́вствовать פילן זיך שלעכט° [ניט־גוט]; ~ себя́ вести́ פירן זיך שלעכט°; вы́глядеть ~ אויסזען* שלעכט° [ניט גוט]; бы́ло ~ слы́шно מע האָט געהערט שלעכט°; ~ па́хнуть האָבן* א שלעכטן° רייעך; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז שלעכט; здесь не так уж ~ דאָ איז גאָר ניט אַזוי שלעכט; ~ с тра́нспортом ס׳האַלט שלעכט מיטן טראַנספּאָרט; 3. *в знач. сказ. безл. (кому-л., о самочувствии)*: ему́ ста́ло ~ ס׳איז אים ניט־גוט געוואָרן; больно́му о́чень ~ דעם קראַנקן איז זייער שלעכט; דער קראַנקער האַלט שמאָל *разг.*; 4. *в знач. сущ. с нескл. (отметка)* די אָפּשאַצונג «שלעכט»

плох||о́й ניט קיין גוטער, שלעכטער°; פּאַסקודנע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~о́е вино́ ניט קיין גוטער ווײַן; ~о́й по́черк א שלעכטער° קסאַוו; ~а́я пого́да ניט קיין גוטער [א שלעכטער°, א פּאַסקודנע, א מיעסער] וועטער; ~о́й урожа́й א שלעכטע° [ניט קיין גוטע] נערעטעניש; ~о́й при́знак א שלעכטער [ניט קיין גוטער] סימען; ~а́я привы́чка א מיעסע טעווע; ~о́е утеше́ние א קנאַפּע טרייסט; ~о́е настрое́ние א שלעכטע° [א שווערע] שטימונג; ~о́й актёр א שלעכטער° [ניט קיין וואַזשנע] אַקטיאָר; ~а́я па́мять א שוואַכער [א שלעכטער°] זיקאָרן; ~а́я репута́ция א שלעכטע רעפּוטאַציע, א שלעכטער° נאָמען; ~о́й хара́ктер א שווערער [א שלעכטער°, א ביטערער] כאַראַקטער; пло́хи твои́ дела́ ס׳האַלט מיט דיר שמאָל; стари́к уже́ плох דער זאָקן איז שוין שטאַרק כאָרעוודיק; на него́ ~а́ наде́жда אַף אים קען מען זיך ווייניק פאַרלאָזן; ◇ с ним шу́тки пло́хи מיט אים טאָר מען זיך ניט אָנהייבן

площа́дк||а *ж* 1. פּלאַץ מ (מצ. פּלעצער); строи́тельная ~а בויפּלאַץ מ (מצ. ··פּלעצער); 2. *(лестничная)* טרעפּ־פּלאַטפאָרמע ‖ ־ס; сосе́ди по ~е טרעפּ־שכיינים מצ.; 3. *(вагона)* פּלאַטפאָרמע ‖ ־ס; войти́ в авто́бус с пере́дней ~и אַרײַנגיין* אין אווטאָבוס דורך דער פּעדערשטער טיר; ◇ де́тская ~а קינדערפּלאַץ מ (מצ. ··פּלעצער)

пло́щадь *ж* 1. *(пространство)* שטעטעך מ (מצ. שטאָכים); *мат.* שטעטעך מ; посевна́я ~ פאַרזיי־שטעטעך מ (מצ. ··שטאָכים); 2. *(в городе и т. п.)* פּלאַץ מ (מצ. פּלעצער); 3. *(помещение)* שטעטעך מ; жила́я ~ וווין־שטעטעך מ; ◇ произво́дственная ~ פּראָדוציר־טעריטאָריע ‖ ־ס

плуг *м* אַקער(־אײַזן) מ ־ס, פּלוג מ ־ן

плут *м* פּלוט מ ־ן, דרייקאָפּ מ (מצ. ··קעפּ), שווינדלער מ =

плута́ть *несов. разг.* (אום)בלאָנדזען, (אום)בלאָנדזשען

плутова́тый שעלמעוואַטע(ר) *тж. неизм.*

плутова́ть *несов. разг.* פּלוטעווען, שווינדלען; *(в игре)* מאַשעניעווען

плуто́вка *ж* פּלוט מ, דרייקאָפּ מ (מצ. ··קעפּ), שווינדלערן ‖ ־ס

плутовско́й 1. שווינדלערישער; 2. *(выражающий хитрость)* שעלמישער

плутовство́ *с* שווינדלערײַ ‖

плыть *несов.* 1. שווימען*; 2. *(о судне)* טראָגן* זיך; *(куда-л.)* גיין*; 3. *(на судне)* פאָרן*; 4. *(в небе, в воздухе)* שוועבן, טראָגן* זיך; ◇ ~ по тече́нию שווימען* מיטן שטראָם; ~ про́тив тече́ния שווימען* קעגן שטראָם

плюга́вый *разг.* שפּעטנע(ר) *тж. неизм.*

плю́нуть *сов. однокр.* א שפּײַ טאָן*

плюс *м* 1. *(знак)* פּליוס מ ־ן; 2. *разг. (преимущество)* מעלע ‖ ־ס, פּליוס מ ־ן

плю́хнуться *сов. однокр. разг.* א פּליוך טאָן* זיך, געבן* א פאַל

плюш *м* פּליוש מ; **~евый** פּליושענער

плю́шка *ж* פּוטער־בולקעלע ז ־ך

плющ *м* פּליושטש מ

плю́щить *несов.* אײַנפּלעטשן

пляж *м* פּליאַזש מ ־ן; песча́ный ~ א זאַמדיקער פּליאַזש

пляс *м разг.* טאַנץ מ (מצ. טענץ); טענצל ז ־עך; пусти́ться в ~ לאָזן* זיך אין א טענצל; לאָזן* זיך טאַנצן

пляса́ть *несов. разг.* טאַנצן (א פאָלקסטאַנץ)

пля́ска *ж* (פאָלקס)טאַנץ מ (מצ. ··טענץ)

плясу́н *м* = מ טענצער; ~**ья** *ж* ס־ וו טענצערקע
пневма́т||ика *ж* וו פנעוומאַטיק; פנעוומאַטישע אײַנריכ-
טונגען; ~**и́ческий** פנעוומאַטישער
по *предлог* I. *с дат. п.* 1. *(на поверхности)* איבער,
מיט; *(вдоль)* פּאַזע; éхать по шоссé פאָרן* מיטן [איבערן]
שאָסיי; идти́ по бéрегу реки́ גײן* פּאַזע דעם ברעג טײַך;
путешéствовать по странé אומרײַזן איבערן לאַנד; по
края́м доро́ги בא די ראַנדן פונעם וועג; 2. *(в точку, в
предмет)* אין; сту́кнуть по столу́ א זעץ טאָן* אין טיש;
стреля́ть по врагу́ שיסן* אפן סוינע; 3. *(в направлении)*
מיט; по течéнию מיטן שטראָם; по часово́й стрéлке אין
דער ריכטונג פונעם (זייגער־)ווײַזער; 4. *(при обозначении
времени) предлогом не переводится:* по утра́м (אַלע)
אינדערפרי; по пра́здникам יאָמטעוו־צײַט; не писа́ть по
месяца́м ניט שרײַבן* כאדאָשימלאַנג; 5. *(посредством че-
го-л.)* מיט, דורך; по по́чте מיט דער פּאָטשט; по теле-
фо́ну דורכן טעלעפאָן; по желéзной доро́ге מיט דער
אײַזנבאַן; 6. *(в области)* אין; исслéдования по хи́-
мии אויספאָרשונגען אין געביט פון כעמיע; выступлéния
по вопро́су... ...אַרויסטרעטונגען אין דער פראַגע; зада́ч-
ник по геомéтрии געאָמעטרישער אויפגעבער; состяза́ния
по стрельбé פאַרמעסטונגען אין שיסן; 7. *(согласно, в
соответствии)* לויט; *(на основании признака тж.)*
נאָך; (··· נאָך); по зако́ну לויטן געזעץ; по происхождéнию
לויטן אָפּשטאַם; по приказа́нию לויטן באַפעל; по Ма́рк-
су לויט מאַרקסן; по пра́ву מיט פולן רעכט; узна́ть *ко-
го-л.* по го́лосу דערקענען עמעצן נאָכן קאָל נאָך; по ли-
цу́ замéтно מע זעט עס אין פּאָנעם; 8. *(вследствие, по
причине)* איבער, מאַכמעס; по *чьей-л.* винé איבער עמעצנס
שולד; по болéзни דער שלאַפקײַט [מאַכמעס] איבער; по
оши́бке אַלפּי טאָעס, איבער א טאָעס; 9. *(указывает на
количество чего-л. при распределении)* צו; *(при обо-
значении стоимости переводится тж. без предлога)*;
по пяти́ рублéй деся́ток צו פינף רובל א צענדליק; по
рублю́ за час צו איין רובל א שאָ, א רובל א שאָ; мы
вы́пили по стака́ну молока́ מיר האָבן אויסגעטרונקען צו
א גלאָז מילך; 10.: скуча́ть по дéтям בענקען נאָך די
קינדער; тоска́ по ро́дине וו היימווי מ, היים־בענקשאַפט;
וו נאָסטאַלגיע; II. *с вин. п.* 1. *(вплоть, до)* ביז (איבער);
по по́яс в водé ביזן [ביז איבערן] גאַרטל אין וואַסער; с
пéрвого по пя́тое ноября́ פונעם ערשטן ביזן פינפטן נאָיאַ-
בער; 2. *(за чем-л.) разг.* נאָך; идти́ по́ воду גײן* נאָך
וואַסער; 3. *(в сочетании с числительными)* צו; по́ три
צו דרײַ; по́ двое צו צוויי; III. *с предл. п. (после)* נאָך;
по прибы́тии на мéсто נאָכן אָנקומען אפן אָרט; נאָכדעם
ווי (ער איז) אָנגעקומען אפן אָרט; ◇ по мне [נאָך] לויט
מיר נאָך
побагровéть *сов.* ווערן* צונטער־רויט, ווערן* בלוטרויט
поба́иваться *несов. разг.* א, א ביסל מוירע האָבן*
ביסל שרעקן* זיך
поба́ливать *несов. разг.* ווייי טאָן* [א ביסל] עטוואָס
побасёнки *мн.* (*ед.* побасёнка *ж*) מצ. באָבע־מײַסעס,
פיזמוינעס מצ.
побéг[1] *м* *(бегство)* I אַנטלויפן; совершить ~ אַנטלויפן*
побег[2] *м* *(росток)* שפּראָצלינג מ ־ען
побéгать *сов.* אַרומלויפן* (א ביסל)
побегу́шк||и *мн.*: быть на ~ах у *кого-л.* זײַן* א שיק־
שיק־יינגל בא עמעצן; ма́льчик на ~ах שיק־יינגל I ־עך
побéда *ж* (מצ. ניצכוינעס) ניצאָכן מ; זיג מ ־ן; ~ со-
циали́зма в СССР דער זיג פונעם סאָציאַליזם אין פססר
победи́тель *м* = מ (באַ)זיגער; ~**ница** *ж* (באַ)זיגערן
וו ס־
победи́ть *сов.* 1. זיגן; *(вин.)* באַזיגן, א ני- אָפּהאַלטן*
צאָכן (איבער); ~ в бою́ זיגן אין שלאַכט; ~ в состя-
за́нии זיגן אינעם פאַרמעסט, געווינען* דעם פאַרמעסט; ~
врагá באַזיגן דעם סוינע; страна́ победи́вшего социали́зма
דאָס לאַנד, ווו דער זיג; דאָס לאַנד פונעם זיגרײַכן סאָציאַליזם
סאָציאַליזם האָט געזיגט; 2. *(вин.; преодолеть)* באַזיגן,
גוירע זיין*, גווירער זײַן*, בײַקומען*; ~ страх ־דער
גווירער זײַן* די [שטיקן אין זיך] דעם פּאַכעד; ~ болéзнь
קרענק
побéдн||ый 1. ניצאָכן-; פון זיג *после сущ.*; ~**ые** зна-
мёна די פאָנען פון זיג; ~**ый** клич מ ניצאָכן־רוף; 2. *(по-
бедоносный)* טריומפירנדיקער, ניצאָכנדיקער; ◇ до ~**ого**
конца́ ביזן פולשטענדיקן ניצאָכן [זיג]
победоно́сн||ый זיגרײַכער; *перен.* טריומפירנדיקער; ~**ое**
наступлéние זיגרײַכער אָנגריף; ~**ая** улы́бка א טריומפירנ-
דיקער שמייכל
побежа́ть *сов.* 1. לאָזן* זיך לויפן*; 2. *(потечь, по-
литься)* נעמען* לויפן
побежда́ть *несов. см.* победи́ть
побелéть *сов.* ווײַס ווערן*
побели́ть *сов.* אויסווײַסן; *(известью)* אויסקאַלכן
побéлка *ж* 1. *(действие)* וו אויסווײַסונג, I אויסווײַסן;
2. *(слой мела)* I ,וו קרײַד
побере́жье *с* I ברעגלאַנד, ־ן מ יאַם־ברעג, שטראַנד מ ־ן
поберéчь *сов.* 1. *(сохранить)* אײַנהיטן*; 2. *(заботли-
во предохранить от чего-л.)* אָפּהיטן*; ~**ся** *сов.* ־אָפּ
היטן* זיך
побесéдовать *сов.* דורכשמועסן זיך, א שמועס טאָן*
побеспоко́ить *сов.* באַומרויקן, מאַטריעך זײַן*; ~**ся** *сов.*
(позаботиться) (о *предл.*) (וועגן) זאָרגן; (+ *инф.*)
מאַטריעך זײַן* זיך (טאָן עפּעס); о билéтах на концéрт вы
уж са́ми побеспоко́йтесь די בילעטן אפן קאָנצערט באַזאָרגט
שוין איר; он да́же не побеспоко́ился сообщи́ть мне об
э́том ער האָט זיך אפילע ניט מאַטריעך געווען מיר
מיטצוטיילן וועגן דעם
побира́ться *несов. разг.* גײן* אין [איבער] די בעטלען,
בעטן* א נעדאָווע, הײַזער
поб||и́ть *сов.* 1. *(избить)* אָנשלאָגן*, אָנהאַרגענען*;
2. *(нанести поражение)* צעשלאָגן*, צעקלאַפּן; *(в сорев-
новании, игре)* באַזיגן; 3. *(убить всех)* אויסהאַרגענען*;
4.: гра́дом ~**и́ло** хлеб דער האָגל האָט אויסגעשלאָגן די
טוואָעס; 5. *(посуду и т. п.)* צעברעכן*; ◇ ~**и́ть** рекóрд
שלאָגן* א רעקאָרד; ~**и́ться** *сов.* 1. *(оказаться повреж-
дённым)* אָנגעקלאַפּט ווערן*; 2. *разг.* *(о посуде)* צע-
צעברעכן* זיך, בראָכן ווערן*
поблагодари́ть *сов.* באַדאַנקען, אָפּדאַנקען
побла́жк||а *ж разг.*: дава́ть ~у *кому-л.* מײטיוו זײַן*
גײן* אף האַנאָכעס מיט עמעצן, מיט עמעצן
побледнéть *сов.* [בלייך] בלאַס ווערן*
поблёклый 1. *(о цветах и т. п.)* פאַרוועלקטער, פאַר-
אָפּגעבליאַקעוועטער; 2. *(о красках)* ווייאַנעטער
поблёкнуть *сов.* 1. *(о цветах и т. п.)* פאַרוועלקן,
פאַרוועלקט [פאַרוויאַנעט] ווערן*; 2. *(о красках)* אָפּבליא-
קעווען, אָפּגעבליאַקעוועט ווערן*

поблёскивать *несов.* שימערירן, בלישטשען

поблизости *нареч.* דאָ ניט ווײַט

побои *мн.* קלעפּ מצ.

побоище *с* 1. *уст.* *(сражение)* (גרויסע) שלאכט װ ־ן; 2. *разг.* *(драка)* האַריגע װ ־ס; געשלעגערײַ ז ־ען

поборник *м* *(чего-л.)* קעמפּער, פּאַרטײדיקער מ = (פֿון) (פֿאַר) מ =

побороть *сов.* 1. *(одержать верх)* באַגוווער זײַן*, באַקעמפּן; *(на войне тж.)* מנצח זײַן*; 2. *(преодолеть)* גוווער זײַן*; ~ страх גוווער זײַן* דעם פּחד

поборы *мн.* צינזשן מצ.

побочн||ый זײַטיקער, בײַ־; ~ые доходы זײַטיקע האַכנאָסעס; בײַ־האַכנאָסעס; ~ый продукт בײַ־פּראָדוקט מ ־ן

побояться *сов.* *(род.)* מורא האָבן* (פֿאַר); (+ *инф.* *тж.*) ניט אײַנשטעלן זיך (טאָן עפּעס)

побрататься *сов.* פֿאַרברידערן זיך

побратим *м* אָנגערופֿענער ברודער; ◇ города-~ы ברידער־שטעט מצ.

побрезгать *сов.* *см.* брезгать

побрить *сов.* אָפּגאָלן, אָפּראַזירן; ~ся *сов.* אָפּגאָלן זיך, אָפּראַזירן זיך

побросать *сов.* 1. *(бросить в беспорядке)* וואַרפֿן*, אוועקליגן ווו עס מאַכט זיך; 2. *(оставить)* אוועקוואַרפֿן*, איבערלאָזן*

побрякивать *несов.* *разг.* קלימפּערן, קלינגלען

побрякушка *ж* *разг.* קלימפּערל ז ־עך; *(погремушка тж.)* קלאַפּערל ז ־עך

побудить *сов.*, **побуждать** *несов.* *(к чему-л. + инф.)* באַוועגן*, שטויסן*; это побудило его согласиться דאָס האָט אים באַוועגט [געשטויסן] מסכים צו זײַן

побуждени||е *с* סטימול (אינערלעכער); מאָטיוו מ ־ן; из благородных ~й אויס נאָבעלע מאָטיוון

побыва||ть *сов.* 1. *(в разных местах)* אויסזײַן*; 2. *(провести где-л. некоторое время)* (אָפּ)זײַן*; он ~л в Узбекистане ער איז (אָפּ)געווען (אַ שטיקל צײַט) אין אוזבעקיסטאַן; 3. *(принять участие)* זײַן*; он ~л на войне ער איז געווען אויף דער מלחמה

побывк||а *ж:* приехать на ~у *(о солдате)* קומען* (צו פֿאָרן) אהיים אויף דער אורלויב־צײַט

побыть *сов.* אָפּזײַן*; он побыл у нас три дня ער איז אָפּגעווען בײַ אונדז דרײַ טעג

повадиться *сов.* *разг.* 1. (+ *инф.*; *приобрести привычку*) באַקומען* אַ (שלעכטע) געוווינהײַט, מאַכן זיך אַ; 2. *(часто ходить куда-л.)* זאַנאַדיען זיך (מיעסע) טעווע

повадк||а *ж* *разг.* *(привычка)* געוווינשאַפֿט װ ־ן, טעווע װ; ~и животных די אויפֿירונג [די טנועס] פֿון באַלעבאַטים

повадно *разг.:* чтобы не было ~ *кому-л.* ס'זאָל זיך מער ניט גלוסטן עמעצן

повалить[1] *сов.* *(свалить)* אומוואַרפֿן*, אומוואַלגערן; ~ дерево אומוואַלגערן אַ בוים

повалить[2] *сов.* 1. *(двинуться)* אַ לאָז טאָן* זיך, אָנהייבן* פֿאַלן, אַ שאָט טאָן*; 2. *(о снеге)* שאָט טאָן* זיך

повалиться *сов.* אומפֿאַלן*; ~ от усталости на землю אַ פֿאַל טאָן* צו [אַ וואַלגער טאָן* זיך אויף] דר'ערד

повальн||ый אַלגעמיינער; מאַסעווע(ר) *тж.* *неизм.*; *(о болезни)* עפּידעמישער; ~ое увлечение מאַסעווע פֿאַרכאַפּטקײַט; ~ый обыск אַלגעמיינער אונטערזוך

повалять *сов.* איבערוואַלגערן; *(в муке и т. п.)* איבערטונקען*; ~ся *сов.* 1. אויסוואַלגערן זיך; ~ся в снегу אויסוואַלגערן זיך אין שניי; ~ся на траве וואַלגערן זיך (אַ ביסל) אויפֿן גראָז; 2. *разг.* *(в постели)* וואַלגערן זיך

повар *м* קעכער מ ־ס

поваренн||ый: ~ая книга קולינאַר־בוך מ, ז (מצ. ..בי־כער); ◇ ~ая соль קאָכזאַלץ װ

повар||иха *ж* קעכן װ ־ס; קעכנע װ ־ס *разг.*; ~ской קעכער־; ~ской колпак קעכער־קאַלפּעק מ ־עס

по-вашему *нареч.* 1. *(о желании)* ווי איר ווילט; *(об образе действия)* אויף אײַער שטייגער, ווי איר האָט ליב; пусть будет ~ זאָל זײַן ווי איר ווילט; 2. *в знач. вводн. сл.* לויט אײַך נאָך, לויט אײַער מיינונג; ~, это справедливо? איר רעכנט, אַז דאָס איז יושרדיק?

поведение *с* אויפֿירונג װ; *(образ действий)* האַלטונג װ

повез||ти *сов.* 1. (אוועק)פֿירן; 2. *безл.:* ему ~ло ס'האָט אים אָפּגעגליקט

повелевать *несов.* 1. *(чем-л.)* געוועלטיקן (איבער); *(кем-л. тж.)* שאַפֿן* (איבער); 2. *см.* повелеть

повеле||ть *сов.* 1. *(приказать)* באַפֿעלן*; 2. *перен.* הייסן*; так ~л мне долг гражданина אַזוי האָט מיר געהייסן מײַן בירגערלעכער חובֿ

повелитель *м* הערשער מ =

повелительн||ый הערשערישער, באַפֿעלערישער; ◇ ~ое наклонение *грам.* אימפּעראַטיוו מ, באַפֿעל־מאָדוס מ

поверенный *м* אָנפֿאַרטרויטער מ ..טע; ◇ ~ в делах *дип.* עניינים־אָנפֿאַרטרויטער מ ..טע; присяжный ~ *уст.* געשוווירענער אַדוואָקאַט

поверить *сов.* 1. גלייבן; 2. *уст.* *(проверить)* אויספּרוּוון; 3. *(тайну)* פֿאַרטרויען

поверк||а *ж* 1. קאָנטראָל מ, קאָנטראָלירונג װ; ~а времени דאָס שטעלן פּינקטלעך דעם זייגער; 2. *(перекличка)* אַפּעל מ; ◇ на ~у אינדערעמעסן

поверну||ть *сов.* 1. *(изменить положение)* אויסקערעווען, אויסדרייען; ~ть ключ אַ דריי טאָן* דעם שליסל; ~ть раненого איבערקערן דעם פֿאַרוווּנדעטן; ~ть голову אויסקערעווען דעם קאָפּ; 2. *(изменить направление)* פֿאַרקערעווען (זיך); дорога ~ла вправо דער וועג האָט זיך פֿאַרקערעוועט אויף רעכטס; мы ~ли назад מיר האָבן זיך אומגעקערט, האָבן פֿאַרקערעוועט אויף צוריק; 3. *(придать иное направление)* ווענדן*; ~ть разговор в прежнее русло ווענדן* דעם שמועס אין דער פֿריערדיקער ריכטונג; ~ться *сов.* 1. אויסקערעווען זיך, אויסדרייען זיך; 2. *перен.* אָננעמען* אַן אַנדער ווענדונג; вот как дело ~лось! אָט ווי ס'האָט זיך אַ קער געטאָן דער עניין!

повёртывать(ся) *несов.* *см.* повернуть(ся)

поверх *предлог с род. п.* אויף (אויבן); ~ пальто (אויבן) אויפֿן מאַנטל; взглянуть ~ очков אַ קוק טאָן* פֿון איבער דיברילן

поверхностн||о *нареч.* אויבנאויפֿיק, אויבערפֿלעכלעך; ~ый 1. *(верхний)* אייבערשטער; 2. *(неосновательный)* אויבנאויפֿיקער, אויבערפֿלעכלעכער; ~ый человек אַן אויבערפֿלעכלעכער פּאַרשוין; ~ые знания אויבנאויפֿיקע ידיעות

поверхност||ь *ж* אויבערפֿלאַך װ; гладкая ~ь воды וואַסער־שפּיגל מ; на ~и воды אויפֿן (אויבערפֿלאַך פֿונעם) וואַסער

וואָסער; ◇ скользи́ть по ~и *чего́-л.* ניט אַרײַנדרינגען* אין דער טיף [אינעם טאָך] פון עפּעס

пове́рье *с* ‖ ־ן גלייבעניש

поверя́ть *несов. см.* пове́рить 2, 3

повесели́ть *сов.* פריילעכ(ער) ווערן*; (*приободриться*) אויפגעמונטערט ווערן*

повесели́ться *сов.* אַמוזירן זיך, גוט פאַרברענגען*;

по-весе́ннему *нареч.* ווי (אין) פרילינג, פרילינגדיק, פרילינגצײַט

пове́сить *сов.* 1. אויפהענגען*; 2. (*казнить*) אויפהענ־גען*, הענגען*; ◇ ~ го́лову [нос] אַראָפּלאָזן* דעם קאָפּ [די נאָז]; ~ся *сов.* אויפהענגען* זיך

повествова́‖ние *с* ‖ ־ען דערציילונג; ~тельный דער־ציילעריש, דערציילעריש; ◇ ~тельное предложе́ние *грам.* דערציילערישער זאַץ

повествова́ть *несов.* (о *предл.*) (אויס)דערציילן (וועגן)

повести́ *сов.* 1. אַוועקפירן*; ~ ребёнка к врачу́ אַוועק־פירן דאָס קינד צום דאָקטער; ~ полк в ата́ку אויפ־הייבן* דעם פּאָלק אין אַטאַקע; 2. (*транспортное средство*) פירן* נעמען*; он сам повёл маши́ну ער האָט אַליין גענומען פירן די מאַשין; ~ самолёт над облака́ми לאָזן* פליען דעם עראָפּלאַן העכער פון די וואָלקנס; 3. (*тв.* по *дат.*) אַ פיר טאָן*, געבן* אַ פיר; ~ смычко́м по стру́нам געבן* אַ פיר מיטן סמיטשעק איבער די סטרונעס; 4. (*начать*) (פירן) אָנהייבן*; ~ разгово́р (פירן) אָנהייבן* [פאַרפירן] אַ שמועס; успе́шно ~ хозя́йство אָנהייבן* פירן די ווירטשאַפט מיט דערפאָלג [נעמען*]; 5. (*тв.; шевельнуть*): ~ плеча́ми אַ פיר טאָן* מיט די אַקסלען; ~ бровя́ми אַ צוק טאָן* מיט די ברעמען; ◇ и бро́вью не ~ (אַפילו) ניט קיין פּינטל טאָן* מיטן אויג

повести́сь *сов.* 1. (*войти в обычай*) ווערן* אַ מינהג, אײַנגעפירט זײַן*; так уж и́сстари повело́сь אַזוי האָט זיך שוין פון קאַדמוינים אָן געפירט; 2. (с *тв.*) *разг.* אָנהייבן* אַרומפירן זיך [כאַווערן זיך]; с кем поведёшься, от того́ и наберёшься *посл.* מיט וואָס פאַר אַ מענטשן מע האָט צו טאָן, אַזאַ ווערט מען אַליין

пове́стк‖а *ж* ‖ ־ען רופצעטל מ; ◇ ~а дня טאָג־אָר־דענונג ‖; טאָג־סיידער מ; на ~е дня אויף דער טאָג־אָר־דענונג, אפן טאָג־סיידער

по́весть *ж* 1. ‖ ־ען דערציילונג (אַ גרעסערע); 2. *уст.* מעסע ‖ ־ס

пове́шение *с* ז העגנען; сме́ртная казнь че́рез ~ טויט־שטראָף דורך העגנען

пове́‖ять *сов.* 1. (*подуть*) אָנהייבן* ווייען [בלאָזן]; 2. *безл.* (*тв.*) לאָזן* זיך פילן, אַ ווייע טאָן* (מיט); ~яло све́жестью ס'האָט זיך געלאָזט פילן אַ פרישקייט

повздо́рить *сов.* צעווערטלען זיך, צעקריגן זיך

повзросле́ть *сов.* דערוואַקסענער ווערן*

повива́льн‖ый: ~ая ба́бка ‖ ־ען היב־אַם ‖ באָבע ־ס *разг.*

повида́ть *сов. разг.* 1. זיך [אָנקוקן] אָנזען*; мно́го ~ на своём веку́ פיל אָנזען [אָנקוקן] זיך אין לעבן; 2. (*вин.; встретиться*) זען* זיך (מיט); ~ друзе́й זען* זיך מיט די פרײַנט; ~ся *сов. разг.* זען* זיך (מיט)

по-ви́димому *вводн. сл.* אַפּאָנעם, זעט אויס, ווײַזט אויס

пови́дло *с* ‖ פּאָווידלע

пови́нн‖ая *ж*: прийти́ с ~ой קומען* און זיך מודע זײַן*, קומען* מיט שולד־אָנערקענונג

пови́нность *ж* ‖ ־ן פליכט; *перен. разг.* ז אָפּקומעניש; во́инская ~ ‖ מיליטער־פליכט

пови́нн‖ый (в *предл.*) (אין) שולדיקער; ни в чём не ~ые лю́ди לעגאַמרע [אַבסאָליוט] אומשולדיקע מענטשן; он не пови́нен в э́том ער איז אין דעם ניט שולדיק; ◇ ~ую го́лову меч не сечёт *погов.* מודע בעמעס פּאָטער ווער ס'איז זיך מודע, דעם שטראָפט מען ניט; מיקנאָס

повинова́ться *несов.* (*прош. тж. сов.*) פאָלגן, אונטער־אונטערוואַרפן* זיך; ~ прика́зу דעם באַ־פעל; сле́по ~ *кому́-л.* בלינד פאָלגן עמעצן

повинове́ни‖е *с* ‖ געהאָרכזאַמקייט; вы́йти из ~я אויפ־הערן פאָלגן

повиса́ть *несов.*, **пови́снуть** *сов.* 1. בלײַבן* הענגען; 2. (*свешиваться*) אַראָפּהענגען*; ◇ пови́снуть в во́здухе בלײַבן* הענגען אינדערלופטן

повле́чь *сов.* גורעם זײַן*; ~ за собо́й מיטברענגען* מיט זיך

повлия́ть *сов.* (на *вин.*) האָבן* אַ ווירקונג, ווירקן (אַף), מאַשפּיע זײַן* (אַף)

по́вод[1] *м* (*мн.* пово́дья) ‖ ־ן לייץ, לייצע ‖ ־ס; отпусти́ть пово́дья אָפּלאָזן* די לייצעס; ◇ быть на ~у́ *у кого́-л.* זיך לאָזן* פירן פון עמעצן

по́вод[2] *м* (*мн.* по́воды) ‖ ־ן געלעגנהייט; (*предлог*) גורעם (נאָענטסטער); по вся́кому ~у באַ יעדער געלעגנהייט, ווען מע דאַרף יאָ און ווען מע דאַרף ניט; по како́му ~у? צוליב וואָס? что вы ду́маете по э́тому ~у? וואָס דענקט איר וועגן דעם? э́то не причи́на, а то́лько ~ דאָס איז ניט די סיבע, נאָר בלויז דער נאָענטסטער גורעם [דער שטויס]; ◇ дать ~ געבן* אַ געלעגנהייט; по ~у וועגן

поводи́ть[1] *сов.* 1. (*помочь, заставить ходить*) אַרומ־פירן (עמעצן); 2. (*тв.* по *дат.*; *некоторое время*) געבן* אַ פיר; ~ карандашо́м по бума́ге פירן אַהין און אַהער מיטן בלײַער איבערן פּאַפּיר

поводи́ть[2] *несов.* (*тв.; шевелить*): ~ бровя́ми צוקן מיט די ברעמען; ~ плеча́ми דרייען מיט די אַקסלען

поводо́к *м* ־ס מ הונטרימען

поводы́рь *м уст.* ־ס מ אומפירער, ־ס מ באַגלייטער

пово́зка *ж* ־ך ז וועגעלע, (וועגענער ,־ס מצ) מ וואָגן

поволо́к‖а *ж*: глаза́ с ~ой צאַרט־טרוימערישע אויגן

повора́чивать(ся) *несов. см.* поверну́ть(ся)

поворо́т *м* 1. (*действие*) ז פאַרקערעוועון; 2. (*место поворота*) ־ן מ קער, דאָרט, וווּ דער וועג פאַר־קערעוועט; 3. *перен.* מ קער, ‖ ווענדונג; ◇ дать от воро́т ~ *кому́-л.* עמעצן* פאַרקערעווען דעם די־שעל; ле́гче на ~ах! פּאַמעלעכן! אָן היץ!

повороти́ть(ся) *сов. разг. см.* поверну́ть(ся)

поворо́тливый 1. רירעוודיקער; 2. (*о машинах, самолётах*) מאַנעווריר־פעיקער

поворо́тн‖ый 1. קער־; ~ые механи́змы קער־מעכאַ־ניזמען מצ; ~ый круг *ж.-д.* ־ן מ קער־קרײַז, אויסדריי־קרײַז ־ן מ ־קער; 2. (*переломный*) ־קער, ווענד־; ~ый пункт ווענדפּונקט מ, קערפּונקט מ

повреди́ть *сов.* 1. (*дат.; причинить вред*) שאַטן, שאַדן* ברענגען; ~ здоро́вью שאַטן דעם געזונט; 2. (*вин.; портить*) צעשעדיקן, קאַליע מאַכן; 3. (*вин.; поранить и т. п.*) צעשעדיקן; ~ себе́ но́гу צעשעדיקן זיך אַ פוס

поврежда́ть *несов. см.* повреди́ть 2, 3

повреждéние *с* װ צעשעדיקונג ־ען

повременúть *сов. разг.* צוּוואַרטן

повремéнн||ый: ~ая оплáта ם צײַטלוין

повседнéвный טאָגטעגלעכער; (*постоянный*) שטענדיקער

повсемéстн||о *нареч.* אומעטום; ~ый אומעטומיקער

повстáн||ец *м* = ם אויפשטענדלער; ~ческий אויפשטענדלער־; ~ческий отря́д ם ־ן אויפשטענדלער־אָטריאַד

повстречáть *сов. разг.* באַגעגענען; ~ся *сов. разг.* באַגעגענען זיך

повсю́ду *нареч.* אומעטום

повторéние *с* װ איבערכאַזערונג, ז איבערכאַזערן; דאָס איבערכאַזערן זיך; (*болезни и т. п.*) ם ־ן רעצידיוו

повторúть *сов.* איבערכאַזערן; ~ся *сов.* איבערכאַזערן זיך; шóрох повторúлся דאָס שאָרכען האָט זיך איבערגעכאַזערט; э́то не должнó ~ся דאָס טאָר זיך ניט איבערכאַזערן

повтóрн||ый איבערגעכאַזערטער, צווייטמאָליקער; ~ый запрóс א צווייטמאָליקער אָנפרעג; ~ое нарушéние прáвил у́личного движéния דאָס איוועקר זײַן א צווייט מאָל אויף די קלאָלים פונעם גאַסן־פאַרקער

повторя́ть *несов. см.* повторúть; ~ся *несов. см.* повторúться; вы повторя́етесь איר כאַזערט זיך איבער

повы́сить *сов.* 1. העכערן; ~ тéмпы די טעמפּן העכערן; ~ производúтельность трудá די אַרבעט־פּראָדוקטיוויקייט העכערן; ~ квалификáцию די קוואַליפיקאַציע העכערן; ~ цéны די פּרײַזן [אויפהייבן*] העכערן; 2. (*кого-л.*) א העכערן פּאָסטן געבן*; ~ по слу́жбе א העכערן פּאָסטן געבן*; 3.: ~ *кого-л.* в *чьих-л.* глазáх אויפהייבן* עמעצנס אווטאָריטעט [פּרעסטיזש] אין עמעצנס אויגן; ◇ ~ гóлос די שטים העכערן; ~ся *сов.* 1. (*стать выше*) שטײַגן*, זיך (אויפ)הייבן*; температу́ра повы́силась ס'האָט זיך אויפגעהויבן [ס'איז געשטיגן] די טעמפּעראַטור; 2. (*увеличиться, усилиться*) געהעכערט ווערן*, שטײַגן*; благосостоя́ние нарóда повы́силось ס'איז געהעכערט געוואָרן [ס'איז געשטיגן] דער וווילשטאַנד פונעם פאָלק; 3.: он повы́сился в *чьих-л.* глазáх זײַן אווטאָריטעט [פּרעסטיזש] איז אויסגעוואַקסן אין עמעצנס אויגן

повышáть(ся) *несов. см.* повы́сить(ся)

повышéние *с* 1. װ העכערונג, ז העכערן; ~ цен דאָס העכערן די פּרײַזן; (*рост цен*) דאָס שטײַגן פון די פּרײַזן; ~ квалификáции די העכערונג פון דער קוואַליפיקאַציע, דאָס העכערן די קוואַליפיקאַציע; 2.: получúть ~ по слу́жбе באַקומען* [איבערגיין* אויף] א העכערן פּאָסטן

повы́шенн||ый געהעכערטער, געשטיגענער; ~ая температу́ра געהעכערטע טעמפּעראַטור; ~ый интерéс געשטיגענער אינטערעס, א גרויסער° אינטערעס; ~ое настроéние געהויבענע שטימונג; ~ые трéбования העכערע פאָדערונגען

повязáть *сов.* *ארומבינדן; ~ гóлову платкóм ארומבינדן* דעם קאָפּ מיט א טיכל; ~ гáлстук *אויסבינדן דעם שניפּס; ~ся *сов.* *ארומבינדן זיך; ~ кушакóм אונטערגאַרטלען זיך

повя́зка *ж* 1. (*нарукавная*) ם אָרעמבאַנד; 2. (*бинт*) ם ־ן באַנדאַזש, ם ־ן בינט; (*на глаза*) װ ־ס בינדע

повя́зывать(ся) *несов. см.* повязáть(ся)

погáнка *ж* (*гриб*) ז ־עך סאַם־שוועמל, גיפט־שוועמל ז ־עך

погáн||ый 1. (*о грибах*) ניט־עסבאַרער, גיפטיקער; 2. *разг.*: ~ое ведрó װ ־ס פּאָמוֹיניצע; 3. *разг.* (*скверный*) פּאַסקודנע(ר) *тж. неизм.*

погасúть *сов.* 1. (*несов.* гасúть) *פאַרלעשן; 2. (*несов.* погашáть): ~ задóлженность ליקווידירן די פאַרשעמפּלען די (בריוו־)מאַרקעס; ~ мáрки שטעמפּלען די (בריוו־)מאַרקעס

погáс||нуть *сов.* 1. *פאַרלאָשן ווערן, *אויסגעלאָשן ווערן; огóнь ~ דאָס פײַער איז פאַרלאָשן [אויסגעלאָשן] געוואָרן; 2. *перен.* *אויסגעלאָשן ווערן; рáдость в её глазáх ~ла די פרייד אין אירע אויגן איז אויסגעלאָשן געוואָרן

погашáть *несов. см.* погасúть 2

погашéние *с* װ דעקונג; ~ дóлга דאָס דעקן דעם כויוו; в ~ задóлженности אויף אויסצאָלן דעם כויוו

погибáть *несов. см.* погúбнуть

погúбель[1] *ж уст.* ם טויט, ם אומקום

погúбел||ь[2] *ж*: согну́ться в три ~и *אײַנבייגן זיך אינדרײַען

погúбнуть *сов.* *אומקומען; (*о корабле и т. п. тж.*) *אונטערגיין; *перен.* (*о мечтах и т. п.*) צו נישט *ווערן; ~ в бою́ *פאַלן [אומקומען*] אין א שלאַכט

погúбший 1. אומגעקומענער; 2. (*морально опустившийся*) פאַרלאָרענער, פאַרפאַלענער

поглáдить *сов.* 1. (*ладонью и т. п.*) א גלעט טאָן*; 2. *разг.* (*утюгом*) אויספּרעסן

поглáживать *несов.* גלעטלען, גלעטן (פון צײַט צו צײַט)

поглотúть *сов.*, **поглощáть** *несов.* 1. (*впитать*) אײַנזאַפּן, *אײַנזויגן; *перен.* (*усвоить многое*) *(אײַנ)שלינגען; он поглощáет кнúгу за кнúгой ער שלינגט א בוך נאָך א בוך; 2. (*скрывать в своих недрах*) *פאַראײַנשלינגען, *פאַרשלינגען; 3. (*всецело захватывать*) אינגאַנצן פאַרכאַפּן, *פאַרנעמען; он весь поглощён нау́кой די וויסנשאַפט האָט פאַרנומען אַלע זײַנע געדאַנקען; её поглотúли домáшние забóты זי איז אינגאַנצן פאַרטאָן אין די שטוב־דאגות; 4. (*требовать много затрат времени и т. п.*) *אָפּנעמען, *צונעמען; э́та рабóта поглощáет мнóго врéмени די אַרבעט נעמט אָפּ א סאַך צײַט; 5. *физ.* *פאַרשלינגען

поглощéние *с* 1. (*впитывание*) װ אײַנזאַפּונג, אײַנזאַפּן ז; 2. *физ.* װ אַבסאָרבציע; װ פאַרשלינגונג

поглупéть *сов.* *נאַרישער ווערן

поглядéть *сов.* *א קוק טאָן

погля́дывать *несов.* 1. (на *вин.*) כאַפּן א קוק (פון צײַט צו צײַט) (אויף); 2. (за *тв.*) *разг.* (אויף) *אַכטונג געבן

погнáть *сов.* 1. (*заставить двигаться*) *נעמען טרײַבן; ~ стáдо к рекé *אוועקטרײַבן די טשערעדע צום טײַך; 2. (*автомашину и т. п.*) *א יאָג טאָן, *א טרײַב טאָן; ~ся *сов.* (за *тв.*) *прям. и перен.* א יאָג טאָן זיך (נאָך)

погну́ть *сов.* *אויסבייגן, אויסקרימען; ~ся *сов.* אויסקרימען זיך, *בייגן זיך

поговáрива||ть *несов.*: ~ют, что... מע שמועסט, אז...; מע זאָגט, אז...; ס'גייען אום קלאַנגען, אז...; ~ют о егó отстáвке מע שמועסט [שושקעט זיך] וועגן זײַן דעמיסיע, מע רעדט וועגן זײַן דעמיסיע

поговорúть *сов.* 1. (*с кем-л.*) *האָבן א שמועס [א געשפּרעך] (מיט), *א רעד טאָן (מיט), *איבערעדן (מיט); 2. (*о предл.*) באַהאַנדלען; 3. (*говорить некоторое время*) *(אָפּ)רעדן (א געוויסע צײַט); онá лю́бит ~ זי האָט ליב *רעדן; זי האָט נײַן מאָס רייד

поговóрка *ж* ז ־עך (גלײַכ)ווערטל

погóд||а *ж* ױ װעטער; сегóдня хорóшая ~а הײַנט איז װאָס פֿאַר א שײנער° [גוטער°] װעטער; в любýю ~у װעטער־ענדערונג ס׳זאָל ניט זײַן װעטער; перемéна ~ы װעטער־ענדערונג ױ; свóдка ~ы ױ װעטער־באַריכט, ױ װעטער־ביולעטען

погод||и́ть *сов. разг.* צוװאַרטן; (ну,) ~и́! װאַרט אױס!, װאַרט־װאַרט!; ◇ немнóго погодя́ עטװאָס שפּעטער [דער־נאָך]

погóжий: ~ день א לױטערער [שײנער°] טאָג

поголóвн||о *нареч.* אַלע אָן אױסנאַם, ביז אײנעם; ~ый אַלגעמײנער

поголóвье *с с.-х.* ױ קאָפּ־באַשטאַנד

погóн *м* ־עס ױ פּאָגאָן

погóнный: ~ метр לינעישער מעטער

погóнщик *м* ־ס ױ (אָנ)טרײַבער

погóня *ж* 1. ז דאָס נאָכיאָגן זיך, געיעג; 2. (*группа преследователей*) מצ. נאָכיאָגער; 3. *прям. и перен.* (*за чем-л.*) ז יאָגעניש; (נאָך) דאָס יאָגן זיך

погоня́ть *несов.* יאָגן; *טרײַבן; *перен.* (*торопить*) צוײַלן

погорéлец *м* ־טע·· ױ אָפּגעברענטער, ־ניס. מצ.) ױ נ׳סרעף (ראַפּים)

погорéть *сов.* 1. (*сгореть*) פֿאַרברענט *װערן; 2. (*стать жертвой пожара*) אָפּברענען; *װערן א נ׳סרעף

погоряч||и́ться *сов.* היצן זיך; извини́, я ~лся אַנטשולדיק, איך האָב זיך צעהיצט א ביסל

погóст *м* ־ס ױ צװינטער

погости́ть *сов.* צוגאַסט *זײַן, לעבן אַלס גאַסט

погранúчник *м* = ױ גרענעצלער, = ױ גרענעץ־װעכטער

пограни́чн||ый 1. גרענעץ־; ~ый столб גרענעץ־סלופּ ־ס ױ, ־עס ױ גרענעץ־סטױפּ; ~ые войскá גרענעץ־מיליטער; ~ый инцидéнт ־ן ױ גרענעץ־אינצידענט; 2. (*расположенный вблизи границы*) בײַגרענעצדיקער; ~ый гóрод א בײַגרענעצדיקע שטאָט

пóгреб *м* ־ן ,־ס ױ קעלער; ви́нный ~ ־ס ױ װײַנקעלער; пороховóй ~ ױ פּולװערסקלאַד

погребáльн||ый קװורע־; ~ая процéссия לעװײַע(־פּראָצעסיע) ־ס ױ; ~ый звон ז טרױער־געקלאַנג

погребáть *несов.* באַערדיקן, צו קװורע *ברענגען

погребéние *с* ױ באַערדיקונג, דאָס ברענגען צו קװורע

погремýшка *ж* ־עך ז קלאַפּערל

погрести́ *сов. см.* погребáть

погрéть *сов.* (א געװיסע צײַט) װאַרעמען; אָנװאַרעמען א ביסל

погреши́ть *сов* זינדיקן, א זינד *באַגײן; ~ прóтив и́стины זינדיקן קעגן עמעס

погрéшность *ж* ־ן ױ פֿעלער, ־ן ױ טאָעס; *мат. тж.* ױ אומפּינקטלעכקײט; (*механизма и т. п.*) ־ן ױ דעפֿעקט

погрози́ть *сов.* סטראַשען, דראָען

погрóм *м* ־ען ױ פּאָגראָם; ~ный פּאָגראָם־; ~ная речь ־ס ױ פּאָגראָם־רעדע; ~щик *м* ־עס ױ פּאָגראָמשטשיק

погружáть(ся) *несов. см.* погрузи́ть(ся)

погружéние *с* (*подводной лодки*) דאָס אַראָפּלאָזן זיך (אין װאַסער)

погрузи́ть *сов.* 1. (*опустить в жидкость*) אַראָפּ*לאָזן, (אײַנ)טוקן, *אַרײַנטאָן; 2. (*на транспорт*) אָנ*לאָדן, גרוזעװען; (*людей*) אַרײַנזעצן; 3.: дом погружён в темнотý דאָס הױז איז פֿאַרזונקען אין כאָשכעס; погружённый в размышлéния א פֿאַרזונקענער אין הירהורים; он погружён в рабóту ער איז פֿאַרטאָן אין דער אַרבעט; ~ся *сов.* 1. אײַנטוקן זיך; (*о тонущем предмете*) זינ*קען; подвóдная лóдка погрузи́лась די אונטערװאַסער־שיף האָט זיך אַראָפּגעלאָזט; 2. (*на транспортное средство*) *אײַנשטײַגן, אַרײַנזעצן זיך; 3. *перен.* פֿאַרזונקען *װערן; ~ся в чтéние פֿאַרטיפֿן זיך אין לײענען; ~ся в глубóкий сон *אַרײַנפֿאַלן [פֿאַרזונקען *װערן] אין א טיפֿן שלאָף

погрýзка *ж* ז אָנלאָדן, ז גרוזעװען; (*людей*) ז אַרײַנזעצן

погрýзочн||ый אָנלאָד־; ~ые механи́змы אָנלאָד־מעכאַניזמען מצ.

под[1] *предлог* I. *с тв. п.* 1. (*ниже*) אונטער; ~ дéревом אונטערן בױם; ~ водóй אונטערן װאַסער; чемодáн стои́т ~ столóм דער טשעמאָדאַן שטײט אונטערן טיש; 2. (*около, возле*) הינטער, בײַ; под Москвóй הינטער מאָסקװע; 3. (*указывает на состояние положение*) אונטער; ~ знáменем Лéнина אונטער לענינס פֿאָן; ~ руковóдством אונטער דער אָנפֿירונג; ~ влия́нием אונטער דער װירקונג; ~ замкóм אונטער א שלאָס, פֿאַרשלאָסן; 4. (*в зоне действия чего-л.*) אין, בײַס, אונטער; ~ тéнью дýба אינעם שאָטן פֿון א דעמב; ~ огнём артиллéрии אונטערן פֿײַער פֿון דער אַרטילעריע; ~ си́льным дождём אין [בײַס] א שטאַרקן רעגן; 5. (*указывает на признак*) מיט, אונטער; дом под зелёной кры́шей דאָס הױז אונטערן [מיטן] גרינעם דאַך; II. *с вин. п.* 1. (*ниже*) אונטער; постáвить чемодáн под стол שטעלן דעם טשעמאָדאַן אונטערן טיש; пóд ноги אונטער די פֿיס; пóд гору באַרג־אַראָפּ; 2. (*около, возле*) הינטער; переéхать ~ Ленингрáд *אַריבערפֿאָרן הינטער לענינגראַד; 3.: взять ~ контрóль *נעמען אונטערן קאָנטראָל; отдáть ~ суд *איבערגעבן [שטעלן] צום געריכט; взять ~ стрáжу אַרעסטירן; 4. (*при обозначении времени*) קעגן, בײַ, צו; (*возраста*) אַרום, בײַ; (*накануне чего-л.*) ערעװ; пóд вечер אַפּדערנאַכט־צו; ей ~ три́дцать זי איז אַלט בײַ די דרײַסיק יאָר; ~ конéц צום סאָף; 5. (*наподобие*) קעמױ; шýба ~ кóтик א פּוטער קעמױ קאָטיק; крáсить ~ мрáмор פֿאַרבן, אימיטירנדיק מאַרמאָר [מירמלשטײן] מאַרמאָרירן; 6. (*для*) פֿאַר; здáние ~ больни́цу א געבײַדע פֿאַר א שפּיטאָל; 7. (*в сопровождении чего-л. звучащего*) צו; ~ мýзыку אונטערן אקאָמפּאַנעמענט פֿון מוזיק; 8. (*в обмен на ручательство*) אױף; ~ залóг אױף א מאַשקן; ~ чéстное слóво אױף עמעצנס ערנװאָרט; вы́дать ~ распи́ску *אַרױסגעבן, נעמענדיק א כסימע; получи́ть под распи́ску *באַקומען, געבנדיק א כסימע

под[2] *м* (*печи*) ־ן ױ דעק

подавáть *несов.* 1. *см.* подáть; 2. *театр.* אונטערזאָגן, סופֿלירן; ◇ ~ при́знаки жи́зни *אַרױסװײַזן סימאָנים פֿון לעבן; ~ся *несов. см.* подáться

подави́ть *сов.* 1. (*восстание тж. перен.*) דערשטיקן; ~ вздох דערשטיקן [אין זיך] א זיפֿץ; 2. (*превзойти численностью и т. п.*) *איבערשטײַגן; 3. (*подчёркивать своё превосходство*) דריקן; он не старáлся ~ всех свои́м авторитéтом ער האָט זיך ניט געסטאַרעט דריקן אױף אַלעמען מיט זײַן אױטאָריטעט; 4. (*привести в угнетённое состояние*) *דערשלאָגן, *אַרײַנברענגען אין א געדריקטער שטימונג

подави́ться *сов.* *װאַרגן זיך; (*умереть*) *דערװאַרגן זיך

подавле́ние *с* || דערשטיקונג

пода́вленн||ость *ж* || דעפּרעסיע, || דערשלאָגנקייט; **~ый** (*о настроении*) געדריקטער; (*о человеке*) דערשלאָגענער

подавля́ть *см.* подави́ть

подавля́ющ||ий 1. איבערוועגנדיקער; ~ее большинство́ די איבערוועגנדיקע מערהייט; 2. (*гнетущий*) דריקנדיקער

пода́вно *нареч. разг.* (שוין) אוואַדע

пода́гр||а *ж* || פּאָדאַגרע; **~и́ческий** פּאָדאַגרישער

пода́льше *нареч.* עטוואָס ווײַטער; (*как можно дальше*) וואָס ווײַטער; куда́-нибудь ~ ערגעץ־וווּהין ווײַטער

подари́ть *сов.* (אוועק)שענקען*

пода́рок *м* ־ס || מאַטאָנע, ־ען מ געשאַנק; це́нный ~ א ווערטפולע מאַטאָנע; сде́лать ~ *кому-л.* געבן* עמעצן א מאַטאָנע; я э́то получи́л в ~ מע האָט עס מיר געשענקט, כ'האָב עס געקראָגן אלס [פאַר] א מאַטאָנע

пода́тель *м* ־ס מ איבערגעבער, ־ס מ דערלאַנגער

пода́тливость *ж* || נאָכגיביקייט

пода́тливый נאָכגיביקער; (*о человеке тж.*) ווייכער

по́дать *ж ист.* ־ן מ (קאָפּ־)שטײַער, I קאָפּגעלט

пода́ть *сов.* 1. געבן*, דערלאַנגען; ~ *кому-л.* стул עמעצן געבן* א בענקל; ~ пальто́ דערלאַנגען דעם מאַנטל; (*помочь при одевании тж.*) העלפן* אָנטאָן דעם מאַנטל; ~ во́ду, газ געבן* וואַסער, גאַז; 2. (*поставить на стол*) דערלאַנגען; 3. (*нищему*) געבן* א נעדאָווע; 4. (*подводить для посадки, погрузки*) צופירן, דערלאַנגען; маши́на по́дана דער אווטאָמאָביל ווארט שוין; 5. (*представить в письменном виде*) דערלאַנגען, (אָנ)געבן*; ~ заявле́ние דערלאַנגען א מעלדונג; ~ в суд на *кого-л.* דערלאַנגען [אײַנגעבן*] אין געריכט אף עמעצן; 6. *спорт.* (*мяч*) דערלאַנגען; ◇ ~ го́лос 1) לאָזן* זיך הערן; 2) (*проголосовать*) אָפּגעבן* די שטים, שטימען; ~ знак געבן* א צייכן; ~ мысль אופגעבן* א געדאַנק; ~ приме́р ווײַזן* א בײַשפּיל; ~ ру́ку דערלאַנגען [געבן*] די האַנט; ~ ру́ку по́мощи אויסשטרעקן די העלפנדיקע האַנט; не ~ ви́ду ניט געבן* צו דערקענען; ему́ бы́ло доса́дно, но он и ви́ду не по́дал ער האָט אפילע ניט געגעבן צו דערקענען, אז סע ארט אים; он не по́дал ви́ду, что зна́ет ער האָט זיך געמאַכט ניט וויסנדיק; ◇ руко́й ~ מיט דער האַנט צו דערלאַנגען; **~ся** *сов.* 1. (*уступить напору*) נאָכגעבן*, נאָכלאָזן*; *перен.* נאָכגעבן*; дверь подала́сь די טיר האָט נאָכגעגעבן [נאָכגעלאָזט]; 2.: ~ся всем те́лом вперёд א קער טאָן* זיך מיטן גאַנצן קערפּער פאָרויס; ~ся вперёд (*о толпе*) א שפּאַר טאָן* פאָרויס; 3. *разг.* (*отправиться*) (אוועק)לאָזן* זיך

пода́ч||а *ж* 1. I דערלאַנגען; ~а заявле́ния דאָס דערלאַנגען א מעלדונג; ~а га́за דער צופלוס פון גאַז; 2. *спорт.* I דערלאַנגען; мяч с ~и Ивано́ва заби́л Серге́ев איוואַנאָוו האָט דערלאַנגט די פּילקע, און סערגייעוו האָט פאַרשלאָגן דעם גאָל

пода́чк||а *ж разг.* 1. (*животному*) א צוגעוואָרפענער ביסן; 2. *перен.* ־ס || נעדאָווע; бро́сить ~у (צו)וואַרפן* א ביינדל

подая́ние *с* ־ס || נעדאָווע; жить ~м לעבן פון נעדאָוועס [פון קיצוווע]

подба́вить *сов.*, **подбавля́ть** *несов.* צוגעבן* נאָך

подба́дривать *несов. см.* подбодри́ть

подбега́ть *несов.*, **подбежа́ть** *сов.* צולויפן*, אונטערלויפן*

подбива́ть *несов. см.* подби́ть

подбира́ть(ся) *несов. см.* подобра́ть(ся)

подби́ть *сов.* 1. (*прибить снизу*) צוקלאַפּן, צושלאָגן*; ~ каблу́к לייגן א בלעטל אפן אָפּצאַס; 2. *разг.* (*тв.; одежду*) (מיט) אונטערשלאָגן*; 3. (*повредить*) אונטערשלאָגן*; с подби́тым гла́зом מיט אן אונטערגעשלאָגן [אונטערגעקלאַפּט] אויג; ~ танк אונטערקלאַפּן דעם טאַנק; ~ самолёт אַרונטערקלאַפּן דעם אעראָפּלאַן; 4. *разг.* (*на вин.; подстрекнуть*) (אף) אונטערהעצן

подбодри́ть *сов.* דערמוטיקן, צוגעבן* מוט

подбо́р *м* 1. (*действие*) I צוקלײַבן, I אונטערקלײַבן; 2. (*собрание*) ־ן מ קאָמפּלעקט; ־ס || קאָלעקציע; (*сочетание*) ־ס || קאָמבינאַציע; ◇ (как) на ~ איינס אין איינס

подборо́док *м* ־ען מ קין; ־עך I בערדל *разг.*

подбоче́||ниться *сов. разг.* פאַרלייגן די הענט אף די זײַטן; **~ня́сь** מיט די הענט אף די זײַטן

подбра́сывать *несов.*, **подбро́сить** *сов.* 1. (אונטער)וואַרפן* אין דער הייך; подбра́сывать и лови́ть мяч אונטערוואַרפן* און כאַפּן די פּילקע; 2. *обыкн. безл.* (*сильно трясти во время движения*) אונטערוואַרפן*, טרייסלען; маши́ну подбра́сывало на поворо́тах ס'האָט אונטערגעוואָרפן דעם אווטאָמאָביל אף יעדן קער פון וועג; 3. (*добавлять*) אונטערוואַרפן*, צוּוואַרפן*; ~ дрова́ в пе́чку אונטערוואַרפן* האָלץ אין דער הרובע; 4. (*тайком подкладывать*) אונטערוואַרפן*; ~ запи́ску אונטערוואַרפן* א צעטעלע

подва́л *м* 1. ־ן ,־ס מ קעלער; (*жилой тж.*) קעלערשטוב || (מצ. ־שטיבער); 2. (*газеты*) ־ן מ פּאָדוואַל, ־ן ,־ס מ קעלער

подва́льный קעלער־; ~ эта́ж קעלערשטוב || (מצ. ־שטיבער)

подве́домственный (*дат.*) אונטערגעאָרדנטער (דאַט.), סובאָרדינירטער; וואָס איז אין דער קאָמפּעטענץ (פון) *после сущ.*

подвезти́ 1. צופירן; (*попутно*) אונטערפירן; 2. (*доставить, снабдить*) צופירן; ברענגען* צו פירן

подверга́ть(ся) *несов. см.* подве́ргнуть(ся)

подве́ргнуть *сов.*: ~ испыта́нию אויספּרוּוון; ~ кри́тике קריטיקירן; ~ наказа́нию באַשטראָפן; ~ опа́сности שטעלן אין געפאַר; ~ сомне́нию שטעלן אין (א) סאָפּעק, נעמען* אונטער א סאָפּעק; **~ся** *сов.*: ~ся испыта́нию אויסגעפּרוּווט ווערן*; ~ся нападе́нию באַפאַלן ווערן*; ~ся опа́сности געשטעלט ווערן* אין געפאַר; ~ся пресле́дованиям פאַרפאָלגט ווערן*

подве́рженный (*дат.*) געניייגטער (צו); он подве́ржен просту́де ער איז געניייגט צו פאַרקילונגען, ער פאַרקילט זיך גרינג

подверну́ть *сов.* 1. (*завинтить*) פעסטער [שטאַרקער] צושרויפן; 2. (*засучить*) פאַרבייגן*, פאַרקאַטשען; ~ рукава́ פאַרקאַטשען די אַרבל; 3. (*подогнуть края*) אונטערבייגן*; ~ одея́ло אונטערבייגן* די קאָלדרע; 4. *разг.*: ~ но́гу אויסדרייען זיך א פוס; **~ся** *сов.* 1. (*загнуться*) אונטערבייגן* זיך; (*о рукавах, брюках*) פאַרקאַטשען זיך; 2.: у него́ подверну́лась нога́ ער האָט זיך אויסגעדרייט א פוס; 3. *разг.* (*представиться*) מאַכן זיך, אָנטרעפן* זיך; мне подверну́лась интере́сная рабо́та ס'האָט זיך מיר געמאַכט אן אינטערעסאַנטע אַרבעט; подверну́л-

ся удобный случай ס'האָט זיך געמאַכט א גינסטיקע געלעגנהייט; подвернулся хороший попутчик ס'האָט זיך אָנגעטראָפן א גוטער° מיטרײַזנדער

подвёртывать(ся) *несов. см.* подвернуть(ся)

подвесить *сов.* *אונטערהענגען, *אָנהענגען

подвести *сов.* 1. צופירן; *(до какого-л. места)* צופירן (ביז), דערפירן (ביז); 2. *(подложить под что-л.)* אונטערפירן; ארונטערפירן; ~ фундамент אונטערלייגן א פונדאַמענט; ~ базу под *что-л.* אונטערפירן א באַזיס אונטער עפּעס; 3. *разг. (поставить в затруднительное положение)* אונטערפירן; не подведи меня פיר מיך ניט אונטער; 4. *(подкрасить)* צופארבן; אונטערפירן; ~ брови אונטערפירן [צופארבן] די ברעמען; ◇ ~ мину אונטערלייגן א מינע; ~ часы אָנשטעלן דעם זייגער; живот подвело דער מאָגן מאָנט עסן

подветренн||ый ניט־ווינטיקער; ~ая сторона ניט־ווינטיקע זײַט

подвешивать *несов. см.* подвесить

подвиг *м* העלדנטאַט מ ־ן; героический ~ העלדישקייט ‖ ־ן; трудовой ~ ארבעטס־העלדנטאַט מ ־ן; совершить ~ באַגיין* א העלדנטאַט

подвигать *несов.* 1. *(ближе)* צורוקן; *(в сторону)* אָפּרוקן; 2. *разг. (содействовать развитию)* פאָרויס רוקן; ~ся *несов. (ближе)* צורוקן זיך; *(в сторону)* אָפּרוקן זיך

подвид *м биол.* סובאַרט מ ־ן, אונטעראַרט מ ־ן

подвижни||к *м* ענטוזיאַסט מ ־ן; מעסירעסנעפּעשדיקער; ~ки искусства ענטוזיאַסטן [טרײַע דינער] פון קונסט; ~ческий *перен.* העלדישער, מעסירעסנעפּעשדיקער

подвижн||ой באַוועגלעכער; ◇ ~ой состав וואַגאָנען און לאָקאָמאָטיוון־באַשטאַנד מ; ~ые игры באַוועגלעכע שפּילן

подвижн||ость *ж* 1. באַוועגלעכקייט ‖; 2. *(человека)* רירעוודיקייט ‖, זשוואַוועדיקייט ‖; ~ый רירעוודיקער, זשוואַווע(ר) *тж. неизм.* ~ый ребёнок א רירעוודיק קינד; ~ые пальцы פלינקע פינגער; ~ое лицо א באַלעבט פּאַנעם

подвинтить *сов.* צושרויפן (פענצטער)

подвинуть *сов.* 1. *(ближе)* צורוקן; *однокр.* א רוק געבן* [טאָן*]; *(в сторону)* אָפּרוקן; *однокр.* א רוק געבן* אָפּ; 2. *разг. (посодействовать развитию)* א רוק געבן* [טאָן*] (פאָרויס); ~ся *сов.* 1. *(ближе)* צורוקן זיך; *однокр.* א רוק געבן* זיך צו; *(в сторону)* אָפּרוקן זיך; *однокр.* א רוק געבן* זיך אָפּ; 2. *(пойти вперёд, развиться)* א רוק טאָן* זיך (פאָרויס)

подвинчивать *несов. см.* подвинтить

подвластный *(дат.)* אונטערטעניקער, אונטערגעוואָרפענער

подвода *ж* פור ‖ ־ן

подводить *несов. см.* подвести

подводник *м* = אונטערוואַסערלער מ; *(водолаз тж.)* וואַסערטוקער מ ־ס; моряки-~и יאַם־לײַט פון אן אונטערוואַסער־שיף, אונטערוואַסערלער מצ.

подводн||ый אונטערוואַסערדיקער, אונטערוואַסער־; ~ая лодка סובמאַרין ‖ ־ען, אונטערוואַסער־שיף ‖ ־ן; ~ый спорт אונטערוואַסער־ספּאָרט מ; ~ое течение אונטערוואַסערדיקע שטרעמונג; ◇ ~ые камни טיפשטיינער מצ.

подвоз *м* צופיר מ, צופירן ז

подвозить *несов. см.* подвезти

подворотничок *м* אונטערקעלנערל ז ־עך

подворотня *ж* טויער־דורכגאַנג מ (מצ. ··דורכגענג)

подвох *м разг.* פּאַרטל מ, ז ־ען, שפּיצל ז ־עך; *мн. тж.* הינטערשיסעלעך מצ.

подвязать *сов.* 1. *(привязать снизу)* *אונטערבינדן, *צובינדן; 2. *(обвязать — руку, щёку)* *אונטערבינדן, ארומבינדן*; ~ся *сов.* ארומבינדן* זיך

подвязка *ж (для чулок)* פּאַדישקע, זאָק(נ)בענדל ז ־עך ‖ ־ס

подвязывать *несов. см.* подвязать

подгибать *несов. см.* подогнуть

подглядеть *сов.* 1. *см.* подглядывать; 2. *(заметить)* באַמערקן

подглядывать *несов.* אונטערקוקן זיך

подговаривать *несов.*, **подговорить** *сов.* (+ *инф.*) אָנרעדן* (טאָן עפּעס), אונטעררעדן* (טאָן עפּעס)

подголосок *м* 1. בײַקאָל מ (מצ. בײַקולעס); 2. *презр.* נאָכבאַמקער מ ־ס

подгонять *несов. см.* подогнать

подгорать *несов. см.* подгореть

подгорелый צוגעברענטער, אונטערגעברענטער

подгореть *сов.* צוברענען, צוגעברענט ווערן*

подготавливать(ся) *несов. см.* подготовить(ся)

подготовительн||ый צוגרייט(ונג)־; ~ая работа צוגרייט־ארבעט ‖, צוגרייטונג ‖; ~ые курсы צוגרייט־קורסן מצ.

подготовить *сов.* צוגרייטן; ~ почву для посева צוגרייטן דעם באָדן צום פאַרזייען; ~ кадры קאַדרן צוגרייטן; ~ доклад צוגרייטן א פּאָרטראַג; ~ся *сов.* צוגרייטן זיך

подготовка *ж* 1. צוגרייטונג ‖, צוגרייטן ז; военная ~ מיליטערישע צוגרייטונג; допризывная ~ פאַרפּריזיוו־צוגרייטונג ‖; 2. *(запас знаний)* צוגרייטונג ‖; у него хорошая ~ ער איז גוט° צוגעגרייט; ◇ артиллерийская ~ *воен.* ארטילערישע צוגרייט־באַשיסונג

подготовленн||ость *ж* צוגעגרייטקייט ‖; ~ый צוגעגרייטער

подготовлять(ся) *несов.* подготовить(ся)

подгруппа *ж* סובגרופּע ‖ ־ס, אונטערגרופּע ‖ ־ס

подгузник *м* אונטערווינדעלע ז ־ך

поддавать *несов. см.* поддать; ~ся *несов.* 1. *см.* поддаться; 2. לאָזן* זיך; материал легко поддаётся обработке דער מאַטעריאַל לאָזט זיך גרינג באַאַרבעטן; ◇ это не поддаётся описанию דאָס איז אומבאַשרײַבלעך, דאָס איז ניט צו(ם) באַשרײַבן*

поддакивать *несов.*, **поддакнуть** *сов. разг.* צובאָמקען, פּאַטאַקעווען

подданн||ый *м* אונטערטאַן מ ־ען; ~ство *с* אונטערטאַנשאַפט ‖

поддать *сов.* 1. דערלאַנגען (א קלאַפּ); ~ ногой мяч ארויפקלאַפּן מיטן פוס די פּילקע; 2. *разг. (карту, шашку)* *אונטערגעבן; 3.: ~ жару *разг.* אונטערגעבן* היץ; ~ся *сов.* 1.: наконец дверь поддалась סאָפּקאָלסאָף האָט די טיר נאָכגעגעבן [נאָכגעלאָזט]; ~ся *чьему-л.* влиянию לאָזן* זיך באַווירקן פון עמעצן; ~ся искушению ניט בײַשטיין* דעם ניסאָיען; ~ся на уговоры לאָזן* זיך אײַנרעדן; не ~ся панике ניט ארײַנפאַלן* אין פּאַניק; 2. *разг. (противнику)* אונטערגעבן* זיך

поддева́ть *несов. см.* подде́ть

подде́лать *сов.* נאָכמאַכן [מאַכן]; ~ докуме́нты נאָכמאַכן דאָקומענטן [פֿאַלשע]; ~ *чью-л.* по́дпись נאָכמאַכן עמעצנס כּסימע; ~**ся** *сов. разг.* (*к кому-л.*) צופּאַסן זיך (צו), אונטערכאַפּענען* זיך (צו)

подде́лка *ж* 1. פֿעלשונג װ, פֿעלשן ו; 2. (*подделанная вещь*) אימיטאַציע װ

подде́лывать(ся) *несов. см.* подде́лать(ся)

подде́льный 1. (*фальшивый*) פֿאַלשער, געפֿעלשטער; (*искусственный*) (נאָכ)געמאַכטער, קינסטלעכער, אימי־טירטער, געמעלאַכטער; (*о чувствах и т. п.*) געמאַכטער; ~ брилльа́нт א פֿאַלשער בריליאַנט; 2. (*подложный*) נאָכגעמאַכטער, פֿאַלשער

поддержа́ть *сов.* 1. (*не давать упасть*) אונטער־האַלטן*; ~ по́д руку אונטערהאַלטן* אונטער אָרעם; 2. (*оказать помощь*) שטיצן, אונטערהאַלטן*; 3. (*выразить своё согласие*) אונטערהאַלטן*; ~ *чью-л.* кандидату́ру אונ־טערהאַלטן* עמעצנס קאַנדידאַטור; 4. (*не дать прекра-титься*) אונטערהאַלטן*; ~ разгово́р אונטערהאַלטן* דעם שמועס; ~ поря́док האַלטן* די אָרדענונג

подде́рживать *несов.* 1. *см.* поддержа́ть; ~ дру́жбу с *кем-л.* [אונטערהאַלטן*] פֿריינטלעכע באַציונגען אָנהאַלטן* מיט עמעצן; ~ перепи́ску с *кем-л.* מיט קאָרעספּאָנדירן עמעצן; 2. (*служить опорой*) אונטער־, אונטערהאַלטן* שפּאַרן

подде́ржк||а *ж* 1. שטיצע װ, אונטערשטיצונג װ; (*помощь тж.*) הילף װ; мора́льная ~а מאָראַלישע שטיצע; по́ль-зоваться широ́кой ~ой ברייט געשטיצט ווערן*; 2. (*опо-ра*) אָנשפּאַר ח

подде́ть *сов.* 1. אונטערהייבן*, פֿאַרטשעפּען פֿון אונטן; 2. *разг.* (*сказать колкость*) א שטאָך טאָן*

поддува́ло *с* צוג־לאָך װ (מצ. ..לעכער)

поддува́||ть *несов.* 1. *см.* подду́ть; 2. *безл.*: ~ет עס ציט (א ווינט, א קעלט)

подду́ть *сов.* בלאָזן* (פֿון אונטן)

поде́йствовать *сов.* (*повлиять*) ווירקן, א וויר־קונג [א פּועל] האָבן*

поде́ла||ть *сов. разг.* 1. (*заняться чем-л. в течение некоторого времени*) טאָן*, מאַכן (א געוויסע צייט); 2. (*сделать что-л.*) מאַכן; ◇ ничего́ не ~ешь ס'וועט דאָ ס'איז קיין אַנדער ברירה ניטאָ, גאָרנישט ניט העלפֿן; ни-чего́ нельзя́ с ним ~ть מיט אים קען מען גאָרנישט ניט מיט אים איז שווער האָבן צו טאָן מאַכן;

подели́||ть *сов.* 1. צעטיילן; (*распределить*) צעטיילן (צווישן); и что́ они́ не ~ли? *разг.* וואָס האָבן זיי ניט פֿאַרוואָס קענען זיי ניט אויסקומען [הויזן] צווישן צעטיילט? זיך?; 2. (*уделить другому, пережить вместе*) טיילן זיך; ~**ться** *сов.* 1. (*уделить кому-л. часть своего*) טיילן זיך; ~ться с *кем-л.* после́дним куско́м хле́ба טיילן זיך מיט עמעצן מיטן לעצטן ביסן; 2. (*сообщить*) טיילן זיך; ~ться впечатле́ниями טיילן זיך מיט די איינדרוקן; ~ться о́пытом טיילן זיך מיט דער דערפֿאַרונג; хочу́ ~ться с ва́ми ра́достью איך וויל טיילן מיט אייך מיין פֿרייד

подело́м *нареч. разг.*: ~ тебе́ אַזוי א מיצווע אויף דיר, האָסט עס קאָשער פֿאַרדינט, קומט דיר

поде́лыва||ть *несов. разг.*: что ~ете? וואָס מאַכט איר עפּעס?, ווי גייט עס אייך?

подённ||о *нареч.* אויף טאָגלוין; рабо́тать ~о אַרבעטן אויף טאָגלוין; ~**ый**: ~ая опла́та טאָגלוין ח; ~ая рабо́та טאָגלוין־אַרבעט װ

подёнщ||ик *м* = טאָגלוין־אַרבעטער ח; ~**ица** *ж* טאָג־לוין־אַרבעטערין װ ־ס

подёргивание *с* (*нервное*) צוקן ו

подёргива||ть *несов.* 1. א צוק טאָן* (פֿון מאָל צו מאָל); 2. *безл. разг.*: его́ ~ет ער האַלט אין איין צוקן; ~**ться** *несов.* צוקן, (אונטער)ציטערן

подёржанный געניצטער; (*об одежде тж.*) געטראָגע־נער

подержа́ть *сов.* האַלטן* (א געוויסע צייט)

подёрну||ть *сов.* פֿאַרציען*, באַדעקן; о́зеро бы́ло ~то льдо́м די אָזערע איז געווען פֿאַרצויגן [באַדעקט] מיט א אייז; ~**ться** *сов.* פֿאַרצויגן זיין*, באַדעקט זיין*; דין הײַטל אײַז ее́ глаза́ ~лись слеза́ми אירע אויגן זײַנען פֿאַרנעפּלט פֿון טרערן

подешеве́ть *сов.* ביליק(ער) ווערן*, [וועלוו(ע)לער] וואָלוול ווערן*

поджа́ривать(ся) *несов. см.* поджа́рить(ся)

поджа́ристый צוגעבראָטענער, צוגעברוינטער

поджа́рить *сов.* צוברעגלען, צובראָטן*; ~**ся** *сов.* צו־בראָטן* זיך; (*подрумяниться*) צוגעברוינט ווערן*

поджа́ть *сов.*: ~ но́ги под себя́ די אַרונטערנעמען* צונויפֿשליסן* די ליפּן; ~ гу́бы קויערן, פּיס אונטער זיך; ~ хвост אונטערבייגן* דעם עק

поджелу́дочн||ый: ~ая железа́ אונטערמאָגנדיקע דריז

поджéчь *сов.* אונטערצינדן*

поджига́тел||ь *м* = אונטערצינדער ח; ◇ ~и войны́ מיל־כאָמע־אונטערצינדער מצ.

поджига́ть *несов. см.* подже́чь

поджида́ть *несов. см.* подожда́ть

поджи́лки *мн. разг.*: у них ~ трясу́тся סע וואַרפֿט מיט זיי ווי אין קאַדאָכעס (פֿאַר פּאַכעד)

поджима́ть *несов. см.* поджа́ть

поджо́г *м* אונטערצינדונג װ

подзаголо́вок *м* אונטערקעפּל ו ־עך

подзадо́ривать *несов.*, **подзадо́рить** *сов. разг.* אונטער־געבן* הייץ

подзаты́льник *м разг.* א טשמעל [א זעץ] אין האַלדז־און־נאַקן

подзащи́тный *м* ־טע פּאַרטיידיקטער ח; (*адвоката тж.*) קליענט ח ־ן

подземе́лье *с* אונטערערדישע הייל; קאַטאַקאָמבע װ ־ס

подзе́мн||ый אונטערערדישער; ~ая желе́зная доро́га מעטראָ ח, מעטראָפּאָליטען ח, אונטערערדישע באַן; ~ые рабо́ты אונטערערדישע אַרבעט, אַרבעט אונטער דער ערד; ~ый взрыв אונטערערדישער אויפֿרײַס

подзерка́льник *м* שפּיגל־טישל ו ־עך

подзо́л *м с.-х.* פּאָדזאָל ח, אַשקאַליריקער באָדן

подзо́лист||ый: ~ая по́чва *см.* подзо́л

подзо́рн||ый: ~ая труба́ ווײַטזיכט־רער װ

подзыва́ть *несов. см.* подозва́ть

подка́лывать *несов. см.* подколо́ть

подка́пывать(ся) *несов. см.* подкопа́ть(ся)

подкарау́ли||вать *несов.* (*вин.*) לאָקערן (אויף, ואַך); ~**ть** *сов.* (*вин.*) אויסשטשאַטעוען, אויסלאָקערן

подка́рмливать(ся) *несов. см.* подкорми́ть(ся)

подкати́ть *сов.*, **подка́тывать** *несов.* 1. *(катя, приблизить)* צוקײקלען, צוקאַטשען; *(под что-л.)* אַרונטערקײקלען, אַרונטערקאַטשען; 2. *разг.* *(подъехать)* ראַש *צופֿאָרן; *(на велосипеде и т. п.)* צוראָלן; 3. (к *дат.*) *צוטרעטן; к го́рлу подкати́ло *разг.* א קנײלכל איז צוגעטראָטן צום האַלדז

подка́шивать(ся) *несов. см.* подкоси́ть(ся)

подки́дывать *несов. см.* подки́нуть

подки́дыш *м* אַן אונטערגעוואָרפֿן קינד

подки́нуть *сов. см.* подбро́сить 1, 3, 4

подкла́дка *ж* 1. אונטערשלאַק מ, אונטערלאָג מ; 2. *перен. разг.* יעסאָד מ, הינטערגרונט מ

подкла́дочный אונטערשלאַק-; ~ шёлк אונטערשלאַק-זײַד װ, זײַד פֿאַר אונטערשלאַק

подкла́дывать *несов. см.* подложи́ть

подкла́сс *м* סובקלאַס מ ־ן

подкле́ивать *несов.*, **подкле́ить** *сов.* אונטערקלעפּן

подключа́ть *несов.*, **подключи́ть** *сов.* 1. (*вин.* к *дат.*) *прям и перен.* *אײַנשליסן; ~ дом к телефо́нной се́ти אײַנשליסן* דאָס הויז אין דער טעלעפֿאָן-נעץ; на́до и его́ подключи́ть к э́той рабо́те מע דאַרף אים אויך אײַנשליסן אין אָט דער אַרבעט; 2. *(вин.; газ, свет и т. п.)* *לאָזן*, *געבן

подко́ва *ж* פּאָדקאָווע װ ־ס, פּאָדקעווע װ ־ס

подкова́ть *сов.*, **подко́вывать** *несов.* 1. אונטערשמידן, אונטערקאָוועןן; 2. *перен. разг.* אונטערשמידן; он хорошо́ подко́ван в матема́тике ער האָט פֿעסטע ידיעות אין מאַטעמאַטיק

подко́жн||ый אונטערהויטיקער; ~ое впры́скивание אונטערהויטיקע אינייעקציע

подколо́ть *сов.* אונטערשפּיליען; *перен. разг.* א שטאָך *טאָן, א שפּילקע *אונטערוואַרפֿן

подкоми́ссия *ж* סובקאָמיסיע װ ־ס

подконтро́льный קאָנטראָלפֿליכטיקער; *(дат.)* אונטער קאָנטראָל עמעצנס *после сущ.*

подко́п *м* אונטערגראָבונג װ; 2. *обыкн. мн. разг.* *(козни)* הינטערפּיסלעך מצ., אינטריגעס מצ.

подкопа́ть *сов.* *אונטערגראָבן; ~ся *сов.* 1. אונטערגראָבן* זיך; 2. *(под кого-л.) разг.* אונטערשטעלן א פּיסל; не подкопа́ешься! ניטאָ צו וואָס צוטשעפּען זיך!

подкорми́ть *сов.* אונטערהאָדעווען, צוהאָדעווען

подко́рмка *ж с.-х.* אונטערהאָדעווען ז, צוהאָדעווען ז

подкоси́ть *сов.* 1. אונטערקאָסען; 2. *(лишить силы, бодрости)* (אַראָפּ)וואַרפֿן* פֿון די פֿיס; ~ся *сов.*: у него́ но́ги подкоси́лись ס'האָבן זיך אים אונטערגעהאַקט די פֿיס

подкра́дываться *несов. см.* подкра́сться

подкра́сить *сов.* צופֿאַרבן, אונטערפֿאַרבן; ~ око́нные ра́мы צופֿאַרבן [אונטערפֿאַרבן (א ביסל)] די פֿענצטער-ראַמען; ~ гу́бы צופֿאַרבן די ליפּן; ~ся *сов.* צופֿאַרבן זיך, צושמינקען זיך

подкра́сться *сов. прям. и перен.* אונטערגאַנווענען* זיך

подкра́шивать(ся) *несов. см.* подкра́сить(ся)

подкрепи́ть *сов.* 1. *(придать прочность)* באַפֿעסטיקן; 2. *(восстановить чьи-л. силы)* דערפֿרישן, אונטערקרעפֿטיקן; *(напитками и т. п. тж.)* דערקוויקן עמעצן דאָס האַרץ; 3. *(придать убедительность)* שטיצן; ~ся *сов.* אונטערקרעפֿטיקן זיך; *(перекусить)* *צובײַסן

подкрепле́ние *с* 1. *(действие)* באַפֿעסטיקן ז; *(восстановление сил)* אונטערקרעפֿטיקן ז; 2. *воен.* פֿאַרשטאַרק-קויכעס מצ., שטאַרק-טרופּן מצ.

подкрепля́ть(ся) *несов. см.* подкрепи́ть(ся)

по́дкуп *м* אונטערקויף מ

подкупа́||ть *несов. см.* подкупи́ть; ~ющий האַרץ-געווינענדיקער; ~ющая и́скренность האַרץ-געווינענדיקע אופֿריכטיקײַט; с ~ющей улы́бкой מיט א ליב שמייכעלע

подкупи́||ть *несов.* 1. אונטערקויפֿן; 2. *(вызвать чьи-л. симпатии)* *געווינען עמעצנס האַרץ, *נעמען; меня́ ~ла его́ и́скренность ער האָט מיך גענומען מיט זײַן אופֿריכטיקײַט [ער האָט געוווּנען מײַן האַרץ] מיט זײַן אופֿריכטיקײַט; 3. *разг. (купить дополнительно)* צוקויפֿן

по́дле 1. *нареч.* דערנעבן; 2. *предлог с род. п.* לעבן; נעבן *уст.*; ~ меня́ לעבן מיר

подлеж||а́ть *несов.*: ~а́ть обложе́нию *זײַן שטײַערפֿליכטיק; э́то не ~и́т оглаше́нию דאָס דאַרף [טאָר] ניט פֿאַרעפֿנטלעכט *ווערן; ◇ не ~и́т сомне́нию דאָס איז אויסער ספֿק

подлежа́щее *с грам.* סוביעקט מ ־ן

подлеза́ть *несов.*, **подле́зть** *сов.* (под *вин.*) אַרונטערקריכן* (אונטער)

подлета́ть *несов.*, **подлете́ть** *сов.* 1. *אונטערפֿליען, *צופֿליען; 2. *разг.* *(быстро приближаться — о человеке)* *אונטערפֿליען

подле́ц *м* א נידערטרעכטיקער פֿאַרשוין; *бран.* פּאַסקודניאַק מ ־עס

подле́чивать(ся) *несов. см.* подлечи́ть(ся)

подлечи́ть *сов. разг.* צוהיילן; ~ся *сов. разг.* צוהיילן זיך

подлива́ть *несов. см.* подли́ть

подли́вка *ж* סאָוס מ ־ן, אופּגוס מ ־ן

подли́за *разг.* *м* = אונטערלעקער מ; *ж* אונטערלעקערן װ ־ס, אונטערלעקערקע װ ־ס

подлиза́ться *сов.*, **подли́зываться** *несов.* (к *дат.*) אונטערלעקן זיך (צו)

по́длинник *м* אָריגינאַל מ ־ן; *(картины тж.)* אָריגינאַל-בילד ז ־ער; чита́ть в ~е לייענען אין אָריגינאַל

по́длинн||ый 1. *(являющийся оригиналом)* אָריגינאַל-, אָריגינעלער; אאוטענטישער *книжн.*; ~ый текст אָריגינאַל-טעקסט מ ־ן; ~ое письмо́ אאוטענטישע(ר) בריוו; э́то его́ ~ые слова́ דאָס זײַנען זײַנע פּינקטלעכע ווערטער; 2. *(истинный)* עכטער; ~ый гумани́зм עכטער הומאַניזם; ◇ с ~ым ве́рно שטימט מיטן אָריגינאַל

подли́ть *сов.* *אונטערגיסן, *צוגיסן; ◇ ~ ма́сла в ого́нь גיסן* בוימל אפֿן פֿײַער

по́дличать *несов.* (перед *предл.*) דערנידעריקן זיך, אונטערכאַנפֿענען* זיך

подло́г *м* פֿעלשונג װ ־ען; соверши́ть ~ באַגיין* א פֿעלשונג, מאַכן א פֿאַלשן דאָקומענט

подложи́ть 1. אונטערלייגן; ~ поду́шку под го́лову אונטערלייגן א קישן אונטערן קאָפּ; 2. *(прибавить)* צולייגן; ~ ещё поле́но в пе́чку אונטערוואַרפֿן* נאָך א שײַטל (האָלץ) אין הרובע; 3. *(тайно)* אונטערלייגן

подло́жный פֿאַלשער, געפֿעלשטער, (נאָכ)געמאַכטער

по́дл||ость *ж* 1. נידערטרעכטיקײַט װ; *(подлый поступок)* נידערטרעכטיקײַט װ ־ן; кака́я ~ость! א מין נידערטרעכטיקײַט!

ני-נידערטרעכטיקער, געמיינער ~ый ;דערטרעכטיקייט! גע-נידערטרעכטיקייט ‖ ־ן ~ый постýпок ;דעריקער מיינהייט ‖ ־ן

подмáзать *сов.* 1. צושמירן, אונטערשמירן; 2. *разг.* *(подкупать)* אונטערשמירן; **~ся** *сов. разг.* 1. *(подкраситься)* צופארבן זיך, אָנפארבן די ליפּן; 2. (к *дат.*) אונטערלעקן זיך (צו), צוכאַנפּענען* זיך (צו)

подмáзывать(ся) *несов. см.* подмáзать(ся)

подмандáтн‖ый ~ая террито́рия מאנדאַט־טעריטאָריע ‖ ־ס

подмастéрье *м* געזעל מ ־ן

подмáчивать *несов. см.* подмочи́ть

подмени́ть *сов.*, **подменя́ть** *несов.* 1. *(тайно)* פאַר-בייטן*; *(подложить)* אונטערוקן; 2. *(на работе)* פאַר-בייטן* (אף א קורצער צייט)

подмерзáть *несов.*, **подмёрзнуть** *сов.* צופרירן*, צוגע-פרוירן ווערן*

подмести́ *сов.*, **подметáть** *несов.* (צו)קערן; *(пол и т. п.)* אויסקערן; *(сор)* פארקערן; ~ кóмнату אויסקערן [פארקערן] אין צימער

подмéтить *сов.* באמערקן, דערזען*

подмётк‖а *ж* זויל ‖ ־ן, ־ס ‖ פּאַדעשווע; ◊ он емý в ~и не годи́тся ≅ ער דארף בא אים די הרובע הייצן

подмечáть *несов.* 1. *см.* подмéтить; 2. *(быть наблюдательным)* האָבן° א שארף אויג

подмешáть *сов.*, **подмéшивать** *несов.* צומישן

подмигивáть *несов.*, **подмигнýть** *сов.* צווינקען*

подминáть *несов. см.* подмя́ть

подмокáть *несов.*, **подмóкнуть** *сов.* אונטערגענעצט ווערן*, צוגענעצט ווערן*

подморáживать *несов.*, **подморóзить** *сов.* 1. צופרירן*; дорóгу подморóзило דער פראָסט האָט צוגעכאַפּט דעם וועג; 2. *безл.*: подморáживает ס׳נעמט א פרעסטל; подморóзило ס׳האָט זיך געשטעלט א פרעסטל

подмоскóвный בײַמאָסקווער, הינטערמאָסקווער *неизм.*

подмóстки *мн.* 1. *(настил)* איבערדעק ‖ ־ן; *стр.* רישטעוואַניעס מצ.; 2. *(сцена)* בינע ‖ ־ס

подмóченн‖ый: ~ая репутáция *разг.* א פארפלעקטע רעפּוטאַציע

подмочи́ть *сов.* אונטערנעצן, פארנעצן

подмывá‖ть *несов.* 1. *см.* подмы́ть 2. *безл. разг.*: меня́ ~ло сказáть им ס׳האָט מיך געקאָרטעט זאָגן זיי; **~ться** *несов. см.* подмы́ться

подмы́ть *сов.* 1. אונטערוואַשן*; 2. *(размыть, разрушить)* צעוואַשן*, צעשווענקען*; **~ся** *сов.* אונטערוואַשן* זיך

подмы́шка *ж* *(в косв. п. пишется раздельно)* אונטער דער פּאַכווע; *см. тж.* мы́шка[2]

подмы́шник *м* (שווייס־)קישעלע I ־ך

подмя́ть *сов.* פארקוועטשן אונטער זיך

поднебéсн‖ый *поэт.* הימל־, הימל־היכער; в ~ой вышинé הויך אין הימל

поднебéсье *с поэт.* ‖ הימלהייך

подневóльный 1. *(зависимый)* אָפּהענגיקער; я человéк ~ איך בין ניט בא זיך אין די הענט; 2. *(принудительный)* צוואַנג־; ~ труд ‖ צוואַנג־ארבעט

поднести́ *сов.* 1. צוטראָגן*; ~ чемодáн צוטראָגן* דעם טשעמאָדאַן; ~ запи́ску к глазáм צוטראָגן* דאָס צעטע-לע נאָענט° צו די אויגן; 2. *(подарить)* אונטערטראָגן*; 3. *(угостить)* דערלאַנגען, געבן*

поднимáть *несов. см.* подня́ть; **~ся** *несов.* 1. *см.* подня́ться; 2. *(о дороге и т. п.)* גיין* [פירן] בארג־ארויף; 3. *(возвышаться)* טורעמען זיך, הייכן זיך

поднови́ть *сов.*, **подновля́ть** *несов.* באנײַען, אָפּפרישן

подногóтн‖ая: знать всю ~ую וויסן* אלץ, וואָס אונ-טערן נאָגל איז

поднóжие *с* 1. צופוסנס מ; ~ горы́ בארגפוס מ, בארג־צופוסנס מ; 2. *(памятника)* פּיעדעסטאַל מ ־ן

поднóжк‖а *ж* 1. *(вагона и т. п.)* טרעפּל I ־עך; 2. *разг.* *(удар ногой)* אונטערפיסל I ־עך; дать ~у комý-л. אונטערשטעלן א פיסל עמעצן

поднóжный: ~ корм פּאַשע ‖ פוספּיטער, I

поднóс *м* טאַץ ‖ ־ן

подноси́ть *несов. см.* поднести́

подношéние *с* פּרעזענט מ ־ן, מאַטאָנע ‖ ־ס

подня́тие *с* 1. אופהייבן I; *(см. тж.* подня́ть); 2. שטייגן I, דאָס אופהייבן זיך *(см. тж.* подня́ться)

подня́ть *сов.* 1. אופהייבן*; ~ платóчек אופהייבן* דאָס טיכעלע; ~ рýки вверх אופהייבן* די הענט ארויף; ~ воротни́к אופהייבן* [אופשטעלן] דעם קאָלנער; ~ я́корь אופהייבן* דעם אנקער; אָפּאַנקערן; 2. *(флаг, парýса, занавес)* אופהייבן*, ארופציען*; 3. *(заставить встать)* אופהייבן*; *(разбудить)* אופטאָרען; ~ в атáку אופהייבן* [פירן] אין אן אטאַקע; 4. (на *вин.*; *воодушевить*) אופמוטיקן (אף); ~ на пóдвиг אופמוטיקן אף באגיין א העלדנטאַט; 5. *(увеличить, улучшить)* העכערן, אופהייבן*; ~ производи́тельность трудá העכערן די אר-בעט־פּראָדוקטיוויקייט; ~ квалификáцию העכערן די קוואַליפיקאַציע; ~ цéны העכערן [אופהייבן*] די פּרײַזן; ~ настроéние אופהייבן* די שטימונג; 6.: ~ восстáние מאכן [אופהייבן*] אן אופשטאנד; ~ тревóгу אליאַרמירן, אן אליאַרם; ~ крик אופהייבן* א געשריי; 7. *(вспахивать)* אופאַקערן, אופהייבן*; ~ цели́нý אופ-אַקערן [אופהייבן*] רויערד; ◊ ~ глазá אופהייבן* די אויגן; ~ пéтли ארופנעמען* די אייגלעך; ~ рýку на когó-л. אופהייבן* א האנט אף עמעצן; ~ когó-л. нá смех מאכן פון עמעצן; מאכן פון עמעצן דאָס גרעסטע געלעכטער; ארופּ-אופהייבן* זיך כּוכע־אוטלולע *уст.*; **~ся** *сов.* 1. אופהייבן* זיך [ארופ-שטייגן*]; ארופגיין*; ~ся на кры́шу ארופגיין* [שטייגן*] אפן דאך; ~ся по лéстнице на четвёртый этáж ארופגיין* מיט די טרעפּ אפן פערטן עטאַזש; он упáл, но бы́стро подня́лся ער איז אומגעפאלן, נאָר ער האָט זיך אפניך אופגעהויבן [נאָר ער איז גיך אופגעשטאַנען]; ~ся с мéста אופהייבן* זיך [אופשטיין*] פונעם אָרט; 2. *(взойти — о солнце, луне)* אופגיין*; сóлнце подняло́сь ужé высокó די זון איז שוין געשטאַנען גאנץ הויך אין הימל; 3. *(взлететь)* אופהייבן* זיך, אופליען*; 4. *(встать с постели)* אופשטיין*; 5. *(повыситься)* אופהייבן* זיך, שטייגן*, ווערן* העכער, העכערן זיך; температýра подняла́сь די טעמפּעראַטור האָט זיך גע-; טעמפּעראַטור איז געשטיגן די העכערט [איז געוואָרן העכער]; цéны подняли́сь די פּרײַזן [זײַנען געשטיגן [זײַנען געוואָרן העכער]; настроéние поднялóсь ס׳האָט זיך אופגעהויבן די שטימונג; 6. *(восстать)* אופהייבן* אן אופשטאנד, אופשטיין*; 7. *(начаться, возникнуть)* אופהייבן* זיך, ווערן*; подня́лся си́льный вéтер ס׳איז געוואָרן [ס׳האָט זיך אופגעהויבן] א שטאַרקער

ווינט; подня́лся шум ס'האָט זיך אופגעהויבן [ס'איז געוואָרן] א טומל

подо см. под[1]

подоба́||ть несов. безл. обыкн. פּאס(ט)ן; ему́ не ~ет занима́ться таки́ми дела́ми עס פּאסט ניט פאר אים [עס דארף אים ניט אָנשטיין] פארנעמען זיך מיט אזעלכע זאכן; ~ющий פּאסיקער; заня́ть ~ющее ме́сто פארנעמען* א פּאסיק אָרט

подо́би||е с 1. (עפּעס) ענלעכס (אָף); жа́лкое ~е чего-л. א נעבעכדיקע אָנצוהערעניש אָף עפּעס; в его́ слова́х не́ было да́же ~я пра́вды אין זײַנע ווערטער איז ניט געווען אפילע קיין אָנצוהערעניש אָף עמעס; 2. мат. ענלעכקײַט ||

подо́бно предлог с дат. п. ענלעך צו, פּונקט ווי; ~ тому́, как פּונקט ווי

подо́бн||ый 1. (дат.; сходный) אזעלכער ווי; лю́ди, ~ые вам אזעלכע מענטשן, ווי איר; ~ым же о́бразом פּונקט אזוי, פּונקט אָף אזא אויפן; 2. (такой) אזעלכער; в ~ых слу́чаях אין אזעלכע [ענלעכע] פאלן; 3. мат. ענלעכער; ~ые треуго́льники ענלעכע דרײַעקן; ◇ ничего́ ~ого ס'הייבט זיך (גאָר) ניט אָן; и тому́ ~ое (сокр. и т. п.) און דעס(ט)גלײַכן, און דאָסגלײַכן (сокр. אדגי)

подобостра́ст||ие с סערווילישקײַט ||, קריכערײַ ||; ~ный סערווילישער, קריכערישער

подобра́ть сов. 1. (поднять с земли) אופהייבן*; (рассыпанное) צונויפקלײַבן*, אופקלײַבן*; ~ моне́ту אופהייבן* א מאטבייע; ~ ра́неных פארנעמען* די פארווונדעטע; 2. (выбрать) צוקלײַבן*, אונטערקלײַבן*; ~ ключ к замку́ צוקלײַבן* [צוזוכן] א שליסל צום שלאָס; ~ ну́жных люде́й צוקלײַבן* נייטיקע מענטשן; ~ (подходя́щий) цвет צוקלײַבן* א (פּאסיקן) קאָליר; ~ себе́ костю́м צוקלײַבן* זיך אן אָנצוג; 3. (убрать, спрятать под что-л.) פארנעמען*, ארונטערנעמען*; ~ во́лосы פארנעמען* די האָר; 4. (приподнять) ארופציען*, אונטערהייבן*; ~ пла́тье אונטערהייבן* דאָס קלייד; 5.: ~ во́жжи אָנציען* די לייצעס; ~ся сов. 1. (составиться) צונויפקלײַבן* זיך; подобрала́сь хоро́шая компа́ния ס'האָט זיך צונויפגעקליבן א גוטע° קאָמפּאניע; 2. разг. (подкрасться) אונטערגאנווענען* זיך; 3. разг. (принять более строгий вид) אונטערציען* זיך

подобру́-поздоро́ву нареч. разг.: убира́йся ~ גיי דיר געזונטערהייט (ביזוואנען מע האָט דיך ניט מעשאלייעך געווען)

подогна́ть сов. 1. (пригнать) צוטרײַבן*; 2. (торопить) צוײַלן, אונטערטרײַבן*; 3. (приладить) צופּאסן; ~ по разме́ру צופּאסן צו דער מאָס

подогну́ть сов. 1. פארבייגן*; 2.: ~ но́ги ארונטערנעמען* (אונטער זיך) די פיס; ~ся 1. פארבייגן* זיך; 2. (о ногах) אונטערבייגן* זיך

подогрева́ть несов., **подогре́ть** сов. 1. אָנווארעמען, דערווארעמען; 2. перен. אונטערווארעמען, אונטערהייבן*; ~ настрое́ние אונטערגעבן* היץ; אונטערווארעמען די שטימונג

пододвига́ть(ся) несов. см. пододви́нуть(ся)

пододви́нуть сов. צורוקן נעענטער; ~ся сов. צורוקן זיך (נעענטער)

пододея́льник м קאָלדרע־ציך || ־ן

подожда́ть сов. 1. צוּווארטן; ~ кого-л. צוּווארטן אָף עמעצן; лу́чше ~ весны́ בעסער צוּווארטן ביז ווּעסנע; подожди́(те)! ווארט א ווײַלע!; 2. (+ инф., с тв.) צוהאלטן* זיך (מיט)

подозва́ть сов. צורופן*

подозрева́ть несов. 1. כוישעד זײַן*, האָבן* א כשאד; ~ кого-л. в изме́не כוישעד זײַן* עמעצן אין פאראַט; кого́ вы подозрева́ете? וועמען זײַט איר כוישעד?, אָף וועמען האָט איר א כשאד?; 2. (о предл.; догадываться): (и) не ~ о чём-л. ניט האָבן* קיין אנונג וועגן עפּעס, ניט אָנהייבן* צו וויסן וועגן עפּעס; он ни о чём не подозрева́ет ער וויס(ט) פון גאָרניט

подозре́ние с כשאד מ (מצ. כשאָדים), פארדאכט מ ־ן; ~ па́ло на него́ דער כשאד איז געפאלן אָף אים; ◇ быть под ~м זײַן* אונטער א כשאד

подозри́тельн||о нареч. 1.: он ~о споко́ен ס'איז עפּעס ניט קאָשער [ניט גלאט], וואָס ער איז אזוי רויק; ~о, что его́ так до́лго нет ס'איז עפּעס ניט גלאט, וואָס ער איז אזוי לאנג נאָך ניטאָ; 2. (недоверчиво) מיט כשאד; ~ость ж כשאָדימדיקײַט ||; ~ый 1. פארדעכטיקער; ~ая ли́чность א פארדעכטיקער פארשוין; ~ый шо́рох א פארדעכטיק שאָרכען; 2. (недоверчивый) כשאָדימדיקער, כשאדפולער; ~ый челове́к באל־כשאָדים מ (מצ. באלע־כשאָדים)

подои́ть сов. אויסמעלקן*

подо́йник м מעלקשעפל ז ־עך; דויניצע || ־ס разг.

подойти́ сов. 1. (к дат.; приблизиться) צוגיין* (צו); 2. (о времени, событии и т. п.) אונטערגיין*, שוין דערנעענטערן זיך, (אָנ)קומען* באלד; подошло́ вре́мя сеноко́са ס'האָט זיך דערנעענטערט [ס'האָט זיך אונטערגערוקט] די צײַט פון היישניט; вре́мя подошло́ к полу́дню ס'איז שוין געוואָרן נאָענט צו האלבטאָג; 3. (к дат.; приняться) צוטרעטן*, איבערגיין*; ~ к са́мому гла́вному איבערגיין* [קומען*] צום סאמע איקער; 4. (к дат.; отнестись как-л.) צוגיין* (צו); ~ крити́чески к чему-л. צוגיין* קריטיש צו עפּעס; 5. (дат.; соответствовать) טויגן (פאר), אונטערגיין* (דאט.); (по размеру, по форме) צוגיין* (צו); (по цвету и т. п.) פּאסן זיך (צו); э́то ему́ не подойдёт דאָס טויג, דאָס וועט אים ניט אונטערגיין ניט פאר אים, דאָס איז ניט פאר אים; 6. разг. (о тесте) אופגיין*; ◇ ~ к концу́ האלטן* בא ענדיקן זיך

подоко́нник м פענצטערברעטל ז ־עך; цветы́ на ~е בלומען אפן פענצטער

подо́л м פאָלע || ־ס

подо́лгу нареч. א לאנגע° צײַט, גאנץ לאנג; я ~ проси́живал на берегу́ мо́ря כ'פלעג אָפּזיצן שאָענלאנג [שאָענווײַז] באם ברעג יאם; он гости́л у нас ~ ער פלעג(ט) זײַן בא אונדז צוגאסט אָף א לאנגער° צײַט

подо́нки мн. 1. לעצטע טראָפּנס; פּאָדאָנקעס מצ. разг.; 2. перен. דעק־לײַט מצ.; ~ о́бщества דאָס פּסוילעס [די אויסווורפן, די אויסוואָרפן] פון דער געזעלשאפט

подопе́чн||ый 1. אָפּעקירטער; (וואָס) אונטער אן אָפּעקע после сущ.; 2. в знач. сущ. м אָפּעקירטער מ ··טע

подоплёка ж разг. אונטערגרונט מ

подо́пытный עקספּערימענט־; ~ кро́лик прям. и перен. עקספּערימענט־קיניגל ז ־עך

подорва́ть сов. 1. (взорвать) אופרײַסן*; 2. перен. אונטעררײַסן*; ~ чей-л. авторите́т אונטעררײַסן* עמעצנס אווטאָריטעט; ~ (своё) здоро́вье אונטעררײַסן* (זיך) דאָס געזונט

подорóжник *м* וועגבלאט מ, וועג־גראָז ז

подоси́новик *м* רויט־שוועמל ז ־עך, רויטקעפל ז ־עך

подослáть *сов.* אונטערשיקן

подоспéть *сов. разг.* אונטערקומען* (צו דער צייט), צושטעלן זיך

подостлáть *сов.* אונטערשפרייטן, אונטערבעטן

подоткнýть *сов.* ארונטערשטעקן

подотчётный 1. *(о деньгах)* צום אָפרעכענען זיך *после сущ.*; אד־לעכעזשבן *после сущ. уст.*; 2. *(о человеке)* באריכטפליכטיקער

подóхнуть *сов.* פייגערן; *(о многих)* אויספייגערן

подохóдный האכנאָסע־, אײַנקונפט־; ~ налóг האכנאָסע־שטייער מ

подóшва *ж* 1. *(обуви)* זויל װ ־ן, פאָדעשווע װ ־ס; *(ногú)* פוסזויל װ; 2. *(горы́)* בארג־צופוסנס מ, (בארג)פוס מ

подпадáть *несов. см.* подпáсть

подпáивать *несов. см.* подпойть

подпáсок *м* פאסטעך־יינגל ז ־עך, פאסטעכל ז ־עך

подпáсть *сов.* ארונטערפאלן*; ~ под *чьё-л.* влия́ние ארונטערפאלן* אונטער עמעצנס ווירקונג

подпевáла *разг. м* נאָכבאָמקער מ ־ס, נאָכזינגער מ ־ס; *ж* נאָכבאָמקערן װ ־ס, נאָכזינגערן װ ־ס

подпевáть *несов. (дат.)* 1. (מיט) מיטזינגען*; 2. *перен. разг.* נאָכבאָמקען (דאט.), נאָכזינגען* (דאט.)

подперéть *сов.* אונטערשפארן; ~ забóр אונטערשפארן דעם פלויט; ~ подборóдок рукóй אונטערשפארן דעם קין מיט דער האנט

подпи́ливать *несов.*, **подпили́ть** *сов.* אונטערזעגן

подпирáть *несов. см.* подперéть

подписáть *сов.* 1. *(поставить подпись)* אונטערשרייבן*, (אונטער)כאסמענען*; *(обязательство и т. п.)* אונטערשרייבן*; ~ договóр אונטערשרייבן* אן אָפמאך; подпиши́те! כאסמעט זיך!; 2. *(написать внизу)* צושרייבן*; 3. *(включить в число подписчиков)* אבאָנירן; ~ *когó-л.* на газéту אבאָנירן עמעצן אף א צייטונג; ~ся *сов.* 1. אונטערשרייבן* זיך, כאסמענען* זיך; 2. (на *вин.*; *стать подписчиком)* אבאָנירן זיך (אף); אויסשרייבן*; ~ся на газéту אבאָנירן זיך אף א צייטונג, אויסשרייבן* א צייטונג; ◇ ~ся обéими рукáми под *чем-л.* אונטערשרייבן* זיך מיט ביידע הענט אונטער עפעס

подпи́ск||а *ж* 1. *(на газеты и т. п.)* אבאָנירונג װ, דאָס אונטערשרייבן זיך; журнáл высылáется тóлько по ~е דער זשורנאל ווערט ארויסגעשיקט בלויז די אבאָנענטן; 2. *(обязательство)* היסכייווס־צעטל מ ־ען

подписн||óй אבאָנעמענט־; ~áя ценá אבאָנעמענט־פרייז װ; ~ы́е издáния ביכער לויט אן אבאָנעמענט; ◇ ~óй лист זאמל־ליסטע װ

подпи́счик *м* אבאָנענט מ ־ן

подпи́сывать(ся) *несов. см.* подписáть(ся)

пóдпись *ж* 1. *(действие)* אונטערשרייבן ז; (אונטער)כאסמענען ז; отнести́ докумéнт на ~ אוועקטראָגן* דעם דאָקומענט אף כאסמענען; 2. *(фамилия)* כסימע װ ־ס, אונטערשריפט װ ־ן; постáвить ~ כאסמענען* זיך, אונטערשרייבן* זיך; за ~ю *когó-л.* מיט עמעצנס כסימע; 3. *(под рисунком и т. п.)* אונטערשריפט װ ־ן

подплывáть *несов.*, **подплы́ть** *сов.* 1. צושווימען*; *(о судах)* צוגיין*; 2. *(под что-л.)* ארונטערשווימען*

подпои́ть *сов. разг.* אָנשיקערן, אָנטרינקען*

ПОД

подползáть *несов.*, **подползти́** *сов.* 1. (к *дат.*) צוקריכן* (צו); 2. (под *что-л.*) ארונטערקריכן* (אונטער)

подполкóвник *м* פאָדפאָלקאָווניק מ ־עס

подпóль||е *с* 1. *(подвал)* קעלערגרוב װ, קעלער מ ־ס, ־ן; 2. *(конспиративное положение)* אונטערערד װ; уйти́ в ~е איבערגיין* אף אונטערערד, אוועק|גיין* אין אונטערערד; рабóтать в ~е ארבעטן אונטערערדיש [אומלעגאל]; в глубóком ~е אין טיפער אונטערערד; ~щик *м* = מ אונטערערדלער, אונטערערדישער טוער; ~щица *ж* אונטערערדלערן װ ־ס, אונטערערדישע טוערן

подпóр(к)а *ж* אונטערשפאר מ ־ן, אונטערלעג מ ־ען

подпóчва *ж* אונטערבאָדן מ

подпóчвенн||ый אונטערבאָדנדיקער; ~ые вóды אונטערבאָדנדיקע וואסער

подпоя́саться *сов.*, **подпоя́сываться** *несов.* אונטערגארטלען זיך

подпрáвить *сов.*, **подправля́ть** *несов.* 1. צופאריכטן; *(привести в порядок)* עטוואָס בעסער מאכן; 2. *разг. (больного)* פאריכטן (א ביסל), צוהיילן

подпрýга *ж* זאָטלפאס מ ־ן, זאָטלרימען מ ־ס

подпры́гивать *несов.*, **подпры́гнуть** *сов.* אונטערשפרינגען*

подпускáть *несов.*, **подпусти́ть** *сов.* צולאָזן*; ~ бли́же צולאָזן* נעענטער

подрабáтывать *несов.*, **подрабóтать** *сов. разг.* 1. *(дополнительно заработать)* צוארבעטן, צופארדינען; 2. *(подготовить)* דערארבעטן; ~ резолю́цию דערארבעטן די רעזאָליוציע

подрáвнивать *несов. см.* подровня́ть

подражáни||е *с* 1. *(действие)* נאָכמאכן ז; примéр, достóйный ~я א ביישפיל, וואָס איז ווערט, מע זאָל אים נאָכפאָלגן; 2. *(произведение)* נאָכאמונג װ ־ען, נאָכמאכונג װ ־ען

подражáть *несов.* *(чему-л.)* נאָכמאכן, אימיטירן; *(кому-л.)* נאָכמאכן (דאט.); *(следовать примеру кого-л.)* נאָכפאָלגן (דאט.); ~ пéнию птиц נאָכמאכן [אימיטירן] דאָס זינגען פון פייגל; слéпо ~ *комý-л.* בלינד [מעכאניש] נאָכמאכן, בלינד [מעכאניש] איבערנעמען* די גענג פון עמעצן

подразделéние *с* 1. אָפטייל מ ־ן; אונטערטייל מ ־ן; 2. *воен.* (קלענערער) מיליטער־טייל מ ־ן

подраздели́ть *сов.*, **подразделя́ть** *несов.* אונטערטיילן

подразделя́ться *несов.* אונטערטיילן זיך

подразумевáть *несов.* (под *тв.*) מיינען (מיט); פארשטיין* (מיט); ~ся *несов.* געמיינט ווערן*, געמיינט זיין*; самó собóй подразумевáется (ס׳איז) זעלבסטפארשטענדלעך

подрастáть *несов. см.* подрасти́

подрастáющ||ий: ~ее поколéние דער אונטערוואקסנדיקער דאָר

подрасти́ *сов.* אונטערוואקסן*

подрáться *сов.* צעשלאָגן* זיך

подрéзать *сов.*, **подрезáть** *несов.* אונטערשניידן*; *(ножницами)* אונטערשערן*; ◇ ~ кры́лья *комý-л.* אונטערהאקן עמעצן די פליגל(ען)

подрисовáть *сов.*, **подрисóвывать** *несов.* 1. *(добавить)* צומאָלן; 2. *(подправить)* רעטושירן, אָפפרישן

подрóбн||ость *ж* איינצלהייט װ ־ן, פראט מ (מצ. פראָטים); вдавáться в ~ости ארײַנלאָזן* זיך אין פראָטים

до мельча́йших ~остей ביז די מינדסטע פּראָטים; ~ый דעטאַלער, אויספירלעכער, גענויער; ~ый отчёт א גע־נויער [אן אויספירלעכער] באַריכט; ~ая ка́рта א גע־נויע מאַפּע; ~ое перечисле́ние א דעטאַלע איבערעכענונג

подровня́ть *сов.* *אויסגלײַכן, גלײַך מאַכן; (*бороду, волосы*) *אונטערשערן

подро́сток *м* דערוואַקסלינג m -ען

подруба́ть[1] *несов. см.* подруби́ть[1]

подруба́ть[2] *несов. см.* подруби́ть[2]

подруби́ть[1] *сов.* (*топором*) אונטערהאַקן

подруби́ть[2] *сов.* (*подшить*) אַרומזוימען

подру́га *ж* כאַווערטע ‖ -ס; ◇ ~ жи́зни לעבנס־פרײַנט m =

подружи́ть *сов.* באַפרײַנדן זיך

подру́ливать *несов.*, **подрули́ть** *сов.* 1. (*машину, самолёт и т. п.*) צורודערן; 2. (*о самолёте*) צוראָלן

подрумя́нивать(ся) *несов. см.* подрумя́нить(ся)

подрумя́нить *сов.* 1. רויט מאַכן, פאַררייטלען; моро́з подрумя́нил щёки дете́й דער פראָסט האָט פאַררייטלט די באַקן פון די קינדער; 2. (*румянами*) צופאַרבן, צורייט־לען, צושמינקען; 3. *кул.* צוברוינען; ~ся *сов.* 1. פאַ־רייטלט ווערן*; 2. (*румянами*) צופאַרבן זיך, צורייטלען זיך, צושמינקען זיך; 3. *кул.* *צוגעברוינט ווערן

подру́чн‖ый 1. צו דער האַנט (וואָס) *после сущ.*; ~ые сре́дства מיטלען, וואָס קומען צו דער האַנט; 2. *в знач. сущ. м* לערן־ייִנגל I -עך; געהילף m -ן; (*пособник*) אונטערהעלפער m =; *мн. тж.* יויצער־מעשאָרסים מצ.

подры́в *м* אונטעררײַסן I; ~ авторите́та דאָס אונטע־רײַסן דעם אויטאָריטעט

подрыва́ть[1] *несов. см.* подорва́ть

подрыва́ть[2] *несов. см.* подры́ть

подрывн‖о́й 1. אויפרײַס־; ~ые рабо́ты в ша́хте אויפ־רײַס־אַרבעטן אין שאַכטע; 2 *перен.* אונטעררײַסערישער; ~а́я де́ятельность אונטעררײַסערישע טעטיקייט

подры́ть *сов.* *אונטערגראָבן; (*сделать глубже*) פאַר־טיפערן

подря́д[1] *м* פּאַדריאַד m -ן; (*договор тж.*) קאָנ־טראַקט m -ן

подря́д[2] *нареч.* איינער נאָכן אַנדערן; נאָכאַנאַנד; (*непрерывно*) קעסיידער; пять часо́в ~ פינף שאָ נאָכאַנאַנד; прозвуча́ло ~ два вы́стрела ס׳האָבן א קנאַל געטאָן איי־נער נאָכן אַנדערן צוויי שאָס

подря́дчик *м* פּאַדריאַדטשיק m -עס; (*организация тж.*) פּאַדריאַד־אויספילער m =; (*по доставке*) ליפע־ראַנט m -ן

подсади́ть *сов.* 1. *אונטערהייבן; (*помочь сесть*) *העלפן אַרופזעצן זיך; 2. (к *дат.*; *провокатора и т. п.*) צוזעצן (צו); 3. (*растения и т. п.*) צופלאַנצן; 4. *разг.* (*взять попутчика*) *אַרופנעמען

подса́живаться *несов. см.* подсе́сть

подсве́чник *м* לײַכטער m -ס; (*для нескольких свечей тж.*) קאַנדעליאַבער m -ס

подсе́сть *сов.* (к *дат.*) צוזעצן זיך (צו)

подсини́ть *сов.* פאַרבלאָוען; ~ бельё פאַרבלאָוען [אונטער־בלאָוען] דאָס גרעט

подсказа́ть *сов.* 1. אונטערזאָגן, אונטערסופלירן; 2. (*навести на мысль*) אונטערזאָגן; о́пыт подсказа́л ему́, как поступи́ть זײַן דערפאַרונג האָט אים אונטערגעזאָגט, וואָס צו טאָן

подска́зк‖а *ж* 1. *разг.* אונטערזאָגן I; 2.: де́йствовать по чье́й-л. ~е טאָן* אונטער עמעצנס טײַטל

подска́зывать *несов. см.* подсказа́ть

подскака́ть *сов.* *צושפרינגען; (*о всаднике*) *צורײַטן

подска́кивать *несов.* 1. *см.* подскака́ть; 2. *см.* подскочи́ть

подскочи́‖ть *сов.* 1. *אונטערשפרינגען; ~ть от ра́дости *אונטערשפרינגען פאַר פרייד (אויך); 2. (к *дат.*; *подбежать*) *צושפרינגען (צו), *צולויפן (צו); 3. *перен. разг.* געבן* זיך א הייב אויף; температу́ра ~ла די טעמפּעראַ־טור האָט זיך געגעבן א הייב אויף; це́ны ~ли ס׳האָבן זיך א הייב געטאָן די פרײַזן

подсласти́ть *сов.*, **подслаща́ть** *несов.* פאַרזיסן, זיסער מאַכן

подслепова́тый (*о глазах*) בלינדלעכער; (*о человеке тж.*) מיט א שוואַכער ריע *после сущ.*

подслу́ша‖ть *сов.* אונטערהערן; (*случайно тж.*) אויפ־כאַפּן; кто́-то ~л наш разгово́р עמעצער האָט אונטער־געהערט אונדזער געשפרעך; я нево́льно ~л её отве́т איך האָב ניט־ווילנדיק אונטערגעהערט [אויפגעכאַפּט] איר ענטפער

подслу́шива‖ть *несов.* 1. אונטערהערן זיך; он ~ет под две́рью ער הערט זיך אונטער הינטער דער טיר; 2. *см.* подслу́шать

подсма́тривать *несов.* אונטערקוקן זיך; (за *кем-л.*) נאָכשפּירן

подсме́иваться *несов.* (над *кем-л.*) מאַכן טורעס (פון); (над *чем-л.*) אָפּשפּעטן (פון)

подсмотре́ть 1. *см.* подсма́тривать; 2. (*заметить, перенять*) *צוזען, באַמערקן

подсне́жник *м бот.* שנייגלעקל I -עך

подсо́бн‖ый: ~ые рабо́чие באַהילפיקע אַרבעטער; ~ое хозя́йство בײַ־ווירטשאַפט ‖ -ן

подсо́вывать *несов. см.* подсу́нуть

подсозна́‖ние *с* אונטערבאַוווּסטזײַן m; ~тельный אונ־טערבאַוווּסטזיניקער

подсоли́ть *сов.* *צוזאַלצן

подсо́лнечн‖ик *м* זונרויז ‖ -ן; סאָנישניק m -עס *разг.*; ~ый זונרויזן־; ~ое ма́сло בוימל m =

подсо́лнух *м разг.* 1. *см.* подсо́лнечник; 2. *мн.* (*семечки*) קערלעך מצ.; סעמעטשקעס מצ. *разг.*

подсо́хнуть *сов.* צוטריקענען (זיך)

подспо́рье *с разг.* (בײַ־)שטיצע ‖

подста́вить *сов.* (под *что-л.*) אונטערשטעלן; 2. (*придвинуть, приставить*) צושטעלן; 3. (*повернув, сделать доступным*) אונטערשטעלן, אונטערוקן; ~ щёку אונטער־שטעלן די באַק; 4. (*открыть*) אַרויסשטעלן; ~ проти́внику фла́нги אַרויסשטעלן די פלאַנגען אונטערן סוינעס פײַ־ער; 5. (*заменить*) אונטערשטעלן, *פאַרבײַטן (מיט); ~ в уравне́ние *a* вме́сто *x* אונטערשטעלן אין דער גלײַכונג *a* אַנשטאָט *x*; ◇ ~ но́жку *кому́-л.* אונטערשטעלן עמעצן א פיסל

подста́вка *ж* (אונטער)געשטעל m -ן, אונטערשטעלונג ‖

подставля́ть *несов. см.* подста́вить

подставн‖о́й: ~о́е лицо́ אן אונטערגעשטעלטע פּערזאָן

подстака́нник *м* גלאָזהאַלטער m -ס

подстанция *ж эл.* אונטערסטאנציע װ ־ס, סובסטאנציע װ ־ס

подстёгивать *несов.*, **подстегнуть** *сов.* אונטערבײַטשלען, אונטערשמײַסן*; *перен.* אונטערטרײַבן*, צוײַלן

подстелить *сов. разг. см.* подостлать

подстерега||ть *несов.* (*вин.*) לאָקערן (אף, נאָך); *перен. тж.* לויערן (אף); опасности ~ли его со всех сторон געפאַרן האָבן געלויערט אף אים פון אַלע זײַטן

подстеречь *сов.* (*вин.*) אויסלאָקערן

подстилать *несов. см.* подостлать

подстилка *ж* רעדנע(טשקע) װ ־ס; (*соломенная*) מאַטע װ ־ס, צינאָווקע װ ־ס; (*для скота*) (שטרוי־)אויסבעט ם

подстраивать *несов. см.* подстроить

подстрекатель *м* = אונטערהעצער ם; ~ство *ж* אונטערהעצונג װ

подстрекать *несов.*, **подстрекнуть** *сов.* 1. (*к дат.*) אונטערהעצן (אף); (*подговорить*) אונטערעדן*; 2. (*возбудить чувство*) צערייצן; ~ любопытство צערייצן דעם נײַגער

подстреливать *несов.*, **подстрелить** *сов.* אונטערשיסן*

подстригать *несов.*, **подстричь** *сов.* אונטערשערן*; (*деревья тж.*) ארומשערן*

подстроить *сов.* 1. (*пристроить*) צובויען; 2. *муз.* אָנשטעלן, אָנשטימען; 3. (*втайне сделать что-л.*) אָפּטאָן*; ~ пакость кому-л. אָפּטאָן* א שפיצל עמעצן; это всё было подстроено דאָס אַלץ איז געטאָן געווען אומיסטן

подстрочник *м* וואָרט־באַ־וואָרט־איבערזעצונג װ ־ען

подстрочн||ый: ~ое примечание פוסנאָטע װ ־ס; ~ый перевод וואָרט־באַ־וואָרט־איבערזעצונג װ

подступ *м* צוטריט(־וועג) ם ־ן; на дальних ~ах אף די ווײַטע צוטריטן [צוטריט־וועגן]; ◇ к нему ~а нет מע קאָן גאָר צו אים ניט, ס׳איז צו אים ניט צוצוטרעטן צוטרעטן

подступать(ся) *несов. см.* подступить(ся)

подступи||ть *сов.* צוטרעטן*; слёзы ~ли к горлу די טרערן האָבן אָנגעהויבן ווארגן; ~ться *сов.*: к нему не ~ться מע קאָן צו אים, ס׳איז צו אים ניט צוצוטרעטן ניט צוטרעטן

подсудим||ый *м* באַשולדיקטער ם ··טע; скамья ~ых באַשולדיקונגס־באַנק װ

подсудн||ость *ж юр.* געריכט־אָנגעהעריקײַט װ; ~ый 1. *юр.* געריכט־אָנגעהעריקער; дело ~о областному суду דער איניען איז אָנגעהעריק דעם געגנטלעכן געריכט; 2. *разг.*: это же ~ое дело! דערפאַר מישפעט מען דאָך!

подсунуть *сов.* 1. (*под вин.*) ארונטערוקן (אונטער); 2. (*дат.*) *разг.* אונטערוקן; ~ кому-л. бумагу на подпись אונטערוקן עמעצן א פאַפירל אף כאַסמענען; ~ покупателю лежалый товар אונטערוקן דעם קוינע פאַרלעגערטע סכוירע

подсушивать(ся) *несов. см.* подсушить(ся)

подсушить *сов.* צוטריקענען; ~ся *сов.* צוטריקענען זיך, צוגעטריקנט ווערן*

подсчёт *м* 1. (*действие*) אונטערעכענונג װ, ציילן ז; ~ голосов דאָס ציילן די שטימען; 2. *мн.*: по предварительным ~ам לויט א פאָרלויפיקן כעזשבן, לויט א פאָרלויפיקער אונטערעכענונג

подсчитать *сов.*, **подсчитывать** *несов.* אונטערעכענען, אויסרעכענען; ~ голоса איבערציילן די שטימען; ~ расходы אונטערעכענען (דעם באַטרעף פון) די הוצאָעס; статистики подсчитали, что... די סטאַטיסטיקער האָבן אויסגערעכנט, אז...

подсылать *несов. см.* подослать

подсыпать *сов.*, **подсыпать** *несов.* צושיטן*, אונטערשיטן*; (*яд и т. п.*) צומישן, ארײַנשיטן*

подсыхать *несов. см.* подсохнуть

подталкивать *несов. см.* подтолкнуть

подтасовать *сов. карт.* פעלשן; *перен.* פאַרדרייען; ~ факты פאַרדרייען [זשאָנגלירן מיט] די פאַקטן

подтасовка *ж* (*фактов и т. п.*) פאַרדרייען ז; זשאָנגלירן ז (מיט)

подтасовывать *несов. см.* подтасовать

подтачивать *несов. см.* подточить

подтверди||ть *сов.* באַשטעטיקן; (*служить доказательством и т. п.*) באַווײַזן*; ~ть получение письма באַשטעטיקן דאָס באַקומען דעם בריוו; свидетели ~ли это די אײדעס האָבן עס באַשטעטיקט; события ~ли правильность этих предположений די געשעענישן האָבן באַשטעטיקט [האָבן באַוויזן] די ריכטיקײַט פון די דאָזיקע האַשאָרעס; ~ться *сов.* באַשטעטיקן זיך

подтверждать(ся) *несов. см.* подтвердить(ся)

подтверждение *с* באַשטעטיקונג װ

подтекать *несов. см.* подтечь

подтереть *сов.* אונטערווישן

подтечь (*под вин.*) (אונטער) ארונטערינען*

подтирать *несов. см.* подтереть

подточи||ть *сов.* 1. (*сделать острее*) צושלײַפן*, צושאַרפן; 2. (*повредить, съедая*) אונטערטאָטשען; 3. (*разрушить — о воде*) אונטערשווענקען*; (*о ветре*) אויסווייטערן; 4. *перен.* אונטערײַסן*; болезнь ~ла его силы די קרענק האָט אונטערגעבראָכן [אונטערגעטאָטשעט] זײַנע קויכעס

подтрунивать *несов.* (*над кем-л.*) מאַכן טורעס (פון); (*над чем-л.*) טרײַבן* לייצאָנעס (מיט)

подтыкать *несов. см.* подоткнуть

подтягивать(ся) *несов. см.* подтянуть(ся)

подтяжки *мн.* שלייקעס מצ.

подтянут||ость *ж* אונטערגעצויגנקײַט װ; ~ый אונטערגעצויגענער; שטאַלטנע *неизм.*

подтянуть *сов.* 1. (*затянуть туже*) אײַנציִען*; ~ пояс אײַנציִען* [שטאַרקער פאַרציִען*] דעם גאַרטל; 2. (*подтащить*) צוציִען*; 3. (*войска*) אונטערציִען*; ~ ещё две дивизии к границе אונטערציִען* [קאָנצענטרירן] נאָך צוויי דיוויזיעס נאָענט° צו דער גרענעץ; 4. *разг.* (*заставить лучше работать*) אונטערציִען*; ~ отстающих אונטערציִען* די אָפּשטייענדיקע; ~ся *сов.* 1. (*на руках*) ארופציִען* זיך; אונטערהייבן* זיך; 2. (*сосредоточиться, приблизиться*) צונויפציִען* זיך; (*догнать*) אונטערגיין*; колонна подтянулась די קאָלאָנע האָט זיך צונויפגעצויגן; 3. *разг.* (*исправиться*) אונטערציִען* זיך

подума||ть *сов.* 1. א טראַכט טאָן*, א קלער טאָן*; об этом я как-то не ~л וועגן דעם האָב איך עפעס ניט געטראַכט; он ~л и ответил правильно ער האָט א טראַכט געטאָן און געגעבן א ריכטיקן ענטפער; мы уже ~ли, что вы не придёте מיר האָבן שוין געמיינט, אז איר וועט ניט קומען; 2.: ~ешь! מע קאָן מיינען; אויך מיר א זאַך! 3.: ~й(те)!, ~ть только! א טראַכט ווער ווייסט וואָס!

טאָן נאָר!; ◇ и не ~ю (+ инф.)! איך וועל אפילע ניט אָנהייבן טראַכטן (טאָן עפּעס)!

подурне́ть сов. מיעסער ווערן*; (о красивом лице, человеке) ווערן* שוין ניט דאָס, וואָס געווען

поду́||ть сов. א בלאָז טאָן*; (повеять тж.) א ווייע טאָן*; ~л холо́дный ве́тер ס'האָט א בלאָז געטאָן [ס'האָט אָנגעהויבן בלאָזן] א קאַלטער° ווינט

поду́чивать(ся) несов. см. подучи́ть(ся)

подучи́ть сов. 1. (обучить немного чему-л.) צולערנען; (лучше заучить) פאַרלערנען, אויסלערנען; 2. разг. (подговорить) אויסלערנען, אונטערעדן*; ~ся сов. צולערנען זיך

поду́шка ж קישן ‖ ־ס

поду́шн||ый: ~ая по́дать ист. קאָפּשטײַער מ

подхали́м м אונטערלעקער מ ־ס, כאַניפּושניק מ ־עס, כ(א)ניפּעניק מ ־עס

подхвати́ть сов., **подхва́тывать** несов. 1. אונטערכאַפּן; 2. разг. (болезнь) כאַפּן, פּאַקן; 3. (почин и т. п.) אונטערכאַפּן; ~ мысль אונטערכאַפּן דעם געדאַנק, אָנכאַפּן זיך פאַרן געדאַנק; 4. (песню) אונטערהאַלטן*

подхлестну́ть сов., **подхлёстывать** несов. אונטערשמײַסן*, אונטערבײַטשלען; перен. разг. אונטערטרײַבן*

подхо́д м 1. (к какому-л. месту) צוטריט מ ־ן; 2. (к человеку, к вопросу и т. п.) צוגאַנג מ; индивидуа́льный ~ אַן אינדיווידועלער צוגאַנג

подходи́ть несов. см. подойти́

подходя́щ||ий פּאַסיקער; ~ий моме́нт א פּאַסיקער מאָמענט; שאַס־האַקישער מ; пого́да ~ая разг. דער וועטער איז אַזאַ ווי [איז דער וואָס] מע דאַרף

подчёркивать несов., **подчеркну́ть** сов. אונטערשטרײַכן*; перен. тж. באַטאָנען, אַקצענטירן, אַרויסהייבן*; ~ ва́жность чего-л. אַרויסהייבן* די וויכטיקײַט פון עפּעס

подчине́ни||е с 1. (действие) אונטערוואַרפן ז, אונטעראָרדענען ז (ср. подчини́ть); 2. (повиновение) אונטערגעוואָרפנקײַט ‖, אונטערגעאָרדנטקײַט ‖; быть в ~и у кого-л. זײַן* אונטערגעוואָרפן עמעצן; 3. грам. סובאָרדינירונג ‖, סובאָרדינאַציע ‖

подчинённ||ость ж אונטערגעוואָרפנקײַט ‖, אונטערגעאָרדנטקײַט ‖; ~ый 1. אונטערגעוואָרפענער; 2. в знач. сущ. м אונטערגעוואָרפענער מ ...נע, אונטערגעאָרדנטער מ ...טע; 3. грам. סובאָרדינירטער

подчини́ть сов. 1. (покорить) אונטערטעניקן, מאַכן אונטערטעניק, אונטערוואַרפן*; 2. (чему-л.; подставить в зависимость от чего-л.) אונטערוואַרפן*, ברענגען* עפּעס אין העסקעם (מיט); ~ чьему-л. влия́нию אונטערוואַרפן* אונטער עמעצנס ווירקונג; всё бы́ло подчинено́ одно́й це́ли אַלץ איז געבראַכט געווען אין העסקעם מיט איין ציל; 3. (кому-л.; поставить под чьё-л. руководство) אונטעראָרדענען, סובאָרדינירן; ~ся сов. 1. (покориться) אונטערוואַרפן* זיך; ~ся прика́зу אונטערוואַרפן* זיך [(אויס)פאָלגן] דעם באַפעל; 2. ~ся чьему-л. влия́нию אַרונטערפאַלן* אונטער עמעצנס ווירקונג; ~ся какому-л. чу́вству לאָזן* זיך פירן פון א געפיל

подчиня́ть(ся) несов. см. подчини́ть(ся)

подчи́стить сов., **подчища́ть** несов. 1. צורייניקן, אויסרייניקן (א ביסל); 2. (написанное) אָפּרײַבן*, אָפּקראַצן

подше́фный שעפירטער

подшива́ть несов. см. подши́ть

подши́вка ж (газет) צײַטונגס־קאָמפּלעקט מ ־ן

подши́ть сов. 1. (с изнанки) אונטערנייען; (подогнуть край тж.) אַרומזוימען, אַרומליאַמעווען; 2. (бумаги) צונויפנייען, צונויפשפּיליען; ~ докуме́нт к де́лу צונייען [צושפּיליען] דעם דאָקומענט צום איניען

подшути́ть сов. (над тв.) טרײַבן* שפּאַס (מיט); зло ~ над кем-л. טרײַבן* א ביטערן שפּאַס מיט עמעצן

подшу́чивать несов. (над кем-л.) אונטערשפּאַסן (איבער), (די גאַנצע צײַט) טרײַבן שפּאַס (מיט); (над чем-л.) אָפּכויזעקן (פון)

подъе́зд м 1. (вход в здание) אַרײַנגאַנג מ, פּאַראַד־טיר ‖ ־ן; 2. (путь к чему-л.) צופאָר(־וועג) מ ־ן

подъездно́й: ~ путь ж.-д. בײַליניע ‖ ־ס, צופאָר־ליניע ‖ ־ס

подъезжа́ть несов. см. подъе́хать

подъём м 1. (действие) אויפהייבן ז; (флага) אַרויפציִען ז; (вспашка) אויפאַקערן ז, אויפאַקערונג ‖; ~ зя́би דאָס אויפהייבן פריר־אַקער, פריר־אַקערונג ‖; 2. (повышение) שטײַגן ז; ~ у́ровня воды́ דאָס שטײַגן פונעם וואַסער; 3. (развитие) אויפשטײַג מ, אויפשוואונג מ; ~ благосостоя́ния наро́да דאָס שטײַגן פונעם פאָלקס־וווילשטאַנד; ~ революцио́нного движе́ния דער אויפשוואונג פון דער רעוואָליוציאָנערער באַוועגונג; 4. (воодушевление) ברען מ, באַגײַסטערונג ‖, היסלײַוועס ז; ענטוזיאַזם מ; петь с ~ом זינגען* מיט ברען [מיט היסלײַוועס]; говори́ть с ~ом רעדן* מיט ברען [מיט באַגײַסטערונג, באַגײַסטערט, מיט געפיל]; трудово́й ~ אַרבעטס־ענטוזיאַזם מ; 5. (в гору) באַרג־אַרויף מ; круто́й ~ א שטײַלער באַרג־אַרויף; 6. (ноги) פוסבלאַט מ, גורסט מ; ◇ тяжёл на ~ שווער אף דער פור; лёгок на ~ גרינג אף דער פור

подъёмн||ый הייב־; ~ый кран הייבקראַן מ ־ען; ~ый мост הייב־בריק ‖ ־ן; ◇ ~ые де́ньги אַריבערפאָר־געלט ז

подъе́хать сов. 1. (к дат.) צופאָרן* (צו), (о всаднике тж.) צורײַטן* (צו); 2. (под вин.) אַרונטערפאָרן* (אונטער); 3. (к дат.) разг. (добиться расположения) צושאַרן זיך (צו)

подыма́ть несов. см. подня́ть

подыска́ть сов., **поды́скивать** несов. צוקלײַבן*

подыто́живать несов., **подыто́жить** сов. (вин.) אונטערפירן [אונטערציִען*] דעם סאַכאַקל (פון); (обобщать) פאַרסאַכאַקלען, סומירן

подыха́ть несов. см. подо́хнуть

подыша́ть сов. אָטעמען א ביסל; ~ све́жим во́здухом כאַפּן פרישע לופט

поеди́нок м צווייקאַמף מ ־ן, דועל ‖ ־ן

поёживаться несов. שרומפן זיך (פאַר קעלט)

по́езд м צוג מ ־ן; באַן ‖ ־ען; ско́рый ~ שנעלצוג מ ־ן; това́рный ~ פראַכטצוג מ ־ן; е́хать ~ом פאָרן* מיטן צוג [מיט דער באַן]; ◇ ~ здоро́вья אָ רוער־צוג מ ־ן

пое́здк||а ж רײַזע ‖ ־ס, נעסיע ‖ ־ס; гастро́льная ~а גאַסטראָל־טורנע מ ־ען; соверша́ть ~у по стране́ (דורכ)מאַכן א רײַזע איבערן לאַנד

поёмный: ~ луг פלייצלאָנקע ‖ ־ס

пое́сть сов. 1. אָפּעסן*; (немного чего-л.) עסן* א ביסל; 2. разг. (съесть всё) אויפעסן*

пое́ха||ть сов. 1. פאָרן*; (отправиться, уехать тж.) אוועקפאָרן*; (о средствах передвижения) רירן (פונעם

(אָרט; мы поéдем не пóездом, а на пароходе מיר וועלן פֿאָרן ניט מיט דער באַן, נאָר מיט דער שיף; он ~л учи́ться в Москвý ער איז אַוועקגעפֿאָרן לערנען זיך קיין מאָסקווע; ~ть на курóрт פֿאָרן* אַף א קוראָרט; 2. *разг. (покати́ться вниз)* אַראָפּגליטשן זיך; *(поскользну́ться)* געבן* זיך א גליטש אויס; 3.: чулóк ~л *разг.* ס׳האָט זיך אַראָפּגעלאָזט אן אייגל פֿונעם זאָק

пожалé||ть *сов.* 1. *(вин.)* -ראַכמאָ [האָבן*] באַקומען* כאַראָטע קריגן*; 2. *(о предл.; сожалеть)* נעם (אַף); איך האָב באַלד [האָבן*] (אַף); я тут же ~л об э́том ס׳וועט טאַקע כאַראָטע געקראָגן; ты ещё об э́том ~ешь! דיר נאָך באַנג טאָן!; 3. *(приберечь)* זשאַלעווען; не ~ть труда ניט זשאַלעווען קיין טירכע

пожáловать *сов. уст.* 1. *(дать)* שענקען*, געבן*; 2. *(прийти)* באַווײַזן צו קומען

пожáловаться *сов.* 1. (בא)קלאָגן זיך; не могý ~ на здорóвье איך האָב זיך ניט וואָס צו (בא)קלאָגן אַף מײַן געזונט; 2. *(на кого-л.; подать жалобу)* קלאָגן זיך (אַף); כ׳וועל זאָגן [מאָסרן] דער אָנקלאָגן; я мáме пожáлуюсь מאַמען

пожáлуй 1. *вводн. сл.* *(возможно)* עפּשער, קאָן זײַן (טאַקע); *(вероятно)* וועט אויס; ~, вы прáвы, איר זײַט, איר זײַט עפּשער (טאַקע) גערעכט; קאָן זײַן, גערעכט; он, ~, сегóдня уже́ не придёт ער וועט שוין הײַנט, זעט אויס; ניט קומען [אפֿאַנעם]; 2. *частица* *(неопределённое согласие)* מאכ(ע)טייסע

пожáлуйста *частица* 1. *(в просьбе)* זײַט אַזוי גוט; זײַט מויכל; *(в приглашении и т. п.)* ביטע; дáйте мне, ~, карандáш גיט מיר, זײַט אַזוי גוט, א בלײַער; сади́тесь, ~ גיט זיך, זײַט מויכל, ביטע, זעצט זיך; подви́ньтесь, ~ גיט זיך א רוק; 2. *(при выражении согласия)* ביטע; мóжно войти́? — Пожáлуйста! — מע מעג אַרײַנגיין? — ביטע!; 3. *(в ответ на выраженную благодарность)* ניטאָ פֿאַר וואָס

пожáр *м* ס ~ || סרײפֿע; *поэт.* ן ~ || בראַנד; леснóй ~ ס ~ || וואַלד־סרײפֿע; в дóме ~ [די שטוב] דאָס הויז ברענט; ~ войны́ דאָס פֿײַער פֿון מילכאָמע; ~ище *с* פֿײַער־רוינע || ס ~, אַש־כורווע || ס ~; ~ник *м разг.* -פֿײַער לעשער = מ; ~ный 1. סרײפֿע; ~ная тревóга -סרײַ פֿע־אַליאַרם מ; опáсно в ~ном отношéнии -פֿײַערגעפֿער לעך; 2. *(для тушения пожара)* פֿײַערלעשער, לעש-; ~ная комáнда ס ~ || פֿײַערלעשער־קאָמאַנדע; ~ная машина ן ~ || לעש־מאַשין; 3. *в знач. сущ.* *м* פֿײַערלעשער = מ; ◇ на вся́кий ~ный слýчай אַף יעדן פֿאַל; -טאָ מער טרעפֿט זיך עפּעס

пожáтие *с* ען ~ || האַנט־דריקונג; ~ егó руки́ זײַן האַנט־דריקונג

пожáть[1] *сов.* דריקן; ~ рýку דריקן די האַנט; ◇ ~ плечáми -א צוק טאָן* [א צי טאָן*] מיט די אַקסלען [פּלײי צעס]

пожáть[2] *сов.*: ~ плоды́ рабóты גענײַסן* (פֿון) די פּרוכטן פֿון דער מי; ◇ ~ лáвры (פֿאַר זיך) דעראָבערן דעם לאָרבערקראַנץ; что посéешь, то и пожнёшь *посл.* וואָס מע פּאַרזײט, דאָס שנײַדט מען

пожелáни||е *с* ן ~ מ ווונטש; наилу́чшие ~я די בעסטע ווונטשן

пожелáть *сов.* 1. *וועלן, באַגערן; 2. *(кому-л.)* *ווינטשעווען, ווינטשן

пожелтéлый פֿאַרגעלטער

пожелтéть *сов.* *פֿאַרגעלט ווערן, *געל ווערן

пожени́ть *сов. разг.* כאַסענע מאַכן; ~ся *сов. разг.* כאַסענע האָבן*

пожéртвование *с* ן ~ || נדאָוו; *(с благотворительной целью тж.)* ס ~ || נעדאָווע

пожéртвовать *сов.* 1. *(деньги и т. п.)* *מנאַדעווען זײַן, *שענקען; ~ большýю сýмму на строи́тельство больни́цы *מנאַדעווען זײַן* א היפּשע סומע אַף בויען א שפּיטאָל; 2. *(тв.)* *מאַקריווען זײַן; рáди такóй поéздки стóит ~ своим óтпуском צוליב אַזא נעסיע איז קעדײַ אָפּזאָגן זיך פֿונעם אורלויב

поживá||ть *несов.*: как ~ешь? ווי לעבט זיך דיר?, וואָס מאַכסטו?

поживи́ться *сов. (тв.) разг.* פּאַזשיווען זיך (מיט)

пожи́зненн||ый לעבנסלאַנגער; ~ая пéнсия -א לעבנס לענגלעכע פּענסיע; ~ое заключéние -לעבנסלאַנגע געפֿענקע ניש [טפֿיסע]

пожило́й באַיאָרטער, באַטאָגטער; אין די יאָרן *после сущ.*; он ужé ~ человéк ער איז שוין אַן עלטערער מענטש, ער איז שוין אין די יאָרן

пожимáть *несов. см.* пожáть[1]

пожинáть *несов. см.* пожáть[2]

пожирáть *несов.* *אויפֿעסן; *перен.* *(אײַנ)שלינגען; ◇ ~ глазáми עסן* מיט די אויגן

пожи́тк||и *мн. разг.* .מצ בעבעכעס, האָב־און־גוטס ;ז; со всéми ~ами מיט די בעבעכעס, מיט האַק־און־פּאַק

пожи́ть *сов.* 1. *(некоторое время)* אָפּלעבן; 2. *разг.* *(наслади́ться жизнью)* לעבן א גוטן טאָג, א לעב טאָן*; ◇ поживём — уви́дим! אַז מיר וועלן לעבן, וועלן מיר זען

пóз||а *ж* ס ~ || פּאָזע; ◇ приня́ть ~у *кого-л.* מאַכן אָנע, -זיך אַוועקשטעלן ווי עמעצער, אָן אָנשטעל פֿון עמעצן מען* א פּאָזע פֿון עמעצן

позабó||титься *сов.* (о предл.) זאָרגן (וועגן); об э́том я сам ~чусь דאָס וועל איך אַליין באַזאָרגן; он дáже не ~тился позвони́ть ער האָט זיך אַפֿילע ניט מאַטריעך געווען אָנקלינגען

позабы́ть *сов. разг.* *פֿאַרגעסן (אינגאַנצן)

позави́довать *сов.* *(кому-л.)* *מעקאַנע זײַן (דאַט.); *(чему-л.)* *מעקאַנע זײַן (אַף)

позáвтракать *сов.* *אָפּעסן פֿרישטיק

позавчерá *нареч.* אייער)נעכטן)

позади́ 1. *нареч.* (פֿון) הינטן; 2. *нареч.* *(в прошлом)* פֿאַרבײַ, פֿאַרײבער; сáмое трýдное остáлось ~ דאָס שווערסטע איז פֿאַרײבער [פֿאַרבײַ]; 3. *предлог с род. п.* הינטער; ~ дóма הינטער דער שטוב

позаи́мствовать *сов.* *איבערנעמען; ~ *чей-л.* óпыт *איבערנעמען עמעצנס דערפֿאַרונג

позапрóшл||ый *разг.*: в ~ый втóрник (מיט) דינסטיק צוויי וואָכן צוריק; в ~ом годý פֿאַרצווייייאָרן

позáриться *сов.* (на *вин.*) *разг.* ראַדעווען זיך (אַף), קוואַפּען זיך (אַף)

позвáть *сов.* 1. *רופֿן, *א רוף טאָן; ~ на пóмощь *רופֿן [*א רוף טאָן] צו הילף; 2. *(пригласить)* *אײַנלאַדן, *פֿאַרבעטן, *רופֿן

позволéни||е *с* ן ~ || דערלויבעניש; с вáшего ~я אויב איר וועט דערלויבן, אויב איר דערלויבט; ◇ с ~я сказáть איר זאָלט מיר, איך בעט איבער אײַער קאָוועד

מויכל זײַן; *ирон.* מישטײנס־געזאָגט; э́тот с ~я сказа́ть рома́н אָט דער מישטײנס־געזאָגט ראָמאַן

позво́лить *сов.*, **позволя́ть** *несов.* 1. דערלויבן; 2. (*дать возможность*) געבן* א מעגלעכקײט, דערלויבן; е́сли позво́лит вре́мя אויב די צײַט וועט דערלויבן, אויב ס'וועט קלעקן צײַט; э́то позво́лит сэконо́мить мно́го го-рю́чего דאָס וועט געבן א מעגלעכקײט אָפּצושפּאָרן א סך ברענשטאָף; 3.: позво́льте! (*при несогласии*) האָט קײן פאריבל ניט; позво́льте (*при удивлении, припоминании, несогласии*) וואַרט נאָר אויס, שטײט (נאָר); поз-во́льте, мы, ка́жется, уже́ знако́мы שטײט (נאָר) [וואַרט נאָר אויס]! מיר זײַנען שוין, דאַכט זיך, באַקאַנט; позво́ль-те, как же тако́е возмо́жно? שטײט נאָר [וואַרט נאָר אויס], ווי איז דען מעגלעך אַזעלכס?; ◇ позво́лить се-бе́ 1) *неодобр.* דערלויבן זיך, נעמען* זיך דאָס רעכט; 2) (*быть в состоянии*) דערלויבן זיך, פאַרגינען* זיך; я не могу́ себе́ позво́лить таку́ю ро́скошь איך קאָן זיך ניט דערלויבן [פאַרגינען] אַזאַ לוקסוס

позвони́ть *сов.* א קלונג טאָן*; (*по телефону*) אָנקלינ-גען*

позвон||о́к *м анат.* וואָרבל ‎ם ־ען; ~**о́чник** *м анат.* רוקנבײן ‎ם; כוט־האַשעדרע ‎ם *уст.*

позвоно́чный 1. רוקנבײניקער; 2. *в знач. сущ. мн. зоол.* רוקנבײניקע ‎מצ.; ◇ ~ столб *см.* позвоно́чник

по́зд||ний שפּעטער; ~ие цветы́ שפּעטע בלומען; ~ей о́сенью שפּעט אין האַרבסט; до ~ей но́чи ביז שפּעט אין דער נאַכט; са́мое ~ее че́рез ме́сяц דאָס שפּעטסטע ניט שפּעטער ווי אין א [שפּעטסטנס] אין א חודש אַרום חודש אַרום

по́здно 1. *нареч.* שפּעט; ~ ве́чером שפּעט אָפּדער-נאַכט; лечь ~ (שלאָפן) שפּעט לײגן זיך; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס'איז) שפּעט; кото́рый час? — Уже́ ~ וויפל האַלט דער זײגער? — ס'איז שפּעט; вы́звали врача́, но бы-ло уже́ ~ מע האָט אַרויסגערופן א דאָקטער, נאָר ס'איז שוין געווען (צו) שפּעט

поздоро́ваться *сов.* גריסן זיך

поздорове́ть *сов.* געזינטער [קרעפטיקער] ווערן*

поздоро́ви||ться *сов. разг.*: ему́ не ~тся ס'וועט אים ניט אָפּגײן גרינג

поздрави́тельн||ый באַגריסונג(ס)־; גראַטולירן־; ~ая те-легра́мма באַגריסונג(ס)־טעלעגראַם ‎װ ־ען

поздра́вить *сов.* באַגריסן, גראַטולירן, מזל-טוב אָפּגעבן*; ~ с днём рожде́ния באַגריסן מיטן געבוירן־טאָג; ~ с успе́хом באַגריסן מיטן דערפאָלג

поздравле́ние *с* באַגריסונג ‎װ ־ען, גראַטולירונג ‎װ ־ען

поздравля́ть *несов. см.* поздра́вить

позелене́ть *сов.* גרין ווערן*

позе́мельный ערד־; ~ нало́г ערד־שטײַער ‎ם

по́зже *нареч.* (*сравн. ст. от* по́здно) שפּעטער

по-зи́мнему *нареч.* ווינטערדיק

пози́ровать *несов.* 1. פּאָזירן; ~ худо́жнику פּאָזירן פאַר א מאָלער; 2. (*рисоваться*) שטעלן זיך אין פּאָזעס

позити́в *м фото* פּאָזיטיוו ‎ם ־ן

позити́вный פּאָזיטיווער

позитро́н *м физ.* פּאָזיטראָן ‎ם ־ען

позицио́нн||ый פּאָזיציאָנעלער; ~ая война́ א פּאָזיציאָ-נעלע מלחמה; ~ое преиму́щество א פּאָזיציאָנעלער פאָרצוג

пози́ция *ж* פּאָזיציע ‎װ ־ס; (*отношение, точка зрения тж.*) שטאַנדפּונקט ‎ם, שטעלונג ‎װ; на передовы́х ~х *воен. и перен.* אויף די פאָדערשטע פּאָזיציעס

познава́ем||ость *ж* דערקענבאַרקײט ‎װ; ~ость ми́ра די דערקענבאַרקײט פון דער וועלט; ~ый דערקענבאַרער

познава́тельн||ый דערקענטעניש־לעכער; ~ое значе́ние иску́сства די דערקענטענישלעכע באַדײַטונג פון קונסט

познава́ть *несов. см.* позна́ть

познако́мить *сов.* באַקענען; ~ся *сов.* באַקענען זיך

позна́н||ие *с* 1. דערקענטעניש ‎װ; тео́рия ~ия דער-קענטעניש־טעאָריע ‎װ; 2. *мн.* (*знания*) ידיעות ‎מצ., קענ-טענישן ‎מצ.

позна́ть *сов.* 1. דערקענען; (*получить знания*) דער-גרונטעוודיקן*; ~ су́щность явле́ний אין טאָך פון דערשײַנונגען; здесь ученики́ позна́ли осно́вы нау́ки דאָ האָבן די שילער דערלערנט די יסודות פון וויסנ-שאַפט; 2. (*испытать*) (פון) פילן [פאַרזוכן] דעם טאַם; ~ го́речь пораже́ний и ра́дость побе́ды פילן [פאַרזוכן] דעם ביטערן טאַם פון מפּלות און די פרייד פון נצחונות*; ~ ра́дость свобо́дного труда́ די פרייד פון פרײַער מי

позоло́та *ж* באַגילדעכץ ‎װ, באַגילטעכץ ‎װ

позолоти́ть *сов.* באַגילדן, באַגילטן, באַדעקן מיט גאָלד; *перен.* (*о солнце и т. п.*) באַגילדן

позо́р *м* שאַנד ‎װ, חרפּה ‎װ, ביזיון ‎ם; покры́ть себя́ ~ом מאַכן זיך אַלײן צו שאַנד און צו שפּאָט

позо́рить *несов.* 1. (*кого-л.*) שטעלן צו שאַנד, בלאַ-מירן; (*что-л.*) באַפלעקן; ~ семью́ שטעלן צו שאַנד באַפלעקן [בלאַמירן] די פאַמיליע; ~ до́брое и́мя דעם גוטן נאָמען; 2. *разг.* (*стыдить*) שטעלן צו שאַנד; ~ся *несов.* מאַכן זיך צו שאַנד, בלאַמירן זיך

позо́рн||ый שענדלעכער; מיאוסער *разг.*; ◇ пригвозди́ть кого́-л. к ~ому столбу́ שטעלן [צונאָגלען] עמעצן צום שאַנדסלופּ

позы́в *м* (к *дат.*; на *вин.*) ציִעניש ‎װ (צו); у него́ ~ к рво́те ער וויל ברעכן

позывны́е *мн. радио* (רוף־)סיגנאַלן ‎מצ.

поимённ||о *нареч.* בײַ די נעמען; перечи́слить ~о אויס-רעכענען בײַ די נעמען; ~ый נאָמענטלעכער; ~ый спи́-сок א נאָמענטלעכער צעטל; ~ое голосова́ние נאָמענט-לעכע אָפּשטימונג

по́имка *ж* כאַפּן ‎װ, פּאַקן ‎װ

по́иск *м* זוכונג ‎װ ־ען; (*разведка*) זוכפאָרשונג ‎װ

поиска́ть *сов.* א זוך טאָן*, זוכן

по́иск||и *мн.* 1. (*разыскивание*) זוכן ‎װ, זוכעניש ‎װ, זו-כערײַען ‎מצ.; отпра́виться на ~и אַוועקלאָזן* זיך זוכן דאָס ~ах *чего́-л.* זוכנדיק עפּעס; ~и но́вых форм זוכן נײַע פאָרמען; 2. *геол.* זוך־אויספאָרשונגען ‎מצ.

пои́стине *нареч.* בעמעס

пои́ть *несов.* (*вин.*) טרינקען* (דאַט.); געבן*; (*животных тж.*) פּאָיען; ~ с ло́жечки פּאָיען פונעם לעפעלע; ~ госте́й ча́ем געבן* די געסט טײ

по́йло *с* פּאָילע ‎װ ־ס

по́йма *ж* באַלאָניע ‎װ ־ס, פּלײצלאָנקע ‎װ ־ס

пойма́ть *сов.* כאַפּן, פּאַקן; (*зверя, рыбу*) פאַנגען*, כאַפּן; ~ *кого́-л.* на ме́сте преступле́ния כאַפּן [פּאַקן] עמעצן אויפן אָרט; עמעצן בײַ דער האַנט; ◇ ~ *кого́-л.* на сло́ве כאַפּן [פּאַקן] עמעצן בײַם וואָרט

пойти́ *сов.* 1. אוועקגיין*, לאָזן* זיך גיין, אוועקלאָזן* זיך; ~ в лес אוועקגיין* אין וואלד אַרײַן; ~ пешко́м לאָזן* זיך גיין צופוס; туда́ пошло́ письмо́ אַהין איז אוועקגעגאַנ(גען) א בריוו; 2. (*начаться*) אָנהייבן* זיך; да́льше пошёл хво́йный лес ווײַטער האָט זיך אָנגעהויבן נאָדל־וואלד; пошёл дождь ס'האָט אָנגעהויבן גיין א רעגן; 3. (*потечь однообразно*) אוועקציִען* זיך; 4. (*начать двигаться*) רירן פונעם אָרט; по́езд пошёл דער צוג האָט גערירט פונעם אָרט; 5.: ему́ пошёл деся́тый год ס'גייט אים שוין דאָס צענטע יאָר; ◇ пошёл (вон)! אוועק (פונדאַנען)!, פאַרנעם זיך!; *см. тж.* идти́

пока́ 1. *нареч.* דערווײַל; פאַרלויפיק *книжн.*; я ~ подожду́ איך וועל דערווײַל צוּוואַרטן; э́того ~ доста́точно דאָס איז דערווײַל גענוג; никаки́х новосте́й ~ нет קיין שום נײַס איז דערווײַל נאָך ניטאָ; 2. *союз* (*в то время как*) ביזוואַנען, קאָלזמאַן, ווײַל; ~ бы́ло тепло́, мы жи́ли в пала́тке קאָלזמאַן [ביזוואַנען] ס'איז געווען וואַרעם, האָבן מיר געוווינט אין א בײַדל; поговори́ с ним, ~ он здесь רעד מיט אים איבער, ווײַל [קאָלזמאַן] ער איז נאָך דאָ; 3. *союз* (*до тех пор*) ביזוואַנען; мы бу́дем боро́ться, ~ не победи́м מיר וועלן קעמפן, ביזוואַנען מיר וועלן ניט זיגן; 4.: ~! *фам.* א גוטן!; ◇ ~ что דערווײַל

пока́з *м* I באַווײַזן; (*фильма и т. п.*) II דעמאָנסטרירונג

показа́ни||е *с* 1. (*в суде и т. п.*) ־ן מ באַווײַז; дава́ть ~я באַווײַזן געבן*; свиде́тельские ~я די באַווײַזן פון די אײדעס, אײדעס־זאָגן I, גוויעס־אײדעס I; 2. *обыкн. мн.* (*приборов*) אָנגאַבן מצ.

показа́тел||ь *м* 1. ־ס מ צײַגער; э́то мо́жет служи́ть ~ем того́, что... דאָס קען באַווײַזן, אַז...; доби́ться отли́чных ~ей דערשלאָגן* זיך אויסגעצייכנטע צײַגערס [רעזולטאַטן]; 2. *мат.*: ~ь сте́пени ־ס מ גראַדווײַזער; ~ь ко́рня ־ס מ ראַדיקאַל־ווײַזער

показа́тельный 1. (*характерный*) באַווײַזלעכער; 2. (*организованный для всеобщего ознакомления*) עפנטלעכער; 3. (*образцовый*) מוסטער־; ~ совхо́з מוסטער־ראַט־ווירט ־ן מ

показа́||ть *сов.* 1. ווײַזן*; (*демонстрировать тж.*) דעמאָנסטרירן; он ~л мне свои́ ча́сики ער האָט מיר געוויזן זײַן זייגערל; ~ть фильм א פילם ווײַזן* [דעמאָנסטרירן]; 2. (*указать*) (אָנ)ווײַזן*; ~ть руко́й на *что-л.* (אָנ)ווײַזן* מיט דער האַנט אַף עפּעס; 3. (*разъяснить*) ווײַזן*; ~ть, как по́льзоваться ко́мпасом ווײַזן*, וויאַזוי זיך צו באַניצן מיט א קאָמפּאַס; 4. (*проявить какие-л. качества*) אַרויסווײַזן*, באַווײַזן*; ~ть му́жество אַרויסווײַזן* [באַווײַזן*] העלדנמוט; ~ть лу́чший результа́т в бе́ге ווײַזן* דעם בעסטן רעזולטאַט אין לויפן; 5. (*об измерительных приборах*) ווײַזן*; термо́метр ~л де́сять гра́дусов דער טערמאָמעטער האָט געוויזן צען גראַד; אַפן [לויטן] טערמאָמעטער איז געווען צען גראַד; 6. (*дать показания на суде, на допросе*) אָנווײַזן*, באַווײַזן*; 7. *разг.* (*проучить*): он тебе́ пока́жет! ער וועט דיר געבן [ווײַזן]!; ◇ ~ть себя́ אַרויסווײַזן* זיך; он пока́жет себя́ ער וועט ווײַזן, ווער ער איז; ~ть язы́к אַרויסשטעלן א צונג; ~ться *сов.* 1. (*стать заметным, появиться*) באַווײַזן* זיך; вдали́ показа́лись дома́ אינדערווײַטנס האָבן זיך באַוויזן הײַזער; на её глаза́х показа́лись слёзы אין אירע אויגן האָבן זיך באַוויזן טרערן; 2. (*явиться, прийти*) ווײַזן* זיך; я бо́льше не покажу́сь туда́ איך וועל זיך מער דאָרט ניט ווײַזן, מער וועט מען מיך דאָרט ניט אָנקוקן; ~ться врачу́ זײַן* בײַ א דאָקטער; 3. *безл.* (*почудиться*) אויסווײַזן* זיך, אויסדוכטן זיך; э́то тебе́ ~лось דאָס האָט זיך דיר אויסגעדוכט

показно́й 1. (*рассчитанный на внешний эффект*) אויסשטעלערישער, אויספּײַנערישער; 2. (*притворный*) געמאַכטער

пока́зывать *несов. см.* показа́ть; ~ся *несов. см.* показа́ться 1, 2; он нигде́ не пока́зывается ער גייט אין ערגעץ ניט, ער ווײַזט זיך קיינעם ניט פאַר די אויגן

пока́лыва||ть *несов. разг.* 1. שטעכן* (פון צײַט צו צײַט); 2. *безл.*: ~ет в боку́ סע שטעכט אין א זײַט

покара́ть *сов.* שטראָפן

покати́ть *сов.* 1. אוועקקאַטשען; (*круглый предмет*) אוועקקײַקלען; (*на колёсах*) אוועקפירן; 2. *разг.* (*начать быстро двигаться*) לאָזן* זיך יאָגן; ~ся *сов.* 1. אוועקקײַקלען זיך; (*по наклонной плоскости*) אַראָפּקײַקלען זיך; он упа́л и покати́лся с горы́ ער איז אומגעפאַלן און האָט זיך אַראָפּגעקוילערט פונעם באַרג; 2. (*двинуться, поехать*) אוועקיאָגן; 3. *разг.* (*отступить*) אָפּפּלייצן; 4. (*о слезах*) רינען [קײַקלען זיך]; ◇ ~ся со́ смеху אָנהייבן* זיך קאַטשען פאַר געלעכטער

пока́т||ость *ж* (*поверхность*) II אַלאַכסן־פלאַך; ~ый אַלאַכסנדיקער, מעשופּעדיקער

покача́ть *сов.* 1. (*тв.*) צושאָקלען (מיט); א שאָקל טאָן* (מיט); ~ голово́й א שאָקל טאָן* מיטן קאָפּ; 2. (*вин.*) (צו)וויגן, א וויג טאָן*; ~ ребёнка (צו)וויגן דאָס קינד; ~ся *сов.* (*на качелях*) הוידען זיך (א ביסל)

пока́чивать *несов.* צווויגן, צוהוידען; ~ голово́й צושאָקלען מיטן קאָפּ; ~ся *несов.* וויגן זיך (עטוואָס); идти́ пока́чиваясь גיין* וואַקלדיק [וואַקלענדיק זיך]

покачну́ть *сов.* א שאָקל טאָן*; ~ся *сов.* 1. א שאָקל טאָן* זיך; 2. *перен.* א וואַקל טאָן* זיך; дела́ ка́к-то покачну́лись די געשעפטן האָבן זיך עפּעס א וואַקל געטאָן

пока́шливать *несов.* אונטערהוסטן, צוהוסטן

покая́н||ие *с* דאָס שלאָגן זיך אַלכעט; ◇ отпусти́ть ду́шу на ~ие לאָזן* צורו; ~ный כאַראָטע־; ~ная речь ־ס II כאַראָטע־רעדע

пока́яться *сов.* 1. (*раскаяться*) שלאָגן* זיך אַלכעט; (*в чём-л.*) מיסוואַדע זײַן* זיך (אַף עפּעס); 2. *рел.* טשוּווע טאָן*; *см.* ка́яться 2, 3

поквита́ться *сов. разг.* צערעכענען זיך; (*с тв.; отомстить*) אָפּרעכענען זיך (מיט)

покида́ть *несов.*, **поки́нуть** *сов.* פאַרלאָזן*, אוועקוואַרפן*; его́ все поки́нули אַלע האָבן אים פאַרלאָזט; поки́нуть жену́ אוועקוואַרפן* דאָס ווײַב; поки́нуть го́род פאַרלאָזן* די שטאָט; поки́нуть сце́ну פאַרלאָזן* די בינע; си́лы поки́нули его́ ס'האָבן זיך אים אויסגעלאָזט די קויכעס

покладая́: рабо́тать не ~ рук אַרבעטן ניט שפּאָרנדיק קיין מי [קיין קויכעס]

покла́дистый נאָכלאָזיקער, נאָכגיביקער

покла́жа *ж разг.* (*груз*) II מאַסע; (*багаж*) I געפּעק

поклёп *м разг.* (מצ. בילבולים) מ בילבול; возводи́ть ~ на *кого-л.* אויסטראַכטן א בילבול אַף עמעצן

покло́н *м* 1. II פאַרנייגונג; 2. (*привет*) ־ן מ גרוס; переда́ть *кому-л.* ~ איבערגעבן* עמעצן א גרוס, לאָזן* גריסן עמעצן; переда́ть от *кого-л.* ~ איבערגעבן* [ברענ-

[*גען] פֿון עמעצן אַ גרוס; ◇ идти́ на ~ к кому́-л. (*גײן) בוקן זיך צו עמעצן

поклоне́ние *с* 1. *рел.* (צו) דאָס בוקן זיך; ‖ דינען; 2. *(преклонение)* ‖ פֿאַרערונג

поклони́ться *сов.* *(дат.)* 1. (פֿאַר) פֿאַרנייגן זיך; *(здоро́ваясь)* (מיט) גריסן זיך; 2. *(передать привет)* (*לאָזן) גריסן, (דאַט.) איבערגעבן* אַ גרוס; поклони́сь тёте גיב איבער אַ גרוס דער מומען, די מומע

покло́нн‖ик *м* = ‖ פֿאַרערער; *(женщины тж.)* -קאַוואַלער ‖ ־ן; ~ица *ж* ‖ ־ס פֿאַרערערין

покланя́ться *несов.* *(дат.)* 1. *рел.* (צו) בוקן זיך, דינען; 2. *(относиться с благоговением)* פֿאַרערן

поко́и *мн.* *(ед.* поко́й *м)* *уст.* .מצ. פּאַלאַטעס, -פּאַ... קאַיעס .מצ; ◇ приёмный поко́й (שפּיטאָל־)אויפֿנעם־צימער ‖ ־ן

поко́иться *несов.* 1. (на *предл.*; *опираться*) *האַלטן (אויף) זיך, (אויף) *שטיין, (אויף) געבויט *זײַן; *(основываться)* (אויף) שטיצן זיך (אויף), באַזירן זיך (אויף); 2. *(спокойно лежать)* ליגן* רויִק, רוען; 3. *(быть похороненным)* רוען

поко́‖й *м* 1. *(неподвижность)* ‖ רו; состоя́ние ~я *физ.* ‖ רו־צושטאַנד; 2. *(спокойствие)* ‖ רו, ‖ רויִקייט; *(тишина тж.)* ‖ שטילקייט; больно́му необходи́м ~й דער קראַנקער נייטיקט זיך אין אַבסאָלוטער רו(יִקייט); ◇ не дава́ть ~я *кому́-л.* ניט לאָזן* רוען עמעצן; оставля́ть *кого́-л.* в ~е לאָזן* צורו עמעצן, לאָזן* געמאַך עמעצן; смути́ть *чей-л.* ~й שטערן עמעצנס רו; уйти́ на ~й [אַוועקגיין* אויף פּענסיע [אויף פֿאַרדינטן] אָפּרו (אַוועקגיין*)]; ве́чный ~й אייביקע רו

поко́йник *м* (מצ. מײסים) ‖ מת; *(при упоминании об умершем)* ‖ ...נע פֿאַרשטאָרבענער

поко́йницкая *ж* ‖ ־עך מײסים־שטיבל, ‖ מאָרג

поко́йн‖ый 1. *(неподвижный)* אומבאַוועגלעכער; *(без тревог)* רויִקער; *(тихий, смирный)* שטילער, רויִקער; 2. *(умерший)* פֿאַרשטאָרבענער; 3. *в знач. сущ. м* -פֿאַרשטאָרבע ‖ נער ...נע; ◇ ~ой но́чи! אַ גוטע נאַכט!; бу́дьте ~ы זײַט רויִק [זיכער] איר קאָנט זײַן רויִק [זיכער]

поколеба́ть *сов.* *אַ וואַקל טאָן

поколе́н‖ие *с* (מצ. דורות) ‖ דאָר; молодо́е ~ие דער יונגער° דאָר, די יונגע° גענעראַציע; ◇ из ~ия в ~ие פֿון דאָר צו דאָר

поко́нчить *сов.* (с *тв.*) 1. *(довести до конца)* -פֿאַרענדיקן, (מיט) אָפּענדיקן; 2. *(положить конец)* אַ מאַכן זיך אַ סאָף (צו); ◇ ~ с собо́й נעמען* זיך דאָס לעבן באַגיין* זעלבסטמאָרד; מײַסע אָנטאָן*

покори́тел‖ь *м* ‖ ־ס באַצווינגער; ~и ко́смоса -די באַהערשער פֿונעם קאָסמאָס; ◇ ~ь сердéц *шутл.* -האַרצנפֿרעסער ‖ =

покори́ть *сов.* 1. *(силой подчинить)* *באַצווינגען; *(население тж.)* מאַכן אונטערטעניק; *перен.* באַהערשן; ~ си́лы приро́ды באַהערשן די נאַטורקרעפֿטן; 2. *(пленить)* -באַ פֿאַנגען* עמעצנס האַרץ, באַצױבערן; ~ слу́шателей צױבערן די צוהערער; ~ся *сов.* *אונטערוואַרפֿן זיך; не ~ся врагу́ ניט אונטערוואַרפֿן* זיך דעם סוינע; ~ся судьбе́ שאָלעם מאַכן מיטן גורל

поко́рн‖о *нареч.* האַכנאָעדיק; ◇ ~о благодарю́ *ирон.* אַ שײנעם דאַנק אײַך; ~ый האַכנאָעדיקער; ◇ ваш ~ый слуга́ אײַער אונטערטעניקער דינער

покоря́ть(ся) *несов. см.* покори́ть(ся)

поко́с *м* 1. *(косьба)* ‖ הײשניט; *(время косьбы тж.)* ‖ הײשניט־צײַט; 2. *(луг)* ‖ ־ס הײ־לאָנקע, שניט־לאָנקע ‖ ־ס

покоси́‖ться *сов.* 1. אויסקרימען זיך, *אויסגעקרימט ווערן; забо́р ~лся דער פּאַרקן איז אויסגעקרימט געוואָרן; изба́ ~лась דאָס הײַזל איז אײַנגעבויגן געוואָרן; 2. (на *вин.*, *посмотреть искоса*) (אויף) אַ זײַטל טאָן* זיך

покра́сить *сов.* אָפּפֿאַרבן

покрасне́ть *сов.* 1. *(стать красным)* רויט ווערן*; 2. *(от смущения)* פֿאַררײטלען זיך

покро́в *м* 1. ‖ ־ן צודעק, ‖ ־ן דעק; сне́жный ~ ‖ שנײדעק; 2. ко́жный ~ ‖ הויט; волосяно́й ~ ‖ האָר; ◇ под ~ом но́чи אין שוץ פֿון דער נאַכט; под ~ом темноты́ אין געהיל פֿון דעם כאָשעכעס

покрови́тель *м* = ‖ (אונטער)שטיצער, ‖ ־עז פּאַטראָן

покрови́тельственн‖ый 1. פּראָטעקטאָרישער; ~ый тон פּראָטעקטאָרישער טאָן; 2. *эк.*: ~ая систе́ма סיסטעם פֿון פּראָטעקציאָניזם, ‖ שוץ־טאַריף; ◇ ~ая окра́ска *биол.* ‖ שוץ־קאָליר

покрови́тельство *с* ‖ שוץ; ока́зывать ~ -(אונטער) שטיצן; под *чьим-л.* ~м אונטער עמעצנס פֿליגל; ~вать *несов.* *(кому́-л.)* (אונטער)שטיצן, פּראָטעזשירן; *(чему́-л.)* *אונטערהאַלטן

покро́‖й *м* ‖ שניט, ‖ פֿאַסאָן; ◇ на оди́н ~й אויף איין שניט; (лю́ди) одного́ ~я (מענטשן) פֿון איין שניט [מאַניר]

покроши́ть *сов.* אָנברעקלען, אָנקריש(ל)ען; *(ножом)* אָנבראָקן

покрыва́ло *с* ‖ ־ן צודעק; *(вуаль)* .מצ ‖ ,ז דעקטוך; *(для постели)* ‖ ־ן דעק (..טיכער)

покрыва́ть(ся) *несов. см.* покры́ть(ся)

покры́ть *сов.* 1. צודעקן; *(крышей)* דעקן; ~ дом желе́зом דעקן דעם דאַך מיט בלעך; 2. *(краской)* פֿאַרבן; *(лаком)* לאַקירן; 3. *(усеять поверхность чем-л.)* -באַ דעקן; *(окутать)* אײַנהילן; ~ пы́лью באַדעקן מיט שטויב; ~ мгло́ю אײַנהילן אין אַ נעפּל; 4. *(заглушить)* -פֿאַר הילכן; 5. *(возместить)* דעקן; ~ долги́ דעקן די כויוועס; ~ расхо́ды דעקן די הוצאָעס; 6. *(преступника)* -(צו) דעקן; *(преступление)* פֿאַרדעקן, פֿאַרשטעלן; 7. *(преодолеть расстояние)* דורכמאַכן; ◇ ~ сла́вой מאַכן באַרימט; э́то покры́то мра́ком неизве́стности דאָס בלײַבט אַ סאָד פֿאַר אַלעמען

покры́‖ться *сов.* באַדעקן זיך, *באַדעקט ווערן; не́бо ~лось облака́ми דער הימל האָט זיך באַדעקט מיט וואָלקנס; её лицо́ ~лось кра́сными пя́тнами איר געזיכט איז באַדעקט געוואָרן מיט רויטע פֿלעקן; страна́ ~лась се́тью желе́зных доро́г דאָס לאַנד איז באַדעקט געוואָרן מיט אַ נעץ פֿון אײַזנבאַן־ליניעס

покры́шка *ж разг.* 1. *(крышка)* ‖ ־עך דעקל; 2. *(мяча)* ‖ איבערצוג; *(шины)* ‖ ־ען ראָדמאַנטל

поку́да *разг. см.* пока́ 1, 2

покупа́тель *м* (מצ. קונים) ‖ קונה; ~ница *ж* קונעטע ‖ ־ס; ~ный קויף־; ~ная спосо́бность ‖ קויף־פֿעיִקייט

покупа́ть *несов.* 1. קויפֿן; 2. *(подкупать)* (אונטער)קויפֿן

поку́пк‖а *ж* 1. *(действие)* ‖ קויכן; 2. *(купленная вещь)* ‖ ־ס קניע, ‖ אײַנקויף; де́лать ~и אײַנקויפֿן

покупн‖о́й: 1. געקויפֿטער; ~о́е варе́нье דאָס געקויפֿטע אײַנגעמאַכטס; ~а́я цена́ ‖ קויף־פּרײַז

покури́ть *сов.*: (дава́йте) поку́рим לאָמיר פֿאַררייכערן, לאָמיר א רייכער טאָן

покуса́ть *сов.* צעבײַסן*

покуси́ться *сов.*: ~ на *чью-л.* свобо́ду פאַרמעסטן* זיך אף עמעצנס פרײַהײט, פּרוּוון אָפּרויבן עמעצנס פרײַהײט; ~ на *чью-л.* жизнь פּרוּוון אומברענגען עמעצן, מאכן אף עמעצן אן אטענטאַט

поку́шать *сов.* אָפּעסן*; он лю́бит ~ ער האָט ליב די אכילע, ער האָט ליב גוט אָפּעסן; поку́шайте ры́бки! פאַרזוכט (מײַנע) פיש!

покуша́ться *несов. см.* покуси́ться

покуше́ние *с*: соверши́ть ~ на *кого-л.* מאכן אף עמעצן אן אטענטאַט; ~ на *чью-л.* свобо́ду א פּרוּוו צו באַגרענעצן עמעצנס פרײַהײט; ~ на самоуби́йство א פּרוּוו צו באַגיין זעלבסטמאָרד

пол[1] *м (настил)* דיל ם ־ן, ־ס ∥ פּאָדלאָגע װ; мыть ~ы וואַשן* די דילן; швырну́ть на́ пол א שמיץ טאָן* אף דר׳ערד

пол[2] *м биол.* געשלעכט ז ־ער; ◇ прекра́сный ~ דער שײנער מין

полага́||ть *несов.* מײנען, רעכענען; име́ются все основа́ния ~ть ס׳איז פאַראַן א גענוגער סמאַך צו מײנען; ~ют ס׳איז א סוואָרע, מע רעכנט (ווי); ◇ на́до ~ть *вводн. сл.* מיסטאָמע, מינ(ה)אסטאָם

полага́||ться[1] *несов.*: как ~ется ווי ס׳דאַרף צו זײַן; так ~ется אזוי איז דער שטײגער, אזוי טוט מען געוויינלעך; здесь кури́ть не ~ется דאָ איז ניט דערלויבט צו רייכערן, דאָ טאָר מען ניט רייכערן; так поступа́ть не ~ется אזוי טאָר מען ניט טאָן, אזוי טוט מען ניט; за рабо́ту ему́ ~ется де́сять рубле́й פאַר דער אַרבעט קומט אים צען רובל

полага́ться[2] *несов. см.* положи́ться

пола́ди||ть *сов. разг.* אויסקומען*, קומען* צו א העסקעם; они́ не ~ли ме́жду собо́й זיי זײַנען ניט אויסגעקומען, זיי האָבן ניט געקענט אויסקומען (צווישן זיך)

пола́комиться *сов.* א נאַש טאָן*

полбеды́: э́то ещё ~ דאָס איז נאָך צו דערלײַדן, דאָס איז נאָך א קלײנער אומגליק

полве́ка *м* א האַלבער יאָרהונדערט

полго́да *м* א האַלב יאָר

полде́ла *с*: э́то ещё ~ דאָס איז ערשט א האַלבע אַרבעט, דאָס איז נאָך ניט אַלץ, וואָס מע דאַרף

по́лдень *м* האַלבער טאָג, מיט־טאָג, האַלבטאָג; в ~ האַלבן טאָג, מיט־טאָג; до полу́дня ביז האַלבטאָג; ◇ за́ ~ נאָך האַלבטאָג

полдне́вный האַלבטאָג־, מיט־טאָגעדיקער

по́лдни||к *м* נאָכוואַרמעס ם ־ן; **~чать** *несов. разг.* עסן* נאָכוואַרמעס

полдоро́г||и *ж* האַלבוועג ם; ◇ останови́ться на ~е בלײַבן* שטיין אינמיטן

полдю́жины *ж* א האַלב טוץ

по́ле *с* 1. פעלד ז ־ער; засе́ять ~ пшени́цей פאַרזייען דאָס פעלד מיט ווייץ; ~ бо́я שלאַכטפעלד ז ־ער; 2. *(поприще)* פעלד ז, געביט ז, ספערע װ; ~ де́ятельности טעטיקײַט־געביט ז [ספערע, פעלד] פון טעטיקײַט; 3. *(фон)* פאָן ם; бе́лые ли́нии на тёмном ~ ווײַסע ליניעס אף א טונקעלן° פאָן; 4. *мн. (страницы, шляпы)* ראַנדן מצ.; заме́тки на поля́х ראַנד־נאָטיצן מצ.; 5. *физ.* פעלד ז; магни́тное ~ מאַגנעטפעלד ז; ◇ ~ зре́ния זע־פעלד ז; оди́н в ~ не во́ин אײנער איז קײנער

полево́д *м* = פעלדציכטלער ם; **~ство** *с* פעלדצוכט װ; **~ческий** פעלדציכטלערישער; פעלדצוכט פאַר *после сущ.*

полев||о́й פעלד־; ~ы́е рабо́ты פעלד־אַרבעטן מצ., די אַרבעטן אפן [אין] פעלד; ~а́я артилле́рия פעלד־אַרטילעריע װ; ◇ ~а́я су́мка פעלדטאַש װ ־ן; מאַפּנטאַש װ; ~о́й шпат *мин.* פעלדשפּאַט ם

полёглы||й: ~е хлеба́ אַראָפּגעלייגטע [צעלייגטע] טוואוע

полего́ньку *нареч. разг. (понемногу)* צוביסלעך, ביסלעכווײַז; *(не торопясь)* פּאַמעלעכן, פּאַמעלעכינקע; *(слегка, осторожно)* שטילינקערהייט, א ביסעלע

полегча́||ть *сов. разг. безл.*: больно́му ~ло דעם קראַנקן איז בעסער [גרינגער] געוואָרן, דער קראַנקער פילט זיך בעסער

полезащи́тн||ый: ~ые лесонасажде́ния שוצוואַלד־פלאַנצונגען מצ.

поле́зн||ый 1. ניצלעכער, נוצלעכער, נוציקער; *(для здоровья)* געזונטער°; ~ые расте́ния נוצלעכע געוויקסן; ~ая пи́ща א געזונטע° שפּײַז; быть ~ым נוצלעך זײַן*, ברענגען* נוצן; 2.: ~ая пло́щадь דער נוצלעכער שעטעך; коэффицие́нт ~ого де́йствия דער קאָעפיציענט פון נוצלעכער ווירקונג; ◇ чем могу́ быть поле́зен? מיט וואָס קאָן איך דינען?

поле́зть *сов.* לאָזן* זיך קריכן; *(наверх тж.)* לאָזן* זיך קלעטערן; ~ в во́ду לאָזן* זיך גיין אין וואַסער אַרײַן; ~ в карма́н за платко́м וועלן* ארויסנעמען דאָס טיכעלע פון דער קעשענע

полемизи́ровать *несов.* פּאָלעמיזירן, שטרײַטן*

поле́мика *ж* פּאָלעמיק װ

полеми́ческий פּאָלעמישער

поле́ни||ться *сов. (немного лениться)* צופוילן זיך; *(+ инф.)* פוילן זיך (טאָן) עפּעס; он не ~лся всё прове́рить ער האָט זיך ניט געפוילט אַלץ דורכקוקן

поле́но *с* שײַטהאָלץ ם, שײַט ם ־ן, שײַטל ז ־עך

полёт *м* 1. פלוג ם ־ן; ~ в ко́смос א פלוג אין קאָסמאָס; пробы́ть в ~е во́семь часо́в אָפּזײַן* אינדערלופטן אַכט שאָ; ночно́й ~ נאַכטפלוג ם ־ן; 2. *перен.* שוווּנג ם; ~ фанта́зии דער שוווּנג פון דער פאַנטאַזיע; ◇ с (высоты́) пти́чьего ~а פון דער הייך, פון א פייגל־פּערספּעקטיוו

полете́ть *сов.* 1. לאָזן* זיך פליִען; 2. *разг. (упасть)* אַראָפּפליִען*, אַראָפּפאַלן*; 3. *(помчаться)* לאָזן* זיך יאָגן; 4. *(о письмах, донесениях)* אָנהייבן* פליִען, א שאָט געבן* זיך; 5. *(быстро распространиться)* צעטראָגן* זיך; 6. *(о времени)* נעמען* יאָגן

поле́чь *сов.* 1. *разг. (лечь)* (אויס)לייגן זיך; 2. *(быть убитым в бою)* פאַלן* (טויט); 3. *(о растениях)* צובייגן* זיך צו דער ערד

по́лзать *несов.* 1. קריכן*; *(по земле, по полу тж.)* פּויזען; *(в разных направлениях)* אומקריכן*, אומפּויזען; 2. (перед *тв.*) קריכן* אף אַלע פיר (פאַר)

ползко́м *нареч.* פּויז(ע)נדיק; *(на четвереньках)* אף אַלע פיר

ползти́ *несов.* 1. קריכן*; *(по земле, по полу тж.)* פּויזען; ~ на четвере́ньках קריכן* אף אַלע פיר; 2. *(медленно передвигаться)* שלעפּן זיך, קריכן*; 3. *(о*

времени) *קריכן, זיך *ציען; 4. (распространяться) שוואַרצע כמאַ־שפרייטן זיך; чёрные тучи ползли по небу רעס האָבן זיך געשפרייט איבערן הימל; по деревне ползли слухи אין דאָרף האָבן זיך צעטראָגן קלאַנגען; 5. (медленно течь) *רינען; (о крови, тж.) טריפן; 6. разг. (расползаться — от ветхости и т. п.) *צעקריכן (אונטער די הענט)

ползунки́ мн. קריך־הייזעלעך מצ.

ползу́чий (о растениях) קריכנדיקער; ◇ ~ эмпири́зм פויז(ע)נדיקער עמפּיריזם

поли́в м וו באַגיסונג, ז באַגיסן

полива́ть несов. см. поли́ть

поливитами́ны мн. פּאָליוויטאַמינען מצ.

поливн||о́й 1. (относящийся к поливке) באַגיס(ונג)־; ~о́й сезо́н באַגיס(ונג)־סעזאָן מ; 2. (нуждающийся в поливке) באַוואַסערטער, איריגירטער; ~ы́е культу́ры באַוואַסערטע קולטורן; ~ы́е поля́ באַוואַסערטע [איריגירטע] פעלדער

полига́мия ж וו פּאָליגאַמיע

полигло́т м פּאָליגלאָט מ ־ן, שפּראַכן־קענער מ =; באַלשן מ (מצ. באַלשאַ־נים) уст., באַל־לאָשן מ (מצ. באַלע־לאָשן)

полиго́н м воен. פּאָליגאָן מ ־ען

полиграфи́||ческий פּאָליגראַפישער; ~я ж וו פּאָליגראַפיע

поликли́ника ж ־עס וו פּאָליקליניק

полиме́ры мн. פּאָלימערן מצ.

полинези́||ец м פּאָלינעזיער מ =; ~йский פּאָלינעזישער

полиня́лый אָפּגעבליאַקעוועטער, אָפּגעקראָכענער

полиня́ть сов. *אָפּקריכן, אָפּבליאַקעווען

полиомиели́т м мед. פּאָליאָמיעליט מ, קינדער־פּאַראַליטש מ

поли́п м зоол., мед. פּאָליפּ מ ־ן

полирова́льный פּאָליר־; ~ стано́к פּאָליר־מאַשין וו ־ען

полиро́ванный פּאָלירטער

полирова́ть несов. פּאָלירן

полиро́в||ка ж וו פּאָלירונג; ~щик м פּאָלירער מ =; פּאָליטורשטשיק מ ־עס разг.

по́лис м פּאָליס מ ־ן; страхово́й ~ סטראַכיר־פּאָליס מ ־ן

полисеми́я ж лингв. וו פּאָליסעמיע

политбюро́ с нескл. וו פּאָליטביוראָ, ז; Политбюро́ ЦК КПСС די פּאָליטביוראָ פון צק קפּסס

политехниза́ция ж וו פּאָליטעכניזירונג, וו פּאָליטעכניזאַציע

полите́хникум м פּאָליטעכניקום מ ־ס

политехни́ческ||ий פּאָליטעכנישער; ~ое образова́ние פּאָליטעכנישע בילדונג

политзаключённый м פּאָליט־אַרעסטירטער מ ...טע

поли́тик м פּאָליטיקער מ =

поли́тика ж וו פּאָליטיק; вне́шняя ~ אויסערן־פּאָליטיק וו; вну́тренняя ~ אינערלעכע פּאָליטיק; ~ невмеша́тельства וו ניט־אַרײַנמישונג־פּאָליטיק; проводи́ть поли́тику (דורכ)פירן אַ פּאָליטיק

политика́н м неодобр. פּאָליטיקאַנט מ ־ן; ~ство с неодобр. וו פּאָליטיקאַנערײַ

поли́тико-воспита́тельн||ый פּאָליטיש־דערציערישער; ~ая рабо́та פּאָליטיש־דערציערישע אַרבעט

полити́ческ||ий פּאָליטישער; ~ий строй פּאָליטישע אָרדענונג; ~ий де́ятель אַ פּאָליטישער טוער; ~ая ка́рта ми́ра די פּאָליטישע מאַפּע פון דער וועלט; ◇ ~ая эконо́мия פּאָליטישע עקאָנאָמיע

политкружо́к м פּאָליטקרײַז מ ־ן

политотде́л м (полити́ческий отде́л) פּאָליט־אָפּטייל מ (פּאָליטישער אָפּטייל)

политрабо́тник м (אין אַרמיי) פּאָליט־טוער מ =

политру́к м פּאָליטרוק מ ־עס

политу́ра ж פּאָליטור

политучёба ж פּאָליט־לער וו, פּאָליטישע לער

поли́||ть сов. 1. (улицы, растения) *באַגיסן; (на руки) *אויפגיסן; 2. (начать лить) גיסן [*נעמען] *אָנהייבן; ~л дождь ס׳האָט אָנגעהויבן [ס׳האָט גענומען] גיסן אַ רעגן, ס׳האָט אַ גאָס געטאָן אַ רעגן

политэконо́мия ж וו פּאָליט־עקאָנאָמיע, פּאָליטישע עקאָ־נאָמיע

полица́й м презр. (сотрудник учреждённой немецко-фашистскими оккупантами полиции) פּאָליצײַ מ ־ען

полице́йский 1. פּאָליציי־, פּאָליציישער; 2. в знач. сущ. м פּאָליצייער מ =, פּאָליציאַנט מ ־ן, פּאָליציימאַן מ (מצ. פּאָליציילײַט)

поли́ция ж וו פּאָליציי ־ען; וו פּאָליציע разг.

поли́чн||ое: пойма́ть кого-л. с ~ым כאַפּן עמעצן בײַ דער האַנט

полишине́л||ь м театр. פּאָלישינעל מ ־ן; ◇ секре́т ~я אַ סאָד אַף גאַנץ בראָד

полиэтиле́н м хим. פּאָליעטילען מ; ~овый פּאָליעטי־לען־, פּאָליעטילענענער

полк м 1. פּאָלק מ ־ן; 2. разг. (множество) כאָפּטע וו ־ס

по́лка[1] ж פּאָליצע וו ־ס; кни́жная ~ ביכער־פּאָלי־צע וו ־ס; ве́рхняя ~ ваго́на די אייבערשטע פּאָליצע אינעם וואַגאָן

по́лка[2] ж (сорняков) וו יעטונג, ז יעטן

полко́вник м פּאָלקאָווניק מ ־עס

полково́дец м פּאָלקן־פירער מ =, כאַיל־פירער מ =

полков||о́й פּאָלק־; ~а́я артилле́рия פּאָלק־אַרטילעריע וו; ~о́е зна́мя די פאָן פונעם פּאָלק

пол-ли́тра м אַ האַלבער ליטער

полне́ть несов. *ווערן פולער [דיקער, גרעבער]

полни́||ть несов. разг. מאַכן פולער, גרעבערן; э́та ку́ртка меня́ ~т אין אָט דעם רעקל זע איך אויס פולער

по́лно в знач. сказ. разг. 1. (+ инф.; довольно) גע־נוג; ~ вам ссо́риться גענוג איך (שוין) קריגן זיך (שוין) נוג; 2. (как возражение) גיי(ט), שוין גיי(ט)! הער(ט) שוין אויף! וואָס רעדט איר?

полно́ нареч. разг. (много) פול; в ко́мнате бы́ло ~ наро́ду דער צימער איז געווען פולגעפּאַקט מיט מענטשן

полнове́сн||ый פולוואָגיקער; перен. (веский) וואָגיקער; ~ые зёрна שווערע קערנער

полновла́стный: ~ хозя́ин אַ פולשטענדיקער באַלעבאָס, דער איינציקער באַלעבאָס

полново́дный הויכוואַסערדיקער

полнозна́чн||ый лингв. פולבאַטײַטיקער; ~ые глаго́лы פולבאַטײַטיקע ווערבן

полнокро́в||ие с וו פולבלוטיקײַט; ~ный פולבלוטיקער; перен. тж. פולווערטיקער

полнолу́ние с פולע לעוואָנע; в ~ בייס פולער לעוואָ־נע; астр. тж. אין האַלב־כוידעש

полнометра́жный (*о фильме*) פֿולמעטראַזשיקער

полномо́чи||е *с* ־ן װ פֿולמאַכט; предоста́вить *кому-л.* широ́кие ~я עמעצן* געבן ברײטע פֿולמאַכטן; превы́сить свой ~я איבערטרעטן* די פֿולמאַכטן

полномо́чный פֿולמעכטיקער; ~ посо́л פֿולמעכטיקער אַמבאַסאַדאָר

полнопра́вный פֿולבארעכטיקטער

по́лностью *нареч.* פֿולשטענדיק, אינגאַנצן; ~ согла́сен פֿולשטענדיק [אינגאַנצן, אבסאָליוט] מסכּים; ~ вы́полнить обяза́тельства פֿולשטענדיק אויספֿילן די פֿאַרפֿליכ־טונגען; ◇ целико́м и ~ (און אינגאַנצן) פֿולשטענדיק

полнот||а́ *ж* 1. (*тучность*) פֿולקײט, װ פֿעטלײַביקײט; 2. (*полная мера*) װ פֿולקײט; ~а́ вла́сти פֿולע מאַכט; ◇ от ~ы́ чувств פֿון געפֿילן [מיטגעריסן] באַהערשט; от ~ы́ се́рдца, души́ פֿון פֿולן האַרצן

полноце́нн||ый פֿולװערטיקער; ~ая валю́та פֿולװערטי־קע װאַליוטע; ~ое произведе́ние א פֿולװערטיק װערק

полно́чный האַלבנאַכט־; в ~ час מיטערנאַכט

по́лночь *ж* װ האַלבנאַכט; ת כצאָס *уст., поэт.*; в ~ האַלבע נאַכט, מיטערנאַכט; ◇ за́ ~ נאָך האַלבער נאַכט

по́лн||ый 1. פֿולער; (*наполненный*) אָנגעפֿולטער; (*наби́тый тж.*) (אָנ)געפּאַקטער; ~ая таре́лка א פֿולער טע־לער; ~ый зал א פֿולער [א געפּאַקטער] זאַל; у́лицы полны́ наро́ду די גאַסן זײַנען פֿול מיט מענטשן, די גאַסן װימלט מיט מענטשן; она́ была́ ~а́ трево́ги [трево́гой] זי איז געװען פֿול מיט אומרו; жизнь, ~ая иска́ний א לעבן פֿול מיט זוכונגען; 2. (*исчерпывающий*) פֿולער, פֿולשטענדיקער; в ~ом соста́ве אין פֿולן באַשטאַנד; в ~ой ме́ре אין דער פֿולער מאָס; ~ое собра́ние сочине́ний פֿולע זאַמלונג פֿון װערק; ~ая побе́да פֿולשטענדיקער ניצחון; в ~ом соотве́тствии с *чем-л.* אין פֿולן הסכּם מיט עפּעס; 3. (*тучный*) פֿולער, דיקער, פֿעטלײַביקער; ◇ дом — ~ая ча́ша א שטוב פֿון אַלדאָס גוטס

по́ло *с нескл. спорт.* װ פּאָלאָ; ◇ во́дное ~ װאַסער־פּאָלאָ װ

полови́к *м* ־עך ז קאָברעצל

полови́н||а *ж* װ האַלב, ־ן װ העלפֿט; в ~е седьмо́го האַלב זיבן; два с ~ой צװײ מיט א האַלבן, דריטהאַלבן; ~а до́ма א האַלבע שטוב; ~а гру́ппы א העלפֿט גרופּע; о́бе ~ы בײדע העלפֿטן; во второ́й ~е XIX ве́ка אין דער צװײטער העלפֿט (פֿונעם) XIX יאָרהונדערט; ~ка *ж* ־ן װ העלפֿט; ~ный: плати́ть в ~ном разме́ре צאָלן א האַלב

полови́нчатый קאָמפּראָמיסלעכער; ~ отве́т א קאָמפּראָ־מיסלעכער ענטפֿער; ניט יאָ ניט נײן *разг.*

полови́ца *ж* ־ער װ דילברעט

полово́дье *с* ־ן, ־ס ז גװויסער, װ (װאַסער־)פֿאַרפֿלײצונג, הױכװאַסער ז ,־ען

полов||о́й[1] (*для пола*) דיל־; ~а́я щётка װ דילבאַרשט (מצ. ־בערשט); ~а́я тря́пка ־ס װ דילרעדנע

полов||о́й[2] *биол.* געשלעכטלעכער, געשלעכט־, סעק־סועלער; ~ы́е о́рганы געשלעכט־אָרגאַנען מצ.; ◇ ~а́я зре́лость געשלעכטלעכע [סעקסועלע] רײַפֿקײט

по́лог *м* ־ען ת פֿאָרהאַנג

поло́гий מעשופּעדיקער (שטיפֿער), אָפּלײגיקער, ניט־שטײ־לער

положе́ни||е *с* 1. (*местонахождение*) ז אָרט (מצ. ער־טער), װ אָרטלאַגע; географи́ческое ~е געאָגראַפֿישע אָרט־לאַגע; 2. (*поза*) ־ס װ פּאָזע; в сидя́чем ~и זיצנדיק; 3. (*состояние*) ת צושטאַנד; (*условия жизни*) װ לאַגע, ת סיטואַציע, ת מצבֿ; семе́йное ~е פֿאַמיליען־צושטאַנד ת; социа́льное ~е סאָציאַלע לאַגע; ~е веще́й זאַכלאַגע װ; ~е рабо́чих די לאַגע פֿון די אַרבעטער; он нахо́дится в тяжёлом ~и ער געפֿינט זיך אין א שװערער לאַגע [אין א שװערן מצבֿ]; крити́ческое ~е א קריטי־שע לאַגע [סיטואַציע]; 4. (*обстановка общественной жизни*) װ לאַגע; междунаро́дное ~е צװישנפֿעלקערלעכע לאַ־גע; 5. (*место в обществе*) ז אָרט; ~е в о́бществе דאָס אָרט [די ראָליע] אין דער געזעלשאַפֿט; 6. (*режим*) צו־שטאַנד ת; вое́нное ~е ת קריגסצושטאַנד; оса́дное ~е בא־לאַגערונג(ס)־צושטאַנד ת; 7. (*свод правил*) רעגלאַמענט ־ן ת; טאַקאָנעס מצ.; ~е о вы́борах װאַל־רעגלאַמענט [טאַ־קאָנעס]; 8. (*тезис*) ־ס װ האַנאָכע; основны́е ~я גרונט־האַנאָכעס מצ. [קאָנעס] װעגן די װאַלן

поло́женн||ый געהעריקער; к ~ому сро́ку צום געהע־ריקן טערמין

поло́жим *вводн. сл.* זאָל זײַן; ~, что вы пра́вы זאָל זײַן, אז איר זײַט גערעכט

положи́тельн||о *нареч.* 1. (*утвердительно*) פּאָזיטיװ; отве́тить ~о «יאָ» ענטפֿערן מיט; 2. (*совершенно, совсем*) אבסאָליוט, לאַכלוטן; он ~о ничего́ не зна́ет ער װײסט גאָרנישט ניט [אבסאָליוט] לאַכלוטן; ~ый 1. פּאָזיטיװער; ~ый отве́т א פּאָזיטיװער ענטפֿער; ~ый геро́й א פּאָ־זיטיװער העלד; ~ый о́тзыв א גינסטיקער אָפּרוף; 2. (*деловой, солидный*) געשטעלטער; 3. *физ., мат.* פּאָזיטיװער; ~ое число́ א פּאָזיטיװע צאָל; ~ое электри́чество פּאָזי־טיװע עלעקטרע; ◇ ~ая сте́пень сравне́ния *грам.* גרונ־טיקער פֿאַרגלײַכגראַד

положи́ть *сов.* 1. אַװעקלײגן; (*внутрь*) אַרײַנלײגן; (*поверх чего-л.*) אַרױפֿלײגן; 2.: ~ нача́ло *чему-л.* מאַכן דעם אָנהײב פֿון עפּעס, אָנהײבן פֿון עפּעס; ~ коне́ц *чему-л.* מאַכן א סוף מיט עפּעס; ◇ ~ жизнь за Ро́дину אָפּגעבן* דאָס לעבן פֿאַרן הײמלאַנד; ~ся *сов.* אויף אים קאָן [מעג] מען זיך פֿאַרלאָזן; на него́ мо́жно ~ся פֿאַרלאָזן* זיך

по́лоз *м* (*мн.* поло́зья) ־ס ת (שליטן־)גליטשער

полома́ть *сов.* צעברעכן*; ~ся *сов.* 1. צעברעכן* זיך, צעבראָכן װערן*; 2. *разг.* (*некоторое время отказываться*) מאַכן מאַניפֿאַרגעס, קנײטשן זיך א ביסל

поло́мк||а *ж* 1.: из-за ~и... װײַל ס'האָט זיך צע־בראָכן; 2. (*поломанное место*) ־ן ת בראָך

поломо́йка *ж разг.* ־ס װ דילװאַשערן

полоне́з *м* ־ן ת פּאָלאָנעז

полони́зм *м лингв.* ־ען ת פּאָלאָניזם; א פּױליש װאָרט

полос||а́ *ж* ־ן ת פּאַס; (*железа*) ־עס װ פֿרענט; ~ све́та א פּאַס שײַן; 2. (*пахотной земли*) ־ן ת ערדפּאַס, פֿעלדפּאַס ת ־ן; 3. (*пояс, зона*) ־ס װ זאָנע, ־ן ת פּאַס; кли́мат сре́дней полосы́ דער קלימאַט פֿון דער מיטלער זאָנע; пограни́чная ~ װ גרענעץ־זאָנע; 4. (*промежуток времени*) ־ן ת פּעריאָד, ־ן װ צײַט; ~ дожде́й א צײַט פֿון רעגנס; 5. *полигр.* ־ן װ זײַט

полоса́тый געשטרײַפֿטער; אין [מיט] פּאַסן *после сущ.*

поло́ск||а *ж*: ~а земли́ א פּאַסיקל ערד; в ~у מיט פּאַסיקלעך; אין פּאַסיקלעך

полоска́ние *с* 1. (*действие*) ז שװענקען; 2. (*жидкость*) ־ן ז שװענקעכץ

полоска́тельница *ж* שווענקמעסטל I ־עך

полоска́ть *несов.* *שווענקען; ~ бельё *שווענקען דאָס גרעט; ~ рот *שווענקען דאָס מויל; ~ся *несов.* 1. פליוסקען זיך; 2. (*колебаться от ветра*) פלאַטערן; полощутся знамёна ס'פלאַטערן די פאָנען

по́лость *ж* 1. *анат.* כאַלעל מ (מצ. כאלאָלים); ~ рта מויל־כאַלעל מ; брюшна́я ~ בויך־כאַלעל מ; 2. (*полое пространство*) אויסהויל מ ־ן

полоте́нце *с* האַנטעך מ ־ער

полотёр *м* דילנפּוצער מ =

поло́тнище *с* צײַגשטיק II ־ער; ~ фла́га פאָנענטוך מ (מצ. ··טיכער)

полотно́ *с* 1. (*ткань*) לײַוונט II; 2. (*картина, тж. перен.*) לײַוונט II ־ן; большо́е эпи́ческое ~ א גרויסע° עפּישע לײַוונט; 3.: железнодоро́жное ~ באַן־גרונט מ ־ן; 4. (*конвейера и т. п.*) לענטע II ־ס; ◇ бле́дный как ~ בלייך ווי די וואַנט

полотня́ный לײַוונטענער; פון לײַוונט *после сущ.*

поло́ть *несов.* יעטן

полоу́мный *разг.* מעשוגענער, צעדרייטער; како́й-то ~ עפּעס א כושעם

полпути́ *м:* на ~ אויף א האַלבן וועג; не остана́вливаться на ~ ניט בלײַבן* שטיין אינמיטן וועג

полсло́ва *с:* ни ~ от него́ не услы́шишь מע הערט פון אים קיין וואָרט ניט

полти́нник *м разг.* האַלברובל־שטיק II; *уст.* א כאַצי־ראָך

полтора́ *числ. в сочетании с сущ. мужского и среднего рода* אָנדערהאַלבן; ~ часа́ אָנדערהאַלבן שאָ; в ~ ра́за אָנדערהאַלבן מאָל אַזויפיל, אין אָנדערהאַלבן מאָל

полтора́ста *числ.* הונדערט (מיט) פופציק, אָנדערהאַלבן הונדערט

полторы́ *числ. в сочетании с сущ. женского рода* אָנדערהאַלבן; ~ ты́сячи אָנדערהאַלבן טויזנט

полуавтома́т *м тех.* האַלב־אויטאָמאַט מ ־ן

полуботи́нок *м* טופליע II ־ס, שוך מ (מצ. שיך)

полуго́дие *с* האַלביאָר I

полугоди́чн||ый האַלביאָריקער; ~ые ку́рсы האַלביאָרי־קע קורסן

полугова́лый האַלביאָריקער; ~ ребёнок א קינד פון א האַלב יאָר

полугодов||о́й האַלביאָר־; ~о́й план האַלביאָר־פּלאַן מ; נאָך א פּלאַן אויף א האַלב יאָר; по́сле ~о́го пребыва́ния נאָך א האַלב יאָר (אָפּ)זײַן...

полуголо́дный האַלבהונגעריקער

полуго́лый האַלבנאַקעטער

полугра́мотный וויי־ניק־גראַמאָטנע(ר) *тж. неизм.;* ווייניק־אויסגעלערנטע(ר)...

полу́д||а *ж* 1. (*лужение*) אויסווײַסן I; 2. (*сплав*) צינשטאָף מ, אויסווײַס־שטאָף מ

полу́денн||ый מיט־טאָגיקער; ~ый час מיט־טאָג; ~ый зной [היץ] מיט־טאָגיקע סאַרפּע; ◇ ~ая ли́ния מערי־דיאַנאַלע ליניע

полуди́кий האַלבווילדער

полуживо́й האַלבטויטער, קוים א לעבעדיקער; ~ от стра́ха קוים א לעבעדיקער פאַר פּאַכעד

полузабы́тый האַלבפאַרגעסענער

полузабыть||ё *с:* лежа́ть в ~й 1) (*в полусне*) *ליגן אין האַלבדרעמל; 2) (*в полуобмороке*) *ליגן האַלבפאַר־שמאַכט

полузави́сим||ый: ~ые стра́ны האַלב־אָפּהענגיקע לענדער

полузащи́т||а *ж собир.* (*в футболе*) האַלבשורץ II; ~ник *м* (*в футболе*) צווישנשפּילער מ =

полукро́вный (*о животном*) האַלבראַסעווע(ר) *тж. неизм.*

полукру́г *м* האַלבקרײַז מ ־ן; ~ом אין א האַלבקרײַז; ~лый האַלבקײַלעכ(ד)יקער, האַלברונדער

полулежа́ть *несов.* *זיצן אָנגעלענט

полуме́ра *ж* האַלבמיטל I ־ען, פּאַליאַטיוו מ ־ן

полумёртвый האַלבטויטער

полуме́сяц *м* האַלב־לעוואָנע II, האַלבע לעוואָנע

полуме́сячный האַלבכוידעשדיקער; ~ окла́д א האַלב־כוידעשדיק געהאַלט, דאָס געהאַלט פאַר א האַלבן כוידעש

полумра́к *м* האַלבפינצטערניש II

полу́но́чный *см.* полно́чный

полуобнажённый האַלבנאַקעטער

полуоборо́т *м* א האַלבער אומדריי

полуоде́тый האַלב־אָנגעטאָנענער

полуосвещённый שוואַך־באַלויכטענער

полуо́стров *м* האַלב־אינדזל מ ־ען

полуоткры́тый האַלב־אָפֿענער

полуофициа́льный האַלב־אָפיציעלער

полуподва́л *м* קעלערשטוב II (מצ. ··שטיבער)

полупроводни́к *м физ.* האַלב־דורכפירער מ ־ס

полупрозра́чный האַלבדורכזיכטיקער

полуразде́тый האַלבנאַקעטער, האַלב־אויסגעטאָנענער

полуразру́шенный האַלב־רויִנירטער, האַלב־אײַנגעפאַלענער, האַלב־כאָרעווער

полусве́т *м* האַלבליכט I, א טונקעלע שײַן

полусло́в||о *с см.* полсло́ва; ◇ прерва́ть *кого-л.* на ~е *איבערשלאָגן עמעצן אינמיטן די רייד; поня́ть *кого-л.* с ~а *פאַרשטיין עמעצן אפן ווונק

полусме́рт||ь *ж:* изби́ть до ~и *שלאָגן שיר ניט אויף טויט, צו דערהאַרגענען שרעקלעך צעמיימעסן

полусо́н *м:* в полусне́ אין האַלבדרעמל; ~ный שלע־פעריקער, פאַרשלאָפענער

полуста́нок *м* א קליינע° סטאַנציע; פּאָלוסטאַנעק מ ··נקעס *разг.*

полуте́нь *ж* האַלבשאָטן מ ־ס

полуто́н *м* האַלבטאָן מ (מצ. ··טענער); *муз. тж.* א האַלבער טאָן

полу́торка *ж разг.* אָנדערהאַלבטאָנקע II ־ס, א לאַסט־מאַשין אויף אָנדערהאַלבן טאָן

полутьма́ *ж* האַלבפינצטערניש II

полуфабрика́т *м* האַלבפאַבריקאַט מ ־ן

полуфина́л *м спорт.* האַלבפינאַל מ

получасово́й האַלבשאָעדיקער, האַלבשאָיקער

получа́тель *м* באַקומער מ ־ס; (*адресат*) אַדרעסאַט מ ־ן

получа́ть(ся) *см.* получи́ть(ся)

получи́ть *сов.* 1. *באַקומען; (*письмо и т. п.*) *דער־האַלטן; ~ пода́рок *באַקומען א מאַטאָנע; ~ зарпла́ту *באַקומען געהאַלט; ~ телегра́мму *באַקומען [*דערהאַלטן] א טעלעגראַם; ~ согла́сие *באַקומען די האַסקאָמע; ~ вы́сшее образова́ние *באַקומען העכערע בילדונג; ~ за

ка́з באקומען* א באשטעלונג; 2. (добыть, произвести) ארויסבאקומען* (ארויס)באקומען*; ~ бензи́н из не́фти באקומען* בענזין פון נאפט; ~ интере́сные результа́ты באקומען* אינטערעסאנטע רעזולטאטן; 3. разг. (заболеть) באקומען*, קריגן*, קריגן (אָפּ)כאפּן [אָפּכאפּן, באקומען*]; ~ на́сморк באקומען* [האָבן*] א קאַטער; 4.: ~ удово́льствие פאַר-געניגן; ~ ране́ние פאַרוווּנדעט ווערן*; ~ распростране́ние פאַרשפּרייט ווערן*; ~ примене́ние באקומען* אן אָנ-גווענדט ווערן*, אָנגעווענדט ווערן; ~ призна́ние באקומען* די אנער-קענונג; אנערקענט ווערן*; ~ся сов. 1. באקומען* זיך; сни́мок получи́лся хоро́ший ס'האָט זיך באַקומען א גוטע°; פּאָטאָגראַפּיע; из э́того ничего́ не полу́чится ס'וועט זיך דערפון גאָרנישט ניט באקומען; из неё полу́чится хоро́ший врач פון איר וועט זיך באקומען [וועט ווערן] א גוּ-טער° דאָקטער; 2. безл. באקומען* זיך, אויסקומען*; полу́чится, что мы их подвели́ ס'וועט אויסקומען, אַז מיר האָבן זיי אָנטערגעפירט

полуша́ри||е с п ~ן האַלבקײַלעך; се́верное ~е צפֿונ-דיקער האַלבקײַלעך; ю́жное ~е דאָרעמדיקער האַלב-קײַלעך; ~я головно́го мо́зга анат. די האַלבקײַלעכן פֿונעם מאַרך, צערעבראַלע האַלבקײַלעכן

полушерстяно́й האַלבוואָלענער

полушу́бок м פּעלצל ז ~עך

полцены́: за ~ פֿאַר האַלב אומזיסט, האַלב געלט; בע-כּאַצי-כּינעם уст.

полчаса́ м א האַלבע שעה; ка́ждые ~ אַלע האַלבע שעה; за ~ פֿאַר אַ האַלבער שעה; за каки́х-нибудь ~ פֿאַר איין האַלבער שעה

по́лчищ||е с 1. כאַיל ז (מצ. כאַיאָלעס); 2. обыкн. мн. перен. גאַנצע מאַכנעס; (о насекомых) שוואַרעמען מצ.; ~а мух שוואַרעמען פֿליגן

по́л||ый 1. (пустой внутри) הוילער, אויסגעהוילטער; 2.: ~ая вода́ פֿלײַצוואַסער ז

по́лымя с: из огня́ (да) в ~ פֿון איין אומגליק ארויס אין צווייטן אַרײַן

полы́нь ж ביטערגראָז ז; פּאָלין ן разг.

полынья́ ж אײַזלאָך ן (מצ. ..לעכער)

полыха́ть несов. разг. פֿלאַמען, פֿלאַקערן

по́льз||а ж נוץ ן, נוצן מ; э́то принесёт стране́ большу́ю ~у דאָס וועט דעם לאַנד ברענגען גרויס° נוצ(ן); דאָס לאַנד וועט האָבן דערפֿון פֿיל נוצ(ן); для о́бщей ~ы צום געמיינזאַמען נוצן, לטובֿת הכּלל уст.; кака́я вам от э́того ~а? וואָס איז איר דערפֿון? וואָס גיט עס אײַך? טאַקע פֿון דײַן טובֿה; для твое́й же ~ы טאַקע פֿון דײַן טובֿה; без ~ы אָן נוצן, נוצלאָז; ◇ в ~у кого-л., чего-л. לטובֿת עמעצן, עפּעס; конце́рт в ~у Кра́сного Креста́ א קאָנצערט לטובֿת דעם רויטן קרייץ; э́то говори́т в его́ ~у דאָס רעדט לטובֿתו, דאָס איז אים לטובֿה; э́то пошло́ ему́ на ~у דערפֿון האָט ער געהאַט א פּועל, דאָס איז אים לישועה; счёт 2:0 в на́шу ~у דער כעזשבן איז 2:0 לטובֿת אונדז

по́льзовани||е с п באַנוץ; места́ о́бщего ~я ערטער פֿון געמיינזאַמען באַנוץ; земля́ передана́ колхо́зам в ве́чное ~е די ערד איז איבערגעגעבן געוואָרן די קאָלווירטן אין אייביקן באַנוץ [אויף אייביק]

по́льзоваться несов. (тв.) 1. באַנוצן, (באַ)ניצן זיך (מיט); ~ словарём באַניצן זיך מיטן ווערטערבוך; по́льзуйтесь услу́гами Аэрофло́та! ניצט אויס דעם סערוויס מיצאַד

дем אעראָפלאָט!; 2. (использовать в своих интересах) אויסניצן, אויסניצן די געלעגנהייט; ~ слу́чаем האָבן*; 3. (обладать) האָבן*, געניסן* פֿון אַלע רעכט; ~ все́ми права́ми האָבן* דערפֿאָלג; ~ успе́хом

по́лька[1] ж (женщина) ~ס פּוילקע || פּאָליאַטשקע || ~ס разг.

по́лька[2] ж (танец) פּאָלקע || ~ס

по́льский פּוילישער; ~ язы́к פּויליש שפּראַך, די פּוי-ליש ז

польсти́||ть сов. 1. (дאט.) כאַנפֿענען*, מאַכן א כאַנ-פּע(לע) (דאט.); 2. (быть приятным): э́то ~ло ему́ ער האָט זיך געפֿילט געשמײַכלט דערפֿון; ~ться сов. (на вин.) разг. ראַדעווען זיך (אױף)

польщён||ный געשמײַכלטער; я ~ ва́шим внима́нием איך בין געשמײַכלט פֿון אײַער אויפֿמערקזאַמער באַציִונג

полюби́ть сов. [*קריגן] ליב באַקומען*; (в кого-л. влюбиться) פֿאַרליבן זיך (אין); ~ чита́ть [чте́ние] אַרײַנ-ליב באַקומען* לייענען, לאָזן* זיך אין לייענען

полюби́||ться сов. (дат.) ליב ווערן*; ему́ ~лся э́тот лесо́к ער האָט, ס'איז אים ליב געוואָרן אָט דאָס וועלדל; ליב באַקומען [געקראָגן] אָט דאָס וועלדל

полюб||ова́ться сов. 1. (тв., на вин.) (זאט) אָנקוקן (אָק), זיך (אָק); האָבן* פֿאַרגעניגן צו קוקן (אָק) 2. разг. ирон.: ~у́йтесь! קוקט און האָט האַנאָע [און שעפּט נאַכעס]!; ~у́йтесь на него́ גיט נאָר א קוק אויף אים

полюбо́вн||ый: ~ое соглаше́ние פֿרײַנדלעכער העסקעם [אויסגלײַך]

полюбопы́тствова||ть сов. זײַן* נײַגעריק; я ~л узна́ть איך בין א באַלן געווען נײַגעריק [איך בין געווען נײַגעריק] צו דער-וויסן זיך

по-людски́ нареч. разг. ווי בא לײַטן, לײַטיש

по́люс м 1. פּאָליוס ן ~ן; Се́верный ~ צפֿון-פּאָליוס ן; магни́тный ~ מאַגנעט-פּאָליוס ן ~ן; 2. перен.: они́ два ~а זיי זײַנען א הייפּעך מיט א הייפּעך

поля́к м פּאָליאַק ן (מצ. פּאָליאַקן)

поля́на ж (וואַלד-)לאָנקע || ~ס

поляриза́ция ж физ. פּאָליאַריזאַציע ||

поля́рник м פּאָליאַרניק ן ~עס, פּאַר-(אויס)פּאָליאַר-שער ן=

поля́рн||ый פּאָליאַרער, פּאָליאַר-; перен. (דיאַמעטראַל) קעגנזעצלעכער; ~ые льды פּאָליאַרע אײַז; ~ая экспеди́ция דאָס פּאָליאַרע עקספּעדיציע; ◇ ~ая ночь פּאָ-ליאַרע נאַכט; Поля́рный Круг פּאָליאַר-קרײַז ן; Поля́рная звезда́ פּאָליאַר-שטערן ן

пома́да ж פּאָמאַדע ||

пома́зать сов. אָנשמירן, באַשמירן

помазо́к м פּענדזל ן ~ען (שמיר-)

пома́лкивать несов. разг. צושווײַגן, מאַכן א שווײַג

помани́ть сов. צורופֿן*, א רוף טאָן* צו זיך; ~ па́льцем א רוף טאָן* מיטן פֿינגער

пома́рка ж אויספֿאַרכטונג ן ~ען

помаха́ть сов. א מאַך טאָן*; ~ руко́й א מאַך טאָן* מיט דער האַנט

пома́хивать несов. מאַכן, פּאָכ(ע)ן; ~ хвосто́м ווײַדלען

поме́дли||ть сов. (א ביסל) צוּוואַרטן; ~ть с отве́том ניט כאַפּן זיך מיטן ענטפֿערן, צוהאַלטן* זיך מיטן ענטפֿער; ~в мину́ту, он постуча́л צוגעוואַרט א מינוט האָט ער אָנגעקלאַפּט אין טיר

поме́ньше *нареч.* (*числом*) עטוואָס וויניקער; (*размером*) עטוואָס קלענער

поменя́ть *сов. разг.* *בײַטן; ~ся *сов.* *בײַטן זיך

помере́щиться *сов.* אויסדוכטן זיך; *разг.* כאָלעמען זיך

поме́рить *сов.* *אָנמעסטן, *צומעסטן

поме́риться *сов.*: ~ с *кем-л.* си́лами *прям. и перен.* *פאַרמעסטן זיך מיט עמעצן

поме́ркнуть *сов.* *טונקל ווערן; *перен.* *פאַרטונקלט ווערן

помертве́лый פאַרשטאַרטער, אָפּגעשטאָרבענער; (*смертельно бледный*) טויט־בלאַסער

помертве́ть *сов.* *פאַרשטאָרבן ווערן; (*побледнеть*) *טויט־בלאַס ווערן

помести́ть *сов.* 1. (*поставить*) אוועקשטעלן; (*положить*) אוועקלייגן; 2. (*предоставить место, помещение кому-л.*) אײַנאָרדענען; ~ ребёнка в интерна́т אײַנאָרדענען דאָס קינד אין אן אינטערנאַט; ~ тури́стов в гости́ницу אײַנאָרדענען די טוריסטן אין א האָטעל; 3. (*средства*) אינוועסטירן, אַרײַנלייגן; ~ свои́ де́ньги в сберка́ссу אַרײַנלייגן דאָס געלט אין שפּאַרקאַסע; ~ капита́л אינוועסטירן דעם קאַפּיטאַל; 4. (*публиковать где-л.*) פאַרעפנטלעכן, אָפּדרוקן; ~ статью в газе́те פאַרעפנטלעכן [אָפּדרוקן] אן ארטיקל אין צײַטונג; ~ объявле́ние *געבן אן אַנאָנס, אַנאָנסירן א מעלדונג; ~ся *сов.* 1. (*уместиться внутри*) *אַרײַנ|גיין; (*на поверхности*) אויסשטעלן זיך, אויסלייגן זיך; все ве́щи в чемода́не не поместя́тся אַלע זאַכן וועלן אין טשעמאָדאַן ניט אַרײַנגיין; э́ти кни́ги не помести́лись на по́лке די דאָזיקע ביכער האָבן זיך אַף דער פּאָליצע ניט אויסגעשטעלט; 2. (*поселиться, устроиться*) *געפינען (זיך) אן אָרט, אײַנאָרדענען זיך

поме́стье *с* גוט ז (מצ. גיטער); (*родовое*) נאַכלע וו (מצ. נאַכלאָעס)

по́месь *ж* היבריד מ ־ן, קרייצלינג מ ־ען; *перен.* געמיש מ ־ן

поме́сячный כוידעשלעכער, כוידעש־

помёт *м* 1. קויט מ, (שטאַל־)צויע וו; (*коровий*) קיען־צויע וו; 2. (*выводок*): одного́ ~а פון איין געבורט

помéт||а *ж* פאַרמערקונג וו ־ען; (*знак*) צייכן מ ־ס, סימען מ (מצ. סימאָנים); ~ить *сов.* (*знаком*) אָפּצייכענען, מאַכן סימאָנים; (*надписью*) אָפּמערקן; ~ка *ж см.* поме́та

поме́ха *ж* 1. שטערונג וו ־ען; 2. *мн. радио* שטערונגען מצ.

помеча́ть *несов. см.* поме́тить

поме́шанный 1. צעדרייטער, דולער; она́ поме́шана на чистоте́ *разг.* איר מאַנקאָליע איז ריינקייט; 2. *в знач. сущ. м* צעדרייטער מ ...טע; *ж* = צעדרייטע וו

помеша́тельство *с* מעשוגאַס ז

помеша́ть[1] *сов.* (*препятствовать*) שטערן

помеша́ть[2] *сов.* (*ложкой и т. п.*) 1. (איבער)מישן; 2. (*некоторое время*) מישן א ביסל

помеша́ться *сов.* *אַראָפּ|גיין פון זינען, מעשוגע ווערן; он помеша́лся на джа́зе *разг.* ער האָט זיך אַרײַנגענומען אין קאָפּ א מאַנקאָליע — דזשאַז

поме́шивать *несов.* מישן (פון צײַט צו צײַט)

помеща́ть *несов. см.* помести́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* помести́ться; 2. (*находиться*) *געפינען זיך, *זײַן; где помеща́ется реда́кция? ווו געפינט זיך די רעדאַקציע?

помеще́ние *с* 1. (*капитала*) אינוועסטירן ז, אַרײַנלייגן ז; 2. (*здание*) געבײַדע וו ־ס; (*зал и т. п.*) לאָקאַל מ ־ן

поме́щи||к *м* פּאָרעץ מ (מצ. פּריצים), גוטבאַזיצער מ =; ~чий פּריצישער; דעם פּאָרעצ(ע)ס *после сущ.*

помидо́р *м* פּאָמידאָר מ ־ן

поми́лование *с* באַגנעדיקונג וו

поми́ловать *сов.* 1. באַגנעדיקן; 2. *разг.*: поми́луй! וואָס רעדסטו!; поми́луйте! וואָס רעדט איר!

поми́мо *предлог с род. п.* 1. (*кроме*) אויסער, כוץ; ~ того́ כוץ [אויסער] דעם; 2.: ~ во́ли ניט־ווילנדיק, אָן עמעצנס ווילן; э́то бы́ло сде́лано ~ меня́ דאָס האָט מען געטאָן ניט פרעגנדיק מיך, דאָס האָט מען געטאָן אָן מײַן ווילן

поми́н *м*: и в ~е нет *чего-л.* ס'איז קיין זייכער ניטאָ; и ~у нет о *ком-л.*, о *чём-л.* מע דערמאָנט שוין אפילו ניט וועגן עמעצן, עפּעס; лёгок на ~е! מע זאָל געווען דערמאָנען מאָשיעכן!

помин||а́ть *несов.*: ~а́й как зва́ли! אוועק און ניטאָ (אים)!; не ~а́йте ли́хом! דערמאָנט אונדז ניט צו שלעכטן!

поми́нки *мн.* האַזקאָרע־מאָלצײַט מ, וו ־ן

поминýтн||о *нареч.* 1. אַלע מינוט, יעדער מינוט; 2. (*часто, беспрестанно*) אַלעמאָל; ~ый 1. פון דער מינוט *после сущ.*; ~ая пла́та דער אָפּצאָל פון [פאַר יעדער] מינוט; 2. (*беспрестанный*) קעסיידערדיקער, זייער אָפטער

помири́ть *сов.* (*кого-л.*) שאָלעם מאַכן (צווישן); ~ся *сов.* *איבערבעטן זיך, שאָלעם מאַכן צווישן זיך; дава́й поми́римся לאָמיר זיך איבערבעטן

по́мнить *несов.* געדענקען; ◇ не ~ себя́ от ра́дости *ניט זײַן מעשוגע פאַר פרייד שיר; не ~ себя́ от гне́ва *זײַן אויסער זיך פאַר קאַס; ~ся *несов.* 1. געדענקען זיך; мне хорошо́ по́мнится э́та встре́ча מיר געדענקט זיך [איך געדענק] גוט די דאָזיקע באַגעגעניש; 2. *в знач. вводн. сл.*: по́мнится ווי איך געדענק, אַף וויפל איך געדענק; бы́ло э́то, по́мнится, вско́ре по́сле войны́ דאָס איז געווען, ווי איך געדענק, באַלד נאָך דער מילכאָמע

помно́гу *нареч. разг.* זייער א סאַך

помно́жить *сов.* קייפלען; ~ на пять קייפלען אַף פינף

помога́ть *несов. см.* помо́чь

по-мо́ему *нареч.* 1. (*о желании*) ווי איך וויל; (*об образе действия*) ווי איך האָב ליב, אַף מײַן שטייגער; 2. *в знач. вводн. сл.* לויט מיר נאָך, לויט מײַן מיינונג

помо́и *мн.* פּאָמויעס מצ.

помо́йка *ж разг.* מיסטגרוב וו (מצ. ...גריבער)

помо́йн||ый: ~ая я́ма מיסטגרוב וו (מצ. ...גריבער); ~ое ведро́ פּאָמוניצע וו ־ס

помо́л *м* 1. (*действие*) (אָפּ)מאָלן ז; 2. (*качество размола*) אָפּמאָל מ

помо́лвка *ж уст.* פאַרלאָבונג וו; (*у евреев*) קנאַסמאָל מ ־ן, טנאָים מצ.

помоли́ться *сов.* אָפּראַווען די טפילע, *מיספּאַלעל זײַן; (*у евреев*) אָפּדאַווענען

помолоде́ть *сов.* *יינגער ווערן

помолча́ть *сов.* *שווײַגן (א געוויסע צײַט)

помо́рье *с* בײַיאַמישע געגנט

помо́ст *м* (ברעטער־)דעק מ ־ן; (*сцена*) בינע וו ־ס

по́моч||и *мн.* שלייקעס מצ.; *разг.* פּאַדטיאַשקעס מצ.; ◇ води́ть на ~ах פירן באַם [פאַרן] הענטל

помо́чь *сов.* *(дат.)* 1. (דאַט.) *העלפֿן; *(прийти на помощь)* (דאַט.) *קומען צו הילף; *(выручить)* *אַרויסהעלפֿן; он помо́г мне нести́ чемода́н ער האָט מיר געהאָלפֿן טראָגן דעם טשעמאָדאַן; ~ *кому-л.* изба́виться от беды́ *אַרויסהעלפֿן [אַרויסראַטעווען] עמעצן פֿון אַן אומגליק, *בײַשטײַן עמעצן אין אַ נויט; он всегда́ гото́в ~ ער איז שטענדיק גרייט קומען צו הילף; 2. *(оказать нужное действие)* (דאַט.) *העלפֿן, (אַף) *האָבן אַ פּולע; лека́рство ему́ помогло́ די רעפֿועה האָט אים געהאָלפֿן, די רעפֿועה האָט געהאַט אַף אים אַ פּולע

помо́щни||к *м* 1. = (אונטער)העלפֿער מ; 2. *(должность)* געהילף מ ־ן; **~ца** *ж* (אונטער)העלפֿערן װ ־ס

по́мощ||ь *ж* הילף װ; *(пособие тж.)* שטיצע װ; оказа́ть ~ь *העלפֿן, *קומען צו הילף; взыва́ть о ~и אַליאַרמירן וועגן הילף; неотло́жная медици́нская ~ь עקסטרע מעדיציניש הילף; ◇ с ~ью, при ~и *чего-л.* מיט דער הילף פֿון עפּעס

по́мп||а¹ *ж* *(торжественность)* פּאָמפּע, פּאָמפּעזקײט װ; с ~ой פּאָמפּעז, מיט פּאָמפּע; ביגראַנדע *уст.*

по́мпа² *ж* *(насос)* פּאָמפּע װ ־ס; פּלומפּ מ ־ן

помпе́зн||ый פּאָמפּעזער; מיט פּאָמפּע *после сущ.*; ~ое зда́ние אַ פּאָמפּעזע געבײַדע; ~ая встре́ча אַ פּאָמפּעזע באַגעגעניש, באַגעגעניש מיט פּאָמפּע

помпо́н *м* פּאָמפּאָנע װ ־ס, קאָטעסל ז ־עך

помрач||е́ние *с* פֿאַרטונקלונג װ; ~е́ние созна́ния פֿאַרטונקלטקײַט פֿונעם באַוווּסטזײַן, טירוף־הדעת מ *уст.*; **~и́ться** *сов.* *פֿאַרטונקלט ווערן

помрачне́ть *сов.* *פֿאַרטונקלט [°טונקל] ווערן; *(о человеке)* *מאַרעשכוירעדיק ווערן

помутне́ть *сов.* *(קאַלאַ)מוטנע ווערן

помýчить *сов.* אָנמוטשען; **~ся** *сов.* 1. אָנמוטשען זיך, אָנמאַטערן זיך; 2. (над *чем-л.*) (איבער, מיט) אָפּמוטשען זיך

помча́ть *сов.* 1. *(вин.)* *אַ טראָג טאָן; 2. *разг. см.* помча́ться; **~ся** *сов.* *אַ יאָג טאָן, אַוועקיאָגן; (за *кем-л.*) (נאָך) לאָזן זיך יאָגן

помыка́ть *несов.* *(тв.)* (דאַט.) *טרעטן אַפֿן קאָפּ

по́мысел *м* געדאַנק מ ־ען, מאַכשאָווע װ ־ס; *(намерение)* קאַוואָנע װ ־ס

помы́слить *сов.* *אַ טראַכט טאָן; *אַ קלער טאָן

помышля́ть *несов.* טראַכטן, קלערן

помя́тый צעקנייטשטער; *(о лице)* מאַטער

помя́ть *сов.* 1. *(сделать неровным)* צעקנייטשן; *(металлические изделия)* *צעבייגן; *(траву и т. п.)* *אײַנטרעטן; ~ пла́тье צעקנייטשן דאָס קלייד; 2. *(причинить повреждения)* צעקוועטשן; **~ся** *сов.* 1. צעקנייטשן זיך, *צעקנייטשט ווערן; *(о лице)* *מאַט ווערן; 2. *разг.* טאָפּטשען זיך אַ ביסל; *(проявить нерешительность)* קווענקלען זיך אַ ביסל, *שלאָגן זיך מיט דער דייע

понаблюда́ть *сов.* צוקוקן, *צוזען; (за *тв.*) אַכטונג *געבן (אַף), כאַפּן אַ קוק (אַף)

понаде́яться *сов.* (на *вин.*) (אַף) *פֿאַרלאָזן זיך

пона́добит||ься *сов.* *ניטיק *זײַן; нам э́то ~ся ס'וועט אונדז ניטיק זײַן, מיר וועלן עס באַדאַרפֿן; е́сли ~ся אויב ס'וועט ניטיק זײַן, אויב מע וועט באַדאַרפֿן; на э́то ~ся мно́го вре́мени אַף דעם וועט אַוועקגיין אַ סאַך צײַט, דאָס וועט פֿאַרנעמען אַ סאַך צײַט

понапра́сну *нареч.* *разг.* 1. *(бесполезно)* אומזיסט; 2. *(зря)* אומזיסט און אומנישט

понаслы́шке *нареч.* *разг.*: знать ~ *וויסן פֿון אָנהערן זיך

по-настоя́щему *нареч.* ערנסט, אַף אַן עכטן אופֿן; ~ взя́ться за рабо́ту ערנסט [ווי ס'געהער צו זײַן] *נעמען זיך צו דער אַרבעט

по-на́шему *нареч.* *(о желании)* ווי מיר ווילן; *(об образе действия)* ווי מיר האָבן ליב, אַף אונדזער שטייגער

понево́ле *нареч.* *разг.* ניט־ווילנדיק, באַלקאַרכע

понеде́льник *м* מאָנטיק מ ־ן

понеде́льный וואָכנטלעכער, וועכנטלעכער

понемно́гу *нареч.* 1. *(небольшими количествами)* צוביס(ע)לעך; 2. *(постепенно)* ביסלעכווײַז, פּאַמעלעכן אַזוי; 3. *разг.* *(сносно)* נישקאָשע

понести́ *сов.* 1. *(пойти, неся что-л.)* *אַוועקטראָגן; 2. *(быстро повезти, помчать)* *אַוועקטראָגן, אַוועקיאָגן; 3. *безл.* *אַ ציִ טאָן; 4.: ~ убы́тки *האָבן [*לײַדן] העזעק; ~ наказа́ние *באַשטראָפֿט ווערן; *באַקומען זײַן שטראָף; 5. *разг.* *(говорить что-л. неразумное)*: ~ вздор, чепухý *אָנהייבן רעדן נאַרישקײַטן; 6. *уст.* *(забеременеть)* *מעוברעס ווערן

по́ни *м нескл.* פּאָני װ ־ס

понижа́ть *несов. см.* пони́зить

пони́женн||ый נידעריקער, קלענערער; ~ые тре́бования פֿאַרקלענערטע [קלענערע] פֿאָדערונגען; ~ое ка́чество נידעריקערע קוואַליטעט; ~ая температу́ра נידעריקערע טעמפּעראַטור; ~ое настрое́ние געפֿאַלענע שטימונג

пони́зить *сов.* 1. אַראָפּזעצן, מאַכן נידעריק, פֿאַרקלענערן; ~ це́ны אַראָפּזעצן די פּרײַזן; ~ давле́ние אַראָפּזעצן די דריקונג; 2. *разг.*: ~ *кого-л.* в до́лжности איבערפֿירן עמעצן אַף אַ נידעריקערער שטעלע; ◇ ~ го́лос *אָנהייבן רעדן שטילער; **~ся** *сов.* *נידעריקער ווערן; *(о ценах, температуре тж.)* *קלענער ווערן, *פֿאַלן; *(о скорости и т. п.)* *פֿאַרקלענערט ווערן

по́низу *нареч.* *(низко)* (גאָר) נידעריק; *(внизу)* אונטן, פֿון אונטן

поника́ть *несов.*, **пони́кнуть** *сов.* 1. *אַראָפּבייגן זיך, *בלײַבן אַראָפּגעבויגן; ~ голово́й *אַראָפּלאָזן דעם קאָפּ; 2. *(утратить бодрость духа)* *אַנטמוטיקט ווערן, *פֿאַרומערט ווערן

понима́ни||е *с* 1. *(способность осмысливать)* פֿאַרשטאַנד מ; באַנעמען ז, פֿאַרשטײַן ז; ~е зако́нов разви́тия דאָס פֿאַרשטיין די געזעצן פֿון אַנטוויקלונג; э́то вы́ше моего́ ~я דאָס איז העכער (פֿון) מײַן פֿאַרשטאַנד; 2. *(толкование)* אויפֿפֿאַסונג װ; маркси́стское ~е די מאַרקסיסטישע אויפֿפֿאַסונג; в на́шем ~и וועדליק מיר פֿאַרשטייען, אין אונדזער אויפֿפֿאַסונג

понима́||ть *несов.* 1. *פֿאַרשטיין; ~ть по-англи́йски *פֿאַרשטיין ענגליש; *см. тж.* поня́ть; 2. *(иметь определённую точку зрения)* *פֿאַרשטיין; (под *тв.*) (מיט) *פֿאַרשטיין, (מיט) מיינען; 3. *(вин., в предл.; быть сведущим)* *פֿאַרשטיין זיך (אַף), *זײַן אַ מייוון (אַף); ~ть му́зыку *פֿאַרשטיין זיך אַף מוזיק; в э́том я ма́ло ~ю אַף דעם בין איך קיין מייוון ניט; דערין בין איך ניט באַקי

по-но́вому *нареч.* אַף אַ נײַעם אופֿן, גאָר אַנדערש

понóс *м* לאַקסירונג ן; לויזער מאָגן *разг.*

поноси́ть[1] *сов.* (*носить некоторое время*) טראָגן* (א געוויסע צײַט)

поноси́ть[2] *несов.* זידלען; (*за глаза тж.*) רעדן* (אָפּ) שלעכטס

понóшенный אָפּגעניצטער, אָפּגעטראָגענער; *разг.* (*о человеке*) אָפּגעפּאָרענער

понрáв||иться *сов.* געפעלן* ווערן, געפעלן* זײַן; он нам ~ился ער איז אונדז געפעלן (געוואָרן)

понтóн *м* פּאָנטאָן מ ־ען; **~ный** פּאָנטאָן־; ~ный мост פּאָנטאָן־בריק וו ־ן

поню́дить *сов.*, **понуждáть** *несов.* נייטן, צווינגען*

понукáть *несов.* אונטערטרײַבן*; ~ лошадéй אונטער־טרײַבן* די פערד; прихóдится ~ лентя́я ס׳קומט אויס אונטערטרײַבן* דעם פוילי׳אַק

понýр||ить *сов.*: ~ить гóлову אַראָפּלאָזן* (פאַרומערט) דעם קאָפּ; ~ив гóлову מיט אַן אַראָפּגעלאָזטן קאָפּ

понýрый דערשלאָגענער, פאַרומערטער; отчегó у тебя́ такóй ~ вид? וואָס האָסטו, וואָס ביסטו אַזוי פאַרומערט? אַראָפּגעלאָזט דעם קאָפּ?

пóнчик *м* פּאָנטשיק מ ־עס

поны́не *нареч. уст.* אַד(ה)אַיאָם, אַד(ה)יּעם

поню́хать *сов.* א שמעק טאָן*

поню́ш||ка *ж*: ~ка табакý א שמעק טאַבעק(ע); ◇ погúбнуть ни за ~ку табакý אומקומען* פאַר גאָרנישט און פאַר נישט

поня́ти||е *с* 1. *филос.* באַגריף מ ־ן; 2. (*представление о чём-л.*) באַגריף מ ־ן, פאָרשטעלונג וו ־ען; не имéть никакóго ~я о *чём-л.* ניט האָבן* קיין שום פאָר־שטעלונג [באַגריף, אָנונג] וועגן עפּעס; 3. *обыкн. мн.* (*совокупность взглядов*) באַגריפן מצ., פאָרשטעלונגען מצ., אָנשויונגען מצ.

поня́тливый פאַרשטאַנדיקער

поня́тн||о 1. *нареч.* פאַרשטענדלעך; он говори́т дéльно и ~о ער רעדט זאַכלעך און פאַרשטענדלעך; 2. *в знач. вводн. сл.* פאַרשטייט זיך; ты, ~о, бýдешь жить у нас דו וועסט, פאַרשטייט זיך, וווינען בײַ אונדז; **~ый** 1. (*вразумительный*) פאַרשטענדלעכער, (*ясный*) קלאָרער°; 2. (*объяснимый*) פאַרשטענדלעכער; нам поня́тно вáше нетерпéние אונדז איז פאַרשטענדלעך [מיר פאַרשטייען] אײַער אומגעדולד; ◇ ~ое дéло *в знач. вводн. сл.* פאַרשטענדלעך, פאַרשטייט זיך

понятóй *м юр.* געגומענער עדות

поня́ть *сов.* פאַרשטיין*; (*уловить смысл тж.*) באַנעמען*; я никáк не могý ~ כ׳קען בשום־אופן ניט פאַר־שטיין; он пóнял свою́ оши́бку ער האָט פאַרשטאַנען, אין וואָס ס׳באַשטייט זײַן פעלער; нетрýдно ~ ס׳איז לײַכט צו פאַרשטיין; егó не поймёшь *разг.* ס׳איז אים שווער צו פאַרשטיין; ◇ дать ~ געבן* צו פאַרשטיין

пообéдать *сов.* אָפּעסן* מיטיק [וואַרמעס]

пóодаль *нареч.* א ביסל [עטוואָס] ווײַטער

поодинóчке *нареч.* אייַנציקווײַז

поочерёдн||о *нареч.* איינער נאָכן אַנדערן, לויט דער ריי; **~ый** לויט דער ריי *после сущ.*; ~ое дежýрство דאָס דעזשורען לויט דער ריי

поощрéние *с* 1. (*действие*) סטימולירונג וו; ~ агрéссора דאָס צוגעבן קוראַזש, דאָס דערמוטיקן דעם אַגרעסאָר; 2. (*награда*) (סטימוליר־)באַלוינונג וו

поощри́тельн||ый דערמונטערנדיקער, סטימולירנדיקער; ~ая улы́бка א דערמוטיקנדיקער שמייכל; ~ая прéмия א סטימולירנדיקע פּרעמיע

поощри́ть *сов.*, **поощря́ть** *несов.* (*кого-л.*) סטימולירן (די אַקטיווקייט פון עמעצן); (*ободрить*) דערמוטיקן; (*что-л.*) סטימולירן, שטיצן; ~ передовикóв трудá סטימולירן די אַרבעט־פאָרשריטלער; ~ инициати́ву סטימולירן [שטיצן] די איניציאַטיוו; ~ агрéссора צוגעבן* קוראַזש דעם אַגרעסאָר

поп *м разг.* גאַלעך מ (מצ. גאַלאָכים)

попадáни||е *с* טרעפן ן, ־ען, ציל־טרעפונג וו; прямóе ~ דאָס דירעקטע טרעפן; ~е в цель דאָס טרעפן אין ציל; нéсколько ~й עטלעכע ציל־טרעפונגען; вероя́тность ~я טרעף־וואַרשײַנלעכקײַט וו

попадáть(ся) *несов. см.* попáсть(ся)

попадья́ *ж разг.* גאַלעכטע וו ־ס

попáрно *нареч.* פּאָרווײַז, פּאָרלעכווײַז; стоя́ть ~ (*в колонне и т.п.*) שטיין* צו צוויי אין א ריי

попáсть *сов.* 1. (*достигнуть чего-л.*) טרעפן*; ~ кáмнем в окнó טרעפן* מיט א שטיין אין פענצטער; пýля попáла в плечó די קויל האָט געטראָפן אין אַקסל; ~ ключóм в сквáжину טרעפן* מיטן שליסל אין שלאָס (אַרײַן); 2. (*пробраться, проникнуть куда-л.*) אַרײַנ¦קומען*, אַרײַנ¦דרינגען*; 3. (*достигнуть какого-л. пункта*) קומען*; как ~ на плóшадь Револю́ции? ווי קומט מען צום רעוואָלוציע־פּלאַץ? как ты сюдá попáл? וויאַזוי ביסטו געקומען אַהער? 4. (*оказаться в каких-л. обстоятельствах*) אַרײַנ¦פאַלן*; ~ в бедý אַרײַנפאַלן* אין אַן אומגליק; ~ в плен אַרײַנפאַלן* אין געפאַנגענשאַפט; ~ под маши́ну אַרונטערפאַלן* אונטער אַן אויטאָמאָביל; ~ под суд האָבן* אַף זיך א געריכט; 5. (*быть принятым*) אָנקומען*; ~ в институ́т אָנקומען* אין אינסטיטוט; 6. *безл. разг.*: тебé попадёт וועסט אַרײַנכאַפּן א פּסק; ◇ дéлать *что-л.* как попáло טאָן*, טאָן* עפּעס ווי־ס׳ניט־איז; עפּעס אַף אָפּצוקומען; **~ся** *сов.* 1. (*оказаться против воли в каких-л. условиях*) אַרײַנפאַלן*; (*в капкан и т. п.*) אַרײַנפאַלן*; (*о рыбе*) כאַפּן זיך; (*быть арестованным*) אַרײַנפאַקן זיך; 2. *разг.* (*встретиться*) אָנטרעפן* זיך; (*случайно найтись*) אַרײַנפאַלן* אין די הענט; нам попáлся хорóший сосéд ס׳האָט זיך אונדז אָנגעטראָפן א גוטער° שכן; среди́ бумáг нам попáлся вáжный доку-мéнт צווישן די פּאַפּירן איז אונדז אַרײַנגעפאַלן אין די הענט א וויכטיקער דאָקומענט; ◇ ~ на глазá *кому-л.* ווײַזן* זיך עמעצן פאַר די אויגן; пéрвый попáвшийся דער ערשטער־בעסטער־

поперёк 1. *нареч.* אין דער ברייט; פּאָפּערעק *разг.*; 2. *предлог с род. п.* (פון) [ברייט] אין דער קווער; ~ дорóги лежáло дéрево אין דער קווער פונעם וועג איז געלעגן א בוים

попеременно *нареч.* לויט דער ריי, בײַטנדיק זיך

поперéч||ник *м*: в ~нике אין דער ברייט; двáдцать сантимéтров в ~нике צוואַנציק סאַנטימעטער די [אין דער] ברייט; **~ный** קווער־; ~ная бáлка קווערבאַלקן מ ־ס

поперхнýться *сов.* פאַרשלוקן זיך

попечéние *с* אויפזיכט וו, האַשגאָכע וו; остáвить на *чьё-л.* ~ לאָזן* אונטער עמעצנס אויפזיכט [האַשגאָכע]

попечи́тель *м* = אויפזעער מ, מאַשגיעך מ (מצ. ־גיכים); **~ство** *с* אויפזיכט וו, האַשגאָכע וו

попира́ть *несов.* *(вин.)* (אָק) *זײַן אױװער (גראָב), טרעטן* מיט די פיס; ~ *чьи-л.* права́ [דינ] מיט די* פיס עמעצנס רעכט

попи́ть *сов.* *разг.* *(אָפּ)טרינקען; *(напиться)* אָנטרינ-קען* זיך; здесь мо́жно отдохну́ть, пое́сть, ~ דאָ קען מען אָפּרוען, אָפּעסן, אָפּטרינקען; дай ~! גיב מיר א טרונק!

поплаво́к *м* שװימערל ז ־עך, פלאָװטשיק מ ־עס

поплати́||ться *(тв.)* (מיט) באַצאָלן; он ~лся жи́знью за свою́ неосторо́жность ער האָט באַצאָלט מיטן לעבן איבער זײַן אומפאָרזיכטיקײט

попляса́ть *сов.* (א ביסל) טאַנצן; ◇ ты у меня́ попля́шешь! דו װעסט מיך האָבן צו געדענקען!

попо́йка *ж* *разг.* ליאַמע װ ־ס

попола́м *нареч.* אויף דער האַלב, אױף דער העלפט; дели́ть ~ טײלן אױף דער האַלב, האַלבירן; вино́ ~ с водо́й האַלב װײַן, האַלב װאַסער; ◇ с грехо́м ~ קוים־קוים, קוים מיט צרות

поползнове́ние *с* *(попытка)* פּרוּװ מ ־ן; *(намерение)* קאַװאָנע (פאַרבאַרגענע) װ ־ס, מאַכשאָװעלע ז ־ך

пополне́ние *с* 1. *(действие)* דערגאַנצן ז; ~ запа́сов דאָס דערגאַנצן די זאַפּאַסן [די רעזערװן]; 2. *(о войсках и т.п.)* פּאַרשטאַרק־קױכעס מצ. в полк при́было ~ אין פּאָלק זײַנען געקומען נײַע [פרישע] קױכעס

пополне́ть *сов.* *װערן [פולער, דיקער] גרעבער

попо́лнить *сов.* דערגאַנצן; *(людьми)* דערפולן; ~ колле́кцию דערגאַנצן די קאָלעקציע; ~ полк דערפולן דעם פּאָלק; ~ся *сов.* *דערגאַנצט װערן; *(людьми)* דער-פולט װערן*

пополу́дни *нареч.* נאָך האַלבן טאָג, באַטאָג; в два часа́ ~ צװײ אַזײגער באַטאָג

пополу́ночи *нареч.* נאָך האַלבער נאַכט, באַנאַכט; в два часа́ ~ צװײ אַזײגער באַנאַכט

попо́мни||ть *сов.* *разг.* *פאַרגעדענקען, ניט פאַרגעסן; ~те моё сло́во! איר װעט דערמאָנען מײַנע רײד! я тебе́ э́то попо́мню װעסט פאַרגעדענקט מײַנע װערטער! מיך דערפאַר האָבן צו געדענקען!

попо́на *ж* פּאָפּאָנע װ ־ס

поправи́м||ый פאַריכטלעכער; ~ая оши́бка א פעלער, װאָס מע קען פאַריכטן [אױסבעסערן]

попра́вить *сов.* 1. *(починить)* פאַריכטן, צורעכט מאַכן; 2. *(устранить ошибку в чём-л.)* פאַריכטן, אױסבעסערן; *(говорящего)* אױסבעסערן; 3. *(привести в порядок)* צורעכט מאַכן; ~ га́лстук צורעכט מאַכן דעם שניפּס, צו-רוק טאָן* דעם שניפּס אױף זײַן אָרט; ~ ска́терть צורעכט מאַכן [אױסגלײַכן] דעם טישטעך; 4. *(улучшить, восстановить)* פאַריכטן; ~ здоро́вье פאַריכטן דאָס געזונט; ~ дела́ פאַרבעסערן די לאַגע [די געשעפטן]; ~ся *сов.* 1. *(исправить свою ошибку в сказанном)* פאַרכאַפּן זיך; 2. *(улучшиться)* פאַרבעסערן זיך; дела́ попра́вились די געשעפטן האָבן זיך פאַרבעסערט; 3. *(вы-здороветь)* *געזונט װערן; он ещё не попра́вился ער איז נאָך ניט אינגאַנצן געזונט; 4. *разг.* *(пополнеть)* פּאַ-פּאַראַװען זיך, ריכטן זיך; она́ о́чень попра́вилась זי האָט זיך שטאַרק פאַריכט

попра́вк||а *ж* 1. *(исправление)* אױסבעסערונג װ, אױס-ענדערונג װ; *(к законопроекту и т.п.)* פאַריכטונג װ; *(исправление опечаток)* אױסבעסערונג װ, טיקון־טאָעס ־ען; 2. *(здоровья)* פאַריכטן ז; дела́ его́ иду́т на ~у ער האַלט שױן בײַ געזונט װערן

поправля́ть(ся) *несов.* *см.* попра́вить(ся)

попра́ть *сов.* *см.* попира́ть

по-пре́жнему *нареч.* װי פריער; *(как всегда)* װי שטענ-דיק; *(всё ещё)* אַלץ נאָך; всё оста́лось ~ אַלץ איז געבליבן װי געװען [װי פריער]

попрёк *м* *разг.* פאָרװורף מ ־ן

попрека́ть *несов.*, **попрекну́ть** *сов.* *אױסװאַרפן, פֿיר-האַלטן*; он попрека́ет её куско́м хле́ба ער װאַרפט איר אױס [ער האַלט איר אין אײן דערמאָנען], אז זי עסט זײַן ברױט

по́прище *с* געביט ז ־ן; он тру́дится на ~ наро́д-ного образова́ния ער איז טעטיק אױפן געביט פון פאָלקס-בילדונג

попро́б||овать *сов.* 1. *(попытаться)* פּרוּװן, א פּרוּװ טאָן*; 2. *(на вкус)* פאַרזוכן; 3. *разг.:* ~уй(те)! אַנו פּרוּװ(ט)!

попроси́ть *сов.* *בעטן, *א בעט טאָן; ~ся *сов.* *בעטן זיך

по́просту *нареч.* *разг.* (גאַנץ) פּראָסט; פּאָשעט און פּראָסט; ~ говоря́ פּאָשעט [פּראָסט] גערעדט

попроша́й||ка *разг.* 1. *м* = שנאָרער מ, בעטלער מ; 2. *ж* שנאָרערקע װ ־ס, בעטלערקע װ ־ס; ~ничать *несов.* *разг.* שנאָרען, בעטלען, קליאַנטשען; ~ничество *с* *разг.* שנאָרערײַ װ, בעטלערײַ װ, קליאַנטשערײַ װ

попроща́ться *сов.* אָפּגעזעגענען זיך

попрыгу́нья *ж* האָצעלקע װ ־ס

попря́тать *сов.* *разг.* *(всех, всё)* *אױסבאַהאַלטן; ~ся *сов.* *אױסבאַהאַלטן זיך

попуга́й *м* פּאַפּוגײַ מ ־ען; פּאַפּוגע װ ־ס *разг.*

попуга́ть *сов.* (א ביסל) *(אָנ)שרעקן

попу́дрить *сов.* צופּודרען; ~ся *сов.* צופּודרען זיך

популяриз||а́тор *м* פּאָפּוליאַריזאַטאָר מ ־אָרן; ~а́ция *ж* פּאָפּוליאַריזירונג װ

популяриз||и́ровать *сов. и несов.*, ~ова́ть *сов. и не-сов.* פּאָפּוליאַריזירן

популя́рн||ость *ж* פּאָפּולערקײט װ; по́льзоваться ~остью זײַן* פּאָפּולער; ~ый 1. *(доступный, понятный)* א צוגענג-לעכער, צוגענגלעכער, צוטריטלעכער; ~ое изложе́ние צוגענגלעכע אױסלײגונג; 2. *(пользующийся известностью, успехом)*: ~ая пе́сня א פּאָפּולערע ליד; он о́чень по-пуля́рен у [среди́] молодёжи ער איז זײער פּאָפּולער בײַ די יונגטלעכע

попурри́ *с* *нескл.* *муз.* = פּאָפּורי מ

попусти́тельств||о *с* נאָכלאָזן ז, נאָכלאָזיקײט װ, שטילע צושטימונג װ; при ~е *кого-л.* באַם נאָכלאָזן מיצאַד עמעצן, מיט שטילער צושטימונג פון עמעצן

по-пусто́му, по́пусту *нареч.* *разг.* אומזיסט (און אומ-נישט); тра́тить вре́мя ~ אומזיסט פאַטערן צײַט

попу́тн||о *нареч.* אײנצײַטיק, פאַרײנװעגס; ~ый 1.: ~ая маши́на א גלײַכצײַטיקע אױטאָמאַשין; ~ый ве́тер א גינסטיקער װינט; 2. *(производимый одновремен-но с чем-л.)* אַגװודיקער; ~ое замеча́ние אן אגװודיקע באַמערקונג

попу́тчик *м* 1. *(пешехода)* = מיטגײער מ, מיטבאַגלײ-טער מ; *(пассажира)* = מיטפאָרער מ, מיטרײַזנדער מ ־דע...; 2. *перен.* = מיטלויפער מ

попыта́ть *сов.* פּרוּוון; ~ сча́стья *разг.* פּרוּוון [א פּרוּוו *טאָן] דאָס גליק [דאָס מאַזל]; ~ся *сов.* (זיך) פּרוּוון, *א פּרוּוו טאָן

попы́тк||а *ж* פּרוּוו ם ־ן, פּאַרזוך ם ־ן; предприня́ть ~у מאַכן א פּרוּוו, (זיך) פּרוּוון; ◇ ~а — не пы́тка *погов.* א טאָפּ אין וואָגן שאַט ניט

попя́т||иться *сов.* געבן* א, א רוק טאָן* זיך אף צוריק; ~ный: идти́ на ~ный [на ~ную] *разг.* טרעטן אָפּ אף צוריק; כאַפּן אף צוריק; כאַראַטע האָבן* *ирон.*

по́ра *ж* פאָרע || ־ס; (*пустота тж.*) שפּאַרונקעלע ד ־ך

пор||а́ *ж* 1. צײַט || ־ן; פּעריאָד ם ־ן; ле́тняя ~а́ זומער ם, || זומערצײַט; в зи́мнюю по́ру ווינטער(צײַט); вече́рней ~о́й אין אָוונט, אָוונטצײַט; у нас тепе́рь горя́чая ~а́ מיר זײַנען איצט פאַרנומען ביז איבערן קאָפּ, ס'איז איצט בא אונדז א הייס שטיקל צײַט; 2. *в знач. сказ.* ס'איז (שוין) צײַט; давно́ ~а́ ס'איז שוין לאַנג צײַט (געווען); ~а́ обе́дать ס'איז שוין צײַט עסן מיטיק; ◇ до ~ы́ до вре́мени ביז א צײַט; в са́мую по́ру (*вовремя*) פּונקט ווען מע דאַרף, צו דער רעכטער צײַט; до каки́х ~? ביז ווי לאַנג?, ביזוואַנען?; с каки́х ~? פון ווען אָן?; с тех ~ פון יענער צײַט אָן; с тех пор как (פון) זינט; до сих ~ 1) (*о времени*) ביז איצט; 2) (*до этого места*) ביזדאַנען, ביזדאַנעט; с да́вних ~ פון לאַנג(אַנען); на пе́рвых ~а́х די ערשטע צײַט

порабо́тать *сов.* (א געוויסע צײַט) אָפּאַרבעטן

поработи́тель *м* פאַרשקלאַפער ם

поработи́ть *сов.*, **порабоща́ть** *несов.* פאַרשקלאַפן, פאַרקנעכטן

порабоще́ние *с* || פאַרשקלאַפונג, || פאַרקנעכטונג

поравня́ться *сов.* (с *тв.*) שוין זײַן* זײַט בא זײַט (מיט); אויסגלײַכן* זיך (מיט)

пора́дова||ть *сов.* (*вин.*) פאַרשאַפן* פרייד (דאַט.), דערפרייען; ~ть учи́тельницу успе́хами דערפרייען די לערערן [פאַרשאַפן* דער לערערן פרייד] מיט דערפאָלגן; ~ться *сов.*: мы ~лись ва́шим успе́хам אונדז האָבן דערפרייט [האָבן פאַרשאַפט פרייד] אײַערע דערפאָלגן; мы ~лись за това́рища אונדז האָט פאַרשאַפט פרייד דעם כאַווערס האַצלאָכע

поража́ть(ся) *несов. см.* порази́ть(ся)

пораже́н||ец *м* מאַפּאָלעניק ם ־עס; ~ие *с* 1. מאַפּאָלע || ־ס; потерпе́ть ~ие לײַדן* א מאַפּאָלע; нанести́ ~ие דערלאַנגען א מאַפּאָלע; 2. (*болезненное повреждение*) צעשעדיקונג || ־ען; ◇ ~ие в права́х *юр.* רעכט־אָפּנעמונג, דאָס אָפּנעמען די רעכט ||; ~ческий מאַפּאָלע־; ~ческие настрое́ния מצ. מאַפּאָלע־שטימונגען; ~чество *с* || מאַפּאָלערײַ

порази́тельн||ый דערשטוינענדיקער, איבעראַשנדיקער; (*о новости и т.п. тж.*) פּלעפנדיקער; (*необыкновенный*) ווונדערלעכער ||; ~ая красота́ ווונדערבאַרע שיינקייט; ~ая па́мять א ווונדערלעכער [אויסערגעוויינלעכער] זיקאָרן; ~ое схо́дство אן איבעראַשנדיקע ענלעכקייט

порази́ть *сов.* (*вин.*) 1. (*нанести удар*) דערלאַנגען א קלאַפּ (דאַט.); (*пулей и т.п.*) טרעפן* (אין); (*ножом, кинжалом*) דערשטעכן*; (*победить*) צעקלאַפּן; ~ цель טרעפן* אין ציל; ~ врага́ צעקלאַפּן [דערלאַנגען א קלאַפּ] דעם סוינע; 2. (*вызвать болезненные изменения*) צעשעדיקן; боле́знь мо́жет ~ пе́чень די קרענק קאָן צעשעדיקן די לעבער; 3. (*удивить*) איבעראַשן, דערשטוינען; (*о новости и т.п. тж.*) פּלעפן; ~ся *сов.* (*дат.*) דערשטוינט ווערן*, איבעראַשט ווערן* (פון)

поразмы́слить *сов. разг.* גוט א טראַכט טאָן*

пораста́ть *несов.*, **порасти́** *сов.* (*тв.*) פאַרוואַקסן ווערן* (מיט); ~ траво́й פאַרוואַקסן ווערן* מיט גראָז

порва́ть *сов.* 1. צערײַסן*; (*провода и т.п.*) איבעררײַסן*; ~ письмо́ צערײַסן* די בריוו; ~ пла́тье об гвоздь צערײַסן* דאָס קלייד אָנעם צוואָק; 2. (*прекратить*) איבעררײַסן*; ~ дипломати́ческие отноше́ния איבעררײַסן* די דיפּלאָמאַטישע באַציונגען; 3. (с *тв.*) צערײַסן* (מיט); ~ с про́шлым צערײַסן* מיט דער פאַרגאַנגענהייט; я с ним порва́л איך האָב מיט אים צערײַסן; ~ся *сов.* 1. צערײַסן* זיך; (*разделиться на части*) איבעררײַסן* זיך, איבערגעריסן ווערן*; 2. *разг.* (*прекратиться*) איבערגעריסן ווערן*

поре́де́||ть *сов.* שיטער(ער) ווערן*; во́лосы ~ли די האָר זײַנען געוואָרן שיטער(ער); на́ши ряды́ ~ли אונדזערע רייען זײַנען שיטער(ער) געוואָרן

поре́з *м* שניט ם || ־ן; (*рана*) שניטוווּנד || ־ן

поре́за||ть *сов.* 1. (*вин.; поранить*) צעשנײַדן*; он ~л себе́ па́лец ער האָט זיך צעשניטן א פינגער; 2. (*вин.*) *разг.* (*зарезать всех, многих*) אויסקוילען [אויסהאַרגענען*]; 3. (*вин., род.; нарезать*) אָנשנײַדן*

поре́й *м* פאָריי־ציבעלע || ־ס; *собир.* מצ. פאָריי־ציבעלעס

порекомендова́ть *сов.* רעקאָמענדירן

по́ристый שוואָמאַרטיקער, פאָרעדיקער

порица́||ние *с* טאַדלונג || ־ען; (*выговор*) אויסרייד ם ־ן; вы́нести *кому-л.* ~ние מאַכן עמעצן אן אויסרייד [א פאַרוואורף]; ~ть *несов.* טאַדלען; (*упрекать тж.*) פאָרהאַלטן*

по́рка[1] *ж* (*распарывание*) (צע)טרענען ד

по́рка[2] *ж разг.* (*наказание*) שמײַסן ד

порно||графи́ческий פאָרנאָגראַפישער; ~гра́фия *ж* פאָרנאָגראַפיע ||

по́ровну *нареч.* גלײַך אף גלײַך; раздели́ть ~ צעטיילן גלײַך אף גלײַך

поро́г *м* 1. שוועל || ־ן; *перен.* ראַנד ם ־ן; на ~е сме́рти אפן ראַנד פון טויט; 2. (*речной*) (טײַך)שוועל || ־ן; 3.: ~ слы́шимости די שוועל פון הערעוודיקייט; ◇ обива́ть ~и אָפּשלאָגן* די טירן; на ~ не пуска́ть *кого-л.* ניט לאָזן* עמעצן אף דער שוועל

поро́д||а *ж* 1. (*животных*) ראַסע || ־ס; || פאַראָדע ־ס *разг.*; 2. (*растений*) סאָרט ם; 3. (*категория людей*) טיפּ ם ־ן; 4. *геол.*: го́рные ~ы באַרג־מינים מצ.; пуста́я ~а הוילע ערד

поро́дистый ראַסעווע(ר) *тж. неизм.*

породи́ть *сов.* 1. *уст.* ברענגען* אף דער וועלט, געבוירן*; 2. (*повлечь за собой*) מיטברענגען*, גורם זײַן*; ~ недове́рие גורם זײַן* אומצוטרוי

породни́ть *сов.* 1. (*создать отношения родства между кем-л.*) מאַכן פאַר קרויווים; 2. (*сблизить*) דערנאָענטערן, נאָענט מאַכן; ~ся *сов.* קרויווים ווערן*; (*о родителях супругов тж.*) מיסכאַטן זײַן* זיך

порожда́ть *несов. см.* породи́ть

порожде́ние *с* פּראָדוקט ם ־ן; фаши́зм — ~ капитали́зма דער פאַשיזם איז א פּראָדוקט פונעם קאַפּיטאַליזם; ~ фанта́зии א שאַפונג פון דער פאַנטאַזיע

порóжн||ий *разг.* (*пустой*) ליידיקער; ◇ переливáть из пустóго в ~ее ≅ קײַען שטרוי

порожня́к *м ж.-д.* פּוסטע [ליידיקע] וואַגאָנען; ~óм *нареч. разг.* ליידיקערהייט

пóрознь *нареч.* (*врозь*) באַזונדער; (*поодиночке*) איינ־ציקווײַז

порóй *нареч.* צײַטנווײַז, צומאָל

порóк *м* 1. (*недостаток*) פעלער ם ־ן, כיסאָרן ם (מצ. כעסרוינעס); 2. *уст.* (*безнравственность*) זינד מצ.; (*разврат тж.*) זנוס ם; погря́знуть в ~е זינקען* אין זינד; 3. (*физический недостаток*) פעלער ם ־ן, כיסאָרן ם (מצ. כעסרוינעס); ◇ ~ сéрдца הארצפעלער ם ־ן; бéдность — не ~ *посл.* אָרעם איז ניט קיין שאנד

поросёнок *м* כאַזערל ם (מצ. ־עך, כאַזיירימלעך)

порося́ться *несов.* כאַזערלען זיך

пóросль *ж* 1. (*побеги*) שפּראָצונגען מצ.; 2. (*молодой лес*) יונגוואַלד ם; 3. *перен.* יונגוואַרג ז, יונגוואַלד ם

порóть[1] *несов.* (*распарывать*) (צע)טרענען

порóть[2] *несов. разг.* (*наказывать*) שמײַסן*

порóть[3] *несов.*: ~ чушь, ~ чепуху́, ~ вздор פלוידערן, רעדן* אין דער וועלט אַרײַן

пóрох *м* פּולווער ם; ◇ держáть ~ сухи́м ≅ גרייט האַלטן* די ביקס; емý не хвати́ло ~у ס'האָט אים ניט געסטײַעט [ניט געקלעקט] קיין קויכעס

порóч||ить *несов.* 1. (*чернить*) בלאַמירן, פאַרמיעסן, שוואַרצן; 2. (*признать плохим*) מעוואַטל זײַן*, מאַכן צו נישט; ~ный 1. (*безнравственный — о человеке*) פאַרדאָרבענער, אויסגעלאַסענער; (*о поведении и т.п.*) אַמאָראַלישער, מיעסער; 2. (*неправильный*) פעלערהאַפט(יק)ער; ~ный мéтод א פעלערהאַפט(יק)ער מעטאָד; ◇ ~ный круг א פאַרקישעפטער קרײַז

порóша *ж* פרישער שניי, ערשט אויסגעפאַלענער שניי

порошкообрáзный פּודעראַרטיקער

порошóк *м* 1. פּראָשעק ם, פּודער ם; зубнóй ~ ציינ־פּודער ם; 2. (*лекарство*) פּראָשעק ם ..שקעס; ◇ стерéть когó-л. в ~ מאַכן פון עמעצן א פּראָשעק [א פּרע־זשעניצע]

порóю *нареч. см.* порóй

порт *м* 1. (*гавань*) האַפן ם ־ס, פּאָרט ם ־ן; 2. (*портовый город*) פּאָרט ם ־ן; ◇ воздýшный ~ לופטפּאָרט ם ־ן, אַעראָפּאָרט ם ־ן

портáл *м архит.* פּאָרטאַל ם ־ן

портати́вный פּאָרטאַטיווער

портвéйн *м* פּאָרטווײַן ם

пóртить *несов.* 1. קאַליע מאַכן, פּאַטערן; ~ мотóр קאַליע מאַכן דעם מאָטאָר; ~ *чью-л.* рабóту מאַכן א טעל פון עמעצנס אַרבעט; ~ здорóвье פּאַטערן דאָס געזונט; ~ зрéние קאַליע מאַכן די ריִע; ~ настроéние פּאַטערן די שטימונג; ~ отношéния קאַליע מאַכן די באַציִונגען; ~ *комý-л.* удовóльствие פאַרשטערן עמעצן דעם פאַרגעניגן; 2. (*оказывать дурное влияние на кого-л.*) פאַרדאַרבן*, קאַליע מאַכן; ~ся *несов.* 1. (*приходить в негодность*) קאַליע ווערן*; (*ухудшаться тж.*) ערגער ווערן*; ры́ба бы́стро пóртится פיש ווערן גיך קאַליע; погóда пóртится דער וועטער ווערט קאַליע [ערגער]; 2. (*приобретать дурные наклонности*) קאַליע ווערן*, פאַרדאָרבן ווערן*

портни́ха *ж* שנײַדערן װ ־ס, שנײַדערקע װ ־ס

портнóвск||ий שנײַדערשער, שנײַדער־; ~ие нóжницы שנײַדער־שער װ ־ן

портнóй *м* שנײַדער ם =, ־ס; дáмский ~ דאַמען־שנײַדער ם =, ־ס; мужскóй ~ מענער־שנײַדער ם =, ־ס

портóвый פּאָרט־, האַפן־; ~ рабóчий פּאָרט־אַרבעטער ם =, האַפן־אַרבעטער; ~ гóрод פּאָרט־שטאָט װ (מצ. ..שטעט), פּאָרט ם ־ן

портрéт *м* 1. פּאָרטרעט ם ־ן; בילד ז; написáть *чей-либо* ~ אָנמאָלן עמעצנס בילד [פּאָרטרעט]; 2. *разг.* (*подобие кого-л.*) קאָפּיע װ ־ס; он тóчный ~ своегó отцá ער איז א (פּינקטלעכע) קאָפּיע פון זײַן פאָטער, ער איז דער טאַטע אויסן אויג; 3. (*описание внешности персонажа*) אויסערלעכקײַט װ; ~и́ст *м* פּאָרטרעטיסט ם ־ן, פּאָרטרעטן־מאָלער ם =; ~ный פּאָרטרעטן־; ~ная жи́вопись פּאָרטרעטן־מאָלערײַ װ

портсигáр *м* פּאָרטסיגאַר ם ־ן

португáл||ец *м* פּאָרטוגעזער ם =; ~ка *ж* פּאָרטוגעזערין װ ־ס

португáльский פּאָרטוגעזישער; ~ язы́к די פּאָרטוגעזישע שפּראַך, פּאָרטוגעזיש ז

портупéя *ж* אַקסל־רימען ם ־ס, פּאָרטופּעע װ ־ס

портфéль *м* 1. פּאָרטפעל ם ־ן; 2. (*министерский*) (מיניסטער־)פּאָרטפעל ם ־ן

портьéра *ж* פּאָרטיערע װ ־ס, פאָרהאַנג ם ־ן

портя́нка *ж* (ה)אָנעטשע װ ־ס

поруби́ть *сов.* 1. (*вырубить всё, многое*) אויסהאַקן; 2. (*нарубить*) אָנהאַקן; 3. (*зарубить*) צעהאַקן (אַף שטיקער)

поругáние *с* שענדונג װ; (*осквернение*) לעסטערונג װ; отдáть на ~ איבערגעבן* אַף שאַנד און שפּאָט

порýганный געשענדעטער; (*осквернённый*) געלעסטערטער

поругáть *сов.* (אויס)זידלען; ~ся *сов.* 1. (*с кем-л.*) דורכזידלען זיך (מיט); 2. (*ругаться недолго*) זידלען זיך (א ביסל)

порýк||а *ж* אָרעוועס װ; брать *когó-л.* на ~и אָרעוו זײַן* פאַר עמעצן; отпусти́ть на ~и באַפרײַען אַף אָרעוועס

по-рýсски *нареч.* אַף רוסיש, רוסיש; (*в русском стиле*) אַפן רוסישן שטייגער; говори́ть ~ רעדן* (אַף) רוסיש

поручáть *несов. см.* поручи́ть

поручéние *с* אויפטראָג ם ־ן; дать ~ *комý-л.* באַאויפטראָגן עמעצן

поручи́тель *м* אָרעוו ם (מצ. אָרווים); ~ство *с юр.* אָרעוועס װ, גאַראַנטיע װ

поручи́||ть *сов.* (*вин.*, + *инф.*) 1. באַאויפטראָגן (טאָן); емý ~ли сдéлать доклáд מע האָט אים באַאויפטראָגט לייענען א פּאָרטראָג; ~ть рабóту באַאויפטראָגן טאָן אַן אַרבעט; 2. (*вверить*) אָנפאַרטרויען; ей ~ли воспитáние детéй איר האָט מען אָנפאַרטרויט דערציִען די קינדער; ~ться *сов.* אָרעוו זײַן*, גאַראַנטירן; ~ться за *когó-л.* אָרעוו זײַן* פאַר עמעצן; он поручи́лся за успéх дéла ער האָט גאַראַנטירט דעם דערפאָלג פון דער זאַך

порхáть *несов.* 1. (*о птице*) אומפליִען*; (*о бабочке*) אומפלאַטערן; 2. *перен.* (אום)שוועבן

порциóнн||ый: ~ое блю́до א באַשטעלט געריכט, א געריכט לויט א באַשטעלונג

пóрция *ж* פּאָרציע װ ־ס

по́рча *ж (действие)* דאָס קאַליע מאַכן; *(состояние)* דאָס קאַליע ווערן

по́ршень *м* קאָלבן מ ־ס

поршнево́й ־קאָלבן; ~ насо́с קאָלבן־פּאָמפּע וו ־ס

поры́в *м* 1. *(ветра)* שטויס מ ־ן; си́льный ~ ве́тра א שטאַרקער ווינט־שטויס [ווינטבראַך]; 2. *(воодушевление, стремление)* דראַנג מ; *(проявление чувства)* אויסברוך מ, אויפברויז מ; благоро́дный ~ א נאָבעלער דראַנג; в ~е гне́ва אין אויסברוך פון קאַס

порыва́ть *несов. см.* порва́ть; ~ся *несов. (+ инф.)* רײַסן* זיך, באַמיִען זיך (עפּעס טאָן); он порыва́лся уйти́ ער האָט זיך געריסן אוועקגיין

поры́вист||ый 1. *(внезапно усиливающийся)* האַסטי־קער; ~ый ве́тер א האַסטיקער ווינט; 2. *(резкий, стремительный)* אימפּעטיקער; ~ые движе́ния אימפּעטיקע באַוועגונגען; 3. *(пылкий)* אימפּעטיקער

поры́ться *сов. разг.* א נישטער טאָן*; ~ в карма́нах א נישטער טאָן* אין די קעשענעס; ◇ ~ в па́мяти פּרוּוון זיך דערמאָנען

поря́дков||ый: ~ый но́мер סיידער־נומער מ ־ן; נומער לויטן סיידער; ~ое числи́тельное *грам.* סיידערדיק צאָלוואָרט

поря́дком *нареч. разг.* 1. *(сильно)* גאַנץ, גוט, היפּש; 2. *(как следует)* ווי ס׳דאַרף [ס׳באַדאַרף] נישקאָשעדיק; צו זײַן

поря́д||ок *м* 1. אָרדענונג וו; здесь повсю́ду по́лный ~ок דאָ איז אומעטום פולשטענדיקע אָרדענונג; привести́ *что-л.* в ~ок מאַכן אָן אָרדענונג, ברענגען* עפּעס אין אָרדענונג; нару́шить ~ок שטערן די אָרדענונג אין עפּעס; 2. *(общественный строй)* אָרדענונג וו, סיידער מ, רע־זשים מ; но́вый ~ок די נײַע אָרדענונג; ста́рый ~ок דער אַלטער רעזשים; 3. *(обычай, обыкновение)* סיידער מ, אָרדענונג וו; по заведённому ~ку לויטן אײַנגעשטעלטן סיידער, לויט דער אײַנגעשטעלטער אָרדענונג; 4. *(последовательность)* סיידער מ; алфави́тный ~ок אַלף־בייס־סיידער מ; по ~ку איינס נאָכן אַנ־דערן; לויט דער ריי; ~ок слов *грам.* וואָרט־שטע־לונג וו, ווערטער־סיידער מ; 5. *(способ, метод)* אופן מ; в организо́ванном ~ке אויף אַן אָרגאַניזירטן אופן; в спе́шном ~ке אײַליק; зако́нным ~ком אויף א געזעצלעכן אופן; суде́бным ~ком דורכן געריכט; в ~ке обсужде́ния אין סיידער פון באַהאַנדלונג; *(подзаголовок статьи)* צום באַהאַנדלען; 6. *(построение, строй):* боево́й ~ок שלאַכט־אָרדענונג וו; ◇ в ~ке אין אָרדענונג; всё в ~ке אַלץ איז אין אָרדענונג; у неё не́рвы не в ~ке בא איר זײַנען די נערוון ניט אין אָרדענונג; э́то в ~ке веще́й ס׳איז גאַנץ נאַטירלעך [נאַטירלעך]; ~ок дня טאָג־אָרדענונג וו; טאָג־סיידער מ, ־צעטל מ

поря́дочн||о *нареч.* 1. *(честно)* לײַטיש, אָרנטלעך; по-ступа́ть ~о האַנדלען לײַטיש [אָרנטלעך]; 2. *разг. (много)* ס׳איז שיין ביסל, גאַנץ געניג, היפּש; идти́ ещё ~о נאָך געבליבן א שיין ביסל [גאַנץ געניג] צו גיין; ждать пришло́сь ~о ס׳איז אויסגעקומען היפּש [א שיין ביסל] צו וואַרטן; ~ость *ж* אָרנטלעכקייט וו, לײַטישקייט וו; ~ый 1. *(честный)* אָרנטלעכער, לײַטישער; 2. *разг. (значительный)* גאַנץ נישקאָשעדיקער, גאַנץ פײַנער, היפּשער; ~ый моро́зец א היפּש [א גאַנץ פײַן] א גאַנץ נישקאָשע־דיקן פרעסטל; ~ый кусо́к сы́ру א היפּש שטיקל קעז

посади́ть *сов.* 1. *(овощи и т.п.)* פאַרזעצן; *(деревья тж.)* פאַרפלאַנצן; 2. *(усадить)* אוועקזעצן; ~ за стол אוועקזעצן צום טיש (עסן); ~ в по́езд (אוועק)זעצן אין באַן; העלפן* זעצן זיך אין צוג, צוג; 3. *(лишить свободы)* אײַנזעצן; ~ в тюрьму́ אײַנזעצן אין טפיסע; 4. *(самолёт и т.п.)* אַנידערזעצן, אוועקזעצן; 5.: ~ су́дно на мель אַרופזעצן די שיף אויף א זאַמדבאַנק; 6. *(поставить в печь)* (אײַנ)זעצן; 7. *разг.:* ~ пятно́ מאַכן א פלעק

поса́дк||а *ж* 1. *(овощей и т.п.)* (פאַר)זעצן ז; *(деревьев тж.)* (פאַר)פלאַנצן ז; (פאַר)פלאַנצונג וו; 2. *обыкн. мн. (насаждения)* פלאַנצונגען מצ.; 3. *(самолёта)* לאַנ־דונג וו; נידערן אראָפּ, האַלטן* זיך, идти́ на ~у באַ לאַנדן; соверши́ть ~у לאַנדן; 4. *(в поезд и т.п.)* אײַנשטײַג מ, אויפזעצן זיך דאָס; 5. *(манера держаться в седле)* האַלטונג וו

поса́дочн||ый 1. *с.-х.* ־פלאַנץ; ~ый материа́л ־פלאַנץ־מאַטעריאַל מ; ~ая маши́на פלאַנצמאַשין וו; 2. *(служащий для посадки на поезд)* ־אײַנשטײַג; ~ый тало́н אײַנשטײַג־טאַלאָן מ ־ען; 3. *ав.:* ~ая площа́дка ־לאַנדונג(ס) פלאַץ מ (מצ. ־פלעצער); ~ый знак לאַנדונג(ס)צייכן מ ־ס

посва́таться *сов. (к кому-л.)* שאַדכענען זיך (צו)

посвеже́ть *сов.* פריש(ער) ווערן*

посвети́ть *сов.* 1. *(дат.)* צולײַכטן* (דאָס.); 2. *(некоторое время)* לײַכטן* [שײַנען] (א געוויסע צײַט)

посветле́ть *сов.* ליכטיק(ער) ווערן*

посви́стывать *несов.* צופײַפן*, אונטערפײַפן*

по-сво́ему *нареч.* 1. *(о желании)* ווי ער וויל; *(об образе действия)* ווי ער האָט ליב, אויף זײַן שטייגער; *см.* свой 1; 2.: он ~ прав ער איז פון זײַן שטאַנדפּונקט גע־רעכט; он ~ неплохо́й челове́к ער איז אויף זײַן שטייגער ניט קיין שלעכטער מענטש

посвят||и́ть 1.: ~и́ть *кого-л.* в та́йну פאַרטרויען עמעצן דעם סאָד; он ~и́л меня́ в свои́ пла́ны ער האָט מיך באַקענט מיט זײַנע פלענער; ~и́ть в ры́цари מאַכן פאַר א ריטער; 2. *(предназначить)* אָפּגעבן*; ~и́ть себя́ нау́ке אָפּגעבן* זיך מיט דער וויסנשאַפט; ~и́ть всю жизнь борьбе́ за мир אָפּגעבן* דאָס גאַנצע לעבן דעם קאַמף פאַר שאָלעם; 3. *(литературное произведение и т. п.)* ווידמען; кому́ поэ́т ~и́л э́то стихотворе́ние? וועמען האָט דער דיכטער געווידמעט אָט די לידז; соб-ра́ние, посвящённое юбиле́ю א פאַרזאַמלונג, געווידמעט דעם יובילײַ

посвяще́ние *с (надпись)* ווידמונג וו

посе́в *м* 1. *(действие)* פאַרזייען ז, פאַרזיי מ; 2. *(посеянное)* פאַרזייונג וו ־ען; ози́мые ~ы ווינטער־פאַרזייונ־גען מצ.; яровы́е ~ы זומער־פאַרזייונגען מצ.; ~но́й פאַר־זיי־; ~на́я пло́щадь פאַרזיי־שטעך מ (מצ. ־שטאָכים)

поседе́ть *сов.* גראָ(ו) [גרוי] ווערן*

поселе́н||ец *м* = באַוווינער מ; = אײַנוואַנדערער מ; ~ие *с* יישעוו מ (מצ. יישוווים)

посели́ть *сов.* 1. *(в домах)* באַזעצן; *(на землях тж.)* אײַנאָרדענען; 2. *(чувство)* אײַנפלאַנצן; ~ся *сов.* 1. *(в домах)* באַזעצן זיך; *(на землях тж.)* אײַנאָרדענען זיך; 2. *(о чувствах)* אײַנפלאַנצן זיך

поселко́вый ־יישעוו; ~ сове́т יישעוו־ראַט מ ־ן

посёлок *м* יישעוו מ (מצ. יישוווים); да́чный ~ דאַטשע־יישעוו מ (מצ. ־יישוווים)

поселя́ть(ся) *несов. см.* посели́ть(ся)

посеребри́ть *сов.* באַזילבערן, אָפּזילבערן

посереди́не 1. *нареч.* אינמיטן, אין דער מיט; 2. *предл. с род. п.* אינמיטן; ~ ко́мнаты אינמיטן צימער

посере́ть *сов.* *גרוי ווערן

посети́тел||ь *м* = ם באַזוכער; приём ~ей אויפֿנאַם פֿון באַזוכער; ~ьница *ж* ס־ ‖ באַזוכערן

посети́ть *сов. (вин.)* באַזוכן; *(нанести визит)* מאַכן (בא) א באַזוך, וויזיטירן; ~ вы́ставку באַזוכן די אויס־שטעלונג

посеща́емость *ж* ם באַזוך

посещ||а́ть *несов. см.* посети́ть; ~а́ть шко́лу לערנען זיך אין שול, (אַרײַן) אין שול *גיין; ре́дко ~а́ть *кого-л.* *זעלטן אַרײַנקומען צו עמעצן; ~е́ние *с* 1. באַזוכן; 2. *(визит)* ם ן־ באַזוך ‖ ן

посе́ять *сов.* פֿאַרזייען; *перен.* (אײַנ)פֿלאַנצן; ◇ что посе́ешь, то (и) пожнёшь *посл.* וואָס פֿאַר א זריעה, אזא שניט; וואָס מע זייט, דאָס שנײַדט מען

поси́льн||ый (נאָך) לויט די מעגלעכ־, לויט די קויכעס קייטן *после сущ.*; оказа́ть ~ую по́мощь *לויט דער העלפֿן; э́та зада́ча ему́ ~а די אויפֿגאַבע איז פֿאַר זײַנע קויכעס [לויט די מעגלעכקייטן] די קויכעס נאָך

посине́ть *сов.* *בלאָו ווערן

поскользну́ться *сов.* אויסגליטשן זיך

поско́льку *союз* ווײַל, דערפֿאַר ווײַל, אַף וויפֿל; וויבאַלד; ~ все согла́сны... ...וויבאַלד אַלע זײַנען מאַסקים

поскупи́ться *сов.* 1. *(на вин.)* קאַרגן; *(+ инф.)* זשאַלעווען; ~ на расхо́ды קאַרגן הוצאָות; он поскупи́лся тра́тить де́ньги на такси́ ער האָט געזשאַלעוועט אויסגעבן געלט אַף א טאַקסי; 2.: не ~ на комплиме́нты ניט זשאַלעווען [ניט קאַרגן] קיין קאָמפּלימענטן

послабле́ни||е *с* ם ס־ ‖ האַנאָכע; никаки́х ~й קיין שום האַנאָכעס; сде́лать ~е *кому-л.* *צוגיין צו עמעצן ווייכער [מילדער], געבן* עמעצן האַנאָכעס

посла́н||ец *м* (מצ. ש(ע)ליכים) ם שאַליעך; ~ие *с* ווענד־ שריפֿט ‖ ן־; ~ник *м* ...טע ם געזאַנדטער

посла́ть *сов.* שיקן; ~ за врачо́м שיקן נאָך א דאָקטער; ~ по по́чте שיקן מיט דער פּאָטשט; ~ приве́т איבער־ *לאָזן גריסן, געבן* א גרוס

по́сле 1. *нареч.* דערנאָך, שפּעטער; 2. *предлог* נאָך; ~ обе́да נאָכן מיטיק; он вы́ступил ~ всех ער איז אַרויסגעטראָטן דער לעצטער

послевое́нный נאָכמילכאָמעדיקער

после́д *м анат.* ‖ פּלאַצענטע; ז אָרט *разг.*

последи́ть *сов.* (за *тв.*) (אַף) *אַכטונג געבן; ~ за ребёнком כאַפּן א קוק אַפֿן קינד

после́дн||ий 1. דער לעצטער; ~ий день о́тпуска דער לעצטער טאָג (פֿונעם) אורלויב; в ~ие пять лет (אין) די לעצטע פֿינף יאָר; по ~ей мо́де לויט דער לעצטער מאָ־דע; по ~ему сло́ву те́хники לויטן לעצטן וואָרט פֿון דער טעכניק; ~ие изве́стия לעצטע ידיעות; 2. *(то́лько что упомя́нутый)* דער לעצטער, דער לעצט דער־מאָנטער; 3. *(оконча́тельный)* לעצטער, ענדגילטיקער; ~ее сло́во דאָס לעצטע וואָרט; 4. *(са́мый плохо́й, ху́дший)* ערגסטער, געמיינסטער; обруга́ть *кого-л.* ~ими слова́ми אויסזידלען עמעצן מיט די לעצטע [ערגסטע, גע־מיינסטע] ווערטער; ~ий челове́к דער נידעריקסטער מענטש; 5. *в знач. сущ. с:* отда́ть ~ее אָפּגעבן* דאָס

לעצטע; ◇ до ~его ביז לעצט; за ~ее вре́мя די לעצ־טע צײַט, די לעצטע טעג

после́дователь *м* = ם נאָכפֿאָלגער; ~ность *ж* 1. נאָכ־אַנאַנדיקייט, ם סיידער ‖; ~ность собы́тий די נאָכאַנאַנ־דיקייט פֿון די געשעענישן; в обра́тной ~ности אין אומגעקערטן סיידער; 2. *(логичность)* קאָנסעקווענטקייט ‖; ~ный 1. *(следующий один за другим)* נאָכאַנאַנדי־קער; 2. *(логичный)* קאָנסעקווענטער, אויסגעהאַלטענער; ~ная ми́рная поли́тика א קאָנסעקווענטע שאָלעם־פּאָליטיק

после́дова||ть *сов.* 1. *(за дат.; пойти, поехать вслед)* נאָכפֿאָלגן (נאָך); 2. *(за дат.; наступить после чего-л.)* קומען* (באַלד) נאָך; за про́сьбами ~ли угро́зы באַלד נאָך די באַקאָשעס זײַנען געקומען [האָבן זיך אָנגעהויבן] סטראַשונקעס; отве́та не ~ло קיין ענטפֿער איז ניט גע־קומען; 3. *(дат.; поступить, руководствуясь чем-л.)* נאָכפֿאָלגן; ~ть чьему-л. приме́ру נאָכפֿאָלגן עמעצנס בײַ־שפּיל

после́дстви||е *с* ם ן־ רעזולטאַט, ן־ ‖ פֿאָלג, קאָנסע־קווענץ ‖ ן־; э́то чрева́то ~ями דאָס קאָן גורעם זײַן ערנסטע פֿאָלגן [דאָס קאָן מיטברענגען]; все вытека́ющие из э́того ~я אַלע אַנטשפּרעכיקע קאָנסעקווענצן; преду-смотре́ть все возмо́жные ~я פֿאָרויסזען* אַלע מעגלעכע רעזולטאַטן; ◇ оста́вить без ~й *(просьбу и т. п.)* *לאָזן אָן רעזולטאַטן [אָן באַאַכטונג]

после́дующий שפּעטערדיקער, ווײַטערדיקער

послеза́втра *нареч.* איבערמאָרגן

послеобе́денный נאָכמיטיקדיקער, נאָכמיטיק־

послесло́вие *с* (מצ. ..ווערטער) ז נאָכוואָרט

посло́виц||а *ж* (מצ. ..ווערטער) ז שפּריכוואָרט; со-гла́сно ~е נאָכן ווערטל; ווי זאָגט דאָס שפּריכוואָרט; ◇ войти́ в ~у ווערן* א שעם־דאָוואָר

послужи́ть *сов.* 1. *(в армии)* (אָפּ)דינען (א געוויסע צײַט); *(в учреждении и т. п.)* אַרבעטן (א געוויסע צײַט); 2. *перен.* דינען; э́то послу́жит де́лу ми́ра דאָס וועט דינען דעם שאָלעם; пусть э́то послу́жит тебе́ приме́-ром דאָס זאָל דיר דינען, זײַן א בײַשפּיל, דאָס זאָל דיר זײַן א בײַשפּיל פֿאַר א בײַשפּיל

послужно́й: ~ спи́сок דינסט־צעטל ם ־ען

послуша́ние *с* ‖ געהאָרכזאַמקייט

послу́ш||ать *сов.* 1. הערן; они́ ушли́ в клуб ~ать ле́кцию זיי זײַנען אוועק אין קלוב הערן א לעקציע; ~ать его́, мо́жно поду́мать, что... אויב הערן, וואָס ער זאָגט, קאָן מען מיינען, אַז...; ~ай, что́ я скажу́ איצט הער מיך אויס; 2. *мед.* אויסהערן; 3. *(последовать чьим-л. советам)* פֿאָלגן; он никого́ не ~ает ער וועט קיינעם ניט פֿאָלגן, ער וועט זיך ניט צוהערן צו קיינעמס אייצעס; 4. *(прислушаться)* צוהערן זיך; 5.: ~ай(те)! זאָג(ט) נאָר, הער(ט); ~аться *сов.* געהאָרכן; פֿאָלגן; ~аться чьих-л. сове́тов צוהערן זיך צו עמעצנס אייצעס; ~ный געהאָרכזאַמער; ~ное ору́дие א געהאָרכזאַמער אינסטרו־מענט, א געהאָרכזאַם געווער

послы́ша||ться *сов.* 1. *(стать слышным)* דערהערן זיך, זיך לאָזן* הערן; 2. *(почудиться кому-л.)* *אויסוויזן זיך, אויסדוכטן זיך; мне ~лось, что кто́-то хо́дит ס'האָט זיך מיר אויסגעוויזן, אַז איך הער טריט

посма́тривать *несов.* קוקן [כאַפּן א קוק] פֿון צײַט צו צײַט; ~ по сторона́м אומקוקן זיך (פֿון צײַט צו צײַט) אין אַלע זײַטן

посмéиваться *несов.* 1. אונטערשמייכלען; 2. (над *кем-л.*) מאכן טורעס (פון), טרײבן* לייצאָנעס (פון), שפּאסן (פון); (над *чем-л.*) אָפּשפּעטן (פון)

посмéнн||о *нареч.* לויט אומבײטן; работать ~о אַרבעטן לויט אומבײטן; ~ый: ~ая работа אַרבעט לויט אומבײטן [וואַכטעס]

посмéртн||о *нареч.* נאָכן טויט; присвóить *кому-л.* ~о звáние Герóя Совéтского Сoюза צוייגענען עמעצן דעם טיטל העלד פון סאָוועטנפאַרבאַנד נאָכן טויט; ~ый נאָכן טויט *после сущ.*; ~ая слáва דער רום נאָכן טויט; ~ое издáние נאָכן טויט דערשינענע אויסגאַבע

посмé||ть *сов.* וואַגן, האָבן* די העָזע; тóлько ~й! פּרווו זיך נאָר!

посмéшище *с* ־ן װ כויזעק־פיגור; быть всеóбщим ~м זײַן* צו לײטיש געלעכטער; быть ~м в *чьих-л.* глазáх זײַן* צו כויזעק בא עמעצן

посмея́ться *сов.* 1. (א ביסל) לאַכן; 2. (над *тв.*) אָפּלאַכן (פון)

посмотрéть *сов.* 1. א קוק טאָן*; 2. (за *кем-л.*) אַכטונג געבן* (אַף); 3.: посмóтрим מירן זען; 4.: не ~ (*не считаться с чем-л.*) ניט רעכענען זיך, ניט קוקן (אַף) (מיט)

посóб||ие *с* 1. װ שטיצע, װ הילף; единоврéменное ~ие איינמאָליקע שטיצע [הילף װ]; дéнежное ~ие געלט־שטיצע װ; ~ие по инвали́дности װ אינוואַלידן־פּענסיע; 2. (*учебник*) הילפבוך מ, ז (מצ. ··ביכער), לערנבוך מ, ז (מצ. ··בי־כער); (*справочник*) האַנטבוך מ, ז (מצ. ··ביכער); 3.: наглядные ~ия אָנשוילעכע לערן־מאַכשירים

посóбни||к *м* = מ אונטערהעלפער; *мн. тж.* יויצער־מעשאָרסים מצ.; ~чество *с* װ מיטהילף

посовéтовать *сов.* אייצען, ראָטן*; ~ся *сов.* (с *тв.*) אויסייצען זיך (מיט); (*попросить совета*) פרעגן אן אייצע (בא)

посодéйствовать *сов.* צוהעלפן*, מיטווירקן

посóл *м* ··דאָרן מ אמבאַסאַדאָר; чрезвычáйный и полномóчный אויסעראָרדנטלעכער און פולמעכטיקער אמבאַסאַדאָר

посоли́ть *сов.* 1. זאַלצן*, באַזאַלצן*; 2. (*засолить*) אײַנזאַלצן*

посóльство *с* ־ס װ אמבאַסאַדע

пóсох *м* ־ן מ שטאָק; (*странника*) וואַנדער־שטאָק ־ן מ

поспевáть[1] *несов. см.* поспéть[1]

поспевáть[2] *несов. см.* поспéть[2]

поспéть[1] *сов.* 1. (*созреть*) רײף ווערן*, צײטיק ווערן*; 2. *разг.* (*быть готовым для еды*) פאַרטיק ווערן*

поспéть[2] *сов. разг.* (*успеть*) באַווײזן*, קומען ניט פאַרשפּעטיקן

поспеши́ть *сов. см.* спеши́ть; ◇ поспеши́шь — людéй насмеши́шь *посл.* פון אײלעניש קומט קיין גוטס ניט אַרויס

поспéшно *нареч.* אײלנדיק, כאַפּנדיק זיך, אַפּ(דער)גיך; (*небрежно*) כאַפּ־לאַפּ

поспéшность *ж* ז אײלעניש, ז כאַפּעניש

поспéшн||ый אײליקער, געכאַפּטער; ~ый отъéзд דער אײליקער אָפּפאָר; ~ое решéние אן אומבאַטראַכטער באַשלוס

поспóри||ть *сов.* 1. *см.* спóрить; 2. (*спорить некоторое время*) האָבן* א שטיקל וויקועך, אויסטײנען זיך;

3. (с *тв.*; *состязаться*) (קענען*) גלײכן* זיך (מיט); (*о человеке тж.*) קענען* פאַרמעסטן זיך (מיט); он ~т с лу́чшими шахмати́стами ער קען זיך פאַרמעסטן [גלײכן] מיט די בעסטע שאָכשפּילער; наш заводскóй клуб мóжет ~ть по красотé с теáтром דער קלוב פון אונדזער זאַוואָד קען זיך גלײכן אין שײנקײט מיט א טעאַטער

посрами́ть *сов.* פאַרשעמען, מאַכן צו שאַנד

посреди́ 1. *нареч.* אינמיטן, אין דער מיט; 2. *предлог с род. п.* אינמיטן; ~ кóмнаты אינמיטן צימער

посреди́не *см.* посереди́не

посрéдни||к *м* 1. (*в споре, переговорах*) פאַרמיטלער = מ; 2. (*торговый*) = מ מעקלער; ~чество *с* 1. (*содействие*) װ פאַרמיטלונג; 2. (*занятие*) װ פאַרמיטלערײַ

посрéдственн||о *нареч.* 1. מיטלמעסיק; 2. *в знач. сущ. с нескл.* (*отметка*) די אָפּשאַצונג «מיטלמעסיק»; получи́ть ~о באַקומען* «מיטלמעסיק»; ~ость *ж* 1. מיטלמעסיקײט װ; 2. (*о человеке*) א מיטלמעסיק מענטשעלע, די מיטלמעסיקײט אלײן; ~ый מיטלמעסיקער; (*заурядный*) דורכשניטלעכער

посрéдств||о: при ~е *кого-л.* מיט דער הילף פון עמעצן

посрéдством *предлог с род. п.* מיט דער הילף פון; (*благодаря*) דורך

поссóрить *сов.* צעקריגן; ~ся צעקריגן זיך

пост[1] *м* 1. (*место, пункт*) פּאָסט ־ן מ; наблюдáтельный ~ באַאָבאַכט־פּאָסט ־ן מ; контрóльный ~ קאָנטראָל־פּאָסט ־ן מ; путевóй ~ *ж.-д.* באַן־פּאָסט ־ן מ; 2. (*охрана*) פּאָסט ־ן מ; *мн. тж.* װ וואַך; расставля́ть ~ы צעשטעלן פּאָסטן [די וואַך]; 3. (*ответственная должность*) פּאָסטן ־ס מ; занимáть ~ פאַרנעמען* דעם פּאָסטן; ◇ стоя́ть на ~у́ שטײן* אַף דער וואַך; оставáться на ~у́ בלײבן* אַף זײַן פּאָסט

пост[2] *м рел.* טאָנעס מ (מצ. טאַנייסים), פאַסטן ז

постáвить[1] *сов. см.* стáвить

постáвить[2] *сов. см.* поставля́ть

постáвк||а *ж* ־ען װ ליפערונג; госудáрственные ~и מעלוכע־ליפערונגען מצ.

постав||ля́ть *несов.* צושטעלן, ליפערן; ~щи́к *м* צושטעלער = מ, ליפעראַנט ־ן מ

постамéнт *м* פּאָסטאַמענט ־ן מ

постанови́ть *сов.* באַשטימען, באַשליסן*

постанóвк||а *ж* 1. (*театральная*) װ אויפפירונג; 2. (*проблемы, вопроса*) שטעלן ז; при такóй ~е вопрóса בא אַזא שטעלן די פראַגע; 3. (*организация*) אַוועקשטעלן ז; хорóшая ~а воспитáтельной рабóты דאָס גוטע אַוועקשטעלן די דערציונגס־אַרבעט

постановлéние *с* 1. באַשלוס ־ן מ, באַשטימונג װ; собрáние вы́несло ~ די פאַרזאַמלונג האָט באַשטימט [באַשלאָסן]; 2. (*распоряжение*) פאַראָרדענונג ־ען װ

постановля́ть *несов. см.* постанови́ть

постанóвщик *м театр.* = מ אויפפירער, רעזשיסער ־ן מ

постарáться *сов.* באַמיען זיך, סטאַרען זיך

постарéть *сов.* אַלט° ווערן*, געעלטערט ווערן*

по-старикóвски *нареч.* זקײניש, ווי זקײנים, ווי א זאָקן; ווי אַלטע לײט

по-стáрому *нареч.* אפן אַלטן שטײגער, ווי פריער; всё остаётся ~ אַלץ בלײבט ווי געוועזן

постели́ть *сов. см.* постлáть

постéль *ж* 1. (*кровать*) געלעגער ז ־ס; 2. (*спальные принадлежности*) בעטגעוואַנט ז; ~**ный** בעט־; ~ное бельё בעטוועש ז; ~ные принадлéжности בעטצײַג ז, בעטגעוואַנט ז

постепéнн||о *нареч.* ביסלעכווײַז, בעהאדראָג(ע)דיק; ~**ый** ביסלעכווײַזער, בעהאדראָגעדיקער

постигáть *несов.*, **постúгнуть** *сов. см.* постúчь

постижéние *с* באגרײַפן ז

постирáть *сов.* אויסוואַשן*; ~ рубáшку אויסוואַשן* דאָס העמד

постúться *несов.* פאַסטן

постúчь *сов.* 1. (*понять*) באגרײַפן*; 2. (*случиться с кем-л.*) טרעפן*; егó постúгло несчáстье ס'האָט אים געטראָפן אן אומגליק, ס'איז מיט אים געשען אן אומגליק; егó постúгла неудáча ער האָט געהאַט א דורכפאַל; егó постúгло разочаровáние אים איז אויסגעקומען זיך אַנטוישן

постлáть *сов.* אויסשפּרייטן; ~ скáтерть לייגן א טישטעך; ~ постéль בעטן

пóстн||ый 1. ניט קיין פליישיקער (און ניט קיין מילכיקער); פּיסנע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~ый борщ א באָרשטש אָן פלייש; ~ое мáсло בוימל ם; 2. *разг.* (*нежирный*) מאָגערער°; ~ое мя́со מאָגער° פלייש; 3. *разг.* (*невесёлый*): ~ое лицó א זויערע מינע; 4. *разг.* (*ханжеский*) צוויאַקישער, פרומאַקישער

постовóй 1. וואַך־; 2. *в знач. сущ. м* וואַכמאַן ם (מצ. וואַכלײַט); (*милиционер*) וואַך־מיליציאָנער ם ־ן

постóльку: ~.., поскóльку *союз* אַף אַזויפיל, אַף וויפל

посторонúться *сов.* אָפּטרעטן* אין א זײַט, מאַכן א וועג

посторóнн||ий 1. זײַטיקער; ~ий человéк א זײַטיקער מענטש; без ~ей пóмощи אָן זײַטיקער הילף, אָן עמעצנס הילף; ~ие разговóры мешáют די זײַטיקע געשפּרעכן שטערן; 2. *в знач. сущ. мн.*: ~им вход воспрещён פאַר זײַטיקע איז דער אַרײַנגאַנג פאַרבאָטן

постоя́лый: ~ двор אײַנפאָר־הויז ז (מצ. ..הײַזער), אײַנפאָר ם ־ן

постоя́нн||о *нареч.* שטענדיק, קעסיידער, טאָמיד; ~**ый** 1. (*непрерывный*) (בא)שטענדיקער, קעסיידערדיקער; ~ые вéтры (בא)שטענדיקע [קעסיידערדיקע] ווינטן; ~ые наблюдéния קעסיידערדיקע באַאָבאַכטונגען; 2. (*всегдашний*) שטענדיקער; ~ые покупáтели שטענדיקע קונים; ~ые посетúтели שטענדיקע באַזוכער; 3. (*не временный*) שטענדיקער; ~ое местожúтельство א שטענדיק וווינאָרט; ~ая рабóта א שטענדיקע אַרבעט; 4. (*не изменчивый*) געשטעלטער, אויסגעהאַלטענער; (*верный*) טרײַער; быть ~ым в своúх вкýсах זײַן* אויסגעהאַלטן אינעם געשמאַק; ◇ ~ая áрмия רעגולערע אַרמיי; ~ый ток *эл.* גלײַך־שטראָם ם; ~ая величинá א קאָנסטאַנטע [באַשטענדיקע] גרייס, קאָנסטאַנטע וו ־ס

постоя́нство *с* 1. באַשטענדיקײַט וו, אומפאַרענדערלעכקײַט וו; 2. (*во взглядах и т. п.*) געשטעלטקײַט וו; (*верность*) טרײַהײַט וו, געטרײַשאַפט וו

постоя́ть *сов.* 1. (*стоять некоторое время*) אָפּשטיין* (א געוויסע צײַט) [שטיין*]; 2. (*защитить*): ~ за когó-л. אײַנשטעלן זיך [אָננעמען* זיך] פאַר עמעצן, אָננעמען* זיך עמעצנס קריוודע; ~ за Рóдину פאַרטיידיקן דאָס היימלאַנד; он постóит за себя́ ער וועט באַשטיין זײַן שטעטל; ער וועט זיך ניט לאָזן שפּײַען אין דער קאַשע *разг.*; 3.: постóй(те)! שטיי(ט)!, וואַרט נאָר!

пострадáвший *м* געליטענער ם ..נע

пострадáть *сов.* 1. (за *вин.*; *поплатиться*) לײַדן* (פאַר), אויסשטיין* (פאַר); 2. (от *род.*; *испытать воздействие*) לײַדן* (פון); рýкопись почтú не пострадáла от пожáра דער קסאַוויאַד [דער מאַנוסקריפּט] האָט קימאַט ניט געליטן פון דער סרייפע; 3. (от, из-за *род.*; *понести ущерб*) לײַדן* (איבער), האָבן* שאָדן; из-за разноглáсий мéжду родúтелями мóжет ~ воспитáние ребёнка איבער כילוקע־דייעס בא די עלטערן קאָן לײַדן [האָבן שאָדן] די דערציִונג פונעם קינד

пострúчь *сов.* 1. אָפּשערן*; (*укоротить волосы кому-л.*) אונטערשערן*; 2.: ~ *когó-л.* в монáхи מאַכן פאַר א מאָנאַך; ~**ся** *сов.* 1. (*постричь волосы*) אָפּשערן* זיך, אונטערשערן* זיך; 2.: ~ся в монáхи ווערן* א מאָנאַך

построéние *с* 1. אויפבויונג וו, אויפבויען ז, אויפבוי ם; ~ социалúзма אויפבוי(ונג) פון סאָציאַליזם, דאָס אויפבויען סאָציאַליזם; 2. (*фразы, предложения*) קאָנסטרוקציע וו, בוי ם; 3. *воен.* צעשטעלונג וו

постро́ить *сов.* 1. אויסבויען; (*мосты, дороги тж.*) דורכלייגן, דורכפירן; (*машины и т. п.*) שאַפן*; ~ баррикáды אויפשטעלן [אויסבויען] באַריקאַדעס; 2. *перен.* אויסבויען; ~ коммунúзм אויסבויען דעם קאָמוניזם; 3. *см.* стрóить 3, 4, 6, 7; ~**ся** *сов.* 1. (*построить для себя*) פאַרענדיקן די אייגענע בויונג, אויסבויען פאַר זיך א הויז; 2. *см.* стрóиться 5

постро́йка *ж* 1. (*действие*) אויסבויונג וו, אויסבויען ז; 2. (*место, где строят*) בויונג וו; 3. (*здание, строение*) געבײַ ז ־ען

постскрúптум *м* פּאָסט־סקריפּטום ם ־ס; איקער שאַכאַכטי *уст.*

постýкивать *несов.* קלאַפּן (פון צײַט צו צײַט)

поступáтельн||ый פאָרויסגייענדיקער; פּראָגרעסיווער; ~ое движéние *физ.* פאָרויסבאַוועגונג וו

поступáть *несов. см.* поступúть

поступáться *несов. см.* поступúться

поступú||ть *сов.* 1. (*действовать*) האַנדלען, טאָן*; он не знал, как ~ть ער האָט ניט געוווּסט, וויאַזוי צו האַנדלען [וואָס צו טאָן]; 2. (с *тв.*; *обращаться*) באַגיין* זיך; онá нехорошó ~ла с ним זי איז זיך ניט גוט באַגאַנגען מיט אים; 3. (*вступить*) אָנקומען*; (*в учебное заведение тж.*) אַרײַנטרעטן*; ~ть на рабóту אָנקומען* אַף אַרבעט; ~ть на завóд инженéром אָנקומען* אַפן זאַוואָד אַלס [פאַר] אַן אינזשעניער; 4. (*дойти по назначению*) אָנקומען*, באַקומען* זיך; в продáжу ~ла нóвая кнúга אין פאַרקויף איז אָנגעקומען א נײַ(ער) בוך; ~ло заявлéние ס'איז אָנגעקומען א מעלדונג; дéло ~ло в суд דער איניען איז אָנגעקומען אין געריכט

поступúться *сов.* (*тв.*) אָפּזאָגן זיך (פון); מעוואַטער זײַן* (אַף); ~ своúми интерéсами מעוואַטער זײַן* אַף די אייגענע אינטערעסן

поступлéни||е *с* 1. אָנקומען ז; ~е на рабóту דאָס אָנקומען אַף אַרבעט; ~е в вуз דאָס אָנקומען [אַרײַנטרעטן] אין א הויכשול; ~е свéдений דאָס אָנקומען פון יעדיעס; 2. *мн.*: дéнежные ~я די אַרײַנגעפאַלענע געלט־סומען

посту́пок *м* ־ען װ האַנדלונג, מ ־ן װ, טאַט; *мн.* -מע סים מצ.; сме́лый ~ א געװאָגטער טאַט

по́ступь *ж* מ טראָט, מ גאַנג; .טריט מצ; ~ вре́мени די טריט פֿון דער צײַט

постуча́ть *сов.* (א געװיסע צײַט) קלאַפּן; (*в дверь*) א *קלאַפּ טאָן, אָנקלאַפּן; ~**ся** *сов. разг.* אָנקלאַפּן

постфа́ктум *нареч.* אַכער; בעדיעַװעד, פּאָסט־פֿאַקטום האמיסע *уст.*

постыди́ться *сов.* (*род.*) (פֿאַר) זיך שעמען; ~ чужи́х люде́й שעמען זיך פֿאַר פֿרעמדע מענטשן

посты́дный שענדלעכער, מיִעסער, אומװירדיקער

посты́лый *разг.* נימעסער

посу́д||а *ж* 1. *собир.* ז געפֿעס, ז געשיר; столо́вая ~а ז טישגעשיר; ку́хонная ~а ז קיכגעשיר; мыть ~у *װאַשן דאָס געפֿעס; 2. *разг.* (*сосуд*) (מצ. קיילים) װ קיילע

посу́дина *ж разг.* (מצ. קיילים) װ קיילע

посуди́||ть *сов.*: ~те са́ми זאָגט אַליין

посу́дн||ый =געפֿעס, =געשיר; ~ый шкаф געשיר־שאַפֿע װ; ~ое полоте́нце דער האַנ־, געפֿעס־האַנטעך מ ־ער ~ס טעך פֿונעם געפֿעס

посули́ть *сов. разг.* צוזאָגן

посчастли́ви||ться *сов. безл.* אָפּגליקן; (+ *инф.*) -אײַנ געבן* זיך (צו); (*удостоиться*) (צו) האָבן* דאָס גליק; те- бе́ про́сто ~лось דיר האָט פּאָשעט אָפּגעגליקט; мне ~лось доста́ть биле́т на вы́ставку מיר האָט זיך אײַנ- געגעבן צו קריגן א בילעט אויף דער אויסשטעלונג; ему́ ~- лось бесе́довать с Гага́риным ער האָט געהאַט דאָס גליק צו האָבן א שמועס מיט גאַגאַרינען

посчита́ть *сов.* 1. אָפּ)ציילן); 2. (*сосчитать*) -איבער ציילן; 3. *разг.* (*вин. тв.; составить мнение*) -רעכע נען (פֿאַר), האַלטן* (פֿאַר); (*принять за кого-л.*) (פֿאַר); ~**ся** *сов.* (с *тв.*) 1. (*свести счёты*) -אָפּרעכע נען זיך (מיט); 2. (*принять во внимание*) רעכענען זיך (מיט); ни с чем не ~ся ניט רעכענען זיך מיט גאָרניט; 3. *разг.* (*произвести денежные расчёты*) אָפּרעכענען זיך

посыла́ть *несов. см.* посла́ть

посы́лк||а *ж* 1. (*действие*) ז שיקן; 2. (*почтовая*) מ ־ן פּאַקעט, ז ־עך פּעקל; 3. *филос.* ־ס װ (פֿאָר)האַנאָכע; ◇ быть на ~ах זײַן* א שיק־ייִנגל

посы́льный *м* מ ־ן קורירער

посы́пать *сов.*, **посыпа́ть** *несов.* *באַשיטן; ~ хлеб со́лью באַזאַלצן* דאָס ברויט מיט זאַלץ, באַשיטן* דאָס ברויט; ~ пол опи́лками באַשיטן* דעם דיל מיט זעגעכץ

посы́па||ться *сов.* געבן* זיך א שאָט, א שאָט טאָן* זיך; ли́стья ~лись ס'האָבן זיך א שאָט געטאָן די בלעטער; на него́ ~лись уда́ры -ס'האָבן זיך אויף אים א שאָט גע טאָן קלעפּ; на докла́дчика ~лись вопро́сы -דעם פֿאָר טרעגער האָט מען אָנגעהויבן באַשיטן מיט פֿראַגעס

посяга́тельство *с* דאָס פֿאַרמעסטן זיך; ~ на *чьи-л.* пра- ва́ דאָס פֿאַרמעסטן זיך אויף עמעצנס רעכט

посяга́ть *несов.*, **посягну́ть** *сов.* (на *вин.*) -פֿאַר מעסטן* זיך (אויף)

пот *м* מ שווייס; его́ бро́сило в ~ -ס'האָט אים באַ שלאָגן א שווייס; ◇ он добы́л э́то ~ом и кро́вью ס'האָט אים געקאָסט בלוט און שווייס; в ~е лица́ -מיט(ן) בלוי טיקן [ביטערן] שווייס

потайно́й געהיימער; סעקרעטנע(ר) *тж. неизм.*

потака́ть *несов. разг.* (*дат.*) (דאַט.) *נאָכגעבן, -פּאַ טאַקעווען (דאַט.); ~ *кому-л.* в *чём-л.* נאָכגעבן* עמעצן אין עפּעס; во всём ~ *кому-л.* נאָכגעבן* עמעצן די שמאַד

потасо́вка *ж разг.* 1. (*драка*) ז געשלעג; 2. (*побои*) קלעפּ מצ.

пота́ш *м* מ פּאָטאַש

потащи́ть *сов.* נעמען* שלעפּן

по-тво́ему *нареч.* 1. (*о желании*) ווי דו ווילסט; (*об образе действий*) אויף דײַן שטייגער; пусть бу́дет ~ זאָל זײַן, ווי דו ווילסט; 2. *в знач. вводн. слова* לויט דײַן מיינונג; дו מיינסט; ~, он прав? אַז ער איז גערעכט? לויט דײַן מיינונג איז ער גערעכט?

потво́рство *с* ז נאָכגעבן; ~**вать** *несов.* *נאָכגעבן

потёмк||и *мн.* װ פֿינצטערניש; в ~ах אין דער פֿינצטער, אין דער טונקל; ◇ быть в ~ах טאַפּן אין דער פֿינצטער

потемне́ть *сов.* *פֿינצטער ווערן, *טונקל° ווערן

потенци||а́л *м* מ ־ן פּאָטענציאַל; ~а́льный -פּאָטענציע לער; ~я *ж* װ פּאָטענץ

потепле́ние *с*: наступи́ло ~ ס'איז וואַרעמער געוואָרן

потепле́ть *сов.* *וואַרעמער ווערן

потерпе́вш||ий 1. געליטענער; ~ая сторона́ *юр.* דער געליטענער צד; 2. *в знач. сущ. м* ..נע מ געליטענער

потерпе́ть *сов.* 1. (*проявить терпение*) -האָבן* גע דולד; потерпи́те немно́го האָט א ווײַלע געדולד; 2. (*ис- пытать что-л.*) *לײַדן; ~ неуда́чу לײַדן* א מאַפּאָלע; ~ убы́тки לײַדן* היזיק; 3. (*допустить*) *דערלאָזן, *פֿאַרלײַדן; э́того я не потерплю́ דאָס וועל איך ניט דערלאָזן [פֿאַרלײַדן]

потёртый אָפּגעריבענער

поте́р||я *ж* 1. מ ־ן פֿאַרלוסט, מ אָנווער; (*потерянное*) װ אווידע; ~я вре́мени מ צײַט־פֿאַרלוסט; ~я кро́ви מ בלוט־פֿאַרלוסט; ~я па́мяти -דאָס פֿאַרלירן דעם זי קאָרן; для нас э́то больша́я ~я פֿאַר אונדז איז דאָס א גרויסע° אווידע; 2. *обыкн. мн.* פֿאַרלוסטן מצ.; нести́ ~и האָבן* פֿאַרלוסטן; ~янный 1. (*расстроенный*) -דערשלאָ גענער; 2. (*смущённый*) פֿאַרלוירענער, סקאָנפֿוזיעטער; 3. *разг.* (*опустившийся*) פֿאַרפֿאַלענער

потеря́ть *сов. см.* теря́ть; ~**ся** *сов.* *פֿאַרלירן זיך, *פֿאַרפֿאַלן ווערן

потесни́ть *сов.* 1. (*толпу и т. п.*) צושפּאַרן; 2. (*не- приятеля*) *אָפּשטויסן, *אָפּטרעטן, צווינגען; ~**ся** *сов.* -צו זיך ענגער מאַכן, נויפֿרוקן זיך

поте́ть *несов.* 1. (*сов.* вспоте́ть) שוויצן; 2. (*сов.* за- поте́ть; *об окнах и т. п.*) *פֿאַרשוויצט ווערן, -פֿאַראָ *סיקט ווערן; 3. *тк. несов. разг.* (над *тв.*) שוויצן; ~ над зада́чей שוויצן איבער אן אויפֿגאַבע

поте́х||а *ж* ־ען װ פֿאַרווײַלונג; на ~у ребяти́шкам אויף די קינדער זאָלן האָבן פֿון וואָס פֿאַרווײַלן די קינדער אָנצוקוועלן

потеша́ть *несов.* פֿאַרווײַלן, אַמוזירן; ~**ся** *несов.* 1. ווײַצלען זיך, פֿאַרווײַלן זיך, אַמוזירן זיך; 2. (над *тв.*) (איבער)

поте́шить *сов.* *פֿאַרגעניגן פֿאַרשאַפֿן, *מעהאַנע זײַן; ~- **ся** *сов. разг.* 1. (א ביסל) פֿאַרווײַלן זיך, -מאַכן זיך פֿריי לעך; 2. (над *кем-л.*) (פֿון) כויזעק מאַכן, (פֿון) אָפּכויזעקן

поте́шный *разг.* קאָמישער

потира́ть *несов.*: ~ ру́ки *רײַבן זיך די הענט

потихо́ньку *нареч. разг.* 1. (*медленно*) פּאַמעלעכקע,

ПОТ

פּאַוואָלינקע; 2. (*неслышно*) שטילערהייט; (*тайно*) שטילינקערהייט, בישטיקע

пóтн||ый פאַרשוויצטער, שווייסיקער; ~ые рýки שווייסיקע הענט; ~ый лоб פאַרשוויצטער שטערן

по-товáрищески *нареч.* כאָוועריש, אַף אַ כאָווערישן אויפן; э́то не ~ דאָס איז ניט כאָוועריש; ~ предупреди́ть וואָרענען ווי אַ כאָווער

потóк *м* 1. *прям. и перен.* שטראָם מ ־ען; людскóй ~ מענטשן־שטראָם מ; ~ слов ווערטער־שטראָם מ; 2. (*непрерывное производство*): на ~е אפן קאָנווייער

потолковáть *сов. разг.* כאַפּן אַ שמועס, אַ שמועס טאָן*

потол||óк *м* 1. סטעליע ו ־ס, סופיט מ ־ן; 2. (*предельная высота*) די אייבערשטע גרענעץ, סטעליע ו; ◇ взять с ~кá נעמען* פון דער סטעליע

потолстéть *сов.* גראָב(ער) ווערן*, דיק(ער) ווערן*

потóм *нареч.* דערנאָך, נאָכדעם; (*позже*) שפּעטער

потóм||ок *м* 1. אָפּשטאַמלינג מ ־ען, נאָכקומער מ =; 2. *мн.* (*люди будущих поколений*) קינדער און קינדס־קינדער, די שפּעטערדיקע דוירעס

потóмственный דוירעסדיקער; פון דאָר־דוירעס *после сущ.*; ~ слéсарь אַ שלאָסער פון דאָר־דוירעס

потóмство *с* 1. (*дети*) קינדער מצ.; (*детёныши*) פּליד מ; 2. *собир.* (*потомки*) קינדער און קינדס־קינדער, די שפּעטערדיקע דוירעס

потомý 1. *нареч.* דערפאַר, דעריבער; ~ я и приéхал דעריבער [דערפאַר] טאַקע בין איך געקומען צו פאָרן; 2.: ~ что *союз.* דערפאַר וואָס, ווײַל

потонý||ть *сов.* דערטרונקען ווערן*; (*о судне тж.*) אונטערגיין*; егó словá ~ли в шýме די ווערטער זײַנע זײַנען פאַרלוירן געגאַנגען אינעם ראַש

потóп *м* מבול מ ־ס

потопи́ть *сов.* 1. דערטרענקען*, דערטרינקען*; ~ сýдно דערטרענקען די שיף; 2. (*залить водой*) פאַרפלייצן; 3. (в *предл.; отвлечься при помощи чего-л.*) פאַרגעסן* זיך (אין); ~ своё гóре в винé פאַרגעסן* זיך אין שיקרעס

потоптáть *сов.* צעטרעטן*, צעטאָפּטשען

торáпливаться *несов. разг.* צײַלן זיך

потороп́ить *сов.* צײַלן, אונטעריאָגן; ~ся *сов.* 1. (*постараться сделать что-л. быстрее*) אײַלן זיך; 2. (*сделать что-л. преждевременно, необдуманно*) כאַפּן זיך

потóчн||ый קאָנווייער־; ~ое произвóдство קאָנווייער־פּראָדוקציע ו

потрáва *ж*: ~ посéвов דאָס אָנטאָן שאָדן (דורך פּי) אין פאַרזייונגען

потрави́ть *сов.* (*посевы*) אָנטאָן* שאָדן (אין), אָנמאַכן העזעק (אין)

потрáтить *сов.* (*деньги и т. п.*) אויסגעבן*, פּאַטערן; (*время*) אָפּגעבן*, פּאַטערן; (*материалы*) פאַרווענדן

потреби́тель *м* געברויכער מ =; ~ный: ~ная стóимость *эк.* געברויך־ווערט ו

потреби́тельск||ий 1. געברויך־; ~ая кооперáция געברויך־קאָאָפּעראַציע ו; ~ие товáры געברויך־סכוירעס מצ.; 2. *неодобр.* געברויכערישער; ~ий подхóд אַ געברויכערישער צוגאַנג

потреби́ть *сов. см.* потребля́ть

потреблéн||ие *с* געברויך מ; предмéты мáссового ~ия זאַכן פון מאַסנגעברויך

потребля́ть *несов.* געברויכן; (*электроэнергию и т. п.*) פאַרניצן

потрéбност||ь *ж* באַדערפעניש ו ־ן; удовлетворя́ть ~и населéния באַפרידיקן די באַדערפענישן פון דער באַפעלקערונג; культýрные ~и די קולטור־באַדערפענישן; у негó небольши́е ~и ער איז אַ קליינער° באַדאַרף; ~и промы́шленности в ýгле די פאָדערונגען פון דער אינדוסטריע אַף קוילן

потрéбный נייטיקער; וואָס איז נייטיק *после сущ.*

потрéбова||ть *сов.* 1. פאָדערן; он ~л, чтóбы мы немéдленно вернýлись ער האָט געפאָדערט — מיר זאָלן זיך טייקעף אומקערן; э́то потрéбует мнóго врéмени דאָס וועט אָפּנעמען אַ סאַך צײַט, צוליב דעם דאַרף מען האָבן אַ סאַך צײַט; 2. (*испытать необходимость*) נייטיקן זיך; дом вскóре снóва потрéбует ремóнта די שטוב וועט זיך אינגיכן ווידער נייטיקן אין רעמאָנט; 3. (*вызвать кого-л.*) הייסן* אַרײַנקומען, אַרויסרופן*

потревóжить *сов.* באַאומרויִקן; (*мешать кому-л. тж.*) מאַטריעך זײַן*

потрёпанн||ый 1. צעפליקטער; (*об одежде*) אָפּגעטראָגענער, אָפּגעבאַרעטער; (*об обуви*) אויסגעטראָטענער; ~ая кни́жка אַ צעפליקט ביכל; 2. (*о войсках*) שיטער געוואָרענער; 3. *разг.* (*о человеке*) אָפּגעפאָרענער; у негó ~ый вид ער זעט אויס אָפּגעפאָרן

потрепáть *сов.* 1. *см.* трепáть 1, 3; 2.: ~ *когó-л.* по плечý אַ פּעטשל טאָן* עמעצן איבער דער פּלייצע; ~ *когó-л.* по щекé אַ גלעטל טאָן* עמעצנס באַק

потрéска||ться *сов.* אָנגעשפּאָלטן ווערן*, באַקומען* שפּאַלטן; (*покрыться множеством трещин*) צעטרעשטשעט ווערן*; гýбы ~лись די ליפּן זײַנען צעטרעשטשעט געוואָרן

потрóгать *сов.* אַ טאַפּ טאָן*, אָנעמען* מיט דער האַנט

потрохá *мн.* פּאָטרעכעס מצ., דראָביסקעס מצ., דרויב ו; ◇ вы́пустить ~ אַרויסלאָזן* די געדערעם; со всéми ~ми מיט אַלע פּאָטרעכעס

потроши́ть *несов.* 1. (אויס)טרייבערן; 2. *перен. разг.* אויסרייניקן; ~ кармáны אויסרייניקן [אויסליידיקן] די קעשענעס

потруди́||ться *сов.* 1. צוהאָרעווען; (*определённое врéмя*) אָפּאַרבעטן; 2. (+ *инф.*) מאַטריעך זײַן* זיך (עפּעס צו טאָן); он не ~лся дáже позвони́ть ער האָט זיך אַפילע ניט געגעבן די מי אָנצוקלינגען; ~тесь не опáздывать! זײַט אַזוי גוט ניט פאַרשפּעטיקן

потряс||áть *несов.* 1. (*тв.; размахивать*) פּאָכ(ע)ן (מיט); ~áть кулакáми פּאָכ(ע)ן מיט די פויסטן; 2. *см.* потрясти́ 2, 3; ~áющий דערשיטערנדיקער, אויפטרייסלענדיקער; (*поразительный*) פּלעפנדיקער

потряс||éние *с* דערשיטערונג ו, אויפטרייסלונג ו; ~ти́ *сов.* 1. (*тряхнуть*) אַ טרייסל טאָן*; 2. (*заставить колебаться*) אויפטרייסלען; взрыв ~ здáние דער אויפרײַס האָט אויפגעטרייסלט [האָט געמאַכט ציטערן] די געבײַדע; 3. (*сильно взволновать*) דערשיטערן, אויפטרייסלען; э́то извéстие ~лó егó אָט די יעדיע האָט אים דערשיטערט

потýги *мн.* 1. (*родовые*) געבורטווייען מצ.; 2. (*усилия*) אָנשטרענגונגען מצ., באַמיונגען מצ.

потýпить *сов.*, **потупля́ть** *несов.*: ~ гóлову אַראָפּלאָזן* דעם קאָפּ; ~ взор אַראָפּלאָזן* די אויגן

потускне́ть *сов.* אָנווערן* [פארלירן*] דעם, טונקל° ווערן* גלאנץ

потусторо́нний: ~ мир || יענע־וועלט

потуха́ть *несов.* אויסלעשן* זיך; *(о свече тж.)* צאנקען

поту́хнуть *сов.* פארלאָשן ווערן*

поту́хш||ий אויסגעלאָשענער, פארלאָשענער; ~ий вулка́н אויסגעלאָשענער ווולקאַן; ~ие глаза́ אויסגעלאָשענע אויגן

потуши́ть[1] *сов.* *(огонь и т. п.)* אויסלעשן*, פארלעשן*

потуши́ть[2] *сов.* *(мясо и т. п.)* צודעמפן

потяга́ться *сов.* (с *тв.*) *разг.* פארמעסטן* זיך (מיט)

потя́гиваться *несов.* אויסגלײַכן* די (אויס)ציִען* זיך; ביינער *разг.*

потяну́||ть *сов.* א ציִ טאָן*; ~ть *кого-л.* за собо́й מיטשלעפּן עמעצן; меня́ ~ло домо́й ס'האָט מיך א ציִ געטאָן אהיים

потяну́ться *сов.* 1. *см.* потя́гиваться; 2. *(за чем-л.)* אויסשטרעקן די האנט (נאָך); *(рукой)* א ציִ טאָן* זיך (נאָך); 3. *(двинуться вереницей)* לאָזן* זיך (גיין, פליִען); 4. *(о времени)* אָנהייבן* ציִען זיך, אוועקגיין*

поу́жинать *сов.* אָפּעסן* וועטשערע; пригласи́ть ~ אײַנלאַדן* [פארבעטן*] אף וועטשערע

поумне́ть *сов.* קליגער ווערן*

поутру́ *нареч.* *разг.* אינדערפרי; *(рано)* גאנצפרי

поуч||а́ть *несов.* (בא)לערנען; מאַדריך זײַן* *уст.*; ~е́ние *с* || באלערונג; מוסער־רייד מצ. *уст.*

поучи́тельный באלערנדיקער, באלערעוודיקער; ~ приме́р א באלערנדיקער בײַשפּיל; ~ тон מענטאָרישער טאָן

поха́б||ный *разг.* אומפארשעמטער, ציִנישער; ~щина *ж* ניבלפּע ז, מיִעסע רייד מצ.

похвал||а́ *ж* || לויב; отзыва́ться о *ком-л.* с ~о́й לויבן עמעצן

похвали́ть *сов.* לויבן; ~ся *сов.* באריִמען זיך

похвальба́ *ж* ־ען || באריִמערײַ

похва́льн||ый 1. *(содержащий в себе похвалу)* לויב־; ~ая гра́мота ־ס || לויב־גראמאָטע; 2. *(достойный похвалы)* לויבווירדיקער; ~ое усе́рдие לויבווירדיקער פלײַס

похва́стать *сов.* *разг.* *см.* похва́статься

похва́статься *сов.* באריִמען זיך; не могу́ ~ хоро́шим здоро́вьем מיט מײַן געזונט קאָן איך זיך ניט באריִמען

похити́тель *м* = מ רויבער(צו), = מ אוועקרויבער

похи́тить *сов.*, **похища́ть** *несов.* צורויבן, אוועקגאנווענען*, ארויסגאנווענען*; *(заложника)* ארויסגאנווענען*; קידנעפּן *книжн.*

похище́ние *с* ז צורויבן, ז אוועקגאנווענען, ארויסגאנווענען ז; *(заложника)* ז ארויסגאנווענען; ז קידנעפּן *книжн.*

похлёбка *ж* ־ן מ קוליש

похло́пать *сов.* א פּאטש טאָן*; פּאטשן (א געוויסע צײַט) א קלאפּ טאָן* (עטלעכע מאָל); ~ по плечу́ [א פּאטש טאָן*] איבער דער פּלייצע (עטלעכע מאָל)

похлопота́ть *сов.* 1. *(по хозяйству и т. п.)* פּאָרען זיך (א געוויסע צײַט); 2. *(о чём-л.)* פּויעלן (סטאַרען זיך); он обеща́л ~ о моём де́ле ער האָט צוגעזאָגט, אז ער וועט פּרווון אײַנאָרדענען מײַן איניען; о биле́тах я сам похлопочу́ איך וועל, די בילעטן וועל איך אליין באזאָרגן

מי־ אליין באזאָרגן, אז ס'זאָלן זײַן בילעטן; 3. *(за кого-л.)* שטאַדל זײַן* זיך (וועגן)

похло́пывать *несов.* פּאטשן (פון צײַט צו צײַט) קלאפּן, פּעטשלען

похме́лье *с* מ קאַצן־יאָמער; ◇ в чужо́м пиру́ ~ דאָס אָפּקומען איבער יענעמס זינד

похо́д *м* 1. ־ן מ מארש; вы́ступить в ~ ארויסמארשירן; 2. *(военные действия)* ־ס || קאמפּאַניע, קריגס־קאַמפּאַניע ־ס ||; *перен.* מ קאמפּ, מ קאַמפּסמארש צוג מ ־ן; ~ за эконо́мию и бережли́вость דער קאמפּ פאר שפּאָרזאמקײַט; ~ за мир א קאַמפּסמארש פאר שאָלעם; 3. *(экскурсия)* ־ן מ אויספלוג; лы́жный ~ סקי־אויספלוג מ; ~ в музе́й אן אויספלוג אין מוזיי; туристи́ческий ~ ־ן מ טוריסטן־אויספלוג; מ טוריסטן־מארש

походи́ть[1] *сов.* *(некоторое время)* (ארום)גיין* (א ביסל); ~ по го́роду ארומגיין* איבער דער שטאָט, ארומקוקן זיך אין דער שטאָט

походи́ть[2] *несов.* (на *вин.*; *быть похожим*) ענלעך זײַן* (אף); *(выглядеть как)* אויסזען* ווי

похо́дка *ж* מ גאנג; у неё лёгкая ~ בא איר איז א לײַכטער גאנג, זי גייט לײַכט

похо́дн||ый 1. מארש־; ~ая коло́нна || מארש־קאָלאָנע ־ס; дви́гаться в ~ом поря́дке גיין* אין מארש־אָרדענונג; 2. *(предназначенный для похода)* מארש(צוג)־; מארשירן; *(подвижной)* פעלד־; ~ый го́спиталь מ פעלדשפּיטאָל ־ן; ~ая ку́хня ־ן || פעלדקיך; ~ое снаряже́ние מארש־צוג־אויסריכטונג ||

по́ходя *нареч.* *разг.* 1. *(торопливо, небрежно)* בעכיפּאָזן(דיק); 2. *(заодно)* פארײַנוועגס; *(между прочим)* אגעוודיק

похожде́ния *мн.* אוואנט(י)ורן מצ.

похо́ж||ий ענלעכער; быть ~им на *кого-л.*, на *что-л.* ענלעך זײַן* אף עמעצן, אף עפּעס; он ~ на своего́ отца́ ער איז גערעָטן אינעם פאָטער; он на себя́ не ~ ס'איז אים שווער [ניט] צו דערקענען; ◇ э́то на него́ ~е דאָס איז אף אים; э́то на него́ не ~е דאָס איז ניט צו גלייבן; э́то ни на что не ~е דאָס איז דער נאטור; ~е на то, что пойдёт дождь ס'זעט אויס, אז ס'וועט גיין א רעגן; на кого́ вы ~и! גיט נאָר א קוק אף זיך!; они́ ~и как две ка́пли воды́ זיי זײַנען ענלעך איינער אפן אנדערן ווי צוויי טראָפּן וואסער

похолода́ние *с* דאָס קעלטער ווערן; наступи́ло ~ ס'איז קעלטער געוואָרן, א קעלטערער וועטער

похолод||а́ть *сов.* *безл.*: ~а́ло ס'איז קעלטער געוואָרן

похолоде́||ть *сов.* קאלט ווערן*; он ~л от у́жаса ס'איז אים קאלט° געוואָרן אין אלע אייוורים פאר שרעק

похорони́ть *сов.* באהאלטן*, באגראָבן*

похоро́нная *ж* *разг.* *(извещение о гибели на фронте)* ־ען מ טרויערצעטל

похоро́нн||ый: ~ое бюро́ ־ען || ז, קוורע־ביוראָ; ~ый марш ־ן מ טרויער־מארש; ~ая проце́ссия || לעווײַע ־ס; ~ое настрое́ние || אָבל־(אווילים־)שטימונג

по́хороны *мн.* ־ס || קוורע, ־ען || באערדיקונג; *(процессия)* ־ס || לעווײַע

по-хоро́шему *нареч.* מיט גוטן; разойти́сь ~ דורכקומען זיך פרײַדלעך, צעשיידן זיך צווישן זיך

похороше́ть *сов.* שיין° ווערן*, שענער ווערן

по́хоть *ж* || טײַווע

похуде́||ть *сов.* *מאָגער(ער) ווערן, *דאַר(ער) ווערן; он о́чень ~л פֿון אים איז געוואָרן א טעל

поцелова́ть *сов.* *א קוש טאָן

поцелу́й *м* קוש ם ־ן; возду́шный ~ לופֿטקוש ם ־ן

почасов||о́й: ~а́я опла́та לוין [געצאָלט] פֿון דער שאָ; ~о́й гра́фик א גראַפֿיק לויט די שאָען

поча́ток *м*: ~ кукуру́зы פּשׂעניטשקע וו ־ס

по́чв||а *ж* 1. באָדן ם, גרונט ם; плодоро́дие ~ы די פֿרוכטבאַרקייט פֿונעם באָדן; чернозёмная ~а שוואַרץ־ערד וו; здесь сли́шком сыра́я ~а דאָ איז א צו פֿײַכטער גרונט; 2. (*основа*) באָדן ם; (*основание тж.*) סמאַך ם, גרונט ם; подгото́вить ~у для *чего-л.* צוגרייטן א באָדן פֿאַר עפּעס; чу́вствовать под собо́й твёрдую ~у *האָבן א פֿעסטן באָדן אונטער זיך; обвине́ние лишено́ вся́кой ~ы פֿאַר דער באַשולדיקונג איז ניטאָ קיין גרונט [קיין סמאַך]; ◇ нащу́пывать ~у זאָנדירן א באָדן; теря́ть ~у под нога́ми *פֿאַרלירן דעם באָדן אונטער די פֿיס; на ~е *чего-л.* איבער [מאַכמעס] עפּעס; уби́йство на ~е ре́вности א מאָרד מאַכמעס אײפֿערזוכט

по́чвенн||ый באָדן־, באָדנדיקער; גרונט־; ~ые во́ды גרונט־וואַסערן מצ.

почвове́д *м* באָדן־קענער ם ־ס, באָדן־פֿאָרשער ם =; ~ение *с* באָדן־קענטעניש וו

почём *нареч. разг.* (*по какой цене*) ווי טײַער (איז), וואָס קאָסט; ◇ ~ я зна́ю ווי קום איך צו וויסן

почему́ *нареч.* 1. פֿאַרוואָס; 2. *в знач. союзного слова* פֿאַרוואָס; вот ~ דעריבער, אָט פֿאַרוואָס

почему́-то *нареч.* עפּעס (איבער) עפּעס; он ~ недово́лен ער איז עפּעס אומצופֿרידן

по́черк *м* האַנט־שריפֿט וו ־ן, קסאַו ם ־ן; *перен.* מאַניר וו ־ן; писа́ть ме́лким ~ом *שרײַבן (מיט) °קליינע אויסיעלעך; э́то его́ ~ דאָס איז זײַן קסאַו [האַנט(־שריפֿט)]

почерне́ть *сов.* *שוואַרץ ווערן

почерпну́ть *сов.* שעפּן, *נעמען

почеса́ть *сов.* *א קראַץ טאָן; ~ся *сов.* *א קראַץ טאָן זיך

по́чест||ь *ж* קאָוועד ם, ערע וו; возда́ть ~и *кому-л.* *אָפּגעבן קאָוועד עמעצן, באַערן עמעצן; с во́инскими ~ями מיט מיליטערישן קאָוועד

почёсывать *несов. разг.* קראַצן; ~ся *несов. разг.* קראַצן זיך

почёт *м* ערע וו, קאָוועד ם; быть в ~е געערט [געשעצט] *זײַן; окружи́ть ~ом *кого-л.* *באַקאָוועד האַלטן עמעצן; ~ный 1. (*пользующийся почётом*) באַקאָוועדיקער, געערטער; ~ный гость באַקאָוועדיקער [געערטער] גאַסט; 2. (*в знак почёта*): ~ный прези́диум ערן־פּרעזידיום ם; ~ное зва́ние ערנטיטל ם; ~ный граждани́н ערן־בירגער ם =; ~ный карау́л ערנוואַך וו; 3. (*делающий честь кому-л.*) באַקאָוועדיקער, ערן־; ~ная обя́занность באַקאָוועדיקע פֿליכט, ערנפֿליכט וו ־ן; 4. (*не нарушающий достоинства*) באַקאָוועדיקער; ~ный мир באַקאָוועדיקער שאָלעם

по́чечн||ый *анат.* נירן־; ~ая боле́знь נירן־קראַנקהייט וו

почи́н *м* 1. (*инициатива*) איניציאַטיוו וו; по со́бственному ~у לויט אייגענער איניציאַטיוו; 2. *разг.* (*начало*) אָנהייב ם ־ן; (*в торговле*) פֿאַטשאַטעק ם; ~ сде́лан דער אָנהייב איז געמאַכט

почини́ть *сов.* פֿאַרריכטן; ~ часы́ פֿאַרריכטן דעם זייגער

почи́нк||а *ж* I פֿאַרריכטן; отда́ть в ~у *געבן פֿאַריכטן

почи́стить *сов.* 1. אָפּרייניקן; (*щёткой тж.*) אָפּבערשטן; ~ боти́нки אָפּרייניקן [אָפּוצן] די שיך; 2. (*снять кожуру, скорлупу*) אָפּשיילן

почита́тель *м* פֿאַרערער ם =; ~ница *ж* פֿאַרערערין וו ־ס

почита́ть[1] *сов.* (*читать некоторое время*) לייענען (א ביסל)

почита́ть[2] *несов.* (*кого-л.*) *האָבן אָפּשײַ [דרעכערעץ] (פֿאַר), *אָפּגעבן קאָוועד (דאַט.); (*что-л.*) אַכטן, רעספּעקטירן

по́чка[1] *ж бот.* קנאָספּ ם ־ן

по́чка[2] *ж анат.* ניר וו ־ן

по́чт||а *ж* פּאָסט וו, פּאָטשט וו ־ן; пойти́ на ~у *גיין אין פּאָטשט [אין פּאָסט] אַרײַן; возду́шная ~а לופֿט־פּאָסט וו; посла́ть письмо́ по ~е שיקן א בריוו מיט דער פּאָסט; доставля́ть ~у צושטעלן די פּאָסט

почтальо́н *м* פּאָטשטאַליאָן ם ־ען, בריוו(ג)טרעגער ם =

почта́мт *м* פּאָטשטאַמט ם ־ן

почте́н||ие *с* אָפּשײַ ם, דרעכערעץ ם, אַכטונג וו, רעספּעקט ם; относи́ться к *кому-л.* с ~ием *אַרויסווײַזן אָפּשײַ [דרעכערעץ, רעספּעקט] עמעצן; *האָבן אַכטונג פֿאַר עמעצן

почте́нн||ый 1. (*достойный уважения*) °כאָשעווער, באַקאָוועדיקער; ~ый во́зраст באַקאָוועדיקער עלטער; 2. *разг.* (*значительный*) סאָלידער; весьма́ ~ых разме́ров פֿון גאַנץ סאָלידן פֿאַרנעם

почти́ *нареч.* קימאַט; э́то ~ то же са́мое דאָס איז קימאַט דאָס זעלבע [די זעלבע זאַך]; мы уже́ ~ до́ма מיר זײַנען שוין קימאַט אינדערהיים; рабо́та ~ зако́нчена די אַרבעט איז קימאַט פֿאַרענדיקט; ~ всегда́ קימאַט שטענדיק

почти́тельн||ый 1. אַכטפֿולער, רעספּעקטפֿולער; וואָס *גיט אָפּ קאָוועד *после сущ.*; ~ый сын א °גוטער זון, א זון וואָס גיט אָפּ קיבעד־אָוו [קיבעד־אײם]; 2. *разг.* (*значительный*) סאָלידער, (גאַנץ) היפּשער; на ~ом расстоя́нии אויף א (גאַנץ) היפּשן מעהאַלעך

почти́ть *сов.* 1. (*отдать почести*) *אָפּגעבן קאָוועד (דאַט.), באַערן; ~ чью-л. па́мять встава́нием באַערן עמעצנס אָנדענק דורך אויפֿשטיין; 2. (*оказать честь*) *אָנטאָן א קאָוועד; ~ прису́тствием *אָנטאָן א קאָוועד דורך בײַזײַן

почто́в||ый פּאָסט־, פּאָטשט־; ~ое отделе́ние פּאָסט־אָפּטייל ם ־ן; ~ый я́щик בריוו־קאַסטן ם ־ס, פּאָסטקעסטל I ־עך; ~ый го́лубь פּאָסט־טויב וו ־ן; ~ая откры́тка פּאָסטקאַרטל I ־עך

почу́вствовать *сов.* דערפֿילן, דערשפּירן; ~ уста́лость דערפֿילן זיך מיד

почу́ди||ться *сов. безл.* *אויסווײַזן זיך, אויסדוכטן זיך; мне ~лось ס'האָט זיך מיר אויסגעדוכט [אויסגעוויזן]; мне ~лся его́ го́лос ס'האָט זיך מיר אויסגעדוכט, אַז איך הער [ווי איך וואָלט געהערט] זײַן שטים

почу́ять *сов.* דערשפּירן

пошатну́||ть *сов.* אָפּוואַקלען; *перен.* אומוואַקלען; ~ть столб אָפּוואַקלען דעם סלופּ; ~ть чью-л. уве́ренность אומוואַקלען עמעצנס זיכערקייט; ~ться *сов.* 1. אָפּוואַקלען זיך, *א וואַקל טאָן זיך; он ~лся и упа́л ער האָט

זיך א וואַקל געטאָן און איז געפאַלן; 2. (*наклониться*) אויסקרימען זיך; забо́р ~лся דער פּאַרקאַן האָט זיך אויסגעקרימט; 3. (*поколебаться*) *אומגעוואַקלט ווערן; его́ уве́ренность ~лась זײַן זיכערקייט איז אומגעוואַקלט געוואָרן; его́ здоро́вье ~лось זײַן געזונט איז אונטערגעבראָכן געוואָרן

поша́тываться *несов.* וואַקלען זיך (עטוואָס); ~ от уста́лости קוים האַלטן* זיך אַף די פֿיס פאַר מידקייט

пошеве́лива||ться *несов.* רירן זיך; ~йся! אײַל זיך צו!

пошевели́||ть *сов.* (*вин.*) אופרירן; (*тв.*) א ריר טאָן* (מיט); ве́тер ~л ли́стья דער ווינט האָט אופגערירט די בלעטער; ~ть во сне губа́ми א ריר טאָן* אין שלאָף מיט די ליפּן; ~ться *сов.* א ריר טאָן* זיך; не сметь ~ться! ניט רירן זיך!

пошевельну́ть *сов.* *однокр.* א ריר טאָן*; ~ся *сов.* *однокр.* א ריר טאָן* זיך

поши́б *м* *разг.* מאַניר װ ־ן; лю́ди одного́ ~а מענטשן פון איין שניט

по́шлина *ж* אָפּצאָל ם; тамо́женная ~ גרענעץ־אָפּצאָל ם, פּאָשלינע װ; ге́рбовая ~ שטעמפּל־אָפּצאָל ם

по́шл||ость *ж* 1. געמיינקייט װ, ווולגאַרקייט װ; 2. (*избитая мысль*) באַנאַליטעט װ; (*поступок*) געמיינהייט װ ־ן; 3. (*непристойность*) גראָבקייט ם ־ן; говори́ть ~ости ניבלפּע רעדן*; ~ый 1. (*низкий*) געמיינער; 2. (*банальный*) באַנאַלער; (*непристойный*) מיעסער, גראָבער°

пошля́к *м* *разг.* א געמיינער פּאַרשוין

пошту́чн||ый שטיק=; ~ая опла́та שטיקלוין ם; דאָס געצאָלטס פון שטיק; ~ая прода́жа שטיק־פאַרקויף ם, דער פאַרקויף אַפן שטיק; ~ая обрабо́тка שטיקווײַזע באַאַרבעטונג

пошути́||ть *сов.* שפּאַסן, א שפּאַס טאָן*; не серди́сь, я ~л זײַ ניט ב(א)רוגזי, איך האָב געשפּאַסט

поща́д||а *ж* ראַכמאָנעס ו, דערבאַרעמונג װ; не дава́ть никому́ ~ы ניט דערבאַרעמען זיך אַף קיינעם; проси́ть ~ы בעטן* דערבאַרעמען זיך

пощади́ть *сов.* *см.* щади́ть

пощёчин||а *ж* פליאַסק ם ־ן, פּאַטש ם (מצ. פּעטש); *перен.* א פּאַטש אין פּאָנעם; получи́ть ~у באַקומען* א פּאַטש אין פּאָנעם

пощу́пать *сов.* א טאַפּ טאָן*

поэ́зия *ж* דיכטונג װ, פּאָעזיע װ

поэ́ма *ж* פּאָעמע װ ־ס

поэ́т *м* דיכטער ם =, פּאָעט ם ־ן; ~е́сса *ж* דיכטערן װ ־ס, פּאָעטעסע װ ־ס; ~ика *ж* פּאָעטיק װ

поэтизи́ровать *несов.* פּאָעטיזירן

поэти́ческ||ий דיכטערישער, פּאָעטישער; ~ий дар א דיכטערישער טאַלאַנט, א טאַלאַנט פון א דיכטער; ~ое произведе́ние א פּאָעטיש ווערק; ~ая фанта́зия דיכטערישע פאַנטאַזיע

поэ́тому *нареч.* דערפאַר, דעריבער, איבער דעם, מאַכמעס דעם

появи́ться *сов.*, **появля́ться** *несов.* 1. (*показаться*) באַווײַזן* זיך; 2. (*возникнуть*) אופקומען*, אַנטשטיין*; ◇ ~ на свет געבוירן* ווערן

по́яс *м* 1. גאַרטל ם ־ען; פּאַס ם ־ן; 2. (*талия*) גאַרטל ם; по ~ в воде́ ביזן גאַרטל אין וואַסער; коса́ до ~а א צאָפּ ביזן גאַרטל; 3. *геогр.* זאָנע װ ־ס, פּאַס ם ־ן; жа́ркий ~ הייסע זאָנע; ◇ спаса́тельный ~ רעטונגס־גאַרטל ם ־ן, רעטונגס־פּאַס ם ־ן; заткну́ть *кого́-либо* за́ ~ פאַרשטעקן עמעצן אין גאַרטל; кла́няться *кому́-л.* в ~ טיף פאַרנייגן זיך פאַר עמעצן

поясн||е́ние *с* דערקלערונג װ ־ען; ~и́тельный דערקלער=; ~и́тельный текст דערקלער־טעקסט ם

поясни́ть *сов.* דערקלערן

поясни́ца *ж* קריזשעס מצ.

поясн||о́й 1. פּאַס=, גאַרטל=; ~о́й реме́нь פּאַס ם ־ן; 2.: ~о́й портре́т ברוסטבילד ו ־ער; 3. (*зональный*) זאָנאַלער; ~о́е вре́мя זאָנאַלע צײַט; ◇ ~о́й покло́н א טיפער פאַרנייג

поясня́ть *несов.* *см.* поясни́ть

праба́бка *ж*, **праба́бушка** *ж* עלטערבאָבע װ ־ס

пра́вд||а *ж* 1. (*истина*) עמעס ם; сказа́ть *кому́-л.* ~у в глаза́ זאָגן עמעצן דעם עמעס אין די אויגן; изобража́ть ~у жи́зни שילדערן די לעבנס־ווירקלעכקייט; 2. (*правдивость*) עמעסדיקייט װ; 3. *разг.* (*правота*): на ва́шей стороне́ ~а איר זײַט גערעכט; 4. (*справедливость*) גערעכטיקייט װ; иска́ть ~у זוכן גערעכטיקייט; 5. *в знач. нареч.* טאַקע בעעמעס; ты ~а не бои́шься? דו האָסט טאַקע בעעמעס קיין מורע ניט?; 6. *в знач. вводн. сл.* עמעס, יאָ; он, ~а, не знал, что я здесь יאָ [עמעס], ער האָט ניט געוווּסט, אַז איך בין דאָ; 7. *в знач. союза* (*хотя*) עמעס; он хоро́ший врач, ~а молодо́й ער איז א גוטער° דאָקטער, עמעס, ער איז נאָך יונג; ◇ по ~е говоря́, по ~е сказа́ть דעם עמעס זאָגנדיק [געזאָגט]; все́ми ~ами и непра́вдами מיט קאָשערע צי מיט טרייפע מיטלען; не ~а ли? ניט אַזוי?!, נײַן עפּשער?!; смотре́ть ~е в глаза́ קוקן דעם עמעס אין די אויגן; ве́рой и ~ой מיט לײַב און לעבן; ~а глаза́ ко́лет *посл.* פאַר עמעס איז מען באַרויגעז; ~ивость *ж* 1. (*человека*) אופריכטיקייט װ; 2. (*рассказа, изображения*) וואָרהאַפּטיקייט װ; ~ивый 1. (*о человеке*) אופריכטיקער; וואָס האָט ליב דעם עמעס *после сущ.*; 2. (*содержащий в себе правду*) וואָרהאַפּט(יק)ער; ~ивый расска́з א וואָרהאַפּטיקע דערציילונג; ~ивое сло́во א וואָר וואָרט

правдоподо́бный גלייבלעכער, גלייבווירדיקער

пра́ведник *м* צאַדיק ם (מצ. צאַדיקים), הייליקער ם ־קע; ◇ спать сном ~а שלאָפן* ווי א געוויקלטער

пра́ведный רעכטפאַרטיקער; (*справедливый тж.*) גערעכטיקער

пра́вил||о *с* 1. קלאַל ם (מצ. קלאָלים); граммати́ческое ~о א גראַמאַטישער קלאַל; ~а вну́треннего распоря́дка קלאָלים פון [טאַקאָנעס וועגן] אינערלעכן רעזשים; соблюда́ть ~а у́личного движе́ния אָפּהיטן* די קלאָלים פון גאַסן־פאַרקער; 2. (*образ мыслей, норма поведения*) פּרינציפּ ם ־ן; взять себе́ за ~о האַלטן* פאַר א פּרינציפּ, מאַכן זיך א קלאַל; челове́к стро́гих ~ א מענטש מיט שטרענגע פּרינציפּן; ◇ как ~о אַלס קלאַל; по всем ~ам иску́сства מיטן גאַנצן קנאַק; בישליימעס

пра́вильн||о *нареч.* 1. (*без ошибок*) ריכטיק; говори́ть ~о רעדן* ריכטיק [קאָרעקט]; поступа́ть ~о האַנדלען ריכטיק; (*справедливо*) האַנדלען יוישערדיק [מיט יוישער]; 2. (*восклицание*) ריכטיק!; ~ость *ж* ריכטיקייט װ; (*речи тж.*) קאָרעקטקייט װ

пра́вильн||ый 1. (*соответствующий правилам*) ריכטיקער, קאָרעקטער; (*закономерный*) רעגולערער, רעגעל-

מעסיקער; ~ое произношéние א ריכטיקע [א קאָרעקטע] אויסשפּראַך; ~ый глагóл רעגולערער ווערב; ~ая смéна дня и нóчи רעגלמעסיקער אומבײַט פֿון טאָג און נאַכט; 2. (верный, точный) ריכטיקער; ~ый отвéт א ריכטיקער ענטפֿער; 3. (настоящий) עכטער; 4. (равномерный) רעגלמעסיקער; ~ое биéние сéрдца רעגלמעסיקע האַרץ־פּולסירונג; 5. (симметричный) סימעטרישער; ~ые черты́ лицá געטאָקטע געזיכט־שטריכן; 6. мат.: ~ый многоугóльник רעגלמעסיקער פֿילעק; ~ая дробь עכטע ברוכצאָל

прави́тель *м* הערשער מ =, רעגירער מ =

прави́тельственн||ый רעגירונג(ס)־; ~ые учреждéния רעגירונג(ס)־אַנשטאַלטן מצ.; ~ое сообщéние א מיטטיילונג פֿון דער רעגירונג; ~ый кри́зис רעגירונגס־קריזיס מ, קאַבינעט־קריזיס מ; ~ая наградá א באַלוינונג פֿון דער רעגירונג

прави́тельство *с* רעגירונג װ ־ען

прáвить[1] *несов.* (*тв.*) 1. (*руководить*) אָנפֿירן (מיט), רעגירן (איבער); 2. (*транспортным средством*) פֿירן, קערעווען (מיט); ~ лóдкой (*о гребце*) רודערן; (*о рулевом*) קערעווען מיטן שיפֿל; ~ лошадьми́ אָנטרײַבן*; ~ автомаши́ной פֿירן די מאַשין

прáвить[2] *несов.* 1. (*исправлять — ошибки и т. п.*) פֿאַריכטן, אויסבעסערן; 2. (*точить*) אָפּציִען*; (אָנ)שאַרפֿן

правлéни||е *с* 1. (*управление государством*) אָנפֿירן ז (מיט); רעגירן ז; óбраз ~я רעגירונגס־פֿאָרם װ ־ען; 2. (*выборный орган*) פֿאַרוואַלטונג װ ־ען; ~е колхóза די פֿאַרוואַלטונג פֿונעם קאָלווירט; ◇ бразды́ ~я די לייצן פֿון דער מאַכט [פֿון דער מעלוכע]

прáвнук *м* אוריייניקל ז ־עך (א מאַנצביל)

прáвнучка *ж* אוריייניקל ז ־עך (א פֿרוי)

прáв||о[1] *с* 1. רעכט ז =; имéть ~о האָבן* דאָס רעכט; ~о гóлоса שטימרעכט ז; ~о на труд דאָס רעכט אַף אַרבעט; 2. *тк. ед.* (*наука*) רעכט ז; граждáнское ~о ציווילרעכט ז, דאָס ציווילע רעכט; уголóвное ~о קרימינאַל־רעכט ז, דאָס קרימינעלע רעכט; изучáть ~о שטודירן יוריספּרודענץ; 3. *мн. разг.*: ~á води́теля שאָפֿער־שײַן מ; פּראַווא מצ. *разг.*; ◇ по ~у מיט רעכט; на ~áх *когó-л.* מיט די רעכט פֿון, ווי, אַלס; на ~áх гóстя מיט די רעכט פֿון א גאַסט, אַלס [ווי] א גאַסט; на рáвных ~áх מיט גלײַכע רעכט

прáво[2] *вводн. сл.* כלעבן; ~, не знáю כלעבן, איך ווייס ניט

правобережный רעכטברעגיקער

правовéрный רעכטגלויביקער

правов||óй רעכטלעכער, יורידישער; ~ы́е нóрмы די רעכטלעכע נאָרמעס; ~ы́е учреждéния יורידישע אַנשטאַלטן

правомéрн||ость *ж* רעכטמעסיקייט װ; ~ый רעכטמעסיקער

правомóчный *юр.* רעכטמאַכטיקער

правонаруш||éние *с юр.* רעכטברעכונג װ, געזעצברעכונג װ; ~и́тель *м* רעכטברעכער מ =

правописáние *с* אויסלייג מ; אָרטאָגראַפֿיע װ

правослáв||ие *с* דער פּראַוואָסלאַווישער גלויבן, פּראַוואָסלאַוויע װ; ~ный 1. פּראַוואָסלאַווישער; ~ная цéрковь די פּראַוואָסלאַווישע [פּראַוואָסלאַוונע] קירך; 2. *в знач. сущ. м* פּראַוואָסלאַוונע מ =

ПРА

правосознáние *с* רעכט־באַוווסטזײַן ז

правосýдие *с* רעכט־טעטיקייט װ, יוסטיץ װ; отправля́ть ~ מישפּטן

правот||á *ж* גערעכטיקייט װ; доказáть *чью-л.* ~ý דערווײַזן*, אַז עמעצער איז גערעכט; признáть *чью-л.* ~ý געבן* עמעצן גערעכט

прáв||ый[1] 1. רעכטער; ~ая рукá *прям. и перен.* די רעכטע האַנט; по ~ую стóрону, по ~ую рýку רעכטס, אין דער רעכטער זײַט; 2. *полит.* רעכטער; ~ые пáртии רעכטע פּאַרטייען; ~ые социали́сты די רעכטע סאָציאַליסטן; 3. *в знач. сущ. мн.* רעכטע מצ.

прáв||ый[2] 1. *обыкн. краткая ф.* גערעכטער; быть ~ым גערעכט זײַן*, רעכט האָבן*; он прав ער איז גערעכט, ער האָט רעכט; ты не прав דו ביסט אומגערעכט, דו ביסט ניט גערעכט; 2. (*справедливый*) גערעכטיקער, גערעכטער; борóться за ~ое дéло קעמפֿן פֿאַר א גערעכטער זאַך; 3. (*невиновный*) אומשולדיקער

прáвящ||ий הערשנדיקער; ~ая пáртия די הערשנדיקע פּאַרטיי; ~ая верхýшка דער הערשנדיקער אויבערשיכט

прагмати́зм *м* פּראַגמאַטיזם מ

прагмáт||ик *м* פּראַגמאַטיקער מ =; ~и́ческий פּראַגמאַטישער

прáдед *м*, **прадéдушка** *м* עלטערזיידע מ ־ס

прáзднество *с* פֵײַערונג װ ־ען; יאָמטעוו מ (מצ. יאָמטויווים)

прáздник *м* 1. יאָמטעוו מ (מצ. יאָמטויווים); פֵײַערטאָג מ (מצ. ··טעג); с ~ом! א גוטן יאָמטעוו!; (*приветствие при встрече*) א גוט־יאָמטעוו; поéхать на ~и домóй פֿאָרן* אַף יאָמטעוו [אַף די יאָמטויווים] אַהיים; 2. (*веселье*) שׂימכע װ ־ס; семéйный ~ פֿאַמיליען־שׂימכע װ ־ס; ~ пéсни א יאָמטעוו פֿון דער ליד; спорти́вный ~ א ספּאָרטיווער יאָמטעוו; ◇ бýдет и на нáшей ýлице ~ *погов.* אין אונדזער פֿענצטער וועט אויך אַמאָל אַרײַנקוקן די זון

прáздничн||ый 1. יאָמטעוו־; יאָמטעוודיקער; (*устраиваемый в честь праздника тж.*) לעקאָוועד יאָמטעוו *после сущ.*; ~ый день יאָמטעוו־טאָג מ (מצ. ··טעג), א יאָמטעוודיקער טאָג; ~ый концéрт א קאָנצערט לעקאָוועד יאָמטעוו; 2. (*нарядный*) יאָמטעוודיקער; ~ое плáтье יאָמטעוודיקע קליידער; 3. (*торжественно-радостный*) יאָמטעוודיקער; פֵײַערלעכער; ~ое настроéние א יאָמטעוודיקע [פֵײַערלעכע] שטימונג

прáздновать *несов.* פֵײַערן; (*в кругу семьи*) פּראַווען; ~ Пéрвое мáя פֵײַערן [פּראַווען] דעם ערשטמײַ־יאָמטעוו

прáздност||ь *ж* פּוסטעפּאַסעוועןּ, דאָס אַרומגיין ליידיק ז; жить в ~и פּוסטעפּאַסעוועןּ, אַרומגיין* ליידיק

праздношатáющийся *м разг.* ליידיקגייער מ ־ס, פּוסטעפּאַסניק מ ־עס

прáздн||ый 1. (*не занятый делом*) פּוסטעפּאַסנע(ר) *тж. неизм.*; ליידיקגייערישער; быть ~ым פּוסטעפּאַסעווען, ליידיק אַרומגיין*; 2. (*бесцельный, пустой*) פּוסטער, אומזיסטער; ~ая болтовня́ פּוסטע פּלאַפּלערײַ; ~ое любопы́тство פּוסטער נײַגער; ~ый вопрóс אַן אומזיסטע פֿראַגע

прáктик *м* פּראַקטיקער מ =; (*по складу ума и т. п. тж.*) א פּראַקטישער מענטש

прáктик||а *ж* פּראַקטיק װ; сочетáть теóрию с ~ой פֿאַרבינדן* די טעאָריע מיט דער פּראַקטיק; у негó большáя ~а по стрóительству железных дорóг ער

האָט א גרויסע °פּראַקטיק [דערפאַרונג] אין בויען אײַזנ־באַנען; студе́нты прохо́дят ~у на заво́де די סטודענטן מאַכן דורך זייער פּראַקטיק אפן זאַוואָד; а на ~е получи́лось не так פּראַקטיש [אין דער פּראַקטיק] אָבער האָט זיך באַקומען ניט אַזוי

практика́нт *м* ן־ ם פּראַקטיקאַנט

практикова́ть *несов.* פּראַקטיקירן, פּראַקטיצירן; (*методы и т. п. тж.*) אָנווענדן; библиоте́ка практику́ет чита́тельские конфере́нции אין דער ביבליאָטעק איז אָנגענומען דורכפירן קאָנפערענצן פון לייענער; ~ся *несов.* 1. (*сов.* напрактикова́ться; *упражняться*) פּראַקטיקירן זיך, טרעניִרן זיך; 2. *тк. несов.* (*применяться на практике*) *ווערן פּראַקטיצירט, פּראַקטיקירט*; (*о методах и т. п. тж.*) *ווערן אָנגעווענדט*; так у них практику́ется אַזוי איז בײַ זיי אָנגענומען געוואָרן

пра́ктикум *м* ס־ ם פּראַקטיקום

практи́ческ||ий פּראַקטישער; ~ая де́ятельность פּראַקטישע טעטיקייט; ~ое примене́ние зна́ний פּראַקטישע אָנווענדונג פון די קענטענישן; ~ий о́пыт דערפאַרונג; ~ая хи́мия פּראַקטישע כעמיע [כימיע]; не име́ть ~ой це́нности ניט האָבן* קיין פּראַקטישן ווערט, ניט האָבן* קיין ווערט פאַר דער פּראַקטיק

практи́чн||ый פּראַקטישער; ~ый челове́к א פּראַקטישער מענטש; э́то не о́чень ~о דאָס איז ניט גאָר פּראַקטיש [צוועקמעסיק]

праро́дина *ж* די אורעלטע היים

прах *м* 1. (*пыль*) ם שטויב; 2. (*останки*) ז געביין, אש ז; ◇ пойти́ ~ом *גיין* צו גרונט; אוועק מיטן רויך; (*о затраченном труде и т. п.*) *גיין* לעיִבּוד; мир ~у его́ שלום לעפרו; זאָל ער ליגן אין זײַן רו *уст.*

пра́чечная *ж* ען־ װ װעשערײַ

пра́чка *ж* ס־ װ װעשערן

праща́ *ж* ס־ ם שטיינוואַרפער

пра́щур *м* ס־ ם אור־אורזיידע

праязы́к *м лингв.* ן־ װ אורשפּראַך

преа́мбула *ж* עס־ װ פּרעאַמבול

пребыва́ни||е *с* ז זײַן, ם אויפהאַלט; ~е у вла́сти דאָס זײַן בײַ דער מאַכט; ме́сто его́ постоя́нного ~я דאָס אָרט, וווּ ער געפינט זיך שטענדיק; שטענדיקע אויפהאַלט־אָרט זײַנס; во вре́мя его́ ~я в Москве́ בעת ער איז געווען אין מאָסקווע

пребыва́ть *несов.* (*в каком-л. состоянии*) *זײַן*, פאַרבלײַבן*; (*в каком-л. месте*) *זײַן* זיך, געפינען* זיך, אויפהאַלטן* זיך; ~ в неве́дении относи́тельно *чего-л.* ניט וויסן* פון עפּעס

превенти́вн||ый פּרעווענטיווער; ~ая война́ א פּרעווענטיווע מלחמה

превзойти́ *сов.* *אַריבערשטײַגן*; *איבערשטײַגן*; ~ *кого-л.* тала́нтом *אַריבערשטײַגן* עמעצן מיט טאַלאַנט; ~ чи́сленностью *אַריבערשטײַגן* אין צאָל; ~ все ожида́ния *איבערשטײַגן* אַלע האָפענונגען; ◇ ~ самого́ себя́ *איבערשטײַגן* זיך אַליין

превозмога́ть *несов.*, **превозмо́чь** *сов.* *גובֿר זײַן*, *בײַקומען*

превознести́ *сов.*, **превозноси́ть** *несов.* *לויבן און רימען*; ~ до небе́с לויבן ביזן הימל, לויבן אין טאָג אַרײַן

превосходи́тельство *с* װ עקסצעלענץ

превосходи́ть *несов. см.* превзойти́

превосхо́дн||о *нареч.* אויסגעצייכנט; (*как восклицание тж.*) פּרימאַ!; ~ый אויסגעצייכנטער; ◇ ~ая сте́пень *грам.* ם ן־ סופּערלאַטיוו

превосхо́дство *с* װ איבערהאַנט, װ העכערקייט; чи́сленное ~ די איבערוואָג אין צאָל; мора́льное ~ מאָראַלישע איבערהאַנט; признава́ть *чьё-л.* ~ אַנערקענען עמעצנס איבערהאַנט [העכערקייט]

преврати́||ть *сов.* (*вин.*) פאַרוואַנדלען, (פון) מאַכן; ~ть во́ду в пар פאַרוואַנדלען וואַסער אין דאַמף; ~ть го́род в разва́лины פאַרוואַנדלען די שטאָט אין רוינען, מאַכן פון דער שטאָט א חורבן; во что ты ~л ко́мнату? וואָס איז בײַ ווי האָסטו געמאַכט פונעם צימער?; דיר געוואָרן פונעם צימער?; ~ться *сов.* (*в вин.*) פאַרוואַנדלען זיך (אין), *ווערן* פאַרוואַנדלט (אין); *ווערן*; (*в сказках и т. п. — о живых существах тж.*) מגולגל *ווערן*; вода́ ~лась в лёд די וואַסער איז פאַרוואַנדלט געוואָרן אין אײַז, פון דער וואַסער איז געוואָרן אײַז; ~ться в привы́чку *ווערן* א געוווינהייט; ◇ ~ться в слух אָנשפּיצן די אויערן

превра́тн||о *нареч.* פאַלש, °קרום; истолкова́ть *что-л.* ~о קרום [פאַלש] אויסטייטשן עפּעס; ~ость *ж*: ~ости судьбы́ די שפּיל פונעם גורל; ~ый 1. (*ложный*) פאַלשער; ~ое представле́ние א פאַלשע פאָרשטעלונג; ~ое мне́ние א פאַלשע מיינונג; 2. *уст.* (*изменчивый*) פאַרענדערלעכער

превраща́ть(ся) *несов. см.* преврати́ть(ся)

превраще́ние *с* 1. (*действие*) װ פאַרוואַנדלונג, פאַרוואַנדלען ז; 2. (*резкое изменение*) ס־ װ מעטאַמאָרפאָזע

превы́сить *сов.*, **превыша́ть** *несов.* 1. (*превзойти какое-л. количество*) *איבערשטײַגן*; 2. (*нарушать предел*) *איבערטרעטן*; ~ власть *איבערטרעטן* די פולמאַכט

превы́ше: ~ всего́ איבער אַלץ, איבער אַלעמען

прегра́да *ж* ען־ װ פאַרצוימונג, ם ן־ באַריער; *перен.* ם ן־ אָפּהאַלט, ען־ װ שטערונג, ס־ װ מניעה

прегради́ть *сов.*, **прегражда́ть** *несов.*: ~ путь פאַרשטעלן דעם וועג

прегреше́ние *с* (מצ. כטאָים) ם כטא, = װ זינד

пред *см.* пе́ред

предава́ть(ся) *несов. см.* преда́ть(ся)

преда́ние[1] *с* (*действие*): ~ суду́ דאָס איבערגעבן צום געריכט

преда́н||ие[2] *с* (*сказание*) ס־ װ מעסורע, װ לעגענדע; по ~ию לויט דער מעסורע, ווי מע דערציילט

пре́данн||ость *ж* װ איבערגעגעבנקייט, װ געטרײַשאַפט; ~ый איבערגעגעבענער, געטרײַער; он ему́ пре́дан всей душо́й ער איז אים איבערגעגעבן מיט דער נשמה [מיט לײַב און לעבן; בעלגוף ווינעפעש *уст.*]; и́скренне ~ый вам (*в конце письма*) אײַער געטרײַער

преда́тель *м* = ם פאַררעטער; ~ница *ж* װ פאַררעטערן ס־; ~ский פאַררעטערישער; ~ское убийство דער פאַררעטערישער מאָרד; ~ский тума́н דער פאַררעטערישער נעפל; ~ство *с* (*поступок*) ם פאַרראַט; (*вероломство*) װ פאַררעטערישקייט

преда́ть *сов.* 1. (*изменить*) *פאַרראַטן*; (*выдать*) אויסגעבן*; *איבערגעבן*; ~ интере́сы рабо́чего кла́сса פאַרראַטן* די אינטערעסן פונעם אַרבעטער־קלאַס; партиза́н кто-то пре́дал врага́м עמעצער האָט אויסגעגעבן די פּאַרטיזאַנען דעם סונא; 2.: ~ *кого-л.* суду́ איבער־

געבן* עמעצן צום געריכט; ◇ ~ гла́сности פאַרעפנטלעכן; ~ го́род огню́ и мечу́ דורכגיין* זיך מיט פײַער און שווערד איבער דער שטאָט; ~ земле́ באַערדיקן; ~ огню́ פאַרברענען; ~ся сов.: ~ся размышле́ниям פאַרזונקען ווערן* [פאַרזינקען* זיך] אין ראַיוינעס; ~ся мечта́м פאַרטרוימען זיך; ~ся печа́ли פאַרטיפן זיך אין צאַר; ~ся развра́ту אַרײַנלאָזן* זיך אין דער טײַווע [אין זנוס]

предвари́тельн||о *нареч.* (א)פריער; **~ый** 1. *(предше́ствующий)* פאָרויסיקער; *(неоконча́тельный тж.)* פאָרלויפיקער; ~ая подгото́вка פאָרויסיקע צוגרייטונג; ~ое совеща́ние פאָרבאַראַטונג װ ־ען; ~ые ито́ги פאָרלויפיקע סאַכאַקלען; по ~ым подсчётам לויט פאָרלויפיקע אונטעררעכענונגען [כעזשבוינעס]; 2. *(заблаговре́менный)* פאָרויסיקער; פאָר־; ~ая прода́жа биле́тов פאָרויסיקער פאַרקויף פון בילעטן; ~ый зака́з פאָרויסיקע באַשטעלונג; ~ая рабо́та פאָראַרבעט װ; ◇ ~ое заключе́ние *юр.* פאָרגעריכטלעכער אײַנזעץ

предве́стник *м* אָנזאָגער ח ־ס

предвеща́||ть *несов.* אָנזאָגן, פאָרויסזאָגן; *(предсказа́ть бу́дущее)* זאָגן נעוויִעס; ту́чи ~ли грозу́ די כמאַרעס האָבן פאָרויסגעזאָגט [אָנגעזאָגט] א געוויטער; э́то ничего́ хоро́шего не ~ет אף קיין גוטס קאָן מען דערפון זיך ניט ריכטן; всё ~ло успе́х אלץ האָט פאָרויסגעזאָגט א דערפאָלג

предвзя́т||ость *ж* 1. פאָרויסגענומענקייט װ; *(предубежде́ние)* פאָר־איבערצײַגונג װ ־ען; суди́ть без ~ости אורטיילן אָן פאָר־איבערצײַגונג; **~ый** פאָרויסגענומענער; ~ое мне́ние א פאָרויסגענומענע מיינונג; ~ый подхо́д א צוגאַנג מיט פאָר־איבערצײַגונג

предви́деть *несов.* פאָרויסזען*; **~ся** *несов.* פאָרויסזען* זיך, דערוואַרט ווערן*

предвкуша́ть *несов.* *(вин.)* פילן פאָרויס דעם טאַם (פון); ~ удово́льствие פילן פאָרויס דעם טאַם פון פאַרגעניגן

предвкуше́ни||е *с* פאָרגענוס ח; в ~и *чего́-л.* פילנדיק פאָרויס דעם טאַם פון עפעס

предводи́тель *м* = אָנפירער ח; **~ство** *с* אָנפירונג װ; под ~ством *(род.)* בעראָש, אונטער דער אָנפירונג (פון), (אָנ)געפירט (פון), (מיט)

предвое́нный פאַרמילכאָמעדיקער; פאַרמילכאָמע־

предвосхи́тить *сов.*, **предвосхища́ть** *несов.*: ~ собы́тия קענען* [וויסן*] ווי צו פאָרויסזען די געשעענישן; ~ *чью-л.* мысль (ווי) אויסכאַפּן עמעצנס געדאַנק

предвы́борн||ый פאָרוואַל־; ~ая кампа́ния פאָרוואַל־קאַמפּאַניע װ

предго́рье *с* פאָרבערג־געגנט װ ־ן, פאָרבערג מצ.

преддве́ри||е *с*: в ~и собы́тий ערעוו [פאַר סאַמע] די געשעענישן

преде́л *м* 1. *(грани́ца)* גרענעץ װ ־ן; в ~ах го́рода אין די גרענעצן פון שטאָט; вы́ехать за ~ы страны́ פאַרלאָזן* דאָס לאַנד; 2. *мн.* *(промежу́ток вре́мени)*: в ~ах трёх ме́сяцев אין די ראַמען פון דרײַ כאַדאָשים; 3. *мн.* *(грани́цы, ра́мки дозво́ленного)*: в ~ах возмо́жного (אף) וויפל ס'איז נאָר מעגלעך; 4. *(вы́сшая ме́ра чего́-л.)*: ~ высоты́ די מאַקסימאַלע הייך; ~ ско́рости די מאַקסימאַלע שנעלקייט; нагрузи́ть до ~а אָנלאָדן* מאַקסימאַל [וויפל ס'לאָזט זיך]; 5. *(вы́сшая ступе́нь чего́-л.)*: ~ соверше́нства די העכסטע פולקומקייט; ~ жела́ний דער העכסטער באַגער; 6. *(грани́ца, край)* ראַנד ח ־ן; *(коне́ц)* סאָף ח; 7. *мат.* לימיט ח ־ן

преде́льн||ый מאַקסימאַלער, העכסטער; ~ый срок שפּעטסטער [לעצטער] טערמין; ~ая ско́рость מאַקסימאַלע שנעלקייט; ~ые уси́лия מאַקסימאַלע [אָנגעשטרענגטסטע] באַמיִונגען; ~ая нагру́зка מאַקסימאַלע אָנלאָדונג

предзнаменова́ние *с* סימען ח (מצ. סימאָנים), פאָרצייכן ח ־ס; до́брое ~ א גוטער סימען

предика́т *м* *лог.*, *грам.* פּרעדיקאַט ח ־ן; **~и́вный** *грам.* פּרעדיקאַטיווער

предисло́в||ие *с* פאָרוואָרט ז (מצ. פאָרווערטער), פאָררעדע װ ־ס, האַקדאָמע װ ־ס; *(загла́вие тж.)* א וואָרט פריער [פאָרויס]; вме́сто ~ия אָנשטאָט א פאָרוואָרט

предлага́ть *несов. см.* предложи́ть

предло́г[1] *м* פאַלשע סיבע; *(отгово́рка)* אויסרייד ח ־ן; טערעץ ח (מצ. טערוצים, טרוצים); под ~ом אונטערן אויסרייד

предло́г[2] *м* *грам.* פּרעפּאָזיציע װ ־ס

предложе́ни||е[1] *с* 1. פאָרשלאָג ח ־ן; внести́ ~е אַרײַנטראָגן* [מאַכן] א פאָרשלאָג; рационализа́торское ~е א ראַציאָנאַליזאַטאָרישער פאָרשלאָג; ми́рные ~я שאָלעם־פאָרשלאָגן מצ.; 2. *(вступи́ть в брак)* פאָרשלאָג ח ־ן; 3. *эк.* אָנבאָט ח; ◇ сде́лать ~е מאַכן א פאָרשלאָג; он сде́лал ей ~е ער האָט איר געמאַכט א פאָרשלאָג, ער האָט איר פאָרגעלייגט ווערן זײַן פרוי, ער האָט איר פאָרגעלייגט כאַסענע האָבן מיט אים

предложе́ние[2] *с* *грам.* זאַץ ח ־ן; вопроси́тельное ~ פרעגזאַץ ח ־ן

предложи́||ть *сов.* 1. *(дат. вин.; предоста́вить)* פאָרלייגן, אָנבאָטן*; *(це́ну)* (אָנ)באָטן*; ~ть *кому́-л.* свои́ услу́ги אָנבאָטן* [פאָרלייגן] עמעצן זײַנע דינסטן; ~ть *кому́-л.* ча́ю פאָרלייגן עמעצן טיי; ~ть *кому́-л.* стул דערלאַנגען עמעצן א בענקל; בעטן* עמעצן זיצן; 2. *(вин.; на рассмотре́ние)* פאָרלייגן; он ~л свой прое́кт ער האָט פאָרגעלייגט זײַן פּראָיעקט; ~ть *чью-л.* кандидату́ру פאָרלייגן עמעצנס קאַנדידאַטור; 3. *(дат. + инф.; пригласи́ть)* פאָרלייגן, אײַנלאַדן*; он ~л ей потанцева́ть ער האָט זי אײַנגעלאַדן טאַנצן [אף א טאַנץ]; 4.: ~ть *кому́-л.* тру́дную зада́чу געבן* עמעצן א שווערע אויפגאַבע; ~ть *кому́-л.* вопро́с פאַרגעבן* עמעצן א פראַגע; 5. *(дат. + инф.; предписа́ть, потре́бовать)* הייסן*, פאָרלייגן; ~ть *кому́-л.* неме́дленно вы́ехать הייסן* עמעצן גלײַך [טײַקעף] אַרויספאָרן

предло́жный *грам.* פּרעפּאָזיטיווער; ◇ ~ паде́ж פּרעפּאָזיטיוו ח

предма́йск||ий ערעוומײַיקער; ~ое произво́дственное соревнова́ние ערעוומײַיקע פאַרמעסטונג אין דער פּראָדוקציע

предме́стье *с* פאָרשטאָט װ (מצ. ...שטעט)

предме́т *м* 1. קעגנשטאַנד ח ־ן; очерта́ния ~ов е́ле ви́дны קוים וואָס מע זעט די קאָנטורן פון די קעגנשטאַנדן; 2. *(вещь)* זאַך װ ־ן; *(това́р)* סכוירע װ ־ס, אַרטיקל ח ־ען; ~ы пе́рвой необходи́мости זאַכן [סכוירעס] פון ערשטן געברויך; ~ы наро́дного потребле́ния זאַכן פון מאַסנגעברויך; ~ы ро́скоши לוקסוס־זאַכן מצ.; 3. *(те́ма)* טעמע װ ־ס, אָביעקט ח ־ן; ~ разгово́ра די טעמע פונעם געשפּרעך; ~ спо́ра שטרײַט־אָביעקט ח; 4. *(учеб-*

ная дисциплина) דיסציפּלין װ ־ען, קעגנשטאנד מ ־ן; 5.: быть ~ом насме́шек זײַן* אַן אָביעקט פֿון כויזעק; ◇ на ~ קעדײַ צו, מיטן ציל; на ~ получе́ния מיטן ציל [קעדײַ צו] באַקומען; ~ный: ~ный указа́тель אַן אינדעקס פֿון קעגנשטאנדן; זאַך־רעגיסטער מ; ◇ ~ный уро́к אַן אָנשוילעכע לעקציע; *перен.* אָנלערנונג װ

предназнача́ть *несов. см.* предназна́чить

предназначе́ние *с* 1. באַשטימונג װ; 2. *(призвание)* מיסיע װ

предназна́чить *сов.* באַשטימען; *(денежные суммы)* אַסיגנירן

преднаме́ренн||о *нареч.* בעקיוונדיק, מיט אַ קיוון; ~ость *ж* בעקיוונדיקייט װ; ~ый בעקיוונדיקער

пре́до *см.* пе́ред

предобе́денн||ый פֿאַרמיטיק; ~ое вре́мя פֿאַרמיטיקצײַט װ

пре́д||ок *м* 1. אורפֿאָטער מ, שטאַמפֿאָטער מ; *мн.* אורעלטערן מצ.; 2. *мн.* *(предшествующие поколения)* אור־אורעלטערן מצ.; אָוועס מצ.

предоктя́брьский 1. *(до Октябрьской революции)* פֿאַראָקטיאַבערישער; 2. *(происходящий перед годовщиной Октябрьской революции)* ערעוו־אָקטיאַבערישער

предопредели́ть *сов.*, **предопределя́ть** *несов.* פֿאַרויסבאַשטימען

предоста́вить *сов.*, **предоставля́ть** *несов.* 1. *(дать)* געבן*; ~ кварти́ру געבן* אַ דירע; ~ пра́во געבן* דאָס רעכט; ~ *что-л.* в *чьё-л.* распоряже́ние איבערגעבן* עפּעס אין עמעצנס רעשוס; ~ *кому-л.* о́тпуск געבן* עמעצן אורלויב; 2. *(дать возможность сделать)* לאָזן*, געבן* די מעגלעכקייט; предоста́вьте реша́ть э́то мне לאָזט מיך אַליין באַשליסן; ~ *что-л.* на *чьё-л.* усмотре́ние איבערגעבן* עפּעס אַף עמעצנס אײַנזען; ◇ ~ самому́ себе́ לאָזן* אַף אייגענעם באַראָט; ~ сло́во *кому-л.* געבן* עמעצן דאָס וואָרט

предостерега́ть *несов. см.* предостере́чь

предостерега́ющий וואָרענענדיקער

предостереже́ние *с* וואָרענונג װ ־ען, האַסראָע װ ־ס

предостере́чь *сов. (вин.)* וואָרענען, מאַכן אַ האַסראָע (דאַט.); ~ от *чего-л.* וואָרענען פֿאַר [קעגן] עפּעס

предосторо́жност||ь *ж* 1. פֿאַרזיכט װ; ме́ры ~и פֿאַרזיכט־(מאָס)מיטלען מצ.; из ~и אויס פֿאַרזיכטיקייט; 2. *(мера)* פֿאַרזיכט־(מאָס)מיטל ז ־ען; несмотря́ на все на́ши ~и ניט געקוקט אַף אַלע אונדזערע פֿאַרזיכט־מיטלען

предосуди́тельный ניט־שײַנער, אומווירדיקער

предотврати́ть *сов.*, **предотвраща́ть** *несов.* אויסמײַדן*, אָפּווענדן, ניט דערלאָזן* (צו); ~ опа́сность אויסמײַדן* די געפֿאַר; ~ преступле́ние ניט דערלאָזן* צו אַ פֿאַרברעכן

предотвраще́ние *с* אויסמײַדן ז; ~ но́вой войны́ דאָס אויסמײַדן אַ נײַע מילכאָמע, ניט דערלאָזן צו אַ נײַער מילכאָמע

предохрани́тель *м тех.* זיכערער מ ־ס; ◇ пла́вкий ~ *эл.* זיכער־פּראָפּן מ ־ס

предохрани́тельн||ый שוץ־, זיכער־, באַוואָרן־; *мед.* פּראָפֿילאַקטישער; ~ые ме́ры שוצמיטלען מצ., זיכער־מיטלען מצ.; ~ые приви́вки פּראָפֿילאַקטישע וואַקצינאַציעס

предохрани́ть *сов.*, **предохраня́ть** *несов.* (от *род.*) פֿאַרהיטן* (פֿון), באַוואָרענען (פֿאַר)

предписа́ни||е *с* פֿאַרשריפֿט װ ־ן; שריפֿטלעכע פֿאַראָרדענונג; секре́тное ~е געהיימע פֿאַראָרדענונג; выполня́ть ~я врача́ אויספֿילן די פֿאַרשריפֿטן פֿונעם דאָקטער

предписа́ть *сов.*, **предпи́сывать** *несов.* פֿאַראָרדענען

предпле́чье *с анат.* אונטעראָרעם מ ־ס

предполага́ть *несов.* 1. *(допускать возможность)* זיך מעשאָער זײַן*; 2. *(иметь намерение)* האָבן* בעדײַע, רעכענען; когда́ ты предполага́ешь верну́ться? ווען רעכנסטו קומען צוריק?; 3. *(иметь своим условием)* פֿאַרויסזעצן *книжн.*; ~ся *несов. безл.*: предполага́ется, что... מע רעכנט, אַז...; здесь предполага́ется постро́ить мост מע האָט בעדײַע אויסצובויען דאָ אַ בריק

предположе́ни||е *с* האַשאָרע װ ־ס; вы́сказать ~е אַרויסזאָגן אַ האַשאָרע; стро́ить ~я בויען האַשאָרעס

предположи́||ть *сов. см.* предполага́ть 1; предполо́жим, что... לאָמיר דערלאָזן, אַז...

предпосле́дний פֿאַרלעצטער; ~ слог פֿאַרלעצטער טראַף

предпосыла́ть *несов. см.* предпосла́ть

предпосы́лк||а *ж* 1. *(условие)* פֿאַרבאַדינג מ ־ען; ~а успе́ха דער פֿאַרבאַדינג פֿונעם דערפֿאָלג; 2. *(исходный пункт какого-л. рассуждения)* פֿאַרהאַנאָכע װ ־ס; теорети́ческие ~и טעאָרעטישע פֿאַרהאַנאָכעס

предпоче́сть *сов.*, **предпочита́ть** *несов.* 1. *(вин. дат.)* אָפּגעבן* די בכוירע (דאַט.); ~ теа́тр ци́рку די בכוירע דעם טעאַטער לעגאַבע דעם צירק; 2. (+ *инф.*) האַלטן* פֿאַר גלײַכער [פֿאַר בעסער] (צו טאָן עפּעס); я предпочёл бы оста́ться до́ма איך וואָלט בעסער געבליבן אינדערהיים

предпочти́тельный *(оптимальный)* סאַמע בעסטער

предпра́здничный פֿאַריאָמטעוודיקער, ערעוו־יאָמטעוודיקער

предприи́мчивый איניציאַטיווריכער, אונטערנעמפֿעיִקער

предпринима́тель *м* אונטערנעמער מ =; *(делец)* געשעפֿטמאַן (מצ. ..לײַט); ~ский אונטערנעמערישער

предпринима́ть *несов. см.* предприня́ть

предприня́ть *сов.* פֿירנעמען*; он не знал, что ~ ער האָט ניט געוווּסט, וואָס זאָל ער פֿירנעמען [טאָן]; ~ ме́ры פֿירנעמען* [אָנעמען*] מאָסמיטלען; ~ путеше́ствие פֿירנעמען* [מאַכן] אַ רײַזע

предприя́тие *с* 1. *(предпринятое дело)* אונטערנעמונג װ ־ען; риско́ванное ~ אַ ריזיקאַלישע אונטערנעמונג; 2. *(промышленное)* אונטערנעמונג װ ־ען; передово́е ~ אַ פֿאָרגעשריטענע אונטערנעמונג

предраспола́||ть *несов.* 1. *см.* предрасположи́ть; 2. *(способствовать)* אויפֿוועקן אַ שטימונג, אַרויסרופֿן* אַ באַגער; тишина́ ~ла к молча́нию אין אַזאַ שטילקייט האָט זיך געוואָלט שווײַגן

предрасположе́ние *с* נייגונג װ ־ען, נעטייע װ ־ס; *(к болезни)* גענייגטקייט װ

предрасположи́ть *сов.* אָנרעגן, גענייגט מאַכן; ~ *кого-л.* в свою́ по́льзу געווינען* עמעצנס צאַד

предрассве́тный פֿאַרקאַיאָריקער

предрассу́док *м* פֿאָרורטייל מ ־ן

предреша́ть *несов.*, **предреши́ть** *сов.* פֿאַרויסבאַשטימען; *(вопрос)* פֿאַרויסבאַשליסן*

председа́тель *м* פֿאַרזיצער מ =; ~ колхо́за קאָלווירט־פֿאַרזיצער מ =; Председа́тель Сове́та Мини́стров

СССР פאָרזיצער פֿונעם מיניסטאָרן־ראט פון פססר; ~ство *с* ם פאָרזיץ; под ~ством אונטערן פאָרזיץ

председа́тельств||овать *несов.* דער פאָרזיצער *זײַן; **~ующий** *м* ם פאָרזיצער

предсе́рдие *с анат.* (מצ. ··הערצער) ז פאָדערהארץ

предсказа́ние *с* 1. *(действие)* ॥ פאָרויסזאָגונג; ~ пого́ды מעטעאָראָלאָגישע פראָגנאָזירונג; 2. *(то, что предсказано)* ז נעוויִעס; *(прогноз)* ם ־ן פראָגנאָז; ~ сбыло́сь דאָס נעוויִעס איז מעקוים געוואָרן

предсказа́тель *м* = ם פאָרויסזאָגער

предсказа́ть *сов.*, **предска́зывать** *несов.* פאָרויסזאָגן

предсме́ртн||ый גסיסע־; וואָס פארן טויט *после сущ.*; ~ый вздох ם גסיסע־זיפץ; ~ое завеща́ние די צוואָע פארן טויט

представа́ть *несов. см.* предста́ть

представи́тел||ь *м* 1. = ם פאָרשטייער, פאָרטרעטער = ם, ־ן ם רעפּרעזענטאַנט; полномо́чный ~ь פולמעכטיקער פאָרשטייער; ~и обще́ственности די פאָרשטייער פון דער געזעלשאַפטלעכקייט; пала́та ~ей רעפּרעזענטאַנטן־פּאַלאַטע ॥; 2. *биол.* ם ־ן עקזעמפּליאַר

представи́тельн||ый 1. רעפּרעזענטאַטיווער; ~ое собра́ние רעפּרעזענטאַטיווע פאַרזאַמלונג; 2. *(солидный)* אימפּאָזאַנטער; שטאַלטנע(ר) *тж. неизм.*

представи́тельств||о *с* 1. ॥ פאָרשטייערשאַפט, רעפּרעזענטאַנץ ॥; установи́ть но́рмы ~а אײַנשטעלן נאָרמעס פון פאָרשטייערשאַפט [פון רעפּרעזענטאַנץ]; 2. *(учреждение)* ॥ פאָרשטייערשאַפט; торго́вое ~о האַנדלס־פאָרשטייערשאַפט ॥ ־ן

предста́вить *сов.* 1. *(подать куда-л.)* צושטעלן; ~ план рабо́ты צושטעלן דעם אַרבעטס־פּלאַן; 2. *(предъявить)* דערלאַנגען; ~ дипло́м דערלאַנגען דעם דיפּלאָם; 3. *(знакомить)* פאָרשטעלן, רעקאָמענדירן; разреши́те вам ~ моего́ дру́га דערלויבט פאָרשטעלן אײַך מײַנעם א פרײַנט; 4. *(изобразить)* פאָרשטעלן; ~ в смешно́м ви́де פאָרשטעלן אין א לעכערלעכער שײַן; ~ на сце́не פאָרשטעלן אף דער בינע; 5. *(копировать)* נאָכמאַכן, אימיטירן; 6. *(мысленно воспроизвести)* זיך פאָרשטעלן; ~ себе́ זיך פאָרשטעלן; предста́вьте себе́ таку́ю карти́ну מאָלט אײַך אויס אזא בילד; 7. *(причинить)* *פאַרשאַפן; э́то не предста́вит больши́х затрудне́ний דאָס וועט ניט פאַרשאַפן קיין גרויסע שוועריקייטן; 8.: ~ *кого-л.* к награ́де צושטעלן [רעקאָמענדירן] עמעצן צו א באַלוינונג; **~ся** *сов.* 1. *(назвать себя)* פאָרשטעלן זיך, רעקאָמענדירן זיך; 2. *(возникнуть)* *זײַן, זיך *שאַפן; как то́лько предста́вится возмо́жность ווי נאָר ס'וועט זײַן [ס'וועט זיך שאַפן] א מעגלעכקייט; 3. *(появиться в воображении)* פאָרשטעלן זיך; שטעלן זיך פאר די אויגן; ему́ предста́вился родно́й дом עס האָט זיך אים גע־ פאָרגעשטעלט [ס'האָט זיך אים געשטעלט פאר די אויגן] זײַן געבוירן־היים; 4. *(тв.) разг.* *(притворяться)* (פאר) פאַרשטעלן זיך; ~ся немы́м פאַר־ מאַכן זיך שטום, שטעלן זיך פאר א שטומען

представле́ни||е *с* 1. *(предъявление)* ז דערלאַנגען, צושטעלן ז; 2. *(театральное)* ॥ ־ען פאָרשטעלונג; дневно́е ~е באַטאָגיקע פאָרשטעלונג; 3. *(понимание, знание)* ॥ ־ען פאָרשטעלונג, ם ־ן באַגריף, ־ען ॥ אָנונג; име́ть сму́тное ~е о *чём-л.* האָבן* א קנאַפּע [שוואַכע] פאָרשטעלונג [אָנונג] וועגן עפּעס; соста́вить себе́ пра́вильное ~е о *чём-л.* שאַפן* זיך א ריכטיקע פאָרשטעלונג וועגן עפּעס; в моём ~и לויט מײַן אויפֿפאַסונג

представля́||ть *несов.* 1. *см.* предста́вить; 2. *(быть, являться)* *זײַן; э́то откры́тие ~ет для нас большо́й интере́с די אַנטדעקונג איז פאר אונדז פון גרויס° אינ־ טערעס; ~ть собо́й פאָרשטעלן מיט זיך; что он собо́й ~ет? וואָס שטעלט ער מיט זיך פאָר?; 3. *(быть представителем)* רעפּרעזענטירן; ~ть Ро́дину за рубежо́м רעפּרעזענטירן דאָס היימלאַנד אין אויסלאַנד; **~ться** *несов. см.* предста́виться

предста́тель||ный: ~ная железа́ *анат.* פּראָסטאַטע ॥ ־ס

предста́ть *сов.* (перед *тв.*) (פאר) באַווײַזן* זיך, דער־ שטעלן זיך (פאר) *שײַנען; ~ пе́ред судо́м שטעלן זיך פארן געריכט

предсто||я́ть *несов.* *פאָרשטיין; ~я́т вы́боры ס'שטייען וואַלן; нам ~и́т путеше́ствие ס'שטייט אונדז פאָר א רײַזע; нам ~и́т сами́м реши́ть э́тот вопро́с מיר וועלן מוזן [אונדז וועט אויסקומען] אַליין לייזן די דאָזיקע פראַגע; **~я́щий** פאָרשטייענדיקער, קומענדיקער

предте́ча *м* = ם פאָרגייער; *ж* ॥ ־ס פאָרגייערן

предубежде́ние *с* ם ־ן פאָרורטייל, פאָר־איבערצײַגונג ॥ ־ען; относи́ться к *кому-л.* с ~м באַציִען* זיך צו עמעצן מיט פאָרורטייל [פאָר־איבערצײַגונג]

предугада́ть *сов.*, **предуга́дывать** *несов.* פאָרויס־ *טרעפן, פאָרויס *וויסן

предупреди́тельн||ость *ж* ॥ דינסטגרייטקייט; העפלעכ־ קייט ॥; **~ый** 1. *(для предупреждения)* פאַרהיט־; *(о сигнале)* וואָרן־; *мед.* פּראָפילאַקטישער; ~ые ме́ры פאַר־ היט־מאָסמיטלען מצ.; ~ый вы́стрел ם וואָרנשאָס; 2. *(о человеке)* דינסטגרייטער; העפלעכער

предупреди́ть *сов.*, **предупрежда́ть** *несов.* 1. *(заранее известить)* *געבן צו וויסן (פאַרפריער); *(предостеречь)* וואָרענען; ~ *кого-л.* об опа́сности וואָרענען עמעצן פאר [וועגן] א געפאַר; он не предупреди́л о своём прие́зде ער האָט ניט געגעבן צו וויסן פאַרפריער, אז ער קומט צו פאָרן; 2. *(предотвратить)* (צו) ניט דערלאָזן*; ~ ава́рию ניט דערלאָזן* צו אן אוואַריע; 3. *(опередить)* פאַרלויפן* דעם וועג (דאַט.); ~ собы́тия פאַרלויפן* דעם וועג די געשעענישן; ~ *чьи-л.* жела́ния צוטרעפן* עמעצן אין זײַנע באַגערן

предупрежде́ние *с* 1. *(о чём-л.)* ॥ ־ען וואָרענונג; стро́гое ~ א שטרענגע וואָרענונג; 2.: ~ заболева́ний די פּראָפילאַקטיק פון קרענק

предусма́трива||ть *несов.* 1. *см.* предусмотре́ть; 2. *(устанавливать)* *פאָרויסזען; бюдже́т ~ет увеличе́ние дохо́дов דער בודזשעט זעט פאָרויס א פאַרגרעסערונג פון די האַכנאָסעס

предусмотре́ть *сов.* *פאָרויסזען; э́того нельзя́ бы́ло ~ зара́нее דאָס האָט מען ניט געקענט פאָרויסזען פאַר־ פריער

предусмотри́тельн||ость *ж* ॥ פאָרויסזעעוודיקייט; **~ый** פאָרויסזעעוודיקער

предчу́вств||ие *с* ז ־ן פאָרגעפיל; **~овать** *несов.* *האָבן דאָס [א] פאָרגעפיל, פילן פאָרויס; он ~овал беду́ דאָס הארץ האָט אים געזאָגט, אז ס'וועט געשען אן אומגליק, ער האָט געפילט, אז ס'וועט געשען אן אומגליק; я ~ую, что мы бу́дем друзья́ми בא מיר איז אזא געפיל [א פאָרגעפיל], אז מיר וועלן זײַן פרײַנט

предше́ственн||ик *м* = מ פֿאָרגייער; ~ица *ж* פֿאָרגיי־ערן װ ־ס

предше́ствовать *несов.* (*дат.*) גיין* פֿאַר, זײַן* פֿאַר

предше́ствующий פֿאָרגייענדיקער, פֿאָריקער

предъяви́тел||ь *м* מ דערלאַנגער; чек на ~я זיכט־טשעק מ ־ן

предъяви́ть *сов.* 1. (*показать*) דערלאַנגען; ~ про́пуск דערלאַנגען [װײַזן*] דעם דורכלאָז־שײַן; 2.: ~ тре́бования *кому-л.* פֿאָדערן בײַ, דערלאַנגען פֿאָדערונגען עמעצן [פֿון] עמעצן; ~ *кому-л.* обвине́ние в уби́йстве *юр.* אײַנ־באַשולדיקן עמעצן אין א, קרימינירן עמעצן א מאָרדטאַט מאָרד

предъявля́||ть *несов. см.* предъяви́ть; совреме́нное произво́дство ~ет высо́кие тре́бования к рабо́чим די מאָדער־נע פּראָדוקציע שטעלט גרויסע° פֿאָדערונגען צו די אַרבע־טער

предыду́щий פֿאָרגייענדיקער, פֿאָריקער, פֿריִערדיקער; ~ ора́тор דער פֿאָריקער [דער פֿריִערדיקער] רעדנער; ~ ме́сяц דער פֿאָריקער כוידעש

прее́мник *м* = מ נאָכקומער; (*продолжатель тж.*) יוירעש מ (מצ. יאָרשים)

прее́мственн||ость *ж* װ העמשעכדיקײַט; ~ый העמשעכ־דיקער

пре́жде 1. *нареч.* (*раньше*) פֿריִער; (*сначала тж.*) צוערשט; как и ~ ווי פֿריִער; ~ поду́май, пото́м говори́ פֿריִער [צוערשט] גיב א טראַכט, דערנאָך רעד; 2. *предлог с род. п.* פֿריִער פֿון, פֿאַר; он пришёл ~ всех ער איז געקומען פֿאַר אַלעמען; ◇ ~ всего́ פֿאַר אַלעם, קוידעמקאָל; צום אַלעם ערשטן; ~ чем *союз* אײדער, פֿאַר; ~ чем уе́хать, позвони́те אײדער איר װעט אװעק־פֿאָרן, קלינגט אָן, פֿאָרן אָוועקפֿאָרן קלינגט אָן

преждевре́менн||ость *ж* װ פֿריצײַטיקײַט; ~ый פֿריצײַ־טיקער, צו פֿריִער; ~ая смерть א פֿריצײַטיקער טויט; ~ая ра́дость א צו פֿרי פֿרייען זיך, א צו פֿריִע פֿרייד; ~ые ро́ды א געבורט פֿאַר דער צײַט, פֿריִער געבורט

пре́жн||ий פֿריִערדיקער, פֿאַרגאַנגענער, אַמאָליקער; в ~ее вре́мя אין די פֿאַרגאַנגענע [פֿריִערדיקע] צײַטן

президе́нт *м* מ ־ן פּרעזידענט

прези́диум *м* מ ־ס פּרעזידיום; Прези́диум Акаде́мии нау́к СССР דער פּרעזידיום פֿון דער װיסנשאַפֿט־אַקאַדע־מיע פֿון פֿססר; Прези́диум Верхо́вного Сове́та СССР דער פּרעזידיום פֿונעם אויבער־סאָװעט פֿון פֿססר

през ира́||ть *несов.* 1. פֿאַראַכטן; 2. (*пренебрегать*): он ~ет опа́сность ער רעכנט זיך ניט מיט געפֿאַרן, אים שטעלן ניט אָפּ קיין געפֿאַרן

презре́н||ие *с* װ פֿאַראַכטונג, מ ביטל; относи́ться с ~ием באַציִען* זיך מיט פֿאַראַכטונג [מיט ביטל]; ~ный ניװזעדיקער; ◇ ~ный мета́лл *шутл.* מאַמטאָקים מצ. קליינגערס מצ.

презри́тельн||ый ביטלדיקער, ביטל־; ~ая улы́бка מ ביטל־שמייכל

преиму́щественн||о *нареч.* הויפּטזאַכלעך, דעריקער, דערהויפּט; ~ый 1. הויפּטזאַכלעכער, איקערדיקער; 2. *юр.*: ~ое пра́во ז פֿאָרצוג־רעכט; по́льзоваться ~ым пра́вом זײַן* בילכער, זײַן* באַרמעצרע

преиму́ществ||о *с* 1. (*достоинство*) מ ־ן פֿאָרצוג, מעלע װ ־ס; 2. (*особое право*) פּריװילעגיע װ ־ס; ◇ по ~у דעריקער, הויפּטזאַכלעך

преиспо́лненный (*род.*) פֿול (מיט); ~ благи́х наме́рений פֿול מיט גוטע קאַוואָנעס; ~ реши́мости פֿעסט אַנטשלאָסן

прейскура́нт *м* מ ־ן פּרײַזקוראַנט, מ ־ן פּרײַסקוראַנט

преклоне́ние *с* װ פֿאַרערונג

преклони́ть *сов.*: ~ го́лову נייגן דעם קאָפּ, פֿאַרנייגן זיך; ~ коле́ни קניִען; ~ знамёна אָנבייגן* די פֿאָנען

прекло́нн||ый: ~ый во́зраст װ עלטער; челове́к ~ых лет א מענטש אין די עלטערע יאָרן

преклоня́ть *несов. см.* преклони́ть; ~ся *несов.* (перед *тв.*) פֿאַרערן, (פֿאַר) גרויס אָפּשײַ האָבן*

прекосло́вить *несов.* דערווידערן, אַנטקעגן רעדן*

прекра́сн||о 1. *нареч.* וווּנדערלעך, אויסגעצייכנט; я э́то ~о понима́ю איך פֿאַרשטיי עס גאַנץ גוט; 2. *в знач. сказ.* זייער גוט, א מעכײַע; ле́том здесь ~о זומער איז דאָ א מעכײַע; 3. *в знач. частицы* גוט; ~ый 1. (*очень красивый*) וווּנדערשיינער, בילדשיינער; 2. (*отличный*) אויסגעצייכנטער; ~ое настрое́ние א גלענצנדיקע [אַן אויס־געצייכנטע] שטימונג; ◇ ~ый пол דער שיינער מין; в оди́н ~ый день אין איין שיינעם טאָג

прекрати́ть *сов.* (*вин.*) מאַכן א סאָף (צו); (*прервать*) איבעררײַסן*; (*перестать делать что-л.*) אויפֿהערן; ~ рабо́ту אויפֿהערן אַרבעטן, איבעררײַסן* די אַרבעט; ~ пре́ния שליסן* די דעבאַטן; ~ де́ло в суде́ ליקווידירן דעם אײַניען אין געריכט; ~ войну́ מאַכן א סאָף צו דער מיל־כאָמע, אויפֿהערן מילכאָמע האַלטן; ~ испыта́ния термо-я́дерного ору́жия אָפּשטעלן [מאַכן א סאָף צו] די אויס־פּרוּוון פֿון נוקלעאַר־וואָפֿן; ~ ого́нь *воен.* אויפֿהערן שיסן; ~ся *сов.* (זיך) אויפֿהערן, נעמען* א סאָף; (*прерваться*) אי־בעררײַסן* זיך, בעררײַסן*, ווערן* איבערגעריסן

прекраща́ть *несов. см.* прекрати́ть

прекраще́ние *с* ז אויפֿהערן; (*временное*) מ איבעררײַס

преле́стный וווּנדערבאַרער; באַצויבערנדיקער, אַנציִקנ־דיקער

пре́лесть *ж* 1. שיינקייט, וווּנדערלעכע צויבערלעכקייט, װ מעכײַעדיקײַט װ; ~ новизны́ דער כיין פֿון נײַקײַט [פֿרישקייט]; 2. *в знач. сказ.*: э́то про́сто ~! ס'איז אויס־טערליש!, ס'איז מאַמעש אַן אַנטיק!; кака́я ~! א מין שיינ־קייט!, סאַראַ פּראַכט!

преломи́ть *сов. физ.* איבערברעכן*; *перен.* (סוביעק־טיוו) אויפֿפֿאַסן; ~ся *сов. физ.* זיך איבערברעכן*; *перен.* זיך אָפּשפּיגלען, אָפּגעשפּיגלט ווערן*

преломле́ние *с* 1. *физ.* װ איבערברעכונג, רעפֿראַקציע װ; ~ луче́й װ שטראַלן־איבערברעכונג; 2. *перен.* (סוביעק־טיווע) אויפֿפֿאַסונג װ, אָפּשפּיגלונג װ

пре́лый (צו)געפֿוילטער; (*лежалый*) צוגעלעגערטער

прельсти́ть *сов.* 1. (*очаровать*) באַצויבערן, נעמען*; 2. (*соблазнить*) פֿאַרנאַרן, פֿאַרפֿירן; вряд ли кого́-л. мо́жет ~ тако́е предложе́ние ס'איז א סאָפֿעק, צי עמע־צער וועט זיך אָנכאַפּן אין אַזא פֿאָרשלאָג; ~ся *сов.* (*тв.*) זיך פֿאַרפֿירן [פֿאַרנאַרן], ניט בײַקומען* דעם ניסאָיען (פֿון) (פֿון); (*польститься на что-л.*) קוואַפּען זיך (אָף)

прельща́ть(ся) *несов. см.* прельсти́ться

прелю́дия *ж муз.* פּרעליודיע װ ־ס

премиа́льн||ый פּרעמיע־, פּרעמיאַלער; ~ая систе́ма א פּרעמיאַלע סיסטעם; ~ые де́ньги ז פּרעמיע־געלט; ~ый фонд מ ־ן פּרעמיר־פֿאָנד

премирова́ние *с* װ פּרעמירונג, ז פּרעמירן

премирова́ть *сов. и несов.* פּרעמירן

пре́мия *ж* פּרעמיע וו ־ס; Междунаро́дная ~ ми́ра צווישנפעלקערלעכע שאָלעם־פּרעמיע; ~ за перевыполне́ние пла́на א פּרעמיע פאַר איבערויספילן דעם פּלאַן; страхова́я ~ סטראַכיר־פּרעמיע וו

прему́дрост||ь *ж разг.*: ~и טיפע טוירע; велика́ ~ь! אויך מיר א קונץ!

премье́р *м* 1. פּרעמיער ח ־ן; פּרעמיער־מיניסטער ח ··טאָרן; 2. *театр.* ערשטער אַקטיאָר

премье́ра *ж* פּרעמיערע וו ־ס

премье́р-мини́стр *м* פּרעמיער־מיניסטער ח ··טאָרן

пренебрега́ть *несов. см.* пренебре́чь

пренебреже́ние *с* 1. (*презрительное отношение*) גרינגשעצונג וו; отзыва́ться о *ком-л.* с ~м אָפּרופן* זיך גרינגשעצעריש וועגן עמעצן; 2. (*отсутствие внимания к чему-л.*) דאָס ניט־רעכענען זיך (מיט), איגנאָרירן ז

пренебрежи́тельн||о *нареч.* מיט ביטל, גרינגשעצעריש; ~о усмехну́ться א שמייכל טאָן* גרינגשעצעריש; относи́ться к *кому-л.* ~о באַציִען* זיך צו עמעצן גרינגשעצעריש [מיט ביטל]; **~ый** ביטל־, גרינגשעצערישער; ~ое отноше́ние ביטל־באַציונג וו, א גרינגשעצערישע באַציונג

пренебре́чь *сов.* (*тв.*) 1. (*отнестись с презрением*) באַציִען* זיך גרינגשעצעריש [מיט ביטל] (צו); 2. (*оставить без внимания*) ניט לייגן קיין אכט (אף); ניט רעכענען זיך (מיט); (*малой величиной — при расчётах*) אָפּוואַרפן*; ~ сове́том ניט לייגן קיין אכט אף דער אייצע, ניט (וועלן*) צוהערן זיך צו דער אייצע; он пренебрёг опа́сностью ער האָט זיך ניט גערעכנט מיט דער געפאַר, ער האָט ניט געקוקט אף דער געפאַר, אים האָט ניט אָפּגעשטעלט די געפאַר

пре́ния *мн.* דעבאַטן מצ.

преоблада́ние *с* (*перевес*) איבערוואָג וו; (*господство*) איבערהאַנט וו

преоблада́||ть *несов.* (*численно*) שאַפן* די מערהייט; здесь ~ют хво́йные поро́ды дере́вьев דאָ וואַקסן צומייסטן נאָדלביימער; ~ет мне́ние, что... ס׳הערשט א מיינונג, אז...

преоблада́ющ||ий דאָמינירנדיקער, הערשנדיקער, איבערוועגנדיקער; ~ее большинство́ די גרעסטע [די איבערוועגנדיקע] מערהייט

преобража́ть(ся) *несов. см.* преобрази́ть(ся)

преображе́ние *с* איבערגעשטאַלטיקונג וו, אומענדערונג וו

преобрази́ть *сов.* איבערגעשטאַלט(יק)ן, אומענדערן; ~ся *сов.* איבערגעשטאַלטיקט ווערן*, אומגעענדערט ווערן*, ווערן* גאָר אן אַנדערער

преобразова́ни||е *с* 1. (*действие*) איבערגעשטאַלטיקונג וו, אומענדערונג וו; (*реорганизация*) רעאָרגאַניזירונג וו; план ~я приро́ды דער פּלאַן פון אומענדערן די נאַטור; 2. (*коренное изменение*) אומענדערונג וו ־ען; (*реформа*) רעפאָרם וו ־ען; революцио́нные ~я רעוואָליוציאָנערע אומענדערונגען; 3. *мат.* איבערבילדונג וו

преобразова́тель *м* 1. איבערבויער ח =, רעפאָרמירער ח =; 2. *эл.* אומפאָרמער ח ־ס; (*трансформатор*) טראַנספאָרמאַטאָר ח ־ס

преобразова́ть *сов.* 1. (*изменить*) אומענדערן, איבערגעשטאַלט(יק)ן, איבערמאַכן; (*реорганизовать*) רעאָרגאַניזירן; ~ приро́ду אומענדערן [איבערמאַכן] די נאַטור; ~ педагоги́ческий институ́т в университе́т רעאָרגאַניזירן דעם פּעדאַגאָגישן אינסטיטוט אין אן אוניווערסיטעט, מאַכן פונעם פּעדאַגאָגישן אינסטיטוט אן אוניווערסיטעט; 2. *физ., мат.* איבערבילדן; *эл.* טראַנספאָרמירן

преодолева́ть *несов. см.* преодоле́ть

преодоле́ние *с* דאָס גוּיווער זײַן, בײַקומען ז

преодоле́ть *сов.* בײַקומען*, גוּיווער זײַן*; ~ тру́дности בײַקומען* די שוועריקייטן; ~ все прегра́ды צעשטערן אַלע באַריערן; ~ нереши́тельность גוּיווער זײַן* די אומאַנטשלאָסנקייט

препара́т *м* פּרעפּאַראַט ח ־ן; витами́нные ~ы וויטאַמין־פּרעפּאַראַטן מצ.; анатоми́ческий ~ אַנאַטאָמישער פּרעפּאַראַט

препари́ровать *сов. и несов.* פּרעפּאַרירן

препина́н||ие *с*: зна́ки ~ия אָפּשטעל־צייכנס מצ.

препира́тельство *с* אַמפּערניש ז, שפּאַרעניש ז

препира́ться *несов.* אַמפּערן זיך, שפּאַרן זיך

преподава́||ние *с* אונטעריכטן ז, אונטעריכט ח; (*преподавательская деятельность*) לערערײַ ז; **~тель** *м* לערער ח =; (*вуза тж.*) לעקטאָר ח ..טאָרן; **~тельница** *ж* לערערין וו ־ס; **~ский** לערער־, לערערשער; ~ский коллекти́в לערער־קאָלעקטיוו ח ־ן

преподава́ть *несов.* אונטעריכטן; ~ фи́зику אונטעריכטן פיזיק; ~ в нача́льной шко́ле זײַן* א לערער אין דער אָנפאַנגשול

преподнести́ *сов.*, **преподноси́ть** *несов.* 1. אונטערטראָגן*, שענקען*; ~ *кому-л.* цветы́ אונטערטראָגן* [שענקען*] עמעצן בלומען; 2. *разг.* (*сделать или сообщить что-л. неожиданное*) אונטערטראָגן*; ~ *кому-л.* сюрпри́з אונטערטראָגן* עמעצן א סיורפּריז; ~ *кому-л.* неприя́тную но́вость אונטערטראָגן* עמעצן א שלעכטס° נײַעס [א שלעכטע° בסורע]; 3. (*представить, изобразить в каком-л. виде*) אונטערטראָגן*, דערלאַנגען; ~ материа́л жи́во и интере́сно אונטערטראָגן* [דערלאַנגען] דעם מאַטעריאַל לעבעדיק און אינטערעסאַנט

преподноше́ние *с* (*дар*) מאַטאָנע וו ־ס, געשאַנק ח ־ען

препроводи́тельн||ый באַגלייט־; ~ое письмо́ באַגלייט־בריוו ח =

препроводи́ть *сов.*, **препровожда́ть** *несов.* (איבער)שיקן; (*кого-л.*) אַוועקפירן

препровожде́ние *с*: ~ вре́мени צײַט־פאַרטרײַב ח

препя́тстви||е *с* 1. שטערונג וו ־ען, מעניע וו ־ס; натолкну́ться на ~е אָנשטויסן* זיך אף א שטערונג; преодоле́ть все ~я בײַקומען* [גוּיווער זײַן*] אַלע שטערונגען [מעניעס]; 2. *спорт.* באַריער ח ־ן

препя́тствовать *несов.* (*дат.*) שטערן, זײַן* א שטערונג [א מעניע] (פאַר); (*противиться*) שטעלן מעניעס (דאַט.)

прерва́ть *сов.* איבערײַסן*; (*работу, молитву тж.*) מאַפסיק זײַן* *часто ирон.*; ~ уро́к איבערײַסן* דעם לימעד; ~ перегово́ры איבערײַסן* די אונטערהאַנדלונגען; ~ *кого-л.* איבערשלאָגן* עמעצן די רייד, אַרײַנפאַלן* עמעצן אין די רייד; вы́стрел прерва́л тишину́ א שאָס האָט געבראָכן די שטילקייט; ~ся *сов.* איבערײַסן* זיך; (*о голосе*) אונטערגעבראָכן ווערן*

пререка́ния *мн.* (*ед.* пререка́ние *с*) אַמפּערניש ז, שפּאַרעניש ז; вступи́ть в ~ אָנהייבן* זיך אויסטײַנען, אָנהייבן* זיך שפּאַרן [זיך אַמפּערן]

пререка́ться *несов.* שפּאַרן זיך, אַמפּערן זיך, פירן וויקוכים

пре́рии *мн.* (*ед.* пре́рия *ж*) פרעריעס מצ.

прерогати́ва *ж* פרעראָגאַטיוו || ־ן

прерыва́ть(ся) *несов. см.* прерва́ть(ся)

прерыва́ющийся: ~ го́лос אַן אונטערגעבראָכענע שטים

преры́вист||ость *ж* איבעררײַסלעכקײַט ||, איבערגעריסנקײַט ||, אומדורכויסיקײַט ||; **~ый** זיך־איבעררײַסנדיקער, איבערגעריסענער; (*о линии*) אומדורכויסיקער; ~ое дыха́ние ניט־גלײַכער אָטעם; ~ый звук זיך־איבעררײַסנדיקער קלאַנג

пресека́ть *несов.*, **пресе́чь** *сов.* (*вин.*) מאַכן אַ סאָף (צו), *ניט דערלאָזן; *אָפּשאַפן; ~ зло в ко́рне אויסראָטן* דאָס בײז מיטן וואָרצל

пресле́дован||ие *с* 1. (*погоня*) פאַרפאָלגונג ||, פאַרפאָלגן ז, נאָכיאָגן ז; 2. (*гонение*) פאַרפאָלגונג || ־ען, רודפן ז, פאַרפאָלגן ז; суде́бное ~ие געריכטלעכע פאַרפאָלגונג; ◇ ма́ния ~ия פאַרפאָלג־מאַניע ||

пресле́довать *несов.* (*вин.*) 1. (*гнаться*) פאַרפאָלגן, נאָכיאָגן זיך (נאָך); 2. (*подвергать гонениям*) פאַרפאָלגן, רודפן; 3. (*мучить*) פאַרפאָלגן, *ניט לאָזן רוען; его́ пресле́дует мысль ס׳פאַרפאָלגט אים [ס׳לאָזט אים ניט רוען] דער געדאַנק; 4.: ~ цель פאַרפאָלגן אַ ציל; ~ свои́ интере́сы *אין זינען האָבן די אײגענע אינטערעסן; 5. *юр.* פאַרפאָלגן; ~ *кого-л.* в суде́бном поря́дке פאַרפאָלגן עמעצן דורכן געריכט, פאָלגן עמעצן געריכטלעך

пресловýтый פאַרנאַנטער, גערימטער

пресмыка́ться *несов.* (*о человеке*) קריכן* אונטער די נעגל, קריכן* אַף אַלע פיר

пресмыка́ющиеся *мн. зоол.* רעפּטיליעס מצ.

пресново́дный זיסוואַסערדיקער

пре́сный 1. (*о воде*) אומגעזאַלצענער, זיסער; (*о тесте*) אומגעזײַערטער; 2. *перен.* פלאַכער; אָן זאַלץ *после сущ.*; נודנע(ר) *тж. неизм.*

пресс *м* 1. פרעס מ ־ן; 2. *перен.* דרוק מ; нало́говый ~ שטײַערנדרוק מ

пре́сс||а *ж* 1. פרעסע ||; 2. *собир.* (*корреспонденты, журналисты*) פרעסע ||, פרעסע־פאָרשטײער מצ.; места́ для ~ы די ערטער פאַר דער פרעסע [פאַר די פרעסע־פאָרשטײער]

пресс-бюро́ *с нескл.* פרעסביוראָ ז, || ־ען

пресс-конфере́нция *ж* פרעסע־קאָנפערענץ || ־ן

прессо́ванный געפרעסטער

прессова́ть *несов.* פרעסן

прессовщи́к *м* = פרעסער מ

пресс-папье́ *с нескл.* פרעספּאַפּיע מ ־ען; (*с промокательной бумагой тж.*) קלעקער מ ־ס

престаре́лый זקנישער, גרײַז־גרויער

прести́ж *м* פרעסטיזש מ; подорва́ть *чей-л.* ~ אונטערגראָבן* [אונטערײַסן*] עמעצנס פרעסטיזש

престо́л *м* טראָן מ ־ען; взойти́ на ~ אָנהײבן* קיניגן; све́ргнуть с ~а אראָפּוואַרפן* (פונעם טראָן); отре́чься от ~а אָפּזאָגן זיך פונעם טראָן

преступле́ни||е *с* פאַרברעכן מ ־ס, פאַרברעך מ ־ן; *перен. тж.* = זינד ||; ~е про́тив челове́чества אַ פאַרברעכן קעגן דער מענטשהײַט; соверши́ть ~е באַגײן* אַ פאַרברעכ(ן); пойма́ть *кого-л.* на ме́сте ~я כאַפּן עמעצן באַם באַגײן דעם פאַרברעכ(ן); כאַפּן עמעצן פאַר דער האַנט *разг.*

престу́пн||ик *м* = פאַרברעכער מ; вое́нный ~ик קריגס־פאַרברעכער מ =; **~ица** *ж* פאַרברעכערין || ־ס; **~ость** *ж* 1. פאַרברעכערישקײַט ||; ~ость за́мысла די פאַרברעכערישקײַט פון אָט דעם פלאַן; 2. *юр.* די צאָל פאַרברעכנס; פאַרברעכלעכקײַט ||; борьба́ с ~остью קאַמף מיט דער פאַרברעכלעכקײַט; **~ый** פאַרברעכערישער; ~ая небре́жность פאַרברעכערישע נאַכלעסיקײַט; ~ый мир אונטערוועלט ||

пресы́титься *сов.*, **пресыща́ться** *несов.* (*тв.*) איבערזעטיקן זיך (מיט)

пресы́щенный איבערגעזעטיקטער

претворе́ние *с*: ~ в жизнь פאַרווירקלעכונג ||, פאַרווירקלעכן ז

претвори́ть *сов.*: ~ в жизнь פאַרווירקלעכן, רעאַליזירן; (*воплотить*) פאַרקערפּערן; **~ся** *сов.* 1. (*перевоплотиться*) פאַרקערפּערט *ווערן; אומגעשטאַלטיקט *ווערן; 2. (*осуществиться на деле*) פאַרווירקלעכט *ווערן, רעאַליזירט *ווערן; его́ мечты́ претвори́лись в жизнь זײַנע טרוימען זײַנען פאַרווירקלעכט געוואָרן

претенде́нт *м* פרעטענדענט מ ־ן; ~ на зва́ние чемпио́на דער פרעטענדענט אַפן טיטל טשעמפּיאָן [אַפן טשעמפּיאָן־טיטל]

претендова́ть *несов.* (на *вин.*) 1. פרעטענדירן (אַף); 2. (*приписывать себе какие-л. качества*) האָבן* פרעטענזיעס (אַף); ~ на остроу́мие האָבן* פרעטענזיעס אַף שאַרפזיניק, האַלטן* זיך פאַר שאַרפזין

прете́нзи||я *ж* 1. (*требование, жалоба*) פרעטענזיע ||, ־ס || טענה ||, ־ס; зако́нная ~я אַ געזעצלעכע פרעטענזיע; заяви́ть ~ю פרעטענדירן; 2. (*стремление произвести впечатление*) פרעטענזיע || ־ס; челове́к без ~й אַ מענטש אָן פרעטענזיעס, אַ באַשײדענער מענטש; одева́ться с ~ей на мо́ду קלײדן זיך מיט פרעטענזיע אַף מאָדישקײַט; ◇ быть в ~и на *кого-л.* האָבן* פרעטענזיעס [טענות] צו עמעצן

претерпева́ть *несов.*, **претерпе́ть** *сов.* 1. (*пережить, испытать*) איבערטראָגן*, אויסשטײן*, לײַדן*; мно́гое претерпе́ть אויסשטײן* גענוג [אָנלײַדן* זיך]; 2. (*подвергнуться чему-л.*): претерпе́ть измене́ния פאַרענדערט *ווערן, ענדערן זיך (שטאַרק)

прети́ть *несов.* זײַן* דערווידער

преткнове́н||ие *с*: ка́мень ~ия שטרויכל־שטײן מ ־ער, שטרויכל־שטײן מ; עוועך־נעגעף מ

преть *несов.* 1. (*сов.* сопре́ть; *гнить*) פוילן, צוגעפוילט *ווערן; 2. (*сов.* упре́ть) *разг.* (*о пище*) פריען, צוגעפריעט *ווערן

преувеличе́ние *с* גוזמא || (מצ. גוזמאָעס); э́то ~ דאָס איז אַ גוזמא, איז איבערגעטריבן; не бу́дет ~м сказа́ть, что… ס׳וועט ניט זײַן קײן גוזמא, אויב מיר וועלן זאָגן, אַז…

преувели́чивать *несов.*, **преувели́чить** *сов.* איבערטרײַבן*, מעגוזם זײַן*; ~ *чьи-л.* заслу́ги מעגוזם זײַן* עמעצנס פאַרדינסטן; он преувели́чивает ער טרײַבט איבער

преуменьша́ть *несов. см.* преуме́ньшить

преуменьше́ние *с* פאַרמינערונג ||, פאַרמינערן ז

преуме́ньшить *сов.* פאַרמינערן

преуспева́ть *несов.* 1. *см.* преуспе́ть; 2. *ирон.* גײן* באַרג־אַרויף, מאַכן גוטע געשעפטן

преуспе́ть *сов.* (в *предл.*) מאַכן [האָבן*] דערפֿאָלגן (אין), מאַצליעך זײַן* (אין)

пре́фикс *м грам.* פּרעפֿיקס מ ־ן

преходя́щий פֿאַרבײַגײענדיקער, פֿאַרגענגלעכער

прецеде́нт *м* פּרעצעדענט מ ־ן; э́то не име́ет ~ов דאָס האָט ניט קײן פּרעצעדענטן, אַזױנס איז נאָך ניט געװען

при *предлог с предл. п.* 1. (*во́зле*) בא; ~ вхо́де באם אַרײַנגאַנג; ~ доро́ге באם װעג; 2. (*в прису́тствии*) אין אָנװעזנהײט פֿון, פֿאַר; ~ свиде́телях אין אָנװעזנהײט פֿון אײדעס, פֿאַר אײדעס; ~ наро́де פֿאַרן גאַנצן אוילעם; 3. (*в эпо́ху*) פֿאַר, אין די צײַטן; ~ Петре́ I פֿאַר פּעטער דעם ערשטן, אין די צײַטן פֿון פּעטער דעם ערשטן; 4. (*для обозначе́ния обстоя́тельств соверше́ния де́йствия*) בא; ~ све́те луны́ בא דער שײַן פֿון דער לעװאָנע; ~ перехо́де у́лицы באם איבערגײן די גאַס; ~ слу́чае בא א געלעגנהײט; ~ изве́стных усло́виях בא געװיסע באַדינגונגען; 5. (*несмотря́ на*) בא; ~ всех его́ досто́инствах בא [ניט געקוקט אַף] אַלע זײַנע מײַלעס; ~ всём моём уваже́нии к нему́ בא מײַן גאַנצער אַכטונג צו אים; 6. (*име́я в нали́чии*) אין, מיט; *ча́сто предло́гом не перево́дится;* он ~ га́лстуке ער איז אין [מיט] א שניפּס; он был ~ ору́жии ער האָט געהאַט מיט זיך געװער, ער איז געװען באַװאָפֿנט; он ~ деньга́х ער האָט געלט; 7.: ~ по́мощи מיט דער הילף; ~ жела́нии אַז מע װיל; אַז ס'איז פֿאַראַן א באַגער; он при́ смерти ער האַלט באם שטאַרבן, ער גײט אויס; ◇ прилага́я ~ сём בײַלײגנדיק

приба́вить *сов.* 1. צוגעבן*; ~ са́хару צוגעבן* [אַרײַנטאָן*] נאָך צוקער; к десяти́ ~ пять צו צען צוגעבן* פֿינף, צונױפֿלײגן צען מיט פֿינף; к э́тому тру́дно что́-нибудь ~ ס'איז שװער צו דעם (װאָס איז געזאָגט) װאָס־ניט־איז צוגעבן; 2. (*увели́чить*) פֿאַרגרעסערן, מאַכן מער [גרעסער]; ~ *кому́-л.* окла́д העכערן עמעצן דאָס געהאַלט; ~ ша́гу שפּאַנען גיכער, מאַכן גרעסערע טריט; 3. *разг.*: ~ в ве́се אַרופֿנעמען* װאָג

приба́ви||ться *сов.* 1. צוקומען*; ~лось мно́го ученико́в ס'איז צוגעקומען א סאַך שילער; 2. *обыкн. безл.* פֿאַרגרעסערן זיך, װערן* גרעסער; воды́ ~лось ס'איז צוגעקומען װאַסער; дни ~лись די טעג זײַנען געװאָרן גרעסער [לענגער]; 3. *разг.*: ~ться в ве́се אַרופֿנעמען* װאָג

приба́вк||а *ж* 1. (*зарпла́ты*) העכערונג װ (פֿון), הױסאָפּע װ ־ס (אַף); получи́ть ~у באַקומען* א הױסאָפּע; 2. (*увеличе́ние, рост*) צוקום מ, צוקומען ן; ~а в ве́се דער צוקום אין װאָג

прибавля́ть(ся) *несов. см.* приба́вить(ся)

приба́вочн||ый צוגאָב־, נאָך א; ~ая по́рция צוגאָב־פּאָרציע װ, נאָך א פּאָרציע; ◇ ~ая сто́имость *эк.* מערװערט װ

прибау́тка *ж* (װיציק) װערטל ן

прибега́ть[1] *несов. см.* прибежа́ть

прибега́ть[2] *несов. см.* прибе́гнуть

прибе́гнуть *сов.* װענדן* זיך; ~ к *чьей-л.* по́мощи אָנקומען* צו עמעצנס הילף; ~ к кра́йним ме́рам (מוזן*) אָנװענדן עקסטרעמע מיטלען

прибедня́ться *несов. разг.* מאַכן זיך פֿאַר א נעבעכל

прибежа́ть *сов.* קומען* צו לױפֿן

приберега́ть *несов.*, **прибере́чь** *сов.* צוהאַלטן*; ~ де́ньги на о́тпуск צוהאַלטן* [לאָזן*] געלט אַף דער אורלױבצײַט

прибива́ть *несов. см.* приби́ть

прибира́ть *несов. см.* прибра́ть

приби́ть *сов.* 1. (*прикрепи́ть*) צוקלאַפּן, צושלאָגן*; ~ каблуки́ צושלאָגן* [צוקלאַפּן] אָפּצאַסן; 2.: ~ пыль אַראָפּזעצן [צונעצן] דעם שטױב; 3. (*пригна́ть си́лой воды́*) צוטרײַבן*; ~ к бе́регу צוטרײַבן* צום ברעג

приближа́ть *несов.* 1. *см.* прибли́зить; 2. (*об опти́ческих прибо́рах*) מאַכן נעענטער

приближённый[1] *мат.* דערנעענטערטער

приближённый[2] 1. (*о лю́дях*) נאָענטער; 2. *в знач. сущ. м* מעקורעװ מ (מצ. מעקוראָװים)

приблизи́тельн||о *нареч.* אַן ערעך, בערעך, אומגעפֿער; (*о вре́мени тж.*) אַרום; ~ый בערעכדיקער, אומגעפֿערער

прибли́зить *сов.* 1. (*поднести́, придви́нуть*) צוטראָגן*; ~ запи́ску к глаза́м צוטראָגן* דאָס צעטעלע צו די אױגן; 2. (*сде́лать бо́лее бли́зким*) דערנעענטערן; ~ предприя́тия к исто́чникам сырья́ דערנעענטערן די אונטערנעמונגען צו די רױװאַרג־קװאַלן; ~ побе́ду דערנעענטערן [מאַכן נעענטער] דעם זיג; ~ *кого́-л.* к себе́ מעקאָרעװ זײַן* עמעצן; דערנעענטערן עמעצן צו זיך; ~ся *сов.* 1. (*подойти́ бли́же*) דערנעענטערן זיך, צוקומען* נעענטער; 2. (*по вре́мени*) דערנעענטערן זיך, װערן* נעענטער; реши́тельный моме́нт прибли́зился דער אַנטשײדענער מאָמענט האָט זיך דערנעענטערט [איז געװאָרן נאָענט°]; 3. (*приобрести́ схо́дство с чем-л.*) דערנעענטערן זיך; ~ к лу́чшим образца́м דערנעענטערן זיך צו די בעסטע מוסטערן

прибо́й *м* אָנפֿלוס־כװאַליעס מצ., כװאַליענשלאָג מ

прибо́р *м* 1. אַפּאַראַט מ ־ן, מאַכשיר מ (מצ. מאַכשירים); измери́тельный ~ מעסט־אינסטרומענט מ ־ן; нагрева́тельный ~ װאַרעם־אַפּאַראַט מ ־ן; 2. (*набо́р*) קאָמפּלעקט מ ־ן; пи́сьменный ~ שרײַב־קאָמפּלעקט מ ־ן; столо́вый ~ געדעק ן ־ן

прибра́ть *сов. разг.* 1. (*привести́ в поря́док*) צוראַמען, אופֿראַמען, צוקלײַבן*; ~ ко́мнату אופֿראַמען [צוראַמען, צוקלײַבן*] אין צימער; 2. (*убра́ть*) צונעמען*; ◇ ~ к рука́м (*что-л.*) װערן* דער באַלעבאָס איבער עפּעס; ~ אַרײַננעמען* צו זיך אין די הענט (אַרײַן); (*кого́-л.*) נעמען* אין די הענט; ~ся *сов. разг.* אופֿראַמען

прибре́жный בײַברעגיקער

прибыва́||ть *несов. см.* прибы́ть; вода́ в реке́ всё ~ла די װאַסער אין טײַך האָט געהאַלטן אין אײן צוקומען

при́быль *ж* 1. רעװעך מ (מצ. רעװאָכים); приноси́ть ~ געבן* רעװעך; 2. (*увеличе́ние, рост*) צוקום מ, צוװוּקס מ; ~ный רעװעכדיקער; װאָס גיט רעװעך *по́сле сущ.*; ~ное предприя́тие אַן אונטערנעמונג, װאָס גיט רעװעך, א רענטאַבעלע אונטערנעמונג

прибы́ти||е *с* אָנקומען ן; по ~и (גלײַך) נאָכן אָנקומען

прибы́ть *сов.* 1. (*куда́-л.*) אָנקומען*; 2. (*приба́виться*) צוקומען*; вода́ си́льно прибыла́ ס'איז צוגעקומען א סאַך װאַסער

прива́л *м* 1. (*остано́вка*) אָפּשטעל מ (אַף אָפּרו); сде́лать ~ אָפּשטעלן זיך (אַף אָפּרו); 2. (*ме́сто о́тдыха*) אָפּשטעל מ, אָפּשטעל־אָרט ן

прива́ливать *несов.*, **привали́ть** *сов.* 1. (*придвинуть*) צוקאַטשען; 2. (*о судах*) *צושטײן; ◇ ему́ привали́ло сча́стье ער איז מיטאמאָל באגלי׳קט געוואָרן

привезти́ *сов.* (צו פירן) *ברענגען; ~ дрова́ *ברענגען צו פירן האָלץ

привере́д||ливый *разг.* איבערקלײַבערישער; קאפרי׳זנע(ר) *тж. неизм.*; ~**ничать** *несов. разг.* *איבערקלײַבן; קאפרי׳זעווען, *זײַן קאפרי׳זנע

приве́ржен||ец *м* = ן אָנהענגער; ן ־ן אדעפּט *высок.*; ~**ность** *ж* ‖ איבערגעגעבנקײט; (*склонность*) גענייגטקײט; ~**ный** איבערגעגעבענער; (*склонный*) גענייגטער; (*наукам и т.п.*) (אין) אַרײַנגעטאָנענער; וואָס גיט זיך אָפּ בלויז (מיט) *после сущ.*

приве́сить *сов.* *אָנהענגען

приве||сти́ *сов.* 1. (*доставить*) (צו פירן) *ברענגען; ~**ди́** его́ сюда́ ברענג אים אהער; он обеща́л ~**сти́** своего́ това́рища ער האָט צוגעזאָגט ברענגען צו פירן זײַנעם א כאַווער; 2. (*указать направление*) *ברענגען; доро́га ~**ла́** к реке́ דער וועג האָט געבראַכט צום טײַך; следы́ ~**ли́** охо́тника к норе́ די שפּורן האָבן געבראַכט [צוגעפירט] דעם יעגער צו דער נאָרע; 3. (*служить поводом для прихода куда-л.*) *ברענגען; что вас сюда́ ~**ло́**? וואָס האָט אײַך אהער געבראַכט?; 4.: ~**сти́** *кого-л.* к вы́воду *ברענגען עמעצן צו דעם אויספיר; ~**сти́** *кого-л.* к мы́сли о... אַרופירן עמעצן אפן געדאנק, אז...; 5. (*в вин.; повергнуть*) *אַרײַנברענגען; ~**сти́** *кого-л.* в восто́рг *אַרײַנברענגען עמעצן אין אנצי׳קונג [אין היספּײַלעס]; ~**сти́** в отча́яние *אַרײַנברענגען אין יי׳ִאוש; ~**сти́** в изумле́ние דערשטוינען; 6.: ~**сти́** *что-л.* в гото́вность *ברענגען עפּעס אין גרייטקײט, גרייט מאכן עפּעס; ~**сти́** в движе́ние *ברענגען עפּעס אין באוועגונג, באוועגן עפּעס; ~**сти́** в исполне́ние אויספירן, אויספילן; 7. (*к дат., быть причиной чего-л.*) *גורם זײַן; ~**сти́** *кого-л.* к ги́бели *גורם זײַן עמעצנס טויט; ~**сти́** к пораже́нию *ברענגען צו א מאַפּאָלע; 8. (*ссылаться на что-л.*) *ברענגען; ~**сти** доказа́тельства *ברענגען [צושטעלן] באווײַזן; ~**сти́** цита́ту *ברענגען א ציטאַטע; ~**сти́** приме́р *ברענגען א בײַשפּיל; ~**сти́** *кого-л.* в приме́р *ברענגען [שטעלן] עמעצן ווי [פאר] א בײַשפּיל; ◇ ~**сти́** в себя́ (*упавшего в обморок*) אָפּמינטערן; (*задумавшегося*) אומקערן צו דער ווי׳רקלעכקײט; ~**сти́** к о́бщему знамена́телю *אויסגלײַכן די דײַטערס, דערפירן [צופירן] צו איין דײַטער; э́то не приведёт ни к чему́ хоро́шему קיין גוטס וועט דערפון ניט ארויסקומען

приве́т *м* ־ן ן גרוס; переда́йте ~ ва́шим роди́телям גריסט אײַערע עלטערן; с това́рищеским ~**ом** מיט כאַווערישן גרוס

приве́тлив||ость *ж* ‖ צוגעלאָזנקײט, ‖ לי׳בלעכקײט; ~**ый** צוגעלאָזענער, לי׳בלעכער

приве́тственн||ый באגרי׳ס־, באגרי׳סונג(ס)־, גראַטולי׳ר־; ~**ая** речь ־ס ‖ באגרי׳סונגס־רעדע; ~**ая** телегра́мма ־ען ‖ באגרי׳סונגס־טעלעגראם

приве́тств||ие *с* ־ען ‖ באגרי׳סונג; ~**овать** *несов.* באגרי׳סן; серде́чно ~**овать** האַרציק באגרי׳סן; ~**ую** вас! זײַט (מיר) געגרי׳סט!; э́то мо́жно то́лько ~**овать** דאָס קען מען נאָר באגרי׳סן

приве́шивать *несов. см.* приве́сить

прививать(ся) *несов. см.* привить(ся)

приви́вка *ж* 1. *с.-х.* ז צושטעפּן, ז אָקולי׳רן; ~ плодо́вых дере́вьев צושטעפּן [אָקולי׳רן] פרוכטביימער; 2. *мед.* ־ס ‖ וואקצינאַציע; ~ о́спы דאָס שטעלן פּאָקן

привиде́ние *с* ־ער ז געשפּענסט

приви́де||ться *безл. разг.*: мне ~**лось** מיר האָט זיך אויסגעדוכט; (*во сне*) כ׳האָב, ס׳האָט זיך מיר געכאָלעמט געזען אין כאָלעם

привилегиро́ванный פּריווילעגי׳רטער

привиле́гия *ж* ־ס ‖ פּריווילעגיע

привинти́ть *сов.*, **приви́нчивать** *несов.* צושרויפן

приви́ть *сов.* (*вин.*) 1. *с.-х.* (*черенок и т.п.*) צושטעפּן, צואָקולי׳רן; (*дерево*) אײַנאָקולי׳רן, טשעפּען, זעצן; 2. *мед.* (א וואקצי׳נע) אַרײַנפירן; ~ о́спу שטעלן פּאָקן; 3. (*заставить усвоить*) אײַנוואָרצלען, אײַנפלאנצן; ~ *кому-л.* любо́вь к труду́ אײַנפלאנצן בא עמעצן ליבע צו אַרבעט; ~ *кому-л.* трудовы́е на́выки קולטיווי׳רן בא עמעצן אַרבעטס־געוווינהײַטן; ~**ся** *сов.* 1. *с.-х.* צונעמען* זיך; 2. *мед.* *צונעמען זיך; о́спа привила́сь די פּאָקן האָבן זיך צוגענומען; 3. (*укорениться*) אײַנבירגערן זיך, *אײַנגעוואָרצלט ווערן; э́ти обы́чаи привили́сь во мно́гих стра́нах די מינהאָגים האָבן זיך אײַנגעבירגערט אין א סאך לענדער

при́вкус *м* ן בײַגעשמאַק, ן בײַטאַם

привлека́тельный צוציִענדיקער; (*о внешности тж.*) כיינעוודיקער

привлека́ть *несов.*, **привле́чь** *сов.* *צוציִען; ~ *кого-л.* к обще́ственной рабо́те *צוציִען עמעצן צו געזע׳לשאפטלעכער אַרבעט; ~ к отве́ту *צוציִען צו פאראַנטוואָרטלעכקײט; ~ *чьё-л.* внима́ние *צוציִען עמעצנס אויפמערקזאמקײט; ~ *кого-л.* к суду́ *צוציִען עמעצן צום גערי׳כט; стихи́ привлека́ют свое́й све́жестью די לי׳דער ציִען צו [נעמען אויס] מיט זייער פרי׳שקײט

привнести́ *сов.*, **привноси́ть** *несов.* *אַרײַנברענגען, *צוגעבן

приво́д[1] *м* ־ן ן צושטעל

приво́д[2] *м тех.* ־ס ‖ טראנסמי׳סיע

приводи́ть *несов. см.* привести́

приводне́ние *с* ‖ וואסער־לאנדונג

приводни́ться *сов.* לאנדן אפן וואסער

приводно́й *тех.* טרײַב־; ~ реме́нь ־ס ן טרײַב־רימען

приво́з *м* ־ן ן צופיר, דאָס ברענגען צו פירן

привози́ть *несов. см.* привезти́

привозно́й אַרײַנגעפירטער; (*заграничный тж.*) אימפּאָרטי׳רטער

приво́ль||е *с* 1. (*простор*) ־ן ‖ ראַכוועס; 2. (*свобода*) א פרײַ לעבן; здесь де́тям ~**е** דאָ איז פאר די קי׳נדער א פרײַ לעבן [א גאני׳דן]; ~**ный** 1. (*просторный*) ראַכוועסדיקער; 2. (*свободный*) פרײַער

привора́живать *несов.*, **приворожи́ть** *сов.* באצוי׳בערן, פארקי׳שעפן

привра́тник *м* = ן טויער־היטער, = ן טויער־וועכטער

привстава́ть *несов.*, **привста́ть** *сов.* *אונטערהייבן זיך, *אופשטײן פונעם אָרט

привходя́щ||ий: ~**ее** обстоя́тельство ן בײַ־אומשטאנד, ־ן זײַטיקער אומשטאנד

привыка́ть *несов.* (צו)געוווי׳נען זיך

привы́кнуть *сов.* צוגעווויינען זיך, *געוווי׳נט ווערן; ~ к дисципли́не צוגעווויינען זיך צו דיסציפּלי׳ן; де́ти ско́ро

к нам привыкли די קינדער האָבן זיך צו אונדז גיך צוגעוווינט; он привык вставать рано ער איז געוווינט אופֿצושטיין פרי; я не привык к этому איך בין דערצו ניט געוווינט

привычк||а *ж* געוווינשאפט ‖ ־ן, געוווינהײט ‖ ־ן; *уст.*: войти в ~у ווערן* א געוווינהײט; רעגילעס I ־ן [א רעגילעס]; сила ~и די מאכט פון געוווינהײט; у него ~а щуриться ער האָט א טעווע זשמורען זיך; ей без ~и трудно ווײל זי איז ניט געוווינט, איז איר שווער; по ~е לויט דער געוווינשאפט

привычн||ый 1. *(вошедший в привычку)* געוויינשאפטלעכער; *(обычный)* געוויינ(ט)לעכער; ~ым движением מיט א געוויינשאפטלעכער באוועגונג; ~ое дело א געוויינלעכע זאך; 2. *(привыкший)* צוגעוווינטער; *(умелый тж.)* געניטער

привязанн||ость *ж* 1. *(чувство близости)* צוגעבונדנקײט ‖ ־ן; *(склонность)* נייגונג ‖ ־ען; 2. *(предмет увлечения)* פּאַסיע ‖ ־ס; ~ый צוגעבונדענער; дети очень привязаны к воспитательнице די קינדער זײַנען שטארק צוגעבונדן צו דער דערציִערן

привязать *сов.* 1. צובינדן*; 2.: ~ к себе *кого-л.* (צו)בינדן* צו זיך עמעצן; ~ся *сов.* 1. צובינדן* זיך; ~ся верёвкой צובינדן* זיך מיט א שטריק; 2. *(чувствовать привязанность)* צובינדן* זיך; очень ~ся к *кому-л.* שטארק צובינדן* זיך צו עמעצן; 3. *разг.* *(придраться)* צוטשעפּען זיך; *(пристать тж.)* צושטיין*

привязчивый *разг.* 1. *(преданный)* צוגעלאָזענער, צוגעלאָזטער; 2. *(придирчивый)* וואָס זוכט צו וואָס צוטשעפּען זיך *после сущ.*; вот ~! אָט א פּריטשעפּע!; 3. *(надоедливый)* אײַנגענעסענער; דערקוטשליווע(ר) *тж. неизм.*

привязывать(ся) *несов. см.* привязать(ся)

привяз||ь *ж* שטריק ם, שטריקל I; собака на ~и *(у дома)* דער הונט איז אף דער קייט; *(на поводке)* דער הונט איז אפן רימען

пригвождать *несов. см.* пригвоздить

пригвождённый: как ~ ווי צוגעשמידט; ווי צוגעקאָוועט *разг.*

пригвоздить *сов.* צונאָגלען; ◇ ~ к позорному столбу צונאָגלען צום שאַנדסלופּ

пригибать(ся) *несов. см.* пригнуть(ся)

пригладить *сов.*, **приглаживать** *несов.* צוגלעטן; ~ волосы צוגלעטן די האָר

пригласительный: ~ билет אײַנלאדונג ‖ ־ען, אײַנלאדונג(ס)־בילעט ם ־ן

пригласить *сов.*, **приглашать** *несов.* 1. אײַנלאדן*; *(гостей тж.)* פארבעטן*, פארופן*; ~ *кого-л.* в гости בעטן* עמעצן צוגאַסט; ~ *кого-л.* сесть בעטן* עמעצן זיצן; ~ врача к больному רופן* א דאָקטער צום כוילע; 2. *(просить выполнить работу)* נעמען*; ~ адвоката נעמען* אן אדוואָקאַט; завод приглашает на работу слесарей *(объявление)* דער זאוואָד נעמט אוף שלאָסערס

приглашение *с* אײַנלאדונג ‖ ־ען

приглушать *несов. см.* приглушить

приглушённый *(о звуках)* פארדומפּענער

приглушить *сов.* 1. *(звук)* פארדומפן; *(мотор)* אָפּשטעלן, אויסשליסן*; 2. *разг.* *(чувство)* אָפּשוואכן; *(боль)* לײַנדערן; 3. *(подавить)* צודריקן; *(критику и т.п.)* שטיקן

приглядеть *сов. разг.* 1. (за *тв.*) (נאָך) נאָכקוקן, אכטונג געבן* (אף); ~ за ребёнком אכטונג געבן* אפן קינד; 2. *(выбрать для себя)* אויסזען*, צוזוכן; ~ся *сов. разг.* 1. צוקוקן זיך; 2. *(освоиться)* צוגעוווינט ווערן*, צוגעווינען זיך; 3. *(надоесть)* צועסן* זיך

приглян||уться *сов. разг.* געפעלן ווערן*; она мне ~улась זי איז מיר געפעלן געוואָרן

пригнать *сов.* 1. *(стадо и т.п.)* ברענגען* צו טרײַבן*; 2. *(приладить)* צופּאסן; плотно ~ дверь גוט° צופּאסן [צולאָזן] די טיר

пригнуть *сов.* צובייגן*, אָנבייגן* עטוואָס; ~ся *сов.* צובייגן* זיך, אָנבייגן* זיך עטוואָס

приговаривать *несов.* 1. *см.* приговорить; 2. *разг.* (דערבײַ) זאָגן; *(повторять)* (דערבײַ) איבערכאזערן

приговор *м юр.* אורטייל ם ־ן; смертный ~ טויט־אורטייל ם ־ן; привести ~ в исполнение אויספילן דעם אורטייל

приговорить *сов. юр.* פארמישפּעטן, פארורטיילן; ~ *кого-л.* к смертной казни פארמישפּעטן [פארורטיילן] עמעצן צו טויט־שטראָף [צום טויט]

пригодиться *сов.* צוניץ קומען*

пригодн||ость *ж* טויגעוודיקײט ‖; ~ый טויגעוודיקער; וואָס טויג *после сущ.*; ~ая к обработке земля ערד, וואָס טויג אף באארבעט (צו) ווערן; ערד, וואָס מע קען זי באארבעטן

пригожий *фольк.* כיינעוודיקער

пригонять *несов. см.* пригнать

пригорать *несов. см.* пригореть

пригорелый צוגעברענטער

пригоре||ть *сов.* צוברענען; каша ~ла די קאַשע איז צוגעברענט געוואָרן

пригород *м* פאָרשטאָט ‖; ~ный בײַשטאָטישער; ~ное сообщение בײַשטאָטישער פארקער; ~ный поезд בײַשטאָטישער צוג

пригорок *м* בערגל I ־עך

пригоршня *ж* הויפן ם ־ס, זשמעניע ‖ ־ס

пригорюн||иться *сов. разг.* מאָרעשכוירעדיק ווערן*; אראָפּלאָזן* דעם קאָפּ; сидеть ~ившись זיצן* פארומערט

приготавливать *несов. см.* приготовить

приготовительн||ый צוגרייט־; ~ый класс צוגרייטקלאַס ם ־ן; ~ые работы צוגרייט־ארבעטן מצ.

приготовить *сов.* 1. צוגרייטן; מאכן; ~ постель צוגרייטן [מאכן] דאָס געלעגער, אויסבעטן; ~ *кого-л.* к экзаменам צוגרייטן עמעצן צו די עקזאַמענעס; 2. *(изготовить)*: ~ обед צוגרייטן [אָפּקאָכן] וואַרמעס; ~ уроки צוגרייטן [מאכן] די לימודים; ~ся *сов.* צוגרייטן זיך; ~ся к отъезду צוגרייטן זיך צום אָפּפאָר; ~ся к прыжку צוגרייטן זיך צום שפּרונג

приготовление *с* 1. צוגרייטן I, צוגרייט ם; ~ уроков דאָס צוגרייטן [דאָס מאכן] די לימודים; ~ обеда דאָס צוגרייטן [דאָס (אָפּ)קאָכן] וואַרמעס; 2. *мн.* צוגרייטונגען מצ., האכאָנעס מצ.

приготовлять(ся) *несов. см.* приготовить(ся)

пригревать *несов. см.* пригреть

пригреть *сов.* 1. צוּוואַרעמען, דערוואַרעמען; 2. *перен.* צולאָנטשען; ◇ ~ змею на своей груди אויסוואַרעמען א שלאנג אין בוזעם

пригрозить *сов.* דראָען; צוסטראַשען; ~ *кому-л.* су-

до́м דראָען [צוסטראשען] עמעצן מיטן געריכט; ~ *кому́-либо* па́льцем צוסטראשען עמעצן מיטן פינגער

придава́ть *несов. см.* прида́ть

придави́ть *сов.* צודריקן, צוקוועטשן; (*прищемить*) צוקלעמען

прида́ное *с* 1. נאדן מ; 2. (*бельё для новорождённого*) אויסשטייער מ

прида́ток *м* צוגאָב מ ־ן, צולאָג מ ־ן

прида́точн||ый: ~ое предложе́ние *грам.* ביזאַץ מ ־ן

прида́ть *сов.* צוגעבן*; ~ *чьим-л.* слова́м друго́й смысл צוגעבן* עמעצנס ווערטער אן אנדער זין; ~ си́лу *кому́-л.* צוגעבן* עמעצן קראפט; он не прида́л э́тому значе́ния ער האָט דעם ניט צוגעגעבן קיין שום באדייט, ער האָט דערויף געלייגט וויניק אכט

прида́ч||а *ж* צוגאָב מ ־ן, צולאָג מ ־ן; дать *что-л.* в ~у געבן* עפעס אלס צוגאָב; ◇ в ~у דערצו נאָך

придвига́ть(ся) *несов. см.* придви́нуть(ся)

придви́нуть *сов.* צורוקן; ~ стол к окну́ צורוקן דעם טיש צום פענצטער; ~ к себе́ стака́н צורוקן צו זיך [צורוקן נעענטער] די גלאָז; ~ся *сов.* צורוקן זיך

придво́рные *мн.* הויפלייט מצ.

приде́лать *сов.*, **приде́лывать** *несов.* צומאכן; ~ ру́чку к чемода́ну צומאכן א הענטל צום טשעמאָדאַן

придержа́ть *сов.*, **приде́рживать** *несов.* 1. צוהאלטן*; ~ руко́й шля́пу на ветру́ צוהאלטן* מיט דער האנט דעם הוט אפן ווינט; 2. (*не пускать в оборот*) צוהאלטן*, ניט איילן זיך פארקויפן [אויסגעבן]

приде́рживаться *несов.* 1. (за *вин.*) צוהאלטן* זיך (אָן, אין), אָנהאלטן* זיך (אָן); ~ за пери́ла צוהאלטן* [אָנהאלטן*] זיך אָן דעם פארענטש; 2. (*род.; быть ближе к чему-л.*) האלטן* זיך; ~ пра́вой стороны́ האלטן* זיך רעכטס; 3. (*род.; следовать чему-л.*) האלטן* זיך (בא); ~ пра́вила האלטן* זיך באם קלאל; ~ мне́ния האלטן* זיך בא דער מיינונג; ~ поли́тики нейтралите́та אָנהאלטן* א פּאָליטיק פון נייטראליטעט

приди́ра *м и ж разг.* פריטשעפּע מ, וו

придира́ться *несов.* (к *дат.*) טשעפּען זיך (צו)

приди́рка *ж* צוטשעפעניש וו ־ן

приди́рчивый וואָס טשעפּעט זיך *после сущ.*; (*требовательный*) שטרענגער (צו)

придра́ться *сов.* (к *дат.*) צוטשעפען זיך (צו)

приду́мать *сов.*, **приду́мывать** *несов.* 1. (*вин.*, + *инф.*; *изобрести*) צוטראכטן, צוקלערן; (*изобрести*) צוטראכטן; непло́хо приду́мано! ניט שלעכט צוגעטראכט!; не приду́маю, где его́ иска́ть איך הייב ניט אָן צו וויסן, ווו זוכט מען אים; 2. (*вин.; сочинить*) אויסטראכטן; ~ отгово́рку אויסטראכטן א טערעץ

придуши́ть *сов. разг.* דערשטיקן

придыха́ние *с лингв.* אספיראַציע וו ־ס

приеда́ться *сов. см.* прие́сться

прие́зд *м* (אָנ)קומען ז, אָנקום מ, דאָס קומען צו פאָרן

приезжа́ть *несов. см.* прие́хать

прие́зжий 1. ניי־אָנגעקומענער; אָנגעפאָרענער; 2. *в знач. сущ. м* גאסט מ (מצ. געסט), אָנגעפאָרענער מ ־נע

приём *м* 1. (*в партию, учебное заведение и т.п.*) אופנאם מ, אופנעמען ז; 2. (*гостей, посетителей, делегации и т.п.*) אופנאם מ ־ען; часы́ ~а אופנאם־שאָען מצ.; записа́ться на ~ к врачу́ פארשרייבן* זיך צום דאָקטער; устро́ить ~ в честь *кого́-л.* איינאָרדענען [געבן*] אן אופנאם לעקאָוועד עמעצן; 3. (*товаров и т.п.*) צונעמען ז; 4. (*гостеприимство*) אופנאם מ; оказа́ть *кому́-либо* раду́шный ~ ווארעם [הארציק] אופנעמען* עמעצן; 5. (*телеграмм, радиосообщений и т.п.*) אופנעמען ז; 6. (*лекарства*) אײַנעמען ז; (*доза*) דאָזע וו ־ס; у меня́ оста́лось аспири́на на оди́н ~ ס'איז בא מיר געבליבן איין דאָזע אספירין; ס'איז בא מיר געבליבן אספירין אף איין מאָל (אײַנעמען); 7. (*способ*) מעטאָד מ ־ן; גאנג מ (מצ. גענג), מיטל ז ־ען; ра́зные ~ы обрабо́тки פארשיידענע מעטאָדן פון באארבעטונג; иску́сный ~ א קונציקער גאנג; стилисти́ческий ~ סטיליסטישער גאנג; 8.: в оди́н ~ מיטאמאָל, מיט איין מאָל; в не́сколько ~ов אין [פאר] עטלעכע מאָל

приемлемый אָנעמבארער, אָנעמלעכער

приёмник *м радио* (ראַדיאָ־)אופנעמער מ ־ס

приёмн||ый 1. אופנאם־; ~ые часы́ אופנאם־שאָען מצ.; ~ая коми́ссия אופנאם־קאָמיסיע וו ־ס; ~ые экза́мены אופנאם־עקזאמענעס מצ.; 2. *тех., радио* אופנעם־; ~ая ста́нция אופנעם־סטאנציע וו ־ס; 3. *в знач. сущ. ж* (אופנאם־)קאבינעט מ ־ן; (*помещение для ожидающих приёма*) ווארטצימער מ ־ן; ◇ ~ый сын אדאָפּטירטער זון; ~ые роди́тели אדאָפּטיר־עלטערן מצ.

приёмочный צונעם־; ~ акт צונעם־אקט מ ־ן

приёмщи||к *м* צונעמער מ ־ס; ~ца *ж* צונעמערן וו ־ס

приёмыш *м разг.* דאָס אדאָפּטירטע קינד

прие́сться *сов. прям. и перен.* צועסן* זיך

прие́хать *сов.* (אָנ)קומען*, קומען* צו פאָרן

прижа́ть *сов.* 1. צודריקן, צוקוועטשן; ~ к груди́ צודריקן צום הארצן; ~ проти́вника к реке́ צושפארן דעם קעגנער צום טייך; 2. *разг.* (*притеснить*) צודריקן; ◇ ~ к стене́ *кого́-л.* צושפארן צום ווענטל עמעצן; ~ся *сов.* צודריקן זיך; צוטוליען זיך

прижéчь *сов. мед.* צוברענען; ~ ра́ну йо́дом דעזינפיצירן די וווּנד מיט יאָד

прижива́ться *несов.*, **прижи́ться** *сов.* 1. איינלעבן זיך; ~ на но́вом ме́сте איינלעבן זיך אין א ניי אָרט; 2. (*о растении*) צונעמען* זיך

прижига́ть *несов. см.* прижéчь

прижима́ть(ся) *несов. см.* прижа́ть(ся)

прижи́мистый קאמצאָנישער

приз *м* פריז מ ־ן; переходя́щий ~ אן איבערגייענדיקער פריז; брать ~ы́ געווינען* פריזן

призаду́маться *сов.* פארטראכטן זיך, פארקלערן זיך

призва́ние *с* באַרוף מ; (*предназначение тж.*) מיסיע וו ־ס

призва́ть *сов.* 1. רופן*; ~ на по́мощь רופן* צו הילף; ~ *кого́-л.* в свиде́тели איידעסן זיך מיט עמעצן; 2. (*на военную службу*) רופן* [נעמען*] אין מיליטער; 3. (к *дат.*, + *инф.*; *привлечь к важному делу*) (אופ)רופן* (צו); ~ боро́ться за мир (אופ)רופן* קעמפן פאר שאָלעם; ~ к сокраще́нию вооруже́ний (אופ)רופן* צו פארקירצן די באוואָפענונגען; 4. (к *дат.*; *потребовать*) רופן* (צו); ~ к поря́дку רופן* צו אָרדענונג; ~ к споко́йствию רופן* זיך בארויקן

призе́мист||ый 1. יאָדערדיקער; 2. (*низкий*) נידעריקער; ~ые до́мики נידעריקע הייזלעך, הייזער סאמע בא דער ערד

приземле́ние *с* לאנדונג וו

приземли́ться *сов.*, **приземля́ться** *несов.* לאנדן

призёр *м* פּריזיאָר מ ־ן, = פּריז־געווינער מ

при́зма *ж* פּריזמע וו ־ס

признава́ть(ся) *несов. см.* призна́ть(ся)

при́знак *м* סימען מ (מצ. סימאָנים); не подава́ть ~ов жи́зни ניט ארויסווײַזן* קיין סימאָנים פון לעבן; по всем ~ам לויט אלע סימאָנים

призна́ние *с* 1. *(действие)* אנערקענונג וו, אנערקענען ד; 2. *(исповедь)* דאָס מודה זײַן זיך ד; *(виновного тж.)* שולד־אנערקענונג וו; ~ в любви́ ליבע־דערקלערונג וו; 3. *(общественное уважение)* אנערקענונג וו; заслужи́ть всео́бщее ~ פארדינען אלגעמיינע אנערקענונג

при́знанный אנערקענטער; ~ тала́нт אן אנערקענטער טאלאנט

призна́тельн||ость *ж* דאנקבארקײט וו; ~ый דאנקבא־רער; я вам призна́телен כ׳בין אײַך דאנקבאר

призна́ть *сов.* 1. אנערקענען; ~ *како́е-л.* госуда́рство אנערקענען א מלוכע; 2. *(согласиться с чем-л.)*: ~ *чью-л.* правоту́ אָפּגעבן* עמעצן דאָס גערעכט; ~ свою́ оши́бку אנערקענען דעם אייגענעם פעלער; 3. *(прийти к какому-л. заключению)* דערקלערן, אנערקענען; ~ *кого́-л.* вино́вным אנערקענען [דערקלערן] עמעצן פאר שולדיק; ~ себя́ побеждённым אנערקענען [דערקלערן] זיך פאר באזיגט; ~ поле́зным אנערקענען [געפינען*] פאר נוצלעך; ~ся *сов.* מודה זײַן* זיך; они́ во всём призна́лись זיי האָבן זיך אין אלץ מודה געווען; ~ся в любви́ דערקלערן זיך אין ליבע; ◇ ~ся *(сказа́ть)* אָפן גערעדט, דעם עמעס זאָגנדיק

при́зрак *м* געשפּענסט ד ־ער

при́зрачн||ость *ж* אילוזאָרישקײט וו; ~ый 1. גע־שפּענסטארטיקער; ~ое виде́ние א געשפּענסטארטיקע זעונג; 2. *(мнимый)* אילוזאָרישער; 3. *(неясный)* מעטושטעשער

призре́ть *сов. (вин.) уст.* נעמען* אף זיך די אופ־זיכט (איבער)

призы́в *м* 1. רוף מ; *(обращение тж.)* אופרוף מ; 2. *(лозунг)* לאָזונג מ ־ען; Первома́йские ~ы ЦК КПСС די לאָזונגען פון צק קפּסס צום ערשטן מײַ; 3. *воен.* פּריזיוו מ; ◇ Ле́нинский ~ לענינישער צורוף

призыва́ть *несов. см.* призва́ть; ~ся *несов. разг.* שטיין* [שטעלן זיך] צום פּריזיוו

призывн||и́к *м* פּריזיוווניק מ ־עס; ~о́й פּריזיוו־; ~о́й во́зраст פּריזיוו־עלטער מ; ~о́й пункт פּריזיוו־פּונקט מ

призы́вный רוף־; ~ крик רוף מ ־ן

при́иск *м* גרוב וו ־ן, גרובן מ ־ס; золоты́е ~и גאָלד־גרובן מצ.

прииска́ть *сов.*, **прии́скивать** *несов. разг.* צוזוכן

прийти́ *сов.* 1. קומען*, צו גיין* קומען*; *(прибыть)* אָנקומען*; ~ домо́й אהיים (צו גיין) קומען*; по́езд пришёл с опозда́нием דער צוג איז אָנגעקומען מיט א פאר־שפּעטיקונג; посы́лка должна́ ~ через неде́лю דאָס פּעקל דארף אָנקומען אין א וואָך ארום; 2. *(наступать)* (אָנ)קומען*; пришла́ о́сень ס׳איז (אָנ)געקומען דער הארבסט; пришло́ вре́мя расста́ться ס׳איז געקומען די צײַט זיך צעשיידן; 3. *(возникать, появляться)* (אָנ)קומען*, אָנ־הייבן* זיך; постепе́нно к нему́ пришла́ уве́ренность ביס־לעכווײַז איז צו אים געקומען די זיכערקײט; э́то пришло́ по́сле его́ пе́рвого выступле́ния на сце́не דאָס האָט זיך אָנגעהויבן [באוויזן] נאָך זײַן ערשטן אופטריט אף דער בינע; 4. *(к дат.; достигнуть)* (צו) קומען*; ~ к заключе́нию קומען* צו א באשלוס; ~ к соглаше́нию קומען* צו א העסקעם [צו א אײַנפארשטענדעניש]; ~ в отча́яние ארײַנפאלן* אין יעוש; ~ в восхище́ние אנציקט ווערן*; ◇ ~ в го́лову, на ум אײַנפאלן*, קומען* אפן געדאנק; ~ в упа́док גיין* צו גרונט; *(об искусстве и т.п.)* דעגראדירן; ~ в себя́ קומען* צו זיך; ~ в движе́ние קומען* אין באוועגונג, רירן זיך; ~ в чу́вство קומען* צו זיך; ~ на по́мощь קומען* צו הילף

прийти́сь *сов.* 1. *(оказаться на каком-л. месте)* אויסקומען*; поло́ска све́та пришла́сь ей пря́мо на глаза́ דער פּאס שײַן איז איר אויסגעקומען פּונקט אף [אין] די אויגן; 2. *(соответствовать чему-л.)* (פּונקט) צו זײַן* דער מאָס; боти́нки пришли́сь по ноге́ די שיך זײַנען (פּונקט) צו דער מאָס; 3. *(совпасть с чем-л.)* אויספאלן*; Пе́рвое ма́я пришло́сь на сре́ду דער ערשטער מײַ איז אויסגעפאלן (אף) מיטוואָך; 4. *безл. (оказаться необходимым)*: мне пришло́сь уе́хать איך האָב געמוזט אוועק־פאָרן, מיר איז אויסגעקומען אוועקצופאָרן; 5. *безл. (случаться)*: мне пришло́сь тяжело́ כ׳האָב געהאט א שווער שטיקל צײַט; 6. *(причитаться)* אויסטראָגן*; на ка́ждого пришло́сь по десяти́ рубле́й אף יעדן איינעם האָט אויסגעטראָגן צו צען רובל; ◇ ~ *кому́-л.* по вку́су זײַן* עמעצן צום הארצן; ~ кста́ти זײַן* צו דער רעכטער צײַט; где придётся ווו עס וועט זיך מאכן, ווו ס׳מאכט זיך; что придётся וואָס ס׳וועט זיך מאכן; וואָס ס׳מאכט זיך; וואָס ס׳האָט זיך געמאכט

прика́з *м* באפעל מ ־ן; ~а́ние *с* פאראָרדענונג מ ־ען; באפעל מ ־ן

приказа́ть *сов.*, **прика́зывать** *несов.* באפעלן*; ~ *кому́-л.* сде́лать *что-л.* באפעלן* עמעצן טאָן עפּעס; ему́ бы́ло прика́зано яви́ться на сле́дующий день מע האָט אים געהייסן קומען אפן צווייטן טאָג; как прика́жете вас понима́ть? ווי זאָל [דארף] איך אײַך פארשטיין?; ◇ что прика́жете? מיט וואָס קען איך אײַך דינען?; приказа́ть до́лго жить אָפּזאָגן די עטלעכע גילדן; זײַן א גוטער בע־טער *уст.*

прика́лывать *несов. см.* приколо́ть

прика́нчивать *несов. см.* прико́нчить

прика́рмливать *несов.* צוהאָדעווען

прикаса́ться *несов. см.* прикосну́ться

прикати́ть *сов.* 1. צוקאטשען, צוקײַקלען; 2. *разг. (приехать)* אָנפאָרן*, געבן* א פאָר צו

прики́дывать(ся) *несов. см.* прики́нуть(ся)

прики́нуть *сов. разг.* 1. *(прибавить)* צוּוּוארפן*, אונטערווארפן*; 2. *(приблизительно подсчитать)* מאכן א רעכן [א כעזשבן], טאָן* דעם כעזשבן; ~ в уме́ א רעכן טאָן* אפן קאָפּ; 3. *(определить вес)* א פּרווו טאָן* א וועג טאָן* עפּעס אף (פון) די וואָג; ~ на руке́ *что-л.* ... דער האנט; ~ся *сов. разг.* מאכן זיך, פארשטעלן זיך; ~ся больны́м מאכן זיך שלאף

прикла́д *м* 1. *(оружия)* קאָלבע וו ־ס; 2. *(в портновском деле)* דאָקלאד מ, צודאט מ

прикладн||о́й אָנווענדלעכער, פּראקטישער; ~о́е иску́сство פּראקטישע קונסט; ~ы́е нау́ки פּראקטישע [אָנווענד־לעכע] וויסנשאפטן

прикла́дывать *несов. см.* приложи́ть

прикле́ивать(ся) *несов. см.* прикле́ить(ся)

приклепа́ть *сов.* צוניט(עוו)ן

приклони́ть *сов.:* ему́ не́где го́лову ~ ער האָט ניט ווו דעם קאָפּ אנידערצולייגן, ער האָט ניט קיין מאָקעם־מענוכע־

приключа́ться *несов. см.* приключи́ться

приключе́н||ие *с* (*происшествие*) פּאַסירונג וו ־ען, פארלויפעניש וו; (*похождения*) אוואנט(י)ור וו ־ן; иска́тели ~ий מצ. אוואנטיוריסטן; ~ческий אוואנט(י)ור־; ~ческий фильм אוואנטיור־פילם מ ־ען

приключи́ться *сов. разг.* פּאָרקו־, גשען*, טרעפן* זיך מען*

прикова́ть *сов.*, **прико́вывать** *несов.* 1. צושמידן, צוקאָוועון; 2. *перен.:* страх прикова́л его́ к ме́сту פאר שרעק האָט ער זיך ניט געקאָנט רירן פון אָרט; ~ к себе́ всео́бщее внима́ние צושמידן [צוציען*] צו זיך די אלגעמיינע אופמערקזאמקייט; быть прико́ванным к посте́ли ניט קאָנען* אראָפּגיין, זיין* צוגעשמידט צום בעט פונעם בעט

прикола́чивать *несов.*, **приколоти́ть** *сов.* *צושלאָגן, צוקלאפן

приколо́ть *сов.* צושפיליען

прикомандирова́ть *сов.* צוקאָמאנדירן

прико́рм *м* (*гру́дных дете́й*) צוגאָב־דערנערונג וו; (*скота*) צוגאָב־פיטער ז, צוגאָב־האָדוווליע וו

прикоснове́ние *с* צוריר מ

прикосну́ться *сов.* צורירן זיך

прикра́сить *сов.* צופוצן, פארשענערן

прикра́с||ы *мн.* (*ед.* прикра́са *ж*) *разг.:* пра́вда без ~ דער עמעס ווי ער שטייט און גייט, דער הוילער עמעס; рассказа́ть о *чём-л.* без ~ דערציילן וועגן עפּעס אָן פוצן

прикра́шивать *несов. см.* прикра́сить

прикрепи́ть *сов.* 1. צופעסטיקן; (*привязать тж.*) צובינדן*; (*приколоть*) צושפיליען; 2. (*передать в чьё-л. ведение*) צופעסטיקן; ~ практика́нтов к о́пытным рабо́чим צופעסטיקן די פראקטיקאנטן צו געניטע [דערפארענע] ארבעטער; 3. (*зарегистрировать для обслуживания*) צופעסטיקן; ~ *кого-л.* к поликли́нике צופעסטיקן עמעצן צו א פּאָליקליניק

прикрепле́ние *с* 1. צופעסטיקן ז; (*верёвкой и т.п. тж.*) צובינדן ז; (*булавкой*) צושפיליען ז; 2. (*регистрация*) צופעסטיקונג וו

прикрепля́ть *несов. см.* прикрепи́ть

прикри́кнуть *сов.* (на *вин.*) אָנשרייען* (אף), געבן* א געשריי (אף)

прикрути́ть *сов.*, **прикру́чивать** *несов.* 1. צודרייען; 2. (*фитиль в лампе*) ארײַנדרייען (עפּעס)

прикры́ть *сов.* 1. צודעקן, פארדעקן; 2. (*скрыть*) פארמאסקירן, פארבאהאלטן*; 3. (*заслонить*) פארשטעלן; (*защитить войсками*) שיצן; צודעקן; ~ наступле́ние צודעקן דעם אָנגריף; ~ фла́нги שיצן די פלאנגען; 4. (*неплотно закрыть*) צומאכן (עפּעס); 5. *разг.* (*прекратить*) ליקווידירן, פארמאכן, צומאכן; ~ся *сов.* 1. (עפּעס) צודעקן זיך (וואָס), פארדעקן זיך (עפּעס); 2. (*скрывать*) פארמאסקירן זיך; (*оправдаться*) פארענטפערן זיך; ~ся краси́выми фра́зами אָפּקומען* מיט שיינע ווערטער; 3. (*заслоняться*) פארדעקן זיך, פארשטעלן זיך; ~ся от со́лнца פארדעקן זיך פון דער זון; 4. (*неплотно закрываться*) צומאכן זיך (עפּעס)

прикупа́ть *несов.*, **прикупи́ть** *сов.* צוקויפן

прику́ривать *несов.*, **прикури́ть** *сов.* פאררייכערן; (*от другой папиросы*) צורייכערן

при́ку́с *м* געביס מ ־ן

прикуси́ть *сов.* 1. צובײַסן*; 2.: ~ язы́к אָפּבײַסן* די צונג; *перен.* פארמאכן דאָס מויל

прила́в||ок *м* טאָמבאנק מ (מצ. ..בענק), סטאָיקע וו ־ס; рабо́тник ~ка = פארקויפער מ, קראָם־אָנגעשטעלטער מ ..טע

прилага́тельн||ый: и́мя ~ое *грам.* אדיעקטיוו מ ־ן

прилага́ть *несов. см.* приложи́ть 2, 3

прила́дить *сов.*, **прила́живать** *несов.* צופּראווען, צופאסן

приласка́ть *сов.* צולאשטשען

прилега́||ть *несов.* 1. (к *дат.; примыкать*) זײַן* [ליגן*] ארומכאפן (גוט), בײַשכײַנעס (מיט); 2. (*об одежде*) צושטיין* (גוט), ארומכאפן

прилежа́ние *с* פלײַס מ, האסמאָדע וו

прилежа́щий: ~ у́гол *мат.* בײַליגנדיקער ווינקל

приле́жный פלײַסיקער; ~ учени́к א פלײַסיקער שילער, א טאַלמיד א מאַסמיד

прилепи́ть *сов.* צוקלעפּן; ~ся *сов.* 1. צוקלעפּן זיך; 2.: к горе́ прилепи́лись бе́ленькие до́мики צום בארג טוליען זיך ווײַסינקע הײַזלעך

прилёт *м* דאָס קומען צו פליען; (*самолёта тж.*) אָנקומען ז, אָנקום מ

прилета́ть *несов.*, **прилете́ть** *сов.* קומען* צו פליען; *разг.* (*примчаться*) קומען* צו יאָגן, ארײַנפליען*

приле́чь 1. צולייגן זיך; (*поспать*) כאפּן א דרעמל; 2. (*пригнуться — о траве и т.п.*) צובייגן* זיך; (*осесть — о пыли*) זעצן זיך

прили́в *м* צופלוס מ ־ן; ~ и отли́в צופלוס און אָפּפלוס; ~ кро́ви к голове́ דער צופלוס פון בלוט צום קאָפּ; ~ де́нежных средств דער צופלוס פון געלט־מיטלען; ~ революцио́нного движе́ния אָנוווקס פון רעוואָליוציאָנערער באוועגונג; ~ сил א צופלוס פון קויכעס

прилива́ть *несов. см.* прили́ть

прилипа́ть *несов.*, **прили́пнуть** *сов.* 1. צוקלעפּן זיך; 2. *разг.* (*приставать*) צושטיין*, צוטשעפען זיך

прили́пчивый 1. קלעפּיקער; 2. *разг.* (*заразительный*) קלעפּיקער; 3. *разг.* (*о человеке*) אײַנגעגעסענער

прили́||ть *сов.* 1. (*прибавить*) צוגיסן*, דערגיסן*; 2. (*прихлынуть*) צופליסן*, צושטראָמען; кровь ~ла́ к голове́ דאָס בלוט איז ארײַן אין קאָפּ (ארײַן), דאָס בלוט האָט צוגעגאָסן צום קאָפּ

прили́ч||ие *с* אָנשטענדיקייט וו, איידלקייט וו; соблюда́ть ~ия אופירן זיך פײַן [אָנשטענדיק]; для ~ия פון יויצע וועגן; ~но *нареч.* 1. אָנשטענדיק; веди́ себя́ ~но! פיר זיך אוף אָנשטענדיק!; он ~но одéт ער איז אָנגעטאָן גאנץ פײַן; 2. *разг.* (*неплохо*) נישקאָשעדיק; чу́вствовать себя́ ~но פילן זיך (גאנץ) נישקאָשעדיק; ~ный 1. אָנשטענדיקער; (*порядочный*) לײַטישער; פײַנער; 2. *разг.* (*неплохой*) נישקאָשעדיקער, גאנץ פײַנער; (*изря́дный*) היפשער; ~ная зарпла́та א גאנץ פײַן געהאלט; ~ная су́мма א היפשע סומע

приложе́ние *с* 1. (*в книге и т.п.*) בײַלאגע וו ־ס;

(в виде отдельной книги, брошюры и т.п.) צונאָב מ ־ן; 2. *грам.* אפּאָזיציע װ ־ס

приложи́ть *сов.* 1. צולייגן; 2. *(присоединить)* בײַלייגן; к заявле́нию ну́жно ~ две фотогра́фии צו דער מעלדונג דארף מען בײַלייגן צוויי פאָטאָגראפיעס; 3. *(применить)* אָנווענדן; ~ все си́лы אָנווענדן אלע קויכעס

прилуне́ние *с* לאנדן אף דער לעוואָנע, דאָס לעוואָנע־לאנדונג װ

прилуни́ться *сов.* לאנדן אף דער לעוואָנע

прильну́ть *сов.* צוטוליען זיך, צודריקן זיך

прима́нивать *несов.*, **примани́ть** *сов. охот.* פארנארן

прима́нк||а *ж* לאָקער־שפּײַז װ, פארנארעכץ ז; *перен.* לעקעכל ז ־עך; служи́ть ~ой צוציִען*

примелька́||ться *сов. разг.* ווערן* א געוויינלעכע זאך; он ~лся דאָס אויג האָט זיך צו אים צוגעוווינט; מע זעט אים זייער אָפט

примене́ни||е *с* 1. אָנווענדונג װ, אָנווענדן ז; ~е но́вых ме́тодов произво́дства דאָס אָנווענדן נײַע פּראָדוציר־מעטאָדן; находи́ть ~е אָנגעווענדט ווערן*; досто́йный лу́чшего ~я וואָס איז ווערט [וואָס פארדינט] א בעסערע אָנווענדונג; ~е вооружённой си́лы דאָס אָנקומען צו געווער, דאָס אָנווענדן געווער; в ~и к *чему-л.* אין באצוג אף [צו] עפּעס, בענוגייע צו עפּעס; 2. *(к условиям местности)* אדאפּטירונג װ

примени́м||ость *ж* אָנווענדלעכקײַט, אָנווענדבארקײַט װ; ~ый אָנווענדלעכער, אָנווענדבארער; וואָס מע קען אָנווענדן *после сущ.*

примени́тельно *нареч.* (к *дат.*) אין באצוג (אף, צו), בענוגייע (צו)

примени́ть *сов.* אָנווענדן; *(использовать тж.)* אויסניצן; ~ся *сов.* צופּאסן זיך

применя́ть(ся) *несов. см.* примени́ть(ся)

приме́р *м* 1. בײַשפּיל מ ־ן; *(образец тж.)* מוסטער מ ־ן; привести́ ~ א בײַשפּיל ברענגען*; ~ му́жества א בײַשפּיל פון מוטיקײַט; ~ великоду́шия א בײַשפּיל פון גרויסמוטיקײַט; сле́довать *чьему-л.* ~у (נאָכ)פאָלגן עמעצנס בײַשפּיל; по ~у נאָך [לויט] דעם בײַשפּיל; служи́ть ~ом זײַן* [דינען פאר] א בײַשפּיל; 2. *(математический)* בײַשפּיל מ ־ן; ◇ к ~у צום בײַשפּיל; לעמאָשל, אשטייגער; не в ~ 1) *(в отличие)* אין קעגנזאץ (צו), אין אונטערשייד (פון); 2) *(гораздо)*: не в ~ бо́льше א סאך [פיל] מער; наказа́ть для ~а באשטראָפן, מע זאָל האָבן צו געדענקען

примерза́ть *несов.*, **примёрзнуть** *сов.* (к *дат.*) צופרירן* (צו), צוגעפרוירן ווערן* (צו)

приме́рить *сов.* מעסטן*; *(готовое изделие)* אָנמעסטן*, צומעסטן*

приме́рка *ж* מעסטן ז, אָנמעסטן ז

приме́рн||о *нареч.* 1. *(образцово)* מוסטערהאפט, מוסטערדיק; вести́ себя́ ~о אויפירן זיך מוסטערהאפט [מוסטערדיק]; 2. *(приблизительно)* אן ערעך; *(почти, около тж.)* קימאט; ~ый 1. *(образцовый)* מוסטערדיקער, מוסטערהאפטער; 2. *(приблизительный)* בעערעכדיקער

примеря́ть *несов. см.* приме́рить

при́месь *ж* צומיש מ ־ן; с ~ю *чего-л.* מיט א צומיש פון עפּעס, געמישט מיט עפּעס

приме́т||а *ж* סימען מ (מצ. סימאָנים); ◇ име́ть на ~е האָבן* אין אויג

примета́ть *сов.* צוסטריגעווען

приме́тить *сов. разг.* באמערקן; *(запомнить)* פארגעדענקען

приме́тный 1. *(заметный)* קאָנטיקער, אָנזיכטיקער; 2. *(обращающий на себя внимание)* בולעטער; וואָס ווארפט זיך אין די אויגן *после сущ.*

примётывать *несов. см.* примета́ть

примеча́||ние *с* אָנמערקונג װ ־ען; *(сноска)* פוסנאָטע װ ־ס; ~ние на поля́х ראנד־אָנמערקונג װ ־ען; ~тельный מערקווירדיקער

примеча́ть *несов. см.* приме́тить

примеша́ть *сов.*, **приме́шивать** *несов.* צומישן

примина́ть *несов. см.* примя́ть

примире́н||ец *м* פשאָרעניק מ ־עס; ~ие *с* שאָלעם מ; суд зако́нчился ~ием сторо́н דער מישפּעט האָט זיך פארענדיקט מיט א פשאָרע [מיט אן אויסגלײַך] צווישן די צדאָדים; ~ческий פשאָרעמאכערישער, פשאָרע־; ~чество *с* פשאָרעמאכערײַ װ

примири́тельн||ый 1. *(миролюбивый)* פרידלעכער; ~ый тон א פרידלעכער טאָן; 2. *юр.* אויסגלײַך־; ~ые фу́нкции אויסגלײַך־פונקציעס מצ.

примири́ть *сов.* (*вин.*) שאָלעם מאכן (צווישן); *(в имущественном споре и т.п. тж.)* אויסגלײַכן*; ~ся *сов.* שאָלעם מאכן; ~ с мы́слью שאָלעם מאכן מיטן געדאנק

примити́вный פרימיטיווער

примкну́ть *сов.* (к *дат.*; *присоединиться*) צושטיין* (צו); אָנשליסן* זיך (אָן); ◇ ~ штык ארופטאָן* דעם באגנעט

примо́лкнуть *сов. разг.* אנשוויגן ווערן*, שטיל ווערן*

примо́рский בײַיאמישער; ~ го́род א בײַיאמישע שטאָט

примо́рье *с* יאם־געגנט װ, א בײַיאמישע געגנט

примо́чка *ж* צונעצעכץ ז; свинцо́вая ~ בלײַוואסער ז

при́мула *ж* פרימול װ ־ן, שליסלבלום װ ־ען

при́мус *м* פרימוס מ ־ן

примча́ться *сов.* קומען* צו יאָגן

примыка́ть *несов.* (к *дат.*) 1. *см.* примкну́ть; 2. *(быть смежным)* זײַן* [ליגן*] בישכיינעס (מיט)

принадлеж||а́ть *несов.* 1. *(быть чьей-л. собственностью)* געהערן; дом ~и́т его́ роди́телям די שטוב געהערט זײַנע עלטערן; 2. *(быть чьим-л. творением)* געהערן; карти́на ~и́т ки́сти изве́стного худо́жника דאָס דאָזיקע בילד געהערט [איז א ווערק פון] א באַרימטן קינסטלער; кому́ ~а́т э́ти слова́? וועמענס ווערטער זײַנען דאָס?; 3. *(быть свойственным кому-л.)* געהערן, האָבן*; хи́мии ~и́т большо́е бу́дущее כעמיע האָט א גרויסע° צוקונפט; 4. *(входить в состав чего-л.)* געהערן, אָנגעהערן; ~ать к гру́ппе (אָנ)געהערן צו דער גרופּע; э́тот рома́н ~и́т к лу́чшим произведе́ниям мирово́го иску́сства דער דאָזיקער ראָמאן געהערט צו די בעסטע ווערק פון דער וועלטקונסט; он ~и́т к числу́ лу́чших писа́телей на́шей эпо́хи ער געהערט צו די בעסטע [ער איז איינער פון די בעסטע] שרײַבער פון אונדזער עפּאָכע

принадле́жност||ь *ж* 1. *чаще мн.* *(предметы)* געצײַג ז; אקסעסואר מ ־ן; пи́сьменные ~и שרײַבגעצײַג ז; посте́льные ~и בעטגעצײַג ז, בעטגעוואנט ז; ~и туале́та טואלעט־דעטאלן מצ., טואלעט־אקסעסוארן מצ.; 2. *(не-*

отъемлемое свойство) אײַגנטימלעכ־, גרונט־שטריך מ ־ן קײַט ‖ ־ן; 3. (*к организации и т.п.*) אָנגעהעריקײַט ‖; клáссовая ~ь ‖ קלאַסן־אָנגעהעריקײַט

принарядить *сов. разг.* פֿאַרפּוצן, אױספּוצן; **~ся** *сов. разг.* פֿאַרפּוצן זיך, אױספּוצן זיך

принестú *сов.* 1. ברענגען*, צו טראָגן*, ברענגען*; ~ чемодáн ברענגען* (צו טראָגן) דעם טשעמאָדאַן; ~ весть ברענגען* די ידיעה; 2. (*родить — о животных*) האָבן*; 3. (*давать урожай*) געבן*; 4. (*давать в результате*) געבן*, ברענגען*; ~ прúбыль געבן* [אַרײַנברענגען*] רעווח; ~ пóльзу ברענגען* נוצ(ן); 5.: ~ благодáрность *кому-л.* באַדאַנקען עמעצן; ~ в дар *что-л.* שענקען* [אונטערטראָגן*] עפּעס, געבן* עפּעס פֿאַר א מתּנה; ◇ ~ счáстье *кому-л.* ברענגען* עמעצן גליק; ~ в жéртву ברענגען* פֿאַר א קרבן

принижáть *несов. см.* принúзить

принúженность *ж* ‖ דערנידעריקטקײַט

принúженный 1. דערנידעריקטער; (*выражающий покорность*) האַכנאָעדיקער; 2. (*унизительный*) נידעריקער; נעכאָסדאָרגעדיקער *уст.*

принúзить *сов.* 1. (*унизить*) דערנידעריקן; 2. (*роль, значение*) פֿאַרקלענערן, פֿאַרמינערן

принимáть(ся) *несов. см.* принять(ся)

принорáвливать(ся) *несов. см.* принорови́ть(ся)

принорови́ть *сов. разг.* צופּאַסן; **~ся** *сов. разг.* צופּאַסן זיך

приносúть *несов. см.* принестú

приношéние *с* געשאַנק מ ־ען

принудúтельный צוואַנג־; ~ труд ‖ צוואַנג־אַרבעט

принýдить *сов.*, **принуждáть** *несов.* צווינגען*, נייטן

принуждéн‖ие *с* צוואַנג מ; по ~ию געצוווּנגענערהייט, אונטערן דרוק; без ~ия אָן צוואַנג; (*добровольно*) מיט אייגענעם ווילן

принуждённость *ж* ‖ געצוווּנגענקײַט, ‖ ניט־פֿרײַקײַט

принуждённый געצוווּנגענער, ניט־פֿרײַער; ~ смех א געצוווּנגען געלעכטער

принц *м* פּרינץ מ ־ן; (*в сказках и т.п.*) בען־מײלעך מ (מצ. בניי־מלאָכים, ־ס); **~éсса** *ж* פּרינצעסן ‖ ־ס; (*в сказках и т.п.*) באַס־מאַלקע ‖ ־ס

прúнцип *м* פּרינציפּ מ (מצ. פּרינציפּן); ◇ из ~а פּרינציפּיעל; в ~е אין פּרינציפּ, פּרינציפּיעל

принципиáльн‖ость *ж* ‖ פּרינציפּיעלקײַט; **~ый** פּרינציפּיעלער; ~ый вопрóс א פּרינציפּיעלע פֿראַגע; ~ый человéк א מענטש מיט פֿעסטע פּרינציפּן, א פּרינציפּיעלער מענטש

прия́тие *с* נעמען ז, אָננעמען ז

прия́ть *сов.* 1. (*взять*) נעמען*; 2. (*вступать в управление предприятием и т.п.*) איבערנעמען*; (*пост, должность*) אָננעמען*; ~ рóту איבערנעמען* די ראָטע; ~ пост дирéктора אָננעמען* דעם פּאָסטן פֿון א דירעקטאָר; ~ назначéние אָננעמען* די באַשטימונג; 3. (*включать в состав чего-л.*) צונעמען*; егó прúняли в институ́т מע האָט אים צוגענומען אין אינסטיטוט; ~ на рабóту צונעמען* אויף אַרבעט; 4. (*посетителей, гостей и т.п.*) אויפֿנעמען*, צונעמען*; ~ делегáцию אויפֿנעמען* א דעלעגאַציע; ~ послá אויפֿנעמען* אן אַמבאַסאַדאָר; ~ больнóго צונעמען* א פּאַציענט; ~ гостéй צונעמען* [אויפֿנעמען*] געסט; хорошó ~ *кого-л.* גוט° צונעמען* [אויפֿנעמען*] עמעצן; 5. (*проявить какое-л. отношение к чему-л.*) אויפֿנעמען*; спектáкль прúняли хорошó דעם ספּעקטאַקל האָט מען גוט° אויפֿגענומען; они́ с большóй рáдостью прúняли э́ту весть זיי האָבן אויפֿגענומען מיט גרויס° פֿרייד די דאָזיקע ידיעה; 6. (*согласиться с чем-л.*) אָננעמען*; 7. (*утвердить*) אָננעמען*; באַשטעטיקן; ~ резолю́цию אָננעמען* א רעזאָלוציע; 8. (*по радио, телеграфу, телефону*) אויפֿנעמען*; 9.: ~ решéние אָננעמען* א באַשלוס, באַשליסן*; ~ учáстие נעמען* אן אָנטייל, באַטייליקן זיך; 10. (*стать последователем учения, религии*) אָננעמען*; 11. (*вид, форму*) אָננעמען*, באַקומען*; гóрод прúнял прáздничный вид די שטאָט האָט אָנגענומען [באַקומען] א יאָמטעוודיק אויסזען; ~ опáсный харáктер אָננעמען* א געפֿערלעכן כאַראַקטער; 12. (*лекарство*) אײַננעמען*; ~ миксту́ру אײַננעמען* א מיקסטור; 13. (*подвергнуться какой-л. процедуре*) צונעמען*; ~ вáнну מאַכן זיך א וואַנע, צונעמען* א וואַנע; 14. (*за вин.; счесть*) האַלטן* (פֿאַר), רעכענען (פֿאַר); (*по ошибке*) אָננעמען* (פֿאַר); ~ всерьёз אָננעמען* פֿאַר ערנסט; егó прúняли за когó-то другóго מע האָט אים אָנגענומען פֿאַר עמעצן אַנדערש; éсли я откажу́сь, меня́ прúмут за ненормáльного *разг.* אויב איך וועל זיך אָפּזאָגן, וועט מען מיך האַלטן פֿאַר א משוגענעם; 15.: ~ ребёнка (*при родах*) נעמען* דאָס קינד; 16.: ~ к свéдению נעמען* צו קענטעניש; ~ чью-л. стóрону אָננעמען* זיך שטעלן זיך אויף עמעצנס זײַט, פֿאַר עמעצן; ~ присягу אָננעמען* די שבועה, געבן* א שבועה, שווערן*; ◇ ~ бой אָננעמען* די שלאַכט; ~ во внимáние נעמען* אין אַכט; ~ блúзко к сéрдцу נעמען* זיך צום האַרצן; **~ся** *сов.* 1. (*за что-л.; приступить к чему-л.*) נעמען* זיך (פֿאַר עפּעס); ~ся за рабóту נעמען* זיך פֿאַר דער אַרבעט; 2. (*за кого-л.*) *разг.* (*воздействовать*) נעמען* זיך (פֿאַר, צו); 3. (*о растениях*) צונעמען* זיך; (*о вакцине тж.*) אָננעמען* זיך

приободрúть *сов.* (*вин.*) דערמוטיקן, דערמונטערן, צוגעבן* מוט (דאַט.); **~ся** *сов.* מונטערער ווערן*, העטערער ווערן*

приобрестú *сов.*, **приобретáть** *несов.* 1. דערווערבן*, אײַנשאַפֿן* זיך; (*купить*) קויפֿן; 2. (*получить*) באַקומען*; ~ вáжное значéние באַקומען* א גרויסן° באַדײַט; ~ óпыт אָנזאַמלען [באַקומען*] דערפֿאַרונג; ~ авторитéт דערווערבן* אוטאָריטעט

приобретéние *с* 1. ‖ דערווערבונג, דאָס אײַנשאַפֿן זיך; 2. (*покупка, вещь*) קניע ‖ ־ס; 3. *перен.* געווינס ז ־ן

приобщáть(ся) *несов. см.* приобщúть(ся)

приобщéние *с* (צו) ‖ צובאַהעפֿטונג; דאָס באַהעפֿטן זיך (צו)

приобщúть *сов.* 1. באַהעפֿטן*; 2. (*документы и т.п.*) בײַלייגן, צוגעבן*; **~ся** *сов.* (*к дат.*) צובאַהעפֿטן* זיך, אָנשליסן* זיך (אָן), זיך (צו); ~ся к культу́ре צובאַהעפֿטן* זיך צו קולטור; ~ся к общéственной жúзни אײַנשליסן* זיך [אָנהייבן* זיך באַטייליקן] אין געזעלשאַפֿטלעכן לעבן

приодéть *сов. разг.* באַקליידן, אויסקליידן; **~ся** *сов. разг.* אויספּוצן זיך, אויסקליידן זיך

приоритéт *м* פּריאָריטעט מ

приостанáвливать(ся) *несов. см.* приостановúть(ся)

приостановúть *сов.* פֿאַרהאַלטן*; אָפּשטעלן (אויף א צײַט); **~ся** *сов.* פֿאַרהאַלטן* זיך, אָפּשטעלן זיך (אויף א צײַט)

приотвори́ть *сов.*, **приотворя́ть** *несов.* **צוֹעפֿענען**

приоткрыва́ть(ся) *несов. см.* приоткры́ть(ся)

приоткры́ть *сов.* **צוֹעפֿענען**; ~ глаза́ **עטוואָס עפֿענען די אויגן [אופֿמאכן]**; ~ся *сов.* **צוֹעפֿענען זיך**

приохо́тить *сов.* (к *дат.*) **אײַנפֿלאַנצן ליבע [כּיישעק] (צו)**

припада́ть *несов.* 1. *см.* припа́сть; 2. (*хромать*): ~ на пра́вую [ле́вую] но́гу **אוּנטערהינקען* [צוֹהינקען*] אויפֿן רעכטן [לינקן] פֿוס**

припа́д||ок *м* 1. *мед.* **אָנפֿאַל** ם **־ן; אַטאַקע** װ **־ס**; серде́чный ~ок **האַרץ־אַטאַקע** װ **־ס**; 2.: в ~ке гне́ва **װען ס'איז אָנגעקומען [צוֹגעטראָטן] דער קאַס**

припа́йка *ж* 1. (*действие*) **צוֹלייטן** ז; 2. (*припаянная часть*) **צוֹלייטעכץ** ז

припаса́ть *несов.*, **припасти́** *сов.* (*вин.*) *разг.* **פֿאַרגרייטן, באַזאָרגן זיך (מיט)**; (*ответ и т.п.*) **פֿאַרהאַלטן* גרייט**

припа́сть *сов.* 1. (к *дат.*) **צוֹפֿאַלן* (צו); צוֹדריקן זיך (צו)**; 2. (на *вин.*) **אַראָפּפֿאַלן* זיך**; ~ на коле́но **אַראָפּפֿאַלן* זיך אויף איין קני**

припа́сы *мн.* 1. **פֿאַרגרייטונגען** מצ.; съестны́е припа́сы **שפּײַז־רעזערוון** מצ., **פּראָוויאַנט** ם, **פּראָוויזיע** װ; 2. *воен.*, *охот.* **שׂיסוואַרג** ז

припая́ть *сов.* **צוֹלייטן**

припе́в *м* **צוֹזינג** ם **־ען, רעפֿרען** ם **־ען**

припева́ючи *нареч. разг.*: жить ~ **לעבן א גוטן טאָג, לעבן ווי גאָט אין אָדעס**

припёк *м*: на ~е **אויפֿן זונגלי**

припёка: сбо́ку ~ **ווי א פֿינפֿטע ראָד צום וואָגן**

припека́ть *несов.*, **припе́чь** *сов.* (*о солнце*) **בראָטן*, פֿאַליען**

приперéть *сов.*, **припира́ть** *несов.* 1. (*прижать*) **צוֹשפּאַרן, צוֹדריקן**; 2. (*закрыть*) **פֿאַרשפּאַרן, צוֹשפּאַרן**; ◇ ~ *кого-л.* к стене́ **שפּאַרן עמעצן צו דער וואַנט**

приписа́ть *сов.* 1. (*прибавить к написанному*) **צוֹשרײַבן***; 2. (*причислить к какой-л. организации, территории и т.п.*) **צוֹשרײַבן*, צוֹפֿעסטיקן**; 3. (*дат.; считать следствием чего-л.*) **דערקלערן (מיט)**; не зна́ю, чему́ э́то ~ **איך ווייס ניט, מיט וואָס זאָל מען דאָס דערקלערן**; 4. (*счесть принадлежащим кому-то*) **צוֹשרײַבן***; э́то стихотворе́ние приписа́ли поэ́ту N **אָט די ליד פֿאַרן מעכאַבער האָט מען צוֹגעשריבן דעם דיכטער N [גערעכנט פֿון אָט דער ליד האָט מען געהאַלטן] דעם דיכטער N**

припи́ска *ж* 1. (*действие*) **צוֹשרײַבן** ז; 2. (*дополнение*) **צוֹשריפֿט** װ **־ן**; (*в конце письма*) **פּאָסט־סקריפּטום** ם **־ס**; 3. *обыкн. мн. разг.* (*в отчёте и т.п.*) **צורעכענונגען** מצ.

припи́сывать *несов. см.* приписа́ть

припла́та *ж* **צוֹצאָל** ם, **צוֹצאָלן** ז

приплати́ть *сов.*, **припла́чивать** *несов.* **צוֹצאָלן**

приплести́сь *сов. разг.* **קוים דערשלעפּן זיך**

припло́д *м* **צוֹוווּקס** ם; **פּליד** ם *разг.*

приплыва́ть *несов.*, **приплы́ть** *сов.* **צוֹשווימען***; (*о судне и т.п.*) **אָנקומען***

приплю́снутый **צוֹנעפּלעטשטער**

припля́сывать *несов.* **אוּנטערטאַנצן, אוּנטערטענצלען**

приподнима́ть(ся) *несов. см.* приподня́ть(ся)

приподня́т||ый: ~ое настрое́ние **א געהויבענע שטימונג**; ~ый стиль **דערהויבענער סטיל**

приподня́ть *сов.* 1. (*отделить*) **אוּנטערהייבן*; עט־ואָס אופֿהייבן***; 2. (*загнуть*) **פֿאַרנעמען* ארויף־צו**; ~ся *сов.* **אוּנטערהייבן* זיך**; ~ся на цы́почках **אוּנטערהייבן* זיך אויף די שפּיץ פֿינגער**; ~ся на ло́кте **אוּנטערהייבן* זיך אויפֿן עלנבויגן**

приподыма́ть(ся) *несов. разг. см.* приподня́ть(ся)

приполза́ть *несов.*, **приползти́** *сов.* **צוֹקריכן***; (*по земле, по полу тж.*) **צוֹפּויזען**

припомина́ть *несов.*, **припо́мнить** *сов.* **דערמאָנען זיך, קענען* געדענקען**; наско́лько я припомина́ю **אויף וויפֿל איך קען געדענקען, מיר געדענקט זיך**; не припо́мню его́ и́мени **איך קען זיך ניט דערמאָנען זײַן נאָ־מען, איך קען זיך ניט דערמאָנען, ווי ער הייסט**

припра́ва *ж* **פֿאַרפּראַ־געוויר̇ץ־סאָוס** ם **־ן, געווירץ** ז **־ן, וועס** װ **־ס** *разг.*

припра́вить *сов.* 1. (*пищу*) **פֿאַרפּראַווען; אַרײַנטאָן* (אין)**; (*пряностями и т.п.*) **צוֹווירצן**; 2. *перен.* **צוֹווירצן**

припра́вка *ж полигр.* **צוֹריכטן** ז

приправля́ть *несов. см.* припра́вить

припря́тать *сов.* **צובאהאַלטן*, פֿאַרבאהאַלטן*, פֿאַרשטעקן**

припу́гивать *несов.*, **припугну́ть** *сов. разг.* **אָנשרעקן*, צוֹסטראַשען**

припу́дривать(ся) *несов. см.* припу́дрить(ся)

припу́дрить *сов.* **עטוואָס אָנפּודערן, צוֹפּודערן**; ~ся *сов.* **לײַכט אָנפּודערן זיך, צוֹפּודערן זיך**

припуска́ть *несов. см.* припусти́ть

припусти́ть *сов.* 1. *разг.* (*заставить бежать быстрее*) **אוּנטעריאָגן**; 2. *разг.* (*побежать быстрее*) **גיכער לויפֿן***; **נעמען* די פֿיס אויף די פּלייצעס**; 3. *разг.* (*о дожде*) **א גאָס טאָן* שטאַרקער**; 4. (*в шитье*) **נאָכלאָזן*, צוֹלאָזן*; ~ на швы לאָזן* אויף די נעט (נאָכ)**

припуха́ть *несов. см.* припу́хнуть

припу́хл||ость *ж* **אָנגעשוואָלנקייט** װ; ~ый **אָנגעשוואָלע־נער, אופֿגעלאָפֿענער**

припу́хнуть *сов.* **אָנגעשוואָלן ווערן*, אופֿלויפֿן***

прираба́тывать *несов.*, **прирабо́тать** *сов.* **צוֹפֿאַרדינען**

при́работок *м* **בײַפֿאַרדינסט** ז, **צוֹנאָב־פֿאַרדינסט** ז **־ן**

прира́внивать *несов.*, **приравня́ть** *сов.* (к *дат.*) **צוֹגלײַכן* (צו)**

прираста́ть *несов.*, **прирасти́** *сов.* 1. **צוֹוואַקסן***; 2. (*увеличиваться*) **פֿאַרגרעסערן זיך, גרעסער ווערן***

прираще́ние *с* 1. (*увеличение*) **צוֹוווּקס** ם, **פֿאַרגרעסע־רונג** װ; 2. *мат.* **צוֹוווּקס** ם

прире́зать *сов.*, **прирезáть** *несов.* 1. **קוילען**; (*перерезать горло*) **איבערשנײַדן* דעם האַלדז**; 2. (*увеличить земельный участок*) **צוֹמעסטן*, צוֹטיילן**

приро́д||а *ж* 1. **נאַטור** װ; зако́н ~ы **א געזעץ פֿון דער נאַטור, נאַטור־געזעץ** ם **־ן**; любова́ться ~ой **באַ־װוּנדערן די נאַטור**; охра́на ~ы **באַשיצונג פֿון דער נאַטור**; 2. (*сущность, характер*) **נאַטור** װ, **טבֿע** װ, **כאַראַק־טער** ם; челове́ческая ~а **די מענטשלעכע נאַטור [טבֿע]**; он до́брый по ~е **ער איז א גוטער מענטש בטבֿע [לויט זײַן נאַטור]**; ◇ (слепо́й) от ~ы **(א בלינדער) פֿון שויס פֿון דער נאַטור**; на ло́не ~ы **אין געבוירן (אָן)**

э́то в ~е веще́й דאָס איז א נאַטירלעכע זאַך; דאָס איז בעדערעך האטעווע *уст.*

приро́дн||ый 1. נאַטור־; ~ые бога́тства נאַטור־רײַכטימער מצ.; 2. *(врождённый)* געבוירענער; ~ый тала́нт א געבוירענער טאַלאַנט

прирождённый 1. *(врождённый)* געבוירענער; 2. *(имеющий все данные для какой-л. деятельности)* געבוירענער, עכטער; ~ охо́тник א געבוירענער [עכטער] יעגער

приро́ст *м* צוּוווּקס מ; ~ населе́ния דער צוּוווּקס פון דער באַפעלקערונג

приручáть *несов.*, **приручи́ть** *сов.* פאַרהיימישן, צוגעוווינען

приса́живаться *несов. см.* присе́сть 1, 4

присва́ивать *несов. см.* присво́ить

присвое́ние *с* צוייגענונג װ, צוייגענען ז

присво́ить *сов.* 1. *(завладеть)* צוייגענען, צונעמען*; 2. *(дать, предоставить)* צוייגענען; ~ *кому-л.* сте́пень до́ктора юриди́ческих нау́к צוייגענען עמעצן די שטופע דאָקטאָר פון יורידישע וויסנשאַפטן; его́ и́мя присво́ено заво́ду זײַן נאָמען האָט מען צוגעייגנט דעם זאַוואָד; נאָך אים איז אָנגערופן דער זאַוואָד

приседа́ние *с* 1. צוזיץ מ ־ן; 2. *(реверанс)* רעוועראַנס מ ־ן

приседа́ть *несов. см.* присе́сть 1, 2

присе́ст *м*: в оди́н ~ מיט איין מאָל, אין איין אָטעם

присе́сть *сов.* 1. צוזעצן זיך; ~ на ко́рточки קויערן; 2. *(сделать реверанс)* מאַכן א רעוועראַנס; 3. *разг.*: мы так и присе́ли *(от неожиданности и т.п.)* מיר זײַנען געוועזן ווי געפלעפט [ווי פאַרשטאַרט]; 4. *(для отдыха и т.п.)* צוזעצן זיך

при́сказка *ж лит.* פאַרמײַסעלע ז ־עך

прискака́ть *сов.* 1. *(приблизиться скачками)* צושפרינגען*; קומען* צו שפרינגען; 2. *(верхом на лошади)* צורײַטן*, קומען* צו רײַטן; 3. *разг.* *(примчаться, прибыть)* קומען* צו יאָגן

прискóрб||ие *с уст.*: к ~ию צום באַדויערן; с глубо́ким ~ием מיט טיפן ווייטיק [טרויער]; ~ный טרויעריקער; ~ный слу́чай א טרויעריקער פאַל

приску́чить *сов. разг.* דערעסן*, נימעס ווערן*

присла́ть *сов.* 1. *(доставить)* (צו)שיקן; ~ *кому-л.* де́ньги (צו)שיקן עמעצן געלט; 2. *(направить кого-л.)* שיקן; кто вас присла́л? ווער האָט אײַך געשיקט?

прислони́ть *сов.* *(вин. к дат.)* צושטעלן (צו), אָנשפאַרן (אָן); ~ся *сов.* *(к дат.)* צושפאַרן זיך (צו)

прислоня́ть(ся) *несов. см.* прислони́ть(ся)

прислу́га *ж* 1. *уст.* *(служанка)* דינסט װ ־ן, דינסט־מיידל ז ־עך, דינסטמויד װ (מצ. ··מיידן, ־ן); 2. *собир.* *уст.* *(слуги)* דינערשאַפט װ; 3. *собир. воен.* האַרמאַט־קאָמאַנדע װ ־ס

прислу́живать *несов.* באַדינען; ~ся *несов. разг.* וועלן* נויסע־כיין זײַן

прислу́жник *м разг.* לאַקיי מ ־ען, אונטערלעקער מ =, מעשאָרעס מ (מצ. מעשאָרסים); ~и реа́кции די יויצער־מעשאָרסים פון דער רעאַקציע

прислу́шаться *сов.*, **прислу́шиваться** *несов.* *(к дат.)* 1. *(вслушаться)* צוהערן זיך (צו), אײַנהערן זיך (אין); 2. *(принять к сведению)* צוהערן זיך (צו); ~ к го́лосу коллекти́ва צוהערן זיך צו דעם קאָלעקטיוו, הערן וואָס דער קאָלעקטיוו זאָגט

присма́тривать(ся) *несов. см.* присмотре́ть(ся)

присмире́ть *сов.* אײַנגעשטילט ווערן*, רויקער ווערן*; *(притихнуть)* בלײַבן* שטיל

присмо́тр *м* אופזיכט װ, האַשגאָכע װ; оста́вить без ~а לאָזן* אָן אָן אופזיכט

присмотре́ть *сов.* 1. (за *тв.*); *(следить)* נאָכקוקן (נאָך), האָבן* אַן אויג (אף); *(заботиться)* אַכטונג געבן* (אף); 2. *(подыскать)* אויסקוקן; ~ся *сов.* 1. *(всмотреться)* צוקוקן זיך; внима́тельно ~ся גוט° צוקוקן זיך; ~ся к *кому-л.* צוקוקן זיך צו עמעצן; 2. *(освоиться с обстановкой)* אײַנלעבן זיך; 3. *(привыкнуть к темноте — о глазах)* צוגעוווינט ווערן*

присни́||ться *сов.* כאָלעמען זיך; он мне ~лся ער האָט זיך מיר געכאָלעמט; мне ~лся сон איך האָב געזען א כאָלעם

присоедини́ть *сов.* (к *дат.*) 1. *(добавить)* צוגעבן* (צו); 2. *(включить в состав чего-л.)* פאַראייניקן (צו), אײַנשליסן* (אין באַשטאַנד פון); 3. *эл.* אָנשליסן* (אָן); ~ся *сов.* (к *дат.*) 1. *(войти в число участников)* צושטיין* (צו), פאַראייניקן זיך (צו); 2. *(выразить своё согласие)* פאַראייניקן זיך (צו); ~ся к *чьему-л.* мне́нию פאַראייניקן זיך צו עמעצנס מיינונג

присо́хнуть *сов.* (к *дат.*) צושטיין* (צו), צוגעטריקנט ווערן* (צו)

приспе́шник *м* אונטערשטופער מ ־ס; *мн.* יויצער־מעשאָרסים מצ.

приспосо́бить *сов.* צופאַסן; ~ся *сов.* צופאַסן זיך

приспосо́бленец *м пренебр.* צופאַסלער מ =, קאָניונקטורניק מ ־עס

приспособле́ние *с* 1. צופאַסונג װ, צופאַסן ז; 2. *(прибор, механизм)* מאַכשיר מ (מצ. מאַכשירים), אײַנריכטונג װ ־ען

приспособля́ть(ся) *несов. см.* приспосо́бить(ся)

пристава́ние *с* *(надоедание)* צושטיין ז

пристава́ть *несов. см.* приста́ть 1, 2, 3, 4

приста́вить *сов.* 1. צושטעלן; ~ ле́стницу צושטעלן א לייטער; 2. *(пришить)* צושטעלן, צושטוקעווען

приста́вка *ж грам.* פרעפיקס מ ־ן

приставля́ть *несов. см.* приста́вить

приставн||о́й צוגעשטעלטער; ~а́я ле́стница לייטער מ ־ס; ~ы́е сту́лья צוגעשטעלטע בענקלעך

при́стальн||ый אופמערקזאַמער, אָנגעשטרענגטער, געשפאַנטער; ~ый взгляд א שאַרפער [אַן אופמערקזאַמער] קוק; с ~ым внима́нием מיט געשפאַנטער אופמערקזאַמקייט

приста́нище *с* מאָקעם־מענוכע מ

при́стань *ж* 1. האַפן מ ־ס, צושטיי־פונקט מ ־ן; 2. *перен.* האַפן מ ־ס

приста́ть *сов.* (к *дат.*) 1. *(прикрепиться)* צוקלעפן זיך (צו), צושטיין* (צו); 2. *разг.* *(назойливо просить и т.п.)* צושטיין*, צוטשעפען זיך; 3. *разг.* *(присоединиться к кому-л.)* צושטיין* (צו), פאַראייניקן זיך (צו); 4. *(причалить)* צושטיין*, צושיפן; 5. *безл. разг.* (+ *инф.*; *подобать*) פאַסן; тебе́ не приста́ло... דיר פאַסט ניט···

пристёгивать(ся) *несов. см.* пристегну́ть(ся)

пристегну́ть *сов.* צושפיליען; *(на пуговицы тж.)* צו-

קנעפּלען; ~ся *сов.* צושפּיליען זיך; (*на пуговицы тж.*) צוקנעפּלען זיך; (*для безопасности*) צופעסטיקן זיך

пристежно́й וואָס שפּיליעט זיך צו (צום מאַנטל, צום קלייד) *после сущ.*; ~ воротни́к א צוגעשפּיליעטער קאָלנער

присто́йн||ость *ж* || אָנשטענדיקייט; ~ый אָנשטענדיקער; (*о поведении тж.*) לײַטישער

пристра́ивать(ся) *несов. см.* пристро́ить(ся)

пристра́стие *с* 1. (*влечение*) ־ן || לײַדנשאַפט; у него́ ~ к *чему-л.* ער האָט באַזונדערס שטאַרק ליב עפּעס; 2. (*необъективное отношение*) פּניעס *מצ.*

пристрасти́ться *сов.* (к *дат.*) ארײַנלאָזן* זיך (אין); ~ к кни́гам ארײַנלאָזן* זיך אין לייענען

пристра́стн||ость *ж* || פּניעסדיקייט; ~ый פּניעסדיקער

пристра́чивать *несов. см.* пристрочи́ть

пристре́ливать[1] *несов. см.* пристрели́ть

пристре́ливать[2] *несов. см.* пристреля́ть; ~ся *несов. см.* пристреля́ться

пристрели́ть *сов.* (*убить*) דערשיסן*

пристреля́ть *сов.* (*орудие, винтовку и т.п.*) גוט אײַנשיסן*; ~ся *сов.* אײַנשיסן* זיך

пристро́ить *сов.* 1. (*к зданию*) צובויען; 2. *разг.* (*устроить на работу и т.п.*) באַשטאַטן, אײַנאָרדענען; *неодобр.*; ~ся *сов. разг.* 1. (*расположиться*) געפּינען* זיך אן אָרט; (*присесть*) צוזעצן זיך; (*прилечь*) צולייגן זיך; 2. (*устроиться на работу*) אײַנאָרדענען זיך

пристро́йка *ж* ־ען || צובויונג; бокова́я ~ פליגל *מ*

пристрочи́ть *сов.* צושטעפּן

пристру́нивать *несов.*, **пристру́нить** *сов. разг.* נעמען* אין די הענט ארײַן; אויסמוסערן

присту́кивать *несов.* צוקלאַפּן

присту́кнуть *сов.* 1. צוקלאַפּן, א קלאַפּ טאָן*; 2. *груб.* (*убить*) אוועקלייגן, אוועקפּאַטערן

при́ступ *м* 1. (*припадок*) ־ן *מ* אָנפֿאַל, || אַטאַקע ־ס; ~ ка́шля ־ן *מ* הוסט־אָנפֿאַל; 2. (*атака, штурм*) ־ן *מ* אָנגריף, ־ס *מ* שטורעם

приступа́ть(ся) *несов. см.* приступи́ть(ся)

приступи́ть *сов.* (к *дат.*) 1. (*начать*) צוטרעטן* (צו), נעמען* זיך (פֿאַר); ~ к исполне́нию свои́х обя́занностей צוטרעטן* אויספֿילן די פֿליכטן; 2. (*близко подойти*) צוקומען*; 3. *разг.* (*с требованиями*) צושטיין* (צו), צוטרעטן* (צו); ~ся *сов. разг.* צוקומען*, צוגיין*, צוטרעטן*; ◇ к нему́ не присту́пишься ס׳איז ניט צוצוטרעטן צו אים

пристыди́ть *сов.* אויסמוסערן, שטעלן אין בייעש

присуди́ть *сов.*, **присужда́ть** *несов.* 1. (к *дат.*) *юр.* פֿאַרמישפּעטן (אַף), פֿאַרורטיילן (צו); 2. (*премию и т. п.*) צוטיילן

присужде́ние *с* (*премии и т.п.*) ז צוטיילן

прису́тств||ие *с* || אָנוועזנהייט; в ~ии *кого-л.* אין עמעצנס אָנוועזנהייט; ◇ ~ие ду́ха *מ* מוט, זעלבסטבאַהערשונג ||; שליטע איבער זיך *уст.*

прису́тствовать *несов.* זײַן*, בײַזײַן*

прису́тствующие *мн.* אָנוועזנדיקע *מצ.*; בײַוועזנדיקע *מצ.*

прису́щий אייגנטימלעכער; וואָס איז אייגנטימלעך *после сущ.*

присчита́ть *сов.*, **присчи́тывать** *несов.* צורעכענען

присыла́ть *несов. см.* присла́ть

присы́пать *сов.*, **присыпа́ть** *несов.* 1. (*прибавить*) צושיטן*; 2. (*тв.; посыпать*) באַשיטן* (א ביסל) (מיט)

присыха́ть *несов. см.* присо́хнуть

прися́г||а *ж* ־ס || שווּע; приводи́ть к ~е ברענגען* צו שווּע; приноси́ть ~у שווערן*, געבן* א שווּע; нару́шить ~у ברעכן* די שווּע; под ~ой אונטער א שווּע

присяга́ть *несов.*, **присягну́ть** *сов.* שווערן*, געבן* א שווּע; ~ на ве́рность Ро́дине שווערן* [געבן* א שווּע] זײַן טרײַ דעם היימלאַנד

прися́жный *уст. и перен.* געשוווירענער

прита́иться *сов.* פֿאַרבאַהאַלטן* זיך, פֿאַרטײַען זיך

прита́птывать *несов. см.* притопта́ть

притащи́ть *сов. разг.* 1. ברענגען* צו שלעפּן; 2. (*привести кого-л.*) פֿאַרשלעפּן (מיט זיך); ~ся *сов. разг.* (קוים) דערשלעפּן זיך

притвори́ть *сов.* צומאַכן

притвори́ться[1] *сов.* (*закрыться*) צומאַכן זיך

притвор||и́ться[2] *сов.* (*сделать вид*) מאַכן זיך; ~и́ться больны́м מאַכן זיך פֿאַר קראַנק; он ~и́лся, что ничего́ не зна́ет ער האָט זיך געמאַכט, ווי ער זאָל גאָרנישט ניט וויסן; ער האָט זיך געמאַכט קעלוי־יאָדע *уст.*

притво́рн||о *нареч.* פֿאַלש, געקינצלט; он ~о обра́довался ער האָט געמאַכט דעם אָנשטעל, אַז ער איז דערפֿרייט; ~ый געמאַכטער, פֿאַלשער; ~ые слёзы פֿאַלשע טרערן; ~ая улы́бка א געמאַכטער [א פֿאַלשער] שמייכל

притво́р||ство *с* ־ן *מ* אָנשטעל, || סימוליאַציע; ~щик *м* = *מ* אָנשטעלמאַכער, ־ן *מ* סימוליאַנט

притворя́ть *несов. см.* притвори́ть

притворя́ться[1] *несов. см.* притвори́ться[1]

притворя́ться[2] *несов. см.* притвори́ться[2]

притерпе́ться *сов. разг.* געוווינט ווערן* (מיט די צאָרעס), צוגעוווינען זיך (צו שלעכטס)

притесн||е́ние *с* || אונטערדריקונג; *мн.* נעגישעס *מצ.*; ~и́тель *м* = *מ* אונטערדריקער

притесни́ть *сов.*, **притесня́ть** *несов.* באַדריקן, אונטערדריקן

притиха́ть *несов.*, **прити́хнуть** *сов.* שטיל(ער) ווערן*, אנשטילט ווערן*

приткну́ться *сов. разг.* צוטוליען זיך, צושפּאַרן זיך

прито́к *м* 1. ־ן *מ* צופֿלוס; ~ во́здуха א צופֿלוס פֿון לופֿט; ~ тури́стов א צופֿלוס פֿון טוריסטן; 2. (*реки́*) ־ן *מ* בײַטײַך

прито́м *союз* דערצו נאָך, דערבײַ

прито́н *м* (*воровской*) ־ן || נעסט; (*разврата*) ־עך ז (שאַנד־)הײַזל

прито́пнуть *сов.* צוטופּען

притопта́ть *сов.* צוטאָפּטשען

прито́пывать *несов. см.* прито́пнуть

при́торн||ость *ж* || זיסלעכקייט (פֿריקרע); ~ый פֿריקרע־זיסער; *перен.* זיסינקער, לאַקריצדיקער

притра́гиваться *несов.*, **притро́нуться** *сов.* צורירן זיך

притупи́ть *сов.* 1. פֿאַרשטומפּיקן, שטומפּיק [טעמפּ] מאַכן; 2. (*ослабить*) אָפּשוואַכן; (*чувства*) פֿאַרטעמפּן, פֿאַרדומפּיקן; ~ся *сов.* 1. שטומפּיק(לעך) ווערן*; 2. (*ослабеть*)

שוואַכער ווערן*, אָפּגעשוואַכט ווערן*; (*о чувствах*) פאַר- פאַרטעמפּט ווערן*, דומפּיקן זיך

притупля́ть(ся) *несов. см.* притупи́ть(ся)

при́тч||а *ж* פאַראַבל װ ־ען, מאָשל מ (מצ. מעשאָלים); ◇ что за ~а? וואָס זאָל דאָס הייסן [באַטײַטן]?; быть ~ей во язы́цех זײַן* בא אַלעמען אין מויל

притя́гивать *несов.* 1. *см.* притяну́ть; 2. (*привлекать*) ציִען* צו זיך

притяжа́тельн||ый: ~ое местоиме́ние *грам.* פּאָסעסיווער פּראָנאָם

притяже́ние *с* צוציִ(ונג)־קראַפט װ; земно́е ~ גראַוויטאַציע װ

притяза́ние *с* טײַנע װ ־ס; (*на что-л.*) פּרעטענזיע װ ־ס

притяну́ть *сов.* 1. *צוציִען; (*тяжёлый предмет тж.*) צושלעפּן; 2. (к *дат.*) *разг.* (*обязать к участию*) *צוציִען; ~ *кого-л.* к отве́ту מאָנען דין־וועכעזשבן פון עמעצן; ◇ ~ за́ волосы [за́ уши] (*аргументы и т.п.*) צושלעפּן פאַר די האָר

приукра́сить *сов.*, **приукра́шивать** *несов. разг.* 1. צופּוצן, באַפּוצן (עטוואָס); 2. (*представить более привлекательным*) צופּוצן, פאַרשענערן

приуменьша́ть *несов.*, **приуме́ньшить** *сов.* קלענער מאַכן, פאַרקלענערן

приумножа́ть(ся) *несов. см.* приумно́жить(ся)

приумно́жить *сов.* פאַרגרעסערן, פאַרמערן; ~ся *сов.* פאַרגרעסערן זיך, פאַרמערט ווערן*

приуны́ть *сов. разг.* (א ביסל) אומעטיק ווערן*, אַראָפּלאָזן* דעם קאָפּ

приуро́чивать *несов.*, **приуро́чить** *сов.* צופּאַסן; приуро́чить о́тпуск к шко́льным кани́кулам צופּאַסן דעם אורלויב צו די שול־קאַניקולן

приуса́дебный בײַהויפישער; ~ уча́сток בײַהויפישער ערד־כיילעק

приуча́ть(ся) *несов. см.* приучи́ть(ся)

приучи́ть *сов.* צוגעוווינען; אויסלערנען; ~ к труду́ צוגעוווינען [צו אַרבעט] אַרבעטן; ~ся *сов.* צוגעוווינען זיך; (*научиться*) אויסלערנען זיך

прифранти́ться *сов. разг.* צופּוצן זיך

прифронтов||о́й בײַפראָנטישער; ~а́я полоса́ בײַפראָנטישע זאָנע, בײַפראָנטישער פּאַס

прихва́рывать *несов. разг.* אונטערקרענקען, צוקרענקען

прихвастну́ть *сов. разг.* טאָן* א באַרים זיך; (*преувеличить*) *איבערטרײַבן

прихвати́ть *сов.*, **прихва́тывать** *несов.* 1. (*сжать*) פאַרכאַפּן; 2. *разг.:* на́скоро ~ бе́лой ни́ткой אָפּניַיען צונויפטשעפּען מיט א ווײַסן פאָדעם; ~ чемода́н ремнём ווי־ניט־איז ארומכאַפּן דעם טשעמאָדאַן מיט א רימען; 3. *разг.* (*взять*) פאַרכאַפּן (מיט זיך); ~ дете́й פאַרכאַפּן מיט זיך; ~ с собо́й כאַפּן מיט זיך די קינדער; 4. *разг.:* моро́з прихвати́л я́блоки, я́блоки прихвати́ло моро́зом דער פראָסט האָט א ביסל צוגעשלאָגן די עפּל; 5.: нас прихвати́л дождь *разг.* אונדז האָט פאַרכאַפּט דער רעגן; 6. *разг.* (*достать*) כאַפּן; ~ де́нег в долг כאַפּן (ערגעץ) א גמילעס־כעסעד

прихворну́ть *сов. разг.* זײַן* ניט מיט, זײַן* ניט־געזונט אַלעמען

при́хвостень *м презр.* = נאָכטענצער מ

прихлеба́тель *м разг.* = אונטערלעקער מ

прихлёбывать *несов. разг.* זופּן צוביסלעך

прихло́пнуть *сов.* 1. (*ударить ладонью по чему-л.*) א פּאַטש טאָן*, א קלאַפּ טאָן*; 2. (*закрыть*) צומאַכן מיט א קלאַפּ; ~ дверь א קלאַפּ טאָן* מיט דער טיר פאַרהאַקן די טיר; 3. *разг.* (*прищемить*) צוקוועטשן, צוקלעמען

прихло́пывать *несов.* 1. *см.* прихло́пнуть 2, 3; 2. (*ударять ладонью по чему-л.*) צופּאַטשן; (*сопровождать хлопками*) צופּליעסקען; ~ в такт צופּליעסקען אין טאַקט

прихо́д *м* 1. (*прибытие*) אָנקום מ, קומען ז; к твоему́ ~у צו דײַן (אָנ)קומען; ~ к вла́сти דאָס (אָנ)קומען צו דער מאַכט; 2. (*доход, поступление*) האַכנאָסע װ, אײַנקונפט מ ־ן; ~ и расхо́д האַכנאָסע און הויצאָע, ־ס; קרעדיט און דעבעט; 3. *церк.* פּאַראַפיע װ ־ס

приходи́ть *несов. см.* прийти́; ~ся *несов.* 1. *см.* прийти́сь; 2. (*о родстве*) אָנקערן זיך; она́ мне прихо́дится тёткой זי קערט זיך, זי איז מײַנע [מיר] א מומע מיר אָן א מומע

прихо́дный האַכנאָסע־; ~ о́рдер האַכנאָסע־אָרדער מ ־ס

прихо́довать *несов. бухг.* פאַרשרײַבן* אין האַכנאָסע

прихо́до-расхо́дн||ый האַכנאָסע־הויצאָעדיקער; ~ая кни́га *бухг.* קאַסע־בוך ז, מ (מצ. ־ביכער)

приходя́щ||ий: ~ая домрабо́тница א הויז־אַרבעטערן אָן אַרײַנגייערן

прихо́жая *ж* פאָרצימער מ ־ן

прихора́шиваться *несов. разг.* שענערן זיך

прихотли́вость *ж* 1. איבערקלײַבערישקײַט װ; קאַפּריזנעקײַט װ; 2. (*причудливость*) מעשונעדיקײַט, כידושימדיקײַט װ

прихотли́вый 1. (*о человеке*) קאַפּריזנע(ר) *тж. неизм.*, איבערקלײַבערישער; מיט כעפּציִעס *после сущ.*; (*о вкусе*) קאַפּריזנע(ר) *тж. неизм.*; 2. (*причудливый*) מעשונעדיקער, כידושימדיקער

при́хоть *ж* קאַפּריז מ ־ן, פּרימכע װ ־ס, כעפּציִעס מצ.

прихра́мывать *несов.* *צוהינקען, *אונטערהינקען

прице́л *м* אָנציל מ ־ן, וויזיר מ ־ן; ◇ поли́тика да́льнего ~а א פּאָליטיק מיט א ווײַטן קוק; взять на ~ *кого-л.*, *что-л.* (אָנ)צילן זיך אין עמעצן, אין עפּעס

прице́ливаться *несов.*, **прице́литься** *сов.* (אָנ)צילן זיך

прице́льн||ый 1. (אָנ)ציל־; ~ое приспособле́ние אָנציל־אײַנריכטונג װ ־ען; 2.: ~ый ого́нь א צילעוודיק פײַער, א געצילט פײַער

прице́ниваться *несов.*, **прицени́ться** *сов.* נאָכפרעגן זיך אַף דער פרײַז

прице́п *м* צוטשעפּ מ ־ן, נאָכפאָר־וואָגן מ ־ס; (*автомобильный*) אווטאָצוטשעפּ מ ־ן

прицепи́ть *сов.* 1. (*сцепить*) צוטשעפּען, צוקייטלען; 2. *разг.* (*приколоть*) אָנטשעפּען, צושפּיליען; ~ся *сов.* 1. צוקייטלען זיך, *צוגעטשעפּעט ווערן; 2. (*пристать, повиснуть*) *צושטיין; 3. *разг.* (*начать надоедать, придраться*) צוטשעפּען זיך

прицепля́ть(ся) *несов. см.* прицепи́ть(ся)

прицепно́й צוגעקייטלטער, צוגעטשעפּעטער

прича́л *м* צושיף־שטעל װ ־ן

причáливать *несов.*, **причáлить** *сов.* צושיפֿן, *צושטיין; (*лодку и т.п.*) *צוטרײַבן; (*закрепить*) צופֿעסטיקן

причáльный: ~ канáт ־ן מ צופֿעסטט־קאַנאַט, צופֿעסט־שטריק מ =

причáстие *с грам.* ־ן מ פּאַרטיציפּ

причáстный[1] (*к чему-л.*) (צו) וואָס האָט א שײַכות *после сущ.*

причáстный[2] *грам.* פּאַרטיציפּישער; ~ оборóт א פּאַר־טיציפּישע קאָנסטרוקציע

причём 1. *нареч.*: ~ здесь я? וואָס פּאַר א שײַכות האָט עס צו מיר!, וואָס קערט זיך עס אָן צו מיר?; 2. *союз.* (און) דערבײַ; план был вы́полнен, ~ досрóчно דער פּלאַן איז געוועזן אויסגעפֿילט און דערבײַ [דערבײַ נאָך] פֿאַר דעם טערמין

причесáть *сов.* צוקעמען, פֿאַרקעמען; ~ся *сов.* צוקע־מען זיך, פֿאַרקעמען זיך

причёска *ж* ־ן ‖ פֿריזור

причёсывать(ся) *несов. см.* причесáть(ся)

причи́н‖а *ж* 1. ־ס ‖ סיבה; ~а и слéдствие די סיבה און דער רעזולטאַט [פּועל־יוצא]; ~а пожáра די סיבה פֿון דער סרײפֿע; 2. (*основание*) גרונט מ, ספֿק מ; без вся́кой ~ы אָן קיין שום גרונט; нет ~ы жáловаться ניטאָ קיין ספֿק [ניטאָ וואָס] צו באַקלאָגן זיך; по уважи́тельной ~е איבער א וויכטיקער סיבה; э́тому немáло ~ ס'איז דאָ דערצו גענוג סיבות; я не ви́жу ~ для... כ'זע ניט קיין גרונט פֿאַר ...; в чём ~а...? וואָס איז די סיבה פֿון...?; по ~е *уст.* מחמת, איבער; по той (простóй) ~е פּשוט דערפֿאַר

причини́ть *сов.* *פֿאַרשאַפֿן, *גורם זײַן; ~ боль *אָנטאָן ווייטיק [*אַרויסרופֿן]; ~ вред *אָנטאָן שאָדן [*גורם זײַן]; ~ гóре *אָנטאָן [*פֿאַרשאַפֿן] צער

причи́нн‖ый 1. סיבהדיקער; קאַוזאַלער; ~ая связь די סיבהדיקע [די קאַוזאַלע] פֿאַרבינדונג; 2. *грам.* סיבה־; ~ый союз סיבה־בינדוואָרט ז (מצ. ...ווערטער)

причиня́ть *несов. см.* причини́ть

причи́слить *сов.*, **причисля́ть** *несов.*, (к *дат.*) 1. (*прибавить*) (צו) צורעכענען; (*относить к числу кого-л.*) (צו) צורעכענען, (פֿאַר) פֿאַררעכענען; ~ к лу́чшим писáтелям צורעכענען צו די בעסטע שרײַבער, פֿאַררעכענען פֿאַר איינעם פֿון די בעסטע שרײַבער

причитáние *с* 1. (*действие*) ז געיאָמער, ז געקלאָג; (*по покойнику*) ז באַוויינען; 2. (*обрядовая песня*) קלאָג־ליד ‖ ־ער

причитáть *несов.* קלאָגן; (*по покойнику*) באַוויינען

причитá‖ться *несов.* קומען; скóлько с меня́ ~ется? וויפֿל קומט פֿון מיר?; емý ~ется за рабóту двáдцать рублéй אים קומט פֿאַר דער אַרבעט צוואַנציק רובל

причмóкивать *несов.*, **причмóкнуть** *сов.* צוסמאַטשקען

причу́д‖а *ж* ־ס ‖ פּרימכע; с ~ами מיט פּרימכעס, מיט כּפּיצעס; ~ливый 1. (*затейливый*) מעשׂונעדיקער, כּידושימדיקער; 2. *разг.* (*капризный*) מיט פּרימכעס, מיט כּפּיצעס *после сущ.*

пришéлец *м* ..נע מ אָנגעקומענער

пришéств‖ие *с уст.* ז קומען; ◇ до вторóго ~ия ביז משיח וועט קומען

пришйбленный *разг.* דערשלאָגענער, פֿריטשמעליעטער

пришивáть *несов.*, **приши́ть** *сов.* צונייען; ~ пу́говицу צונייען א קנעפּל

пришкóльный: ~ учáсток ערד־קײלעך בא דער שול

при́шлый אָנגעקומענער, פֿרעמדער, אײַנגעוואַנדערטער

пришпи́ливать *несов.*, **пришпи́лить** *сов.* צושפּיליען, צושטעפּן

пришпóривать *несов.*, **пришпóрить** *сов.* אונטערשפּאָרעווען, שטעכן* מיט די שפּאָרן; *перен. разг.* אונטער־טרײַבן*

прищёлкивать *несов.*, **прищёлкнуть** *сов.* (*пальцами*) צוקנאַקן; (*языком*) צוסמאַטשקען

прищеми́ть *сов.* צוקלעמען, צוקוועטשן, פֿאַרשטשעמען

прищу́ривать(ся) *несов. см.* прищу́рить(ся)

прищу́рить *сов.*: ~ глазá צושמורען די אויגן; ~ся *сов.* צושמורען זיך, צושמורען די אויגן

приют *м* 1. ־ען ‖ היים, מאָקום־מנוחה מ; найти́ (себé) ~ געפֿינען* א מאָקום־מנוחה; 2. *уст.* יתומים־הויז ז (מצ. ...הײַזער)

приюти́ть *сов.* פֿריטוליען, צו זיך *(צו)נעמען; ~ся *сов.* געפֿינען* א מאָקום־מנוחה

прия́тель *м* (מצ. גוטע־פֿרײַנט) מ גוטער־פֿרײַנט; ~ский גוטפֿרײַנטלעכער; быть в ~ских отношéниях с *кем-л.* זײַן* עמעצנס גוטער־פֿרײַנט, זײַן* מיט עמעצן גוטע־פֿרײַנט

прия́тн‖о 1. *нареч.* אָנגענעם; ~о провести́ врéмя אָנגענעם פֿאַרברענגען* די צײַט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס'איז) אָנגענעם; ~о слы́шать ס'איז אָנגענעם צו הערן; емý э́то бы́ло ~о דאָס איז אים געווען אָנגענעם; óчень ~о! זייער אָנגענעם!; ~ый אָנגענעמער; ~ый зáпах אן אָנגענעמער [א גוטער°] ריח; ~ый человéк אן אָנגענעמער [א ווילער] מענטש; ~ая улы́бка אן אָנגענעמער [א ליבער] שמייכל; ~ое воспоминáние אן אָנגענעמע דערמאָנונג

про *предлог с вин. п. разг.* 1. (*о*) וועגן, פֿון; читáть ~ нóвые откры́тия לייענען וועגן נײַע אנטדעקונגען; ~ э́то я ужé слы́шал איך האָב שוין געהערט וועגן דעם, איך האָב שוין געהערט דערפֿון; 2. (*для*) פֿאַר, צוליב, פֿון עמעצנס וועגן; ◇ ~ себя́ אין זיך; читáть ~ себя́ לייענען אין זיך; ни за что, ни про что אום־זיסט און אומנישט

прóб‖а *ж* 1. (*испытание*) מ אויספּרוּוו, ז אויספּרוּוון, ז (אויס)פּראָבירן; ~а сил דער אויספּרוּוו פֿון קויכעס; 2. (*образчик*) ־ס ‖ פּראָבע; брать ~у נעמען* א פּראָבע; 3. (*относительное содержание драгоценного металла; клеймо*) ־ס ‖ פּראָבע; ◇ ~ перá ‖ א פּען־פּראָבע, א ליטעראַרישער פּרוּוו

пробéг *м* 1. *спорт.* מ (דורכ)לויף; автомоби́льный ~ דאָס יאָג־געוועט פֿון אווטאָמאָבילן; 2. (*расстояние*) דורכ־לויף־דיסטאַנץ ‖

пробегáть *несов.*, **пробежáть** *сов.* 1. *דורכלויפֿן, פֿאַר־דורכלויפֿן*, *בײַלויפֿן; пробежáть ми́мо дóма פֿאַרבײַ דעם הויז; 2. (*бегом преодолеть какое-л. расстояние*) דורכ־לויפֿן*; 3. (*быстро проехать, проплыть*) דורכיאָגן, פֿאַרבײַיאָגן; 4. (*быстро переместиться*) דורכטראָגן* זיך; (*о звуках*) *דורכלויפֿן; ~ пáльцами по клáвишам איבערלויפֿן* מיט די פֿינגער איבער די קלאַווישן; 5. (*появившись, быстро исчезнуть*) *דורכלויפֿן; дрожь пробежáла по тéлу א ציטער איז דורכגעלאָפֿן איבערן לײַב; 6. (*о времени*) *דורכלויפֿן, *דורכפֿליען; 7. *разг.* (*бегло прочитывать*) (מיט די אויגן) *דורכלויפֿן, דורכקוקן

אפגיך; ~ (глаза́ми) спи́сок דורכלויפן* (מיט די אויגן) דעם צעטל

пробе́л *м* 1. (*незаполненное место*) א ליידיק אָרט; 2. (*упущение*) בלויז מ ־ן; воспо́лнить ~ פארפֿילן דעם בלויז

пробива́ть *несов. см.* проби́ть 1, 2; **~ся** *несов. см.* проби́ться

пробивн||о́й: ~а́я си́ла *воен.* דורכשלאָג־קראַפט װ; ~о́й па́рень *разг.* א באָכער, וואָס קען זיך דערשלאָגן זײַנס

пробира́ть *несов. см.* пробра́ть; **~ся** *несов. см.* пробра́ться

проби́рка *ж* פּראָביר־טרײַבל ז ־עך

проби́ть *сов.* 1. (*сделать отверстие*) דורכשלאָגן*, דורכקלאַפּן; (*продырявить*) דורכלעכערן; (*проломить*) דורכברעכן*; ~ лу́нку во льду דורכברעכן* אן עפֿענונג אינעם אײַז; пу́ля проби́ла плечо́ די קויל האָט דורכגעלעכערט דעם אקסל; 2. (*проложить — дорогу*) דורכלייגן, דורכשלאָגן*; 3. (*о часах*) שלאָגן*; проби́ло двена́дцать דער זייגער האָט געשלאָגן צוועלף; **~ся** *сов.* 1. דורכשלאָגן* זיך; (*о войсках тж.*) דורכרײַסן* זיך; ~ся сквозь толпу́ דורכשלאָגן* זיך דורכן המון; 2. (*о растениях*) דורכשפּראָצן; ◇ ~ся в лю́ди ארויפֿארבעטן זיך, ווערן* א מענטש

про́бк||а *ж* 1. (*материал*) קאָרעק מ; 2. (*для буты́лки и т.п.*) קאָרעק מ ־עס, פּראָפּן מ ־ס; 3. *эл.* זיכער־פּראָפּן מ ־ס; 4. *разг.* (*затор*) פֿאַרפּראָפּונג װ ־ען; ◇ глуп как ~а א נאר — כאָטש אין קוימען שפּאַר; **~овый** קאָרעק־; ~овый по́яс קאָרעק־גאַרטל מ ־ען

пробле́ма *ж* פּראָבלעם װ ־ען

проблема́тика *ж* פּראָבלעמאַטיק װ

проблемати́ч||еский, ~ный פּראָבלעמאַטישער

про́блеск *м* אויפֿבליץ מ ־ן, דורכלויכט מ ־ן, אויפֿשײַן מ ־ען; ~ мы́сли אן אויפֿבליץ פֿונעם געדאַנק; ~ наде́жды האָפֿענונג־שטראַל מ

про́бный פּרוּוו־; ~ полёт פּרוּווופֿלי מ ־ען; ~ уро́к פּרוּוו־לעקציע װ ־ס; ◇ ~ ка́мень פּרוּוו־שטיין מ; עווען־בויכן מ *уст.*

про́бовать *несов.* 1. (*испытывать, проверять*) (אויס)־פּרוּוון; 2. (*на вкус*) פֿאַרזוכן; 3. (+ *инф.; пытаться*) פּרוּוון (זיך), פּראָבירן

прободе́ние *с мед.* דורכלעכערונג װ ־ען

пробо́ин||а *ж* לאָך װ (מצ. לעכער); (*в стене тж.*) ברעש װ ־ן; су́дно получи́ло ~у אין דער שיף איז דורכגעשלאָגן געוואָרן א (רינ)לאָך

проболта́ть *сов. разг.* 1. אָפּלאַפּלען (א געוויסע צײַט), אָפּלוידערן; 2. (*сообщить*) אויספּלוידערן; **~ся** *сов.* (*проговориться*) אויספּלוידערן; אויסזאָגן פֿון כיידער *ирон.*

пробо́р *м* שרונט מ ־ן

пробормота́ть *сов.* א מורמל טאָן*; (*сердито*) א בורטשע טאָן*

про́бочник *м* פּראָפּנציִער מ ־ס

пробра́ть *сов.* (*вин.*) *разг.* 1. (*выбранить*) אויסזידלען, אַרײַנזאָגן (דאַט.); 2. (*о холоде и т.п.*) דורכנעמען*; (*о страхе*) ארומכאַפּן; ◇ его́ ниче́м не проберёшь ס׳העלפֿט צו אים גאָרנישט ניט

пробра́ться *сов.* 1. (*с трудом пройти*) דורכדרינגען*, דורכרײַסן* זיך; 2. (*прокрасться*) דורכגאַנווענען* זיך, דורכשלײַכן* זיך

пробуди́ть *сов.* 1. (*разбудить*) אויפֿוועקן; 2. *перен.* אויפֿמונטערן; דערוועקן, ארויסרופֿן*; ~ тво́рческие си́лы דערוועקן [אויפֿמונטערן] די שעפֿערישע קויכעס [קרעפֿטן]; **~ся** *сов.* 1. (*о людях*) אויפֿוואַכן, אויפֿשטיין* (פֿון שלאָף), אויפֿכאַפּן זיך; (*о природе*) אויפֿלעבן; 2. (*о чувствах и т.п.*) דערוואַכן, אויפֿוועקן זיך, אויפֿקומען*

пробужда́ть(ся) *несов. см.* пробуди́ть(ся)

пробужде́ние *с* אויפֿוואַכונג װ; *перен.* דערוואַכונג װ; ~ приро́ды אויפֿלעבונג [אויפֿוואַכונג] פֿון דער נאַטור; ~ кла́ссового созна́ния трудя́щихся די אויפֿוואַכונג פֿון דעם קלאַסן־באַוווּסטזײַן בא די אַרבעטנדיקע

пробура́вить *сов.* דורכבויערן, אויסבויערן

пробы́ть *сов.* אָפּזײַן*; ско́лько вре́мени вы здесь пробу́дете? וויפֿל צײַט [ווי לאַנג] וועט איר דאָ אָפּזײַן [פֿאַרברענגען]?

прова́л *м* 1. (*обрушение*) אײַנפֿאַלן ז; 2. (*углубление*) גרוב װ (מצ. גריבער); (*в горах*) אײַנשטורץ מ; 3. (*неудача*) דורכפֿאַל מ ־ן; потерпе́ть ~ דורכפֿאַלן*; ◇ ~ па́мяти *мед.* פֿאַרטונקלונג פֿונעם זיכּאָרן

прова́лив||ать *несов. см.* провали́ть; ◇ ~ай! *разг.* פֿאַרנעם זיך!, טראָג זיך אָפּ!; **~аться** *несов. см.* провали́ться

провали́||ть *сов.* דורכוואַלגערן; ~ть хоро́шее начина́ние דורכוואַלגערן א גוטע° האַסכּאָלע; их организа́цию ~л провока́тор זייער אָרגאַניזאַציע האָט דורכגעוואַלגערט א פּראָוואָקאַטאָר; ~ть *кого-л.* на экза́мене דורכוואַלגערן עמעצן אפֿן עקזאַמען; ~ть предложе́ние דורכוואַלגערן דעם פֿאָרשלאָג; ~ть кандида́та דורכוואַלגערן דעם קאַנדידאַט; **~ться** *сов.* 1. (*рухнуть*) אײַנפֿאַלן*, אײַנוואַלגערן זיך; (*упасть — в яму и т.п.*) אַרײַנפֿאַלן*; 2. *разг.* (*потерпеть неудачу*) דורכוואַלגערן זיך, דורכפֿאַלן*; план ~лся דער פּלאַן איז דורכגעפֿאַלן; ~ться на экза́мене דורכוואַלגערן זיך אפֿן עקזאַמען, דורכפֿאַלן* [בלײַבן* הינטערשטעליק] אפֿן עקזאַמען; 3. *разг.* (*исчезнуть*) פֿאַרפֿאַלן ווערן*, ניט סטײַען, נעלעם ווערן*; ◇ как сквозь зе́млю провали́лся ווי אין דער ערד אַרײַן, ווי אײַנגעזונקען געוואָרן

прова́нск||ий: ~ое ма́сло פּראָוואַנס־אײל מ, אָליוון־אײל מ

провари́ть *сов.* דורכקאָכן, דורכזידן*

прове́д||ать *сов. разг.* 1. (*навестить*) באַזוכן, געוואָר ווערן*; (*больного*) מעוואַקער־כוילע זײַן*; 2. (*узнавать*) דערוויסן* זיך, געוואָר ווערן*; он каки́м-то о́бразом ~ал об э́том ער האָט ווי־ניט־איז זיך דערוווּסט [ער איז ווי־ניט־איז געוואָר געוואָרן] וועגן דעם

провезти́ *сов.* דורכפֿירן

прове́ивать *несов. см.* прове́ять

провентили́ровать *сов.* דורכווענטילירן

прове́ренный אויסגעפּרוּווטער

прове́рить *сов.* 1. (*убедиться в правильности*) (דורכ)קאָנטראָלירן; ~ расчёты (דורכ)קאָנטראָלירן די כעזשבוינעס; ~ тетра́ди ученико́в דורכקוקן די העפֿטן פֿון די שילער; 2. (*обследовать*) קאָנטראָלירן, רעווידירן; ~ рабо́ту столо́вой קאָנטראָלירן [רעווידירן] די אַרבעט פֿון דער גאָרקיך; ~, всё ли в поря́дке זען*, צי אַלץ איז אין אָרדענונג; 3. (*удостовериться в подлинности*

чего-л.) (דורכ)קאָנטראָלירן; ~ билеты (דורכ)קאָנטראָלירן די בילעטן; ~ документы (דורכ)קאָנטראָלירן די דאָקומענטן; 4. (испытать) אויספּרווון; ~ кого-л. в бою אויספּרווון עמעצן אין שלאַכט; ~ часы זען*, צי דער זייגער גייט ריכטיק; אָנשטעלן (ריכטיק) דעם זייגער

провéр||ка *ж* 1. (*контроль*) ‖ (דורכ)קאָנטראָלירונג, רעווידירונג ‖; ~ка докумéнтов (דורכ)קאָנטראָלירונג פון די דאָקומענטן; ~ка выполнéния плáна (דורכ)קאָנטראָלירונג [רעווידירונג] פונעם אויספילן דעם פּלאַן; 2. (*испытание*) (אויס)פּרווו מ; ~ка мотóра דער (אויס)פּרווו פונעם מאָטאָר; вы́держать ~ку врéменем אויסהאַלטן* דעם פּרווו פון דער צײַט

провер||нýть *сов.* 1. *разг.* (*пробуравить*) דורכבויערן; 2. (*пропустить через мясорубку*) איבערדרייען, איבערמאָלן*; ~нýть мя́со איבערמאָלן* דאָס פלייש; 3. *перен. разг.:* мы э́то жи́во ~нём מירן עס מאַכן איינס און צוויי

проверя́ть *несов. см.* провéрить

провести́ *сов.* 1. (*направляя, помочь пройти*) דורכפירן, איבערפירן; ~ ребёнка чéрез ýлицу דורכפירן [אַריבערפירן] דאָס קינד דורך [איבער] דער גאַס; ~ отря́д чéрез лес דורכפירן דעם אָטריאַד דורכן וואַלד; 2. (*сделать скользящее движение*) אַדורכפירן, א פיר טאָן*; ~ рукóй по волосáм אַדורכפירן [א פיר טאָן*] מיט דער האַנט איבער די האָר; 3. (*обозначить*) דורכפירן; ~ грани́цу דורכפירן א גרענעץ; 4. (*проложить, соорудить*) דורכפירן; ~ желéзную дорóгу דורכפירן [דורכלייגן] אן אײַזנבאַן; ~ газ דורכפירן גאַז; 5. (*мысль, идею*) דורכפירן, אַנטוויקלען; 6. (*добиться утверждения*): ~ предложéние דורכפירן דעם פאָרשלאַג; 7. (*осуществить*) (דורכ)מאַכן, דורכפירן; ~ собрáние דורכפירן א פאַרזאַמלונג; ~ кампáнию דורכפירן א קאַמפּאַניע; ~ óпыт דורכפירן [דורכמאַכן] אן עקספּערימענט; ~ наблюдéние אָבסערווירן; 8. (*время и т.п.*) פאַרברענגען*; ~ лéто на ю́ге פאַרברענגען* דעם זומער אפן דאָרעם; вéсело ~ прáздник פריילעך פאַרברענגען* דעם יאָמטעוו; 9. *разг.* (*обмануть*) (אָפּ)נאַרן; егó не проведёшь אים וועסטו ניט (אָפּ)נאַרן; ◇ ~ в жизнь פאַרווירקלעכן, דורכפירן אין לעבן

провéтривание *с* ז דורכלופטערן

провéтривать *несов.* (דורכ)לופטערן; ~ся *несов.* (דורכ)לופטערן זיך

провéтрить *сов.* דורכלופטערן; ~ся *сов.* 1. (*о помещении, вещах*) דורכלופטערן זיך; 2. (*о людях*) זײַן* אַף דער פרישער לופט, פרישן זיך; (*рассеяться*) *разг.* אָפּפרישן זיך

провéять *сов. с.-х.* דורכווייען

прови́дение *с* ‖ ־ען ‖ פאָרויסזעונג, פאָרויסזען ז

провидéние *с* ‖ האַשגאָכע־פּראַטיס

прови́деть *несов.* פאָרויסזען*

прови́зия *ж* ‖ פּראָוויזיע

прови́зор *м* פּראָוויזאָר מ ..זאָרן

провин||и́ться *сов.* פאַרזינדיקן זיך, פאַרשולדיקן זיך; в чём ты ~и́лся пéред ним? מיט וואָס האָסטו זיך פאַרזינדיקט קעגן אים? וואָס (פאַר (א) טײַנעס) האָט ער צו דיר?

прови́нность *ж* ‖ שולד; כעט מ (מצ. כאַטאָים)

провинциáл *м* פּראָווינציאַל מ ־ן; ~ка *ж* פּראָווינציאַלקע ‖ ־ס; ~ьный פּראָווינציעלער, קליינשטעטלדיקער

прови́нция *ж* ‖ ־ן ‖ פּראָווינץ

прóвод *м* דראָט מ ־ן; телегрáфные ~á טעלעגראַף־דראָטן מצ.; ◇ прямóй ~ דירעקטע פאַרבינדונג; кто-л. на ~е עמעצער איז באַם טעלעפאָן

проводи́мость *ж физ.* ‖ דורכפיר־פעיִקייט, דורכפירלעכקייט ‖

проводи́ть[1] *несов.* 1. *см.* провести́ 1—8; 2. *физ.* דורכלאָזן*, דורכפירן; метáллы провóдят электри́чество מעטאַלן פירן [לאָזן] דורך עלעקטרע

проводи́ть[2] *сов.* 1. (*сопровождать*) באַגלייטן, דורכפירן; (*уезжающего*) באַ(ג)לייטן; ~ *кого-л.* домóй באַ(ג)לייטן [דורכפירן] עמעצן אַהיים; ~ *кого-л.* до дверéй באַ(ג)לייטן עמעצן ביז דער טיר; 2. (*отправить куда-л.*) (אַרויס)באַגלייטן; (*снарядить в путь*) אויסריכטן; ~ сы́на в áрмию (אַרויס)באַגלייטן [אויסריכטן] דעם זון אין אַרמײ; 3. (*выразить своё отношение к уходящему*) באַגלייטן; ~ *кого-л.* аплодисмéнтами באַגלייטן עמעצן מיט אַפּלאָדיסמענטן; ◇ ~ *кого-л.* глазáми (אַרויס)באַגלייטן [נאָכפאָלגן] עמעצן מיט די אויגן

провóдка *ж* 1. (*действие*) דורכפירן ז; (*водопровода, кабеля и т.п. тж.*) דורכלייגן ז; 2. (*сеть проводов*) ‖ דראָטן מצ., דראָטן־נעץ

проводни́к[1] *м физ.* דורכפירער מ ־ס; ~ теплá וואַרעם־דורכפירער מ ־ס

проводни́к[2] *м* 1. (*в горах и т.п.*) וועגווײַזער מ =, באַגלייטער מ =; 2. (*в вагоне*) קאָנדוקטאָר מ ..טאָרן

прóводы *мн.* ‖ אַרויסבאַגלייטונג

провожáтый *м* באַגלייטער מ =

провожáть *несов. см.* проводи́ть[2]

провóз *м* דורכפירן ז; плáта за ~ פראַכטגעלט ז

провозгласи́ть *сов.*, **провозглашáть** *несов.* 1. (עפנט־לעך) אויסרופן*, פּראָקלאַמירן; ~ респýблику פּראָקלאַמירן א רעפּובליק; ~ тост אויסרופן* א טאָסט; 2. (*кого-л. кем-л.*) (פאַר) דערקלערן

провозглашéние *с* ‖ דערקלערונג, ‖ פּראָקלאַמירונג

провози́ть *несов. см.* провезти́

провози́ться *сов. разг.* (*с тв.*) 1. פאַרנעמען* זיך, פאַרנומען זײַן*, אומפּאָרען; 2. (*в шалостях*) אָפּקאָמאַנדעווען

провокáтор *м* פּראָוואָקאַטאָר מ ־ן

провокациóнный פּראָוואָקאַציאָנעלער

провокáция *ж* ‖ פּראָוואָקאַציע ‖ ־ס

прóволока *ж* דראָט מ ־ן; колю́чая ~ שטעכיקער דראָט מ

проволóчка *ж разг.* פאַרשלעפּעניש ז; אָפּשלעפּעניש ז

прóволочн||ый דראָטענער, דראָט־; ~ое загражде́ние דראָט־פאַרצוימונג ‖ ־ען

провóрный פלינקער; (*о человеке тж.*) רירעוודיקער

проворовáться *сов. разг.* פאַקן זיך אין ג(ע)נייוועס

провóрство *с* ‖ פלינקייט, ‖ רירעוודיקייט

проворчáть *сов.* א וואָרטשע טאָן*

провоци́ровать *сов. и несов.* פּראָוואָצירן

прогадá||ть *сов. разг.* אָנווערן* א סאַך; он не ~л ער האָט גאָרנישט ניט אָנגעווירן

прогáлина *ж:* лесна́я ~ וואַלד־לאָנקע ‖ ־ס

проги́б *м тех.* אויסבייג מ ־ן

прогиба́ться *несов. см.* прогну́ться

прогла́дить *сов.*, **прогла́живать** *несов.* (אויס)פּרעסן

прогла́тывать *несов.*, **проглоти́ть** *сов.* אראָפּשלינגען*, אײַנשלינגען*; проглоти́ть оби́ду אראָפּשלינגען* די באלײדיקונג; ◇ проглоти́ть язы́к אײַנעמען* א שטומעניש; вку́сно — язы́к проглóтишь! א טאם־גאנײדן!

прогляде́||ть *сов.* 1. (*просмотреть*) איבערקוקן, דורכקוקן; (*перелистать*) דורכבלעטערן; 2. (*пропустить*) פארזען*, ארויסלאָזן* פון אויג; он ~л са́мое ва́жное דאָס סאַמע וויכטיקע האָט ער פארזען

прогля́дывать *несов.* 1. *см.* прогляде́ть 1; 2. *см.* прогляну́ть

прогляну́||ть *сов.* באווײַזן* זיך, א ווײַז טאָן* זיך; со́лнце ~ло из-за облако́в די זון האָט זיך באוויזן פון הינטער די וואָלקנס

прогна́ть *сов.* 1. (*стадо и т.п.*) דורכטרײַבן*, ארויסטרײַבן*; 2. (*заставить уйти*) ארויסטרײַבן*, פארטרײַבן*; прогони́ его́! טרײַב אים ארויס!, ווארף אים ארויס!; ве́тер прогна́л ту́чи דער ווינט האָט פארטריבן [פאריאָגט] די וואָלקנס; ~ ску́ку פארטרײַבן* דעם אומעט [דעם לאנגווײַל]; 3. *разг.* (*уволить*) ארויסטרײַבן*, ארויסווארפן*

прогнива́ть *несов.*, **прогни́ть** *сов.* צעפוילט ווערן*, דורכגעפוילט ווערן*

прогно́з *м* פּראָגנאָז ם ־ן; ~ пого́ды וועטער־פּראָגנאָז ם ־ן

прогну́ться *сов.* אויסבייגן* זיך, אויסקרימען זיך

прогова́риваться *несов. см.* проговори́ться

проговор||и́ть *сов.* 1. (*произнести*) א זאָג טאָן*; ~и́ть сквозь зу́бы א זאָג טאָן* צווישן די ציין; 2. (*долго разговаривать*) (אָפּ)רעדן*; мы ~и́ли це́лый ве́чер מיר האָבן (אָפּ)גערעדט א גאנצן אָוונט

проговори́||ться *сов.* ארויסכאַפּן זיך (מיט א וואָרט), אויסרעדן* זיך; не ~тесь никому́ איר זאָלט זיך ניט אויסרעדן פאר קיינעם

проголода́ться *сов.* אויסהונגערן זיך, הונגעריק ווערן*

проголосова́ть *сов.* אָפּשטימען

прогоня́ть *несов. см.* прогна́ть

прогора́ть *несов. см.* прогоре́ть 1, 2, 3

прогоре́ть *сов.* 1. (*превратиться в угли*) אויסברענען, איבערברענען; 2. (*испортиться от огня*) דורכגעברענט ווערן*, דורכגעסארפּעט ווערן*; 3. *разг.* (*разориться*) באנקראָטירן, שלעכט אָפּשנײַדן*; 4. (*гореть какое-то время*) (אָפּ)ברענען

прогóрклый יאָלקעדיקער, ביטערלעכער; ~ жир יאָלקעדיק פעטס

прогóркнуть *сов.* יאָלקע ווערן*, ביטערלעך ווערן*

програ́мм||а *ж* פּראָגראַם װ ־ען; ~а па́ртии די פּראָגראַם פון דער פּארטיי; ~а де́йствий טאַט־פּראָגראַם װ, אַקציע־פּראָגראַם װ; ~а для вычисли́тельной маши́ны א פּראָגראַם פאר דער רעכנמאַשין; телевизио́нная ~а טעלעוויזיע־פּראָגראַם װ ־ען; ~а по матема́тике для пя́того кла́сса פּראָגראַם פון מאַטעמאַטיק פארן פינפטן קלאַס; приня́ть ~у אָננעמען* די פּראָגראַם; сверх ~ы אויסער דער פּראָגראַם

программи́рование *с* פּראָגראַמירונג װ

программи́ровать *несов.* פּראָגראַמירן

программи́ст *м* פּראָגראַמיסט ם ־ן

програ́ммн||ый פּראָגראַם־; ~ая речь פּראָגראַם־רעדע װ ־ס; ◇ ~ая му́зыка פּראָגראַם־מוזיק װ

прогрева́ть(ся) *несов. см.* прогре́ть(ся)

прогреме́||ть *сов.*: ~л гром ס'האָט א דונער געטאָן, ס'האָט אָפּגעהילכט א דונער; ~л вы́стрел ס'האָט א קנאַל געטאָן א שאָס; его́ сла́ва ~ла на весь мир זײַן רום [זײַן נאָמען] האָט (דורכ)געקלונגען איבער דער גאַנצער וועלט

прогре́сс *м* פּראָגרעס ם, פּאָרשריט ם

прогресси́вн||ый 1. (*передовой*) פּראָגרעסיווער, פּאָרגעשריטענער, פּאָרשריטלעכער; ~ые си́лы פּראָגרעסיווע קויכעס [קרעפטן]; 2. (*возрастающий*) פּראָגרעסיווער, פּראָגרעסירנדיקער; ~ый нало́г פּראָגרעסיוו־שטײַער ם

прогресси́ровать *несов.* פּראָגרעסירן; (*успешно развиваться тж.*) מאַכן פּאָרשריט, אַנטוויקלען זיך

прогре́ссия *ж мат.* פּראָגרעסיע װ; арифмети́ческая ~ אַריטמעטישע פּראָגרעסיע; геометри́ческая ~ געאָמעטרישע פּראָגרעסיע

прогре́ть *сов.* (גוט) דורכוואַרעמען; ~ся *сов.* (גוט) דורכוואַרעמען זיך

прогрыза́ть *несов.*, **прогры́зть** *сов.* דורכבײַסן*, דורכהריזען

прогуде́ть *сов.* (אָפּ)הודיען, (אָפּ)פײַפן*

прогу́л *м* פּראָגול ם ־ן

прогу́ливать *несов.* 1. *см.* прогуля́ть 2, 3; 2. (*водить*) פירן שפּאַצירן, אַרומפירן פּאַמעלעך

прогу́лк||а *ж* שפּאַציר ם ־ן; (*верховая*) רײַט־שפּאַציר ם ־ן; (*по воде*) וואַסער־שפּאַציר ם; соверши́ть ~у מאַכן א שפּאַציר

прогу́лочный שפּאַציר־; ~ ка́тер שפּאַציר־קאַטער ם ־ס

прогу́льщик *м* פּראָגולשטשיק ם ־עס

прогуля́ть *сов.* 1. (*провести какое-то время гуляя*) (אָפּ)שפּאַצירן; ~ всё у́тро (אָפּ)שפּאַצירן א גאַנצן פרימאָרגן; 2. (*не выйти на работу*) מאַכן א פּראָגול; מאַכן פּראָגולן; ~ два дня דורכלאָזן* צוויי אַרבעטסטעג; 3. (*пропустить что-л.*) דורכלאָזן*; ~ уро́к דורכלאָזן* א לימעד; ~ у́жин ניט קומען* צו דער וועטשערע; ~ся *сов.* דורכשפּאַצירן זיך, מאַכן א שפּאַציר

продава́ть *несов. см.* прода́ть

продава́ться *несов.* 1. פאַרקויפן זיך; (*иметься в продаже*) זײַן* אין פאַרקויף; 2. *см.* прода́ться

прода́ж||а *ж* פאַרקויף ם, פאַרקויפן I; име́ется в ~е ס'איז (פאַראַן) אין פאַרקויף; поступи́ть в ~у אָנקומען* אין פאַרקויף; ~а лотере́йных биле́тов דאָס פאַרקויפן לאָטעריי־בילעטן; ~ный 1. פאַרקויף־; ~ная цена́ פאַרקויף־פרײַז װ; 2. (*предназначенный для продажи*) צום פאַרקויפן *после сущ.*; 3. (*подкупный*) פאַרקויפטער; ~ная печа́ть פאַרקויפטע פּרעסע

прода́ть *сов.* 1. פאַרקויפן; дёшево ~ ביליק פאַרקויפן; ~ *что-л.* в креди́т פאַרקויפן עפּעס אף קרעדיט; ~ *что-л.* за нали́чный расчёт פאַרקויפן עפּעס פאַר מעזומען געלט; ~ *что-л.* с торго́в פאַרקויפן עפּעס פון אאוקציאָן; 2. (*предать*) פאַרראַטן*, פאַרקויפן; ~ся *сов.* פאַרקויפן זיך; ~ся врага́м פאַרקויפן זיך די סאָנים

продвига́ть *несов.* 1. רוקן; (*приближать к чему-л.*) צורוקן; (*в отверстие*) דורכרוקן; 2. *разг.* (*ускорять*) רוקן פאָרויס; 3. (*по службе*) געבן* א העכערן פּאָסטן;

~ся *несов.* 1. באַוועגן זיך פאָרויס; с трудо́м ~ся по боло́ту קוים באַוועגן זיך פאָרויס איבערן זומפ; 2. (*по службе*) רוקן זיך פאָרויס, אַרופאַרבעטן זיך; 3. *разг.* (*приближаться к завершению*) רוקן זיך פאָרויס

продвиже́ние *с* ו פאָרויסבאַוועגונג; ~ войск די פאָרויס־באַוועגונג פונעם מיליטער

продви́нуть *сов.* 1. אַ רוק טאָן*; (*приблизить к чему-л.*) צורוקן; (*в отверстие*) דורכרוקן; 2. *разг.* (*ускорить*) אַ רוק טאָן*; ~ де́ло אַ רוק טאָן* דעם אינייען; 3. (*по службе*) געבן* אַ העכערן פאָסטן, אַ רוק טאָן*; ~ся *сов.* 1. אַ רוק טאָן* זיך (פאָרויס); ~ся с боя́ми вперёд אין שלאַכטן אַ רוק טאָן* זיך פאָרויס; 2. (*по службе*) אַ רוק טאָן* זיך, אַרופאַרבעטן זיך; 3. *разг.* (*приблизиться к завершению*) אַ רוק טאָן* זיך; рабо́та о́чень продви́нулась די אַרבעט האָט זיך היפש אַ רוק געטאָן

продева́ть *несов. см.* проде́ть

проде́лать *сов.* 1.: ~ отве́рстие מאַכן אַן עפענונג; ~ окно́ דורכשלאָגן* אַ פענצטער; 2. (*выполнить*) דורכמאַכן; ~ большу́ю рабо́ту דורכמאַכן [אָפטאָן*] אַ גרויסע אַרבעט

проде́лка *ж разг.* פאַרטל מ, ז ־ען; (*шалость*) שטיק שטיפערײַ ו ־ען, מצ.

продемонстри́ровать *сов.* דעמאָנסטרירן

продержа́ть *сов.* אָפהאַלטן*; ~ окно́ откры́тым весь день (אָפ)האַלטן* דאָס פענצטער אַ גאַנצן טאָג אָפן; ~ся *сов.* האַלטן* זיך (אַ געוויסע צײַט)

проде́ть *сов.* דורכציִען*; ~ ни́тку в иго́лку אַרײַנסילען אַ פאָדעם אין דער נאָדל

продешеви́ть *сов.* פאַרקויפן צו וואָלוול [צו ביליק]

продиктова́ть *сов.* 1. (אָפ)דיקטירן; 2. (*навязать*) דיקטירן; э́то продикто́вано необходи́мостью דערצו האָט געצוווּנגען די נויטווענדיקײַט

продира́ть(ся) *несов. см.* продра́ть(ся)

продлева́ть *несов. см.* продли́ть

продле́ние *с* ו פאַרלענגערונג, ז פאַרלענגערן; (*срока, действия тж.*) ו פראָלאָנגירונג, ז פראָלאָנגירן

продли́ть *сов.* פאַרלענגערן; (*срок действия тж.*) פראָלאָנגירן; ~ жизнь פאַרלענגערן דאָס לעבן; ~ о́тпуск פאַרלענגערן דעם אורלויב; ~ па́спорт פראָלאָנגירן דעם פאַס(פאָרט); ~ся *сов.* (גע)דויערן, געווערן; (*держаться*) האַלטן* זיך; ско́лько э́то мо́жет ~ся? ווי לאַנג קאָן דאָס געדויערן [געווערן]?; моро́зы продля́тся до конца́ неде́ли די פרעסט וועלן זיך האַלטן ביז סאָף וואָך

продово́льственн‖ый דערנער־, שפײַז־; ~ый магази́н פראָדוקטאָווער מאַגאַזין, שפײַז־מאַגאַזין מ ־ען; ~ые това́ры שפײַז־פראָדוקטן מצ.

продолби́ть *сов.* דורכדויבען

продолгова́тый לענגלעכער

продолжа́тель *м* = פאָרזעצער מ

продолж‖а́ть *несов.* פאָרזעצן; ~а́ть борьбу́ פאָרזעצן דעם קאַמף; он ~а́л говори́ть ער האָט ווײַטער גערעדט; она́ ~а́ла смея́ться זי האָט (אַלץ) ווײַטער געלאַכט; ~а́ться *несов.* 1. (*не прекращаться*) דויערן, פאָרגעזעצט ווערן*; перегово́ры ~а́ются די אונטערהאַנדלונגען ווערן פאָרגעזעצט; конце́рт ~а́ется דער קאָנצערט גייט ווײַטער; 2. (*длиться*) געדויערן; э́то ~а́лось до́лго דאָס האָט לאַנג° געדויערט

продолже́ние *с* ו פאָרזעצונג ־ען, (מצ. העמשך מ העמשכים *обыкн. тк. ед.*); ~ сле́дует פאָרזעצונג קומט [העמשעך]; ◇ в ~ אין מעשעך; в ~ дня אין מעשעך פונעם טאָג

продолжи́тельн‖ость *ж* דויער מ; сре́дняя ~ость жи́зни דער דורכשניטלעכער לעבנסדויער; ~ость дня דער דויער [די לענג] פונעם טאָג; ~ый דויערנדיקער, לאַנגער°; ~ая боле́знь אַ דויערנדיקע קרענק; на ~ое вре́мя אויף אַ לאַנגער [לענגערער] צײַט; ~ые аплодисме́нты (לאַנג)דויערנדיקע אַפלאָדיסמענטן

продо́лжить *сов.* 1. (*вин.*) פאַרלענגערן; ~ о́тпуск *кому-л.* פאַרלענגערן עמעצן דעם אורלויב; ~ трамва́йную ли́нию פאַרלענגערן די טראַמוויי־ליניע; 2. *см.* продолжа́ть; ~ся *сов. см.* продолжа́ться

продо́льн‖ый לענג־; ~ая полоса́ לענגפאַס מ ־ן

продра́ть *сов. разг.* דורכרײַבן*, צערײַסן*; ◇ ~ глаза́ אויפמאַכן די אויגן; ~ся *сов.* 1. (*разорваться*) צערײַסן* זיך, דורכגעריבן ווערן*; 2. (*пробраться сквозь что-л.*) דורכרײַסן* זיך; ~ся сквозь толпу́ דורכשטופן זיך [דורכרײַסן* זיך] דורכן האַמוין

продро́гнуть *сов.* דורכגעפרוירן ווערן*; (*дрожать от холода*) ציטערן פאַר קעלט

продува́ть *несов.* 1. *см.* проду́ть 1; 2. (*о ветре*) בלאָזן*, ציִען*

продувно́й *разг.* (*хитрый*) דורכגעטריבענער, מאַמזערישער

проду́кт *м* 1. פראָדוקט מ ־ן; побо́чный ~ בײַפראָדוקט מ ־ן; ~ы се́льского хозя́йства לאַנדווירטשאַפטלעכע פראָדוקטן; 2. *обыкн. мн.* (*съестное*) שפײַז־פראָדוקטן מצ.

продукти́вн‖ость *ж* פראָדוקטיוויקײַט ו; ~ость труда́ אַרבעט־פראָדוקטיוויקײַט ו; ~ый פראָדוקטיווער

продукто́вый: ~ магази́н שפײַז־מאַגאַזין מ ־ען

продуктообме́н *м* פראָדוקטן־אויסטויש מ

проду́кция *ж* פראָדוקציע ו ־ס; годова́я ~ фа́брики די יערלעכע פראָדוקציע פון דער פאַבריק; гото́вая ~ גרייטע [פאַרטיקע] פראָדוקציע

проду́манный דורכגעטראַכטער; ~ отве́т אַ דורכגעטראַכטער ענטפער

проду́мать *сов.*, **проду́мывать** *несов.* דורכטראַכטן

проду́‖ть *сов.* 1. דורכבלאָזן*; 2. *безл.*: меня́ ~ло כ'האָב געכאַפט אַ צוגלופט [אַ פאַרקילונג]

продыря́вить *сов. разг.* דורכלעכערן; (*износить до дыр*) אויסרײַבן* אַ לאָך [לעכער] (אין)

проеда́ть *несов. см.* прое́сть

прое́зд *м* 1. (*действие*) דורכפאָרן ז; ~а нет (*надпись*) דורכפאָרן איז פאַרבאָטן; де́ньги за ~ פאָר־געלט ז; 2. (*место*) דורכפאָר מ ־ן; у́зкий ~ אַ שמאָלער° [ענגער] דורכפאָר; 3. (*переулок*) צווישנגאַס ו ־ן

прое́здить *сов.* 1. (*определённое время*) אָפפאָרן*, אומפאָרן*; 2. *разг.* (*истратить*) פאַרפאָרן*, פאַטערן אויף דער נעסיע

проездно́й: ~ биле́т דורכפאָר־בילעט מ ־ן; (*железнодорожный тж.*) באַן־בילעט מ ־ן

прое́здом *нареч.* פאַרבײַפאָרנדיק

проезжа́ть *несов.* 1. *см.* прое́хать; 2. *см.* прое́здить 2

прое́зж‖ий 1. דורכפאָרנדיקער, פאַרבײַפאָרנדיקער;

2. (*годный для езды*): ~ая доро́га שליאַך מ ־ן, טראַקט מ ־ן; ~ая часть у́лицы דער דורכפאָריקער טייל גאַס, טראַנספאָרט־פאַס מ ־ן; 3. *в знач. сущ. м* דורכפאָרער מ =, דורכרײַזנדער מ ..דע

прое́кт *м* פראָיעקט מ ־ן; (*здания, сооружения тж.*) פלאַן מ ־ען; дом постро́ен по ~у Казако́ва דאָס הויז איז געבויט לויט דעם פראָיעקט [פלאַן] פון קאַזאַקאָוון; разраба́тывать ~ гидроста́нции אויסאַרבעטן א פראָיעקט פון א הידראָסטאַנציע, פראָיעקטירן א הידראָסטאַנציע; ~ зако́на געזעץ־פראָיעקט מ ־ן; א פראָיעקט פונעם געזעץ; ~ резолю́ции א פראָיעקט פון דער רעזאָליוציע

проекти́ровать[1] *несов.* 1. (*составлять проект*) פראָיעקטירן; 2. *тк. несов.* (*предполагать*) פראָיעקטירן; פלאַנירן

проекти́ровать[2] *несов. мат., кино* פראָיעצירן

проекцио́нный: ~ аппара́т פראָיעקטאָר מ ־ס; ◇ ~ фона́рь (*детский*) צויבער־לאַמטערן מ ־ס

прое́кция *ж мат., кино* פראָיעקציע וו ־ס

проём *м стр.* כאָלעל מ (מצ. כאַלאָלים); око́нный ~ פענצטער־כאָלעל מ (מצ. ..כאַלאָלים)

прое́сть *сов.* 1. צעעסן*, דורכעסן*; (*о кислоте и т.п.*) צעעסן*; 2. *разг.* (*истратить*) פארעסן*; он прое́л все де́ньги ער האָט פארעסן דאָס גאַנצע געלט

прое́хать *сов.* 1. דורכפאָרן*; по́езд прое́хал че́рез тунне́ль דער צוג איז דורכגעפאָרן דורכן טונעל; 2. (*покрыть какое-л. расстояние*) דורכפאָרן*, אָפּפאָרן*; ~ ты́сячу киломе́тров דורכפאָרן* [אָפּפאָרן*] טויזנט קילאָ־מעטער; 3. (*миновать*) דורכפאָרן* פארבײַ, פארבײַ־פאָרן*; мы прое́хали Бологóе מיר זײַנען דורכגעפאָרן די סטאַנציע באָלאָגאָיע; ~ без остано́вки פארבײַפאָרן* אָן אָפּשטעל; 4. (*пропустить нужную станцию, остановку*) פארפעלן; ~ся *сов.* דורכפאָרן* זיך

прожа́ривать(ся) *несов. см.* прожа́рить(ся)

прожа́рить *сов.* 1. דורכבראָטן*; 2. *разг.* (*сильно прогреть*) שטארק אײַנוואַרעמען; גוט אויסוואַרעמען; ~ся *сов.* דורכבראָטן* זיך

прожда́ть *сов.* (*род., вин.*) (אָפּ)וואַרטן (אַף); он прожда́л его́ це́лый час ער האָט (אָפּ)געוואַרט אַף אים א גאַנצע שאָ

прожева́ть *сов.*, **прожёвывать** *несов.* גוט צעקײַען

прожектёр *м* פראָזשעקטיאָר מ ־ן; ~ство *с* פראָזשעקטערײַ וו

проже́ктор *м* פראָזשעקטאָר מ ־ס

проже́чь *сов.* (*вин.*) דורכברענען, אויסברענען א לאָך (אין)

прожива́||ть *несов.* 1. (*жить, пребывать*) וווינען, אופהאַלטן* זיך; он ~ет по а́дресу... זײַן אַדרעס איז...; 2. *см.* прожи́ть 3

прожига́тель *м*: ~ жи́зни לעבן־יונג מ ־ען; הוליאַקע מ ־ס *разг.*

прожига́ть *несов. см.* проже́чь; ◇ ~ жизнь לעבן א מעשוגענעם טאָג

прожи́лка *ж* אָדערל ז ־עך; (*в камне, металле, дереве и т.п.*) אָדער וו, מ ־ן

прожи́точный: ~ ми́нимум לעבנס־מינימום מ

прожи́ть *сов.* 1. (*некоторое время*) (אָפּ)לעבן; (*в доме тж.*) אָפּוווינען; он проживёт сто лет ער וועט לעבן ביז הונדערט יאָר; 2. (*провести время где-л.*) אָפּלעבן, אָפּזײַן*; всё ле́то он про́жил в дере́вне דעם גאַנצן זומער האָט ער אָפּגעלעבט [פארבראַכט] אין דאָרף, דעם גאַנצן זומער איז ער אָפּגעווען אין דאָרף; 3. (*истратить*) פארלעבן, אויסברענגען*; ~ сто рубле́й в ме́сяц פארלעבן הונדערט רובל (פאַר) א כוידעש

прожо́рлив||ость *ж* פרעסערײַ וו; ~ый פרעסערישער

прожужжа́ть *сов.* א זשומע טאָן*; ◇ ~ у́ши *кому-л.* לעכערן עמעצן די אויערן

про́з||а *ж* פראָזע וו; *перен. тж.* די (גרויע) טאָגטעגלעכקײַט; худо́жественная ~а קינסטלערישע פראָזע; писа́ть ~ой שרײַבן* אין פראָזע

проза́ик *м* פראָזאַיקער מ =

проза́ическ||ий פראָזאַישער; *перен.* (*будничный тж.*) וואָכעדיקער; (*лишённый возвышенности тж.*) פראָסטער, געמיינער; (*деловой тж.*) פראַקטישער; ~ое произведе́ние פראָזע־ווערק ז =, א פראָזאַיש ווערק

прозва́ни||е *с* צונאָמען מ (מצ. צונעמען), בײַנאָמען מ (מצ. בײַנעמען); по ~ю מיטן צונאָמען; וועמען מע רופט

прозва́ть *сов.* (*вин.*) געבן* א נאָמען [א צונעמעניש] (דאַט.)

про́звище *с* צונעמעניש ז ־ן

прозвуча́||ть *сов.* 1. (*издать звук*) אָפּקלינגען*; 2. *перен.* הערן זיך, לאָזן* זיך פילן; в его́ го́лосе ~ла трево́га אין זײַן שטים האָט זיך געהערט [געלאָזט פילן] אומרו; 3. (*раздаться, послышаться*) לאָזן* זיך הערן, אָפּהילכן; ~л вы́стрел ס'האָט א קנאַל געטאָן א שאָס

прозева́ть *сов. разг.* דורכלאָזן*, אָנווערן*; פארזען*; ~ удо́бный моме́нт דורכלאָזן* א גינסטיקן מאָמענט

прозимова́ть *сов.* איבערווינטערן

прозорли́в||ость *ж* פאָרויסזעערישקײַט וו, ווײַטזיכטיקײַט וו; ~ый פאָרויסזעערישער, ווײַטזיכטיקער

прозра́чность *ж* 1. דורכזיכטיקײַט וו; 2. *перен.* קלאָרקײַט וו

прозра́чн||ый 1. דורכזיכטיקער; 2. *перен.* קלאָרער°; ~ый стиль א קלאָרער° סטיל; ~ый намёк א קלאָרע° אָנצוהערעניש

прозрева́ть *несов.*, **прозре́ть** *сов.* 1. אָנהייבן* זען, זעענדיק ווערן*; 2. *перен.*: я вдруг прозре́л מיטאַמאָל איז מיר (אַלץ) קלאָר געוואָרן

прозяба́ть *несов.* וועגעטירן, פירן א געוויקסן־לעבן

прозя́бнуть *сов. разг.* דורכגעפרוירן ווערן*

проигра́ть *сов.* 1. (*потерпеть поражение в чём-л.*) פארשפילן; ~ сраже́ние פארשפילן די שלאַכט, לײַדן* א מאַפּאָלע; ~ суде́бный проце́сс פארשפילן דעם גע־ריכט־פּראָצעס; 2. (*лишиться чего-л. в игре*) פארלירן*, אָנווערן*; ~ ферзя́ *шахм.* פארלירן* [אָנווערן*] די מאַלקע; ~ де́ньги פארשפילן געלט; 3. (*потерпеть ущерб от чего-л.*) פארלירן*, אָנווערן*; от сокраще́ния рома́н не проигра́ет פון די פארקירצונגען וועט דער ראָמאַן גאָרנישט ניט אָנווערן; ~ в *чьём-л.* мне́нии אראָפּפאַלן* בא עמעצן אין די אויגן; 4. *разг.* (*сыграть, заставить прозвучать*) אָפּשפילן, דורכשפילן; ~ пласти́нки דורכ־שפילן די פלאַטן; 5. (*провести какое-л. время, играя во что-л.*) אָפּשפילן; ~ в футбо́л це́лый день אָפּשפילן אין פוטבאָל א גאַנצן טאָג; ~ся *сов. разг.* פארשפילן דאָס לעצטע, פארשפילן ביזן לעצטן גראָשן

проигрывать *несов. см.* проигра́ть 1, 2, 3, 4

прои́грыватель *м* פלאַטנשפילער מ ־ס

про́игрыш *м* 1. פאַרשפּיל ם; в слу́чае *чьего-л.* ~а אויב עמעצער פאַרשפּילט; оста́ться [быть] в ~е פאַרשפּילן; 2. (*проигранная сумма*) פאַרלוסט ם ־ן

произведе́н||ие *с* 1. שאַפונג װ ־ען, ווערק ז =; ~ие иску́сства קונסטווערק ז =; литерату́рное ~ие א ליטעראַריש ווערק; и́збранные ~ия אויסגעוויילטע ווערק; 2. *мат.* פּראָדוקט ם ־ן

произвести́ *сов.* 1. (*выполнить, сделать*) (דורכ)מאַכן, דורכפירן, אויספילן; ~ о́пыт מאַכן אן עקספּערימענט; ~ ремо́нт מאַכן רעמאָנט; (*обуви и т.п.*) פאַריכטן; ~ сле́дствие דורכפירן די אויספאָרשונג, אויספאָרשן; 2. (*изготовить, выработать*) פּראָדוצירן, אויסאַרבעטן; ~ това́ры ма́ссового потребле́ния פּראָדוצירן סכוירעס פון מאַסנגעברויך; 3. (*вызвать, породить*) (אָנ)מאַכן; ~ впечатле́ние מאַכן אן אײַנדרוק; ~ шум אָנמאַכן א ליאַרעם; (*сенсацию*) אָנמאַכן א טומל; 4. (*родить*) געבוירן*; 5. (в *вин.*; *присвоить звание*) מאַכן (פאַר); *кого-л.* ~ в офице́ры מאַכן עמעצן פאַר אן אָפיצער, געבן* עמעצן דעם אָפיצער־ראַנג; ◇ ~ на свет געבוירן*, ברענגען* אף דער וועלט

производи́тель *м* 1. *эк.* פּראָדוצירער ם =; 2. (*животное*) באַלויפער ם =; ◇ ~ рабо́т אַרבעט־אָנפירער ם =

производи́тельн||ость *ж* פּראָדוקטיוויטעט װ; ~ость труда́ אַרבעט־פּראָדוקטיוויטעט װ; повыше́ние ~ости труда́ דאָס העכערן די אַרבעט־פּראָדוקטיוויטעט; ~ый פּראָדוקטיווער; ~ый труд פּראָדוקטיווע אַרבעט; ◇ ~ые си́лы *эк.* פּראָדוציר־קרעפטן מצ., פּראָדוציר־קויכעס

производи́ть *несов. см.* произвести́

произво́дн||ый 1. דעריווירטער; ~ые слова́ *лингв.* דעריוואַטן מצ., דעריווירטע ווערטער; ~ая пропо́рция *мат.* דעריוואַטע פּראָפּאָרץ; 2. *в знач. сущ. с* דעריוואַטיוו ם ־ן

произво́дственн||ик *м* פּראָדוצירלער ם =; он хоро́ший ~ик ער איז א גוטער אַרבעטער; ~ый פּראָדוציר־; ~ый план פּראָדוציר־פּלאַן ם (מצ. ..פּלענער); ~ое сове́щание פּראָדוציר־באַראַטונג װ ־ען; ~ые отноше́ния *эк.* פּראָדוציר־באַציִונגען מצ.

произво́дств||о *с* 1. פּראָדוקציע װ; (*изготовление*) אויסאַרבעטונג װ; сре́дства ~а *эк.* פּראָדוציר־מיטלען מצ.; ~о средств ~а פּראָדוצירונג פון פּראָדוציר־מיטלען; спо́соб ~а פּראָדוציר־אופן ם; ~о ста́ли די אויסאַרבעטונג פון שטאָל, שטאָל־פּראָדוקציע װ; маши́на сове́тского ~а א מאַשין פון סאָוועטישער פּראָדוקציע; 2. (*отрасль промышленности*) אינדוסטריע װ; автомоби́льное ~о אויטאָמאָביל־אינדוסטריע װ; 3. (*осуществление, проведение*) דורכפירונג װ, דורכפירן ז; разреше́ние на ~о о́пытов א דערלויבעניש (אף) דורכפירן עקספּערימענטן; 4. *разг.* (*фабрика, завод*) פאַבריק װ ־ן, זאַוואָד ם ־ן; у нас на ~е בא אונדז אפן זאַוואָד [אף דער פאַבריק]; 5.: ~о в офице́ры דאָס געבן דעם אָפיצער־ראַנג, דאָס מאַכן פאַר אן אָפיצער

произво́л *м* ווילקיר ם; ◇ на ~ судьбы́ אף גאָטס באַראָט, אף העפקער

произво́льн||ый 1. (*свободный*) פרײַער; ~ые движе́ния פרײַע באַוועגונגען; 2. (*самовольный*) ווילקירלעכער; ~ые отступле́ния от зако́на ווילקירלעכע [אײַגנוויליקע] אָפּווײַכונגען פונעם געזעץ; ~ое распоряже́ние א ווילקירלעכע פאַראָרדענונג; 3. (*лишённый доказательств*) ווילקירלעכער, אומבאַגרינדעטער; ~ое толкова́ние א ווילקירלעכע אויסטײַטשונג; ~ый вы́вод אן אומבאַגרינדעטער אויספיר

произнести́ *сов.* 1. (*сказать*) אויסרעדן*; ~ речь האַלטן* א רעדע; не ~ ни сло́ва קיין איין וואָרט ניט אויסרעדן*; 2. (*артикулировать*) אַרויסרעדן*, אַרויסברענגען*; пра́вильно ~ ריכטיק אַרויסרעדן* [אַרויסברענגען*]; 3. (*огласить*) מעלדן*; ~ пригово́р מעלדן* דעם אורטייל

произноси́ть *несов. см.* произнести́

произноше́ни||е *с* אויסשפּראַך װ ־ן; (*отдельного звука*) אַרויסברענג ם; су́дя по ~ю, он иностра́нец לויט דעם אַקצענט איז ער אן אויסלענדער

произойти́ *сов.* 1. (*случиться*) פאָרקומען*, געשען*; что там произошло́? וואָס איז דאָרט פאָרגעקומען [געשען]?; э́то произошло́ в 1941 году́ דאָס איז פאָרגעקומען אין יאָר 1941; 2. (*быть результатом чего-л.*) נעמען* זיך, קומען*; отчего́ произошёл пожа́р? פון וואָס האָט זיך גענומען די סרײַפע?, וואָס איז די סיבע פון דער סרײַפע?, וואָס האָט גורם געווען די סרײַפע?

проиллюстри́ровать *сов. прям. и перен.* אילוסטרירן

проинструкти́ровать *сов.* אינסטרוקטירן

проинформи́ровать *сов.* אינפאָרמירן

про́иски *мн.* אינטריגעס מצ.

происходи́ть *несов.* 1. *см.* произойти́; де́йствие происхо́дит в Москве́ די האַנדלונג קומט פאָר אין מאָסקווע; 2. (*быть какого-л. происхождения*) שטאַמען, אַרויסקומען*; ~ из крестья́н שטאַמען פון פויערים

происхожде́ни||е *с* 1. אָפּשטאַם ם, אָפּשטאַמונג װ; социа́льное ~е סאָציאַלע אָפּשטאַמונג; по ~ю לויט דער אָפּשטאַמונג, לויטן אָפּשטאַם; сло́во лати́нского ~я א וואָרט פון לאַטײַנישער אָפּשטאַמונג [פון לאַטײַנישן שטאַם]; 2. (*возникновение*) אַנטשטייונג װ, אופקום ם

происше́стви||е *с* פּאַסירונג װ ־ען, פאַרלויפעניש װ ־ן; без ~й אָן (באַזונדערע) פּאַסירונגען; доро́жное ~е (*несчастный случай*) וועג־קאַטאַסטראָפע װ ־ס

пройдо́ха *м разг.* שעלמאַק ם ־עס, א דורכגעטריבענער פאַרשוין

про́йма *ж* אַרבל־לאָך װ (מצ. ..לעכער); פּראָימע װ ־ס *разг.*

пройти́ *сов.* 1. דורכגיין*; (*мимо*) פאַרבײַגיין*; ~ по мосту́ דורכגיין* איבערן [מיטן] בריק; он прошёл незаме́тно ער איז פאַרבײַגעגאַנגען אומבאַמערקט; посети́тели прошли́ в кабине́т די באַזוכער זײַנען אַרײַנגעגאַנגען [אַרײַן] אין קאַבינעט; 2. (*какое-л. расстояние*) דורכגיין*, אָפּגיין*; мы прошли́ два́дцать киломе́тров не остана́вливаясь מיר זײַנען דורכגעגאַנגען צוואַנציק קילאָמעטער ניט אָפּשטעלנדיק זיך [אָן אָפּשטעל]; 3. (*миновать*) דורכגיין* פאַרבײַ; 4. (*пропустить, не заметить*) פאַרפעלן; заговори́вшись, мы прошли́ мой дом מיר האָבן זיך פאַררעדט און פאַרפעלט מײַן הויז; 5. (*распространиться*) דורכטראָגן* זיך; по дере́вне прошёл слух איבערן דאָרף האָט זיך דורכגעטראָגן א קלאַנג; 6. (*продвинуться через что-л.*) דורכגיין*; шкаф не пройдёт в дверь די שאַפע וועט ניט דורכ|גיין* דורך דער טיר; 7. (*просочиться*) דורכגיין*, דורכרינען*; 8. (*подвергнуться чему-л.*) דורכגיין*; ~ прове́рку דורכגיין* דעם קאָנטראָל;

~ че́рез тяжёлые испыта́ния אויסשטיין* [דורכמאכן] שווערע ניסיונעס; 9. *(о времени)* איבער|גיין*, פאַריבער|גיין*; мно́го лет прошло́ с тех пор א סאך יאָרן זײַנען פאַריבער זינט דעמלט, א היפּש ביסל יאָר איז איבערגעלאָפן זינט דעמלט; 10. *(закончиться с каким-л. результатом)* אדורכ|גיין*; конце́рт прошёл с успе́хом דער קאָנצערט איז אדורך מיט דערפאָלג; 11. *(совершить какой-л. курс)* דורכגיין*, דורכמאכן; ~ пра́ктику דורכגיין* [דורכמאכן] די פּראַקטיק; ~ курс лече́ния דורכמאכן א קורס היילונג [א קוריר־קורס]; 12. *(прекратиться)* איבערגיין*, אופהערן; дождь прошёл דער רעגן איז איבערגעגאַנגען [האָט אופגעהערט]; боль прошла́ ס'האָט אופגעהערט ווײ טאָן; 13. *(выпасть — об осадках)* אויספאלן*; прошли́ дожди́ ס'זײַנען אויסגעפאלן רעגנס; 14. *(быть утверждённым)* דורכגיין*, אָנגענומען ווערן*; ~ по ко́нкурсу דורכגיין* דעם קאָנקורס; резолю́ция прошла́ די רעזאָליוציע איז אָנגענומען געוואָרן; 15. *(вин.) разг. (изучить)* דורכגיין*; э́ти пра́вила мы прошли́ ещё в пя́том кла́ссе אָט די קלאָלים זײַנען מיר דורכגעגאַנגען נאָך אין פינפטן קלאַס; ◇ э́то ему́ да́ром не пройдёт דאָס וועט אים אזוי פּאַשעט [גלאַט] ניט אָפּגיין

пройти́сь *сов.* 1. *(прогуляться)* דורכגיין* זיך, דורכשפּאַצירן זיך; 2. *(тв.; обработать поверхность)* דורכגיין* (מיט), (א)דורכפירן (מיט); ~ утюго́м по мате́рии דורכגיין* [דורכפירן] מיטן פרעסל איבערן שטאָף; 3. *разг. (сплясать)* אויסטאַנצן, גיין*; ◇ ~ на *чей-л.* счёт, ~ по *чьему-л.* а́дресу אָפּכוויזעקן פון עמעצן

прок *м разг.* נוצן מ, ווערט וו; что в э́том ~у? וואָס האָט מען דערפון?; וואָס פאר א נוצן גיט עס?; из э́того не бу́дет ~у דערפון וועט גאָרנישט ניט זײַן [ניט ארויסקומען, ניט ווערן]

прокажённ||ый *в знач. сущ. м* מעצורע מ (מצ. מעצוי־ראָים); избега́ть, как ~ого אויסמײַדן* ווי א קרעציקן

прока́за[1] *ж (шалость)* שטיפערײַ וו, קונדייסערײַ וו

прока́за[2] *ж мед.* לעפּרע וו; צאַראַאַס וו *уст.*

прока́зить *несов. разг. см.* прока́зничать

прока́зник *м* מאזיק מ (מצ. מאזיקים), קונדעס מ (מצ. קונדייסים); שאָדנווינקל מ ־ען

прока́зничать *несов.* קונדייסעווען, שטיפן

прока́т[1] *м (пользование)* פּראָקאַט מ; ~ автомоби́лей דאָס געבן אווטאָמאָבילן אף פּראָקאַט, דאָס געבן אווטאָמאָבילן פאר ניצגעלט; пла́та за ~ ניצגעלט ו

прока́т[2] *м тех.* 1. וואַלצ(יר)ונג וו, וואַלצן ו; 2. *(изделия)* וואַלצונג וו

прокатáть *сов. тех.* וואַלצן

прокатáться *сов. (кататься некоторое время)* אָפּקאַטשען זיך

прокати́ть *сов.* 1. *(что-л.)* דורכקײַקלען; 2. *(кого-л.)* דורכקאַטשען; 3. *(быстро проехать)* דורכטראָגן* זיך; ~ся *сов.* 1. דורכפאָרן* זיך, דורכקאַטשען זיך; 2. *(о шаре, мяче и т.п.)* דורכקײַקלען זיך

прока́тный[1] פּראָקאַט־; פאר ניצגעלט *после сущ.*

прока́тн||ый[2] *тех.* וואַלץ־, געוואַלצטער; ~ое желе́зо וואַלץ־אײַזן ו; ~ый лист וואַלץ־בלעך ו; ~ое обору́дование וואַלץ־אויסשטאַטונג וו

прока́тчик *м* וואַלצירער מ ־ס, וואַלץ־ארבעטער מ =

прока́тывать *несов. см.* прокатáть

прокипе́ть *сов.* 1. *(провариться)* (דורכ)זידן*; 2. *(некоторое время)* אָפּזידן*

прокипяти́ть *сов.* דורכזידן*; *(стерилизовать)* סטעריליזירן; ~ бельё אויסקאָכן דאָס גרעט

прокиса́ть *несов.*, **прокиснуть** *сов.* זויער ווערן*

прокла́дка *ж* 1. *(действие)* דורכלייגן ו; 2. *(слой, предмет)* צווישנלאָג מ ־ן, צווישנשיכט מ ־ן

прокла́дывать *несов. см.* проложи́ть

проклама́ция *ж* פּראָקלאַמאַציע וו ־ס

проклева́ть *сов.* דורכפּיקן

проклина́ть *несов.*, **прокля́сть** *сов.* (פאר)שעלטן*, (פאר)שילטן*

прокля́т||ие *с* קללה וו ־ס; ~ие! עס זאָל פארשאָלטן ווערן!; ~ый פארשאָלטענער, פארפלוכטער

проко́л *м* 1. *(действие)* דורכשטעכן ו; 2. *(дыра)* לאָך וו (מצ. לעכער), דורכשטעך מ ־ן

проколо́ть *сов. (вин.)* דורכשטעכן*, דורכלעכערן; דורכשטעכן* [מאכן] א לאָך (אין)

прокомменти́ровать *сов.* קאָמענטירן

проконсульти́ровать *сов.* קאָנסולטירן; ~ся *сов. (с тв.)* קאָנסולטירן זיך (מיט), זיך אן אייצע האלטן* (מיט)

проконтроли́ровать *сов.* דורכקאָנטראָלירן

прокопа́ть *сов.* דורכגראָבן*

прокорми́ть *сов.* דערנערן; ~ся *разг.* דערנערן זיך; *(просуществовать)* דורכקומען*, דורכלעבן זיך

прокра́дываться *несов.*, **прокра́сться** *сов.* דורכגאַנווענען* זיך, ארײַנגאַנווענען* זיך

прокрича́ть *сов.* 1. אויסרופן*, אויסשרײַען*; 2. *ирон. (широко разгласить)* צעשרײַען*

прокурату́ра *ж* פּראָקוראַטור וו ־ן

прокуро́р *м* פּראָקוראָר מ ־ן; ~ский פּראָקוראָר־; ~ский надзо́р פּראָקוראָרישע אופזיכט

прокуси́ть *сов.* דורכבײַסן*

прокути́ть *сов.* 1. *(истратить на кутёж)* פארהוליען; 2. *(кутить некоторое время)* אָפּהוליען

прола́мывать *несов. см.* проломáть

пролега́ть *несов.* ליגן*, ציען* זיך

пролеж||а́ть *сов.* אָפּליגן*; ~а́ть в посте́ли две неде́ли אָפּליגן* אין [צו] בעט צוויי וואָכן; заявле́ние ~а́ло у секретаря́ не́сколько дней די מעלדונג איז (אָפּ)געלעגן באַם סעקרעטאַר עטלעכע טעג

про́лежень *м* ליגווונד וו ־ן

пролеза́ть *несов.*, **проле́зть** *сов.* דורכקריכן*; *перен. тж.* דורכשלײַכן* זיך, דורכשמוגלען זיך

пролёт *м* 1. *(промежуточное пространство)* צווישנרוים מ ־ען, צווישן מ ־ס; 2. *стр. (моста)* בריקבויגן מ ־ס; *(лестницы)* טרעפּצווישן מ ־ס; 3. *разг. (перегон)* צווישנדיסטאַנץ וו ־ן, צווישנשטרעקע וו ־ס

пролетариа́т *м* פּראָלעטאַריאַט מ; промы́шленный ~ אינדוסטריעלער פּראָלעטאַריאַט

пролета́рий *м* פּראָלעטאַריער מ =; пролета́рии всех стран, соединя́йтесь! פּראָלעטאַריער פון אַלע לענדער, פאראייניקט זיך!

пролета́рск||ий פּראָלעטאַרישער; ~ая револю́ция פּראָלעטאַרישע רעוואָליוציע; ~ий интернационали́зм פּראָלעטאַרישער אינטערנאַציאָנאַליזם

пролета́ть *несов.*, **пролете́ть** *сов.* 1. דורכפליִען*; *(мимо)* פארבײַפליִען*; самолёт пролете́л над го́родом דער

אַעראָפּלאַן איז דורכגעפלויגן איבער דער שטאָט; 2. (*лететь, продвинуться на какое-л. расстояние*) *דורכפליען, *אָפּפליען; половину пути мы пролетели со скоростью звука א העלפט וועג זײַנען מיר דורכגעפלויגן [אָפּגעפלויגן] מיט דער שנעלקייט פון קלאַנג; 3. *разг.* (*быстро проехать*) *דורכפליען, *דורכטראָגן* זיך; поезд пролетел мимо станции דער צוג איז דורכגעפלויגן פארבײַ דער סטאַנציע; 4. (*о времени*) *דורכפליען; он не заметил, как пролетел вечер ער האָט ניט באמערקט, ווי ס'איז דורכגעפלויגן דער אָוונט

проли́в *м* דורכגוס ם ־ן

пролива́ть(ся) *несов. см.* проли́ть(ся)

проливно́й: ~ дождь שלאַקסרעגן ם ־ס, גוסרעגן ם ־ס

проли́ть *сов.* *פארגיסן; (*расплескать*) *אויסגיסן; ~ свою кровь *פארגיסן* בלוט; ◇ ~ свет на *что-л.* *ווארפן* א שײַן אויף עפּעס; ~ся *сов.* *פארגיסן* זיך; (*расплескаться*) *אויסגיסן* זיך

проло́г *м* פּראָלאָג ם ־ן

проложи́ть *сов.* 1. *דורכלייגן, *דורכפירן; ~ трубы *דורכלייגן רערן; ~ дорогу *דורכלייגן [*דורכפירן] א וועג; 2. (*вложить между чем-л.*) *איבערלייגן; ~ листы стекла соломой *איבערלייגן דאָס גלאָז מיט שטרוי; ◇ ~ курс *мор., ав.* *אָנצייכענען דעם קורס [דעם מארשרוט, דעם וועג]; ~ дорогу [путь] *чему-л.* *דורכלייגן א וועג פאר עפּעס; ~ себе дорогу *דורכשלאָגן* פאר זיך א וועג

пролома́ть *сов.* *דורכברעכן, *אײַנברעכן; ~ стену *דורכברעכן* די וואנט

проломи́ть *сов.* *דורכברעכן; ~ голову מאכן א לאָך אין קאָפּ, *צעברעכן* [*פּלעטן] דעם קאָפּ; ~ся *сов.* *אײַנברעכן* זיך, *דורכגעבראָכן ווערן; лёд под санями проломился דאָס אײַז אונטערן שליטן האָט זיך אײַנגעבראָכן

прома́зать *сов.* 1. (*детали машины и т. п.*) (גוט) *אָנשמירן; 2. (*замазкой*) *פארקיטעווען; 3. *разг.* (*промахнуться*) *ניט טרעפן* (אין ציל), פארפעלן (דעם ציל)

прома́сленный דורכגעפעטסטער; (*испачканный*) פארשמאַלצעוועטער

про́мах *м* 1. (*при стрельбе*) פארבײַשאָס ם ־ן; стрелять без ~а *אי איין מאָל ניט פארבײַשיסן*, *טרעפן* אלעמאָל אין ציל; 2. (*ошибка*) פעלער ם ־ן, טאָעס ם (מצ. ־ן, טעוסים); сделать ~ *באגיין* א פעלער, *טאָן* א נארישקייט *разг.*; ◇ он (малый) не ~ ער איז ניט קיין מעלופן-קינד [קיין ניונקעלע]

промахну́ться *сов.* 1. (אין ציל) *ניט טרעפן; (*при стрельбе тж.*) *פארבײַשיסן; 2. *разг.* (*ошибиться*) *באַטאָן* א נארישקייט, נארישן זיך

прома́яться *сов. разг.* אָפּמאטערן זיך, אָפּמוטשען זיך

промедле́ни||е *с* פארזאַמונג װ; без ~я אָן שום פארזאַמט; ~е смерти подобно פארזאַמען איז א טויט

промежу́т||ок *м* 1. (*пространство*) צווישן ם ־ס, צווישנרוים ם ־ען; 2. (*время*) צווישנצײַט װ, צײַט־מעשעך ם; ~ок в десять лет א צײַט־מעשעך פון צען יאָר; ~очный צווישן־, צווישנדיקער; ~очная стадия צווישנסטאַדיע װ

промелькну́||ть *сов.* 1. דורכשווינדלען, דורכשוועבן פאר די אויגן; 2.: у него ~ла мысль ס'איז אים דורכגעלאָפן א געדאַנק; 3. (*обнаружиться*) (*לאָזן) זיך פילן, *קאָנטיק זײַן; в его словах ~ло недоверие אין זײַנע רייד איז, אין זײַנע רייד האָט זיך געלאָזט פילן אומצוטרוי קאָנטיק געווען אומצוטרוי; 4. (*о времени*) *דורכפליען; лето ~ло דער זומער איז דורכגעפלויגן, דער זומער איז פאָריבער

променя́ть *сов.* 1. (*что-л. на что-л.*) *אויסבײַטן, *אויסטוישן; 2. (*кого-л. на кого-л.*) *פארבײַטן; ◇ ~ кукушку на ястреба *погов.* ≅ *אויסבײַטן* א הוסט אף קאַדאָכעס

промерза́ть *несов.*, **промёрзнуть** *сов.* *דורכפרירן, *דורכגעפרוירן ווערן* (אף דורך און דורך); промёрзнуть до костей *разг.* דורכגעפרוירן ווערן* אף דורך און דורך

проме́рить *сов.*, **промеря́ть** *несов.* *דורכמעסטן

промеси́ть *сов.* *דורכקנעטן, *אויסקנעטן

промо́зглый 1. (*о воздухе, запахе*) פארדומפּענער; (*о помещении*) ווילגאַטנע(ר) *тж. неизм.*; 2. (*о погоде*) פוילער

промока́тельн||ый: ~ая бумага קלעקפּאַפּיר ז, לעשפּאַפּיר ז

промока́ть[1] *несов.* 1. *см.* промо́кнуть; 2. (*пропускать влагу*) *דורכלאָזן* נעץ [וואַסער]

промока́ть[2] *несов. см.* промокну́ть

промо́к||нуть *сов.* *דורכגענעצט ווערן*, *נאַס ווערן*; пальто ~ло דער מאנטל איז דורכגענעצט געוואָרן; ~нуть до костей אויסגעווייקט [נאַס] ווערן* אף דורך און דורך, *פּיטש־נאַס ווערן

промокну́ть *сов.* אָפּקלעקן

промолч||а́ть *сов.* 1. (*не ответить, ничего не сказать*) *אָפּשווײַגן, *צושווײַגן; 2. (*молчать некоторое время*) *אָפּשווײַגן* (א צײַט); он весь вечер ~ал ער האָט געשוויגן [ניט אויסגערעדט קיין וואָרט] א גאַנצן אָוונט

проморга́ть *сов. разг.* *פארזען, *פארשלאָפן, *דורכלאָזן

промота́ть *сов. разг.* (*растратить*) פארהוליען, צעטרענצלען; ~ся *сов. разг.* צעטרענצלען אלץ

промтова́рный: ~ магазин א מאגאזין פון אינדוסטריעלע סכוירעס [ארטיקלען]

промтова́ры *мн.* אינדוסטריעלע סכוירעס [ארטיקלען]

промфинпла́н *м* (промышленно-финансовый план) אינד-פינפּלאַן ם (אינדוסטריעל־פינאנציעלער פּלאַן)

промча́ться *сов.* 1. *דורכטראָגן* זיך, *פארבײַפליען; 2. (*о времени*) *דורכפליען, *דורכלויפן

промыва́ние *с* דורכשווענקונג װ, דורכוואַשונג װ

промыва́ть *несов. см.* промы́ть

промы́вка *ж тех.* דורכוואַשן ז, דורכוואַשונג װ

про́мыс||ел *м* 1. (*занятие*) געווערב ז; рыболовный ~ел פישפאַנג ם, פישערײַ װ, פישער־געווערב ז; 2. *обыкн. мн.* (*предприятие*): соляные ~лы זאַלצגרובן מצ.; нефтяные ~лы נאַפט־פעלדער מצ.

промысло́в||ый 1. געווערב־; ~ая кооперация געווערב־קאָאָפּעראַציע װ; 2.: ~ый флот פאַנג־געווערבלעכער פלאָט; ~ая рыба פאַנג־געווערבלעכע פיש

промы́ть *сов.* *דורכוואַשן, *דורכשווענקען

промы́шленник *м* אינדוסטריאַל ם ־ן

промы́шленност||ь *ж* אינדוסטריע װ; тяжёлая ~ь שווערע אינדוסטריע; лёгкая ~ь לײַכטע אינדוסטריע; добывающая ~ь ארויסבאַקום־אינדוסטריע װ; обрабатывающая ~ь באַארבעטנדיקע אינדוסטריע; работать в ~и ארבעטן אין דער אינדוסטריע, ארבעטן אף אן אינדוסטריעלער אונטערנעמונג

промы́шленн||ый אינדוסטריעלער; ~ый пролетариат

אינדוסטריעלער פּראָלעטאַריאַט; ~ое предприя́тие אן אינדוסטריעלע אונטערנעמונג; ~ый райо́н אן אינדוסטריעלער ראַיאָן

промышля́ть *сов.* *(тв.)* פאַרנעמען* זיך (מיט), לעבן (פון); ~ охо́той и рыболо́вством פאַרנעמען* זיך מיט געיעג און פישפאַנג

промя́млить *сов.* אדורכשטאַמלען, א שטאַמל טאָן*

пронес||ти́ *сов.* 1. דורכטראָגן*; *(мимо)* פאַרבײַטראָגן*; 2. *безл.:* беду́ ~ло́ דער אומגליק האָט אויסגעמיטן; דער אומגליק איז פאַרבײַ

пронести́сь *сов.* 1. *(промча́ться)* דורכטראָגן* זיך, דורכלויפן*, דורכפליען*; 2. *(о времени)* דורכלויפן*, דורכפליען*; 3. *(о слухах и т. п.)* פאַרשפּרייטן זיך, צעטראָגן* זיך

пронза́ть *несов. см.* пронзи́ть

пронзи́тельный *(о взгляде)* שאַרפער, דורכדרינגענדיקער; *(о звуке)* גרילצ(נד)יקער, שנײַד(נד)יקער

пронзи́ть *сов.* דורכשטעכן*; ~ *кого-л.* мечо́м דורכשטעכן* עמעצן מיט דער שווערד; ~ *кого-л.* взгля́дом דורכנעמען* [דורכבויערן] עמעצן מיט די אויגן

прониза́ть *сов.*, **прони́зывать** *несов.* *(о холоде, ветре и т. п.)* דורכנעמען* (אַף דורך און דורך); я́ркий луч пронизáл темноту́ א העלער שטראַל האָט דורכגעבויערט דעם כוישעך

прони́зывающий *(о ветре и т. п.)* דורכנעמענדיקער; *(о взгляде)* דורכדרינגלעכער

проника́ть(ся) *несов. см.* прони́кнуть(ся)

проникнове́ние *с* 1. ארײַנדרינגען ז, דורכדרינגען ז; 2. *(проникновенность)* האַרציקע דורכדרינגלעכקײַט

проникнове́нный האַרציק־דורכדרינגלעכער

прони́кнуть *сов.* 1. ארײַנדרינגען*; *(сквозь что-л.)* דורכדרינגען*; в ко́мнату мо́жно ~ с балко́на אין צימער קען מען ארײַנדרינגען דורכן באַלקאָן; со́лнечные лучи́ не могли́ ~ сквозь листву́ די זונשטראַלן האָבן ניט געקענט דורכדרינגען דורך די בלעטער; 2. *(понять суть)* ארײַנדרינגען*; ~ в смысл *чего-л.* ארײַנדרינגען* אין דעם זינען פון עפּעס; 3. *(стать известным)* ארײַנדרינגען*, דערגיין*; све́дения прони́кли в печа́ть די יעדיעס האָבן זיך באַוויזן [דורכגעריסן] אין דער פּרעסע; ~ся *сов.:* ~ся уваже́нием к *кому-л.* דורכגעדרונגען ווערן* מיט דערעכערעץ פאַר עמעצן; ~ся реши́мостью פעסט אַנטשליסן* זיך; ~ся иде́ей פאַרכאַפּט ווערן* פון דער אידײ

пронима́ть *несов. см.* проня́ть

проница́ем||ость *ж* דורכדרינגלעכקײַט וו; ~ый דורכדרינגלעכער; ~ый для све́та וואָס לאָזט דורך ליכט [שײַן] *после сущ.*

проница́тельн||ость *ж* שאַרפזיכטיקײַט וו; *(взгляда)* דורכדרינג(ענד)יקײַט וו; ~ый שאַרפזיכטיקער; *(о взгляде)* דורכדרינג(ענד)יקער; ~ый ум א שאַרפער מויעך; ~ый поли́тик א שאַרפזיכטיקער פּאָליטיקער

проноси́ть[1] *несов. см.* пронести́

проноси́ть[2] *сов.* *(носить некоторое время)* (אומ)טראָגן*; *(одежду)* אָפּטראָגן*; ~ся *несов. см.* пронести́сь

пронумерова́ть *сов.* (דורכ)נומערירן

проны́ра *разг.* *м* = דורכקריכער מ, = קריכער מ; *ж* דורכקריכערין וו ־ס, קריכערין וו ־ס

проны́рливый דורכקריכיקער

проню́хать *сов. разг.* דערשמעקן, אָנשמעקן

проня́ть *сов. разг.* אדורכנעמען*

прообраз *м* פאָרבילד ז ־ער, פּראָטאָטיפּ מ ־ן

пропага́нд||а *ж* פּראָפּאַגאַנדע וו; ~а передово́го о́пыта פּראָפּאַגאַנדירונג פון דער פאָרשריטלעכער דערפאַרונג; ~и́ровать *несов.* פּראָפּאַגאַנדירן; ~и́ст *м* פּראָפּאַגאַנדיסט מ ־ן; ~и́стский פּראָפּאַגאַנדיסטישער

пропада́ть *несов. см.* пропа́сть

пропа́жа *ж* פאַרלוסט מ ־ן; *(пропавшее)* אווידע וו ־ס

про́паст||ь *ж* 1. אָפּגרונט מ ־ן, טהאָם מ ־ען; *перен.* אָפּגרונט מ; на краю́ ~и אפן ראַנד פונעם אָפּגרונט; их разделя́ла ~ь צווישן זיי איז געווען אַן אָפּגרונט; 2. *разг.* *(множество)* א יאַם, אַן א שיר; у меня́ сего́дня ~ь дел איך האָב הײַנט אַן א שיר אַרבעט; наро́ду ~ь א יאַם מיט מענטשן

пропа́||сть *сов.* 1. *(потеряться)* פאַרפאַלן ווערן*; мой очки́ куда́-то ~ли מײַנע ברילן זײַנען ערגעץ פאַרפאַלן געוואָרן; 2. *(перестать появляться)* ניט ווערן*, נעלעם ווערן*; куда́ ты ~л? וווּהין ביסטו פאַרפאַלן [נעלעם] געוואָרן?; 3. *(исчезнуть; стать невидимым)* פאַרשווונדן ווערן*; *(стать неслышным)* פאַרשטילט ווערן*; ~сть из ви́ду פאַרשווונדן ווערן* פון די אויגן; их голоса́ ~ли вдали́ זייערע שטימען זײַנען פאַרשטילט געוואָרן אין דער ווײַט; у меня́ ~ла охо́та כ׳האָב אָנגעוווירן [פאַרלוירן] דעם כיישעק; 4. *(погибнуть)* אומקומען*, זײַן* פאַרפאַלן; я пропа́л! איך בין א פאַרפאַלענער!; всё ~ло אַלץ איז פאַרפאַלן; 5. *(пройти бесполезно, безрезультатно)* פאַרלוירן גיין*; на́ши стара́ния не пропаду́т אונדזערע באַמיונגען וועלן ניט זײַן אומזיסט; ◇ пиши́ ~ло שטעל [מעגסט שטעלן] צוויי פייען

пропа́хнуть *сов.* 1. *(тв.)* דורכגעזאַפּט ווערן* מיטן רייעך (פון); 2. *разг.* *(испортиться — о продуктах)* אָנהייבן* זיך הערן, באַקומען* א רייעך

пропа́щ||ий *разг.* 1. פאַרפאַלענער; ~ие де́ньги פאַרפאַלן געלט; 2. *(неудавшийся)* פאַרפאַלענער, האָפענונגלאָזער; ~ее де́ло א פאַרפאַלענער [א האָפענונגלאָזער] איניען; 3. *(дурной, неисправимый):* ~ий челове́к א פאַרפאַלענער מענטש

пропека́ть(ся) *несов. см.* пропе́чь(ся)

пропе́ллер *м ав.* פּראָפּעלער מ ־ס

пропе́ть *сов.* 1. *(спеть)* אויסזינגען*; *(кончить петь)* אָפּזינגען*; 2. *(петь некоторое время)* אָפּזינגען*

пропе́чь *сов.* אויסבאַקן* (גוט); ~ся *сов.* (גוט) אויסבאַקן* זיך

пропива́ть *несов. см.* пропи́ть

прописа́ть *сов.* 1. *(жильца)* פאַרמעלדן*; *(паспорт)* רעגיסטרירן, אײַנמעלדן*; 2. *(лекарство)* פאַרשרײַבן*; *(+ инф.)* הייסן*, רעקאָמענדירן; ~ся *сов.* פאַרמעלדן* זיך, אײַנמעלדן* זיך

пропи́ск||а *ж* פאַרמעלדונג וו, אײַנמעלדונג וו; постоя́нная ~а א שטענדיקע אײַנמעלדונג; жить без ~и וווינען ניט אײַנגעמאָלדן

прописн||о́й 1.: ~а́я бу́ква א גרויסהאַנטיקער אָס; 2.: ~а́я и́стина טרויזם מ ־ען; אַלעפבייס־עמעס מ ־ן

прописывать(ся) *несов. см.* прописа́ть(ся)

про́пись *ж* פירשריפט וו ־ן

про́писью *нареч.* מיט ווערטער; написа́ть число́ ~ אָנשרײַבן* די צאָל מיט ווערטער

пропита́ние *с* װ דערנערונג; зараба́тывать себе́ на ~ פאַרדינען אַפן לעבן

пропита́||ть *сов.* דורכזאַפּן, אָנזאַפּן; быть пропи́танным *чем-л.* אָנגעזאַפּט זײַן* מיט, דורכגעזאַפּט זײַן* מיט עפּעס עפּעס; *перен. тж.* אָנגעפילט זײַן* מיט עפּעס; ~ться *сов.* דורכזאַפּן זיך, אָנזאַפּן זיך; [אָנגעזאַפּט] דורכגעזאַפּט ווערן*; оде́жда ~лась сы́ростью די קליידער זײַנען דורכ- געזאַפּט, אַף די קליידער זײַנען פײַכט מיט פײַכטקײַט דורך און דורך

пропи́тывать(ся) *несов. см.* пропита́ть(ся)

пропи́ть *сов. разг.* פאַרטרינקען*, פאַרשיקערן

пропла́вать *сов.* אָפּ(אָפּ)שווימען*; *(о судне)* אָפּזײַן* אַפן וואַסער; ~ це́лый час אַ גאַנצע שעה אָפּ(אָפּ)שווימען*; ~ всю жизнь матро́сом דאָס גאַנצע לעבן זײַן* אַ מאַטראָס

пропла́кать *сов.* אָפּוויינען; ◇ ~ (все) глаза́ זיך אויס- וויינען די אויגן

проплыва́ть *несов.*, **проплы́ть** *сов.* 1. *(некоторое время)* אָפּשווימען*; *(о судне)* אָפּגיין*; *(на судне)* אָפּפאָרן*; 2. *(миновать)* פאַרבײַשווימען*; *(о судне)* פאַרבײַגיין*; *(на судне)* פאַרבײַפאָרן*; мы проплы́ли мая́к מיר זײַנען פאַרבײַגעפאָרן, מיר זײַנען דורכגעפאָרן דעם לײַכט-טורעם פאַרבײַ דעם לײַכט-טורעם; 3. *перен.* דורכטראָגן* זיך, דורכשווימען*; в его́ созна́нии проплы́ли карти́ны про́шлого אין זײַן באַוווּסטזײַן האָבן זיך דורכגעטראָגן [זײַנען דורכגעשוווּמען] בילדער פון דער פאַרגאַנגענהײַט

пропове́дник *м* = מ פּריידיקער; *(у евреев тж.)* מאַגיד מ ־ים

пропове́довать *несов. прям. и перен.* פּריידיקן

про́поведь *ж* 1. *рел.* דראָשע װ ־ס, פּריידיק-רעדע װ ־ס; 2. *(чего-л.) перен.* פּריידיקונג װ (פון)

пропо́йца *м разг.* שיקאָרניק מ ־עס

пропола́скивать *несов. см.* прополоска́ть

прополза́ть *несов.*, **проползти́** *сов.* דורכקריכן*; *(внутрь)* אַרײַנקריכן*

пропо́лка *ж* (אויס)יעטן ן

прополоска́ть *несов.* דורכשווענקען*

пропо́лоть *сов.* דורכיעטן

пропорциона́льн||ый פּראָפּאָרציאָנעלער; ~ая фигу́ра אַ פּראָפּאָרציאָנעלע פיגור; обра́тно ~ый אומגעקערט-פּראָ- פּאָרציאָנעלער; пря́мо ~ый גלײַך-פּראָפּאָרציאָנעלער

пропо́рция *ж* פּראָפּאָרץ װ ־ן

пропоте́ть *сов.* 1. דורכשוויצן; 2. *разг. (об одежде и т. п.)* נאַס ווערן* פון שווייס

про́пуск *м* 1. *(действие)* דורכלאָזן ן; 2. *(мн. пропуска́) (документ)* דורכלאָז-שײַן מ ־ען; 3. *(мн. пропуска́) воен.* פּאַראָל מ ־ן; 4. *(мн. про́пуски) (в тексте)* דורכלאָז מ ־ן; *(пробел)* בלויז מ ־ן; 5. *(мн. про́пуски) (непосещение)* דורכלאָז מ ־ן

пропуска́||ть *несов. см.* пропусти́ть; што́ра не ~ет све́та די שטאָרע לאָזט ניט דורך קיין שײַן; бума́га ~ет *(чернила)* דאָס פּאַפּיר קלעקט

пропускн||о́й: пограни́чный ~о́й пункт אַ דורכלאָז- פּונקט אַף דער גרענעץ; ~а́я спосо́бность דורכלאָז- פעיִקײַט װ

пропусти́ть *сов.* 1. דורכלאָזן*; *см. тж.* пропуска́ть; ~ ток דורכלאָזן* שטראָם; столо́вая мо́жет ~ за день ты́сячу челове́к די גאָרקיך קען פאַר איין טאָג דורכלאָזן טויזנט מענטשן [באַדינען]; ~ мя́со че́рез мясору́бку איבערמאָלן* דאָס פלייש, דורכלאָזן* דאָס פלייש דורכן פליישמילכל; 2. *(дать пройти, проехать)* דורכלאָזן*, מאַכן [לאָזן*] אַ וועג; *(впустить куда-л.)* אַרײַנלאָזן*; ~ дете́й вперёд לאָזן* גיין די קינדער פאָרויס; пропусти́те же́нщину с ребёнком לאָזט דורך די פרוי מיטן קינד; 3. *разг. (разрешить к напечатанию и т. п.)* דורכלאָזן*; 4. *(упустить)* דורכלאָזן*, פאַרפעלן; ~ срок דורכ- לאָזן* דעם טערמין; ~ удо́бный слу́чай דורכלאָזן* אַ גוטע° געלעגנהײַט; 5. *(при переписывании, исполнении)* דורכלאָזן*; *(умышленно — при чтении книг тж.)* אי- בערהיפּ(ער)ן; 6. *(не явиться)* דורכלאָזן*, פאַרפעלן; ма́льчик пропусти́л два уро́ка דאָס יינגל האָט דורכגע- לאָזט [פאַרפעלט] צוויי לימודים; ◇ он э́то пропусти́л ми́мо уше́й דאָס איז אים דורך איין אויער אַרײַן, דורכן אַנדערן אַרויס

прора́б *м* = מ אַרבעט-אָנפירער מ; *разг.* פּראָראַב מ ־ן

праба́тывать *несов. см.* прорабо́тать 2, 3

прорабо́тать *сов.* 1. *(работать некоторое время)* אָפּאַרבעטן; ~ три́дцать лет на одно́м заво́де אָפּאַר- בעטן דרײַסיק יאָר אַף דעם זעלבן זאַוואָד; 2. *разг. (изучить)* דורכאַרבעטן, דורכשטודירן; 3. *разг. (раскритиковать)* אויסמוסערן, אויסטאַדלען

прораста́ть *несов.*, **прорасти́** *сов.* דורכוואַקסן*; דורכ- צוויטען

прорва́ть *сов. (вин.)* 1. דורכרײַסן*, צערײַסן*; מאַכן אַ לאָך (אין); ~ чуло́к מאַכן אַ צערײַסן* דעם זאָק לאָך אין עם זאָק; 2. *(разрушить преграду)* דורכרײַסן*; ~ фронт דורכרײַסן* דעם פראָנט; ~ плоти́ну דורכרײַסן* [דורכברעכן*] די דאַמבע; ~ся *сов.* 1. *(о ткани, бумаге и т. п.)* צערײַסן* זיך; *(разрушиться)* דורכגע- ריסן ווערן*; плоти́на прорвала́сь די דאַמבע איז דורכגע- ריסן געוואָרן; 2. *(о нарыве)* אויפרײַסן*, עפענען זיך, פּלאַצן; 3. *(проложить себе путь)* דורכרײַסן* זיך; ~ся из окруже́ния דורכרײַסן* זיך דורך דער אַרומרינגלונג

проре́з *м* שניט מ, שפּעלטל ן ־עך

проре́зать *сов.*, **прореза́ть** *несов.* דורכשנײַדן*; *(пилой)* דורכזעגן; ~ дыру́ מאַכן אַ לאָך

проре́заться *сов. (о зубах)* דורכשנײַדן* זיך, אַרויס- שפּראָצן

прореза́ться *несов. (о зубах)* שנײַדן* זיך

про́резь *ж* אײַנשניט מ ־ן, שפּאַלט מ ־ן

проре́ктор *м* פּראָרעקטאָר מ ··טאָרן

проре́ха *ж* 1. לאָך װ (מצ. לעכער), גוואַלדריס מ ־ן; 2. *разг. (упущение)* בלויז מ ־ן, פעלער מ ־ן

проро́к *м* נאָווי מ (מצ. נעוויִים), פּראָפעט מ ־ן

пророни́ть *сов.*: не ~ ни сло́ва ניט לאָזן* פאַלן [ניט אויסרעדן*, ניט אַרויסברענגען* פון מויל] קיין וואָרט; не ~ (ни) слези́нки ניט לאָזן* פאַלן קיין טרער

проро́че||ский נעווייִשער, פּראָפעטישער; ~ство *с* נע- וווּע װ, נעוויִעס ן; ~ствовать *несов.* זאָגן נעוויִעס

проро́чить *несов.* פאָרויסזאָגן

прорубa´ть *несов.*, **проруби́ть** *сов.* דורכהאַקן; ~ про́секу דורכהאַקן אַ וואַלד-שטעג; ~ дверь דורכהאַקן אַ טיר

про́рубь *ж* אײַזלאָך װ (מצ. ··לעכער), פּאָלאָנקע װ ־ס

проры́в *м* 1. *(действие)* דורכרײַסן ן, דורכרײַס מ; 2. *(отверстие, место)* דורכבראָך מ ־ן; заде́лать ~ в плоти́не פאַראַרבעטן דעם דורכבראָך אין דער דאַמבע;

в ~ устреми́лась пехо́та אין דעם דורכבראָך האָט זיך א לאָז געטאָן די אינפֿאַנטעריע; 3. *(невыполнение плана и т. п.)* דורכרײַס מ ־ן; вывести цех из ~а אַרויספֿירן דעם צעך פֿונעם דורכרײַס

прорыва́ть¹ *несов. см.* прорва́ть

прорыва́ть² *несов. см.* проры́ть

проры́ть *сов. (прокопать)* *דורכגראָבן; ~ тонне́ль דורכגראָבן* [מאַכן, דורכלייגן] א טונעל

проса́чиваться *несов. см.* просочи́ться

просве́рливать *несов.*, **просверли́ть** *сов.* דורכבויערן

просве́т *м прям. и перен.* דורכלויכט מ ־ן

просвети́тель *м* = אויפֿקלערער מ; *(у евреев тж.)* מאַסקל מ (מצ. מאַסקילים); ~**ный** אויפֿקלער־, אויפֿקלע־רערישער; ~ная де́ятельность אויפֿקלער־טעטיקייט װ, אויפֿקלערערישע טעטיקייט; *(у евреев тж.)* מאַסקילישע טעטיקייט

просвети́ть¹ *сов. (сообщить знания)* אויפֿקלערן

просвети́ть² *сов. мед.* דורכשטראַלן

просвети́ться *сов.* אויפֿגעקלערט* ווערן

просветле́ние *с (сознания)* (זינען־)קלאָרקייט װ, קלאָר־קייט װ (אין די געדאַנקען)

просветле́ть *сов.* 1. *(о небе)* ווערן* ליכטיק(ער) [קלאָ־רער]; *(о лице)* אויפֿשטראַלן, אויפֿשײַנען, אָנהייבן* שײַנען; 2. *(о сознании)* קלאָרער ווערן*

просве́чивание *с мед.* דורכשטראַלונג װ, דורכליכטונג װ

просве́чивать *несов.* 1. *см.* просвети́ть²; 2. *(быть прозрачным)* דורכליכטן* זיך; *(быть видным через что-л.)* דורכזען* זיך

просвеща́ть *несов. см.* просвети́ть¹; ~**ся** *несов. см.* просвети́ться

просвеще́н||ие *с* 1. אויפֿקלערונג װ; *(у евреев тж.)* האַס־קאָלע װ; 2. *(образование)* בילדונג װ; систе́ма парти́йного ~ия די סיסטעם פֿון פּאַרטיי־בילדונג; ◇ эпо́ха Просвеще́ния *ист.* אויפֿקלער(ונגס)־פּעריאָד מ

просвещённый אויפֿגעקלערטער, געבילדעטער; ◇ ~ абсолюти́зм *ист.* אויפֿגעקלערטער אַבסאָליוטיזם

про́седь *ж:* во́лосы с ~ю גראָוולעכע האָר

просе́ивать *несов. см.* просе́ять

про́сека *ж* (דורכגעהאַקטער) וואַלד־שטעג מ ־ן

просёлок *м* בײַוועג מ ־ן

просёлочн||ый: ~ая доро́га *см.* просёлок

просе́ять *сов.* דורכזיפּן

просиде́ть *сов.*, **проси́живать** *несов.* 1. *(сидеть некоторое время)* *אָפּזיצן; 2. *разг.:* ~ брю́ки *אויסרײַבן די הויזן; ~ дива́н *אויסזיצן דעם דיוואַן

проси́ть *несов.* 1. *(вин., род., о предл., + инф.)* *בעטן; ~ авто́граф *בעטן אן אויטאָגראַף; о чём он про́сит? וואָס בעט ער?, וואָס פֿאַר א באַקאַשע האָט ער?; ~ извине́ния *בעטן אנטשולדיקונג; ~ сове́та פֿרעגן אן אייצע; ~ сло́ва *בעטן א וואָרט; про́сят не кури́ть מע בעט ניט רייכערן; 2. *(приглашать)* *בעטן, *רופֿן; вас про́сит дире́ктор דער דירעקטאָר בעט אײַך צו זיך, דער דירעקטאָר רופֿט אײַך; 3. *(за кого-л.)* מישטאַדל *זײַן זיך (פֿאַר); 4. *разг. (нищенствовать)* *בעטן א נע־דאָווע; ◇ прошу́! ביטע!

проси́ться *несов. разг.* *בעטן זיך; де́ти про́сятся гуля́ть די קינדער בעטן זיך אַף דער פֿרײַ; он про́сится на са́мый тру́дный уча́сток ער בעט זיך אַרבעטן אפֿן שווערסטן באַציִרק; э́то так и про́сится на карти́ну כאָטש מאָל עס אָן

проси́ять *сов.* *א שײַן טאָן; *(обнаружить радость)* *אָנהייבן שײַנען; ~ от ра́дости *אָנהייבן שײַנען פֿאַר פֿרייד

проскака́ть *сов. (верхом)* דורכגאַלאָפּירן; *(мимо)* *פֿאַר־בײַרײַטן

проска́кивать *несов. см.* проскочи́ть

просквози́||ть *сов. безл.:* меня́ ~ло איך האָב געכאַפּט א צוגלופֿט

просклоня́ть *сов. грам.* דעקלינירן, *בייגן

проскользну́||ть *сов.* 1. דורכגליטשן זיך; 2. *(пробраться незаметно)* דורכשמוגלען (זיך); 3. *перен.* *לאָזן זיך פֿילן; в его́ слова́х ~ла угро́за אין זײַנע ווערטער האָט זיך געלאָזט פֿילן א דראָונג

проскочи́ть *сов.* 1. *(пронестись)* *פֿאַרבײַפֿליִען; 2. *(пробраться)* דורכשמוגלען (זיך)

просла́вить *сов.* באַרימט מאַכן, רימען; ~**ся** *сов. (тв.)* *באַרימט ווערן (מיט), באַרימט מאַכן זיך (מיט), קינוע־שעם *זײַן זיך (מיט)

просла́вленный באַרימטער; ~ геро́й דער באַרימטער העלד

прославля́ть(ся) *несов. см.* просла́вить(ся)

проследи́ть *сов.* 1. *(выследить)* אויסשפּירן; 2. *(проконтролировать):* ~ за выполне́нием *זען ס׳זאָל אויס־געפֿילט ווערן*; 3. *(исследовать)* אויספֿאָרשן

просле́живать *несов. см.* проследи́ть

прослези́ться *сов.* *לאָזן א טרער

просло́йка *ж* שיכט מ ־ן; *(общественная)* צווישנשיכט מ ־ן

прослу́шать *сов.* 1. הערן; ~ конце́рт הערן א קאָנ־צערט; 2. *(курс лекций и т. п.)* אויסהערן, צוהערן; 3. *мед.* אויסהערן; 4. *разг. (не услышать)* פֿאַרהערן, דורכ־*לאָזן

прослы́ть *сов. (тв.)* *פֿאַרשעמט ווערן (פֿאַר, ווי), בא־*קומען א שעם (פֿון)

просма́тривать *несов. см.* просмотре́ть

просмо́тр *м* 1. *(фильма и т. п.)* דורכקוק מ ־ן; 2. *(проверка)* דורכקוקן ז; דורכרעווידירן ז; ~ ру́кописи דאָס דורכקוקן דעם מאַנוסקריפּט; 3. *разг. (недосмотр)* פֿאַרזען מ

просмотре́ть *сов.* 1. דורכקוקן; ~ фильм דורכקוקן א פֿילם; 2. *(бегло прочитать)* דורכקוקן; ~ журна́л דורכ־קוקן דעם זשורנאַל; 3. *(пропустить)* *דורכלאָזן, פֿאַר־*זען; ~ опеча́тку *פֿאַרזען [*דורכלאָזן] א דרוקפֿעלער; ◇ ~ все глаза́ אויסקוקן זיך די אויגן

просну́ться *сов.* אויפֿכאַפּן זיך, אויפֿוואַכן; *перен.* אויפֿ־וואַכן

про́со *с* פּראָסע װ, הירזש מ

просо́вывать(ся) *несов. см.* просу́нуть(ся)

просоли́ть *сов.* *דורכזאַלצן, *(אײַנ)זאַלצן

просо́хнуть *сов.* אויסטריקענען זיך, *טרוקן° ווערן

просочи́ться *сов.* *דורכרינען, דורכטריפֿן; *перен.* אַרײַנ־*דרינגען

проспа́ть *сов.* 1. *(спать некоторое время)* *אָפּשלאָפֿן; 2. *(не проснуться вовремя)* *פֿאַרשלאָפֿן זיך; 3. *(пропустить)* *פֿאַרשלאָפֿן, פֿאַרפֿעלן; ~**ся** *сов. (о пьяном)* *אויסשלאָפֿן זיך, אויסניכטערן זיך (אין שלאָף)

проспéкт[1] *м* *(улица)* פּראָספּעקט ם ־ן; Лéнинский ~ לענין־פּראָספּעקט ם

проспéкт[2] *м* *(план)* פּראָספּעקט ם ־ן; реклáмный ~ רעקלאמיר־פּראָספּעקט ם ־ן

проспрягáть *сов. грам.* קאָניוגירן

просрóченный: ~ пáспорт אויסגעגאנגענער פּאספּאָרט; ~ платёж נאָכטערמיניקע צאָלונג

просрóчивать *несов.*, **просрóчить** *сов.* דורכלאָזן* דעם טערמין; ~ платёж דורכלאָזן* דעם צאָל־טערמין

просрóчка *ж* דאָס דורכלאָזן דעם טערמין

простáвить *сов.*, **проставля́ть** *несов.* שטעלן; ארײַנשרײַבן*; ~ дáту שטעלן די דאטע

простáивать *несов. см.* простоя́ть

простáк *м* א טאמעוואטע(ר) פּארשוין

простéнок *м* צווישנווענטל ז ־עך

простирáться *несов.* אויסשפּרייטן זיך, ציען* זיך; стéпи простирáются на сóтни киломéтров דער סטעפּ ציט זיך (אף) הונדערטער קילאָמעטער

простúтельн||ый 1. פארצײַלעכער, פארגיבלעכער; וואָס מע קען מוחל זײַן* *после сущ.*; 2. *в знач. сказ.*: емý ~о אף אים קען מען קיין פאריבל ניט האָבן

проститý||тка *ж* פּראָסטיטוטקע װ ־ס; זונע װ ־ס *уст.*; ~ция *ж* פּראָסטיטוציע װ

простú||ть *сов.* 1. מוחל זײַן*, פארגעבן*; 2.: ~те (меня́)! *(вежливое предупреждение)* אנטשולדיקט!, זײַט* מיר מוחל

простúться *сов.* געזעגענען זיך

прóсто *нареч.* 1. פּראָסט, פּאָשעט; э́то ~ объясня́ется דאָס דערקלערט זיך פּראָסט [פּאָשעט]; 2. *в знач. сказ.*: емý óчень ~ э́то сдéлать ער קען עס טאָן* זייער פּאָשעט [לײַכט]; тебé ~ рассуждáть דיר איז גרינג צו רעדן; 3. *в знач. усил. частицы* מאמעש, גלאט; э́то ~ нелéпость דאָס איז גלאט אן אומזין; накурúли — ~ дышáть нéчем אָנגערייכערט — ס׳איז מאמעש ניטאָ מיט וואָס צו אָטעמען; 3. *в знач. ограничительной частицы разг.* פּאָשעט; он ~ не хóчет פּאָשעט ער וויל ניט; ◇ ~-нáпросто פּאָשעט און פּראָסט; ~ так 1) *(обыкновенно)* גאנץ פּאָשעט; 2) *(без цели)* גלאט אזוי זיך

простовáтый *разг.* פּאָשעטער; *(бесхитростный)* ניט־איבערגעשפּיצטער

простодýшный נאיווער, טמימעסדיקער; *(откровенный)* אָפנהארציקער

прост||óй[1] 1. *(несложный)* פּאָשעטער, איינפאכער; ~áя задáча אן איינפאכע [א פּאָשעטע] אויפגאבע; 2. *(однородный, несоставной)* איינפאכער; ~óе предложéние *грам.* אן איינפאכער זאץ; 3. *(безыскусственный)* פּאָשעטער, פּראָסטער, שעטער; ~óе плáтье א פּאָשעט [פּראָסט] קלייד; 4. *(обыкновенный)* געוויינלעכער, פּראָסטער; ~ые лю́ди געוויינלעכע מענטשן; *(бесхитростные)* פּאָשעטע [פּראָסטע] מענטשן, מענטשן אָן קונצן; ◇ ~óе письмó א געוויינלעכער בריוו; ~ы́м глáзом מיטן בלויזן אויג, מיט דער הוילער ריע; по той ~óй причúне, что... פּאָשעט דערפאר, וואָס...

простóй[2] *м* ליידיקשטיין ז

простоквáша *ж* זוירמילך װ

простонáть *сов.* 1. א קרעכץ טאָן*; 2. *(стонать некоторое время)* אָפּקרעכצן; ~ всю ночь אָפּקרעכצן א גאנצע נאכט

простóр *м* 1. ראכוועס װ; 2. *(свобода, раздолье)* פרײַהייט װ

просторéчие *с* 1. פּראָסט לשון, פּראָסטע רייד; 2. *лингв.* ווולגאר־שפּראך װ, ווולגאריזמען מצ.

простóрный גערוימער, געראמער; *(о полях, степях и т. п.)* ראכוועסדיקער

простосердéч||ие *с* אָפנהארציקײַט װ, טמימעסדיקײַט װ; ~ный אָפנהארציקער, טמימעסדיקער

простотá *ж* 1. פּראָסטקײַט װ, פּאָשעטקײַט װ; *(несложность)* איינפאכקײַט װ; 2. *(непосредственность)* פּאָשטעס װ

простофúля *м и ж разг.* טאם ם, נארישער קאָפּ [טראָפּ]

простра́нный °לאנגער, באארײַכעסדיקער; *(подробный тж.)* אויספירלעכער

простра́нственный רוימלעכער, רוים־

простра́нств||о *с* 1. רוים ם; воздýшное ~о לופט־רוים ם; космúческое ~о קאָסמישער רוים; 2. *(промежуток)* שטעטעך ם (מצ. שטאָכים); остáвить ~о мéжду *чем-л.* לאָזן* א שטעטעך צווישן עפּעס, לאָזן* א ליידיק אָרט צווישן עפּעס; 3. *(поверхность)* שטעטעך ם (מצ. שטאָכים); огрóмные ~а גוואלדיקע שטאָכים [טעריטאָריעס]

прострéл *м* *(болезнь)* ליומבאגאָ װ

прострéливать *несов.* 1. *см.* прострелúть; 2. *воен.* *(местность)* האלטן* אונטערן פײַער, באשיסן*; ~ся *несов.*: дорóга прострéливается דער וועג קען באשאָסן ווערן; *(в настоящий момент)* דער וועג ווערט באשאָסן

прострелúть *сов.* דורכשיסן*

прострочúть *сов.* דורכשטעפּן

простýда *ж* פארקילונג װ ־ען, פארקילעכץ ז ־ן

простудúть *сов.* פארקילן, צוקילן; ~ся *сов.* פארקילן זיך, צוקילן זיך

простýдн||ый: ~ые заболевáния פארקילונגען מצ., פארקילעכץ־קרענק מצ.

простужáть(ся) *несов.*, **простýживать(ся)** *несов. см.* простудúть(ся)

проступáть *несов. см.* проступúть

проступú||ть *сов.* ארויסטרעטן*, באווײַזן* זיך; *(стать более заметным)* אָנזיכטיק ווערן*; пот ~л на лбу א שווייס איז ארויסגעטראָטן אפן שטערן; на щекáх ~л румя́нец אף די באקן האָט זיך באוויזן [איז ארויסגעטראָטן] א רייטלעכקײַט; на стенé ~ли сыры́е пя́тна אף דער וואנט זײַנען אָנזיכטיק געוואָרן פײַכטע פלעקן

простýп||ок *м* פארשולדיקונג װ; *мн.* כאטאָים מצ.; мéлкие ~ки קליינע° כאטאָים

простывáть *несов. см.* просты́ть

простыня́ *ж* לײַלעך ם ־ער

просты́||ть *сов. разг.* 1. *(остыть)* פארקילט ווערן*, קאלט ווערן*; 2. *(простудиться)* פארקילן זיך, צוקילן זיך; ◇ егó и след ~л דאָס אָרט זײַנס איז פארקילט געוואָרן; גיי זוך אים

просýнуть *сов.* דורכשטעקן, דורכרוקן, דורכשטופּן; ~ся *сов.* דורכשטופּן זיך, דורכרוקן זיך

просýшивать(ся) *несов. см.* просушúть(ся)

просушúть *сов.* אויסטריקענען; ~ся *сов.* אויסטריקענען זיך, טרוקן° ווערן*

просуществовáть *сов.* 1. עקזיסטירן; 2. *(поддержать своё существование)* דורכלעבן זיך

просчёт *м* 1. רעכן־פעלער ם ־ן, טאָעס (מצ. ־ן, טעו-

(סים) (אין כעזשבן); 2. (*промах, ошибка*) פֿעלער מ ־ן; допустить ~ דערלאָזן* א פֿעלער, האָבן* א טאָעס

просчитáться *несов.* נארן; האָבן* א טאָעס אין כעזשבן זיך

прóсып *м разг.:* спать без ~у שלאָפֿן* ווי א געהאַר־געטער

просы́пать *сов.* *אויסשיטן

просыпáть[1] *несов. см.* просы́пать

просыпáть[2] *несов. см.* проспáть 2

просы́паться *сов.* אויסשיטן* זיך

просыпáться[1] *несов. см.* просы́паться

просыпáться[2] *несов. см.* проснýться

прóсыхáть *несов. см.* просóхнуть

прóсьб||а *ж* באקאָשע, ־ס || ב׳יטע ||; у меня́ к вам ~а כ׳האָב צו איַיך א באקאָשע [א ב׳יטע]; по вáшей ~е לויט איַיער באקאָשע; обрати́ться с ~ой о *чём-л.* *זיך ווענדן מיט א באקאָשע [מיט א ב׳יטע] וועגן עפּעס; удовлетвори́ть ~у אָפּזאָגן באפֿרידיקן די באקאָשע; отказáть в ~е; ~а не кури́ть! מע בעט ניט רייכערן; אין דער באקאָשע

просян||óй פּראָסע־, הירזש־, הירזשענער; ~óе пóле פּראָסע־פֿעלד ז ־ער

протáлкивать(ся) *несов. см.* протолкнýть(ся)

протáпливать *несов. см.* протопи́ть

протáптывать *несов. см.* протоптáть

протарáнить *сов.* (אף דורך און דורך) טאראַנעווען, דורכברעכן* מיט א טאראַן

протáскивать *несов.*, **протащи́ть** *сов.* 1. (*через, сквозь что-л.*) דורכשלעפּן, (*перенести*) *דורכטראָגן; 2. *разг.:* ~ резолю́цию דורכשמוגלען א רעזאָליוציע; ~ кандидáта דורכרוקן א קאנדידאַט; 3. *разг.* (*подвергнуть критике*) דורכזייפֿן

протежé *нескл. м* = פּראָטעזשע מ; *ж* = פּראָטעזשע ||

протéз *м* פּראָטעז מ ־ן; ~**ист** *м* פּראָטעזיסט מ ־ן

протекá||ть *несов.* 1. *см.* протéчь; переговóры ~ли в атмосфéре сердéчности и взаи́много понимáния די אונטערהאַנדלונגען זיַינען דורכגעגאנגען אין א האַרציקער אטמאָספֿער פֿון קעגנזיַיטיקער פֿארשטענדיקונג; 2. (*о реках*) *פֿליסן

протекторáт *м* פּראָטעקטאָראַט מ ־ן

протекциони́зм *м* פּראָטעקציאָניזם מ

протéкци||я *ж* פּראָטעקציע || ־ס; по ~и מיט [אדאַנק] דער פּראָטעקציע

протерéть *сов.* 1. (*насквозь*) *אויסריַיבן; ~ *что-л.* до дыр אויסריַיבן* לעכער אין עפּעס; 2. (*вытереть*) דורכווישן; ~ очки́ דורכווישן די ברילן; 3. (*пропустить сквозь сито и т. п.*) *דורכריַיבן; ◇ ~ глазá דורכריַיבן* די אויגן; ~**ся** *сов.* אויסריַיבן* זיך

протéст *м* פּראָטעסט מ ־ן; заяви́ть ~ מעלדן* [דער־לאַנגען] א פּראָטעסט; демонстрáция ~а פּראָטעסט־דע־מאָנסטראַציע || ־ס

протестáнт *м* פּראָטעסטאַנט מ ־ן; ~**ский** פּראָטעס־טאַנטישער; ~**ство** *с* פּראָטעסטאַנטטום ז

протестовáть *несов.* (прóтив *род.*) פּראָטעסטירן (קעגן)

протéчь *сов.* 1. (*просочиться*) *דורכרינען, *אריַינ־רינען; 2. (*стать проницаемым для жидкости*) *רינען; (*о лодке и т. п.*) זיַין* צעלעכצט; кры́ша протеклá דער דאך רינט [האָט אָנגעהויבן רינען]; 3. (*о событиях, процессах*) *דורכגיין; (*быстро — о времени тж.*) פֿארבי־*לויפֿן; э́ти дни протекли́ незамéтно די טעג זיַינען פֿארביַיגעלאָפֿן אומבאמערקט

прóтив *предлог с род. п.* 1. קעגן; ~ течéния קעגן שטראָם; борóться ~ фаши́зма קעמפֿן קעגן פֿאשיזם; срéдство ~ гри́ппа א מיטל קעגן גריפּ; ~ сóвести קעגן געוויסן; ~ вóли קעגן ווילן; оди́н шанс ~ десяти́ איין שאנס קעגן צען; 2. (*напротив*) קעגן(אנט)קעגן, קעגנ׳יבער; ~ дóма אנטקעגן [קעגנ׳יבער] דעם הויז; друг ~ дрýга איינער קעגן אנדערן; 3. (*по сравнению*) אנטקעגן, אין פֿארגליַיך מיט, לעגאַבע; рост продýкции ~ прóшлого гóда דער וווּקס פֿון דער פּראָדוקציע אנטקעגן [אין פֿארגליַיך מיט לעגאַבע] פֿאראַיאָרן; 4. *в знач. сказ.* קעגן; кто ~? ווער איז קעגן?; 5. *в знач. сущ.* קעגן מ; все «за» и «прóтив» אַלע «פֿאר» און «קעגן»

прóтивень *м* בעקן מ ־ס, (באַק)בלעך ז

проти́виться *несов.* (*дат.*) קעגנשטעלן זיך (דאַט.), ווערן זיך (קעגן)

проти́вник *м* 1. = קעגנער מ; 2. *собир. воен.* קעגנער מ, פֿיַינט מ, סוינע מ

проти́вно 1. *нареч.* עקלהאפֿטיק, עקלדיק, מיעס; он ~ хихи́кает ער כיכיקעט מיעס [עקלדיק]; 2. *в знач. сказ. безл.* עקלהאפֿטיק, דערווידער; ~ смотрéть ס׳איז דערווידער צו קוקן, ס׳עקלט צו קוקן

проти́вн||ый[1] 1. (*противоположный*) קעגן־; ~ый вéтер קעגנווינט מ; ~ое мнéние א פֿארקערטע מיינונג; 2. (*враждебный*): ~ая сторонá *юр.* קעגנצאַד מ; 3. *в знач. сущ. с:* доказáтельство от ~ого דערוויַיז פֿונעם פֿאר־קערטן; ◇ в ~ом слýчае אין קעגנפֿאַל

проти́вный[2] (*отвратительный*) עקלדיקער, עקלהאפֿ־טיקער

противоалкогóльный אנטיאלקאָהאָלישער

противоáтомн||ый: ~ая защи́та קעגנאַטאָם־שוץ ||

противовéс *м* קעגנגעוויכט ז; в ~ *чему-л.* אנטקעגנגע־שטעלט (צו) עפּעס

противовоздýшн||ый: ~ая оборóна קעגנלופֿט־שוץ ||

противогáз *м* גאַז־מאסקע || ־ס

противодéйств||ие *с* קעגנשטעלן זיך דאָס; *физ.* קעגנ־ווירקונג ||; оказáть *чему-л.* ~ие קעגנשטעלן זיך קעגן עפּעס, ניט דערלאָזן* עפּעס; ~**овать** *несов.* (*дат.*) קעגנ־שטעלן זיך (קעגן)

противоестéственный קעגן־נאַטירלעכער, אומנאַטירלע־כער

противозакóнн||ость *ж* קעגנגעזעצלעכקייט, אומגעזעצ־לעכקייט ||; ~**ый** קעגנגעזעצלעכער, אומגעזעצלעכער

противозачáточн||ый: ~ые срéдства מיטלען קעגן שוואַנ־גערשאַפֿט

противолежáщ||ий *мат.* קעגנליגנדיקער; ~ие углы́ קעגנליגנדיקע ווינקלען

противоми́нн||ый *воен.* קעגנמינען־; ~ая защи́та קעגנ־מינען־שוץ ||

противообщéственный אנטיגעזעלשאַפֿטלעכער; ~ постýпок אן אנטיגעזעלשאַפֿטלעכער טאַט

противопожáрн||ый פֿיַיערשוץ־; ~ые мероприя́тия פֿיַי־ערשוץ־מאָסמיטלען מצ.

противопокáзанный *мед.* ניט־רעקאָמענדירלעכער, אומגעזונטער, שעדלעכער; (*вредный*) קעגנגעוויזענער

противополóжност||ь *ж* 1. (*свойство*) קעגנזעצלעכקייט ||; ~ь мнéний די קעגנזעצלעכקייט פֿון מיינונגען; ~ ин-

терéсов די קעגנזײַטלעכקײַט פון די אינטערעסן; 2. (*несходное с другим*) קאָנטראַסט מ, היפּעך מ, קעגנזאַץ מ; он пóлная ~ь своемý брáту ער איז פּונקט דער היפּעך פון זײַן ברודער; ~и схóдятся [עקסטרעמקײַטן] קעגנזאַצן פאַלן (אָפּט) צונויף; 3. *филос.* קעגנזאַץ מ ־ן; борьбá ~ей דער קאַמף פון קעגנזאַצן; ◇ в ~ь *кому-л., чему-л.* אין קעגנזאַץ צו עמעצן, צו עפּעס; לעהיפּעך צו עמעצן, צו עפּעס

противополóжн||ый 1. (*расположенный напротив*) קעגנאיבערדיקער, אנטקעגנדיקער; ~ый бéрег דער קעגנאיבערדיקער ברעג; 2. (*противоречащий*) קעגנזעצלעכער, פאַרקערטער; ~ое мнéние א קעגנזעצלעכע מיינונג

противопостáвить *сов.*, **противопоставля́ть** *несов.* 1. (*сравнить*) קעגנשטעלן, *פאַרגלײַכן; 2. (*направить против*) קעגנשטעלן

противоракéтн||ый קעגנראַקעטן־; ~ое орýжие קעגנראַקעטן־געווער ז

противоречи́вость *ж* || ווידערשפּרעכלעכקײַט, ווידערשפּרעכיקײַט ||, סטירע(ס)דיקײַט ||; ~ высказываний די ווידערשפּרעכיקײַט [די ווידערשפּרעכלעכקײַט, די סטירע(ס)דיקײַט] פון די אַרויסזאָגונגען

противоречи́в||ый ווידערשפּרעכלעכער, ווידערשפּרעכיקער, סטירע(ס)דיקער; ~ые свéдения ווידערשפּרעכלעכע [ווידערשפּרעכיקע, ווידערשפּרעכנדיקע] יעדיעס

противорéч||ие *с* ווידערשפּרוך מ ־ן, סטירע || ־ס; клáссовые ~ия מצ. קלאַסן־ווידערשפּרוכן; пóлный ~ий פול מיט ווידערשפּרוכן, ווידערשפּרוכפולער; находи́ться в ~ии с *чем-л.* זײַן* אין ווידערשפּרוך [אין סטירע] מיט עפּעס; дух ~ия קאַפּויר־גײַסט מ; צולאָכעס מ

противорéчить *несов.* (*дат.*) 1. (*возражать*) דערווידערן (דאַט.); 2. (*не соответствовать*) זײַן* אין ווידערשפּרוך [אין סטירע] (מיט), ווידערשפּרעכן* (צו)

противостоя́ние *с астр.* קעגנשטיין, קעגנזון־שטאַנד מ ז (פון א פּלאַנעט)

противостоя́ть *несов.* 1. (*сопротивляться*) אַרויסווײַזן* [שטעלן] א ווידערשטאַנד, ווערן זיך; 2. (*противополагаться*) זײַן* קעגנגעשטעלט

противотáнков||ый קעגנטאַנקען־; ~ое ружьё קעגנטאַנקען־ביקס || ־ן

противоя́дие *с* קעגנגיפט מ

протирáть(ся) *несов. см.* протерéть(ся)

проти́скивать(ся) *несов. см.* проти́снуть(ся)

проти́снуть *сов.* דורכשפּאַרן, דורכשטופּן; ~ся *сов.* דורכשפּאַרן זיך, דורכשטופּן זיך

проткнýть *сов.* דורכשטעכן*

протóк *м* 1. דורכפלוס מ ־ן; 2. *анат.* קאַנאַל מ ־ן, דורכגאַנג מ (מצ. דורכגענג)

протокóл *м* פּראָטאָקאָל מ ־ן; состáвить ~ מאַכן א פּראָטאָקאָל; по ~у *дип.* לויטן פּראָטאָקאָל [עטיקעט]

протоколи́ровать *сов. и несов.* פּראָטאָקאָלירן, אַרײַנשרײַבן* אין פּראָטאָקאָל

протокóльный 1. פּראָטאָקאָל־; ~ отдéл פּראָטאָקאָל־אָפּטייל מ ־ן; 2. (*о стиле*) פּראָטאָקאָלאַרטיקער

протолкнýть *сов.* 1. (*через что-л.*) דורכשטופּן; 2. *перен. разг.* א רוק טאָן*; ~ дéло א רוק טאָן* דעם איניען; ~ся *сов.* דורכשטופּן זיך, דורכשלאָגן* זיך א וועג

протóн *м физ.* פּראָטאָן מ ־ען

протопи́ть *сов.* דורכהייצן, אויסהייצן

протоплáзма *ж биол.* || פּראָטאָפּלאַזמע

протоптáть *сов.* אויסטרעטן*; ~ дорóжку אויסטרעטן* א סטעזשקע [א שטעגל]

проторённ||ый גלאַטער, אײַנגעריבענער; *перен.* אויסגעטראָטענער; ◇ идти́ по ~ой дорóжке גיין* מיט אן אויסגעטראָטענער סטעזשקע

прототи́п *м* פּראָטאָטיפּ מ ־ן, פאָרבילד ז ־ער

протóчн||ый: ~ая водá שטראָמ(ענד)יקע וואַסער; ~ый пруд א סאַזשלקע מיט שטראָמ(ענד)יק וואַסער

протрезви́ться *сов.* אויסניכטערן זיך, ניכטער ווערן*

протруби́ть *сов. см.* труби́ть

протýхнуть *сов.* קאַליע ווערן*

протыкáть *несов. см.* проткнýть

протя́гивать *несов. см.* протянýть; ~ся *несов. см.* протянýться 1, 2

протяжéни||е *с* || לענג; (*расстояние*) מעהאַלעך מ; (*площадь*) שטעטעך מ; имéть ~е ציִען* זיך; ~е в ширинý || ברייט; на ~и всегó пути́ איבער דער לענג פונעם גאַנצן וועג; на всём ~и от... до... אפן [איבערן] גאַנצן וועג פון... ביז...; ◇ на ~и *чего-л.* אין מעשעך פון עפּעס; אין פאַרלויף פון עפּעס; на ~и векóв אין מעשעך פון יאָרהונדערטער

протяжённость *ж* || לענג; ~ пáрка три киломéтра דער פּאַרק איז דרײַ קילאָמעטער די לענג; ~ в ширинý || ברייט

протя́жн||ый צעצויגענער; ~ая пéсня א צעצויגענע ליד

протянýть *сов.* 1. (*натянуть*) דורכציִען*, איבערציִען*; ~ верёвку чéрез двор דורכציִען* [איבערציִען*] א שטריק איבערן הויף; ~ телефóнную ли́нию דורכציִען* א טעלעפאָן־ליניע; 2. (*вытянуть*) אויסציִען*, אויסשטרעקן; (*подать*) דערלאַנגען; ~ рýку за *чем-л.* אויסציִען* [אויסשטרעקן] די האַנט נאָך עפּעס, אויסציִען* די האַנט צו נעמען עפּעס; ~ *кому-л.* письмó דערלאַנגען עמעצן דעם בריוו; ~ *кому-л.* рýку (*здороваясь и т. п.*) אויסשטרעקן [דערלאַנגען] עמעצן די האַנט; ~ *кому-л.* рýку пóмощи אויסציִען* [געבן*] עמעצן א העלפנדיקע [א באַהילפיקע] האַנט; 3. (*предложить*) דערלאַנגען; ~ *кому-л.* портсигáр דערלאַנגען [צעעפענען] עמעצן דעם פּאָרטסיגאַר; 4. (*заставить длительно звучать*) אויסציִען*, צעציִען*; (*сказать что-л. протяжно*) אויסציִען* די ווערטער, זאָגן צעצויגן; ~ нóту אויסציִען* [צעציִען*] א נאָטע; 5. *разг.* (*затянуть, задержать*) פאַרשלעפּן, פאַרציִען*; ~ дéло פאַרציִען* [פאַרשלעפּן] דעם איניען; 6. *разг.*: он дóлго не протя́нет ער וועט (שוין) לאַנג° זיך ניט האַלטן אף דער וועלט, ס'איז אים שוין קיין סאַך ניט געבליבן; ◇ ~ нóги אויסציִען* די פיס; ~ся *сов.* 1. (*о руках*) אויסציִען* זיך, אויסשטרעקן זיך; 2. (*о пространстве*) ציִען* זיך, אויסשפּרייטן זיך; на ты́сячи киломéтров протяну́лись лесá אף טויזנטער קילאָמעטער ציִען זיך וועלדער; 3. *разг.* (*продлиться*) ציִען* זיך, (גע)דויערן

проучи́ть *сов.* 1. *разг.* (*наказать*) אָנלערנען; 2. (*учить некоторое время*) (אָפּ)לערנען

профáн *м* פּראָפאַן מ ־ען; (*невежда*) אמאָרעץ מ (מצ. אמעראַצים); быть ~ом в *чём-л.* גאָרנישט ניט פאַרשטיין* אין עפּעס

профбилéт *м* (профсоюзный билéт) פּראָפבילעט מ (מיטגליד־בילעט פון פּראָפאַריין)

профбюро́ *с нескл.* (профсою́зное бюро́) פראָפביוראָ ז, װ ־ען (אָרטיקע ביוראָ פון פראָפאַריין)

профгру́ппа *ж* (профсою́зная гру́ппа) פראָפגרופע װ ־ס (די גרופע פון פראָפאַריין)

профессиона́л *м* פראָפעסיאָנאַל מ ־ן

профессиона́льн||ый פראָפעסיאָנעלער; ~ое образова́ние פראָפעסיאָנעלע בילדונג; ~ый революционе́р א פראָפעסיאָנעלער רעוואָליוציאָנער; ◇ ~ый сою́з פראָפעסיאָנעלער פאַריין

профе́ссия *ж* פראָפעסיע װ ־ס

профе́ссор *м* פראָפעסאָר מ ··סאָרן

профессу́ра *ж* 1. פראָפעסור װ; 2. *собир.* פראָפעסור װ, פראָפעסאָרן מצ.

профила́ктика *ж* פראָפילאַקטיק װ

профилакти́ческий פראָפילאַקטישער

про́филь *м* 1. (*лица; тж. перен.*) פראָפיל מ ־ן; в ~ אין פראָפיל; ~ ву́за דער פראָפיל פון דער הויכשול; 2. *тех.* פראָפיל מ, קווערשניט מ ־ן; ~ доро́ги דער פראָפיל [קווערשניט] פונעם וועג

профильтрова́ть *сов.* דורכפילטרירן

профко́м *м* (профсою́зный комите́т) פראָפקאָם מ ־ען (פראָפאַריינישער קאָמיטעט)

профо́рм||а *ж разг.*: для ~ы פון יוצא וועגן

профсою́з *м* (профессиона́льный сою́з) פראָפאַריין מ ־ען (פראָפעסיאָנעלער פאַריין); ~ный פראָפאַריין־, פראָפאַריינישער; ~ное собра́ние א פראָפאַריינישע פאַרזאַמלונג; ~ный биле́т א בילעט פון א פראָפאַריין־מיטגליד

проха́живаться *несов. см.* пройти́сь

прохвати́ть *сов.*, **прохва́тывать** *несов. разг.* 1. (*о хо́лоде, сырости*) *דורכנעמען; 2. (*раскритиковать*) דורכזייפן

прохла́д||а *ж* קיל(בלעכ)קייט װ; קילע [פרישע] לופט; пове́яло ~ой ס'האָט א צי [א ווייע] געטאָן א קיל ווינטל

прохла́д||ец *м*: рабо́тать с ~цем אַרבעטן אָן ברען

прохлади́тельн||ый: ~ые напи́тки קאַלטע געטראַנקען [מאַשקאָעס]

прохлади́ться *сов. разг.* אָפקילן זיך, אָפפרישן זיך

прохла́дн||о 1. *нареч.* קיל; *перен.* קילבלעך, °קאַלט; ~о отнести́сь к *чему́-л.* *באַציִען זיך צו עפעס קאַלט [קילבלעך]; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז קילבלעך; сего́дня ~о היינט איז קילבלעך; ему́ бы́ло ~о ס'איז אים געוועזן קילבלעך; ~ый 1. קילער, קילבלעכער; פרישער; 2. *перен.* קילבלעכער, °קאַלטער

прохлажда́ться *несов.* 1. *см.* прохлади́ться; 2. *разг.* (*бездельничать*) *האָבן א גרינג לעבן; 3. (*неторопливо делать что-л.*) מאַרודיען

прохо́д *м* 1. (*действие*) דורכגאַנג מ, דורכגיין ז; 2. (*место*) דורכגאַנג מ (מצ. דורכגענג); ◇ от него́ ~а нет, он мне ~у не даёт ער לאָזט מיך ניט דורכגיין די גאַס, ער לאָזט מיך ניט רוען; ни ~а, ни прое́зда ס'איז ניט דורכצוגיין, ניט דורכצופאָרן

проходи́мец *м разг.* אַפעריסט מ ־ן, שווינדלער מ =

проходи́ть *несов.* 1. *см.* пройти́; 2.: доро́га прохо́дит че́рез лес דער וועג גייט [ציט זיך] דורך וואַלד

прохо́дка *ж горн.* דורכהאַקן ז

проходн||о́й 1. דורכגאַנג־; ~а́я ко́мната דורכגאַנג־צימער מ ־ן; ~о́й балл קאָנקורס־דורכגאַנגבאַל מ ־ן; 2. *в знач. сущ. ж* קאָנטראָל־דורכגאַנג מ (מצ. ··דורכגענג); заводска́я ~а́я זאַוואָד־טויער מ ־ן; ◇ ~а́я бу́дка קאָנטראָל־בוד(ק)ע װ ־ס; ~о́й двор דורכגאַנגהויף מ ־ן

прохо́жий *м* דורכגייער מ =, פאַרבייגייער מ =

процвета́ни||е *с* בליִונג װ; (*экономическое тж.*) פראָספעריטי װ *часто ирон.*; пери́од ~я בלי־פעריאָד מ

процвета́ть *несов.* *זיין אין פולן בלי

процеди́ть *сов.* 1. דורכזייען; 2.: ~ (сквозь зу́бы) א זאָג טאָן* [א מורמל טאָן*] צווישן די ציין

процеду́р||а *ж* 1. פראָצעדור װ ־ן; ~а голосова́ния די אָפשטים־פראָצעדור װ ־ן; ~а подписа́ния догово́ра די פראָצעדור פון אונטערשרייבן דעם אָפמאַך; 2. *мед.* פראָצעדור װ ־ן; лече́бные ~ы היילונג־פראָצעדורן מצ.

проце́живать *несов. см.* процеди́ть

проце́нт *м* פראָצענט מ ־ן (*с колич. словами мн.* פראָצענט); сло́жные ~ы *мат.* צוזאַמענגעזעצטע פראָצענטן; в ~ах אין פראָצענטן, פראָצענטועל; вы́полнить план на сто ~ов אויספילן דעם פלאַן אף הונדערט פראָצענט; ~ы с капита́ла פראָצענט־געלט פונעם קאַפיטאַל; два ~а годовы́х צוויי פראָצענט יערלעך; то́лько небольшо́й ~ ученико́в не по́льзуется библиоте́кой בלויז א קליינער° פראָצענט [טייל] שילער נעמט ניט קיין ביכער אין ביבליאָטעק

проце́нтн||ый 1. (*выраженный в процентах*) פראָצענטועלער, פראָצענט־; ~ая но́рма פראָצענט־נאָרמע װ; ~ый соста́в דער באַשטאַנד אין פראָצענטן; ~ое содержа́ние желе́за в руде́ דער פראָצענטועלער אינהאַלט פון אייזן אינעם ערץ; в ~ом отноше́нии פראָצענטועל; 2.: ~ые бума́ги פראָצענט־פאַפירן מצ., ווערט־פאַפירן מצ.

проце́сс *м* פראָצעס מ ־ן; ~ разви́тия דער פראָצעס פון אַנטוויקלונג, אַנטוויקלונג(ס)־פראָצעס מ; произво́дственный ~ פראָדוציר־פראָצעס מ; в ~е рабо́ты אין פראָצעס [אין גאַנג] פון דער אַרבעט; откры́тый суде́бный ~ אָפענער געריכט־פראָצעס; нача́ть ~ про́тив *кого́-л.* *אָנהייבן א פראָצעס [פאַרפירן] קעגן עמעצן; ~ в лёгких א פראָצעס אין די לונגען, לונגען־טובערקוליאָז מ

проце́ссия *ж* פראָצעסיע װ ־ס; похоро́нная ~ לעווייע װ ־ס

прочеса́ть *сов. прям. и перен.* דורכקעמען; ~ лес דורכקעמען דעם וואַלד

проче́сть *сов. см.* прочита́ть

прочёсывать *несов. см.* прочеса́ть

про́ч||ий 1. איבעריקער, אַנדערער; 2. *в знач. сущ. с*: и ~ее (*сокр.* אדג.) און דאָסגלייכן; поми́мо всего́ ~его כוץ דעם אַלעם; 3. *в знач. сущ. мн.* אַנדערע; все ~ие אַלע איבעריקע

прочи́стить *сов.* דורכרייניקן

прочита́ть *сов.* 1. דורכלייענען, איבערלייענען; ~ статью́ דורכלייענען אן אַרטיקל; ~ сло́во по слога́м איבערלייענען דאָס וואָרט טראַפנווייז; 2. (*устно изложить содержание*) לייענען; ~ докла́д לייענען א פאָרטראָג; 3. (*исполнить литературное произведение*) פאָרלייענען; 4. *перен.* לייענען; в его́ глаза́х мо́жно бы́ло ~ испу́г אין זיינע אויגן האָט מען געקענט לייענען שרעק

прочища́ть *несов. см.* прочи́стить

про́чн||о *нареч.* פעסט; стро́ить ~о בויען פעסט; ~о обоснова́ться איינפונדעווען זיך [פעסט] °גוט; **~ость** *ж*

פעסטקײט ‖; (*длительность*) ‖ דױערהאַפטיקײט; ~**ый 1.** פעסטער; (*о тканях и т. п.*) שטאַרקער; ~ое здание א פעסטער בנין; ~ая верёвка א שטאַרקער שטריק; 2. *перен.* פעסטער; דױערהאַפטיקער; ~ая дружба פעסטע פרײַנטשאַפט; ~ый мир דױערהאַפטיקער שאָלעם [פרידן]; ~ые знания פעסטע ידיעות; ~ая семья א געאײניקטע פאַמיליע

прочу́вствованный האַרציקער, מיט געפיל *после сущ.*

прочу́вствовать *сов.* 1. (*воспринять чувствами что-л.*) טיף פילן; 2. (*пережить, испытать*) טיף איבערלעבן

прочь *нареч.*: уйти́ ~ אוועקגיין*; ~ с глаз мои́х! אוועק פון מײַנע אויגן!, פאַרנעם זיך פונדאַנען!; ру́ки ~! אַראָפּ די הענט (פון עמעצן, פון עפּעס)!; אָן הענט!; ◇ не ~ (+ *инф.*) א באַלן זײַן*, זיך ניט אָפּזאָגן; я не ~ пое́сть איך וואָלט א באַלן געווען [איך וואָלט זיך ניט אָפּגעזאָגט] עפּעס אָפּעסן

проше́дш‖ий 1. (*минувший*) פאַרגאַנגענער, פאַריקער; 2. *в знач. сущ.* *с* ‖ פאַרגאַנגענע, ‖ פאַרגאַנגענהײט; ◇ ~ее вре́мя *грам.* ‖ פאַרגאַנגענהײט

проше́стви‖е: по ~и го́да אין א יאָר אַרום; по ~и сро́ка נאָכן אויסגיין פונעם טערמין

прошиба́ть *несов.*, **прошиби́ть** *сов.* 1. (*выбить*) אויסקלאַפּן, אויסשלאָגן*; 2. *разг.*: его́ проши́б пот ס'האָט אים באַשלאָגן א שווייס; его́ проши́бла слеза́ ס'האָבן זיך אים געשטעלט טרערן אין די אויגן

прошива́ть *несов. см.* прошить

прошипе́ть *сов.* צישען

проши́ть *сов.* דורכנייען; (*прострочить*) אָפּשטעפּן

прошлого́дний פאַראַיאָריקער

про́шло‖е *с* ‖ פאַרגאַנגענהײט, ‖ פאַרגאַנגענע; в недалёком ~м מיט א קורצער צײַט צוריק, ניט לאַנג צוריק; ◇ отойти́ в ~е אָפּלעבן; פעלן זיך

про́шл‖ый פאַריקער, פאַרגאַנגענער; ~ый год דאָס פאַריקע יאָר; на ~ой неде́ле יענע וואָך; ◇ де́ло ~ое וועגן דעם איז שוין ניטאָ וואָס צו רעדן, וואָס געווען איז געווען

прошмыгну́ть *сов. разг.* דורכשמוגלען זיך

проштуди́ровать *сов.* דורכאַרבעטן, דורכשטודירן

проща́й(те)! זײַ(ט) געזונט!

проща́льный געזעגן-; ~ конце́рт ם געזעגן-קאָנצערט; ~ поцелу́й א לעצטער קוש; ~ пода́рок זײַ-געזונט-מאַטאָנע ‖ ־ס

проща́ние *с* ‖ געזעגענונג, דאָס געזעגענען זיך; ◇ на ~ אױף זײַ-געזונט; (*в конце*) צום סאָף

проща́ть *несов. см.* прости́ть; ~ся *несов. см.* прости́ться; уйти́ не проща́ясь אוועקגיין* אָן א זײַ-געזונט

проще́н‖ие *с* ‖ פאַרגעבונג, ‖ מחילה; проси́ть ~ия у *кого-л.* בעטן* פאַרגעבונג [מחילה] בא עמעצן; прошу́ ~ия! אַנטשולדיקט!

проэкзаменова́ть *сов.* עקזאַמענירן; פאַרהערן *уст.*; ~ся *сов.* עקזאַמענירן זיך

прояви́тель *м фото* ם ־ס אַנטפּלעקער

прояви́ть *сов.* 1. אַרױסװײַזן*; ~ сме́лость אַרױסװײַזן* דרייסט(קײט); ~ изобрета́тельность אַרױסװײַזן* דערפינדערישקײט [אײַנפאַלערישקײט]; 2. *фото* אַנטפּלעקן; ~ плёнку אַנטפּלעקן די פילמע; ◇ ~ себя́ אַרױסװײַזן* זיך; он прояви́л себя́ хоро́шим специали́стом ער האָט אַרױסגעװיזן זיך װי א גוטער° פאַכמאַן; ~ся *сов.* 1. אַנטפּלעקט, אַנטפּלעקן זיך, זיך אַרױסװײַזן*; 2. *фото* אַנטפּלעקט װערן*

проявле́ни‖е *с* 1. (*действие*) דאָס אַרױסװײַזן זיך; *фото* ‖ אַנטפּלעקן; 2. (*выражение, воплощение*) אַנטפּלעקונג ‖ ־ען; во всех ~ях אין אַלע אַנטפּלעקונגען אַלץ, װאָס אױסערט זיך

проявля́ть(ся) *несов. см.* прояви́ть(ся)

проясне́ни‖е *с* 1. (*погоды*) ‖ אױסלײַטערונג; с кратковре́менными ~ями מיט קורצע° אױסלײַטערונגען; 2. (*сознания*) ‖ אױסקלאָרונג, ‖ קלאָרקײט

проясни́ться *сов.*, **проясня́ться** *несов.* 1. (*становиться ясным, видимым*) קלאָר(ער) װערן*; 2. (*о погоде*) אױסלײַטערן זיך; לױטער(ער) װערן*; не́бо проясни́лось ס'האָט זיך אױסגעלײַטערט; 3. (*становиться понятным*) קלאָר° װערן*, אױסקלאָרן זיך; положе́ние проясни́лось די לאַגע איז קלאָר° געװאָרן; 4. (*о сознании*) קלאָרער װערן*, לױטערער װערן*; 5. (*о лице*) אױפשײַנען

пруд *м* ־ס ‖ סאַזשאַלקע; ◇ хоть ~ пруди́ *чего-л.* דײַ װעהױסער *уст.*; אַריבער און אַריבער; де́нег у него́ хоть ~ пруди́ ער איז אָנגעשטאָפּט מיט געלט

пружи́н‖а *ж* 1. ־ס ‖ פּרושינע; ־ן ‖ פעדער; 2. *перен.* ־ן ‖ טרײַבפעדער; нажа́ть на все ~ы *разг.* אײַנלײגן [איבערקערן] װעלטן

пружи́нистый עלאַסטישער

пружи́нить *несов.* עלאַסטיש װיגן זיך

пруса́к *м* ־ן ם פּרײַס

прут *м* 1. (מצ. ריטער) ‖ רוט, ־עך ‖ ריטל; 2. (*металлический*) ־ען ‖ שטאַנג

пры́галк‖а *ж*, ~и *мн. разг. см.* скака́лка

пры́гать *несов.* שפּרינגען*; (*о мяче*) אונטערשפּרינגען*; ~ на одно́й но́жке שפּרינגען* אױף אײן פוס; ~ с трампли́на שפּרינגען* פונעם טראַמפּלין; ~ с парашю́том אַראָפּשפּרינגען* מיטן פּאַראַשוט

пры́гнуть *сов. однокр.* א שפּרונג טאָן*

прыж‖о́к *м* ־ען ם שפּרונג; одни́м ~ко́м מיט אײן שפּרונג; ~ки́ в во́ду *спорт.* דאָס שפּרינגען אין װאַסער; (*отдельные выступления*) מצ. קאָפּשפּרונגען

пры́снуть *сов. разг.*: ~ со́ смеху אױסשיסן* מיט א געלעכטער

пры́ткий *разг.* ספּריטנע(ר) *тж. неизм.*, פלינקער

прыть *ж разг.* ‖ ספּריטנעקײט; ◇ во всю ~ (ט)װאָס-פײַל-אױסן-בױגן, ליאָם

прыщ *м* ־עס ם פּרישטש; ~а́вый, ~ева́тый פּרישטשװאַטע(ר) *тж. неизм.*

пряде́ние *с* ‖ שפּינען, ‖ שפּינערײַ

пряди́льн‖ый שפּין-; ~ая фа́брика ‖ שפּינפאַבריק, ‖ שפּינערײַ; ~ая маши́на ־ען ‖ שפּינמאַשין

пряди́льщи‖к *м* = ם שפּינער; ~ца *ж* ־ס ‖ שפּינערן

прядь *ж* ־ן ם פּאַס, ־ס ‖ פּאַסמע; (*вьющихся волос*) ־ן ‖ לאָק, ־ן ם קרױז

пря́жа *ж* ‖ שפּינעכץ, מצ. גאַרן

пря́жка *ж* ־עס ם שפּראָנטשעק, ־ס ‖ שפּראָנטשקע

пря́лка *ж* ‖ שפּינראָד (מצ. ...רעדער)

прям‖а́я *ж* = ‖ גראָדע; расстоя́ние по ~о́й דער מעהאַלעך לױט דער גראָדער ליניע

прямизна́ *ж* ‖ גראָדקײט

прямико́м *нареч. разг.* גלײַך

прямо *нареч.* 1. גלײַך; держаться ~ האַלטן* זיך גלײַך; перейдём ~ к делу לאָמיר איבערגיין גלײַך צום איניען [צו דער זאַך]; идти ~ к цели גיין* גלײַך צום ציל; попасть ~ в глаз טרעפן* גלײַך [פּונקט] אין אויג (אַרײַן); 2. (*откровенно*) אָפן, גלײַך; я вам ~ скажу כ׳וועל אײַך זאָגן אָפן [גלײַך]; 3. *в знач. усил. частицы разг.* מאַמעש; ~ ужас ס׳איז מאַמעש א שרעק; я ~ не знаю, что делать איך הייב ניט אָן צו וויסן, וואָס מע טוט; ◇ прямо-таки *см.* прямо 3

прямодуш||ие *с* אָפנהאַרציקײַט װ; ~ный אָפנהאַרציקער

прям||ой 1. גלײַכער, גראָדער; ~ая линия *мат.* א גראָדע ליניע; ~ые волосы גלאַטע האָר; 2. (*обеспечивающий непосредственную связь*) דירעקטער; ~ое сообщение א דירעקטער פאַרקער; говорить по ~ому проводу רעדן* [טעלעפאָנירן] דורך דער דירעקטער ליניע; 3. (*непосредственный*) דירעקטער; ~ые выборы דירעקטע וואַלן; ~ые указания דירעקטע אָנווײַזונגען; это его ~ая обязанность דאָס איז זײַן דירעקטע פליכט; 4. (*откровенный, правдивый*) אָפנטלעכער, אָפנהאַרציקער; (*искренний*) אויפריכטיקער; ~ой человек אן אָפנטלעכער מענטש; ~ой ответ א גלײַכער ענטפער; 5. (*явный, открытый*) אָפענער, בעפירעשער; ~ой вызов אן אָפענער אַרויסרוף; ~ой обман אן אָפענער [בעפירעשער] שווינדל; 6. (*безусловный, действительный*): ~ая необходимость אן אומבאַדינגטע נויטווענדיקײַט; ~ой смысл поступить так א בעפירעשער זין אַזוי צו האַנדלען; ◇ ~ой ворот א שטייענדיקער קאָלנער; ~ая дорога, ~ой путь к *чему-л.* א גלײַכער וועג צו עפעס; ~ая речь *грам.* דירעקטע רייד מצ.; ~ой угол *мат.* א גראָדער ווינקל; ~ая кишка *анат.* די גראָדע [גלײַכע] קישקע; в ~ом смысле слова אין עכטן זין פון וואָרט; ~ое попадание דאָס דירעקטע טרעפן (אין ציל)

прямолинейн||ость *ж прям. и перен.* גראָדליניקײַט װ; ~ый *прям. и перен.* גראָדליניקער

прямот||а *ж* אָפנקײַט װ, אָפנהאַרציקײַט װ; со всей ~ой גאַנץ אָפן

прямоугольн||ик *м* גראָדעק מ ־ן; ~ый גראָדעקיקער; ~ый треугольник א גראָדווינקלדיקער דרײַעק; ~ый стол א פירעקעכיקער טיש

пряник *м* לעקעכל ו ־עך; ◇ политика кнута и ~а א פּאָליטיק פון בײַטש און צוקערלעקעכל

прян||ость *ж* געווירץ ו ־ן; *мн. тж.* בסאָמים מצ.; ~ый שאַרפער, געווירצטער

прясть *несов.* שפינען*

прятать *несов.* 1. באַהאַלטן*; (*долго, большое количество*) אויסבאַהאַלטן*; 2. (*скрывать*) פאַרבאָרגן*, פאַרהוילן; ~ся *несов.* באַהאַלטן* זיך; (*долго, о многих*) אויסבאַהאַלטן* זיך

прятки *мн.*: играть в ~ שפּילן זיך אין באַהעלטערלעך [אין באַהאַלטשינקעס]

пряха *ж* שפינערן װ ־ס

псалом *м* א קאַפּיטל טילים

псалтырь *ж* טילים מ; (*отдельная книга тж.*) טילים־בוך ו, מ (מצ. ...ביכער)

псарня *ж* הינט־שטאַל װ ־ן

псевдонаучный פסעוודאָוויסנשאַפטלעכער

псевдоним *м* פסעוודאָנים מ ־ען; под ~ом אונטערן פסעוודאָנים

психиатр *м* פסיכיאַטער מ ־ס

психиатрическ||ий פסיכיאַטרישער; ~ая больница א פסיכיאַטרישער שפּיטאָל; מעשוגאָים־הויז ו *разг.*

психиатрия *ж* פסיכיאַטריע װ

психика *ж* פסיכיק װ

психическ||ий פסיכישער; ~ая болезнь פסיכישע קראַנקהײַט; ~ий больной א פסיכיש קראַנקער; ◇ ~ая атака *воен.* א פסיכישע אַטאַקע

психоз *м* פסיכאָז מ ־ן; военный ~ מילכאָמע־פסיכאָז מ

психолог *м* פסיכאָלאָג מ ־ן

психологическ||ий פסיכאָלאָגישער; ~ий роман א פסיכאָלאָגישער ראָמאַן; ~ая война נערוון־קריג מ

психология *ж* פסיכאָלאָגיע װ

психоневрологический פסיכאָנעווראָלאָגישער

психопат *м* פסיכאָפאַט מ ־ן, מעטוראָף (מצ. מעטוראָפים)

психотерапия *ж* פסיכאָטעראַפיע װ

пташка *ж разг.* פייגעלע ו ־ך

птенец *м* פייגעלע ו ־ך

птица *ж* 1. פויגל מ (מצ. ־ען, פייגל); 2. *собир.* (*домашняя*) אויפעס מצ.

птицевод *м* אויפעס־ציכטלער מ =; ~ство *с* אויפעס־צוכט װ; ~ческий אויפעסציכטלערישער; פאַר אויפעס־צוכט־ *после сущ.*

птицелов *м* פויגלכאַפער מ =

птицеферма *ж* אויפעס־פערמע װ ־ס

птич||ий פויגל־, פייגל־; ~ий клюв פויגל־שנאָבל מ ־ען; ~ьи голоса פייגל־שטימען מצ.; (*как у птиц*) פייגלשער; ◇ ~ий двор אויפעס־שטאַל װ ־ן

птичка *ж* 1. פייגעלע ו ־ך; 2. *разг.* (*знак*) פייגעלע ו ־ך, סימענדל ו ־עך

птичн||ик *м* 1. אויפעס־שטאַל װ ־ן; 2. (*работник*) אויפעס־אופזעער מ =; ~ица *ж* אויפעס־אופזעערן װ ־ס

публика *ж* פובליק װ; פובליקום ו *уст.*

публикация *ж* 1. (*действие*) פובליקירן ו; פאַרעפנטלעכן ו; 2. (*опубликованный материал*) פובליקאַציע װ ־ס

публиковать *несов.* פובליקירן, פאַרעפנטלעכן; (*издавать*) אַרויסגעבן*

публицист *м* פובליציסט מ ־ן; ~ика *ж* פובליציסטיק װ; ~ический פובליציסטישער

публично *нареч.* עפנטלעך; (*открыто тж.*) אָפן, פאַר אַלעמען; בעפומבי *уст.*

публичн||ый עפנטלעכער; ~ая библиотека עפנטלעכע ביבליאָטעק; ~ое выступление אן עפנטלעכע אַרויסטרעטונג; ◇ ~ый дом שאַנד־הויז ו (מצ. ...הײַזער)

пугало *с* סטראַשידלע װ ־ס; *перен.* שרעקבילד ו

пуган||ый איבערגעשראָקענער; ◇ ~ая ворона и куста боится ≅ אז מע בריט זיך אָפ אף הייסן, בלאָזט מען אף קאַלטן

пугать *несов.* 1. (*вин.*) שרעקן*, וואַרפן* א פּאַכעד (אַף); 2. (*угрожать*) סטראַשען; ~ся *несов.* (*род.*) שרעקן* זיך (פאַר), מוירע האָבן* (פאַר)

пугливый שרעקעוודיקער

пуговица *ж* קנעפל ו ־עך; (*крупная*) קנאָפּ מ (מצ. קנעפּ)

пуговк||а *ж* קנעפעלע ו ־ך; нос ~ой א קליין נעזעלע, א נעזעלע ווי א קנעפעלע

пуд *м* (16,3 *кг*) פּוד מ ־ן (*с колич. словами мн.* פּוד)

пу́динг *м* פּודינג מ ־ען

пу́дра *ж* פּודער מ, פּודרע װ

пу́дреница *ж* פּודרע־שאַכטל ז ־עך; פּודרעניצע װ ־ס

пу́дрить *несов.* פּודרן; **~ся** *несов.* פּודרן זיך

пу́зо *с груб.* טרעלבויך מ

пузырёк *м* 1. בלעזל ז ־עך; בולבעלע ז ־עך *разг.*; 2. (*бутылочка*) פלעשעלע ז ־ך

пузы́рь *м* 1. בלעזל ז ־עך; בולבע װ ־ס *разг.*; мы́льный ~ זייפנבלאָז מ ־ן; 2. (*вздутие кожи*) פּוכיר מ ־ן; 3. *анат.* פּענכער מ ־ס; мочево́й ~ אורין־פּענכער מ; 4.: ~ со льдом אײַזפּוכיר מ ־ן

пук *м* בינטל ז ־עך

пулемёт *м* קוילנוואַרפער מ ־ס; ручно́й ~ א לײַכטער קוילנוואַרפער, האַנט־קוילנוואַרפער מ ־ס; станко́вый ~ שווערער קוילנוואַרפער; **~ный** קוילנוואַרפער־; **~ная ле́нта** קוילנוואַרפער־לענטע װ ־ס; **~ный ого́нь** א פײַער [א שיסערײַ] פון קוילנוואַרפערס; **~ная ро́та** א ראָטע (פון) קוילנוואַרפלער, קוילנוואַרפלער־ראָטע װ ־ס; **~чик** *м* = קוילנוואַרפלער מ

пуло́вер *м* פּולאָווער מ ־ס

пульвериза́тор *м* פּולוועריזאַטאָר מ ־ס

пульс *м* פּולס מ ־ן, דויפּעק מ ־ס; щу́пать ~ טאַפּן דעם דויפּעק [פּולס]; **~и́ровать** *несов.* פּולסירן, שלאָגן*

пульт *м* פּולט מ ־ן; но́тный ~ נאָטן־פּולט מ ־ן; ~ управле́ния רעגוליר־פּולט מ ־ן

пу́ля *ж* קויל װ ־ן

пункт *м* פּונקט מ ־ן; коне́чный ~ ענדפּונקט מ; сбо́рный ~ זאַמלפּונקט מ ־ן; переговóрный ~ טעלעפאָנישער שפּרעכפּונקט; ~ догово́ра א פּונקט פונעם אָפּמאַך; ◇ кульминацио́нный ~ קולמיניר־פּונקט מ, קולמינאַציע װ; по ~ам פּונקט נאָך פּונקט

пункти́р *м* פּונקטיר מ; **~ный** פּונקטיר־, פּונקטירטער; **~ная ли́ния** פּונקטיר־ליניע װ ־ס, פּונקטירטע ליניע

пунктуа́льн||ость *ж* פּונקטועלקײַט װ; **~ый** פּינקטלעכער, פּונקטועלער

пунктуа́ция *ж* פּונקטואַציע װ ־ס

пунцо́вый פּאָנסעווער, פּאָנסענער

пунш *м* פּונש מ ־ן

пуп *м разг. см.* пупо́к 1; ◇ ~ земли́ *шутл.* מיטלפּונקט פון דער ערד

пупови́на *ж анат.* נאָפּלשנור מ ־ן

пупо́к *м* 1. *анат.* נאָפּל מ ־ען; פּופּיק מ ־עס *разг.*; 2. (*у птиц*) פּופּיקל ז ־עך, פּופּיק מ ־עס

пурга́ *ж* זאַווערוכע װ ־ס, זאַווייע װ ־ן, שניישטורעם מ ־ס

пури́зм *м* פּוריזם מ

пу́рпур *м* פּורפּור מ

пурпу́рный פּורפּור־; פּורפּור־רויטער; ~ный цвет פּורפּור־קאָליר מ

пурпу́ровый *см.* пурпу́рный

пуск *м* לאָזן ז; ~ турби́ны דאָס לאָזן אין גאַנג א טורבינע

пуска́й *см.* пусть

пуска́ть(ся) *несов. см.* пусти́ть(ся)

пусков||о́й: ~о́й пери́од לאָז־פּעריאָד מ; ~а́я раке́тная устано́вка סטאַרט־אינסטאַליאַציע פאַר ראַקעטן

пусте́ть *несов.* פּוסט ווערן*

пусти́ть *сов.* 1. (*отпустить*) (אָפּ)לאָזן*; (*разрешить*) דערלויבן; ~ на во́лю אַרויסלאָזן* אַף דער פרײַ; пусти́ (мою́) ру́ку לאָז אָפּ מײַן האַנט; ~ ребёнка гуля́ть לאָזן* דאָס קינד אַף דער פרײַ; 2. (*впустить*) אַרײַנלאָזן*; (*по пропуску*) דורכלאָזן*; ~ жильцо́в אַרײַנלאָזן* שכײנים; ~ ночева́ть (אַרײַנ)לאָזן* נעכטיקן; 3. (*привести в движение*) לאָזן* (אין גאַנג); ~ мото́р לאָזן* (אין גאַנג) דעם מאָטאָר; ~ раке́ту לאָזן* א ראַקעטע; (*космическую*) אַרויסשיסן* א ראַקעטע; 4. (*воду, газ и т.п.*) לאָזן*; (*в дом и т.п. тж.*) געבן*; 5. (*заставить двигаться*) לאָזן*; ~ ло́шадь гало́пом לאָזן* דאָס פערד אין גאַלאָפּ; 6. (*бросить*) וואַרפן*; ~ ка́мнем в *кого́-л.* וואַרפן* [א וואָרף טאָן*] א שטיין אַף עמעצן; ~ стрелу́ שיקן א פײַל; 7. (*обратить для какой-л. надобности*) לאָזן*; ~ по́ле под пшени́цу לאָזן* דאָס פעלד אַף פאַרזייען ווייץ; ~ в прода́жу לאָזן* אין פאַרקויף; 8. *разг.* (*распространить*) אַרויסלאָזן*; ~ слух אַרויסלאָזן* א קלאַנג; 9.: ~ ростки́ לאָזן* (פון זיך) שפּראָצונגען, געבן* שפּראָצונגען; ◇ ~ кровь *кому́-л.* לאָזן* עמעצן צו דער אָדער; ~ в обраще́ние לאָזן* אין פאַרקער; ~ на дно [ко дну] לאָזן* אונטערגיין, דערטרענקען*; ~ в ход все сре́дства אָנעמען* [לאָזן* אין גאַנג] אַלע מיטלען; ~ по́ миру לאָזן* אין איין העמד, מאַכן פאַר אַן אָרעמאַן; **~ся** *сов.* 1. (*отправиться*) לאָזן* זיך; ~ся в путь לאָזן* זיך אין וועג (אַרײַן); он пусти́лся бежа́ть ער האָט זיך געלאָזט לויפן; 2. (в *вин.*; *начать что-л.*) אַרײַנלאָזן* זיך (אין); ~ся в подро́бности אַרײַנלאָזן* זיך אין פּראָטים; ~ся в объясне́ния נעמען* פאַרענטפערן זיך; ~ся в пляс לאָזן* זיך אין א טאַנץ, אוועק|גיין* טאַנצן; 3. (на *вин.*): ~ся на хи́трость לאָזן* אין גאַנג א פאָרטל [אַן איבערשפּיצל]

пу́сто *в знач. сказ.* פּוסט; (*безлюдно*) וויסט; в ко́мнате бы́ло ~ דער צימער איז געווען פּוסט [ליידיק]; в э́тот по́здний час на у́лицах ~ אין אָט דער שפּעטער שאָ זײַנען די גאַסן וויסט; на душе́ у него́ бы́ло ~ ס׳איז אים געווען פּוסט אַפן האַרצן

пустова́ть *несов.* שטיין* ליידיק, פּוסטעווען; гости́ница никогда́ не пусту́ет דער האָטעל בלײַבט קיינמאָל ניט אָן אָרכים

пустозво́н *м разг.* שוויצער מ ־ס; **~ство** *с разг.* שוויצערײַ װ

пуст||о́й 1. (*ничем не заполненный*) ליידיקער, פּוסטער; (*безлюдный*) וויסטער; (*незанятый*) פרײַער; ~а́я коро́бка א ליידיק [פּוסט] קעסטל; ~о́й дом א ליידיקע [פּוסטע] שטוב; ~ы́е у́лицы וויסטע גאַסן; на ~о́й желу́док אַפן ניכטערן, אַפן ליידיקן [ניכטערן] מאָגן; в за́ле бы́ли ~ы́е места́ אינעם זאַל זײַנען געווען (עטלעכע) פרײַע ערטער; 2. *разг.* (*свободный от занятий*) פרײַער; ~о́й уро́к א פרײַער לימעד, א «פּענצטער»; 3.: ~о́й чай טיי אָן צוקער; 4. (*несерьёзный, бессодержательный*) פּוסטער; ~о́й челове́к א פּוסטע קײלע; ~ы́е обеща́ния פּוסטע צוזאָגעכצן; ~а́я отгово́рка א פּוסטער טערעץ, א טערעץ פאַר די בענטשליכט; 5. (*ничтожный*) נישטיקער, °קליינער; 6. *в знач. сущ. с*: ~о́е! פּוסטע מײַסעס; ◇ с ~ы́ми рука́ми מיט ליידיקע הענט

пустоме́ля *м и ж* פלוידערזאַק מ (מצ. ...זעק)

пустосло́в||ие *с* פּוסטע רייד מצ.; **~ить** *несов. разг.* פּלוידערן, פּלוידערײַ זיך מיט *פֿאַרנעמען

пустота́ *ж* 1. *прям. и перен.* פּוסטקײַט װ; 2. (*незаполненное пространство*) אויסהוילונג, הוילקײַט װ ־ן; *физ.* וואַקוום ח ־ען װ

пустоцве́т *м* 1. בלום [פּרוכטלאָזע] פּוסטע א; 2. (*о человеке*) אן אומנוצלעכער פּאַרשוין, א פּוסטע קײַלע

пу́стошь *ж* פּוסטבאָדן ח

пусты́нн||ый 1. מידבר־; ~ые зе́мли מידבאָריעס מצ.; 2. (*необитаемый*) אומבאַפֿעלקערטער; (*безлюдный*) וויסטער

пусты́ня *ж* 1. מידבר ח (מצ. מידבאָריעס); снéжная ~ *поэт.* שניי־מידבר ח; 2. (*безлюдное место*) וויס־טעניש װ

пусты́рь *м* פּוסטקע װ ־ס, א פּוסטער פּלאַץ

пусты́шка *ж разг.* מיזוקל ו ־עך

пусть 1. *частица в составе повелительного наклонения; передаётся личн. ф. модального гл.* זאָלן* (+ *инф.*) *и* לאָזן* (+ *инф.*) *разг.*; ~ он войдёт זאָל ער אַרײַנגיין; скажи́те им, ~ подожду́т זאָגט זיי, זיי זאָלן צוּוואַרטן; ~ то́лько попро́бует! לאָז ער נאָר א פּרוּוו טאָן!; ~ бу́дет так! זאָל זײַן אַזוי!; 2. *частица* (*так и быть*) זאָל זײַן (אַזוי); ~, я согла́сен — זאָל זײַן אַזוי, איך בין מאַסקים; 3. *союз* זאָל זײַן, מעג זײַן; ~ я не пра́в, но и вы оши́блись זאָל [מעג] זײַן, אַז איך בין אומגערעכט, נאָר איר האָט אויך געהאַט א טאָעס; прое́кт был его́ пе́рвой, ~ небольшо́й, но самостоя́тельной рабо́той דער פּראָיעקט איז געווען זײַן ערשטע, זאָל [מעג זײַן] ניט־היפּשע, דערפֿאַר אָבער זעלבשטענדיקע אַרבעט; ни оди́н, ~ са́мый о́пытный, специали́ст не застрахо́ван от оши́бок אַפֿילע, זאָל [מעג זײַן] דער סאַמע דערפֿאַרנסטער פֿאַכמאַן איז ניט באַוואָרנט פֿון פֿעלערן, אי אײנער ניט

пустя́к *м* 1. קלײניקײַט װ ־ן, נאַרישקײַט װ ־ן; занима́ться ~а́ми פֿאַרנעמען* זיך מיט קלײניקײַטן [מיט נאַרישקײַטן]; ссо́риться из-за ~а́ קריגן זיך איבער א קלײניקײַט; 2. *обыкн. мн.* (*вздор*) נאַרישקײַטן מצ.; говори́ть ~и́ רעדן* נאַרישקײַטן; 3. *обыкн. мн. в знач. сказ.* (*неважно*) קלײניקײַט(ן); ~и́, всё бу́дет хорошо́ ס'איז א קלײניקײַט, ס'וועט אַלץ זײַן רעכט; ◇ для него́ э́то па́ра ~о́в בײַ אים איז דאָס א שפּילכל; **~о́вый** נישטיקער, אומבאַדײַטנדיקער

пустя́чный *см.* пустяко́вый

пу́таник *м разг.* פּלאָנטער־קאָפּ ח (מצ. ־קעפּ)

пу́таниц||а *ж* פּלאָנטער ח ־ס; вноси́ть ~у אַרײַנ־טראָגן* א פּלאָנטער

пу́тан||ый 1. (*запутанный*) פֿאַרפּלאָנטע(ר)טער; ~ые во́лосы פֿאַרפּלאָנטע(ר)טע האָר; 2. (*сбивчивый, нелогичный*) געפּלאָנטערטער; ~ая речь געפּלאָנטערטע רייד

пу́та||ть *несов.* 1. (*приводить в беспорядок*) (פֿאַר)־פּלאָנטע(ר)ן; (*бумаги тж.*) איבערמישן; ~ть ни́тки פֿאַרפּלאָנטע(ר)ן די פֿעדעם; 2. (*сбивать с толку*) (פֿאַר)פּלאָנטערן; 3. (*говорить сбивчиво*) פּלאָנטערן; не ~й, говори́ пря́мо! פּלאָנטער ניט, רעד גלײַך!; 4. (*смешивать с кем-л.*) פּלאָנטערן; (*с чем-л. тж.*) פֿאַר־בײַטן*; ~ть имена́ פּלאָנטערן [פֿאַרבײַטן*] די נעמען; я ~ю вас с ва́шим бра́том איך פּלאָנטער אײַך מיט אײַער ברודער; 5. *разг.* (*вовлекать кого-л. в неприятное дело*) אַרײַנמישן; не ~йте меня́ в э́то де́ло מישט מיך ניט אַרײַן אין דעם דאָזיקן עניין; 6. (*стреножить лошадь*) פּענטען; **~ться** *несов.* 1. פּלאָנטערן זיך; ни́тки пу́таются די פֿעדעם פּלאָנטערן זיך; мы́сли пу́таются עס פּלאָנטערן זיך די געדאַנקען; 2. *разг.* (*ошибаться*) פֿאַרפּלאָנטערן זיך; 3. *разг.* (*вмешиваться*) (אַרײַנ)־מישן זיך

путёвк||а *ж* פּוטיאָווקע װ ־ס; ~а в санато́рий א פּוטיאָווקע אין א סאַנאַטאָריע; е́хать на строи́тельство по ~е комсомо́ла פֿאָרן* אַף דער בויונג לויט א פּוטיאָוו־קע פֿונעם קאָמיוג; ◇ ~а в жизнь א וועג אין לעבן

путеводи́тель *м* רײַזע־האַנטבוך ח, ו (מצ. ־האַנטבי־כער); (*по городу, музею и т.п.*) וועגווײַזער ח ־ס

путево́дн||ый: ~ая звезда́ לײַכט־שטערן ח

путев||о́й 1. אײַזנבאַן־; ~о́й сто́рож אײַזנבאַן־וועכטער = ח; 2. (*относящийся к путешествию*) רײַזע־; ~ы́е заме́тки רײַזע־נאָטיצן מצ.

путе́ец *м разг.* 1. (*инженер*) (אײַזנ)באַן־אינזשעניער ח ־ן; 2. (*работник службы пути*) אײַזנבאַן־אַרבעטער = ח

путём[1] *нареч. разг.* רעכט, ווי ס'דאַרף צו זײַן

путём[2] *предлог с род. п.* (*посредством*) מיט, דורך, מיט דער הילף פֿון

путеше́ственник *м* רײַזנדער ח ־דע

путеше́ствие *с* רײַזע װ ־ס, נעסיע װ ־ס

путеше́ствовать *несов.* אַרומרײַזן, מאַכן א רײַזע; ~ по стране́ מאַכן א רײַזע איבערן לאַנד; ~ вокру́г све́та מאַכן א רײַזע אַרום דער וועלט

пути́на *ж* פֿישפֿאַנג־סעזאָן ח ־ען; зи́мняя ~ דער ווינ־טערדיקער פֿישפֿאַנג

пу́тник *м* רײַזנדער ח ־דע; (*пеший*) וואַנדערער = ח

пу́тн||ый *разг.* 1. געשײַטער, פּאַסיקער; 2. *в знач. сущ. с*: из него́ ничего́ ~ого не вы́йдет ס'וועט פֿון אים קײן לײַט, אים קײן רעכטס ניט אַרויס ס'וועט פֿון ניט זײַן

путч *м* פּוטש ח ־ן

пу́ты *мн.* פּענטעס מצ.

пут||ь *м* 1. וועג ח ־ן; са́нный ~ь שליטוועג ח; е́хать во́дным ~ём פֿאָרן* מיטן וואַסער; е́хать морски́м ~ём פֿאָרן* מיטן יאַם; возду́шные ~и́ לופֿטוועגן מצ.; 2. (*железнодорожная колея*) אײַזנבאַן־וועג ח ־ן, אײַזנבאַן־ליניע װ ־ס; 3. (*путешествие*) רײַזע װ ־ס; на обра́тном ~и́ צוריקוועגס; 4. (*направление*) וועג ח ־ן; 5. (*направление деятельности*) וועג ח ־ן; он на пра́вильном пути́ ער איז אַף א ריכטיקן וועג; их ~и́ разошли́сь זייערע וועגן זײַנען זיך פֿאַנאַנדערגעגאַנגען; 6. (*способ*) אופֿן ח (מצ. אופֿאַנים); таки́м ~ём אַף אַזאַ אופֿן; ми́рным ~ём פֿרידלעך, אַף א פֿרידלעכן אופֿן; 7. *мн. анат.* קאַנאַל ח ־ן, טראַקט ח ־ן; дыха́тельные ~и́ אָטעם־קאַנאַלן מצ.; ◇ после́дний ~ь דער לעצטער וועג; ~и́ сообще́ния קאָמוניקאַציעס מצ., פֿאַרקער־וועגן מצ.; счастли́вого ~и́! א גליקלעכע רײַזע!; на ~и́ к чему-л. אַרײַנגיין* פֿאַרײַנוועגס; зайти́ по ~и́ צו עפּעס אַפֿן וועג; мы на ~и́ к коммуни́зму מיר זײַנען אַפֿן וועג צום קאָ־מוניזם; нам по ~и́ מיר גייען אין איין וועג; нам не по ~и́ с ва́ми אונדזערע וועגן גייען זיך פֿאַנאַנדער; идти́ свои́м ~ём גיין* מיט אן אײגענעם וועג; напра́вить кого-л. на ~ь и́стины אַרופֿירן עמעצן אַף א ריכטיקן

[אפּן דערעך־האיאָשער] וועג; держа́ть ~ь שפּאַנען, גײן*

пух *м* ם פּוך; ◇ ни ~а ни пера́! ≅ מיטן רעכטן פּוס (פּאָרויס)!, זאָל זײַן מיט מאזל!; разби́ть в ~ и прах *кого́-л., что́-л.* מאַכן טיל־טעל פון עמעצן, פון עפּעס

пу́хлый פּוכקע(ר) *тж. неизм.*; *(то́лстый)* געדראָלענער; *(о книге и т.п.)* געשוואָלענער

пу́хнуть *несов.* געשוואָלן ווערן*, אופלויפן*

пухови́к *м* ־ן ‖ איבערבעט

пухо́вка *ж* ǀ ־ך פּודער־קישעלע

пухо́вый פּוכענער; *(наби́тый пу́хом)* פּוכאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ плато́к א פּוכענע פאַטשײלע; *(небольшо́й)* א פּוכן טיכל

пучегла́зый *разг.* באָלכעוואַטע(ר) *тж. неизм.*; מיט אויסגעגלאָצטע אויגן *после сущ.*

пучи́на *ж* ־ן ם אָפּגרונט (יאַם־), ־ען ם טהאָם

пучо́к *м* ־עך ǀ בינטל; *(причёска)* ־עס ם קובליק; ~ травы́ א בינטל גראָז; ~ луче́й ǀ שטראַלן־בינטל ־עך

пу́шечн‖ый קאַנאָנען־, האַרמאַטן־; ~ый вы́стрел האַרמאַטן־שאָס ם ־ן; ◇ ~ое мя́со ǀ קאַנאָנען־פלייש

пуши́нка *ж* ־ך ǀ פּוכעלע

пуши́стый 1. פּוכיקער; *(о волоса́х)* ווייכער; ~ ковёр א פּוכיקער [גראָבער°] טעפּעך; ~ снег שניי פּוכיקער; 2. *(с мя́гкой ше́рстью)* ווייכהאָריקער; ~ котёнок א ווייכהאָריק קעצעלע

пу́шка *ж* ־ן ם האַרמאַט, ־ען ם קאַנאָן

пушни́на *ж собир.* ǀ פּוטערוואַרג, ǀ רויכוואַרג

пушно́й: ~ зверь ־ס ‖ פּוטער־חיה; ~ про́мысел ǀ רויכוואַרג־געווערב

пушо́к *м* פּוך (ווייכער); *(на лице́)* הערעלעך מצ.

пу́ща *ж* ־ן ‖ געדיכטעניש (וואַלד־), ־ס ‖ פּושטשע; *(запове́дник)* ־ס ‖ פּושטשע

пу́ще *нареч. разг.* נאָך שטאַרקער, נאָך מער(ער)

пу́щ‖ий: для ~ей ва́жности *разг.* צוליב מאַכן גרעסער דעם האַמײלעך

пчела́ *ж* ־ען ‖ בין; рабо́чая ~ ־ען ‖ אַרבעטבין

пчели́ный בינען־; ~ яд ם בינענגיפט

пчелово́д *м* = ם בינענציכטלער; ~ство *с* ‖ בינענצוכט

пче́льник *м* ־ס ‖ פּאַסיקע

пшени́‖ца *ж* ־ן ם ווייץ; ~чный ווייצענער; ~чный хлеб ווייסע ברויט, ווייצן ברויט

пшённ‖ый הירזשענער; ~ая ка́ша הירזשענע קאַשע

пшено́ *с* ם הירזש

пы́жик *м* 1. *(живо́тное)* דער זויגלינג פון א צאָפּן־הירש; ־עס ם פּיזשיק *разг.*; 2. *(мех)* ם פּיזשיק; ~овый פּיזשיקענער; פון פּיזשיק *после сущ.*

пыл *м* ם ברען, ‖ היץ; ю́ношеский ~ ם יוגנט־ברען; расска́зывать о *чём-л.* с ~ом דערציילן וועגן עפּעס מיט ברען [מיט היץ]; охлади́ть *чей-л.* ~ אָפּקילן עמעצן; ◇ в ~у́ אין דער רעכטער, אין סאַמע רעכטן ברען היץ

пыла́‖ть *несов.* 1. פלאַמען, פלאַקערן; зака́т ~л ס׳האָט געפלאַקערט דער הימל אין שקיעה; щёки ~ют ס׳פלאַמען די באַקן; 2.: он ~ет гне́вом ער ברענט פאַר כּעס; ס׳ברענט אין אים דער כּעס; он ~ет любо́вью к *кому́-л.*, к *чему́-л.* ס׳פלאַקערט זײַן ליבע צו עמעצן, צו עפּעס, ער ליבט פלאַמיק עמעצן, עפּעס

пылевлагонепроница́емый שטויב־ און וואַסערפעסטער

пылесо́с *м* ־ס ם שטויבזויגער

пыли́нка *ж* ־ך ǀ שטויבעלע

пыли́ть *несов.* אָנמאַכן [אופהייבן*] א שטויב; ~ся *несов.* פאַרשטויביקט ווערן*, באַדעקט ווערן* מיט שטויב

пы́лк‖ий פלאַמיקער, היציקער; ~ий нрав א היציקער כאַראַקטער; ~ая любо́вь א פלאַמיקע [ברענענדיקע] ליבע; ~ое воображе́ние א ברענענדיקע פאַנטאַזיע; ~ость *ж* ‖ פלאַמיקייט, ‖ היציקייט

пыл‖ь *ж* ם שטויב; быть в ~и́ זײַן* באַדעקט מיט שטויב, זײַן* אין שטויב; ◇ пуска́ть *кому́-л.* ~ь в глаза́ שיטן* עמעצן זאַמד אין די אויגן

пы́льник[1] *м бот.* ־ך ǀ שטויב־בײַטעלע

пы́льник[2] *м разг.* *(плащ)* ־ען ם שטויבמאַנטל

пы́льный שטויביקער; *(покры́тый пы́лью тж.)* באַדעקטער מיט שטויב *обыкн. после сущ.*

пыльца́ *ж бот.* ם בלומענשטויב

пыта́ть *несов.* 1. *(му́чить)* פּײַניקן, מאַטערן; 2. *разг.*: ~ сча́стье פּרוּוון דאָס גליק (אויס)פּרוּוון; ~ся *несов.* פּרוּוון זיך, מאַכן אַ פּרוּוו

пы́тк‖а *ж* 1. ‖ פּײַניקונג; подве́ргнуть ~е פּײַניקן; 2. *перен.* ם גע(הע)נעם

пытли́в‖ость ‖ וויסנגיריקייט; ~ый וויסנגיריקער, וויסנדורשטיקער

пыхте́ть *несов.* 1. *разг.* *(тяжело́ дыша́ть)* סאַפּען, שווער אָטעמען; 2. *разг.* (над *тв.*) שוויצן (איבער); ~ над зада́чей שוויצן איבער אן אופגאַבע; 3. *(о маши́не и т.п.)* פּיכקען; парово́з пыхте́л דער לאָקאָמאָטיוו האָט געפּיכקעט

пы́шет: от пе́чки ~ жа́ром פון דער הרובע [פונעם] אויוון] שלאָגט [וועצט] א היץ; он ~ здоро́вьем עס שפּריצט פון אים דאָס געזונט; он ~ гне́вом ער ברענט [עס ברענט] אין אים דער כּעס, פאַר כּעס עס זידט

пы́шка *ж* 1. *(бу́лка)* ־ס ‖ פּאַמפּושקע, (פּוכקע) בולקעלע ǀ; 2. *разг.* *(о ребёнке)* ־עך ǀ פּעמפּיקל; *(о же́нщине)* ־ס ‖ פּאַמפּושקע

пы́шность *ж* *(ро́скошь)* ‖ פּראַכט, ‖ גרויסאַרטיקייט

пы́шный 1. פּוכיקער; *(о волоса́х)* רײַכער, אופגעשויבערטער; *(о хле́бе)* פּוכקע(ר) *тж. неизм.*, אופגעגאַנגענער; 2. *(роско́шный)* פּרעכטיקער, פּראַכטפולער; *(о наря́де)* גרויסאַרטיקער; *(о расти́тельности)* שעפּעדיקער, רײַכער, געדיכטער; 3. *(высокопа́рный)* מליצעדיקער, באָמבאַסטישער

пьедеста́л *м* ־ן ם פּיעדעסטאַל, ־ן ם פּאָסטאַמענט

пье́са *ж лит., муз.* ־ס ‖ פּיעסע

пьяне́ть *несов.* שיכּער ווערן*; *перен.* פאַרשיכּערט ווערן*

пьяни́ть *несов.* שיכּער מאַכן; *перен.* פאַרשיכּערן

пья́ница *м* (מצ. שיכּורים) ם שיכּער; *ж* ‖ שיכּערטע ־ס; го́рький ~ ־עס ם שיכּאָרניק

пья́нство *с* ǀ שיכּרעס; ~вать *несов.* שיכּערן

пья́ный 1. שיכּערער; 2. *в знач. сущ. м* ם שיכּערער ...רע, (מצ. שיכּורים) ם שיכּער

пюпи́тр *м* ־ס ם פּיופּיטער, ־ן ם פּולט

пюре́ *с нескл.* ם פּיורע

пяд‖ь *ж* = ם שפּאַן; ни ~и קיין שפּאַן ניט; ◇ быть семи́ ~е́й во лбу זײַן* מיט טויזנט קעפּ

пя́лить *несов.*: ~ глаза́ אָנשטעלן [אויסגלאָצן] א פּאָר אויגן

пя́льцы *мн.* שטיקראם ‖ ־ען

пят‖á *ж уст.* פּיאַטע ‖ ־ס; ◇ до пят ביז די פּיאַטעס; ходи́ть за *кем-л.* по ~áм נאָכגיין* עמעצן פּוסטריט; гна́ться за *кем-л.* по ~áм נאָכיאָגן עמעצן אף די טריט; под ~óй אונטערן יאָך; с головы́ до пят פון קאָפּ ביז פּיס

пятáк *м разг.* פּי(א)טאַקל ז ־עך; צענער ם ־ס *уст.*

пятёрк‖а *ж* 1. *(цифра)* פינף ‖ ־ן; 2. *(школьная отметка)* פינף ‖ ־ן, «אויסגעצייכנט»; учени́к получи́л ~у דער שילער האָט באַקומען אַ פינף; 3. *(группа)* פינפלינג ם ־ען; 4. *разг. (денежный знак)* פינפערל ז ־עך; 5. *карт.* פינפטל ז ־עך

пятерн‖я́ *ж разг.:* всей ~ёй מיט אַלע פינף (פינגער)

пя́теро פינף; нас бы́ло ~ מיר זײַנען געווען פינף אירע

пятибо́рье *с спорт.* פינף־קאַמף ם ־ן; совреме́нное ~ מאָדערנער פינף־קאַמף

пятидесятиле́т‖ие *с* 1. *(период)* פופציק יאָר; אַ האַלבער יאָרהונדערט; 2. *(годовщина)* פופציקיאָריקער יובילײ; ~ний פופציקיאָריקער, פופציקיעריקער; *(о возрасте тж.)* פון פופציק יאָר *после сущ.*; ~ний мужчи́на אַ מאַן פון פופציק יאָר, אַ פופציקיאָריקער מאַן

пятидеся́т‖ый פופציקסטער; ~ые го́ды די פופציקער יאָרן

пятизна́чн‖ый: ~ое число́ אַ פינפציפערדיקע צאָל

Пятикни́жие *с рел.* חומש ם (מצ. חומשים)

пятиконе́чн‖ый פינפשפּיציקער; ~ая звезда́ פינפשפּיציקער שטערן

пятикра́тн‖ый פינף־פאַכיקער; в ~ом разме́ре פינף־פאַכיק, פינף מאָל אַזױפיל

пятиле́тие *с* 1. *(период)* פינף יאָר; 2. *(годовщина)* פינפטער יאָרטאָג

пятиле́т‖ка *ж* 1. *(период)* פינף יאָר; 2. *(пятилетний план)* פינפיאָר ם ־ן; ~ку — досро́чно! דעם פינפיאָר־פּלאַן — פאַרטערמיניק!; ~ний פינפיאָריקער, פינפיעריקער; *(о возрасте тж.)* פון פינף יאָר *после сущ.*; ~ний план פינפיאָר־פּלאַן ם (מצ. ..פּלענער); ~ний ребёнок אַ קינד פון פינף יאָר, אַ פינפיאָריק קינד

пятиме́сячный פינפכאָדאָשימדיקער; *(о возрасте тж.)* פון פינף כאָדאָשים *после сущ.*

пятисо́тый פינפהונדערטסטער

пятисто́пный *лит.* פינף־פוסיקער; ~ ямб פינף־פוסיקער יאַמב

пя́титься *несов.* רוקן זיך אף צוריק; אָפּטרעטן* אף צוריק

пятиуго́льн‖ик *м мат.* פינפעק ם ־ן; ~ый פינפעקיקער

пятиэта́жный פינפשטאָקיקער, פינפגאָרנדיקער

пя́тк‖а *ж* פּיאַט(ק)ע ‖ ־ס; ◇ показа́ть ~и מאַכן פּליײטע, שטעלן פּיס; лиза́ть ~и *кому-л.* לעקן דעם שטויב פון עמעצנס פּיס; у него́ душа́ в ~и ушла́ די נעשאָמע איז אים אין די שפּיץ קנעכל אַנטלאָפן

пятнадцатиле́тний פופצניאָריקער, פופצניעריקער; *(о возрасте тж.)* פון פופצן יאָר *после сущ.*

пятна́дцатый פופצנטער, פופצעטער

пятна́дцать פופצן

пятна́ть *несов.* (פאַר)פלעקן; *перен. тж.* באַשמוצן, שוואַרצן, בלאַמירן

пятни́стый געפלעקטער; מיט פלעקן *после сущ.*

пя́тниц‖а *ж* פרײַטיק ם ־ס; в ~у פרײַטיק; в ~у ве́чером פרײַטיקצונאַכטס, פרײַטיק אַפּדערנאַכט; *см. тж.* воскресе́нье; ◇ у него́ семь ~ на неде́ле אָט איז בא אים זומער, אָט איז ווינטער

пятнó *с* פלעק ם ־ן; черни́льное ~ טינטפלעק ם ־ן; со́лнечные пя́тна זונפלעקן מצ.; позо́рное ~ שאַנדפלעק ם ־ן

пятновыводи́тель *м* פלעקן־אַרויסנעמער ם ־ס

пя́тнышко *с* שפּרענקל ז ־עך

пято́к *м разг.* (שטיק) פינף; ~ я́блок פינף עפּל

пя́т‖ый פינפטער; ◇ ~ая коло́нна די פינפטע קאָלאָנע

пять פינף

пятьдеся́т פופציק

пятьсо́т פינף הונדערט

пя́тью *нареч.* פינף מאָל; ~ семь — три́дцать пять פינף מאָל זיבן איז פינף און דרײַסיק

Р

раб *м прям. и перен.* שקלאַף ם ־ן, קנעכט ם =; быть ~óм свои́х страсте́й זײַן* אַ שקלאַף פון די אייגענע טײַוועס, דינען דעם יעצערהאָרע; ~á *ж см.* рабы́ня

рабко́р *м* (рабо́чий корреспонде́нт) אַרבקאָר ם ־ן (אַרבעטער־קאָרעספּאָנדענט)

рабовладе́лец *м* שקלאַפנבאַזיצער ם =

рабовладе́льческий שקלאַפנבאַזיצערישער; ~ строй שקלאַפן־סיסטעם ‖, די שקלאַפנבאַזיצערישע אָרדענונג

раболе́п‖ие *с* שקלאַפערישקײַט ‖, האַכנאָע ‖, אונטערטעניקײַט ‖; ~ный אונטערטעניקער, האַכנאָעדיקער, שקלאַפערישער

раболе́пствовать *несов.* (пе́ред *тв.*) קריכן* אונטער די נעגל (דאַט.)

рабо́т‖а *ж* 1. אַרבעט; *(механизма и т.п. тж.)* פונקציאָנירונג ‖; физи́ческая ~а פיזישע אַרבעט; у́мственная ~а אינטעלעקטועלע אַרבעט, קאָפּ־אַרבעט ‖, מויעך־אַרבעט ‖; обще́ственная ~а געזעלשאַפטלעכע אַרבעט; ~а дви́гателя די אַרבעט [די פונקציאָנירונג] פון מאָטאָר; 2. *(деятельность на каком-л. предприятии)* אַרבעט ‖; поступи́ть на ~у אָנקומען* אף אַרבעט; снять с ~ы אַראָפּנעמען* פון דער אַרבעט; быть без ~ы זײַן* אָן (אַ שטאַך) אַרבעט; 3. *мн.* אַרבעטן מצ., אַרבעט ‖; полевы́е ~ы פעלד־אַרבעטן מצ., פעלד־אַרבעט ‖; исправи́тельно-трудовы́е ~ы פיזישע אויסבעסער־אַרבעט; 4. *(то, что подвергается обработке)* אַרבעט ‖; она́ ши́ла, наклони́вшись над свое́й ~ой זי האָט גענייט, שטאַרק צוגעבויגן צו איר אַרבעט [געניי׳]; 5. *(продукт труда)* אַרבעט ‖ ־ן; *(произведение тж.)* ווערק ז =, שאַפונג ‖ ־ען; *(изделие)* אויסאַרבעטונג ‖ ־ען; а́втор мно́гих печа́тных ~ אַן אויטאָר פון אַ סאַך דרוקאַרבעטן [דרוקווערק]; вы́ставка ~ моско́вских худо́жников אַן אויסשטעלונג פון די ווערק פון מאָסקווער מאָלער; 6. *(способ изготовления)* אויסאַרבעטונג ‖; шкату́лка па́лехской ~ы אַ שקעטעלע פון פּאַלעכער

אויסאַרבעטונג; портрéт ~ы Рéпина א פּאָרטרעט פון
רעפּינס פּענדזל; 7. *физ.* װ אַרבעט; едини́ца ~ы -אַר
בעט־אײנס װ ־ן; ◇ взять *кого-л.* в ~у *א נעם טאָן
נעמען* עמעצן אין די הענט אַרײַן, זיך צו עמעצן

рабо́та‖ть *несов.* 1. *(трудиться)* אַרבעטן; *(напряжённо тж.)* האָרעווען; ~ть в по́ле אַרבעטן אין פעלד;
~ть на фа́брике אַרבעטן אויף א פאבריק; ~ть меха́-
ником אַרבעטן אלס מעכאַניקער; ~ть над прое́ктом
אַרבעטן איבערן פּראָיעקט; вам нельзя́ так мно́го ~ть
איר דאַרפט ניט אַזוי פיל אַרבעטן [אַזוי האָרעווען]; 2. *(действовать, быть в действии)* אַרבעטן; *(о механизмах, органах тела тж.)* פונקציאָנירן; дви́гатель ~ет норма́льно דער מאָטאָר אַרבעט [פונקציאָנירט] נאָרמאַל;
электростáнция ~ет на то́рфе די עלעקטראָסטאַנציע
אַרבעט אויף טאָרף(־הייצונג); чита́льня ~ет до десяти́
часо́в דער לייענזאַל אַרבעט [איז אָפן] ביז צען אַזייגער;
телефо́н не ~ет דער טעלעפאָן איז קאַליע; се́рдце ~ет
нева́жно דאָס האַרץ אַרבעט [פונקציאָנירט] שוואַך; 3. (с
тв.; воспитывать) (מיט) אַרבעטן, (מיט) זיך *פאַרנעמען;
~ть с детьми́ אַרבעטן [פאַרנעמען* זיך] מיט קינדער;
~ть с ка́драми אַרבעטן [פירן אַן אַרבעט] צווישן די
קאַדרען; 4. (на *вин.; в пользу кого-л.*) (אויף) האָרעווען,
(אויף) אַרבעטן; *перен.* ווירקן לטובֿת; ~ть на други́х
האָרעווען [אַרבעטן] אויף יענעם [פון יענעמס וועגן]; вре́мя
~ет на нас די צײַט ווירקט אונדז לטובֿת [אונדז צו-
גונסטן]; 5. *(тв.; усиленно двигать)* (מיט) אַרבעטן;
(конечностями тж.) (מיט) רודערן; ~ть локтя́ми
רודערן [אַרבעטן] מיט די עלנבויגנס; ◇ ~ть над собо́й
אַרבעטן צוליב זעלבסטפאַרפולקומען

рабо́таться *несов. безл.:* сего́дня хорошо́ рабо́тается
הײַנט גייט גוט° די אַרבעט, הײַנט אַרבעט זיך גוט°

рабо́тник *м* = מ אַרבעטער; *(деятель)* מ טוער; ~
тра́нспорта = מ טראַנספּאָרט־אַרבעטער, טראַנספּאָרטלער
= מ; ~ просвеще́ния = מ בילדונג(ס)־טוער; нау́чный ~
= מ וויסנשאַפטלער; парти́йный ~ = מ פּאַרטיי־טוער;
~ посо́льства א מיטאַרבעטער פון דער אַמבאַסאַדע

рабо́тница *ж* ־ס װ אַרבעטערן; ־ען װ אַרבעטספרוי;
◇ дома́шняя ~ ־ס װ הויז־אַרבעטערן

работода́тель *м* = מ אַרבעטגעבער

работорго́в‖ец *м* = מ שקלאַפנהענדלער; ~ля *ж*
דער האַנדל מיט שקלאַפן

работоспосо́бн‖ость *ж* װ אַרבעט(ס)פעיִקייט; ~ый
1. *(трудоспособный)* אַרבעט(ס)פעיִקער; 2. *(прилежный)*
אַרבעטזאַמער

работя́га *разг.* *м* ־עס מ האָרעפּאַשניק; *ж* -האָרע
פּאַשניצע װ ־ס

работя́щий *разг.* האָרעפּאַשנע(ר) *тж. неизм.;* -אַרבעט
זאַמער

рабо́че-крестья́нский אַרבעטער־פּויערישער

рабо́чий[1] *м* = מ אַרבעטער

рабо́ч‖ий[2] 1. *(пролетарский)* ־אַרבעטער; ~ее движе́ние װ אַרבעטער־באַוועגונג; ~ий класс ־אַרבעטער
קלאַס מ; ~ая молодёжь װ אַרבעטער־יוגנט; 2. *(работающий)* ־אַרבעטס; ~ие пчёлы .מצ אַרבעטבינען;
~ий челове́к אַרבעטסמאַן מ (מצ. אַרבעטסלײַט, -אַר
בעטערלײַט); 3. *(для работы)* ־אַרבעטס; ~ий день
אַרבעטסטאָג מ (מצ. ··טעג); ~ее ме́сто ־אַרבעטס
אָרט ז; ~ий инструме́нт אַרבעטס־אינסטרומענט מ ־ן;
~ая гипо́теза װ אַרבעטס־היפּאָטעזע; 4. *тех.:* ~ее
вещество́ אַרבעטנדיקער שטאָף; ~ие ча́сти маши́ны די
פונקציאָנירנדיקע [די באַוועגלעכע] מאַשין־דעטאַלן; ◇
~ие ру́ки .מצ אַרבעטסהענט; ~ая си́ла *эк.* -אַרבעטס
קראַפט װ

ра́бск‖ий 1. ־שקלאַפן; ~ий труд װ שקלאַפן־אַרבעט;
2. *(свойственный рабу)* שקלאַפישער, קנעכטישער; ~ая
нату́ра א קנעכטישע נאַטור; ~ое подража́ние -קנעכ
טישע [בלינדע] נאָכמאַכונג

ра́бств‖о *с* 1. *(строй)* װ שקלאַפן־סיסטעם; 2. *(состояние)* װ שקלאַפערײַ, װ קנעכטשאַפט; быть в ~е у
кого-л. *זײַן פאַרשקלאַפט בא עמעצן

рабфа́к *м* (рабо́чий факульте́т) אַרבפאַק מ ־ן (-אַר
בעטער־פאַקולטעט)

рабы́ня *ж* ־ס װ שקלאַפן

равви́н *м* ראָוו מ (מצ. ראַבאָנים)

ра́венств‖о *с* 1. *(одинаковость — по величине и т.п.)*
װ גלײַכקײַט; ~о сил װ קרעפטן־גלײַכקײַט; 2. *(равноправие)* װ גלײַכהײַט; 3. *мат.* װ גלײַכקײַט; знак ~а
גלײַכצייכן מ; ◇ ста́вить знак ~а ме́жду *кем-л., чем-л.* גלײַכן עפּעס צו עפּעס, *גלײַכן עמעצן צו עמעצן

равне́ние *с* 1.: ~ напра́во! *(команда)* גלײַך זיך אויף
רעכטס!; 2. *(ориентация)* דאָס גלײַכן זיך (לויט); ~ на
лу́чших мастеро́в -דאָס גלײַכן זיך לויט די בעסטע מײַס
טערס

равни́н‖а *ж* פליין מ ־ען; ~ный פלאַכער, פליי‌ניקער

равно́ *нареч.* 1. *(в равной мере)* אַלצײַנס; 2. *в знач. сказ.* גלײַך; де́сять плюс пять ~ пятна́дцати צען און
פינף איז (גלײַך) פופצן [פּליוס]; 3. *союз:* а ~, ~ как
(и) פונקט ווי; ◇ всё ~ אַלצײַנס; *(так или иначе)*
סײַווי, בעמײַלע; мне всё ~ ס'איז מיר אַלצײַנס; он
всё ~ оста́нется до́ма ער וועט בעמײַלע [סײַווי]
בלײַבן אינדערהיים

равнобе́дренный *мат.:* ~ треуго́льник -א גלײַכ
אַקסלדיקער דרײַעק

равновели́кий *мат.* גלײַכשעטעכדיקער, גלײַכגרייסיקער,
גלײַכפאַרנעמיקער

равнове́си‖е *с прям. и перен.* ז גלײַכגעוויכט; сохраня́ть ~е *אײַנהיטן דאָס גלײַכגעוויכט; ~е сил דאָס
גלײַכגעוויכט פון קרעפטן; душе́вное ~е -דאָס אינערלע
כע גלײַכגעוויכט; вы́вести *кого-л.* из ~я *אַרויסברענגען
עמעצן פונעם גלײַכגעוויכט

равноде́йств‖ие *с физ.* װ גלײַכווירקונג; ~ующая *ж
физ.* װ רעזולטירנדיקע

равноде́нствие *с* װ טאָגנאַכט־גלײַך; весе́ннее ~ -פרי
לינגדיקע טאָגנאַכט־גלײַך

равноду́ш‖ие *с* װ גלײַכגילטיקײַט, מ גלײַכגילט; ~но
нареч. גלײַכגילטיק; ~ный גלײַכגילטיקער; остава́ться
~ным *בלײַבן גלײַכגילטיק; ~ный взгляд -א גלײַכגיל
טיקער בליק; к спо́рту он равноду́шен צום ספּאָרט
איז ער גלײַכגילטיק

равнозна́чный גלײַכדײַטנדיקער, גלײַכבאַדײַטיקער; פון
אַלצײַנעם באַדײַט *после сущ.;* *(о словах и т.п.)* -גלײַכ
באַטײַטיקער, אַדעקוואַטער; מיט אַלצײַנעם באַטײַט *после
сущ.*

равноме́рн‖о *нареч.* גלײַכמאָסיק, גלײַכמעסיק; *физ.*
גלײַכמאָסיק; ~о распредели́ть -גלײַכמעסיק פאַנאַנדער
טיילן; ~о посту́кивать גלײַכמעסיק [ריטמיש] צוקלאַפּן;

~ый גלײַכמאָסיקער, גלײַכמעסיקער; *физ.* גלײַכמאָסיקער; ~ое дыха́ние א גלײַכמעסיקע [א ריטמישע] עטעמונג

равнопра́в||ие *с* וו גלײַכבארעכטיקונג; ~ие всех гра́ждан די גלײַכבארעכטיקונג [גלײַכע רעכט] פאַר אַלע בירגער; **~ный** גלײַכבארעכטיקטער, מיט גלײַכע רעכט *после сущ.*; (*о договоре и т.п.*) אויף גלײַכע יעסוידעס *после сущ.*; быть ~ным с *кем-л.* זײַן* גלײַכבארעכטיקט, האָבן* גלײַכע רעכט מיט עמעצן, מיט עמעצן

равноси́льн||ый 1. (*равной силы*) גלײַכקרעפטיקער; פון אלצײַנער [פון גלײַכער] קראַפט *после сущ.*; 2.: э́то ~о самоуби́йству דאָס איז אלצײַנס ווי א זעלבסטמאָרד

равносторо́нний *мат.* גלײַכזײַטיקער

равноуго́льный *мат.* גלײַכווינקלדיקער

равноце́нный 1. (*одинаковый по цене*) פון [מיט] אלצײַנער פרײַז *после сущ.*; 2. (*одинаковый по качеству*) גלײַכווערטיקער; פון אלצײַנער [פון גלײַכער] ווערט *после сущ.*

ра́вн||ый 1. גלײַכער; (*одинаковый*) אלצײַנער; ~ой величины́ פון אלצײַנער [פון גלײַכער] גרייס; ему́ нет ~ых в мастерстве́ ער האָט צו זיך ניט [ניטאָ צו אים] קיין גלײַכן אין מײַסטערשאַפט; он говори́л со мной как с ~ым ער האָט גערעדט מיט מיר ווי מיט זײַנס א גלײַכן; 2. *мат.* גלײַכער; чему́ ра́вен *x*? צו וואָס איז גלײַך דער *x*?; ◇ ~ым о́бразом פונקט אזוי; ~ым о́бразом ошиба́ются те... פונקט אזוי האָבן א טאָעס די...; в ~ой ме́ре אין דער זעלבער מאָס; на ~ых אויף גלײַכע יעסוידעס; шко́льники уча́ствовали в экспеди́ции на ~ых די שילער האָבן גענומען אָנטייל אין דער עקספּעדיציע ווי גלײַכע צווישן גלײַכע

равня́ть *несов.* 1. (*делать равным*) מאכן גלײַך; 2. (*с тв.; считать одинаковым*) גלײַכן* (צו); его́ нельзя́ ~ с други́ми אים קען מען ניט גלײַכן צו אנדערע; **~ся** *несов.* 1. (*с тв.*) *разг.* זיך גלײַכן* (צו); я не могу́ с тобо́й ~ся איך קען זיך צו דיר ניט גלײַכן; 2. (*по дат.; в строю*) זיך אויסגלײַכן* (אין דער שורענגע) (מיט); 3. (*по дат., на вин.; следовать примеру*) זיך גלײַכן* (לויט); ~ся на лу́чших, по лу́чшим זיך גלײַכן* לויט די בעסטע; 4. (*чему-л.*) זײַן* (גלײַך צו); два́жды три равня́ется шести́ צוויי מאָל דרײַ איז (גלײַך צו) זעקס

рагу́ *с* מ ראַגו

рад *в знач. сказ.* צופרידן; *часто переводится личн. ф. гл.* (זיך) פרייען; ~ сообщи́ть, что... מיך פרייט מיטיילן, אז...; я вам о́чень ~ מיך פרייט זייער צו זען אײַך; ~ не ~ ווילסט יאָ — ווילסט ניט; ~ вас ви́деть איך בין צופרידן [מיך פרייט], וואָס איך זע אײַך; он ~ слу́чаю побыва́ть в родно́м селе́ אים פרייט די געלעגנהײַט צו זײַן אינעם היימדאָרף; ◇ он и сам не ~ ער איז אליין ניט גערן; он ~-радёшенек, ~-радёхонек ער איז העכסט צופרידן

рада́р *м* מ ־ן ראַדאַר; **~ный** ראַדאַר־; **~ная устано́вка** ראַדאַר־אײַנריכטונג, ראַדאַר־אינסטאַליאַציע וו ־ען וו ־ס

ра́ди *предл. с род. п.* צוליב, פאַר; ~ дете́й צוליב די קינדער [פאַר], די קינדער וועגן; чего́ ~ *разг.* פון וואָס, צוליב וואָס, נאָך וואָס (אינמיטנד(ע)רינען) עפּעס; шу́тки ~ צוליב א שפּאַס; ◇ ~ бо́га אום גאָט(ע)ס, ווי גאָט איז אײַך ליב, ווילן

радиа́льный ראַדיאַלער

радиа́тор *м* מ ־ס ראַדיאַטאָר

радиа́ция *ж* וו ראַדיאַציע, וו אויסשטראַלונג; а́томная ~ אַטאָמישע ראַדיאַציע; со́лнечная ~ אויסשטראַלונג פון דער זון

ра́диев||ый ראַדי(ום)־; ~ые лучи́ ראַדי(ום)־שטראַלן מצ.

ра́дий *м* מ ראַדיום, מ ראַדי

радика́л[1] *м* מ ־ן ראַדיקאַל

радика́л[2] *м мат., хим.* מ ־ן ראַדיקאַל; знак ~а *мат.* מ ־ס ראַדיקאַל־צייכן, מ ־ס וואָרצלצייכן

радикали́зм *м* מ ראַדיקאַליזם

радика́льн||ый ראַדיקאַלער; (*коренной тж.*) גרונטיקער; ~ая рефо́рма א ראַדיקאַלע [א גרונטיקע] רעפאָרם; ~ое сре́дство א ראַדיקאַל מיטל

ра́дио *с* וו ראַדיאָ; по ~ דורך ראַדיאָ; слу́шать ~ הערן ראַדיאָ; включи́ть ~ אײַנשליסן* די ראַדיאָ

радиоакти́вн||ость *ж* וו ראַדיאָאַקטיוויקײַט; **~ый** ראַדיאָאַקטיווער; ~ые вещества́ ראַדיאָאַקטיווע שטאָפן; ~ый распа́д ראַדיאָאַקטיווער צעפאַל; ~ое зараже́ние ראַדיאָאַקטיווע פארגיפטונג

радио||веща́ние *с* וו ראַדיאָ־טראַנסלירונג; **~волна́** *ж* וו ־ס ראַדיאָ־כוואַליע; **~гра́мма** *ж* וו ־ען ראַדיאָגראַם; ראַדיאָגראַמע וו ־ס *разг.*; **~зо́нд** *м* מ ־ן ראַדיאָזאָנד; **~коммента́тор** *м* מ ...טאָרן ראַדיאָ־קאָמענטאַטאָר

радио́ла *ж* וו ־ס ראַדיאָלע

радиола́мпа *ж* מ (מצ. ...לעמפּ, ־ן) ראַדיאָלאָמפּ

радиолока́||тор *м* מ ־ס ראַדיאָ־לאָקאַטאָר; **~цио́нный** ראַדיאָלאָקאַציע־; **~цио́нная те́хника** ראַדיאָלאָקאַציע־טעכניק וו; **~ция** *ж* וו ראַדיאָלאָקאַציע

радио||люби́тель *м* = מ ראַדיאָ־ליבהאָבער, ראַדיאָ־אַמאַטאָר מ ...אַמאַטאָרן; **~мая́к** *м* מ ראַדיאָ־אָריענטירער ־ס; **~обору́дование** *с* וו ראַדיאָ־אויסשטאַטונג; **~переда́тчик** *м* מ ־ס ראַדיאָ־איבערגעבער; **~переда́ча** *ж* וו ־ען ראַדיאָ־איבערגעבונג, אַאודיציע וו ־ס; **~перекли́чка** *ж* מ ־ן ראַדיאָ־איבערוף; **~поме́хи** *мн.* ראַדיאָ־שטערונגען מצ.; **~постано́вка** *ж* וו ראַדיאָ־אויפֿירונג ־ען; **~прибо́ры** *мн.* וו ראַדיאָ־אַפּאַראַטור *собир.*; **~приёмник** *м* מ ־ס ראַדיאָ־אויפנעמער; **~репорта́ж** *м* מ ־ן ראַדיאָ־רעפּאָרטאַזש; **~свя́зь** *ж* ראַדיאָ־פארבינדונג וו; **~се́ть** *ж* וו ־ן ראַדיאָ־נעץ; **~слу́шатель** *м* = מ ראַדיאָ־צוהערער; **~ста́нция** *ж* וו ־ס ראַדיאָסטאַנציע; **~сту́дия** *ж* וו ־ס ראַדיאָסטודיע; **~телегра́ф** *м* 1. מ ראַדיאָ־טעלעגראַף; 2. (*станция*) ראַדיאָטעלעגראַפישע סטאַנציע; **~телефо́н** *м* מ ראַדיאָ־טעלעפאָן; וו ראַדיאָ *разг.*; **~те́хник** *м* = מ ראַדיאָ־טעכניקער; **~те́хника** *ж* וו ראַדיאָ־טעכניק; **~у́зел** *м* מ ־ן ראַדיאָ־קנופּ

радиофи||ка́ция *ж* וו ראַדיאָפיקאַציע, ראַדיאָפיצירונג וו; **~ци́ровать** *сов. и несов.* ראַדיאָפיצירן; **~ци́роваться** *сов. и несов.* ראַדיאָפיצירט ווערן*

радиоце́нтр *м* מ ־ס ראַדיאָ־צענטער

радиоэлектро́ника *ж* וו ראַדיאָ־עלעקטראָניק

ради́ровать *сов. и несов.* ראַדירן, איבערגעבן* דורך ראַדיאָ

ради́ст *м* מ ־ן ראַדיסט; **~ка** *ж* וו ־ס ראַדיסטקע, ראַדיסטן וו ־ס

ра́диус *м* מ ־ן ראַדיוס; ~ де́йствия ארומכאַפּקרײַז מ, דערגרייך־ראַדיוס מ

ра́довать *несов.* פרייען, פרייד *פֿאַרשאַפֿן; нас ра́дуют твои́ успе́хи אונדז פרייען דײַנע דערפֿאָלגן, עס פֿאַר־שאַפֿן אונדז פרייד דײַנע דערפֿאָלגן; цветы́ ра́дуют глаз אַף די בלומען איז א מעכײַע צו קוקן; му́зыка ра́дует слух די מוזיק איז א מעכײַע צו הערן

ра́доваться *несов.* פרייען זיך, פֿאַרגע־ [שעפּן] *האָבן נײַגן; душа́ [се́рдце] ра́дуется דאָס האַרץ פרייט זיך; мы ра́дуемся твоему́ сча́стью אונדז פרייט דײַן גליק, אונדז פרייט, וואָס דו ביסט גליקלעך

радо́н *м* ח ראַדאָן; ~**овый** ראַדאָן; ~овые ва́нны מצ. וואַנעס מיט ראַדאָן, ראַדאָן־וואַנעס

ра́достн||ый פריידיקער, פריידפֿולער, פריילעכער; (*о челове́ке тж.*) אויפֿגעלייגטער; ~ая весть א פריידיקע [א פריידיקער] ידיעה; ~ая улы́бка א פריידיקער [א פריילעכע] שמייכל; ~ое собы́тие א פריידיקע געשעעניש; она́ вбежа́ла ~ая, с сия́ющим лицо́м זי איז אַרײַנגעלאָפֿן א קוועלנדיקע [א פריידפֿולע], מיט א שײַנענדיק געזיכט

ра́дост||ь *ж* וו פרייד; (*удово́льствие*) ד פֿאַרגעניגן, ח נאַכעס־רועך; кака́я ~ь! סאַראַ פרייד!; вне себя́ от ~и אויסער זיך פֿאַר פרייד; доставля́ть ~ь *кому́-л.* *פֿאַרשאַפֿן עמעצן פרייד [פֿאַרגעניגן, נאַכעס־רועך]; ~и жи́зни מצ. לעבנס־פֿאַרגעניגנס מצ., לעבנספריידן; ◇ на ~ях פֿאַר פרייד; с ~ью מיט (גרויס) פֿאַרגעניגן

ра́дуг||а *ж* ס־ ח רעגנבויגן; отлива́ть все́ми цвета́ми ~и שפּילן מיט אַלע פֿאַרבן

ра́дужн||ый ליכטיקער, העלער, בונטער, פֿאַרביקער; ~ые наде́жды ליכטיקע [פֿאַרביקע] האָפֿענונגען; ~ое настрое́ние א געהויבענע שטימונג; ◇ ~ая оболо́чка *анат.* ד רעגנבויגן־הײַטל; ви́деть всё в ~ом све́те *זען אַלץ אין א העלער שײַן [אין העלע פֿאַרבן]

раду́ш||ие *с* וו צוגעלאָזטקײַט, וו האַרציקײַט; (*гостеприи́мство*) וו גאַסטפֿרײַנטלעכקײַט; ~ный צוגעלאָזטער, האַרציקער; (*гостеприи́мный*) גאַסטפֿרײַנטלעכער; ~ный приём א וואַרעמער [האַרציקער] אויפֿנאַם

раз[1] *м* 1. = ד מאָל; пять ~ פֿינף מאָל; ещё ~ נאָך א [איין] מאָל; в два ~а бо́льше צוויי מאָל אַזויפֿיל; вся́кий ~, когда́... יעדער מאָל [אַלעמאָל] ווען...; на э́тот ~ דאָס מאָל, איצטיקס מאָל; 2. *нескл.* (*при счёте*) איינס; ~, два איינס, צוויי; ◇ не раз ניט איין מאָל; ни ~у не קיין מאָל ניט, קיין איין מאָל ניט; ~ (и) навсегда́ איין מאָל פֿאַר אַלע מאָל; ~ на ~ не прихо́дится ניט טאָמיד אַלצײַנס; ~ от ~у וואָס א מאָל; в са́мый ~ 1) (*во́время*) פּונקט ווען מע דאַרף, פּונקט צו דער צײַט; 2) (*впо́ру*) פּונקט צו דער מאָס; вот те(бе́) ~! אָט אַן נאַ דיר אַזאַ מין שטיקל!, האָסטו דיר!; друго́й ~ אַן אַנדערש מאָל; ино́й ~ ס׳מאַכט זיך [ס׳טרעפֿט זיך] אַמאָל

раз[2] *нареч.* איינמאָל; ка́к-то ~ איינמאָל (עפּעס)

раз[3] *союз разг.* אַז, וויבאַלד; ~ не зна́ешь, не говори́ אַז [וויבאַלד] דו ווייסט ניט, רעד ניט

разба́вить *сов.*, **разбавля́ть** *несов.* צעפּירן, צומישן; ~ молоко́ водо́й צומישן, צעפּירן די מילך מיט וואַסער צו דער מילך וואַסער

разбаза́ривать *несов.*, **разбаза́рить** *сов. разг.* צעטרענצ־לען, צעפּאַטערן; (*вре́мя тж.*) *צערײַבן

разба́лтывать[1] *несов. см.* разболта́ть[1]

разба́лтывать[2] *несов. см.* разболта́ть[2]

разба́лтываться *несов. см.* разболта́ться[1]

разбе́г *м* ח פֿאַנאַנדערריאַג; ◇ с ~а, с ~у פֿאַ־נאַנדעריאָגנדיק זיך; ~ электро́на *физ.* ד עלעקטראָן־געלויף

разбега́ться *несов. см.* разбежа́ться

разбежа́||ться *сов.* 1. (*пе́ред прыжко́м и т.п.*) פֿאַ־נאַנדערריאָגן זיך; 2. (*в ра́зные сто́роны*) *צעלויפֿן זיך; ◇ глаза́ у него́ ~лись ער האָט ניט געוווּסט אַף וואָס פֿריער צו קוקן

разбереди́ть *сов.* צעיאָטרען; ~ ста́рые ра́ны צע־יאָטרען [צערײַצן] די אַלטע ווונדן

разбива́ть(ся) *несов. см.* разби́ть(ся)

разбинтова́ть *сов.* אָפּבאַנדאַזשירן, אָפּבינטעווען

разбира́тельство *с* וו באַהאַנדלונג; суде́бное ~ גע־ריכט־באַהאַנדלונג וו

разбира́||ть *несов.* 1. *см.* разобра́ть; 2. *разг.* (*выбира́ть*) *איבערקלײַבן; брать не ~я נעמען* ניט איבער־קלײַבנדיק; не ~я доро́ги ניט איבערקלײַבנדיק קיין וועגן

разбира́ться 1. *см.* разобра́ться; 2. (*разнима́ться на ча́сти*) *צענעמען זיך

разбитно́й *разг.* (*бо́йкий*) לעבעדיקער, לוסטיקער; (*расторо́пный*) ריר׳עוודיקער; זשוואַוע(ר) *тж. неизм.*; ~ па́рень א לוסטיקער יאַט

разби́тость *ж* וו מאַטקײַט, וו צעבראָכנקײַט

разби́т||ый 1. (*на куски́*) צעבראָכענער, צעוומענער; 2. (*повреждённый*) קאַליע געוואָרענער, צעפּאָרענער; ~ая доро́га א צעפּאָרענער וועג; ~ый роя́ль א קאַ־ליע(־)געוואָרענער ראַיאַל; ~ый го́лос אַן אונטערגעבראָ־כענע שטים, א געבראָכענע שטים; 3. (*расши́бленный*) צעקלאַפּטער, צעגוערקטער; צעמאַזיקטער; 4. (*побеждённый*) צעקלאַפּטער, צעשמעטערטער; 5. *перен.*: с ~ым се́рдцем מיט א צעבראָכן האַרץ; ~ые мечты́ צו נישט געוואָרענע טרוימען; ~ая жизнь א צעבראָכן לעבן; 6. (*обесси́ленный*) צעבראָכענער; он верну́лся соверше́нно ~ый ער האָט זיך אומגעקערט אינגאַנצן א צעבראָ־כענער; он идёт ~ой похо́дкой ער שלעפּט וואָס קוים זיך, ער פֿאַלט פֿון די פֿיס

разби́ть *сов.* 1. (*на куски́*) *צעברעכן; ~ таре́лку *צעברעכן דעם טעלער; 2. (*расшиби́ть*) צעקלאַפּן, צעמאַזיקן, צעשלאָגן*; ~ лоб צעקלאַפּן דעם שטערן; 3. (*проти́вника*) צעקלאַפּן, צעשמעטערן; ~ а́рмии агре́ссора צעשמעטערן די אַרמייען פֿונעם אַגרעסאָר; ~ чью́-л. тео́рию צעקלאַפּן עמעצנס טעאָריע; 4. *перен.*: ~ чьё-л. се́рдце *צעברעכן עמעצנס האַרץ; его́ жизнь разби́та זײַן לעבן איז צעשטערט [פֿאַרוויסט]; ~ наде́жды מאַכן צו נישט די האָפֿענונגען; 5. (*раздели́ть на ча́сти*) צע־קלאַפּן; צעטיילן; ~ игра́ющих на две кома́нды צעטיילן די שפּילער אַף צוויי קאָמאַנדעס; 6. (*устро́ить — сквер, ла́герь и т.п.*) אויפֿלייגן; ~ пала́тку אויפֿשטעלן א בײַדל; 7.: его́ разби́л парали́ч ער איז [א פּאַלאַטקע] פּאַראַליזירט [געליימט] געוואָרן; ~**ся** *сов.* 1. (*на куски́*) *צעברעכן זיך, *צעבראָכן ווערן; разби́лась таре́лка ס׳איז צעבראָכן געוואָרן [ס׳האָט זיך צעבראָכן] א טע־לער; кора́бль разби́лся о ска́лы די שיף איז צעקלאַפּט געוואָרן אָן די פֿעלדזן; 2. (*ушиби́ться*) צעקלאַפּן זיך, צעמאַזיקן זיך; (*до сме́рти*) *דערהאַרגעט ווערן; 3. *перен.*: разби́лись его́ наде́жды ס׳זײַנען צו נישט געוואָרן זײַנע האָפֿענונגען; 4. (на *вин.*; *раздели́ться*) צעקלאַפּן זיך, צעטיילן זיך; ~ся на гру́ппы צעטיילט [צעטיילן זיך ווערן*] אַף גרופּעס

разбогате́ть *сов.* ‎*ניס- ווערן, רײַך ווערן* אן אוישער‎ *אשער ווערן*

разбо́й *м* ‖ ‎גאזלעוויסטווע ‖ רויבערײַ,‎

разбо́йник *м* 1. = ‎גאזלען מ (מצ. גאזלאָנים), רויבער מ,‎ ‎פעלד- רעציייעך מ (מצ. רציחים);‎ ~ **с** большо́й доро́ги ‎שיבע-גאזלען מ (מצ. גאזלאָנים);‎ 2. *разг.* (*сорванец*) ‎קאַלבויניק מ -עס, ניק מ -עס‎

разбо́йничать *несов.* 1. (*грабить*) ‎*פארנע- גאזלענען,*‎ ‎ראַצכע- מען* זיך מיט רויבערײַ;‎ 2. (*бесчинствовать*) ‎ווען‎

разбо́йнич‖ий 1. ‎פון גאזלאָנים‎ *после сущ.*; ~ье гнездо́ ‎א נעסט פון גאזלאָנים; א באנדע גאז-‎ ~ья ша́йка ‎לאָנים;‎ 2. *перен.* ‎גאזלאָנישער, ראַצכישער;‎ ~ье нападе́ние ‎א ראַצכישער אָנפאל‎

разболе́ться[1] *сов. разг.* (*о человеке*) ‎ניט אף קאַטאָ- *ווערן, ווערן קראנק; (слечь) זיך אוועקלייגן*‎

разболе́ться[2] *сов. разг.* (*о частях тела*) ‎צעווייטיקן ‎ס'טוט *אָנהייבן שטארק ווי טאָן, זיך*; голова́ разболе́лась ‎שטארק ווי דער קאָפּ‎

разболта́ть[1] *сов. разг.* 1. (*размешать*) ‎צעבויטען,‎ ‎צעמישן;‎ 2. (*расшатать*) ‎צעשאָקלען‎

разболта́ть[2] *сов. разг.* (*разгласить*) ‎צעפלוידערן,‎ ‎צעפויקן‎

разболта́ться[1] *сов. разг.* 1. (*расшататься*) ‎צע- שאָקלט ווערן*;‎ 2. (*о человеке*) ‎העפקיי- צעלאָזט ווערן*,‎ ‎רעסדיק ווערן*‎

разболта́ться[2] *сов. разг.* (*увлечься болтовнёй*) ‎צע- רעדן* זיך, פלאַפּלען זיך‎

разбомби́ть *сов.* ‎צעבאָמבירן‎

разбо́р *м* 1. (*рассмотрение*) ‎באטראַכטן, באהאנדלען ‎ז;‎ ~ статьи́ ‎דאָס באהאנדלען דעם ארטיקל ‎ז;‎ ~ де́ла ‎דאָס באהאנדלען דעם איניען;‎ 2. (*грамматический*) ‎אנאַליז מ;‎ 3. *разг.*: без ~а ‎ניט איבער- אָן אונטערשייד‎ ‎קלײַבנדיק;‎ ~ка *ж* 1. (*на части*) ‎צענעמען ‎ז;‎ 2. (*сортировка*) ‎איבערקלײַבן ‎ז

разбо́рный ‎צענעמבארער; וואָס צענעמט זיך‎ *после сущ.*; ~ дом ‎א הויז, וואָס צענעמט זיך אף, א צענעמבאר הויז‎ ‎טיילן‎

разбо́рчив‖ость *ж* 1. (*взыскательность*) ‎אָפּקלײַבע- רישקייט ‖;‎ 2. (*привередливость*) ‎איבערקלײַבערישקייט‎ ‖; 2. (*почерка*) ‖ ‎דײַטלעכקייט;‎ ~ый 1. (*взыскательный*) ‎אָפּקלײַבערישער;‎ 2. (*привередливый*) ‎איבערקלײַ- בערישער;‎ 3. (*о почерке*) ‎דײַטלעכער‎

разбра́сывать *несов. см.* разброса́ть; ~ся *несов.* ‎צע- ווארפן* זיך‎

разбреда́ться *несов.*, **разбрести́сь** *сов.* 1. ‎צעקריכן*‎ ‎זיך, צעשפרייטן זיך;‎ ~ по свои́м угла́м ‎צעקריכן* זיך‎ ‎אין די ווינקלען;‎ ста́до разбрело́сь ‎די טשערעדע האָט‎ ‎זיך צעשפרייט;‎ 2. (*о мыслях*) ‎צעשפליטערן זיך, צע- שטרייען זיך‎

разбро́д *м*: иде́йный ~ ‎אידייישע צעשפליטערונג‎

разбро́санный 1. (*брошенный*) ‎צעוואָרפענער;‎ (*небрежно*) ‎צעקידעטער;‎ 2. (*расположенный в беспорядке*) ‎צעוואָרפענער;‎ *перен.* (*о мыслях и т.п.*) ‎צעשפליטער- טער;‎ 3 *разг.* (*о человеке*) ‎צעוואָרפענער‎

разброса́ть *сов.* 1. ‎צעוואָרפן*;‎ ~ листо́вки ‎צעוואָרפן*‎ ‎פלוגבלעטלעך;‎ 2. *разг.* ‎צעקידען, צעוואָרפן*;‎ ~ игру́шки ‎צעקידען די שפּילכלעך;‎ 3. *перен.* ‎צעזייען, צעוואָרפן*;‎ судьба́ разброса́ла нас по всей стране́ ‎דער גורל האָט אונדז צעזייט איבערן גאנצן לאנד‎

разбры́згать *сов.*, **разбры́згивать** *несов.* ‎צעשפריצן,‎ ‎פאַנאַנדערשפריצן‎

разбуди́ть *сов.* ‎אופוועקן,‎ *перен. тж.* ‎דערוועקן‎

разбуха́ть *несов.*, **разбу́хнуть** *сов.* ‎אופגעשוואָלן ווערן*,‎ ‎אופשוועלן*;‎ (*о деревянных предметах*) ‎אָנגעבראקניעט‎ ‎ווערן*, אָנבראקניען‎

разбушева́‖ться *сов.* 1. ‎צעבושעווען זיך;‎ мо́ре ~лось ‎דער יאם האָט זיך צעבושעוועט;‎ 2. *разг.* (*о человеке*) ‎צעבויאַנעווען זיך, צעבושעווען זיך‎

разва́л *м* 1. ‎צעפאַלן זיך, צעפאַל מ‎ ‎דאָס;‎ (*разруха*) ‎כורבן מ;‎ ~ рабо́ты ‎דאָס צעוואַלגערן די ארבעט;‎ 2. *разг.* (*беспорядок*) ‎איבערקערעניש ‖, ז‎

разва́ливать(ся) *несов. см.* развали́ть(ся)

разва́лина *ж* 1. *см.* разва́лины; 2. *разг.* (*о человеке*) ‎שאַרבן ‖ א צעבראָכענער קיילע-שוורע‎

разва́лин‖ы *мн.* ‎רוינען מצ.;‎ гру́да ~ ‎א הויפן [א בארג] שטיינער;‎ на ~ах про́шлого ‎אף די רוינען [אף די כורבנעס] פון דער פארגאנגענהייט‎

развали́ть *сов.* 1. (*рассыпать что-л. сложенное*) ‎צעוואַלגערן, צעוואָרפן*;‎ (*постройку и т.п.*) ‎אײַנוואל- גערן;‎ 2. (*привести в упадок*) ‎כאָרעוו מאכן, מאכן טיל-טעל (פון);‎ ~ рабо́ту ‎צעוואַלגערן די ארבעט;‎ ~ся *сов.* 1. (*на части*) ‎צעפאַלן* (זיך); צעוואַלגערט ווערן*;‎ (*разрушиться*) ‎כאָרעוו ווערן*;‎ 2. (*прийти в упадок*) ‎צעוואַלגערט ווערן*, כאָרעוו ווערן*;‎ 3. *разг.* (*о позе*) ‎צעלייגן זיך;‎ сиде́ть развали́вшись ‎ליגן זיך אין דער לענג און אין דער ברייט‎

разва́ривать(ся) *несов. см.* развари́ть(ся)

развари́ть *сов.* ‎צעקאָכן;‎ ~ся *сов.* ‎צעקאָכן זיך, צע- קאָכט ווערן*‎

ра́зве 1. *частица* (*в вопросе*) ‎צי דען; שוין (ניט) שוין‎; ~ он здесь? ‎צי דען איז ער דאָ? שוין זשע איז ער דאָ?‎ ~ вам не я́сно? ‎ניט שוין זשע איז אײַך ניט קלאָר?‎ ~ мо́жно? ‎מעג מען דען? צי דען מעג מען?‎ 2. *частица* (*может быть*) ‎(עפּשער) סײַדן;‎ сходи́ть ~ в кино́? ‎סײַדן עפּשער גיין אין קינאָ?‎ 3. *союз* (*не считая того*) ‎כוץ עפּשער;‎ в до́ме всё как бы́ло, ~ что тесне́е ста́ло ‎אין דער שטוב איז אלץ ווי געווען, כוץ עפּשער (דאָס), וואָס ס'איז געוואָרן ענגער;‎ 4. *союз* (*если не*) ‎סײַדן;‎ непреме́нно прие́ду, ~ (что) заболе́ю ‎כ'וועל קומען אומבאדינגט, סײַדן כ'וועל ווערן קראנק‎

развева́ть *несов.* ‎צעפלאַטערן;‎ ~ся *несов.* ‎פלאַטערן‎

разве́дать *сов.* (*разузнать*) 1. *разг.* ‎געוואָר ווערן*;‎ 2. *воен.* ‎דערוויסן* זיך;‎ 3. *геол.* ‎אויספאָרשן,‎ ‎אויסשפּירן‎

разведённый 1. ‎גענעטער;‎ 2. *в знач. сущ.* *м* ‎גאָרעש‎ ‎גרושע ‖ -ס;‎ *ж* ‎(מצ. גרושים) מ‎

разве́дк‖а *ж* 1. (*действие*) ‖ ‎אויספאָרשונג;‎ *воен.* ‎אויסשפּירונג ‖;‎ их посла́ли в ~у ‎מע האָט זיי געשיקט אף אויסשפּירונג;‎ ночна́я ~а ‎די באנאַכטיקע אויסשפּירונג;‎ ~а недр ‎דאָס אויספאָרשן די ערד-טיפענישן;‎ 2. (*войсковая группа*) ‎אויסשפּיר מ -ן;‎ 3. (*организация*) ‎אויס- שפּיר-דינסט, ‖ שפּיר-ארגאַן מ -ען‎

разве́дочн‖ый 1. *геол.* ‎אויספאָרש-, אויסשפּיר-;‎ ~ые рабо́ты ‎אויספאָרש-ארבעטן מצ.;‎ 2. *воен.* ‎אויסשפּיר-;‎ ~ый отря́д ‎אויסשפּיר-אָטריאַד מ -ן‎

РАЗ

разве́дчи||к *м* 1. *воен.* = ‏אויסשפּירער ‏ m; 2. (*геолог*) = ‏אויספֿאָרשער ‏ m; 3. (*самолёт*) ‏אויסשפּיר־עראָפּלאַן ‏ m ‏ ־ען; ~ца *ж* ‏ ס ־ ‏ ‖ ‏אויסשפּירערן

разве́дывательн||ый *воен.* ‏אויסשפּיר־; ~ый отря́д ‏אויסשפּיר־אָטריאַד ‏ m ‏ ־ן; ~ый самолёт *см.* разве́дчик 3; ~ая слу́жба ‏ ‖ ‏אויסשפּיר־דינסט; ~ые све́дения ‏די אָנגאַבן פֿונעם אויסשפּיר

разве́дывать *несов. см.* разве́дать

развезти́ *сов.* 1. ‏צעפֿירן, פֿאַנאַנדערפֿירן; ~ пригласи́тельные биле́ты ‏פֿאַנאַנדערפֿירן די איינלאַדונגען; 2. *безл. разг.:* доро́гу развезло́ ‏דער וועג איז געוואָרן — ניט דורכ־צופֿאָרן; его́ развезло́ от жары́ ‏ער איז אויס מענטש פֿאַר היץ

развенча́ть *сов.* ‏אַראָפּוואַרפֿן* פֿון דער אַנטקרוינען, מאַדרייגע

разверза́ться *несов.*, **разве́рзнуться** *сов.* ‏צעעפֿענען זיך, *צעעפֿנט ווערן; разве́рзлась про́пасть ‏ס׳האָט זיך צעעפֿנט אַן אָפּגרונט

развёрнут||ый 1. (*подробный*) ‏פֿאַנאַנדערגעוויקלטער, געניוער; ~ые те́зисы ‏פֿאַנאַנדערגעוויקלטע [גענויע] טעזיסן; 2. (*в широких размерах*) ‏פֿאַנאַנדערגעוויקלטער (ברייט); ~ое строи́тельство коммуни́зма ‏א (ברייט) פֿאַנאַנדער־געוויקלטע בויונג פֿון קאָמוניזם; ~ое наступле́ние ‏א (ברייט) פֿאַנאַנדערגעוויקלטער אָנגריף; 3. *воен.:* ~ым стро́ем ‏אין פֿאַנאַנדערגעוויקלטע רייען

разверну́ть *сов.* (*скатанное*) ‏צעוויקלען, אויפֿראָלן; (*сложенное*) ‏צעעפֿענען; (*завёрнутое*) ‏אָפּוויקלען, אָפּ־דעקן; ~ ковёр ‏צעוויקלען [אויפֿראָלן] דעם טעפּעך; ~ газе́ту, кни́гу ‏צעעפֿענען די צייטונג, דעם בוך; ~ конфе́ту ‏אָפּוויקלען דעם קאַנפֿע(ק)ט; 2. (*расправить*) ‏*אויסגלייכן; ~ пле́чи ‏אויסגלייכן* די פּלייצעס; 3. *воен.:* ~ строй ‏פֿאַנאַנדערוויקלען די רייען; 4. (*проявить в полной мере*) ‏אַנטפּלעקן, פֿאַנאַנדערוויקלען; ~ свои́ си́лы ‏פֿאַנאַנדערוויקלען [אַנטפּלעקן] די קרעפֿטן; 5. (*организовать в широких размерах*) ‏פֿאַנאַנדערוויקלען; ~ строи́тельство ‏ברייט פֿאַנאַנדערוויקלען די בויונג; ~ наступле́ние ‏ברייט פֿאַנאַנדערוויקלען אַן אָנגריף; 6. (*устроить*) ‏אויפֿשטעלן; ~ перевя́зочный пункт ‏א אויפֿשטעלן באַנדאַזשיר־פּונקט; 7. (*повернуть*) ‏אויסקערעווען, אויס־דרייען; ~ маши́ну ‏אויסקערעווען [אויסדרייען] דעם אוי־טאָמאָביל; ~ся *сов.* 1. (*о скатанном*) ‏צעוויקלען זיך, אויפֿראָלן זיך; (*о сложенном*) ‏צעעפֿענען זיך; (*о завёрнутом*) ‏אָפּוויקלען זיך, אָפּדעקן זיך; 2. *воен.:* ~ся це́пью ‏בילדן א ברייטע קייט; 3. (*проявить свои си́лы*) ‏באַווייזן* וואָס מע אַרויסווייזן* זיך, אַנטפּלעקן זיך; здесь ему́ есть где ~ся ‏אָט דאָ האָט ער ווו צו באַווייזן, וואָס ער קען; 4. (*принять широкий размах*) ‏פֿאַנאַנדערוויקלען זיך; 5. (*сделать поворот*) ‏אויסקע־רעווען זיך, אויסדרייען זיך

разверста́ть *сов.* ‏פֿאַנאַנדערטיילן (לויטן פּלאַן)

развёрстка *ж* ‏פֿאַנאַנדערטיילונג (לויטן פּלאַן)

развёрстывать *несов. см.* разверста́ть

развёртывать(ся) *несов. см.* разверну́ть(ся)

развесели́ть *сов.* ‏אויפֿמונטערן, אויפֿהייטערן; ~ся *сов.* ‏*אויפֿגעהייטערט ווערן* [פֿריילעך] ‏מונטער

развесёлый ‏פֿריילעכער (זייער א), לוסטיקער (גאָר א)

разве́систый (*о дереве*) ‏צעצווייגטער

разве́сить¹ *сов.* (*на весах*) ‏*צעוועגן

разве́сить² *сов.* 1. ‏*צעהענגען, *אויסהענגען; ~ карти́ны ‏בילדער [*אויסהענגען] *צעהענגען; 2. (*о дереве*) ‏*צעוואַרפֿן, שפּרייטן; ◇ ~ у́ши ‏אויפֿשטעלן מויל און אויערן

развесно́й ‏אויף דער וואָג *после сущ.*; ~ са́хар ‏צוקער אויף דער וואָג

развести́ *сов.* 1. (*отвести в разные места*) ‏פֿאַנאַנדערפֿירן; ~ дете́й по кла́ссам ‏פֿאַנאַנדערפֿירן די קינדער אין די קלאַסן; 2. *воен.:* ~ часовы́х ‏צעשטעלן די וואַכ־לייט; 3. (*разнять, раздвинуть*) ‏*פֿאַנאַנדערנעמען; ~ мост ‏*פֿאַנאַנדערהייבן די בריק; 4. (*расторгнуть чей-л. брак*) ‏גטן; 5. (*сделать раствор*) ‏*צעלאָזן; (*разбавить*) ‏צעפֿירן; 6. (*животных*) ‏האָדעווען, *אויפֿציען; (*овощи*) ‏פֿאַרזייען; (*сад, плодовые деревья*) ‏(פֿאַר)פֿלאַנצן; 7. (*разжечь*) ‏צעלייגן; ~ ого́нь ‏צעלייגן א פֿייער; ◇ ~ рука́ми ‏א צי טאָן* מיט די צעפֿירן די הענט; ~сь *сов.* 1. (*расторгнуть свой брак*) ‏גטן זיך; 2. (*о грызунах, паразитах и т.п.*) ‏אָקסלען; ‏יאָווען זיך

разветви́ться *сов.* ‏צעצווייגן זיך; (*о дороге и т.п. тж.*) ‏צעשיידן זיך

разветвле́ние *с* 1. ‏צעצווייגונג; 2. (*место*) ‏צעשיידונג ‖; (*дороги тж.*) ‏צעשייד ‏ m

разветвля́ться *несов. см.* разветви́ться

разве́шать *сов. см.* разве́сить²

разве́шивать¹ *несов. см.* разве́сить¹

разве́шивать² *несов. см.* разве́сить²

разве́ять *сов.* ‏צעווייען; *перен. тж.* ‏*פֿאַרטרייבן; ~ тоску́ ‏צעווייען [*פֿאַרטרייבן] דעם אומעט; ~ся *сов.* ‏צעווייען זיך, *צעווייעט ווערן; *перен. тж.* ‏*פֿאַרשווינדן, צעווייעט ווערן *צו נישט; ~ся как дым ‏*ווי רויך

развива́ть(ся) *несов. см.* разви́ть(ся)

развива́ющи||йся: ~еся стра́ны ‏זיך־אַנטוויקלענדיקע לענדער

разви́лина *ж* (*сук*) ‏צעצווייגונג ‖; (*дорога тж.*) ‏צע־שייד ‏ m

разви́лка *ж* ‏צעשייד ‏ m ‏(וועג־), צעצווייגונג ‖

развинти́ть *сов.* ‏צעשרויפֿן; ~ся *сов.* 1. ‏אָפּשרויפֿן זיך; 2. *перен. разг.* (*стать недисциплинированным*) ‏צע־*לאָזט ווערן; (*о нервах*) ‏*צעשרויפֿט ווערן; он совсе́м развинти́лся ‏ער איז אינגאַנצן צעלאָזט געוואָרן

разви́нченный 1. ‏צעשרויפֿטער; 2. *перен. разг.* ‏צעלאָז־טער; (*о нервах*) ‏צעשרויפֿטער; 3. (*о походке и т.п.*) ‏צעשרויפֿטער, וואַקלדיקער

разви́нчивать(ся) *несов. см.* развинти́ть(ся)

разви́ти||е *с* 1. ‏אַנטוויקלונג ‖; зако́ны ~я ‏די געזעצן פֿון אַנטוויקלונג; 2. (*уровень*) ‏אַנטוויקלטקייט ‖

развит||о́й ‏אַנטוויקלטער; ~ы́е му́скулы ‏אַנטוויקלטע [קרעפֿטיקע] מוסקולן; ~а́я промы́шленность ‏אַן אַנט־וויקלטע אינדוסטריע; ~о́й ребёнок ‏אַן אַנטוויקלט קינד; полити́чески ~о́й студе́нт ‏א פּאָליטיש אַנטוויקלטער סטודענט; ~о́е социалисти́ческое о́бщество ‏די אַנט־וויקלטע סאָציאַליסטישע געזעלשאַפֿט

ра́звитость *ж* ‏אַנטוויקלטקייט ‖

разви́ть *сов.* 1. (*расплести*) ‏*צעפּלעכטן (*раскрутить*) ‏*פֿאַנאַנדערפּלעכטן; 2. (*усилить, усовершенствовать*) ‏אַנטוויקלען; ~ па́мять ‏אַנטוויקלען דעם זיקאָרן; ~ слух ‏אַנטוויקלען דאָס געהער; ~ у кого-л. интере́с к литерату́ре ‏אַנטוויקלען בא עמעצן דעם אינטערעס צו

ליטעראטור; ~ промышленность אנטוויקלען די אינדוסטריע; ~ большую скорость אנטוויקלען א הויכע° גיכקייט; 3. (предпринять в больших размерах) פאנאַנדערוויקלען; ~ бурную деятельность פאנאַנדערוויקלען א שטורמישע טעטיקייט; 4. (углубить) אנטוויקלען, פארטיפערן; ~ мысль אנטוויקלען דעם געדאַנק; ~ успех воен. אנטוויקלען [פארפעסטיקן] דעם דערפאָלג; ~ся сов. 1. (расплестись) צעפלעכטן* זיך; (раскрутиться) פאנאַנדערפלעכטן* זיך; завивка развилась די אָנדולירונג איז אָפגעגאַנגען, די לאָקן זײַנען גלאַט געוואָרן; 2. (усилиться, усовершенствоваться) אנטוויקלען זיך; ребёнок очень развился דאָס קינד האָט זיך שטארק אנטוויקלט; развились новые отрасли промышленности ס'האָבן זיך אנטוויקלט נײַע אינדוסטריע-צווײַגן; 3. (получить большое распространение) פאנאַנדערוויקלען זיך, פאנאַנדערגעוויקלט ווערן*

развлека́тельный פאַרווײַלנדיקער (בלויז)

развлека́ть(ся) *несов. см.* развле́чь(ся)

развлече́ние *с* 1. פארווײַלונג וו, צײַטפאַרטרײַב מ, אמוזירונג וו; 2. (*зрелище и т.п.*) פארווײַלונג וו ־ען

развле́чь *сов.* 1. (*отвлечь*) צעשטרייען; 2. (*доставить удовольствие*) פארווײַלן, אמוזירן; ~ся *сов.* 1. (*отвлечься*) צעשטרייען זיך; 2. (*веселиться*) פארווײַלן זיך, אמוזירן זיך

разво́д *м* 1.: оста́вить на ~ לאָזן* אַף פליד; 2. (*расторжение брака*) גט מ ־ן; дать разво́д גטן, געבן* א גט; они́ в ~е זיי זײַנען געגט; 3. *воен.* (*часовых*) צעשטעלן I

разводи́ть *несов.* 1. *см.* развести́ 1, 2, 3, 4, 5, 7; 2. (*животных*) האָדעווען, אופציִען*; (*овощи*) זייען; (*сад, плодовые деревья*) פלאַנצן; ~ся *несов. см.* развести́сь

разводно́й: ~ мост פאנאַנדערנעם-בריק וו ־ן; ~ га́ечный ключ צעפיריקער שרויפשליסל

разво́ды *мн.:* 1. (*узоры*) אויזערס מצ.; 2. (*потёки*) פלעקן מצ.

разво́дье *с* אָפענע וואַסער

разводя́щий *м воен.* = פאָסטן-צעשטעלער מ

развози́ть *несов. см.* развезти́

разволнова́ть *несов. разг.* צערודערן, (שטארק) אופרעגן; ~ся *несов. разг.* צערודערט ווערן*, שטארק אופגערעגט ווערן*

развора́чивать *несов.* 1. *см.* разверну́ть; 2. *см.* разворотить

разворова́ть *сов.*, **разворо́вывать** *несов. разг.* צעגאַנווע(נע)ן*

разворо́т *м* 1. *разг.* (*развитие*) פאנאַנדערוויקלונג וו; 2. (*поворот*) קער מ, אויסדריי מ ־ען; פארקערעווען I; 3. *полигр.* צעעפנטע זײַט

разворотить *сов.* 1. (*сложенное в кучу*) צעוואַלגערן, צעוואַרפן*; (*разбросать в беспорядке*) צעוואַרפן*, איבערוואַרפן*; 3. (*разрушить — постройку и т.п.*) כאָרעוו מאַכן, טיל-טעל מאַכן (פון)

разворошить *сов. разг.* 1. (*сено и т.п.*) צעשאַרן; 2. (*привести в беспорядок*) צעטרייסלען, איבערוואַרפן*

разворча́ться *сов. разг.* צעוואָרטשען זיך

развра́т *м* 1. אויסגעלאַסנקייט וו; ניעף מ, זנות מ; предава́ться ~у ווייקן [אײַנגעטאָן זײַן*] אין זנות; 2. (*испорченность*) פארדאָרבנקייט וו; 3. *разг.* (*избалованность*) צעלאָזטקייט וו

разврати́ть *сов.* 1. ארײַנציִען* אין ניעף [אין זנות]; 2. (*морально разложить*) דעמאָראַליזירן, פארדאַרבן*; 3. (*избаловать*) צעלאָזן*, צעפעסטען; ~ся *сов.* 1. ארײַנלאָזן* זיך אין זנות [אין ניעף], אויסגעלאַסן ווערן*; 2. (*морально разложиться*) פארדאָרבן ווערן*, דעמאָראַליזירט ווערן*

развра́тни‖к *м* נויעף מ (מצ. נויאפים), אן אויסגעלאַסענער פארשוין; ~ца *ж* = אויסגעלאַסענע וו, נויעפטע וו ־ס; ~чать *несов.* אויסגעלאַסן זײַן*, זנות טרײַבן*, נויעפן

развра́тный אויסגעלאַסענער

развраща́ть(ся) *несов. см.* разврати́ть(ся)

развращённый פארדאָרבענער, דעמאָראַליזירטער

развью́чивать *несов.*, **развью́чить** *сов.* אנטלאָדן*

развяза́ть *сов.* 1. צעבינדן*, אופבינדן*; (*узел*) אופקניפן; 2. (*дать свободу*) אופבינדן*, אופלייזן; 3. (*дать чему-л. развернуться*) אופבינדן*, ארויסבאַפרײַען; ~ тво́рческие си́лы масс אופבינדן* [ארויסבאַפרײַען] די שעפערישע קויכעס פון די מאַסן; ◇ ~ войну́ צעצינדן* א מילכאָמע; ~ *кому-л.* ру́ки געבן* עמעצן פרײַע הענט; ~ язы́к 1) (*заставить говорить*) צעעפענען עמעצן דאָס מויל; 2) (*разговориться*) ארויס מיט לאָשן; ~ся *сов.* 1. צעבינדן* זיך, אופבינדן* זיך; (*об узле*) אופקניפן זיך; 2. *перен. разг.* (с *тв.*) פאָטער ווערן* (פון)

развя́зк‖а *ж* סאָף מ; *лит.* פינאַל מ ־ן, אופלייזונג וו ־ען; де́ло идёт к ~е ס'האַלט שוין בײַ א סאָף

развя́зн‖о צו פרײַ; פאַמיליאַריש; вести́ себя́ ~о האַלטן* זיך צו פרײַ [פאַמיליאַריש]; ~ость *ж* צו פרײַע האַלטונג; פאַמיליאַרישקייט וו; ~ый צו פרײַער; צו פאַמיליאַרישער; ~ый челове́к אן אומזשענירטער פארשוין; ~ые мане́ры צו פרײַע מאַנירן

развя́зывать(ся) *несов. см.* развяза́ть(ся)

разгада́ть *сов.* 1. (*загадку*) באַשיידן, (אָפ)טרעפן*; (*шараду, кроссворд и т.п.*) לייזן; 2. *перен.* פארשטיין*, קלאָר מאַכן זיך; ~ *чьи-л.* наме́рения (פאָרויס) פארשטיין* עמעצנס קאַוואָנעס

разга́дка *ж* באַשייד מ ־ן, ענטפער מ ־ס, לייזונג וו ־ען

разга́дывать *несов. см.* разгада́ть

разга́р *м* ברען מ; в ~е бо́я אין סאַמע ברען פון דער שלאַכט; рабо́та в по́лном ~е די אַרבעט איז אין פולן גאַנג [ברען]; ле́то в ~е ס'איז סאַמע זומער

разгиба́‖ть *несов. см.* разогну́ть; не ~я спины́ ניט אויסגלײַכנדיק זיך (די ביינער); ~ться *несов. см.* разогну́ться

разгильдя́й *м разг.* אָפגעלאָזטער מ ··טע; (*рассеянный человек*) צעטראָגענער קאָפ; ~ство *с разг.* נאַכליע וו

разглаго́льствова‖ния *мн. разг.* ריידערײַען מצ.; ~ть *несов. разг.* האַלטן* דראָשעס, דאַרשענען*

разгла́дить *сов.* 1. פאנאַנדערגלעטן; (*уничтожить складки*) אויסגלײַכן*; 2. (*утюгом*) אויספרעסן; ~ся *сов.* (*о складках, морщинах и т.п.*) אויסגלײַכן* זיך

разгла́живать(ся) *несов. см.* разгла́дить(ся)

разгласи́ть *сов.*, **разглаша́ть** *несов.* אויסגעבן*, אויסזאָגן; (*публично*) מעפאָרסעם זײַן*; ~ та́йну אויסגעבן* דעם סאָד; מעגאַלע-סאָד זײַן*

разглашéние *с* ז אױסזאָגן**; ~ тáйны** דאָס אױסגעבן דעם סוד

разглядéть *сов.* באַמערקן, *דערזען*; *перен.* *דערזען, *פֿאַרשטײן

разгля́дывать *несов.* באַטראַכטן; *(всматриваться)* צוקוקן זיך (צו)

разгнéванный דערצערנטער, דערגעצערנטער; *(о взгляде)* צאָרנדיקער, בײזער

разгнéвать *сов.* דערצערענען, דערגעצערענען, -אַרײַנברענ-גען* אין כּעס; **~ся** *сов.* דערצערענען זיך, דערגעצערנט ווערן*

разговáрива||ть *несов.* 1. *רעדן, *ריידן; *(беседовать тж.)* שמועסן; с кем э́то ты ~л? מיט וועמען האָסטו גערעדט? דאָס; ~ть о литератýре [שמועסן] וועגן *רעדן ליטעראַטור; 2. *разг. (поддерживать общение с кем-л.)* *רעדן; мы с ним не ~ем מיר רעדן ניט מיט אים

разговéться *сов.*, **разговля́ться** *несов.* אָפּפּאַסטן זיך

разговóр *м* 1. שמועס מ ־ן, ז, מ ־ן, געשפּרעך; на кон-ферéнции шёл ~ о совремéнной мýзыке אויף דער קאָנ-פֿערענץ איז געגאַנגען א רייד וועגן הײַנטצײַטיקער מוזיק; מע האָט געשמועסט אויף דער קאָנפֿערענץ וועגן הײַנטצײַטיקער מוזיק; мéжду ни́ми произошёл крýпный ~ זיי האָבן געהאַט צווישן זיך אַן ערנסט געשפּרעך [אַ וויכּוח]; переме́ним ~ לאָמיר רעדן וועגן עפּעס אַנ-דערש; тóлько и ~у что о(б)... מע האַלט אין איין רעדן נאָר וועגן...; 2. *обыкн. мн. разг. (пересуды)* -ריי-ען, דערײַען מצ. פּליאָטקעס מצ.; ◇ без ли́шних ~ов אָן איבעריקע דיבורים

разговори́ться *сов. разг.* צערעדן* זיך; ~ с *кем-л.* צערעדן* זיך מיט עמעצן; *(завести разговор)* פֿאַרפֿירן א שמועס [א געשפּרעך] מיט עמעצן; не давáй емý ~ לאָז אים ניט צערעדן זיך [צעדאַרשע(נע)ן זיך]

разговóрник *м* שפּרעכבוך ז, מ ־ (מצ. ...ביכער)

разговóрный: ~ язы́к װ אומגאַנגשפּראַך, אומגעגלעכע ריידשפּראַך װ, שפּראַך

разгóн *м* 1. *(демонстрации и т.п.)* צעטרײַבן ז; 2. *(разбег)* צעיאָג מ

разгоня́ть *несов. см.* разогнáть

разгорáживать *несов. см.* разгороди́ть

разгорáться *несов.*, **разгорéться** *сов.* 1. צעברענען זיך, צעפֿלאַקערן זיך; дровá разгорéлись דאָס האָלץ האָט זיך צעברענט; костёр разгорéлся דער שײַטער האָט זיך צעפֿלאַקערט; 2. *(стать красным от возбуж-дения)* צעפֿלאַמען זיך, פֿאַרפֿלאַמט ווערן*; щёки её разгорéлись אירע באַקן האָבן זיך צעפֿלאַמט; 3. *(увлечь-ся)* צעהיצן זיך; 4. *(стать напряжённым)* צעפֿלאַקערן זיך; разгорéлся спор ס'האָט זיך צעפֿלאַקערט א וויכּוח; стрáсти разгорéлись ס'האָבן זיך צעשפּילט די געבליטן; ◇ у негó глазá (и зýбы) разгорéлись на *что-л.* ער איז געוואָרן גערן מיט די אויגן אויף עפּעס

разгороди́ть *сов.* פֿאַנאַנדערצוימען

разгорячённый צעהיצטער; *(о лице тж.)* -צעפֿלאַמ-טער, פֿאַרפֿלאַמטער

разгорячи́ть *сов.* צעהיצן; **~ся** *сов.* 1. *צעהיצט ווערן; от рабóты он разгорячи́лся פֿון אַרבעט איז ער צע-היצט געוואָרן [איז אים געוואָרן שטאַרק הייס]; 2. *(прий-ти в возбуждение)* צעהיצן זיך

разгрáбить *сов.* צעראַבעווען, צעראַבירן

разграничéние *с* װ פֿאַנאַנדערגרענעצונג; *перен. тж.* דיפֿערענצירונג װ

разграни́чивать *несов.*, **разграни́чить** *сов.* 1. *(раз-межевать)* פֿאַנאַנדערגרענעצן; 2. *перен.* אונטערשיידן, אונטערשיידן; אָפּגרענעצן איינס פֿונעם אַנדערן; ~ поня́тия מאַכן אַן אונטערשייד צווישן די באַגריפֿן, די באַגריפֿן; אָפּגרענעצן די באַגריפֿן איינס פֿונעם אַנדערן; ~ фýнкции דיפֿערענצירן די פֿונקציעס

разграфи́ть *сов.*, **разграфля́ть** *несов.* (אויס)רובריצירן

разгребáть *несов.*, **разгрести́** *сов.* צעשאַרן; *(лопатой)* צעגראַבלען

разгрóм *м* 1. צעשמעטערונג װ; ~ врагá די צע-שמעטערונג פֿונעם סוינע; 2. *(разорение)* צעגראַמירונג װ; дерéвня подвéрглась настоя́щему ~у דאָס דאָרף איז צעגראַמירט געוואָרן, מע האָט פּאַשעט בוכשטעבלעך; מע האָט געמאַכט דאָס דאָרף כּאָרעוו; 3. *разг. (беспорядок)* איבערקערעניש װ, כורבן ז, מ

разгроми́ть *сов. (вин.)* 1. צעשמעטערן; *(опроверг-нуть тж.)* מאַכן טיל־טעל (פֿון); ~ врагá -צעשמע-טערן דעם סוינע; ~ статью מאַכן טיל־טעל פֿונעם אַרטיקל; 2. *(разрушить)* צעגראַמירן

разгружáть(ся) *несов. см.* разгрузи́ть(ся)

разгрузи́ть *сов.* 1. *אויסלאָדן; 2. *разг. (кого-л.)* *פֿאַנאַנדערלאָדן, באַפֿרײַען פֿון א טייל אַרבעט; **~ся** *сов.* 1. *אויסגעלאָדן ווערן; 2. *разг.* *ווערן א ביסל פֿרײַער

разгрýзка *ж* אויסלאָדן ז

разгрызáть *несов.*, **разгры́зть** *сов.* צעהריזען, *צעבײַסן; *(орех)* צעקנאַקן

разгýл *м* 1. הוליעניש ז; *(кутёж)* אָרגיע װ ־ס; 2. *(неистовство)* צעיושעוועטקײט װ; *(стихий)* -צע-יושעוועטקײט די; ~ реáкции [דאָס] בושעוועטקײט װ וווּילדעווען] פֿון דער רעאַקציע

разгýливать *несов.* אומשפּאַצירן, אַרומשפּאַצירן; **~ся** *см.* разгуля́ться

разгýльн||ый: вести́ ~ую жизнь -האַלטן* אין איין הו-ליען, פֿירן א העפֿקער־לעבן

разгуля́||ться *сов.* 1. צעהוליען זיך; метéль ~лась ס'האָט זיך צעהוליעט די זאַווערוכע; 2. *(расхотеться спать)*: он ~лся (שלאָפֿן) ס'האָט זיך אים איבערגעוואָלט; 3.: погóда ~лась ס'איז ס'האָט זיך אויסגעליטערט, לויטער(ער) געוואָרן

раздавáть *несов. см.* раздáть

раздавáться[1] *несов. см.* раздáться[1]

раздавáться[2] *несов. см.* раздáться[2]

раздави́ть *сов.* 1. צעקוועטשן; *(расплющить что-л. твёрдое)* צעפֿלעטשן; 2. *(повредить часть тела)* -צע-מורשטן, צעקאַליעטשען; *(убить)* *דערהאַרגע(נע)ן; 3. *(не-приятеля)* צעשמעטערן; *(мятеж)* דערשטיקן

раздáривать *несов.*, **раздари́ть** *сов.* *צעשענקען, צעטיילן

раздáть *сов.* *צעגעבן, צעטיילן; *(раздарить тж.)* *פֿאַנאַנדערטיילן; ~ рóли актёрам צעשענקען די ראָלן צווישן די אַקטיאָרן

раздá||ться[1] *сов. (прозвучать)* דערהערן זיך, *לאָזן זיך; ~лся вы́стрел ס'האָט א קנאַל געטאָן א שאָס; ~лся гóлос ס'האָט זיך דערהערט א שטים

раздá||ться[2] *сов.* 1. *(расступиться)* צערוקן זיך, צעשפּאַרן זיך; ~йся, нарóд! וואָרע! מאַכט א מאַכט א

ווענ!; 2. *разг.* *ברייטער ווערן; ~ться в плечáх -ברייט *פלייציק ווערן

раздáча *ж* ן צעגעבן, ן צעטיילן; (*распределение*) ן פארטיילן

раздвáивать(ся) *несов. см.* раздвóить(ся)

раздвигáть *несов. см.* раздвúнуть

раздвигá||ться *несов.* 1. *см.* раздвúнуться; 2. (*быть раздвижным*) צערוקן זיך; стол ~ется דער טיש צערוקט זיך

раздвижнóй -צערוק; ~ стол צערוק־טיש ם ־ן; ~ зáнавес צערוק־פאָרהאַנג ם ־ען

раздвúну||ть *сов.* 1. צערוקן; (*разнять*) *פאַנאַנדערנעמען; ~ть вéтви *פאַנאַנדערנעמען די צווײַגן; ~ть стол צערוקן דעם טיש; 2. (*отодвинуть*) צערוקן; ~ть стýлья צערוקן די בענקלעך; 3. (*заставить расступиться*) מאַכן זיך א וועג צווישן; ~ть толпý מאַכן זיך א וועג צווישן המון; ~ться *сов.* 1. *פאַנאַנדערגענומען ווערן; зáнавес ~лся דער פאָרהאַנג איז פאַנאַנדערגענומען געוואָרן; 2. (*расступиться*) צערוקן זיך; (*о толпе тж.*) צעשפּאַרן זיך

раздвоéние *с*: ~ лúчности צעצווייטקייט פון דער פערזענלעכקייט

раздвóить *сов.* צעצווייען, האַלבירן; (*разбить на две группы*) צעטיילן אפצווייען; ~ся *сов.* 1. צעצווײַגן זיך; 2. *перен.* צעצווייען זיך

раздевáлка *ж разг.* גאַרדעראָב ם ־ן

раздевáть(ся) *несов. см.* раздéть(ся)

раздéл *м* 1. (*действие*) וו צעטיילונג, ן צעטיילן; 2. (*книги*) אָפּטייל ם ־ן; (*науки тж.*) ן געביט

раздéлать *сов.* 1. (*грядки и т. п.*) ארומארבעטן; (*рыбу, птицу*) מאַכן; (*тушу*) צעהאַקן; אויסטרייבערן; 2.: ~ под дуб ארומארבעטן קעמוי דעמב; ◇ ~ *когó-л.* под opéx מאַכן פון עמעצן אש און פּאָרעך; ~ся *сов.* (*с тв.*) *разг.* 1. (*закончить свои дела с кем-л.*) אָפּענדיקן (מיט); (*освободиться от кого-л., от чего-л.*) *פּאָטער ווערן (פון); ~ся с долгáми *פּאָטער ווערן פון די כּוֹיוועס [*ארויסקריכן]; 2. (*расправиться*) אָפּרעכענען זיך (מיט)

разделéние *с* ן צעטיילן, וו צעטיילונג; ~ трудá אַרבעט־צעטיילונג וו

разделúтельный: ~ знак אָפּטיילצייכן ם ־ס; ~ сою́з *грам.* דיסיונקטיוו בינדוואָרט

разделú||ть *сов.* 1. צעטיילן; (*распределить тж.*) פאַנאַנדערטיילן; (*на разделы, главы, категории и т.п.*) אײַנטיילן; ~ть торт на вóсемь частéй צעטיילן דעם טאָרט אף אכט כאלאָקים; ~ть *что-л.* мéжду *кем-л.* פאַנאַנדערטיילן [צעטיילן] עפּעס צווישן עמעצן; ~ть *что-л.* мéжду собóй צעטיילן זיך מיט עפּעס; учáстники óпыта бы́ли разделены́ на три грýппы די אָנטיילנעמער פונעם עקספּערימענט זײַנען געווען אײַנגעטיילט אין דרײַ גרופּעס; 2. (*разобщить*) צעשיידן, *שאַפן א מעכיצע (צווישן); останови́вшийся пóезд ~л нас דער שטיין־געבליבענער צוג האָט אונדז צעשיידט [האָט געשאַפן א מעכיצע צווישן אונדז]; 3.: ~ть *чью-л.* ýчасть טיילן מיט עמעצן זײַן גוירל; ~ть *чьё-л.* мнéние *האַלטן זיך בא עמעצנס מיינונג; ~ть *чью-л.* рáдость פרייען זיך מיט עמעצנס פרייד, טיילן מיט עמעצן זײַן פרייד; 4. *мат.* צעטיילן; ~ть дéсять на пять צעטיילן צען אף פינף;

~ться *сов.* 1. צעטיילן זיך; (*сгруппироваться*) אײַנטיילן זיך; на берегý тури́сты ~лись по пять человéк и в лóдках переправи́лись чéрез рекý אפן ברעג האָבן זיך די טוריסטן אײַנגעטיילט צו פינף אין א גרופּע און אין שיפלעך אריבערגעפאָרן איבערן טײַך; 2. (*разветвиться; о дороге и т. п.*) צעשיידן זיך, *פאַנאַנדערגיין זיך; 3. (*обнаружить разногласия*) *פאַנאַנדערגיין זיך; мнéния ~лись די מיינונגען זײַנען זיך פאַנאַנדערגעגאַנגען; голосá ~лись די שטימען האָבן זיך צעטיילט

раздéлывать(ся) *несов. см.* раздéлать(ся)

раздéльн||о *нареч.* 1. (אײנער פונעם צווייטן) אָפּגעטיילט; 2. (*не слитно — о написании*) באַזונדער; 3. (*отчётливо*) דײַטלעך; ~о произноси́ть кáждое слóво ציילן די ווערטער; ~ый 1. אָפּגעטיילטער, באַזונדערער; 2.: ~ое написáние слов באַזונדערשרײַבונג פון ווערטער; 3. (*отчётливый*) דײַטלעכער

разделя́ть *несов. см.* раздели́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* раздели́ться; 2. (*делиться на типы, категории и т. п.*) טיילן זיך

раздéтый אויסגעטאָנענער; (*без пальто*) ניט־אָנגעטאָנענער

раздéть *сов.* 1. *אויסטאָן; 2. *разг.* (*о грабителях*) *אויסטאָן ביז צום העמד, שטעלן נאַקעט; ~ся *сов.* *אויסטאָן זיך

раздирáть *несов.* 1. *см.* разодрáть; 2. (*вызывать внутренние противоречия*) *שפּאַלטן, *רײַסן אף שטיקער; 3. (*причинять боль*): ~ дýшу, сéрдце *רײַסן באם הארצן, צופּן בא דער נעשאָמע; раздирáющий дýшу крик א הארצרײַסנדיק געשריי

раздирáющ||ий הארצרײַסנדיקער; ~ая сцéна א הארצרײַסנדיקע סצענע

раздобрéть *сов. разг.* (*располнеть*) *ווערן פעט [דיק, גלאַט]

раздóбриться *сов. разг. ирон.* *ווערן °גוט מיטאמאָל, צעמילדעווען זיך

раздобывáть *несов.*, **раздобы́ть** *сов.* *קריגן

раздóль||е *с* 1. (*простор*) וו ראַכוועס; 2. *разг.* (*свобода*) א פרײַע וועלט; ~ный *разг.* 1. (*просторный*) ראַכוועסדיקער; 2. (*свободный*) פרײַער; ~ная жизнь ן פרײַ־לעבן; ~ная пéсня א פארשײַטע ליד

раздóр *м* ן ־ן מאַכלויקעס, וו ־ען קריגערײַ, רײַסערײַ וו ־ען; прекрати́ть ~ы מאַכן א סאָף צו די רײַסערײַען

раздосáдовать *сов.* *ארײַנברענגען אין פארדראָס

раздражá||ть *несов.* 1. דענערווירן, *אויפברענגען; егó всё ~ет אלצדינג ברענגט אים אויף, אלצדינג דענערווירט אים; 2. *физиол.* אויפרייצן; (*вызывать зуд, боль*) צערייצן; ~ть нéрвные волóкна אויפרייצן די נערוון־פיברעס; ~ться *несов.* דענערווירן זיך, *ווערן אויפגעבראַכט

раздражéние *с* 1. וו דענערווירונג; с ~м דענערווירט, אויפגעבראַכטערהייט; 2. *физиол.* וו אויפרייצונג; (*воспаление*) וו צערייצונג; (*сильное*) וו אָנצינדונג

раздражи́тель *м физиол.* אויפרייצער ם ־ס; ~ность *ж* וו נערוועזישקײַט; ~ный נערוועזישער

раздражи́ть(ся) *сов. см.* раздражáть(ся)

раздразни́ть *сов.* צערייצן; ~ собáку צערייצן דעם הונט; ~ аппети́т צערייצן דעם אפּעטיט

раздроби́||ть *сов.* 1. (*измельчить*) צעדרויבלען; (*по-*

вредить) צעמורשטן, צעשפליטערן; пу́ля ~ла кость די קויל האָט צעמורשט [צעשפליטערט] דעם ביין; 2. (разобщить) צעשפליטערן; 3.: ~ть ме́тры в сантиме́тры פאַרוואַנדלען מעטערס אין סאַנטימעטערס; ~ться сов. 1. צעדרויבלען זיך; 2. (разобщиться) צעשפליטערן זיך, צעשפליטערט ווערן*

раздро́бленн||ость *ж* (*разобщённость*) צעשפליטערטקייט וו; **~ый** 1. צעדרויבלטער; 2. (*разобщённый*) צעשפליטערטער

раздробля́ть(ся) *несов. см.* раздроби́ть(ся)

раздува́ть(ся) *несов. см.* разду́ть(ся)

разду́ма||ть *сов.* (+ *инф.*) איבערלייגן זיך אַנדערש, באַטראַכטן זיך; כאַראָטע האָבן* *ирон.*; он ~л е́хать в Ленингра́д ער האָט זיך איבערגעלייגט און וועט ניט פאָרן קיין לענינגראַד; я хоте́л бы́ло написа́ть ему́ письмо́, да ~л איך האָב געוואָלט אים אָנשרייבן א בריוו, נאָר איך האָב זיך באַטראַכט ניט שרייבן

разду́мыв||ать *несов.* 1. (*размышлять*) קלערן, טראַכטן; (*колебаться*) יישעוון זיך, שלאָגן* זיך מיט דער דייע; не ~ая ניט פאַרטראַכטן זיך, אָן וואַקלונגען; не ~ая отда́ть жизнь за Ро́дину ניט פאַרטראַכטן זיך אָפּגעבן דאָס לעבן פאַר דעם היימלאַנד

разду́мь||е *с*: в глубо́ком ~е טיף פאַרטראַכט, פאַרזונקען אין מאַכשאָוועס; по́сле до́лгого ~я נאָך לאַנג° איבערקלערן זיך

разду́т||ый *разг.* 1. (*вздутый*) אויפגעדראָלענער, אויפגעבלאָזענער; 2. (*ветром*) אָנגעבלאָזענער; 3. *перен.* אויפגעבלאָזענער; ~ые шта́ты אויפגעבלאָזענע שטאַטן

разду́||ть *сов.* 1. (*огонь*) צעבלאָזן*; *перен.* צעפלאַקערן; 2. *безл. разг.*: у него́ ~ло щёку ס'איז אים אויפגעלאָפן די באַק; 3. *разг.* (*преувеличить*) אויפבלאָזן*; зачём ~ли всю э́ту исто́рию? צוליב וואָס האָט מען אויפגעבלאָזן די גאַנצע געשיכטע?; **~ться** *сов.* 1. (*наполниться воздухом*) אָנגעבלאָזן ווערן*; 2. (*увеличиться в объёме*) אָנגעדראָלן ווערן*; щека́ ~лась די באַק איז אויפגעלאָפן

разева́ть *несов. см.* рази́нуть

разжа́лоб||ить *сов.* (*кого-л.*) רירן [צעווייקן] עמעצנס האַרץ; אויפוועקן ראַכמאָנעס־געפילן בא עמעצן; **~иться** *сов. разг.*: он ~ился ס'האָט אים א ריר געטאָן דאָס האַרץ, ס'האָט אים א נעם געטאָן באַם האַרצן

разжа́ловать *сов.* (*кого-л.*) אָפּנעמען* דעם ראַנג (בא)

разжа́ть *сов.* אויפמאַכן; ~ кула́к אויפמאַכן די פויסט; ~ зу́бы צעשטשעמען די ציין; ~ па́льцы צענעמען* די פינגער; ~ пружи́ну אָפּלאָזן* די פרוזשינע; **~ся** *сов.* צענעמען* זיך; кула́к разжа́лся די פויסט האָט זיך אויפגעמאַכט [צענומען]; гу́бы разжа́лись די ליפן האָבן זיך צעעפנט; пружи́на разжа́лась די פרוזשינע האָט זיך אויסגעצויגן

разжева́ть *сов.*, **разжёвывать** *несов. прям. и перен.* צעקייען

разже́чь *сов.* 1. צעצינדן*, אָנצינדן*; (*заставить сильнее гореть*) צעברענען, צעפלאַקערן; ~ ого́нь צעלייגן א פייער; (*в печи и т. п.*) אײַנהייצן (אין); 2. *перен.* צעפלאַקערן; (*вражду*) אויפהעצן; **~ся** *сов.* 1. אָנצינדן* זיך; дрова́ разожгли́сь דאָס האָלץ האָט זיך אָנגעצונדן; 2. *перен.* צעפלאַקערן זיך

разжига́ть(ся) *несов. см* разже́чься

РАЗ

разжижа́ть *несов.* שיטער(ער) מאַכן, לויז(ער) מאַכן

разжима́ть(ся) *несов. см.* разжа́ть(ся)

разжире́ть *сов.* פעט [דיק] ווערן*

раззадо́ривать(ся) *несов. см.* раззадо́рить(ся)

раззадо́рить *сов. разг.* אונטערגעבן* כיישעק [היץ]; **~ся** *сов. разг.* צעהיצן זיך

раззвони́ть *сов. разг.* (*разгласить*) צעקלינגען*, צעפויקן

рази́ну||ть *сов. разг.* צעעפענען; ◇ стоя́ть ~в рот שטיין* א פאַרגאַפטער, שטיין* מיט א צעעפנט מויל

рази́ня *м и ж разг.* גאָפע מ, וו ־ס

рази́тельн||ый איבעראַשנדיקער, פלעפנדיקער; ~ое схо́дство פלעפנדיקע ענלעכקייט; ~ые переме́ны איבעראַשנדיקע ענדערונגען

рази́||ть[1] *несов.* (*убивать*) אוועקהאַרגענען*; (*громить*) צעקלאַפן, שמעטערן; его́ насме́шка ~ла наповал זיינע שפאָטווערטער האָבן דערלאַנגט אין ביין אַריין

рази́||ть[2] *несов. безл. разг.*: от него́ ~т чесноко́м ס'שלאָגט פון אים א רייעך פון קנאָבל

разлага́ть *несов. см.* разложи́ть 4, 5, 6; **~ся** *несов. см.* разложи́ться 2, 3, 4

разлага́юще *нареч.* דעמאָראַליזירנדיק, פאַרדאַרבנדיק; де́йствовать ~ דעמאָראַליזירנדיק ווירקן, דעמאָראַליזירן

разла́д *м* ווידעראַנאַנד מ, סטירע וו ־ס; (*раздор*) קריגערייען מצ., מאַכלויקעס ז ־ן; душе́вный ~ אינערלעכע צעצווייטקייט

разла́диться *сов.*, **разла́живаться** *несов. разг.* קאַליע ווערן*; де́ло разла́дилось דער איניען איז קאַליע געוואָרן

разла́мывать *несов. см.* разлома́ть *и* разломи́ть; **~ся** *несов.* 1. *см.* разлома́ться *и* разломи́ться; 2. *разг.*: голова́ разла́мывается דער קאָפ ווערט צענומען (פאַר ווייטיק)

разлени́ться *сов. разг.* פויל ווערן*, ווערן* א פויליאַק

разлета́ться *несов.*, **разлете́ться** *сов.* 1. (*в разные стороны*) צעפליען* זיך, פאַנאַנדערפליען* זיך; *перен.* (*разъехаться*) צעפאָרן* זיך; 2. (*быстро распространяться*) צעטראָגן* זיך, פאַרשפרייטן זיך; весть разле́те́лась по всему́ го́роду די יעדיע האָט זיך צעטראָגן איבער דער גאַנצער שטאָט; 3. *разг.* (*разбившись, распасться*) צעבריאַזגעט ווערן*; (*о надеждах и т. п.*) צו נישט ווערן*; 4. *разг.* (*набрать скорость*) צעיאָגן זיך

разле́чься *сов. разг.* צעלייגן זיך (אין דער לענג און אין דער ברייט)

разли́в *м* (*половодье*) פאַרפלייצונג וו, הויכוואַסער ז

разлива́нн||ый: ~ое мо́ре вина́ טייכן וויין, וויין גיסט זיך ווי וואַסער

разлива́тельн||ый: ~ая ло́жка = קאָכלעפל מ; קאָכליע וו ־ס *разг.*

разлива́ть *несов. см.* разли́ть; **~ся** *несов.* 1. *см.* разли́ться; 2. (*переливчато петь*) צעפאַרגיין* זיך, צעגיסן* זיך אין געזאַנג; (*говорить много*) צעדאַרשע(נע)ן* זיך; 3. (*плакать*) צעיאָמערן זיך

разливн||о́й: ~о́е вино́ פאַס־וויין מ; ~о́е молоко́ קאַן־מילך, מילך פון דער קאַן, ניט־אײַנגעפלעשטע מילך

разлинова́ть *сов.* אויסווירען, צעווירען

разли́ть *сов.* 1. (*пролить*) צעגיסן*, אויסגיסן*; 2. (*налить, распределить*) צעגיסן*; פאַנאַנדערגיסן*; ◇ их

водо́й не разольёшь זיי קענען ניט לעבן איינער אָנעם
זיי זײַנען ;ווו איינער, דאָרט איז דער אַנדערער, אַנדערן
אַן אויג מיט א ברעם; ~ся *сов*. 1. (*пролиться*) -אויס
צעגיסן* זיך; 2. (*выйти из берегов*) *צעגיסן* זיך, גיסן* זיך
צע-; 3. (*распространиться*) פאַנאַנדערפלייצן זיך, זיך
פליסן* זיך; (*о свете*) צעגיסן* זיך; румя́нец разли́лся по щека́м די רייט האָט זיך צעפלאָסן איבער די באַקן

различа́ть *несов. см.* различи́ть; ~ся *несов.* -אונטער
שיידן זיך; ~ся величино́й, ~ся по величине́ -אונטער
שיידן זיך מיט דער גרייס

разли́чи‖е *с* מ ־ן אונטערשייד, מ כילעק; ◇ зна́ки ~я .מצ אָפּצייכנס .מצ ,דערקענ־צייכנס; без ~я אָן ניט מאַכנדיק קיין אונטערשייד, אונטערשייד

различи́ть *сов.* (*вин.*) 1. (*распознать*) דערקענען, דערקענען [דערזען*, ~ *что-л.* в тума́не ;אונטערשיידן
אונ- ~ сла́бый стон ;[אונטערשיידן] עפּעס אינעם נעפל
טערשיידן [דערהערן]* א שוואַכן קרעכץ; 2. (*заметить разницу*) (צווישן) [א כילעק] מאַכן אַן אונטערשייד ,אונ-
טערשיידן; ~ цвета́ די קאָלירן ;אונטערשיידן; ~ хоро́шее и дурно́е ,אונטערשיידן צווישן גוטס און שלעכטס
אונטערשיידן גוטס פון שלעכטס

разли́чный 1. (*неодинаковый*) פאַרשיידענער; 2. (*разнообразный*) קאָלערליי ;אַלערלייִקער *неизм.*, אַלערליי *неизм.*

разложе́ние *с* 1. *хим., физ.* וו צעלייגונג; ~ сил *физ.* קרעפטן־צעלייגונג, וו צעלייגונג פון קרעפטן; 2. (*гниение*) צעפוילונג, וו פאַנאַנדערלייגונג וו; 3. (*моральное падение*) דעמאָראַליזירטקייט, וו דעמאָראַליזירונג וו; 4. *мат.* -צע
גלידערונג וו

разложи́ть *сов.* 1. (*разместить*) פאַנאַנדערלייגן, -צע
לייגן, אויסלייגן; 2. (*разостлать*) אויסשפּרייטן; 3.: ~ костёр צעלייגן [אָנצינדן*] א שײַטער; 4. (*морально*) -דע
מאָראַליזירן, פאַרדאַרבן*; 5. *хим., физ.* צעלייגן; 6. *мат.* צעגלידערן; ~ся *сов.* 1. *разг.* (*разместить свои вещи*) אויסלייגן; 2. *хим., физ.* צעלייגן זיך; 3. (*сгнить*) צעפוילט ווערן*, פאַנאַנדערגעלייגט ווערן*; 4. (*морально*) דעמאָראַליזירט ווערן*, פאַרדאָרבן ווערן*

разло́м *м* 1. (*разъединение*) (זיך) דאָס צעברעכן; *перен.* אײַנברוך מ; 2. (*место*) (אײַנ)בראָך מ

разлома́ть *сов.* צעברעכן*; (*постройку*) צעוואַרפן*, צעוואַלגערן, צענעמען*; ~ся *сов.* צעבראָכן ווערן*, -צע
ברעכן* זיך

разломи́ть *сов.* צענעמען*, איבערברעכן*; ~ я́блоко на две полови́нки צענעמען* דעם עפּל אויף צוויי העלפטן; 2. *безл.*: его́ всего́ разломи́ло -סע ברעכט אים יעדער איי
ווער, איבער-; ~ся *сов.* ער איז אינגאַנצן א צעבראָכענער
געבראָכן ווערן*

разлу́к‖а *ж* וו צעשיידונג, דאָס צעשיידן זיך; быть в ~е צעשיידט זײַן*

разлуча́ть(ся) *несов. см.* разлучи́ть(ся)

разлучи́ть *сов.* צעשיידן; ~ся *сов.* צעשיידן זיך

разлюби́ть *сов.* אויפהערן ליבן [ליב האָבן]; *וואַרפן* אַן אומכיין (אויף) *разг.*

размагни́тить *сов.*, **размагни́чивать** *несов.* 1. -דעמאַג
נעטיזירן; *перен. разг. тж.* אָפּקילן, אָפּנעמען* דעם פלײַס [די אַרבעטסלוסט]; ~ся דעמאַגנעטיזירט ווערן*; *перен. разг. тж.* אָנווערן* דעם פלײַס [די אַרבעטסלוסט]

разма́зать *сов.* 1. צעשמירן; אויסשמירן; 2. *разг.* (*излишне подробно изложить*) צעלייגן אויף טעלערלעך *перен.*; ~ся *сов.* צעשמירט ווערן*, צעשמירן זיך

размазня́ *разг.* 1. *ж* (*каша*) וו לעמעשקע; 2. *м и ж* וו לעמעשקע, א צעקראָכענע בריע

разма́зывать(ся) *несов. см.* разма́зать(ся)

размалева́ть *сов.*, **размалёвывать** *несов. разг.* -באַשמיר
געווען

разма́лывать(ся) *несов. см.* размоло́ть(ся)

разма́тывать(ся) *несов. см.* размота́ть(ся)

разма́х *м* 1. (*движение*) מאַך מ; 2.: ~ кры́льев פליגל־צעשפּרייט מ; 3. (*колебание*) צעוויג מ ־ן; ~ колеба́ний *физ.* וו וואַקל־אַמפּליטודע; 4. (*стиль деятельности*) פאַרמעסט מ; (*широкий объём деятельности*) פאַרנעם מ; челове́к большо́го ~а א מענטש מיט א; ~ строи́тельства דער פאַרנעם בריימן פאַרמעסט פון דער בויונג; ◇ с ~у מיט א פאַרמאָסטענער האַנט; со всего́ ~у מיטן גאַנצן קויעך; с ~ом אויף א ברייטן פוס, בעהאַרכאָוועדיק

разма́хивать *несов.*: ~ рука́ми מאַכן מיט די הענט; (*жестикулировать*) זשעסטיקולירן; ~ са́блей פאָכן מיט דער סאַבליע

разма́чивать(ся) *несов. см.* размочи́ть(ся)

разма́шистый 1. (*о движениях*) ענערגישער, ברייטער; 2. (*о почерке*) צעוואָרפענער, ברייטער

размежева́ть *сов. прям. и перен.* צעגרענעצן, -פאַנאַ
דערגרענעצן; ~ зе́млю -די ערד(־כאַ) פאַנאַנדערגרענעצן
לאָקים; ~ фу́нкции די פונקציעס פאַנאַנדערגרענעצן; ~ся *сов.* 1. פאַנאַנדערגרענעצן זיך; 2. *перен.* אָפּגרענעצן זיך (איינער פונעם צווייטן)

размежёвывать(ся) *несов. см.* размежева́ть(ся)

размельча́ть *несов.*, **размельчи́ть** *сов.* צעדרויבלען, דרייבנע מאַכן

разме́н *м*: ~ де́нег דאָס צעבײַטן געלט; ~ фигу́р *шахм.* קעגנזײַטיקע פיגורן־אויסטויש מ, פיגורן־אָפּערונג וו

разме́нивать(ся) *несов. см.* разменя́ть(ся)

разме́нн‖ый: ~ая моне́та ז מינץ, ז קליינגעלט; *перен.* טויש־מאַטבייע וו; ~ая ка́сса וו צעבײַט־קאַסע

разменя́ть *сов.* צעבײַטן*, אויסטוישן; ~ся *сов. разг.* 1. (*тв.*) (מיט) אָפּבײַטן* זיך; 2. *перен.*: ~ся на ме́лочи צעבײַטן* זיך אויף מינץ [אויף קליינגעלט]

разме́р *м* 1. (*величина предмета, суммы*) גרייס וו; פאַרנעם מ; ~ ко́мнаты די גרייס [דער פאַרנעם] פונעם צימער; брёвна больши́х ~ов -גרויסע° [לאַנגע°] בערווע
נעס; ~ пре́мии די גרייס פון דער פּרעמיע; ~ом в пять ме́тров פינף מעטער די גרייס; 2. (*мерка*) מאָס ־ן וו; ~ пла́тья די מאָס פונעם קלייד; в прода́же име́ются костю́мы всех ~ов -ס'זײַנען פאַראַן אין פאַר
קויף אָנצוגן אויף יעדער מאָס [אָנצוגן פון אַלע מאָסן]; 3. *обыкн. мн.* (*масштаб явления*) מאַסשטאַב, פאַרנעם מ; приня́ть больши́е ~ы אָננעמען* א גרויסן° [א ברייטן] פאַרנעם; да́нных о ~ах бе́дствия пока́ нет ס'איז נאָך ניטאָ קיין אָנגאַבן וועגן דעם מאַסשטאַב פון דער קאַטאַס-
טראָפע; 4. *лит., муз.* מאָס וו ־ן; ~ стиха́ פערזנמאָס וו

разме́ренный געמאָסטענער; (*о движениях тж.*) -ריט
מישער

разме́рить *сов.*, **размеря́ть** *несов.* 1. אָפּמעסטן*, -צע
מעסטן*; 2. *перен.* אויסרעכענען, אָפּשאַצן; ~ свой си́лы אָפּשאַצן די אייגענע קויכעס

размеси́ть *сов.* צעקנעטן*

размести́ *сов.* 1. *(очистить от чего-л.)* אויסקערן; ~ доро́жки אויסקערן די סטעזשקעס [שטעגלעך]; 2. *(удали́ть)* פאַרקערן; ~ снег אָפּשאַרן דעם שניי

размести́ть *сов.* 1. *(расставить)* צעשטעלן, אויסשטעלן, פאַנאַנדערשטעלן; 2. *(по квартирам и т. п.)* אײַנקוואַרטירן, צעשטעלן; 3. *(распределить)* פאַרטיילן, פאַנאַנדערטיילן; ~ зака́зы פאַרטיילן די באַשטעלונגען; ~ся *сов.* אײַנאָרדענען זיך; *(усесться)* צעזעצן זיך

размета́ть[1] *несов. см.* размести́

размета́ть[2] *сов.* 1. *(разбросать)* צעשלײַדערן, צעקוידען; 2. *(широко раскинуть — руки)* צעוואַרפן*; ~ ру́ки во сне צעוואַרפן* די הענט אין שלאָף; ~ся *сов.* צעוואַרפן* זיך (אין שלאָף)

разме́тить *сов.* אָפּצייכענען, מאַרקירן

разметка *ж* 1. *(действие)* I אָפּצייכענען, II מאַרקירונג; 2. *(знак)* סימען מ (מצ. סימאָנים), צייכן מ ־ס

размеча́ть *несов. см.* разме́тить

размечта́ться *несов. разг.* צעטרוימען זיך

размеша́ть *сов.* צעמישן; צעקאַלוּיצען *разг.*

разме́шивать[1] *несов. см.* размеша́ть

разме́шивать[2] *несов. см.* размеси́ть

размеща́ть(ся) *несов. см.* размести́ть(ся)

размина́ть(ся) *несов. см.* размя́ть(ся)

размини́ровать *сов. и несов.* אָפּרייניקן פון מינעס, אַנטמינירן

размин́ка *ж спорт.* צוגרייט־איבונגען, פרײַע איבונגען מצ.; דאָס דערוואַרעמען זיך *разг.*

размину́ться *сов.* 1. *(не встретиться)* אויספעלן זיך; 2. *(не задеть)* אויסמײַדן* זיך

размножа́ть *несов. см.* размно́жить; ~ся *несов.* 1. *см.* размно́житься; 2. *биол.* פאַרמערן זיך

размноже́ние *с биол.* II פאַרמערונג

размно́жить *сов.* פאַרמערן; ~ спи́сок на маши́нке פאַרמערן [אָפּדרוקן אין מער עקזעמפּליאַרן] דעם צעטל; ~ся *сов.* פאַרמערן זיך, אויפקומען* אין א גרויסער צאָל

размозжи́ть *сов.* צעמורשטן, צעמורזשען, *(голову)* (צע)פּלעטן

размока́ть *несов.*, **размо́кнуть** *сов.* צענעצט [צעווייקט] ווערן*

размо́кший צעווייקטער

размо́л *м* I צעמאָלן, II צעמאָלונג; мука́ то́нкого ~а דינע מעל, דין צעמאָלטע מעל

размо́лвка *ж* I אומפאַרשטייעניש, א שטיקל מאַכלוֹיקעס

размоло́ть *сов.* צעמאָלן*

размори́||ть *сов. разг.* פאַרמאָרען; жара́ меня́ ~ла; די היץ האָט מיך פאַרמאָרעט; меня́ ~ло от жары́ כ'בין (געוואָרן) אויס מענטש פון דער היץ

размота́ть *сов.* צעוויקלען, אָפּוויקלען

размочи́ть *сов.* צענעצן, צעווייקן

размыва́ть *несов. см.* размы́ть

размыка́ть *несов. см.* разомкну́ть

размы́ть *сов.* צעשווענקען*; ~ бе́рег צעשווענקען* דעם ברעג

размышле́ни||е *с* 1. *(действие)* I באַטראַכטן, דורכטראַכטן I, באַקלערן I; 2. יישעוו־הדאַס מ; по зре́лом ~и он реши́л נאָכדעם ווי ער האָט גוט° באַטראַכט [באַקלערט] די זאַך, האָט ער באַשלאָסן...; יישעוו־הדאַס האָט ער באַשלאָסן...; дать кому-л. вре́мя на ~е געבן* עמעצן צײַט אויף דורכטראַכטן די זאַך [דעם אײַניען]; 2. *обыкн. мн.* מאַכשאָוועס מצ., געדאַנקען מצ., ראַיוינעס מצ.; погрузи́ться в ~я פאַרזינקען* [פאַרטיפן זיך] אין ראַיוינעס [אין געדאַנקען]

размышля́ть *несов. (о предл.)* קלערן, טראַכטן (וועגן) (וועגן)

размягча́ть(ся) *несов. см.* размягчи́ть(ся)

размягче́ние *с* II צעווייכונג; *мед.* II צעווייכערונג; ~ мо́зга II מאַרך־צעווייכערונג

размягчи́ть *сов.* 1. צעווייכן, ווייך מאַכן; 2. *перен.* ווייך מאַכן; ~ чьё-л. се́рдце ווייך מאַכן עמעצנס האַרץ; ~ся 1. צעווייכט ווערן*, ווייך ווערן*; 2. *перен.* ווייכ(ער) ווערן*, גוט° ווערן*

размя́кнуть *сов.* צעווייכט ווערן*; *перен. разг.* צעקוואַטשעט ווערן*

размя́ть *сов.* 1. *(пальцами)* צעקנעטן*, צעווייכערן; *(ложкой и т. п.)* צעקוועטשן; 2.: ~ но́ги צעגיין* זיך (די פּיס); ~ся *сов.* 1. צעווייכ(ער)ט ווערן*; 2. *разг. (о человеке)* אויסגלײַכן* די ביינער; *спорт.* מאַכן איבונגען

разнести́ *сов.* 1. *(доставить)* צעטראָגן*, פאַנאַנדערטראָגן*; 2. *(обнося, раздать что-л.)* פאַנאַנדערטראָגן*, באַטיילן (מיט); 3. *(записать в разные места)* אַרײַנפירן, אַרײַנטראָגן*, אַרײַנשרײַבן*; ~ по графа́м אַרײַנפירן אין די רובריקעס; 4. *разг. (рассеять)* צעווייען, צעטראָגן*; ве́тер разнёс страни́цы ру́кописи по ко́мнате דער ווינט האָט צעטראָגן [צעווייעט] די בלעטלעך פונעם מאַנוסקריפּט איבערן צימער; 5. *разг. (разгласить)* צעפּויקן, צעטראָגן*; 6. *разг. (разбить)* צענעמען*, צעברעכן*; *(разорвать)* צערײַסן*; што́рм разнёс ло́дку в ще́пки דער שטורעם האָט צעבראָכן דאָס שיפל אויף שפּענדלעך; котёл мо́жет ~ *безл.* דער קעסל קען פּלאַצן; 7. *разг. (разрушить)* צעגראַמירן, מאַכן כאָרעוו; 8. *разг. (отругать)* מאַכן טיל־טעל (פון); 9. *безл. разг.:* щёку разнесло́ די באַק איז שטאַרק אויפגעלאָפן; ~сь *сов.* 1. *(распространиться)* צעטראָגן* זיך, פאַרשפּרייטן זיך; 2. *(о звуке)* לאָזן* זיך הערן, דערהערן זיך

разнима́ть *несов. см.* разня́ть

ра́зниться *несов.* אונטערשיידן זיך, פאַרשיידן* זײַן*

ра́зниц||а *ж* 1. אונטערשייד מ, כילעק מ; *(несходство)* II פאַרשיידנקײַט; ~а ме́жду брошю́рой и газе́той דער אונטערשייד צווישן א בראָשור און א צײַטונג; в чём тут ~а? וואָס איז דאָ דער כילעק?; ~а вку́сов די פאַרשיידנקײַט פון געשמאַק(ן); с той то́лько ~ей בלויז מיט דעם אונטערשייד; 2. *(между величинами, суммами)* II דיפערענץ; *(излишек тж.)* II רעשט, מ; ◇ больша́я ~а ס'איז גאָר עפּעס אַנדערש; ס'איז א גרויסער° כילעק; кака́я ~а? וואָס איז די נאַפקעמינע [דער כילעק]?

разнобо́й *м разг.* מ ווידעראַנאַנד, II אומאײניקײַט; ~ в правописа́нии דער ווידעראַנאַנד אין נעם אויסלייג

разнове́с *м собир.* I קליינגעוויכט

разнови́дность *ж* אונטעראַרט, סאָרט מ ־ן, מין מ ־ים; *книжн.:* מאָדיפיקאַציע II ־ס; *биол.* מ ־ן

разногла́сие *с* 1. ווידעראַנאַנד מ, כילוקע־דייעס מצ.; 2. *(противоречие)* II ווידערשפּרעכיקײַט, סטירע II ־ס

разноголо́с||ица *ж разг.* 1. *(в пении)* א זינגען ווער

אין ליסי ווער אין סטריסי; 2. (*разногласие*) ווידעראַנאַנד ם; (*во мнениях*) מצ. כּילוקע־דייעס; ~ый פאַרשיידנשטימיקער

разнокали́берный 1. (*об оружии*) פון פאַרשיידענעם קאַליבער *после сущ.*; 2. *перен. разг.* אַלערלייִקער; פון פאַרשיידענעם מין *после сущ.*, פון פאַרשיידענער גרייס *после сущ.*

разномá́стный 1. פאַרשיידנמאַסטיקער, פאַרשיידנקאָליריקער; 2. *см.* разношёрстный

разнообра́зи||е *с* וו פאַרשיידנאַרטיקייט; для ~я פאַר א נאָווינע; внести́ в жизнь ~е מאַכן דאָס לעבן פאַרשיידנאַרטיק [פילפאַרביק]

разнообра́з||ить *несов.* פאַרשיידנאַרטיקן, מאַכן פאַרשיידנאַרטיק; (*приёмы и т. п.*) וואַריִירן; ~ить пи́щу מאַכן פאַרשיידנאַרטיק דאָס עסן; ~ный פאַרשיידנאַרטיקער, פאַרשיידנמיניקער

разнорабо́чий *м* = ם הילפס־אַרבעטער

разноречи́вый ווידעראַנאַנדיקער, סטירעסדיקער

разноро́дный פאַרשיידנמיניקער, פאַרשיידנערלייִקער

разно́с *м* 1. (*доставка*) צעטראָגן ו, פאַנאַנדערטראָגן ו; 2. *разг.* (*выговор*) אויסזידלונג וו, ־ען; сде́лать кому́-л. ~ גוט אויסבעזעמען עמעצן

разноси́ть[1] *несов. см.* разнести́

разноси́ть[2] *сов.* (*обувь*) *אײַנגיין זיך (אין); ~ся *сов.* (*об обуви*) גערוים *ווערן

разно́сн||ый 1.: ~ая кни́га קוריער־בוך ם, ו (מצ. ..ביכער); (*на почте*) פּאָטשטאַליאָן־בוך ם, ו (מצ. ..ביכער); 2. *разг.* (*резко критикующий*) צונישטמאַכנדיקער; ~ая статья́ א צונישטמאַכנדיקער אַרטיקל

разносторо́нн||ий פילזײַטיקער; ~яя де́ятельность פילזײַטיקע טעטיקייט; 2.: ~ий треуго́льник פאַרשיידנזײַטיקער דרײַעק

ра́зност||ь *ж мат.* וו דיפערענץ; ~ь потенциа́лов *физ.* וו פּאָטענציאַלן־דיפערענץ; ◇ ра́зные ~и קאָלערליי זאַכן

разно́счик *м* 1. = ם פאַנאַנדערטראָגער; 2. (*торгующий вразнос*) = ם טענדלער, = ם הויזירער

разноцве́тный פאַרשיידנפאַרביקער, פאַרשיידנקאָליריקער

разно́шенный (*об обуви*) גערוים געוואָרענער

разношёрстн||ый 1. פאַרשיידנוואָליקער, פאַרשיידנהאָריקער; (*о лошадях*) פאַרשיידנמאַסטיקער; 2. *перен. разг.* פון קאָל־האמינים *после сущ.*; ~ая пу́блика אַלערליי אוילעם; ~ый соста́в уча́стников אָנטיילנעמער פון קאָל־האמינים

разноязы́кий: слы́шался ~ го́мон ס׳האָט זיך געהערט א ווירוואַר פון לעשוינעס

разноязы́чн||ый פאַרשיידנשפּראַכיקער; ~ое населе́ние א פאַרשיידנשפּראַכיקע באַפעלקערונג

разну́зданн||ый אומגעצוימטער; *перен.* (*о человеке*) *тж.* צעיושעטער, העפקייִרעסדיקער; ~ая клевета́ דאָס ווילדע רעכילעס

разнузда́ть *сов.* 1. (*лошадь*) אָפּצײַמלען; 2. *перен. разг.* *צעלאָזן; ~ся *сов.* 1. (*о лошади*) אָפּצײַמלען זיך; 2. *перен. разг.* *ווערן העפקערדיק, *ווערן צעלאָזט

ра́зны||й 1. פאַרשיידענער; они́ ~е лю́ди זיי זײַנען פאַרשיידענע מענטשן; в ~х направле́ниях אין פאַרשיידענע ריכטונגען; 2. (*разнообразный*) פאַרשיידנאַרטיקער, פאַרשיידענער; в леса́х мно́го ~ой ди́чи אין די וועלדער איז פאַראַן פיל פאַרשיידנאַרטיק געווילד; расска́зывать ~е исто́рии דערציילן פאַרשיידענע מײַסעס; ~ого ро́да פאַרשיידנערלייִ; 3. *разг.* (*всякий*) אַלערלייִ *неизм.*; ~й му́сор אַלערלייִ מיסט; 4. *в знач. сущ. с* פאַרשיידנס ו

разня́ть *сов.* *צענעמען, *פאַנאַנדערנעמען; ~ ру́ки *פאַנאַנדערנעמען די הענט; ~ драчуно́в *פאַנאַנדערנעמען [*צענעמען] די שלאָגער

разоблача́ть(ся) *несов. см.* разоблачи́ть(ся)

разоблаче́ние *с* (*кого-л.*) וו דעמאַסקירונג; (*чего-л.*) וו אויפדעקונג

разоблачи́ть *сов.* (*кого-л.*) דעמאַסקירן, *אַראָפּרײַסן די מאַסקע (פון); (*что-л.*) אויפדעקן; ~ провока́тора *אַראָפּרײַסן די מאַסקע פונעם פּראָוואָקאַטאָר; ~ за́говор אויפדעקן א פאַרשווערונג

разобра́ть *сов.* 1. (*забрать всё*) *צענעמען; (*быстро раскупить*) צעכאַפּן; 2. (*рассортировать*) *איבערקלײַבן, פאַנאַנדערסאָרטירן; 3. (*на части*) *צענעמען, צעגלידערן; (*разрушить*) *צענעמען, *צעוואָרפן; ~ мото́р *צענעמען דעם מאָטאָר; ~ ста́рый до́мик *צענעמען [*צעוואָרפן] אַן אַלטע שטוב; 4. (*рассмотреть*) באַטראַכטן, באַהאַנדלען; ~ чьё-л. заявле́ние באַטראַכטן עמעצנס מעלדונג; ~ де́ло в суде́ באַטראַכטן [באַהאַנדלען] דעם איניען אין געריכט; ~ досто́инства и недоста́тки кни́ги באַהאַנדלען די מײַלעס און די כעסרוינעס פונעם בוך; 5. *грам.* אַנאַליזירן; 6. (*увидеть*) דערקענען, *פאַנאַנדערקלײַבן; (*воспринять слухом*) *פאַנאַנדערקלײַבן, *פאַרשטיין; (*уловить*) אויפכאַפּן; он с трудо́м разобра́л, кто находи́лся в ко́мнате ער האָט קוים דערקענט, ווער ס׳איז געווען אין צימער; я не разобра́л, что он сказа́л איך האָב ניט פאַנאַנדערגעקליבן, וואָס ער האָט געזאָגט; ~ по́черк *פאַנאַנדערקלײַבן דעם קסאַוו; 7. *разг.*: его́ разобра́л смех ס׳איז אים אָנגעפאַלן דאָס געלעכטער; его́ разобра́ло любопы́тство ס׳האָט אים ניט געלאָזט רוען דער נײַגער; ~ся *сов.* 1. *разг.* (*разложить вещи*) צעפּאַקעווען זיך; 2. (в *предл.*) *פאַנאַנדערקלײַבן זיך (אין)

разобща́ть(ся) *см.* разобщи́ть(ся)

разобщённ||ость *ж* וו אָפּגעזונדערטקייט; ~ый אָפּגעזונדערטער; איזאָלירטער

разобщи́ть *сов.* 1. *צעשפּאַלטן; (*вызвать отчуждение*) אָפּפרעמדן, דערווײַטערן; ~ чьи-л. си́лы *צעשפּאַלטן עמעצנס קרעפטן; 2. (*прервать чьё-л. общение, изолировать*) אָפּזונדערן, *אָפּרײַסן (איינס פונעם אַנדערן)

ра́зовый איינמאָליקער; ~ биле́т אַן איינמאָליקער בילעט

разогна́ть *сов.* 1. *צעטרײַבן; ~ демонстра́цию *צעטרײַבן די דעמאָנסטראַציע; 2. (*ликвидировать — организацию и т. п.*) *צעטרײַבן, *צעלאָזן; 3. (*рассеять*) *צעטרײַבן; ве́тер разогна́л ту́чи דער ווינט האָט צעטריבן די כמאַרעס; 4. *перен.* *פאַרטרײַבן; ~ тоску́ צעוויייען [*פאַרטרײַבן] דעם אומעט; 5. (*увеличить скорость*) צעיאָגן; 6. *разг.* (*уволить*) *צעטרײַבן; ~ся *сов.* צעיאָגן זיך; (*о бегуне тж.*) *צעלויפן זיך, *פאַנאַנדערלויפן זיך

разогну́ть *сов.* *אויפבייגן, *פאַנאַנדערבייגן; ~ спи́ну *אויסגלײַכן דעם רוקן; ~ся *сов.* *אויסגלײַכן זיך; (*разогнуть спину*) *אויסגלײַכן דעם רוקן

разогрева́ть(ся) *несов. см.* разогре́ть(ся)

разогре́ть *сов.* 1. אָנוואַרעמען; ~ обе́д אָנוואַרעמען דעם מיטיק; 2. *разг.* (*вызвать ощущение тепла*) דערוואַרעמען, צעוואַרעמען; **~ся** *сов.* 1. אָנוואַרעמען זיך; 2. *разг.* (*почувствовать тепло*) צעוואַרעמען זיך

разоде́тый *разг.* אויסגעפּוצטער, אויסגעסטראָצלטער

разоде́ть *сов. разг.* אויספּוצן, אויסטראָצלען; **~ся** *сов. разг.* אויספּוצן זיך, אויסטראָצלען זיך

разодра́ть *сов. разг.* צערײַסן*, צעפליקן

разозли́ть *сов.* צעבייזערן, צעקאָסן, אַרײַנברענגען* אין קאַס; **~ся** *сов.* (на *вин.*) צעבייזערן זיך (אויף), צעקאָסן זיך (אויף), ווערן* אין קאַס (אויף)

разойти́сь *сов.* 1. צעגיין* זיך, פונאַנדערגיין* זיך; зри́тели разошли́сь די צושויער זײַנען זיך פונאַנדערגעגאַנגען; 2. (*рассеяться, исчезнуть*) צעגיין* זיך, פאַרשווינדן, שווינדן; ту́чи разошли́сь די כמאַרעס זײַנען צעשווּנדן געוואָרן; 3. (*раствориться, растаять*) צעגיין*, צעלאָזט ווערן*; ма́сло ещё не разошло́сь די פּוטער איז נאָך ניט צעגאַנגען; 4. (с *тв.*; *не встретиться в пути*) אויספעלן זיך (מיט); 5. (*пройти, не задев встречного*) אויסמײַדן* זיך, פונאַנדערגיין* זיך; 6. (*прекратить общение*) פונאַנדערגיין* זיך, איבערײַסן*; (*развестись*) גטן זיך, צעגיין* זיך; 7. (с *тв.* в *предл.*; *не соглашаться*) פונאַנדערגיין* זיך; мы разошли́сь с ни́ми во мне́ниях מיר זײַנען מיט זיי פונאַנדערגעגאַנגען זיך אין די מיינונגען; 8. (*разветвиться*) צעצווײַגן זיך; *перен.* (*не совпадать*) פונאַנדערגיין* זיך; в лесу́ доро́га разошла́сь на не́сколько тропи́нок אין וואַלד האָט זיך דער וועג צעצווײַגט אויף עטלעכע סטעזשקעס; мне́ния разошли́сь די מיינונגען זײַנען זיך פונאַנדערגעגאַנגען [האָבן זיך צעטיילט]; 9. (*раздвинуться*) פונאַנדערוקן זיך; до́ски разошли́сь די ברעטער האָבן זיך פונאַנדערגערוקט; по́лы пальто́ разошли́сь די פּאָלעס פונעם מאַנטל האָבן זיך צענומען; 10. (*распродаться*) פונאַנדערגיין* זיך, אויספאַרקויפט ווערן* (טיראַזש פון); книга разошла́сь דער (טיראַזש פון) בוך איז אויספאַרקויפט (געוואָרן); 11. (*о деньгах*) צעגיין* זיך, צעפּאַטערט ווערן*; 12. *разг.* (*достигнуть крайней степени*) צעגיין* זיך

ра́зом *нареч. разг.* 1. (*в один приём*) אין איין מאָל; 2. (*одновременно*) מיטאַמאָל; 3. (*мгновенно*) טייקעף, באַלד טאַקע

разомкну́ть *сов.* 1. אופשליסן*; (*створки и т. п.*) צעעפענען; (*губы, веки*) אופעפענען, אופמאַכן; 2. (*цепь*) איבערײַסן*; *эл. тж.* צעשליסן*; **~ся** *сов.* 1. אופשליסן* זיך; (*о створках и т. п.*) צעעפענען זיך; (*о губах, веках*) אופעפענען זיך, אופמאַכן זיך; 2. (*о цепи*) איבערײַסן* זיך; *эл. тж.* צעשלאָסן ווערן*

разомле́‖ть *сов. разг.*: он ~л от жары́ ס'איז אים געוואָרן מלאָסנע פון היץ

разонра́ви‖ться *сов.* אופהערן צו געפעלן; он ей ~лся זי האָט אויף אים געוואָרפן אן אומכיין

разо́рванный 1. (*рваный*) צעריסענער; (*о верёвке и т. п.*) איבערגעריסענער; 2. (*отрывочный*) אָפּגעריסענער

разорва́ть *сов.* 1. צערײַסן*; ~ запи́ску צערײַסן דעם צעטל; ~ пальто́ צערײַסן* דעם מאַנטל; ~ на куски́ צערײַסן* אויף שטיקלעך; ~ це́пи ра́бства צערײַסן* די שקלאַפן־קייטן; 2. (*о хищнике*) פאַרצוקן; 3. (*взрывом*) אופרײַסן*, צענעמען* (אויף שטיקער); бак разорва́ло דער רעזערוואַר איז אופגעריסן געוואָרן [איז צענומען געוואָרן אויף שטיקער]; 4. (*прекратить*) איבערײַסן*; ~ дипломати́ческие отноше́ния איבערײַסן* די דיפּלאָמאַטישע באַציונגען; ~ догово́р צערײַסן* [אנולירן] דעם אָפּמאַך; 5. (с *тв.*; *порвать*) צערײַסן* (מיט); ~ с про́шлым צערײַסן* מיט דער פאַרגאַנגענהײַט

разорва́‖ться *сов.* 1. צערײַסן* זיך; (*о верёвке и т. п.*) איבערײַסן* זיך; пальто́ ~лось דער מאַנטל האָט זיך צעריסן; 2. (*взорваться*) אופרײַסן* זיך; бо́мба ~ла́сь די באָמבע האָט זיך אופגעריסן; 3. (*прекратиться — об отношениях, связях и т. п.*) איבערגעריסן ווערן*

разор‖е́ние *с* ‖ רויני́רונג; (*разрушение тж.*) כורבן ם; **~и́тельный** רויני́רנדיקער

разори́ть *сов.* 1. (*разрушить*) רויני́רן, כאָרעוו מאַכן, שטעלן א טעל מאַכן; 2. (*довести до нищеты*) רויני́רן, בעדאַלעס; **~ся** *сов.* ווערן* אן אָרעמאַן, רויני́רט ווערן*

разоружа́ть(ся) *несов. см.* разоружи́ть(ся)

разоруже́ние *с* ‖ אנטוואָפענונג

разоружи́ть *сов. прям. и перен.* אנטוואָפענען; **~ся** *сов. прям. и перен.* אנטוואָפענען זיך

разоря́ть(ся) *несов. см.* разори́ть(ся)

разосла́ть *сов.* צעשיקן, פונאַנדערשיקן

разостла́ть *сов.* 1. (*постлать*) אויסשפּרייטן; ~ ковёр אויסשפּרייטן א טעפּעך; 2. (*разложить тонким слоем*) אויסלייגן; ~ лён на лугу́ אויסלייגן דעם פלאַקס אויף דער לאָנקע

разоткрове́нничаться *сов. разг.* צערעדן* זיך צו אָפנהאַרציק

разохо́титься *сов. разг.* (на *вин.*, + *инф.*) באַקומען* שטאַרק כיישעק (צו)

разочарова́ние *с* ‖ אנטוי́שונג

разочаро́ванный אנטוי́שטער; (*выражающий разочарование*) אנטוי́שונגספולער; ~ челове́к אן אנטוי́שטער מענטש; ~ тон אן אנטוי́שטער טאָן

разочарова́ть *сов.* אנטוי́שן; **~ся** *сов.* (в *предл.*) אנטוי́שן זיך (אין)

разочаро́вывать(ся) *несов. см.* разочарова́ть(ся)

разраба́тывать *несов.* 1. *см.* разрабо́тать; 2. *горн.* פונאַנדעראַרבעטן

разрабо́тать *сов.* 1. (*сделать пригодным для чего-л.*) באַאַרבעטן; (*почву тж.*) קולטיווירן; 2. (*подготовить*) פונאַנדעראַרבעטן; ~ план א פּלאַן פונאַנדעראַרבעטן; ~ но́вый ме́тод אויסאַרבעטן [אופברענגען*] א נײַעם מעטאָד; 3. (*усовершенствовать, развить*) אויסאַרבעטן, אנטוויקלען; (*качества, способности*) אײַנטרענירן; ~ па́льцы אײַנטרענירן די פינגער; ~ го́лос אויסאַרבעטן די שטים; 4. *горн.* (*исчерпать*) צעאַרבעטן ביז שפּענט, אויסשעפּן

разрабо́тка *ж* 1. (*исследование, подготовка*) פונאַנדעראַרבעטונג ‖, אויסאַרבעטונג ‖; 2. *горн.* (*добыча*) ארויסבאַקום־אַרבעט ‖, ארויסבאַקום ם; 3. *горн.* (*место*): откры́тая ~ קאַרייער ם

разра́внивать *несов. см.* разровня́ть

разража́ться *несов.*, **разрази́ться** *сов.* 1. (*начаться*) אויסברעכן*; разрази́лась гроза́ ס'האָט אויסגעבראָכן א געוויטער; 2.: ~ слеза́ми אויסברעכן* מיט צעוויינען זיך, א געוויין; ~ сме́хом אויסשיסן* א געלעכטער; ~ статьёй *ирон.* ארויס מיט אן ארטיקל

разраста́ться *несов.*, **разрасти́сь** *сов.* 1. צעוואַקסן

*ווערן; (*стать ветвистым*) צעצווײַגט ווערן*; де́рево разросло́сь דער בוים איז צעוואַקסן געוואָרן; 2. *перен.* צעוואַקסן ווערן*, אויסוואַקסן*, גרעסער ווערן*; заво́д разро́сся דער זאַוואָד איז שטאַרק אויסגעוואַקסן

разреве́ться *сов. разг.* צעיאָמערן זיך, צערעוועןן זיך

разреди́ть *сов.*, **разрежа́ть** *несов.* 1. שיטער(ער) מאַכן; 2. (*воздух*) צעשיטערן, פאַרדינערן

разрежённый (*о возду́хе*) צעשיטערטער, פאַרדינערטער

разре́з *м* 1. שניט ם ־ן; (*платья тж.*) שפּאַלט ם ־ן; 2. *тех.*: попере́чный ~ קווערשניט ם; продо́льный ~ לענגשניט ם; ◇ ~ глаз אויגשניט ם; в ~е אין אַספּעקט

разре́зать *сов.*, **разреза́ть** *несов.* צעשנײַדן*; (*ножницами тж.*) צעשערן*; (*сделать надрез*) אויפשנײַדן*

разрезно́й: ~ нож פּאַפּיר־מעסער ז, ם ־ס

разреша́ть *несов. см.* разреши́ть

разреша́||ться *несов.* 1. *см.* разреши́ться; 2. (*быть позволенным*) דערלויבן זיך, דערלויבט זײַן*; здесь кури́ть не ~ется דאָ, דאָ איז ניט דערלויבט צו רייכערן דערלויבט זיך ניט רייכערן

разреше́ни||е *с* 1. (*проблемы, спора и т. п.*) (דער)־ פרידלעכע לייזונג ‖ אַנטשיידונג ‖; ми́рное ~е вопро́са פרידלעכע לייזונג פון דער פראַגע; 2. (*позволение*) דערלויבעניש ‖; (*документ*) דערלויבעניש ‖ ־ן; ◇ с ва́шего ~я מיט אײַער דערלויבט, אויב איר דערלויבעניש

разреши́||ть *сов.* 1. (*позволить*) דערלויבן; кто тебе́ ~л взять нож? ווער האָט דיר דערלויבט נעמען דאָס מעסער?; врач ещё не ~л ему́ встава́ть דער דאָקטער האָט נאָך ניט דערלויבט אים אויפצושטיין; 2. (*допустить*) דערלאָזן*; ~ть к печа́ти דערלאָזן* צום דרוק; 3. (*проблему, спор*) (דער)לייזן; אַנטשיידן; 4.: ~те דערלויבט (מיר); ~те собра́ние счита́ть откры́тым דערלויבט מיר רעכענען די פאַרזאַמלונג פאַר אָפן; ~те пройти́! דערלויבט דורכגיין!; ~ться *сов.* (*быть решённым, уладиться*) 1. דערלייזט ווערן*; вопро́с легко́ ~лся די פראַגע איז גרינג דערלייזט געוואָרן; 2. (*кончиться*) ענדיקן זיך; неизве́стно, как ~тся де́ло מע קען ניט וויסן, מיט וואָס וועט זיך ענדיקן דער איניען; ◇ ~ться от бре́мени (א קינד) האָבן*, געבוירן*

разрисова́ть *сов.*, **разрисо́вывать** *несов.* באַמאָלן

разровня́ть *сов.* גלײַך מאַכן

разро́зненн||ый 1. (*неполный*) ניט־פולער, ניט־גאַנצער; ניט־אומקאָמפּלעטער *книжн.*; ~ое собра́ние сочине́ний א ניט־פולער זאַמלונג פון ווערק; ~ый серви́з סער־ ניט־פולע; 2. (*не составляющий комплекта*) באַזונדערער, באַזונדערע [איינצלנע] בענד(ער); ~ые тома́ איינצלנער; 3. (*разобщённый*) צעשפּליטערטער, אומגעייניקטער

разро́знить *сов.* (*коллекцию и т. п.*) מאַכן ניט פול

разруба́ть *несов.*, **разруби́ть** *сов.* צעהאַקן, צעשפּאַלטן*

разруга́ть *сов. разг.* אויסזידלען; (*дать неодобрительный отзыв о чём-л.*) מאַכן טיל־טעל, צו נישט מאַכן (פון)

разрумя́ни||ть *сов.* צעפלאַמען, פאַררייטלען; моро́з ~л щёки дете́й דער פראָסט האָט די קינדער צעפלאַמט [פאַ־ רייטלט] די בעקלעך; ~ться *сов.* צעפלאַמט ווערן*, פאַ־ רייטלען זיך

разру́ха *ж* כורבן ם; хозя́йственная ~ דער ווירט־ שאַפטלעכער כורבן

разруша́ть(ся) *несов. см.* разру́шить(ся)

разруше́ние *с* צעשטערונג ‖, רויני́רונג ‖

разруши́тельн||ый כאָרעוומאַכנדיקער, צעשטערנדיקער; ~ое де́йствие רויני́רנדיקע ווירקונג

разру́шить *сов.* 1. כאָרעוו מאַכן, רויני́רן, צעשטערן; взрыв разру́шил центр го́рода דער אויפרײַס האָט צע־ שטערט [כאָרעוו געמאַכט] דעם צענטער פון דער שטאָט; ~ хозя́йство [эконо́мику] רויני́רן די ווירטשאַפט; 2. (*сломать, снести*) צעוואַלגערן, צענעמען*; ~ ста́рые постро́йки צענעמען* אַלטע° געבײַדעס; 3. (*причинить вред*) מאַכן א טעל, רויני́רן דאָס געזונט; ~ здоро́вье רויני́רן; 4. (*сгубить*) צעשטערן, מאַכן צו נישט; פונעם געזונט; ~ семью́ צעוואַלגערן די פאַמיליע, פאַרניכטן; ~ся *сов.* 1. (*превратиться в развалины*) צעשטערט ווערן*, כאָ־ רעוו ווערן*; (*рухнуть тж.*) אײַנפאַלן*; 2. (*прийти в упадок*) רויני́רט ווערן*, כאָרעוו ווערן*; 3. (*не осуществиться*) צעשטערט ווערן*, צו נישט ווערן*

разры́в *м* 1. (*на части*) דאָס צערײַסן זיך; (*пряжи и т. п.*) איבערײַסונג ‖ ־ען; (*котла, снаряда*) דאָס אויפ־ רײַסן זיך; испыта́ние материа́лов на ~ *тех.* דער אויס־ פּרוּוו פון מאַטעריאַלן אַף איבערײַסונג; 2. (*промежуток, отверстие*) ריס ם ־ן; в ~е облако́в показа́лось со́лнце אינעם ריס צווישן די וואָלקנס האָט זיך באַוויזן די זון; сократи́ть ~ ме́жду во́инскими частя́ми קלענער מאַכן די דיסטאַנץ צווישן די מיליטער־טיילן; ликвиди́ровать ~ в ли́нии фро́нта ליקווידירן דעם דורכבראָך פון דער פראָנט־ליניע; 3. *мед.* פּלאַצונג ‖ ־ען; ~ се́рдца האַרץ־פּלאַצונג ‖; 4. (*отсутствие связи*) אײַנרײַס ם; ~ ме́жду тео́рией и пра́ктикой אן אײַנרײַס צווישן דער טעאָריע און דער פּראַקטיק; 5. (*прекращение связей*) איבערײַסן ז; (*с кем-л.*) אײַנרײַס ם, צערײַס ם; ~ дипломати́ческих отноше́ний דאָס איבערײַסן די דיפּלאָ־ מאַטישע באַציִונגען; ~ ме́жду ни́ми был неизбе́жен אן אײַנרײַס צווישן זיי איז געווען אומפאַרמײַדלעך

разрыва́ть^1 *несов. см.* разорва́ть

разрыва́ть^2 *несов. см.* разры́ть

разрыва́ться *несов. см.* разорва́ться

разрывно́й *воен.* אויפרײַס־; ~ снаря́д אויפרײַס־סנאַ־ ריאַד ם ־ן

разрыда́ться *сов.* צעיאָמערן זיך, צעקלאָגן זיך

разры́ть *сов.* 1. צעגראָבן*; 2. *разг.* (*привести в беспорядок*) צעריען, צעקידען

разрыхли́ть *сов.*, **разрыхля́ть** *несов.* לויז צעשיטערן, ווייך מאַכן, מאַכן

разря́д^1 *м* 1. (*группа*) קאַטעגאָריע ‖ ־ס, טיפּ ם ־ן, סאָרט ם ־ן; 2. (*степень квалификации*) ראַזריאַד ם ־ן; 3. *мат.* ראַנג ם ־ען

разря́д^2 *м эл.* אויסלאָדונג ‖ ־ען

разряди́ть^1 *сов. разг.* (*нарядить*) אויספּוצן, אויס־ טראָצלען

разряди́ть^2 *сов.* 1. (*оружие, прибор*) אויסלאָדן*; ~ ружьё אויסלאָדן* די ביקס; ~ в кого́-л. револьве́р אויסשיסן* אין עמעצן אַלע קוילן פונעם רעוואָלווער; 2. *перен.*: ~ атмосфе́ру לינדערן די אַטמאָספער

разряди́ться^1 *сов. разг.* (*нарядиться*) אויספּוצן זיך, אויסטראָצלען זיך

разряди́||ться^2 *сов.* 1. *эл.* אויסלאָדן* זיך, אויסגעלאָדן ווערן*; 2. *перен.*: атмосфе́ра ~лась די אַטמאָספער איז געלינדערט געוואָרן

разря́дка *ж* 1. (*облегчение, ослабление, смягчение*) אנטשפאַנונג ‖, לינדערונג ‖; ~ междунаро́дной напряжённости די אנטשפאַנונג אין דער צווישנפעלקערלעכער לאַגע; 2. *полигр.* שפּאַציע ‖

разря́дник[1] *м эл.* אויסלאָדער מ ־ס

разря́дник[2] *м разг.* (*спортсмен*) ראַזריאַדניק מ ־עס

разряжа́ть[1] *несов. см.* разряди́ть[1]

разряжа́ть[2] *несов. см.* разряди́ть[2]

разряжа́ться[1] *несов. см.* разряди́ться[1]

разряжа́ться[2] *несов. см.* разряди́ться[2]

разубеди́‖ть *сов.* (*кого-л.*) אָפּנעמען* די איבערצײַגונג (בא); мой аргуме́нты его́ не ~ли מײַנע אַרגומענטן האָבן ניט געקענט צווינגען אים איבערבײַטן זײַן איבערצײַגונג; ~ться *сов.* איבערבײַטן* די איבערצײַגונג; он ду́мал, что э́то легко́, но вско́ре ~лся ער האָט געמיינט, אַז דאָס איז גרינג, אָבער ער האָט זיך באַלד איבערצײַגט, אַז ער איז ניט (געווען) גערעכט

разубежда́ть(ся) *несов. см.* разубеди́ть(ся)

разува́ть(ся) *несов. см.* разу́ть(ся)

разуве́р‖ить *сов.* (*кого-л.*) אָפּנעמען* די זיכערקײַט (בא) [דעם גלויבן]; ~иться *сов.* (в *предл.*) אויפהערן גלייבן (אין), אָנווערן* די עמונע [די זיכערקײַט] (אין); он ~ился во всём, да́же в своём лу́чшем дру́ге ער האָט אויפגעהערט גלייבן אין וואָס־ניט־איז, ער האָט אפילע אָנגעוואָרן די זיכערקײַט אין זײַן בעסטן פרײַנט

разуверя́ть(ся) *несов. см.* разуве́рить(ся)

разузнава́ть *несов.*, **разузна́ть** *сов. разг.* דערוויסן* זיך, געוואָר ווערן*

разукра́сить *сов. разг.* באַפּוצן, אויספּוצן; (*узорами и т. п.*) אויסצירן

разукрупни́ть *сов.*, **разукрупня́ть** *несов. разг.* פאַרקלענערן די גרייס (פון); (*области, районы и т. п.*) צעטיילן

ра́зум *м* 1. *филос.* פאַרנונפט ‖; торжество́ ~а דער ניצחון פון פאַרנונפט; 2. (*ум, интеллект*) סייכל מ, פאַרשטאַנד מ; поня́ть ~ом באַנעמען* מיטן סייכל

разуме́ть *несов.* 1. (под *тв.*) מיינען (מיט), פאַרשטיין* (מיט); 2. (*вин.*) *уст.* פאַרשטיין*; ◇ сы́тый голо́дного не разуме́ет א זאַטער קען ניט פאַרשטיין קיין הונגעריקן; ~ся *несов.* 1. (под *тв.*) געמיינט ווערן* (מיט), פאַרשטאַנען ווערן*; 2.: разуме́ется *в знач. вводн. слова* פאַרשטייט זיך; (*в утвердительном ответе тж.*) אוואַדע; само́ собо́й разуме́ется זעלבסטפאַרשטענדלעך; он, разуме́ется, то́же придёт ער וועט, פאַרשטייט זיך, אויך קומען

разу́мн‖ый 1. (*обладающий разумом*) פאַרנונפטיקער; есть ли на други́х плане́тах ~ые существа́? צי זײַנען דאָ פאַרנונפטיקע באַשעפענישן אויף אַנדערע פּלאַנעטן?; 2. (*рассудительный*) °קלוגער, געשײַטער, פאַרשטאַנדיקער; ~ый ребёнок אַ קינד אַ באַרדאַס; 3. (*целесообразный*) גלײַכער, לאָגישער; פאַרנונפטיקער *книжн.*; ~ое реше́ние אַ גלײַכער באַשלוס; сейча́с са́мое ~ое... איצט וואָלט געווען דאָס גלײַכסטע...

разу́ть *сов.* (*кого-л.*) אַראָפּ־, אויסטאָן* די שיך (דאַט.); ~ся *сов.* אויסטאָן* (די שיך) די שטיוול ציִען* (דאַט.)

разу́чивать(ся) *несов. см.* разучи́ть(ся)

разучи́ть *сов.* פאַרלערנען, אויסלערנען; ~ но́вую пе́сню אויסלערנען אַ נײַע ליד

разучи́‖ться *сов.* (+ *инф.*) אָפּגעוווינען זיך; פאַרגעסן* ווי־אַזוי; он ~лся рисова́ть ער האָט זיך אָפּגעוווינט מאָלן; ער האָט פאַרגעסן ווי־אַזוי צו מאָלן

разъеда́ть *несов. см.* разъе́сть

разъедини́ть *сов.* 1. (*отделить*) אָפּטיילן; (*разлучить*) צעשיידן; 2. (*говорящих по телефону*) איבעררײַסן*; ~ся *сов.* 1. אָפּטיילן זיך, פאַנאַנדערנעמען* זיך; 2. (*потерять связь*) צעשיידט ווערן*

разъе́зд *м* 1. (*гостей, зрителей*) דאָס צעפאָרן זיך; 2. *мн.* (*поездки*) (אַרומ)פאָרן ‖; он всегда́ в ~ах ער איז שטענדיק אין וועג, האַלט אין איין אַרומפאָרן; 3. *ж.-д.* וועג־צעשייד מ ־ן; (*остановка*) ראַזיעזד מ ־ן; 4. *воен.* רײַטער־פּאַטרול מ ־ן

разъезжа́ть *несов.* אומפאָרן*, אומרײַזן; ~ся *несов. см.* разъе́хаться

разъе́сть *сов.* צעעסן*, אויסעסן*

разъе́хаться *сов.* 1. (*уехать*) צעפאָרן* זיך; го́сти разъе́хались די געסט זײַנען זיך צעפאָרן; 2. (*проехать, не задев*) פאַנאַנדערפאָרן* זיך, אויסמײַדן* זיך; маши́ны не мо́гут ~ на тако́м у́зком мосту́ די מאַשינען קאָנען זיך ניט אויסמײַדן אויף אַזאַ שמאָלער בריק; 3. (*не встретиться*) אויספעלן זיך; 4. (*перестать жить вместе*) צעשיידן זיך; (*о супругах*) ווערן* אויס שכנים; 5. *разг.* (*скользя, разойтись*) צעפאָרן* זיך; коньки́ разъе́хались, и он упа́л די גליטשערס זײַנען זיך צעפאָרן, און ער איז געפאַלן; 6. *разг.* (*разорваться*) צעקריכן*

разъярённый צעווילדעוועטער, מאַלערעציכעדיקער

разъяри́ть *сов.* אַרײַנברענגען* אין דער רעציכע, צערייצן; ~ся *сов.* צערייצט ווערן*, אַרײַן אין רעציכע

разъясне́ние *с* דערקלערונג ‖; пи́сьменное ~ א שריפטלעכע דערקלערונג, דערקלער־דאָקומענט מ ־ן

разъясни́ть *сов.* דערקלערן, קלאָר מאַכן; ~ся *сов.* אויסקלאָרן זיך, קלאָר ווערן*

разъясня́ть(ся) *несов. см.* разъясни́ть(ся)

разыгра́ть *сов.* (*вин.*) 1. (*исполнить*) פאָרשפּילן; (*пьесу тж.*) אופירן; 2.: ~ дебю́т *шахм.* דורכפירן דעם דעביוט; 3. (*в лотерею*) פאַנאַנדערשפּילן; 4. (*притвориться*) מאַכן דעם אָנשטעל (פון); ~ простачка́ מאַכן דעם אָנשטעל פון אַ טאָם; он разыгра́л удивле́ние ער האָט געמאַכט דעם אָנשטעל, אַז ער איז פאַרחידעשט; 5. *разг.* (*одурачить*) טרײַבן* שפּאַס [קאַטאָוועס] (מיט); ло́вко мы их разыгра́ли? גוט האָבן מיר זיי אָפּגענאַרט?; גוט האָבן מיר מיט זיי שפּאַס געטריבן?; ◇ ~ дурака́ בלײַבן* צום נאַר

разыгра́‖ться *сов.* 1. (*о детях*) אַרײַנלאָזן* זיך אין די שפּילן, פאַרשפּילן זיך; (*расшалиться*) צעשטיפן זיך; 2. (*начать играть непринуждённо*) אײַנשפּילן זיך; (*об актёре тж.*) אַרײַן אין דער ראָל; 3. (*проявиться с силой*) צעשפּילן זיך; стра́сти ~лись ס'האָבן זיך צעשפּילט די געבליטן; бу́ря ~лась ס'האָט זיך צעשפּילט אַ שטורעם [צעבושעוועט]; ~лись не́рвы די נערוון האָבן זיך צעשרויפט; 4. (*о событиях*) אָפּשפּילן זיך; (*о сражении*) אופשטורעמען

разы́грывать(ся) *несов. см.* разыгра́ть(ся)

разыска́ть *сов.* אָפּזוכן, געפינען*; (*подобрать*) אויסזוכן; ~ся *сов.* אָפּזוכן זיך

разы́скивать *несов.* זוכן; ~ся געזוכט ווערן*

рай *м* גאַניידן מ ־ס; земно́й ~ אַן ערדישער [אַן עמעסער] גאַניידן

райисполко́м *м* (райо́нный исполни́тельный комите́т) ראַי־אויספּירקאָם מ ־ען (ראַיאָנישער אויספּיר־קאָמיטעט)

райко́м *м* (райо́нный комите́т) ראַיקאָם מ ־ען (ראַיאָנישער קאָמיטעט); ~ комсомо́ла דער ראַיקאָם פֿון קאָמיוג

райо́н *м* ראַיאָן מ ־ען; Гага́ринский ~ Москвы́ דער גאַגאַרין־ראַיאָן פֿון מאָסקווע, מאָסקווער ראַיאָן אַף גאַגאַרינס נאָמען; в трёх ~ах на́шей о́бласти начался́ сеноко́с אין דרײַ ראַיאָנען פֿון אונדזער געגנט האָט זיך אָנגעהויבן דער היישניט; хлопкосе́ющие ~ы страны́ די בוימוואָל־ראַיאָנען פֿונעם לאַנד; се́верные ~ы СССР и Кана́ды די צאָפֿנדיקע ראַיאָנען [טעריטאָריעס] פֿון ססר און קאַנאַדע; бой в ~е Берли́на די שלאַכטן הינטער בערלין; в ~ бе́дствия вы́ехала коми́ссия אין ראַיאָן [אַפֿן אָרט] פֿון דער קאַטאַסטראָפֿע איז אַרויסגעפֿאָרן אַ קאָמיסיע

райони́рование *с* ראַיאָנירונג װ

райони́ровать *сов. и несов.* ראַיאָנירן

райо́нн||ый ראַיאָנ(יש)ער, ראַיאָן־; ~ая больни́ца ראַיאָנ(יש)ער שפּיטאָל; ~ые состяза́ния ראַיאָן־פֿאַרמעסטונגען מצ.

ра́йск||ий גאַניידן־, גאַניידנדיקער; ~ая жизнь אַ לעבן ווי אין גאַניידן

рак[1] *м* 1. *зоол.* ראַק מ ־עס, קרעבס מ ־ן; 2.: тро́пик Ра́ка צאָפֿן־טראָפּיק מ; ◇ кра́сный как ~ רויט ווי אַ צוויק; я ему́ покажу́, где ~и зиму́ют! ער וועט מיך האָבן צו געדענקען!

рак[2] *м мед.* ראַק מ, קאַנצער מ

раке́т||а[1] *ж* ראַקעטע װ ־ס; освети́тельная ~а שײַן־ראַקעטע װ ־ס; косми́ческая ~а קאָסמישע ראַקעטע; ◇ ~а-носи́тель סאַטעליט־טרעגער מ ־ס, ספּוטניק־טרעגער מ ־ס

раке́та[2] *ж спорт. см.* раке́тка

раке́тка *ж спорт.* ראַקעטקע װ ־ס; *(для насто́льного те́нниса тж.)* הילקע װ ־ס

раке́тница *ж* ראַקעטן־לאָזער מ ־ס, ראַקעטן־פּיסטאָלעט מ ־ן; ראַקעטניצע װ ־ס *разг.*

раке́тн||ый ראַקעטן־; ~ое ору́жие ראַקעטן־וואָפֿן ז, מ; ~ые войска́ ראַקעטלער־טיילן מצ.

ракетодро́м *м* ראַקעטאָדראָם מ ־ען

раке́тчик *м* ראַקעטלער מ =

ра́ковина *ж* 1. *(живо́тного)* מושל װ ־ען; морска́я ~ יאַם־מושל װ ־ען, מויערקעפּל ז ־עך; ~ ули́тки שנעקמושל װ ־ען, די מושל פֿון אַ שנעק; 2.: ушна́я ~ אויערמושל מ ־ען; 3. *(под кра́ном)* אָפּגאָס־בעקן מ ־ס; ~ засори́лась דער אָפּגאָס איז פֿאַרשטאָפּט געוואָרן; 4.: оркестро́вая ~ סאָד־עסטראַדע װ ־ס, אָרקעסטער־עסטראַדע װ

ра́ков||ый[1] פֿון ראַקעס *после сущ.*; ~ые ше́йки העלדזלעך פֿון ראַקעס

ра́ков||ый[2] *мед.* ראַק־; ~ая о́пухоль ראַקגעשוועל ז ־ן, ראַקטומאָר מ ־ס

раку́рс *м* ראַקורס מ

ра́м||а 1. *ж* ראַם װ ־ען, רעם װ ־ען; карти́на в ~е אַ בילד אין ראַם [רעם]; дверна́я ~а טיר־רעם װ ־ען; 2. *(око́нный переплёт)* פֿענצטער ז =; двойны́е ~ы טאָפּלפֿענצטער מצ., צווייענדיקע פֿענצטער

ра́мк||а *ж* 1. רעמל ז ־עך; 2. *мн. перен.* ראַמען מצ., גרענעצן מצ.; в ~ах зако́на אין די ראַמען פֿונעם געזעץ; э́то выхо́дит за ~и на́шей зада́чи דאָס איז אויסער די ראַמען פֿון אונדזער אויפֿגאַבע; в ~ах на́ших возмо́жностей אין די ראַמען [אין די גרענעצן] פֿון אונדזערע מעגלעכקייטן; 3. *радио* רעם־אַנטענע װ ־ס

ра́мочн||ый רעם־; ◇ ~ая анте́нна *см.* ра́мка 3

ра́мпа *ж театр.* ראַמפּע װ

ра́на *ж* וווּנד װ ־ן; *перен. (боль, оби́да) тж.* ווייטיק מ

ранг *м* ראַנג מ ־ען; капита́н пе́рвого ~а קאַפּיטאַן פֿון ערשטן ראַנג; диплома́т в ~е посла́ אַ דיפּלאָמאַט אינעם ראַנג פֿון אַן אַמבאַסאַדאָר

ра́нее *см.* ра́ньше

ране́ние *с* פֿאַרוווּנדונג װ

ра́нен||ый 1. פֿאַרוווּנדעטער; ~ый бое́ц פֿאַרוווּנדעטער שלאַכטמאַן; перевяза́ть ~ую но́гу פֿאַרבאַנדאַזשירן דעם פֿאַרוווּנדעטן פֿוס; 2. *в знач. сущ. м* פֿאַרוווּנדעטער מ ־טע..

ра́нец *м (шко́льный)* רענצל ז ־עך; *(солда́тский)* ראַנעץ מ (מצ. ראַנצעס)

рани́мый פֿאַרוווּנדלעכער

ра́ни||ть *сов. и несов.* פֿאַרוווּנדן; *перен. тж.* *פֿאַרשאַפֿן ווייטיק; ~ть в плечо́ פֿאַרוווּנדן אין אַקסל; его́ ~ло оско́лком אים האָט פֿאַרוווּנדעט אַ שפּליטער; его́ слова́ ~ли меня́ бо́льно זײַנע ווערטער האָבן מיר פֿאַרשאַפֿט שטאַרקן ווייטיק

ра́нн||ий פֿריִער; ~яя весна́ אַ פֿריִער פֿרילינג; ~ие о́вощи פֿרי גאָרטנוואַרג; ~им у́тром גאַנצפֿרי; ◇ ~ее средневеко́вье פֿרי־מיטלאַלטער מ, פֿריִער מיטלאַלטער; (он) из молоды́х, да ~ий (ער) האָט צו פֿרי אָנגעהויבן

ра́но 1. *нареч.* פֿרי; ~ встава́ть *פֿרי אויפֿשטיין; ~ у́тром סאַמע אינדערפֿרי; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז פֿרי; бы́ло ещё ~ ס׳איז נאָך געווען פֿרי; у́жинать ~ ס׳איז (נאָך) פֿרי צו עסן וועטשערע; мо́жно начина́ть? — Ра́но! מע מעג אָנהייבן? — ס׳איז נאָך (צו) פֿרי!; ◇ ~ или по́здно פֿריִער צי שפּעטער; ра́ным-~ גאַנצפֿרי

рант *м* (זויל)קאַנט מ ־ן; ~**ово́й** געקאַנטעוועטער; ~ова́я о́бувь געקאַנטעוועטע שיך

рантье́ *м нескл.* ראַנטיע מ ־ען

рань *ж разг.*: в таку́ю ~ אַזוי פֿרי, אין אַזאַ פֿאַרטאָג

ра́ньше *сравн. ст. от нареч.* ра́но 1. פֿריִער; я вста́ну ещё ~ איך וועל נאָך פֿריִער אויפֿשטיין; 2. *(до како́го-л. моме́нта)* ביז, פֿאַר; ~ сро́ка פֿאַרן [ביזן] טערמין; ~ чем ביז, איידער; ~ чем он придёт ביז (איידער) ער וועט קומען; 3. *(пре́жде друго́го)* פֿאַר, פֿריִער; я бу́ду там ~ вас איך וועל דאָרט זײַן פֿאַר [פֿריִער פֿון] אײַך; 4. *(в пре́жнее вре́мя)* פֿריִער, אַמאָליקע יאָרן [צײַטן]; ~ мы ре́дко встреча́лись פֿריִער פֿלעגן מיר זיך זעלטן באַגעגענען; ~ здесь была́ ме́льница אַמאָליקע יאָרן איז דאָ געווען אַ מיל; ◇ ~ вре́мени פֿאַר דער צײַט; не́чего беспоко́иться ~ вре́мени ס׳איז איבעריק [מע דאַרף ניט] באַאומרויִקן זיך פֿאַר דער צײַט

рапи́ра *ж* ראַפּיר װ ־ן, פֿעכט־שפּיז װ ־ן

ра́порт *м* ראַפּאָרט מ ־ן; *(отчёт тж.)* באַריכט מ ־ן; отда́ть ~ ראַפּאָרטירן, *אָפּגעבן אַ ראַפּאָרט; приня́ть ~ *אָפּנעמען [אויסהערן] אַ ראַפּאָרט

рапортова́ть *сов. и несов.* ראַפּאָרטירן; *(сообщи́ть тж.)*

מעלדן*; ~ о досро́чном оконча́нии строительства מעלדן*, אז די בויונג איז פאַרענדיקט פאַרן טערמין; די פאַרטערמיניקע פאַרענדיקונג פון דער בויונג

рапсо́дия *ж муз.* ראַפּסאָדיע || ס־

ра́са *ж* ראַסע || ס־

рас||и́зм *м* ראַסיזם מ; ~и́ст *м* ראַסיסט מ ן־; ~и́стский ראַסיסטישער; ~и́стские режи́мы ראַסיסטישע רעזשימען

раскабали́ть *сов.*, раскабаля́ть *несов.* פּרײַלאָזן*, אַנט-שקלאַפֿן

раска́иваться *несов.* כאַראָטע האָבן*; ~ в *чём-л.* כאַראָטע האָבן* [שלאָגן* זיך אַלכעט] אויף עפּעס

раскалённ||ый צעגליטער, אָנגעגליטער; ~ое желе́зо דאָס צעגליטע אײַזן; ~ая печь דער צעגליטער [דער אָנגעגליטער] אויוון; ~ый во́здух די צעהיצטע [די ברענדיקע] לופט

раскали́ть *сов.* אָנגליִען; ~ докрасна́ אָנגליִען ביז רויט [ביז פײַער־רויט]; ~ся *сов.* אָנגליִען זיך, אָנגעגליט ווערן*

раска́лывать(ся) *несов. см.* расколо́ть(ся)

раскаля́ть(ся) *несов. см.* раскали́ть(ся)

раскапри́зничаться *сов.* צעקאַפּריזעווען זיך

раска́пывать *несов. см.* раскопа́ть

раска́рмливать *несов. см.* раскорми́ть

раска́т *м* גערויש ז, געקנאַל ז; ~ гро́ма דונער־גע-קנאַל ז; ~ы сме́ха לאַך־קאַסקאַד מ

раската́ть *сов.* אויפֿראָלן, אויפֿוויקלען; (*тесто*) אויס-אויסוועלגערן, קאַטשען

раска́тистый: ~ гром א קנאַלנדיקער דונער; ~ смех קאַסקאַד־געלעכטער ז

раскати́ться *сов.* 1. (*набрать скорость*) פֿאַנאַנדערײַאָגן זיך; 2. (*покатиться в разные стороны*) פֿאַנאַנדערקײַקלען זיך; 3. (*раскатисто прозвучать*) אויפֿהילכן

раска́тывать *несов.* 1. *см.* раската́ть; 2. *разг.* (*разъезжать*) אַרומקאַטײַען

раскача́ть *сов.* 1. צעהוידען, צעוויגן; 2. *разг.* (*побудить к действию*) צעטאָרקען; ~ся *сов.* 1. צעהוידען זיך, צעוויגן זיך; 2. *разг.* (*выйти из состояния бездействия*) א ריר טאָן* זיך

раска́чива||ть *несов.* 1. *см.* раскача́ть; אײַן* האַלטן (אײַן) שאָקלען; 2. (*чем-л.*) (מיט) שאָקלען; ма́льчик ~л нога́ми, си́дя на де́реве דאָס ייִנגל האָט זיצנדיק אויפֿן בוים געשאָקלט מיט די פֿיס; ~ться *несов.* 1. *см.* раскача́ться; 2. *разг.* (*при ходьбе*) וואַקעווען זיך

раска́шляться *сов.* צעהוסטן זיך

раска́яние *с* כאַראָטע ||

раска́яться *сов.* [באַקומען*] כאַראָטע קריגן*; ~ в *чём-л.* כאַראָטע קריגן* [באַקומען*] אויף עפּעס, שלאָגן* זיך אַלכעט אויף עפּעס

расквартирова́ть *сов.* אײַנקוואַרטירן, צעשטעלן אויף קוואַר-טיר

расквита́ться *сов.* (с *тв.*) *разг.* 1. (מיט) קוויט ווערן*, 2. (*отомстить*) אָפּרעכענען זיך (מיט) צערעכענען זיך; (מיט)

раскида́||ть *сов.* 1. צעוואַרפֿן*; 2. *разг.* (*положить небрежно*) צעקידען; 3. *перен.* צעוואַרפֿן*, צעזייען; жизнь ~ла друзе́й по всей стране́ דאָס לעבן האָט צעזייט [צעוואָרפֿן] די כאַווערים איבערן גאַנצן לאַנד

раски́дист||ый צעצווײַגטער, ברייט; ~ое де́рево א ברייט צעצווײַגטער בוים

раски́дывать *несов.* 1. *см.* раскида́ть; 2. *см.* раски́нуть; ~ся *несов. см.* раски́нуться

раски́ну||ть *сов.* 1. (*развести в стороны*) צעשפּרייטן; ~ть ру́ки צעשפּרייטן די הענט; 2. (*разостлать*) אויסשפּרייטן; 3. (*разместить*) צעוואַרפֿן*; фи́рма ~ла свой мага́зины по всей стране́ די פֿירמע האָט צעוואָרפֿן אירע מאַגאַזינען איבערן גאַנצן לאַנד; 4. (*палатку, лагерь*) אויפֿשטעלן; ◇ ~ть умо́м א שײַער טאָן* די גע-הירן; ~ться *сов.* צעשפּרייטן זיך; *перен.* אויסשפּרייטן זיך; ~ться на дива́не צעשפּרייטן זיך [צעלייגן זיך] אויפֿן די-וואַן; широко́ ~лись поля́ די ברייט זײַנען אויסגעשפּרייט פֿעלדער

расклад||но́й צונויפֿלייג-, צעלייג-; ~а́я крова́ть צעלייג-בעט ז ן־

раскладу́шка *ж разг.* צעלייגבעטל ז ־עך

раскла́дывать *несов. см.* разложи́ть 1, 2, 3, 4; ~ся *несов. см.* разложи́ться 1

раскла́ниваться *несов.*, раскла́няться *сов.* פֿאַרנייגן זיך (פֿאַר); (*при встрече тж.*) גריסן זיך (מיט); (*друг с другом*) גריסן זיך

расклева́ть *сов.* 1. (*продырявить клювом*) צעפּיקן, אויספּיקן; 2. (*съесть всё — о птицах*) אויפֿפּיקן, אויספּיקן

раскле́ивать(ся) *несов. см.* раскле́ить(ся)

раскле́ить *сов.* (*афиши и т. п.*) צעקלעפּן, אויפֿקלעפּן; ~ся *сов.* 1. פֿאַנאַנדערקלייען זיך, צעפּאָרן* זיך; 2. *разг.* (*заболеть*) זײַן* ניט מיט אַלעמען

расклепа́ть *сов.* אָפּניטעווען; ~ся *сов.* אָפּניטעווען זיך, פֿאַנאַנדערניטעווען זיך

раскова́ть *сов.* 1. (*лошадь*) אָפּקאָווען; 2. (*узника и т. п.*) צעברעכן* עמעצנס קייטן, באַפֿרײַען פֿון די קייטן; ~ся *сов.* (*о лошади*) אָפּקאָווען זיך

раско́л *м* 1. שפּאַלטונג ||; 2. *рел.* (*в России 17 в.*) ראַסקאָל מ

расколо́ть *сов.* 1. צעהאַקן, צעשפּאַלטן*; (*орех*) צע-קנאַקן; 2. *перен.* שפּאַלטן*; ~ еди́нство די איינ-היט(לעכקײַט) שפּאַלטן*; ~ся *сов. прям. и перен.* צעשפּאַלטן* זיך, צעשפּאָלטן ווערן*; ~ся на группиро́вки צעשפּאַלטן* זיך אויף [אין] גרופּירונגען

раско́льни||к *м* 1. = שפּאַלטלער מ; 2. *рел.* ראַסקאָל-ניק מ ־עס; ~ческий 1. שפּאַלטלערישער; ~ческая поли́тика שפּאַלטלערישע פּאָליטיק; 2. *рел.* ראַסקאָלניקישער

раскопа́ть *сов.* 1. (*сделать глубже, шире*) צעגראָבן*; 2. (*копая, найти*) אויפֿגראָבן*; *перен. разг.* אויסגראָבן*; 3. (*произвести раскопки*) פֿאַנאַנדערגראָבן*

раско́пки *мн.* פֿאַנאַנדערגראָבונגען מצ.

раскорми́ть *сов.* אויספּאַשען

раско́сы||й: ~е глаза́ קאָסע צעשטעלטע אויגן

раскоше́ливаться *несов.*, раскоше́литься *сов. разг.* (צע)עפֿענען דעם בײַטל

раскра́дывать *несов. см.* раскра́сть

раскра́ивать *несов. см.* раскрои́ть

раскра́с||ить *сов.* אויסקאָלירן, (אויס)פֿאַרבן; ~ить карти́нки אויסקאָלירן די בילדער; ~ка *ж* 1. אויסקאָלירונג ||, אויספֿאַרבונג ||; 2. (*расцветка*) באַפֿאַרבונג ||, קאָ-ליר מ

раскрасне́||ться *сов.* צעפֿלאַמט ווערן*; она́ ~лась זי האָט זיך איר געשטעלט די, איז צעפֿלאַמט געוואָרן [אין געזיכט] פֿאַרב אויף די באַקן

раскра́сть *сов.* *צעגאַנווע(נע)ן

раскра́шенный אויסגעפּאַרבטער, אויסגעקאָלירטער

раскра́шивать *несов. см.* раскра́сить

раскрепости́ть *сов.* באַפרײַען, אַנטשקלאַפן; ~ся *сов.* *אַנטשקלאַפט ווערן*, פרײַ ווערן

раскрепоща́ть(ся) *несов. см.* раскрепости́ть(ся)

раскритикова́ть *сов.* שאַרף קריטיקירן

раскрича́ться *сов.* *צעשרײַען זיך, צעגוואַלדעווען זיך; (*на кого-л.*) (אויף) ארופּוואַרפן* זיך מיט צעשרײַען* זיך א געשריי (אויף)

раскрои́ть *сов.* 1. *צעשנײַדן; ~ матéрию на плáтье *צעשנײַדן* א קלייד; 2. (*разрубить, рассечь*) *צעשפּאַלטן; ~ чéреп צעשפּאַלטן* [פּלעטן] דעם קאָפּ

раскро́й *м*, ~ка *ж* I צעשנײַדן

раскроши́ть *сов.* צעקרי׳של(ל)ען, צעברעקלען; ~ся *сов.* צעקרי׳של(ל)ען זיך, צעברעקלען זיך

раскрути́ть *сов.* 1. (*развить, распустить*) אָפּוויקלען, אויפוויקלען; ~ верёвку אויפוויקלען א שטריק; 2. (*заставить вращаться*) צום* ברענגען, פאַנאַנדערדרייען, אַנדרייען; ~ся *сов.* 1. (*развиться, распуститься*) אָפּ- אויפוויקלען זיך, וויקלען זיך; 2. (*прийти во вращение*) אַנהייבן* דרייען זיך

раскру́чивать(ся) *несов. см.* раскрути́ть(ся)

раскрыва́ть(ся) *несов. см.* раскры́ть(ся)

раскры́ть *сов.* 1. (*открыть*) אויפמאַכן, אויפעפענען; (*распахнуть*) צעעפענען; ~ я́щик столá אויפעפענען צעעפענען דעם שופלאָד [אויפמאַכן]; ~ ворóта דעם טויער; ~ стáвни די לאָדנס [צעעפענען] אויפמאַכן; ~ кни́гу צעעפענען דעם בוך (אויפ)עפענען; ~ рот דאָס מויל; ~ пакéт דעם פּאַקעט [אויפּכּאַסמענען*] אויפעפענען; 2. (*обнажить*) אָפּדעקן; (*часть тела тж.*) אַנטבלויזן; 3. (*рассказать, доверить*) אויפדעקן, אַנטפּלעקן; ~ *кому-л.* тáйну פאַר עמעצן [אַנטפּלעקן] אויפדעקן א סאָד; 4. (*найти путём исследования*) אַנטדעקן; 5. (*обнаружить, разоблачить*) אויפדעקן; ~ зáговор די אויפדעקן [ארויסברענגען*] פאַרשוועררונג; ◇ ~ *чью-л.* игрý אף דער ליכטיקער שײַן [עמעצנס הינטערגעדאַנקען] עמעצנס [קרומע גענג]; ~ дýшу пéред *кем-л.* דאָס (אויפ)עפענען דאָס האַרץ (פאַר) עמעצן; ~ся *сов.* 1. (*открыться*) אויפעפע- נען זיך, אויפמאַכן זיך; (*распахнуться*) צעעפענען זיך; 2. (*обнажиться*) בלײַבן* אָפּגעדעקט, אָפּדעקן זיך; (*о части тела тж.*) *אַנטבלויזט ווערן; 3. (*открыться взору*) באַווײַזן* זיך (פאַר אַנטפּלעקן זיך, אויפעפענען זיך די אויגן); *перен.* (*стать доступным*) עפענען זיך, *ווערן אָפן; пéред ним раскры́лся мир искýсства פאַר אים האָט זיך געעפנט [איז געוואָרן אָפן] די וועלט פון קונסט; 4. (*рассказать откровенно*) (אויפ)עפענען דאָס האַרץ; 5. (*выявиться*) אויפדעקן זיך, אויפגעדעקט ווערן*; раскры́лись злоупотреблéния ס'זײַנען ארויסגעבראַכט גע- וואָרן אף דער ליכטיקער שײַן מיסברויכן; в э́том раскры́лся егó талáнт אין אָט דעם האָט זיך אַנטפּלעקט אין אָט דעם איז קלאָר געוואָרן זײַן טאַ-, זײַן טאַלאַנט לאַנט

раскулáчивать *несов.*, **раскулáчить** *сов.* אַנטבאַלע- בּאָס(עווע)ן

раскупáть *несов.*, **раскупи́ть** *сов*, צעקויפן; кни́гу срáзу же раскупи́ли דעם בוך האָט מען גלײַך צעקויפט [צעכאַפּט (פון די הענט)]

раскýпоривать *несов.*, **раскýпорить** *сов.* (*бутылки*) עפענען, אויפקאָרקעווען

раскýривать *несов.* 1. *см.* раскури́ть; 2. *разг.* (*не спеша курить*) מעהאַנע זײַן* זיך מיט רייכערן

раскури́ть *сов.* פאַררייכערן, *אָנצינדן; он никáк не мог ~ трýбку ער האָט אָנגעצונדן די פּיפּקע און פאַר- רייכערן זיך, נאָר זי האָט אלץ ניט געוואָלט ברענען

раскуси́||ть *сов.* 1. צעהריזן*, *צעבײַסן; 2. *разг.* (*распознать*) רעכט דערקענען; мы егó срáзу ~ли מיר האָבן טייקעף דערקענט, וואָס פאַר א מענטש דאָס איז

раскýсывать *несов. см.* раскуси́ть 1

раскýтать *сов.* אָפּוויקלען; (*ребёнка и т. п. тж.*) אויסוויקלען; ~ся *сов.* אָפּוויקלען זיך, צעוויקלען זיך

раскýтывать(ся) *несов. см.* раскýтать(ся)

рáсов||ый ראַסע-, ראַסן-; ~ые при́знаки ראַסע-סימאָנים מצ.; ~ая дискримина́ция II ראַסן-דיסקרימינאַציע

распáд *м* ם צעפאַל, II צעפאַלונג; ~ колониáльной систéмы די צעפאַל [דער צעפאַלונג] פון דער קאָלאָניאַ- לער סיסטעם; радиоакти́вный ~ ראַדיאָאַקטיווע צעפאַ- לונג

распадáться *несов.* 1. *см.* распáсться; 2 (*на вин.; состоять*) טיילן זיך (אויף), *אַנטהאַלטן, באַשטיין (פון)

распáивать(ся) *несов. см.* распая́ть(ся)

распаковáть *сов.* אויפּפּאַק(עווע)ן, צעפּאַק(עווע)ן

распаковáться 1. צעפּאַק(עווע)ן זיך; 2. (*развязаться, развернуться*) אָפּפּאַק(עווע)ן זיך, צעפּאַק(עווע)ן זיך

распакóвывать(ся) *несов. см.* распаковáть(ся)

распáривать(ся) *несов. см.* распáрить(ся)

распáрить *сов.* צעפּאַרען; ~ся *сов.* צעפּאַרען זיך, צעפּאַרעט ווערן*

распáрывать(ся) *несов. см.* распорóть(ся)

распá||сться *сов.* צעפאַלן* זיך, *צעפאַלן ווערן; от удáра глы́ба льда ~лась на кускí פון עם זעץ איז די קריהע זיך צעפאַלן אף שטיקער; драмкружóк ~лся דער דראַמקרײַז איז זיך צעפאַלן

распахáть *сов.* אויפאַקערן; ~ цели́нý אויפאַקערן רוי- ערד

распáхивать[1] *несов. см.* распахáть

распáхивать[2] *несов. см.* распахнýть

распáхивать(ся) *несов. см.* распахнýть(ся)

распахнýть *сов.* 1. צעפראַלן, אויפפראַלן; ~ окнó צעפראַלן [אויפפראַלן] דאָס פענצטער; 2. (*одежду*) צע- שפּיליען; ~ся *сов.* 1. צעעפענען זיך, *אויפגעפראַלט ווערן; 2. (*о человеке*) אָפּשפּיליען זיך; (*о пóлах, об одежде*) צעשפּיליען זיך

распáшка *ж* II אויפאַקערונג

распашóнка *ж* I ־ך זויגקינד-העמדעלע

распая́ть *сов.* צעלייטן, אָפּלייטן; ~ся *сов.* אָפּלייטן זיך, צעלייטן זיך

распевáть *несов. разг.* זינגען*, האַלטן* אין איין זינגען

распекáть *несов. см.* распéчь

распеленáть *сов.* אויסווינדלען, אויסוויקלען; ~ся *сов.* אויסוויקלען זיך

распéться *сов.* 1. צעזינגען* זיך; 2. (*начать петь свободно*) אײַנזינגען* זיך

распечáтать *сов.* אויפעפענען, אויפּכּאַסמענען*; ~ письмó א בריוו [אויפּכּאַסמענען*] אויפעפענען; ~ся *сов.* אויפ- אויפקלעפּן זיך, געכּאַסמעט ווערן*

распеча́тывать(ся) *несов. см.* распеча́тать(ся)

распе́чь *сов. разг. (кого-л.)* געבן* דעם אויסזידלען, רעכטן פסק

распива́ть *несов. разг.* 1. *см.* распи́ть; 2. *(пить не спеша)* מעהאַנע זײַן* זיך, טרינקען* (אַזוי פאַמעלעכן) מיט טרינקען

распи́ливать *несов.*, **распили́ть** *сов.* צעזעגן

распина́ть *несов. см.* распя́ть; ~ся *несов. разг.* אײַנ־לייגן וועלטן

расписа́ни||е *с* רעשימע נ ־ס; *(движения транспорта тж.)* גראַפיק מ ־עס; ~е уро́ков די רעשימע פון די לימודים; по́езд пришёл то́чно по ~ю דער צוג איז אָנגעקומען פינקטלעך לויטן גראַפיק

расписа́ть *сов.* 1. *(выписать, переписать)* אַרויס־שרײַבן*; ~ ро́ли пье́сы אַרויסשרײַבן* די ראָלן פון דער פיעסע; 2. *(распределить)* פאַנאַנדערשרײַבן*; ~ по мину́там פאַנאַנדערשרײַבן* לויט די מינוטן; 3. *(красками)* באַמאָלן; 4. *разг. (описать, преувеличивая)* באַמאָלן, צעלייגן אף טעלערלעך

расписа́ться *сов.* 1. *(ставить подпись)* צעשרײַבן* זיך, אונטערשרײַבן* זיך, כאַסמענען* זיך; ~ под докуме́нтом אונטערשרײַבן* זיך אונטערן דאָקומענט; ~ в кни́ге почётных госте́й צעשרײַבן* זיך אין בוך פאַר ערן־געסט; ~ в со́бственном бесси́лии (מוזן*) אנערקענען די אייגענע מאַכטלאָזיקײַט; 2. (с *тв.*) *разг. (зарегистрировать брак)* פאַרעגיסטרירן זיך (מיט), צעשרײַבן* זיך (מיט)

распи́ск||а *ж* קוויטל ז ־עך, (כסימע־)צעטל מ ־ען; под ~у מיט [אונטער] א כסימע

расписно́й *разг.* באַמאָלטער

распи́сывать(ся) *несов. см.* расписа́ть(ся)

распи́ть *сов. разг.* אויסטרינקען* (צוזאַמען)

распиха́ть *сов.*, **распи́хивать** *несов. разг.* 1. *(растолкать)* פאַנאַנדערשטופן, צעשטופן; 2. *(рассовать)* צעשטעקן

распла́вить *сов.* צעשמעלצן*; ~ся *сов.* צעשמעלצן* זיך, צעשמאָלצן ווערן*

расплавля́ть(ся) *несов. см.* распла́вить(ся)

распла́каться *сов.* צעוויינען זיך; ~ навзры́д אויסברעכן* מיט א געוויין, צעיאָמערן זיך

распланирова́ть *сов.* אויספלאַנירן; אויספלאַנעווען *разг.*; ~ своё вре́мя אויספלאַנירן די צײַט

распланирова́ть *сов.* אויספלאַנירן; ~ сад אויספלאַנירן א סאָד

распласта́ть *сов.* 1. *(разрезать)* אופפלאַסטן, צע־שנײַדן*; 2. *(расплющить)* אײַנפלאַכן; 3.: ~ кры́лья צעשפרייטן די פליגל(ען); ~ся *сов.* אויסציִען* זיך

распла́т||а *ж* 1. דאָס צעצאָלן זיך; 2. *(возмездие)* אָפצאָלונג נ, אָפרעכענונג נ; נעקאָמע נ; э́то ~а за его́ преступле́ния דאָס איז אן אָפצאָלונג פאַר זײַנע פאַר־ברעכנס; наста́л час ~ы ס'איז געקומען די שאָ פון (נע־מען) נעקאָמע

расплати́ться *сов.*, **распла́чиваться** *несов.* (с *тв.*) 1. צעצאָלן זיך; ~ с долга́ми אָפצאָלן אַלע כויוועס; 2. *(отомстить)* נעקאָמע נעמען*, אָפרעכענען זיך (מיט) (פון); 3. *(понести наказание)* באַקומען* זײַן שטראָף; он распла́чивается за свою́ неосторо́жность ער באַקומט זײַן שטראָף [ער קומט אָפ] פאַר זײַן אומפאָרזיכטיקײַט

расплеска́ть *сов.* פאַרגיסן*, צעפליוסקען; ~ся *сов.* פאַרגיסן* זיך, צעפליוסקעט ווערן*

расплёскивать(ся) *несов. см.* расплеска́ть(ся)

расплести́ *сов.* צעפלעכטן*; ~сь *сов.* צעפלעכטן* זיך, צעפלאָכטן ווערן*; коса́ расплела́сь דער צאָפ האָט זיך צעפלאָכטן

расплета́ть(ся) *несов. см.* расплести́(сь)

расплоди́ть *сов.* פאַרמערן; *разг.* פאַרפלאָדיען; ~ся *сов.* 1. *(размножиться)* פאַרמערן זיך; *(о паразитах, грызунах и т. п.)* יאָווען זיך; 2. *перен. разг.* פאַרפלאָ־דיען זיך

расплыва́ться *несов. см.* расплы́ться

расплы́вчатый *прям. и перен.* צעשוואומענער, מעטוש־טעשער, אומקלאָרער

расплы́||ться *сов.* 1. צעפליסן* זיך; 2. *(утратить отчётливые очертания)* צעשוואומען ווערן*, מעטושטעש ווערן*; 3. *разг. (располнеть)* ארופנעמען* אף זיך לײַב; 4.: лицо́ его́ ~лось в улы́бке, по его́ лицу́ ~лась улы́бка איבער זײַן געזיכט האָט זיך צעגאָסן [האָט זיך אויסגעלייגט] א שמייכל

расплю́щивать(ся) *несов. см.* расплю́щиться

расплю́щить *сов.* פלאַך מאַכן, אײַנפלאַכן; *(раздавить)* צעפלעטשן; ~ся *сов.* פלאַך ווערן*, אײַנפלאַכן זיך

распознава́ть *несов.*, **распозна́ть** *сов.* דערקענען; *(определить — болезнь и т. п.)* באַשטימען

располага́ть[1] *несов. см.* расположи́ть

располага́||ть[2] *несов.* 1. *(тв.)* האָבן*, פאַרמאָגן, האָבן* אין רעשות; я не ~ю свобо́дным вре́менем איך האָב ניט [איך פאַרמאָג ניט] קיין פרײַע צײַט; ~йте мной איך בין אין אײַער רעשות; 2. (к *дат.*) אָנשטימען (אף), נייגיק מאַכן (צו); тишина́ в чита́льне ~ет к заня́тиям די שטילקײַט אין לייענזאַל שטימט אָן אף אַרבעטן, די שטיל־קײַט אין לייענזאַל מאַכט נייגיק צו אַרבעטן

располага́ться *несов. см.* расположи́ться

располага́ющий *(приятный)* ליבער, סימפאַטישער

располза́ться *несов.*, **расползти́сь** *сов.* 1. *(уползти)* צעקריכן* זיך; *(по земле)* צעפויזען זיך; 2. *разг. (о ткани и т. п.)* צעקריכן*; *(об одежде, обуви)* צע־פליקט ווערן*

располне́ть *сов. разг.* פול [דיק] ווערן*

расположе́ние *с* 1. צעשטעלונג נ; *(порядок тж.)* סיידער מ; запо́мнить ~ домо́в פאַרגעדענקען די צע־שטעלונג פון די הײַזער, פאַרגעדענקען, ווי שטייען [ווי זײַנען צעשטעלט] די הײַזער; 2. *воен.* דיסלאָקאַציע נ; פאָזיציעס מצ.; прони́кнуть в ~ проти́вника ארײַנדרינגען* אין דעם סוינעס פאָזיציעס; 3. *(симпатия)* וווילגענייגטקײַט נ; по́льзоваться *чьим-л.* ~м נויסע־כיין זײַן* בא עמעצן; 4. (к *дат.*; *склонность*) נעטיע נ ־ס, נייגונג נ; *(к болезни)* גענייגטקײַט נ; 5. *(настроение)* שטימונג נ, לוינע נ; ◇ ~ ду́ха שטימונג נ; быть в хоро́шем ~и ду́ха זײַן* אופגעלייגט, זײַן* אין א גוטער° שטימונג

располо́жен||ный 1. *(находящийся)* וואָס ליגט, וואָס געפינט זיך *после сущ.*; стадио́н ~ у са́мой реки́ דער סטאַדיאָן ליגט [געפינט זיך] האַרט באַם טײַך; 2. *(к кому-л.; питающий симпатию)* וווילגענייגטער; 3. *(к чему-л.; склонный)* געשטימטער; он тепе́рь не ~ писа́ть пи́сьма ער איז איצט ניט געשטימט [ס'איז בא אים איצט ניטאָ קיין שטימונג] צו שרײַבן בריוו; я не ~ шути́ть

ס'גייט מיר ניט אפן הארצן קיין שפּאַס; ребёнок óчень ~ к простýде דאָס קינד האָט א שטאַרקע גענײַגטקײַט צו פאַרקילונגען

расположи́ть *сов.* 1. צעשטעלן, אויסיידערן; ~ словá по алфави́ту צעשטעלן די ווערטער לויטן אַלעפבייס; 2. (*войска*) צעשטעלן; (*на фронте тж.*) דיסלאָצירן; 3.: ~ *кого-л.* к себé נויסע־כיין זײַן* בא עמעצן; э́тот слу́чай ещё бóльше расположи́л нас к немý אָט דער צופאַל האָט דערוועקט אין אונדז נאָך מער סימפּאַטיע צו אים; ~ общéственное мнéние в пóльзу *чего-л.* מאַכן די געזעלשאַפטלעכע מיינונג ווילגענייגט צו עפּעס

расположи́||ться *сов.* 1. אײַנאָרדענען זיך, פאַרנעמען* אַן אָרט; тури́сты ~лись отдыхáть в лесý די טוריסטן האָבן זיך אָפּגעשטעלט אף אָפּרו אין וואַלד; ~ться в крéсле אוועקזעצן זיך אין שטול; 2. (*о войсках на фронте*) דיסלאָצירן זיך, פאַרנעמען* א פּאָזיציע

распорóть *сов.* 1. צעטרענען; (*узор и т. п.*) אָפּטרענען; ~ плáтье צעטרענען דאָס קלייד; 2. (*разрезать, ранить*) אופטרענען, אופשנײַדן*; **~ся** *сов.* צעטרענען זיך

распоряди́тель *м* = מ פאַראָרדנער; ~ креди́тов קרעדיט־פאַראָרדנער = מ; **~ность** *ж* װ פאַראָרדנערישקייט; **~ный** פאַראָרדנערישער; ~ный администрáтор א גוטער° אַדמיניסטראַטאָר

распоряди́ться *сов.* 1. פאַראָרדענען, געבן* א פאַראָרדענונג; ~, чтóбы... פאַראָרדענען [הייסן*], אַז...; ~ принести́ *что-л.* הייסן* ברענגען עפּעס; ~ об отпрáвке *чего-л.* הייסן* אוועקשיקן עפּעס; 2. (*тв.*): мóжете ~ э́той сýммой по своемý усмотрéнию איר קענט טאָן מיט דער סומע ווי איר פאַרשטייט

распоря́д||ок *м* װ (אײַנ)אָרדענונג, סיידער מ; прáвила внýтреннего ~ка טאַקאָנעס וועגן אינערלעכן רעזשים; קלאָלים פון אינערלעכער (אײַנ)אָרדענונג; ~ок дня טאָג־רעזשים מ

распоряжá||ться *несов.* 1. *см.* распоряди́ться; 2. (*тв.; управлять*) האָבן* צו שאַפן (איבער); всем ~ется дирéктор דער דירעקטאָר איז באַלעבאָס [האָט צו שאַפן] איבער אַלץ; ~ться как у себя́ дóма באַלעבאַטעווען ווי בא זיך אינדערהיים

распоряжéни||е *с* װ פאַראָרדענונג; по ~ю לויט דער פאַראָרדענונג; до осóбого ~я ביז (ס'וועט זײַן) א ספּעציעלע פאַראָרדענונג; ◇ в ~е, в ~и אין רעשוס; передáть в *чьё-л.* ~е איבערגעבן* אין עמעצנס רעשוס; имéть в (своём) ~и האָבן* אין רעשוס

распоя́саться *сов.*, **распоя́сываться** *несов.* אָפּגאַרטלען זיך; *перен. разг.* צעגאַרטלען זיך, צעלאָזן* זיך; צעיושען זיך

распрáв||а *ж* ווילדע נעקאָמע װ; кровáвая ~а בלוטבאָד װ; ◇ с ним у меня́ корóткая ~а מיט אים וועל איך קיין מאַכזאָקעס ניט מאַכן, מיט אים וועל איך זיך ניט צערעמאָניען

распрáвить *сов.* אויסגלײַכן*; (*смятое*) פאַנאַנדערגלעטן; ~ плéчи אויסגלײַכן* די פּלייצעס; ◇ ~ кры́лья צעפירן די הענט, נעמען* זיך צו דער אַרבעט

распрáвиться[1] *сов.* (*распрямиться*) אויסגלײַכן* זיך, אויסגעגלײַכט ווערן*

распрáвиться[2] *сов.* (с *тв.*) אָפּרעכענען זיך (מיט)

расправля́ть *несов. см.* распрáвить

расправля́ться[1] *несов. см.* распрáвиться[1]

расправля́ться[2] *несов. см.* распрáвиться[2]

распределéние *с* 1. װ פאַנאַנדערטיילונג; (*раздел*) צעטיילונג װ; прáвильное ~ обя́занностей א ריכטיקע [גוטע°] פאַנאַנדערטיילונג פון די פליכטן; 2. (*выпускников*) פאַרטיילונג װ; (*назначение*) צעשטעלונג װ; ~ бригади́ров по бригáдам דאָס צעשטעלן די בריגאַדירן לויט [אין] די בריגאַדעס; 3. (*положение, размещение*) פאַנאַנדערטיילונג װ; ~ хими́ческих элемéнтов в земнóй корé די פאַרטיילונג פון די כעמישע עלעמענטן אין דער ערד־קאָרע

распредели́тельный: ~ пункт פאַרטייל־פּונקט מ ־ן; ~ закóн *мат.* דיסטריבוטיווער געזעץ

распредели́ть *сов.* 1. פאַנאַנדערטיילן; (*разделить*) צעטיילן; ~ обя́занности פאַנאַנדערטיילן די פליכטן; ~ *что-л.* пóровну צעטיילן עפּעס אף גלײַכע כאַלאָקים; 2. (*выпускников*) פאַרטיילן; (*назначить*) צעשטעלן; ~ дежýрных по цехáм צעשטעלן דעזשורנע לויט די צעכן; 3. (*систематизировать*) אויסלייגן, אַראַנזשירן, אויסשטעלן; **~ся** *сов.* (*на группы и т. п.*) צעטיילן זיך

распределя́ть(ся) *несов. см.* распредели́ть(ся)

распродавáть *несов. см.* распродáть

распродáжа *ж* מ אויספאַרקויף

распродáть *сов.* אויספאַרקויפן

распростерéться *сов.* 1. (*упасть*) אויסציִען* זיך (מיט צעוואָרפענע הענט); 2. (*занимать пространство*) אויסליגן* אויסגעשפּרייט, שפּרייטן זיך

распростёрт||ый 1. (*широко разведённый*) צעשפּרייטער, צענומענער; с ~ыми объя́тиями מיט אָפענע אָרעמס; 2. (*о лежащем*) אויסגעצויגענער (מיט צעוואָרפענע הענט)

распростирáть(ся) *несов. см.* распростерéть(ся)

распрости́ться *сов. разг.* אָפּגעזעגענען זיך

распространéние *с* 1. (*действие*) װ פאַרשפּרייטונג; 2. (*распространённость*) װ פאַרשפּרייטקייט; имéть большóе ~ זײַן* שטאַרק פאַרשפּרייט; (*о методах и т.п.*) ווערן* ברייט פּראַקטיקירט [אָנגעווענדט]

распространённ||ый פאַרשפּרייטער; ~ое мнéние א פאַרשפּרייטע מיינונג; ◇ ~ое предложéние *грам.* פאַרברייטערטער זאַץ

распространи́те||ль *м* = מ פאַרשפּרייטער; вы мóжете подписáться на газéту у общéственного ~ля печáти איר קענט אַבאָנירן א [איר קענט זיך אַבאָנירן אף א] צײַטונג באַם געזעלשאַפטלעכן פּרעסע־פאַרשפּרייטער; **~льный:** ~льное толковáние א פאַרברייטערטע אויסטײַטשונג

распространи́ть *сов.* 1. (*сделать широко известным*) פאַרשפּרייטן; ~ óпыт передовикóв פאַרשפּרייטן די דערפאַרונג פון די אַוואַנגאַרדיסטן; ~ слух פאַרשפּרייטן [צעלאָזן*] א קלאַנג; 2. (*расширить круг действия*) אויסברייטערן; ~ своё влия́ние אויסברייטערן די האַשפּאָע; 3. (*раздать*) פאַרשפּרייטן; (*продать тж.*) פאַרקויפן; ~ листóвки פאַרשפּרייטן פלוגבלעטלעך; **~ся** *сов.* 1. (*стать широко известным*) פאַרשפּרייטן זיך; 2. (на *вин.; охватить*) פאַרשפּרייטן זיך (אף), אַרומכאַפּן; 3. *разг.* (*подробно рассказать*) צעשפּרייטן זיך, מײַרעך זײַן*

распространя́ть(ся) *несов. см.* распространи́ть(ся)

распрощáться *сов. см.* распрости́ться

ра́спр‖я *ж* ען ־ ‖ קריגערײַ, ז מאכלוֹיקעס; ве́чные ~и אײביקע קריגערײַען

распряга́ть *несов. см.* распря́чь

распрями́ть *сов.* מאכן גראָד, אויסגלײַכן*, אויסגראָד(יק)ן [גלײַך]; ~ про́волоку [אויסגלײַכן*] דעם [אויסגראָד(יק)ן*] דראָט; ~ спи́ну אויסגלײַכן* די פּלײצע; ~ся *сов.* ווערן* אויסגעגלײַכט, ווערן* אויסגעגראָד(יק)ט; (*о челове́ке*) אויסגלײַכן* זיך

распрямля́ть(ся) *несов. см.* распрями́ть(ся)

распря́чь *сов.* אויסשפּאַנען

распуга́ть *сов. разг.* אָפּדערשרעקן*; פֿארטרײַבן*

распуска́ть(ся) *несов. см.* распусти́ть(ся)

распусти́ть *сов.* 1. (*отпустить*) אָפּלאָזן*; (*организа́цию и т.п.*) צעלאָזן*; ~ шко́льников на кани́кулы צעלאָזן* [אָפּלאָזן*] די שולקינדער אף קאַניקולן; ~ парла́мент צעלאָזן* דעם פּאַרלאַמענט; 2. (*развязать, ослабить*) מאכן לויזער, נאָכלאָזן*; 3. (*расправить, развернуть*) צעשפּרײטן, פֿאַנאַנדערוויקלען; ~ паруса́ צעשפּרײטן די זעגלען; ~ во́лосы צעלאָזן* די האָר; ~ кры́лья (צעשפּרײטן) [צעשפּרײטן] די פֿליגל(ען) [צענעמען*]; 4. (*уничто́жить вязку*) פֿאַנאַנדערל ְ ן*; ~ чуло́к אָפּ־לאָזן* דעם זאָק; 5. *разг.* (*избаловать*) צעלאָזן*; 6. *разг.* (*распространить*) צעלאָזן*; ~ слу́хи צע־ [שפּרײטן] צעלאָזן*; 7. (*растворить*) צעלאָזן*; ◇ ~ ню́ни [מאכן] פּיסקעס; ברעכן*; ~ся *сов.* 1. (*о цветках, почках*) עפֿענען זיך; (*о деревьях*) צעשפּראָצן זיך; 2. *разг.* (*о шнуровке*) ווערן לויזער, אָפּשנורעווען זיך; (*о вязанье*) אָפּלאָזן* זיך, צענעמען* זיך; 3. (*о волосах*) צעלאָזן* זיך; 4. *разг.* (*потерять выдержку*) אָפּלאָזן* זיך; 5. (*стать недисциплинированным*) ווערן* צעלאָזט; де́ти совсе́м распусти́лись די קינדער זײַנען גאָר ביז צעלאָזט געוואָרן

распу́тать *сов.* 1. אויפּלאָנטערן; 2. *перен.* אויספּלאָ־ טערן, אויסקלאָרן

распу́таться *сов.* 1. אויפּלאָנטערן זיך; 2. *перен.* אויספּלאָנטערן זיך, אויסקלאָרן זיך; 3. (*с тв.*) *разг.* (*покончить с чем-л. неприятным*) אָרויסקריכן* (פֿון); (*избавиться от кого-л.*) אָפּטער ווערן* (פֿון), אָפּענדיקן (מיט)

распу́тица *ж* בלאָטעס מצ. ,פֿלײצוועג

распу́т‖ник *м* ־נע ... נויעף מ (מצ. נויאָפֿים); ~ница *ж* = ‖ אויסגעלאסענע ,ס ־ ‖ נאָפֿקע; ~ный אויסגעלאסענער; ~ство *с* ‖ אויסגעלאסנקײַט, ניאוף מ

распу́тывать(ся) *несов. см.* распу́тать(ся)

распу́тье *с* ן ־ מ שײדוועג; ן ־ מ קרײצוועג; ◇ на ~ אפֿן שײדוועג

распуха́ть *несов.*, **распу́хнуть** *сов.* אויפֿגעשוואָלן ווערן*; אויפֿשוועלן*; *перен.* אויפֿגעפּוישט ווערן*; у него́ распу́хла щека́ די באק איז אים אויפֿגעשוואָלן געוואָרן; в воде́ де́рево распуха́ет [דאָס] דאָס האָלץ שוועלט אין וואַסער; у них в конто́ре распу́хли шта́ты [געהײלץ] אוף אין זײער קאָנטאָר זײַנען שטארק אויפֿגעפּוישט געוואָרן די שטאַטן

распу́щенн‖ость *ж* 1. (*недисциплинированность*) צע־ לאָזטקײַט ‖; 2. (*безнравственность*) ‖ אויסגעלאסנקײַט; ~ый 1. (*недисциплинированный*) צעלאָזטער; 2. (*безнравственный*) אויסגעלאסענער

распыле́ние *с* 1. ‖ צעשטויבונג; 2. (*жидкости*) פֿא־ נאַנדערשפּריצונג ‖; (*порошка*) ז פֿאַנאַנדערפּראָשען ‖ 3. *перен.* ‖ צעשפּליטערונג, ‖ צעדרויבלונג; ~ сил די צעשפּליטערונג פֿון קרעפֿטן

распыли́тель *м* ־ס מ צעשטויבער, ־ס מ פּולווערריזאַטאָר

распыли́ть *сов.* 1. צעשטויבן; 2. (*рассеять — жидкость*) פֿאַנאַנדערשפּריצן; (*порошок*) פֿאַנאַנדערפּראָשען; 3. *перен.* צעשפּליטערן, צעדרויבלען; ~ си́лы צע־ שפּליטערן די קרעפֿטן; ~ сре́дства צעדרויבלען די געלט־ מיטלען; ~ся *сов.* 1. ווערן* צעשטויבט; 2. *перен.* צע־ שפּליטערט ווערן*, שפּרײט ווערן*

распыля́ть(ся) *несов. см.* распыли́ть(ся)

распя́тие *с* ־ער ז קרײצבילד

распя́ть *сов.* קרײציקן

расса́д‖а *ж собир.* ‖ פֿארפֿלאַנצונג, מצ. אויסשפּראָצן; ‖ ראסאַדע *разг.*; ку́стик капу́стной ~ы קרויט־אויס־ שפּראָץ מ ־ן

рассади́ть *сов.* 1. (*усадить по местам*) אויסזעצן; 2. (*усадить порознь*) פֿאַנאַנדערזעצן, צעזעצן; 3. (*растения*) פֿאַנאַנדערפֿלאַנצן

расса́дник *м* 1. *с.-х.* פֿלאַנצגאָרטן מ (מצ. ...גערט(ע)נער); 2. *перен.* ‖ ־ן פֿלאַנצשול; (*заразы и т.п.*) ‖ ־ן נעסט

расса́живать *несов. см.* рассади́ть 1, 2

расса́живаться *несов. см.* рассе́сться

расса́сываться *несов. см.* рассоса́ться

рассве́рливать *несов.*, **рассверли́ть** *сов.* צעבערן, אויסבערן די לאָך גרעסער

рассве‖сти́ *сов. безл.* ווערן* ליכטיק (אין טאָג), ווערן* טאָג; уже́ ~ло́ ס׳איז שוין געוואָרן טאָג (דרויסן)

рассве́т *м* באַגינען, מ קאַיאָר, מ פֿאַרטאָג מ; на ~е אין באַגינען, קאַיאָר, פֿאַרטאָג; *перен.* אין באַגינען

рассвета́‖ть *несов. безл.* (טאָג אף) שאַרײען; ~ет ס׳טאָגט אף טאָג, עס שאַריעט

рассвирепе́ть *сов.* מאָלע־רעציכע ווערן*; (*о звере*) ווערן* [צעבײזערט] ביײז (שטארק)

рассёдла́ть *сов.* אָפּזאָטלען

рассе́ивать(ся) *несов. см.* рассе́ять(ся)

рассека́ть *несов. см.* рассе́чь

рассекре́тить *сов.*, **рассекре́чивать** *несов. разг.* (*что-л.*) מאכן אויס סאָד; (*кого-л.*) באפֿרײַען פֿון געהײמער טעטיקײַט

рассе́лина *ж* ־ן מ שפּאַלט; ~ скалы́ פֿעלדזשפּאַלט ־ן מ

рассели́ть *сов.* 1. (*разместить*) אויסבאַזעצן; ~ погоре́льцев אויסבאַזעצן די ניסראָפֿים; 2. (*поселить порознь*) פֿאַנאַנדערבאַזעצן; ~ся *сов.* 1. (*разместиться*) אויסבאַזעצן זיך; 2. (*поселиться порознь*) פֿאַנאַנדערבא־ זעצן זיך

расселя́ть(ся) *несов. см.* рассели́ть(ся)

рассерди́ть *сов.* דערצערענען, צעקאָסן, אין ברענגען* אין כּעס; ~ся *сов.* ווערן* דערצערנט, ווערן* אין כּעס, ארײַן אין כּעס

рассе́сться *сов.* 1. אויסזעצן זיך; зри́тели рассе́лись די צושויער האָבן זיך צעזעצט פֿאר־ די צושויער נומען זײערע ערטער

рассе́чь *сов.* 1. צעהאַקן, צעשפּאַלטן*; 2. (*нанести рану*) צעשפּאַלטן*; ~ себе́ губу́ צעשפּאַלטן* זיך א ליפּ; 3. (*разделить, пересечь*) איבערשנײַדן*

рассéивание *с*, **рассéяние** *с физ.* ll דיספּערסיע; צעשפּרייטונג ll

рассéянность *ж* 1. *(невнимательность)* צעשטרייטקייט, ll צעטראָגנקייט ll; 2. *(разбросанность)* צעזייטקייט, ll צעוואָרפנקייט ll

рассéянный 1. *(разбросанный)* צעזייטער, צעוואָרפענער; 2. *(невнимательный)* צעשטרייטער, צעטראָגענער; ~ человéк א צעטראָגענער [צעשטרייטער] מענטש; ~ взгляд א צעשטרייטער בליק; 3.: ~ свет צעשפּרייט [דיפוז] ליכט

рассéять *сов.* 1. *(семена)* פאַנאַנדערזייען; *(свет)* צעזייען, צעשפּרייטן; 2. *(разогнать)* צעשפּליטערן; ~ колóнну протúвника צעשפּליטערן דעם סוינעס א קאָלאָנע; 3.: ~ сомнéния צעזייען די ספקות; ~ тоскý פאַרטרייבן* דעם אומעט; 4. *(отвлечь от неприятных мыслей)* צעשטרייען; он всячески старáлся её ~ ער האָט געפּרוּווט זיך, ווי נאָר ער האָט געקאָנט, זי צו צעשטרייען; ~ся *сов.* 1. צעשפּרייט ווערן*, צעזייט ווערן*; *(о свете)* צעזייט [צעשפּרייט] ווערן*; *физ.* דיפוז ווערן*; 2. *(распространиться; разойтись в разные стороны)* זיך צעזייען, זיך צעשיטן*; бывшие однополчáне рассéялись по всей странé די אַמאָליקע ארמיי־כאַווערים זײַנען צעזייט איבערן גאנצן לאנד; толпá рассéялась דער עולם איז זיך צעגאַנגען; 3. *(о дыме, тучах)* צעגיין* זיך, צעשווימען ווערן*; 4. *(о неприятном чувстве)* צערונען ווערן*, אויסרינען*, ווי ניט געווען (זײַן*); 5. *(отвлечься от чего-л. гнетущего)* צעשטרייען זיך

расскáз *м* 1. *(очевидца и т.п.)* מעשׂה(סיפּער־הא) ll ־ס, געשיכטע ll ־ס; *(описание)* שילדערונג ll; егó ~ застáвил нас задýматься דאָס, וואָס ער האָט דערציילט, האָט גורעם געווען, מיר זאָלן זיך פאַרטראַכטן; 2. *лит.* נאָוועלע ll ־ס, דערציילונג ll ־ען

рассказáть *сов.* דערציילן; ~ о нóвых кнúгах דערציילן וועגן נײַע ביכער; ~ скáзку דערציילן א מעשׂה; он всё рассказáл учúтелю ער האָט אַלץ דערציילט דעם לערער

расскáзч||ик *м* דערציילער ח =; *(исполнитель тж.)* פּאָרלייענער ח =; ~ица *ж* דערציילערן ll ־ס; *(исполнительница тж.)* פּאָרלייענערן ll ־ס

расскáзыва||ть *несов. см.* рассказáть; ~ют, что... מע גיט איבער [מע דערציילט], אז...

расслáбить *сов.* אָפּשוואַכן; ~ чью-л. вóлю אָפּשוואַכן עמעצנס ווילן; ~ мýскулы אנטשפּאַנען די מוסקולן

расслáбленн||ость *ж* אָפּגעשוואַכטקייט ll; מאַטקייט ll; ~ый אָפּגעשוואַכטער, מאַטער; ~ым гóлосом מיט א שוואַכער שטים

расслаблять *несов. см.* расслáбить

расслáивать(ся) *несов. см.* расслоúть(ся)

расслéдование *с* אויספאָרשונג ll; судéбное ~ גערי־כט־אויספאָרשונג ll ־ען; по дéлу ведётся ~ דער איניען ווערט אויסגעפאָרשט

расслéдовать *сов. и несов.* אויספאָרשן; *(внимательно рассмотреть)* גוט° באַטראַכטן

расслоéние *с* צעשיכט(ער)ונג ll; *(теста)* צעבלעטערונג ll; клáссовое ~ קלאַסן־צעשיכט(ער)ונג, צעשיכט(ער)ונג אף קלאַסן ll

расслоúть *сов.* צעשיכט(ער)ן; *(тесто)* צעבלעטערן; ~ся *сов.* 1. צעשיכט(ער)ן זיך; *(о тесте)* צעבלעטערן זיך; 2. *перен.* צעשיכטע(ר)ט ווערן*, צעגלידערט ווערן* אף שיכטן

расслы́ша||ть דערהערן; я не ~л כ׳האָב ניט דערהערט, כ׳האָב ניט דײַטלעך [ניט קלאָר] געהערט

рассмáтривать *несов.* 1. *см.* рассмотрéть 2, 3; ~ с любопы́тством *что-л.* באַטראַכטן עפּעס מיט נײַגער; 2.: ~ *что-л.* как... באַטראַכטן עפּעס ווי [אלס]...; вáши словá все рассмáтривают как вы́зов אײַערע ווערטער באַטראַכטן אַלע ווי אן ארויסרוף, אין אײַערע ווערטער זעען אַלע אײַן אן ארויסרוף

рассмешúть *сов.* צעלאַכן, ארײַנברענגען* אין געלעכטער

рассмеяться *сов.* צעלאַכן זיך

рассмотрéни||е *с* באַטראַכטן T; *(разбор тж.)* באַהאַנדלען T; представить [внестú] на ~е (צו)שטעלן צום באַהאַנדלען; при ближáйшем ~и בא א גענויערן באַטראַכטן

рассмотрéть *сов.* 1. *(увидеть)* דערזען*, דערקענען; ~ вдалú דערזען* [דערקענען] אינדערווײַטנס עפּעס; 2. *(вглядываясь, ознакомиться)* באַטראַכטן; ~ со всех сторóн *что-л.* באַטראַכטן עפּעס ארום און ארום; внимáтельно ~ в микроскóп גענוי באַטראַכטן אין מיקראָסקאָפּ; 3. *(обсудить)* באַטראַכטן, באַהאַנדלען; ~ вопрóс באַהאַנדלען די פראַגע; ~ дéло в судé באַהאַנדלען [באַטראַכטן] דעם איניען אין געריכט

рассовáть *сов.*, **рассóвывать** *несов. разг.* צעשטעקן; ~ *что-л.* по кармáнам צעשטעקן עפּעס אין די קעשענעס

рассóл *м* ראָסל ח; *(селёдочный)* ליאַג ח

рассóльник *м* ראַסאָלניק ח ־עס, א זופּ מיט זויערע אוגערקעס

рассóрить *сов. (вин.) разг.* צעקריגן, אָנמאַכן א מאַכלוקעס (צווישן)

рассóриться *сов. разг.* צעקריגן זיך

рассортировáть *сов.* אויסאָרטירן, פאַנאַנדערסאָרטירן

рассосáться *сов.* 1. אײַנזאַפּן זיך, צעגיין* זיך; 2. *разг. (о скоплении и т.п.)* צערינען* זיך

рассóхнуться *сов.* צעטריקנט ווערן*

расспрáшивать *несов.*, **расспросúть** *сов. (кого-л.)* דערפרעגן זיך (בא), פאַנאַנדערפרעגן זיך (בא)

расспрóсы *мн.* דערפרעגעניש T, פראַגעס מצ.

рассредотóчивать *несов.*, **рассредотóчить** *сов.* צעדעקאָנצענטרירן, צעוואַרפן*, שפּליטערן; ~ войскá דעקאָנצענטרירן דאָס מיליטער

рассрóчивать *несов.*, **рассрóчить** *сов.* טערמינירן, אײַנשטעלן טערמינען; ~ уплáту дóлга אײַנשטעלן אויסצאָל־ראַטעס

рассрóчк||а *ж* ראַטעסווײַזע אויסצאָלונג; предостáвить ~у на три гóда לאָזן* עמעצן אויסצאָלן אין משך פון דרײַ יאָר; в ~у אף אויסצאָלן

расставáться *несов. см.* расстáться; он не расстаётся со своúм транзúстором ער צעשיידט זיך ניט מיט זײַן טראַנזיסטאָר

расстáвить *сов.*, **расставлять** *несов.* 1. *(разместить)* צעשטעלן, אויסשטעלן, צעשטעלן; ~ кнúги в шкафý צעשטעלן [אויסשטעלן] די ביכער אין שאַפּע; ~ сéти צעשטעלן די נעצן; 2. *(распределить)* צעשטעלן, פאַנאַנדערשטעלן; прáвильно ~ кáдры ראַציאָנעל פאַנאַנדערשטעלן די

קאָדרען; 3. (*раздвинуть*) צענעמען*, צעשפרייטן; широко́ ~ но́ги צעשפרייטן די פיס; 4. *разг.* (*одежду*) ברייטער מאכן

расстано́вк||а *ж* 1. (*действие*) צעשטעלן I, אויסשטעלן I; 2. (*распределение*) פאַנאַנדערשטעלונג II; צעשטעלונג II; ~а сил די צעשטעלונג פון די קויכעס; ~а слов в предложе́нии דער סיידער פון די ווערטער [דער ווערטער-סיידער] אינעם זאץ; 3. (*пауза*) אָפשטעל ם -ן, האפסאָקע II -ס; говори́ть с ~ой רעדן* מיט האפסאָקע, אָפציילן די ווערטער

расста́ться *сов.* 1. (с *тв.*) צעשיידן זיך (מיט); (*прощаться тж.*) געזעגענען זיך; ~ с това́рищем צעשיידן זיך [געזעגענען זיך] מיטן כאַווער; 2. (*покинуть*) אָפגעזעגענען זיך (מיט), פארלאָזן*; ~ с родны́м го́родом אָפגעזעגענען זיך מיט דער היימשטאָט, פארלאָזן* די היימשטאָט; 3. (*отказаться от чьих-л. услуг*) אָפלאָזן*, אָפזאָגן (דאט.); 4. *перен.*: ~ со свои́ми привиле́гиями אָפגעזעגענען זיך מיט די פריווילעגיעס; ~ с мы́слью אָפזאָגן זיך פונעם געדאַנק, אופגעבן* דעם געדאַנק

расстёгивать(ся) *несов. см.* расстегну́ть(ся)

расстегну́ть *сов.* צעשפיליען; ~ся *сов.* 1. (*о ком-л.*) צעשפיליען זיך; 2. (*о чём-л.*) אָפשפיליען זיך

расстила́ть *сов. см.* разостла́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* разостла́ться; 2. (*простираться*) ליגן* אויסגעשפרייט

расстоя́ни||е *с* מעהאַלעך ם; דיסטאַנץ II; ~е ме́жду Москво́й и Ленингра́дом דער מעהאַלעך צווישן מאָסקווע און לענינגראַד; фо́кусное ~е *опт.* פאָקוס-אָפשטאַנד ם; стреля́ть с бли́зкого ~я שיסן* פון א נאָענטער° דיסטאַנץ; ◇ на ~и пу́шечного вы́стрела אף א דיסטאַנץ פון א האַרמאַטן-שאָס; держа́ть *кого-л.* на почти́тельном ~и האַלטן* עמעצן אף א היפשער דיסטאַנץ פון זיך

расстра́ивать(ся) *несов. см.* расстро́ить(ся)

расстре́л *м* צעשיסונג II, צעשיסן I; приговори́ть к ~у פארמישפעטן אף צעשיסונג

расстре́ливать *несов.*, **расстреля́ть** *сов.* 1. (צע)שיסן*; 2. (*все патроны*) אויסשיסן*

расстро́енн||ый 1. (*беспорядочный*) דעזאָרגאַניזירטער; ~ые ряды́ проти́вника דעזאָרגאַניזירטע פײַנטלעכע רייען; 2. (*о хозяйстве и т.п.*) צו גרונט גייענדיקער; 3. (*о здоровье*) אונטערגעגראָבענער, אונטערגעריסענער; (*о нервах*) צעשרויפטער; 4. (*о музыкальном инструменте*) אנטשטימטער; 5. (*огорчённый*) צערודערטער; טרויעריקער

расстро́ить *сов.* 1. (*нарушить строй, порядок*) צעוואַלגערן, דעזאָרגאַניזירן; ~ ряды́ проти́вника צעוואַלגערן [דעזאָרגאַניזירן] דעם סוינעס רייען, אַרײַנברענגען* א מעהומע אינעם סוינעס רייען; 2. (*привести в упадок*) לאָזן* גיין צו(ם) גרונט; 3. (*помешать осуществлению чего-л.*) צעשטערן, מאַכן צו נישט; ~ *чьи-л.* пла́ны צעשטערן [מאַכן צו נישט] עמעצנס פלענער; 4. (*привести в болезненное состояние*): ~ здоро́вье אונטערגראָבן* [אונטעררײַסן*] דאָס געזונט; ~ *чьи-л.* не́рвы צעשרויפן עמעצנס נערוון; ~ся *сов.* 1. (*утратить правильность построения*) צעפאַלן ווערן*, דעזאָרגאַניזירט ווערן*; 2. (*прийти в упадок*) גיין* צו גרונט; 3. (*нарушиться, прерваться*) צעשטערט ווערן*, איבערגעריסן ווערן*; (*не осуществиться*) צעדרייט ווערן*, ניט קומען* צו שטאַנד; связь расстро́илась די פארבינדונג איז איבערגעריסן געוואָרן; поéздка расстро́илась די נעסיע איז צעדרייט געוואָרן, די נעסיע איז ניט צו שטאַנד געקומען; 4. (*о здоровье*) אונטערגעגראָבן ווערן*, אונטערגעריסן ווערן*; (*о нервах*) צעשרויפט ווערן*; 5. (*о музыкальном инструменте*) אנטשטימט ווערן*; 6. (*огорчиться*) צערודערט ווערן*; טרויעריק ווערן*

расстро́йств||о *с* 1. (*беспорядок*) דעזאָרגאַניזאַציע II, אומאָרדענונג II; внести́ ~о в ряды́ проти́вника אַרײַנברענגען* א מעהומע אינעם סוינעס רייען; 2. (*упадок*) דאָס גיין צו גרונט; дела́ пришли́ в ~о דאָס געשעפט איז אין א יערידע; 3. (*заболевание*): не́рвное ~о דענערווירטקײַט II; ~о желу́дка לאַקסירונג II, א קאַליע מאָגן; 4. (*огорчение*) אגמעס-נעפעש I, צערודערונג II

расступа́ться *несов.*, **расступи́ться** *сов.* 1. (*перед кем-л.*) מאַכן א וועג; מאַכן א וואַרע *разг.*; расступи́тесь! מאַכט א וואַרע!; 2. (*о скале и т.п.*) צעשפאַלטן* זיך

рассуди́тельный באַטראַכטער, באַדאַכטער

рассуди́||ть *сов.* 1. (*вин.*) זײַן* עמעצנס בוירער, מישפעטן (צווישן); ~ нас! זײַ אונדזער בוירער!, מישפעט צווישן אונדז!; 2. (*решить*) באַקלערן

рассу́д||ок *м* פאַרשטאַנד ם, סייכל-האַיאָשער ם; потеря́ть ~ок פארלירן* דעם קלאָרן פאַרשטאַנד, אַראָפגיין* פון די געדאַנקען; ~ку вопреки́ קעגן סייכל-האַיאָשער, כאָטש ס'לייגט זיך ניט אפן סייכל; ◇ быть в по́лном ~ке זײַן* בא אַלע געדאַנקען

рассу́дочный ראַציאָנעלער, אַלפיסייכלדיקער; *неодобр.* ראַציאָנאַליסטישער

рассужда́||ть *несов.* 1. (*мыслить*) דרינגען*, דענקען; (*приводить доводы*) ברײַען; 2. (*о предл.; беседовать*) רעדן* (וועגן), פירן א שמועס (וועגן); 3. *разг.* (*возражать, обсуждать*) כקירען; не ~я אָן (איבעריקע) כקירעס; не ~ть! ניט אַרײַנלאָזן* זיך אין (איבעריקע) כקירעס!; אָן שום טײַנעס(-אוממײַנעס)!

рассужде́ни||е *с* 1. געדאַנקענגאַנג ם; 2. *мн. разг.* (*разговоры*) כקירעס מצ.; пусти́ться в ~я אַרײַנלאָזן* זיך אין ווײַטע כקירעס, אָנהייבן* כקירען; без ~й! ניט אַרײַנלאָזן* זיך אין (איבעריקע) כקירעס!; אָן שום טײַנעס(-אוממײַנעס)!

рассчи́танный 1. (на *вин.*) אויסגערעכנטער (אף); 2. (*умышленный*) בעקיוונדיקער

рассчита́||ть *сов.* 1. (*вычислить*) באַרעכענען, אויסרעכענען; 2. (*учесть, задумать*) אויסרעכענען, אויספלאַנירן; всё бы́ло рассчи́тано зара́нее אַלץ איז געווען אויסגערעכנט [אויספלאַנירט] פאַרפריער; кни́га рассчи́тана на специали́стов דער בוך איז אויסגערעכנט אף ספעציאַליסטן; 3. (*правильно соразмерить*) אויסרעכענען; он не ~л свои́х сил ער האָט איבערגעשאַצט זײַנע קויכעס, ער האָט שלעכט° אויסגערעכנט, וואָס איז אין זײַנע קויכעס; 4. (*уволить*) צערעכענען; ~ться *сов.* 1. (с *тв.*) צערעכענען זיך (מיט), צעצאָלן זיך (מיט); 2. (с *тв.; отомстить*) *разг.* אָפרעכענען זיך (מיט); 3. *разг.* (*уволиться*) צערעכענען זיך; 4.: по поря́дку номеро́в рассчита́йсь! (*команда*) לויט די אָרדענונג-נומערן — אופציילן!

рассчи́тыва||ть *несов.* 1. *см.* рассчита́ть; 2. (на *вин.*) אויסרעכענען (אף); (+ *инф.*) רעכענען, האָבן* בעדייע; на него́ не́чего ~ть אף אים איז איבעריק אויסצורעכע-

נען [אויסצושטעלן]; ~ть на чью-л. пóмощь אויסרעכענען אויף עמעצנס הילף; мы ~ем удвóить выпуск продýкции מיר רעכענען [מיר האָבן בעדייע] צו פאַרטאָפּלען די אויסאַרבעטונג פון דער פּראָדוקציע; я ~л застáть вас дóма איך האָב גערעכנט (אַז איך וועל) אײַך טרעפן אינדערהיים; ~ться несов. 1. см. рассчитáться; 2. (за вин.; нести ответственность) אָפּרעכענען זיך (פאַר)

рассылáть несов. см. разослáть

рассы́льный м קורייער ־ן מ

рассы́пать сов., **рассыпáть** несов. 1. צעשיטן*, אויס־שיטן*; 2. (распределить) פאַנאַנדערשיטן*; ~ зернó по мешкáм פאַנאַנדערשיטן* די טוווע אין זעק

рассы́паться сов., **рассыпáться** несов. 1. צעשיטן* זיך, אויסשיטן* זיך; 2. (развалиться) צעשאָטן* ווערן; (на очень мелкие частицы тж.) צעקרישעט ווערן*; 3. (разбежаться) צעזייען זיך, צעוואָרפן* זיך; 4. (разорваться — о ветхой одежде и т.п.) צעשאָטן* ווערן*, צע־פּאָרן* זיך; 5.: ~ в похвалáх לויבן* אין טאָג אַרײַן; ~ в комплимéнтах מאַכן* אָן א שיר קאָמפּלימענטן; ~ в извинéниях האַלטן* אין איין אנטשולדיקן זיך

рассы́пчатый קרישלדיקער; סיפּקע(ר) тж. неизм.

рассыхáться несов. см. рассóхнуться

растáлкивать несов. см. растолкáть

растáпливать[1] несов. см. растопи́ть[1]

растáпливать[2] несов. см. растопи́ть[2]

растáпливаться[1] несов. см. растопи́ться[1]

растáпливаться[2] несов. см. растопи́ться[2]

растаскáть сов. разг. см. растащи́ть 1, 2

растáскивать несов. см. растащи́ть

растáчивать несов. см. расточи́ть[2]

растащи́ть сов. 1. (разобрать, разрушить) צענעמען*; צעוואָרפן*; 2. (разворовать) צעשלעפּן; 3. разг. (дерущихся) פאַנאַנדערנעמען*; צענעמען* разг.

растáя||ть сов. 1. צעגיין*, צעגאַנגען ווערן*; снег ~л דער שניי איז צעגאַנגען (געוואָרן); 2. (исчезнуть) צע־רונען ווערן*; 3. (умилиться) צעשמאָלצן ווערן*; от э́тих слов он ~л הערנדיק אָט די ווערטער, איז ער מאַ־מעש צעשמאָלצן געוואָרן

раствóр м צעלאָז מ; стр. || (בוי)וואַפּנע

растворúмый צעלאָזלעכער; ~ кóфе (צעלאָזלעכער) טייקעף־קאַווע, || קאַווע־קאָנצענטראַט מ

раствори́тель м хим. צעלאָזער, צעלאָזער־שטאָף ־ן מ ־ס מ

раствори́ть[1] сов. (раскрыть) (צע)עפענען, צעפּראַלן

раствори́ть[2] сов. (в жидкости) צעלאָזן*

раствори́ться[1] сов. (открыться) (צע)עפענען זיך, צע־פּראַלן זיך

раствори́ться[2] сов. 1. (в жидкости) צעלאָזט ווערן*, צעגיין* זיך; 2. (исчезнуть) צערינען*, צערונען ווערן*; ~ в тумáне צערונען ווערן* אינעם נעפּל

растворя́ть[1] несов. см. раствори́ть[1]

растворя́ть[2] несов. см. раствори́ть[2]

растворя́ться[1] несов. см. раствори́ться[1]

растворя́ться[2] несов. см. раствори́ться[2]

растекáться несов. см. растéчься

растéние с גערוויקס ־ן ז

растениевóдство с גערוויקסנצוכט ||

растерéть сов. 1. (размельчить) צערײַבן*; ~ в порошóк צערײַבן* אין א פּראָשעק; 2. (размазать) צע־שמירן; 3. (сделать массаж) אָנרײַבן*; ~ся сов. 1. (измельчиться) צערײַבן* זיך, צעריבן ווערן*; 2. (натереть себя) אָנרײַבן* זיך; ~ся полотéнцем אָנרײַבן* זיך מיט א האַנטעך; ~ся мáзью אָנרײַבן* זיך מיט א זאַלב

растéрзанный разг. א צעשויבערטער, א צעכראָסטעטער; (измученный) אויסגעפּײַניקטער, אויסגעמאַטערטער

растерзáть сов. 1. פאַרצוקן; 2. разг. (порвать) צע־רײַסן* אויף שטיקלעך, פליקן

растéрянн||о нареч. פאַרלוירן, צעמישט; ~о озирáться אַרומקוקן זיך (ווי) א פאַרלוירענער; ~ость ж פאַרלוירנ־קייט || צעמישטקייט ||; ~ый פאַרלוירענער, צעמישטער; у негó ~ый вид ער זעט אויס א פאַרלוירענער [א צעמיש־טער]

растеря́ть сов. פאַרלירן*; (лишиться чего-л. тж.) פאַרלוירן גיין*, צעפּאַטערן; ~ся сов. 1. (о предметах) פאַרלוירן ווערן*; 2. (о человеке) פאַרלירן* זיך, מע־וואָלבל ווערן*; ~ся от неожи́данности פאַרלירן* זיך פאַר אומדערוואַרטקייט

растéчься сов. прям. и перен. צעפליסן* זיך, צע־שווימען* זיך

расти́ несов. 1. וואַקסן*; под окнóм растýт рóзы אונטערן פענצטער וואַקסן רויזן; я рос в дерéвне איך בין געוואָקסן אין דאָרף, מײַנע קינדער־יאָרן זײַנען דורכ־געגאַנגען אין דאָרף; ребёнок растёт богатырём דאָס קינד וועט אויסוואַקסן א גיבער; 2. (увеличиваться) שטײַגן*, וואַקסן*; гóрод растёт די שטאָט וואַקסט; растёт куль-тýрный ýровень населéния ס׳שטײַגט דער קולטורעלער ניוואָ פון דער באַפעלקערונג; 3. (совершенствоваться) גיין* אלץ העכער; וואַקסן*; егó талáнт растёт זײַן טאַלאַנט וואַקסט; он растёт на рабóте ער גייט אלץ הע־כער

растирáть(ся) несов. см. растерéть(ся)

расти́тельност||ь ж 1. גערוויקסן מצ. || פלאָרע; 2 (волосы) האָר מצ.; лицó без вся́кой ~и א פּאָנעם אָן א סימען פון באָרד און וואָנצעס

расти́тельн||ый גערוויקסן־; ~ый мир || גערוויקסנוועלט, וועגעטאַרישע || פלאָרע; ~ая пи́ща || גערוויקסנשפּײַז, א וועגעטאַטיווע שפּײַז; ~ое мáсло בוימל מ; ~ая жизнь א וועגעטאַטיוו לעבן

расти́ть несов. (детей) אויסכאָווען, אופציִען*; (животных) אופהאָדעווען; (растения) אופציִען*

растлевáть несов., **растли́ть** сов. שענדן, פאַרדאַרבן*

растолкáть сов. (вин.) 1. (דורך) דורכשפּאַרן זיך; ~ толпý דורכשלאָגן* זיך דורכן האַמוין; 2. (разбудить) אופטאָרען

растолковáть сов., **растолкóвывать** несов. דערקלערן

растолóчь сов. צעשטויסן*

растолстéть сов. גראָב° ווערן* [דיק, פעט]

растопи́ть[1] сов. (вин.) (печь и т.п.) אונטערהייצן, אײַנהייצן (אין)

растопи́ть[2] сов. (вин.) (расплавить) צעשמעלצן*; (воск, жир) צעלאָזן*; (снег) לאָזן* צעגיין

растопи́ться[1] сов. 1. (о печи) צעברענען זיך, צע־פלאַמען זיך

растопи́ться[2] сов. (расплавиться) צעשמעלצן* זיך; (о воске, жире) צעלאָזן* זיך; (о снеге) צעגיין* זיך, צעגאַנגען ווערן*

растóпка *ж* 1. *(действие)* אײַנהייצן ז, אונטערהייצן ז (אין); 2. *собир. разг. (щепки и т.п.)* אונטערהייצעכץ ז

растоптáть *сов.* צעטאָפּטשען; *перен. тж.* צעטרעטן* מיט די פיס

растопы́ривать *несов.*, **растопы́рить** *сов. разг.* (ברייט) צעשפּרייטן, צענעמען*

расторгáть *несов.*, **растóргнуть** *сов.* אנולירן; ~ договóр אנולירן [צערײַסן*] דעם אָפּמאַך; ~ брак אָפּגעטן

расторжéни||е *с* אנולירונג װ; ~е брáка (אָפּ)געטן ז; свидéтельство о ~и брáка געט־שײַן מ ־ען, געט מ ־ן

расторóпный בעריעשער

расточáть *несов.* 1. *см.* расточи́ть[1]; 2. *(щедро давáть)* געבן* מיט דער פולער האנט, ניט קאַרגן; ~ похвалы́ *кому-л.* לויבן עמעצן אין הימל [אין טאָג] אַרײַן

расточи́тель *м* = אויסברענגער מ; **~ный** אויסברענגע-רישער; **~ство** *с* אויסברענגערײַ װ

расточи́ть[1] *сов. (истрáтить)* אויסברענגען*, צעטרענצ-לען

расточи́ть[2] *сов. тех.* אויסבויערן, צעעגבערן

растрави́ть *сов.*, **растравля́ть** *несов.*: ~ рáну *прям. и перен.* צערייצן [צעיאַטרען] די ווונד

растрáта *ж* פאַרשווענדונג װ ־ען; *(действие)* פאַר-שווענדן ז

растрáтить *сов.* 1. *(израсходовать)* אויסברענגען*, צעטרענצלען; *перен.* צעפּאַטערן; 2. *(чужие деньги)* פאַרשווענדן

растрáтчик *м* = פאַרשווענדער מ

растрáчивать *несов. см.* растрáтить

растревóжить *сов. разг.* 1. אופרודערן, צערודערן; 2. *(больное мéсто)* צעיאַטרען

разтрезвóнить *сов. разг.* צעקלינגלען, צעפּויקן

растрёпанн||ый 1. צעקאָשמעטער, צעשויבערטער; 2. *(о книге и т.п.)* צעריסענער, צעפּליקטער; ◇ в ~ых чу́вствах א צערודערטער

растрепáть *сов.* 1. *(вóлосы)* צעקאָשמען, צעשויבערן; 2. *(книгу и т.п.)* צערײַסן*, צעפּליקן; **~ся** *сов.* 1. *(о волосах)* צעקאָשמעט ווערן*, צעשויבערן זיך; 2. *(о книге и т.п.)* צעפּליקט ווערן*

растрéскаться *сов.*, **растрéскиваться** *несов.* צע-שפּאַלטן* זיך, צעשפּאָלטן ווערן*; *(покрыться множеством трещин)* צעטרעשטשעט ווערן*; *(лóпнуть — о стекле и т.п.)* פּלאַצן, צעטרעשטשעט ווערן*

растрóгать *сов.* רירן; ~ до слёз רירן ביז טרערן (אין די אויגן)

растрóга||ться *сов.*: он ~лся ס'האָט אים גערירט

раструби́ть *сов. разг.* צעפּויקן, אויסטרומייט(ער)ן

растряс||ти́ *сов.* 1. *(раскидать, рассыпать)* צעטרייס-לען; 2. *безл. (при езде)* צעהעצקען; егó ~лó в маши́не ס'האָט אים (שטאַרק) צעהעצקעט אין דער מאַשין; 3. *разг. (истрáтить)* צעטרענצלען

растя́гивать(ся) *несов. см.* растяну́ть(ся)

растяжи́м||ый צעציִעוודיקער, עלאַסטישער; ~ое поня́тие א ברייטער [אן עלאַסטישער] באַגריף

растя́нут||ый 1. צעצויגענער, אויסגעצויגענער; 2. *перен.* צעצויגענער, באַאַריכעסדיקער; ромáн ~ דער ראָמאַן איז צו באַאַריכעסדיק

растяну́||ть *сов.* 1. צעציִען*; ~ть перчáтки צעציִען* די הענטשקעס; ~ть рези́ну צעציִען* די גומע; ~ть свя́зки *мед.* צעציִען* די געלענקבענדער; 2. *воен. (разместить цепочкой)* אויסציִען*; 3. *(задержать, затянуть)* פאַרציִען*; ~ть срóки פאַרציִען* דעם טערמין; 4. *(медленно произнести)* צעציִען*; ~ть слóво צעציִען* דאָס וואָרט; **~ться** *сов.* 1. *(удлиниться; потерять эластичность)* זיך צעציִען*; צעצויגן ווערן*; перчáтки ~лись די הענטשקעס האָבן זיך צעצויגן, די הענטשקעס זײַנען צעצויגן געוואָרן; свя́зки ~лись *мед.* די געלענקבענדער זײַנען צעצויגן געוואָרן; 2. *воен. (разместиться цепочкой)* זיך אויסציִען*, זיך צעציִען*; 3. *разг. (лечь вытянувшись)* זיך אויסציִען*; 4. *(затянуться, продлиться)* זיך פאַרציִען*; заседáние ~лось на весь вéчер די זיצונג האָט זיך פאַרצויגן אפן גאַנצן אָוונט

растя́па *м и ж разг.* גלאָמפּ מ ־ן, (א ליימענער) גולעם

расфасóванный אײַנגעפּעקלטער, אין פּעקלעך *после сущ.*

расфасов||áть *сов.* אײַנפּעקלען; **~ка** *ж* אײַנפּעקלונג װ

расфасóвывать *несов. см.* расфасовáть

расформировáть *сов.*, **расформирóвывать** *несов.* פאַ-נאַנדערפאָרמירן; *(организацию, воинскую часть тж.)* פאַנאַנדערלאָזן*, ליקווידירן

расхáживать *несов.* ארומגיין*, ארומשפּאַנען; ~ взад и вперёд אומגיין* [אומשפּאַנען] הין און צוריק

расхвáливать *несов.*, **расхвали́ть** *сов.* אויסלויבן

расхвáстаться *сов.* זיך באַרימען (צופיל)

расхватáть *сов.*, **расхвáтывать** *несов.* צעכאַפּן; *(раскупáть)* צעקויפן

расхворáться *сов. разг.* קראַנק ווערן* ניט אַף קאַטאָ-וועס

расхити́тель *м* = צעשלעפּער מ, = צעראַבירער מ

расхи́тить *сов.*, **расхищáть** *несов.* צעראַבירן, צעראַ-בעווען; צעשלעפּן, צעגאַנווענען*

расхищéние *с* צעראַבירן ז, צעראַבעווען ז, צעשלעפּן ז, צעגאַנווענען ז

расхля́банн||ость *ж разг.* 1. צעוואַקלטקייט װ, צע-שאָקלטקייט װ; 2. *перен.* אָפּגעלאָזטקייט װ, אָפּגעלאָזנקייט װ; *(в работе)* צעקראָכנקייט װ; **~ый** 1. צעוואַקלטער, צעשאָקלטער; ~ая похóдка א וואַקלדיק גענגל; 2. *перен.* אָפּגעלאָזענער, אָפּגעלאָזטער

расхóд *м* 1. *(издержки)* הויצאָע װ ־ס; канцеля́рские ~ы קאַנצעליאַרישע הויצאָעס; дорóжные ~ы רײַזע־הוי-צאָעס מצ.; мéлкие ~ы קליין־הויצאָעס מצ.; 2. *(потреблéние)* פאַרברויך מ, פאַרווענדונג װ, פאַרנוץ מ; ~ горю́чего דער פאַרנוץ [דער פאַרברויך] פון ברענשטאָף; 3. *(графа в бухгалтерской книге)* דעבעט מ; ◇ ввести́ *когó-л.* в ~ אַרײַנברענגען* עמעצן אין הויצאָעס; списáть *что-л.* в ~ אַראָפּשרײַבן* עפּעס

расходи́ться *несов. см.* разойти́сь

расхóдн||ый הויצאָע־; ~ая кни́га הויצאָע־בוך מ, ז (מצ. ־ביכער)

расхóдование *с (денег)* אויסגעבן ז; *(материалов и т.п.)* פאַרווענדונג װ, פאַרברויך מ, פאַרנוץ מ

расхóдовать *(деньги)* אויסגעבן*; *(материалы и т.п.)* פאַרווענדן, פאַרברויכן, פאַרניצן

расхождéние *с* 1. זיך פאַנאַנדערגיין דאָס, פאַנאַנדער-גאַנג מ, זיך צעגיין דאָס; 2. *(несовпадение)* פאַרשיידנהייט װ, ניט־צונויפפאַלן ז; ~ во мнéниях מיינונגס־פאַרשיידנהייט װ, כילוקע־דייעס מצ.

расхола́живать *несов.*, **расхолоди́ть** *сов.* (*кого-л.*) אָפּאנטוישן, אָפּנעמען* בא עמעצן דעם כּיישעק, קילן

расхоте́‖ть *сов. разг.*: он ~л спать ס'האָט זיך אים איבערגעוואָלט שלאָפן; ~ться *сов. разг.* איבערוועלן* זיך; ему́ ~лось пить ס'האָט זיך אים איבערגעוואָלט טרינקען

расхохота́ться *сов.* אויסשיסן* א געלעכטער

расхрабри́ться *сов. разг.* אָנעמען* זיך מיט קוראַזש

расцара́пать *сов.* צעדראַפּען

расцве‖сти́ *сов.* 1. צעבליען זיך; я́блони ~ли́ די עפּלביימער האָבן זיך צעבליט; 2. (*похорошеть*) צעבליען זיך; (*повеселеть*) אופלויכטן*, אופשײַנען; 3. (*достигнуть высокой степени развития*) אופבליען; культу́ра ~ла́ די קולטור האָט אופגעבליט

расцве́т *м* 1. (*цветение*) צעבליונג װ; 2. *перен.* אופבלי מ; ~ нау́ки דער אופבלי פון דער וויסנשאַפט; в ~е сил אין פולן בלי

расцвета́ть *несов. см.* расцвести́

расцвети́ть *сов. разг.* בונט מאַכן; (*флагами и т.п.*) באַפּוצן

расцве́тк‖а *ж разг.* אויסקאָלירונג װ; ткань прия́тной ~и אַן אָנגענעם אויסגעקאָלירטע מאַטעריע

расцве́чивать *несов. см.* расцвети́ть

расцелова́ть *сов.* אויסקושן; ~ся *сов.* צעקושן זיך

расце́нивать *несов.* (*вин.*) 1. (*товары*) טאַקסירן, שטעלן פּרײַזן (אַף); (*работу*) טאַריפיצירן; 2. *перен.* אָפּשאַצן, באַטראַכטן; ~ *что-л.* как гру́бую оши́бку באַטראַכטן [אָפּשאַצן] עפּעס ווי א גראָבן° פעלער; как сле́дует ~ ва́ше заявле́ние? ווי זאָל מען באַטראַכטן [פאַרשטיין] אײַער דערקלערונג?

расцени́ть *сов. см.* расце́нивать

расце́нка *ж* 1. (*установление цены*) טאַקסירונג װ; (*оплаты*) טאַריפיצירונג װ; 2. (*цена*) פּרײַז װ; (*оплата*) טאַריפיקאַציע װ, טאַריף מ

расцепи́ть *сов.*, **расцепля́ть** *несов.* פאַנאַנדערטשעפּען; (*вагоны и т.п.*) אָפּקייטלען

расчеса́ть *сов.* 1. (*волосы*) פאַנאַנדערקעמען; (*шерсть, лён*) צעקעמען; 2. (*ногтями*) צעקראַצן; ~ся *сов.* פאַנאַנדערקעמען זיך

расчёска *ж* קעמל ז ־עך, קעמעלע ז ־ך

расче́сть *сов. разг. см.* рассчита́ть; ~ся *сов. см.* рассчита́ться 1, 2

расчёсывать(ся) *несов. см.* расчеса́ть(ся)

расчёт *м* 1. (*вычисление*) אויסרעכענונג װ ־ען; произвести́ ~ מאַכן די אויסרעכענונג, אויסרעכענען; 2. (*уплата за работу*) צערעכענונג װ; אויסצאָלן ז; 3. (*увольнение*) צערעכענונג װ; взять ~ צערעכענען זיך; 4. (*расплата, наказание*): с ним у меня́ бу́дет коро́ткий ~ מיט אים וועל איך קיין לאַנגע מײַסעס ניט פּראַווען; 5. (*предположение, намерение*): их ~ы не оправда́лись זייערע דערוואַרטונגען [אויסרעכענונגען] האָבן זיך ניט באַרעכטיקט; в мой ~ы не вхо́дит е́хать туда́ איך האָב ניט בעדײַע פאָרן אַהין; обману́ться в свои́х ~ах אָפּנאַרן זיך אין כעזשבן; с таки́м ~о́м, что́бы... מיט אַזאַ כעזשבן, אַז...; 6. *разг.* (*выгода*): мне нет ~а остава́ться здесь ס'האָט פאַר מיר קיין זינען ניט צו פאַרבלײַבן דאָ, ס'לוינט מיר ניט צו פאַרבלײַבן דאָ; 7. *воен.* קאָמאַנדע װ ־ס; пулемётный ~ קוילנוואַרפער־קאָמאַנדע װ; ◇ быть в ~е с *кем-л.* זײַן* קוויט מיט עמעצן; в ~е на *что-л.* אויסרעכענענדיק אַף עפּעס; из ~а по три рубля́ на челове́ка רעכענענדיק צו דרײַ רובל אַף יעדן איינעם; приня́ть в ~ נעמען* אין אַכט; за нали́чный ~ פאַר מעזומען געלט

расчётлив‖ость *ж* אויסגערעכנטקייט װ; (*бережливость*) שפּאָרעוודיקייט װ; ~ый 1. אויסגערעכנטער, שפּאָרעוודיקער; וואָס לעבט מיט כעזשבן *после сущ.*; 2. (*осмотрительный*) אויסגערעכנטער, באַדאַכטער

расчётн‖ый 1.: ~ая табли́ца רעכן־טאַבעלע װ ־ס; ~ая ве́домость צערעכן־ליסטע װ ־ס; ~ый счёт רעכן־קאָנטע װ ־ס; 2. *тех.* פאַרפּלאַנירטער; ~ая мо́щность פאַרפּלאַנירטע מעכטיקייט; орби́та, бли́зкая к ~ой *косм.* אַן אָרביטע, א נאָענטע צו דער אויסגערעכנטער

расчи́стить *сов.* אָפּרייניקן, ריין מאַכן

расчи́стка *ж* (אָפּ)רייניקונג װ

расчища́ть *несов. см.* расчи́стить

расчлени́ть *сов.*, **расчленя́ть** *несов.* צעגלידערן

расчу́вствоваться *сов. разг.* צעווייקט ווערן* פון געפילן

расшали́ться *сов.* צעקאַמאַנדעווען זיך, צעשטיפן זיך

расша́ркаться *сов.*, **расша́ркиваться** *несов.* (пе́ред *тв.*) צערעמאָניעל פאַרנייגן זיך (פאַר); *перен.* אויסציִען* זיך (פאַר)

расша́танный 1. צעשאָקלטער, צעוואַקלטער; 2. *перен.* (*о дисциплине и т.п.*) אָפּגעשוואַכטער; (*о здоровье*) אײַנגעבראָכענער, אונטערגעריסענער; (*о нервах*) צערודערטער, צעפאָרענער

расшата́ть *сов.* 1. צעשאָקלען, צעוואַלגערן; 2. *перен.* (*дисциплину и т.п.*) אָפּשוואַכן; (*здоровье*) אײַנברעכן*, אונטערײַסן*; (*нервы*) צערודערן; ~ся *сов.* 1. צעשאָקלט ווערן*, צעוואַקלט ווערן*; 2. *перен.* (*о дисциплине и т. п.*) אָפּגעשוואַכט ווערן*; (*о здоровье*) אײַנגעבראָכן ווערן*, אונטערגעריסן ווערן*; (*о нервах*) צערודערט ווערן*, צעפאָרן ווערן*

расша́тывать(ся) *несов. см.* расшата́ть(ся)

расшевели́ть *сов. разг.* אופטאָרען; *перен.* צעטאָרען, אופלעבן

расшиба́ть(ся) *несов. см.* расшиби́ть(ся)

расшиби́ть *сов. разг.* צעקלאַפּן, צעמאַזיקן; ~ся *сов.* צעקלאַפּן זיך, צעמאַזיקן זיך

расшива́ть *несов. см.* расши́ть

расшире́ние *с* 1. פאַרברייט(ער)ונג װ; ~ ассортиме́нта די פאַרברייטערונג פונעם אַסאָרטימענט; ~ вен *мед.* ווענען־פאַרברייטערונג װ, וואַריקאָז מ; 2. (*развитие*) אויסברייטערונג װ; ~ экономи́ческих свя́зей די אויסברייטערונג פון עקאָנאָמישע באַציִונגען; ~ сфер влия́ния די אויסברייטערונג פון די ווירקונג־ספערעס; 3. (*широкая часть чего-л.*) צעברייטערונג װ

расши́рить *сов.* 1. ברייטער מאַכן, פאַרברייטערן; ~ прохо́д ברייטער מאַכן [פאַרברייטערן] דעם דורכגאַנג; 2. (*увеличить в объёме, в числе*) פאַרברייטערן; ~ предприя́тие פאַרברייטערן די אונטערנעמונג; ~ телефо́нную сеть פאַרברייטערן די טעלעפאָן־נעץ; 3. (*сделать более обширным*) אויסברייטערן; ~ кругозо́р אויסברייטערן דעם האָריזאָנט; ~ся *сов.* 1. ברייטער ווערן*; глаза́ испу́ганно расши́рились די אויגן זײַנען ווײַט צעעפנט געוואָרן פאַר שרעק; 2. (*увеличиться в объёме, в чис-*

ле) פֿארברייטערן זיך, *פֿארברייטערט ווערן; ассортиме́нт расши́рился דער אסאָרטימענט האָט זיך פֿארברייטערט [איז פֿארברייטערט געוואָרן]; 3. *(стать обши́рней)* אויסברייטערן זיך; его́ кругозо́р расши́рился זײַן האָריזאָנט האָט זיך אויסגעברייטערט

расширя́ть(ся) *см. несов.* расши́рить(ся)

расши́ть *сов.* 1. *(распороть)* צעטרענען; 2. *(вышить)* אויסנייען, *אויסהעפֿטן

расшифрова́ть *сов.* דעשיפֿרירן, פֿאנאנדערשיפֿרירן; *перен.* *דערגיין דעם סאָד (פֿון)

расшнурова́ть *сов.*, **расшнуро́вывать** *несов.* צעשנורעווען, אָפּשנורעווען

расшуме́ться *сов. разг.* צעטומלען זיך, צערוישן זיך

расще́дриться *сов. разг.* צעמילדעווען זיך

расще́лина *ж* שפּאַלט ־ן

расщепи́ть *сов.* 1. *צעשפּאַלטן, צעשפּליטערן; 2. *хим.* צעגלידערן, פֿאנאנדערלייגן; 3. *физ.: ~ а́том* *שפּאַלטן דעם אַטאָם; ~ся *сов.* 1. זיך *צעשפּאַלטן, צעשפּליטערן זיך; 2. *хим.* צעגלידערן זיך, פֿאנאנדערלייגן זיך; 3. *физ.* *(об атоме)* *געשפּאָלטן ווערן

расщепля́ть(ся) *несов. см.* расщепи́ть(ся)

ратификацио́нн||ый: ~ые гра́моты ראַטיפֿיציר־גראַמאָטעס מצ.

ратифика́ция *ж* ראַטיפֿיצירונג, ‖ ראַטיפֿיקאַציע ‖; ~ догово́ра די ראַטיפֿיצירונג פֿון אַן אָפּמאַך

ратифици́ровать *сов. и несов.* ראַטיפֿיצירן

ра́тн||ый: ~ые по́двиги די העלדנטאַטן אין שלאַכטן

ра́товать *несов.* (за *вин.*, про́тив *род.*) קעמפֿן (פֿאַר, קעגן); שטיין* שטאָל (за *вин.*) *שטרײַטן (פֿאַר, קעגן) און אײַזן (פֿאַר)

ра́туша *ж* ראָטהויז ־ן

рать *ж уст. поэт.* כאַיל ־ן (מצ. כאַיאָלעס)

рафина́д *м* ראַפֿינאַד ־ן, האַרטער צוקער

рафини́рованн||ый *прям. и перен.* ראַפֿינירטער; ~ое ма́сло ראַפֿינירטער [געלײַטערטער] בוימל; ~ый эсте́т א ראַפֿינירטער עסטעט

рафини́ровать *сов. и несов.* ראַפֿינירן; ~ са́хар ראַפֿינירן צוקער, אויסארבעטן ראַפֿינאַד; ~ нефть ראַפֿינירן נאַפֿט

рахи́т *м* ראַכיט ־ן; די ענגלישע קרענק *уст.*

рахити́ческий, рахити́чный ראַכיטישער

рацио́н *м* ראַציאָן ־ען

рационализа́тор *м* ראַציאָנאַליזאַטאָר ־ן, ־טאָרן

рационализа́торск||ий ראַציאָנאַליזאַטאָרישער; ~ое предложе́ние א ראַציאָנאַליזאַטאָרישער פֿאָרשלאָג

рационализа́ция *ж* ראַציאָנאַליזירונג ‖

рационализи́ровать *сов. и несов.* ראַציאָנאַליזירן; ~ произво́дство ראַציאָנאַליזירן די פּראָדוקציע

рациона́льн||ый ראַציאָנעלער; *(целесообразный)* צוועקמעסיקער; ~ые чи́сла *мат.* ראַציאָנעלע צאָלן; ~ое испо́льзование ресу́рсов ראַציאָנעלע [צוועקמעסיקע] אויסנוצונג פֿון די רעסורסן; ◇ ~ое зерно́ דער ראַציאָנעלער קערן

ра́ция *ж* ראַציע ‖, ראַדיאָסטאַנציע פּאָרטאַטיווע

рачи́тельный: ~ хозя́ин א גוטער [אויסגערעכנטער] באַלעבאָס

рвану́ть *сов.* 1. *א ריס טאָן; 2. *разг.* *(резко тро́нуться с ме́ста)* א ריס טאָן* זיך; ~ся *сов. разг.* א ריס טאָן* זיך; ~ся вперёд א ריס טאָן* זיך פֿאָרויס

рва́н||ый 1. *(разорванный на части)* איבערגעריסענער, צעריסענער; ~ый рубль א צעריסענער רובל; ~ые провода́ איבערגעריסענע דראָטן; 2. *(с дырами)* צעריסענער; ~ые сапоги́ צעריסענע שטיוול; 3.: ~ая ра́на א צעפֿראַנדזטע [א געהאַקטע] וווּנד

рвать[1] *несов.* 1. *(выдёргивать)* *(אַרויס)רײַסן; *(стаскивать с кого-л.)* *אַראָפּרײַסן, אַראָפּשלעפּן; *(цветы, плоды и т.п.)* *(אָפּ)רײַסן; ~ что-л. из рук ‎(אַרויס)‎רײַסן* עפּעס פֿון די הענט; 2. *(на части)* *צערײַסן; ~ в клочки́ *צערײַסן עפּעס אויף (שטיק־)שטיקער; 3. *(порывать связи и т.п.)* *אײַנרײַסן, *איבעררײַסן; ~ отноше́ния *איבעררײַסן* די באַציִונגען; ◇ ~ *кому-л.* зу́бы *אַרויסרײַסן* עמעצן ציין; ~ на себе́ во́лосы *רײַסן אויף זיך די האָר; ~ и мета́ть *שיטן פֿעך און שוועבל

рвать[2] *несов. безл.:* его́ рвёт ער ברעכט

рва́ться *несов.* 1. *(разрываться)* *רײַסן זיך; *(о нитке, проволоке и т.п. тж.)* *איבעררײַסן זיך; 2. *(о связях, отношениях)* *איבערגעריסן ווערן; 3. *(взорваться)* *אויפֿרײַסן זיך; 4. *(пытаться освободиться, стремиться куда-л.)* *רײַסן זיך; ~ в бой *רײַסן* זיך אין שלאַכט

рвач *м разг.* = בארײַסער ־ס

рва́чество *с разг.* בארײַסערײַ ‖

рве́ние *с* פֿלײַס ־ן, ברען ־ען, איפֿער ־ן

рво́та *ж* ברעכן ־ן, מייקעניש ־ן

рво́тн||ый: ~ые сре́дства (אָפּ)ברעך־מיטלען מצ.

рдеть *несов.* פֿלאַמרויט פֿלאַקערן; *(о румянце)* רייטלען זיך

ре *с нескл. муз.* רע ־ען

реабилита́ция *ж* רעאַביליטירונג ‖, רעאַביליטאַציע ‖

реабилити́ровать *сов. и несов.* רעאַביליטירן; ~ся *сов. и несов.* *רעאַביליטירט ווערן

реаги́рова||ть *несов.* (на *вин.*) 1. רעאַגירן (אויף); *перен. тж. может переводиться др. глаголами;* на э́ти замеча́ния он не ~л ער ניט רעאַגירט [האָט ער גאָרנישט ניט געענטפֿערט] אויף די דאָזיקע באַמערקונגען האָט; צו אָט די באַמערקונגען האָט ער זיך באַצויגן אינדיפֿערענט; как он ~л на э́то изве́стие? וויאַזוי האָט ער רעאַגירט אויף אָט דער ידיעה? וויאַזוי האָט ער אויפֿגענומען אָט די ידיעה?; 2. *хим.* רעאַגירן

реакти́в *м хим.* רעאַקטיוו ־ן

реакти́вный רעאַקטיווער; ~ самолёт רעאַקטיווער אעראָפּלאַן

реа́ктор *м хим., физ.* רעאַקטאָר ־ס; а́томный ~ אַטאָמישער רעאַקטאָר

реакционе́р *м* רעאַקציאָנער ־ן

реакцио́нный רעאַקציאָנערער; ~ режи́м א רעאַקציאָנערער רעזשים

реа́кция[1] *ж* 1. רעאַקציע ‖ ־ס; *(процесс)* רעאַגירונג ‖; ~ на свет די רעאַקציע [די רעאַגירונג] אויף שײַן; ~ мирово́й пре́ссы на после́дние собы́тия די רעאַקציע פֿון דער וועלטפּרעסע אויף די לעצטע געשעענישן; 2. *хим.* רעאַקציע ‖ ־ס; 3. *(резкое изменение в самочувствии)* איבערבראָך ־ן, רעאַקציע ‖

реа́кция[2] *ж полит.* רעאַקציע ‖; *собир. (люди)* רעאַקציאָנערן מצ.

реализа́ция *ж* 1. רעאַליזירונג ‖, פֿאַרווירקלעכונג ‖; ~ пла́на די רעאַליזירונג [די פֿאַרווירקלעכונג] פֿונעם

פלאן; 2. (*продажа*) רעאליזירונג וו, אָפזעצן ז; ~ продуктов די רעאליזירונג [דאָס אָפזעצן] פון די פראָדוקטן

реали́зм *м* רעאליזם מ; социалисти́ческий ~ דער סאָציאליסטישער רעאליזם

реализова́ть *сов. и несов.* 1. רעאליזירן, פארווירקלעכן; 2. (*продать*) רעאליזירן, אָפזעצן

реали́ст *м* רעאליסט מ ־ן; **~и́ческий** רעאליסטישער

реа́льн||ость *ж* 1. רעאליטעט וו, ווירקלעכקייט וו; объекти́вная ~ость *филос.* אָביעקטיווע רעאליטעט; 2. (*качество*) רעאלקייט וו; ~ость пла́нов די רעאלקייט פון די פלענער; **~ый** רעאלער; (*осуществимый тж.*) רעאליסטישער; ◇ ~ая за́работная пла́та דער רעאלער ארבעטסלוין

реанима́||тор *м* רעאנימאטאָר מ ··טאָרן; **~цио́нный** רעאנימאציע־, רעאנימירונג־; ~цио́нное отделе́ние больни́цы די רעאנימאציע־אָפטיילונג פון א שפיטאָל; **~ция** *ж* רעאנימירונג וו, רעאנימאציע וו, אויפלעבונג וו

ребёнок *м* קינד ז ־ער; грудно́й ~ זויגקינד ז ־ער

ребро́ *с* 1. *анат.* ריפ וו ־ן; 2. (*край*) קאנט מ ־ן; ◇ поста́вить вопро́с ~м שטעלן שארף [גלייך] די פראַגע

ре́бус *м* רעבוס מ ־ן; *перен. тж.* רעטעניש וו ־ן

ребя́т||а *мн.* 1. קינדער מצ.; 2. *разг.* (*парни*) באָכערים מצ.; יונגען מצ.; (*в обращении*) כעוורע וו *собир.*; **~ишки** *мн.* קינדערלעך מצ.

ребя́ческий קינדערשער; (*несерьёзный тж.*) קינדישער

ребя́чество *с* קינדערשע שטיק; (*проделка*) קונדייסערײַ וו

ребя́читься *несов. разг.* פראווען קינדערשע שטיק

рёв *м* 1. געברום ז, געבריל ז; (*ветра*) געברום ז, וואָיען ז; (*моторов*) געהילך ז; 2. *разг.* (*плач*) גערעווערײַ ז

рева́нш *м* רעוואנש מ; взять ~ נעמען* רעוואנש

реванши́ст *м* רעוואנשיסט מ ־ן; **~ский** רעוואנשיסטישער

реве́нь *м* ראבארבער מ

реверáнс *м* רעווערַאנס מ ־ן

реве́ть *несов.* 1. (*о зверях*) רעווען, ברומען, ברילן; (*о ветре*) וואָיען, ברומען; 2. *разг.* (*плакать*) רעווען

ревизиони́зм *м* רעוויזיאָניזם מ

ревизио́нн||ый רעווידיר־; ~ая коми́ссия רעווידיר־קאָמיסיע וו ־ס

реви́зия *ж* 1. רעוויזיע וו ־ס; (*действие*) רעווידירונג וו; 2. (*пересмотр учения*) רעוויזיע וו

ревизова́ть *сов. и несов.* 1. רעווידירן, מאכן א רעוויזיע (פון); 2. (*пересмотреть учение*) רעווידירן

ревизо́р *м* רעוויזאָר מ ־ן

ревмат||и́зм *м* רעומאטיזם מ; **~и́ческий** רעומאטישער

ревмокарди́т *м мед.* רעומאָקארדיט מ

ревмя́: ~ реве́ть *разг.* רעווען, וואָיען

ревни́вый אייפערזיכטיקער

ревнова́ть *несов.* אייפערן; ~ жену́ к дру́гу אייפערן דאָס ווייב צום כאווער

ре́вностный אייפערדיקער

ре́вность *ж* אייפערזוכט וו

револьве́р *м* רעוואָלווער מ ־ס

революционе́р *м* רעוואָליוציאָנער מ ־ן

революционизи́ровать *сов. и несов.* רעוואָליוציאָניזירן

революцио́нн||ый רעוואָליוציאָנערער; ~ое движе́ние די רעוואָליוציאָנערע באוועגונג; ~ый класс דער רעוואָליוציאָנערער קלאס; ~ая пе́сня א רעוואָליוציאָנערע ליד; э́то откры́тие име́ло ~ое значе́ние для нау́ки די אנטדעקונג האָט געהאט א רעוואָליוציאָנערן באטייט פאר דער וויסנשאפט

револю́ция *ж* רעוואָליוציע וו; социалисти́ческая ~ סאָציאליסטישע רעוואָליוציע; ~ в нау́ке א רעוואָליוציע [אן איבערקערעניש] אין דער וויסנשאפט

рега́ли||я *ж* רעגאליע וו ־ס; быть при всех ~ях *разг.* האָבן* אף זיך אלע ערנצייכנס [אלע רעגאליעס]

ре́гби *с нескл. спорт.* רעגבי וו

регенера́ция *ж биол., тех.* רעגענעראציע וו

ре́гент *м* רעגענט מ ־ן; **~ство** *с* רעגענטשאפט וו

региона́льный רעגיאָנעלער, זאָנאלער

реги́стр *м* 1. *муз., тех.* רעגיסטער מ ־ס; 2. (*указатель*) רעגיסטער מ ־ס, זוכצעטל מ ־ען

регистра́т||ор *м* 1. רעגיסטראטאָר מ ··טאָרן; 2. (*прибор*) רעגיסטרירער מ ־ס, רעגיסטראטאָר מ ־ס; **~у́ра** *ж* רעגיסטראטור וו

регистрацио́нный רעגיסטריר־; ~ но́мер רעגיסטריר־נומער מ ־ן

регистра́ция *ж* רעגיסטרירונג וו, רעגיסטראציע וו

регистри́ровать *несов.* רעגיסטרירן; (*брак, рождение и т.п. тж.*) פארשרייבן*; **~ся** *несов.* רעגיסטרירן זיך

регла́мент *м* רעגלאמענט מ; установи́ть ~ איינשטעלן א רעגלאמענט; соблюда́ть ~ האלטן* זיך אָנעם [אינעם, באם] רעגלאמענט; אָפהיטן* דעם רעגלאמענט

регламент||а́ция *ж* רעגלאמענטירונג וו; (*процесс*) רעגלאמענטירן ז; **~и́ровать** *сов. и несов.* רעגלאמענטירן; (עפעס) אונטעראָרדענען דעם רעגלאמענט

регла́н *м* 1. (*фасон*) רעגלאן מ; рука́в ~ רעגלאן־ארבל מ =; 2. (*пальто*) רעגלאן מ ־ען, רעגלאן־מאנטל מ ־ען

регре́сс *м* רעגרעס מ, צוריקטראָט מ; **~и́ровать** *несов.* רעגרעסירן, צוריקטרעטן*

регули́рование *с* רעגולירונג וו; ~ у́личного движе́ния רעגולירונג פונעם גאסן־פארקער

регули́ровать *несов.* רעגולירן; (*механизм*) אויסרעגולירן

регулиро́вщик *м* פארקער־רעגולירער מ =

регуля́рн||ый רעגולערער; ◇ ~ые войска́ דאָס רעגולערע מיליטער

регуля́тор *м* רעגוליאטאָר מ ־ס

редакти́ровать 1. *несов.* (*сов.* отредакти́ровать) רעדאקטירן, רעדאגירן; ~ ру́копись רעדאקטירן [רעדאגירן] דעם קסאוויאד; 2. *тк. несов.* (*руководить изданием*) רעדאקטירן, זיין* דער רעדאקטאָר (פון); ~ журна́л רעדאקטירן [זיין* דער רעדאקטאָר פון] א זשורנאל; 3. (*сформулировать*) פאָרמולירן, אויסדריקן

реда́ктор *м* רעדאקטאָר מ ··טאָרן; гла́вный ~ הויפט־רעדאקטאָר מ; отве́тственный ~ פאראנטוואָרטלעכער רעדאקטאָר; **~ский** רעדאקטאָר־; ~ская де́ятельность רעדאקטאָר־טעטיקייט וו; ~ская пра́вка רעדאקטאָרישע אויסבעסערונגען

редакцио́нн||ый 1. (*служащий исправлению текста*) רעדאקציאָנעלער; ~ая обрабо́тка די רעדאקציאָנעלע

באַארבעטונג; 2. (*занимающийся редактированием*) רעדאַקטיר־, רעדאַגיר־; ~ая коллéгия רעדאַגיר־קאָלעגיע ‖ ־ס, רעדאַקטיר־קאָלעגיע ‖ ־ס; 3. (*исходящий от редакции*) רעדאַקציע־; ~ая статья́ רעדאַקציע־אַרטיקל מ ־ען; אַן אַרטיקל פֿון דער רעדאַקציע

редáкци||я *ж* 1. (*редактирование*) ‖ רעדאַקטירונג; 2. (*руководство изданием*) ‖ רעדאַקציע; под ~ей профéссора Ивáнова אונטער דער רעדאַקציע פֿון פּראָפֿעסאָר איוואַנאָוו; 3. (*формулировка, вариант*) רעדאַקציע ‖ ־ס; нóвая ~я пýнкта договóра אַ נײַע רעדאַקציע פֿון אַן אָפּמאַך־פּונקט; первоначáльная ~я ромáна די סאַמע ערשטע רעדאַקציע פֿונעם ראָמאַן; 4. (*коллектив работников*) רעדאַקציע ‖ ־ס; (*помещение тж.*) רעדאַקציע־צימער מ ־ן

редéть *несов.* *שיטער(ער) ווערן; (*о тумане и т.п.*) *צעגיין זיך; ряды́ наступáющих редéли די רייען פֿון די אָנגרײַפֿער זײַנען שיטערער געוואָרן

реди́с *м* ‖ רעדיסקע, כוידעש־רעטעכלעך מצ.; ~ка *ж* 1. *см.* реди́с; 2. (*отдельный корень*) רעדיסקעלע ז ־ך, כוידעש־רעטעכל ז ־עך

рéдк||ий 1. (*негустой*) שיטערער; ~ий лес אַ שיטערער וואַלד; ~ие вóлосы שיטערע האָר; ~ое сито אַ שיטערע זיפּ; 2. (*редко встречающийся*) זעלטענער; ~ий слу́чай אַ זעלטענער פֿאַל; ~ий гость אַ זעלטענער גאַסט; э́то óчень ~ая вещь דאָס איז אַ ראַריטעט; 3. (*исключительный*) זעלטענער, אויסטערלישער; ~ая красотá אַן אויסטערלישע [אַ זעלטענע] שיינקייט; ~ий по звýчности гóлос אַ זעלטן קלינגעוודיקע שטים

рéдко *нареч.* זעלטן

редколлéгия *ж* (редакциóнная коллéгия) ‖ רעדקאָלעגיע (רעדאַקטיר־קאָלעגיע, רעדאַגיר־קאָלעגיע)

рéдкостный (גאָר) זעלטענער, אויסערגעוויינלעכער

рéдкость *ж* 1. (*редкое явление*) אַ זעלטענע זאַך [דערשײַנונג]; 2. (*редкая вещь*) זעלטנהײַט ‖ ־ן, ראַריטעט ‖ ־ן, יעקאַר־האַמציִעס מ ־ן; ◇ на ~ זעלטן, אַ זעלטן אויסערגעוויינלעך; на ~ сóлнечный день אַ זעלטן זוניקער טאָג

рéдьк||а *ж* רעטעך מ; (*отдельный корень*) רעטעך מ ־ער; ◇ надоéсть хýже гóрькой ~и *דערעסן ווי אַ ביטערע ציבעלע

режи́м *м* 1. (*государственный строй*) רעזשים מ, אָרדענונג ‖; при цáрском ~е פֿאַרן [בײַם] צאַרישן רעזשים, פֿאַר [בײַם] דער צאַרישער אָרדענונג; 2. (*распорядок*) רעגלאַמענט מ, רעזשים מ; ~ дня טאָג־רעגלאַמענט מ, טאָג־רעזשים מ; 3. *тех.* רעזשים מ ־ען; ~ рабóты маши́ны דער רעזשים פֿון אַרבעט בײַ דער מאַשין; 4. *неодобр.* (*правительство*) רעזשים מ ־ען; марионéточный ~ מאַריאָנעטן־רעגירונג ‖, מאַריאָנעטן־רעזשים מ

режиссёр *м* רעזשיסער מ ־ן; спектáкль, постáвленный ~ом Орлóвым אַ ספּעקטאַקל, וואָס ס׳האָט געשטעלט [אויפֿגעפֿירט] דער רעזשיסער אָרלאָוו; אַ ספּעקטאַקל, וואָס אָרלאָוו האָט רעזשיסירט; אַ ספּעקטאַקל אונטער אָרלאָווס רעזשי

режиссýра *ж* 1. רעזשי מ; 2. *собир.* רעזשיסערן מצ.

рéжущ||ий 1. (*для резания*) שנײַד־; ~ие инструмéнты שנײַד־אינסטרומענטן מצ.; 2. (*резкий, острый*) שנײַדיקער, שאַרפֿער; ~ая боль אַ שאַרפֿער ווייטיק

рéзать *несов.* 1. (*сов.* разрéзать) *צעשנײַדן; (*ломтями тж.*) *אָנשנײַדן; ~ бумáгу *(צע)שנײַדן פּאַפּיר; ~ прóволоку *צעשנײַדן דעם דראָט; ~ хлеб *אָנשנײַדן ברויט; 2. (*сов.* зарéзать) קוילען; (*скот, птицу — по еврейскому религиозному обряду тж.*) *שעכטן; 3. (*сов.* вы́резать) (по *дат.*, на *предл.*) (*по дереву*) (אויס)שניצן; (*по металлу, камню*) אויסקריצן; 4. *тк. несов.* (*об острых предметах*) *שנײַדן; нож хорошó рéжет דאָס מעסער שנײַדט גוט; 5. *тк. несов.* (*причинять боль*) *שנײַדן; *אײַנשנײַדן זיך (אין); верёвка рéзала плечó דער שטריק האָט געשניטן די פּלייצע; ◇ ~ глаз *רײַסן די אויגן; рéжет ýхо ס׳רײַסט די אויערן; ~ прáвду-мáтку זאָגן דעם אמת (גלײַך) אין די אויגן; ~ся *несов.* 1. *שנײַדן זיך; 2.: у ребёнка рéжутся зýбы באַם קינד שנײַדן זיך ציינדלעך

резви́ться *несов.* שפּילן זיך; שטיפֿן, (אַרום)קאָמאַנדעווען

рéзв||ость *ж* 1. ‖ פֿאַרשײַטקייט, ‖ זשוואַוועקייט; 2. (*лошади*) ‖ געשווינדקייט; ~ый 1. פֿאַרשײַטער; 2.: ~ая лóшадь אַ געשווינד [אַ פֿײַערדיק] פֿערד, אַ פֿערד אַ ברען

резедá *ж* ‖ רעזעדע

резéрв *м* רעזערוו מ ־ן; неиспóльзованные ~ы произвóдства ניט־אויסגענוצטע [פֿרײַע] פּראָדוקציע־רעזערוון; брóсить в бой ~ שיקן אין שלאַכט דאָס רעזערוו־מיליטער [די רעזערוו־טיילן]; ◇ трудовы́е ~ы אַרבעטער־רעזערוון מצ.

резервáция *ж* רעזערוואַציע ‖ ־ס, רעזערוואַט מ ־ן

резерви́ровать *сов. и несов.* רעזערווירן

резéрвн||ый רעזערוו־; ~ый фонд רעזערוו־פֿאָנד מ; ~ые войскá רעזערוו־מיליטער ז, רעזערוו־טיילן מצ.

резервуáр *м* רעזערוואַר מ ־ן

резéц *м* 1. גראַוויר־שטיפֿט מ ־ן; (*гравера тж.*) שטיכל ז; (*у станка*) שנײַד־שטאָל מ ־ן; (*для резьбы по дереву, кости*) שניצמעסערל ז ־עך; 2. (*зуб*) שנײַד־צאָן מ (מצ. ··ציין)

резидéн||т *м* רעזידענט מ ־ן; ~т инострáнной развéдки אַ רעזידענט פֿון אַן אויסלענדישן אויסשפּיר; ~ция *ж* ‖ רעזידענץ

рези́н||а *ж* ‖ רעזינע, ‖ גומע, ‖ גומי; ~ка *ж* 1. (*тесьма*) גומילאַסטיק מ; 2. (*для стирания*) רעזינקע ‖ ־ס, גומקע ‖ ־ס, מעקער מ ־ס

рези́нов||ый 1. רעזינע־; ~ая промы́шленность רעזינע־אינדוסטריע ‖; 2. (*из резины*) רעזינענער, גומענער; 3. *перен.* גומענער, עלאַסטישער

рéзка *ж* שנײַדן ז

рéзк||ий 1. שנײַדיקער, שאַרפֿער; ~ий вéтер אַ שנײַדיקער [אַ שאַרפֿער] ווינט; 2. (*неприятно действующий на органы чувств*) שאַרפֿער, האַרבער; ~ий зáпах אַ האַרבער [אַ שאַרפֿער] ריח; ~ий свет אַ בלענד(נד)יקע שײַן; ~ий гóлос אַ האַרבע שטים; 3. (*чётко обозначенный*) שאַרפֿער; ~ие очертáния שאַרפֿע קאָנטורן; 4. (*внезапный*) שאַרפֿער, ראַשער; ~ая перемéна אַ שאַרפֿע [אַ ראַשע] ענדערונג; 5. (*о движениях*) האַסטיקער, ראַשער; 6. (*грубый; прямолинейный*) שאַרפֿער, האַרבער; ~ая кри́тика אַ שאַרפֿע [אַ האַרבע] קריטיק; ~о *нареч.* שאַרף; (*внезапно тж.*) מיטאַמאָל; (*грубо*) שאַרף, האַרב; ~ость *ж* 1. ‖ שאַרפֿקײַט, ‖ האַרבקײַט; (*движений*) ‖ האַסטיקײַט; 2. (*резкое выражение, слово*) אַזעסקײַט ‖ ־ן

резно́й געשניצטער; *(украшенный резьбой)* מיט געשניץ *после сущ.*

резня́ *ж* שכיטע ||, האריגע ||, בלוטבאָד ||

резолю́ци||я *ж* רעזאָליוציע || ־ס; приня́ть ~ю אָנעמען* א רעזאָליוציע; ~я на заявле́нии א רעזאָליוציע אף דער מעלדונג

резона́нс *м* רעזאָנאַנס ם; *перен. тж.* אָפּקלאַנג ם; име́ть большо́й обще́ственный ~ האָבן* א שטאַרקן אָפּקלאַנג אין דער געזעלשאַפט

резона́тор *физ.* רעזאָנאַטאָר ם ־ס

резонёр *м* רעזאָנער ם ־ן; כאַקרען ם (מצ. כאַקראָנים)

резони́ровать *несов. физ.* רעזאָנירן, געבן* א רעזאָנאַנס

резо́нный *разг.* באַגרינדעטער, פאַרשטענדלעכער

результа́т *м* רעזולטאַט ם ־ן; ◇ в ~е 1) *(в итоге)* צום סאָף, אין לעצטן סאַכאַקל; 2) *(благодаря чему-л.)* מאַכמעס, איבער; ~и́вный רעזולטאַטיווער; מיט גוטע° רעזולטאַטן *после сущ.*

ре́зус-фа́ктор *м физиол.* רעזוס־פאַקטאָר ם

ре́зчик *м*: ~ по де́реву = שניצער ם; ~ по мета́ллу = גראַווירער ם

резь *ж* שנײַדעניש I

резьба́ *ж* 1. שניצערײַ ||; 2. *(рисунок, узор)* געשניץ I; 3. *(нарезка)* אײַנקאַרבונג ||, קאַרבירונג ||

резюме́ *с нескл.* רעז(י)ומע ם ־ען

резюми́ровать *сов. и несов.* רעז(י)ומירן

рей *м мор.* זעגל־לײַסט || ־ן

рейд[1] *м мор.* רייד ם ־ן; на ~е אפן רייד

рейд[2] *м воен.* רייד ם ־ן; ~ в тыл врага́ א רייד אין סוינעס הינטערלאַנד

ре́йка *ж* לײַסטל I ־עך; *(геодезиста)* ניוועליר־לײַסטל I ־עך

рейс *м* רייס ם ־ן; обра́тный ~ צוריק־רייס ם ־ן; ~овый רייס־; ~овый самолёт רייס־אַעראָפּלאַן ם ־ען, א שטענדיק קורסירנדיקער אַעראָפּלאַן

рейсфе́дер *м* רייספעדער ם ־ס

рейши́на *ж* רײַסשינע || ־ס, צייכנווירע || ־ס

рейту́зы *мн.* רייטוזן מצ.; *(для верховой езды и т.п.)* רײַטער־הויזן מצ.

рейхста́г *м ист.* רײַכסטאַג ם

рек||а́ *ж* טײַך ם ־ן; вниз по ~е́ טײַך־אַראָפּ; вверх по ~е́ טײַך־אַרויף; пролива́ть ре́ки слёз, кро́ви פאַרגיסן* טײַכן [בעך] טרערן, בלוט

ре́квием *м* רעקוויעם ם ־ס

реквизи́ровать *сов. и несов.* רעקוויזירן

реквизи́т *м театр.* רעקוויזיט ם

реквизи́ция *ж* רעקוויזיציע || ־ס

рекла́ма *ж* רעקלאַמע || ־ס; *(действие тж.)* רעקלאַמירן I, רעקלאַמירונג ||; светова́я ~ לײַכטנדיקע רעקלאַמע; безу́держная ~ רעקלאַמירונג [רעקלאַמע־מאַכערײַ] אָן א מאָס

реклама́ция *ж* רעקלאַמאַציע || ־ס, קונדן־פּראָטעסט ם ־ן

реклами́ровать *сов. и несов.* רעקלאַמירן; *(расхваливать)* מאַכן רעקלאַמע; אויסלויבן, לויבן אין טאָג אַרײַן

рекла́мный רעקלאַמע־, רעקלאַמיר־; ~ отде́л רעקלאַמע־אָפּטייל ם; ~ плака́т רעקלאַמיר־פּלאַקאַט ם ־ן, אַנאָנס ם ־ן

рекогносциро́вка *ж воен.* רעקאָגנאָסצירונג ||, פאָר־אויסשפּירונג ||

рекоменда́||тельный רעקאָמענדיר־; ~тельное письмо́ רעקאָמענדיר־בריוו ם; ~ция *ж* 1. *(действие)* רעקאָמענדירונג ||; 2. *(отзыв)* רעקאָמענדאַציע || ־ס; дать *кому-л.* ~цию в па́ртию געבן* עמעצן א רעקאָמענדאַציע אין פּאַרטיי; 3. *(совет)* רעקאָמענדאַציע || ־ס, אייצע || ־ס; выполня́ть ~ции врача́ (אויס)פאָלגן דעם דאָקטערס אייצעס

рекомендова́ть *сов. и несов.* 1. רעקאָמענדירן; 2. *(советовать)* ראָטן*; ~ся *сов. и несов.* 1. *безл.*: рекоменду́ется... ס׳ווערט רעקאָמענדירט···; 2. *(назвать себя)* פאָרשטעלן זיך, באַקענען זיך

реконструи́ровать *сов. и несов.* 1. *(перестроить)* רעקאָנסטרוירן, איבערבויען; 2. *(воссоздать)* ווידערופשטעלן, רעקאָנסטרוירן

реконстру́кция *ж* 1. *(перестройка)* רעקאָנסטרוירונג ||, איבערבויונג ||, רעקאָנסטרוקציע ||; 2. *(воссоздание)* ווידערופשטעלונג ||, רעקאָנסטרוירונג ||

реко́рд *м* רעקאָרד ם ־ן; ста́вить ~ שטעלן א רעקאָרד; поби́ть ~ ברעכן* [שלאָגן*] דעם רעקאָרד

рекорди́ст *м* 1. *см.* рекордсме́н; 2. *(увлекающийся рекордами)* = רעקאָרדן־זוכער ם; 3. *(животное)* פּריזנעמער ם =, רעקאָרדיסט ם ־ן; ~ка *ж* 1. רעקאָרדסמענקע || ־ס, רעקאָרדשטעלערן ם ־ס; 2. *(увлекающаяся рекордами)* רעקאָרדן־זוכערן || ־ס; 3. *(животное)* פּריזנעמערן || ־ס, רעקאָרדיסטקע || ־ס; коро́ва-~ка א קו א רעקאָרדיסטקע, א קו מיט א רעקאָרד־געמעלק; א קו וואָס גיט א רעקאָרד־געמעלק

реко́рдный רעקאָרדישער, רעקאָרד־; ~ урожа́й א רעקאָרדישע גערעטעניש; в ~ срок אין א רעקאָרדישן טערמין

рекордсме́н *м* רעקאָרדסמען ם ־ען, רעקאָרדשטעלער ם =; ~ка *ж* רעקאָרדסמענקע || ־ס, רעקאָרדשטעלערן || ־ס

ре́крут *м ист.* רעקרוט ם ־ן

ре́ктор *м* רעקטאָר ם ··טאָרן; ~ университе́та דער רעקטאָר פונעם אוניווערסיטעט

ректора́т *м* רעקטאָראַט ם ־ן

реле́ *с нескл. эл.* רעלע ם ־ען; автомати́ческое ~ אַן אווטאָמאַטישער רעלע

религио́зн||ый 1. רעליגיעזער; ~ые обря́ды רעליגיעזע ריטואַלן [מינהאָגים]; 2. *(верующий)* פרומער°, גאָטספאָרכטיקער

рели́гия *ж* רעליגיע || ־ס; *(вера тж.)* גלויבן ם ־ס, עמונע || ־ס

рели́квия *ж* רעליקוויע || ־ס

релье́ф *м* רעליעף ם; ~ный רעליעפער, בוילעטער

рельс *м* רעלס ם ־ן; сойти́ с ~ов אַראָפּ|גיין* פון די רעלסן; ◇ поста́вить *что-л.* на ~ы אויפשטעלן אף א דערעך; אײַנאָרדענען; ~овый רעלסן־; ~овый путь רעלסן־ליניע || ־ס

рема́рка *ж* רעמאַרקע || ־ס; *(замечание)* א זײַטיקע באַמערקונג

ремённ||ый רימען־, לעדער־; ~ая переда́ча *тех.* רימען־טראַנסמיסיע ||

реме́нь *м* 1. רימען ם ־ס; *(пояс тж.)* לעדערפּאַס ם ־ן; 2. *тех.* רימען ם ־ס; переда́точный ~ טרײַברימען ם ־ס

реме́сленник *м* 1. = האַנטווערקער ם, באַלמעלאָכע ם

ס־; 2. *(работающий по шаблону)* קוסטאַר מ ־ן; *(о писателе)* שרײַבאַר מ ־עס

реме́сленнический *пренебр.* קוסטאַרישער, פּאַרטאַטשישער

реме́сленн||ый 1. האַנטווערקער=, האַנטווערק(ער)ישער; ~ое произво́дство האַנטווערקער־פּראָדוקציע װ; 2. *(примитивный)* קוסטאַרישער, באַלמעלאָכישער; ~ая рабо́та באַלמעלאָכישע אַרבעט; 3. *(шаблонный)* קוסטאַרישער; ◇ ~ое учи́лище האַנטווערקער־שול װ ־ן

ремесло́ *с* מעלאָכע װ ־ס; *(занятие)* באַשעפֿטיקונג װ ־ען; сапо́жное ~ שוסטערײַ װ; портня́жное ~ שנײַדערײַ װ

ремо́нт *м* *(помещений, машин)* רעמאָנט מ, רעמאָנטירונג װ; *(одежды, обуви)* פֿאַריכטן ז; отда́ть в ~ געבן* אַף רעמאָנט, פֿאַריכטן געבן*; быть в ~е זײַן* אין רעמאָנט, רעמאָנטירט ווערן*

ремонти́ровать *несов.* רעמאָנטירן

ремо́нтн||ый רעמאָנט=; ~ая мастерска́я רעמאָנט־וואַרשטאַט מ ־ן

ренега́т *м* רענעגאַט מ ־ן, אָפּטריניקער מ ··קעס; ~ство *с* רענעגאַטשאַפֿט װ, אָפּטריניקײַט װ

ре́нта *ж* רענטע װ; земе́льная ~ ערדרענטע װ

рента́бельн||ость *ж* רענטאַבלקײַט װ, לוינעוודיקײַט װ; ~ый רענטאַבעלער, לוינעוודיקער

рентге́нов: ~ы лучи́ רענטגען־שטראַלן מצ.; ~ский: ~ский кабине́т רענטגען־קאַבינעט מ ־ן; ~ский сни́мок רענטגען־בילד ז ־ער; רענטגען מ ־ס *разг.*

рентгено́лог *м* רענטגענאָלאָג מ ־ן

рентгеноскопи́я *ж* רענטגענאָסקאָפּיע װ, רענטגעניזירונג װ

реорганиза́ция *ж* רעאָרגאַניזאַציע װ, רעאָרגאַניזירונג װ; *(действие тж.)* רעאָרגאַניזירן ז

реорганизова́ть *сов. и несов.* רעאָרגאַניזירן; ~ся *сов. и несов.* רעאָרגאַניזירט ווערן*

реоста́т *м эл.* רעאָסטאַט מ ־ן

ре́п||а *ж* ריב װ ־ן; *собир.* ריבן מצ.; ◇ деше́вле па́реной ~ы וועלוועלער פֿאַר באָרשטש

репара́ции *мн.* רעפּאַראַציעס מצ.

репараци́онн||ый רעפּאַראַציע=; ~ые платежи́ רעפּאַראַציע־אָפּצאָלן מצ.

репатриа́ция *ж* רעפּאַטריאַציע װ

репатрии́ровать *сов. и несов.* רעפּאַטריירן, אומקערן אין היימלאַנד; ~ся *сов. и несов.* רעפּאַטריירן זיך, רעפּאַטריירט ווערן*

репе́й *м разг. см.* репе́йник

репе́йник *м* לאָפּוך מ; *(головка)* בודיק מ ־עס, בערזעלע ז ־ך

репертуа́р *м* רעפּערטואַר מ ־ן; совреме́нный ~ הײַנטצײַטיקער רעפּערטואַר

репети́ровать *сов. и несов.* 1. רעפּעטירן; ~ но́вую пье́су רעפּעטירן אַ נײַע פּיעסע; 2. *(ученика)* צולערנען (מיט), צוקנעלן (מיט), רעפּעטיטאָר זײַן* עמעצנס

репети́тор *м* רעפּעטיטאָר מ ··טאָרן

репети́ция *ж* רעפּעטיציע װ ־ס; генера́льная ~ גענעראַלע רעפּעטיציע

ре́плика *ж* רעפּליק װ ־עס

репорта́ж *м* רעפּאָרטאַזש מ ־ן

репортёр *м* רעפּאָרטיאָר מ ־ן

репресси́вн||ый רעפּרעסיווער; ~ые ме́ры רעפּרעסיווע מיטלען, שטראָפֿמיטלען מצ.

репресси́ровать *сов. и несов.* רעפּרעסירן

репре́сси||я *ж* רעפּרעסיע װ ־ס, שטראָפֿמיטל ז ־ען; подве́ргнуть ~и רעפּרעסירן

репроду́ктор *м радио* רעפּראָדוקטאָר מ ־ס, הילכרײַדער מ ־ס

репроду́кция *ж* רעפּראָדוקציע װ ־ס; *(действие тж.)* רעפּראָדוצירונג װ

репти́лия *ж* רעפּטיליע װ ־ס; *мн. зоол.* רעפּטיליעס, פֿוזענדיקע (באַלעכאַים) מצ.

репута́ци||я *ж* רעפּוטאַציע װ; по́льзоваться хоро́шей ~ей האָבן* אַ גוטן° שעם, האָבן* אַ גוטע° רעפּוטאַציע

ре́пчатый: ~ лук ציבעלעס מצ.

ресни́цы *мн.* *(ед.* ресни́ца *ж)* וויעס מצ.

респира́||тор *м* רעספּיראַטאָר מ ־ס, שוצמאַסקע װ ־ס; ~то́рный *мед.*: ~то́рное заболева́ние אַ קראַנק(ה)ײַט פֿון די אָטעמוועגן

респу́блика *ж* רעפּובליק װ ־ן; сове́тская социалисти́ческая ~ די סאָוועטישע סאָציאַליסטישע רעפּובליק; наро́дная демократи́ческая ~ דעמאָקראַטישע פֿאָלקס־רעפּובליק

республика́н||ец *м* רעפּובליקאַנער מ =; ~ский רעפּובליקאַנישער

рессо́р||а *ж* רעסאָרע װ ··רן; ~ный רעסאָרע=; אַף רעסאָרן *после сущ.*

реставра́тор *м* רעסטאַווראַטאָר מ ··טאָרן, רעסטאַוורירער מ =; ~ ста́рых карти́н אַ רעסטאַוורירער פֿון אַלטע° בילדער

реставра́ция *ж* 1. רעסטאַוורירונג װ; 2. *(свергнутого строя)* רעסטאַוראַציע װ; *ист. тж.* רעסטאַוראַציע־פּעריאָד מ

реставри́ровать *сов. и несов.* רעסטאַוורירן

рестора́н *м* רעסטאָראַן מ ־ען

ресу́рсы *мн.* רעסורסן מצ.; приро́дные ~ נאַטור־רעסורסן, נאַטור־אוצרעס מצ.; де́нежные ~ געלטמיטלען מצ., רעסורסן מצ.

рети́вый געפּלײַסטער, אײַפֿערדיקער, פֿײַערדיקער; ~ конь *фольк.* אַ פֿערד אַ ברען; ~ администра́тор אַן איבערײַפֿערדיקער אַדמיניסטראַטאָר

ретирова́ться *сов. и несов. разг.* אָפּטראָגן* זיך

ретóрта *ж хим.* רעטאָרטע װ ־ס

ретрансли́ровать *сов. и несов. радио* רעטראַנסלירן

ретушёр *м* רעטושירער מ =

ретуши́ровать *сов. и несов.* רעטושירן

ре́тушь *ж* רעטוש מ, רעטושירונג װ

рефера́т *м* רעפֿעראַט מ ־ן; *(доклад тж.)* פֿאָרטראָג מ ־ן; ~и́вный: ~и́вный журна́л רעפֿעראַטן־זשורנאַל מ ־ן

рефере́ндум *м* רעפֿערענדום מ ־ס

рефере́нт *м* רעפֿערענט מ ־ן; *(докладчик тж.)* פֿאָרטרעגער מ =

рефле́кс *м* רעפֿלעקס מ ־ן; усло́вный ~ באַדינגטער רעפֿלעקס

рефле́ктор *м* 1. *(отражатель)* רעפֿלעקטאָר מ ־ס, אָפּשפּיגלער מ ־ס; 2. *(обогреватель)* באַוואַרעם־רעפֿלעקטאָר מ ־ס

рефлекто́рный רעפֿלעקס(ן)=, רעפֿלעקטאָרישער

рефóрма *ж* רעפאָרם ‖ ־ען; агрáрная ~ אגראַר־רעפאָרם ‖ ־ען

реформáтор *м* רעפאָרמאַטאָר מ ··טאָרן

реформáция *ж ист.* רעפאָרמאַציע ‖

реформ‖и́зм *м* רעפאָרמיזם מ; **~и́ст** *м* רעפאָרמיסט מ ־ן

рефрижерáтор *м* 1. *(передвижной холодильник)* רעפריזשעראַטאָר מ ־ס; 2. *(часть холодильной машины)* אויסדעמפער מ ־ס

рехну́ться *сов. груб.* מעשוגע ווערן*

рецензéнт *м* רעצענזענט מ ־ן

рецензи́ровать *несов.* רעצענזירן

рецéнзи‖я *ж* רעצענזיע ‖ ־ס; положи́тельная ~я א פאָזיטיווע [גינסטיקע] רעצענזיע; послáть кни́гу на ~ю אָפּשיקן דעם בוך רעצענזירן

рецéпт *м* 1. רעצעפּט מ ־ן; по ~у врачá לויט א רעצעפּט פון א דאָקטער; ~ напи́тка דער רעצעפּט פון דעם געטראַנק; 2. *перен. разг.* רעצעפּט מ ־ן, פעסטער קלאַל; אייצע ‖ ־ס; в такóм дéле нет готóвых ~ов אין אזא איניען איז ניטאָ קיין פאַרטיקע רעצעפּטן

рециди́в *м* 1. רעצידיוו מ, איבערכאַזערונג ‖; 2. *мед., юр.* רעצידיוו מ ־ן; **~и́ст** *м* רעצידיוויסט מ ־ן; רעצידיוו־פאַרברעכער מ =

речев‖óй רייד־; ~óй аппарáт רייד־אַפּאַראַט מ; ~ы́е нáвыки רייד־געניטשאַפטן מצ.

речéние *с* גלײַכוואָרט (מצ. ··ווערטער), זאָג מ, אויסדרוק מ ־ן

речи́стый *разг.* שיינריידערישער; *(говорливый)* באַריידעוודיקער

речитати́в *м* רעטשיטאַטיוו מ ־, רעציטאַציע ‖; ◇ говори́ть, читáть ~ом רעדן*, לייענען זינגעוודיק

рéчка *ж* טײַך מ ־ן, טײַכל ז ־עך

речни́к *м* טײַך־טראַנספּאָרטלער מ =

речн‖óй טײַך־; ~áя водá טײַכוואַסער ‖; ~ы́е ры́бы טײַכפיש מצ.; ~óй трáнспорт טײַך־טראַנספּאָרט מ

реч‖ь *ж* 1. *(способность говорить)* רייד מצ.; óрганы ~и רייד־אָרגאַנען מצ.; членораздéльная ~ь געגלידערטע רייד; 2. *(язык)* שפּראַך ‖, רייד מצ.; у́стная ~ь מינדלעכע רייד, מינדלעכע שפּראַך; ру́сская ~ь רוסישע שפּראַך, רוסיש ז; кни́жная ~ь ביכערשפּראַך ‖; 3. *(произношение)* רייד מצ., אויסשפּראַך ‖, אַרויסרעד מ, אַקצענט מ; гортáнная ~ь גאָרגלדיקע אויסשפּראַך; 4. *(сказанное)* דיבורים מצ., ווערטער מצ.; 5. *разг.* *(беседа)* שמועס מ, רייד מצ.; ~ь шла о литерату́ре ס'איז געגאַנגען א רייד [מע האָט גערעדט, מע האָט געשמועסט] וועגן ליטעראַטור; ~ь идёт о том... ...ס'האַנדלט זיך וועגן דעם; об э́том и ~и не мóжет быть וועגן דעם קאָן גאָר קיין רייד ניט זײַן, וועגן דעם איז אַפילע ניטאָ וואָס צו רעדן; не об э́том ~ь ניט אין דעם גייט עס; 6. *(выступление)* רעדע ‖ ־ס, וואָרט ז; ~ь прокурóра די רעדע [דאָס וואָרט] פונעם פּראָקוראָר; произнести́ ~ь האַלטן* א רעדע; ◇ вести́ ~ь к томý, что... וועלן* אויסברײַען, אַז...

решáть *несов. см.* реши́ть; **~ся** *несов.* 1. *см.* реши́ться; 2. *(иметь решение)* לייזן זיך, געלייזט ווערן*; задáча решáется óчень легкó די אויפגאַבע לייזט זיך זייער גרינג

решáющ‖ий באַשטימענדיקער, אַנטשיידנדיקער; ~ая си́ла אַן אַנטשיידנדיקע קראַפט; ~ий момéнт אַן אַנטשיידנדיקער [קריטישער] מאָמענט; ◇ с ~им гóлосом מיט באַשטימרעכט

решéни‖е *с* 1. באַשלוס מ ־ן; *(постановление тж.)* באַשטימונג ‖ ־ען; твёрдое ~е א פעסטער באַשלוס; принимáть ~е באַשליסן*, אָננעמען* א באַשלוס; выноси́ть ~е אַרויסטראָגן* א באַשלוס [א באַשטימונג]; прийти́ к ~ю באַשליסן*, קומען* צום באַשלוס; 2. *(задачи и т. п.)* לייזונג ‖ ־ען, ענטפער מ ־ס

решётк‖а *ж* 1. גראַטע ‖ ־ס; *(на окне и т. п.)* גראַטעס מצ.; 2. *(забор)* פּאַרקן מ ־ס; 3. *(колосниковая)* רעשאָטקע ‖ ־ס; ◇ посади́ть *кого-л.* за ~у אײַנזעצן עמעצן (אין טפיסע)

решет‖ó *с* רעשעטע ‖ ־ס; *(сито)* זיפּ ‖ ־ן; ◇ чудесá в ~é גאָטס וווּנדער

решётчатый, решéтчатый 1. גראַטעספאָרמיקער; 2. *(снабжённый решёткой)* מיט גראַטעס *после сущ.*

реши́мост‖ь *ж* אַנטשלאָסנקייט ‖; быть пóлным ~и זײַן* פעסט אַנטשלאָסן (בא זיך)

реши́тельн‖о *нареч.* 1. *(смело)* אַנטשלאָסן; *(категорически)* קאַטעגאָריש, אַנטשיידן; ~о поддержáть *кого-л.* אַנטשיידן שטיצן עמעצן; он ~о брóсился в огóнь ער האָט זיך אַנטשלאָסן א וואָרף געטאָן אין פײַער (ארײַן); я ~о прóтив э́того איך בין קאַטעגאָריש קעגן דעם; 2. *(совершенно)* לעגאַמרע, אַבסאָליוט, דורכויס; *(с отрицанием тж.)* לאַכלוטן; вéрить ~о всем גלייבן דורכויס [אַבסאָליוט] אַלעמען; мне ~о всё равнó ס'איז מיר אַבסאָליוט [לעגאַמרע] אַלצאיינס; он ~о ничемý не удивля́ется ער כידעשט זיך לעגאַמרע ניט [לאַכלוטן ניט] אַף קיין שום זאַך; **~ость** *ж* 1. *(смелость)* אַנטשלאָסנקייט ‖; 2. *(категоричность)* אַנטשיידנקייט ‖, קאַטעגאָרישקייט ‖; **~ый** *(смелый в принятии решений)* אַנטשלאָסענער; *(энергичный)* אַנטשיידענער; *(категорический)* אַנטשיידענער, קאַטעגאָרישער; ~ый человéк אַן אַנטשלאָסענער מענטש; ~ые мéры אַנטשיידענע [ענערגישע] (מאָס)מיטלען; ~ый откáз אַן אַנטשיידענער [א קאַטעגאָרישער] אָפּזאָג; ~ый тон א קאַטעגאָרישער טאָן; с ~ым ви́дом מיט אַן אויסדרוק פון אַנטשלאָסנקייט

реши́‖ть *сов.* 1. *(+ инф.; прийти к выводу)* באַשליסן*; он ~л приня́ть э́то предложéние ער האָט באַשלאָסן אָננעמען דעם פאָרשלאָג; он ~л, что лу́чше подождáть ער האָט באַשלאָסן, אַז ס'וועט זײַן גלײַכער צוּוואַרטן; 2. *(вин., + инф.; вынести решение)* באַשליסן*, באַשטימען; колхóз ~л вы́делить срéдства на строи́тельство санатóрия דער קאָלווירט האָט באַשטימט [האָט באַשלאָסן] אויסטיילן מיטלען אַף אויסבויען א סאַנאַטאָריע; реши́ть судéбное дéло באַשליסן* א געריכט־איניען; 3. *(вин.; определить искомое; тж. перен.)* (דער)לייזן; ~ть задáчу (דער)לייזן די אויפגאַבע; ~ть кроссвóрд (דער)לייזן דעם קראָסוואָרד; ~ть вопрóс (דער)לייזן די פראַגע; ◇ ~ть судьбу́, у́часть *чего-л.* אַנטשיידן דעם גורל פון עפּעס

реши́ться *сов.* 1. (на *вин.*, + *инф.*; *принять решение*) אַנטשליסן* זיך; ~ перемени́ть профéссию אַנטשליסן* זיך (איבער)בײַטן די פּראָפעסיע; ~ на смéлый шаг אַנטשליסן* זיך אַף [אַנטשליסן* זיך מאַכן] א דרייסטן טראַט; не ~ ניט קענען* באַשליסן בא זיך; *(не осмеливаться)* ניט האָבן* די האָזע; 2. *(определиться)* גע-

ווערן לייזט, דערלייזט ווערן; де́ло реши́лось в его́ по́льзу דער אינײַען איז באשלאָסן געוואָרן אים צוגונסטן; сего́дня всё реши́тся הײַנט וועט אַלץ אַנטשײדט ווערן

ре́шка *ж разг.* (*у монеты*) || רעשקע, || רעשעטע; орёл и́ли ~? קאָפּ [זײַט, רעשקע] צי אָדלער?

реэвакуи́ровать *сов. и несов.* רעעוואקוירן, אומקערן פֿון עוואַקואַציע

ре́я *ж см.* рей

ре́ять *несов.* 1. (*парить*) שוועבן; 2. (*развеваться*) פֿלאַטערן; ре́ют знамёна ס׳פֿלאַטערן די פֿאָנען

ржа́веть *несов.* זשאַווערן, ראָסטן

ржа́в||чина *ж* ם זשאַווער, ם ראָסט; покры́ться ~чиной *ווערן פֿאַרזשאַווערט [פֿאַראָסטעטט]; ~ый זשאַווערדיקער, פֿאַרזשאַווערטער, פֿאַראָסטעטער

ржан||о́й קאָרן־; (*приготовленный из ржи*) קאָרנענער; ~о́е по́ле ז ־ער קאָרנפֿעלד; ~о́й хлеб קאָרן ברויט, שוואַרץ ברויט

ржать *несов.* הירזשען

ри́га *ж* ס ־ס || קלוניע, ס ־ס דרעש־קלוניע

ри́за *ж* 1. (*священника*) ז טפֿילע־קלייד (גאלאַכיש); 2. (*иконы*) ן ־ם באַדעק (מעטאַל־) ־ער

рикоше́т *м* ם ריקאָשעט; ~ом *в знач. нареч.* ריקאָ־שעטאַרטיק

ри́мск||ий רוימישער; ◇ ~ие ци́фры רוימישע צײַפֿער(ן)

ринг *м спорт.* ם ־ען רינג

ри́нуться *сов.* *זיך א וואָרף טאָן, זיך א לאָז טאָן*; ~ вперёд *א לאָז טאָן* זיך פֿאָרויס; ~ в бой *וואַרפֿן זיך אין שלאַכט

рис *м* ם רײַז

риск *м* 1. ז אײַנשטעלעניש; (*опасность*) || סאַקאָנע; с ~ом для жи́зни מיט סאַקאָ־נעס־נפֿשות, מיט סאַקאָנעס־נעפֿאָשעס; אײַנשטעלנדיק דאָס לעבן, נע פֿאַרן לעבן; подверга́ть ~у אויסשטעלן אַף סאַקאָנע; пойти́ на риск ריזיקירן; 2. (*действие наудачу*) || ריזיקע; ◇ на свой страх и ~ אַף אײגענעם אַכרײַעס; ~ — благоро́дное де́ло אַז מע שטעלט ניט אײַן, נעמט מען ניט אַרויס

рискну́||ть *сов.* 1. *однокр.* *א ריזיקיר טאָן, ריזיקירן; 2. (на *вин.*, + *инф.*) אײַנשטעלן זיך; он не ~л заночева́ть в лесу́ ער האָט זיך ניט אײַנגעשטעלט בלײַבן נעכטיקן אין וואַלד

риско́ванный ריזיקאַלישער, ריזיקירטער; ~ шаг א ריזיקירטער [א ריזיקאַלישער] טראָט

рискова́ть *несов.* 1. (*подвергаться риску*) ריזיקירן; заче́м зря ~? נאָך וואָס אומזיסט ריזיקירן?; 2. (*тв.*) אײַנשטעלן, ריזיקירן (מיט); ~ жи́знью אײַנשטעלן דאָס לעבן, ריזיקירן מיטן לעבן; ~ здоро́вьем ריזיקירן מיטן געזונט, ריזיקירן פֿאַטערן דאָס געזונט; 3. + *инф.*: вы риску́ете опозда́ть к по́езду איר קענט נאָך פֿאַרשפּעטיקן דעם צוג

рисова́||льщик *м* = ם צײכ(ע)נער; = ם מאָלער *разг.*; ~ние *с* ז צײכענען; || מאָלערײַ *разг.*

рисова́ть *несов.* 1. צײכענען; מאָלן *разг.*; ~ с нату́ры אָפּמאָלן (אָפּמאָלן) פֿון דער נאַטור; 2. (*описывать*) שילדערן, באַמאָלן, *באַשרײַבן; ~ся *несов.* 1. (*виднеться*) אָפּצייכענען זיך, אויסטײלן זיך; 2. (*дат.*; *представля́ться*) אויסמאָלן זיך, פֿאָרשטעלן זיך; ему́ рисова́лась така́я карти́на ער האָט זיך אויסגעמאָלט אַזאַ בילד

3. (*тв.*; *стараться привлечь к себе внимание*) קאָקע־טירן, אויסשטעלן זיך

рисо́вка *ж* || אויסשטעלערײַ; || פּאָזע

ри́сов||ый רײַז־; (*приготовленный из риса тж.*) רײַזנער; ~ое по́ле ז ־ער רײַזפֿעלד; ~ая ка́ша רײַזקאַשע, א רײַזענע קאַשע, || ־ס

рису́нок *м* 1. || ־ען צײכענונג; (*иллюстрация*) ן ־ער בילד; 2. (*очертание*) || ־ען אָפּצייכענונג, קאָנטור; 3. (*узор*) ם ־ס דעסן; ~ тка́ни דער דעסן פֿונעם צײַג

ритм *м* ם ־ען ריטם

ри́тмика *ж* 1. (*характер ритма*) ם ריטם, די ריט־מישע סיסטעם; 2. (*учение о ритме; система упражнений*) || ריטמיק

ритми́ч||еский ריטמישער; ~ность *ж* || ריטמישקייט; ~ность в рабо́те א ריטם(ישקײט) אין דער אַרבעט; ~ный ריטמישער

рито́р||ика *ж* || ריטאָריק, || רעטאָריק; ~и́ческий רע־טאָרישער, ריטאָרישער; ◇ ~и́ческий вопро́с א רעטאָ־רישע [א ריטאָרישע] פֿראַגע

ритуа́||л *м* ן ־ם ריטואַל; ~льный ריטואַלער

риф[1] *м* (*подводная скала*) ן ־ם ריף

риф[2] *м мор.* ן ־ם ריף (זעגל)

ри́фма *ж* || ־ען גראַם, ן ־ם גראַם

рифмова́ть *несов.* גראַמען

рифмоплёт *м разг.* = ם גראַמענפֿלעכטער

ро́ба *ж* ס ־ס || ראָבע, ן ־ם אַרבעטס־אָנצוג

робе́ть *несов.* שרעקן זיך (עטוואָס); (*смущаться*) *זײַן אומדרייסט, *ווערן מעוואולבל; не робе́й! ניט געשראָקן, שרעק זיך ניט!, האָב קײן מורא ניט!, זײַ!

ро́бкий שרעקעוודיקער; (*застенчивый*) אומדרייסטער, שעמעוודיקער; ~ учени́к א אומדרייס־טער שילער [אן אומדרייסטער]; ~ взгляд אן אומדרייסטער בליק

ро́бость *ж* || שרעקעוודיקייט; (*застенчивость*) אומ־דרייסטקייט, || שעמעוודיקייט ||

ро́бот *м* ן ־ם ראָבאָט

ров *м* ס ־ס גראָבן, ן ־ם ריוו; (*крепостной*) גראָבן ם ־ס; противота́нковый ם ־ס קעגנטאַנקען־גראָבן

рове́сник *м*: мы ~и מיר זײַנען פֿון איין עלטער, מיר זײַנען אין אײנע יאָרן; он мой ~ ער איז מיט מיר אין אײנע יאָרן; ~ Октября́ א געבוירענער בײַס דער אָקטיאַ־בער־רעוואָלוציע

рове́сниц||а *ж*: она́ моя́ ~а זי איז מיט מיר אין אײנע יאָרן; мы ~ы מיר זײַנען פֿון איין עלטער, מיר זײַנען אין אײנע יאָרן

ро́вн||о *нареч.* 1. (*гладко*) גלאַט, גלײַך; доро́га пошла́ ~ее דער וועג איז געוואָרן גלאַטער; 2. (*равномерно*) ריטמיש, רעגולער, גלײַכמעסיק; се́рдце бьётся ~о דאָס האַרץ קלאַפּט (זיך) ריטמיש; дыша́ть ~о אָטעמען גלײַכ־מעסיק; 3. *в знач. частицы* (*точно*) פּונקט; ~о в три часа́ פּונקט דרײַ אַזייגער; ~о сто рубле́й פּונקט הונדערט רובל; 4. *в знач. частицы разг.* (*совсем*) אַבסאָלוט, לאַכלוטן; он ~о ничего́ не понима́ет ער פֿאַרשטייט גאָרנישט ניט [אבסאָליוט] לאַכלוטן; ~ый 1. גלײַכער, גלאַטער; ~ая ме́стность א גלײַך אָרט; 2. (*прямой*) גראָדער, גלײַכער; ~ая ли́ния א גראָדע [א גלײַכע] ליניע; 3. (*равномерный*) רעגולערער, גלײַכ(מעסיק)ער; (*о дыхании, о пульсе*) ריטמישער; ~ый кли́мат א גלײַכ־

מעסיקער קלימאַט; ~ыми шага́ми מיט גלײַכמעסיקע [אַלצײַינע] טריט; 4. (о хара́ктере) געלאַסענער, רויִקער, געשטעלטער; ◇ ~ый счёт אַ גלײַכער כעזשבן; для ~ого счёта צו אַ גלײַכן כעזשבן; ~ым счётом ничего́ אַזוי גרויס [אַזוי גוט] ווי גאָרניט; не ровён час די שאָ זאָל ניט זײַן

ро́вн||я *м и ж разг. (кому́-л.)* גלײַכן ז (עמעצנס); он, она́ тебе́ не ~я ער, זי איז ניט דײַן גלײַכן; говори́ть как с ~ей רעדן* ווי מיט זײַנס אַ גלײַכן

ровня́ть *несов.* *אויסגלײַכן, גלײַך [גלאַט] מאַכן

рог *м* 1. האָרן מ (מצ. הערנער); оле́ньи ~а́ הירשן־הערנער מצ.; изде́лия из ~а האָרן־כפֿייצים מצ.; 2. *(музыка́льный инструме́нт)* האָרן מ ־ס; *мн.* טרומייטן מצ.; *(ритуа́льный)* שויפֿער מ (מצ. שויפֿרעס); труби́ть в ~ בלאָזן* אין האָרן; ◇ ~ изоби́лия וווּנדערהאָרן מ; שעפֿע־קוואַל מ; брать быка́ за ~а́ אָנכאַפּן דעם אָקס פֿאַר די הערנער

рога́тк||а *ж* 1. *(на доро́ге)* ראָגאַטקע וו ־ס, באַריער מ ־ן; 2. *(мета́тельное ору́дие)* ראָגאַטקע וו ־ס; стреля́ть из ~и שיסן* פֿון אַ ראָגאַטקע; 3. *мн. (препя́тствия)* שטערונגען מצ., מעניעס מצ.

рога́тый האָרן־; באַהערנערטער; ~ скот האָרנפֿי ז; кру́пный ~ скот רינדפֿי ז, רינדער מצ.

рогови́ца *ж анат.* האָרן־הײַטל ז

рогов||о́й האָרן־; ~ы́е очки́ ברילן אין אַ האָרן־רעמל; ◇ ~а́я оболо́чка *анат.* האָרן־הײַטל ז; ~о́й покро́в האָרן־הויט וו

рого́жа *ж* ראָגאָזשע וו, רעדנע וו

род *м* 1. *(семья́)* מישפּאָכע וו ־ס; 2. *(ряд поколе́ний)* שטאַם מ; *(поколе́ние)* דאָר מ (מצ. דוירעס); из ~а в ~ פֿון דאָר צו דאָר; 3. *разг. (происхожде́ние)* אָפּשטאַם מ; крестья́нского ~а פֿון פּויער(י)שן אָפּשטאַם; 4. *(сорт, тип)* מין מ ־ים; 5. *(о́браз, хара́ктер)* אַרט מ; ~ заня́тий דער אַרט באַשעפֿטיקונג; *(пункт в анке́те и т. п.)* באַשעפֿטיקונג וו; 6. *биол., грам.* מין מ ־ים; существи́тельные мужско́го ро́да סובסטאַנטיוון פֿון מענלעכן מין; *(в иди́ше тж.)* סובסטאַנטיוון פֿונעם ערשטן מין; ◇ ~ людско́й, ~ челове́ческий דער מענטשן־מין, די מענטשהײַט; ~ во́йск דער טיפּ [דער מין] מיליטער; ему́ со́рок лет о́т ~у ער איז אַלט פֿערציק יאָר; ему́ на ~у́ напи́сано ס'איז אים פֿון אָנהייב אָן באַשערט [אָנגעצייכנט]; без ~у, без пле́мени אָן ייִכעס, אָן שטאַם; вся́кого ~а אַלערלײ (מינים); ра́зного ~а פֿאַרשיידענערלײ (מינים); что́-нибудь в э́том ~е אַן ערעך אַזוינס [אַזוי]; в своём ~е אַף זײַן שטייגער; своего́ ~а אַ באַזונדער מין; אייגנאַרטיקער; в не́котором ~е אין אַ געוויסער מאָס, אַ ביסעלע

роди́льн||ица *ж* געווינערן וו ־ס; די, וואָס גייט צו קינד; *(роди́вшая)* קימפּעטאָרן וו ־ס; **~ый:** ~ый дом קימפּעט־הויז ז (מצ. ...הײַזער)

роди́м||ый 1. *разг. (родно́й по крови́)* לײַבלעכער, אייגענער; *(дорого́й)* טײַערינקער, (האַרציק) ליבער; 2. *в знач. сущ. мн. (роди́тели)* טאַטע־מאַמע מצ.; ◇ ~ое пятно́ געבורטפֿלעק מ ־ן

ро́дин||а *ж* 1. היימלאַנד ז, פּאָטערלאַנד ז; *(ме́сто рожде́ния кого́-л.)* היים־אָרט ז; Сове́тская Ро́дина סאָוועטיש היימלאַנד, דאָס סאָוועטישע היימלאַנד; провести́ ле́то на ~е פֿאַרברענגען* [אָפּלעבן, אָפּזײַן*] דעם זומער אינעם היים־אָרט; 2. *(ме́сто происхожде́ния — расте́ния, живо́тного)* מוטערלאַנד ז

ро́динка *ж* כיין־פֿינטל ז ־עך; *(в ви́де буго́рка)* געבורטפֿלעק מ ־ן

роди́тели *мн.* עלטערן מצ.; טאַטע־מאַמע מצ. *разг.*

роди́тельный: ~ паде́ж *грам.* גענעטיוו מ

роди́тельск||ий 1. עלטערן־; ~ий дом עלטערן־הויז ז, דאָס הויז פֿון די עלטערן; ~ий комите́т עלטערן־קאָמיטעט מ ־ן; ~ое собра́ние עלטערן־פֿאַרזאַמלונג וו ־ען; 2. *(сво́йственный роди́телям)* עלטערלעכער; פֿון עלטערן *после сущ.*

роди́ть *сов. и несов.* 1. געבוירן*, האָבן* (אַ קינד); ~ ребёнка האָבן* [געבוירן*] אַ קינד; 2. *перен. (послужи́ть причи́ной чего́-л.)* גורעם זײַן*, אַרויסרופֿן*, ברענגען* מיט זיך; 3. *разг. (дава́ть урожа́й)* געבן* אַ גערעטעניש; ◇ в чём мать родила́ אָדעם־נאַקעט; **~ся** *сов. и несов.* 1. געבוירן ווערן*; 2. *(возни́кнуть)* אַנטשטיין*, אויפֿקומען*; у меня́ родила́сь мысль ס'איז מיר אויפֿגעקומען אַ געדאַנק; 3. *(о зла́ках, фру́ктах и т. п.)* וואַקסן*, גראָטן*; здесь хорошо́ роди́тся рожь דאָ גראָט [וואַקסט גוט°] קאָרן; ◇ ~ся в соро́чке געבאָרן ווערן* אין אַ הײַבל

родни́к *м прям. и перен.* קוואַל מ ־ן; **~о́вый** קוואַל־; ~о́вая вода́ קוואַלוואַסער וו

родн||и́ть *несов.* 1. *(сов.* породни́ть*)* פֿאַרקרויווישן, מאַכן פֿאַר קרויווים; 2. *(сов.* сродни́ть*)* באַפֿרײַנדן, דערנעענטערן; о́бщие воспомина́ния ~и́ли их די געמיינזאַמע דערמאָנונגען האָבן זיי באַפֿרײַנדעט [דערנעענטערט איינס צום אַנדערן]; 3. *тк. несов. (де́лать похо́жими)* פֿאַרענלעכן, מאַכן ענלעך; простота́ и мелоди́чность ~я́т э́ту симфо́нию с наро́дными пе́снями אײַנפֿאַכקײַט און מעלאָדישקײַט פֿאַרענלעכן אָט די סימפֿאָניע מיט פֿאָלקסלידער; **~и́ться** *несов.* 1. *(сов.* породни́ться*)* מיסכאָטן זײַן* זיך, ווערן* קרויווים; 2. *тк. несов. (станови́ться похо́жими)* ווערן* ענלעך (צווישן זיך)

родно́й 1. *(по крови́)* לײַבלעכער, (בלוט־)אייגענער; ~ брат אַ לײַבלעכער [אַן אייגענער] ברודער; ~ челове́к אייגענער מ ...נע, קאָרעוו מ (מצ. קרויווים); 2. *(о ме́сте)* היים־, געבוירן־, געבורט־; ~ го́род היימשטאָט וו (מצ. ...שטעט), געבורט־שטאָט וו (מצ. ...שטעט); ~ дом פּאָטערהויז ז; היים וו; 3. *(дорого́й)* האַרציק נאָענטער, ליבער; *(в обраще́нии тж.)* טײַערער; 4. *в знач. сущ. мн. (ро́дственники)* אייגענע מצ., קרויווים מצ.; он живёт у родны́х ער וווינט בײַ קרויווים; ◇ ~ язы́к מוטערשפּראַך וו; מאַמע־לאָשן ז *разг.*

родня́ *ж* 1. *собир.* קרויווים מצ., אייגענע מצ., מישפּאָכע וו; 2. *разг. (о мужчи́не)* קאָרעוו מ; *(о же́нщине)* קרויווע וו; он мне ~ ער איז מײַנער אַ קאָרעוו [מײַנס אַ פֿרײַנט(ל)]

родов||о́й[1] 1. *ист.:* ~о́й строй שוואָטים־סיסטעם וו; 2. *(насле́дственный)* יערושע־, פֿאַמיליע(ן)־; ~о́е име́ние יערושע־גוט ז (מצ. ...גיטער); נאַכלע וו (מצ. נאַכלאָעס); 3. *биол., грам.* מין־; ~ые при́знаки מין־סימאָנים מצ.

родов||о́й[2] *мед.* געבורט־; ~ы́е схва́тки געבורטווייען מצ.

родовспомога́тельн||ый: ~ое учрежде́ние געבורט־הילף־אַנשטאַלט מ ־ן

рододе́ндрон *м бот.* ראָדאָדענדראָן מ ־ען, אַלפּישע רויז

ро́дом *нареч.*: он ~ из Сиби́ри ער שטאַמט פֿון סיביר; он ~ не́мец ער איז לויט דער אָפּשטאַמונג א דײַטש

родонача́льник *м* ם שטאַמפֿאָטער; *перен.* = ם גרינדער, = ם גרונטלייגער

родосло́вная *ж* 1. *(история рода)* ם אָפּשטאַם, ייִכעס ם; 2. *(документ)* ם ייִכעס־בריוו, ם ־ען שטאַמצעטל

ро́дственни||к *м* ם קאָרעוו (מצ. קרובֿים); ~ца *ж* ס־ װ קרובֿה

ро́дственн||ый 1. קרובֿישער; ~ые свя́зи קרובֿישע פֿאַרבינדונגען; 2. *(душевный)* קרובֿישער, וואַרעמהאַרציקער; 3. *(сходный)* קרובֿישער, נאָענטער, ענלעכער; ~ые языки́ קרובֿישע שפּראַכן

родств||о́ *с* 1. װ קרובֿעשאַפֿט; быть [состоя́ть] в ~е́ זײַן* קרובֿים, אָנקערן זיך (קרובֿים); быть в да́льнем ~е́ זײַן* ווײַטע קרובֿים; 2. *собир. разг. (родственники)* װ מישפּאָכע, .מצ קרובֿים; 3. *(сходство)* װ קרובֿעשאַפֿט, װ ענלעכקייט

ро́ды *мн.* ם געבורט, ו געבוירן, ו האָבן; у неё нача́лись ~ זי גייט צו קינד; преждевре́менные ~ פֿריגעבורט ם, א פּרי האָבן

ро́ж||а[1] *ж разг.* ס־ װ צורע; ◇ ко́рчить ~и מאַכן האַוועַס, קרימען זיך

ро́жа[2] *ж мед.* װ רויז; װ בעשעכע *разг.*

рожа́ть *несов. разг.* געבוירן*, (א קינד) האָבן*; *(испытывать родовые схватки)* גיין* צו קינד

рожда́емость *ж* װ געבורטיקייט

рожда́ть *несов. см.* роди́ть 1, 2; ~ся *несов. см.* роди́ться 1, 2

рожде́ни||е *с* ם געבורט, ו (ווערן) געבוירן; день ~я ם געבורטסטאָג, ם געבוירן־טאָג; год ~я דאָס יאָר פֿון געבוירן; *(пункт в анкетах и т. п.)* געבוירן אין יאָר

рожде́ственск||ий ניטל־, ווײַנאַכט־; ~ая ёлка ניטל־יאָלקע, ס־ װ ווײַנאַכט־יאָלקע, ס־ װ

рождество́ *с* ם ניטל, װ ווײַנאַכט

роже́ница *ж* ס־ װ קימפּעטאָרין; *(родившая тж.)* געווינערן ס־ װ

рожо́к *м* 1. *муз.* ס־ ם האָרן; англи́йский ~ ענגלישער האָרן; 2. *(детский)* ך־ ו פֿלעשעלע (זויג־); 3. *(для обуви)* ך־ ו שיך־לאָפּעטקעלע; 4. *мн. (макаронные изделия)* .מצ האָרנדלעך, .מצ פּאַרפֿעלעך; 5. *(плод, лакомство)* ס־ ם באָקסער

рожь *ж* ם קאָרן

ро́з||а *ж* ן־ װ רויז; ◇ ~ ветро́в װ ווינטן־רויז; ~а́рий *м*, ~а́риум *м* ס־ ם ראָזאַריום

ро́зг||а *ж* 1. (רויטער .מצ) ם רוט; 2. *уст.* .מצ שמיץ; наказа́ть *кого-л.* ~ами שמיץ עמעצן* געבן, שמײַסן* עמעצן מיט רויטער

розе́тка *ж* 1. *(украшение)* ס־ װ ראָזעטקע; 2. *(для варенья)* ך־ ו טעצעלע; 3. *эл.*: ште́псельная ~ עלעקטרישע ראָזעטקע ס־ װ

розмари́н *м бот.* ם ראָזמאַרין

ро́зниц||а *ж* ם לאַאַכאָדים־האַנדל, ם איינצל־האַנדל; ◇ в ~у לאַאַכאָדים, ם איינצל; продава́ть *что-л.* в ~у פֿאַרקויפֿן עפּעס לאַאַכאָדים

ро́зничн||ый איינצל־, לאַאַכאָדים־; ~ая прода́жа איינצל־פֿאַרקויף ם־, ם לאַאַכאָדים־פֿאַרקויף; ~ые це́ны לאַאַכאָדים־פּרײַזן .מצ

рознь *ж* 1. *(распря)* װ רוגזע, ו מאַכלויקעס; 2. *в знач. сказ.*: кни́га кни́ге ~ א בוך צו א בוך איז ניט גלײַך, ניט אַלע ביכער זײַנען גלײַך

розове́||ть *несов.* 1. *(о чём-л. розовом — виднеться)* ראָז זיך העלן; вдали́ ~ет цвету́щий сад אינדערווײַטנס העלט ראָז א בליענדיקער סאָד; 2. *(становиться розовым)* (ראָז(עווע* ווערן, באַקומען* א ראָזן קאָליר; 3. *(покрываться румянцем)* פֿאַררייטלען זיך

розовощёкий מיט ראָזע(ווע) [מיט רויטלעכע] באַקן *после сущ.*

ро́зов||ый 1. רויזן־; ~ый куст ן־ ם רויזנקוסט; ~ое ма́сло ם רויזן־אייל; 2. *(по цвету)* ראָזער, ראָזעווע(ר), *тж. неизм.*; ~ые облака́ ראָזע [ראָזעווע] וואָלקנס; ~ые щёки ראָזעווע [רויטלעכע] באַקן; 3. *перен.* ליכ־, העלער, טיקער; ~ые наде́жды ליכטיקע האָפֿענונגען; ◇ ви́деть всё в ~ом све́те זען* אַלץ אין ליכטיקע פֿאַרבן [אין א העלער שײַן]

ро́зыгрыш *м* 1. *(в лотерею)* ו פֿאַנאַנדערשפּילן; *(по жребию)* ו צוגג װ; ־ען דאָס וואַרפֿן גורל; 2. *(состязание)* ם מאַטש, ם טורניר; ~ пе́рвенства по те́ннису דער טורניר פֿאַר געווינען דאָס ערשטע אָרט אין טעניס; 3. *(ничья)* ם (רעמי(־רעזולטאַט

ро́зыск *м* 1. *(действие)* ו זוכן; *мн.* ו זוכן, זוכונגען .מצ; 2. *юр.* ם אויספֿיר; ◇ уголо́вный ~ קרימינעלער אויספֿיר

рои́ться *несов.* ראָיען זיך, שוואָרמען; *перен.* שוואָרמען

рой *м* ם ראָי, ם שוואָרעם; *перен.* ם שוואָרעם

рок *м* ם גורל, ו מאַזל; ם פֿאַטום *книжн.*; злой ~ דאָס ביטערע מאַזל

рокирова́ться *сов. и несов. шахм.* ראָכירן

рокиро́вка *ж шахм.* ס־ װ ראָכאַדע

роково́й פֿאַטאַלער; ~ шаг א פֿאַטאַלער טראַט

ро́кот *м* *(грома)* ו געהילך; *(моря)* ו געברום, געריוש ו; *(струн и т. п.)* ו שאַלן

рокота́ть *несов.* *(о громе)* (אָפּ)הילכן; *(о море)* ברומען, רוישן; *(о струнах)* שאַלן

ро́лик *м* 1. *(у мебели)* ך־ ו רעדעלע; 2. *эл.* ראָליק עס־ ם; 3. *(коньки на колёсиках)* .מצ רעדל־שיך

роль *ж* 1. *(образ, текст)* ן־ װ ראָל; игра́ть ~ короля́ Ли́ра שפּילן די ראָל פֿון קיניג ליר; знать свою́ ~ наизу́сть (ווויסן* די ראָל (אויף) אויסווייניק; 2. (+ *род.*; *работа, обязанности*) װ (ראָל(יע, פֿונקציעס .מצ; взять на себя́ ~ ги́да נעמען* אויף זיך די ראָל(יע) [די פֿונקציעס] פֿון א גיד; 3. *(мера влияния)* װ ראָל; ~ труда́ в исто́рии челове́чества די ראָל פֿון אַרבעט אין דער געשיכטע פֿון דער מענטשהײַט; ◇ в ро́ли *кого-л.* ווי [אַלס] עמעצער, אין דער ראָל(יע) פֿון עמעצן; вы́ступить в ро́ли посре́дника אַרויסטרעטן* אין דער ראָל־(יע) פֿון א פֿאַרמיטלער, אַרויסטרעטן* ווי [אַלס] פֿאַרמיטלער; игра́ть ~ 1) *(влиять)* שפּילן א ראָל, ווירקן; 2) *(быть кем-л.)* שפּילן די ראָל, זײַן*; *(чем-л. тж.)* דינען ווי [אַלס]; игра́ть большу́ю, изве́стную ~ в *чём-л.* שפּילן א גרויסע°, א געוויסע ראָל אין עפּעס; э́то ро́ли не игра́ет דאָס שפּילט קיין ראָל(יע) נישט

ром *м* ם ראָם

рома́н *м* 1. ען־ ם ראָמאַן; истори́ческий ~ א היסטאָרישער ראָמאַן; 2. *разг.* װ ליבע, ם ראָמאַן

романи́ст[1] *м (автор)* ן־ ם ראָמאַניסט, ראָמאַנען־שרײַבער = ם

романи́ст[2] *м* (*филолог*) ראָמאַניסט מ ־ן; א פאַכמאַן [א ספּעציאַליסט] אין ראָמאַנישע שפּראַכן

рома́нс *м* ראָמאַנס מ ־ן

рома́нск||ий ראָמאַנישער; ~ие языки́ די ראָמאַנישע שפּראַכן

романти́зм *м* ראָמאַנטיזם מ

рома́нтик *м* ראָמאַנטיקער מ =

рома́нтика *ж* ראָמאַנטיק װ

романти́ческий, романти́чный ראָמאַנטישער

рома́шка *ж* ראָמאַשקע װ ־ס, רומיאַנעק מ

ромб *м* ראָמב מ ־ן; в ви́де ~а ראָמבפאָרמיק

ромби́ческий ראָמבישער

ромште́кс *кул.* *м* ראָמשטעקס מ ־ן

роня́||ть *несов.* 1. (*выпускать из рук*) לאָזן* פאַלן; (*сталкивать*) אַראָפּוואַרפן*; он нёс оха́пку дров, ~я поле́нья ער האָט געטראָגן א בערעמע האָלץ, און שײַטלעך זײַנען בא אים געפאַלן פון די הענט; ער האָט געטראָגן א בערעמע האָלץ, פאַרלירנדיק אין וועג שײַטלעך; ~ть со стола́ кни́ги (צופעליק) אַראָפּוואַרפן* ביכער פונעם טיש; 2. *тк. несов.* (*терять*) פאַרלירן*; пти́ца ~ет пе́рья דער פויגל פאַרלירט די פעדערן, באַם פויגל פאַלן אַרויס די פעדערן; 3. (*бессильно опускать вниз*) לאָזן* פאַלן; אַראָפּלאָזן*; ~ть го́лову на поду́шку לאָזן* פאַלן דעם קאָפּ אַף דער קישן, צופאַלן* מיטן קאָפּ צו דער קישן; 4. (*небрежно произносить*) אַרײַנוואַרפן*, געבן* א זאָג; 5. (*умалять*) מינערן; ~ть своё досто́инство מינערן די (אייגענע) ווערדע; ◇ ~ть слёзы גיסן* מיט טרערן, לאָזן* פאַלן א טרער (פון צײַט צו צײַט)

ро́пот *м* געמורמל ו; ~ недово́льства טאַרומעס מצ., געמורמל ו; ~ ручья́ דאָס געמורמל פונעם טײַכל

ропта́||ть *несов.* מורמלען; האָבן* טאַרומעס; ~ть на судьбу́ באַקלאָגן דעם אייגענעם גורל; недово́льные ~ли די אומצופרידענע האָבן געמורמלט [האָבן געהאַט טאַרומעס]

роса́ *ж* טוי מ, ראָסע װ

роси́нк||а *ж* טויעלע ו ־ך; ◇ у меня́ ма́ковой ~и во рту не́ было כ'האָב נאָך גאָרנישט ניט געהאַט אין מויל [ניט געגומען אין מויל אַרײַן]

роси́стый טוייקער, מיט טוי באַדעקטער

роско́шный 1. פרעכטיקער, פראַכטפולער; לוקסוספולער; (*о наряде и т. п.*) גרויסאַרטיקער; 2. *разг.* (*очень хороший*) וווּנדערלעכער; גלענצנדיקער; (*об угощении и т. п.*) גרויסאַרטיקער; קעיאַד האמעלעך *после сущ. уст.*; 3. *разг.* (*пышно растущий*) פרעכטיקער, צעוואַקסענער, געדיכטער

ро́скош||ь *ж* 1. (*внешнее великолепие*) פראַכט װ; 2. (*излишества*) וווילטיק מ; לוקסוס מ; утопа́ть в ~и באָדן* זיך אין וווילטיק; предме́ты ~и לוקסוס־זאַכן מצ.; э́то уже́ ~ь דאָס איז שוין א לוקסוס; 3. (*пышность — о растительности*) פרעכטיקײַט װ, געדיכטקײַט װ

ро́слый 1. (*о человеке*) געוווּקסיקער, וווּקסיקער; 2. *разг.* (*о растениях*) היפשער, הויכער°

ро́спись *ж* 1. (*действие*) באַמאָלן ו, אויסמאָלן ו; 2. (*стенная живопись*) וואַנטגעמעלן מצ.

ро́спуск *м* פונאַנדערלאָזן ו; (*учеников на каникулы и т. п. тж.*) צעלאָזן ו; ~ парла́мента פונאַנדערלאָזן דעם פאַרלאַמענט

росси́йский רוסלענדישער

ро́сказни *мн.* באָבע־מײַסעס מצ., פיזמוינעס מצ., אויס־טראַכטעניש מצ.

ро́ссып||ь *ж* (*золота, алмазов*) פעלד ו ־ער; алма́зные ~и דימענט־פעלדער מצ.

рост *м* 1. וואַקסן ו; спосо́бствовать ~у дере́вьев זײַן* גינסטיק פאַרן וואַקסן פון ביימער; останови́ться в ~е אויפהערן וואַקסן; 2. (*увеличение в числе, усиление, развитие*) וווּקס מ; ~ населе́ния דער וווּקס פון דער באַפעלקערונג; ~ рабо́чего движе́ния דער וווּקס פון דער אַרבעטער־באַוועגונג; иде́йный ~ דער אידייִשער וווּקס; 3. (*вышина*) וווּקס מ, הייך װ; мужчи́на высо́кого ~а א מאַנצבל פון הויכן° וווּקס, א הויכער° [א הויכוווּקסיקער] מאַנצבל; ~ом с кого́-л. די גרייס ווי עמעצער; в ~ челове́ка די הייך ווי א מענטש; ◇ на ~: купи́ть ребёнку пальто́ на ~ קויפן א מאַנטל, ניט פאַרגעסנדיק, אַז א קינד וואַקסט; во весь ~ 1) (*выпрямившись*) אין דער גאַנצער הייך; 2) (*на фотографии*) אין דער גאַנצער לענג; во весь ~ встаёт вопро́с... אין איר גאַנצער ברייט שטעלט זיך די פראַגע; отдава́ть де́ньги в ~ געבן* געלט אַף פראָצענט

ро́стбиф *м* *кул.* ראָסטביף מ, געבראָטנס ו

ростовщи́||к *м* פראָצענטניק מ ־עס, וואָכערניק מ ־עס, וואָכערער מ =; ~ческий וואָכער־; ~ческий капита́л וואָכער־קאַפּיטאַל מ; ~чество *с* וואָכערײַ װ

росто́к *м* שפּראָצלינג מ ־ען; *перен.* שפּראָצונג װ ־ען; ростки́ но́вого די שפּראָצונגען פון דעם נײַ־אויפגעקומענעם

ро́счерк *м* צוק מ, דריידעלע ו ־ך; ◇ одни́м ~ом пера́ מיט איין צוק פון דער פען

рот *м* מויל ו (מצ. מײַלער); по́лость рта מויל־קאָלעל מ; дыша́ть ртом אָטעמען דורכן מויל; улыба́ться во весь ~ ברייט שמייכלען; ◇ в ~ не брать чего́-л. ניט נעמען* עפעס אין מויל (אַרײַן); в ~ не возьмёшь מע קען עס אין מויל ניט נעמען; (*еда́*) в ~ нейдёт ס'קריכט ניט דער ביסן אין מויל אַרײַן; раскры́ть ~ (*от удивления*) בלײַבן* שטיין מיט א צעעפנט מויל; они́ (и) рты раскры́ли זיי זײַנען געבליבן שטיין מיט אָפענע מײַלער; не сметь рта откры́ть ניט דערוועגן זיך א פּיפּס טאָן; разжева́ть и в ~ положи́ть צעקײַען און אַרײַנלייגן אין מויל אַרײַן; хлопо́т по́лон ~ האָבן* א פולן קאָפּ מיט דײַגעס; ему́ па́льца в ~ не клади́ קיין פינגער דאַרף מען אים אין מויל ניט אַרײַנלייגן

ро́та *ж* ראָטע װ ־ס

рота́тор *м* ראָטאַטאָר מ ־ס

ротацио́нн||ый: ~ая маши́на *полигр.* ראָטאַציע־מאַשין װ ־ען

ро́тный *воен.* 1. ראָטע־; ~ команди́р ראָטע־קאָמאַנדיר מ ־ן; 2. *в знач. сущ. м.* ראָטע־קאָמאַנדיר מ ־ן; ראָטנע מ = *разг.*

ротов||о́й מויל־; ~а́я по́лость מויל־קאָלעל מ

ротозе́й *м* 1. (*зевака*) ליידיקגייער א נײַגעריקער, גלאָצער מ =; 2. (*разиня*) גאַפער מ =; ~ничать *несов. разг.* גאַפן

ро́тор *м* *тех.* ראָטאָר מ ־ס

ро́ща *ж* וועלדל ו ־עך

роя́л||ь *м* ראָיאַל מ ־ן, קלאַוויר מ ־ן; игра́ть на ~е שפּילן אַפן ראָיאַל [אַפן קלאַוויר]; у ~я Петро́в באַם ראָיאַל איז פעטראָוו, ס'אַקאָמפּאַנירט פעטראָוו

РТС (ремóнтно-техни́ческая стáнция) טעכנישע רעמאָנט־סטאנציע

ртуть *ж* קוועקזילבער ז

рубáн||ок *м* הובל מ ־ען; строгáть ~ком הובל(עוו)ען

рубáха *ж см.* рубáшка

рубáшк||а *ж* 1. (*мужская, верхняя*) העמדל ז ־עך, בלוזע ‖ ־ס; 2. (*бельё*) העמד ז ־ער; ночнáя ~а נאַכט־העמד ז ־ער; ◇ в ~е роди́ться געבוירן ווערן* אין א הײַבל; своя́ ~а бли́же к тéлу *погов.* יעדער איז זיך דער נעענטסטער קאָרעוו

рубéж *м* 1. (*граница*) ראַנד מ ־ן, גרענעץ ‖ ־ן; 2. *перен.* גרענעץ־ליניע ‖ ־ס; (*отделяющая грань*) שייד־ליניע ‖ ־ס; нóвые ~и́ נײַע גרענעץ־ליניעס; ~и́ пятилéтки די גרענעץ־ליניעס [עטאַפּן] פֿונעם פֿינפֿיאָר; 3. *воен.* קריגס־ליניע ‖ ־ס; оборони́тельный ~ שוצליניע ‖ ־ס; ◇ за ~óм אין אויסלאַנד, אַף יענער זײַט גרענעץ

рубéц *м* 1. (*след от раны*) שראַם מ ־ען, שנאַר מ ־ן; 2. (*шов*) זוים ‖ ־ען, ליאַמעווקע ‖ ־ס; 3. (*отдел желудка жвачных животных*) דער גרויסער מאָגן, וואַמפּ מ

руби́льник *м эл.* אײַנשאַלטער מ ־ס

руби́н *м* רובין מ ־ען; **~овый** 1. רובינ־; (*об изделиях*) רובינענער; ~овые звёзды Кремля́ די רובינענע שטערן פֿונעם קרעמל; 2. (*о цвете*) רובין־רויטער, רובינ־קאָליריקער

руби́ть *несов.* 1. (*разрубать*) האַקן; (*измельчать тж.*) צעהאַקן; ~ дровá האַקן האָלץ; ~ капýсту צעהאַקן [שאַטקעווען] קרויט; 2. (*деревья*) האַקן; (*хищнически*) אויסהאַקן; ~ лес האַקן [וואַלגערן, לייגן] ביימער אין וואַלד; 3. (*вырубать из чего-л.*) אויסהאַקן; ~ ýголь אויסהאַקן קוילן; 4. (*поражать холодным оружием*) האַקן; ~ сáблями האַקן מיט די סאַבליעס; 5. (*строить*) אויפֿשטעלן (פֿון בערווענעס); ~ дом אויפֿשטעלן א בערווענע־הויז; ~ся *несов.* קעמפֿן [שלאָגן* זיך] (מיט שווערדן)

ру́бище *с* טראַנטעס מצ., שמאַטעס מצ.; в ~ קרוע־בלוע, אָפּגעריסן־אָפּגעשליסן

ру́бка[1] *ж* האַקן ז; (*измельчение*) צעהאַקן ז; ~ лéса דאָס האַקן וואַלד [ביימער]

ру́бка[2] *ж мор.* דעק־קאַבינע ‖ ־ס; רובקע ‖ ־ס *разг.*

рублёв||ый איינרובלדיקער; ~ые полотéнца האַנטעכער צו איין רובל

ру́блен||ый 1. געהאַקטער; ~ая капу́ста געהאַקט [געשאַטקעוועט] קרויט; ~ые котлéты געהאַקטע קאָטלעטן; 2. (*бревенчатый*) פֿון באַלקנס, פֿון בערווענעס *после сущ.*

рубль *м* רובל מ ־ען (*мн. ч. с колич. словами* רובל); קערבל ז ־עך *разг.*; пять рублéй פֿינף רובל; פֿינף קערבלעך *разг.*; פֿינף ראָך *уст.*

ру́брика *ж* רובריק ‖ ־עס

рубцевáться *несов.* פֿאַרהיילן זיך

ру́гань *ж* זידלערײַ ‖, זידלען ז

ругáтель||ный זידל־; ~ные словá זידלווערטער מצ.; **~ство** *с* זידלערײַ ‖ ־ען, זידלוואָרט ז (מצ. ...ווערטער)

ругáть *несов.* 1. זידלען; 2. (*порицать*) שעלטן*, שילטן*; ~ погóду פֿאַרשעלטן* דעם וועטער; ~ спектáкль *разг.* צעקריטיקירן [מאַכן צו נישט] דעם ספּעקטאַקל; 3. (*выговаривать кому-л.*) מוסערן; ~ся *несов.* זידלען זיך; (*ссориться тж.*) איבערזידלען זיך, מאַכן איינער דעם אַנדערן מיט בלאָטע גלײַך

рудá *ж* ערץ ז

рудимéнт *м биол.* רודימענט מ ־ן; *перен. тж.* איבערבלײַבס מ; **~áрный** רודימענטאַרער; ~áрный óрган א רודימענטאַרער אָרגאַן, רודימענט מ ־ן

рудни́к *м* אַרצגרובן מ ־ס, גרוב ‖ ־ן, מינערײַ ‖ ־ען; **~óвый** מינערײַ־; ~óвые рабóчие מינערײַ־אַרבעטער מצ., די אַרבעטער פֿון די מינערײַען

рудни́чный מינערײַ־; ◇ ~ газ מינערײַ־גאַז מ, גרובן־גאַז מ

ру́дн||ый ערץ־; (*содержащий руду*) אַרצהאַלטיקער; ~ые зáлежи אַרצלאַגערן מצ.

рудокóп *м уст.* אַרצגרעבער מ =

рудонóсный אַרצהאַלטיקער

ружéйный ביקס־; ~ ствол ביקסרער ‖ ־ן; ~ вы́стрел דער שאָס פֿון א ביקס

ружьё *с* ביקס ‖ ־ן; двуствóльное ~ א צווייירעריקע ביקס; противотáнковое ~ קעגנטאַנקען־ביקס ‖ ־ן; ◇ в ~! (*команда*) ביקס אין האַנט!; под ~м: 1) áрмия под ~м די אַרמיי איז אין גרייטשאַפֿט, די אַרמיי האַלט גרייט דאָס קלײַזײַען; 2) (*о ком-л.*): быть, находи́ться, служи́ть под ~м זײַן* אין מיליטער־דינסט

руи́на *ж* 1. כורווע ‖ ־ס, רוינע ‖ ־ס, רוין ‖ ־ען; 2. *разг.* (*немощный человек*) שוורע־קיילע ‖ ־ס, א צעבראָכענער שאַרבן

рук||á *ж* 1. (*кисть*) האַנט ‖ (מצ. הענט); (*до плеча тж.*) אָרעם מ ־ס; прáвая, лéвая ~á די רעכטע, די לינקע האַנט; взя́ться зá руки נעמען* זיך פֿאַר [בא] די הענט; с ору́жием в ~áх מיט וואָפֿן אין די הענט; с ребёнком на ~áх מיט א קליין קינד אַף די הענט; 2. (*сторона*) זײַט ‖ ־ן; по прáвую рýку פֿון רעכטס, פֿון דער רעכטער זײַט; 3. (*почерк*) קסאַוו מ, האַנט(־שריפֿט) ‖; узнаю́ его́ рýку איך דערקען זײַן האַנט(־שריפֿט) [קסאַוו]; ◇ ру́ки вверх! הענט אַרויף!; ру́ки прочь от *чего-л.* אַראָפּ די הענט פֿון עפּעס; по ~áм! אָפּגעמאַכט!, אָפּגערעדט!; ~á óб руку האַנט בא האַנט; э́то нá руку тóлько нáшим врагáм דאָס דינט נאָר אונדזערע סאָנים; э́то мне не с ~и́ דאָס איז מיר ניט צו דער האַנט; דאָס פּאַסט מיר ניט, דאָס גייט מיר ניט אונטער; быть у *кого-л.* прáвой ~óй זײַן* עמעצנס רעכטע האַנט; быть без *кого-л., чего-л.* как без ~ זײַן* אָן עמעצן, עפּעס ווי אָן הענט; быть в *чьих-л.* ~áх זײַן* בא עמעצן אין די הענט; тепéрь они́ в нáших ~áх איצט זײַנען זיי בא אונדז אין די הענט; איצט קענען מיר טאָן מיט זיי, וואָס מיר ווילן; у негó на ~áх большáя семья́ ער האָט [טראָגט] אַף זיך א גרויס° געזינד; все кни́ги на ~áх אַלע ביכער זײַנען אַף די הענט, אַלע ביכער זײַנען צעגעבן געוואָרן; вести́ *кого-л.* пóд ~у פֿירן עמעצן אונטער דער האַנט; что попадётся пóд ~у וואָס ס׳קומט אונטער דער האַנט; под ~óй אונטער דער האַנט; ~óй достáть מיט דער האַנט צו דערלאַנגען; взять *что-л.* в свои́ ру́ки נעמען* עפּעס אין די אייגענע הענט; взять *кого-л.* в ру́ки נעמען* עמעצן אין די הענט; взять себя́ в ру́ки זיך נעמען* אין די הענט; держáть себя́ в ~áх האַלטן* זיך אין דער האַנט [אין די הענט]; у негó ~á не дрóгнет די האַנט וועט בא אים קיין ציטער ניט טאָן, ס׳וועט אים קיין זאַך ניט אָפּשטעלן; у негó ру́ки опусти́лись ער האָט אַראָפּגעלאָזט די הענט; ~á не поднимáется ס׳הייבט זיך ניט די האַנט; вы́дать нá руки *что-л. кому-л.* אַרויסגעבן* עפּעס עמעצן גלײַך

אין די הענט ארײַן; получи́ть *что-л.* на́ руки *באַקומען עפּעס אַף [אין] די הענט; (напи́сано) от ~й (אָנגעשריבן) מיט דער האַנט; в одни́ ру́ки יעדן איינעם, אין איינע הענט; в на́ших ~а́х (*возмо́жностях*) אין אונדז איז גע-וועַנדט; из рук в ру́ки, с рук на́ руки פֿון האַנט צו האַנט; из рук вон (пло́хо) אַזאַ יאָר אַף מײַנע סאָנים; ס׳טויג אַף קאַפּאָרעס, ס׳טויג אין דר׳ערד ארײַן; на ско́рую ру́ку אפּדערגיך; ходи́ть по ~а́м *איבערגיין פֿון הענט צו הענט; с рук сбыть *что-л.* *פּאַטער ווערן פֿון עפּעס; сойти́ с рук *אָפּגיין גלאַט; э́то де́ло его́ рук דאָס איז זײַן שטיקל אַרבעט; приложи́ть ру́ку к *чему́-л.* (*приня́ть уча́стие*) צולייגן די האַנט; умере́ть на *чьих-л.* ~а́х *אויסגיין אַף עמעצנס הענט; наложи́ть на себя́ ру́ки *נעמען זיך דאָס לעבן, זיך א מײַסע אָנטאָן; обе́ими ~а́ми ухвати́ться за *что-л.* אָנכאַפּן זיך מיטביידע הענט אָן [אין] עפּעס; пода́ть ру́ку по́мощи *кому́-л.* *אויסציען [*געבן] עמעצן א הילפֿיקע האַנט; име́ть ру́ку *где-л.* *האָבן ערגעץ א האַנט [א צאַד]

рука́в *м* 1. ם= אַרבל; 2. (*реки́*) (טײַך-)אָדער ם -ן; 3.: пожа́рный ~ שלאַנג ם; קישקע II -ס *разг.*

рукави́ца *ж* הענטשקע II -ס

руководи́тель *м* = אָנפֿירער ם; кла́ссный ~ (פּעדאַגאָ-גישער) קלאַס-אָנפֿירער ם =; худо́жественный ~ теа́тра דער קינסטלערישער אָנפֿירער פֿונעם טעאַטער; ~ отде́ла אָנפֿירער פֿונעם אָפּטייל; ~ница *ж* אָנפֿירערן II -ס

руководи́ть *несов.* (*тв.*) (מיט) אָנפֿירן; ~ строи́тельством אָנפֿירן מיט דער בויונג; ~ заня́тиями драмкружка́ אָנפֿירן מיט דער אַרבעט פֿונעם דראַמקרײַז; ~ борьбо́й *שטיין אָנפֿירן מיטן קאַמף; ~ страно́й אָנפֿירן מיטן לאַנד, בעראָש פֿונעם לאַנד; ~ся *несов. см.* руково́дствоваться

руково́дств‖о *с* 1. (*де́йствие*) אָנפֿירן I, אָנפֿירונג II; пра́вильное ~о א ריכטיקע אָנפֿירונג; под ~ом *кого́-л.* בעראָש מיט עמעצן; אונטער דער אָנפֿירונג פֿון עמעצן; 2. (*то, чем ну́жно руководи́ться*) ריכט-ליניע II; ~о к де́йствию א ריכט-ליניע צו טאַט; приня́ть к ~у אָנע-מען* אַלס ריכט-ליניע; 3. (*посо́бие*) האַנטבוך ם, I (מצ. ...ביכער); 4. *собир.* אָנפֿירונג II, אָנפֿירערשאַפֿט II; (*предприя́тия и т.п. тж.*) אַדמיניסטראַציע II

руково́дствова‖ться *несов.* (*тв.*) (פֿון) *זײַן געפֿירט, לייגן אין יעסאָד; чем вы ~лись, когда́...? פֿון וואָס זײַט איר געפֿירט געוועַן, ווען...? וואָס פֿאַר מאָטיוון זײַנען גע-וועַן בא אײַך, ווען...?

руководя́щ‖ий פֿירנדיקער; (*о челове́ке тж.*) אָנפֿירנדי-קער; ~ие указа́ния פֿירנדיקע אָנווײַזונגען; ~ий рабо́тник אָן(אָנ)פֿירנדיקער טוער

рукоде́‖лие *с* (היימישע) האַנטאַרבעט II; האַק-און-שפּיזל-אַרבעט II; (*вещь, изде́лие*) האַנטאַרבעט II; ~льница *ж* (אַמאַטאָר-)האַנטאַרבעטערן II -ס; (*выши́вальщица*) אויסנייערקע II -ס, אויסנייערן II -ס; (*вяза́льщица*) שטריקערן II -ס

рукомо́йник *м* האַנטפּאַס II (מצ. ...פּעסער)

рукопа́шный 1. האַנט-; ~ бой האַנט-שלאַכט II -ן; 2. *в знач. сущ. ж* האַנט-שלאַכט II -ן

рукопи́сн‖ый האַנטגעשריבענער; האַנטשריפֿטלעכער; ~ые те́ксты מאַנוסקריפּטן מצ., קסאַוויאַדן מצ.

ру́копись *ж* קסאַוויאַד ם -ן, מאַנוסקריפּט ם -ן; (*напеча́танная на маши́нке*) מאַשינדרוק-טעקסט ם -ן; (*для набо́ра*) מאַנוסקריפּט ם -ן

рукоплеска́‖ния *мн.* אַפּלאָדיסמענטן מצ.; ~ть *несов.* אַפּלאָדירן, פּאַטשן בראַוואָ

рукопожа́ти‖е *с* האַנטדריקונג II, האַנטדרוק ם -ן; обменя́ться ~ями דריקן זיך [דריקן איינער דעם אַנדערן] די הענט

рукоя́тка *ж* הענטל I -עך

рукоя́ть *ж см.* рукоя́тка

рулев‖о́й 1. רודער-; ~о́е колесо́ רודער-ראָד II (מצ. ...רעדער); 2. *в знач. сущ. м* רודערער ם =, רודער-מאַן ם

руле́т *м кул.* רולעט ם

руле́тк‖а *ж* (*измери́тельная*) רולעטקע II -ס; ле́нта ~и מעסט-טאַשמע II

рули́ть *несов.* 1. רודערן; 2. *ав.* ראָלן; ~ к анга́ру (צו)ראָלן צום אַנגאַר

руло́н *м* רולאָן ם -ען; ~ обо́ев א רולאָן טאַפּעטן

рул‖ь *м* 1. רודער ם -ס, רול ם -ן; ~ь высоты́ *ав.* הייכרודער ם -ס; за ~ём באַם רודער [באַם רול]; 2. *перен.* רודער ם -ס; у ~я́ госуда́рственной вла́сти באַם רודער פֿון דער מעלוכע-מאַכט; ◇ без ~я́ и без ветри́л ווי א שיף אָן א רודער

румб *м мор.* רומב ם -ן

румы́н *м* רומענער ם =; ~ка *ж* רומענערן II -ס; ~ский רומענישער; ~ский язы́к די רומענישע שפּראַך, רומעניש I

румя́на *мн.* שמינקע II, רויטע פֿאַרב

румя́н‖ец *м* רויטלעכקייט II, פֿאַרב II, רייט II; ~ец стыда́ покры́л её щёки זי איז געוואָרן רויט פֿאַר בושע; она́ залила́сь ~цем די פֿאַרב האָט זיך איר געשטעלט אין [אין פּאָנעם] געזיכט

румя́нить *несов.* 1. (*покрыва́ть румя́нцем*) רייטלען; моро́з румя́нит щёки דער פֿראָסט רייטלט די באַקן; 2. (*румя́нами*) פֿאַרבן, שמינקען; 3. (*окра́шивать в а́лый цвет*) (פּורפּור-)רויט באַפֿאַרבן; зака́т румя́нит облака́ די פֿאַרגייענדיקע זון באַפֿאַרבט די וואָלקנס פּורפּור-רויט; ~ся *несов.* 1. (*покрыва́ться румя́нцем*) רייטלען זיך; 2. (*кра́ситься*) פֿאַרבן זיך, שמינקען זיך; 3. (*окра́шиваться в а́лый цвет*) פֿאַרפֿלאַמט *ווערן, פּורפּור-רויט *ווערן; 4. (*поджа́риться*) צוגעברוינט *ווערן

румя́н‖ый 1. (*о щека́х*) רויטער; (*о челове́ке*) מיט רויטע באַקן *после сущ.*; ~ое лицо́ א רויטבאַקיק געזיכט; 2. (*а́лый*) פּורפּור-רויטער; 3. (*поджари́стый*) צוגעברוינ-טער

руно́ *с* (שאָפֿנ)וואָל II; золото́е ~ *миф.* גאָלדענע וואָל

ру́ны *мн.* (*ед.* ру́на *ж*) רונען מצ.

ру́пор *м* רופּאָר ם -ן, מעגאַפֿאָן ם -ען; *перен.* וואָרט-זאָגער ם =

руса́лка *ж* וואַסערמיידל I -עך, וואַסערפֿרוי II -ען; רוסאַלקע II -ס *разг.*

руси́зм *м лингв.* רוסיזם ם -ען

руси́ст *м* רוסיסט ם -ן, רוסיש-קענער ם =

ру́сло *с* (טײַכ)בעט I; ◇ войти́ в своё ~ *אַוועקגיין אַפֿן געוויינלעכן שטייגער

ру́сская *ж* רוסן II -ס, רוסישע II =

ру́сский[1] *м* רוס ם -ן

ру́сск‖ий[2] רוסישער; ~ий наро́д דאָס רוסישע פֿאָלק; ~ий язы́к די רוסישע שפּראַך, רוסיש I; ◇ ~ое ма́сло א רוסי-שע איבערגעזאָטענע [געטאָפּעטע] פּוטער; ~ая печь

שער אויוון; ~им языко́м говори́ть [сказа́ть] -קלאָ* רעדן רע דיבורים

ру́сый טונקל־בלאָנדער; (ר)רוסיאָווע *тж. неизм.*

рути́н||а *ж* וו רוטינע, אויסגעטראָטענער וועג, שאַבלאָן ם; **~ный** רוטינירטער, אָפּגעלעבטער

ру́хлядь *ж разг.* אַלטע שטובזאַכן; *(одежда)* שמאַטעס מצ.

ру́хнуть *сов.* 1. *אײַנפֿאַלן; *(сверху)* אַראָפּוואַלגערן זיך; *(о человеке)* *געבן* א פאַל, פאַלן; 2. *перен.* *ווערן צו נישט; *(о планах и т.п. тж.)* פלאַצן, קראַכן

руча́тельство *с* ס־ וו גאַראַנטיע; *(за кого-л.)* אָרוועס וו; с **~м** מיט א גאַראַנטיע

руча́||ться *несов.* *(за что-л.)* גאַראַנטירן, קאַווירן; *(за кого-л.)* (פאַר) *זײַן* אָרעוו; я вам **~юсь**, что... -איך גאַראַנטיר אײַך, אַז...; **~ться** за успе́х -גאַראַנטירן א דערפֿאָלג

ручеёк *м* ך־ ו טײַכעלע; *(поток тж.)* ריטשקעלע ך־ ו

руче́й *м* עך־ ו טײַכל; *(поток тж.)* ס־ וו ריטשקע

ру́чк||а *ж* 1. עך־ ו הענטל; вести́ ребёнка за **~у** פֿירן דאָס קינד פֿאַרן הענטל; 2. *(рукоятка)* ו הענטל עך־; *(кастрюли и т.п.)* עך־ ו אויערל; дверна́я **~а** ס־ וו קליאַמקע; *(круглая)* (מצ. קנעפּ) ם קנאָפּ; 3. *(для пера)* עך־ ו הענטל; *(с пером)* ו הענטל־פֿעדער; עס־ וו פֿען

ручн||о́й 1. ־האַנט; **~ы́е** часы́ עך־ ו האַנטזייגערל; **~о́й** бага́ж ם האַנטבאַגאַזש; **~а́я** рабо́та האַנטאַרבעט וו; **~а́я** вы́шивка ם האַנטהאַפּט, וו האַנט־שטיקערײַ; **~а́я** грана́та ס־ וו האַנט־גראַנאַטע; 2. *(прирученный)* -פֿאַרהיימישטער, היימישטער, שטוביקער; **~о́й** ёж -א פֿאַרהיימישטער [שטו־ביקער] שטעכלער; ◇ **~а́я** прода́жа 1) *(в аптеке)* פֿאַרקויף [אָנרעצעפּטיקער] פֿרײַער; 2) *(торговля с рук)* ם האַנט־האַנדל

ру́шиться *несов.* 1. *(אײַנ)פֿאַלן; дом ру́шится דאָס הויז פֿאַלט (אײַן); 2. *перен.* *ווערן צו נישט, פלאַצן; ру́шатся все его́ пла́ны אַלע ס'פלאַצן [ס'ווערן צו נישט] זײַנע פּלענער; колониа́льная систе́ма ру́шится -די קאָלאָניאַלע סיסטעם צעפאַלט זיך

ры́ба *ж* 1. ם פֿיש; 2. *собир.* מצ. פֿיש; све́жая ~ -פֿרישע פֿיש; ◇ ни ~ ни мя́со ניט פֿליישיק, ניט מילכיק; чу́вствовать себя́ как ~ в воде́ פֿילן זיך ווי א פֿיש אין וואַסער [ווי בא זיך אינדערהיים]

рыба́к *м* = ם פֿישער

рыба́лк||а *ж разг.* דאָס פֿיש כאַפּן; поéхать на **~у** *פֿאָרן כאַפּן פֿיש

рыба́цкий, рыба́чий ־פֿישער; рыба́цкие се́ти פֿישערנעץ ן־ וו; рыба́чья ло́дка עך־ ו פֿישער־שיפֿל

рыба́чить *несов.* פֿאַרנעמען* זיך מיט ,זײַן* א פֿישער, פֿישן ,פֿישערײַ

рыба́чка *ж* 1. ס־ וו פֿישערן; 2. *(жена рыбака)* -פֿישערקע ס־ וו ,שער־פֿרוי עך־ וו

рыбёшка *ж* ך־ ו פֿישעלע

ры́бий 1. ־פֿיש; פון פֿיש *после сущ.*; ры́бья уха́ -פֿיש־יויך ן־ וו; 2. *перен.* פֿישענער; ры́бья кровь פֿישן בלוט; ры́бьи глаза́ פֿישענע אויגן; אויגן, ווי בא א פֿיש; ◇ ~ жир ם פֿיש־אייל

ры́бн||ый ־פֿיש; **~ая** промы́шленность פֿיש־אינדוסטריע וו; **~ые** консе́рвы מצ. פֿיש־קאָנסערוון

рыбово́д||ство *с* וו פֿישצוכט; **~ческий** ־פֿישצוכט; **~ческое** хозя́йство ן־ וו פֿישצוכט־ווירטשאַפֿט

рыболо́в *м* = ם פֿישפֿאַנגער, = ם פֿישכאַפּער

рыболове́цкий ־פֿישפֿאַנג; ~ колхо́з פֿישפֿאַנג־קאָלווירט ן־ ם

рыболо́в||ный ־פֿישפֿאַנג; **~ный** сезо́н ם פֿישפֿאַנג־סעזאָן; **~ные** се́ти ן־ וו פֿישערנעץ; **~ство** *с* ם פֿישפֿאַנג, -פֿישערײַ וו

рыбообраба́тывающий פֿישבאַאַרבעטנדיקער; ~ комбина́т א פֿישבאַאַרבעטנדיקער קאָמבינאַט

рыво́к *м* 1. ם רוק, ם צי; 2. *перен.* ען־ ם אָנשטרענג

рыга́ть *несов.* גרעפּצן

рыгну́ть *сов. однокр.* *א גרעפּץ טאָן

рыда́ни||е *с* ו געקלאָג, ו געיאָמער; разрази́ться **~ями** אויסברעכן* מיט [אין] א געיאָמער

рыда́ть *несов.* קלאָגן, יאָמערן

рыжеборо́дый געלבערדיקער; מיט א געלער באָרד *после сущ.*

рыжеволо́сый רויטהאָריקער, רויטער; *(о человеке)* רויטער, געלער

ры́жий 1. געל־רויטער; *(о лошади)* (ר)קאַשטאַנאָווע *тж. неизм.*; 2. *(выцветший)* -אָפּגעבליאַ־, זשאַווערקאָליריקער קעוועטער; 3. *в знач. сущ. м* *(клоун)* געלער לעץ, קלאָון ם עס־

ры́жик *м* *(гриб)* עך־ ו געל־שוועמל

рык *м* ם ברום; льви́ный ~ דער ברום פון א לייב

ры́ло *с* 1. ן־ ם שנוק; 2. *груб.* ס־ וו מאָרדע, פּיסק עס־ ם

ры́н||ок *м* (מצ. מערק) ם מאַרק; мирово́й **~ок** -וועלט־מאַרק ם; **~очный** ־מאַרק; **~очные** це́ны מצ. מאַרקפּרײַזן, מאַרק־מעקאָכים מצ.

рыса́к *м* = ו טליספֿערד; עס־ ם ריסאַק

рыси́ст||ый ־טליס; **~ая** ло́шадь = ו טליספֿערד; **~ые** испыта́ния מצ. טליספֿערד־אויספּרוּוון

ры́скать *несов.* אומשנאָרען; *(бродить)* אַרומבלאָנקען; ~ по го́роду אַרומבלאָנקען איבער דער שטאָט; 2. *мор.* *(о корабле)* זיגזאַגעווען

рысцо́й *нареч. разг.* מיט לײַכטן טליסגאַנג

рыс||ь[1] *ж* *(аллюр)* ם טליסגאַנג; на **~я́х** טליסגאַנג

рысь[2] *ж* *(животное)* ן־ ם לוקס

ры́сью *нареч.* טליסגאַנג; идти́ ~ -גייען* טליסגאַנג, טלי־סען

ры́твина *ж* עס־ ם ריוווטשאַק, עך־ ו גריבל־(וועג)

рыть *несов.* *גראָבן; ◇ ~ я́му *кому-л.* *גראָבן א גרוב פאַר [אַף] עמעצן; **~ся** *несов.* (в *предл.*) 1. *גראָבן זיך, ריען זיך; 2. *(разыскивая что-л.)* נישטערן; **~ся** в карма́нах נישטערן אין די קעשענעס

рыхле́ть *несов.* 1. *ווערן צעשיטערט, *ווערן ווייך; 2. *разг.* *ווערן שלאַבעריק, *ווערן קוואַלע

рыхли́ть *несов.* צעשיטערן, ווייך מאַכן; ~ зе́млю -גראַבלען די ערד

ры́хл||ый 1. לויזער, ווייכער; **~ый** снег ווייכער שניי; **~ая** земля́ שיטעווודיקע ערד; 2. *разг.* *(о человеке)* -שלאַבעריקער; קוואַלע(ר) *тж. неизм.*

ры́царский ־ריטער; *перен.* ריטערלעכער, ריטערישער; ~ о́рден *ист.* ס־ ם ריטער־אָרדן; ~ посту́пок -א ריטע־רישע(ר) [ריטערלעכע(ר)] טאַט; ◇ ~ рома́н -ריטער־ראָמאַן ם

ры́царство *с* 1. *собир.* ו ריטערטום; 2. *(благородство)* וו ריטערלעכקייט

рыцарь *м* ריטער מ ־ס

рычáг *м прям. и перен.* הייבער מ ־ס

рычáть *несов.* ברומען

рья́ный אײפֿערדיקער

рюкзáк *м* רוקזאַק מ ־ן

рю́мка *ж* קעלישעק מ ··שקעס

рябúна[1] *ж* 1. *(дерево)* פֿויגלבוים מ (מצ. ··ביימער); 2. *собир.* *(ягоды)* ריאַבינע־יאַג(ע)דעס; ריאַבינע װ ־ס מצ.

рябúна[2] *ж* *(от оспы)* שטופּל מ ־ען

рябúть *несов.* 1. *(поверхность воды)* רונצ-, קרײַזלען-לען; 2.: у меня́ ря́бит в глаза́х ס'שווינדלט מיר אין די אויגן [אין קאָפּ]

рябóй 1. געשטופּלטער; 2. *(с пятном другого цвета)* ראַבע(ר) *тж. неизм.*

ря́бчик *м* וואַלדהון װ (מצ. ··הינער)

рябь *ж* *(на воде)* רונצלען מצ. ,גערונצל ז ,געקרײַזל ז

ряд *м* 1. שורע װ ־ס, ריי װ ־ען; три ~а домóв דרײַ רייען [שורעס] הײַזער; 2. *воен.* שערענ-, ריי װ ־ען-גע װ ־ס; ~ы сдвой! פֿאַרטאָפּלט די שערענגעו; 3. *(места в театре и т. п.)* ריי װ ־ען; вторóй ~ бельэтá-жа די צווייטע ריי פֿונעם בעלעטאַזש; 4. *(совокупность)* סעריע װ, ריי װ; в дли́нном ~ý собы́тий אין דער לאַנ-גער° ריי [קייט] פֿון די געשעענישן; 5. *(некоторое количество)* אײניקע, א ריי; в ря́де слу́чаев אין א ריי [אין אײניקע] פֿאַלן; це́лый ~ вопрóсов א גאַנצע ריי פֿראַגן; 6. *мн.* *(состав)* רייען מצ.; слу́жба в ~áх Совéтской Áрмии דאָס דינען אין די רייען פֿון דער סאָוועטישער אַרמיי; вступи́ть в ~ы пáртии אַרײַנטרעטן* אין די רייען פֿון דער פּאַרטיי; 7. *(ларьки)* ריי װ, שטעלעכלעך מצ.; молóчный ~ די מילך־ריי; 8. *мат.* ריי װ; бесконéчный ~ אומענדלעכע ריי; ◇ из ~а вон выходя́щий אויסערגעוויינלעכער, עקסטראָרדינערער

рядовóй 1. געוויינלעכער; ~ слу́чай א געוויינלעכער פֿאַל; 2. *воен.:* ~ солдáт סאָלדאַט מ ־ן; ~ состáв סאָלדאַטן־באַשטאַנד מ; 3. *с.-х.* רייענווײַזער; ~ посéв רייענווײַזער פֿאַרזיי; 4. *в знач. сущ.* *м* סאָלדאַט מ ־ן

ря́дом *нареч.* 1. באַנאַנד, אײנער לעבן אַנדערן; друзья́ шагáли ~ די פֿרײַנט האָבן געשפּאַנט אײנער לעבן אַנדערן; он сидéл ~ со мной ער איז געזעסן לעבן מיר; нáши домá стоя́ли ~ אונדזערע הײַזער זײַנען געשטאַנען אײנס לעבן אַנדערן; 2. *(по соседству)* בישכײנעס, סאַמע לעבן מיט; магази́н ~ с аптéкой דער מאַגאַזין איז סאַמע לעבן דער אַפּטייק; врач живёт ~ דער דאָקטער וווינט בײַ-שכײנעס מיט אונדז; 3. *(очень близко)* גאָר, דאָ ניט ווײַט נאָענט; шкóла ~ די שול איז דאָ ניט ווײַט

ря́женка *ж* ריאַזשענקע װ

ря́са *ж* גאַלעך־מאַנטל מ ־ען, גאַלעך־האַלבאַשע װ; ריאַסע װ ־ס *разг.*

ря́ска *ж* ענטלגרינס ז

С

с *предлог* I. *с род. п.* 1. *(при обозначении места)* פֿון; сорвáть я́блоко с дéрева אָפּרײַסן* אן עפּל פֿונעם בוים; убрáть посу́ду со столá צונעמען* דאָס געשיר פֿונעם טיש; приéхать с Урáла קומען* צו פֿאָרן פֿון או-ראַל; снять с рабóты אראָפּנעמען* פֿון דער אַרבעט; 2. *(при обозначении направления)* פֿון, פֿון...זײַט; вéтер дул с сéвера דער ווינט האָט געבלאָזן פֿון צאָפֿן־זײַט; вход со дворá אַרײַנגאַנג פֿון דער הויף־זײַט [פֿונעם הויף]; со всех сторóн פֿון אַלע זײַטן; 3. *(при обозначении времени)* פֿון; *(начиная с)* פֿון··· אָן; музéй откры́т с десяти́ часóв דער מוזיי איז אָפֿן פֿון צען אַזייגער; с сáмого утрá פֿון סאַמע אינדערפֿרי אָן; в ночь с четвергá на пя́тницу אין דער נאַכט פֿון דאָנערשטיק אויף פֿרײַ-טיק; 4. *(в причинных оборотах)* פֿון, פֿאַר; с испу́гу פֿאַר שרעק; с гóря פֿאַר צאָרעס; умерéть с гóлоду שטאַרבן* פֿאַר [פֿון] הונגער; 5. *(на основании)* מיט; с разрешéния дирéктора מיט א דערלויבעניש פֿונעם די-רעקטאָר; с соглáсия отцá מיט דער האַסקאָמע פֿונעם פֿאָטער; 6. *(при обозначении способа, характера действия):* взять гóрод с бóю די שטאָט אין שלאַכט נעמען*; корми́ть с лóжечки האָדעווען פֿונעם לעפֿעלע; узнáть с пéрвого взгля́да דערקענען פֿונעם ערשטן בליק; 7. *(при обозначении источника чего-л.)* פֿון; налóг с прибы́ли א שטײַער פֿונעם רעווען; перевóд с англи́йского אן איבערזעצונג פֿון ענגליש; сто цéнтнеров с гектáра הונדערט צענטנער פֿון (יעדן) העקטאַר; получáть дéньги с покупáтеля באַקומען* געלט פֿונעם קוינע; 8. *(для)* פֿאַר; хвáтит с меня́ э́того פֿאַר מיר וועט דאָס קלעקן; II. *с вин. п.* 1. *(приблизительно)* בא, אן ערעך; пройти́ с киломéтр דורכגיין* בא [קעגן, קעגן, אן ערעך] א קילאָמעטער; подождáть с полчасá וואַרטן בא א האַלבער שאָ; 2. *(при сравнении):* он рóстом с меня́ ער איז אַזוי הויך ווי איך; кáмень величинóй с кулáк א שטיין ווי א פֿויסט די גרייס; поживи́ с моё פּרוּוו אָפּלעבן וויפֿל איך; III. *с тв. п.* 1. מיט; *(при обозначении совместности лиц тж.)* און; дождь со снéгом א רעגן מיט א שניי; отéц с мáтерью דער פֿאָ-טער מיט דער מוטער, דער פֿאָטער און די מוטער; дом с верáндой א שטוב מיט א ווערענדע; бутылка с молокóм א פֿלאַש מיט מילך; мыть с мы́лом וואַשן* מיט זייף; послáть с курьéром שיקן מיט א קוריער; обрати́ться с прóсьбой זיך ווענדן* מיט א באַקאָשע; переписываться с товáрищами קאָרעספּאָנדירן מיט די כאַווײרים; познакóмиться с *кем-л.* באַקענען זיך מיט עמעצן; что с ним? וואָס איז מיט אים?; 2.: два с половúной часá צוויי מיט א האַלבער שאָ; пять киломéтров с ли́шним העכער פֿינף קילאָמעטער; 3. *(включая, вместе)* אַרויסרײַסן* (אײניינעם) מיטן (אײניי-נעם) מיט; вы́рвать с кóрнем מיט וואָרצל; 4. *(при указании на преодолевание чего-л.)* קעמפֿן קעגן [מיט] דער טריקעניש; борóться с зáсухой מיט, קעגן; 5. *(при обозначении времени)* *предложному сочетанию в переводе обыкн. соответствует наречие или придат. предложение; иногда переводится отдельно разными предлогами;* встать с зарёй אויפֿשטיין* קאַיאָר; с отъéздом гостéй в дóме стáло ти́хо ווען די געסט זײַנען אוועקגעפֿאָרן [נאָכן אָפּפֿאָרן פֿון די געסט] איז אין שטוב שטיל געוואָרן; с рассвéтом отпрáвиться в путь לאָזן* זיך אין וועג אַרײַן (מיטן) פֿאַרטאָג; 6. *(при обозначении образа действия и состояния)* מיט; *предложному сочетанию в переводе соответствует тж. наречие, а при указании на наличие у лица предмета — винительный падеж без предлога;* встречáть с

улы́бкой באַגעגענען מיט א שמייכל אף די ליפּן; боро́ться с ору́жием в рука́х קעמפן מיט געווער אין די הענט; пить с жа́дностью דורשטיק טרינקען*, טרינקען* מיט דורשט; ждать с нетерпе́нием ווארטן מיט אומגעדולד, אומגעדולדיק ווארטן; сиде́ть у реки́ с у́дочкой в руке́ זיצן* באַם טײַך מיט א ווענטקע אין דער האַנט, זיצן* האַלטנדיק אין דער האַנט א ווענטקע, באַם טײַך; 7.: ря́дом с *кем-л.* לעבן עמעצן; наряду́ с *чем-л.* באַנאַנד מיט עפּעס; поравня́ться с кра́йним до́мом דערגרייכן די עקסטע שטוב; вро́вень с землёй האַרט בא דער ערד; укры́ться с голово́й צודעקן זיך איבערן קאָפּ

са́бля *ж* סאַבליע וו ־ס

саботáж *м* סאַבאָטאַזש ם; **~ник** *м* סאַבאָטאַזשניק ם ־עס

саботи́ровать 1. *сов. и несов.* (*что-л.*) סאַבאָטירן; ~ постановле́ние комите́та סאַבאָטירן די [ניט אונטערוואַרפן* זיך דער] באַשטימונג פונעם קאָמיטעט; 2. *тк. несов.* (*заниматься саботажем*) סאַבאָטירן

са́ван *м* 1. מײַסים־האַלבאַשע וו; (*у евреев*) טאַכריכים מצ.; 2. *перен.* דעק וו; сне́жный ~ שניידעק וו

сагити́ровать *сов.* אויסאַגיטירן, דורכאַגיטירן

сад *м* גאָרטן ם (מצ. גערט(ע)נער); (*плодовый тж.*) סאָד ם (מצ. סעדער); фрукто́вый сад אויבס־גאָרטן ם (מצ. ־ס, ...גערט(ע)נער); סאָד ם (מצ. סעדער); городско́й ~ שטאָט־גאָרטן ם (מצ. ...גערטנער); ◇ ботани́ческий ~ באָטאַנישער גאָרטן; зоологи́ческий ~ זאָאָלאָגישער גאָרטן; де́тский ~ קינדער־גאָרטן ם (מצ. ...גערטנער); зи́мний ~ ווינטער־גאָרטן ם (מצ. ...גערטנער)

сади́зм *м* סאַדיזם ם

сади́ст *м* סאַדיסט ם ־ן; **~ский** סאַדיסטישער

сади́ть *несов. разг. см.* сажа́ть 6; **~ся** *несов. см.* сесть

са́дн||ить *несов. безл.*: ~ит в го́рле עס רײַסט [עס טוט ווײ] אין האַלדז, עס עסט; ~ит ко́жу עס רײַסט [עס דראַפּעט] די הויט

садо́вник *м* = גערטנער ם, = סעדער ם

садово́д *м* = גאָרטנציכטלער ם; **~ство** *с* גאָרטנצוכט וו, סעדערײַ וו

садо́в||ый 1. גאָרטן־, סאָד־; ~ая мали́на סאָד־מאַלינעס מצ.; ~ые но́жницы גערטנער־שער וו ־ן; (*большие*) סעקאַטאָר ם ־ס; 2. (*садоводческий*) סעדערײַ־; פאַר סעדערײַ *после сущ.*; ~ая о́пытная ста́нция די פּרוּווסטאַנציע פאַר סעדערײַ

садо́к *м* 1. (*для разведения рыбы*) פיש־סאַזשלקע וו ־ס; (*для сохранения, транспортировки*) פיש־רעזערוואַר ם ־ן; 2. (*для животных*) שטײַג וו ־ן

са́жа *ж* רוס ם, סאַזשע וו

сажа́ть *несов.* 1. (*просить занять место*) אוועקזעצן; ~ госте́й за стол אוועקזעצן [אויסזעצן] די געסט פאַרן [באַם] טיש; 2. (*помогать сесть — на поезд и т. п.*) אַרײַנזעצן; 3. (*самолёт*) זעצן; אַראָפּנידערן; 4. (*лишать свободы*) אײַנזעצן; ~ *кого-л.* в тюрьму́ אײַנזעצן עמעצן אין טורמע [אין טפיסע]; ~ соба́ку на цепь זעצן [נעמען*] דעם הונט אף דער קייט; 5. (за *вин.*, на *вин.*, + *инф.*; *заставлять что-л. делать*) אוועקזעצן; ~ ма́льчика за уро́ки אוועקזעצן דאָס ייִנגל גרייטן די לימודים; 6. (*растения*) (פאַר)זעצן; (*цветы, деревья тж.*) פלאַנצן; ◇ ~ ку́рицу на я́йца זעצן די הון (אף די אייער)

са́женец *м с.-х.* פלאַנצלינג ם ־ען

саже́нн||ый *разг.*: ~ого ро́ста א קלאַפטער די הייך, הויך [לאַנג] ווי א מויער

са́жень *ж* (*2,14 метра*) קלאַפטער ם ־ס (*с колич. словами мн.* קלאַפטער); סאַזשען ם ־עס (*с колич. словами мн.* סאַזשען)

саза́н *м* סאַזאַן ם ־ען

са́йка *ж* בולקעלע ז ־ך

саквоя́ж *м* סאַקוואַיאַזש ם ־ן, (האַנט)רענצל ז ־עך

са́кля *ж* סאַקליע וו ־ס (א הײַזל אין די קאַווקאַזער בערג)

саксофо́н *м* סאַקסאָפאָן ם ־ען

сала́зк||и *мн.* 1. (*саночки*) שליטעלע ז ־ך; ката́ться на ~ах שליטלען זיך; 2. *тех.* רוקער ם ־ס

сала́ка *ж* סאַלאַקע וו

сала́т *м* 1. *бот.* סאַלאַט ם; 2. *кул.* סאַלאַט ם; שאַלאַטע וו *разг.*; **~ник** *м*, **~ница** *ж* סאַלאַט־שיסל וו ־ען; **~ный** (*о цвете*) סאַלאַטקאָליריקער; פון סאַלאַט־קאָליר *после сущ.*

са́ло *с* 1. שמאַלץ וו; (*сырое тж.*) פעטס ז; (*для технических нужд*) כײַלעוו ם; свино́е ~ כאַזער־שמאַלץ וו; סאַלע וו *разг.*; 2. (*льдинки на воде*) אײַזעלעך מצ., (שווימענדיקע) אײַז־שטיקלעך מצ.

сало́н *м* 1. סאַלאָן ם ־ען; литерату́рный ~ ליטעראַטן־סאַלאָן ם ־ען; 2. (*для демонстрации одежды, обуви*) דעמאָנסטריר־זאַל ם ־ן; ◇ ~-ваго́н סאַלאָן־וואַגאָן ם ־ען

салфе́тк||а *ж* 1. סאַלפעטקע וו ־ס; бума́жные ~и פּאַפּיר־סאַלפעטקעלעך מצ.; 2. (*в парикмахерской*) שערער־האַנטעכל ז ־עך

са́льдо *с бухг.* סאַלדאָ וו

са́льник *м анат.* פעטס־מאָגן ם; 2. *тех.* פאַרשטאָפּער ם ־ס

са́льн||ый 1. (*из сала*) כײַלעוונער; ~ая свеча́ א כײַלעוון ליכט; 2. (*жирный*) פעטער; ~ое пятно́ א פעטער פלעק; 3. (*непристойный*) גראָבער, מיעסער; ◇ ~ые же́лезы *анат.* פעטס־דריזן מצ.

салю́т *м* סאַליוט ם; оруди́йный ~ האַרמאַטן־סאַליוט ם, א סאַליוט פון האַרמאַטן; отда́ть ~ סאַליוטירן, אָפּגעבן* סאַליוט

салютова́ть *сов. и несов.* סאַליוטירן, אָפּגעבן* סאַליוט

сам *м* (сама́ *ж*, само́ *с*, са́ми *мн.*) *определит. мест.* 1. *после сущ. и мест.* אַלײן; я ~ э́то сде́лаю איך וועל דאָס אַלײן טאָן; вы же ~и сказа́ли, что... איר האָט דאָך אַלײן געזאָגט, אַז...; дире́ктору ~ому́ об э́том сообщи́ли то́лько сего́дня דעם דירעקטאָר אַלײן האָט מען דאָס געגעבן צו וויסן ערשט הײַנט; нас ~и́х э́то удиви́ло ס'האָט אונדז אַלײן פאַרכידעשט; она́ сама́ винова́та זי איז אַלײן שולדיק; я по́мню её роди́телей и её ~оё איך געדענק אירע עלטערן און זי אַלײן; 2. *перед сущ. и мест.* (*как таковой*) אַלײן, גופא; ~ (э́тот) факт характеризу́ет их אָט דער פאַקט אַלײן כאַראַקטעריזירט זיי, גופא אָט דער פאַקט כאַראַקטעריזירט זיי; 3. *перед сущ. и мест.* (*лично*) אַלײן + *определённый артикль*; (אַלײן) ביכווידוי אוּוועצמוי *часто ирон.*; его́ лечи́л ~ профе́ссор אים האָט געהיילט אַלײן דער פּראָפעסאָר, אים האָט געהיילט דער פּראָפעסאָר ביכווידוי אוּוועצמוי; 4. *перед сущ. и мест.* (*даже*)

אַפּילע, אַליין; ~ учитель не смог ответить на этот вопрос אַפּילע דער לערער [דער לערער אַליין] האָט אויך ניט געקאָנט ענטפערן אויף דער פראַגע; ◇ ~ по себе 1) (*самостоятельно*) אַליין פאר זיך; 2) (*как таковой*) אַן און פאר זיך; 3) *в знач. сказ.*: отдых ~ по себе, а спорт ~ по себе אָפּרו איז איין זאַך, און ספּאָרט איז (גאָר) אַן אַנדער זאַך; их успехи говорят ~и за себя זייערע דערפאָלגן רעדן פאר זיך אַליין; ~о́ собой разумеется (ס׳איז) זעלבסטפארשטענדלעך; (*перед придаточным предложением тж.*) דער סייכל איז מע־כטעון...; это уж ~о́ собой דאָס פארשפּאָרט איר מיר פארשטייט זיך, זאָגן; ~о́ собой получилось ס׳האָט זיך באַקומען פון זיך

сама́ *см.* сам

саме́ц *м* «ער» ם ־ן

са́ми *мн. см.* сам

са́мка *ж* «זי» ‖ ־ען; ~ медведя בעריכע ‖ ־ס; ~ оле́ня הירשיכע ‖ ־ס

само́ *см.* сам

самоана́лиз *м* זעלבסט־אַנאַליז ם

самобичева́ние *с* זעלבסטפּלאָגעניש I

самобы́тн‖ость *ж* אייגנאַרטיקייט ‖, אייגנאַרט ם; אָרי־גינעלקייט ‖; национальная ~ость музыки די נאַציאָנאַלע אייגנאַרטיקייט [דער נאַציאָנאַלער אייגנאַרט] פון דער מוזיק; **~ый** אייגנאַרטיקער, אָריגינעלער; ~ый талант אַן אָרי־גינעלער טאַלאַנט

самова́р *м* סאַמאָוואַר ם ־ן; поставить ~ שטעלן דעם סאַמאָוואַר

самовла́ст‖ие *с* אייגנמאַכט ‖, דעספּאָטיזם ם; **~ный** אייגנמעכטיקער, דעספּאָטישער

самовлюблённый אין זיך אײַנ־, זעלבסט־אײַנגעליבטער געליבטער

самовнуше́ние *с* זעלבסט־אײַנבילדונג ‖, (זעלבסט־)אײַנ־ריידעניש I

самово́льн‖о *нареч.* אומדערלויבט, אָן א דערלויבעניש; **~ый** 1. (*своевольный*) אייגנוויליקער; 2. (*без разрешения*) אָן א דערלויבעניש *после сущ.*; ~ая отлучка דאָס אומדערלויבטע אָפּ־אוועקגיין אָן א דערלויבעניש; *воен.* ־אָפּ־וועזנהייט

самовосхвале́ние *с* זעלבסטרימונג ‖, זעלבסט־אויס־לויבונג ‖

самого́н *м* סאַמאָהאָן ם, היימישער בראַנפן

самодви́жущийся *тех.* אווטאָמאָטאָרישער

самоде́льный אַליין־געמאַכטער

самодержа́в‖ие *с* זעלבסטהערשונג ‖, אַליינהערשונג ‖; **~ный** זעלבסטהערשערישער, אַליינהערשערישער

самоде́ржец *м* זעלבסטהערשער ם =, אַליינהערשער ם =

самоде́ятельн‖ость *ж* 1. איניציאַטיוו ‖; 2. (*непрофессиональное искусство*) זעלבסטטעטיקייט ‖; художественная ~ость קינסטלערישע זעלבסטטעטיקייט; вечер ~ости אָוונט פון זעלבסטטעטיקייט־אָוונט ם ־ן; זעלבסטטעטיקייט; **~ый** 1. איניציאַטיוו־, איניציאַטיווער, אַקטיווער; 2. (*непрофессиональный*) זעלבס־טעטיקער, פולער; ~ый хор א זעלבסטטעטיקער כאָר

самодисципли́на *ж* זעלבסט־דיסציפּלין ‖

самодовле́ющий זעלבסטגענוגנדיקער

самодово́ль‖ный זעלבסטצופרידענער, (*о человеке тж.*) צופרידענער מיט זיך (אַליין); ~ая улыбка א

זעלבסטצופרידענער שמייכל; **~ство** *с* זעלבסטצו־פרידנקייט ‖, צופרידנקייט מיט זיך אַליין ‖

самоду́р *м* דעספּאָט ם ־ן (אַן אייגנוויליקער); **~ство** *с* דעספּאָטיזם (אייגנוויליקער)

самозабве́н‖ие *с* זעלבסטפארגעסונג ‖; **~но** *нареч.* מיט היספּעלעס, עקסטאַטיש

самозарожде́ние *с биол.* זעלבסט־אַנטשטייונג ‖

самозащи́та *ж* זעלבסטפאַרטיידיקונג ‖, זעלבשוץ ‖

самозва́н‖ец *м* סאַמאָזוואַנעץ ם ־נצעס; ~ец Дмитрий דער פאַלשער דימיטרי; **~ый**: ~ый ревизор א רעוויזאָר פאר זיך אַרויסגע־, א סאַמאָזוואַנעץ דער פאַרשוין, וואָס האָט זיך אַרויסגע־געבן פאר א רעוויזאָר; ~ые помощники אומגעבעטענע העלפער

самока́т *м* (*игрушка*) זעלבסטראָלער ם ־ס, סאַמאָ־קאַט ם ־ן *разг.*

самокри́т‖ика *ж* זעלבסטקריטיק ‖; **~и́ческий, ~и́чный** זעלבסטקריטישער; ~ичная статья א זעלבסטקריטי־שער אַרטיקל

самолёт *м* עראָפּלאַן ם ־ען; **~ный** אַעראָפּלאַן־, אַעראָפּלאַנען־; ~ное шасси אַעראָפּלאַן־שאַסי ם =; ~ные мастерские אַעראָפּלאַנען־וואַרשטאַטן *мн.*

самолюби́в‖ый זעלבסטליביקער, אַמביציעזער; он ~ ער איז אַמביציעז, ער איז א מענטש מיט זעלבסטליבע

самолю́бие *с* זעלבסטליבע ‖, אייגנליבע ‖; אַמביציע ‖; затронуть чьё-л. ~ אָנרירן עמעצנס אַמביציע [האָנער]

самомне́ни‖е *с* זעלבסטמיינונג ‖, זעלבסט־שעצונג ‖; он человек с большим ~ем ער האַלט פון זיך אַן אוי־לעם

самонаводя́щ‖ийся *воен.* מיט אווטאָמאַטישן אָנציל *после сущ.*; ~аяся ракета א ראַקעטע מיט אווטאָמאַטישן אָנציל

самонаде́янн‖о זעלבסטזיכער; **~ость** *ж* זעלבסטזיכער־קייט ‖; **~ый** זעלבסטזיכערער

самооблада́ние *с* זעלבסטבאַהערשונג ‖; терять ~ פאַר־לירן* דעם קאָנטראָל איבער זיך

самообма́н *м* זעלבסטנאַרעריי I

самооборо́на *ж* זעלבשוץ ‖

самообразова́ние *с* זעלבסטבילדונג ‖

самообслу́живани‖е זעלבסטבאַדינונג ‖; магазин ~я א מאַגאַזין מיט זעלבסטבאַדינונג; столовая ~я זעלבסטבאַדי־נונג־עסצימער ‖ ־ן

самоокупа́емость *ж эк.* זעלבסט־אויסהאַלט ם

самоопределе́ние *с* זעלבסטבאַשטימונג ‖; право наций на ~ דאָס רעכט פון די פעלקער אויף זעלבסטבאַשטי־מונג

самоопредели́ться *сов.*, **самоопределя́ться** *несов.* 1. (*о народах и т.п.*) זעלבסטבאַשטימען זיך; 2. (*в обществе*) באַשטימען דאָס אייגענע אָרט (אין לעבן), אײַנפּאַסן זיך

самоопроки́дывающийся (*о кузове машины и т.п.*) זעלבסט־איבערקערעוודיקער

самоопыле́ние *с бот.* זעלבסטבאַשטויבונג ‖

самоотве́рженн‖о *нареч.* מעסירעסנעפעשדיק, מיט מע־סירעסנעפעש; **~ость** *ж* מעסירעסנעפעש I, מעסירעסנע־פעשדיקייט ‖; **~ый** מעסירעסנעפעשדיקער; (*жертвенный тж.*) איבערגעגעבנסטער; ~ый герой א מעסירעסנעפעשדי־קער העלד; ~ый поступок א מעסירעסנעפעשדיקע(ר) טאַט; ~ый труд [אַרבעט] מי איבערגעגעבנסטע

самопи́ска *ж разг.* פּילפעדער ‖ ־ס, קוואַלפעדער ‖ ־ס

самопи́шущий: ~ прибо́р זעלבסט־רעגיסטרירער מ ־ס

самопоже́ртвование *с* זעלבסט־אָפּערונג וו

самопозна́ние *с филос.* זעלבסט־דערקענטעניש ז

самопрове́рка *ж* זעלבסטקאָנטראָל מ

самопроизво́льн||ый ספּאָנטאַנער; ~ые движе́ния ספּאָנטאַנע באַוועגונגען

саморекла́ма *ж* זעלבסטרעקלאַמע וו, זעלבסט־אויסלויבונג וו

саморо́дн||ый *(о металле)* נאַטור־ריינער, נאַטורעלער; סאַמאָראָדנע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~ое зо́лото גאָלד אין שטיקער; סאַמאָראָדנע גאָלד

саморо́док *м* **1.** נאַטורשטיק וו, מ ־ער; золото́й ~ גאָלד־שטיק וו, מ ־ער; **2.** *перен.* סאַמאָראָדעק מ ··דקעס, א געבוירענער טאַלאַנט

самоса́дочн||ый: ~ая соль אָפּזעצזאַלץ וו

самосва́л *м авт.* זעלבסט־אויסלאָדער מ ־ס

самосоверше́нствование *с* זעלבסטפאַרפולקומונג וו

самосозна́ние *с* זעלבסטבאַוווּסטזײַן ז; кла́ссовое ~ דאָס קלאַסעווע זעלבסטבאַוווּסטזײַן

самосохране́ни||е *с* זעלבסטפאַרהיטונג וו; инсти́нкт ~я דער אינסטינקט פון זעלבסטפאַרהיטונג

самостоя́тельн||о *нареч.* זעלבשטענדיק; больно́й не мо́жет ~о передвига́ться דער קראַנקער קען ניט אומגיין אַליין; предпринима́ть *что-л.* ~о עפּעס אונטערנעמען* זעלבשטענדיק [לויט אייגענער איניציאַטיוו]; изуча́ть *что-л.* ~о עפּעס אַליין [זעלבשטענדיק] שטודירן [דערלערנען]; ~ость *ж* זעלבשטענדיקייט וו; *(независимость тж.)* אומאָפּהענגיקייט וו; ~ый זעלבשטענדיקער; *(независимый тж.)* אומאָפּהענגיקער; ~ая рабо́та א זעלבשטענדיקע אַרבעט; ~ое госуда́рство אַן אומאָפּהענגיקע [א זעלבשטענדיקע] מלוכה; ма́льчик стал совсе́м ~ым דאָס יינגל איז געוואָרן אַן אַבסאָליוט זעלבשטענדיקער מענטש

самосу́д *м* זעלבסטגעריכט מ ־ן

самотёк *м* זעלבסטפלוס מ; пусти́ть на ~ לאָזן* אף זעלבסטפלוס, לאָזן* גיין ווי סע גייט

самоуби́йств||о *с* זעלבסטמאָרד מ ־ן; поко́нчить жизнь ~ом באַגיין* זעלבסטמאָרד, נעמען* זיך דאָס לעבן

самоуби́йца *м* = זעלבסטמערדער מ; *ж* זעלבסטמערדערן וו ־ס

самоуваже́ние *с* זעלבסט־אַכטונג וו

самоуве́ренн||о *нареч.* זעלבסטזיכער, מיט זעלבסטזיכערקייט; ~ость *ж* זעלבסטזיכערקייט וו; ~ый זעלבסטזיכערער, א זיכערער אין זיך

самоуправл||е́ние *с* זעלבסטפאַרוואַלטונג וו; получи́ть ~е́ние באַקומען* זעלבסטפאַרוואַלטונג [אווטאָנאָמיע]; ~я́ющийся אווטאָנאָמער; מיט זעלבסטפאַרוואַלטונג *после сущ.*

самоупра́в||ный איינוויליקער, ווילקירלעכער; ~ство *с* איינווילן מ, ווילקירלעכקייט וו

самоусоверше́нствование *с* זעלבסטפאַרפולקומונג וו

самоуспоко́енность *ж* זעלבסטבאַרויקטקייט וו

самоустрани́ться *сов.*, **самоустраня́ться** *несов.* אַליין באַזײַטיקן זיך

самоучи́тель *м* זעלבסטלערער מ ־ס; ~ неме́цкого языка́ זעלבסטלערער פון דײַטש

самоу́чка *м и ж* אווטאָדידאַקט מ ־ן

самохва́льство *с разг.* זעלבסטבאַרימערײַ וו

самохо́дн||ый אווטאָמאָטאָרישער; ~ный комба́йн אַן אווטאָמאָטאָרישער קאָמבײַן; ~ое ору́дие אווטאָמאָטאָרישער האַרמאַט

самоцве́т *м* איידלשטיין מ ־ער; ура́льские ~ы אוראַלער צירשטיינער

самоце́ль *ж* זעלבסטציל מ

самочу́вствие *с* זעלבסטפילונג וו, זעלבסטגעפיל ז, דאָס פילן זיך; у него́ плохо́е ~ ער פילט זיך שלעכט°; как ва́ше ~? ווי פילט איר זיך?

самши́т *м бот.* בוקסנבוים מ (מצ. ··ביימער); *(древесина)* בוקסנהאָלץ ז; סאַמשיט מ; ~овый בוקסנביימער, פון בוקסנהאָלץ *после сущ.*; *(об изделиях)* סאַמשיטענער, פון בוקסנהאָלץ *после сущ.*; ~овая ро́ща א וועלדל (פון) בוקסנביימער

са́м||ый 1. *(в сочетании с «тот», «этот»)* אָט דער זעלבער; *(именно)* סאַמע, פונקט; с той ~ой мину́ты פון אָט דער [פון סאַמע דער] מינוט אָן; тот же ~ый דער זעלבער; **2.** *(при указании на временной или пространственный предел)* סאַמע; с ~ого утра́ פון סאַמע אינדערפרי אָן; на ~ой горе́ אפן סאַמע באַרג; у ~ой земли́ האַרט בא דער ערד; **3.:** ~ое вре́мя פונקט די צײַט; тепе́рь ~ое вре́мя жать рожь איצט איז פונקט די צײַט צו שנײַדן קאָרן; в ~ую ме́ру פונקט צו דער מאָס, פונקט וויפל מע דאַרף; **4.** *(для образования превосходной степени)*: ~ый си́льный דער שטאַרקסטער; ~ый высо́кий дом דאָס סאַמע העכסטע הויז; ~ый гла́вный нача́льник דער העכסטער שעף; **5.** *(даже)* אפילע, גופע, שוין ···אַליין; ~ый го́лос его́ мне неприя́тен דאָס קאָל זײַנס אַליין [גופע דאָס קאָל זײַנס, אפילע דאָס קאָל זײַנס] איז מיר ניט צום האַרצן; **6.** *(собственно, именно)* עצעם, סאַמע; ~ая суть דער עצעם טאָך; нас интересу́ют ~ые сво́йства э́того спла́ва אונדז אינטערעסירן די עצעם [די סאַמע] אייגנשאַפטן פון אָט דעם געשמעלץ

сан *м* ראַנג מ, טיטול מ, טיטל מ

санато́р||ий *м* סאַנאַטאָריום מ ־ס, סאַנאַטאָריע וו ־ס; ~ный סאַנאַטאָרישער, סאַנאַטאָריע־; ~ный режи́м א סאַנאַטאָרישער רעזשים; ~ное лече́ние סאַנאַטאָרישע היילונג [קורירונג]; ~ный врач סאַנאַטאָריע־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים); ~ное строи́тельство בויונג פון סאַנאַטאָריעס

санда́лия *ж* *(обыкн. мн.* санда́лии) סאַנדאַליע וו ־ס, סאַנדאַל מ ־ן

са́ни *мн.* שליטן מ ־ס

санита́р *м* סאַניטאַר מ ־ן

санитари́я *ж* סאַניטאַריע וו

санита́рка *ж* סאַניטאַרקע וו ־ס

санита́рн||ый סאַניטאַרער, סאַניטאַר־; ~ый врач סאַניטאַר־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים); ~ый надзо́р סאַניטאַרע אויפזיכט; ~ый самолёт סאַניטאַר־אעראָפּלאַן מ ־ען; אַן אעראָפּלאַן פון סאַניטאַר־אוויאַציע; ◇ ~ая су́мка סאַניטאַר־רענצל ז ־עך; ~ый батальо́н סאַניטאַר־באַטאַליאָן מ ־ען

са́нк||и *мн.* **1.** *см.* са́ни; **2.** שליטעלע ז ־ך; ката́ться на ~ах קאַטשען זיך אף א שליטעלע [אף שליטעלעך]

санкциони́ровать *сов. и несов.* *(вин.)* סאַנקציאָנירן, באַוויליקן, געבן* די האַסקאָמע (אף)

са́нкци||я *ж* 1. *(одобрение)* סאַנקציע װ, באַשטעטיקונג װ; с ~и מיט דער סאַנקציע; 2. *(наказание)* סאַנקציע װ ־ס, שטראָפֿמיטל ז ־ען; применя́ть ~и אָנװענדן סאַנקציעס, אָנעמען* שטראָפֿמיטלען

са́нный: ~ путь שליטװעג מ

сано́вник *м* הױכבאַאַמטער מ ··· טע

санскри́т *м* סאַנסקריט מ

санте́хника *ж стр.* סאַניטאַרע טעכניק

сантиме́тр *м* סאַנטימעטער מ ־ס (*мн. с колич. словами* סאַנטימעטער)

сану́зел *м* (санита́рный у́зел) סאַניטאַרע רױם; совмещённый ~ טואַלעט־ און װאַנע־צימער מ ־ן

сап *м вет., мед.* פֿערד(ן)־קאַטאַר מ, סאַפּ מ

са́п||а *ж воен.* סאַפּע װ ־ס, צוטרעט־שאַנץ מ ־ן; ◇ ти́хой ~ой פֿון הינטן־אַרום, שטילינקערהײט

сапёр *м воен.* סאַפּיאָר מ ־ן; ~ный *воен.* 1. סאַפּיאָרן־; ~ный батальо́н סאַפּיאָרן־באַטאַליאָן מ ־ען; 2. *(относящийся к военно-инженерным работам)* סאַפּיאָרי־שער; ~ные рабо́ты סאַפּיאָרישע אַרבעטן; ~ная лопа́тка שאַנץ־גראָבײַזן מ

сапо́г *м* = שטיװל מ; ◇ быть под ~о́м у *кого-л.* זײַן* אונטער עמעצנס יאָך [בײַטש]

сапо́жник *м* 1. שוסטער מ ־ס; 2. *разг.* *(неумелый человек)* פֿאַרטאַטש מ ־עס, שוסטערוק מ ־עס

сапо́жничать *несов.* פֿאַרנעמען* זיך, זײַן* א שוסטער מיט שוסטערײַ

сапо́жн||ый 1. שטיװל־, שיך־; ~ые голени́ща (שטיװל־)כאָליעװעס מצ.; ~ая щётка שיכבערשטל ז ־עך; ~ая ва́кса שװואַקס מ; 2. *(относящийся к производству обуви)* שוסטער־; ~ая мастерска́я שוסטער־װאַרשטאַט מ ־ן; ~ое ремесло́ שוסטערײַ װ

сапфи́р *м* סאַפּיר מ, סאַפּירשטײן מ ־ן

сара́й *м* 1. סאַרײַ מ ־ען; *(хлев)* שטאַל װ ־ן; 2. *разг.* *(неуютное помещение)* שטאַל װ ־ן; סטאַדאָלע װ ־ס

саранча́ *ж* הײשעריק מ ־ן

сарафа́н *м* סאַראַפֿאַן מ ־ען

сарде́лька *ж* װורשטל ז ־עך, סאַרדעלקע װ ־ס

сарди́н(к)а *ж* סאַרדינקע װ ־ס

са́ржа *ж* סאַרזשע װ

сарка́зм *м* סאַרקאַזם מ

саркасти́ческий סאַרקאַסטישער

сарко́ма *ж мед.* סאַרקאָמע װ

саркофа́г *м* סאַרקאָפֿאַג מ ־ן

сатана́ *м* סאַטאַן מ, טײַװל מ

сатани́нский שעדישער, טײַװלאָנישער

сателли́т *м* סאַטעליט מ ־ן; стра́ны — ~ы *пренебр.* סאַטעליטן—לענדער

сати́н *м* סאַטין מ; ~овый סאַטין־; *(сделанный из сатина)* סאַטינענער

сати́р||а *ж* סאַטירע װ ־ס; ~ик *м* = סאַטיריקער מ; ~и́ческий סאַטירישער

сафья́н *м* סאַפֿיאַן מ; ~овый סאַפֿיאַן־; *(сделанный из сафьяна)* סאַפֿיאַנע(ר) *тж. неизм.*

са́хар *м* צוקער מ

сахари́н *м* סאַכאַרין מ

са́харистый צוקערדיקער, צוקערהאַלטיקער

са́харница *ж* סאַכאַרניצע װ ־ס; צוקערניצע װ ־ס *разг.*

са́харн||ый 1. צוקער־; *(сладкий, содержащий сахар тж.)* זיסער, צוקערדיקער; ~ый заво́д צוקער־זאַװאָד מ ־ן; ~ая пу́дра צוקערשטױב מ, צוקער־פּודרע װ; ~ая свёкла צוקער־בורעקעס מצ.; ~ый арбу́з א זיסער [צוקערדיקער] קאַװאָן; 2. *(приготовленный с сахаром)* געצוקערטער, זיסער; ~ое пече́нье געצוקערט [זיס] געבעקס; ~ая вода́ זיסע װאַסער; 3. *(слащавый)* לאַקריץ־זיסער, צוקער־זיסער; ~ые ре́чи זיסינקע רייד

сахаро́за *ж* צוקראָזע װ

сачо́к *м* זאַקנעצל ז ־עך

сба́вить *сов.*, **сбавля́ть** *несов.* 1. *(отнять часть)* אַראָפּנעמען*, אַראָפּװאַרפֿן*; ~ пять килогра́мм с о́бщего ве́са אַראָפּנעמען* [אַראָפּװאַרפֿן*] פֿינף קילאָגראַם פֿון דער גאַנצער װאָג; 2. *(уменьшить величину чего-л.)* פֿאַרקלענערן; *(цены тж.)* אַראָפּלאָזן*, אַראָפּוועצן; ~ шаг פֿאַרקלענערן [פֿאַרפּאַמעלעכערן] די טריט; ~ в ве́се פֿאַרלירן* אין װאָג

сбаланси́ровать *сов.* אױסבאַלאַנסירן

сбе́гать *сов. разг.* צולויפֿן*, געבן* א לויף צו; сбе́гай за врачо́м לויף און ברענג צו פֿירן א דאָקטער

сбега́ть *несов.* 1. *см.* сбежа́ть; 2. *(о тропинке, дороге)* אַראָפּלאָזן* זיך; ~ся *несов.* 1. *см.* сбежа́ться; 2. *(сходиться в одной точке)* צונױפֿגײן* זיך

сбежа́||ть *сов.* 1. *(спуститься бегом)* אַראָפּלויפֿן*; ~ть с крыльца́ אַראָפּלויפֿן* פֿונעם גאַנעק; 2. *(стечь)* אַראָפּרינען*, אַראָפּפֿליסן*; 3. *(убежать)* אַנטלויפֿן*; ~л престу́пник ס'איז אַנטלאָפֿן א פֿאַרברעכער; ~ть от шу́ма и суеты́ אַנטלויפֿן* פֿון ראַש און טומל; 4. *перен.* *(об улыбке и т.п.)* פֿאַרשװינדן*; 5. *разг.* *(о кипящей жидкости)* אױסלױפֿן*; ~ться *сов.* צונױפֿלױפֿן* זיך

сберега́тельн||ый: ~ая ка́сса שפּאָרקאַסע װ ־ס; ~ая кни́жка שפּאָרביכל ז ־עך

сберега́ть *несов. см.* сбере́чь

сбереже́ние *с* 1. *(действие)* פֿאַרהיטן, (אָפּ)שפּאָרן ז; ~ сил פֿאַרהיטן [דאָס שפּאָרן] די קױכעס; 2. *мн.* *(накопления)* אָפּשפּאָרונגען מצ.

сбере́чь *сов.* 1. *(сохранить в целости)* אָפּהיטן*, אײַנהיטן*; ~ колхо́зное иму́щество אָפּהיטן* [אײַנהיטן*] דאָס קאָלװירטישע פֿאַרמעגן; ~ си́лы אָפּהיטן* [אײַנהיטן*] די קױכעס; ~ в па́мяти אײַנהיטן* [פֿאַרהיטן*] אין זיקאָרן; 2. *(уберечь от чего-л.)* פֿאַרהיטן*, אױסהיטן*; ~ я́блони от моро́за פֿאַרהיטן* [אױסהיטן*] די עפּלביימער פֿונעם פֿראָסט [פֿאַרן]; 3. *(сэкономить)* אָפּשפּאָרן

сбер||ка́сса *ж* (сберега́тельная ка́сса) שפּאָרקאַסע װ ־ס; ~кни́жка *ж* (сберега́тельная кни́жка) שפּאָרביכל ז ־עך

сбива́ть(ся) *несов. см.* сби́ть(ся)

сби́вчивый 1. *(неясный)* געפּלאָנטערטער; ~ отве́т א געפּלאָנטערטער ענטפֿער; 2. *(неровный)* מיט איבער־שלאָגן *после сущ.*, ניט־ריטמישער

сби́тый 1. אַראָפּגעקלאַפּטער; ~ самолёт אַן אַראָפּגע־קלאַפּטער אעראָפּלאַן; 2. *(об обуви)* אָפּגעטראָגענער; *(о каблуках)* אױסגעקרימטער; 3. *кул.* אױפֿגעשלאָגענער

сбить *сов.* 1. *(ударить)* אַראָפּשלאָגן*, אַראָפּקלאַפּן; *(с поверхности)* אָפּקלאַפּן; ~ я́блоко с ве́тки אַראָפּ־קלאַפּן [אַראָפּשלאָגן*] אן עפּל פֿונעם צװײַגל; ~ снег с ва́ленок אָפּקלאַפּן דעם שניי פֿון די פֿילשטן; ~ самолёт אַראָפּשלאָגן* דעם אעראָפּלאַן; ~ *кого-л.* с ног אומװאַרפֿן*

עמעצן פון די פיס; 2. (*заставить отклониться в сторону*) אַראָפּשלאָגן*; ~ *кого-л.* с доро́ги אַראָפּשלאָגן* עמעצן פונעם וועג; не сбива́й меня́! פאַרפּלאָנטע(ר) מיך ניט!; שלאָג מיך ניט אַראָפּ פונעם געדאַנק!; 3. (*масло*) אויסשלאָגן*; (*яйца, сливки*) אופשלאָגן*; 4. (*сколотить*) צונויפשלאָגן*; 5.: ~ каблуки́ אויסקרימען די אָפּצאַסן; ~ся *сов.* 1. (*сдвинуться*) פאַררוקן זיך; (*вверх*) אַרופ־רוקן זיך; (*вниз*) אַראָפּרוקן זיך; 2. *разг.* (*стоптаться*) אָפּגעקלאַפּט ווערן*; каблуки́ сби́лись ס'האָבן זיך אויס־געקרימט די אָפּצאַסן; 3. (*отклониться*) אַראָפּשלאָגן* זיך; ~ся с доро́ги אַראָפּשלאָגן* זיך פונעם וועג, פאַר־בלאָנדז(ש)עט ווערן*; 4. (*ошибиться, запутаться*) פאַר־פּלאָנטערן זיך; ~ся со счёта פאַרפּלאָנטערן זיך אין כעזשבן, פאַרגעסן* דעם כעזשבן; ~ся во вре́мя отве́та на экза́мене פאַרפּלאָנטערן זיך אַפן עקזאַמען; 5. (*собраться вместе*) צונויפשפּאַרן זיך; ◇ ~ся с пути́ אַראָפּ־שלאָגן* זיך פונעם רעכטן וועג [פונעם דערעך־האַיאָשער]

сближа́ть(ся) *несов. см.* сбли́зить(ся)

сближе́ние *с* 1. (*создание близких отношений*) דער־נענטערונג וו; 2. (*сходство*) ענלעכקײַט וו, נאָענטקײַט וו; 3. *воен.*: пойти́ на ~ с проти́вником צוגיין* אַף א נאָענ־טער° דיסטאַנץ צום סוינע

сбли́зить *сов.* 1. (*уменьшить расстояние*) צורוקן; צושטעלן (אײנס צום אַנדערן); 2. (*создать близкие отношения*) דערנענטערן; о́бщая рабо́та сбли́зила их די געמײנזאַמע אַרבעט האָט זײ דערנענטערט; 3. (*вин.* с *тв.*, *найти сходство*) אײַנזען* ענלעכקײַט (צווישן); ~ся *сов.* 1. צורוקן זיך נאָענט (אײנס צום אַנדערן); 2. (с *тв.*; *вступить в близкие отношения*) דערנענטערן זיך, נאָענט° ווערן* (צו); за вре́мя кани́кул друзья́ ещё бо́льше сбли́зились בײַס [אין מעשעך פון] די קאַניקולן האָבן זיך די פרײַנט נאָך מער דערנענטערט, בײַס [אין מע־שעך פון] די קאַניקולן זײַנען די פרײַנט נאָך נענטער געוואָרן צווישן זיך; он сбли́зился с революцио́нными рабо́чими ער איז געוואָרן נאָענט° צו די רעוואָליוציאָנערע אַרבעטער

сбо́ку *нареч.* 1. (*на вопрос «где?»*) בא דער זײַט, אין דער זײַט; (*на вопрос «откуда?»*) פון דער זײַט; 2. *в знач. предлога* באַזײַט (פון); ~ маши́ны באַזײַט פון דער מאַשין

сболтну́‖**ть** *сов. разг.* אויספּלוידערן; ~ть ли́шнее רעדן* איבעריקס, זאָגן מער ווי מע דאַרף; ка́жется, я ~ла глу́пость דוכט זיך, איך האָב זיך אַרויסגעכאַפּט מיט א נאַרישקײַט

сбор *м* 1. (*собирание*) צונויפזאַמלונג וו; ~ средств (צונויפ)זאַמלונג פון געלטמיטלען; ~ нало́гов אופמאָנונג פון שטײַערן; 2. (*урожая зерновых*) שניט מ; (*фруктов, хлопка*) אַראָפּנעמען ז; 3. (*урожай*) גערעטעניש וו, ז, אַראָפּ־נעם מ; сре́дний ~ зерна́ составля́ет... די דורכשניט־לעכע טוווע־גערעטעניש איז...; 4. (*взимаемые деньги*) אָפּ־צאָל מ ־ן; тамо́женный ~ גרענעץ־אָפּצאָל מ ־ן; 5. (*выручка театральной кассы*) האַכנאָסע וו; по́лный ~ אַנשלאָג מ ־ן; пье́са де́лает ~ы די פּיעסע טראָגט אַרײַן פולע האַכנאָסע; די פּיעסע גיט סבאָרן *разг.*; 6. (*людей*) צונויפקום מ; ~ в семь часо́в утра́ на вокза́ле צו־נויפקום — זיבן אַזייגער אינדערפרי באַם וואָקזאַל; пионе́рский ~ פּיאָנער־צונויפזאַמלונג וו ־ען; 7. *мн.* (*приготовления*) האַכאָנעס מצ., צוגרייטונגען מצ; ◇ все в ~е אַלע זײַנען דאָ, אַלע זײַנען געקומען

сбо́рище *с* 1. (*толпа*) אוילעם מ, גענעמל ז; 2. (*сходка*) צונויפקום מ

сбо́рка[1] *ж тех.* מאָנטאַזש מ

сбо́рк‖**а**[2] *ж* (*складка*) פעלדעלע ז ־ך; *мн.* פאַלדן מצ.; в ~у געפאַלדעוועט

сбо́рная *ж спорт.* געזאַמלטע קאָמאַנדע; ~ Сове́тского Сою́за די געזאַמלטע קאָמאַנדע פונעם ראַטנפאַרבאַנד

сбо́рник *м* (*книга*) זאַמלבוך מ, ז (מצ. ..ביכער); ~ зада́ч אופגעבער מ ־ס

сбо́рн‖**ый** 1. (*о месте*) זאַמל־; ~ый пункт זאַמלפונקט מ ־ן; 2. (*из разных мест*) געמישטער; ~ая кома́нда געזאַמלטע קאָמאַנדע; 3. (*изготовленный путём сборки*) מאָנטירטער; ~ые железобето́нные констру́кции מאָנטירטע אײַזנבעטאָנענע קאָנסטרוקציעס; 4. (*разнородный*) געמיש־טער; ~ая ме́бель געמישט מעבל

сбо́рочный: ~ цех מאָנטאַזש־צעך מ ־ן

сбо́рщик *м* 1. (*взносов, подписей и т.п.*) צונויפזאַמ־לער מ =; (*налогов и т.п.*) אופמאָנער, אופזאַמלער מ =; 2. (*рабочий*) מאָנטירער מ =

сбра́сывать(ся) *несов. см.* сбро́сить(ся)

сбрива́ть *несов.*, **сбрить** *сов.* אָפּגאָלן

сброд *м собир. разг.* געמײנער האַמוין, ערעווראַוו מ

сбро́сить *сов.* 1. אַראָפּוואַרפן*; ~ мешки́ с грузовика́ אַראָפּוואַרפן* די זעק פונעם לאַסט־אויטאָמאָביל; ло́шадь сбро́сила вса́дника דאָס פערד האָט אַראָפּגעוואָרפן פון זיך דעם רײַטער; ~ бо́мбы на го́род אַראָפּוואַרפן* באָמ־בעס אַף א שטאָט; 2. (*ношу*) אָפּוואַרפן*; 3. (*свергнуть*) אַראָפּוואַרפן*, אַראָפּשלײַדערן; ~ царя́ אַראָפּשלײַדערן דעם קייסער; ~ и́го אַראָפּוואַרפן* דעם יאָך; 4. *воен.*: ~ проти́вника в ре́ку אַראָפּשטופּן [אַראָפּוואַרפן*] דעם קעגנער אין טײַך אַרײַן; 5. *разг.* (*снять с себя*) אַראָפּ־וואַרפן* (פון זיך); ~ пальто́ אַראָפּוואַרפן* פון זיך דעם מאַנטל; 6.: я́щерица сбро́сила ко́жу בא דער יאַשטשער־קע איז אַראָפּ די הויט; ◇ ~ со счето́в ניט נעמען* אין אַכט; ~ся *сов.* אַראָפּוואַרפן* זיך

сброшюрова́ть *сов.* אויסבראָשירן

сбру́я *ж* געשפּאַן ז ־ען

сбыва́ть *несов. см.* сбыть

сбыва́ться *несов. см.* сбы́ться

сбыт *м* אָפּזאַץ מ; ры́нки ~а אָפּזאַצמערק מצ.; находи́ть ~ גיין* פון דער האַנט, אָנגיין*; האָבן* אַן אָפּזאַץ

сбыть *сов.* (*вин.*) 1. (*продать*) פאַרהאַנדלען, אָפּזעצן; 2. *разг.* (*отделаться от чего-л.*) פּאָטער ווערן* (פון)

сбы́ться *сов.* (*о предсказаниях*) מעקוייעם ווערן*; (*о пожеланиях тж.*) אויסגעפילט ווערן*; (*о мечтах, надеждах*) פאַרווירקלעכט ווערן*

сва́дебный כאַסענע־; ~ пода́рок כאַסענע־מאַטאָנע וו ־ס; (*у евреев тж.*) דראָשע־געשאַנק ז

сва́дьб‖**а** *ж* כאַסענע וו ־ס; справля́ть ~у פּראַווען א כאַסענע; ◇ золота́я ~а די גילדענע כאַסענע; сере́бряная ~а די זילבערנע כאַסענע; до ~ы заживёт ביז דער כאַסענע וועט זיך עס פאַרהײלן

сва́йн‖**ый** פּאַליען־; (*на сваях тж.*) אַף פּאַליעס *после сущ.*; ~ый мо́лот פּאַליען־האַמער מ ־ס; ~ые постро́йки פּאַליען־געבײַען מצ.

сва́ливать(ся) *несов. см.* свали́ть(ся)

свали́‖**ть** *сов.* 1. אומוואַרפן*, אומוואַלגערן; ве́тер ~л де́рево דער ווינט האָט אומגעוואַלגערט דעם בוים; пу́ля

~ла его́ (אפן אָרט) די קויל האָט אים אוועקגעלייגט; 2. (сбросить что-л. тяжёлое) אראָפּוואלגערן, אָפּוואַרפן*; ~ть дрова́ с грузовика́ אראָפּוואלגערן [אָפּוואַרפן*] דאָס האָלץ פון דער לאסטמאשין; ~ть но́шу с плеч אָפּוואַרפן* די מאסע פון דער פּלייצע; ~ть с себя́ неприя́тную обя́занность אראָפּוואַרפן* [אראָפּוואלגערן] פון זיך די אומאָנגענעמע פליכט; 3. разг. (переложить на другого) ארופוואלגערן; (вину) ארופוואַרפן*, ארופלייגן; на меня́ ~ли всю рабо́ту מע האָט אף מיר ארופגעוואלגערט די גאַנצע אַרבעט; он разби́л стекло́, а ~л на брати́шку ער האָט אליין צעבראָכן די שויב און ארופגעלייגט די שולד אפן ברודערל; 4. (беспорядочно сложить) צונויפוואלגערן, צונויפוואַרפן*; ~ть в ку́чу צונויפוואלגערן אלץ איניינעם; 5.: ~ть лес אויסהאקן דעם וואלד; ◇ ~ть с больно́й головы́ на здоро́вую ארופלייגן [ארופוואַרפן*] די באָד אף יענעם

свали́||ться сов. 1. (упасть) אראָפּוואלגערן זיך, אראָפּפאלן*; (обрушиться, повалиться) אומגעוואלגערט ווערן*, אומפאלן*; ~ться с кры́ши אראָפּוואלגערן זיך [אראָפּפאלן*] פונעם דאך; 2. разг. (неожиданно появиться) אראָפּפאלן*; отку́да ты ~лся? פונוואנען ביסטו אראָפּגעפאלן?; פונוואנען האָט עס דיך אָנגעטראָגן?; 3. разг. (на вин.) (достаться) ארופגעוואלגערט ווערן*; на него́ ~лась вся редакцио́нная рабо́та אף אים איז ארופגעוואלגערט געוואָרן די גאַנצע רעדאקציאָנעלע אַרבעט; на него́ ~лось несча́стье אף אים איז געקומען אן אומגליק; 4. разг. (заболеть) אוועקלייגן זיך, פאלן* צו בעט

сва́лка ж 1. (мусора) מיסטהויפן מ ־ס; (городская) מיסטפּלאץ מ (מצ. ־פּלעצער); 2. (драка) געשלעגערײַ ז

сваля́ть сов. אויסוואלקן

сваля́ться сов. 1. אויסוואלקן זיך; 2. (о шерсти и т.п.) צונויפקנײַלן זיך

сва́ривать несов. см. свари́ть 2

свари́ть сов. 1. אָפּקאָכן; ~ обе́д אָפּקאָכן מיטיק; 2. тех. (צונויפ)שווייסן

сва́рка ж тех. שווייסונג וו; автоге́нная ~ אווטאָגענישע שווייסונג; га́зовая ~ שווייסונג אף גאז

сварли́вый בייזער; (любящий ссоры) מאכלויקעסדיקער

сварн||о́й тех. שווייס=; ~о́й шов שווייסניט מ ־ן; ~ы́е тру́бы געשווייסטע רערן

сва́рочный тех. שווייס=; ~ аппара́т שווייס־אפּאַראַט מ ־ן

сва́рщик м שווייסער מ =

сва́стика ж סוואסטיק וו ־עס, האקנקרייץ מ ־ן

сват м 1. שאדכן מ (מצ. שאדכאָנים); 2. разг. (отец зятя или невестки) מעכוטן מ (מצ. מעכוטאָנים)

сва́тать несов. שאדכנען, רעדן* א שידעך; ему́ сва́тают Ната́шу מע שאדכנט אים [מע רעדט אים פאר א קאלע] נאטאשען; ~ся несов. (к кому-л.) שאדכנען זיך (צו)

сва́тья ж מעכוטעניסטע וו ־ס

сва́ха ж שאדכנטע וו ־ס

сва́я ж פּאליע וו ־ס

све́дени||е с 1. обыкн. мн. יעדיעס מצ.; (данные тж.) אָנגאבן מצ.; достове́рные ~я זיכערע יעדיעס; предста́вить ~я דערלאנגען אָנגאבן; 2. мн. (знания) יעדיעס מצ., קענטענישן מצ.; элемента́рные ~я עלעמענטאַרע יעדיעס [קענטענישן]; 3.: приня́ть к ~ю נעמען* צו קענטעניש; довести́ до всео́бщего ~я געבן* אלעמען צו וויסן, מודיע זײַן* אלעמען; довожу́ до ва́шего ~я איך מעלד אײַך; до на́шего ~я дошло́ מיר האָבן זיך דערוווּסט, צו אונדז איז דערגאנגען; ◇ к ва́шему ~ю ирон. זײַט וויסן; מיט רעספּעקט צו מעלדן

сведе́ние с: ~ счётов с кем-л. דאָס אָפּרעכענען זיך מיט עמעצן

све́дущ||ий באהאוונטער, קאָמפּעטענטער; он о́чень ~ в геогра́фии ער איז א מומכע אין געאָגראפיע

свежева́ть несов. שינדן* און אויסטרייבערן

све́жест||ь ж 1. פרישקײַט וו; 2. (прохлада) קילקײַט וו, א קיל לופטל; ◇ не пе́рвой ~и ניט גאָר פריש(ער); (об одежде тж.) ניט גאָר ריינ(ער)

све́ж||ий 1. פרישער; ~ее ма́сло פרישע פּוטער; ~ий хлеб פריש [ווייך] ברויט; ~ее полоте́нце א פרישער [א ריינער] האנטעך; 2. (обновленный) נײַער, באנײַטער, פרישער; со ~ими си́лами מיט באנײַטע [נײַע, פרישע] קויכעס; 3. (прохладный) קילער, פרישער; (холодный) קאלטער°; ~ий ветеро́к א פריש [א קיל] ווינטל; 4. (новый) פרישער, נײַער; ~ая газе́та א פרישע צײַטונג; ◇ (ещё) ~о́ в па́мяти ס׳איז (נאָך) פריש אין זיקאָרן, ס׳געדענקט זיך (נאָך) גוט

свежо́ 1. нареч. פריש; 2. в знач. сказ. безл.: ста́ло ~ ס׳איז געוואָרן קילבלעך [קאלט°]

свезти́[1] сов. 1. (вниз) אראָפּפירן; 2. (в одно место) צונויפפירן; 3. (увезти) אוועקפירן; ~ хлеб с по́ля ארויספירן [אוועקפירן] די טוווּע פונעם פעלד; 4. разг. (доставить) ברענגען* צו פירן; (кого-л. тж.) אָפּפירן; его́ свезли́ в больни́цу מע האָט אים אָפּגעפירט אין שפּיטאָל

свезти́[2] сов. см. свози́ть

свёкла ж (растение) בורעק מ ־עס; собир. בורעקעס מצ.; кормова́я ~ פיטער־בורעקעס מצ.; са́харная ~ צוקער־בורעקעס מצ.

свеклови́ца ж собир. (צוקער־)בורעקעס מצ.

свеклови́чн||ый 1. (צוקער־)בורעקעס=; ~ый са́хар בורעקעס־צוקער מ; 2.: ~ая планта́ция א פּלאנטאציע פון [פאר] צוקער־בורעקעס; ~ый райо́н א ראיאָן פון (צוקער־)בורעקעס־קולטור

свеклово́д||ство с בורעקעס־צוכט וו; ~ческий בורעקעס־ציכטלערישער; פאר בורעקעס־צוכט после сущ.; ~ческий колхо́з א קאָלווירט פאר בורעקעס־צוכט, א קאָלווירט פון [פאר] בורעקעס־קולטור

свеклоубо́рочн||ый: ~ая маши́на בורעקעס־אראָפּנעם־מאשין וו ־ען, א מאשין אף אראָפּנעמען בורעקעס

свеко́льн||ик м 1. кул. בורעקעס־באָרשטש מ; 2. разг. (ботва) באטווינע וו, בוראטשיניע וו; ~ый בורעקעס=; פון בורעקעס после сущ.; ~ый сок בורעקעס־זאפט מ

свёкор м שווער מ ־ן (דעם מאנס פאָטער)

свекро́вь ж שוויגער וו ־ס (דעם מאנס מוטער)

сверга́ть несов., све́ргнуть сов. אראָפּוואַרפן*, אראָפּשלײַדערן; ~ и́го אראָפּוואַרפן* דעם יאָך; ~ с престо́ла אראָפּזעצן (פונעם טראָן)

сверже́ние с אראָפּוואַרפן ז, אראָפּשלײַדערן ז

све́рить сов. (сличить) פארגלײַכן*; (проверить) רעווידירן; ~ часы́ אויסגלײַכן* די צײַט אף די זייגערס; ~ ко́пию с оригина́лом פארגלײַכן* די קאָפּיע מיטן אָריגינאל

сверка́||ть *несов.* גלאנצן, בלישטשען; (*о металле и т. п.*) בלאנקען; (*о драгоценностях*) פינקלען; ослепи́тельно ~ть (דאָס אויג) בלענדן; его́ глаза́ ~ли от ра́дости פאר פרייד [געלויכטן] געשײַנט האָבן אויגן זײַנע; его́ глаза́ ~ют гне́вом זײַנע אין לויכט צאָרן־פײַער א אויגן; мо́лния ~ет עס בליצט, בליץ א אוף לויכט עס

сверка́ющ||ий *перен.* שײַנענדיקער; לויכטנדיקער; со ~ими глаза́ми אויגן [לויכטנדיקע] שײַנענדיקע מיט

сверкну́||ть *сов. однокр.* 1. *טאָן שײַן א, א בלישטשע *טאָן; (*о молнии*) *אופלויכטן; он гне́вно ~л глаза́ми אויגן זײַנע אין אופגעבליצט האָט צאָרן־פײַער א; 2. (*мелькнуть — о мысли*) אופבליצן

сверли́льный: ~ стано́к בויערונג־װערקשטעל מ ־ן

сверли́ть *несов.* 1. בויערן, עגבערן; 2. *перен.:* ~ *кого-л.* глаза́ми די מיט עמעצן [*דורכדרינגען] דורכבויערן אויגן; 3. (*беспокоить*) (דעם מויעך) עגבערן; его́ (мозг) сверли́ла одна́ мысль זײַן [געמאַטערט] ס׳האָט געעגבערט מויעך איין גדאנק

сверло́ *с* עגבער מ ־ס

сверля́щий (*о боли и т. п.*) בויערנדיקער

сверну́ть *сов.* 1. (*скатать*) צונויפוויקלען, צונויפראָלן; (*папиросу*) צונויפדרייען, פארוויקלען; (*листья и т. п.*) צונויפקנייטשן; 2. (*сократить*) פארשמעלערן, אײַנשרומפן; ~ произво́дство פראָ־ די [פארקירצן] פארשמעלערן דוקציע; ~ фронт פראָנט דעם [קירצן] פארשמעלערן; 3. (*временно прекратить*) אָפּשטעלן; ~ рабо́ту ארבעט די אָפּשטעלן; ~ го́спиталь פונעם ארבעט די אָפּשטעלן שפיטאָל; 4. (*повернуть в сторону*) אָפּקערעווען; ◇ ~ го́лову, ше́ю *кому-л.* קירצער קאָפּ א מיט עמעצן מאכן; ~ себе́ ше́ю רוק־און־לענד *ברעכן; ~ся *сов.* 1. (*скататься*) צונויפוויקלען, זיך צונויפראָלן זיך; 2. (*лечь, согнувшись*) צונויפדרייען זיך; ~ся клубко́м צונויפקנײַלן זיך; ~ся кала́чиком בייגל א ווי זיך צונויפדרייען; 3. (*о молоке*) *גערונען ווערן; (*о крови*) *אנ(ט)שטאנען ווערן; *פארבאקן ווערן *разг.*; 4. (*сократиться*) פארשמעלערן זיך, *פארשמעלערט ווערן, *אײַנגעשרומפט ווערן; (*временно прекратиться*) אָפּשטעלן זיך, *אָפּגעשטעלט ווערן

сверста́ть *сов. полигр.* אויסווערסטעווען

све́рстн||ик *м*, ~**ица** *ж:* мы ~ики פון זײַנען מיר [יאָרן איינע אין] עלטער איין; он мой ~ик מיט איז ער [יאָרן איינע אין] עלטער איין פון מיר; она́ моя́ ~ица איז זי [יאָרן איינע אין] עלטער איין פון מיר מיט

свёрток *м* פעקעלע ־ך ,ז ־עך פאקעטל ז

свёртывать(ся) *несов. см.* сверну́ть(ся)

сверх *предлог с род. п.* 1. (*поверх чего-л.*) אף; наде́ть ~ пиджака́ плащ רעגנ־ א פידזשאק אפן *אָנטאָן מאנטל; 2. (*помимо, кроме чего-л.*) אויסער, כוץ; ~ всего́ и по́езд опозда́л פאר־ נאָך זיך האָט אלעם כוץ צוג דער שפעטיקט; ~ програ́ммы פראָגראם דער אויסער; 3. (*выше, более чего-л.*) אויסער, איבער, העכער; ~ пла́на פלאן [דעם העכער] איבערן; ~ сро́ка איבערן טערמין; ~ ме́ры מאָס דער איבער; ◇ ~ (вся́кого) ожида́ния דערוואַרטונג (יעדער) אויסער

сверхзвуков||о́й איבערקלאנגיקער; ~а́я ско́рость אי־ [שנעלקייט] גיכקייט בערקלאנגיקע

сверхмо́щный *тех.* איבערמעכטיקער

сверхни́зк||ий איבערנידעריקער; ~ие температу́ры אי־ בערנידעריקע טעמפעראטורן

сверхпла́нов||ый אויסערפלאנישער, העכערפלאנישער; פלאן [דעם העכער] איבערן *после сущ.*; ~ая добы́ча не́фти פון ארויסבאקום [העכערפלאנישער] אויסערפלאנישער נאפט, פלאן [איבערן] אויסערן נאפט פון ארויסבאקום דער

сверхпри́быль *ж* (מצ. ־רעוואָכים) מ איבער־רעווע

сверхскоростно́й איבערגעשווינדיקער

сверхсро́чник *м разг.* = מ איבערטערמינלער; сержа́нт- ~ סער־ א, סערזשאנט אין איבערטערמיניקער דינסט זשאנט, וואָס איז געבליבן דינען נאָכן טערמין

сверхсро́чн||ый 1. איבערטערמיניקער; ~ая слу́жба (מיליטער־)דינסט איבערטערמיניקע; 2. *разг.* (*неотложный*) עקסטרע *неизм.*, דרינגלעכער; в ~ом поря́дке עקסטרע, דרינגלעך

све́рху *нареч.* 1. פון אויבן; ~ хорошо́ ви́дно פון אויבן זעט מען גוט°; засы́пать я́му землёй, а ~ песко́м פאר־ *שיטן די גרוב מיט ערד, און פון אויבן אָנשיטן* זאמד; 2. (*вверху*) אויבן, פון אויבן; сего́дняшняя газе́та лежи́т ~ הײַנטיקע צײַטונג ליגט אויבן; ~ кра́сный, внизу́ бе́лый אויבן [פון אויבן] רויט, אונטן [פון אונטן] ווײַס; 3. (*по поверхности*) אויבנוף; ~ пла́вали жёлтые ли́стья אויבנוף זײַנען אומגעשווומען געלע בלעטער; ◇ смотре́ть на *кого-л.* ~ вниз קוקן אף עמעצן פון אויבן אראָפּ; ~ до́низу 1) (*целиком*) פון אויבן ביז אראָפּ; 2) (*по реке*) פון אויבן ביז אונטן, פונעם אויספלוס ביז דער לעפצונג

сверхуро́чн||о *нареч.:* рабо́тать ~о ארבעטן איבער־ שאָען; ~ый 1. איבערשאָיקער; ~ая рабо́та איבערשאָיקע ארבעט; ~ое вре́мя איבערשאָען מצ.; 2. *в знач. сущ. мн.* איבערארבעט־לוין מ

сверхчелове́к *м* איבערמענטש מ ־ן, אויבערמענטש מ ־ן

сверхчелове́ческ||ий איבערמענטשלעכער; ~ое напряже́ние איבערמענטשלעכע אָנשטרענגונג

сверхчувстви́тельн||ый איבערשפירעוודיקער; ~ые прибо́ры איבערשפירעוודיקע מאכשירים

сверхшта́тный איבערשטאטיקער; איבערשטאטנע(ר) *тж. неизм.*; איבערן שטאט *после сущ.*

сверхъесте́ственный איבערנאטירלעכער

сверчо́к *м* גריל װ ־ן

сверше́ни||я *мн.* (*чьи-л.*) מעשׂים מצ., אופטוען מצ.; год вели́ких ~й א יאָר פון גרויסע פארווירקלעכונגען

сверя́ть *несов. см.* све́рить

све́си||ть *сов.* *אראָפּלאָזן; сиде́ть ~в но́ги *זיצן מיט אראָפּגעלאָזטע פיס

све́ситься *сов.* 1. (*повиснуть*) *אראָפּהענגען זיך; 2. (*наклониться*) *אריבערהענגען זיך (איבער)

свести́[1] *сов.* 1. (*вниз*) אראָפּפירן; ~ *кого-л.* с ле́стницы אראָפּפירן עמעצן פון די טרעפ; 2. (*в одно место*) צונויפירן; их свёл слу́чай א צופאל האָט זיי צונויפגעפירט; ~ бро́ви *צונויפציען די ברעמען; 3. (*соединить, обобщить*) פאראייניקן; ~ да́нные в табли́цу פאראייניקן די אָנגאבן אין א טאבעלע; 4.: он свёл руково́дство к го́лому администри́рованию פון אָנפירונג איז בא אים גע־ וואָרן הוילע אדמיניסטרירונג; ~ всё к шу́тке מאכן פון אלץ א שפאס; ~ к ми́нимуму רעדוצירן [צופירן] ביז צו א מינימום; 5. (*удалить — пятно и т. п.*) ארויסנע־ *מען; 6. (*судорогой*) צונויפקראמפן; у него́ свело́ но́ги ס׳האָט צונויפגעצויגן, ס׳האָט אים פארקראמפט די פיס אין קראמף זײַנע פיס; 7. *разг.* (*рисунок*) *אראָפּנעמען; ◇ ~ концы́ с конца́ми קוים אויסקומען* מיט דער הוי־

צאָע; ~ счёты с *кем-л.* אָפּרעכענען זיך מיט עמעצן; ~ *что-л.* на нет, ~ *что-л.* к нулю מאכן עפּעס צו נישט; ~ *кого-л.* с умá 1) מאכן עמעצן דול און מעשוגע; 2) (*обворожить*) פּארדרייען עמעצן דעם קאָפּ; онá егó с умá свелá ער ווערט די, זי האָט אים פּארדרייט דעם קאָפּ קאַפּאָרע נאָך איר

свести́[2] *сов. см.* своди́ть[2]

свести́сь *сов.* (к *дат.*): дéятельность коми́ссии свелáсь к формáльной провéрке די אַרבעט פון דער קאָמיסיע איז באַגרענעצט געווען בלויז מיט פאָרמעלן קאָנטראָל

свет[1] *м* 1. ‖ שײַן, I ליכט; ~ сóлнца I זונליכט, זונ-‖ (ענ)שײַן; при ~е луны́ בא דער שײַן פון דער לע-וואָנע; ~ и тень ליכט און שאָטן; 2. (*освещение*) ‖ שײַן; зажéчь ~ אָנצינדן* די שײַן; дневнóй ~ I טאָגליכט, טאָג-‖ שײַן; электри́ческий ~ עלעקטרישע שײַן; плати́ть за ~ *разг.* צאָלן פאר שײַן; повернýться лицóм к ~у אויס-קערעווען זיך מיטן פּאָנעם צו דער שײַן; лицó егó светѝлось каки́м-то внýтренним ~ом זײַן געזיכט האָט גע-לויכטן מיט עפּעס אן אינערלעך ליכט; 3. *перен.* ליכט I; ~ и́стины דאָס ליכט פון עמעס; стреми́ться к ~у и добрý שטרעבן צו ליכט און גוטע מײַסים; 4. *физ.* ‖ שײַן; скóрость ~а די שנעלקײַט פון שײַן; ◇ чуть ~, ни ~ ни заря́ ווען ס׳שא-מיט אָנבראָך אף טאָג, קאַיאָר, ריִעט אף טאָג; в ~е *чего-л.* אין שײַן פון עפּעס; бросáть ~ на *что-л.* וואַרפן* א שײַן אף עפּעס; באלויכטן* עפּעס; ви́деть *что-л.* в рóзовом ~е זען* עפּעס אין העלע [אין א ראָזער שײַן] פארבן; ви́деть *что-л.* в мрáчном ~е זען* עפּעס אין א טונקעלער° שײַן

свет[2] *м* 1. (*земной шар*) ‖ וועלט, ‖ ערד; вокрýг ~а ארום דער ערד, ארום דער וועלט; чáсти ~а וועלט-טיילן מצ., ערדטיילן מצ.; на всём ~е אף [אין] דער גאַנצער וועלט; 2. (*человечество*) ‖ וועלט; всемý ~у извéстно די גאַנצע וועלט ווייס(ט), אַלע וויסן; ◇ (по)яви́ться на ~ 1) (*родиться*) גע-קומען* אף דער וועלט, באוויזן* זיך אף דער וועלט; 2) (*возникнуть*) בוירן ווערן*, ארויסגיין* פון דרוק, אויפקומען*; вы́йти в ~ ארויסגיין* פון דרוק; всё на ~е (אין דער וועלט) אַלצדינג, דערשײַנען*; ни за что на ~е בע-קיינמאָל [פאר קיין זאַך] אין דער וועלט; на том ~е אף יענער-וועלט; שום-אויפן-וועלט ניש; сживáть *кого-л.* со свéта [сó ~у] [פארטרײַבן*] טרײַבן* עמעצן אין קײוער ארײַן; ругáть *кого-л.* на чём ~ стои́т אָנרופן* עמעצן, זידלען עמעצן מיט די לעצטע ווערטער; егó ужé на ~е нет ער איז שוין וואָס אין דער קאָרט; ער איז שוין אָלעוו-האשאָלעם; אוועק(געגאַן) פון דער וועלט *уст.*, ער איז שוין אפּן אוילעם-האָעמעס *уст.*

свет‖áть *несов. безл.*: ~áет עס טאָגט, עס שאַריעט אף טאָג

свети́ло *с* 1. ‖ הימל-ליכט; небéсное ~ הימלקער-פּער ס~ מ; 2. *перен.* ליכטזײַל מ ן~; ~ наýки א ליכט-זײַל אין דער וויסנשאפט

свети́ть *несов.* 1. שײַנען, לײַכטן*; 2. (*кому-л.*) צו-לײַכטן*; ~ся *несов.* 1. (*излучать свет*) לײַכטן*; (*о фосфоре и т. п.*) לײַכטן* זיך; 2. (*быть освещённым*): свети́лось тóлько однó окнó ס׳האָט זיך געלײַכט נאָר אין איין פענצטער; 3. (*выделяться белым цветом*) העלן זיך; 4. (*тв.*) *перен.* (פאר, מיט) לויכטן*; егó глазá свети́лись рáдостью זײַנע אויגן האָבן געלויכטן פאר [מיט] פרייד

светлéть *несов.* 1. לײַכטיק(ער) ווערן*; (*после дождя и т. п.*) אויסלײַטערן זיך; 2. *перен.*: взгляд, лицó светлéет דער בליק, דאָס געזיכט ווערט העלער; на душé светлéет ס׳ווערט לײַכטיק אין די אויגן; 3. (*виднеться*) העלן זיך

светлó 1. *нареч.* לײַכטיק; лáмпа гори́т ~ דער לאָמפּ ברענט לײַכטיק, דער לאָמפּ לײַכט העל; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז לײַכטיק; в кóмнате ~ אין צימער איז לײַכ-טיק; бы́ло ужé ~, когдá он уснýл ס׳איז שוין געווען טאָג [לײַכטיק], ווען ער איז אנשלאָפן געוואָרן

светловолóсый בלאָנדהאָריקער, בלאָנדער

светло-голубóй העל-בלויער

свéтл‖ый 1. לײַכטיקער, העלער; ~ый день א לײַכטי-קער [א העלער] טאָג; ~ая кóмната א לײַכטיקער צימער; 2. (*не тёмного цвета*) העלער, העלפאַרביקער; (*о волосах*) בלאָנדער; ~ые глазá העלע אויגן; ~ое пальтó א העלער [א העלפאַרביקער] מאנטל; 3. (*чистый, прозрачный*) קלאָרער°; ~ый ручеёк א קלאָר° ריטשקעלע; 4. (*радостный, прекрасный*) לײַכטיקער; ~ое бýдущее די לײַכטיקע צוקונפט; ~ые воспоминáния לײַכטיקע דער-מאָנונגען [זיכרוינעס]; ~ые стóроны жи́зни די לײַכטיקע זײַטן אין [פון] לעבן; 5. (*ясный*) קלאָרער°; ~ый ум, ~ая головá א קלאָרער° מויעך; 6. (*благородный, чистый*) לויטערער, לײַכטיקער; ~ые идеáлы לויטערע [לײַכ-טיקע] אידעאַלן; ~ая ли́чность א נאָבעלע פּערזענלעכ-קײַט; א לײַכטיקע נעשאָמע

светля́к *м* לײַכט-זשוק מ ~עס

световóй ליכט-, שײַן-; ~ сигнáл ליכט-סיגנאל מ ~ן; ~ год *астр.* שײַן-יאָר I ~ן

светозащи́тн‖ый: ~ые очки́ שוצברילן מצ.

светолечéбница *ж* שײַן-שפּיטאָל מ ~ן, עלעקטרע-שפּי-טאָל מ ~ן

светолечéние *с* ‖ שײַן-טעראַפּיע, ‖ שײַן-היילונג, היילונג מיט שײַן

светолюби́вый *бот.* שײַנליב(נד)יקער

светомаскирóвка *ж* ‖ שײַן-פארשטעלונג, שײַן-מאסקי-רונג ‖

светонепроницáемый שײַנפעסטער

светотéнь *ж жив.* ליכט-און-שאָטן מ

светотéхника *ж* ‖ שײַן-טעכניק

светофи́льтр *м физ.* שײַן-פילטער מ ~ס

светофóр *м* פּאָטאָפּאָר מ ~ן; סוועטאָפאָר מ ~ן *разг.*

свéточ *м* לײַכטזײַל מ ~ן

светочувстви́тельн‖ый שײַנשפּירעוודיקער; ~ая плёнка שײַנשפּירעוודיקע פילמע

свéтск‖ий 1. (*избранный*) אריסטאָקראַטישער, העכע-רער; ~ое óбщество די העכערע [די אריסטאָקראַטישע] געזעלשאפט; ‖ עליטע; ~ий разговóр סאלאָן-געשפּרעך I ~ן; 2. (*благовоспитанный*) הײַנטוועלטיקער; (*о манерах тж.*) פײַנער; 3. (*не церковный*) וועלטלעכער

свеч‖á *ж* 1. = I ,‖ ליכט, восковáя ~á א וועקסענע ליכט; лáмпочка в сто ~éй א לעמפּל אף הונדערט ליכט; 2. *тех.* אָנצינדער מ ~ס; 3. *мед.* ליכטל I ~עך

свечéние *с* ‖ גלימערונג; ‖ ליומינעסצירונג, ‖ לײַכטונג; ~ мóря ‖ יאַם-לײַכטונג

свéчка *ж* 1. = I ,‖ ליכט, ליכטל I ~עך; 2. *см.* свечá 2, 3

свéшать *сов.* אָפּוועגן*

свéшивать(ся) *несов. см.* свéсить(ся)

свивáльник *м* וויקלשנור מ ־ן

свивáть(ся) *несов. см.* свить(ся)

свидáни||е *с* 1. טרעפונג וו ־ען, אופטרעף מ ־ן; (*влюблённых*) ראַנדעוווּ מ ־ען; назнáчить *кому-л.* ~е אָפּשטעלן עמעצן אַ ראַנדעוווּ; 2. (*в больнице, тюрьме*) באַזוך מ ־ן; ◇ до ~я! אַף ווידערזען!, אַ גוטן טאָג!; (*вечером*) אַ גוטע נאַכט!

свидéтель *м* = אײדעס מ; ~ обвинéния דער אײדעס מיצאַד דער באַשולדיקונג; ~ защúты דער אײדעס מיצאַד דער פאַרטיידיקונג; призывáть *кого-л.* в свидéтели אַרויסשטעלן עמעצן פאַר אַן אײדעס, אײדעסן זיך (אַף); ~**ница** *ж* = אײדעס מ; אײדעסטע וו ־ס *разг.*

свидéтельск||ий: ~ие показáния די באַווײַזן פון די אײדעס

свидéтельств||о *с* 1. (*словесное*) אופווײַזן ז; по ~у современников ווי ס׳ווײַזן אוף די מיטצײַטלער; 2. (*подтверждающий факт*) באַווײַז מ ־ן; быть, служúть ~ом *чего-л.* זאָגן אײדעס וועגן עפעס, באַווײַזן* עפעס; 3. (*показание*) אײדעס־זאָגן ז, באַווײַזן מצ.; 4. (*документ*) צײַגעניש וו ־ן, שײַן מ ־ען; ~о о рождéнии די צײַגעניש וועגן געבוירן; מעטריקע וו ־ס *разг.*

свидéтельств||овать *несов.* 1. (*о чём-л.*) באַווײַזן* עפעס, זאָגן אײדעס (וועגן); нáдписи ~уют, что... די אופשריפטן זאָגן אײדעס (וועגן דעם), אַז...; э́то ~ует о его́ находчивости דאָס ווײַזט [זאָגט אײדעס], אַז ער איז האַמצאָעדיק; 2. *юр.* זאָגן אײדעס, אָפּגעבן* גוויעס־אײדעס; 3. (*вин.; удостоверять подлинность*) באַשײַניקן; ~ пóдпись באַשײַניקן די כסימע

свинáр||ка *ж* כאַזיירים־אופזעערן וו ־ס; ~**ник** *м* כאַזיירים־שטאַל וו ־ן

свинéц *м* בלײַ ז

свинúна *ж* כאַזער־פלייש ז; כאַזער ז *разг.*

свúнка[1] *ж* (*болезнь*) מומס מ; סווינקע וו *разг.*

свúнка[2] *ж:* морскáя ~ יאַם־כאַזערל ז ־עך

свиновóд *м* = כאַזיירים־ציכטלער מ; ~**ство** *с* כאַזיירים־צוכט וו; ~**ческий** כאַזיירים־ציכטלערישער; פאַר כאַזיירים־צוכט *после сущ.*

свин||óй כאַזער־; ~óе сáло כאַזער־שמאַלץ וו; סאַלע וו *разг.*; ~áя котлéта כאַזער־קאָטלעט וו ־ן; ~óй хлев כאַזיירים־שטאַל וו ־ן; ~ые нóжки כאַזערשע פיסלעך

свиномáтка *ж* מוטער־כאַזער וו (מצ. ··כאַזיירים)

свинофéрма *ж* כאַזיירים־פערמע וו ־ס

свúнс||кий *разг.* 1. (*грязный*) כאַזערשער; (*грубый тж.*) כאַמולישער; 2. (*непорядочный*) כאַזערשער, שווײַנישער; ~**тво** *с* 1. (*грязь*) שמוץ מ; 2. (*низость*) כאַזערײַ וו, שווײַנערײַ וו

свинцóв||ый 1. בלײַ־; ~ая пыль בלײַשטויב מ; ~ые белúла בלײַווײַס מ; 2. (*сделанный из свинца; тж. перен.*) בלײַענער; ~ая пýля אַ בלײַענע (שיס־)קויל; ~ая головá דער קאָפּ איז ווי אָנגעגאָסן מיט בלײַ; ~ая тя́жесть אַ בלײַענע שווערקײַט; 3. (*о цвете*) בלײַענער; ~ые тýчи בלײַענע כמאַרעס

свинь||я́ 1. כאַזער מ (מצ. כאַזיירים); 2. *разг.* (*неопрятный человек*) אַ שמוציקער פאַרשוין, אַ שמוציקער כאַזער; (*грубиян*) כאַמולע מ ־ס; 3. *разг.* (*низкий человек*) כאַזער מ (מצ. כאַזיירים), שווײַן מ ־ען, דאָווער־אַכער מ ־ס

свирéль *ж* דודע וו ־ס, פײַפל ז ־עך

свирепéть *несов.* אַרײַנפאַלן* אין (דער) רעציכע; (*о звере*) (שטאַרק) בייז [צעבייזערט] ווערן*

свирéпость *ж* רעציכע וו; (*зверя*) בייזקײַט וו

свирéпствовать *несов.* 1. ווילדעווען; 2. (*о стихийном бедствии и т. п.*) בושעווען; (*о болезни*) בושעווען, אומגיין*

свирéпый 1. (*о звере*) בלוטדאָרשטיקער, בייז־ווילדער; 2. (*жестокий*) אַכזאָרישער, ראַצכישער, אומבעראַכמאָנעסדיקער; *перен.* מוירעדיקער, גרויזאַמער; ~морóз אַ מוירעדיקער פראָסט; ~ взгляд אַ בייזער [צאָרנדיקער] בליק

свисáть *несов.* אַראָפּהענגען*

свист *м* פײַפן ז, פײַפערײַ וו; (*при помощи губ тж.*) סווישטשען ז, סווישטשערײַ וו; (*единичный*) פײַף מ; (*птиц*) טרילערן ז; ~ вéтра דאָס פײַפן [דאָס הודיען] פונעם ווינט; ~ пуль דאָס פײַפן פון די (שיס־)קוילן; ◇ худóжественный ~ אַרטיסטישע סווישטשערײַ

свистáть *несов.*, **свистéть** *несов.* פײַפן*; (*губами тж.*) סווישטשען; (*о птицах*) טרילערן; вéтер свúщет עס פײַפט [הודיעט] דער ווינט; свистя́т пýли עס פײַפן די קוילן

свúстнуть *сов. однокр.* אַ פײַף טאָן*; (*губами тж.*) אַ סווישטשע טאָן*

свистóк *м* 1. (*сигнал*) פײַף מ; дать ~ אַ פײַף טאָן*; געבן* אַ פײַף; 2. (*инструмент*) פײַפל ז ־עך

свистопля́ска *ж разг.* טאַראַראַם מ

свистя́щий: ~ соглáсный *лингв.* אַ צישנדיקער קאָנסאָנאַנט, ציש־קאָנסאָנאַנט מ ־ן

свúта *ж* סוויטע וו; באַגלייטונג וו

свúтер *м* סוועטער מ ־ס; סוויטער מ ־ס *разг.*

свúток *м* רולאָן מ ־ען; (*рукопись на пергаменте*) מעגילע וו ־ס

свить *сов.* 1. (*скручивая, соединить*) צונויפדרייען; ~ верёвку צונויפדרייען אַ שטריק; 2. (*сплести*) אויספלעכטן*; ~ венóк אויספלעכטן* אַ קראַנץ; 3.: ~ гнездó אויסבויען אַ נעסט; 4. (*свернуть трубкой*) צונויפראָלן, צונויפוויקלען; ~**ся** *сов.* צונויפראָלן זיך, צונויפוויקלען זיך

свихнýться *сов. разг.* 1. (*сойти с ума*) ווערן* גערירט; 2. (*сбиться с правильного пути*) אַראָפּ|גיין* פונעם דערעך־האַיאָשער

свищ *м мед.* פיסטול וו ־ן

свобóд||а *ж* פרײַהײַט וו; борóться за ~у קעמפן פאַר פרײַהײַט; вы́пустить на ~у אַרויסלאָזן* אַף דער פרײַ(הײַט); приговорúть *кого-л.* к лишéнию ~ы פאַרמישפּעטן עמעצן צום אָפּנעמען די פרײַהײַט; ◇ демократúческие ~ы דעמאָקראַטישע פרײַהײַטן; ~а сóвести פרײַהײַט פון געוויסן; остáвить за собóй (пóлную) ~у дéйствий לאָזן* פאַר זיך פרײַע הענט; на ~е (*на досуге*) אין אַ פרײַער צײַט [שאָ]

свобóдн||о *нареч.* 1. פרײַ; ~о говорúть по-англúйски רעדן* פרײַ ענגליש; чýвствовать себя́ ~о פילן זיך פרײַ [אומגעצוווּנגען]; 2. (*просторно*) גערוים; плащ сидúт на нём ~о דער מאַנטל ליגט אַף אים גערוים [פרײַ]; 3. *в знач. сказ. безл.:* в вагóне ~о אין וואַגאָן איז גערוים, ס׳איז דאָ גענוג פרײַע ערטער אינעם וואַגאָן; ~**ый** 1. פרײַער; ~ые грáждане פרײַע בירגער; ~ая мысль דער פרײַער געדאַנק; ~ый обмéн мнéниями פרײַער מיינונגען־

אויסטויש־; в ~ое врéмя צײַט אין דער פרײַער; у негó
нет ни однóй ~ой минýты עֵר האָט ניט קיין פרײַע מי-
נוט; ~ые местá פרײַע ערטער; ~ые дéньги פרײַ געלט;
вход ~ый פרײַ — ארײַנגאנג; 2. *(непринуждённый)* פרײַ-
א פרײַע [אומגע- ~ое обращéние ;אומגעצווּונגענער, ער
צווּונגענע] באנעמונג; 3. *(просторный)* גערוימער; *(об
одежде тж.)* ברייטער; сесть в бóлее ~ый вагóн זעצן
זיך אין א וואגאָן, וווּ ס׳איז גערוימער [וווּ ס׳איז דאָ מער
פרײַע ערטער]; ~ая одéжда גערוימע מאלבושים; ◊ ~ые
электрóны *физ.* פרײַע עלעקטראָנען; разрешите быть
~ым דערלויבט מיר גיין

свободолюбúвый פרײַהײַטליבנדיקער

свободомы́сл‖ие *с* 1. וו פרײַדענקערײַ; ~ящий פרײַ-
דענקענדיקער; 2. *в знач. сущ. м* = מ פרײַדענקער

свод *м* 1. *(текстов)* זאמלונג וו ־ען; *(цифровых дан-
ных и т. п.)* אינדעקס מ ־ן; ~ закóнов געזעצבוך מ, ז
(מצ. ..ביכער), קאָדעקס מ ־ן; 2. *архит.* געוועלב ז; *(мос-
та)* בריק־בויגן מ ־ס, (בריק־)ארקע וו ־ס; 3.: небéс-
ный ~, ~ нéба הימל־געוועלב ז

сводúть[1] *несов. см.* свестú[1]

сводúть[2] *сов. (вин.; отвести куда-л. и привести об-
ратно)* צוגיין* (מיט); ~ *кого-л.* в цирк צוגיין* מיט
עמעצן אין צירק

свóдка *ж* סוואָדקע וו ־ס, סאכאקל־ידיעס מצ.; *(ме-
теорологическая)* ביולעטען מ ־ען; оператúвная ~ אָפּע-
ראטיווע סוואָדקע; ~ погóды וועטער־ביולעטען מ ־ען,
וועטער־באריכט מ, דער ביולעטען וועגן וועטער

свóдник *м разг.* = מ צופירער

свóдн‖ый 1. *(суммирующий)* סומארער, סאכאקל-; ~ый
отчёт א סומארער באריכט, סאכאקל־באריכט מ ־ן;
2. *(составленный из разных единиц)* געמישטער; ~ый
полк א געמישטער פּאָלק; 3. *(о родстве)* שטיף-; ~ый
брат שטיפברודער מ (מצ. ..ברידער); ~ая сестрá שטיפ-
שוועסטער וו =

свóдчатый געוועלבטער, געוועלביקער

своё *см.* свой

своевóльный 1. אייגנוויליקער; 2. *(совершаемый без
разрешения)* אומדערלויבטער

своеврéменн‖о *нареч.* רעכטצײַטיק, צו דער צײַט; пó-
мощь пришлá óчень ~о די הילף איז געקומען פּונקט ווען
מע דארף; ~ый רעכטצײַטיקער; צו דער צײַט *после сущ.*

своекоры́ст‖ие *с* מ אייגננוץ; ~ный אייגננוציקער;
~ные цéли אייגננוציקע [עגאָיסטישע] צילן

своенрáв‖ие *с* וו טראָנצעוואטישקײַט, וו פרימכעדיקײַט;
~ный טראָנצעוואטע(ר) *тж. неизм.;* מיט פרימכעס *после
сущ.*

своеобрáз‖ие *с* וו אייגנארטיקײַט; ~ный אייגנארטיקער

свозúть[1] *несов. см.* свезтú[1]

свозúть[2] *сов. (отвезти и привезти обратно)* צופאָרן*
(מיט); ~ дóчку в Москвý צופאָרן* מיט דער טאָכטער
קיין מאָסקווע

свои́ *мн. см.* свой

сво‖й *м* (своя́ *ж*, своё *с*, свои́ *мн.*) *притяж. мест.*
1. *переводится в зависимости от лица, числа и рода
субъекта действия* מײַן; דײַן; זײַן; איר; אונדזער; אײַער;
זייער; я ищý ~й ключ איך זוך מײַן שליסל; ты на-
шёл ~ю кнúгу? דו האָסט געפונען דײַן בוך?; он пришёл
со ~éй сестрóй ער איז געקומען מיט זײַן שוועסטער;
онá уéхала к ~úм родúтелям זי איז אוועקגעפאָרן צו
אירע עלטערן; *см. тж.* ваш 1; 2. *(своеобразный)* באזונ-
דערער, *иногда + притяж. мест.;* в э́том есть ~я́ прé-
лесть דאָס האָט א [זײַן] באזונדערן רייץ; 3. *(собствен-
ный)* אייגענער *обыкн. + притяж. мест.;* онú éдут к
мóрю на ~éй машúне זיי פאָרן צום יאם מיט זייער אייגע-
נער מאשין; жить ~úм умóм לעבן מיט אייגענעם סייכל;
4. *в знач. сущ. с:* ты полýчишь ~ё דו וועסט באקומען
דײַנס [דײַן כיילעק, וואָס דיר קומט]; он стоúт на ~ём
ער האלט זיך בײַ זײַניקן; 5. *в знач. сущ. мн. (родст-
венники) переводится в зависимости от лица, рода и
числа* מײַניקע; דײַניקע; זײַניקע; איריקע; אונדזעריקע;
אײַעריקע; זייעריקע; я был у ~úх איך בין געוועזן בײַ
מײַניקע [בײַ מײַנע קרויווים]; онá ушлá к ~úм זי איז
אוועק צו איריקע [צו אירע קרויווים]; здесь все ~ú דאָ
זײַנען אלע אייגענע מענטשן; ◊ в ~ё врéмя 1) *(когда-
-то)* בעשײַטע, זײַנערצײַט; 2) *(своевременно)* אין זײַן צײַט;
всё в ~ё врéмя אף יעדער זאך איז דאָ זײַן צײַט; он
там ~й человéк ער איז דאָרט אן אייגענער [א היימישער
מענטש]; умерéть ~éй смéртью שטארבן* מיטן אייגענעם
[נאטירלעכן] טויט; кричáть не ~úм гóлосом ווילד שרײַען*;
в ~ём рóде א באזונדער, מין, אף א באזונדערן אויפן;
он сам не ~й от *чего-л.* ער ווייס(ט) ניט אף וועלכער
וועלט ער איז איבער [פאר] עפּעס; сказáть ~ё слóво в
искýсстве זאָגן אן אייגן וואָרט אין קונסט; рассказáть
~úми словáми דערציילן מיט אייגענע ווערטער; гóды
берýт ~ё די יאָרן לאָזן זיך פילן; он ~ё возьмёт ער
וועט זײַנס אויספירן

свóйственн‖ый *(дат.)* (דאט.) אייגנטימלעכער; כא-
ראקטעריסטישער (פאר); со ~ой емý откровéнностью
מיט יענער אָפנהארציקײַט, וואָס איז אים אייגנטימלעך [וואָס
מיט דער אים אייגנטימ-; איז פאר אים כאראקטעריסטיש]
לעכער [פאר אים כאראקטעריסטישער] אָפנהארציקײַט;
э́то емý не ~о דאָס איז פאר אים ניט כאראקטעריסטיש,
ער האָט ניט אזא טעווע; человéку ~о ошибáться באגיין*
פעלערן איז בעדערעך האטעווע

свóйств‖о *с* וו אייגנשאפט ־ן; полéзные ~а метáллов
די נוצלעכע אייגנשאפטן פון מעטאלן; ~о *чьего-л.* харáкте-
ра די אייגנטימלעכקײַט פון עמעצנס כאראקטער

свойств‖ó *с* וו מעכוטאָנעשאפט; быть с *кем-л.* в ~é
אָנקערן, זײַן* מיט עמעצן קרויווים לויט מעכוטאָנעשאפט
זיך מיט עמעצן א מעכוטן

свóра *ж* 1. *охот. (ремень)* הונטרימען מ ־ס; 2. *(стая
собак)* טיטשקע וו ־ס; 3. *перен.* קנופּיע וו ־ס

сворáчивать *несов.* 1. *см.* своротúть; 2. *см.* свер-
нýть 1, 2, 3

своротúть *сов. разг.* 1. *(сдвинуть)* אָפּרוקן, פו-
רירן פון ארט; *(свалить)* אומוווארפן*, איבערקערן; 2. *(повре-
дить)* אויסקרימען

своя́ *см.* свой

своя́‖к *м* שוואָגער מ ־ס (דער מאן פונעם ווײַבס שוועסטער);
~ченница *ж* שוועגערן וו ־ס (דעם ווײַבס שוועסטער)

свыкáться *сов.*, **свы́кнуться** *несов.* (с *тв.*) צוגעוווינען
זיך (צו); צוגעוווינט ווערן* (צו); *(освоиться тж.)* אײַנ-
געוווינען זיך (מיט)

свысокá *нареч.* פון אויבן אראָפּ; смотрéть на *кого-л.*
~ קוקן אף עמעצן פון אויבן אראָפּ; относúться к *кому-
-л.* ~ באציען* זיך צו עמעצן מיט ביטל

свы́ше 1. *нареч.* פֿון אויבן; по прика́зу ~ לויט א באַפֿעל פֿון אויבן; 2. *предлог с род. п.* איבער; (*с колич. числ.*) אַריבער, העכער; э́то ~ мои́х сил דאָס איז איבער מײַנע קױכעס; ~ двадцати́ госте́й אַריבער [העכער] צוואַנציק געסט

свя́занн||ый 1. (*стеснённый, несвободный*) געצוימטער; ~ые движе́ния געצוימטע באַוועגונגען; ~ая речь געצוימטע [האַמעטנע] רייד

связа́ть *сов.* 1. (*скрепить концы*) צונויפֿבינדן*; (*узлом*) פֿאַרבינדן* מיט א קנופּ, פֿאַרקניפּן; 2. (*объединить какие-л. предметы*) פֿאַרבינדן*; ~ всё в у́зел מאַכן פֿון אַלע זאַכן א פּעקל; 3. (*спутать, лишая свободы*) בינדן*; *перен.* (*инициативу и т. п.*) צוימען; אײַנהאַלטן*; ~ престу́пника בינדן* דעם פֿאַרברעכער; 4. (*обязать*) מעכײַעוו זײַן*; ~ себя́ сло́вом געבן* א נײדער; מיס-כײַעוו זײַן* זיך; 5. (*установить сообщение*) פֿאַרבינדן*, פֿאַרײניקן; желе́зная доро́га связа́ла дере́вню с го́родом די אײַזנבאַן האָט פֿאַרײניקט [האָט פֿאַרבונדן] דאָס דאָרף מיט דער שטאָט; 6. (*установить связь*) פֿאַרבינדן*; ~ *кого-л.* по телефо́ну с Москво́й פֿאַרבינדן* עמעצן דורכן טעלעפֿאָן מיט מאָסקווע; нача́льник экспеди́ции связа́л корреспонде́нта с гео́логами דער אָנפֿירער פֿון דער עקס-פּעדיציע האָט פֿאַרבונדן דעם קאָרעספּאָנדענט מיט די געאָלאָגן; 7. (*сблизить, сдружить*) מאַכן °נאָענט, פֿאַר-בינדן*; их связа́ли о́бщие интере́сы געמײנזאַמע אינטע-רעסן האָבן זײ פֿאַרבונדן; их связа́ла судьба́ זײ האָט צו-נויפֿגעפֿירט דער גורל; 8. (*сочетать*) פֿאַרבינדן*; ~ тео́рию с пра́ктикой פֿאַרבינדן* טעאָריע מיט פּראַקטיק; 9. (*установить зависимость*): головны́е бо́ли свя́заны с высо́ким кровяны́м давле́нием דער קאָפּווייטיק נעמט זיך פֿון הויכן °בלוטדרוק; 10.: пое́здка свя́зана с больши́ми расхо́дами די רײַזע איז געבונדן מיט [די רײַזע פֿאָדערט] גרױסע °הוצאָעס; ◇ ~ по рука́м и нога́м *кого-л.* פֿעסלען עמעצן בא (די) הענט און (בא די) פֿיס; ~ себе́ ру́ки בינדן* זיך די הענט; ~ся *сов.* 1. (*сцепиться*) צונויפֿבינדן* זיך (אײנער מיטן אַנדערן); 2. (*установить связь с кем-л.*) פֿאַרבינדן* זיך (מיט), אײַנ-שטעלן א פֿאַרבינדונג (מיט); ~ся с ме́стными краеве́дами פֿאַרבינדן* זיך מיט די אָרטיקע קאַנטקענער; ~ся *с кем-л.* по телефо́ну פֿאַרבינדן* זיך מיט עמעצן דורכן טעלע-פֿאָן, אײַנשטעלן מיט עמעצן א פֿאַרבינדונג דורכן טעלע-פֿאָן; 3. *разг.* (*завести общие дела*) האָבן* צו טאָן, האָבן* מאַגע-מאַסע; заче́м ты с ним связа́лся? וואָס האָסטו זיך אָנגעהויבן מיט אים?

связи́ст *м* פֿאַרבינדלער מ =; ~ка *ж* פֿאַרבינדלערן וו -ס

свя́зк||а *ж* 1. בינטל ז -עך; (*книг, бумаг*) פּעקל; 2. *анат.* באַנד מ (мн. בענדער); голосовы́е ~и שטימבענדער мн.; 3. *грам.* קאָפּולע וו -ס

связн||о́й 1. פֿאַרבינד-; ~о́й самолёт פֿאַרבינד-אַעראָ-פּלאַן מ -ען; 2. *в знач. сущ. м* פֿאַרבינדלער מ =

свя́зн||ость *ж* בינדיקײט וו, געבונדנקײט וו; ~ый בינדיקער, געבונדענער; ~ый расска́з א בינדיקע דערציי-לונג

связу́ющ||ий: ~ее звено́ פֿאַרבינד-רינג מ -ען; ~ее вещество́ צונויפֿבינד-שטאָף מ, צעמענטיר-שטאָף מ -ן

свя́зывать(ся) *несов. см.* связа́ть(ся)

связ||ь *ж* 1. (*взаимная зависимость*) צוזאַמענבונד מ; (*смысловая*) צוזאַמענהאַנג מ; ~ь нау́ки с произво́дством דער צוזאַמענבונד צווישן דער וויסנשאַפֿט און דער פּראָדוקציע; 2. (*узы*) פֿאַרבינדונג וו; кро́вная ~ь на́шей интеллиге́нции с наро́дом די לײַבלעכע פֿאַרבינדונג צווישן אונדזער אינטעליגענץ און דעם פֿאָלק; 3. (*общение*) פֿאַר-בינדונג וו -ען; *мн. тж.* באַציִונגען мн.; подде́рживать дру́жественные ~и с *кем-л.* אונטערהאַלטן* פֿרײַנטשאַפֿט-לעכע פֿאַרבינדונגען [באַציונגען] מיט עמעצן; торго́вые ~и האַנדלס-באַציונגען мн., האַנדלס-פֿאַרבינדונגען мн.; 4. (*средства сообщения*) פֿאַרבינדונג וו; телефо́нная ~ь טעלעפֿאָן-פֿאַרבינדונג וו; рабо́тник ~и פֿאַרבינדלער מ =; отделе́ние ~и פּאָסט- (און פֿאַרבינדונגס-)אָפּטײלונג וו -ען; (טעלעגראַף-)אָפּטײלונג וו -ען; 5. *мн.* (*протекция, знакомство*) פֿאַרבינדונגען мн., באַקאַנטשאַפֿט וו; 6. (*любовная*) אינטימע פֿאַרבינדונג; ◇ в ~и́ с *чем-л.* אין צו-זאַמענהאַנג מיט עפּעס; (*по причине*) איבער, מאַכמעס; в ~и́ с тем, что... אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, וואָס...; איבער [מאַכמעס] דעם, וואָס... העיוס...

святи́лище *с* הייכל מ

свя́то *нареч.* הײליק, אַכפּערדיק; ~ соблюда́ть *что-л.* אַכפּערדיק אָפּהיטן* עפּעס; ~ чтить па́мять геро́ев ערן דעם הײליקן אָנדענק פֿון די העלדן

свят||о́й 1. הײליקער; за ~о́е де́ло Револю́ции פֿאַר דער הײליקער זאַך פֿון (דער) רעוואָלוציע; для него́ нет ничего́ ~о́го ער לאַכט זיך אויס פֿון אַלץ וואָס הײ-ליק איז; 2. *в знач. сущ. м* הײליקער מ ··קע; ◇ ~а́я ~ты́х קאָדשע-קאָדאָשים ז, דאָס סאַמע הײליקע

свя́тость *ж* הײליקײט וו

святота́тство *с* כילעל-האַקוידעש מ, פֿאַרשוועכונג וו

свято́ша 1. *м* פֿרומאַק מ -עס, צוויאַק מ, גאָטס גאַ-נעוו מ; 2. *ж* צוויאַטשקע וו -ס, ווײצידקאָסקאָ וו -ס

святы́ня *ж* הײליקטום ז, הײליקײט וו

свяще́нник *м* גײַסטלעכער מ ··כע, פּריסטער מ -ס; (*православный тж.*) גאַלעך מ (мн. גאַלאָכים); (*протестантский тж.*) פּאַסטאָר מ -ס

священноде́йствовать *несов. ирон.* קישעפֿן

свяще́нный הײליקער; ~ долг דער הײליקער כױוו

сгиб *м* אויסבייג מ -ן; (*вогнутость*) אײַנבייג מ -ן; ~ ло́ктя עלנבויגן מ -ס; ~ газе́ты דער קנייטש [דער אײַנבייג] פֿון דער צײַטונג

сгиба́ть(ся) *несов. см.* согну́ть(ся)

сги́нуть *сов. разг.* אומקומען*, פֿאַרפֿאַלן ווערן*; сгинь! אײַנגעזונקען זאָלסטו ווערן! מײַנע אויגן זאָלן דיך מער ניט אָנקוקן!

сгла́дить *сов.* 1. (*уничтожить неровности*) גלאַט מאַכן, גלײַך מאַכן; צוגלעטן; 2. (*ослабить, смягчить*) פֿאַרגלעטן, פֿאַררײַבן*; ~ противоре́чия פֿאַררײַבן* די סתירות; ~ неприя́тное впечатле́ние פֿאַרגלעטן דעם ניט-אָנגענע-מען אײַנדרוק; ~ся *сов.* 1. גלאַט ווערן*, גלײַך ווערן*, צוגעגלעט ווערן*; 2. *перен.* פֿאַרגלעט ווערן*, פֿאַררײַבן ווערן*

сгла́живать(ся) *несов. см.* сгла́дить(ся)

сгла́зить *сов.* געבן* אַן אײַנ(ה)אָרע, געבן* א גוט-אויג

сглупи́ть *сов. разг.* טאָן* א נאַרישקײט

сгнить *сов.* פֿאַרפֿוילט ווערן*

сгнои́ть *сов.* לאָזן* פֿאַרפֿוילט ווערן

сгова́риваться *несов. см.* сговори́ться 1

сго́вор *м* *(договорённость)* אָפּרעד מ, העסקעם מ; *(преступное соглашение)* צונויפרעד (געהיימער); они́ в ~е זיי האָבן זיך צונויפגערעדט

сговори́ться *сов.* 1. *(условиться, договориться)* *אָפּרעדן (צווישן זיך); *צונויפרעדן זיך; 2. *(достигнуть договорённости)* *קומען צו א העסקעם, פארשטענדיקן זיך

сгово́рчивый נאָכגיביקער; он ~ челове́к ער איז א נאָכגיביקער (פארשוין), מיט אים איז גרינג זיך צונויפ-רעדן

сгоня́ть *несов.* *см.* согна́ть

сгора́ни||е *с* װ אויסברענונג; дви́гатель вну́треннего ~я פארברען־מאָטאָר, א מאָטאָר פון אינערלעכער ברענונג מ־ן

сгора́ть *несов.* 1. *см.* сгоре́ть 1, 4; 2.: ~ от нетерпе́ния *מאמעש אויסגיין פאר אומגעדולד; ~ от стыда́ *פארפלאמט ווערן פאר בושע

сго́рбить *сов.* איינהויקערן, איינהאָרבען; ~ся *сов.* איינ-הויקערן זיך, איינהאָרבען זיך

сго́рбленный איינגעהויקערטער, איינגעהאָרבעטער; ~ от ста́рости אן איינגעהויקערטער פון עלטער

сгоре́ть *сов.* 1. *אָפּברענען, פארברענט ווערן*; *(о дровах и т. п.)* אויסברענען; 2. *(не щадить себя в работе)* *פּאַטערן די קויכעס, אויסגעשעפּט ווערן*; 3. *(пересохнуть от зноя — о растительности)* פארסאַרפּעט ווערן*, *אויסגעטריקנט ווערן*; 4. *(сгнить, сопреть и т. п.)* *צעפּוילט ווערן*, צעפּריעט ווערן*; 5. *см.* сгора́ть 2

сгоряча́ *нареч.* אף דער הייסער מינוט

сгреба́ть *несов.*, **сгрести́** *сов.* 1. *(в одно место)* צונויפשארן; 2. *(с поверхности)* אראָפּשארן

сгружа́ть *несов.*, **сгрузи́ть** *сов.* *אויסלאָדן

сгруппирова́ть *сов.* צונויפגרופּירן; ~ся *сов.* צונויפגרו-פּירן זיך

сгуби́ть *сов.* *разг.* *(кого-л.)* *אוועקהארגענען; *(что-л.)* פּאַטערן

сгусти́ть *сов.* געדיכט מאכן, פארגעדיכטערן; קאָנדענ-סירן; ◇ ~ кра́ски אויסמאָלן מיט צו געדיכטע פארבן; ~ атмосфе́ру *שאפן אן אָנגעצוי-, *אָנציען די אטמאָספער געגנע [אן אָנגעשטרענגטע] אטמאָספער; ~ся *сов.* געדיכט-*ווערן (ער), פארגעדיכטערן זיך; *קאָנדענסירט ווערן; темнота́ сгусти́лась דאָס כאשכעס איז געדיכטער געוואָרן; ◇ атмосфе́ра сгусти́лась די אטמאָספער איז געוואָרן אָנגע-צויגענער [אָנגעשטרענגטער]

сгу́ст||ок *м* 1. קאָנדענסאט מ; ~ки кро́ви (געדיכטע) שטיקער בלוט; 2. *перен.* קאָנצענטראַט מ; ~ эне́ргии א קאָנצענטראַט פון ענערגיע

сгуща́ть(ся) *несов.* *см.* сгусти́ть(ся)

сгущённ||ый: ~ое молоко́ קאָנדענסירטע מילך

сдава́ть *несов.* *см.* сдать

сдава́ться[1] *несов.* 1. *см.* сда́ться; 2. *(внаём)* פארדינ-גען* זיך; сдаётся ко́мната ס׳פארדינגט זיך א צימער

сдава́ться[2] *несов.* *безл.* *разг.* דוכטן זיך; мне сдаётся מיר שיינט, מיר דוכט (זיך)

сдави́||ть *сов.* 1. צונויפקוועטשן, פארקוועטשן; *(о тесной одежде и т. п.)* *צונויפציען; 2. *перен.* פארקלעמען; го́ре ~ло её се́рдце דער אומגליק האָט פארקלעמט איר האַרץ; страх ~л ей го́рло זי איז געבליבן אָן אָטעם פאר שרעק

сда́вленный *(о голосе, крике)* פארשטיקטער

сда́вливать *несов.* *см.* сдави́ть

сдать *сов.* 1. *(передать)* *איבערגעבן; *(законченную работу)* *אָפּגעבן; ~ дежу́рство *кому-л.* *איבערגעבן די דעזשורסטווע עמעצן; ~ дела́ *кому-л.* *איבערגעבן די עניאָנים עמעצן; ~ в эксплуата́цию *אָפּגעבן אין עקספּלואַטאַציע; 2. *(отдать, поместить куда-л.)* *אָפּגעבן; ~ ве́щи в бага́ж *אָפּגעבן די זאכן אין באגאַזש; ~ кровь на ана́лиз *(אָפּ)געבן דאָס בלוט אף אנאַליז; 3. *(вернуть)* *אָפּגעבן, אומקערן; ~ кни́ги в библиоте́ку *אָפּגעבן [אומ-קערן] די ביכלעך אין ביבליאָטעק; 4. *разг.* *(дать сдачу)* *ארויסגעבן, *געבן אויסגאָב; 5. *(отдать внаём)* פאר-*דינגען; ~ ко́мнату *פארדינגען א צימער; ~ *что-л.* в аре́нду *אָפּגעבן עפּעס אין ארענדע; 6. *(выдержать испытания)* *אָפּגעבן; ~ экза́мены *אָפּגעבן עקזאַמענס; ~ матема́тику *אָפּגעבן (דעם עקזאַמען אף) מאטעמאַטיק; 7. *(отдать неприятелю)* *אָפּגעבן; ~ го́род *אָפּגעבן די שטאָט; 8. *разг.*: он си́льно сдал по́сле боле́зни ער איז שטארק אראָפּ נאָך דער שלאָפקייט; 9. *разг.* *(испортиться)* *קאַליע ווערן; маши́на сдала́ די מאשין איז קאַ-ליע געוואָרן; ~ся *сов.* 1. *אונטערגעבן זיך; *(об армии, крепости и т. п. тж.)* קאַפּיטולירן; ~ся в плен איבער-*געבן זיך אין געפאַנגענשאפט; гроссме́йстер сда́лся דער גראָסמייסטער האָט זיך אונטערגעגעבן [האָט אָפּגעגעבן די פּאַרטיע]; 2. *(отступить перед трудностями)* אָפּ-*טרעטן (קעגן), *שרעקן זיך (פאר); 3.: ~ся на про́сьбы *איינגיין אף דער ביטע

сда́ч||а *ж* 1. *(действие)* איבערגעבן ז, אָפּגעבן ז; ~а внаём פארדינגען ז; ~а экза́менов דאָס אָפּגעבן עקזאַמע-נעס; ~а кре́пости דאָס אָפּגעבן די פעסטונג; 2. *(излишек денег)* אויסגאָב מ; получи́ть ~у *נעמען אויסגאָב; дать ~у *געבן אויסגאָב; ◇ дать *кому-л.* ~и *געבן עמעצן אף צוריק

сдвиг *м* דאָס פארוקן זיך, איבערוק מ; 2. *(изменение)* איבערוק מ ־ן

сдвига́ть(ся) *несов.* *см.* сдви́нуть(ся)

сдви́нуть *сов.* 1. אָפּרוקן; ~ *что-л.* с ме́ста רירן עפּעס פונעם אָרט; ~ ша́пку на заты́лок פארוקן דאָס היטל אף אהינטער; 2. *(сблизить)* צונויפרוקן; ~ бро́ви צונויפ-*ציען די ברעמען; ~ся *сов.* 1. *(переместиться)* אָפּרוקן זיך; не ~ся с ме́ста *ניט קיין ריר טאָן* זיך פונעם אָרט; 2. *(приблизиться друг к другу)* צונויפרוקן זיך

сде́лк||а *ж* 1. *(торговая)* געשעפט ז ־ן; *(договор)* אָפּמאך מ ־ן; 2. *(полюбовное соглашение)* אויסגלייך מ; пойти́ на ~у с *кем-л.* *איינגיין אף אן אויסגלייך מיט עמעצן; 3. *(тайный сговор)* אן אָפּמאך הינטן־ארום; ◇ ~а с со́вестью א קאָמפּראָמיס מיטן געוויסן

сде́ль||но *нареч.* פונעם שטיק; рабо́тать ~но ארבעטן פונעם שטיק; ~ный שטיק; שטיק־ *после сущ.*; ~ная опла́та שטיקלוין מ; ~ная рабо́та שטיקארבעט װ, ארבעט מיט געצאָלטס פונעם שטיק; ~щик *м* *разг.* = שטיקארבעטער מ; ~щина *ж* װ שטיקארבעט

сдёргивать *несов.* *см.* сдёрнуть

сде́ржанн||о *нареч.* צוריקגעהאלטן; ~ость *ж* צוריקגע-האלטנקייט װ; ~ый 1. צוריקגעהאלטענער; ~ый челове́к א מעסיקער טאָן; א צוריקגעהאלטענער מענטש; ~ый тон א מעסיקער טאָן; ~ый отве́т א צוריקגעהאלטענער ענטפער; 2. *(подавляемый)* איינגעהאלטענער; ~ый смех אן איינגעהאלטן [א פארשטיקט] געלעכטער

сдержа́ть *сов.* 1. (*противостоять натиску чего-л.*) אײַנהאַלטן*, פֿאַרהאַלטן*; (*устоять против чего-л.*) בײַשטײן* (קעגן); ~ напо́р воды́ אײַנהאַלטן* דעם דרוק; ~ на́тиск врага́ פֿאַרהאַלטן* דעם דרוק פֿונעם װאַסער; פֿונעם סוינע; בײַשטײן* קעגן דרוק פֿונעם סוינע; 2. (*остановить*) אײַנהאַלטן*, אײַנצװימען; ~ ло́шадь אײַנהאַלטן* דאָס פֿערד; ◇ ~ себя́ זיך באַהערשן, זיך אײַנהאַלטן*; ~ сло́во װאָרט האַלטן*; ~ся *сов.* באַהערשן זיך אײַן די הענט, זיך האַלטן* אין די הענט

сде́рживать(ся) *несов. см.* сдержа́ть(ся)

сдёрнуть *сов.* אַראָפּשלעפּן, אַראָפּרײַסן*

сдира́ть *несов. см.* содра́ть

сдо́ба *ж* 1. (*в тесте*) פֿעטס און פֿאַרפּראַװעכץ ן; 2. *собир.* פֿוטער־געבעקס ן, אײער

сдо́бн||ый: ~ая бу́лка פֿוטער־בולקע װ ־ס; ~ый ко́ржик אײער־קיכל ן ־עך; ~ое те́сто אײערטײג, זיס טײג ן

сдоброва́ть *сов.*: ему́ не ~ ער װעט מיעס אָפּשנײַדן, ס'װעט האַלטן שמאָל מיט אים

сдружи́ться *сов.* זיך באַפֿרײַנדן, זיך אופֿכאַװערן

сдува́ть *несов. см.* сдуть

сду́ру *нареч. разг.* נאַרישערהײט

сдуть *сов.* אַראָפּבלאָזן*

сё: ни то ни сё ניט פֿלײשיק, ניט מילכיק; ניט דאָס, ניט יענץ; ни с того́ ни с сего́ אַן אינמיטנד(ע)רינען, אָן אַ פֿאַרװאָס, אָן אַ פֿאַרװאָס

сеа́нс *м* סעאַנס ם ־ן

себе́[1] *см.* себя́

себе́[2] *частица разг.* זיך; он идёт ~ ער גײט זיך; ◇ ничего́ ~ נישקאָשע; ничего́ ~ ме́лочь! *ирон.* דאָס הײסט ניט (שטאַרק) פֿױגלדיק; так ~ אַ קלײניקײט!

себесто́имость *ж* זעלבסטקאָסט ם, קערנקאָסט ם

себ||я́ *возвр. мест.* (*род., вин.* себя́, *дат., предл.* себе́, *тв.* собо́й, собо́ю) זיך; ~я́ я не счита́ю זיך רעכן איך ניט; ~е́ он взял ме́ньшую до́лю זיך האָט ער גענו־מען דעם קלענערן כּײלעק; я виню́ самого́ ~я́ איך באַ־שולדיק מיר זיך אַלײן; он не дово́лен собо́й ער איז מיט זיך ניט צופֿרידן; о ~е́ я не говорю́ װעגן זיך רעד איך ניט; к ~е́ צו זיך; он не стал у́жинать, а сра́зу ушёл к ~е́ ער האָט זיך אָפּגעזאָגט פֿון דער װעטשערע און איז גלײַך אַװעק אין זײַן צימער; к ~е́ домо́й צו זיך אַהײם; у ~я́ בײַ זיך; дире́ктор у ~я́ דער דירעקטאָר איז בײַ זיך (אין קאַבינעט); я у ~я́ посади́л я́блоню איך האָב בײַ זיך (אין סאָד) פֿאַרפֿלאַנצט אַן עפּלבױם; ◇ он вне ~я́ ער איז אױסער זיך; по ~е́ 1): он подыска́л рабо́ту по ~е́ ער האָט צוגעזוכט אַן אַרבעט פֿאַר זײַנע קױכעס; 2) (*после себя*) נאָך זיך; он оста́вил по ~е́ до́брую па́мять ער האָט איבערגעלאָזט נאָך זיך אַ גוט געדעכעניש; про ~я́ 1) (*шёпотом*) שטילינקערהײט; 2) (*не вслух*) אין זיך; ему́ не по ~е́ 1) (*нездоровится*) עפּעס פֿילט ער זיך ניט־גוט; 2) (*неловко*) ער פֿילט זיך עפּעס פּריק־רע; он не в ~е́ ער איז שטאַרק צערודערט; она́ хороша́ собо́й זי איז שײן°, זי זעט אױס גאַנץ װױל [גאַנץ פֿײַן]

себялю́бие *с* עגאָיזם ם

сев *м* פֿאַרזײ ם; весе́нний ~ פֿרילינג־פֿאַרזײ ם

се́вер *м* 1. צאָפֿן ם; на ~ צו־צאָפֿן; к ~у от... צאָפֿן־צו פֿון...; 2. (С.) (*северные страны, районы*) צאָפֿן ם; ◇ Кра́йний Се́вер דער װײַטסטער [עקסטער] צאָפֿן; ~нее צאָפֿן־צו, װײַטער צאָפֿנדיקער; ~ный 1. צאָפֿן־, צאָפֿנדיקער; ~ный ве́тер צאָפֿן־װינט, אַ צאָפֿנדיקער װינט ם; 2. (*обращённый к северу*) צאָפֿן־זײַטיקער

се́веро-восто́||к *м* צאָפֿן־מיזרעך ם; ~чный צאָפֿן־מיז־רעכדיקער; ~чный ве́тер אַ צאָפֿן־מיזרעכדיקער װינט ם

се́веро-за́пад *м* צאָפֿן־מײַרעװ ם; ~ный צאָפֿן־מײַרעװודי־קער; ~ный ве́тер אַ צאָפֿן־מײַרעװודיקער װינט ם

северя́нин *м* צאָפֿן־אײַנװױנער ם =

севооборо́т *м* זײ־פּאַרקער ם

севрю́га *ж* סעװריוגע װ

сегме́нт *м* סעגמענט ם ־ן

сего́дня 1. *нареч.* הײַנט; ~ у́тром הײַנט אינדערפֿרי; ~ ве́чером הײַנט אַפּדערנאַכט; 2. *в знач. сущ. с* הײַנט ם, דער הײַנטיקער טאָג; ◇ не ~-за́втра — ניט הײַנט די נאָענטסטע טעג, איז מאָרגן

сего́дняшн||ий 1. הײַנטיקער; на ~ий день באַ הײַנטיקן טאָג, הײַנטצוטאָג; 2. *в знач. сущ. с:* прости́ меня́ за ~ее אַנטשולדיק מיר [זײַ מיר מױכל] פֿאַר דעם, װאָס איז הײַנט געשען; ◇ жить ~им днём 1) (*не отставать от жизни*) לעבן מיט די אינטערעסן פֿון אונדזער צײַט; 2) (*не думать о будущем*) ניט װעלן* װיסן, װאָס מאָרגן װעט זײַן

седа́лищ||е *с* גזעזעס ם, ן; ~ный: ~ный нерв היפּט־נערװ ם

сиде́ть *несов.* גרױזן, גרײַז־(גראָ(װ)ערן* גרױ(װ)ערן*)

седе́ющ||ий גראָװ־װערנדיקער; (*о человеке тж.*) גרױזנ־דיקער; ~ие во́лосы גראָװ־װערנדיקע האָר

седина́ *ж* 1. גראָ(װ)ע האָר; 2. *тк. ед.* (*проседь в мехе*) װײַס־גרױע הערעלעך; 3. *тк. ед.* (*белый налёт на чём-л.*) אַשגרױקײט װ; ◇ дожи́ть до седи́н דערלעבן ביז די גראָ(װ)ע האָר; (*о женщине тж.*) דערלעבן ביזן גראָװן צאָפּ

седло́ *с* זאָטל ם ־ען

седлови́на *ж* (באַרג־)פּאַרטיפֿונג װ

седоборо́дый גראָװובאָרדיקער; מיט אַ גראָװער באָרד *после сущ.*

седовла́сый, седоволо́сый גראָ(װ)ער, גראָװהאָריקער; מיט גראָ(װ)ע האָר *после сущ.*

сед||о́й 1. גראָ(װ)ער; (*о человеке тж.*) גראָװהאָריקער; ~ые виски́ גראָ(װ)ע שלײפֿן; ~о́й стари́к אַ (גרײַז־)גראָ(װ)ער זאָקן; 2. *перен.* גרױער; ~о́й тума́н אַ גרױער נעפּל; ◇ ~а́я старина́ דער טיפֿער אוראַלט; до ~ы́х воло́с ביז די גראָװע האָר

седо́к *м* 1. (*всадник*) = רײַטער ם; (*на велосипеде*) װעלאָסיפּעדיסט ם ־ן; (*на мотоцикле*) מאָטאָציקליסט ם ־ן; 2. (*в экипаже*) פּאַסאַזשיר ם ־ן; פֿאַרשױן ם ־ען *уст.*

седьм||о́й זיבעטער; ~а́я часть אַ זיבעט־, זיבעטל ן כײלעק; полови́на ~о́го האַלב זיבן; ему́ пошёл ~о́й деся́ток ער איז שױן אַריבער די שישים; ◇ быть на ~о́м не́бе זײַן* אױפֿן זיבעטן הימל

сезо́н *м* סעזאָן ם ־ען; оде́ться не по ~у זיך אָנטאָן* ניט לױטן [נאָכן] סעזאָן, ניט־סעזאָניש; ~ник סעזאָן־אַרבעטער ם = *м*; ~ный סעזאָן־; ~ные рабо́ты סעזאָן־אַרבעטן *מצ.*

сей *мест.* דיזער, דער, דאָט דער, דאָזיקער *уст.*; на ~ раз דאָס מאָל; ◇ до сих пор 1) (*доныне*) אד(ה)איאָם, אד(ה)ײַ־עם; 2) (*до этого места*) ביז אַהער, ביזדאַנען; по сей день ביז הײַנטיקן טאָג, אד(ה)איאָם, אד(ה)ײַעם; сию́ мину́ту באַלד, טײקעף, די מינוט

се́йнер *м* (*судно*) סײנער מ ־ס

сейсми́ческий סײסמישער

сейсмо́граф *м* סייסמאָגראַף מ ־ן

сейф *м* סייף מ ־ן, זיכער־שאַפע װ ־ס, פֿײַער־קאַסע װ ־ס

сейча́с *нареч.* 1. (*в настоящее время*) אַצינד, איצט; ~ мне не́когда איצט האָב איך ניט קיין צײַט; 2. (*только что*) נאָרוואָס; я ~ из дому איך בין [איך קום] נאָרוואָס פֿונדערהיים; 3. (*в скором времени*) באַלד; я ~ приду́ איך וועל באַלד קומען; ~ же באַלד טאָקע, טייקעף

се́канс *м мат.* סעקאַנס מ ־ן

секре́т *м* (*тайна*) סאָד מ (מצ. סוידעס), סעקרעט מ ־ן; по ~у בעסאָד; под больши́м ~ом בעסאָד־סוידעס; держа́ть что-л. в ~е האַלטן* עפעס בעסאָד; вы́дать ~ אויסגעבן* דעם סאָד; не де́лать из чего-л. ~а ניט מאַכן קיין סאָד פֿון עפעס, ניט (אויס)באַהאַלטן* עפעס (פֿאַר קיינעם); ◇ ~ полишине́ля א סאָד אף גאַנץ בראָד

секретариа́т *м* סעקרעטאַריאַט מ ־ן

секрета́р||ский סעקרעטאַר־; סעקרעטאַרישער; ~ская рабо́та סעקרעטאַר־אַרבעט װ; ~ские обя́занности סעקרעטאַרישע פֿליכטן, פֿליכטן פֿון א סעקרעטאַר; ~ша *ж разг.* סעקרעטאַרשע װ ־ס, סעקרעטאַרן װ ־ס

секрета́рь *м* סעקרעטאַר מ ־ן; ли́чный ~ פּערזענלעכער סעקרעטאַר; генера́льный ~ גענעראַל־סעקרעטאַר מ; ~ собра́ния דער סעקרעטאַר פֿון דער פֿאַרזאַמלונג; ~ обко́ма דער סעקרעטאַר פֿונעם געגנטקאָם; учёный ~ דער וויסנשאַפֿטלעכער סעקרעטאַר; ◇ госуда́рственный ~ (*в США*) שטאַט־סעקרעטאַר מ, מעלוכע־סעקרעטאַר מ

секре́тничать *несов. разг.* פֿירן [פֿראַווען] סוידעס, פֿירן [פֿראַווען] סעקרעטן

секре́тн||о *нареч.* געהיים; (*доверительно*) קאָנפֿידענציעל, פֿאַרטרויִלעך; соверше́нно ~о (*гриф*) פֿולקום געהיים

секре́тн||ый 1. געהיימער; ~ое совеща́ние א געהיימע באַראַטונג; 2. (*с секретом*) סעקרעטנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый замо́к א שלאָס מיט א סעקרעט, א סעקרעטנע(ר) שלאָס; ~ый вы́ход א באַהאַלטענער [א סעקרעטנע] אַרויסגאַנג

секре́ци||я *ж физиол.* סעקרעציע װ, אויסשייד מ; же́лезы вну́тренней ~и דריזן פֿון אינערלעכער סעקרעציע, דריזן פֿון אינערלעכן אויסשייד

секс *м* סעקס מ; סעקסועלקייט װ

сексте́т *м муз.* סעקסטעט מ

сексуа́льный סעקסועלער, געשלעכטלעכער

секта́нт *м* סעקטאַנט מ ־ן; ~ский סעקטאַנטישער; ~ство *с* סעקטאַנטישקייט װ

се́ктор *м* סעקטאָר מ ־ן, ־ס; (*отдел учреждения тж.*) אָפּטייל מ ־ן

секу́нд||а *ж* סעקונדע װ; רגע װ *разг.*; ◇ в одну́ ~у אין איין רגע; ~а в ~у 1) (*точно в срок*) פּונקט; 2) (*одновременно*) פּונקט אין דער זעלבער צײַט; одну́ ~у איין מינוט; איין ווײַלינקע *разг.*

секунда́нт *м* סעקונדאַנט מ ־ן

секу́ндн||ый סעקונדן־; ~ая стре́лка סעקונדן־ווײַזער מ ־ס

секу́щая *ж мат.* סעקאַנטע װ

секцио́нн||ый 1. פֿון [אין] די סעקציעס *после сущ.*: ~ые заседа́ния זיצונגען פֿון [אין] די סעקציעס; 2. *тех.* סעקציאָנעלער; מיט סעקציעס *после сущ.*; ~ая постро́йка א געבײַ מיט סעקציעס, א סעקציאָנעלע קאָנסטרוקציע

се́кция *ж* סעקציע װ

селево́й: ~ пото́к *см.* сель

селёдка *ж* הערינג מ =, ־ן

селёдочн||ица *ж* הערינג־פֿאַלומיסעק מ ..סקעס; ~ый הערינג־, פֿון הערינג *после сущ.*

селезёнка *ж* מילץ װ

се́лезень *м* קאַטשער מ ־ס

селекционе́р *м* סעלעקציאָנער מ ־ן

селе́кция *ж с.-х.* סעלעקציע װ

селе́ние *с* יישעוו מ (מצ. יישוווים)

сели́тра *ж хим.* סעליטרע װ

сели́ться *несов.* באַזעצן זיך

сел||о́ *с* דאָרף ו (מצ. דערפֿער); на ~е́ אפן דאָרף, אין די דערפֿער; ◇ ни к ~у́, ни к го́роду ניט צו דער זאַך

сель *м* ערד־ און שטיינער־לאַווינע װ ־ס

сельдере́й *м* סעלעריע װ, סעלדערײ מ

сельд||ь *ж* הערינג מ; ◇ как ~и в бо́чке ווי הערינג אין א פֿאַס; א שפּילקע־קעפּל ניט אַרײַנצוּוואַרפֿן

селько́р *м* (се́льский корреспонде́нт) דאָרפֿקאָר מ ־ן (דאָרפֿישער קאָרעספּאָנדענט)

се́льск||ий דאָרפֿ(ס)־, דאָרפֿישער; ~ая ме́стность א דאָרפֿישע געגנט; ~ая жизнь דאָס לעבן אין דאָרף [אפן דאָרף]; ~ая молодёжь דאָרפֿ(ס)־יוגנט װ, די דאָרפֿישע יוגנט; ~ий учи́тель דאָרפֿ(ס)לערער מ =; ◇ ~ое хозя́йство לאַנדווירטשאַפֿט װ

сельскохозя́йственн||ый לאַנדווירטשאַפֿטלעכער; ~ые маши́ны לאַנדווירטשאַפֿטלעכע מאַשינען; ~ая вы́ставка א לאַנדווירטשאַפֿטלעכע אויסשטעלונג

сельсове́т *м* (се́льский сове́т) דאָרפֿראַט מ ־ן (דאָרפֿישער ראַט), דאָרפֿסאָוועט מ ־ן (דאָרפֿישער סאָוועט)

сема́нтика *ж лингв.* 1. (*наука*) סעמאַנטיק װ, סעמאַסיאָלאָגיע װ; 2. (*значение, смысл*) באַטײַט מ, סעמאַנטיק װ

семафо́р *м* סעמאַפֿאָר מ ־ן

сёмга *ж* סיאָמגע װ, לאַקס מ

семе́йн||ый פֿאַמיליען־; ~ые дела́ פֿאַמיליען־אָנגעלעגנהײַטן מצ., פֿאַמיליען־איניאָנים מצ.; ~ый челове́к פֿאַמיליען־מענטש מ ־ן; ~ое положе́ние פֿאַמיליען־לאַגע װ

семе́йственность *ж* מישפּאָכעדיקייט װ

семе́йств||о *с* 1. (*семья*) פֿאַמיליע װ, מישפּאָכע װ ־ס; 2. *бот.* מישפּאָכע װ ־ס

семени́ть *несов.*: ~ (нога́ми) טיאָפּקען, מאַכן דריבניטשקע טריט

семенно́й זוימען־; ~ фонд זוימען־פֿאָנד מ, זריע־פֿאָנד מ

семено́вод *м* זוימענציכטלער מ =; ~ство *с* זוימען־צוכט װ

сёмерка *ж* 1. (*цифра*) זיבן װ; 2. (*группа из семи*) זיבלינג מ; 3. *карт.* זיבעטל ו ־עך

се́меро זיבן; нас бы́ло ~ מיר זײַנען געווען (גאַנצע) זיבן, מיר זײַנען געווען זיבן אירע

семе́стр *м* סעמעסטער מ ־ס

се́мечк||о *с* 1. זוימענדל ו ־עך; (*в плоде растения*) קערעלע ו ־עך; 2. *мн.* יאָדערן, קערלעך מצ.; грызть ~и קנאַקן קערלעך [יאָדערן]

семидесятиле́тие *с* (*годовщина*) דער זיבעציקסטער יאָרטאָג, דער זיבעציקיאָריקער יובילײ

семидесятилéтний זיבעציקיאָריקער; ~ стари́к א זיבעציקיאָריקער זאָקן, א זאָקן א בען־שיווים

семидеся́т||ый זיבעציקסטער; ~ые гóды די זיבעציקער יאָרן

семилéтка *ж (школа)* די זיבניאָריקע שול

семилéтний זיבניאָריקער, זיבניעריקער; *(о возрасте тж.)* פון זיבן יאָר *после сущ.*; ~ ребёнок א קינד פון זיבן יאָר

семимéсячный זיבנכאַדאָשימדיקער; פון זיבן כאַדאָשים *после сущ.*; ~ ребёнок 1) א זיבנכאַדאָשימדיק קינד, א קינד פון זיבן כאַדאָשים; 2) *(недоношенный)* זיבעלע ז ־עך; в ~ срок אין מעשעך [אין א טערמין] פון זיבן כאַדאָשים, אין א זיבנכאַדאָשימדיקן טערמין

семими́льн||ый: ~ыми шагáми מיט גיגאַנטישע טריט, מיט ריזנטריט

семинáр *м* סעמינאַר מ ־ן

семинáрия *ж* סעמינאַריע װ ־ס, סעמינאַריום מ ־ס

семисóтый זיבנהונדערטסטער

семи́т *м* סעמיט מ ־ן; ~и́ческий סעמיטישער; ~и́ческие языки́ סעמיטישע שפּראַכן; **~олóгия** *ж* סעמיטאָלאָגיע װ; **~ский** *см.* семити́ческий

семиугóльн||ик *м* זיבנעק מ ־ן; **~ый** זיבנעקיקער

семичасовóй 1. זיבנשאָיקער; ~ рабóчий день א זיבנשאָיקער אַרבעטסטאָג; 2. *разг.:* ~ пóезд דער זיבן־אַזייגערדיקער צוג

семнадцатилéтний זיבעצניאָריקער, זיבעצניעריקער; *(о возрасте тж.)* פון זיבעצן יאָר *после сущ.*

семнáдцатый זיבעצנטער, זיבעצעטער

семнáдцать זיבעצן

семь זיבן; ◇ ~ раз отмéрь, оди́н отрéжь בעסער צען מאָל מעסטן און איין מאָל אָפּשנײַדן; פריער וועגן און דערנאָך זיך דערוועגן

семьсóт זיבן הונדערט

сéмью: ~ пять זיבן מאָל פינף

семь||я́ *ж* מישפּאָכע װ ־ס, פאַמיליע װ ־ס, געזינד ז; еди́ная брáтская ~я совéтских нарóдов איין ברידערלעכע מישפּאָכע פון די סאָוועטישע פעלקער; ◇ в ~é не без урóда איטלעכע מישפּאָכע האָט זיך איר געסראָכע

семьяни́н *м:* באַל־מישפּאָכע מ (מצ. באַלע־מישפּאָכע); хорóший ~ א (גוטער) פאַמיליען־פאָטער

сéмя *с* 1. = זוימען מ; 2. *физиол.* זערע, ספּערמע װ; ◇ семенá раздóра שטרײַטזוימען מצ., צאַנקזוימען מצ.

сенáт *м* סענאַט מ; **~ор** *м* סענאַטאָר מ ..טאָרן

сéни *мн.* פירהויז ז (מצ. פירהײַזער)

сенни́к *м* היי־מאַטראַץ מ ־ן, שטרוי־מאַטראַץ מ ־ן; *разг.* סיעניק מ ־עס

сенн||óй היי־; ~óй сарáй היישטאַל װ ־ן; ◇ ~áя лихорáдка הייפיבער מ

сéно *с* היי ז

сеновáл *м* הייבוידעם מ (מצ. ־ס, ..ביידעמער)

сенокóс *м* 1. היישניט מ; все на ~е אַלע זײַנען פאַרנומען אפן היישניט; в сáмый ~ начали́сь дожди́ סאַמע אין צײַט פון היישניט האָבן א גאָס געטאָן רעגנס; 2. *(луг)* היי־לאָנקע װ ־ס

сено||коси́лка *ж* היי־שנײַדמאַשין װ ־ען; **~суши́лка** *ж* הייטריקן־אינסטאַליאַציע װ ־ס

сеноубóрка *ж* היישניט מ, היי־אַראָפּנעם מ

сенсациóнный סענסאַציאָנעלער

сенсáци||я *ж* סענסאַציע װ ־ס; производи́ть ~ю אָנמאַכן א סענסאַציע [א רוישעם]

сентéнция *ж* סענטענץ װ ־ן

сентиментали́зм *м иск.* סענטימענטאַליזם מ

сентиментáльн||ость *ж* סענטימענטאַלקײַט װ; ~ый סענטימענטאַלער

сентя́брь *м* סענטיאַבער מ; *см.* áвгуст; ~ский סענטיאַבער־, סענטיאַברישער; ~ские дожди́ סענטיאַבער־רעגנס מצ.; *см.* áвгустовский

сень *ж:* под ~ю дерéвьев אין שאָטן פון ביימער; под ~ю закóна אונטער דער שוץ פונעם געזעץ

сепарáтный סעפּאַראַטער, סעפּאַראַט־; ~ мир א סעפּאַראַטער שאָלעם, סעפּאַראַט־שאָלעם מ

сепарáтор *м* סעפּאַראַטאָר מ ־ס

сéра *ж* 1. *хим.* שוועבל מ; 2. *(ушная)* אויערוואַקס מ

серб *м* סערב מ ־ן

сербскохорвáтский סערביש־כאָרוואַטישער; ~ язы́к די סערביש־כאָרוואַטישע שפּראַך

серви́з *м* סערוויז מ ־ן; столóвый ~ טיש־סערוויז מ ־ן

сервировáть *сов. и несов.* סערווירן; גרייטן צום טיש; *(подать)* דערלאַנגען

сервирóвка *ж* סערווירונג װ

сердéчник[1] *м разг.* 1. *(больной)* א קראַנקער אפן האַרץ, (א מענטש) מיט א שלאַף האַרץ; 2. *(врач)* האַרץ־דאָקטער (מצ. ..דאָקטוירים)

сердéчник[2] *м тех.* יאָדער מ ־ן

сердéчн||ый 1. האַרץ־; ~ая мы́шца האַרצמוסקל מ ־ען; ~ые болéзни האַרצקראַנקהײַטן מצ.; ~ый припáдок האַרץ־אַטאַקע װ; ~ый больнóй א קראַנקער אפן האַרץ, א מענטש מיט א שלאַף האַרץ; ~ая дéятельность האַרץ־אַקטיוויטעט װ; ~ые лекáрства רעפּועס קעגן האַרץ־קראַנקהײַטן; 2. *(добрый, чуткий; искренний)* האַרציקער; ~ый приём א האַרציקער אופנאַם; ~ый привéт א האַרציקער גרוס; ~ый человéк א האַרציקער מענטש, א מענטש מיט א וואַרעם האַרץ; 3. *(любовный)* אינטימער, האַרץ־; ~ые тáйны אינטימע סוידעס [סעקרעטן]

серди́т||ый 1. *(о человеке, о характере)* בייזערדיקער; быть ~ым на *кого-л.* זײַן* אין קאַס [באַרוגעז] אף עמעצן; 2. *(выражающий гнев, раздражение)* רוגעזדיקער, אופגעבראַכטער; ~ым гóлосом מיט א רוגעזדיקער [מיט אן אופגעבראַכטער] שטים; ~ое письмó א צאָרנדיקער בריוו; 3. *разг.:* ~ая вóдка שטאַרקער בראַנפן; ~ый морóз א מוירעדיקער [א ברענענדיקער] פראָסט

серди́ть *несов.* דערצערענען, אַרײַנברענגען* אין קאַס; **~ся** *несов.* בייזערן זיך, זײַן אין קאַס

сердобóльный *разг.* ווייכהאַרציקער, באַרעמהאַרציקער

сéрдц||е *с* האַרץ ז (מצ. הערצער); больнóе ~е א קראַנק [א שלאַף] האַרץ; прижáть рýку к ~у צודריקן די האַנט צום האַרצן; ~е рáдуется דאָס האַרץ פרייט זיך; тяжелó на ~е ס'איז שווער אפן האַרצן; кáменное ~е א האַרץ פון שטיין; Москвá — ~е нáшей Рóдины מאָסקווע איז דאָס האַרץ פון אונדזער היימלאַנד; ◇ от всегó ~а, всем ~ем מיטן גאַנצן האַרצן; от чи́стого ~а, с чи́стым, с откры́тым ~ем מיט אן אָפן האַרץ, אָפנהאַרציק, גאַנץ אופריכטיק; ~е боли́т ס'טוט וויי דאָס האַרץ; *перен. тж.* ס'רײַסט דאָס האַרץ; ~е у негó оборвáлось ס'איז אים אָפּגעפאַלן א שטיק האַרץ, ס'האָט זיך אים אָפּגעריסן

דאָס הארץ; мне э́то не по́ ~у דאָס איז מיר ניט צום הארצן, דאָס געפֿעלט מיר (עפּעס) ניט; он мне (пришёл-ся) по́ ~у ער איז מיר ליב (געוואָרן); в ~а́х אף דער הייסער מינוט, פֿאַר כּעס; с ~ем מיט הארץ; положа́ ру́ку на́ ~е מיט האנט אף הארצן; брать за́ ~е רירן דאָס הארץ, אָנעמען* באם הארצן

сердцебие́ние *с* I הארצקלאַפּעניש

сердцеви́на *ж* 1. *(ствола, корня)* I וווּיכלעב; 2. *(внутренняя часть)* I אינ(ע)ווייניקסטע; *(ореха тж.)* יאָדער n; 3. *(середина)* II מיט; *(центр)* I הארץ, n צענטער; 4. *(суть)* n מיטלפּונקט, n טאָך

сердцее́д *м разг.* = n הארצנפֿרעסער, ווײַבערשער ליבלינג

серебри́стый זילבערדיקער; ◇ ~ то́поль זילבער־טאָפּאָליע II ־ס

серебри́ть *несов.* (אָפּ)זילבערן; *перен.* (באַ)זילבערן; ~ся *несов.* זילבערן זיך

серебро́ 1. I זילבער; *собир.* *(изделия тж.)* זילבער־כּפֿייצים מצ.; 2. *собир.* *(монеты)* I זילבערגעלט, I זילבער

сере́брян||ый 1. זילבער־; *(сделанный из серебра)* זילבערנער; ~ая руда́ I זילבער־ארץ; ~ая ло́жечка א זילבערן לעפֿעלע; 2. *перен.* זילבערדיקער; ~ый и́ней זילבערדיקער פֿרירטוי; ~ый звук א זילבערדיקער קלאַנג; ◇ ~ая сва́дьба די זילבערנע כאַסענע

середи́н||а *ж* II מיט; ~а пути́ די מיט וועג; ~а но́чи די מיט נאכט; ~а ве́ка די מיט (פֿונעם) יאָרהונדערט; в са́мой ~е סאַמע אינמיטן, אין דער סאַמע מיט; бро́сить рабо́ту на ~е וואַרפֿן* די אַרבעט ניט־פֿאַרענדיקטערהייט; держа́ться ~ы האלטן* זיך אָן דעם גאָלדענעם מיטן

середня́к *м* 1. מיטלפּויער n (מצ. ··פּויערים); 2. *перен. разг.* II מיטלמעסיקייט, א מיטלמעסיק מענטשל

серёжка *ж* 1. *см.* серьга́ 1; 2. *бот.* צעפּעלע I ־ך, אוירינגל I ־עך

серена́да *ж* II סערענאַדע ־ס

сере́ть 1. *(становиться серым)* גרוי ווערן*; 2. *(виднеться)* גרויען זיך

сержа́нт *м* n סערזשאַנט ־ן

сери́йн||ый 1. סעריענווײַזער; ~ое произво́дство סעריענווײַזע פּראָדוצירונג; 2. *(изготовленный по стандарту)* סעריע־; ~ый автомоби́ль סעריע־אווטאָמאָביל n ־ן

се́ри||я *ж* 1. סעריע; кни́ги выхо́дят в ~и истори́ческих рома́нов די ביכער ווערן געדרוקט אין דער סעריע היסטאָרישע ראָמאַנען; но́мер и ~я па́спорта, облига́ции דער נומער און די סעריע פֿונעם פּאַספּאָרט, פֿון דער אָבליגאַציע; фильм в двух ~ях א קינאָפֿילם אין צוויי סעריעס; 2. *перен. разг.* א (גאַנצע) ריי; ~я жа́лоб א גאַנצע ריי אָנקלאָגן

се́рна *ж зоол.* II סאַרנע ־ס

серни́ст||ый *хим.* שוועבלדיקער; ~ая кислота́ שוועבלדיק זויערס

се́рн||ый שוועבל־; ~ая кислота́ I שוועבלזויערס; ~ый колчеда́н n שוועבל־קאָלטשעדאַן, n שוועבל־קיזל, n פּיריט

сероводоро́д *м хим.* n שוועבל־וואַסערשטאָף

сероглáзый גרוי־אויגיקער

сероуглеро́д *м хим.* n שוועבל־קוילנשטאָף

серп *м* n סערפּ ־ן; ~ луны́ n לעוואָנע־סערפּ; ◇ ~ и мо́лот סערפּ און האַמער

се́р||ый 1. גרויער; ~ые глаза́ גרויע אויגן; ~ое у́тро א גרויער פֿרימאָרגן; 2. *перен.* *(бесцветный)* גרויער, בלאַסער; ~ое существова́ние א גרויע עקזיסטענץ; ~ая статья́ א גרויער [א בלאַסער] אַרטיקל; 3. *разг.* *(необразованный)* רויער, אומגעהובלטער

серьга́ *ж* 1. אוירינגל I ־עך; 2. *тех.* בינדרונג n ־ען

серьёзн||о *нареч.* ערנסט; ~о относи́ться к *чему-л.* באַציִען* זיך ערנסט צו עפּעס; он ~о бо́лен ער איז שטאַרק קראַנק; ער איז ניט אף קאַטאָוועס קראַנק; вы э́то ~о? איר מיינט עס טאַקע ערנסט [אפּדערעמעסן]?; ~ый 1. ערנסטער; 2. *(важный)* ערנסטער, וויכטיקער; ~ое де́ло אַן ערנסטער [א וויכטיקער] איניען; ~ые недоста́тки ערנסטע [מאַמאָשעסדיקע] דעפֿעקטן [כעסרוינעס]; с ~ым ви́дом מיט אַן ערנסט פּנים

се́ссия *ж* II סעסיע ־ס; ~ Акаде́мии нау́к א סעסיע פֿון דער וויסנשאַפֿט־אַקאַדעמיע; экзаменацио́нная ~ עקזאַמענער־סעסיע II ־ס, עקזאַמענעס מצ.

сестра́ *ж* = II שוועסטער; ◇ медици́нская ~ קראַנקן־שוועסטער II =

сесть *сов.* 1. זעצן זיך; ~ на дива́н (אוועק)זעצן זיך אפֿן דיוואַן; ~ за стол זעצן זיך צום טיש; ~ на ло́шадь אַרופֿזעצן זיך אפֿן פֿערד; ~ бо́ком אוועקזעצן זיך מיט א זײַטל; ~ верхо́м זעצן זיך רײַטנדיק; ~ в посте́ли אופֿזעצן זיך אפֿן געלעגער; 2. *(в вагон, на пароход и т. п.)* אַרײַנזעצן זיך, אַרײַנשטײַגן*; 3. (за *вин.*, + *инф.*; *приступить к какому-л. делу*) (אוועק)זעצן זיך; ~ за чте́ние אוועקזעצן זיך לייענען; ~ за рабо́ту (אוועק)זעצן זיך צו דער אַרבעט, זעצן זיך אַרבעטן; ~ за руль אוועקזעצן זיך פֿאָרן [צום] רודער; 4. *(подвергнуться заключению)* אײַנגעזעצט ווערן*; ~ под аре́ст אַרעסטירט ווערן*; он сел в тюрьму́ מע האָט אים אײַנגעזעצט אין טורמע [אין טפֿיסע]; 5. *(следовать какому-л. режиму)* (אף) איבערגיין*; ~ на дие́ту איבערגיין* אף א דיעטע; 6. *(о птице, насекомом)* (אַראָפּ)זעצן זיך; *(о самолёте и т. п.)* לאַנדן; *(о парашютисте)* אַראָפּלאָזן* זיך; 7. *(о солнце)* זעצן זיך, פֿאַרגיין*; 8. *(выпасть в осадок)* אָפּזעצן זיך; 9. *(о строении, грунте и т. п.)* זעצן זיך; 10. *(уменьшиться в размерах)* אײַנלויפֿן*, קריכן* זעצן זיך; ◇ ~ на́ голову *кому-л.* עמעצן אפֿן קאָפּ; ~ на мель אַרופֿגיין* אף א זאַמדבאַנק; *перен.* בלײַבן* אָן א בלײַבן*, זיצן אף דער פֿליישיקער באַנק; זעצן זיך אף די אייער גראָשן בא דער נעשאָמע; ~ на я́йца זעצן זיך אף די אייער

се́тка *ж* 1. נעץ II ־ן, נעצל I ־עך; *(баскетбольная)* קויש n ־ן; волейбо́льная ~ II וואָלייבאָל־נעץ; ~ крова́ти דראָט־מאַטראַץ n ־ן; 2. *(для защиты от насекомых)* שוצנעץ II ־ן; 3. *(сумка)* נעצקוישל I ־עך; *(для волос)* (האָר־)גאַזע II ־ס; 4.: тари́фная ~ II טאַריף־נעץ

се́товать *несов.* (на *вин.*) (אף) באַקלאָגן זיך, האָבן* טאַרוּמעס (קעגן); ~ на судьбу́ באַוויינען [באַקלאָגן] דאָס (ביטערע) מאַזל

се́ттер *м* *(порода собак)* סעטער n ־ס

сетча́тка *ж анат.* I נעץ־הײַטל

сеть *ж* II נעץ ־ן; расста́вить се́ти אויסשפּרייטן די נעצן; ~ желе́зных доро́г II אײַזנבאַן־נעץ; торго́вая ~ II האַנדלסנעץ; ~ высо́кого напряже́ния *эл.* א נעץ מיט הויכער שפּאַנונג

сече́ние *с* n שניט; попере́чное ~ n קווערשניט; ◇ ке́сарево ~ *мед.* n קייסער־שניט

се́чка *ж* 1. (*нож*) האקמעסער מ, ז ־ס; 2. (*нарубленная солома*) סיטשקע וו, סיעטשקע וו

сечь *несов.* 1. (*рубить, резать*) האקן, שנײַדן*; 2. (*розгами и т. п.*) שמײַסן*; **~ся** *несов.* (*о ткани*) האקן זיך; (*о волосах*) ברעכן* זיך

се́ялка *ж* זייעלקע וו ־ס, זיימאשין וו ־ען

се́янец *м с.-х.* זוימלינג מ ־ען

се́ятель *м* זייער מ =

се́ять *несов.* זייען; ~ раздо́р זייען קריגערײַ, העצן

сжа́литься *сов.* (над *тв.*) דערבארעמען זיך (אף), קריגן* ראכמאָנעס (אף)

сжа́тие *с* צונויפדריקונג וו

сжа́т||о *нареч.* קורץ°, געפרעסט; **~ый** 1.: ~ый кула́к א צונויפגעדריקטע פויסט; ~ые зу́бы פארדריקטע ציין; 2. *тех.* (צונויפ)געפרעסטער; ~ый во́здух געפרעסטע לופט; 3. (*краткий*) קורצער°, קורצגעפאסטער; в ~ые сро́ки אין קורצע° טערמינען; ~ый курс א קורצגעפאסטער קורס

сжать[1] *сов.* (*несов.* сжима́ть) 1. צונויפדריקן, צונויפפרעסן; (*уменьшить объём*) פארקוועטשן; ~ пружи́ну צונויפדריקן [פארקוועטשן] די פרושינע; льды сжа́ли кора́бль דאָס אײַז האָט פארקוועטשט די שיף; ~ *чью-л.* ру́ку פעסט דריקן עמעצנס האנט; ~ *кого-л.* в объя́тиях (פאר)דריקן עמעצן אין די אָרעמס, האלדזן עמעצן; 2.: ~ кулаки́ צונויפדריקן די פויסטן; ~ гу́бы צונויפשליסן* די ליפן; 3. (*об ощущении боли*) צונויפדריקן; (*горло тж.*) פארשטיקן; ~ се́рдце פארפרעסן דאָס הארץ; *перен.* פארקלעמען דאָס הארץ

сжать[2] *сов.* (*несов.* жать[2]) אראָפשנײַדן*, אראָפנעמען*; ~ пшени́цу אראָפשנײַדן* [אראָפנעמען*] דעם ווייץ

сжа́ться *сов.* 1. צונויפגעדריקט ווערן*; (*уменьшиться в объёме*) צונויפגעפרעסט ווערן*; гу́бы сжа́лись די ליפן האָבן זיך צונויפגעשלאָסן; 2. (*съёжиться*) אײַנשרומפן זיך, אײַנקאָרטשען זיך; ~ от стра́ха אײַנשרומפן זיך פאר שרעק; 3. (*об ощущении боли*) צונויפגעדריקט ווערן; (*о горле тж.*) פארשטיקט ווערן*; у меня́ се́рдце сжа́лось от жа́лости ס׳האָט מיר פארקלעמט דאָס הארץ פאר ראכמאָנעס

сжечь *сов.* 1. פארברענען; 2. (*повредить растения*) פארסארפען; ◇ ~ свои́ корабли́ ≅ פארברענען הינטער זיך די בריקן

сжива́ть(ся) *несов. см.* сжи́ть(ся)

сжига́ть *несов. см.* сжечь

сжима́ть *несов. см.* сжать[1]; **~ся** *несов.* сжа́ться

сжить *сов.*: ~ со́ света פארטרײַבן* אין דר׳ערד ארײַן, דערגיין* די יאָר(ן); **~ся** *сов. разг.* (*с кем-л.*) צונויפלעבן זיך (מיט); 2.: ~ся с мы́слью אײַנלעבן זיך מיטן געדאנק, צוגעוווינען זיך צו דעם געדאנק

сза́ди 1. *нареч.* (*где*) (פון) הינטן; (*откуда*) פון הינטן; напада́ть ~ אָנפאלן* פון הינטן(־ארום); 2. *предлог с род. п.* הינטער

сзыва́ть *несов. см.* созва́ть

си *с нескл. муз.* סי מ

сиби́р||ский סיבירער *неизм.*; **~я́к** *м* סיביריאק מ ־עס, א סיבירער אײַנוווינער; **~я́чка** *ж* סיביריאטשקע וו ־ס, א סיבירער אײַנוווינערן

си́вый גרויער; סיווע(ר) *тж. неизм.*

сиг *м* שנעפל מ ־ען; סיג מ ־ן *разг.*

сига́ра *ж* ציגאר מ ־ן, סיגאר וו ־ן; ציגער מ ־ן *разг.*

сигаре́та *ж* ציגארעט וו ־ן, סיגארעט וו ־ן

сигна́л *м* 1. סיגנאל מ ־ן; ~ бе́дствия נויט־סיגנאל מ ־ן; ~ возду́шной трево́ги דער סיגנאל פון לופט־אליארם; дать ~ געבן* א סיגנאל, סיגנאליזירן; 2. *перен.* (*предупреждение*) וואָרנסיגנאל מ ־ן, וואָרענונג וו ־ען

сигнализ||а́ция *ж* 1. (*действие*) סיגנאליזירונג וו; 2. (*система сигналов; приспособление*) סיגנאליזאציע וו, סיגנאליזיר־סיסטעם וו; **~и́ровать** *сов. и несов. прям. и перен.* סיגנאליזירן

сигна́лить *несов.* געבן* סיגנאלן

сигна́льн||ый סיגנאל־; ~ый флажо́к סיגנאל־פענדל ז ־עך; ~ая ракéта סיגנאל־ראקעטע וו ־ס; ◇ ~ый экземпля́р *полигр.* סיגנאל־עקזעמפליאר מ ־ן

сигна́льщик *м* סיגנאליסט מ ־ן

сиде́лка *ж* ווארטערן וו ־ס; זיצערן וו ־ס *разг.*

сиде́нье *с* זיץ מ ־ן; мя́гкое ~ א ווייכער זיץ

сиде́ть *несов.* 1. זיצן*; ~ за столо́м זיצן* באם טיש; пти́ца сиди́т на ве́тке א פויגל זיצט אפן צווײַג; ~ за обе́дом זיצן* און עסן* מיטיק; 2. (за *тв.*, над *тв.*) זיצן* (איבער); ~ над чертежа́ми זיצן* איבער די צייכענונגען, זיצן* און צייכענען; ~ за уро́ками זיצן* איבער די לימודים; 3. (*быть, находиться*) זיצן*, זײַן*; ~ в гостя́х זײַן* צוגאסט, גאסטירן; ~ до́ма זיצן* אינדערהיים; ~ в тюрьме́ זיצן* אין טורמע [אין טפיסע]; ~ под аре́стом זײַן* ארעסטירט; ~ на дие́те זײַן* אף דיעטע; 4. (*ограничиться*) אָפקומען* (מיט); ~ на одно́й карто́шке אָפקומען* מיט הוילע קארטאָפליעס; 5.: ~ без де́ла זײַן* [זיצן*] אָן ארבעט, ארומגיין* ליידיק; ~ без де́нег זיצן* [זײַן*] אָן א גראָשן; 6. (*держаться*) זיצן*, שטעקן, האלטן* זיך; гвоздь сиди́т кре́пко дер טשוואָק שטעקט פעסט; 7. (*об одежде*) ליגן*; пла́тье сиди́т хорошо́ דאָס קלייד ליגט גוט°; ~ мешко́м הענגען* ווי א זאק; 8. (*иметь осадку — о судне*) גיין*, האלטן* זיך (אין וואסער); кора́бль сиди́т глубоко́ די שיף גייט [האלט זיך אין וואסער] טיף; ◇ ~ на мели́ זײַן* אין דער קלעם, בלײַבן* אָן א גראָשן בא דער נעשאָמע; ~ сложа́ ру́ки זיצן* מיט פארלייגטע הענט; ~ на я́йцах זיצן* אף די אייער; (*о курице тж.*) בריען הינדעלעך

сиде́ться *несов. безл. разг.*: ему́ не сиди́тся на ме́сте ער קאָן ניט אײַנזיצן אף קיין אָרט

сидр *м* סידער מ, עפלווײַן מ

сидя́ч||ий: в ~ем положе́нии זיצנדיק, זיצנדיקערהייט; ~ая рабо́та זיץ־ארבעט וו, א זיציקע ארבעט; вести́ ~ий о́браз жи́зни פירן א זיציקן ארט לעבן

си́зый טויבנבלויער, גרוי־בלויער

си́л||а *ж* 1. קראפט וו (מצ. קרעפטן); קויעך מ (מצ. קויכעס); ~а уда́ра די קראפט פונעם קלאפ; облада́ть огро́мной ~ой פארמאָגן א גוואלדיקע קראפט; теря́ть ~ы אָנווערן* [פארלירן*] די קויכעס; напря́чь все ~ы אָנשטרענגען אלע קויכעס; изо всех сил מיט אלע קויכעס; 2. (*физическое воздействие, насилие*) קראפט וו, געוואלט וו; примени́ть ~у אָנווענדן קראפט [געוואלט]; поли́тика с пози́ции ~ы קויעך־פאָליטיק וו, שטארקײַט־פאָליטיק וו; 3. (*способность к деятельности*) קראפט וו (מצ. קרעפטן); (*возможности*) פאָטענץ וו ־ן; ~а во́ли ווילנסקראפט וו, קראפט פונעם ווילן; душе́вные ~ы

די גײַסטיקע קרעפטן [פּאָטענצן]; 4. *физ.* (*энергия*) קראַפט ||; подъёмная ~а הײבקראַפט ||; ~а тя́жести שווער-קראַפט ||, גראַוויטאַציע-קראַפט ||; ~а зву́ка די קראַפט פון קלאַנג; 5. (*правомочность, действенность*) גילטיקײַט ||, קראַפט ||; име́ть ~у зако́на די [האָבן*] פאַרמאָגן קראַפט פון א געזעץ, גילטן* ווי א געזעץ; утра́тить ~у אויפהערן גילטן, אָנווערן* די קראַפט; оста́вить в ~е לאָזן* אין קראַפט; 6. (*авторитет*) מאַכט ||; (*способность воздействовать*) קראַפט ||, קויעך מ; ~а колле́кти́ва די מאַכט פון א קאָלעקטיוו; ~а сло́ва די קראַפט פונעם וואָרט; ~а любви́ דער קויעך [די קראַפט] פון ליבע; ~а доказа́тельств די קראַפט פון די דער-ווײַזן; 7. (*значительность, глубина*) קראַפט, מעכטיקײַט ||; ~а гне́ва די קראַפט פון כּעס; ~а тоски́ די טיפ-(קײַט) פונעם אומעט; 8. *мн.* קרעפטן מצ., קויכעס מצ.; ~ы приро́ды נאַטור-קרעפטן מצ., נאַטור-קויכעס מצ.; дви́жущие ~ы טרײַבקרעפטן מצ.; производи́тельные ~ы פּראָדוציר-קרעפטן מצ.; соотноше́ние ~ קויכעס-פאַר-העלטעניש I; 9. (*войска*) קרעפטן מצ.; вооружённые ~ы די באַוואָפנטע קרעפטן; 10. (*источник могущества*) קראַפט ||; зна́ние — ~а וויסן איז קראַפט; ◇ в ~у *чего-л.* מאַכמעס עפּעס; от ~ы מאַקסימום, גרעסטנס; в ме́ру ~, по ме́ре ~ (ווי) ווײַט מעגלעך (איז); э́то мне под ~у, э́то в мои́х ~ах דאָס איז פאַר מײַנע קויכעס; всё, что в мои́х ~ах וואָס ס'איז נאָר פאַר מײַנע קויכעס, דאָס נאָר איך בין בעקויעך צו טאָן; э́то мне не под ~у איז ני(ש)ט פאַר מײַנע קויכעס; быть в ~ах сде́лать *что-л.* זײַן* בעקויעך [בעיכאָלעס] עפּעס טאָן; я не в ~ах отказа́ться от э́того ס'קלעקט מיר קיין מוט ניט אָפּצו-זאָגן זיך דערפון; есть че́рез ~у נייטן זיך עסן; всеми ~ами מיט אַלע קויכעס; про́бовать ~ы в *чём-л.* פּרוּוון [פּראָבירן] די קויכעס אין עפּעס; э́то вы́ше мои́х ~ דאָס איז איבער מײַנע קויכעס; что есть ~ы, что бы́ло ~ מיטן גאַנצן קויעך

сила́ч *м* גוואַר מ ־ן

силика́ты *мн.* סיליקאַטן מצ.

си́ли||ться *несов.* (+ *инф.*) *разг.* אָנשטרענגען זיך, באַ-מיִען זיך; больно́й ~лся встать דער קראַנקער האָט זיך אָנגעשטרענגט אויפצושטיין; она́ ~лась улыбну́ться, но глаза́ её бы́ли полны́ слёз זי האָט זיך געסטאַרעט [באַ-מיט] צו שמייכלען, אָבער אירע אויגן זײַנען געווען פול מיט טרערן

силлаби́ческий *лит.* סילאַבישער

силлоги́зм *м* סילאָגיזם מ ־ען

силов||о́й קראַפט-; ~а́я ста́нция *эл.* קראַפט-סטאַנציע ||; ~о́е по́ле *физ.* קראַפטפעלד I; ~о́й приём *спорт.* קראַפטמיטל I ־ען

си́лой *нареч.* מיט געוואַלט, מיט גוואַלד

сило́к *м* סיליצע || ־ס

силоме́р *м* דינאַמאָמעטער מ ־ס, קראַפטמעסטער מ ־ס

си́лос *м* (*корм*) סילאָס מ; ~ный סילאָס-; ~ная ба́шня סילאָס-טורעם מ ־ס

силосова́ть *сов. и несов.* סילאָסירן

силуэ́т *м* סילועט מ ־ן

си́льно *нареч.* שטאַרק; ~ уда́рить שטאַרק א קלאַפּ געבן*; שטאַרקן קלאַפּ [זעץ], [א זעץ] טאָן*; ~ испуга́ться שטאַרק איבערשרעקן* זיך

сильноде́йствующ||ий שטאַרקווירקעוודיקער, שטאַרקער; ~ее сре́дство א שטאַרקווירקעוודיק [א שטאַרק] מיטל; *перен.* א שטאַרק ווירקזאַם מיטל

си́льн||ый 1. שטאַרקער; (*о частях тела тж.*) קרעפ-טיקער; (*о человеке, животном*) קרעפטיקער; ~ый уда́р א שטאַרקער קלאַפּ; ~ый моро́з א שטאַרקער פראָסט; ~ый дождь א שטאַרקער רעגן; ~ая а́рмия א שטאַרקע אַרמיי; ~ая боль א שטאַרקער ווייטיק; ~ые ру́ки שטאַר-קע [קרעפטיקע] הענט; ~ые па́рни קרעפטיקע באָכערים; 2. (*стойкий, волевой*) שטאַרקער, פעסטער; ~ый хара́ктер א פעסטער [א שטאַרקער] כאַראַקטער; ~ая ли́чность א שטאַרקע פערזענלעכקײַט; ~ая во́ля א שטאַרקער [א פעסטער] ווילן; 3. (*могущественный*) שטאַרקער, מעכטי-קער; ~ое госуда́рство א שטאַרקע [א מעכטיקע] מעלו-כע; ~ое жела́ние א שטאַרקער [א מעכטיקער] באַגער; 4. (*мощный; сильнодействующий*) שטאַרקער, מעכטיקער; ~ый мото́р א שטאַרקער [א מעכטיקער] מאָטאָר; ~ый яд א שטאַרקער סאַם; 5. (*знающий, умелый*) שטאַרקער; קונציקער; ~ый учени́к א שטאַרקער שילער; ~ый плове́ц א קונציקער שווימער; ◇ ~ые выраже́ния שאַרפע אויסדרוקן; э́то его́ ~ая сторона́ דאָס איז די שטאַרקס-טע מײַלע זײַנע

симбио́з *м биол.* סימביאָז מ

си́мвол *м* סימוואָל מ ־ן, סימבאָל מ ־ן

символизи́ровать *сов. и несов.* סימוואָליזירן, סימבאָלי-זירן

символи́зм *м иск.* סימוואָליזם מ, סימבאָליזם מ

символи́ст *м* סימוואָליסט מ ־ן, סימבאָליסט מ ־ן, סים-וואָליקער מ =, סימבאָליקער מ =

символи́ческий, символи́чный סימוואָלישער, סימבאָלי-שער

симметри́ческий סימעטרישער

симметри́я *ж* סימעטריע ||

симпатизи́р||овать *несов.* (*дат.*) סימפּאַטיזירן; я ему́ не о́чень ~ую איך סימפּאַטיזיר אים ניט באַזונדער, ער איז מיר ניט באַזונדער סימפּאַטיש

симпати́ческ||ий סימפּאַטעטישער; ~ая не́рвная систе́ма די סימפּאַטעטישע נערוון-סיסטעם; ◇ ~ие черни́ла סימפּאַטעטישער טינט

симпати́чный סימפּאַטישער; (*миловидный тж.*) כיינעוו-דיקער

симпа́тия *ж* 1. סימפּאַטיע ||; 2. *разг.* (*предмет симпатии; о женщине*) קאָכאַנקע ||, סימפּאַטיע ||; (*о мужчине*) קאָכאַנעק מ

симпо́зиум *м* סימפּאָזיום מ ־ס

симпто́м *м мед.* סימפּטאָם מ ־ען, (אַן אויסערלעכער) סימן מ (מצ. סימאָנים); *перен. тж.* אָנזאָג, וואָרצייכן מ (אָף); ~ы боле́зни די סימפּטאָמען פון דער קרענק; ~ы опа́сности א סימפּטאָם פון [א וואָרצייכן פון, אַן אָנזאָג אָף] א סאַקאָנע; ~ати́чный סימפּטאָמאַטישער

симули́р||овать *сов. и несов.* סימולירן; он ~ует боле́знь ער מאַכט זיך, אַז ער איז קראַנק; ער סימולירט קראַנקשאַפט

симуля́нт *м* סימוליאַנט מ ־ן

симуля́ция *ж* סימוליאַציע ||, סימולירונג ||

симфони́ческий סימפאָנישער; ~ конце́рт א סימפאָני-שער קאָנצערט; ◇ ~ орке́стр א סימפאָנישער אָרקעסטער

симфо́ния *ж* סימפאָניע || ־ס

синаго́га *ж* סינאַגאָגע ‖ ס־, שול ‖ ־ן; хора́льная ~ כאָרשול ‖ ־ן

синагога́льный סינאַגאָגאַלער, שול־

синдикали́зм *м* סינדיקאַליזם ם

синдика́т *м* סינדיקאַט ם ־ן

синева́ *ж* 1. (*синий цвет*) בלאָקייט ‖; 2. (*синее пространство*) בלוי ‖; ~ не́ба הימלבלוי ‖; ◇ ~ под глаза́ми א בלאָקייט אונטער די אויגן

синегла́зый בלוי־אויגיקער

синедрио́н *м* 1. *ист.* סאַנהעדרין ם; 2. *перен.* (*судилище*) בעז(ד)ן ם, סינעדריאָן ם

сине́кдоха *ж лит.* סינעקדאָכע ‖

синера́ма *ж кино* סינעראַמע ‖ ־ס

сине́ть *несов.* 1. (*становиться синим*) בלאָ *ווערן; 2. (*видне́ться*) בלאָען זיך

си́н‖ий בלאָוער; (*об оттенке кожи*) בלאָולעכער; ~ие глаза́ בלויע אויגן; ◇ ~ий чуло́к א בלאָווער זאָק, א בי'כערניצע

сини́льн‖ый: ~ая кислота́ *хим.* בלאָוזויערס ז

сини́ть *несов.* (*бельё*) (אָנ)בלאָוון

сини́ца *ж* בלויערל ז ־עך

сино́д *м* סינאָד ם

сино́ним *м лингв.* סינאָנים ם ־ען; ~и́ческий, ~и́чный סינאָני'מישער; ~и́я *ж* סינאָני'מיע ‖

сино́пт‖ик *м* = סינאָפּטיקער ם; ~ика *ж* סינאָפּטיק ‖; ~и́ческий סינאָפּטישער; ~и́ческие усло́вия די סינאָפּטישע [די מעטעאָראָלאָגישע] · באַדינגונגען, וועטער־באַדינגונגען .מצ; ◇ ~и́ческая ка́рта די סינאָפּטישע מאַפּע

си́нтаксис *м* סינטאַקס ם

синтакси́ческий סינטאַקסישער

си́нтез *м* סינטעז ם; (*обобщение тж.*) פאַרסאַכאַקלונג ‖

синтети́ческ‖ий סינטעטישער; ~ий каучу́к סינטעטישער קאַוטשוק; ~ое волокно́ *собир.* סינטעטישע פעדעם; ~ие языки́ *лингв.* סינטעטישע שפּראַכן

си́нус *м мат.* סינוס ם ־ן

синхрониза́ция *тех.* סינכראָניזירונג ‖

синхронизи́ровать *сов. и несов. тех.* סינכראָניזירן

синхрони́ст *м* = סינכראָניסט, סינכראָן־איבערזעצער ם ־ן

синхрони́ческ‖ий סינכראָנישער; ~ий ме́тод סינכראָנישער מעטאָד; ~ие табли́цы סינכראָנישע טאַבעלעס

синхро́нный סינכראָנישער; (*одновре́менный тж.*) גלייכציטיקער; ~ перево́д א סינכראָנישע איבערזעצונג

синхротро́н *м физ.* סינכראָטראָן ם

синхрофазотро́н *м физ.* סינכראָפאַזאָטראָן ם

синь *ж* בלוי ‖

си́нька *ж* 1. (*краска*) בלאָווס ז; סינקע ‖ *разг.*; 2. (*чертёж*) בלויקאָפּיע ‖ ־ס

синя́к *м* סיניעק ם, א בלאָווער פלעק, סיניאַק ם ־עס; ~и́ *разг.*; ◇ ~и́ под глаза́ми א בלאָקייט אונטער די אויגן ־עס

сиони́‖зм *м* ציוניזם ם; ~ст *м* ציוניסט ם ־ן; ~стский ציוני'סטישער

сипе́ть *несов.* סיפּען, הייזעריק *רעדן

си́плый הייזעריק(לעכ)ער

сире́на *ж* סירענע ‖ ־ס

сире́нев‖ый 1. בעז; ~ый куст בעז־קוסט ם ־ן; 2. (*о цвете*) בעזקאָלירי'קער; пла́тье ~ого цве́та א קלייד פון בעז־קאָליר, א בעזקאָליריק קלייד

сире́нь *ж* בעז ם; פלידער ם *книжн.*

сири́‖ец *м* = סיריער ם; ~йка *ж* א סירישע פרוי; ~йский סירישער

сиро́п *м* סיראָפּ ם; סערעפּ ם *разг.*

сирота́ 1. *м* יאָסעם ם (מצ. יעסוימים); 2. *ж* יעסוימע ‖ ־ס

сиротли́вый פאַריאָסעמטער

сиро́т‖ский יעסוימישער, יעסוימים־; ~ская до́ля דער יעסוימישער גורל; ~ский прию́т *уст.* יעסוימים־הויז ז (מצ. ־הײַזער), הויז פאַר יעסוימים; ~ство *с* יעסוימע־שאַפט ‖

систе́м‖а *ж* סיסטעם ‖ ־ען; автомати́ческая ~а управле́ния אויטאָמאַטישע אָנפיר־סיסטעם; избира́тельная ~а וואַל־סיסטעם ‖; не́рвная ~а נערוון־סיסטעם ‖; со́лнечная ~a זון־סיסטעם ‖; социалисти́ческая ~а хозя́йства די סאָציאַליסטישע ווירטשאַפט־סיסטעם; привести́ *что-л.* в ~у אײַנפירן אין עפּעס אין א סיסטעם, ברענגען* עפּעס אין א סיסטעם

систематизи́ровать *сов. и несов.* סיסטעמאַטיזירן

система́тика *ж* סיסטעמאַטיק ‖

системати́ческий סיסטעמאַטישער

си́тец *м* ציץ ם

си́то *с* זיפּ ‖ ־ן; просе́ивать сквозь ~ דורכזיפּן

ситуа́ция *ж* סיטואַציע ‖ ־ס

си́тцев‖ый ציצענער; ~ое пла́тье א ציצן קלייד

си́филис *м* סיפיליס ם; פראַנצן .מצ

сифо́н *м* סיפאָן ם ־ען

сия́ *см.* сей

сия́ни‖е *с* 1. שײַן ‖, ליכט ז; (*ореол*) ליכטקרוין ‖; (*счастливое выражение глаз, лица*) שײַנען ז, לויכטן ז, שטראַלן ז; лу́нное ~е לעוואָנע־שײַן ‖, לעוואָנע־ליכט ז; 2. (*величие*) גלאַנץ ם; в ~и сла́вы אין גלאַנץ פון רום; ◇ се́верное ~е פּאָליאַר־שײַן ‖

сия́‖ть *несов.* 1. שײַנען, *לויכטן; со́лнце ~ет די זון שײַנט; 2. *перен.* שטראַלן, שײַנען; он сия́л от ра́дости ער האָט געשטראַלט [געשײַנט] פאַר פרייד

сказ *м* דערציילן ם ־ן (פאָלקס־); ◇ вот тебе́ и весь ~ דאָס איז מײַן לעצט וואָרט, און דאָס איז אינגאַנצן

сказа́ние *с* לעגענדע ‖ ־ס, מעסירע ‖ ־ס, מײַסע ‖ ־ס

сказа́‖ть *сов.* זאָגן; что он ~л? וואָס האָט ער געזאָגט?; скажи́те ему́, что... זאָגט אים, אַז...; ◇ ска́жем *вводн. сл.* לאָמיר זאָגן, אשטייגער; скажи́те! הערט א מײַסע!; легко́ ~ть ס'איז גרינג אויסצורעדן; тру́дно ~ть ס'איז שווער צו זאָגן; что он хо́чет э́тим ~ть? וואָס מיינט ער דערמי'ט?, וואָס וויל ער דאָ האָבן?; скажи́те, пожа́луйста! ווי געפעלט עס אײַך?; не́чего ~ть! וואָס איז דאָ ווי געזאָגט, אַזוי געטאָן; сказано — сде́лано שײַעך צו רעדן; так ~ть ווי זאָגט מען, אַזוי צו זאָגן; ничего́ не ска́жешь וואָס עמעס איז עמעס; שײַעך צו זאָגן

сказа́‖ться *сов.* 1. (в *предл.*; *обнаружиться*) אַנטפּלעקן זיך, ארויסווײַזן* זיך, לאָזן* זיך פילן; в э́том посту́пке ~лось всё его́ благоро́дство אין אָט דער האַנדלונג האָט זיך אַנטפּלעקט [ארויסגעוויזן, געלאָזט פילן] זײַן גאַנצע נאָבלקייט; 2. (*повлиять*) לאָזן* זיך פילן; (на *предл.*) (אָף) ווירקן; ~ться на *чьём-л.* здоро́вье ווירקן אויף עמעצנס געזונט; он с трудо́м дви́гался: ~лась уста́лость ער האָט קוים געריי'רט מיט אן אײַזער — ס'האָט זיך געלאָזט פילן זײַן פאַרמאַטערטקייט; 3. *разг.*: он ~лся

больны́м ער, ער האָט געזאָגט, אַז ער איז שלאַף [קראַנק] האָט זיך געמאַכט שלאַף [קראַנק]

сказа́тель *м* מ = פֿאָלקס־דערציילער; ~**ница** *ж* פֿאָלקס־דערציילערן װ ־ס

ска́зк||а *ж* מעשׂהלע ז ־ך, מעשׂה װ ־ס; (э́то) ~и! ס'איז באָבע־מעשׂיות!; как в ~е פֿאַנטאַסטיש, ווי אין אַ מעשׂהלע

ска́зочн||ый 1. מעשׂה־; ~ые о́бразы מעשׂה־געשטאַלטן מצ.; 2. (*волшебный*) פֿאַנטאַסטישער, לעגענדאַר(יש)ער; ~ая страна́ אַ לעגענדאַר(יש) [פֿאַנטאַסטיש] לאַנד

сказу́емое *с грам.* פּרעדיקאַט מ ־ן

ска́зыва||ться *несов.* 1. *см.* сказа́ться; 2.: ско́ро ска́зка ~ется, да не ско́ро де́ло де́лается ניט אַזוי גיך טוט זיך, ווי ס'רעדט זיך

скака́лка *ж* שפּרינגלקע װ ־ס

скака́ть *несов.* 1. שפּרינגען*; (*ударяясь, отлетать*) אונטערשפּרינגען*; 2. (*на коне*) רײַטן*, גאַלאָפּירן; ~ во весь дух פֿליִען* [גאַלאָפּירן] דעם אָטעם ניט איבערצוכאַפּן

скаков||о́й: ~а́я ло́шадь גאַלאָפּיר־פֿערד ז; ~ы́е соревнова́ния רײַט־פֿאַרמעסטן מצ.

скаку́н *м* גאַלאָפּיר־פֿערד ז =

скала́ *ж* פֿעלדז מ ־ן

скали́ст||ый פֿעלדזיקער; ~ый бе́рег אַ פֿעלדזיקער ברעג

ска́лить *несов.*: ~ зу́бы *прям. и перен.* (אויס)שטשירען די ציין

ска́лка *ж* 1. (*для теста*) קאַטשלקע װ ־ס; 2. (*для белья*) רובליק מ ־עס

ска́лывать *несов. см.* сколо́ть

скаме́йка *ж* באַנק װ (מצ. בענק)

скамь||я́ *ж* באַנק װ (מצ. בענק); ◇ ~я подсуди́мых באַשולדיקונגס־באַנק װ; со шко́льной ~и́ פֿון דער שול־באַנק

сканда́л *м* 1. סקאַנדאַל מ ־ן; 2. (*ссора*) געקריגערײַ ז, געראַנגלערײַ ז

скандали́ст *м* סקאַנדאַליסט מ ־ן, שטרײַטמאַכער מ =

сканда́лить *несов.* מאַכן סקאַנדאַלן, סקאַנדאַליעווען, בוזיאַנעווען

сканда́льн||ый 1. סקאַנדאַליעזער; מיִעסער, שענדלעכער; ~ая исто́рия אַ סקאַנדאַליעזע [אַ מיִעסע, אַ שענדלעכע] געשיכטע; 2. *разг.*: ~ый челове́к סטיגאַטער מ, סקאַנדאַליסט מ ־ן, ־ס

скандина́в *м* סקאַנדינאַווער מ =; ~**ка** *ж* סקאַנדינאַווערן װ ־ס; ~**ский** סקאַנדינאַווישער; ~ские стра́ны די סקאַנדינאַווישע לענדער; ~ские языки́ די סקאַנדינאַווישע שפּראַכן

сканди́ровать *несов.* סקאַנדירן

ска́пливать(ся) *несов. см.* скопи́ть(ся)

скарб *м разг.* האָב־און־גוטס ז, שטובזאַכן מצ.; жа́лкий ~ דאָס ביסל אָרעמקײַט

ска́редный *разг.* קאַמצאָנישער

скарлати́на *ж* סקאַרלאַטין װ; שאַרלעך מצ. *разг.*

ска́рмливать *несов. см.* скорми́ть

скат[1] *м* (*спуск*) באַרג־אַראָפּ מ, שיפּוע מ (מצ. שיפּועים); ~ кры́ши דאַך־אָפּהאַנג מ ־ען

ската́ть *сов.* 1. (*свернуть в трубку*) צונויפֿוויקלען, צונויפֿראָלן; 2. (*катая, придать округлую форму*) צונויפֿקײַקלען, אויסקײַקלען; ~ снежо́к אַ שניי־באַל; ~ хле́бный ша́рик אויסקנעטן* אַ ברויט־קײַקעלע

ска́терт||ь *ж* טישטעך מ ־ער; ◇ ~ью доро́га! אַ גוט גייט אײַך געזונטערהייט, גיי דיר געזונטערהייט! *ирон.*; שליטן!

скати́ть *сов.* (*вниз*) אַראָפּקײַקלען, אַראָפּקאַטשען; ~**ся** *сов.* 1. (*вниз*) אַראָפּקאַטשען זיך, אַראָפּקאָליען זיך; (*на велосипеде*) אַראָפּרודערן; (*на машине*) אַראָפּרעדערן; 2. *перен.* אַראָפּקײַקלען זיך

ска́тывать[1] *несов. см.* ската́ть

ска́тывать[2] *несов. см.* скати́ть

ска́тываться *несов. см.* скати́ться

скафа́ндр *м* סקאַפֿאַנדער מ ־ס

ска́чка *ж* 1. יאָגעניש ז; (*верхом тж.*) גאַלאָפּירונג װ, גאַלאָפּ מ; 2. *мн.* (*состязания*) רײַט־פֿאַרמעסטן מצ.

скачо́к *м* שפּרונג מ ־ען; ка́чественный ~ *филос.* אַן איכעסדיקער [אַ קוואַליטאַטיווער] שפּרונג; ~ температу́ры אַ שאַרפֿע ענדערונג פֿון דער טעמפּעראַטור

ска́шивать[1] *несов. см.* скоси́ть[1]

ска́шивать[2] *несов. см.* скоси́ть[2]

скважина *ж* 1. (*щель*) שפּאַלט מ ־ן, שפּאַרונע װ ־ס; замо́чная ~ שליסל־לאָך װ (מצ. ־לעכער); 2.: нефтяна́я ~ נאַפֿט־בוירלאָך װ (מצ. ־לעכער)

сквер *м* סקווער מ ־ן

сквернослови́ть *несов.* רעדן* ניבול־פּה, רעדן* מיִעסע רייד

скве́рн||ый שלעכטער°; (*гадкий*) פּאַסקודנע(ר) *тж. неизм.*; (*недостойный*) מיִעסער; ~ая пого́да אַ שלעכטער° [אַ פּאַסקודנע] וועטער; ~ая исто́рия אַ מיִעסע מעשׂה; ~ый за́пах אַ פּאַסקודנע רייעך

сквози́||ть *несов.* 1. *безл.*: здесь ~т דאָ איז [יאָגט] אַ צוגלופֿט; 2. (*просвечивать, виднеться*) דורכזען* זיך; 3. *перен.* לאָזן* זיך פֿילן; в его́ слова́х ~ла го́рькая иро́ния אין זײַנע ווערטער האָט זיך געלאָזט פֿילן אַ ביטערע איראָניע

сквозн||о́й 1. (*проходящий насквозь*) דורך־; אַף דורך *после сущ.*; ~а́я ра́на אַ וווּנד אַף דורך און דורך; 2. (*беспересадочный*) דירעקטער, אומאַראָפּשטײַגלעכער; ~о́е движе́ние אַ דירעקטער [אַן אומאַראָפּשטײַגלעכער] טראַנספּאָרט־פֿאַרקער; 3. (*непрерывный, сплошной*) דורכויסיקער; ~о́й гра́фик אַ דורכויסיקער גראַפֿיק; 4. (*просвечивающий*) אַזשור־, שיטערער; ◇ ~о́й ве́тер צוגווינט מ ־ן

сквозня́к *м* צוגווינט מ ־ן, צוגלופֿט װ ־ן; не стой на ~е́ שטיי ניט אַפֿן צוגווינט

сквозь *предл. с вин. п.* דורך; ~ тума́н דורכן נעפּל; пробира́ться ~ толпу́ מאַכן זיך אַ וועג דורכן עולם; ~ слёзы דורך טרערן; ◇ говори́ть ~ зу́бы רעדן* צווישן די ציין

скворе́ц *м* שטאַר מ ־ן

скворе́чник *м* שטאַרנשלאַק מ ־ן

скеле́т *м* 1. סקעלעט מ; (*здания и т. п. тж.*) קאַרקאַס מ ־ן; 2. (*план, набросок*) סכעמע װ ־ס

ске́пт||ик *м* סקעפּטיקער מ =; ~**ици́зм** *м* סקעפּטיציזם מ; ~**и́ческий** סקעפּטישער

ске́рцо *с нескл. муз.* סקערצאָ װ

ски́дк||а *ж* 1. (*понижение цены*) ראַבאַט, האַנאָכע װ, מ; продава́ть *что-л.* со ~ой פֿאַרקויפֿן עפּעס מיט אַ הא-

האנאָכע [מיט ראבאט]; 2. (*снижение требований к кому-л.*) האנאָכע ‖ ־ס; без ~ок на объективные причины אָן האנאָכעס אף די אָביעקטיווע סיבעס

ски́дывать *несов.*, **ски́нуть** *сов.* 1. (*вниз*) אראָפּווארפן*; (*с ожесточением*) אראָפּשלײַדערן; ~ снег с крыши אראָפּווארפן* דעם שניי פונעם דאך; 2. (*свергнуть*) אראָפּווארפן*; 3. *разг.* (*снять с себя*) אראָפּווארפן*, אראָפּציִען*; ~ пальто́ אראָפּציִען* [אראָפּווארפן*] (פון זיך) דעם מאנטל; ~ ша́пку אראָפּנעמען* [אראָפּשלעפן] דאָס היטל; дуб ски́нул ли́стья פונעם דעמב זײַנען אָפּגעפאלן די בלעטער; 4. (*освободиться от какого-л. чувства, состояния*) אָפּטרייסלען פון זיך; 5. *разг.*: ~ в ве́се פארלירן* אין וואָג, אָפּווארפן* פון זיך וואָג; 6. *разг.* (*уменьшить цену*) נאָכלאָזן*; ~ рубль נאָכלאָזן* א רובל

ски́петр *м* סצעפּטער מ ־ס, הערשער־שטאָק מ ־ן

скипида́р *м* שפּיגינאר מ, טערפענטין־אייל מ

скирд *м*, **скирда́** *ж* סקירדע ‖ ־ס, סטערטע ‖ ־ס

скирдова́ть *несов.* סקירדעווען, סטערטעווען

скиса́ть *несов.*, **ски́снуть** *сов.* 1. זויער ווערן*; 2. *перен. разг.* אראָפּלאָזן* די פליגל [די נאָז], ארײַנפאלן* אין א מאָרעשכוירע

скита́‖лец *м* נאוועונאדניק מ ־עס, וואָגלער מ =; **~ние** *с* וואָגלען I; נאוועונאדעווען I; *мн.* וואָגלענישן מצ.

скита́ться *несов.* (*странствовать*) (אום)וואנדערן, וואנדרעווען; (*не иметь своего угла*) נאוועונאד זײַן*, נאוועונאדעווען, וואָגלען; (*бродить*) (אום)בלאָנקען; ~ по бе́лу све́ту אומטראָגן* זיך איבער דער וועלט

ски́фы *мн. ист.* סקיפן מצ.

склад[1] *м* (*запас*) לאגער מ ־ן, ־ס; (*помещение*) סקלאד מ ־ן; ~ ору́жия געווער־לאגער מ ־ן; он рабо́тает на скла́де ער ארבעט אפן סקלאד

склад[2] *м* (*строй, характер*) ארט מ, טיפּ מ; склад ума́ דער ארט אינטעלעקט; מענטאליטעט ‖ *книжн.*; ~ жи́зни דער ארט לעבן, לעבנס־ארט מ; нра́вственный ~ די מאָראלישע נאטור; челове́к осо́бого ~а א מענטש פון א באזונדערן שניט

скла́дк‖а *ж* 1. פאלד ‖ ־ן, פאלב ‖ ־ן; ю́бка в ~у א געפאלדעוועט קליידל; 2. (*морщина*) קנייטש מ ־ן, רונצל מ ־ען; 3. *геол.* פאלד ‖ ־ן; образова́ние го́рных скла́док אויספאלדונג ‖, אויסבילדונג פון בארגפאלדן

скла́дн‖о *нареч. разг.* (*удачно*) גוט°; ווי ס'דארף צו זײַן; (*связно*) גלאטיק; он говори́т ~о ער רעדט גלאטיק, די צונג דארף מען אים ניט פיקן; **~ый** 1. (*о речи*) גלאטיקער; 2. *разг.* (*статный*) שטאלטנע(ר) *тж. неизм.*, געשטאלטיקער

складн‖о́й צונויפלייג־; ~а́я крова́ть צונויפלייג־בעט I ־ן; ~о́й нож צונויפלייג־מעסערל I ־עך

скла́дчин‖а *ж*: в ~у זיך צונויפלייגנדיק, בעשוטפעס(דיק); устро́ить у́жин в ~у זיך צונויפלייגן און פראוועון א וועטשערע

скла́дывать *несов.* 1. *см.* сложи́ть 1, 3 — 7; 2. *мат.* צונויפלייגן, כיבערן

скла́дываться *несов. см.* сложи́ться

склéивать(ся) *несов. см.* скле́ить(ся)

скле́ить *сов.* צונוי׳ קלייען, צונויפקלעפן; **~ся** *сов.* צונויפקלייען זיך, צונויפקלעפן זיך

склеп *м* סקלעפּ מ ־ן

склепа́ть *сов.* צונויפניטעווען

склёпка *ж* 1. (*действие*) ניטעווען I; 2. (*место*) ניט מ

склёпывать *несов. см.* склепа́ть

склеро́з *м мед.* סקלעראָז מ

скло́к‖а *ж разг.* סקלאָטניע ‖, רײַסערײַען מצ.; заводи́ть ~у פארפירן אינטריגעס, פארקאָכן א סקלאָטניע

склон *м* אָנייג מ ־ן, שיפּוי מ (מצ. שיפּוים); круто́й ~ שטײַלער אָנייג; ~ горы́ בארגנייג מ ־ן, בארג־שיפּוי מ (מצ. ...שיפּוים), בארג־אראָפּ מ; ◇ на ~е лет אז ס'גייען אויס די יאָרן; לעייס זיקנע *уст.*

склоне́ние *с грам.* בייגונג ‖, דעקלינאציע ‖

склони́ть *сов.* 1. אָנבייגן*; ~ знамёна צובייגן* [אָנייגן] די פאָנען; 2. (к *дат.*) אײַנרעדן*, נייגיק מאכן (צו); ~ *кого-л.* к побе́гу אײַנרעדן* עמעצן אנטלויפן; ~ *кого-л.* на свою́ сто́рону איבערנעמען* עמעצן אף דער אייגענער זײַט [אפן אייגענעם צאד]; ◇ ~ го́лову (*перед кем-л.*) 1) (*признать себя побеждённым*) בייגן* דעם קאָפּ פאר עמעצן; 2) (*благоговейно*) טיף פארנייגן זיך פאר עמעצן; **~ся** *сов.* 1. (над *тв.*; *наклониться*) צובייגן* זיך (צו); אָנבייגן* זיך (איבער); 2. *перен.* (перед *тв.*) בייגן* דעם קאָפּ (פאר), אונטערווארפן* זיך; 3. (к *дат.*; *принять, признать*) גענייגט זײַן* (צו); ~ся к мне́нию גענייגט זײַן* מיינען; ~ся на *чью-л.* сто́рону גענייגט זײַן* שטעלן זיך אף עמעצנס זײַט [אָנעמען עמעצנס צאד]; 4. (*о солнце*) נייגן זיך

скло́нн‖ость *ж* 1. (*влечение; талант*) נייגונגען מצ.; פעיִקײַטן מצ.; ~ость к матема́тике נייגונגען [פעיִקײַטן] צו מאטעמאטיק; ~ость к му́зыке נייגונגען צו מוזיק, מוזיקאלישקײַט ‖; 2. (*предрасположение*) גענייגטקײַט ‖, נעטיִע ‖; ~ость к просту́дным заболева́ниям א גענייגטקײַט [א נעטיִע] צו פארקילונגען [צו פארקילן זיך]; 3. (*пристрастие*) שוואכקײַט ‖; **~ый** גענייגטער; ~ый к ожире́нию א גענייגטער [מיט א נייגונג] צו פעטלײַביקײַט; он скло́нен согласи́ться ער איז גענייגט מאסקים צו זײַן

склоня́емый *грам.* דעקלינירלעכער

склоня́ть *несов.* 1. *см.* склони́ть; 2. *грам.* דעקלינירן, בייגן*; **~ся** *несов.* 1. *см.* склони́ться; 2. *грам.* דעקלינירן זיך, בייגן* זיך

скло́чник *м разг.* סקלאָט(ש)ניק מ ־עס, אינטריגאנט מ ־ן

скля́нка *ж* פלעשעלע I ־ך

скоба́ *ж* 1. סקאָבע ‖ ־ס, סקאָבעל מ ־ס; 2. (*ручка ворот*) טויער־רינג מ

ско́бк‖а *ж* 1. סקאָבליקל I ־עך; 2. (*знак*) קלאמער מ ־ן; квадра́тные ~и עקיקע קלאמערן, קוואדראט־קלאמערן מצ.; фигу́рные ~и פיגור־קלאמערן מצ.; вы́нести за ~и *мат.* ארויספירן פאר די קלאמערן; откры́ть ~и עפענען די קלאמערן; заключи́ть сло́во в ~и ארײַננעמען* דאָס וואָרט אין קלאמערן; ◇ в ~ах заме́тим לאָמיר אגעוו באמערקן

скобли́ть *несов.* שאָבן*; (*чистить тж.*) רײַבן*

скобян‖о́й: ~о́й това́р, ~ы́е изде́лия אײַזנווארג I; זאליאָז מ *разг.*

ско́ванность *ж* געפענטעטקײַט ‖, געצוימטקײַט ‖; в игре́ музыка́нтов чу́вствовалась кака́я-то ~ אינעם שפּילן פון די מוזיקער האָט זיך געפילט א מין געפענטעטקײַט

скова́ть *сов.* 1. (*выковать*) אויסשמידן; 2. (*соединить ковкой*) צונויפשמידן; 3. (*надеть кандалы*) שמידן; קאָווען *разг.*; 4. *перен.*: ~ си́лы проти́вника פענטען דעם סוינעס קרעפטן; страх скова́л его́ движе́ния מאכמעס פּא־

כעד האָט ער ניט געקענט באוועגן זיך; морóз сковáл рéки דער פראָסט האָט פארקאָוועט די טײַכן

сковородá ס ־ II סקאָווערדע, ס ־ II סקאָווערדע

скóвывать *несов. см.* скoвáть

сколáчивать *несов.*, **сколотúть** *сов.* צונויפקלאפּן, -צו נויפשלאָגן*; *перен. разг.* צונויפשלאָגן*

сколóть *сов.* 1. אָפּהאקן; (*удалить*) אָפּשפּאלטן*; 2. (*скрепить булавкой и т. п.*) צונויפשפּיליען, צונויפטשעפּען

скольжéни||е *с* II גליטשונג; повéрхность ~я גליטש־אויבערפלאך II

скользúть *несов.* 1. גליטשן; (*вырываться — о скользких предметах*) ארויסגליטשן זיך; (*плавно двигаться*) שוועבן; 2. (*о луче, взгляде*) גליטשן; взгляд рассéянно скользúт по стрóчкам דער בליק בלאָנקעט איבער די שורעס

скóльзкий 1. גליטשיקער; 2. (*опасный*) גליטשיקער, ־רי זיקאַלישער; вступúть на ~ путь אף [שטעלן זיך] קומען* אף א ריזיקאַלישן, א גליטשיקן וועג קומען* [שטעלן זיך] וועג; 3. (*щекотливый*) דעליקאַטער, קיצלדיקער

скользнýть *сов. однокр.* 1. א גליטש טאָן*; 2. (*о плавном движении*) דורכשוועבן; (*о луче, взгляде*) א גליטש טאָן*; 3. (по *дат.; о пуле, кинжале и т. п.*) קוים דורכשמוג־לען; 4. (*быстро, незаметно пройти*) פארטשעפּען

скользя́щий: ~ грáфик א באוועגלעכער גראַפיק

скóлько 1. *мест. и нареч.* וויפל; ~ детéй в клáссе? וויפל קינדער איז פאראַן אין קלאַס?; ~ тебé лет? וויפל ביסטו אלט?; ~ э́то стóит? וויפל קאָסט עס?; ~ цветóв! וויפל בלומען!; אַזויפיל בלומען!; ~ врéмени? *разг.* וויפל האַלט דער זייגער?; он знáет стóлько же, ~ и ты ער ווייס(ט) פונקט אַזויפיל, וויפל דו ווייס(ט); (*не больше*) ער ווייס(ט) ניט מער פון דיר; 2. *нареч.* (*насколько*) ווערדליק, אף וויפל; ~ я пóмню, ты жил в Сибúри [ווערד־ליק] אף וויפל איך געדענק, האָסטו געוווינט אין סיביר; ◇ не стóлько..., ~ ווי ...ניט אַזוי...; не стóлько умён, ~ хитёр ניט אַזוי קלוג, ווי איבערגעשפּיצט; ~ (душé) угóдно וויפל סע ווילט זיך, וויפל דאָס הארץ גלוסט; ~ лет, ~ зим! [א שאָק מיט יאָרן] זיך ניט געזען! שוין לאַנג

скóлько-нибудь 1. *мест. и нареч.* וויפל־ניט־איז, וויפל־עס־איז; ~ дéнег וויפל־ניט־איז געלט; 2. *нареч.* (*в какой-то мере*) כאָטש, כאָטש עטוואָס, כאָטש א ביסעלע; ~ петь мóжет вся́кий כאָטש א ביסעלע [עטוואָס, וויפל־ס׳ניט־איז] זינגען קען יעדערער

скомбинúровать *сов.* אויסקאָמבינירן

скóмкать *сов.* 1. צונויפקנייטשן, צונויפמיאַטשען; 2. *перен.* (*речь и т. п.*) אָפּכאַפּן, אָפּמאַכן אפגיך

скомпоновáть *сов.* קאָמפּאָנירן, צונויפשטעלן, צונויפזעצן

скомпрометúровать *сов.* קאָמפּראָמעטירן; ~ себя́ קאָמ־פּראָמעטירן זיך

сконфýженный סקאָנפוזיעטער, פארשעמטער

сконфýзить *сов.* סקאָנפוזיען, פארשעמען; ~ся *сов.* פאר־שעמען זיך, סקאָנפוזיען זיך

сконцентрúровать *сов.* קאָנצענטרירן; ~ся *сов.* קאָנ־צענטרירן זיך

скончáться *сов.* אויסגיין*; ניפטער ווערן* *высок.*

скопúровать *сов.* (אָפּ)קאָפּירן

скопúть *сов.* אָנקלײַבן*, אָנזאַמלען; (*деньги тж.*) אָפּ־שפּאָרן; ~ состоя́ние אָנקלײַבן* א פארמעגן; ~ся *сов.* אָנקלײַבן* זיך, אָנזאַמלען זיך; (*о людях*) צונויפשפּארן זיך, צונויפזאַמלען זיך

скоплéние *с* 1. (*действие*) II אָנזאַמלונג, I אָנקלײַבן; 2. (*множество*) II אָנהויפונג, II צונויפזאַמלונג; (*людей*) צונויפפלוס m; ~ войск קאָנצענטראַציע פון מיליטער

скопля́ть(ся) *несов. см.* скопúть(ся)

скорбéть *несов.* (о *предл.*) מעצאַער, טרויערן (וועגן) זײַן* זיך (איבער)

скóрбн||ый 1. טרויעריקער, טרויער־; ~ая весть א טרויעריקע ידיעה; ~ые дни מצ. טרויערטעג; 2. (*выражающий скорбь*) טרויערפולער, טרויער־; в ~ом молчáнии [שווערן שטילשווײַגן] אין א טרויער־שווײַגן; ~ое лицó א טרויעריק געזיכט

скорбь *ж* m צער, m טרויער; мировáя ~ וועלט־שמערץ m

скорéе, скорéй 1. (*сравн. ст.* от скóрый *и* скóро) גיכער, שנעלער; чем ~, тем лýчше וואָס גיכער [שנע־לער], אלץ בעסער; 2. (*вернее*) גיכער; э́то былá ~ деревéнская, чем городскáя ýлица דאָס איז געווען גיכער א דאָרפישע, איידער א שטאָטישע גאַס [מער]; 3. (*охотней*) בעסער; ~ погúбнем, чем сдадúмся בעסער וועלן מיר אומקומען, איידער אונטערגעבן זיך; ◇ ~ всегó גי־כער פון אלץ

скорлуп||á *ж* II שאָלעכץ; ◇ уйтú в свою́ ~ý אָפּ־דערווײַטערן, שליסן* זיך אין די אייגענע דאַלעד־אַמעס זיך פון מענטשן

скормúть *сов.* פארטאָן* אף האָדעוועך

скорня́к *м* = m שטרײַכער

скóро *нареч.* 1. (*быстро*) שנעל, גיך; 2. (*вскоре*) באַלד, באַלד [איינגיכן] (גאָר) איינגיכן; ~ начнётся концéрт וועט זיך אָנהייבן דער קאָנצערט; я ~ вернýсь כ׳וועל באַלד קומען צוריק [גאָר איינגיכן]; 3. *в знач. сказ.* באַלד וועט שוין זײַן [ווערן] באַלד, ס׳איז שוין; ~ зимá באַלד וועט שוין זײַן ווינטער; ~ вóсемь ס׳איז שוין באַלד אכט אַזייגער

скороговóрк||а *ж* 1. גיכווערטל I ־עך; 2.: говорúть ~ой רעדן* גיך־גיך; сказáть *что-л.* ~ой זאָגן עפּעס אָפּגעכאַפּט

скóропись *ж* II שנעלשריפט

скоропóртящ||ийся: ~иеся продýкты קאַליע־ווערנ־דיקע פּראָדוקטן (גיך)

скоропостúжн||о: ~о скончáться [אומגעריכט] פלוצלעך שטאַרבן*; ~ый: ~ая смерть א פלוצלעכער [אן אומגעריכ־טער] טויט

скороспéл||ый 1. פרי־רײַפנדיקער; ~ый сорт я́блок א פרי־עפּל מצ.; 2. *перен.* צו איַליקער; ~ое решéние צו איַליקער באַשלוס

скоростнúк *м* 1. (*о рабочих*) = m שנעל־אַרבעטער; тóкарь-~ ס ־ m שנעל־טאָקער; 2. (*спортсмен*) גיכלויפער = m; конькобéжец-~ = m שנעל־גליטשלויפער

скоростн||óй: ~óй мéтод ן ־ m שנעלמעטאָד; ~óе строúтельство II גיכבויונג, II שנעלבויונג; ~áя обрабóтка метáллов שנעל־באַאַרבעטונג פון מעטאַלן; ~óй бег на конькáх *спорт.* II שנעל־גליטשונג

скóрость *ж* II גיכקײַט, II שנעלקײַט; *физ., тех. обыкн.* II שנעלקײַט; ~ бéга II לויפגיכקײַט, II לויפשנעלקײַט; ~ свéта די שנעלקײַט פון שײַן; мáлой ~ю *ж.-д.* מיט קורצער שנעלקײַט; развивáть ~ в 200 *км/ч* דערפירן די גיכ־קײַט [די שנעלקײַט] ביז צוויי הונדערט קמ א שאָ; со ~ю... מיט א גיכקײַט [שנעלקײַט] (פון)...

скоросшива́тель *м* װ בליץ־פאפקע

скорота́ть *сов.*: ~ вре́мя פארטרײַבן* די צײַט

скорпио́н *м* ח ־ען סקאָרפיאָן; ח ־ן עגדעש *уст.*

ско́рчить *сов.* 1. אײַנקאָרטשען, אײַנשרומפן; 2. *разг.*: ~ ро́жу, грима́су מאכן א האוויע, פארקרימען די צורה; ~ся *сов. разг.* אײַנקאָרטשען זיך; (*съёжиться*) אײַנשרומפן זיך

ско́р||ый 1. גיכער, שנעלער; ~ый шаг א גיכער [א שנעלער] טראָט; идти́ ~ым ша́гом גיין* גיך [שנעל], מאכן גיכע [שנעלע] טריט; ~ый по́езд ח ־ן שנעלצוג; 2. (*стреми́тельный*) פלינקער; 3. (*близкий по времени*) באלדיקער, גיכער; (*предстоящий*) נאָענטער; ~ый отве́т א באלדיקער [א גיכער] ענטפער; в ~ом вре́мени אָט באלד, גאָר אינגיכן; до ~ой встре́чи, до ~ого свида́ния צום גיכן ווידערזען; ◇ ~ая по́мощь גיכע הילף; он ~ на́ руку באלד עפעס גייט ער מיט די הענט; на ~ую ру́ку אפדערגיך, כאפ־לאפ

скоси́ть[1] *сов.* (*траву*) אָפקאָסען, אָפשנײַדן*

скоси́ть[2] *сов.* 1. (*сделать косым*) מאכן קאָסע, מאכן שרעג; (*перекосить*) אויסקרימען; (*при кройке и т. п.*) קאָסע (פאר)שנײַדן*; 2.: ~ глаза́ напра́во א זײַטל טאָן* זיך אף רעכטס

скот *м* ז פי(ך); кру́пный рога́тый ~ ז רינדפי(ך), רינדער *מצ.*; племенно́й ~ ראסעווע פי(ך)

скоти́на *ж* 1. *собир. разг.* ז הויזפי(ך); (*отдельное живо́тное*) ח באלכײַ; 2. *бран.* ח ־ן פערדאטש; א הונט מיט אויערן

ско́тн||ик *м* = ח פי(ך)־אופזעער; ~ица *ж* פי(ך)־אופזעערן װ ־ס

ско́тный: ~ двор ח ־ן פי(כ)הויף

скотобо́йня *ж* ז שעכטהויז (מצ. ··הײַזער)

скотово́д *м* = ח פיציכטלער; ~ство *с* װ פיצוכט; ~ческий פיצוכט־, פיציכטלערישער

ско́т||ский 1. (*для скота*) פי(ך)־, פארן פי(ך) *после сущ.*; ~ский заго́н אן ארומצוימונג פארן פי(ך); 2. (*живо́тный, низменный*) בעהיימישער; (*нечистоплотный*) ווי כאזיירים אין א שטאל *после сущ.*; (*низкий, подлый*) געמיינער; ~ство *с разг.* װ בעהיימישקײַט; (*низкий посту́пок*) װ שווײַנערײַ

скра́дывать *несов.* צודעקן, פארשטעלן

скра́сить *сов.*, **скра́шивать** *несов.* פארשיינען, פארשענערן; ~ жизнь מאכן גרינגער [שענער] דאָס לעבן

скребни́ца *ж* ח ־ען פערדקאם

скре́жет *м* ז סקריטשען; (*металла тж.*) ז גרילצן; ◇ со ~ом зубо́вным קריצנדיק מיט די ציין

скрежета́ть *несов.* סקריטשען; (*о металле тж.*) גרילצן; ~ зуба́ми קריצן מיט די ציין

скре́пер *м тех.* ח ־ס סקרעפער

скрепи́ть *сов.* 1. צונויפפעסטיקן; (*листы бумаги*) צונויפטשעפען, פארקלעמען; (*була́вками*) צונויפשפיליען; 2. (*союз, дружбу и т. п.*) פארפעסטיקן; 3. (*удостоверить*) באפעסטיקן; ~ печа́тью באפעסטיקן מיטן שטעמפל, לייגן דעם שטעמפל; ◇ скрепя́ се́рдце אָן איבעריקן כײַישעק

скре́пка *ж* ז ־עך קלעמערל

скрепля́ть *несов. см.* скрепи́ть

скрести́ *несов.* 1. (*чем-л.*) שאָבן*; (*когтями*) דראפען; 2. *перен.* נאָגן, טאָטשען

скрести́ть *сов.* 1. צונויפקרייצן; ~ ру́ки на груди́ פארלייגן די הענט אפן הארצן; 2. *биол.* (צונויפ)קרייצן, (צונויפ)פאָרן; ◇ ~ мечи́ צונויפקרייצן די שווערדן

скрести́||ться *сов.* צונויפקרייצן זיך; ~лись лучи́ проже́кторов ס'האָבן זיך צונויפגעקרייצט די פראָזשעקטאָר־שטראלן; на́ши пути́ ~лись אונדזערע וועגן האָבן זיך צונויפגעקרייצט [איבערגעקרייצט]

скреще́ние *с*, **скре́щивание** *с* װ (צונויפ)קרייצונג; *биол. тж.* װ (צונויפ)פאָרונג

скре́щивать(ся) *несов. см.* скрести́ть(ся)

скриви́ть *сов.* 1. (*лицо — от боли и т. п.*) פארקרימען; 2. (*каблук*) אויסקרימען, אויסדרייען; ~ся 1. (*о лице — от боли и т. п.*) פארקרימען זיך; 2. (*о каблуке*) אויסקרימען זיך, אויסדרייען זיך

скрижа́л||ь *ж* 1. *обыкн. мн. библ.* לוכעס מצ., לוכעס־האבריס מצ.; 2. *мн. перен.* פינקייסים מצ.; ~и исто́рии די פינקייסים פון דער געשיכטע

скрип *м* ז סקריפען, ז געסקריפ; (*снега под ногами*) ז כראָמטשען; ◇ со ~ом קוים־קוים

скрипа́ч *м* = ח פידלער, = ח פידלשפילער

скрипе́ть *несов.* 1. סקריפען; дверь скрипи́т די טיר סקריפעט; ~ зуба́ми קריצן מיט די ציין; 2. *разг.* (*говори́ть резким голосом*) גרילצן

скрипи́чный פידל־; ◇ ~ ключ ח פידל־שליסל

скри́пк||а *ж* ח ־ען װ, פידל; игра́ть на ~е שפילן (אף א) פידל; пе́рвая ~а (*музыкант*) ח פרימא־פידלער

скри́пнуть *сов. однокр.* א סקריפע טאָן*

скрипу́ч||ий סקריפענדיקער; ◇ ~ее де́рево два ве́ка стои́т ≅ אן אלטער שארבן לעבט איבער א נײַעם טאָפ

скрои́ть *сов.* 1. צושנײַדן*; 2. *перен. разг.* אויסשטוקעווען

скро́мн||ик *м* ח אָנעוו (מצ. אנאָווים), ח באשיידענער ··נע; ~ица *ж* װ ־ס אָנעווטע, = װ באשיידענע

скро́мнича||ть *несов.* זײַן* [האלטן* זיך] באשיידן, זײַן* [האלטן* זיך] אניוועסדיק; не ~йте! זײַט ניט אזא אָנעוו!

скро́мн||о באשיידן; ~ый 1. באשיידענער; ~ая де́вушка א באשיידן מיידל; 2. (*простой*) באשיידענער, פראָסטער; ~ая оде́жда באשיידענע [פראָסטע] האלבאָשע; 3. (*умеренный*) באשיידענער; ~ые потре́бности באשיידענע באדערפענישן; бо́лее чем ~ые заслу́ги גאָר באשיידענע פארדינסטן; э́то о́чень ~ая цена́ דאָס איז א זייער אָנגעמאָסטענע פרײַז

скрупулёзный סקרופולעזער, פראָטימדיקער

скрути́ть *сов.*, **скру́чивать** *несов.* 1. (*свить, свернуть*) צונויפדרייען, צונויפוויקלען; 2. (*связать*) בינדן*; скрути́ть ру́ки престу́пнику בינדן* דעם פארברעכער די הענט; 3. *разг.* (*о болезни и т. п.*) אונטערברעכן*, מאכן אויס מענטש (פון)

скрыва́||ть *несов. см.* скрыть; он что́-то ~ет ער באהאלט עפעס אויס; (*умалчивает*) ער דערזאָגט עפעס ניט; не ~ть чего́-л. ניט מאכן קיין סאָד פון עפעס

скрыва́ться *несов.* 1. *см.* скры́ться; 2. (*прятаться от кого́-л.*) אויסבאהאלטן* זיך (פון), אויסמײַדן* באגעגענישן (מיט)

скры́тничать *разг.* פראווען סוידעס, מאכן פון אלץ א סאָד

скры́тн||ость *ж* װ אָפגעשלאָסנקײַט, װ באהאלטנקײַט; ~ый 1. אָפגעשלאָסענער, באהאלטענער; 2. (*тайный*) פארבאָרגענער

скры́т||ый 1. (*скрываемый*) פארבאהאלטענער; ~ая угро́за א פארבאהאלטענע דראָונג; 2. (*внешне незаметный*) פארבאָרגענער; ~ые возмо́жности פארבאָרגענע מעגלעכקײטן [פּאָטענצן]

скрыть *сов.* 1. (*сделать незаметным*) פארדעקן, פארבאהאלטן*; ту́чи скры́ли со́лнце די כמאַרעס האָבן פארדעקט די זון; ~ волне́ние פארבאהאלטן* [ניט ארויסווײַזן*] די אופרודערונג; ~ следы́ преступле́ния פארדעקן די שפּורן פונעם פארברעכן; 2. (*утаить*) פארהוילן, אויסבאהאלטן*; ~ свои́ наме́рения פארהוילן [אויסבאהאלטן*] די קאַוואָנעס; ~, что... פארהוילן [ניט (אויס)זאָגן], אז...; от ма́тери скры́ли боле́знь сы́на מע האָט פארהוילן פאר דער מוטער [מע האָט ניט געזאָגט דער מוטער], אז דער זון איז קראנק; ~ своё и́мя אויסבאהאלטן* [ניט אָנרופן*] דעם עמעסן נאָמען; 3. *тк. прич.*: в земле́ скры́ты огро́мные бога́тства אין דער ערד ליגן פארבאָרגן אומגעהײַערע רײַכטימער; в э́тих слова́х скрыт глубо́кий смысл אין די דאָזיקע ווערטער שטעקט א טיפער זין; ~ся *сов.* 1. (*спрятаться*) אויסבאהאלטן* זיך; 2. (*тайно уйти*) פארשווינדן*, נעלעם ווערן*; (*исчезнуть тж.*) פארשוווּנדן ווערן*, שווינדן*; (*бежать тж.*) אנטלויפן*; ~ся в неизве́стном направле́нии פארשווינדן* אין אן אומבאוווּסטער ריכטונג; престу́пники скры́лись די פארברעכער זײַנען נעלעם געוואָרן [זײַנען פארשוווּנדן]; 3. (*стать невидимым*) באהאלטן* זיך, פארשוווּנדן ווערן*; со́лнце скры́лось за горо́й די זון האָט זיך באהאלטן הינטערן בארג; от него́ ничего́ не скро́ется פון אים איז קיין זאך ניט אויסצובאהאלטן; ער דערוויסט זיך וועגן אלץ

скрю́чивать(ся) *несов. см.* скрю́чить(ся)

скрю́чить *сов. разг.* צונויפשרומפּן, צונויפקאָרטשען; ~ся *сов. разг.* צונויפשרומפּן זיך, צונויפקאָרטשען זיך; ~ся от бо́ли צונויפקאָרטשען זיך פאר ווייטיק

скря́га *разг.* 1. *м* ־עס ׀ מ קאמצעניוק, קאָרגער הונט; א קאָרגער; 2. *ж* ־ס װ קאָרגערקע

скря́жничать *несов. разг.* זײַן* א קאמצן [א קאָרגער]

ску́дн||ый קאָרגער, קנאפּער; ~ые запа́сы קנאפּע [קאָרגע] רעזערוון; ~ая расти́тельность א געמיינע [א קנאפּע] פלאָרע, א קנאפּ געוויקס; ~ые све́дения ווייניקע ידיעות

ску́дость *ж* װ קנאפּקײט; ~ средств קנאפּקײט פון מיטלען; ~ интере́сов נישטיקײט פון אינטערעסן

ску́к||а *ж* װ אומעטיקײט, װ לאַנגווײַל; (*надоедливое однообразие*) װ נודנעקײט, װ נודאָטע; от ~и פאר לאַנגווײַל; его́ дли́нная речь нагоня́ет ~у זײַן לאַנגע° רעדע עס נודיעט פון זײַן לאַנגער° רעדע, ווארפט ארויף נודאָטע; разогна́ть ~у פארטרײַבן* דעם אומעט

скула́ *ж* ־ער ׀ מ באַקביין; ~стый באַקביינערדיקער; מיט סטאַרטשענדיקע באַקבײנער *после сущ.*

скули́ть *несов.* סקאַוווטשען; *разг.* (*хныкать*) *тж.* פּכײקען

ску́льпт||ор *м* (־ס, ...טאָרן .מצ) ׀ מ סקולפּטאָר; ~у́ра *ж* 1. (*искусство*) װ סקולפּטור; 2. (*произведение*) סקולפּטור־ ־ען װ, ־ן װ סקולפּטור־שאפונג; ~у́рный סקולפּטור־; ~у́рная мастерска́я ־ען ׀ מ סקולפּטור־אטעליע; ~у́рное изображе́ние ־ער ׀ ד סקולפּטור־בילד

ску́мбрия *ж* ־ס װ סקומבריע, ־ן װ מאקרעל

скупа́ть *несов.*, скупи́ть *сов.* אופקויפן, צונויפקויפן

скупи́ться *несов.* 1. זײַן* קאָרגלעך; (на *вин.*) קארגן, זײַן* קארג (אף); ~ на расхо́ды קארגן הוצאָעס; 2.: не ~ на похва́лы ניט זשאַלעווען [ניט קארגן] קיין שוואָכים; он не скупи́тся на обеща́ния ער קארגט ניט [ער זשאַלעוועט ניט] קיין צוזאָגן [קיין האַוטאָכעס]

ску́пка *ж* ׀ מ אופקויף, ׀ ד אופקויפן; ׀ ד צונויפקויפן

скуп||о́й 1. קאָרגער, קאמצאָנישער; *перен.* קאָרגער, קאָרגלעכער; он ~ на слова́ ער איז קארג אף א וואָרט; ~ы́ми слова́ми охарактеризова́ть *что-л.* אין קאָרגע [אין געציילטע] ווערטער כאראקטעריזירן עפּעס; ~о́й жест א צוריקגעהאלטענער זשעסט; 2. (*недостаточный*) קנאפּער, קאָרגלעכער; ~о́й свет א קאָרגלעכע [א קנאפּע] שײַן; 3. *в знач. сущ. м* (מצ. קאמצאָנים) ׀ מ קאמצן

ску́пость *ж* װ קאָרגשאפט, ׀ ד קאמצאָנעס; 2. *перен.* קנאפּקײט, װ קאָרגלעכקײט װ

ску́пщик *м* = ׀ מ אופקויפער

скуча́ть *несов.* 1. (*испытывать скуку*) לאַנגווײַליקן זיך; נודיען זיך *разг.*; он скуча́ет ער לאַנגווײַליקט זיך, ס׳איז אים לאַנגווײַליק; 2. (по *дат.*, *предл.*, о *предл.*; *тосковать*) בענקען (נאָך); ~ по до́му בענקען אהיים

скуча́ющ||ий לאַנגווײַל פאר מידער; со ~им ви́дом אומעטיקלעך

ску́ченн||ость *ж* װ צונויפגעדרענגטקײט, צונויפגעשפּארטקײט װ; ~ость населе́ния די שטאַרקע קאָמפּאַקטקײט פון דער באפעלקערונג; ~ый צונויפגעדרענגטער, צונויפגעשפּארטער

ску́чиваться *несов.*, ску́читься *сов. разг.* צונויפדרענגען זיך, צונויפשפּארן זיך

ску́чн||о 1. *нареч.* לאַנגווײַליק, נודנע; докла́дчик говори́л до́лго и ~о דער פאָרטרעגער האָט גערעדט לאַנג° און נודנע; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז אומעטיק, (ס׳)איז לאַנגווײַליק; в санато́рии бы́ло ~о אין דער סאנאַטאָריע איז געווען אומעטיק; мне ~о ס׳איז מיר לאַנגווײַליק [אומעטיק]; איך לאַנגווײַליק זיך; ~ый 1. (*вызывающий скуку*) לאַנגווײַליקער; נודנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый спекта́кль א לאַנגווײַליקער ספּעקטאַקל; ~ый челове́к א נודנע פארשוין; 2. (*унылый*) אומעטיקער; отчего́ ты тако́й ~ый? וואָס ביסטו אזוי אומעטיק?

ску́шать *сов.* אופעסן*

слабе́ть *несов.* שוואַכ(ער) ווערן*, אָפּגעשוואכט ווערן*; (*о морозе и т. п. тж.*) קלענער ווערן*

слаби́тельное *с* ־ען ׀ ד לאקסיר־מיטל, ׀ ד אָפּפיר־מיטל ־ען

сла́бить *несов.* 1. *безл.*: его́ сла́бит עס לאקסירט אים; 2. (*послаблять*) שוואכן

сла́бо *нареч.* 1. שוואך; (*некрепко*) ניט פעסט; (*о завязанном тж.*) לויז; 2. (*плохо*) שוואך; ~ знать фи́зику זײַן* שוואך אף פיזיק, שוואך וויסן* פיזיק

слабово́||лие *с* װ שוואַכוויליקײט; א שוואַכער ווילן; ~льный שוואַכוויליקער; מיט א שוואכן ווילן *после сущ.*

слабора́звит||ый שוואך [ווייניק] אנטוויקלטער; ~ая промы́шленность שוואך [ווייניק] אנטוויקלטע אינדוסטריע

слабоси́льный 1. שוואַכער, שוואַכקרעפטיקער; 2. (*о механизмах*) קליינמעכטיקער

сла́бость *ж* 1. װ שוואַכקײט; (*физическая тж.*) אָפּגעשוואכטקײט װ; ~ по́сле боле́зни די שוואַכקײט [די אָפּגעשוואכטקײט] נאָך א שלאַפקײט; ~ зре́ния די שוואַכקײט פון דער ריע; ~ руково́дства די שוואַכקײט פון דער אָנפירונג, פירונג אָנפירונג [שלעכטע] די שוואַכע; прояви́ть ~ ארויסווײַזן* שוואַכקײט [שוואַכוויליקײט, אומאנטשלאָסנקײט]; 2.

разг. (к дат.; склонность) שוואַכקײַט װ ־ן (צו), נײַגונג װ ־ען (צו); (предмет увлечения) פּאַסיע װ ־ס

слабоу́мие *с* שוואַכזיניקײַט װ, שוואַכקעפּיקײַט װ; ста́рческое ~ אױװערבאָטלדיקײַט װ

слабохара́ктерн||ость *ж* שוואַכוויליקײַט װ; די שוואַכקײַט פֿונעם כאַראַקטער; ~ый שוואַכוויליקער; מיט אַ שוואַכן כאַראַקטער [ווילן] *после сущ.*

сла́б||ый 1. *прям. и перен.* שוואַכער; *(болезненный тж.)* ניט־געזונטער, אָפּגעשוואַכטער; он ещё о́чень слаб ער איז נאָך זייער שוואַך [אָפּגעשוואַכט]; ~ое се́рдце אַ שוואַך [ניט־געזונט] האַרץ; ~ый ве́тер אַ שוואַכער ווינט; ~ый го́лос אַ שוואַכע שטים; ~ый учени́к אַ שוואַכער שילער; ~ая пье́са אַ שוואַכע פּיעסע; ~ые до́воды שוואַכע אַרגומענטן; 2. *(малый, недостаточный)* שוואַכער, קלענער°; ~ое утеше́ние אַ שוואַכע [אַ קליינע°] טרייסט; ~ая наде́жда אַ שוואַכע [אַ קליינע°] האָפֿענונג; 3. *(ненасыщенный)* שוואַכער, לויזער, שיטערער; ~ый чай לויזע טיי; 4. *(слабохарактерный)* שוואַכער, שוואַכוויליקער; מיט אַ שוואַכן ווילן [כאַראַקטער] *после сущ.*; 5. *(о механизмах и т. п.)* קליינמעכטיקער; 6. *(недостаточно натянутый, нетугой)* לויזער, שלאַבעריקער; 7. *(неотчётливый, неясный)* בלאַסער, קוים אָנזיכטיקער; ~ые следы́ קוים אָנזיכטיקע שפּורן; ~ые очерта́ния בלאַסע [אומקלאָרע] קאָנטורן; ◇ ~ое ме́сто, ~ая сторона́ אַ שוואַך אָרט; ~ая стру́нка אַ שוואַך סטרונעלע

сла́в||а *ж* 1. רום מ; *(известность)* באַרימטקײַט װ; ~а геро́ям! רום די העלדן!; трудова́я ~а אַרבעטס־רום מ; жа́ждать ~ы דורשטן נאָך רום; 2. *разг. (репутация)* שעם מ; по́льзоваться дурно́й ~ой האָבן* אַ שלעכטן° שעם; 3. *разг. (молва)* קלאַנגען מצ.; про него́ хо́дит ~а, что... װעגן אים טראָגן זיך אום קלאַנגען, אַז...; רעדט מען, אַז...; ◇ во ~у *чью-л.* צו עמעצנס רום; угости́ли нас на ~у מעכאַבעד געווען האָט מען אונדז גרויסאַרטיק; стадио́н постро́или на ~у אַ סטאַדיאָן האָט מען אויסגעבויט אַף כּידוּשים [אַן אַנטיקל]; то́лько ~а, что... אַבי ס׳הייסט...; אויף מיר איז...; ~а бо́гу! געלויבט איז גאָט!

слави́ст *м* סלאַוויסט מ ־ן, אַ קענער פֿון סלאַווישע שפּראַכן

сла́вить *несов.* רימען (לויבן און)

сла́вит||ься *несов.* שעמען, באַרימט זײַן*; э́тот край ~ся свои́ми сада́ми אָט די געגנט שעמט [איז באַרימט] מיט אירע סעדער; сла́вься! זײַ געריטמט!

сла́вн||ый 1. *(прославленный)* באַרימטער, רומפֿולער; ~ые сове́тские лётчики די רומפֿולע סאָוועטישע פֿליִער; ~ые мастера́ Па́леха די באַרימטע פּאַלעכער מײַסטערס; ~ый жи́зненный путь דער העררלעכער [דער רומפֿולער] לעבנסוועג; 2. *разг. (хороший)* פֿײַנער, ווױלער; ~ый па́рень, ~ый ма́лый אַ ווױלער באָכער

слав||яни́зм *м* 1. *(заимствование из какого-л. славянского языка)* סלאַוויזם מ ־ען; 2. *(заимствование в русском языке из старославянского)* אַלטסלאַוויזם מ ־ען; ~яни́н *м* סלאַוו מ ־ן; ~я́нка *ж* סלאַוויאַנקע װ, אַ סלאַווישע פֿרוי

славя́нск||ий סלאַווישער; ~ие языки́ די סלאַווישע שפּראַכן

слага́емое *с мат.* צונױפֿלייג־צאָל װ ־ן; כּיבער־צאָל װ ־ן

слага́ть *несов. см.* сложи́ть 5, 6

слага́ться *несов.* 1. צונױפֿגעזעצט [צונױפֿגעשטעלט] ווערן*, צונױפֿשטעלן זיך; *(состоять)* באַשטיין*; 2. *(о песнях, легендах и т. п.)* געשאַפֿן ווערן*

слад *м разг.*: с ним ~у нет מע קען מיט אים גאָרנישט ניט מאַכן, ער טוט וואָס ער וויל

сла́дить *сов.* 1. *(вин.; устроить)* אײַנלאַדעווען, ברענגען* אין אָרדענונג; 2. *(с тв.; справиться)* ספּראַווען זיך (מיט), אַן אײַצע געבן* זיך (מיט)

сла́дк||ий 1. זיסער; ~ий виногра́д זיסע ווײַנטרויבן; ~ие грёзы זיסע טרוימען; ~ие зву́ки זיסע [מעכײַעדיקע] קלאַנגען; 2. *(о жизни, судьбе)* זיסער, גרינגער, פֿולער מיט טײַנוגים; 3. *(льстивый)* זיסינקער, לאַקריץ־זיסער; 4. *в знач. сущ. с* זיסוואַרג ז, צוקערוואַרג ז; *разг.* *(десерт)* (זיס) פֿאַרבײַסנס ז

сла́дко *нареч.* 1. זיס; גרינג; ей там не так уж ~ живётся ס׳לעבט זיך איר דאָרט גאָר ניט אַזוי זיס [גרינג]; 2. *в знач. сказ. безл.*: мне сли́шком ~ ס׳איז מיר צו זיס (אין מויל); о, как ~! סאַראַ מעכײַע!

сладкое́жка *м и ж разг. см.* сластёна

сладкоречи́вый גלאַטצינגיקער; מיט (די) זיסע ריידעלעך *после сущ.*

сла́достный זיסער, מעכײַעדיקער, טײַנעגדיקער

сладостра́ст||ие *с* טײַווע װ, גלוסט װ; ~ный טײַוועדיקער, טײַוועפֿולער

сла́дость *ж* 1. זיסקײַט װ, זיסער טאַם; *перен. тж.* טײַנעג מ, האַנאָע װ; 2. *мн. см.* сла́сти

сла́женный קאָאָרדינירטער, גוט° אָרגאַניזירטער; *(о пении)* האַרמאָנישער

сла́живать *несов. см.* сла́дить 1

сла́зить *сов. разг.* *(вверх)* אַרויפֿקלעטערן, אַרויפֿקריכן*; *(вниз)* אַראָפּגיין*, אַראָפּלאָזן* זיך

сла́лом *м спорт.* סלאַלאָם מ

сла́н||ец *м* שיפֿער(שטיין) מ; горю́чие ~цы ברענשיפֿער מ

сла́нцев||ый שיפֿער־; ~ая поро́да שיפֿערשטיין מ

сластёна *м* (זיס)נאַשער מ ־ס, *ж* (זיס)נאַשערן װ ־ס

сла́сти *мн.* זיסוואַרג ז, צוקערוואַרג ז, זיסקײַטן מצ., זיסע זאַכן

сластолю́бец *м* באַלטײַוועניק מ ־עס

слать *несов.* שיקן

слаща́в||ый זיסינקער; ~ая улы́бка אַ זיסינקער שמייכל

сле́ва *нареч.* 1. *(откуда)* פֿון לינקס, פֿון דער לינקער זײַט; 2. *(где)* לינקס, אין דער לינקער זײַט

слегка́ *нареч.* קוים, אַפּדערגרינג; ~ уда́рить אַ קלאַפּ געבן* אַ לײַכטן קלאַפּ, טאָן* אַפּדערגרינג; ~ прикосну́ться к *чему-л.* קוים זיך צורירן צו עפּעס

след *м* 1. *(отпечаток)* סליד מ ־ן, שפּור מ ־ן; *(человека тж.)* פֿוסדרוק מ ־ן; *(колёс и т. п.)* סימען מ (מצ. סימאָנים); ~ы́ за́йца на снегу́ דער סליד [די שפּורן] פֿון אַ האָז אַפֿן שניי; 2. *(остаток чего-л.)* סימען מ (מצ. סימאָנים); שפּורן מצ.; ~ы́ было́й красоты́ שפּורן [סימאָנים] פֿון אַמאָליקער שיינקײַט; ~ы́ слёз שפּורן [סימאָנים] פֿון טרערן; и ~а́ не оста́лось от *чего-л.* ס׳איז קיין זייכער ניט פֿאַרבליבן פֿון עפּעס; 3. *(раны, ожога)* סימען מ (מצ. סימאָנים); 4. *(последствие)* שפּור מ ־ן; ~ы́ пожа́ра שפּורן פֿון אַ שרײפֿע; оста́вить неизглади́мый ~ לאָזן* אַן אומאָפּמעקלעכן שפּור; ◇ идти́ по *чьим-л.* ~а́м 1) *(идти не отставая)* נאָכגיין* [נאָכפֿאָלגן] עמעצן

פֿוסטרײַט; 2) (*следовать учению или примеру кого-л.*) גיין* מיט עמעצנס וועג [אין עמעצנס וועגן]; исче́знуть без ~а́ ניט לאָזן* קײנע שפּורן נאָך זיך, שפּורלאָז פֿאַרשווינדן*; его́ и ~ просты́л ער איז אויסגערונען געוואָרן, ער איז נעלעם געוואָרן

следи́ть[1] *несов.* (*за тв.; наблюдать*) 1. נאָכשפּירן (נאָך), (צו) צוקוקן זיך; ~ глаза́ми за *кем-л.* נאָכשפּירן מיטן בליק נאָך עמעצן; при́стально ~ за *кем-л.* ניט אַראָפּלאָזן* דאָס אויג פֿון עמעצן; ~, как *кто-л.* рабо́тает צוקוקן זיך, ווי עמעצער אַרבעט; 2. (*за тв.; интересоваться*) נאָכשפּירן (נאָך), זײַן* אין קורס (פֿון), אינטערעסירן זיך (מיט); ~ за нау́чной литерату́рой נאָכשפּירן נאָך דער וויסנשאַפֿטלעכער ליטעראַטור, זײַן* אין קורס פֿון דער וויסנשאַפֿטלעכער ליטעראַטור; он не следи́л за разгово́ром ער האָט זיך ניט צוגעהערט צום שמועס; 3. (*с целью разоблачения и т. п.*) לאָקערן, נאָכשפּירן (נאָך), אויסקוקן (עמעצן), (נאָך); 4. (*заботиться*) אַכטונג געבן* (אויף); ~ за детьми́ אַכטונג געבן* אויף די קינדער; ~ за поря́дком אַכטונג געבן* אויף דער אָרדענונג; ~ за собо́й 1) (*за здоровьем*) אָפּהיטן* דאָס געזונט, אָפּהיטן* זיך; 2) (*за внешним видом*) אַכטונג געבן* אויף זיך, זיך ניט אָפּלאָזן*; ~, чтоб... אַכטונג געבן*, אַז... זען*, אַז...

следи́ть[2] *несов. разг.* (*грязной обувью и т. п.*) אָנמאַכן

сле́довани||е *с*: по́езд да́льнего ~я א צוג פֿון ווײַטן מאַרשרוט

сле́дователь *м* = מ אויספאָרשער

сле́довательно *вводн. сл.* הייסט עס; (*из этого следует*) דערפֿון איז געדרונגען; а ~ און וויבאַלד אַזוי

сле́дова||ть *несов.* 1. (*за тв.; идти, ехать следом*) נאָכפאָלגן (דאַט.), גיין* (נאָך); сле́дуйте за мной פֿאָלגט מיר נאָך; за та́нками ~ли ору́дия נאָך די טאַנקען זײַנען נאָכגעגאַנגען די האַרמאַטן; ~ть за *кем-л.* по пята́м נאָכגיין* [נאָכפאָלגן] עמעצן פֿוסטרײַט; 2. (*за тв.; наступать после чего-л.*) קומען*; за жа́рким ле́том ~ла холо́дная о́сень נאָך א הייסן זומער איז געקומען א קאַלטער אָסיען°; 3. (*дат.; руководствоваться*) נאָכפאָלגן (דאַט.); ~ть приме́ру учи́теля נאָכפאָלגן דעם לערערס בײַשפּיל; ~ть мо́де נאָכגיין* נאָך דער מאָדע; 4. (*двигаться по назначению*) גיין*; по́езд сле́дует до Севасто́поля דער צוג גייט ביז סעוואַסטאָפּאָל; 5. (*логически вытекать*) אַרויסדרינגען*, זײַן* געדרונגען; из э́того сле́дует, что... דערפֿון דרינגט אַרויס, אַז... פֿון איז געדרונגען, אַז...; 6. (*причитаться*) קומען*; с вас сле́дует пять рубле́й פֿון אײַך קומט פֿינף רובל; 7. *безл.*: сле́дует по́мнить, что מע דאַרף געדענקען, אַז...; нам ~ло бы מיר וואָלטן געדאַרפֿט; как и ~ло ожида́ть ווי מ'האָט געדאַרפֿט [געקאָנט] דערוואַרטן; ◇ как сле́дует ווי ס'דאַרף צו זײַן

сле́дом *нареч.* גלײַך נאָך; ~ за *кем-л.* גלײַך נאָך עמעצן, הינטער עמעצן

следопы́т *м* = מ שפּורנפאָרשער; ю́ные ~ы יונגע שפּורנפאָרשער

сле́дственн||ый אויספאָרש-; ~ые о́рганы אויספאָרש-אָרגאַנען מצ.

сле́дстви||е[1] *с* (*результат*) פֿועל-יוצא מ ־ס, רעזולטאַט מ ־ן; ~ем э́того бы́ло то, что... דאָס האָט געבראַכט דערצו, דאָס האָט גורם געווען, אַז...

сле́дствие[2] *с юр.* אויספאָרשונג װ ־ען; предвари́тельное ~ פֿאָרגעריכטלעכע אויספאָרשונג

сле́дуем||ый וואָס ס'קומט *после сущ.*; ~ая су́мма די סומע [דאָס געלט], וואָס ס'קומט

сле́дующ||ий פֿאָלגנדיקער; ~им о́бразом אויף פֿאָלגנדיקן אופֿן, אַזוי, אויף אַזאַ אופֿן; (в) ~ий раз אַפֿן אַנדערן מאָל, אין אַנדער מאָל; на ~ий день אַפֿן אַנדערן טאָג; ~ий! ווײַטערדיקער!

слежа́ться *сов.*, **слёживаться** *несов.* אײַנגעפּרעסט ווערן* (פֿון ליגן)

сле́жка *ж* װ נאָכשפּירונג, נאָכשפּיר מ

слез||а́ *ж* 1. טרער װ ־ן; лить слёзы (פֿאַר)גיסן* טרערן; говори́ть сквозь слёзы רעדן* מיט טרערן אין די אויגן; залива́ться ~а́ми באַוואַשן* זיך מיט טרערן; доводи́ть *кого-л.* до слёз אַרײַנברענגען* עמעצן אין טרערן; смея́ться до слёз לאַכן ביז טרערן אין די אויגן; мне бы́ло оби́дно до слёз ס'איז מיר געווען אַזאַ ווייטיק [פֿאַרדראָס], אַז ס'האָט זיך געוואָלט וויינען; 2.: сыр со ~о́й קעז מיט טוי [מיט א טרער]

слеза́ть *несов. см.* слезть

слези́нка *ж* ו ־ך טרערעלע

слези́ться *несов.* טרערן; у него́ глаза́ слезя́тся די אויגן טרערן אים

слезли́в||ый 1.: ~ая же́нщина א פֿאַרוויינטע נעשאָמע; א וויינערן; (*чувствительная*) א סענטימענטאַלע פֿרוי; 2. (*о голосе, тоне*) וויינענדיקער, קלאָגנדיקער

слёзн||о *нареч.*: ~о проси́ть בעטן* מיט טרערן אין די אויגן; ~ый 1. *анат.* טרערן-; ~ая железа́ טרערן-דריז װ ־ן; 2. (*жалобный*) יאָמערדיקער; ~ая про́сьба א ביטערע באַקאָשע

слезоточи́вый 1. (*слезящийся*) טרערנדיקער, טרערעוודיקער; 2.: ~ газ טרערן-גאַז מ

слезть *сов.* 1. (*спуститься вниз*) אַראָפּקריכן*; (*с лошади тж.*) אַראָפּשטײַגן*; 2. *разг.* (*встать, подняться с трудом*) אויפֿהייבן* זיך; 3. *разг.* (*с поезда и т. п.*) אַראָפּשטײַגן*, אַראָפּגיין*; 4. *разг.* (*отпасть, сойти*) אָפּקריכן*

слепе́нь *м зоол.* בלינדפֿליג װ ־ן

слепе́ц *м* בלינדער מ ...דע; *перен.* פֿאַרבלענדעטער מ ...טע

слепи́||ть[1] *несов.* 1. (*о ярком свете*) בלענדן; 2.: снег ~т глаза́ דער שניי פֿאַרפּאַראָשעט די אויגן

слепи́ть[2] *сов.* 1. (*изготовить при помощи глины и т. п.*) אויסקלעפּן; 2. *разг.* (*склеить*) צונויפֿקלעפּן

сле́пнуть *несов.* בלינד ווערן*

сле́по *нареч.* בלינד; ~ повинова́ться *кому-л.* בלינד געהאָרכן עמעצן; ~ доверя́ть *кому-л.* בלינד [ניט טראַכטנדיק] פֿאַרטרויען עמעצן

слеп||о́й 1. *прям. и перен.* בלינדער; ~а́я же́нщина א בלינדע פֿרוי; ~о́е повинове́ние בלינדע [אומבאַדינגלעכע] געהאָרכזאַמקײַט; ~а́я ве́ра בלינדער גלויבן; ~о́й слу́чай א בלינדער צופֿאַל; ~о́й полёт *ав.* בלינדער פֿלוג; 2. *в знач. сущ. м* בלינדער מ ..דע; ◇ ~а́я кишка́ די בלינדע קישקע

слепо́к *м* אָפּדרוק מ ־ן; ги́псовый ~ גיפּס-אָפּדרוק מ ־ן

слепорождённый בלינדגעבוירענער; א בלינדער פֿון געבוירן *после сущ.*

слепота́ *ж* װ בלינדקײַט

слеса́рн||ый שלאָסער-; ~ая мастерска́я שלאָסער-וואַרשטאַט מ ־ן; ~ое де́ло װ שלאָסערײַ

сле́сарь *м* = מ, ־ס שלאָסער

слёт *м* צוזאַמענפאָר מ ־ן, צונויפֿלי מ

слета́ть[1] *несов. см.* слете́ть

слета́ть[2] *сов.* 1. *(на самолёте)* *גענבן א פלי צו; 2. *разг. (сбегать)* *גענבן א לויף [א גיי] צו.

слета́ться *несов. см.* слете́ться

слете́‖ть *сов.* 1. *(вниз)* *אראָפּפליִען; 2. *перен.:* сон ми́гом ~л с него́ דער שלאָף האָט זיך מיטאַמאָל אָפּגע-טאָן פון אים; 3. *разг. (упасть)* *אראָפּפליִען, -אראָפּ *פאלן; он ~л с ле́стницы ער איז אראָפּגעפלויגן [אראָפּ-געפאלן] פון די טרעפּ; 4.: ~ть с уст, ~ть с губ *(о словах, возгласе)* *אראָפּגליטשן זיך; ארויסרײַסן* זיך

слете́ться *сов.* *צונויפֿליִען זיך

слечь *сов.* *אוועקלייגן זיך, פארשלאָפט ווערן

сли́ва *ж* 1. *(плод)* פלוים װ ־ען; 2. *(дерево)* -פלוימען בוים מ (מצ. ··ביימער)

слива́ть(ся) *несов. см.* сли́ть(ся)

сли́вки *мн.* 1. שמאנט מ; снять ~ с молока́ -אראָפּנע-מען* [אָפּהייבן*] דעם שמאנט פון דער מילך; 2.: ~ о́бщества די עלי-; דער סאַמע צימעס פון דער געזעלשאַפט טע; ◇ снима́ть ~ נעמען* זיך דאָס בעסטע און דאָס שענסטע

сли́вовый -פלוימען; ~ сок פלוימען־זאפט מ

сли́вочник *м* (שמאַנט־)לאַדעש מ ־ן

сли́вочн‖ый -שמאַנט; ~ое ма́сло (שמאַנט־)פוטער װ; ~ое моро́женое שמאַנט־אײַזקרעם מ

слиза́ть *сов.* 1. *(с чего-л.)* אראָפּלעקן; 2. *(съесть)* אויסלעקן

слизи́ст‖ый -שלײַמיקער, שלײַם; ◇ ~ая оболо́чка שלײַם־הײַטל ז

слизня́к *м* 1. *зоол.* װועגשנעק מ ־ן, ־עס; 2. *(безво́льный человек)* א גאָרנישט מיט א נישט, א לעמעשקע

слизывать *несов. см.* слиза́ть

слизь *ж* שלײַם מ; *(мокрота)* לײַכע װ, לייכעץ ז

слиня́ть *сов. разг.* 1. *(о мехе, коже)* *אָפּקריכן, -אָפּ-ליניען; 2. *(об окраске)* אָפּבליאַקעווען

слипа́ться *несов.*, **сли́пнуться** *сов.* 1. צונויפֿקלעפּן זיך, צונויפֿגעקלעפּט ווערן*; 2.: глаза́ слипа́ются די אויגן קלעפּן זיך, די אויגן מאכן זיך אליין צו

сли́тно *нареч.* צוזאַמען, אינײנעם; писа́ть ~ *שרײַבן אינײנעם [ווי איין וואָרט]

сли́тн‖ый 1. *(непрерывный — о звуках)* דורכויסיקער; 2.: ~ое написа́ние צוזאַמענשרײַבונג װ

сли́ток *м* צאַנקן מ ־ס

слить *сов.* 1. *(смешать в одном сосуде)* *צונויפֿגיסן; 2. *(удалить жидкость)* *אָפּגיסן; 3. *(соединить металлы)* *צונויפֿשמעלצן; *(изготовить литьём)* *אויסגיסן; 4. *(соединить)* *צונויפֿגיסן; ~ два институ́та *צונויפֿגיסן צוויי אינסטיטוטן, בילדן פון צוויי אינסטיטוטן אײנעם; ~ся *сов. прям. и перен.* *צונויפֿגיסן זיך

слича́ть *несов.*, **сличи́ть** *сов.* *פארגלײַכן; ~ ко́пию с оригина́лом פארגלײַכן* די קאָפּיע מיטן אָריגינאַל

сли́шком *нареч.* 1. צו; ~ по́здно צו שפּעט; э́то ~ до́рого דאָס איז צו טײַער; я его́ ~ уважа́ю, что́бы подозрева́ть в плагиа́те איך אכט אים צו שטארק, איך זאָל אים קענען כוישעד זײַן אין א פּלאַגיאַט; 2.: он не ~ умён ער איז ניט איבעריק קלוג; э́то его́ не ~ трево́жит דאָס קימערט אים ווייניק־וואָס; ◇ э́то уж(е́) ~ דאָס איז שוין איבער [אריבער] דער מאָס, צופיל

слия́ние *с прям. и перен.* צונויפֿגוס מ; ~ рек דער צונויפֿגוס פון די טײַכן; ~ предприя́тий דער צונויפֿגוס [דאָס צונויפֿגיסן זיך] פון אונטערנעמונגען

слова́к *м* סלאָוואַק מ ־ן

слова́рн‖ый 1. -ווערטערבוך; לעקסיקאָגראַפישער; ~ое изда́тельство ווערטערביכער־פארלאַג מ ־ן; ~ая рабо́та די אַרבעט איבער ווער-; די לעקסיקאָגראַפישע אַרבעט טערביכער; 2. *лингв.* לעקסישער; ~ый соста́в языка́ דער לעקסישער באשטאַנד [דער וואָרטבאַשטאַנד] פון דער שפּראַך

слова́рь *м* 1. *(справочник)* ווערטערבוך מ, ז (מצ. ··ביכער); 2. *(запас слов)* וואָרט־שאַץ מ, לעקסיק װ, וואָרטבאַשטאַנד מ

слова́цкий סלאָוואַקישער; ~ язы́к די סלאָוואַקישע שפּראַך, סלאָוואַקיש ז

слова́чка *ж* א סלאָוואַקישע פרוי, סלאָוואַטשקע װ ־ס

слове́сн‖ость *ж* 1. ליטעראַטור װ; פילאָלאָגיע װ; 2. *разг.* פוסטע ווערטער; ~ый 1. *(при помощи слов)* -וואָרט, ווערטערלעכער; *(устный)* מינדלעכער; ~ое сочета́ние וואָרט־באַהעפטונג מ ־ען; ~ое оскорбле́ние א ווערטערלעכע באַליידיקונג, באַליידיקונג מיט וואָרט; ~ый прика́з א מינדלעכער באַפעל; 2. *уст.* פילאָלאָגישער

слове́чк‖о *с:* ни ~а קיין איין וואָרט אפילע, קיין פּיצל וואָרט ניט; ◇ замо́лвить ~о за *кого-л.* זאָגן א גוט וואָרט וועגן עמעצן

сло́вник *м* (וואָרט־)רייסטער מ

сло́вно 1. *союз (как)* ווי; он пла́чет ~ ма́ленький ребёнок ער וויינט ווי א קליין קינד; 2. *союз (как будто)* גלײַך ווי *обыкн.* + *сослагательное наклонение;* 3. *частица разг. (кажется, будто)* עפּעס; он сего́дня ~ не в ду́хе ער איז הײַנט עפּעס ווי אין א שלעכטן אומער

сло́в‖о *с* 1. וואָרט ז (מצ. ווערטער); телегра́мма из двадцати́ ~ א טעלעגראַם פון צוואַנציק ווערטער; слова́рь иностра́нных ~ א ווערטערבוך פון פרעמדע ווער-טער, פרעמדווערטערבוך מ, ז (מצ. ..ביכער); проси́ть ~а *בעטן א וואָרט; взять ~о *נעמען א וואָרט; взять свой ~а́ обра́тно *נעמען צוריק דאָס וואָרט, אָפּזאָגן זיך פונעם וואָרט; не дать ~а сказа́ть ניט לאָזן* קיין וואָרט ארויסרעדן; он об э́том ни ~а не сказа́л ער האָט וועגן דעם קיין וואָרט ניט דערמאָנט; вступи́тельное ~о -אַרײַנ-פיר־וואָרט ז; заключи́тельное ~о שלוסוואָרט ז; дать че́стное ~о *געבן אן ערנוואָרט; че́стное ~о! אף מײַן ערנוואָרט!; нару́шить ~о *ברעכן דאָס וואָרט; пове́рить на́ ~о גלייבן אפן וואָרט; сдержа́ть ~о *האַלטן (דאָס) וואָרט; 2 *мн. (текст, положенный на музыку)* -ווער-טער מצ.; пе́сня на ~а́ Ивано́ва א ליד אף די ווערטער [אפן טעקסט] פון איוואַנאָוון; 3. *(трактат, обращение)* וואָרט ז; *(сказание)* זאַגע װ ־ס; «Сло́во о полку́ И́гореве» «די זאַגע וועגן איגאָרס כאַיל»; ◇ крыла́тые ~а́ -באַפליגל-טע ווערטער; по его́ ~а́м ווערדליק ער דערציילט; у него́ ~о не расхо́дится с де́лом בא אים א וואָרט איז א וואָרט; он за ~ом в карма́н не поле́зет די צונג דארף מען אים ניט פיקן; он ~ на ве́тер не броса́ет סטאַם אין דער וועלט ארײַן רעדט ער ניט; к ~у (сказа́ть) אַגעוו; (ה)אלעמײַ ~ нет א; ~о за́ ~о וואָרט פאר א וואָרט; ~о в ~о וואָרטערלעך, אָס שײַעך צו זאָגן, זאָל איך זאָגן; не нахожу́ ~ כ׳פארמאָג ניט די ווערטער; взве́шивать свой ~а́ בעאָס; וועגן* און מעסטן* יעדער וואָרט; од-

ним ~ом בעקיצער, קורץ גערעדט; другими ~ами אַנדערש גערעדט; на ~ах 1) *(только в речах)* מיטן מויל; 2) *(устно)* מינדלעך; на ~ах он всё готов сделать, а на деле... מיטן מויל איז ער אַלץ גרייט טאָן, נאָר אַז עס קומט צו עפּעס...; громкие ~а הויכע, שיינע ווערטער, פראַזעס; обладать даром ~а זײַן* אַ גוטער° רעדנער, פאַרמאָגן אַ רעדנער־טאַלאַנט; по последнему ~у техники לויט די נײַסטע פאָדערונגען פון דער טעכניק; сказать новое ~о в науке זאָגן אַ נײַ וואָרט אין דער וויסנשאַפט

слóвом *вводн. сл.* בעקיצער, קורץ גערעדט

словообразова‖ние *с* וואָרטבילדונג ll; ~тельный וואָרט־בילדונג(ס)־, וואָרטבילדנדיקער; ~тельные средства מיט־לען פון וואָרטבילדונג, וואָרטבילדונגס־מיטלען מצ.

словоохотливый באַריידעוודיקער

словопроизводный דעריוואַטיווער, וואָרטבילדנדיקער; ~ суффикс אַ דעריוואַטיווער סופיקס

словосочетание *с* וואָרטבאַהעפט ם ־ן; устойчивое ~ פעסטער וואָרטבאַהעפט

словц‖ó *с*: для, ради красного ~á צוליב אַ שיין וואָרט, בעדערעך מעליצע

слог[1] *м лингв.* טראַף ם ־ן

слог[2] *м уст. (стиль)* סטיל(שפּראַכ) ם ־ן; высокий ~ הויכער סטיל

слогов‖óй: ~ые звуки טראַפיקע קלאַנגען; ~ые знаки טראַפצייכנס מצ.; ◇ ~óе письмо סילאַבישע שריפט

слоён‖ый געבלעטערטער; ~ое тесто געבלעטערט [בלעטעריק] טייג

сложéни‖е *с* 1. *(действие)* צונויפלייגן I; *мат. тж.* כיבער ם; ~е сил *физ.* דער צונויפלייג פון קרעפטן; 2. *(тела)* קאָמפּלעקציע ll; он крепкого ~я ער איז פעסט געבויט

сложить *сов.* 1. *(уложить в одно место)* צונויפלייגן; *(упаковать)* פאַרפּאַק(עווע)ן; ~ дрова צונויפלייגן דאָס האָלץ; ~ чемодан פאַרפּאַקעווען דעם טשעמאָדאַן; 2. *мат.* צונויפלייגן; ~ два числа צונויפלייגן צוויי צאָלן; 3. *(построить из кирпича и т. п.)* לייגן; ~ печь לייגן אַן אויוון; 4. *(согнуть)* צונויפלייגן; ~ одеяло צונויפלייגן די קאָלדרע; ~ вдвое צונויפלייגן אינצווייען; ~ руки на груди פאַרלייגן די הענט אפן האַרצן; 5. *(сочинить)* שאַפן*; ~ песню שאַפן* אַ ליד; 6. *разг. (опустить)* אָפּוואַרפן*, אַראָפּלאָזן*; ~ ношу אַראָפּוואַרפן* [אַראָפּ־לאָזן*] די לאַסט; 7. *перен.* אַראָפּנעמען*; ~ с себя ответственность אַראָפּנעמען* פון זיך דאָס אַכרײַעס; ◇ ~ голову לייגן דעם קאָפּ; ~ оружие אַוועקלייגן [אָפּ־געבן*] דאָס געווער, אונטערגעבן* זיך; сидеть сложа руки זיצן* מיט פאַרלייגטע הענט; ~ся *сов.* 1. *(создаться)* שאַפן* זיך; на стройке сложился здоровый коллектив אַף דער בויונג האָט זיך געשאַפן אַ געזונטער קאָלעקטיוו; обстоятельства сложились благоприятно די אומשטאַנדן האָבן זיך צונויפגעלייגט גינסטיק; 2. *(сформироваться)* אײַנשטעלן זיך; 3. *(о человеке, характере)* אויספורעמען זיך; он уже сложившийся артист ער איז שוין אַ פאַר־טיקער אַרטיסט; 4.: губы её сложились в улыбку אַף אירע ליפן האָט זיך באַוויזן אַ שמייכל; 5. *разг. (устроить складчину)* צונויפלייגן זיך; 6. *разг (уложить свои вещи для отъезда)* פאַרפּאַקעווען זיך

сложноподчинённ‖ый *грам.*: ~ое предложение צונויפ־געזעצט־סובאָרדינירטער זאַץ

сложносочинённ‖ый *грам.*: ~ое предложение צונויפ־געזעצט־קאָאָרדינירטער זאַץ

слóжност‖ь *ж* קאָמפּליצירטקייט ll; *(задачи, вопроса и т. п. тж.)* האַרבקייט ll; ◇ в общей ~и אין (אַלגעמיי־נעם) סאַכאַקל

слóжн‖ый 1. *(составной)* צוזאַמענגעזעצטער; ~ые вещества צוזאַמענגעזעצטע שטאָפן; ~ое предложение אַ צוזאַמענגעזעצטער זאַץ; 2. *(многообразный)* קאָמפּליציר־טער; ~ая конструкция אַ קאָמפּליצירטע קאָנסטרוקציע; ~ый характер אַ קאָמפּליצירטער כאַראַקטער; 3. *(трудный)* קאָמפּליצירטער, האַרבער; ~ый вопрос אַ האַרבע [אַ קאָמפּליצירטע] פראַגע; 4. *(замысловатый)* סייכלדי־קער, קונציקער

слоист‖ый שיכטנווײַזער, פלאַסטנווײַזער; ~ые облака שיכטנווײַזע וואָלקנס

сло‖й *м* 1. שיכט ם ־ן; *геол.* פלאַסט ם ־ן; 2. *(социальный)* שיכט ם ־ן; все ~и общества אַלע שיכטן פון דער געזעלשאַפט

слóйка *ж кул.* אַ זיס בולקעלע

слом *м*: на ~ *(о машинах и т. п.)* אַף ברוך; *(о доме)* אַף צעוואַלגערן

сломáть *сов.* 1. *(на куски)* צעברעכן*; *(переломить)* איבערברעכן*; *(снести постройку)* צעוואַלגערן, צע־וואַרפן*; 2. *(уничтожить — традиции, обычаи и т. п.)* צעשטערן, מאַכן אַן עק (מיט); 3. *(одолеть)* אײַנברעכן*, גוויווער זײַן*; ~ сопротивление противника אײַנברעכן* [גוויווער זײַן*] דעם קעגנערס ווידערשטאַנד; ~ характер אײַנברעכן* דעם כאַראַקטער; 4. *(круто изменить в худшую сторону)* צעברעכן*, צעשטערן; ~ свою карьеру צעברעכן* [צעשטערן] די אייגענע קאַריערע

сломить *сов.* 1. *разг.* צעברעכן*; *(отделить — ветку и т. п.)* אָפּברעכן*; 2. *перен. см.* сломáть 3; ◇ (бежать) сломя голову (לויפן*) סטראָם־האַלאָנווי

слон *м* 1. העלפאַנד ם ־ן; 2. *шахм.* לאַפער ם ־ס, לויפער ם ־ס; ◇ делать из мухи ~á מאַכן פון אַ מילב אַ העלפאַנד [פון אַ פליג]; *(о говорящем тж.)* מאַכן פון אַ וואָרט אַ קוואָרט; ~иха *ж* העלפאַנדיכע ll ־ס, העלפאַנד־«זי» ll ־ען; ~ёнок *м* העלפאַנדל I ־עך

слонóвый העלפאַנד־; ◇ ~ая кость העלפאַנדביין ם; ~ая болезнь העלפאַנד־קרענק ll, עלעפאַנטיאַז ם

слоняться *несов. разг. (без дела)* אַרומגיין* ליידיק, פוסטעפּאַסעווען

слугá *м* 1. *уст.* דינער ם =, מעשאָרעס ם (מצ. מע־שאָרסים); *(в гостинице и т. п.)* באַדינער ם =; 2. *перен.* דינער ם =; *неодобр.* מעשאָרעס ם (מצ. מעשאָרסים); депутат — ~ народа דער דעפּוטאַט איז דעם פאָלקס אַ דינער, דער דעפּוטאַט דינט דעם פאָלק; слуги реакции די יוצער־מעשאָרסים פון דער רעאַקציע

служáнка *ж уст.* דינסט ll ־ן, דינסטמיידל I ־עך

слýжащий *м* אָנגעשטעלטער ..טע ם

слýжб‖а *ж* 1. *(работа)* אַרבעט ll; *(место работы служащего тж.)* שטעלע ll ־ס; *(в армии)* דינסט ll, די־נען I; поступить на ~у אָנקומען* אַף אַ שטעלע [אַף אַרבעט]; идти на ~у גיין* אַף דער אַרבעט; на действительной ~е אַף ווירקלעכער (מיליטער־)דינסט; срок ~ы механизма דער ניץ־טערמין פונעם מעכאַניזם; 2. *(отрасль военных занятий; специальные учреждения)* דינסט ll; медицинская ~а армии די מעדיצינישע דינסט

פֿון דער ארמײ; разве́дывательная ~а ‖ אױסשפּיר־דינסט; ~а пого́ды מעטעאָראָלאָגישע דינסט; ~а вре́мени ‑צײַט ‖ מעסט־דינסט; 3. *церк.* ‖ גאָטדינסט; 4. *мн. уст.* ווירטשאַפֿט־געבײַדעס מצ.; ◇ поста́вить на ~у *чему-л.* ניט שטעלן צו דינסט (דאַט.); не в ~у, а в дру́жбу אַלפּי מוז, נאָר ווי א פֿרײַנט

служе́бн‖ый 1. *(должностной)* אַמטלעכער, ‑אַמט; ~ые дела́ אַמטלעכע עניָנים; ~ая та́йна אַמט־סאָד מ; в ~ое вре́мя אין צײַט פֿון אַרבעט, אין די אַרבעט־שעהען; в ~ом поря́дке אַמטלעך, אַף אַן אָפּי־ בײַם מע אַרבעט; צײַלן אויפֿן; 2. *(вспомогательный)* ‑הילפֿ(ס), באַהילפֿיק; ~ая роль ‖ א באַהילפֿיקע ראָל, הילפֿסראָל; פּיקער; ◇ ~ые слова́ *грам.* הילפֿ(ס)־ווערטער מצ.; באַהילפֿיקע ווערטער

служе́ние *с* I דינען; ~ Ро́дине דאָס דינען דעם היים־ לאַנד

служи́тел‖ь *м* = מ דינער; ~ь муз מוזן־פּריסטער = מ; ~ь ку́льта = מ קולט־דינער

служи́ть *несов.* 1. *(работать по найму)* אַרבעטן; ~ секретарём אַרבעטן אַלס סעקרעטאַר; 2. *(быть военным)* דינען; ~ в а́рмии דינען אין דער ארמײ; 3. *(дат.; приносить пользу)* דינען; ~ наро́ду דינען דעם פֿאָלק; ~ нау́ке דינען דער וויסנשאַפֿט; ~ де́лу ми́ра דינען דעם שאָלעם; чем могу́ ~? מיט וואָס קען איך אײַך דינען?; 4. *(выполнять своё назначение)* דינען; *(использоваться для чего-л. тж.)* ניצן; но́ги ещё хорошо́ слу́жат ста-рику́ די פֿיס דינען נאָך דעם זאָקן גוט; э́то пальто́ мне слу́жит уже́ не́сколько лет דער מאַנטל דינט מיר שוין עטלעכע יאָר; труба́ служи́ла для отво́да воды́ די רער האָט געדינט [געניצט] אַף אָפּצופֿירן די וואַסער; 5. *(тв.; являться)* זײַן* (פֿאַר), דינען; ~ приме́ром זײַן* [דינען] פֿאַר א בײַשפּיל; ~ доказа́тельством (того́), что... זײַן* [דינען פֿאַר] א דערווײַז*, אַז...; ~ при-чи́ной זײַן* די סיבע, פֿאַרורזאַכן, גורעם זײַן*; 6. *церк.* אָפּריכטן (טפֿילעס); 7. *(о собаке)* סלוזשען

слух *м* 1. I געהער; о́стрый ~ א שאַרף געהער; иг-ра́ть по ~у שפּילן נאָכן געהער נאָך; 2. *(молва)* קלאַנג מ ־ען; хо́дят ~и ס'גייען אום קלאַנגען; ◇ (весь) обра-ти́ться в ~ אָנשפּיצן די אויערן; אַנשטעלן מויל און אוי־ ערן *разг.*

слухов‖о́й 1. ‑(גע)הער; ~о́й нерв (גע)הער־נערוו מ ־ן; ~о́е восприя́тие ‖ געהער־אויפֿנעמונג; ‑געהער־פֿער־ צעפּציע ‖ *книжн.*; 2. *(служащий для слушания)* ‑הער; ~о́й аппара́т הער־אַפּאַראַט מ ־ן

слу́ча‖й *м* 1. פֿאַל מ ־ן; в ре́дких ~ях אין זעל־ טענע פֿאַלן; в да́нном ~е אין געגעבענעם פֿאַל; ча́стный ~й פּראַט־פֿאַל מ ־ן; ещё не бы́ло ~я ס'איז נאָך ניט געווען קיין [דער] פֿאַל; ~и заболева́ния ‑פֿאַלן פֿון פֿאַר־ שלאָפֿט ווערן; 2. *(происшествие, событие)* צופֿאַל מ ־ן, פּאַסירונג ‖ ־ען; несча́стный ~й אומגליק־צופֿאַל מ ־ן; необыкнове́нный ~й אַן אויסערגעווײנלעכע פּאַסירונג; ~и из жи́зни Го́рького עפּיזאָדן פֿון גאָרקיס לעבן; 3. *(возможность)* געלעגנהײט ‖ ־ן; удо́бный ~й א גינסטיקע געלעגנהײט; е́сли предста́вится ~й אַז ס'וועט זיך מאַכן א געלעגנהײט; по́льзуясь ~ем כ'ניץ אויס די געלעגנהײט; 4. *(случайность)* צופֿאַל מ ־ן; э́то де́ло ~я דאָס איז א צופֿאַל, א גליקזאַך; דאָס איז געווענדט אין א צופֿאַל; ◇ в ~е *чего-л.* אויב ס'וועט זײַן, טאָמער טרעפֿט זיך; в ~е вой-

ны́ אויב ס'וועט זײַן [אויב ס'הייבט זיך אָן] א מילכאָמע; в ~е необходи́мости אין א, אויב ס'וועט זײַן נייטיק; נויטפֿאַל; в ~е чего́ טאָמער עפּעס; по ~ю юбиле́я אין צוזאַמענהאַנג מיטן יוביליי; по ~ю плохо́й пого́ды איבער [מאַכמעס] דעם שלעכטן וועטער; на вся́кий ~й וואָס ס'זאָל זיך ניט מאַכן אַף יעדן פֿאַל; ни в ко́ем ~е בעשום־אויפֿן ניט, אין קיין פֿאַל ניט; в кра́йнем ~е פֿאַר א נויט, אין ערגסטן פֿאַל; при вся́ком ~е בא יעדער געלעגנהײט; в ~е на́добности אַז מע וועט דאַרפֿן; во вся́ком ~е יעדנפֿאַלס; в тако́м ~е אויב אַזוי; в про-ти́вном ~е אין קעגנפֿאַל

случа́йно *нареч.* 1. צופֿעליק, צופֿאַל א דורך; мы с ним познако́мились ~ מיר האָבן זיך באַקענט מיט אים צופֿעליק [דורך א צופֿאַל]; 2. *в знач. вводн. сл. разг.* עפּשער, ווי א זאַך מאַכט זיך; вы, ~, не заме́тили ..? צי האָט איר עפּשער ניט באַמערקט..?; ◇ э́то не ~! דאָס איז ניט גלאַט אַזוי!

случа́йност‖ь *ж* 1. ‖ צופֿעליקײט; 2. *(непредвиденное событие)* צופֿאַל מ ־ן, צופֿעליקײט ‖ ־ן; по счастли́вой ~и אַדאַנק א גליקלעכן צופֿאַל; огради́ть себя́ от ~ей באַוואָרענען זיך פֿאַר צופֿעליקײטן

случа́йн‖ый 1. צופֿעליקער; ~ая встре́ча א צופֿעליקע באַגעגעניש; ~ая оши́бка א צופֿעליקער גרײַז [טאָעס]; ~ый посети́тель א צופֿעליקער באַזוכער; ~ое явле́ние צופֿעליקײט ‖ ־ן, צופֿאַל מ ־ן; 2. *(нерегулярный)* ‑געלעגנ־ הײטלעכער, צופֿעליקער; ~ые за́работки ‑געלעגנהײטלע־ כע [צופֿעליקע] פֿאַרדינסטן; 3. *(незакономерный)* ‑צופֿע־ ליקער

случа́ть *несов. см.* случи́ть

случа́ться *несов.* 1. *см.* случи́ться; 2. *в знач. вводн. сл.:* случа́ется ס'מאַכט זיך (אַמאָל); случа́лось ס'פֿלעג(ט) זיך (אַמאָל) מאַכן

случи́ть *сов. с.-х.* פּאָרן

случ‖и́ться *сов.* 1. פּאַסירן, טרעפֿן* זיך, געשען*; ~и́лось несча́стье ס'איז געשען [ס'האָט זיך געטראָפֿן] אַן אומגליק; что здесь ~и́лось? וואָס איז דאָ געשען?, וואָס איז דאָ פֿאָרגעקומען?, האָט דאָ פּאַסירט?; 2. *безл.* אויסקומען*, מאַכן זיך; мне ка́к-то ~и́лось там побы-ва́ть מיר איז אַמאָל אויסגעקומען צו זײַן דאָרטן; как ~и́тся ווי ס'וועט זיך מאַכן, ווי ס'וועט אויסקומען

слу́чка *ж* 1. *с.-х.* ‖ פּאָרונג, I פּאָרן; 2. *(совокупле-ние)* באַלויף מ

слу́шатель *м* = מ צוהערער; внима́тельный ~ אַן אויפֿמערקזאַמער צוהערער; ~ вое́нной акаде́мии ‑א צו־ הערער פֿון דער מיליטערישער אַקאַדעמיע; ~ница *ж* צוהערערן ‖ ־ס

слу́ша‖ть *сов.* 1. הערן; *(очень внимательно)* צוהערן; ~ть ле́кцию הערן א לעקציע; ~ть му́зыку הערן מוזיק; он пел, а мы ~ли ער האָט געזונגען, און מיר האָבן (צו)־ געהערט; он включи́л ра́дио и ~л Москву́ ער האָט אײַנגעשלאָסן די ראַדיאָ און געהערט מאָסקווע; 2. *(о враче)* אויסהערן; 3. *(судебное дело)* באַטראַכטן, באַהאַנדלען; *(информацию, свидетеля)* אויסהערן; 4. *(посещать лек-ции)* צוהערן, זײַן* א צוהערער (אַף); ~ть курс анали-ти́ческой геоме́трии צוהערן [זײַן* א צוהערער אַף] א קורס אַנאַליטישע געאָמעטריע; 5. *(следовать чьим-л. со-ветам)* צוהערן זיך צו עמעצנס רייד [ווערטער], הערן; никто́ его́ не ~ет קיינער הערט אים ניט, קיינער הערט

זיך ניט צוֹ צו זײַנע װעׂרטער; 6. *разг.* (*повиноваться*) פֿאָלגן; ~ть ста́рших הערן װאָס ,פֿאָלגן עלטערס פֿון זיך עלטערע זאָגן; су́дно не ~ло руля́ -די שיף האָט ניט גע פֿאָלגט דעם רודער; 7.: ~й(те) הער(ט) ;זאָג(ט) מיר נאָר נאָר צו; ~йте, оста́ньтесь בלײַבט, כ׳בעט אײַך; 8.: ~ю! 1) (*ответ подчинённого*) ס׳װעט זײַן אויסגע- ,כ׳געהאָרך פֿילט; 2) (*по телефону*) !איך הער! ,האַלאָ; ~ться *несов*. 1. (*кого-л.*) (דאַט.) פֿאָלגן; (*чего-л.*) (דאַט.) אויספֿאָלגן; ~ться отца́ פֿאָלגן דעם פֿאָטער; ~ться прика́за -אויס פֿאָלגן דעם באַפֿעל; су́дно не ~лось руля́ די שיף האָט זיך ניט געלאָזט קערעװען; ~ться сове́тов врача́ -אויס פֿאָלגן די רעקאָמענדאַציעס פֿונעם דאָקטער; 2. (*быть послушным*) פֿאָלגן; он не ~ется ער פֿאָלגט ניט; 3.: ~юсь! *воен*. !ס׳װעט זײַן אויסגעפֿילט; 4.: ~ется де́ло *юр*. ס׳װערט באַהאַנדלט [באַטראַכט] א געריכט- איניען

слыть *несов*. (*тв*.) (פֿאַר) שעמען; он слывёт лу́чшим стрелко́м ער שעמט פֿאַרן בעסטן שיסער

слыха́ть *несов. разг*. הערן; ◇ где э́то слы́хано?, слы́ханно(е) ли де́ло? -װוּ איז עס געהערט געװאָרן אַזע לעכס?

слы́ш||ать *несов*. 1. (*воспринять слухом*) הערן; ~ать крик הערן א געשריי; ~ать, как кто́-то вошёл, הערן, װי עמעצער איז אַרײַן; 2. *тк. несов*. (*обладать слухом*) הערן, האָבן* א געהער; он не ~ит ער הערט ניט, ער ס׳איז בא אים קאַליע די שמיע; *ирон*.; я вас не ~у כ׳הער ניט, װאָס איר זאָגט; 3. (о *предл*.; *иметь какие-л. сведения*) הערן זאָגן; я ~ал, что к нам приезжа́ют арти́сты Большо́го теа́тра כ׳האָב גע- הערט, אַז צו אונדז קומען צו פֿאָרן אַרטיסטן פֿונעם גרויסן [פֿונעם «באָלשאָי»] טעאַטער; 4. *разг*. (*ощущать*) שפּירן, שפּירן [פֿילן] א רייעך פֿון ~ать за́пах цвето́в פֿילן; ◇ он об э́том и ~ать не хо́чет -ער װיל אפֿי לע ניט הערן דערפֿון; ~аться *несов*. 1. הערן זיך; ~ится стук ס׳הערט זיך א געקלאַפּ; 2. (*ощущаться*) פֿילן זיך, שפּירן זיך; (*о запахе тж.*) הערן זיך; *перен*. אין די לידער לאָזן* זיך פֿילן; в пе́снях ~алась тоска́ האָט זיך געלאָזט פֿילן בענקעניש [אומעט]

слы́шимость *ж* ‖ הערבאַרקייט, ‖ הערעװודיקייט

слы́шно *в знач. сказ. безл*. 1. (*слышаться*) מע הערט, מע קען הערן; ~, как поёт солове́й מע הערט, װי ס׳זינגט דער סאָלאָװיי; мне не ~ איך הער ניט; отсю́да хорошо́ ~ דאָ [פֿונדאַנען] קען מען גוט הערן; ему́ всё ~ ער הערט אַלצדינג; 2. (о *предл*., про *вин*.): что ~ но́вого? װאָס הערט זיך?; о нём ничего́ не ~ מע הערט װעגן אים גאָרנישט ניט

слы́шн||ый 1. הערבאַרער, הערעװודיקער; װאָס מע הערט *после сущ*.; едва́ ~ый шо́рох א קוים הערבאַר גערויש [הערעװודיק]; 2. *в знач. сказ*.: ~ы голоса́ люде́й ס׳הערן זיך [מע הערט, ס׳לאָזן זיך הערן] מענטשלע- כע שטימען

слюд||а́ *ж* ‖ גלימער(שטיין); ~яно́й גלימער(שטיין)-; (*из слюды тж*.) (גלימער(שטיין פֿון *после сущ*.; ~яно́е око́шко א פֿענצטערל מיט שױבן פֿון גלימער

слюна́ *ж* ‖ גאַװער, ‖ סלינע; (*сплюнутая*) ‖ שפּײַעכץ

слюни́ть *несов*. צונעצן [באַנעצן] מיט שפּײַעכץ

слю́нки *мн*.: у него́ ~ теку́т ס׳גייט אים איבער די סלינע [די סמאַהע] איבער די ליפּן

слю́нн||ый סלינע-; ~ые же́лезы מצ. סלינע-דריזן

слюня́вый *разг*. סלינעדיקער, גאַװערדיקער; װאָס סע רינט אים די סלינע (פֿונעם מויל) *после сущ*.

сля́коть *ж* (*грязь*) ‖ בלאָטע, ‖ סליאָטע; на дворе́ ~ אין דרויסן איז א סליאָטע; (*о погоде тж*.) ס׳איז א פֿוילער װעטער

сма́зать *сов*. 1. באַשמירן, צושמירן; ~ ра́нку йо́дом צושמירן די װוּנד מיט יאָד; ~ маши́ну -אײַנײלן די מא שין; 2. (*стереть*) אָפּװישן, צעשמירן; 3. *перен. разг*. פֿאַרװישן, *פֿאַרשײבן; ~ противоре́чия [*פֿאַרשײבן] פֿאַרװישן די װידערשפּרוכן [די סתירות]; ~ся *сов*. 1. צושמירן זיך; 2. (*стереться*) אָפּװישן זיך; 3. *перен. разг*. פֿאַרװישט װערן*, פֿאַרריבן װערן*

сма́зка *ж тех*. 1. (*действие*) ‖ אײַנײלן; 2. (*вещество*) ‖ שמירעכץ

смазли́в||ый *разг*. כיינעװודיקער, באַטאַמטער; ~ое ли́чико א זיסינק [א כיינעװודיק] פּענעמל

сма́зочн||ый: ~ое ма́сло ‖ שמיר-אייל

сма́зчик *м* = ‖ צושמירער

сма́зывать(ся) *несов. см*. сма́зать(ся)

сма́нивать *несов*., **смани́ть** *сов*. 1. (*в одно место*) פֿאַרמאַניען, פֿאַרנאַרן; 2. *перен. разг*. אַריבערנאַרן

смастери́ть *сов*. אויסמײַסטרעװען, אויסאַרבעטן

сма́тывать *несов. см*. смота́ть

сма́хивать[1] *несов. см*. смахну́ть

сма́хивать[2] *несов*. (на *вин*.) *разг*. (אױף) זײַן* ענלעך; (*о человеке*) (פֿון) כאַפּן דעם אָנבליק

смахну́ть *сов*. אַראָפּפּאַכ(ע)ן; (*сбросить, сбить*) -אַראָפּ שלײַדערן, שמיצן; (*согнать*) *אַראָפּטרײַבן; ~ пыль אַראָפּ- טרייסלען דעם שטויב; ~ бума́жки со стола́ -אַראָפּ שמיצן די פּאַפּירלעך פֿונעם טיש; ~ му́ху *אַראָפּטרײַבן די פֿליג

сма́чивать *несов. см*. смочи́ть

смежа́ть *несов*., **смежи́ть** *сов*.: ~ глаза́ צומאַכן די אויגן

сме́жность *ж* ‖ שכנישעסדיקייט; (*наук и т. п.*) -קרוי װישקייט ‖

сме́жн||ый 1. שכנישער, שכנישעסדיקער; ~ые ко́мнаты שכנישעסדיקע צימערן; ~ые углы́ *мат*. שכנישע װינקלען; 2. (*непосредственно связанный*) קרויװישער; ~ые дисципли́ны קרויװישע דיסציפּלינען

смека́листый *разг*. פֿאַרשטאַנדיקער, געשײַטער; ~ па́рень א יונג מיט א קאָפּ אויף די פּלייצעס, א געשײַטער יונג

смека́лка *ж разг*. ‖ אײַנפֿאַלערישקייט, ‖ אײַנפֿאַל; для э́того нужна́ ~ דערצו דאַרף מען קענען פֿאַלן אויף א סייכל

смека́ть *несов. разг*. (א געשעפֿט) *פֿאַרשטיין; *װיסן א טאָלק (אין)

смекну́ть *сов. разг*. (*догадаться*) *פֿאַלן, *אָנשטויסן זיך אויף א סייכל

сме́л||о *нареч*. דרייסט; (*отважно*) מוטיק, געװאַגט; (*уверенно*) זיכער; ~о выступа́ть про́тив консерва́торов דרייסט אַרויסטרעטן* קעגן די קאָנסערװאַטאָרן; ~о бро́ситься на по́мощь מוטיק [געװאַגט] א װאָרף טאָן* זיך צו הילף; ~о могу́ сказа́ть איך קען זיכער [מיט פֿולער זיכערקייט] זאָגן; ~ость *ж* ‖ דרייסטקייט, געװאַגטקייט ‖; ◇ брать на себя́ ~ость (заяви́ть, прийти́ *и т. п.*)

СМЕ

האָבן* די דרייסטקייט (צו מעלדן, צו קומען אדג.); ~ый דרייסטער; (отважный) מוטיקער, געוואָגטער; ~ый ма́льчик א דרייסט ייִנגל; ~ый взгляд א דרייסטער בליק; ~ый посту́пок א דרייסטע(ר) [א געוואָגטע(ר)] טאַט; ~ое реше́ние א דרייסטער באַשלוס

сме́н||а *ж* 1. *(действие)* בײַט, דאָס בײַטן זיך; בײַטן ן; ~а шпал דאָס בײַטן די שפּאַלעס; ~а поколе́ний דאָס בײַטן זיך פון דורעס, דער בײַט פון דורעס; ~а руково́дства דער אומבײַט פון דער אָנפירונג; ~а времён го́да דער אומבײַט פון סעזאָנען; 2. *(время работы)* וואַכטע וו ־ס, אומבײַט מ ־ן; рабо́тать в две ~ы אַרבעטן אין צוויי אומבײַטן; вы́работать две но́рмы за одну́ ~у אויסאַרבעטן צוויי נאָרמעס אין מעשעך פון איין אומבײַט; пе́рвая ~а ко́нчила рабо́ту דער ערשטער אומבײַט האָט פאַרענדיקט די אַרבעט; 3. *(новое поколение)* פאַרבײַט מ; пионе́ры — ~а комсомо́ла די פּיאָנערן זײַנען א פאַרבײַט פאַרן קאָמיוג; досто́йная ~а א ווירדיקער פאַרבײַט; 4.: ~а белья́ א גאַנג [א קאָמפּלעקט] וועש [גרעט]

смени́||ть *сов.* 1. *(переменить)* בײַטן*; *(заменить)* פאַרבײַטן*; ~ть бельё בײַטן* דאָס גרעט; ~ть дежу́рного פאַרבײַטן* דעם דעזשורנע; 2. *(отстранить от должности)* פאַרבײַטן*, אַראָפּנעמען* פון דער אַרבעט; 3. *(появиться вместо чего-л.)* קומען* צו פאַרבײַטן; אָנקומען* נאָך; капитали́зм ~л феодали́зм דער קאַפּיטאַליזם איז געקומען צו פאַרבײַטן [האָט פאַרביטן] דעם פעאָדאַליזם; день ~л ночь נאָך דער נאַכט איז אָנגעקומען דער טאָג

смени́ться *сов.* 1. *(сменить друг друга на какой-л. должности и т. п.)* בײַטן* זיך; 2.: ~ с дежу́рства פאַרענדיקן די דעזשורסטווע; я смени́лся в во́семь часо́в איך האָב זיך באַפרײַט אַכט אַזייגער, מע האָט מיך פאַרביטן אַכט אַזייגער; 3. *(тв.)*: жара́ смени́лась прохла́дой נאָך דער היץ איז געוואָרן קילבלעך; испу́г смени́лся ра́достью דאָס אָרט פון שרעק האָט פאַרנומען פרייד

сме́нн||ый 1. אומבײַט־; ~ый ма́стер אומבײַט־מײַסטער מ ־ס; ~ая рабо́та אַרבעטן לויט אומבײַטן; ~ое зада́ние אומבײַט־פאַרגעבונג וו; 2. *(сменяемый)* פאַרבײַטלעכער; ~ая шестерня́ פאַרבײַטלעכע צאָנראָד

сменя́емость *ж* פאַרבײַטלעכקײַט וו

сменя́ть(ся) *несов. см.* смени́ть(ся)

смерза́ться *несов.*, **смёрзнуться** *сов.* צונויפגעפרוירן ווערן*, צוגעפרוירן ווערן* איינס צום אַנדערן

сме́рить *сов.*, **смеря́ть** *несов. разг.* 1. אָפּמעסטן*, אויסמעסטן*; 2.: сме́рить кого́-л. взгля́дом געבן* עמעצן א מעסט אָפּ מיטן אויג, באַטראַכטן עמעצן פון קאָפּ ביז פיס

смерка́||ться *несов. безл.* דעמערן; ~ется ס׳דעמערט, ס׳פאַלט צו די נאַכט (שוין)

сме́рк||нуться *сов. безл.*: ~лось ס׳איז פינצטער געוואָרן, ס׳איז צוגעפאַלן די נאַכט

смерте́льно *нареч.* טויט־; ~ больно́й טויטקראַנקער; ~ опа́сный טויטגעפערלעכער; ~ ра́ненный אַף טויט פאַרוווּנדעטער; он ~ уста́л ער איז טויט [שרעקלעך] מיד

смерте́льн||ый 1. טויט־, טויטגעפערלעכער; ~ый уда́р טויטקלאַפּ מ; ~ый яд א טויטגעפערלעכער סאַם, סאַם־האַמאָוועס מ; ~ая ра́на א טויטגעפערלעכע וווּנד; ~ая опа́сность טויט־סאַקאָנע וו ־ס, טויטגעפאַר וו ־ן; ~ая борьба́ א קאַמף אַף לעבן און אַף טויט; 2. *(сопутствующий смерти)* טויט־; ~ая аго́ния גסיסע וו; 3. *(крайний)* טויט־, שרעקלעכער; ~ая уста́лость א שרעקלעכע מידקײַט, טויטמידקײַט וו; ◇ ~ый враг א סוינע אַפן לעבן, דאַם־סוינע מ (מצ. ־סאָנים); *(чего-л.)* א פאַרביסענער סוינע (פון)

сме́ртник *м* טויט־פאַרורטײלטער, צום טויט פאַרורטײלטער מ ־טע

сме́ртность *ж* שטערבלעכקײַט וו

сме́ртн||ый 1. טויט־; ~ая казнь טויט־שטראָף וו; ~ый пригово́р טויט־אורטייל מ ־ן; ~ый бой טויט־שלאַכט וו, א שלאַכט אַף לעבן און אַף טויט; ~ый час די לעצטע (לעבנס־)שאָ; 2. *(подверженный смерти)* שטערבלעכער; все мы сме́ртны אַלע זײַנען מיר שטערבלעך; 3. *в знач. сущ. м* שטערבלעכער מ ־כע, באַסאָר־וועדאָם מ ־ס; просты́е ~ые געוויינלעכע באַסאָר־וועדאָמס; 4. *(очень сильный)* שרעקלעכער, מוירעדיקער; ~ая ску́ка א שרעקלעכע [א מוירעדיקע] אומעטיקײַט

смертоно́сн||ый טויטברענגיקער; ~ое ору́жие טויט־ברענגיק געווער; ~ый яд סאַם־האַמאָוועס מ

сме́рт||ь *ж* 1. טויט מ; *(растения, клетки и т. п.)* אָפּשטאַרבונג וו; ра́нняя ~ь א פריער [א פריצײַטיקער] טויט; умере́ть голо́дной ~ью שטאַרבן* פון הונגער; идти́ на ве́рную ~ь גיין* אַף א זיכערן טויט; до са́мой ~и ביזן קווער, ביזן טויט; 2. *в знач. нареч. разг.* *(очень сильно)* א שרעק ווי; ~ь хочу́ пить כ׳וויל שרעקלעך א טרונק, כ׳וויל טרינקען ווי א שרעק; ◇ погибнуть ~ью геро́я אומקומען* מיט א העלדן־טויט, שטאַרבן* ווי א העלד; пасть ~ью хра́брых פאַלן* [שטאַרבן*] העלדנמוטיק; мне до́ смерти надое́ло ס׳איז מיר נימעס־אומאָעס געוואָרן, ס׳איז מיר נימעס געוואָרן ביז צום שטאַרבן; быть при́ смерти האַלטן* באַ שטאַרבן; побледне́ть как ~ь בלאַס ווערן* [בלייך ווערן*] ווי די וואַנט

смерч *м* ווירבל־שטורעם מ ־ס; *(водяной)* וואַסערזײַל מ ־ן; пы́льный ~ זאַמד־שטורעם מ ־ס

смести́ *сов.* 1. אָפּקערן; *(с поверхности чего-л. вниз)* אַראָפּקערן, אַראָפּשאַרן; *(щёткой)* אַראָפּבערשטלען; *(о ветре)* אַראָפּבלאָזן*, אַראָפּווייען; 2. *(уничтожить)* אָפּראַמען (פונעם וועג); 3. *(в одно место)* צונויפקערן, צונויפשאַרן

смести́ть *сов.* 1. איבערוקן; *перен.* איבעראַנדערשן; 2. *(снять с работы)* אַראָפּנעמען*, אַראָפּזעצן; ~ся *сов.* איבערוקן זיך; *перен.* *(о понятиях и т. п.)* איבעראַנדערשן זיך

смесь *ж* 1. געמיש ן; *(продукт смешения)* פאַרמיש מ; *(консервы, фрукты)* אַסאָרטי מ; бето́нная ~ בעטאָן־פאַרמיש מ ־ן; 2. *(раздел в журнале и т. п.)* פאַרשיידנס ן

сме́та *ж* סמעטע וו ־ס; ~ расхо́дов הויצאָעס־סמעטע וו, א סמעטע פון הויצאָעס

смета́на *ж* סמעטענע וו

смета́||ть[1] *несов. см.* смести́; всё ~я на своём пути́ אָפּראַמענדיק אַלצדינג פונעם וועג

смета́ть[2] *сов.* *(сшить)* פאַרסטריגעווען; צונויפסטריגעווען

смётка *ж разг.* אײַנפאַלערישקײַט וו, האַמצאָעדיקײַט וו

сме́тливость *ж* אײַנפאַלערישקײַט וו, האַמצאָעדיקײַט וו

сме́тливый אײַנפאַלערישער, האַמצאָעדיקער; он ~ челове́к ער איז א באַל־האַמצאָע

сме́тн||ый סמעטע־; ~ые ассигнова́ния סמעטע־אסיגני־רונגען מצ., אסיגנירונגען לויט דער סמעטע

смётывать *несов. см.* смета́ть²

сметь *несов.* (+ *инф.*) דערוועגן זיך, וואגן, האָבן* די דרייסטקייט [די האָזע]; не смей! ניטעג!; דערוועג זיך ניט!; как ты сме́ешь? ווי האָסטו די האָזע?; ты не сме́ешь э́того де́лать דו טאָרסט זיך ניט דערוועגן דאָס טאָן; сме́ю сказа́ть איך דערוועג זיך צו זאָגן

смех *м* I געלעכטער; залива́ться ~ом פאַרגיין* זיך אין געלעכטער; не удержа́ться от ~а ניט קענען* אײַנ־האַלטן דאָס געלעכטער; взрыв ~а אן אויסברוך פון געלעכטער; разда́лся взрыв ~а ס'האָט אויסגעבראָכן א געלעכטער; ◇ מ'האָט אויסגעשאָסן מיט א געלעכטער, ~а ра́ди צוליב א שפּאַס; ему́ не до ~а ס'איז אים ניט צום לאַכן, ס'גייט אים ניט קיין געלעכטער אפן הארצן; ~у бы́ло! אי צום אָנגעלאַכט האָט מען זיך!; ~ и грех ס'איז ניטאָ וועגער לאַכן אי צום וויינען; ~ да и то́лько ס'איז מאַמעש א געלעכטער; как на́ ~ ווי ס'זאָל לאַכן אף געלעכטער

смехотво́рный לעכערלעכער

сме́шанн||ый געמישטער; со ~ым чу́вством מיט א געמישטן [מיט א געמישט געפיל] צווייענדיק; ◇ ~ый лес געמישטער וואלד

смеша́ть *сов.* 1. (*составить смесь*) צונויפ־מישן, אויסמישן; 2. (*нарушить порядок чего-л.*) איבערמישן; (*мысли*) פאַרפּלאָנטערן, צעמישן; ~ ряды́ проти́вника צעמישן אײַנבראָכן* אומאָרדענונג אין די רייען פון סוינע, דעם סוינעס רייען; 3. (*спутать*) צונויפ־מישן, צונויפמישן; פּלאָנטערן; ◇ ~ чьи-л. ка́рты פאַרמישן עמעצנס קאָרטן, איבערדרייען עמעצנס פּלענער [כעזשבוינעס]; ~ся *сов.* 1. (*соединиться*) צונויפמישן זיך; (*с чем-л. тж.*) אויסמישן זיך; 2. (*расположиться беспорядочно*) איבערמישן זיך; (*о войсках*) אײַנבראָכן ווערן* צעמישט ווערן; (*в панике*) פאַרפאַלן ווערן*; אין א מעהומע; 3.: ~ся с толпо́й אויסמישן זיך מיטן האַמוין, צווישן האַמוין; 4. (*о мыслях и т. п.*) צונויפפּלאָנטערן זיך, צונויפמישן זיך; 5. *разг.* (*смутиться*) צעמישט ווערן*, מעוווּלבל ווערן*

смеше́ние *с* II צונויפמישונג, I געמיש; ~ языко́в שפּראַכן־מישונג II

сме́шивать *несов. см.* смеша́ть; ~ся *несов. см.* смеша́ться 1, 2, 3, 4

смеши́нка *ж*: ей ~ в рот попа́ла *разг.* ס'האָט זי זי האלט אין איין לאַכן, אָנגענומען א געלעכטער

смеши́ть *несов.* (*кого-л.*) מאכן (עמעצן) לאַכן [לאַכע־צלאַכן, דיק]

смешли́в||ость *ж* II לאַכוודיקייט, II לאַכלוסטיקייט; ~ый לאַכוודיקער, לאַכלוסטיקער

смешно́ 1. *нареч.* קאָמיש, לעכערלעך; он ~ щу́рится ער זשמורעט זיך קאָמיש; пла́тье вы́глядит на ней ~ דאָס קלייד זעט אויס לעכערלעך אף איר; 2. *в знач. сказ. безл.*: мне ~ מיר ווילט זיך לאַכן, ס'נעמט מיך; ~ сказа́ть ס'איז א געלעכטער צו זאָגן; ~ ду́мать ס'איז לעכערלעך צו מיינען; мне совсе́м не ~ ס'גייט מיר קלאל ניט קיין געלעכטער אפן הארצן; на него́ ~ смотре́ть — נאָר א קוק טאָן אף אים כאַפּט אָן א געלעכטער

смешн||о́й 1. (*вызывающий смех*) פריילעכער, קאָמישער; ~а́я опере́тта א פריילעכע [א קאָמישע] אָפּערעטע; 2. (*вызывающий насмешку*) לעכערלעכער, קאָמישער; поста́вить себя́ в ~о́е положе́ние אוועקשטעלן זיך אין א קאָמישער לאַגע; ~а́я привы́чка א לעכערלעכע גע־וווינהייט; ~ы́е прете́нзии לעכערלעכע פּרעטענזיעס; выставля́ть *кого-л.* в ~о́м ви́де ארויסשטעלן עמעצן אין א לעכערלעכן ליכט; ◇ до ~о́го ביז כויזעק, מאכן א בער פון עמעצן אף כויזעק; он до ~о́го наи́вен ער איז ביז גאָר, ביז צום לאַכן נאַיוו, ער איז אזוי נאַיוו, אז ס'כאַפּט [ביז צום לאַכן] אָן א געלעכטער

смешо́к *м* 1. I געלעכטערל (א שטיל); 2. *мн. разг.* כויזעק־ווערטלעך מצ., כאַכמעלעך מצ.

смеща́ть(ся) *несов. см.* смести́ть(ся)

смеще́ние *с* 1. I איבערוקן; ם איבערוק; 2. (*понятий и т. п.*) II איבערבראַנדערשונג; 3. (*с должности*) אראָפּוצען I, I אראָפּנעמען

смея́ться *несов.* 1. לאַכן; ~ от души́ לאַכן פונעם אירע אויגן האָבן גע־לאַכט; её глаза́ смея́лись גאנצן הארצן; 2. (*над тв.; насмехаться*) (איבער) שפּאָטן, שמייכלט; (פון) לאַכן, (אָפּ)לאַכן (פון) כויזעק מאכן; 3. *разг.* (*говорить в шутку*) שפּאַסן; да он смеётся שוין זשע, ער שפּאַסט, מיינט ער עס ערנסט?

смире́ние *с* II האכנאָע

смире́нный שטילינקער, אניוועסדיקער; (*покорный*) האכנאָעדיקער

смири́тельн||ый: ~ая руба́шка I צוואַנגהעמדל ־עך

смири́ть *сов.* אײַנעמען* [אײַנשטילן]; ~ гнев אײַנעמען* [אײַנשטילן] דעם צאָרן; ~ го́рдость פאר־אוועקלייגן דעם האָנער; ~ся *сов.* 1. אונטער־אונטערגעבן* זיך, בייגן* די גאווע; (*подавить в себе гордость*) אוועקלייגן דעם וואַרפן* זיך האָנער; 2. (*с тв.*) (מיט) שאָלעם מאכן; ~ся с мы́слью о... שאָלעם מאכן מיט דעם געדאַנק וועגן...

сми́рно *нареч.* 1. שטיל, רויק; сиде́ть ~ זיצן* רויק [שטיל]; 2.: ~! (*команда*) שטיין שטיל!, סמירנאָ!; 3. (*навытяжку*) אויסגעצויגן; стоя́ть ~ שטיין* אויסגעצויגן

сми́рный 1. (*о человеке*) שטילינקער, רויקער; (*послушный*) האכנאָעדיקער; 2. (*о животном*) שטילער; סמירנע(ר) *тж. неизм. разг.*

смиря́ть(ся) *несов. см.* смири́ть(ся)

смо́ква *ж* 1. (*плод*) II פײַג ־ן; 2. (*дерево*) *см.* смоко́вница

смоко́вница *ж* ם פײַגנבוים (מצ. ־ביימער)

смола́ *ж* ם פעך; (*древесная тж.*) II סמאָלע

смолёный אָנגעסמאָליעטער

смоли́стый 1. (*о деревьях*) סמאָלע־רײַ־כער, פעכיביקער; 2.: ~ за́пах ם סמאָלע־רייעך, א רייעך פון סמאָ־לע

смоли́ть *несов.* אָנסמאָליען

смолка́ть *несов.*, смо́лкнуть *сов.* 1. (*перестать звучать*) אנשטילט ווערן*; не смолка́я ניט אופהערנדיק; до́лго не смолка́ющие аплодисме́нты לאַנגדויערנדיקע אפּלאָדיסמענטן; 2. (*перестать издавать звуки*) אנשווײַגן, אנשטילט ווערן* ווערן*

смо́лоду *нареч.* 1. (*с молодых лет*) פון די יונגע יאָרן אָן; 2. (*в молодости*) אין די יונגע יאָרן, אין דער יוגנט

смолоти́ть *сов.* אָפּמ(ע)לויצן, אָפּדרעשן*

смоло́ть *сов.* אָפּמאָלן*, צעמאָלן*

смолча́||ть *сов.* ניט אָפּענטפערן, אָפּשווײַגן*; тут я уж не ~л דאָ האָב איך שוין מער ניט געקענט שווײַגן ־ל

смоль *ж:* чёрный как ~ שוואַרצער פּעכשוואַרצער; שוואַרצער ווי פּעך

смолян||о́й 1. פּעך־, סמאָלע־; פּעכיקער; *(получаемый из смолы тж.)* סמאָלע פון *после сущ.;* ~ые масла́ סמאָלע־אייל, פּעך־איילן פון פּעך; ~а́я ка́пля סמאָלע־טראָפּן מ ־ס; ~о́й за́пах א רייעך מ פון סמאָלע־רייעך; 2. *(смолёный)* אָנגעסמאָליעטער; ~о́й кана́т אָנגעסמאָליעטער שטריק; 3. *(о волосах)* פּעכשוואַרצער

сморгну́||ть *сов.:* гла́зом не ~в נישט קיין פינטל טוענדיק מיטן אויג

сморка́ться *несов.* שנײַצן די נאָז

сморо́дина *ж* 1. *(кустарник)* ווײַמפּערלעך־קוסט מ; סמאָראָדינע־קוסט מ ־ן *разг.;* 2. *(ягоды) собир.* ווײַמפּערלעך מצ. ‖ סמאָראָדינע *разг.;* чёрная ~ שוואַרצע ווײַמפּערלעך; кра́сная ~ רויטע ווײַמפּערלעך

сморчо́к *м бот.* פּאַלבנשוועמל ז ־עך

смо́рщенный צעקנייטשט, געקנייטשטער; *(о лице)* געראָנצלטער

смо́рщить *сов.* 1. *(собрать в морщины)* צונויפֿרונצלען; ~ нос פֿאַרקנייטשן די נאָז; 2. *(покрыть морщинами)* אויסקנייטשן, אויסרונצלען; 3. *обыкн. в форме причастия (покоробить)* אויפֿקנייטשן

смо́рщиться *сов.* 1. *(собраться в морщины)* צונויפֿרונצלען זיך; 2. *(сделать гримасу)* פֿאַרקרימען זיך; 3. *(стать морщинистым)* אויסגערונצלט ווערן*; 4. *(покоробиться)* אופגעקנייטשט ווערן*

смота́ть *сов.* 1. *(сделать моток)* צונויפֿוויקלען; 2. *(мотая, снять)* אָפּוויקלען, אַראָפּוויקלען

смотр *м* 1. *воен.* אינספּעקטאָר־דורכקוק מ; *(парад)* פּאַראַד מ ־ן; производи́ть ~ войска́м א אײַנאָרדענען מיליטערישן פּאַראַד; 2. *(общественный)* דורכקוק מ; ~ худо́жественной самоде́ятельности א דורכקוק פון דער קינסטלערישער זעלבסטטעטיקייט

смотре́ть *несов.* 1. קוקן; ~ в окно́ קוקן אין פענצטער; ~ в зе́ркало קוקן אין שפּיגל; ~ исподло́бья קוקן פון אונטער די ברעמען; 2. *(наблюдать)* צוקוקן; צו־קוקן ווי ס׳שפּילן זיך די קינדער; ~ как игра́ют де́ти צוקוקן ווי ס׳שפּילן זיך די זײַן*; смотрю́ я на него́ и ви́жу, что он нездё́шний איך קוק זיך צו צו אים און איך זע, אז ער איז ניט קיין היגער; 3. (на *вин.; обращать внимание*) קוקן (אויף); вы не смотри́те, что он ма́ленький איר קוקט ניט, וואָס ער איז א קליינינקער; да кто на э́то смо́трит? ווער קוקט שוין [ווער לייגט שוין אכט] דערויף? וועמען גייט דאָס אָן?; 4. (на *вин.; относиться каким-л. образом*) קוקן (אויף); *(принимать за кого-л. тж.)* באַטראַכטן; как вы смо́трите на моё предложе́ние? ווי קוקט איר אויף מײַן פֿאָרשלאָג?; на него́ смо́трят, как на восходя́щую звезду́ מע קוקט אויף אים ווי אויף אן אופגייענדיקן שטערן, מע באַטראַכט אים ווי אן אופגייענדיקן שטערן; 5. (за *тв.; осуществлять надзор*) אכטונג געבן* (אויף); ~ за детьми́ אכטונג געבן* אויף די קינדער; ~ за чистото́й זען* [אכטונג געבן*], ס׳זאָל זײַן ריין; 6. *(осматривать)* באַטראַכטן; *(с целью выбора и т. п.)* אָנקוקן; ~ карти́нки באַטראַכטן בילדער; 7. *(спектакль и т. п.)* זען*; ~ кинофи́льм זען* א קינאָפילם; 8. *(больного — о враче)* באַטראַכטן; 9. *(быть обращённым в какую-л. сторону)* ארויסגיין* (о доме) ארויסגיין* מיט די פענצטער; о́кна смо́трят в сад די פענצטער גייען ארויס אין סאָד;

10. *(просматривать, знакомиться с содержанием)* דורכקוקן; ~ ру́копись דורכקוקן דעם מאנוסקריפּט; 11. *тк. несов.:* ~ во́лком זײַן אין קוקן מיט גאזלאָנישע אויגן, קוקן ווי א וואָלף; ~ молодцо́м אויסזען* קאָס אף דער גאַנצער וועלט [האלטן* זיך] ווי א גאַנצער העלד; 12.: смотри́! !) *(для привлечения внимания)* זע, גיב נאָר א קוק!, זע נאָר זע!; 2) *(предупреждение)* זע, היט זיך; смотри́, не упади́! זע [היט זיך], זאָלסט ניט פאלן; смотри́те, не забу́дьте! זעט זשע, פארגעסט ניט!; ◇ на́до бы́ло ра́ньше ~ ווו ביסטו [ווו זײַנען פריער געווען] דײַנע [אײַערע] אויגן?; זײַט איר [זײַנט] געווען פריער?; ~ в о́ба קוקן מיט צוויי אויגן; смотря́ как [когда́] ווי [ווען] ס׳געוועהנדט זיך ווי־אזוי; не́ на что ~ ס׳איז ניטאָ אף וואָס צו קוקן; ~ с наде́ждой на кого́-л., на что-л. ארופלייגן גרויסע° האָפענונגען אף עמעצן, אף עפּעס; ~ опа́сности в глаза́ קוקן דער סאַקאָנע גלײַך אין די אויגן שטיין* פּאָנעם־על־פּאָנעם מיט דער סאַקאָנע

смотре́ться *несов.* 1.: ~ в зе́ркало קוקן [באטראַכטן] זיך אין שפּיגל; 2.: фильм смо́трится с интере́сом דעם פילם קוקט זיך דורך, דער פילם זעט מען מיט אינטערעס מיט אינטערעס

смотри́тель *м* = אופזעער מ

смотров||о́й: ~а́я щель קוקלאָך מ (מצ. ־לעכער), ~о́й о́рдер *(на квартиру)* אָנקוק־קוקשפאלט מ ־ן; אָרדער מ ־ס

смочи́ть *сов.* צונעצן

смочь *сов.* קאָנען*, זײַן* אימשטאַנד, זײַן* בעיכולעס

смрад *м* איפּעש מ, געשטאַנק ז; ~ный איפּעשדיקער

смуглы||й ברוינ(לעכ)ער, טונק(ע)לער°; *(о человеке)* ברוינגעזיכטיקער; ברוינהויטיקער; ~е ру́ки ברוינע הענט

сму́т||а *ж* אופרודערונג ‖, צערודערונג ‖; ◇ се́ять ~у העצן (דאָס פאָלק); וועקן אומצופרידנקײַט

смути́||ть *сов.* 1. *(взволновать):* ~ть чей-л. поко́й צעמישן; 2. *(повергнуть в смущение)* אופרודערן עמעצן; סקאָנפוזיען ברענגען* אין פארלעגנהײַט; похвала́ ~ла меня́ פון די שוואָכים האָב איך זיך פארלוירן [סקאָנ־פוזיעט]; 3. *(вызвать сомнения)* ארײַנברענגען* אין פאר־לעגנהײַט; ~ться *сов.* צעמישט ווערן*, מעוולבל ווערן*, סקאָנפוזיען זיך, פארלירן* זיך

сму́тн||о *нареч.* 1. *(неясно)* אומקלאָר; ווי דורך א נעפּל; я ~о по́мню קוים וואָס איך כ׳געדענק ווי דורך א נעפּל געדענק; 2. *в знач. сказ. безл. (беспокойно)* אומרויק; ~ый 1. *(мятежный)* אומרויקער; אומרוען פון *после сущ.;* ~ая пора́ א צײַט פון אומרוען, אן אומרויקע צײַט; 2. *(тревожный)* אומרויקער; ~ый сон אן אומרויקער שלאָף; 3. *(неясный)* אומקלאָרער, נעפּלדיקער; ~ые очерта́ния домо́в אומקלאָרע [נעפּלדיקע] קאָנטורן פון הײַזער; ~ая дога́дка א נעפּלדיקע אָנשטויסונג; ~ые жела́ния אן אומקלאָרער [מעטושטעשער] באַגער

смутья́н *м разг.* = רוי־בונטאַר מ ־ן, העצער(אופ) מ ־שטערער מ =

смуща́ть *несов. см.* смути́ть

смуща́||ться *несов. см.* смути́ться; ничу́ть не ~ясь אָן א סימן פון בושע; אָן א סימן פון פארלוירנקײַט

смуще́ни||е *с* פארלוירנקײַט ‖, צעמישטקײַט ‖; *(чувство стыда)* בושע ‖; в ~и פארלוירן; צעמישט; от ~я זיך מאַכמעס פארלוירנקײַט, פארשעמענדיק

смущённ||ый 1. צעמישטער, פארלוירענער; 2. (*выражающий смущение*) שעמעוודיקער; ~ая улыбка א שעמעוודיקער שמייכל

смывать(ся) *несов. см.* смыть(ся)

смыкать(ся) *несов. см.* сомкнуть(ся)

смысл *м* 1. זינ(ען) ם; (*значение тж.*) מיין, באטײַט ם ם; ~ событий דער זינען פון די געשעענישן; ~ слова דער מיין [דער באטײַט] פונעם וואָרט; в прямом ~е (слова) אינעם דירעקטן זינ(ען) (פונעם וואָרט) ם; 2. (*назначение, цель*) זינ(ען); ~ жизни דער זינ(ען) פונעם לעבן; вся эта суета лишена ~а אָט דאָס גאנצע האָוועניש האָט קיין זינ(ען) ניט; нет ~а туда ходить ס'האָט קיין זינ(ען) ניט צו גיין אהין; 3. (*разум*) סייכל, פאר־שטאַנד ם; здравый ~ געזונטער סייכל; ◇ в полном ~е слова אין פולן [אין עכטן] זינ(ען) פונעם וואָרט; он был мыслителем в полном ~е слова ער איז געווען א דענקער אין פולן [אין עכטן] זינ(ען) פונעם וואָרט, ער איז געווען א דענקער וואָס דענקער הייסט; в ~е чего-л. אין זינ(ען) [אין הינזיכט] פון עפּעס

смысл||ить *несов. разг.* 1. *פארשטיין; дитя ещё ничего не ~ит דאָס קינד פארשטייט נאָך גאָרנישט ניט; 2. (в *предл.*) *פארשטיין זיך (אָף), *וויסן א טאָלק (אין)

смыслов||ой 1. זינלעכער, געדאַנקלעכער; ~ая память א זינלעכער זיקאָרן; 2. (*по значению, содержанию*) באַטײַטלעכער, אינהאַלטלעכער; ~ые оттенки слова די באַטײַטלעכע [די אינהאַלטלעכע] שאַטירונגען פונעם וואָרט; ~ая ошибка א פעלער לויטן אינהאַלט

смыть *сов.* 1. *прям. и перен.* *אראָפּוואַשן; ~ грязь *אראָפּוואַשן דעם בלאָטע; ~ позор *אראָפּוואַשן דעם פלעק [דעם ביזאָיען]; 2. (*снести течением*) *אראָפּשווענקען; ~ся *сов.* 1. (*о чём-л. пачкающем*) *אראָפּוואַשן זיך; *перен.* *אראָפּגעוואַשן ווערן; 2. *разг.* (*скрыться*) *אויס־רינען, *ניט סטײַען, *נעלעם ווערן

смычка *ж* 1. *тех.* קאָנטאַקט ם ־ן; 2. *перен.* צוזאַמענשלוס ם; ~ города с деревней דער צוזאַמענשלוס צווישן שטאָט און דאָרף

смычков||ый: ~ые инструменты *муз.* סמיטשעק־אינסטרו־מענטן מצ.

смычок *м* סמיטשעק ם ··טשקעס

смышлёный פארשטאַנדיקער, געשײַטער

смягч||ать(ся) *несов. см.* смягчить(ся); ~ающий ווייכערמאכנדיקער; *перен.* פארמילדערנדי־קער, פארווייכערנדיקער; ~ающие обстоятельства *юр.* פארווייכערנדיקע [(פאר)מילדערנדיקע] אומשטאַנדן

смягчение с 1. דאָס ווייך מאכן; 2. *перен.* פארוויי־כערונג װ, לינדערונג װ; 3. *лингв.* פארווייכונג װ, פאלאטאלי־זירונג װ

смягчить *сов.* 1. ווייכער מאכן; ~ кожу ווייכ(ער) מאכן די הויט; 2. (*сделать менее суровым, строгим*) ווייכ(ער) מאכן; (*кого-л.*) ווייכער מאכן עמעצנס הארץ; ~ *чьё-л.* сердце ווייכער מאכן עמעצנס הארץ; 3. (*ослабить, умерить*) לינדערן, פארווייכערן; ~ тон פארוויי־כערן, ווייכער רעדן *אָנהייבן; ~ наказание לינדערן [פארלײַכטערן] די שטראָף; ~ боль לינדערן דעם ווייטיק; ~ удар אָפּשוואכן דעם קלאַפּ; 4. *лингв.* פאלאטאליזירן, פארווייכן; ~ся *сов.* 1. *צעווייכט ווערן, ווייכ(ער) *ווערן; 2. (*стать менее суровым*) ווייכ(ער) *ווערן; 3. (*ослабеть, умериться*) *שוואַכער ווערן, לינ־דער [געלינדערט] *ווערן; 4. *лингв.* *פארווייכט ווערן, *פאלאטאליזירט ווערן

смятение *с* 1. (*растерянность*) פארלוירנקײַט װ, צע־מישונג װ; 2. (*паника*) מעהומע װ, בעהאָלע װ, פאניק װ; ~ чувств צערודערונג (אן אינערלעכע) װ

смять *сов.* 1. צעקנייטשן; (*скомкать*) צעמיאַטשען; ~ платье צעקנייטשן דאָס קלייד; ~ записку צעמיאַטשען דעם צעטל; 2. (*растения, траву*) צוטאָפּטשען; 3. (*разгромить*) צעשמעטערן, איבערקערן (די רייען); ~ пехоту противника ברעכן* דעם ווידערשטאַנד פון דעם סוינעס אינפאנטעריע; ~ся *сов.* *צעקנייטשט ווערן, צעקנייטשן זיך; (*скомкаться*) *צעמיאַטשעט ווערן

снабдить *сов.*, **снабжать** *несов.* 1. (*обеспечить*) באַ־זאָרגן; ~ экспедицию всем необходимым באזאָרגן די עקספּעדיציע מיט אלץ, וואָס נייטיק איז; ~ фабрику сырьём באזאָרגן די פאבריק מיט רויוואַרג; 2. (*оборудовать*) באַשטאַטן, אויסשטאַטן; ~ станок автоматическим управлением באשטאַטן דעם ווערקשטעל מיט אוטאָמאַטי־שער רעגולירונג; 3. (*сопроводить чем-л.*) באוואָרענען; ~ книгу примечаниями באוואָרענען דעם בוך מיט אָנמער־קונגען

снабженец *м* = באזאָרגלער ם

снабжение *с* באזאָרגונג װ, באזאָרגן ד

снадобь||е *с разг.* רעפואָע װ ־ס; (*мазь*) שמירעכץ ד, זאלב װ ־ן; *мн.* (*травы*) קרײַטעכצער מצ.

снайпер *м* סנײַפּער ם ־ס, = שאַרפשיסער ם

снаружи *нареч.* 1. פון אויסן, פון דער אויסערלעכער זײַט; 2. (*извне*) פון דרויסן; 3. (*по внешнему виду*) אוי־סערלעך

снаряд *м* 1. (*приспособление*) מאַכשיר ם (מצ. מאכ־שירים); (*машина*) אפּאראַט ם ־ן; 2. *воен.* סנאריאַד ם, הארמאַטקויל װ ־ן, ־ן; 3. *спорт.* (ספּאָרט־)מאַכשיר ם (מצ. ..מאכשירים)

снарядить *сов.* 1. (*экспедицию и т.п.*) אויסריכטן; (*экипировать*) אויסשטאַטן, עקיפּירן; 2. *разг.* שיקן; ~ся *сов. разг.*: ~ся в путь אויסריכטן זיך אין וועג

снаряжать(ся) *несов. см.* снарядить(ся)

снаряжение *с* 1. (*действие*) אויסריכטונג װ, עקיפּי־רונג װ; 2. *собир.* אויסשטאַטונג װ, באַשטאַטונג װ; (*инструменты*) מאַכשירים מצ., ווערקצײַג ד; *воен.* אמוניציע װ, עקי־פּירונג װ

снаст||ь *ж* 1. *собир.*: рыболовная ~ь פישער־געצײַג ד; 2. *мн.* ~и *мор.* זעגל־שטריק מצ., טאַקעלאַזש ם

сначала *нареч.* 1. (*сперва*) צוערשט, פון אָנהייב; (*раньше*) פריער; 2. (*вновь*) פונסנײַ, פונעם אָנהייב

снашивать(ся) *несов. см.* сносить(ся)

снег *м* שניי ם; идёт ~ ס'שנייט, ס'שיט א שניי; ◇ свалился как ~ на голову ווי פונעם (בלויען) הימל (אראָפּגעפאלן)

снегирь *м* סנעגיר ם ־ן, גימפּל ם ־ען, שנייערל ד ־עך *разг.*

снеговой שניי־; ~ покров שנייצודעק ם

снегозадержание *с* שנייפארהאלטונג װ

снегоочиститель *м* שניי־אָפּראַמער ם ־ס

снегопад *м* שנייפאל ם ־ן; ~ продолжался весь день דער שניי האָט געשאָטן א גאנצן טאָג, ס'האָט געשנייט א גאנצן טאָג

снегоуборочн||ый: ~ая машина שניי־אָפּראַמער ם ־ס

снегу́рочка *ж* שניי־יונגפרוי II ־ען, שניימיידל I ־עך

снедь *ж разг.* עסנווארג I

снежи́нка *ж* שנייעלע I ־ך

сне́жн||ый 1. שניי־; ~ая лави́на שניי־לאווינע II ־ס;
~ый сугро́б שנייהורבע II ־ס; ~ые зано́сы זאווייען מצ.;
2. (*обильный снегом*) שניירייכער, שנייִקער; ~ая зима́ א
שנייִקער [א שניירייכער] ווינטער; 3. (*покрытый снегом*)
שנייִקער; (*запорошенный снегом*) פארשנייטער; 4. (*о
цвете*) שנייווייסער; ~ая белизна́ שנייווייסקייט II

снеж||о́к *м* 1. שנייעלע I; 2. (*снежный ком*) שנייבאל
מ ־ן, שניי־גאָמלקע II ־ס, שנייקויל II ־ן; игра́ть в
~ки́ שפילן אין שנייבאלן, ווארפן* שניי־גאָמלקעס

снести́[1] *сов.* 1. (*вниз*) אראָפּטראָגן*; 2. (*отнести, до-
ставить*) אָפּטראָגן*; 3. (*принести в одно место*) צונויפ־
טראָגן*; 4. (*увлекая с собой, переместить*) אָפּטראָגן*;
(*сорвать — о ветре*) אראָפּרייסן*; (*о волне*) אראָפּטראָגן*;
су́дно снесло́ тече́нием к ю́гу די שטרעמונג האָט אָפּגע־
טראָגן די שיף דאָרעם־צו; 5. (*постройку*) צענעמען*, צע־
וואלגערן, אראָפּטראָגן*; 6. (*стерпеть*) איבערטראָגן*,
אויסהאלטן*; не ~ оби́ду ניט פארטראָגן* די באליידיקונג;
7.: ~ *кому-л.* го́лову אָפּהאקן עמעצן דעם קאָפּ

снести́[2] *сов.*: ~ яйцо́ לייגן אן איי; ку́рица снесла́
яйцо́ די הון האָט געלייגט אן איי, די הון האָט זיך גע־
לייגט

снести́сь[1] *сов.* (с *тв.*) פארבינדן* זיך; ~ с Москво́й
פארבינדן* זיך מיט מאָסקווע

снести́сь[2] *сов.*: ку́рица снесла́сь די הון האָט געלייגט
אן איי, די הון האָט זיך געלייגט

снето́к *м* (*рыбка*) סניעטקע II ־ס

сниж||а́ть(ся) *несов. см.* сни́зить(ся); ~е́ние *с* 1. פאר־
קלענערונג II; (*температуры, давления и т. п.*) פאלן I;
~е́ние себесто́имости די פארקלענערונג פונעם קערנקאָסט;
2. (*самолёта*) (אראָפּ)נידערונג II

сни́зить *сов.* 1. פארקלענערן; ~ це́ны פארקלענערן די
פרייזן; (*о конкурентах*) אראָפּזעצן די פרייזן; ~ ско́-
рость פארקלענערן די שנעלקייט; ~ давле́ние פארקלע־
נערן די דריקונג; ~ интере́с к *чему-л.* מינערן [אָפּשוואכן]
דעם אינטערעס צו עפעס; 2.: ~ самолёт אראָפּלאָזן* ני־
דעריקער דעם אעראָפּלאן, אָנהייבן* פליען נידעריקער;
~ся *сов.* 1. פארקלענערן זיך; (*о ценах тж.*) פאלן*;
(*о температуре, давлении и т. п.*) פאלן*; 2. (*спус-
титься ниже*) אראָפּלאָזן* זיך; (*приземлиться*) לאנדן

снизойти́ *сов.*: ~ до разгово́ра с *кем-л.* באוויליקן צו
רעדן מיט עמעצן; ~ к *чьей-либо* про́сьбе פארנעמען*
עמעצנס באקאָשע; באוויליקן אויספילן עמעצנס באקאָשע

сни́зу *нареч.* 1. פון אונטן; ~ вверх פון אונטן ארויף; тре́-
тий ~ דער דריטער פון אונטן; кри́тика ~ די קריטיק
פון אונטן; 2. (*внизу*) אונטן, פון אונטן; 3. (*с низовья ре-
ки*) טייך־ארויף; ◇ смотре́ть ~ вверх на *кого-л.* קוקן
אף עמעצן מיט אָפּשיי; ~ до́верху (*во всех звеньях*) פון
אויבן ביז אראָפּ

снима́ть(ся) *несов. см.* сня́ть(ся)

сни́мок *м* פאָטאָגראפיע II ־ס, פאָטאָבילד I ־ער; рент-
ге́новский ~ רענטגען־בילד I ־ער, רענטגענאָגראם II ־ען

сниска́ть *сов.*: ~ дове́рие געווינען* צוטרוי; ~ сла́ву
דעראָבערן רום; ~ уваже́ние פארדינען אכטונג

снисходи́тельн||о *нареч.* 1. (*нестрого*) ווייך, מילד;
2. (*свысока*) פון אויבן אראָפּ; разгова́ривать с *кем-л.* ~
רעדן* מיט עמעצן פון אויבן אראָפּ; ~ый 1. (*нестрогий*)
מילדער, ווייכער; (*благосклонный*) ווילמוטיקער, ווילגע־
נייגטער; бу́дем к нему́ ~ы לאָמיר באגיין* זיך מיט אים
מילדער [ווייכער]; 2. (*покровительственный*) פון־אויבן־
אראָפּיקער; ~ый тон א פון־אויבן־אראָפּיקער טאָן

снисходи́ть *несов. см.* снизойти́

снисхожде́ние *с* 1. (к *тв.*) א מילדע [ווייכע] באציונג;
(*при вынесении приговора и т. п.*) (פאר)מילדערונג II;
2. (*высокомерное отношение*) א גייוועדיקע באציונג, פון־
אויבן־אראָפּ־באציונג II

сни́ться *несов.* כאָלעמען זיך; он мне сни́лся ער האָט
זיך מיר געכאָלעמט, איך האָב אים געזען אין כאָלעם;
ему́ сни́тся сон ער זעט א כאָלעם; тако́е сча́стье ему́
и не сни́лось ער האָט אפילע ניט געקענט טרוימען וועגן
אזא גליק, ס'האָט זיך אים אפילע ניט געכאָלעמט אזא
גליק

сно́ва *нареч.* 1. (*опять*) ווידער, ווידעראמאָל, נאָכא־
מאָל; ~ и ~ ווידעראמאָל און אָבעראמאָל; 2. (*заново*)
פונסניי, באנייס, אפסניי

снова́ть *несов.* (*двигаться*) אומשמייען; לויפן* הין און
הער

сновиде́ние *с* טרוימבילד I ־ער, כאָלעם מ (מצ. כא־
לוימעס)

сногсшиба́тельный *разг.* פלעפנדיקער

сноп *м* 1. גארב מ ־ן, סנאָפּ מ ־עס; 2. *перен.*: ~ лу-
че́й דאָס בינטל שטראלן; упа́сть как ~ געבן* א פאל
ווי א סנאָפּ [ווי א שטיין]

сноповяза́лка *ж с.-х.* פארבינד־מאשין II ־ען

сноро́вк||а *ж* בקיעס I, געניטשאפט II; име́ть ~у в
чём-л. זיין* געניט צו עפעס, זיין* באָקי אין עפעס

снос[1] *м*: прода́ть дом на ~ פארקויפן דאָס הויז אף
צוואָרפן [אף צוואָלגערן]

снос[2] *м*: э́тим боти́нкам ~у нет אָט די שיך טראָגן
[ניצן] זיך גאָר (קיינמאָל) ניט אָפּ

сноси́ть[1] *несов. см.* снести́[1] 1, 3, 4, 5, 6; ◇ ему́
не ~ головы́ ער וועט אָנלייגן מיטן קאָפּ, ער וועט שוין
קיין גאנצער ניט ארויס

сноси́ть[2] *сов.* (*износить*) אָפּטראָגן*, אָפּניצן

сноси́ться[1] *несов. см.* снести́сь[1]

сноси́ться[2] *сов.* (*износиться*) אָפּטראָגן* זיך, אָפּניצן זיך

сно́ска *ж* (*примечание*) פוסנאָטע II ־ס

сно́сн||о *нареч.* דערטרעגלעך, צו דערליידן; (*как от-
вет*) נישקאָשע *разг.*; ~ый דערטרעגלעכער; צו דערליידן
после сущ.; נישקאָשעדיקער *разг.*

снотво́рн||ый 1. שלאָף־; ~ое сре́дство שלאָפמיטל I
־ען; 2. *в знач. сущ. с* שלאָפמיטל I ־ען

сноха́ *ж* שנור II (מצ. שניר)

сноше́ния *мн.* באציונגען מצ.; вступи́ть в ~ с врага́-
ми קומען* אין פארבינדונג מיט די סאָנים

сня́тие *с* אראָפּנעמען I; ~ блока́ды דאָס אראָפּנע־
מען די בלאָקאדע; ~ с рабо́ты דאָס אראָפּנעמען פון
ארבעט

снят||о́й: ~о́е молоко́ אראָפּגענומענע מילך, מאָגער־
מילך II

снять *сов.* 1. *прям. и перен.* אראָפּנעמען*; ~ кни́гу
с по́лки אראָפּנעמען* א בוך פון דער פאָליצע; ~ те-
лефо́нную тру́бку אראָפּנעמען* דאָס טעלעפאָן־טרייבל;
~ паути́ну со стен אראָפּנעמען* דאָס שפינוועבס פון די

ווענט; ~ дверь с пéтель אראָפּנעמען* די טיר פון די זאַווּיסעס; ~ урожáй אראָפּנעמען* די גערעטעניש; ~ по 60 цéнтнеров с гектáра אראָפּנעמען* 60 צענטנער פון יעדן העקטאַר; ~ кóпию с докумéнта אראָפּנעמען* א קאָפּיע פונעם דאָקומענט; ~ мéрку אראָפּנעמען* א מאָס; ~ сýдно с мéли אראָפּנעמען* די שיף פון דער זאַמדבאַנק; ~ блокáду אראָפּנעמען* די בלאָקאַדע; ~ судúмость אראָפּנעמען* די געמישפּעטקייט; ~ с когó-л. отвéтственность אראָפּנעמען* פון עמעצן די פאַראַנטוואָרטלעכקייט; ~ вопрóс с повéстки дня אראָפּנעמען* די פראַגע פונעם טאָג־סיידער; ~ своё предложéние אראָפּנעמען* דעם פאָרשלאָג; ~ пьéсу с репертуáра אראָפּנעמען* די פּיעסע פונעם רעפּערטואַר; ~ чью-л. кандидатýру אראָפּנעמען* עמעצנס קאַנדידאַטור; 2. (*разобрáв, удалить*) צענעמען*; ~ строúтельные лесá צענעמען* די (בוי־)רישטוואַניעס; ~ палáтки צענעמען* די ביידלעך; 3. (*одежду и т. п.*) אויסטאָן*, אראָפּנעמען*; ~ пальтó אויסטאָן* דעם מאַנטל; ~ очкú אויסטאָן* די ברילן; ~ кольцó אראָפּנעמען* [אויסטאָן*] דאָס פינגערל; 4. *кино* אראָפּנעמען*; *фото тж.* פאָטאָגראַפירן; ~ фильм אראָפּנעמען* [דרייען] א פילם; 5.: ~ сметáну אראָפּנעמען* [אָפּהייבן*] די סמעטענע; ~ кóжицу с колбасы́ אראָפּנעמען* [אראָפּשיילן] דאָס הייטעלע פונעם וווּרשט; ~ шкýру с медвéдя אָפּשינדן* די פעל פונעם בער; ~ вóлосы אָפּשערן* די האָר; 6. (*отозвать, уволить*) אראָפּנעמען*; ~ караýл אראָפּנעמען* די וואַך [דעם קאַראַול]; ~ с рабóты *когó-л.* אראָפּנעמען* עמעצן פון דער אַרבעט; 7. (*выстрелив, удалить*) אראָפּשיסן*; 8. (*арендовать помещение*) (אָפּ)דינגען*; ◇ ~ гóлову с *когó-л.* (*строго наказать*) עמעצן אָפּדרייען דעם קאָפּ; ~ показáния אָפּנעמען* גוויִעס־איידעס; ~ допрóс с *когó-л.* פאַרהערן עמעצן; ~ швы *мед.* ארויסנעמען* די נעט; ~ с учёта אראָפּנעמען* פונעם דיסקאָנט; ~ показáние счётчика פאַרצייכענען [פיקסירן] די אָנגאַבן פונעם ציילער; боль как рукóй снялó דער ווייטיק האָט זיך אויסגעפעלט ווי ניט געווען; ~ся *сов.* 1. (*отделиться, соскочить*) אראָפּנעמען* זיך, אראָפּגיין*; дверь снялáсь с пéтель די טיר האָט זיך אראָפּגענומען [איז אראָפּ] פון די זאַווּיסעס; 2. (*об одежде, обуви*) אראָפּציִען* זיך, אראָפּנעמען* זיך; 3.: ~ся с я́коря אָפּאַנקערן זיך; 4. (*покинуть какое-л. место*) לאָזן* זיך אין וועג אַרײַן*; ~ся с бивáка פאַרלאָזן* דעם ביוואַק; 5. (*принять участие в киносъёмке*) אראָפּנעמען* זיך, שפּילן אין א פילם; (*фотографироваться*) אראָפּנעמען* זיך, פאָטאָגראַפירן זיך; ◇ ~ся с учёта אראָפּנעמען* זיך פונעם דיסקאָנט

со *предлог см.* с

соáвтор *м* מיט־אווטאָר מ ..טאָרן

собáк||а *ж* הונט מ (מצ. הינט); дворóвая ~а הויפהונט מ (מצ. ..הינט); ~а-ищéйка שפּירהונט מ (מצ. ..הינט); ◇ устáл как ~а מיד ווי אַן אַלטע קליאַטשע; ~е собáчья смерть קיין־יוורדו; вот где ~а зарыта דאָ ליגט דער הונט באַגראָבן; он на э́том ~у съел ער האָט אויף דעם די ציין אויפגעגעסן; ~а лáет, вéтер нóсит *посл.* עלעהיי א הונט בילט; их с ~ами не сыщешь גיי זוך זיי

собáч||ий הינטישער; פון הינט *после сущ.*, פון א הונט *после сущ.*; ~ий нюх א הינטישער כוש־האָרייעך; ~ий лай דאָס בילן פון א הונט [פון הינט]; ~ий ошéйник א הינטישער האַלדזרימען; ~ья прéданность הינטישע איבערגעגעבנקייט [טרײַשאַפט]; ◇ ~ий хóлод א ביטערע קעלט; (*в помещении*) א קעלט — הינט צו פאַרטרײַבן

собáчка *ж* 1. הינטעלע ז ־ך; 2. *тех.* פאַרהאַלט־העקעלע ז ־ך; 3. (*ружья*) צינגל ז ־עך

собесéд||ник *м* מיטשפּרעכער מ =, מיטשמועסער מ =; ~ование *с* (דורכ)שמועס מ ־ן; (*в учебном заведении тж.*) קאָלאָקוויום מ ־ס

собирáтель *м* זאַמלער מ =; קאָלעקציאָנער מ ־ן; ~ нарóдных пéсен זאַמלער פון פאָלקסלידער; ~ мáрок פילאַטעליסט מ ־ן, זאַמלער פון פּאָטשט־מאַרקעס; ~ный 1. זאַמל־; ~ная ли́нза זאַמלגלאָז ז (מצ. ..גלעזער); 2. (*объединяющий в одно целое*) סינטעטישער; (*обобщённый*) פאַראַלגעמיינערטער; ~ное поня́тие א פאַראַלגעמיינערטער באַגריף; *грам.* א סומאַרער באַגריף

собирáть *несов.* 1. *см.* собрáть 1—10, 12, 13; 2. (*срывать, подбирать*) קלייבן*; ~ я́годы קלייבן* יאַגעדעס; ~ся *несов.* 1. *см.* собрáться 1, 2, 3, 5; 2. (*намереваться*) קלייבן* זיך, האָבן* בעדייע; где вы собирáетесь провести́ óтпуск? ווו קלייבט איר זיך פאַרברענגען דעם אורלויב?; я ужé собирáлся искáть их איך האָב שוין געוואָלט זיי זוכן; я и не собирáюсь откáзываться כ'האָב גאָר ניט בעדייע אָפּצוזאָגן זיך

соблаговоли́||ть *сов. ирон.* באַוויליקן; он ~л говори́ть с нáми ער האָט באַוויליקט צו רעדן מיט אונדז; ~те отвéтить! אפשר וועט איר באַוויליקן צו ענטפערן?

соблáзн *м* ניסאָיען מ, יעיצערהאָרע מ; вводи́ть в ~ ברענגען* צו א ניסאָיען; не устоя́ть прóтив ~а ניט ביישטיין* דעם יעיצערהאָרע [דעם ניסאָיען]; ~ был вели́к ס'איז געווען גרויס דער יעיצערהאָרע

соблазни́тель *м* פאַרפירער מ =; ~ный רייצנדיקער, צוציִענדיקער; (*о пище и т. п.*) אַפּעטיטלעכער; ~ное предложéние א רייצנדיקער פאָרשלאָג

соблазни́ть *сов.* 1. (*тв.; прельстить*) צוציִען*, צוגעבן* כיישעק; ~ *когó-л.* хорóшим зáработком צוציִען* עמעצן מיט א גוט° פאַרדינסט; 2. (на *вин.*, + *инф.*; *подбить*) אײַנרעדן*, ברענגען* צו דעם ניסאָיען (טאָן עפּעס); ~ *когó-л.* на рыбáлку אײַנרעדן* עמעצן גיין כאַפּן פיש; ~ся *сов.* 1. ניט ביישטיין* דעם ניסאָיען; 2. (*тв.*, на *вин.*) לאָזן* זיך פאַרפירן (צוליב)

соблазня́ть(ся) *несов. см.* соблазни́ть(ся)

соблюдáть *несов.* אָפּהיטן*, האַלטן* זיך אָן; ~ диéту אָפּהיטן* די דיעטע, האַלטן* זיך אָן דער דיעטע; ~ закóн אָפּהיטן* דעם גזעץ, ניט ברעכן*, ניט אויווער זײַן* אפן גזעץ; ~ интерéсы госудáрства אָפּהיטן* [אין זינען האָבן*, אין אכט נעמען*] די אינטערעסן פון דער מעלוכע; ~ прáвила אָפּהיטן* [האַלטן* זיך אָן] די קלאָלים; ~ прили́чия זײַן* אָנשטענדיק, אופירן זיך לײַטיש; ~ услóвия договóра אויספילן [האַלטן* זיך אָן] די טנאָים פונעם אָפּמאַך

соблюдéние *с* אָפּהיטן ז, דאָס האַלטן זיך (אָן)

соблюсти́ *сов. см.* соблюдáть

соболéзнование *с* מיטגעפיל ז, מיטלייד מ; вы́разить *комý-л.* ~ אויסדריקן עמעצן מיטגעפיל [מיטלייד]

соболéзновать *несов.* (*комý-л.*) מיטפילן (דאַט.), מיט־לײַדן* (מיט)

собóл||ий סויבל־; (*из собольего меха*) סויבלנער; פון סויבל *после сущ.*; ~ий мех סויבלפוטער מ, סויבל מ; ~ья шýба א סויבלנער פוטער

со́бол||ь *м* 1. (*мн.* ~и *и* соболя́) *зоол.* סויבל מ ־ען; 2. (*мн.* соболя́) (*мех*) סויבל מ, סויבלפֿוטער מ; да́ма в ~я́х א דאַמע (אויסגעפּוצט) אין סויבלפֿוטער

собо́р *м* 1. (*храм*) קאַטעדראַל מ ־ן; Исаа́киевский ~ איסאַקיי־קאַטעדראַל מ; кафедра́льный ~ קאַטעדראַל מ ־ן; 2. (*съезд*): Вселе́нский ~ *церк.* עקומענישער ראַט [קאָנציל]

собо́ю *см.* себя́

собра́ние *с* 1. פֿאַרזאַמלונג װ ־ען; о́бщее ~ אַן אַלגעמיינע פֿאַרזאַמלונג; парти́йное ~ פּאַרטיי־פֿאַרזאַמלונג; 2. (*коллекция*) קאָלעקציע װ ־ס; 3. (*сборник*) זאַמלונג װ ־ען; ~ наро́дных пе́сен א זאַמלונג פֿון פֿאָלקסלידער; ~ сочине́ний געזאַמלטע װערק

собра́т *м* מיטברודער מ (מצ. ..ברידער); ~ья по ору́жию װאָפֿן־מיטברידער מצ.; ~ по профе́ссии קאָלעגע מ ..גן

собра́ть *сов.* 1. (*сосредоточить в одном месте*) (פֿאַר)זאַמלען; (*созвать*) צונויפֿרופֿן*; (*стадо и т. п.*) צונויפֿטרײַבן*; ~ сро́чное совеща́ние צונויפֿרופֿן* אַן עקסטרע באַראַטונג; ~ уча́стников конце́рта в фойе́ פֿאַרזאַמלען די אָנטיילנעמער פֿונעם קאָנצערט אין פֿאָיע; 2. (*сложить в одно место*) צונויפֿנעמען*; (*упавшие предметы тж.*) אויפֿקלײַבן*, צונויפֿקלײַבן*; 3. *разг.* (*упаковать*) פֿאַרפּאַק(עװע)ן; ~ чемода́н פֿאַרפּאַק(עװע)ן דעם טשעמאָדאַן; 4. (*снаряжать*) אויסריכטן; 5. *разг.*: ~ на стол גרייטן צום טיש; 6. (в *вин.*; *соединить*) (אין) צונויפֿנעמען*; ~ во́лосы в ко́су צונויפֿנעמען* די האָר אין א צאָפּ; 7. (*сделать сборки*) צונויפֿפֿאַלדעװען; рука́в ну́жно немно́го ~ דעם ארבל דאַרף מען א ביסל צונויפֿפֿאַלדעװען [צונויפֿצײַען*]; מע דאַרף מאַכן עטלעכע פֿאַלדעלעך אָפּן אַרבל; 8. (*соединить и скрепить части чего-л.*) מאָנטירן, צונויפֿשטעלן; ~ радиоприёмник צונויפֿשטעלן [צונויפֿקלײַבן*] א ראַדיאָ־אויפֿנעמער; ~ дом из кру́пных бло́ков אויפֿשטעלן א הויז פֿון גרויסע בלאָקן; 9. (*скопить по частям*) אָנזאַמלען, אָנקלײַבן*; ~ библиоте́ку אָנקלײַבן* [צונויפֿשטעלן] א ביבליאָטעק; ~ де́ньги אָנקלײַבן* [אָנזאַמלען] געלט; 10. (*получить из разных источников*) צונויפֿזאַמלען, צונויפֿנעמען*; (*налоги, взносы тж.*) אויפֿמאָנען; ~ све́дения צונויפֿנעמען* יעדיעס; 11. (*сорвать, подобрать*) אָנקלײַבן*; ~ корзи́ну я́год, грибо́в אָנקלײַבן* א קאָרב יאַג(ע)דעס, שװעמלעך; 12. (*снять, убрать урожай*) אַראָפּנעמען*; ~ я́блоки אַראָפּנעמען* די עפּל; ~ бога́тый урожа́й зерновы́х אַראָפּנעמען* א רײַכע טװוּע־גערעטעניש; 13. *перен.*: אָנשטרענגען; ~ после́дние си́лы אָנשטרענגען די לעצטע קויכעס; ~ всё своё му́жество אָננעמען* זיך מיט האַרץ [מיט מוט]; ~ся *сов.* 1. (*о людях*) פֿאַרזאַמלען זיך, צונויפֿנעמען* זיך; (*сойтись в одном месте*) צונויפֿקומען* זיך; ~ся на совеща́ние פֿאַרזאַמלען זיך צו א באַראַטונג; 2. (*набраться, скопиться*) אָנזאַמלען זיך, אָנקלײַבן* זיך; (*составиться тж.*) צונויפֿשטעלן זיך; собрала́сь бога́тая библиоте́ка ס'האָט זיך אָנגעזאַמלט [צונויפֿגעשטעלט] א רײַכע ביבליאָטעק; 3. (*надвинуться*) אָנרוקן זיך; (*о дожде*) אָנהייבן* גיסן; (*о грозе*) אויסברעכן*; 4. (*готовиться*) אויסריכטן זיך; ~ся в путь אויסריכטן זיך אין װעג; (*уложить вещи*) פֿאַרפּאַקעװען זיך; 5. (+ *инф.*; *решиться*) צוגרייטן זיך, גרייט זײַן*; 6.: ~ся с си́лами אָנשטרענגען די קויכעס; ~ся с мы́слями קאָנצענטרירן די געדאַנקען; ◇ ~ся с ду́хом אָננעמען* זיך מיט מוט [מיט קוראַזש]; ~ся в комо́к אײַנקאָרטשען זיך, אײַנשרומפּן זיך

со́бственник *м* אייגנטימער מ =; земе́льный ~ ערד־אייגנטימער מ =, ערדבאַזיצער מ =; ме́лкий земе́льный ~ קליינפּויערישער ערדבאַזיצער

со́бственническ||ий אייגנטימער־; פֿון אַן אייגנטימער *после сущ.*; (*свойственный собственнику*) אייגנטימערישער; ~ие настрое́ния אייגנטימערישע שטימונגען

со́бственно 1. *вводн. сл.* אייגנטלעך; чего́ он, ~, хо́чет? װאָס, אייגנטלעך, װיל ער?!; ~ говоря́ אייגנטלעך (גערעדט); 2. *в знач. частицы*: ~ го́род и при́город די אייגנטלעכע שטאָט און פֿאָרשטאָט

собственнору́чн||о *нареч.* מיט דער אייגענער האַנט; מיט די אייגענע הענט; ~о подписа́ть כאַסמענען* מיט דער אייגענער האַנט [אייגנהאַנטיק]; ~о постро́ить дом אויסבויען א שטוב מיט די אייגענע הענט; ~ый אייגנהאַנטיקער, אייגנהענטיקער; ~ая по́дпись אַן אייגנהאַנטיקע כסימע

со́бственност||ь *ж* 1. אייגנטום ז; госуда́рственная ~ь מעלוכע־אייגנטום ז; ча́стная ~ь פּריװאַט־אייגנטום ז; присвое́ние чужо́й ~и דאָס צואייגענען פֿרעמד אייגנטום; 2. (*принадлежность кому-л.*) באַזיץ מ; (на *вин.*) אייגנטום־(רעכט) ז; приобрести́ в ~ь באַקומען* אין באַזיץ; пра́во ~и אייגנטום־רעכט ז; ~ь на зе́млю אייגנטום־רעכט אף ערד, דאָס רעכט אף ערדבאַזיץ; социалисти́ческая ~ь на сре́дства произво́дства דאָס סאָציאַליסטישע אייגנטום אף פּראָדוציר־מיטלען

со́бственн||ый 1. אייגענער; (*принадлежащий определённому лицу тж.*) אייגענער + *притяж. мест.*; у него́ ~ый автомоби́ль ער האָט (זײַנעם) אַן אייגענעם אווטאָמאָביל; огурцы́ с ~ого огоро́да אוגערקעס פֿונעם אייגענעם גאָרטן; я э́то ви́дел ~ыми глаза́ми איך האָב עס געזען מיט די [מיט מײַנע] אייגענע אויגן; по ~ому жела́нию מיטן [לויטן] אייגענעם װילן; 2.: в ~ом смы́сле אין אייגנטלעכן זינען; ◇ и́мя ~ое *грам.* אייגן־נאָמען מ (מצ. ..נעמען); от ~ого корреспонде́нта פֿון (אונדזער) אייגענעם קאָרעספּאָנדענט; вари́ться в ~ом соку́ פֿרעגלען זיך אינעם אייגענעם זאַפֿט, ניט אַרויסגיין* פֿון די אייגענע דאַלעד־אַמעס

собу́тыльник *м разг.* פֿלאַשברודער מ (מצ. ..ברידער), מיט־טרינקער מ =

собы́ти||е *с* געשעעניש װ ־ן; междунаро́дные ~я װעלט־געשעענישן, צווישנפֿעלקערלעכע געשעענישן מצ.; ва́жное ~е א װיכטיקע געשעעניש; э́то це́лое ~е דאָס איז א גאַנצע געשעעניש

сова́ *ж* סאָװע װ ־ס

сова́ть *несов. разг.* 1. שטופּן, פֿאַרשטעקן; ~ ру́ки в карма́ны שטופּן [פֿאַרשטעקן] די הענט אין די קעשענעס; 2. (*класть что-л. небрежно, торопливо*) פֿאַרשטעקן, פֿאַרלייגן; ~ ве́щи в чемода́н פֿאַרשטעקן [פֿאַרלייגן] די זאַכן אינעם טשעמאָדאַן; 3. (*давать небрежно*) שטעקן; ~ *кому-л.* ру́ку שטעקן עמעצן א האַנט; ~ *кому-л. что-л.* в ру́ки (אַרײַנ)שטעקן עמעצן עפּעס אין די הענט; ◇ ~ (свой) нос אַרײַנשטעקן [אַרײַנרוקן] די נאָז (אומעטום); ~ся *несов. разг.* 1. שטופּן זיך, קריכן*; куда́ ты суёшься? װוּהין קריכסטו?, װוּהין שטופּסטו זיך?!; 2. (*приниматься за какое-л. дело*) אָנהייבן*, פּרוּװן;

3. *разг.* (*вмешиваться*) ארײַנשטעקן די נאָז; ~ся не в своё дéло קריכן* ווּ מע דאַרף און ווּ מע דאַרף ניט, מישן זיך אין יענעמס אייסאָקים

совершáть(ся) *несов. см.* совершить(ся)

совершéнно *нареч.* גאָר, אבסאָליוט, לעגאַמרע, אינגאַנצן; (*с отрицанием*) לאַכלוטן, אבסאָליוט; я ~ забыл, что... איך האָב אינגאַנצן [אבסאָליוט, גאָר, לעגאַמרע] פאַרגעסן, אַז...; дýмать ~ о другóм טראַכטן וועגן גאָר עפּעס אַנדערש; он ~ ничегó не понимáет ער פאַרשטייט לאַכלוטן [אבסאָליוט] גאָרנישט; ~ неожи́данно גאַנץ [אבסאָליוט] אומגעריכט

совершеннолéт||ие *с* ll פּוליאָריקײט; дости́гнуть ~ия ווערן* פּוליאָריק; ~ний פּוליאָריקער

совершéнн||ый[1] 1. (*безукоризненный*) פּולקומער, פּערפעקטער; (*о человеке*) פּולקומער, שליימעסדיקער; ~ое произведéние искýсства א פּולקום [א פּערפעקט] קונסטווערק; 2. (*полный*) פּולשטענדיקער, אבסאָליוטער; ~ый невéжда א פּולשטענדיקער אמאָרעץ; ~ая прáвда אן אבסאָליוטער [ריינער] עמעס, לויטער עמעס

совершéнный[2] *грам.*: ~ вид פּערפעקטיווער אספּעקט, ם פּערפעקט

совершéнств||о *с* 1. ll פּולקומקייט, I שליימעס; дости́гнуть ~а ווערן* שליימעסדיק, קומען* צו שליימעס [פּולקום]; э́то верх ~а דאָס איז העכסט פּולקום; דאָס איז אזוינס ווי אזעלכס *разг.*; в ~е פּולקום; владéть англи́йским языкóм в ~е באַהערשן ענגליש פּולקום; 2. *мн.* די הויכע מעלעס

совершéнствование *с* ll פאַרפּולקומונג, I פאַרפּולקומען

совершéнствовать *несов.* פאַרפּולקומען; ~ своѝ знáния פאַרפּולקומען די קענטעניש [די יעדיעס]; ~ маши́ну פּערפעקטירן א מאַשין; ~ся *несов.* פאַרפּולקומען זיך; (*становиться совершенней тж.*) ווערן* פּולקומער; ~ся в рýсском языкé פאַרפּולקומען זיך אין רוסיש

совершѝть *сов.* 1. *טאָן(אָפּ), *באַגיין; ~ пóдвиг באַגיין* א העלדנטאַט; ~ оши́бку באַגיין* א פעלער; ~ чýдо טאָן* א נעס; ~ преступлéние באַגיין* א פאַרברעכן; ~ путешéствие דורכמאַכן א רײַזע; ~ посáдку *ав., косм.* לאַנדן; ~ задýманное אויספירן [טאָן*] דאָס פאַרטראַכטע; 2. (*оформить*) אָפּמאַכן, שליסן*; ~ сдéлку אָפּמאַכן א געשעפט; (*договор*) שליסן* אן אָפּמאַך; ~ся *сов.* *געשען, *פאָרקומען

сóвестливый יוישערדיקער; מיט יוישער *после сущ.*

сóвестно *в знач. сказ. безл.*: мне ~ (*о чувстве неловкости*) ס׳איז מיר פּריקרע [ניט אָנגענעם]; (*о чувстве стыда*) איך שעם זיך, ס׳איז מיר א ביזאָיען; как вам не ~ ווי שעמט איר זיך ניט? ווי איז עס אײַך קיין ביזאָיען ניט?; мне стáло кáк-то ~ ס׳איז מיר געוואָרן עפּעס ניט־גוט, איך האָב זיך דערפילט עפּעס אומאָנגענעם

сóвест||ь *ж* I געוויסן; чи́стая ~ь א ריין געוויסן; ~ь мýчает ס׳פּײַניקט דאָס געוויסן; по (чи́стой) ~и מיט א ריין געוויסן; по ~и говоря́ דעם עמעס געזאָגט; на ~ь 1) (*добросовестно*) ווי ס׳דאַרף צו זײַן, געוויסנהאַפטיק; 2) (*полагаясь на честность кого-л.*) אויף נעמאָנעס; не за страх, а за ~ь לישמאָ; рабóтать не за страх, а за ~ арבעטן לישמאָ [מיט לײַב און לעבן]; со спокóйной ~ью מיט א ריין געוויסן; поступáть прóтив ~и האַנדלען ניט אַלפּי יוישער; порá и ~ь знать ס׳מוז דאָך האָבן א שיעור

совéт[1] *м* (*наставление*) ~ס ll אייצע, (*врача*) רעקאָמענדירונג ll; по ~у *кого-л.* לויט [נאָך] עמעצנס אייצע; послýшайтесь моегó ~а הערט זיך צו צו מײַן אייצע, הערט, וואָס איך וועל אײַך אייצען [ראָטן]

совéт[2] *м* 1. (*выборный, административный и т. п. орган*) ~ן ם ראַט; учёный ~ институ́та דער וויסנשאַפטלעכער ראַט פונעם אינסטיטוט; Совéт Экономи́ческой Взаимопóмощи דער ראַט פאַר קעגנזײַטיקער עקאָנאָמישער הילף; Совéт Безопáсности ООН דער זיכערהײַט־ראַט פון אונאָ; Совéт Мини́стров СССР דער מיניסטאָרן־ראַט פון פססר; 2.: держáть ~ באַראָטן* זיך; семéйный ~ הויז־באַראַטונג ll; воéнный ~ מיליטערישער ראַט, מיליטערישע באַראַטונג

совéт[3] *м* 1. (*орган государственной власти в СССР*) ~ן ם סאָוועט, ~ן ם ראַט; Верхóвный Совéт СССР דער אויבער־סאָוועט פון פססר; Совéт нарóдных депутáтов דער ראַט פון פאָלקס־דעפּוטאַטן; райóнные и городски́е ~ы ראַיאָן־ און שטאָטראַטן; 2. *мн.* (*советская власть*) די סאָוועטן; Странá Совéтов דאָס סאָוועטנלאַנד

совéтник *м* 1. = ם אייצעגעבער, ם יויעץ; באַל־אייצע ם (מצ. באַלע־אייצע)־; 2. (*должность, чин*) ראַטגעבער = ם; воéнный ~ מיליטערישער ראַטגעבער

совéт||овать *несов.* 1. *ראָטן, אייצ(ענ)ען; געבן* אן אייצע; 2. *разг.* (*с отрицанием*) *ראָטן; я вам не ~ую [не ~овал бы] рисковáть איך וואָלט אײַך ניט געראָטן ריזיקירן; никтó вам не ~овал ходи́ть тудá קיינער האָט אײַך ניט געהייסן גיין אהין

совéтоваться *несов.* 1. (*с тв.; спрашивать совета*) פרעגן אן אייצע, האַלטן* זיך אן אייצע (מיט), אייצען זיך (מיט); 2. (*совещаться*) באַראָטן* זיך, אייצען זיך, אייצע (בא)

совéтск||ий ־ראַטן, ־סאָוועטן, סאָוועטישער; Совéтский Сою́з ם סאָוועטנפאַרבאַנד, ם ראַטנפאַרבאַנד; ~ое госудáрство די סאָוועטישע מעלוכע; ~ая власть ראַטנמאַכט ll; ~ий строй די סאָוועטישע אָרדענונג; ~ий нарóд דאָס סאָוועטישע פאָלק

совéтчик *м см.* совéтник 1

совещáние *с* ~ען ll באַראַטונג; производственное ~ פּראָדוציר־באַראַטונג ll ~ען

совещáтельн||ый ־באַראַטונג(ס); ~ая кóмната באַראַטונג(ס)־צימער ם; прáво ~ого гóлоса באַראַטונג(ס)־רעכט I

совещáться *несов.* באַראָטן* זיך, אייצען זיך

совѝн||ый ־סאָווע; ~ые глазá סאָווע־אויגן מצ. אויגן ווי בא א סאָווע

совладáть *сов.* (*с тв.*) *разг.* ספּראַווען זיך (מיט); ◇ ~ с собóй נעמען* זיך אין די הענט, באַהערשן זיך (ארײַן)

совладé||лец *м* = ם מיטבאַזיצער; ~лица *ж* מיטבאַזיצערן ll ~ס

совмести́м||ость *ж* ll פאַרײנבאַרקײט, צונויפּפּאַרלעכקײט ll; психологи́ческая ~ость члéнов экипáжа די פּסיכאָלאָגישע צונויפּפּאַרלעכקײט פון די קאָמאַנדע־מיטגלידער; ~ый פאַרײנבאַרער, צונויפּפּאַרלעכער; ~ые поня́тия פאַרײנבאַרע [צונויפּפּאָרלעכע] באַגריפן; э́то вполнé ~о с егó убеждéниями דאָס פּאָרט זיך גאַנץ גוט [דאָס שטימט אבסאָליוט] מיט זײַנע איבערצײַגונגען

совмести́тельств||о *с* ll אַמט־פאַרייניקונג; рабóтать по ~у אַרבעטן צוגאָבלעך

совмести́ть(ся) *несов. см.* совмеща́ть(ся)

совме́стн||о *нареч.* אינאײנעם, צוזאַמען; владе́ть *чем-л.* ~о האָבן* [באַזיצן*] עפּעס בעשוטפעס; де́йствовать ~о האַנדלען [אָפּערירן] געמײנזאַם; ~о с *кем-л.* צוזאַמען [אינאײנעם] מיט עמעצן; (*совершить что-л. тж.*) בעכאַוורוסע מיט עמעצן; **~ый** געמײנזאַמער; ~ые де́йствия געמײנזאַמע אַקציעס; ~ыми уси́лиями מיט געמײנזאַמע קויכעס; ~ая жизнь א געמײנזאַם לעבן; шко́ла с ~ым обуче́нием (*мальчиков и девочек*) א געמישטע שול

совмеща́ть *несов.* 1. פאַראײניקן; ~ рабо́ту с учёбой פאַראײניקן אַרבעט מיט לער, אײנצײַטיק אַרבעטן און לערנען זיך; ~ в себе́ простоту́ и стро́гость פאַראײניקן אין זיך פּראָסטקײט און שטרענגקײט; 2. *мат.* לאָזן* צונויפֿאַלן; **~ся** *несов.* 1. זײַן* פאַראײניקט; 2. *мат.* צונויפֿאַלן*, קאָנגרוירן

совмеще́ние *с* 1. פאַראײניקן ס; ~ двух должносте́й דאָס פאַראײניקן [דאָס פאַרנעמען אײנצײַטיק] צוויי שטעלעס; 2. *мат.* צונויפֿאַלונג װ, קאָנגרוירונג װ

Совнарко́м *м* (Сове́т Наро́дных Комисса́ров) *ист.* ראַטפֿאָלקאָם מ (דער ראַט פֿון פֿאָלקס־קאָמיסאַרן)

сово́к *м* (שיט־)לאָפּעטקע װ ־ס, שופל מ ־ען

совоку́пн||ость *ж* געזאַמטקײט װ, גאַנצער סכום; в ~ости צוזאַמען גענומען; **~ый** געמײנזאַמער, צוזאַמענדיקער

совпад||а́ть *несов. см.* совпа́сть; **~е́ние** *с* 1. (*во времени*) צונויפֿאַל מ ־ן; 2. (*общность, одинаковость*) צונויפֿאַל מ, געמײנזאַמקײט װ; ~е́ние интере́сов דער צונויפֿאַל [די געמײנזאַמקײט] פֿון אינטערעסן; 3. *мат.* קאָנגרוירונג װ, צונויפֿאַל מ

совпа́сть *сов.* (с *тв.*) 1. (*по времени*) צונויפֿאַלן* (מיט); 2. (*оказаться одинаковым*) צונויפֿאַלן* זיך; (*соответствовать чему-л.*) שטימען (מיט); 3. *мат.* צונויפֿאַלן*, קאָנגרוירן

соврати́ть *сов.* פאַרפֿירן; (*разлагать*) פאַרדאַרבן*, אַרופֿירן אַף א שלעכטן וועג, דעמאָראַליזירן; ◇ ~ *кого-л.* с пути́ (и́стинного) אַראָפּפֿירן עמעצן פֿונעם גלײַכן וועג [פֿונעם דערעך־האַיאָשער]

совра́ть *сов. разг.* זאָגן א ליגן

совраща́ть *несов. см.* соврати́ть

совре́менник *м* מיטצײַטלער מ, בען־דאָר מ (מצ. בנײ־דאָר)

совре́менн||ость *ж* הײַנטצײַטיקײט װ; **~ый** 1. (*кому-л.*) פֿון עמעצנס צײַט; ~ые Пу́шкину поэ́ты די פּאָעטן פֿון פּושקינס צײַט; 2. (*теперешний*) הײַנטיקער, איצטיקער; ~ая молодёжь די הײַנטיקע יוגנט; ~ая эпо́ха די איצטיקע עפּאָכע; 3. (*отвечающий требованиям времени*) הײַנטצײַטיקער, מאָדערנער; ~ая те́хника די הײַנטצײַטיקע [די מאָדערנע] טעכניק; ~ый обы́чай א הײַנטוועלטיקער [א הײַנטצײַטיקער] שטײגער

совсе́м *нареч.* גאָר, אינגאַנצן, גאַנץ; он ~ молодо́й ער איז נאָך גאָר [גאַנץ] יונג; я ~ забы́л כ'האָב גאָר [אינגאַנצן] פאַרגעסן; ~ ра́но גאָר פֿרי; не ~ ניט אינגאַנצן; он не ~ здоро́в ער איז ניט אינגאַנצן געזונט, ער איז ניט מיט אַלעמען; я не ~ понима́ю ס'איז מיר ניט אינגאַנצן קלאָר; не ~ пра́вильно ניט אינגאַנצן ריכטיק; ~ не לאַכלוטן [לעגאַמרע] ניט; я его́ ~ не зна́ю כ'קען אים לאַכלוטן [לעגאַמרע] ניט; э́то ~ не так ס'איז קלאַל ניט אַזוי

совхо́з *м* ראַטווירט מ ־ן, סאָווירט מ ־ן; **~ный** ראַטווירט־, ראַטווירטישער; פֿונעם ראַטווירט *после сущ.*; ~ные поля́ די ראַטווירטישע פֿעלדער, די פֿעלדער פֿונעם ראַטווירט [פֿון די ראַטווירטן]; ~ные дела́ די ראַטווירטישע איניאָנים, די ראַטווירט־איניאָנים, די איניאָנים פֿונעם ראַטווירט

согбе́нный אײַנגעבויגענער, אײַנגעהויקערטער; ~ стари́к אַן אײַנגעהויקערטער זאָקן

согла́си||е *с* 1. האַסקאָמע װ, אײַנשטימונג װ; (*на что-л.*) אײַנגיין ס (אַף); дать своё ~е געבן* די האַסקאָמע; дать ~е на опера́цию אײַנגיין* אַף אַן אָפּעראַציע; кивну́ть в знак ~я צושאָקלען מיטן קאָפּ אַף «יאָ»; 2. (*соглашение*) אײַנפֿאַרשטענדיקונג װ, אײַנפֿאַרשטענדעניש ס; по взаи́мному ~ю לויט א קעגנזײַטיקער אײַנפֿאַרשטענדיקונג; ווי מ'האָט אָפּגערעדט צווישן זיך; 3. (*единодушие*) אַכדעס ס, אײנהײט װ; они́ живу́т в по́лном ~и זיי לעבן צווישן זיך גוט, בא זיי איז שאָלעם־וועשאַלווע; (*о семье*) בא זיי איז שאָלעם־באַיס

согласи́ться *сов.* 1. מאַסקים זײַן*; (*на что-л.*) אײַנגיין* (אַף); вряд ли он согласи́тся ס'איז א גרויסער סאָפעק, אַז ער וועט מאַסקים זײַן; ~ на все усло́вия אײַנגיין* אַף אַלע טנאָים; 2. (с *тв.*; *признать правильным что-л.*) צושטימען (צו), מאַסקים זײַן* (מיט); ~ с вы́водами коми́ссии צושטימען צו [מאַסקים זײַן* מיט] די אויספֿירן פֿון דער קאָמיסיע; нельзя́ не ~, что... מע מוז אָנערקענען, אַז...

согла́сно 1. *нареч.* (*согласованно*) אײנמוטיק; (*о звучании и т. п.*) האַרמאָניש; петь ~ זינגען* האַרמאָניש; 2. *нареч.*: ~ кива́ть голово́й צושאָקלען מיטן קאָפּ אַף «יאָ»; 3. *предлог с дат. п.* אין העסקעם מיט, לויט; ~ прика́зу אין העסקעם מיטן באַפֿעל, לויטן באַפֿעל; ◇ ~ с *чем-л.* לויט; ווי״ דאָס פֿאָדערט; жить ~ установи́вшимся тради́циям לעבן לויט [ווי דאָס פֿאָדערן] די אײַנגעשטעלטע טראַדיציעס

согла́с||ный[1] 1.: быть ~ным מאַסקים זײַן*, זײַן* אײַנשטימיק; (*на что-л.*) אײַנגיין* (אַף); он ~ен там рабо́тать ער איז מאַסקים [ער איז אײַנשטימיק] צו אַרבעטן דאָרטן; он ~ен на все ва́ши усло́вия ער גייט אײַן אַף אַלע אײַערע טנאָים; я с ва́ми не ~ен איך בין מיט אײַך ניט מאַסקים [ניט אײַנשטימיק]; 2. (*о звучании, о пении*) האַרמאָנישער

согла́сный[2] *лингв.* 1. קאָנסאָנאַנטישער; ~ звук א קאָנסאָנאַנטישער קלאַנג, קאָנסאָנאַנט מ ־ן; 2. *в знач. сущ. м* קאָנסאָנאַנט מ ־ן

согласова́ние *с* 1. (*действие*) קאָאָרדינירונג װ, קאָאָרדינירן ס; (*консультации, переговоры*) קאָנטאַקטירונג װ; 2. *грам.* מיטשטימונג װ

согласо́ванн||о *нареч.* 1. קאָאָרדינירט, אין פֿולן קאָנטאַקט; 2. (*о звучании и т. п.*) האַרמאָניש; **~ость** *ж* קאָאָרדינירטקײט װ, קאָנטאַקטירטקײט װ; **~ый** קאָאָרדינירטער, קאָנטאַקטירטער; ~ые движе́ния קאָאָרדינירטע באַוועגונגען

согласова́||ть *сов.* 1. (*действия*) קאָאָרדינירן; (*с кем-л.; решения и т. п.*) קאָנטאַקטירן (מיט); (*привести в соответствие с чем-л. тж.*) ברענגען* אין העסקעם [אין מיטשטימונג] (מיט); он уже́ ~л э́тот вопро́с с дире́ктором אָט די פֿראַגע האָט ער שוין קאָנטאַקטירט מיט דעם דירעקטאָר; 2. *грам.* מיטשטימען; **~ться** *сов.* 1.

(*быть в соответствии с чем-л.*) שטימען מיט; 2. *грам.* מיטשטימען (מיט), קאָאָרדינירן זיך (מיט)

согласо́вывать(ся) *несов. см.* согласова́ть(ся)

соглаша́тель *м* = פשאָרעמאכער ם; ~ский פשאָרעמאכעריש; ~ство *с* פשאָרעמאכערײַ װ

соглаша́ться *несов. см.* согласи́ться

соглаше́ни||е *с* 1. פארשטענדיקונג װ, העסקעם ם; прийти́ к ~ю אײַנפאַרשטענדיקן זיך, קומען* צו א העסקעם; по взаи́мному ~ю לויט א קעגנזײַטיקער פארשטענדיקונג, לויט א העסקעם צווישן זיך; 2. (*догово́р*) אָפּמאך ם ־ן; פארשטענדיקונג װ ־ען; трудово́е ~е ארבעטס־אָפּמאך ם ־ן; ~е о переми́рии אן אָפּמאך וועגן וואָפן־שטילשטאנד

согна́ть *сов.* 1. (*с ме́ста*) אראָפּטרײַבן*, פארטרײַבן*; ~ му́ху אראָפּטרײַבן* א פליג; 2. (*в одно́ ме́сто*) צונויפטרײַבן*; 3. (*удали́ть*) פאריאָגן, פארטרײַבן*; ~ сон פארטרײַבן* דעם שלאָף; ~ морщи́ны с лица́ אראָפּווישן די רונצלען פונעם געזיכט

согну́ть *сов.* 1. צונויפבייגן*; (*повреди́ть*) אויסבייגן*, צעבייגן*; 2. (*сго́рбить*) אײַנהויקערן; 3. (*покори́ть*) אײַנברעכן*; ~ся *сов.* 1. צונויפבייגן* זיך; ~ся под тя́жестью (*чего́-л.*) צונויפבייגן* זיך אונטער דער לאַסט (פון); 2. (*сго́рбиться*) אײַנהויקערן זיך; 3. (*покори́ться*) אָנבייגן* דעם קאָפּ, אײַנבייגן* זיך אינדרײַען

согрева́ть(ся) *несов. см.* согре́ть(ся)

согрева́ющий: ~ компре́сс א וואַרעמער קאָמפּרעס

согре́ть *сов.* 1. אָנוואַרעמען; (*те́ло, ру́ки и т. п.*) דערוואַרעמען; ~ во́ду אָנוואַרעמען וואַסער; 2. (*кого́-л.; уте́шить, ободри́ть*) דערוואַרעמען עמעצנס הארץ; (*воодушеви́ть*) דערוואַרעמען, באַגײַסטערן

согре́ться *сов.* אָנוואַרעמען זיך (*о те́ле, рука́х и т. п. тж.*) דערוואַרעמען זיך; он до́лго не мог ~ ער האָט לאַנג ניט געקאָנט זיך דערוואַרעמען

согреши́ть *сов.* זינדיקן

со́да *ж* סאָדע װ; питьева́я ~ טרינקסאָדע װ

соде́йстви||е *с* מיטווירקונג װ, מיטהילף װ; при акти́вном ~и *кого́-л.* מיט דער אקטיווער מיטווירקונג מיצאַד עמעצן; оказа́ть ~е в *чём-л.* מיטווירקן אין עפּעס; מיטהעלפן* (דאַט.)

соде́йствовать *несов.* (*чему́-л.*) מיטווירקן (דאַט.); (*кому́-л.*) מיטהעלפן* (דאַט.); ~ *чьему́-л.* успе́ху מיטווירקן עמעצנס דערפאָלג; ~ ро́сту סטימולירן דעם וווּקס

содержа́ни||е *с* 1. (*де́йствие*) אויסהאלטן ז; אופהאלטן ז; (*па́мятников и т. п.*) אופהיטן ז; ~е скота́ דאָס (אוף)האלטן פי(ך); на ~и אף אויסהאלט; 2. (*де́нежное вознагражде́ние*) געהאלט ז, לוין ם; о́тпуск с сохране́нием ~я אן אורלויב מיט דערהאלטן דעם לוין, א באצאָלטער אורלויב; 3. (*те́ма, сюже́т*) אינהאלט ם; пересказа́ть ~е кинокарти́ны איבערדערציילן דעם אינהאלט פון א קינאָבילד; 4. (*оглавле́ние*) אינהאלט ם; 5. (*смысл, су́щность*) אינהאלט ם, זינ(ען) ם; культу́ра, национа́льная по фо́рме и социалисти́ческая по ~ю א קולטור א נאַציאָנאַלע לויט דער פאָרם און א סאָציאַליסטישע לויטן אינהאלט; борьба́ за свобо́ду составля́ла ~е его́ жи́зни דער קאמף פאר פרײַהייט האָט באזיניקט דאָס גאַנצע לעבן זײַנס; 6. *разг.*: ~е я́щика דאָס, וואָס ס'געפינט זיך אין קאסטן; 7. (*нали́чие како́го-л. вещества́*) אנטהאלט ם; ~е жи́ра в молоке́ דער אנטהאלט [דער פּראָצענט] פעטס אין דער מילך

содержа́тельный אינהאלטרײַכער; מיט א רײַכן אינהאלט *после сущ.*; ~ докла́д אן אינהאלטרײַכער פאָרטראָג; ~ челове́к א מענטש מיט א רײַכן אינערלעכן פארמעג

содержа́ть *несов.* 1. (*дава́ть сре́дства к жи́зни*) אויסהאלטן*; האָבן* אף אויסהאלט(ונג); ~ семью́ אויסהאלטן* [האָבן* אף אויסהאלטונג] א פאמיליע; 2. (*подде́рживать, сохраня́ть*) (אוף)האלטן*; ~ дом в чистоте́ האלטן* ריין די שטוב; ~ *кого́-л.* под стра́жей האלטן* עמעצן אונטער א וואך; 3. (*име́ть в своём соста́ве*) אנטהאלטן*; я́блоки соде́ржат витами́ны עפּל אנטהאלטן וויטאמינען; ~ся *несов.* 1. (*входи́ть в соста́в чего́-л.*) אנטהאלטן* זיך, זײַן* (פאראנען); в яи́чном желтке́ соде́ржится желе́зо אינעם געלכל פון אן איי אנטהאלט זיך [איז פאראַן] אײַזן; в э́том письме́ соде́ржатся интере́сные подро́бности אין אָט דעם בריוו זײַנען פאראַנ(ען) אינטערעסאַנטע פּראָטים; 2. (*сохраня́ться в определённом положе́нии*) (אוף)געהאלטן ווערן*; сады́ и па́рки соде́ржатся в поря́дке די סעדער און פארקן ווערן (אוף)געהאלטן אין אָרדענונג

содержи́мое *с*: всё ~ чемода́на אלץ, וואָס ס'געפינט זיך [וואָס ס'איז פאראַן] אינעם טשעמאָדאַן

со́дов||ый סאָדע־; ~ая вода́ סאָדע־וואסער װ

содокла́д *м* קאָרעפעראט ם ־ן, בײַפאָרטראָג ם ־ן; ~чик *м* = בײַפאָרטרעגער ם, קאָרעפערענט ם ־ן

содо́м *м разг.* טומל ם, הארמידער ם

содра́||ть *сов.* 1. (*отдели́ть*) אראָפּרײַסן*; (*шку́ру*) אָפּשינדן*; 2. *перен. разг.* אָפּרײַסן*; он ~л с меня́ кру́пную су́мму ער האָט אָפּגעריסן בא מיר א היפּשע פוטעקע

содрога́ни||е *с* אופציטערונג װ, אופטרייסלונג װ, אופשוידערונג װ; э́та весть привела́ всех нас в ~е מיר אלע האָבן אופגעציטערט [זײַנען אופגעטרייסלט געוואָרן] פון אָט דער יעדיע, אָט די יעדיע האָט אונדז אלעמען אופגעשוידערט; нельзя́ без ~я слы́шать об э́том מע קען ניט אָן אופשוידערונג הערן וועגן דעם

содрога́ться *несов.*, **содрогну́ться** *сов.* אופציטערן, אופגעציטערט [אופגעטרייסלט, אופגעשוידערט] ווערן*

содру́жество *с* פרײַנטשאפט־בונד ם, געמיינשאפט װ; ~ социалисти́ческих стран דער פרײַנטשאפט־בונד [די געמיינשאפט] פון די סאָציאַליסטישע לענדער

со́ев||ый סאָיע־; ~ые бобы́ סאָיע־בעבלעך מצ.; (*расте́ние*) סאָיע־באָב ם; ~ые конфе́ты קאָנפעקטן מיט סאָיע

соедине́ние *с* 1. (*де́йствие*) פארבינדן ז, פאראייניקן ז; 2. (*стык*) צונויפשלוס ם ־ן, קאָנטאַקט ם ־ן; 3. *воен.* פאראייניקונג װ ־ען

соединённ||ый פאראייניקטער; ~ые си́лы די פאראייניקטע קויכעס

соедини́тельн||ый 1. (פאר)בינד־; ~ые пла́нки (פאר)בינד־לײַסטלעך מצ.; 2. *грам.*: ~ый сою́з באהעפט־בינדוואָרט־ (מצ. ־ווערטער); ◇ ~ая ткань *анат.* בינדגעוועב ז

соедин||и́ть *сов.* 1. פארבינדן*, פאראייניקן; ~и́ть провода́ פאראייניקן [צונויפשליסן*] די דראָטן; э́то шоссе́ ~и́ло наш посёлок с областны́м це́нтром אָט דער שאָסיי האָט פארבונדן [האָט פאראייניקט] אונדזער יישעוו מיטן געגנט־צענטער; телефони́стка ~и́ла меня́ с Москво́й די טעלעפאָניסטקע האָט פארבונדן מיך מיט מאָסקווע; 2. *перен.* פארבינדן*; ~и́ть свою́ судьбу́ с *кем-л.*, с

чем-л. פארבינדן* דעם (אייגענעם) גורל מיט עמעצן, מיט עפעס; ~и́ть бра́ком מעזאווג זײַן*; 3. (*смешать вместе*) פארבינדן*; צונויפמישן; ~и́ть водоро́д с кислоро́дом פארבינדן* וואסערשטאָף מיט זויערשטאָף; ~и́ть кра́ски צונויפמישן די פארבן; 4. (*объединить*) פארייניקן; ~и́ть си́лы פארייניקן די קרעפטן [די קויכעס]; 5. (*сочетать*) פארבינדן*, פארייניקן; ~и́ть тео́рию с пра́ктикой פארבינדן* טעאָריע מיט פראַקטיק; ~и́ть в себе́ ум и о́пыт פארייניקן אין זיך קלוגשאפט און דערפארונג; **~и́ться** *сов.* 1. זיך פארבינדן*, פארבונדן ווערן*; פארייניקט ווערן*; провода́ ~и́лись די דראָטן זײַנען פארבונדן [פארייניקט, צונויפגעפעסטיקט] געוואָרן; ~и́ться по телефо́ну זיך פארבינדן* דורכן טעלעפאָן; 2. *перен.*: ~и́ться у́зами бра́ка זיך מעזאווג זײַן*, כאסענע האָבן* (אײנער מיט דער צווייטער); 3. (*объединиться*) פארייניקן זיך; 4. (*сочетаться*) פארייניקן זיך, פארייניקט זײַן*; в ней ~и́лись красота́ и одарённость אין איר האָבן זיך פארייניקט [אין איר זײַנען פארייניקט געווען] שיינקייט און טאלאנטירטקייט

соединя́ть(ся) *несов. см.* соедини́ть(ся)

сожале́ни||е *с* 1. באדויערונג II; вы́разить ~е אויסדריקן באדויערונג; досто́йно ~я ס'איז צו באדויערן; 2. (*сострадание*) מיטלײַד ח, ראכמאָנעס(־געפיל) I; ◇ к ~ю לײַדער, צום באדויערן; к моему́ вели́кому ~ю צו מײַן גרויסן באדויערן

сожале́||ть *несов.* (о *предл.*) באדויערן; (*раскаиваться*) כאראָטע האָבן*; я весьма́ ~ю, что не мог прийти́ איך באדויער זייער [ס'טוט מיר שטארק באנג], וואָס כ'האָב ניט געקענט קומען; я уже́ ~ю, что сказа́л ему́ э́то ס'טוט מיר שוין באנג [איך האָב שוין כאראָטע], וואָס איך האָב עס אים געזאָגט

сожра́ть *сов.* אופרעסן*

созва́ниваться *несов. см.* созвони́ться

созва́ть *сов.* 1. (*пригласить*) אײַנלאדן*, פארבעטן*; 2. (*организовать*) צונויפרופן*; ~ съезд צונויפרופן* א צוזאמענפאָר

созве́здие *с астр.* קאָנסטעלאציע II ־ס, געשטערן I ־ס; *перен.* פלעיאדע II ־ס, געשטערן I ־ס

созвони́ться *сов. разг.* צונויפקלינגען* זיך

созву́ч||ие *с* קלאנגען־הארמאָניע II, מיטגעקלאנג I; (*сходное звучание*) נאָכגעקלאנג I; **~ный** הארמאָנירנדיקער; *перен. тж.* וואָס איז אין אײַנקלאנג *после сущ.*; ~ный эпо́хе וואָס איז אין אײַנקלאנג [וואָס שטימט] מיט דער עפאָכע

создава́ть(ся) *несов. см.* созда́ть(ся)

созда́ние *с* 1. (*действие*) שאפן I; (*основание*) גרינדונג II; 2. (*произведение*) שאפונג II ־ען; 3. (*живое существо*) באשעפעניש I, II ־ן

созда́тель *м* 1. שעפער ח =; (*основатель*) גרינדער ח =; (*основоположник*) גרונטלייגער ח =; 2. (*бог*) באשעפער ח

созда́ть *сов.* 1. שאפן*; (*основать*) גרינדן; ~ поэ́му שאפן* א פאָעמע; ~ организа́цию שאפן* [גרינדן] אן אָרגאניזאציע; ~ усло́вия для рабо́ты שאפן* באדינגונגען פאר ארבעט; труд со́здал челове́ка דורך ארבעט איז אופגעקומען דער מענטש, די ארבעט האָט געשאפן דעם מענטשן; 2. (*быть причиной*) גורם זײַן*, מאכן; ~ затрудне́ния גורם זײַן* [פארשאפן*] שוועריקייטן; ~ шум מאכן א ראש; 3.: он про́сто со́здан для сце́ны ער איז ווי באשאפן פאר דער בינע, ער איז ווי באשאפן צו זײַן א שוישפילער; **~ся** *сов.* שאפן* זיך, געשאפן ווערן*, אופקומען*; создало́сь впечатле́ние ס'האָט זיך געשאפן [ס'האָט זיך באקומען] אן אײַנדרוק; в созда́вшихся усло́виях אין די געשאפענע באדינגונגען

созерца́||ние *с* 1. (*действие*) באטראכטן I; 2. (*самоуглублённость*) זעלבסטפארטיפטקייט II; 3. *филос.* ספעקוליאטיווקייט II; **~тельный** אין זיך פארטיפטער; (*отвлечённый*) אבסטראקטער, ספעקוליאטיווער

созерца́ть *несов.* (*вин.*) באטראכטן, קוקן (אף), ארײַנקלערן זיך (אין)

созида́тельный שעפערישער; ~ труд שעפערישע מי

созида́ть *несов.* שאפן*; (*об архитекторах*) בויען

сознава́ть *несов.* 1. באנעמען*, פארשטיין* (גוט); (*отдавать себе отчёт*) אָפגעבן* זיך כעזשבן (, אז...); ~ опа́сность באנעמען* די געפאר; ~ свою́ вину́ אינערלעך באנעמען* די שולד; он сознава́л, что рабо́та предстои́т тру́дная ער האָט זיך אָפגעגעבן כעזשבן, אז אים שטייט פאָר א שווערע ארבעט; он сознаёт своё превосхо́дство над *кем-л.* ער פילט גוט, אז ער שטייט העכער פון עמעצן; 2. (*обладать сознанием*) באנעמען*; ребёнок уже́ сознаёт окружа́ющее דאָס קינד באנעמט שוין דעם ארום; больно́й уже́ ничего́ не сознаёт דער כוילע באנעמט שוין גאָרנישט ניט, צום כוילעס באוווסטזײַן דערגייט שוין גאָרנישט ניט; **~ся** *несов.* 1. (в *предл.*) מוידע זײַן*; (*признать*) אנערקענען; мне бы́ло сты́дно ~ся в своём беси́лии כ'האָב זיך געשעמט אנערקענען [מוידע צו זײַן*] אז איך בין (אזוי) אָנמעכטיק; 2. (*не отпираться*) זיך מוידע זײַן*

созна́ни||е *с* 1. באוווסטזײַן I; кла́ссовое ~е קלאסן־באוווסטזײַן I; при по́лном ~и באם פולן באוווסטזײַן, בא אלע געדאנקען; потеря́ть ~е פארלירן* דאָס באוווסטזײַן; прийти́ в ~е קומען* צו זיך; бытие́ определя́ет ~е דאָס זײַן באשטימט דאָס באוווסטזײַן; 2. (*ясное понимание*) פארשטיין I, דאָס אָפגעבן זיך רעכענונג; ~е того́, что... דאָס פארשטיין [דאָס אָפגעבן זיך רעכענונג], אז...; ~е своего́ превосхо́дства над *кем-л.* דאָס פילן די (אייגענע) העכערקייט איבער עמעצן; ◇ до поте́ри ~я ביז פארלירן דאָס באוווסטזײַן, ביז פאלן אין אָנמאכט

созна́тельн||о *нареч.* 1. באוווסטזיניק; ~о относи́ться к свои́м обя́занностям באציען* זיך באוווסטזיניק צו די פליכטן; 2. (*намеренно*) בעקיוון(דיק), מיט א קיוון, אומיסטן; **~ость** *ж* 1. באוווסטזיניקייט II; высо́кая кла́ссовая ~ость א הויכע קלאסן־באוווסטזיניקייט; 2. (*намеренность*) בעקיוונדיקייט II; **~ый** 1. באוווסטזיניקער; (*убеждённый*) איבערצײַגטער; ~ый рабо́чий א באוווסטזיניקער ארבעטער; ~ый материали́ст א באוווסטזיניקער [אן איבערצײַגטער] מאטעריאליסט; ~ое отноше́ние к труду́ א באוווסטזיניקע באציונג צו ארבעט; ~ая дисципли́на א באוווסטזיניקע דיסציפלין; 2. (*осмысленный, сознаваемый*) באוווסטזיניקטער; го́ды ~ой жи́зни די יאָרן פון באוווסטזיניקטן לעבן; с са́мого нача́ла мое́й ~ой жи́зни זינט איך בין געקומען צום פארשטאנד; 3. (*намеренный*) בעקיוונדיקער, אומיסטנדיקער; ~ый шаг א בעקיוונדיקער טראָט

созна́ть *сов. см.* сознава́ть 1

сознáться *сов. см.* сознавáться; нáдо ~ מע דארף אנערקענען; нельзя́ не ~ מע מוז אנערקענען [מוידע זײַן]

созревáние *с* 1. *(плодов, хлебов и т.п.)* צײַטיקן ן; 2. *(достижение физической или духовной зрелости)* רײַ־פונג װ

созревáть *несов.*, **созрéть** *сов.* 1. *(о плодах, хлебах и т.п.)* *צײַטיק װערן; *פאַרטיק װערן *разг.*; 2. *(достигнуть физической или духовной зрелости, тж. перен.)* *רײַף װערן, אויסרײַפן; у них созрéл план בא זיי האָט אויסגערײַפט א פּלאַן

созы́в *м* 1. *(действие)* צונויפרופן ן; 2.: céссия Верхóвного Совéта пéрвого ~а די סעסיע פונעם אויבער־סאָװעט פונעם ערשטן צונויפרוף

созывáть *несов. см.* созвáть

соизвóлить *сов.* (+ *инф.*) *ирон.* אײַנװיליקן, באַװיליקן (צו טאָן עפּעס)

соизмери́м||ый מיטמעסטיקער; *перен.* פאַרגלײַכלעכער; ~ые величи́ны מיטמעסטיקע גרייסן; ~ые поня́тия פאַר־גלײַכלעכע באַגריפן

соискáние *с*: диссертáция на ~ учёной стéпени дóктора биологи́ческих наýк א דיסערטאַציע אויף צו דער־װערבן [באַקומען] די װיסנשאַפטלעכע שטופע דאָקטאָר פון ביאָלאָגישע װיסנשאַפטן

соискáтель *м*: ~ учёной стéпени פּרעטענדענט אויף דער װיסנשאַפטלעכער שטופע

сóйка *ж (птица)* סאָיקע װ ־ס, אייכלהעקער מ ־ס

сойти́ *сов.* 1. *(вниз)* *אַראָפּגיין; *(выйти из вагона и т.п. тж.)* *אַראָפּשטײַגן; ~ с лéстницы *אַראָפּגיין פון די טרעפּ; ~ с пóезда *אַראָפּשטײַגן פונעם צוג; ~ с лóшади *אַראָפּקריכן פונעם פערד; 2. *перен.* *(на что-л.)* *אַראָפּלאָזן זיך (אויף), אַראָפּנידערן (אויף); *(на кого-л. — о чувстве)* אַרומכאַפּן, באַהערשן; ночь сошлá на зéмлю די נאַכט האָט אַראָפּגענידערט [האָט זיך אַראָפּגעלאָזט] אויף דער ערד, ס׳איז צוגעפאַלן די נאַכט; 3. *(сдвинуться)* *אַראָפּ|גיין; пóезд сошёл с рéльсов דער צוג איז אַראָפּ פון די רעלסן; 4. *(исчезнуть с поверхности чего-л.)* *אָפּגיין; *אַראָפּ|גיין; *(слинять)* *אָפּקריכן; снег сошёл с полéй דער שניי פון די פעלדער איז אָפּגעגאַנ(גען) [איז אַראָפּ]; крáска сошлá די פאַרב איז אָפּגעקראָכן [איז אַראָפּ]; румя́нец сошёл с лицá די פאַרב [די רייט] פונעם גזי׳כט איז אַראָפּ [איז פאַרשװוּנדן]; веснýшки сошли́ די זומער־שפּרענקלעך [די קלײַען] זײַנען אַראָפּ [זײַנען אָפּגע־גאַנגען]; 5. *разг.*: всё сошлó благополýчно אַלץ איז אָפּ־געגאַנגען גלאַט [גוט]; сойдёт! ס׳װעט זײַן רעכט!; 6. *(за вин., быть принятым за кого-л.)* *אָנגיין (פאַר), *גילטן (פאַר); ◇ ~ на нет 1) *(потерять значение)* *װערן צו נישט; вся егó рабóта сошлá на нет די גאַנצע אַרבעט זײַנע איז געװאָרן צו נישט [פון דער גאַנצער אַרבעט זײַנער איז גאָרנישט ניט געװאָרן] [האָט זיך גאָרנישט ניט באַקומען]; 2) *(исчезнуть)* *אויסלאָזן זיך, ניט סטײַען; ~ с умá *אַראָפּ|גיין פונעם זינען; ~ с рук *кому-л.* *אָפּגיין עמעצן גלאַט; ~сь *сов.* 1. *(встретиться)* *צונויפטרעפן זיך; *(о краях, концах чего-л.)* *צונויפגיין זיך; 2. *(собраться)* *צונויפקומען זיך, *צונויפגיין זיך; *(для состязания, боя тж.)* שטעלן זיך פּאָנים־על־פּאָנים; 3. *(сблизиться)* *צונויפכאַװערן זיך, *װערן גוטע־פרײַנט, נאָענט *װערן; *(вступить в любовную связь)* *אָנהייבן אַן אינטימע פאַר־בינדונג; 4. *(в предл.; быть единодушными)* *צונויפגיין זיך (אין); *(совпасть тж.)* *צונויפפאַלן; они́ не сошли́сь во мнéниях זיי זײַנען זיך ניט צונויפגעגאַנגען אין זייערע מיינונגען, זייערע מיינונגען פאַלן ניט צונויף; все сошли́сь на том, что... אַלע זײַנען מאַסקים געװען, אַז...; 5. *разг.* *(прийти к соглашению)* *אויסקומען זיך, *אויסגלײַכן; ~сь в ценé *אויסגלײַכן זיך מיט דער פּרײַז

сок *м* זאַפט מ ־ן; берёзовый ~ בערעזע־זאַפט מ; желýдочный ~ מאָגנזאַפט מ; ◇ выжимáть все ~и из *кого-л.* (אַרויס)ציִען* בא עמעצן דעם זאַפט [דעם קליאַק פון די ביינער]; в сáмом ~ý אין סאַמע בלי (פון די קרעפטן)

сóкол *м* 1. פאַלק מ ־ן; 2. *мн.* *(о советских лётчиках)* אָדלערס מצ; 3. *(о красивом, сильном человеке)* לייב מ ־ן, העלד מ ־ן; ◇ гол как сокóл א קאַפּצן אין זיבן פּאָלעס

соколи́н||ый פאַלקן־; ~ые кры́лья פאַלקן־פליגל מצ; ~ая охóта דאָס געיעג מיט פאַלקן; ~ый взгляд אָדלער־בליק מ, פאַלקן־בליק מ

сократи́ть *сов.* 1. פאַרקירצן; *(статью и т.п. тж.)* (אָפּ)קירצן; ~ срок פאַרקירצן דעם טערמין; ~ путь פאַרקירצן דעם װעג; 2. *(уменьшить)* פאַרקלענערן, פאַר־קירצן; ~ расхóды פאַרקלענערן [פאַרקירצן] די הויצאָעס; ~ штáты פאַרקירצן די שטאַטן; 3. *разг.* *(уволить)* פאַר־קירצן, אָפּזאָגן (דאַט.); 4. *мат.* פאַרקירצן; ~ дробь פאַרקירצן די ברוכצאָל

сократ||и́ться *сов.* 1. *קירצער װערן, פאַרקירצן זיך; ~и́лось расстоя́ние ס׳האָט זיך פאַרקירצט [ס׳איז קיר־צער געװאָרן] דער מעהאַלעך; срок ~и́лся דער טער־מין האָט זיך פאַרקירצט; 2. *(уменьшиться)* פאַרקלע־נערן זיך, פאַרקירצן זיך, *קלענער װערן; расхóды ~и́лись די הויצאָעס האָבן זיך פאַרקירצט [האָבן זיך פאַרקלע־נערט, זײַנען קלענער געװאָרן]; числó несчáстных слýчаев ~и́лось די צאָל אומגליק־צופאַלן האָט זיך פאַרקלענערט [איז װייניקער געװאָרן]; 3. *физиол.* צונויפדריקן זיך, ספּאַזמירן; 4. *мат.* פאַרקירצן זיך

сокращáть(ся) *несов. см.* сократи́ть(ся)

сокращéни||е *с* 1. *(действие)* פאַרקירצונג װ, פאַר־קירצן ן; *(статьи и т.п. тж.)* (אָפּ)קירצן, (אָפּ)קירצונג װ; 2. *(уменьшение)* פאַרקלענערונג װ, פאַרקלענערן ן; ~е расхóдов די פאַרקלענערונג פון הויצאָעס; ~е штáтов די פאַרקירצונג פון די שטאַטן; ~е вооружéний װאָפן־פאַרקירצונג װ; по ~ю штáтов [מאַכמעס] איבערן [דעם] פאַרקירצן די שטאַטן; 3. *(сокращённое обозначение)* קירצונג װ ־ען; *лингв. тж.* אַברעװיאַטור װ ־ן; *(пропуск в тексте)* קופּיור װ ־ן, בלויז מ ־ן; 5. *физиол.* צונויפדריקונג װ, ספּאַזמע װ; 6. *мат.* פאַרקירצונג װ

сокращённ||о *нареч.* געקירצט; ~ый 1. געקירצטער; ~ый рабóчий день א געקירצטער [א קירצערער] אַר־בעטסטאָג; ~ый курс א געקירצטער [א קורצגעפּאַס־טער] קורס; 2. *лингв.* געקירצטער, אַברעװיִרטער; ~ое слóво אַברעװיאַטור װ ־ן, קירצונג װ ־ען

сокровéнн||ый טיף אינ(ע)װייניקסטער, פאַרבאָרגענער; ~ая мечтá א פאַרבאָרגענער [א טיף אינװייניקסטער] טרוים; ~ая тáйна א פאַרבאַהאַלטענער [א טיפסטער] סאָד

сокрóвищ||е *с* 1. אויצער מ (מצ אויצרעס); *мн. тж.* די רײַכטימער מצ; ~а земны́х недр די אויצ־רעס [די רײַכטימער] פון די ערד־טיפעניש; ~а мировóй культýры

די אויצרעס פון דער וועלט-קולטור; 2. *разг.:* ~е моё! שאַץ מײַנער!; ◇ ни за какие ~а פאַר קיין זאַך אין דער וועלט נישט, מע זאָל מיך אָפּגילטן; **~ница** *ж* שאַצ-קאַמער ∩ || ~ן; *перен. тж.* אויצער ∩; **~ница** знаний דער אויצער פון וויסן

сокруша́ть *несов.* 1. *см.* сокрушить; 2. *(печалить)* פאַרשאַפן* אגמעסנעפּעש, מעצאַער זײַן*, קימערן; **~ся** *несов.* זיך מעצאַער זײַן*, נעמען* זיך צום האַרצן, קימערן זיך

сокруши́тельный צעשמעטערנדיקער; ~ удар по врагу א צעשמעטערנדיקער קלאַפּ דעם [אָפּן] סוינע

сокруши́ть *сов.* 1. *(нанести поражение)* צעשמעטערן; *(разрушить)* מאַכן טיל-טעל (פון); *перен.* מאַכן צו נישט; ~ врага צעשמעטערן דעם סוינע; 2. *см.* сокрушать 2

сокры́тие *с* פאַרבאַהאַלטן I, אויסבאַהאַלטן I

солга́ть *сов.* זאָגן א ליגן

солда́т *м* סאָלדאַט ∩ ~ן, = זעלנער ∩; ~ революции דער סאָלדאַט פון דער רעוואָלוציע

солда́тик *м (игрушечный)* זעלנערל I ~עך

солда́тск||ий סאָלדאַטן=, זעלנער=; *(свойственный солдату)* סאָלדאַטישער, זעלנער(י)שער

соле́ние *с (действие)* (אײַנ)זאַלצן I; *(овощей)* (אײַנ)זײַערן I

солён||ый 1. *(о водоёмах и т. п.)* זאַלציקער; 2. *(приправленный солью)* געזאַלצענער; 3. *(засоленный)* (אײַנ)געזאַלצענער, געזײַערטער; ~ые грибы געזאַלצענע שוואָמען; ~ые огурцы זויערע [געזײַערטע] אוגערקעס; ~ая рыба געזאַלצענע פיש

соле́нь||е *с обыкн. мн.* (אײַנ)געזײַערטס I, געזײַערטע מײַכאָלים מצ.

солидаризи́роваться *сов. и несов.* סאָלידאַריזירן זיך

солида́рност||ь *ж* סאָלידאַריטעט II, סאָלידאַר(יש)קײַט II; из ~и אויס סאָלידאַר(יש)קײַט; забастовка ~и סאָלידאַריטעט-שטרײַק ∩ ~ן

солида́р||ный 1. סאָלידאַר(יש)ער; я с ними ~ен איך בין סאָלידאַר(יש) מיט זיי; 2. *юр.:* ~ная ответственность סאָלידאַרע פאַראַנטוואָרטלעכקײַט

соли́дн||ый 1. *(прочный)* פעסטער; ~ое здание א פעסטע געבײַדע; 2. *(основательный)* היפשער; *(о знаниях тж.)* גרינטלעכער, טיפער; ~ый опыт א היפשע דערפאַרונג; 3. *(значительный, серьёзный)* ערנסטער, אָנגעזעענער; ~ый учёный אן ערנסטער [אן אָנגעזעענער] געלערנטער; ~ое учреждение א סאָלידער [א בעקאָוועדיקער] אנשטאַלט; ~ый журнал אן ערנסטער [א סאָלידער] זשורנאַל; 4. *(важный, представительный — о человеке)* געשטעלטער, כאַשעווער, °סאָלידער *разг.;* *(свойственный солидному человеку)* אָנשטענדיקער, סאָלידער; ~ый вид אן אָנשטענדיק אויסזען; 5. *(крупный, полный)* היפשער, מאַסיווער; 6. *(пожилой)* באַיאָרטער, סאָלידער; 7. *разг. (значительный по величине)* היפשער, באַדײַטנדיקער; ~ая сумма א היפשע [א באַדײַטנדיקע] סומע

соли́ст *м* סאָליסט ∩ ~ן; **~ка** *ж* סאָליסטין II ~ס, סאָליסטקע II ~ס

солитёр *м* באַנדוואָרעם ∩ (מצ. ···ווערעם), סאָליטער ∩ ~ן

соли́ть *несов.* 1. (באַ)זאַלצן*; 2. *(впрок)* (אײַנ)זאַלצן*; *(овощи)* (אײַנ)זײַערן

со́лнечн||ый 1. זון=, זונען=; ~ые лучи זון(ענ)שטראַלן מצ.; ~ый свет זון(ענ)שײַן II; ~ые батареи *эл.* זון-באַטאַרייען; 2. *(освещённый, согретый солнцем)* זוניקער, זונענדיקער; ~ый день א זוניקער טאָג; ~ая погода א זוניקער וועטער; ~ая комната א זוניקער צימער; 3. *перен.* ליכטיקער, העלער; ◇ ~ая система זון-סיסטעם II; ~ый удар זונענשלאַק ∩; ~ое сплетение *анат.* זונגעפלעכט I

со́лнц||е *с* 1. זון II ~ען; вращение Земли вокруг Солнца די אומדרייונג פון דער ערד ארום דער זון; восход ~а זון-אויפגאַנג ∩; заход ~а זון-אונטערגאַנג ∩, זון-פאַרגאַנג ∩, שקיע II *поэт.;* затмение ~а ליקוי-כאַמע II; ~е жгло немилосердно די זון האָט אומבאַראַכמאָנעסדיק געבראָטן; 2. *(свет, солнечное тепло):* греться на ~е וואַרעמען זיך אף [קעגן] דער זון; щуриться от ~а זשמורען די אויגן קעגן דער זונענשײַן; ◇ до ~а קאַיאָר, מיטן פריען פאַרטאָג; по ~у נאָך דער זון, לויט דער זון

солнцепёк *м:* на ~е אף דער זון, אף דער זונגלוט

солнцестоя́ние *с астр.* זונשטאַנד ∩; летнее ~ זומערדיקער זונשטאַנד; зимнее ~ ווינטערדיקער זונשטאַנד

со́ло *с нескл.* 1. סאָלאָ II, סאָלאָ-שטים II; 2. *в знач. нареч.* סאָלאָ; петь ~ זינגען* סאָלאָ

солове́й *м* סאָלאָוויי ∩ ~ען; נאַכטיגאַל II ~ן *уст. поэт.*

соловьи́н||ый סאָלאָווי(ען)=; ~ое гнездо סאָלאָווייען-נעסט II ~ן; ~ые трели די טרילן [דאָס טרילערן] פונעם סאָלאָוויי [פון דער נאַכטיגאַל]

со́лод *м* מאַלץ ∩

соло́ма *ж* שטרוי II

соло́менн||ый 1. שטרויענער; ~ая крыша א שטרויענער דאַך; ~ая шляпа א שטרויענער הוט; 2. *(цвета соломы)* שטרויקאָליריקער; ◇ ~ая вдова א שטרויענע אַלמאָנע

соло́минк||а *ж* שטרויעלע I ~ך; ◇ утопающий и за ~у хватается דער, וואָס טרינקט זיך, כאַפּט זיך אָן באַ- דײַ אין א שטרויעלע

соломоре́зка *ж с.-х.* שטרוי-שנײַדמאַשין II ~ען

со́лон *кратк. ф. от* солёный: ~о во рту ס'איז געזאַלצן אין מויל; ему ~о пришлось ער האָט געהאַט צו זינגען און צו זאָגן; ◇ уйти не ~о хлебавши אוועקגיין* מיט ליידיקן

солони́на *ж* געזאַלצן פלייש

соло́нка *ж* זאַלצערל I ~עך, זאַלצמעסטל I ~עך

солонча́к *м* זאַלצבאָדן ∩

соль[1] *ж* 1. זאַלץ II; столовая ~ טישזאַלץ II; каменная ~ שטיינזאַלץ II; 2. *перен.* טאַם ∩, דער סאַמע איקער; פעפער ∩; ~ анекдота דער פעפער פונעם אנעקדאָט; в этом вся ~ דאָס איז דער סאַמע איקער; ◇ аттическая ~ אַטיק-זאַלץ II; ~ земли דער סאַמע צימעס פון דער געזעלשאַפט, עליטע II

соль[2] *с нескл. муз.* סאָל ∩

со́льный *муз.* סאָלאָ=; ~ номер סאָלאָ-נומער ∩ ~ן

сольфе́джио *с нескл. муз.* סאָלפעדזשיאָ II

соля́нка *ж кул.* סאָליאַנקע II

солян||о́й זאַלץ=; ~ые копи זאַלצגרובן מצ.; соляная кислота זאַלצזויערס I

соля́рий *м* סאָליאַריום ∩ ~ס, סאָליאַרי ∩ ..ריען

сом *м* סאָם ∩ ~ען; וועלש ∩ ~ן *разг.*

со́мкнут||ый: ~ым стро́ем, ~ыми ряда́ми אין געשלאָסענע רייען

сомкну́ть *сов.* *צונויפשליסן; ~ кольцо́ окруже́ния *פארשליסן די ארומרינגלונג; ~ глаза́ *צושליסן [צומאכן] די אויגן; ◇ не ~ глаз ניט צומאכן מיט קיין אויג; ~ ряды́ *(צונויפ)שליסן די רייען; ~ся *сов.* *צונויפשליסן זיך; глаза́ сомкну́лись די אויגן האָבן זיך צוגעשלאָסן [צוגעמאכט]; ◇ ряды́ сомкну́лись די רייען זײַנען געשלאָסן געוואָרן

сомнева́ться *несов.* *סאָפעקן זיך, *האָבן ספייקעס; (в *предл.*) (אין) צווייפלען; *זײַן ניט זיכער, *זײַן אין א סאָפעק; ~ в *чьей-л.* правоте́ צווייפלען [*ניט זײַן זיכער] אין עמעצנס גערעכטיקייט, *זײַן אין א סאָפעק, צי עמעצער איז גערעכט; мо́жно не ~ в том, что... מע מעג *זײַן זיכער, אז...; сомнева́юсь כ'ווייס ניט, איך בין ניט זיכער; я ниско́лько не сомнева́юсь ס'איז בא מיר קיין שום סאָפעק ניט

сомне́ни||е *с* צווייפל מ ־ען, סאָפעק מ (מצ. ספייקעס); подверга́ть ~ю *что-л.* שטעלן עפעס אונטער א סאָפעק, צווייפלען אין עפעס; э́то не подлежи́т ~ю דאָס איז אויסער סאָפעק; разреши́ть все ~я מעוואטל מאכן אלע ספייקעס; ◇ без ~я אָן [בעלי־] סאָפעק; вне вся́кого ~я אויסער יעדן סאָפעק

сомни́тельн||о *в знач. сказ. безл.* ס'איז א סאָפעק; ~ый 1. צווייפלהאפט(יק)ער, מעסופעקדיקער; 2. (*подозрительный*) פארדעכטיקער; ~ая компа́ния א פארדעכטיקע קאָמפאניע; 3. *разг.* צווייפלהאפט(יק)ער; ~ая заслу́га א צווייפלהאפטיקער פארדינסט

сомно́житель *м мат.* מיטקייפלער מ ־ס

сон *м* 1. שלאָף מ; чу́ткий ~ א גרינגער שלאָף; во сне אין שלאָף; меня́ кло́нит ко сну איך בין שלעפעריק, ס'שלעפערט מיך; провести́ ночь без сна *ניט שלאָפן די גאנצע נאכט; *האָבן א שלאָפלאָזע נאכט; 2. (*сновидение*) כאָלעם מ (מצ. כאלוימעס); ви́деть ~ *זען א כאָלעם; во сне он ви́дел мать אין כאָלעם האָט ער געזען די מוטער, ס'האָט זיך אים געכאָלעמט די מוטער; ◇ со сна פארשלאָפענערהייט; на ~ гряду́щий פארן שלאָף, זיך לייגנדיק שלאָפן; как сквозь ~ ווי אין כאָלעם; спать сном пра́ведника *שלאָפן ווי א וויקלקינד; сна ни в одно́м глазу́ нет ס'נעמט מיך קיין שלאָף ני(ש)ט; засну́ть ве́чным сном *אײַנשלאָפן אף ניט אופצושטיין

сона́та *ж муз.* סאָנאטע װ ־ס

соне́т *м лит.* סאָנעט מ ־ן

сонли́в||ость *ж* שלעפעריקייט װ; ~ый שלעפעריקער

сонм *м уст.* איידע װ

со́нн||ый 1. פארשלאָפענער, פארשלעפערטער; ~ые де́ти פארשלעפערטע [פארשלאָפענע] קינדער; ~ые глаза́ פארשלעפערטע אויגן; 2. (*вызывающий сон*) אײַנשלעפערנדיקער, שלאָף־; ~ый напи́ток שלאָפגעטראנק ז; ◇ ~ая арте́рия *анат.* שלאָף־ארטעריע װ ־ס; ~ая боле́знь שלאָפזוכט װ

со́ня 1. *разг. м* פעפער מ ־ס; *ж* פעפערן װ ־ס, פעפערקע װ ־ס; 2. *ж зоол.* שלאָפמויז װ (מצ. ···מײַז)

сообража́||ть *несов.* 1. *באנעמען, *פארשטיין; (*быть сообразительным*) *זײַן א מענטש מיט טפיסע; он не ~ет, о чём его́ спра́шивают ער באנעמט ניט, וואָס מע פרעגט אים; а он непло́хо ~ет ער פארשטייט די זאך; я сего́дня что́-то пло́хо ~ю איך בין הײַנט עפעס ווי אָן א קאָפ; 2. (*думать*) טראכטן, קלערן; (*стараться понять*) פרווון קלאָר מאכן זיך; ~й, что говори́шь! באקלער, וואָס דו זאָגסט!

соображе́ни||е *с* 1. (*способность понимать*) פארשטאַנד מ, סייכל מ; 2. (*мнение*) מיינונג װ ־ען; свой ~я по э́тому вопро́су он изложи́л в докладно́й запи́ске זײַנע מיינונגען וועגן דער דאָזיקער פראַגע האָט ער ארויסגעזאָגט אין זײַן מעלדשריפט; 3. *обыкн. мн.* (*расчёты*) טעמים מצ.; по такти́ческим ~ям צוליב טאַקטישע טעמים; ◇ приня́ть в ~е *נעמען אין אכט [אין באטראַכט]

сообрази́тельн||ость *ж* געשײַטקייט װ, האמצאָעדיקייט װ; ~ый געשײַטער, שאַרפזיניקער, האמצאָעדיקער

сообрази́||ть *сов.* 1. *באנעמען, *פארשטיין, *טויפעס זײַן; (*догадаться*) *פאלן אף א סייכל; он не сра́зу ~л, о чём идёт речь ער האָט ניט באלד פארשטאַנען, וועגן וואָס ס'האנדלט זיך; легко́ ~ть, что... ס'איז גרינג פאלן אפן סייכל, אז...; 2. (*подумать*) א קלער *טאָן, א טראכט *טאָן; да́йте ~ть לאָזט מיך א קלער *טאָן

сообра́зн||о: ~о с *чем-л.* אין העסקעם מיט עפעס; де́йствовать ~о с обстано́вкой האַנדלען לויט [אין העסקעם מיט] דער סיטואַציע; ~ый (*с чем-л.*) וואָס שטימט (מיט), וואָס איז אין העסקעם (מיט) *после сущ.*; ◇ ни с чем не ~ый אומגעלומפערטער

сообразова́ть *сов. и несов.* (*вин.*, с *тв.*) *ברענגען (עפעס) אין העסקעם (מיט); ~ расхо́ды с дохо́дами *ברענגען די הויצאָעס אין העסקעם מיט די האכנאָסעס; ~ся *сов. и несов.* (с *тв.*) רעכענען זיך (מיט), *נעמען אין אכט; ~ся с возмо́жностями רעכענען זיך מיט די מעגלעכקייטן, *נעמען אין אכט די מעגלעכקייטן; сообразу́ясь с си́лами וועדליק ס'דערלאָזן די קויכעס

сообща́ *нареч.* געמיינזאם, מיט געמיינזאמע קויכעס, איניינעם; де́йствовать ~ האַנדלען געמיינזאם [מיט געמיינזאמע קויכעס]

сообща́||ть *несов. см.* сообщи́ть; как ~ет газе́та ווי די צײַטונג טיילט מיט, ווי ס'טיילט מיט די צײַטונג

сообщ||а́ться *несов.* 1. *см.* сообщи́ться; 2. (*уведомляться*) *מיטגעטיילט ווערן; в телегра́мме ~а́ется אין דער טעלעגראַם ווערט מיטגעטיילט; как уже́ ~а́лось ווי ס'איז שוין מיטגעטיילט געוואָרן; 3. (*быть соединённым*) *זײַן פאראייניקט [פארבונדן] צווישן זיך; 4. (*поддерживать сношения*) *האָבן א פארקער צווישן זיך; ◇ ~а́ющиеся сосу́ды *физ.* פאראייניקטע קיילים

сообще́ни||е *с* 1. (*действие*) מיטיילן ז; 2. (*известие*) יעדיע װ ־ס, מיטיילונג װ ־ען; по официа́льным ~ям לויט אָפיציעלע מיטיילונגען [יעדיעס]; прави́тельственное ~е א מיטיילונג פון דער רעגירונג; 3. (*небольшой доклад*) אינפאָרמאַציע װ ־ס, מיטיילונג װ ־ען; 4. (*связь*) פארקער מ, פארבינדונג װ; железнодоро́жное ~е אײַזנבאַן־פארקער מ; возду́шное ~е לופט־פארקער מ; прямо́е ~е דירעקטער פארקער; сре́дства ~я פארקער־מיטלען מצ.; ~е ме́жду обо́ими города́ми пре́рвано די פארבינדונג [דער פארקער] צווישן ביידע שטעט איז איבערגעריסן; ◇ ходы́ ~я *воен.* דורכגאנג־טראנשייען מצ., פארבינד־שאנצן מצ.

соо́бществ||о *с* געמיינשאפט װ; ◇ в ~е с *кем-л.* איניינעם [בעשוטפעס] מיט עמעצן

сообщ||и́ть *сов.* 1. (*уведомить*) *מיטיילן, *איבערגעבן; (*заявить*) *מעלדן; рад ~и́ть, что... עס פרייט (מיך)

מיטיילן, אַז...; ~ить в милицию מעלדן* אין דער מיליציע; об этом ~ил наш корреспондент דאָס האָט מיטגעטיילט [איבערגעגעבן] אונדזער קאָרעספּאָנדענט; 2. (*придать*) צוגעבן*; ~ить сплаву твёрдость צוגעבן* דעם געשמעלץ האַרטקייט; **~иться** *сов.* (*дат.*) איבערגעבן* זיך, איבערגעגעבן ווערן*

соо́бщни‖к *м* מיטשולדיקער; מיטבאַטייליקטער ‥טע מ; מיטפאַרברעכער מ =, ‥קע מ; **~ца** *ж* מיטבאַטייליקטע ‖ מיטשולדיקע, ‥ס ‖ מיטפאַרברעכערן ‖ =, =; **~чество** *с* מיטבאַטייליקונג ‖

сооруди́ть *сов.*, **сооружа́ть** *несов.* 1. (*воздвигнуть*) אויפבויען, אויפשטעלן; 2. (*смастерить из чего-л.*) *разг.* צונויפשטעלן, צונויפמײַסטרעווען

сооруже́ние *с* 1. (*действие*) אויפבויען I, אויפשטעלן I; 2. (*конструкция*) אײַנריכטונג ‖; (*здание*) געבײַ I ־ען; оборони́тельное ~ שוץ־אײַנריכטונג ‖ ־ען; вели́чественное ~ אַ גראַנדיעזן געבײַ

соотве́тственн‖о 1. *нареч.* אַנטשפּרעכיק; (*надлежащим образом*) ווי געהעריק; 2. *предлог с дат. п.* אין הסכּם מיט, וואָס שטימט (מיט); **~ый** 1. אַנטשפּרעכיקער; קעם מיט *после сущ.*; 2. (*нужный, подходящий*) נײַטיקער, געהעריקער

соотве́тстви‖е *с* אַנטשפּרעכונג ‖, מיטשטימונג ‖; ~е между фо́рмой и содержа́нием אַן אַנטשפּרעכונג [אַ מיטשטימונג] צווישן דער פֿאָרם און דעם אינהאַלט; ◇ в ~и с чем-л. אין הסכּם מיט עפּעס; приводи́ть что-л. в ~е с чем-л. ברענגען* עפּעס אין הסכּם מיט עפּעס

соотве́тств‖овать *несов.* (*дат.*) אַנטשפּרעכן* (דאַט.), שטימען (מיט); ~овать действи́тельности אַנטשפּרעכן* (צו) [שטימען מיט] דערווירקלעכקייט; он не ~ует занима́емой до́лжности ער איז ניט [ער איז ניט] פּאַסיק פֿאַר] דעם פּאָסטן, וואָס ער פֿאַרנעמט

соотве́тствующ‖ий אַנטשפּרעכיקער; (*надлежащий*) געהעריקער; приня́ть ~ие ме́ры אָננעמען* די געהעריקע מיטלען; ~им о́бразом ווי געהעריק, אויפֿן געהעריקן אופֿן; ~ее оформле́ние די געהעריקע [די פּאַסיקע] אויספֿורעמונג

соотéчественн‖ик *м* לאַנדסמאַן מ (מצ. לאַנדסלײַט) קאָם־פּאַטריאָט מ ־ן; *книжн.* он мой ~ик ער איז מיט מיר פֿון איין לאַנד; **~ица** *ж* קאָמפּאַטריאָטקע ‖ ־ס *книжн.*; она́ моя́ ~ица זי איז מיט מיר פֿון איין לאַנד

соотноси́тельный קאָרעליאַטיווער

соотноше́ние *с* צוזאַמענפֿאַרהעלטעניש I; ~ сил קוֹיכעס־פֿאַרהעלטעניש I

сопе́рни‖к *м* קאָנקורענט מ ־ן; (*в любви тж.*) ריוואַל מ ־ן; не име́ть ~ков в чем-л. ניט האָבן* צו זיך קיין גלײַכן אין עפּעס; **~ца** *ж* קאָנקורענטקע ‖ ־ס; (*в любви тж.*) ריוואַלן ‖ ־ס

сопе́рнич‖ать *несов.* (*с тв.*) 1. (*стремиться превзойти*) קאָנקורירן (מיט); (*быть соперником в любви*) ריוואַליזירן (מיט); 2. (*быть равным*) קענען* גלײַכן זיך, זיך גלײַכן; **~ество** *с* קאָנקורענץ ‖

сопе́ть *несов.* סאָפּען

со́пка *ж геогр.* סאָפּקע ‖

соплеме́нн‖ик *м* שטאַמברודער מ (מצ. ..ברידער); они́ ~ики זיי זײַנען שטאַמברידער, זיי זײַנען פֿון איין שטאַם

со́пл‖и *мн. груб.* סמאַרק מ; **~и́вый** *груб.* פֿאַרסמאַרקעטער

сопло́ *с тех.* נעזל I ־עך

сопля́к *м груб.* שנעק מ ־עס

соподчине́ние *с грам.* מיטסובאָרדינירונג ‖

сопостави́м‖ый פֿאַרגלײַכעוודיקער; в ~ых едини́цах אין פֿאַרגלײַכעוודיקע איינסן

сопоста́вить *сов.* קעגנשטעלן, פֿאַרגלײַכן*

сопостав‖ле́ние *с* פֿאַרגלײַכן I, קעגנשטעלן I; פֿאַרגלײַך מ ־ן, קעגנשטעלונג ‖ ־ען; **~ля́ть** *несов. см.* сопоста́вить

сопра́но *с нескл.* 1. סאָפּראַנאָ ‖ ־ס; סאָפּראַן מ ־ען; 2. *разг.* (*певица*) סאָפּראַנאָ(־זינגערן) ‖ ־ס, סאָפּראַנאָ־שטים ‖ ־ען

соприкаса́‖ться *несов.* 1. באַרירן זיך; (*с тв.*) באַרירן (מיט); 2. (*граничить*) גרענעצן (מיט) זיך, ליגן* בײַשכנות (מיט); зе́мли э́тих колхо́зов ~ются די ערד־שטאָקן פֿון די דאָזיקע קאָלווירטן ליגן בײַשכנות [גרענעצן מיטאַנאַנדער]; 3. (*иметь отношение к чему-л.*) זײַן* פֿאַרבונדן (מיט); их интере́сы ~ются זייערע אינטערעסן זײַנען געבונדן איינס מיט באַרירן זיך; 4. (*общаться*) קאָ־, טאָן* צו האָבן* מיטן דעם אַנדערן (מיט) מעגן* אין באַריר (מיט)

соприкоснове́ни‖е *с* 1. באַרירונג ‖; 2. (*взаимная связь*) באַריר מ; войти́ в ~е с *кем-л.* קומען* אין באַריר מיט עמעצן; ◇ то́чки ~я באַרירפּונקטן מצ.

соприкосну́ться *сов. см.* соприкаса́ться

сопроводи́тельн‖ый באַ(גלייט; (*для почётного сопровождения тж.*) עסקאָרטיר־; ~ое письмо́ באַ(ג)לייט־בריוו מ

сопроводи́ть(ся) *сов. см.* сопровожда́ть(ся)

сопровожда́‖ть *несов.* 1. באַ(ג)לייטן; (*о свите и т. п. тж.*) עסקאָרטירן; (*охранять*) קאָנוואָירן; профе́ссор, ~емый врача́ми, обходи́л пала́ты דער פּראָפֿעסאָר באַ(ג)לייט פֿון דאָקטוירים [אין באַ(ג)לייטונג פֿון דאָקטוירים] האָט געמאַכט אַ רונדע איבער די שפּיטאָל־פּאַלאַטעס; 2. (*тв.; присоединять*) באַ(ג)לייטן (מיט); (*снабжать*) באַוואָרענען (מיט); ~ть аплодисме́нтами באַגלייטן מיט אַפּלאָדיסמענטן; ~ть статью́ примеча́ниями באַוואָרענען דעם אַרטיקל מיט אָנמערקונגען; 3. *муз.* באַ(ג)לייטן, אַקאָמפּאַנירן; **~ться** *несов.* (*тв.*) 1. באַ(ג)לייט ווערן* (פֿון); (*влечь за собой*) ברענגען* מיט זיך; грипп ча́сто ~ется осложне́ниями דער גריפּ ברענגט אָפֿט מיט זיך קאָמפּליקאַציעס, דער גריפּ גייט אָפֿט צו מיט קאָמפּליקאַציעס; 2. (*быть снабжённым*) זײַן* באַוואָרנט (מיט); **~ющий** *м* באַגלייטער מ =

сопровожде́ни‖е *с* 1. באַ(ג)לייטונג ‖; *муз. тж.* אַקאָמפּאַנעמענט מ; в ~и אין דער באַ(ג)לייטונג; *муз. тж.* אונטערן אַקאָמפּאַנעמענט; 2. (*сопровождающие лица*) באַ(ג)לייטער מצ.; (*высокопоставленного лица тж.*) סוויטע ‖

сопротивле́ни‖е *с* 1. ווידערשטאַנד מ; ока́зывать ~е שטעלן [אַרויסווײַזן*] אַ ווידערשטאַנד; движе́ние Сопротивле́ния רעזיסטאַנץ(־באַ־ווידערשטאַנד־באַוועגונג ‖, (וועגונג ‖; 2. *физ., эл.* ווידערשטאַנד מ; ~е материа́лов דער ווידערשטאַנד פֿון מאַטעריאַלן; ◇ пойти́ по ли́нии наиме́ньшего ~я גיין* לויט דער ליניע פֿונעם קלענסטן [מינדסטן] ווידערשטאַנד

сопротивля́емость *ж* ווידערשטאַנד־פֿעיִקייט ‖

сопротивля́ться *несов.* ווידערשטעלן זיך; געבן* אַ ווידערשטאַנד; (*противиться*) קעגנשטעלן זיך; ~ на́тиску врага́ געבן* אַ ווידערשטאַנד דעם סוינס; ~ боле́зни ניט אונטערגעבן* זיך דער שלאַפֿקייט

сопряж||ённый 1. (с *тв.*) געבונדענער (מיט); э́то ~ено́ с опа́сностью דאָס איז געבונדן מיט געפערלעכקײַט; 2. *тех.* קאָניוגירטער

сопу́тств||овать *несов.* (*дат.*) 1. מיטבאַ(ג)לייטן; 2. *перен.*: ему́ везде́ ~ует успе́х אומעטום גייט אים נאָך דערפאָלג, אומעטום האָט ער דערפאָלג

сопу́тствующ||ий (מיט)באַגלייטנדיקער; ~ие обстоя́тельства (מיט)באַגלייטנדיקע אומשטאַנדן; ~ее явле́ние בײַ־דערשײַנונג || ־ען

сор *м* ז מיסט; ◇ не выноси́ть ~а из избы́ ניט דערציילן [ניט אויסזאָגן] פונעם כּיידער

соразме́рить *сов.* (с *тв.*) צופּאַסן (צו), אויסגלײַכן* (מיט); ~ си́лы אויסרעכענען די קויכעס

соразме́рн||о 1. *нареч.* פּראָפּאָרציאָנעל; 2. *предлог с дат. п.* לויט, וועדליק; ~о *чьим-л.* заслу́гам לויט [וועדליק] עמעצנס פאַרדינסטן; ~ость *ж* || פּראָפּאָרציאָנעלקײַט; ~ый פּראָפּאָרציאָנעלער, (אַף)אָנגעמאָסטענער

соразмеря́ть *несов. см.* соразме́рить

сора́тник *м* = מ מיטקעמפער, קאַמף־כאַווער מ (מצ. ...כאַווײרים), קאַמפּס־ברודער מ (מצ. ...ברידער)

сорване́ц *м* ווײַסער־כעווערניק מ (מצ. ווײַסע־כעווערניקעס), שאַדנווינקל מ ־ען

сорва́ть *сов.* 1. (*что-л. растущее*) אָפּרײַסן*; ~ я́блоко אָפּרײַסן* אן עפּל; 2. (*снять что-л. прикреплённое, с силой отделить*) אַראָפּרײַסן*; ~ замо́к אַראָפּרײַסן* דעם שלאָס; ~ ша́пку אַראָפּשלעפּן [אַראָפּרײַסן*] דאָס היטל; 3. (*повредить*) אָפּברעכן*; ~ резьбу́ אָפּברעכן* די אײַנקאַרבונג; 4. (*помешать осуществлению чего-л.*) אונטעררײַסן*; ~ рабо́ту אונטעררײַסן* די אַרבעט; ~ перегово́ры אונטעררײַסן* [טאָרפּעדירן] די אונטערהאַנדלונגען; 5. (*на ком-л.; выместить*) אויסלאָזן* (צו); ~ на *ком-л.* אויסלאָזן* צו עמעצן דאָס ביטער האַרץ קילן; אונטעררײַסן* זיך דאָס האַרץ אין עמעצן; ◇ ~ го́лос דעם גאָרגל (שרײַענדיק); ~ заве́су с *чего-л.* אויפהייבן* דעם פאָרהאַנג איבער עפּעס

сорва́||ться *сов.* 1. (*о чём-л. прикреплённом или висящем*) אָפּרײַסן* זיך; ста́вни ~ли́сь с пе́тель די לאָדן האָבן זיך אָפּגעריסן [זײַנען אַראָפּ] פון די זאַווֹיסעס; 2. (*свалиться, обрушиться*) אָפּוואַלגערן זיך; 3. (*упасть, потеряв опору*) אַראָפּפאַלן*; אַראָפּוואַלגערן זיך; 4. (*разорвать привязь*) אָפּרײַסן* זיך; соба́ка ~ла́сь с це́пи דער הונט האָט זיך אָפּגעריסן פון דער קייט; 5. (*поспешно покинуть своё место*) געבן* זיך א ריס; 6. (*потерять выдержку*) ניט אײַנהאַלטן* זיך; ניט אויסהאַלטן*; 7.: у него́ ~ло́сь с языка́ ס'האָט זיך בא אים אַרויסגעכאַפּט מיט א וואָרט, ער האָט זיך אַרויסגעכאַפּט מיט א וואָרט, געריסן א וואָרט; 8. *разг.* (*потерпеть неудачу*) דורכפאַלן*; ◇ его́ го́лос ~лся (*от напряжения*) ער האָט זיך אונטערגעריסן דעם גאָרגל (שרײַענדיק); (*от волнения и т. п.*) ס'איז אונטערגעבראָכן געוואָרן זײַן שטים; как с це́пи ~лся ווי פון א קייט [ווי פון א טליע] זיך אָפּגעריסן

сорвиголова́ *м и ж* העפקער־יונג מ ־ען; *м* (*отчаянный человек*) = מ אײַנשטעלער

соревнова́ни||е *с* 1. פאַרמעסטונג || ־ען, געוועט ז ־ן; вы́звать на ~е אַרויסרופן* אף א געוועט; 2. *мн. спорт.* וועטקאַמפּן מצ., פאַרמעסטונגען מצ.; ~я по пла́ванию די וועט־שווימען ז; ◇ социалисти́ческое ~е דאָס סאָציאַליסטישע געוועט, סאָציאַליסטישע פאַרמעסטונג

соревнова́ться *несов.* (с *тв.*) פירן א פאַרמעסטן* זיך, פירן א געוועט (מיט); ~ за досро́чное выполне́ние пла́на פירן א געוועט פאַר אויספילן דעם פּלאַן פאַרן טערמין

сори́нка *ж* שטויבעלע ז ־ך

сори́||ть *несов.* 1. אָנמאַכן א מיסט; не ~! ניט מיסטיק!; 2.: он ~т деньга́ми געלט איז בא אים הפקר, ער שיט מיט געלט

со́рн||ый מיסט־; ~ая трава́ מיסטגראָז ז, ווילדגראָז ז; ~ый я́щик מיסטקאַסטן מ ־ס

сорня́к *м* מיסטגראָז ז, ווילדגראָז ז

со́рок פערציק; ему́ о́коло ~а́ (лет) ער האַלט בא די פערציק [*шутл.* בא די אַרבאָים]

соро́ка *ж* סאָראָקע || ־ס

сорокале́т||ие *с* 1. (*период*) פערציק יאָר; 2. (*годовщина*) פערציקיאָריקער יובליי, דער פערציקסטער יאָרטאָג; ~ний פערציקיאָריקער, פערציקיעריקער

сороков||о́й פערציקסטער; ~ы́е го́ды די פערציקער יאָרן

сороконо́жка *ж* פערציקפיסל ז ־עך, טויזנטפיסל ז ־עך

соро́чк||а *ж* (*мужская*) העמדל ז ־עך; (*женская*) העמד ז ־ער; ночна́я ~ נאַכטהעמד ז ־ער; ◇ роди́ться в ~е געבוירן ווערן* אין א הײַבל [אין א זײַדן העמדל]

сорт *м* 1. סאָרט מ ־ן; чай вы́сшего ~а טיי פון העכסטן סאָרט; морозосто́йкие ~а́ пшени́цы פראָסטפעסטע סאָרטן (פון) ווייץ; 2. *разг.* מין מ ־ים; я зна́ю люде́й тако́го ~а איך קען מענטשן [אָט דעם סאָרט] אזעלכע; ра́зного ~а פאַרשיידענע מינים, פאַרשיידנערליי (גוט)

сортирова́ть *несов.* סאָרטירן(פאַנאַנדער), סאָרטעווען

сортиро́вка *ж* 1. סאָרטירונג(פאַנאַנדער) ||; 2. (*машина*) סאָרטיר־מאַשין || ־ען

сортиро́вочн||ый סאָרטיר־; ~ый цех סאָרטיר־צעך מ ־ן; ◇ ~ая ста́нция *ж-д.* || סאָרטיר־סטאַנציע, צונויפשטעל־סטאַנציע ||

сортиро́вщ||ик *м* = מ סאָרטירער; ~ица *ж* סאָרטירערן || ־ס

сортов||о́й סאָרטעווע(ר) *тж. неизм.*; פונעם געהעריקן סאָרט *после сущ.*; ~о́е зерно́ סאָרטעווע תבואה, פונעם געהעריקן סאָרט; ◇ ~о́е желе́зо פּראָפיל־אײַזן ז

соса́ть *несов.* 1. זויגן*; (*конфету и т. п. тж.*) סמאָקען; ~ грудь זויגן* (די ברוסט), נעמען* די ברוסט; 2. *безл.*: у меня́ сосёт под ло́жечкой עס נאָגט מיך אונטערן לעפעלע

сосе́д *м* שאָכן מ (מצ. שכיינים); ~ка *ж* שכיינע || ־ס, שאָכנטע || ־ס; ~ний שכיינישער; (*расположенный близко*) דערבײַיקער; ~ский (*принадлежащий соседу*) דעם שאָכנס; (*принадлежащий соседям*) די שכיינימס; ~ский сад דעם שאָכנס סאָד; ~ские де́ти די [דעם שאָכנס] שכיינימס קינדער

сосе́дств||о *с* || שכיינעשאַפט; по ~у בישכיינעס

соси́ска *ж* ווורשטל ז ־עך; סאָסיסקע || ־ס *разг.*

со́ска *ж* סמאָטשיק מ ־עס; (*пустышка*) מיזיוקל ז ־עך

соска́кивать *несов. см.* соскочи́ть

соска́льзывать *несов. см.* соскользну́ть

соскользну́ть *сов.* אַראָפּגליטשן זיך; (*быстро сойти с чего-л.*) אַראָפּכאַפּן זיך

соскочи́||ть *сов.* 1. אַראָפּשפּרינגען*; ~ть с по́езда на ходу́ אַראָפּשפּרינגען* פונעם פאָרנדיקן צוג; 2. (*упасть*) אָפּשפּרינגען*; гу́сеница ~ла с колеса́ די רויפּע איז אָפּגעשפּרונגען פון ראָד

соску́ч‖иться *сов.* 1. (+ *инф.; почувствовать скуку*): он ~ился ждать ס'איז אים געוואָרן אומעטיק צו וואַרטן; 2. (о *предл.;* по *дат.*) פאַרבענקען זיך (נאָך)

сослага́тельн‖ый: ~ое наклоне́ние *грам.* קאָניונקטיוו מ

сосла́ть *сов.* פאַרשיקן; ~ся *сов.* (на *вин.*) פאַרופן* זיך (אָף); (*в оправдание*) פאַרענטפערן זיך (מיט); ~ся на Ма́ркса פאַרופן* זיך אָף מאַרקסן; он сосла́лся на уста́лость ער האָט זיך פאַרענטפערט דערמיט, וואָס ער איז מיד

со́слепа, со́слепу *нареч. разг.* מאַכמעס דער שלעכטער ריע, ניט זעענדיק

сосло́вие *с* שטאַנד מ ־ן; дворя́нское ~ *ист.* אַדל־שטאַנד מ; тре́тье ~ *ист.* דער דריטער שטאַנד

сосло́вн‖ый שטאַנדן־; ~ые предрассу́дки קאַסטע־פאָרורטיילן מצ.

сослужи́в‖ец *м* אַמטקאָלעגע מ ..גן; ~ица *ж* אַמטקאָלעגע װ ..גן

сослуж‖и́ть *сов.*: ~ить *кому-л.* слу́жбу 1) (*оказать услугу*) צודינען עמעצן, טאָן* עמעצן א טויווע; 2) (*принести пользу*) צודינען עמעצן, צוניץ קומען* עמעצן; зна́ние англи́йского языка́ ~и́ло мне хоро́шую слу́жбу מײַן וויסן ענגליש איז מיר גוט צוניץ געקומען

сосна́ *ж* סאָסנע װ ־ס

сосно́в‖ый סאָסנע־; סאָסנאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая смола́ סאָסנע־פּעך מ; ~ый лес סאָסנע־וואַלד מ (מצ. ...וועלדער), א סאָסנאָווער וואַלד; ~ые до́ски סאָסנאָווע ברעטער

сосну́ть *сов. разг.* כאַפּן א דרעמל, טאָן* א דרעמל

сосо́к *м* אָפּל מ ־ען; דער שפּיץ ברוסט *разг.*

сосредото́чение *с* קאָנצענטרירונג װ, קאָנצענטרירן ז; (*артиллерийского огня и т. п. тж.*) פאָקוסירן ז

сосредото́ченн‖ость *ж* קאָנצענטרירטקייט װ; ~ый קאָנצענטרירטער; (*о человеке тж.*) פאַרטיפטער

сосредото́чивать(ся) *несов. см.* сосредото́чить(ся)

сосредото́чить *сов.* קאָנצענטרירן; (*артиллерийский огонь и т. п. тж.*) פאָקוסירן; ~ войска́ קאָנצענטרירן דאָס מיליטער; ~ внима́ние на *чём-л.* קאָנצענטרירן די אויפמערקזאַמקייט אָף עפּעס; ~ся *сов.* קאָנצענטרירן זיך; (на *предл.*) קאָנצענטרירן זיך (אָף)

соста́в *м* 1. באַשטאַנד מ; ~ морско́й воды́ דער באַשטאַנד פון יאַם־וואַסער; слова́рный ~ языка́ דער לעקסישער באַשטאַנד פון דער שפּראַך; входи́ть в ~ *чего-л.* אַרײַנגיין* אינעם באַשטאַנד פון עפּעס; 2. (*смесь*) געמיש ז ־ן; пропита́ть специа́льным ~ом דורכזאַפּן מיט א ספּעציעל געמיש; 3. (*совокупность людей*) פּערזאָן־באַשטאַנד מ; офице́рский ~ אָפיצערן־באַשטאַנד מ; профе́ссорско-преподава́тельский ~ פּראָפעסאָרן־ און לערער־באַשטאַנד מ; 4. *ж.-д.* צוג מ ־ן; ◇ подвижно́й ~ *ж.-д.* דער באַוועגלעכער וואַגאָנען־באַשטאַנד; в ~е пяти́ челове́к אין א באַשטאַנד פון פינף מענטשן; ~ преступле́ния *юр.* דער באַשטאַנד פונעם פאַרברעך

составитель *м* = צונויפשטעלער מ

соста́вить *сов.* 1. (*поставить вместе*) צונויפשטעלן; (*сдвинуть*) צונויפרוקן; ~ столы́ צונויפשטעלן [צונויפרוקן] די טישן; 2. (*сделать, собрать*) צונויפשטעלן; (*смесь и т. п. тж.*) צוגרייטן, מאַכן; ~ спи́сок צונויפשטעלן א צעטל; ~ предложе́ние צונויפשטעלן [בילדן] א זאַץ; ~ миксту́ру צונויפשטעלן [צוגרייטן] א מיקסטור; 3. (*создать*) צונויפשטעלן, שאַפן*; (*книгу тж.*) אָנשרײַבן*; ~ план צונויפשטעלן א פּלאַן; ~ слова́рь צונויפשטעלן [צונויפשטעלן] א ווערטערבוך; ~ уче́бник צונויפשטעלן [אָנשרײַבן*] א לערנבוך; ~ акт *юр.* מאַכן אַן אַקט; 4. (*собрать постепенно*) צונויפשטעלן, אָנזאַמלען; ~ библио́теку צונויפשטעלן [אָנזאַמלען] א ביבליאָטעק; 5. (*создать путём наблюдений, заключений*) שאַפן* זיך, באַקומען*; ~ (себе́) мне́ние באַקומען* [שאַפן* זיך] א מיינונג; ~ (себе́) представле́ние באַקומען* [שאַפן* זיך] א פאָרשטעלונג; 6. (*дать в итоге*) אויסמאַכן, באַטרעפן*; בילדן; чи́стая при́быль фа́брики соста́вила о́коло сорока́ миллио́нов рубле́й דער ריינער רעווח פון דער פאַבריק האָט אויסגעמאַכט [האָט באַטראָפן] בא די פערציק מיליאָן רובל; ~ большинство́ בילדן א מערהייט; 7. (*явиться чем-л.*) זײַן*; э́то не соста́вит труда́ דאָס וועט ניט זײַן שווער, דאָס וועט ניט קאָסטן קיין מי [קיין טירכע]; ~ся *сов.* 1. (*образоваться*) צונויפגעשטעלט ווערן*; (*возникнуть — о книге и т. п. тж.*) געשאַפן ווערן*, אויסגעבילדעט ווערן*; 2. (*скопиться постепенно*) צונויפגעשטעלט ווערן*, אָנגעזאַמלט ווערן*; צונויפשטעלן זיך, אָנזאַמלען זיך; 3. (*получиться в итоге*) באַקומען* זיך; е́сли всё сложи́ть, соста́вится дово́льно кру́пная су́мма לייגט מען אַלץ צונויף, באַקומט זיך א היפּשע סומע

составле́ние *с* צונויפשטעלונג װ; (*книги и т. п. тж.*) שאַפן ז, אָנשרײַבן ז; (*смеси и т. п.*) צונויפשטעלן ז, צוגרייטן ז, מאַכן ז

составля́ть(ся) *несов. см.* соста́вить(ся)

составн‖о́й 1. צונויפשטעל־; (*сложный*) צונויפגעזעצטער, צוזאַמענגעזעצטער; ~а́я ма́чта צונויפשטעל־מאַסט מ, צונויפגעשטעלטער מאַסטבוים, בוים מ (מצ. ...ביימער); ~о́е число́ *мат.* א צוזאַמענגעזעצטע צאָל; ~о́е сказу́емое *грам.* א צונויפגעזעצטער פּרעדיקאַט; 2.: ~а́я часть באַשטאַנדטייל מ ־ן; (*лекарства и т. п.*) אינגרעדיענט מ ־ן

соста́рить *сов.* מאַכן [עלטער] אַלט°; (*преждевременно*) געעלטערן; ~ся *сов.* ווערן* אַלט°; (*преждевременно*) געעלטערט ווערן*, עלטער ווערן*

состоя́ни‖е *с* 1. צושטאַנד מ; (*положение тж.*) לאַגע װ ־ס; в споко́йном ~и אין א רויִקן צושטאַנד; ~е здоро́вья געזונט־צושטאַנד מ; ~е дел דער צושטאַנד פון די עניינים, װ זאַכלאַגע; быть в ~и войны́ с *кем-л.* זײַן* אין מילכאָמע־צושטאַנד מיט עמעצן, מילכאָמע האַלטן* מיט עמעצן; восто́рженное ~е היסלײַוועס ז, באַגײַסטערטקייט װ; в хоро́шем ~и אין א גוטן° צושטאַנד [מאַצעוו]; 2. (*богатство*) פאַרמעגן ז; (*крупная сумма*) קאַפּיטאַל מ; 3. *физ.* צושטאַנד מ ־ן; твёрдое, жи́дкое и́ли газообра́зное ~е דער האַרטער, פליסיקער אָדער גאַזאַרטיקער צושטאַנד; ◇ быть в ~и + *инф.* זײַן* אימשטאַנד [זײַן* בעיעכוילעס] (צו טאָן עפּעס)

состоя́тельн‖ость *ж* 1. וווילשטאַנד מ; (*должника*) קרעדיטפעיִקייט װ, צאָלפעיִקייט װ; 2. (*обоснованность*) באַפאַרמעגטקייט... איבערצײַגעוודיקייט װ, גרינדעטקייט װ; ~ый 1. פאַרמעגלעכער; (*о должнике и т. п.*) קרעדיטפעיִקער; צאָלפעיִקער; 2. (*обоснованный*) באַגרינדעטער, איבערצײַגעוודיקער

состо‖я́ть *несов.* 1. (из *род.; иметь в своём составе*) באַשטיין* (פון); (*содержать в себе тж.*) אַנטהאַלטן*; пье́са ~ит из трёх де́йствий и проло́га די פּיעסע באַ-

שטייט פון דרײַ אקטן און א פּראָלאָג; комиссия, ~ящая из опытных специалистов די קאָמיסיע, וואָס באַשטייט פון [וואָס האָט אין איר באַשטאַנד] דערפאַרענע פאַכלײַט; вода́ ~ит из кислоро́да и водоро́да וואַסער באַשטייט פון [אנטהאַלט] זויערשטאָף און וואַסערשטאָף; 2. (в *предл.*; *заключаться*) באַשטיין* (אין); в чём бу́дут ~я́ть мои́ обя́занности? וואָס, אין וואָס וועלן באַשטיין מײַנע פליכטן? [וועט געהערן צו מײַנע פליכטן?]; в то́м-то и ~и́т фо́кус אָט דאָס איז דאָך די גאַנצע [די סאַמע] קונץ; досто́инство кни́ги ~и́т в том, что... די מײַלע פון אָט דעם בוך באַ-שטייט אין דעם, וואָס...; 3. (*быть, находиться*) זײַן*; ~я́ть в профсою́зе זײַן* א מיטגליד פון א פּראָפּאַרײַן; ~я́ть на слу́жбе זײַן* אף א שטעלע; (*в армии*) דינען; ~я́ть в бра́ке זײַן* פארהײראַט; (*о мужчине тж.*) זײַן* א באַווײַבטער

состоя́ться *сов.* פאָרקומען*; (*о сделке и т. п.*) צו שטאַנד קומען*

сострада́||ние *с* ז ראַכמאָנעס, ם מיטלײַד; испы́тывать к *кому-л.* ~ние האָבן* ראַכמאָנעס אף עמעצן; פילן מיט-לײַד צו עמעצן; ~тельный מיטלײַדנדיקער; он тако́й ~тельный ער איז אזא באַל-ראַכמאָנעס

состри́ть *сов.* טאָן* זיך א ווערטל, א וויצל טאָן* זיך, אָפּלאָזן* א וויץ [א ווערטל]

состяза́ни||е *с* ון ־ען פאַרמעסטונג; *спорт.* ם וועטקאַמף ־ן; ~е в верхово́й езде́ ז רײַטגעוועט; ~я по верхово́й езде́ *спорт.* ז וועטרײַטן; ~е на пе́рвенство страны́ לאַנד-טשעמפּיאָנאַט ם

состяза́ться *сов.* פאַרמעסטן* זיך, פירן א קאַמפּגעוועט; (*соперничать*) קאָנקורירן (צווישן זיך); ~ в бе́ге פירן א לויפגעוועט; ~ в остроу́мии סטאַרען זיך אריבערשטײַגן עמעצן אין שאַרפזין; (*о спорящих*) פּיקירן זיך

сосу́д *м* 1. קײלע ון (מצ. קײלים); 2. ז געפעס ־ן; 2. *анат.* ז געפעס ־ן; кровено́сные ~ы מצ. בלוטגעפעסן; ~истый געפעסן-; ~истая систе́ма *анат.* געפעסן-סיס-טעם ון

сосу́лька *ж* (*ледяная*) ז סטרעמפּל ־עך, ז אײַזצעפּל ־עך, ז אײַזליכטל ־עך

сосуно́к *м* ז זויג-קינדעלע ־ך; (*телёнок*) זויג-קעלבעלע ז ־ך; (*жеребёнок*) ז זויג-לאָשעקל ־עך

сосуществова́ние *с* ון קאָעקזיסטענץ; ми́рное ~ פריד-לעכע קאָעקזיסטענץ

сосуществова́ть *несов.* קאָעקזיסטירן, מיטלעבן

сосчита́ть *сов.* 1. (*отсчитать*) אָפּציילן; ~ до ста אָפּ-ציילן ביז הונדערט; 2. (*вычислить*) באַרעכענען; ~ся *сов.* (*с кем-л.*) צערעכענען זיך (מיט)

сотворе́ни||е *с* ם באַשאַף, ון באַשאַפונג; с, от ~я ми́ра פון שײשעס-יעמײ-בערײ; *ирон.* זינט וועלט-באַשאַף שיס אָן

сотвори́ть *сов.* באַשאַפן*; (*произведение искусства*) שאַפן*

сотка́ть *сов.* אויסוועבן

со́тн||я *ж* 1. הונדערט; (*сто штук тж.*) מײע ון ־ס; в ~е шаго́в отсю́да הונדערט טריט פונדאַנען; 2. *мн.* (*множество*) הונדערטער מצ.; ~и людей הונדערטער מענטשן; 3. (*войсковая часть*) סאָטניע ון ־ס; каза́чья ~я קאַזאַקן-סאָטניע ון ־ס; 4. *мн. мат.* (*разряд*) הונדער-טער מצ.

сотови́дный סטעלניקפאָרמיקער

со́тов||ый סטעלניק-; ~ый мёд ם סטעלניק-האָניק; ~ая яче́йка ון ־ן סטעלניק-צעל, ון ־ן האָניק-שויב

сотру́дни||к *м* ם = מיטאַרבעטער; мой ~к מײַן קאָ-לעגע; ~ки газе́ты די מיטאַרבעטער פון דער צײַטונג; ◇ нау́чный ~к א וויסנשאַפטלעכער אַרבעטער; ~ца *ж* ון ־ס מיטאַרבעטערן

сотру́днич||ать *несов.* 1. מיטאַרבעטן, אַרבעטן צוזאַמען; (*об организациях и т. п.*) קאָלאַבאָרירן *книжн.*; (*с тв.*) מיטאַרבעטן (מיט); 2. (*в печатном органе и т. п.*) זײַן* א מיטאַרבעטער (פון); ~ать в газе́те זײַן* א מיטאַרבע-טער פון א צײַטונג; אַרבעטן אין א צײַטונג, שרײַבן* פאַר א צײַטונג; ~ество *с* 1. ון מיטאַרבעט, ון צוזאַמענאַרבעט; иссле́дование проводи́лось в ~естве с *кем-л.* די אויס-פאָרשונג איז דורכגעפירט געוואָרן צוזאַמען מיט עמעצן; 2. (*в печатном органе и т. п.*) ון מיטאַרבעטערשאַפט

сотряса́ть *несов.* צעטרייסלען, אויפטרייסלען; ~ся *не-сов.* טרייסלען זיך, (אויפ)ציטערן

сотрясе́ние *с* ון צעטרייסלונג, ון אויפציטערונג; ◇ ~ мо́зга ון מאַרך-צעטרייסלונג

со́ты *мн.* ם סטעלניק, מצ. האָניק-שויבן

со́т||ый דער הונדערטסטער; ~ая страни́ца דאָס הונ-דערטסטע זײַטל; ~ая часть, до́ля ם הונדערטכײלעך ז ־עך, הונדערטל (מצ. ...כאַלאָקים)

со́ус *м* ם ־ן סאָוס; ~ник *м* ז ־עך סאָוסמעסטל

соуча́ст||ие *с* ון מיטבאַטײליקונג; ~ник *м* מיטבאַטײליק-טער ם ...טע; ~ница *ж* = ון מיטבאַטײליקטע

соучени́||к *м* = ם מיטשילער; ~ца *ж* ון מיטשילערן ־ס

софа́ *ж* ון ־ס סאָפע, ון ־ס קאַנאַפּע

соха́ *ж* ון ־ס סאָכע

со́хнуть *несов.* 1. (*сушиться*) טריקענען זיך; на верёвке со́хнет бельё אפן שטריק טריקנט זיך גרעט; 2. (*засыхать, пересыхать*) אײַנטריקענען, פאַרטריקנט ווערן*; (*о пищевых продуктах*) פאַרדאַרט ווערן*; 3. (*испаряться*) אויסגעטריקנט ווערן*; 4. (*гибнуть — о растениях*) וויאַנען, וועלקן; 5. *разг.* (*худеть*) דאַר (און) קוואַר) ווערן*

сохране́ни||е *с* ון אײַנהיטונג, ון פאַרהיטונג; ~е та́йны דאָס האַלטן [דאָס אָפּהיטן] דעם סאָד; отда́ть де́ньги на ~е געבן* געלט אף אָפּהיטן [אף האַלטן בא זיך]; зако́н ~я эне́ргии דער געזעץ פון ענערגיע-אײַנהיטונג [פון ענער-גיע-דערהאַלטונג]; о́тпуск с ~ем содержа́ния אן אורלויב מיט אײַנהיטן דאָס געהאַלט [דעם אַרבעטלוין]; ~е ми́ра דאָס אײַנהיטן דעם שאָלעם

сохрани́ть *сов.* 1. אײַנהיטן*; פאַרהיטן*; ~ колхо́зное иму́щество אײַנהיטן* דאָס קאָלווירטישע פאַרמעגן; ~ здоро́вье אײַנהיטן* [פאַרהיטן*] דאָס געזונט; ~ равнове́сие אײַנהיטן* [פאַרהיטן*] דאָס גלײַכגעוויכט; ~ за собо́й пра́во פאַרהיטן* [רעזערווירן] פאַר זיך דאָס רעכט; ~ за собо́й жилпло́щадь פאַרהיטן* [פאַרבראָנירן] פאַר זיך דעם וווין-שעטעך; 2. (*уберечь*) פאַרהיטן*; ~ проду́кты от по́рчи פאַרהיטן* די פּראָדוקטן פון קאַליע ווערן, ניט לאָזן* קאַליע ווערן די פּראָדוקטן; ~ па́мятники стари́ны פאַרהיטן* די זײכערס פונעם אמאָל; 3. *перен.*: ~ поря́док אָפּהיטן* [פאַרהיטן*] די אָרדענונג; ~ ве́рность בלײַבן* טרײַ; ~ та́йну האַלטן* [אָפּהיטן*] דעם סאָד; ~ споко́йствие בלײַבן* רויק; я сохрани́л па́мять о нём как о ве́рном дру́ге ער איז פאַרבליבן אין מײַן זיקאָרן

װי אַ טרײַער פּרינט; ~ си́лу *юр.* בלײַבן* גילטיק, בלײַבן* אין קראַפֿט

сохрани́||ться *сов.* 1. (*сберечься*) פֿאַרהיטן* זיך, בלײַבן*; ~лись развáлины стáрой крéпости ס'האָבן זיך פֿאַרהיט [ס'זײַנען פֿאַרבליבן] רויִנען פֿון אַן אַלטער° פֿעסטונג; у меня́ ~лся экземпля́р его́ кни́ги ס'האָט זיך פֿאַרהיט בײַ מיר אַן עקזעמפּליאַר פֿון זײַן בוך; 2. (*не испортиться*) זיך אָפּהיטן*; цветы́ хорошо́ ~лись די בלומען האָבן זיך גוט° אָפּגעהיט; 3. *разг.*: она́ хорошо́ ~лась זי זעט נאָך אויס, זי זעט נאָך אויס גאַנץ פֿײַן גאָר יונג

сохрáнн||ость *ж* ‖ גאַנצקײט, ‖ פֿאַרהיטקײט; ~ость вклáдов די זיכערקײט [די אומבאַרירטקײט] פֿון די אײַנלאַגן; ~ый פֿאַרהיטער, גאַנצגעבליבענער

сохраня́ть *несов.* 1. *см.* сохрани́ть; 2. *разг.* (*хранить, помещать*) האַלטן*; ~ óвощи в пóгребе האַלטן* דאָס גרינוואַרג אין אַ קעלער; ~ся *несов.* 1. *см.* сохрани́ться; 2. *разг.* (*храниться, помещаться*) געהאַלטן ווערן*

соцвéтие *с* ־ען I געבלום

социáл-демокрáт *м* ־ן ‖ סאָציאַל־דעמאָקראַט; ~и́ческий סאָציאַל־דעמאָקראַטישער; ~ия *ж* סאָציאַל־דעמאָקראַטיע ‖

социали́зм *м* ‖ סאָציאַליזם; нау́чный ~ וויסנשאַפֿטלעכער סאָציאַליזם; стрáны ~а די סאָציאַליסטישע לענדער

социали́ст *м* ־ן ‖ סאָציאַליסט

социалисти́ческ||ий סאָציאַליסטישער; ~ое госудáрство אַ סאָציאַליסטישע מלוכה; развитóе ~ое óбщество די אַנטוויקלטע סאָציאַליסטישע געזעלשאַפֿט; ~ий строй די סאָציאַליסטישע אָרדענונג; ~ая революция די סאָציאַליסטישע רעוואָלוציע

социáльн||ый סאָציאַלער; ~ое положéние די סאָציאַלע לאַגע; ◇ ~ое обеспéчение סאָציאַלע פֿאַרזיכערונג

социó||лог *м* ־ן ‖ סאָציאָלאָג; ~лóгия *ж* סאָציאָלאָגיע ‖

соцсоревновáние *с* (социалисти́ческое соревновáние) סאָצגעווועט I (דאָס סאָציאַליסטישע געווועט)

соцстрáх *м* (социáльное страховáние) סאָצסטראַכירונג ‖ (סאָציאַלע סטראַכירונג)

сочéльник *м* (*рождественский*) דער ערעוו־ניטל

сочетáние *с* 1. (פֿאַר)בינדן I, פֿאַראייניקן I; (*расположение элементов в целом*) ־ס ‖ קאָמבינאַציע; ~ крáсок אַ קאָמבינאַציע פֿון פֿאַרבן; 2. *мн. мат.* קאָמבינאַציעס מצ.

сочетá||ть *сов. и несов.* פֿאַראייניקן; (*создавать комбинацию*) קאָמבינירן; ~ть в себé си́лу и доброту́ פֿאַראייניקן אין זיך קראַפֿט און גוטסקײט; ~ть теóрию с прáктикой פֿאַרבינדן* טעאָריע מיט פּראַקטיק; ~ться 1. *сов. и несов.* זײַן* פֿאַראייניקט; в ней ~лись ум и красотá אין איר זײַנען געווען פֿאַראייניקט שׂכל און שיינקײט; 2. *несов.* (*гармонировать*) זיך בינדן*, פּאָרן זיך; однó не ~ется с други́м איינס פּאָרט זיך ניט [בינדט זיך ניט] מיטן צווייטן

сочинéни||е *с* 1. (*действие*) שאַפֿן I, אָנשרײַבן I; 2. (*произведение*) = I ווערק ־ען, ‖ שאַפֿונג; пóлное собрáние ~й געזאַמלטע ווערק; 3. (*школьное*) ־ן ‖ אויפֿזאַץ; 4. *грам.* ‖ קאָאָרדינירונג; ~е предложéний זאַצן־קאָאָרדינירונג ‖

сочини́тельный *грам.*: ~ сою́з I באַהעפֿט־בינדוואָרט (מצ. ..־ווערטער), קאָאָרדינירנדיק בינדוואָרט

сочини́ть *сов.*, **сочиня́ть** *несов.* 1. (*литературное произведение*) שאַפֿן*, אָנשרײַבן*; (*музыку*) קאָמפּאָנירן; 2. (*придумать*) צוטראַכטן; 3. *разг.* (*неправду*) אויסטראַכטן

сочи́||ться *несов.* טריפֿן; кровь ~тся из рáны דאָס בלוט טריפֿט פֿון דער וווּנד; рáна сочи́тся крóвью די וווּנד טריפֿט דאָס בלוט, פֿון דער וווּנד בלוטיקט

сóчн||ость *ж* ‖ זאַפֿטיקײט; ~ый 1. זאַפֿטיקער; ~ое я́блоко אַ זאַפֿטיקער עפּל; 2. (*о губах, рте*) פֿולזאַפֿטיקער, פֿולער, געשמאַקער; 3. (*о красках*) פֿרישער; (*о языке, стиле*) זאַפֿטיקער, קאָלאָריטישער

сочу́вственн||о *нареч.* מיט מיטגעפֿיל, מיטפֿיל(נד)יק; относи́ться ~о к *кому́-л.*, к *чему́-л.* באַציִען* זיך מיט מיטגעפֿיל, [מיטפֿילנדיק] צו עמעצן, צו עפּעס; ~ый מיטפֿיל(נד)יקער; (*сострадательный*) מיטלײַדפֿולער; ~ый взгляд אַ מיטפֿיל(נד)יקער בליק; ~ый óтзыв אַ מיטלײַדפֿולער [אַ וואַרעמער] אָפּרוף

сочу́встви||е *с* ‖ מיטפֿילונג, I מיטגעפֿיל; вы́разить ~е אויסדריקן מיטגעפֿיל; егó предложéние не встрéтило ~я צו זײַן פֿאָרשלאָג האָט מען ניט אַרויסגעוויזן קיין מיטגעפֿיל; мне дóрого вáше ~е מיר איז טײַער אײַער מיטפֿילונג

сочу́вствовать *несов.* (*дат.*) מיטפֿילן; (*относиться благожелательно*) סימפּאַטיזירן (דאַט.), האָבן* אַ וואַרעם געפֿיל (צו); (*чьим-л. взглядам*) זײַן* אַף עמעצנס צאַד; ~ *чьему-л.* гóрю מיטפֿילן עמעצנס צאַר [ווייטיק]

сошни́к *м* 1. *с.-х.* ־ן ‖ לעמעש, ־ס ‖ אַקער־אײַזן; 2. *воен.* (*у орудия*) ‖ לאַפּעט־פּלאַטע

сою́з *м* 1. (*единение*) ־ן ‖ (צוזאַמען)בונד; ~ рабóчих и крестья́н דער (צוזאַמען)בונד פֿון די אַרבעטער און די פּויערים; брáчный ~ זיווג ‖ (מצ. זיווגים); 2. (*объединение для совместных действий*) ־ן ‖ בונד; заключи́ть ~ שליסן* אַ בונד; 3. (*федерация*) ‖ פֿאַרבאַנד; Сою́з Совéтских Социалисти́ческих Респу́блик (דער) פֿאַרבאַנד (פֿון) סאָוועטישע סאָציאַליסטישע רעפּובליקן; 4. (*общественная организация*) ־ן ‖ פֿאַרבאַנד; профессионáльный ~ פּראָפֿעסיאָנעלער פֿאַראיין; Коммунисти́ческий Сою́з Молодёжи קאָמוניסטישער יוגנט־פֿאַרבאַנד; ~ спорти́вных óбществ די אַסאָציאַציע פֿון ספּאָרט־געזעלשאַפֿטן; 5. *грам.* בינדוואָרט I (מצ. ..־ווערטער)

сою́зн||ик *м* ..־טע ‖ פֿאַרבינדעטער; (*о стране и т. п. тж.*) ..־טע ‖ אַליִירטער; ~ица *ж* = ‖ פֿאַרבינדעטע; (*о стране и т. п. тж.*) = ‖ אַליִירטע; ~ический פֿון די פֿאַרבינדעטע, פֿון די אַליִירטע *послг сущ.*; ~ический долг דער כוויוו פֿון אַ פֿאַרבינדעטן [אַליִירטן]

сою́зно-республикáнский פֿאַרבאַנדיש־רעפּובליקאַנישער

сою́зн||ый 1.: ~ые держáвы די פֿאַרבינדעטע [די אַליִירטע] גרויסמאַכטן; 2. (*в СССР*) פֿאַרבאַנדישער; ~ые респу́блики די פֿאַרבאַנדישע רעפּובליקן; ~ое министéрство (אַל)פֿאַרבאַנדישער מיניסטעריום

сóя *ж* ‖ סאָיע

спад *м* I פֿאַלן; ~ деловóй акти́вности דאָס פֿאַלן פֿון דער געשעפֿטלעכער טעטיקײט; óбщий экономи́ческий ~ אַלגעמיינע עקאָנאָמישע דעפּרעסיע

спадá||ть *несов.* 1. *см* спасть; 2. (*свисать*) אַריבערפֿאַלן*; кóсы ~ют на плéчи די צעפּ פֿאַלן אַריבער אַף די אַקסלען

спазм *м*, **спа́зма** *ж* ספּאַזמע װ ־ס

спазмати́ческий ספּאַזמאַטישער

спа́ивать[1] *несов. см.* спая́ть

спа́ивать[2] *несов. разг. см.* спои́ть

спа́йка *ж* 1. *(действие)* צונויפלייטונג װ; 2. *(место соединения)* פאַרלייט־נאָט װ (מצ. ··נעט); 3. *перен.* אייניקונג װ; 4. *мед.* צונויפוווקס מ ־ן

спали́ть *сов. разг.* 1. *(уничтожить огнём)* לאָזן* מיטן רויך; *(испортить — утюгом и т. п.)* פאַרסמאַליען; 2. *(иссушить)* פאַרסאַרפּען; 3. *(покрыть загаром)* שטאַרק פאַרבראָטן*, פאַרברוינען

спа́льн‖ый שלאָף-; ~ый ваго́н שלאָפוואַגאָן מ ־ען; ~ое ме́сто ליג־אָרט ו (מצ. ··ערטער); ~ый мешо́к שלאָפזאַק מ (מצ. ··זעק)

спа́льня *ж* שלאָפצימער מ ־ן

спа́ренный: ~ телефо́н צונויפגעפּאָרטע טעלעפאָן־אַפּאַראַטן

спа́ржа *ж* ספּאַרזשע װ, שפּאַרגל מ

спа́ривать *несов.*, **спа́рить** *сов.* (צונויפ)פּאָרן

спартакиа́да *ж* ספּאַרטאַקיאַדע װ ־ס

спарта́нск‖ий: ~ое воспита́ние א ספּאַרטאַנישע דערציִונג

спа́рывать *несов. см.* споро́ть

спаса́ние *с* ראַטעווען ו, ראַטירן ו

спаса́тельн‖ый ראַטיר-; ~ый круг ראַטיר־רינג מ ־ען; ~ые рабо́ты ראַטיר־אַרבעטן מצ.

спаса́ть(ся) *несов. см.* спасти́(сь)

спасе́ни‖е *с* 1. *(действие)* ראַטעווען ו, ראַטירן ו; ~е утопа́ющих דאָס ראַטעווען די, וואָס טרינקען [טרענקען] זיך; ра́ди ~я жи́зни צוליב פּיקוח־נפש; 2. *(помощь, избавление)* רעטונג װ; ראַטונעק מ *разг.*; иска́ть ~я в бе́гстве זוכן א רעטונג [פּרוּוון זיך ראַטעווען] דורך אַנטלויפן; нет ~я от жары́ ניטאָ ווּ אַהינצוטאָן זיך פאַר היץ; еди́нственное ~е די איינציקע רעטונג

спасённый 1. ניצל געוואָרענער, געראַטעוועטער; *(об имуществе и т. п.)* אָפּגעראַטעוועטער; 2. *в знач. сущ. м* דער ניצל געוואָרענער, געראַטעוועטער מ ··טע

спаси́бо א דאַנק; ~ за внима́ние א דאַנק פאַר אויפמערקזאַמקייט; большо́е вам ~ א גרויסן דאַנק אײַך; и на том ~ נאָך גוט דאָס [אַזוי] אויך; ◇ за (одно́) ~ פאַר ליבע, פאַר הוילן דאַנק

спаси́тель *м* = רעטער מ; *рел.* = אויסלייזער מ; ~ный רעטונגס-; ~ное сре́дство רעטונגס־מיטל ו ־ען; ראַטונעק מ ··נקעס *разг.*

спасова́ть *сов. см.* пасова́ть[1 2]

спасти́ *сов.* ראַטעווען; *(имущество и т. п.)* אָפּראַטעווען; *(выручить)* אַרויסראַטעווען; *(от род.; избавить, уберечь)* באַשיצן (פון); פאַרהיטן* (פון); ~ от сме́рти ראַטעווען פונעם טויט; ~ *кому-л.* жизнь אָפּראַטעווען עמעצן דאָס לעבן; ~ утопа́ющего ראַטעווען דעם, וואָס טרינקט זיך; спаси́те! ראַטעוועט!; ◇ ~ положе́ние אַרויסראַטעווען

спасти́сь *сов.* (אַרויס)ראַטעווען זיך, אָפּראַטעווען זיך; ~ бе́гством אָפּראַטעווען זיך דורך אַנטלויפן; он едва́ спа́сся ער האָט זיך קוים געראַטעוועט, ער איז קוים א לעבעדיקער אַרויס

спасть *сов.* 1. *(отделившись, упасть)* אָפּפאַלן*; *(при поломке тж.)* אַראָפּגיין*; колесо́ спа́ло с о́си די ראָד איז אָפּגעפאַלן [איז אַראָפּ] פון דער אַקס; 2. *(уменьшиться, ослабеть)* פאַלן*, קלענער ווערן*; жара́ спа́ла די היץ איז קלענער געוואָרן [איז געפאַלן]; о́пухоль спа́ла דאָס געשווילעכץ איז אָפּגעגאַנגען [איז קלענער געוואָרן]

спать *несов.* שלאָפן*; ~ по́сле обе́да שלאָפן* נאָכן מיטיק; мне хо́чется ~ מיר ווילט זיך שלאָפן, ס׳שלעפערט מיך; ~ как уби́тый שלאָפן* ווי א געהאַרגעטער; ложи́ться ~ לייגן זיך שלאָפן; ◇ ~ ве́чным сном רוען אייביק; ~ и во сне ви́деть *что-л. разг.* אויסגיין* [קראַפּירן] נאָך עפּעס

спа́ться *несов. безл.*: под у́тро хорошо́ спи́тся אינדערפרי־צו שלאָפט זיך געשמאַק; мне не спи́тся כ׳קאָן ניט אַנשלאָפן ווערן*, ס׳שלאָפט זיך מיר ניט

спа́янность *ж* צוזאַמענגעהעפטקייט װ, געאייניקטקייט װ

спа́янный 1. *тех.* צונויפגעלייטער; 2. *перен.* צוזאַמענגעהעפטער, געאייניקטער

спая́ть *сов.* 1. *тех.* צונויפלייטן; 2. *перен.* צוזאַמענהעפטן*, פאַראייניקן

спева́ться *несов. см.* спе́ться

спе́вка *ж* (כאָר־)רעפּעטיציע װ ־ס, אײַנזינגונג װ

спека́ться *несов. см.* спе́чься

спекта́кль *м* ספּעקטאַקל מ ־ען; дневно́й ~ א באַטאָגיקער ספּעקטאַקל

спектр *м* ספּעקטער מ ־ס

спектра́льный: ~ ана́лиз *физ.* ספּעקטראַלער אַנאַליז

спекули́ровать *несов.* 1. ספּעקולירן; *(чем-л.)* ספּעקולירן (מיט); *(на чём-л.)* ספּעקולירן (אַף); 2. *перен.* *(чем-л., на чём-л.)* שלאָגן* קאַפּיטאַל (פון), ספּעקולירן (אַף), אויסניצן (אַף); ~ свое́й популя́рностью, на свое́й популя́рности ספּעקולירן [שלאָגן* קאַפּיטאַל] אַף דער אייגענער פּאָפּולערקייט

спекуля́нт *м* ספּעקוליאַנט מ ־ן; ~ка *ж* ספּעקוליאַנטקע װ ־ס

спекуляти́вн‖ый ספּעקוליאַטיווער; ~ые це́ны ספּעקוליאַטיווע פּרײַזן

спелена́ть *сов.* (פאַר)ווינדלען

спе́л‖ость *ж* רײַפקייט װ, צײַטיקייט װ; ~ый רײַפער, צײַטיקער; פּאַרטיקער *разг.*

сперва́ *нареч. разг.* צוערשט, טכילעס

спе́реди *разг.* 1. *нареч.* פון פאָרנט, פאָרויס; ~ голова́ была́ седа́ פון פאָרנט איז דער קאָפּ געווען גראָו; ~ шёл оте́ц פאָרויס איז געגאַנגען דער פאָטער; 2. *предлог с род. п.* פון דער פעדערשטער זײַט

спе́рма *ж физиол.* ספּערמע װ, זרע װ; ~тозо́ид *м физиол.* ספּערמאַטאָזאָיד מ ־ן

спёртый: ~ во́здух א שווערע [א שטיקנדיקע] לופט

спеси́вый גײַוועדיקער; האָנעראָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ челове́к א מענטש מיט האָנער, באַל־גײַווע מ (מצ. באַלע־גײַווע)

спесь *ж* גײַווע װ, האָנער מ; ◇ сбить ~ с *кого-л.* אַראָפּזעצן עמעצנס האָנער

спеть[1] *несов.* *(о плодах и т. п.)* רײַפן, צײַטיקן; פאַרטיק ווערן* *разг.*

спеть[2] *сов.* *(песню и т. п.)* (אָפּ)זינגען*

спе́ться *сов.* 1. *(в хоре и т. п.)* צונויפזינגען* זיך; 2. *перен. разг.* צונויפזינגען* זיך, מאַכן יאַדאַכעס

спех: э́то не к ~у *разг.* עס ברענט ניט, דאָס איז ניט דרינגענדיק

специализа́ция *ж* וו ספּעציאַליזירונג

специализи́ровать *сов. и несов.* 1. *(обучить специальности)* מאַכן פֿאַר אַ ספּעציאַליסט; ~ студе́нтов по мелиора́ции מאַכן די סטודענטן פֿאַר ספּעציאַליסטן אין געביט פֿון מעליאָראַציע; 2. *(определить для использования)* ספּעציאַליזירן; ~ совхо́з на льново́дстве ספּעציאַליזירן דעם ראַטווירט אױף פֿלאַקסצוכט; ~ся *сов. и несов. (обучиться специальности)* װערן* אַ ספּעציאַליסט, ספּעציאַליזירן זיך; 2. *(принять одно направление)* ספּעציאַליזירן זיך; совхо́з специализи́ровался на льново́дстве דער ראַטווירט האָט זיך ספּעציאַליזירט אױף פֿלאַקסצוכט

специали́ст *м* ־ן ם ספּעציאַליסט, פֿאַכמאַן ם (מצ. פֿאַכ־לײַט); ~ка *ж* ־ס וו ספּעציאַליסטקע, ־ס וו ספּעציאַליסטן

специа́льн||о *нареч.* 1. *(углублённо)* פֿאַכמעניש, װי אַ ספּעציאַליסט; занима́ться *чем-л.* ~о פֿאַרנעמען* זיך מיט עפּעס װי אַ ספּעציאַליסט; 2. *разг. (намеренно)* ספּעציעל, אומיסטן; он ~о прие́хал повида́ть вас ער איז ספּעציעל געקומען זען זיך מיט אײַך; я ~о вы́шел из ко́мнаты, что́бы не меша́ть де́тям игра́ть איך בין אומיסטן אַרויסגעגאַנגען פֿונעם צימער, כּדי ניט שטערן די קינדער זיך שפּילן; ~ость *ж (уклон)* ־ן וו ספּעציאַליטעט; *(профессия тж.)* ־ן ם פֿאַך; рабо́тать по ~ости אַרבעטן לויטן פֿאַך; ~ый ספּעציעלער; *(особый)* באַזונדערער; ~ое образова́ние ספּעציעלע בילדונג; ~ый вы́пуск газе́ты אַן עקסטרע [אַ ספּעציעלע] אױסגאַבע פֿון דער צײַטונג; по ~ому зака́зу לויט אַ ספּעציעלער [באַזונדערער] באַשטעלונג; ~ые уче́бные заведе́ния ספּעציעלע לערן־אַנשטאַלטן

спе́ции *мн.* גערווירצן מצ.

специ́фи||ка *ж* וו ספּעציפֿיק; ~ка́ция *ж* ספּעציפֿיצירונג, וו ספּעציפֿיקאַציע

специфи́ческ||ий ספּעציפֿישער; ~ое сре́дство אַ ספּעציפֿיש [אַ באַזונדער] מיטל

спецо́вка *ж* ־עך ז ספּעצרעקל; וו ספּעצאָװקע *разг.*

спецоде́жда *ж* וו ספּעצקליידונג

спечь *сов. разг.* אָפּבאַקן*; ~ся *сов. горн. тех.* צונויפֿגעבאַקן* װערן*; אַגלאָמערירט װערן*

спе́шивать(ся) *несов. см.* спе́шить(ся)

спе́шить *сов.* אַראָפּ|גיין פֿונעם פֿערד [פֿון די פֿערד] הייסן*

спеш||и́ть *несов.* 1. אײַלן זיך; мне не́когда, я ~у́ איך אײַל זיך, איך האָב קיין צײַט ניט; ~и́ть домо́й אײַלן זיך אַהיים; не ~и́ть с отве́том ניט כאַפּן זיך [ניט אײַלן זיך] ענטפֿערן; не ~и́те! כאַפּט זיך ניט!; 2. *(о часах)* גיין*, לויפֿן*; ◇ не спеша́ פּאַמעלעכן (אַזױ), ניט געכאַפּט

спе́шиться *сов.* אַראָפּ|גיין* פֿונעם פֿערד [פֿון די פֿערד]

спе́шк||а *ж разг.* ז כאַפּעניש, ז אײַלעניש; в ~е אין אײַלעניש

спе́шн||о *нареч.* אַפֿגיך; *(немедленно)* טייקעף, דרינגלעך באַלד; ~ый 1. *(срочный)* דרינגלעכער; ~ая рабо́та אַ דרינגלעכע אַרבעט; ~ая по́чта וו אײַלפּאָסט; в ~ом поря́дке דרינגלעך, דרינגענדיק; 2. *(торопливый)* אײַליקער, געאײַלטער

спива́ться *несов. см.* спи́ться

спидо́метр *м* ־ס ם ספּידאָמעטער, ־ס ם גיכמעסטער

спики́ровать (на *вин.*) אַראָפּפּיקירן

спи́ливать *несов.*, **спили́ть** *сов.* אָפּזעגן

спин||а́ *ж* ־ס ם רוקן, ־ס וו פּלייצע; стать ~о́й к све́ту אױסדרייען זיך מיטן רוקן צו דער שײַן; пла́вать на ~е́ שווימען* אױפֿן רוקן; ◇ поверну́ться к *кому-л.* ~о́й אָפּקערן זיך פֿון עמעצן; за ~о́й у *кого-л.* 1) *(тайком)* הינטער עמעצנס פּלייצעס, אַז עמעצער זאָל ניט וויסן; 2) *(в прошлом)* הינטער זיך; у него́ за ~о́й две войны́ ער האָט הינטער זיך צוויי מילכאָמעס; нанести́ уда́р в спи́ну דערלאַנגען אַ קלאַפּ הינטן־אַרום; рабо́тать не разгиба́я ~ы́ ברעכן* [בייגן*] דעם רוקן

спи́нка *ж (у мебели)* ־ען ם אָנלען

спи́ннинг *м* ־ס ם ספּינינג, וו ספּינינג־װאַנטקע

спинно́й רוקן־; ~ мозг ם רוקנמאַרך; ~ хребе́т רוקן־ביין ם ־ער; כּוט־האַשדרע ם ־ס *уст.*

спинномозгов||о́й רוקנמאַרך־; פֿונעם רוקנמאַרך *после сущ.*; ~ы́е не́рвы די נערוון פֿונעם רוקנמאַרך, רוקנמאַרך־נערוון מצ.; ~а́я жи́дкость וו מאַרך־פֿליסיקייט רוקנמאַרך

спира́ль *ж* ־ן וו ספּיראַל; ~ный ספּיראַלער

спирити́||зм *м* ם ספּיריטיזם; ~ческий: ~ческий сеа́нс אַ סעאַנס פֿון ספּיריטיזם, ספּיריטישער סעאַנס

спирт *м* ם ספּירט; денатури́рованный ~ דענאַטוראַט ם; ◇ нашаты́рный ~ ם סאַלמיאַק־ספּירט; *(для вдыхания)* כלאַשעס־טראָפּן מצ. *разг.*

спиртн||о́й ספּירט־, אַלקאָהאָל־; ~ы́е напи́тки אַלקאָהאָל־געטראַנקען מצ.

спирто́вка *ж* ־עך ז ספּירט־לעמפּל, ם ספּירט־קאָכער ־ס; וו ספּירטאָװקע ־ס *разг.*

спиртово́й ספּירט־; ~ термо́метр ספּירט־טערמאָמעטער ם ־ס; ~ лак ספּירטאָװע לאַק

списа́ть *сов.* 1. *(текст)* איבערשרײַבן*, אַראָפּשרײַבן*; ~ расписа́ние уро́ков די לימודים־רעשימע [איבערשרײַבן*] אַראָפּשרײַבן*; ~ сочине́ние у това́рища דעם אױפֿזאַץ באַם כאַווער אַראָפּשרײַבן*; 2. (с *род.*; *использовать как прототип*) אַראָפּמאָלן; *(о писателе тж.)* אַראָפּשילדערן; ~ с нату́ры אַראָפּמאָלן פֿון דער נאַטור; 3. *(считать израсходованным)* אַראָפּשרײַבן*; ~ ста́рые маши́ны די אַלטע מאַשינען אַראָפּשרײַבן*; ~ задо́лженность דעם כויוו אַראָפּשרײַבן*; 4. *мор. (уволить)* אױסשרײַבן*, אַרויס־מעקן (פֿונעם צעטל); ~ся *сов.* (с *тв.*) צונויפֿשרײַבן* זיך

спи́с||ок *м* 1. *(перечень)* ־ען ם צעטל, ־ס וו רעשימע; ~ки избира́телей װאַלצעטלען, צעטלען פֿון די װײלער מצ.; зна́читься в ~ках שטיין* אין די צעטלען; 2. *(документ)* ־ען ם צעטל; трудово́й ~ок ם אַרבעטצעטל; 3. *(рукописи и т. п.)* ־ס וו קאָפּיע

спи́сывать(ся) *несов. см.* списа́ть(ся)

спи́ться *сов. разг.* אַרײַנלאָזן* זיך אין שיכּרעס

спи́хивать *несов.*, **спихну́ть** *сов. разг.* אַראָפּשטורכען; *перен.* (פֿון) פּטור װערן*

спи́ца *ж* 1. *(для вязания)* ־עך ז שפּיזל; 2. *(колеса)* ־ס וו שפּיצע; ◇ пя́тая, после́дняя ~ в колесни́це די פֿינפֿטע ראָד אין װאָגן

спи́чечн||ый שוועבעלעך־; ~ая фа́брика שוועבעלעך־פֿאַבריק וו ־ן; ~ая коро́бка אַ קעסטעלע שוועבעלעך; *(пустая)* אַ קעסטעלע פֿון שוועבעלעך

спи́чка *ж* ־ך ז שוועבעלע; худо́й как ~ דאַר װי אַ שוועבעלע [װי אַ קינעלע]

сплав[1] *м (металлов)* ־ן ז געשמעלץ

сплав[2] *м (ле́са)* ם געהילצטרײַב

спла́вить[1] *сов.* צונויפֿשמעלצן*

спла́вить[2] *сов.* 1. *(лес)* *לאָזן* מיטן שטראָם, אָפּטרײַבן*; 2. *перен. разг.* (פון) פּאָטער ווערן*

сплавля́ть[1] *несов. см.* спла́вить[1]

сплавля́ть[2] *несов (лес)* טרײַבן*

сплавно́й: ~ лес ז טראַטווע־געהילץ, ז פליטן־געהילץ

спла́вщик *м* = מ פליטנטרײַבער, ־עס מ פליטניק

сплани́ровать[1] *сов. ав.* אַראָפּלאַנערן; ~ на лёд אַראָפּלאַנערן אפן אײַז

сплани́ровать[2] *сов.* אויספלאַנירן

спла́чивать(ся) *несов. см.* сплоти́ть(ся)

сплёвывать *несов.* אויסשפּײַען*

сплести́ *сов.* 1. *(изготовить плетением)* אויספלעכטן*; 2. *(соединить)* צונויפפלעכטן*, צוזאַמענפלעכטן*; *(пальцы)* צונויפפלעכטן*; *(волосы)* פאַרפלעכטן*; 3. *перен.* איבערפלעכטן*; ~сь *сов.* 1. צונויפפלעכטן* זיך; 2. *перен.* איבערפלעכטן* זיך

сплета́ть(ся) *несов. см.* сплести́(сь)

сплете́ние *с* צוזאַמענפלעכט מ ־ן, געפלעכט ז ־ן; *перен.* איבערפלעכט מ; ~ обстоя́тельств אַן איבערפלעכט פון אומשטאַנדן

сплётн||ик *м* = מ פליאָטקעמאַכער; *(клеветник)* רעכילעסניק מ ־עס; ~ица *ж* פליאָטקעמאַכערן וו ־ס; *(клеветница)* רעכילעסניצע וו ־ס; ~ичать *несов.* פליאָטקעווען; פירן פליאָטקעס

сплётн||я *ж* פליאָטקע וו ־ס *обыкн. мн.;* злы́е ~и בייזע רעכילעס; *(клевета)* רעכילעס ז

сплеча́ *нареч.* 1. צעפירנדיק די הענט; מיט דער גאַנצער האַנט, מיט קױלעך; уда́рить ~ דעם אויסשטרעקן אָרעם און דערלאַנגען א קלאַפּ; 2. *перен.* אומבאַטראַכט, באַשליסן* קילאַכער־יאַד; реша́ть ~ קילאַכער־יאַד

сплоти́ть *сов.* 1. צונויפפעסטיקן; *(в плоты)* צונויפבינדן*; 2. *перен.* צוזאַמענהעפטן*, באַהעפטן*; ~ся *сов.* צוזאַמענהעפטן* זיך, באַהעפטן* זיך

сплохова́ть *сов. разг.* טאָן* שלעכט, באַגיין* א פעלער

сплоче́ние *с (объединение)* צוזאַמענהעפטן ז, באַהעפטן ז; ~ рядо́в די צונויפשליסונג פון די רייען

сплочённ||ость *ж* צוזאַמענגעהעפטקייט וו; באַהעפטקייט וו; (צונויפ)געשלאָסנקייט וו; ~ый צוזאַמענגעהעפטער, באַהעפטער; ~ый коллекти́в א צוזאַמענגעהעפטער [א געייניקטער] קאָלעקטיוו; ~ыми ряда́ми אין געשלאָסענע רייען

сплошн||о́й 1. דורכויסיקער; *(непрерывный)* אומיבעררײַסלעכער; ~ы́е боло́та דורכויסיקע זומפּן; ~а́я ли́ния א דורכויסיקע [אן אומיבעררײַסלעכע] ליניע; 2. *разг.* *(не содержащий ничего другого)* הוילער; ~о́й вздор הוילע נאַרישקייטן; у него́ в дикта́нте ~ы́е оши́бки אין זײַן דיקטאַנט איז א גרײַז אף א גרײַז

сплошь *нареч.* 1. אינגאַנצן, דורכויס; не́бо ~ покры́то облака́ми דער הימל איז אינגאַנצן [דורכויס] באַדעקט מיט וואָלקנס; стена́ ~ уве́шана карти́нами די וואַנט איז דורכויס [פון אויבן ביז אַראָפּ] באַהאַנגען מיט בילדער; 2. *(без исключения)* דורכויס; все ~ гра́мотны אַלע דורכויס [ביז איינעם] זײַנען שריפטקענעוודיק [איוורעדיק]; ◇ ~ да ря́дом זייער אָפט

сплыть *сов. разг.:* бы́ло да сплы́ло געווען אמאָל און ניט געוואָרן

сплю́щенный צעפלעטשטער, אײַנגעפלעטשטער

сплю́щивать(ся) *несов.* 1. *см.* сплю́щить(ся)

сплю́щить *сов.* צעפלעטשן, אײַנפלעטשן; ~ся *сов.* צעפלעטשט ווערן*, אײַנגעפלעטשט ווערן*

спляса́ть *сов. разг.* אויסטאַנצן

сподви́жник *м* = מ מיטקעמפער, קאַמף־כאַווער מ (מצ. ־כאַוויירים)

спозара́нку *нареч. разг.* 1. *(с утра)* פון גאַנצפרי אָן; 2. *(утром)* צו פרי, פאַרפרי

споить *сов. разг.* אָנשיקערן; *(приучить к пьянству)* מאַכן פאַר א שיקער

споко́йно 1. *нареч.* רויִק; *(невозмутимо тж.)* רויִקערהייט; спать ~ שלאָפן* רויִק; отве́тить ~ ענטפערן רויִקערהייט; 2. *в знач. сказ. безл.* רויִק (ס'איז), שטיל (ס'איז); в го́роде ~ אין שטאָט איז שטיל [איז רויִק]; у меня́ на душе́ ~ ס'איז מיר גרינג אפן האַרצן

споко́йн||ый 1. *(тихий, не бурный)* רויִקער, שטילער; ~ая река́ א שטילער [א רויִקער] טײַך; 2. *(не испытывающий волнения)* רויִקער; я вполне́ споко́ен איך בין אַבסאָליוט רויִק; 3. *(выражающий спокойствие)* געלאַסענער, רויִקער; ~ый тон א געלאַסענער [א רויִקער] טאָן; ~ые движе́ния געלאַסענע [רויִקע] באַוועגונגען; 4. *(протекающий спокойно)* רויִקער; ~ая бесе́да א רויִקער [א געמיטלעכער] שמועס; ~ая ста́рость א רויִקע עלטער; 5. ~ый ребёнок א שטיל קינד; ~ая ло́шадь א שטיל פערד; ~ый сосе́д א רויִקער [א שטילער] שאָכן; 6. *(приятный для глаза)* ווייכער, צאַרטער; ~ые тона́ ווייכע קאָלירן; 7. *(об одежде, мебели и т. п.)* באַקוועמער; ◇ со ~ой со́вестью מיט א רויִק געוויסן; ~ой но́чи! א גוטע נאַכט!

споко́йстви||е *с* 1. *(тишина)* רויִקייט וו, שטילקייט וו; 2. *(порядок)* רו וו; наруши́тель обще́ственного ~я דער שטערער פון דער געזעלשאַפטלעכער רו; 3. *(отсутствие тревог)* רו וו, רויִקייט וו; утра́тить ~е פאַרלירן* די רו; ра́ди ~я дру́га צוליב דער רויִקייט פונעם פרײַנט, כּדי דער פרײַנט זאָל זײַן* [לעבן] רויִק

споко́н: ~ ве́ку, ~ веко́в פון אייביק אָן, פון דאָר־דוירעס

спола́скивать *несов. см.* сполосну́ть

сполза́ть *несов.* 1. *см.* сползти́; 2. *(о слоях почвы и т. п.)* אַראָפּרוקן זיך

сползти́ *сов.* 1. *(ползком спуститься)* אַראָפּקריכן*; *(спуститься с трудом тж.)* אַראָפּקלעטערן, אַראָפּדראַפּען זיך; 2. *(медленно стечь)* אַראָפּרינען*; *(о слезе)* אַראָפּקײַקלען זיך; 3. *(сдвинуться)* אַראָפּרוקן זיך; седло́ сползло́ דער זאָטל האָט זיך אַראָפּגערוקט; 4. *перен.* אַראָפּגליטשן זיך; ~ к шовини́зму אַראָפּגליטשן זיך ביז צו שאָוויניזם

сполна́ *нареч.* אינגאַנצן; уплати́ть ~ צאָלן אינגאַנצן [וויפל סע קומט]; рассчита́ться ~ с *кем-л.* זיך צערעכענען מיט עמעצן אינגאַנצן [ביז א קאָפּיקע]

сполосну́ть *сов.* *(умыть)* אָפּשווענקען*; *(посуду, бельё)* דורכשווענקען*

спор *м* 1. שטרײַט מ ־ן, וויקועך מ (מצ. וויקוכים); אַמפּערניש ז; горя́чие ~ы הייסע וויקוכים [דעבאַטן]; 2. *юр.* שטרײַט מ ־ן; иму́щественный ~ פאַרמעגן־שטרײַט מ ־ן; ◇ ~у нет וואָס איז דאָ, וואָס עמעס איז עמעס שײַעך צו רעדן

спо́ра *ж биол.* ספּאָר(ע) וו ..רן

споради́ческий ספּאָראַדישער

спо́рить *несов.* 1. שטרײַטן*, פירן א וויקועך; *(препи-*

ра́ться) שפּאַרן זיך; ~ о живописи פירן אַ וויקועך [*שטרײַטן] וועגן מאָלערײַ; не спорь с ним שטרײַט ניט מיט אים, שפּאַר זיך ניט מיט אים; 2. (*сопротивляться*) ראַנגלען זיך; (*состязаться*) פירן אַ קאַמף*, פאַרמעסטן זיך; (*соперничать*) גלײַכן* זיך; ~ с волна́ми ראַנגלען זיך מיט די כוואַליעס; ~ за пе́рвенство פירן אַ קאַמף פאַרן ערשטן אָרט; ~ красото́й с *кем-л.* גלײַכן* זיך אין שײנ־קײט מיט עמעצן; 3. (*заключать пари*) וועטן* זיך; ◇ о вку́сах не спо́рят יעדער האָט זיך זײַן געשמאַק, וועגן געשמאַק איז ניט שײַך צו שטרײַטן

спори́||ться *несов.* גיין* לעבעדיק; рабо́та ~тся у него́ в рука́х די אַרבעט ברענט בא אים אין די הענט; у него́ всё ~тся אַלץ גיט זיך אים אײַן, אַף אַלץ איז ער אַ בעריע

спо́рн||ый שטרײַט־; (*сомнительный*) באַשטרײַטלעכער; ~ое насле́дство אַ שטרײַטיקע ירושע; ~ый вопро́с אַ באַשטרײַטלעכע שטרײַט־פראַגע ‖ ־גן‥; ~ое положе́ние אַ באַשטרײַטלעכע האַנאָכע

спорóть *сов.* אָפּטרענען

спорт *м* ספּאָרט ‏ן; каки́м ви́дом ~а вы занима́етесь? מיט וואָסער מין ספּאָרט פאַרנעמט איר זיך?; ко́нный ~ רײַט־ספּאָרט ‏ן; зи́мний ~ ווינטער־ספּאָרט ‏ן

спорти́вн||ый ספּאָרט־, ספּאָרטיווער; ~ая площа́дка ספּאָרט־פּלאַץ ‏ן (מצ. ‥פּלעצער); ~ое о́бщество ספּאָרט־געזעלשאַפט ‏ן; ~ые состяза́ния ספּאָרט־פאַרמעסטונגען מצ.; ~ый костю́м אַ ספּאָרטיווער קאָסטיום; ◇ де́лать *что-л.* из ~ого интере́са טאָן* עפּעס, ווײַל ס׳גייט אין אַ ניצאָכן

спортсме́н *м* ספּאָרטסמען ‏ן ־ען; ~ка *ж* ספּאָרטסמענקע ‖ ־ס

спорхну́ть *сов.* אַראָפּפלאַטערן

спо́рщ||ик *м разг.* = שטרײַטפירער ‏ן, באַל־וויקועך ‏ן (מצ. באַלע־וויקועך), דיספּוטאַנט ‏ן ־ן; ~ица *ж разг.* דיספּוטאַנטקע ‖ ־ס, שטרײַטפירערן ‖ ־ס

спорынья́ *ж бот.* מוטער־קערנדל ‏ן ־עך

спо́соб *м* 1. אופן ‏ן (מצ. אופאַנים); (*приём тж.*) מעטאָד ‏ן ־ן; ~ произво́дства פּראָדוציר־אופן ‏ן; но́вый ~ обрабо́тки אַ נײַער באַאַרבעטונגס־מעטאָד; ~ употребле́ния באַניץ־אופן ‏ן; (*надпись тж.*) וויאַזוי באַניצן; ~ы выраже́ния אויסדריק־מיטלען מצ.; други́м ~ом אַף אַן אַנדער אופן, אַנדערשווי; каки́м ~ом אַף וואָסער אופן, וויאַזוי, וויאַרום, [אַף וואָס פאַר אַן אופן]

спосо́бн||ость *ж* 1. פעיִקײט ‏ן; ~ость дви́гаться די פעיִקײט צו באַוועגן זיך; 2. *обыкн. мн.* (*природные дарования*) פעיִקײטן מצ., קישרוינעס מצ.; музыка́льные ~ости מוזיקאַלישע פעיִקײטן [קישרוינעס]; ~ости к матема́тике פעיִקײטן [צו] אין מאַטעמאַטיק; ~ый 1. (*к дат.*, на *вин.* + *инф.*) פעיִקער (צו); וואָס איז פעיִק (צו טאָן), וואָס קען (טאָן) *после сущ.*; (*обладающий свойством*) וואָס איז מעסוגל (צו טאָן); ~ый к труду́ אַ פעיִקער צו אַרבעטן; וואָס קען אַרבעטן; ~ый на по́двиг וואָס איז פעיִק צו באַגיין אַ העלדנטאַט; ~ый на же́ртвы וואָס איז פעיִק מאַקריוו צו זײַן (אַ סאַך); ~ый сочу́вствовать וואָס קען מיטפילן; материа́л, ~ый поглоща́ть вла́гу אַ שטאָף, וואָס איז מעסוגל אײַנצוזאַפּן פײַכטקײט; 2. (*одарённый*) פעיִקער; ~ый учени́к אַ פעיִקער שילער

спосо́бствова||ть *несов.* (*дат.*) מיטווירקן; (*помогать*) מיטהעלפן* (דאַט.); (*быть благоприятным*) באַגינסטיקן, גינסטיק זײַן* (פאַר); ~ть успе́ху *кого-л.*, *чего-л.* מיטווירקן דעם דערפאָלג עמעצנס, פון עפּעס; ~ть выздоровле́нию *кого-л.* מיטווירקן עמעצער זאָל געזונט ווערן*; оби́лие тепла́ и вла́ги ~ло бы́строму ро́сту зла́ков די שפע פון וואַרעם און פײַכטקײט איז גינסטיק געווען פאַרן [האָט באַגינסטיקט דעם] גיכן וווּקס פון די טוווּעס

споткну́ться *сов.* 1. (*обо что-л.*) אָנשטויסן* זיך (אָן); 2. *разг.* (*встретить затруднение*) פאַרשטעפּען זיך (פאַר); 3. *разг.* (*совершить ошибку*) פאַרהאַקן זיך, ספּאָטי־קען זיך, [ניכשל ווערן*] געשטרויכלט

спотыка́ться *несов.* 1. *см.* споткну́ться; 2. (*идти с трудом*) שטאָמפּערן, גיין* און פאַלן*

спохвати́ться *сов.*, **спохва́тываться** *несов.* כאַפּן זיך; (*вспомнить, догадаться тж.*) אַרומזען*, אַרומקוקן זיך; когда́ он спохвати́лся, бы́ло уже́ по́здно אַז ער האָט זיך אַרומגעזען [געכאַפּט], איז שוין געווען צו שפּעט

спра́ва *нареч.* רעכטס, פון רעכטער זײַט, אַף דער רעכטער זײַט; ~ нале́во פון רעכטס אַף לינקס; ~ о́зеро, сле́ва лес רעכטס [פון דער רעכטער זײַט] איז אַן אָזערע, פון דער לינקער זײַט איז אַ וואַלד

справедли́в||о גערעכטיק, יושערדיק; פּо-ступа́ть ~о מיט יושער; האַנדלען יושערדיק; ~ость *ж* 1. גערעכטיקײט ‏ן, יושער ‏ן ‖ קײט; די גערעכטיקײט פון אַ ריכטער; ~ость су́дьи די גערעכטיקײט האָט געזיגט; 2. (*обоснованность*) גערעכטיקײט ‖ ~ость восторжествова́ла ~ость тре́бований די גערעכטיקײט פון די פאָדערונגען; 3. (*правильность*) ריכטיקײט ‖, עמעסדיקײט; ~ость све́дений די ריכטיקײט [די עמעסדיקײט] פון די ידיעס; по ~ости говоря́ דעם עמעס געזאָגט; ◇ на́до отда́ть ~ость *кому-л.* וואָס מע מוז אָפּגעבן עמעצן (דאָס) גערעכט; ~ый 1. גערעכטיקער; ~ый пригово́р אַ גערעכטיקער אורטייל; 2. (*обоснованный*) גערעכטער; ~ый гнев גערעכטער צאָרן; ~ое тре́бование אַ גערעכטע פאָדערונג; 3. (*правильный*) ריכטיקער; ~ое сужде́ние אַ ריכטיקע אורטיילונג; ◇ ~ые во́йны גערעכטיקע מילכאָמעס

спра́вить *сов. разг.* פײַערן, פּראַווען; ~ день рожде́ния פּראַווען אימענינעס *разг.*; פײַערן דעם געבוירטסטאָג; ~ новосе́лье מאַכן אַ כאַנוקעס־האַבאַיס; ~ сва́дьбу פּראַווען די כאַסענע

спра́виться *сов.* 1. (с *тв.*; *с работой и т. п.*) ספּראַווען זיך (מיט); פאַרטיק ווערן* (מיט); 2. (с *тв.* *одолеть, побороть*) בײַקומען*; ~ с боле́знью בײַקומען* די קרענק; ~ с хулига́ном בײַקומען* דעם כוליגאַן; 3. (*осведомиться*) אָנפרעגן זיך, נאָכפרעגן זיך, דערקונדיקן זיך; (*официально*) אינפאָרמירן זיך

спра́вк||а *ж* 1.: навести́ ~и אינפאָרמירן זיך, דער־קונדיקן זיך; אָנפרעגן זיך; 2. (*документ*) ספּראַווקע ‖ ־ס, צעטל ‏ן ־ען

справля́ть(ся) *несов. см.* спра́вить(ся)

спра́вочник *м* האַנטבוך ‏ן, ז (מצ. ‥ביכער); телефо́нный ~ טעלעפאָן־בוך ‏ן, ז

спра́вочн||ый אינפאָרמיר־; ~ое бюро́ אינפאָרמיר־ביוראָ ז, ‖ ־ען

спра́шивать *несов. см.* спроси́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* спроси́ться; 2. *безл.*: спра́шивается (אַ קאַשע) פרעגט זיך

спрессова́ть *сов.* צונויפּפרעסן, אײַנפּרעסן

спринт *м спорт.* ספּרינט ‏ן

спринтер *м спорт.* = ספּרינטער מ

спринцовка *ж* שפּריצער מ ־ס

спровадить *сов.*, **спроваживать** *несов. разг.* אַרויסמעשאַלייעכן, פּאָטער ווערן* פון עמעצן

спровоцировать *сов.* פּראָוואָצירן

спрос *м* 1. *эк.* נאָכפרעג מ; предъявлять большой ~ на *что-л.* נייטיקן זיך שטאַרק אין עפּעס; ~ и предложение דער נאָכפרעג און דער אָנבאָט; 2. *разг.* (*ответственность*): с вас больше ~у פון אײַך פאָדערט זיך מער; с ребёнка какой ~? וואָס קאָן מען מאָנען פון א קינד?; 3.: без ~а, без ~у *разг.* אָן א דערלויבעניש, ניט פרעגנדיק (בא קיינעם)

спроси||ть *сов.* 1. (о *предл.; обратиться с вопросом*) פרעגן (וועגן); ~, как он себя чувствует פרעג, ווי פילט ער זיך; ~ть фамилию פרעגן, וויאַזוי איז דער פאַמיליע־נאָמען; он о тебе даже не ~л ער האָט זיך אפילע וועגן [אף] דיר ניט נאָכגעפרעגט; 2. (*вин.*, *род.; попросить*) בעטן*; ~ть разрешения בעטן* א דערלויבעניש; ~ть совета פרעגן אן אייצע; ни (у) кого не ~в ניט פרעגנדיק בא קיינעם; 3. (*кого-л.; вызвать, пожелать видеть*) פרעגן, נאָכפרעגן זיך (אף); постучали и ~ли соседа מע האָט אָנגעקלאַפּט און געפרעגט [גערופן, נאָכגעפרעגט זיך אף] דעם שאָכן; 4. *уст.* (*вин.*, *род.; потребовать*) פאַרלאַנגען, פאָדערן; 5.: за это спросят с вас פאַר דעם זײַט איר פאַראַנטוואָרטלעך, פאַר דעם טראָגט איר דאָס אחרײַעס

спроситься *разг.* 1. (*у кого-л.*) פרעגן, בעטן* א דערלויבעניש (בא); 2. *безл.*: с тебя спросится בא דיר וועט מען פאָדערן [מאָנען]; ◇ кому много дано, с того много спросится ווער עס האָט א סאַך, פון דעם קומט א סאַך

спросонок *нареч. разг.* נאָך פאַרשלאָפענערהייט

спрут *м зоол.* ספּרוט מ ־ן, אָכטפּוס מ ־ן

спрыгивать *несов.*, **спрыгнуть** *сов.* אַראָפּשפּרינגען*

спрыскивать *несов.*, **спрыснуть** *сов.* 1. (בא)שפּריצן, צונעצן; 2. *разг.* (*выпить*) באַנעצן

спрягать *несов. грам.* קאָניוגירן, בייגן*; ~ся *несов. грам.* קאָניוגירן זיך, בייגן* זיך

спряжение *с грам.* קאָניוגאַציע װ, בייגונג װ (פון ווערב)

спрятать *сов.* (פאַר)באַהאַלטן*; *перен. тж.* אויסבאַהאַלטן*; ~ вещи (פאַר)באַהאַלטן* די זאַכן; ~ чувство פאַרבאַהאַלטן* [אויסבאַהאַלטן*] דאָס געפיל; ~ улыбку באַהאַלטן* א שמייכל; ~ся *сов.* באַהאַלטן* זיך

спугивать *несов.*, **спугнуть** *сов.* צעפּלאָשען, איבערשרעקן*

спуд *м*: держать *что-л.* под ~ом האַלטן* עפּעס פאַרשטעקט; извлечь *что-л.* из-под ~а אַרויסברענגען* עפּעס אף דער ליכטיקער שײַן

спуск *м* 1. (*действие*) דאָס אַראָפּלאָזן זיך; (*с горы тж.*) אַראָפּשטײַג מ; ~ корабля на воду דאָס אַראָפּלאָזן די שיף אפן וואַסער; 2. (*склон*) באַרג־אַראָפּ מ, שיפּוע מ (מצ. שיפּועים); 3. (*у оружия*) אָנדריקער מ ־ס; ◇ не давать ~а, ~у *кому-л.* ניט נאָכגעבן* עמעצן

спускать *несов. см.* спустить; ◇ не ~ глаз с *кого-л.*, с *чего-л.* 1) (*смотреть не отрываясь*) ניט אַראָפּנעמען* [אַראָפּלאָזן*] פון עמעצן, פון עפּעס קיין אויג, ניט קענען* זאַט אָנקוקן זיך אין עמעצן, אין עפּעס; 2) (*зорко следить за кем-л.*) ניט אַרויסלאָזן* פון די אויגן עמעצן

спуска||ться *несов.* 1. *см.* спуститься; 2. (*быть расположенным наклонно*) אַראָפּלאָזן* זיך; берег круто ~ется к морю דער ברעג לאָזט זיך שטײַל אַראָפּ צום יאַם־צו; 3. (*свисать*) אַראָפּהענגען* זיך, אַריבערפאַלן*

спускной אַראָפּלאָז־; ~ кран אַראָפּלאָז־קראַן מ ־ען

спусковой אַראָפּלאָז־; ~ крючок אָנדריקער מ ־ס

спустить *сов.* 1. (*переместить вниз*) אַראָפּלאָזן*; (*плоты и т. п. — по течению*) לאָזן* מיטן שטראָם; ~ ведро в колодец אַראָפּלאָזן* דעם עמער אין ברונעם (אַרײַן); ~ ребёнка на пол אַראָפּלאָזן* דאָס קינד אפן דיל; ~ ноги со скамьи אַראָפּלאָזן* די פיס פון דער באַנק; 2. *разг.* (*переслать нижестоящим организациям*) אַראָפּשיקן, אַראָפּלאָזן*; ~ директиву אַראָפּלאָזן* [אַראָפּשיקן] א דירעקטיוו; 3. *разг.*: ~ *кого-л.* с лестницы אַראָפּשלײַדערן [אַראָפּוואַרפן*] עמעצן פון די טרעפּ; 4. (*освободить*) אַראָפּלאָזן*; ~ собаку с цепи אַראָפּלאָזן* דעם הונט פון דער קייט; 5. (*жидкость, газ*) אַרויסלאָזן*, אָפּצאַפּן; ~ воду из пруда אַרויסלאָזן* די וואַסער פון דער סאַזשאַלקע; 6. (*освободить от жидкости, газа*) אָפּלאָזן*; ~ пруд אָפּלאָזן* די סאַזשאַלקע; ~ баллон אַרויסלאָזן* דעם גאַז פונעם באַלאָן; 7. (*ослабнуть*) נאָכלאָזן*; шина спустила די לופטרייף האָט נאָכגעלאָזט; פון דער רייף איז אַרויס די לופט; 8. *разг.* (*истратить*) צעטרענצלען; 9. *разг.* (*потерять в весе*) אַראָפּוואַרפן*; ~ пять килограммов אַראָפּוואַרפן* פינף קילאָגראַם; 10. (*простить*) נאָכגעבן*, שענקען*, מויכל זײַן*; ◇ ~ петлю (*при вязании*) פאַרלירן* [לאָזן*] אן אייגל; ~ судно אַראָפּלאָזן* (אפן וואַסער) די שיף; спустя рукава אַבי אף אָפּצוקומען; ~ся *сов.* 1. (*переместиться вниз*) אַראָפּלאָזן* זיך; (*с горы и т. п.*) אַראָפּשטײַגן*; (*с крыши, с дерева и т. п.*) אַראָפּקלעטערן, אַראָפּקריכן*; ~ся с крыльца אַראָפּלאָזן* זיך [אַראָפּגיין*] פונעם גאַנעק; ~ся вниз по реке אַראָפּלאָזן* זיך טײַך־אַראָפּ [שטראָם־אַראָפּ]; 2. (на *вин.; о птицах и т. п.*) אַראָפּזעצן זיך; (*о самолёте тж.*) לאַנדן; *перен.* לייגן זיך; спустился туман ס'האָט זיך נעלייגט א נעפּל; спустились сумерки ס'האָט געדעמערט, ס'איז צוגעפאַלן דער בײַנהאַשמאָשעס; ◇ ~ся с облаков (ווי) פונעם הימל צוריק אף דער ערד אַראָפּ; אומקערן זיך צו דער ווירקלעכקייט

спустя *предлог с вин. п.* אין ··· אַרום; ~ два года מיט צוויי יאָר שפּעטער, אין צוויי יאָר אַרום

спутанн||ый 1. פאַרפּלאָנטע(ר)טער; ~ые нитки פאַרפּלאָנטע(ר)טע פעדעם; 2. *перен.* געפּלאָנטע(ר)טער, אומדײַטלעכער, מעטושטעשער

спутать *сов.* 1. *прям. и перен.* פאַרפּלאָנטע(ר)ן; (*перемешать*) איבערפּלאָנטע(ר)ן; ~ нитки פאַרפּלאָנטע(ר)ן די פעדעם; мысли его спутаны די געדאַנקען זײַנען בא אים איבערגעפּלאָנטע(ר)ט [צעמישט], 2. *разг.* (*сбить с толку кого-л.*) פאַרדולן, צעמישן, פאַרפּלאָנטע(ר)ן; 3. (*смешивать; с кем-л.*) פּלאָנטערן; (*с чем-л. тж.*) פאַרבײַטן*; 4. (*лошадь*) פאַרפּענטעווען; ◇ ~ *чьи-л.* карты צעמישן [מאַכן צו נישט] עמעצנס פּלענער

спута||ться *сов.* 1. *прям. и перен.* פאַרפּלאָנטע(ר)ט ווערן*; (*перемешаться*) איבערגעפּלאָנטע(ר)ט ווערן*; нитки ~лись די פעדעם זײַנען פאַרפּלאָנטע(ר)ט געוואָרן; мысли его ~лись די געדאַנקען זײַנען בא אים איבערגעפּלאָנטע(ר)ט [צעמישט] געוואָרן; 2. *разг.* (*сбиться*)

פארפלאָנטע(ר)ן זיך; 3. *разг.* (*принять одно за другое*) צונויפפלאָנטע(ר)ן

спу́тн||ик *м* 1. (מיט)באגלייטער ם =; (*в поездке*) מיט־רײַזנדער ם =; ~ жи́зни לעבנסבאגלייטער ם =, לעבנס־פרײַנט ם =; 2. (*то, что сопутствует*) באגלייט־דערשײַנונג װ ־ען; газ — обы́чный ~ик не́фти גאז געפינט מען געווײנלעך באנאנד מיט נאפט; 3. *астр.* סאטעליט ם ־ן; (*искусственный тж.*) ספוטניק ם ־עס; ~ица *ж* (מיט)באגלייטערן װ ־ס; (*в поездке*) מיטרײַזנדערן װ ־ס; ~ица жи́зни לעבנסבאגלייטערן װ ־ס

спу́тывать(ся) *несов. см.* спу́тать(ся)

спья́на, спья́ну *нареч. разг.* שיקערערהייט, אין שיקרעס

спя́тить *сов. разг.* אראָפּ|גיין* פונעם זינען [פון די געדאנקען]

спя́чка *ж* 1. (*у животных*) סעזאָן־שלאָף ם; зи́мняя ~ ווינטער־שלאָף ם; 2. *перен.* פארשלאָפנקייט װ, לעטארגיע װ

спя́щ||ий *в знач. сущ. м* שלאָפנדיקער ם ··קע; он притворя́ется ~им ער מאכט זיך, אז ער שלאָפט

сраба́тывать *несов. см.* срабо́тать

сраба́тываться[1] *несов. см.* срабо́таться[1]

сраба́тываться[2] *несов. см.* срабо́таться[2]

срабо́танность[1] *ж* (*степень изношенности*) (מאָס) אָפּגענוצטקייט װ

срабо́танность[2] *ж* (*согласованность*) צונויפגעארבעטקייט װ, ארבעטס־קאָנטאקט ם

срабо́тать *сов.* (*о механизмах и т. п.*) ווירקן; אָפּטאָן* זײַנס *разг.*

срабо́таться[1] *сов.* (*износиться*) אָפּגעניצט ווערן*, אָפּניצן זיך

срабо́таться[2] *сов.* (*с кем-л.*) צונויפארבעטן זיך

сравне́ни||е *с* פארגלײַך ם ־ן; (*действие*) פארגלײַכן I; ◇ сте́пени ~я *грам.* פארגלײַכגראדן מצ.; в ~и с *кем-л.*, с *чем-л.*, по ~ю с *кем-л.*, с *чем-л.* אין פארגלײַך מיט עמעצן, מיט עפעס, לעגאבע עמעצן, עפעס; э́то не идёт ни в како́е ~е с *кем-л.*, с *чем-л.* דאָס קען מען בשום־אופן ניט [דאָס איז אין קיין פאל ניט צו] פארגלײַכן מיט עמעצן, מיט עפעס

сра́внивать[1] *несов. см.* сравни́ть

сра́внивать[2] *несов. см.* сравня́ть

сра́внивать[3] *несов. см.* сровня́ть

сра́вниваться *несов. см.* сровня́ться

сравни́тельн||о *нареч.* 1. (с *тв.*) אין פארגלײַך (מיט), לעגאבע (דאט.), אויב פארגלײַכן (מיט); 2. (*относительно*) פארהעלטנישמעסיק, רעלאטיוו; ~о легко́ גאנץ גרינג; ~ый 1. פארגלײַך־, פארגלײַכיקער; ~ый ме́тод פארגלײַך־מעטאָד ם, דער פארגלײַכיקער מעטאָד; ~ое языкозна́ние פארגלײַכיקע [קאָמפּאראטיווע] שפּראַכוויסנשאפט; 2. *грам.* פארגלײַך־; ~ое прида́точное предложе́ние פארגלײַך־בײַזאץ ם ־ן; 3. (*относительный*) פארהעלטנישמעסיקער, רעלאטיווער; ◇ ~ая сте́пень *грам.* קאָמפּאראטיוו ם

сравни́ть *сов.* (с *тв.*) פארגלײַכן* (מיט); (*приравнять*) צוגלײַכן*; ~ся *сов.* (с *тв.*) גלײַכן* זיך; с ним никто́ не мо́жет ~ся в си́ле קיינער קען זיך מיט אים ניט גלײַכן אין קראפט

сравня́ть *сов.* (с *тв.*) (*сделать равным*) אויסגלײַכן* (מיט); ~ся *сов.* (с *тв.*) אויסגלײַכן* זיך (מיט)

сража́ть *несов. см.* срази́ть; ~ся *несов. см.* срази́ться

сраже́ни||е *с* שלאַכט װ ־ן; по́ле ~я שלאַכטפעלד I ־ער; вы́играть ~е געווינען* די שלאַכט, זיגן [מנצח זײַן*] אין דער שלאַכט

срази́ть *сов.* 1. (*убить*) דערהארגענען*; (*выстрелом*) אוועקלייגן; 2. (*о болезни, горе*) אוועקלייגן, אוועקהארגענען*; 3. (*поразить*) פלעפן, דערשיטערן; ~ся *сов.* 1. שלאָגן* זיך, פירן א געפעכט; 2. *разг.*: ~ся с *кем-л.* в ша́хматы א פרווו טאָן* די קויכעס אין שאָך, מאכן א פארטיע אין שאָך מיט עמעצן

сра́зу 1. (*сейчас же*) באלד, גלײַך; я его́ ~ узна́л כ׳האָב אים באלד דערקענט; 2. (*в один приём, одновременно*) מיטאמאָל; я от него́ получи́л ~ два письма́ איך האָב באקומען פון אים צוויי בריוו מיטאמאָל

срам *м* שאנד װ, כארפע װ; стыд и ~ ס׳איז א כארפע און א בושע

срами́ть *несов.* (*вин.*) *разг.* 1. (*навлекать позор*) שווארצן דאָס פּאָנעם (דאט.), בלאמירן; 2. (*стыдить*) מוסערן; ~ся *несов.* בלאמירן זיך

сраста́ться *несов.*, **срасти́сь** *сов.* צונויפוואקסן* זיך, צונויפגעוואקסן ווערן*

срасти́ть *сов.* 1. לאָזן* צונויפוואקסן זיך; 2. *тех.* באהעפטן*; (*пайкой*) צונויפלייטן; (*сваркой*) צונויפשווייסן; (*канат и т. п.*) צונויפציִען*, צונויפבינדן*

сраще́ние *с* 1. (*действие*) צונויפוואקסונג װ, *тех.* באהעפטונג װ; 2. (*место срастания*) צונויפווּקס ם ־ן

сра́щивание *с* 1. *см.* сраще́ние 1; 2. (*слияние*) צונויפוואקסונג װ, צונויפגיסונג װ

сра́щивать *несов. см.* срасти́ть

сред||а́[1] *ж* 1. (*окружение*) ארומרינגלונג װ, סוויווע װ, מיליע ם; окружа́ющая ~а́ ארום ם; в свое́й ~е́ אין זײַן סוויווע; в ~е́ учёных אין א סוויווע פון געלערנטע; 2. *физ.* ארום ם, סוויווע װ ־ס

среда́[2] *ж* (*день недели*) מיטוואָך ם ־ן

среди́ *предлог с род. п.* 1. (*в середине*) אינמיטן; ~ но́чи אינמיטן (דער) נאכט; 2. (*между*) צווישן; ~ нас צווישן אונדז; ~ них צווישן זיי; (*в том числе*) דערין; דערונטער; ◇ ~ бе́ла дня אינמיטן העלן טאָג

средиземномо́рский מיטללענדיאמישער; ~ кли́мат מיטללענדיאמישער קלימאט

сре́дне *нареч. разг.* מיטלמעסיק

среднеазиа́тский מיטלאזיאטישער, צענטראל־אזיאטישער

средневеко́вый מיטלאלטערלעכער

средневеко́вье *с* מיטלאלטער ם

среднегодово́й דורכשניטלעכער יערלעכער; ~ дохо́д די דורכשניטלעכע יערלעכע האכנאָסע

среднеме́сячн||ый דורכשניטלעכער כוידעשלעכער; ~ая вы́работка די דורכשניטלעכע כוידעשלעכע אויסארבעטונג, די דורכשניטלעכע אויסארבעטונג פאר א כוידעש

среднесу́точн||ый דורכשניטלעכער מעסלעסיקער; ~ая вы́работка די דורכשניטלעכע מעסלעסיקע אויסארבעטונג, די דורכשניטלעכע אויסארבעטונג פאר א מעסלעס

сре́дн||ий 1. מיטלסטער; מיטלסדיקער *разг.*; ~яя дверь די מיטלסטע טיר; ~ий брат דער מיטלסטער ברודער; 2. (*по размеру, весу*) מיטעלער; ~его ро́ста פון מיטעלן ווּקס, מיטלווּקסיקער; ~ей величины́ פון

מיטעלער גרייס, מיטעלער, מיטעלער; 3. *мат.* מיטעלער; (*в статистике*) דורכשניטלעכער; ~яя продолжи́тельность жи́зни דער דורכשניטלעכער לעבנסדויער; ~яя ско́рость די דורכשניטלעכע שנעלקייט; ~ее арифмети́ческое דאָס מיטעלע אַריפֿמעטישע; 4. (*посредственный*) מיטלמעסי־קער; ~ий учени́к א מיטלמעסיקער שילער; 5. *грам.*: ~ий род מין [נייטראַלער] זאַכלעכער; ◇ ~ие века́ מיטלאַלטער ⓜ; ~ий па́лец דער מיטלסטער [לאַנגער] פֿינגער; ~ее у́хо *анат.* דער מיטעלער אויער; Сре́дний Восто́к דער מיטעלער מיזרעך; Сре́дняя А́зия מיטל־אַזיע ‖ ־ן, צענטראַל־אַזיע ‖; ~ее образова́ние די מיטעלע בילדונג ‖ מיטלבילדונג ‖; ~яя шко́ла מיטלשול ‖ ־ן; челове́к ~их лет א מענטש פֿון [אין] די מיטעלע יאָרן; в ~ем דורכשניטלעך

средото́чие *с* ⓜ מיטלפּונקט

сре́дств‖о *с* 1. מיטל Ⓘ ־ען; (*лекарство тж.*) רפֿואה ‖ ־ות, סגולה ‖ ־ות; надёжное ~о א זיכער מיטל; ~а произво́дства פּראָדוציר־מיטלען *мн.*; ~а передвиже́ния טראַנספּאָרט־מיטלען *мн.*; ~о от головно́й бо́ли א מיטל [א רפֿואה] פֿון קאָפּווייטיק; пуска́ть в ход все ~а אָנ־ווענדן אַלע מיטלען; 2. *мн.* (*деньги*) (געלט)מיטלען *мн.*; ~а существова́ния לעבנסמיטלען *мн.*; де́нежные ~а געלטמיטלען *мн.*; оста́ться без ~ (לעבנס)־בלײַבן* אָן מיטלען *мн.*; отпуска́ть ~а на строи́тельство אַסיגנירן (געלט)מיטלען אויף בויונג; жить по ~ам לעבן נאָך די מעגלעכקייטן נאָך; э́то ему́ не по ~ам דאָס איז פֿאַר אים צו טײַער, דאָס איז ניט נאָך זײַנע מעגלעכקייטן

средь *см.* среди́

срез *м* ⓜ שניט; (*линия среза*) שניט־ליניע ‖ ־ס

сре́зать *сов.* 1. אָפּשנײַדן*; (*ветви и т.п.*) אָפּהאַקן; 2. (*пулей, снарядом*) אַראָפּהאַקן; 3. (*резко оборвать чью-л. речь*) אָפּהאַקן; 4. *разг.* (*на экзамене*) דורכוואַל־גערן

среза́ть *несов. см.* сре́зать

сре́заться *разг.* (*на экзамене*) דורכפֿאַלן*, פֿאַרשיטן* זיך

срисова́ть *сов.*, **срисо́вывать** *несов.* אַראָפּמאָלן

сровня́ть *сов.* (с *тв.*) מאַכן גלײַך; ◇ ~ с землёй מאַכן פֿון איין [מאַכן] גלײַך מיט דער ערד, טיף (מיט) הייך, כאָרעוו ווערן וועניכרעוו מאַכן; ~ся *сов.* (с *тв.*) 1. ווערן* פֿון איין הייך, טיף (מיט), גלײַך (מיט); 2. *разг.* (*оказаться рядом*) אויסגלײַכן* זיך (מיט)

сродни́ *нареч. разг.*: быть, приходи́ться ~ *кому-л.* זײַן* עמעצנס א קאָ־ אָנקערן זיך מיט עמעצן א קאָרעוו רעוו; быть ~ *кому-л.*, *чему-л.* זײַן* פֿונעם זעלבן מין, זײַן* נאָענט° (צו), זײַן* ענלעך (אַף); וואָס עמעצער, עפּעס

сродни́ть *сов.* נאָענט° מאַכן; (*сдружить, объединить тж.*) דערנענטערן; ~ся *сов.* נאָענט° ווערן* צווישן זיך צונויפֿלעבן זיך (מיט)

сро́ду *нареч. разг.*: ~ не (אין לעבן) קיינמאָל ניט

срок *м* 1. (*промежуток времени*) טערמין ⓜ ־ען; ~ слу́жбы в а́рмии דער טערמין פֿון מיליטער־דינסט דער, דינסט־טערמין אין אַרמיי; испыта́тельный ~ אויספּרווו־טערמין ⓜ; зако́нчить рабо́ту в кратча́йший ~ פֿאַרענ־דיקן די אַרבעט אין משך פֿון גאָר א קורצער צײַט; פֿאַרענדיקן די אַרבעט וואָס גיכער; даю вам три дня ~у איך גיב אײַך דרײַ טעג צײַט; ~ истека́ет דער טערמין גייט אויס [ענדיקט זיך]; 2. (*предельный момент*) צאָל־טערמינען ⓜ, טערמין ‖ דאַטע ‖, צײַט ‖; ~и платеже́й צאָל־טערמינען *мн.*; до ~а פֿאַרן טערמין; на ~ אויף א צײַט; 3.: ~ом на [в]... אויף א טערמין פֿון...; ◇ да́йте ~ גיט נאָר צײַט; זאָל נאָר קומען די צײַט

сро́чн‖о *нареч.* 1. דרינגענדיק, דרינגלעך, דרינגעוודיק, עקסטרע; на́до ~о телеграфи́ровать מע דאַרף דרינגענד טעלעגראַפֿירן [דיק, דרינגלעך, טײַקעף־אומייאַד]; ~о вы́звать врача́ ארויסרופֿן* א דאָקטער [עקסטרע] דרינגענדיק; ~ость *ж* ‖ דרינגלעכקייט, דרינגענדיקייט ‖; ~ый דרינגלעכער, דרינגענדיקער, דרינגעוודיקער, עקסטרע; *неизм.*; ~ая телегра́мма א דרינגלעכע [אַן עקסטרע] טעלעגראַם; ~ый вы́зов אַן עקסטרע ארויסרוף; 2. (*на определённый срок*) טערמיניקער, טערמינ־; ~ый вклад טערמיניקער אײַנלאַג

сруб *м* 1. (*действие*): на ~ אויף אויסהאַקן; 2. (*избы и т.п.*) בערווענעס־אופּשטעל ⓜ ־ן; (*колодца тж.*) צע־ברענע ‖ ־ס

сруба́ть *несов.*, **сруби́ть** *сов.* 1. (*ветви и т.п.*) אָפּ־האַקן; (*со всех сторон*) ארומהאַקן; (*лес*) אויסהאַקן; (*дерево*) אומטערהאַקן; ~ го́лову אָפּהאַקן דעם קאָפּ; 2. (*постройку*) אופֿבויען (פֿון בערווענעס)

срыв *м* 1. (*действие*) Ⓘ אַראָפּרײַסן; *перен. тж.* אונ־טעררײַסן Ⓘ; ~ рабо́ты דאָס אונטעררײַסן די אַרבעט; 2. (*неудача*) דורכפֿאַל ⓜ ־ן

срыва́ть[1] *несов. см.* сорва́ть

срыва́ть[2] *несов. см.* срыть

срыва́ться *несов. см.* сорва́ться

срыть *сов.* אַראָפּגראָבן*; (*постройки*) צעוואַלגערן

сря́ду *нареч. разг.* נאָכאַנאַנד

сса́дина *ж* ראַץ ⓜ ־ן, דראַפּ ⓜ ־ן; (*глубокая, кровоточащая тж.*) וווּנד ‖ ־ן

ссади́ть[1] *сов.* 1. (*помочь сойти вниз*) אַראָפּנעמען*, העלפֿן* אַראָפּשטײַגן [אַראָפּגיין]; 2. (*с поезда и т.п.*) אַרויסזעצן; ~ безбиле́тного пассажи́ра אַרויסזעצן דעם פּאַסאַזשיר אָן א בילעט [דעם בלינדן פּאַסאַזשיר]

ссади́ть[2] *сов.* (*кожу*) צעדראַפּען, צעראַצן; ~ себе́ ру́ки צעדראַפּען די הענט זיך

сса́живать[1] *несов. см.* ссади́ть[1]

сса́живать[2] *несов. см.* ссади́ть[2]

ссо́р‖а *ж* ‖ קריג, קריגערײַ ‖ ־ען, מאַכלויקעס Ⓘ; быть в ~е с *кем-л.* זײַן* ב(א)רויגעז [צעקריגט] מיט עמעצן

ссо́рить *несов.* (*вин.*) צעקריגן (איינעם מיטן אַנדערן), אַרויסרופֿן* [גורעם זײַן*] א מאַכלויקעס (צווישן); ~ся *несов.* קריגן זיך (צווישן זיך) פֿירן א מאַכלויקעס

ссо́хнуться *сов.* אײַנגעטריקנט, אײַנטריקענען, אײַנדאַרן ווערן*

ссу́да *ж* ‖ האַלוואָע; безвозвра́тная ~ אומצוריקער־לעכע האַלוואָע

ссуди́ть *сов.*, **ссужа́ть** *несов.* (*вин. тв.*, *вин. дат.*) אויסלײַען* (דאַט.), געבן* א האַלוואָע; ~ *кого-л.* деньга́ми (אויס)לײַען* עמעצן געלט; ~ *кому-л.* де́ньги געבן* עמעצן א גמילעס־כעסעד

ссыла́ть *несов. см.* сосла́ть; ~ся *несов. см.* сосла́ться

ссы́лк‖а[1] *ж* (*наказание*) ‖ פֿאַרשיקונג; в далёкой ~е אין ווײַטער פֿאַרשיקונג

ссы́лка[2] *ж* 1. (*указание*) ‖ פֿאַרוופֿונג; 2. (*цитата*) ציטאַטע ‖ ־ס; (*сноска*) פֿוסנאָטע ‖ ־ס

ссы́льный 1. פֿאַרשיקטער; 2. *в знач. сущ. м* פֿאַרשיקטער מ ‥טע

ссы́пать *сов.*, **ссыпа́ть** *несов.* *אָפּשיטן; ~ зерно́ в мешки́ (אָפּ)שיטן* די טווּע אין זעק

ссыпно́й: ~ пункт אָפּשיט־פּונקט מ ־ן

ссыха́ться *несов. см.* ссо́хнуться

стабилиз||а́тор *м тех.* סטאַביליזאַטאָר מ ־ס; ~**а́ция** *ж (действие)* סטאַביליזירונג װ; *(состояние)* סטאַביליזאַציע װ

стабилизи́рова||ть *сов. и несов.* סטאַביליזירן; ~ курс валю́ты סטאַביליזירן דעם קורס פֿון דער װאַליוטע, אײַנשטעלן אַ פֿעסטע װאַליוטע; ~**ться** *сов. и несов.* *סטאַביליזירט װערן; це́ны ~лись ס'זײַנען סטאַביליזירט געװאָרן די פּרײַזן, ס'האָבן זיך אײַנגעשטעלט פֿעסטע פּרײַזן

стаби́льн||ость *ж* סטאַבילקײט װ, שטאַנדהאַפֿטיקײט װ; *(валюты и т. п.)* פֿעסטקײט װ, סטאַבילקײט װ; ~**ый** סטאַבילער; ~**ые** учёбники סטאַבילע לערנביכער

ста́вень *м см.* ста́вня

ста́вить *несов.* 1. (אװעק)שטעלן; *(внутрь чего-л. тж.)* אַרײַנשטעלן; *(прислонить)* צושטעלן; ~ ребёнка на скамью (אװעק)שטעלן דאָס קינד אױף דער באַנק; ~ кни́ги в шкаф אַרײַנשטעלן די ביכער אין שאַפֿע; ~ ле́стницу к стене́ צושטעלן אַ לײטער צו דער װאַנט; ~ посу́ду на стол (אװעק)שטעלן דאָס געשיר אױפֿן טיש; ~ автомоби́ль в гара́ж (אַרײַנ)שטעלן [אַרײַנפֿירן] דעם אױטאָמאָביל אין גאַראַזש; ~ но́ги в тёплую во́ду אַרײַנשטעלן [אַרײַנטאָן*] די פֿיס אין װאַרעמער װאַסער; ~ телегра́фные столбы́ (אװעק)שטעלן טעלעגראַף־סלופּעס; ~ па́мятник שטעלן אַ דענקמאָל; 2. *(назначить для выполнения какой-л. работы)* (אװעק)שטעלן; *разг. (на какую-л. должность)* מאַכן (פֿאַר); ~ *кого-л.* к станку́ (אװעק)שטעלן עמעצן צום װערקשטעל; ~ *кого-л.* бригади́ром מאַכן עמעצן פֿאַר אַ בריגאַדיר; ~ охра́ну שטעלן אַ װאַך; 3. *(делать ставку — в азартных играх)* אײַנשטעלן; (на *вин.*) (אױף) שטעלן; ~ на пи́ковую да́му שטעלן אױף דער מאַלקע שװאַרץ; 4.: ~ часы́ (אָנ)שטעלן דעם זײגער; ~ го́лос певцу́ (אװעק)שטעלן די שטים דעם זינגער; 5. *(устанавливать)* אװעקשטעלן; ~ телефо́н אװעקשטעלן אַ טעלעפֿאָן; ~ ми́ны (צע)שטעלן מינעס; 6. *(банки, пиявки)* שטעלן; *(компресс и т. п. тж.)* צולײגן; 7. *(прикреплять)*: ~ подмётки לײגן זױלן; ~ подкла́дку *געבן אַן אונטערשלאַק; 8. *(изображать на письме)* שטעלן; ~ то́чку שטעלן אַ פּונקט; ~ отме́тку שטעלן אַ באַל; 9. *разг. (строить)* אױפֿשטעלן; ~ избу́ אױפֿשטעלן אַ שטוב; 10. *(организовать)* אװעקשטעלן; *(осуществлять)* שטעלן, מאַכן; тут всё на́до ~ по-друго́му דאָ דאַרף מען אַלצדינג אַנדערש אװעקשטעלן; ~ о́пыты שטעלן [מאַכן] עקספּערימענטן; 11. *(спектакль и т. п.)* שטעלן; *(о режиссёре тж.)* אױפֿירן; 12. *(приводить кого-л. в какое-л. состояние)* (אװעק)שטעלן; ~ *кого-л.* в нело́вкое положе́ние (אװעק)שטעלן עמעצן אין אַ לעפּישער [אין אַ פּריקרע] לאַגע; ~ *кого-л.* в неблагоприя́тные усло́вия (אװעק)שטעלן עמעצן אין אומגינסטיקע באַדינגונגען; 13. *(выдвигать, предлагать)* שטעלן; ~ вопро́с на обсужде́ние שטעלן די פֿראַגע אױף [צום] באַהאַנדלען; ~ резолю́цию на голосова́ние שטעלן די רעזאָלוציע אױף [צום] אָפּשטימען; 14.: ~ себе́ цель שטעלן פֿאַר זיך אַ [דעם] ציל; ~ *что-л.* в вину́ *кому-л.* באַשולדיקן עמעצן אין עפּעס, *אױפֿװאַרפֿן עמעצן עפּעס; ~ усло́вие שטעלן [װי] אַ טנאַי, אַרױסרוקן; ◇ ~ реко́рд שטעלן אַ רעקאָרד; ~ *кого-л.* в тупи́к *אַרײַנברענגען עמעצן אין אַ פֿאַרלעגנהײט; ~ те́сто פֿאַראַשטשען, מאַכן אַ ראַשטשינע, *לאָזן [אױפֿגײן] (דאָס טײג); ~ *кому-л.* на вид *אױפֿװײַזן [פֿירהאַלטן*] עמעצן; ~ всё на ка́рту שטעלן אַלץ אין קאָן; его́ ни во что не ста́вят ער האָט בײַ קײנעם קײן שום װערט ניט; ~ *что-л.* вы́ше всего́ *האַלטן עפּעס פֿאַרן סאַמע עיקר; ~ *кого-л.* на́ ноги שטעלן עמעצן אױף די פֿיס; ~ на своём *באַשטײן אױף זײַניקן

ста́вк||а[1] *ж* 1. *(оклад)* סטאַװקע װ ־ס; тари́фная ~а טאַריף־סטאַװקע װ ־ס; по вы́сшей ~е לױט דער העכסטער [דער מאַקסימאַלער] סטאַװקע; 2. *(в азартных играх)* אײַנשטעל מ ־ן; 3.: де́лать ~у на *кого-л.*, на *что-л.* שטעלן [אױסרעכענען] אױף עמעצן, אױף עפּעס

ста́вка[2] *ж воен.* שטאַב מ ־ן, סטאַװקע װ; ~ главнокома́ндующего די סטאַװקע פֿונעם הױפּטקאָמאַנדיר

ста́вк||а[3] *ж*: о́чная ~а *юр.* דאָס שטעלן אױג אױף אױג; устро́ить *кому-л.* о́чную ~у с *кем-л.* שטעלן עמעצן אױג אױף אױג מיט עמעצן

ста́вленник *м* עמעצנס אַ מענטש, עמעצנס קרעאַטור

ста́вня *ж* לאָדן מ ־ס

ставри́да *ж (рыба)* סטאַװרידע װ

стадио́н *м* סטאַדיאָן מ ־ען

ста́дия *ж* סטאַדיע װ ־ס; ~ разви́тия אַנטװיקלונג(ס)־סטאַדיע װ ־ס

ста́дный סטאַדע־; ~ инсти́нкт סטאַדע־אינסטינקט מ

ста́до *с* 1. סטאַדע װ ־ס, טשערעדע װ ־ס; ~ коро́в אַ טשערעדע בהמות; 2. *тк. ед. ч. (количество животных)* קאָפּ־באַשטאַנד מ

стаж *м* 1. *(продолжительность работы, деятельности)* סטאַזש מ; пятиле́тний ~ פֿינפֿיאָריקער סטאַזש; трудово́й ~ אַרבעט־סטאַזש מ; парти́йный ~ פּאַרטײ־סטאַזש מ; 2. *(прохождение практики)* סטאַזשירונג װ, סטאַזש מ; проходи́ть ~ סטאַזשירן, *דורכגײן פּראַקטיק

стажёр *м* סטאַזשאָר מ ־ן, פּראַקטיקאַנט מ ־ן; ~**ка** *ж разг.* סטאַזשאָרקע װ ־ס, פּראַקטיקאַנטקע װ ־ס

стажи́ровать *несов.*, ~**ся** *несов.* סטאַזשירן, *דורכגײן פּראַקטיק

стажиро́вк||а *ж* סטאַזשירונג װ, פּראַקטיק(־צײַט) װ; проходи́ть ~у סטאַזשירן, *זײַן אױף סטאַזשירונג

ста́йер *м спорт.* סטײַער מ ־ס; *(в беге тж.)* װײַט־לױפֿער מ =

ста́йерск||ий סטײַערשער; ~ая диста́нция אַ סטײַערשע דיסטאַנץ

стака́н *м* גלאָז װ (מצ. גלעזער); ~ ча́ю אַ גלאָז טײ

сталева́р *м* שטאָלקאָכער מ =

сталелите́йный: ~ заво́д שטאָלגיסערײַ װ ־ען, שטאָל־זאַװאָד מ ־ן, גיס־זאַװאָד מ ־ן

сталеплави́льный: ~ заво́д שטאָלשמעלץ־זאַװאָד מ ־ן

сталепрока́тный: ~ цех שטאָלװאַלץ־צעך מ ־ן

ста́лкивать(ся) *несов. см.* столкну́ть(ся)

сталь *ж* שטאָל מ; нержаве́ющая ~ ניט־זשאַװערנדיקער שטאָל

стальн||о́й 1. שטאָל־; *(сделанный из стали)* שטאָלענער; *после сущ.*; фון שטאָל; *перен.* אײַזערנער; ~**ые**

рéльсы שטאָל-טרעסט ‏~óй трест ;שטאָלענע רעלסן ‏ן־ ‏מ ;אײַזערנע מוסקולן, מוסקולן ווי שטאָל ~ые мýскулы ;‏ן־ ‏~áя вóля ;אײַזערנער ווילן ‏אן 2. (о цвете) -שטאָלקאָ ליריקער, שטאָל-גרויער

стамéска ж ס־ ‏וו שטאַמײַזע, ס־ ‏מ שטעם-אײַזן

стан[1] м (туловище человека) שטאַלט ‏מ, ‏וו פיגור

стан[2] м 1. (стоянка полевых бригад) סטאַן ‏מ ‏־ען; полевóй ~ פעלד-סטאַן ‏מ ‏־ען; 2. (воюющая сторона) לאַגער ‏מ; перен. тж. מאַכנע ‏וו ‏ס־

стан[3] м тех.: прокáтный ~ = וואַלצווערק ‏מ

стандáрт м 1. סטאַנדאַרט ‏מ ‏ן־; на ýровне мировы́х ~ов אויפן שפּרעכיק דעם וועלטניוואָ; 2. перен. שאַבלאָן ‏מ ‏־ען

стандартизáция ж סטאַנדאַרטיזירונג ‏וו; перен. тж. שאַבלאָניזירונג ‏וו

стандартизи́ровать сов. и несов. סטאַנדאַרטיזירן; перен. тж. שאַבלאָניזירן

стандáртн||**ый** סטאַנדאַרטער, סטאַנדאַרטנע(ר), סטאַנ-דאַרט-; перен. тж. שאַבלאָנישער; ~ый размéр סטאַנ-דאַרט-מאָס ‏וו ‏ן־; ~ые домá סטאַנדאַרט(נ)ע הײַזער; ~ый отвéт א סטאַנדאַרטנער [א שאַבלאָנישער] ענטפער

стани́на ж (машины и т. п.) פּלאַטפאָרמע ‏וו ‏ס־, געשטעל ‏ד ‏ן־

стани́ца ж (казачья) סטאַניצע ‏וו ‏ס־

станкóв||**ый** 1. тех. ווערקשטעל(ן)-; ~ое оборýдование ווערקשטעל-אויסשטאַטונג ‏וו; 2. воен.: ~ый пулемёт שווערער קוילנוואַר-, געשטעל-קוילנוואַרפער ‏מ ‏ס־; 3.: ~ая жи́вопись געשטעל-מאָלערײַ ‏וו

станкостро||**éние** с ווערקשטעל(ן)-בויונג ‏וו; ~и́тельный ווערקשטעלבוי-; ~и́тельный завóд ווערקשטעלבוי-זאַוואָד ‏מ ‏ן־

станови́ть(ся)[1] несов. см. стать[1] 1, 2, 3, 4, 5

станови́ться[2] несов. см. стать[2] 1

станови́ться[3] несов. см. стать[3] 2

становлéни||**е** с אויסבילדונג ‏וו, פאָרמירונג ‏וו; ווערן ‏ד; ~е харáктера די פאָרמירונג פונעם כאַראַקטער; ~е мировóй систéмы социали́зма די אויסבילדונג פון אן אַלוועלטלעכער סיסטעם פון סאָציאַליזם; в процéссе ~я אינעם פּראָצעס פון ווערן

станóк м 1. ווערקשטעל ‏מ ‏ן־; ткáцкий ~ וועבשטול ‏מ ‏ן־; строгáльный ~ הובלבאַנק ‏וו (מצ. ··בענק); 2. (у оружия) געשטעל ‏ד ‏ן־

станóчник м = ווערקשטעל-אַרבעטער ‏מ

стáнсы мн. лит. סטאַנסן מצ.

станциóнн||**ый** סטאַנציע-; פון דער סטאַנציע после сущ.; ~ая платфóрма סטאַנציע-פּלאַטפאָרמע ‏וו ‏ס־, די פּלאַט-פאָרמע פון דער סטאַנציע

стáнци||**я** ж סטאַנציע ‏וו ‏ס־; железнодорóжная ~я באַן-סטאַנציע ‏וו ‏ס־; узловáя ~я קנופּ-סטאַנציע ‏וו ‏ס־; начáльник ~и דער נאַטשאַלניק פון דער סטאַנציע, סטאַנציע-שעף ‏מ ‏ן־; телефóнная ~я טעלעפאָן-סטאַנציע ‏וו ‏ס־; óпытная ~я с.-х. פּרוּוו-סטאַנציע ‏וו ‏ס־

стáпель м סטאַפּעל ‏מ ‏ס־, שיפבוי-געשטעל ‏ד ‏ן־

стáптывать несов. см. стоптáть

старáние 1. (усердие) פלײַס ‏מ; проявля́ть в рабóте ~ אַרויסווײַזן* פלײַס אין דער אַרבעט; 2. обыкн. мн. (усилие) באַמיונג ‏וו, אָנשטרענג ‏מ, אָנשטרענגונג ‏וו, מי ‏וו ‏־ען

старáтель м = גאָלדגרעבער ‏מ, = גאָלדזוכער ‏מ

старáтельн||**о** (прилежно) פלײַסיק, מיט פלײַס; (тщательно) זאָרגפעליק, °גוט; ~о готóвить урóки גרייטן די לימודים מיט פלײַס [מיט האַסמאָדע]; ~о мыть рýки וואַשן* די הענט °גוט [זאָרגפעליק]; ~о избегáть чего-л. אויסמײַדן* עפּעס ווי ווײַט מעגלעך; ~ость ж פלײַסיקײַט ‏וו; (тщательность) זאָרגפעליקײַט ‏וו, געטרײַקײַט ‏וו; ~ый 1. (прилежный) פלײַסיקער; (трудолюбивый) מיזא-מער; ~ый учени́к א פלײַסיקער שילער, א (א שילער) מאַסמיד; 2. (тщательный; свидетельствующий о старании) געפלײַסטער; ~ая рабóта א געפלײַסטע [א גע-טרײַע] אַרבעט

старá||**ться** несов. 1. (проявлять старательность) מיען זיך; (быть старательным) זײַן* פלײַסיק; учени́к óчень ~ется דער שילער איז פלײַסיק, דער שילער לערנט זיך מיט האַסמאָדע, אַרבעט געטרײַ; 2. (+ инф.; стремиться) באַמיען זיך, סטאַרען זיך; ~ться вы́играть врéмя סטאַרען זיך געווינען צײַט

старéйшин||**а** м דער עלטסטער; Совéт ~ דער ראַט פון די עלטסטע

старéть несов. 1. [עלטער, געעלטערט] אַלט *ווערן; עלטערן זיך; 2. тк. несов. (устаревать) פאַרעלטערט *ווערן

стáрец м זאָקן ‏מ (מצ. זקיינים), גרײַז ‏מ ‏ן־

старéющий זיך-עלטערנדיקער

стари́к м 1. זאָקן ‏מ (מצ. זקיינים), אַלטער ‏מ ··טע; אַלטער מאַן; 2. мн. (мужчины и женщины) אַלטע מצ., אַלטע מענטשן [לײַט]

старикóвский זקיינישער

старин||**á** ж 1. (прошлое) אַמאָל ‏מ, אַמאָליקע ‏ד, אַלטע צײַטן; [יאָרן] אַמאָליקע צײַטן; в ~ý אַמאָל, אין אַמאָ-ליקע יאָרן; 2. (старинные вещи) אַנטיק-זאַכן מצ.; 3. разг. обыкн. (обращение) אַלטער ‏מ, פעטערל ‏ד; ◇ тряхнýть ~óй דערמאָנען זיך אין די יונגע יאָרן

стари́нк||**а** ж: по ~е אויפן אַלטן אופן; ווי אַמאָל

стари́нн||**ый** 1. אַלטער, אַמאָליקער, פאַרצײַטיקער, אַלטצײַטישער; (устаревший тж.) אַלטפרענקישער; ~ый обы́чай א פאַרצײַטיקער מינהג; ~ая мéбель אַנטיקוואַר מעבל; 2. (давнишний) אַלטער, לאַנגאָניקער; ~ый друг אן אַלטער [א לאַנגאָניקער] פרײַנט

стáрить несов. עלטערן, עלטער מאַכן; ~ся несов. עלטער ווערן*, אַלט ווערן*

старичóк м אַלטיטשקער ‏מ ··קע

старожи́л м אַלטגעזעסענער; טוישעוו ‏מ (מצ. טוישווים) ‏מ ··נע

старомóдный אַלטמאָדישער; (о человеке) אַלטפרענקי-שער

старообрáзный פאַרעלטערטער

старославя́нский: ~ язы́к אַלטסלאַווישע שפּראַך, אַלטסלאַוויש ‏ד

стáроста м סטאַראָסטע ‏מ ‏ס־; ~ клáсса קלאַס-סטא-ראָסטע ‏מ ‏ס־

стáрост||**ь** ж 1. עלטער ‏וו; к ~и, под ~ь שוין אף דער עלטער, שוין אין די עלטערע יאָרן; ~ь берёт своё די עלטער לאָזט זיך פילן; 2. (ветхость, изношенность) אַלטקײַט ‏וו; ◇ на ~и лет אף דער עלטער; ~ь не рáдость אַלט זאָל מען ווערן, אָבער ניט זײַן

старт м 1. спорт. סטאַרט ‏מ; (место тж.) סטאַרט-ליניע ‏וו; взять ~ סטאַרטירן; дать ~ לאָזן* סטאַרטירן;

выходи́ть на ~ סטאַרטירן *גיין; 2. *ав.* אופֿלי מ סטאַרט,
מ; ◇ на ~! צום סטאַרט!
ста́ртер *м спорт., тех.* סטאַרטער מ ־ס, סטאַרטיאָר מ ־ן
стартова́ть *сов. и несов.* סטאַרטירן
ста́ртов‖ый סטאַרט־; ~ый сигна́л סטאַרט־סיגנאַל מ
־ן; ~ая доро́жка סטאַרט־סטעזשקע וו ־ס; ~ая пло-
ща́дка סטאַרטיר־פּלאַץ מ (מצ. ־פּלעצער)
стару́‖ха *ж* = אַלטע פֿרוי, זקנה וו ־ס, אַלטע וו; ~-
шечий פֿון א זקנה *после сущ.;* ~шечий плато́к א
פּאַטשיילע פֿון א זקנה; ~шка *ж* = אַלטיטשקע וו,
זקנה וו ־ס
ста́рческий זקנהישער; *мед. тж.* סעניִלער
ста́рш‖ий 1. *(по возрасту)* עלטערער; *(из всех)*
עלטסטער; ~ий брат דער עלטערער ברודער; *(из*
всех) דער עלטסטער ברודער; 2. *(по положению)*
עלטערער, העכערער; אויבער־; ~ий нача́льник א הע-
כערער נאַטשאַלניק [שעף]; ~ий ма́стер אויבער־מײַסטער
מ; ~ий нау́чный сотру́дник אן עלטערער וויסנשאַפֿט-
לעכער מיטאַרבעטער; 3. *(о классах, курсах и т. п.)*
עלטערער; для дете́й ~его шко́льного во́зраста פֿאַר
עלטערע שילער; 4. *(по давности)* עלטערער, פֿריער-
(דיק)ער; 5. *в знач. сущ. м (глава)* עלטסטער מ ־טע
старшина́ *м воен., мор.* סטאַרשינאַ מ ־עס
старшинств‖о́ *с:* по ~у́ 1) *(по возрасту)* לויטן על-
טער; 2) *(по званию, положению)* לויטן ראַנג
ста́р‖ый 1. אַלטער°; ~ая же́нщина אן אַלטע° פֿרוי;
~ый долг אן אַלטער° חובֿ; ~ая исто́рия אן אַלטע
געשיכטע [מעשׂה]; она́ сли́шком ~а́ для ро́ли прин-
це́ссы זי איז צו אַלט פֿאַר דער ראָל פֿון א באַס־מלכּה;
он уж сли́шком ~ рабо́тать [для рабо́ты] в по́ле ער
איז שוין אַלט, ער זאָל קענען אַרבעטן אין פֿעלד; 2. *(бы-*
валый, опытный) אַלטער°, דערפֿאַרענער; ~ый бое́ц
אן אַלטער° [א דערפֿאַרענער] שלאַכטמאַן; 3. *(прежний)*
אַלטער, פֿריערדיקער; на ~ой кварти́ре אין דער אַל-
טער [אין דער פֿריערדיקער] דירה; 4. *(прошлый)*
אַלטער°, אַמאָליקער, פֿאַרגאַנגענער; в ~ое вре́мя אין
די אַלטע° [די אַמאָליקע] צײַטן [יאָרן]; ~ые ме́тоды
אַלטע° מעטאָדן; 5. *в знач. сущ. с* דאָס אַלטע; *(преж-*
нее) דאָס אַמאָליקע, דאָס געוועזענע; борьба́ но́вого со
~ым דער קאַמף צווישן אַלט און נײַ; забу́дем ~ое לאָמיר
פֿאַרגעסן דאָס געוועזענע; לאָמיר פֿאַרגעסן וואָס געווען איז
געווע-; ◇ челове́к ~ого зака́ла א מענטש פֿונעם אַלטן
זענע; Ста́рый свет די אַלטע וועלט (דער ערדקײַלעך אוי-
שניט); по ~ому сти́лю לויטן אַלטן סטיל [לויט
(סער אַמעריקע; ~ и млад אַלט און יונג,
[דער אַלטער צײַטרעכענונג; ~ый друг лу́чше но́вых двух -אַל
קינד־און־קייט; אײַן
טער פֿרײַנט איז בעסער פֿון [ווי] צוויי נײַע
старьё *с собир. разг.* אַלטוואַרג ז, אַלטע זאַכן; *(ста-*
рая одежда) שמאַטעס מצ., טראַנטעס מצ.
старьёвщик *м* אַלטוואַרגער מ ־ס; *(торговец старой*
одеждой) שמאַטניק מ ־עס
ста́скивать *несов. см.* стащи́ть 1, 2
ста́тика *ж* סטאַטיק וו
стати́ст *м* סטאַטיסט מ ־ן
стати́ст‖ик *м* = סטאַטיסטיקער מ; ~ика *ж* סטאַטיס-
טיק וו; ~и́ческий סטאַטיסטישער
стати́ческий סטאַטישער
ста́тный שלאַנקער, *тж. неизм.* שטאַלטנע(ר)

ста́тор *м тех.* סטאַטאָר מ ־ס
ста́тус *м* סטאַטוס מ ־ן
ста́тус-кво *м нескл.* סטאַטוס־קוואָ מ
стату́т *м* סטאַטוט מ ־ן, טאַקאָנעס מצ.
статуэ́тка *ж* סטאַטועטקע וו ־ס
ста́туя *ж* סטאַטוע וו ־ס
стать[1] *сов.* 1. *(расположиться стоя)* (אוועק)שטעלן
זיך; ~ у стены́ (אוועק)שטעלן זיך בײַ דער וואַנט; ~ в
о́чередь (אוועק)שטעלן זיך אין דער ריי; ~ лицо́м к све́ту
שטעלן זיך מיטן פּנים צו דער שײַן; 2. *(приступить*
к какой-л. деятельности) אָנהייבן* אַרבעטן, שטעלן זיך;
~ к станку́ אָנהייבן* אַר-, שטעלן זיך צום וועֶרקשטעל
בעטן באַם וועֶרקשטעל; ~ на стра́жу שטעלן זיך אויף
דער וואַך; 3. *(разместиться):* ~ ла́герем לאַגערן;
4. *(встать)* (אויפֿ)שטעלן זיך; он не мог ни ~ ни сесть
ער האָט ניט געקענט ניט אויפֿשטעלן זיך, ניט אוועקזעצן
זיך; ~ на коле́ни שטעלן זיך אויף די קני; ~ на
цы́почки שטעלן זיך אויף די שפּיץ פֿינגער; 5. *перен.:*
~ в оппози́цию к *кому-л.* אָנעמען* א קעגנערישע פּאָ-
זיציע בענוגע צו עמעצן; ~ в у́ровень с ве́ком נעמען*
זיך גיין באַנאַנד מיט דער עפּאָכע; 6. *(остановиться)*
(אָפּ)שטעלן זיך, בלײַבן* שטיין; ло́шади ста́ли די פֿערד
זײַנען געבליבן שטיין, האָבן זיך אָפּגעשטעלט; די פֿערד
мото́р стал דער מאָטאָר האָט זיך (אָפּ)געשטעלט; река́
ста́ла דער טײַך האָט זיך געשטעלט; часы́ ста́ли דער
זייגער איז געבליבן שטיין; ◇ ~ во главе́ *чего-л.* שטעלן
זיך בעראָש [אין שפּיץ] פֿון עפּעס; ~ в по́зу אָנעמען*
א פּאָזע; ~ на лёд באַנײַען די גליטשערס; ~ на лы́жи
באַנײַען די סקי; ~ на учёт נעמען* זיך אויפֿן דיסקאָנט; ~
на я́корь אַנקערן; ~ у вла́сти שטעלן זיך צו דער מאַכט
стать[2] *сов.* 1. *(сделаться)* *ווערן; ~ учи́телем *ווערן
א לערער; ста́ло хо́лодно ס'איז געוואָרן קאַלט; мне
ста́ло стра́шно ס'איז אויף מיר אָנגעפֿאַלן א פּחד;
2. *(+ инф.; начать)* *אָנהייבן; ребёнок стал звать ма́-
му דאָס קינד האָט אָנגעהויבן רופֿן די מאַמע; ста́ло све-
та́ть ס'האָט אָנגעהויבן שאַריען אויף טאָג; 3. *(с отрица-*
нием): не ста́ну его́ угова́ривать כ'וועל אים ניט גיין
אײַנרעדן; ◇ ста́ло быть *вводн. сл.* אויב, הייסט עס,
אַזוי; ста́ло быть, вы не согла́сны? הייסט עס, איר
זײַט ניט מסכּים?
стать[3] *сов.* 1. *(с тв.; произойти)* *געשען, *ווערן;
что с ним ста́ло? וואָס איז מיט אים געשען?; 2. *(ока-*
заться в наличии) *ווערן; ста́ло бо́льше автомоби́лей
ס'איז געוואָרן מער אויטאָמאָבילן; не ста́ло боло́т ס'איז
ס'זײַנען ניט געבליבן קיין זומפּן, געוואָרן אויס זומפּן
стат‖ь[4] *ж разг.* *(телосложение)* שטאַלט מ; ◇ под
~ь 1) *(подобен чему-л.)* ווי; געגליכן צו; 2) *(в соответ-*
ствии): быть под ~ь *кому-л., чему-л.* *זײַן צוגעפּאַסט
צו עמעצן, צו עפּעס; פּאַס(ט)ן זיך פֿאַר עמעצן; с како́й
~и? וואָס עפּעס (אינמיטנדערינען)?; с како́й ~и я
оста́влю рабо́ту? וואָס עפּעס אינמיטנדערינען וועל איך
וואַרפֿן די אַרבעט?
ста́ться *сов. разг.:* что с ним ста́лось? וואָס איז מיט
אים געשען [געוואָרן]?; мо́жет ~ ס'קאָן זיך מאַכן; ס'קאָן זײַן
стат‖ья́ *ж* 1. אַרטיקל מ ־ען; 2. *(раздел)* אַרטיקל מ
־ען, פּונקט מ ־ן; 3. *(бюджета)* אַרטיקל מ ־ען; ~и́
дохо́да האַכנאָסע־אַרטיקלען מצ.; 4. *(дело, занятие)* גע-
שעפֿט ז ־ן, אינייען מ (מצ. איניאָנים); *(отрасль)* אָפּ-

אין צווײַג מ ־ן; ◇ по всем ~я́м לויט אַלע סימאָנים, אין אַלע הינזיכטן; э́то осо́бь ~я́ דאָס איז א באַזונדערע זאַך

стахáнов||ец *м* סטאַכאַנאָוועץ מ ··ווצעס; **~ский** סטאַכאַנאָווישער

стационáр *м* סטאַציאָנאַר מ ־ן; **~ный** סטאַציאָנאַרער

стачáть *сов.* צונויפנייען, צונויפשטוקעווען; אופנייען; ~ сапоги́ אופנייען [אופשטעלן] א פּאָר שטיוול

стáчечн||ый שטרײַק־; ~ый комитéт שטרײַק־קאָמיטעט מ ־ן; ~ое движéние שטרײַק־באַוועגונג װ

стáчка *ж* שטרײַק מ ־ן

стащи́ть *сов.* 1. אַראָפּשלעפּן; אַראָפּציִען*; *(силой)* אַראָפּרײַסן*; 2. *(в одно место)* צונויפשלעפּן; 3. *разг. (украсть)* צושלעפּן, צולאַקכענען

стáя *ж* 1. *(птиц)* טשאַטע װ ־ס; *(волков)* סטײַע װ ־ס; 2. *перен. (людей)* כאָפּטע װ ־ס; ~ туч א הויפן וואָלקנס

стáять *сов.* צעגיין*, צעגאַנגען ווערן*

ствол *м* 1. *(дерева)* שטאַם מ ־ען; 2. *(оружия)* רער װ ־ן

ство́рк||а *ж (ставней)* פליגל מ ־ען; *(дверей)* האַלבטירל ז ־עך

стеари́н *м* סטעאַרין מ; **~овый** סטעאַרין־; *(сделанный из стеарина)* סטעאַרינענער

стéбель *м* שטענגל ז ־עך

стёган||ый געשטעפּטער; ~ое одея́ло א געשטעפּטע קאָלדרע

стегáть[1] *несов. (прошивать)* שטעפּן; ~ одея́ло שטעפּן א קאָלדרע

стегáть[2] *(хлестать)* שמײַסן*

стегну́ть *сов. однокр.* א שמײַס טאָן*; ~ лóшадь א שמײַס טאָן* דאָס פערד

стежóк *м* (נאָדל)שטאָך מ (מצ. ··שטעך); ~ (машины) שטעפּ מ

стекáть *несов.* 1. *см.* стечь; 2. *(о ручье, о реке)* אַראָפּפלייצן; **~ся** *несов. см.* стéчься

стеклó *с* 1. *(материал)* גלאָז ז; *(в раме и т. п.)* גלאָז ז ־ן; *(очков)* גלעזל ז ־עך; под ~м אונטער גלאָז; 2. *(в окне)* שויב װ ־ן, טאַפליע װ ־ס; 3. *собир.* גלאָזוואַרג ז; ◇ увеличи́тельное ~ פאַרגרעסער־גלאָז ז

стеклови́дный גלאָזאַרטיקער

стекловолокнó *с собир.* גלאָזפעדעם מצ.

стеклоду́в *м* = גלאָזבלאָזער מ

стёклышко *с (очков)* גלעזל ז ־עך; *(осколок)* דאָס שטיקל גלאָז; ◇ чи́стый, как ~ ריין ווי א שפּיגל [ווי גלאָז]

стекля́нн||ый *прям. и перен.* גלעזערנער; ~ая вáза א גלעזערנע וואַזע; ~ый взгляд א גלעזערנער בליק; ◇ ~ая бумáга גלאָזפּאַפּיר ז

стекля́рус *м* גלאָזפּערל מצ.

стекóль||ный גלאָז־; ~ный завóд גלאָז־הוטע װ ־ס, גלאָז־זאַוואָד מ ־ן; ~ная промы́шленность גלאָז־אינדוסטריע װ; **~щик** *м* = גלעזער מ

стели́ть(ся) *несов. разг. см.* стлáть(ся)

стеллáж *м* 1. *(для книг и т. п.)* סטעלאַזש מ ־ן, פּאָליצעס מצ.; 2. *(для хранения чего-л. в стоячем положении)* געשטעל ז ־ן

стéльк||а *ж* סטעלקע װ ־ס, בראַנדזויל װ ־ן; ◇ пьян как ~а, пьян в ~у שיכּער ווי לאָט, טויט־שיכּער

стéльная: ~ корóва א קעלביקע קו

стéлющийся באַערדישער

стемнé||ть *сов. безл.* טונקל° ווערן*, פינצטער ווערן*; ужé ~ло ס'איז שוין פינצטער [טונקל°] געוואָרן, ס'איז צוגעפאַלן די נאַכט

стен||á *ж* 1. וואַנט װ (מצ. ווענט); *(ограда из камня тж.)* מויער װ ־ן; придви́нуть стол к ~é צורוקן דעם טיש צו דער וואַנט; стéны крéпости די פעסטונג־מויערן, די פעסטונג־ווענט; 2. *мн.:* в ~áх шкóлы אינ(ע)ווייניק אין דער שול, אין די ווענט פון דער שול; вне ~ шкóлы אויסער דער שול; 3. *тк. ед. ч. перен.* וואַנט װ; ~á недовéрия א וואַנט פון אומצוטרוי; ◇ в четырёх ~áх сидéть 1) *(не выходить)* זיצן* פאַרשפּאַרט אין די פיר ווענט; 2) *(не общаться ни с кем)* אָפּזונדערן זיך אין די אייגענע דאַלעד־אַמעס; встать ~óй אופשטיין* ווי איין מענטש; лезть нá ~у קריכן* אף די גלײַכע ווענט; как за кáменной ~óй ווי הינטער אן אײַזערנער וואַנט

стенгазéта *ж* (стеннáя газéта) וואַנטצײַטונג װ ־ען

стенд *м* 1. סטענד מ ־ן; 2. *тех.* פּרוּווּבאַנק װ (מצ. ··בענק)

стéнк||а *ж* 1. ווענטל ז ־עך; 2. *обыкн. мн. (оболочка)* ווענטלעך מצ.; ~и кровенóсных сосу́дов די ווענטלעך פון די בלוטגעפעסן; ◇ гимнасти́ческая ~а גימנאַסטיק־ווענטל ז ־עך

стенн||óй וואַנט־; ~ы́е часы́ וואַנטזייגער מ ־ס; ~óй шкаф וואַנט־שאַפע װ ־ס; ~áя газéта וואַנטצײַטונג װ ־ען

стеногрá||мма *ж* סטענאָגראַם װ ־ען; **~фи́ровать** *сов. и несов.* סטענאָגראַפירן; **~фи́ст** *м* סטענאָגראַפיסט מ ־ן; **~фи́стка** *ж* סטענאָגראַפיסטן װ ־ס, סטענאָגראַפיסטקע װ ־ס; **~фи́ческий** סטענאָגראַפישער; **~фи́я** *ж* סטענאָגראַפיע װ

стенокарди́я *ж мед.* סטענאָקאַרדיע װ; זשאַבע װ *разг.*

стéньга *ж мор.* שפּיצמאַסט װ ־ן

степéнн||о *нареч.* געזעצט, סאָליד; **~ость** *ж* געזעצטקייט װ, סאָלידקייט װ; **~ый** *(о человеке)* געזעצטער, סאָלידער; *(о манерах, речи тж.)* מיושבֿדיקער

стéпен||ь *ж* 1. מאָס װ, גראַד מ; ~ь тóчности вычислéний די מאָס [דער גראַד] פּינקטלעכקייט פון די אויסרעכענונגען; до извéстной ~и ביז א געוויסן גראַד, ביז א געוויסער מאָס; в достáточной ~и אין א גענוגנדיק(ער) מאָס; в дóлжной ~и אין א געהעריקער מאָס, אין א געהעריקן גראַד; в значи́тельной ~и אין א באַדײַטנדיקער מאָס, באַדײַטנדיק, היפּש; 2. *(разряд, категория)* מאַדרייגע װ; дипло́м второ́й ~и א דיפּלאָם פון דער צווייטער מאַדרייגע; Óрден Отéчественной Войны́ пéрвой ~и דער אָרדען פון דער פאָטערלענדישער מילכאָמע פון דער ערשטער מאַדרייגע; 3. *(учёное звание)* שטופע װ; учёная ~ь кандидáта истори́ческих нау́к די וויסנשאַפטלעכע שטופע קאַנדידאַט פון היסטאָרישע וויסנשאַפטן; 4. *мат., грам.* גראַד מ ־ן; возвести́ в пя́тую ~ь דערהייבן* אין פינפטן גראַד; ◇ ~ь родствá די מאָס קרויוועשאַפט; в вы́сшей ~и העכסט; в вы́сшей ~и талáнтливый העכסט טאַלאַנטירטער; ни в малéйшей ~и אין דער מינדסטער מאָס נישט

степн||óй סטעפּ־; *(свойственный степи тж.)* סטעפּישער; ~áя полосá סטעפּזאָנע װ; ~áя травá סטעפּגראָז ז; ~áя ширь ראַכוועס פונעם סטעפּ; ~óй вóздух די סטעפּישע לופט

степь ж סטעפּ מ ־עס

стервя́тник м 1. (птица) נעוויילע-גײַער מ ־ס; סטערוויאַטניק מ ־עס разг.; 2. перен. סטערוויאַטניק מ ־עס

стереокино́ с нескл. סטערעאָ-קינעמאַטאָגראַף מ

стереоме́трия ж סטערעאָמעטריע וו

стереоско́п м סטערעאָסקאָפּ מ ־ן

стереоскопи́ческ||ий סטערעאָסקאָפּישער; ~ое изображе́ние א סטערעאָסקאָפּיש בילד; ~ое кино́ סטערעאָ-סקאָפּישער קינעמאַטאָגראַף

стереоти́п м סטערעאָטיפּ מ ־ן; ~ный סטערעאָטיפּי-שער; перен. тж. שאַבלאָנישער; ~ная фра́за א שאַבלאָ-נישע פֿראַזע

стереофи́льм м א סטערעאָסקאָפּישער פֿילם

стереофони́ческий סטערעאָפֿאָנישער

стере́ть сов. 1. (пыль и т. п. с чего-л.) אָפּווישן, אַראָפּווישן; 2. (написанное и т. п.) אָפּמעקן, אָפּרײַבן*; 3. (повредить кожу) אָנרײַבן* זיך; ~ но́гу אָנרײַבן* זיך א פֿוס; 4. (измельчить) צערײַבן*; ◇ ~ с лица́ земли́ אָפּווישן פֿון דער ערד; ~ кого-л. в порошо́к מאַכן פֿון עמעצן אש און פּאָרעך; ~ся сов. 1. (счисти́ться) אָפּווישן זי[ך]; 2. (о написанном) אָפּרײַבן* זיך; 3. (износиться, сгладиться) אָפּרײַבן* זיך; 4. перен.: ~ся в па́мяти אָפּגעווישט ווערן* פֿונעם זיקאָרן

стере́чь несов. 1. (охранять) אָפּהיטן*; (кого-л.) באַ-לאָקערן; 2. (подстерегать кого-л.) אויסקוקן, וואַכן (נאָך, אויף)

сте́ржень м 1. שטאַנג מ ־ען; שטענגל ז ־עך; 2. перен. דער סאַמע עצעם, הויפּט-אַקס וו

стерилиза́ция ж סטעריליזירונג וו

стерилизова́ть сов. и несов. סטעריליזירן

стери́льный סטערילער

сте́рлинг м: фунт ~ов דער פֿונט סטערלינג; ~овый: ~овая зо́на סטערלינג-זאָנע וו

сте́рлядь ж зоол. סטערלעט מ ־ן

стерпе́ть сов. 1. (боль, обиду и т. п.) אויסלײַדן*, איבערטראָגן*; 2. (сдержаться): не ~ ניט אויסהאַלטן*, ניט קענען* (מער) פֿאַרטראָגן

стёрт||ый אָפּגעריבענער; (о написанном тж.) אָפּגע-מעקטער; ~ая моне́та אַן אָפּגעריבענע מאַטבייע

стесне́ни||е с 1. (действие) פֿאַרשמעלערונג וו; 2. (ограничения) צוימונג וו; באַשרענקונגען מצ.; 3. (затруднённость дыхания) קלעמעניש ז; 4. (неловкость) געבונדנ-קײט וו; געצוווּנגענקײט וו; испы́тывать ~е פֿילן זיך ניט פֿרײַ; говори́ть без ~я רעדן* ניט שעמענדיק זיך

стеснённ||ый 1. (о дыхании) פֿאַרשוועריקטער, פֿאַר-האַלטענער; (о движениях) געצוווּנגענער; 2. (затруднительный) שווערער, געענגטער; в ~ых обстоя́тельствах אין א שווערער [געענגטער] לאַגע

стесни́тельн||ость ж שעמעוודיקײט וו; ~ый 1. (ограничивающий свободу) באַשווערנדיקער; 2. уст. см. стеснённый 2; 3. (застенчивый) שעמעוודיקער; ~ый челове́к א שעמעוודיקער מענטש, א בײַשן, א בוישעס-פּאָנעם

стесн||и́ть сов. 1. (лишить простора) שמעלער מאַכן, פֿאַרשמע-לערן; перен. באַשרענקען, באַגרענעצן, ענג(ער) מאַכן; 2. (заставить потесниться) ענג מאַכן, שטערן; в но́вой кварти́ре никто́ вас не ~и́т אין דער נײַער וווינונג וועט אײַך קײנער ניט ענג מאַכן [ניט שטערן]; 3. (лишать свободы действий) בינדן* די הענט, פּענ-טען; быть ~ённым в сре́дствах פֿילן א דוחק [זײַן* געענגט אין געלט]; ~и́ть чью-л. свобо́ду שטערן עמעצן; 4. (лишить непринуждённости) באַלעסטיקן; זשעני׳רן; 5. (сдавить) צונויפֿדריקן, פֿאַרקוועטשן; 6. (горло, грудь) צונויפֿדריקן, פֿאַרקלעמען, פֿאַרדרי׳קן; ~и́ться сов. 1. צונויפֿדריקן זיך, צונויפֿשפּאַרן זיך; 2. (о дыхании) פֿאַרשוועריקט ווערן*, פֿאַרהאַלטן ווערן*; (о сердце, о груди) פֿאַרקלעמט ווערן*, פֿאַרדרי׳קט ווערן*

стесня́ться несов. 1. см. стесни́ться; 2. (испытывать смущение) שעמען זיך, זשעניִרן זיך; ~ кого-л. שעמען זיך פֿאַר עמעצן; не стесня́йтесь! שעמט זיך ניט!, פֿילט זיך פֿרײַ!; не ~ в выраже́ниях ניט איבערקלײַבן* קײן ווערטער; он не стесня́ется в вы́боре средств ס׳זײַנען בײַ אים גוט אַלע מיטלען

стетоско́п м мед. סטעטאָסקאָפּ מ ־ן

стече́ние с 1. (рек) צונויפֿפֿלוס מ, צונויפֿגוס מ, דאָס צונויפֿגיסן זיך; 2. (скопление) צונויפֿפֿלוס מ, צונויפֿפֿלייץ מ; 3. (совпадение) צונויפֿפֿאַל מ; ~ обстоя́тельств א צונויפֿ-פֿאַל פֿון אומשטאַנדן

стечь сов. אַראָפּרינען*; (по каплям тж.) אַראָפּקאַ-פּען; ~ся сов. 1. (о реках) צונויפֿפֿליסן* זיך, צונויפֿגיסן* זיך; 2. (о людях) צונויפֿפֿליסן* זיך, צונויפֿפֿלייצן זיך

стилиз||а́ция ж 1. (действие) סטיליזירונג וו; 2. (произведение) סטיליזאַציע וו ־ס

стили́ст||ика ж סטיליסטיק וו; ~и́ческий סטיליסטישער

стил||ь[1] м סטיל מ ־ן; романти́ческий ~ь ראָמאַנטי-שער סטיל; в ру́сском ~е אין רוסישן סטיל; ~ь баро́кко архит. באַראָקאָ-סטיל מ; ~ь руково́дства דער סטיל [דער מעטאָד] פֿון אָנפֿירונג; пла́вать ~ем брасс שווימען* אין בראַס-סטיל; э́то не в моём ~е דאָס איז ניט מײַן גאַנג [נוסח, סטיל]

стил||ь[2] м (способ летосчисления) סטיל מ ־ן, צײַט-רעכענונג וו; по но́вому ~ю לויט דער נײַעם סטיל, לויטן נײַער צײַטרעכענונג

сти́льн||ый 1. סטילישער, סטיל-; ~ая ме́бель סטיל-מעבל ז; 2. разг. (очень модный) אפֿעקטירט-מאָדישער

стиля́га м разг. סטיליאַגע מ ־ס, מאָדע-פֿאַנאַטיקער מ =

сти́мул м סטימול מ ־ן; вну́тренний ~ (אינערלעכער) שטויס

стимули́ровать сов. и несов. סטימולירן

стипендиа́т м סטיפּענדיאַט מ ־ן, סטיפּענדיע-באַקומער מ =; ~ка ж סטיפּענדיאַטקע וו ־ס

стипе́ндия ж סטיפּענדיע וו ־ס

стира́льн||ый וואַש-; ~ая маши́на וואַשמאַשין וו ־ען, וואַש-אַפּאַראַט מ ־ן; ~ый порошо́к וואַשפּולווער מ; ~ая доска́ וואַשברעט וו ־ער

стира́ть[1] несов. см. стере́ть

стира́ть[2] несов. (бельё) וואַשן*

стира́ться[1] несов. см. стере́ться

стира́||ться[2] несов. וואַשן* זיך; э́та ткань хорошо́ ~ется אָט דאָס צײַג וואַשט זיך גוט°

сти́рк||а ж וואַשן ז, געוועש ז; ~а белья́ דאָס וואַשן גרעט; отда́ть в ~у געבן* וואַשן, (אָפּ)געבן* אין געוועש

сти́скивать несов., сти́снуть сов. 1. פֿאַרדרי׳קן, צו-קוועטשן; ~ кого-л. в объя́тиях אַרומנעמען* שטײַף [פֿעסט]

עמעצן, פֿאַרדריקן אין די אָרעמס; 2. (*горло*) פֿאַרדריקן; *перен. тж.* פֿאַרקלעמען; 3. (*плотно соединить — губы, зубы*) צונויפֿדריקן, פֿאַרדריקן

стих *лит.* 1. (*стихотворная строка*) פערז מ ־ן; рома́н в ~а́х א ראָמאַן אין פערזן; 2. *мн.* געדיכטן מצ., לידער מצ.

стиха́ть *несов. см.* сти́хнуть

стихи́йн||о *нареч.* סטיכייש; (*самопроизвольно тж.*) ספּאָנטאַן, פֿון זיך; ~ость *ж* סטיכיישקייט װ; ~ый סטיכיישער; (*самопроизвольный тж.*) ספּאָנטאַנער; ~ое бе́дствие א סטיכיישע קאַטאַסטראָפֿע; ~ая си́ла א סטיכיישע קראַפֿט; ~ое восста́ние א סטיכיישער אויפֿשטאַנד

стихи́||я *ж* 1. סטיכיי װ; (*разрушительная сила тж.*) ווילדע קראַפֿט; во́дная ~я וואַסער־סטיכיי װ; 2. (*не поддающееся регулированию общественное явление*) סטיכיי װ, אַנאַרכיע װ; ~я капиталисти́ческого ры́нка די אַנאַרכיע [די סטיכיי] פֿונעם קאַפּיטאַליסטישן מאַרק; мелкобуржуа́зная ~я די קליינבירגערלעכע סטיכיי; 3. (*привычное окружение*) היימישע אַטמאָספֿער; здесь он в свое́й ~ии דאָ איז ער ווי בא זיך אינדערהיים, דאָ איז ער אין זײַן היימישער אַטמאָספֿער

сти́х||нуть *сов.* 1. (*о звуках*) פֿאַרשטילט ווערן*; шум ~ דער ראַש איז פֿאַרשטילט געוואָרן; шаги́ ~ли די טריט זײַנען פֿאַרשטילט געוואָרן; 2. (*замолкнуть*) שטיל בלײַבן*; (*о людях тж.*) אַנשוויגן ווערן*, אַנשטילט ווערן*; всё ~ло אומעטום איז געוואָרן שטיל; 3. (*стать слабее*) שטילער ווערן*; (*прекратиться*) אײַנעמען* זיך; бу́ря ~ла דער שטורעם האָט זיך אײַנגענומען; ве́тер ~ דער ווינט איז שטילער [איז פֿאַרשטילט] געוואָרן

стихосложе́ние *с* 1. (*сочинение стихов*) ווערסיפֿיצירונג װ; 2. (*строй стиха*) פֿערזנבוי מ

стихотворе́ние *с* געדיכט מ ־ן, ליד װ ־ער

стихотво́рн||ый 1.: ~ый разме́р פֿערזנמאָס װ; ~ая строка́ פֿערז מ ־ן; ~ые о́пыты דיכטער־פּרוּוון מצ.; 2. (*написанный стихами*) אין פֿערזן *после сущ.*; ~ый фельето́н א פֿעליעטאָן אין פֿערזן; в ~ой фо́рме אין א לידפֿאָרם

стлать *несов.* 1. (*сов.* постла́ть) אויסשפּרייטן; ~ ска́терть на стол אויסשפּרייטן א טישטעך איבערן טיש; ~ посте́ль בעטן; 2. (*сов.* настла́ть; *паркет и т. п.*) אויסלייגן דעם פּאַרקעט; (*пол*) דעקן די דילן

сто 1. הונדערט; ~ проце́нтов הונדערט פּראָצענט; ~ два́дцать הונדערט און צוואַנציק; 2. *разг.*: я ~ раз говори́л тебе́ כ׳האָב דיר שוין וויפֿל מאָל געזאָגט

стог *м* סטויג מ ־ן, סטערטע װ ־ס; ~ се́на א סטויג [א סטערטע] היי

стогова́ние *с с.-х.* סקירדעווען I

сто́ик *м* = סטאָיקער מ

сто́имость *ж* 1. קאָסט מ, קאָסטן I; ~ строи́тельных рабо́т דער קאָסט פֿון די בוי־אַרבעטן; 2. *эк.* ווערט װ; ◇ приба́вочная ~ מערווערט װ

сто́||ить *несов.* 1. קאָסטן; ско́лько ~ит шкаф? וויפֿל קאָסט די שאַפֿע?; я́блоки ~ят дёшево עפּל קאָסטן וואָלוול°, עפּל זײַנען ביליק [וואָלוול°]; мне э́то ничего́ не ~ит דאָס קאָסט מיך גאָרנישט ניט; 2. (*род.; обладать ценностью, значимостью*) ווערט זײַן*, האָבן* די ווערט; така́я ру́чка и рубля́ не ~ит אַזאַ פּען איז ניט ווערט אַפֿילע קיין רובל; он ~ит пятеры́х ער אַליין איז ווערט [איז בעסער פֿאַר] פֿינף אַנדערע; чего́ ~ят его́ обеща́ния? וואָס פֿאַר א ווערט האָבן זײַנע צוזאָגן?; 3. (*род.; требовать усилий*) אָפּקאָסטן; ему́ ~ило больши́х трудо́в добра́ться сюда́ ס׳האָט אים אָפּגעקאָסט א סאַך מי דערקלײַבן זיך אַהערצו; 4. *безл.* (+ *инф.; иметь смысл*) קעדײַ זײַן*, לוינען זיך; ~ит ли так горячи́ться? איז דען קעדײַ אַזוי צו היצן זיך?; э́ту статью́ ~ит проче́сть אָט דעם אַרטיקל לוינט עס זיך איבערצולייענען; не ~ит говори́ть об э́том ס׳איז ניט קעדײַ צו רעדן דערפֿון; 5. *безл.* (+ *инф.; достаточно*) מע דאַרף, ס׳איז גענוג; ~ит то́лько написа́ть ему́, и он прие́дет מע דאַרף נאָר [ס׳איז גענוג] אים אָנשרײַבן, וועט ער גלײַך קומען; ◇ де́нег ~ит 1) (*оправдывает затраты*) ס׳האָט די ווערט דאָס געלט; 2) (*даром не дадут*) אומזיסט קריגט מען נאָר מיסט; ему́ ничего́ не ~ит (+ *инф.*) ס׳האָט בא אים א קליינע ווערט (צו טאָן עפּעס), ס׳האָט בא אים קיין מאַמאָשעס ניט (צו טאָן עפּעס)

стои́ческ||и *нареч.* סטאָיש, מוטיק, מיט גרויס° סאוולאָנעס; ~ий סטאָישער

сто́йбище *с* 1. (*кочевников*) (נאָמאַדן־)לאַגער מ ־ן; 2. (*поселение*) יישעוו מ (מצ. יישוּווים)

сто́йка[1] *ж* 1. (*подпорка*) געשטעל I ־ן; 2. (*в буфете, ресторане*) סטאָיקע װ ־ס

сто́йк||а[2] *ж* 1. *воен., спорт.* שטיי־אויפֿן מ; 2. *спорт.* קאָפּשטאַנד מ; сде́лать ~у שטעלן זיך מיטן קאָפּ אַראָפּ; 3.: де́лать ~у (*о собаке*) בלײַבן* מיטאַמאָל שטיין (דערשפּירנדיק געווילד)

сто́йк||ий 1. האַפטיקער, סטאַבילער; וואָס האַלט זיך לאַנג *после сущ.*; ~ий за́пах א דויערהאַפטיקער רייעך; ~ие отравля́ющие вещества́ שטאַנדהאַפטיקע גיפֿט־שטאָפֿן; 2. (*непоколебимый*) שטאַנדהאַפטיקער, אײַזנפֿעסטער, פֿעלדזנפֿעסטער; ~ий боре́ц אן אײַזנפֿעסטער קעמפֿער

сто́йкость *ж* (*непоколебимость*) (אײַזנ)פֿעסטקייט װ, שטאַנדהאַפטיקייט װ

сто́йло *с* (שטאַל־)אָפּצוים מ ־ען

стоймя́ *нареч.* שטאַרצאָם, שטאַרציק; ווערטיקאַל

сток *м* 1. (*действие*) אָפּפֿלוס מ, אָפּפֿלייץ מ; 2. (*место стока*) רינשטאָק מ ־ן; (*водосточная труба*) רינווע װ ־ס

стол *м* 1. (*мебель*) טיש מ ־ן; пи́сьменный ~ שרײַבטיש מ ־ן; обе́денный ~ עסטיש מ ־ן; 2. (*приём пищи*): за ~о́м באַם טיש, באַם עסן, אַז מע עסט; за ~о́м разгово́р шёл о литерату́ре באַם טיש [באַם עסן] האָט מען געשמועסט וועגן ליטעראַטור; пригласи́ть к ~у́ (פֿאַר)בעטן* צום טיש; сесть за ~ זעצן זיך עסן, זעצן זיך צום טיש; встать из-за ~а́ אויפֿשטיין* פֿונעם טיש; собра́ть на ~ גרייטן צום טיש; 3. (*питание, еда*) עסן I; (*диета*) שפּײַז װ, מײַכאָלים מצ.; плати́ть за стол и кварти́ру צאָלן פֿאַר עסן און וווינונג; разнообра́зить ~ פֿאַרשיידנאַרטיקן די שפּײַז; моло́чный ~ א מילכיקע קיך, מילכיקע שפּײַז, מילכיקע מײַכאָלים; 4. (*отдел в учреждении*) אָפּטייל מ, טיש מ; а́дресный ~ אַדרעסן־אָפּטייל מ; ~ зака́зов דער טיש פֿאַר באַשטעלונגען; ◇ вы́ложить ка́рты на ~ אויפֿדעקן די קאָרטן

столб *м* סטויפּ מ ־עס; (*телеграфный и т. п.*) סלופּ מ ־עס; *перен.* זײַל מ; ~ ды́ма רויכזײַל מ; водяно́й ~ וואַסערזײַל מ; ◇ стоя́ть ~о́м, стоя́ть как ~ שטיין* ווי א ליימענער גוילעם

столбе́ц *м* (*газетный*) שפּאַלט מ ־ן; ~ цифр א קאָלאָנקע ציפֿערן

столбня́к *м* 1. *мед.* סטאָלבניאַק מ; שטאַר־קראַמף מ *разг.*; 2. *разг.* (*оцепенение*) פאַרשטאַרונג ו; на него́ ~ нашёл ער איז (פאַר)סטופּעניעט געוואָרן

столе́т||ие *с* 1. (*век*) יאָרהונדערט מ ־ער; 2. (*годовщина*) דער הונדערטסטער יאָרטאָג; ~ний הונדערטיאָ־ריקער; ~ний юбиле́й דער הונדערטיאָריקער יובילײ [יױוול]; ~ний стари́к א זאָקן אריבער דער מײע, א טיפער זאָקן

столе́тник *м бот.* אַלאָע ו

столи́ца *ж* הויפּט־שטאָט ו (מצ. ··שטעט); קרוינשטאָט ו *уст.*

столи́чный הויפּט־שטאָטיש, הויפּט־שטאָטישער; ~ го́род הויפּט־שטאָט ו (מצ. ··שטעט); ~ жи́тель הויפּט־שטאָט־אײַנוווינער מ =, הויפּט־שטאָטישער אײַנוווינער, דער אײַנוווינער פון דער הויפּט־שטאָט

столкнове́ние *с* צונויפשטויס מ ־ן; *перен.* צוזאַמענשטויס מ ־ן; ~ поездо́в א צונויפשטויס פון צוגן; вооружённое ~ א באַוואָפנטער צוזאַמענשטויס; ~ интере́сов צוזאַמענ־שטויס פון אינטערעסן

столкну́ть *сов.* 1. (*вниз*) אַראָפּשטופּן; (*кого-л. тж.*) אַראָפּשטויסן*; (*сдвинуть с места*) אָפּרוקן, אָפּשטופּן; ~ ло́дку в во́ду אַראָפּשטופּן דאָס שיפל אין וואַסער (אַרײַן); ~ *кого-л.* с ле́стницы אַראָפּשטופּן [אַראָפּשטויסן*] עמעצן פון די טרעפּ; 2. (*толкая, заставить удариться*) צוזאַ־מענשטויסן*; ~ лба́ми *кого-л.* צעבוצקען עמעצן; *перен.* אַרײַנברענגען* עמעצן אין א קאָנפליקט [אין א סיכסעך]; 3. (с *тв.*; *заставить встретиться*) צונויפירן (מיט); (*с врагом, с трудностями и т. п.*) צונויפשטויסן* (מיט), שטעלן פּאָנעם־על־פּאָנעם (מיט); ~ся *сов.* 1. (*удариться друг о друга; тж. перен.*) צוזאַמענשטויסן* זיך; их интере́сы столкну́лись זײערע אינטערעסן האָבן זיך סויסער געווען [צוזאַמענגעשטויסן]; 2. (с *тв.*; *встретиться*) צו־נויפשטויסן* זיך (מיט); *перен.* אָנטרעפן*, צונויפטרעפן* זיך (אַף); ~ся с тру́дностями אָנטרעפן* אַף שוועריקײטן; בלײַבן* פּאָנעם־על־פּאָנעם מיט די שוועריקײטן; 3. (с *тв.*; *вступить в вооружённое столкновение*) אויפשטויסן* זיך (מיט), צוזאַמענשטויסן* זיך (מיט)

столкова́ться *сов.* קומען* צו אן אויס־גלײַך, צונויפרעדן* זיך

столова́ться *несов.* עסן*; ~ у кварти́рной хозя́йки עסן* בא דער באַלעבאָסטע (פון דער דירע)

столо́вая *ж* 1. (*в квартире*) עסצימער מ ־ן; 2. (*общественная*) גאָרקיך ו ־ן

столо́в||ый¹ 1.: ~ое серебро́ טישזילבער ז; ~ая ло́жка עסלעפל מ =; ~ая соль קיכזאַלץ ו; 2. *геогр.*: ~ые го́ры טאָוולבערג מצ.

столо́вый²: ~ гарниту́р ме́бели א מעבל־גאַרניטור [א מעבל־קאָמפּלעקט] פאַר אן עסצימער

столп *м* קאָלאָנע ו ־ס, זײַל מ ־ן; ~ы́ о́бщества די שטיצזײַלן פון דער געזעלשאַפט

столпи́ться *сов.* צונויפדרענגען זיך, צונויפשפּאַרן זיך

столпотворе́ние *с разг.* בעהאָלע ו, מעהומע ו, געטומל ז; настоя́щее ~ אן עמעסער טויהו־וואָווויהו

столь *нареч.* אַזוי; (*с прилагательным в полной ф.*) אַזאַ (מצ. אַזעלכע); э́то не ~ ва́жно דאָס איז ניט אַזוי וויכטיק; ~ неожи́данный результа́т אַזאַ אומדערוואַרטער רעזולטאַט; ~ серьёзные вопро́сы אַזעלכע וויכטיקע פראַגעס

сто́лько *нареч. и числ.* אַזויפיל; мы ~ жда́ли э́той мину́ты מיר האָבן אַזויפיל געוואַרט אַף אָט דער מינוט; там ~ цвето́в דאָרט איז אַזויפיל בלומען; мы не мо́жем теря́ть ~ вре́мени מיר קענען ניט פאַרלירן אַזויפיל צײַט; он уплати́л два рубля́, я — ~ же ער האָט אָפּגעצאָלט צוויי רובל, איך אויך אַזויפיל; он зна́ет ~ же, ско́лько и я ער ווייס(ט) פּונקט אַזויפיל, וויפל איך; не ~, ско́лько ניט אַזויפיל··· וויפל, אַזוי··· ווי; он не ~ силён, ско́лько ло́вок ער איז ניט אַזוי שטאַרק, ווי פלינק

сто́лько-то *нареч.* אַזויפיל און אַזויפל

столя́р *м* סטאָליער מ ־ס; ~ничать *несов.* זײַן* א סטאָליער, פאַרנעמען* זיך מיט סטאָליערײַ

столя́рн||ый סטאָליער־; ~ая мастерска́я סטאָליער־וואַרשטאַט מ ־ן; ~ое де́ло סטאָליערײַ ו; ◇ ~ый клей סטאָליער־קליי מ

стон *м* קרעכצן ז; (*единичный*) קרעכץ מ ־ן; (*о звуках, издаваемых неодушевлёнными предметами*) הודיען ז

стона́ть *несов.* קרעכצן; ~ от бо́ли קרעכצן פאַר ווייטיק; ~ под чужезе́мным и́гом קרעכצן אונטערן פרעמדן יאָך

стоп *межд.* סטאָפּ! שטיי!

стоп||а́¹ *ж* (*ноги́*) פוס מ (מצ. פיס); פוסזויל ו ־ן; ◇ идти́ по *чьим-л.* ~а́м גיין* מיט עמעצנס וועג; напра́вить свой ~ы́ לאָזן* זיך גיין

стопа́² *ж лит.* פערזנפוס מ

стопа́³ *ж* (*книг и т. п.*) שטויס מ ־ן; (*бумаги*) ריז מ ־ן

сто́пка¹ (*книг*) שטויס מ ־ן; (*бумаги*) ריזל ז ־עך

сто́пка² *ж* (*стаканчик*) קעלישעק מ ··שקעס, גלעזעלע ז ־ך

стоп-кра́н *м тех.* סטאָפּ־קראַן מ ־ען

сто́пор *м* אָפּשטעלער מ ־ס, סטאָפּער מ ־ס

сто́порить *несов.* אָפּשטעלן, סטאָפּערן

стопроце́нтный הונדערטפּראָצענטיקער; (*охватывающий всех тж.*) פולשטענדיקער

стопта́ть *сов.* (*каблуки*) אויסקרימען, אויסדרייען; (*обувь*) אָפּטראָגן*, אָפּניצן

сторгова́ться *сов.* אויסגלײַכן* זיך אין דער פּרײַז, אויסדינגען* זיך

стори́цею *нареч.* (בע)קייפל־קיפלאים

сто́рож *м* שומער מ (מצ. שאָמרים), וועכטער מ =; *перен. тж.* היטער מ =; ночно́й ~ נאַכטוועכטער מ =, נאַכט־שומער מ (מצ. ··שאָמרים)

сторожев||о́й וואַך־; ~а́я вы́шка וואַכטורעם מ ־ס; ~о́й разъе́зд רײַטער־פּאַטרול מ ־ן; ~а́я соба́ка וואַכהונט מ (מצ. ··הינט)

сторожи́ть *несов.* (*вин.*) 1. (*охранять*) אָפּהיטן*; (*кого-л.*) באַוואַכן; 2. (*подстерегать кого-л.*) לאָקערן, אויסקוקן (נאָך, אַף)

сторо́жка *ж* וועכטער־שטיבל ז ־עך, וועכטער־הײַזל ז ־עך

сторон||а́ *ж* 1. זײַט ו ־ן; (*направление тж.*) ריכטונג ו ־ען; сто́роны горизо́нта די זײַטן פון דער וועלט [פּנים האָריזאָנט]; в ра́зные сто́роны אין פאַרשיידענע זײַטן [ריכ־טונגען]; поверну́ть не в ту сто́рону פאַרקערעווען זיך ניט אַהין; пра́вая ~а́ у́лицы די רעכטע זײַט גאַס; со всех сторо́н פון אַלע זײַטן; отозва́ть *кого-л.* в сто́рону אָפּרופן* [אַוועקרופן*] עמעצן; сиде́ть в ~е́ זיצן* אין א זײַט

זײַט; лицевáя ~á матéрии די רעכטע זײַט פונעם שטאָף; стóроны треугóльника *мат.* די זײַטן פונעם דרײַעק; в ~é от дорóги באַזײַט פונעם וועג; 2. *перен.*: держáться в ~é האַלטן* זיך פונדערווײַטנס, שטיין* אין א זײַט; уклони́ться в стóрону *(от темы)* גיין* [אָפּווענדן זיך] אין א זײַט; со ~ы́ виднée פון דער זײַט זעט מען בעסער, א זײַטיק אויג זעט בעסער; техни́ческая ~á проéкта די טעכנישע זײַט פונעם פּראָיעקט; 3. *(край, страна)* לאַנד ז, קאַנט מ; роднáя ~á היימלאַנד ז, געבוירנלאַנד ז; на чужóй ~é אין א פרעמד לאַנד, אין א פרעמדן קאַנט, אין דער פרעמד; 4. *(в переговорах, суде и т. п.)* צאַד מ (מצ. צדאָדים); высóкие договáривающиеся стóроны די הויכע פאַרהאַנדלונגס־צדאָדים; ◇ приня́ть *чью-л.* стóрону שטעלן זיך אַף עמעצנס צאַד, אָנעמען* עמעצנס צאַד; дя́дя со ~ы́ отцá א פעטער פונעם פאָטערס צאַד; с *чьей-л.* ~ы́ פון עמעצנס זײַט; óчень ми́ло с вáшей ~ы́ ס'איז זייער שיין פון אײַער זײַט; с однóй ~ы́..., с другóй ~ы́... פון איין זײַט..., פון דער אַנדערער [צווייטער] זײַט...; моё дéло ~á איך מיש זיך ניט, דאָס איז ניט מײַן זאַך; мóжешь идти́ на все четы́ре стóроны קאָנסט דיר גיין וווּהין דו ווילסט

сторони́ться *несов.* 1. *(отходить в сторону)* אָפּגיין* אין א זײַט, מאַכן א וועג (פאַר עמעצן); 2. *(род.; избегать)* אויסמײַדן*, האַלטן* זיך אין א זײַט (פון); ~ людéй ווײַכן* פון מענטשן, מוירע האָבן* פאַר מענטשן

сторóнник *м* אָנהענגער מ =; ~и ми́ра די אָנהענגער פון שאָלעם, די, וואָס ווילן שאָלעם; быть *чьим-л.* ~ом זײַן* עמעצנס אָנהענגער

сторонóй *нареч.* בא דער זײַט; *перен.* אין א זײַט; грозá прошлá ~ דאָס געוויטער איז פאַרבײַ אין א זײַט; дождь прошёл ~ דער רעגן איז אַוועקגעגאַנגען אין דער זײַט

сторублёвый הונדערטרובלדיקער

стоси́льный: ~ трáктор א טראַקטאָר אַף הונדערט פערדקראַפט

стосковáться *сов.* (по *дат., предл.*) פאַרבענקען זיך (נאָך)

стóчн||ый: ~ые вóды אָפּפלייץ־וואַסערן מצ.; ~ая канáва רינשטאָק מ ־ן

стошни́||ть *сов. безл.*: егó ~ло ער האָט (אָפּ)געבראָכן

стоя́нк||а *ж* 1. *(остановка)* אָפּשטעל מ ־ן; *(временное пребывание)* דאָס פאַרהאַלטן זיך, שטיין ז; дли́тельная ~а א דויערנדיקער אָפּשטעל; во врéмя ~и корабля́ в портý בײַסן שטיין פון דער שיף אין פּאָרט, בײַס די שיף איז געשטאַנען אין פּאָרט; ~а автомаши́н запрещенá! אָפּשטעלן אויטאָמאַשינען איז פאַרבאָטן!; קיין אָפּשטעל־אָרט פאַר אויטאָמאַשינען; 2. *(конечный пункт; место для автомашин)* שטיי־אָרט ז (מצ. ··ערטער); ~а такси́ א שטיי־אָרט פאַר טאַקסיען; 3. *(место временного жительства)* לאַגער מ ־ן, לאַגערונג װ ־ען; ~а экспеди́ции דער לאַגער פון דער עקספּעדיציע; ~а первобы́тного человéка א לאַגערונג פון די אורמענטשן

стоя́ть *несов.* 1. שטיין*; ~ у окнá שטיין* באַם פענצטער; ~ на колéнях שטיין* אַף די קני; ~ на цы́почках שטיין* אַף די שפּיץ פינגער; ~ у станкá שטיין* באַם וועркשטעל; пóезд стои́т здесь три мину́ты דער צוג שטייט דאָ דרײַ מינוט, דער צוג שטעלט זיך דאָ אָפּ אַף דרײַ מינוט; корабли́ стоя́т в гáвани די שיפן שטייען אין האַפן; ~ на я́коре זײַן* אַפן אַנקער; пéред нáми стои́т вопрóс עס שטייט פאַר אונדז די פראַגע; 2. *(размещаться)*: рóта стоя́ла в большóм селé די ראָטע איז (אײַנ)געשטאַנען אין א גרויס° דאָרף; ~ лáгерем לאַגערן; ~ на óтдыхе אָפּרוען; 3. *(бездействовать)* שטיין*; часы́ стоя́т דער זייגער שטייט; завóд стои́т דער זאַוואָד שטייט [אַרבעט ניט]; 4. *(быть расположенным)* ליגן*, שטיין*; гóрод стои́т на рекé די שטאָט שטייט בא א טײַך; дерéвня стои́т под горóй דאָס דאָרף ליגט [שטייט] צופוסנס פונעם באַרג; 5. *(быть обозначенным)* שטיין*, זײַן*; на докумéнте стои́т пóдпись дирéктора אַפן דאָקומענט שטייט דעם דירעקטאָרס כסימע; вáша фами́лия стоя́ла в спи́ске אײַער פאַמיליע־נאָמען איז געווען [איז געשטאַנען] אינעם צעטל; 6. *(отстаивать)* שטיין*, קעמפן, זײַן*; ~ за мир זײַן* [קעמפן] פאַר שאָלעם; ~ за нарóд שטיין* [זײַן*] פאַרן פאָלק; 7.: ~ нáсмерть שטיין* ביזן סאָף, האַלטן* זיך ביז די לעצטע קויכעס; 8. *(быть, продолжаться)* שטיין*, זײַן*; стои́т си́льная жарá ס'שטייט [ס'איז] א גרויסע° היץ; стоя́ли си́льные морóзы ס'זײַנען געשטאַנען שטאַרקע פרעסט; в лесý стоя́ла тишинá אין וואַלד איז געווען שטיל; ◇ ~ во главé *кого-л., чего-л.* שטיין* אין שפּיץ [בעראָש] פון עמעצן, פון עפּעס; ~ у влáсти שטיין* [זײַן*] בא דער מאַכט; ~ на стрáже ми́ра שטיין* אַף דער וואַך פון שאָלעם; ~ над *чьей-л.* душóй שטיין* איבער עמעצן; ~ за спинóй у *когó-л.*, за *кем-л.* *(тайно покровительствовать)* האַלטן* עמעצנס צאַד, זײַן* מיט עמעצן; он стои́т на своём ער בלײַבט בא זײַנס

стоя́ч||ий שטייענדיקער; ~ий воротни́к א שטייענדיקער קאָלנער; ~ая водá שטייענדיק וואַסער; ◇ в ~ем положéнии שטייענדיק; *(о неодушевлённых предметах)* ווערטיקאַל

стóящ||ий *разг.*: ~ее дéло א קעדײַיקע [א גוטע°] זאַך [אַרבעט], פאַר דעם איז קעדײַ זיך נעמען

страдá *ж* 1. (אָנגעשטרענגטע) שניטצײַט װ; פאַרפּאָרעטקײַט װ (בײַסן שניט); 2. *перен.* אַן אָנגעשטרענגטע צײַט, א הייס שטיקל צײַט

страдáл||ец *м* לײַדנדיקער מ ··קע; *(мученик)* מאַרטירער מ =; ~ица *ж* לײַדנדיקע װ =; *(мученица)* מאַרטירערן װ ־ס

страдáльческ||ий 1. *(исполненный страданий)* פײַנפולער, יעסורימפולער; 2. *(выражающий страдание)* ווייטיקדיקער; פון א לײַדנדיקן *после сущ.*; ~ая улы́бка א ווייטיקדיקער שמייכל

страдáни||е *с* לייד װ ־ן, פײַן װ; причини́ть *кому-л.* ~я פאַרשאַפן* עמעצן לײַדן [יעסורים]

страдáтельный: ~ залóг *грам.* פּאַסיווער גענוס, פּאַסיוו מ

страдá||ть *несов.* 1. *(тв.; болезнью)* לײַדן* (פון), קראַנק [שלאַף] זײַן* (אַף); ~ть головны́ми бóлями לײַדן* [האָבן*] קאָפּווייטיק; ~ть туберкулёзом קראַנק [שלאַף] זײַן* אַף טובערקוליאָז; 2. *(тв.; иметь недостаток)* לײַדן* (פון); ромáн ~ет многослóвием דער ראָמאַן לײַדט פון ווערטער־איבערפלוס; 3. *(мучиться)* מוטשען זיך; (от *род.*) לײַדן* (פון), *(о нравственных мучениях)* פײַניקן זיך (פון); больнóй си́льно ~л דער קראַנקער האָט זיך שטאַרק געמוטשעט; ~ть от бóли לײַדן* פון ווייטיק; ~ть от тоски́ по рóдине פײַניקן זיך פון היימווי [פון נאָסטאַלגיע]; 4. (за *вин.*; *терпеть*) לײַדן* (פאַר), אויסשטיין* (פאַר); ~ть за

пра́вду לײַדן* [אויסשטיין* יעסורים] פֿאַרן עמעס; 5. (от род.; испытывать воздействие) לײַדן* (פֿון); ~ть от за́сухи לײַדן* פֿון טריקעניש; 6. (от, из-за род.; нести ущерб) האָבן* שאָדן (איבער), לײַדן* (איבער); из-за моей боле́зни рабо́та не должна́ ~ть איבער מײַן קרענק דאַרף די אַרבעט ניט לײַדן; 7. разг. (быть не на должном уровне) (אונטער)הינקען*; у ма́льчика ~ет орфогра́фия בײַם ייִנגעלע הינקט דער אויסלייג, דאָס ייִנגעלע הינקט אונטער אפֿן אויסלייג

страж *м высок.* = באוואַכער מ, = היטער מ, שומער מ (מצ. שאָמרים)

стра́ж||а *ж* וואַך וו; ◇ стоя́ть на ~е שטיין* אַף דער וואַך; быть на ~е *чьих-л.* интере́сов שטיין* פֿאַר עמעצנס אינטערעסן; взять под ~у נעמען* אונטער דער וואַך

страна́ *ж* (מצ. לענדער) לאַנד ז; родна́я ~ היימלאַנד ז; Страна́ Сове́тов סאָוועטנלאַנד, דאָס לאַנד פֿון סאָוועטן ז; ◇ стра́ны све́та די זײַטן פֿון דער וועלט [פֿון האָריזאָנט] ז;

страни́ц||а *ж* 1. זײַטל ז ־עך; откры́ть кни́гу на пя́той ~е עפֿענען דאָס [דעם] בוך אפֿן זײַטל פֿינף; 2. *перен.* בלעטל ז ־עך, קאַפּיטל ז ־עך; но́вая ~а в исто́рии на́шего го́рода א נײַ קאַפּיטל [בלעטל] אין דער געשיכטע פֿון אונדזער שטאָט; ◇ на ~ах кни́ги, газе́ты *и т. п.* אַף די שפּאַלטן פֿונעם בוך, פֿון דער צײַטונג אדג.

стра́нник *м* 1. = וואַנדערער מ; *перен. тж.* וואָגלער מ =, נאַוונאַדניק מ ־עס; 2. (*паломник*) *уст.* פּילגער מ =, פּילגרים מ ־ען, ־ס

стра́нн||о *нареч.* 1. מאָדנע, מעשונע(דיק); он ка́к-то ~о говори́т ער רעדט עפּעס מאָדנע [מעשונע(דיק)]; 2. *в знач. сказ. безл.*: ~о, что... ס׳איז א כידעש, וואָס...; как э́то ни ~о ווי מאָדנע דאָס זאָל ניט זײַן [אויסזען]; **~ость** *ж* 1. (*свойство*) מאָדנעקייט וו, מעשונעדיקייט וו; 2. (*странное явление*) א מאָדנע זאַך; что за ~ость? א מין מאָדנע זאַך; челове́к со ~остями א מענטש מיט מאָדנע [מעשונעדיקע] גענג; **~ый** מאָדנע(ר) *тж. неизм.*, מעשונעדיקער, מעשונענער; ~ый вы челове́к איר זײַט א מאָדנער [א מעשונעדיקער] מענטש; ~ое совпаде́ние א מאָדנער צונויפֿאַל; ◇ ~ое де́ло א מאָדנע זאַך

стра́нств||ие *с* וואַנדערונג וו ־ען; (*поездка*) רײַזע וו ־ס; по́сле ~ий נאָכן אומוואַנדערן, נאָכן אַרומרײַזן

стра́нствовать *несов.* אומוואַנדערן; (*разъезжать*) אַרומרײַזן

стра́нствующий וואַנדערנדיקער; ~ цирк וואַנדער־צירק מ ־ן

стра́стн||о *нареч.* לײַדנשאַפֿטלעך; מיט ברען, מיט היץ; ~о люби́ть свою́ профе́ссию לײַדנשאַפֿטלעך ליב האָבן* זײַן פּראָפֿעסיע; говори́ть горячо́ и ~о רעדן* מיט היץ [מיט ברען]; ему́ ~о хоте́лось побыва́ть в Ленингра́де ער האָט געהאַט גרויס° [שטאַרק] כײשעק צו זײַן אין לענינגראַד

страстн||о́й *церк.*: ~а́я неде́ля לײַדנוואָך וו

стра́стн||ость *ж* לײַדנשאַפֿטלעכקייט וו; (*пылкость тж.*) היץ וו, ברען מ; **~ый** 1. לײַדנשאַפֿטלעכער; (*пылкий*) הייסער, היציקער; ~ое жела́ние א לײַדנשאַפֿטלעכער באַגער; ~ая любо́вь א לײַדנשאַפֿטלעכע [א הייסע] ליבע; ~ая речь א פֿלאַמיקע רעדע; 2. (*увлечённый*) פֿאַרברענטער; ~ый рыболо́в א פֿאַרברענטער פֿישכאַפּער

страст||ь¹ *ж* 1. לײַדנשאַפֿט וו ־ן; ~и разгоре́лись ס׳האָבן זיך צעשפּילט די געבליטן; ~и улегли́сь מע האָט זיך באַרויִקט; 2. (*к чему-л.; увлечённость*) ברענען ז (צו), פֿאַרליבטקייט וו (אין), (צו); ша́хматы его́ ~ь ער איז פֿאַרליבט אין שאָך

страсть² *ж разг.* (*ужас*): ~-то кака́я! א מין שרעק!; мне ~ как хо́чется посмотре́ть א שרעק, ווי מיר ווילט זיך א קוק טאָן

страте́г *м* סטראַטעג מ ־ן; **~и́ческий** סטראַטעגישער; **~ия** *ж* סטראַטעגיע וו

стратона́вт *м* סטראַטאָנאַווט מ ־ן; סטראַטאָספֿער־פֿליִער מ =

страто||ста́т *м* סטראַטאָסטאַט מ ־ן; **~сфе́ра** *ж* סטראַטאָספֿער וו

стра́ус *м* שטרויס מ ־ן

страх¹ *м* מוירע וו, שרעק מ; פּאַכעד מ; смерте́льный ~ טויט־שרעק מ; ~ наказа́ния די מוירע פֿאַר שטראָף [פֿאַר באַשטראָפֿונג]; наводи́ть ~ אָנוואַרפֿן* א מוירע [א פּאַכעד]; дрожа́ть от ~а ציטערן פֿאַר שרעק; испы́тывать ~ пе́ред *кем-л., чем-л.* ציטערן אײמעס־מאָוועס פֿאַר עמעצן, עפּעס; со ~ом и тре́петом מיט האַרץ־ציטערניש, מיט ציטער אין האַרצן; под ~ом сме́рти אונטער טויט־דראָונג; ◇ на свой ~ (и риск) אַף אייגענעם אכרײַעס

страхка́сса *ж* (страхова́я ка́сса) סטראַכקאַסע וו ־ס (סטראַכיר־קאַסע)

страхова́ни||е *с* סטראַכירונג וו; социа́льное ~е סאָציאַלע סטראַכירונג; ~е жи́зни לעבן־סטראַכירונג וו, דאָס סטראַכירן דאָס לעבן

страхова́ть *несов.* 1. סטראַכירן; (от *чего-л.*) סטראַכירן (קעגן); *перен.* פֿאַרהיטן* (פֿאַר), באַוואָרענען (פֿאַר); 2. (*альпиниста, верхолаза и т. п.— предохранять от падения*) באַוואָרענען עמעצנס זיכערהייט; **~ся** *несов.* סטראַכירן זיך; *перен. тж.* באַוואָרענען זיך (פֿאַר)

страхов||о́й סטראַכיר־; ~о́й по́лис סטראַכיר־פּאָליס מ ־ן; ~о́й фонд סטראַכיר־פֿאָנד מ ־ן; ~а́я пре́мия סטראַכיר־פּרעמיע וו ־ס

страхо́вщик *м* = סטראַכירער מ

страши́лище *с разг.* סטראַשידלע וו ־ס

страши́||ть *несов.* שרעקן*; его́ ничто́ не ~т אים שרעקט גאָרנישט ניט אָפּ, קיין זאַך שרעקט אים ניט; **~ться** שרעקן* זיך (פֿאַר), מוירע האָבן* (פֿאַר)

стра́шн||о *нареч.* 1. שרעקלעך; ~о вы́глядеть שרעקלעך אויסזען*; 2. *разг.* (*сильно*) שטאַרק, שרעקלעך; ~о боя́ться שטאַרק [שרעקלעך] מוירע האָבן*; ~о обра́доваться שטאַרק [שרעקלעך] פֿרייען זיך; 3. *в знач. сказ. безл.* (ס׳איז) שרעקלעך, א שרעק, א פּאַכעד; тут ~о остава́ться ס׳איז א שרעק [א פּאַכעד] איבערצובלײַבן דאָ, דאָ איז שרעקלעך איבערצובלײַבן; мне ста́ло ~о ס׳איז אָנגעפֿאַלן אַף מיר א פּאַכעד, איך האָב זיך דערשראָקן; ~о поду́мать, что... ס׳נעמט אָן א שרעק א טראַכט צו טאָן, אַז...; мне ~о и поду́мать, что... כ׳האָב מוירע אפֿילו א טראַכט צו טאָן, אַז...; **~ый** 1. שרעקלעכער; (*ужасный*) גרויליקער; ~ый сон א שרעקלעכער כאָלעם; ~ая смерть א גרויליקער [א שרעקלעכער] טויט; 2. *разг.* (*сильный*) שטאַרקער, שרעקלעכער; (*о холоде и т. п. тж.*) מוירע־דיקער; ~ая боль א שרעקלעכער [א שטאַרקער] ווייטיק; 3. *в знач. сущ. с*: э́то ещё не са́мое ~ое דאָס איז נאָך ניט דאָס ערגסטע, דאָס איז נאָך [דאָס וואָלט נאָך געווען] צו דערלײַדן

стрекоза́ *ж* ליבעלע וו ־ך

стрекота́ние *с (насекомых)* צירקען ז; *(соро́к)* טרעשטשען ז; *(мотора)* טאראכקען ז

стрекота́ть *несов.* 1. *(о насекомых)* צירקען; *(о соро́ках)* טרעשטשען; *(о моторе)* טאראכקען; 2. *перен.* גראגערן, פלאפלען

стрел‖а́ *ж* 1. *(прям. и перен.)* פײַל וו ־ן; пуска́ть стре́лы פײַלן שיקן; промча́ться ~о́й דורכשווינדלען [דורכפליִען*] פײַל־אויסן־בויגן; стре́лы его́ кри́тики напра́влены про́тив реакционе́ров די פײַלן פון זײַן קריטיק זײַנען געצילט קעגן די רעאקציאָנערן; 2. *(весов)* צינגל ז ־עך; 3. *(подъёмного крана)* הייבשטאנג מ ־ען; 4. *(указатель)* (אָנ)ווײַזער מ ־ס

стре́лка *ж* 1. *(часов и т. п.)* ווײַזער מ ־ס, ווײַזערל ז ־עך; 2. *ж.-д.* סטרעלקע וו ־ס; 3. *(указатель)* אָנווײַזער וו ־ס

стрелко́вый 1. שיס־; ~ спорт שיס־ספאָרט מ; 2. *воен.* שיסער־; *(пехотный)* פעכאָטנע(ר) *тж. неизм.*; אינפאנטעריע־; ~ батальо́н שיסער־באטאליאָן מ ־ען

стрело́к *м* שיסער מ =

стре́лочник *м* סטרעלאָטשניק מ ־עס, איבערשטעלער מ =

стрельб‖а́ *ж* 1. שיסערײַ וו, געשיסערײַ ז; руже́йная ~а́ א (גע)שיסערײַ פון ביקסן; ору́дийная ~а́ א (גע)שיסערײַ פון הארמאטן; откры́ть ~у́ *воен.* עפענען פײַער; 2. *тк. мн. воен.* שיס־טרעניִרונגען מצ.

стре́льбище *с* שיס־פלאץ מ (מצ. ־פלעצער)

стрельну́ть *сов. однокр.* א שאָס טאָן*

стреля́‖ть *несов.* 1. שיסן*; ~ть из винто́вки שיסן* פון א ביקס; стой, ~ть бу́ду! שטיי — אניט שיס איך!; 2. *(вин.; убивать)* (דער)שיסן*; ~ть за́йцев גיין* אף געיעג נאָך האָזן; 3. *(о боли)* שיסן*; в уша́х ~ет ס'שיסט אין די אויערן; ◇ ~ть из пу́шки по воробья́м שיסן* פון הארמאטן אף שפערלעך; ~ться *несов.* 1. *(стрелять в себя)* שיסן* זיך; 2. *(на дуэли)* דועלירן זיך

стремгла́в *нареч.* פײַל־אויסן־בויגן

стреми́тельн‖о *нареч.* ראש, אימפעטיק, האסטיק; ~ость *ж* אימפעטיקייט וו, האסטיקייט וו; ~ый 1. *(очень быстрый)* ראשער, האסטיקער; ~ый бег דער האסטיקער [דער ראשער] לויף; ~ая ата́ка א שטורמישע אטאקע; 2. *(о человеке)* אימפעטפולער; זשוואווע(ר) *тж. неизм. разг.*; 3. *(выражающий устремлённость)* אימפעטיקער; ~ая похо́дка אן אימפעטיקער גאנג

стреми́ться *несов.* שטרעבן; ~ к ми́ру שטרעבן צו שאָלעם; ~ (поступи́ть) в университе́т שטרעבן אָנצוקומען אין אוניווערסיטעט; ~ к вла́сти שטרעבן צו מאכט [צו באקומען די מאכט]

стремле́ние *с* 1. (к *дат.*; + *инф.*) שטרעבונג וו (צו), שטרעבן ז (צו); ~ к ми́ру די שטרעבונג צו שאָלעם; ~ соверше́нствоваться די שטרעבונג צו פארפולקומען זיך; 2. *мн. (помыслы, пожелания)* באשטרעבונגען מצ., אספיראציעס מצ., ווילן מ

стремни́на *ж* 1. *(реки)* שנעלשטראָם מ ־ען; 2. *(крутизна)* שטײַל מ ־ן

стре́мя *с* סטרעמען מ ־עס

стремя́нка *ж* לייטער מ ־ס

стрено́жить *несов.* פענטען

стрептомици́н *м* סטרעפטאָמיצין מ

стрептоци́д *м* סטרעפטאָציד מ

стриж *м* ברעגשוואלב וו ־ן, וואנט־שוואלב וו ־ן

стри́жен‖ый געשוירענער; *(о деревьях, газоне и т. п.)* אונטערגעשוירענער; ~ая голова́ א געשוירענער קאָפ

стри́жк‖а *ж* 1. *(действие)* שערן ז; ~а ове́ц דאָס שערן די שאָף; маши́нка для ~и воло́с שער־מאשינקע וו ־ס; 2. *(причёска)* שערפאסאָן מ ־ען; коро́ткая ~а קורצגעשוירענע האָר

стрихни́н *м* סטריכנין מ

стричь *несов.* שערן*; *(деревья, газоны и т. п.)* אונטערשערן*; ~ ове́ц שערן* די שאָף; ~ но́гти שערן* [שנײַדן*] די נעגל; ~ся *несов.* (אָפ)שערן* זיך

строга́льный: ~ стано́к הובלבאנק וו (מצ. ־בענק), הובל־ווערקשטעל מ ־ן

строга́ть *несов.* הובל(עו)ען; *(изготовлять)* אויסהובלעווען

стро́г‖ий 1. שטרענגער; *(суровый тж.)* הארטער, הארבער; ~ий учи́тель א שטרענגער לערער; ~ие ме́ры שטרענגע [הארבע] (מאָס)מיטלען; ~ий вы́говор א שטרענגער [א הארבער, א שארפער] אויסרייד; 2. *(точно выполняемый)* שטרענגער; *(точный тж.)* פינקטלעכער; *(совершенный)* שטרענגער, אבסאָליוטער, פולשטענדיקער; ~ая дие́та א שטרענגע דיעטע; ~ое разграниче́ние א שטרענגע פאנאנדערגרענעצונג; в ~ом смы́сле сло́ва אין פינקטלעכן [אין שטרענגן] זינען פונעם וואָרט; в ~ом соотве́тствии с *чем-л.* אין פולשטענדיקער [אין שטרענגער] מיטשטימונג מיט עפעס; 3. *(нравственно чистый)* שטרענגער, זויבערער; ~ие нра́вы שטרענגע זיטן; вести́ ~ую жизнь פירן א שטרענג [א זויבער, אן אומבאפלעקט] לעבן; 4. *(классически правильный)* שטרענגער; ~ая красота́ די שטרענגע שיינקייט; 5. *(без украшений)* שטרענג־פראָסטער; ~ая причёска א שטרענג־פראָסטע פריזור; ~ое пла́тье א קלייד אָן באפוצונגען, א שטרענג עלעגאנט קלייד; ~о *нареч.* 1. *(сурово)* שטרענג, הארב; ~о наказа́ть *кого-л.* שטרענג [הארב] באשטראָפן עמעצן; ~о поговори́ть с *кем-л.* רעדן* מיט עמעצן הארבע דיבורים; ~о обраща́ться с *кем-л.* באנעמען* זיך [באגיין* זיך] מיט עמעצן שטרענג; 2. *(точно, неукоснительно)* שטרענג, פינקטלעך; ~о сле́довать пра́вилам שטרענג האלטן* זיך בא די קלאָלים; 3. *(просто, без украшений)* שטרענג־פראָסט; ~о одева́ться קליידן זיך שטרענג־פראָסט; ◇ ~о воспреща́ется ס'איז שטרענג פארבאָטן [פארווערט]; ~о говоря́ אויב רעדן גענוי [פינקטלעך]; ~о-на́строго אויפן שטרענגסטן אפן; ~ость *ж* 1. שטרענגקייט וו, הארבקייט וו; ~ость наказа́ний די הארבקייט [די שטרענגקייט] פון די באשטראָפונגען; держа́ть *кого-л.* в ~ости האלטן* עמעצן שטרענג אין די הענט; по всей ~ости зако́на מיט דער פולער הארבקייט פונעם געזעץ; 2. *мн. разг.* הארבע גענג, שטרענגע פאָריאדקעס [פאָראנדקעס]; у них там тепе́рь больши́е ~ости בא זיי דאָרטן איז איצט זייער שטרענג

строево́й[1] בוי־; ~ лес בוי־געהילץ ז

строев‖о́й[2] *воен.* 1.: ~о́й уста́в סטראָי־סטאטוט מ ־ן; ~а́я подгото́вка מושטיר מ; 2.: ~ы́е ча́сти שלאכט־טיילן מצ.

строе́ние *с* 1. *(структура)* בוי מ, סטרוקטור וו; 2. *(здание)* געבײַ ז ־ען

строи́тел‖ь *м прям. и перен.* בויער מ =; *(строительный рабочий)* בוי־ארבעטער מ =; ~и коммуни́зма די בויער פון קאָמוניזם

строи́тель||ный בוי־; ~ные рабо́ты בוי־אַרבעטן מצ.; ~ная те́хника || בוי־טעכניק; ~ство с 1. || בויונג; жили́щное ~ство || (וווינ)הײַזער־בויונג; ~ство коммуни́зма די בויונג פון קאָמוניזם; 2. (объект) בויונג || ־ען

стро́ить несов. 1. בויען; (мосты, дороги, тж.) דורכלייגן, דורכפירן; (машины и т. п.) פּראָדוצירן, *שאַפן; ~ баррика́ды אויפשטעלן [בויען] באַריקאַדעס; 2. перен. בויען; ~ коммуни́зм בויען דעם קאָמוניזם; ~ своё сча́стье בויען דאָס אייגענע גליק; 3. мат. קאָנסטרויִרן; ~ треуго́льник קאָנסטרויִרן אַ דרײַעק; 4. (составлять) בויען, צונויפשטעלן; (организовать) אײַנאָרדענען; ~ фра́зу בויען [צונויפשטעלן] די פראַזע; ~ сюже́т בויען דעם ס(י)וזשעט; ~ рабо́ту рациона́льно אײַנאָרדענען [אָרגאַניזירן] די אַרבעט ראַציאָנעל; 5. (намечать в уме) בויען; ~ пла́ны בויען פּלענער; ~ предположе́ния בויען האַשאָרעס; 6. (основывать на чём-л.) אָרגאַניזירן, אוועקשטעלן; ~ рабо́ту по-но́вому אָרגאַניזירן [אוועקשטעלן] די אַרבעט אויף אַ נײַעם אופן; ~ свои́ отноше́ния с людьми́ на взаи́мном дове́рии בויען די באַציִונגען מיט מענטשן אויף קעגנזײַטיקן צוטרוי; 7. воен. אויסשטעלן, אויסשערענגעווען; ~ ро́ту אויסשטעלן [אויסשערענגעווען] די ראָטע; ~ в шере́нгу אויסשטעלן אין אַ שערענגע; ◇ ~ возду́шные за́мки בויען לופט־שלעסער; ~ ро́жи מאַכן האַווײַעס; ~ из себя́ кого-л. אַרויסשטעלן זיך פאַר עמעצן; ~ из себя́ ва́жную персо́ну אַרויסשטעלן זיך פאַר אַ גאַנצן יאַ־טעבע־דאַם

стро́иться несов. 1. (строить для себя) פירן אייגענע בויונג, בויען פאַר זיך אַ הויז; 2. (воздвигаться) בויען זיך; (о машинах и т. п.) אויסגעאַרבעט, פּראָדוצירט ווערן*; перен. געבויט ווערן*; 3. (намечаться в уме) געבויט ווערן*; стро́ятся предположе́ния ס'ווערן געבויט האַשאָרעס; 4. (основываться на чём-л.) אוועקגעשטעלט ווערן*, אָרגאַניזירט ווערן*; 5. (становиться в строй) אויסשטעלן זיך, (אויס)שערענגעווען זיך

стро||й м 1. (ряд, шеренга) שערענגע || ־ס, רײ || ־ען, רייען מצ.; встать в ~й שטעלן זיך אין די רייען; вы́йти из ~я אַרויסטרעטן* פון די רייען; 2. воен. סטראָי מ; го́ден в ~й טויגעוודיק פאַר דינסט, טויגעוודיק אין סטראָי; верну́ться в ~й אומקערן זיך אין שלאַכט־טייל; 3. (структура) סטרוקטור, || בוי מ; граммати́ческий ~й языка́ דער גראַמאַטישער בוי [די גראַמאַטישע סטרוקטור] פון דער שפּראַך; 4. (система общественного устройства) אָרדענונג ||; социалисти́ческий ~й די סאָציאַליסטישע אָרדענונג; 5. (склад, характер) אַרט מ; ~й мышле́ния דער אַרט דענקען, דענק־אויפן מ; 6. муз. טאָן־שטאַפּל מ, || טאָנאַלקײַט; ◇ ввести́ в ~й אין גאַנג לאָזן*; вступи́ть в ~й אָנהייבן* פונקציאָנירן; вы́вести что-л. из ~я אַ טעל מאַכן פון עפּעס, באַשעדיקן; вы́йти из ~я (о механизмах и т. п.) אויפהערן פונקציאָנירן

стро́йка ж 1. (действие) בויען ז, בויונג ||; 2. (объект) בויונג || ־ען

стро́йн||ость ж 1. (фигуры) שלאַנקײַט ||; (рядов и т. п.) גלײַכקײַט ||, שטרענגקײַט ||; 2. (логичность) אויסגעהאַלטנקײַט ||, שטרענגקײַט ||, קאָנסעקווענטקײַט ||; 3. (звучания) האַרמאָנישקײַט ||; ~ый 1. שלאַנקער; (о фигуре тж.) שטאַלטנע(ר) тж. неизм.; ~ая де́вушка אַ שלאַנק [גראַציעז] מיידל; ~ый то́поль אַ שלאַנקע טאָפּאָליע; 2. (правильно расположенный) גלײַכער, שטרענגער; ~ые ряды́ дере́вьев די גלײַכע שו־רעס ביימער, ביימער־רייען; 3. (логично построенный, последовательный) פאַרגאַנצטער, שטרענגער, אויסגעהאַלטענער; ~ая тео́рия אַ פאַרגאַנצטע [אַ שטרענגע] טעאָריע; ~ая систе́ма доказа́тельств אַן אויסגעהאַלטענע [אַ קאָנסעקווענטע] סיס־טעם דערווײַזן; 4. (о звучании) האַרמאָנישער

строк||а́ ж ־ס || שורע; ◇ чита́ть ме́жду ~ לייענען צווישן די שורות

стро́нций м хим. סטראָנציום מ

строп м 1. (аэростата, парашюта) קאַ־נאַט מ ־ן, טראָס מ ־ן; 2. (петля для захвата груза) שלייף, רונג מ ־ען מ ־ן

стропи́ло с ־ס || קראָקווע; мн. собир. באַלקן מ

строптив||ость ж אייגנוויליקײַט ||, סטירדישקײַט ||; ~ый אייגנוויליקער, סטירדישער

строфа́ ж ־ס || סטראָפע

строчи́ть несов. 1. (на швейной машине) שטעפּן; (что-л.) אָפּשטעפּן; 2. разг. (писать) טינטלען; 3. разг. (о пулемёте) שטעפּן

стро́чка[1] ж || נאָט; (шов) שטעפּנאָט || (מצ. ־נעט); ажу́рная ~ אַזשור־נאָט || (מצ. ־נעט), אַ דורכזיכטיקע נאָט

стро́чка[2] ж (текста) שורע || ־ס

строчн||о́й: ~а́я бу́ква אַ קליינהאַנטיקער אות

строя́щийся זיך־בויענדיקער; אין בוי после сущ.; ~ дом דאָס הויז אין בוי, דאָס זיך־בויענדיקע הויז

стру́жка ж ־ס || סטרושקע

струи́ться несов. 1. שטראָמען; (о ручейке) ריזלען; (о роднике) שפּרודלען, קוועלן; 2. (о свете) פלייצן; (о дыме) ציִען*

стру́йка ж שטראָמעלע ז ־ך; ~ кро́ви אַ שטראָמעלע בלוט

структу́ра ж סטרוקטור ||, בוי מ; ~ по́чвы די סטרוקטור פון באָדן; ~ языка́ די סטרוקטור [דער בוי] פון דער שפּראַך; экономи́ческая ~ о́бщества די עקאָנאָמישע סטרוק־טור פון דער געזעלשאַפט

структу́рн||ый סטרוקטור־, סטרוקטורישער; ~ый ана́лиз סטרוקטור־אַנאַליז מ; ~ые по́чвы с.-х. סטרוקטורישע באָדנס

струна́ ж ־ס || סטרונע

стру́нк||а ж: вы́тянуться в ~у אויסציִען* זיך (ווי אַ סטרונעלע); заде́ть чью-л. сла́бую ~у אָנרירן בײַ עמעצן אַ שוואַך אָרט; ходи́ть по ~е у кого-л. ציטערן פאַר עמעצנס דעך

стру́нный סטרונע־; ~ орке́стр סטרונע־אָרקעסטער מ ־ס; ~ инструме́нт סטרונע־אינסטרומענט מ ־ן

струп м סטרופּ מ ־ן

стру́сить несов. разг. מוירע באַקומען*

стручко́вый שויטן־; ~ горо́х אַרבעס אין שויטן

стручо́к м שויט || ־ן; סטרוטשקע || ־ס разг.

стру||я́ ж שטראָם מ ־ען; (из насоса тж.) שפּריץ מ; (из родника) שפּרודל מ; ~я́ све́жего во́здуха אַ שטראָם פרישע לופט; ~я́ ды́ма אַ זײַל רויך; течь ~ёй פליסן* שטראָמאַרטיק [ווי אַ שטראָם]; ◇ внести́ све́жую ~ю́ אַרײַנברענגען* אַ פרישן שטראָם

стря́пать несов. разг. 1. קעכנעווען; באַקן*; 2. перен. пренебр. באַקן* (ווי בייגל)

стряпня́ ж разг. 1. (действие) קעכנעווען ז; 2. (кушанья) געקעכטס (און געבעקס); 3. перен. מאַכערײַקע || ־ס

стряс||ти́сь *сов. разг.* (זיך) *טרעפן, *געשען; что тут ~ло́сь? וואָס איז דאָ גע-, וואָס האָט זיך דאָ געטראָפן?; с ним ~ла́сь беда́ ס׳איז מיט אים געשען [ס׳האָט אים געטראָפן] אן אומגליק

стря́хивать *несов.*, **стряхну́ть** *сов.* 1. אראָפּטרייסלען, אָפּטרייסלען; ~ снег с ша́пки אראָפּטרייס-[אָפּטרייס]לען דעם שניי פונעם היטל; 2. *перен.* (פון זיך) *אראָפּוואַרפן

студе́нт *м* ן־ ם סטודענט; ~ка *ж* ס־ וו סטודענטן, סטודענטקע וו ס־

студе́нческ||ий סטודענטישער; סטודענטן; ~ие го́ды די סטודענטישע יאָרן; ~ое общежи́тие פאַר די צוזאַמענוווינונג א סטודענטישע צוזאַמענוווינונג; סטודענטן

студе́нчество *с* 1. *собир.* וו סטודענטשאַפט; 2. (*пора*) סטודענטישע יאָרן

студёный *разг.* אײַז־קאַלטער, גליוועורדיקער

сту́день *м* ם גליווער, ם דריל, וו פּעטשאַ

студи́ть *несов. разг.* אָפּקילן; ~ помеще́ние אָנמאַכן א קעלט אין דער געבײַדע

сту́ди||я *ж* 1. ס־ וו סטודיע; учи́ться в бале́тной ~и לערנען זיך אין דער באַלעט־סטודיע; ~я документа́льных фи́льмов א סטודיע פון דאָקומענטאַלע פילמען; телевизио́нная ~я ס־ וו טעלעוויזיע־סטודיע; 2. (*мастерская художника*) אַטעליע ם ־ען

сту́жа *ж разг.* וו קרירע

стук *м* 1. ז געקלאַפּ, וו קלאַפּערײַ, ז וועצן; (*единичный*) ם קלאַפּ, ם האַק; ~ молотко́в די קלאַפּערײַ פון די האַמערס [מיט]; ~ пи́шущих маши́нок די קלאַפּערײַ פון די שרײַבמאַשינקעס; ~ посу́ды דאָס בראַזגען פונעם געשיר; войти́ без ~а אַרײַנגיין* [אַרײַנקומען*] ניט אָנ- קלאַפּנדיק (אין טיר); послы́шался ~ в дверь ס׳האָט זיך דערהערט א קלאַפּ אין דער טיר

сту́кать *несов. разг.* קלאַפּן; (*сильно*) וועצן

сту́кну||ть *сов.* 1. *однокр.* א קלאַפּ טאָן*; (*сильно*) א וועץ טאָן*; ~ть кулако́м по столу́ א וועץ טאָן* מיט דער פויסט אין טיש; кто́-то ти́хо ~л в окно́ עמעצער האָט שטיל א קלאַפּ געטאָן [האָט א שטילן קלאַפּ געטאָן] אין פענצטער; ~ла кали́тка ס׳האָט א קלאַפּ געטאָן די הויף־פּאָרטקע; 2. *разг.*: ему́ ~ло три́дцать пять лет ער איז אַרײַנגעפאָרן אינעם זעקס־און־דרײַסיקסטן יאָר; ~ться *сов. однокр.* (о, обо *вин.*) א קלאַפּ, א וועץ טאָן* זיך (אין) דערלאַנגען זיך (אין) טאָן* זיך (אין)

стул *м* 1. ז בענקל ־עך; ם ־ן וו, שטול; 2. *мед.* ם שטולגאַנג; ◇ сиде́ть ме́жду двух сту́льев זיצן* אף צוויי שטולן

сту́па *ж* שטייסל ז ־עך

ступа́||ть *несов.* 1. (*делать шаги*) טרעטן*; ~ть по доро́жке טרעטן* איבער דער סטעזשקע; 2. (на *вин.*; *опираться при ходьбе*) שטעלן טריט (אַף); ~ть на больну́ю но́гу שטעלן טריט [שטעלן זיך] אַפן קראַנקן פוס; 3.: ~й! גיי דיר! [גיי] אַוועק (פונדאַנען)!; ~йте! גייט אײַך! אַוועק (פונדאַנען)!

ступе́нчатый טרעפּאַרטיקער; מיט טרעפּ(לעך) *после сущ.*; (*о ракете*) שטופנוויַזער, שטופן-

ступе́н||ь *ж* 1. (*лестницы*) ז טרעפּל ־עך, וו טרעפּ =; 2. (*выступ*) ם אַרויסשטאַרץ; 3. *перен.* ם שטאַפּל ־ען, וו שטופע ס־; וו מאַדרייגע ס־; вы́сшая ~ь דער העכ-סטער שטאַפּל, [מאַדרייגע] שטופע; די העכסטע; 4.: ~и раке́ты די שטופעס פון דער ראַקעטע

ступе́нька *ж* 1. ז טרעפּל ־עך; (*у стремянки*) סטאַב-ליע וו ס־; 2. *перен.* ם שטאַפּל ־ען

ступи́ть *сов.* 1. (*шагнуть*) (אַף) א טראַט טאָן*, לאָזן* זיך גיין; 2. (на *вин.*) א שטעל טאָן* זיך; бо́льно ~ на носо́к ס׳טוט וויי א שטעל טאָן* זיך אַף די שפּיץ פינגער; 3. (*войти куда-л.*) (אין) אָנקומען*, (אַף) שטעלן א פוס

ступи́ца *ж* (*колеса*) ז קלעצל ־עך (ראָד־)

сту́пка *ж* ז שטייסל ־עך

ступня́ *ж* ־ן וו פוסזויל, (מצ. פיס) ם פוס

стуч||а́ть *несов.* קלאַפּן; (*о моторе*) טאַראַכקען; ~а́ть в дверь קלאַפּן אין (דער) טיר; он ~и́т зуба́ми от хо́лода סע קלאַפּט אים א צאָן אָן א צאָן פאַר קעלט

стуча́ться *несов.* קלאַפּן; ~ в окно́ קלאַפּן אין פענצ-טער; ◇ ~ в дверь 1) (*обращаться с просьбой*) אָפּ-שלאָגן* די טירן [די שוועלן]; 2) (*приближаться*) שטיין* שוין אַף דער שוועל

стушева́ться *сов. разг.* 1. (*сгладиться*) אָפּגיין*, צע-שווימען ווערן*; (*отступить на задний план*) ווערן* ניט צו באַמערקן; 2. (*оробеть, смутиться*) פאַרלירן* זיך

стыд *м* וו בושע, ם ביזאָיען, וו כאַרפּע; ~ и срам! ס׳איז א בושע מיט א ביזאָיען!; ни ~а́, ни со́вести קיין בושע און קיין ביזאָיען; отбро́сить ~ פאַרגעסן* דעם בי-זאָיען; к ~у́ моему́ ס׳איז מיר א ביזאָיען צו זאָגן

стыди́ть *несов.* מוסערן

стыди́||ться *несов.* שעמען זיך; ~тесь! ווי שעמט איר זיך ניט!

стыдли́в||о *нареч.* שעמעוודיק; ~ость *ж* שעמעוודיקייט וו; ~ый שעמעוודיקער; (*выражающий смущение тж.*) פאַרשעמטער; ~ая де́вушка א שעמעוודיק מיידל; ~ый взгляд א שעמעוודיקער [א פאַרשעמטער] בליק

сты́дно *в знач. сказ. безл.* ס׳איז א ביזאָיען; мне ~ כ׳שעם זיך, ס׳איז מיר א ביזאָיען; как вам не ~! ווי שעמט איר זיך ניט!; ~ так поступа́ть ס׳איז מיעס [ס׳איז א ביזאָיען] אַזוי צו טאָן

стык *м* ם קאָנטאַקט ־ן; (*место*) ז קאָנטאַקט־אָרט; (*линия*) ס־ וו באַריר־ליניע; на ~е *чего-л.* אַף דער גרענעץ צווישן עפּעס; колёса стуча́т на ~ах ре́льсов די רעדער קלאַפּן איבער די שפּאַלטן צווישן די רעלסן־בּרעגעס; откры́тие на ~е нау́к אן אנטדעקונג אין דער גרענעץ־ספערע פון (צוויי) וויסנשאַפטן

стыко́вка *ж косм.* וו צונויפשליסונג

сты́нуть *несов.*, **стыть** *несов.* 1. קאַלט [פאַרקילט] ווערן*; *перен.* אָפּגעקילט ווערן*; 2. (*мёрзнуть*) פרירן*; ◇ кровь сты́нет в жи́лах עס פאַלן אײַן די בלוטן

сты́чка *ж* ם צוזאַמענשטויס ־ן; (*ссора тж.*) ם סיכסעך (מצ. סיכסוכים)

стюарде́сса *ж* וו סטיואַרדעסע ס־

стяг *м* וו פאָן ־ען, וו פאָנע ־ן

стя́гивать *несов. см.* стяну́ть 1—4; ~ся *несов. см.* стяну́ться

стяжа́тель *м* ם האַבון ־עס, ם אײַנרײַסער =; ~ство *с* וו האַבונערײַ

стяжа́ть *сов. и несов.* (*славу, уважение и т. п.*) דער-אָבערן

стяну́ть *сов.* 1. (*затянуть*) *אײַנציִען, *פאַרציִען; ~ по́яс *אײַנציִען [*פאַרציִען] דעם פּאַסיק; 2. (*соединить концы чего-л.*) *באַהעפטן, *צונויפבינדן; 3. (*собрать в одно место*) *צונויפציִען, קאָנצענטרירן; ~ войска́ в го-

род צונויפֿציִען* די מיליטער־טיילן אין דער שטאָט; 4. (*таща, снять*) אַראָפּציִען*, אַראָפּשלעפּן; ~ сапоги́ אַראָפּציִען* [אַראָפּשלעפּן] די שטיוול; 5. *разг.* (*украсть*) צושלעפּן, צולאַקכענען; ~ся *сов.* 1. (*туго затянуться*) אײַנציִען* זיך; 2. (*сомкнуться концами*) צונויפֿציִען* זיך, אײַנציִען* זיך; (*сжаться*) אײַנשרומפּן זיך; 3. (*собраться в одном месте*) קאָנצענטרירן זיך

суббо́т||а *ж* שאַבעס מ (מצ. שאַבאָסים); в ~у ве́чером שאַבעס אַפֿדערנאַכט, שאַבעסצונאַכטס; *см. тж.* воскресе́нье

суббо́тний שאַבעסדיקער, שאַבעס־; ~ ве́чер שאַבעס־אָוונט מ, שאַבעסצונאַכטס מ, שאַבײסענאַכטס

суббо́тник *м* שאַבעסניק מ ־עס; סובאָטניק מ ־עס *разг.*; Всесою́зный Ле́нинский коммунисти́ческий ~ אַלפֿאַרבאַנדישער לעניניִשער קאָמוניסטישער שאַבעסניק

субордина́ция *ж* סובאָרדינאַציע וו

субсиди́ровать *сов. и несов.* סובסידירן

субси́дия *ж* סובסידיע וו ־ס

субста́нция *ж* סובסטאַנץ וו

субстра́т *м* סובסטראַט מ

субтро́п||ики *мн.* סובטראָפּיקעס מצ.; ~и́ческий סובטראָפּישער

субъе́кт *м* 1. סוביעקט מ ־ן; 2. *разг.* פּאַרשוין מ ־ען, סוביעקט מ ־ן; (*подозрительная личность*) טיפּ מ ־ן

субъективи́зм *м* סוביעקטיוויזם מ; (*необъективное отношение*) סוביעקטיוויִשקייט וו; ~ный סוביעקטיווער

сувени́р *м* סווועניר מ ־ן, אָנדענקל ו ־עך

суверените́т *м* סווערעניטעט וו

сувере́нн||ый סווערענער; ~ое госуда́рство א סווערענע מלוכה

сугли́нист||ый ליימיקלעכער; ~ая по́чва א ליימיקלעכער באָדן

сугли́нок *м* ליימיקלעכער באָדן

сугро́б *м* (שניי)הורבע וו ־ס

сугу́б||ый באַזונדערער; уделя́ть ~ое внима́ние לייגן באַזונדער(ס) שטאַרקע אַכט; ~ый интере́с א באַזונדערער אינטערעס

суд *м* 1. גערי׳כט מ ־ן; наро́дный ~ פֿאָלקסגעריכט מ ־ן; вое́нный ~ דער מיליטערישער גערי׳כט; това́рищеский ~ דער כאַווערישער גערי׳כט; Верхо́вный суд СССР דער אויבער־געריכט פֿון פֿססר; встать, ~ идёт! אויפֿשטיין, דער גערי׳כט גייט!; 2. (*судебное разбирательство*) גערי׳כט מ ־ן; גערי׳כט־באַהאַנדלונגען מצ.; פּראָצעס מ ־ן; ~ над вое́нными престу́пниками דער גערי׳כט איבער [דער פּראָצעס פֿון] די קריגס־פֿאַרברעכער; на ~е́ вы́яснились но́вые фа́кты אויפֿן גערי׳כט [בײַ׳ס דער גערי׳כט־באַהאַנדלונג] זײַנען קלאָר געוואָרן נײַע פֿאַקטן; преда́ть ~у́ איבערגעבן* צום גערי׳כט; попа́сть под ~ אונטערפֿאַלן* אונטערן גערי׳כט; быть под ~о́м געמישפּעט ווערן*; 3. (*суждение, оценка*) מישפּעט מ; אורטייל מ; на ~ бу́дущих поколе́ний אויפֿן מישפּעט פֿון די קומענדיקע דורות; ◇ пока́ ~ да де́ло אײדער עפּעס וואָס

суда́к *м* סודעק מ ־עס

суда́н||ец *м* סודאַנער מ =, סודאַן־אײַנוווינער מ =; ~ка *ж* סודאַנערן מ ־ס, סודאַן־אײַנוווינערן וו ־ס; ~ский סודאַנער *неизм.*, סודאַנישער

суде́бн||ый גערי׳כט־, גערי׳כטלעכער; ~ый проце́сс גערי׳כט־פּראָצעס מ ־ן; ~ое определе́ние גערי׳כט־באַשטימונג וו ־ען; ~ые изде́ржки גערי׳כט־הוצאָעס מצ.; ~ая отве́тственность גערי׳כטלעכע פֿאַראַנטוואָרטלעכקייט; ~ая медици́на גערי׳כטלעכע מעדיצין

суде́йск||ий *юр.*, *спорт.* ריכטער־; ~ая колле́гия ריכטער־קאָלעגיע וו; ~ая вы́шка ריכטער־טורעם מ ־ס

суди́мост||ь *ж* געמישפּעטקייט וו; име́ть три ~и זײַן* דרײַ מאָל געמישפּעט; снять с *кого-л.* ~ь אַראָפּנעמען* פֿון עמעצן די געמישפּעטקייט

суди́ть *несов.* 1. מישפּעטן; ~ *кого-л.* за уби́йство מישפּעטן עמעצן פֿאַר באַגיין א מאָרד; ~ *кого-л.* това́рищеским судо́м פֿירן א כאַווערישן גערי׳כט איבער עמעצן; 2. (*о предл.; составлять себе мнение*) אורטיילן (וועגן), מישפּעטן (וועגן); мне тру́дно ~ о досто́инствах кни́ги מיר איז שווער צו אורטיילן [צו מישפּעטן] וועגן די מעלות פֿון אָט דעם בוך; ~ о *ком-л.* по его́ слова́м אורטיילן [שאַפֿן* זיך א מיינונג] וועגן עמעצן לויט זײַנע ווערטער; наско́лько я могу́ ~ וועדליק איך פֿאַרשטיי; не вам ~ меня́ ניט איר האָט דאָס רעכט מיך מישפּעטן; 3. *спорт.*: ~ футбо́льный матч זײַן* דער ריכטער אינעם פֿוטבאָל־מאַטש; ◇ су́дя по *чему-л.* לויט עפּעס, וועדליק עפּעס, אויב מישפּעטן [אורטיילן] לויט עפּעס; су́дя по его́ ви́ду אויב מישפּעטן [אורטיילן] לויט זײַן אויסזען; су́дя по всему́ לויט [נאָך] אַלע סימאָנים; ~ся *несов.* 1. פּראָצעסירן, האָבן* צו טאָן מיטן גערי׳כט; (*с кем-л.*) לאָדן* זיך; 2. (*иметь судимость*) זײַן* געמישפּעט

су́дно[1] *с* (*мн.* суда́) שיף וו ־ן; па́русное ~ זעגלשיף וו ־ן; наливно́е ~ טאַנקער מ ־ס

су́дно[2] *с* (*мн.* су́дна) קראַנקן־קיילע וו ־לים, (או)רינאַל מ ־ן

судове́рфь *ж* שיפֿבוי־ווערף וו ־ן, שיפֿבויערײַ וו ־ען

судовладе́лец *м* שיף־אייגנטימער מ =

судовожде́ние *с* נאַוויגאַציע־קונסט וו, שיפֿערײַ וו

судов||о́й שיף־; ~а́я кома́нда שיף־קאָמאַנדע וו ־ס, שיף־מאַנשאַפֿט וו ־ן

судо́к *м* 1. (*для соуса*) סאָוסמעסטל ו ־עך; 2. (*прибор для специй*) קלײנגעשיר ו ־ן; ~ для хре́на כרײניצע וו ־ס; 3. (*для переноски*) טראָג־געשיר ו ־ן

судомо́йка *ж* געפֿעס־וואַשערן וו ־ס

судопроизво́дство *с* גערי׳כט־פֿירונג וו

судоремо́нтн||ый: ~ая верфь די ווערף פֿאַר שיפֿרעמאָנט

су́дорог||а *ж* קראַמף מ ־ן; *мн. тж.* קאָנוווּלסיע וו; би́ться в ~ах קאָנוווּלסיוו צאַפּלען; лицо́ его́ свело́ ~ой זײַן געזי׳כט האָט זיך קאָנוווּלסיוו פֿאַרקרימט

су́дорожный קאָנוווּלסיווער; (*лихорадочный тж.*) פֿיבערהאַפּטיקער

судострое́ние *с* שיפֿבוי מ, שיפֿבויונג וו

судострои́тель *м* שיפֿבויער מ =; ~ный: ~ная верфь שיפֿבוי־ווערף וו ־ן, שיפֿבויערײַ וו ־ען

судоустро́йство *с* גערי׳כט־אײַנאָרדענונג וו

судохо́д||ность *ж* שיפֿבאַרקייט וו, שיפֿיקייט וו; ~ный שיפֿבאַרער, שיפֿיקער; ~ная река́ א שיפֿבאַרער טײַך; ~ство *с* שיפֿגאַנג מ, שיפֿערײַ וו

судьб||а́ *ж* 1. גורל מ; благодари́ть ~у́ דאַנקען דעם גורל; 2. (*участь*) גורל מ, מזל ו; связа́ть свою́ ~у́ с *кем-л.* פֿאַרבינדן* דעם גורל [דאָס לעבן] מיט עמעצן; такова́ уж его́ ~а́ אַזאַ מזל [אַזאַ מאַראָכע] האָט ער

שוין; 3. обыкн. мн. גויראָלעס מצ.; (будущность) דער ווײַטערדיקער גורל, צוקונפט וו; אָסיד מ уст.; истори́ческие су́дьбы наро́дов די געשיכטלעכע גויראָלעס פון די פעלקער; ◇ ви́дно, не ~а́ нам вме́сте рабо́тать זעט אויס, ס׳איז ניט באשערט אונדז ארבעטן צוזאמען; каки́ми ~а́ми (вы сюда́ попа́ли)? וויארום (קומט איר אהער)?; во́лею суде́б ס׳איז אזוי באשערט געווען

судья́ м ריכטער מ =; наро́дный ~ פאָלקסריכטער מ =; ~ ма́тча מאטש־ריכטער מ =; он мне не ~! ער דארף מיך ניט מישפּטן!

суеве́р||ие с 1. אָבערגלויבן מ ־ס; (поверье, примета) גלייבעכץ ז ־ן, זאבאָבענעס מצ. разг.; 2. (человека) אָבערגלויבערישקייט וו; ~ный אָבערגלויבעריש; ~ный челове́к אָבערגלויבערישער מענטש; ~ные представле́ния אָבערגלויבנס מצ.

суета́ ж 1. שמײַעניש ז, האוועניש ז; 2. (тщетное, пустое) נישטיקייט וו, פּוסטקייט וו; ◇ ~ суе́т העוול־האוואָלים

суети́ться несов. טומלען זיך, ארומהאווען, ארומשמײַען; суечу́сь це́лый день כ׳האווע אום א גאנצן טאָג

суетли́в||ость ж שמײַעוודיקייט וו, אומרויִקייט וו; ~ый שמײַעוודיקער, אומרויִקער; ~ый челове́к אן אומרויִקער פארשוין, א טומלער; ~ые движе́ния אומרויִק־האסטיקע באוועגונגען

сужа́ть(ся) несов. см. су́зить(ся)

сужде́ние с 1. מיינונג וו ־ען; 2. лог. אורטיילונג וו ־ען

суже́ние с 1. (действие) פארשמעלערונג וו; перен. тж. מינערונג וו; 2. (узкое место) פארשמעלערונג וו ־ען, א שמאָלער° פּאס

су́живать(ся) несов. см. су́зить(ся)

су́зить сов. שמעלער מאכן, פארשמעלערן; перен. פארשמעלערן, מינערן; ~ отве́рстие שמעלער מאכן די לאָך; презри́тельно ~ глаза́ פארזשמורען די אויגן פאר ביטל; ~ значе́ние чего-л. פארשמעלערן [מינערן] דעם באטײַט פון עפּעס; ~ся сов. שמעלער ווערן*, געמינערט ווערן*

сук м 1. (זײַט)צווײַג וו ־ן; 2. (в древесине) סוק מ ־עס

су́ка ж צויג וו ־ן

сукно́ с געוואנט ז; ◇ положи́ть под ~ פארצײַען* אין דער לאנגער באנק ארײַן; לאָזן* הענגען

сукова́тый סוקעוואטע(ר) тж. неизм.

суко́нка ж (פּוץ־)געווענטל ז ־עך, טוך ז

суко́нн||ый געוואנט־; (из сукна) געוואנטענער, געווענטענער; ~ая фа́брика געוואנט־פאבריק וו ־ן; ~ое пальто́ געווענטענער מאנטל; ◇ ~ый язы́к א ליימענע [א הילצערנע, א טעמפּע] שפּראך

сулема́ ж хим. סובלימאט מ

сули́||ть несов. 1. разг. (обещать) צוזאָגן; 2. высок. (предвещать) אָנזאָגן, (אף) האָפענונגען געבן*; э́то не ~т ничего́ хоро́шего דאָס זאָגט ניט אָן קיין גוטס, דאָס גיט קנאפּע האָפענונג אף עפּעס גוטס; ◇ ~ть золоты́е го́ры צוזאָגן גילדענע בערג

султа́н[1] м (титул) סולטאן מ ־ען

султа́н[2] м (украшение) פעדער וו ־ס

сульфа́т м хим. סולפאט מ ־ן

сум||а́ ж טאָרבע וו; ◇ ходи́ть с ~о́й גיין* אין די הײַזער

сумасбро́д м מעטורעף מ (מצ. מעטוראָפים), כאָסערדייעניק מ ־עס; ~ка ж כאָסערדייעניצע וו ־ס; ~ный מעטורעפדיקער, אומזיניקער; ~ство с אומזין מ, דאָס (ווילדע) מעשוגאס

сумато́ха ж האוועניש ז; (паника) מעהומע וו

сумбу́р м פלאָנטער מ, מישמאש מ; סומבור מ разг.; ~ность ж פלאָנטערדיקייט וו, צעמישטקייט וו, כאָאָטישקייט וו; ~ный פלאָנטערדיקער, צעמישטער, כאָאָטישער; (о мыслях тж.) מעוווּלבעלער; (полный суматохи) טומלדיקער

су́мречн||ый 1. דעמערדיקער, ביינהאשמאָשעסדיקער; (слабо освещённый) פינצטערלעכער, טונק(ע)לער°; (мрачный) מאָרעשכוירעדיקער; סומנע(ר) тж. неизм.; ~ый час ביינהאשמאָשעסדיקע שאָ; ~ый свет א דעמערדיקע [א ביינהאשמאָשעסדיקע] שײַן; 2.: ~ое состоя́ние мед. דעמער־שלאָף מ, טירוף־האדאס מ

су́мерк||и мн. דעמערונג וו, דעמערצײַט וו, ביינהאשמאָשעס מ; в ~ах אין דעמערצײַט, (אין) ביינהאשמאָשעס

суме́||ть сов. קענען*; он ~л завоева́ть дове́рие ער האָט געקענט [האָט געוווּסט וויאזוי צו] געווינען (דעם) צוטרוי

су́мка ж 1. טאש מ, וו, רענצל ז ־עך; (школьная) ראנעץ מ ־נצן; (для покупок) קוישל ז ־עך; патро́нная ~ פאטראָנטאש מ ־ן; санита́рная ~ סאניטאר־רענצל ז ־עך; ~ почтальо́на פּאָטשטאליאָן־זעקל ז ־עך; 2. см. су́мочка; 3. анат. בײַטל מ ־ען, זעקל ז ־עך; серде́чная ~ הארצבײַטל מ ־ען, הארצזעקל ז ־עך; 4. зоол. בײַטל מ ־ען

су́мм||а ж 1. סומע וו; ~а угло́в треуго́льника די סומע פון די ווינקלען פונעם דרײַעק; в ~е סאכאקל; 2. (количество денег) סומע וו ־ס, באטרעף מ; расхо́ды составля́ют ~у в две ты́сячи рубле́й די הויצאָעס מאכן אויס א סומע [א באטרעף] פון צוויי טויזנט רובל; 3. (общее количество) סכום מ; ~а впечатле́ний דער סכום אײַנדרוקן

сумма́рн||ый סומארער; (обобщённый тж.) קוילעלדיקער; ~ая мо́щность электроста́нций די סומארע מעכטיקייט פון די עלעקטראָסטאנציעס; ~ое описа́ние א סומארע [א קוילעלדיקע] שילדערונג [באשרײַבונג]

сумми́ровать несов. סומירן, פארסאכאקלען; אונטערציִען* דעם סאכאקל (פון)

су́мочка ж רידיקול מ ־ן

су́мрак м טונקל וו, טונקלקייט וו

су́мрачн||о 1. в знач. сказ. безл. טונקל°, פינצטערלעך; (пасмурно) כמורנע, טריב; перен. מאָרעשכוירעדיק; ~ый 1. טונק(ע)לער°, פינצטערלעכער; (пасмурный) כמורנע(ר) тж. неизм., טריבער; 2. перен. מאָרעשכוירעדיקער; (о человеке) פארמאָרעשכוירעטער; (печальный) באטריבטער

су́мчат||ый: ~ые живо́тные בײַטלדיקע באלעכאים, בײַטל־כײַעס מצ.

сумя́тица ж разг. מעהומע וו; פלאָנטער מ

сунду́к м קאסטן מ ־ס, קופערט מ ־ן

су́нуть сов. и однокр. 1. ארײַנשטעקן, ארײַנשטופּן, פארשטעלן; ~ ру́ки в карма́ны ארײַנשטופּן [פארשטעקן] די הענט אין די קעשענעס; 2. (подать небрежно, торопливо) א שטעק טאָן*; ~ кому-л. ру́ку א שטעק טאָן* עמעצן א האנט; 3. см. сова́ть 2; ~ся сов. разг. 1. א שטופּ טאָן* זיך; 2. (приняться за какое-л. дело) אָנהייבן*, א פּרוּוו טאָן*; 3. (вмешаться) א שטופּ טאָן* זיך, ארײַנשטעקן די נאָז

суп *м* ־ן n זופּ; ־ן n סופּ *разг.*

супероблóжка *ж* ־ס ǁ סופּערהילע

суперфосфáт *м хим.* n סופּערפֿאָספֿאַט

сýпесок *м*, **сýпесь** *ж* זאַמדליימיקלעכער באָדן

супов‖óй •זופּ; ~áя миска ־ען ǁ זופּשיסל

супрýг *м* ־ען n מאַן; ~а *ж* ־ען ǁ פֿרוי, ־ער I ווײַב; ~и *мн.* I פּאָרפֿאָלק, מצ. מאַן־און־ווײַב

супрýж‖еский •מאַן־און־ווײַב; ~еская пáра פּאָרפֿאָלק I; ~ество *с* n זיווג; I מאַן־און־ווײַב־לעבן

сургýч *м* n טרײַוואַקס; ~ный •טרײַוואַקס; ~ная печáть ־ען n טרײַוואַקס־שטעמפּל

сурдúнк‖а *ж* ־ס ǁ סורדינקע, ־ס n פֿאַרדומפּער; ◇ под ~у בישטיקע, שטילינקערהייט

сурéпица *ж бот.* 1. *(масличное растение)* פֿעלד־ n ראַפּס, מצ. פֿעלדרײַבן; 2. *(сорняк)* I ווילדקרויט, ־אומ־ I קרויט

сурéпка *ж см.* сурéпица 2.

суро́во *нареч.* שטרענג, האַרב; ~ взглянýть на *кого-л.* אַ קוק טאָן* אויף עמעצן [אָנגעב(א)רויגעזט] שטרענג; ~ наказáть престýпника האַרב [ביז גאָר שטרענג] באַשטראָפֿן דעם פֿאַרברעכער

сурóв‖ый[1] 1. *(строгий, неласковый)* שטרענגער, האַר־ בער; ~ый крúтик אַ (ביז גאָר) שטרענגער קריטיקער; ~ый приговóр אַ האַרבער [אַ ביז גאָר שטרענגער] אור־ טייל; ~ый взгляд אַ שטרענגער [אַן אָנגעב(א)רויגעזטער] בליק; 2. *(трудный, тяжёлый)* שווערער, האַרבער; ~ая действúтельность די האַרבע ווירקלעכקייט; ~ая борьбá אַ האַרטנעקיקער [שווערער] קאַמף; 3. *(неблагоприятный для жизни)* האַרבער; ~ый клúмат אַ האַרבער קלימאַט; ~ая зимá אַ האַרבער [אַ °קאַלטער] ווינטער; ~ый край אַן אומהיימלעכער קאַנט

сурóв‖ый[2] *текст.* °רויער, גראָבער; ~ые нúтки °גראָבע פֿעדעם

сурóк *м зоол.* ־ען n מורמל

суррогáт *м* ־ן n סוראָגאַט, ־ן n ערזאַץ

сурьмá *ж хим.* n אַנטימאָניום

сусáльн‖ый: ~ое зóлото I בלעטלגאָלד, I לעזשגאָלד

сýслик *м* (מצ. ··מײַז) ǁ זיסלמויז, ־עס n סוסליק *разг.*

сустáв *м* ־ען n געלענק; ~нóй: ~нóй ревматúзм גע־ לענק־רעוומאַטיזם n

сýтки *мн.* ־ן n מעסלעס *(с колич. словами мн.* מעס־ לעס*)*

сýтолока *ж* I געדרענג

сýточн‖ый 1. מעסלעסיקער, •מעסלעס; *(получаемый за сутки)* פֿאַר אַ מעסלעס *после сущ.*; ~ое вращéние Землú די מעסלעסיקע אומדרייונג פֿון דער ערד; ~ый план (מצ. ··פּלענער) n מעסלעס־פּלאַן; ~ая вы́работка די אויסאַרבעטונג פֿאַר אַ מעסלעס; 2. *в знач. сущ. мн.* I מעסלעס־געלט

сутýлить *несов.* אײַנהויקערן; ~ся *несов.* אײַנהויקערן זיך

сутýлый (ר)סוטולעוואַטע *тж. неизм.*; *(о человеке тж.)* אײַנגעהויקערטער

сут‖ь *ж* n טאָך, n טאַמציס; ~ь дéла דער טאַמציס [דער טאָך] פֿון דער זאַך; не в э́том ~ь ניט דאָס איז אין טאָך געווען [געוואָרן] דער איקער; ◇ по ~и дéла [געוואָרן] אין טאָך גענומען

суфлёр *м* ־ן n סופֿליאָר; ~ский: ~ская бýдка סופֿ־ ליאָר־בוד(ק)ע ǁ ־ס

суфлúровать *несов.* סופֿלירן

сýффикс *м грам.* ־ן n סופֿיקס

сухáрь *м* 1. ־עס n סוכאַר, ־ער, ־ן n געפּענעץ; גע־ טריקנט ברויט; 2. *перен. разг.* מענטש °אַ טרוקענער; אַ קאַלטער לונג־און־לעבער

сýхо *нареч.* 1. *(сдержанно)* °קאַלט, צוריקגעהאַלטן; ~ поклонúться °קאַלט [צוריקגעהאַלטן] פֿאַרנייגן זיך; 2. *в знач. сказ. безл.* °טרוקן (ס'איז); на дорóге ужé ~ אויפֿן וועג איז שוין טרוקן°; здесь ~ и тепло́ דאָ איז טרוקן° און וואַרעם

суховéй *м* ־ן n טרוקנווינט

сухожúлие *с* ־ן ǁ n, שפּאַן־אָדער n

сух‖óй 1. °טרוקענער; ~úе дрова́ טרוקן° האָלץ; ~áя кóмната אַ טרוקענער° צימער; ~óй клúмат אַ טרוקענער° קלימאַט; ~óй кáшель אַ טרוקענער הוסט; 2. *(пересохший)* פֿאַרטריקנטער, אויסגעטריקנטער; ~óе рýсло דאָס אויסגעטריקנטע טײַכבעט; ~úе лúстья פֿאַרטריקנטע [טרוקענע] בלעטער; ~óй хлеб פֿאַרדאַרט ברויט; 3. *(сушёный)* געטריקנטער; ~óе молокó געטריקנטע מילך, מילך־פּולווער n; ~úе фрýкты געטריקנט אויבס(ט); ~óй бисквúт צוגעטריקנטער ביסקוויט; 4. *(о коже, волосах)* °טרוקענער; 5. *(сухощавый)* דאַרער, °מאָגערער; *(исхудалый)* אויסגעצערטער, אויסגעדייוורטער; 6. *(неласковый)* °טרוקענער, °קאַלטער; ~óй человéк אַ טרוקענער° [אַ קאַלטער°] פֿאַרשוין, אַ קאַלטער לונג־און־לעבער; ~óй тон אַ קאַלטער° [אַ צוריקגעהאַלטענער] טאָן; 7. *(лишённый эмоциональности)* °טרוקענער; ~óй перескáз אַ טרו־ קענע° איבערדערציילונג; ◇ ~óе винó טרוקענער ווײַן; ~óй закóн n אַנטיאַלקאָהאָל־געזעץ, דער «טרוקענער» געזעץ; ~óй лёд טרוקן אײַז; ~óй паёк טרוקענער [קאַל־ טער] ראַציאָן; ~úм путём מיט דער יאַבאָשע; на нём ~óй нúтки нет ער איז דורכגעווייקט, ער איז פּיטש־נאַס אויף דורך און דורך

сухопáрый מאָגערלעכער

сухопýтн‖ый •יאַבאָשע; ~ые войскá יאַבאָשע־מיליטער I; ~ые границы מצ. יאַבאָשע־גרענעצן

сухостóй *м собир.* n טרוקנוואַלד

сухощáвый מאָגערלעכער, דאַרינקער

сучú‖ть *несов.* 1. *(нитки)* צונויפֿדרייען; 2.: ребёнок ~л нóжками דאָס קינד האָט געדריגעט מיט די פֿיסלעך

сучковáтый (ר)סוקעוואַטע *тж. неизм.*

сучóк *м* 1. ־עך I צווײַגל; 2. *(в древесине)* I סוקל ־עך; ◇ без сучкá, без задóринки אָן, אָן אַ שפּרענקעלע אַ מינדסטן פּגם

сýша *ж* ǁ יאַבאָשע

сушён‖ый געטריקנטער; ~ые фрýкты געטריקנט אויבס(ט)

сушúлка *ж* 1. *(аппарат)* n טריקן־אַפּאַראַט; 2. *(помещение)* ־ן ǁ טריקן־קאַמער

сушúльн‖ый •טריקן; ~ая печь ־ס n טריקן־אויוון

сушúть *несов.* 1. טריקענען; ~ бельё טריקענען דאָס גרעט; ~ грибы́ טריקענען שוואָמען; 2. *(делать чрезмерно сухим)* אויסטריקענען, פֿאַרטריקענען; 3. *(мучить)* מאַכן דאַר און קוואַר; 4. *(делать чёрствым кого-л.)* טריקענען עמעצנס האַרץ; ~ся *несов.* טריקענען זיך

сýшка *ж* 1. *(действие)* I טריקענען; 2. *мн.* *(барáнки)* טרוקענע בייגעלעך

сушь *ж* 1. *(засушливая порá)* ǁ טריקעניש; 2. *(сухое место)* אַ טרוקן אָרט; 3. *перен. разг.* טרוקענע סכוירע

существе́нн||ый וועזנטלעכער, מאַמאָשעסדיקער, טאָכיקער; ~ое разли́чие א וועזנטלעכער [א טאָכיקער] אונטערשייד; ~ый недоста́ток א וועזנטלעכער כיסאָרן

существи́тельное *с*: и́мя ~ *грам.* סובסטאַנטיוו מ ־ן

существ||о́[1] *(суть)* דער סאַמע איקער, דער טאָך; ~о́ вопро́са דער טאָך פון דער פראַגע, דער סאַמע איקער אין דער פראַגע; ◇ говори́ть по ~у́ רעדן* צו דער זאַך; по ~у́ (говоря́) *в знач. вводн. сл.* אין טאָך (גערעדט)

существо́[2] *с* וועזן I ־ס, באַשעפעניש ‖, I ־ן; живо́е ~ א לעבעדיק באַשעפעניש [וועזן]; люби́мое ~ א געליבטער נעפעש; я всем (свои́м) ~м чу́вствую כ׳פיל מיט מײַן גאַנצן וועזן

существова́ни||е *с* עקזיסטענץ ‖, עקזיסטירונג ‖; борьба́ за ~е דער קאַמף פאַר עקזיסטענץ; фо́рмы ~я мате́рии די עקזיסטיר־פאָרמען פון מאַטעריע; сре́дства ~я מיטלען צום לעבן, לעבנסמיטלען מצ.

существ||ова́ть *несов.* 1. עקזיסטירן, פאַראַנ(ען) זײַן*; э́та шко́ла ~у́ет уже́ со́рок лет אָט די שול עקזיסטירט שוין פערציק יאָר; ~у́ют лю́ди, кото́рые... ס׳זײַנען פאַראַן מענטשן, וואָס...; ~у́ет мне́ние, что... ס׳איז פאַראַן א מיינונג, אַז...; 2. *(чем-л., на что-л.; получа́ть сре́дства к жи́зни)* לעבן (פון)

су́щ||ий: э́то ~ая пра́вда דאָס איז ריינער עמעס, דאָס איז לויטער עמעס; ~ие пустяки́ 1) גאָלע גאָרניט; 2) *(о́чень ма́ло)* שפּאָט־ווייניק; ~ее наказа́ние *разг.* מאַמעש א פלאָג [א שטראָף פון גאָט]

су́щност||ь *ж* מעהוס מ, טאָך מ; ~ь бытия́ דער מעהוס פונעם זײַן; ~ь произведе́ния דער טאָך פונעם ווערק; кла́ссовая ~ь דער קלאַסן־מעהוס; ◇ в ~и (говоря́) אין טאָך גערעדט

сфабрикова́ть *сов. см.* фабрикова́ть

сфальцева́ть *сов.* אָפפאַלצן, אָפפאַלצעווען

сфальши́вить *сов. см.* фальши́вить

сфе́р||а *ж* 1. ספערע ‖; *(о́бласть чего́-л. тж.)* געביט I ־ן; פעלד I; ~а *чьей-л.* де́ятельности די ספערע [דאָס געביט, דאָס פעלד] פון עמעצנס טעטיקייט; 2. *(среда́)* ספערע ‖, אַרום מ, מיליע מ; 3. *мн.* ספערן מצ., קרײַזן מצ.; в дипломати́ческих ~ах אין די דיפּלאָמאַטישע ספערן [קרײַזן]; ◇ ~а влия́ния ווירקונגס־ספערע ‖

сфери́ческий 1. ספערישער, קײַלעכפאָרמיקער; 2. *мат.* ספערישער

сформули́ровать *сов.* פאָרמולירן

сфотографи́ровать *сов.* (אָפ)פאָטאָגראַפירן

схвати́ть *сов.* 1. *(взять ре́зким движе́нием)* א כאַפ טאָן*; (за *вин.*) אָנכאַפן (בא); ~ ша́пку א כאַפ טאָן* דאָס היטל; ~ *кого́-л.* за́ руку אָנכאַפן עמעצן בא [פאַר] דער האַנט; 2. *(задержа́ть кого́-л. си́лой)* כאַפן, פאַקן; ~ престу́пника כאַפן דעם פאַרברעכער; 3. *разг.* *(боле́знь)* אונטערכאַפן; ~ на́сморк אונטערכאַפן א קאַטער; 4. *(подме́тить и запечатле́ть)* אויפכאַפן; 5. *(бы́стро поня́ть)* אויפכאַפן, באַנעמען* (באַלד); טויפעס זײַן*; ~ся *сов.* 1. (за *вин.*) א כאַפ טאָן* זיך (פאַר); אָנכאַפן זיך (פאַר); ~ся за ору́жие א כאַפ טאָן* זיך פאַרן געווער; ~ся за пери́ла אָנכאַפן זיך פאַר דעם פאַרענטש; 2. *(вступи́ть в дра́ку)* אופשטויסן* זיך (מיט); צונויפשטויסן* זיך; *перен.* *(в спо́ре)* צעאַמפערן זיך; 3. *разг.* *(внеза́пно вспо́мнить)* א כאַפ טאָן* זיך (אַז...)

схва́тк||а *ж* 1. *(бой)* צוזאַמענשטויס מ ־ן; *(спорти́вное состяза́ние)* גראַנגל I; рукопа́шная ~а האַנטגעפעכט I; 2. *(спор, ссо́ра)* שטרײַט מ ־ן, קאָנפליקט מ ־ן; 3. *мн. мед.* ספאַזמען מצ.; родовы́е ~и (געבורט)ווייען מצ.

схва́тывать(ся) *несов. см.* схвати́ть(ся)

схе́ма *ж* 1. סכעמע ‖ ־ס; 2. *(шабло́н)* טראַפאַרעט מ ־ן, סכעמע ‖ ־ס; мы́слить ~ми דענקען סכעמאַטיש

схемати́ч||еский סכעמאַטישער; **~ность** *ж* סכעמאַטישקייט ‖; **~ный** סכעמאַטישער

схитри́ть *сов.* כיטרעווען, גיין* מיט איבערשפיצלעך

схлы́нуть *сов.* 1. אָפפלייצן, אָפפאַלן*; *(о ма́ссе люде́й)* אָפפלייצן; 2. *(о чу́встве)* אָפפאַלן*

сходи́ть[1] *несов.* 1. *см.* сойти́; 2. *с отрица́нием:* не ~ с посте́ли ניט אַראָפ|גיין* פונעם (קראַנקן־)בעט; с её лица́ не сходи́ла улы́бка אף איר געזיכט האָט די גאַנצע צײַט געשוועבט א שמייכל; ◇ у него́ не схо́дит с языка́ *что-л.* ער הערט ניט אויף צו רעדן פון עפעס, ער האַלט אין איין רעדן פון עפעס

сходи́ть[2] *сов.* *(пойти́ и верну́ться)* אַראָפכאַפן זיך, געבן* א גיי צו, צוגיין*

сходи́ться *несов. см.* сойти́сь

схо́дка *ж уст.* סכאָדקע ‖ ־ס, פאַרזאַמלונג ‖ ־ען, צונויפקום מ ־ען

схо́дни *мн.* *(ед.* схо́дня *ж)* שטיגל I ־ען; *мор.* טראַפ מ ־ן

схо́д||ный 1. *(похо́жий)* ענלעכער; 2. *(о цене́)* צוגענגלעכער; **~ство** *с* ענלעכקייט ‖

схо́жий *разг.* ענלעכער

схола́ст *м* = מ סכאָלאַסטיקער; **~ика** *ж* סכאָלאַסטיק ‖; **~и́ческий** סכאָלאַסטישער

схорони́ть *сов.* באַגראָבן*, באַהאַלטן*, ברענגען* צו קווורע; *перен.* באַגראָבן*

сце́н||а *ж* 1. *(подмо́стки)* סצענע ‖ ־ס, בינע ‖ ־ס; враща́ющаяся ~а דריי־סצענע ‖ ־ס, דריי־פלאַטפאָרמע ‖ ־ס; 2. *(театра́льная де́ятельность)* בינע ‖, טעאַטער מ; мастера́ ~ы בינע־מײַסטערס מצ., טעאַטער־מײַסטערס מצ.; 3. *(часть пье́сы)* סצענע ‖ ־ס; בילד I ־ער; пе́рвая ~а второ́го де́йствия די ערשטע סצענע פונעם צווייטן אַקט; 4. *(эпизо́д)* סצענע ‖ ־ס, פאַסירונג ‖ ־ען; на у́лице я наблюда́л заба́вную ~у אין גאַס האָב איך צוגעזען א טשיקאַווע סצענע; 5. *разг.* *(ссо́ра)* סצענע ‖ ־ס, סקאַנדאַל מ ־ן; устро́ить *кому́-л.* ~у אָפשפּילן עמעצן א סצענע, מאַכן עמעצן א סקאַנדאַל; ◇ появи́ться на ~у באַווײַזן* זיך; сойти́ со ~ы אַראָפ|גיין* פונעם מאַרק

сцена́р||ий *м* סצענאַר מ ־ן, סצענאַרי מ ־ריען; **~ист** *м* סצענאַר־אווטאָר מ ־ן; סצענאַריסט מ ־ן

сцени́ческ||ий סצענישער, בינע(ן)־; ~ое иску́сство די סצענישע קונסט, בינע־קונסט ‖

сцени́чн||ый סצענע־טויגעוודיקער; ~ая пье́са סצענע־טויגעוודיקע פיעסע

сцепи́ть *сов.* צונויפקייטלען, צונויפטשעפען; **~ся** *сов.* 1. צונויפקייטלען זיך, צונויפטשעפען זיך; 2. *(случа́йно зацепи́ться)* פאַרטשעפען זיך; 3. *(о па́льцах, рука́х)* צונויפלעכטן* זיך; 4. *разг.* *(вступи́ть в спор, дра́ку)* צונויפקלאַמערן זיך (איינער מיטן צווייטן)

сце́пка *ж* צונויפקייטלונג ‖, צונויפקייטלען I, צונויפטשעפען I

сцепле́ние *с* 1. צונויפקייטלונג װ; (*в автомобиле и т. п.*) קופלונג װ ־ען; 2. (*притяжение*) צוציִונג װ; ~ моле́кул די צוציִונג צווישן די מאָלעקולן; ◇ ~ обстоя́тельств דער צונויפלויף פון די אומשטאנדן

сцепля́ть(ся) *несов. см.* сцепи́ть(ся)

сце́пщик *м ж.-д.* צונויפקייטלער מ =

счастли́в||ец *м* מוצלעך מ (מצ. מוצלאָכים), (א) גליקלעכער מ ..כע; בארמאַזל מ ־ס; ~ица *ж* (א) גליקלעכע װ =

сча́стливо *нареч.* גליקלעכערהייט, אף א גליקלעכן אויפן; (*удачливо*) מאַזלדיק; он ~о отде́лался ס'האָט אים אָפּגעגליקט; живи́те до́лго и ~о! כ'ווינטש אײַך לאנגע מאַזלדיקע יאָרן; ◇ счастли́во остава́ться זײַט (מיר) געזונט און גליקלעך

счастли́в||чик *м разг. см.* счастли́вец; ~ый גליקלעכער; (*удачливый*) מאַזלדיקער; ~ый челове́к א גליקלעכער מענטש; (*удачливый*) בארמאַזל מ ־ס; ~ое де́тство א גליקלעכע קינדהײַט; ~ый взгляд א גליקלעכער [א פריידיקער] בליק; ~ый биле́т א מאַזלדיקער בילעט; ~ый слу́чай א גליקלעכער צופאל; ◇ роди́ться под ~ой звездо́й געבוירן ווערן* אין א מאַזלדיקער שאָ

сча́сть||е *с* גליק I; (*удача*) מאזל I, האצלאָכע װ; ◇ к ~ю, по ~ю צום גליק; на ~е (*дать, сказать и т. п.*) ס'זאָל זײַן צו מאזל, אף מאזל; на на́ше ~е אף אונדזער האצלאָכע [מאזל]; име́ть ~е (+ *инф.*) האָבן* דאָס גליק (צו); ва́ше ~е, что... אײַער גליק איז, וואָס..., א מאראָכע, וואָס איר...; како́е ~е, что... ס'איז א גרויס גליק, וואָס...

счесть *сов. см.* счита́ть¹ 6; ◇ не ~ ס'איז ניט איבערצוציילן; его́ дни сочтены́ זײַנע טעג זײַנען געציילטע

счёт *м* 1. (*действие*) ציילן I; רעכענען I; ~ до ста דאָס ציילן ביז הונדערט; обуча́ть *кого-л.* ~у и письму́ לערנען עמעצן רעכענען [כעזשבענען] און שרײַבן; сби́ться со ~а פארפלאָנטע(ר)ן זיך אינעם כעזשבן; 2. (*результат подсчётов, тж. спорт.*) כעזשבן מ; ~ ма́тча 5:3 דער כעזשבן אינעם מאטש איז 3:5; 3. (*мн.* счета́; *документ*) כעזשבן מ (מצ. כעזשבוינעס), רעכענונג װ ־ען; уплати́ть по ~у אָפּצאָלן לויט דער רעכענונג; 4. *бухг.* קאָנטע װ ־ס; лицево́й ~ א פערזענלעכע קאָנטע; 5. *обыкн. мн.* (*взаимные претензии*) כעזשבוינעס מצ.; ли́чные ~ы פערזענלעכע כעזשבוינעס; своди́ть ста́рые ~ы с *кем-л.* אָפּרעכענען זיך מיט עמעצן פאר אמאָל, אונטערפירן מיט עמעצן אלטע כעזשבוינעס; ◇ без ~у אָן א שיר (און אָן אן ערעך); в два ~а איינס (און) צוויי; в коне́чном, в после́днем ~е אין לעצטן סאכאקל; в ~ *чего-л.* אפן כעזשבן פון עפעס; рабо́тать в ~ бу́дущего го́да ארבעטן שוין אפן כעזשבן פונעם קומענדיקן יאָר; на, за *чей-л.* ~ אף עמעצנס כעזשבן; за ~ *чего-л.* אפן כעזשבן פון עפעס; на э́тот ~ мо́жете быть споко́йны וועגן דעם האָט איר ניט וואָס צו באאומרויִקן זיך; э́то не в ~ דאָס גייט ניט אין כעזשבן; не знать ~а деньга́м ווארפן* מיט געלט, זײַן* גרינג אפן קערבל; поко́нчить ~ы с *кем-л.* אָפּענדיקן מיט עמעצן; предъяви́ть ~ *кому-л.* קומען* צו עמעצן מיט טענות [מיט פרעטענזיעס]; он у *кого-л.* на хоро́шем счету́ עמעצער האלט פון אים (א וועלט); сбра́сывать со счето́в ניט רעכענען, ניט נעמען* אין אכט; ~а [~у] нет *кому-л., чему-л.* אָן א שיר, אָן אן ערעך

счётн||ый רעכן־; ~ая маши́на רעכנמאשין װ ־ען; ~ая лине́йка לאָגאריטמישע ווירע, רעכנווירע װ ־ס; ~ый рабо́тник רעכן־טוער מ =

счетово́д *м* כעזשבן־פירער מ =; ~ство *с* כעזשבן־פירונג װ

счётчик *м* 1. ציילער מ =; 2. (*прибор*) צייל־אפאראט מ ־ן; ~ Ге́йгера גייגערס צייל־אפאראט

счёты *мн.* רעכנביינדלעך מצ.; שטשאָט מ *разг.*

счисле́ни||е *с*: систе́ма ~я נומעראציע־סיסטעם װ, רעכן־סיסטעם װ

счи́стить *сов.* אָפּרייניקן, אראָפּרייניקן; (*щёткой тж.*) אָפּבערשטלען; (*кожуру*) אָפּשיילן; ~ся *сов.* אָפּרייניקן זיך, אראָפּרייניקן זיך; (*щёткой тж.*) אָפּבערשטלען זיך; (*о кожуре*) אָפּשיילן זיך

счита́||ть[1] *несов.* 1. ציילן; ~ть до ста ציילן ביז הונדערט; ~ть де́ньги ציילן געלט; 2. (*выполнять арифметические действия*) רעכענען; уме́ть писа́ть и ~ть קענען* שרײַבן און רעכענען; ~ть на счётах רעכענען אפן שטשאָט [אף די רעכנביינדלעך]; не ~я ניט רעכענענדיק; 3. (*пользоваться какими-л. единицами измерения*) רעכענען (אף); מעסטן* (אף); ~ть в килогра́ммах רעכענען אף קילאָגראמען; ~ть в сантиме́трах מעסטן* אף סאנטימעטערס; 4. (от, с *род.*; *принимать за начало отсчёта*) רעכענען (פון), אָנהייבן* (פון); тре́тий дом, ~я от угла́ דאָס דריטע הויז, אָנהייבנדיק [רעכענענדיק] פונעם ראָג...; 5. (*принимать в расчёт*) רעכענען, נעמען* אין אכט; сто пассажи́ров, не ~я дете́й הונדערט פאסאזשירן, ניט רעכענענדיק קיין קינדער; 6. (*рассматривать*) רעכענען (פאר), האלטן* (פאר); его́ мы ~ем дру́гом מיר האלטן אים [רעכענען מיר] פאר א פרײַנט; ~ю свои́м до́лгом איך האלט פאר מײַנעם א כויוו; мы ~ем себя́ впра́ве מיר האלטן, אז מיר האָבן רעכט [מיר האלטן פאר אונדזער רעכט]; ~ю необходи́мым איך האלט [רעכן] פאר נייטיק; ◇ он не ~ет де́нег בא אים האָט געלט קיין ווערט ניט, געלט איז בא אים בלאָטע; ~ть дни, часы́, мину́ты ציילן די טעג, די שאָען, די מינוטן

счита́ть[2] *сов.* (*текст*) איבערזען*, אויסלייענען

счита́||ться *несов.* 1. רעכענען זיך; 2. (с *тв.*; *принимать во внимание*) רעכענען זיך (מיט); ~ться с *чьим-л.* мне́нием רעכענען זיך מיט עמעצנס מיינונג; с ним не ~ются מען רעכנט זיך ניט מיט אים, מען פרעגט אים ניט, ער האָט קיין דייע ניט; 3. (*слыть*) רעכענען זיך (פאר); он ~ется кру́пным специали́стом ער רעכנט זיך [מע האלט אים] פאר א גרויסן° ספעציאליסט; ~ется, что... מע האלט, אז...

счи́тывать *несов. см.* счита́ть[2]

счища́ть(ся) *несов. см.* счи́стить(ся)

сшиба́ть *несов.*, **сшиби́ть** *сов. разг.* 1. (*сбить*) אראָפּשלאָגן*, אראָפּקלאפן; ~ *кого-л.* с ног אומוואלגערן עמעצן, אומווארפן* עמעצן; 2. (*столкнуть вместе*) צונויפשטויסן*; ~ лба́ми צעבוצקען

сшива́ть *несов. см.* сшить 2, 3

сшить 1. אָפּנייען; ~ пла́тье אָפּנייען א קלייד; 2. (*соединить швом*) צונויפנייען; 3. (*доски и т. п.*) צונויפהעפטן*, צונויפעסטיקן

съеда́ть *несов. см.* съесть

съеде́ние *с*: на ~ волка́м אז די וועלף זאָלן אופעסן; на ~ *кому-л. перен.* אָפּגעבן* עמעצן אין די הענט ארײַן

съедо́бный עסבארער; וואָס טויג צום עסן *после сущ.*

съёжиться *сов.* 1. *(уменьшиться, сморщиться)* צע־אײַנדאַרן; קנײַטשט װערן*; 2. *(сжаться, скорчиться)* אײַנ־אײַנקאָרטשען זיך, שרומפּן זיך; ~ от холода זיך פֿאַר קעלט

съезд *м* 1. *(действие)* צונױפֿפֿאָרן זיך, דאָס צונױפֿפֿאָר מ; 2. *(собрание)* צוזאַמענפֿאָר מ ־ן; Съезд Советов ראַטן־צוזאַמענפֿאָר מ ־ן; партийный ~ פּאַרטײ־צוזאַמענפֿאָר מ ־ן; ~ учителей לערער־צוזאַמענפֿאָר מ ־ן; 3. *(спуск)* באַרג־אַראָפּ־װעג מ ־ן

съездить *сов.* צופֿאָרן*; *(побывать у кого-л.)* אַראָפּ־צופֿאָרן* [אַראָפּכאַפּן זיך]; ~ к брату כאַפּן זיך (צו) צום ברודער

съездовск||ий *разг.*: ~ие встречи די באַגעגענישן אױפֿן צוזאַמענפֿאָר

съезжáть(ся) *несов. см.* съéхать(ся)

съёмка *ж* 1. אַראָפּנעמען ז; *(фотографирование тж.)* פֿאָטאָגראַפֿירונג װ; 2. *(фильма)* פֿילמירונג װ

съёмный אָפּטײלבאַרער, אַראָפּנעמבאַרער; ~ замóк העגנשלאָס מ (מצ. ־שלעסער)

съёмочн||ый: ~ая площáдка *кино* פֿילמיר־פּלאַץ מ

съёмщик *м* 1. *(плана и т. п.)* = אַראָפּנעמער מ; 2. *(квартиры)* = אָפּדינגער מ

съестн||óй 1.: ~ые припáсы שפּײַז־רעזערװן מצ. פּראָ־װיזיע װ; 2. *в знач. сущ. с* עסנװאַרג ז

съесть *сов.* 1. אױפֿעסן*; 2. *(о грызунах, насекомых; о едких веществах)* צעעסן*; 3. *перен.* *(извести упрёками)* אױפֿהריזשן, אױפֿעסן*; ◇ он на э́том собáку съел ער האָט שױן אױף דעם זײַנע צײן אױפֿגעגעסן

съéхать *сов.* 1. אַראָפּפֿאָרן*; *(скользя)* אַראָפּגליטשן זיך, אַראָפּקאַטשען זיך; *(с дороги)* אָפּקערעװען, אָפּפֿאָרן*; 2. *разг.*: ~ (с квартиры) אַרױסקלײַבן* זיך; 3. *разг.* *(сместиться)* פֿאַררוקן זיך; *(вниз)* אַראָפּרוקן זיך; ~ся *сов.* 1. *(о едущих)* צונױפֿטרעפֿן* זיך אין װעג; 2. *(собраться)* צונױפֿפֿאָרן* זיך

съехи́дничать *сов. разг.* דערלאַנגען א, א שטאָך טאָן*; *(ответить)* גיפֿטיק אָפּענטפֿערן; בײַסיק א זאָג טאָן*, שטאָך

съязви́ть *сов. разг.* א שפּעט טאָן*, א כּױזעק טאָן*, בײַסיק א װיצל טאָן* זיך

сы́воротка *ж* 1. *(молочная)* ס(י)ראָװעטקע װ; 2. *мед.* סעׂרום מ; סיװאָראָטקע װ *разг.*

сы́гранн||ость *ж* צונױפֿגעשפּילטקײט װ

сыгрáть *сов.* 1. (в *вин.*, на *предл.*) שפּילן; ~ в шáхматы שפּילן אין שאָך; ~ на скри́пке שפּילן אױפֿן פֿידל; 2. (*вин.*) (אָפּ)שפּילן; *муз. тж.* אױסשפּילן; ~ пáртию в шáхматы (אָפּ)שפּילן א פּאַרטיע שאָך; ~ вальс אױסשפּילן א װאַלס; ~ роль (אַ)שפּילן א ראָל(יע); 3. (на *чём-л.*) *перен.* (אױף) שפּילן, אױסניצן עפּעס; ~ на чьей-л. откровéнности אױסניצן] עמעצנס אָפּנהאַרציקײט [שפּילן אױף; ~ся *сов.* צונױפֿשפּילן זיך

сы́знова *нареч. разг.* פֿונסנײַ, װידעראַמאָל

сын *м* (מצ. זין) זון מ; ~ своегó врéмени א קינד פֿון זײַן עפּאָכע; ~ своегó нарóда א קינד פֿון זײַן פֿאָלק

сыни́шка *м ласк.* זונדעלע ז ־ך

сынóвний פֿון א זון *после сущ.*; ~ долг דער כּיבוד פֿון א זון

сынóк *м* זונדעלע ז ־ך; *(в обращении)* זונעניו

сы́пать *несов. прям. и перен.* שיטן*; ~ крупу́ в суп שיטן* גרױפּן אין זופּ; ~ острóтами שיטן* מיט שאַרפֿװערט־זײַן* גרינג, װאַרפֿן* (זיך) מיט געלט; ◇ ~ деньгáми לעך; ~ся *несов.* שיטן* זיך; *(о штукатурке и т. п.)* אָפּשיטן* זיך, אָפּפֿאַלן*; ◇ ~ грáдом װי א פֿאַלן* האָגל

сыпнóй: ~ тиф פֿלעק־טיפֿוס מ

сыпу́ч||ий שיטעװדיקער; ~ий песóк שיטעװדיק(ע)ר זאַמד; мéры ~их тел שיטמאָסן מצ.

сыпь *ж* אױסשיט מ

сыр *м* קעז מ; ◇ как ~ в мáсле катáться באָדן* זיך אין מילך און אין האָניק

сыр-бóр: ~ загорéлся из-за... די גאַנצע כאַסענע [דער גאַנצער שור־בור] האָט זיך אָנגעהױבן איבער...

сырéть *несов.* פֿײַכט װערן*

сырéц: хлóпок-~ רױבױמװאָל מ; шёлк-~ רױזײַד װ

сы́рник *м* קעזלאַטקע װ ־ס

сыровáр *м* = קעזקאָכער מ

сыровáренный: ~ завод קעז־זאַ־קעזקאָכערײַ װ ־ען, װאָד מ ־ן

сыроéжка *ж* רױשװעמל ז ־עך

сыр||óй 1. *(влажный)* פֿײַכטער, נאָס(לעכ)ער; װילגאָט־(נע)ר *тж. неизм.*; ~ые дровá נאָס(לעך) האָלץ; ~áя травá פֿײַכט גראָז; ~áя кóмната א פֿײַכטער [א נאָסער, א װילגאָטנער] צימער; ~áя погóда א נאָסער [א פֿײַכטער] װעטער; 2. *(не подвергавшийся варке)* רױער; ~ые óвощи רױע גרינסן; ~óе мя́со רױ פֿלײש; ~áя водá ניט־געזאָטענע; 3. *(недоваривишийся)* ניט־דערקאָכ־טער; *(недопечённый)* ניט־אױסגעבאַקענ־, ניט־דערבאַקענער; 4. *(необработанный, тж. перен.)* רױער; רױלע־כער; ~áя статья́ א רױלעכער אַרטיקל

сырóк *м* 1. *(плавленный сыр)* שמעלצקעזל ז ־עך; 2. *(творожный)* טװאָרע־קעזל ז ־עך, גאָמלקע װ ־ס

сыромя́тн||ый: ~ая кóжа רױלעדער מ

сы́рость *ж* פֿײַכטקײט װ, נעץ װ, װילגאָטש װ

сырьё *с* רױשטאָף מ, רױװאַרג ז

сыскáть *сов. разг.* אױסזוכן, אָפּזוכן

сы́тн||о 1. *нареч.* °זאַט, צו דער זעט; ~о накорми́ть אָנזעטיקן, אָנהאָדעװען צו דער זעט; ~о пообéдать אָפּעסן* א °זאַטן מיטיק; ~о поéсть (אָפּ)עסן* °זאַט [צו דער זעט]; 2. *в знач. сказ. безл.*: пти́цам там теплó и ~о די פֿײגל לעבן דאָרט אין דער װאַרעם און אין דער זעט

сы́т||ость *ж* זאַטקײט װ; ~ый 1. °זאַטער; я сыт איך בין זאַט; 2. *разг.* *(упитанный)* פֿעטער, זאַטער; 3. *разг. неодобр.* אױסגעכאַליעטער, זאַטער; 4. *(обильный едой)* °זאַטער, בעשעפֿעדיקער; 5. *разг.* *(сытный)* זעטיקער; ◇ я ~ по гóрло *чем-л.* איך בין שױן איבערזאַט מיט עפּעס, ס׳קריכט מיר שױן פֿונעם האַלדז; ~ый голóдного не разумéет דער זאַטער גלײבט ניט דעם הונגעריקן

сыч *м зоол.* שפּערל־סאָװע װ ־ס; סיטש מ ־ן; ◇ как ~ ≅ װי א געקױלעטער האָן

сы́щик *м* = נאָכשפּירער מ; *(в Западной Европе и США тж.)* דעטעקטיװ מ ־ן

сэконóмить *сов.* אָפּשפּאָרן

сюдá *нареч.* (אַהער(צו; иди́ ~! קום אַהער!; ~ приезжáют отдыхáть אַהערצו קומט מען אָפּרוען

сюжéт *м* ס(י)וזשעט מ ־ן, סיפּור־המעשׂה מ ־ס; ~ный 1. ס(י)וזשעט־; ~ные ли́нии ромáна די ס(י)וזשעט־ליניעס פֿון ראָמאַן; 2. *(имеющий сюжет)* ס(י)וזשעטישער; מיט א ס(י)וזשעט *после сущ.*

сюи́та *ж муз.* סויטע װ ־ס

сюрпри́з *м* ס(י)ורפּריז ם ־ן

сюрту́к *м* סורדוט ם ־ן; סיורטוק ם ־ן *разг.*

сюсю́кать *несов. разг.* 1. צישען; 2. *(в разговорах с детьми)* סיוסיוקען, ציוציוקען

сяк *нареч.*: (и) так и ~ אי אזוי אי, אי אזוי אי אַנדערשװי

Т

та *см.* тот

таба́к *м* טאַבאַק ם, טאַבעק ם, טוטין ם; *(нюхательный)* טאַבעק ם; טאַבעקע װ *разг.*

табаке́рка *ж* טאַבאַקערקע װ ־ס, טאַבעק(ע)־פּושקעלע ז ־עך, טאַבעק(ע)־שקעטעלע ז ־עך

табаково́дство *с* טאַבאַקצוכט װ, טוטינצוכט װ

таба́чн||ый 1. טאַבאַק־, טוטין־; ~ая фа́брика טאַבאַק־פּאַפּיראָסן־פאַבריק װ ־ן, טוטין־פאַבריק װ ־ן, ־פאַבריק װ ־ן; ~ый дым דער רויך פון טוטין; 2. *(о цвете)* טאַבאַק־ברוינער, טוטינקאָליריקער; טוטין־קאָליר *после сущ.*

та́бель *м* 1. *(список)* טאַבעל ם ־ן; 2. *(явки на работу)* קאָנטראָל־טאַבעל ם ־ן; *(номерок)* (טאַבעל־)זשעטאָן ם ־ען; 3. *(в школе)* טאַבעל ם ־ן

та́бельн||ый: ~ая доска́ טאַבעל־טאָװל ם ־ען

та́бель||щик *м* טאַבעלשטשיק ם ־עס; ~щица *ж* טאַבעלשטשיצע װ ־ס

табле́тка *ж* טאַבלעטקע װ ־ס

табли́ца *ж* טאַבעלע װ ־ס

табло́ *с нескл.* סיגנאַל־טאָװל ם ־ען; светово́е ~ ליכט־סיגנאַל־טאָװל ם ־ען

та́бор *м* טאַבאָר ם ־ן, לאַגער ם ־ן; расположи́ться ~ом לאַגערן, *אויפֿשטעלן א לאַגער

табу́н *м* טאַבון ם ־ען; ~ лошаде́й א טאַבון פערד; ~щик *м* טאַבונשטשיק ם ־עס

табуре́т *м*, **табуре́тка** *ж* טאַבורעט ם ־ן, טאַבורעטקע װ ־ס

тавро́ *с* בראַנדצייכן ם ־ס; קליימע װ ־ס *разг.*

тавтоло́гия *ж* טאַוטאָלאָגיע װ

тага́н *м* דרײַפוס ם ־ן; טאַגאַן ם ־עס *разг.*, טרעגאָגע װ ־ס *разг.*

таджи́к *м* טאַדזשיק ם ־ן; ~ский טאַדזשיקישער; ~ский язы́к טאַדזשיקיש ז, די טאַדזשיקישע שפּראַך

таёжн||ый טײַגע־; ~ые тро́пы טײַגע־סטעזשקעס מצ.

таз[1] *м* *(сосуд)* בעקן ם ־ס, שיסל װ ־ען

таз[2] *м анат.* בעקן ם ־ס

таи́нственн||ый 1. *(загадочный, неизвестный)* געהיימניספולער, רעטענישדיקער; ~ый о́стров א רעטענישפולער אינדזל; ~ое исчезнове́ние די רעטענישדיקע [די געהיימנישפולע] פארשווינדונג; ~ый посети́тель דער געהיימניספולער באַזוכער; 2. *(секретный)* געהיימער, סעקרעטנע(ר) *тж. неизм.*; 3. *(скрывающий что-л.)* סוידעספולער; с ~ым ви́дом סוידעספול

таи́ть *несов.* 1. *(от кого-л.)* *פאַר־אויסבאַהאַלטן (פון), *האַלטן בעסאָד (פון), הוילן (פון); *(не признаваться)* *האַלטן, *פארבאַרגן; *(чувства, мысли)* פארלייקענען (פאַר) זיך; ~ зло́бу про́тив *кого-л.* *האָבן הארץ אף עמעצן; 2. *(заключать в себе)* *פארבאַרגן (אין זיך); не́дра Сиби́ри тая́т огро́мные сокро́вища אין די ערד־טיפענישן פון סיביר זײַנען פארבאַרגן ריזיקע אוצרעס; охо́та в гора́х таи́т нема́ло опа́сностей דאָס געיעג אין די בערג איז פארבונדן מיט ניט ווייניק פארבאַרגענע געפאַרן; ◇ не́чего греха́ ~ (ה)אַלעמײַ (פאַר)לייקענען; ~ся *несов.* 1. *האַלטן (פאַר)שוויַגן, פאַר זיך; не таи́сь! רעד אָפן, רעד אָפּע־נע דיבורים!; 2. *(скрываться)* פארטײַען זיך; 3. *(находиться в скрытом месте)* *זײַן פארבאַרגן; 4. *(иметься где-л.)* שטעקן; в э́том-то таи́тся опа́сность אין אָט דעם טאַקע שטעקט די געפאַר

тайга́ *ж* טײַגע װ

тайко́м *нареч.* בישטיקע, שטילינקערהייט; ~ от роди́телей בעסאָד פון די עלטערן; די עלטערן זאָלן ניט וויסן

тайм *м спорт.* טײַם ם ־ען

та́йн||а *ж* 1. סאָד ם (מצ. סוידעס); *(секретность)* סעקרעט(יש)קײַט װ; вое́нная ~а א מיליטערישער סאָד; име́ть ~ы от *кого-л.* *האָבן סעקרעטן [סוידעס] פון עמעצן; ~а вкла́дов די סעקרעט(יש)קײַט פון אײַנלאַגן; держа́ть *что-л.* в ~е *האַלטן עפּעס בעסאָד; ~ы мастерства́ די סוידעס [די סעקרעטן] פון מײַסטערשאַפט; доверя́ть свои́ ~ы *кому-л.* פארטרויען עמעצן די אייגענע סעקרעטן [סוידעס]; 2. *(неразгаданное)* סאָד ם (מצ. סוידעס), געהיימניש װ ־ן; ~ы приро́ды די סוידעס [די געהיימנישן] פון דער נאַטור; ◇ покры́то ~ой ס'איז אײַנגעהילט אין געהיימניש

тайни́к *м* 1. סעקרעט ם ־ן, באַהעלטעניש ז, װ ־ן; 2. *перен.*: в ~а́х души́, се́рдца אין די טיפענישן פון דער נשמה, טיף אין הארצן

та́йно *нареч.* געהיים; *(от кого-л.)* בעסאָד (פון)

та́йн||ый 1. געהיימער; *(скрытый)* פארבאַהאַלטענער; ~ый догово́р א געהיימער אָפּמאַך; ~ая поли́ция געהיימע פּאָליציי װ, געהיים־פּאָליציי; ~ое о́бщество א געהיימע געזעלשאַפט; ~ый враг א געהיימער [א פארבאַהאַלטענער] סוינע; 2. *(скрытый)* פארבאַרגענער; *(смутный)* אומפארשטענדלעכער, נעפּלדיקער; ~ое жела́ние א פארבאַרגענער באַגער

тайфу́н *м* טײַפון ם ־ען

так 1. *нареч.* *(таким образом, до такой степени)* אזוי; ~ челове́к прони́к в ко́смос אזוי איז דער מענטש אַרײַנגעדרונגען אין קאָסמאָס; ~ реши́ло собра́ние אזוי האָט באַשלאָסן די פארזאַמלונג; он говори́т ~ ти́хо, что я не слы́шу ни сло́ва ער רעדט אזוי שטיל, אז איך הער קיין וואָרט ניט; он ~ умён ער איז אזוי קלוג; мы ~ до́лго вас жда́ли מיר האָבן אזוי לאַנג געוואַרט אף אײַך; 2. *нареч.* *(должным образом; обыкн. с отрицанием)* ווי מע דאַרף, אזוי; ты не ~ де́ржишь ру́чку דו האַלטסט דאָס העַנטל־פּען ניט ווי מע דאַרף, ניט אזוי האַלט מען א העַנטל־פּען; 3. *нареч.* *(без последствий)* אזוי גלאַט; э́то тебе́ ~ не пройдёт ס'וועט דיר אזוי גלאַט ניט אָפּגיין; 4. *нареч.* *(без особых намерений)* סתּם, אזוי גלאַט; заче́м он приходи́л? — (Про́сто) ~ וואָס איז ער געקומען? — סתּם [גלאַט] אזוי; 5. *частица* *(ничего особенного)* גאָרנישט, אזוי; отчего́ вы вздыха́ете? — Так וואָס זיפצט איר? אזוי; у́чится он ~, сре́дне לערנען לערנט ער זיך — גאָרנישט, מיטלמעסיק; אזוי זיך; 6. *частица* *(значит)* (איז) איז, הייסט עס; *(при возобновлении разговора)* איז; ~ вы со мно́ю не согла́сны? זײַט איר, הייסט עס, מיט מיר ניט מסכּים?

קים!; ~ о чём же мы говори́ли? איז װעגן װאָס האָבן מיר גערעדט?; ~ вы зайдёте ко мне? איז װעט איר צו מיר אַרײַנקומען?; 7. *нареч.* (*тогда, в таком случае*) איז (אויב אַזוי); вы не пойдёте, ~ я сам пойду́ איר װעט ניט גיין, איז װעל איך (אויב אַזוי) אַליין גיין; 8. *союз* (*поэтому*) איז (דעריבער); мы бу́дем тебя́ ждать, ~ не опа́здывай מיר װעלן אױף דיר װאַרטן, איז פֿאַרשפּעטיק זיך ניט; 9. *в составе сложных союзов:* ~ что אַזוי אַז; идёт дождь, ~ что гуля́ть мы не пойдём ס׳גיסט אַ רעגן, אַזוי אַז מיר װעלן ניט גיין שפּאַצירן; ~ как װײַל (דערפֿאַר); собра́ние отло́жено, ~ как докла́дчик бо́лен די פֿאַרזאַמלונג האָט מען אָפּגעלייגט, (דערפֿאַר) װײַל דער פֿאָרטרעגער איז קראַנק; 10. *союз* (*но, однако*) *отдельным словом не переводится:* я тебе́ говори́л, ~ ты и слу́шать не хоте́л איך האָב דיר געזאָגט, האָסטו אַפֿילו הערן ניט געװאָלט; 11. *частица:* ~ наприме́р אַזוי צום בײַשפּיל, אַזוי אַשטייגער; ◇ ~ называ́емый דער אַזױגערופֿענער; ~ и есть -אַװאַ דע; ~ себе́ ניט איבעריק גוט; ~ и быть! זאָל מײַלע!; он ~ и не догада́лся ער האָט טאַקע זיך ניט אָנגעשטױסן; ~ ли э́то? צי איז עס טאַקע אַזוי?; не ~ ли? צי ניט?; шון זײַן אַזוי!; та́к-то אַזוי איז עס; ~ то оно́ ~, но... יאָ (עמעס), נאָר (אָבער)...; и ~ да́лее און אַזוי װײַטער; и ~ уж שוין אַזוי אויך; мы и ~ уж опа́здываем מיר פֿאַרשפּעטיקן שוין אַזוי אויך; давно́ бы ~! שוין לאַנג צײַט!; как бы не ~! קענסט (ער קען, זיי קענען אאז״וו) װאַרטן!; ~ и зна́йте זאָלט איר טאַקע װיסן

такела́ж *м мор.* ח טאַקעלאַזש; **~ник** *м* -טאַקעלאַזש ניק ח ־עס

та́кже *нареч., союз* אויך; а ~ (און) אויך; и вас ~ (*поздравляю и т. п.*) גאַם־אַטעם

-таки *частица разг.:* опя́ть-таки װידעראַמאָל; всё-таки דאָך, פֿונדעסטװעגן

тако́в *мест.* (אַזאַ (מצ. אַזעלכע) *по родам и падежам не изменяется;* ~ он אַזאַ איז ער; он не ~, как вы ду́маете ער איז ניט אַזאַ, װי איר מיינט; все они́ ~ы אַזוי זײַנען זיי אַלע, זיי זײַנען אַלע אַזעלכע; ~ы фа́кты אַזוי זאָגן די פֿאַקטן; ◇ и был ~ *разг.* און גיי זוך אים, און ניטאָ אים, און אויסגערונען

таково́й *мест.* (אַזאַ (מצ. אַזעלכע) *по родам и падежам не изменяется;* ◇ как ~ אַלס װי אַזעלכער, אַזעלכער

так‖о́й *мест.* 1. (אַזאַ (מצ. אַזעלכע) *по родам и падежам не изменяется;* ~о́го учи́теля по́мнишь всю жизнь אַזאַ לערער געדענקט מען דאָס גאַנצע לעבן; она́ ~а́я краси́вая! זי איז אַזוי שיין!, זי איז אַזאַ שיינע!; ~и́е слу́чаи быва́ют אַזעלכע פֿאַלן קומען פֿאָר; 2. (*в составе именного сказуемого*) אַזאַ (מצ. אַזוינע, אַזעל-) כע *по родам и падежам не изменяется;* он не ~о́й ער איז ניט אַזעלכער (אַזאַ); раз они́ ~и́е װיבאַלד זיי זײַנען אַזעלכע (אַזוינע); 3.: кто он ~о́й? װער איז ער?, װער איז דאָס?; кто он ~о́й, что мы должны́ его́ слу́шаться? װער איז ער עס אַזוינס, מיר זאָלן מוזן אים פֿאָלגן?; что ~о́е? װאָס איז דאָס?, װאָס?; что ~о́е приба́вочная сто́имость? װאָס איז אַזוינס מערװערט?; 4. *в знач. сущ.* с ~о́й? אַזוינס; ~о́е ре́дко встреча́ется אַזוינס טרעפֿט זיך זעלטן; ◇ ~о́й-то אַזאַ און אַזאַ; ~и́м о́бразом 1) (*так*) אַזוי, אויף אַזאַ אופֿן; 2) *вводн. сл.* אַזױאַרום; в ~о́м слу́чае אויב אַזוי; до ~о́й сте́пени אַזוי, אויף אַזױפֿיל

װײַט?; что ж тут ~о́го? װאָס איז דאָ אַזוינס?; מאי ראיה?

та́кс‖а[1] *ж* (*расценка*) װ טאַקסע, טאַריפֿן מצ.; пла́та по ~е (לויט דער טאַקסע (לויט די טאַריפֿן) אָפּצאָל

та́кса[2] *ж* (*собака*) װ טאַקסע ־ס

такси́ *с* טאַקסי ח, װ ־ען

таксо́метр *м* ח ־ס טאַקסאָמעטער

такт[1] *м* 1. *муз.* ח ־ן טאַקט; попа́сть в ~ אױפֿכאַפּן דעם טאַקט; 2. *разг.* (*ритм движения*) ח טאַקט, ריטם ח; сби́ться с ~а אַראָפּשלאָגן* זיך, פֿאַרלירן* דעם טאַקט; ◇ в ~ צום טאַקט; выбива́ть ~ -אױס פּױקן טאַקט; קלאַפּן דעם טאַקט

такт[2] *м* (*в поведении*) ח טאַקט; с ~ом מיט טאַקט, טאַקטפֿול, טאַקטיש

та́к-таки *частица* טאַקע; они́ ~ не пришли́ זיי זײַנען טאַקע ניט געקומען

та́ктик *м* = ח טאַקטיקער

та́ктика *ж* װ טאַקטיק

такти́ческ‖ий טאַקטיק-, טאַקטיש, טאַקטישער; ~ие зада́чи -טאַק טיק־אױפֿגאַבן מצ.; ~ая опера́ция *воен.* אַ טאַקטישע אָפּעראַציע

такти́чн‖о *нареч.* מיט טאַקט, טאַקטיש; **~ость** *ж* טאַקט ח, ח טאַקט־כוש; **~ый** טאַקטישער, מיט טאַקט *после сущ.;* быть ~ым טאַקטיש, זײַן* טאַקטיש, פֿאַרמאָגן אַ טאַקט־כוש; ~ый отве́т אַ טאַקטפֿולער ענט-, אַן ענטפֿער מיט טאַקט פֿער

тала́нт *м* 1. ח טאַלאַנט; (*одарённость*) װ באַגאַבונג; 2. (*человек*) ח ־ן טאַלאַנט, באַגאַבטער מענטש, אַ; **~ливость** *ж* װ טאַלאַנטירטקײט; (*одарённость*) באַגאַבטקײט װ; **~ливый** 1. (*о человеке*) טאַלאַנטפֿולער, טאַלאַנטיר- טער; (*одарённый*) באַגאַבטער; 2. (*о произведении*) מיט טאַלאַנט געשאַפֿענער

талисма́н *м* ח ־ען טאַליסמאַן, װ ־ס קאַמײע

та́ли‖я *ж* װ טאַליע; пальто́ в ~ю אַ מאַנטל צו דער טאַליע

талму́д *м* ח טאַלמוד, װ גמרא; **~и́ст** *м* -טאַלמו דיסט ח ־ן; *перен. тж.* = ח סכאָלאַסטיקער

тало́н *м* ח ־ען טאַלאָן; поса́дочный ~ *ж.-д.* -אײַנ שטײַג־טאַלאָן ח ־ען

та́л‖ый: ~ый снег צעגײיענדיקער שניי; ~ая вода́ שניי- און אײַז־װאַסער

тальк *м* ח טאַלק; (*порошок*) ח טאַלק־פּודער

там 1. *нареч.* (דאָרט(ן; ~ я его́ не нашёл דאָרט האָב איך אים ניט געפֿונען; ~ же טאַקע דאָרט(ן), אויפֿן זעלבן אָרט; (*при ссылках*) דאָרט; 2. *нареч.* (*потом*) שפּעטער, װײַטער, דערנאָך; ~ уви́дим -שפּע טער, װײַטער, דערנאָך װעלן מיר זען; 3. *частица разг.:* вся́кие ~ фо́кусы פֿאַרשײדענע מינע קונצן; да како́й ~ моро́з! װער פֿראָסט, װאָס פֿראָסט, אַז ס׳הייבט זיך ניט אָן!; что́бы ~ ни говори́ли װאָס מע זאָל דאָרט ניט זאָגן, מע מעג זאָגן, װאָס מע װיל; ◇ ~ и тут אויף טריט און שריט; то тут, то ~ אָט דאָ, אָט דאָרט

тамада́ *м* ח ־ען טאַמאַדאַ, ח ־ס טאָסט־מײַסטער

та́мбур *м* ח ־ן טאַמבור, ח ־עך פּירהײַזל; *ж.-д.* ח ־ן טאַמבור

тамо́женн‖ик *м* = ח טאַמאָזשנע־דינער; **~ый** -טאַ מאָזשנע-; ~ая по́шлина ח טאַמאָזשנע־אָפּצאָל

тамо́жня *ж* װ ־ס טאַמאָזשנע, ח ־ן צאָל־אַמט

та́мошн||ий *разг.* דאָרטיקער; ~ие жители די דאָרטיקע אײַנוווינער

тампо́н *м* טאַמפאָן מ ־ען

та́нгенс *м* *мат.* טאַנגענס מ ־ן

та́нго *с нескл.* (*танец*) טאַנגאָ װ ־ס

та́н||ец *м* טאַנץ מ (מצ. טענץ); учи́тель ~цев טאַנצלערער מ =; пойти́ на ~цы (אַוועק)גיין* אף א טאַנץ־אָוונט [אף טענץ]

танк *м* טאַנק מ ־ען

та́нкер *м* טאַנקער מ ־ס, טאַנקשיף װ ־ן

танке́тка[1] *ж* טאַנקעטקע װ ־ס, לײַכטער טאַנק

танке́тка[2] *ж* (*фасон обуви*) טאַנקעטקע װ ־ס

танки́ст *м* טאַנקיסט מ ־ן

та́нков||ый *воен.* טאַנק־, טאַנקען־; ~ая диви́зия טאַנקען־דיוויזיע װ ־ס; ~ая броня́ טאַנק־פאַנצער מ ־ס

танцева́льн||ый טאַנץ־; ~ый ве́чер טאַנץ־אָוונט מ ־ן; ~ая му́зыка טאַנצמוזיק װ; ~ая площа́дка טאַנצפלאַץ מ (מצ. ..פלעצער)

танцева́ть *несов.* טאַנצן

танцо́вщ||ик *м* טענצער מ =; ~ица *ж* טענצערין װ ־ס

танцо́р *м* טענצער מ =; он хоро́ший ~ ער טאַנצט גוט°

та́почки *мн.* טאַפאָטשקעס מצ.; (*домашние тж.*) שטעקשיך מצ.

та́ра *ж* 1. (*упаковка*) טאַרע װ; стекля́нная ~ גלעזערנע טאַרע; 2. (*вес упаковки*) טאַרע װ, טאַרע־וואָג װ

тараба́рщина *ж* *разг.* קודערוועלש ז, קודריש ז

тарака́н *м* טאַראַקאַן מ ־עס

тара́н *м* 1. *ист.* מויערברעכער מ ־ס; 2. *воен.* טאַראַן מ; идти́ на ~ א לאָז טאָן* זיך טאַראַנעווען

тара́нить *несов.* טאַראַנעווען

тара́нтул *м* *зоол.* טאַראַנטל מ ־ען, טאַראַנטול מ ־ן

тарато́рить *несов.* *разг.* גראַגערן

тарахте́ть *несов.* *разг.* טראַכקען

тара́щить *несов.* *разг.*: ~ глаза́ גלאָצן די אויגן

таре́лк||а *ж* 1. טעלער מ =, ־ס; глубо́кая ~а א טיפער טעלער; ~а борща́ א טעלער באָרשטש; 2. *мн.* *муз.* צימבאַלן מצ., טאַצן מצ.; ◇ быть не в свое́й ~е זײַן* אין א שלעכטן° אומער

тари́ф *м* טאַריף מ ־ן

тари́фн||ый טאַריף־; ~ая се́тка טאַריף־נעץ װ ־ן

таска́ть *несов.* 1. *см.* тащи́ть 1, 2, 3, 4, 5; (*волочить в разных направлениях тж.*) אומשלעפן; ~ по доро́жкам шланг, полива́я сад אומשלעפן איבער די סטעזשקעס די קישקע, באַגיסנדיק דעם סאָד; 2. *разг.* (*долго носить — одежду и т. п.*) טראָגן*, (אין) גיין*; 3. *разг.* (*носить с собой*) אומטראָגן*; ~ *чью-л.* фотогра́фию אומטראָגן* (מיט זיך) עמעצנס פאָטאָבילד; 4. *разг.* (*причинять боль*) שלעפן, ציִען*; ~ *кого-л.* за́ уши שלעפן [ציִען*] עמעצן פאַר [באַ] די אויערן; ◇ он е́ле но́ги таска́ет קוים וואָס ער האַלט זיך [וואָס ער שלעפט זיך] אף די פיס, קוים וואָס די פיס טראָגן אים; ~ся *несов.* *разг.* 1. אומשלעפן זיך, אַרומשלעפן זיך; ~ся по го́роду אומשלעפן זיך [אַרומשלעפן זיך] איבער דער שטאָט; ~ся по знако́мым שלעפן זיך פון איין באַקענטן צום אַנדערן; 2. (*странствовать*) אומוואַנדערעווען, אומוואָגלען; 3. (с *тв.*; *носить с собой*) אומטראָגן* זיך (מיט); ~ся с тяжёлым чемода́ном אומטראָגן* זיך מיט א שווערן טשעמאָדאַן

тасова́ть *несов.* (*карты*) טאַש(עווע)ן, איבערמישן

ТАСС *м* (Телегра́фное аге́нтство Сове́тского Сою́за) טאַסס מ (די טעלעגראַפן־אַגענטור פונעם סאָוועטנפאַרבאַנד)

тата́р||ин *м* טאָטער מ ־ן; ~ка *ж* טאָטערקע װ ־ס; ~ский טאָטערישער; ~ский язы́к די טאָטערישע שפראַך, טאָטעריש ז

татуи́рованный טאַטויִרטער

татуи́ровать *сов. и несов.* טאַטויִרן

татуиро́вка *ж* טאַטויִרונג װ

тафта́ *ж* טאַפט מ

тахта́ *ж* טאַכטע װ ־ס

тача́нка *ж* טאַטשאַנקע װ ־ס; пулемётная ~ טאַ־קוילנוואַרפער־וואָגן מ ־ס, טשאַנקע װ ־ס

тача́ть *несов.*: ~ сапоги́ נייִען שטיוול

та́чка *ж* טאַטשקע װ ־ס

тащи́ть *несов.* 1. (*волочить*) שלעפן, ציִען*; ~ ло́дку в во́ду שלעפן דאָס שיפל אין וואַסער (אַרײַן); 2. *разг.* (*нести*) טראָגן*, טאַסקען; ~ тяжёлый чемода́н טראָגן* [טאַסקען] א שווערן טשעמאָדאַן; 3. *разг.* (*вести*) שלעפן; ~ *кого-л.* за́ руку שלעפן [ציִען*] עמעצן באַ דער האַנט; ~ *кого-л.* в теа́тр פירן עמעצן אין טעאַטער באַלקאָרכע [שיר ניט מיט געוואַלט]; 4. *разг.* (*вынимать*) אַרויסשלעפן, אַרויסציִען*; (*зуб тж.*) אַרויסרײַסן*; ~ гвоздь из стены́ אַרויסשלעפן א טשוואָק פון דער וואַנט; ~ ведро́ из коло́дца אַרויסציִען* [אַרויסשלעפן] דעם עמער פונעם ברונעם; 5. *разг.* (*красть*) צושלעפן, צולאַקכענען

тащи́ться *несов.* 1. (*волочиться*) נאָכשלעפן זיך; 2. *разг.* (*идти, ехать медленно*) שלעפן זיך; 3. (*ехать, идти куда-л. без охоты*) שלעפן זיך

та́яние *с* שמעלצן ז, דאָס צעגיין זיך

та́ять *несов.* 1. שמעלצן*; (*о снеге, льде тж.*) צעגיין*, צעגאַנגען ווערן*; 2. *безл.*: на со́лнце та́ет אף דער זון לאָזט; 3. (*о силах и т. п.*) אויסלאָזן* זיך, אויסגיין*; (*о запасах, деньгах*) צעגיין* זיך; он та́ет на глаза́х ער גייט אויס [צאַנקט] ווי א ליכט; 4. (от *род.*; *умиляться*) צעשמאָלצן ווערן* (פאַר)

тварь *ж* *уст. и разг.* באַשעפעניש ז, װ ־ן

тверде́ть *несов.* האַרט ווערן*

тверди́ть *несов.* איבערכאַזערן (נאָכאַמאָל און ווידעראַמאָל); ~ *кому-л.*, что… אײַנטײַנען מיט עמעצן, אַז…; ~ *о чём-л.* ניט אופהערן צו רעדן וועגן עפעס

твёрдо *нареч.* פעסט; ~ реши́ть פעסט באַשליסן*; ~ знать גוט° וויסן*; ~ запо́мнить גוט° [פעסט] פאַרגעדענקען; он ~ стои́т на своём ער האַלט זיך פעסט (באַ זײַניקן)

твердока́менный (*стойкий*) אײַזנפעסטער; (*упрямый*) האַרטנעקיקער

твердоло́бый (*косный*) האַרטקעפיקער

твёрдость *ж* 1. האַרטקייט װ; 2. (*черта характера*) פעסטקייט װ; ~ ду́ха שטאַנדהאַפטיקייט װ, פעסטוויליקייט װ

твёрд||ый 1. האַרטער; ~ые тела́ *физ.* האַרטע קערפערס; ~ый оре́х א האַרטער נוס; 2. *перен.* פעסטער, שטאַרקער; ~ая во́ля א פעסטער [א שטאַרקער] ווילן; бу́дьте ~ы́ זײַט [האַלט זיך] שטאַרק [פעסט, שטאַנדהאַפטיק]; ~ая похо́дка א פעסטער [א האַרטער] טראָט; 3. (*устойчивый*) פעסטער, סטאַבילער; *перен. тж.* שטאַרקער; ~ая опо́ра под нога́ми א פעסטער אָנשפאַר פאַר די פיס; ~ая власть א שטאַרקע [א פעסטע] מאַכט; ~ые

цены פרײַזן [סטאבילע] פֿעסטע; ~ая уверенность א
פֿעסטע זיכערקייט; 4. *(ясный, отчётливый)* לויטערער;
(о знаниях и т. п.) פֿעסטער, זיכערער; ~ая память
א לויטערער זיקאָרן; он не ~ в физике ער ווייס(ט) שוואַך
פֿיזיק; ◇ ~ый знак *(буква)* ם ־ס האַרטצייכן; ~ые
согласные האַרטע קאָנסאָנאַנטן; стоять ~ой ногой שטיין*
מיט ביידע פֿיס, זיכער [פֿעסט]; иметь ~ую почву под ногами האָבן* אונטער זיך א פֿעסטן באָדן

твердыня *ж* ‖ פֿעסטונג(שוץ) ־ען

твист *м* *(танец)* ם טוויסט ־ן

твой *(ж* твоя, *с* твоё, *мн.* твои*)* *притяж. мест.*
1. דײַן (מצ. דײַנע) *перед сущ., по родам и падежам*
не изменяется; דײַנער (‖ דײַנע, ¦ דײַנס, מצ. דײַנע)
после сущ. или перед неопред. артиклем; ~ брат דײַן
ברודער, דער ברודער דײַנער; твоя сестра דײַן שוועס-
טער, די שוועסטער דײַנע; твоё слово דײַן וואָרט, דײַנס
א וואָרט; ~ верный друг דײַן טרײַער פֿרײַנט; с твоим
талантом מיט דײַן טאַלאַנט, מיט דעם טאַלאַנט מיט דײַ-
נעם; твои дети דײַנע קינדער, די קינדער דײַנע; 2. *в*
составе сказ. דײַנער (‖ דײַנע, ¦ דײַנס, מצ. דײַנע); эта
газета твоя, а та моя אָט די צײַטונג איז דײַנע, און
יענע מײַנע; этот стол твой אָט דער טיש איז דײַנער;
эта картина твоя? אָט דאָס בילד איז דײַנס?; перчатки
не твои די הענטשקעס זײַנען ניט דײַנע; 3. *в знач.*
сущ. мн. разг. (близкие) די דײַניקע מצ.; 4. *в знач.*
сущ. с ¦ דײַנס; мне твоего не надо איך דאַרף ניט דײַנס
זאָל צו מיר איבערגיין

творение *с* 1. ‖ (וועלט־)באַשאַפֿונג; 2. *(произведение)*
‖ שאַפֿונג ־ען, ¦ = ווערק; 3. *уст.* *(существо)* באַשאַף
ם ־ן, ‖ ־ן, ¦ באַשעפֿעניש

творец *м* 1. = ם שעפֿער; 2. *(бог)* ם באַשעפֿער; בוי-
רע(־עולם) ם

творительный: ~ падеж *грам.* ם אינסטרומענטאַל

творить *несов.* 1. *(создавать)* שאַפֿן*; 2. *(совершать)*
טאָן*; ~ добро גוטס טאָן*; ~ чудеса באַווײַזן* וווּנדער;
~ беззакония באַגיין* מעשׂים־טאָטוים, טאָן* אומרעכט;
~ся *несов.*: что здесь творится? וואָס איז דאָ געשען?;
с ним творится что-то странное וואָס טוט זיך דאָ?; מיט
אים קומט פֿאָר אומגעווייִנלעכס

творог *м* ‖ טוואָרע, ם צוואָרעך; ם קעז (ווייסער)

творожник *м* ‖ ־ס קעזלאַטקע

творческ‖и *нареч.* שעפֿעריש, אויפֿן שעפֿערישן אַף א;
~ий שעפֿערישער; ~ая мысль דער שעפֿערישער געדאַנק;
~ий путь художника דער שעפֿערישער וועג פֿון א קינסט-
לער; ~ий успех א שעפֿערישער דערפֿאָלג; ~ий ме-
тод ם שאַפֿונגס־מעטאָד; ~ая личность שעפֿערישע פּער-
זענלעכקייט, = ם שעפֿער

творчество *с* 1. *(деятельность)* ‖ שאַפֿונג, ¦ שאַפֿן;
художественное ~ קינסטלערישע שאַפֿונג, דאָס קינסט-
לערישע שאַפֿן; 2. *(созданное)* ‖ שאַפֿונג, מצ. שאַפֿונגען,
ווערק מצ.

твоя *см.* твой

те *см.* тот

т. е. *см.* то есть

театр *м* 1. ם ־ס טעאַטער; драматический ~ דראַ-
מאַטישער טעאַטער; ~ кукол ם ־ס ליאַלקע־טעאַטער;
идти в ~ גיין* אין טעאַטער; 2.: ~ военных действий
ם קריגס־טעאַטער

театрал *м* ם ־ן טעאַטראַל, = ם טעאַטער־ליבהאָבער;
~ка *ж* ‖ ־ס טעאַטראַלקע, ‖ ־ס טעאַטער־ליבהאָבערן

театральн‖ый 1. טעאַטער־; ~ое искусство טעאַטער־
קונסט ‖; ~ый зал ם טעאַטער־זאַל; ~ый критик טעאַ-
טער־קריטיקער ם =; 2. *(предназначенный или харак-*
терный для театра) טעאַטראַלער, טעאַטער־; ~ая му-
зыка טעאַטראַלע מוזיק; ~ая студия טעאַטראַלע סטודיע;
~ые костюмы טעאַטראַלע קאָסטיומען; 3. *(наигранный)*
טעאַטראַלישער, געקינצלטער; ~ый жест א טעאַטראַלי-
שער [א געקינצלטער] זשעסט

тебе *дат., предл. от* ты

тебя *род., вин. от* ты

тезис *м* ם ־ן טעזיס; ‖ ־ס האַנאָכע; ~ы доклада די
טעזיסן [די האַנאָכעס] פֿונעם פֿאָרטראָג

тёзка *м* ם (מצ. ..ברידער) נאָמען־ברודער; *ж* נאָמען־
שוועסטער ‖ =

текст *м* ם ־ן טעקסט; *(к музыке тж.)* ווערטער מצ.;
~ присяги דער טעקסט פֿון דער שבֿועה; ~ песен דער
טעקסט פֿון די לידער, די ווערטער צו די לידער

текстиль *м* ם טעקסטיל, מצ. טעקסטיל־סכוירעס;
~ный טעקסטיל־; ~ная фабрика ‖ ־ן טעקסטיל־פֿאַבריק;
~ные изделия מצ. טעקסטיל־אַרטיקלען, טעקסטיל־אויס-
אַרבעטונגען מצ.; ~щик *м* = ם טעקסטיל־אַרבעטער;
~щица *ж* ‖ ־ס טעקסטיל־אַרבעטערן

текстуальный טעקסטועלער, ווערטלעכער

текуч‖есть *ж прям. и перен.* ‖ פֿליסעוודיקייט; ~есть
кадров די פֿליסעוודיקייט פֿון די קאַדרען; ~ий 1. *прям.*
и перен. פֿליסעוודיקער; ~ий состав оркестра א פֿלי-
סעוודיקער באַשטאַנד פֿונעם אָרקעסטער; 2. *(проточный)*
פֿליסנדיקער, קוועלנדיקער; ~ие воды די פֿליסנדיקע [די
קוועלנדיקע] וואַסערן

текущ‖ий 1. פֿליסנדיקער; 2. *(теперешний)* לויפֿנדי-
קער; ~ий момент דער לויפֿנדיקער מאָמענט; ~ие со-
бытия די לויפֿנדיקע געשעענישן; ~ие дела די לויפֿנדיקע
[די טאָגטעגלעכע] איניאָנים; в ~ем году אינעם לויפֿנדיקן
יאָר, הײַנטיקס יאָר, האַיאָר

телевидение *с* ‖ טעלעוויזיע

телевизионн‖ый טעלעוויזיע־; ~ая передача טעלעווי-
זיע־איבערגעבונג ‖ ־ען; ◇ ~ый центр טעלעוויזיע־צענ-
טער ם ־ס; ~ый спутник ם ־עס טעלעספּוטניק

телевизор *м* ם ־ס טעלעוויזאָר; смотреть ~ *разг.*
קוקן דעם טעלעוויזאָר; ~ный טעלעוויזאָר־; ~ный экран
דער טעלעוויזאָר־עקראַן

телега *ж* ם (מצ. ־ס, וועגענער, וועגן) וואָגן

телеграмма *ж* ‖ ־ען טעלעגראַם; ‖ ־ס טעלעגראַמע
разг.

телеграф *м* ם טעלעגראַף; *(аппарат тж.)* טעלעגראַף־
אַפּאַראַט ם; по ~у דורכן [מיטן] טעלעגראַף, טעלע-
גראַפֿיש; работать на ~е אַרבעטן אפֿן טעלעגראַף

телеграфировать *сов. и несов.* טעלעגראַפֿירן, א
געבן* צו וויסן טעלעגראַ-; *(сообщать тж.)* טעלעגראַם
פֿיש; ~ день приезда טעלעגראַפֿירן וועגן אָנקום־טאָג,
געבן* צו וויסן טעלעגראַפֿיש וועגן אָנקום־טאָג

телеграфист *м* ם ־ן טעלעגראַפֿיסט; ~ка *ж* טעלע-
גראַפֿיסטקע ‖ ־ס, טעלעגראַפֿיסטן ‖ ־ס

телеграфн‖ый 1. טעלעגראַף־; ~ый столб טעלע-
גראַף־סלופּ ם ־עס; ~ая лента ‖ ־ס טעלעגראַף־לענטע;
2. *(осуществляемый при помощи телеграфа)* טעלעגראַ-

פישער; ~ая связь טעלעגראפישער פארקער; ~ое сообще́ние א טעלעגראפישע מיטיילונג; ◇ ~ое аге́нтство טעלעגראף־אגענטור וו ־ן

теле́жка *ж* 1. וועגעלע ז ־ך; ручна́я ~ האנט־וועגעלע ז ־ך, טאטשקע וו ־ס; 2. (*вагонная*) רעדער־געשטעל ז ־ן

телезри́тель *м* טעלעצושויער מ =

телеметри́ческий טעלעמעטרישער

телемеха́ника *ж* טעלעמעכאניק וו

телёнок *м* קעלבל ז ־עך; *перен. разг.* קאלב מ (מצ. קעלבער); ◇ куда́ Мака́р теля́т не гоня́л ≅ ווּו דער שווארצער פעפער וואקסט

телеобъекти́в *м* טעלעאָביעקטיוו מ ־ן

телепа́тия *ж* טעלעפאטיע וו

телепереда́тчик *м* טעלע־איבערגעבער מ ־ס

телепереда́ча *ж* טעלעטראנסמיסיע וו ־ס, טעלע־איבערגעבונג וו ־ען

телеприёмник *м* טעלע־אופנעמער מ ־ס

телеско́п *м* טעלעסקאָפ מ ־ן; ~и́ческий טעלעסקאָפישער, טעלעסקאָפארטיקער

телéсн||ый 1. קערפערלעכער; ~ые поврежде́ния קערפערלעכע צעשעדיקונגען; ~ое наказа́ние א קערפערלעכע [פיזישע] באשטראָפונג; 2. (*материальный*) קערפערלעכער, מאטעריעלער; 3. (*о цвете*) לײַבקאָליריקער; פון לײַב־קאָליר *после сущ.*

телета́йп *м* טעלעטײַפ מ ־ן, אויסיעסדיקער טעלעגראף מ ־ן; ~ный טעלעטײַפ־; ~ная ле́нта טעלעטײַפ־לענטע וו ־ס

телеуправл||е́ние *с* טעלעקערעוונג וו; ~я́емый טעלע־געקערעוועטער, פונווײַטנס געשטײַערטער

телефо́н *м* טעלעפאָן מ; звони́ть по ~у קלינגען* אין טעלעפאָן; сообщи́ть по ~у מיטיילן דורכן טעלעפאָן, טעלעפאָנירן; разгово́р по ~у טעלעפאָן־געשפרעך מ, ז ־ן, א געשפרעך דורכן טעלעפאָן

телефо́н-автома́т *м* טעלעפאָן־אווטאָמאט מ (מצ. ־ן, טעלעפאָנען־אווטאָמאטן)

телефони́ровать *сов. и несов.* טעלעפאָנירן

телефони́ст *м* טעלעפאָניסט מ ־ן; ~ка *ж* טעלעפאָניסטקע וו ־ס, טעלעפאָניסטן וו ־ס

телефо́нн||ый טעלעפאָן־, טעלעפאָנישער; ~ая ста́нция טעלעפאָן־סטאנציע וו ־ס; ~ое сообще́ние א טעלעפאָנישע מיטיילונג; א מיטיילונג דורכן טעלעפאָן; ◇ ~ая кни́га אבאָנענטן־בוך מ, ז (מצ. ־ביכער)

телефонограмма *ж* טעלעפאָנאָגראם וו ־ען; טעלעפאָנאָגראמע וו ־ס *разг.*

теле́ц *м*: золото́й ~ אייגעל־האזאָהאָוו מ

телеце́нтр *м* טעלעצענטער מ ־ס

тели́ться *несов.* קעלבן זיך

тёлка *ж* טעליצע וו ־ס

тéл||о *с* 1. *физ.* קערפער מ ־ס; твёрдые ~а́ הארטע קערפערס; небе́сные ~а́ הימל־קערפערס; геометри́ческое ~о א געאָמעטרישער קערפער; 2. (*человека, животного*) לײַב ז ־ער, קערפער מ ־ס; (*физическое начало в человеке тж.*) גוף מ ־ים; температу́ра ~а די טעמפעראטור פונעם קערפער; загоре́лое ~о א פארברוינט לײַב; он дрожи́т всем ~ом ס'ציטערט אים דאָס גאנצע לײַב, ס'ציטערן אים אלע אייווורים; в здоро́вом ~е здоро́вый дух אז ס'איז געזונט דער גוף, איז געזונט אויך

די נעשאָמע [דער גײַסט]; ◇ иноро́дное ~о פרעמדקערפער מ ־ס; душо́й и ~ом מיט לײַב און לעבן, מיטן גוף און מיט דער נעשאָמע; они́ де́ржат его́ в чёрном ~е ≅ ער איז בא זײ ערגער פון א הונט

телогре́йка *ж* 1. *разг.* וואטניק מ ־עס, א וואטאָווע רעקל; 2. (*безрукавка*) לײַבל ז ־עך, א ווארעם קאָפטל (אָן ארבל)

телодвиже́ние *с* קערפער־באוועגונג וו ־ען; (*жест*) טנוּע וו ־ס, זשעסט מ ־ן

телосложе́ние *с* קאָמפלעקציע וו

телохрани́тель *м* לײַבוועכטער מ =

тельня́шка *ж разг.* מאטראָסן־אונטערהעמדל ז ־עך

тéльце *с* 1. קערפערל ז ־עך, גופעלע ז ־ך; 2. *обыкн. мн. биол.* קערפערלעך מצ.; кровяны́е тельца́ בלוט־קערפערלעך מצ.

теля́тина *ж* קאלבנפלייש ז, קעלבערן פלייש

теля́тн||ик *м* 1. (*хлев*) קעלבערשטאל וו ־ן; 2. (*работник*) קעלבער־אופזעער מ =; ~ица *ж* קעלבער־אופזעערן וו ־ס

теля́||чий 1. קעלבערנער; ~чьи но́жки קעלבערנע פיסלעך; ~чья ко́жа קעלבערנער לעדער; 2. (*из телятины*) קעלבערנער; פון קעלבערן פלייש *после сущ.*; ~чьи котле́ты קעלבערנע קאָטלעטן, קאָטלעטן פון קעלבערן פלייש; ◇ ~чий восто́рг דאָס קעלבערנע היספעלעס

тем[1] *тв. от* то, тот; *дат. от* те; с ~, что́бы קעדײ (צו), ~ са́мым גופע דערמיט

тем[2] 1. *нареч.* (*с сочет. с сравнит. ст.*) נאָך; ~ лу́чше איז נאָך בעסער; 2. (*в составе сложного союза:* чем... ~) וואָס... אלץ; чем да́льше, ~ глу́бже וואָס ווײַטער, אלץ טיפער; ◇ ~ бо́лее, что... נאָך מער, אז...; ~ не ме́нее און דאָך, און פונדעסטוועגן

тéм||а *ж* טעמע וו ־ס; сочине́ние на ~у... אן אופזאץ אף דער טעמע...; ~а с вариа́циями *муз.* א טעמע מיט וואריאציעס; на э́ту ~у я с ним не говори́л וועגן דערוף [אף דער טעמע] האָב איך מיט אים ניט גערעדט

тема́тика *ж* טעמאטיק וו

темати́ческий טעמאטישער

тембр *м* טעמבער מ; ~ го́лоса דער טעמבער פון דער שטים

теменн||о́й *анат.* שײַטל־; ~а́я кость שײַטלביין מ ־ער

тéмень *ж разг.* כוישעך מ, כאשעכס ז, פינצטערניש וו

тéми *тв. мн. от* тот

темне́||ть *несов.* 1. (*сов.* потемне́ть) פינצטער(ער) ווערן*, טונק(ע)לער [טינק(ע)לער] ווערן*, טונקל° ווערן*; (*о красках*) טונקעלער ווערן*; 2. (*сов.* стемне́ть) *безл.:* зимо́й ра́но ~ет (אום) ווינטער פינצטערט פרי, (אום) ווינטער ווערט פרי פינצטער; 3. (*видеться*) טונקלען זיך, טינקלען זיך; вдали́ ~ет лес אינדערווײַטן טונקלט זיך דער וואלד; ◇ у меня́ в глаза́х ~ет от *чего-л.* ס'ווערט מיר פינצטער אין די אויגן פון עפעס

темни́ца *ж* טפיסע וו ־ס, געפענקעניש ז ־ן

темно́ *в знач. сказ.* (ס'איז) פינצטער; бы́ло ~ ס'איז געווען פינצטער; ~ хоть глаз вы́коли — ס'איז פינצטער, די אויגן זיך אויסצושטעכן

тёмноволо́сый טונקלהאָריקער, שווארצהאָריקער

тёмногла́зый שווארץ־אויגיקער

тёмнокóжий טונקלהױטיקער

тёмно-сúний טונקל־בלאָווער

темнот||á *ж* 1. ‖ פֿינצטערניש, ז כּאָשכעס; כּוישעך מ; в ~é אין דער פֿינצטער; до наступлéния ~ы ביז ווײַל ס'איז נאָך ליכטיק אין דרויסן; אַפֿדערנאַכט; 2. *разг.* (*невежество*) ‖ פֿינצטערקײַט, דאָס (ווילדע) אַמעראַצעס

тёмн||ый 1. פֿינצטערער; (*о цвете*) טונק(ע)לער°; ~ая ночь א פֿינצטערע נאַכט; ~ая кóмната א פֿינצטערער צימער; ~ые вóлосы טונק(ע)לע° האָר; ~ое плáтье א טונקל° קלייד; ~ая тýча א פֿינצטערע כמאַרע; 2. (*мрачный*) מאַרעשכוירעדיקער, פֿינצטערער; 3. (*подозрительный*) פּאַרדעכטיקער, פֿינצטערער; ~ые лúчности פֿינצטערע [פּאַרדעכטיקע] פּאַרשוינען; ~ые делá פֿאַרדעכטיקע [ניט־קאָשערע] געשעפֿטן; 4. (*неясный*) נעפּלדיקער, אומקלאָרער; 5. (*невежественный*) אומוויסנדיקער, אַמעראַצישער; ◇ ~ое пятнó א שוואַרצער פֿלעק

темп *м* מ ־ן טעמפּ; ~ тáнца דער טעמפּ פֿון דעם טאַנץ; ~ы развúтия промы́шленности די אַנטוויקלונגס־טעמפּן פֿון דער אינדוסטריע; ~ всё нарастáл דער טעמפּ איז געוואָרן אַלץ העכער און העכער [אַלץ גיכער און גיכער]; ◇ в ~е גיך; אײנס און צוויי

темперáмент *м* מ ־ן טעמפּעראַמענט; ◇ с ~ом מיט ברען; ~ный טעמפּעראַמענטפֿולער; (*пылкий*) היציקער; ~ный человéк א טעמפּעראַמענטפֿולער מענטש, א מענטש מיט ברען

температýр||а *ж* ־ן ‖ טעמפּעראַטור; у негó повы́шенная ~а ער ס'איז בא אים געהעכערט די טעמפּעראַטור; мéрить ~у *разг.;* מעסטן* די טעמפּעראַטור; ~а кипéния *физ.* זיד־טעמפּעראַטור; *разг.;* האָט היץ מעסטן* די היץ; ~ить *несов.* *разг.* האָבן* (אָפּט) היץ ‖; ~ный טעמפּעראַטור־; ~ный режи́м *тех.* טעמפּעראַטור־רעזשים מ ־ען

тéмя *с* שײַטל ז ־ען; (*макушка*) שאַרבן־דאַך מ (מצ. ־דעכער)

тенденциóзный טענדענציעזער; (*предвзятый*) פֿאָרויס־פֿאַרמישטער; (*пристрастный*) פּניעסדיקער, געצוימענער

тендéнци||я *ж* 1. ־ן ‖ טענדענץ; (*к чему-л. тж.*) נײגונג ־ען ‖ נטיע ־ס ‖; 2. (*художественного произведения и т. п.*) ‖ טענדענץ; *неодобр. тж.* פֿאָרויס־געצוימענע האַנאָכע

тéндер *м ж.-д.* מ ־ס טענדער

тенев||óй 1. שאָטנדיקער; ~áя сторонá ýлицы די שאָטן־זײַט גאַס; 2. *жив.* שאָטן־; ~ы́е местá שאָטן־ערטער מצ.; 3. (*отрицательный*) שאָטנדיקער, שאָטן־; ~ые стóроны *чего-л.* די שאָטן־זײַטן [די שאָטנדיקע זײַטן] פֿון עפּעס

тенелюбúв||ый: ~ые растéния שאָטנליביקע [שאָטנפֿאָ־דערעוודיקע] געוויקסן

тенúстый שאָטנדיקער, פֿאַרשאָטנטער; ~ сад א שאָטנ־דיקער סאָד

тéннис *м* מ טעניס; ◇ настóльный ~ מ טיש־טעניס; ~úст *м* מ ־ן טעניסיסט, = מ טעניס־שפּילער; ~úстка *ж* ־ס ‖ טעניסיסטקע ־ס ‖ טעניסיסטין; ~ный טעניס־; ~ный мяч טעניס־פּילקע ־ס ‖

тéнор *м* 1. (*голос*) מ ־ן טענאָר, טענאָר־שטים ‖ ־ען; 2. (*певец*) מ ־ן טענאָר

тент *м* מ ־ן טענט, שוצדעק ‖ ־ן

тен||ь *ж* 1. *тк. ед.* (*неосвещённое пространство*) שאָטן מ; в ~и́ прохлáдно אין שאָטן איז קיל; в ~и́ стáрого дýба אין שאָטן פֿון אַן אַלטן דעמב; 2. *жив.* שאָטן מ; контрáсты свéта и ~и קאָנטראַסטן פֿון ליכט און שאָטן; 3. (*отбрасываемая*) שאָטן מ ־ס; длúнные ~и дерéвьев די לאַנגע° שאָטנס פֿון די בײמער; 4. *перен.* א שפּור [א שאָטן], שאָטן מ, שפּור מ; ~ь неудовóльствия א שפּור פֿון אומצופֿרידנקײַט; ни ~и сомнéния קײן שפּור [קײן ברעקעלע ספֿק, שעמעץ] פֿון ספֿק; 5. (*неясное очертание*) סילועט מ ־ן; 6. (*призрак*) גײַסט מ ־ער; געשפּענסט ז ־ער; ◇ ночны́е ~и דעמער־שאָטנס מצ.; бросáть ~ь на *кого-л.* וואַרפֿן* א שאָטן [א כשאַד] אויף עמעצן; держáться, быть, стоя́ть в ~и́ זיך האַלטן* אין הינטערגרונט [אין שאָטן] [פֿאַרבלײַבן*]; ходúть, следовáть за *кем-л.* как ~ь נאָכגיין* עמעצן ווי א שאָטן; от негó остáлась однá ~ь ער איז שוין געוואָרן א שאָטן פֿון א מענטשן [א סנאָסט]; ~и под глазáми טונק(ע)לע רינגלעך אַרום די אויגן

теолóгия *ж* ‖ טעאָלאָגיע

теорéма *ж мат.* ־ען ‖ טעאָרעמע ־ס, טעאָרעם

теорéтик *м* = מ טעאָרעטיקער

теоретúческ||ий טעאָרעטישער; ~ая фúзика טעאָרע־טישע פֿיזיק; ~ие расчёты טעאָרעטישע אויסרעכענונגען

теóри||я *ж* ‖ טעאָריע; ~я воздухоплáвания די טעאָ־ריע פֿון אַעראָנאַוטיק; ~я вероя́тностей *мат.* די טעאָריע פֿון וואַרשײַנלעכקײַטן, לעבקײַטן־טעאָריע ‖; э́то тóлько в ~и *разг.* דאָס איז נאָר טעאָרעטיש [אין טעאָריע] אַזוי

тепéрешн||ий *разг.* הײַנטיקער; ~ее врéмя הײַנטיקע צײַטן

тепéрь *нареч.* אַצינד, איצט(ער); ~ ужé пóздно איצט איז שוין שפּעט; ~ мы ужé знáем, что... אַצינד [איצט] ווייסן מיר שוין, אַז...; ~, когдá... איצט, אַז...

теплé||ть *несов.* וואַרעמ(ער) ווערן*; *перен. тж.* האַר־ציק(ער) [מילדער] ווערן*; на дворé ~ет אין דרויסן ווערט וואַרעמ(ער); взгляд её ~ет איר בליק ווערט מילדער [וואַרעמער]

тéпли||ться *несов. прям. и перен.* טליען; в нём ещё ~тся жизнь אין אים טליעט נאָך א פֿונק לעבן

теплúца *ж* ־ען ‖ וואַרעמהויז ז (מצ. ־הײַזער), אָראַנזשערײ ‖ ־ען

теплúчн||ый אָראַנזשערײ־; ~ые помидóры אָראַנזשערײ־פּאָמידאָרן; ◇ ~ое растéние אַן אַ דעליקאַט וועזן, אָראַנזשערײ־געוויקס

тепл||ó[1] *с* 1. ‖ וואַרעמקײַט; ‖ וואַרעם; растéниям нужны́ влáга, ~ó и свет געוויקסן דאַרפֿן האָבן פֿײַכט־קײַט, וואַרעמקײַט און שײַן; в ~é אין דער וואַרעם; 18 грáдусов ~á אַכצן גראַד וואַרעמקײַט; 2. *перен.* וואַרעמ־קײַט ‖, האַרציקײַט ‖

теплó[2] *нареч.* 1. וואַרעם; *перен. тж.* האַרציק; ~ одéться זיך אָנטאָן* וואַרעם; ~ встрéтить *кого-л.* וואַרעם [האַרציק] באַגעגענען [אויפֿנעמען*] עמעצן; 2. *в знач. сказ. безл. прям. и перен.* (ס')איז וואַרעם; сегóдня óчень ~ הײַנט איז זייער וואַרעם; мне стáло ~ от егó дóбрых слов ס'איז מיר געוואָרן וואַרעם [גוט אויפֿן האַרצן] פֿון זײַנע גוטע ווערטער

тепловóз *м* מ ־ן דיזעל־לאָקאָמאָטיוו

теплов||óй 1. *физ., тех.* וואַרעם־; ~áя энéргия וואַ־רעם־ענערגיע ‖; ~óе излучéние וואַרעם־אויסשטראַלונג ‖

װ; 2. (*основанный на использовании тепла*) טערמאָ־, טערמישער; ~*а́я* электроста́нция טערמאָעלעקטראָסטאַנ־ציע װ ־ס; ~*а́я* обрабо́тка טערמישע באַאַרבעטונג

теплоёмкость *ж физ.* װ װאַרעם־אױפֿנעמיקײט

теплоизол‖яцио́нный טערמאָ־איזאָליאַטאָרישער; ~*я́ция ж* װ טערמאָ־איזאָליאַציע, װ טערמאָ־איזאָלירונג

теплопрово́дн‖ость *ж физ.* װ װאַרעם־דורכפֿיריקײט; ~*ый* װאַרעם־דורכפֿיריקער

теплосто́йк‖ий װאַרעמפֿעסטער; ~*ие* материа́лы װאַ־רעמפֿעסטע מאַטעריאַלן

тепло́т‖а́ *ж* 1. װ װאַרעמ(קײט); *перен. тж.* האַרציקײט װ; серде́чная ~*а́* האַרציקײט װאַרעמקײט; говори́ть о *ком-л.*, о *чём-л.* с ~*о́й* רעדן* װעגן עמעצן, װעגן עפּעס האַר־ציק; 2. *физ.* װ װאַרעמקײט; скры́тая ~*а́* די [װאַרעם] פֿאַרבאָרגענע װאַרעמקײט; едини́ца измере́ния ~*ы́* װאַ־רעם־אײנס װ ־ן

теплотво́рн‖ый װאַרעמבילדנדיקער; ~*ая* спосо́бность װאַרעמבילדנדיקע פֿעיִקײט

теплоте́хника *ж* װ טערמאָטעכניק

теплофика́ция *ж* װ טערמאָפֿיקאַציע, װ טערמאָפֿיצירונג

теплохо́д *м* װ ־ן מאָטאָרשיף

теплоцентра́ль *ж* װ ־ן טערמאָצענטראַל

теплоэлектроста́нция *ж* װ ־ס טערמאָעלעקטראָסטאַנציע

теплу́шка *ж разг.* (*вагон*) װ ־ס טעפּלושקע

тёпл‖ый װאַרעמער; *перен. тж.* האַרציקער, האַרצלע־כער; ~*ый* дождь א װאַרעמער רעגן; ~*ая* пого́да א װאַרעמע [א האַרציקע] װאַרעמער װעטער; ~*ая* встре́ча א היימישע [א פֿריילעכע] באַגעגעניש; ◇ ~*ая* компа́ния קאָמפּאַניע; ~*ое* месте́чко א װאַרעם ערטעלע

теплы́нь *ж разг.* א מעכטיקע װאַרעם

терап‖е́вт *м* װ ־ן טעראַפּעװט; ~*евти́ческий* טעראַ־פּעװטישער; ~*и́я ж* װ טעראַפּיע

те́рем *м* (הײַזער ·· מצ.) ‏I טורעמהױז; (*часть здания*) װ אױבן

тере́ть *несов.* 1. *רײַבן; (*вытирать*) װישן; ~ виски́ רײַבן* די שלייפֿן; ~ стёкла тря́пкой מיט װישן די שױבן א שמאַטקע; 2. (*на тёрке*) *(אָנ)רײַבן; (*растирать*) צע־רײַבן*; 3. (*вызывать боль — об одежде, обуви*) *רײַבן; ~*ся несов.* 1. (*тереть себя*) *(אױס)רײַבן זיך; ~*ся* полоте́нцем רײַבן* זיך מיט א האַנטעך; 2. (*о вин.*) *רײַבן זיך; ко́шка тёрлась об но́ги די קאַץ האָט זיך (אין, אָן) געריבן אין די פֿיס; 3. *тк. несов. разг.* (*находиться среди кого-л.*) רײַבן* זיך, דרייען זיך

терза́ние *с обыкн. мн.* מצ. לײַדן, װ פּײַן

терза́ть *несов.* 1. (*рвать*) *רײַסן (אױף שטיקער); 2. (*мучить*) פּלאָגן, מוטשען, פּײַניקן; ~*ся несов.* פּלאָגן זיך, פּײַניקן זיך

тёрка *ж* װ ־ס ריבײַזן

те́рмин *м* װ ־עס טערמין; ~*ологи́ческий* טערמינאָלאָגי־שער; ~*оло́гия ж* װ ־ס טערמינאָלאָגיע

терми́т[1] *м зоол.* װ ־ן טערמיט

терми́т[2] *м хим., тех.* װ טערמיט; ~*ный* מיט טערמיט *после сущ.*; ~*ная* сва́рка שװייסונג מיט טערמיט; ~*ная* бо́мба א באָמבע מיט טערמיט, טערמיט־באָמבע װ ־ס

терми́ческ‖ий *физ., тех.* טערמישער; ~*ая* обрабо́тка мета́ллов טערמישע באַאַרבעטונג פֿון מעטאַלן

термодина́мика *ж* װ טערמאָדינאַמיק

термо́метр *м* װ ־ס טערמאָמעטער

терморегуля́тор *м* װ ־ס טעמפּעראַטור־רעגוליאַטאָר

те́рмос *м* װ ־ן טערמאָס

термоя́дерн‖ый טערמאָנוקלעאַרער; ~*ое* ору́жие טערמאָנוקלעאַרער װאָפֿן; ~*ая* война́ טערמאָנוקלעאַרע מילכאָמע; ~*ая* эне́ргия טערמאָנוקלעאַרע ענערגיע

тёрн *м* 1. *собир.* (*ягоды*) שװאַרצדאָרן־יאַגעדעס מצ.; דאָרנבױם, װ ־עס דאָרנקוסט; 2. (*куст*) *разг.* װ דרען (בײמער ·· מצ.)

терни́стый דערנערדיקער; ~ путь א דערנערדיקער װעג, א װעג פֿול מיט דערנער

терно́вник *м см.* тёрн 2

терно́в‖ый: ~*ый* куст ־עס װ דאָרנקוסט; ~*ое* варе́нье דרען־אײַנגעמאַכטס I; ◇ ~*ый* вене́ц װ דאָרנערקראַנץ

терпели́в‖о *нареч.* מיט געדולד, געדולדיק, סאָװלאָניש; ~*ость ж* I געדולד, װ געדולדיקײט, װ סאָװלאָנישקײט; ~*ый* געדולדיקער, סאָװלאָנישער; ~*ый* челове́к סאָװלען װ (מצ. סאָװלאָנים)

терпе́ни‖е *с* I געדולד; вы́вести *кого-л.* из ~*я* אַרױס־ברענגען* עמעצן פֿונעם געדולד; вы́йти из ~*я*, потеря́ть ~*е* פֿאַרלירן* דאָס געדולד; запасти́сь, вооружи́ться ~*ем*, набра́ться ~*я* אָנעמען* זיך מיט געדולד; ◇ ~*е* и труд всё перетру́т *посл.* מיט געדולד שעפּט מען אױס א קװאַל, מיט געדולד בױערט מען דורך אפֿילע א קװאַלשטײן

терпенти́н *м* װ טערפּענטין, װ זשיװיצע

терпе́‖ть *несов.* 1. (*стойко переносить*) *(אײַן)לײַדן, (זיך) *צולײַדן; (*страдания, лишения и т. п.*) *לײַדן, *איבערטראָגן, *אױסשטײן; бы́ло о́чень бо́льно, но он ~*л* ס׳האָט שטאַרק װײ געטאָן, נאָר ער האָט געליטן אײַן זיך; тру́дно, но ну́жно ~*ть* ס׳איז שװער, נאָר מע מוז צו־לײַדן; 2. (*мириться с чем-л.*) *פֿאַרטראָגן, *פֿאַרלײַדן, דולדן; я не бу́ду ~*ть* тако́й беспоря́док в своём до́ме איך װעל ניט פֿאַרטראָגן [דערלאָזן] אזא האַרמידער אין מײַן שטוב; как они́ его́ те́рпят? װי קענען זײ אים פֿאַר־לײַדן?; он не те́рпит возраже́ний ער דערלאָזט ניט קײן דערװידערונגען; ~*ть* не могу́, когда́ меня́ перебива́ют איך האָב פֿײַנט, אז מע שלאָגט מיר איבער די רייד; я его́ ~*ть* не могу́ איך קען אים ניט אָנקוקן, איך פֿאַרלײַד אים ניט; 3. (*испытывать что-л. плохое, подвергаться чему-л. плохому*) *לײַדן, *אַריבערטראָגן; ~*ть* го́лод לײַדן* הונגער; ~*ть* убы́ток, убы́тки [*האָבן] היזק; ~*ть* пораже́ние לײַדן* [*האָבן] א מאַפּאָלע; он нема́ло ~*л* в мо́лодости ער האָט געגוג געליטן אין די יונגע יאָרן, ער האָט געגוג זיך אָנגעליטן אין די יונגע יאָרן; ◇ вре́мя не те́рпит די צײַט װאַרט ניט, מער װאַרטן קאָן מען ניט; вре́мя те́рпит ס׳איז ניטאָ װאָס צו אײַלן זיך, ס׳איז ניטאָ װאָס צו אײַלן; де́ло не те́рпит отлага́тельства דאָס קען מען ניט [מע קאָן צװואַרטן] שטײט ניט, טאָר מען ניט אָפּלײגן (אױף שפּעטער); דאָס איז דרינגענדיק

терпе́ться *несов.*: ему́ не те́рпится ער האָט קײן גע־דולד ניט, ער װאָלט געװאָלט װאָס גיכער

терпи́м‖о 1. *нареч.*: относи́ться ~*о* к *кому-л.*, к *чему-л.* באַציִען* זיך טאָלעראַנט צו עמעצן, צו עפּעס; 2. *в знач. сказ.*: э́то ещё ~*о* דאָס איז נאָך צו דערלײַדן; ~*ость ж* װ טאָלעראַנץ; I סאָװלאָנעס; ~*ый* 1. (*сносный*) דער־לײַדלעכער, טרעגלעכער צו דערלײַדן *после сущ.*; 2. (*к чужому мнению и т. п.*) טאָלעראַנטער, סאָװלאָנישער

те́рпкий (ר)טערפּקע *тж. неизм.*; *перен.* בײַסיקער, שאַרפֿער

терра́са *ж* 1. (*уступ*) טעראַסע ‖ ־ס; 2. (*летняя пристройка*) טעראַסע ‖ ־ס, וועראַנדע ‖ ־ס

территориа́льн‖ый טעריטאָריעלער; ~ые во́ды די טע-ריטאָריעלע וואַסערן

террито́рия *ж* טעריטאָריע ‖ ־ס

терро́р *м* טעראָר ם

терроризи́ровать *сов. и несов.* טעראָריזירן

террори́ст *м* טעראָריסט ם ־ן; **~и́ческий** טעראָריסטי-שער; ~и́ческий акт אַ טעראָריסטישער אַקט, אַן אַקט פון טעראָר

тёртый צעריבענער; (*на тёрке*) אָנגעריבענער; ◇ ~ кала́ч אַ גערויכערטע ליולקע

те́рция *ж муз.* טערציע ‖ ־ס

теря́ть *несов.* 1. פארלירן*; пти́ца взлете́ла, теря́я пе́рья דער פויגל איז אופגעפלויגן, און פעדערן זײַנען בא אים אָפּגעפלויגן; 2. (*утрачивать*) פארלירן*, אָנווערן*; ~ зре́ние פארלירן* [אָנווערן*] די ריע; ~ си́лы פאר-לירן* [אָנווערן*] די קויכעס; ~ терпе́ние פארלירן* דאָס געדולד; ~ отца́ אָנווערן* דעם פאָטער; ~ в ве́се פאר-לירן* (אין) וואָג; ~ вре́мя פאַטערן [פארלירן*] צײַט; 3. (*проигрывать в чём-л.*) פארלירן*; в перево́де рома́н мно́го теря́ет אין דער איבערזעצונג פארלירט דער ראָמאַן אַ סאַך; ~ в *чьём-л.* мне́нии פארלירן* אין עמעצנס אויגן; мы ничего́ не теря́ем מיר פארלירן דאָ גאָרנישט ניט, מיר ווערן גאָרנישט ניט אָן; מיר דערלייגן גאָרנישט ניט *разг.*; ◇ ~ го́лову פארלירן* דעם קאָפּ; ~ по́чву под нога́ми פארלירן* דעם באָדן אונטער די פיס; ~ *кого-л.* из виду ארויסלאָזן* עמעצן פונעם אויג; **~ся** *несов.* 1. (*пропадать*) פארלוירן גיין*, פארפאלן ווערן*; 2. (*делаться незаметным*) פארלירן* זיך; (*о звуках*) ניט סטײַען, פאר-שווינדן*; 3. (*ослабевать*) שוואַכער ווערן*; 4. (*смущаться*) פארלירן* זיך, צעמישט ווערן*; ◇ ~ся в дога́дках ניט קענען* פאלן, ניט אָנהייבן* צו פארשטיין אַפן סייכל

тёс *м собир.* דינע ברעטער, שאַליוועקעס מצ.

теса́ть *несов.* 1. טעסען; ~ брёвна טעסען בערווענעס; 2. (*изготовлять*) אויסטעסען; ◇ ему́ хоть кол на голове́ теши́ כאָטש טעסע אין אים פלעקער

тесёмка *ж* 1. טאַשמע ‖ ־ס, טאַשמעלע I ־ך; 2. (*завязка*) בענדעלע I ־ך

тесни́на *ж* ענגפּאַס ם ־ן

тесни́ть *несов.* (*вин.*) 1. (*лишать простора*) צושפּאַרן, שפּאַרן (אַף); 2. (*заставлять отходить*) אָנשפּאַרן (אַף); (*к чему-л.*) צושפּאַרן (צו); ~ неприя́теля אָנשפּאַרן אַפן סוינע; ~ проти́вника к мо́рю צושפּאַרן דעם קעגנער צום יאַם; 3.: тесни́т в груди́ סע שפּאַרט אין דער ברוסט; **~ся** *несов.* 1. (*толпиться*) צונויפדרענגען זיך, צונויפ-שפּאַרן זיך; 2. (*находиться в тесноте*) זײַן* צונויפגע-שפּאַרט; *перен.* (*о мыслях*) שפּאַרן; (*о чувствах тж.*) ברויזן, קאָכן; 3. (*толкать*) שטופּן זיך; 4. (*сдвигаться теснее*) צונויפּרוקן זיך

те́сно *нареч.* 1. *прям. и перен.* ענג; ~ обступи́ть *кого-л.* ענג אַרומרינגלען עמעצן; э́ти явле́ния ~ свя́заны די דער-שײַנונגען זײַנען ענג צוזאַמענגעבונדן; ~ прижа́ться האַרט צודריקן זיך; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז ענג; в ко́мнате ~ אין צימער איז ענג; 3. *в знач. сказ. перен.*: ему́ ~ в ти́хом городке́ אים איז ענג אינעם שטילן שטעטל, ס׳פעלט אים אויס רוים אינעם שטילן שטעטל

теснот‖а́ *ж* ענגשאַפט ‖; жить в ~е́ לעבן [וווינען] אין ענגשאַפט; ◇ в ~е́, да не в оби́де *погов.* ≅ מיט אַ גוטער כאַוורוסע אַפן שאַרף פון אַ שווערד

те́сн‖ый 1. ענגער; *перен. тж.* שמאָלער°; ~ая кварти́ра אַן ענגע וווינונג; ~ый круг друзе́й אַן ענגער [אַ שמאָלער°] קרײַז פון פרײַנט; 2. (*расположенный близко друг к другу*) ענגער; ~ыми ряда́ми אין ענגע רייען; 3. (*близкий*) ענגער, נאָענטער°; ~ая дру́жба אַן ענגע [אַ נאָענטע°] פרײַנטשאַפט; ~ая связь אַן ענגע פארבינדונג; 4. (*об одежде, обуви*) ענגער, שמאָלער°

те́ст‖о *с* טייג I; ◇ из друго́го ~а פון גאָר אַן אַנדער שניט

тесть *м* שווער ם ־ן (דעם ווײַבס פאָטער)

тесьма́ *ж* טאַשמע ‖ ־ס

те́терев *м* בירקהאָן ם (מצ. ···הענער)

тетёрка *ж* בירקהון ‖ (מצ. ···הינער)

тетива́ *ж* (*лука*) בויגנשנור ם

тётка *ж* 1. מומע ‖ ־ס; 2. *разг.* (*женщина*) ווײַבל I ־עך

тетра́дка *ж*, **тетра́дь** *ж* העפט ם, ‖ ־ן; черновáя ~ שוואַרצהעפט ם, ‖ ־ן; ~ в лине́йку אַ געווירעטע(ר) העפט

тётя *ж* מומע ‖ ־ס; (*в обращении тж.*) מומעניו ‖; ◇ здра́вствуйте, я ва́ша ~! *ирон.* אַ גוט-מאָרגן אײַך!

те́фтели *мн. кул.* פלייש-קניידלעך מצ., טעפטעלן מצ.

тех *род., вин., предл. от* те; *см.* тот

техми́нимум *м* טעכמינימום ם (טעכנישער מינימום)

те́хник *м* טעכניקער ם =; ◇ зубно́й ~ ציין-טעכניקער ם =

те́хник‖а *ж* 1. טעכניק ‖; разви́тие нау́ки и ~и די אַנטוויקלונג פון וויסנשאַפט און טעכניק; 2. *собир.* (*оборудование*) טעכניק ‖, (טעכנישע) אויסשטאַטונג; испы́тывать но́вую ~у אויספּרוּוון די נײַע טעכניק; 3. (*приёмы исполнения*) טעכניק ‖, די טעכנישע זײַט; ◇ ~а безопа́сности זיכער-טעכניק ‖

те́хникум *м* טעכניקום ם ־ס

техни́ческ‖ий טעכנישער; большо́е ~ое достиже́ние אַ גרויסע° טעכנישע דערגרייכונג; אַ גרויסע° דערגרייכונג אין טעכניק; ~ий надзо́р טעכנישע אויפזיכט; ~ие культу́ры *с.-х.* טעכנישע קולטורן; ~ий институ́т טעכנישער אינ-סטיטוט; ~ие на́выки טעכנישע געניטשאַפט

техно́лог *м* טעכנאָלאָג ם ־ן; **~и́ческий** טעכנאָלאָגישער; ~и́ческий проце́сс דער טעכנאָלאָגישער פּראָצעס

техноло́гия *ж* טעכנאָלאָגיע ‖

тече́ни‖е *с* 1. פליסן I, רינען I; (*событий*) גאַנג ם; ~е вре́мени דער לויף פון דער צײַט; ~е боле́зни דער גאַנג פון דער שלאַפקײַט; 2. (*струя, поток*) שטראָם ם; вниз по ~ю שטראָם-אַראָפּ; вверх по ~ю שטראָם-אַרויף; про́тив ~я קעגן שטראָם; 3. *геогр.* שטרעמונג ‖ ־ען; ве́рхнее ~е Во́лги די אויבערשטרעמונג פון דער וואָלגע; тёплое ~е אַ וואַרעמע שטרעמונג; 4. (*направление*) שטרע-מונג ‖ ־ען; обще́ственные ~я געזעלשאַפטלעכע שטרע-מונגען; ◇ в ~е *предлог с род. п.* אין פארלויף (פון), אין מעשעך (פון); в ~е трёх ме́сяцев אין מעשעך [אין פארלויף] פון דרײַ כאַדאָשים; с ~ем вре́мени מיט דער צײַט

те́чка *ж* (*у животных*) (אָפּלויפּ)צײַט ‖

течь[1] *несов.* 1. פליסן*, שטראָמען; с кры́ши течёт פו-נעם דאַך רינט; 2. (*о слезах*) פליסן*, רינען*; (*о крови*

тж.) גיין*; у него́ кровь течёт и́з носу ס׳גייט אים בלוט פון דער נאָז; 3. *(пропускать воду)* רינען*; кры́ша течёт דער דאַך רינט; 4. *(проходить, совершаться)* פליסן*; *(быстро)* פליִען*, (דורכ)לויפן*; дни текли́ однообра́зно די טעג זײַנען געפלאָסן מאָנאָטאָניש; вре́мя течёт бы́стро די צײַט פליט [לויפט דורך] געשווינד; 5. *(двигаться сплошным потоком)* שטראָמען

течь² *ж* (רינ)לאָך וו (מצ. ··לעכער), (רינ)שפּאַלט מ ־ן; дать ~ אָנהייבן* רינען

те́шить *несов.* 1. *разг.* *(развлекать)* אונטערהאַלטן*, פרײלעך מאַכן; *(доставлять радость)* פאַרשאַפן* פאַרגעניגן; ~ взор פאַרנעמען* [פאַרכאַפּן] דאָס אויג; 2. *(утешать)* טרייסטן; ~ себя́ наде́ждой טרייסטן זיך מיט דער האָפענונג, קעכלען די האָפענונג; **~ся** *несов.* 1. *разг.* *(развлекаться)* אונטערהאַלטן* זיך, האָבן* כּיף [פאַרגעניגן]; 2. *(утешаться)* טרייסטן זיך; ~ся мы́слью טרייסטן זיך מיטן געדאַנק; ◇ чем бы дитя́ ни те́шилось, лишь бы не пла́кало זאָל עמעצער האָבן כּיף פון וואָס ער וויל, אַבי שאַ־שטיל

тёща *ж* שוויגער וו ־ס (דעם ווײַבס מוטער)

тигр *м* טיגער מ ־ס; **~ёнок** *м* טיגערל ן ־עך; טיגער־קינדעלע ן ־עך; **~и́ца** *ж* טיגעריכע וו ־ס; **~о́вый** טיגער־; ~о́вая шку́ра טיגערפעל וו ־ן

тик¹ *м мед.* טיק מ, צוקעניש ן

тик² *м (ткань)* טיק מ, דריל(ע)ך מ

ти́канье *с* טיקן ן, טיקטאַקעווען ן

ти́кать *несов. (о часах)* טיקן, טיקטאַקעווען

ти́н||а *ж* שלאַם מ; **~истый** שלאַמיקער

тип *м* 1. טיפּ מ ־ן; ~ы самолётов טיפּן אעראָפּלאַנען; но́вый ~ учёного א נײַער טיפּ געלערנטער; 2. *разг.* *(человек)* טיפּ מ ־ן, סוביעקט מ ־ן; подозри́тельный ~ א פאַרדעכטיקער טיפּ [סוביעקט, פּאַרשוין]

типа́ж *м* טיפּאַזש מ

типи́чески||й טיפּישער; ~е о́бразы טיפּישע געשטאַלטן; *см. тж.* типи́чный

типи́чный טיפּישער; *(характерный)* כאַראַקטעריסטישער; ~ слу́чай א טיפּישער פאַל; тако́й пейза́ж типи́чен для ю́га אַזאַ פּייזאַזש איז טיפּיש [איז כאַראַקטעריסטיש] פאַרן דאָרעם

типов||о́й 1. טיפּאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~о́й догово́р א טיפּאָווע אָפּמאַך; 2. *(стандартный)* סטאַנדאַרטיזירטער; ~о́е строи́тельство סטאַנדאַרטיזירטע בויונג

типогра́ф||ия *ж* טיפּאָגראַפיע וו ־ס, דרוקערײַ וו ־ען; **~ский** טיפּאָגראַפישער; ~ским спо́собом מיט טיפּאָגראַפישע מיטלען, טיפּאָגראַפיש

типоло́гия *ж* טיפּאָלאָגיע וו

типу́н *м* פּיפּעט מ; ◇ ~ тебе́ на язы́к בײַס זיך אָפּ אַ האַלבע צונג

тир *м* טיר מ ־ן, שיס־גאַלערײַ וו ־ען

тира́да *ж* טיראַדע וו ־ס

тира́ж¹ *м (розыгрыш)* טיראַזש מ ־ן, ציִונג וו ־ען; ~ вы́игрышей געווינסן־טיראַזש מ ־ן; לאָטערײַ־ציִונג וו ־ען; ~ погаше́ния דעקונג־טיראַזש מ ־ן; облига́ция вы́шла в ~ די אָבליגאַציע איז געדעקט; ◇ вы́йти в ~ אַראָפּ פונעם מאַרק

тира́ж² *м (число экземпляров и т. п.)* טיראַזש מ ־ן; больши́ми ~а́ми אין גרויסע° טיראַזשן

тира́н *м* טיראַן מ, דעספּאָט מ ־ן

тира́нить *несов. разг.* אונטערדריקן, פּײַניקן, טיראַניזירן

тирани́я *ж* טיראַנײַ וו, דעספּאָטיזם מ; טיראַניע וו *разг.*

тире́ *с нескл.* טירע מ ־ען

ти́скать 1. *разг.* *(сжимать)* (צו)דריקן; 2. *полигр.* (אָפּ)דרוקן

тиск||и́ *мн.* 1. *тех.* שרויפשטיק מ ־ן; 2. *перен.* קלעם וו; в ~а́х אין קלעם

ти́снуть *сов. полигр.* אָפּדרוקן

тита́н¹ *м* טיטאַן מ ־ען, גיגאַנט מ ־ן; ~ нау́чной мы́сли א טיטאַן [א גאָען] אין וויסנשאַפט

тита́н² *м хим.* טיטאַן מ

титани́ческий טיטאַנישער, ריזיקער

титр *м кино* טיט(ע)ר מ (מצ. טיטרען), אויפשריפט וו ־ן

ти́тул *м* 1. *(звание)* טיטול מ ־ן, טיטל מ ־ען; 2. *полигр.* טיטל מ ־ען

ти́тульный *полигр.* טיטל־; ~ лист טיטלבלאַט מ (מצ. ··בלעטער), שאַרבלאַט מ (מצ. ··בלעטער)

тиф *м* טיפוס מ; טיף מ *разг.*

тифо́зн||ый טיפאָזער; ~ый больно́й טיפ(וס)־קראַנקער, א שלאָפער אף טיפ(וס); ~ая эпиде́мия א טיפאָזע עפּידעמיע

ти́х||ий 1. שטילער; ~ий стук א שטילער קלאַפּ; ~ий шёпот א שטיל שעפּטשען; 2. *(погружённый в тишину)* שטילער, רויִקער; *(безмолвный тж.)* שטומער; ~ий ве́чер א שטילער אָוונט; 3. *(без шума, суеты)* שטילינקער, באַרוטער; ~ий городо́к א שטילינק שטעטל; ~ая семе́йная жизнь א שטילינק [באַרוט] פאַמיליען־לעבן; 4. *(смирный)* שטיל(ינק)ער, רויִקער; ~ий нрав א שטילער [א רויִקער] כאַראַקטער; ~ий ребёнок א שטיל(ינק) קינד; 5. *(не бурный)* רויִקער; *(о погоде тж.)* לינדער; ~ая печа́ль א שטילער אומעט; ~ий ветеро́к א רויִק [א לינד] ווינטל; 6. *(медленный)* פּאַמעלעכ(ינק)ער, פּאַוואָלינקער; ~ий ход פּאַמעלעכער גאַנג; **~о** *нареч.* 1. *(негромко)* שטיל(ערהייט); 2. *(спокойно)* שטיל, רויִק; сиде́ть ~о זיצן* שטיל [רויִק]; ~о! שטיל זאָל זײַן!; жить ~о לעבן רויִק [שטיל]; 3. *(медленно)* פּאַמעלעכ(ן), פּאַוואָלינקע; 4. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז רויִק, (ס׳)איז שטיל; в ко́мнате ~о אין צימער איז שטיל [רויִק]; на мо́ре сего́дня ~о אפן ים איז הײַנט שטיל [רויִק]

тихо́ня *м* שטילינקער מ ..קע; *ж* = שטילינקע וו

тихоокеа́нск||ий שטילאָקעאַנישער; פונעם שטילן אָקעאַן *после сущ.*; ~ая сельдь שטילאָקעאַנישער הערינג; הערינג פונעם שטילן אָקעאַן; ~ий флот דער שטילאָקעאַנישער פלאָט

тихохо́дный מיט קלײנער° שנעלקייט *после сущ.*, ניט־שנעלער; ~ кора́бль א שיף מיט קלײנער° שנעלקייט, א ניט־שנעלע שיף

ти́ше 1. *(сравнит. ст. от* ти́хий *и* ти́хо*)* שטילער; *разг.* *(медленнее)* פּאַמעלעכער; 2. *в знач. повел. накл.* *(не шумите)* שטיל זאָל זײַן!, שאַ(ט)!; *(осторожно)* פּאַמעלעכן!; ◇ он ти́ше воды́, ни́же травы́ מע הערט אים ניט, מע זעט אים ניט

тишин||а́ *ж* שטילקייט וו; *(спокойствие)* רויִקייט וו, רו וו; в ~е́ אין דער שטיל; соблюда́ть ~у́ שטיל זײַן*, אָפּהיטן* די שטילקייט; наруша́ть ~у́ ברעכן* די שטילקייט

тиш||ь *ж* 1. *см.* тишина́; 2. *(безветренная погода)* א שטילער וועטער; ◇ здесь ~ь да гладь ס׳איז דאָ שאָלעם־וועשאָלעווע

ткань *ж* 1. *биол.* געוועב I ־ן; 2. *текст.* געוועב I ־ן, צײַג I; *мн.* (*надпись в магазине*) שניט־סכוירע ‖

ткать *несов.* וועבן

тка́цк‖ий וועב(ער)־; ~ий стано́к וועבשטול ם ־ן; ~ое де́ло, ~ое ремесло́ וועבערײַ ‖

ткач *м* וועבער ם =; **~ество** *с* וועבערײַ ‖; **~и́ха** *ж* וועבערן ‖ ־ס

ткнуть *сов. и однокр.* 1. (*вин. тв.; вонзить*) אַרײַנשטעקן; (*иголку и т. п. тж.*) אַרײַנשטעכן*; 2. (*ударить*) אַ שטורכע טאָן*; (*прикоснуться, указывая на кого-л.; на что-л.*) אַ טיטשע טאָן*

тле́ние *с* 1. (*гниение*) צעפוילונג ‖, צעפּאַלונג ‖; 2. (*слабое горение*) טליִען I

тлеть *несов.* 1. (*гнить*) פוילן; 2. (*слабо гореть*) טליִען; дрова́ не горя́т, а тле́ют דאָס האָלץ ברענט ניט, נאָר עס טליִעט; 3. (*слабо проявляться*) טליִען; наде́жда ещё тле́ет ס׳טליִעט [ס׳שימערט] נאָך אַ האָפענונג

тля *ж зоол.* בלאַטלויז ‖ (מצ. ..לײַז)

тмин *м* קימל ם

то[1] *указ. мест. с см.* тот

то[2] *союз:* то..., то... אַמאָל..., אַמאָל...; אָט..., אָט...; то она́ пла́чет, то смеётся אָט וויינט זי, אָט לאַכט זי; то оди́н, то друго́й אַמאָל דער, אַמאָל יענער; איינער, אַמאָל אַן אַנדערער; то ли..., то ли..., не то..., не то... צי..., צי...; не то дождь, не то тума́н צי אַ רעגן, צי אַ נעפּל; то ли он бо́лен, то ли про́сто уста́л צי ער איז קראַנק [שלאַף], צי פּאָשעט מיד; ◇ да и то אי דאָס; одна́ газе́та, да и то вчера́шняя נאָר איין צײַטונג, אי דאָס אַ נעכטיקע; а (не) то אַניט

то[3] *частица в начале главного предложения* איז; *часто не переводится;* е́сли вы оста́нетесь, то и я оста́нусь אויב איר וועט בלײַבן, (איז) וועל איך אויך בלײַבן

-то *частица* 1. טאַקע; э́того-то я и хоте́л דאָס טאַקע האָב איך געוואָלט; в то́м-то и де́ло אָט דאָס איז עס דאָך טאַקע; 2. *обыкн. не переводится:* я́-то согла́сен, но согласи́тся ли оте́ц? איך בין מסכּים, נאָר צי וועט דער פֿאָטער מסכּים זײַן?; 3.: та́м-то (и та́м-то) דאָרט און דאָרט; в тако́е-то вре́мя אין אַזאַ און אַזאַ צײַט

тобо́ю *тв. от* ты

това́р *м* סכוירע ‖ ־ס; хо́дкий ~ אַ גאַנגבאַרע סכוירע; ~ы широ́кого потребле́ния סכוירעס פֿון מאַסנגעברויך; ◇ показа́ть ~ лицо́м ווײַזן* וואָס מע האָט צו פֿאַרקויפֿן

това́рищ *м* 1. כאַווער ם (מצ. כאַווײרים); ве́рный ~ אַ געטרײַער כאַווער; ~ по рабо́те קאָלעגע ם, ‖ ..גן; ~ по ору́жию שלאַכט־כאַווער [וואָפֿן־ברודער ם (מצ. ..ברידער)]; шко́льный ~ שול־כאַווער ם (מצ. ..כאַווײרים); 2. (*обращение к мужчине*) כאַווער ם (מצ. ..כאַווײרים); (*обращение к женщине*) כאַווערטע ‖ ־ס; ◇ ~ по несча́стью אַ שוטעף צו די צאָרעס [אָך לעצאָרע] *уст.*

това́рищеск‖ий כאַווערישער; ~ая по́мощь כאַווערישע הילף; ~ий матч אַ כאַווערישער מאַטש; ◇ ~ий суд כאַווערישער געריכט

това́рищество *с* 1. כאַווערישקײַט ‖, כאַווערשאַפֿט ‖; 2. (*объединение*) געזעלשאַפֿט ‖ ־ן; ~ на пая́х פּײַ־געזעלשאַפֿט ‖; ~ на ве́ре קאָמאַנדיט־געזעלשאַפֿט ‖

това́рн‖ый 1. סכוירע־; ~ый склад סכוירע־סקלאַד ם ־ן; ~ый знак סכוירע־מאַרקע ‖ ־ס; 2. *эк.* סכוירעדיקער; (*являющийся товаром*) מאַרק־; ~ый хлеб סכוירעדיקע ‖, מאַרק־תבואה ‖; 3. *ж.-д.* פֿראַכט־; ~ый ваго́н פֿראַכטוואַגאָן ם ־ען; ◇ ~ое произво́дство סכוירע־פּראָדוקציע ‖

товарове́д *м* סכוירע־קענער ם =; ~ение *с* סכוירע־קענטעניש ‖

товарообме́н *м* סכוירע־אויסטויש ם

товарооборо́т *м* סכוירע־אומזאַץ ם ־ן

това́ро-пассажи́рский: ~ по́езд פֿראַכט־ און פּאַסאַזשירן־צוג ם ־ן

тогда́ 1. *нареч.* (*в то время*) דעמלט, דאַן; 2. *союз* (*если так*) אויב אַזוי; ты уезжа́ешь? тогда́ и я уе́ду דו פֿאָרסט אַוועק? אויב אַזוי וועל איך אויך אַוועקפֿאָרן; ◇ ~ как 1) (*наоборот*) ווען אין דער צײַט, אַנטקעגן אָבער; 2) (*хотя*) האַגאַם

тогда́шний *разг.* דער דעמלסדיקער, דער דעמלטיקער; ~ дире́ктор דער דעמלטיקער [דער דעמלסדיקער] דירעקטאָר

того́ *род., вин. от* тот; *род. от* то; *см.* тот

то́ есть 1. דאָס הייסט; в суббо́ту, ~ послеза́втра שאַבעס, דאָס הייסט [כ׳מיין] איבערמאָרגן; 2. (*для выражения удивления*) וואָס הייסט; не хочу́. — То́ есть ка́к э́то не хо́чешь? כ׳וויל ניט. — וואָס הייסט דו ווילסט ניט?!

тожде́ственн‖ость *ж* אידענטישקײַט ‖; ~ый אידענטישער

то́ждество *с* אידענטישקײַט ‖; *мат.* אידענטישקײַט ‖ ־ן

той *дат., тв. от* та; *см.* тот

ток[1] *м* 1. שטראָם ם ־ען; צירקוליאַציע ‖; ~ во́здуха לופֿט־שטראָם ם; 2. *эл.* שטראָם ם; ~и высо́кой частоты́ שטראָמען פֿון הויכער° פֿרעקווענץ [אָפֿטקײַט]

ток[2] *м с.-х.* טויק ם ־ן

тока́рн‖ый טאָקער־; ~ый стано́к טאָקער־ווערקשטעל ם ־ן; ~ая мастерска́я טאָקער־ווארשטאַט ם ־ן

то́карь *м* טאָקער ם =, ־ס; ~ по мета́ллу מעטאַל־טאָקער ם =, ־ס; ~ по де́реву האָלץ־טאָקער ם =, ־ס

токси́ческий טאָקסישער, גיפֿטיקער

то́лев‖ый: ~ая кры́ша אַ מיט טאָל געדעקטער דאַך

толк *м* 1. *разг.* (*смысл*) טאָלק ם; от него́ ~у не добьёшься מע קען בײַ אים ניט דערגיין קיין טאָלק; מע פֿאַרשטייט בײַ אים גאָרנישט ניט; 2. *разг.* (*польза*): из э́того никако́го ~у не вы́йдет דערפֿון וועט גאָרנישט ניט זײַן [אַרויסקומען]; 3. *обыкн. мн.* (*разговоры, пересуды*) פּלאַפּלערײַען מצ., ריידערײַען מצ.; э́то вы́звало мно́го ~ов דאָס האָט אַרויסגערופֿן פֿיל פּלאַפּלערײַען; хо́дят ~и о том, что... ס׳גייען אום קלאַנגען, אַז...; מ׳האַלט אין איין רעדן, אַז...; ◇ бе́з толку אָן אַ שום זין, אָן טאָלק; с ~ом מיט טאָלק, מיט פֿאַרשטאַנד, קלוג; взять в ~ פֿאַרשטיין*, באַנעמען*; в ~ не возьму́ כ׳הייב ניט אָן צו פֿאַרשטיין; сбить *кого-л.* с ~у פֿונעם אַראָפּשלאָגן* עמעצן [פֿון די געדאַנקען] וועג; сби́ться с ~у זיך אַראָפּשלאָגן* פֿונעם וועג [פֿון די פּאַנטעליקעס]; знать ~ в *чём-л.* גוט° פֿאַרשטיין* אין עפּעס, וויסן* אַ טאָלק אין עפּעס

толка́ть *несов.* 1. שטורכען, שטויסן*; ~ *кого-л.* в бок שטורכען [שטויסן*] עמעצן אין אַ זײַט; 2. (*толчками двигать*) שטופּן; ~ пе́ред собо́й коля́ску שטופּן פֿאָרויס דאָס קינדער־וועגעלע; 3. *перен.* (на *вин.*, + *инф.*; *побуждать*) שטויסן*, באַוועגן*; ~ *кого-л.* на преступле́ние שטויסן* עמעצן אויף אַ פֿאַרברעכן; **~ся** *несов.* 1. שטופּן זיך;

не толка́йся שטופּ זיך ניט; 2. разг. (быть, находиться где-л.) אומדרייען זיך, שטופּן זיך

толка́ч *м разг.* = אונטערשטופּער ם

толкну́ть *сов. однокр.* 1. א שטורך טאָן*, א שטויס טאָן*; 2. *(толчком переместить)* א שטופּ טאָן*; ~ дверь א שטופּ טאָן* די טיר; 3. *см.* толка́ть; что вас на э́то толкну́ло? וואָס האָט אײַך באַוועגט [געשטויסן] דערצו?; что его́ толкну́ло соверши́ть преступле́ние? וואָס האָט אים געשטויסן צו באַגיין א פאַרברעכן?

толкова́ние *с* 1. אויסטײַטשונג װ; *(текста тж.)* אינטערפּרעטירונג װ; пра́вильное ~ зако́на א ריכטיקע אויסטײַטשונג פונעם געזעץ; 2. *(пояснительный текст)* אויסטײַטשונג װ ־ען, דערקלערונג װ ־ען

толкова́ть *несов.* 1. אויסטײַטשן; *(текст тж.)* אינטערפּרעטירן; э́то пра́вило мо́жно ~ по-ра́зному אָט דער קלאַל קאָן פאַרשיידן אויסגעטײַטשט [אינטערפּרעטירט] ווערן; 2. *разг.* *(беседовать)* שמועסן; *(говорить)* רעדן*

толко́вый 1. *(о человеке)* פאַרשטאַנדיקער, געשײַטער; 2. *(понятный)* קלאָרער°, דײַטלעכער; *(дельный тж.)* זאַכלעכער; 3.: ~ слова́рь אויסטײַטש־ווערטערבוך ם, ז (מצ. ...ביכער)

то́лком *нареч. разг.* 1. *(понятно)* קלאָר°; *(изложить, объяснить тж.)* מיט קלאָרע דיבורים; говори́ ~ רעד קלאָרע דיבורים; 2. *(хорошо)* ווי ס'דאַרף צו זײַן; ~ расспроси́ть דערפרעגן זיך ווי ס'דאַרף צו זײַן

толкотня́ *ж разг.* שטופּעניש ז, געדרענג ז

толку́чка *ж разг.* 1. *см.* толкотня́; 2. *(рынок)* טאַלטשאָק ם (מצ. טאָלטשקעס); טענדלמאַרק ם (מצ. ...מערק)

толокно́ *с* האָבערמעל װ

толо́чь *несов.* שטויסן*; ◇ ~ во́ду в сту́пе שטויסן* וואַסער אין שטייסל

толпа́ *ж* האַמוין ם, אוילעם ם, מענגע װ ־ס

то́лпами *нареч.* מאַכנעסווײַז

толпи́ться *несов.* ווימלען; *(вокруг чего-л.)* שטופּן זיך, צונויפדרענגען זיך

толпо́й *нареч.* מיטן גאַנצן אוילעם, מיט דער גאַנצער כאַפּטע

толсте́ть *несов.* דיק(ער) ווערן*, פעט(ער) ווערן*

толсти́ть *несов. разг.* גראָב [גרעבער, דיק(ער)] מאַכן; э́то пла́тье её толсти́т אָט דאָס קלייד מאַכט זי גרעבער

толстоко́жий 1. *(о животных)* גראָבהויטיקער; *(о фруктах и т. п.)* מיט א גראָבער° שאָלעכץ *после сущ.*; 2. *перен.* גראָבהויטיקער

толстосу́м *м разг.* געלטזאַק ם (מצ. ...זעק)

то́лст||ый 1. גראָבער°; ~ая кни́га א גראָב(ער)° בוך; ~ые гу́бы גראָבע° ליפּן; ~ое сукно́ גראָב° געוואַנט; 2. *(упитанный)* דיקער, גראָבער°; ◇ ~ый журна́л א דיקער [א גראָבער] זשורנאַל; ~ая кишка́ *анат.* די גראָבע [דיקע] קישקע

толстя́к *м разг.* פּעמפּיק ם ־עס; באַל־באָסאָר ם (מצ. באַלע־באָסאָר) *уст.*

толчёный געשטויסענער

толчея́ *ж разг.* געדרענג ז, שטופּעניש ז; האַוועניש ז, שמײַעניש ז

толч||о́к *м* 1. שטויס ם; שטופּ ם; ~о́к в бок א שטויס אין דער זײַט; ~ко́м закры́ть дверь מיט א שטופּ פאַרמאַכן די טיר; 2. *(сотрясение при езде и т. п.)* טרייסל ם, שטויס ם ־ן; подзе́мные ~ки́ ערדשטויסן מצ.; 3. *(побуждение)* שטויס ם, סטימול ם; дать ~о́к *чему-л.* סטימולירן עפּעס, געבן* א שטויס עפּעס; э́то откры́тие дало́ ~о́к разви́тию но́вой нау́ки אָט די אַנטדעקונג איז געווען א סטימול פאַר דער אַנטוויקלונג פון א נײַער וויסנשאַפט; 4. *(резкое отталкивающее движение)* שטופּ ם; *(рывок)* א ריס פונעם אָרט; 5. *спорт.* שטויס ם

то́лщ||а *ж* 1. גרעב װ, גראָבער שיכט [פלאַסט]; ~а льда גראָבער° אײַז־שיכט; 2. *перен.* געדיכטעניש װ, געדיכטענישן מצ.; в ~е наро́да אין דער געדיכטעניש [אין די געדיכטענישן] פונעם פאָלק

то́лще *сравнит. ст. от* то́лстый גרעבער, דיקער

толщин||а́ *ж* 1. גרעב װ; ~о́ю в пять сантиме́тров פינף סאַנטימעטער די גרעב; 2. *(человека)* פולע־לײַביקייט װ; из-за ~ы́ она́ ка́жется ста́рше ווײַל זי איז גראָב [דיק], זעט זי אויס עלטער; он отлича́лся непоме́рной ~о́й ער איז געווען מעסוקן [אומגעלומפּערט] דיק

толь *м* טאָל ם

то́лько 1. *частица (всего)* סאַכאַקל, אינגאַנצן, נאָר, בלויז, מיטאַמאָל; *(о времени)* ערשט; *(исключительно)* נאָר; в за́ле бы́ло ~ два челове́ка אינעם זאַל זײַנען געווען סאַכאַקל צוויי פאַרשוין; ~ за оди́н год бы́ло откры́то не́сколько музе́ев בלויז פאַר איין יאָר זײַנען געעפנט געוואָרן עטלעכע מוזייען; ему́ ~ пять лет ער איז אַלט מיטאַמאָל פינף יאָר; сейча́с ~ четы́ре часа́ איצט איז ערשט פיר אַזייגער; ~ пото́м он узна́л, что... ערשט דערנאָך האָט ער זיך דערוווּסט, אַז...; ты ~ взгляни́ גיב נאָר א קוק; ~ опера́ция мо́жет его́ спасти́ אים קען ראַטעווען נאָר אַן אָפּעראַציע; все ушли́, оста́лись ~ сторожа́ אַלע זײַנען אַוועקגעגאַנגען, געבליבן זײַנען נאָר די וועכטער; не ~..., но и... ניט נאָר... [ניט בלויז...], נאָר אויך...; э́ту ска́зку чита́ют не ~ де́ти, но и взро́слые ניט נאָר [ניט בלויז] קינדער, נאָר אויך דערוואַקסענע לייענען אָט די מײַסע; 2. *союз (однако)* נאָר, אָבער; они́ приду́т, ~ по́зже זיי וועלן קומען, נאָר [אָבער] שפּעטער; ра́зве ~ (что) סײַדן; до дере́вни мы не доберёмся, ра́зве ~ прое́дет попу́тная маши́на אין דאָרף וועלן מיר זיך ניט דערקלײַבן, סײַדן ס'וועט זיך מאַכן א גלעגנהײַטלעכע מאַשין; 3. *нареч. (едва)* קוים (וואָס), ווי נאָר; ~ мы вы́шли на у́лицу, вдруг ви́дим... קוים וואָס [ווי נאָר] זײַנען מיר אַרויס אויף דער גאַס, זעען מיר פּלוצעם...; как ~ ווי נאָר; 4. *усил. частица* נאָר; *часто не переводится;* ~ бы אַבי נאָר; ~ бы не опозда́ть! (אַבי) נאָר ניט פאַרשפּעטיקן זיך; кто здесь ~ не быва́л (פרעגט) ווער איז דאָ ניט געווען; чего́ он ~ не ви́дел (פרעגט) וואָס האָט ער ניט געזען; заче́м ~ я э́то сказа́л צו וואָס האָב איך געדאַרפט זאָגן; ~ посме́й! אַדעראַבע, פּרווו האָבן די העזה!; ~-~ קוים וואָס; ~ что נאָרוואָס, אָקאָרשט; он ~ что ушёл ער איז נאָרוואָס [אָקאָרשט] אַוועקגעגאַנגען; ◇ он смеётся, да и ~ ער לאַכט, נאָר ער האַלט אין איין לאַכן; ~ его́ и ви́дели אויסגערונען און ניטאָ אים, אַזוי האָט איר אים געזען

том[1] *м* באַנד ם (מצ. בענדער, בענד)

том[2] *предл. п. от* тот, то; *см.* тот

тома́т *м* 1. *(растение)* פּאָמידאָר ם ־ן, טאָמאַט ם ־ן; 2. *(соус, паста)* טאָמאַט ם; ~ный טאָמאַטן־; ~ный сок טאָמאַטן־זאַפט ם

то́мик *м* א קלייניקער באַנד

томи́тельн||о *нареч.* פּײַנלעך, דריקנדיק; ~о до́лго פּײַנ-

לעך [שרעקלעך] לאַנג; ~о ску́чно ביז צום נאָגן אומעטיק; ~ый פֿײַנלעכער, מאַטערנדיקער; ~ая жара́ א פֿײַנלעכע [א מאַטערנדיקע] היץ; ~ое ожида́ние א נאָגנדיק וואַרטן

томи́||ть *несов.* 1. מוטשען, מאַטערן; его́ ~т жа́жда ס'מאַטערט אים דער דאָרשט; не томи́, говори́! מוטשע ניט [נעם ניט אַרויס די נשמה], רעד!; 2. *кул.* (צו)דעמפּן, (צו)דושען

томи́ться *несов.* *(страдать)* מוטשען זיך, מאַטערן זיך; *(в неволе)* שמאַכטן; *(тосковать, беспокоиться)* קיין אָרט זיך ניט געפֿינען*, מאַטערן זיך; ~ от жа́жды אויסגיין* [לעכצן] נאָך א טרונק; ~ ожида́нием, ~ в ожида́нии אָנגסטיקן זיך וואַרטנדיק

то́мн||ость *ж* צערטלעכע שמאַכטיקייט; ~**ый** צערטלעך־שמאַכטיקער

тому́ *дат. п. от* тот, то; *см.* тот

тон *м* 1. *(о звуках)* טאָן מ (מצ. טענער); ни́зкий ~ א נידעריקער טאָן; 2. *(цвет)* פֿאַרב װ ־ן; *(оттенок)* שאַטירונג װ ־ען; 3. *мн. мед.* טענער מצ.; ~ы се́рдца פּולסיר־טענער מצ.; 4. *(о речи)* טאָן מ; повели́тельным ~ом באַפֿעלעריש, אין א באַפֿעלערישן טאָן; говори́ть споко́йным ~ом רעדן* רויִק, רעדן* אין א רויִקן טאָן; 5. *(характер, стиль поведения)* מאַנירן מצ.; пра́вила хоро́шего ~а קלאָלים פֿון גוטע מאַנירן [פֿון גוטער אופֿירונג]; ◇ ~ом вы́ше אין א שאַרפֿערן טאָן; ~ом ни́же אין א מילדערן טאָן; зада́ть ~ 1) *муз.* אָנשטעלן [געבן*] א טאָן; 2) *(дать направление)* געבן* דעם געהעריקן טאָן [די געהעריקע ריכטונג]; *(в общей беседе тж.)* זײַן* דער ראָש־האמדאַברים *уст.*; 3) *(показать пример)* זײַן* דער טאָנגעבער; повы́сить ~ א רעד טאָן* שאַרפֿער; сба́вить ~ א רעד טאָן* מילדער; в ~ 1) *(того же цвета)* צום קאָליר; 2) *(с той же интонацией)* אינעם זעלבן טאָן; не в ~ *муз.* אין א פֿאַלשן טאָן, ניט צום טאַקט

тон||а́льность *ж муз.* טאָנאַלקייט װ; ~**и́ческий** טאָנישער

то́нк||ий 1. דינער; *(узкий тж.)* שמאָלער°; ~ие ни́тки דינע פֿעדעם; ~ая тетра́дь א דינע(ר) העפֿט; ~ий слой ма́сла א דינער שיכט פּוטער; ~ий стака́н א דינע גלאָז; ~ая поло́ска א שמאָל° [א דין] פּאַסיקל; 2. *(состоящий из мелких частиц)* דראָבנע(ר) *тж. неизм.*, דריבנע(ר) *тж. неизм.*; ~ий песо́к דריבנע(ר) דינער זאַמד; 3. *(не грубый)* דינער, פֿײַנער; *перен. тж.* ראַפֿינירטער, איידעלער, צאַרטער; ~ое бельё פֿײַן [דין] וועש; ~ие черты́ лица́ איידעלע [צאַרטע] געזיכט־שטריכן; ~ий вкус אן איידעלער [א ראַפֿינירטער] געשמאַק; ~ий за́пах א פֿײַנער [א דעליקאַטער] ריח; ~ое воспита́ние א פֿײַנע [א ראַפֿינירטע] דערציִונג; 4. *(о звуках)* דינינקער; שנײַדיקער; *(резкий)* שאַרפֿער; ~ий свист א שנײַדיקער פֿײַף, א שנײַדיק פֿײַפֿן; ~ий голосо́к א דין [א שאַרף] קעלכל; 5. *(сложный, искусный)* פֿײַנער, געטאָקטער, קונציקער; *(требующий умелого подхода)* דעליקאַטער; *(детальный)* פּינקטלעכער, גענויער; ~ая рабо́та א קונציקע [א פֿײַנע] אַרבעט; ~ое де́ло א דעליקאַטער איניען; ~ое зна́ние подро́бностей א גענויע באַקאַנטשאַפֿט מיט די דעטאַלן; 6. *(малозаметный)* דינער, פֿײַנער; ~ие нюа́нсы פֿײַנע [דינע] ניואַנסן; 7. *(изящно-остроумный)* דעליקאַטער, סובטילער; ~ий ю́мор סובטילער הומאָר; 8. *(восприимчивый)* שאַרפֿער, פֿײַנער; ~ий слух א שאַרף געהער; ~ое чутьё א פֿײַנער [א שאַרפֿער] כוש; ~ий ум א שאַרפֿער [סובטילער] פֿאַרשטאַנד; 9. *(о человеке)* שאַרפֿער, כאַריפֿעסדיקער; ~ий кри́тик א כאַריפֿעסדיקער [א שאַרפֿער] קריטיקער; ~ий цени́тель א פֿײַנער [א ראַפֿינירטער] שעצער; 10. *(верный, точный)* שאַרפֿער, פֿײַנער; *(меткий)* טרעפֿלעכער; ~ий ана́лиз א פֿײַנער אַנאַליז; ~ие наблюде́ния פֿײַנע [שאַרפֿע] באַאָבאַכטונגען; 11. *разг.* *(хитрый)* געביפֿטער, כיטרע(ר) *тж. неизм.*, דורכגעטריבענער; *(ловкий)* פּיפֿיקער; ◇ ~ая кишка́ *анат.* די דינע קישקע

то́нко *нареч.* 1. דין, שאַרף; ~ очи́нённый каранда́ш א דין [שאַרף] פֿאַרשפּיצטער בלײַער; 2. *(утончённо)* פֿײַן, ראַפֿינירט, סובטיל; ~ чу́вствовать му́зыку ראַפֿינירט [סובטיל] פֿילן מוזיק; ~ разбира́ться в *чём-л.* (גאַנץ) פֿײַן פֿאַנאַנדערקלײַבן* זיך אין עפּעס; ~ подмеча́ть שאַרף [פֿײַן] אָפּמערקן

тонкоко́жий *(о фруктах и т. п.)* מיט א דינער שאָלעכץ *после сущ.*

тонкору́нный דינוואָליקער; מיט א דינער [פֿײַנער] וואָל *после сущ.*

то́нкость *ж* 1. דינקייט װ; פֿײַנקייט װ; 2. *(нежность)* איידלקייט װ, צאַרטקייט װ; *(утончённость)* פֿײַנקייט װ, ראַפֿינירטקייט װ, סובטילקייט װ; 3. *(чувствительность, восприимчивость)* שאַרפֿקייט װ, פֿײַנקייט װ; ~ вку́са די ראַפֿינירטקייט פֿונעם געשמאַק; ~ чутья́ די שאַרפֿקייט פֿונעם כוש; ~ обоня́ния די שאַרפֿקייט פֿונעם כוש־האָרייעך; ~ резьбы́ די פֿײַנקייט [די קונציקייט] פֿון דער שנײַצערײַ; 2. *мн.* גענויִקייטן מצ., באַזונדערקייטן מצ.; *ирон.* דיקדוקיי־איניעס מצ.; ◇ знать *что-л.* до то́нкостей וויסן* עפּעס מיט אַלע פּראָטים [קריטשיקלעך]

то́нна *ж* טאָן װ ־ען *(с колич. числ. мн.* טאָן*)*

тонне́ль *м см.* тунне́ль

то́нус *м физиол.* טאָנוס מ; *перен. тж.* געמיט ז; жи́зненный ~ לעבנס־טאָנוס מ, לעבנס־געמיט ז

тону́ть *несов.* 1. אונטערגיין*, זינקען* (אין וואַסער); *(о человеке)* טרענקען* זיך, טרינקען* זיך, גיין* צו גרונט; 2. (в *предл.; вязнуть*) זינקען* (אין), הרוזנען (אין), פֿאַרהרוזנעט ווערן* (אין); 3. *перен.* דערטרונקען ווערן* (מאַמעש); *(о звуках)* פֿאַרפֿאַלן ווערן*; дома́ то́нут в зе́лени די הײַזער ווערן (מאַמעש) דערטרונקען אין גרינס

то́ньше *сравн. ст. от* то́нкий *и* то́нко

топа́з *м* טאָפּאַז מ ־ן

то́пать *несов.* 1. טופּען; 2. *(при танцах и т. п.)* צוקלאַפּן (מיט די פֿיס)

топи́ть[1] 1. *несов.* הייצן; ~ печь הייצן דעם אויוון; 2. *(отапливать)* באַהייצן; кварти́ру давно́ не топи́ли די וווינונג האָט מען לאַנג ניט באַהייצט

топи́ть[2] *несов.* 1. *(плавить)* צעלאָזן*, צעשמעלצן*; *(жир тж.)* טאָפּען *разг.*; 2. *(молоко)* בריִען, פּריִען

топи́ть[3] *несов.* 1. טרינקען* (דער), טרענקען* (דער); ~ как котя́т טרינקען* (דער) ווי קעצעלעך; 2.: ~ го́ре в вине́ פּרוּוון פֿאַרגעסן די צאָרעס בא א גלעזל ווײַן; דערטרינקען* די צאָרעס אין ווײַן; 3. *разг.* *(губить)* באַגראָבן*, קוילען אָן א מעסער

топи́ться[1] *несов.* 1.: печь то́пится אין אויוון הייצט זיך; 2. *(отапливаться)* באַהייצט ווערן*; да́ча не то́пится די דאַטשע ווערט ניט באַהייצט

топи́ться[2] *несов.* 1. *(плавиться)* צעלאָזן* זיך, צעשמעלצן* זיך; *(о жире тж.)* טאָפּען זיך *разг.*; 2. *(о молоке)* בריִען זיך, פּריִען זיך

топи́ться[3] *несов. разг. (лишать себя жизни)* (דער)טרינקען* זיך, (דער)טרענקען* זיך

то́пка *ж* 1. *(действие)* הייצן I; 2. *(часть печи)* הייצ-לאָך II; *(паровоза и т. п.)* הייצרוים מ

то́пк||ий זומפּיקער; בלאָטיקער; э́то о́чень ~ое ме́сто דאָס איז אן אָרט אף פארהרוזנעט צו ווערן

топлён||ый 1. געטאָפּעטער; ~ый жир געפּרעגלט [איבערגעלאָזט] פעטס; 2.: ~ое молоко́ געבריטע [געפּריעטע] מילך

то́пливн||ый הייצוואַרג-, ברענשטאָף-; ~ые ресу́рсы הייצ-וואַרג־רעסורסן מצ.

то́пливо *с* הייצוואַרג I; жи́дкое ~ פליסיקער ברענ-שטאָף

то́пнуть *сов. однокр.* א טופּע טאָן*

топо́граф *м* טאָפּאָגראַף מ ־ן; ~и́ческий טאָפּאָגראַפי-שער; ~и́ческая ка́рта טאָפּאָגראַפישע מאַפּע; ~и́ческая съёмка טאָפּאָגראַפישע אויפנעמונג

топогра́фия *ж* טאָפּאָגראַפיע II

то́поль *м* טאָפּאָל מ ־ן, טאָפּאָליע II ־ס

топо́р *м* האַק II (מצ. העק)

топори́ще *с* טאָפּאָריסקע II ־ס, האַקשטיל II ־ן

топо́рн||ый 1. האַק-; 2. *(грубый)* גראָבער°, אומגעשלי-פענער; ~ая рабо́та א גראָבע° [א פּאַרטאַטשישע] אַרבעט, א גראָב° שטיקל אַרבעט

топо́рщиться *несов. (о волосах, перьях)* סטאַרטשען, שטיין*; *(о ткани)* שטײַפן זיך, אויפקנייטשן זיך, שלעכט° ליגן*

то́пот *м* טופּערײַ II, געטופּערײַ I; ко́нский ~ א טו-פּערײַ פון פערד

топта́ть *несов.* טאָפּטשען; *(траву, цветы)* צעטאָפּטשען, צעטרעטן*; ~ нога́ми טאָפּטשען [טרעטן*] מיט די פיס; ◇ ~ в грязь *кого-л.* מאַכן עמעצן מיט דער בלאָטע גלײַך; ~ся *несов.* 1. טאָפּטשען זיך; 2. *разг. (быть, находиться где-л.)* שטעקן, טאָרטשען; ◇ ~ся на ме́сте שטיין* [טאָפּטשען זיך] אף איין אָרט

топь *ж* (זינק)זומפּ מ ־ן

То́ра *ж* טוירע II; *(свиток)* סייפער־טוירע II ־ס

то́рб||а *ж* (האָבער)זעקל I ־עך, טאָרבע II ־ס; הענג-זעקל I ־עך; ◇ носи́ться с *чем-л.* как с пи́саной ~ой אומטראָגן* זיך מיט עפּעס ווי שמעלקע מיט קאַדאָכעס

торг *м* 1. *(торговля)* מיסכער מ (מצ. מיסכאָרים), האַנדל מ; 2. *(соглашение о цене)* דינגעניש I; *(сделка)* געשעפט I ־ן; 3. *мн.* טאָרגעס מצ., אאוקציאָן מ, ליציטאַציע II; публи́чные ~и́ עפנטלעכע טאָרגעס

торга́ш *м разг.* קרעמערל I ־עך; *(купец)* הענדלער מ =; *перен.* א קרעמערישע נעשאָמע

торгова́ть *несов.* 1. *(чем-л.)* האַנדלען (מיט); *(с кем-л.)* פירן מיסכער (מיט); ~ хле́бом האַנדלען מיט טוווּע; ~ с Ку́бой פירן מיסכער מיט קובא; 2. *(заниматься торговлей)* זײַן* א סויכער, פירן מיסכאָרים; *(отпускать товары покупателям)* זײַן* א פאַרקויפער, שטיין* בא דעם טאָמבאַנק; 3. *(быть открытым)* אַרבעטן, זײַן* אָפן; магази́н торгу́ет до 8 часо́в ве́чера דער מאַגאַזין אַרבעט [איז אָפן] ביז 8 אזייגער אפדערנאַכט; 4. *перен.* פאַרקויפן (פאַר געלט); ~ свое́й со́вестью פאַרקויפן (פאַר געלט) דאָס געוויסן; ~ся *несов.* דינגען* זיך

торго́в||ец *м* הענדלער מ =, סויכער מ (מצ. סאָכרים); ме́лкий ~ец קליינהענדלער מ =; ~цы сме́ртью טויט־מעקלער מצ.; ~ка *ж* הענדלערקע II ־ס, הענדלערן II ־ס; *(на рынке)* מאַרקיצערן II ־ס, מאַרקיצערקע II ־ס

торго́вля *ж* האַנדל מ, מיסכער מ; госуда́рственная ~ מעלוכע־האַנדל מ; ча́стная ~ פּריוואַט־האַנדל מ, פּריוואַ-טער האַנדל; опто́вая ~ הורט־האַנדל מ, אַנגראָ־האַנדל מ; ро́зничная ~ לאַכאָדים־האַנדל מ

торго́в||ый האַנדלס-; ~ый центр האַנדלס־צענטער מ ־ס; ~ый догово́р האַנדלס־אָפּמאַך מ ־ן; ~ый капита́л *эк.* האַנדלס־קאַפּיטאַל מ; ~ая поли́тика האַנדלס־פּאָלי-טיק II; ~ое су́дно האַנדלס־שיף II ־ן

торгпре́д *м* (торго́вый представи́тель) האַנדלס־פאָר-שטייער מ; ~ство *с* (торго́вое представи́тельство) האַנדלס־פאָרשטייערשאַפט II

торе́ц *м* 1. *(поперечная сторона)* קווערזײַט II; טאָרץ מ; 2. *(брусок)* ברוקיר־ברעטל I ־עך; *собир.* ברוקיר־ברעטלעך מצ.

торже́ственн||ость *ж* פײַערלעכקײַט II; *(приподнятость)* געהויבנקײַט II; *(пышность)* צערעמאָניעלקײַט II; ~ый פײַערלעכער; *(пышный тж.)* צערעמאָניעלער; ~ое заседа́ние א פײַערלעכע זיצונג; ~ая встре́ча א פײַערלע-כער קאַבאָלעס־פּאָנעם; ~ое откры́тие па́мятника די צע-רעמאָניעלע [פײַערלעכע] אנטהילונג פונעם דענקמאָל; ~ая церемо́ния א פײַערלעכע צערעמאָניע; ~ые зву́ки ги́мна די פײַערלעכע טענער פונעם הימן; ~ое обеща́ние א פײַערלעכע שוווּע

торжеств||о́ *с* 1. *(полный успех)* טריומף מ; ~о́ социали́зма דער טריומף פונעם סאָציאַליזם; 2. *(празднество)* פײַערונג II ־ען; ~а́ по слу́чаю *чего-л.* די פײַערונ-גען אין צוזאַמענהאַנג מיט עפּעס; 3. *(ликование)* טריומף מ, טריומפירונג II; с ~о́м טריומפירנדיק

торжествова́ть *несов.* 1. טריומפירן; (над *тв.*) טריומ-פירן (איבער), נעמען* די איבערהאַנט (איבער); 2. *(ликовать)* טריומפירן; *(о толпе и т. п. тж.)* יובלען; ~ побе́ду פײַערן דעם ניצאָכן [דעם זיג]

торжеству́ющ||ий טריומפירנדיקער; с ~им ви́дом טריומ-פירנדיק, מיט א טריומפירנדיק [ניצאָכנדיק] געזיכט

то́рий *м хим.* טאָריום מ

торма́шк||и: полете́ть вверх ~ами פליען* מיטן קאָפּ אראָפּ, מיט די פיס ארויף

торможе́ние *с* טאָרמאָזירונג II, האַמעווען I; *(замедление, задержка)* האַמעווען I; פאַרהאַלטן I

то́рмоз *м* 1. *(мн.* тормоза́; *приспособление)* טאָרמאָז מ ־ן; 2. *(мн.* то́рмозы; *торможение)* טאָרמאָזירונג II; 3. *(мн.* то́рмозы; *помеха)* שטערונג II ־ען

тормози́ть *несов.* 1. טאָרמאָזירן; 2. *(задерживать)* טאָרמאָזירן, האַמעווען; ~ рабо́ту האַמעווען די אַרבעט; 3. *(о транспорте)* טאָרמאָזירן; *(останавливаться)* אָפּ-שטעלן זיך

тормоши́ть *несов. разг.* 1. *(будить)* טאָרקען; 2. *(беспокоить, надоедать)* ניט לאָזן* רוען

то́рн||ый: ~ая доро́га אויסגעטראָטענער [אויסגערי-בענער, גלאַטער] וועג; *перен.* אויסגעריבענער וועג

тороп||и́ть *несов.* אונטערײַלן; он торо́пит меня́ с отъе́здом ער אײַלט מיך אונטער מיטן אָפּפאָרן, ער אײַלט מיך אונטער, איך זאָל וואָס גיכער אָפּפאָרן; не ~те меня́! טרײַבט מיך ניט אונטער!

тороп||и́ться *несов.* אײַלן (זיך); не ~сь! כאַפּ זיך ניט!, אײַל (זיך) ניט!, ניט געײַלט!, ניט געכאַפּט (זיך)!; он не

очень торопится уходить ער כאַפּט זיך ניט אוועקגיין*; не ~ться с выводами ניט כאַפּן זיך מאַכן אויספֿירן; ◇ не торопясь ניט געכאַפּט, פּאַמעלעך

тороплив||о *нареч.* בעכיפּאָזו(דיק), האַסטיק, אין אײַלעניש; ~**ость** *ж* ז אײַלעניש, נ אײַליקײַט, מ האַסט; ~**ый** אײַליקער, אײַלנדיקער, האַסטיקער, גיכער; ~ые шаги גיכע [האַסטיקע] טריט

торо́с *м* מ ־ן טאָראָס

торпе́да *ж* נ ־ס טאָרפּעדע

торпеди́ровать *сов. и несов.* טאָרפּעדירן

торпе́дный טאָרפּעדן־; ~ ка́тер טאָרפּעדן־קאַטער מ ־ס

торпедоно́сец *м* מ ־ס טאָרפּעדנטרעגער

торс *м* 1. (*туловище*) טול מ ־ן; 2. (*статуи*) טאָרסאָ מ ־ס; טאָרס מ ־ן *разг.*

торт *м* טאָרט מ ־ן

то́рф *м* טאָרף מ

торфоразрабо́тки *мн.* טאָרף־לאַגערן מצ.; טאָרף־פּעלדער מצ.

торфяни́к *м* 1. טאָרפּזומפּ מ ־ן; 2. (*рабочий*) טאָרף־אַרבעטער מ =

торфян||о́й טאָרף־; ~о́е боло́то טאָרפּזומפּ מ ־ן; ~о́й брике́т טאָרף־בריקעט מ ־ן

торцо́в||ый: ~ая мостова́я האָלצברוק מ

торча́ть *несов.* 1. (*выступать над поверхностью*) שטאַרצאָם שטיין*; (*высовываться*) אַרויסשטאַרצן, אַרויס־שטעקן זיך; ключ торчи́т в замке́ דער שליסל שטעקט אין שלאָס; ~ в (ра́зные) сто́роны שטאַרצן אַהער און אַהין; 2. (*находиться, проводить время*) *איבערליגן, ניט אַוועקגיין* (פֿון), ניט אַרויסגיין* (פֿון)

торчко́м *нареч.* שטאַרצאָם

торше́р *м* טאָרשער מ ־ן

тоска́ *ж* 1. אומעט מ, סומנעקײַט נ; (по *дат.*) בענקשאַפֿט נ, בענקעניש ז, בענקען ז; ~ по ро́дине היימווייען נ; נאָסטאַלגיע נ; 2. (*скука*) אומעטיקײַט נ, נודנעקײַט נ; така́я ~! אַזאַ נודנעקײַט!

тосли́в||о 1. *нареч.* (*уныло*) טרויעריק; אַצוועסדיק *уст.*; петь ~о זינגען* טרויעריק [אַצוועסדיק]; 2. *в знач. сказ. безл.*: мне так ~о! ס׳איז מיר אַזוי אומעטיק [בענקענדיק] (אַפֿן האַרצן)!; в опусте́вшем до́ме бы́ло ~о אין דער פּוסט געוואָרענער שטוב איז געווען אומעטיק; у него́ бы́ло ~о на душе́ ס׳איז אים געווען סומנע [בענקענדיק] אַפֿן האַרצן; ~**ый** 1. (*исполненный тоски*) אומעטפֿולער; סומנע(ר) *тж. неизм.*, טרויעריקער; (*мрачный*) מאָרעשכוירעדיקער; ~ая пе́сня אַן אומעטפֿולע [אַ טרויעריקע] ליד; ~ый взгляд אַ מאָרעשכוירעדיקער בליק; 2. (*наводящий тоску*) אומעטיקער, נאָגנדיקער

тоскова́ть *несов.* 1. (*испытывать тоску*) אומעטיקן זיך, באַטריבט זײַן*, פֿאַרמאָרעשכוירעט זײַן*; она́ тоску́ет ס׳איז איר, זי איז פֿאַמאָרעשכוירעט, זי אומעטיקט זיך [סומנע] שווער אַפֿן האַרצן; 2. (по *дат.*) בענקען (נאָך)

тост *м* טאָסט מ ־ן; провозгласи́ть ~ за *кого-л.* אויסרופֿן* אַ טאָסט [אַ לעכאַים] לעקאָוועד עמעצן

тот *указ. мест. м* (*ж* та, *с* то, *мн.* те) 1. יענער (ז יענע, נ יענץ, מצ. יענע); в тот день אין יענעם טאָג; на той у́лице אַף יענער גאַס; у того́ учи́теля בײַ יענעם לערער; под тем де́ревом אונטער יענעם בוים; с те́ми това́рищами מיט יענע כאַווײרים; оди́н из тех איינער פֿון יענע ~..., кото́рый ...דער..., וואָס...; он не ~, что ра́ньше ער איז שוין ניט דאָס, וואָס ער איז געווען; 2. (*какой нужен*) דער, דער געהעריקער; сойти́ не на той ста́нции אַראָפּשטײַגן* ניט אַף דער סטאַנציע, וואָס מע דאַרף; 3.: ~ са́мый אָט דער סאַמע, דער זעלבער; с тех пор, с того́ вре́мени זינט דעמלט, פֿון דעמלט אָן; 4. *в знач. сущ. м* יענער, *ж* יענע, *с* יענץ; *мн.* יענע; ~..., ~... דער..., יענער...; איינער..., דער אַנדערער...; ~ чита́ет, ~ рису́ет דער [איינער] לייענט, יענער [דער אַנדערער] מאָלט; те смею́тся, те пла́чут די [אייניקע] לאַכן, יענע [די אַנדערע] וויינען; ~ и друго́й [אי] דער, סײַ [אי] יענער; ~ или друго́й דער אָדער יענער; (*безразлично какой*) וועלכער־ניט־איז; э́то ему́ не нра́вится, то ему́ не подхо́дит דאָס געפֿעלט אים ניט, יענץ פּאַסט אים ניט; ◇ ~ же דער זעלבער, דער אייגענער; до того́, что אַזוי (שטאַרק), אַז; тем са́мым גופֿא דערמיט, דערמיט אַליין; тем вре́менем, ме́жду тем דערווײַל; (*при связи между эпизодами*) בײַנע לעבײַנע; с тем, что́бы כּדי; вме́сте с ~ דערמיט, באַנאַנד דערמיט; к тому́ же דערצו נאָך; ме́сяц тому́ наза́д מיט אַ חודש צוריק; не то, что ניט וואָס; он не то, что бо́лен, а про́сто уста́л ניט וואָס ער איז קראַנק, נאָר ער איז פּאָשעט מיד; на том све́те אַף יענער־וועלט

тотализа́тор *м* טאָטאַליזאַטאָר מ ־ס

тоталита́рный טאָטאַליטאַרער; ~ режи́м אַ טאָטאַליטאַרער רעזשים

тота́льн||ый טאָטאַלער; ~ая война́ אַ טאָטאַלע מילכאָמע

то́-то 1. (*в том-то и дело*) וואָס דען (האָסטו) אַוואַדע, דערײַ געמיינט?; 2. (*так вот почему*) (טאַקע) אָט דאָס, אָט דאָס [דערײַבער]; ~ он так ра́но встал בער גאָר ער איז (עס) אַזוי פֿרי אויפֿגעשטאַנען; 3. (*вот уж подлинно*) אָט אַזוי (איז עס); ~, брато́к! אָט אַזוי (איז עס), ברודערקע!

то́тчас *нареч.* גלײַך, טייקעף, באַלד

точёный געשליפֿענער; *перен.* געטאָקטער

точи́ло *с* 1. שלײַפֿשטיין מ ־ער; שאַרפֿשטיין מ ־ער; 2. (*станок*) שלײַפֿוועריקשטעל מ ־ן

точи́льщик *м* שלײַפֿער מ =

точи́ть *несов.* 1. (*сов.* наточи́ть) (אָנ)שאַרפֿן; (*на точиле тж.*) (אָנ)שלײַפֿן*; 2. (*сов.* вы́точить) אויסטאָקן; 3. *тк. несов.* (*разъедать*) (צע)טאָטשען, צעעסן*; (*металл*) צעעסן*; 4. *тк. несов.* (*мучить — о болезнях*) טאָטשען; (*о тяжёлых мыслях*) נאָגן; ◇ вода́ ка́мень то́чит דער טראָפּן דויבעט דעם שטיין

то́чк||а[1] *ж* 1. פּונקט מ ־ן; (*пятнышко тж.*) פּינטעלע ז ־ך; пункти́р — ли́ния из то́чек אַ פּונקטיר(־ליניע) איז אַ ליניע פֿון פּונקטן [פֿון פּינטעלעך]; наибо́лее удалённая ~а דער ווײַטסטער פּונקט; у́ровень воды́ дости́г са́мой высо́кой ~и דער וואַסער־ניוואָ האָט דערגרייכט דעם איבערשנײַד־פּונקט; ~а пересече́ния זײַן העכסטן פּונקט; ~а кипе́ния זידפּונקט מ; ~а замерза́ния פֿרירפּונקט מ; ~а опо́ры שטיצפּונקט מ; 2. (*элемент системы*) איינס מ ־ן; торго́вая ~а האַנדלס־איינס מ ־ן; радиотрансляцио́нная ~а טראַנסליר־אופֿנאַם־איינס מ ־ן; 3. (*знак препинания*) פּונקט מ ־ן, פּינטל מ ־עך; ~а с запято́й פּונקט־קאָמע נ ־ס, פּינטל־קאָמע נ ־ס; 4. *в знач. сказ. разг.* (*конец*) אַ סאָף, אַן עק, גענוג; я

сказа́л — и ~а! איך האָב געזאָגט — און גענוג [און א סאָף]!;
◇ сдви́нуть *что-л.* с мёртвой ~и א ריר טאָן* עפּעס
פֿונעם טויטן פּונקט; ~и соприкоснове́ния באַרי׳ר־פּונקטן
מצ.; ста́вить ~у [~и] над „и" שטעלן דעם פּינטל אַפֿן
שטעלן דעם כּי׳רעק אונטערן יוד, שין; ~а в ~у ס׳זאָל
פעלן א האָר; (*буквально*) וואָרט אין וואָרט, אָס בעאָס;
попа́сть в ~у (אַרײַן) טרעפֿן* אין סאַמע פּינטל; смот-
ре́ть в одну́ ~у פאַרשטאַרן דעם בליק [קוקן מיט גלע-
זערנע אויגן] אין איין פּינטל

то́чка[2] *ж* (*действие*) I (אָנ)שאַרפֿן; (*на точиле тж.*)
(אָנ)שלײַפֿן*; (*на токарном станке*) I (אויס)טאָקן

то́чно[1] *нареч.* פּי׳נקטלעך; (*по времени*) פּונקט; (*опре-
делённо*) גענוי׳; по́езд прибыва́ет ~ по расписа́нию דער
צוג קומט אָן פּי׳נקטלעך לויטן גראַפֿיק; ~ вы́числить פּינקט-
לעך אויסרעכענען; ~ в пять часо́в פּונקט פֿינף אזײ-
גער; ~ так (же) פּונקט אַזוי׳; я ~ зна́ю, что...
איך ווייס גענוי׳, אַז...

то́чно[2] *союз* (*как*) ווי, אַזוי׳ ווי; (*как будто*) גלײַך ווי

то́чност||ь *ж* II פּי׳נקטלעכקייט; с ~ью до 0,1 милли-
ме́тра מיט דער פּי׳נקטלעכקייט ביז א צענטכײַלעך פֿון
א מילימעטער; с ~ью хроно́метра מיט דער פּי׳נקטלעכ-
קייט פֿון א כראָנאָמעטער; ◇ в ~и פּי׳נקטלעך; (*букваль-
но тж.*) וואָרט אין וואָרט, אָס בעאָס; всё испо́лнить в
~и אַלץ אויספֿילן פּי׳נקטלעך

то́чн||ый 1. פּי׳נקטלעכער, גענוי׳ער; ~ые све́дения פּינקט-
לעכע [גענוי׳ע] ידיעות; ~ые прибо́ры פּי׳נקטלעכע
[פּרעצי׳זע] מכשירים; 2. (*о человеке*) פּונקטועלער, אַקו-
ראַטער; ◇ ~ые нау́ки פּי׳נקטלעכע [עקזאַקטע] וויסנ-
שאַפֿטן

точь-в-то́чь *разг.* פּי׳נקטלעך, ס׳זאָל פֿעלן א האָר, אַקו-
ראַט

тошни́||ть *несов. безл.*: меня́ ~т ס׳איז מיר, ס׳איבלט מיך
ניט־גו׳ט אַף צו ברעכן; меня́ ~т от одного́ ви́да
ס׳ווערט מיר ניט־גו׳ט [ס׳שלאָגט מיר צום האַרצן], אַז
איך טו נאָר א קוק אַף...

то́шно *в знач. сказ. безл.* ס׳איז ניט־גו׳ט אַפֿן האַרצן
(דאַט.), ס׳איבלט (אַק.); ~ смотре́ть на э́то ס׳ווערט ניט-
גו׳ט [ס׳איבלט], אַז מע קוקט דערוף

тошнот||а́ *ж* מ איבל, II אי׳בלקייט; э́то вызыва́ет у
него́ ~у́ דאָס איבלט אים, ס׳ווערט אים דערפֿון ניט-
גו׳ט; э́то мне надое́ло до ~ы́ דאָס איז מיר נימאס גע-
וואָרן ביז צום ברעכן

тошнотво́рный אי׳בלדיקער; *перен. разг.* עקלדיקער;
וואָס שלאָגט צום האַרצן [צו דער גרי׳נער גאַל] *после
сущ.*

тоща́ть *несов. разг.* דאַר(ער) ווערן*, מאָגער(ער) ווערן*

то́щ||ий 1. °מאָגערער, דאַרער; 2. (*скудный*) אָרעמער,
°מאָגערער; בי׳דנע(ר) *тж. неизм.*; ~ий кошелёк א מאָ-
°גער בײַטעלע; ~ая коси́чка א דין [שי׳טער] צעפּל; 3.:
~ая по́чва א מאָגערער° באָדן; ~ий тво́ро́г טוואָרע פֿון
°מאָגערער, צוואָרעך, אַראָפּגענומענער מילך; ◇ на ~ий
желу́док אַפֿן ני׳כטערן מאָגן, ני׳כטערהייט

трав||а́ *ж* I גראָז; *мн.* מצ. גרעזער; *фарм.* קרײַטעכער
מצ.; ◇ как ~а́ (*о безвкусной пище*) ווי גראָז, ניט אין
מויל צו נעמען; ти́ше воды́, ни́же ~ы́ שטי׳לער ווי וואַ-
סער און ני׳דעריקער ווי גראָז; מע הערט אים ניט, מע זעט
אים ניט

трави́нка *ж* I ־ך גרעזעלע

трави́ть[1] *несов.* 1. (*ядом*) סאַמען, אָפּסאַמען; (*истреб-
лять*) פֿאַרטי׳ליקן, אוי׳סראָטן*; ~ мыше́й אוי׳סראָטן* [אָפּ-
סאַמען] די מײַז; 2. (*изъязвлять едким веществом*) צעעסן*;
(*бередить*) פּלאָגן; 3. *тех.* אויסעצן; 4. (*животными —
поля и т. п.*) אָנטאָן* שאָדן; (*поедать*) גיין* אין שאָדן,
אָפּעסן*; 5. (*преследовать — зверя*) פֿאַרהעצן; (*человека*)
(קעגן) העצע פֿירן א העצן, רוידעפֿן,

трави́ть[2] *несов. мор.* (*канат и т. п.*) נאָכלאָזן*, לויי-
זער מאַכן

трави́ться *несов. разг.* סאַמען זיך, סאַם אײַנעמען*

травле́ние *с тех.* II (אויס)עצונג

тра́вля *ж* II פֿאַרהעצונג; *перен.* II העצע

тра́вма *ж мед.* ־ס II טראַוומע; психи́ческая ~ א
פּסי׳כישע טראַוומע [דערשי׳טערונג]

травмати́ческий טראַוומאַטישער

травматоло́гия *ж* II טראַוומאַטאָלאָגיע

травми́ровать *сов. и несов., прям. и перен.* טראַוו-
מי׳רן

травосе́яние *с* II פּי׳טערגראָז־זייונג

травяни́ст||ый 1. גראָזיקער, גראָז־; ~ые расте́ния גראָ-
זיקע געווי׳קסן, מצ. גראָזגעוויקסן; 2. (*покрытый травой*)
באַגראָזטער; ~ый бе́рег א באַגראָזטער ברעג; 3. *перен.
разг.* ווי גראָז *после сущ.*

травяно́й גראָז־; ~ покро́в מ גראָזבאַדעק

траге́ди||я *ж* ־ס II טראַגעדיע; ◇ де́лать ~ю из *чего-
-л.* מאַכן פֿון עפּעס א (גאַנצע) טראַגעדיע

траги́зм *м* II טראַגישקייט, מ טראַגיזם

тра́гик *м* (*артист*) = מ טראַגיקער

трагикоме́дия *ж* ־ס II טראַגיקאָמעדיע

траги́чески *нареч.* טראַגיש; ~ поги́бший דער טראַגיש
אומגעקומענער; относи́ться к *чему-л.* ~ באַטראַכטן עפּעס
ווי א טראַגעדיע, מאַכן פֿון עפּעס א טראַגעדיע

траги́ческ||ий 1. טראַגישער; ~ая ги́бель דער טראַגי-
שער אומקום [סאָף]; ~ое зре́лище א טראַגיש [א טרויע-
ריק] שוי׳בילד; приня́ть ~ий оборо́т אָננעמען* א טראַגישן
כאַראַקטער, טאָן זיך אַף א טראַגישן [א ווענד] א קער
אויפֿן; 2. (*свойственный трагедии*) טראַגי-, טראַגעדיע־
שער; ~ая актри́са ־ס II טראַגיקערן; ~ий жест טראַ-
גישער זשעסט

траги́чн||о *нареч.* טראַגיש; ~ость *ж* II טראַגישקייט;
~ый *см.* траги́ческий 1

традицио́нный טראַדיציאָנעלער

тради́ци||я *ж* II טראַדי׳ציע; по ~и לויט דער טראַדי-
ציע; войти́ в ~ю ווערן* א טראַדי׳ציע; нару́шить ~ю
ברעכן* די טראַדי׳ציע

траекто́рия *ж* ־ס II טראַיעקטאָריע; *воен. тж.* שאָס-
מ וועג

тракт *м* ־ן מ טראַקט, ־ן מ שליאַך; ◇ желу́дочно-
-кише́чный ~ מ פֿאַרדײַ־טראַקט

тракта́т *м* 1. (*научный*) ־ן מ טראַקטאַט, אָפּהאַנדלונג
־ען II; 2. (*международный*) ־ן מ טראַקטאַט, אָפּמאַך
־ן מ

трактова́ть *несов.* 1. (*о предл.; излагать*) רעדן* (וועגן),
באַהאַנדלען די פֿראַגע (וועגן); 2. (*вин.; истолковать*)
טראַקטי׳רן, אויסטײַטשן; (*рассматривать*) באַטראַכטן

тракто́вка *ж* II טראַקטי׳רונג

тра́ктор *м* ־ס מ טראַקטאָר; гу́сеничный ~ רויפּן־
טראַקטאָר ־ס מ; колёсный ~ רעדער־טראַקטאָר ־ס מ

тракторист *м* טראַקטאָריסט מ ־ן; ~**ка** *ж* טראַקטאָ־ריסטקע װ ־ס, טראַקטאָריסטן װ ־ס

тра́кторн‖ый 1. טראַ́קטאָר־; ~ый заво́д טראַ́קטאָר־זאַוואָד מ ־ן; ~ый дви́гатель טראַ́קטאָר־מאָטאָר מ ־ן; 2.: ~ая брига́да טראַקטאָריסטן־בריגאַדע װ ־ס; ~ая вспа́шка די אופאַקערונג מיט טראַ́קטאָרס; ~ые са́ни א שליטן אויף טראַ́קטאָר־קראַפט; ~ый плуг טראַ́קטאָר־אַקער מ ־ס

тракторострои́тельный: ~ заво́д טראַ́קטאָר־זאַוואָד מ

трал *м* 1. (*рыболовный*) (יאַם־)נעצזאַק מ (מצ. ..זעק); 2. (*минный*) (מינען־)טראַל מ ־ן; 3. (*для исследования дна*) גרונט־טראַל מ ־ן

тра́лить *несов.* 1. פֿאַנגען* מיט א טראַל; 2. (*исследовать дно, тж. воен.*) טראַליעווען, טראַלירן

тра́льщик *м* 1. (*рыболовное судно*) טראַ́ולער מ ־ס; 2. (*рыбак*) = טראַלירער מ; 3. *воен.* מינען־טראַולער מ ־ס

трамбова́ть *несов.* טראַ́מבעווען

трамбо́вка *ж* 1. (*действие*) טראַמבירונג װ, אײַנטאָפּטשען I; 2. (*машина*) טראַמביר־מאַשין װ ־ען

трамва́й *м* טראַמווײַ מ ־ען; (*вагон тж.*) טראַמווײַ־וואַגאָן מ ־ען; е́хать на трамва́е פֿאָרן* מיטן טראַמווײַ; сесть в ~ אַרײַנשטײַגן* אין טראַמווײַ; ◇ речно́й ~й וואַסער־טראַמווײַ מ ־ען; ~ный טראַמווײַ־; ~ный парк טראַמווײַ־פּאַרק מ ־ן; ~ная остано́вка טראַמווײַ־אָפּשטעל מ ־ן

трампли́н *м спорт.* טראַמפּלין מ ־ען; *перен. тж.* פּלאַצדאַ́רם; лы́жный ~ סקי־טראַמפּלין מ ־ען

транжи́ра *разг. м* = צעטרעַ́נצלער מ, אויסברענגער מ; *ж* = צעטרעַ́נצלערקע װ ־ס, אויסברענגערן װ ־ס

транжи́рить *несов. разг.* (צע)טרעַ́נצלען, אויסברענגען*

транзи́стор *м* טראַנזיסטאָר מ ־ס

транзи́т *м* טראַנזיט מ; (*товаров тж.*) אַריבערפֿירן I; ~ во́йск דאָס אַריבערפֿירן [דאָס אַריבערוואַרפֿן*] מיליטער; ~ный טראַנזיט־; ~ная торго́вля טראַנזיט־האַנדל מ; ~ный пассажи́р טראַנזיט־פּאַסאַזשיר מ ־ן

транквилиза́тор *м фарм.* טראַנקוויליזאַטאָר מ ־ס, באַרויִקונגס־מיטל I

транс *м* טראַנס מ; впасть в ~ אַרײַנ|פֿאַלן* אין א טראַנס

трансатланти́ческий טראַנסאַטלאַ́נטישער

трансконтинента́льный טראַנסקאָנטינענטאַ́לער

транскриби́ровать *сов. и несов. лингв.* טראַנסקריבירן

транскри́пция *ж лингв.* טראַנסקריפּציע װ

трансли́ровать *сов. и несов.* טראַנסלירן, איבערגעבן*; ~ конце́рт из консервато́рии טראַנסלירן [איבערגעבן*] א קאָנצערט פֿון דער קאָנסערוואַטאָריע

трансляцио́нн‖ый טראַנסליר־; ~ая сеть טראַנסליר־נעץ װ

трансля́ция *ж* 1. (*действие*) טראַנסלירונג װ; ~ конце́рта די טראַנסלירונג פֿון א קאָנצערט װ; 2. *разг.* (*то, что передаётся*) טראַנסליאַציע װ ־ס, אאודיציע װ

трансми́ссия *ж тех.* טראַנסמיסיע װ

трансокеа́нский טראַנסאָקעאַ́נישער

транспланта́ция *ж мед.* טראַנספּלאַנטירונג װ, איבער־פּלאַנצונג װ

тра́нспорт *м* 1. (*отрасль народного хозяйства*) טראַ́נספּאָרט מ; рабо́тники ~а טראַ́נספּאָרטלער מצ.; 2. (*перевозка*) טראַנספּאָרטירונג װ, איבערפֿירן I; 3. (*партия грузов*) טראַ́נספּאָרט מ ־ן; 4. *воен.* טראַ́נספּאָרט מ ־ן; *мор.* טראַ́נספּאָרט־שיף װ ־ן

транспортёр *м* 1. טראַנספּאָרטיאָר מ ־ן, קאָנווייער מ ־ס; 2. (*автомашина*) טראַנספּאָרטירער מ ־ן

транспорти́р *м* טראַנספּאָרטיר מ ־ן

транспорти́р‖овать *сов. и несов.* טראַנספּאָרטירן, איבערפֿירן; ~о́вка *ж* טראַנספּאָרטירונג װ, איבערפֿירן I

тра́нспортник *м* = טראַ́נספּאָרטלער מ

тра́нспортн‖ый טראַ́נספּאָרט־; ~ое су́дно טראַ́נספּאָרט־שיף װ ־ן; ~ые сре́дства טראַ́נספּאָרט(יר)־מיטלען מצ.

трансформа́тор *м* 1. *эл.* טראַנספּאָרמאַטאָר מ ־ס; 2. (*актёр*) טראַנספּאָרמאַטאָר מ ..טאָרן

трансформа́ция *ж* 1. טראַנספּאָרמירונג װ, איבערבילדונג װ; 2. *театр.* טראַנספּאָרמאַציע װ

трансформи́ровать *сов. и несов.* טראַנספּאָרמירן, איבעראַנדערשן, איבערבילדן

транше́я *ж* טראַנשיי װ ־ען

трап *м мор., ав.* טראַפּ מ ־ן

тра́пеза *ж* סעודה װ ־ות, מאָלצײַט מ, װ ־ן

трапе́ция *ж* טראַפּעציע װ ־ס

тра́сса *ж* 1. (*направление*) טראַסע װ ־ס, ליניע װ ־ס; ~ газопрово́да די טראַסע [די ליניע] פֿון דער גאַז־לייטונג; 2. (*дорога*) טראַסע װ ־ס; возду́шная ~ אַעראָ־טראַסע װ ־ס, פּלאַן־טראַסע װ ־ס, לופֿט־טראַסע װ ־ס

трасси́рующ‖ий טראַסירנדיקער, לײַכט־; ~ие пу́ли טראַסירנדיקע קוילן, לײַכט־קוילן מצ.

тра́та *ж* 1. (*действие*) פּאַטערן I, אויסגעבן I; ~ де́нег דאָס אויסגעבן [דאָס פּאַטערן] געלט; ~ вре́мени דאָס פּאַטערן צײַט, צײַטפּארלוסט מ; ~ сил דאָס פּאַטערן קויכעס; 2. *обыкн. мн.* (*расходы*) הוצאָעס מצ.

тра́т‖ить *несов.* פּאַטערן; (*деньги*) אויסגעבן*; не ~я слов רייד איבעריקע אָן; он ~ит мно́го вре́мени на доро́гу ס'גייט בא אים אוועק א סאך צײַט אויף גיין [פֿאָרן]

тра́титься *несов.* 1. (*расходовать свои деньги*) פּאַטערן געלט, זיך אויסברענגען*; 2. (*расходоваться*) געפּאַטערט ווערן*, אוועקגיין*; тра́тится мно́го сил, вре́мени и де́нег на... ס'ווערט געפּאַטערט [ס'גייט אוועק] א סאך קויכעס, צײַט און געלט אויף...

тра́улер *м мор.* טראַ́ולער װ ־ס

тра́ур *м* טרויער מ; приспусти́ть фла́ги в знак ~а אַראָפּלאָזן* [אופהענגען* נידעריקער] די פֿאָנען אלס טרויער־צייכן; носи́ть ~ по *ком-л.* טראָגן* אווײַלעס־קליידער נאָך עמעצנס טויט; ~ный טרויער־; ~ное ше́ствие א טרויער־פּראָצעסיע װ; ~ная ле́нта (שוואַרצע) טרויער־לענטע

трафаре́т *м* 1. טראַפאַרעט מ ־ן; 2. *перен.* טראַפאַרעט מ, שאַבלאָן מ; ~ный 1. (*о росписи и т. п.*) טראַפאַרעט־; לויט א טראַפאַרעט *после сущ.*; 2. *перен.* שאַבלאָנישער, טריוויאַ́לער

трах *межд.* טראַך!, טראַסק!

трахе́я *ж анат.* טראַכיי װ ־ען, לופֿטרער װ

тра́хнуть *сов. однокр.* א טראַ́כקע טאָן*; (*ударить*) דערלאַ́נגען א זעץ, א זעץ טאָן*

трахо́ма *ж мед.* טראַכאָמע װ

тре́бовани‖е *с* 1. פֿאָדערונג װ ־ען; ~я забасто́вщиков די פֿאָדערונגען פֿון די שטרײַקער; по настоя́тельному ~ю *кого-л.* אויף [לויט] עמעצנס צודרינגלעכער פֿאָדערונג; 2. *обыкн. мн.* (*правила*) פֿאָדערונגען מצ., קלאָלים מצ.;

~я этикéта עטיקעט־קלאָלים מצ., די פאָדערונגען פונעם עטיקעט; 3. *обыкн. мн.* (*нормы*) נאָרמעס מצ., פאָדערונגען מצ.; соотвéтствовать технологи́ческим ~ям שטימען [זײַן* אין העסקעם] מיט די טעכנאָלאָגישע פאָדערונגען [נאָרמעס], אנטשפרעכן* צו די טעכנאָלאָגישע פאָדערונגען [נאָרמעס]; 4. *обыкн. мн.* (*потребности, запросы*) באַדערפענישן מצ., פאָדערונגען מצ.; растýщие культýрные ~я óбщества די (אויפ)וואַקסנדיקע קולטור־באַדערפענישן [קולטור־פאָדערונגען] פון דער געזעלשאַפט; 5. (*документ*) (אַרויס)פאָדערונג װ ־ען

трéбовательн||ость *ж* װ פאָדערעוודיקייט; (к *дат. тж.*) שטרענגע פאָדערונגען (צו); ~ость к себé שטרענגע פאָדערונגען צו זיך; ~**ый** פאָדערעוודיקער; он сли́шком трéбователен ער פאָדערט צופיל

трéбовать *несов.* 1. פאָדערן; ~ запрещéния я́дерного орýжия פאָדערן פארבאָטן דעם נוקלעארן וואָפן; он трéбует, чтóбы вы остáлись здесь ער פאָדערט, איר זאָלט בלײַבן דאָ; ~ от *кого-л.* бóльшего прилежáния פאָדערן פון עמעצן מער פלײַס; ~ объяснéния у *кого-л.* פאָדערן פון [בא] עמעצן (געבן) א דערקלערונג; он сли́шком мнóго трéбует от нас ער פאָדערט פון אונדז צופיל; ~ прóпуск פאָדערן א דורכלאָז־שײַן, הייסן* זיך ווײַזן א דורכלאָז־שײַן; 2. (*обязывать к чему-л.*) פאָדערן, מעכײַעוו זײַן*; создáвшееся положéние трéбует, чтóбы мы спеши́ли די געשאַפענע לאַגע פאָדערט פון אונדז, מיר זאָלן (זיך) צײַלן, די געשאַפענע לאַגע איז אונדז מעכײַעוו, מיר זאָלן (זיך) צײַלן; справедли́вость трéбует сказáть, что... לעמאַן־האָעמעס דאַרף מען זאָגן, אַז...; 3. (*нуждаться*) נייטיקן זיך (אין); здáние трéбует ремóнта די געבײַדע נייטיקט זיך אין רעמאָנט; 4. (*вызывать*) ארויסרופן*, הייסן* [בעטן*] ארײַנקומען; вас трéбует (к себé) дирéктор אײַך הייסט ארײַנקומען [בעט ארײַנקומען, רופט ארויס] דער דירעקטאָר; ~ся *несов.* 1. פאָדערן זיך, נייטיק זײַן*; трéбуются касси́ры ס׳פאָדערן זיך [ס׳זײַנען נייטיק] קאַסירן; трéбуются срóчные мéры ס׳פאָדערן זיך [ס׳זײַנען נייטיק] דרינגלעכע מיטלען; 2. *безл.* (*необходимо*) ס׳פאָדערט זיך, (ס׳איז) נייטיק; трéбуется, чтóбы... מע דאַרף, (אַז)...; ס׳איז נייטיק, (אַז)...

требухá *ж* טריבוך מ, געדערעם מצ.

тревóг||а *ж* 1. (*беспокойство*) אומרו װ, מ; (*переполох*) אויפרודערונג װ; быть в ~е באומרויקן זיך, זײַן* באומרויקט, זײַן* אומרויק; 2. (*сигнал об опасности*) אליאַרם מ; טרעוואָגע װ *разг.*; подня́ть ~у אויפהייבן* אן אליאַרם, אליאַרמירן; воздýшная ~а לופט־אליאַרם מ; лóжная ~а א געמאַכטע [א פאלשע] טרעוואָגע, א פאלשער אליאַרם; ◇ бить ~у שלאָגן* אליאַרם, אליאַרמירן

тревóжи||ть *несов.* 1. (*сов.* встревóжить) באומרויקן; нас ~т состоя́ние больнóго אונדז באומרויקט דער צושטאַנד פונעם קראַנקן; от негó нет пи́сем, и э́то óчень ~т роди́телей די עלטערן האָבן יעסורים, וואָס פון אים איז ניטאָ קיין בריוו; меня́ э́то ничýть не ~т ס׳הייבט מיך ניט אָן צו אַרן; 2. (*сов.* потревóжить) באומרויקן; (*мешать*) שטערן; (*затруднять*) מאַטריעך זײַן*; осторóжно, так чтоб никогó не ~ть... פאָרזיכטיק, עס זאָל קיינעם ניט שטערן [ניט באומרויקן]...; ~ть *чей-л.* сон שטערן עמעצנס שלאָף; я забы́л ключ — придётся ~ть сосéдей איך האָב פארגעסן דעם שליסל, ס׳וועט אויסקומען מאַטריעך זײַן די שכיינים; партизáны постоя́нно ~ли неприя́теля די פארטיזאַנער האָבן ניט געלאָזט רוען דעם סוינע

тревóжиться *несов.* (за *вин.*) באומרויקן זיך (וועגן); זײַן* באזאָרגט (וועגן)

тревóжно 1. *нареч.* אליאַרמירנדיק, אומרויק; ~ гуди́т сирéна אומרויק [אליאַרמירנדיק] פײַפט די סירענע; ~ спать שלאָפן* אומרויק; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז אומרויק; в гóроде бы́ло ~ אין שטאָט איז געווען אומרויק; у меня́ на душé ~ איך בין פול מיט אומרו, מײַן האַרץ איז עפּעס אומרויק

тревóжн||ый 1. (*исполненный тревоги*) אומרויקער, אומרופולער; ~ое врéмя אן אומרויקע [אן אומרופולע] צײַט; ~ый сон אן אומרויקער שלאָף; 2. (*выражающий тревогу*) אומרויקער, באומרויקטער; ~ый крик אן אומרויק געשריי; ~ый взгляд א באומרויקטער [פארזאָרגטער] בליק; 3. (*внушающий тревогу*) באומרויקנדיקער; ~ые слýхи באומרויקנדיקע [פכאָדימדיקע] קלאַנגען; 4. (*исполненный опасности*) שווערער, קריטישער; в такýю ~ую минýту אין אזא שווערער מינוט; 5. (*предупреждающий об опасности*) אליאַרמירנדיקער, אליאַרם-; ~ые сигнáлы אליאַרם־סיגנאַלן מצ.

треволнéние *с* ז קימערניש, דײַגעס מצ.

трéзвенник *м разг.* = ניכטערניק מ ־עס, ניט־טרינקער מ

трезвéть *несов.* ניכטער ווערן*, אויסניכטערן זיך

трéзво *нареч.* (*разумно*) ניכטער; он ~ рассуждáет ער דענקט ניכטער [זאַכלעך]

трезвóн *м* 1. געקלאַנג ז, קלינגערײַ װ; (*звонкое пение птиц*) טערעלײַקען ז

трезвóнить *несов.* 1. (*о колоколах*) האַלטן* אין איין קלינגען; 2. *разг.* צעקלינגען*, צעפּויקן

трéзвость *ж* ניכטערקײַט װ; *перен. тж.* קלאָרקײַט װ; ~ мы́сли קלאָרקײַט פון געדאַנק

трéзв||ый 1. (*не пьяный*) ניכטערער; 2. *перен.* ניכטער(נ)ער, זאַכלעכער; ~ая оцéнка *чего-л.* א ניכטער(נ)ע [א זאַכלעכע] אָפּשאַצונג פון עפּעס; ◇ что у ~ого на умé, то у пья́ного на языкé וואָס בא א ניכטערן אף דער לונג, דאָס איז בא א שיקער אף דער צונג

трек *м спорт.* טרעק מ ־ן, יאָגוועג מ

трел||ь *ж* טרעל װ ־ן, טריל װ ־ן; ~и соловья́ די טרעלן [די טרילן] פונעם סאָלאָוויי; пускáть ~и טרילערן, טערעלײַקען

трелья́ж *м* (*зеркало*) טרעליאַזש מ ־ן

тренажёр *м косм.* טרענאַזשאָר מ ־ן, טרעניר־אײַנריכטונג װ ־ען

трéнер *м* = טרענירער מ; (*женщина*) טרענירערין װ ־ס

трéние *с* 1. רײַבונג װ; 2. *мн.* רײַבונגען מצ.

тренировáть *несов.* טרענירן; ~ся *несов.* טרענירן זיך; (*в чём-л. тж.*) אײַנגעניטן זיך

тренирóвка *ж* טרענירונג װ ־ען

тренирóвочный טרעניר-; ~ полёт טרעניר־פלוג מ ־ן; ~ костю́м טרענירונגס־קאָסטיום מ ־ען, ספאָרט־טריקאָ מ ־ען

тренóга *ж* דרײַפוס מ ־ן

тренóжить *несов.* (*лошадь*) פענטען

тренóжник *м* דרײַפוס מ ־ן

трéнькать *несов. разг.* קלימפערן, (ג)רימפלען

трепанáция *ж мед.* טרעפאַנירונג װ; ~ чéрепа טרעפאַנירונג פונעם שאַרבן

трепа́ть *несов.* 1. *(колебать)* שאָקלען, וויגן; *(волосы)* צעשויבערן, צעקאָשמען; ве́тер тре́плет фла́ги די פֿאָנען פֿלאַטערן אפֿן ווינט; 2.: ~ *кого-л.* по щеке́ פּעטשלען עמעצנס באַק; 3. *разг. (одежду, обувь)* אָפּניצן, *אָפּטראָגן; *(книгу и т. п.)* צעפּליקן, *רײַסן; 4. *(обрабатывать волокно)* *ברעכן; ~ лён *ברעכן פֿלאַקס; ◇ ~ языко́м באַלעבעטשען; ~ *кому-л.* не́рвы עמעצן די נערוון צעשרויפֿן; ~ся *несов.* 1. *(развеваться)* וויגן זיך, פֿלאַטערן; 2. *разг. (изнашиваться)* *אָפּגעניצט ווערן; *(о книгах и т. п.)* *רײַסן זיך, צעפּליקט ווערן; 3. *груб.* פּלאַפּלען

тре́пет *м* 1. ציטערניש I, ציטערן I; *(подёргивание)* צוקן I; ~ се́рдца האַרץ־צאַפּלעניש I; 2. *(волнение)* אויפֿרודערונג II, אויפֿציטערונג II; с ра́достным ~ом מיט פֿריידיקער אויפֿרודערונג; 3. *(страх)* צאַפּלעניש I; приводи́ть *кого-л.* в ~ מאַכן עמעצן אויפֿצאַפּלען

трепета́ть *несов.* 1. פֿלאַטערן, ציטערן; фла́ги трепе́щут на ветру́ די פֿאָנען פֿלאַטערן אפֿן ווינט; 2. *(содрогаться)* צאַפּלען; ~ от стра́ха צאַפּלען פֿאַר שרעק; 3. (за *вин.; беспокоиться*) ציטערן (פֿאַר); ~ за *чью-л.* судьбу́ ציטערן פֿאַר עמעצנס גורל; 4. (перед *тв.; испытывать страх*) ציטערן (פֿאַר) (איימעס־מאָוועס)

тре́петн||ый 1. ציטער(נ)דיקער; *(о дыхании, о сердце)* צאַפּלדיקער; 2. *(взволнованный)* אויפֿגערודערטער, צאַפּלדיקער; ~ое ожида́ние צאַפּלדיקע דערוואַרטונג; 3. *(боязливый, робкий)* ציטערנדיקער

трёпк||а *ж* 1. *(льна и т. п.)* ברעכן I; 2. *разг.* קלעפּ מצ., פּעטש מצ.; зада́ть *кому-л.* ~у אָנלייגן עמעצן אין די ביינער; ◇ ~а не́рвов נערוון־צעשרויפֿונג II

треск *м* 1. טרעשטשען I, קנאַקן I; *(выстрелов тж.)* קנאַלן I, געקנאַל I; טראַכקען I; 2. *разг. (шумиха)* טאַראַראַם ח; без шу́ма и ~а אָן ראַש און אָן (איבעריקן) טאַראַראַם; ◇ с ~ом провали́ться *(на экзамене и т. п.)* *דורכפֿאַלן מיט א קנאַק

треска́ *ж* = ח שטאָקפֿיש; *собир.* שטאָקפֿיש מצ.

тре́ска||ться *несов.* *שפּאַלטן זיך; *צעשפּאָלטן ווערן; *(покрыться множеством трещин)* *צעטרעשטשעט ווערן; земля́ ~ется от жары́ די ערד ווערט צעטרעשטשעט פֿאַר היץ

трескотня́ *ж разг.* 1. געקנאַקערײַ I; *(звук выстрелов тж.)* געקנאַלערײַ I; 2. *(болтовня)* געפּלאַפּלערײַ I, באַלעבעטשען I

треску́ч||ий *разг.* 1. טרעשטשע(נ)דיקער; *(о звуке, о голосе)* גרילציקער; 2. *(высокопарный)* קנאַקנדיקער; ~ие фра́зы קנאַקנדיקע [הויכע] פֿראַזעס; ◇ ~ий моро́з א ברענענדיקער פֿראָסט

тре́снуть *сов.* 1. *см.* тре́скаться; 2. *однокр. (издать треск)* א קנאַק *טאָן, א טרעשטשע *טאָן

трест *м* טרעסט ח ־ן

трете́йский: ~ суд בוררים־ ;אַרביטראַזש־געריכט ח ־ן אַרביט־געריכט ח ־ן *уст.*; ~ судья́ אַרביטער ח ־ס, ראַזש־ריכטער ח = ;בורר ח ־ים *уст.*

тре́т||ий דריטער; ◇ из ~ьих рук פֿון א דריטער האַנט; ~ьего дня אייער(ער)נעכטן; в ~ьем лице́ אין דריטער פּערזאָן

трети́ровать *несов.* *(кого-л.)* טרעטירן, *מבֿזה זײַן, *באַציִען זיך מיט ביטל (צו)

трети́чный: ~ пери́од *геол.* דער דריטיקער [טערנערער] פּעריאָד

тре́т||ь *ж* דריטל I ־עך (*с колич. числ. мн.* דריטל); *(третья часть тж.)* דריטכיילעק ח; две ~и צוויי דריטל

тре́тье *с (блюдо)* דריטע I; דעסערט ח; на ~ צום דריטן

третьесо́ртный 1. פֿונעם דריטן סאָרט *после сущ.*; 2. *перен. разг.* ניט קיין געהויבענער

треуго́льн||ик *м* דרײַעק ח ־ן; ~ый דרײַעקיקער

тре́фо́вый *карт.* טרעף, ציילעם, אייכל, שפּאָג *неизм. после сущ.*; ~ туз די טויז טרעף

тре́фы *мн. карт.* טרעף ח, ציילעם ח, אייכל ח, שפּאָג ח

трёхгоди́чн||ый דרײַיאָריקער; ~ые ку́рсы דרײַיאָריקע קורסן

трёхгодова́лый דרײַיאָריקער, דרײַיעריקער; פֿון דרײַ יאָר *после сущ.*; ~ ребёнок א קינד פֿון דרײַ יאָר, א דרײַיאָריק קינד

трёхгра́нный דרײַקאַנטיקער; *мат.* דרײַווענטלדיקער

трёхдне́вный דרײַטאָגיקער; в ~ срок אין משך [אין א טערמין] פֿון דרײַ טעג; פֿאַר דרײַ טעג

трёхзна́чн||ый: ~ое число́ א דרײַציפֿערדיקע צאָל

трёхколёсный דרײַרעדערדיקער; ~ велосипе́д א דרײַרעדערדיקער וועלאָסיפּעד, א וועלאָסיפּעד אויף [מיט] דרײַ רעדער

трёхле́тний דרײַיאָריקער, דרײַיעריקער; *(о возрасте тж.)* פֿון דרײַ יאָר *после сущ.*; ~ ма́льчик א ייִנגעלע פֿון דרײַ יאָר; א דרײַיאָריק ייִנגעלע; ~ план א דרײַיאָריקער פּלאַן; в ~ срок אין משך [פֿון] דרײַ יאָר, פֿאַר [אין א טערמין פֿון] דרײַ יאָר

трёхме́стный דרײַאָרטיקער; מיט דרײַ ערטער *после сущ.*; ~ автомоби́ль א דרײַאָרטיקער אווטאָמאָביל, אן אווטאָמאָביל מיט דרײַ ערטער

трёхме́сячный דרײַכאָדאָשימדיקער; *(о возрасте тж.)* פֿון דרײַ כאָדאָשים *после сущ.*; ~ ребёнок א דרײַכאָדאָשימדיק קינד, א קינד פֿון דרײַ כאָדאָשים; в ~ срок אין משך [אין א טערמין] פֿון דרײַ כאָדאָשים; פֿאַר דרײַ כאָדאָשים

трёхнеде́льный דרײַוואָכיקער

трёхпо́лье *с* דרײַפֿעלד־סיסטעם II

трёхпроце́нтный דרײַפּראָצענטיקער; אויף דרײַ פּראָצענט *после сущ.*; ~ заём א דרײַפּראָצענטיקע האַלוואָע, א האַלוואָע אויף דרײַ פּראָצענט

трёхра́зов||ый דרײַמאָליקער; ~ое пита́ние דאָס עסן דרײַ מאָל אין טאָג

трёхсло́жн||ый דרײַטראַפֿיקער; ~ое сло́во א דרײַטראַפֿיק וואָרט, א וואָרט מיט דרײַ טראַפֿן

трёхсо́тый דרײַהונדערטסטער

трёхсторо́нн||ий 1. דרײַזײַטיקער; 2. *(с тремя участниками)* דרײַצדאָדימדיקער; ~ее соглаше́ние א דרײַצדאָדימדיקער אָפּמאַך

трёхступе́нчат||ый דרײַשטופֿיקער; ~ая раке́та א דרײַשטופֿיקע ראַקעטע

трёхто́нка *ж разг.* דרײַטאָנקע II ־ס, א דרײַטאָניקער לאַסט־אווטאָמאָביל

трёхцве́тный דרײַקאָליריקער

трёхчасово́й 1. דרײַשאָיִקער; 2. *разг. (назначенный на три часа)* דרײַאַזייגערדיקער; ~ по́езд דער דרײַאַזייגערדיקער צוג

трёхэта́жный דרײַשטאָקיקער, דרײַגאָרנדיקער; ~ дом א דרײַשטאָקיק [א דרײַגאָרנדיק] הויז

трещ||а́ть *несов.* 1. טרעשטשען, קנאַקן; *(о льде)* קראַכן; *(о барабане и т. п.)* קלאַפּערן, פּויקן; *(о кузнечике и т. п.)* גראַגערן; 2. *разг. (болтать)* גראַגערן; 3. *разг.*: у меня́ голова́ ~и́т דער קאָפּ ווערט מיר צעשפּאָלטן פּאַר ווייטיק; ◇ моро́з ~и́т דער פראָסט ברענט; де́ло ~и́т по всем швам ס׳האַלט שמאָל מיטן אײַניען

тре́щин||а *ж* 1. שפּאַלט מ ־ן; 2. *перен. (недостаток)* פּגאַם מ; *(разлад)* שפּאַלטונג וו; ◇ дать ~у 1) צעשפּאַלטן* זיך; 2) *(о любви, дружбе и т. п.)* אָפּגעקילט ווערן*

трещо́тка *ж* 1. קלאַפּערל ן ־עך, גראַגער מ ־ס; 2. *разг. (болтун)* = גראַגער מ; פּלוידערזאַק מ (מצ. ...זעק)

три דרײַ

трибу́н *м* טריבון מ ־ען

трибу́на *ж* טריבונע וו ־ס

трибуна́л *м* טריבונאַל מ ־ן; вое́нный ~ מיליטערישער טריבונאַל

тригонометри́ческий טריגאָנאָמעטרישער

тригономе́трия *ж* טריגאָנאָמעטריע וו

три́девять: за ~ земе́ль *разг.* אין עק וועלט

тридцатиле́т||ие *с* 1. *(период)* דרײַסיק יאָר; 2. *(годовщина)* דער דרײַסיקסטער יאָרטאָג; ~ний דרײַסיקיאָריקער, דרײַסיקיעריקער; *(о возрасте тж.)* פון דרײַסיק יאָר *после сущ.*; ~ний мужчи́на א דרײַסיקיאָריקער מאַנצבל, א מאַנצבל פון דרײַסיק יאָר

тридца́т||ый דרײַסיקסטער; ~ого ма́я דעם דרײַסיקסטן מײַ; ~ые го́ды די דרײַסיקער יאָרן

три́дцать דרײַסיק; ему́ лет ~ ער איז (שוין) בא די דרײַסיק; ему́ за ~ ער איז (שוין) אַריבער די דרײַסיק

три́ер *м с.-х.* טריער מ ־ס

три́жды *нареч.* דרײַ מאָל; ~ он пыта́лся... דרײַ מאָל האָט ער געפּרוּווט...; ~ пять — пятна́дцать דרײַ מאָל פינף איז פופצן

трико́ *с нескл.* 1. *(ткань)* טריקאָ מ; 2. *(костюм)* טריקאָ מ ־ען; акроба́т в чёрном ~ אן אַקראָבאַט אין א שוואַרצן טריקאָ; 3. *(женское бельё)* טריקאָ־הײזלעך מצ.

трикота́ж *м* טריקאָטאַזש מ; ~ный טריקאָטאַזש־; *(сделанный из трикотажа)* טריקאָטאַזשענער; ~ная фа́брика טריקאָטאַזש־פאַבריק וו ־ן; ~ная ко́фточка א טריקאָטאַזשן קאָפטל

триллио́н *м* טריליאָן מ ־ען *(с колич. числ. мн.* טריליאָן*)*

трило́гия *ж лит.* טרילאָגיע וו ־ס

трина́дцатый דרײַצנטער, דרײַצעטער

трина́дцать דרײַצן

три́о *с нескл.* טריאָ וו ־ס

три́ста דרײַ הונדערט

триу́мф *м* טריומף מ ־ן; *(победа)* ניצאָכן מ (מצ. ניצ־כוינעס)

триумфа́льный טריומפאַלער

тро́гательный רירנדיקער

тро́га||ть *несов.* (вин.) 1. (צו) צורירן זיך; *(ощупывать, брать в руки)* (פּאַר) אָנעמען* זיך; рука́ми не ~ть! ניט צורירן זיך (מיט א האַנט)!; 2. *(обижать кого-л., нападать на кого-л.)* טשעפּען; мы его́ не ~ли מיר האָבן אים ניט געטשעפּעט; соба́ка не ~ет дете́й דער הונט טשעפּעט ניט קיין קינדער; 3. *(волновать, умилять)* רירן, נעמען* באם האַרצן; ~ть кого́-л. до слёз רירן [נעמען* באם האַרצן] ביז צום וויינען; э́то его́ ма́ло ~ет דאָס גייט אים ווייניק־וואָס אָן; 4. *разг.*: ~й! וויאָ! *(понукание)* נו׳, פּאָר שוין (אמאָל)!

тро́гаться *несов.* 1. *(начинать движение)* רירן זיך פון אָרט; ~ в путь לאָזן* זיך אין וועג; 2. *(шевелиться)* רירן זיך; не ~ с ме́ста ניט רירן זיך פון אָרט

тро́е דרײַ; три де́вушки и ~ ю́ношей דרײַ מיידלעך און דרײַ יינגלעך; нас ~ *разг.* מיר זײַנען דרײַ פּאַרשוין [דרײַ אירע]; мя́са хва́тит на тро́их ס׳וועט קלעקן פלייש אף דרײַען [אף דרײַ פּאַרשוין]

троебо́рье *с спорт.* דרײַאַרטיקער פאַרמעסט, דרײַ־קאַמף מ

троекра́тный דרײַמאָליקער, דרײַפאַכיקער

тро́иц||а *ж рел.* 1. דרײַ־איינקײט וו; 2. *(праздник)* גרינער זונטיק; טראָיצע וו; ◇ ~ын день *см.* тро́ица 2

тро́йка *ж* 1. *(цифра, отметка)* דרײַ וו ־ען; 2. *карт.* דרײַטל ן ־עך; 3. *(лошадей)* טראָיקע וו ־ס; 4. *(костюм)* א קאָסטיום מיט א זשילעט, זשילעט־קאָסטיום מ ־ען

тройн||о́й דרײַפאַכער; плати́ть штраф в ~о́м разме́ре צאָלן א דרײַפאַכן שטראָף, צאָלן שטראָף דרײַ מאָל אזויפיל; ◇ ~о́е пра́вило *мат.* דרײַ־קלאַל מ

тро́йня *ж* דרײַלינג מ ־ען, דרילינג מ ־ען

тро́йственный 1. דרײַאַרטיקער; 2. *(заключённый тремя государствами)* דרײַצדדימדיקער, דרײַ־; Тро́йственный сою́з *ист.* דרײַבונד מ; Тро́йственное согла́сие *ист.* אַנטאַנטע וו, דרײַ־אַליאַנס מ

тролле́йбус *м* טראָליבוס מ ־ן; ~ный טראָליבוס־; ~ный парк טראָליבוס(ן)־פּאַרק מ ־ן; ~ная остано́вка טראָליבוס־אָפּשטעל מ ־ן

тромб *м мед.* טראָמב מ ־ן; ~о́з *м мед.* טראָמבאָז מ

тромбо́н *м муз.* טראָמבאָן מ ־ען

тромбофлеби́т *м мед.* טראָמבאָפלעביט מ

трон *м* טראָן מ ־ען; קיסע־האַמאַלכעס מ *уст.*

тро́нуть *сов.* 1. *см.* тро́гать; 2.: я́блоки тро́нуты моро́зом די עפּל זײַנען צוגעכאַפּט פון פראָסט; ~ся *сов.* 1. *см.* тро́гаться 1, 2; ~ся в путь א לאָז טאָן זיך אין וועג; лёд тро́нулся דאָס אײַז האָט גערירט; 2. *разг. (помешаться)* רירן זיך, אַראָפּגיין* פון זינען

тропа́ *ж* שטעג מ ־ן

тро́пик *м геогр.* 1. טראָפּיק מ ־עס; ~ Ра́ка צאָפן־טראָפּיק מ; ~ Козеро́га דאָרעם־טראָפּיק מ; 2. *мн.* די טראָפּישע זאָנע, טראָפּיקעס מצ.

тропи́нка *ж* סטעזשקע וו ־ס, שטעגל ן ־עך

тропи́ческ||ий טראָפּישער; ~ая лихора́дка טראָפּישער פיבער; ~ий по́яс די טראָפּישע זאָנע

тропосфе́ра *ж* טראָפּאָספערע וו, דער אונטערשטער אַטמאָספער־שיכט

трос *м тех., мор.* טראָס מ ־ן

тростни́к *м* ראָר מ; ◇ са́харный ~ צוקער־ראָר מ

тростнико́вый ראָר־; ~ са́хар ראָרצוקער מ

тро́сточка *ж*, трость *ж* שפּאַציר־שטעקעלע ן ־ך

тротуа́р *м* טראָטואַר מ ־ן

трофе́й *м воен.* טראָפּײ מ ־ען; ~ный טראָפּײ־; ~ное ору́жие טראָפּײ־וואָפן מ, ן

трою́родн||ый: ~ый брат, ~ая сестра́ גליד־(גע)שוועס־

טערקינד ו ־ער; мы ~ые бра́тья, сёстры מיר זײַנען גליד־(גע)שוועסטערקינדער; מיר זײַנען שלישי בשלישי уст.

троя́к||ий דרײַערלײַיקער; ~ого ро́да פון דרײַערלײַ, דרײַערלײַ מינים; ~им о́бразом אף דרײַערלײַ אופאַנים

труба́ *ж* 1. רער װ ־ן, טרויב װ ־ן; *(дымовая)* קוימען ם ־(ע)ס; тру́бы отопле́ния די רערן פון דער באַהייצונג; водосто́чная ~ רינווע װ ־ס; 2. *муз.* טרומייט ם; 3. *анат.* רער װ ־ן; ◇ вы́лететь в трубу́ *בלײַבן אָן א גראָשן, *אויסברענגען זיך ביזן העמד, באַנקראָטירן

трубаду́р *м* טרובאדור ם ־ן

труба́ч *м* טרומייטער ם =

труби́ть *несов.* 1. *בלאָזן; ~ в трубу́ *בלאָזן אין טרומייט, טרומייטערן; טרובען *разг.*; 2. *(звучать)* שאַלן; тру́бы трубя́т עס שאַלן די טרומייטן; 3. *(подавать сигнал)* אָנזאָגן, טרומייטערן; ~ трево́гу אָנזאָגן אן אליאַרם, טרומייטערן [*בלאָזן] אליאַרם; 4. *разг.* (о *предл.*; *разглашать*) צעפויקן

тру́бк||а *ж* 1. רערל ו ־עך; рези́новая ~а גומע־רערל, א גומען רערל ו ־עך; электро́нно-лучева́я ~а עלעקטראָנען־שטראַלן־רערל ו ־עך; 2. *(телефонная)* טרײַבל ו ־עך; 3. *(курительная)* פּיפּקע װ ־ס, ציבעך ם ־עס; ליולקע װ ־ס *разг.*; 4. *(свёрток)* ראָל ם ־ן; сверну́ть в ~у צונויפראָלן

тру́бный טרומייט־, האָרן־; ~ сигна́л א האָרן־סיגנאַל, סיגנאַל פונעם האָרן

трубопро́вод *м* רערלייטונג װ

трубопрока́тный: ~ стан רערן־וואַלצווערק ם =

трубочи́ст *м* קוימענקערער ם =

тру́бчатый רערפאָרמיקער

труд *м* 1. אַרבעט װ, מי װ; *(тяжёлый)* האָרעוואַניע װ; физи́ческий ~ פיזישע אַרבעט; у́мственный ~ אינטעלעקטועלע אַרבעט, קאָפּ־אַרבעט װ, מויעך־אַרבעט װ; разделе́ние ~а́ אַרבעט־צעטיילונג װ; жить свои́м ~о́м לעבן פון אייגענער האָרעוואַניע; 2. *(усилия)* מי װ, טירכע װ; положи́ть на *что-л.* мно́го ~а́ פּאַטערן אף עפּעס א סאַך מי; не сто́ит ~а́ ס'לוינט (זיך) ניט די מי; с больши́м ~о́м מיט גרויס° מי [מאַטערניש]; я с ~о́м узна́л его́ קוים וואָס איך האָב אים דערקענט; 3. *(сочинение)* ווערק ו =, אַרבעט װ ־ן; *мн. (название научных сборников)* שריפטן מצ.; ◇ дава́ть себе́ ~ באַמיִען זיך, פּרוּוון; он не дал себе́ ~а́ поду́мать ער האָט אפילע ניט גע־פּרוּווט קלערן [פאַרטראַכטן זיך]; без ~а́ גאָר גרינג, אָן (איבעריקער) האָרעוואַניע; взять на себя́ ~ נעמען* אף זיך די טירכע

труди́ться *несов.* 1. אַרבעטן, *(напряжённо)* האָרעווען; ~ на бла́го наро́да אַרבעטן צום וווילזײַן פונעם פאָלק; ~ над *чем-л.* אַרבעטן [האָרעווען] איבער עפּעס; 2. *разг. (затруднять себя)* באַמיִען זיך, מאַטריעך *זײַן זיך; не труди́тесь באַמיט זיך ניט, איר האָט זיך ניט וואָס צו מאַטריעך זײַן; *(не пытайтесь)* פּרוּווט זיך ניט

тру́дно 1. *нареч.* שווער, ניט גרינג; ~ переводи́мое сло́во א וואָרט, וואָס איז שווער צו איבערזעצן; больно́й ~ дыша́л דער קראַנקער האָט שווער געאָטעמט; ему́ там живётся ~ ס'לעבט זיך אים דאָרט ניט גרינג; 2. *в знач. сказ. безл.* (+ *инф.*) (ס')איז שווער; ~ пове́рить ס'איז שווער צו גלייבן; ~ сказа́ть ס'איז שווער צו זאָגן; 3. *в знач. сказ. безл.* (*дат.*): он о́чень одино́к, и ему́ ~ ער איז עלנט און ס'איז אים ניט גרינג; ей с ним ~ זי האָט מיט אים צו זינגען און צו זאָגן; 4. *в знач. сказ. безл.* (с *тв.*): у него́ ~ с матема́тикой ס'גייט אים צו שווערלעך מיט מאַטעמאַטיק; у меня́ тепе́рь ~ с деньга́ми ס'איז מיר איצט ענג אין געלט; ~ бы́ло с запасны́ми частя́ми ס'איז געווען א דויכעק אין רעזערוו־דעטאַלן

трудновоспиту́емый שווער־דערציִעוודיקער

труднодосту́пный קוים [שווער] צוטריטלעכער

труднопроходи́м||ый קוים [שווער] איבערגייעוודיקער; קימאַט ניט איבערצוגיין *после сущ.*; ~ое боло́то א קוים איבערגייעוודיקער זומפּ, א זומפּ — קימאַט ניט איבערצוגיין

тру́дн||ость *ж* 1. שווערקייט װ; ~ость пробле́мы די שווערקייט [די האַרבקייט, די קאָמפּליצירטקייט] פון דער פּראָבלעם; 2. *обыкн. мн.* שווערקייטן מצ.; не остана́вливаться пе́ред ~остями ניט אָפּשטעלן זיך פאַר שווערי־קייטן; гла́вная ~ость состои́т в... דאָס שווערסטע איז...; ~ый 1. שווערער, ניט־גרינגער; *(изнурительный тж.)* אויסמאַטערנדיקער; *(о задаче, проблеме)* האַרבער, שווערער; ~ая рабо́та א שווערע [אן אויסמאַטערנדיקע] אַרבעט; ~ый подъём א שווערער אַרופשטײַג [באַרג־אַרויף]; ~ый путь א שווערער [ניט קיין גרינגער] וועג; ~ая обстано́вка א שווערע לאַגע; ~ые усло́вия שווערע [ניט־גרינגע] באַדינגונגען; ~ая жизнь א שווער [א ביטער] לעבן; 2. *(с трудом поддающийся воспитанию, воздействию)* שווערער; ~ый ребёнок א שווער [א שווער־דערציִעוודיק] קינד; 3. *(мучительный)* שווערער, פּײַנלעכער; ~ая боле́знь א שווערע קרענק

трудов||о́й 1. אַרבעט(ס)־; ~а́я дисципли́на אַרבעט־דיסציפּלין װ; ~о́е законода́тельство אַרבעטס־געזעצגעבונג װ; ~о́е соглаше́ние אַרבעטס־אָפּמאַך ם; ~о́й по́двиг אַרבעטס־העלדנטאַט ם; 2. *(трудящийся)* אַרבעטנדיקער; ~о́е населе́ние די אַרבעטנדיקע באַפעלקערונג; 3. *(заработанный)* פאַרהאָרעוועטער; ~ые де́ньги דאָס פאַרהאָרעוועטע געלט; ◇ ~а́я кни́жка אַרבעטס־ביכל ו ־עך

трудоде́нь *м с.-х.* אַרבעט־טאָג ם (מצ. ··טעג), אַרבעט־איינס ם ־ן

трудоёмк||ий מי־אַרײַנעמיקער; ~ие проце́ссы מי־אַרײַנעמיקע פּראָצעסן; פּראָצעסן, וואָס פאָדערן א סאַך מי

трудолюби́вый אַרבעטזאַמער, פלײַסיקער

трудолю́бие *с* אַרבעטזאַמקייט װ, פלײַס ם

трудоспосо́бн||ость *ж* 1. אַרבעט(ס)פעיִקייט װ; поте́ря ~ости דער פאַרלוסט פון אַרבעט(ס)פעיִקייט; 2. *(способность много работать)* אַרבעטזאַמקייט װ; ~ый אַרבעט(ס)פעיִקער; ~ая часть населе́ния דער אַרבעט(ס)פעיִקער טייל באַפעלקערונג

трудотерапи́я *ж мед.* אַרבעט־טעראַפּיע װ

трудоустро́йство *с* אַרבעטס־באַזאָרגונג װ, דאָס באַזאָרגן מיט אַרבעט

трудя́щ||ийся 1. אַרבעטנדיקער; ~иеся ма́ссы די אַרבעטנדיקע מאַסן; 2. *в знач. сущ. м* אַרבעטנדיקער ם ··קע

тру́жени||к *м* אַרבעטסמאַן ם (מצ. אַרבעטסלײַט), האָרעפּאַשניק ם ־עס; ~ца *ж* אַרבעטספרוי װ ־ען, האָרעפּאַשניצע װ ־ס

труни́ть *несов.* (*над кем-л.*) ווערטלען זיך [כאָכמע(נע)ן*] (אף עמעצנס כעזשבן), טרײַבן* לייצים, מאַכן טורעס (פון) [זיך], צאָנעס (מיט); (*над чем-л.*) שפּאַסן (איבער)

труп *м* דער (טויטער) קערפּער; *(мертвец)* מעס מ (מצ. מייסים); *(животного)* נעווײלע װ ־ס; **~ный** מייסים־; **~ный** зáпах מייסים־רייעך מ; *(запах падали)* נעווײלע־רייעך מ; **~ный** яд נעווײלע־גיפט מ

трýппа *ж* טרופּע װ ־ס

трус *м* פּאַכדן מ (מצ. פּאַכדאָנים)

трýсики *мн. см.* трусы́

трýсить *несов.* שרעקן* זיך, מוירע האָבן*

труси́ть *несов. (о лошади)* פּאַמעלעכ(ן) גיין* טליס

труси́ха *ж разг.* פּאַכדנטע װ ־ס

трусли́в||о *нареч.* פּאַכדאָניש; **~ость** *ж* פּאַכדאָנישקײט װ; **~ый** פּאַכדאָנישער; он не ~ ער איז ניט קיין פּאַכדן; **~ый** взгляд א פּאַכדאָנישער בליק

трýсость *ж* פּאַכדאָנעס ז

трусы́ *мн.* הייזלעך מצ., טרוסיקעס מצ., טרוסן מצ.

трут *м* היפּקע װ ־ס, צונטער מ ־ס

трýтень *м* 1. *зоол.* טרײטל מ ־ען, דראָן מ ־ען; 2. *перен.* פּאַראַזיט מ ־ן, טונעיאַדעץ מ ··דצעס

трухá *ж* 1. *(от дерева)* האָלצמעל װ; *(от сена)* הייישטויב מ; 2. *перен. разг.* שימל מ

трухля́вый צעפּוילטער; טרוכליאַווע(ר) *тж. неизм.*

трущóба *ж* 1. *(лесная и т. п.)* (וואַלד־)געדיכטעניש װ ־ן; 2. *(захолустье)* לאָך װ; העק מ; 3. *(бедная, грязная окраина)* דאַלעס־קוואַרטאַל מ ־ן; *(жилище)* דאַלעס־הויז ז (מצ. ··הײַזער)

трюк *м* קונץ װ ־ן, טריוק מ ־ן; *перен. тж.* פּאָרטל ז, מ ־ען

трюкáчество *с прям. и перен.* קונצנמאַכערײַ װ; формалисти́ческое ~ פאָרמאַליסטישע קונצנמאַכערײַ

трюм *м (корабля)* טריום מ ־ן

трюфель *м* 1. *(гриб)* טרופליע װ ־ס; טריפל ז ־עך; 2. *мн. (конфеты)* (שאָקאָלאַד־)טרופליעס מצ.

тряпи́чник *м* שמאַטניק מ ־עס

тря́пка *ж* 1. שמאַטע װ ־ס, שמאַט(ק)ע װ ־ס; 2. *мн. (женские наряды) ирон.* שמאַטעס מצ.; 3. *разг. (о человеке)* שמאַטע װ

тряпьё *с собир.* 1. שמאַטעס מצ.; 2. *разг. (рваная одежда)* טראַנטעס מצ., שמאַטעס מצ.

тряси́на *ж* זומפּ מ ־ן; *перен. тж.* געמויזעכץ ז

тря́ск||а *ж* טרעסעניש ז, טרײסלעניש ז; **~ий** *(о повозке)* העצקעדיקער; *(о дороге)* טרעסעדיקער, גריבלדיקער

трясогýзка *ж (птица)* ציטער־עקל ז ־עך

трясти́ *несов.* 1. שאָקלען, טרייסלען; ~ я́блоню טרייסלען [שאָקלען] דעם עפּלבוים; ~ ковры́ (אויס)טרייסלען די טעפּעכער; ~ *кому-л.* рýку שטאַרק דריקן [טרייסלען] עמעצנס האַנט; 2. *(при езде)* טרייסלען, טרעסען; *(подбрасывать тж.)* (אונטער)העצקען; 3. *(тв.; качать)* שאָקלען; ~ головóй שאָקלען מיטן קאָפּ; 4. *безл.:* егó трясёт ער פּיבערט, ס׳וואַרפט מיט אים; ער האָט דאָס קאַדאָכעס *разг.*; **~сь** *несов.* 1. *(дрожать, колебаться)* שאָקלען זיך; *(от холода, страха)* ציטערן; он трясётся от хóлода ער ציטערט פאַר קעלט, ס׳וואַרפט מיט אים פאַר קעלט; у негó трясýтся рýки ס׳ציטערן אים די הענט; 2. *разг.* (перед *тв.; трепетать*) ציטערן (פאַר) (איימעס־מאָוועס); 3. (за *вин.; опасаться*) איבערלעבן (פאַר), ציטערן (פאַר); 4. (над *тв.; оберегать*) ציטערן (איבער); *(скупо расходовать)* טרייסלען זיך (איבער); ~сь над кáждой копéйкой טרייסלען זיך איבער יעדער קאָפּיקע; 5. *(при езде)* העצקען זיך

тряхнýть *сов. однокр.* 1. א שאָקל טאָן*, א טרייסל טאָן*; 2. *(при езде)* א העצקע טאָן*, א טרעסע טאָן*; 3. *(тв.)* א שאָקל טאָן* (מיט); ◇ ~ стариной דערמאָנען זיך די אַמאָליקע יאָרן

тсс *межд.* ש־ש־ש!

туалéт *м* 1. *(приведение себя в порядок)* טואַלעט מ; занимáться своим ~ом מאַכן דעם טואַלעט; 2. *(одежда)* טואַלעט מ ־ן, האַלבאָשע װ; 3. *(стол)* טואַלעט־טישל ז ־עך; 4. *(уборная)* טואַלעט מ ־ן, אָפּטרעט מ ־ן; בייס־האַקיסע מ ־ס, בייס־האַקיס מ ־ן *дст.*

туалéтн||ый טואַלעט־; **~ое** мыло טואַלעט־זייף װ; **~ая** бумáга טואַלעט־פּאַפּיר ז

туберкулёз *м* טובערקוליאָז ז; ~ лёгких לונגפעלער מ, לונגען־טובערקוליאָז מ; *(чахотка)* שווינדזוכט װ; **~ный** טובערקוליאָזער; **~ный** процéсс א טובערקוליאָזער פּראָצעס; **~ный** больнóй א טובערקוליאָז־קראַנקער מ ..קע, א קראַנקער אף טובערקוליאָז; **~ный** санатóрий א סאַנאַטאָריע פאַר טובערקוליאָז־קראַנקע

туви́н||ец *м* טווינער מ =; **~ский** טווינישער; **~ский** язы́к טוויניש ז, די טווינישע שפּראַך

тýг||о 1. *нареч.* שטײַף, שטאַרק; ~о завязáть гáлстук שטײַף [ענג, שטאַרק] אײַנציען* דעם שניפּס; ~о наби́ть мешóк שטײַף [שטאַרק] אָנפּאַק(עווע)ן דעם זאַק; ~о натянýть канáт שטײַף אָנציען* דעם קאַנאַט; 2. *нареч. (с трудом)* שווערלעך, לאַנגזאַם; дéло подвигáется вперёд ~о דער איניען רוקט זיך פּאָרויס לאַנגזאַם; 3. *в знач. сказ. безл.:* емý ~о прихóдится ער איז (גוט) אין דער קלעם, ס׳איז אים גאָר ניט אַזוי גרינג; **~óй** 1. שטײַפער; *(сильно стянутый тж.)* ענגער; ~óй воротни́к א שטײַפער [אַן ענגער] קאָלנער; ~óй ýзел א שטײַפער [א שטאַרקער] קנופּ; ~óй канáт א שטײַף אָנגעצויגענער קאַנאַט; ~óй пóяс א שטײַפער פּאַסיק; ~áя пружи́на א שטײַפע [א שטײַף אָנגעצויגענע] פּרוזשינע; 2. *(о мыслительных способностях)* שווערבאַנעמיקער, אָפּגעטעמפּטער; ◇ ~óй нá ухо טויבלעכער, א שווערער אפן אויער

тугоплáвкий שווערשמעלציקער

тугоýхий טויבלעכער; מיט א שווערן געהער *после сущ.*

тудá *нареч.* אַהין; ◇ ~ и обрáтно אַהין און צוריק; ~-сюдá 1) *(повсюду)* ווו נאָר איר ווילט; 2) *в знач. сказ.:* ~-сюдá — нет кошелькá א לאָז [א וואָרף] געטאָן זיך אַהער־אַהין — ניטאָ דאָס בײַטעלע; и ~ и сюдá 1) אַהער און אַהין; 2) *(и так и сяк)* אַזוי און אַזוי; ни ~ ни сюдá ניט אַהער ניט אַהין; ~ емý и дорóга! א קיין־יוּוודו, א שיינע ריינע קאַפּאָרע!

тудá-сюдá *нареч. разг.* נאָך צו דערלײַדן, נאָך נישקאָשע

тужи́ть *несов. разг.* מעצאַער זײַן*, קימערן זיך; не ~ ניט דײַגען

тужýрка *ж* טוזשורקע װ ־ס, קורטקע װ ־ס

туз *м* 1. *карт.* טויז װ (מצ. טײַז); 2. *перен.* טאַקיף מ (מצ. טאַקיפים); *мн. тж.* קאַרפּן־קעפּ מצ.; финáнсовые ~ы́ פינאַנץ־מאַגנאַטן מצ.

тузéм||ец *м* אָרטגעבוירטיקער מ ··קע, *(абориген)* אַבאָריגען מ ־ען; **~ка** *ж* = אָרטגעבוירטיקע װ; *(аборигенка)* אַבאָריגענקע װ ־ס

тузе́мн||ый אָרטגעבירטיקער; (*коренной*) אבאָריגענער; ~ое населе́ние די אָרטגעבירטיקע [די אבאָריגענע] באַפעלקערונג

тузлу́к *м кул.* ליאַק מ, ליאַג מ

ту́ловище *с* טול מ ־ן

тулу́п *м* פעלץ מ ־ן, טולעפּ מ ־עס; овчи́нный ~ שאָפּנפעלץ מ ־ן

тулья́ *ж* (*шляпы*) דענעק מ ־עס

тума́н *м* נעפּל מ ־ען; טומאַן מ ־ען *разг.*; над реко́й густо́й ~ איבערן טײַך איז א געדיכטער נעפּל [טומאַן]; ◇ как в ~е ווי אין א נעפּל, ווי אין כאָלעם; напусти́ть ~у פאַרטונקלען [פאַרנעפּלען] עפּעס

тума́нить *несов. прям. и перен.* פאַרנעפּלען, פאַרטונקלען; ~ глаза́ פאַרציִען* (ווי) מיט א נעפּל די אויגן; ~ созна́ние פאַרנעפּלען [פאַרטונקלען] דאָס באַוווסטזײַן; **~ся** *несов.* 1. פאַרנעפּלט זײַן*; река́ тума́нилась דער טײַך איז געווען פאַרנעפּלט, איבערן טײַך איז געהאָנגען א נעפּל; 2. (*неясно видеться*) נעפּלען זיך, אָנוען* זיך ווי אין א נעפּל; 3. *перен.* (*о глазах*) פאַרציִען* זיך ווי מיט א נעפּל; (*о сознании*) פאַרטונקלט [פאַרנעפּלט] ווערן*; 4. (*делаться печальным*): лицо́ его́ тума́нилось איבער זײַן געזיכט האָט זיך ווי געלייגט א נעפּל

тума́нн||о *нареч.* 1. (*неясно*) פאַרנעפּלט, פאַרטונקלט, מעטושטעש; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז נעפּלדיק, (ס׳)איז א נעפּל; сего́дня ~о הײַנט איז א נעפּל, הײַנט איז נעפּלדיק; **~ость** *ж* 1. נעפּל מ; (*неясность*) פאַרנעפּלטקייט װ, פאַרטונקלטקייט װ; 2. *астр.* נעפּלקייט װ ־ן; **~ый** 1. נעפּלדיקער; *перен. тж.* פאַרנעפּלטער, פאַרטונקלטער; ~ая даль די נעפּלדיקע ווײַט; име́ть ~ое представле́ние о *чём-л.* האָבן* א נעפּלדיקע [אן אומקלאָרע] פאָרשטעלונג וועגן עפּעס; 2. (*о глазах*) ווי מיט א נעפּל פאַרצויגענע

ту́мб||а *ж* טומבע װ ־ס; (*подставка тж.*) געשטעל ז ־ן; **~очка** *ж* (*шкафчик*) נאַכט־טישעלע ז ־ך; טומבעטשקע װ ־ס *разг.*

ту́ндра *ж* טונדרע װ

туне́ц *м* טונפיש מ =

тунея́дец *м* טונעיאָדעץ מ ··דצעס, פּאַראַזיט מ ־ן

тунне́ль *м* טונעל מ ־ן; пешехо́дный ~ א טונעל פאַר פוסגייער; железнодоро́жный ~ אײַזנבאַן־טונעל מ ־ן

тупе́ть *несов.* 1. (*о ноже и т. п.*) שטומפּיק ווערן*, טעמפּ ווערן*; 2. *перен.* טעמפּ ווערן*, פאַרטעמפּט ווערן*

тупи́к *м* 1. העק מ, א בלינד געסל; זאַקגעסל ז ־עך; 2. *ж.-д.* טופּיק מ ־עס; 3.: зайти́ в ~ פאַרהאַקן זיך אין א טעמפּן ווינקל; ◇ поста́вить *кого́-л.* в ~ אַרײַנברענגען* אין פאַרלעגנהײַט

тупи́ть *несов.* פאַרשטומפּיקן, פאַרטעמפּן, שטומפּיק [טעמפּ] מאַכן

тупи́ца *м и ж разг.* טעמפּער מויעך, פאַרשטאָפּטער קאָפּ

тупоголо́вый טעמפּער; מיט א טעמפּן מויעך *после сущ.*

туп||о́й 1. שטומפּיקער, טעמפּער; ~о́й нож א שטומפּיק(ער) [א טעמפּ(ער)] מעסער; 2. (*широкий*) ברייטער; ту́фли с ~ы́ми носа́ми שיכלעך מיט ברייטע נעז; 3. (*умственно ограниченный*) טעמפּער; (*выражающий тупость*) טעמפּער; (*о взгляде, выражении глаз тж.*) קעלבערנער, גלעזערנער; ~а́я ухмы́лка א פּוסטער שמוך; 4. (*о чувствах, состоянии и т. п.*): ~о́е упря́мство א טעמפּ אַקשאָנעס; ~о́е безразли́чие א טעמפּע גלײַכגילטיקייט; 5. (*безропотный*) בלינדער, אַנטאַרומעסדיקער; ~о́е повинове́ние די בלינדע [אַנטאַרומעסדיקע] געהאָרכזאַמקייט; 6. (*не резкий*) טעמפּער; ~а́я боль א טעמפּער ווייטיק; ◇ ~о́й у́гол *мат.* א טעמפּער ווינקל

тупоконе́чный טעמפּשפּיציקער

тупоно́сый (*об обуви*) מיט ברייטע נעז *после сущ.*

ту́пость *ж* טעמפּקייט װ

тупоуго́льный *мат.* טעמפּווינקלדיקער

тупоу́м||ие *с* טעמפּזיניקייט װ; **~ный** טעמפּזיניקער; פּלאַטשיקער

тур[1] *м* 1. (*танца*) טור מ ־ן; 2. (*состязания*) טור מ ־ן; 3. (*этап*) רונדע װ ־ס, עטאַפּ מ ־ן; пе́рвый ~ вы́боров די ערשטע רונדע פון די וואַלן

тур[2] *м* (*бык*) אויעראָקס מ ־ן; (*козёл*) בערגבאָק מ (מצ. ··בעק)

тура́ *ж шахм. разг.* טורעם מ ־ס

турба́за *ж* (тури́стская ба́за) טורבאַזע װ ־ס (טוריסטן־באַזע)

турби́на *ж* טורבינע װ ־ס, טורבין װ ־ען

турбовинтово́й *ав.* טורבינשרויפיקער

турбогенера́тор *м* טורבאָגענעראַטאָר מ ־ס

турбореакти́вный: ~ самолёт טורבאָרעאַקטיווער אַעראָפּלאַן; ~ двигатель א טורבאָרעאַקטיווער מאָטאָר

туре́цкий טערקישער; ~ язы́к די טערקישע שפּראַך, טערקיש ז; ◇ ~ бараба́н באַספּויק מ ־ן

тури́зм *м* טוריזם מ

тури́ст *м* טוריסט מ ־ן; **~ка** *ж* טוריסטן װ ־ס, טוריסטקע װ ־ס; **~ский** טוריסטישער

туркме́н *м* טורקמען מ ־ער; **~ский** טורקמענישער; ~ский язы́к די טורקמענישע שפּראַך, טורקמעניש ז

турне́ *с нескл.* טורנע מ ־ען, רונד־רײַזע װ ־ס; (*артистов*) טורנע מ ־ען, גאַסטראָלן־רײַזע װ ־ס

турне́пс *м* טורנעפּס מ, פּיטער־ריב מ ־ן

турни́к *м* טורניק מ ־עס

турнике́т *м* טורניקעט מ ־ן

турни́р *м* טורניר מ ־ן; **~ный** טורניר־; ~ная табли́ца טורניר־טאַבעלע װ ־ס

ту́рок *м* טערק מ ־ן

турча́нка *ж* טערקן װ ־ס, טערקיניע װ ־ס, א טערקישע פרוי

ту́скл||о 1. *нареч.* טונקל°, בלאַס; ~о све́тит свеча́ די ליכט לײַכט בלאַס [טונקל°]; די ליכט וואַרפט א בלאַסע [א טונק(ע)לע°] שײַן; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז פינצטערלעך, (ס׳איז) נעפּלדיק; **~ый** 1. (*непрозрачный, мутный*) פאַרטונקלטער; מוטנע(ר) *тж. неизм.*; (*потерявший блеск*) אָפּגעבליאַקעוועטער; ~ые стёкла די פאַרטונקלטע [מוטנע] שויבן; ~ые кра́ски אָפּגעבליאַקעוועטע פאַרבן; 2. (*неяркий*) טונק(ע)לער°, בלאַסער; ~ый свет א טונק(ע)לע° [א בלאַסע] שײַן; 3. (*невыразительный; о глазах, взгляде*) אויסגעלאָשענער; מוטנע(ר) *тж. неизм.*; 4. (*бессодержательный*) גרויער; ~ые бу́дни די גרויע וואָכעדיקע טעג; ~ая речь א פּוסטע [א נודנע] רעדע

тускне́||ть *несов.* 1. פאַרטונקלט ווערן*; (*терять блеск*) אָפּגעבליאַקעוועט ווערן*, אָנווערן* דעם גלאַנץ; (*о красках*) אָפּבליאַקעווען; 2. *перен.* בלאַס(ער) ווערן*, שוואַכ(ער) ווערן*, פאַרגיין*; тала́нт его́ ~ет זײַן טאַלאַנט

ווערט שוואַכער; его сла́ва ~ет זײַן רום פאַרגייט; 3. (перед *тв.; меркнуть*) (קעגן) זיך *אָנוּען ,ניט צו *זײַן בלאַס

тут *нареч.* 1. (*здесь*) דאָ; ~ никого́ нет דאָ איז קיינער ניטאָ; 2. (*тогда*) דאָ, דעמלט; ~ всё и вы́яснилось דאָ איז אַלץ קלאָר געוואָרן; а ~ (ещё) און דאָ נאָך, דערצו נאָך; ◇ ~ же טאַקע באַלד, דאָ אפן אָרט; а он ~ как ~! און ער איז אויסגעוואַקסן ווי פון אונטער דער ערד; не ~-то бы́ло! איין מאָל ניין — ס'גייט ניט

ту́тов||ый: ~ое де́рево זײַדנבוים מ (מצ. ...ביימער), טוטנבוים מ (מצ. ...ביימער); ~ая я́года אָזשינע וו ־ס; ~ый шелкопря́д *зоол.* זײַדוואָרעם מ (מצ. ...ווערעם)

туф *м мин.* טוף מ

ту́фли *мн.* (*ед.* ту́фля *ж*) שיכלעך מצ., טופליעס מצ.; дома́шние ~ שטעקשיך מצ., מעשטעס מצ.

ту́хлый טוכלע(ר) *тж. неизм.*, קאַליעדיקער; קאַליע *неизм.*; מיט א רייעך *после сущ.*; וואָס הערט זיך *после сущ.*; (*о жире тж.*) יאָלקע *неизм.*, יאָלקעדיקער

ту́хнуть[1] *несов.* (*гаснуть*) *אויסלעשן זיך; (*о свечах тж.*) צאַנקען

ту́хнуть[2] *несов.* (*портиться*) קאַליע, טוכלע *ווערן; (*о жире тж.*) יאָלקע *ווערן

ту́ч||а *ж* 1. כמאַרע וו ־ס; (*дыма, пыли*) וואָלקן מ ־ס; 2. (*множество*) מאַכנע וו ־ס, כמאַרע וו ־ס; ~и комаро́в גאַנצע כמאַרעס מוקן; ◇ ~и собрали́сь, сгусти́лись над *кем-л.* ס'האָבן זיך אָנגערוקט כמאַרעס איבער עמעצנס קאָפּ

тучне́ть *несов.* *פעט ווערן, *גלאַטער ווערן; (*о человеке тж.*) *באַלײַבט ווערן, *נעמען אף זיך לײַב; (*о колосьях*) *שווער(ער) ווערן, *פול(ער) ווערן

ту́чный 1. (*упитанный*) פעטער; גלאַטער; (*о человеке тж.*) באַלײַבטער; 2. (*о земле*) פעטער; (*о колосьях*) פולער, אָנגעגאָסענער; (*о зерне*) פולער, שווערער

туш *м муз.* טוש מ ־ן

ту́ша *ж* 1. טול מ ־ן; טושע וו ־ס *разг.*; 2. *разг.* (*о тучном человеке*) טרעלבויך מ (מצ. ...בײַכער)

тушева́ть *несов.* טושירן

тушёвка *ж* 1. (*действие*) טושירן ז; 2. (*штрихи, тени*) טושירעכץ ז

тушёнка *ж* קאָנסערוון פון געדעמפט פלייש; טושאָנקע *разг.*

тушён||ый (צו)געדעמפטער; ~ое мя́со (צו)געדעמפט פלייש

туши́ть[1] (*гасить*) *פאַרלעשן; ~ ого́нь *פאַרלעשן דאָס פײַער; ~ свет *פאַרלעשן די שײַן; (*электрический тж.*) *אויסשליסן די שײַן

туши́ть[2] *несов. кул.* (צו)טושען, (צו)דעמפן

туши́ться *несов. кул.* טושען זיך, דעמפן זיך

тушка́нчик *м зоол.* שפרינגהאָז מ ־ן

тушь *ж* טוש מ

тща́тельн||ость *ж* אַקוראַטקייט וו, זאָרגזאַמקייט וו; со всей ~остью העכסט זאָרגזאַם [אַקוראַט]; ~ый אַקוראַטער, געטרײַער, זאָרגזאַמער; (*об анализе и т. п.*) גענויער

тщеду́шный שוואַכער, אויסגעדײַוורטער

тщесла́в||ие *с* ערגײַץ וו, פוסטע גײַווע; ~ный ערגײַציקער

тще́тн||о *нареч.* אומזיסט; ~ость *ж* אומזיסטיקייט וו, נוצלאָזיקייט וו; ~ый אומזיסטיקער, נוצלאָזער

ты *личн. мест.* (тебя́; тебе́; тобо́й; тобо́ю; (о) тебе́) דו (דאַט. דיר, אַק. דיך); *при обратном порядке слов форма именительного падежа часто сливается с личн. окончанием глагола;* тебя́ не́ было до́ма דו ביסט ניט געווען אינדערהיים; я тебе́ говори́л איך האָב דיר געזאָגט; учителя́ дово́льны тобо́й די לערער זײַנען צופרידן מיט דיר; мы говори́ли о тебе́ מיר האָבן גערעדט וועגן [פון] דיר; я тебя́ зна́ю איך קען דיך; тебе́ хорошо́ ви́дно отсю́да? דו זעסט גוט פונדאַנען?; тепе́рь ты ви́дишь, что я был прав איצט זעסטו, אַז איך בין געווען גערעכט; ◇ быть на ты с *кем-л.* *זײַן מיט עמעצן אף «דו», זיך דוצן מיט עמעצן

ты́кать[1] *несов.* (*вин., тв.*) (אַרײַנ)שטעקן; (*вонзать тж.*) *אַרײַנשטעכן; (*указывать на*) טײַטשען; ~ па́лку [па́лкой] в гря́дки אַרײַנשטעקן דעם שטעקן אין די בייטן

ты́кать[2] *несов. разг. неодобр.* דוצן

ты́ква *ж* קירבעס מ

ты́квенн||ый קירבעס־; פון קירבעס *после сущ.*; ~ые се́мечки קירבעס־קערלעך מצ., ווײַסע קערלעך

тыл *м* 1. הינטערלאַנד ז; напа́сть на *кого-л.* с ~а *אָנפאַלן אף עמעצן פון הינטן־אַרום; в (глубо́ком) ~у́ אין (טיפן) הינטערלאַנד; 2. *обыкн. мн.* באַהילפיקע טיילן

тылов||о́й 1. הינטערלאַנד־; פונעם הינטערלאַנד, וואָס אין הינטערלאַנד *после сущ.*; ~ы́е учрежде́ния די אַנשטאַלטן פונעם הינטערלאַנד [וואָס אין הינטערלאַנד]; 2. *воен.* הינטערשטער; ~ы́е пози́ции די הינטערשטע פּאָזיציעס מצ.

ты́льн||ый הינטערשטער; ~ая сторона́ руки́ די פאַרקערטע זײַט פון דער האַנטפלאַך

тын *м* פאַרקן מ ־ס; שטאַכעטן מצ. *собир.*

ты́сяч||а *ж* 1. טויזנט; в ~у раз бо́льше טויזנט מאָל מער; 2. *обыкн. мн.* טויזנטער מצ.; мно́гие ~и פילע טויזנטער; 3. *мн. мат.* (*разряд*) טויזנטער מצ.

тысячеле́ти||е *с* 1. יאָרטויזנט מ ־ער; טויזנט יאָר; коне́ц второ́го ~я דער סאָף פונעם צווייטן יאָרטויזנט; 2. (*юбилей*) דער טויזנטיאָריקער יובילײ [יויוול]

тысячеле́тний טויזנטיאָריקער; פון טויזנט יאָר *после сущ.*; ~ юбиле́й דער טויזנטיאָריקער יובילײ [יויוול]; ~ пери́од א טויזנטיאָריקער פעריאָד, א פעריאָד [א צײַטדויער] פון טויזנט יאָר

ты́сячн||ый 1. טויזנטסטער; ~ая до́ля טויזנטכײלעך מ (מצ. ...כאַלאָקים), א טויזנטל, א טויזנטכײלעך; 2.: ~ая толпа́ א טויזנטקעפּיקער עולם [המון]; ~ые при́были רעוואָכים אין די טויזנטער, טויזנטיקע רעוואָכים

тычи́нка *ж бот.* שטויבפאָדעם מ (מצ. ...פעדעם)

тьма[1] *ж* כאָשכעס ז, כוישעך מ, פינצטערניש וו; сквозь тьму веко́в דורכן נעפל פון די פאַרגאַנגענע יאָרהונדערטער, דורכן נעפל פונעם טיפן אָוואַר

тьма[2] *ж разг.* (*множество*) א וועלט, א יאַם (מיט), אָן א שיר (מיט); ~ наро́ду א יאַם (מיט) מענטשן, אָן א שיר מענטשן

тьфу *межд.* פו!, פע!

тюбете́йка *ж* טיובעטייקע וו ־ס

тю́бик *м* טיוביקל ז ־עך; ~ зубно́й па́сты א טיוביקל ציינפּאַסטע

тюк *м* טיוק מ ־ן, באַלן מ ־ס

тю́левы||й טיולענער; פון טיול *после сущ.*; ~е гарди́ны פאָרהאַנגען פון טיול

тюле́ний יאַם־הונט־; ~ про́мысел יאַם־הינט־פאַנג מ; ~ жир יאַם־הונט־פעטס ז

тюле́нь *м* יאַם־הונט מ (מצ. ־הינט)

тюль *м* טיול מ

тюльпа́н *м* ט(י)ולפּאַן מ ־ען, טולפּע וו ־ס

тюрба́н *м* ט(י)ורבאַן מ ־ען

тюре́мн||ый טורמע־; ~ый надзира́тель טורמע־אופזעער = מ; приговори́ть *кого́-л.* к пяти́ года́м ~ого заключе́ния פאַרמישפּעטן עמעצן אַף פינף יאָר טורמע [געפּענקעניש, טפּיסע]

тюре́мщик *м* טורמע־אופזעער = מ; *перен.* באַדריקער = מ

тю́рк||и *мн.* טיורקן מצ., טיורקישע פעלקער; ~ский טיורקישער; ~ские языки́ די טיורקישע שפּראַכן

тюрьма́ *ж* טורמע וו ־ס, טפּיסע וו ־ס

тюфя́к *м* מאַטראַץ מ ־ן

тя́вк||ать *несов.* אונטערהאַווקען; ~нуть *сов. однокр.* א האַווקע טאָן*, געבן* א האַווקע אונטער

тя́г||а *ж* 1. *тех.* שלעפּקראַפט וו; на ко́нной ~е מיט שלעפּקראַפט פון פערד; электри́ческая ~а עלעקטרישע שלעפּקראַפט; 2. (*в печи*) (לופט)צוג מ; 3. (к *дат.*; *стремле́ние*) ציִונג וו (צו), שטרעבונג וו (צו), דראַנג מ (נאָך, צו); ~а к зна́ниям דער דראַנג צו [נאָך] וויסן

тяга́ться *несов.* (с *тв.*) *разг.* גלײַכן* זיך (מיט)

тяга́ч *м* שלעפּ־טראַקטאָר מ ־ס

тя́гло *с*: живо́е ~ לעבעדיקע שלעפּקראַפט

тя́гостн||ый 1. (*обремени́тельный*) באַלאַסטיקנדיקער, שווערער; ~ый труд אווידעס־פּערעך וו; 2. (*мучи́тельный*) דריקנדיקער, פּײַנלעכער; ~ое молча́ние א דריקנדיקע שטילשווײַגעניש

тя́гость *ж* לאַסט וו; ◇ быть *кому́-л.* в ~ זײַן* עמעצן צו לאַסט, זײַן* עמעצן שווער אַפן קאָפּ

тяготе́ни||е *с* 1. *физ.* צוציִונג וו; земно́е ~е גראַוויטאַציע וו; си́ла ~я צוציִונג־קראַפט וו, גראַוויטיר־קראַפט וו; зако́н всеми́рного ~я גראַוויטאַציע־געזעץ מ, דער געזעץ פון צוציִונג אין אַלוועלט, געזעץ פון אַלוועלטלעכער צוציִונג; 2. (к *дат.*; *свя́зи — экономи́ческие и т. п.*) דאָס ציִען זיך (צו); 3. (*влече́ние*) שטרעבונג וו, נייגונג וו; ~е к му́зыке א שטרעבונג [א נייגונג] צו מוזיק

тягот||е́ть *несов.* 1. (к *дат.*) ציִען* זיך, צוגעצויגן ווערן*; 2. (к *дат.*; *быть свя́занным экономи́чески и т. п.*) ציִען* זיך; 3. (к *дат.*; *испы́тывать влече́ние*) שטרעבן (צו), א נייגונג האָבן* [אַרויסווײַזן*] (צו); 4. (над *тв.*) דריקן (אַף), הענגען* (איבער)

тяготи́||ть *несов.* (*вин.*) 1. (*обременя́ть*) זײַן* צו שווער (דאַט.), זײַן* צו לאַסט (דאַט.); 2. (*удруча́ть*) פּײַניקן, ניט לאָזן* רוען; его́ ~ло созна́ние свое́й непра́воты אים האָט געפּײַניקט [אים האָט ניט געלאָזט רוען] דער געדאַנק, אַז ער איז ניט גערעכט; ~ться *несов.*: он ~тся э́той рабо́той די דאָזיקע אַרבעט איז אים צו לאַסט; он уже́ ~тся е́ю, её о́бществом זי איז אים שוין שווער אַפן קאָפּ

тя́готы *мн.* שווערקייטן מצ., שווערקייט וו; (*бре́мя*) לאַסט וו ־ן

тягу́ч||есть *ж* צעציִעוודיקייט, עלאַסטישקייט וו; (*металлов*) ציִעוודיקייט וו; שמיד(עווד)יקייט וו; (*жидкосте́й*) קלײַיקייט וו, געדיכטקייט וו; ~ий 1. צעציִעוודיקער, עלאַסטישער; 2. (*о металлах*) ציִעוודיקער, שמיד(עווד)יקער; (*о жидкостях*) קלײַיקער, געדיכטער; 3. (*томи́тельный*) נודנע־לאַנגער; 4. (*о голосе и т. п.*) צעצויגענער

тя́жб||а *ж уст.* לאָדעניש ז; вести́ ~у לאָדן* זיך

тяжеле́ть *несов.* שווער(ער) ווערן*

тяжело́ *нареч.* 1. שווער; ~ нагружённый שווער באַלאָדענער; он ~ ды́шит ער אָטעמט שווער; 2. (*глубоко́, си́льно*) שווער, שטאַרק; он ~ пережива́ет смерть отца́ ער לעבט שווער [שטאַרק] איבער דעם פאָטערס טויט; ~ больно́й א שווער קראַנקער, א כוילע מעסוקן; 3. *в знач. сказ. безл.* ס'איז שווער; ему́ ~ (бы́ло) подня́ть чемода́н ס'איז אים שווער (געווען) אופהייבן דעם טשעמאָדאַן; нам ~ ви́деть, как он му́чится אונדז איז שווער צוצוזען, ווי ער מוטשעט זיך; мне так ~ מיר איז אַזוי שווער; у меня́ ~ на душе́ מיר איז שווער אפן האַרצן

тяжёлоатле́т *м спорт.* שווער־אַטלעט מ ־ן

тяжелове́с *м спорт.* שווערגעוויכטלער = מ; ~ный 1. שווערער, שווערוואָגיקער; (*о зда́ниях*) מאַסיווער; ~ный соста́в *ж.-д.* שווערצוג מ ־ן; 2. (*о похо́дке и т. п.*) שווערער; (*о сти́ле тж.*) האַמעטנע(ר) *тж. неизм.*

тяжёл||ый 1. שווערער; ~ый ка́мень א שווערער שטיין; ~ые ту́чи שווערע כמאַרעס; ~ые коло́сья שווערע זאַנגען; ~ые шаги́ שווערע טריט; 2. (*тру́дный*) שווערער; ~ая рабо́та א שווערע אַרבעט; ~ый подъём א שווערער אַרופשטײַג [באַרג־אַרויף]; 3. (*глубо́кий, си́льный*) שווערער, שטאַרקער; ~ый уда́р א שטאַרקער [א שווערער] קלאַפּ; ~ый вздох א שווערער [א טיפער] זיפץ; ~ое наказа́ние א שווערע [א האַרבע] שטראָף; 4. (*обремени́тельный*) שווערער, באַלאַסטיקנדיקער; (*мучи́тельный*) פּײַנלעכער; ~ые нало́ги שווערע [באַלאַסטיקנדיקע] שטײַערן; ~ые усло́вия שווערע באַדינגונגען; ~ая боле́знь א שווערע קרענק; ~ая смерть א פּײַנלעכער [א שווערער] טויט; 5. (*затруднённый*) א שווערער [א פאַרשוועריקטער] אָטעם; 6. (*гнету́щий*) שווערער, געדריקטער; ~ое настрое́ние א שווערע [א געדריקטע] שטימונג; 7. (*о челове́ке, о хара́ктере*) שווערער; 8. (*неприя́тный—о за́пахе*) שווערער; (*удушливый тж.*) שטיקנדיקער; 9.: ~ая артилле́рия שווערע אַרטילעריע; ~ая вода́ *физ.* דאָס שווערע וואַסער; ◇ ~ый вес *спорт.* שווערוואָג וו; у меня́ ~ая голова́ דער קאָפּ איז מיר ווי מיט בלײַ אָנגעגאָסן; ~ая промы́шленность די שווערע אינדוסטריע; ~ая рука́ א שווערע האַנט; быть ~ым на подъём זײַן* שווער אַף דער פור

тя́жест||ь *ж* 1. שווערקייט וו; (*сво́йство тж.*) שווערוואָגיקייט וו; ~ь но́ши די שווערקייט פון דער מאַסע; си́ла ~и *физ.* שווערקראַפט וו; центр ~и *физ. и перен.* שווערפּונקט מ; 2. (*тяжёлый предме́т*) מאַסע וו, לאַסט וו ־ן, שווערקייט וו ־ן; 3. (*суро́вость, серьёзность*): ~ь забо́т די שווערקייט פון די דײַגעס; ~ь наказа́ния די האַרבקייט פון דער שטראָף; ~ь ули́к די וואָגיקייט פון די אופווײַזן; 4. (*бре́мя*) לאַסט וו

тя́жк||ий שווערער; ~ий труд א שווערע האָרעוואַניע; ~ая до́ля דער שווערער [דער ביטערער] גוירל; ~ая вина́ א שווערע שולד; ◇ пусти́ться во все ~ие לאָזן* זיך דינען אַלע אַווידע־זאָרעס (אין דער וועלט) *ирон.*

тяну́ть *несов.* 1. (*вин.*; *перемеща́ть с си́лой*) ציִען*, שלעפּן; (*прокла́дывать*) דורכציִען*; ~ пилу́ к себе́ ציִען*

די זעג צו זיך; ~ *что-л.* в ра́зные сто́роны שלעפּן [ציִען*] עפּעס אין פֿאַרשיידענע זײַטן; ~ про́вод דורכציִען* א דראָט; 2. (*вин.; ру́ку*) אויסציִען*; ~ ру́ку к телефо́нной тру́бке אויסציִען* די האַנט נאָך דעם טעלעפֿאָן־טרײַבל; 3. (*вин.; вытя́гивать*) צעציִען*; (*изготовля́ть*) ציִען*; ~ про́волоку ציִען* דראָט; 4. (*вин.; си́лой вести́ за собо́й*) שלעפּן; букси́р тя́нет ба́ржу דער בוקסיר שלעפּט די באַרזשע; мать тяну́ла его́ за́ руку די מאַמע האָט אים געשלעפּט בײַ דער האַנט; 5. (*вин.; заставля́ть идти́, е́хать куда́-л.*) *разг.* שלעפּן (מיט) עמעצן (זיך); ~ кого́-л. в теа́тр שלעפּן עמעצן מיט גוואַלד אין טעאַטער; никто́ тебя́ сюда́ не тяну́л קיינער האָט דיך אַהער ניט געשלעפּט פֿאַר די אַרבל; 6. (*вин.; влечь*) ציִען*, רופֿן*; *безл.* ציִען*; нас тяну́ли к себе́ огни́ большо́го го́рода אונדז האָבן געצויגן [גערופֿן] צו זיך די ליכטפֿײַערן פֿון דער גרויסער שטאָט; его́ тяну́ло на юг ס'האָט אים געצויגן אַפּן דאָרעם; 7. (*вин. вынима́ть*) אַרויסציִען*; ~ ведро́ из коло́дца אַרויסציִען* דעם עמער פֿונעם ברונעם; ~ жре́бий ציִען* (אַרויס) דעם גורל; 8. (*вин.; вса́сывать*) אײַנזאַפּן; (*о насо́се*) (אַרויס)פּאָמפּען; 9. (*име́ть тя́гу*) ציִען*; дымохо́д хорошо́ тя́нет דער קוימען ציט; אין קוימען איז א גוטער לופֿטצוג; 10. (*дуть*) ציִען*, ווייען; с мо́ря тя́нет вла́жный ветеро́к פֿונעם ים ציט [ווייעט] א פֿײַכט ווינטל; от две́ри тя́нет хо́лодом פֿון דער טיר ציט [יאָגט] א קעלט; 11. (с *тв.; ме́длить*) פֿאַרציִען*; (*вин.; ме́дленно де́лать*) ציִען*; ~ с отве́том פֿאַרציִען* דעם ענטפֿער; не тяни́те! פֿאַרציט ניט!, מאַכט עס גיכער!; 12. (*слова́*) ציִען*; (*звук*) צעציִען*; 13. (*продолжа́ть*) דערציִען* (קוים); ◇ ~ вре́мя פֿאַרציִען*, נעמען* זיך צײַט; ~ *кого́-л.* за́ душу 1) (*му́чить*) אַרויסנעמען* בײַ עמעצן די נשמה; 2) (*надоеда́ть, пристава́ть*) אײַנעסן* זיך עמעצן אין די ביינער [אין די געדערעם]; ~ *кого́-л.* за язы́к פּיקן עמעצן די צונג; кто вас тяну́л за язы́к? ווער האָט אײַך געשלעפּט בײַ דער צונג?

тяну́ться *несов.* 1. ציִען* זיך; че́рез весь двор тя́нется верёвка איבער דעם גאַנצן הויף איז איבערגעצויגן א שטריק; 2. (*простира́ться*) שפּרייטן זיך, ציִען* זיך; (*о теня́х, поло́сах све́та и т. п.*) אויסציִען* זיך; за реко́ю тяну́лись холмы́ и поля́ אויף יענער זײַט טײַך האָבן זיך געשפּרייט [געצויגן] בערגלעך און פֿעלדער; 3. (*дви́гаться*) ציִען* זיך; (*е́хать о́чень ме́дленно*) שלעפּן זיך; (*о ды́ме*) ציִען* זיך, גייען*; 4. (за *тв.*, к *дат.*; *рука́ми, ко́рпусом*) ציִען* זיך; ~ рука́ми за игру́шкой אויסשטרעקן די הענט נאָכן שפּילכל; 5. (к *дат.; стреми́ться*) ציִען* זיך; цвето́к тя́нется к со́лнцу די בלום ציט זיך צו דער זון; ~ к зна́ниям ציִען* זיך צו וויסן; 6. (*с кем-л. стара́ться сравня́ться*) גלײַכן* זיך (מיט), נאָכגיין* (נאָך); 7. (*име́ть сво́йство растя́гиваться*) צעציִען* זיך, זײַן* ציִעוודיק; 8. *разг.* (*станови́ться навытя́жку*) אויסציִען* זיך; 9. (*дли́ться*) ציִען* זיך; ожида́ние тяну́лось меся́цами דאָס וואַרטן האָט זיך געצויגן גאַנצע חדשים; 10. *разг.* (*стреми́ться стать кем-л.*) יאָגן זיך זײַן עמעצער; (*жела́ть получи́ть что-л.*) יאָגן זיך נאָך עפּעס

тяну́чка *ж* ‖ ~ס־ טיאַנוטשקע, קלעפּיקע קאָנפֿע(ק)ט

тяп: тяп-ля́п *разг.* כאַפּ־לאַפּ, כאַפּקעס־לאַפּקעס

тя́пка *ж* 1. (*се́чка*) האַקמעסער ד ‖ ~ס־; 2. (*моты́га*) סאַפּקע ‖ ~ס־, יעט־אײַזן ם ‖ ~ס־

У

у *предлог с род. п.* 1. (*во́зле, ря́дом*) בײַ, לעבן; сиде́ть у окна́ זיצן* בײַם [לעבן] פֿענצטער; отдыха́ть у мо́ря אָפּרוען בײַם ים; 2. (*при обозначе́нии ору́дия или ме́ста де́йствия*) בײַ; стоя́ть у руля́ שטיין* [זײַן*] בײַם רודער; рабо́тать у станка́ אַרבעטן בײַם װערקשטעל; 3. (*при обозначе́нии владе́льца*) בײַ; *перево́дится тж. без предло́га констру́кциями с глаго́лами* האָבן* *и* פֿאַרמאָגן; у де́вушки голубы́е глаза́ דאָס מיידל האָט [פֿאַרמאָגט] בלויע אויגן; у него́ мно́го книг בײַ אים איז פֿאַראַן א סך ביכער, ער האָט [פֿאַרמאָגט] א סך ביכער; у меня́ нет вре́мени איך האָב קיין צײַט ניט, בײַ מיר איז ניטאָ קיין צײַט; у него́ плохо́е зре́ние ער האָט א קאַליע ריע; בײַ אים איז א שלעכטע ריע; 4. (*при обозначе́нии принадле́жности к предме́ту*) בײַ; у чемода́на металли́ческая ру́чка בײַם טשעמאָדאַן איז א מעטאַלן הענטל; 5. (*при ука́зании на исто́чник чего́-л.*) בײַ; взять кни́гу у това́рища נעמען* א בוך בײַם כאַווער; проси́ть по́мощи у *кого́-л.* בעטן* הילף בײַ עמעצן; 6. (*при обозначе́нии объе́кта или уча́стника де́йствия*) בײַ; жить у родны́х לעבן בײַ די קרובֿים; у нас не ку́рят בײַ אונדז רייכערט מען ניט; у сосе́дей роди́лся ребёнок בײַ די שכנים איז געבוירן געוואָרן א קינד; у него́ укра́ли де́ньги מע האָט בײַ אים צוגעגנבֿעט געלט; 7.: у меня́ боли́т голова́ ס'טוט מיר וויי דער קאָפּ

уба́вить *сов.* 1. מאַכן קלענער, פֿאַרקלענערן; (*укороти́ть*) קירצער מאַכן, אָפּקירצן; (*сузи́ть*) שמעלער מאַכן, פֿאַרשמעלערן; ~ ско́рость פֿאַרקלענערן די שנעלקײַט; уба́вьте ого́нь! מאַכט קלענער דאָס פֿײַער!; ~ шаг אָנהייבן* גיין פּאַמעלעך, מאַכן קלענערע טריט; ~ в швах אײַנעמען* אין די נעט; ~ себе́ го́ды פֿאַרלייקענען די יאָרן; 2. (*сократи́ть, осла́бить*) מינערן; ~ *кому́-л.* спе́си אַראָפּזעצן עמעצנס האָנער; 3.: ~ в ве́се פֿאַרלירן* אין וואָג; **~ся** *сов.* 1. (*по объёму, разме́рам*) קלענער ווערן*; (*по числу́, коли́честву*) ווייניקער ווערן*; расхо́ды уба́вились די הוצאָות זײַנען קלענער געוואָרן*; забо́т уба́вилось ס'איז געוואָרן ווייניקער דאגות

убавля́ть(ся) *несов. см.* уба́вить(ся)

убаю́кать *сов.* **убаю́кивать** *несов.* אײַנוויגן, פֿאַרוויגן; *перен.* אײַנשלעפֿערן

убега́ть *несов.* 1. *см.* убежа́ть; 2. (*бы́стро удаля́ться*) אָפּטראָגן* זיך; (*о предме́тах, ми́мо кото́рых проезжа́ют*) פֿאַרבײַפֿליִען*; 3. (*простира́ться*) (אוועק)־ציִען* זיך

убеди́тельн||о *нареч.* 1. איבערצײַגעוודיק; говори́ть ~о רעדן* איבערצײַגעוודיק; 2. (*настоя́тельно*) דרינגלעך, שטאַרק; ~о прошу́ вас איך בעט אײַך זייער און זייער; **~ость** *ж* ‖ איבערצײַגעוודיקײַט; **~ый** 1. (*доказа́тельный*) איבערצײַגעוודיקער; ~ое доказа́тельство אן איבערצײַגעוודיקער [א קלאָרער] באַווײַז; 2. (*настоя́тельный*) דרינגלעכער, שטאַרקער; ~ая про́сьба א דרינגלעכע [א שטאַרקע] באַקאָשע

убеди́||ть *сов.* 1. (в *предл.*, + *прида́т. предложе́ние*) איבערצײַגן (אין); о́пыт ~л меня́ в пра́вильности э́тих вы́водов די דערפֿאַרונג האָט מיך איבערצײַגט אין דער ריכטיקײַט פֿון אָט די אויספֿירן; ~ть *кого́-л.*, что...

איבערצײַגן עמעצן, אז…; 2. (+ *инф.; уговорить*) אײַנ-רעדן*; мне с трудóм удалóсь ~ть егó поéхать с нáми איך האָב אים קוים אײַנגערעדט (ער זאָל) פאָרן מיט אונדז

убеди́ться *сов.* (в *предл.*, + *придат. предложение*) איבערצײַגן זיך, איבערצײַגן זיך (אין) אז…; (*удостовериться тж.*) דערגיין* אַף גטוויס, זיכער ווערן*; ~ в *чьей-л.* невинóвности איבערצײַגן זיך אין עמעצנס ניט-שולדיקײַט, איבערצײַגן זיך, אז עמעצער איז ניט שולדיק; убеди́вшись, что все ушли́, он… נאָכדעם ווי ער האָט זיך איבערצײַגט [נאָכדעם ווי ער איז זיכער געוואָרן], אז אַלע זײַנען אוועקגעגאנגען, האָט ער…

убежá||ть *сов.* 1. אנטלויפן*; кудá э́то он ~л? וווּהין איז ער אנטרונען געוואָרן?; ~ть из тюрьмы́ אנטלויפן* פון דער טורמע; 2. (*о кипящей жидкости*) אויסלויפן*

убеждá||ть *несов.* 1. *см.* убеди́ть 1; (*пытаться убедить*) פּרוּוון [וועלן*] איבערצײַגן (אין), פּרוּוון [וועלן*] איבערצײַגן, אז…; 2. (+ *инф.; уговаривать*) פּרוּוון [וועלן*] אײַנרעדן, צורעדן*; как я егó ни ~л וויפל איך האָב אים ניט צוגערעדט

убеждáться *несов. см.* убеди́ться

убеждéни||е *с* 1. (*действие*) ז איבערצײַגן; воспи́тывать путём ~я דערציִען*, דערציִען* דורך איבערצײַגן, מיט איבערצײַגונגס-מיטלען; 2. (*убеждённость*) איבערצײַגונג װ, איבערצײַגטקײַט װ; моё глубóкое ~е в егó правотé מײַן טיפע איבערצײַגטקײַט [איבערצײַגונג], אז ער איז גערעכט; с твёрдым ~ем מיט פעסט איבערצײַגט, מיט פעסטער איבערצײַגונג; 3. *мн.* (*воззрения*) איבערצײַגונגען מצ., אָנשויונגען מצ.; полити́ческие ~я פּאָליטישע איבערצײַגונגען [אָנשויונגען]

убеждённ||о *нареч.* מיט פעסטער איבערצײַגט (פעסט), איבערצײַגונג; ~ость *ж* איבערצײַגטקײַט װ

убеждённ||ый איבערצײַגטער (פעסט); быть ~ым в *чём-л.* זײַן* זיכער [פעסט איבערצײַגט] אין עפּעס; ~ый атеи́ст אַן איבערצײַגטער אטעיִסט

убéжищ||е *с* 1. באהעלטעניש ז, װ אנטרינונג װ, מאָ-פּריטולעק; (*приют*) מ מאָקעם-מענוכע, קעם-מיקלעט מ *разг.*; искáть ~а זוכן א מאָקעם-מיקלעט; 2. *юр.*: (полити́ческое) ~е אזיל מ; прáво ~а אזילרעכט ז; 3. *воен.* שוצפּונקט מ ־ן

убелённый: ~ седи́нами גרײַז-גראָוּוער

уберéчь *сов.* 1. (*сохранить в целости*) פּארהיטן*, אײַנהיטן*; 2. (+ *от чего-л.; избавить*) אויסהיטן* (פון), פּארהיטן* (פאר, פון); ~ ребёнка от простýды אויסהיטן* דאָס קינד פון, דאָס קינד פאר א פּארקילונג א פּארקילונג; ~ся *сов.* אויסהיטן* זיך

убивáть *несов. см.* уби́ть; ~ся *несов.* (из-за *род.*) *разг.* נעמען* זיך שטארק צום הארצן; דערהארגענען* זיך (איבער); онá о сы́не убивáется זי נעמט זיך שטארק צום הארצן דעם טויט [די קרענק אדג.] פון איר זון

уби́йственн||ый 1. טויטברענגיקער, פארניכטנדיקער; ~ый огóнь артиллéрии דאָס פארניכטנדיקע [דאָס טויט-ברענגיקע] פײַער פון דער ארטילעריע; ~ая ирóния א פארניכטנדיקע איראָניע; 2. (*непереносимый, плохой*) א שרעקלעכער, אומדערטרעגלעכער; ~ый кли́мат שרעק-לעכער קלימאט; ~ое настроéние א שווערע שטימונג; ~ая весть א שרעקלעכע [א גרויליקע] ידיעה; 3. *разг.* (*чрезвычайный*) אויסערגעוויינלעכער, זעלטענער; (*сильный*) מוירעדיקער, שווערער; ~ое хладнокрóвие א זעלטע-נע [אן אויסערגעוויינלעכע] קאַלטבלוטיקײַט; ~ая жарá א שווערע [א מוירעדיקע] היץ; ~ая тоскá א שרעקלעכע [א דריקנדיקע] נאָגעניש

уби́йство *с* (*действие*) ז דערמאָרדן; (*происшествие*) מאָרד מ; ~ сопéрника דאָס דערמאָרדן דעם ריוואַל; полити́ческое ~ א פּאָליטישער מאָרד

уби́йца *м* = מערדער מ; *ж* מערדערן װ ־ס

убирáть(ся) *несов. см.* убрáть(ся)

уби́т||ый 1. (*подавленный*) דערשלאָגענער; ~ый гóрем דערשלאָגן פון די צאָרעס מיט א צעבראָכן הארץ; *после сущ.*; с ~ым ви́дом אויסזען דערשלאָגן א דער-מיט א; 2. *в знач. сущ.* *м* דערהארגעטער מ ־טע, שלאָגענער; געהארגעטער מ ־טע; *мн. тж.* הרוגים מצ.; (*жертва преступления тж.*) דערמאָרדעטער מ ־טע; дéсять ~ых и три́дцать рáненых צען דערהארגעטע און דרײַסיק פאר-וווּנדעטע; ◇ спать как ~ый שלאָפן* ווי א געהארגעטער

уби́ть *сов.* 1. טייטן, *(דער)הארגענען; (*преступно*) דערמאָרדן; 2. *безл.*: во врéмя атáки уби́ло командира בײַס דער אטאקע איז אומגעקומען [איז דערהארגעט געוואָרן] דער קאָמאנדיר; егó уби́ло мóлнией ס׳האָט אים דערשלאָגן א בליץ; 3. (*истребить, уничтожить — чувство и т. п.*) אָפּטייטן, דערשטיקן; ~ в себé жáлость דערשטיקן אין זיך דאָס ראכמאָנעס-געפיל; ~ надéжду צעשטערן [צונעמען*] די האָפענונג; 4. (*привести в отчаяние*) אוועקלייגן, דערשלאָגן*; э́то извéстие убьёт егó אָט די ידיעה וועט אים אוועקלייגן [דערשלאָגן]; 5. (*потратить*) פאַטערן; ◇ ~ врéмя פאַטערן די צײַט; хоть убéй, не поймý — כאָטש האק מיך און בראָק מיך האָב איך ניט אָן צו פארשטיין; ~ся *сов. разг.* צע-קלאפּן זיך (אַף טויט)

ублажáть *несов.*, **ублажи́ть** *сов. разг.* צוטיילן האנאָע, צוטרעפן*

убóг||ий 1. (*имеющий увечье*) קריפּלדיקער, מומיקער; ~ий стари́к אן אלטער° קאַליקע, א זאָקן א באַל-מום; 2. (*нищенский*) דאַלעסדיקער, נעבעכדיקער; 3. (*малосодержательный*) דאַלעסדיקער, קלאָגעדיקער, אָרעמער; ~ая фантáзия אן אָרעמע פאַנטאזיע; 4. *в знач. сущ.* *м* (*бедняк*) עוויען מ (מצ. עוויונים); (*калека*) באַל-מום (מצ. באַלע-מומים)

убóжество *с* 1. (*уродство*) קריפּלדיקײַט װ; 2. (*бедность*) דאַלעס מ, דאַלעסדיקײַט װ; 3. (*ничтожность*) דאַלעסדיקײַט װ, נעבעכדיקײַט װ, נישטיקײַט װ

убóй *м* (*скота*) קוילען ז, קײַלן ז; (*по еврейскому религиозному обряду*) שעכטן ז, קוילען ז; посылáть на ~ שיקן אַף הארײגע; ◇ корми́ть на ~ האָדעווען אַף צעזעצט ווערן

убóйн||ый 1. שעכט-; ~ый скот שעכטפי(ך) ז; 2. *воен.*: ~ая си́ла טייטקראפט װ; ◇ ~ый вес טויל-וואָג װ

убóр *м* האלבאַשע װ; ◇ головнóй ~ קאָפּ-צודעק מ ־ן; головны́е ~ы היטלען מצ.; (*надпись в магазине тж.*) הוטווארג ז

убóристый (*о почерке*) געדיכטער

убóрка *ж* 1. (*урожая*) ז אראָפּנעמען; (*жатва*) שניט מ; 2. (*помещения*) צוראמונג װ, צוראמען ז, אופראמונג װ, אופראמען ז

убóрная *ж* 1. קלאָזעט מ ־ן, בײס-האקיס מ ־ן, בײס-האקיסע מ ־ס; 2. *театр.* טואלעט-צימער מ ־ן

убо́рочн||ый אַראָפּנעם־; ~ая кампа́ния אַראָפּנעם־קאַמפּאַניע II; ~ая маши́на שניטמאַשין II ־ען

убо́рщица ж אופראַמערן II ־ס

убра́нство с באַפּוצונג II; (комнат) אויסריכטונג II; (одежда) האַלבאַקשע II, אויספּוץ מ

убра́ть сов. 1. (удалить) אַראָפּנעמען*, אוועקנעמען*; (вынести) אַרויסטראָגן*; ~ с подоко́нника цветы́ אוועקנעמען* [אַראָפּנעמען*] פונעם פענצטער די קווייטן; ~ со стола́ צונעמען* [אָפּראַמען] פונעם טיש; 2. (изъять, исключить) אַרויסנעמען*; 3. (собрать урожай) אַראָפּנעמען*; ~ зерновы́е אַראָפּנעמען* [שנײַדן*] די טוועס; 4. (спрятать, уложить куда-л.) צונעמען*, פאַרנעמען*; ~ кни́ги в шкаф פאַרנעמען* [צונעמען*] די ביכער אין שאַפע (אַרײַן); 5. (привести в порядок): ~ ко́мнату אופראַמען [צוקלײַבן*] אין צימער; ~ посте́ль פאַרבעטן* (דאָס בעט), צונעמען* דאָס געלעגער; 6. (украсить) באַפּוצן; (драгоценными украшениями) באַצירן; 7.: ~ паруса́ פאַרנעמען* [צונעמען*] די זעגלען; ~ся сов. разг. 1. (удалиться) אָפּטראָגן* זיך, פאַרנעמען* זיך; 2. (привести в порядок что-л.) אופראַמען

убыва́ть несов. см. убы́ть

у́быль ж פאַרמינערונג II; (убывшее количество) פאַרלוסט מ; ~ в войска́х דער פאַרלוסט [די פאַרלוסטן] אין מיליטער; ◇ идти́ на ~ פאַלן*, (אַלץ) ווייניקער ווערן*; (о воде) אָפּפאַלן*; к ве́черу жара́ пошла́ на ~ קעגן אָוונט־צו איז די היץ געפאַלן

убы́ток м העזעק מ (מצ. העזייקעס); нести́ убы́тки לײַדן* העזעק; причини́ть ~ גוירעם זײַן* העזעק; продава́ть себе́ в ~ פאַרקויפן אָף צו דערלייגן, פאַרקויפן מיט העזעק

убы́точн||ый העזעקדיקער; אָף צו דערלייגן после сущ., מיט העזעק после сущ.; ~ая торго́вля דער האַנדל [דער פאַרקויף] מיט העזעק; ~ое предприя́тие אַן אומלוינעוודיקע [אַ העזעקדיקע] אונטערנעמונג

убы́ть сов. 1. פאַרמינערן זיך, ווייניקער ווערן*; (о воде) אָפּפאַלן*; 2. (выбыть из состава) אוועקגיין*

уважа́емый געשעצטער, רעספּעקטירטער, געאַכטער; (в обращении) כאָשעווער, געערטער

уважа́ть несов. (кого-л.) אַכטן, רעספּעקטירן, האָבן* דרעכערעץ (פאַר); (что-л.) רעספּעקטירן; ~ ста́рших האָבן* דרעכערעץ פאַר עלטערס פון זיך

уваже́ни||е с אַכטונג II, רעספּעקט מ; דרעכערעץ מ, אָפּשײַ מ; по́льзоваться ~ем רעספּעקטירט, געאַכט ווערן*, געניסן* קאָוועד; пита́ть ~е к кому-л. אַכטן עמעצן, רעספּעקטירן עמעצן; досто́йный ~я אַכטונגסווירדיקער; с ~ем (в письмах) מיט אַכטונג, מיט דרעכערעץ

уважи́тельн||ый: ~ая причи́на אַ וויכטיקע סיבע

ува́жить сов. разг. 1.: ~ чью-л. про́сьбу נעמען* אין אַכט [באַפרידיקן] עמעצנס באַקאָשע; 2. (проявлять внимание к кому-л.) אָנטאָן* אַ קאָוועד

у́валень м разг. לעמעך מ ־ס, אַ ליימענער גוילעם

ува́риваться несов., увари́ться сов. אײַנקאָכן זיך; (до готовности) פאַרטיק ווערן*

уведоми́тельн||ый אינפאָרמיר־; ~ое письмо́ אינפאָרמיר־בריוו מ, אַ שריפטלעכע מיטיילונג [הודאָע]

уве́домить сов. מיטיילן, מודיע זײַן*, לאָזן* וויסן

уведомле́ние с מיטיילונג II ־ען, הודאָע II ־ס; получи́ть ~ о де́нежном перево́де באַקומען* אַ מיטיילונג וועגן אַ געלט־איבערווײַז

уведомля́ть несов. см. уве́домить

увезти́ сов. 1. אוועקפירן (מיט זיך); 2. (похитить) אַרויסגאַנווענען*; אַרויספירן ביגנייווע

увекове́чивать несов., увекове́чить сов. פאַראייביקן; ~ чью-л. па́мять פאַראייביקן עמעצנס אָנדענק

увеличе́ние с פאַרגרעסערונג II; (усиление) פאַרשטאַרקן I, העכערונג II; ~ числа́ рабо́чих די פאַרגרעסערונג פון דער צאָל אַרבעטער; ~ фотогра́фии די פאַרגרעסערונג פונעם פאָטאָבילד; ~ мо́щности радиоста́нции דאָס פאַרשטאַרקן די מעכטיקייט פון דער ראַדיאָסטאַנציע; ~ интенси́вности די העכערונג פון דער אינטענסיווקייט

увели́чивать(ся) несов. см. увели́чить(ся)

увеличи́тельн||ый פאַרגרעסער־; ~ое стекло́ פאַרגרעסער־גלאָז I

увели́чить сов. (размер, количество) פאַרגרעסערן, מאַכן גרעסער; (силу, степень) פאַרשטאַרקן, העכערן; ~ поголо́вье скота́ פאַרגרעסערן דעם קאָפּ־באַשטאַנד פונעם פיך; ~ вы́пуск проду́кции פאַרגרעסערן די אויסאַרבעטונג פון דער פּראָדוקציע; ~ фотогра́фию פאַרגרעסערן [גרעסער מאַכן] דאָס פאָטאָבילד; э́тот рома́н ещё бо́льше увели́чил популя́рность его́ а́втора אָט דער ראָמאַן האָט נאָך מער פאַרשטאַרקט די פּאָפּולערקייט פון זײַן מעכאַבער; ~ производи́тельность труда́ העכערן די אַרבעט־פּראָדוקטיווקייט

увели́чи||ться сов. פאַרגרעסערן זיך, גרעסער ווערן*; (о количестве тж.) שטײַגן*; (о силе, степени) העכערן זיך, העכער ווערן*, פאַרשטאַרקן זיך, שטײַגן*; семья́ ~лась די פאַמיליע איז געוואָרן גרעסער; ~лись дохо́ды ס'זײַנען געשטיגן [ס'האָבן זיך פאַרגרעסערט, ס'זײַנען גרעסער געוואָרן] די האַכנאָסעס; ~лась зарпла́та ס'איז געשטיגן [ס'איז העכער געוואָרן] דער אַרבעט(ס)לוין; ~лась о́блачность ס'האָט זיך פאַרשטאַרקט די פאַרוואָלקנטקייט

увенча́ть сов. 1. (возложить венок на кого-л.) באַקרוינען; ~ победи́теля лавро́вым венко́м באַקרוינען דעם זיגער מיט אַ לאָרבערקראַנץ; 2. (успешно завершить) באַקרוינען; ~ сла́вой באַקרוינען מיט רום; ~ся сов.: ~ся успе́хом געקרוינט ווערן* מיט דערפאָלג

увере́ние с פאַרזיכערונג II ־ען

уве́ренн||о нареч. זיכער; говори́ть ~о רעדן* מיט זיכערקייט; ~о смотре́ть вперёд перен. קוקן דרייסט [מיט צוטרוי] דער צוקונפט אין די אויגן; ~ость ж זיכערקייט II; (убеждённость) איבערצײַגטקייט II; ~ость в свои́х си́лах די זיכערקייט [דער פעסטער גלויבן] אין די אייגענע קויכעס; ~ость в побе́де די זיכערקייט [די איבערצײַגטקייט] אין אַ ניצאָכן; мо́жно с ~остью сказа́ть מע קען זאָגן אָף זיכער [אָף געוויס]; ~ый 1. (твёрдый) פעסטער, זיכערער; ~ый го́лос אַ זיכערע שטים; ~ый шаг אַ זיכערער [אַ פעסטער] טראָט; ~ая рука́ אַ זיכערע [אַ פעסטע] האַנט; 2. (убеждённый) איבערצײַגטער, זיכערער; быть ~ым в побе́де זײַן* איבערצײַגט [זיכער] אין ניצאָכן; ~ый в себе́ זעלבסטזיכערער; быть ~ым в ком-л. זײַן* זיכער אין עמעצן, פולשטענדיק גלייבן [פאַרלאָזן* זיך אָף] עמעצן; ◇ бу́дьте уве́рены! זײַט [איר מעגט זײַן*] גאַנץ זיכער!

уве́ри||ть сов. פאַרזיכערן; (убедить) איבערצײַגן; он ~л меня́ в свое́й право́те ער האָט מיך איבערצײַגט אין

ער האָט מיך איבערצײַגט׳ אַז ער איז ,זײַן גערעכטקײט
גערעכט; ~ться *сов.* (в *предл.*) באַקומען* די זיכערקײט,
(אין) דערגרײכן* אַף געוויס (אַז...), איבערצײַגן זיך

увернýться *сов.* 1. ארויסדרייען זיך, *אויסמײַדן; ~ от
удáра אויסמײַדן* דעם ,ארויסדרייען זיך פונעם קלאַפּ
קלאַפּ; 2. *разг.* (*увильнуть от чего-л.*) אויסדרייען זיך

увéровать *сов.* (в *вин.*) (אין) באַקומען* עמונע

увёртка *ж* מאַניפּאָרגע ॥ ־ס ,דריידל I ־עך

увёртливый (*о человеке*) פּיפּיקער; *перен. тж.* מיט
דריידלעך *после сущ.*; מיט מאַניפּאָרגעס *после сущ.*

увёртываться *несов.* *см.* увернýться

увертю́ра *ж* אוווערט(י)ור ॥ ־ן

уверя́ть *несов.* פאַרזיכערן ,איבערצײַגן [פּרוּוון] *וועלן

увеселéни‖е *с обыкн. мн.* .פאַרווײַלונגען מצ; мáссовые
~я .מאַסן־פאַרווײַלונגען מצ

увеселительн‖ый ׳פאַרווײַלונגס ,׳אַמוזיר; ~ые местá
אַמוזיר־פּלעצער; ~ая поéздка לוסטרײַזע ॥ ־ס

увеселя́ть *несов.* פריילעך מאַכן ,פאַרווײַלן ,אַמוזירן

увéсистый 1. (*тяжёлый*) מאַסיווער ,געוויכטיקער,
שווערער (זײער); ~ кáмень א שווערער שטיין; 2. *разг.*:
~ удáр א פּײַערדיקער פּליאַסק [פּאַטש]

увести́ *сов.* 1. אוועקפירן, (מיט זיך) *אוועקנעמען; (*о
дороге, тропинке и т. п.*) פאַרפירן; 2. *перен.* אָפּווענדן,
פאַרפירן; ~ читáтеля в стóрону от тéмы -פאַר] אָפּווענדן
פירן] דעם לייענער אין א זײַט; 3. (*похитить*) ארויספירן
ביגנייווע, *ארויסגאַנווענען

увéчить *несов.* 1. קאַליעטשען(צע), -מאַכן פאַר א קאַ
ליקע; 2. *перен.* *פאַרדאַרבן ,קאַליע [פאַר קאַליקעס]
מאַכן

увéчье *с* ॥ צעשעדיקונג(קערפּער־), ॥ קאַליעצטווע,
מום מ

увéшать *сов.* *באַהענגען; ~ стéны картíнами -באַהענ
גען* די ווענט מיט בילדער

увещáние *с уст. см.* увещевáние

увещáть *несов. уст. см.* увещевáть

увещевáние *с* I צורעדעניש ,I אײַנטײַנעז; (*предостере-
жение*) וואָרענונג ॥ ־ען

увещевáть *несов.* *צורעדן ,(מיט) אײַנטײַנען

увидáть(ся) *сов. разг. см.* уви́деть(ся)

уви́деть *сов.* 1. *(דער)זען; 2. (*лично встретиться с
кем-л.*) (מיט) זען* זיך; мне необходи́мо до отъéзда ~
дирéктора איך מוז זען זיך מיטן דירעקטאָר איידער
כ׳וועל אוועקפאָרן; 3. (*осознать, понять*) *זען, -פאַר
שטיין*; пóзже ты уви́дишь, что я был прав שפּעטער
וועסטו זען [פאַרשטיין*]׳ אַז איך בין געווען גערעכט;
~ся *сов.* (с *тв.*) (מיט) זען* זיך; (*встретиться тж.*)
(מיט) צונויפטרעפן* זיך

уви́ливать *несов. прям. и перен.* -סטאַרען זיך אויס
דרייען, אויסצודרייען זיך (זוכן ווי)

увильнýть *сов. прям. и перен.* אויסדרייען זיך; емý
не удáстся ~ от ответственности -אים וועט זיך ניט אײַנ
געבן אויסדרייען זיך פון דער פאַראַנטוואָרטלעכקײט

увлажни́ть *сов.*, **увлажня́ть** *несов.* פײַכט ,באַפײַכטן,
צונעצן ,מאַכן

увлекáтельно *нареч.* מיטרײַסנדיק ,פאַרכאַפּנדיק; ~
расскáзывать מיטרײַסנדיק [פאַרכאַפּנדיק] דערציילן

увлекáтельный מיטרײַסנדיקער ,פאַרכאַפּנדיקער; (*зани-
мательный — об играх и т. п.*) אַמוזאַנטער, -פאַרווײַלנ
דיקער; ~ расскáз א מיטרײַסנדיקע [א פאַרווײַלנדיקע]
דערציילונג

увлекáть *несов. см.* увлéчь

увлекáться *несов.* 1. *см.* увлéчься; не увлекáйтесь!
פאַרגעסט זיך ניט!, כאַפּט ניט איבער די מאָס!; 2. (*тв.*;
быть любителем чего-л.) (פון) זײַן* פאַרכאַפּט; ~ спóр-
том מיט ברען פאַרנעמען* ,זײַן* פאַרכאַפּט פון ספּאָרט
זיך מיט ספּאָרט

увлечéние *с* 1. (*воодушевление*) היסלײַוועס ,ברען מ
I; с ~м занимáться спóртом מיט ברען [באַגײַסטערט]
פאַרנעמען* זיך מיט ספּאָרט; 2. (*повышенный интерес к
чему-л.*) (מיט) ॥ פאַרכאַפּטקײט; (צו) I ברענען; -אײַנ
דאָס ברענען צו [די פאַר- ;~ спóртом געלאָזטקײט (אין)
די ארײַנגעלאָזטקײט מיט] ספּאָרט; ~ рабóтой כאַפּטקײט
דאָס ברענען צו דער אַרבעט ,אין דער אַרבעט; 3. (*влю-
блённость*) פּאַסיע ॥ ־ס

увлечённый היסלײַוועסדיקער ,באַגײַסטערטער

увлéчь *сов.* 1. (מיט זיך) *אוועקטראָגן, *מיטרײַסן;
увлечённый людски́м потóком מיטגעריסן פונעם מענטשן־
שטראָם; 2. (*о каком-л. деле, работе*) פאַרכאַפּן; ~
кого-л. широ́кими плáнами פאַרכאַפּן [מיטרײַסן] עמעצן מיט
ברייטע פּלענער; рабóта увлеклá егó די אַרבעט האָט
אים פאַרכאַפּט; 3. (*влюбить в себя*) *צוציען, *פאַנגען
עמעצנס הארץ; ~ся *сов.* (*тв.*) 1. (פון) *פאַרכאַפּט ווערן,
ארײַנלאָזן* זיך אין; ~ся шáхматами ארײַנלאָזן* זיך (אין)
שאָך; 2. (*воодушевиться*) *פאַרכאַפּט ווערן; расскáзчик
сам увлёкся -דער דערציילער איז אליין פאַרכאַפּט גע
וואָרן; 3. (*влюбиться*) (אין) פאַרקאָכן זיך

увози́ть *несов. см.* увезти́

увóлить *сов.* (*вин.*) 1. (*снять с работы*) אָפּזאָגן
(דאַט.), ארויסשיקן* [באַפרײַען] פון דער אַרבעט; (*в от-
пуск, в отставку*) *אָפּלאָזן; 2.: увóль(те)! לאָז(ט) מיך
צורו!; (*от чего-л.*) באַפרײַ(ט) מיך (פון)!; ~ся *сов.*
באַפרײַען זיך פון דער שטע-, אוועקגיין* פון דער אַרבעט
לע; ~ся с завóда אוועקגיין* [באַפרײַען זיך] פון דער
אַרבעט אפן זאַוואָד

увольнéние *с* I אָפּזאָגן, [דאָס באַפרײַען] דאָס ארויסשיקן
פון דער אַרבעט; (*в отпуск, отставку*) I אָפּלאָזן

увольни́тельная *ж воен.* אָפּלאָז־שײַן מ ־ען

увольня́ть *несов. см.* увóлить 1; ~ся *несов. см.* увó-
литься

увы́ *межд.* !וויי ,!אַך און וויי (אַז); (*для выражения
сожаления — в ответе*) !א שאָד

увядáние *с* ॥ (פאַר)וועלקונג

увядáть *несов. см.* увя́нуть

увя́дш‖ий 1. (*о растениях*) פאַרוועלקטער; (*о цве-
тах тж.*) פאַרוויאַנעטער ,פאַרוויאַלעטער; 2. *перен.* -אָפּ
געבליטער ,פאַרוועלקטער; преждеврéменно ~ая жéнщи-
на א צו פרי [א פאַר דער צײַט] אָפּגעבליטע פרוי; ~ая
красотá פאַרוועלקטע שיינקײט

увязáть[1] *сов.* 1. (*упаковать*) *צונויפבינדן, -פאַרפּאַק
ן(עווע); 2. (*установить связь*) אין אײַנשטימונג *ברענגען,
*פאַרבינדן; ~ теóрию с прáктикой טעאָריע *פאַרבינדן
מיט פּראַקטיק

увязáть[2] *несов. см.* увя́знуть

увязáться *сов.* 1. *разг.* (за *тв.*; *неотступно следо-
вать*) (נאָך) *נאָכגיין* פּוסטריט; за рыбакáми увязáлись
деревéнские мальчи́шки -נאָך די פישכאַפּער זײַנען נאָכ

די דאָרפישע, געגאַנגען פוסטקיט די דאָרפישע יינגלעך יינגלעך זײַנען צוגעשטאַנען צו די פישכאַפּער — ניט אָפּ-צוטרעטן; 2. *см.* увя́зываться 2

увя́знуть *сов.* 1. פֿאַרזונקען ווערן*, פאַרהרוזנעט ווערן*, שטעקן בלײַבן*; 2. (*оказаться в трудном положении, погрязнуть*) פֿאַרזונקען ווערן*

увя́зывать *несов. см.* увяза́ть[1]; **~ся** *несов.* 1. *см.* увяза́ться 1; 2. (с *тв.; согласовываться*) שטימען (מיט), צונויפגיין* זיך (מיט)

увя́нуть *сов.* 1. (*о растениях*) פֿאַרוועלקן, פֿאַרוועלקט ווערן*; (*о цветах тж.*) פֿאַרוויאַלעט ווערן*, פֿאַרוויאַנעט ווערן*; 2. *перен.* (*о человеке*) אָפּבליען; (*о красоте и т. п. тж.*) פֿאַרוועלקט ווערן*; 3. (*утратить бодрость*) פֿאַרומערט ווערן*, אנטמוטיקט ווערן*

угада́‖ть *сов.* 1. טרעפֿן*; вы ~ли איר האָט געטראָפֿן; как ты ~л? ווי האָסטו זיך אָנגעשטויסן?; 2. (*распознать*) דערפֿילן, דערזען*; ~ть в *ком-л.* тала́нт דערפֿילן אין עמעצן, אַז עמעצער איז טאַלאַנ-טירט דערפֿילן, אַ טאַלאַנט

уга́р *м* 1. טשאַד ‎ מ; 2. (*болезненное состояние*) פֿאַר-טשאַדעטקייט ‎ װ; 3. *перен.* טשאַד ‎ מ, פֿאַרשיכּורטקייט ‎ װ

уга́рный 1. טשאַדנע(ר) *тж. неизм.*; (*содержащий угар*) טשאַד-; ~ во́здух טשאַד-לופֿט ‎ װ; 2. (*безудержный*) ווילדער, אומגעצוימטער; ◇ ~ газ טשאַד-גאַז ‎ מ, קוילנשטאָף-אָקסיד ‎ מ

угаса́ть *несов. см.* уга́снуть 1; (*о свече*) לעשן* זיך; 2. (*о чувствах и т. п.*) אויסגעלאָשן ווערן*; (*о человеке*) אויסגיין* ווי אַ ליכט, צאַנקען

уга́снуть *сов.* 1. אויסלעשן* זיך, פֿאַרלאָשן ווערן*; (*о свече тж.*) אויסגיין*; 2. *перен.* אויסגעלאָשן ווערן*; как ра́но он уга́с! ווי פֿריצײַטיק איז אויסגעלאָשן געוואָרן זײַן לעבן!

углево́д *м* קוילנהידראַט ‎ מ ־ן

углеводоро́д *м* קוילן-וואַסערשטאָף ‎ מ

угледобы́ча *ж* קוילן-אַרויסבאַקום ‎ מ

углекислота́ *ж разг.* קוילנזויער-גאַז ‎ מ

углеки́сл‖ый: ~ый газ קוילנזויער-גאַז ‎ מ; ~ые со́ли קוילנזויער-זאַלצן ‎ מצ.

углеко́п *м уст.* = שאַכטיאָר ‎ מ ־ן, קוילנגרעבער ‎ מ =

углеро́д *м* קוילנשטאָף ‎ מ

углеро́дист‖ый קוילנשטאָפֿהאַלטיקער; ~ая сталь קוילנ-שטאָפֿהאַלטיקער שטאָל

углова́тый 1. שאַרפֿקאַנטיקער, שפּיצעכיקער; (*с резко выступающими костями*) שאַרפֿער; 2. (*неплавный; неуклюжий*) אומגעלומפּערטער; 3. *перен.* (*о человеке, о характере*) פּריקרע(ר) *тж. неизм.*, שווערער, גראָדלי-ניק-האַרבער

углов‖о́й 1. (*имеющий форму угла*) ווינקל-; ~о́е желе́зо ווינקל-אײַזן ‎ ז; 2. (*находящийся в углу*) ווינקל-דיקער, עק-; (*находящийся на пересечении улиц и т. п.*) ראָג-, באַם ראָג *после сущ.*; ~а́я ко́мната אַ ווינקלדי-קער צימער, עקצימער ‎ מ ־ן; ~о́й дом ראָג-הויז ‎ ז (מצ. הײַזער…), אַ הויז באַם ראָג; 3. *мат., физ.*, ווינקל-; ~о́й гра́дус ווינקל-גראַד ‎ מ ־ן; ~а́я ско́рость ווינקל-שנעל-קייט ‎ װ; ◇ ~о́й уда́р *спорт.* אַ קלאַפּ פֿונעם פֿעלדווינקל

угломе́р *м* ווינקלמעסטער ‎ מ ־ס

углуби́‖ть *сов.* טיפֿער מאַכן; *перен.* פֿאַרטיפֿערן; ~ть ру́сло реки́ טיפֿער מאַכן דעם טײַך; ~ть зна́ния פֿאַר-טיפֿערן די קענטענישן; ~ть противоре́чия פֿאַרשטאַרקן [פֿאַרטיפֿערן] די ווידערשפּרוכן [די סתירות]; **~ться** *сов.* 1. (*стать глубже*) טיפֿער ווערן*; *перен. тж.* פֿאַרטי-פֿערן זיך; зна́ния студе́нтов ~лись די קענטענישן בײַ די סטודענטן זײַנען טיפֿער געוואָרן, די קענטענישן פֿון די סטודענטן האָבן זיך פֿאַרטיפֿערט; 2. (*погрузиться*) אַראָפּ-לאָזן* זיך אין דער טיף, פֿאַרזינקען*; *перен.* (в *вин.*) פֿאַרטיפֿן זיך (אין); (*в воспоминания и т. п.*) פֿאַרזונקען ווערן*; ~ться в чте́ние פֿאַרטיפֿן זיך אין לייענען

углубле́ние *с* 1. (*действие*) דאָס טיפֿער מאַכן; *перен.* דאָס פֿאַרטיפֿן זיך, דאָס פֿאַרטיפֿערן (זיך), פֿאַרטיפֿערונג ‎ װ (אין); 2. (*впадина*) פֿאַרטיפֿונג ‎ װ ־ען; 3. *мор.* (*осадка судна*) זינקטיף ‎ װ

углублённо *нареч.* פֿאַרטיפֿערט

углублённый 1. פֿאַרטיפֿטער; ~ в чте́ние פֿאַרטיפֿטער אין לייענען; 2. (*основательный*) טיפֿער, פֿאַרטיפֿטער, גרינטלעכער

углубля́ть(ся) *несов. см.* углуби́ть(ся)

угляде́ть *сов.* (за *тв.*) *разг.* גוט° אַכטונג געבן* (אויף); не ~ שלעכט° אַכטונג געבן*; (*за кем-л. тж.*) ניט אויס-היטן*; за всем не угляди́шь אַלצדינג קען מען ניט באַ-וואָרענען

угна́ть *сов.* 1. (*скот*) פֿאַרטרײַבן*, אַרויסטרײַבן*; *перен.* (*принудительно отправить*) פֿאַרטרײַבן*, אַוועק-טרײַבן*; 2. (*похитить*) אַוועקטרײַבן*, אַרויסגאַנווענען*; ~ *чью-л.* автомаши́ну אַרויסגאַנווענען* [אַוועקטרײַבן*] עמעצנס אויטאָמאַשין

угна́ться *сов.* (за *тв.*) אָניאָגן, דעריאָגן; *перен. тж.* (אויס)גלײַכן* זיך (מיט)

угнета́тель *м* אונטערדריקער ‎ מ =, באַדריקער ‎ מ =

угнет‖а́ть *несов.* (*вин.*) 1. אונטערדריקן, באַדריקן; 2. (*удручать*) דריקן (אויף), שווער מאַכן (עמעצנס) האַרץ [געמיט]; ~а́ющий דריקנדיקער, שווערער; ~а́ющее впечатле́ние אַ שווערער [אַ דריקנדיקער] אײַנדרוק

угнете́ние *с* 1. אונטערדריקונג ‎ װ, באַדריקונג ‎ װ, נעגי-שׂעס ‎ מצ.; 2. (*удручённое состояние*) דערשלאָגנקייט ‎ װ, אַ שווער געמיט

угнетённ‖ый 1. אונטערדריקטער, באַדריקטער; борьба́ ~ых наро́дов דער קאַמף פֿון די אונטערדריקטע פֿעל-קער; 2. (*удручённый*) געדריקטער; ~ое настрое́ние אַ געדריקטע שטימונג; в ~ом состоя́нии מיט אַ שווער געמיט, דערשלאָגן

угова́ривать *несов.* (*вин.*) אײַנרעדן*, צורעדן* (פּרוּוון), פּרוּוון פּויעלן (בײַ); **~ся** *несов. см.* уговори́ться

угово́р *м* 1. (*соглашение*) אָפּמאַך ‎ מ, אָפּרייד ‎ מ; по ~у ווי מע האָט אָפּגערעדט [אָפּגעמאַכט]; 2. (*увещание*) אײַנטײַנען ‎ ז, צורעדעניש ‎ ז; по́сле до́лгих ~ов נאָך לאַנ-געº צורעדענישן; не поддава́ться на ~ы זיך בעשום-אופֿן ניט לאָזן* אײַנרעדן; ◇ ~ доро́же де́нег אַ וואָרט איז בעסער פֿון אַ כּסימע

уговори́‖ть *сов.* (*вин.*) צורעדן*, פּויעלן (בײַ); я ~л его́ оста́ться до́ма איך האָב אים צוגערעדט בלײַבן אינ-דערהיים, איך האָב געפּויעלט בײַ אים, ער זאָל בלײַבן אינדערהיים; **~ться** *сов.* (*между собой*) צונויפֿרעדן* זיך, אָפּרעדן*; (*с кем-л.*) צונויפֿרעדן* זיך (מיט), צווישן זיך אָפּרעדן* (מיט)

уго́д‖а *ж*: в ~у *кому-л.* טאָן צוליב עמעצן וועלנדיק [צוטרעפֿן]

угоди́||ть *сов.* 1. *(дат.)* צופרידנשטעלן, צוטרעפן* (דאט.); ему́ не ~шь אים איז שווער צוצוטרעפן, מע קען אים ניט (ה)אָווירן; ער איז קיינמאָל ניט צופרידן; на всех не ~шь אלעמען איז ניט מעגלעך צוטרעפן* [צופרידנשטעלן]; 2. (в *вин.*) *разг.* *(оказаться)* ארײַנפאקן זיך (אין); ~ть в я́му ארײַנ|פאלן* אין א גרוב; 3. (в *вин.*) *разг.* *(попасть)* טרעפן* (אין); ~ть пря́мо в глаз טרעפן* גלײַך אין אויג ארײַן

уго́дливый כניפעדיקער, קריכערישער, אונטערלעקערישער

уго́дно 1. *в знач. сказ. безл.:* что вам ~? וואָס דארפט איר [ווילט]?; е́сли вам ~ ссо́риться... אז איר ווילט דאפקע זיך קריגן...; как вам бу́дет ~ ווי איר ווילט אײַך; 2. *частица:* кто ~ ווער עס וויל נאָר, ווער ס׳זאָל ניט זײַן; всё, что ~ וואָס נאָר איר ווילט; куда́ ~ ווּהין נאָר איר ווילט, ווּהין ס׳זאָל ניט זײַן; ◊ ско́лько (душе́) ~ וויפל ס׳גלוסט זיך; וויפל דאָס הארץ גלוסט; не ~ ли... צי וואָלט איר ניט געוואָלט..., צי וואָלט איר ניט א באלן געווען...; е́сли ~ (קען איך אײַך זאָגן,) אויב איר ווילט

уго́дный *(дат.)* גינציקער [גוטער°, געווונטשענער] (פאר)

уго́дь||е *с* באצירק מ ־ן; ניץ-שטעטעך מ (מצ. ···שטאָכים); полевы́е ~я אקערפעלד-שטאָכים; лесны́е ~я וואלד-באצירקן מצ.

угожда́ть *несов.* (ה)אָווירן, (סטאַרען זיך) צופרידנשטעלן, (סטאַרען זיך) צוטרעפן* (דאט.)

у́гол *м* 1. ווינקל מ ־ען; *(выступ, конец)* עק מ ־ן, שפיץ מ ־ן; в углу́ двора́ אין א ווינקל פונעם הויף; углы́ рта מײַלווינקלען מצ.; уда́риться об ~ стола́ דערלאנגען זיך אָן שפיץ [אָן עק] טיש; ~ платка́ דער שפיץ [עק] טיכל; 2. *(место пересечения улиц)* ראָג מ ־ן; магази́н (нахо́дится) за угло́м דער מאגאזין איז נאָכן [הינטערן] ראָג; 3. *(часть дома, комнаты)* ווינקעלע ז ־ך; *(сдаваемая внаём)* ווינקל מ ־ען; все разбрели́сь по свои́м угла́м אלע זײַנען זיך צעקראָכן, יעדערער אין זײַן ווינקעלע; он снима́ет ~ в сосе́днем до́ме ער דינגט אָפ א ווינקל אינעם דערבײַיקן הויז; 4. *(приют, пристанище)* ווינקעלע ז, מאָקעם-מענוכע מ; име́ть на ста́рости свой ~ האָבן* אף דער עלטער אן אייגן ווינקעלע [א מאָקעם-מענוכע]; 5. *мат., физ.* ווינקל מ ־ען; углы́ треуго́льника ווינקלען פון א דרײַעק; ~ паде́ния פאל-ווינקל מ ־ען; ◊ уби́йство из-за угла́ א מאָרד [א דערמאָרדונג] פון הינטן-ארום, א פארעטערישער מאָרד; под э́тим угло́м зре́ния אונטער אָט דעם קוקווינקל, אונטער אָט דעם זעווינקל; פון אָט דעם שטאנדפונקט; сгла́дить о́стрые углы́ אָפרײַבן* די שארפע ווינקלען; ходи́ть из угла́ в ~ ארומשפאנען הין און הער

уголо́вник *м* 1. א קרימינעלער פארברעכער; 2. *разг.* *(специалист по уголовному праву)* קרימינאליסט מ ־ן

уголо́вн||ый קרימינעלער; ~ый ко́декс דער קרימינעלער קאָדעקס; ~ое преступле́ние א קרימינעלער פארברעכ(ן); ~ый престу́пник א קרימינעלער פארברעכער

уголо́вщина *ж разг.* 1. *(преступление)* קרימינאל מ; 2. *собир.* קרימינעלע מצ., אונטערוועלט װ

уголо́к *м* ווינקעלע ז ־ך; ◊ кра́сный ~ דער רויטער ווינקל

у́голь *м* קוילן מצ.; ◊ древе́сный ~ האָלצקוילן מצ.; бе́лый ~ וואסערקראפט װ, «ווײַסע קוילן»; сиде́ть на ~ях זיצן* ווי אף גליִענדיקע [הייסע] קוילן, זיצן* ווי אף שפילקעס

уго́льник *м* *(для черчения)* ווינקלשטיק מ ־ן

у́гольн||ый קוילן-; ~ая промы́шленность קוילן-אינדוסטריע װ; ◊ ~ая кислота́ קוילנזויערס ז

у́гольщик *м* 1. ארבעטער [טוער] פון דער שטיינקוילן-אינדוסטריע; 2. *(изготовляющий древесный уголь)* קוילנברענער מ =

угомони́ть *сов. разг.* אײַנשטילן; *(усмирить)* אײַנהאמעווען, אײַנהאלטן*

угомони́ться *сов. разг.* אײַנגעשטילט ווערן*, אײַנעמען* זיך; *(о ветре и т. п.)* געשטילט ווערן*

уго́н *м:* ~ самолёта דאָס פארכאפן מיט גוואלד אן עראָפלאן

угоня́ть *несов. см.* угна́ть

угора́зди||ть *разг. чаще безл.:* и ~ло меня́ пойти́ туда́! דער רוח האָט מיך געטראָגן גיין אהינצו!; как э́то вас ~ло упа́сть на ро́вном ме́сте? ווי קומט איר אינמיטנ(ע)רינען פאלן אף א גלײַך אָרט?

угора́ть *несов. см.* угоре́ть 1

угоре́лый *разг.:* бежа́ть как ~ לויפן* ווי א פארסאמטער

угоре́ть *сов.* פארטשאדעט ווערן*; *(до смерти)* פארטשאדעט ווערן* אף טויט

у́горь[1] *м* *(рыба)* אָלפיש מ =, ווענגער מ ־ס

у́горь[2] *м* *(на коже)* פרישטשיק מ ־עס, פרישטש מ ־עס

угости́ть *сов.* מעכאבעד זײַן*, טראקטירן; ~ся *сов.* זיך מעכאבעד זײַן*

угоща́ть(ся) *несов. см.* угости́ть(ся)

угоще́ние *с* 1. *(действие)* דאָס מעכאבעד זײַן, טראקטירן ז; 2. *(то, чем угощают)* קיבעד מ

угрожа́емый באדראָטער, געפערלעכער

угрожа́||ть *несов.* דראָען; *(высказывать угрозы тж.)* סטראשען; ему́ ~ет опа́сность אים דראָט א געפאר; стена́ ~ет обру́шиться די וואנט קאָן יעדער מינוט אײַנוואלגערן זיך; ~ть *кому-л.* репре́ссиями סטראשען עמעצן מיט רעפרעסיעס

угрожа́ющ||ий דראָענדיקער; ~ее положе́ние א דראָענדיקע [א געפערלעכע] לאגע; ~ий жест א דראָענדיקער זשעסט

угро́з||а *ж* 1. דראָונג װ ־ען; *(опасность)* געפאר װ; находи́ться под ~ой געפינען* זיך אין געפאר; поста́вить под ~у שטעלן אין [אונטער] א געפאר; 2. *(высказывание)* דראָונג װ ־ען; סטראשונעק מ ···נקעס *разг.*; обру́шиться с ~ами на *кого-л.* אָנפאלן* אף עמעצן מיט דראָונגען; я не бою́сь твои́х ~ איך האָב ניט קיין מוירע פאר דײַנע סטראשונקעס

угрофи́нск||ий אוגראָפינישער; ~ие языки́ אוגראָפינישע שפראכן

угрызе́ни||е *с:* ~я со́вести געוויסנביסן מצ.

угрю́мый *(о природе)* טריבער, כמורנע(ר) *тж. неизм.*; *(о человеке)* פארמאָרעשכוירעטער, באטריבטער

уда́в *м* ריזנשלאנג װ (מצ. ־ען, ···שלענג)

удава́ться *несов. см.* уда́ться

удави́ть *сов.* דערוואָרגן*, דערשטיקן

удале́ни||е *с* 1. דערווײַטערן ז; *(устранение)* באזײַטיקן ז; по ме́ре ~я от... וואָס ווײַטער פון...; по ме́ре ~я от дере́вни лес станови́лся всё гу́ще וואָס ווײַטער

פֿונעם דאָרף איז דער וואלד געוואָרן אלץ געדיכטער;
2. (*пятен*) ז ארויסנעמען; (*занозы*) ז ארויסציִען; 3. (*зу-
ба*) ז ארויסרײַסן

удалённый דערווײַטערטער, ווײַטער

удали́ть *сов.* 1. (*отдалить*) שטעלן ווײַטער מאכן,
ווײַטער; (*устранить*) באזײַטיקן; 2. (*пятно*) -ארויסנע
מען*; (*занозу*) *ארויסציִען; 3. (*зуб*) *ארויסרײַסן; 4. (*за-
ставить уйти*) ארויספירן; ~ *кого-л.* из за́ла -ארויס
פירן עמעצן פֿונעם זאל; **~ся** *сов.* 1. (*отдалиться*) -דער
דערווײַטערן זיך, ווײַטער ווערן*; (*чуждаться*) דערווײַטערן זיך
אָפּפֿרעמדן זיך, זיך; ~ся от те́мы [*אָפּגיין] אָפּנייגן זיך
ווײַט אין א זײַט פֿון דער טעמע; 2. (*уйти*) *אוועקגיין;
(*уехать*) *אוועקפֿאָרן

удал||о́й (*о человеке*) בראַווער; כוואַטסקע(ר) *тж.
неизм.*; (*о коне*) פֿײַערדיקער, ברענענדיקער; (*выражаю-
щий удаль*) פֿארשײַטער; ~а́я пе́сня א פֿארשײַטע ליד

у́даль *ж*, **удальство́** *с* װ בראַווקײַט, װ בראַוווּר

удаля́ть(ся) *несов. см.* удали́ть(ся)

уда́р *м* 1. (מצ. קלעפּ) מ קלאַפּ; (*сильный, громкий*)
זעץ מ ־ן; (*толчок*) שטויס מ ־ן; (*рубящий*) האַק מ,
זעץ מ ־ן; (*колющий*) שטאָך מ; *перен.* (מצ. קלאַפּ מ
קלעפּ); наноси́ть *кому-л.* ~ы עמעצן [דערלאַנגען] *געבן
קלעפּ; ~ в спи́ну א קלאַפּ פֿון הינטן־ארום, א פֿארע-
טערישער קלאַפּ; ~ы пу́льса מצ. פּולס־שטויסן; ~ы
судьбы́ די קלעפּ פֿונעם (ביטערן) גוירל; ~ гро́ма -דו
נערקנאַל מ ־ן; 2. *воен.* (מצ. קלעפּ) מ קלאַפּ; вы́вести
из-под ~а ארויספֿירן פֿון אונטערן סוינעס אָנגריף; 3. *мед.*
ער האָט באַקו- ~ с ним сде́лался ;אטאַק(ע) װ ,שלאַק מ
מען* א שלאַק, ער האָט געליטן אן אטאַק(ע); ◇ он в ~е
ער איז אין א גוטער פֿאָרם; (*в настроении*) ער איז אין
א גוטן אומער; ста́вить под ~ אויסשטעלן אף סאַקאָנעס

ударе́ние *с* אקצענט מ ־ן, טראָפּ מ; де́лать на *чём-л.*
~ שטעלן אף עפּעס דעם אקצענט, אקצענטירן [באַטאָנען] עפּעס
טראָפּ

уда́ри||ть *сов.* 1. א קלאַפּ טאָן*; (*сильно*) *א זעץ טאָן;
(*кого-л. тж.*) דערלאַנגען (א קלאַפּ); ~ть кулако́м по
столу́ א קלאַפּ טאָן* [א זעץ טאָן*] מיט דער פֿויסט אין
טיש (אריַין); ~ть *кого-л.* в висо́к דערלאַנגען (א קלאַפּ)
עמעצן [א זעץ טאָן*] אין שלייף (אריַין); ~ть ло́шадь
кнуто́м דערלאַנגען דעם פֿערד מיט דער בײַטש; 2. (*при-
чинить страдания*) דערשלאָגן*; אָנטאָן* יעסורים (דאַט.);
3. (*произвести звук*) א זעץ טאָן*; ~ть в ко́локол א
זעץ טאָן* אין גלאָק; ~ть в ладо́ши א פּאַטש טאָן* [א
פּליעסקע טאָן*] מיט די הענט; 4. (*подать сигнал*): ~ть
в наба́т נעמען* קלינגען אין די, אופֿהייבן* אן אליאַרם
גלעקער אף אן אליאַרם; ~ть отбо́й דעזאליארמירן;
5. (*раздаться*) א הילך טאָן*; א קנאַל טאָן*; ~л гром
ס'האָט א קנאַל געטאָן א דונער; 6. (*атаковать; тж.
перен.*) דערלאַנגען א קלאַפּ, א קלאַפּ טאָן*; ~ть по
врагу́ דערלאַנגען א קלאַפּ, א קלאַפּ טאָן* דעם סוינע
דעם סוינע; ~ть по бюрократи́зму א קלאַפּ טאָן* איבערן
ביוראָקראַטיזם; 7. (*о морозе и т. п.*) א כאַפּ טאָן*,
קומען*, נעמען* זיך; 8.: ~ть в го́лову (*о вине*) א זעץ
א זעץ טאָן* אין קאָפּ ארײַן; ~ть в нос (*о запахе*) *טאָן
אין נאָז ארײַן; ◇ ~ть по карма́ну *чьему-л.* *אויסלאָזן
געבן* זיך טקי- ;~ть по рука́м זיך צו עמעצנס קעשענע
אָנקלאַפּן זיך ;עס־קאָף ~ться *сов.* 1. (о, в *вин.*) (אָן,
דערלאַנ- א זעץ טאָן* זיך (אָן, אין); (*ушибиться*) (אין;

גען זיך (א קלאַפּ) (אָן, אין); ~ться голово́й о *что-л.*
דערלאַנגען (זיך) מיטן קאָפּ אָן עפּעס; мяч уда́рился
об де́рево די פּילקע [דער באָל] האָט זיך געגעבן א קלאַפּ
אָנעם [אינעם] בוים; 2. *разг.* (*пристраститься*) *ארײַנלאָזן
זיך (אין)

уда́рник[1] *м* = מ שלאָגלער; ~ коммунисти́ческого тру-
да́ [מין] דער שלאָגלער פֿון קאָמוניסטישער אַרבעט

уда́рник[2] *м* 1. (*в оружии*) שלאָגבאָלט מ ־ן; 2. (*музы-
кант*) = מ צימבלער; (*барабанщик*) = מ פּײַקלער

уда́рн||ый[1] 1. שלאָג-; ~ые инструме́нты *муз.* -שלאָג־אינ
סטרומענטן מצ.; ~ый батальо́н שלאָג־באטאליאָן מ ־ען,
אטאַקיר־באטאליאָן מ ־ען; 2. *лингв.* אקצענטירטער, -באַ
טאָנטער

уда́рн||ый[2] 1. שלאָגלערישער; ~ая брига́да -א שלאָג
לערישע בריגאַדע; ~ый труд שלאָגלערישע אַרבעט; 2. (*не-
отложный*) דרינגענדיקער, שלאָג-; ~ое зада́ние -שלאָג
אופֿגעבונג, א דרינגענדיקע אופֿגעבונג װ

ударя́ть *несов.* 1. קלאַפּן; (*сильно*) זעצן; (*кого-л. тж.*)
דערלאַנגען (א קלאַפּ); 2. *см.* уда́рить 2; 3.: ~ в ко́ло-
кол געבן* א זעץ אין גלאָק; ~ в ладо́ши -פּליעס[פּאַטשן
קען] מיט די הענט; 4. *см.* уда́рить 4; 5. (*раздавать-
ся*) קנאַלן, הילכן; 6. (*атаковать*) געבן* [דערלאַנגען] א
קלאַפּ; 7. (*о морозе*) געבן* א כאַפּ; 8.: ~ в го́лову
(*о вине*) א זעץ געבן* אין קאָפּ (ארײַן); ~ в нос (*о
запахе*) שלאָגן* [זעצן] אין נאָז; **~ся** *несов. см.* уда́рить-
ся; (*ушибиться*) דערלאַנגען זיך (א קלאַפּ), געבן* זיך
א זעץ

уда́ться *сов.* 1. זיך *אײַנגעבן, *געלינגען; *געראָטן;
опера́ция удала́сь די אָפּעראַציע איז געלונגען; торт уда́л-
ся דער טאָרט איז געראָטן; мне удало́сь купи́ть биле́т
ס'האָט זיך מיר אײַנגעגעבן [ס'איז מיר געלונגען] קויפֿן א
בילעט; 2. *разг.* (*в кого-л.*) (אין) געראָטן זײַן*, ענלעך
זײַן* (צו)

уда́ч||а *ж* דערפֿאָלג מ ־ן, מאַזל ז; жела́ть ~и *ווינטשן
ווינטשן* מאַצליעך זײַן, דערפֿאָלג; ему́ во всём ~а ער
האָט מאַזל צו אלץ, ס'גייט אים אומעטום

уда́чливый מאַזלדיקער; ~ челове́к (מצ. מ מוצלעך
מוצלאָכים), בארמאַזל מ ־ס

уда́чн||о *нареч.* 1. (*успешно*) מיט דערפֿאָלג, -גוט° גע
לונגען; ~о приземли́ться לאַנדן בעשאָלעמדיק; 2. (*хоро-
шо*) גוט°; (*кстати*) טרעפֿלעך; ~о вы́ступить -גוט° ארויס
טרעטן*; ~о подобра́ть цвета́ טרעפֿלעך צוקלײַבן* די
קאָלירן; **~ый** 1. (*успешный*) מאַזלדיקער, -האצלאָכעדי
קער; מיט דערפֿאָלג *после сущ.*; 2. (*подходящий*) -פּאַסי
קער, גוטער°; ~ый моме́нт שאַס־האַקוישער מ, -א גינסטי
קער [פּאַסיקער] מאָמענט; 3. (*хороший*) געלונגענער, -געראָ
טענער; ~ая рабо́та א געלונגענע [א געראָטענע] אַרבעט;
~ое сравне́ние א טרעפֿלעכער פֿארגלײַך; у неё ~ые
де́ти בא איר זײַנען געראָטענע קינדער

удво́енн||ый 1. (*вдвое больший*) טאָפּעלער, -געטאָפּל
טער; 2. (*усиленный*) פֿארשטאַרקטער, נאָך שטאַרקערער;
с ~ой эне́ргией מיט נאָך שטאַרקערער [מיט פֿארשטאַרק-
טער, מיט פֿארגרעסערטער] ענערגיע

удво́ить *сов.* 1. (*увеличить вдвое*) (פֿאר)טאָפּלען;
2. (*усилить*) פֿארשטאַרקן, פֿארגרעסערן

уде́л *м* (*участь*) גוירל מ (מצ. גויראָלעס)

удели́ть *сов.* 1. (*выделить*) אויסטיילן; 2.: ~ вре́мя
שענקען* אופֿמערקזאַמקײַט ~ внима́ние ;צײַט *אָפּגעבן

удéльный *физ.* ספּעציפֿישער; ◇ ~ вес ספּעציפֿישע וואָג; *(значение тж.)* II וואָגיקייט, I כשיוועס

уделя́ть *несов. см.* уделить

у́держ: без ~у אָן אָפּהאַלט, אומגעצוימט; емý ~у нет, он ~у не знáет ס'איז אים ניט אָפּצוהאַלטן

удержáние *с (из зарплаты и т.п.)* אַראָפּרעכענונג II ־ען

удержáть *сов.* 1. *אײַנהאַלטן; ~ в рукáх *אײַנהאַלטן אין די הענט; ~ конéй *אײַנהאַלטן די פֿערד; ~ неприя́теля *אײַנהאַלטן [פֿאַרהאַלטן*] דעם סוֹינע; 2. *(не отпустить)* *פֿאַרהאַלטן; 3. *(не дать сделать что-л.)* *אָפּהאַלטן; ~ *кого-л.* от невéрного шáга *אָפּהאַלטן [עמעצן פֿון א פֿעלער [פֿון א פֿאַלשן טראָט; 4. *(не дать проявиться)* *אײַנהאַלטן; ~ слёзы *אײַנהאַלטן די טרערן; ~ крик *אײַנהאַלטן זיך ניט א געשריי צו טאָן; 5. *(сохранить)* *אײַנהאַלטן, *אײַנהיטן; ~ пéрвое мéсто за собóй *אײַנהיטן [*אײַנהאַלטן] דאָס ערשטע אָרט בא זיך; ~ в пáмяти *אײַנהיטן [*פֿאַרהיטן] אין זיקאָרן; ~ крéпость *אײַנהאַלטן אין די הענט די פֿעסטונג; 6. *(не выплатить)* אַראָפּרעכענען; ~ся *сов.* 1. *(устоять)* *אײַנהאַלטן זיך (ביזן) *(остаться где-л., на чём-л.)* *שטיין; едвá ~ся на ногáх *אײַנשטיין (אויף די פֿיס) קוים (סאָף); враг тут не удéржится דער סוֹינע וועט דאָ זיך ניט אײַנהאַלטן; 2. *(сдержаться)* *אײַנהאַלטן (קענען) (ביזן סאָף); ~ся от слёз *אײַנהאַלטן זיך ניט צו וויינען

удéрживать(ся) *несов. см.* удержáть(ся)

удесятерённ||ый פֿאַרצענפֿאַכטער; *перен. тж.* פֿאַרשטאַרקטער; с ~ой энéргией [מיט פֿאַרצענפֿאַכטער מיט פֿאַרשטאַרקטער, מיט פֿאַרגרעסערטער] ענערגיע

удесятери́ть פֿאַרצענפֿאַכן; *(усилия и т.п. тж.)* פֿאַרשטאַרקן; ~ся *сов.* *[מער] ווערן צען מאָל גרעסער; *перен. тж.* *פֿאַרשטאַרקט ווערן, פֿאַרשטאַרקן זיך

удесятеря́ть(ся) *несов. см.* удесятери́ть(ся)

удешеви́ть *сов.* פֿאַרווּלוועלערן, פֿאַרביליקערן, ביליקער [ווּלוועלער] מאַכן; ~ся *сов.* *ווּלוועלער ווערן, ביליקער ווערן

удешевлённый פֿאַרווּלוועלערטער, פֿאַרביליקטער, ביליקערער, וואָלוועלערער

удешевля́ть(ся) *несов. см.* удешеви́ть(ся)

удиви́тельн||о *нареч.* 1. אויסטערליש, וווּנדערלעך; *(очень)* זייער, שטאַרק; ~о краси́во [אויס־וווּנדערלעך [שטאַרק] שיין; ~о вкýсный זייער [שטאַרק] געשמאַקער; 2. *в знач. сказ. безл.:* не ~о ס'איז קיין כידעש ניט [קיין וווּנדער ניט]; ~о, как я э́того не замéтил ס'איז ניט צו פֿאַרשטיין, וואָס איך האָב עס ניט באַמערקט!; ~ый 1. *(странный)* כידעשדיקער, מאָדנער [א מאָדנער (א כי־ נע(ר) *тж. неизм.;* ~ое совпадéние צוזאַמענפֿאַל [דעשדיקער]; 2. *(необыкновенный)* וווּנדערלעכער, אויסערגעוויינלעכער; её ~ые глазá אירע וווּנדערלעכע אויגן; ~ая красотá [אויסערגעוויינלעכע וווּנדערלעכע שיינקייט; 3. *(чрезвычайный)* זעלטענער; прояви́ть ~ую близорýкость *אַרויסווײַזן (עפּעס) א זעלטענע קורצזיכטיקייט

удиви́||ть *сов.* פֿאַרכידעשן, פֿאַרווּנדערן; *(поразить)* איבעראַשן; меня́ ~ло егó поведéние מיך האָט פֿאַרכי־דעשט [פֿאַרוווּנדערט] זײַן האַלטונג; он всех ~л своéй эруди́цией ער האָט אַלעמען איבעראַשט מיט זײַן ערודי־ציע; э́тим тепéрь никогó не ~шь דאָס איז שוין איצט א קליינער° כידעש

удиви́||ться *сов.* פֿאַרכידעשן זיך, פֿאַרוווּנדערן זיך; *(поразиться)* *ניספּאָעל ווערן, *דערשטוינט ווערן; я ~лся егó упóрству איך בין דערשטוינט געוואָרן פֿון זײַן אַקשאָנעס, מיך האָט דערשטוינט זײַן אַקשאָנעס

удивлéни||е *с* II פֿאַרוווּנדערונג, II דערשטוינונג; к моемý ~ю צו מײַן (דער)שטוינונג, צו מײַן פֿאַרוווּנדערונג; смотрéть на *кого-л.* с ~ем קוקן אויף עמעצן מיט פֿאַרוווּנדערונג [מיט שטוינונג]; ◇ на ~е אויף כידושים

удивля́||ть *несов.* כידעשן, וווּנדערן; меня́ ~ет, что... ס'איז מיר א כידעש, מיך וווּנדערט [מיך כידעשט], וואָס...; э́то никогó не должнó ~ть ס'דאַרף קיינעם ניט וווּנדערן; ~ться *несов.* כידעשן זיך, וווּנדערן זיך; *(поражаться)* שטוינען; нельзя́ не ~ться егó мýжеству מע מוז באַוווּנדערן זײַן מוטיקייט

удилá *мн.* I צוימגעביס

уди́лище *с* ־ס II ווענטשיסקע, (מצ.) n ווענטקע־רוט (ריטער־)

уди́льщик *м* = n פֿישכאַפּער

удирáть *несов. см.* удрáть

уди́ть *несов.* (מיט א ווענטקע) כאַפּן פֿיש; ~ щук כאַפּן העכט

удлинéние *с* II פֿאַרלענגערונג, I פֿאַרלענגערן

удлини́ть *сов.* 1. *(увеличить в длину)* לענגער מאַכן; ~ плáтье לענגער מאַכן דאָס קלייד; 2. *(сделать более длительным)* פֿאַרלענגערן; ~ся *сов.* 1. *(увеличиться в длину)* *לענגער ווערן; 2. *(сделаться более длительным)* לענגער ווערן*, פֿאַרלענגערן זיך

удлиня́ть(ся) *несов. см.* удлини́ть(ся)

удмýрт *м* ־ן n אודמורט; ~ка *ж* ־ס II אודמורטן, ־ס II אודמורטקע

удмýртский אודמורטישער; ~ язы́к די אודמורטישע שפּראַך, I אודמורטיש

удóбн||о *нареч.* 1. באַקוועם; ~о усéсться אויפֿזעצן זיך באַקוועם; 2. *в знач. сказ. безл.* ס'איז באַקוועם; нам ~о тут рабóтать אונדז איז באַקוועם אַרבעטן דאָ; 3. *в знач. сказ. безл. (прилично, уместно)* ס'איז פּאַסיק, ס'פּאַסט; мне не óчень ~о говори́ть с вáми об э́том מיר פּאַסט ניט גאָר צו רעדן מיט אײַך וועגן דעם; ~ый 1. באַ־קוועמער; ~ое положéние א באַקוועמע לאַגע; ~ое крéсло [א קאָמפּאָרטאַבעלער [א באַקוועמער שטול; 2. *(подходящий)* פּאַסיקער, גינסטיקער; ~ое врéмя א פּאַסיקע [גינסטיקע] צײַט; улучи́ть ~ую минýту *צוטרעפֿן די געפֿינען* א שאַס־האַקוישער; גינסטיקע מינוט

удобопоня́тный גאַנץ פֿאַרשטענדלעכער

удобочитáемый גאַנץ לייענבאַרער

удобрéни||е *с* 1. *(действие)* II באַגיטיקונג, I באַגיטיקן; *(навозом тж.)* II באַמיסטיקונג, I באַמיסטיקן; 2. *(вещество)* ־ען II באַגיטיקונג; внести́ ~я *אַרײַנגעבן באַגיטיקונ־גען, באַגיטיקן

удóбрить *сов.,* **удобря́ть** *несов.* באַגיטיקן; *(навозом тж.)* באַמיסטיקן

удóбств||о *с* 1. *(удобность)* II באַקוועמקייט; 2. *(что-л. удобное)* ־ן II באַקוועמלעכקייט; квартира со всéми ~ами א וווינונג מיט אַלע באַקוועמלעכקייטן; он привы́к к ~ам ער איז געוווינט צו קאָמפֿאָרט [צו באַקוועמלעכ־קייטן]

удовлетворéни||е *с* 1. *(действие)* I באַפֿרידיקן, באַ־פֿרידיקונג II; 2. *(удовольствие)* II באַפֿרידיקונג; с чýв-

ством глубо́кого ~я באַפרידיקונג °מיט גרויס; он нахо́дит ~е в рабо́те -ער פֿילט אין דער אַרבעט א באַפרי דיקונג; 3. *уст.* (*возмещение за оскорбление*) -סאַטיס פֿאַקציע וו

удовлетворённ||ость *ж* וו באַפרידיקטקייט; ~**ый 1.** (*довольный*) באַפרידיקטער; צופֿרידענער; (*выражающий удовлетворение*) צופֿרידענער; 2. (*утолённый*) באַפרידיקטער

удовлетвори́тельн||о *нареч.* **1.** -באַפרידיקנדיק, נישקאָשע דיק; 2. *в знач. сущ. с нескл.* (*отметка*) (די אָפּשאַצונג «באַפרידיקנדיק»); ~**ый 1.** -באַפרידיקנדיקער, נישקאָשעדי קער; 2. (*достаточный*) -צופֿרידנשטעליקער, גענוגנדי קער

удовлетвори́ть *сов.* **1.** באַפרידיקן; ~ спрос на това́ры באַפרידיקן דעם נאָכפֿרעג אויף סחורות; ~ про́сьбу -באַ פרידיקן [אויספֿילן] די באַקאָשע; 2. (*кого-л.*) ,באַפרידיקן צופֿרידנשטעלן; результа́т не удовлетвори́л его́ -דער רע זולטאַט האָט אים ניט באַפרידיקט; 3. *см.* удовлетворя́ть 2; 4. (*тв.; снабдить*) באַזאָרגן; ~**ся** *сов.* (*тв.*) *בלײַבן צופֿרידן (מיט), צופֿרידנשטעלן זיך (מיט); (*удовольствоваться*) באַנוג(ענע)ן זיך (מיט)

удовлетворя́ть *несов.* **1.** *см.* удовлетвори́ть; 2. (*дат.; соответствовать*) *אַנטשפּרעכן (צו); ~ санита́рным тре́бованиям אַנטשפּרעכן* צו די סאַניטאַרע פֿאָדערונגען; ~**ся** *несов. см.* удовлетвори́ться

удово́льстви||е *с* **1.** ז פֿאַרגעניגן; (*духовное наслаждение тж.*) נ נחת־רוח; с ~ем מיט פֿאַרגעניגן; доставля́ть ~е *кому-л.* פֿאַרשאַפֿן* עמעצן פֿאַרגעניגן; испы́тывать ~е от *чего-л.* האָבן* פֿאַרגעניגן פֿון עפּעס; 2. (*развлечение*) פֿאַרגעניגן נ ־ס, טײַנוג נ (מצ. טײַנוגים)

удово́льствоваться *сов.* באַנוג(ענע)ן זיך

удо́д *м* דודל־פֿויגל נ (מצ. ־פֿייגל)

удо́||й *м* ז ־ן געמעלק; су́точный ~й -דאָס מעסלעסי קע געמעלק; молоко́ у́треннего ~я -מילך פֿונעם אינדער פֿרײַקן געמעלק; весь ~й די גאַנצע אָנגעמאָלקענע מילך

удорожа́ние *с* נ יאָקרעס; ~ това́ров דער יאָקרעס אויף סחורות; ~ жи́зни נ יאָקרעס

удорожа́ть *несов.*, **удорожи́ть** *сов.* ,טײַערער פֿאַרטײַערן מאַכן

удоста́ивать(ся) *несов. см.* удосто́иться

удостовере́ние *с* **1.** (*действие*) ז באַשטײַניקן, באַשטײַניקונג וו; 2. (*документ*) שײַן נ ־ען, צײַגעניש וו ־ן; ~ ли́чности פּערזאָן־שײַן נ ־ען

удостове́рить *сов.* באַשטײַניקן; ~ по́дпись די באַשטײַניקן כּסימע

удостове́риться *сов.* דערגיין* אויף געוויס, איבערצײַגן זיך

удостоверя́ть(ся) *несов. см.* удостове́рить(ся)

удосто́ить *сов.* **1.** (*вин.*) (דאַט.) צוטיילן, באַערן; (*род.*) באַערן (מיט) צוטיילן; ~ *кого-л.* зва́ния Геро́я Сове́тского Сою́за צוטיילן עמעצן דעם [באַערן עמעצן מיטן] טיטל «העלד פֿונעם סאָוועטנפֿאַרבאַנד [ראַטנפֿאַרבאַנד]»; ~ награ́ды געבן* א באַלוינונג; 2. (*вин. тв.*) *часто ирон.* באַווּיליקן (*инф.* + צו); ~ *кого-л.* отве́том באַווּיליקן צו ענטפֿערן עמעצן; ~ *кого-л.* взгля́дом מעזאָקע זײַן* באַווּיליקן צו וואַרפֿן א בליק אויף עמעצן; ~ **ся** *сов.* **1.** (*род.*): ~ся высо́кого зва́ния באַערט ווערן* מיט דעם ערנטיטל באַקומען* א באַלוינונג; ~ся награ́ды באַקומען* דעם ערנטיטל; **2.** (*род.*; + *инф.*) *часто ирон.* זוכע זײַן* [האָבן* די זכיה]

(צו); ~ся *чьей-л.* улы́бки זוכע זײַן* [האָבן* די זכיה] צו געניסן פֿון עמעצנס א שמייכל

удосу́живаться *несов.*, **удосу́житься** *сов.* (+ *инф.*) *разг.* ניט געפֿינען קיין צײַט *אויסקלײַבן זיך; не ~

удочери́ть *сов.* (פֿאַר א טאָכטער) אַדאָפּטירן

у́дочк||а *ж* וו ווענטקע נ ־ס; ◇ попа́сться на ~у פֿאַקן זיך אויף דער ווענטקע; пойма́ть на ~у כאַפּן אויף דער ווענטקע

удра́ть *сов. разг.* *אַנטלויפֿן, *אַנטרונען ווערן, מאַכן פֿלייטע

удружи́ть *сов.* **1.** (*кому-л.*) *разг.* (דאַט.) טאָן* צודינען; **2.** *ирон.* *א שיינע טויווע טאָן (דאַט.); удружи́л, не́чего сказа́ть! האָט דאָס איז איין מאָל א טויווע!

удруча́||ть *несов.* (*вин.*) קימערן, ערגערן, -ווירקן דריקנ דיק (אויף); ~**ющий** דריקנדיקער

удручённ||ый (*о человеке*) דערשלאָגענער; ~**ое** настрое́ние א געדריקטע שטימונג; у него́ ~ый вид ער זעט אויס דערשלאָגן

удручи́ть *сов.* (*вин.*) *דערשלאָגן

удуши́ть *сов.* (*газами*) דערשטיקן; (*удавить*) -דער ווארגן*; דערדושען *разг.*

уду́шлив||ый 1. *прям. и перен.* שטיקנדיקער; (*с душным воздухом*) דושנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый дым דער שטיקנדיקער רויך; ~ая атмосфе́ра -א שטיקנדיקע אַטמאָס פֿער; ~ый ве́чер א דושנע(ר) אָוונט; ~ые га́зы שטיקגאַזן מצ.; 2. (*сопровождающийся удушьем*); ~ый ка́шель קײַך־הוסט נ; קײַכן ז

уду́шье *с* ז דערשטיקעניש

уедине́ни||е *с* **1.** (*пребывание в одиночестве*) -אָפּגע זונדערטקייט וו ,איינזאַמקייט וו ,היסבודעדעס ז; жить в ~и [איינזאַם] זײַן* א מיסבודעדער; לעבן אָפּגעזונדערט; *уст.*; 2. (*уединённость*) -אָפּגעשלאָסנקייט וו, איזאָלירט קייט וו

уединённ||ость *ж* וו אָפּגעשלאָסנקייט, אָפּגעזונדערטקייט וו; איזאָלירטקייט וו; ~**ый** -אָפּגעזונדערטער, אָפּגעשלאָסע נער, איזאָלירטער

уедини́ться *сов.*, **уединя́ться** *несов.* אָפּזונדערן זיך; (*вести уединённую жизнь*) פֿראַוועון היסבודעדעס

уезжа́ть *несов.*, **уе́хать** *сов.* *אַוועקפֿאָרן; он вчера́ уе́хал ער איז נעכטן אַוועקגעפֿאָרן; уе́хать из родно́го го́рода פֿאַרלאָזן* די היימשטאָט; она́ уе́хала в Москву́ учи́ться זי איז (אַוועק)געפֿאָרן קיין מאָסקווע לערנען זיך

уж[1] *м зоол.* ־ס נ נאָטער ־ן וו, וואַסערשלאַנג; אוזשאַק ־עס נ *разг.*; извива́ться ~о́м שלענגלען זיך; *перен.* *קריכן, (זיך) *כאַנפֿענען

уж[2] **1.** *нареч. см.* уже́; 2. *усил. частица:* уж я не зна́ю כ׳וויס ניט ,כלעבן; уж я всё разузна́ю נישקאָשע, כ׳וועל שוין אַלץ זיך דערוויסן; уж е́сли так אז ס׳איז וויבאַלד ער האָט; уж е́сли он обеща́л... שוין יאָ אַזוי; не так уж пло́хо אַזוי ניט גאָר שוין צוגעזאָגט... שוין; уж вы извини́те זײַט, כ׳בעט אײַך, מוחל שלעכט

ужа́л||ить *сов.* *א ביס טאָן; (*о пчеле*) לאָזן א גיפֿט; вскочи́ть как ~енный אויפֿשפּרינגען* ווי א שלאַנג וואָלט א ביס געגעבן

у́жас *м* **1.** (*страх*) שרעק נ, פּחד נ, אימע וו, אַרײַנבערענגען* אין שרעק נ; привести́ в ~ *кого-л.* גרויל נ עמעצן [אין גרויל]; он пришёл в ~ ס׳האָט אים אָנגעכאַפּט א גרויל; 2. (*трагичность*) וו גרויליקייט; весь ~ поло-

жения די גאַנצע גרויליקײט פֿון דער לאַגע; 3. (*ужасное явление*) גרויל מ ־ן; ~ы войны́ די גרוילן פֿון דער מיל־כאָמע; 4.: он с ~ом заме́тил ער האָט מיט א געפֿיל פֿון שרעק באַמערקט; к ~у ханже́й צום גרויסן שרעק פֿון די פֿרומאַקעס; 5. *в знач. нареч. разг.*: ~ как хо́лодно! ס'איז קאַלט — א שרעק!; ~ ско́лько! א שרעק וויפֿל!; אָן א שיר; ◇ како́й ~! א מין שרעק!

ужаса́ть(ся) *несов. см.* ужасну́ть(ся)

ужаса́ющий שרעקלעכער, מוירעדיקער

ужа́сно *нареч.* 1. שרעקלעך; он ~ вы́глядит ער זעט אויס שרעקלעך, ס'איז א שרעק א קוק צו טאָן* אויף אים; 2. *разг.* (*очень плохо*): он ~ одева́ется א שרעק ווי ער טוט זיך אָן; 3. *разг.* (*очень*) ביז גאָר, שרעקלעך; ~ смешно́ ביז גאָר קאָמיש; 4. *в знач. сказ. безл.* ס'איז א שרעק; и ду́мать об э́том ~ ס'איז א שרעק אפֿילע צו טראַכטן דערפֿון

ужасну́ть *сов.* (*кого-л.*) אַרײַנברענגען* אין גרויל [אין שרעק]; ~**ся** *сов.* גרוילן; он ужасну́лся ס'האָט אים אָנ־געכאַפּט א גרויל

ужа́сн||ый 1. שרעקלעכער, גרויליקער; ~ая катастро́фа א שרעקלעכע [א גרויליקע] קאַטאַסטראָפֿע; ~ая весть א שרעקלעכע יעדיע; ~ое преступле́ние א גרויליקער [שרעקלעכער] פֿאַרברעכ(ן); 2. *разг.* (*чрезмерный*) שרעק־לעכער, מוירעדיקער; גוואַלדאָוונע(ר) *тж. неизм. часто ирон.*; ~ый трус א שרעקלעכער פּאַכדן; ~ая жара́ א שרעקלעכע [א מוירעדיקע] היץ; с ~ой си́лой מיט א גוואַלדאָוונע קראַפֿט

у́же *сравнит. ст. от* у́зкий *и* у́зко

уже́ 1. *нареч.* שוין; хлеб ~ у́бран די טוווּע איז שוין אַראָפּגענומען; брат ~ верну́лся из а́рмии דער ברודער האָט זיך שוין אומגעקערט פֿון דער ארמיי; я учи́лся тогда́ ~ не в шко́ле, а в университе́те געלערנט האָב איך זיך דאַן שוין ניט אין שול, נאָר אין אוניווערסיטעט; ~ в октябре́ вы́пал снег שוין אין אָקטיאַבער איז אויס־געפֿאַלן א שניי; 2. *усил. частица* שוין; ~ давно́ שוין לאַנג; ~ мно́го раз שוין א סך מאָל

ужива́ться *несов.* אײַנלעבן זיך; (с *тв.*) הויזן (מיט), אויסקומען* (מיט)

ужи́вчивый לאַגאָדנע(ר) *тж. неизм.*; וואָס קען הויזן [אויסקומען] מיט מענטשן *после сущ.*

ужи́мки *мн.* (*ед.* ужи́мка *ж*) האַווײַעס מצ., גרימאַסעס מצ.

у́жин *м* וועטשערע װ ־ס, אָוונטברויט ז; (*торжественный*) אָוונט־מאָלצײַט מ, װ ־ן

у́жинать *несов.* עסן* אָוונטברויט, עסן* וועטשערע

ужи́ться *сов.* אײַנלעבן זיך

узаконе́ние *с* 1. פֿאַרגעזעצלעכן ז, פֿאַרגעזעצלעכונג װ; 2. *уст.* (*постановление*) געזעץ־פֿאַראָרדע־נונג װ ־ען, געזעץ מ ־ן

узако́нить *сов.*, **узаконя́ть** *несов.* פֿאַרגעזעצלעכן

узбе́к *м* אוזבעק מ ־ן; ~**ский** אוזבעקישער; ~**ский** язы́к די אוזבעקישע שפּראַך, אוזבעקיש ז

узбе́чка *ж* אוזבעקן װ ־ס; אוזבעטשקע װ ־ס *разг.*

узда́ *ж* צײַמל ז ־עך, צוים מ, װ ־ען

узде́чка *ж* צײַמל ז ־עך

уздцы́: под ~ פֿאַרן צײַמל

у́зел[1] *м* 1. *прям. и перен.* קנופּ מ ־ן; (*на верёвке и т. п.*) קניפּל ז ־עך; завяза́ть у́зел מאַכן א קנופּ, פֿאַר־קניפּן; ~ противоре́чий דער קנופּ פֿון סטירעס [ווידער־שפּרוכן]; 2. (*место сосредоточения чего-либо*) קנופּ מ ־ן, צענטער מ ־ס; железнодоро́жный ~ אײַזנבאַן־קנופּ מ ־ן; (*станция*) קנופּ־סטאַנציע װ ־ס; радиотрансляцио́нный ~ ראַדיאָ־טראַנסלירקנופּ מ ־ן; (*крупный*) ראַדיאָ־צענטער מ ־ס; узлы́ оборо́ны *воен.* שוצקנופּן מצ.; 2. *анат.* קניפּל ז ־עך; не́рвные узлы́ נערוון־קניפּלעך מצ., גאַנגליעס מצ.; 3. *тех.* צוזאַמענהעפט מ ־ן, דע־טאַלן־קאָמפּלעקס מ ־ן; сбо́рка узло́в комба́йна דער מאָנטאַזש פֿון די דעטאַלן־קאָמפּלעקסן פֿון א קאָמבײַן; 4. (*свёрток*) בינטל ז ־עך, פּעקל ז ־עך; стару́шка с тяжёлым узло́м אַן אַלטיטשקע מיט א שווער בינטל; 5. (*волос*) קובליק מ ־עס; ◇ морско́й ~ יאַם־קנופּ מ; санита́рный ~ *стр.* סאַניטאַרע אינסטאַליאַציע; (*помещение*) טואַלעט־צימער מ

у́зел[2] *м* (*единица скорости*) קנופּ מ

у́зк||ий 1. (*нешироки́й*) שמאָלער°; ~ий коридо́р א שמאָלער° קאָרידאָר; 2. (*тесный*) שמאָלער°, ענגער; брю́ки ему́ узки́ די הויזן זײַנען אים שמאָל [ענג]; 3. *перен.* (*небольшой, ограниченный*) שמאָלער°, ענגער; ~ий круг знако́мых א שמאָלער° [אַן ענגער] קרײַז באַקאַנטע; ~ое совеща́ние א שמאָלע° באַראַטונג; ~ая специа́льность א שמאָלער° פֿאַך; 4. *перен.* (*недалёкий, ограниченный*) באגרענעצטער; ◇ ~ое ме́сто א שוואַך אָרט

узкове́домственн||ый שמאָל־אַמטלעכער; ~ые це́ли שמאָל־אַמטלעכע צילן

узколе́й||ка *ж ж.-д. разг.* שמאָלע אײַזנבאַן; ~**ный**: ~ная желе́зная доро́га א שמאָלע אײַזנבאַן

узколо́бый *перен. разг.* שמאָלקעפּיקער

узкоплёночный: ~ киноаппара́т א שמאָל־לענטעדיקער קינאָ־אַפּאַראַט

узлов||о́й 1. קנופּ־; ~а́я ста́нция קנופּ־סטאַנציע װ ־ס; 2. (*главный, основной*) איקערדיקער, גרונטיקער; ~ы́е вопро́сы די גרונטיקע [די איקערדיקע] פֿראַגן

узнава́ть *несов. см.* узна́ть

узна́ть *сов.* 1. (*получить сведения*) דערוויסן* זיך, געוואָר ווערן* [געווירן]; ~ все подро́бности де́ла דער־וויסן* זיך אַלע פּראָטים פֿונעם עניען; я узна́л, куда́ уе́хал брат איך האָב זיך דערוווּסט [איך בין געוואָר געוואָרן], וווּהין דער ברודער איז אַוועקגעפֿאָרן; ~ из газе́т о собы́тиях דערוויסן* זיך [געוואָר ווערן*] פֿון צײַטונ־גען וועגן די געשעענישן; 2. (о *предл.*; *осведомиться*) אָנפֿרעגן זיך (וועגן), געוואָר ווערן*; 3. (*обнаружить*) דערוויסן* זיך; е́сли оте́ц узна́ет об э́том... אויב דער פֿאָטער וועט זיך דערוויסן וועגן אָט דעם...; 4. (*получить истинное представление*) דערקענען (גוט); тепе́рь мы его́ узна́ли как сле́дует איצט האָבן מיר אים גוט° דערקענט, איצט זעען מיר, מיט וועמען מיר האָבן צו טאָן; 5. (*вин.*; *испытать, пережить*) פֿילן [פֿאַרזוכן] דעם טאַם (פֿון); ~ ра́дость матери́нства פֿאַרזוכן די פֿריידן פֿון מוטערשאַפֿט; 6. (*опознать*) דערקענען; ~ *кого-л.* по го́лосу דערקענען עמעצן נאָכן קאָל; в нём легко́ бы́ло ~ иностра́нца מע האָט געקענט גלײַך דערזען, אַז ער איז אַן אויסלענדער

у́зник *м* אָסיר מ (מצ. אסירים)

узо́р *м* אוזאָר מ ־ן; (*на ткани и т. п. тж.*) דעסן מ ־ס, מוסטער מ ־ן; ~**чатый** געדעסנטער; (*в цветах*) געקווייטלטער

у́зость *ж* ‖ שמאָלקײַט; (*ограниченность тж.*) באַגרענעצטקײַט ‖; ~ кругозо́ра די שמאָלקײַט פונעם האָריזאָנט; ~ взгля́дов די שמאָלקײַט [די באַגרענעצטקײַט] פון די אָנשויונגען

узурпа́тор *м* אוזורפּאַטאָר מ ־ס, ־ן; (*род.*) אוזורפירער מ = (פון)

узурпи́ровать *сов. и несов.* אוזורפירן

у́зы *мн.* 1. *уст.* (*оковы*) פּענטעס מצ.; 2. *перен.* די בינדפּעדעם מצ.; ~ дру́жбы די בינדפּעדעם פון פרײַנטשאַפט

уйгу́р *м* אויגור מ; **~ский** אויגורישער; ~ский язы́к די אויגורישע שפּראַך ‖ אויגוריש ז

у́йма *ж разг.* אַ יאַם, אַ גוזמע, אַ שיר אָן אַ; наро́ду — אַ יאַם מיט אוילעם; ~ дел אָן אַ שיר איניאָנים

уйти́ *сов.* 1. (*отправиться куда-л.*) אוועקגיין*; бра́та до́ма нет, он ушёл דער ברודער איז ניטאָ אינדערהיים, ער איז אוועקגעגאַנגען; ~ на рабо́ту אוועקגיין* אף דער אַרבעט; по́езд то́лько что ушёл דער צוג איז נאָרוואָס אוועקגעגאַנגען [אָפּגעפאָרן]; ~ на вёслах אוועקרודערן; ~ в мо́ре אוועקלאָזן* זיך אין יאַם (אַרײַן); 2. (от *род.*; *избегнуть*) אויסמײַדן*; (*убежать*) אנטלויפן*; ~ от пого́ни אוועקומען* פון די פאַרפאָלגער; престу́пникам не ~ от отве́та די פאַרברעכער וועלן ניט אויסמײַדן דין־וועכעשבן; 3. (*перестать заниматься чем-л.*) אוועקגיין*; (*покинуть тж.*) פאַרלאָזן*; ~ с рабо́ты אוועקגיין* פון דער אַרבעט; ~ в о́тпуск אוועקגיין* אין אורלויב; ~ со сце́ны פאַרלאָזן* די בינע; ~ от му́жа פאַרלאָזן* דעם מאַן; ~ на пе́нсию אוועקגיין* אף פּענסיע; 4. (*миновать*) פאַרבײַגיין*, אוועקגיין*; мо́лодость ушла́ די יונגע יאָרן זײַנען פאַרבײַ(געגאַנגען); вре́мя ещё не ушло́ ס'איז נאָך ניט צו שפּעט; 5. (на *вин.*; *израсходоваться*) אוועקגיין*; на э́то ушло́ мно́го вре́мени и сил ס'איז אוועק(געגאַנגען) אף דעם אַ סאַך צײַט און קויכעס; 6.: часы́ ушли́ вперёд דער זייגער לויפט [גייט גיך]; 7. (в *вин.*; *увлечься чем-л.*) ארײַנטאָן* זיך (אין); ~ в нау́ку ארײַנטאָן* זיך אין וויסנשאַפט; он с голово́й ушёл в рабо́ту ער האָט זיך אינגאַנצן [בערוישוי וועראָוווי] ארײַנגעטאָן אין אַרבעט; ◇ с э́тим далеко́ не уйдёшь מיט דעם קען מען ווייניק וואָס אופטאָן מיט דעם קען מען, וועט ניט פאַרגיין; ~ ни с чем אוועקגיין* מיט ליידיקן; ~ в себя́ פאַרטיפן זיך אין זיך; ~ вперёд אוועק|גיין* פאָרויס; нау́ка ушла́ вперёд די וויסנשאַפט איז אוועק פאָרויס; у них по́чва ушла́ из-под ног זיי האָבן פאַרלוירן דעם באָדן אונטער זייערע פיס, ס'האָט זיך ארויסגעגליטשט דער באָדן פון אונטער זייערע פיס

ука́з *м* אוקאַז מ ־ן; Ука́з Прези́диума Верхо́вного Сове́та СССР דער אוקאַז פונעם פּרעזידיום פונעם אויבער־סאָוועט פון פססר; ◇ ты мне не ~ דו האָסט איבער מיר ניט, דו זאָג מיר ניט, באַ דיר פרעג איך ניט, צו שאַפן קיין דייעס

указа́ни‖е *с* אָנווײַזונג ‖ ־ען, אָנווײַז מ ־ן; дава́ть ~я אָנווײַזונגען געבן*, אָנווײַזן*

ука́занн‖ый אָנגעוויזענער; (*упомянутый тж.*) דערמאָנטער; в ~ое вре́мя אין דער אָנגעוויזענער צײַט; в ~ой статье́ אינעם אָנגעוויזענעם [דערמאָנטן] אַרטיקל

указа́тель *м* 1. אָנווײַזער מ ־ס (*дорожный*) וועגצייכן מ ־ס; (*стрелка*) ווײַזער מ ־ס; 2. (*в книге*) אינדעקס מ ־ן, צוכצעטל מ ־ען; 3. (*справочник*): библиографи́ческий ~ ביבליאָגראַפישער האַנטבוך; железнодоро́жный ~ באַן־וועגווײַזער מ ־ס; 3. (*прибора и т. п.*) אָנווײַזער מ ־ס

указа́тельн‖ый: ~ое местоиме́ние *грам.* אָנווײַזיקער פּראָנאָם; ~ая стре́лка (אָנ)ווײַזער מ ־ס; ◇ ~ый па́лец ווײַזפינגער מ, טײַטפינגער מ

указа́ть *сов.* 1. ווײַזן*; ~ *кому-л.* доро́гу ווײַזן* עמעצן דעם וועג; ~ па́льцем на *кого-л.*, на *что-л.* ווײַזן* מיטן פינגער אף עמעצן, אף עפּעס; 2. (на *вин.*; *обратить чьё-л. внимание*) אָנווײַזן* (אף); ~ *кому́-л.* на недоста́тки אָנווײַזן* עמעצן אף די כעסרוינעס [אף די דעפעקטן]; 3. (на *вин.*; *сослаться*) פאַרופן* זיך (אף); 4. (*дать указания*) אָנווײַזן*, אָנווײַזונגען געבן*

ука́зк‖а *ж* 1. (*палочка*) טײַטל מ ־ען; 2. *разг.*: де́йствовать по *чьей-л.* ~е טאָן* וואָס יענער הייסט

ука́зывать *несов. см.* указа́ть

уката́ть *сов.* (*дорогу и т. п.*) אײַנטראַמבעווען, אײַנגלעטן

укати́ть *сов.* 1. (*круглый предмет*) פאַרקײַקלען; 2. *разг.* (*уехать*) אוועקאַטײַען; **~ся** *сов.* פאַרקײַקלען זיך

ука́тывать[1] *несов. см.* уката́ть

ука́тывать[2] *несов. см.* укати́ть 1

укача́‖ть *сов.* 1. (*ребёнка*) אײַנוויגן, פאַרוויגן; 2. *безл.*: его́ ~ло ער האָט באַקומען די יאַם־קרענק

ука́чивать *несов. см.* укача́ть

укла́д *м* 1.: ~ жи́зни לעבנשטייגער מ; 2. *эк.* פאָרמאַציע ‖ ־ס

укла́дка *ж* 1. (*фундамента и т. п.*) לייגן ז; ~ веще́й דאָס צונויפלייגן [דאָס פאַרפאַקעווען] די זאַכן; ~ нефтепрово́да דאָס דורכלייגן אַ נאַפטלייטונג; ~ воло́с דאָס אויסלייגן די האָר; 2. (*причёска*) קאַלטע גרײַזלונג ‖

укла́дывать *несов. см.* уложи́ть 1—6

укла́дываться[1] *несов. см.* уложи́ться; ◇ э́то не укла́дывается в моей голове́ דאָס פאַטויפּעט זיך ניט באַ מיר אין קאָפּ [אין מויעך]

укла́дываться[2] *несов. см.* уле́чься 1, 2

укле́йка *ж зоол.* אוקלייקע ‖ ־ס, ווײַספישל ז ־עך

укло́н *м* 1. (*склон*) אָנייג מ ־ן; שיפּוי מ (מצ. שיפּוים); идти́ под ~ גיין* באַרג־אַראָפּ; 2. (*отклонение — в политике и т. п.*) אָפּנייג מ ־ן; ле́вый ~ לינקאַטשישער אָפּנייג; 3. (*направленность*) (אָפּ)נייג מ; шко́ла с гуманита́рным ~ом אַ שול מיט אַ הומאַניטאַרן אָפּנייג

уклоне́ние *с* (*от курса и т. п.*) אָפּנייגונג ‖ (פון), דאָס אָפּנייגן זיך (פון); (*от темы и т. п.*) דאָס אָפּוועגדן זיך (פון), דאָס אוועקגיין אין אַ זײַט (פון); (*от обязанностей и т. п.*) (בעקיווונדיקע) אויסמײַדונג (פון)

уклони́ться *сов.* (от *род.*) 1. (*отодвинуться*) אָפּנייגן זיך, זיך (אין אַ זײַט) ארויסדרייען זיך; ~ от уда́ра ארויסדרייען זיך פונעם קלאַפּ; 2. (*избежать*) אויסמײַדן*; ~ от отве́тственности אויסמײַדן* אכרײַעס; ~ от упла́ты нало́гов (בעקיווונדיק) אויסמײַדן* צאָלן שטײַערן; ~ от объясне́ния с отцо́м אויסמײַדן* אַן ערנסטן געשפּרעך מיטן פאָטער; 3. (*от направления, курса*) אָפּנייגן זיך אין אַ זײַט; 4. (*отвлечься*) אָפּגיין*, אָפּוועגדן זיך; ~ от те́мы אָפּוועגדן זיך פון דער טעמע

укло́нчивый אויסמײַדנדיקער, ארויסדרייערישער; ~ отве́т אַן אויסמײַדנדיקער [אומבאַשטימטער] ענטפער, ארויסדרייערישער ענטפער

уклоня́ться *несов. см.* уклони́ться

уклю́чина *ж* רודער־גאָפּל מ ־ען

уко́л *м* 1. שטאָך מ; *перен. тж.* שטאָכוואָרט ז (מצ. ···ווערטער); 2. *мед.* אײַנשפּריצונג וו ־ען, איניעקציע וו ־ס

уколо́ть *сов.* 1. (*кого-л.*) טאָן* א שטאָך; *перен. тж.* געבן* [דערלאַנגען] א שטאָך; 2. (*палец и т. п.*) פאַרשטעכן* (זיך); ~ся *сов.* פאַרשטעכן* זיך

укомплектова́ть *сов.* 1. קאָמפּלעקטירן; 2. (*заполнить до комплекта*) דערגאַנצן, פאַרפולן

уко́р *м* פאָרוואורף מ ־ן, פירוואָרף מ ־ן, אופוואורף מ ־ן; взгляну́ть с ~ом געבן* א קוק מיט פאָרוואורף אינעם בליק; ◇ сказа́ть не в ~ *кому-л.* זאָגן ניט ליגנײַ עמעצן

укора́чивать(ся) *несов. см.* укороти́ть(ся)

укорени́ть *сов.* אײַנוואָרצלען; *перен. тж.* פאַרוואָרצלען, אײַנפלאַנצן; ~ся *сов.* אײַנגעוואָרצלט ווערן*; *перен. тж.* פאַרוואָרצלט ווערן*, אײַנגעפלאַנצט ווערן*; укорени́вшаяся привы́чка אן אײַנגעוואָרצלטע געוווינשאַפט

укореня́ть(ся) *несов. см.* укорени́ться

укори́зна *ж* פאָרוואורף מ ־ן, פירוואָרף מ ־ן

укори́зненн||о *нареч.* מיט פאָרוואורף, מיט פירוואָרף; ~ый פאָרוואורפספולער, פירוואָרפנדיקער

укори́ть *сов.* אופוואָרפן*, פירוואָרפן*

укороти́ть *сов.* אָפּקירצן, קירצער מאַכן; (*одежду тж.*) אונטערקירצן; (*срок*) פאַרקירצן; ~ся *сов.* קירצער ווערן*

укоро́ченный קירצערער, פאַרקירצטער; ~ рабо́чий день для несовершенноле́тних א קירצערער אַרבעטסטאָג פאַר מינדעריעריקע

укоря́ть *несов. см.* укори́ть

укра́дкой *нареч.* ביגנייווע, אומבאמערקט

украи́н||ец *м* = אוקראַיִנער מ; ~ка *ж* אוקראַיִנערן מ ־ס

украи́нский אוקראַיִנישער; ~ язы́к די אוקראַיִנישע שפּראַך, אוקראַיִניש ז

укра́сить *сов.* באַפּוצן; (*драгоценностями*) באַצירן; *перен.* באַשיינען, באַצירן; ~ фла́гами и цвета́ми באַפּוצן מיט פאָנען און בלומען; ~ся *сов.* באַפּוצט ווערן*; *перен.* באַשיינט ווערן*, באַצירט ווערן*

укра́сть *сов.* צוגאַנווענען*, אוועקגאַנווענען*

украша́тельство *с* שיינמאַכערײַ וו

украша́ть *несов. см.* укра́сить; ~ся *несов. см.* укра́ситься

украше́ни||е *с* 1. (*действие*) באַפּוצן ז; 2. (*предмет*) באַפּוצונג וו, שמוק מ; *мн.* (*драгоценности*) צירונג ז; ёлочные ~я יאָלקע־צאַצקעס מצ.; 3. *перен.* צירונג ז; (*гордость*) שײַנדלינג מ ־ען

укрепи́ть *сов.* 1. (*сделать более прочным*) באַפעסטיקן; (*сделать устойчивым*) אײַנפעסטיקן; *перен.* פעסטער מאַכן, פאַרשטאַרקן; ~ дру́жбу די פרײַנטשאַפט פאַרשטאַרקן; э́то ещё бо́льше укрепи́ло его́ в его́ наме́рении דאָס האָט נאָך מער פאַרשטאַרקט זײַן קאַוואָנע, דאָס האָט נאָך פעסטער געמאַכט זײַן פלאַן; ~ *чью-л.* уве́ренность в успе́хе פעסטער מאַכן [פאַרשטאַרקן] עמעצנס זיכערקייט אין דערפאָלג; 2. (*сделать более выносливым*) דערקרעפטיקן; ~ здоро́вье דאָס געזונט דערקרעפטיקן; 3. (*подбодрить*) דערמונטערן, דערמוטיקן; 4. (*сделать более мощным*) שטאַרקער מאַכן, פאַרשטאַרקן; ~ колхо́зы די קאָלווירטן שטאַרקער מאַכן [פאַרשטאַרקן]; ~ся *сов.* 1. (*сделаться более прочным*) באַפעסטיקט ווערן*; (*сделаться более устойчивым*) אײַנפעסטיקן זיך; *перен.* פעסטער ווערן*, פאַרשטאַרקן זיך; 2. (*стать более выносливым*) דערקרעפטיקן זיך, קרעפטיקער ווערן*; 3. (в *предл.*; *стать более уверенным*) פעסטער ווערן*; ~ся в своём стремле́нии... פעסטער ווערן* אין דער שטרעבונג...; 4. (*прочно установиться*) (פעסט) אײַנשטעלן זיך, פאַרפעסטיקט ווערן*; 5. (*стать более мощным*) פאַרשטאַרקן זיך, שטאַרקער ווערן*; 6. *воен.* באַפעסטיקן זיך

укрепле́ние *с* 1. (*действие*) דאָס באַפעסטיקן זיך, פאַרשטאַרקן ז; (*здоровья, сил*) דערקרעפטיקן ז; *воен.* באַפעסטיקן ז; 2. (*оборонительное сооружение*) באַפעסטיקונג וו ־ען

укреплённый באַפעסטיקטער; ~ райо́н *воен.* א באַפעסטיקטער ראַיאָן

укрепля́ть(ся) *несов. см.* укрепи́ть(ся)

укро́мн||ый אָפּגעלעגענער, אָפּגעזונדערטער; ~ое ме́стечко אן אָפּגעזונדערט [א שטיל, א זאַטישנע] ווינקעלע

укро́п *м* (או)קראָפּ מ, קריפ מ

укроти́тель *м* = אײַנצוימער מ; ~ница *ж* אײַנצוימערן וו ־ס

укроти́ть *сов.*, **укроща́ть** *несов.* 1. אײַנצוימען; אויסמערען *разг.*; (*непокорного человека*) נעמען* אין די הענט אַרײַן; 2. (*сдержать*) אײַנהאַלטן*, צוימען; ~ гнев צוימען דעם צאָרן

укроще́ние *с* 1. (*зверей*) אײַנצוימען ז; אויסמערען ז *разг.*; 2. (*гнева и т. п.*) אײַנהאַלטן ז, צוימען ז

укрупне́ние *с* פאַרגרייס(יק)ן ז

укрупнённый פאַרגרייס(יק)טער

укрупни́ть *сов.*, **укрупня́ть** *несов.* פאַרגרייס(יק)ן

укрыва́тель *м* = אויסבאַהאַלטער מ; ~ кра́деного אויסבאַהאַלטער [פאַרבאַהאַלטער] פון ג(ע)נייוועס; ~ство *с* אויסבאַהאַלטן ז, אויסבאַהאַלטונג וו, פאַרבאַהאַלטונג וו

укрыва́ться *несов. см.* укры́ться

укры́тие *с* 1. (*защита*) שוץ וו; 2. (*место*) שוצאָרט ז (מצ. ···ערטער), באַהעלטעניש ז, וו ־ן; מאָקעם־מיקלעט מ; *воен.* שוצפונקט מ ־ן

укры́ть *сов.* 1. (*укутать кого-л.*) צודעקן, אײַנדעקן; (*что-л.*) פאַרדעקן, צודעקן; ~ ребёнка одея́лом צודעקן דאָס קינד מיט א קאָלדרע; 2. (*спрятать*) (אויס)באַהאַלטן*; (*защитить*) באַשיצן; ~ от дождя́ באַשיצן פון א רעגן; ~ся *сов.* 1. (*укутаться*) צודעקן זיך, אײַנדעקן זיך; 2. (*спрятаться*) (אויס)באַהאַלטן* זיך; (*защитить себя*) באַשיצן זיך; от него́ ничто́ не укры́лось ס'איז פאַר אים קיין סאָד ניט פאַרבליבן

у́ксус *м* עסיק מ; ~ный עסיק־; ◇ ~ная кислота́ עסיק־זויערס ז; ~ная эссе́нция עסיק־עסענץ וו; צעטעקע וו *разг.*

уку́с *м* ביס מ ־ן; ~ змей א ביס פון א שלאַנג

укуси́||ть *сов.* א ביס טאָן*; (*о пчеле*) לאָזן* א גיפט; ◇ кака́я му́ха его́ ~ла? ≅ פון וועלכער טליע האָט ער זיך אָפּגעריסן?

уку́тать *сов.* אײַנוויקלען, אַרומוויקלען; ~ся *сов.* אײַנוויקלען זיך, אַרומוויקלען זיך

уку́тывать(ся) *несов. см.* уку́тать(ся)

ула́вливать *несов. см.* улови́ть

ула́дить *сов.* אײַנאָרדענען, אײַנלאַדיען; (*спор*) אײַנ-

רעגולירן; ~ все делá אײַנאָרדענען [אײַנלאַדיען] אַלע איניאָנים

ула́ди||ться *сов.* אײַנלאַדיען זיך, всё ~тся! אַלץ וועט זײַן גוט!

ула́живать(ся) *несов. см.* ула́дить(ся)

ула́мывать *несов. разг.* (סטאָרען זיך) אײַנבעטן* (עמעצן), (סטאָרען זיך) פּויעלן (בא)

у́лей *м* בינשטאָק מ ־ן

улета́ть *несов.*, **улете́ть** *сов.* אַוועקפליִען*; (*на самолёте тж.*) אַוועקפאָרן*, אָפּפאָרן*

улету́чиваться *несов.*, **улету́читься** *сов.* 1. אויסוועפּן זיך, אויסגעוועפּט ווערן*; 2. (*незаметно исчезнуть*) *разг.* אַנטרונען ווערן*, אויסרינען* (מיטאַמאָל)

уле́чься *сов.* 1. (*для сна, отдыха*) אַוועקלייגן זיך; (*уместиться*) אײַנמאָסטען זיך; ~ спать (אַוועק)לייגן זיך שלאָפן; 2. (*поместиться — о предметах*) אויסלייגן זיך, אײַנלייגן זיך; 3. (*о пыли и т. п.*) אָפּזעצן זיך; 4. (*ослабнуть — о ветре и т. п.*) אײַנגעשטילט ווערן*; (*о чувствах*) געלינדערט ווערן*

улизну́ть *сов. разг.* נעלעם ווערן*, ניט סטײַען

ули́к||а *ж* אופווײַז מ ־ן; ко́свенные ~и אומדירעקטע אופווײַזן; за недоста́тком ~ ווײַל ס׳פעלן (אויס) אופווײַזן; ווײַל ס׳איז פאַראַן ניט גענוג אופווײַזן

ули́тка *ж* 1. *зоол.* שנעק מ ־ן; 2. *анат.* אויערשנעק מ

у́лиц||а *ж* גאַס װ ־ן; на ~е Го́рького אַף גאָרקי־גאַס; на ~е, на ~у (*вне помещения*) אין דרויסן; идти́ по ~е גיין* מיט דער גאַס; на ~е хо́лодно ס׳איז קאַלט אין דרויסן

улича́ть *несов.*, **уличи́ть** *сов.* (*кого-л.*) אופווײַזן* עמעצנס שולד; (*в чём-л.*) אופווײַזן* עפּעס; כאַפּן עמעצן (אין) *разг.*; ~ *кого-л.* в подло́ге אופווײַזן* עמעצנס פעלשונג; ~ *кого-л.* во лжи כאַפּן עמעצן אין אַ ליגן, אופווײַזן*, אַז עמעצער לײַגט

у́личн||ый גאַס(ן)־; פון [אין] דער גאַס *после сущ.*; ~ый шум גאַס־גערויש ז, דאָס גערויש פון [אין] דער גאַס; ~ое движе́ние גאַסן־פאַרקער מ

уло́в *м* געפאַנג ז, פאַנג מ

улови́м||ый: едва́ ~ая улы́бка אַ שמייכל — קוים צו באַמערקן; едва́ ~ый стон אַ קרעכצן — קוים צו דערהערן; едва́ ~ый за́пах אַ רייעך — קוים אופצוכאַפּן

улови́||ть *сов.* אופכאַפּן; ~ть взгляд אופכאַפּן דעם בליק; ~ть звук אופכאַפּן דעם קלאַנג; ~ть смысл слов אופכאַפּן [טויפּעס זײַן*] דעם זינען פון די ווערטער; прибо́р ~л незначи́тельное колеба́ние по́чвы דער אַפּאַראַט האָט אופגעכאַפּט אַ שוואַכע וואַקלונג פונעם באָדן

уло́вка *ж* דריידל ז ־עך, מאַניפּאָרגע װ ־ס

уложи́ть *сов.* 1. אַוועקלייגן; (*детей*) לייגן שלאָפן; (*устроить на ночлег*) לייגן; ~ ра́неного на крова́ть אַוועקלייגן דעם פאַרוווּנדעטן אפן בעט; го́стя уложи́ли на дива́н דעם גאַסט האָט מען געלייגט (שלאָפן) אפן דיוואַן; врач уложи́л его́ в посте́ль דער דאָקטער האָט אים געהייסן ליגן; боле́знь опя́ть уложи́ла его́ в посте́ль די קרענק האָט אים ווידער געצווּנגען אַוועקלייגן זיך; 2. (*расположить в определённом порядке*) אויסלייגן, צונויפלייגן; 3. (*сделать причёску*) אויסלייגן; ~ во́лосы אויסלייגן די האָר; ~ ко́сы אויסלייגן די צעפּ; 4. (*проложить*): ~ ре́льсы לייגן רעלסן; ~ нефтепрово́д דורכלייגן די נאַפטלייטונג; 5. (*вещи в дорогу*) אײַנפּאַק(עווע)ן, פאַרפּאַק(עווע)ן; ~ чемода́н פאַרפּאַקעווען דעם טשעמאָדאַן; 6. *разг.* (*свалить с ног*) אַוועקלייגן; 7. *разг.* (*убить*) אַוועקלייגן, אַוועקהאַרגענען*; ~ся *сов.* 1. *разг.* (*в дорогу*) פאַרפּאַקעווען זיך; 2. (*поместиться*) אויסלייגן זיך, אײַנלייגן זיך; (*о написанном*) אויסשטעלן זיך; 3. *перен.* (*успеть*): докла́дчик уложи́лся в оди́н час דעם פּאָרטרעגער איז גענוג געווען איין שאָ, דעם פּאָרטרעגער האָט געקלעקט איין שאָ; я не уложу́сь в тако́й коро́ткий срок איך וועל ניט באַווײַזן אַלץ אָפּטאָן פאַר אַזאַ קורצער° צײַט

улома́ть *сов. разг.* (קוים) אײַנבעטן* (עמעצן), (קוים) פּויעלן (בא)

улуча́ть *несов.*, **улучи́ть** *сов.*: ~ моме́нт כאַפּן דעם גינסטיקן מאָמענט; געפינען* אַ שאַס־האַקוישער

улучша́ть(ся) *несов. см.* улу́чшить(ся)

улучше́ние *с* 1. (*действие*) פאַרבעסערן ז; 2. (*перемена к лучшему*) פאַרבעסערונג װ ־ען

улу́чшенный פאַרבעסערטער; (*об издании*) אויסגעבעסערטער

улу́чшить *сов.* פאַרבעסערן; ~ся *сов.* פאַרבעסערן זיך, בעסער ווערן*

улыба́||ться *несов.* 1. שמייכלען; приве́тливо ~ться פרײַנטלעך שמייכלען; 2. *перен.* צושמייכלען; שײַנען; жизнь ему́ ~ется דאָס לעבן שמייכלט אים צו; דאָס מאַזל שײַנט אים; 3. *разг.*: идти́ туда́ но́чью мне не ~ется גיין* אַהין באַנאַכט האָב איך ניט קיין איבעריקן כיישעק

улы́бка *ж* שמייכל מ ־ען

улыбну́||ться *сов.* 1. אַ שמייכל טאָן*; 2. *перен.*: сча́стье ему́ ~лось דאָס גליק [דאָס מאַזל] האָט אים צוגעשמייכלט [צוגעשפּילט]

ультимати́вный אולטימאַטיווער

ультима́тум *м* אולטימאַטום מ ־ס

у́льтра *м нескл. неодобр.* אולטראַ מ ־ס, עקסטרעמיסט מ ־ן

ультрамари́н *м* אולטראַמאַרין מ

ультрафиоле́тов||ый אולטראַפיאָלעטאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ые лучи́ אולטראַפיאָלעטאָווע שטראַלן

улюлю́кать *разг.* אוליוליוקען, טיוקען

ум *м* 1. פאַרשטאַנד מ, סייכל מ; (*умственные способности тж.*) קלוגשאַפט װ; приро́дный ум דער נאַטירלעכער פאַרשטאַנד; свои́м умо́м дойти́ до *чего-л.* דערגיין* עפּעס מיטן אייגענעם סייכל; в здра́вом уме́ באַם קלאָרן פאַרשטאַנד; не отлича́ться умо́м זײַן* ניט איבעריק קלוג; челове́к большо́го ума́ אַ גרויסער° פּיקייעך מ (מצ. פּיקכים), כאָכעם; 2. *часто мн.* (*мыслители*) מויכעס מצ.; лу́чшие умы́ челове́чества די בעסטע מויכעס פון דער מענטשהײַט; ◇ в уме́ אין געדאַנק, אין מאַכשאָווע; счита́ть в уме́ רעכענען אפן קאָפּ; два в уме́ (*при вычислениях*) צוויי געהאַלטן; в уме́ ли ты? ביסט מעשוגע צי כאַסערדייע?; быть не в своём уме́ ניט זײַן* באַם קלאָרן פאַרשטאַנד, ניט זײַן* בא די געדאַנקען; сойти́ с ума́ מעשוגע ווערן*, אַראָפּגיין* פונעם זינען [פון די געדאַנקען]; свести́ с ума́ *кого-л.* דול מאַכן עמעצן; (*очаровать*) פאַרדרייען עמעצן דעם קאָפּ; ума́ не приложу́ כ׳הייב ניט אָן צו פאַרשטיין [צו וויסן]; э́то у меня́ из ума́ нейдёт דאָס גייט בא מיר פונעם קאָפּ ניט אַרויס; у меня́ э́того и в уме́ не́ было כ׳האָב עס

אפילע אין דער מאַכשאָווע ניט געהאַט; прийти́ на ум וועמען (ארוף)קומען* אפן געדאַנק; кому́ придёт на ум וועמען וועט עס אײַנפאַלן, וועט עס קומען אפן געדאַנק; кто зна́ет, что у него́ на уме́ ווער ווייס(ט), וואָס ער האָט ער האָט גאָר עפּעס פארטראַכט?; у него́ друго́е на уме́ איר גייען אַנדערש אין זינען; у неё то́лько та́нцы на уме́ אין קאָפּ אַרײַן נאָר טענץ [קריכן]; он за́дним умо́м кре́пок זײַן כאָכמע קומט דערנאָך, ער איז קלוג דערנאָך; он себе́ на уме́ ער איז א פּיפּיקער פּארשוין; э́то не его́ ума́ де́ло דאָס איז ניט פאר זײַן (שוואַכן) מויעך [פאר זײַן קליי-קאָפּ] (שמאָלן) קאָפּ; взя́ться за ум קומען* צום סייכל, -גער ווערן*; вы́жить из ума́ ווערן* אויוווערבאָטל; что на уме́, то и на языке́ *погов.* וואָס אף דער לונג, דאָס אף דער צונג; оди́н ум хорошо́, а два лу́чше *погов.* פיר אויגן זעען מער ווי צוויי

умали́ть *сов.* פארמינערן; ~ *чьи-л.* заслу́ги עמעצנס פארדינסטן פארמינערן

умалишённый 1. מעשוגענער; 2. *в знач. сущ. м* מע-שוגענער מ ־לע, שוגענער מ (מצ. מעשוגאָים) מעטורעף מ, דולער מ (מצ. מעטוראָפים)

ума́лчива||ть *несов. см.* умолча́ть; ◇ об э́том исто́рия ~ет וועגן דעם איז אין סייפער־האַזיכרוינעס ניט דערמאָנט, דאָס בלײַבט אן אייביקער סאָד

умаля́ть *несов. см.* умали́ть

уме́лец *м* מ מײַסטערקאָפּ; он настоя́щий ~ ער איז א מײַסטערקאָפּ, ער האָט גאָלדענע [געבענטש-טע] הענט [א מײַסטער]

уме́л||ый געניטער, בעריעשער; ~ый ма́стер א געניטער מײַסטער; ~ые ру́ки בעריעשע [געניטע] הענט; ~ое руково́дство גוטע° אָנפירונג

уме́ние *с* נ קענען; ~ ориенти́роваться דאָס קענען [וויסן ווי] זיך אָריענטירן

уменьша́емое *с мат.* נ געמינערטע

уменьша́ть(ся) *несов. см.* уме́ньшить(ся)

уменьше́ние *с* נ פארקלענערן, וו פארקלענערונג

уменьши́тельн||ый 1. פארקלענער־; ~ое стекло́ פאר-קלענער־גלאָז נ; 2. *грам.* פארקלענער־; ~ый су́ффикс פארקלענער־סופיקס מ ־ן; ~ое и́мя существи́тельное דעמינוטיוו מ ־ן, פארקלענער־נאָמען מ (מצ. ־נעמען)

уме́ньшить *сов.* פארקלענערן, מאכן קלענער; ~ расхо́ды פארקלענערן די הויצאָעס; ~ вес מאכן א קלענער פּײַערל אינעם וואָג; ~ ого́нь в ла́мпе פארקלענערן ... לאָמפּ; ~ся *сов.* פארקלענערן זיך, קלענער ווערן*; (*о количестве тж.*) ווייניקער ווערן*; (*о боли*) לינדער ווערן*, שוואַכער ווערן*

уме́ренн||о מעסיק, מיט מאָס; ~ый מעסיקער; ~ая вла́жность א מעסיקע פײַכטקײַט; ~ые це́ны מעסיקע [אָנגעמאָסטענע] פרײַזן; ~ые либера́лы מעסיקע ליבעראַלן; ◇ ~ый кли́мат א מעסיקער קלימאַט

умере́ть *сов.* 1. שטארבן*; ~ сме́ртью геро́я שטארבן* מיט א העלדנטויט, ווי א העלד; ~ за Ро́дину אומקומען* פארן היימלאַנד, אָפּגעבן* דאָס לעבן פארן היימלאַנד; 2.: мо́жно ~ со́ смеху מע קען פּלאַצן לאַכנ-דיק

уме́рить *сов.* פארקלענערן, מאכן מעסיקער; ~ боль פארקלענערן [אָפּשוואַכן] דעם ווייטיק; ~ тре́бования ארויסשטעלן מעסיקערע, פארקלענערן די פאָדערונגען; уме́рьте свой пыл! היצט זיך ניט אזוי!

умертви́ть *сов.* טייטן, דערמאָרדן, דערהארגענען*; *перен.* אָפּטייטן, דערשטיקן

уме́рший *м* מ פארשטאָרבענער ־נע

умерщвля́ть *несов. см.* умертви́ть

умеря́ть *несов. см.* уме́рить

умести́ть *сов.* אײַנפּלאַצירן; (*расставить*) אויסשטעלן; (*усадить*) אויסזעצן; (*уложить*) אויסלייגן; (*при письме*) אויסשטעלן; ~ся *сов.* אײַנפּלאַצירן זיך; все на скамье́ не уместя́тся אַלע וועלן זיך אף דער באַנק ניט אויס-זעצן; всё умести́лось на одно́й страни́чке אַלץ האָט זיך אויסגעשטעלט אף איין זײַטל; ве́щи в чемода́н не умес-тя́тся די זאכן וועלן אין טשעמאָדאַן ניט ארײַן

уме́стн||ый פּאַסיקער; צום אָרט *после сущ.*; ~ое за-меча́ние א באַמערקונג צום אָרט [צו דער זאך]; счита́ть ~ым רעכענען פאר פּאַסיק; бы́ло бы ~о ס'וואָלט קעדײַ געווען, ס'וואָלט געפּאַסט; здесь уме́стен вопро́с ס'פרעגט זיך א קאַשע, ס'איז קעדײַ צו פרעגן

уме́ть *несов.* קענען*; (*обладать искусством*) וויסן* ווי(אזוי) צו...; де́вочка уже́ уме́ет чита́ть דאָס מיידעלע קען שוין לייענען; он уме́ет заинтересова́ть чита́телей ער ווייס(ט) ווי(אזוי) צו פארינטערעסירן די לייענער; э́то на́до де́лать уме́ючи דאָס דארף מען טאָן* מיט געניטשאַפט [מיט קענטשאַפט]

умеща́ть(ся) *несов. см.* умести́ть(ся)

умил||е́ние *с* וו גערירטקײַט (צערטלעכע); ~ённый גערירטער (צערטלעך)

умили́ть *сов.* רירן (צערטלעך); ~ся *сов.* (צערטלעך) גערירט ווערן*

уми́лостивить *сов.* (*кого-л.*) עמעצנס רירן [ווייך מאכן] הארץ

уми́льный 1. (צערטלעך־)רירנדיקער; 2. (*угодливый*) זיס־כ(א)ניפעדיקער

умиля́ть *несов. см.* умили́ть

умира́ть *несов.* 1. *см.* умере́ть; (*конча́ться, агонизи-ровать*) גויסע(ס)ן, אויסגיין*; 2.: ~ со́ смеху קײַכן פאר געלעכטער; ~ от ску́ки קרעקן פאר אומעטיקײַט

умира́ющий *м* מ גויסעס ־ים

умиротвори́ть *сов.* באַרויקן, אײַנשטילן; ~ вражду́ю-щих מאכן (א) שאָלעם צווישן די באַלע־מאַכלוֹיקעס

умне́ть *несов.* קלוג [קליגער] ווערן*

у́мник *м разг.* 1. כאָכעם מ (מצ. כאַכאָמים) קאָפּמענטש מ ־ן, 2. *ирон.* וויילדער [גאַנצער] באַרדאַס מ ־ן, כאַכאָמים); 3. (*о ребёнке*) געשײַט [פארשטאַנדיק] ייִנגעלע; כאָכעם

у́мница 1. *м и ж* באַרדאַס, כאָכעם מ (מצ. כאַכאָמים) מ ־ן; он большо́й [больша́я] ~ ער איז א פּיקייעך; 2. *ж* וו ־ס כאַכאָמע, באַרדאַס מ ־ן; 3. *м и ж* (*о ребёнке*) געשײַט [פארשטאַנדיק] קינד

у́мничать *несов. разг.* זײַן* צו קלוג

у́мн||о *нареч.* קלוג°, מיט סייכל; он поступи́л ~о ער האָט געהאַנדלט [געטאָן] קלוג°; ~ый קלוגער°; ~ая же́н-щина א קלוגע° [א פארשטאַנדיקע] פרוי; ~ый сове́т א קלוגע° אייצע; ~ые глаза́ קלוגע° אויגן, אויגן פון א כאָ-כעם; ~ая соба́ка א קלוגער° הונט; ◇ ~ая голова́ באַל־מויעך מ

умножа́ть(ся) *сов. см.* умно́жить(ся)

умноже́ние *с* 1. (*действие*) וו פארגרעסערונג, פאר-מערן נ, גרעסערן נ; 2. *мат.* קייפל מ, קייפלען נ

умно́жить *сов.* 1. פארמערן, מאכן מער(ער); ~ дохо́ды

פאַרגרעסערן [מערער מאכן] די האכנאָסעס; 2. *мат.* קייפּלען; ~ся *сов.* מער(ער) ווערן*, פאַרמערט ווערן*; умно́жились дохо́ды ס'זײַנען פאַרגרעסערט געוואָרן די האכנאָסעס

умозаключе́ние *с* 1. אויספיר(־שלוס) ם ־ן; 2. *лог.* סילאָגיזם ם ־ען

умозри́тельный ספּעקוליאַטיווער

умоли́ть *сов.* (*кого-л.*) אײַנבעטן*, דערבעטן* זיך (בא), קוים פּויעלן (בא)

у́молк: без ~у אָן אופהער, אומאופהערלעך; ניט אָנ־שווייגן צו ווערן

умолка́ть *несов.*, **умо́лкнуть** *сов.* 1. (*перестать издавать звуки*) אַנשטילט ווערן*, אַנשוויגן ווערן*; при его́ появле́нии все умо́лкли ווען ער האָט זיך באַוויזן [געיאַוועט], זײַנען אַלע אַנשוויגן געוואָרן; 2. (*перестать звучать*) אַנשטילט ווערן*; не умолка́ли раска́ты гро́ма ס'איז ניט אַנשטילט געוואָרן דאָס געהילך פונעם דונער, ס'האָט ניט אופגעהערט הילכן דער דונער

умолча́ние *с* I פאַרשווײַגן

умолча́ть *сов.* (о *предл.*) פאַרשווײַגן*, מאכן א שווײַג (פון)

умоля́||ть *несов.* 1. (*кого-л.*) בעטן* זיך (ראכמים) (בא); 2.: успоко́йтесь, ~ю вас! איך בעט אײַך זייער, באַרויקט זיך!

умопомеша́тельство *с* I מעשוגאַס; ם וואַנזין *уст.*

умопомраче́ни||е *с уст.* ם טירוף־האַדאַס; ◇ до ~я ביז מעשוגע צו ווערן*

умопомрачи́тельный *разг.* קאָפּשווינדלדיקער

умори́тельн||о *нареч.* אף צו האַלטן, ביז גאָר קאָמיש, העכסט (זייער) לעכערלעך; ~ый לעכערלעכער א זיך בא די זײַטן קאָמישער

умори́ть *сов. разг.* 1. אומברענגען*; ~ го́лодом לאָזן* אויסגיין פון הונגער; 2. (*утомить*) אויסמאַטערן, פאַרמאַטערן; 3.: он их умори́л (со́ смеху) זיי האָבן בא אים געקײַכט פון געלעכטער; ~ся *сов. разг.* פאַרמאַטערן זיך, אויסמאַטערן זיך, אויסגיין* פון די קויכעס

у́мственн||ый אינטעלעקטועלער, גײַסטיקער; ~ые спосо́бности גײַסטיקע פֿעיקײַטן; ~ый труд אינטעלעקטועלע אַרבעט, II מויעך־אַרבעט, II קאָפּ־אַרבעט

умудрённый: ~ о́пытом אָנגעלערנט פון דער אייגענער דערפאַרונג

умудри́ться *сов.*, **умудря́ться** *несов. разг.* באַווײַזן* א קונץ [א בעריעשאַפט]; он умудри́лся ле́том простуди́ться ער האָט באַוויזן א קונץ [א בעריעשאַפט] צו פאַרקילן זיך אינמיטן זומער

умча́||ть *сов.* געשווינד אוועקטראָגן*; по́езд ~л нас на юг דער צוג האָט אונדז געשווינד אוועקגעטראָגן אפן דאָרעם; ~ться *сов.* 1. אוועקיאָגן; 2. (*о времени*) אוועקפליען*, איבערפליען*

умыва́льник *м* ם ־ס וואַשבעקן

умыва́ть(ся) *несов. см.* умы́ть(ся)

умыка́ть *несов.* **умыкну́ть** *сов.*: ~ неве́сту אַרויסגאַנווענען* די קאַלע

у́мысел *м* ם קיוון; без у́мысла אָן א (זײַטיקן) מיין, אָן א קיוון; э́то бы́ло сде́лано без зло́го у́мысла דאָס איז געטאָן (געוואָרן) אָן בייזע קאַוואָנעס

умы́ть *сов.* (*ребёнка и т.п.*) אַרומוואַשן*; (*лицо и т.п.*) אָפּוואַשן*; ◇ ~ ру́ки די הענט פון אָפּוואַשן*; ~ся *сов.* אַרומוואַשן זיך אויסטאָן* זיך פון עפּעס; עפּעס

умы́шленн||о *нареч.* אומיסטן, מיט א קיוון, בעקיוונ־(דיק); ~ый בעקיוונדיקער

унасле́довать *сов.* באַקומען* בעיערושע, (אָפּ)יאַרשענען*

унести́ *сов.* 1. אוועקטראָגן*; ~ с собо́й פאַרנעמען* מיט זיך; 2. *разг.* (*украсть*) צושלעפּן; 3. (*увлечь; о течении, о ветре*) אוועקטראָגן*; (*куда-л.*) פאַרטראָגן*; ло́дку унесло́ тече́нием דער שטראָם האָט אוועקגעטראָגן דאָס שיפל; 4. (*о мечтах, о мыслях и т.п.*) פאַרפירן, פאַרטראָגן*; ◇ е́ле но́ги ~ קוים אַרויס א גאַנצער; ~сь *сов.* 1. אוועקיאָגן; (*быстро убежать*) *разг.* אָפּטראָגן* זיך, אַנטלויפן*; 2. (*о мыслях, о мечтах и т.п.*) פאַרטראָגן* ווערן*; 3. (*миновать; о времени*) פאַרבײַלויפן*, איבערפליען*

универма́г *м* ם ־ן אוניווערמאַג (אוניווערסאַלער מאַגאַזין)

универса́льн||ый אוניווערסאַלער; ~ое сре́дство אן אוניווערסאַל מיטל; ~ый магази́н *см.* универма́г

университе́т *м* ם ־ן אוניווערסיטעט; ~ский אוניווערסיטעט־, אוניווערסיטעטישער; ~ские преподава́тели אוניווערסיטעט־לערער מצ.; ~ское образова́ние אוניווערסיטעטישע בילדונג; ~ский го́род א שטאָט מיט אן אוניווערסיטעט

унижа́ть(ся) *несов. см.* уни́зить(ся)

униже́ние *с* II דערנידעריקונג

уни́женн||о *нареч.* האַכנאָעדיק; ~ый האַכנאָעדיקער

унижённый דערנידעריקטער

унизи́тельн||ый דערנידערנדיקער; ~ое усло́вие א דערנידערנדיקער טנײַ; оказа́ться в ~ом положе́нии אַרומזען* זיך אין א נידעריקער [אין א שאָפּלדיקער] לאַגע

уни́зить *сов.* דערנידעריקן; ~ся *сов.* דערנידעריקן זיך

уника́льный אוניקאַלער; איינציקער אין דער וועלט

у́никум *м* ם ־ס אוניקום

унима́ть(ся) *несов. см.* уня́ть(ся)

унисо́н *м*: в ~ אין אוניסאָן, אין אײַנקלאַנג

унифика́ция *ж* II אוניפיצירונג

унифици́ровать *сов. и несов.* אוניפיצירן

уничижи́тельн||ый ביטל־, פאַראַכט־; ~ая кли́чка פאַראַכטלעכער צונאָמען

уничтожа́ть *несов. см.* уничто́жить

уничтожа́ющий 1. (*губительный*) פאַרניכטנדיקער; ~ пулемётный ого́нь א (צע)שמעטערנדיק [פאַרניכטנדיק] קוילן־וואַרפער־פײַער; 2. (*о критике и т.п.*) פאַרניכטנדיקער; 3. (*выражающий презрение*) פאַראַכטלעכער, ביטל־דיקער; ~ взгляд א פאַרניכטנדיקער בליק, א פאַראַכט־פולער [א פאַראַכטלעכער] בליק

уничтоже́ние *с* II פאַרניכטונג; (*истребление*) אויסראָטונג II; (*упразднение*) II ליקווידירונג, II אנולירונג

уничто́жи||ть *сов.* 1. פאַרניכטן; (*истребить*) אויסראָטן*; пожа́р ~л библиоте́ку די סרייפע האָט פאַרניכט(עט) די ביבליאָטעק; ~ть врага́ פאַרניכטן דעם סוינע; 2. (*ликвидировать*) ליקווידירן; ~ть безрабо́тицу ליקווידירן די אַרבעטלאָזיקײַט; 3. (*надежды, сомнения и т.п.*) מאכן צו נישט; 4. *разг.* (*съесть без остатка*) אופעסן*; (*выпить*) אויסזשליאָקען; 5. (*унизить*) פאַרשפּאָטן, דערנידעריקן

уноси́ть(ся) *несов. см.* унести́(сь)

у́нты *мн.* (*ед.* унт *м*) פוטערנע שטיול, אונטעס מצ.

у́нция *ж* (*мера веса*) II ־ן אונץ

унывá||ть *несов.* זײַן* פֿאַרומערט, זײַן* געפֿאַלן בײַ זיך; не ~й! (נאָר) ניט געדײַגעט! פֿאַל ניט אַראָפּ בײַ זיך!

уны́л||о 1. *нареч.* אומעטיק, טרויעריק; ~о вóет вéтер ס׳פֿײַפֿט אומעטיק דער ווינט; 2. *в знач. сказ. безл.* אומעטיק (ס׳איז), סומנע (ס׳איז); как здесь ~о! ווי ס׳איז גענוואָרן טרוי- ;טרויעריק איז דאָ! ~о стáло на душé עריק [סומנע] אפֿן האַרצן; **~ый** 1. (*испытывающий или выражающий уныние*) פֿאַרומערטער, באַטריבטער, פֿאַרמאָרעשכוירעטער; 2. (*наводящий уныние*) טריבער, מאָרעשכוירעדיקער

уны́ние *с* אומעט מ, מאָרעשכוירע װ; впасть в ~ וווערן* געפֿאַלן בײַ זיך, אַרײַנפֿאַלן* אין מאָרעשכוירע

уня́ть *сов.* 1. (*успокоить*) אײַנשטילן; ~ ребёнка אײַנע- ;אײַנשטילן דאָס קינד [אײַנשטילן] *מען; ~ шалунóв די שטיפֿער; 2. (*прекратить, не дать проявиться*) אײַנ- האַלטן*, אָפּשטעלן; ~ слёзы אײַנהאַלטן* די טרערן; ~ кровь אָפּשטעלן דאָס בלוט; 3. (*подавить чувство*) אײַנע- מען*, דערשטיקן אין זיך; **~ся** *сов.* 1. (*успокоиться*) אײַנשטילן זיך, באַרויִקן זיך; (*о непогоде и т. п.*) אײַנ- שטילן זיך; (*о боли*) אָפּלאָזן*, איבערגיין*; да уйми́тесь же, наконéц! באַרויִקט זיך סאָפּקאָלסאָף!; 2. (*о чувствах*) אויפֿהערן, איבערגיין*

упáд: смея́ться до ~у פֿלאַצן פֿון געלעכטער, בלײַבן* פֿאַלן* פֿון די פֿיס טאַנצנדיק; танцевáть до ~у אָן קויכעס לאַכנדיק

упáдок *м* פֿאַלן ז; ירידה װ; экономи́ческий ~ אַן עקאָנאָמישע ירידה [דעגראַדאַציע]; перио́д упáдка אַ פּעריאָד פֿון ירידה; прийти́ в ~ פֿאַלן*, אין אַ ירידה קומען*; ~ сил אָפּגעשוואַכטקײַט װ; ירידה־צושטאַנד

упáдочничество *с* דעקאַדאַנס מ, ירידה־שטימונגען מצ.

упáдочн||ый ירידה־; (*об искусстве и т. п.*) דעקאַ- דענטער; ~ое настроéние ירידה־שטימונג װ

упаковáть *сов.* פֿאַרפּאַק(עווע)ן, אײַנפּאַק(עווע)ן

упакóв||ка *ж* 1. (*действие*) פֿאַרפּאַק(עווע)ן ז, אײַנ- פּאַק(עווע)ן ז; 2. (*материал*) (אײַנ)פּאַקונג װ; **~очный** פּאַק־; ~очная бумáга פּאַקפּאַפּיר ז; **~щик** *м* אײַנפּאַ- קער מ =

упакóвывать *несов. см.* упаковáть

упáсть *сов.* 1. (אומ)פֿאַלן*; (*сверху*) אַראָפּפֿאַלן*; рá- неный упáл דער פֿאַרוווּנדעטער איז אומגעפֿאַלן; ~ на колéни פֿאַלן* אויף די קני; 2. (*свеситься, опуститься*) אַראָפּלאָזן* זיך, פֿאַלן*; тяжёлые кóсы упáли на плéчи די שווערע צעפּ האָבן זיך אַראָפּגעלאָזט אויף די פּלייצעס; 3. (*о свете, о тени; тж. перен.*) פֿאַלן*; 4. (*ослабеть, уменьшиться*) פֿאַלן*; температýра упáла די טעמפּעראַ- טור איז געפֿאַלן; настроéние упáло די שטימונג איז גע- פֿאַלן; ◇ ~ в óбморок פֿאַלן* כאַלאָשעס; ~ дýхом אַראָפּלאָזן* דעם קאָפּ, פֿאַרלירן* דעם מוט; ~ в чьих- -л. глазáх פֿאַרלירן* [אָנווערן*] אין עמעצנס אויגן; *ср. тж.* пасть *и* пáдать

уперéть *сов.* (*вин.* в *вин.*) (עפּעס — אין) אָנשפּאַרן; (עפּעס — צו) צושפּאַרן; ~ рýки в бокá די הענט אין די זײַטן צושפּאַרן; ~ весло́ в борт ло́дки דעם רודער צום ווענטל פֿונעם שיפֿל צושפּאַרן; **~ся** *сов.* 1. (*тв.* в *вин.*) (מיט — אין) אָנשפּאַרן זיך; (מיט — צו) צושפּאַרן זיך; ~ся плечóм в дверь אָנשפּאַרן זיך מיט דער פּלייצע אין דער טיר; 2. *разг.*: ~ся глазáми, взгля́дом в когó- -л. во что-л. אײַנעסן* זיך מיט די אויגן אין עמעצן, אין עפּעס; 3. *разг.* (*заупрямиться*) אײַנשפּאַרן זיך, אײַנאַק- שענען זיך; 4. (в *вин.*) *разг.* (*подойти вплотную к чему- -л.*) (אין) אָנשטויסן* זיך, (בײַ) בלײַבן* שטיין; он шёл покá не упёрся в забóр ער איז געגאַנגען, ביז וואַנען ער האָט זיך ניט אָנגעשטויסן אין אַ פּאַרקן

упивáться *несов.* (*тв.*) זעטיקן זיך (מיט), געניסן*, זײַן* באַרוישט [פֿאַרשיקערט] (פֿון); ~ красотóй прирóды געניסן* די שיינקײַט פֿון דער נאַטור

упирáть *несов.* 1. *см.* уперéть; 2. (на *вин.*, *подчёркивать*) שטעלן דעם טראָפּ (אויף), אַרויסהייבן*; **~ся** *несов.* 1. *см.* уперéться; 2. *разг.* (*упрямиться*) אַקשע- נען זיך; 3. *разг.*: всё упирáется в нехвáтку рабóчих рук די מניעה איז: וואָס ס׳פֿעלן אויס אַרבעטער

упи́сывать *несов. разг.* (*есть*) אַרבעטן מיט די ציין; ~ за óбе щеки́ אָכלען, אַכלען אויף ביידע באַקן

упи́танн||ость *ж* אײַנגעהאָדעוועטקײַט װ; **~ый** אײַנגע- האָדעוועטער; (*о человеке тж.*) באַלײַבטער

уплáта *ж* אָפּצאָלן ז, אָפּצאָל מ

уплати́ть *сов.*, **уплáчивать** *несов.* אָפּצאָלן, באַצאָלן

уплетáть *несов. разг.*: за óбе щеки́ רײַבן* אויף ביידע באַקן

уплотнéние *с* 1. (*действие*) פֿאַרשטײַפֿן, פֿאַרשטײַפֿונג װ, פֿאַרהאַרטונג װ, ז; 2. (*более плотное заселение*) קאָמ- פּאַקטירן ז; 3. *мед.* ־ען װ פֿאַרהאַרטונג

уплотни́ть *сов.* 1. (*сделать более плотным*) פֿאַרשטײַפֿן, שטײַפֿער מאַכן; 2. (*сделать более насыщенным*) פֿולער מאַכן; ~ рабóчий день פֿולער מאַכן דעם אַרבעטסטאָג; ~ срóки פֿאַרקירצן די טערמינען; 3. (*заселить плотнее*) קאָמפּאַקטירן; **~ся** *сов.* 1. (*стать плотнее, твёрже*) פֿאַרשטײַפֿן זיך, שטײַפֿער ווערן*; 2. (*о рабочем времени*) פֿולער ווערן*; (*о сроках*) פֿאַרקירצט ווערן*

уплотня́ть(ся) *несов. см.* уплотни́ть(ся)

уплывáть *несов.*, **уплы́ть** *сов.* 1. אוועקשווימען*; (*слишком далеко*) פֿאַרשווימען*; (*о судне*) אוועקגיין*; 2. (*на судне*) אוועקשווימען* [אוועקפֿאָרן*] (מיט דער שיף); אָפּשיפֿן; 3. (*об облаках и т. п.*) אוועקשוועבן; 4. (*исчезнуть*) אויסרינען*

уповáние *с уст.* ביטאָכן מ, האָפֿענונג װ ־ען

уповáть *несов.* (на *вин.*) *уст.* (אויף) פֿאַרהאָפֿן, דופֿען

уподóбить *сов.* (*дат.*) (צו) צוגלײַכן*; **~ся** *сов.* (*дат.*) (צו) ווערן* געגליכן, (צו) זײַן* געגליכן

уподобля́ть(ся) *несов. см.* уподóбить(ся)

упоéни||е *с* באַרוישונג װ; быть в ~и זײַן* באַרוישט; рабóтать с ~ем אַרבעטן מיט לײַדנשאַפֿט

упои́тельный באַרוישנדיקער; מעכײַעדיקער, כיעסדי- קער

уползáть *несов.*, **уползти́** *сов.* אוועקקריכן*; (*по земле тж.*) אוועקפּויזען

уполномóченный *м* ־טע.. מ באַפֿולמעכטיקטער

уполномóчивать *несов.*, **уполномóчить** *сов.* באַפֿולמעכ- טיקן

упоминáни||е *с* דערמאָנונג װ; (*замечание*) אָנווײַז מ ־ן, באַמערקונג װ ־ען; при ~и אַז מע דערמאָנט

упоминáть *несов. см.* упомянýть

упóмнить *сов. разг.* פֿאַרגעדענקען

упомя́нутый דערמאָנטער

упомянýть *сов.* (*вин.*, о *предл.*) דערמאָנען; (*заметить тж.*) באַמערקן; вскользь ~ אַגעוודיק באַמערקן

упóр *м* ן־ ם אָנשפאַר; ◇ дéлать ~ на *что-л.*, на *чём-л.* שטעלן דעם טראָפּ אױף עפּעס; вы́стрелить в ~ אױסשיסן* גלײַך אין לײַב אַרײַן; смотрéть на *когó-л.* в ~ אײַנגראָבן* די אױגן אין עמעצן; сказáть *что-л.* в ~ רעדן* אָפּענע דיבורים, זאָגן עפּעס גלײַך [אָפּן]

упóр‖ный אײַנגעשפּאַרטער, אַקשאָנעסדיקער; (*о борьбе тж.*) האַרטנעקיקער; (*упрямый, неуступчивый*) פאַראַקשנטער; ~ный труд [אַקשאָנעסדיקע] אײַנגעשפּאַרטע אַרבעט; ~ное сопротивлéние האַרטנעקיקער װידערשטאַנד; ~ство *с* ‖ אײַנגעשפּאַרטקײט, ‖ אַקשאָנעסדיקײט; (*стойкость тж.*) ‖ האַרטנעקיקײט; (*упрямство, неуступчивость*) ‖ פאַראַקשנטקײט; ~ство в борьбé האַרטנעקיקײט אין קאַמף

упóрствовать *несов.* זײַן* אײַנגעשפּאַרט אַקשענען זיך; (*в чём-л.*) בלײַבן* פאַראַקשנט (אין)

упорхнýть *сов.* אַװעקפלאַטערן, אַװעקפליען*

упоря́дочение *с* דאָס ברענגען אין אָרדענונג

упоря́дочить *сов.* (*вин.*) ברענגען* אין אָרדענונג, אײַנ- שאַפן* אָרדענונג (אין), רעגולירן

употреби́тельн‖ый אָנגענומענער, געברױכלעכער; ~ые словá גאַנגבאַרע [פאַרשפּרײטע] װערטער

употреби́ть *сов.* (*вин.*) באַניצן זיך (מיט), אױסניצן, (*применить*) אָנװענדן; (*в речи, письме*) ניצן; ~ все уси́лия טאָן* אַלץ אָנװענדן [מאַכן] אַלע באַמיִונגען; ~ на *что-л.* мнóго врéмени פאַרטערן אױף עפּעס אַ סך צײַט; ◇ ~ во зло *чьё-л.* довéрие אױסניצן לרעה עמעצנס צוטרוי

употреблéни‖е *с* ם באַניץ, ם באַנוץ, ז באַניצן, געברױך; ניט געניצט; вы́йти из ~я אַרױס פֿונעם געברױך ם; быть в большóм ~и װערן* ברייט געברױכט, װערן* מער זײַן* אין מאַסנגעברױך; спóсоб ~я אױפן פֿון באַנוץ; перед ~ем פאַרן באַנוץ; (*о лекарстве*) פאַרן אײַנעמען

употребля́ть *несов. см.* употреби́ть

упрáв‖а *ж*: я найдý на негó ~у ער װעט באַקומען ס'װעט אים אױך גלאַט, באַ מיר זײַן ערלעך אױסקומעניש; на негó нет ~ы ער הערט קײנעם אין דער ניט אָפּגײן; װאָס ער װיל, טוט ער װעלט ניט

управдóм *м* (управля́ющий дóмом, домáми) הױז־פאַר- װאַלטער ם =

упрáвиться *сов. разг.* אױפּאַרען זיך; (с *тв.*) פּאַרטיק ספּראַװען זיך (מיט), אָפּפאַרטיקן זיך (מיט), װערן* (מיט)

управлéни‖е *с* 1. (*автомашиной и т.п.*) ז פירן, ז קערעװען; (*станком и т.п.*) ‖ רעגולירונג; 2. (*руководство*) ‖ אָנפירונג; (*предприятием тж.*) פאַרװאַלטונג ‖; автомати́ческая систéма ~я אױטאָמאַטישע סיס- טעם פון אָנפירונג, אַן אױטאָמאַטישע פאַרװאַלטונג־סיס- טעם; ~е госудáрством דאָס אָנפירן מיט אַ מלוכה; оркéстр под ~ем Ивано́ва אָרקעסטער אונטער דער דירידשירונג פון איװאַנאָװן; 3. (*учреждение*) פאַר- װאַלטונג ‖ ־ען; 4. *тех.* (*устройство*) ‖ קערעװונג, ‖ פירונג־אײַנריכטונג ‖ (רעגולירונג־אײַנריכטונג); 5. *грам.* ‖ באַהערשונג; ◇ (по)теря́ть ~е (*о самолёте и т.п.*) אַרױסגײן* פון אונטער קאָנטראָל, אױפהערן פאָלגן

управлéнческий: ~ аппарáт דער אַדמיניסטראַטיװער אַפּאַראַט

управля́ем‖ый געקערעװעטער, געפירטער; ~ая ракéта קאָנטראָלירטע [אַ געפירטע] ראַקעטע; ~ое слóво *грам.* דאָס באַהערשטע װאָרט

управля́ть *несов.* (*вин.*) 1. (*руководить*) אָנפירן (מיט); ~ госудáрством אָנפירן מיט דער מלוכה; ~ оркéстром אָנפירן [דירידשירן] מיט דעם אָרקעסטער; 2. (*править — автомашиной и т.п.*) פירן, קערעװען; 3. *грам.* באַ- הערשן

управля́ться *несов. см.* упрáвиться

управля́ющий *м* = ם פאַרװאַלטער; ~ делáми איניאָ- נים־פאַרװאַלטער ם =

упражнéние *с* ־ען ‖ געניטונג; (*спорт. тж.*) ־ען ‖ איבונג

упражня́ть *несов.* טרענירן; ~ся *несов.* טרענירן זיך, געניטן זיך

упразднéние *с* ‖ אָפּשאַפונג, ‖ ליקװידירונג

упраздни́ть *сов.*, **упраздня́ть** *несов.* אָפּשאַפן*, ליק- װידירן

упрáшива‖ть (*вин.*) בעטן* זיך (בא); не заставля́ть себя́ ~ть ניט לאָזן* זיך לאַנג בעטן; скóлько егó ни ~ли, он не остáлся װיפל מע האָט אים ניט געבעטן [װיפל מע האָט זיך ניט געבעטן באַ אים], האָט ער ניט געװאָלט בלײַבן

упрёк *м* ן־ ם פאָרװורף; осыпáть *когó-л.* ~ами שטאַרק פירהאַלטן* [פירװאַרפן*] עמעצן; ◇ брóсить *комý-л.* ~ в *чём-л.* פירװאַרפן* עמעצן עפּעס; стáвить *комý-л.* в ~ אײַנרעכענען עמעצן פאַר, אױפװאַרפן* עמעצן אַ פעלער [פאַר אַ כעט]

упрек‖áть *несов.*, **упрекнýть** *сов.* (*вин.* в *предл.*) פירװאַרפן* (עפּעס), אױפװאַרפן* (עפּעס); онá егó упрекáла в эгои́зме זי האָט אים אױפגעװאָרפן זײַן עגאָיזם

упрéть *сов.* (*увариться*) אײַנפּרײען זיך, אײַנגעפּרײעט װערן*, (זיך) אײַנפּריען*, אײַנגעפּריעט װערן*

упроси́‖ть (*вин.*) (בא) דערבעטן* זיך, אײַנבעטן*, פּועלן (בא); я ~л егó остáться כ'האָב אים אײַנגעבעטן בלײַבן*, כ'האָב געפּועלט באַ אים, ער זאָל בלײַבן

упрости́ть *сов.* 1. פּאָשעטער מאַכן, אײנפאַכער מאַכן; 2. (*представить менее глубоким, сложным*) פּאַרײַנ- פאַכן; ~ся *сов.* פּאָשעטער װערן*, אײנפאַכ(ער) װערן*

упрóчить *сов.* 1. פעסטער מאַכן, פאַרפעסטיקן, פאַר- שטאַרקן; ~ сою́з рабóчих и крестья́н [פעס- טער מאַכן] דעם בונד פון די אַרבעטער און די פּױערים; ~ своё положéние [מאַכן זיכערער] די (אײַי- פאַרפעסטיקן פּאָזיציעס (געגע; 2. (*закрепить*) פאַרפעסטיקן; ~ за *кем-л.* репутáцию хорóшего врачá פאַרפעסטיקן עמעצנס רעפּוטאַציע (װי) פון אַ גוטן דאָקטער; ~ся *сов.* 1. פאַר- פעסטיקן זיך, פעסט(ער) װערן*, זיכערער װערן*; 2. (за *тв.*) פאַרפעסטיקן זיך

упрощáть(ся) *сов. см.* упрости́ть(ся)

упрощéнство *с*, **упрощéнчество** *с* ‖ פאַרײַנפאַכלערײַ

упрýг‖ий עלאַסטישער; (*пружинистый*) פעדער(ד)יקער; ~ость *ж* ‖ עלאַסטישקײט

упря́жка *ж* 1. ם שפּאַן; 2. (*упряжь*) ז געשפּאַן

упряжн‖óй 1. (*относящийся к упряжи*) געשפּאַן-; ~ые принадлéжности .מצ געשפּאַנזאַכן; 2.: ~ая лóшадь שפּאַנ- פערד ז =; (*ломовая*) שלעפּפערד ז =, לאַסטפערד ז =

ýпряжь *ж* ז געשפּאַן

упря́мец *м* ם אַקשן (מצ. אַקשאָנים)

упря́миться *несов.* אַקשענען זיך, זײַן* אײַנגעשפּאַרט

упря́мица *ж* ס־ ‖ אַקשנטע

упря́м‖о *нареч.* פאַראַקשנט; (*настойчиво*) אײַנגעשפּאַרט, אַקשאָנעסדיק; ~ство *с* 1. ‖ פאַראַקשנטקײט; 2. (*настой-*

чивость) וו אײַנגעשפּאַרטקײט, וו אקשאָנעסדיקײט; ~**ый** 1. פּאַראַקשנטער; 2. *(настойчивый)* אײַנ- ,אקשאָנעסדיקער געשפּאַרטער

упрятать *сов. разг.* *פאַרבאַהאַלטן, פאַרשטעקן; *перен.* פאַרשטעקן; ~ в тюрьму́ פאַרשטעקן אין טפיסע

упуска́ть *несов.*, **упусти́ть** *сов.* 1. *(дать убежать)* *אַרויסלאָזן פון די הענט; *(не удержав, уронить, потерять тж.)* *אָפּלאָזן; ~ кана́т *אַרויסלאָזן פון די הענט ,דעם שטריק *אָפּלאָזן דעם שטריק; 2. *(не заметив, пропустить)*: э́то ме́сто фи́льма я ка́к-то упусти́л דאָס אָרט אינעם פילם האָב איך עפּעס דורכגעלאָזן; 3. *(не воспользоваться чем-л.)* *דורכלאָזן; ~ слу́чай *דורכלאָזן די געלעגנהײט; ◇ упусти́ть *что-л.* из ви́ду *אַרויסלאָזן עפּעס פונעם אויג

упуще́ние *с (недосмотр)* מ פאַרזען; *(пропуск)* -פאַר פעלער מ ־ן ,פעל מ ־ן ,דורכלאָז מ ־ן; *(ошибка)* מ ־ן

ура́ *межд.* 1. !הוראַ; 2. *в знач. сущ. с:* громово́е ~ א הילכיקער [א דונערנדיקער] הוראַ

уравне́ние *с* 1. *(действие)* ז אויסגלײַכן; ~ в права́х דאָס געבן גלײַכע רעכט ,דאָס אויסגלײַכן אין רעכט; 2. *мат.* וו גלײַכונג

ура́внивать[1] *несов. см.* уравня́ть

ура́внивать[2] *несов. см.* уровня́ть

уравни́ловка *ж разг.* וו אויסגלײַכלקע; וו ניוועלירונג; *неодобр. тж.* וו אוראַווניליאָווקע *разг.*

уравнове́сить *сов.* אויסבאַלאַנסירן, *אויסגלײַכן; *перен.* *אויסגלײַכן אין גלײַכגעוויכט *ברענגען; ~ ча́шки весо́в *ברענגען אין גלײַכגעוויכט די וואָגשאָלן; ~ си́лы די קרעפטן

уравнове́шенный *(о человеке)* געלאַסענער, גראָדמעסיקער

уравнове́шивать *несов. см.* уравнове́сить

уравня́ть *сов.* *אויסגלײַכן; ~ в права́х *אויסגלײַכן אין רעכט, *גלײַכע רעכט געבן

ураган *м* הוראַגאַן מ ־ען, אוראַגאַן מ ־ען; *перен. тж.* שטורעם מ ,אופברויז מ

урага́нный אוראַגאַנ־, הוראַגאַנ־; ~ ве́тер שטורעמ- אן אוראַגאַניש ,אוראַגאַן־ווינט מ ,ווינט מ ־ן; ~ ого́нь *воен.* א האַגלדיק פײַער ,פײַער

уразуме́ть *сов.* *באַגרײַפן; *באַנעמען, *זײַן מאַסיג

ура́н *м* מ (אוראַנ(יום

Ура́н *м астр.* מ אוראַן

ура́н||овый אוראַנ־; ~овая руда́ ז אוראַן־ערץ

урва́ть *сов. разг.* *אָפּרײַסן; ~ вре́мя -אויס] *אָפּרײַסן זוכן] צײַט

урду́ *м нескл.* ז אורדו, וו אורדו־שפּראַך

урегули́ровать *сов.* אײַנרעגולירן

уре́зать *сов.*, **уреза́ть** *несов.* 1. *(сделать короче)* קירצער מאַכן, אָפּקירצן; 2. *(уменьшить, сократить)* פאַרקלענערן, פאַרקירצן; ~ расхо́ды -פאַר] פאַרקירצן [קלענערן] די הוצאָעס; ~ *чьи-л.* права́ -מי] באַגרענעצן [נערן] עמעצנס רעכט

урезо́нивать *несов.*, **урезо́нить** *сов. разг.* *ברענגען צום סייכל, *אײַנרעדן

у́рна *ж* 1. ס ־ וו אורנע; 2. *(для избирательных бюллетеней)* ז ־עך וואַלקעסטל, ס ־ וו אורנע; 3. *(для мусора)* ז ־עך מיסטקעסטל

у́ровень *м* 1. מ ניוואָ; две́сти ме́тров над у́ровнем мо́ря צוויי הונדערט מעטער העכער דעם יאַם־ניוואָ; ~ воды́ מ וואַסערשטאַנד; на ра́зных у́ровнях -אויף א פאַר שיידענעם ניוואָ; довое́нный ~ פאַרמילכאָמעדיקער ניוואָ; жи́зненный ~ מ לעבנס־ניוואָ; 2. *(прибор)* וואַטערפּאַס מ ־ן ,וו ־ן וואַסערוואָג; ◇ быть на у́ровне *שטיין אויף דער געהעריקער הייך

уровня́ть *сов.* *פאַרגלײַכן, גלײַך מאַכן; ~ зе́млю -פאַר *גלײַכן דעם באָדן

уро́д *м* 1. *(с физическим уродством)* קריפּל מ ־ען, ־ן וו ,ז פאַרזעעניש; 2. *(с некрасивой внешностью)* מיעסקײט וו ־ן ,מיעסניק מ ־עס; *(о женщине)* מיעסניצע ס ־ וו; 3.: нра́вственный ~ מיעסע ,פאַרדאָרבענע נשאָמע [העסלעכע] בריע

уроди́||ть *сов.* *געבן א גערעטעניש; земля́ ~ла мно́го хле́ба די ערד האָט געגעבן א רײַכע גערעטעניש פון ~тся 1. *(о растениях)* *גערעטן ,געבן א גוטע° טוווע; овёс ~лся דער האָבער איז גערעטן ,דער האָבער האָט געגעבן א גוטע° גערעטעניש; 2. *разг.* *(в кого-л.; быть похожим)* *(אין) גערעטן זײַן; в кого́ он тако́й ~лся? אין וועמען איז ער גערעטן?

уро́длив||ый 1. *(с физическим уродством)* קריפּלדי- קער; 2. *(безобразный)* מיעסער, העסלעכער; ~ая вне́шность א העסלעך אויסזען; ~ая шля́па אן אומגעלומ- העס- ,פאַרקריפּלטער פערטער הוט; 3. *(извращённый)* לעכער; *(извращающий)* פאַרדאַרבנדיקער; ~ое воспита́ние א פאַרדאַרבנדיקע דערציִונג; принима́ть ~ые фо́рмы *אָננעמען פאַרקריפּלטע [העסלעכע] פאָרמען

уро́довать *несов.* 1. קאַליעטשען ,מאַכן פאַר א קריפּל; 2. *(делать некрасивым)* מיעס מאַכן; 3. *(воспитанием и т. п.)* *פאַרדאַרבן

уро́дство *с* 1. *(физическое)* מום מ ־ים; 2. *(некрасивость)* וו מיעסקײט, וו העסלעכקײט; 3. *(извращённость)* וו פאַרקריפּלטקײט; нра́вственное ~ -פאַרדאָרבנ קײט וו

урожа́й *м* גערעטעניש וו, ז ־ן; оби́льный ~ א רײַכע [א שפּעדיקע] גערעטעניש; вы́растить высо́кий ~ אויסכאָווען א הויכע° גערעטעניש

урожа́йн||ость *ж* וו גערעטענישקײט; повы́сить ~ость העכערן די גערעטענישקײט; ~**ый** גערעטעניש־, -גערע טענישדיקער; ~ый год ז גערעטעניש־יאָר ,א יאָר פון גערעטעניש; ~ый сорт א סאָרט, וואָס גיט הויכע° גערעטענישן [גוטע°] גערעטענישן

урождённая *(по девичьей фамилии)* (א) פון געבוירן, געבוירענע; Смирно́ва, ~ Петро́ва סמירנאָווא, א געבוירענע פעטראָווא

урожéн||ец *м* (אין) ־נע מ ..געבוירענער; ~ец Ми́нска א געבוירענער אין מינסק; ~ка *ж* וו א געבוירענע ..נע (אין)

уро́к *м* 1. *(учебный час)* לימעד מ (מצ. לעקציע ,(לימודים ס ־ וו; ~ литерату́ры וו ליטעראַטור־לעקציע; шёл второ́й ~ ס׳איז געגאַנגען די צווייטע לעקציע [דער צוויי- טער לימעד]; 2. *(учебное задание)* אוראָק מ ־ן; *мн. тж.* לימודים מצ.; де́лать ~и מאַכן [גרייטן] די לימודים; 3. *перен.* וו אָנלערנונג; послужи́ть *кому-л.* ~ом *זײַן אן אָנלערנונג (פאַר) עמעצן ,אָנלערנען עמעצן; извле́чь ~и из *чего-л.* אָפּלערנען פון עפּעס; дать *кому-л.* ~ -אָנ לערנען עמעצן; ~и исто́рии די דערפאַרונג פון דער געשיכ- טע; *(как заглавие статьи и т. п. тж.)* וואָס לערנט אונדז די געשיכטע; ◇ дава́ть ~и *געבן אוראָקן [שטונדן]

брать ~и му́зыки, английского языка́ נעמען* אוראָקן [שטונדן] אין מוזיק, אין ענגליש

уро́лог *м* אוראָלאָג מ ־ן

уро́н *м* פארלוסט מ, פארלוסטן מצ.; понести́ ~ לײַדן* [האָבן*] פארלוסט(ן)

урони́ть *сов.* 1. (*нечаянно выпустить из рук*) לאָזן* פאלן, פארלירן*; (*столкнуть*) אראָפּוואַרפן*, אײַנוואַרפן*; она́ урони́ла су́мочку ס'איז בא איר ארויסגעפאלן דער רידיקול; 2. (*бессильно опустить*) אראָפּ-, לאָזן* פאלן; ~ го́лову на грудь לאָזן* פאלן דעם קאָפּ אף דער ברוסט; 3. (*небрежно произнести*) געבן* א זאָג; 4. (*умалить*) מינערן, אָנווערן*; ~ своё досто́инство מי-נערן די אייגענע ווירדע; ~ себя́ в *чьих-л.* глаза́х אָנ-ווערן* אין עמעצנס אויגן; ◇ ~ слезу́ לאָזן* פאלן א טרער

уро́чный באשטימטער, אײַנגעשטעלטער; ~ час די בא-שטימטע [די אײַנגעשטעלטע] צײַט

урча́||ть *несов.* ברומלען, בורטשען; в желу́дке ~ло אין בויך האָט געבורטשעט

урыва́ть *несов. см.* урва́ть

уры́вками *нареч. разг.* פון צײַט צו צײַט, בא געלעגנהײַטן

урю́к *м собир.* אוריוק מ, געטריקנטע אבריקאָסן

ус *м* וואָנצע וו ־ס; (*у животных*) וואָנצעלע ז ־ך; ◇ мы са́ми с уса́ми מיר זײַנען אויך ניט קיין נעכטיקע [קיין הינקעדיקע שנײַדער]

усади́ть *сов.* 1. אוועקזעצן; (*многих*) אויסזעצן, בא-זעצן; 2. (за *вин.*; + *инф.*) אוועקזעצן; ~ *кого-л.* за рабо́ту אוועקזעצן עמעצן פאר דער אַרבעט; ~ *кого-л.* рабо́тать אוועקזעצן עמעצן אַרבעטן; 3. (*растениями*) באפלאַנצן, פארזעצן

уса́дьба *ж* 1. הויף מ ־ן, געהויף ז; 2. (*помещичья*) פּאָלוואַרק מ ־ן; גוט ז (גיטער מצ.); 3. (*колхозная, совхозная*) געהויף ז; центра́льная ~ דאָס צענטראַלע גע-הויף; 4. *разг.* (*приусадебный участок*) ערד־כיילעק מ (...כאלאָקים מצ.)

уса́живать *несов. см.* усади́ть

уса́живаться *несов. см.* усе́сться

уса́тый וואָנציקער, וואָנצעוואַטע(ר) *тж. неизм.*; מיט וואָנצעס *после сущ.*; (*о животном*) מיט וואָנצעלעך *после сущ.*

усва́ивать *несов. см.* усво́ить

усвое́ние *с* פאראייגענונג ז; (*пищи*) פארדײַען ז

усво́ить *сов.* 1. (*сделать привычным для себя*) (אײַנ)שאפן* זיך; (*перенять у кого-л., от кого-л.*) איבערנע-מען*; ~ привы́чку (אײַנ)שאפן* זיך [מאכן זיך] א געוווינ-שאפט [א טעווע]; ~ *чьи-л.* мане́ры איבערנעמען* בא עמעצן די גענג [די מאנירן]; 2. (*воспринять, понять*) באהערשן, פאראייגענען; ~ учёбный материа́л באהערשן [פאראייגענען] דעם לערן־מאטעריאל; 3. (*пищу*) פאר-דײַען*

усе́ивать *несов. см.* усе́ять

усе́рди||е *с* פלײַס מ; (*прилежание тж.*) האסמאָדע וו; с ~ем פלײַסיק, מיט האסמאָדע

усе́рдно *нареч.* פלײַסיק, מיט פלײַס; (*прилежно*) מיט האסמאָדע; ~ труди́ться אַרבעטן מיט האסמאָדע [מיט פלײַס]

усе́рдный פלײַסיקער, געטרײַער; ~ труд פלײַסיקע [געטרײַע] אַרבעט

усе́рдствовать *несов.* סטאַרען זיך (צופיל), טערכענען זיך

усе́сться *сов.* 1. אוועקזעצן זיך; (*по местам*) אויס-זעצן זיך; ~ в каби́ну אַרײַנזעצן זיך אין דער קאבינע; 2. (за *что-л.*; + *инф.*) אוועקזעצן זיך; ~ за уро́ки אוועקזעצן זיך צו [פאר] די לימודים; ~ де́лать уро́ки אוועקזעצן זיך מאכן די לימודים

усечённый *мат.* אָפּגעשניטענער; ~ ко́нус אָפּגעשניטע-נער קאָנוס

усе́я||ть *сов.* 1. פארזייען (דורכויס); 2. (*покрыть всю поверхность*) באשיטן*; ли́стья ~ли бе́рег די בלעטער האָבן באשאָטן דעם ברעג; 3. *перен.* אָפּשיטן*; не́бо ~но звёздами דער הימל איז אָפּגעשאָטן מיט שטערן

усиде́ть *сов.* 1. (*удержаться сидя*) האלטן* זיך, בלײַבן* זיצן; ~ в седле́ בלײַבן* זיצן אין זאָטל; 2. (*продолжать оставаться где-л.*) אײַנזיצן*; он не мог ~ до́ма ער האָט ניט געקענט אײַנזיצן אינדערהיים; 3. *разг.* (*удержаться в должности и т. п.*) האלטן* זיך

уси́дчив||о *нареч.* מיט האסמאָדע; ~ость *ж* האסמאָדע וו; ~ый האסמאָדישער; ~ый учени́к א שילער א מאסמיד

у́сики *мн.* (*ед.* у́сик *м*) 1. וואָנצעלעך מצ.; 2. (*у насекомых*) טאַפּערלעך מצ., טאַפּ־הערנערלעך מצ.; 3. (*у растений*) קלעטער־פעדעמלעך מצ.

усиле́ние *с* פארשטאַרקונג וו; (*увеличение тж.*) פאר-גרעסערונג וו

уси́ленн||о אינטענסיוו, שטארק, העפטיק; ~ый 1. פאר-שטאַרקטער; (*увеличенный тж.*) פארגרעסערטער; (*напряжённый*) אָנגעשטרענגטער, אינטענסיווער; ~ое пита́ние פארשטאַרקטע נערונג; ~ая до́за א פארגרעסערטע [א גרעסערע] דאָזע; ~ая рабо́та אן אָנגעשטרענגטע [אן אינטענסיווע] אַרבעט; 2. (*настойчивый*) (אָנ)דרינגלעכער; ~ые про́сьбы די (אָנ)דרינגלעכע [די שטאַרקע] באקאָשעס; ~ые приглаше́ния די (אָנ)דרינגלעכע אײַנלאדונגען

уси́ливать(ся) *несов. см.* уси́литься

уси́ли||е *с* אָנשטרענג מ, אָנשטרענגונג וו ־ען, באמיונג וו ־ען; сде́лать над собо́й ~е אָנשטרענגען זיך, אָנטאָן* זיך א קויעך; ~е во́ли די אָנשטרענגונג פונעם ווילן, ווילן־אָנשטרענג מ; объединёнными ~ями מיט געמיינזאמע בא-מיונגען [קויכעס]

усили́тель *м тех.* פארשטאַרקער מ ־ס

уси́ли||ть *сов.* פארשטאַרקן; (*увеличить тж.*) פארגרע-סערן; ~ть внима́ние к *чему-л.* פארשטאַרקן די אויפמערק-זאמקײַט צו עפּעס, אָפּגעבן* מער אויפמערקזאמקײַט צו עפּעס; э́то то́лько ~ло жа́жду דאָס האָט נאָר פאר-גרעסערט דעם דורשט; ~ть а́рмию פארשטאַרקן די ארמיי; ~ться *сов.* פארשטאַרקן זיך, שטאַרקער ווערן*; (*увеличиться тж.*) פארגרעסערן זיך, גרעסער ווערן*; ве́тер ~лся דער ווינט איז געוואָרן שטאַרקער; ~лся интере́с к литерату́ре דער אינטערעס צו ליטעראטור איז שטאַר-קער [גרעסער] געוואָרן

ускака́ть *сов.* 1. אוועקשפרינגען*; 2. (*на лошади*) אוועקגאלאָפּירן, אוועקרײַטן*

ускольза́ть *несов.*, **ускользну́ть** *сов.* 1. (*вырваться*) ארויסגליטשן זיך; (*быстро уползти*) אוועקגליטשן (זיך); 2. *разг.* (*незаметно уйти*) ארויסשלײַכן זיך, ארויס-מאכן זיך; ~ от *кого-л.* ארויסדרייען זיך פון עמעצן; 3. *перен.*: э́то ускользну́ло от на́шего внима́ния דאָס האָט אויסגעמיטן אונדזער אויפמערקזאמקײַט, דאָס האָבן

מיר ניט באמערקט; от нас ускользнула возможность
מיר האָבן דורכגעלאָזט די מעגלעכקייט

ускоре́ние *с* װ פאַרגיכערונג, װ פאַרשנעלערונג; *физ.*
װ פאַרגיכערונג

уско́ренный פאַרגיכערטער; פאַרשנעלערטער; *физ.*
פאַרגיכערטער

уско́рить *сов.* 1. פאַרגיכערן, פאַרשנעלערן; ~ те́мпы
פאַרגי- ;די טעמפּן [פאַרשנעלערן] פאַרגיכערן ~ шаги́
נעמען* גיין גיכער [שנעלער], כערן [פאַרשנעלערן] די טריט;
2. (*приблизить наступление чего-л.*) דער- ,גיכער מאַכן
דערנענ- ;(די צייט פון) נענטערן ~ оконча́ние рабо́т
טערן דאָס פאַרענדיקן די אַרבעט; ~ выздоровле́ние
גוירעם זיין* א גיכערע גע- ,דערנענטערן דאָס געזונ
נעזונג; ~ся *сов.* 1. פאַרשנעלערן זיך, פאַרגיכערן זיך;
2. (*приблизиться во времени*) דערנענ- ,גיכער ווערן*
טערן זיך; уско́рилось созрева́ние плодо́в ס'זיינען גיכער
רייף געוואָרן די פרוכטן

ускоря́ть(ся) *несов. см.* уско́рить(ся)

усла́да *ж уст.* װ דערקוויקונג

услади́ть *сов. уст.* דערקוויקן, מעהאַנע זיין*; ~ся
сов. уст. דערקוויקן זיך, מעהאַנע זיין* זיך

услажда́ться *несов. уст.* קוויקן, מעהאַנע זיין*

усла́ть *сов.* אַוועקשיקן; (*удалить*) מעשא- ,הייסן* גיין
לייעך זיין*

уследи́ть *сов.* (за *тв.*) (אַף) געגנוג אַכטונג געבן*; (*за
кем-л. тж.*) אויסהיטן*; (*быть в курсе чего-л.*) נאָכ-
שפּירן (נאָך); тру́дно ~ за ребёнком ס'איז שווער דער-
היטן א קינד; не ~ за *кем-л.* ניט דערהיטן* עמעצן; за
всем не уследи́шь אַלץ האָבן אין אויג איז ניט מעגלעך;
~ за хо́дом мы́слей а́втора נאָכשפּירן (ביזן סאָף) נאָכן
געדאַנקענגאַנג פונעם אַווטאָר

усло́ви‖е *с* 1. באַדינג מ ־ען, (מצ. טנאָים) מ טנאַי; (*до-
говора и т. п.*) פּונקט מ ־ן; при ~и באַם באַדינג,
שטעלן פאַר א באַדינג, ביטנאַי; ста́вить ~ем מיטן טנאַי,
די באַדינגען פון דער אויפ- ;שטעלן אַלס טנאַי; ~я зада́чи
גאַבע; 2. *мн.* (*установленные правила*) מצ. טאַקאָנעס;
~я приёма в вое́нные учи́лища אויפ- טאַקאָנעס וועגן
נאַם אין די מיליטער־שולן; 3. *мн.* (*обстановка*) באַדינ-
גונגען מצ.; неблагоприя́тные пого́дные ~я אומגינסטיקע
וועטער־באַדינגונגען [שווערע]; 4. (*предпосылка*) פאָרבא-
דינג מ ־ען, ־ס װ פאָרהאַנאָכע; тала́нт и труд — необ-
ходи́мые ~я тво́рчества טאַלאַנט און מי — דאָס זיינען
די נייטיקע פאָרהאַנאָכעס פאַר שאַפונג

усло́виться *сов.*, **усло́вливаться** *несов.* (*о чём-л.*) צו-
אָפּרעדן* (צווישן) זיך (וועגן); (+ *инф. тж.*) נויפרעדן*
צונויפרעדן* זיך וועגן די פּרייזן; ~ о це́нах (זיך; ~
встре́титься в клу́бе אָפּרעדן* [צונויפרעדן* זיך] טרעפן
זיך אין קלוב

усло́вленн‖ый אָפּגערעדטער; в ~ом ме́сте אַף דעם
אָפּגערעדטן אָרט

усло́вн‖о *нареч.* באַדינגלעך; ~ость *ж* 1. באַדינגלעכ-
קייט, װ קאָנווענציאָנעלקייט װ; 2. (*норма поведения*)
קאָנווענציאָנאַליטעט װ ־ן, פירעכץ I ־ן

усло́вн‖ый 1. (*с условием*) באַדינגלעכער, קאָנווענציאָנע-
לער; ~ый пригово́р א באַדינגלעכער אורטייל; 2. (*услов-
ленный*) אָפּגערעדטער; ~ый знак טנאַי־צייכן מ ־ס;
(*символ — на карте и т. п.*) באַדינג־צייכן מ ־ס; ~ый
стук סיגנאַל־קלאַפּ מ; 3. (*воображаемый*) אימאַזשינערער,
פאָרגעשטעלטער; ~ая ли́ния אימאַזשינערע ליניע; 4. *иск.*
א סימוואָלישע דעקאָראַ- ;סימוואָלישער; ~ая декора́ция
ציע; 5. *грам.* באַדינג-; ~ое наклоне́ние באַדינג־מאָדוס
מ ־ן; ~ое прида́точное предложе́ние באַדינג־בייזאַץ מ
־ן; ~ый сою́з (מצ. ··ווערטער) I באַדינג־בינדוואָרט; ◇
~ый рефле́кс *физиол.* באַדינגטער רעפלעקס

усложни́ть *сов.* פאַרקאָמפּליצירן; ~ся *сов.* קאָמפּלי-
צירט(ער) ווערן*, פאַרקאָמפּליצירן זיך

усложня́ть(ся) *несов. см.* **усложни́ть(ся)**

услу́г‖а *ж* 1. טויווע װ ־ס, געפעליקייט װ ־ן; ока-
за́ть ~у *кому-л.* טאָן* עמעצן א טויווע [א געפעליקייט];
плоха́я ~а גאָר א קליינע טויווע; ~а за ~у א טויווע
פאַר א טויווע; 2. *мн.* (*обслуживание населения*) באַדי-
נונג װ; (*бытовое тж.*) סערוויס מ; коммуна́льные ~и
קאָמונאַלע באַדינונג; (*удобства*) מצ. באַקוועמלעכקייטן;
но́вый вид ~ א נייער מין באַדינונג; ◇ к ва́шим ~ам
уст. (*ответ*) (איך בין) גרייט אייך דינען; на́ша библио-
те́ка к ва́шим ~ам אונדזער ביבליאָטעק איז אין אייער
רעשוס

услу́жливый דינסטגרייטער, געפעליקער; ◇ ~ дура́к
опа́снее врага́ א נאַר איז ערגער, א נאַר איז א גזאַר
פון א ראָשע

услыха́ть *сов.*, **услы́шать** *сов.* דערהערן; (*уловить
слухом*) פאַרנעמען*; (*почуять*) דערשפּירן

усма́тривать *несов. см.* усмотре́ть 1

усмеха́ться *несов.* אונטערשמייכלען, צושמייכלען

усмехну́ться *сов.* צושמייכלען, א שמייכל טאָן*

усме́шка *ж* שפּאָט־שמייכעלע I ־ך

усмире́ние *с* (*мятежа и т. п.*) דערשטיקן I

усмири́ть *сов.* 1. איינצאַמען; 2. (*мятеж и т. п.*)
דערשטיקן; ~ся *сов.* (*стать послушным*) איינגעצאַמט
ווערן*

усмотре́ни‖е *с* I איינזען; предоста́вить на *чьё-л.* ~е
לאָזן* אַף עמעצנס איינזען; де́йствуйте по своему́ ~ю
טוט ווי איר פאַרשטייט, האַנדלט לויט אייער איינזען

усмотре́‖ть *сов.* 1. (*в чьём-л.*) (אין) איינזען*; в мои́х
де́йствиях он ~л неуваже́ние к себе́ אין מיין האַנדלונג
האָט ער איינגעזען אן אומקאָוועד [א פּגיסעס־האַקאָוועד]
פאַר זיך; 2. (*уследить*) (אַף) געגנוג אַכטונג געבן*; за всем
не усмо́тришь אַלץ האָבן אין אויג איז ניט מעגלעך

усну́ть *сов.* 1. אנשלאָפן ווערן*, איינשלאָפן*; 2. (*о
рыбе*) טויט ווערן*, איינשלאָפן*

усоверше́нствовани‖е *с* 1. װ פאַרפולקומונג; פאַרפול-
קומען I; ку́рсы ~я מצ. פאַרפולקום־קורסן; 2. (*улучше-
ние*) װ ־ען פאַרבעסערונג; внести́ ~е в маши́ну אריינ-
טראָגן* א פאַרבעסערונג אין דער מאַשין, פאַרבעסערן
[פאַרפולקומען] די מאַשין

усоверше́нствовать *сов.* פאַרפולקומען; ~ся *сов.*
1. (*стать совершеннее*) פאַרפולקומט ווערן*, ווערן*
פולקומער; 2. (*в предл.; повысить свою квалификацию*)
פאַרפולקומען זיך (אין)

усомни́ться *сов.* 1. (*в чём-л.*) באַקומען* ספקות
אָנווערן* די זיכער- ;(*в ком-л.*) מעסופעק ווערן* (אין), (אין)
קייט (אין); 2. (*высказать сомнение*) ספקן, צווייפלען

усо́пший *м уст.* פאַרשטאָרבענער מ ··נע, ניפטער מ
(מצ. ניפטאָרים)

усо́хнуть *сов.* איינגעטריקנט ווערן*, איינגעדאַרט ווערן*;
перен. איינגעשרומפּט ווערן*

успева́емость *ж* דערפאָלגלעכקייט וו

успева́‖ть *несов.* 1. *см.* успе́ть; *(справляться)* ספראווען זיך; она́ всё ~ет זי ספראוועט זיך ארום און ארום; 2. *(в учёбе)* ניט אָפשטיין*; хорошо́ ~ть האָבן* דערפאָלג

успева́ющий *(об ученике)* ניט-אָפשטייענדיקער; וואָס לערנט זיך מיט דערפאָלג *после сущ.*; *(хороший)* גוטער°

успе́ется *сов. безл. разг.*: ניטאָ זיך וואָס צו אײַלן, ס'איז נאָך דאָ גענוג צײַט

успе́‖ть *сов.* 1. *(+ инф.)* באווײַזן*; ~ть предупреди́ть об опа́сности באווײַזן* וואָרענען וועגן א געפאר; я не ~ю всё э́то переписа́ть איך וועל ניט באווײַזן דאָס אלץ איבערשרײַבן; ~ете! ס'וועט קלעקן צײַט!, איר האָט נאָך גענוג צײַט!; 2. *разг.* (к *дат.*, на *вин.*; *не опоздать*) (צו) קומען* צו דער צײַט; פארכאפן; ~ть к у́жину פארכאפן די וועטשערע, קומען* צו דער צײַט [ניט פארשפעטיקן] צו דער וועטשערע; ~ть к по́езду פארכאפן דעם צוג, ניט פארשפעטיקן צו דעם צוג; ~ть на заседа́ние ניט פארשפעטיקן צו דער זיצונג; 3.: не ~л я снять пальто́, как зазвони́л телефо́н קוים וואָס איך האָב אויסגעטאָן דעם מאנטל, האָט א קלונג געטאָן דער טעלעפאָן; ◇ не ~ешь огляну́ться, как... מע באווײַזט ניט אומצוקוקן זיך, ווי...

успе́х *м* 1. דערפאָלג מ ־ן; *(достижение)* דערגרייכונג וו ־ען; ~и сове́тской нау́ки די דערפאָלגן [דערגרייכונגען] פון דער סאָוועטישער וויסנשאפט; доби́ться ~а קומען* צו א דערפאָלג; в слу́чае ~а אויב ס'וועט גיין מיט דערפאָלג [מיט מאזל]; жела́ю вам ~а איך ווינטש אײַך דערפאָלג, זײַט מאצליעך; 2. *(признание)*: по́льзоваться ~ом у *кого-л.* אויסנעמען* [האָבן* א דערפאָלג] בײַ עמעצן; 3. *мн.* דערפאָלגן מצ.; как ва́ши ~и? ווי גייט עס אײַך?; ◇ с ~ом גאנץ גוט; пластма́сса с ~ом заменя́ет мета́лл פלאסטמאסע פארבײַט גאנץ גוט מעטאל; с таки́м же ~ом פונקט אזוי גוט

успе́шн‖о *нареч.* מיט דערפאָלג, דערפאָלגרײַך, דערפאָלגלעך; рабо́та идёт ~о די ארבעט גייט מיט דערפאָלג; ~ый דערפאָלגרײַכער

успока́ивать(ся) *несов. см.* успоко́ить(ся)

успокое́ни‖е *с* בארויקן ז, בארויקונג וו; для его́ ~я צוליב אים בארויקן

успокои́тельный 1. בארויקנדיקער; ~ отве́т א בארויקנדיקער ענטפער; 2. *в знач. сущ. с мед.* בארויקונגס-מיטל ז ־ען

успоко́ить *сов.* 1. בארויקן; *(ребёнка тж.)* אײַנעמען*, אײַנשטילן; 2. *(боль)* שטילן, לינדערן; ~ не́рвы בארויקן די נערוון; ~ся *сов.* 1. בארויקן זיך; успоко́йтесь! בארויקט זיך!; 2.: я не успоко́юсь, пока́ не добью́сь своего́ איך וועל זיך ניט בארויקן [איך וועל ניט בלײַבן רויק], ביזוואנען איך וועל ניט אויספירן מײַנס; не ~ся на дости́гнутом ניט באפרידיקן זיך מיטן שוין דערגרייכטן; 3. *(о ветре, море и т. п.)* אײַנשטילן זיך; 4. *(о боли)* געשטילט ווערן*, געלינדערט ווערן*; *(пройти)* פעלן זיך

уста́ *мн. уст.* מויל ז, ליפן מצ.; לעפצן מצ.; ◇ переходи́ть из уст в ~ איבערגיין* [איבערגעגעבן ווערן*] פון מויל צו מויל; ва́шими бы ~ми да мёд пить ≅ פון אײַער מויל אין גאָטס אויערן

уста́в *м* סטאטוט מ ־ן; *(военный тж.)* אוסטאוו מ ־ן; ~ КПСС דער סטאטוט פון (דער) קפסס; ~ ООН דער אונאָ-סטאטוט מ

устава́‖ть *несов. см.* уста́ть; ◇ не ~я אומדערמידלעך, ניט מיד ווערנדיק

уста́вить *сов. разг.* 1. *(разместить)* צעשטעלן; ~ все кни́ги в шкаф צעשטעלן אלע ביכער אין שאפע; 2. *(тв.; занять всю площадь)* ארומשטעלן; ~ ко́мнату кни́жными шкафа́ми ארומשטעלן דעם צימער מיט ביכער-שאפעס; 3. *(устремить)*: ~ глаза́ на *кого-л.* אויסגלאָצן [אָנשטעלן] א פאָר אויגן אף עמעצן; ~ся *сов. разг.* 1. *(разместиться)* אויסשטעלן זיך; 2. *(смотреть)* אויסגלאָצן [אָנשטעלן] א פאָר אויגן

уставля́ть *несов. см.* уста́вить 1, 2; ~ся *несов. см.* уста́виться 1

уста́л‖ость *ж* מידקייט וו, אויסגעמאטערטקייט וו; ~ый מידער, פארמאטערטער, אויסגעמאטערטער; у него́ ~ый вид ער זעט אויס מיד [אויסגעמאטערט]

у́стал‖ь *ж*: без ~и אומדערמידלעך, ניט מיד ווערנדיק; не знать ~и ניט מיד ווערן*

устана́вливать(ся) *несов. см.* установи́ть(ся)

установи́ть *сов.* 1. *(поместить)* אוועקשטעלן; *тех. тж.* אינסטאלירן; *(укрепить)* אײַנפעסטיקן; ~ турби́ну אוועקשטעלן [אינסטאלירן] א טורבינע; ~ шпиль на кры́ше אײַנפעסטיקן א שפיל אפן דאך; 2. *(осуществить)* באשטימען, אײַנפירן; *(ввести в действие тж.)* אײַנשטעלן; ~ дипломати́ческие отноше́ния אײַנשטעלן דיפלאָמאטישע באציונגען; ~ наблюде́ние אײַנשטעלן א נאָכשפירונג [א נאָכמערקונג]; ~ поря́док *чего-л.* אײַנשטעלן א סײדער פון עפעס; ~ це́ны אָפשטעלן א פרײַז; ~ мир אײַנשטעלן שאָלעם; ~ тишину́ מאכן ס'זאָל זײַן שטיל; 3. *(выяснить)* פעסטשטעלן, אויסקלאָרן; ~ фа́кты פעסטשטעלן די פאקטן; ~ и́стину אויסקלאָרן דעם עמעס; ~ся *сов.* 1. *(утвердиться; войти в силу)* אײַנשטעלן זיך; 2. *(о погоде)* שטעלן זיך; 3. *(сформироваться)* אויספורעמען זיך

устано́вка *ж* 1. *(действие)* אוועקשטעלן ז, אײַנשטעלן ז; 2. *(механизм)* אינסטאליאציע וו ־ס; 3. *(руководящее указание, направленность)* אײַנשטעלונג וו ־ען

установле́ние *с* *(фактов)* פעסטשטעלן ז; *(истины)* אויסקלאָרן ז; ~ дипломати́ческих отноше́ний דאָס אײַנשטעלן דיפלאָמאטישע באציונגען

устано́вленный אײַנגעשטעלטער; *(о времени, о цене)* אָפגעשטעלטער; *(о фактах)* פעסטגעשטעלטער

устарева́ть *несов. см.* устаре́ть

устаре́лый פארעלטערטער; *(вышедший из моды)* אלטמאָדישער

устаре́ть *сов.* פארעלטערט ווערן*; *(выйти из моды)* ארויס|גיין* פון דער מאָדע

уста́ть *сов.* 1. מיד ווערן*, אויסגעמאטערט [פארמאטערט] ווערן*; ~ от ходьбы́ מיד ווערן* גיין; 2. *перен.*: я уста́л ждать כ'קען שוין מער ניט ווארטן, ס'איז מיר שוין נימעס צו ווארטן

устила́ть *несов.*, **устла́ть** *сов.* פארשפרייטן, באדעקן; *перен.* באדעקן; ~ пол ковра́ми באדעקן דעם דיל מיט טעפעכער

у́стн‖о *нареч.* מינדלעך; ~ый מינדלעכער; ~ая речь מינדלעכע רייד; ~ый экза́мен א מינדלעכער עקזאמען

усто́‖й *м* 1. *(опора моста)* שטיצסלופ מ ־עס; 2. *(опора, подпорка)* אָנשפאר מ ־ן; 3. *мн. перен.* יעסוידעס מצ.; *(принципы)* פרינציפן מצ.

устóйчив||ость *ж* וו שטאַנדהאַפטיקייט, וו סטאַבילקייט,
וו פֿעסטקייט; ~**ый** 1. *(твёрдо стоящий)* ניט־וואַקלדי-
קער, שטאַנדהאַפטיקער; 2. *(постоянный)* סטאַבילער, פֿעס-
טער, שטאַנדהאַפטיקער; ~ое равновéсие א שטאַנדהאַפטיק
גלײַכגעוויכט; ~ая валю́та [א סטאַבי- א שטאַנדהאַפטיקע
לע, א פֿעסטע] וואַליוטע; ~ые цéны [פֿעסטע] סטאַבילע
פּרײַזן; ~ая погóда א סטאַבילער וועטער; ~ые уро-
жáи סטאַבילע גערעטענישן; ~ый режи́м дня א פֿעסט
אײַנגעשטעלטער טאָג־רעזשים; 3. *(стойкий)* פֿעסטער; ~ые
убеждéния פֿעסטע איבערצײַגונגען; морáльно ~ый מאָ-
ראַליש שטאַנדהאַפטיקער

устоя́ть *сов.* 1. *(удержаться)* *אײַנשטיין; ~ на мéсте
אײַנשטיין* אויפֿן אָרט; 2. *(не поддаться)* *אויסהאַלטן,
אויסהאַלטן זיך ביזן סאָף; ~ под удáром врагá האַלטן
*בײַשטיין דעם קלאַפּ פֿונעם סוינע; ~ прóтив соблáзна
(קעגן) דעם ניסאָיען

устоя́ться *сов.* 1. *(о жидкости)* זיך *אָפּשטיין; 2.
(твёрдо установиться) אײַנשטעלן זיך

устрáивать(ся) *несов. см.* устрóить(ся)

устранéние *с* T באַזײַטיקן, וו באַזײַטיקונג

устрани́ть *сов.* 1. באַזײַטיקן; *(изжить тж.)* אויסלעבן,
(פֿון) באַזײַטיקן [אָפּראַמען] באַפֿרײַען זיך; ~ препя́тствия
באַזײַטיקן [פֿונעם וועג] די שטערונגען; ~ недостáтки
[אויסלעבן, באַפֿרײַען זיך פֿון] די פֿעלערן; ~ся *сов.* 1.
(פֿון) *אוועקגיין אין א זײַט (פֿון), באַזײַטיקן זיך; ~ся
от дел באַזײַטיקן זיך פֿון די עניאָנים; 2. *(исчезнуть)*
*אויסגעלעבט ווערן, אויספֿעלן זיך

устраня́ть(ся) *несов. см.* устрани́ть(ся)

устрашáть(ся) *несов. см.* устраши́ть(ся)

устраши́ть *сов.* *(вин.)* *אָנשרעקן, א פּאַ- *ארופֿוואַרפֿן
(אַף) [א מוירע] כעד; ~ся *сов.* *(род.)* *דערשרעקן זיך
(פֿאַר), (פֿאַר) *מוירע באַקומען

устреми́ть *сов.* *ווענדן; ~ взóры *ווענדן די בליקן; ~
внимáние *ווענדן די אויפֿמערקזאַמקייט; их мы́сли устрем-
лены́... ...זײַנען געווענדט [מאַכשאָוועס] זייערע געדאַנקען;
~ся *сов.* 1. *גיין* זיך א לאָז; *(вниз)* *טאָן* זיך א לאָז
אַראָפּ; *(о потоке и т. п.)* *טאָן* א פֿלייץ; 2. *(принять
направление)* *ווענדן; взóры всех устреми́лись на во-
шéдшего אַלע האָבן געווענדט זייערע בליקן אויפֿן אַרײַנגע-
קומענעם

устремлéния *мн.* *(ед.* устремлéние *с)* מצ. באַשטרעבונגען

устремля́ть *несов. см.* устреми́ть

устремля́ться *несов.* 1. *(двигаться)* *לאָזן* זיך; *(вниз)*
גיין זיך א לאָז אַראָפּ; *(о потоке и т. п.)* פֿלייצן; 2.
см. устреми́ться 2

у́стрица *ж* אויסטער מ ־ס

устрóитель *м* = אָרגאַניזאַטאָר מ ־טאָרן, אײַנאָרדענער מ

устрóить *сов.* 1. *(изготовить)* מאַכן, אויפֿשטעלן; ~
шалáш из камышá מאַכן [אויפֿשטעלן] א בײַדל פֿון
טשערעט(אָ); 2. *(организовать)* אײַנאָרדענען; ~ концéрт
אָרגאַניזירן [אײַנאָרדענען] א קאָנצערט; ~ мáссовое гу-
ля́нье אָרגאַניזירן [אײַנאָרדענען] א מאַסן־פֿאַרווײַלונג; ~
обéд в честь *кого-л.* *געבן א מיטיק לעקאָוועד עמעצן; я
всё устрóю איך וועל אַלץ אײַנאָרדענען [באַוואָרענען]; 3.
разг.: ~ сцéну *кому-л.* אָפּשפּילן עמעצן א סצענע [א
כאַסענע]; אויפֿשפּילן עמעצן א וויסטן פֿרימאָרגן; 4. *(по-
местить)* אײַנאָרדענען; ~ *кого-л.* на рабóту אײַנאָרדע-
נען עמעצן אַף אַרבעט; ~ больнóго в больни́цу אײַנאָר-
דענען [באַשטאַטן] א כוילע אין שפּיטאָל; 5. *разг.* *(обес-
печить чем-л.)* באַוואָרענען (מיט), אויסקאָמבינירן; я вам
устрóю два билéта в теáтр איך וועל אײַך אויסקאָמבי-
נירן [באַוואָרענען מיט] צוויי בילעטן אין טעאַטער; 6.
разг. *(удовлетворить)* *זײַן ווי געווונטשן; э́то егó (впол-
нé) устрóило דאָס איז פֿאַר אים געווען ווי געווונטשן; ~ся
сов. 1. *(наладиться)* אײַנגעאָרדנט, אײַנגעלאַדיעט ווערן*
ווערן*; всё устрóилось наилу́чшим óбразом אַלץ האָט
זיך אײַנגעלאַדיעט אויפֿן בעסטן אופֿן; 2. *(обосноваться)*
אײַנאָרדענען זיך; прекрáсно ~ся на нóвой кварти́ре
אויסגעצייכנט אײַנאָרדענען זיך אין דער נײַער וווינונג;
~ся на вéрхней пóлке вагóна אײַנאָרדענען זיך אַף דער
אייבערשטער פּאָליצע אין וואַגאָן; ~ся рабóтать на за-
вóде אײַנאָרדענען זיך אַף א זאַוואָד

устрóйств||о *с* 1. *(действие)* וו אײַנאָרדענונג, אײַנאָר-
דענען T; דאָס אײַנאָרדענען זיך; для ~а своих дел צו-
ליב אײַנאָרדענען [צוליב באַוואָרענען] די פּערזענלעכע
עניאָנים; 2. *(планировка)* וו צעשטעלונג, וו אַראַנזשירונג;
(конструкция) בוי מ, וו קאָנסטרוקציע, וו סטרוקטור; 3.
(строй) סיידער מ, וו אָרדענונג; госудáрственное ~о די
מעלוכע־אָרדענונג וו; 4. *(механизм)* וו אַפּאַראַטור, אַפּאַ-
ראַט מ, מעכאַניזם מ

усту́п *м* *(горы́)* וו טעראַסע; *(стены́)* אַרויסשטאַרטש מ

уступá||ть *несов. см.* уступи́ть; он лóвок, но ~ет про-
ти́внику в си́ле ער איז פֿלינק, נאָר ער איז ניט אַזוי
קרעפֿטיק ווי זײַן קעגנער

уступи́тельн||ый: ~ое придáточное предложéние *грам.*
קאָנצעסיווער בײַזאַץ

уступи́ть *сов.* 1. *(отдать)* *אָפּגעבן; *אָפּטרעטן; ~
кому-л. дорóгу *אָפּטרעטן עמעצן דעם וועג; ~ *кому-л.*
мéсто *אָפּטרעטן עמעצן דאָס אָרט; в теáтре он уступи́л
мне свой бинóкль אין טעאַטער האָט ער מיר אָפּגעגעבן
זײַן בינאָקל; не ~ ни пя́ди земли́ врагу́ ניט *אָפּגעבן
דעם סוינע אַפֿילו אײן שפּאַן ערד; 2. *(поддаться, согласить-
ся)* *נאָכגעבן; он упря́мился, но, наконéц, уступи́л ער
האָט זיך געעקשנט, נאָר צום סאָף האָט ער נאָכגעגעבן;
~ си́ле [давлéнию] *נאָכגעבן; ניט בײַ- געצוווּנגען *זײַן
שטיין* קעגן קראַפֿט [קעגן דרוק]; 3. *(дат.; не выдержать
сравнения)* ניט *קענען* זיך גלײַכן (מיט), *אָפּשטיין (פֿון);
он не усту́пит своемý партнёру в óпытности ער שטייט
ניט אָפּ פֿון זײַן פּאַרטניאָר אין דערפֿאַרונג, ער קען זיך
גלײַכן מיט זײַן פּאַרטניאָר אין דערפֿאַרונקייט; он никомý
не усту́пит в си́ле אין גווורע קען ער זיך גלײַכן מיט
ווער עס איר ווילט; 4. *разг.* *(продать дешевле)* *אָפּלאָזן
*אַראָפּלאָזן צוויי רובל; ~ два рубля́ פֿאַר וועלוועלער
פֿון דער פּרײַז

усту́пк||а *ж* 1. *(компромисс)* וו האַנאָכע ־ס; идти́ на
~и *אײַנגיין אַף האַנאָכעס; 2. *разг.* *(скидка)* האַנאָכע
וו, ראַבאַט מ

усту́пчив||ость *ж* וו נאָכגיביקייט; ~**ый** נאָכגיביקער

устыди́||ться *сов.:* он ~лся своегó малоду́шия ס'איז
אים געוואָרן א בזיאָען פֿאַר זײַן קליינמוטיקייט

у́стье *с* 1. *(реки́)* וו לעפֿצונג; ־ען 2. *(отверстие)*
וו עפֿענונג ־ען; ~ пéчи (מצ. ־לעכער) וו פּײַערלאָך

усугу́бить *сов.* פֿאַרטאָפּלען, פֿאַרשטאַרקן; *(вину тж.)*
פֿאַרטאָפּלט, שטאַרקער *ווערן; ~ся *сов.* שווערער מאַכן;
*ווערן; *(о вине тж.)* שווערער *ווערן

усугубля́ть(ся) *сов. см.* усугуби́ть(ся)

усы́ *мн. см.* ус

усынов||и́ть *сов.* אדאָפּטירן (פאר א זון); ~ле́ние *с* אדאָפּטאַציע װ, אדאָפּטירונג װ

усыновля́ть *несов. см.* усынови́ть

усы́пать *сов.*, **усыпа́ть** *несов. прям. и перен.* באשיטן*, אָפּשיטן*

усыпи́ть *сов.*, **усыпля́ть** *несов. (вин.)* 1. פארשלעפערן, אײַנשלעפערן; 2. *(гипнозом)* אײַנשלעפערן; *(наркозом)* אײַנגעבן* נארקאָז (דאט.); 3. *перен.* אײַנשלעפערן; ~ *чью-л.* бди́тельность אײַנשלעפערן עמעצנס וואכזאמקײַט; 4. *(умертвить животное)* אײַנשלעפערן (אף טויט)

усыха́ть *несов. см.* усо́хнуть

ута́ивать *несов.*, **утаи́ть** *сов.* 1. *(скрыть от кого-л.)* פארטײַען, פארלײקענען; *(умолчать о чём-л)* פארשווײַגן*, ניט אויסזאָגן; 2. *(спрятать)* אויסבאהאלטן*; 3. *(тайно присвоить)* פארלײקענען

ута́йк||а *ж* פארטײַען ז, פארשווײַגן ז; без ~и גאָרנישט ניט פארלײקענענדיק

ута́птывать *несов. см.* утопта́ть

утащи́ть *сов.* 1. אוועקשלעפּן; *(куда-л. тж.)* פארשלעפּן; 2. *разг. (украсть)* צושלעפּן, אוועקלאקכענען

у́тварь *ж собир.*: дома́шняя ~ הויזראַט ז, שטובזאכן מצ.; церко́вная ~ קלויסטער־כפייצים מצ.

утверди́тельн||о: отве́тить ~о ענטפערן מיט «יאָ», געבן* א פּאָזיטיוון ענטפער; ~ый פּאָזיטיווער; ~ый отве́т א פּאָזיטיווער ענטפער

утверди́ть *сов.* 1. *(упрочить)* פארפעסטיקן, פעסט אײַנשטעלן; ~ своё госпо́дство פארפעסטיקן [פעסט אײַנשטעלן] די הערשאפט; ~ за *кем-л.* פארפעסטיקן פאר עמעצן; 2. *(убедить)* פעסט איבערצײַגן; ~ *кого-л.* в его́ реше́нии פעסט מאכן עמעצנס באשלוס; 3. *(признать окончательно установленным)* באשטעטיקן; *(постановление и т. п.)* סאנקציאָנירן; ~ прое́кт באשטעטיקן דעם פּראָיעקט; ~ но́вого дире́ктора באשטעטיקן דעם נײַעם דירעקטאָר; ~ *кого-л.* в права́х סאנקציאָנירן עמעצנס רעכט; ~ся *сов.* 1. *(упрочиться)* פארפעסטיקן זיך; 2. (в *предл.; убедиться)* פעסט ווערן* (אין); ~ся в своём реше́нии פעסט ווערן* (בא זיך) אינעם באשלוס

утвержда́||ть *несов.* 1. *см.* утверди́ть; 2. *(проводить мысль)* באהויפּטן; *(в споре и т. п. тж.)* טײַנען; *(необоснованно)* וועלן* האָבן; 3.: ~ю *(перед подписью — на документе и т. п.)* באשטעטיקט

утвержда́ться *несов. см.* утверди́ться

утвержде́ние *с* 1. *(действие)* באשטעטיקן ז, סאנקציאָנירן ז; 2. *(высказывание)* באהויפּטונג װ ־ען

утека́ть *несов. см.* уте́чь

утёнок *м* קאַטשקעלע ז ־ך, ענטעלע ז ־ך

утепли́ть *сов.*, **утепля́ть** *несов.* אײַנוואַרעמען, באוואָרענען פאר קעלט

утере́ть *сов.* אָפּווישן; утри́ слёзы! וויש זיך אָפּ די טרערן!; ◇ ~ *кому-л.* нос *разг.* פארשטעקן עמעצן אין גארטל [אין ארבל]; ~ся *сов.* אָפּווישן זיך

утёря *ж* פארלירן ז

утеря́ть *сов.* פארלירן*; ~ся *сов.* פארלוירן ווערן*, פארפאַלן ווערן*

утёс *с* (ברעג־)פעלדז ם ־ן

утёха *ж разг.* 1. *(наслаждение)* טײַנעג ם (מצ. טײַנוגים), פארגעניגן ם ־ס; 2. *(то, что доставляет радость)*

שטיקל כּעס; одна́ ~ мне оста́лась איין שטיקל כּעס איז מיר געבליבן

уте́чка *ж (жидкости)* אָפּפלוס ם, רינען ז; *(газа, тока)* פארלוסט ם; *перен.* אָפּפלוס ם; ~ умо́в אָפּפלוס פון מויכעס

уте́чь *сов.* 1. *(о жидкости)* אָפּפליסן*; *(о газе)* ארויסגיין*; 2. *разг. (о времени)* איבערלויפן*; ◇ мно́го воды́ утекло́ с тех пор זינט דעמלט איז א שיין ביסל וואסער איבערגעלאָפן

утеша́ть(ся) *несов. см.* уте́шить(ся)

утеше́ни||е *с* טרייסט װ; *(то, что успокаивает)* טרייסטונג װ, נעכאָמע װ; слова́ ~я טרייסטווערטער מצ.; найти́ ~е в *чём-л.* געפינען* א טרייסטונג [א נעכאָמע] אין עפּעס; еди́нственное ~е די איינציקע טרייסט; сла́бое ~е גאָר א קליינע טרייסט

утеши́тельн||ый בארויקנדיקער, טרייסטנדיקער; *(о вестях, новостях)* דערפרייענדיקער, גוטער°; ~ые слова́ טרייסטווערטער מצ.

уте́шить *сов.* טרייסטן; *(успокоить тж.)* בארויקן; могу́ вас ~ כ'קען אײַך דערפרייען; ~ся *сов.* טרייסטן זיך; *(успокоиться тж.)* בארויקן זיך; уте́шьтесь! בארויקט זיך!

утилизи́ровать *сов. и несов.* אוטיליזירן; *(в личном хозяйстве и т. п. тж.)* מאכן זיך א נוץ (פון)

утилита́рный אוטיליטאַרישער, ריין פּראַקטישער

ути́ль *м*, **утильсырьё** *с* אוטיל־רויוואַרג ז, אוטיל ם

ути́н||ый קאַטש(ק)ענער, קאַטשקע־, ענטלשער, ענטל־; ~ое мя́со ענטלפלייש ז, פלייש פון א קאַטשקע, קאַטשן פלייש; ~ые ла́пы קאַטשקע־לאַפּעס מצ.; ~ый нос *(у человека)* א נאָז ווי דער שנאָבל בא א קאַטשקע

утира́ть(ся) *сов. см.* утере́ть(ся)

утиха́ть *несов.*, **ути́хнуть** *сов.* 1. אײַנשטילן זיך, אויפהערן; *(о боли)* געשטילט ווערן*, אָפּלאָזן*; *(о буре и т. п.)* אײַנגעשטילט ווערן*; стрельба́ ути́хла די שיסערײַ האָט אויפגעהערט [האָט זיך אײַנגעשטילט]; ве́тер ути́х דער ווינט איז שטיל געבליבן; 2. *(о человеке)* בארויקן זיך; *(замолчать)* אנשוויגן ווערן*

утихоми́рить *сов. разг.* אײַנשטילן, בארויקן; ~ся *сов. разг.* בארויקן זיך; *(о боли, болезни)* געשטילט ווערן*, אָפּלאָזן*; *(о буре и т. п.)* שטיל בלײַבן*, נאָכלאָזן*

у́тка *ж* 1. קאַטשקע װ ־ס, ענטל ז ־עך; 2. *(ложный слух)* בלאָף ם ־ן; газе́тная ~ (צײַטונגס־)«ענטל» ז ־עך

уткну́ть *сов.* 1. *разг. (спрятать)* פארשטעקן; 2. *перен.* אײַנגראָבן*, פארגראָבן*; ~ нос в кни́гу אײַנגראָבן* די נאָז אינעם בוך; ~ся *сов.* 1. אײַנגראָבן* זיך; ~ся голово́й в поду́шку אײַנגראָבן* זיך מיטן קאָפּ אין קישן, אײַנגראָבן* דעם קאָפּ אין קישן; ~ся в кни́гу אײַנגראָבן* זיך (מיט די אויגן) אין בוך; 2. *(натолкнуться)* אָנשטויסן* זיך

утконо́с *м зоол.* שנאָבל־כּײַע װ ־ס

у́тлый *(непрочный)* שלאַבעריקער; *(жалкий)* נעבעכדיקער, דאַלעסדיקער; ~ чёлн נעבעכדיק שיפל

уто́к *м текст.* שוס ם

утоли́ть *сов.* 1. *(голод)* שטילן; *(жажду — тж.)* לעשן*; 2. *перен.* לינדערן; *(боль тж.)* שטילן

утолще́ние *с* פארגרעבערונג װ ־ען

утоля́ть *несов. см.* утоли́ть

утоми́тельный אײַנמידנדיקער, אויסמאטערנדיקער; *(скучный)* דערעסנדיקער

утоми́ть *сов.* אײַנמידן, מיד מאכן; *(сильно)* אויסמא־טערן; ~ся *сов.* אײַנמידן זיך; *(сильно)* אויסגעמאטערט *ווערן

утомле́ние *с* ‖ מידקײַט

утомлённый אײַנגעמידטער; *(сильно)* אויסגעמאטערטער

утомля́емость *ж* ‖ אײַנמידלעכקײַט

утомля́ть(ся) *несов. см.* утоми́ться

утону́‖ть *сов.* 1. *פאַרזונקען ווערן; *(о судне тж.)* *אונטערגײן, *דערטרונקען ווערן; *(о человеке)* דערטרונ־קען ווערן*; 2. (в *предл.; увязнуть*) *פאַרהרונעט ווערן (אין); 3. *перен.* (в *предл.*) *פאַרזונקען ווערן; *(о зву-ках)* *פאַרפאַלן ווערן; всё ~ло во мра́ке но́чи אלצדינג איז פארזונקען געוואָרן אין נאַכט־כאשכעס

утончённый פײַנער, ראַפינירטער; ~ вкус א פײַנער [א ראַפינירטער] געשמאַק

утопа́ть *несов.* 1. *см.* утону́ть; 2. *перен.:* ~ в зе́-лени באַהאַלטן* זיך [דערטרונקען ווערן] אין גרינס; ~ в ро́скоши [אין פאַרגעניגן] באָדן* זיך אין ווילטיק; ◇ ~ в крови́ באָדן* זיך אין בלוט

утопа́ющий *м* דער, וואָס טרינקט זיך

утоп‖и́зм *м* ם אוטאָפּיזם; ~и́ст *м* ם ־ן אוטאָפּיסט

утопи́ть *сов.* *דערטרענקען, *דערטרינקען; ~ся *сов.* *דערטרינקען זיך, *דערטרענקען זיך

утопи́ческий אוטאָפּישער; ~ социали́зм דער אוטאָפּי־שער סאָציאַליזם

уто́пия *ж* ‖ אוטאָפּיע

уто́пленн‖ик *м* ם ־ער דערטרונקענער; ~ица *ж* דער־טרונקענע ‖ =

утопта́ть *сов.* אײַנטאָפּטשען

уточне́ни‖е *с* ‖ ־ען פאַרפּינקטלעכונג; внести́ ~я אַרײַנטראָגן* פאַרפּינקטלעכונגען, פאַרפּינקטלעכן

уточни́‖ть *сов.* פאַרפּינקטלעכן; ~ть коли́чество פאַר־פּינקטלעכן די צאָל; ~те, что вы име́ете в виду́ זאָגט פּינקטלעכער, וואָס מיינט איר

уточня́ть *несов. см.* уточни́ть

утра́ивать(ся) *несов. см.* утро́ить(ся)

утрамбова́ть *сов.*, **утрамбо́вывать** *несов.* אײַנטראַמ־בירן, אײַנטראַמבעווען

утра́т‖а *ж* 1. ם ־ן פאַרלוסט; 2. *(потеря)* ‖ אווידע ־ס; понести́ тяжёлую ~у לײַדן* א שווערן פאַרלוסט

утра́тить *сов.* *פאַרלירן, *אָנווערן

утра́чивать *несов. см.* утра́тить

у́тренн‖ий פרימאָרגן־, אינדערפרײַקער, פרימאָרגנדיקער; ~ее заседа́ние די אינדערפרײַקע זיצונג; ~ие за́морозки פריפרעסטעלעך מצ., פרימאָרגן־פרעסטלעך מצ.; ~яя заря́ ‖ מאָרגנרייט

у́тренник *м* 1. *(представление)* ם מאָרגן; *(в театре)* מאָרגן־ספּעקטאַקל ם ־ען; 2. *(мороз)* מאָרגן־פרעסטעלע פריפרעסטעלע ז ־ך; ז ־ך

утри́ровать *сов. и несов.* איבערטרײַבן*, אוטרירן

у́тр‖о *с* 1. ם ־ס (פרי)מאָרגן, ם ־ען אינדערפרי; в семь часо́в ~а́ זיבן אזייגער אינדערפרי; под ~о פרי־מאָרגן־צו, פארטאָג; ра́нним ~ом גאנצפרי; по ~а́м אלע אין יעדן פרימאָרגן, אינדערפרי; в одно́ прекра́сное ~о איין שיינעם פרימאָרגן; 2. *см.* у́тренник 1; ◇ до́брое ~о!, с до́брым ~ом! א גוט־מאָרגן!; ~о ве́чера мудре-не́е *погов.* ≅ ביז מאָרגן איז נאָך גאָט א פאָטער

утро́б‖а *ж* *(матери)* ‖ מוטערלײַב, (מוטער־)טראכט

ז; ◇ ещё в ~е ма́тери נאָך בא דער מאַמען אין בויך; ненасы́тная ~а א קישקע אָן א דנאָ

у́тром *нареч.* אינדערפרי; ра́но ~ גאנצפרי

утружда́ть *несов.* באַמיען; ~ про́сьбами באַמרויקן מאטריען זײַן* זיך, באַמיען זיך; ~ себя́ מיט באַקאָשעס

утю́г *м* ז ־עך פרעסל, ם ־ס פרעס־אײַזן

утю́жить *несов.* פרעסן

уф *межд.* אוף!

ух *межд.* 1. אך!; 2. *(при передаче резкого звука)* קנאַק!, טראַך!

уха́ *ж* ‖ פיש־יויך

уха́б *м* (מצ. ··גריבער) ‖ וועג־גרוב; ז ־עך טײַטערל *разг.*

уха́бистый *(о дороге)* צעגריבלטער; מיט גריבער *пос-ле сущ.;* מיט טײַטערלעך *после сущ. разг.*

уха́живать *несов.* (за *тв.*) 1. *(заботиться)* (ה)אווירן, ארומגיין* ארום דעם; ~ за больны́м (ארום)* ארומגיין* ארום דעם; ~ за цвета́ми (ה)אווירן [וואַרטעווען] דעם קראַנקן, כוילע אכטונג געבן* אף די בלומען, ארומגיין* ארום די בלומען; 2. *(за женщиной)* (מיט) קאַוואַלעריש זײַן*, ארומפּאַדען (ארום); (נאָך) אוכאַזשעווען *разг.;* (ה)אווירן *уст.*

ухва́т *м* ‖ ־ס ווילקע, ם ־עס ראַהאַטש

ухвати́ть *сов.* (за *вин.*) (פאַר) אָנכאַפּן

ухвати́ться *сов.* 1. (פאַר) אָנכאַפּן זיך; ~ за пери́ла אָנכאַפּן זיך פאַר דעם פאַרענטש; 2. *разг.* *(старательно приня́ться за что-л.)* (צו) א נעם טאָן* זיך; ~ за ин-тере́сную рабо́ту א נעם טאָן* זיך צו דער (מיט ברען) אינטערעסאַנטער אַרבעט; 3. *разг.* *(воспользоваться)* (אין) אָנכאַפּן זיך; ~ за мысль אָנכאַפּן זיך אין דעם געדאַנק

ухва́тка *ж разг.* 1. *(приём)* ‖ ־ס טנוע, (קונציקע) ־ס; 2. *(ловкость)* ‖ באַוועגונג ־ען; געניט־, בעריעשאַפט ‖ קײַט; 3. *(повадка)* .מצ גענג, ‖ מאַניר

ухитри́ться *сов.*, **ухитря́ться** *несов.* (+ *инф.*) *разг.* באוויזן* א בעריעשאפט [א קונץ] (צו טאָן עפּעס)

ухищре́ние *с* ם ־ן אײַנפאַל, ‖ ־ס טאַכבולע

ухищря́ться *несов.* קלײַגן זיך, זוכן טאַכבולעס; ~ всёми спо́собами זוכן אלערליי טאַכבולעס

ухмыльну́ться *сов.* *א שמוך טאָן

ухмыля́ться *несов.* שמוכן

у́хо *с* 1. ם ־ן אויער; 2. *мн.* *(у шапки)* אויערדעק־לעך מצ., אויער־קלאַפּעס מצ.; אויערן מצ.; ◇ говори́ть *кому-л.* на́ ухо ארײַנרעדן*, זאָגן עמעצן אפן אויער; אײַנרוימען עמעצן א סאָד אין אויער, עמעצן אין אויער ארײַן; ~ ре́жет עס רײַסט די אויערן; в уша́х звени́т עס קלינגט אין די אויערן; я э́то слы́шал свои́ми уша́ми איך האָב עס אליין [מיט די אייגענע אויערן] געהערט; во все у́ши слу́шать אופשטעלן (אופ)עפענען די אויערן, אָנשטעלן [אָנשפּיצן] די אויערן, מויל און אויערן; он и ~м не ведёт ס'זאָל אים אָנהייבן ארן, אים גייט עס וויי־ניק וואָס אָן; в одно́ ~ вошло́, в друго́е вы́шло ס'איז (אים) דורך איין אויער ארײַן, דורכן אַנדערן ארויס; по́ уши влюби́ться פאַרליבן זיך איבער די אויערן

ухо́д[1] *м* 1. ז אוועקגיין; пе́ред са́мым его́ ~ом סאַמע דאָס אוועקגיין פון דער; ~ с рабо́ты פאַר זײַן אוועקגיין דאָס פאַרלאָזן די אַרבעט, אַרבעט

ухо́д[2] *м* (за *тв.*) (אַף) ‖ אופזיכט, דאָס אכטונג געבן (אַף); ~ за больны́м (ה)אווירן דעם כוילע; דאָס; ~ за са́-дом די אופזיכט [דאָס אכטונג געבן] אפן סאָד

уходи́||ть *несов.* 1. *см.* уйти́; 2. *(простираться)* דער וועג ציט זיך *אוועקציִען; доро́га ухо́дит вдаль
אוועק אין דער ווײַט; далеко́ на юг ~ла широ́кая ас-
фа́льтовая доро́га -ווײַט אױף דאָרטן האָט זיך אוועקגע
צויגן א ברייטער אספאַלט־טראַקט

ухудша́ть(ся) *несов. см.* уху́дшить(ся)

ухудше́ние *с* וו פֿאַרערגערונג, ערגער ווערן דאָס; ~
отноше́ний א פֿאַרערגערונג אין די באַציִונגען; ~ настрое́-
ния דאָס פֿאַלן [דאָס קאַליע ווערן] פֿון דער שטימונג

уху́дшить *сов.* ערגער מאַכן, פֿאַרערגערן; э́то то́лько
уху́дшило де́ло דאָס האָט נאָר ערגער געמאַכט [קאַליע
געמאַכט] דעם איניען; ~ся *сов.* ערגער, פֿאַרערגערן זיך
ווערן*; *(о настроении)* *קאַליע ווערן, *פֿאַלן

уцеле́ть *сов.* *גאַנץ בלײַבן; *(остаться в живых)*
*לעבן בלײַבן

уценённ||ый פֿאַרביליקטער, אַראָפּגעפּרײַזטער; ~ые
това́ры סכוירעס [פֿאַרביליקטע] אַראָפּגעפּרײַזטע

уце́нка *ж* וו פּרײַז־מינערונג

уцепи́ться *сов.* (за *вин.*) 1. (אין) אָנטשעפּען זיך, אָנ-
אָנכאַפּן זיך; 2. *разг.* *(воспользоваться)* כאַפּן זיך (פֿאַר)
(אין)

уча́ствовать *несов.* (в *предл.*) 1. (אין) באַטייליקן זיך,
באַטייליקן זיך *אָנטיילנעמען (אין); ~ в голосова́нии
אָנטיילנעמען* [נעמ- אין דער אָפּשטימונג; ~ в рабо́те
מען* אָנטייל] אין דער אַרבעט; 2. *(быть пайщиком)* -בא
(אין) טייליקן זיך, (אין) [א כיילעק] האָבן* א טייל; ~ в
де́ле זײַן* א שותּף

уча́сти||е *с* 1. מ אָנטייל, וו באַטייליקונג; *(в деле, в
предприятии)* וו (מיט)באַטייליקונג; при ~и *кого-л.* מיטן
אָנטייל פֿון עמעצן; 2. *(сочувствие)* ז מיטגעפֿיל; отнес-
ти́сь с ~ем к *кому-л.* באַציִען* זיך מיט מיטגעפֿיל צו
עמעצן; ◇ принима́ть ~е в *ком-л.* זאָרגן וועגן עמעצנס
גורל; принима́ть ~е в *чём-л.* באַטייליקן זיך אין עפּעס,
אָנטיילנעמען* אין עפּעס, נעמען* אָנטייל אין עפּעס

участи́ться *сов.* פֿאַראָפֿטערן זיך, *אָפֿטער ווערן; *(о
пульсе)* *גיכער ווערן

участко́вый 1. באַצירק־, באַצירקישער; ~ врач -בא
צירק־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים); 2.: ~ *(уполномо́-
ченный)* *(милиционер)* צירקל־באַפֿולמעכטיקטער מ ··טע

уча́стлив||о *нареч.* מיט מיטגעפֿיל, מיטפֿילנדיק; ~ый
מיטפֿיליקער

уча́стник *м* = באַטייליקטער מ ··טע, אָנטיילנעמער מ

уча́сток *м* 1. *(часть земельной площади)* ערד־כיילעק
מ (מצ. ..כאַלאָקים); приуса́дебный ~ ערד־ בײַהויפֿישער
כיילעק; лесно́й ~ וואַלד־כיילעק מ (מצ. ··כאַלאָקים);
строи́тельный ~ מ בויפּלאַץ *разг.;* דיעליאַנקע וו ־ס
מ (מצ. ··פּלעצער); 2. *(часть поверхности чего-л.)* טייל מ
־ן; *(отрезок)* אָפּשניט מ ־ן; ~ ко́жи א שטיק וו, מ ־ער ־ן;
~ стены́ א טייל וואַנט; ~ пути́ א שטיק וועג; א טייל הויט;
3. *(часть фронта)* סעקטאָר מ ־ס, ־ן; 4. *(сфера
деятельности)* באַצירק מ ־ן, געביט ז ־ן; са́мый тру́д-
ный ~ דער שווערסטער באַצירק; 5. *(единица админи-
стративно-территориального деления)* באַצירק מ ־ן;
(милиции) צירקל מ ־ען; избира́тельный ~ וואַל־באַצירק
מ ־ן

у́часть *ж* מ גורל; раздели́ть *чью-л.* ~ טיילן מיט
עמעצן, האָבן* איין גורל מיט עמעצן זײַן גורל

учаща́ться *несов. см.* участи́ться

уча́щ||ийся 1. שטודירנדיקער; ~аяся молодёжь די
שטודירנדיקע יוגנט, וו לערן־יוגנט; 2. *в знач. сущ. м*
= מ שילער; *(вуза)* סטודענט מ ־ן

учёб||а *ж* וו לער; דאָס לערנען זיך; нача́ть ~у -אָנ
הייבן* לערנען זיך; посла́ть на ~у в университе́т שיקן
די לערנען [שטודירן] אין אוניווערסיטעט; успе́хи в ~е
[דערפֿאָלגן אין דער לער [אין לערנען זיך

учёбник *м* לערנביכל, לערנבוך מ, ז (מצ. ··ביכער)
ז ־עך

учёбн||ый לערן־; *воен.* טרעניר־; ~ый год ז לערניאָר
־ן; ~ое заведе́ние לערן־אַנשטאַלט מ ־ן; в ~ое вре́-
мя בײַ די לימודים, בעת לערנען; ~ые заня́тия -לי
מודים מצ.; ~ый план לערנפּלאַן מ (מצ. ··פּלענער);
~ый предме́т לערן־קעגנשטאַנד מ ־ן; *мн. тж.* -דיס
ציפּלינען מצ.; ~ые посо́бия הילפֿס־לערנביכער מצ.;
~ая стрельба́ וו טרעניר־שיסערײַ

уче́ни||е *с* 1. ז לערנען, וו לער; ко́нчить ~е ענדיקן
דאָס לערנען; *(в высшем учебном заведении тж.)* -ענ
דיקן דעם שטודיום; 2. *(теория)* וו לערע; ~е Ле́нина
לענינס לערע; ◇ ~е — свет, неуче́ние — тьма וויסן
איז ליכט, אומוויסן איז פֿינצטערניש; без ~я нет уме́ния
אַז מע לערנט ניט, קען ניט כאַפּן; וואָס כאַפּן־קע לערנט ניט,
ניט, קען מע ניט

учени́к *м* 1. = מ שילער, טאַלמיד מ (מצ. טאַלמידים);
2. *(на производстве)* = מ שילער, לערן־ייִנגל ז ־עך;
3. *(последователь)* = מ שילער, = מ נאָכפֿאָלגער

учени́ца *ж* וו שילערן ־ס

учени́ческ||ий שילער־; *(незрелый)* שילערישער; ~ая
тетра́дь שילער־העפֿט וו, מ ־ן; ~ая столо́вая א גאָרקיך
פֿאַר שילער; ~ая рабо́та א שילערישע אַרבעט

учени́честв||о *с* וו שול־לער; *(на производстве)* -שי
לערײַ וו; го́ды ~а שול־יאָרן מצ.

учёность *ж* וו געלערנטקייט, וו ערודיציע; *разг. ирон.*
טיפֿע תּורה

учён||ый 1. געלערנטער; 2. *(относящийся к науке)*
וויסנשאַפֿטלעכער; ~ая сте́пень וויסנשאַפֿטלעכע שטופֿע;
~ый сове́т וויסנשאַפֿטלעכער ראַט; 3. *(дрессированный)*
דרעסירטער; 4. *в знач. сущ. м* געלערנטער מ ..טע, -וויסנ
שאַפֿטלער מ =; всеми́рно изве́стный ~ый -א וועלט
באַרימטער געלערנטער

уче́сть *сов.* 1. *(установить наличие)* *איבערשרײַבן;
(с целью контроля) איבערדיסקאָנטירן; 2. *(принять во
внимание)* דיסקאָנטירן, נעמען* אין אַכט [אין באַטראַכט];
~ о́пыт про́шлого דיסקאָנטירן די פֿריערדיקע -דער
פֿאַרונג; ~ דיסקאָנטירן די דערפֿאַרונג פֿון די פֿאָרגייער,
возмо́жные случа́йности די [נעמען* אין אַכט] *פֿאָרויסזען
מעגלעכע צופֿעליקײַטן; ~ потре́бности о́бщества -דיס
קאָנטירן די באַדערפֿענישן פֿון דער געזעלשאַפֿט; учти́те,
что… ··· אַז, [פֿאַרגעסט ניט] געדענקט; ◇ ~ ве́ксель
דיסקאָנטירן דעם וועקסל

учёт *м* 1. *(действие)* וו איבערשרײַבונג; *(с целью кон-
троля)* וו איבערדיסקאָנטירונג; *(принятие во внимание)*
וו דיסקאָנטירונג, מ דיסקאָנט; ~ потре́бностей о́бщества
דאָס דיסקאָנטירן די באַדערפֿענישן פֿון דער געזעלשאַפֿט;
магази́н закры́т на ~ דער מאַגאַזין איז פֿאַרמאַכט אױף
איבערדיסקאָנטירונג; 2. *(регистрация)* מ דיסקאָנט; стать
на ~ נעמען* זיך אױפֿן דיסקאָנט; снять с ~а -אַראָפּנע
מען*, *אױסשרײַבן; состоя́ть на ~е פֿונעם דיסקאָנט

זײַן* אפן דיסקאָנט; ◇ ~ векселе́й דיסקאָנט פון וועקסלען; ~ный דיסקאָנט־; ~ная ка́рточка דיסקאָנט־קאַרטל ז ־עך

учётч‖ик *м* דיסקאָנט־פירער מ =; ~**ица** *ж* דיסקאָנט־פירערן ו ־ס

учи́лище *с* שול ו ־ן; אוטשילישטשע ו ־ס *разг.*; театра́льное ~ טעאַטראַלע שול; ◇ произво́дственно-техни́ческое ~ פראָדוציר־טעכנישע שול

учини́ть *сов.*, **учиня́ть** *несов.*: ~ сканда́л מאַכן א סקאַנדאַל; ~ распра́ву над *кем-л.* צערעכענען זיך מיט עמעצן; ~ нападе́ние מאַכן אַן אָנפאַל, אָנפאַלן*

учи́тель *м* לערער מ =; ~ исто́рии לערער פון געשיכטע; шко́льный ~ שול־לערער מ =; ~**ница** *ж* לערערן ו ־ס; לערערקע ו ־ס *разг.*; шко́льная ~ница שול־לערערן ו ־ס; ~**ская** *ж* לערער־צימער מ ־ן; ~**ский** לערער־; *(свойственный учителям)* לערערישער; ~ский институ́т לערער־אינסטיטוט מ ־ן; ~ский такт לערערישער טאַקט; ~**ство** *с* 1. *(деятельность)* לערערײַ ו; 2. *собир.* לערערשאַפט ו

учи́тельствовать *несов.* זײַן* א לערער, פאַרנעמען* זיך מיט לערערײַ

учи́тыва‖ть *несов. см.* уче́сть; ~я, что... נעמענדיק אין אכט, אַז···; нельзя́ не ~ть מע מוז נעמען* אין אכט

учи́ть *несов.* 1. *(вин. дат.) (обучать)* לערנען; ~ *кого-л.* англи́йскому языку́ לערנען (מיט) עמעצן ענגליש; ~ *кого-л.* игра́ть на роя́ле לערנען עמעצן שפילן אף א ראָיאַל; 2. *(обыкн. с придат. предл.; развивать какую-то мысль, теорию)* לערנען; В. И. Ле́нин у́чит, что... וו. אי. לענין לערנט, אַז···; 3. *(запоминать, усваивать)* (אויס)לערנען, כאַזערן; ~ стихотворе́ние לערנען (אף אויסווייניק) א געדיכט; ~ уро́ки כאַזערן [(אויס)לערנען] לימודים; ~ роль (אויס)לערנען די ראָל

учи́ться *несов.* לערנען (זיך); ~ чита́ть לערנען זיך לייענען; ~ в университе́те לערנען (זיך) אין אוניווער־סיטעט; ~ языка́м לערנען [שטודירן] שפראַכן; ~ на агроно́ма לערנען זיך אף אַגראָנאָם; ~ быть аккура́тным געוווינען זיך [לערנען זיך] זײַן אַקוראַט; ◇ век живи́, век учи́сь *погов.* אייביק לעבן, אייביק לערנען

учреди́тельн‖ый גרינדונג(ס)־; ◇ ~ое собра́ние גרינדונג(ס)־פאַרזאַמלונג ו

учреди́ть *сов.*, **учрежда́ть** *несов.* 1. *(основать)* גרינדן, שאַפן*; ~ нау́чное о́бщество שאַפן* [גרינדן] א וויסנשאַפט־לעכע געזעלשאַפט; 2. *(ввести)* אײַנשטעלן; ~ зна́ки отли́чия אײַנשטעלן אויסטייל־צייכנס

учрежде́ни‖е *с* 1. *(действие)* גרינדן ז, גרינדונג ו; 2. *(ведомство, организация)* אַנשטאַלט מ ־ן; слу́жащие ~й אָנגעשטעלטע [מיטאַרבעטער] פון אַנשטאַלטן; де́тские ~я קינדער־אַנשטאַלטן מצ.

учти́вый העפלעכער

учу́ять *сов.* דערשפירן; *перен. тж.* דערשמעקן

уша́нка *ж* אויערהיטל ז ־ען, לאַפנהיטל ז ־ען, ווינ־טערדיק היטל מיט קלאַפעס; אושאַנקע ו ־ס *разг.*

уша́т *м* צעבער מ ־ס; ◇ вы́лить на *кого-л.* ~ холо́дной воды́ (ווי) אָפגיסן* עמעצן מיט אַן עמער קאַל־טע וואַסער

уши́б *м* קלאַפ מ, זעץ מ; *(место ушиба)* אופלויף מ ־ן; *(рана от ушиба)* (שטויס)וווּנד ו ־ן

ушиби́ть *сов.* צעקלאַפן; ~**ся** *сов.* צעקלאַפן זיך, דער־לאַנגען זיך, טאָן* זיך א זעץ

у́шко́ *с уменьш.* אויערל ז ־עך

ушко́ *с* אויערל ז ־עך; *(иголки)* לעכל ז ־עך

ушни́к *м разг.* אויערן־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים)

ушн‖о́й אויער(ן)־; ~а́я ра́ковина אויערמושל מ ־ען; ~ы́е боле́зни אויערן־קראַנק(ה)ײַטן מצ.; ~о́й врач אויערן־דאָקטער מ (מצ. ..דאָקטוירים), אָטאָלאַרינגאָלאָג מ ־ן

уще́лье *с* שפאַלט־טאָל מ ־ן; го́рное ~ באַרגשפאַלט מ ־ן

ущеми́ть *сов.* 1. צוקלעמען, פאַרקלעמען; 2. ~ *чьи-либо* права́ מינערן עמעצנס רעכט; ~ *чьё-л.* самолю́бие אָנרירן עמעצנס אייגנליבע

ущемле́ние *с* 1. *(действие)* צוקלעמען ז, פאַרקלעמען ז; 2.: ~ гры́жи *мед.* ברוך־פאַרקלעמונג ו; 3.: ~ *чьих-либо* прав דאָס מינערן עמעצנס רעכט

ущемля́ть *несов. см.* ущеми́ть

уще́рб *м* שאָדן מ; *(материальный тж.)* העזק מ; причини́ть ~ *кому-л.* ברענגען* שאָדן עמעצן, גורעם זײַן* העזק עמעצן; без ~а для де́ла אָן שאָדן פאַר דער זאַך, ניט שאַטנדיק דער זאַך; ◇ в ~ *кому-л.* צו עמעצנס שאָדן; в ~ *чему-л.* צום שאָדן פאַר עפעס; луна́ на ~е די לעוואָנע איז ניט קיין פולע [איז מיט א פגאם]

ущипну́ть *сов. однокр.* א קניפ טאָן*

ую́т *м* היימלעכקייט ו, געמיטלעכקייט ו; дома́шний ~ היימלעכקייט ו; ~**но** 1. *нареч.* היימלעך, געמיטלעך; ~но устро́иться אײַנאָרדענען זיך געמיטלעך; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס'איז) געמיטלעך; здесь ~но דאָ איז גע־מיטלעך; ~**ный** היימלעכער, געמיטלעכער

уязви́м‖ый שפירעוודיקער; ~ое самолю́бие אָפרייצ־לעכע אייגנליבע; ~ая аргумента́ция א שוואַכע אַרגומענ־טאַציע; ◇ ~ое ме́сто דאָס שוואַכע אָרט

уязви́ть *сов.*, **уязвля́ть** *несов.* טרעפן*; он был э́тим уязвлён ער האָט זיך דערפון געפילט שטאַרק געטראָפן; ~ *чьё-л.* самолю́бие אופרייצן עמעצנס אייגנליבע

уясни́ть *сов.*, **уясня́ть** *несов.* קלאָר° מאַכן, אויסקלאָרן פאַר זיך; уясни́ть себе́ положе́ние אויסקלאָרן [קלאָר° מאַכן] פאַר זיך די לאַגע

Ф

фа *с нескл. муз.* פאַ מ

фабзавко́м *м* (фабри́чно-заводско́й комите́т) פאַבזאַווקאָם מ ־ען (פאַבריק־זאַוואָדישער קאָמיטעט)

фа́брика *ж* פאַבריק ו ־ן; тексти́льная ~ טעקסטיל־פאַבריק ו ־ן; ~-ку́хня א פאַבריק א קיך (מצ. פאַב־ריקן־קיכן)

фабрика́нт *м* 1. פאַבריקאַנט מ ־ן, פאַבריק־אייגנטימער מ =, פאַבריק־באַלעבאָס מ (מצ. ··באַלעבאַטים); 2. *перен. неодобр.* פאַבריצירער מ =; ~ы лжи פאַבריצירער פון שקאָרים

фабрика́т *м* פאַבריקאַט מ ־ן, פאַבריק־אַרטיקל מ ־ען, פאַבריק־אויסאַרבעטונג ו ־ען

фабрика́ция *ж разг. ирон.* מאַכן ז, פאַבריצירן ז; *перен.* פאַבריצירן ז, פאַבריצירונג ו

фабрикова́ть *несов. разг. ирон.* מאַכן, פאַבריצירן; *перен.* פאַבריצירן; ~ слу́хи פאַבריצירן קלאַנגען

фабри́чно-заво́дский, фабри́чно-заводско́й פאַבריק־זאַוואָדישער; фабри́чно-заводско́е обуче́ние פאַבריק־זאַוואָ־

שילערט ־דישע; фабри́чно-заводско́й комите́т *см.* фабзавко́м

фабри́чн||ый ־פאבריק; (*промышленный*) ־אינדוסטריע־לער; ~ая ма́рка ס ־ װ פאבריק־מארקע; ~ые изде́лия מצ. פאבריק־ארטיקלען מצ. פאבריק־אויסארבעטונגען; ~ый райо́н אן אינדוסטריעלער ראיאָן

фа́була *ж* װ פאבל, װ פאבולע ם סיפּער־האמצע

фаво́р *м*: быть в ~е у *кого-л.* זײַן* עמעצנס פאוואָריט [ליבלינג], נויסע־כּיין זײַן בא עמעצן; они́ у него́ не в ~е ער האָט זיי ניט שטארק [ניט איבעריק] ליב

фавори́т *м* 1. ליבלינג ם ־ען, פאוואָריט ם ־ן; 2. *спорт.* אײנער פון די בעסטע; פאוואָריט ם ־ן; ~ка *ж* פאוואָריטקע װ ־ס

фаго́т *м* *муз.* פאגאָט ם ־ן; ~и́ст *м* פאגאָטיסט ם ־ן

фагоци́т *м* *физиол.* פאגאָציט ם ־ן

фа́з||а *ж* פאזע װ ־ס; (*стадия тж.*) סטאַדיע װ ־ס; ~ы разви́тия די פאזעס [די סטאַדיעס] אין דער אנטוויק־לונג; ~ы Луны́ די פאזעס פון דער לעוואָנע

фаза́н *м* פאזאַן ם ־ען

фа́зис *м* *см.* фа́за

фазо́метр *м* *эл.* פאזאָמעטער ם ־ס, פאזנצײגער ם ־ס

фазотро́н *м* *физ.* פאזאָטראָן ם ־ען

файдеши́н *м* *текст.* פײַדעשין ם

фа́кел *м* פאַקעל ם ־ן, שטורקאַץ ם ־ן

факси́миле *с нескл.* 1. פאקסימילע װ ־ס; 2. *в знач. прил. и нареч.* אין פאקסימילע; ру́копись ~ א מא־נוסקריפּט אין פאקסימילע; ру́копись и́здана ~ דעם מאנוסקריפּט האָט מען ארויסגעגעבן [דער מאנוסקריפּט איז ארויס] אין פאקסימילע

факт *м* 1. פאקט ם ־ן; достове́рный ~ א זיכערער [א פעסטגעשטעלטער] פאקט; пе́ред лицо́м ~ов האָבנ־דיק פאר זיך פאקטן; 2. *в знач. сказ. разг.*: ~! ס'איז (דאָך) א פאקט!, אזוי איז עס (דאָך)!; ◇ поста́вить *кого-л.* пе́ред соверши́вшимся ~ом שטעלן עמעצן פאַ־נעם־על־פּאָנעם מיט א גרייטן פאקט

факти́ческ||и *нареч.* פאקטיש; ~и же אינדערעמעסן אָבער; ~ий פאקטישער; ~ие да́нные פאקטישע אָנגאבן; ~ое положе́ние די פאקטישע [די עמעסע, די ווירקלעכע] לאַגע

фа́ктор *м* פאקטאָר ם ־ס

факто́рия *ж* פאקטאָריע װ ־ס

факту́ра *ж* 1. *иск.* פאקטור; 2. (*характер обработки*) ארומארבעטונג װ; 3. (*документ*) פאקטור װ ־ן

факультати́в *м* *разг. см.* факультати́вный курс

факультати́вный אומאָבליגאטאָרישער, פאקולטאטיווער; ~ курс פאקולטאטיווער [אומאָבליגאטאָרישער] קורס

факульте́т *м* פאקולטעט ם ־ן; он у́чится на медици́нском ~е ער לערנט זיך אפן מעדיצינישן פאקולטעט; ער שטו־דירט מעדיצין, ער איז א סטודענט פונעם מעדיצינישן פאקולטעט; ~ский פאקולטעט־, פאקולטעטישער; ~ское собра́ние פאקולטעט־פארזאמלונג װ ־ען, א פא־קולטעטישע פארזאמלונג

фал *м* *ав.*, *мор.* צוביגד־רימען ם ־ס, פאל ם ־ן

фала́нга[1] *ж* 1. פאלאַנגע װ ־ס; *перен. тж.* רײ װ ־ען; 2. *анат.* פאלאַנגע װ ־ס, (פינגער־)ביינדל ד ־עך

фала́нга[2] *ж* *зоол.* פאלאַנגע װ ־ס

фа́лда *ж* 1. (*складка*) פאלד װ ־ן, פאלב װ ־ן; 2. (*фрака и т. п.*) פאָלע װ ־ס

фальсифика́ция *ж* 1. (*действие*) פאלסיפיצירונג װ, פאלסיפיצירן ד; (*документов*) פעלשן ד; (*продуктов*) פאלשעווען ד; 2. (*поддельная вещь*) פאלסיפיקאַציע װ ־ס

фальц *м* 1. (*место сгиба листа*) צונויפבייג ם ־ן, פאלץ ם ־ן; 2. (*паз*) גאָרע װ ־ס, שפּעלטל ד ־עך; 3. (*выёмка*) פאלץ ם ־ן

фальцева́ть *несов.* 1. (*сгибать*) צונויפבייגן*, פאלצן; 2. *тех.* פאלצ(עווע)ן

фальце́т *м* *муз.* פאלצעט ם; говори́ть ~ом רעדן* מיט א דין־קעלכל [מיט א קוויטשיקל]

фальши́вить *несов.* 1. (*быть неискренним*) זײַן* פאלש; 2. (*при пении, игре на музыкальных инструментах*) פאלשעווען

фальши́вка *ж* *разг.* פאלסיפיקאַציע װ ־ס, געפעלש־טער דאָקומענט

фальшивомоне́т||ничество *с* דאָס מאכן פאלש געלט; ~чик *м* געלטפעלשער ם =

фальши́в||ый פאלשער; (*неискренний*) ניט־אופריכטיקער; ~ая моне́та א פאלשע מאטבייע; ~ая улы́бка א פאל־שער [א ניט־אופריכטיקער] שמייכל; ~ые во́лосы פרעמ־דע האָר; ~ое пе́ние א געפאלשעוועטע נגינה; ~ая но́та א פאלשע נאָטע; быть в ~ом положе́нии זײַן* אין א פאלשער לאַגע

фальшь *ж* 1. פאלשקייט װ; (*в произведениях искусства тж.*) געקינצלטקייט װ; 2. (*при пении, игре на музыкальном инструменте*) פאלשעווען ד

фами́лия *ж* 1. פאמיליע־נאָמען ם (מצ. ־נעמען); פא־מיליע װ ־ס *разг.*; как его́ ~? ווי איז זײַן פאמיליע(־נאָמען)?, ווי הייסט ער לויט דעם פאמיליע־נאָמען?; 2. (*род*) פאמיליע װ ־ס, שטאם ם ־ען, מישפּאָכע װ ־ס

фами́льн||ый 1. שטאם־; ~ые портре́ты פאָרטרעטן פון שטאם, די צוגעהעריקע צום שטאם פאָרטרעטן פונעם שטאם; 2. (*наследственный*) יערושעדיקער, מישפּאָכעדיקער; ~ое схо́дство פאמיליע־ענלעכקייט װ, [א מישפּאָכעדיקע יערושעדיקע] ענלעכקייט

фамилья́рничать *несов. разг.* (с *кем-л.*) פאניבראַטע־ווען, זיך* האלטן, זײַן* פאמיליאַר [פאמיליאַריש] (מיט) מיטן פאניבראַט (מיט)

фамилья́рн||о *нареч.* פאמיליאַר, פאניבראַטיש, מיטע פאניבראַט; ~ость *ж* 1. פאמיליאַרקייט װ; 2. (*поступок*) פאניבראַטישע שטיק מצ.; позволя́ть себе́ ~ости זיך דערלויבן פאניבראַטישע שטיק; ~ый פאמיליאַרער, פאניבראַטישער, פאמיליאַרישער

фан||ати́зм *м* פאנאטיזם ם; (*фанатичность тж.*) פא־נאַטישקייט װ; ~а́тик *м* פאנאַטיקער ם =; ~ати́ческий, ~ати́чный פאנאַטישער

фане́р||а *ж* 1. פאניר ם, פאניער װ; 2. (*многослойная*) דיקט ם; ~ный פאניר־, פאניער־; (*из фанеры*) דיקטענער; ~ная фа́брика פאניר־פאבריק װ ־ן; ~ная облицо́вка ме́бели פאניר־באדעק אף מעבל; ~ный я́щик א דיקטע־נער קאסטן

фант *м* פאנט ם ־ן; игра́ть в ~ы שפּילן אין פאנטן

фантазёр *м* פאנטאזיאָר ם ־ן, טרוימער ם =; ~ка *ж* פאנטאזיאָרקע װ ־ס, טרוימערן װ ־ס

фантази́ровать *несов.* 1. (*мечтать*) פאנטאזירן, טרוי־מען; 2. (*выдумывать*) פארנעמען* זיך מיט אויסטראכטע־נישן, אויסטראכטן

фантáзия *ж* 1. *(воображение)* װ פֿאַנטאַזיע; קױעך־ דעם קינסטלערס האַדימיען מ *уст.*; богáтая ~ худóжника רײַכע פֿאַנטאַזיע; 2. *(мечта)* פֿאַנטאַזיע װ, טרױם מ ־ען; 3. *разг.* *(причуда)* קאַפּריז, שיגעון מ (מצ. שיגױנעס) ־ס; такáя емý пришлá в гóлову ~ ס׳איז אים אַרײַן ־ען מ; אין קאָפּ אַזאַ שיגעון [אַזאַ װילדער געדאַנק]; 4. *муз.* פֿאַנטאַזיע װ ־ס

фантáстика *ж* 1. װ פֿאַנטאַסטיק; наýчная ~ װיסנשאַפֿט־לעכע פֿאַנטאַסטיק; 2. *(несбыточное)* הױלע פֿאַנטאַזיעס

фантасти́ческий 1. פֿאַנטאַסטישער; ~ ромáн א פֿאַנ־טאַסטישער ראָמאַן; прóсто ~ цвет פֿאַנטאַס־מאַמעש א טישער קאָליר; 2. *(странный, нелепый)* אומגעלומפּער־טער, אױסטערלישער; 3. *(порождённый фантазией)* גע־פֿאַנטאַזיאָ־דאַכטער, אױסגעטראַכטער; 4. *(несбыточный)* אומרעאַלער, רישער; ~ проéкт פֿאַנטאַזיאָרי־ [אומרעאַלער] שער פּלאַן

фантасти́чность *ж* װ פֿאַנטאַסטישקײט; *(несбыточность)* אומרעאַלקײט װ

фанфáра *ж* 1. *(музыкальный инструмент)* שאַל־טרו־מײט מ ־ן; טרומײט־סיגנאַל, שאַלרוף מ ־ן; 2. *(сигнал)* ־ן מ; 3. *муз.* פֿאַנפֿאַרע װ ־ס

фáра *ж* ־ס װ (אױטאָמאָביל־)פֿאַרע

фарвáтер *м* פֿאַרװאַטער מ, װאַסערװעג מ; ◇ плыть, идти́, находи́ться в ~е *кого-л.*, *чего-л.* גײן* אין פֿאַר־װאַטער פֿון עמעצן, פֿון עפּעס

фарисéй *м* 1. *ист.* פּרושי מ ־ם; 2. *(ханжа)* היפּאָ־קריט מ *книжн.*; צװיאַק מ ־עס; ~ский *(лицемерный)* היפּאָקרי־טישער *книжн.*; צװיאַקישער; ~ство *с* היפּאָקריטישקײט װ *книжн.*; צװיאַצטװע װ, צװיעס ז

фармаколóгия *ж* װ פֿאַרמאַקאָלאָגיע

фармакопéя *ж* װ פֿאַרמאַקאָפּײ(ע)

фармацéвт *м* פֿאַרמאַצעװט מ ־ן, פּראָװיזאָר מ ··זאָרן; ~и́ческий פֿאַרמאַצעװטישער

фарс *м* 1. *театр.* פֿאַרס מ; 2. *перен.* פֿאַרס מ, כױ־זעקשפּיל װ

фáртук *м* פֿאַרטעך מ ־ער

фарфóр *м* 1. פּאָרצעלײַ ז; פּאָרצעלאַן ז *уст.*; 2. *со-бир.* *(изделия)* פּאָרצעלײַ ז; אױס־פּאָרצעלײַענע קײלים, פּאָרצעלײַ ארבעטונגען פֿון פּאָרצעלײַ; ~овый פּאָרצעלײַענער; ~овая вáза פּאָרצעלײַענע װאַזע

фарш *м* פֿאַרש מ; *(начинка)* געפֿילעכץ ז; мяснóй ~ געהאַקט פֿלײש, פֿלײשפֿאַרש מ

фарширóванный פֿאַרשירטער, אָנגעפֿילטער; *(о рыбе)* געפֿילטער

фаршировáть *несов.* פֿאַרשירן, אָנפֿילן; *(рыбу)* פֿילן

фас *м*: в ~ אַנפֿאַס

фасáд *м* פֿאַסאַד מ ־ן

фасóванный אײַנגעפּעקלטער; אין פּעקלעך *после сущ.*; ~ товáр סחורה אין פּעקלעך [קעסטלעך, זעקלעך אאַז״װ.]

фасовáть *несов.* אײַנפּעקלען (און* צעװעגן)

фасóвочн||ый אײַנפּאַק־; ~ый цех אײַנפּאַק־צעך מ ־ן; ~ая маши́на אײַנפּאַק־מאַשין װ ־ען

фасóлевый: ~ суп א זופּ מיט פֿאַסאָליעס

фасóль *ж* פֿאַסאָליעס מצ.; *(отдельное растение)* פֿאַ־סאָל־געװיקס ז ־ן

фасóн *м* פֿאַסאָן מ ־ען

фатá *ж* שלײער מ ־ס; *(невесты тж.)* דעקטוך מ (מצ. ··טיכער) *уст.*

фатали́ст *м* פֿאַטאַליסט מ ־ן

фатáльный פֿאַטאַלער, גורלדיקער; *(предопределён-ный)* באַשערטער

фáуна *ж* פֿאַונע װ, באַלעבאַים־װעלט װ

фаши́зм *м* פֿאַשיזם מ

фаши́ст *м* פֿאַשיסט מ ־ן; ~вующий פֿאַשיסטיש גע־שטימטער; ~ский פֿאַשיסטישער

фаянс *м* 1. פֿאַיאַנס מ; 2. *собир.* *(посуда)* פֿאַיאַנס־געפֿעס ז

феврáль *м* פֿעװראַל מ; *см. тж.* áвгуст; ~ский פֿעװ־ראַל־; ~ские метéли פֿעװראַל־זאַװערוכעס מצ.; ◇ Феврáльская революция *ист.* די פֿעװראַל־רעװאָליוציע

федерáльный פֿעדעראַלער

федерати́вный פֿעדעראַטיװער; Российская Совéтская Федерати́вная Социалисти́ческая Респýблика רוסלענדישע סאָװעטישע פֿעדעראַטיװע סאָציאַליסטישע רעפּובליק

федерáция *ж* פֿעדעראַציע װ; Всеми́рная федерáция профсоюзов די אַלװעלטלעכע פּראָפֿפֿאַרײנען־פֿעדעראַציע

феери́ч||еский, ~ный פֿעערישער, פֿאַנטאַסטישער

феéрия *ж* פֿעעריע װ ־ס; *перен.* א פֿאַנטאַסטיש בילד

фейервéрк *м* פֿײַערװערק ז =

фельдмáршал *м* פֿעלדמאַרשאַל מ ־ן

фéльдшер *м* פֿעלדשער מ ־ס

фельдъéгерь *м* פֿעלדיעגער מ ־ס

фельетóн *м* פֿעליעטאָן מ ־ען; ~и́ст *м* פֿעליעטאָניסט מ ־ן, פֿעליעטאָנען־שרײַבער מ =; ~ный פֿעליעטאָניס־טישער

фен *м* פֿען מ ־ען, האָר־טריקענער מ ־ס

фенацети́н *м* *фарм.* פֿענאַצעטין מ

фенолóгия *ж* פֿענאָלאָגיע װ

феноменáльн||ый פֿענאָמענאַלער, אױסערגעװײנלעכער; ~ая пáмять א פֿענאָמענאַלער [אױסערגעװײנלעכער] זכּרון

феодáл *м* פֿעאָדאַל מ ־ן; ~и́зм *м* פֿעאָדאַליזם מ; ~ьный פֿעאָדאַלער

ферзь *м* *шахм.* קיניגין װ ־ס, מאַלקע װ ־ס

фéрма[1] *ж* 1. פֿאַרם װ ־ען, פֿערמע װ ־ס; 2. *(в колхозе и т. п.)* פֿערמע װ ־ס; молóчная ~ מילך־פֿערמע װ ־ס

фéрма[2] *ж* *(конструкция)* פֿערמע װ ־ס

фермéнт *м* פֿערמענט מ ־ן

фéрмер *м* פֿערמער מ ־ס, פֿאַרמער מ ־ס

ферросплáв *м* פֿעראָגעשמעלץ ז ־ן, אײַזן־געשמעלץ ז ־ן

фестивáль *м* פֿעסטיװאַל מ ־ן; музыкáльный ~ א מוזיקאַלער פֿעסטיװאַל; Всеми́рный ~ молодёжи אַל־װעלטלעכער יוגנט־פֿעסטיװאַל; ~ный פֿעסטיװאַל־; ~ный комитéт פֿעסטיװאַל־קאָמיטעט מ; ~ные дни די טעג פֿו־נעם פֿעסטיװאַל

фестóн *м* 1. *архит.* פֿעסטאָן מ ־ען; 2. *мн.* *(зубча-тая кайма)* אַרומצײנדלונג װ ־ען

фетиши́зм *м* פֿעטישיזם מ; *перен. тж.* פֿאַרגעטערונג װ

фетр *м* פֿעטר מ, פֿילץ מ; ~овый פֿעטרענער; ~овая шля́па א פֿעטרענער הוט, א פֿעטרענע שליאַפּע

фехтовáль||ный פֿעכט־; ~ное искýсство פֿעכטקונסט װ; ~щик *м* פֿעכטער מ =

фехтовáть *несов.* *פֿעכטן

фешенéбельный מאָדערנער; לוקסוספֿולער, פֿעשענעבע־לער

фéя *ж* פֿײע װ ־ס

фиалка *ж* פֿײַלכל ז ־עך; פֿיאַלקע ‖ ־ס *разг.*

фиаско *с нескл.* פֿיאַסקאָ ‖; потерпеть ~ האָבן* א דורכפֿאַל, דורכפֿאַלן*

фибр‖а[1] *ж биол.* פֿאָזער ‖ ־ן; ◇ всеми ~ами души מיט אַלע אייוורים; מיט אַלע רעמאַך אייוורים *уст.*; ненавидеть кого-л. всеми ~ами души פֿײַנט האָבן* עמעצן טאָכלעס סינע

фибр‖а[2] *ж (прессованная бумага)* פֿיברע ‖; **~овый** פֿון פֿיברע *после сущ.*; ~овый чемодан א טשעמאָדאַן פֿון פֿיברע

фиброма *ж мед.* פֿיבראָמע ‖ ־ס

фиг *м см.* фига[2]

фига[1] *ж* 1. *(плод)* פֿײַג ‖ ־ן; 2. *(дерево)* פֿײַגנבוים מ (מצ. ··ביימער)

фиг‖а[2] *ж разг.* פֿײַג ‖ ־ן; ◇ ~а с маслом צוויי פֿײַגן; ну их на ~! כאַפּט זיי דער רוח!; поможет он ~а (с) два! ער וועט העלפֿן, קענסט שוין וואַרטן!; глядеть в книгу, а видеть ~у קוקן ווי א האָן אין «בניי אָדעם»

фиговый פֿײַגן־; ◇ ~ листок פֿײַגנבלאַט מ

фигур‖а *ж* 1. פֿיגור ‖ ־ן; геометрические ~ы געאָמעטרישע פֿיגורן; риторическая ~а א רעטאָרישע פֿיגור; ~а высшего пилотажа א פֿיגור פֿון העכסטן פּילאָטאַזש; 2. *(телосложение)* פֿיגור ‖, שטאַלט מ; стройная ~а א שלאַנקע פֿיגור; 3. *(человек)* פּאַרשוין מ ־ען; какие-то подозрительные ~ы עפּעס פֿאַרדעכטיקע פּאַרשוינען; 4. *шахм.* פֿיגור ‖ ־ן; 5. *разг. (особа)* א וויכטיקע [אַן אָנגעזעענע] פּערזאָן

фигуральн‖ый פֿיגורעלער, בילדערישער; ~ое выражение א בילדערישער אויסדרוק

фигурировать *несов.* פֿיגורירן; *(упоминаться где-л. тж.)* דערמאָנט ווערן*

фигурист *м спорт.* פֿיגוריסט מ ־ן; **~ка** *ж спорт.* פֿיגוריסטן ‖ ־ס, פֿיגוריסטקע ‖ ־ס

фигурн‖ый 1. *(со сложными очертаниями)* פֿיגור־; ~ые скобки פֿיגור־קלאַמערן מצ.; ~ый шоколад פֿיגורישער שאָקאָלאַד; 2. *(с фигурами)* פֿיגורישער; ~ое катание *спорт.* פֿיגורישע גליטשונג; 3. *шахм.* מיט פֿיגורן *после сущ.*; ~ая атака אַן אָנגריף מיט די פֿיגורן

физик *м* = פֿיזיקער מ

физика *ж* פֿיזיק ‖, פֿיזיק ‖

физиолог *м* פֿיזיאָלאָג מ ־ן; **~ический** פֿיזיאָלאָגישער

физиология *ж* פֿיזיאָלאָגיע ‖

физиономия *ж* 1. *(лицо)* צורע ‖ ־ס, פֿיזיאָנאָמיע ‖ ־ס; 2. *перен.* געשטאַלט ז, פֿיזיאָנאָמיע ‖; у каждого города своя ~ יעדע(ר) שטאָט האָט איר געשטאַלט

физиотерап‖ия *ж* פֿיזיאָטעראַפּיע ‖; **~евтический** פֿיזיאָטעראַפּעווטישער

физическ‖ий 1. פֿיזישער; ~ие свойства פֿיזישע אייגנשאַפֿטן; ~ий труд פֿיזישע אַרבעט; ~ие страдания פֿיזישע ליידן; 2. *(относящийся к физике)* פֿיזיק־, פֿיזישער; ~ий кабинет דער פֿיזישער קאַבינעט (אין א לערן־אַנשטאַלט), פֿיזיק־קאַבינעט מ ־ן; ◇ ~ая география פֿיזיקאַלישע געאָגראַפֿיע; ~ая химия פֿיזיקאַלישע כעמיע [כימיע]; ~ая культура פֿיזישע קולטור

физкультур‖а *ж* פֿיזקולטור ‖; **~ник** *м* פֿיזקולטורניק מ ־עס; **~ница** *ж* פֿיזקולטורניצע ‖ ־ס; **~ный** פֿיזקולטור־; ~ный зал פֿיזקולטור־זאַל מ ־ן, דער זאַל פֿאַר פֿיזקולטור; ~ные упражнения פֿיזקולטור־איבונגען מצ.; ~ный костюм א ספּאָרטיווער קאָסטיום

фиксировать *сов. и несов.* 1. *(отметить)* פֿיקסירן, אָפּמערקן; ~ время פֿיקסירן [אָפּמערקן] די צײַט; ~ в протоколе אָפּמערקן אינעם פּראָטאָקאָל; 2. *(окончательно определить)* פֿעסטשטעלן, פֿיקסירן; ~ точные сроки פֿעסטשטעלן [פֿיקסירן] די פּינקטלעכע טערמינען; 3. *(сосредоточить)* פֿיקסירן, קאָנצענטרירן; ~ внимание פֿיקסירן [קאָנצענטרירן] די אויפֿמערקזאַמקייט, לייגן באַזונדער אכט; 4. *фото* פֿיקסירן

фиктивный 1. פֿיקטיווער, קלוימערשטער; 2. *(поддельный)* פֿיקטיווער, פֿאַלשער

фикус *м бот.* פֿיקוס מ ־ן

фикция *ж* פֿיקציע ‖; *(вымысел)* אַן אויסגעטראַכטע זאַך; *(видимость чего-л.)* אַן אילוזיע (פֿון); ~ деятельности אַן אילוזיע פֿון טעטיקייט

филантроп *м* פֿילאַנטראָפּ מ ־ן, באַל־צדאָקע מ (מצ. באַלע־צדאָקע); **~ический** פֿילאַנטראָפּישער; **~ия** *ж* פֿילאַנטראָפּיע ‖; צדאָקע ‖

филармония *ж* פֿילהאַרמאָניע ‖

филателист *м* פֿילאַטעליסט מ ־ן, מאַרקעס־קאָלעקציאָנער מ ־ן

филателистическ‖ий פֿילאַטעליסטישער; ~ая выставка א פֿילאַטעליסטישע אויסשטעלונג, מאַרקעס־אויסשטעלונג ‖ ־ען

филе *с нескл.* 1. לעדוויצע ‖, פּלאַנקען מצ.; 2. *(кусок рыбы или мяса, очищенный от костей)* פֿיליי מ

филёнка *ж* פֿיליאָנגע ‖ ־ס

филиал *м* פֿיליאַל מ ־ן, אָפּצווײַג מ ־ן; ~ института א פֿיליאַל [אַן אָפּצווײַג] פֿון אַן אינסטיטוט; ~ театра א פֿיליאַל פֿונעם טעאַטער

филин *м* אוהו מ ־ס; פֿילין מ ־עס *разг.*

филолог *м* פֿילאָלאָג מ ־ן; **~ический** פֿילאָלאָגישער

филология *ж* פֿילאָלאָגיע ‖

философ *м* פֿילאָסאָף מ ־ן

философ‖ия *ж* פֿילאָסאָפֿיע ‖; **~ский** 1. פֿילאָסאָפֿישער; ~ский факультет דער פֿילאָסאָפֿישער פֿאַקולטעט; ~ский трактат א פֿילאָסאָפֿישער טראַקטאַט; 2. *разг.* *(глубокомысленный)* °הויכער, טיפֿער; с ~ским видом מיט אַן אויסדרוק פֿון העכסטער טיפֿזיניקייט אויפֿן פּאָנעם; ~ские размышления °הויכע [טיפֿע] ראַיוינעס, פֿילאָסאָפֿישע געדאַנקען; 3. *разг.*: с ~ским спокойствием מיט דער רויקייט פֿון א פֿילאָסאָף

философствовать *несов.* פֿילאָסאָפֿירן

фильм *м* (קינאָ)פֿילם מ ־ען; документальный ~ א דאָקומענטאַלער פֿילם

фильмотека *ж* פֿילמאָטעק ‖ ־ן

фильтр *м* פֿילטער מ ־ס; **~ация** *ж* 1. *(действие)* פֿילטרירונג ‖, פֿילטרירן ז; 2. *(просачивание)* דורכרינונג ‖

фильтровать *несов.* פֿילטרירן; *перен. разг.* דורכזיפּן

фимиам *м* ווײַרעך מ; ◇ курить ~ кому-л. זאָגן שוואָכים עמעצן, לויבן עמעצן אין הימל אַרײַן

фина‖л *м* 1. שלוס מ, סאָף מ; *(произведения тж.)* שלוסטייל מ; 2. *спорт.* פֿינאַל מ; четверть ~ла פֿערטל־פֿינאַל מ; выйти в ~л דערגרייכן צום פֿינאַל; **~льный** פֿינאַל־; ~льный матч פֿינאַל־מאַטש מ ־ן; ~льный аккорд דער לעצטער אַקאָרד

финанси́ровать *сов. и несов. (вин.)* פֿינאַנסירן; *געבן (אַף) געלט; ~ стро́ительство פֿינאַנסירן די בויונג, *געבן געלט אַף דער בויונג

финанси́ст *м* ־ן מ פֿינאַנסיסט

фина́нсов||ый 1. פֿינאַנץ־; ~ый капита́л פֿינאַנץ־קאַפּיטאַל מ; 2. *разг. (денежный)* געלט־, פֿינאַנסיעלער; ~ые затрудне́ния געלט־שווע־, פֿינאַנסיעלע שוועריקייטן ריקייטן

фина́нс||ы *мн.* 1. .מצ פֿינאַנסן; министе́рство ~ов פֿינאַנץ־מיניסטעריום מ; 2. *разг.* .מצ פֿינאַנסן, ז געלט; с ~ами ту́го ס'איז אַ דויכעק אין געלט

фи́ник *м* ־ען מ טייטל; ~овый טייטל־; ~овая па́льма טייטלבוים מ (מצ. ־ביימער)

фи́ниш *м спорт.* מ פֿיניש; ~и́ровать *сов. и несов.* פֿינישירן, דערגרייכן צום פֿיניש

фи́нишн||ый פֿיניש־; ~ая ле́нта ־ס וו פֿיניש־לענטע

фи́нка[1] *ж* ־ס וו פֿינערן, ־ס וו פֿינלענדערן

фи́нка[2] *ж (нож) разг.* ־ס וו פֿינקע, אַ פֿיניש מעסער

финн *м* = מ פֿינער, = מ פֿינלענדער

фи́нно-уго́рск||ий: ~ие языки́ די פֿינאָ־אוגרישע [אוגראָ־פֿינישע] שפּראַכן

фи́нский פֿינישער, פֿינלענדישער; ~ский язы́к די פֿיניש ז, פֿינישע שפּראַך

фиоле́тов||ый פֿיאָלעט־; פֿיאָלעטאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ого цве́та פֿון פֿיאָלעט־קאָליר; פֿיאָלעטקאָליריקער; ~ые черни́ла פֿיאָלעטאָווע טינט

фио́рд *см.* фьорд

фи́рма *ж* ־ס וו פֿירמע

фи́рменн||ый פֿירמע־; ~ый магази́н פֿירמע־מאַגאַזין מ; ~ые блю́да אייגנאַרטיקע מיכאָלים פֿון אַ רעסטאָראַן, פֿירמע־מיכאָלים מצ.

фисгармо́ния *ж* ־ס וו פֿיסהאַרמאָניע

фиста́шк||а *ж* 1. *(дерево)* פֿיסטאַשקע־בוים מ (מצ. ־ביימער); 2. *(плод)* פֿיסטאַשקע, פֿיסטאַשקע־ניסל ז ־עך ־ס וו; ~овый פֿיסטאַשקע־; *(о цвете тж.)* פֿיסטאַשקע־גרינער, פֿון פֿיסטאַשקע־קאָליר *после сущ.*

фистула́ *ж муз.* ז פֿיסטל, מ פֿאַלצעט

фи́стула́ *ж мед.* פֿיסטול(ע) וו ־טולעס

фити́ль *м* 1. ־ן מ קנויט; 2. *(шнур)* ־ן מ צינדשנור

флаг *м* ־ען וו פֿאָן; подня́ть флаг *אַרופֿציִען די פֿאָן; спусти́ть ~ *אַראָפּלאָזן די פֿאָן; ◇ под ~ом *чего-л.* אונטער דער פֿאָן פֿון עפּעס; вы́кинуть ~ *אַרויסהענגען די פֿאָן

фла́гман *м* 1. *(командующий)* ־ן מ פֿלאַג־, קאָמאַנדיר; 2. *(корабль)* ־ן וו פֿלאַגמאַן־שיף; ~ский: ~ский кора́бль ־ן וו פֿלאַגמאַן־שיף

флагшто́к *м* מ פֿאָנשטאָק, ־ן מ פֿלאַגשטאָק

флажо́к *м* ־עך ז פֿענדל, ז פֿאָנעלע

флако́н *м* ־ען מ פֿלאַקאָן, ־עך ז (פּאַרפֿום־)פֿלעשל

флама́нд||ец *м* = מ פֿלעמער; ~ка *ж* וו פֿלעמערן ־ס; ~ский פֿלעמישער; ~ский язы́к די פֿלעמישע שפּראַך, ז פֿלעמיש; ~ская шко́ла жи́вописи די פֿלעמישע שול אין מאָלערײַ

флами́нго *м нескл. зоол.* ־ס וו פֿלאַמינגאָ

фланг *м* ־ען מ פֿלאַנג; *(бок тж.)* ־ן וו זײַט; ~о́вый 1. פֿלאַנג־; ~о́вый уда́р וו פֿלאַנג־אַטאַקע, פֿלאַנג־קלאַפּ מ; 2. *в знач. сущ. м* עקסטער מ ־טע

флане́левый פֿלאַנעל־, פֿלאַנעלענער

флане́ль *ж* מ פֿלאַנעל

фла́нец *м тех.* ־ן מ רער־דיסק

флегма́т||ик *м* = מ פֿלעגמאַטיקער; ~ти́ческий, ~ти́чный פֿלעגמאַטישער

фле́йт||а *ж* ־ן וו פֿלייט; ~и́ст *м* ־ן מ פֿלייטיסט, = מ פֿלייטשפּילער; = מ פֿלייטנבלאָזער *разг.*

фле́ксия *ж лингв.* ־ס וו פֿלעקסיע; *(окончание тж.)* ענדונג וו ־ען

флекти́вный *лингв.* פֿלעקטיווער; ~ язы́к אַ פֿלעק־טיווע שפּראַך

фли́гель *м* ־ען מ פֿליגל; *(стоящий отдельно)* בנײַ־ געבײַ ז ־ען

флирт *м* ־ן מ פֿלירט

флиртова́ть *несов.* פֿלירטעווען

флокс *м бот.* ־ן מ פֿלאָקס

фло́ра *ж* וו פֿלאָרע, וו געוויקסן־וועלט

флот *м* ־ן מ פֿלאָט; вое́нно-морско́й ~ יאַמישער קריגספֿלאָט מ; торго́вый ~ מ האַנדלספֿלאָט; ◇ возду́шный ~ מ לופֿטפֿלאָט, וו אַוויאַציע

флоти́лия *ж* ־ס וו פֿלאָטיליע; китобо́йная ~ וואַל־פֿיש־פֿאַנגערישע פֿלאָטיליע

флотово́дец *м* ־ן מ פֿלאָט־אויבערקאָמאַנדיר

фло́тск||ий פֿלאָט־; ~ая слу́жба וו פֿלאָטדינסט (יאַמישע)

флуоресце́нция *см.* флюоресце́нция

флю́гер *м* 1. ־ס מ פֿליוגער, ־עך ז ווינטער־פֿענדל; 2. *(о человеке)* = מ צופּאַסלער, ־עס מ קאָניונקטורניק

флюоресце́нция *ж физ.* וו פֿלואָרעסצענץ

флюорогра́фия *ж мед.* וו פֿלואָראָגראַפֿיע

флюс[1] *м мед.* ־ן מ פֿליוס; אַ געשוואָלענע באַק

флюс[2] *м тех.* ־ן מ פֿליוס, ־ן מ שמעלץ־צומיש

фля́га *ж* 1. *(походная)* פֿעלדפֿלאַש וו (מצ. ־פֿלע־שער), ־ס וו פֿליאַגע; 2. *(для перевозки жидкостей)* רעזערוואַר מ ־ן

фойе́ *с нескл.* ־ען מ פֿאָיע

фокстерье́р *м (порода собак)* ־ן מ פֿאָקסטעריער

фокстро́т *м* ־ן מ פֿאָקסטראָט

фо́кус[1] *м физ. и перен.* ־ן מ פֿאָקוס; ברענפּונקט ־ן מ *уст.*; быть в ~е чьего-л. внима́ния *זײַן אין צענ־טער פֿון עמעצנס אויפֿמערקזאַמקייט

фо́кус[2] *м* 1. *(трюк)* ־ן מ פֿאָקוס, ־ן וו קונץ; показа́ть ~ *ווײַזן אַ פֿאָקוס; 2. *(секрет в устройстве механизма)* ־ן מ סעקרעט; 3. *разг. (увёртка)* = וו קונצשטיק, קונצן ז ־עך דריידל; 4. *обыкн. мн. разг. (капризы)* מאַכזאַקעס מצ., שטיק מצ., מצ.; без ~ов! אָן קונצן!, פּראָווע(ט) ניט קיין שטיק! אָן מאַכזאַקעס!

фо́кусник *м* 1. *(артист)* = מ קונצנמאַכער, פֿאָקוס־ שאַכער־מאַכער ־ס מ, ־עס מ ניק; 2. *разг. (ловкач)* מאַכליאַר ־עס מ, = מ קונצנמאַכער

фо́кусничать *несов. разг.* מאַכן (פֿוילע) שטיק; *(капризничать)* פּראָווען קונצן

фо́кусн||ый: ~ое расстоя́ние *физ.* פֿאָקאַלע דיסטאַנץ, פֿאָקוס־אָפּשטאַנד מ

фолиа́нт *м* ־ן מ פֿאָליאַנט; אַ גראָבער° בוך

фо́льга́ *ж* וו פֿאָלגע; серебря́ная ~ ז זילבער־פּאַפּיר

фолькло́р *м* מ פֿאָלקלאָר; ~и́ст *м* מ פֿאָלקלאָריסט ־ן, = מ פֿאָלקלאָר־פֿאָרשער; ~ный פֿאָלקלאָר־

фон *м* מ פֿאָן; *(задний план)* מ הינטערגרונט; на тёмном ~е אַפֿן טונקעלן° פֿאָן [הינטערגרונט]

фона́рн||ый לאַמטערן־; ~ый столб לאַמטערן־סלופּ מ ־עס

фона́рь *м* 1. לאַמטערן מ ־ס; (*сигнальный*) סיגנאַל־לאָמפּ מ (מצ. ־ן, ־לעמפּ); карма́нный электри́ческий ~ אַן עלעקטריש קעשענע־לעמפּל; у́личный ~ גאַס־לאַמטערן מ ־ס; 2. *архит.* דאַכשויבן מצ.

фонд *м* 1. פאָנד מ; ~ за́работной пла́ты דער פאָנד פון אַרבעטלוין, אַרבעטלוין־פאָנד מ; валю́тный ~ וואַליוטע־פאָנד מ; 2. (*запас*) פאָנד מ, רעזערוו מ, רעסורסן מצ.; семенно́й ~ זריע־פאָנד מ, זוימען־רעזערוו מ; жили́щный ~ וווינפאָנד מ; Алма́зный ~ Кремля́ די צירונג־זאַמלונג פון קרעמל; 3. *мн.* (*ценные бумаги*) ווערטפּאַפּירן מצ., פאָנדן מצ.; ◇ золото́й ~ דער גרעסטער שאַץ, דער טײַערסטער אויצער; войти́ в золото́й ~ литерату́ры אַרײַנגיין* אינעם גאָלדענעם אויצער פון ליטעראַטור

фо́ндов||ый 1. רעזערוו־, פאָנד־; ~ые стро́ительные материа́лы פאָנד־בוימאַטעריאַלן מצ.; 2. *фин.* פאָנדן־; ~ая би́ржа פאָנדן־בירזשע וו

фоне́ма *ж лингв.* פאָנעם וו ־ען, פאָנעמע וו ־ס

фоне́т||ика *ж* פאָנעטיק וו, קלאַנגען־לערע וו, די לערע וועגן ריידקלאַנגען; ~и́ческий פאָנעטישער; ~и́ческая транскри́пция די פאָנעטישע טראַנסקריפּציע

фоно́граф *м* פאָנאָגראַף מ ־ן

фоноло́гия *ж* פאָנאָלאָגיע וו, קלאַנגען־לערע וו

фоноте́ка *ж* פאָנאָטעק וו ־ן

фонта́н *м* פאָנטאַן מ ־ען; нефтяно́й ~ נאַפט־פאָנטאַן מ ־ען

фонтани́ровать *несов.* 1. אַרויסשפּריצן, אַרויסשלאָגן*; 2. (*о скважинах*) פאָנטאַנירן

фо́р||а *ж*: дать *кому-л.* ~у געבן* עמעצן א פאָרע

форе́ль *ж* פאָרעל וו ־ן, סטראַנגע וו ־ס; *собир.* פאָרעלן מצ., סטראַנגעס מצ.

фо́рзац *м полигр.* פאָרזאַץ מ

фо́рм||а *ж* 1. פאָרם וו ־ען; ~а и содержа́ние פאָרם און אינהאַלט; в пи́сьменной ~е אין א שריפטלעכער פאָרם, שריפטלעך; 2. (*одежда*) פאָרמע וו ־ס, אוניפאָרם וו ־ען; учени́ческая ~а שילער־פאָרמע וו ־ס; 3. *тех.* (*для отливки*) פורעם מ ־ס; 4. *лингв.* פאָרמע וו ־ס; граммати́ческая ~а די גראַמאַטישע פאָרמע

формал||и́зм *м* פאָרמאַליזם מ; ~и́ст *м* פאָרמאַליסט מ ־ן

формалисти́ческ||ий פאָרמאַליסטישער; ~ое иску́сство די פאָרמאַליסטישע קונסט

форма́льн||о *нареч.* פאָרמעל; ~ость *ж* פאָרמאַליטעט וו ־ן; пуста́я ~ость א הוילע פאָרמאַליטעט; пренебрега́ть ~остями ניט מאַקפּיד זײַן* אַף פאָרמאַליטעטן; ~ый פאָרמעלער; ~ое отноше́ние к де́лу א פאָרמעלע באַציִונג צום איניען; ~ые права́ פאָרמעלע רעכט

форма́т *м* פאָרמאַט מ; кни́га большо́го ~а א בוך פון גרויסן° פאָרמאַט

форма́ция *ж* 1. פאָרמאַציע וו ־ס, טיפּ מ ־ן, אַנטוויקלונגס־פאָרם וו ־ען; 2. *геол.* (באַרג־)פאָרמאַציע וו; ◇ обще́ственно-экономи́ческая ~ סאָציאַל־עקאָנאָמישע פאָרמאַציע

фо́рменн||ый 1. פאָרמע־; ~ая оде́жда פאָרמע וו ־ס; ~ое пла́тье (*школьницы*) שילערן־קלייד ז ־ער; ~ая фура́жка פאָרמע־היטל ז ־ען; 2. *разг.* (*самый настоящий*) עמעסער; ~ый прова́л אן עמעסער דורכפאַל

формирова́ние *с* 1. פורעמונג וו, אויסבילדונג וו; (*организация*) אויסבילדן ז, שאַפן ז; *воен.* פאָרמירן ז; ~ хара́ктера דאָס אויסבילדן דעם כאַראַקטער; ~ прави́тельства דאָס שאַפן [דאָס אויסבילדן] די רעגירונג; ~ поездо́в דאָס צונויפשטעלן צוגן; 2. (*воинское соединение*) פאָרמירונג וו ־ען

формирова́ть *несов.* 1. פורעמען; *перен.* אויסבילדן, שאַפן*; ~ хара́ктер אויסבילדן דעם כאַראַקטער; 2. (*организовать*) בילדן, שאַפן*; *воен.* פאָרמירן; ~ прави́тельство שאַפן* [אויסבילדן] די רעגירונג; ~ соста́в *ж.-д.* צונויפשטעלן א צוג

формова́ть *несов.* פורעמען, מאָדעלירן

фо́рмула *ж* פאָרמול וו ־ן, פאָרמולע וו ־ס

формули́ровать *сов. и несов.* פאָרמולירן

формулиро́вка *ж* 1. (*действие*) פאָרמולירן ז; 2. (*текст*) פאָרמולירונג וו ־ען

формуля́р *м* פאָרמוליאַר מ ־ן; запо́лнить библиоте́чный ~ אויספילן א ביבליאָטעק־פאָרמוליאַר

форпо́ст *м прям. и перен.* פאָרפּאָסט מ ־ן, אוואַנפּאָסט מ ־ן

форси́рованн||ый (*ускоренный*) פאַרשנעלערטער; ~ыми те́мпами מיט פאַרשנעלערטע טעמפּן; ◇ ~ый марш *воен.* א פאָרסירטער מאַרשצוג

форси́ровать *сов. и несов.* 1. פאָרסירן; (*ускорить тж.*) פאַרשנעלערן; 2. *воен.* (*реку и т. п.*) פאָרסירן

форт *м* פאָרט מ ־ן; ~ы́ кре́пости די פאָרטן פון דער פעסטונג

фо́ртель *м разг.* פאָרטל ז, מ ־ען; вы́кинуть ~ מאַכן א פאָרטל

фортепья́нный פאָרטעפּיאַנע־, פּיאַנע־, קלאַוויר־; ~ конце́рт פאָרטעפּיאַנע־קאָנצערט מ ־ן

фортепья́но *с нескл.* פאָרטעפּיאַנע וו ־ס, פּיאַנע וו ־ס, קלאַוויר מ ־ן; игра́ть на ~ שפּילן פּיאַנע [קלאַוויר]

фортифик||ацио́нный: ~ацио́нные рабо́ты פאָרטיפיציר־אַרבעטן מצ., באַפעסטיקונגס־אַרבעטן מצ.; ~а́ция *ж* 1. (*наука*) פאָרטיפיקאַציע וו; 2. *собир.* (*укрепления*) פאָרטיפיקאַציע וו, באַפעסטיקונגען מצ.

фо́рточка *ж* פאָרטקע וו ־ס, לופטשיק מ ־עס

фо́рум *м* פאָרום מ ־ס

фосфа́т *м хим.* פאָספאַט מ ־ן

фо́сфор *м* פאָספאָר מ; ~ный 1. פאָספאָר־; ~ные со́ли פאָספאַטן מצ., פאָספאָר־זאַלצן מצ.; 2. (*подобный фосфору*) פאָספאָרישער, פאָספאָר־; ~ный блеск א פאָספאָרישער גלאַנץ, פאָספאָר־גלאַנץ מ

фо́то *с нескл. разг.* פאָטאָגראַפיע וו ־ס, פאָטאָ וו ־ס, פאָטאָבילד ז ־ער

фото||аппара́т *м* פאָטאָ־אַפּאַראַט מ ־ן; ~ателье́ *с нескл.* פאָטאָ־אַטעליע מ ־ען; ~бума́га *ж* פאָטאָ־פּאַפּיר ז ז; ~вы́ставка *ж* פאָטאָ־אויסשטעלונג וו ־ען

фотогени́чный פאָטאָגענישער

фото́граф *м* פאָטאָגראַף מ ־ן

фотографи́ровать *несов.* פאָטאָגראַפירן; אַראָפּנעמען* *разг.*; ~ся *несов.* זיך פאָטאָגראַפירן; זיך אַראָפּנעמען* *разг.*

фотогра́фи||я *ж* 1. פאָטאָגראַפיע וו; занима́ться ~ей זיך פאַרנעמען* מיט פאָטאָגראַפיע; 2. (*снимок*) פאָטאָגראַפיע וו ־ס, פאָטאָ וו ־ס, פאָטאָבילד ז ־ער; 3. (*ателье*) פאָטאָ־אַטעליע מ ־ען, פאָטאָגראַפיע וו ־ס

фото||докумéнт *м* פאָטאָ־דאָקומענט ם ־ן; ~**кáрточка** *ж* פאָטאָ־קארטל ז ־עך, פאָטאָבילד ז; ~**кóпия** *ж* פאָטאָקאָפּיע װ ־ס; ~**лаборатóрия** *ж* פאָטאָ־לאבאָראטאָריע װ ־ס; ~**люби́тель** *м* פאָטאָ־אמאטאָר ם ··טאָרן; ~**монтáж** *м* פאָטאָ־מאָנטאזש ם ־ן; ~**пласти́нка** *ж* פאָטאָ־פלאטע װ ־ס; ~**плёнка** *ж* פאָטאָ־פילמע װ; ~**репортёр** *м* פאָטאָ־רעפאָרטיאָר ם ־ן; ~**сни́мок** *м* פאָטאָ־קארטל ז ־עך, פאָטאָגראפיע װ ־ס, פאָטאָ װ ־ס; ~**сту́дия** *ж* פאָטאָ־סטודיע װ; ~**телегрáмма** *ж* פאָטאָ־טעלעגראם װ ־ען, פאָטאָ־טעלעגראמע װ ־ס; ~**телегрáф** *м* פאָטאָ־טעלעגראף ם; ~**хи́мия** *ж* פאָטאָ־כעמיע װ, פאָטאָ־כימיע װ; ~**элемéнт** *м* פאָטאָ־עלעמענט ם ־ן

фрагмéнт *м* פראגמענט ם ־ן; ~**áрный** פראגמענטארער

фрáз||а *ж* פראזע װ ־ס; пусты́е ~ы פוסטע װערטער [רייד]

фразео||логи́ческий פראזעאָלאָגישער; ~**лóгия** *ж* 1. פראזעאָלאָגיע װ; ~лóгия ру́сского языкá די פראזעאָלאָגיע [די פראזעאָלאָגיזמען] פון דער רוסישער שפּראך; 2. (*напы́щенные слова*) מעליצע װ, שיינריידערײַ װ

фразёр *м* פראזיאָר ם ־ן, שיינריידער ם =; ~**ство** *с* שיינריידערײַ װ, מעליצע װ

фрак *м* פראק ם ־ן

фракциóнный פראקציאָנעלער

фрáкция[1] *ж* (*группа*) פראקציע װ ־ס; парлáментская ~ א פראקציע אינעם פּארלאמענט

фрáкци||я[2] *ж хим.* אויסשייד ם, פראקציע װ ־ס; ~и нéфти נאפט־פראקציעס מצ.

фраму́га *ж* פראמוגע װ ־ס

франк *м* (*денежная единица*) פראנק ם ־ן (*с колич. числ. мн.* פראנק)

франт *м разг.* פראנט ם ־ן, שטשאָגעל ם ־ן

францу́женка *ж* פראנצויזן װ ־ס

францу́з *м* פראנצויז ם ־ן; ~**ский** פראנצויזישער; ~ский язы́к די פראנצויזישע שפּראך, פראנצויזיש ז

фрахт *м мор.* (*груз*) פראכט ם; (*плата*) פראכט־אָפּצאָל ם

фрахтовáть *несов. мор.* פראכטעווען, פראכטירן

фрегáт *м мор.* פרעגאט ם ־ן

фрéзá *ж тех.* פרעז װ ־ן; פרעזע װ ־ס *разг.*

фрéзерный: ~ станóк פרעזער־װערקשטעל ם ־ן

френч *м* פרענטש ם ־ן

фрéска *ж иск.* פרעסקע װ ־ס

фрикадéлька *ж кул.* פריקאדעל װ ־ן; פריקאדעלקע װ ־ס *разг.*

фронт *м* 1. פראָנט ם ־ן; уйти́ на ~ אוועק|גיין* אפן פראָנט [אף דער מילכאָמע]; еди́ный ~ אײנהײַטלעכער פראָנט; борьбá на идеологи́ческом ~е דער קאמף אפן אידעאָלאָגישן פראָנט; ши́рится ~ полевы́х рабóт סע ברייטערט זיך אויס דער פראָנט פון די פעלד־ארבעטן; 2. (*шеренга*) פרונט ם; ◇ на два ~а אף צוויי פראָנטן, אין צוויי ריכטונגען; вести́ борьбу́ на два ~а פירן דעם קאמף אף צוויי פראָנטן, קעמפן גלײַכצײַטיק מיט צוויי קעגנער

фронтáльн||ый פראָנטאלער; ~ая атáка א פראָנטאלע אטאקע

фронтов||и́к *м* פראָנטלער ם =; פראָנטאָוויק ם ־עס *разг.*; ~**óй** פראָנט⸗; ~áя дорóга פראָנט־שליאך ם ־ן, פראָנט־וועג ם ־ן; ~óй закáз א באשטעלונג פונעם פראָנט

фронтóн *м архит.* פראָנטאָן ם ־ען

фрукт 1. *обыкн. мн.* פרוכטן מצ., פּיירעס מצ., אויבס(ט) ז; 2. *м разг.* (*субъект*) טאכשיט ם, פויגל ם, (שיינע) פּיירע; ~**óвый** פרוכט(ן)⸗; ~óвый сад פרוכט־גאָרטן ם ־ס, סאָד ם (מצ. סעדער); ~óвые консéрвы פרוכט־קאָנסערוון מצ.; ~óвый нож פרוכטמעסער ז ־ס

фтор *м* פטאָר ם

фу *межд.* 1. (*для выражения досады*) אוי!, אײַ!; 2. (*для выражения отвращения*) פע!; 3. (*для выражения усталости*) אוף!

фу́га *ж муз.* פוגע װ ־ס

фугáнок *м* גלעטהובל ם ־ען; פוגאנקע װ ־ס *разг.*

фугáс *м воен.* פוגאס ם, (ערד־)אויפרײַסשטאָף ם; ~**ный** פוגאס⸗; ~ная бóмба פוגאס־באָמבע װ ־ס

фужéр *м* פושער ם ־ן, הויכער בעכער

фундáмент *м* פונדאמענט ם ־ן; *перен. тж.* יעסאָד ם

фундаментáльн||ый 1. (*прóчный*) פעסטער; ~ая пострóйка א פעסט געבײַ; 2. *перен.* גרונטיקער, טיפער; ~ые знáния גרונטיקע [טיפע] יעדיעס; ~ое исслéдование א גרונטיקע [א גרינטלעכע] (אויס)פאָרשונג; 3. (*главный*) פונדאמענטאלער; ~ая библиотéка א פונדאמענטאלע ביבליאָטעק

фуникулёр *м* פוניקוליאָר ם ־ן, קאנאט־וועג ם

функционáльный פונקציאָנעלער

функциони́ровать פונקציאָנירן, ארבעטן

фу́нкци||я *ж* 1. פונקציע װ ־ס; мы́шление — ~я мóзга דאָס דענקען איז א פונקציע פונעם מויעך; тригонометри́ческие ~и טריגאָנאָמעטרישע פונקציעס; 2. *перен.* (*круг деятельности*) פונקציע װ ־ס, פליכט װ ־ן; исполня́ть ~и лаборáнта אויספילן די פונקציעס [די פליכטן] פון א לאבאָראנט; ◇ выступáть в ~и *кого-л., чего-л.* זײַן*, ארויסטרעטן* (ווי)

фунт[1] *м* (*мера веса*) פונט ם ־ן (*с колич. числ. мн.* פונט)

фунт[2] *м* (*денежная единица*) פונט ם ־ן (*с колич. числ. мн.* פונט); ~ стéрлингов פונט סטערלינגען

фурáж *м* פוראזש ם, פיטער־מיטלען מצ.

фурáжка *ж* היטל ז ־ען, ־עך, קאשקעטל ז ־עך, פוראזשקע װ ־ס

фурáжн||ый פוראזש⸗; ~ые культу́ры פוראזש־קולטורן מצ., פיטער־קולטורן מצ.

фургóн *м* 1. (*повóзка*) פורגאָן ם ־ען; 2. (*грузовой автомобиль*) געשלאָסענער [געדעקטער] לאסט־אויטאָמאָביל

фу́рия *ж* 1. *миф.* פוריע װ; 2. *разг.* פוריע װ ־ס, מעכאשייפע װ ־ס, מארשאס װ ־ן

фурóр *м* פוראָר ם, א קאָלאָסאלער דערפאָלג; произвести́ ~ מאכן א שטארקן רושעם

фуру́нкул *м* פורונקול ם ־ן; טשירעק ם ־עס *разг.*

фурункулёз *м мед.* פורונקוליאָז ם, פורונקולן מצ.; טשירעקעס מצ. *разг.*

футбóл *м* פוטבאָל ם; ~**и́ст** *м* פוטבאָליסט ם ־ן; ~**ка** *ж* פוטבאָליסטן־העמדל ז ־עך; פוטבאָלקע װ ־ס *разг.*

футбóльн||ый פוטבאָל⸗; ~ая комáнда פוטבאָל־קאָמאנדע װ ־ס, פוטבאָליסטן־קאָמאנדע װ ־עס; ~ый матч פוטבאָל־מאטש ם ־ן; ~ый мяч פוטבאָל־פילקע װ ־ס

футля́р *м* פוטליאר ם ־ן; (*небольшого размера*) שיידל ז ־עך; ~ для очкóв ברילן־שיידל ז ־עך; ◇ человéк

в ~е א מענטש אין א שײדל זײַנע דא-, א מענטש אין א אָפּגעשײדטער פֿון דער װעלט, לעד־אָמעס

футури́зм *м иск.* פֿוטוריזם ־ ם

фуфа́йка *ж* 1. *(вязаная)* סװעטער ם ־ס; 2. *разг.* *(стёганая куртка)* (װאַטאָװע) רעקל, װאַטאָװקע ‖ ־ס ־עך ז

фы́ркать *несов.* 1. פֿאָרשקען, שנאָרכצן; 2. *разг.* *(смеяться)* הירזשען, פּירסקען; 3. *(с шумом выпускать дым, пар)* פּיכקען; *(о жарящемся)* שיפּען; 4. *разг.* *(брюзжать)* בורטשען, װאָרטשען

фы́ркнуть *сов. однокр.* 1. א שנאָרכץ, א פֿאָרשקע טאָן*; 2. *разг.* *(рассмеяться)* א פּירסקע, א הירזשע טאָן*; 3. *(с шумом выпустить дым, пар)* א פּיכקע טאָן*; 4. *разг.* *(выразить недовольство)* א בורטשע טאָן*, א װאָרטשע טאָן*

фьорд *м* פֿיאָרד ם ־ן

фюзеля́ж *м ав.* פֿיוזעליאַזש ם ־ן, (עראָפּלאַן־)קאָר־פּוס ם ־ן

Х

хаза́р *м ист.* כאַזאַר ם ־ן; *мн.* קוזרים מצ.; **~ский** *ист.* כאַזאַרישער; **~ское ха́нство** דאָס כאַזאַרישע קיניגרײַך

ха́ки 1. *прил. неизм.*: цвет ~ כאַקי־קאָליר ם; 2. *с нескл.* *(материя, одежда)* כאַקי ם

хала́т *м* כאַלאַט ם ־ן

хала́тн‖ость *ж* אָפּגעלאָזטקײט ‖, נאַכלעסיקײט ‖; *(безответственность)* אומפֿאַראַנטװאָרטלעכקײט ‖; **~ый** אָפּגעלאָזטער, נאַכלעסיקער; *(безответственный)* אומפֿאַר־אַנטװאָרטלעכער

халва́ *ж* כאַלװאַ ‖

халту́ра *ж разг.* 1. *(небрежная работа)* פֿאַרטאַטשע אַרבעט, טאַנדעט־אַרבעט ‖, כאַלטורע ‖; *(в литературе и т. п.)* שונד ם; כאַלטורע ‖; 2. *(лёгкий побочный заработок)* פֿאַרדינסטלעך «לינקע», כאַל־טורע ‖

халту́р‖ить *несов. разг.* 1. *(плохо работать)* פֿאַר־טאַטשעװען, כאַלטורעװען; 2. *(иметь побочный лёгкий заработок)* האָבן* «לינקע» פֿאַרדינסטלעך; **~ный** *разг.* פֿאַרטאַטשישער; כאַלטורנע(ר) *тж. неизм.*; **~щик** *м разг.* פֿאַרטאַטש ם ־ן, כאַלטורניק ם ־עס

хам *м разг.* כאַם ם ־ען, כאַמוליע ם ־ס, גראָביאַן ם ־עס; **~ский** *разг.* כאַמישער, כאַמולישער; כאַמסקע(ר), גראָביאַנסקע(ר) *тж. неизм.*; **~ство** *с* כאַמישקײט ‖, גראָביאַנסטװע ‖

хамса́ *ж* קאַמסאַ ‖, אַנטשאָוס ם ־ן

хан *м* כאַן ם ־ען

хандра́ *ж разг.* מאָרעשכױרע ‖, אומער ם

хандри́ть *несов.* אָנציִען* אף זיך די מאָרעשכױרע, אומגײן* א פֿאַרומערטער

ханжа́ *разг.* 1. *м* צבֿויאַק ם ־עס; *(святоша тж.)* גאָטס גאַנעװ; 2. *ж* צבֿויאַטשקע ‖ ־ס; *(святоша тж.)* װײַצידקאָסכאָ ‖ ־ס

ха́нжеский צבֿויאַקישער

ха́нжество *с* צבֿויאַצטװע ‖

ха́ос *м* 1. *миф.* כאַאָס ם, טויהו־װאָװויהו ם; 2. *перен.*: у него́ ~ в голове́ אַלץ האָט זיך איבערגעפּלאָנטערט בא אים אין קאָפּ

хао́с *м (беспорядок)* װירװאַר ם; в ко́мнате ~ אין צימער איז אן איבערקערעניש

хаоти́ч‖еский כאַאָטישער; אָן א שום סדר *после сущ.*; **~ность** *с* כאַאָטישקײט ‖, אָנסדרדיקײט ‖; **~ный** *см.* хаоти́ческий

ха́пать *несов. разг.* 1. כאַפּן; 2. *(красть)* שנאַפּן, כאַפּן

ха́пнуть *сов. разг.* 1. א כאַפּ טאָן*; 2. *(украсть)* צוכאַפּן, א שנאַפּ טאָן*

хара́ктер *м* 1. *(человека)* כאַראַקטער ם ־ס; челове́к с мя́гким ~ом א מענטש מיט א װײכן כאַראַקטער; א װײכהאַרציקער מענטש; си́льные ~ы פֿעסטע [שטאַרקע] מענטשן מיט א פֿעסטן [שטאַרקן] כאַראַק־טער, כאַראַקטערס; э́то не в его́ ~е ס'איז ניט זײַן טעװע; 2. *(твёрдая воля)* (א) שטאַרקער כאַראַקטער; челове́к с ~ом א מענטש מיט א (שטאַרקן) כאַראַקטער; 3. *(вид, качество чего-л.)* אײגנאַרט ם, טיפּ ם, מין ם; ~ по́чвы דער אײגנאַרט פֿונעם באָדן, דער טיפּ [דער מין] באָדן; затяжно́й ~ боле́зни די פֿאַרשלעפּטקײט פֿון א קרענק; семина́рноси́л ~ непринуждённой бесе́ды דער סעמינאַר האָט געהאַט א פֿאָרם פֿון אן אומגעצװוּנגענעם שמועס; бесе́да носи́ла делово́й и конструкти́вный ~ דער שמועס איז געװען א זאַכלעכער און א קאָנסטרוקטיװער; ◇ вы́держать ~ ניט נאָכגעבן*

характериз‖ова́ть *сов. и несов.* *(вин.)* 1. *(да(ва)ть характеристику)* כאַראַקטעריזירן; э́то хорошо́ его́ ~у́ет דאָס כאַראַקטעריזירט אים גוט° [פֿון א גוטער° זײַט]; 2. *(быть характерным)* כאַראַקטעריזירן, זײַן* כאַראַק־טעריסטיש (פֿאַר); его́ ~у́ет му́жество כאַראַקטערי־ פֿאַר אים איז כאַראַקטעריסטיש מוטיקײט; זירט מוטיקײט; **~ова́ться** *несов.*: континента́льный кли́мат ~у́ется холо́дной зимо́й и жа́рким ле́том פֿאַרן קאָנטינענטאַלן קלימאַט איז כאַראַקטעריסטיש א קאַלטער° װינטער און א הײסער זומער

характери́стика *ж* 1. כאַראַקטעריסטיק ‖, כאַראַק־טעריזירונג ‖; ме́ткая ~ א צוטרעפֿלעכע כאַראַקטערי־זירונג [כאַראַקטעריסטיק]; 2. *(документ)* כאַראַקטעריס־טיק ‖ ־עס; ~ с ме́ста рабо́ты א כאַראַקטעריסטיק פֿון עמעצנס אַרבעטס־שטעלע; 3. *мат.* כאַראַקטעריסטיק ‖

характе́рно *в знач. сказ. безл.*: ~, что... ס'איז כאַראַקטעריסטיש, װאָס [אַז]...

характе́рн‖ый 1. *(с резко выраженными чертами)* אױסדרוקפֿולער; אײגנאַרטיקער, כאַראַקטעריש; **~ые движе́ния** כאַראַקטערישע [אױסדרוקפֿולע] באַװעגונגען; 2. *(свойственный)* אײגנטימלעכער, כאַראַקטעריסטישער; ~ые симпто́мы боле́зни כאַראַקטעריסטישע סימפּטאָמען פֿון דער קרענק; э́то для него́ не ~о דאָס איז פֿאַר אים דאָס איז אים ניט אײגנטימלעך, ניט כאַראַקטעריסטיש; 3. *иск.* כאַראַקטער־; ~ая роль כאַראַקטער־ראָל ‖ ־ן; ~ый актёр כאַראַקטער־אַקטיאָר ם ־ן

ха́ркать *несов.* כראַקען; ~ кро́вью שפּײַען* מיט בלוט

ха́ркнуть *сов. однокр.* א כראַקע טאָן*

ха́ртия *ж* 1. *(старинная рукопись)* מאַנוסקריפּט ם ־ן, קסאַװיאַד ם ־ן; *(пергаментный свиток)* מעגילע ‖ ־ס; 2. *(документ)* כאַרטיע ‖ ־ס

хаси́д *м рел.* כאָסיד מ (מצ. כסידים); ~**и́зм** *м рел.* כאסידיזם מ; כסידעס ז

ха́та *ж* הײַזקע וו ־ס, כאַטע וו ־ס; ◇ моя́ ~ с кра́ю מיך גייט עס ניט אָן, איך האָב צו דעם קיין שײַכעס ניט

ха́ять *несов. разг.* (*кого-л.*) זאָגן וואָס אין (דער) קאָרט (אף); (*что-л.*) מאכן צו נישט

хвал||а́ *ж* לויב וו; воздава́ть ~у́ *кому-л.* לויבן און רימען עמעצן; честь и ~а́ тебе́ ביסט ווערט מע זאָל דיך לויבן און רימען

хвале́бн||ый לויב־; ~ая песнь לויב־געזאנג מ ־ען; ~ая реце́нзия א באַגײַסטערטע רעצענזיע

хвалёный *ирон.* פארלויבטער, אויסבארימטער

хвали́ть *несов.* לויבן; ~**ся** *несов. разг. см.* хва́статься

хва́стать *несов. разг.* בארימען זיך, גרויסן זיך, ארויסשטעלן זיך; не хва́стай! בארים זיך ניט!; ~**ся** *несов.* (*тв.*) בארימען זיך (מיט), גרויסן זיך (מיט); ~ся успе́хами בארימען זיך [גרויסן זיך] מיט די דערפאָלגן; он хва́стается, что переплывёт ре́ку ער בארימט זיך, אַז ער וועט איבערשווימען דעם טײַך

хвастли́в||ость *ж* בארימערישקײַט וו, בארימערײַ וו; ~ый בארימערישער; ~ый челове́к בארימער מ =; ~ый тон דער בארימערישער טאָן

хвастовство́ *с* בארימערײַ וו, בארימעניש ז

хвасту́н *м* בארימער מ =; פּראָלער מ = *уст.*; ~ья *ж* בארימערן וו ־ס, בארימערקע וו ־ס; פּראָלערן וו ־ס *уст.*

хвата́||ть *несов.* 1. (*брать, захватывать*) כאַפּן; (за *вин.*) אָנכאַפּן (פאר, בא); тут он ~ет с земли́ ка́мень דאָ כאַפּט ער א שטיין פון דער ערד; ~ть за́ руки אָנכאַפּן פאר [בא] די הענט; 2. (*арестовывать*) כאַפּן; 3. *тк. несов.* (*приобретать без разбора*) נעמען*, שלעפּן; 4. *см.* хвати́ть 3; мне вас о́чень не ~ло איר האָט מיר שטארק אויסגעפעלט; 5. *см.* хвати́ть 4; ◇ ~ть ртом во́здух שלינגען* די לופט; э́того ещё не ~ло! טאָמער איז געווען קארג!, דאָס האָט נאָך געפעלט!

хвата́ться *несов.* (за *вин.*) 1. (*сов.* схвати́ться) אָנכאַפּן זיך (פאר); 2. *тк. несов.*; (*приниматься*) (גרייט זײַן*) נעמען* זיך (פאר), צוכאַפּן זיך (צו); ~ за вся́кую рабо́ту גרייט זײַן* נעמען זיך פאר יעדער אַרבעט; ◇ ~ за го́лову אָנכאַפּן זיך פארן קאָפּ

хвати́ть *сов.* 1. *см.* хвата́ть 1; 2. *разг.* (*род.; перенести, испытать*) אויסלײַדן*, אויסשטיין*; ~ нема́ло го́ря אויסלײַדן* [אויסשטיין*] א היפּש ביסל צאָרעס; 3. *безл.* (*род.; быть достаточным*) קלעקן, זײַן* גענוג; у него́ хва́тит сил ס׳וועט אים קלעקן קויכעס; э́тих де́нег нам хва́тит на ме́сяц אָט דאָס געלט וועט אונדז קלעקן [זײַן גענוג] אַף א כוידעש; у нас не хва́тит вре́мени ס׳וועט אונדז ניט קלעקן קיין צײַט; у него́ хвати́ло ума́ смолча́ть ס׳האָט אים געקלעקט סייכל אָפּצושווײַגן, ער האָט געהאַט גענוג סייכל ניט ענטפערן; с тебя́ хва́тит ס׳וועט זײַן גענוג פאר דיר; 4. *безл. разг.* (*кого-л. на что-л.*) זײַן* פאר עמעצנס קויכעס; на э́то его́ хва́тит דערויף וועט אים קלעקן קויעך [מוט אדג.]; אַף אזוינס איז ער פעיק; 5. *разг.* (*ударить*) א זעץ טאָן*, דערלאַנגען א זעץ; 6. *разг.*: его́ хвати́л уда́р ער האָט באקומען דעם שלאַק; ◇ хва́тит! גענוג!, האָדי!; ~ че́рез край איבערכאַפּן די מאָס; ~ ли́шнего נעמען* אן אי-

בעריקן טראָפּן; ~**ся** *сов.* (*род.*) *разг.* א כאַפּ טאָן* זיך [ארומזען* זיך], אַז ס׳פעלט (עמעצער, עפּעס)

хва́тка *ж* אָנכאַפּ מ; (*уменье*) בעריעשאַפט וו, געניטשאַפט וו; ◇ мёртвая ~ (*у собак*) פארצויק־אײַנבײַס מ; *перен.* אײַזערנע קרעלן

хво́йн||ый נאָדל־; (*добываемый из хвои*) בוימנאָדלען־; ~ый лес נאָדלוואלד מ (מצ. ··וועלדער); ~ая ва́нна בוימנאָדלען־וואנע וו ־ס

хвора́ть *несов. разг.* קרענקען, קראנק זײַן*; כוואָרען

хво́рост *м собир.* 1. פּאשינעס מצ.; פּרוטיעס מצ. *разг.*; собира́ть ~ צונויפקלײַבן* טרוקענע צווײַגן; 2. (*печенье*) כרוסט מ; כוואָראָסט מ *разг.*

хворости́на *ж* רוט וו (מצ. ריטער)

хво́рый *разг.* קרענקלעכער; קוואָלע(ר) *тж. неизм.*

хвост *м* 1. עק מ ־ן, ווײדל מ ־ען; (*у птиц*) עק מ ־ן; (*у павлина*) פּאָכער מ ־ס; 2. (*задняя часть чего-л.*) עק מ; ~ коме́ты קאָמעטן־עק מ; בעזעם מ *разг.*; ~ самолёта דער עק פון עראָפּלאַן; в ~е коло́нны אין עק פון דער קאָלאָנע; 3. *разг.* (*очередь*) ריי וו ־ען, שערענגע וו ־ס; 4. *разг.* (*невыполненная часть работы*) (אַרבעט־)רעשטל ז ־עך; (*несданный экзамен*) «ווײדעלע» ז ־ך; 5. *разг.* (*шлейф*) שלעפּ וו ־ן; ◇ плести́сь в ~е́ בלײַבן* פון הינטן

хво́стик *м* ווײדעלע ז ־ך, עקעלע ז ־ך; ему́ пятьдеся́т с ~ом *шутл.* ער איז אלט פופציק יאָר מיט א סמיטשעק

хвостово́й 1. עק־; ~ пла́вник עק־פלוספעדער וו ־ן; ~ ваго́н עק־וואגאָן מ ־ען, הינטערשטער וואגאָן

хво́я *ж* 1. בוימנאָדל וו ־ען; *собир.* בוימנאָדלען מצ.; 2. (*ветки*) נאָדלצווײַגן מצ.; (*для шалаша и т. п. тж.*) סכאך מ *собир.*

хе́дер *м* (*еврейская религиозная школа*) כיידער מ (מצ. כאדאָרים)

хек *м* (*рыба*): (серебри́стый) ~ (זילבערנער) כעק

хе́рес *м* כערעס מ

херуви́м *м* קרוּוו מ ־ים; *перен.* מאלעך מ (מצ. מאלאָכים)

хиба́рка *ж* הײַזקעלע ז ־ך, כאלופּקע וו ־ס

хи́жина *ж* הײַזקע וו ־ס; (*из веток и т. п.*) בײַדל ז ־עך

хи́лый *разг.* קרענקלעכער, שלאַבעריקער; קוואָלע(ר) *тж. неизм.*

химе́ра *ж* כימערע וו ־ס, טרוים מ ־ען, פאנטאזיע וו ־ס

химиза́ция *ж* כעמיזירונג וו, כימיזירונג וו

хи́мик *м* כעמיקער מ =, כימיקער מ =

химика́лии *мн.*, **химика́ты** *мн.* כעמיקאליען מצ., כימיקאליען מצ.

хими́ческ||ий כעמישער, כימישער; ~ий элеме́нт א כעמישער עלעמענט; ~ая реа́кция א כעמישע רעאַקציע; ~ая лаборато́рия א כעמישע לאבאראטאָריע; ~ие удобре́ния כעמישע באַגײַטיקונגען; ◇ ~ая война́ א כעמישע מילכאָמע; ~ий каранда́ш א כעמישער בלײַער, טינט־בלײַער מ =

хи́мия *ж* כעמיע וו, כימיע וו; органи́ческая ~ אָרגאַנישע כעמיע; ~ не́фти נאַפט־כעמיע וו; ◇ бытова́я ~ כעמישע פּראָדוקטן און אויסארבעטונגען פארן שטייגער־באדארף, שטייגער־כעמיע וו

химчи́стка *ж* כעמישע [כימישע] רייניקונג

хи́на *ж см.* хини́н

хи́нди *нескл. м (язык)* הינדי ז, הינדי־שפּראַך װ

хини́н *м* כינין מ, כינע װ

хи́нн||ый כינין⸗; ◇ ~ое де́рево כינע־בוים מ (מצ. ..ביימער)

хире́ть *несов.* 1. װערן* קרענקלעך [שוואַך, שלאַבעריק], אײַנגײן*; *(о растениях)* װעלקן, װערן* פאַרװיאַנעט; 2. *перен. (приходить в упадок)* גײן* צו גרונט

хиру́рг *м* כירורג מ ־ן; **~и́ческий** כירורגישער; **~и́я** *ж* כירורגיע װ

хитре́ц *м* כיטראַק מ ־עס, א כיטרער [א דורכגעטריבענער] פאַרשוין

хитрец||а́ *ж:* челове́к с ~о́й א מענטש מיט איבערשפּיצלעך; глаза́ с ~о́й כיטרע אייגעלעך

хитри́ть *несов.* 1. כיטרעװען, גײן* מיט איבערשפּיצלעך; ~ с *кем-л.* װעלן* איבערקליגן עמעצן; 2. *разг. (проявлять изобретательность)* קליגן זיך

хи́тр||ость *ж* 1. כיטרעקייט װ, שעלמישקייט װ; 2. *разг. (изобретательность)* פאַרשפּיצטקייט װ, קונציקייט װ; 3. *(уловка)* איבערשפּיצל ז ־עך; пусти́ться на ~ости פּרוּוון גײן מיט איבערשפּיצלעך; 4. *разг. (скрытый смысл чего-л.):* невелика́ ~ость ס'איז גאָר א קליינע קונץ; **~ый** 1. כיטרע(ר) *тж. неизм.*, דורכגעטריבענער, שעלמישער; ~ая улы́бка א שעלמישער שמייכל; 2. *разг. (изобретательный)* פאַרשפּיצטער, געבי׳פטער; 3. *разг. (замысловатый)* קונציקער; *(сложный)* פאַרדרייטער; э́то не тако́е уж ~ое де́ло דאָס איז גאָר ניט אזא שװערע זאַך

хихи́кать *несов.* כיכיקען

хихи́кнуть *сов. однокр.* א כיכיקע טאָן*

хище́ни||е *с (действие)* (צע)גאַנװענען ז, צעראַבעװען ז; (слу́чаи) ~я רויב מ, צעראַבירונגען מצ., ג(ע)נייװעס מצ.

хи́щник *м* 1. *(зверь)* רויב־כײַע װ ־ס; *(птица)* רויבפויגל מ (מצ. ־ען, ..פייגל); 2. *перен.* באַרויבער מ =

хи́щническ||ий 1. כײַישער; פון א רויב־כײַע *после сущ.*; ~ие инсти́нкты די כײַישע אינסטינקטן; 2. *(эксплуататорский)* רויבערישער; 3. *(бесхозяйственный)* רוינירנדיקער, רויבערישער; ~ая ру́бка ле́са דער רוינירנדיקער [רויבערישער] װאַלד־אויסהאַק

хи́щничество *с* 1. פאַרצוקונג װ; 2. *(эксплуатация)* ראַבירונג װ, באַרויבונג װ; 3. *(бесхозяйственность)* דאָס באַרויבערישע [רוינירנדיקע] באַלעבאַטעװען

хи́щн||ый 1. רויב⸗; ~ый зверь רויב־כײַע װ ־ס; ~ая пти́ца רויבפויגל מ (מצ. ־ען, ..פייגל); ~ые инсти́нкты רויב־אינסטינקטן; *перен.* כײַישע אינסטינקטן; ~ый взгляд א רויבערישער בליק; 2. *(эксплуататорский)* רויבערישער

хладнокро́в||ие *с* קאַלטבלוטיקייט װ; **~ный** קאַלטבלוטיקער; ~ный челове́к קאַלטבלוטיקער פאַרשוין; ~ное уби́йство א קאַלטבלוטיקער מאָרד

хлам *м собир.* אַלטװאַרג ז; כלאַם מ *разг.*

хлеб *м* 1. *тк. ед.* ברויט ז; пшени́чный ~ װייצן ברויט; 2. *(мн.* хле́бы*)* דער לאַבן (ברויט); 3. *тк. ед. (зерно)* טוווע װ; вози́ть ~ на элева́тор פירן טוווע צום עלעװאַטאָר; 4. *(мн.* хлеба́*) (на корню)* טוווע װ ־ס; ~а́ зре́ют די טוווע רײַפט; 5. *тк. ед. (заработок)* פּאַרנאָסע װ, כאַיונע װ; דאָס שטיקל ברויט; добыва́ть ~ פּאַרנאָסע קריגן*, כאַיונע ציען*; ◇ ~ насу́щный דאָס טאָגטעגלעכע (שטיקל) ברויט; ~-соль 1) *(угощение)* קיבעד מ; 2) *(гостеприимство)* ברויט און זאַלץ; встреча́ть ~ом-со́лью אופנעמען* מיט א ברייטן באַרעכהאַבע [מיט ברויט און זאַלץ]; отбива́ть у *кого-л.* хлеб אָפּנעמען* בא עמעצן זײַן שטיקל ברויט

хлеба́ть *несов.* כליאָבען, זופּן

хле́бница *ж* ברויטמעסטל ז ־עך, ברויט־טעלער מ =

хлебну́ть *сов.* 1. *однокр.* א זופּ טאָן*, א כליאָבע טאָן*; 2. *перен. разг.* פאַרזוכן, אויסשטיין*; (מיט) אָנעסן* זיך; ~ го́ря אָנעסן* זיך מיט צאָרעס, אויסשטיין* צאָרעס [ליידן]

хле́бн||ый 1. ברויט⸗; ~ый магази́н ברויטמאַגאַזין מ ־ען; ~ый квас ברויטקוואַס מ; 2. *(о зерне)* טוווע⸗; ~ые запа́сы טוווע־רעזערװן מצ.; ~ые зла́ки טוווע־געװיקסן מצ., טוווּעס מצ.; 3. *(обильный хлебом)* ברויטרײַכער, שעפעדיקער, גערעטענישדיקער; ~ый край א ברויטרײַכער [א שעפעדיקער] קאַנט; ~ый год א גערעטענישדיק יאָר, גערעטעניש־יאָר ז ־ן; 4. *разг. (доходный)* פּאַרנאָסעדיקער, האַכנאָסעדיקער; ◇ ~ое де́рево ברויטבוים מ (מצ. ..ביימער)

хлебобу́лочн||ый: ~ые изде́лия ברויטװאַרג ז, ברויט־ און געבעק־אַרטיקלען

хлебозаво́д *м* ברויט־זאַװאָד מ ־ן

хлебозагото́вки *мн.* ברויט־פאַרגרייטונגען מצ.

хлебопа́ш||ество *с* ערדאַרבעט װ; **~ец** *м* ערדאַרבעטער מ =, אַקערמאַן מ (מצ. אַקערלײַט)

хлебопёк *м* (ברויט)בעקער מ =

хлебопече́ние *с* ברויט־באַקן ז

хлебопоста́вки *мн.* ברויט־ליפערונגען מצ.

хлебоприёмный: ~ пункт טוווע־אויפנאַמפּונקט מ ־ן

хлебопроизводя́щий טוווע־פּראָדוצירנדיקער

хлеборо́б *м* אַקערמאַן מ (מצ. אַקערלײַט)

хлеборо́дный ברויטרײַכער, שעפעדיקער; *(урожайный)* גערעטעניש⸗, גערעטענישדיקער; ~ край א ברויטרײַכער [א שעפעדיקער] קאַנט; ~ год א גערעטענישדיק יאָר, גערעטעניש־יאָר ז ־ן

хлебосо́л *м* א גאַסטפרײַנטלעכער מענטש, מאַכניס־אורעך מ (מצ. מאַכניס־אָרכים); **~ка** *ж* א גאַסטפרײַנטלעכע פרוי, מאַכניס־אורעכטע װ ־ס

хлебосо́ль||ный גאַסטפרײַנטלעכער; ~ный хозя́ин א מאַכניס־אורעך מ (מצ. מאַכניס־אָרכים); **~ство** *с* גאַסטפרײַנטלעכקייט װ, האַכנאָסעס־אָרכים ז

хлебоубо́рочн||ый: ~ые маши́ны טוווע־אַראָפּנעם־מאַשינען, ־שניטמאַשינען מצ.

хле́бцы *мн.* ברויט־פּלעצעלעך מצ.

хлев *м* (פי־)שטאַל װ ־ן

хлеста́ть *несов.* 1. *(стегать)* שמײַסן*, פּיצקען; *(кнутом тж.)* בײַטשלען; *(при движении — о ветвях и т. п.)* דראַפּען; *(о дожде, ветре)* שמײַסן*; 2. *(литься)* פלייצן; *(о крови)* שטראָמען, פליסן*; 3. *разг. (много пить)* זשליאָקען, זויפן*

хлёстк||ий 1. שמײַסיקער; *(о ветре, морозе)* עסעריקער; *перен.* בײַסיקער; ~ая статья́ א בײַסיקער [א שאַרפער] אַרטיקל; 2. *(звучный)* קלינגעװדיקער; *(о выстреле)* קנאַלנדיקער; ~ий уда́р א קלינגעװדיקער זעץ

хлестну́ть *сов. однокр.* 1. א פּיצקע, א שמײַס טאָן*; *(о дожде, ветре)* א שמײַס טאָן*; 2. *(стремительно полить)* א פלייץ טאָן*; *(о крови)* א שטראָם טאָן*

хло́пать *несов.* 1. קלאַפּן, טראַכקען; ~ дверьми́ קלאַפּן [טראַכקען] מיט דער טיר; ~ кнуто́м קנאַקן [קנאַלן] מיט דער בײַטש; ~ в ладо́ши פּאַטשן מיט די הענט; 2. (*аплодировать*) פּליעסקען, פּאַטשן בראַוואָ; 3. (по *дат.*; *ударять*) זעצן (אין), קלאַפּן (אין); ~ *кого-л.* по плечу́ פּעטשלען עמעצן אַף [אין] דער פּלײצע; ◇ ~ глаза́ми פּינטלען מיט די אויגן; ~ся *несов. разг.* פֿאַלן*

хлопково́д *м* = בוימוואָלציכטלער מ =; ~ство *с* בוימוואָלצוכט װ; ~ческий בוימוואָלציכטלערישער; פֿאַר בוימוואָלצוכט *после сущ.*; ~ческий райо́н בוימוואָלציכטלערישער ראַיאָן; ~ческий совхо́з דער סאָווירט פֿאַר בוימוואָלצוכט

хло́пков||ый בוימוואָל־; ~ые поля́ בוימוואָל־פֿעלדער מצ.; ~ое ма́сло בוימוואָל־אייל מ

хлопкоочисти́тельный: ~ заво́д בוימוואָל־רייניקנדיקער זאַוואָד

хлопкопряди́льн||ый: ~ое произво́дство בוימוואָל־שפּינונג װ; ~ая маши́на בוימוואָלשפּין־מאַשין װ ־ען

хло́пнуть *сов. однокр.* 1. א קלאַפּ טאָן*, א טראַכקע טאָן*; ~ дверьми́ א קלאַפּ טאָן* [א טראַכקע טאָן*] מיט דער טיר; ~ кнуто́м א קנאַק טאָן* [א קנאַל טאָן*] מיט דער בײַטש; 2. (по *дат.*) א קלאַפּ טאָן* (אין); ~ *кого-л.* по плечу́ א פּאַטש טאָן* עמעצן איבער דער פּלײצע; ~ся *сов. однокр. разг.* א פֿאַל טאָן*

хло́пок *м* 1. *см.* хлопча́тник; 2. (*волокно*) בוימוואָל מ, באַוול מ

хлопота́ть *несов.* 1. פֿאַרפּאָרעט [פֿאַרהאַוועט] זײַן*; ~ у плиты́ פּאָרען זיך באַם אויוון; 2. (*о чём-л.*) סטאַרען זיך, פּויעלן; он хлопо́чет об о́тпуске ער סטאַרעט זיך, מע זאָל אים געבן אורלויב; 3. (*за кого-л.*) קלאַפּאָטשען [קלאַפּאָטשען] (זיך) (פֿאַר), מישטאַדל זײַן* זיך (וועגן)

хлопотли́вый 1. פֿאַרפּאָרעטער, פֿאַרהאַוועטער; 2. (*затруднительный*) קלאַפּאָטפּולער, באַשווערלעכער

хло́поты *мн.* זאָרגן מצ., קלאַפּאָט מ, קלאָפּאָט מ; (*о предл.*) דאָס קלאַפּאָטשען (זיך) (פֿאַר, וועגן); изба́вить *кого-л.* от хлопо́т באַפֿרײַען עמעצן פֿון קלאַפּאָט, פֿאַרשפּאָרן עמעצן קלאַפּאָט

хлопу́шка *ж* 1. (*для уничтожения мух*) פֿליגן־קלאַפּער מ ־ס; 2. (*игрушка*) קנאַלערל ז ־עך

хлопча́тник *м* בוימוואָל מ; (*отдельное растение*) בוימוואָל־קוסט מ ־ן

хлопчатобума́жн||ый באַוול־; (*изготовленный из волокна хлопка тж.*) באַוולנער; ~ая ткань באַוולצײַג ז, באַוולנע סכוירע; ~ая фа́брика באַוול־פֿאַבריק װ ־ן

хло́пья *мн.* קאָמטשעס מצ., קאָמקעס מצ.; (*снега и т. п. тж.*) שטיקער מצ.

хлор *м* כלאָר מ

хло́рист||ый כלאָריקער; ~ая кислота́ כלאָריק זויערס

хло́рн||ый כלאָר־; ~ая кислота́ כלאָרזויערס ז

хлорофи́лл *м* כלאָראָפֿיל מ

хлорофо́рм *м* כלאָראָפֿאָרם מ

хлы́нуть *сов.* 1. (*о жидкости*) א פֿלייץ טאָן*, א גאָס טאָן*; 2. (*о толпе*) א שפּאַר טאָן*, א לאָז טאָן* זיך

хлю́пать *несов. разг.* כליוסקען, כליופּען; ◇ ~ но́сом שמאָרען מיט דער נאָז

хля́стик *м* כליאַסטיק מ ־עס, פּאַטקע װ ־ס

хмеле́ть *несов. разг.* ווערן* בעגילופֿן

хмел||ь *м* 1. *бот.* האָפּן מ; 2. (*опьянение*) באַרוישונג װ; во ~ю́ שיקערערהייט

хмельн||о́й 1. (*опьяняющий*) אַלקאָהאָל־, שיקערנדיקער; 2. (*пьяный*) שיקערער, בעגילופֿנדיקער; ~ые ре́чи רייד פֿון א שיקער, פֿון שיקורים

хму́рить *несов.* כמורען; ~ бро́ви כמורען [קנייטשן] די ברעמען

хму́риться *несов.* 1. כמורען זיך, אָנגעכמורעט זײַן*; 2. (*о погоде*) כמאַרנע ווערן*, פֿאַרכמאַרען זיך, פֿאַרכמאַרעט ווערן*

хму́рый 1. (*мрачный*) כמורנע(ר) *тж. неизм.*; פֿאַרכמורעטער; 2. (*о небе, о погоде*) כמאַרנע(ר) *тж. неизм.*; פֿאַרכמאַרעטער

хна *ж* כנאַ װ

хны́кать *несов. разг.* פּכיקען, כניקען, קאַניוקען; *перен.* כניקען, באַקלאָגן זיך

хо́бот *м* שנוק מ ־ן, שנויץ מ ־ן

хобото́к *м* (*у насекомых*) זויג־שנוקעלע ז ־ך

ход *м* 1. (*движение, перемещение, скорость; тж. перен.*) גאַנג מ, באַוועגונג װ; бы́стрый ~ דער שנעלער גאַנג; спры́гнуть с трамва́я на по́лном ~у́ אַראָפּשפּרינגען פֿונעם טראַמוואַי אין פֿולן גאַנג; уско́рить ~ פֿאַרשנעלערן דעם גאַנג; (*о человеке тж.*) פֿאַרגיכערן די טריט, אָנהייבן* גיין גיכער [שנעלער]; оста́лось три киломе́тра ~у ס'איז געבליבן צו גיין דרײַ קילאָמעטער; туда́ два часа́ ~у דער וועג אַהינצו וועט פֿאַרנעמען צוויי שאָ; אַהינצו איז צוויי שאָ גיין צופֿוס; рабо́та идёт по́лным ~ом די אַרבעט איז אין פֿולן גאַנג; 2. (*развитие, течение чего-л.*) פֿאַרלויף מ, גאַנג מ; ~ собы́тий דער פֿאַרלויף [דער גאַנג] פֿון די געשעענישן; 3. (*в игре*) גאַנג מ (מצ. גענג); чей ~? ווער דאַרף גיין?; 4. (*приём*) שריט מ =; מאַנעווער מ; ло́вкий ~ א קונציקער שריט; 5. *тех.* גאַנג מ; ~ по́ршня דער גאַנג פֿונעם קאָלבן; рабо́чий ~ дви́гателя דער אַרבעטס־גאַנג פֿונעם מאָטאָר; 6. (*вход*) אַרײַנגאַנג מ; ~ со двора́ דער אַרײַנגאַנג איז אין הויף; чёрный ~ דער הינטערשטער אַרײַנגאַנג; 7. (*коридор, тоннель*) דורכגאַנג מ (מצ. דורכגענג); подзе́мный ~ אַן אונטערערדישער דורכגאַנג; ◇ на ~у́ גייענדיק; (*сразу, быстро*) אַף דער שטעל; жева́ть на ~у́ קײַען גייענדיק; реша́ть *что-л.* на ~у́ אָננעמען* א באַשלוס אַף דער שטעל; дать ~ де́лу לאָזן* אין גאַנג דעם איניען; не дать ~у *кому-л.* שטיין* עמעצן אין וועג, ניט לאָזן* עמעצן גיין העכער; быть в большо́м ~у́ האָבן* א ברייטע אָנווענדונג; пусти́ть *что-л.* в ~ לאָזן* עפּעס אין גאַנג, אָנווענדן עפּעס; дать ~у אָפּטראָגן* זיך, מאַכן פּלײטע

хода́тай *м* שטאַדלען מ (מצ. שטאַדלאָנים); ~ство *с* הישטאַדלעס ז; пода́ть ~ство אָנגעבן* א הישטאַדלעס

хода́тайствовать *несов.* מישטאַדל זײַן* זיך

хо́дики *мн. разг.* וואַנטזייגער מ ־ס (מיט געוויכט), כאָדיקעס מצ.

ходи́ть *несов.* 1. גיין*; (*в разных направлениях*) אומגיין*; ~ бы́стро גיין* גיך [שנעל]; ~ на цы́почках גיין* אַף די שפּיץ פֿינגער; ребёнок уже́ хо́дит דאָס קינד גייט שוין (אום), דאָס קינד קאָן שוין גיין; ~ по ко́мнате אומגיין* איבערן [אינעם] צימער; ~ на лы́жах גליטשן זיך אַף סקי [אַף לײזשעס]; 2. (в *вин.*; *посещать*) גיין*; ~ в шко́лу גיין* אין שול אַרײַן; (*регулярно*) זײַן* א שילער; 3. *разг.* (*быть*) אומגיין*; хожу́ голо́дный כ'גיי אום א

הונגעריקער; ~ в теа́тр גיין* אין טעאַטער; 4. (в предл.; носить) (אָנגעטאָן) גיין*, טראָגן*; ~ в у́зких брю́чках גיין (אָנגעטאָן) אין שמאָלע הייזלעך, טראָגן* שמאָלע הייזלעך; ~ в очка́х טראָגן* ברילן; ~ без ша́пки (אום)גיין* אָן א היטל; 5. (о поездах, пароходах и т. п.) גיין*, קורסירן; авто́бусы хо́дят регуля́рно די אווטאָבוסן גייען [קורסירן] רעגולער; 6. (о часах) גיין*; 7. (делать ход) גיין*, ארויסגיין*; ~ с туза́ (ארויס)גיין* מיט דער טויז; ~ пе́шкой (ארויס)גיין* מיט א פּיאָן; 8. за тв.; (ухаживать) (ארום) אומגיין*; ~ за больны́м אומגיין* ארום א כוילע, וואַרטעווען [(ה)אווירן] א כוילע; 9.: ~ по рука́м, ~ из рук в ру́ки גיין* פון האנט צו האנט; хо́дят слу́хи ס׳גייען אום קלאַנגען; ~ в геро́ях רעכענען זיך פאר א העלד

хо́дк||ий 1. גאַנגבארער; ~ий това́р א גאַנגבארע סכוירע; ~ое выраже́ние א גאַנגבארער [א פארשפּרייטער] אויסדרוק; 2. (*быстроходный*) שנעלגייִקער, שנעלער; ~о *нареч.* גיך, געשווינד; ка́тер шёл ~о דער קאַטער איז געפאָרן גיך

ходов||о́й 1. (*связанный с движением*) גיי־; ~ы́е ка́чества самолёта די פלי־מײַלעס פונעם עראָפּלאַן; ~ы́е испыта́ния су́дна די אויספּרווון פון דער שיף אין גאנג; 2. *тех.*: ~а́я часть (*автомобиля и т. п.*) מאָטאָרישער טייל; ~о́е колесо́ לויפראָד װ (מצ. ...רעדער); 3. *разг.* גאַנגבארער, פארשפּרייטער; ~о́й разме́р оде́жды די גאַנגבארע [די פארשפּרייטע] מאָס פון קליידער

ходо́к *м* 1. (*пешеход*) = פוסגייער ם; он хоро́ший ~ ער גייט גוט° צופוס, ער איז א גוטער° פוסגייער; 2. (*выборный посланец*) השתדלעס־שאָליעך ם (מצ. ...שעלי־כים); דעלעגאַט ם ־ן

ходу́ли *мн.* שטאָלצן מצ.

ходу́льн||ый: ~ые фра́зы באנאַל־הילצערנע פראַזעס

ходу́н *м разг.*: ~о́м ходи́ть 1) (*сотрясаться*) וואַקלען זיך, ציטערן, טרייסלען זיך; 2) (*о наличии беспорядка, суеты*) גיין* כאַדאָראַם

ходьб||а́ *ж* (אום)גיין ו; в не́скольких мину́тах ~ы́ עטלעכע מינוט גאנג

ходя́ч||ий 1. אומגייענדיקער; ~ий больно́й *разг.* אן אומגייענדיקער כוילע; 2. (*распространённый*) פארשפּרייטער; ~ее мне́ние א פארשפּרייטע מיינונג; ~ее выраже́ние א פארשפּרייטער [א גאַנגבארער] אויסדרוק; ◇ ~ая энциклопе́дия א לעבעדיקע ענציקלאָפּעדיע

хожде́ние *с* גיין ו, אומגיין ו; ◇ име́ть ~ (*о деньгах*) גילטן*, זײַן* גילטיק, האָבן* אן אָנגאנג; ~ по му́кам שיווע מעדוריי געהענעם, כיבעט־האַקייווער ם

хозрасчёт *м* (хозя́йственный расчёт) ווירטשאַפטלעכע טעטיקייט אפן יעסאָד, אייגענער אויסהאַלט; אויסרעכענונג פון זעלבסט־אויסהאַלט; фа́брика перешла́ на ~ די פאַבריק איז איבערגעגאנגען אף אייגענעם אויסהאַלט; ~**ный** *после сущ.*: אף ווירטשאַפטלעכער אויסרעכענונג; *после сущ.*: אף אייגענעם אויסהאַלט; ~ное предприя́тие אן אונטערנעמונג אף אייגענעם אויסהאַלט

хозя́ин *м* 1. (*владелец*) באלעבאָס ם (מצ. באלעבאַטים); (*крупной собственности тж.*) = אייגנטימער ם; ~ фа́брики דער באלעבאָס [דער אייגנטימער] פון דער פאַבריק; рабо́тать на себя́, на свой наро́д, а не на хозя́ев ארבעטן פאר זיך, לעטויוועס דעם אייגענעם פאָלק און ניט אף די באלעבאַטים; 2. (*человек, ведущий хозяйство*) ווירט ם ־ן, באלעבאָס ם (מצ. באלעבאַטים); он хоро́ший ~ ער איז א גוטער° באלעבאָס, ער פירט גוט° די ווירטשאַפט; 3. (*глава дома*) הויזווירט ם ־ן, באלעבאָס ם (מצ. באלעבאַטים); гостеприи́мный ~ א גאַסטפרײַנטלעכער הויזווירט; хозя́ева по́ля *спорт.* די באלעבאַטים פונעם ספּאָרטפעלד, די היגע קאָמאַנדע; 4. *перен.*: быть ~ом положе́ния זײַן* דער באלעבאָס, האָבן* די דייע; ◇ он сам себе́ ~ ער איז אליין דער באלעבאָס איבער זיך, ער פרעגט בא קיינעם קיין דייעס ניט

хозя́йка *ж* 1. (*владелица*) באלעבאָסטע װ ־ס; (*крупной собственности*) אייגנטימערן װ ־ס; 2. (*ведущая хозяйство*) ווירטן װ ־ס, באלעבאָסטע װ ־ס; 3. (*глава дома*) הויזווירטן װ ־ס, באלעבאָסטע װ ־ס; ◇ дома́шняя ~ הויז־באלעבאָסטע װ ־ס

хозя́йничать *несов.* 1. (*вести домашнее хозяйство*) פירן די שטוב [די באלעבאַטישקייט], זײַן* די באלעבאָסטע; 2. (*распоряжаться*) באלעבאַטעווען, האָבן* צו שאפן; 3. (*руководить предприятием, учреждением и т. п.*) זײַן* א גוטער באלעבאָס, באלעבאַטעווען; (*о многих*) זײַן* גוטע באלעבאַטים

хозя́йск||ий 1. (*принадлежащий хозяину*) דעם באלעבאָסס; ~ий сын דעם באלעבאָסס זון; ~ое добро́ דעם באלעבאָסס גוטס [פארמעגן]; ~ие права́ די רעכט פון א באלעבאָס; 2. (*свойственный хозяину*) *после сущ.*: פון א באלעבאָס; ~ий глаз אן אויג [די האַשגאָכע] פון א באלעבאָס; ~им то́ном מיט א טאָן פון א באלעבאָס; ◇ де́ло ~ое דאָס איז אײַער [דײַן] זאך, ווי איר פארשטייט

хозя́йственник *м* = ווירטשאַפטלער ם

хозя́йственн||ый 1. ווירטשאַפטלעכער; ~ый о́рган א ווירטשאַפטלעכער אָרגאַן; ~ая де́ятельность ווירטשאַפטלעכע טעטיקייט; ~ый отде́л דער ווירטשאַפטלעכער אָפּטייל; ~ый инвента́рь דער ווירטשאַפטלעכער אינווענטאַר; 2. (*для домашнего хозяйства*) הויזווירטשאַפטלעכער; ~ые това́ры הויזווירטשאַפטלעכע סכוירעס; ~ый магази́н א מאגאזין פאר הויזווירטשאַפטלעכע סכוירעס; 3. (*расчётливый*) פּראַקטישער, אויסגערעכנטער; ~ый челове́к א גוטער° באלעבאָס

хозя́йство *с* 1. ווירטשאַפט װ; мирово́е ~ וועלטווירטשאַפט װ; наро́дное ~ פאָלקסווירטשאַפט װ; това́рное ~ *эк.* סכוירע־ווירטשאַפט װ; се́льское ~ לאַנדווירטשאַפט װ; 2. (*домашнее*) הויזווירטשאַפט װ, באלעבאַטישקייט װ; занима́ться ~м פארנעמען* זיך מיט דער הויזווירטשאַפט [מיט דער באלעבאַטישקייט]; (*о женщине*) זײַן* א הויז־ווירטן; זײַן* די באלעבאָסטע; 3. (*оборудование, принадлежности какого-л. производства*) באלעבאַטישקייט װ, אינווענטאַר ם; 4. (*сельскохозяйственная производственная единица*) ווירטשאַפט װ ־ן; о́пытное ~ אן עקספּערימענטאַלע ווירטשאַפט, פּרווו־ווירטשאַפט װ ־ן; передово́е ~ אן אוואַנגאַרדיסטישער קאָלווירט [ראַטווירט]; единоли́чное ~ אינדיווידועלע ווירטשאַפט; 5. (*предметы, необходимые в быту*) באלעבאַטישקייט װ

хозя́йствование *с* באלעבאַטעווען ו

хозя́йчик *м неодобр.* באלעבעסל ו ־עך

хозя́юшка *ж разг.* (*в обращении*) באלעבאָסטינקע װ

хоккеи́ст *м* = האָקיי־שפּילער ם; כאָקייִסט ם ־ן *разг.*

хокке́й *м* האָקיי ם; (*на льду тж.*) כאָקיי ם *разг.*; ~**ный** האָקיי־, כאָקיי־; ~ная кома́нда האָקיי־קאָמאַנדע, כאָקייִסטן־קאָמאַנדע װ ־ס, װ ־ס

хо́лен||ый (אויס)געפּעסטעטער, אויסגעקעקעלכלטער; ~ые ру́ки [געיידלדלטע] אָפּגעהיטע הענט

холе́ра *ж* וו כאָליערע

холестери́н *м* ם כאָלעסטערין

хо́лить *несов.* (*кого-л.*) פּעסטען, קעכלען; (*что-л.*) אָפּהיטן*; (*заботливо ухаживать за животными*) -צערט(לען) כאָליען; רייניקן *разг.*

хо́лка *ж* (*у лошади*) וו ־ס פּאָטילניצע

холм *м* ז ־עך בערגל, ם ־ען היגל; ~и́к *м* בערגועלע ז ־ך; ~и́стый געבערגלטער

хо́лод *м* 1. *тк. ед.* וו קעלט; 18 гра́дусов ~а אכצן [גראַד קעלט [פראָסט]; на ~е אין דער קעלט; дрожа́ть от ~а ציטערן פאַר קעלט; ~ пробежа́л по его́ спине́ א פראָסט איז אים דורכגעגאַנגען איבערן לייב; 2. *мн.* קעלטן *мн.*; פרעסט *мн.*; 3. *перен.* וו קילקייט

холода́||ть *несов. безл.*: ~ет (אין) ס׳ווערט קאַלט°; (*о погоде тж.*) ס׳שטעלט זיך א קאַלטער° ווע־טער (דרויסן)

холоде́||ть *несов.* 1. (*стынуть*) אָפּגעקילט ווערן*; (*о частях тела*) פאַרקילט ווערן*; (*об умирающем*) -פאַר גליווערט ווערן*; 2. *безл.* ווערן* [קעלטער] קאַלט°; 3. (*от ужаса и т. п.*): она́ ~ет при одно́й мы́сли об э́том א גיט זי אַז ,אליוורים אַלע פארקילט איר ווערן ס׳ טראַכט וועגן דעם; ◇ кровь ~ет в жи́лах ס׳ווערט פארקילט דאָס בלוט אין די אָדערן

холоде́ц *м* ם כאָלאָדיעץ, פּעטשאַ; וו דריליעס *מצ. разг.*

холоди́льник *м* 1. ם ־ס קילקאַסטן, וו ־ס קילשאַפע; 2. (*помещение*) וו ־ן קילקאַמער; (*вагон*) ם ־ען קיל־וואַגאָן, ם ־ס רעפריזשעראַטאָר

холоди́льн||ый קיל־; ~ая устано́вка קיל־איינריכטונג וו ־ען

холоди́||ть *несов.* 1. קילן; 2. *безл.* קיל ווערן*; от мя́ты ~т во рту ס׳ווערט קיל אין מויל פון מיאַטע; 3. *перен.* פאַרגליווערן; у́жас ~т се́рдце דער פּאַכעד פארגליווערט דאָס האַרץ

хо́лодно 1. *нареч. перен.* קאַלט°; ~ встре́тить кого́-*л.* [אויפנעמען*] עמעצן באַגעגענען קאַלט°; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז קאַלט; сего́дня ~ היינט איז קאַלט° אין דרויסן; мне ~ ס׳איז קאַלט°, מיר איז קאַלט°

холоднокро́вн||ый: ~ые живо́тные באַלעכאַים מיט קאַלט בלוט

холо́дн||ый 1. קאַלטער°; ~ый ве́тер א קאַלטער° ווינט; ~ая зима́ א קאַלטער° ווינטער; ~ый чай קאַלטע° טיי; ~ые блю́да קאַלטע געריכטן; 2. (*негреющий*) ניט־וואַרעמ(ענדיק)ער; ~ая шине́ль א ניט־וואַרעמ(ענדיק)ע [דינע] שינעל; ~ый свет א ניט־וואַרעמ(ענדיק)ע [קאַלטע] שיין; 3. (*не имеющий отопления*) אומבאַהייצטער; ~ая да́ча אן אומבאַהייצטע דאַטשע; 4. (*неприветливый*) קאַלטער°; ~ый приём א קאַלטער° אויפנאַם; 5. (*лишённый пылкости*) קאַלטער; (*равнодушный*) גלייכ־גילטיקער; ~ый рассу́док א קאַלטער סייכל; ~ый челове́к א גלייכגילטיקער [קאַלטבלוטיקער] מענטש; ◇ ~ая война́ די קאַלטע מילכאָמע; ~ое ору́жие קאַלט געווער

холод||о́к *м* 1. וו קילבלעכקייט; (*свежесть*) א קיל [א פרישקייט, וו פריש] ווינטעלע; 2. (*в отношениях*) אָפּ־געקילטקייט וו; 3.: в ~ке אין א קיל ערטע־לע; 4.: по ~ку ווען ס׳איז נאָך קיל; 5. (*озноб*) איבער־

ll קעלט; ~о́к пробежа́л по его́ спине́ א פרעסטעלע איז אים דורכגעגאַנגען איבערן לייב

холост||о́й 1. (*неженатый*) אומבאַווייבטער, פרילטיידיקער; 2. (*свойственный холостяку*) באָכערישער; 3. *тех.*, *воен.* פּוסטער; на ~о́м ходу́ אין פּוסטן גאַנג; ~о́й вы́стрел א פּוסטער שאָס; ~о́й патро́н א פּוסטער [א ליידי־קער] פּאַטראָן

холостя́к *м* ם אומבאַווייבטער, ם פרילטיידיקער, ־קעס; ста́рый ~ אן אַלטער באָכער, ־טעס

холостя́цкий פרילטיידיקערישער, באָכערישער

холощённый קאַסטרירטער; אויסגעלייגטער *разг.*

холст *м* 1. וו לייוונט; 2. (*картина*) וו ־ן לייוונט

холщо́вый לייוונטענער

хому́т *м* 1. ם ־ן כאָמעט; 2. *перен.* ם יאָך, ם כאָמעט

хор *м* ם ־ן כאָר; соли́ст хо́ра דער סאָליסט פונעם כאָר; испо́лнить ~ из о́перы «Де́мон» אויספּילן [זינגען*] א כאָר פון דער אָפּערע «דעמאָן»; ~ голосо́в א כאָר פון שטימען

хора́||л *м* ם ־ן כאָראַל; ~льный: ~льная синаго́га וו ־ן כאָרשול, ־ן קאָרשול

хорва́т *м* ם ־ן כאָרוואַט; ~ка *ж* וו ־ס כאָרוואַטקע; ~ский כאָרוואַטישער; ~ский язы́к די כאָרוואַטישע שפּראַך, ז כאָרוואַטיש

хо́рда *ж мат.* וו ־ס כאָרדע

хоре́й *м лит.* ם ־ען כאָריי, ם ־ען טראָכיי

хорёк *м* ם ־ן טכויר; (*мех*) ם טכויר, ־פעל טכוירענע; шу́ба из хорька́ א טכוירענער פוטער

хореографи́ческий כאָרעאָגראַפישער; ~ анса́мбль כאָ־רעאָגראַפישער אנסאַמבל, טאַנץ־, באַלעט־אַנסאַמבל ם ־ען אַנסאַמבל ם ־ען

хори́ст *м* ם ־ן כאָריסט; ~ка *ж* וו ־ס כאָריסטקע

хорме́йстер *м* ם ־ס כאָרמייסטער

хорово́д *м* ם ־ן קאָראַהאָד

хоров||о́й כאָר־; ~о́й кружо́к א כאָר־קרייזל ז ־עך, ~о́е пе́ние ם כאָר־געזאַנג, געזאַנג ם ־ן פון א כאָר

хо́ром *нареч.* אַלע אינאיינעם; петь ~ זינגען* אַלע אינאיי־נעם; זינגען* אין כאָר [אַלס כאָר]

хорони́ть *несов.* *באַגראָבן, *באַהאַלטן, ברענגען* צו קווּורע; *перен.* *באַגראָבן; ~ся *несов. разг.* (אויס)באַ־האַלטן* זיך

хорохо́риться *несов. разг.* זיך קוראַזשען, זיין* בא זיך א גאַנצער יאַ־טעבע־דאָם

хоро́шеньк||ий 1. שיינינקער, ליבינקער; (*о вещах*) גוטינקער; 2. *разг.* (*хороший*) מעכטעדיקער; 3. *разг. ирон.* שיינער, א פיינער, א שיינער, דער עמעסער; ~ая по́мощь די עמעסע הילף, א שיינע הילף

хороше́ть *несов.* שענער ווערן*

хоро́ш||ий 1. גוטער°; ~ая квартира א גוטע° וווינונג; ~ий приме́р א גוטער° בײַשפּיל; ~ие усло́вия גוטע° באַדינגונגען; ~ая пе́сня א גוטע° ליד; ~ий сове́т א גוטער° עצה; ~ая пого́да א גוטער° וועטער; ~ее настрое́ние א גוטע° שטימונג; быть в ~ем настрое́нии זיין* אופגעלייגט, זיין* אין א גוטער° שטימונג; ~ий специали́ст א גוטער° ספּעציאַליסט; 2. (*о человеке*) ווילער, גוטער°; 3. (*близкий*) גוטער, נאָענטער; ~ий знако́мый א גוטער [א נאָענטער] באַקאַנטער; 4. *тк. кратк. ф.* (*красивый*) שיין°; она́ ~а́ собо́й זי איז (זייער) שיין;

5. *обыкн. кратк. ф. ирон.:* ~ товáрищ! נישקאָשע פון א כאַווער!, ווי געפעלט אײַך עפּעס אזא כאַווער!; ~ бы ты был, éсли… … א שײן פּאָנעם וואָלסטו געהאַט, ווען…; 6. *разг. (достаточно большой)* נישקאָשעדיקער, היפּשער; ~ий рост א היפּשער וווּקס; ~ие процéнты היפּשע [נישקאָשעדיקע, גוטע] פּראָצענטן; 7. *разг.* ליבינקער; ~ий мой! ליבינקער מײַנער; 8. *в знач. сущ. с:* ничегó ~его не жду от э́того כ׳זע ניט, ס׳זאָל דערפון אַרויסקומען עפּעס גוטס; что тут ~его? וואָס קאָן דאָ געפעלן?; ◇ ~ее дéло 1) א גוטע° זאַך; 2) *ирон.* א שײנע מײַסע!; всегó ~его! אַלדאָס בעסטע!

хорошó 1. *нареч.* גוט°; ~ говори́ть по-англи́йски גוט° רעדן* (אַף) ענגליש; ~ вы́спаться זיך גוט° אויס־שלאָפן; ~ пáхнуть גוט° שמעקן; ~ поступи́ть גוט° האַנד־לען; нам э́то ~ знакóмо דאָס איז אונדז גוט° באַקאַנט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז גוט; вот ~! גוט!; вот и ~ אַזוי איז רעכט; мне тут ~ ס׳איז (מיר) דאָ גוט°, מיר איז דאָ גוט°; здесь мнóго свéта, теплá, зéлени — ~! דאָ איז בעשעפע שײַן, וואַרעם, גרינס־געוויקסן — גוט! [— א מעכײַע!]; ~ бы пройти́сь немнóго ס׳וואָלט גוט געווען זיך דורכגיין א ביסל; ещё ~, что… ס׳איז נאָך גוט, וואָס…; вам ~ говори́ть אײַך איז גוט [גרינג] צו זאָגן; 3. *в знач. частицы (ладно)* גוט, רעכט, זאָל זײַן, אַזוי; ◇ всё ~, что ~ кончáется אַז דער סאָף איז גוט, איז אַלץ גוט

хóры *мн.* ם באַלקאָן, װ גאַלערײ(ע)

хорь *м см.* хорёк

хотéть *несов.* 1. וועלן*; ~ есть וועלן* עסן; я хочу́ пить ס׳דאַרשט מיך, איך וויל א טרונק; хóчешь я́блоко? ווילסט אַן עפּל?; чегó он хóчет? וואָס וויל ער?; я хочу́ домóй איך וויל אַהיים; я хочу́ твоегó сча́стья איך וויל, דו זאָלסט זײַן גליקלעך; что вы хоти́те э́тим сказáть? וואָס מיינט איר דערמיט?; он об э́том и слы́шать не хóчет וועגן דעם וויל ער אַפילע ניט הערן; хотéл бы я знать… כ׳וואָלט גערן [א באַלן] געוועלן וויסן…; я хочу́, чтоб вы меня́ прáвильно пóняли איך וויל, אַז איר זאָלט מיך ריכטיק פאַרשטיין; мáльчик óчень хóчет стать космонáвтом דאָס ייִנגל וויל שטאַרק ווערן א קאָסמאָנאַווט, דאָס ייִנגל האָט שטאַרק כײשעק ווערן א קאָסמאָנאַווט; 2. (+ *инф.; иметь намерение*) וועלן*, האָבן* בעדײַע; он хотéл бы́ло поéхать в дерéвню, да раздýмал ער האָט געהאַט בעדײַע [ער האָט געוואָלט, ער האָט געזאָלט] פאָרן אין דאָרף, נאָר ער האָט זיך באַטראַכט; напрáсно вы хоти́те меня́ уговори́ть אומזיסט ווילט איר [אומזיסט פרוּווט איר זיך] מיך אײַנרעדן; ◇ éсли хоти́те אויב אײַך איז ניכע; как хоти́те ווי איר ווילט אײַך; хóчешь не хóчешь וויילנדיק צי ניט־וויילנדיק; צי מע וויל יאָ, צי מע וויל ניט; ~ся *несов.* וועלן* זיך; мне хóчется спать ס׳ווילט זיך מיר שלאָפן; мне хóчется к мóрю כ׳וואָלט כײשעק געהאַט פאָרן צום יאַם; мне не хотéлось бы опоздáть איך וואָלט ניט וועלן פאַרשפּעטיקן (זיך); хóчется надéяться, что… מירן האָפן, אַז…

хоть 1. *союз (несмотря на то, что)* כאָטש, האַגאַם; придý на заседáние, ~ я ещё не совсéм здорóв כ׳וועל קומען צו דער זיצונג, כאָטש [האַגאַם] איך בין נאָך ניט אינגאַנצן געזונט; 2. *союз (или, пусть)* צי, מעג זײַן; ~ зимá, ~ лéто — он купáется в рекé צי ווינטער, צי זומער — ער באָדט זיך אין טײַך; מעג זײַן ווינטער, מעג זײַן זומער — ער באָדט זיך אין טײַך; 3. *частица (даже, если хотите)* אַפילע, כאָטש; ~ сегóдня אַפילע [כאָטש] הײַנטיקן טאָג; 4. *частица (даже):* емý ~ сто раз говори́… מעגסט אים זאָגן הונדערט מאָל…; ~ кто *разг.* יעדער, ווער איר ווילט; 5. *частица (только, по крайней мере)* כאָטשבי; подождúте ~ ещё минýту וואַרט צו כאָטשבי נאָך א מינוט; скажи́те ~ однó слóво! זאָגט כאָטשבי איין וואָרט!; дáйте ~ дух перевести́ לאָזט כאָטש־בי אָפּעטעמען זיך; 6. *частица (например)* אַשטייגער; взять ~ тебя́ — рáзве ты поступи́л бы так? נעמען, אַשטייגער, דיך — וואָלסטו דען אַזוי געהאַנדלט?; 7. *союз:* ~ беги́ и́з дому כאָטש נעם און אַנטלויף פון דער שטוב; тудá ~ и не ходи́ אַהין איז איבעריק צו גיין; ~ вы́жми פיטש־נאַס; ◇ ~ бы כאָטש; ~ бы слóво сказáл זאָל ער געווען כאָטש א וואָרט אויסרעדן; ~ бы лéто скорéй! ווען מע דערלעבט שוין, דער זומער זאָל קומען!; ~ бы не опоздáть ס׳זאָל כאָטש ניט זײַן צו שפּעט; ~ бы и так! נו, און אַפילע ווען אַזוי, איז וואָס?; емý ~ бы что *(безразлично)* וואָס גייט עס, ס׳זאָל (אים) אָנהייבן אַרן (אים) אָן?

хотя́ *союз* 1. *см.* хоть 1; 2. *(однако, но) разг.* כאָטש, נאָר; он пошёл с нáми, ~ неохóтно ער איז געגאַנגען מיט אונדז, נאָר [כאָטש] אָן כײשעק; 3.: ~ бы *см.* хоть 5; ◇ ~ бы и так! און אַפילע ווען אַזוי, איז וואָס?

хохóл *м (у птиц)* קאַם ם ־ען; *(у людей)* װ קודלע ־ס, װ ־ס פּאַטלע; **~óк** *м разг. см.* хохóл

хохотáть *несов.* כאַכאָטשען, לאַכן הויך; ~ до упáду האַלטן* זיך בא די זײַטן פון קײַכן, פאַר געלעכטער געלעכטער

храбрéц *м* מוטיקער ם; א בראַווער פאַרשוין [יונג] ם; דרײַסטער ם ···טע, ···קע; *(герой)* העלד ם ־ן

храбри́ться *несов.* קוראַזשען זיך, מאַכן זיך האַרץ

хрáбр||ость *ж* װ בראַווקײַט; *(отвага)* װ מוטיקײַט, װ געוואַגטקײַט; проявúть чудесá ~ости באַווײַזן* וווּנדער־לעכע מוט, מײַסים העלדישע באַווײַזן*; набрáться ~ости אָנעמען* זיך מיט מוט [מיט קוראַזש]; **~ый** 1. בראַווער; *(отважный)* מוטיקער, געוואַגטער; 2. *в знач. сущ. м* העלד ם ־ן, העלדנמוטיקער ם ···קע; погúбнуть смéртью ~ых אומקומען* ווי א העלד; ◇ (он) не из ~ого деся́тка (ער איז) א קנאַפּער העלד

храм *м* טעמפּל ם ־ען; *перен. тж.* הייכל ם; *(в древнем Иерусалиме)* בייס־האַמיקדעש ם; ~ наýки דער טעמפּל [דער הייכל] פון וויסנשאַפט

хранéни||е *с* I (אָפּ)היטן; *(содержание)* I האַלטן; ~е товáров на склáде דאָס האַלטן די סכוירעס אין סקלאַד; кáмера ~я *ж.-д.* װ אָפּהיט־קאַמער ־ן; сдать багáж на ~е אָפּגעבן* דעם באַגאַזש אין אָפּהיט־קאַמער

храни́тель *м* 1. = אָפּהיטער ם; 2. *(музея и т. п.)* = היטער ם; 3. *уст. (оберегающий кого-л.)* = באַשיצער ם, פּאַטראָן ם ־ען

храни́ть *несов.* 1. *(беречь)* (אָפּ)היטן*; ~ стáрые пúсьма אָפּהיטן* אַלטע° בריוו; свя́то ~ *что-л.* אָפּהיטן* עפּעס ווי א הייליקײַט; 2. *(содержать)* האַלטן*; ~ лекáрство в тёмном мéсте האַלטן* די רעפוּע אין א פינצטער אָרט; ~ дéньги в сберегáтельной кáссе האַלטן* דאָס געלט אין שפּאָרקאַסע; 3. *перен.:* ~ в пáмяти (אָפּ)היטן* גוט° געדענקען, ניט פאַרגעסן*; ~ тáйну האַלטן* א סאָד; ~ в тáйне *что-л.* האַלטן* עפּעס [האַלטן*] אין זיקאָרן

בעסאָד; ~ молча́ние שווײַגן*, גאָרנישט ניט זאָגן; ~ся несов. (в музее и т. п.) פאַרהיטן* זיך

храп *м* כראָפּען ז, שנאָכצן ז; (*лошади́*) פאָרשקען ז

храпе́ть *несов.* כראָפּען, שנאָכצן; (*о лошади*) פאָרשקען

хребе́т *м* 1. *анат.* רוקנביין ם, שעדרע װ, כוט־האַשעדרע ם; 2.: го́рный ~ באַרגרוקן ם

хрен *м* כריין ם; ◇ ста́рый ~ *бран.* אַלטער שטורמאַק, אַלטער טערעך

хрестома́тия *ж* כרעסטאָמאַטיע װ ־ס

хризанте́ма *ж* כריזאַנטעם װ ־ען

хрип *м* כריפּען ז, כריפּעניש ז; (*единичный звук*) כריפּע ם; предсме́ртный ~ גסיסע־כאָרכלען ז

хрипе́ть *несов.* 1. כריפּען; 2. (*говорить, петь хриплым голосом*) הייזעריק זײַן*

хри́плый הייזעריקער

хри́пнуть *несов.* הייזעריק ווערן*

хрипота́ *ж* הייזעריקייט װ

христиани́н *м* קריסט ם ־ן

христиа́н||ка *ж* קריסטן װ ־ס; **~ский** קריסטלעכער; **~ство** *с* קריסטנטום ז; דער קריסטלעכער גלויבן, די קריסטלעכע עמונע

хром *м* 1. *хим., мет.* כראָם ם; 2. (*кожа*) כראָם ם, כראָמאָווע לעדער

хрома́||ть 1. הינקען*; немно́го ~ть на ле́вую но́гу אונטערהינקען* אפן לינקן פוס; 2. *перен.*: у него́ ~ет орфогра́фия ער איז שוואַך אפן אויסלייג, ס׳הינקט בא אים אונטער דער אויסלייג, ס׳איז בא אים שוואַך דער אויסלייג

хроми́рованный כראָמירטער

хроми́ровать *сов. и несов. тех.* כראָמירן

хро́мов||ый 1. *хим., мет.* כראָם־; ~ая руда́ כראָם־ארץ ז; 2. (*о коже*) כראָמאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ые сапоги́ כראָמאָווע שטיוול

хромо́й 1. הינקעדיקער, קרומער; לאָמער; 2. *в знач. сущ. м* הינקעדיקער ם ..קע, קרומער ם ..מע

хромоно́гий *разг. см.* хромо́й 1.

хромосо́ма *ж биол.* כראָמאָסאָם װ ־ען

хромосфе́ра *ж астр.* כראָמאָספער װ

хромота́ *ж* הינקעדיקייט װ

хро́ник *м разг.* א כראָניש קראַנקער

хро́ника *ж* 1. כראָניק װ ־עס, אַנאַלן מצ.; 2. (*газетная*) כראָניק װ; 3. (*в кино*) כראָניקאַלער פילם, כראָניק־קאַדערס מצ.

хроника́льный כראָניקאַלישער; ~ фильм א כראָניקאַלער פילם

хрони́ческий כראָנישער

хронологи́ческий כראָנאָלאָגישער

хроноло́гия *ж* כראָנאָלאָגיע װ

хроно́метр *м* כראָנאָמעטער ם ־ס; **~а́ж** *м* כראָנאָמעטראַזש ם, צײַט־אויסמעסטונג װ

хру́пк||ий 1. (*ломкий*) ברעכ(עווד)יקער, ברוכיקער; (*распадающийся на мелкие частицы*) קרישלדיקער, ברעקלדיקער; קרוכלע(ר) *тж. неизм.*; 2. (*нежный*) דעליקאַטער, אײדעלער; (*болезненный тж.*) שוואַכ(ינק)ער; **~ость** *ж* 1. (*ломкость*) קרישלדיקייט װ, קרוכלעקייט װ; (*стекла и т. п.*) ברעכ(עווד)יקייט װ; 2. (*организма и т. п.*) דעליקאַטקייט װ, אײדלקייט װ; (*болезненность тж.*) שוואַכקייט װ

хруст *м* טרעשטשען ז; קנאַקן ז; (*при разгрызании*) כראָמטשען ז

хруста́лик *м анат.* אויגגלינדז װ ־ן

хруста́ль *м* 1. קרישטאָל ם; 2. *собир.* (*изделия*) קרישטאָלוואַרג ז; (*посуда*) קרישטאָל־געפעס ז; ◇ го́рный ~ שטיין־קרישטאָל ם; **~ный** 1. קרישטאָלענער, פון קרישטאָל *после сущ.*; 2. (*прозрачный*) קרישטאָל־ריינער; ~ная вода́ קרישטאָל־וואַסער װ, קרישטאָל־ריינע וואַסער

хрусте́ть *несов.* טרעשטשען; (*при разгрызании*) כראָמטשען

хрустну́ть *сов. однокр.* א טרעשטשע טאָן*, א קנאַק טאָן*

хрустя́щий טרעשטשענדיקער; ~ие хле́бцы טרוקענע ברויט־פלעצעלעך

хрыч *м*: ста́рый ~ *бран.* אַלטער טערעך

хрю́кать *несов.* כר(י)וקען

хрю́кнуть *сов. однокр.* א כר(י)וקע טאָן*

хрящ[1] *м анат.* ווייכביין ם

хрящ[2] *м геол.* זשוויר ם

худе́ть *несов.* דאַר(ער) ווערן*, מאָגער(ער) ווערן*; (*вследствие болезни и т. п.*) א טעל ווערן*

ху́д||о[1] *с уст.* בייז ז, שלעכטס ז; нет ~а без добра́ *посл.* בא יעדן אומגליק איז אויך פאַראַן גליק

ху́до[2] 1. *нареч.* שלעכט°; ~ отзыва́ться о *ком-л.*, о *чём-л.* זיך אָפּרופן* שלעכט וועגן עמעצן, וועגן עפּעס; 2. *в знач. сказ. безл.*: не ~ бы́ло бы ס׳וואָלט ניט געשאַט; больно́му сего́дня ху́же דער כוילע פילט זיך הײַנט ערגער; ему́ сде́лалось ~ ס׳איז אים ניט־גוט געוואָרן; ему́ пришло́сь ~ ס׳האָט מיט אים געהאַלטן שלעכט [שמאָל]

худоба́ *ж* מאָגערקייט װ, אויסגעצערטקייט װ

ху́до-бе́дно *нареч. разг.* ניט ווייניקער

худо́жественн||о *нареч.* קינסטלעריש, אף א קינסטלערישן אויפן, אין א קינסטלערישער פאָרם; שיין°; **~ый** 1. קינסטלערישער; ~ое произведе́ние א קינסטלעריש ווערק; ~ая литерату́ра די קינסטלערישע ליטעראַטור; ~ый тала́нт קינסטלערישער טאַלאַנט; 2.: ~ые изде́лия קונסט־אויסאַרבעטונגען מצ.; ~ый вкус קונסט־געשמאַק ם; ~ая вы́ставка קונסט־אויסשטעלונג װ ־ען

худо́жн||ик *м* 1. קינסטלער ם =; ~ик сло́ва וואָרט־מײַסטער ם ־ס; 2. (*живописец*) קינסטלער ם =, מאָלער ם =; **~ица** *ж* קינסטלערן װ ־ס, מאָלערן װ ־ס

худ||о́й[1] (*сравн. ст.* ху́же) 1. (*плохой*) שלעכטער°; 2. *разг.*: ~о́е ведро́ א רינענדיקער עמער; ~ы́е сапоги́ צעריסענע שטיוול; ◇ на ~о́й коне́ц אין ערגסטן פאַל

худ||о́й[2] (*сравн. ст.* худе́е) מאָגערער°, דאַרער; (*о человеке тж.*) אָפּגעצערטער; ~ы́е ру́ки מאָגערע° הענט; ~о́е лицо́ א דאַר [אָפּגעצויגן] פּאָנעם

худосо́ч||ие *с разг.* אויסגעדייוורטקייט װ; **~ный** אויסגעדייוורטער

худоща́вый מאָגער(לעכ)ער; (*о лице*) דאַרער, אָפּגעצויגענער

ху́дш||ий 1. *сравн. ст.* אַן ערגערער; 2. *превосх. ст.* דער ערגסטער; в ~ем слу́чае אין ערגסטן פאַל; 3. *в знач. сущ. с* דאָס ערגסטע; ערגערס ז; он ждал ~его ער האָט דערוואַרט ערגערס; са́мое ~ее то… דאָס ערגסטע איז דאָס…

хýже (*сравн. ст. от* худóй[1], плохóй, хýдо[2], плóхо) ערגער; тем ~ איז אוואדע שלעכט, איז נאָך ערגער; ~ не бýдет עס וועט [קען] ניט שאטן

хулá *ж* זילזולים *מצ.* || זידלונג, || טאַדלונג

хулигáн *м* כוליגאַן *מ* ־עס; ~ить *несов. разг.* כולי־גאַנעווען; ~ство *с* || כוליגאַנערײַ

хули́тель *м* = *מ* זידלער, = *מ* טאַדלער

хули́ть *несов.* זידלען, טאַדלען

хурмá *ж* 1. (*плод*) || כורמאַ; 2. (*дерево*) כורמאַ־בוים *מ* (*מצ.* ..ביימער)

хýтор *м* כוטער *מ* ־ס

Ц

цап *межд.* כאַפּ!

цáпка *ж* || סאַפּקע ־ס

цáпля *ж* פישכאַפּער *מ* ־ס; || צאַפּליע ־ס *разг.*; он как ~ ער איז ווי א באָטשאַן; ער איז הויך או דאר

царáпать *несов.* 1. דראַפּען; (*когтями тж.*) קרעלן; 2. *разг.* (*плохо писать или чертить*) דראַקען; ~ся *несов.* 1. (*иметь привычку царапать*) דראַפּען (זיך); 2. (*друг друга*) דראַפּען [קראַצן] איינער דעם אַנדערן, דראַפּען זיך; 3.: кóшка царáпается в дверь די קאַץ דראַפּעט די טיר, בעט זיך אין שטוב (אַרײַן)

царáпина *ж* קראַץ *מ* ־ן, דראַפּ *מ* ־ן, || דראַפּע ־ס; (*на предмете тж.*) קריץ *מ* ־ן

царéв||ич *м* פּרינץ *מ* ־ן, בענ־מײַלעך *מ* (*מצ.* בניי־מעלאָכים); ~на *ж* || פּרינצעסן ־ס, || באַס־מאַלקע ־ס

цари́зм *м* צאַריזם *מ*, דער צאַרישער רעזשים

цари́||ть *несов.* הערשן; там ~ла гробовáя тишинá דאָרט איז גע־וועזן שטיל ווי אף א בייס־האָקוואָרעס, דאָרט האָט געהערשט א טויט־שטילקייט

цари́ца *ж* || מאַלקע ־ס, || קיניגן ־ס; (*русская*) || קייסעריניע ־ס, || קיניגן ־ס

цáрск||ий 1. קייזערלעכער, דעם קייסערס; ~ий двор דער קייזערלעכער הויף; ~ий укáз דער קייזערלעכער באַפעל [דעם קייסערס]; 2. (*монархический*) צאַרישער; ~ая Росси́я דאָס צאַרישע רוסלאַנד; ~ий режи́м דער צאַרישער רעזשים; 3. (*роскошный*) קייסערשער, מאַלכעס־דיקער

цáрственный (*величественный*) מאַלכעסדיקער, מאַיעס־טעטישער

цáрств||о *с* 1. || מעלוכע ־ס, קיניגרײַך *ז* ־ן; в нéкотором ~е... אין איינעם א, אין איינער א מעלוכע... לאַנד...; 2. *см.* цáрствование; 3. *перен.* קיניגרײַך *ז*; (*мир*) || וועלט; растúтельное ~о || געוויקסן־וועלט; в ~е свéта и свобóды אינעם קיניגרײַך פון ליכט און פרײַהייט; ~ование *с* קיניגן *ז*; в ~ование Петрá I בייס ס׳האָט געקיניגט פּעטער דער ערשטער

цáрствовать *несов.* 1. קיניגן, *זײַן דער קיניג; 2. *разг.* (*распоряжаться*) געוועלטיקן; недóлго им ~ לאַנג וועלן זיי ניט געוועלטיקן, לאַנג וועלן זיי קיין קיעם ניט האָבן; 3. *перен. см.* цари́ть

царь *м* מײַלעך *מ* (*מצ.* מעלאָכים), קייסער *מ* (*מצ.* קייסאָרים); (*русский*) צאַר *מ* ־ן, קייסער *מ* (*מצ.* קיי־סאָרים)

цвести́ *несов.* 1. בליִען; (*о цветах тж.*) שפּראָצן זיך; 2. (*быть здоровым, красивым*) בליִען; 3. (*процветать*) בליִען; цвети́, моя́ странá! בלי, מײַן לאַנד [מע־דינע]!; 4. (*о стоячей воде*) צוויטען, פאַרצוויטעט ווערן*

цвет[1] *м* (*окраска*) קאָליר *מ* ־ן, || פאַרב ־ן; крáсного ~а פון רויטן קאָליר, רויטער; окрáсить в си́ний ~ פאַרבן בלאָ(וו); ~ лицá || געזיכטפאַרב

цвет[2] *м* 1. *мн.* בלומען *מצ.*, קווייטן *מצ.*; 2. (*деревьев*) || בליונג, בליט *מ*; צוויט *מ* *разг.*; 3. *перен.* (*лучшая часть*) || זעמלמעל; סוילעס *ז* *уст.*; ~ молодёжи די זעמלמעל פון דער יוגנט; 4. (*период цветения*) בלי *מ*; в пóлном ~ý אין פולן בלי; ◇ в ~е лет אין די בעסטע יאָרן, סאַמע בלי

цветéние *с* 1. || בליונג, בליִען *ז*

цвети́стый 1. (*покрытый цветами*) בלומענרײַכער; 2. (*разноцветный*) בונטפאַרביקער, בונטער; 3. (*о стиле*) מעליצעדיקער, בלומענדיקער

цветни́к *м* (*садик*) בלומען־גערט(נד)ל *ז* ־עך; (*клумба*) בלומענבייטן *מצ.*; *перен.* געבלום *ז*

цветн||óй 1. (*разноцветный*) קאָליריקער, קאָלירטער; ~óй фильм קאָליר־פילם *מ* ־ען; ~óе телеви́дение קאָלירטע [קאָליריקע] טעלעוויזיע; 2. (*не белой расы*) קאָלירהויטיקער, קאָלירטער; ◇ ~ые метáллы קאָלירטע מעטאַלן; ~áя капýста *ז* בלומענקרויט

цветовóд *м* = *מ* בלומענציכטלער; ~ство *с* בלומענ־צוכט ||

цветов||óй פאַרבן־, קאָליר־; ~áя гáмма פאַרבן־גאַמע || ־ס; ~ые оттéнки קאָליר־שאַטירונגען *מצ.*

цветóк *м* 1. (*мн.* цветы́) קווייט *מ* ־ן, || בלום ־ען; 2. (*мн.* цветки́; *цветущая часть растения*) || בלום ־ען, בלימל *ז* ־עך; *мн. собир.* || בליונג

цветóч||ек *м* בלימעלע *ז* ־עך; ◇ э́то ~ки, а я́годки впереди́ דאָס איז נאָך גאָרניט, וועסט זען, וואָס ס׳וועט ווײַטער [שפּעטער] זײַן

цветóчница *ж* || בלומען־פאַרקויפערן ־ס

цветóчн||ый בלומען־; ~ая пыльцá בלומענשטויב *מ*; ~ая клýмба || בלומען־קלומבע ־ס, || בלומענבייט ־ן; ~ый одеколóн בלומען־אָדעקאָלאָן *מ*

цветýщ||ий 1. בליִענדיקער, צעבליטער; ~ий сад א בליִענדיקער [א צעבליטער] סאָד; 2. (*полный силы, здоровья*) בליִענדיקער, אין פולן בלי *после сущ.*; ~ая дéвушка א מיידל אין פולן בלי, א בליִענדיק מיידל; у неё ~ий вид זי זעט אויס פריש און געזונט; בא איר איז א געזונטע [א פרישע] געזיכטפאַרב; 3. (*процветающий*) בליִענדיקער; ~ая странá א בליִענדיק לאַנד

цеди́лка *ж* *разг.* זײַערל *ז* ־עך

цеди́ть *несов.* 1. זײַען; דורכזײַען; 2. (*наливать медленно*) צאַפּן (צוביסלעך); 3. (*пить медленно*) *разг.* זופּן (צוביסלעך); 4.: ~ сквозь зýбы רעדן* צווישן די ציין

цéдра *ж*: лимóнная ~ || לימענע־שאָלעכץ

цезýра *ж* *лит.* || צעזור ־ן

цейтнóт *м* *шахм.* צײַטנאָט *מ*; *перен. тж.* צײַט־דוי־כעק *מ*; попáсть в ~ אַרײַנפאַלן* אין צײַטנאָט

целéбн||ый הייל־, היילעוודיקער; ~ое срéдство הייל־מיטל *ז* ־ען; ~ый истóчник היילקוואַל *מ* ־ן; ~ые трáвы היילגראָזן *מצ.*; ~ый кли́мат א היילעוודיקער [א גע־זונטער] קלימאַט

целев||óй ציל־; ~áя установка ציל־אײַנשטעלונג וו ־ען

целесообрáзн||ость *ж* צוועקמעסיקייט וו; ~**ый** צוועקמעסיקער

целеустремлённ||ость *ж* צילגעווענדטקייט וו; ~**ый** צילגעווענדטער

целикóм *нареч.* 1. *(в целом виде)* גאַנצערהייט; проглотить *что-л.* ~ אײַנשלינגען* עפּעס גאַנצערהייט; напечатать статью ~ אָפּדרוקן דעם גאַנצן אַרטיקל (מיטאַמאָל); 2. *(совершенно, полностью)* פולשטענדיק, אינגאַנצן; ~ поддерживать *чьё-л.* предложение פולשטענדיק אונטערהאַלטן* עמעצנס פאָרשלאָג; ~ отдаться работе אינגאַנצן זיך אַרײַנטאָן* אין דער אַרבעט

целин||á *ж* 1. רויערד וו; *(район целинных земель)* רויערד־געגנט וו; צעלינאַ וו; распахать ~ý צעאַקערן רויערד; поднять ~ý אויפאַקערן רויערד; поехать на ~ý פאָרן* אף דער צעלינאַ; 2.: снежная ~á אומבאַריִרטער שניי

целúнник *м* רויערדלער ח =

целúнн||ый רוי־, בסולע־; ~ые земли רויבאָדנס מצ., בסולע־ערד וו; *(территория)* רויערד־געגנט וו, רויערדן מצ., צעלינאַ וו

целúтельн||ость *ж* הײלזאַמקייט וו, הײלעוודיקייט וו; ~**ый** הײלזאַמער, הײלעוודיקער; ~ый горный воздух הײלעוודיקע באַרגלופט

цéлить *несов.* 1. *см.* цéлиться; 2. *разг.:* он цéлит в начáльники ער האָט שטאַרק כיישעק צו ווערן אַ נאַטשאַלניק; ~**ся** *несов.* (в *вин.*) צילן (זיך) (אין); *(направить оружие на кого-л.)* אָנשטעלן [אָנריכטן] דאָס געווער

целлофáн *м* צעלאָפאַן ח; ~**овый** צעלאָפאַן־; *(сделанный из целлофана)* צעלאָפאַנענער

целлулóид *м* צעלולאָיד ח; ~**ный** צעלולאָיד־; *(сделанный из целлулоида)* צעלולאָידענער

целлюлóза *м* צעלולאָז(ע) וו

целлюлóзно-бумáжн||ый צעלולאָז־פּאַפּיר־; ~ая промышленность צעלולאָז־פּאַפּיר־אינדוסטריע וו

целовáть *несов.* קושן; ~ *когó-л.* в гýбы קושן עמעצנס ליפּן, קושן עמעצן אין די ליפּן; ~**ся** *несов.* קושן זיך

целомýдр||енный ריינער, אומבאַפלעקטער; ~ая дéвушка אַן אומשולד־ריין מיידל; ~**ие** *с* ריינקייט וו, אומבאַפלעקטקייט וו; *(девственность)* אומשולד־ריינקייט וו, בסולעשאַפט וו

цéлостн||ость *ж* גאַנצהייטלעכקייט וו; ~**ый** גאַנצהייטלעכער

цéлост||ь *ж (неповреждённость)* גאַנצקייט וו; довезти в ~и ברענגען* צו פירן גאַנצערהייט; сохранить *что-л.* в ~и פאַרהיטן* גאַנץ ווי געוועזן; ◇ в ~и и сохрáнности גאַנץ ווי געוועזן

цéл||ый 1. *(полный; весь)* גאַנצער; *(при преувеличении тж.)* גאַנצענער; ~ая бóчка воды אַ גאַנצע פאַס וואַסער; ~ый ряд вопрóсов אַ (גאַנצע) ריי פראַגן; ждать ~ыми месяцáми וואַרטן גאַנצע(נע) כאַדאָשים; об этом напúсаны ~ые томá וועגן דעם זײַנען אָנגעשריבן גאַנצע בענדער; для негó это ~ое событие פאַר אים איז דאָס אַ גאַנצע געשעעניש; в ~ом мúре такóго не найти אין דער גאַנצער וועלט איז אַזעלכן ניט צו געפינען; 2. *(единый, цельный)* פולער, גאַנצהייטלעכער, איין גאַנצער; áвтору удалóсь в мáленьком расскáзе дать ~ую картúну жизни селá דעם מעכאַבער איז געלונגען אין אַ קלײנינקער דערציילונג געבן איין גאַנץ [אַ גאַנצהייטלעך, אַ פול] בילד פונעם לעבן אין דאָרף; онú составляют едúное ~ое זיי בילדן [זיי זײַנען] איין גאַנצהייט; 3. *(сохранившийся)* גאַנצער; *(неповреждённый тж.)* אָן אַ פּגאַם *после сущ.*; все вéщи ~ы אַלע זאַכן זײַנען (געבליבן) גאַנץ, אַלץ איז אף זײַן אָרט; стáрый, но ~ый кувшúн אַן אַלטער° קרוג, נאָר אַ גאַנצער קרוג; אַן אַלטער°, נאָר אָן אַ פּגאַם; 4. *мат.* גאַנצער; ◇ ~ и невредúм אַ גאַנצער און אַ געזונטער; в ~ом אין גאַנצן גענומען, סאַכאַקל

цел||ь *ж* 1. *(при стрельбе)* ציל ח ־ן; *(мишень тж.)* טרעפציל ח ־ן; попáсть в ~ь טרעפן* אין ציל; бить мúмо ~и ניט טרעפן*, פאַרפעלן דעם ציל; *перен.* ניט דערגרייכן דעם ציל; 2. *(то, к чему стремятся)* ציל ח ־ן; צוועק ח ־ן; *(намерение)* קאַוואָנע וו ־ס; добиться цéли דערגרייכן דעם ציל, דערשלאָגן* זיך צום ציל; егó ~ь мне яснá כ׳ווייס, וואָס זײַן קאַוואָנע איז; отвечáть ~и אַנטשפּרעכן* דעם ציל, זײַן* אין העסקעם מיטן ציל; ◇ имéть ~ью באַצוועקן, האָבן* דעם ציל; с какóй ~ью? מיט וואָס פאַר אַ ציל?, נאָך וואָס?, צוליב וואָס?; с ~ью (+ *инф.*) קעדיי צו, מיטן ציל צו; с едúнственной ~ью מיטן אייינציקן ציל; с этой ~ью צוליב דעם; с ~ью грабежá מיט רויבצוועק, קעדיי צו באַראַבעווען; убийство с ~ью грабежá *юр.* רויבמאָרד ח; с корыстной ~ью צוליב אייגננוץ; в цéлях צוליב, קעדיי צו; в цéлях повышéния производúтельности трудá צוליב [קעדיי צו] העכערן די אַרבעט־פּראָדוקטיווקייט

цельнометаллúческий דורכויס מעטאַלענער, דורכויס [אינגאַנצן] פון מעטאַל *после сущ.*; ~ вагóн אַ וואַגאָן אינגאַנצן פון מעטאַל

цéльн||ый 1. *(сплошной)* פון איין שטיק *после сущ.*, *(отлитый целиком тж.)* פון איין גוס *после сущ.*; 2. *(обладающий внутренним единством)* גאַנצהייטלעכער; ~ая натýра אַ גאַנצהייטלעכער כאַראַקטער, אַ גאַנצהייטלעכע נאַטור; 3. *(завершённый)* גאַנצער, פאַרגאַנצטער; 4.: ~ое молокó ניט־אָפּגעהויבענע מילך

Цéльси||й: 15° по ~ю 15° לויט צעלזי [צעלזיוס]

цемéнт *м* צעמענט ח

цементúровать *сов. и несов.* 1. צעמענטירן, פאַרצעמענטעווען; 2. *перен.* צעמענטירן, צוזאַמענהעפטן*

цемéнтн||ый צעמענט־; *(сделанный из цемента)* צעמענטענער; ~ый завóд צעמענט־זאַוואָד ח ־ן; ~ая плитá אַ צעמענטענע פּליטע

цен||á *ж* 1. פרײַז וו ־ן; מעקעך ח (מצ. מעקאָכים) *уст.*; госудáрственные цéны מעלוכע־פרײַזן מצ.; снижéние ~ אַ פאַרקלענערונג פון די פרײַזן; ~óй в три рубля דרײַ רובל די פרײַז; 2.: ~óй *чего-л.* צאָלנדיק מיט עפּעס; ~óй жúзни צאָלנדיק מיטן לעבן; ◇ любóй ~óй אום יעדן פרײַז, וויפל ס׳זאָל ניט קאָסטן; грош ~á емý ער האָט קיין פּרוטע ניט די ווערט; этому ~ы нет דאָס האָט די ווערט מי־יעדייע וויפל, איז ניט אָפּצוצאָלן; быть в ~é שטיין* גאָר הויך, גיין* אף גאָר אַ הויכער° פרײַז

ценз *м* צענז ח ־ן; возрастнóй ~ עלטער־צענז ח; образовáтельный ~ בילדונגס־צענז ח

цéнзор *м* צענזאָר ח ...זאָרן

цензýра *ж* צענזור וו

цени́тел‖ь *м* = מ שאַצער; ~и поэ́зии די שאַצער פון פּאָעזיע

цени́ть *несов.* 1. (אָפּ)שאַצן; 2. (*признавать значение кого-л., чего-л.*) שעצן; таки́х люде́й на́до ~ אַזעלכע מענטשן דאַרף מען שעצן

це́нник *м* פּרייסקוראַנט מ ־ן, פּרײַז־אינדעקס מ ־ן; (*на товарах*) פּרײַז־עטיקעטקע ‖ ־ס

це́нност‖ь *ж* 1. *прям. и перен.* ‖ ווערט; объя́вленная ~ь די געמאָלדענע ווערט; худо́жественная ~ь рома́на די קינסטלערישע ווערט פונעם ראָמאַן; 2. *обыкн. мн.* (*ценные предметы*) ווערטפולע זאַכן, ווערטן מצ.; *перен.* ‖ ווערט ‖ ־ן; культу́рные ~и קולטור־ווערטן מצ.; э́то не представля́ет никако́й ~и דאָס האָט קיין שום ווערט ניט; ◇ материа́льные ~и מאַטעריעלע ווערטן

це́нн‖ый 1. (*о почтовых отправлениях*) ווערט־; ~ая бандеро́ль ‖ ווערט־באַנדעראָל ‖ ־ן; 2. (*дорогой*) ווערטפולער, טײַערער; ~ый пода́рок א ווערטפולע [א טײַערע] מאַטאָנע; ~ые ве́щи ווערטפולע כפייצים; 3. (*имеющий важное значение*) ווערטפולער, וויכטיקער; ~ые указа́ния ווערטפולע [וויכטיקע] אָנווײַזן

ценообразова́ние *с эк.* ‖ פּרײַז־אויסבילדונג

цент *м* (*денежная единица*) צענט מ ־ן (*с колич. числ. мн.* צענט)

це́нтнер *м* צענטנער מ ־ס (*с колич. числ. мн.* צענטנער)

центр *м* צענטער מ ־ס; в ~е го́рода אין צענטער פון דער שטאָט; кру́пные промы́шленные ~ы גרויסע אינדוסטריעלע צענטערס; ~ да́льней косми́ческой свя́зи דער צענטער פאַר ווײַטער קאָסמישער פאַרבינדונג; в ~е внима́ния אין צענטער פון אויפמערקזאַמקייט; ◇ ~ нападе́ния *спорт.* דער מיטלסטער פאָרוואַרד [אָנפאַלער]

централ‖иза́ция *ж* ‖ צענטראַליזירן, צענטראַליזירונג ז; ~и́зм *м* צענטראַליזם מ; ◇ демократи́ческий ~и́зм דעמאָקראַטישער צענטראַליזם; ~изо́ванный צענטראַליזירטער; ~изо́ванное плани́рование צענטראַליזירטע פּלאַנירונג

централизова́ть *сов. и несов.* צענטראַליזירן

центра́льн‖ый צענטראַלער; ~ый райо́н א צענטראַלער ראַיאָן; א ראַיאָן אינעם צענטער; ~ый комите́т דער צענטראַלער קאָמיטעט; ~ая печа́ть די צענטראַלע פּרעסע; ~ое отопле́ние צענטראַלע באַהייצונג; ~ый напада́ющий *спорт.* דער מיטלסטער פאָרוואַרד [אָנפאַלער]; ◇ ~ая не́рвная систе́ма די צענטראַלע נערוון־סיסטעם; Центра́льная А́зия ‖ צענטראַל־אַזיע

центрифу́га *ж* ‖ צענטריפוגע ‖ ־ס

центробе́жн‖ый *физ.* צענטריפוגאַלער; *перен. тж.* פונצענטרישער; ~ая си́ла די צענטריפוגאַלע קראַפט

центростреми́тельн‖ый *физ.* צענטערשטרעבנדיקער; *перен. тж.* צומצענטרישער; ~ая си́ла די צענטערשטרעבנדיקע [די צומצענטרישע] קראַפט

цеп *м* דרעש־שטעקן מ ־ס, ציפּ מ ־ן

цепене́ть *несов.* 1. פאַרשטײַפט, פאַרשטאַרט ווערן*; (*от холода тж.*) פאַרגליווערט ווערן*; 2. *перен.* (*от ужаса и т. п.*) פאַרשטיינערט ווערן*

це́пк‖ий 1. (*о когтях, пальцах*) קלעמעריקער; 2. *перен.* שאַרפער; ~ая па́мять א שאַרפער זיקאָרן; 3. *разг.* (*настойчиво добивающийся цели*) פאַרביסן־אײַנגעשפּאַרטער; ~ость *ж* (*когтей, пальцев*) ‖ קלעמעריקייט; (*настойчивость*) פאַרביסענע אײַנגעשפּאַרטקייט

цепля́ться *несов.* 1. (за *вин.*; *задевать*) פאַרטשעפּען זיך (אין); (*держаться*) קלאַמערן זיך (אין); 2. *перен. разг.* צוטשעפּען זיך, קלאַמערן זיך

цепн‖о́й קייט(ן)־; ~а́я переда́ча ‖ קייט־טראַנסמיסיע; ~о́й мост קייטן־בריק ‖ ־ן; ~а́я соба́ка קייטהונט מ (מצ. ־הינט), א הונט אויף דער קייט; ◇ ~а́я реа́кция *физ.* א געקייטלטע רעאַקציע

цепо́чк‖а *ж* 1. קייטעלע ז ־עך; 2. (*вереница*) שורעלע ז ־עך; переда́ть по ~е איבערגעבן* איינער דעם אַנדערן

цеп‖ь *ж* 1. קייט ‖ ־ן; соба́ка на ~и́ א הונט אויף דער קייט; 2. *мн.* (*оковы*) קייטן מצ., פּענטעס מצ.; 3. (*вереница*) שורע ‖ ־ס, רײַ ‖ ־ען; 4. *воен.* קייט ‖ ־ן, ליניע ‖ ־ס; стрелко́вая ~ь שיסער־ליניע ‖ ־ס; 5. (*непрерывное следование*) ‖ קייט; ~ь собы́тий א קייט פון געשעענישן; 6. *физ., эл.* ‖ קייט; 7. (*ряд гор*) באַרגקייט ‖ ־ן

церемониа́л *м* צערעמאָניאַל מ ־ן

церемонийме́йстер *м* צערעמאָניאַל־מײַסטער מ ־ס

церемо́ниться *несов. разг.* 1. מאַכן צערעמאָניעס זיך, צערעמאָניען זיך; וואַרטן אויף קאָוועד אָנשטעלן; 2. (с *тв.*) צערעמאָניען זיך (מיט), צירלעך־מאַנירלעך פּראַווען (מיט); не́чего с ним ~ ניטאָ מיט אים וואָס צו צערעמאָניען זיך

церемо́ни‖я *ж* 1. (*обряд*) צערעמאָניאַל מ, צערעמאָניע ‖ ־ס; торже́ственная ~я די פײַערלעכע צערעמאָניע; 2. *обыкн. мн.* צערעמאָניעס מצ., צירלעך־מאַנירלעך; прошу́ без ~й! פילט זיך, אָן איבעריקע צערעמאָניעס! ווי בא זיך אינדערהיים!

церемо́нный (*утончённо-вежливый*) גאַלאַנטער; מיט צערעמאָניעס *после сущ.*; (*чопорный*) צירלעך־מאַנירלעכער

церковнославя́нский קירכלעך־סלאַווישער; ◇ ~ язы́к די קירכלעך־סלאַווישע שפּראַך, קירכלעך־סלאַוויש ז

церко́вн‖ый 1. (*религиозный*) קירכלעכער; 2. (*относящийся к церкви*) קלויסטער־; ~ые воро́та קלויסטער־טויער מ ־ן

це́рковь *ж* 1. (*религиозная организация*) ‖ קירך; отдели́ть ~ от госуда́рства אָפּטיילן די קירך פון דער מעלוכע; 2. (*здание*) קלויסטער מ ־ס

цех *м* צעך מ ־ן; ~ово́й צעך־; ~ово́й комите́т צעך־קאָמיטעט מ ־ן

циа́н *м хим.* ציאַן מ; ~истый: ~истый ка́лий ציאַן־קאַלי מ

цивилиз‖а́ция *ж* ‖ ציוויליזאַציע; ~о́ванный ציוויליזירטער, (הויכ)קולטורעלער

цивилизова́ть *сов. и несов.* ציוויליזירן

цига́рка *ж разг.* ציגײַער מ ־ן

циге́йка *ж* ציגײַ־פוטער מ; ‖ ציגייקע *разг.*

цика́да *ж зоол.* ‖ ציקאַדע ‖ ־ס

цикл *м* ציקל מ ־ען; произво́дственный ~ פּראָדוקציר־ציקל מ ־ען; ~ ле́кций א ציקל [א קורס] לעקציעס

циклева́ть *несов.* ציקליעווען; ~ паркé́т ציקליעווען דעם פּאַרקעט

цикли́ческий 1. (*совершающийся циклами*) ציקלענווײַזער; לויט ציקלען *после сущ.*; 2. *хим.* ציקלישער

цикли́чный *см.* цикли́ческий 1

циклóида *ж мат.* ציקלאָידע װ

циклóн *м* ציקלאָן מ ־ען

циклотрóн *м физ.* ציקלאָטראָן מ ־ען

цикóрий *м* 1. *(растение)* ציקאָריע־גראָז ז, ציקאָריע װ; 2. *(примесь к кофе)* ציקאָריע װ

цили́ндр *м* 1. *мат., тех.* צילינדער מ ־ס; 2. *(шляпа)* צילינדער־הוט מ (מצ. ··היט); צילינדער מ ־ס *разг.*; **~и́ческий** צילינדערפאָרמיקער, צילינדרישער; ~и́ческой фóрмы צילינדערפאָרמיקער, אין פאָרם פון א צילינדער

цимбáлы *мн.* צימבל מ

цингá *ж* סקאָרבוט מ; ציִנגע װ *разг.*

цини́зм *м* ציניזם מ, ציניִשקייט װ

ци́ник *м* = ציניקער מ

цини́ческий, цини́чный ציניִשער, אומפארשעמטער; *(непристойный тж.)* °גראָבער, מיִעסער

цинк *м* צינק מ

ци́нков||ый 1. *(содержащий цинк)* צינק־; *(сделанный из цинка)* צינקעווע(ר) *тж. неизм.*, צינקענער; ~ые белúла צינקווייס ז; ~ое ведрó א צינקעווע(ר) [א צינקענער] עמער

цинóвка *ж* מאַטע װ ־ס, ציניאָווקע װ ־ס, ראָגעזשקע װ ־ס

цирк *м* 1. ציִרק מ ־ן; *(искусство тж.)* ציִרק־קונסט װ; артúсты ~а ציִרק־אַרטיסטן מצ.; ~-шапитó וואַנדער־ציִרק מ ־ן; 2. *геол.* ציִרק מ ־ן, קראַטער מ ־ס; 3. *перен. разг.* קאָמעדיע װ

цирк||áч *м разг.* קאָמעדיאַנט מ ־ן; **~овóй** ציִרק־; ~овóй артúст ציִרק־אַרטיסט מ ־ן

циркули́ровать *несов.* ציִרקולירן; *(о жидкости тж.)* (אומ)פליסן*

ци́ркуль *м* ציִרקול מ ־ן, ציִרקל מ ־ען

циркуля́р *м* ציִרקוליאַר מ ־ן; **~ный** ציִרקוליאַר־, ציִרקוליאַרישער; ~ное письмó = ציִרקוליאַר־בריוו מ, ציִרקוליאַר מ ־ן

циркуля́ция *ж* ציִרקולירונג װ, ציִרקוליאַציע װ; *(жидкости тж.)* פליסן ז; ~ вóздуха לופט־ציִרקוליאַציע װ

цистéрна *ж* 1. ציסטערנע װ ־ס; 2. *(хранилище)* רעזערוואַר מ ־ן

цитадéль *ж* ציטאַדעל װ ־ן; *перен. тж.* (שוץ־)פעסטונג װ

цитáта *ж* ציטאַט װ ־ן, ציטאַטע װ ־ס, אויסצוג מ ־ן

цитвáрн||ый: ~ое сéмя ווערעמקרויט ז

цити́ровать *несов.* ציטירן

ци́тра *ж муз.* ציטרע װ ־ס

ци́трус *м* ציטרוס־געוויקס ז; **~овый** 1. ציטרוס־; ~овые дерéвья ציטרוס־ביימער מצ.; 2. *в знач. сущ. мн.* ציטרוס־געוויקסן מצ.

циферблáт *м (часов)* ציפערבלאַט מ; *(приборов тж.)* ציפערטאָוול מ ־ען

ци́фра *ж* 1. ציפער װ ־ן; 2. *разг. (сумма)* סכום מ, סומע װ; 3. *(данные)* ציפער װ ־ן; *(доходов, расходов)* סומע װ; *мн. тж.* ציפער־אָנגאַבן מצ.; с ~ми в рукáх доказáть *что-л.* מיט קלאָרע כעזשבוינעס דערווייזן* עפּעס

цифров||óй: в ~óм выражéнии אין ציפערן; ~ы́е дáнные ציפער־אָנגאַבן מצ.

ЦК (Центрáльный Комитéт) צק מ (צענטראַל־קאָמיטעט)

цóканье *с:* ~ копы́т דאָס צאָקען פון טלאָען

цóкать *несов. (о копытах)* צאָקען; ~ языкóм צמאָקען

цóкнуть *сов. однокр.* א צאָקע טאָן*; ~ языкóм א צמאָקע טאָן*

цóколь *м* צאָקאָל מ ־ן; *(здания тж.)* אויבערפונדאַמענט מ ־ן; **~ный:** ~ый этáж צאָקאָל־עטאַזש מ ־ן, קעלער־עטאַזש מ ־ן

цóкот *м (копыт)* צאָקען ז

цýгом *нареч.* נאָכשפּיץ, נאשפּיץ

цукáт *м* צוקאַט מ ־ן, צוקערפרוכט מ ־ן

цыгáн *м* = ציגיינער מ; **~ка** *ж* ציגיינערן מ ־ס; ציגיינערטע װ ־ס *разг.*; **~ский** ציגיינער(י)שער; ~ский язы́к ציגיינערש ז, די ציגיינער(י)שע שפּראַך; ~ский ромáнс א ציגיינערישער ראָמאַנס

цыплёнок *м* הינדעלע ז ־ך, אייפּעלע ז ־ך

цы́пки *мн. разг.* הויט־שפּאַרעלעך מצ.

цы́почк||и *мн.:* на ~ах אַף די שפּיץ פינגער

цыц *межд.* שאַ!, שטיל זאָל זיין!

Ч

чабáн *м* טשאַבאַן מ ־ען, שאָפּפּאַסטעך מ ־ער

чáвка||ть *несов.* טשוואַקען; *(при жевании тж.)* טשאַמקען; под ногáми ~ла грязь אונטער די פיס האָט געטשוואַקעט די בלאָטע

чад *м* 1. טשאַד מ; *перен. тж.* באַרוישונג װ; как в ~ý ווי אין שיכּרעס־טשאַד, ווי באַרוישט, ווי אין באַרוישונג

чади́||ть *несов.* 1. טשאַדען; печь ~т דער אויוון טשאַדעט; 2. *(напускать чад)* (אָנ)מאַכן א טשאַד

чáд||о *с уст. и ирон.* קינד ז ־ער; ~а и домочáдцы בני־בית מצ.

чадрá *ж* טשאַדרע װ ־ס, דעקטוך מ (מצ. ··טיכער)

чаёвничать *несов. разг.* זיצן* בא א גלעזל טיי, זיך מעהאַנע זיין* מיט א גלעזל טיי

чаевóд *м* = טייציכטלער מ; **~ство** *с* טייצוכט װ; **~ческий** טייציכטלערישער; פאַר טייצוכט *после сущ.*; ~ческий совхóз א טייציכטלערישער ראַטווירט, א ראַטווירט פאַר טייצוכט

чаевы́е *мн. разг.* טרינקגעלט ז, בירגעלט ז

чаепи́тие *с* טיי־טרינקען ז

чаеубóрочн||ый: ~ая машúна טיי־אַראָפּנעם־מאַשין װ ־ען

чаи́нка *ж* טייעלע ז ־ך

чай *м* 1. טיי װ; стакáн чáю א גלאָז טיי; 2. *(растение)* טיי־קוסט מ ־ן; 3. *(чаепитие)* טיי װ, טיי־טרינקען ז; за чáем снóва заговорúли об э́том спектáкле בייםן טיי־טרינקען האָט מען ווידער אָנגעהויבן שמועסן וועגן דעם ספּעקטאַקל; пригласúть *кого-л.* на чáшку чáя פאַרבעטן* עמעצן אַף א גלעזל טיי; ◇ давáть на ~ *кому-л.* געבן* עמעצן טרינקגעלט [בירגעלט]

чáйка *ж* מעווע װ ־ס

чáйная *ж* טייהויז ז (מצ. ··הייזער); טשיינע װ *разг.*

чáйн||ик *м (для кипячения)* טשייניק מ ־עס; *(для заварки)* טשייניקל ז ־עך; **~ица** *ж* טיי־פּושקע װ ־ס; **~ый** טיי־; ~ые плантáции טיי־פּלאַנטאַציעס מצ.; ~ая лóжка טיי־לעפעלע ז ־ך, קאַווע־לעפעלע ז; ~ый сервúз טיי־סערוויז מ ־ן

чалмá *ж* ט(י)ורבאַן מ ־ען

чáлый 1. *(серой масти)* סיווע(ר) *тж. неизм.*; 2. *в знач. сущ. м* סיוואָק מ ־עס

чан *м* ביט װ ־ן

чáрдаш *м (танец)* טשאַרדאַש מ ־ן

чáрка *ж уст.* קוביק מ ־עס, קעלישעק מ, קויסע װ

чаровáть *несов.* פאַרקישעפן, (באַ)צויבערן

чародéй *м* מעכאַשעף מ (מצ. מעכאַשפים); קישעפמאַכער = מ; *перен.* (באַ)צויבערער = מ; ~ка *ж* קישעפ־מאַכערן װ ־ס; מעכאַשיפע װ ־ס, *перен.* (באַ)צויבערן װ ־ס

чарýющий צויבערנדיקער, צויבער־; ~ гóлос צויבער־שטים װ ־ען, א באַצויבערנדיקע שטים

чáры *мн.* 1. קישעף מ; 2. *(обаяние, прелесть)* צויבער מ, צויבערקראַפט װ

час *м* 1. שאָ װ ־ען *(при указании количества мн.* שאָ*)*; прийти́ на ~ рáньше קומען* מיט א שאָ פריִער; отсчи́тывать ~ы́ и минýты (אָפּ)ציילן די שאָען און די מינוטן; ждать три ~á וואַרטן דריי שאָ; чéрез ~ אין א שאָ ארום; *(о повторяющихся явлениях)* יעדער שאָ; 2. *(время суток по часам)*: в вóсемь ~óв утрá אכט אַזייגער אינדערפֿרי; ужé ~ ס'איז שוין איינס אַזייגער; в седьмóм ~ý (אַזייגער) צווישן זעקס און זיבן; котóрый ~? וויפל אַזייגער איז איצט?, וויפל האַלט דער זייגער?; в котóром ~ý? וויפל אַזייגער?, ווען אַפן זייגער?; 3. *(время, пора)* צײַט װ, ־ען װ שאָ; ~ы́ заня́тий в шкóле די צײַט פון די לימודים אין שול; в дневны́е ~ы́ אין באַטאָג, די באַטאָגיקע שאָען; всемý свой час יעדער זאַך האָט זיך איר צײַט; אַף אַלצדינג איז דאָ א צײַט; в ~ы́ досýга אין א פרײַער צײַט [שאָ]; настáл ~ расплáты ס'איז געקומען די צײַט פון נעקאָמע; 4. *воен.*: стоя́ть на ~áх שטיין* אַף קאַראַול; ◇ ~ óт ~у וואָס א מאָל; ~ óт ~у не лéгче וואָס א מאָל ערגער; в дóбрый ~! אין א מאַזלדיקער שאָ!; в недóбрый ~ אין א בייזער [שלימאַזלדיקער] שאָ; с ~у на ~ 1) *(с каждым часом)* וואָס א שאָ; 2) *(в ближайшее время)* מינוט אַף מינוט, אָט באַלד

часáми *нареч.* שאָענוויַיז, גאַנצע שאָען

часóвня *ж* קאַפּליצע װ ־ס, קאַפּעל װ ־ן

часов||óй[1] 1. *(продолжающийся один час)* אין מעשעך פון א שאָ צײַט *после сущ.*; ~áя бесéда א שמועס אין מעשעך פון א שאָ (צײַט); 2.: *(рассчитанный на каждый час)* שאָעדיקער; לויט די שאָען *после сущ.*; ~óй грáфик א גראַפיק לויט די שאָען; ~áя нóрма די שאָע־נאָרמע; 3. *разг.*: ~óй пóезд דער איינסאַזייגער־דיקער צוג; 4.: ~áя стрéлка *(малая)* שאָען־ווײַזער מ, דער קליינער ווײַזער; ◇ ~óй пóяс צײַט־זאָנע װ ־ס

часов||óй[2] *(относящийся к часам)* זייגער־; ~óй механи́зм זייגער־מעכאַניזם מ ־ען; ~áя стрéлка זייגער־ווײַזער מ ־ס, זייגער־ווײַזערל ־עך; по ~óй стрéлке אין דער ריכטונג פון דעם זייגער־ווײַזער; ~óй завóд זייגער־זאַוואָד מ ־ן; ◇ ~óй мáстер, ~ы́х дел мáстер זייגערמײַסטער מ ־ס, זייגערמאַכער מ ־ס

часовóй[3] *м* קאַראַולנע מ =, וואַך־סאָלדאַט מ ־ן

часовщи́к *м* זייגערמײַסטער מ ־ס, זייגערמאַכער מ ־ס

часóк *м* קעגן א שאָ; погуля́ем ~ לאָמיר שפּאַצירן (קעגן) א שאָ; ~-другóй א פּאָר שאָ

частéнько *нареч. разг.* גאַנץ אָפט

части́ца *ж* 1. טײלכל ־עך; 2. *перен.* א גרײַפּעלע, א קערנדל; ~ прáвды א גרײַפּעלע [א קערנדל] עמעס; 3. *грам.* פּאַרטיקל מ ־ען; ◇ элементáрная ~ *физ.* אַן עלעמענטאַר טײלכל

части́чн||о *нареч.* טײלוויַיז; ~ый טײלוויַיזער

чáстник *м разг.* פּריוואַטניק מ ־עס; *(торговец)* פּריוואַט־הענדלער מ =

частновладéльческий פּריוואַט־באַזיצערישער, פּריוואַטער

чáстное *с мат.* טײלצאָל װ ־ן

частнокапиталисти́ческий פּריוואַט־קאַפּיטאַליסטישער

частнособственни́ческий פּריוואַט־אייגנטימערישער

чáстност||ь *ж* פּראַט מ (מצ. פּראַטים), איינצלהייט װ ־ן; ◇ в ~и ביפּראַט; говори́ли о шкóлах гóрода вообщé и о нáшей в ~и מ'האָט גערעדט וועגן די שולן פון דער שטאָט ביכלאַל, וועגן אונדזער שול ביפּראַט

чáстн||ый 1. *(отдельный)* באַזונדערער; нельзя́ дéлать óбщие вы́воды, исходя́ из ~ого фáкта מע קען ניט מאַכן קיין אַלגעמיינע אויספירן אַפּן סמאַך פון אַן איינצלנעם פאַקט; ~ый слýчай א באַזונדערער פאַל, פּראַט־פאַל מ ־ן; 2. *(принадлежащий отдельному лицу)* פּריוואַטער, פּריוואַט־; *(личный тж.)* פּערזענלעכער; ~ая сóбственность פּריוואַט־אייגנטום װ; ~ые урóки פּריוואַטע שטונדן; ~ое лицó א פּריוואַטע פּערזאָן; э́то егó ~ое дéло דאָס איז זײַן (פּערזענלעכע) זאַך; ~ым óбразом פּריוואַט; ◇ ~ое определéние *юр.* פּראַט־באַשטימונג װ ־ען

чáсто *нареч.* 1. °אָפט; ~ случáться °אָפט טרעפן* זיך; 2. *(густо)* געדיכט

частокóл *м* צאַם מ, צוים װ ־ען, פּלויט מ ־ן

частотá *ж* אָפטקייט װ; *(пульса)* גיכקייט װ; *физ. тж.* פרעקווענץ װ *книжн.*

частóтный אָפטקייט־; ~ анáлиз אַנאַליז פון אָפטקייט; פרעקווענץ־אַנאַליז מ *книжн.*

частýшка *ж* טשאַסטושקע װ ־ס (פאָלקסלידער אין דער פאָרם פון קורצע קופּלעטן, אָפט מיט אַקטועלן אינהאַלט)

чáст||ый 1. *(повторяющийся)* °אָפטער, נאָכאַנאַנדיקער; ~ые встрéчи °אָפטע באַגעגענישן; ~ые вы́стрелы °אָפטע [נאָכאַנאַנדיקע] (אויס)שאָסן; ~ый гость אַן אָפּטער °גאַסט; 2. *(быстро сменяющийся)*: ~ый пульс א גיכער פּולס; ~ый огóнь א געדיכטע [א שטאַרקע] שיסע־רײַ; 3. *(густой)* געדיכטער; ~ый лес א געדיכטער וואַלד; ~ый грéбень א געדיכטער קאַמל; ~ое си́то א געדיכטע זיפּ

част||ь *ж* 1. טייל מ ־ן; *разг.* *(доля, пай тж.)* חלק מ (מצ. חלקים); ~ь сýток א טייל מעסלעס; ~ь делегáтов א טייל (פון די) דעלעגאַטן; (однá) трéтья ~ь א דריטל, א דריטלטייל; продýкты раздели́ли на пять рáвных ~éй די פּראָדוקטן האָט מען איינגעטיילט אַף פינף גלײַכע טיילן [חלקים]; пéрвая ~ь ромáна דער ערשטער טייל פונעם ראָמאַן; 2. *(составной элемент)* טייל מ ־ן; *тех. тж.* דעטאַל װ ־ן; ~и тéла קערפּער־טיילן מצ.; запасны́е ~и к трáкторам רעזערוו־טיילן [רעזערוו־דעטאַלן] צו די טראַקטאָרס; 3. *(отдел учреждения)* טייל מ; учéбная ~ь לערנטייל מ; 4. *воен.* (מיליטער־)טייל מ ־ן; нáши ~и с боя́ми зáняли гóрод אונדזערע מיליטער־טיילן האָבן מיט שלאַכטן פאַרנומען די שטאָט; авиациóнная ~ь אוויאַציע־טייל מ; ◇ ~ь рéчи *грам.* ריידטייל מ ־ן, וואָרט־קלאַס מ ־ן; ~и свéта וועלט־טיילן מצ.; э́то не по моéй ~и

האָב איך קיין שטײַכעס ניט (דערצו); бо́льшей ~ью, по бо́льшей ~и מײ(נ)סטנס, צומײנסטן, דערהויפט; (обычно) געװײנלעך, װי דער שטײגער איז; разрыва́ться на ~и צערײַסן* זיך (מאַמעש); рвать на ~и кого-л. רײַסן* עמעצן בא די פאָלעס

ча́стью *нареч.* (*частично*) טײלװײַז; (*в некоторой степени тж.*) אין א געװיסער מאָס

час||ы́ *мн.* זײגער מ ־ס; (*малых размеров*) זײגערל ז ־עך; стенны́е ~ы́ װאַנטזײגער מ ־ס; ручны́е ~ы́ האַנט־זײגערל ז ־עך; заводи́ть ~ы́ אָנציִען* דעם זײגער; по ~а́м אפן זײגער

ча́хлый 1. (*о растительности*) װעלקנדיקער, פאַרװיאַנעטער; 2. (*о человеке*) דאַרער און קװאַרער, שמאַכטנדיקער, אױסגעצערטער

ча́хнуть *несов.* 1. (*о растениях*) װעלקן, פאַרװיאַנעט װערן*, אײַנגעטריקנט װערן*; 2. (*о человеке*) דאַר און קװאַר װערן*, שמאַכטן, אײַנגײן*

чахо́тка *ж уст. разг.* לונגפעלער מ; דער, עקטיקע ׀׀, טשאַכאָטקע ׀׀, שװינדזוכט ׀׀

чахо́точный 1. *уст.* לונגפעלער; מיט א לונגפעלער *после сущ.*, װאָס האָט די טשאַכאָטקע *после сущ.*; 2. *в знач. сущ. м* שװינדזיכטיקער מ ..קע, סוכאָטניק מ ־עס

ча́ш||а *ж* בעכער מ ־ס, קופל מ ־ען; ◇ перепо́лнить ~у терпе́ния אַרױסברענגען* פון געדולד; ~а его́ терпе́ния перепо́лнилась ס'איז אים שױן דערגאַנגען ביז צו דער לעבער, ער האָט שױן ניט געקענט פאַרלײַדן מער; дом — по́лная ~а א שטוב פול מיט שעפע

ча́шечка *ж* 1. *уменьш.* טעסעלע ז ־ך; טשאַשקעלע ז ־ך *разг.*; 2. *бот.* (בלום־)בעכערל ז ־עך; ◇ колéнная ~ קני־שיסעלע ז ־ך

ча́шка *ж* 1. (*чайная*) טאַס ׀׀ ־ן; טשאַשקע ׀׀ ־ס *разг.*; 2. (*миска*) שיסל ׀׀ ־ען; 3.: ~ весо́в װאָגשאָל ׀׀ ־ן

ча́щ||а *ж* (געדיכטער) װאַלד; лесна́я ~а װאַלד־געדיכטעניש ׀׀; в ~е ле́са אין דער געדיכטעניש פונעם װאַלד

ча́ще *сравн. ст. от* ча́сто *и* ча́стый עפטער, אָפטער, מער אָפט; ~ всего́ צום אָפטסטן, אָפטסטנס

ча́яни||е *с* האָפענונג ׀׀ ־ען, דערװאַרטונג ׀׀ ־ען; ◇ па́че ~я קעגן דער דערװאַרטונג

чва́ниться *несов. разг.* גרױסן זיך, איבערנעמען* זיך

чва́нный גרױסהאַלטערישער

чва́нство *с* גרױסהאַלטערײַ ׀׀, גײַװע ׀׀

чего́ *мест. род. от* что 1

чей *м* (*ж* чья, *с* чьё, *мн.* чьи) *мест.* װעמע(נ)ס; чья э́то кни́га? װעמעס בוך איז עס?; сове́тский учёный, чьё и́мя изве́стно всему́ ми́ру א סאָװעטישער געלערנטער, װעמעס נאָמען איז באַװוּסט דער גאַנצער װעלט; ◇ ~ бы то ни́ был װעמעס ס'זאָל ניט זײַן; без чьей бы то ни́ было по́мощи אָן עמעצנס הילף; чья взяла́? װער האָט די אױבערהאַנט?, װער איז אַרױסגעקומען פון אױבן?

чек *м* טשעק מ ־ן

чека́ *ж тех.* (אַקס־)פלאָקן מ ־ס

Чека́ *ж нескл.* (Чрезвыча́йная коми́ссия по борьбе́ с контрреволю́цией) *ист.* טשעקאָ ׀׀ (אױסעראָרדנטלעכע קאָמיסיע פאַר קאַמף קעגן קאָנטר־רעװאָלוציע)

чека́нить 1. (*изготовлять монеты и т. п.*) אױסשלאָגן*, מינצן; 2. (*надписи, рисунки*) (אױס)קריצן, גראַװירן, אױסשטעכן*; 3. (*заклёпочные швы*) באַאַרבעטן; 4. *перен.*: ~ ка́ждое сло́во אָפצײלן יעדער װאָרט; ~ шаг פעטשאַטעװען די טריט

чека́нка *ж* (*рисунок*) (אױס)קריצונג, גראַװירונג ׀׀ ־ען ׀׀ ־ען

чека́нный 1. (*служащий для чеканки*) גראַװיר־, מינץ־, (אױס)קריץ־; ~ стано́к מינץ־װערקשטעל מ ־ן; 2. (*изготовленный чеканкой*) אױסגעקריצטער, גראַװירטער; 3. (*чёткий*): ~ стих געשליפענער פערז; ~ шаг פעסטע טריט

че́ков||ый: ~ая кни́жка טשעקן־ביכעלע ז ־ך

чёлка *ж* (*у лошади*) גריװקע ׀׀ ־ס; (*причёска*) טשופרינקע ׀׀ ־ס

чёлн *м* שיפל ז ־עך

челно́к *м* 1. *см.* чёлн; 2. *текст.* װעבערשיפל ז ־עך

чело́ *с уст.* שטערן מ ־ס =; ◇ бить ~м *кому-л.* בעטן* עמעצן אונטערטעניק

челове́к *м* 1. מענטש מ ־ן; 2. (*лицо, обладающее какими-л. качествами*) מענטש מ ־ן, מאַן מ (מצ. לײַט); פאַרשױן מ ־ען; (*о женщине*) מענטש מ ־ן, פרױ ׀׀ ־ען; сове́тский ~ א סאָװעטישער מענטש; у́мный ~ א קלוגער° מענטש [מאַן, פאַרשױן]; она́ че́стный ~ זי איז אן אָרנטלעכע פרױ; для непривы́чного ~а פאַר דעם [פאַר אַזאַ], װאָס איז ניט צוגעװױנט; 3. (*достойная личность*) מענטש מ, לײַט מ; хочу́, что́бы ты стал ~ом כ'װיל, דו זאָלסט װערן א מענטש [א לײַט]; 4. *мн.* פאַרשױן מצ., מענטשן מצ.; коми́ссия из трёх ~ א קאָמיסיע פון דרײַ פאַרשױן; потеря́ть сто ~ уби́тыми פאַרלױסט האָבן* א הונדערט געהאַרגעטע; нас пять ~ מיר זײַנען פינף פאַרשױן; מיר זײַנען פינף אירע *разг.*; 5.: нас бы́ло шесть ~ дете́й מיר זײַנען געװען זעקס קינדער; по двадцати́ рубле́й на ~а צו צװאַנציק רובל אַף א קאָפ [אַף א מענטש, אַף יעדן אײנעם]; 6. *уст.* (*слуга*) א מענטש (בא עמעצן), דינער מ = (עמעצנס); (*официант*) אױפװאַרטער מ =, קעלנער מ =

человеко||де́нь *м* מענטשן־טאָג מ (מצ. מענטשן־טעג); потре́буется шесть ~дней מע װעט באַדאַרפן זעקס מענטשן־טעג

человеколюби́вый מענטשנליבנדיקער, מענטשנפרײַנטלעכער

человеколю́бие *с* מענטשנפרײַנטלעכקײַט ׀׀, ליבע צו מענטשן

человеконенави́стн||ик *м* מענטשנהאַסער מ =, מענטשנפײַנט מ =; מיזאַנטראָפ מ ־ן; ~ический מענטשנהאַסערישער, מענטשנפײַנטלעכער; מיזאַנטראָפישער

человеконенави́стничество *с* מענטשנהאַס מ, מענטשנפײַנטשאַפט ׀׀; מיזאַנטראָפיע ׀׀

человекообра́зн||ый מענטשן־ענלעכער; ~ые обезья́ны מענטשן־ענלעכע מאַלפעס

челове́ческ||ий 1. מענטשלעכער, מענטשישער, מענטשן־; פון א מענטשן *после сущ.*; ~ий труд די מענטשישע מי; ~ий след א שפור פון א מענטשן; ~ое о́бщество מענטשן־געזעלשאַפט ׀׀; 2. (*гуманный*) מענטשלעכער; הומאַנישער; ~ое обраще́ние א מענטשלעכע באַנעמונג

челове́чество *с* מענטשהײַט ׀׀

челове́чный מענטשלעכער, הומאַנישער

че́люсть *ж* קינבאַק ׀׀ ־ן

чем[1] *тв. от* что[1] 1

чем[2] *союз* 1. *после сравн. ст.* ווי; сегóдня я рабóтал лýчше, ~ вчерá הײַנט האָב איך געאַרבעט בעסער ווי נעכטן; 2. ~..., тем... ...וואָס..., אַלץ...; ~ рáньше, тем лýчше וואָס פריִער, אַלץ בעסער; 3. (*вместо того, чтобы*) איידער; ~ писáть, вы бы ýстно объяснúли איידער שרײַבן, וואָלט איר בעסער דערקלערט מינדלעך

чём *предл. от* что[1] 1

чемодáн *м* טשעמאָדאַן מ ־עס; ◇ сидéть на ~ах זיצן* אױף די פּעקלעך; ~ный טשעמאָדאַן־; ~ная рýчка טשעמאָדאַן־הענטל ז ־עך; ◇ ~ное настроéние אָפּפאָר־רײַזע־פיבער מ, ־שטימונג װ

чемпиóн *м* טשעמפּיאָן מ ־ען; ~ мúра וועלט־טשעמפּיאָן; ~ страны́ по шáхматам דער טשעמפּיאָן מ ־ען פונעם לאַנד אין שאָך; ~áт *м* טשעמפּיאָנאַט מ ־ן; ~áт по борьбé געראנגל־טשעמפּיאָנאַט מ; ~áт мúра по шáхматам וועלט־טשעמפּיאָנאַט אין שאָך; ~ка *ж* טשעמפּיאָנקע װ ־ס

чемý *дат. от* что[1] 1

чепéц *м* הויב װ ־ן

чепух||á *ж разг.* 1. (*вздор*) שטוסערײַ װ; нестú, говорúть ~у האַקן א טשײַניק, רעדן* אין דער וועלט אַרײַן; 2. (*пустяк*) שיבעש מ; 3. (*хлам*) שמאָכטעס מצ., שאַלע־מויזן מצ.; ◇ ~á на пóстном мáсле פּוסטע מײַסעס; גאָרנישט מיט נישט

чéпчик *м* הײַבל ז ־עך

червеобрáзный וואָרעמפאָרמיקער; ~ отрóсток слепóй кишкú *анат.* אַפּענדיקס מ

чéрви *мн. см.* чéрвы

червúвый וועָרעמדיקער

червóнец *м* טשערוואָנעץ מ ...נצעס; *разг.* (*банковский билет тж.*) צענערל ז ־עך

червóнн||ый[1]: ~ое зóлото פּײַנגאָלד ז, גינגאָלד ז

червóнный[2] *карт.* האַרץ, אייכל *после сущ.*; ~ валéт דאָס יינגל האַרץ

червотóчин||а *ж* 1. (*отверстие*) וואָרעמלאָך װ (מצ. ...לעכער); я́блоко с ~ой אַן עפּל מיט א וואָרעם; изъéденный ~ой צעגעסן פון וועָרעם; 2. *перен.*: в нём какáя-то ~а ער איז צעגעסן פון אינווייניק

чéрвы *мн. карт.* האַרץ ז, אייכל ז

червь *м* וואָרעם מ (מצ. וועָרעם); шелковúчный ~ זײַדוואָרעם מ (מצ. ...וועָרעם)

червя́к *м* 1. וואָרעם מ (מצ. וועָרעם); 2. *тех.* שנעק װ ־ן

червяч||óк *м* וועָרעמל ז ־עך; ◇ заморúть ~кá אונטערלענען [איבערכאַפּן] דאָס האַרץ

чердáк *м* בוידעם מ (מצ. ־ס, ביידעמער); (*жилое помещение тж.*) בוידעם־שטיבל ז ־עך

черёд *м разг.* ריי װ; тепéрь мой ~ איצט בין איך אױף דער ריי; ◇ идтú своúм чередóм גיין* זיך ווי געוויינלעך

чередовáние *с* בײַטן (זיך) לויט דער ריי, בײַט מ

чередовáть *несов.* בײַטן* לויט דער ריי; ~ рабóту с óтдыхом אַ ביסל אַרבעטן, א ביסל אָפּרוען; ~ся *несов.* בײַטן* זיך לויט דער ריי

чéрез *предлог с вин. п.* 1. (*поперёк, сквозь*) דורך; (*поверх*) איבער, אַריבער; перейтú ~ ýлицу איבערגיין* די גאַס; пройтú ~ лес דורכשנײַדן* די גאַס; דורכגיין* דורכן וואַלד; перепры́гнуть ~ забóр איבערשפּרינגען* [אַריבערשפּרינגען*] איבערן [אַריבערן] פּאַרקן; éхать в Ленингрáд ~ Москвý פאָרן* קיין לענינגראַד דורך מאָסקווע; свет проникáет ~ занавéску די שײַן דרינגט אַרײַן דורכן פּאַרהאַנג; 2. (*при помощи, при посредстве чего-л.*) דורך; מיט דער הילף (פון); (*кого-л. тж.*) מיט; извести́ть ~ газéту מודיע זײַן* דורך דער צײַטונג; передáть ~ товáрища איבערגעבן* דורך [מיט] א כאַווער; писáть ~ дефи́с שרײַבן* מיט א בינדצייכן; 3. (*по прошествии*) אין...; אַרום; (*минуя расстояние*) מיט... ווײַטער; ~ два мéсяца אין צוויי כאָדאָשים אַרום; ~ два дóма от нас ווײַטער מיט צוויי הײַזער; 4. (*повторяя через определённый промежуток*): ~ стрóчку א שורע אײַבער א שורע; ~ день איבער א טאָג (א טאָג); ~ кáждые два мéсяца אַלע [יעדערע] צוויי כאָדאָשים

черёмуха *ж* 1. (*дерево*) פויגל־, פוילבוים מ (...ביימער); 2. *собир.* (*цвет*) טשערעמוכע ז (...ביימער); קאַרשן־בוים מ; 3. *собир.* (*ягоды*) פויגלקאַרשן מצ.

черенóк *м* 1. *бот.* טשעפּקע װ ־ס; (*листа*) בלאַטפוס מ (מצ. ...פיס); 2. (*рукоятка*) שטיל װ ־ן, הענטל ז ־עך

чéреп *м* שאַרבן מ ־ס

черепáх||а *ж* 1. *зоол.* טשערעפּאַכע װ ־ס, שילדקרעט װ ־ן; 2. (*роговые пластинки панциря*) שילדקרעט־מושלען מצ.; ~овый 1. טשערעפּאַכע װ, פון טשערעפּאַכעס *после сущ.*; שילדקרעט־; ~овый суп א זופּ פון טשערעפּאַכעס, שילדקרעט־זופּ מ ־ן; 2. (*из панциря черепахи*) טשערעפּאַכענער; טשערעפּאַכע פון טשערעפּאַכע *после сущ.*

черепáш||ий 1. טשערעפּאַכע פון א טשערעפּאַכע *после сущ.*; שילד־קרעט־; ~ий пáнцирь דער שילד פון א טשערעפּאַכע; 2. *перен.*: идтú ~ьим шáгом קריכן* ווי א טשערעפּאַכע

черепúц||а *ж* 1. *собир.* טשערעפּיצע װ, דאַכלקעס מצ., א שטוב, געדעקט מיט דאַכציגל מצ.; дом под ~ей א שטוב מיט דאַכלקעס, מיט טשערעפּיצע [צײַגל]; 2. (*отдельная плитка*) דאַכל־קע װ ־ס, דאַכציגל מ =; ~ый; טשערעפּיצע(ס)־דאַך א טשערעפּיצע(ס)־דאַך; טשערעפּיצע װ ־ס

черепúчн||ый: ~ая кры́ша טשערעפּיצע(ס)־דאַך מ (מצ. ...דעכער), א טשערעפּענער דאַך

черепн||óй שאַרבן־; ~áя корóбка שאַרבן־קעסטל ז

черепóк *м* שערבל ז ־עך, שערבעלע ז ־ך

чересчýр *нареч. разг.* ביז גאָר, צו(פיל); ~ жáрко, горячó צו הייס [א ביז גאָר]; ~ мягкосердéчный צו [א ביז גאָר] ווייכהאַרציקער; э́то уж ~ דאָס איז שוין צופיל, איז שוין איבער דער מאָס

черéшня *ж* 1. קאַרש װ ־ן; 2. *собир.* קאַרשן מצ.; 3. (*дерево*) קאַרשנבוים מ (מצ. ...ביימער)

черкéс *м* טשערקעס מ ־ן; ~ский טשערקעסישער; ~ский язы́к די טשערקעסישע שפּראַך, טשערקעסיש ז

черкéшенка *ж* טשערקעסן װ ־ס

черкнýть *сов. однокр. разг.* 1. (*наспех написать*) א דראַפּע טאָן* (מיט); 2. (*наспех написать*) א שטריך טאָן*, דער פּען; ~ нéсколько слов אָנשרײַבן* עטלעכע ווערטער; דראַפּען

чернé||ть *несов.* 1. שוואַרץ ווערן*; 2. (*виднеться*) שוואַרצן זיך; вдалú ~ет лес אינדערווײַטנס שוואַרצט זיך דער וואַלד

чернéться *несов. см.* чернéть 2

чернúка *ж* 1. *собир.* טשערניצע יאַגעדעס, שוואַרצע טשערניצע װ; 2. (*растение*) טשערניצע־קוסט מ ־ן

чернúла *мн.* טינט מ, װ

чернúльн||ица *ж* טינטער מ ־ס, טינטערל ז ־עך; ~ый טינט־; ~ое пятнó טינטפּלעק מ ־ן; ~ый прибóр

טינטער מ ־ס; שרײַב־קאָמפּלעקט מ ־ן, שרײַבגעצײַג ז; ~ый каранда́ш טינטבלײַער מ ־ס

черни́ть *несов.* 1. אָפּשווארצן; 2. *перен.* מעזאַלזל זײַן*

чёрно-бе́лый שווארץ־ווײַסער; ~ кинофи́льм א שווארץ־ווײַס קינאָבילד

чёрно||боро́дый שווארצבערדיקער; מיט א שווארצער באָרד *после сущ.*; **~бро́вый** שווארצברעמיקער; מיט שווארצע ברעמען *после сущ.*

чернобу́рк||а *ж разг.* זילבערפוקס מ ־ן; *(воротник)* זילבערפוקס־קאָלנער מ ־ס; пальто́ с ~ой א מאנטל מיט א זילבערפוקס־קאָלנער [מיט א זילבערפוקס־גאָרנשעט]

черно-бу́р||ый שווארץ־ברוינער, טונקל־ברוינער; ◇ ~ая лиса́ זילבערפוקס מ ־ן

черновик *м* שווארץ־עקזעמפּליאר מ ־ן, רוי־עקזעמפּליאר מ ־ן; писа́ть на ~е́ שרײַבן* אף שווארץ

чернов||о́й שווארץ־, רוי־; ~о́й вариа́нт שווארץ־וואריאנט מ ־ן, רוימאטעריאל מ; ~о́й экземпля́р *см.* чернови́к; ~а́я тетра́дь שווארץ־העפט װ, מ ־ן

черно||воло́сый שווארצהאָריקער; מיט שווארצע האָר *после сущ.*; **~гла́зый** שווארץ־אויגיקער; מיט שווארצע אויגן *после сущ.*

черного́р||ец *м* = מאָנטענעגר(ינ)ער מ טשערנאָגאָרעץ מ; **~ка** *ж* מאָנטענעגר(ינ)ערן װ ־ס טשערנאָגאָרקע..רצעס װ ־ס

чернозём *м* שווארצבאָדן מ; **~ный** שווארצבאָדנדיקער; ~ная полоса́ שווארצבאָדנדיקער פּאס, שווארצבאָדנדיקע זאָנע; ~ная по́чва *см.* чернозём

черноко́жий שווארצהויטיקער

черноле́сье *с* בלעטערוואלד מ

черномо́рск||ий שווארציאמישער; פונעם שווארצן יאם *после сущ.*; ~ий куро́рт א שווארציאמישער קוראָרט, א קוראָרט באם שווארצן יאם; ~ая ры́ба שווארציאמישע פיש, פיש פונעם שווארצן יאם

чернорабо́чий *м* = שווארצארבעטער מ

чернослив *м* געטריקנטע פלוימען

черносо́тен||ец *м* שווארצמייעניק מ ־עס; **~ный** שווארצמייעדיקער

чернота́ *ж* שווארצקייט װ

чёрн||ый 1. שווארצער; ~ая кра́ска שווארצע פארב; ~ая ле́нта א שווארצע סטענגע [לענטע]; 2. *(тёмного цвета)* טונק(ע)לער°; *(от загара)* פארברוינטער; 3. *перен.*: ~ая неблагода́рность אומדאנקבאַרקייט; ~ое де́ло א פארברעכערישע [געמיינע] זאך; ~ая изме́на נידערטרעכטיקער פאראַט; 4. *(подсобный)* הינטער־; ~ая ле́стница הינטערטרעפּ מצ.; ~ый ход הינטער־ארײַנגאנג מ; 5. *(неквалифицированный)*: ~ая рабо́та שווארצארבעט װ; 6. *в знач. сущ. с*: одева́ться в ~ое אָנטאָן* זיך אין שווארצע קליידער; 7. *в знач. сущ. мн. шахм.* די שווארצע; ~ые сда́лись די שווארצע האָבן זיך אונטערגעגעבן; 8. *в знач. сущ. мн. (негры)* שווארצהויטיקע מצ.; ◇ ~ый хлеб שווארצברויט ז, שווארץ [קאָרן] ברויט; ~ый ко́фе שווארצע קאווע; ~ая икра́ שווארצער קאוויאר; ~ые мета́ллы אײַזנמעטאלן מצ.; ~ый ры́нок שווארצער מארק; ~ым по бе́лому שווארץ אף ווײַס

черпа́к *м (ковшик)* שעפּ מ ־ן; *(ковш экскаватора)* שעפּ־עמער מ ־ס

че́рпать *прям. и перен.* שעפּן; *(из колодца тж.)* ארויסשעפּן; ~ си́лы שעפּן קויעך [קויכעס]; ~ све́дения שעפּן [נעמען*] ידיעס

черстве́ть *несов.* 1. *(о хлебе и т. п.)* אלטגעבאַקן ווערן*, פארטריקנט ווערן*, פארדארט ווערן*; 2. *(о человеке)* הארטהארציק ווערן*

чёрств||ый 1. *(о хлебе)* אלטגעבאַקענער, פארטריקנטער, פארדארטער; 2. *перен. (о человеке)* הארטהארציקער; ~ое се́рдце א שטיינערן הארץ

чёрт *м* טײַוול מ (מצ. טײַוואָלים, טײַוולאָנים), רוּעך מ (מצ. רוכעס); *перен. разг. (восхищённо)* מאזיק מ (מצ. מאזיקים); ~! א רוּעך! פארברענט זאָל עס ווערן!; замеча́тельно пля́шут, че́рти! א מעכײַע צו קוקן, ווי זיי טאנצן, די מאזיקים!; ◇ к чёрту 1) *(довольно)* צום טײַוול, צו אלדי רוכעס!; 2) *(погибло)*: всё лети́т к ~у אלץ ווערט צו נישט, אלץ איז פארפאלן; 3) *ирон.* מישטיינס־געזאָגט; да како́й он, к ~у, спортсме́н? וואָס איז ער, מישטיינס־געזאָגט, פאר א ספּאָרטסמען?; ~ возьми́! פארנעם זיך דער רוּעך זאָל עס נעמען!; иди́ к ~у! צו אלדי רוכעס!; како́го ~а: како́го ~а я прие́хал сюда́? דער רוּעך האָט מיך געטראָגן, איך זאָל קומען אהער צו פאָרן!; како́го ~а он вме́шивается в мои́ дела́? ווער האָט אים געהייסן [געבעטן] זיך ארײַנמישן אין מײַנע אייסאָקים?; до ~а וויפל מי־יעדייע; ~а с два! א מאַקע!, איר קענט ווארטן!; чем ~ ни шу́тит ווער קיינער וועט דאָ קיין קען וויסן?; сам ~ не разберёт דער רוּעך זאָל עס ניט דערגיין; ~ зна́ет что тако́е עק וויסן, וואָס דאָ טוט זיך [וואָס דאָ איז אזוינס]; ни черта́ не понима́ю! כ׳הייב ניט אָן צו פארשטיין!; что за ~! וואָס פאר א מײַסע?!; не так стра́шен ~, как его́ малю́ют ס׳איז גאָר ניט אזוי שרעקלעך, ווי מע מאָלט זיך אויס

черт||а́ *ж* 1. ליניע װ ־ס; *(узкая полоска)* פּאסיקל ז ־עך; 2. *(граница)* גרענעץ־ליניע װ ־ס; в ~е́ го́рода אין טכום פון דער שטאָט; 3. *обыкн. мн.*: ~ы лица́ געזיכט־שטריכן מצ.; 4. *перен. (признак)* שטריך מ ־ן, סימען מ (מצ. סימאָנים); ~ы хара́ктера כאראקטער־שטריכן מצ.; отличи́тельная ~а́ דער כאראקטעריסטישער שטריך, סימען־מוּווהעק מ; семе́йная ~а́ פאמיליען־שטריך מ; ◇ в о́бщих ~а́х אין אלגעמיינע שטריכן; ניט ארײַנלאָזנדיק זיך אין פּראָטים, סכעמאטיש; подвести́ ~у́ под *чем-л.* אונטערציען* א סאכאקל אונטער עפּעס; ~а́ осе́длости *ист.* טכום־האמוישעוו מ

чертёж *м* צייכענונג װ ־ען

чертёжн||ик *м* = צייכנער מ; **~ица** *ж* צייכנערן װ ־ס; **~ый** צייכן־; ~ая доска́ צייכן־ברעט װ ־ער

черти́ть *несов.* צייכענען

черто́вск||и *нареч. разг.* מעסוקן; я ~и уста́л איך בין מעסוקן מיד; он ~и умён ער איז קלוג מיט רוכעס, ער איז מאמזעריש קלוג; **~ий** *разг.* טײַוולאָנישער, טײַוולשער

чертовщи́на *ж разг.* טײַוולשע שטיק מצ.; что за ~! עפּעס א מין קישעף!

черто́г *м уст.* פּאלאץ מ ־ן

чёрточка *ж* 1. *прям. и перен.* שטריכל ז ־עך, שטריכעלע ז ־ך; 2. *(дефис)* בינדשטריך מ ־ן, דעפיס מ ־ן, בינדצייכן מ ־ס

чертыха́ться *несов. разг.* שיטן* מיט קלאָלעס, געבן* א געשריי «רוּעך [טײַוול]» אדג.

черче́ние *с* צייכענען ז

чеса́ть *несов.* 1. (*скрести*) קראַצן; 2. *разг.* (*причёсывать*) (צו)קעמען; 3. (*лён, шерсть*) קעמען, גרעמפּליעווען; ◇ ~ язы́к, языко́м קאַלויטשען מיט דער צונג; ~**ся** *несов.* 1. (*скрести*) קראַצן זיך; 2. (*зудеть*) בײַסן* זיך; 3. *разг.* (*причёсываться*) (צו)קעמען זיך; ◇ ру́ки че́шутся у *кого-л.* עמעצן כאַלעשט (צו טאָן עפּעס)

чесно́к *м* קנאָבל מ

чесо́тка *ж* קרעץ מצ.

че́ствовать *несов.* (באַ)ערן פֿײַערלעך; ~ юбиля́ра אָפּגעבן* קאָוועד [מאַכן א יאָמטעוו לעקאָוועד] דעם יובּיליאַר

че́стн‖о *нареч.* אָרנטלעך, ערלעך; (*по справедливости*) יוישערדיק; поступа́ть ~о האַנדלען אָרנטלעך [ערלעך]; поступа́ть ~о с *кем-л.*, по отноше́нию к *кому-л.* באַגיין* זיך מיט עמעצן אָרנטלעך; ~о признава́ться אופֿריכטיק זיך מודע זײַן*; ~**ый** אָרנטלעכער, ערלעכער; ~ый челове́к אן אָרנטלעכער [אן ערלעכער] מענטש; ~ый посту́пок אן אָרנטלעכע האַנדלונג; ~ое призна́ние אן אופֿריכטיקע אנערקענונג, אן אופֿריכטיק מודע זײַן זיך; зарабо́тать ~ым трудо́м פֿאַרדינען דורך ערלעכער מי, ערלעך פֿאַרדינען; ~ые глаза́ א רײַנער [אן אָפּענער] בליק; ~ые наме́рения גוטע° [בעסטע] קאַוואָנעס; ~ое и́мя גוטער נאָמען, גוטע° רעפּוטאַציע; ◇ ~ое сло́во מײַן ערנוואָרט; дава́ть ~ое сло́во געבן* אן ערנוואָרט

честолюби́вый ערגײַציקער, אַמביציעזער

честолю́бие *с* ערגײַץ װ, אַמביציעזקײַט װ

честь *ж* 1. ערע װ; 2. (*хорошая репутация*) רום מ, דער גוטער נאָמען, רענאָמע מ; ~ фабри́чной ма́рки דער רום [דער גוטער נאָמען] פֿון דער פֿאַבריק־מאַרקע; ◇ ~ и сла́ва *кому-л.* ערע און רום עמעצן, גערימט און געקרוינט זאָל זײַן עמעצער; в ~ *кого-л.* לעקאָוועד עמעצן; с ~ю вы́полнить план מיט ערע אויספֿילן דעם פּלאַן; вы́йти с ~ю из *чего-л.* מיט ווירדע אַרויסגיין* פֿון עפּעס; счита́ю за ~ איך האַלט פֿאַר א קאָוועד; э́то де́лает вам ~ דאָס איז זייער פֿײַן [שיין] פֿון אײַער זײַט; איר קענט זיך דערמיט גרויסן; он де́лает ~ своему́ коллекти́ву מיט אים מעג זיך גרויסן זײַן קאָלעקטיוו; пора́ и ~ знать! ביזוואָנען איז דער שיר?, ס'מוז דאָך האָבן אמאָל אן עק!; (*гость — о себе*) שוין לאַנג צײַט געוועזן אוועקגיין; отдава́ть *кому-л.* ~ *воен.* סאַליוטירן עמעצן; אָפּגעבן* עמעצן טשעסט *разг.*; ~ ~ю ווי ס'דאַרף צו זײַן, גאַנץ שיין

чета́ *ж* פּאָרל ן, פּאָר װ; супру́жеская ~ פּאָרפֿאָלק ן; ◇ не ~ *кому-л.* ניט עמעצנס גלײַכן

четве́рг *м* דאָנערשטיק מ; *см. тж.* воскресе́нье

четвере́ньк‖и: на ~ах אף אַלע פֿיר

четвёрка *ж* 1. (*цифра, отметка*) פֿיר װ ־ן; 2. (*группа людей*) פֿירלינג מ ־ן; 3. *спорт.* א פֿירוועסלעדיק שיפֿל; 4. (*лошадей*) פֿירשפּאַן מ ־ען; 5. *карт.* פֿירטל ן ־עך

че́тверо פֿיר; их бы́ло ~ זיי זײַנען געווען אינפֿירן [פֿיר פּאַרשוין, פֿיר אירע]

четвероно́гий 1. פֿירפֿיסיקער; 2. *в знач. сущ. мн.* (פֿירפֿיסיקע) באַלעכאַיִם, פֿירפֿיסיקע מצ.

четвертова́ть *несов.* (*казнить*) צעפֿערטלען

четвёрт‖ый פֿערטער; ~ая часть פֿערטל ן ־עך, א פֿערטכיילעך; *см. тж.* восьмо́й

че́тверт‖ь *ж* 1. פֿערטל ן ־עך, א פֿערטכיילעך; ~ь карава́я א פֿערטכיילעך פֿונעם לאַבן; ~ь ве́ка א פֿערטל יאָרהונדערט; ~ь пя́того א פֿערטל אף פֿינף; без ~и три דרײַ פֿערטל אף דרײַ; 2. (*часть учебного года*) קוואַרטל מ ־ען; 3. *муз.* פֿערטל־נאָטע װ ־ס

чётк‖ий 1. דײַטלעכער, קלאָרער°; ~ий по́черк א דײַטלעכער קסאַוו; ~ая формулиро́вка א דײַטלעכע [א קלאָרע°] פֿאָרמולירונג; 2. (*хорошо организованный*) פּינקטלעכער, אַקוראַטער; ~ая рабо́та אן אַקוראַטע אַרבעט; ~**ость** *ж* 1. (*почерка, изображений, звуков и т. п.*) דײַטלעכקײַט װ, קלאָרקײַט° װ; 2. (*работы*) אַקוראַטקײַט װ; פּינקטלעכקײַט װ

чётн‖ый גראָד(יק)ער; ~ое число́ א גראָדיקע צאָל, גראָד מ

четы́ре פֿיר; *см. тж.* во́семь; ◇ идти́ на все ~ сто́роны גיין*, וווּהין ס'ווילט זיך; גיין*, וווּהין ס'גלוסט זיך

четы́режды *нареч.* פֿיר מאָל; ~ три — двена́дцать פֿיר מאָל דרײַ איז צוועלף

четы́реста פֿיר הונדערט

четырёхгоди́чный פֿיריאָריקער, פֿיריעריקער; ~ курс обуче́ния פֿיריאָריקער לערן־קורס

четырёхгра́нн‖ик *м* פֿירווענטלער מ ־ס; ~**ый** פֿירווענטלדיקער

четырёхдне́вный פֿירטאָגיקער

четырёхле́т‖ие *с* 1. (*период*) פֿיר יאָר; 2. (*годовщина*) דער פֿערטער יאָרטאָג; ~**ний** פֿיריאָריקער, פֿיריעריקער; (*о возрасте тж.*) פֿון פֿיר יאָר *после сущ.*

четырёхме́стный פֿיראָרטיקער; אף פֿיר ערטער *после сущ.*

четырёхме́сячный פֿירכאָדאָשימדיקער; (*о возрасте тж.*) פֿון פֿיר כאָדאָשים *после сущ.*

четырёхмото́рный פֿירמאָטאָריקער; מיט פֿיר מאָטאָרן *после сущ.*

четырёхсотле́тие *с* 1. (*период*) פֿיר הונדערט יאָר; 2. (*годовщина, юбилей*) פֿירהונדערטיאָריקער יובּילײ

четырёхсотле́тний פֿירהונדערטיאָריקער

четырёхсо́тый פֿירהונדערטסטער

четырёхсто́пный *лит.* פֿירפֿוסיקער

четырёхсторо́нний פֿירזײַטיקער; (*с участием четырёх сторон*) פֿירצדאָדימדיקער

четырёхуго́льн‖ик *м* פֿירעק מ ־ן; ~**ый** פֿירעקכ(ד)יקער; *мат.* פֿירעקיקער

четырёхэта́жный פֿירגאָרנדיקער, פֿירשטאָקיקער

четырнадцатиле́тний פֿערצניאָריקער, פֿערצניעריקער; (*о возрасте тж.*) פֿון פֿערצן יאָר *после сущ.*

четы́рнадцатый פֿערצנטער, פֿערצעטער

чыты́рнадцать פֿערצן

чех *м* טשעך מ ־ן

чехарда́ *ж* 1. (*игра*) שפּרינגערלעך מצ., טשעכאַרדאַ װ; 2. *перен. разг.* בײַטעניש ן; министе́рская ~ א בײַטעניש פֿון די מיניסטאָרן

чехо́л *м* טשעכאָל מ ־ן; (*для мебели тж.*) באַדעק מ ־ן

чехослова́цкий טשעכאָסלאָוואַקישער

чечеви́‖ца *ж* לינדזן מצ.; ~**чный** לינדזן־; (*приготовленный из чечевицы тж.*) פֿון [מיט] לינדזן; ◇ за ~чную похлёбку פֿאַר א טאָפּ לינדזן

чече́н‖ец *м* טשעטשענעץ מ ־נצעס; ~**ка** *ж* טשעטשענקע װ ־ס; ~**ский** טשעטשענישער; ~ский язы́к די טשעטשענישע שפּראַך, טשעטשעניש ן

че́шка *ж* טשעכן װ ־ס

чéшский טשעכישער; ~ язы́к די טשעכישע שפראַך, I טשעכיש

чешуя́ *ж* .מצ שופּן; (*рыбья тж.*) ll ליסקע; שאָלעכץ ll *разг.*

чи́бис *м* ־ן ם קיבעץ

чиж *м* ־עס ם טשיזשליק

чи́жик *м* **1.** *см.* чиж; **2.** (*игра*) .מצ טשיזשיקעס

чили́‖ец *м* = ם טשיליער, = ם טשילי־אײַנוווינער; **~йка** *ж* ־ס ll טשיליערן, ־ס ll טשילי־אײַנוווינערן; **~йский** טשיליער *неизм.*

чин *м* ־ן ם ראנג; ם טשין *разг.*

чинáра *ж* ־ען ll פּלאטאַן

чини́ть[1] *несов.* **1.** (*сов.* почини́ть) פאַריכטן; **2.** (*сов.* очини́ть) פאַרשניצן; ~ каранда́ш פאַרשניצן דעם בלײַער

чини́ть[2] *несов.* (*устраивать*) *שאַפן; ~ *кому-л.* препя́тствия [שטערונגען] עמעצן מניעס *שאַפן

чи́нн‖о *нареч.* סאָליד, לײַטיש (גאַנץ), פֿײַן (גאַנץ); ~о поздорóваться סאָליד גריסן זיך; ~о сидéть за столóм סאָלי- [גאַנץ פֿײַן] זיצן* באַם טיש לײַטיש (גאַנץ); **~ый** סאָליד, דער לײַטישער (גאַנץ), פֿײַנער (גאַנץ)

чинóвни‖к *м* **1.** ···טע ם באַאַמטער; ־עס ם טשינאָווניק; **2.** *перен.* ־ן ם ביוראָקראַט; **~ческий** ביוראָקראַטישער

чи́рей *м разг.* ־עס ם טשירעק

чири́кать *несов.* צווּיטשערן, טשיריקען

чири́кнуть *сов. однокр.* *א טשיריקע טאָן

чи́ркать *несов.*: ~ спи́чкой *אָנרײַבן א שוועבעלע

чи́ркнуть *сов. однокр.*: ~ спи́чкой *אָנרײַבן [א רײַב טאָן*] א שוועבעלע

чи́сленн‖ость *ж* ם צאָלבאַשטאַנד, דער צאָליקער באַ- שטאַנד; óбщая ~ость населéния דער אַלגעמיינער צאָל- באַשטאַנד [צאָליקער באַשטאַנד] פֿון דער באַפֿעלקערונג; ~остью в ты́сячу человéк טויזנט מענטשן אין צאָל; **~ый** **1.** צאָליקער; אין צאָל *после сущ.*; ~ый состáв ם צאָלבאַשטאַנד, דער צאָליקער באַשטאַנד; ~ое превосхóдство די איבערוואָג אין צאָל

числи́тель *м* ־ס ם ציילער; **~ный**: и́мя ~ное *грам.* I צאָלוואָרט (מצ. ···ווערטער)

чи́слит‖ься *несов.* **1.** (*насчитываться*) רעכענען זיך; в посёлке ~ся пять ты́сяч жи́телей אין יישעוו רעכנט דער יישעוו ציילט פֿינף, זיך פֿינף טויזנט אײַנוווינער טויזנט אײַנוווינער; **2.** (за *тв.*; *считаться*) פֿאַ- זײַן* רעכנט; журнáл ~ся за вáми דער זשורנאַל איז פֿאַ- רעכנט [פֿאַרשריבן] אויף אײַער נאָמען; за ним ~ся должóк אויף זײַן נאָמען איז פֿאַרעכנט [פֿאַרשריבן] א קליינינ- קער כויוו; **3.** (*значиться в составе*) פֿאַרעכנט זײַן*; (*формально*) רעכענען זיך; он тóлько чи́слился ученикóм ער האָט זיך בלויז גערעכנט פֿאַר א שילער; ~ся в óтпуске פֿאַרעכנט זײַן* אין אורלויב; фами́лия в спи́ске не чи́слится דער פֿאַמיליע־נאָמען שטייט ניט אין דער פֿאַמיליע־נאָמען איז ניט פֿאַראַן אין צעטל, צעטל

числ‖ó *с* **1.** ־ן ll צאָל; дрóбные чи́сла .מצ ברוכצאָלן; еди́нственное ~ó *грам.* ll איינצאָל; мнóжественное ~ó *грам.* ll מערצאָל; **2.** (*количество*) ll צאָל; ~ó ученикóв די צאָל שילער; **3.**: в ~é צווישן; в ~é гостéй צווישן די געסט; в том ~é דערין, אײַנגעשלאָסן; он не из ~á тех, котóрые… ער איז ניט פֿון די, וואָס…; **4.** (*дата*) ־ס ll דאַטע; *мн.* .מצ טעג; какóе сегóдня ~ó? וואָסער דאַטע איז הײַנט?; в пéрвых, послéдних чи́слах мáя אין) די ערשטע, לעצטע טעג מײַ; до деся́того ~á ניט איבערצוציילן, אָן א שיר; ביז צענטן; ◇ без ~á

числов‖óй צאָליקער, צאָלן; ~óе соотношéние דאָס צאָליקע פֿאַרהעלטעניש; ~óй ряд ־ען ll צאָלנריי

чисти́лище *с* ם לײַטערבראַנד, ם קאַפּעקאַל

чи́стильщик *м*: ~ óбуви = ם שוכפּוצער

чи́стить *несов.* **1.** רייניקן; (*обувь*) אָפּרייניקן, פּוצן; (*металлические изделия, посуду*) שײַערן; (*коня*) קעמען; ~ зу́бы די ציין [רייניקן] *וואַשן; **2.** (*фрукты, овощи и т. п.*) (אָפּ)שיילן; ~ ры́бу די פֿיש *(אָפּ)שאָבן; **~ся** *несов.* ארומרייניקן

чи́стка *ж* **1.** ll רייניקונג, I (אָפּ)רייניקן; (*обуви*) אָפּ- פּוצן I, רייניקן I; ~ зубóв די ציין [וואַשן] דאָס רייניקן; **2.** (*фруктов, овощей*) I (אָפּ)שיילן; (*рыбы*) I (אָפּ)שאָבן; **3.** *перен.* ־ען ll רייניקונג

чи́ст‖о *нареч.* **1.** ריין; ~о вы́мытый ריין אויסגעוואַ- שענער; ~о напи́санный ריין אָנגעשריבענער; **2.** (*подлинно*) עכט; (*сугубо*) לויטער; ~о дру́жеский совéт אן אייצע פֿון אן עכטן, אן עכט פֿרײַנטלעכע אייצע פֿרײַנט; по ~о психологи́ческим соображéниям מאַכמעס לויטער פּסיכאָלאָגישע טײַמים; **3.** *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז ריין; у них óчень ~о בא זיי איז זייער ריין

чистови́к *м разг.* ריינער עקזעמפּליאַר

чистов‖óй: ~óй экземпля́р א ריינער [א רייַנגעשרי- בענער] עקזעמפּליאַר; ~áя тетрáдь ־ן ם, ll רייַנהעפט

чистогáн *м разг.* מעזומען געלט

чистокрóвный **1.** (*о домашних животных*) (רייַן־)- ראַסעווע(ר) *тж. неизм.*; **2.** *разг.* ריינער, עמעסער; ~ францу́з א ריינער אַן [עמעסער] פֿראַנצויז

чистописáние *с* ll קאַליגראַפֿיע

чистоплóтный **1.** ציכטיקער, זויבערער; ~ человéк א ציכטיקער פּאַרשוין, א צוכט; **2.** *перен.* ריינער, זוי- בערער; קאָשערער *уст.*

чистосердéчный אָפֿנהאַרציקער, אופֿריכטיקער

чистотá *ж* ll רייַנקײַט; (*моральная тж.*) ll זויבערקײַט

чи́ст‖ый **1.** ריינער; (*опрятный тж.*) ציכטיקער; ~ое полотéнце א ריינער האַנטעך; ~ая кóмнатка א ציכטיק צימערל [א ריין]; **2.** (*пустой, ничем не заполненный*) ריינער, פּרײַער; в ~ом пóле [אין פּרײַען] אין ריינעם פֿעלד; ~ый бланк א ריינער בלאַנק; ~ое нéбо דער לויטערער [קלאָרער°] הימל; **3.** (*без примеси*) ריינער; (*о воздухе тж.*) פֿרישער; ~ый спирт ריינער ספּירט; э́то ~ая шерсть דאָס איז ריינע וואָל, דאָס איז לויטער וואָל; на ~ом ру́сском языкé (*правильно*) אין א ריינער רוסישער שפּראַך; (*понятно*) אין א קלאָרער° רוסישער שפּראַך; **4.** (*нравственно безупречный*) ריינער, זויבערער; (*непорочный, целомудренный*) ריינער, אומשולדיקער; **5.** (*совершенный, подлинный*) עכטער, הוילער; ~ая прáвда לויטער עמעס, הוילער עמעס; ~ая случáйность אן עכטע [אן עמעסע] ריינער צופֿאַל; ~ое наказáние שטראָף; **6.**: ~ый дохóд די ריינע האַכנאָסע; ~ый вес ll נעטאָ־וואָג, די ריינע וואָג; ◇ принимáть *что-л.* за ~ую монéту *אָננעמען עפּעס פֿאַר א באַרער מאַטבייע; מיינען, אז עפּעס איז טוירעס־לאָקשן

читáльный: ~ зал ־ן ם לייענזאַל

читáльня ־ן ם לייענזאַל; избá-~ ־עך I לייענשטיבל

читáтель *м* = ם לייענער; **~ский** לייענער; **~ская** конферéнция ־ן ll לייענער־קאָנפֿערענץ

читá||ть *несов.* 1. לייענען; ~ть газéту לייענען א צײַטונג; ~ть про себя́ לייענען אין זיך; ~ть на нéскольких языкáх (קענען*) לייענען אין עטלעכע שפּראַכן; я ~ю тепéрь Блóка איך לייען איצט בלאָקס ווערק; 2. (*понимать*) פאַנאַנדערקלײַבן* זיך, קענען* לייענען (אין); ~ть чертежи́ קענען* לייענען [פאַנאַנדערקלײַבן* זיך אין] צייכענונגען; 3. (*излагать устно*) לייענען [געבן*] לעקציעס; он ~ет у нас фи́зику ער לייענט [ער גיט] בא אונדז לעקציעס אין פיזיק; ~ть доклáд לייענען א פאָרטראָג; 4. (*декламировать*) פאָרלייענען; ~ть стихи́ פאָרלייענען לידער; ◇ в егó глазáх я ~л досáду איך האָב געזען [דערקענט] אין זײַנע אויגן, אז אים איז פאַרדראָסיק; ~ть в сердцáх זען* [פילן] וואָס בא יענעם אין הארצן טוט זיך; ~ть мéжду строк ארויסלייענען (פון) צווישן די שורעס; ~ть наставлéния לייענען נאָטאַציעס, זאָגן מוסער; **~ться** *несов.* לייענען זיך; кни́га э́та легкó ~ется אָט דאָס ביכל לייענט זיך גרינג

чи́тка *ж* פאָרלעזונג װ ־ען

чихáнье *с* ניסעניש ז, ניסערײַ װ

чихáть *несов.* ניסן*

чихнýть *сов. однокр.* א ניס טאָן*

чи́ще (*сравн. ст. от* чи́стый и чи́сто) ריינער, מער ריין

член 1. (*составная часть целого*) גליד ז, מ ־ער; ~ы предложéния *грам.* זאַצגלידער מצ.; ~ы пропóрции *мат.* די גלידער פון דער פּראָפּאָרץ; 2. (*часть тела*) גליד ז, מ ־ער, אייווער מ ··וורים; 3. (*организации, общества и т. п.*) מיטגליד מ ־ער; ~ профсою́за א מיטגליד פונעם פּראָפאַרײַן; פּראָפאַרײַן־מיטגליד מ ־ער; ~ семьи́ א מיטגליד פון דער פאַמיליע, בען־באַיס מ (מצ. בנײ־באַיס); стрáны — члéны ООН לענדער — מיטגלידער פון דער אונאָ; 4. *грам.* (*артикль*) ארטיקל מ ־ען; ◇ ~-корреспондéнт מיטגליד־קאָרעספּאָנדענט מ (מצ. מיט־גלידער־קאָרעספּאָנדענטן)

членистонóгие *мн. зоол.* גלידערפיסיקע מצ.

члени́ть *несов.* צעגלידערן; **~ся** *несов.* (צע)גלידערן זיך

членовреди́тельство *с юр.* דאָס מאַכן פאַר א קאַליקע; (*умышленное повреждение себе органов*) דאָס מאַכן זיך א כיסאָרן

членораздéльн||о *нареч.* דײַטלעך, °קלאָר; **~ый** געגלידערטער; (*внятный*) דײַטלעכער, °קלאָרער; ~ая речь געגלידערטע רייד

члéнский מיטגליד־; ~ билéт מיטגליד־ביכל ז ־עך, מיטגליד־בילעט מ ־ן; ~ взнос מיטגליד־אָפּצאָל מ ־ן

члéнство *м* מיטגלידערשאַפט װ

чмóкать *несов.* 1. טשמאָקען; (*от удовольствия*) סמאָטשקען; 2. (*издавать хлюпающий звук*) טשוואָקען; 3. *разг.* (*звучно целовать*) סניאָשקען

чóкаться *несов.*, **чóкнуться** *сов.* קלינגען*, טשאָקען זיך מיט די בעכער

чóпорный (אויסערסט) מאַנירלעכער; מיט צערעמאָניעס *после сущ.*

чревáт||ый שוואַנגערער; וואָס טראָגט מיט [אין] זיך; э́ти собы́тия ~ы серьёзными послéдствиями די דאָזיקע געשעענישן טראָגן מיט זיך ערנסטע נאָכפאָלגן

чрéво *с уст.* בויך מ (מצ. בײַכער)

чревовещáние *с* בויכריידערײַ װ

чревоугóдник *м уст.* זוילעל־וועסויווענִיק מ ־עס

чрезвычáйн||о *нареч.* ביז גאָר, אויסערגעוויינלעך, שטאַרק; ~о интерéсно שטאַרק [ביז גאָר] אינטערעסאַנט; **~ый** 1. (*исключительный*) אויסערגעוויינלעכער; 2. (*специальный, экстренный*) אויסעראָרדנטלעכער; ~ое положéние אויסעראָרדנטלעכע לאַגע; ~ые полномóчия אויסעראָרדנטלעכע פולמאַכטן

чрезмéрн||о *нареч.* אומגעהײַער, איבער דער מאָס *после сущ.*; **~ый** אומגעהײַערער, איבערמאָסיקער; איבער דער מאָס *после сущ.*

чтéни||е *с* 1. (*действие*) לייענען ז; (*исполнение, декламация*) פאָרלייענען ז, פאָרלעזונג װ; 2.: педагоги́ческие ~я פּעדאַגאָגישע פאָרלעזונגען; 3. (*текст*) לייען־מאַטעריאַל מ ־ן

чтец *м* פאָרלייענער מ =; (*артист тж.*) פאָרלעזער מ =

чти́во *с пренебр.* שונד מ

чтить *несов.* קאָוועד אָפּגעבן*; ~ чью-л. пáмять ערן [האַלטן* טײַער] עמעצנס אָנדענק

что[1] *мест.* (*род.* чегó, *дат.* чемý, *вин.* что, *тв.* чем, *предл.* о чём) 1. *вопр.* וואָס; ~ случи́лось? וואָס איז געשען?; из чегó сдéлан э́тот шáрик? פון וואָס איז געמאַכט אָט דאָס קײַלכל?; к чемý вы э́то говори́те? קעגן וואָס זאָגט איר עס?; что вы сказáли емý? וואָס האָט איר אים געזאָגט?; чем ты недовóлен? מיט וואָס ביסטו אומצופרידן?; на чём мы останови́лись? אויף וואָס האָבן מיר זיך אָפּגעשטעלט?; в чём дéло? וואָס איז געשען?; 2. *в знач. нареч.* (*почему*) וואָס, פאַרוואָס; что вы так дóлго не приходи́ли к нам? (פאַר)וואָס זײַט איר אַזוי לאַנג ניט געווען בא אונדז?; 3. *разг.* (*сколько*) וואָס, וויפל; ~ стóит э́тот шкаф? וואָס [וויפל] קאָסט אָט די שאַפע?; ну ~ вам стóит! וואָס פאַר א מאָמעש [א ווערט] האָט בא אײַך; ~ тóлку וואָס פאַר א זין האָט עס; 4. *разг.* (*что-нибудь*) עפּעס; нет ли чегó нóвенького? צי איז ניטאָ עפּעס נײַס?; éсли ~ случи́тся אויב ס'וועט עפּעס געשען; 5. *относ.* וואָס; (*который тж.*) וועלכער; всё, ~ ты сказáл, прáвильно אַלץ, וואָס דו האָסט געזאָגט, איז ריכטיק; не поймý, ~ вас удивля́ет כ'הייב ניט אָן צו פאַרשטיין, וואָס כידעשט אײַך דאָ; еди́нственное, с чем нельзя́ согласи́ться, э́то... דאָס איינציקע, מיט וואָס מע קען ניט מאַסקים זײַן, איז...; кни́гу, ~ лежи́т на столé, отнеси́ в библиотéку דאָס ביכל, וואָס [וועלכעס] ליגט אפן טיש, טראָג אָפּ אין ביבליאָטעק; ◇ а ~? וואָס איז דען?, קעגן וואָס פרעגט איר עס?; ~ угóдно, ~ попáло, ~ придётся וואָס־ניט־איז, וואָס סע מאַכט זיך; ~ бы́ло сил מיט אַלע קויכעס; (бежáть) ~ есть дýху לויפן* קוים דעם אָטעם איבערכאַפּן; ни за ~ בעשום־אויפן־וועויפן ניט; ни за ~ не догадáетесь איר וועט זיך בעשום־אויפן ניט (קענען) אָנשטויסן; איר זאָלט זײַן מיט טויזנט קעפּ, וועט איר זיך ניט אָנשטויסן; ~ вы! ווי קענט איר אַזוינס זאָגן [טראַכטן]?!, וואָס רעדט איר?!; ~ до меня́, ~ касáется меня́ וואָס איז שײַעך מיר, איך גופע...; ну, и ~ ж(е)! נו, איז וואָס אויב אַזוי?!, וואָס זשע איז דאָ אַזוינס?!; ~ и говори́ть וואָס איז דאָ שײַעך צו רעדן!; ~ (э́то) за кни́ги у вас на столé? וואָס פאַר (א מינע) ביכער איז בא אײַך אפן טיש?; ~ за (прéлесть э́та) кóмната! סאַראַ מעכײַע אָט דער צימער!; ~ ли צי וואָס; поспáть что ли? זאָל איך כאַפּן א דרעמל, צי וואָס?; ~ ни год — нóвые откры́тия וואָס א יאָר — אַלץ

נײַע אנטדעקונגען; я тут ни при чём איך קער זיך דערמיט ניט אָן, איך האָב דערצו קיין שײַכעס ניט; ни за ~ ни про ~ אומזיסט און אומנישט; на ~ уж, уж на ~ וואָס דאַרף מען שוין מער ווי ~; уж на ~ мой хладнокровный сосед — и он не стерпел וואָס דאַרף מען שוין מער ווי מײַן קאַלטבלוטיקער שאָכן — האָט ער אויך ניט אויסגעהאַלטן; с чего бы וואָס גאָר אינמיטנד(ע)ריינען; с чего вы взяли? פונוואַנען האָט איר גענומען?

что² *союз* 1. אז, וואָס; мне сказали, ~ я ошибаюсь מ׳האָט מיר געזאָגט, אז איך האָב א טאָעס; мы знаем, ~ ты болел מיר ווייסן, אז דו ביסט געווען קראַנק; он так устал, ~ едва не упал ער איז אַזוי מיד, אז ער איז שיר ניט אומגעפאַלן; неудивительно, ~ он так устал ס׳איז (גאָר) קיין כידעש ניט, וואָס ער איז אַזוי מיד; 2. *(при повторении)* צי...צי; ~ сегодня, ~ завтра — не всё ли равно צי הײַנט, צי מאָרגן — איז דען ניט אלצײנס?

чтоб *см.* чтобы

чтобы 1. *союз цели* (צו) קעדיי; я переехал на другую квартиру, ~ ближе было ходить на работу איך האָב זיך איבערגעקליבן אין אַן אַנדער וווינונג, קעדיי ס׳זאָל מיר זײַן נעענטער גיין צו דער אַרבעט; он надел очки, ~ лучше видеть ער האָט אָנגעטאָן די ברילן, קעדיי בעסער (צו) זען [קעדיי ער זאָל בעסער זען]; 2. *изъяснительный союз* אז; *(иногда не переводится)*; я хочу, ~ установилась ясная погода איך וויל, (אז) ס׳זאָל זיך אײַנשטעלן א לויטערער וועטער; возможно ли, ~ он так поступил? איז עס דען מעגלעך, אז ער זאָל אַזוי באַגיין זיך?; не думаю, ~ он согласился איך מיין ניט, ער זאָל מאַסקים זײַן; 3. *частица:* ~ этого больше не было! מער זאָל אַזוינס ניט זײַן!; ◇ для того ~, с тем ~ קעדיי צו; вместо того, ~ учить уроки, он пошёл в кино אַנשטאָט לערנען די לימודים איז ער אוועקגעגאַנגען אין קינאָ

что-нибудь *мест.* עפּעס; я бы теперь поел ~ כ׳וואָלט איצט עפּעס געגעסן; нет ли чего-нибудь почитать? צי איז ניטאָ בא אײַך עפּעס אף לייענען?

что-то¹ *мест.* עפּעס(־וואָס); ~ изменилось в вашем доме עפּעס(־וואָס) האָט זיך געענדערט אין אײַער שטוב; он чем-то недоволен ער איז פון עפּעס(־וואָס) אומצופרידן

что-то² *нареч. разг.* עפּעס; мне ~ не хочется ехать туда עפּעס ווילט זיך מיר ניט פאָרן אַהין; ~ не верится עפּעס גלייבט זיך ניט

чу *межд.* הער(ט)!

чуб *м* טשוב מ ־ן, טשופּרינע ‖ ־ס

чубук *м* ציבעק מ ־עס; *(вся трубка)* ליולקע ‖ ־ס

чуваш *м* טשוואַש מ ־ן; ~ка *ж* טשוואַשן ‖ ־ס, טשוואַשקע ‖ ־ס; ~ский טשוואַשישער; ~ский язык טשוואַשיש ז, די טשוואַשישע שפּראַך

чувственный 1. כושימדיקער, סענסועלער; 2. *(плотский)* גאשמיעסדיקער

чувствительн‖ость *ж* 1. *(восприимчивость)* פילעוודיקײַט ‖, פילבאַרקײַט ‖; 2. *(впечатлительность)* פילבאַרקײַט ‖, עמאָציאָנעלקײַט ‖; 3. *(сентиментальность)* סענטימענטאַלקײַט ‖; ~ый 1. *(восприимчивый)* פילעוודיקער, פילבאַרער; ~ая кожа א פילעוודיקע [א פילבאַרער] הויט; ~ый прибор א פילבאַרער אַפּאַראַט [מאַכשיר]; 2. *(впечатлительный)* עמאָציאָנעלער, פילבאַרער; ~ое сердце א פילבאַר האַרץ; 3. *(сентиментальный)* סענטימענטאַלער; 4. *разг.* *(ощутимый)* גאַנץ היפּשער, נישקאָשעדיקער

чувств‖о *с* 1. געפיל ז ־ן; ~о боли ווייטיק־געפיל ז, ווייטיק מ; ~о жалости ראַכמאָנעס־געפיל ז ־ן, דאָס געפיל פון ראַכמאָנעס; ~о юмора דאָס געפיל פון הומאָר; ~о собственного достоинства דאָס געפיל פון אייגענער ווירדע [ווערדע], דאָס געפיל פון זעלבסט־ווירדע; ~о нового א געפיל צו אַלץ, וואָס איז נײַ; у меня такое ~о, что с ним что-то случилось בא מיר איז אַזאַ געפיל, אז מיט אים איז עפּעס געשען, איך האָב א פאָרגעפיל, אז מיט אים איז עפּעס געשען; 2. *(сознание)*: прийти в ~о קומען* צו זיך; без ~ אין אָנמאַכט; лишиться ~ פאַלן* כאַלאָשעס, בלײַבן* אין אָנמאַכט; 3. *(ощущение)* כוש מ ־ים; органы ~ כוש־אָרגאַנען מצ.; пять ~ די פינף כושים; ◇ шестое ~о דער זעקסטער כוש

чувствовать *несов.* 1. פילן; ~ боль פילן א ווייטיק; ~ страх פילן א פּאַכעד; ~ ответственность פילן פאַראַנטוואָרטלעכקײַט [אַכרײַעס]; ~ музыку פײַן פילן מוזיק, האָבן* א פײַנעם כוש פאַר מוזיק; он чувствовал, что не выдержит ער האָט געפילט, אז ער וועט ניט אויסהאַלטן; 2. *(сознавать)* גוט פילן, גוט וויסן*; ~ свою неопытность גוט פילן [וויסן*] די אייגענע אומדערפאַרנקײַט; ◇ ~ себя פילן זיך; как вы себя чувствуете? ווי פילט איר זיך?; וואָס מאַכט איר? *разг.*; усталость даёт себя ~ די מידקײַט לאָזט זיך פילן; не ~ под собой ног от радости ניט וויסן* וואָס צו טאָן* פאַר פרייד, זײַן* שיקער פון פרייד; бежать не чувствуя под собой ног לויפן* איבער שטאָק און שטיין, לויפן* הענדעם־פּענדעם; ~ся *несов.* לאָזן* זיך פילן, פילן זיך; чувствуется приближение весны ס׳פילט זיך, אז דער פרילינג איז נאָענט; в его словах чувствовалось сомнение אין זײַנע רייד האָט זיך געלאָזט פילן צווייפל

чугун *м* 1. טשוהון מ; 2. *(сосуд)* א טשוהונענער טאָפּ, טשוהון מ ־עס

чугунн‖ый טשוהון־; *(из чугуна)* טשוהונענער; ~ое литьё טשוהון־גוס מ; ~ая решётка טשוהונענער פּאַרקן

чугунолитейный: ~ завод טשוהונגוס־זאַוואָד מ ־ן, טשוהון־גיסערײַ ‖ ־ען

чудак *м* א מאָדנער מענטש, א מאָדנער פּאַרשוין, טשודאַק מ ־עס; ~оватый *разг.* א (ביסל) מאָדנע(ר) *тж. неизм.*; מיט מאָדנע טעוועס *после сущ.*

чудачества *мн.* מאָדנע שטיק [גענג]

чудачка *ж* א מאָדנע פרוי; טשודאַטשקע ‖ ־ס

чудесн‖ый 1. *(сверхъестественный)* וווּנדערבאַרער, וווּנדערלעכער; ~ая сила א וווּנדערבאַרע קראַפט; ~ое спасение א רעטונג אַלפּי נעס, יעשועַ ‖; 2. *(замечательный)* אויסגעצייכנטער, וווּנדערלעכער; ~ый голос א וווּנדערשיינע שטים; ~ая погода א וווּנדערלעכער וועטער; ~ые ребята, ~ые парни וווּנדערלעכע כעוורע, אויסגעצייכנטע [גאַנץ ווילע] יאַטן

чудиться *несов. безл.* אויסווײַזן* זיך, (אויס)דוכטן זיך

чудно 1. *нареч. разг.* מעשונעדיק, מאָדנע; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳איז) א מאָדנע זאַך

чудный *см.* чудесный 2

чуд‖о *с* 1. = וווּנדער מ; *(по суеверным представле-*

ниям тж.) נעס מ (מצ. ניסים); совершилось ~о ס'איז געשען א וווּנדער [א נעס]; спастись ~ом ראַטעווען זיך אַלפּי נעס [דורך א נעס]; проявлять чудеса героизма באַווײַזן* וווּנדערלעכע העלדנטאטן; это лекарство творит чудеса אָט די רעפוּע האָט א וווּנדערלעכע פּועלע; 2. (*шедевр*) מײַסטער־שטיק ז; ларчик был ~ом столярного искусства דאָס קעסטעלע איז געווען א מײַסטער־שטיק פון דער סטאָליער־קונסט; ◇ ~о как… וווּנדערלעך; она ~о как хороша זי איז וווּנדערלעך שיין

чудо́вищ||е *с* מאָנסטער מ ־ס, א מעשונעדיקע בריע; (*о человеке*) מאָנסטער מ ־ס; **~ный** מאָנסטעריעזער; (*огромный*) אומגעהײַערער; (*невероятный*) ווילדער, אומ־גלייבלעכער

чудоде́йственн||ый וווּנדער־, וווּנדערלעכער; ~ая сила וווּנדערקראַפט וו

чудотво́рец *м* באַל־מויפעס מ (מצ. באַלע־מאָפסים)

чужби́н||а *ж* פרעמד וו, א פרעמד לאַנד; на ~е אין דער פרעמד

чужда́ться *несов.* (*род.*) אויסמײַדן*, האַלטן* זיך וואָס ווײַטער (פון)

чу́жд||ый 1. פרעמדער; ~ая идеология א פרעמדע אידעאָלאָגיע; ~ая для него среда א סוויווע, וואָס איז אים פרעמד; ему ~а зависть אים איז פרעמד (דאָס גפיל פון) קינע; 2.: человек, ~ый предрассудков א מענטש, וואָס איז ווײַט פון פאָרורטיילן

чужезе́м||ец *м* פרעמדלענדער מ =; ~ный פרעמדלענדישער, פרעמדער

чужестра́нец *м см.* чужеземец

чуж||о́й 1. (*принадлежащий другому*) פרעמדער, ניט־אייגענער, יענעמס; ~ие вещи יענעמס זאַכן; под ~им именем אונטער א פרעמדן נאָמען; 2. (*неродной*) פרעמדער; זײַטיקער; в семье он был ~им человеком אין דער פאַמיליע איז ער געווען ווי א פרעמדער; 3. (*не являющийся родиной; иностранный*) פרעמדער; в ~ой стране אין א פרעמד לאַנד; ~ой язык א פרעמדע שפּראַך; 4. *в знач. сущ. м* פרעמדער מ ··דע; *с* פרעמדס ז, יענעמס ז; ~ого мне не надо יענעמס [פרעמדס] דאַרף איך ניט האָבן; собака лает только на ~их דער הונט בילט נאָר אַף פרעמדע; ◇ говорить, рассказывать с ~их слов איבערקײַען יענעמס ווערטער; ~ими руками делать *что-л.* צוקוקן ווי יענער טוט (און אַליין זיצן מיט פאַרלייגטע הענט)

чуко́тский טשוקטשישער; ~ язык די טשוקטשישע שפּראַך, טשוקטשיש ז

чу́кча 1. *м* טשוקטש מ ־ן; 2. *ж* טשוקטשן וו ־ס

чукча́нка *ж см.* чукча 2

чула́н *м* (שפּײַז)קאַמער וו ־ן

чулки́ *мн.* (*ед. ч.* чулок *м*) זאָקן מצ.

чуло́чн||ый זאָקן־; ~ая фабрика זאָקן־פאַבריק וו ־ן

чум *м* טשום מ ־ען (נאָמאַדן־געצעלט אין צאָפן)

чума́ *ж* פּעסט וו

чума́зый *разг.* פאַרמורזעטער

чумн||о́й 1. פּעסט־; ~ая бацилла פּעסט־באַציל וו ־ן; 2. (*поражённый чумой*) פאַרפּעסטעטער

чур *межд.*: ~ меня אָוועק פון מיר

чура́ться *несов.* (*род.*) האַלטן* זיך וואָס ווײַטער (פון); они не чураются никакой работы זיי זײַנען גרייט טאָן יעדער אַרבעט, ס'שטייט זיי אָן יעדער אַרבעט

чурба́н *м* 1. קלאָץ מ (מצ. קלעצער); 2. *бран.* א קלאָץ מיט אויגן

чу́рка *ж* קלעצל ז ־עך

чу́тк||ий 1. (*восприимчивый*) שפּירעוודיקער; (*о слухе, обонянии*) שאַרפער; טשוטקער *разг.*; 2. (*чувствительный*) פילבאַרער; ~ий ко всему новому א פילבאַרער צו אַלץ, וואָס איז נײַ; 3. (*отзывчивый*) מיטפילעוודיקער; (*о человеке тж.*) מיטפילנדיקער; ~ое отношение א מיטפילעוודיקע באַציונג; ~ий товарищ א מיטפילעוודיקער [א מיטפילנדיקער] כאַווער; ~ий сон א גרינגער [טשוטקער] שלאָף; ~о *нареч.* מיטפילעוודיק, מיט מיט־געפיל; ~о относиться к *кому-л.* מיטפילעוודיק [מיט מיט־געפיל] באַציִען* זיך צו עמעצן; ~о прислушиваться к мнениям, советам גוט° [אויפמערקזאם] צוהערן זיך צו מײַנונגען, אײַצעס; **~ость** *ж* 1. שפּירעוודיקייט וו; (*слуха, обоняния*) שאַרפקייט וו; 2. (*чувствительность*) פילבאַרקייט וו; 3. (*отзывчивость*) מיטפילעוודיקייט וו

чу́точк||а *ж разг.*: ~у א ביס(ינק)עלע, א קאַפּעלע

чуть 1. *нареч.* (*едва*) קוים; (*немного*) עטוואָס, א ביסעלע; ~ быстрей עטוואָס גיכער; ~ заметный קוים אָנזיכטיקער [באַמערקלעכער]; он ~ дышит קוים וואָס ער אָטעמט; 2. *союз* (*как только*) ווי נאָר, קוים נאָר; ◇ ~ (было) не שיר ני(ש)ט; он ~ не упал ער איז שיר ניט אומגעפאַלן; ~ (ли) не (*почти*) קימאַט; ~ (ли) не весь город קימאַט די גאַנצע שטאָט; ~ что טאָמער עפּעס [באַלד]; ~ что, она плачет טאָמער עפּעס — וויינט זי; ~ свет פאַרטאָג, קאַיאָר

чутьё *с* 1. (*у животных*) שפּיר־כוש מ; 2. *перен.* כוש מ; языковое ~ שפּראַך־כוש מ; ~ меня не обмануло דער כוש האָט מיך ניט אָפּגענאַרט

чу́чело *с* 1. *см.* набивной 2; 2. סטראַשידלע וו ־ס

чушь *ж* שטוסערײַ וו

чу́ять *несов.* 1. (*о животных*) (דער)שפּירן; 2. *разг.* (*чувствовать*) פילן; 3. (*интуитивно*) האָבן* א פאָרגעפיל, פילן; чуяло моё сердце, что… דאָס האַרץ האָט מיר געזאָגט, אַז…; ◇ ног под собой не ~ 1) לויפן* איבער שטאָק און שטיין; 2) (*от усталости*) קוים זיך האַלטן* אַף די פיס

Ш

ша́баш *м* שיידים־טאַנץ מ

шаба́ш *межд.* א סאָף (מיט אַן עק)

шабло́н *м тех.* שאַבלאָן מ ־ען; (*трафарет*) מוסטער מ ־ן, טראַפאַרעט מ ־ן; *перен.* געוויינלעכער נוסעך, שאַבלאָן מ; по ~у לויטן שאַבלאָן; אַפן געוויינלעכן נוסעך, ווי דער שטייגער איז; ~ный שאַבלאָנישער; (*о словах, выражениях*) אויסגעדראָשענער; ~ный ответ א שאַבלאָנישער [סטערעאָטיפּישער] ענטפער

шаг *м* 1. טראָט מ (מצ. טריט); (*мера длины*) שפּאַן מ ־ען (*при указании количества мн.* שפּאַן); (*звук шагов*) טראָט מ (מצ. טריט); сделать несколько ~ов מאַכן [טאָן*] עטלעכע טראָט; в ста ~ах הונדערט שפּאַן די ווײַט; послышались тяжёлые ~и ס'האָבן זיך דערהערט שווערע טריט; 2. (*поступок*) טראָט מ; (*мера воздействия*) (מאָס)מיטל ז ־ען; необдуманный ~ א ניט־

предпринимáть ~й -(מאָס) אָנעמען* באַקלערטער טראָט; 3. *тех.* (מצ. גענג) גאַנג מ ־ען; אומדריי מ ־ען; ~ винтá שרויפגאַנג מ; ◇ пéрвые ~й в *чём-л.* די ערשטע טריט אין עפּעס; ~ за ~ом טראָט נאָך טראָט; *(постепéнно)* אַף טריט און שריט; на кáждом ~у אַזוי צוביסלעך; в двух ~áх ניט ווײַט, דאָ נאָר האַנט צו די פֿיס; не отходи́ть ни на ~ от *кого-л.* ניט אָפּ-טרעטן* פֿון עמעצן; ни ~у! האַלט! קיין; ни ~у назáд! טרעטן צוריק!; ~ вперёд א טראָט פֿאָרויס; прибáвить ~у אָנהייבן* גיין גיכער, פֿאַרשנעלערן די טריט; ~у не сдéлать для *кого-л.* -ניט אַרײַנטאָן* די האַנט אין קאַלט וואַ-סער צוליב עמעצן; ~ом марш! מאַרש — טריטוויז!

шагáть *несов.* 1. שפּאַנען; *(широкими шагами тж.)* שפּרײַזן; *(в разных направлениях)* אומשפּאַנען; ~ по дорóге שפּאַנען [שפּרײַזן] איבערן וועג; ~ взад и вперёд по кóмнате אומשפּאַנען איבערן צימער אַהין און צוריק; 2. *(развиваться)* גיין* אַלץ העכער; *(об обществе, странé и т.п.)* מאַכן ברייטע טריט; ~ по пути́ прогрéсса מאַכן ברייטע טריט אפֿן וועג פֿון פּראָגרעס; 3. (через *вин.*) שפּאַנען; *(переступать)* (איבער) איבערטרעטן* איבער-; ~ чéрез порóг איבערטרעטן* איבער דער שוועל; ~ чéрез две ступéньки שפּאַנען איבער צוויי טרעפּלעך מיטאַמאָל

шагáющий: ~ экскавáтор א שפּאַנענדיקער עקסקאַ-וואַטאָר

шагнýть *сов. однокр.* 1. מאַכן א שפּאַן, א טאָן* א טראָט; далекó ~ גאַנץ ווײַט, אַוועק א היפּשן גאַנג; 2. *(переступить)* איבער-א שפּאַן טאָן*; רוק פֿאָרויס טרעטן*

шáгом *нареч.* טראָט בײַ טראָט; éхать ~ פּאַ-פֿאָרן* פֿאַוואָליע [מעלעכ(ן)]; ~! *воен.* טריטוויז!

шагомéр *м* ־ס מ טראָטמעסטער

шажкóм *нареч.* פּאַמעלעכינקע, פּאַוואָלינקע

шáйба *ж тех., спорт.* שײַבע װ ־ס

шáйка[1] *ж* ־ס װ באַנדע; ־ס װ שײַקע; *перен. тж.* כאַפּטע װ ־ס

шáйка[2] *ж (для воды)* ־ס װ ראַשקע

шакáл *м* ־ן מ שאַקאַל

шалáш *м* ־ן מ שאַלאַש, ־עך ז בײַדל

шали́ть *несов.* 1. שטיפֿן; *(о детях тж.)* קונדייסעווען, קאַמאַנדעווען; 2. *разг.* *(плохо функционировать)* -קאַ פּראַוועס קונצן, פּריזשעווען; сéрдце чтó-то шали́т דאָס האַרץ איז [האַלט] עס ניט, האַרץ קאַפּריזעוועט מיטן איבעריק גוט; ◇ шали́шь! ניט אַזוי גיך; шали́шь, не отпущý! כ'וועל דיך אָפּלאָזן — קענסט וואַרטן! *ирон.*

шаловли́вый שטיפֿערישער; *(резвый тж.)* פֿאַרשײַט

шалопáй *м разг.* ־עס מ לײַדאַק, ־עס מ פּוסטעפּאַסניק

шáлость *ж* ־ען װ שטיפֿערײַ, ־ען װ קונדייסערײַ

шалýн *м* = מ שטיפֿער; *(о ребёнке тж.)* קונדעס מ (מצ. קונדייסים), וויסער־כּעווע מ (מצ. וויסע־כּעוו-רעניקעס); ~ья *ж* ־ס װ שטיפֿערקע

шалфéй *м бот.* שאַלפֿיי מ

шаль *ж* ־ן װ שאַל

шальн||óй 1. *разг.* *(о человеке)* באַזשעסנער, מעטורעפּ-; 2.: ~áя пýля א בלינדע [א צופֿעליקע] קויל

шаля́й-валя́й *нареч. разг.* כאַפּ־לאַפּ, אָפּצו-אַבי אַף קומען

шамáн *м* ־ען מ שאַמאַן

шáмкать *несов. разг.* טשאַמקען

шампáнское *с* מ (וויַין) שאַמפּאַניער

шампиньóн *м* ־ען מ שאַמפּיניאָן; ־ס װ פּעטשערי׳צע *разг.*

шампýнь *м* מ שאַמפּון

шанс *м* ־ן מ שאַנס; ~ы на успéх די שאַנסן [די אויסזיכטן] אַף א דערפֿאָלג; послéдний ~ דער לעצטער שאַנס, די לעצטע מעגלעכקײַט

шантáж *м* מ שאַנטאַזש; ~и́ровать *несов.* שאַנטאַזשירן; ~и́ст *м* ־ן מ שאַנטאַזשיסט; ~и́стка *ж* שאַנטאַזשיסטקע װ ־ס

шáпк||а *ж* 1. ־ען, ־עך ז היטל; меховáя ~а א פֿוטערן היטל; без ~и מיט א הוילן קאָפּ, אָן א היטל; ~а чёрных волóс א שוואַרצער קאָפּ האָר; 2. *(заголовок в газете)* ־ס װ קאָפּ־שורע; 3. *(верх чего-л.)*: снеговы́е ~и гор שנייִשפּיצן פֿון די בערג; ◇ ~а-невиди́мка -קוּ שעף־היטעלע ז ־ך; на вóре ~а гори́т וועמען סע פֿײַלט מיר וועלן מיט היטלען פֿאַרוואַרפֿן!

шáпочка *ж* היטעלע ז ־ך; ◇ Крáсная Шáпочка רויט־היטעלע ז

шáпочник *м* = מ קירזשנער, = מ היטלמאַכער

шáпочн||ый: прийти́ к ~ому разбóру קומען* צו אַלײנו [צו אויסשפּײַעניש]; имéть с *кем-л.* ~ое знакóмство זײַן* מיט עמעצן באַקענטע פֿונדערווײַטנס

шар *м* 1. ־ן װ קויל, ־ס מ קײַלעך; билья́рдный ~ ־ן װ ביליאַרד־קויל; 2. *мат.* ־ס מ קײַלעך; ◇ земнóй ~ מ ערדקײַלעך, װ ערדקויל; хоть ~óм покати́ *разг.* פּוסט ווי אין א באַראַבאַן

шарáда *ж* ־ס װ שאַראַדע

шарáхаться *несов. разг.* 1. געבן* זיך א וואָרף (צוריק, ווײַכן (פֿון) 2. (от *род.*; *сторони́ться*) (אין א זײַט)

шарáхнуться *сов. однокр. разг.* א וואָרף טאָן* זיך (צוריק, אין א זײַט)

шарáшкин: ~а контóра, ~а фáбрика *разг.* דאָס עמעסע קלייטל *ирон.*

шарж *м* ־ן מ שאַרזש; дрýжеский ~ א פֿרײַנטלעכער שאַרזש

шáр-зóнд *м* (מצ. באַלאָנען־זאָנדן) מ באַלאָן־זאָנד

шáрик *м* קײַל(ע)כל ז ־עך; *(хлебный и т.п.)* קײַקע-לע ז ־ך; ◇ кровяны́е ~и *физиол.* מצ. בלוט־קײַקעלעך, בלוט־קערפּערלעך מצ.

шáриков||ый: ~ая рýчка ־עס װ קײַלכלפֿען; ~ый подши́пник *см.* шарикоподши́пник

шарикоподши́пник *м* ־ס מ קײַלכל־לאַגער, קײַלכע-לעך־אונטערצאַפּן מ ־ס; ~овый: ~овый завóд דער קײַלכל־לאַגערס־זאַוואָד מ ־ן, זאַוואָד פֿון קײַלכל־לאַגערס

шáрить *несов.* נישטערן; ~ рукáми в темнотé טאַפּן אין דער פֿינצטער; ~ в кармáнах [טאַפּן, נישטערן] זוכן אין די קעשענעס

шáркать *несов.* שאַרקען; ~ ногáми שאַרן מיט די פֿיס

шáркнуть *сов. однокр.* 1. א שאַרקע טאָן*; ~ ногáми א שאַר טאָן* מיט די פֿיס; 2. *разг.* *(задеть что-л. с шумом)* א קריץ טאָן*, א סקריטשע טאָן*

шарлатáн *м* ־ען מ שאַרלאַטאַן, = מ גענאַרער; ~ство *с* װ שאַרלאַטאַנערײַ, ז גענאַרערײַ

шармáн||ка *ж* ־ס װ קאַטערינקע, ־עך ז שפּילקעסטל; ◇ завёл ~ку! וווידער קײַט ער איבער אַלץ דאָס אייגע-נע!; ~щик *м* ־עס מ קאַטערינשטשיק

шарни́р *м* שאַרניר מ ־ן; он как на ~ах ער איז ווי אַף פּרוזשינעס

шарова́ры *мн.* שאַראַװאַרעס מצ., פּלודערן מצ. *разг.*

шарови́дн||ый קײַלעכפֿאָרמיקער; ~ая мо́лния קײַלעכ־בליץ מ ־ן

шаров||о́й 1. קײַלעכ(ד)יקער; קױל־, קײַלעך־; ~о́й сегме́нт *мат.* קײַלעך־סעגמענט מ ־ן; ~а́я мо́лния קײַלעכ־בליץ מ ־ן; 2. *тех.* מיט קײַלעכפֿאָרמיקע דעטאַלן *по́сле сущ.*

шарообра́зный קײַלעכפֿאָרמיקער

шарф *м* שאַרף מ ־ן, ־ס || שאַרפֿע ־ס

шасси́ *с нескл.* שאַסי מ ־ען; *(автомобиля тж.)* רעם || ־ען

шата́ние *с* 1. *(расшатывание)* טרײסלען ז, שאָקלען ז; *(колебательные движения)* דאָס שאָקלען זיך, דאָס װיגן זיך; 2. *разг.* *(бесцельная ходьба)* אַרומבלאָנקען ז, דאָס אַרומשלעפּן זיך; 3. *обыкн. мн.* *(непостоянство)* װאַקלונגען מצ.

шата́ть *несов.* 1. שאָקלען; *(трясти)* טרײסלען; *(делать неустойчивым)* צעװאַקלען, צעשאָקלען; 2. *безл.*: его́ шата́ет ער גײט װאַקלדיק, ער קען ניט אײַנשטײן אַף די פֿיס; ~ся *несов.* 1. שאָקלען זיך, װיגן זיך; *(о зубах, о мебели)* שאָקלען זיך; 2. *(покачиваться при ходьбе)* גײן* װאַקלדיק; ניט קענען* אײַנשטײן אַף די פֿיס; 3. *разг.* *(бродить)* אַרומבלאָנקען, אַרומשלעפּן זיך; где ты шата́ешься? װוּהין װערסטו (עס) װוּ שלעפּסטו זיך אַרום? פּאַרפּאַלן!?

шатён *м* שאַטען מ ־ען; ~ка *ж* שאַטענקע || ־ס

шатёр *м* 1. בײדל ז ־עך; געצעלט ז ־ן *уст.*; 2. *архит.* געצעלטפֿאָרמיקער דאַך

ша́тк||ий 1. שאָקלדיקער, זיך־שאָקלענדיקער; *(о походке)* װאַקלדיקער; 2. *перен.* ניט־פֿעסטער, װאַקלדיקער, זיך־װאַקלענדיקער; ~ий до́вод אַ שװאַך באַגרינדעטער [אַ ניט־פֿעסטער] אַרגומענט; ~ое положе́ние אומסטאַבילע [ניט־זיכערע] לאַגע

ша́ткость *ж* װאַקלדיקײט ||, ניט־זיכערקײט ||, ניט־פֿעסטקײט ||; *(довода тж.)* שװאַכע באַגרינדעטקײט ||

шатро́вый געצעלט־; ~ стиль *архит.* געצעלט־סטיל מ

шату́н *м тех.* טרײַבשטאַנגע || ־ס

ша́фер *м уст.* שאַפּער מ ־ן; *(на еврейской свадьбе тж.)* אונטערפֿירער מ =

шафра́н *м* זאַפֿרען מ

шах[1] *м* *(титул)* שאַך מ ־ן

шах[2] *м шахм.* שאַך מ; объяви́ть ~ (королю) דערקלערן שאַך

шахмати́ст *м* שאַכמאַטיסט מ ־ן, שאַכשפּילער מ =; ~ка *ж* שאַכמאַטיסטקע || ־ס, שאַכשפּילערן || ־ס

ша́хматн||ый שאַך־, שאַכמאַט־; ~ая доска́ שאַכברעטל ז ־עך; ~ый турни́р שאַך־טורניר מ ־ן, שאַכמאַט־טורניר מ ־ן; в ~ом поря́дке אין אַ סײדער װי שאַך־קעסטלעך, װי (אַף) אַ שאַכברעטל

ша́хматы *мн.* 1. שאַך מ, שאַכמאַט מ; игра́ть в ~ שפּילן (אין) שאַך, שאַכמאַט; 2. *(шахматные фигуры)* שאַכפֿיגורן מצ.

ша́хта *ж* שאַכטע || ־ס; у́гольная ~ קױלן־שאַכטע || ־ס, קױלנגרוב || ־ן

шахтёр *м* שאַכטיאָר מ ־ן; *(в угольной шахте тж.)* קױלנגרעבער מ =

ша́шечн||ый: ~ая доска́ דאַמקעס־ברעטל ז ־עך

шаши́ст *м* דאַמקעס־שפּילער מ =, שאַשיסט מ ־ן

ша́шка[1] *ж* *(оружие)* שװערד || ־ן; שאַשקע || ־ס *разг.*

ша́шк||а[2] *ж* 1. *мн.* *(игра)* שאַשקעס מצ., דאַמקעס מצ.; игра́ть в ~и שפּילן אין דאַמקעס; 2. *(пешка)* ציגל ז ־עך; ◇ дымова́я ~а רױך־צילינדער מ ־ס; в ~у געקעסטלטער

шашлы́|к *м кул.* שאַשליק מ; ~чная *ж* שאַשליק־גאָרקיך || ־ן, שאַשליטשנע || ־ס

шва́бра *ж* שװאַברע || ־ס

шварто́в *м мор.* פֿעסט־שטריק מ; отда́ть ~ы! אָפּבינדן!

швед *м* שװעד מ ־ן; ~ка *ж* שװעדן || ־ס; ~ский שװעדישער; ~ский язы́к שװעדישע שפּראַך, די שװעדיש ז

шве́йн||ик *м* נײ־אַרבעטער מ =; ~ица *ж* נײ־אַרבעטערן || ־ס

шве́йн||ый נײ־; ~ая маши́на נײמאַשין || ־ען; ~ая фа́брика נײפֿאַבריק || ־ן; ~ая промы́шленность נײ־אינדוסטריע ||

швейца́р *м* שװײצאַר מ ־ן

швейца́р||ец *м* שװײצער מ =, שװײץ־אײַנװױנער מ =; ~ка *ж* שװײצערן || ־ס, שװײץ־אײַנװױנערן || ־ס; ~ский שװײצערישער; שװײצאַרישער *разг.*

швея́ *ж* נײטערקע || ־ס, נײטערן || ־ס

швырну́ть *сов. однокр.* אַ שמיץ טאָן*, אַ שלײַדער טאָן*

швыря́||ть *несов.* 1. װאַרפֿן*; *(с силой)* שלײַדערן; ~ть ка́мни, ~ть камня́ми װאַרפֿן* שטײנער; 2. *обыкн. безл.* (מיט) װאַרפֿן*; ло́дку ~ло из стороны́ в сто́рону ס'האָט מיטן שיפֿל געװאָרפֿן פֿון אײן זײַט אין דער אַנדערער; ◇ ~ть деньга́ми טרענצלען מיט געלט, שפּרײטן געלט אין אַלע גאַסן; ~ться *несов. разг.* 1. װאַרפֿן* אײנער אַפּן אַנדערן; они́ ~лись камня́ми זײ האָבן געװאָרפֿן שטײנער (אײנער אַפּן אַנדערן); 2. *(не дорожить)* (מיט) װאַרפֿן* זיך

шевел||и́ть *несов.* 1. באַװעגן; ветеро́к ~и́л ли́стья дере́вьев אַ װינטעלע האָט (קוים) באַװעגט די בלעטער אַף די בײמער; беззву́чно ~и́ть губа́ми שטום באַװעגן (מיט) די ליפּן; 2. *(двигая чем-л. производить работу)* רודערן; 3. *(шуршать)* שאָרכען, שורשען; 4. *(переворачивать — сено и т. п.)* איבערװאַרפֿן*; *(угли)* איבערשאַרן; 5. *перен.*: *чего-л.* се́рдца, души́ не ~и́т עס רירט ניט עמעצנס האַרץ, עס נעמט ניט עמעצן באַם האַרצן; ~и́ться *несов.* 1. באַװעגן זיך; *(о человеке)* רירן זיך; не ~я́сь ניט רירנדיק מיט קײן אײװער זיך; 2. *разг.*: ~и́сь!, ~и́тесь! לעבעדיקער!, גיכער אַ ביסל!

шевельну́ть *сов. однокр.* 1. אַ ריר טאָן*; 2.: ~ губа́ми קוים אַ ריר טאָן* מיט די ליפּן, אַ מאַך טאָן*; ~ уша́ми אַ ריר טאָן מיט די אױערן; ◇ он па́льцем не шевельнёт ער װעט ניט טאָן אַ קלאַפּ פֿינגער אין דעם אַנדערן; ~ся *сов. однокр.* אַ ריר טאָן* זיך

шевелю́ра *ж* שװעליור || ־ן; פּאַטלע || ־ס *шутл.*

шевио́т *м текст.* שעװיאָט מ

шевро́ *с нескл.* שעװראָ מ, שעװראָ־לעדער מ; ~вый פֿון שעװראָ, שעװראָ(ו)ע(ר) *тж. неизм.*, שעװראָענער *после сущ.*

шезло́нг *м* שעזלאָנג מ ־ען, צונױפֿלײג־שטול מ, || ־ן

шеде́вр *м* שעדעװער מ ־ס; = מײַסטער־װערק ז

ше́йка *ж* העלדזל ז ־עך

ше́йный ־האלדז; ~ позвоно́к האלדז־ווארבל n ־ען

шёл *3 л. прош. вр. м от* идти́

ше́лест *м (листьев и т. п.)* שאָרכען ז, שאָר(ע)ך n, גערויש ז; *(платья и т. п.)* שורשען ז

шелесте́ть *несов.* שאָרכ(ע)ן; *(о платье)* שורשען; ли́стья шелестя́т סע רוישן די בלעטער (אף די ביימער)

шёлк *м* זייד ll; ~-сыре́ц רויזייד ll; иску́сственный ~ קינסטלעכע זייד

шелкови́нка *ж* זייד־פאָדעם n (מצ. ··פעדעם)

шелкови́ст‖ый זיידארטיקער; ווי זייד *после сущ.*; ~ые во́лосы האָר ווי זייד

шелкови́ца *ж бот.* זיידנבוים n (מצ. ··ביימער), טוטנ־בוים n (מצ. ··ביימער)

шелкови́чный: ~ червь זיידוואָרעם n (מצ. ··ווערעם)

шелково́д *м* = n זיידציכטלער; ~**ство** *с* זיידצוכט ll

шёлков‖ый 1. ־זייד; *(сделанный из шёлка)* זיידענער; 2. *(гладкий, мягкий)* זיידארטיקער; ווי זייד *после сущ.*; 3. *разг. (послушный)* זיידענער, שטילינקער; он стал ~ым ער איז געוואָרן א שטילינק לעמעכל

шелкопря́д *м*: ту́товый ~ *зоол.* זיידפלאטערל ז ־עך, זיידשפינער n ־ס

шёлкопряди́льн‖ый: ~ая фа́брика זיידשפין־פאבריק ll, זיידשפינערײַ ll ־ען

шелкотка́цк‖ий: ~ая фа́брика זיידוועבערײַ ll ־ען

шелохну́ться *сов. однокр.* (קוים) א ריר טאָן* זיך; ни оди́н листо́к не шелохнётся עס טוט זיך ניט א ריר [א שאָקל] קיין בלעטעלע

шелуха́ *ж* שאָלעכץ ll; *(семян подсолнечника и т. п.)* לושפײַקע ll ־ס; *перен.* מיסט ז

шелуши́ть *несов. (зёрна)* לושטשען; *(орехи)* (צע)קנאַקן; ~**ся** *несов.* שיילן זיך; *(о краске и т. п.)* אָפּקריכן*; *(о штукатурке)* אָפּפאלן*

ше́льма *м и ж фам.* פלוט n ־ן; *м* שעלמאַק n ־עס

шельмова́ть *несов. разг.* באשמוצן, מאכן מיט דער בלאָטע גלײַך

шепеля́в‖ить *несов.* שעפּעליאָווען, שעפּעליאָווע רעדן*; ~ый שעפּעליאָווע(ר) *тж. неизм.*

шепну́ть *сов. однокр.* א שושקע טאָן*, א שעפּטשע טאָן*

шёпот *м* שעפּטשערײַ ll, שושקערײַ ll

шёпотом *нареч.* שושקענדיק, שעפּטשענדיק; בעלאַכאַש *уст.*

шепта́ть *несов.* שעפּטשען; שושקען; ~ на́ ухо שושקען אין אויער ארײַן, אײַנרוימען (א סאָד) אין אויער; ~**ся** *несов.* שושקען זיך, סוידען זיך

шере́нг‖а *ж* שערענגע ll ־עס, רײַ ll ־ען; в три ~и אין דרײַ שורעס; אין דרײַ רייען [שערענגעס] (רייענווײַז)

шерохова́т‖ость *ж* 1. שאָרסטקעדיקייט ll; *(стиля)* ניט־געשליפנקייט ll, ניט־גלאַטקייט ll; 2. *мн. (недоразумения)* פארדראָסן מצ., רײַבונגען מצ.; ~ый 1. שאָרסטקע(ר) *тж. неизм.*; 2. *перен.* ניט־גלאַטער; ~ый стиль א ניט־גלאַטער [א ניט־געשליפענער] סטיל

шерсти́нка *ж* וואָל־פאָדעם n (מצ. ··פעדעם); *(тонкая)* וואָל־הערעלע ז ־ך, וואָל־פעדעמל ז ־עך

шерстопряди́льн‖ый: ~ая фа́брика וואָלשפינערײַ ll ־ען

шерсть *ж* 1. *(овцы)* וואָל ll; *(собаки, кошки и т. п.)* האָר מצ.; 2. *(пряжа)* וואָל ll; *(ткань тж.)* וואָלצײַג ז, וואָלשטאָף n, וואָלנס ז

шерстян‖о́й ־וואָל; *(сделанный из шерсти)* וואָלענער; ~а́я ткань וואָלצײַג ז, וואָלשטאָף n, וואָלנס ז; ~о́е пла́тье א וואָלן קלייד

шерша́вый 1. שאָרסטקע(ר) *тж. неизм.*, ניט־גלאַטער; 2. *(с всклокоченной шерстью)* הארטהאָריקער

шест *м* שטאנג ll ־ען; *спорт.* שטעקן n ־ס; прыжо́к с ~о́м א שפרונג מיט א שטעקן

ше́ствие *с* 1. פּראָצעסיע ll ־ס, צוג n ־ן; погреба́льное ~ לעווײַע ll ־ס; 2. *перен. (развитие, продвижение)* פאָרויסמארש n

ше́ствовать *несов.* מארשירן, דעפילירן; *(об одном человеке)* שפּאַנען

шестерёнка *ж см.* шестерня́

шестёрка *ж* 1. *(цифра)* זעקס ll ־ן; 2. *(группа людей)* זעקסלינג n; 3. *(упряжка)* זעקסשפאן n; 4. *(лодка)* א זעקסוועסלעדיק שיפל; 5. *карт.* זעקסטל ז ־עך

шестерня́ *ж тех.* צאָנראָד ll (מצ. ··רעדער)

ше́стеро זעקס; нас бы́ло ~ מיר זײַנען געווען אינ־זעקסן [זעקס פארשוין, זעקס אירע]

шестигра́нник *м мат.* זעקסווענטלער n ־ס

шестидесятиле́тний זעכציקיאָריקער; *(о возрасте тж.)* פון זעכציק יאָר *после сущ.*; ~ мужчи́на א זעכציקיאָריקער מאנצבל, א מאנצבל פון זעכציק יאָר, א בען־שישים

шестидеся́тник *м ист.* א פּראָגרעסיווער טוער פון די זעכציקער יאָרן

шестидеся́т‖ый זעכציקסטער; ~ый но́мер נומער זעכציק; ~ые го́ды די זעכציקער יאָרן

шестикла́ссни‖к *м* זעקסקלאַסניק n ־עס, א שילער פון זעקסטן קלאס; ~**ца** *ж* זעקסקלאַסניצע ll ־ס, א שילערין פון זעקסטן קלאס

шестикра́тн‖ый זעקספאכער; в ~ом разме́ре זעקס מאָל אזויפיל

шестиле́тний זעקסיאָריקער, זעקסיעריקער; *(о возрасте тж.)* פון זעקס יאָר *после сущ.*

шестиме́сячн‖ый זעקסכאדאָשימדיקער; *(о возрасте тж.)* פון זעקס כאדאָשים *после сущ.*; в ~ый срок אין מעשעך פון זעקס כאדאָשים; ~ые ку́рсы זעקסכאדאָשימדיקע קורסן; ~ый ребёнок א זעקסכאדאָשימדיק קינד, א קינד פון זעקס כאדאָשים *после сущ.*

шестинеде́льный זעקסוואָכ(נד)יקער; *(о возрасте тж.)* פון זעקס וואָכן *после сущ.*

шестипа́лый זעקספינגערדיקער; מיט זעקס פינגער *после сущ.*

шестисо́т‖ый זעקסהונדערטסטער; ~ая годовщи́на דער זעקסהונדערטיאָריקער יובילײ

шестиуго́льн‖ик *м мат.* זעקסעק n ־ן; ~ый זעקסווינקלדיקער

шестичасово́й 1. *(длящийся шесть часов)* זעקסשאָיקער; 2. *разг.*: ~ по́езд דער זעקסאזייגערדיקער צוג

шестнадцатиле́тний זעכצניאָריקער, זעכצניעריקער; *(о возрасте тж.)* פון זעכצן יאָר *после сущ.*

шестна́дцатый זעכצנטער, זעכצעטער

шестна́дцать זעכצן

шесто́й זעקסטער

шесто́к *м (русской печи)* פריפעטשיק n ־עס

шесть זעקס

шестьдеся́т זעכציק

шестьсо́т זעקס הונדערט

ше́стью *нареч.*: ~ пять זעקס מאָל פינף

шеф *м* 1. *разг.* (*начальник*) שעף מ ־ן, = אָנפירער מ; 2. (*организация, шефствующая над кем-л.*) שעף מ ־ן

шеф-по́вар *м* = הויפּטקעכער מ

ше́ф||ский שעפטום־; פונעם שעף *после сущ.*; ~ская по́мощь די הילף פונעם שעף; ~ство *с* שעפטום ז; взять ~ство над *кем-л.* נעמען* שעפטום איבער עמעצן, ווערן* א שעף איבער עמעצן

ше́фствовать *несов.* (над *тв.*) האָבן* שעפטום, שעפירן (איבער), זײַן* א שעף (פון); комсомо́л ше́фствует над фло́том דער קאָמיוג שעפירט דעם פלאָט, דער קאָמיוג איז דער שעף פונעם פלאָט

ше́я *ж* האלדז מ (מצ. העלדזער); (*задняя часть шеи, затылок*) קאַרק מ ־עס, ־ן; ◇ бро́ситься *кому-л.* на ше́ю וואַרפן* זיך אין עמעצנס אָרעמס; дать *кому-л.* по ше́е אָנלייגן עמעצן אין קאָלנער; гнать *кого-л.* в ше́ю, в три ше́и אַרויסטרײַבן* עמעצן צו אַלדי רוכעס; слома́ть себе́ ше́ю ברעכן* דעם קאַרק [רוק־און־לענד]; получи́ть по ше́е אַרײַנכאַפּן אין קאַרק אַרײַן; сиде́ть *у кого-л.* на ше́е זיצן* [אָנלייגן זיך] אף עמעצנס קאַרק; ве́шаться *кому-л.* на ше́ю הענגען* זיך אף עמעצן

ши́ворот *м разг.*: взять *кого-л.* за ~ אָננעמען* [אָנכאַפּן] עמעצן פארן קאָלנער; ◇ ~-навы́ворот איבערגעקערט, מיטן קאָפּ אַראָפּ, מיט די פיס אַרויף; сде́лать *что-л.* ~-навы́ворот טאָן* עפּעס קאַפּויר [לאַקירדע, פונקט פאַרקערט]

шизофре́ник *м* = שיזאָפרעניקער מ, א קראַנקער אף שיזאָפרעניע

шизофрени́я *ж мед.* שיזאָפרעניע װ

шик *м разг.* 1. שיק מ, גלאַנץ מ; одева́ться с ~ом קליידן זיך מיטן גאַנצן טשאַק; קליידן זיך מיט שיק [קנאַק]; 2. (*эффектный приём*) איבעראַש־קונץ װ ־ן

шика́рный גרויסאַרטיקער

ши́кать *несов.* 1. (*на кого-л.*) שאַקען (דאַט.), שרײַען* עמעצן «שא»; 2. (*актёру и т.п.*) אויספּײַפן*

ши́кнуть *сов. однокр.* טאָן* א שאַקע, טאָן* א געשריי «שא»

ши́л||о *с* אָל(נ) װ ־ן; ◇ ~а в мешке́ не утаи́шь *посл.* אן אָל [א נאָדל] קען מען אין א זאַק ניט באַהאַלטן

шимпанзе́ *м нескл.* שימפּאַנזע מ ־ען

ши́на *ж* 1. (*колёсная*) שינע װ ־ס, רייף װ ־ן; 2. *мед.* שינע װ ־ס

шине́ль *ж* שינעל װ ־ן

шинкова́ть *несов.* שאַטקעווען; ~ капу́сту שאַטקעווען קרויט

шип *м* 1. (*колючка*) דאָרן מ (מצ. דערנער); 2. (*на спортивной обуви и т. п.*) (שאַרפער) שפּיץ מ ־ן; 3. *тех.* צאַפּן מ ־ס

шипе́ние *с* ציש(ע)ן ז, צישערײַ װ

шипе́ть *несов.* צישען; (*о жарящемся*) שיפּען; (*о напитке*) ברויזן, שוימען, שפּילן

шипо́вник *м* 1. דאָרנרויז װ ־ן; 2. *собир.* (*плоды*) דאָרנרויז־יאַג(ע)דעס מצ.

шипу́чий (*о напитках*) שוימיקער

шипя́щий צישעדיקער; ~ согла́сный *лингв.* שאַרפער ציש־קאָנסאָנאַנט מ ־ן, צישקלאַנג

ши́ре *сравн. ст. от* широ́кий *и* широко́

ширин||а́ *ж* ברייט װ; ~о́й в два ме́тра צוויי מעטער די ברייט; метр в ~у́ א מעטער אין דער ברייט

ши́риться *несов.* 1. אויסברייטערן זיך, ווערן* (אַלץ) ברייטער; (*широко простираться*) אויסשפּרייטן זיך; 2. *перен.* שטאַרקן זיך, פאַרברייטערן זיך; ши́рится движе́ние наро́дов за мир ס׳שטאַרקט [ס׳פאַרברייטערט זיך] די שאָלעם־באַוועגונג פון די פעלקער

ши́рма *ж* 1. שירמע װ ־ס, א שפּאַניש ווענטל; 2. *перен.* שירמע װ ־ס

широ́к||ий 1. *прям. и перен.* ברייטער; ~ий коридо́р א ברייטער קאָרידאָר; ~ое окно́ א ברייט פענצטער; ~ий шаг א ברייטער טראָט; ~ая улы́бка א ברייטער שמייכל; ~ие ма́ссы די ברייטע מאַסן; в ~ом смы́сле сло́ва אין ברייטן זינען פונעם וואָרט; ~ий круг вопро́сов א ברייטער קרײַז (פון) פּראָבלעמען; ~ие возмо́жности ברייטע [גאָר גרויסע] מעגלעכקײַטן; получи́ть ~ое распростране́ние ווערן* שטאַרק פאַרשפּרייט; това́ры ~ого потребле́ния סכוירעס פון ברייטן געברויך [פון מאַסנגעברויך]; ~ий кругозо́р א ברייטער האָריזאָנט; 2. (*раздольный, обширный*) ברייטער, ראַכוועסדיקער; ~ая равни́на א ברייטער [א ראַכוועסדיקער] פליין; ~ие просто́ры די ברייטע [די אומגעהײַערע] ראַכוועסן; 3. (*об одежде, обуви*) ברייטער (צו), נעראַמער; пальто́ ему́ ~о́ דער מאַנטל איז אים צו ברייט [צו נעראַם]; 4. (*массовый*) מאַסן־; ~ий чита́тель = מאַסן־לייענער מ; 5. (*отличающийся большим размахом*) מילדער; ~ая нату́ра א מילדע נאַטור; ◇ ~ий экра́н דער ברייטער עקראַן; ~им фро́нтом ברייט, פראָנטאַל; ~ий жест א שיינער זשעסט

широко́ *нареч.* ברייט; с ~ раскры́тыми глаза́ми מיט ברייט צעעפנטע אויגן; ~ изве́стный ברייט באַוווּסטער; ~ образо́ванный челове́к א ברייט געבילדעטער מאַן, א מענטש מיט ברייטער בילדונג; жить ~ פירן ברייט די שטוב, לעבן בעהאַרכאָווע(דיק)

широковеща́ние *с* ברייטע ראַדיאָ־טראַנסלירונג

широковеща́тельн||ый 1. *радио*: ~ая ста́нция (מעכטיקע) טראַנסליר־סטאַנציע װ ־ס; 2. *перен.*: ~ая деклара́ция א הויכע [א פילצוזאָגנדיקע] דעקלאַראַציע

широкопле́чий ברייטפּלייצ(עד)יקער; מיט ברייטע פּלייצעס *после сущ.*

широкоформа́тный: ~ фильм א פילם פון ברייטן פאָרמאַט

широкоэкра́нный: ~ фильм א ברייטעקראַנישער פילם; ~ кинотеа́тр א קינאָ־טעאַטער מיט א ברייטן עקראַן

широт||а́ *ж* 1. ברייטקײַט װ; ~а́ обобще́ний די ברייטקײַט פון די פאַראַלגעמיינערונגען; 2. *геогр.* ברייט װ ־ן; шестьдеся́т гра́дусов се́верной ~ы́ זעכציק גראַד צאָפנדיקע ברייט

широ́тн||ый *геогр.*: ~ое направле́ние ברייטריכטונג װ

ширь *ж* ראַכוועס װ; во всю ~ אין דער גאַנצער ברייט, אין דער פולסטער מאָס

шить *несов.* 1. נייען; она́ у́чится ~ זי לערנט זיך נייען; ~ сапоги́ נייען שטיוול; ~ себе́ пальто́ נייען זיך א מאַנטל; ~ на маши́не נייען [שטעפן] אף דער מאַשין; 2. (*вышивать*) אויסנייען, העפטן*; ~ зо́лотом אויסנייען מיט גאָלד [מיט גאָלדענע פעדעם]

шитьё *с* 1. (*действие*) נייען ז; (*вышивание*) אויסנייען ז, העפטן ז; 2. (*предмет*) גענײ ז; 3. (*вышивка*) העפטונג װ

ши́фер *м* 1. שיפער מ, שיפערשטיין מ; 2. *(кровельный материал)* שיפער מ, שיפערטאָוול מ ־ען; **~ный** שיפער־, פון שיפערשטיין *после сущ.*; שיפערטאָוולען *после сущ.*

шифо́н *м текст.* שיפאָן מ

шифр *м* שיפר מ ־ען

шифро́ванный שיפרירטער

шифрова́ть *несов.* שיפרירן

шифро́вка *ж* 1. *(действие)* שיפרירונג װ; 2. *разг.* א שיפרירטע טעלעגראַם, א שיפרירטער טעקסט

ши́хта *ж тех.* שיכטע װ, שמעלץ־געמיש ז

ши́шка *ж* 1. *(хвойных деревьев)* שישקע װ ־ס; 2. *(выпуклость, опухоль)* גוליע װ ־ס, בײַל מ, װ ־ן; 3. *разг.* *(персона)* א גאַנצער יאַ־טעבע־דאַם, א גאַנצער מאַכער

шкала́ *ж* 1. *(система чисел)* שקאַלע סקאַלע װ ־ס; подвижна́я ~ באַוועגלעכע סקאַלע [שקאַלע] װ ־ס; 2. *(приборов)* (מעסט־)ציפערבלאַט מ ־ן; *(радиоприёмника)* ציפערטאָוול מ ־ען

шкату́лка *ж* שקאַטולקע װ ־ס, שקעטל ז ־עך, קעסטעלע ז ־ך; музыка́льная ~ שפּילקעסטל ז ־עך

шкаф *м* שאַפע װ ־ס, אַלמער מ ־ס; кни́жный ~ ביכער־שראַנק מ ־ען, ביכער־שאַפע װ ־ס; ◇ несгора́емый ~ פײַער־קאַסע װ ־ס, סייף מ ־ן; духово́й ~ *см.* духо́вка

шквал *м* 1. שקוואַל מ ־ן, ווינט־אויסברוך מ, ווינט־שטורעם מ ־ן; 2. *перен.*: ~ огня́ א האָגל קוילן [סנאַ־ריאַדן]

шква́рки *мн. кул.* גריבענעס מצ., גריוון מצ.

шкво́рень *м* *(у телеги)* סוואָרען מ ־ס; *(у автомашины)* דרייאַקס װ ־ן

шкив *м тех.* שקיוו מ ־ן; *(блока)* בלאָק־רעדל ז ־עך

шки́пер *м* שקיפּער מ ־ס

шко́л||а *ж* 1. שול װ ־ן; нача́льная ~а אָנפאַנגשול װ ־ן, עלעמענטאַרע שול; сре́дняя ~а מיטלשול װ ־ן; ~а рабо́чей молодёжи די שול פאַר אַרבעטער־יוגנט; ходи́ть в ~у גיין* אין שול (אַרײַן), באַזוכן די שול; око́нчить ~у (פאַר)ענדיקן די שול; он прошёл хоро́шую ~у ער האָט דורכגעמאַכט א רעכטע שול; суро́вая ~а жи́зни א האַרבע לעבנסשול; 2. *(в науке, в искусстве)* ריכטונג װ ־ען, שול װ ־ן; созда́ть ~у א (אייגענע) שול גרינדן [שאַפן*]; ◇ вы́сшая ~а הויכשולן מצ.; *(учебное заведение)* הויכשול װ ־ן

шко́льн||ик *м* שילער מ =, שולקינד ז ־ער; **~ица** *ж* שילערין װ ־ס; **~ый** שול־; ~ое зда́ние שול־געבײַדע װ ־ס; ~ые го́ды שילער־יאָרן מצ., שול־יאָרן מצ.; де́ти ~ого во́зраста קינדער פון שול־עלטער; ~ое обуче́ние שול־בילדונג װ

шку́р||а *ж* 1. פעל װ ־ן; медве́жья ~а בערנפעל װ ־ן; снять ~у אָפּשינדן* די פעל; 2. *разг.* *(кожура)* שאָלעכץ װ; ◇ спаса́ть свою́ ~у (ארויס)ראַטעווען דאָס אייגענע פעלכל; быть в *чьей-л.* ~е זײַן* אין עמעצנס שטאַנד; он дрожи́т за свою́ ~у אים איז טײַער דאָס (אייגענע) פעלכל, ער איז בײַ זיך מײַן טײַערס

шку́рка *ж* 1. *(мех)* פעלכל ז ־עך; бе́личья ~ פײַ־פעלכל ז ־עך; 2. *(для очистки, шлифовки)* גלאַזפּאַפּיר ז, נאַזשדאַק־פּאַפּיר ז; 3. *разг.* *(кожица)* שאָלעכץ װ

шку́рн||ик *м разг.* שקורניק מ ־עס, הינטישע פעל; **~ый**: ~ые интере́сы די אייגענע פעל־אינטערעסן

шла *3 л. прош. вр. ж от* идти́

шлагба́ум *м* שלאַגבוים מ ־ען, שלאַבאַן מ

шлак *м тех.* שלאַק מ

шлакобето́н *м* שלאַק־בעטאָן מ

шланг *м* שלאַנג מ ־ען; пожа́рный ~ פײַערלעשער־שלאַנג מ ־ען, קישקע װ ־ס *разг.*

шлейф *м* שלעפּ װ ־ן

шлем *м* העלם מ ־ען

шлемофо́н *м* הער־העלם מ ־ען

шлёпанцы *мн. разг.* שטעקשיך מצ.

шлёпать *несов.* 1. *(вин.,* по *дат.)* פּאַטשן; *(наносить удары тж.)* אָנפּאַטשן; 2. *(тв.; хлопать)* קלאַפּן, פּאַטשן; 3. *разг.* *(идти по грязи, по воде и т. п.)* טיאַפּען; **~ся** *несов. разг.* פּראַלן, אַראָפּראַלן; *(в воду)* פּליוכען זיך

шлёпнуть *сов. однокр.* 1. *(вин.,* по *дат.; ударить)* א פּאַטש געבן; 2. *(вин.) разг.* *(убить)* אַנידערלייגן מיט א קויל; **~ся** *сов. однокр.* געבן* א פּראַל (אַראָפּ); *(в воду)* געבן* א פּליוך אַרײַן, א פּליוך טאָן* זיך

шлепо́к *м* פּאַטש מ (מצ. פּעטש); *(звук тж.)* קלאַפּ מ (מצ. קלעפּ)

шлея́ *ж* שלייע װ ־ס

шли *прош. вр. мн. от* идти́

шлифова́ль||ный שלײַף־; ~ный стано́к שלײַף־ווערקשטעל מ ־ן; **~щик** *м* שלײַפער מ =

шлифова́ть *несов.* 1. שלײַפן*; 2. *(язык, стиль)* אָפּטאָקן, שלײַפן*; 3. *геол.* פּאָלירן

шло *3 л. прош. вр. с от* идти́

шлюз *м* שליוז מ ־ן; пропуска́ть су́дно че́рез ~ы שליוזירן די שיף

шлюзова́ть *сов. и несов.* 1. *(реку)* פאַרשליוזעווען; 2. *(суда)* שליוזירן

шлю́пка *ж* שליופּקע װ ־ס, שיפל ז ־עך; гребна́я ~ רודערשיפל ז ־עך, רודער־שליופּקע װ ־ס; па́русная ~ זעגלשיפל ז ־עך, זעגל־שליופּקע װ ־ס

шля́п||а *ж* 1. שליאַפּע װ ־ס, קאַפּעליוש מ ־ן; *(дамская)* (פרויען־)הוט מ (מצ. היט); 2. *разг.* *(о человеке)* שליאַפּע װ ־ס, שמאַטע װ ־ס; ◇ де́ло в ~е! אָפּגעטאָן (דער אייסעק)!

шля́пка *ж* 1. *(дамская)* שליאַפּקע װ ־ס, היטעלע ז ־ך; 2. *(гвоздя)* קעפּל ז ־עך; 3. *(гриба)* היטעלע ז ־ך

шля́ться *несов. фам.* אַרומשלעפּן זיך, אַרומשליאָנדרעווען

шмель *м* ערדבין װ ־ען

шмыга́ть *несов. разг.* אַרומהאָווען, אַרומשמײַען; ◇ ~ но́сом שמאָרען מיט דער נאָז

шмыгну́ть *сов. однокр. разг.* דורכשמוגלען זיך, אַרײַנשמוגלען זיך

шни́цель *м кул.* שניצעל מ ־ן

шнур *м* שנור מ ־ן; ◇ запа́льный ~ צינדשנור מ ־ן

шнурова́ть *сов. и несов.* (פאַר)שנורעווען

шнуро́вка *ж* *(на одежде, обуви)* פאַרשנורונג װ

шнуро́к *м* שנירל ז ־עך; *(для ботинок тж.)* בענדל ז ־עך

шныря́ть *несов. разг.* אַרומשמײַען; *(с целью разузнать и т. п. тж.)* אומדרייען זיך

шов *м* 1. נאָט װ (מצ. נעט); 2. *тех.* ניט מ ־ן; ◇ наложи́ть швы *мед.* צונויפציִען* (מיט פעדעם, מיט נעט),

צונױפֿנייען; снять швы *мед.* אַרױסנעמען* די פֿעדעם; ру́ки по швам (די הענט) װי א סטרונע אױסגעצױגן (שטײן צו די זײַטן); трещать по всем швам צעפּלאַצן* אַף פֿלאַצן (װי א פּוכיר), כאַרעװ װערן*, שטיקער

шовин||**и́зм** *м* ם שאָװיניזם; ~**и́ст** *м* ־ן ם שאָװיניסט; ~**исти́ческий** שאָװיניסטישער

шок *м мед.* ־ן ם שאָק; *перен.* (*потрясение тж.*) אופּטרייסלונג װ ־ען

шоки́ровать *несов.* שאָקירן

шокола́д *м* ם שאָקאָלאַד; ~**ный** **1.** שאָקאָלאַד־; ~ная фа́брика שאָקאָלאַד־פֿאַבריק װ ־ן; ~ные конфе́ты שאָ־קאָלאַד־קאַנפֿעט(ק)ן מצ.; **2.** (*о цвете*) שאָקאָלאַדקאָלירי־קער; שאָקאָלאַד־קאָליר פֿון *после сущ.*

шо́мпол *м* ־ן ם שאָמפּאָל

шо́рник *м* = ם רימער, = ם זאָטלמאכער

шо́рох *м* ז שאָרכען, = ם שאָר(ע)ך; (*платья*) שור־שען ז

шо́рты *мн.* מצ. שאָרטן, קורצע הױזן

шо́ры *мн.* **1.** מצ. שלײדערס, מצ. אױגן־לעדערלעך; у него́ ~ на глаза́х באַ אים, ער האָט גלעזערנע אױגן, זײַנען פֿארמאַכטע אױגן *перен.*; **2.**: взять *кого-л.* в ~ אַרײַנעמען* עמעצן אין די הענט

шоссе́ *с* ־ען ם שאָסיי

шоссе́йн||**ый** שאָסיי־; ~ая доро́га ־ן ם שאָסיי־װעג, שאָסיי ם ־ען

шотла́ндец *м* = ם שאָטלענדער

шотла́ндка[1] *ж* ־ס װ שאָטלענדערין

шотла́ндка[2] *ж* (*ткань*) שאָטלענדיש צײַג, געקעסטלט צײַג

шотла́ндский שאָטלענדישער, שאָטישער; ~ язы́к די שאָטיש ד, שאָטישע שפּראַך

шофёр *м* ־ן ם שאָפֿער; ־ן ם שאָפֿער *разг.*; ~**ский** שאָפֿער(ן)־; ~ские очки́ מצ. שאָפֿער־ברילן; ~ские ку́рсы שאָפֿערן־קורסן מצ.

шпа́г||**а** *ж* ־ס װ שפּאַגע, ־ן װ שפּאַד; обнажи́ть ~у אַרױסציִען* [אַרױסכאַפּן] די שװערד; скрести́ть с *кем-л.* ~и *тж. перен.* צונױפֿקרײַצן די שװערדן

шпага́т *м* **1.** ם שפּאַגאַט; **2.** *спорт.* װ שפּאַגאַט־פֿיגור; сде́лать ~ מאכן א שפּאַגאַט־פֿיגור

шпаклева́ть *несов.* (פֿאַר)שפּאַקליעװען

шпаклёвка *ж* **1.** (*действие*) ז (פֿאַר)שפּאַקליעװען; **2.** (*вещество*) װ שפּאַקליע

шпа́ла *ж ж.-д.* ־ס װ שפּאַלע, ־ן װ שפּאַל

шпале́р||**ы** *мн.* מצ. שפּאַלערן; стоя́ть ~ами שטײן* שפּאַלירנװײַז [שפּאַלערנװײַז]

шпанго́ут *м мор.*, *ав.* ־ען ם קװערשטאַנג

шпарга́лк||**а** *ж разг.* ־ס װ שפּאַרגאַלקע, אונטערזאָג־צעטעלע ז ־ך, מצ. שפּאַרגאַלן; говори́ть по *чьей-л.* ~е *перен.* לײענען פֿון עמעצנס שפּאַרגאַלן אַראָפּ

шпа́рить *несов. разг.* **1.** אָפּבריען; **2.** *перен.*: шпарь наизу́сть! אױסװײניק! [שיט] זאָג ,אַנו

шпат *м мин.* ם שפּאַט; полево́й ~ ם פֿעלדשפּאַט

шпа́ция *ж* ־ן װ שפּײַץ; ־ס װ שפּאַציע

шпенёк *м* ־ן ם שטיפֿט, (שנאָל־)שטיפֿט

шпик[1] *м* (*сало*) װ כאַזיר־שמאַלץ; װ סאַלע *разг.*

шпик[2] *м разг.* (*сыщик*) ־ן ם שפּיק, ־ען ם שפּיצל

шпиль *м* ־ן ם שפּיל; (*на башне*) ־ן ם טורעמשפּיל

шпи́льк||**а** *ж* **1.** װ שפּילקע; (*для волос*) װ האָרנאָדל; ־ס װ האָרשפּילקע; **2.** *разг.* (*каблук*) שפּילקע־ ־ען

штоф ...

шта́бел||**ь** ...

---

3. (*колкость*) שטעכװערטל ז ־עך, אָפּצאָס ם ־ן; שטאָך ם; подпуска́ть ~и *кому-л.* אַפּלאָזן* עמעצן שטעכ־װערטלעך

шпина́т *м бот.* ם שפּינאַט

шпингале́т *м* (*задвижка*) ־ן ם שפּינגאַלעט, פֿענצטער־ריגל ם ־ען

шпио́н *м* ־ען ם שפּיאָן

шпиона́ж *м* ם שפּיאָנאַזש

шпио́нить *несов.* שפּיאָנירן, אױסשפּירן; (*за кем-л.*) נאָכשפּירן

шпио́н||**ка** *ж* ־ס װ שפּיאָנקע; ~**ский** שפּיאָנישער, שפּיאָנען־; ~ская де́ятельность שפּיאָנישע טעטיקײט; ~ский центр שפּיאָנאַזש ם, א שפּיאָנען־צענטער ם ־ס, שפּיאָנישער צענטער

шпиц *м* (*порода собак*) ־ן ם שפּיץ

шпо́ра *ж* ־ן װ שפּאָר

шприц *м* ־ן ם שפּריץ

шпро́ты *мн.* מצ. שפּראָטן

шпу́льк||**а** *ж тех.* ־ן װ שפּול, ־ס װ שפּולקע; нама́тывать на ~у אָנװיקלען (אַף דער שפּול), שפּוליעװען

шрам *м* ־ען ם שראַם, ־ן ם שנאַר

шрапне́ль *ж воен.* ־ן װ שראַפּנעל

шрифт *м* ־ן ם שריפֿט; кру́пным ~ом מיט גרױסע° אױסיעס

штаб *м* ־ן ם שטאַב; генера́льный ~ *воен.* גענעראַל־שטאַב ם

шта́бел||**ь** *м* ־ן ם שטאַבעל; (*дров тж.*) ־ן ם סטאַס; сложи́ть в ~я́ צונױפֿלײגן שטאַבעלאַרטיק [שטאַבעלנװײַז]

штаб-кварти́ра *ж воен.* ־עס װ שטאַבסקװאַרטיר

штаке́тник *м* **1.** *собир.* מצ. שטאַכעטן; **2.** (*забор*) שטאַכעט־פּאַרקן, ם שטאַכעט ם

штамп *м* **1.** ־ן ם שטאַמפּ; изготовля́ть ~ом שטאַמ־פּעװען, שטאַמפּירן; поста́вить ~ на *что-л.* שטעלן דעם שטאַמפּ אַף עפּעס; **2.** *перен.* ־ען ם שאַבלאָן, ם שטאַמפּ רײד־שאַבלאָנען ־; речевы́е ~ы מצ.

штампо́ванный **1.** *тех.* שטאַמפּירטער; **2.** *перен.* שאַב־לאָנישער, אױסגעדראָשענער

штампова́ть *несов.* **1.** (*ставить штампы*) שטעמ־פּל(עװ)ען; **2.** *тех.* שטאַמפּירן, שטאַמפּעװען; **3.** *перен.* אָפּ־פּאַרטיקן

шта́нга *ж* ־ען ם שטאַנג; (*в тяжёлой атлетике*) שטאַנגע װ ־ס

штанги́ст *м спорт.* ־ן ם שטאַנגיסט

штани́на *ж разг.* ם פּלודער

штаны́ *мн. разг.* מצ. הױזן; מצ. פּלודערן *разг.*

шта́пель *м текст.* ם שטאַפּעל; ~**ный** שטאַפּעל־; ~ное волокно́ ם שטאַפּעל; ~ные тка́ни ז שטאַפּעלצײַג

штат[1] *м* (*административная единица*) ־ן ם שטאַט

штат[2] *м* **1.** (*личный состав*) ם שטאַט; зачи́слить в ~ אַרײַנעמען* [פֿאַרעכענען] אין שטאַט; **2.** *мн.* (*штатное расписание*) ־ס ם שטאַט־רעגיסטער, מצ. שטאַטן

штати́в *м* ־ן ם שטאַטיװ, ־ן ם שטיף

шта́тн||**ый** שטאַטנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый сотру́дник א שטאַטנע מיטארבעטער; ~ое расписа́ние שטאַט־רעגי־סטער ם ־ס

шта́тский **1.** ציװילער; **2.** *в знач. сущ. м.* ציװיל־ ציװילער ם ··לע, ־בירגער ם =

штемпелева́ть *несов.* שטעמפּל(עװ)ען

штéмпель *м* שטעמפּל ם ־ען

штéпсель *м эл.* שטעפּסל ם ־ען; **~ный** *эл.*: ~ная ви́лка שטעפּסל־גאָפּעלע ז ־ך

штиль *м* (ווינט־)שטיל ם

штифт *м тех.* שטיפט ם ־ן

штóльня *ж* מינערײַ־שטאָלן ם ־ס; שטאָלניע װ ־ס *разг.*

штóпаный (אויס)געצירעוועטער

штóпать *несов.* צירעווען

штóпка *ж* 1. *(действие)* צירעווען ז; 2. *(нитки)* צירעווונג־פֿאָדעם, °גראָבער פֿאָדעם; 3. *разг.* *(место)* א פֿאַרצירעוועטע לאָך

штóпор *м* 1. גרײַצער ם ־ס, פּראָפּנציער ם ־ס; 2. *ав.* שרויפּאַרטיקע נידערונג, שטאָפּאָר ם; войти́ в ~ אַרײַן אין א שטאָפּאָר

штóра *ж* שטאָרע װ ־ס

шторм *м* שטאָרם ם ־ען, (יאַם־)שטורעם ם ־ס

штормов||óй שטורעם־; ~óй вéтер שטורעמווינט ם ־ן; ~óе предупреждéние שטאָרם־וואָרענונג װ

штормóвка *ж разг.* רעגן־רעקל ז ־עך

штраф *м* שטראַף ם; дéнежный ~ געלט־שטראַף ם; плати́ть ~ צאָלן שטראַף

штрафни́к *м разг.* באַשטראָפֿענער ם ··נע

штрафнóй שטראָף־; ~ удáр *спорт.* שטראָף־שטויס ם; ~ батальóн *воен.* שטראָף־באַטאַליאָן ם ־ען

штрафовáть *несов.* שטראַפֿירן

штрейкбрéхер *м* שטרײַקברעכער ם =

штрек *м горн.* שטרעק ם ־ן

штрих *м* 1. *(линия)* שטרײַכל ז ־עך; 2. *перен.* שטריך ם ־ן; характéрный ~ א כאַראַקטעריסטישער שטריך

штриховáть *несов.* שטרײַכן*, שטריכירן

штрихóвка *ж* 1. *(действие)* שטרײַכן ז, שטריכירן ז; 2. *(нанесённые штрихи)* שטריכירונג װ

штуди́ровать *несов.* דורכשטודירן

штýк||а *ж* 1. *не переводится:* нéсколько ~ я́блок עטלעכע עפּל; по рублю́ за ~у א רובל די פּרײַז; ~ пять בא די פינף, אַן ערעך פינף; 2. *разг.* *(выходка, проделки)* שטיק װ, ז =, דאָס שטיקל אַרבעט; *(трюк)* קונץ װ ־ן; знáем мы э́ти ~и אונדז זײַנען באַקאַנט אָט די שטיק; в тóм-то и ~а אָט דאָס איז דאָך טאַקע די קונץ; э́то всё егó ~и דאָס אַלץ איז זײַן שטיקל אַרבעט; 3. *разг.* *(вещь, предмет)* זאַך װ; *часто не переводится;* э́то любопы́тная ~а דאָס איז א טשיקאַווע זאַך; что э́то за ~а? וואָס איז עס אַזוינס?; 4. *(рулон)* שטיק ז, װ; באַלן ם ־ס, =; ~а сукнá א גאַנצ(ע) שטיק טוך

штукатýр *м* שטוקאַטור ם ־ן, טינקעווער ם =

штукатýрить *несов.* שטוקאַטור(עוו)ען, טינקעווען

штукатýр||ка *ж* שטוקאַטורקע װ, טינק ם; ◇ сухáя ~ка שטוקאַטור־בויגנס מצ., באַשלאָג־טאָוולען מצ.; **~ный** שטוקאַטור־, טינק־; ~ные рабóты שטוקאַטור־אַרבעטן מצ., טינק־אַרבעטן מצ.

штурвáл *м* שטורוואַל ם ־ן, רודער־ראָד װ (מצ. ··רעדער)

штурвáльн||ый 1.: ~ое колесó רודער־ראָד װ (מצ. ··רעדער); 2. *в знач. сущ. м* רודערער ם =

штурм *м* שטורעם־אַנגריף ם, (שטורמישע) אַטאַקע; *(чего-л.)* שטורמעווען ז; ~ Зи́мнего дворцá דאָס שטורמעווען דעם ווינטער־פּאַלאַץ; взять (крéпость) ~ом נעמען* (די פֿעסטונג) אין א שטורעם־אַנגריף

штýрман *м мор., ав.* שטורמאַן ם ־עס

штурмовáть *несов.* 1. שטורמעווען; 2. *разг.* *(беспорядочно осаждать)* באַפֿאַלן*, שטורמעווען; 3. *(упорно овладевать)* שטורמעווען; ~ Сéвер שטורמעווען דעם צאָפֿן

штурмови́к *м* 1. *(самолёт)* שטורעם־אַעראָפּלאַן ם ־ען; 2. *(лётчик)* א פֿליִער פֿון דער שטורעם־אַוויאַציע; שטורעמער ם = *разг.*; 3. *(в фашистской Германии)* שטורמאָוויק ם ־עס

штурмóвка *ж ав.* שטורעם־אָנפֿלי ם ־ען, שטורמעווען ז

штурмов||óй *воен.* שטורעם־; ~áя грýппа אַטאַקיר־גרופּע װ ־ס; ◇ ~áя авиáция שטורעם־אַוויאַציע װ, שטורעם־אַעראָפּלאַנען מצ.

штурмовщи́на *ж разг.* אַווראַל־מעטאָד ם, אַווראַל־אַרבעט װ

штýчн||ый 1. אפֿן שטיק *после сущ.*; ~ый товáр סחורה אפֿן שטיק; 2. *(производимый поштучно)* פֿונעם שטיק *после сущ.*; ~ая оплáта אָפּצאָל פֿונעם שטיק, שטיקלוין ם

штык *м* באַגנעט ם ־ן; ◇ идти́ в ~и́ לאָזן* זיך אין א באַגנעטן־אַטאַקע; встрéтить *кого-л.* в ~и́ באַגעגענען עמעצן מיט פֿויסטן, באַגעגענען עמעצן מיט האַס און צאָרן

штыковóй באַגנעטן־; ~ бой באַגנעטן־שלאַכט װ ־ן

шýба *ж* פּוטער ם ־ס, פּעלץ ם ־ן

шýлер *м* שולער ם ־ס; *разг.* *(мошенник)* אַפּעריסט ם ־ן, שווינדלער ם =

шум *м* 1. רויש ם, גערויש ז; *(ветра тж.)* ברומען ז, געברום ז; *(шуршание)* שורשען ז; ~ в зáле א טומל אין זאַל; ~ волн דאָס ברויזן פֿון די כוואַליעס; ~ ли́стьев דאָס שאָרכען פֿון די בלעטער; 2. *разг.* *(оживлённое обсуждение)* ראַש ם, טאַראַראַם ם; без ~а אָן ראַש, אָן געטומל; статья́ надéлала мнóго ~а ס'האָט געראַשט מיט דעם אַרטיקל, דער אַרטיקל האָט געמאַכט א °גרויסן רוישעם; подня́ть ~ מאַכן [אויפֿהייבן*] א טאַראַראַם; 3. *мед.*: ~ в сéрдце אומקלאָרע [טעמפּע] טענער אין דער האַרץ־זאָנע; ~ в ушáх א זשומען אין די אויערן; ◇ мнóго ~а из ничегó פֿיל טומל איבער גאָרנישט, אַן אומזיסטער טאַראַראַם

шумéть *несов.* 1. רוישן; *(о ветре)* ברומען; *(шуршать)* שורשען; *(о волнах)* ברויזן; *(о листьях)* שאָרכען; 2. *разг.* *(браниться)* טומלען, מאַכן גוואַלדן; *(скандалить)* סקאַנדאַליעווען; 3. *(излишне много говорить о чём-л.)* פֿאַרשרײַען* די וועלט (מיט), טומלען (וועגן), לעכערן די אויערן; 4. *разг.* *(привлечь внимание)* מאַכן א רוישעם; ◇ у меня́ шуми́т в головé סע רוישט מיר אין קאָפּ; у меня́ шуми́т в ушáх סע זשומעט מיר אין די אויערן

шуми́х||а *ж разг.* טומלעניש ז, טאַראַראַם ם; подня́ть ~у вокрýг *чего-л.* מאַכן [אויפֿהייבן*] א גאַנצן טאַראַראַם אַרום עפּעס

шумли́вый 1. רוישיקער; 2. *(оживлённый)* טומל(ענ)דיקער; 3. *разг.* *(о фразах и т. п.; напыщенный)* הויכער, שרײַיקער

шýм||но *нареч.* 1. רויש(נד)יק, מיט גערויש; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז א גערויש, (ס׳)איז רוישיק [טומלדיק] [א געטומל]; на ýлицах ~но אויף די גאַסן איז א געטומל; **~ный** 1. רוישיקער; 2. *(оживлённый)* טומל(ענ)דיקער; 3. *(сенсационный)* ראַשיקער; ~ный успéх א ראַשיקער דערפֿאָלג

шумóвка *ж* שוימלעפל מ =

шумовóй רויש־; ~ оркéстр רויש־אָרקעסטער מ ־ס; ~ эффéкт רויש־עפעקט מ ־ן

шумóк *м*: под ~ אזוי שטילינקערהייט; אינעם גערטומל

шýрин *м* שוואָגער מ ־ס (דעם ווײַבס ברודער)

шурýп *м* *тех.* שרויף ־ן וו, שרובע ־ס וו

шурф *м* *горн.* שורף מ ־ן

шуршáть *несов.* שורשען; *(о листьях)* שאָרכען

шýстрый *разг.* *(проворный)* רירעוודיקער; זשוואָווע(ר) *тж. неизм.*; *(бойкий, ловкий)* פּיפּיקער

шут *м* 1. לעץ מ (מצ. לייצים), פּאַיאַץ מ ־ן; 2.: ~ с ним באַפּט אים דער וואַטנמאַכער

шути́ть *несов.* 1. קאַטאָוועס *טרײַבן; *(говорить)* ווערט־ווײַצלען זיך, לעצן זיך; 2. *(над кем-л.; насмехаться)* (מיט) טרײַבן* לייצאָנעס, (מיט) טרײַבן* שפּאַס; *(над чем-л.)* (פון) אָפּ(כויזעקן; 3. *(говорить не всерьёз)* שפּאַסן; вы шýтите! שוין זשע מיינט איר עס ערנסט?!; я не шучý איך מיין עס גאַנץ ערנסט, איך שפּאַס ניט; 4. *(чем-л.; относиться несерьёзно)*: э́тим ~ нельзя́ דאָס איז ניט קיין שפּילכל; ◇ ~ с огнём (זיך) שפּילן מיט פײַער

шýтк||а *ж* שפּאַס מ ־ן; *(слова́ тж.)* ווערטעלע ז ווויץ מ ־ן, ־ך; ◇ в ~у אין א שפּאַס, אַף קאַטאָוועס; не на ~у ניט אַף קאַטאָוועס; ~и в стóрону! טאַקע געלעכטער אין א זײַט, אָן קאַטאָוועס!; крóме шýток מיט אים טאָר מען זיך גאַנץ ערנסט; с ним ~и плóхи ניט אָנהייבן; ~а (ли) сказáть? עפּעס א קלייניקייט?!; ~и шути́ть שפּאַסן

шутли́в||ый שפּאַסיקער, ווײַצלערישער; ~ый тон א שפּאַסיקער [א ווײַצלערישער] טאָן; ~ый человéк ווײַצלינג מ ־ען, קאַטאָוועס־טרײַבער מ =, ווערטלזאָגער מ =; 2. *(имеющий характер шутки)* וויציקער, וויץ־; ~ая пéсенка א וויציקע ליד, וויצליד וו ־ער; 3. *(соверша́емый ради шутки)* אַף קאַטאָוועס *после сущ.*, קאַטאָוועסדיקער

шутни́к *м* ווײַצלינג מ ־ען, קאַטאָוועס־טרײַבער מ =, ווערטלזאָגער מ =

шутовск||óй פּאַיאַצישער; [א פּאַיאַץ] פון א לעץ *после сущ.*; ~áя вы́ходка א פּאַיאַצישער אויספאַל, אַן אויס־פאַל פון א פּאַיאַץ [פון א לעץ]; ~óй наря́д כויזעק־האַלבאַשע וו

шутовствó *с* פּאַיאַצערײַ וו; פּאַיאַצישע שטיק מצ.

шýточн||ый שפּאַס־; ~ый разговóр שפּאַס־שמועס מ ־ן, א שמועס אין א שפּאַס; ~ые куплéты וויציקע קופּלעטן

шутя́ *нареч.* 1. *(в шутку)* אין א שפּאַס, אַף קאַטאָ־וועס; 2. *(очень легко)* שפּילעוודיק

шушýкаться *несов.* *разг.* שושקען זיך

шхéры *мн.* *геогр.* שכערן מצ.

шхýна *ж* *мор.* שכונע וו ־ס, א שרעגזעגלדיקע שיף

ш-ш *межд.* שאַ(ט)!

Щ

щавéлев||ый שטשאַוו(יי)־; ◇ ~ая кислотá שטשאַוו(יי)־זויערס ז

щавéль *м* שטשאַוו(יי) מ; שטשאַוועל מ *разг.*

щади́ть *несов.* שוינען, שאַנעווען; не ~ себя́ זיך ניט שוינען, ניט האָבן* אַף זיך (אליין) קיין ראַכמאָנעס; не щадя́ сил ניט קאַרגנדיק קיין קויכעס; ~ *чьё-л.* самолю́бие שוינען עמעצנס איינגליבע

щéбень *м* 1. שטיינברוך מ; *(для дорожных работ)* ברוקיר־שטיינדלעך מצ.; 2. *геол.* בראָכשטיין מ

щéбет *м*, **щебетáние** *с* צוויטשערײַ וו, צוויטשערן ז

щебетáть *несов.* 1. צוויטשערן; 2. *перен.* *разг.* *(о детях, женщинах)* באַלאַבעטשען

щегóл *м* שטיגליץ מ ־ן

щеголевáтый פראַנטעוואַטע(ר) *тж. неизм.*; פאַצעטע־וואַטע(ר) *тж. неизм.*

щёголь *м* פראַנט מ ־ן; פאַצעט מ ־ן; שטשאָגעל מ ־ן *разг.*

щегольнýть *сов.* *однокр.* 1. *(одеться во что-л. щегольское)* אויסטראָצלען זיך, אויספּוצן זיך; 2. *(тв.)* א בראַוויר טאָן* (מיט), גלאַנץ טאָן* (מיט)

щеголь||скóй 1. *(очень нарядный)* עלעגאַנטער, טשאַקנ־דיקער; 2. *(молодцеватый)* כוואַטסקע(ר) *тж. неизм.*, בראַווירישער; ~ствó *с* 1. פאַצעטערײַ וו; שטשאָגעלערײַ וו *разг.*; 2. *(чем-л.)* בראַווירונג וו, באַרימערײַ וו

щеголя́ть *несов.* 1. *(нарядно одеваться)* פּוצן זיך, סטראָצלען זיך; 2. *разг.* (в *прéдл.*; *ходить, быть одетым)* שטשעגאָלירן (אין), זײַן* אויסגעטראָצלט (אין); 3. *разг.* *(тв.)* *(выставлять напоказ)* שטשעגאָלירן (מיט), בראַווירן (מיט)

щéдр||о *нареч.* פרײַגעביק; מילד, וואַטראָניש, מיט דער ברייטער [פולער] האַנט; ~о одари́ть *кого-л.* באַשענקען* עמעצן מיט דער ברייטער [פולער] האַנט; ~ость *ж* פרײַגעביקייט וו; מילדקײַט, וו וואַטראָנישקײַט וו; ~ый 1. *(о человеке)* פרײַגעביקער; מילדער, וואַטראָנישער; *(о подарках, вознаграждении)* רײַכער; *(изобильный)* שעפּעפולער, שעפּעדיקער; 2. *перен.* (на *вин.*): ~ый на похвалы́ וואָס קאַרגט ניט קיין לויבווערטער *после сущ.*; ~ый на обещáния וואָס קאַרגט ניט קיין האַווטאָ־כעס; וואָס האָט ליב א סאַך צוזאָגן; ◇ ~ой рукóй מיט דער ברייטער [פולער] האַנט

щекá *ж* באַק וו ־ן; ◇ уплетáть за óбе щеки́ *разг.* רײַבן* אַף ביידע באַקן

щекóлда *ж* קליאַמקע וו ־ס

щекотáть *несов.* קיצלען; щекóчет в носý סע בײַסט אין דער נאָז; ~ *чьё-л.* самолю́бие קיצלען עמעצנס איינג־ליבע

щекóтк||а *ж* קיצלען ז; боя́ться ~и מוירע האָבן* פאַר קיצלען

щекотли́в||ый קיצלדיקער, דעליקאַטער; ~ый разговóр א קיצלדיקער שמועס; ~ая тéма א דעליקאַטע [א קיצל־דיקע] טעמע

щёлка *ж* שפּאַרונקע וו ־ס, שפּעלטל ז ־עך

щёлкать *несов.* 1. *(давать щелчки)* שנעלן; ~ пó носу שנעלן אין דער נאָז; 2. *(производить отрывистые звуки)* קנאַקן; *(о выстрелах тж.)* קנאַלן; *(о чём-л. металлическом тж.)* ליאַסקען, ליאַזגען; ~ кнутóм קנאַקן מיט א בײַטש; ~ затвóром ליאַסקען מיטן שלאָס פון דער ביקס; ~ языкóм (מיט דער צונג) צמאָקען; 3. *(разгрызать орехи, семечки)* קנאַקן; 4. *(о птицах)* טרילערן, טערעלײַקען; щёлкает соловéй עס טערעלײַ־קעט דער סאָלאָוויי

щёлкнуть *сов. однокр.* 1. א שנאָל טאָן*; 2. (*произвести отрывистый звук*) א קנאק טאָן*; (*о выстреле тж.*) א קנאל טאָן*; (*о чём-л. металлическом тж.*) א ליאזגע טאָן*, א ליאסקע טאָן*; ~ выключа́телем א קנאק טאָן* מיטן אויסשליסער; ~ языко́м א צמאָקע טאָן* (מיט דער צונג)

щёлок *м* לויגוואסער װ, לויג מ

щелочн||о́й לויג־, לויגיקער; ~а́я реа́кция *хим.* א לויגיקע רעאקציע

щёлочь *ж хим.* לויג מ

щелчо́к *м* 1. (*удар*) שנאָל מ ־ן; ~ по́ носу א שנאָל אין דער נאָז; 2. (*звук*) קנאק מ; (*выстрел*) קנאל מ; 3. *перен. разг.*: э́то был ~ по его́ самолю́бию דאָס האָט שטארק אָנגערירט זײַן אײגנליבע

щель *ж* 1. שפאלט מ ־ן, שפארונע װ ־ס; 2. *анат.*: голосова́я ~ שטימבענדער־שפאלט מ, קעל־עפענונג װ; 3. (*отверстие*) עפענונג װ ־ען; смотрова́я ~ קוקלאָך װ (מצ. ..לעכער); *воен.* (*амбразура*) שיסלאָך מ (מצ. ..לעכער); 4. (*укрытие*) טראנשײ װ ־ען

щеми́||ть *несов.* 1. (*стискивать*) (פאר)קלעמען; 2. *безл.* (*болеть*): ~т грудь, ~т в груди́ ס׳דריקט דאָס הארץ (דאט.); 3. *перен.*: ~т ду́шу, се́рдце ס׳רײַסט באם הארצן

щени́ться *несов.* צעקלען זיך, הינטעלעך האָבן*; (*о волчице*) וועלפלען זיך, וועלפעלעך האָבן*

щено́к *м* 1. הינטעלע ז ־ך; (*волчонок*) וועלפעלע ז ־עך; (*лисёнок*) פיקסעלע ז ־ך; 2. *перен.* שנעקל ז ־עך

щепа́ *ж собир.* שפענער מצ.; (*кровельная*) שינדלען מצ.

щепети́льн||ость *ж* 1. סקרופולעזקײט װ, פעדאנטישע פינקטלעכקײט, געוויסנהאפטיקײט װ; 2. (*щекотливость*) דעליקאטקײט װ; ~ый 1. סקרופולעזער, פעדאנטיש פינקטלעכער, געוויסנהאפטיקער; 2. (*щекотливый*) דעליקאטער

ще́пк||а *ж* שפענדל ז ־עך; ◇ худо́й как ~а דאר ווי א שפענדל [ווי א שטעקן]; лес ру́бят — ~и летя́т אז מע האקט א וואלד — פליִען שפענער

щепо́тка *ж*, **щепо́ть** *ж* א קאפ; ~ со́ли א לעק זאלץ; זאלץ אפן שפיץ מעסער; ~ табаку́ א שמעק טאבעק

щерба́тый 1. געשטשערבעטער; (*о посуде и т. п.*) שטשערבאטע(ר) *тж. неизм.*, אָנגעשטשערבעטער; מיט א פגאם *после сущ.*; ~ рот א שטשערבאטע מויל, א מויל מיט א לאָך [מיט לעכער] צווישן די ציינער; 2. *разг.* (*рябой*) געשטופלטער

щерби́на *ж* שטשערב מ ־ן, פגאם מ (מצ. פגאָמים)

щети́на *ж* 1. הארטע האָר; (*щётки*) בערשטל־האָר מצ.; свина́я ~ כאזער־האָר מצ.; 2. *разг.* (*на лице*) שטשעטינע װ, (שטעכיקע) האָר מצ.

щети́нистый 1. האָריקער, באהאָרטער; 2. (*о волосах*) שטעכיקער, הארטער

щети́ниться *несов.* 1. (*торчать*) שטיין* שטאָרצאָם; שטעלן זיך שטאָרצאָם; 2. *разг.* (*о животном*) אויפשויבערן זיך

щётка *ж* 1. בערשטל ז ־עך; (*для пола*) בארשט װ (מצ. בערשט); зубна́я ~ ציין־בערשטעלע ז ־ך; чи́стить щёткой בערשטלען; 2. *мн. эл.* בערשטלעך מצ.

щи *мн.* קרויט־סופ מ ־ן; שטשי מצ. *разг.*

щи́колотк||а *ж* קנעכל ז ־עך; по ~у ביז צו די קנעכל

щипа́ть *несов.* 1. קנײַפן*; 2. (*вызывать боль, жжение*) שטשיפען; (*язык тж.*) בײַסן*; дым щи́плет глаза́ דער רויך עסט די אויגן; моро́з щи́плет у́ши דער פראָסט שטשיפעט [קנײַפט] די אויערן; 3. (*дёргать, теребить*) צופן; 4. (*траву, листья — о животных*) שטשיפען, צופן; (*очищать от перьев*) פליקן; ~ся *несов.* קנײַפן* זיך; (*щипать друг друга*) קנײַפן* איינער דעם אנדערן, קנײַפן* זיך

щипко́в||ый: ~ые инструме́нты *муз.* צופ־אינסטרומענטן מצ.

щипну́ть *сов. однокр.* 1. א קניפ טאָן*; 2. (*дёрнуть*) א צופ טאָן*

щипо́к *м* קניפ מ =

щипцы́ *мн.* צווענגל ז ־עך; שטשיפצעס מצ. *разг.*

щи́пчики *мн.* צווענגעלע ז ־ך

щит *м* 1. שילד מ ־ן; 2. (*для предохранения от чего-л.*) שוצווענטל ז ־עך; שוצפארדעק מ ־ן; 3. (*конструкция, перегородка*) טאָוול מ ־ען; 4. (*для рекламы*) סטענד מ ־ן; 5. *тех.* טאָוול מ ־ען; распредели́тельный ~ פארטייל־טאָוול מ ־ען; ◇ подня́ть *кого-л.* на ~ הייבן* עמעצן אף דרוקעס; верну́ться на ~е́ אומקערן זיך נאָך א מאפאָלע; верну́ться со щито́м אומקערן זיך נאָך א ניצאָכן

щитови́дн||ый: ~ая железа́ *анат.* שילד־דריז װ ־ן

щитово́й טאָוול־; ~ дом טאָוולהויז ז (מצ. ..הײַזער)

щу́ка *ж* העכט מ =, ־ן

щуп *м* זאָנד מ ־ן; *воен.* מינען־אָנטאפער מ ־ס

щу́пальце *с* טאפ־הערנערל ז ־עך

щу́пать *несов.* 1. טאפן; ~ пульс טאפן דעם דופעק; 2. (*исследовать щупом*) אָנטאפן, זאָנדירן

щу́плый *разг.* שלאבעריקער; קוואָלע(ר) *тж. неизм.*

щу́рить *несов.* זשמורען; ~ глаза́ זשמורען די אויגן; ~ся *несов.* 1. (*о человеке*) זשמורען די אויגן; 2. (*о глазах*) זשמורען זיך

щу́ч||ий העכטישער; ~ья мо́лодь העכטעלעך מצ.; ~ья пасть א העכטיש מויל; א מויל ווי בא א העכט; ◇ по щу́чьему веле́нию ווי מיט א שפרוך, ווי מיט קישעף

Э

э *межд.* הע!; э, так не годи́тся! הע, אזוי טויג ניט!; э, да э́то ты! הע, דאָס ביסט דו גאָר!

эбони́т *м* עבאָניט מ; ~овый עבאָניט־; (*сделанный из эбонита тж.*) עבאָניטאָווע(ר) *тж. неизм.*, עבאָניטענער; ~овые тру́бки עבאָניטאָווע [עבאָניטענע] רערלעך, עבאָניט־רערלעך מצ.

эвакуацио́нн||ый עוואקואציע־; (*связанный с осуществлением эвакуации*) עוואקויר־; ~ый го́спиталь עוואקואציע־שפיטאָל מ ־ן; ~ые рабо́ты עוואקויר־ארבעטן מצ.

эвакуа́ция *ж* עוואקואציע װ

эвакуи́ровать *сов. и несов.* עוואקוירן

эвентуа́льный עווענטועלער, מעגלעכער

эквали́пт *м* עווקאליפט מ ־ן; ~овый עווקאליפטן־; ~овое ма́сло עווקאליפטן־אייל מ

эвольве́нта *ж мат.* עוואָלווענטע װ

эволю́та *ж мат.* עוואָליוטע װ

эволюциони́ровать *сов. и несов.* עוואָליוציאָנירן, אַנט־וויקלען זיך אפּן וועג פֿון עוואָליוציע

эволюцио́нн||ый עוואָליוציע־; ◇ ~ое уче́ние עוואָליוציע־טעאָריע || די לערע וועגן דער אנטוויקלונג פֿון דער אָרגאַנישער וועלט

эволю́ция *ж* || עוואָליוציע

эври́стика *ж филос., пед.* || (ה)עוריסטיק

эвфеми́зם *м* ם ־ען אייפעמיזם

эге́ *межд.* העי!

эги́д||а *ж:* под ~ой אונטער דער עגידע, אונטערן שוץ, אונטער די פֿליגל; под ~ой ООН אונטער דער עגידע פֿון אונאָ

эгои́зм *м* ם עגאָיזם

эгои́ст *м* ם ־ן עגאָיסט; ~и́ческий, ~и́чный עגאָיסטישער; ~ка *ж* ־ס || עגאָיסטקע, ־ס עגאָיסטן

эгоцентри́зм *м* ם עגאָצענטריזם

эдельве́йс *м бот.* || ־ן איידלווייס

эй *межд.* איי!

эзо́повский: ~ язы́к || לאָשן־סאַגוּנאָ; עזאָפּ־שפּראַך I הער *уст.*

эква́тор *м* ם עקוואַטאָר

экваториа́льн||ый עקוואַטאָריאַלער; ~ые стра́ны די לענדער באַם עקוואַטאָר, עקוואַטאָריאַלע לענדער; ~ый круг דער עקוואַטאָר־קרײַז ם, עקוואַטאָריאַלער קרײַז

эквивале́нт *м* ם ־ן עקוויוואַלענט; ~ность *ж* עקוויוואַלענץ || גלײַכוווערטיקייט, ווואַלענט(יש)קייט || עקוויוואַלענט; ~ный עקוויוואַלענט(יש)ער, גלײַכוווערטיקער; ~ный обме́н *эк.* עקוויוואַלענט(יש)ער בײַט [אויסטויש]

эквилибри́ст *м* ם ־ן עקוויליבריסט; ~ика *ж прям. и перен.* || עקוויליבריסטיק

экза́мен *м* ם (ע)ס־ עקזאַמען; *перен. тж.* ם פּרוּוו; ~ы на аттеста́т зре́лости מצ. מאַטורע־עקזאַמענס; ~ по литерату́ре דער עקזאַמען אין ליטעראַטור; госуда́рственные ~ы מצ. מעלוכע־עקזאַמענס; держа́ть ~ *прям. и перен.* האַלטן* [אָפּגעבן*] עקזאַמען

экзамена́тор *м* ם ־טאָרן עקזאַמענאַטאָר

экзаменацио́нн||ый עקזאַמען־; ~ый биле́т עקזאַמען־בילעט ם ־ן; ~ая коми́ссия || עקזאַמענירקאָמיסיע ־ס; ~ое сочине́ние עקזאַמענאַציאָנעלער אופֿזאַץ, עקזאַמען־אופֿזאַץ ם ־ן

экзаменова́ть *несов.* עקזאַמענירן; פֿאַרהערן *уст.*; ~ по фи́зике עקזאַמענירן אין פֿיזיק; ~ся *несов.* עקזאַמענירן זיך, עקזאַמען [אָפּגעבן*] האַלטן*

экзе́ма *ж* || עקזעמע

экземпля́р *м* 1. (*книги и т. п.*) ם ־ן עקזעמפּליאַר; (*документа и т. п. тж.*) || ־ס קאָפּיע; в трёх ~ах אין דרײַ עקזעמפּליאַרן [קאָפּיעס]; 2. *бот., зоол.* עקזעמפּליאַר ם ־ן; *разг.* (*о человеке тж.*) טיפּ ם ־ן

экзотерми́ческ||ий *физ.* עקזאָטערמישער; ~ая реа́кция *хим.* עקזאָטערמישע רעאַקציע

экзо́т||ика *ж* || עקזאָטיק; ~и́ческий, ~и́чный עקזאָטישער

экиво́к *м* ם ־ן עקיוואָק || ־ן צווייטײַטיקייט, א צווייטײַטיקע אָנצוהערעניש

э́кий *разг.* א מין; ~ сорване́ц! א מין שאָדנווינקל; э́ка неви́даль! שוין געזען, א גרויסע מעציע! (דאָס איז!) אויסעלעכס!

экипа́ж[1] *м* (*карета*) ם ־ן עקיפּאַזש, ־ס || קאַרעטע

экипа́ж[2] *м* (*личный состав*) ם ־ן עקיפּאַזש, מאַנשאַפֿט || ־ן

экипирова́ть *сов. и несов.* עקיפּירן; (*в дорогу, в поход тж.*) אויסריכטן; ~ся *сов. и несов.* עקיפּירן זיך; (*в дорогу, в поход тж.*) אויסריכטן זיך

экипиро́вка *ж* 1. (*действие*) || עקיפּירונג, I עקיפּירן; (*в дорогу, в поход тж.*) I אויסריכטן; 2. (*снаряжение*) || עקיפּירונג

экле́кт||ик *м* ם עקלעקטיקער; ~ика *ж* || עקלעקטיק; ~и́ческий עקלעקטישער

экли́птика *ж астр.* || עקליפּטיק

экологи́ческий עקאָלאָגישער

эколо́гия *ж* || עקאָלאָגיע

эконо́мика *ж* || עקאָנאָמיק; (*формации тж.*) די ווירטשאַפֿטלעכע [די עקאָנאָמישע] סיסטעם; ~ социали́зма די סאָציאַליסטישע ווירטשאַפֿט, די סאָציאַליסטישע עקאָנאָמיק; ~ страны́ די עקאָנאָמיק פֿונעם לאַנד; ~ промы́шленности די ווירטשאַפֿטלעכע [די עקאָנאָמישע] סטרוקטור פֿון דער אינדוסטריע

экономи́ст *м* ם ־ן עקאָנאָמיסט

эконо́ми||ть *несов.* 1. (*вин.; разумно расходовать*) שפּאָרן, אָפּהיטן*; (*сберегать*) אָפּשפּאָרן; ~ть ка́ждый рубль שפּאָרן [אָפּהיטן*] יעדער רובל; но́вый ме́тод ~т вре́мя דער נײַער מעטאָד שפּאָרט אָפּ צײַט; 2. *тк. несов.* (*максимально сокращать расходы*) שפּאָרן, *זײַן שפּאָרעוודיק; 3. (на, в *предл.*) (אָן) אײַנשפּאָרן; ~ть на материа́лах אײַנשפּאָרן אָף מאַטעריאַלן

экономи́ческ||ий עקאָנאָמישער; (*хозяйственный тж.*) ווירטשאַפֿטלעכער; ~ий ба́зис דער עקאָנאָמישער באַזיס; ~ая поли́тика עקאָנאָמישע [ווירטשאַפֿטלעכע] פּאָליטיק; ~ая геогра́фия עקאָנאָמישע געאָגראַפֿיע; ~ий факульте́т דער עקאָנאָמישער פֿאַקולטעט

экономи́чн||ый (אײַנ)שפּאָרעוודיקער; ~ое строи́тельство א שפּאָרעוודיקע בוי־אַרבעט

эконо́ми||я *ж* 1. (*бережливость*) || אויסגערעכנטקײַט, (אײַנ)שפּאָרעוודיקייט; 2. (*сбережения*) || אײַנשפּאָרונג; э́то даст большу́ю ~ю דאָס וועט א סאַך אײַנשפּאָרן

эконо́мн||ый 1. אויסגערעכנטער, (אײַנ)שפּאָרעוודיקער; *перен.* קאַרגער, אויסגערעכנטער; ~ая хозя́йка א (אײַנ)שפּאָרעוודיקע [א אויסגערעכנטע] באַלעבאָסטע; ло́вкие и ~ые движе́ния פֿלינקע און קאַרגע [אויסגערעכנטע] באַוועגונגען; 2. (*не требующий больших затрат*) שפּאָרעוודיקער

экра́н *м* 1. ם ־ען עקראַן; (*для защиты от света и т. п. тж.*) || ־ס שירעמע; на ~ах телеви́зоров אָף די טעלעוויזאָר־עקראַנען; 2. *перен.* (*киноискусство*) ם עקראַן, ם קינאָ; мастера́ ~а מײַסטערס פֿונעם עקראַן, קינאָ־מײַסטערס

экраниза́ция *ж* || עקראַניזירונג; ~ рома́на אַן עקראַניזירונג פֿון א ראָמאַן

экранизи́ровать *сов. и несов.* עקראַניזירן

экрани́рование *с физ.* || עקראַנירונג

эксгума́ция *ж* ם עקסהומאַציע; ~ тру́па דאָס עקסהומירן [אַרויסגראָבן] א מעס

экскава́тор *м* ם ־ס עקסקאַוואַטאָר; ~ный עקסקאַוואַטאָר־; ~ный ковш פֿונעם עקסקאַוואַטאָר *после сущ.*; ~ный ковш דער שעפּ פֿונעם עקסקאַוואַטאָר; ~щик *м* עקסקאַוואַטאָר־אַרבעטער ם =, טאָרשטשיק ם ־עס

э́кскурс *м* ן־ מ עקסקורס, מ אָפּוועגד; кра́ткий ~ в исто́рию א קורצער° אָפּוועגד אין [צו] דער געשיכטע

экскурса́нт *м* ן־ מ עקסקורסאַנט; ~**ка** *ж* -עקסקור סאַנטקע װ ־ס, סאַנטן װ ־ס

экскурсио́нн||ый -עקסקורסיע; ~ое бюро́ ־עקסקורסיע ־ביוראָ ז, װ ־ען

экску́рсия *ж* ־ס װ עקסקורסיע

экскурсово́д *м* = מ עקסקורסיע־פירער, ן־ מ גיד

экспанси́вн||ость *ж* װ עקספּאַנסיװקייט; ~**ый** -עקס פּאַנסיװער; она́ ~а [אופּבראויזיק] עקספּאַנסיװ זי איז

экспа́нсия *ж* װ עקספּאַנסיע

экспеди́тор *м* ־טאָרן·· מ עקספּעדיטאָר

экспеди́ция *ж* 1. ־ס װ עקספּעדיציע; антаркти́ческая ~ אַנטאַרקטישע עקספּעדיציע; спаса́тельная ~ ־ראַטיר ־ס װ עקספּעדיציע־; 2. (*отправка*) ז פּאַנאַנדערשיקן; 3. (*отдел учреждения*) ־ס װ עקספּעדיציע, ־עקספּעדיציע מ אָפּטייל־

экспериме́нт *м* ן־ מ עקספּערימענט, ן־ מ פּרווו

эксперимента́льн||ый עקספּערימענטאַלער, -פּרווו; ~ый ме́тод ן־ מ פּרווו־מעטאָד; ~ая медици́на -די עקספּערי מענטאַלע מעדיצין; ~ые да́нные די אָנגאַבן פונעם [פונעם פּרווו] עקספּערימענט; ~ые кро́лики -פּרווו־קיניג לעך מצ.

эксперимента́тор *м* ־טאָרן·· מ עקספּערימענטאַטאָר

эксперименти́ровать *несов.* מאַכן, עקספּערימענטירן עקספּערימענטן; ~ с но́выми сорта́ми пшени́цы -עקס פּערימענטירן מיט נײַע סאָרטן ווייץ

экспе́рт *м* ן־ מ עקספּערט

эксперти́за *ж* ־ס װ עקספּערטיזע; (*комиссия тж.*) ן־ װ עקספּערטן־קאָמיסיע

экспе́ртн||ый -עקספּערט(ן); פון ,פון אן עקספּערט עקספּערטן *после сущ.*; ~ая коми́ссия -עקספּערטן־קאָ ־ס װ מיסיע; ~ое заключе́ние -די אויספירן פון אן עקס [פון עקספּערטן] פּערט

эксплуата́тор *м* ־טאָרן·· מ עקספּלואַטאָר; ~**ский** עקספּלואַטאָרישער

эксплуатацио́нный -עקספּלואַטיר; -עקספּלואַטאַציע; ~ режи́м маши́ны דער עקספּלואַטאַציע־רעזשים פון א מאַשין

эксплуата́ци||я *ж* 1. װ עקספּלואַטאַציע; 2. *тех.* -עקס װ פּלואַטירונג; (*использование*) װ אויסניצונג; сдать в ~ю *что-л.* איבערגעבן* עפּעס אף עקספּלואַטאַציע

эксплуати́ровать *несов.* 1. עקספּלואַטירן; 2. *тех.* עקספּלואַטירן; (*использовать*) אויסניצן

экспози́ция *ж* 1. ־ס װ עקספּאָזיציע; музе́йная ~ -מו ־ס װ זיי־עקספּאָזיציע; 2. *фото* װ עקספּאָזיציע, -אויס מ דויער

экспона́т *м* ן־ מ עקספּאָנאַט

экспоне́нт *м* ן־ מ עקספּאָנענט, = מ אויסשטעלער; ־טע·· מ אויסשטעלונג־באַטייליקטער

экспони́ровать *сов. и несов.* עקספּאָנירן, אויסשטעלן

экспоно́метр *м фото* ־ס מ עקספּאָנאָמעטער

э́кспорт *м* מ עקספּאָרט, מ ארויספיר

экспортёр *м* ן־ מ עקספּאָרטיאָר, = מ עקספּאָרטירער

экспорти́ровать *сов. и несов.* עקספּאָרטירן, ארויספירן

э́кспортн||ый -עקספּאָרט; (*о товарах тж.*) -עקספּאָר טירטער; ~ые опера́ции .עקספּאָרט־אָפּעראַציעס מצ; ~ые ви́на .עקספּאָרטירטע ווײַנען, עקספּאָרט־ווײַנען מצ

экспре́сс *м* ן־ מ עקספּרעס; (*о поезде тж.*) -עקס ן־ מ פּרעס־צוג

экспресси́вный עקספּרעסיװער, אויסדריקלעכער (שאַרף)

экспрессион||и́зм *м иск.* מ עקספּרעסיאָניזם; ~**и́ст** *м* ן־ מ עקספּרעסיאָניסט

экспре́сси||я *ж* װ עקספּרעסיע, -אויסדריקלעכ (שאַרפע) קייט; говори́ть с ~ей אויסדריקלעך (שאַרף) *רעדן

экспро́мт *м* ן־ מ עקספּראָמט, װ אימפּראָוויזאַציע; ~**ом** *нареч.* אימפּראָוויזירט, ניט־צוגעגרייטערהייט; אף דער שטעל *разг.*

экспропри||а́тор *м* ־טאָרן·· מ עקספּראָפּריאַטאָר; ~**а́ция** *ж* װ עקספּראָפּריאַציע, װ עקספּראָפּריירונג

экспроприи́ровать *сов. и несов.* עקספּראָפּריירן

экста́з *м* מ עקסטאַז, דאָס ווילדע היספּײַלעס; прийти́, впасть в ~ *פאַרגיין* אין (ווילד), ארײַנפאַלן* אין עקסטאַז היספּײַלעס; в ~е אין צושטאַנד פון עקסטאַז

экстенси́вн||ый עקסטענסיװער; ~ое се́льское хозя́йство עקסטענסיװע לאַנדווירטשאַפט

экстéрн *м* ־ען מ עקסטערן; око́нчить шко́лу ~ом פאַרענדיקן די שול ווי אן עקסטערן

экстерна́т *м* מ עקסטערנאַט

экстерриториа́льн||ость *ж* װ עקסטעריטאָריעלקייט; ~**ый** עקסטעריטאָריעלער

экстравага́нтный עקסטראַוואַגאַנטער

экстракла́сс *м разг.*: спортсме́н ~а א ספּאָרטסמען פון העכסטן קלאַס

экстра́кт *м* ן־ מ עקסטראַקט

экстраордина́рный -עקסטראָרדינאַרער, אויסערגעוויינ לעכער; ~ слу́чай אן אויסערגעוויינלעכער פאַל

экстрема́льный עקסטרעמער, קריטישער

экстреми́ст *м* ן־ מ עקסטרעמיסט; ~**ский** -עקסטרע מיסטישער

э́кстренн||о *нареч.* עקסטרע, דרינגלעך, -טייקעף־או מייאַד; ~**ый** 1. (*срочный*) עקסטרע *неизм.*, דרינגלעכער; ~ый вы́зов אן עקסטרע [א דרינגלעכער] ארויסרוף; 2. (*чрезвычайный*) עקסטרע *неизм.*, אויסעראָרדנטלעכער; אומדערוואַרטער; ~ый вы́пуск газе́ты -אן עקסטרע נו מער פון דער צײַטונג; в ~ых слу́чаях אין עקסטרע [אויסעראָרדנטלעכע] פאַלן

эксце́нтрик[1] *м* (*артист*) = מ עקסצענטריקער

эксце́нтрик[2] *м тех.* ־עס מ עקסצענטריק

эксцентри́ческий עקסצענטרישער; (*необычный тж.*) אויסערגעוויינלעכער, מעשונעדיקער

эксце́сс *м* ן־ מ עקסצעס; *мн.* (*нарушение порядка тж.*) .אומרוען מצ

эла́стик *м* מ עלאַסטיק; чулки́ из ~а עלאַסטיקענע [עלאַסטישע] זאָקן

эласти́чн||ость *ж* װ עלאַסטישקייט; (*гибкость*) -בייגעוו װ דיקייט; ~**ый** עלאַסטישער; (*о волокне, изделиях из него тж.*) עלאַסטיקענער, ציעוודיקער; (*гибкий*) -בייגעוו דיקער; ~ые чулки́ עלאַסטיקענע זאָקן; ~ая похо́дка אן א פרוזשיניקער [לײַכטער] גאַנג; ~ая поли́тика цен עלאַסטישע [בייגעוודיקע] פרײַזן־פּאָליטיק

элева́тор *м* ־ס מ עלעוואַטאָר; (*зернохранилище тж.*) ־ס מ טווּע־עלעוואַטאָר

элега́нтн||ость *ж* װ עלעגאַנץ, װ עלעגאַנט(יש)קייט; ~**ый** עלעגאַנטער; ~ое пла́тье אן עלעגאַנט קלייד; ~ая же́нщина אן עלעגאַנטע פרוי

эле́гия *ж лит., муз.* ‖ ־ס ‎עלעגיע

электриза́ция *ж физ., мед.* ‖ ‎עלעקטריזי׳רונג, עלעק־טריזאַציע ‖

электризова́ть *сов. и несов. физ.* ‎עלעקטריזי׳רן; *перен. тж.* ‎רעגן

эле́ктрик *м* = ‎עלעקטריקער ‏מ

электри́к *прил. неизм.:* цве́та ~ ‎פון עלעקטרי׳ק־קאָליר

электрифика́ция *ж* ‖ ‎עלעקטריפיקאַציע, עלעקטריפי־צי׳רונג ‖

электрифици́ровать *сов. и несов.* ‎עלעקטריפיצי׳רן

электри́ческ‖ий ‎עלעקטרישער; ~ий ток ‎עלעקטרישער שטראָם; ~ая батаре́я ‎עלעקטרישע באַטאַרײ׳(ע); ~ая цепь ‎עלעקטרישע קייט; ~ий мото́р ‎עלעקטרישער מאָ־טאָר; ~ая проводи́мость ‎עלעקטרישע דורכפירלעכקייט; ~ий ча́йник ‎אַן עלעקטרישער טשייניק

электри́чество *с* 1. ‖ ‎עלעקטרע; 2. *(освещение)* ‎עלעקטרישע באַלײַכטונג, עלעקטרישע שײַן

электри́чка *ж разг.* ‖ ־ס ‎עלעקטרי׳טשקע; *см. тж.* электропо́езд

электробри́тва *ж* ‎עלעקטריש גאָלמעסער

электрово́з *м* ‎עלעקטראָלאָקאָמאָטי׳וו ‏מ ־ן

электро́д *м* ‎עלעקטראָד ‏מ ־ן

электродви́гатель *м* ‎עלעקטראָמאָטאָר ‏מ ־ן

электродви́жущ‖ий ‎עלעקטראָמאָטאָרישער, עלעקטראָ־באַוועגנדיקער; ~ая си́ла ‎די עלעקטראָמאָטאָרישע [עלעקטראָבאַוועגנדיקע] קראַפט

электродина́м‖ика *ж* ‖ ‎עלעקטראָדינאַמיק; ~и́ческий ‎עלעקטראָדינאַמישער

электродо́илка *ж* ‎עלעקטרישער מעלק־אַפּאַראַט

электродо́йка *ж* ‖ ‎עלעקטראָמעלקונג

электроёмкость *ж* ‖ ‎עלעקטרע־אויפנעמלעכקייט

электроизмери́тельн‖ый: ~ые прибо́ры ‎עלעקטרישע מעסט־אַפּאַראַטן

электрокардиогра́мма *ж* ‎עלעקטרישע קאַרדיאָגראַם

электролече́ние *с* ‖ ‎עלעקטרע־היילונג, עלעקטרע־טע־ראַפּיע ‖

электро́лиз *м* ‎עלעקטראָליז ‏מ

электроли́т *м* ‎עלעקטראָליט ‏מ; ~и́ческий ‎עלעקטראָ־ליטישער

электромагнети́зм *м* ‎עלעקטראָמאַגנעטיזם ‏מ

электромагни́т *м* ‎עלעקטראָמאַגנעט ‏מ; ~ный ‎עלעק־טראָמאַגנעטישער; ~ная инду́кция ‎עלעקטראָמאַגנעטישע אינדוקציע

электромех‖а́ника *ж* ‖ ‎עלעקטראָמעכאַניק; ~ани́ческий ‎עלעקטראָמעכאַנישער

электромонтёр *м* ‎עלעקטראָמאָנטיאָר ‏מ ־ן

электромото́р *м* ‎עלעקטראָמאָטאָר ‏מ ־ן

электромузыка́льн‖ый: ~ые инструме́нты ‎עלעקטרישע מוזיקאַלישע אינסטרומענטן

электро́н *м* ‎עלעקטראָן ‏מ ־ען; пото́к ~ов ‎עלעקטראָ־נען־שטראָם ‏מ

электронагрева́тельн‖ый: ~ые прибо́ры ‎עלעקטרישע אָנוואַרעם־אַפּאַראַטן

электро́ника *ж* ‖ ‎עלעקטראָניק

электро́нно-вычисли́тельн‖ый: ~ая маши́на (ЭВМ) ‎עלעקטראָנישע רעכנמאַשין ‏מ ־ס, קאָמפּיוטער

электро́нно-лучев‖о́й: ~а́я тру́бка ‎עלעקטראָנשטראַליק רערל; *(телевизора)* ‎קינעסקאָפּ ‏מ ־ן

электро́нн‖ый 1. ‎עלעקטראָנ(ען)־; ~ая оболо́чка ‎עלעק־טראָנ(ען)־הײַטל ‏ז ־עך; 2. *(основанный на использовании свойств электронов)* ‎עלעקטראָן־, עלעקטראָנישער; ~ый микроско́п ‎עלעקטראָנישער מיקראָסקאָפּ; ~ая ла́мпа ‎עלעקטראָנען־לאָמפּ ‏מ ־ן; ~ые счётно-реша́ющие и управля́ющие устро́йства ‎עלעקטראָנישע לייזנדיקע און רעגולי׳רנדיקע רעכנמאַשינען

электрооборýдование *с* ‎עלעקטרישע אויסשטאַטונג

электропереда́ч‖а *ж* ‖ ‎עלעקטרע־איבערגעבונג, עלעק־טרע־טראַנסמיסיע ‖; ли́ния ~ (ЛЭП) ‎אַ ליניע פאַר עלעק־טרע־טראַנסמיסיע

электропе́чь *ж* ‎עלעקטרישער אויוון

электропо́езд *м* ‎עלעקטרישער צוג

электроприбо́р *м* ‎עלעקטרישער אַפּאַראַט, עלעקטרישער מכשיר

электропрово́дка *ж* ‎עלעקטרישע דראָטן

электропрово́дность *ж* ‎עלעקטרישע דורכפירלעכ־קייט ‖

электросва́р‖ка *ж* ‖ ‎עלעקטראָשווייסונג; ~щик *м* = ‎עלעקטראָשווייסער ‏מ

электросе́ть *ж* ‖ ‎עלעקטרע־נעץ ‏מ ־ן

электроско́п *м* ‎עלעקטראָסקאָפּ ‏מ ־ן

электроста́нция *ж* ‖ ‎עלעקטראָסטאַנציע ‏מ ־ס

электроте́хн‖ик *м* = ‎עלעקטראָטעכניקער ‏מ; ~ика *ж* ‖ ‎עלעקטראָטעכניק; ~и́ческий ‎עלעקטראָטעכנישער

электрохи́мия *ж* ‖ ‎עלעקטראָכעמיע, עלעקטראָכי׳מיע ‖

электроэне́ргия *ж* ‎עלעקטרישע ענערגיע

элеме́нт *м* 1. ‎עלעמענט ‏מ ־ן; хими́ческие ~ы ‎כע־מישע [כי׳מישע] עלעמענטן; гальвани́ческий ~ *физ.* ‎גאַלוואַנישער עלעמענט; 2. *(составная часть)* ‎(באַשטאַנד־)־אומאָפּטײלבארער באַ־ ‏מ ־ן ‎עלעמענט; неотъемлемый ~ ‎[באַשטאַנדטייל] שטאַנד־עלעמענט; ~ драмати́зма ‎אַן עלעמענט פון דראַמאַטיזם; 3. *(общественная прослойка)* ‎עלעמענט ‏מ ־ן, שיכט ‏מ ־ן; прогресси́вные ~ы страны́ ‎די פּראָגרעסי׳ווע עלעמענטן [שיכטן] פונעם לאַנד; 4. *мн. (начала)* ‎(עלעמענטאַרע) יעסוידעס ‏מצ., ‎אָנהייב־; ~ы нау́к ‎עלעמענטאַרע יעסוידעס ‏מצ., ‎אָנהייבן ‏מצ.־, ‎יעסוידעס [די אָנהייבן] פון וויסנשאַפטן

элемента́рн‖ый 1. *(начальный)* ‎אָנפאַנגלעכער, עלעמענ־טאַרער; ~ая матема́тика ‎עלעמענטאַרע מאַטעמאַטיק; 2. *(простейший)* ‎עלעמענטאַרער, פּאָשעטער (סאַמע); ~ые пра́вила ве́жливости ‎די עלעמענטאַרע [די סאַמע פּאָשעטע] קלאָלים פון העפלעכקייט; э́то ~ая и́стина ‎דאָס איז אַן אַלעפּ־בייס־עמעס; דאָס איז אַן עלעמענטאַרער עמעס; 3. *(упрощённый)* ‎פּרימיטי׳ווער, פאַרײנפאַכ־טער; 4. *физ., хим.:* ~ый ана́лиз ‎עלעמענטן־אַנאַליז ‏מ, ‎אַן עלעמענטלעכער אַנאַליז; ~ые части́цы ‎די עלעמענ־טאַרע טיילכלעך

эликси́р *м* ‎עליקסי׳ר ‏מ ־ן, עסענץ ‖ ־ן

эли́та *ж собир.* ‖ ‎עליט(ע)

э́ллипс *м* 1. *мат.* ‎עליפּס ‏מ ־ן; 2. *лингв.* ‎עליפּס(יס) ‏מ, ‎דורכלאָז ‏מ ־ן

эллипсо́ид *м мат.* ‎עליפּסאָיד ‏מ ־ן

эллипти́ческий 1. *мат.* ‎עליפּטישער, עליפּספאָרמיקער; 2. *лингв.* ‎עליפּטישער

эма́лев‖ый *(сделанный из эмали)* ‎עמאַליער, עמאַלע־ וו(ע)(ר) *тж. неизм.; (покрытый эмалью)* ‎עמאַלי׳רטער; ◇ ~ые кра́ски ‎עמאַל־פאַרבן ‏מצ.

эмалиро́ванн||ый עמאַלירטער; ~ая посу́да עמאַלירט געפֿעס

эмалирова́ть *несов.* עמאַלירן

эма́ль *ж* עמאַל מ

эмана́ция *ж физ., хим.* עמאַנאַציע װ

эмансипа́ция *ж* עמאַנסיפּאַציע װ; ~ же́нщин פֿרויען־עמאַנסיפּאַציע װ

эмба́рго *с нескл.* עמבאַרגאָ װ, מ; наложи́ть ~ на *что-л.* אַרויפֿלייגן אַן עמבאַרגאָ אויף עפּעס [אַרויסצופֿירן]; наложи́ть ~ на ору́жие, на ввоз ору́жия פֿאַרווערן אַרײַנצופֿירן [אַרויסצופֿירן] עפּעס אַרויפֿלייגן אַן עמבאַרגאָ אויף וואָפֿן־אימפּאָרט, פֿאַרווערן אַרײַנצופֿירן וואָפֿן; отмени́ть ~ на вы́воз не́фти אָפּנעמען* דעם עמבאַרגאָ פֿונעם נאַפֿט־עקספּאָרט

эмбле́ма *ж* עמבלעם װ ־ען

эмбриоло́гия *ж* עמבריאָלאָגיע װ

эмбрио́н *м* עמבריאָן מ ־ען; ~а́льный עמבריאָנעלער; в ~а́льном состоя́нии אין עמבריאָנעלן צושטאַנד

эмигра́нт *м* עמיגראַנט מ ־ן, אויסוואַנדערער מ =; ~ка *ж* עמיגראַנטקע װ ־ס, אויסוואַנדערין װ ־ס; ~ский עמיגראַנטישער

эмигра́ци||я *ж* 1. עמיגראַציע װ, אויסוואַנדערונג װ; 2. (*пребывание*) עמיגראַציע װ; жить в ~и לעבן אין עמיגראַציע, לעבן אַלס עמיגראַנט

эмигри́ровать *сов. и несов.* עמיגרירן, אויסוואַנדערן

эмисса́р *м* עמיסאַר מ ־ן, שליח מ (מצ. שלוחים)

эмиссио́нный *фин.* עמיסיאָנעלער; ~ банк עמיסיע־באַנק מ, װ (מצ. ־בענק)

эми́ссия *ж физ., фин.* עמיסיע װ; ~ це́нных бума́г די עמיסיע פֿון ווערט־פּאַפּירן

эмоциона́льн||ый 1. עמאָציאָנעלער; מיט געפֿיל *после сущ.*; ~ая игра́ אַן עמאָציאָנעלע שפּיל, מיט געפֿיל שפּיל; ~ая возбуди́мость עמאָציאָנעלע דורכגענומענקייט; ~ая возбуди́мость די אויפֿרעגעוודיקייט פֿון עמאָציעס, אויפֿרעגעוודיקייט; 2. (*о человеке, о характере*) עמאָציאָנעלער, פֿײַנפֿיליקער

эмо́ция *ж* עמאָציע װ ־ס, געפֿיל ס ־ן

эмпири́зм *м филос.* עמפּיריזם מ; (*в деятельности тж.*) שמאָלער פּראַקטיציזם, קריכיקער עמפּיריזם; ◇ ползу́чий ~

эмпириокритици́зм *м* עמפּיריאָקריטיציזם מ

эмпири́ческий עמפּירישער

эму́льсия *ж* עמולסיע װ ־ס

эмфа́за *ж лит., лингв.* עמפֿאַזע װ, אַרויסהייבונג װ

эмфати́ческий *лит., лингв.* עמפֿאַטישער

эндокри́н||ный ענדאָקרינישער; ~оло́гия *ж* ענדאָקרינאָ־לאָגיע װ

эндотерми́ческ||ий: ~ая реа́кция *хим.* ענדאָטערמישע רעאַקציע

э́ндшпиль *м шахм.* ענדשפּיל מ

энерге́т||ик *м* ענערגעטיקער מ =; ~ика *ж* ענערגעטיק װ; ~и́ческий ענערגעטישער; ~и́ческий институ́т ענער־געטיק־אינסטיטוט מ ־ן; ~и́ческие ресу́рсы ענערגעטישע ענערגיע־רעסורסן מצ., רעסורסן

энерги́чн||ый 1. ענערגישער; (*о человеке тж.*) טיכטי־קער; (*выражающий энергичность*) ענערגישער; ~ые ме́ры ענערגישע (מאָס)מיטלען; ~ые черты́ лица́ ענער־גיש געזיכט־שטריכן; 2. (*решительный*) שאַרפֿער; ~ый проте́ст אַ שאַרפֿער פּראָטעסט

эне́рги||я *ж* 1. *физ.* ענערגיע װ; (*механическая тж.*) קראַפֿט װ; а́томная ~я אַטאָמישע ענערגיע; ~я го́рных рек די ענערגיע [די קראַפֿט] פֿון די באַרג־טײַכן; 2. (*деятельная сила*) ענערגיע װ, ענערגישקייט װ; приня́ться за *что-л.* с ~ей נעמען* זיך ענערגיש פֿאַר עפּעס; благодаря́ его́ ~и אַ דאַנק זײַן ענערגיע [ענערגישקייט]

энергосисте́ма *ж* ענערגאָסיסטעם װ ־ען, ענערגעטישע סיסטעם

энтомоло́гия *ж* ענטאָמאָלאָגיע װ, די לערע וועגן אינסעקטן

энтузиа́зм *м* ענטוזיאַזם מ, באַגײַסטערונג װ; היסלײַוועס ז; трудово́й ~ אַרבעט(ס)־ענטוזיאַזם מ; с ~ом ענטוזיאַסטיש, מיט ענטוזיאַזם

энтузиа́ст *м* ענטוזיאַסט מ ־ן; ~ка *ж* ענטוזיאַסטן װ ־ס, ענטוזיאַסטקע װ ־ס

энцефали́т *м мед.* ענצעפֿאַליט מ

энциклопеди́ст *м* ענציקלאָפּעדיסט מ ־ן

энциклопеди́ческ||ий ענציקלאָפּעדישער; (*разносторонний тж.*) אוניווערסאַלער, פֿילזײַטיקער; ~ий слова́рь ענציקלאָפּעדישער ווערטערבוך; ~ие зна́ния ענצי־קלאָפּעדישע [אוניווערסאַלע, פֿילזײַטיקע] ידיעות

энциклопе́дия *ж* ענציקלאָפּעדיע װ; ◇ ходя́чая ~ אַ לעבעדיקע [אַ גייענדיקע] ענציקלאָפּעדיע

эпиго́н *м* עפּיגאָן מ ־ען

эпигра́мма *ж* עפּיגראַם װ ־ען

эпи́граф *м* עפּיגראַף מ ־ן

эпидемиоло́гия *ж* עפּידעמיאָלאָגיע װ, די לערע וועגן עפּידעמישע קראַנק(ה)ײַטן

эпидеми́ческ||ий 1. עפּידעמישער; ~ие заболева́ния עפּידעמישע קראַנק(ה)ײַטן; 2. (*противоэпидемический*) קעגן־עפּידעמישער; ~ие приви́вки קעגן־עפּידעמישע וואַקצינאַציעס, עפּידעמישע וואַקצינאַציע, פּראָפֿילאַקטישע קראַנק(ה)ײַטן

эпиде́мия *ж* עפּידעמיע װ ־ס; אָנטערגאַנג מ *разг.*; ~ гри́ппа *уст.* מאַגייפֿע װ ־ס; אַן עפּידעמיע פֿון גריפּ

эпизо́д *м* עפּיזאָד מ ־ן; (*происшествие тж.*) פּאַסי־רונג װ ־ען

эпизоди́ческий עפּיזאָדישער; (*не систематический тж.*) צײַטנווײַזער; (*случайный тж.*) צופֿעליקער

эпизоо́тия *ж* עפּיזאָאָטיע װ

э́пик *м* (*поэт*) עפּיקער מ =

эпиле́п||сия *ж мед.* עפּילעפּסיע װ; פֿאַליקע װ *разг.*; ~тик *м* עפּילעפּטיקער מ =; כוילע־נויפֿל מ ־ס *разг.*

эпило́г *м лит.* עפּילאָג מ ־ן, שלוסטייל מ ־ן; *театр. тж.* שלוס־סצענע װ ־ס

эпистоля́рн||ый עפּיסטאָליאַרער; אין אַ בריוו־פֿאָרם *после сущ.*; ~ое насле́дие די עפּיסטאָליאַרע ירושה, בריוו־ירושה װ

эпитала́ма *ж* עפּיטאַלאַמע װ ־ס; האָכצײַטליד װ *уст.*

эпита́фия *ж* עפּיטאַפֿיע װ ־ס, עפּיטאַף מ ־ן; מצייבֿע־ווערטער־אויפֿשריפֿט װ ־ן

эпи́тет *м* עפּיטעט מ ־ן

эпице́нтр *м* עפּיצענטער מ ־ס

эпи́ческ||ий עפּישער; ~ая поэ́ма אַן עפּישע פּאָעמע

эполе́ты *мн.* (*ед.* эполе́т *м,* эполе́та *ж*) עפּאָלעטן מצ.

эпопе́я *ж лит. и перен.* עפּאָפּעיע װ ־ס, עפּאָפּיי װ ־ען

э́пос *м* עפּאָס מ; (*в фольклоре тж.*) פֿאָלקס־עפּאָס מ, גיבורים־עפּאָס מ

эпо́х||а ж ־ס װ עפּאָכע; פּעריאָד מ ־ן; ~а социали́зма די עפּאָכע פֿון סאָציאַליזם, די סאָציאַליסטישע עפּאָכע; ~а Возрожде́ния רענעסאַנס מ, רענעסאַנס־פּעריאָד מ, די עפּאָכע פֿון רענעסאַנס; э́ти го́ды бы́ли це́лой ~ой в мое́й жи́зни אָט די יאָרן זײַנען געװען א גאַנצע עפּאָכע אין מײַן לעבן; в ~у косми́ческих полётов אין דער עפּאָכע [אין דער צײַט] פֿון קאָסמישע פֿלוגן; геологи́ческие ~и געאָלאָגישע עפּאָכעס

эпоха́льн||ый עפּאָכאַלער, עפּאָכעמאַכנדיקער; ~ое собы́тие אַן עפּאָכעמאַכנדיקע געשעעניש

э́ра ж 1. װ ערע, װ צײַט־רעכענונג; до на́шей э́ры ביז [פֿאַר] אונדזער צײַט־רע־, ביז [פֿאַר] אונדזער ערע כענונג; 2. (период) װ ערע; но́вая ~ в исто́рии челове́чества א נײַע ערע [א נײַ בלעטל] אין דער געשיכטע פֿון דער מענטשהייט; 3. геол. ־ס װ ערע

эрг м физ. ערג מ ־ן (с колич. числ. мн. ערג)

эритроци́ты мн. физиол. רויטע, עריטראָציטן מצ. בלוט־קערפּערלעך

эрози́йный: ~ проце́сс ערָאָזיע־פּראָצעס מ

эрозио́нн||ый геол. עראָזיװער; ~ая гора́ עראָזיװער בארג

эро́зия ж геол., тех., мед. װ עראָזיע; ~ по́чвы די עראָזיע פֿונעם באָדן

эро́тика ж װ עראָטיק

эроти́ческий עראָטישער

эруди́рованный ערודירטער; מיט א הױכער ערודיציע после сущ., הױכגעבילדעטער

эруди́ция ж װ ערודיציע

эсе́р м ист. עסער מ ־ן

эска́др||а ж мор. ־ס װ עסקאַדרע; ~енный мор. עסקאַדרע־; ~енный миноно́сец עסקאַדרע־מינענטרעגער מ ־ס

эскадри́лья ж ав. ־ס װ עסקאַדריליע

эскадро́н м воен. עסקאַדראָן מ ־ען

эскала́тор м ־ס מ עסקאַלאַטאָר, װיקלטרעפּ מצ. קאָנ־, װייער־טרעפּ מצ.

эскала́ция ж: ~ войны́ קריגס־עסקאַלאַציע װ

эски́з м 1. עסקיז מ ־ן; лит. тж. סקיצע װ ־צן; 2. (декорации, костюмов) מוסטער מ ־ן, אָנװורף מ ־ן מאָדעל װ ־ן

эскимо́с м עסקימאָס מ ־ן; ~ка ж ־ס װ עסקימאָסן, עסקימאָסקע װ ־ס; ~ский עסקימאָסישער; ~ский язы́к די עסקימאָסישע שפּראַך, עסקימאָסיש ז

эско́рт м עסקאָרט מ, באַגלייטװאַך װ; почётный ~ ערע־עסקאָרט מ, ערע־באַגלייטונג װ собир.

эскорти́ровать несов. עסקאָרטירן, באַגלייטן

эсми́нец м (эска́дренный миноно́сец) עסמינעץ מ ־נצעס (עסקאַדרע־מינענטרעגער)

эсперанти́ст м עספּעראַנטיסט מ ־ן, עספּעראַנטאָ־קע־נער מ =

эспера́нто с нескл. עספּעראַנטאָ ז, עספּעראַנטאָ־שפּראַך װ

эссе́нция ж װ עסענץ; у́ксусная ~ עסיק־עסענץ װ; צעטעקע װ разг.

эстака́да ж ־ס װ עסטאַקאַדע; (на сваях тж.) פֿאַליען־בריק װ ־ן; ж.-д. ־ס װ עסטאַקאַדע, װיאַדוק מ ־ן

эста́мп м עסטאַמפּ מ ־ן, גראַװיר־אָפּדרוק מ ־ן

эстафе́т||а ж спорт. עסטאַפֿעט װ ־ן; שטאַפֿעט װ

разг.; ◇ приня́ть ~у איבערנע־, ציען* עמעצנס העמשעך עסטאַפֿעט; ~ный מען* בא עמעצן די עסטאַפֿעט; ~ный бег עסטאַפֿעט־לויף מ; ~ная па́лочка עסטאַפֿעט־שטעקעלע ז ־ך

эсте́т м עסטעט מ ־ן

эсте́тика ж 1. (учение) עסטעטיק װ, עסטעטישע לערע; (система взглядов) עסטעטיק װ, עסטעטישע אָנשױונגען; 3. (красота чего-л.) עסטעטיק װ, די עסטעטישע זײַט; ~ жили́ща די עסטעטישע געשטאַלטיקונג פֿון װױנונגען

эстети́ческ||ий עסטעטישער; (относящийся к эстетике тж.) פֿון עסטעטיק после сущ.; ~ие взгля́ды די עסטעטישע אָנשױונגען; ~ое наслажде́ние אַן עסטעטיש פֿאַרגעניגן; ~ая катего́рия אַן עסטעטישע קאַטעגאָריע, א קאַטעגאָריע פֿון עסטעטיק

эстети́чный געשמאַקפֿולער, עסטעטיש באַפֿרידנדיקער

эсто́н||ец м עסט מ ־ן, עסטאָנער מ =; ~ка ж עסטן װ ־ס, עסטאָנערן װ ־ס; עסטאָנקע װ ־ס разг.; ~ский עסטישער, עסטאָנישער; ~ский язы́к די עסטישע [עס־טאָנישע] שפּראַך, עסטיש ז, עסטאָניש ז

эстра́д||а ж 1. עסטראַדע װ, בינע װ; 2. (вид искусства) עסטראַדע װ, עסטראַדע־קונסט װ; ~ный עסט־ראַדע־; ~ный конце́рт עסטראַדע־קאָנצערט מ ־ן

эсэ́совец м (в фашистской Германии) עסעס־מאַן מ עסעסאָװעץ מ ־װצעס (מצ. עסעס־לײַט)

э́та см. э́тот

эта́ж м עטאַזש מ ־ן, גאָרן מ ־ס, שטאָק מ ־ן; дом в пять ~е́й א פֿינפֿשטאָקיק הויז, א פֿינפֿגאָרנדיק הויז; на како́м ~е́ вы живёте? אױף װעלכן עטאַזש [גאָרן, שטאָק] װױנט איר?

этаже́рка ж ־ס װ עטאַזשערקע

э́так нареч. разг. 1. (אַזױ(־אָ, אױף אַזאַ מין אױפֿן; и так и ~ סײַ אַזױ, סײַ אַנדערש; (всесторонне) ארום און ארום; ни так ни ~ װי מע זאָל ניט פּרוּװן; 2. в знач. частицы (приблизительно) אַן ערך

эталóн м 1. עטאַלאָן מ ־ען; 2. перен. מוסטער מ, עטאַלאָן מ

эта́п м 1. (пункт, часть пути) עטאַפּ מ ־ן; 2. (период в развитии чего-л.) סטאַדיע װ ־ס, עטאַפּ מ ־ן; на совреме́нном ~е אױפֿן איצטיקן סטאַדיע, אין דער איצטיקער עטאַפּ

э́ти мн. от э́тот, э́та, э́то

э́тика ж 1. (учение) עטיק װ, זיטן־לערע װ; 2. (нормы поведения) עטיק װ, מאָראַל װ; враче́бная ~ דאָק־טױרים־עטיק װ

этике́т м עטיקעט מ; соблюда́ть ~ אָפּהיטן* [פֿאָלגן] דעם עטיקעט

этике́тка ж ־ס װ עטיקעטקע, עטיקעט מ ־ן

эти́л м хим. עטיל מ; ~овый: ~овый спирт עטיל־ספּירט מ, װײַנספּירט מ

этиле́н м хим. עטילען מ

этимологи́ческий עטימאָלאָגישער; ~ слова́рь עטימאָ־לאָגישער װערטערבוך

этимоло́гия ж 1. (раздел языкознания) עטימאָלאָגיע װ; 2. (сло́ва) אָפּשטאַם מ, עטימאָלאָגיע װ; ◇ наро́дная ~ פֿאָלקס־עטימאָלאָגיע װ

эти́ческий, эти́чный עטישער; эти́ческие но́рмы עטישע נאָרמעס [מאָראַלישע]; ра́зве э́то эти́чно? צי דען איז דאָס עטיש [אָנשטענדיק]?

этнический עטנישער

этнографический עטנאָגראַפישער

этнография *ж* עטנאָגראַפיע װ

это¹ *см.* этот

это² 1. *указ. частица (при подчёркивании следующего за ней слова)* דאָס; ~ ты виновата דאָס ביסטו שולדיק; ~ наши спутники первыми были в космосе דאָס זײַנען אונדזערע ספּוטניקעס געווען אין קאָסמאָס די ערשטע; 2. *усил. частица (при подчёркивании предшествующего вопросительного слова)*: что ~ с ней? וואָס טוט זיך עס מיט איר?; куда ~ он пропал? וווּהין איז ער עס נעלעם געוואָרן?; что же ~ тут делается? וואָס זשע טוט זיך עס דאָ?

этот (*ж* эта, *с* это, *мн.* эти) *указ. мест.* 1. דער דאָזיקער (װ די דאָזיקע, ז דאָס דאָזיקע, מצ. די דאָזיקע); אָט דער (װ אָט די, ז אָט דאָס, מצ. אָט די); ~ человек спас ребёнка דער דאָזיקער [אָט דער] מענטש האָט געראַטעוועט א קינד; какой дом, ~ дом или тот? וואָסער הויז, אָט דאָס הויז אָדער יענץ?; эта зима тёплая די דאָזיקע ווינטער איז א וואַרעמער; этих зданий раньше не было די דאָזיקע [אָט די] געבײַדעס זײַנען פריער ניט געווען; на этом месте אפן דאָזיקן [אף אָט דעם] אָרט; в этом городе אין דער דאָזיקער [אין אָט דער] שטאָט; 2. *(такой же самый)* פונקט דער (װ פונקט די, ז פונקט דאָס, מצ. פונקט די); завтра в это время מאָרגן פונקט אין דער צײַט; 3. *в знач. сущ.* אָט דער־אָ (װ אָט די־אָ, ז אָט דאָס־אָ, מצ. אָט די־אָ); этого я возьму с собой איך וועל מיטנעמען מיט זיך אָט דעם־אָ; это я оставляю вам אָט דאָס־אָ לאָז איך איבער אײַך; об этом не стоит говорить וועגן דעם איז ניט קעדײַ צו רעדן; 4. *в знач. сущ. (последний из упомянутых)* דער (װ די, ז דאָס, מצ. די); Маша всё рассказала Вере, эта передала Зине מאשע האָט אלץ דערציילט ווערען, (און) די האָט איבערגעגעבן זינען; 5. *в знач. сущ. с нескл.* דאָס; это интересно דאָס איז אינטערעסאַנט; это целая история דאָס איז א גאַנצע מײַסע; это его родители דאָס זײַנען זײַנע עלטערן; ◇ при этом דערבײַ, דערצו נאָך; ох, уж эти мне капризы! אוי אָט די קאַפּריזן!

этюд *м* עטיוד ם ־ן; *муз. (упражнение тж.)* געניטונג װ ־ען; *(научное произведение тж.)* שטודיע װ ־ס, פאָרשונג װ ־ען

эфемерный עפעמערישער; *(призрачный тж.)* אילוזאָרישער

эфиоп *м* עטיאָפּ ם ־ן; עפיאָפּ ם ־ן *разг.*; ~**ский** עטיאָפּישער; עפיאָפּישער *разг.*

эфир *м* 1. *хим.* עטער ם; серный ~ שוועבל־עטער ם; этиловый ~ עטיל־עטער ם; 2. *радио* עטער ם, עפיר ם; в ~е музыка אין עטער גיט מען איבער מוזיק; послать в ~ איבערגעבן* דורך ראַדיאָ; выйти в ~ אָנהייבן* איבערגעבן (דורך ראַדיאָ, דורך טעלעוויזיע); *(о программе)* אָנהייבן* זיך; 3. *поэт.* עפיר ם; ~**ный** עטער־; *перен. (воздушный)* לײַכטער, לופטיקער; ◇ ~ное масло עטער־אייל ם, עפיר־אייל ם.

эфиромасличн‖ый: ~ые растения *см.* эфироносы

эфироносы *мн. с.-х.* עטער־געוויקסן מצ., עפיר־געוויקסן מצ.

эффект *м* 1. עפעקט ם ־ן; *(воздействие тж.)* פועלע װ; произвести, возыметь ~ האָבן* א פועלע; шумовые ~ы רויש־עפעקטן מצ.; 2. *(результат)* עפעקט ם; экономический ~ דער עקאָנאָמישער עפעקט

эффективн‖ость *ж* עפעקטיווקײַט װ, ווירקעוודיקײַט װ; ~**ый** עפעקטיווער, ווירקעוודיקער; ~ые меры ווירקעוודיקע [עפעקטיווע] (מאָס)מיטלען

эффектный עפעקטפולער, עפעקטישער; *(рассчитанный на эффект тж.)* טעאַטראַלער

эх *межд.* אך!; *(укоризненно)* עך!; эх ты, трус! עך דו, פּאַכדן איינער!

эхо *с* עכאָ װ, ווידערקאָל ז

эхолот *м мор.* עכאָלאָט ם

эшафот *м* עשאַפאָט ם ־ן

эшелон *м* 1. *(транспорт)* עשעלאָן ם ־ען, טראַנספּאָרט ם ־ן; *(поезд тж.)* (עקסטרע) צוג ם ־ן; воинский ~ מיליטער־עשעלאָן ם ־ען, מיליטער־צוג ם ־ן; 2. *воен.* עשעלאָן ם ־ען; наступать в первом ~е אָנגרײַפן* אינעם [מיטן] ערשטן עשעלאָן

эшелонировать *сов. и несов. воен.* עשעלאָנירן, אויסאָרדענען אין דער טיף; глубоко эшелонированная оборона א פאַרטיפטע פאַרטיידיקונג, שטאַרקע פאַרטיידיקונגס־פּאָזיציעס

Ю

юбилей *м* יוביליי ם ־ען, יויוול ם ־ען; *(празднование тж.)* יוביליי־פּײַערונג װ; столетний ~ דער הונדערטיאָריקער יויוול [יוביליי]; ~**ный** יוביליי־, יויוול־; ~ные торжества יוביליי־פּײַערונגען מצ., יויוול־פּײַערונגען מצ.; ~ное издание יוביליי־אויסגאַבע װ ־ס, יויוול־אויסגאַבע װ ־ס

юбиляр *м* יובילאַר ם ־ן, באל־יויוול ם (מצ. באלע־יויוול)

юбк‖а *ж* קליידל ז ־עך; нижняя ~а אונטערקליידל ז ־עך, אונטעראָק ם (מצ. ...רעק); ◇ держаться за *чью-л.* ~у (צו)האלטן* זיך בא עמעצנס פאַרטעך

ювелир *м* יווועלירער ם =, יווועליר ם ־ן; ~**ный** 1. יווועליר־, צירונג־; ~ный магазин יווועליר־מאַגאַזין ם ־ען, צירונג־מאַגאַזין ם ־ען; ~ные изделия יווועליר־אַרטיקלען מצ., יווועליר־צירונג ז; 2. *перен.* יווועליר־, אײַדעלער; ~ная работа יווועליר־אַרבעט װ, אן אײַדעלע אַרבעט

юг *м* דאָרעם ם; на юге אפן דאָרעם; на юг от..., к югу от... דאָרעם־צו פון...; на юге страны אפן דאָרעם פונעם לאַנד; с юга פונעם דאָרעם; *(с южной стороны)* פון דאָרעם־זײַט

юго-восток *м* דאָרעם־מיזרעך ם

юго-восточный דאָרעם־מיזרעכדיקער; ~ ветер א דאָרעם־מיזרעכדיקער ווינט

юго-запад *м* דאָרעם־מײַרעוו ם

юго-западный דאָרעם־מײַרעוודיקער; ~ ветер א דאָרעם־מײַרעוודיקער ווינט

югослав *м* יוגאָסלאַוו ם ־ן; ~**ский** יוגאָסלאַווישער

юдофоб *м уст.* יודאָפאָב ם ־ן, יידנהאַסער ם =, יידנפרעסער ם =

южан‖ин *м* דאָרעם־אײַנוווינער ם =, דאָרעם־מענטש ם ־ן; ~**ка** *ж* דאָרעם־אײַנוווינערין װ ־ס, דאָרעם־פרוי װ ־ען

южнее דאָרעמדיקער, ווײַטער דאָרעם־צו

ю́жный 1. דאָרעמדיקער, דאָרעם־; ю́жный бе́рег Кры́ма דער דאָרעם־ברעג פון קרים; ~ кли́мат דאָרעמדיקער קלימאַט; ~ ве́тер דאָרעם־ווינט m ־ן; ~ темпера́мент א טעמפּעראַמענט פון א דאָרעם־מענטשן; 2. (*обращённый к югу*) דאָרעם־זײַטיקער; ~ склон דאָרעם־זײַטיקער באַרגנייג

юла́ 1. ж (*игрушка*) דריידל ז ־עך; 2. м и ж *разг.* (*непоседа*) אומרו m, ‖ ־ען

юлиа́нский: ~ календа́рь דער יוליאַנישער קאַלענדאַר; דער אַלטער סטיל

юли́ть *несов. разг.* 1. (*вертеться*) אַרומדרייען זיך; 2. (*перед кем-л.; заискивать*) אַרומטאַנצן (אַרום); 3. (*хитрить*) דרייען זיך אַפן קאָרעק

ю́мор м הומאָר m

юморе́ска ж *лит., муз.* הומאָרעסקע ‖ ־ס

юмори́ст м הומאָריסט m ־ן

юмористи́ческ‖ий הומאָריסטישער; ~ий расска́з א הומאָריסטישע דערציילונג, הומאָרעסקע ‖ ־ס; ~ая но́тка א שפּאַס־ניואַנס m ־ן, א הומאָר־ניואַנס m ־ן

ю́нга м *мор.* יונגע m ־ס, מאַטראָס־ייִנגל ז ־עך

юне́ц м יונגטלעכער m ־כע, באָכערל ז ־עך; *неодобр.* שנעקל ז ־עך

юнио́р м *спорт.* יוניאָר m ־ן, יונגטלעכער m ־כע

ю́нкер м *ист.* יונקער m ־ס

юнна́т м (ю́ный натурали́ст) יונאַט m (יונגער נאַטוראַליסט)

ю́ность ж 1. יוגנט ‖, יוגנט־יאָרן מצ.; 2. *собир.* יוגנט ‖, דער יונגער° דאָר, יונגטלעכע מצ.

ю́ноша м יונגטלעכער m ־כע, יונגלינג m ־ען

ю́ношеск‖ий יוגנט־, יונגטלעכער; ~ое движе́ние די יוגנט־באַוועגונג; с ~им пы́лом מיט יוגנטלעכן ברען

ю́ношеств‖о с 1. *собир.* יוגנט ‖; кни́ги для ~а ביכער פאַר דער יוגנט; 2. (*пора*) יוגנט ‖, יוגנט־יאָרן מצ.

ю́ный 1. (*молодой*) יונגער°; ю́ные зри́тели די יונגע° צושויער; с ю́ных лет פון די יונגע° יאָרן אָן, פון די יוגנט־יאָרן; 2. (*свойственный юношеству*) יוגנטלעכער; ю́ные мечты́ יוגנטלעכע טרוימען

Юпи́тер м *астр.* יופּיטער m

юпи́тер м (*осветительный прибор*) יופּיטער m ־ס

юр: на юру́ אַף א פרײַ הויך אָרט

юриди́ческ‖ий יורידישער; ◇ ~ое лицо́ יורידישע פּערזאָן; ~ая консульта́ция יורידישע קאָנסולטאַציע

юрисди́кция ж יוריסדיקציע ‖

юриско́нсульт м יוריסקאָנסולט m ־ן

юриспруде́нция ж יוריספּרודענץ ‖; (*наука*) רעכטקענטעניש ‖

юри́ст м יוריסט m ־ן

ю́рк‖ий פלינקער, רירעוודיקער; ~ий паренёк א רירעוודיק באָכערל; ~ие движе́ния פלינקע באַוועגונגען; 2. *разг.* (*хитрый*) פיפיקער

юро́д‖ивый 1. כּושעמדיקער; 2. *в знач. сущ.* м טאַם m ־ען, כּושעם m ־ס; ~ство с 1. (*слабоумие*) שוואַכזיניקײַט ‖, טאַמעוואַטישקײַט ‖; (*показное*) דאָס פּראַוועט מעשוגאַס; 2. (*поступок*) אומזין m, אומזיניקײַט ‖

юро́дствовать *несов.* פּראַוועון מעשוגאַס

ю́рский *геол.*: ~ пери́од יורא־פּעריאָד m

ю́рта ж יורטע ‖ ־ס; во́йлочная ~ פילצענע יורטע; ~ коче́вника נאַמאַדן־בײַדל ז ־עך

Ю́рьев: вот тебе́, ба́бушка, и ~ день! *погов.* אָט האָסטו דיר די אַנדערע טעג יאָמטעוו!

юсти́ци‖я ж יוסטיץ ‖; министе́рство ~и יוסטיץ־מיניסטעריום m

юти́ться *несов.* 1. (*помещаться на небольшом пространстве — о доме, селении и т. п.*) טוליען זיך; (*о группе людей*) צונויפשפּאַרן זיך; 2. (*иметь пристанище*) וואַלגערן זיך; (*жить в тесноте*) זײַן* צונויפגעשפּאַרט; кни́жные по́лки занима́ют всю кварти́ру, а сам он юти́тся на ку́хне די ביכער־פּאָליצעס פאַרנעמען די גאַנצע וווינונג, און ער אַליין וואַלגערט זיך אין קיך; втроём ~ в двухме́стном но́мере זײַן* צונויפגעשפּאַרט זאַלבעדריט אין א צווייאָרטיקן נומער [האָטעל־צימער]

юфть ж יוכט ‖

Я

я 1. *личн. мест.* (меня́, мне, мной, (обо) мне) איך, *перед личной формой глагола тж. сокращённо* כ׳ (מיך, מיר, אק. מיר, דאַט.); э́то я דאָס בין איך, ס׳איז איך; я ви́жу כ׳זע, איך זע; я б хоте́л כ׳וואָלט, איך וואָלט געוואָלט; меня́ не́ было до́ма איך בין [כ׳בין] ניט געווען אינדערהיים; меня́ э́то не каса́ется מיך גייט עס ניט אָן, ס׳איז ניט מײַן אייסעק; у меня́ тепе́рь ую́тно בא מיר איז איצט געמיטלעך; у меня́ нет вре́мени כ׳האָב ניט קיין צײַט; дай мне э́ту кни́жку גיב מיר אָט דאָס ביכל; отпусти́те меня́! לאָזט מיך אָפּ!; за мной кто́-то шёл הינטער מיר איז עמעצער געגאַנגען; со мной тебе́ бу́дет хорошо́ מיט מיר וועט דיר גוט° זײַן; учителя́ бы́ли дово́льны мной די לערער זײַנען געווען מיט מיר צופרידן; что он говори́л обо мне? וואָס האָט ער וועגן מיר גערעדט?; 2. *в знач. сущ.* с «איך» m; ◇ я не я, и ло́шадь не моя́ איך ווייס ניט, איך ווייס פון גאָרנישט ניט פון עפּעס צו זאָגן; не я бу́ду, е́сли… זאָל מײַן נאָמען ניט זײַן מוישע (יאַנקל, ריווע אדג.), אויב…; по мне נאָך מיר, ווי איך מיין

я́бед‖а 1. ж *уст.* (*наушничество*) יאַבעדע ‖ ־ס; (*кляуза*) מעסירעלע ז ־ך; 2. м *разг. см.* я́бедник; 3. ж *разг. см.* я́бедница; ~ник м יאַבעדניק m ־עס, מאָסער m ־ס, מאָסערניק m ־עס; ~ница ж יאַבעדניצע ‖ ־ס, מאָסערניצע ‖ ־ס

я́бедничать *несов. уст. разг.* יאַבעד(עווע)ן (*кляузничать*) טרײַבן* מעסירעס

я́блок‖о с עפּל m =; ◇ глазно́е ~о *анат.* אויג־עפּל m ־; ада́мово ~о *анат.* אָדעמס קנאַפּ (גאָרגל) m; ~о раздо́ра צאַנק־עפּעלע ז; ~у не́где упа́сть ס׳איז ענג — א שפּילקע־קעפּל ניט אַרײַנצוּוואַרפן; ~о от я́блони недалеко́ па́дает *посл.* דאָס עפּעלע פאַלט ניט ווײַט פונעם ביימעלע

я́блонев‖ый עפּלבוים־, עפּלביימער־; פון עפּלביימער *после сущ.*; ~ый цвет עפּלבוים־צוויט m, עפּלביימער־צוויט m ־; ~ый сад עפּלסאָד m (מצ. ־סעדער); ~ая ве́тка עפּלבוים־צווײַג ‖ ־ן

я́блоня ж עפּלבוים m (מצ. ־ביימער)

я́блочный עפּל־; פון עפּל *после сущ.*; ~ компо́т א קאָמפּאָט פון עפּל, עפּל־קאָמפּאָט m

яви́ться *сов.* 1. (*прийти*) יאָווען ,מעלדן* זיך ;קומען* זיך; он яви́лся домо́й то́лько но́чью ער איז געקומען מעלדן* זיך [יאָווען זיך] ~ в суд ;אַהיים ערשט באַנאַכט באַווײַזן* (*появиться, показаться*) 2. ;אין [צום] געריכט זיך; 3. (*возникнуть*) אויפֿקומען*; у меня́ яви́лась мысль ס׳איז מיר אויפֿגעקומען א געדאַנק, ס׳איז מיר אַרײַן אין קאָפּ (אַרײַן) א געדאַנק; 4. (*оказаться*) זײַן*; ваш отка́з яви́лся по́лной неожи́данностью для всех нас אײַער אָפּזאָג איז פֿאַר אונדז אַלעמען געווען אַבסאָליוט אומגע-ריכט

я́вка *ж* 1. (*действие*) דאָס ,דאָס מעלדן זיך ,קומען ז יאָווען זיך; ~ обяза́тельна קומען איז אָבליגאַטאָריש; 2. (*место встреч*) טרעפֿפּונקט מ ־ן (קאָנספּיראַטיווער); יאַווקע וו ־ס *разг.*; 3. (*конспиративная встреча*) -קאָנ (ספּיראַטיווע) טרעפֿונג וו ־ען; יאַווקע וו ־ס *разг.*

явле́ние *с* 1. דערשײַנונג וו ־ען; (*событие*) געשעעניש ־ן וו; ~ приро́ды נאַטור־דערשײַנונג וו ־ען; стра́нное ~ א מאָדנע דערשײַנונג [זאַך]; 2. (*появление, приход*) -דער שײַנען, באַווײַזן זיך ,דאָס ז; 3. (*часть пьесы*) אויפֿטריט ־ן מ; 4. *филос.* דערשײַנונג וו ־ען, פֿענאָמען מ ־ס

явля́ться *несов.* 1. *см.* яви́ться; 2. (*представлять собой*) זײַן*; он явля́ется представи́телем печа́ти ער איז א פֿאָרשטייער פֿון דער פּרעסע ער איז א פּרעסע־, פֿאָרשטייער; ~ я́рким доказа́тельством -זײַן* א בולע טער באַווײַז

я́вн||о *нареч.* בעפֿירעש; он ~о не пра́в -ער איז בע פֿירעש אומגערעכט; ~ый 1. (*не скрываемый*) אָפֿענער, אָפֿנטלעכער ,ניט־פֿאַרשטעלטער; ~ая вражда́ אָפֿענע סינע; 2. (*совершенно очевидный*) באַשײַנפּערלעכער, קלאָרער°; ~ая несправедли́вость -א קלאָר° [א באַשײַנפּער לעכן] אומרעכט; э́то ~ая ложь ס׳איז א בעפֿירעשער ליגן, ס׳איז בעפֿירעש א ליגן

я́вочн||ый: ~ая кварти́ра *см.* я́вка 2; ◇ ~ым по-ря́дком *юр.* אין מעלד־אָר־, ניט פֿרעגנדיק בא קיינעם דענונג

я́вственн||о *нареч.* דײַטלעך, קלאָר°; ~о слы́шаться דײַטלעך הערן זיך; мне ~о послы́шался его́ го́лос (כ׳מיין) איך האָב דײַטלעך געהערט זײַן שטים; ~ый א דײַטלעכער ,קלאָרער°; ~ый звук א דײַטלעכער קלאַנג

я́вствовать *несов.*: из э́того я́вствует... פֿון דעם איז קלאָר (צו זען)..., פֿון דעם דרינגט קלאָר אַרויס...

явь *ж* וו וואָר

я́гель *м бот.* יאַגעל מ ,הירשנמאָך מ

ягнёнок *м* לעמעלע ז ־ך ,שעפּעלע ז ־ך

ягни́ться *несов.* שעפּסלען זיך ,האָבן* שעפּעלעך

я́года *ж* יאַג(ע)דע וו ־ס; *собир.* יאַג(ע)דעס מצ.; ◇ они́ одного́ по́ля ~ זיי זײַנען פֿון איין טייג געקנאָטן

я́годица *ж* הינטערבאַק וו ־ן; *мн.* הינטערטייל מ; הינטערכײַלעך מ *разг.*

я́годн||ик *м* 1. (*место*) יאַגעדעס־קוסטן מצ.; (*культи-вированный*) יאַגעדעס־פֿלאַנצונגען מצ.; 2. (*куст*) -יאַגע דעס־קוסט מ ־ן; 3. *разг.* (*сборщик*) יאַגעדעס־קלײַבער מ =; ~ица *ж* יאַגעדעס־קלײַבערן וו ־ס; ~ый -יאַגע דעס; ~ый сок יאַגעדעס־זאַפֿט מ

ягуа́р *м* יאַגואַר מ ־ן

яд *м* 1. *прям. и перен.* סאַם מ; (*змеи и т.п.*) גיפֿט מ; приня́ть ~ אײַננעמען* סאַם, סאַמען זיך; ~ со-мне́ния דער סאַם פֿון ספֿייקעס; 2. (*злоба, ехидство*) גיפֿט מ, גאַל וו; с каки́м я́дом э́то бы́ло ска́зано! ווי גיפֿטיק [ווי גאַליק] דאָס איז געזאָגט געוועןǃ

я́дерн||ый *физ.* נוקלעאַרער; ~ая эне́ргия נוקלעאַרע ענערגיע; ~ое ору́жие נוקלעאַרער וואָפֿן; ~ая война́ נוקלעאַרע מילכאָמע; ~ый реа́ктор קערן־רעאַקטאָר מ ־ס, א נוקלעאַרער רעאַקטאָר; ◇ ~ая фи́зика -נוק לעאַרע פֿיזיק

ядови́т||о *нареч.* גיפֿטיק, גאַליק; ~ый 1. גיפֿטיקער, גיפֿט־; ~ые га́зы גיפֿטגאַזן מצ., גיפֿטיקע גאַזן; ~ые гри-бы́ גיפֿטיקע שוואָמען; ~ая змея́ א גיפֿטיקע שלאַנג; 2. (*ехидный, злобный*) גיפֿטיקער, גאַליקער, בײַסיקער; ~ое замеча́ние א גיפֿטיקע [א גאַליקע] באַמערקונג

ядохимика́ты *мн. с.-х.* גיפֿט־כעמיקאַליעס מצ., גיפֿט־כימיקאַליעס מצ.

ядрёный 1. *разг.* (*о плодах*) אָנגעגאָסענער, -יאָדערדי קער; (*упругий*) האַרטער; 2. (*здоровый, крепкий*) -יאָ דערדיקער, געפּאַקטער; 3. (*свежий, бодрящий*) -דער פֿרישנדיקער; ~ во́здух דערפֿרישנדיקע לופֿט

я́дрица *ж* רעטשענע (יאָדער־)גרויפּן מצ.

ядро́ *с* 1. (*плода*) יאָדער מ ־ן, קערן מ ־ער; ~ оре́-ха דער יאָדער פֿונעם נוס; 2. (*внутренняя часть чего-л.*) אינ(ע)ווייניקסטע ז, קערן מ; ~ а́тома אַטאָם־קערן מ; ~ Земли́ ערד־קערן מ; 3. *перен.* קערן מ; (*суть*) טאָך מ, טאַמציס מ; 4. (*пушечное*) (האַרמאַט)קויל וו ־ן; 5. *спорт.* קויל וו ־ן; толка́ть ~ שטויסן* [וואַרפֿן*] די קויל

я́зва *ж* 1. געשוויר מ ־ן; 2. *перен.* פּלאָג וו; 3. *разг.* (*о человеке*) שלאַק־פּוראָניעס מ; ◇ ~ желу́дка -מאָגן געשוויר מ, אולצער מ

язви́тельн||ый גיפֿטיקער, גאַליקער, בײַסיקער; ~ое замеча́ние א גיפֿטיקע [א גאַליקע] באַמערקונג; ~ая кри́тика א בײַסיקע קריטיק; ~ый челове́к א גאַליקער פּאַרשוין

язви́ть *несов.* שטעכעלירן, זאָגן מיט א שטאָך

язы́к *м* 1. *анат.* צונג וו ־ען; показа́ть ~ 1) (*вра-чу*) ווײַזן* די צונג; 2) (*дразнить*) אַרויסשטעלן א צונג; 2. (*кушанье*) צונג וו; 3. *перен.* צונג וו (מצ. ־ען, צינגער); ~и́ пла́мени פֿײַערצונגען מצ.; злы́е ~и́ בייזע צינגער; 4. (*речь*) שפּראַך וו ־ן, לאָשן ז (מצ. לעשוינעס); англи́й-ский ~ די ענגלישע שפּראַך; ~ наро́да -דאָס לאָשן פֿו נעם פֿאָלק; литерату́рный ~ די ליטעראַרישע שפּראַך; иностра́нные ~и́ פֿרעמדשפּראַכן מצ.; ~ Пу́шкина -פּוש קינס שפּראַך; ~ му́зыки שפּראַך פֿון מוזיק; 5. *разг.* (*пленный*): взять ~а́ נעמען* געפֿאַנגען [פֿאַקן] א «צונג»; 6. (*у колокола*) צינגל ז ־עך, קלעפּל ז ־ך; ◇ ~ прили́п у *кого-л.* к горта́ни ס׳איז בא עמעצן אָפּגענומען געוואָרן דאָס לאָשן; у него́ ~ че́шется סע קאָרטעט אים צו זאָגן (עפּעס); держа́ть ~ за зуба́ми האַלטן* צוהאַלטן* דאָס מויל [די צונג]; приде́ржа́ть ~ ס׳מויל; у него́ (сло́во) сорвало́сь с ~а́ -ער האָט זיך אַרויסגע כאַפּט מיט א וואָרט; найти́ о́бщий ~ с *кем-л.* -פֿאַר געפֿינען* א געמיינזאַמע שפּראַך, שטענדיקן זיך מיט עמעצן מיט עמעצן; ~ до Ки́ева доведёт *посл.*, אז מע פֿרעגט, אז מע פֿרעגט א סאַך, בלאָנדזשעט מען ניט; דערפֿרעגט מען זיך מען ווײַניק

языкове́д *м* שפּראַכקענער מ =, שפּראַך־פֿאָרשער מ =, לינגוויסט מ ־ן; ~ение *с см.* языкозна́ние; ~ческий לינגוויסטישער, שפּראַכוויסנשאַפֿטלעכער

языков||о́й שפּראַכלעכער, שפּראַך־; ~о́е чутьё שפּראַך־חוש מ; ~о́й барье́р דער שפּראַכלעכער באַריער

языко́в||ый צונג-; ~ая колбаса́ מ צונגווורשט, צונג-קאַלבאַס מ

языкозна́ние *с* װ שפּראַכקענטעניש, שפּראַכוויסנשאַפט װ, לינגוויסטיק װ

язы́ч||еский גע̈צנדינערישער; ~ество *с* װ גע̈צנדינערײַ; (*многобожие*) מ פּאָליטעיזם; ~ник *м* = מ גע̈צנדינער

язычо́к *м* 1. *анат.* צינגל, ס- װ ־עך ז; אָוווּלע; 2. (*замка и т. п.*) צינגל ז ־עך; 3. (*ботинка*) לעפּל ז ־עך

я́ичник *м анат.* אָוואַריע װ ־ס, אייערשטאָק מ ־ן

я́ичница *ж* פּאָנקוכן מ ־ס, אייער־קוכן מ ־ס; פרע- ־אויג«פרעזשעניצע װ ־ס (*глазунья*) ; ושעניצע װ ־ס

я́ичн||ый אייער־, איי־; *кул. тж.* אַף אייער *после сущ.*; ~ая скорлупа́ װ אייער־שאָלעכץ; ~ая лапша́ לאָקשן אַף אייער, אייער־לאָקשן מצ.

яйцеви́дный אייערפאָרמיקער

яйцекладу́щий *зоол.* אייערלייגנדיקער

яйцекле́тка *ж биол.* איי־צעל װ ־ן

яйцено́ск||ий: ~ая поро́да кур א פּראָדוקטיווע הינער־ראַסע

яйц||о́ *с* איי ז ־ער; ◇ носи́ться с *кем-л.*, с *чем-л.* как ку́рица с ~о́м ארומטראָגן* זיך ווי מיט עפּעס רעכטס; э́то вы́еденного ~а́ не сто́ит ס'האָט ניט די ווערט קיין אויסגעבלאָזן איי

як *м зоол.* יאַק מ ־ן

якоби́нец *м ист.* = מ יאַקאָבינער

я́кобы 1. *частица* קלומערשט; он не посеща́л заня́тия ~ по боле́зни ער האָט ניט באַזוכט די לימודים צוליב דעם, וואָס ער איז קלומערשט געווען קראַנק; 2. *союз* קלומערשט; יאַקאָבי *разг.*; говоря́т, ~ в на́шем го́роде то́же бу́дет метро́ מע זאָגט, אַז קלומערשט וועט אויך זײַן א מעטראָ(פּאָליטען) [מע זאָגט יאַקאָבי] אין אונדזער שטאָט

я́корн||ый אַנקער־; ~ая цепь אַנקער־קייט װ ־ן; ~ая стоя́нка (מצ. ··ערטער) פאַראַנקערונג(ס)־אָרט ז

я́кор||ь *м* 1. *мор.* אַנקער מ ־ס; стоя́ть на ~е אָנ- קערן; бро́сить ~ь פאַראַנקערן זיך; сня́ться с ~я אָפּ- אַנקערן זיך; 2. *эл.* אַנקער מ ־ס; ~ь дина́мо-маши́ны דער אַנקער פון א דינאַמאָ־מאַשין; ◇ ~ь спасе́ния די איינציקע האָפענונג

яку́т *м* יאַקוט מ ־ן; ~ка *ж* יאַקוטקע װ ־ס, יאַקוטן װ ־ס; ~ский יאַקוטישער; ~ский язы́к די יאַקוטישע שפּראַך, יאַקוטיש ז

якша́ться *несов.* (с *тв.*) *разг.* קאָמפּאַנייעווען זיך (מיט), פירן קאָמפּאַניע (מיט)

я́лик *м* רודערשיפל ז ־עך

я́лов||ый יאַלעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая коро́ва א ניט־קעלביקע קו, יאַלעווע קו

я́ма *ж* 1. גרוב װ (מצ. ··גריבער); 2.: у́гольная ~ (*на судне*) קוילן־בונקער מ ־ס; смотрова́я ~ אויטאָ- רעמאָנט־גרוב װ (מצ. ··גריבער); возду́шная ~ לופט- גרוב װ (מצ. ··גריבער)

ямб *м лит.* יאַמב מ ־ן; ~и́ческий *лит.* יאַמבישער

я́мочка *ж* גריבעלע ז ־ך; (*на щеках*) כיין־גריבעלע ז ־ך

ямщи́к *м* פּאָטשט־קוטשער מ ־ס, פורמאַן מ ־עס

янва́рский יאַנוואַר־; ~ хо́лод יאַנוואַר־קעלט װ; א קעלט ווי אין יאַנוואַר כוידעש

янва́рь *м* יאַנוואַר מ; *см. тж.* а́вгуст

я́нки *м нескл.* יאַנקי מ ־ס

янта́рный 1. בורשטין־; (*сделанный из янтаря*) בור- שטיינענער; 2. (*о цвете*) בורשטינקאָליריקער; פון בור- שטין־קאָליר *после сущ.*

янта́рь *м* בורשטין מ

япо́н||ец *м* = מ יאַפּאַנער; ~ка *ж* יאַפּאַנערן װ ־ס; ~ский יאַפּאַנישער; ~ский язы́к די יאַפּאַנישע שפּראַך, יאַפּאַניש ז

я́рк||ий 1. העלער; ~ий свет א העלע שײַן; ~ое со́лнце די העלע [בלענדיקע] זון; ~ая ла́мпа א בלענדיקער לאָמפּ; 2. (*о цвете*) שאַרפער, ליכטיקער; (*о румянце*) גלאַנציקער; 3. (*выдающийся*) אויסטערלישער, גלענצנ- דיקער; ~ий тала́нт אן אויסטערלישער [א גלענצנדיקער] טאַלאַנט; 4. (*убедительный*) בוילעטער; ~ое доказа́тельство א בוילעטער באַווײַז; ~ий приме́р א בוילעטער [א קלאָרער°] בײַשפּיל

я́рко *нареч.* 1. שאַרף; ~ выраженный אויסגעדריק- טער [אָנזיכטיקער]; ~ раскра́шенный שאַרף [העל] באַ- פאַרבטער; 2. (*убедительно*) בוילעט, קלאָר°; ~ свиде́тельствовать о *чём-л.* בוילעט [קלאָר°] באַווײַזן* עפּעס

я́ркость *ж* העלקײַט װ; (*таланта и т. п.*) אויס- טערלישקײַט װ; (*образов, изображения*) בוילעטקײַט, פאַרביקײַט װ

ярлы́к *м* עטיקעטקע װ ־ס

я́рмарка *ж* יאַריד מ ־ן, יאַרמאַרק מ (מצ. ··מערק); международная ~ צווישנפעלקערלעכער יאַריד

ярмо́ *с* 1. יאָך מ ־ן; יאַרמאָ מ ־ען *разг.*; 2. *перен.* יאָך מ; (*бремя тж.*) עָל מ

яров||о́й 1. זומער־; ~а́я пшени́ца מ זומערווייץ; ~о́е по́ле מ זומער־אַקער; 2. *в знач. сущ. мн.* זומער־טווּ- עס מצ.

я́ростн||о 1. מאַלערעציכעדיק; 2. (*неистово*) אימפּע- טיק; 3. (*отчаянно*) ווילד; ~о сопротивля́ться אַקשאָ- נעסדיק־ווילד קעגנשטיין*; ~ый 1. מאַלערעציכעדיקער; (*выражающий ярость*) ווילדער, צאָרנדיקער; ~ые взгля́ды ווילדע [צאָרנדיקע] בליקן; 2. (*неистовый — о стихиях*) אימפּעטיקער; 3. (*крайний в своём проявлении*) ווילדער; ~ая борьба́ אן אַקשאָנעסדיק־ווילדער קאַמף

я́рость *ж* גרימצאָרן מ, רעציכע װ, ווּט װ; прийти́ в ~ ארײַנפאַלן* אין דער רעציכע

я́рус *м* 1. *театр.* צירקל מ ־ען; באַלקאָן־צירקל מ; 2. *геол.* פּלאַסט מ ־ן, שיכט מ ־ן; יאַרוס מ ־ן *разг.*

я́рый 1. *см.* я́ростный; 2. (*рьяный*) פאַרברענטער; я́рые сторо́нники די פאַרברענטע [די הייסע] אָנהענגער

я́сельн||ый: ребёнок ~ого во́зраста א קינד פון יאַס- לעס־עלטער

я́сенев||ый יאַסענאָווע(ר) *тж. неизм.*; יאַסען־, אַשבוים־; ~ая древеси́на יאַסענאָווע האָלץ; ~ый лист יאַסען־ בלאַט מ (מצ. ··בלעטער), אַשבוים־בלאַט מ (מצ. ··בלעטער)

я́сень *м* יאַסען מ, יאַסינע װ, אַשבוים מ (מצ. ..ביימער)

я́сли *мн.* 1. (*кормушка*) זשאָלעב מ ־עס, קאָרעטע װ ־ס; 2.: (де́тские) ~ יאַסלעס מצ.; (*для грудных детей тж.*) זויגהיים װ ־ען

я́сно 1. *нареч.* העל; 2. *нареч.* (*отчётливо*) דײַטלעך, קלאָר°; говори́ть ~ רעדן* דײַטלעך [קלאָר°]; רעדן*

קלאָרע דיבורים; ~ ви́деть, что… זען קלאָר, אז…; ко́ротко и ~ קלאָר און שארף; ~ представля́ть себе́ что-л. קלאָר° פאָרשטעלן זיך עפעס, האָבן* א קלאָרע° פאָרשטעלונג וועגן עפעס; 3. *в знач. сказ. безл.* (*о пого́де*) (ס׳)איז לויטער; 4. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז קלאָר; соверше́нно ~, что… ס׳איז גאנץ קלאָר, אז…; мне не совсе́м ~… מיר איז ניט אינגאנצן קלאָר…; ~? קלאָר?, פארשטענדלעך?; ~! קלאָר!, מע פארשפּאָרט דערווײַזן!

я́сность *ж* װ קלאָרקייט; (*отчётливость, разборчивость тж.*) װ דײַטלעכקייט; внести́ ~ во *что-л.* אויסקלאָרן עפעס, מאכן עפעס קלאָר°

я́сн||ый 1. העלער, ליכטיקער; 2. (*безоблачный*) לויטערער; ~ое не́бо א לויטערער [ריינער] הימל; ~ая пого́да א לויטערער וועטער; 3. (*спокойный, чистый*) לויטערער, קלאָרער°; ~ый взгляд א לויטערער [א קלאָרער°] בליק; 4. (*отчётливый, понятный*) דײַטלעכער, קלאָרער°; 5. (*логичный, очевидный*) קלאָרער°; ~ое поня́тие א קלאָרער° באגריף; ~ый ум א קלאָרער° פארשטאנד; ~ое доказа́тельство א קלאָרער° באווײַז; ◇ ~е́е ~ого (ס׳איז) קלאָר ווי דער טאָג, (ס׳איז) גאנץ קלאָר

я́ства *мн.* מײַכאָלים מצ.

я́стреб *м* שפּארבער מ ־ס; *перен.* (*милитарист*) *тж.* מילכאָמע־שפּארבער מ ־ס; ~иный שפּארבער־; ~и́ный клюв שפּארבער־שנאָבל מ ־ען; ~и́ный взгляд א שפּארבער(י)שער בליק, א שפּארבער־בליק מ ־ן; שפּארבערישע אויגן; ~и́ная охо́та דאָס געיעג מיט שפּארבערס

я́хонт *м* 1. (*красный*) רובין מ ־ען; 2. (*синий*) סאפירשטיין מ ־ער, סאפיר מ ־ן

я́хта *ж* יאכטע װ ־ס; יאכט־שיפל ז ־עך, יאכט װ ־עס *разг.*

яхт-клу́б *м* יאכטקלוב מ ־ן

яхтсме́н *м* ספּאָרטזעגלער מ =, יאכטסמען מ ־ען

ячéйка *ж* 1. קעמערל ז ־עך; (*сотов*) צעל װ ־ן; 2. (*первичная организация*) קעמערל ז ־עך

ячме́нн||ый גערשטן־, גערשטענער; ~ое зерно́ גערשטן־קערנדל ז ־עך, גערשטנדל ז ־עך, גערשטעלע ז ־ך

ячме́нь[1] *м* גערשטן מצ.

ячме́нь[2] *м* (*на глазу*) גערשט מ

я́чнев||ый: ~ая крупа́ (דינע) גערשטענע גרויפּן; ~ая ка́ша א קאשע פון דינע גערשטענע גרויפּן

я́шма *ж* יאשמע װ, יאספּאס מ

я́щерица *ж* יאשטשערקע װ ־ס

я́щик *м* 1. קאסטן מ ־ס; (*небольшой*) קעסטל ז ־עך; му́сорный ~ מיסטקאסטן מ ־ס; почто́вый ~ פּאָסט־קעסטל ז ־עך; 2. (*выдвижной*) שופלאָד מ ־ן

я́щур *м* מויל־ און טלאָען־קרענק װ; יאשטשור מ *разг.*

Э. ФАЛЬКОВИЧ

О ЯЗЫКЕ ИДИШ

Еврейский язык (идиш) относится к западной группе германских языков. Он сложился на базе верхненемецких диалектов во взаимодействии с семитским (древнееврейским) и славянским элементами.

В СССР, США, Израиле, Румынии, Польше, Франции, Великобритании, Канаде, Аргентине, Бразилии, Уругвае, ЮАР и других странах издается литература на идише.

Идиш начал складываться в XI—XII веках н. э. В это время в разных немецких городах уже имелись большие поселения евреев, пользовавшихся в обиходе немецким языком с употреблением древнееврейских слов и оборотов.[1]

Древнееврейский язык — язык Библии и религиозного культа евреев, а также богатейшей светской литературы — в Средние века оказывал сильное влияние на язык еврейского населения Германии. Древнееврейский язык тогда не был привилегией образованного духовенства, а с раннего детства изучался всеми мальчиками без исключения, на нем велось делопроизводство в еврейских общинах, в ремесленных цехах, в благотворительных организациях. Он служил также средством деловых сношений между евреями разных городов и стран.

В силу этого в речи евреев Германии и других стран сохранялось и культивировалось большое число древнееврейских слов и оборотов для обозначения ряда понятий: религиозных, культовых, судебных, моральных, коммерческих, бытовых и т. п. Из древнееврейского языка в живую речь на средневерхненемецких диалектах вошел также ряд служебных слов и словообразовательных моделей. Влияние древнееврейского языка отразилось не только на лексике, но сказалось также в интонации, синтаксисе, словообразовании.

Кроме того, немецкие евреи, особенно южане, употребляли в своей речи заимствования из романских языков, так как долгое время тесно соприкасались с итальянскими и французскими евреями.

Жизнь евреев отличалась от жизни окружающего населения как в религиозном, бытовом, так и в правовом и экономическом отношениях. Не имея земли, евреи вынуждены были жить главным образом в городах, обычно в отдельных кварталах, занимаясь ремеслами, торговлей, врачебной деятельностью, организацией производства и хозяйства, кредитно-денежными операциями. По роду занятий, а также из-за преследований евреям приходилось переезжать с места на место, образуя новые поселения. В речи евреев различия местных немецких диалектов сглаживались намного быстрее, чем в речи немцев, главная масса которых жила в деревнях феодально раздробленной Германии. В сближении диалектов значительную роль сыграло и книгопечатание, получившее у евреев большое развитие. Авторы и издатели, заинтересованные в наибольшем распространении своих изданий, старались избегать узкоместных выражений или сопровождали их переводом на другие диалекты.

Таким образом, идиш (или, как он назывался тогда, “идиш-тайч“, “ивре-тайч“) стал отличаться от немецких говоров не только наличием семитизмов, но в некоторой степени и своеобразной интеграцией германских слов, грамматических форм и ряда фонетических особенностей, что явилось важнейшим толчком для самостоятельного развития языка. Это был длительный, сложный процесс, начавшийся в Германии и продолжавшийся в славянских и некоторых других странах. В XVI в. различия идиша и немецкого языка отчетливо выражены и пути их все больше расходятся.

С XVI в. все больше евреев из Германии оседало в Польше, Литве, Галиции, Подолии, Волыни и некоторых городах Белоруссии. Происходило дальнейшее смешение еврейских говоров, усилилось воздействие древнееврейского и славянских языков, и со временем возникли новые еврейские территориальные диалекты.

Со второй половины XVIII в. идиш в Западной Европе постепенно вытесняется местными государственными языками, но он сохраняется и продолжает развиваться в Польше, Литве, Белоруссии, на Украине, в Молдавии, Галиции, Румынии, где было сосредоточено компактное еврейское население. Здесь на базе новых территориальных диалектов постепенно возникают наддиалектные формы письменности — зачатки будущего литературного языка. Через диалекты в литературу проникает значительное количество слов из местного языкового окружения, со временем они в идише становятся общенарод-

[1] Древнееврейскими мы здесь условно будем называть все слова, вошедшие в идиш из древнееврейского языка. Среди них имеются также арамейские слова и некоторое число греческих и латинских, проникших в древнееврейский язык в античную эпоху.

ными. Например, צירעווען, פארצירעווען 'штопать' 'заштопать' от польского cerować, украинского 'церува́ти'; или לאטען, פארלאטען 'латать', 'ставить заплаты'. Появляется также множество ка́лек типа איבערמאכן 'переделать' — от украинского 'переробі́ти' — или типа איבערליצעווען 'перелицевать' (затем это слово еще больше „идишизируется", принимая форму איבערניצעווען). В диалекты из славянских языков проникают многие аффиксы и частицы, при помощи которых образуются сотни новых слов и новые конструкции.

В конце XVIII и начале XIX в. начинается новый этап в развитии идиша. Он был связан в первую очередь с распространением идей Просвещения (Гаскалы), основоположником которого был Моисей Мендельсон (1729 — 1786) в Германии. В Восточной Европе основные лозунги Гаскалы: приобщение к европейской культуре и местным языкам — способствовали развитию литературы, ориентирующейся на живой язык народа. Значительный вклад в сближение литературы и обиходной речи внесли просветители М. Левин (Лефин), Х. Гурвиц, И. Аксенфельд, И. Перл и др.

В 30-е годы XVIII в. среди евреев Украины возникло религиозно-мистическое движение хасидизм, распространившееся затем и на другие территории. Просветители активно выступали против хасидизма. Сторонники хасидизма, чтобы проповедовать его широким массам, тоже обратились к народным говорам, а это невольно способствовало развитию общенародного языка и демократизации литературы. То, что раньше считалось грубым, нелитературным, теперь широким потоком врывается в письменность. Значительно возросла доля славянских элементов в идише.

С середины XIX в. вместе со многими русскими словами и формами в идиш проникает большое количество интернациональных терминов, лексика и фразеология идиша становятся богаче и разнообразней. Процесс заимствования, кроме обогащения языка, имел и отрицательную сторону: засорение искаженными немецкими и русскими словами, бесчисленным количеством искусственных дублетов.

Основоположник классической еврейской литературы Менделе Мойхер-Сфорим (Ш.-Я. Абрамович) (1836 — 1917) был одновременно выдающимся борцом за чистоту подлинно народного языка. Его гуманистическое творчество, проникнутое идеями русских революционеров-демократов, знаменовало собой становление современного литературного языка. Большой вклад в формирование и развитие литературного идиша внесли художники слова, пришедшие в литературу позже, в особенности И.-Л. Перец (1851 — 1915) и Шолом-Алейхем (Ш. Рабинович) (1859 — 1916). Творчество Шолом-Алейхема получило мировое признание.

Рост рабочего движения и активное участие в нем передовой части еврейского народа оказали большое и самое непосредственное влияние на дальнейшее развитие литературного идиша. Пропаганда социально-экономических знаний, переводы на идиш трудов основоположников марксизма чрезвычайно обогатили еврейский язык, в первую очередь общественно-политической лексикой, философской, экономической и естественнонаучной терминологией. Обогащению языка способствовала и зародившаяся революционная пролетарская поэзия (стихи М. Винчевского, М. Розенфельда, И. Бовшовера, Д. Эдельштадта и др.).

Массовая безработица среди ремесленников, голод и беспросветная нужда, которыми сопровождалось развитие капитализма, национальный гнет привели в конце XIX в. к усилению эмиграции евреев из Восточной Европы в страны Америки, Западной Европы и Палестину. На новых местах поселения слова из местных языков проникают в разговорный идиш, а через разговорную речь и в литературу, в первую очередь в газетную публицистику, придавая ей определенный колорит. Однако прогрессивные зарубежные писатели и журналисты отстаивают принцип единого литературного еврейского языка, понятного читателям разных стран, придерживаются литературной нормы.

И все-таки зарубежные издания отличаются от советских изданий. Эти отличия заметнее всего в орфографии. Древнееврейские слова вошли в идиш в „ашкеназском" оформлении, принятом у евреев Восточной Европы. В идише многие из этих слов подверглись фонетическим и грамматическим изменениям, что нашло свое отражение в советской орфографии идиша. В зарубежных еврейских изданиях гебраизмы пишутся так же, как в древнееврейской консонантной письменности: ряд гласных не обозначается, читатель должен из опыта знать, как звучит то или иное слово; по традиции одна и та же буква в одинаковой позиции, но в разных словах, произносится по-разному, а разные буквы могут обозначать один и тот же звук. Так, слово כאווער 'товарищ' в этих изданиях пишется חבר, שאבעס 'суббота' пишется שבת, а יאָמטעוו 'праздник' пишется יום טוב.

В Советском Союзе эти орфографические трудности были устранены в первые годы советской власти, и новая орфография, подобно русской орфографии без ятя и ижицы, способствовала обеспечению всеобщей грамотности населения. Сейчас слова древнееврейского происхождения в советских изданиях на идише пишутся по тем же правилам, что и все другие.

Орфографические отличия касаются не только гебраизмов. В орфографии, принятой за рубежом, морфологическому принципу придается большее значение, чем в советской еврейской орфографии, где доминирует фонетический принцип. Так, за рубежом пишут פאררוקן, אוממענטשלעך, а в СССР פארוקן, אומענטשלעך и т. д. По-разному пишутся одни и те же предлоги, добавления, морфемы: в СССР — אַף, בא, а за рубежом — אויף, בײַ.

Некоторые особенности есть и в грамматике. Вариативность грамматической нормы проявляется, например, в роде существительных. Зарубежные издания предпочитают вариант, приближающийся к немецкому: דער פרײַז, דאָס געזעץ. Советские издания в этом случае отражают словоупотребление в живой речи евреев СССР, которые обычно говорят: די פרײַז, דער געזעץ и т. д. Однако все эти различия, в том числе и орфографические, нисколько не мешают широкому распространению советских изданий на идише во многих странах мира.

ФОНЕТИКА И ГРАФИКА

АЛФАВИТ

§ 1. Идиш пользуется древнееврейским алфавитом, приспособленным к фонетической системе современного идиша. Направление письма в идише — справа налево.

Прописных букв в еврейской графике нет.

Ниже приводится алфавит идиша в форме, принятой в словарях и учебных пособиях, изданных в СССР.

Буквы		Название букв	Произношение			Числовое значение	Примеры	
Печатные	Рукописные		В международной фонетической транскрипции	В традиционной транскрипции	Как русское			
א	א	áлеф	a	*a*	а	1	אקט	акт
אָ[1]	אָ	кóмец-áлеф	o	*o*	о	-	אָמסק	Омск
ב	ב	бейс	b	*b*	б	2	באל	бал
ג	ג	гимл	g	*g*	г	3	גאָנג	гонг
ד	ד	дáлед	d	*d*	д	4	דאָקטאָר	доктор
ה	ה	ћей	h	*h*	выдох	5	אהא!	ага!
ו(וּ)	ו(וּ)	вов	u	*u*	у	6	בוזולוק	Бузулук
וי[1]	וי	вóв-йýд	oj	*oj*	ой	-	רוים	Рим
וו[1]	וו	цвей вовн	v	*v*	в	-	וואטע	вата
ז	ז	зáен	z	*z*	з	7	זאָנע	зона
זש[1]	זש	зáен-ши́н	ʒ	*ž*	ж	-	זשורנאל	журнал
ח[2]	ח	хес	x	*x*	х	8		
ט	ט	тэс	t	*t*	т	9	טוריסט	турист
טש[1]	טש	тэ́с-ши́н	tʃ	*č*	ч	-	טשוהון	чугун
י(יִ)	י(יִ)	йуд	i, j (i)	*i, j (i)*	и, й (и)	10	וויזיט	визит
							יאנואר	январь
יי[1]	יי	цвей йудн	ej	*ej*	эй	-	פּייזאזש	пейзаж
ײַ[1]	ײַ	цвей йудн мит а пáсех	aj	*aj*	ай	-	מײַ	май
כ	כ	хоф	x	*x*	х	20	כארקאָוו	Харьков
те же конечные								
ך	ך	лáнге хоф					באך	Бах
ל	ל	лáмед	l	*l*	л	30	לאָמפּ	лампа
מ	מ	мем	m	*m*	м	40	מאָטיוו	мотив
те же конечные								
ם	ם	шлóсмем					רוים	Рим
נ	נ	нун	n	*n*	н	50	נאָטע	нота
те же конечные								
ן	ן	лáнге нун					דאָן	Дон

[1] В зарубежных изданиях в алфавит не включается, а приводится в правилах чтения.
[2] В советских изданиях употребляется только в цитатах из древнееврейских текстов и в реалиях.

Буквы		Название букв	Произношение			Числовое значение	Примеры	
Печатные	Рукописные		В международной фонетической транскрипции	В традиционной транскрипции	Как русское			
ס	ס	сáмех	s	*s*	с	60	ספּאָרט	спорт
ע	ע	áен	e	*e*	э	70	עלעמענט	элемент
פּ	פּ	пей	p	*p*	п	80	פּאָרט	порт
פֿ	פֿ	фей	f	*f*	ф	-	פֿאָרט	форт
те же конечные								
ף	ף	лáнге фей					טאָרף	торф
צ	צ	цáдик	ts	*c*	ц	90	צענטער	центр
те же конечные								
ץ	ץ	лáнге цадик					קאַץ	Кац
ק	ק	куф	k	*k*	к	100	קאווקאז	Кавказ
ר	ר	рейш	r	*r*	р	200	ראָמאַן	роман
ש	ש	шин	ʃ	*š*	ш	300	שעף	шеф
שׂ[^1]	שׂ	син	s	*s*	с	-	שׂטן (т.е. סאַטן)	сатана
תּ[^1]	תּ	тов	t	*t*	т	400	תּלמוד (т.е. טאַלמוד)	талмуд
ת[^1]	ת	сов	s	*s*	с	-	שבת (т.е. שאַבעס)	суббота

[^1]: В советских изданиях употребляется только в цитатах из древнееврейских текстов и в реалиях.

Примечания к алфавиту. Правила чтения

§ 2. 1. Буква א в начале слова перед гласными ו, י и перед дифтонгами וי, יי, ײַ не произносится. Это так называемый „непроизносимый" или „немой" алеф, указывающий, что за ним следует гласный звук. Например, в следующих словах начальные гласные читаются так же, как их русские соответствия: אוניווערסיטעט 'университет', אינסטיטוט 'институт', אויסטראַך 'Ойстрах', איינשטיין 'Эйнштейн', אײַזמאַן 'Айзман'.

В словах אאול 'аул', אאודיטאָריע 'аудитория' и т. п. второй א не произносится.

2. Буква ה произносится как h в латинском языке или г в русских междометиях: 'ага!', 'ого!' и т. п. (ниже в скобках приводится русская транскрипция еврейских слов). Например, הידראָפּלאַן [hидроплáн] 'гидроплáн', האָריזאָנט [hоризôнт] 'горизонт'.

3. Буква וּ с точкой в значении ו (у) пишется перед ו, перед י (й) и рядом с וו (в), например: טוּונג [тýунг] 'действие', בורזשוּי 'буржуй', צוּווּקס [цýвукс] 'прирост'.

4. Буква י обозначает: 1) гласный (и), например, מיטינג 'митинг', וויזיט 'визит'; 2) согласный (й, j), например, יאַנוואַר 'январь', יאָר 'год', יוריסט 'юрист', יעגער 'охотник', יוישער [йóйшер] 'справедливость'.

Буква יִ с точкой в значении י (и) пишется рядом с гласным, дифтонгами וי, יי, ײַ, и י (й). Например, לעגיִאָן [-гиó-] 'легион', מאַיִס [-ай-] 'маис', 'кукуруза', נעוויִים [-вúи-] 'пророки', נײַיִנקער [нáйи-] 'новенький', ייִדיש [йи́-] 'идиш'.

Иногда буква י служит показателем мягкости предыдущего согласного. Например, в следующих именах собственных: עליע [э́л'э] 'Эля', זיאַמע [з'áмэ] 'Зяма' и т. д. Мягкость согласного в идише может быть фонематической, т. е. изменять смысл. Ср. קאַלע [кáлэ] 'невеста' и קאַליע [кáл'э, т. е. кáле] 'испорченный', 'негодный'.

5. Пять букв, употребляющиеся только в конце слова, произносятся так же, как соответствующие им буквы в начале или середине слова, т. е. конечная ך = כ (х), ם = מ (м), ן = נ (н), ף = פֿ (ф), ץ = צ (ц) см. „Алфавит".

6. Четыре буквы ח, שׂ, תּ, ת в советских изданиях используются только при точном воспроизведении цитат древнееврейских источников, ивритских реалий и т. д. Вместо них советская еврейская орфография пользуется другими буквами еврейского алфавита, совпадающими по звучанию.

Вместо ח пишется כ, произносится (х)
» תּ » ט, » (т)
» שׂ и ת » ס, » (с)

На это было уже указано в алфавите.

Кроме того, в упомянутых выше цитатах буквы א, ב, ה, ו, י, ע могут обозначать и другие звуки, здесь не указанные, например אסתּר [э́стэр] 'Эсфирь', אברהם [авpóhом] 'Авраам', דוד [дóвид] 'Давид', שלמה [шлóймэ] 'Соломон', עמרם [амрóм] 'Амрáм', שניאור [шнéйэр] 'Шнеер'.

7. Букве «щ» соответствует написание שטש, например, 'Щедрин' שטשעדרין, 'Щепкин' שטשעפּקין, 'борщ' באָרשטש.

8. При обозначении буквами сложных чисел сначала, т. е. справа, ставятся сотни, затем десятки и единицы,

например, קכא — 121, רמח — 248. Число 15 выражается обычно буквами טו, а 16 — טז. Тысячи обозначаются единицами с апострофом после них (или с двумя точками над ними), например, ה'תשלה — 5735 (5735 по еврейскому летосчислению соответствует европейскому 1974 — 1975 г.). В современных изданиях буквенным обозначением чисел, особенно больших, пользуются крайне редко, а применяются обычные арабские, реже римские, цифры.

Примечание. Знак ’ в русской транскрипции (см. п. 4 настоящего параграфа) обозначает мягкость предшествующего согласного.

Гласные и согласные

§ 3. 1. В литературном идише 5 гласных: אַ, אָ, ו, י, ע; 3 дифтонга: וי, יי, ײַ и 21 согласная фонема: ב, ג, ד, ה, וו, ז, זש, ט, טש, י, כ, ל, מ, נ, ס, פּ, פֿ, צ, ק, ר, ש.

2. В современном идише долгота и краткость гласного не играет фонематической роли, как и в русском языке, и специально не обозначается.

В некоторых словах древнееврейского происхождения гласный произносится долго, однако советская орфография идиша, как правило, долготу не отражает. Ср. קאַס ‘гнев’, ‘ярость’, ‘злость’ (*долгий гласный*); קאַסטן ‘ящик’ (*обычный гласный*); מאַרשאַס ‘злюка’ (*второй гласный долгий*).

3. Хотя в идише имеются мягкие согласные и мягкость может быть даже фонематической (см. § 2, п. 4.), но регулярного противопоставления по твердости-мягкости согласного нет, как нет и обязательного обозначения мягкости при написании. Например, מאַסט [маст’] ‘масть’ пишется так же, как מאַסט [маст] ‘мачта’, а פּאָלקע [по́лке] ‘(куриная и т. п.) ножка’ пишется так же, как פּאָלקע [по́л’ке] ‘полька’ и т. п.

4. Глухие согласные в идише и в русском совпадают. Звонких согласных в идише больше. Имеется звонкий щелевой гортанный звук [h], обозначаемый буквой ה.

Кроме аффрикат [ц] и [ч], соответственно обозначаемых буквами צ и טש, включенными в алфавит, в ряде слов встречаются звонкие аффрикаты [дз] (как в גאַנדז ‘гусь’, האַלדז ‘шея’, לינדזן ‘чечевица’) и [дж] (בלאָנדזשען ‘блуждать’, מאַרודזשען זיך ‘возиться с чем-л.’, ‘корпеть над чем-л.’).

5. Звонкие согласные — ב, ג, ד, וו, ז, זש — на конце слова не оглушаются (за редким исключением). При встрече звонких согласных с глухими — פּ, ק, ט, פֿ, ס, ש — происходит ассимиляция, частичная или полная, прогрессивная или (чаще) регрессивная, например: в слове גראָבקייט ‘грубость’ ב [б] произносится как פּ [п], в слове אַנטדעקן ‘раскрывать’, ‘выявлять’ ט сливается с ד и читается [андэ́кн]. Но согласный וו [в], как и сонанты ל [л], מ [м], נ [н], ר [р], не озвончает предшествующего глухого. Например, ק в слове קוואָרים ‘могилы’ и ט в слове אַנטוויקלען ‘развивать’ звучат как глухие.

Согласный נ после ב и פּ в конце слова произносится как מ [м], например, שרײַבן [шрайбм] ‘писать’, רײַבן [райбм] ‘тереть’, קלעפּן [клэпм] ‘клеить’, שטופּן [штупм] ‘толкать’. При этом согласный образует дополнительный слог (см. § 5).

Примечание. Интересно проследить сходство и различие в звучании на примере одних и тех же слов древнееврейского происхождения в идише и в русском языке, например,

в идише: גע(הע)נעם, סאָטן, טוירע, שאַבעס, פּרושים

в русском: гее́нна (о́гненная), сатана́, То́ра, суббо́та, фарисе́и. Или целый ряд собственных имен, например,

в идише: נויעך, ייִצכאָק, דאָוויד, שלוימע, שולאַמיס, עלישעווע

в русском: Ной, Иса(а́)к, Дави́д, Соломо́н, Сулами́фь, Елизаве́та.

Различное звучание вызвано также отсутствием в русском языке звука [h], например:

в идише: בעהעמאָט, הילעל, העוול, יעהוישוע, האַדאַסע, יאַהווע;

в русском: бегемо́т, Ги́ллель, А́вель, Иису́с, Гада́сса, Я́хве.

Звуковой состав слова, чередование, слогоделение

§ 4. При словообразовании и словоизменении в ряде случаев имеет место чередование гласных. Так, во многих существительных немецкого происхождения чередуются следующие гласные:

	Ед. число	Мн. число	Уменьш. форма
אַ — ע	באַרג ‘гора’	בערג	בערגל
	קאַץ ‘кошка’	קעץ	קעצל
אָ — ע	טאָפּ ‘горшок’	טעפּ	טעפּל
	קאָפּ ‘голова’	קעפּ	קעפּל
אָ — יי	צאָן ‘зуб’	ציינ(ער)	ציינדל
ו — י	הונט ‘собака’	הינט	הינטל
	גרוב ‘яма’	גריבער	גריבל
וי — ײַ	הויז ‘дом’	הײַזער	הײַזל
	מויז ‘мышь’	מײַז	מײַזל
וי — יי	פויגל ‘птица’	פייגל *и* פויג-לען	פייגעלע
	בוים ‘дерево’	ביימער	ביימעלע

В ряде слов сохранились исторические чередования гласных и согласных, например, מילך ‘молоко’ — מעלקן ‘доить’; שנײַדן ‘резать’, ‘жать (*в поле*)’ — שניט ‘срез’, ‘жатва’; ‘покрой’; גראָבן ‘копать’ — גרוב ‘яма’; פֿאָרן ‘ехать’ — פֿירן ‘везти’ — פֿור ‘воз’, ‘повозка’.

Еще более разнообразны чередования в словах древнееврейского происхождения, например: גיבער ‘силач’, ‘богатырь’ — גיבוירים *мн.* — גוווּרע ‘сила’, ‘мощь’; מײ-לעך ‘царь’ — מעלאָכים *мн.* — מעלוכע ‘царство’, ‘государство’ — מאַלקע ‘царица’; כאָסן ‘жених’ — כאַסאַנים *мн.* — כאַסענע ‘свадьба’ — מעכוטן ‘сват’, ‘свойственник’ — מעכוטאָנים *мн.*

דע(ז)־ דעמאָביליזאַציע 'демобилизация', דעזאָרגאַניזאַציע 'дезорганизация', דעזינפעקציע 'дезинфекция', דעצענטראַליזאַציע 'децентрализация' и т. п.;

סינ־ (סימ־) סינכראָניש 'синхронный', סימפאָניע 'симфония', סינאָפּטיש 'синоптический' и т. п.;

רע־ רעאָרגאַניזאַציע 'реорганизация', רעאַביליטאַציע 'реабилитация', רעקאָנסטרוקציע 'реконструкция', רעפאָרם 'реформа' и некоторые другие.

3. **Ударными** являются

1) П р е ф и к с ы ־אומ, ־אור, ־וויצע, а также элементы, употребляющиеся в терминах родства, ־עלטער и ־שטיפ. Например:

אומ־ אומגליק 'несчастье', אומכיין 'антипатия', 'нерасположение', אומקאָוועד 'бесчестье', 'обида', אומזין 'бессмыслица', אומערלעכקייט 'нечестность' и т. п.;

אור־ אורקוואַל 'первоисточник', אוראייניקל 'правнук', אור־אײַנוווינער 'абориген', אורמענטש 'первобытный человек' и т. п.;

וויצע־ וויצע־אַדמיראַל 'вице-адмирал', וויצע־קאַנצלער 'вице-канцлер', וויצע־באַטלאָנים 'помощники бездельников *шутл.*' и т. п.;

עלטער־ עלטערבאָבע 'прабабушка', עלטערזיידע 'прадед';

שטיפ־ שטיפטאַטע 'отчим', שטיפמאַמע 'мачеха', שטיפזון 'пасынок', שטיפטאָכטער 'падчерица' и т. п.;

2) Г л а г о л ь н ы е д о б а в л е н и я (צוגאָבן, קאָנווערבן). Их часто называют „отделяемыми приставками". Они обычно соотносятся с самостоятельным наречием или предлогом и представляют собой подвижный компонент глагольных единиц: в личной форме „отделяются" от глагола, пишутся раздельно и стоят после него, а в именных формах (инфинитиве, партиципе, герундиве) пишутся слитно. Например:

איך גיי אַראָפּ 'я иду вниз', 'я спускаюсь', איך וועל אַראָפּגיין 'я сойду', איך בין אַראָפּגעגאַנגען 'я сошёл', אַראָפּגייענדיק 'спускаясь'.

В качестве таких добавлений употребляются следующие элементы:

אַהינ־ אַהינטאָן 'девать', אַהינקומען 'деваться', אַהינשטעלן 'поставить (*куда-то*)' и т. п.;

אומ־ אומקערן 'возвращать', אומקומען 'погибать', אומפאַלן 'упасть', 'повалиться' и т. п.;

אונטער־ אונטערבעטן 'подстилать', אונטערהאַלטן 'поддерживать', אונטערהינקען 'прихрамывать', אונטערשטופּן 'подталкивать' и т. п.;

אויפ־ אויפהייבן 'поднимать', אויפקומען 'возникать', 'появляться', אויפשטיין 'вставать', 'подниматься', אויפזידן 'вскипятить', אויפברעכן 'взломать' и т. п.;

אויס־ אויסמעקן 'вычёркивать', אויסברענגען 'растранжирить', אויסשיטן 'высыпать', אויסשטעלונג 'выставка' и т. п.;

אוועק־ אוועקשיקן 'отсылать', 'усылать', אוועקפליִען 'улетать', אוועקגעבן 'отдавать', אוועקפאָרן 'уезжать', אוועקוואַרפן '(небрежно) бросать' и т. п.;

איבער־ איבערגעבן 'передавать', איבערפירן 'испортить', איבערמאַכן 'переделать', איבעראַרבעטן 'переработать', איבערקערן 'перевернуть' и т. п.;

אײַנ־ אײַנשטימען 'соглашаться', אײַנבירגערן 'внедрять', 'укоренять', אײַנצאָלן 'уплатить', אײַנשפּאָרונג 'экономия' и т. п.;

אנטקעגנ־ אנטקעגנשטיין 'противостоять', אנטקעגנשטעלן 'противопоставлять', אנטקעגנקומען 'пойти навстречу кому-л.' и т. п.;

אנידער־ אנידערזעצן 'посадить', אנידערשטעלן 'поставить', אנידערלייגן 'положить' и т. п.;

אפיר־ אפירקוקן 'выглядывать (из-под)', אפירשפּרינגען 'выскакивать (из-под)' и т. п.;

אראָפּ־ אראָפּזעצן 'ссаживать', 'снижать', 'смещать', אראָפּנעמען 'снимать', אראָפּוואַרפן 'скинуть', 'сбросить', אראָפּלאָזן 'спускать вниз' и т. п.;

ארומ־ ארומנעמען 'обнимать', ארומפײַלן 'обтачивать', ארומפאָרן 'ездить', 'разъезжать' и т. п.;

ארונטער־ ארונטערשווימען 'подплывать (под)', ארונטערציִען 'стаскивать (вниз)' и т. п.;

ארופ־ ארופלויפן 'взбежать', ארופשלעפן 'втаскивать (наверх)', ארופקלעטערן 'вскарабкаться' и т. п.;

ארויס־ ארויספאָרן 'выезжать', ארויספליִען 'вылетать', ארויסרײַסן זיך 'вырваться', ארויסקומען 'выйти', 'получиться в результате' и т. п.;

אריבער־ אריבערוואַרפן 'перебрасывать', אריבערשלעפן 'перетаскивать' и т. п.;

ארײַנ־ ארײַנוואַרפן 'вбрасывать', ארײַנשלעפן 'втягивать', 'втаскивать' и т. п.;

אָנ־ אָנשרײַבן 'написать', אָנווענדן 'применять', אָנקומען 'прибыть (*куда-л.*)', אָנקלינגען 'позвонить' и т. п.;

אָפּ־ אָפּפירן 'отводить', 'отвозить', אָפּפאָרן 'отъезжать', אָפּשטעלן 'остановить', 'оставить' и т. п.;

בײַ־ בײַזײַן 'присутствовать', בײַקומען 'преодолевать', 'осиливать' и т. п.;

דורכ־ דורכקוקן 'просматривать', דורכקומען 'поладить', דורכברעכן 'проломить', דורכבלעטערן 'перелистать', דורכזיכטיק 'прозрачный' и т. п.;

מיט־ מיטפילן 'сочувствовать', מיטארבעטן 'сотрудничать' и т. п.;

נאָכ־ נאָכמאַכן 'подражать', נאָכיאָגן 'гнаться', 'преследовать' и т. п.;

פאנאנדער־ פאנאנדערנעמען 'разбирать', 'разнимать', פאנאנדערטראָגן 'разносить', פאנאנדערוואַרפן 'разбрасывать', פאנאנדעררײַסן 'разрывать на части' и т. п.;

פארבײַ־ פארבײַפאָרן 'проезжать (мимо)', פארבײַלויפן 'пробегать (мимо)' и т. п.;

פאָר־ פאָרלייגן 'предлагать', פאָרשטעלן 'представлять', פאָרקומען 'произойти', 'состояться'; פאָרשטאָט 'пригород', 'предместье' и т. п.;

פאָרויס־ פאָרויסזען 'предвидеть', 'предусматривать', פאָרויסזאָגן 'предсказывать' и т. п.;

פיר־ פירגעבן 'предлагать', פירהאַלטן 'упрекать'; פירהויז 'сени', 'передняя' и т. п.;

צו־ צוהאָרעווען 'потрудиться', צובינדן 'привязывать', צולייגן 'приложить'; צוצאָל 'приплата', צונעמעניש 'прозвище', 'кличка' и т. п.;

Суффикс ־טאָר имеет ударный вариант ־אטאָר. Ср. דירעקטאָר 'директор', קאָמפּאָזיטאָר 'композитор', но דעקאָראטאָר 'декоратор', נאָוואטאָר 'новатор', קאָנסער־וואטאָר 'консерватор' и т. п.

(Об ударении в сложных словах и некоторых формах множественного числа см. ниже § 11, п. 2. и § 16 п. п. 1., 2.)

МОРФОЛОГИЯ

АРТИКЛЬ

§ 7. Имена существительные в идише употребляются обычно со специальным служебным словом — артиклем, который стоит перед существительным.

1. **Неопределенный** артикль **א** (перед гласным и дифтонгом **אן**): **א טאָג** 'день', **א וואָך** 'неделя', **א כוידעש** 'месяц'; **אן אָוונט** 'вечер', **אן עפּאָכע** 'эпоха', **אן אוילעם** 'люди', 'толпа' и т п.

Неопределенный артикль неизменяем и для всех родов существительного один и тот же.

Артикль **א(ן)** произошел от **איין** 'один' и указывает единственное число существительного. Во множественном числе неопределенный артикль отсутствует: **טעג** 'дни', **וואָכן** 'недели' и т. д.

Неопределенный артикль относит существительное к той или иной категории предметов вообще. **ער לייענט א בוך** 'он читает книгу' (какую-то книгу, не газету, не журнал). **דאָס איז א בוך וועגן אויסשפּירער** 'это книга о разведчиках' (одна из многих книг). Неопределенный артикль выделяет то новое, что содержится в сообщении, и обычно употребляется при первом упоминании о предмете: **הינטערן דאָרף איז געווען א טײַך** 'за деревней была р е к а'; или **א גאסט קומט אף א ווײַל און זעט אף א מײַל** *посл.* 'гость приходит на короткое время, а видит на целую милю' т. е. 'гость недолго гостит, да много подмечает'; **א באלגײַווע איז גוט צו שלאָגן** *погов.* 'чванливого [высокомерного] человека, гордеца приятно бить'.

2. **Определенный** артикль **דער, די, דאָס**, характеризующий существительное как определенное и указывающий род и число существительного: **דער טאָג** 'день' (известный, о котором шла речь) (*мужской род, единственное число*); **די וואָך** '(эта, известная) неделя' (*женский род, единственное число*); **דאָס יאָר** '(этот, такой-то) год' (*средний род, единственное число*).

Во множественном числе для всех родов артикль **די**: **די טעג, די וואָכן, די יאָרן**. В единственном числе определенный артикль склоняется (см. § 12).

3. **Отрицательный** артикль **קיין**, употребляемый обычно вместе с отрицательной частицей **ניט** 'не'. Например: **ער לייענט ניט קיין ביכער** 'он не читает книг'; или **קיין ביכער לייענט ער ניט** 'книг он не читает'. Отрицательный артикль **קיין** также, как и неопределенный артикль **א(ן)**, один и тот же для всех трех родов.

Как видно из приведенного выше примера, отрицательный артикль **קיין** употребляется с единственным и множественным числом существительного в одной и той же неизменяемой форме.

Примечание. В некоторых выражениях сохранился древнееврейский определенный артикля **הא, הע** или **הָא**, который пишется слитно с существительными, например: **דאָוויד האמעלעך** 'царь Давид', **שלוימע העכאָכעם** 'мудрый Соломон', **אי־מאָנועל האָרוימי** 'Иммануил Римский' (поэт).

Иногда этот артикль встречается и у слов недревнееврейского происхождения, например: **קאָל הא־פּארגעניגנס** 'все удовольствия', **פרוכטן מיקאָל הא־סאָרטן** 'плоды всех сортов'; здесь он играет роль эмоционально-усилительной частицы.

§ 8. При обращениях и именах собственных артикль не употребляется. Например:

כאווער, קומט מיט אונדז 'товарищ, идемте с нами'; **מאָסקווע וועט אײַך געפעלן ווערן** 'Москва вам понравится'.

Однако при собственном имени с определением-прилагательным определенный артикль необходим: **די פּראכט־פולע מאָסקווע** 'великолепная Москва'.

При существительных вещественных и абстрактных артикль отсутствует: **צוקער פארקויפט מען אין א סאך קראָמען** 'сахар продают во многих магазинах'; **נויט ברעכט אײַזן** 'нужда и железо ломает' (*пословица*).

Однако при конкретизации этих существительных они употребляются с определенным артиклем, например:

דער צוקער איז געוואָרן פײַכט '(этот) сахар отсырел'; **די נויט אין דעם אפריקאנישן דאָרף איז נאָך גרויס** 'нужда в африканской деревне все еще велика'.

§ 9. В качестве существительных могут употребляться слова других частей речи; при таких субстантивированных словах именно артикль указывает, что мы имеем дело с существительным. Наиболее часто в роли существительного выступают

1) П р и л а г а т е л ь н о е: **א [דער] בלינדער** 'слепой', **א [די] בלינדע** 'слепая'; **דאָס בעסטע מילכיקס איז א שטיקל פלייש** 'лучшее молочное (блюдо) — это кусок мяса' (*народная шутка*);

2) Г л а г о л в форме инфинитива: **דאָס גיין** 'хождение', **דאָס שרײַבן** 'писание (*действие*)', **דאָס זינגען זײַנס געפעלט מיר** 'его пение мне нравится', **דאָס אופראמען דעם צימער דויערט ניט לאנג** 'уборка комнаты длится недолго';

3) Ч и с л и т е л ь н о е: **די ערשטע פינף זײַנען געווען לײַכטער** 'первые пять были легче'; **איך וועל נעמען אויך די איבעריקע צען** 'я возьму и остальные десять';

4) Н а р е ч и е: **דער ארום** 'окружающая местность' (**ארום** без артикля — наречие 'вокруг'); **ער קלערט וועגן דעם מאָרגן** 'он думает о завтрашнем дне' (ср. **מאָרגן** 'завтра');

5) М е ж д о м е т и е: **א [דער] דונערדיקער «הורא»** 'громовое ура'.

ИМЯ СУЩЕСТВИТЕЛЬНОЕ

Род имени существительного

§ 10. Имена существительные в единственном числе различаются п о р о д а м (мужской, женский, средний). Род существительного выражается: 1) определенным артиклем; 2) формой прилагательного, сочетающегося с данным существительным, например: **דער גאנצער ראיאָן** 'весь район', **דאָס גאנצע דאָרף** 'всё село', **די גאנצע געגנט** 'вся область'; 3) соответствующими личными местоимениями: **ער — דער טיש** 'стол' — 'он', **זי — די באנק** 'скамья' — 'она', **עס — דאָס פלייש** 'мясо' — 'оно'; **ער — דער וואלד** 'лес' — 'он', **זי — די וואנט** 'стена' — 'она', **עס — דאָס פענצטער** 'окно' — 'оно'.

1. В ряде случаев литературный язык обнаруживает колебания в роде существительного, как это видно из далеко не полного перечня примеров.

1) *Мужского и женского рода*:

דער, די אמט 'учреждение', 'инстанция', **דער, די בריוו** 'письмо', **דער, די טיי** 'чай', **דער, די לעבער** 'печень', **די, דער מאָלצײַט** 'обед', 'пир', **דער, די מע-דאַל** 'медаль', **די, דער עסענץ** 'эссенция', 'настой', **די, דער פרײַן** 'цена', **דער, די פויסט** 'кулак', **דער, די פידל** 'скрипка', **דער, די שאָקאָלאַד** 'шоколад', **דער, די שוואָם** 'гриб', **דער, די שטול** 'стул', **דער, די שטריק** 'верёвка', **דער, די שיכט** 'слой', **דער, די שינעל** 'шинель', **דער, די שפּור** 'след', **דער, די שפּיץ** 'заостренный конец', 'верхушка', **דער, די שרעק** 'страх' и др.

2) *Мужского и среднего рода*:

דער, דאָס אומגליק 'несчастье', **דער, דאָס אָנבײַסן** 'завтрак', **דאָס, דער אָנטאָן** 'одежда', **דער, דאָס בוך** 'книга', **דער, דאָס געזעץ** 'закон', **דער, דאָס געריכט** 'суд', **דאָס, דער געשפּענסט** 'призрак', **דאָס, דער גע-שפּרעך** 'беседа', 'разговор', **דער, דאָס מײַכל** 'еда', 'блюдо', 'лакомство', **דאָס, דער מעסער** 'нож', **דער, דאָס נאכעס** 'радость', **דאָס, דער פּאָנעם** 'лицо', **דער, דאָס פארברעכ(ן)** 'преступление', **דער, דאָס צימעס** 'сладкое блюдо из тушёных овощей', "цимес", **דער, דאָס צין** 'олово', **דער, דאָס קווארץ** 'кварц', **דאָס, דער קעסט** 'довольствие', 'содержание', 'полный пансион', **דאָס, דער שטייסל** 'ступка' и др.

3) *Женского и среднего рода*:

דאָס, די ביוראָ 'бюро', **דאָס, די געשטאלט** 'образ', **דאָס, די וואסער** 'вода', **די, דאָס זאלץ** 'соль', **די, דאָס זײַד** 'шёлк', **די, דאָס ליד** 'стихотворение', 'песня', **די, דאָס ליים** 'глина', **די, דאָס לײַוונט** 'полотно', **די, דאָס קרײַד** 'мел', **די, דאָס שאָלעכץ** 'скорлупа', 'кожура', **די, דאָס שמאלץ** 'сало', '(топлёный) жир' и др.

При наличии колебаний в роде существительного в литературе следовало бы отдать предпочтение мужскому роду, у которого отчетливо выражены различия падежных форм, перед женским и средним и женскому роду как более распространенному перед средним.

Примечания. Наблюдаются случаи, когда у существительного зафиксированы все три рода. Таковы, например, **דער, די, דאָס זאמד** 'песок', **די, דער, דאָס שטיק** 'кусок' и др.

В литовско-белорусском диалекте еврейского языка в отличие от литературного идиша и других диалектов не три, а только два рода у имен существительных: мужской и женский.

2. **К мужскому роду** в литературном идише относятся:

1) Названия о д у ш е в л е н н ы х п р е д м е т о в м у ж с к о г о п о л а, например: **מאן (מענער)**[1] 'муж', 'мужчина', **יונג ־ען** 'парень', 'юноша', **ברודער (ברי-דער)** 'брат', **קאָרעוו (קרויווים)** 'родственник', **קוינע (קוינים)** 'покупатель', **אָקס ־ן** 'вол', 'бык', **באָק (בעק)** 'козел', **האָן (הענער)** 'петух' и т. п.

Уменьшительные имена существительные с суффиксами **־ל, ־עלע** относятся к *среднему роду* независимо от пола обозначаемого существа: **דאָס ציגעלע** 'козочка', **דאָס הענדל** 'петушок';

2) Названия д н е й н е д е л и, м е с я ц е в, в р е м е н г о д а, с т р а н с в е т а и большинства п р а з д н и к о в, например:

מאָנטיק 'понедельник', **מיטוואָך** 'среда', **שאבעס (שא-באָסים)** 'суббота', **מײַ** 'май', **יאנואר** 'январь', **פרילינג** 'весна', **זומער** 'лето', **אָסיען, הארבסט** 'осень', **ווינטער** 'зима', **מיזרעך** 'восток', **מײַרעוו** 'запад', **צאָפן** 'север', **דאָרעם** 'юг', **פייסעך** 'пасха', **ניטל** 'рождество' и т п.

Исключение: וועסנע 'весна', заимствованное из русского, в отличие от немецкого по происхождению синонима **דער פרילינג**, не мужского, а *женского рода*, как в русском языке: **די וועסנע**

3) П р о и з в о д н ы е о т г л а г о л о в б е з с у ф ф и к с о в, например:

גאנג (געגנג) 'ход', **טאנץ (טענץ)** 'танец', **באגריף ־ן** 'понятие', **באדײַט ־ן** 'значение', **אופקום** 'возникновение', **אויסרוף ־ן** 'восклицание', **פארקויף** 'продажа', **אופנאם** 'приём', **באריכט ־ן** 'отчёт', **פארגלײַך ־ן** 'сравнение', **אופגאנג** 'восход', 'прорастание', **אופגאָב ־ן** 'задаток', **אופשטאנד** 'восстание', **אָפּגאנג** 'отход', **אָפּבילד ־ן** 'отображение', **צוטריט** 'доступ', **צופאל ־ן** 'случай', **אָנ-פאל ־ן** 'нападение' и т. п.

Исключения: שטראָף ־ן 'наказание', 'кара', **שפּיל ־ן** 'игра', **זאָרג ־ן** 'забота', **שײַן** 'сияние', 'свет' и др. *женского рода*.

4) С у б с т а н т и в и р о в а н н ы е н а р е ч и я, например:

דער ארום 'окружéние', 'среда', **דער אינדערפרי** 'утро', **דער אפדערנאכט** 'вечер', **דער הײַנט** 'сегодняшний день', 'сегодня', **דער נעכטן** 'вчерашний день', 'вчера', **דער אינדערוואָכן** 'будни' и т. п.;

5) С у б с т а н т и в и р о в а н н ы е м е ж д о м е т и я, например:

דער «הו־הא» 'гул голосов', *перен.* 'суета', **דער היל-כיקער «הורא»** 'громкое ура' и т. п.;

6) Существительные со следующими с у ф ф и к с а м и:

־ל (слогообразующий) **טײַטל ־ען** 'указка' (от **טײַט-לען [טײַטן]** 'указывать на кого-л., на что-л.'), **שליסל**

---

[1] При существительном указана форма множественного числа.

־ען 'ключ' (от שליסן 'запирать', 'заключать'. К этой же группе существительных относятся многие корневые с точки зрения современного языка слова, оканчивающиеся на слогообразующий ־ל, например:

בײַטל ־ען 'кошелёк', פויגל (פייגל, ־ען) 'птица', צעטל ־ען 'записка', 'справка', 'список', האָגל 'град', ארבל = 'рукав' и др.;

־לינג דרײַלינג ־ען 'тройня', 'тройка', ערשטלינג ־ען 'первенец'; פינצטערלינג ־ען 'обскурант', 'мракобес', וויצלינג ־ען 'остряк', 'шутник' и т. п.;

־ן (слогообразующий) ווילן ־ס 'воля', 'желание' (от וועלן 'хотеть', 'желать'), ליגן ־ס 'ложь' (от לײַגן 'лгать'), טראָפן ־ס 'капля' (от טריפן 'капать' и т. п., а также корневые слова со слогообразующим ־ן на конце:

גאָרטן (גערט(ע)נער) 'огород', 'сад', קאסטן ־ס 'ящик', וואָלקן ־ס 'облако' и т. п.;

־ער בלײַער ־ס 'карандаш' (от בלײַ 'свинец'), ווײַזער ־ס 'стрелка', 'показатель' (от ווײַזן 'показывать'), זײַער ־ס 'цедилка' (от זײַען 'процеживать'), פאָכער ־ס и פעכער ־ס 'веер' (от פאָכן 'махать', 'обмахиваться') и т. п., а также весьма многочисленные одушевленные существительные с этим суффиксом:

ארבעטער = 'рабочий' (от ארבעטן 'работать'), שרײַבער = 'писатель' (от שרײַבן 'писать') и др. (см. об одушевленных существительных мужского рода тж. выше в 1);

7) Существительные с интернациональными суффиксами (ударными и безударными):

־אזש באגאזש 'багаж', אינסטרוקטאזש 'инструктаж', שאנטאזש 'шантаж' и т. п.;

־אָר סעפאראטאָר ־ס 'сепаратор', קאָמפרעסאָר ־ס 'компрессор', גענעראטאָר ־ס 'генератор' и т. п.;

־(י)אט קאָנסולאט ־ן 'консульство', אפאראט ־ן 'аппарат', סעקרעטאריאט ־ן 'секретариат' и т. п.;

־(י)ום מאקסימום 'максимум', וואקוום 'вакуум', אקוואריום ־ס 'аквариум' и т. п.;

־יוו אקטיוו 'актив', קאָלעקטיוו 'коллектив', מאסיוו 'массив' и т. п.;

־יזם פאטריאָטיזם 'патриотизм', אָפטימיזם 'оптимизм', רעאליזם 'реализм' и т. п.

3. **К женскому роду** в литературном идише относятся:

1) Названия одушевленных предметов женского пола, например:

פרוי ־ען 'женщина', 'жена', מויד ־ן 'девица', אם ־ען 'кормилица', שוועסטער = 'сестра' שנור (שניר) 'невестка', 'сноха', ציג ־ן 'коза', הון (הינער) 'курица', קאץ (קעץ) 'кошка', קו (קי) 'корова' и т. п.

Исключения: דאָס ווײַב ־ער 'жена', а также слова с уменьшительными суффиксами ־ל, ־עלע *среднего рода*: דאָס מיידל 'девушка', דאָס מיידעלע 'девочка', דאָס קעצעלע 'кошечка' и т. п.

2) Существительные, оканчивающиеся на ־ע, например:

בעהיימע ־ס 'скотина', 'корова', דירע ־ס 'квартира', וועטשערע ־ס 'ужин', כאלע ־ס 'хала', '(плетёный) белый хлеб', כאסענע ־ס 'свадьба', כײַע ־ס 'зверь', 'животное', כעוורע ־ס 'компания', 'общество', לעוואָנע 'луна', סימכע ־ס 'радость', 'торжество', סכוירע ־ס 'товар', קאָלדרע ־ס 'одеяло', קוקלע ־ס 'кукла', הענטשקע ־ס 'перчатка', קעשענע ־ס 'карман' и т. п.

Эти слова образуют множественное число при помощи суффикса ־ס. Исключение составляет слово קיילע 'сосуд', 'посуда', имеющее форму множественного числа קיילים, как у существительных мужского рода на ־ע: כוילע (כאלאָים) 'больной', סוינע (סאָנים) 'враг', 'неприятель', קוינע (קוינים) 'покупатель' и т. п.;

3) Производные от прилагательных (и качественных наречий) без суффиксов, например: от ברייט 'широкий (широко)' — די ברייט 'ширина'; от גרויס 'большой', 'великий' — די גרייס 'величина'; от הויך 'высокий' — די הייך 'высота', 'вышина'; от טיף 'глубокий' — די טיף 'глубина'; от לאנג 'длинный', 'долгий' — די לענג 'длина', 'продолжительность', 'долгота (*геогр.*)'; от הייס 'жаркий' — די היץ 'жара'; от קאלט 'холодный' — די קעלט 'холод' и т. п.;

4) Существительные с суффиксами:

־הײַט איינהײַט 'единство', גלײַכהײַט 'равенство', מערהײַט 'большинство', פרײַהײַט 'свобода', 'вольность', 'воля', שיינהײַט 'красота', 'красавица', זיכערהײַט 'безопасность' и т. п.

־ונג דערציילונג ־ען 'рассказ', 'повесть', ווענדונג ־ען 'обращение', 'оборот речи', זיצונג ־ען 'заседание', צײַטונג ־ען 'газета', האָפענונג ־ען 'надежда', מעלדונג ־ען 'объявление', 'извещение', 'заявление' и т. п.

Исключение: דער לאָזונג ־ען 'лозунг' *мужского рода*.

Существительные на ־ונג образуют множественное число при помощи суффикса ־ען.

־ור סטרוקטור ־ן 'структура', קולטור ־ן 'культура', טעמפעראטור ־ן 'температура', אגענטור 'агентура', דאָצענטור 'доцентура', קאָרעקטור 'корректура', קליענטור 'клиентура', רעצעפטור 'рецептура' и т. п.;

־יק (ударный и безударный) גראמאטיק 'грамматика', מוזיק 'музыка', פאָליטיק 'политика', טעכניק 'техника', ריטמיק 'ритмика', פאבריק 'фабрика' и т. п.;

־ענץ אינטעליגענץ 'интеллигенция', עקזיסטענץ 'существование', טענדענץ 'тенденция', קאָנקורענץ 'конкуренция' и т. п.

4. **К среднему роду** в литературном идише относятся:

1) Уменьшительные с суффиксами ־ל, ־עלע, например:

יינגל ־עך 'мальчик', יינגעלע ־ך 'маленький мальчик', מיידל ־עך 'девушка', מיידעלע ־ך 'девочка', טישל ־עך 'столик', טישעלע ־ך 'маленький столик', קיכל ־עך 'коржик', קנעפל ־עך 'пуговица (*небольшая*)' и т. п.;

2) Субстантивированный инфинитив, например:

דאָס באטראכטן 'обдумывание', 'рассмотрение', דאָס באלויכטן 'освещение', דאָס אָפגרענעצן 'отмежевание', דאָס פארנעמען זיך 'занятие (чем-л.)'. Не-

которые инфинитивы стали обычными существительными: לעבן ־ס ‘жизнь’, עסן ־ס ‘еда’ и т. п.;

3) Субстантивированные прилагательные и причастия, например: גוטס ‘добро’, ‘пожитки’, שלעכטס ‘зло’, גרינס ‘зелень’, ‘овощи’, מילכיקס ‘молочное’, ‘молочные блюда’, פליישיקס ‘мясное’, ‘мясные блюда’, אײַנגעמאַכטס ‘варенье’, דאָס געדיכטע ‘гуща’, ‘густая, плотная масса’, דאָס שיטערע ‘жидкая часть’ и т. п.;

4) Существительные с префиксом גע־, например: געביט ־ן ‘область’, ‘сфера’, געבעקס ‘печенье’ *собир.*, געהער ‘слух (*чувство*)’, געהאַלט ־ן ‘жалованье’, געווער ‘оружие’, ‘орудие’, געשריי ־ען ‘крик’, געלעכטער ‘смех’ и т. п.

Исключения: דער געדאַנק ־ען ‘мысль’ *мужского рода*, די געפאַר ־ן ‘опасность’ *женского рода* и др.

Кроме того, ряд существительных с префиксом גע־ обнаруживают колебания в роде: דאָס, דער געניק ‘затылок’, דאָס, דער געלעגער ‘постель’ и др. (см. тж. п. 1. настоящего параграфа).

5) Существительные с суффиксами:

־וואַרג אַלטוואַרג ‘старье’, ‘ветошь’, יונגוואַרג ‘молодежь’, קליינוואַרג ‘детвора’, זיסוואַרג ‘сладости’, ‘сласти’, רויוואַרג ‘сырье’, רויכוואַרג ‘меха’, ‘пушнина’, שמאַטעוואַרג ‘тряпье’, אײַזנוואַרג ‘скобяные изделия’ и т. п.;

־טום אייגנטום ‘собственность’; אַלטערטום ‘древность’, הייליקטום (הייליקטימער) ‘святыня’, פּויערטום ‘крестьянство’, קריסטנטום ‘христианство’, באַלעגופֿנטום ‘кулачество’ и т. п.;

־(ס)טל דריטל ‘треть’, פערטל ‘четверть’, פינפטל ‘пятая часть’, אַכטל ‘восьмая часть’, ‘осьмушка’, צוואַנציקסטל ‘одна двадцатая’ и т. п.;

־עכץ טועכץ ־ן ‘деяние’, ‘дело’, ‘действие’, שמירעכץ ‘мазь’, ‘мазня’, שפּײַעכץ ‘слюна’, שרײַבעכץ ‘писанина’ и т. п.

Исключение: דאָס, דער טייגעכץ ‘запеканка’, ‘пудинг’ может употребляться и в мужском роде.

Примечания. У большинства производных слов суффикс предопределяет принадлежность слова к тому или иному роду. Но некоторые суффиксы, в частности, ־(ע)ניש образуют существительные как среднего, так и женского рода. Форма женского рода, более характерная для разговорной речи, употребительнее.

Некоторые направления в дифференциации по родам существительных типа פינצטערניש ‘темнота’, ‘мрак’, ‘тьма’, טיפעניש ‘глубина’, שטופּעניש ‘толкотня’, רעטעניש ‘загадочное явление’, ‘загадка’, ‘тайна’ и т. п. намечены в предисловии к настоящему словарю.

Литературный идиш обнаруживает, хотя и в меньшей степени, колебания в роде существительных с суффиксами ־ײַ (типа באַרימערײַ ‘хвастовство’, קריגערײַ ‘ссора’, ‘перебранка’, שטופּערײַ ‘толкотня’ и т. п.), ־קײַט (типа שיינקײַט ‘красота’, ריינקײַט ‘чистота’ и т. п.), ־שאַפט (типа קאַרגשאַפט ‘скупость’, קלוגשאַפט ‘ум’, ‘мудрость’ и т. п.). Теперь это существительные женского рода, но в прошлом они относились к среднему роду, и следы такого употребления сохранились в словарях.

5. В дополнение к сказанному в п. п. 1—4 настоящего параграфа приводим краткий список употребительных преимущественно корневых существительных по родам; у существительных приводится форма множественного числа и указано ударение.

1) **Мужского рода (דער)[1]:**

א

אַגרעס ־ן ‘крыжовник’, אומעט ‘грусть’, ‘скука’, אוקראָפּ ‘укроп’, אויוון ־ס ‘печка’, ‘печь’, אויער ־ן ‘ухо’, אויפן (אויפאַנים) ‘образ’, ‘способ’, אינדזל ־ען ‘остров’, אײדעס = ‘свидетель’, אַלמער ־ס ‘шкаф’, אַלעפבייס ־ן ‘азбука’, ‘алфавит’, אַקסל ־ען, = ‘плечо’, אַרבל = ‘рукав’, אַרבעס ‘горох’, אַרטיקל ־ען ‘статья’, ‘артикль’

אָ

אָוונט ־ן ‘вечер’, אָטעם ־ס ‘дыхание’, ‘дух’, אָפּגאָט (אָפּגעטער) ‘кумир’, ‘идол’, אָקון ־יעס ‘окунь’, אָקרעפּ ‘кипяток’, אָרגל ־ען ‘орга́н’

ב

באַלקן ־ס ‘бревно’, ‘стропило’, ‘балка’, באָב ‘боб’, באָדן ‘почва’, בורעק ־עס ‘свёкла’, בורשטין ‘янтарь’, בויך (בײַכער) ‘живот’, ‘брюхо’, בוים (ביימער) ‘дерево’, בוימל ‘масло (растительное)’, בייגל = ‘баранка’, ‘бублик’, ביין ־ער ‘кость’, בלאַט (בלעטער) ‘лист’, בליץ ־ן ‘молния’, ברעג ־עס, ־ן ‘берег’, ‘край (чего-л.)’

ג

גאָט (געטער) ‘бог’, גאַווער ‘слюна’, ‘пена у рта’, גאָפּל ־ען ‘вилка’, גאָרגל ־ען ‘горло’, ‘глотка’, גאָרטן (גערט(ע)נער) ‘огород’, ‘сад’, גאָרן ־ס ‘этаж’, גומען ־ס ‘нёбо’, גוף ־ים ‘тело’, ‘плоть’, גלויבן ‘вера’, געדאַנק ־ען ‘мысль’, געהילף ־ן ‘помощник’, געט ־ן ‘развод’, ‘расторжение брака’

ד

דאַך (דעכער) ‘крыша’, ‘кровля’, דאַמף ‘пар’, דאַנק ־ען ‘благодарность’, דאָרן (דערנער) ‘шип’, ‘колючка’, דונער ־ן ‘гром’, דימענט ־ן ‘алмаз’, דעמב ־עס ‘дуб’

ה

האַלדז (העלדזער) ‘шея’, ‘горло’, האַמער ־ס ‘молоток’, האַרבסט ‘осень’, האָגל ־ען ‘град’, האָז ־ן ‘заяц’, האָניק ‘мёд’, הונגער ‘голод’, הונט (הינט) ‘собака’, הוסט ‘кашель’, הויף (הייף, ־ן) ‘двор’, הימל ־ען ‘небо’, הירש ־ן ‘олень’, העכט =, ־ן ‘щука’, הערינג = ‘селёдка’

וו

וואַלד (וועלדער) ‘лес’, וואַרמעס ־ן ‘обед’, וואָלקן ־ס ‘облако’, ‘туча’, וואָרעם (ווערעם) ‘червяк’, וווּנדער =

[1]Форма определенного артикля в именительном падеже единственного числа.

'чудо', ווינט ־ן 'ветер', ווינטער ־ס 'зима', וויץ ־ן 'шутка', 'острóта', ווײַן ־ען 'вино', ווײַנשל ־ען 'вишня', וועג ־ן 'дорога', 'путь', וועטער 'погода'

ז

זאפט ־ן 'сок', זאק (זעק) 'мешок', זאָק ־ן 'чулок', זומער ־ס 'лето', זומפּ ־ן 'болото', זיג ־ן 'победа', זייגער ־ס 'часы', זשאווער 'ржавчина'

ט

טאָג (טעג) 'день', טאָנעס (טאניייסים) 'пост' *рел.*, טאָפּ (טעפּ) 'горшок', טוי ־ען 'роса', טויט ־ן 'смерть', טויער ־ן 'ворота', טינטער ־ס 'чернильница', טיש ־ן 'стол', טישטעך ־ער 'скатерть', טײַך ־ן 'река', = טעלער 'тарелка', טראף ־ן 'слог', טרומייט ־ן 'труба' (*музыкальный инструмент*)

י

יאם ־ען, ־ים 'море', יאמש 'бамбук', יאָך ־ן 'ярмо', 'иго', יאָמטעוו (יאָמטויווים) 'праздник', יויוול ־ען 'юбилей'

כ

כאזער (כאזיירים) 'свинья', כאָלעם (כאלוימעס) 'сон', 'сновидение', 'мечта', כוידעש (כאדאָשים) 'месяц', כויוו ־עס 'долг', כיידער (כאדאָרים) 'комната', כיישעק 'желание', 'охота'

ל

לאבן ־ס 'каравай', לאָמפּ (־ן, לעמפּ) 'лампа', לוין '(заработная) плата', ליגן ־ס 'ложь', = לעפל 'ложка', לעץ (לייצים, לייצאָנים) 'шут', 'паяц', 'пересмешник'

מ

מאבל ־ס 'потоп', 'проливной дождь', מאלעך (מאלאָכים) 'ангел', מאנטל ־ען 'пальто', מארק (מערק) 'рынок', 'базар', מאָגן ־ס 'желудок', מאָן 'мак', מענטש ־ן 'человек', מעסלעס ־ן 'сутки'

נ

נאפט 'нефть', נאקן ־ס 'затылок', 'загривок', נאָגל (נעגל) 'ноготь', 'коготь', נאָווי (נעוויים) 'пророк', נאָמען (נעמען) 'имя', נוס (ניס) 'орех', ניגן (ניגונים) 'напев', 'мелодия', ניצאָכן (ניצכוינעס) 'победа', נעס (ניסים) 'чудо', נעפּל ־ען 'туман', נערוו ־ן 'нерв'

ס

סאם ־ען 'яд', סאָד (סעדער) 'сад', סאָף 'конец', סטעפּ ־עס 'степь', סימען (סימאָנים) 'признак', סיידער 'порядок', סלאָי ־עס 'банка', סלופּ ־עס 'столб', סערפּ ־ן 'серп'

ע

עלטער ־ס 'возраст', עלנבויגן ־ס 'локоть', = עפּל 'яблоко', עמעס ־ן 'правда', 'истина', עמער ־ס 'ведро', עסיק 'уксус', עק ־ן 'конец', 'хвост'

פּ

פּאטש (פּעטש) 'пощёчина', פּאפּ 'клейстер', פּאק (פּעק) 'тюк', 'свёрток', פּלאץ (פּלעצער) 'площадь', פּלויט ־ן 'плетень', 'изгородь', פּעך 'смола', פּעלץ ־ן 'полушубок', 'тулуп', פּרוּוו ־ן 'попытка', 'испытание' (см. тж. п. 2, 3) настоящего параграфа)

פֿ

פֿאך ־ן 'специальность', פֿאל ־ן 'случай', פֿארדראָס 'досада', 'огорчение', פֿארלאג ־ן 'издательство', פֿונק ־ען 'искра', פֿוס (פֿיס) 'нога', פֿוקס ־ן 'лиса', פֿויגל (־ען, פֿייגל) 'птица', = פֿיש 'рыба', = פֿײַנט 'враг', פֿלאקס 'лён', פֿלאָקן ־ס 'кол', פֿעפֿער 'перец', פֿראָסט (פֿרעסט) 'мороз', פֿרידן 'мир (*между народами*)', פֿרישטיק ־ן 'завтрак'

צ

צאָן (ציין, ציינער) 'зуб', צאָפּ (צעפּ) 'коса (*волосы*)', צוג ־ן 'поезд', צוקער 'сахар', צושטאנד ־ן 'состояние (*чего-л., кого-л.*)', צוואָרעך 'творог', = ציגל 'кирпич', ציל ־ן 'цель', צימער ־ן 'комната', ציץ 'ситец'

ק

קאטער ־ס 'насморк', קאיאָר ־ן 'рассвет', 'раннее утро', קאמף 'борьба', קאסטן ־ס 'ящик', 'сундук', קאָלנער (קעלנער, ־ס) 'воротник', קאָס (קויסעס) 'бокал', קאָפּ (קעפּ) 'голова', קויעך (קויכעס) 'сила', קימל 'тмин', קירבעס ־ן 'тыква', קלאנג ־ען 'звук', 'слух', 'молва', קלאָץ (קלעצער) 'бревно', 'колода', קסאוו ־ן 'почерк', קעז ־ן 'сыр', קעלער ־ן, ־ס 'погреб', 'подвал', קעמל ־ען 'верблюд', קריפּ 'укроп', קריג ־ן 'война'

ר

ראט ־ן 'совет' (*орган*), ראָג ־ן 'угол' (*перекрёсток*), רודער ־ס 'весло', 'кормило *высок.*', רוקן ־ס 'спина', 'хребет', 'корешок (переплёта)', ריב ־ן 'репа', רעגן ־ס 'дождь', רעטעך ־ער 'редька'

ש

שאָדן ־ס 'ущерб', 'вред', שאָטן ־ס 'тень', שאָלעם 'мир' (*между народами*), שוך (שיך) 'ботинок', = שטיוול 'сапог', שטיין ־ער 'камень', שטראל ־ן 'луч', שטראָם ־ען 'поток', 'струя', 'течение', 'ток', שניי ־ען 'снег', שפּאָט 'насмешка', שפּיגל ־ען 'зеркало', שפּראָץ ־ן 'росток', 'побег'

2) **Женского рода (די)**[1]:

א

אגראפקע ־ס 'булавка' (*декоративная и т. п.*), אוגערקע ־ס 'огурец' (см. тж. п. 3, 2), אופשריפט ־ן 'надпись', אפּטייק ־ן 'аптека', אקס ־ן 'ось', ארבעט ־ן 'работа', ארמיי ־ען 'армия'

אָ

אָזערע ־ס 'озеро', אָזשענע ־ס 'ежевика' (см. тж. п. 3, 2), אָל ־ן 'шило'

ב

באן ־ען 'поезд', 'железная дорога', באק ־ן 'щека', באר ־ן 'груша', באָד (בעדער) 'баня', בין ־ען 'пче-

[1] См. сноску § 10, п. 5, 1)

ла', ביקס ־ן 'ружьё', 'винтовка', בלום ־ען 'цветок', ברוסט (־ן, בריסט) 'грудь', 'грудинка', בריל ־ן 'очки', בריק ־ן 'мост', ברעם ־ען 'бровь'

ג

גאל 'желчь', גאנדז (גענדז) 'гусь', גאס ־ן 'улица', גאָב ־ן 'дар', 'подарок', גוואלד [געוואַלט] 'насилие', געגנט ־ן 'область', 'окрестность', גרוב (גריבער) 'яма', גרויפּ ־ן 'крупа', גרענעץ ־ן 'граница', 'грань', 'предел', 'рубеж'

ד

דינסט 'служба' (*в армии и т. п.*), דירע ־ס 'квартира', 'жильё', דײַגע ־ס 'забота', ד(אָ)לאָניע ־ס 'ладонь' (см. тж. п. 3, 2), דריז ־ן 'железа́'

ה

האנט (הענט) 'рука', האנט־שריפט ־ן 'почерк', האק (העק) 'топор', האָר = 'волос', 'шерсть', 'ворс', הויט ־ן 'кожа', 'кожный покров', הילף 'помощь', הייך ־ן 'высота', הייל ־ן 'пещера', היים ־ען 'родной дом', העלפט ־ן 'половина'

וו

וואך 'стража', 'караул', וואנט (ווענט) 'стена', וואנץ ־ן 'клоп', וואָג ־ן 'вес', 'весы', וואָך ־ן 'неделя', וואָל 'шерсть', וואָר 'действительность', 'реальность', וווּנד ־ן 'рана', וועלט ־ן 'мир', 'вселенная', וועספּ ־ן 'оса'

ז

זאך ־ן 'вещь', 'дело', זאלב ־ן 'мазь', זאָרג ־ן 'забота', זאלץ 'соль', זון ־ען 'солнце', זויל ־ן 'подошва', זינד = 'грех', זיפּ ־ן 'сито', זייף 'мыло', זײַט ־ן 'бок', 'сторона', זעג ־ן 'пила'

ט

טויב ־ן 'голубь', טיף ־ן 'глубь', 'глубина', טיר ־ן 'дверь', טיי 'чай', טלאָ ־ען 'копыто', טרויב ־ן 'труба', טרייסט 'утешение', טרעפּ = 'ступень', 'лестница', טרער ־ן 'слеза'

י

יאבאָשע 'суша', יוגנט 'молодость', 'молодёжь', יויך ־ן 'бульон', 'соус', יערושע ־ס 'наследство' (см. тж. п. 3, 2)

כ

כאלע ־ס 'хала', 'плетёный белый хлеб', כוואליע ־ס 'волна', כײַע ־ס 'зверь', 'животное', כמארע ־ס 'туча', כעוורע ־ס 'ватага', 'компания' (см. тж. п. 3, 2)

ל

לאסט ־ן 'груз', 'тяжесть', 'бремя', לאָך (לעכער) 'дыра', 'отверстие', לונג ־ען 'лёгкое', לופט 'воздух', לויז (לײַז) 'вошь', לינדז ־ן 'чечевица', ליפּ ־ן 'губа', לעבער ־ס 'печень', לענג 'длина'

מ

מאכט ־ן 'власть', מאלפּע ־ס 'обезьяна', מאָס ־ן 'размер', 'мер(к)а', מויז (מײַז) 'мышь', מיל ־ן 'мельница', מילך 'молоко', מילכאָמע ־ס 'война', מילץ 'селезёнка', מינוט ־ן 'минута'

נ

נאכט (נעכט) 'ночь', נאָדל ־ען 'игла', 'иголка', נאָז (נעז, נעזער) 'нос', נאָל ־ן 'шило', ניר ־ן 'почка' *анат.*, נויט 'нужда', נעסט ־ן 'гнездо', 'очаг', נעץ ־ן 'сеть', נעקאָמע 'месть'

ס

סאזשלקע ־ס 'пруд', סאקאָנע ־ס 'опасность', סטעליע ־ס 'потолок', סימכע ־ס 'веселье', 'увеселения', 'торжество', סינע 'вражда', סכוירע ־ס 'товар', סלינע 'слюна', סקיצע ־ס, ־צן 'очерк', 'эскиз', סרייפע ־ס 'пожар' (см. тж. п. 3, 2)

ע

עכאָ ־ס 'эхо', עלטער 'старость', עלנט 'одиночество', עלעקטרע 'электричество', ערד 'земля'

פּ

פּאכווע ־ס 'подмышка', פּאכט 'аренда', פּארטיי ־ען 'партия' (*организация*), פּאָסט [פּאָטשט] 'почта', פּאָר ־ן 'пара', פּוטער 'масло (коровье)', פּירע ־ס 'плод', 'фрукт', פּען ־עס '(писчее) перо', פּעסט 'чума'

פֿ

פֿאלד ־ן 'складка' (*на одежде*), פֿאן ־ען 'кастрюля', פֿארב ־ן 'краска'; 'цвет', פֿאָן ־ען 'флаг', 'знамя'; 'стяг', פֿור ־ן 'воз', פֿויסט ־ן 'кулак (*рука*)', פֿלוים ־ען 'слива', פֿליג ־ן 'муха', פֿליכט ־ן 'обязанность', פֿעל 'кожа', 'шкура', פֿרייד ־ן 'радость', 'веселье'

צ

צאָל ־ן 'число', 'количество', צונג (־ען, צינגער) 'язык', צוקונפט 'будущее', 'будущность'; 'будущее время' *грам.*, צווײַג ־ן 'ветвь', ציך ־ן 'пододеяльник', צײַט ־ן 'время'

ק

קאווענע ־ס 'арбуз', קאץ (קעץ) 'кошка', קארש ־ן 'черешня', קאָרט ־ן 'карта (*в игре*)', קונסט ־ן 'искусство', קונץ ־ן 'фокус', 'уловка', קויל ־ן 'пуля', קיך ־ן 'кухня', קישן ־ס 'подушка', קייט ־ן 'цепь', קני =, ־עס 'колено', קעגנווארט 'настоящее время', קעלט ־ן 'холод', קראפט (קרעפטן) 'сила', קראָם ־ען 'лавка', 'магазин', קרענק = 'болезнь', קרעץ = 'чесотка'

ר

ראם ־ען 'рама', ראָד (רעדער) 'колесо', רו 'покой', רויז ־ן 'роза', ריפּ ־ן 'ребро' *анат.*, ריי ־ען 'ряд', 'вереница', 'очередь'

ש

שאָ ־ען 'час', שאָל ־ן 'блюдце', שול ־ן 'школа', שולד 'вина', שויב ־ן 'стекло (в окне)', שוואלב ־ן 'ласточка', שווערד ־ן 'меч', שטאל ־ן 'сарай', 'хлев', שטאָט (שטעט) 'город', שטוב (שטיבער) 'дом', 'комната', שטים ־ען 'голос', שיף ־ן 'судно', 'корабль', שײַן 'свет', 'сияние', שלאכט ־ן 'сражение', שער ־ן 'ножницы',

שפּיז ־ן 'копьё', שפּיל ־ן 'игра', שפּין ־ען 'паук', שפּראַך ־ן 'язык', 'речь', שפּײַז ־ן 'пища'

3) **Среднего рода (דאָס)**[1]:

א

אױג ־ן 'глаз', 'око', אױרינגל ־עך 'серьга', אײ ־ער 'яйцо', אײַז 'лёд', אײַזן 'железо', אַש 'зола', 'пепел'

אָ

אָף (אױפֿעס) 'домашняя птица', אָנטאָן 'одежда' (см. тж. п. 4, 2), אָרט (ערטער) 'место'

ב

בילד ־ער 'картина', 'образ', ביסל ־עך 'небольшое количество', בײז 'зло', בלוט 'кровь', בלײַ 'свинец', בעט ־ן 'кровать', 'постель', בעטגעוואַנט 'постельные принадлежности', ברױט ־ן 'хлеб', ברעקל ־עך 'крошка' (см. тж. п. 4, 1)

ג

גאָלד 'золото', גוטס 'добро', 'пожитки', גלאָז 'стекло', גליק ־ן 'счастье', געזונט 'здоровье', געזיכט ־ער 'лицо', געלט 'деньги', געלכל ־עך 'желток', געפֿעס 'посуда', גראָז (־ן, גרעזער) 'трава', גרעט 'бельё'

ד

דאָרף (דערפֿער) 'деревня', 'село', דרױב 'мелкие частицы', 'мелочь', דרײדל ־עך 'волчок', 'вертушка', דרײַטל 'тройка *карт.*'

ה

האַרץ (הערצער) 'сердце', האָלץ 'дрова', 'дерево (*материал*)', 'полено', הױז (הײַזער) 'дом', הײ 'сено', היפּטל ־עך 'кочан', העמד ־ער 'рубаха', 'сорочка', הענגל ־עך 'гроздь', הענטל ־עך 'рукоятка', 'ручка'

וו

וואָרט (ווערטער) 'слово', וווּיל [וווּילזײַן] 'благо', 'благополучие', װינדל ־עך 'пелёнка', װײַמפּערל ־עך 'смородина', װײַסל ־עך 'белок', = װערק 'произведение', 'творение', װעש 'бельё'

ז

זױערס 'кислота' (см. тж. п. 4, 3), זילבער 'серебро', זײַדנס 'шёлк', 'шелка' (см. тж. п. 4, 3), זײַטל ־עך 'страница' (см. тж. п. 4, 1)

ט, טש

טײג 'тесто', טרײַבל ־עך '(телефонная) трубка' (см. тж. п. 4, 1), טשיקאַװעס ־ן 'курьёз', 'любопытная вещь' (см. тж. п. 4, 3)

י

יאָר ־ן 'год', ייִנגל ־עך 'мальчик' (см. тж. п. 4, 1)

כ

כאַיל (כאַיאָלעס) 'войско', 'полчище', כאַפּעניש 'спешка' (см. тж. п. 4, 5, «Примечание»), כיעס 'блаженство', 'обретение новых жизненных сил'

ל

לאַנד (לענדער) 'страна', לאָשן (לעשױנעס) 'язык', 'речь', ליכט 'свет', לײַב ־ער 'тело', 'плоть', לעבן ־ס 'жизнь', לעמל ־עך 'ягнёнок'

מ

מאַזל (מאַזאָלעס) 'счастье', 'судьба', *мн.* 'знаки зодиака', 'рок', 'доля', = מאָל 'раз', מױל (מײַלער) 'рот', מיטל ־ען 'средство', 'способ', 'мера', 'мероприятие', מיליטער 'войско', 'военные' *собир.*, מיסט 'мусор'; 'навоз', 'помёт', מעבל 'мебель', מעש 'латунь', 'жёлтая медь'

נ

נאָזטיכל ־עך 'носовой платок', נישטל ־עך 'пустяк', 'безделица' (см. тж. п. 4, 1), נעמאָנעס 'доверие (в отношениях между деловыми партнёрами)'

ס

סאװלאָנעס 'терпимость', סאַקאָנעס־נעפּאָשעס 'смертельная опасность'

ע

ענטל ־עך 'утка', עסנװאַרג 'съестное', 'пища', (см. тж. п. 4, 5), עקסל ־עך 'бычок', 'вол' (см. тж. п. 4, 1)

פּ

פּאַפּיר ־ן 'бумага', פּאָרפֿאָלק ־ן 'супружеская пара', פּאָרצעלײַ 'фарфор', פּינטל ־עך 'точечка', פּיצל ־עך 'кусочек', 'клочок', 'крошка'

פֿ

פֿאָלק (פֿעלקער) 'народ', פֿי [פֿיך] 'скот', פֿײַער 'огонь', פֿלײש 'мясо', פֿעלד ־ער 'поле', = פֿענצטער 'окно', = פֿערד 'лошадь', 'конь' и др.;

ע

צװיעס 'лицемерие', ציכל ־עך 'наволочка', ציגל ־עך 'курок', 'спусковой крючок', צײנדל ־עך 'зубчик (чеснока)', 'зубец' (см. тж. п. 4, 1)

ק

קאָל (קױלעס) 'голос', קינד ־ער 'ребёнок', 'дитя', קלײד ־ער 'платье', 'одежда', קנײדל ־עך 'клёцка', קנעכל ־עך 'щиколотка', קרעפּל ־עך 'пельмень' (см. тж. п. 4, 1)

ר

ראַכװעס 'простор', רינד ־ער 'голова крупного рогатого скота', רעגילעס ־ן 'привычка', = רעכט 'право', רעקל ־עך 'куртка' (см. тж. п. 4, 1)

ש

שױװל ־עך 'совок', 'совковая лопата', שװאַרצאַפּל ־ען 'зрачок', שטענגל ־עך 'стебель'

---

[1] См. сноску § 10, п. 5, 1)

Примечание. Существительные-омонимы нередко различаются по родам, например: **דער זון** 'сын' — **די זון** 'солнце'; **דער שנור** 'шнур' — **די שנור** 'невестка'; **די ליכט** (*редко* **דאָס**) 'свеча' — **דאָס ליכט** 'свет'; **דער קין** 'подбородок' — **די קין** 'лучина'; **די צוואַנג** 'щипцы', 'клещи' — **דער צוואַנג** 'принуждение'; **די פאָן** 'флаг', 'знамя' — **דער פאָן** 'фон'; **דער קריג** 'война' — **די קריג** 'ругань', 'ссора'.

Число имени существительного

§ 11. 1. В идише, как и в русском языке, различается единственное и множественное число существительных. Большинство имён нарицательных изменяется по числам:

דער בוים 'дерево' *ед. ч.* — **די ביימער** 'деревья' *мн. ч.*

דער טיש 'стол' *ед. ч.* — **די טישן** 'столы' *мн. ч.*

די ארבעט 'работа' *ед. ч.* — **די ארבעטן** 'работы' *мн. ч.*

די מוטער 'мать' *ед. ч.* — **די מוטערס** 'матери' *мн. ч.*

דאָס קינד 'ребёнок' *ед. ч.* — **די קינדער** 'дети' *мн. ч.*

דאָס שטיינדל 'камешек' *ед. ч.* — **די שטיינדלעך** 'камешки' *мн. ч.*

В единственном числе большинство существительных могут употребляться как с неопределённым артиклем, так и с определённым, последний одновременно указывает число существительного и его принадлежность к тому или иному роду (см. тж. § 7, п. п. 1 и 2).

Во множественном числе у всех существительных артикль **די** (см. тж. § 7, п. 2).

Многие существительные абстрактные и вещественные не имеют множественного числа:

גײַווע 'высокомерие', 'чванство', **קאלטבלוטיקײַט** 'хладнокровие', **סייכל** 'ум', **מידקײַט** 'усталость', **געדולד** 'терпение', **שאָלעם** 'мир', 'лад', **מוזיק** 'музыка' и др.;

אײַזן 'железо', **מעל** 'мука́', **נאפט** 'нефть', **זויערשטאָף** 'кислород', **צוקער** 'сахар' и др. Множественное число у имён вещественных означает разные сорта, разновидности. Ср. **ווײַנען** 'ви́на', **קעזן** 'сыры́', **טייען** 'чай' и т. п.

Небольшое число существительных не имеет формы единственного числа: **קאניקולן** 'каникулы', **ייִסורים** 'горести', 'страдания' и др. Иногда существительные, имеющие только форму множественного числа, в русском языке и в идише совпадают, как в случае 'каникулы', 'мемуары'. Но чаще такому русскому существительному в идише соответствует существительное, имеющее и форму единственного, и форму множественного числа, например:

ножницы *мн.* — **די שער** *ед.*, **די שערן** *мн.*
сани *мн.* — **דער שליטן** *ед.*, **די שליטנס** *мн.*
сени *мн.* — **דאָס פירהויז** *ед.*, **די פירהײַזער** *мн.*
часы *мн.* — **דער זייגער** *ед.*, **די זייגערס** *мн.*
дрова *мн.* — **דאָס האָלץ** *ед.*
сутки *мн.* — **דער מעסלעס** *ед.*, **די מעסלעסן** *мн.*

Существительному **מאָזלען**, имеющему только множественное число, соответствует русское **'корь'**, имеющее только форму единственного числа.

2. Способы образования множественного числа в идише следующие:

1) Множественное число большей части существительных образуется при помощи суффиксов:

<u>**־ים**</u> **דינים** 'законы', **כושים** 'чувства' (*осязание, обоняние и т. п.*), **פויערים** 'крестьяне', **כאדאָשים** 'месяцы', **קרויווים** 'родственники' (см. тж. 3) настоящего пункта) и т. п.;

<u>**־ך**</u> **ייִנגעלעך** 'мальчишечки', **מענטשעלעך** 'человечки', **פייגעלעך** 'птички', **הינטעלעך** 'щенки', 'собачки', **מיידעלעך** 'девчурки', **ביכעלעך** 'книжечки', **קעצעלעך** 'котята' и т. п.;

<u>**־עך**</u> **ייִנגלעך** 'мальчики', **מיידלעך** 'девушки', **הענטלעך** 'ручки', **פיסלעך** 'ножки', **קעסטלעך** 'ящички', **טעלערלעך** 'тарелочки', **עמערלעך** 'ведёрки', **מעסערלעך** 'ножики' и т. п.;

<u>**־(ע)ן**</u> **וואָכן** 'недели', **שאָען** 'часы (*время*)', **גאסן** 'улицы', **קראָמען** 'магазины', **צײַטונגען** 'газеты', **סטודענטן** 'студенты', **העלדן** 'герои' и т. п.;

<u>**־ס**</u> **זייגערס** 'часы (*механизм*)', **טאטעס** 'отцы', **כאסענעס** 'свадьбы', **פאטשיילעס** 'головные платки', **טראקטאָרס** 'трактора', **קאסטנס** 'ящики', **פויערטעס** 'крестьянки', **וואָלקנס** 'облака' и т. п.;

<u>**־עס**</u> **כויוועס** 'долги', **קאָלווירטניקעס** 'колхозники', **וואגאָנעס** 'вагоны', **סטעפּעס** 'степи', **ספּוטניקעס** 'спутники *косм.*' и т. п.;

<u>**־ער**</u> **קינדער** 'дети', **ביינער** 'кости', **שטיינער** 'камни', **פעלדער** 'поля', **ברעטער** 'до́ски', **העמדער** 'рубашки', **בילדער** 'картины', **לײַלעכער** 'простыни' и т. п.;

2) Ряд существительных образует множественное число бессуффиксальным способом путем изменения гласного основы, например:

<u>**אָ — ע**</u>

באָק 'козёл' — **בעק** 'козлы'
באָרד 'борода' — **בערד** 'бо́роды'
וואָלף 'волк' — **וועלף** 'волки'
וואָרעם 'червь' — **ווערעם** 'черви'
טאָכטער 'дочь' — **טעכטער** 'дочери'
נאָגל 'ноготь' — **נעגל** 'ногти'
נאָט 'шов' — **נעט** 'швы'
נאָמען 'имя' — **נעמען** 'имена'
פאָדעם 'нить' — **פעדעם** 'нити'
פראָסט 'мороз' — **פרעסט** 'морозы'
צאָפּ 'коса' — **צעפּ** 'косы' (*волосы*)
קאָרב 'корзина' — **קערב** 'корзины'
קנאָפּ 'пуговица' — **קנעפּ** 'пуговицы'
ראָק 'сюртук' — **רעק** 'сюртуки'
שטאָט 'город' — **שטעט** 'города' и др.;

<u>**א — ע**</u>

באנק 'скамья' — **בענק** 'скамьи'
גאנדז 'гусь' — **גענדז** 'гуси'
גאסט 'гость' — **געסט** 'гости'
האנט 'рука' — **הענט** 'ру́ки'
זאק 'мешок' — **זעק** 'мешки'
מארק 'рынок' — **מערק** 'рынки'
נאכט 'ночь' — **נעכט** 'ночи'
פּאטש 'пощёчина' — **פּעטש** 'пощёчины'
קלאפּ 'удар' — **קלעפּ** 'удары', 'побои' и др.;

י — ו

ברודער 'брат' — ברידער 'братья'
זון 'сын' — זין 'сыновья'
נוס 'орех' — ניס 'орехи'
פוס 'нога' — פיס 'нóги'
קו 'корова' — קי 'коровы'
שוך 'ботинок' — שיך 'ботинки' (см. тж. примеры в § 4) и многие другие.

3) Сочетанием суффиксального способа и чередования. В образованиях с суффиксом ־ער в ряде случаев имеет место чередование, например:

ע — אָ

אָרט 'место' — ערטער 'местá'
באָד 'баня' — בעדער 'бани'
גאָט 'бог' — געטער 'боги'
גלאָז 'стакан' — גלעזער 'стаканы'
דאָרף 'деревня' — דערפער 'деревни'
האָן 'петух' — הענער 'петухи'
וואָרט 'слово' — ווערטער 'словá'
לאָך 'дыра' — לעכער 'дыры'
סאָד 'сад' — סעדער 'сады'
פּאָנעם 'лицо' — פּענעמער 'ли́ца'
פאָלק 'народ' — פעלקער 'народы'
ראָד 'колесо' — רעדער 'колёса'
שלאָס 'замóк' — שלעסער 'замки́' и др.;

ע — א

בלאט 'лист' — בלעטער 'листья'
דאך 'крыша' — דעכער 'крыши'
האלדז 'шея' — העלדזער 'шеи'
הארץ 'сердце' — הערצער 'сердцá'
וואלד 'лес' — וועלדער 'лесá'
לאנד 'страна' — לענדער 'стрáны'
מאן 'мужчина' — מענער 'мужчины'
פּלאן 'план' — פּלענער 'планы'
פּלאץ 'площадь' — פּלעצער 'площади'
קאלב 'телёнок' — קעלבער 'телята' и др.;

י — ו

בוך 'книга' — ביכער 'книги'
הון 'курица' — הינער 'куры'
טוך 'платок' — טיכער 'платки'
צונג 'язык *анат.*' — צינגער и др.;

וי — ײַ *или* יי

בויך 'живот' — בײַכער 'животы'
מויל 'рот' — מײַלער 'рты'
בוים 'дерево' — ביימער 'деревья'
(см. тж. примеры в § 4) и многие другие.

При образовании формы множественного числа с суффиксами ־ים, ־עס (преимущественно от слов древнееврейского происхождения) также происходит изменение основы, а во многих случаях и перенос ударения, например:

דאָר 'поколение' — דוירעס 'поколения'; סאָד 'секрет' — סוידעס 'секреты'; אוירעך 'гость' — אָרכים 'гости'; כוידעש 'месяц' — כאדאָשים 'месяцы'; כאָכעם 'мудрец' — כאכאָמים 'мудрецы'; כאָלעם 'сон', 'сновидение' — כאלוימעס 'сны', 'сновидения'; ניצאָכן 'победа' — ניצכוינעס 'победы'; נעס 'чудо' — ניסים 'чудеса' и др. Под влиянием этого способа образования множественного числа оказались и недревнееврейские слова: דאָקטער 'врач' — דאָקטוירים 'врачи' и др.

4) У небольшого числа существительных форма множественного числа совпадает с формой единственного («нулевой суффикс»). Они различаются лишь синтаксически, главным образом при помощи артикля, например:

דער העכט, א העכט 'щука' — די העכט, העכט 'щуки'; דער עפּל, אן עפּל 'яблоко' — די עפּל, עפּל 'яблоки'; די ווערק, א ווערק 'произведение' — די ווערק, ווערק 'произведения'; דער שטיוול, א שטיוול 'сапог' — די שטיוול, שטיוול 'сапоги'; דער שטערן, א שטערן 'звезда' — די שטערן, שטערן 'звёзды' и т. п.

Примечания. Некоторые слова древнееврейского происхождения, принимая во множественном числе суффикс ־ים, теряют конечное ע основы единственного числа, например:

סוינע 'враг' — סאָנים 'враги'; כוילע 'больной' — כאלאָים 'больные'; קוינע 'покупатель' — קוינים 'покупатели'; קיילע 'посу́да', 'сосу́д' — קיילים 'посуда *собир.*', 'сосуды'.

При образовании множественного числа посредством суффикса ־ן у ряда интернационализмов происходит перенос ударения и переход в словообразовательном суффиксе ע в אָ, например:

פּראָפּעסאָר 'профессор' — פּראָפּעסאָרן 'профессора'; קאָנסטרוקטאָר 'конструктор' — קאָנסטרוקטאָרן 'конструкторы'; מיניסטער 'министр' — מיניסטאָרן 'министры' и т. п.

3. Все уменьшительные существительные образуют множественное число при помощи суффикса ־(ע)ך, например:

שטיינדל 'камешек' — שטיינדלעך 'камешки'; פענצטערל 'окош(еч)ко' — פענצטערלעך 'окош(еч)ки' и т. п. (см. п. 2, 1).

В сочетании с уменьшительным словообразовательным суффиксом ־ל суффикс множественного числа ־עך может присоединяться к основе не только единственного, но и множественного числа. Таким образом, уменьшительные существительные имеют иногда одновременно два суффикса множественного числа, например:

קינדערלעך 'ребятки' (קינד + ער + ל + עך), טאלמידימלעך 'ученички' (טאלמיד + ים + ל + עך), קלעזמאָרימלעך 'маленькие (*или* милые) музыканты' (קלעזמאָר + ים + ל + עך). В последнем случае в образовании множественного числа помимо суффиксов участвует чередование гласных с переносом ударения: קלעזמער — קלעזמאָרים.

Примечание. Омонимы нередко отличаются друг от друга и различной формой множественного числа. Ср.: גרוב — גריבער 'ямы' и גרוב — גרובן 'копи'; זון — זין 'сыновья' и זון — זונען 'солнца'; ליכט — ליכט 'свечи' и ליכט — ליכטער 'светила'; באנד — בענדער 'ленты' и באנד — בענד(ער) 'тома'; מאן — מענער 'мужчины' и מאן — מאנען (*реже тж.* מענער) 'мужья'; שטערן — שטערנס 'лбы' и שטערן — שטערן 'звёзды' и т. п.

Склонение имен существительных

§ 12. 1. В идише четыре падежа: именительный, винительный, дательный и притяжательный (поссессив). В притяжательном падеже употребляются, как правило, одушевлённые существительные. Это могут быть и имена собственные (טאָלסטאָי 'Толстой', קאָפּערניק 'Коперник', עדוואַרד 'Эдуард', נאַטאַשע 'Наташа') и имена нарицательные (מאַמע 'мама', שרײַבער 'писатель').

Склонение существительных в единственном числе

Падеж	Имя личное	Имя нарицательное					
		Муж. род		Ср. род		Жен. род	
		неодушевл.	одушевл.	неодушевл.	одушевл.	неодушевл.	одушевл.
И.	מוישע	דער טיש	דער מאַן	דאָס הויז	דאָס קינד	די פּען	די פֿרוי
Д.	מוישען	דעם טיש	דעם מאַן	דעם הויז	דעם קינד	דער פּען	דער פֿרוי
В.	מוישען	דעם טיש	דעם מאַן	דאָס הויז	דאָס קינד	די פּען	די פֿרוי
Притяж.	מוישעס	—	דעם מאַנס	—	דעם קינדס	—	דער פֿרויס

Артикль множественного числа די не склоняется, и форма существительного во всех падежах множественного числа, кроме притяжательного, одинакова:

צו די קינדער — די קינדער, אױף די טישן — די טישן, מיט די פּענעס — די פּענעס

В притяжательном падеже существительные независимо от рода имеют падежное окончание ־ס как в единственном, так и во множественном числе, например:

דעם כאַווערס [דער טאָכטערס] אַרבעט 'работа товарища [дочери]', **די כאַווײרימס [די טעכטערס] אַרבעט** 'работа товарищей [дочерей]', **דעם ברודערס [דער שוועסטערס] פֿרײַנט** 'друзья брата [сестры]', **די ברידערס [די שוועסטערס] פֿרײַנט** 'друзья братьев [сестёр]'.

Примечание. Иногда, особенно при персонификации, притяжательный падеж может быть образован от неодушевленных существительных. Например, у Д. Бергельсона: **הערט זיך אײַן אין־נעם װאַלדס שטילן גערויש** 'вслушайтесь в тихий шум леса'.

2. Как видно из таблицы, имена нарицательные, в отличие от собственных, в дательном и винительном падежах, как правило, не имеют падежного окончания.

Исключения:

1) Существительные **באָבע** 'бабушка', **מאַמע** 'мама', **מומע** 'тётя' — в дательном падеже принимают окончание ־ן: **דער באָבען, דער מאַמען, דער מומען.**

2) Ряд существительных мужского рода, оканчивающихся на ־ע (**זיידע** 'дедушка', **טאַטע** 'отец'), а также **ייִד** 'еврей', **מענטש** 'человек' в винительном и дательном падежах принимают окончание ־ן, причём гласный перед окончанием выпадает:

דעם זיידן, דעם טאַטן, דעם מענטשן и т. д.

В притяжательном падеже падежное окончание ־ס у этих слов присоединяется к форме дательного падежа, т. е.: **דעם זיידנס, דעם טאַטנס, דעם מענטשנס** и т. д.

3) Существительное **דאָס האַרץ** 'сердце' в дательном, а **מאָשיִעך** 'мессия' в дательном и винительном падежах, также имеют окончание ־ן (см. тж. п. 3 настоящего параграфа).

Примечание. В ряде говоров слова **זיידע, באָבע** и др., названные среди исключений, не принимают окончания ־ן.

3. Личные имена собственные в винительном и дательном падежах единственного числа принимают окончание ־ען, если они оканчиваются на מ, נ, слогообразующий ל или дифтонг, например:

שאָלעמען, שימענען, ראָכלען, שמײַען, יאַנקלען, רייזע־נען и т. п.

Слова, оканчивающиеся на ז, זש, טש, ס, צ, ש с ударением не на последнем слоге, принимают в притяжательном падеже окончание ־עס, например:

אַבראַמאָוויטשעס, מאַרקישעס, פּערעצעס, מיכאָעלסעס.

Слова, оканчивающиеся на ־ס, с ударением на последнем слоге в притяжательном падеже не имеют окончания. На письме вместо него ставится апостроф, например:

מאַרקס' «קאַפּיטאַל» '«Капитал» Маркса', **קאַזאַלס' וויאָלאָנטשעל** 'виолончель Казальса'.

При двух или нескольких именах склоняется только последнее: **ער האָט גוט געקענט שלוימע מיכאָעלסן** 'он хорошо знал Соломона Михоэлса', **ער האָט דערציילט וועגן שלוימע מיכאָעלסן** 'он рассказал о Соломоне Михоэлсе', **טאַרכאַנאָװו האָט געשריבן שלוימע מיכאָעלסן, אַז...** 'Тарханов писал Соломону Михоэлсу, что...'

Если собственному имени предшествует существительное, указывающее родство, профессию, звание и т. п.,

окончание ן(ע)־ в дательном и винительном падежах отсутствует, например:

ער האָט גוט געקענט דעם ארטיסט מיכאָעלס ‘он хорошо знал артиста Михоэлса’.

В притяжательном падеже окончание ס־ прибавляется к последнему существительному такой конструкции, например:

דעם שרײַבער בערגעלסאָנס ווערק ‘сочинения писателя Бергельсона’, דעם דיכטער קוויטקאָס לידער ‘стихи поэта Квитко’.

Если же существительное, указывающее родство, профессию и т. п., следует за именем собственным, окончание ס־ принимает не собственное имя, а нарицательное слово, например:

שלומע האמעלעכס מישפּעט ‘суд царя Соломона’, מאָטל פּייסי דעם כאזנס ‘Мотл, сын кантора Пейси’ (*Буквальный перевод названия широко известного произведения Шолом-Алейхема «Мальчик Мотл»*).

Если после собственного имени имеется относящееся к нему порядковое числительное, последнее принимает окончание ס־, например:

איוואן דעם דריטנס פּאָליטיק ‘политика Ивана III’.

§ **13.** 1. В **именительном** падеже употребляются:

1) Обращение, например:

כאַשעווער כאווער! ‘уважаемый товарищ!’, קינד מײַנס! ‘дитя моё!’, ליבע פרײַנט! ‘дорогие друзья!’ и т. п.;

2) Подлежащее, например:

די זון שײַנט ‘солнце светит’, דער טײַך איז א טיפער ‘река глубокая’, די קינדער שפּילן זיך ‘дети играют’ и т. п.;

3) Предикатив — именная часть сказуемого, обычно с глаголом-связкой זײַן ‘быть’ или ווערן ‘становиться’, например:

ער איז דער בריגאדיר ‘он бригадир’, ער איז געוואָרן דער בריגאדיר ‘он стал бригадиром’, ווער איז דער בריגאדיר? ‘кто бригадир?’ и т. п.

2. В **винительном** падеже в основном употребляются:

1) Прямое дополнение, например:

איך רוף דעם מאן, די פרוי און דאָס קינד ‘я зову мужа, жену и ребёнка’, ער האָט שוין איבערגעלייענט דעם ארטיקל ‘он уже прочитал статью’ и т. п.;

2) Обстоятельство времени: איך ארבעט דעם טאָג, די וואָך ‘я работаю в этот день, эту неделю’, זונטיק גייען מיר אין טעאטער ‘в воскресенье мы идём в театр’ и т. п.

3. В **дательном** падеже без предлога употребляется косвенное дополнение, например:

איך שיק מאטאָנעס דעם מאן, דער פרוי און דעם קינד ‘я посылаю подарки мужу, жене и ребенку’, ער שרײַבט א בריוו דער מאמען ‘он пишет письмо маме’ и т. п.

Все предлоги в идише требуют дательного падежа, а существительные с предлогом могут быть любым членом предложения.

4. В **притяжательном** падеже употребляется определение, обозначающее владельца, принадлежность, например:

דעם שילערס העפט ‘тетрадь ученика’, דעם לערערס אייצע ‘совет учителя’, דער פרויס עלטערן ‘родители (этой) женщины’ и т. п.

Существительное в притяжательном падеже соответствует как русскому существительному в родительном падеже, так и русскому притяжательному прилагательному. Таким образом, ‘дом дедушки’ и ‘дедушкин дом’ переводятся одинаково: דעם זיידנס הויז.

> *Примечание.* Значение принадлежности может быть выражено также дательным падежом имени с предлогом פון, например:
>
> דער בריוו פונעם זון ‘письмо (от) сына’ близко по значению к דעם זונס בריוו ‘письмо сына’, а די ווערק פון שאָלעם־אלייכעמען равнозначно שאָלעם־אלייכעמס ווערק ‘сочинения Шолом-Алейхема’.

Образование имен существительных

§ **14.** По своему составу существительные делятся на корневые, производные и сложные.

Корневые (непроизводные) слова типа טיש ‘стол’, גראָז ‘трава’, טאָג ‘день’, פעלד ‘поле’, ארבעס ‘горох’, דונער ‘гром’ и т. п. занимают большое место среди существительных и служат исходными при образовании многих производных и сложных слов.

К корневым словам в идише относятся и такие, которые в языке-источнике являются производными или даже сложными словами, например:

שמועס ‘беседа’, קלעזמער ‘музыкант’, אײַנהאָרע ‘сглаз’, ‘дурной глаз’ (из древнееврейского языка); פּאַסטעך ‘пастух’, זאוואָד ‘завод’ (из русского языка); באוול ‘хлопчатобумажная нить’, בוימל ‘растительное масло’ (из немецкого языка) и др.

§ **15.** **Производные** существительные образуются

1. Безаффиксальным способом от основ других частей речи, в частности:

1) *Посредством чередования* гласных

а) от основ прилагательных (наречий), например:

גראָב ‘толстый’ — די גרעב ‘толщина’, הויך ‘высокий’ — די הייך ‘высота’, קאַלט ‘холодный’ — די קעלט ‘холод’, קראַנק ‘больной’ — די קרענק ‘болезнь’, גרויס ‘большой’ — די גרייס ‘величина’, ‘размер’ и т. п.;

б) от глагольных основ, например:

וואקסן ‘расти’ — דער וווקס ‘рост’, שיסן ‘стрелять’ — דער שאָס ‘выстрел’, בײַסן ‘кусать’ — דער ביס ‘укус’, רײַסן ‘рвать’ — דער ריס ‘рывок’, טרינקען ‘пить’ — דער טרונק ‘глоток’, ברעכן ‘ломать’ — דער בראָך ‘перелом’, ‘разрыв’ и т. п.;

2) *Без чередования* гласных

а) от основ ряда прилагательных (наречий), например:

ברייט ‘широкий’ — די ברייט ‘ширина’, טיף ‘глубокий’ — די טיף ‘глубина’, שטיל ‘тихий’ — די שטיל ‘тишина’ и т. п.;

б) от глагольных основ путем отсечения инфинитивного суффикса ן(ע)־, например: פארגלײַכן ‘сравнивать’ — דער פארגלײַך ‘сравнение’, באווײַזן ‘показать’, ‘доказать’ — דער באווײַז ‘доказательство’, ‘довод’, ענטפערן ‘отвечать’ — דער ענטפער ‘ответ’, פרווון ‘пытать-

ся' — דער פּרוּוו 'попытка', באַריכטן 'отчитываться', 'докладывать' — דער באַריכט 'отчёт' и т. п.;

3) Путём *субстантивации* любой части речи. Здесь особо следует подчеркнуть, что практически любой инфинитив может быть субстантивированным и выступать как существительное среднего рода. Например:

לעבן 'жить' — דאָס לעבן 'жизнь', לערנען זיך 'учиться' — דאָס לערנען זיך אין דער שול 'учёба в школе', ריידן איז זילבער און שווײַגן איז גאָלד 'слово — серебро, молчание — золото', דאָס ריידן האָט אים פאַרמאַטערט 'речь утомила его' и т. п.

Продуктивным способом словообразования является и субстантивация прилагательных и причастий, например: דער פאַרווונדעטער סאָלדאַט 'раненый солдат' — דער פאַרווונדעטער 'раненый', דער אַלטער פּויער 'старый крестьянин' — דער אַלטער 'старик' и т. п. (см. тж. § 9).

2. При помощи префиксов (приставок):

אומ־ אומגליק 'несчастье', אומזין 'бессмыслица', אומ־כיין 'антипатии', אומקאָוועד 'неуважение', 'непочтительность', אומוועג 'окольный путь', אומוויסן 'невежество' и т. п.;

אור־ אורעלטערן 'прародители', 'предки', אורייניקל 'правнук', אורמענטש 'первобытный человек', אורקוואַל 'первоисточник' и т. п.;

אַנטי־ אַנטיפאַשיסט 'антифашист', אַנטיטײלכל 'античастица' *физ.*, אַנטיהעלד 'антигерой', אַנטימיליטאַריזם 'антимилитаризм' и т. п.;

באַל־ באַלמעלאָכע 'ремесленник', 'мастеровой', באַל־זיקאָרן 'человек с хорошей памятью', באַל־סימכע 'виновник торжества', 'герой дня', באַלכויוו 'должник' и т. п.;

גע־ געמעלק 'удой', געראַנגל 'борьба', 'состязание', געדאַנק 'мысль' и т. п.

Примечания. Префикс אומ־ многозначен, чаще всего он обозначает отрицание и придает существительному значение, противоположное значению производящей основы, как в приведенном выше примере גליק 'счастье' — אומגליק 'несчастье' и т. д.

В некоторых словах אומ־ имеет значение «вокруг», «около», как в приведенном выше примере אומוועג 'окольный путь'. Ср. тж. אומגעגנט 'окрестность', אומדריי 'вращение (вокруг оси)', אומזאַץ '(товаро)оборот' и т. п.

Образование отглагольных существительных с префиксом גע־ может сопровождаться чередованием гласного, например, געשריי 'крик' от שרײַען 'кричать', געבײַ 'строение' от בויען 'строить', געלעכטער 'смех' от לאַכן 'смеяться' и т. п.

Префикс באַל־ (в семитских языках *баал* самостоятельное слово — 'муж', 'хозяин', 'собственник', 'Ваал' (*имя бога*) придает существительным, образованным преимущественно от древнееврейских основ, значение действующего лица, человека определенного рода занятий, определенных качеств и т. п.

Префикс באַל־ сохранил следы былой самостоятельности, поскольку иногда при образовании множественного числа существительного может изменять свою форму: например, באַל־קויעך 'силач' — באַלע־קויכעס 'силачи' и т. п. Кроме того, именно באַל־, как в некоторых сложных словах семитического типа первая основа, определяет род существительного (см. тж. § 16, п. 2, 2).

Наряду со слитным написанием префикса באַל־, например, в словах באַלכויוו 'должник', באַלמע־לאָכע 'ремесленник' распространено и написание через дефис, подчёркивающие относительную самостоятельность этого элемента. (Ср. באַל־האַמ־צאָע 'находчивый человек' и др.).

Иногда существительное с префиксом באַל־ имеет то же значение, что и соответствующее существительное без префикса, т. е. он в таких словах тавтологичен. Например: באַל־מעכאַבער и מעכאַבער 'сочинитель', 'автор'; באַל־מעכאַשעף и מעכאַשעף 'волшебник', 'чародей'.

В некоторых словах древнееврейского происхождения встречается префикс באַר־: באַרמאַזל 'счастливец', באַרדאַס 'умница', 'смышленый'.

3. При помощи суффиксов:

1) Суффиксов, образующих названия *лиц мужского пола:*

־יסט מאַרקסיסט 'марксист', קאָמוניסט 'коммунист', פּאָלקיסט 'народник', העברעיִסט 'гебраист' и т. п.;

־לינג צווייטלינג 'двойник', וויצלינג 'шутник', 'остряк' и т. п.;

־לער שלאָגלער 'ударник', 'передовик', טראַנספּאָרט־לער 'транспортник', שפּײַזלער 'пищевик', שפּראַכלער 'языковед'. и т. п.;

־ניק גוראַלניק 'винокур', רעכילעסניק 'клеветник', צולאָכעסניק 'строптивец', 'поступающий наперекор', ווײַסער־כעוורעניק 'озорник', 'сорванец' и т. п.;

־נער מילנער 'мельник', רעדנער 'оратор', גערטנער 'садовник' и т. п.;

־(ע)ן שאַדכן 'сват', גאַזלען 'разбойник', 'злодей', אַקשן 'упрямец' и т. п.;

־ער שנײַדער 'портной', פידלער 'скрипач', זינגער 'певец', טענצער 'танцор', לערער 'учитель', לייענער 'читатель', באַרימער 'хвастун', טוער 'деятель', דער־ציִער 'воспитатель' и т. п.

Примечания. Суффикс ־ניק нередко употребляется с тем же значением, что и префикс באַל־, например: באַל־האָזע и האָזעניק 'наглец'. Иногда эти аффиксы встречаются в одном и том же слове, например:

באַלהאָזעניק. Здесь суффикс ־ניק тавтологичен.

־לער и ־נער являются вариантами суффикса ־ער. Суффиксы ־ער и ־לער нередко сочетаются с чередованием гласного производящей основы, например:

בעקער 'пекарь' от глагола באַקן 'печь', גערט־נער 'садовник' от גאָרטן 'сад', קרעמער 'лавочник' от קראָם 'лавка', קינסטלער 'художник' от קונסט 'искусство' и др.

В интернационализмах часто встречаются суффиксы:

-אט דיפּלאָמאט, 'дипломат', אריסטאָקראט 'аристократ', דעמאָקראט 'демократ', קאנדידאט 'кандидат' и т. п.;

-אטאָר מעכאניזאטאָר 'механизатор', איניציאטאָר 'инициатор', פּראָוואָקאטאָר 'провокатор' и т. п.;

-אל פּראָפעסיאָנאל 'профессионал', קארדינאל 'кардинал', פּרינציפּאל 'хозяин предприятия', 'владелец фирмы' и т. п.;

-אנט פּראקטיקאנט 'практикант', אספּיראנט 'аспирант', דיפּלאָמאנט 'дипломант' и т. п.

2) Суффиксы, образующие названия *лиц женского пола*:

-טע כאווערטע 'подруга', באלעבאָסטע 'хозяйка', 'владетельница', שאדכנטע 'сваха' מעכוטענעסטע 'сватья', פּלוינעסטע 'половина (*жена*)' и т. п.;

-יכע שעדיכע 'чертовка', סענדעריכע 'жена Сендера', 'Сендериха' *разг.* и т. п.; *часто в названиях самок животных, например*: לייביכע 'львица', וואָלפיכע 'волчица', האָזיכע 'зайчиха', העלפאנדיכע 'слониха' и т. п.

-יניע טערקיניע 'турчанка', קייסעריניע 'царица', גראפיניע 'графиня' и т. п.;

-ן שנײַדערן 'портниха', שרײַבערן 'писательница'; שוועגערן 'невестка', 'свояченица', 'золовка', וועבערן 'ткачиха' и т. п.;

-ניצע קאָלווירטניצע 'колхозница', רעכילעסניצע 'клеветница', פּוסטעפּאסניצע 'бездельница', קעסטניצע 'нахлебница' и т. п.;

-קע לערערקע 'учительница', שוסטערקע 'жена сапожника', מאשיניסטקע 'машинистка', גימנאסטקע 'гимнастка' и т. п.

Примечания. Названия лиц женского пола образует также суффикс -ע с чередованием гласного основы. Ср. שכיינע 'соседка' — שאָכן 'сосед', זקיינע 'старуха' — זאָקן 'старик'.

Для суффиксов данной группы и образованных ими существительных характерна синонимия. Некогда просторечный славянский суффикс -קע постепенно вытесняет немецкий суффикс -ן. Вместо שנײַדערן 'швея', 'портниха', לערערן 'учительница', שטיפערן 'шалунья' и т. п. всё чаще употребляют שנײַדערקע, לערערקע, שטיפערקע, поскольку словообразовательный суффикс -ן совпадает с омонимом — суффиксом множественного числа -ן, и в словах, подобных מאשיניסטן, שאכמאטיסטן неясно, идёт ли речь о машинистах или о машинистке и т. п.

Слова с одинаковым значением могут иметь суффиксы -טע и -יניע, -ע и טע, например: קייסעריניע и קייסערטע 'царица', שכיינע и реже שאָכנטע 'соседка'.

У некоторых слов перед суффиксом -טע есть еще тавтологический суффикс -עס, например, מעכוטענעסטע 'сватья', נגידעסטע 'богачка'.

3) Суффиксы, образующие *названия отвлеченных понятий* (действий, состояний, свойств и др.):

-אניע האָדעוואניע 'воспитание', 'кормление' האָרעוואניע '(тяжёлый) труд', ווינטשעוואניע 'добрые пожелания (по случаю праздника)' и т. п.;

-הײַט קינדהײַט 'детство', גלײַכהײַט 'равенство', פארגאנגענהײַט 'прошлое' и т. п.;

-ונג טוונג 'действие', 'занятие', אנטוויקלונג 'развитие', דערציילונג 'рассказ', איבערזעצונג 'перевод (на другой язык)' и т. п.;

-טום רײַכטום 'богатство', הייליקטום 'святыня', אייגנטום 'собственность' и т. п.;

-יזם פּאטריאָטיזם 'патриотизм', פאָלקיזם 'народничество', אטעיזם 'атеизм', העברעיזם 'гебраизм', אפאָריזם 'афоризм' и т. п.;

-ײַ בארבארײַ 'варварство', שוסטערײַ 'сапожное ремесло', בעקערײַ 'пекарное дело', 'профессия пекаря', וועבערײַ 'ткачество', מאָלערײַ 'живопись' и т. п.;

-(ע)ניש פינצטערניש 'темнота', 'мрак', לויפעניש 'беготня', טומלעניש 'суматоха', וויסטעניש 'пустынная, дикая местность' и т. п.;

-עס שאדכאָנעס 'сватовство', קאצאָוועס 'профессия', 'ремесло мясника', אקשאָנעס 'упрямство' и т. п.;

-ערײַ קלאפּערײַ 'стукотня', שקאָצערײַ 'шалости', 'каверзы', שטופּערײַ 'толкотня', שטוסערײַ 'глупость', קינדערײַ 'детская выходка' и т. п.;

-קײַט פּאָשעטקײַט 'простота', פארפרעמדטקײַט 'отчуждённость', אָרעמקײַט 'бедность', ריינקײַט 'чистота', פרישקײַט 'свежесть' и т. п.;

-שאפט אָרעמשאפט 'беднота', כאווערשאפט 'дружба', 'товарищеские отношения', באקאנטשאפט 'знакомство', קנעכטשאפט 'рабство', 'подневольное положение' и т. п.

Примечания. Суффиксы -טום и -שאפט образуют также имена собирательные, обозначающие группу лиц, например, באלעגופנטום 'кулачество', סטודענטנשאפט 'студенчество' אָרעמשאפט 'беднота', 'бедняцкие массы' и т. п.

Продуктивный суффикс -ניק образует не только названия лиц мужского пола, но также явлений и неодушевленных предметов, например, שאבעסניק 'субботник', כוידעשניק 'месячник' и т. п.

В древнееврейских словах женского рода весьма употребителен суффикс -ע, например: מעלוכע 'государство', סכוירע 'товар', מילכאָמע 'война', סאקאָנע 'опасность', יערושע 'наследство', 'наследие', נעקאָמע 'месть', 'отмщение' и т. п. (см. тж. § 10, п. 3,2).

У отглагольных существительных встречается суффикс -ן в сочетании с чередованием гласного ווילן 'воля', 'желание' от וועלן, ליגן 'ложь' от לײַגן.

4) Суффиксы, образующие *названия предметов* (веществ, орудий и места действия и др.):

-ארניע גיסארניע 'литейная', ריידארניע 'говорильня (*о зале заседаний и т. п.*)', בראָווארניע 'пивоваренный завод' и т. п.;

־ווארג רויווארג ‘сырьё’, אלטווארג ‘старьё’, ‘ветошь’, רויכווארג ‘меха’, ‘пушнина’ и т. п.;

־ל טײַטל ‘указка’, שליסל ‘ключ’, שטייסל ‘ступка’, שפּינדל ‘веретено’ и т. п.;

־ניע ציגעלניע ‘кирпичный завод’, צוקערניע ‘кондитерская фабрика’, גארבארניע ‘дубильня’, ‘дубильный цех (*кожевенного завода*)’ и т. п.

־ניצע כרייניצע ‘судок для хрена’, פּעפּערניצע ‘перечница’, פּוטערניצע ‘маслёнка’, צוקערניצע ‘сахарница’ и т. п.;

־עכץ טייגעכץ ‘запеканка’, ‘пудинг’, שמירעכץ ‘мазь’, שפּײַעכץ ‘плевок’, ‘слюна’, שרײַבעכץ ‘писанина (*написанное*)’ и т. п.;

־ער בלײַער ‘карандаш’, לײַכטער ‘подсвечник’, פאָכער ‘веер’, געבער ‘датчик *тех.*’, אבסאָרבער ‘абсорбер *тех.*’, אדאפּטער ‘звукосниматель’ и т. п.

Примечания. Суффикс ־ווארג образует имена собирательные, обозначающие не только неодушевлённые предметы (רויכווארג ‘пушнина’ и т. п. см. выше), но и лиц, например, קליינווארג ‘детвора’, יונגווארג ‘молодёжь’ и т. п.

Суффикс ־(ס)טל образует существительные со значением «доля», «часть» от числительных, например: דריטל ‘треть’, פערטל ‘четверть’, פינפטל ‘пятая часть’, צוואנציקסטל ‘двадцатая часть’.

Суффикс ־ע встречается также в названиях предметов; образование существительных при помощи этого суффикса нередко сопровождается чередованием гласных и согласных., Например:

סחוירע ‘товар’ и סויכער ‘купец’, שאָכן ‘сосед’ и שכיינע ‘соседка’, קאָרעוו ‘родственник’ и קרויווע ‘родственница’ и т. п. (см. тж. настоящий параграф, п. 3, 2) и § 4).

В интернациональных терминах, обозначающих предметы, орудия, употребляется суффикс ־(א)טאָר, например:

טראנספאָרמאטאָר ‘трансформатор’, פּולוועריזאטאָר ‘пульверизатор’, אינדיקאטאָר ‘индикатор’, פּערפאָראטאָר ‘перфоратор’ и т. п.

5) Суффиксы *уменьшительные* и *эмоциональной оценки* очень распространены в идише.

־אטש יונגאטש ‘детина’, ‘грубиян’ פּאָנפּאטש ‘говорящий гнусаво’, פערדאטש ‘дурачина’, ‘осёл’ (от פערד ‘лошадь’), פּיסקאטש ‘горлопан’, ‘горлодёр’ (от פּיסק ‘пасть’, ‘морда животного’) и т. п.;

־(י)אק פרומאק ‘святоша’, פוילִיאק ‘лентяй’, צוויאק ‘ханжа’, ‘лицемер’ и т. п.;

־וק קלעזמערוק ‘музыкантишка’, שוסטערוק ‘простой, грубый сапожник’, ממזערוק ‘хитрец’, ‘пройдоха’ (от ממזער ‘незаконнорожденный’ *бран.*) и т. п.;

־טשיק ביניאָמטשיק *ласк.* (мужское имя ≅ ‘Венечка’), אראָנטשיק *ласк.* Арончик (от ‘А(а)рон’), יונגערמאנטשיק ‘молодой человек’ и т. п.;

־ינקע מומינקע ‘тётенька’, באלעבאָסטינקע ‘хозяюшка’, טאטינקע ‘папенька’, מאמינקע ‘маменька’, זיידינקע ‘дедуля’ и т. п.;

־יק שמוליק *ласк.* (мужское имя ≅ ‘Самуильчик’), ייסראָליק *ласк.* (мужское имя ≅ ‘Изя’, ‘Изенька’) и т. п.;

־ל טישל ‘столик’, מענטשל ‘человечек’, ביכל ‘книжка’ и т. п.;

־ניאק קאצעווניאק ‘мясник’ *презр.*, פּאסקודניאק ‘гад’, ‘мерзавец’ и т. п.;

־עלע טישעלע ‘маленький столик’, מענטשעלע ‘маленький человечек’, ביכעלע ‘книжечка’, לעפעלע ‘ложечка’, בענקעלע ‘скамеечка’, הענטעלע ‘маленькая ручонка’ и т. п.;

־(ע)ניו קאלעניו ‘невестушка’, ‘суженая’, הארצעניו ‘сердечко ты моё’, באָבעניו ‘бабуся’, זיידעניו ‘дедуля’, קינדעניו ‘дитятко ты моё’ и т. п.;

־עץ באָכערעץ ‘парняга’, שוואָגערעץ *неодобр.* ‘родственничек’ (*о шуринг, девере, свояке*), גאנעפעץ ‘ворюга’ и т. п.;

־(ע)שי טאָכטערשי ‘дочурка’, זונעשי ‘сынок’, טאטעשי ‘батюшка’, ‘батенька’ и т. п.;

־צע אוורעמצע *ласк.* (мужское имя ≅ ‘Абраша’ от ‘Абрам’, ‘Авраам’), סאָרצע *ласк.* (женское имя ≅ ‘Саррочка’ от ‘Сарра’) и т. п.;

־קע ברודערקע ‘браток’, שוועסטערקע ‘сестрёнка’, שלוימקע (мужское имя ≅ ‘Соломончик’ от ‘Соломон’), כײַקע *ласк.* (женское имя ≅ ‘Хаечка’ от ‘Хая’) и т. п.

Примечания. Суффиксы ־ל, ־עלע — самые распространенные уменьшительные суффиксы — могут выражать также ласкательность, а иногда и презрительность. Суффиксы ־יק, ־קע — уменьшительные и ласкательные. Суффиксы ־טשיק, ־ינקע, ־עניו, ־(ע)שי, ־צע, как правило, ласкательные, а ־אטש, ־אק, ־וק, ־ניאק презрительные. Суффикс ־עץ может иметь разные значения в зависимости от интонации.

При образовании уменьшительных существительных посредством суффиксов ־ל, ־עלע нередко имеет место чередование гласного основы, например:

די האנט ‘рука’ — דאָס הענטל ‘ручка’ — דאָס הענטעלע ‘маленькая ручонка’; דער קאָפּ ‘голова’ — דאָס קעפּל ‘головка’ — דאָס קעפּעלע ‘маленькая головка’; דער פוס ‘нога’ — דאָס פיסל ‘ножка’ — דאָס פיסעלע ‘маленькая ножка’ и т. п. (см. тж. § 4).

Изменение корневого гласного часто приводит к образованию о м о н и м о в среди уменьшительных слов. Ср. например:

בעקל, בעקעלע ‘щёчка’ (от באק) и ‘козлёнок’ (от באָק); פענדל, פענדעלע ‘кастрюлька’ (от פאן) и ‘флажок’ (от פאָן) и т. п.

У существительных с ל на конце корня перед суффиксами ־ל, ־עלע имеется эвфонический כ (остаток от суффикса ־כן), например:

מיל ‘мельница’ — מילכל, מילכעלע; קאָל ‘голос’ — קעלכל, קעלכעלע; פעל ‘шкура’ — פעלכל, פעלכעלע и т. п.

У существительных с ־ן на конце корня перед ־ל, ־עלע имеется эвфонический ד, например:

ביין ‘кость’ — ביינדל, ביינדעלע; שטיין ‘камень’ — שטיינדל, שטיינדעלע; צאָן ‘зуб’ — ציינדל, ציינדעלע и т. п.

Если перед ־ן есть согласный, то порой возможны два варианта уменьшительности, например:

וואָגן ‘телега’ — וועגל или וואָגנדל, וועגעלע; קאסטן ‘ящик’ — קעסטל, קעסטעלע или иногда קאסטנדל и т. п.

У уменьшительных, образованных от слов со слогообразующим ־ל, последний заменяется суффиксом ־עלע, например:

ראָכל ‘Рахиль’ — ראָכעלע, פויגל ‘птица’ — פייגעלע, ארבל ‘рукав’ — ארבעלע, שטײסל ‘ступка’ — שטייסעלע и т. п.

У некоторых слов имеются одновременно два уменьшительно-ласкательных суффикса, например, מינוטקעלע ‘минуточка’, לאָפּעטקעלע ‘лопаточка’ и др.

§ 16. Сложные существительные очень распространены в идише, и число их все время растет. Среди них представлены разные структурные типы.

1. Сочинительное сложное слово — сложение синтаксически равноправных (однородных) основ. Главное ударение у сложных слов этого типа падает на вторую часть, например: טאטע־מאַמע ‘родители’ (*букв.* ‘отец-мать’), כאָסן־קאַלע ‘молодые’ (*букв.* ‘жених-невеста’), קינע־סינע ‘вражда’ (*букв.* ‘зависть-ненависть’). Такие образования могут включать сочинительный союз און ‘и’: טינט־און־פּען ‘письменные принадлежности’ (*букв.* ‘чернила и перо’).

Сочинительные сложные слова пополняются новыми образованиями, такими, как פליער־קאָסמאָנאווט ‘лётчик-космонавт’, אינזשעניער־קאָנסטרוקטאָר ‘инженер-конструктор’ и т. п.

Между частями сложного существительного древнееврейского происхождения иногда имеется древнееврейский союз ו(א), וועּ, ווא или וואָ, который также означает ‘и’ и пишется слитно со второй частью, например:

שײַלעס־אוטשוּוועס ‘вопросы и ответы’, אומע־וועלאָשן ‘народ и язык’, סדוים־וואַמוירע ‘содом и гоморра’, באָסאָר־וועדאָם ‘простой смертный (человек)’ (*букв.* ‘мясо и кровь’).

2. Подчинительное сложное слово, где одна основа служит пояснением другой, может быть двух типов.

1) *Немецкого типа* — определение + определяемое. Ударение в сложных словах этого типа падает на первую часть, которая может быть выражена основой любой части речи, как показано ниже:

существительного — דירע־געלט ‘квартплата’, וואַנטצײַטונג ‘стенгазета’, שול־כאַווער ‘школьный товарищ’, ווינטמיל ‘ветряная мельница’ и т. п.;

глагола — לייענזאַל ‘читальня’, הייבקראַפט ‘подъёмная сила’, שרײַבטיש ‘письменный стол’, רײַבײַזן ‘тёрка’, גראָבײַזן ‘заступ’, ‘лопата’ и т. п.;

прилагательного — זויערמילך ‘простокваша’, שווארצארבעט ‘чёрная работа’, זיכערנאָדל ‘безопасная (английская) булавка’, רויטקעלכל ‘малиновка’, עלטערבאָבע ‘прабабушка’ и т. п.;

числительного — דרײַפוס ‘тренога’, פינפיאָר ‘пятилетка’, צווייקאַמף ‘дуэль’, ‘поединок’ и т. п.;

наречия — ווידערקאָל ‘эхо’, ‘отзвук’, צווישנשיכט ‘прослойка’, ‘промежуточный слой’, קעגנשטאַנד ‘предмет’, צוריקטראָט ‘отступление’ и т. п.;

междометия — וויגעשריי ‘вопль’ и т. п.

У некоторых сложных существительных между компонентами имеется соединительный элемент. По происхождению это флексия существительного, ставшего первой частью сложного слова. Например:

פאָלקסליד ‘народная песня’, זונענשטראַל ‘солнечный луч’.

Однако связь соединительного элемента с флексией чисто историческая, он играет словообразовательную, а не грамматическую роль, о чём свидетельствует то обстоятельство, что ־ס־ и ־(ע)נ־ при образовании сложных слов типа צײַטונגס־אַרטיקל ‘газетная статья’, האַרמאַטנקויל ‘пушечное ядро’ и т. п. присоединяются к основам таких существительных, которые при склонении не имеют падежного окончания ־ס (צײַטונג) или ־(ע)ן (האַרמאַט).

Подчинительное сложное слово немецкого типа может состоять из древнееврейских основ, например:

מוסער־סייפער ‘назидательная книга’, כקירע־סייפער ‘философская книга’, קאַלע־מאַטאָנעס ‘подарки невесте’, ראַכמאָנעס־פּאָנעם ‘физиономия, вызывающая [выражающая] сострадание’ и т. п.

Часто один из компонентов немецкого, а другой древнееврейского или славянского происхождения, например: יאַם־מאַן ‘моряк’ (יאַם ‘море’ *др.-евр.*), דאָרעם־זײַט ‘южная сторона’ (דאָרעם ‘юг’ *др.-евр.*), דירע־געלט ‘квартплата’ (דירע ‘квартира’ *др.-евр.*); זאַוואָד־פאַרוואַלטונג ‘заводоуправление’ (זאַוואָד ‘завод’ *русск.*) и т. п.

Если главное ударение, как упоминалось, падает на первую часть слова, то род и число сложных существительных этого типа соответствует определяемому, т. е. второй части слова. Ср. דער פאַבריק־זייגער ‘фабричные часы’, ‘часы на фабрике’ и די זייגער־פאַבריק ‘часовой завод’, ‘предприятие, изготовляющее часы’; דער שרײַבטיש ‘письменный стол’ и די שרײַבמאַשין ‘пишущая машинка’, דאָס שרײַבפּענדל ‘писчее перо’ и т. п.

Примечание. У отдельных существительных ударение падает на вторую часть. Например: גוטער־ברודער ‘приятель’ (*букв.* ‘добрый брат’), אָרעמאַן (אָרעם + מאַן) ‘бедняк’, גוטער־פרײַנט ‘доброжелатель’ (*букв.* ‘добрый друг’).

Первая часть этих слов изменяется как самостоятельное прилагательное, о чём свидетельствует форма множественного числа: גוטע־ברידער, אָרעמעלײַט, גוטע־פרײַנט.

2) *Семитического типа* — определяемое + определение. Ударение обычно на второй части, например:

קסאַוויאַד (קסאַוו ‘почерк’ + יאַד ‘рука, десница’) ‘рукопись’, ‘манускрипт’, נאַכעס־רועך ‘духовное нас-

лаждение', לאָשן־קוידעש устаревшее и народное обозначение древнееврейского языка (*букв.* 'язык святости', 'священный язык'), שאָלעם־באַיס 'мир и лад в доме', 'семейная гармония', מעסירעסנעפעש 'самоотверженность', 'самопожертвование' и др.

Первая основа у слов этого типа принимает отчасти особую форму, отличную от этой же основы соответствующего простого слова при самостоятельном употреблении. Ср. следующие примеры:

באָנים 'сыновья', 'сыны' и בנייִ־דאָר 'сверстники', כאַכאָמים 'мудрецы' и כאַכמיי־יאָוואָן 'мудрецы Греции', בגאָדים 'одежда', 'платье' и ביגדיי־מאַלכעס 'царская одежда'; или:

מעגילע (מעגילאָ) 'свиток' и מעגילאס־עסטער 'Книга Эсфирь' (часть Библии, *букв.* 'свиток Эсфири'), כאָכמע (כאָכמאָ) 'мудрость' и כאָכמאס־יאָוואָן 'греческая наука', צורע (צוראָ) 'лицо', 'вид', 'образ' и בעהיימע בעצוראס־פערד 'круглый болван', 'осёл' (*букв.* 'скотина', 'корова в образе лошади') и т. п.

Определение, т. е. вторая часть сложного слова имеет при себе иногда древнееврейский определенный артикль האָ־ или הא־, например:

פּניי־האָיר 'отцы города', 'правители города' (פּאָנעם 'лицо' + איר 'город'), כאָכמאס־האדאָקטאָריע 'врачебная наука', 'медицина', כאנוקאס־האבאַיס 'новоселье', כוט־האשעדרע 'спинной хребет', 'позвоночный столб'.

Подчинительное сложное существительное семитического типа состоит, как правило, из древнееврейских основ. Изредка вторая часть может быть иного происхождения, как, например, в случаях כאָכמאס־האדאָק-טאָריע 'врачебная наука', כאכמיי־האלעזשאַנקע 'доморощенные мудрецы' (*букв.* 'мудрецы лежанки') и некоторых других.

Число сложного существительного этого типа соответствует форме определяемого, т. е. первой части. Так, у приведенного выше существительного в форме множественного числа בנייִ־דאָר 'сверстники' первая часть בנייִ 'сыны' соответствует множественному числу, а вторая часть דאָר 'поколение' — единственному, то же самое мы видим и в פּניי־האָיר 'отцы города' и др.

Род сложного существительного этого типа может определяться родом последней части, например:

די סייפער־טוירע 'Пятикнижие', 'Тора' и דער סייפער 'книга'.

Но у многих сложных слов семитического типа род соответствует роду первой части, например:

די טעווע 'природа', 'характер', 'свойство' и דער דערעך־האטעווע 'обычный, естественный ход вещей' (דער דערעך 'путь'), די מײַסע 'повествование', 'история' и דער סיפער־האמײַסע 'сюжет' или די טוירע и דער דינטוירע *уст.* 'суд', 'тяжба' (דער דין 'закон'). Мужской род первой части предопределил принадлежность к мужскому роду существительных, образованных при помощи префикса (или полупрефикса) באל־ от существительных женского рода. Ср. די מעלאָכע 'ремесло' и דער באלמעלאָכע 'ремесленник', סימכע 'торжество' и באל־סימכע 'виновник торжества' (см. тж. § 14, п. 2)

3. Усилительное сложное слово семитического типа с ударением на второй части построено на повторении одной и той же основы. Такие существительные имеют значение высшей, предельной степени и образуются двумя способами:

1) Первая часть сложного слова имеет усеченную форму множественного числа и редко бывает в единственном числе, вторая же часть всегда имеет форму множественного числа, например:

פּיליי־פּלאָאַים 'чудеса чудес', קוילע־קוילעס 'истошные крики' (*букв.* 'голоса голосов'), שיר־האשירים «Песнь песней», העוול־האוואָלים 'суета сует' или выражение פון דאָר־דוירעס 'испокон веков' и т. п.;

2) Ко второй основе присоединяется сложный древнееврейский префикс שעבי, שעבע или שעבאָ, означающий 'который [что] в ...', например:

א [דער] קעלעוו־שעביקלאָווים 'собака из собак', שמאַטעס־שעבישמאַטעס 'никудышные тряпки'.

Как первая часть, так и последняя часть с префиксом может иметь форму единственного числа, например, א סאָפּראַנאָ־שעבעסאָפּראַנאָ 'самое что ни на есть сопрано' (Шолом-Алейхем, «Мальчик Мотл»).

Сложное существительное первого способа образования (типа פּיליי־פּלאָאַים, קוילע־קוילעס) состоит из древнееврейских основ, а второго (т. е. с участием префикса שעבי) может включать в свой состав основы не только древнееврейского происхождения.

> *Примечание*. Образование сложных слов семитического типа из недревнееврейских основ используется как стилистическое средство, придающее эмоционально-усилительную, шутливую, неодобрительную и т. п. окраску отдельному существительному и всей фразе. Ср., например, упоминавшиеся כאכמיי־האלעזשאנקע (*ирония*), סאָפּראנאָ־שעבעסאָפּראנאָ (*восхищение*) и т. д.

§ 17. Сложносокращенные слова (аббревиатуры) широко употреблялись ещё в древнееврейской письменности. Некоторые из них вошли в идиш, например:

שאס (*др.-евр.* ש״ס) — 'талмуд' состоит из начальных букв слов ששה סדרים (*читай:* שישאָ סדאָרים), т. е. «Шесть отделов». (От слова שאס 'талмуд' пошло шутливое уменьшительное שאסל 'колода карт'). Слова יאש 'водка', קאן 'полтораста' и др. также по происхождению древнееврейские аббревиатуры.

Сложносокращенными словами являются многие еврейские имена и фамилии, например:

Кац (קאץ), Маршак (מאהארשאק), Рошаль (ראשאל) и многие другие. Они образованы сложением начальных звуков или букв, подобно тому, как возникло имя мыслителя XII века, известного в Европе как Маймонид. Его называют ראמבאם, а это имя (רמבם) расшифровывается как древнееврейская фраза: רבנו משה בן מימון, которая произносится ראביינו מוישע בען מײַמאָן (מאָשע) и означает 'учитель наш Моисей (Моше), сын Маймона'.

В XX в. стали распространяться другие типы сложносокращенных слов. Особенно много слов, образованных из начальных слогов, появилось в идише в советское время, например:

אויספּירקאָם исполком, קאָלווירט 'колхоз', סאָווירט

[ראַטווירט] 'совхоз', פּראָפּפאַריין 'профсоюз', קאָמיוג 'комсомол', פּאַרטאָרג 'парторг', געגנטקאָם 'обком' и т. п.

Примечание. Сложные и сложносокращенные слова всех типов могут служить базой для образования других сложных слов, например: כאָסן־קאַלע־מאַטאָנעס 'свадебные подарки', וואַנט־צײַטונג־אַרטיקל 'заметка в стенгазете', קאָלווירט־אויספירקאָם־פּאַרוואַלטונג 'правление колхоза', געגנטקאָם־זיצונג 'заседание исполкома', געגנטקאָם־פּלענום 'пленум обкома' и т. п.

§ 18. **Сложнопроизводные слова.** Существительные в идише могут быть образованы и сочетанием нескольких способов, в частности словосложения и словопроизводства. При помощи продуктивных аффиксов от сложных слов и целых словосочетаний в свою очередь образуются новые слова, например:

от сложного слова אײַזנבאַן 'железная дорога' при помощи суффикса ־ער образовано сложнопроизводное אײַזנבאַנער 'железнодорожник', от сложносокращенного קאָלווירט 'колхоз' при помощи суффикса ־ניק — сложнопроизводное קאָלווירטניק 'колхозник', от קאָמיוג 'комсомол' образованы קאָמיוגיסט 'комсомолец' и קאָמיוגיסטקע 'комсомолка' и т. п.

Часто в образовании сложнопроизводных слов от сложных основ наряду с продуктивными аффиксами используется чередование, например:

от сложного слова פֿיצוכט 'животноводство' образованы сложнопроизводные פֿיציכטלער 'скотовод', פֿיציכטלערן 'скотоводка' и т. п.

Выше упоминалось, что сложнопроизводные слова образуются на базе словосочетаний.

Так, от словосочетания מאַכן א פּשאָרע 'пойти на компромисс' образовано сложнопроизводное слово פּשאָרעמאַכערײַ 'соглашательство', от מאַכן א שפּאַס '(по)шутить' — שפּאַסמאַכער 'шутник', 'весельчак', от טרײַבן קאַטאָוועס 'шалить, разыгрывая кого-либо, подшучивая над кем-либо' — קאַטאָוועס־טרײַבער 'озорник', а от выражения קאַלטע מילכאָמע 'холодная война' — неологизм קאַלטעמילכאָמעניק *презр.* 'рыцарь [поборник] холодной войны' и т. п.

ИМЯ ПРИЛАГАТЕЛЬНОЕ

§ 19. 1. Прилагательные в идише, как и в русском языке, делятся на **качественные**, обозначающие свойства, признаки, которые могут быть присущи в разной степени (т. е. גוט(ער) 'хороший', קאַלט(ער) 'холодный', יונג(ער) 'молодой', זויער(ער) 'кислый', רויט(ער) 'красный', וויכטיק(ער) 'важный', אינטערעסאַנט(ער) 'интересный', שווער(ער) 'тяжёлый', 'трудный', ראַכוועס־דיק(ער) 'просторный', בייז(ער) 'злой' и т. п.) и **относительные**, образованные от названий предметов (т. е. קופּערנ(ער) 'медный', זײַדענ(ער) 'шёлковый', שטוביק(ער) 'домашний', שטאָטיש(ער) 'городской', טעכניש(ער) 'технический', וויסנשאַפטלעכ(ער) 'научный', קאָסמיש(ער) 'космический' и т. п.).

Одно и то же прилагательное в зависимости от условий употребления может иметь разное значение, быть и качественным и относительным, например:

Прилагательное אײַזערנ(ער) 'железный' — относительное, но в переносном, образном употреблении имеет значение 'стойкий', 'крепкий' и т. п. и является качественным. В сочетании רויטע באַקן 'красные щёки' רויטע 'красные' — качественное прилагательное, а в сочетании רויטע און ווײַסע ווײַנען 'красные и белые вина' — относительное и т. п.

Прилагательное может быть по своей синтаксической функции в предложении

1) о п р е д е л е н и е м (атрибутом), например: א שיינע פרוי 'красивая женщина', א קליין קינד 'маленький ребёнок' и т. п.;

2) именной частью сказуемого (п р е д и к а т и в о м), например: די פרוי איז שיין 'женщина красива', די פרוי איז א שיינע 'женщина красивая', דער דאָקטער איז יונג 'врач молод', דער דאָקטער איז א יונגער 'врач молодой'.

При обычном порядке слов о п р е д е л е н и е, выраженное прилагательным, п р е д ш е с т в у е т о п р е д е л я е м о м у с у щ е с т в и т е л ь н о м у и располагается между артиклем (притяжательным или другим местоимением) и существительным, например: א שיינע פרוי 'красивая женщина', מײַן עלטערער ברודער 'мой старший брат', די וויכטיקסטע פראַגע 'важнейший вопрос', דער גרויסער דערפאָלג 'большой успех' и т. п.

2. В атрибутивной функции прилагательное в единственном числе изменяется по родам и падежам, как показано на приводимой ниже таблице.

Склонение прилагательных с определенным артиклем

Падеж	Мужской род	Женский род	Средний род
И.	דער גוטער מאַן	די גוטע פרוי	דאָס גוטע קינד
Д.	דעם גוטן מאַן	דער גוטער פרוי	דעם גוטן קינד
В.	דעם גוטן מאַן	די גוטע פרוי	דאָס גוטע קינד

Прилагательные мужского и женского рода с неопределенным артиклем склоняются так же, как с определенным. Ср. следующие примеры:

Мужской род

И. א גוטער מאַן — דער גוטער מאַן

Д., *В.* א גוטן מאַן — דעם גוטן מאַן

Женский род

И., В. א גוטע פרוי — די גוטע פרוי

Д. א גוטער פרוי — דער גוטער פרוי

Прилагательное среднего рода с неопределенным артиклем, предшествующее существительному, во всех падежах имеет одинаковую форму, совпадающую с основой прилагательного, т. е.

И., Д., В. א גוט קינד

Иногда, чтобы особо выделить прилагательное, оно ставится после существительного. Артикль при этом повторяется: ставится и перед существительным и перед прилагательным.

После существительного прилагательные мужского и женского родов склоняются так же, как перед ним. Например:

Мужской род

И. א מאן א גוטער

И. דער מאן דער גוטער

Д., В. דעם מאן דעם גוטן

Женский род

И., В. א פרוי א גוטע

И., В. די פרוי די גוטע

Д. דער פרוי דער גוטער

Прилагательное среднего рода с определенным артиклем в положении после существительного склоняется, как перед ним, например:

דאָס גוטע קינד — דאָס קינד דאָס גוטע.

С неопределенным артиклем оно имеет во всех падежах родовое окончание ־ס, т. е. ср.

И., Д., В. א קינד א גוטס

И., Д., В. א גוט קינד

С притяжательными местоимениями прилагательные склоняются, как с неопределенным артиклем.

Во множественном числе прилагательные всех родов во всех падежах имеют окончание ־ע, независимо от места в предложении, например:

די גוטע פרויען, די מענער די גוטע; די גוטע מענער,
די קינדער די גוטע; די גוטע קינדער, די פרויען די גוטע
וועגן די גוטע מענער, פרויען, קינדער; גוטע и т. п.

3. Прилагательные с основой, оканчивающейся на מ, гласный или дифтонг, вместо окончания ־ן в дательном и винительном падежах мужского рода и в дательном падеже среднего рода получают окончание ־ען, например:

דעם פריען ‘раннего [раннему]’, דעם פרײַען ‘свободного [свободному]’, דעם קרומען ‘кривого [кривому]’, דעם אָרעמען ‘бедного [бедному]’, דעם טרײַען ‘верного [верному]’ и т. п.

У прилагательных с основой на ־נ (т. е. שיין, ריין и т. п.) вместо окончания ־ן имеется окончание ־עם, например:

דעם ריינעם ‘чистого [чистому]’, דעם שיינעם ‘красивого [красивому]’, דעם גרינעם ‘зелёного [зелёному]’ и т. п.

Окончание ־עם вместо ־ען имеют также прилагательные נײַ(ער) ‘новый’ и גענוי(ער) ‘точный’, ‘подробный’, например:

א נײַער טיש ‘новый стол’, אף דעם נײַעם טיש ‘на новом столе’.

При склонении прилагательных с основой на слогообразующий ־ל или ־נ перед этими согласными вставляется облегчающий произнесение звук ־ע־, например:

איידל ‘вежливый’, ‘учтивый’, ‘нежный’, ‘благородный’ – דער איידעלער, דעם איידעלן; טרוקן ‘сухой’ — דער טרוקענער, דעם טרוקענעם; וואָלוול ‘дешёвый’ — דער וואָלוועלער, דעם וואָלוועלן и т. п.

Исключение составляют прилагательные с основой на ־נ, образованные от названий вещества.

גלעזערנער ‘стеклянный’, זילבערנער ‘серебряный’, קופּערנער ‘медный’ и некоторые другие прилагательные не имеют вставного ־ע־, например:

דאָס קופּערנע טעפּל, דאָס גלעזערנע טירל, דאָס זילבערנע זייגערל и т. п.

Примечания. Прилагательные с суффиксом ־אנער, ־ער, образованные от географических понятий, не изменяются, например:

די אמערי־קאנער, בערלינער כאוועה; דער אמעריקאנער, בער־לינער כאווערטע; די אמעריקאנער, בערלינער כאוויירים и т. п.

Но близкие им по значению и образованные от тех же основ прилагательные с суффиксом ־יש изменяются по общим правилам, например:

דאָס אמעריקאנישע..., דער אמעריקאנישער..., די אמעריקאנישע..., דעם אמעריקאנישן... и т. п.

Прилагательные גאַנץ ‘весь’, ‘целый’, גרויס ‘большой’, ‘великий’, האַלב ‘половина’ и некоторые другие имеют характерную грамматическую особенность. В качестве определения они могут употребляться и в неизменной форме, например:

גאַנץ שטאָט [די גאַנצע שטאָט] איז ארויס אנ(ט)קעגן ‘весь город вышел навстречу’, מיט גרויס [א גרויסער] סימכע ‘с большой радостью’, האַלב [א האַלבע] שטאָט ‘полгорода’.

§ 20. 1. В предикативной функции прилагательное употребляется с глаголом-связкой זײַן ‘быть’ или ווערן ‘стать’, ‘становиться’.

Именной частью сказуемого (предикативом) может быть прилагательное в неизменяемой форме своей основы, соответствующей краткой форме русского прилагательного, например:

דער מאן איז שיין ‘муж красив’, די פרוי איז שיין ‘жена красива’, דאָס קינד איז שיין ‘дитя красиво’, זיי זײַנען שיין ‘они красивы’; или:
דער וואלד איז גרין ‘лес зелен’,
די לאָנקע איז גרין ‘лужайка зелена’,
דאָס פעלד איז גרין ‘поле зелено’
די בלעטער זײַנען גרין ‘листья зелены’.

Прилагательное в изменяемой (полной) форме также может выступать в предикативной функции, оно согласуется в роде и числе с подлежащим и обычно имеет при себе неопределенный артикль, например:

דער מאן איז א שיינער ‘муж красивый’,
די פרוי איז א שיינע ‘жена красивая’,
דאָס קינד איז א שיינס ‘дитя красивое’,
זיי זײַנען שיינע ‘они красивые’; или:
דער וואלד איז א גרינער ‘лес зелёный’,
די לאָנקע איז א גרינע ‘лужайка зелёная’,

דאָס פעלד איז א גרינס 'поле зелёное',
די בלעטער זײַנען גרינע 'листья зелёные'.

При этом полная форма выражает постоянный признак а краткая — временный. Ср. די פרוי איז קראנק 'жена [женщина] больна' и די פרוי איז א קראנקע 'жена [женщина] больная'.

2. Качественные прилагательные в роли предикатива употребляются как в полной, так и в краткой форме, как было показано выше.

Относительные прилагательные (в этом их одно из главных грамматических отличий от качественных) могут употребляться только в полной (изменяемой) форме, например:

דער לײַכטער איז א קופּערנער 'подсвечник медный', דער אינסטיטוט איז א טעכנישער '(этот) институт технический', דאָס לעפּעלע איז א זילבערנס 'ложечка серебряная', די לענטעס זײַנען זײַדענע 'ленты шёлковые'.

Качественные прилагательные с суффиксом ־ינק (קלײנינקער 'маленький', בלײכינקער 'бледненький', פּיצינקער 'крошечный', זיסינקער 'сладенький', גרינגינ־קער 'лёгонький', ליבינקער 'миленький' и т. п.) употребляются обычно в полной форме.

Примечание. Основа большинства качественных прилагательных, следовательно и их краткая форма, совпадает с наречием. Ср. примеры:

ער [זי] איז שײן 'он(а) красив(а)' *прил.* — ער [זי] רעדט שײן 'он [она] говорит красиво' *нареч.*; דער טײַך איז טיף 'река глубока' *прил.* — שטילע וואסער גראָבט טיף *посл.* 'тихие воды глубоки', ≅ 'в тихом омуте черти водятся' (*букв.* 'тихая вода роет глубоко' *нареч.*).

§ 21. Качественные прилагательные различаются по степеням сравнения.

Для образования сравнительной степени прилагательного к основе прилагательного прибавляется суффикс ־ער, а для образования превосходной степени — суффикс ־סט с соответствующими окончаниями прилагательного.

Степени сравнения прилагательного

Степень	Мужск. род	Женск. род	Средн. род	
Положительная	דער [א] נײַער	די [א] נײַע	א נײַ	דאָס נײַע
Сравнительная	דער [א] נײַערער	די [א] נײַערע	א נײַער	דאָס נײַערע
Превосходная	דער [א] נײַסטער	די [א] נײַסטע	א נײַסט	דאָס נײַסטע

При образовании степеней сравнения у некоторых прилагательных происходит чередование гласного основы. В следующих словах:

אלט [1] 'старый', 'ветхий', גרויס 'большой', 'великий', גראָב 'толстый', 'грубый', הויך 'высокий', 'громкий', וואָלוול 'дешёвый', לאנג 'длинный', 'долгий', נאָענט 'близкий', קאלט 'холодный', קלײן 'малый', 'небольшой', 'мелкий', שײן 'красивый', 'прекрасный', שמאָל 'узкий' — гласные א, אָ и дифтонги וי, ײ переходят в ע.

Следовательно, от אלט сравнительная степень עלטער, от גרויס — גרעסער, от גראָב — גרעבער, от הויך — העכער, от לאנג — לענגער, от קאלט — קעלטער и т. п. (см. таблицу на стр. 715).

В словах געזונט 'здоровый', крепкий', 'сильный', טונקל 'темный', 'тусклый', טרוקן 'сухой', יונג 'молодой', פרום 'набожный', קורץ 'короткий', 'низкий (ростом)', 'краткий', קלוג 'умный' — ו переходит в י.

Следовательно, сравнительная степень от געזונט — געזינטער, от טרוקן — טריקענער, от יונג — יינגער, от קורץ — קירצער, от קלוג — קליגער и т. п. (см. таблицу на стр. 715).

В словах אָפּט 'частный', געראָטן 'удачный', 'способный', 'урожайный', זאט 'сыт(н)ый', כּאָשעוו 'уважаемый', 'почтенный', מאָגער 'худой', 'тощий', 'скудный', קלאָר 'ясный', 'светлый' — א, אָ переходят в ע, но не во всех говорах.

При образовании степеней сравнения от этой группы прилагательных (и в ряде других случаев) в литературном языке сосуществуют формы с чередованием и без него.

Сравнительная степень от אָפּט — אָפּטער более употребительна, чем עפּטער, а קלאָרער от קלאָר более употребительна, чем קלערער (см. тж. таблицу на стр. 715).

Степени сравнения прилагательных גוט 'хороший' и שלעכט 'плохой' образуются супплетивно, т. е. от разных корней:

גוט(ער) — בעסער(ער) — (דער) בעסט(ער),
שלעכט(ער) — ערגער(ער) — (דער) ערגסט(ער)

Образование прилагательных

Многие прилагательные являются **корневыми** словами, например:

גרויס 'большой', קלײן 'малый', גוט 'хороший', שלעכט 'плохой', שײן 'красивый', מיִעס 'некрасивый', 'безобразный', בולעט 'выпуклый', 'явный', 'ясный', פּאָשעט 'простой', 'обыкновенный' и т. п.

Однако наиболее многочисленны производные слова.

§ 22. **Производные** прилагательные образуются:

1. Путем суффиксации (основной способ образования).

1) Наиболее употребительны суффиксы:

[1] Здесь и ниже прилагательные приводятся обычно без окончаний.

־אנער אמעריקאנער ‘американский’, אפריקאנער ‘африканский’, דאגעסטאנער ‘дагестанский’ и т. п.;

־באר לוינבאר ‘выгодный’, דאנקבאר ‘благодарный’, ‘признательный’, פרוכטבאר ‘плодородный’ и т. п.;

־דיק יאָמטעוודיק ‘праздничный’, מוירעדיק ‘страшный’, צפֿונדיק ‘северный’, דאָרעמדיק ‘южный’ и т. п.;

־האפט געוויסנהאפט ‘добросовестный’, מוסטערהאפט ‘образцовый’, שטאנדהאפט ‘стойкий’ и т. п.;

־זאם אופמערקזאם ‘внимательный’, לאנגזאם ‘медленный’, וואכזאם ‘бдительный’ и т. п.;

־יק הונגעריק ‘голодный’, הײַנטיק ‘сегодняшний’, ‘современный’, זאמדיק ‘песчаный’. קאָליריק ‘цветной’, אומעטיק ‘грустный’, ‘скучный’, פליישיק ‘мясной’ и т. п.

־יש פארטייִש ‘партийный’, אפיקאָרסיש ‘атеистический’, ‘антирелигиозный’, קלאסיש ‘классический’, ענגליש ‘английский’, טערקיש ‘турецкий’ и т. п.;

־לאָז היימלאָז ‘бездомный’, ארבעטלאָז ‘безработный’, קינדערלאָז ‘бездетный’ и т. п.;

־לעך גליקלעך ‘счастливый’, פריילעך ‘весёлый’, ‘радостный’, וועזנטלעך ‘существенный’; שווארצלעך ‘черноватый’, געלבלעך ‘желтоватый’ и т. п.;

־נד רירנד ‘трогательный’, באדײַטנד ‘значительный’, גלענצנד ‘блестящий (*ответ*, *успех*)’ и т. п.;

־סט אינווייניקסט ‘внутренний’, אויסווייניקסט ‘наружный’, ‘внешний’ и т. п.;

־עוודיק כיינעוודיק ‘симпатичный’, באריידעוודיק ‘говорливый’, ‘словоохотливый’, שפּאָרעוודיק ‘экономный’, פֿאָדערעוודיק ‘требовательный’ и т. п.;

־(ע)ן זילבערן ‘серебряный’, לײַנען ‘льняной’, זײַדן ‘шёлковый’, קופערן ‘медный’ и т. п.;

־ער אוראַלער ‘уральский’, מאָסקווער ‘московский’, קיִעווער ‘киевский’ и т. п.

־ערן ביינערן ‘костяной’, שטיינערן ‘каменный’, הילצערן ‘деревянный’ и т. п.;

־ש כאזערש ‘свиной’, ‘свинский’, שטעטלש ‘местечковый’ и т. п.;

־שט אונטערשט ‘нижний’, הינטערשט ‘задний’, אייבערשט ‘верхний’, פֿעדערשט ‘передний’ и т. п.

Примечания. При образовании прилагательных посредством суффиксов ־יק, ־לעך, ־ערן иногда происходит чередование гласных, например:

קראפט ‘сила’ — קרעפטיק ‘сильный’, געפאר ‘опасность’ — געפערלעך ‘опасный’, גלאָז ‘стекло’ — גלעזערן ‘стеклянный’.

Если основа кончается на ־ן, то между нею и суффиксом ־לעך обычно вставляется ־ט־, например:

נאָמען ‘имя’ — נאָמענטלעך ‘именной’, ‘поимённый’; וועזן ‘суть’, ‘сущность’, ‘существо’ — וועזנטלעך ‘существенный’.

2) В некоторых словах встречаются также суффиксы:

־אט(ע) האָרבאטע ‘горбатый’, קודלאטע ‘лохматый’ и т. п.;

־אנט אינטערעסאנט ‘интересный’, פיקאנט ‘пикантный’ и т. п.;

־אָווגע גוואלדאָוונע ‘громадный’ и т. п.;

־וויַז טיילווײַז ‘частичный’, איינצלווײַז ‘единичный’, שטיקווײַזער ‘поштучный’ и т. п.;

־נע נאוועגאַדנע ‘кочующий’, ‘бездомный’, ‘неприкаянный’ и т. п.;

־עדיק לעבעדיק ‘живой’, ‘оживлённый’ и т. п.;

־עווע מאסעווע ‘массовый’, ראסעווע ‘расовый’, פלאנעווע ‘плановый’ и т. п.

При помощи сложного суффикса ־ערליי, прежде всего от основ числительных, образуются неизменяемые прилагательные со значением ‘столько-то видов, сортов и т. п. (чего-либо)’, например:

צווייערליי ווײַנען или ווײַנען פון צווייערליי סאָרטן ‘вина двух сортов’, דרײַערליי מינים אינסטרומענטן ‘три типа инструментов’ и т. д.

По этой же модели образованы прилагательные от местоимений (פילערליי ‘многие виды’, ‘многих видов’, אלערליי, קאָלערליי ‘всевозможные’, ‘всех видов’), а также от прилагательного (פארשיידענערליי ‘разного вида’).

3) Ряд интернациональных прилагательных заимствован вместе с ударными суффиксами, например:

־אבל רענטאבל ‘рентабельный’, רעספעקטאבל ‘почтенный’, ‘респектабельный’ и т. п.;

־אל נאָרמאל ‘нормальный’, קאטאסטראָפאל ‘катастрофический’, קאָלאָסאל ‘колоссальный’, אינטערנאציאָנאל ‘интернациональный’ и т. п.;

־אר עלעמענטאר ‘элементарный’, פראגמענטאר ‘отрывочный’ и т. п.;

־יוו אקטיוו ‘активный’, פּראָדוקטיוו ‘продуктивный’, אינטענסיוו ‘интенсивный’, פּאָזיטיוו ‘положительный’ и т. п.;

־(י)עז נערוועז ‘нервный’, סקאנדאליעז ‘скандальный’, סקרופולעז ‘скрупулёзный’ и т. п.;

־(י)על קולטורעל ‘культурный’, פּראָווינציִעל ‘провинциальный’ и т. п.;

־ענט קאָמפעטענט ‘компетентный’, ‘осведомлённый’, אינדיפערענט ‘индифферентный’, ‘безразличный’ и т. п.

4) В образовании прилагательных участвуют суффиксы, выражающие уменьшительность (ослабление качества), ласкательность или уничижительность, например:

־טשיק, ־יטשק קליינטשיק ‘маленький’, אלטיטשק ‘старенький’ и т. п.;

־ינק זיסינק ‘сладенький’, שטילינק ‘тихонький’, גוטינק ‘добренький’, שיינינק ‘красивенький’ и т. п.;

־לעך בלוילעך ‘синеватый’, שווארצלעך ‘черноватый’, גראָבלעך ‘грубоватый’ и т. п.;

־עוואט(ע) טאמעוואט(ע) ‘придурковатый’, כוילעוואטע ‘болезненный’ и т. п.

Примечание. Если основа кончается на ל, то между нею и уменьшительным суффиксом ־לעך вставляется ־ב־. Ср. געל ‘жёлтый’ — געלבלעך ‘желтоватый’, קיל ‘прохладный’ — קילבלעך ‘слегка прохладный’.

2. П р е ф и к с а л ь н ы й способ образования прилагательных представлен слабо.

Наиболее продуктивен префикс אומ־ со значением отрицания. Он присоединяется главным образом к прилагательным, образованным суффиксальным способом,

например: רויִק ‘спокойный’ — **אומרויִק** ‘беспокойный’, ‘тревожный’; **גליקלעך** ‘счастливый’ — **אומגליקלעך** ‘несчастный’, ‘злополучный’ и т. д.

У отдельных прилагательных можно выделить префиксы **־אור** и **־גע**, например:

אלט ‘старый’ — **אוראלט** ‘древний’; **רעכט** ‘правый’, ‘истый’, ‘настоящий’; ‘правильный’ — **גערעכט** ‘справедливый’.

3. Ряд прилагательных образован от разных основ приставочно-суффиксальным способом п о м о д е л и п р и ч а с т и й, например:

געליימט ‘парализованный’; **געליבט** ‘любимый’, ‘возлюбленный’ (от **ליב** ‘милый’, ‘любезный’), **באַוווּסט** ‘известный’ (от **וויסן** ‘знать’, ср. партицип **געוווּסט**).

4. Б е з а ф ф и к с а л ь н ы й способ образования представлен тоже слабо.

От основ существительных прилагательное иногда образуется посредством одной флексии, например:

ראַיאָן ‘район’ — **א ראַיאָנער, א ראַיאָנע** ‘районный’, ‘районная’; **שיקער** ‘пьяница’ — **א שיקערער** ‘пьяный’, **א שיקערע** ‘пьяная’. В последнем случае перед нами омонимы: существительное и прилагательное, образованные от одной и той же основы. Ср. **ער איז שיקער** ‘он пьян’ (*прилагательное*) — **ער איז א שיקער** ‘он пьяница’ (*существительное*).

§ 23. Сложные прилагательные довольно многочисленны. Представлены следующие т и п ы сложных прилагательных.

1. С о ч и н и т е л ь н ы й — сложение синтаксически равноправных (однородных) основ, как в сочетаниях: **שוואַרץ־ווײַסער (פילם)** ‘чёрно-белый (фильм)’, **פּאָליטיש־דערציִערישע (ארבעט)** ‘политико-воспитательная (работа)’, **יאָמטעוודיק־פריילעכע (שטימונג)** ‘празднично-весёлое (настроение)’ и т. п.

2. П о д ч и н и т е л ь н ы й — сложение неоднородных основ, из которых первая как бы служит определением ко второй и может быть выражена:

существительным, например:

אינהאלטסרײַכער[1] ‘содержательный’, **ענדגילטיקער** ‘окончательный’, **וואסערפעסטער** ‘водонепроницаемый’, **מענטשנפײַנטלעכער** ‘человеконенавистнический’ и т. п.;

прилагательным или качественным наречием, например: **העל־בלאָנדער** ‘белокурый’, **טונקל־גרינער** ‘тёмно-зелёный’, **שווערקראנקער** ‘тяжелобольной’, **אלטפרענקישער** ‘устаревший’, ‘старомодный’ и т. п.;

наречием, например: **הײַנטצײַטיקער** ‘современный’, **גלײַכבארעכטיקטער** ‘равноправный’, **שנעלפיסיקער** ‘быстроногий’ и т. п.;

числительным, например: **איינשטימיקער** ‘единогласный’, **צעניאָריקער** ‘десятилетний’, **דרײַקאָליריקער** ‘трёхцветный’ и т. п.;

местоимением, например: **אלזײַטיקער** ‘всесторонний’, **אלפארבאנדישער** ‘всесоюзный’, **זעלבשטענדיקער** ‘самостоятельный’ и т. п.

3. У с и л и т е л ь н ы е с л о ж н ы е п р и л а г а т е л ь н ы е имеют значение предельной степени, первый компонент усиливает второй, например:

מעשונע־אומגעלומפּערטער ‘до странности несуразный’, **ווילד־פרעמדער** ‘совершенно чужой’, **טרייף־פּאָסעלער** ‘строжайше запрещённый’; *перен.* ‘одиозный’, ‘крамольный’, **שנייווײַסער** ‘белоснежный’ и т. п.

Среди прилагательных усилительного типа следует особо выделить т а в т о л о г и ч е с к и е сложные прилагательные, состоящие из синонимических основ, например, **פּראָסט־פּאָשעטער** ‘(совсем) простой’, **מעשונע־מאָדנער** ‘(весьма) странный’, **טאָגטעגלעכער** ‘ежедневный’, ‘изо дня в день’, **יאָריערלעכער** ‘ежегодный’, ‘из года в год’ и др.

§ 24. Сложнопроизводные слова довольно широко представлены среди прилагательных. Они образованы при помощи суффиксов от сложных слов и целых словосочетаний. Ср. **א קליינשטעטלדיק מיידל** ‘провинциалка’, ‘местечковая девица’ и **א מיידל פון א קליין שטעטל** ‘девушка из маленького местечка’, **א צווייצדאָדימדיקער אָפּמאך** ‘двустороннее соглашение’ и **אן אָפּמאך צווישן צוויי צדאָדים** ‘договор [соглашение] между двумя сторонами’, **נערוונצעשרויפנדיקע ארבעט** ‘нервная работа’ и **אן ארבעט, וואָס צעשרויפט די נערוון** ‘работа, изматывающая нервы’ и т. п.

Примечание. У сложных и сложнопроизводных прилагательных главное ударение обычно падает на второй компонент, но часто бывает колеблющимся и допускает варианты, например: **קאַלטבלוטיק** и **קאלטבלוטיק** и т. п.

ИМЯ ЧИСЛИТЕЛЬНОЕ

Количественные числительные

§ 25. 1. **1 — 19**

1 — **איין** (при счете **איינס**)
2 — **צוויי**
3 — **דרײַ**
4 — **פיר**
5 — **פינף**
6 — **זעקס**
7 — **זיבן**
8 — **אכט**
9 — **נײַן**
10 — **צען**
11 — **עלף**
12 — **צוועלף**

Числительные 13 — 19 образованы с частичным изменением корня от чисел 3 — 9 и содержат элемент **־צן**, восходящий к слову **צען** десять:

13 — **דרײַצן**
14 — **פערצן**
15 — **פופצן**
16 — **זעכצן**
17 — **זיבעצן**
18 — **אכצן**
19 — **נײַנצן**

При образовании числительного **אכצן** (18) от **אכט** (8) конечное **־ט** сливается с **צ** и выпадает.

2. **20 — 100**

Названия круглых чисел 20 — 90 образованы с частичным изменением корня от 2 — 9 при помощи суффикса **־ציק**. В 30 **דרײַסיק** частично изменен сам суффикс.

20 — **צוואנציק**
30 — **דרײַסיק**
40 — **פערציק**
50 — **פופציק**
60 — **זעכציק**
70 — **זיבעציק**
80 — **אכציק**
90 — **נײַנציק**
100 — **הונדערט**

---

[1] Здесь и далее сложные прилагательные приводятся в форме мужского рода.

Названия чисел, состоящих из десятков и единиц типа 21, 32, 74 и т. п., образуются следующим образом: называются единицы, затем следует союз **און**, после него десятки. Например, 21 — **איין און צוואַנציק**, 22 — **צוויי און צוואַנציק**, 36 — **זעקס און דרײַסיק**, 39 — **נײַן און דרײַסיק**, 45 — **פינף און פערציק**, 96 — **זעקס און נײַנציק** и т. д.

3. **100 — 900**

Названия круглых сотен образуются из названий единиц с добавлением слова **הונדערט** ‘сто’. Например:

200 — **צוויי הונדערט**, 400 — **פיר הונדערט**, 900 — **נײַן הונדערט**, 500 — **פינף הונדערט**, 800 — **אכט הונדערט**.

Названия трехзначных чисел образуются следующим образом: называются сотни, затем остальные числа в порядке, указанном в п. п. 1, 2. Например:

317 — **דרײַ הונדערט זיבעצן**, 638 — **זעקס הונדערט אכט און דרײַסיק**, 447 — **פיר הונדערט זיבן און פערציק**.

Трехзначные числа с круглыми десятками типа 240, 370 и т. п. образуются с помощью союза **און**, например:

120 — **הונדערט און צוואַנציק**, 520 — **פינף הונדערט און צוואַנציק**, 750 — **זיבן הונדערט און פופציק** и т. д. При быстром счете **און** обычно опускается.

4. **1000 — טויזנט, 1 000 000 — מיליאָן.**

Названия круглых тысяч образуются тем же способом, что и названия круглых сотен (см. п. 3), но с использованием слова **טויזנט** ‘тысяча’. Например:

2000 — **צוויי טויזנט**, 8000 — **אכט טויזנט** и т. д.

Названия четырехзначных чисел начинаются с тысяч, затем следуют остальные числа в порядке, указанном в п. 3:

1945 — **טויזנט נײַן הונדערט פינף און פערציק**, 2350 — **צוויי טויזנט דרײַ הונדערט פופציק**, 7589 — **זיבן טויזנט פינף הונדערט נײַן און אכציק** и т. д.

5. Количественные числительные в идише, в отличие от русских, не склоняются, русским ‘тридцать’, ...ти’, ...тью’ соответствует **דרײַסיק**. Исключение составляет **איין** ‘один’.

איין непосредственно перед существительным не склоняется и, в отличие от русского ‘один’, не изменяется по родам. Ср. **איין טיש** ‘один стол’, **איין באַנק** ‘одна скамья’, **איין קינד** ‘одно дитя’, **איין דעמב** ‘один дуб’, **איין סאָסנע** ‘одна сосна’ и т. п.

Если же **איין** стоит после слова, к которому относится (**איך בין איינער** ‘я (совсем) один’), или отделено от него неопределенным артиклем,[1] **איין** принимает родовые окончания и склоняется следующим образом:

	м	*ж*	*с*
И.	**איינער**	**איינע**	**איינס**
Д.	**איינעם**	**איינער**	**איינעם**
В.	**איינעם**	**איינע**	**איינס**

Примечания. Числительные **הונדערט** ‘сто’, **טויזנט** ‘тысяча’, **מיליאָן** ‘миллион’ часто выступают как существительные и могут употребляться во множественном числе: **הונדערטער ביכער** ‘сотни книг’, **טויזנטער מענטשן** ‘тысячи людей’, **אין הונדערטער דערפער** ‘в сотнях сёл’, **אין טויזנטער פאַלן** ‘в тысячах случаев’.

[1] В сочетаниях типа **איינער א כאַווער...** ‘один товарищ...’, **אין איינער א שטאָט לעבט...** ‘в одном городе живёт...’ **איין** имеет значение местоимения мужского, женского или среднего рода.

Количественные числительные имеют при себе нередко частицы **א**, **בא** или **אַרום**, обозначающие ‘около’, ‘приблизительно’. Например: **א צוויי וואָכן** ‘около двух недель’, **וואָכן א צוויי** ‘недели две’; **אַרום דרײַ יאָר** ‘около трёх лет’, **א יאָר(ן) דרײַ** ‘года три’ и т. п.

Число, количество обозначают и некоторые существительные, например:

א פּאָר ‘пара’, **א צענדליק** ‘десяток’, **א טוץ** ‘дюжина’, **א שאָק** ‘шестьдесят штук’ (*перен.* ‘множество’), **א מייע** ‘сотня’ и др.

От основ количественных числительных при помощи суффикса **־ער** или сложного суффикса **־ערל** (**ער + ל**) образованы существительные, обозначающие денежные знаки, обычно с разговорной окраской. Например:

א דרײַער ‘три гроша’ (*перен.* ‘ничтожная сумма’), **א דרײַערל** ‘трёшка’, ‘трёшница’, **א פינפערל** ‘пятёрка’, ‘пятирублёвка’, **א צענערל** ‘десятка’, ‘десятирублёвка’, **א פינף־און־צוואַנציקער** ‘четвертная’, ‘двадцатипятирублёвка’, **א הונדערטער** ‘сотня’, ‘сотенная’, **א טויזנטער** ‘тысяча (рублей)’.

Дробные числа

§ 26. Числителем является количественное числительное (см. § 25). Знаменатель от 3 до 19 образуется от количественного числительного при помощи суффикса **־טל**, а начиная от 20 — при помощи суффикса **־סטל**. Например: 2/5 **צוויי פינפטל**, 3/8 **דרײַ אכטל**, 1/20 **איין צוואַנציקסטל** и т. п.

В ряде случаев имеет место изменение корня. Ср. 3 — **דרײַ** и **דריטל** ‘треть’, 4 — **פיר** и **פערטל** ‘четверть’. При образовании **אכטל** от **אכט** выпадает одно **ט**.

Русскому ‘половина’ соответствуют существительное **די [א] העלפט** и прилагательное **האַלב**. Особую форму имеют все дробные числа, включающие значение ‘половина’. В отличие от русских ‘семь с половиной’, ‘восемь с половиной’ и т. п., они включают в свой состав не то число, к которому «прибавляется» половина, а следующее по порядку, у которого «недостает» половины. Например:

אָנדערהאַלבן ‘полтора’, **דריט(ה)אַלבן** ‘два с половиной’, **פערט(ה)אַלבן** ‘три с половиной’, **פינפט(ה)אַלבן** ‘четыре с половиной’ и т. д.

Порядковые числительные

§ 27. Порядковые числительные образуются от количественных: от 1 до 19 посредством суффикса **־ט**, а с 20 — посредством **־סט**, причем в некоторых случаях с чередованием гласного, например:

פינפטער ‘пятый’, **אכטער** ‘восьмой’, **צוועלפטער** ‘двенадцатый’, **צוויי־און־צוואַנציקסטער** ‘двадцать второй’, **פערציקסטער** ‘сороковой’, **הונדערטסטער** ‘сотый’, **טויזנטסטער** ‘тысячный’.

Числительные **ערשטער** ‘первый’, **דריטער** ‘третий’, **פערטער** ‘четвертый’ образуются с изменением корня. (Все примеры даны в форме именительного падежа мужского рода).

Порядковые числительные склоняются **как прилагательные** (см. § 19, п. 2).

МЕСТОИМЕНИЕ

§ 28. По значению местоимения делятся на разряды: 1. **Личные:** **איך** 'я', **מיר** 'мы'; **דו** 'ты', **איר** 'вы'; **ער** 'он', **זי** 'она'; **דאָס ,עס** 'оно'; **זיי** 'они'.

Склонение личных местоимений

Падеж	Единственное число					Множественное число		
	1 *л.*	2 *л.*	3 *л.*			1 *л.*	2 *л.*	3 *л.*
			м	*ж*	*с*			
И.	איך	דו	ער	זי	עס, דאָס	מיר	איר	זיי
Д.	מיר	דיר	אים	איר	דעם, דעם	אונדז	אײַך	זיי
В.	מיך	דיך	אים	זי	דעם, דעם	אונדז	אײַך	זיי

2. **Притяжательные:** **מײַן** 'мой', **אונדזער** 'наш'; **דײַן** 'твой', **אײַער** 'ваш'; **זײַן** 'его', **איר** 'её'; **זייער** 'их'. Притяжательные местоимения склоняются, как числительное **איין**, т. е. как показано ниже:

И.	**מײַן כאַווער**	**מײַן כאַווערטע**	**מײַן קינד**
	מײַנער א כאַווער	**מײַנע א כאַווערטע**	**מײַנס א קינד**
Д.	**מײַן כאַווער**	**מײַן כאַווערטע**	**מײַן קינד**
	מײַנעם א כאַווער	**מײַנער א כאַווערטע**	**מײַנעם א קינד**
В.	**מײַן כאַווער**	**מײַן כאַווערטע**	**מײַן קינד**
	מײַנעם א כאַווער	**מײַנע א כאַווערטע**	**מײַנס א קינד**

Во множественном числе все притяжательные местоимения получают окончание **ע־** во всех падежах:

דײַנע קינדער, מײַנע כאַווערטעס; מײַנע כאַווײרים, **אונדזערע ביכער** и т. д.

3. **Возвратное:** **זיך** 'себя', 'себе', 'собой'. Это местоимение не склоняется. Оно произносится с ударением и является членом предложения в отличие от неударяемого **זיך** при возвратном глаголе, которое соответствует русской частице -ся. Ср. **איך האָב זיך געקויפט א מאַנטל** 'я купил себе пальто' и **איך לערן זיך** 'я учусь'.

Примечание. В произведениях писателей прошлого форма приглагольного **זיך** соответствовала лицу субъекта: **איך — מיך, דו — דיך** и т. д. Например: — **א גאַנצן טאָג גייען איך מיך באָם טײַך אָדער איך כאַפּ פֿיש, אָדער איך באָד מיך. כאַפּן פֿיש האָב איך מיך אויסגעלערנט פֿון זיך אַליין** (**שלום־עליכם**). 'Целый день я провожу [нахожусь] на реке: или ловлю рыбу, или купаюсь. Ловить рыбу я научился сам' (Шолом-Алейхем).

Современный писатель вместо этих **מיך** употребил бы **זיך**.

4. **Вопросительно-относительные:** **ווער** 'кто', **וואָס** 'что', **וואָסער, וועלכער** 'какой', 'который' и др. (Например, во фразе: **וואָס האָט געזאָגט דער כאַווער, וואָס איז דאָ געווען?** 'что сказал товарищ, который был здесь?' — в главном предложении **וואָס** вопросительное, а в придаточном — относительное местоимение).

1) **ווער** 'кто' склоняется следующим образом:

И. **ווער**; *Д., В.* **וועמען**; *Притяж.* **וועמע(נ)ס** (соответствует русским 'чей', 'чья', 'чьё', 'чьи').

2) Местоимение **וואָס** — неизменяемое. **וואָסער** перед существительным изменяется только по числам (*мн.* **וואָסערע**), а без существительного и по родам. **וועלכער** склоняется как прилагательное.

5. **Указательные:** **דער** 'этот' (**די** 'эта', **דאָס** 'это'), **יענער** 'тот', **אַזאַ, אַזוינער, אַזעלכער** 'такой', **דער דאָ**- **זיקער** 'этот', **דער יעניקער** 'тот'.

1) **דאָס ,די ,דער** склоняются как определенный артикль, который произошёл от этих местоимений (см. таблицу § 12, п. 1). В отличие от артикля местоимение несет на себе ударение. Оно может субстантивироваться и в этом случае иметь форму притяжательного падежа: **דעמס [דערס] אַרבעט געפֿעלט מיר** 'работа этого [этой] мне нравится'.

2) Местоимения **אַזוינער, אַזעלכער, יענער, דאָזיקער, יעניקער** склоняются как прилагательные.

При этом **יענער** в среднем роде вместо **ס־** получает окончание **ץ־**: **יענץ קינד, יענץ יאָר**. Местоимение **יענער** употребляется и в притяжательном падеже в форме **יענעמס**.

3) Местоимение **אַזאַ** не склоняется.

6. **Определительные:** **יעטווידער** 'каждый', **איטלעכער**, **יעדער** 'всякий', 'каждый', 'любой'; **אַליין, גופֿא**, **זעלבסט** 'сам', **אַלע** 'все', **אַלץ** 'всё', **דער זעלב(יק)ער** 'тот же', 'тот самый'.

1) **אַלע** 'все' склоняется следующим образом:

И. **אַלע**; *Д., В.* **אַלעמען**; *Притяж.* **אַלעמענס**

2) **אַליין, אַלץ, גופֿא, זעלבסט** не склоняются.

Остальные склоняются как прилагательные, причем **יעדער** имеет и форму притяжательного падежа **יעדערנס** для всех родов. Но чаще **יעדער** употребляется в неизменяемой форме.

7. **Отрицательные:** **קיינער** 'никто', **קיין, קיין שום** 'никакой', **קיינע, קיינערליי** 'никакие', **גאָרנישט** 'ничто'.

1) **קיינער** 'никто' склоняется следующим образом:

И. **קיינער**; *Д., В.* **קיינעם**; *Притяж.* **קיינעמס** (соответствует русским 'ничей', 'ничья', 'ничье', 'ничьи').

2) Остальные местоимения этого разряда не склоняются.

8. **Неопределенные:** **עמעצער** 'кто-то', 'некто', **איינער** 'некий', 'один', **עפּעס** 'что-то', 'нечто', **ווער־עס־איז, ווער־ניט־איז** 'кто-либо', 'кто-нибудь', **וועלכער־עס־איז, וועלכער־ניט־איז** 'какой-либо', 'какой-нибудь'; местоименное числительное **ביידע** 'оба', 'обе'.

1) **עמעצער** 'кто-то' и **ביידע** 'оба (обе)' склоняются следующим образом:

И.	עמעצער	ביידע
Д.	עמעצן	ביידן
В.	עמעצן	ביידן
Притяж.	עמעצנס (соотв. русскому 'чей-то').	ביידנס

2) **איינער** склоняется как прилагательное, причем употребляется и в притяжательном падеже: **איינעמס**.

3) **עפּעס** не склоняется. Остальные сложные местоимения склоняются как их первая часть: **ווער, וועלכער ,וואָס** (см. п. 4).

9. **Неопределенно-личное** (מע(ן (от существительного **מאַן** 'человек', 'муж'). На русский язык отдельным словом не переводится. Местоимение **מען** употребляется в качестве подлежащего при глаголе в 3 л. единственного числа, произносится без ударения, например:

דאָ טומלט מען זייער 'здесь очень шумят', **זאָל מען אופהערן שרײַען** 'пусть перестанут кричать'.

При постановке местоимения **מען** перед личной формой глагола оно выступает с усечением: **מע טומלט, מע שרײַט**.

В русском языке таким конструкциям соответствует неопределенно-личное предложение с глаголом в форме 3 л. множественного числа ('шумят', 'кричат') или обобщенно-личное с глаголом во 2 л. единственного числа ('что посеешь, то и пожнёшь').

(מע(ן — неизменяемое местоимение.

10. **Безличное עס** является формальным подлежащим при глаголе в 3 л. единственного числа, обозначающем явления природы, и отличает безличное предложение в идише от русского безличного предложения, не имеющего подлежащего.

Ср. **עס טאָגט** 'светает', **ס'פרירט** 'морозит'.

Чаще еврейскому безличному предложению соответствует русское личное: **עס רעגנט** 'идёт дождь', **עס בליצט** 'сверкает молния'.

ГЛАГОЛ

Классификация глаголов

§ 29. 1. По значению и функции глаголы делятся на:

1) Знаменательные (полнозначные), обозначающие действия, состояния, процессы: **בויען** 'строить', **ליבן** 'любить', **אנטוויקלען זיך** 'развиваться', **דונערן** 'греметь' и т. п.

2) Вспомогательные, служащие для образования сложных глагольных форм. Таковы **האָבן** и **זײַן**, при помощи которых образуется простое прошедшее время: **איך האָב געלייענט** 'я читал', **איך בין געקומען** 'я пришёл'; **וועלן**, участвующий в образовании форм будущего времени: **איך וועל קומען** 'я приду'; **זײַן** и **ווערן** в формах страдательного залога: **דאָס הויז ווערט שוין געבויט** 'дом уже строится'; **פלעגן**, участвующий в образовании форм многократного прошедшего: **ער פלעגט אַרײַנקומען** 'он захаживал'.

3) Глаголы-связки **זײַן** и **ווערן**, служащие для образования именного сказуемого: **ער איז א דאָקטער** 'он врач', **עס ווערט קאַלט** 'становится холодно'.

2. По характеру спряжения глаголы делятся на слабые (правильные) и сильные. Их различает способ образования партиципа (причастия II) (См. ниже § 30, п. 3 и § 41, п. 2).

§ 30. Основные формы глагола. Основными формами глагола являются: спрягаемая форма (глагол с личным окончанием) и инфинитив, партиципа (причастие II), герундив (причастие I, деепричастие).

1. Форма 1-го лица единственного числа настоящего времени изъявительного наклонения совпадает с чистой основой и является исходной формой, от которой образуются все остальные, например: **(איך) הער** 'слушаю', 'слышу', **(איך) קום** 'прихожу'.

2. Инфинитив образуется от глагольной основы посредством суффикса **־ן** или **־ען**, например:

הערן 'слушать', 'слышать', **קומען** 'приходить' и т. п.

3. Партиципа (причастие II) образуется от глагольной основы посредством префикса **גע־** и суффикса **־ט — געהערט, געלייענט** (слабые, правильные глаголы) или суффикса **־(ע)ן — געקומען** (сильные глаголы). У большинства сильных глаголов партицип образуется чередованием гласного, а иногда и согласного основы, например:

שטיין 'стоять' — **געשטאנען**; **לויפן** 'бежать' — **געלאָפן**; **זיצן** 'сидеть' — **געזעסן**; **שנײַדן** 'резать' — **געשניטן** и т. п.

4. Герундив (причастие I, деепричастие) образуется от основы настоящего времени посредством суффикса **(ע)נדיק**: **הערנדיק** 'слыша', 'слушая', **זיצנדיק** 'сидя', **שטייענדיק** 'стоя', **לויפנדיק** 'бегая', но **געבנדיק** 'давая', **וויסנדיק** 'зная', **וועלנדיק** образованы от основы инфинитива.

В определенных условиях герундив и партицип могут употребляться с существительным как определения и изменяться, как прилагательные (§ 42, п. 2), например, **דאָס לויפנדיקע קינד, א לויפנדיק קינד**.

Спряжение глагола

§ 31. 1. В настоящем времени изъявительного наклонения глагол имеет следующие личные формы:

Единственное число

1 *л.* (איך) — הער 'слушаю' קום 'прихожу'

2 *л.* (דו) — הערסט 'слушаешь' קומסט 'приходишь'

3 *л.* (ער, זי, עס) — הערט 'слушает' קומט 'приходит'

Множественное число

1 *л.* (מיר) — הערן 'слушаем' קומען 'приходим'

2 *л.* (איר) — הערט 'слушаете' קומט 'приходите'

3 *л.* (זיי) — הערן 'слушают' קומען 'приходят'

2. Глаголы **בילדן** 'образовать', **גרינדן** 'основать', **דולדן** 'терпеть' и **מעלדן** 'заявить', 'объявить' вместо окончания **־ט** принимают **־עט**: **ער בילדעט, ער גרינ־ דעט** и т. д.

3. У личных глаголов, основы которых оканчиваются на **ט, ס, סט**, личные окончания **־ט** и **־סט** сливаются с конечными согласными основ: **בײַטן** 'менять' — **איך,**

מעסטן ;דו, ער, איר עסט — 'есть' עסן ,ער, איר בײַט 'мерить' — איך, דו׳ ער, איר מעסט.

4. Глаголы, основы которых оканчиваются на ударный гласный, на ударный дифтонг, на מ, נ, נג, נק или на слогообразующий ל, в инфинитиве и в личных формах 1-го и 3-го лица множественного числа принимают не ־ן, а ־ען: רוען 'отдыхать', 'отдыхаем', 'отдыхают'; בויען 'строить', 'строим', 'строят'; שטימען 'голосовать', ...; וווינען 'жить (в квартире)', ...; זינגען 'петь' ...; שענקען 'дарить' ...; האנדלען 'действовать', 'торговать' ...

Исключение: Инфинитивы גיין 'идти', 'ходить', געשען 'случаться', 'совершаться', זײַן 'быть', זען 'видеть', טאָן 'делать', שטיין 'стоять'. (Но в личных формах эти глаголы имеют окончание ־ען: גייען, געשע-ען, זײַנען [זענען], זעען, טוען, שטייען).

5. Глаголы, основы которых оканчиваются на слогообразующий נ, в инфинитиве и в личных формах 1-го и 3-го лица множественного числа перед этим נ получают компенсирующий ־ע־: אנטוואָפן 'разоружаю' — אנטוואָפענען; וואָרן 'предупреждаю', 'предостерегаю' — וואָרענען; רעכן 'считаю' — רעכענען.

Исключение: לערנען 'учить', 'обучать' и דאווענען 'молиться' не имеют компенсирующего ע в литературном идише.

§ 32. Особые случаи спряжения

1. Ряд глаголов с древнееврейской основой, оканчивающейся на ע, вместо ־ן принимают ־נען, а иногда имеют двоякую форму: גאנווע(נע)ן 'воровать', 'красть', דארשע(נע)ן 'ораторствовать', 'проповедовать', יאַרשע-(נע)ן '(у)наследовать', כאָכמע(נע)ן זיך 'острить', 'шутить', כאנפע(נע)ן 'льстить', 'заискивать', כאסמע(נע)ן 'подпис(ыв)ать' и некоторые другие (см. тж. стр. 716—720).

2. Особую группу составляют глаголы דארפן 'долженствовать', וועלן 'хотеть', זאָלן 'быть обязанным', 'долженствовать', טאָרן 'сметь', 'иметь право', טויגן 'годиться', מוזן 'быть вынужденным', מעגן [מאָגן] 'мочь', 'иметь право', קאָנען [קענען] 'уметь', 'быть в состоянии', 'мочь', קענען 'знать', 'быть знакомым', געהערן [קערן] 'принадлежать', 'иметь отношение'. В 3-м лице единственного числа они не имеют личного окончания ־ט: ער (זי, עס) וויל׳ דארף и т. д. Т. е. формы 1 *л.* и 3 *л.* единственного числа совпадают.

Глагол וויסן 'знать' образует 3 *л.* единственного числа как с личным окончанием, так и без него: ער (זי, עס) וויס(ט).

Инфинитив глаголов וויסן 'знать' и וועלן 'хотеть' отличается от личных форм огласовкой.

Ср. איך ווייס 'я знаю' מיר ווייסן 'мы знаем'; איך וויל 'я хочу' מיר ווילן 'мы хотим'.

3. Глаголы געבן 'да(ва)ть', האָבן 'иметь', טאָן 'делать', ריידן [רעדן] 'говорить' и вспомогательный глагол וועלן склоняются следующим образом:

Единств. число	1 *л.*	גיב	האָב	טו	רייד [רעד]	וועל
	2 *л.*	גיסט	האָסט	טוסט	רעדסט	וועסט
	3 *л.*	גיט	האָט	טוט	רעדט	וועט
Множеств. число	1 *л.*	גיבן	האָבן	טוען	ריידן [רעדן]	וועלן
	2 *л.*	גיט	האָט	טוט	רעדט	וועט
	3 *л.*	גיבן	האָבן	טוען	ריידן [רעדן]	וועלן

Инфинитив глаголов געבן 'да(ва)ть' и טאָן 'делать' отличается от личных форм огласовкой. (Примеры см. выше в таблице).

4. Глагол זײַן 'быть' образует личные формы от разных основ:

	Ед. число	*Мн. число*
1 *л.*	בין	זײַנען [זענען]
2 *л.*	ביסט	זײַט [זענט]
3 *л.*	איז	זײַנען [זענען]

Примечания. Производные от глаголов, не имеющих в 3-м лице единственного числа личного окончания, спрягаются как правильные глаголы.

Ср. ער קען 'он знает' и ער דערקענט 'он узнаёт'; ער מעג 'он может' и ער פארמאָגט 'он имеет'.

В безличном употреблении וועלן 'хотеть' в 3 лице единственного числа имеет личное окончание ־ט. Ср. ער וויל 'он хочет' и ס'ווילט זיך 'хочется'.

В живой речи личные местоимения часто сливаются с личной формой глагола, например:

דו וועסט = דוסט קומען? איך הער = כ'הער מיר וועלן זײַן = מירן זײַן, קומען?.

Местоимение דו после личного глагола при обратном порядке слов обычно сливается с ним, например: הערסטו = (הערסט דו), קומסטו = (קומסט דו)

Временные формы

§ 33. 1. Изъявительное наклонение (индикатив) большинства глаголов в литературном идише имеет шесть временных форм[1]:

1) настоящее время: דו קומסט ,איך הער
2) прошедшее время (простое): איך האָב געהערט, דו ביסט געקומען
3) прошедшее многократное: דו ,איך פלעג הערן פלעגסט קומען
4) прошедшее предварительное: איך האָב געהאט געהערט, דו ביסט געווען [געהאט] געקומען
5) будущее время (простое): דו וועסט ,איך וועל הערן קומען
6) будущее предварительное: איך וועל האָבן געהערט, דו וועסט זײַן [האָבן] געקומען

2. Настоящее время, прошедшее простое и будущее простое имеют те же значения, что временные формы русского глагола.

Прошедшее многократное обозначает действие, которое происходило много раз задолго до сообщения о нём.

---

[1] На примере 1 *л. ед. ч.* הערן 'слышать' и 2 *л. ед. ч.* קומען 'прийти'.

Прошедшее предварительное обозначает действие, которое произошло раньше другого прошедшего действия.

Будущее предварительное обозначает действие, которое произойдет раньше другого будущего действия.

При этом только настоящее время (см. § 31) является простой формой, может состоять из одного слова — спрягаемого глагола, все остальные формы — сложные, образуются при помощи вспомогательных глаголов.

Структуру временных форм можно схематически представить в таком виде:

Наст. вр.	Прошедшее время			Будущее время	
	Простое	Многократн.	Предварит.	Простое	Предварит.
Личная форма спрягаемого глагола	Наст. вр. вспомог. глагола האָבן или זײַן + партицип	Наст. вр. вспомог. глагола פּלעגן + инфинитив	Прош. прост. вспомог. глагола האָבן или זײַן + партицип	Наст. вр. вспомог. глагола װעלן + инфинитив	Наст. вр. вспомог. глагола װעלן + инфинитив вспомог. глагола זײַן или האָבן + партицип

Примечание. Глаголы в форме настоящего времени могут содержать не только спрягаемую часть, но и возвратную частицу זיך, глагольное добавление и др. элементы, например:

איך הער זיך צו 'я прислушиваюсь', **דו הערסט זיך צו** 'ты прислушиваешься' и т. д.

Будущее и прошедшее время от некоторых глаголов с добавлениями выражаются иногда одними добавлениями со вспомогательным глаголом.

Так, вместо **איך װעל אַרײַנגײן און אַרױסגײן** 'я войду и выйду', **איך בין אַרײַנגעגאַנגען און אַרױסגעגאַנגען** 'я вошёл и вышел' и т. п. можно сказать: **איך װעל אַרײַן און אַרױס, איך בין אַרײַן און אַרױס**

§ 34. Вспомогательные глаголы האָבן и זײַן

1. Большинство глаголов образует прошедшее простое и предварительное, а также будущее предварительное при помощи האָבן.

2. Ряд непереходных глаголов, имеющих значение состояния, движения, перехода в новое состояние образует прошедшее простое при помощи вспомогательного глагола זײַן:

בלײַבן 'оста(ва)ться', **גײן** 'ходить', **געלינגען** 'уда(ва)ться', **געראָטן** 'уда(ва)ться', **געשען** 'случаться', 'совершаться', **דערשײַנען** 'появляться', **הענגען** 'висеть', **װאַקסן** 'расти', **װערן** 'становиться', **זינקען** 'вязнуть', 'погружаться', **זיצן** 'сидеть', **זײַן** 'быть', **טרעטן** 'ступать', **לױפֿן** 'бежать', **ליגן** 'лежать', **פֿאַלן** 'падать', **פֿאַרשװינדן** 'исчезать', **פֿאָרן** 'ехать', 'ездить', **פֿליִען** 'летать', **פֿרירן** 'мёрзнуть', 'зябнуть', **קומען** 'приходить', **קריכן** 'лазить', 'ползать', **רינען** 'течь', 'протекать', **שװימען** 'плавать', **שטאַרבן** 'умирать', **שטײן** 'стоять', **שטײַגן** 'подниматься', 'возрастать', **שלאָפֿן** 'спать', **שפּרינגען** 'прыгать', 'скакать'.

Примечание. Если от этих глаголов при помощи префикса, глагольного добавления и т. д. образован переходный глагол, то прошедшее простое, как у всех переходных глаголов, образуется при помощи вспомогательного глагола האָבן, например:

ער איז לאַנג געשלאָפֿן 'он долго спал', но **ער האָט פֿאַרשלאָפֿן די לעקציע** 'он проспал лекцию'.

3. האָבן как самостоятельный глагол имеет значение 'иметь', 'обладать': **איך האָב אַ סאַך ביכער** 'у меня много книг', **ס'איז גוט צו האָבן אַזאַ כאַװער** 'хорошо иметь такого приятеля'.

Глагол זײַן в самостоятельном употреблении означает 'быть', 'существовать': **װען איז דאָס געװען?** 'когда это было?' и т. д.

Как вспомогательные глаголы האָבן и זײַן употребляются не только для образования различных глагольных форм (см. § 33, § 36 п. 3, § 37 п. 1), но и для образования новых слов — так называемых описательных глаголов (см. § 46).

Нереальные наклонения

К нереальным наклонениям, обозначающим действия, как предполагаемые, как желаемые или как требуемые, относятся:

§ 35. Повелительное наклонение

1. Повеление (желание, требование, приказание), обращенное ко 2-му лицу в единственном числе, по форме совпадает с глагольной основой:

קום אַהער! 'иди сюда!', **הער נאָר, הער!** 'ты только послушай!'.

Во 2-м лице множественного числа глагол в повелительном наклонении совпадает с формой 2-го лица множественного числа настоящего времени изъявительного наклонения:

קומט אַהער, כאַװערים! 'идите сюда, товарищи!'.

2. Форма повелительного наклонения, обращенная к 3-му лицу, состоит из вспомогательного глагола לאָזן + *инфинитив;* в единственном числе вспомогательный

глагол имеет форму לאָז, а во множественном — לאָזן, например:

לאָז ער לייענען 'пусть он читает', לאָז מען אופהערן 'пусть перестанут', לאָזן זיי גיין 'пусть идут'.

В этой форме повелительного наклонения вместо глагола לאָזן может употребляться модальный глагол זאָלן в 3-м лице настоящего времени единственного или, соответственно, множественного числа + *инфинитив*.

Ср. זאָל ער לייענען 'пусть он читает', זאָלן זיי גיין 'пусть идут'.

3. К повелительному наклонению относятся также формы, выражающие побуждение к действию, которое хочет совершить говорящий сам или с кем-нибудь (ср. русск. 'пойдём', 'пойдёмте'). Формы эти образуются:

для 1 л. ед. ч. — לאָמיך + *инфинитив*,

для 1 л. мн. ч. — לאָמיר + *инфинитив*.

Например, לאָמיך דיך ארומנעמען 'обниму-ка я тебя', 'дай, я тебя обниму', לאָמיר זיך איבערבעטן '(давай,) помиримся!', לאָמיר גיין! 'пойдёмте!'.

Примечания. Как самостоятельный глагол לאָזן имеет значение 'оставлять' и употребляется во всех временных формах, например: איך האָב געלאָזט דאָס קינד אינעם קינדער־גאָרטן 'я оставил ребёнка в детском саду'.

Форма לאָמיך — результат слияния לאָז מיך.

§ 36. Собственно нереальные наклонения

1. Условное наклонение образовано личной формой вспомогательного глагола וואָלטן + *инфинитив* или *партицип* знаменательного глагола. В придаточном предложении эта глагольная форма сочетается обычно с условным союзом ווען. Например:

ווען טילים וואָלט זײַן א רעפוע, וואָלט מען עס פאר־קויפט אין אפטייק 'если бы псалтырь была лекарством, ее продавали бы в аптеке' (присловье, означающее: 'молитвами болезни не лечат').

2. Наклонение, выражающее сожаление (раскаяние, увещевание) образуется частицей (נע)כײַ, личной формой вспомогательного глагола וואָלטן + *партицип* или *инфинитив*. Например:

נעכײַ וואָלט זי מיך געכאפּט אליין, אָן איידעס, וואָלט איך מיך געקאָנט אָפּבעטן בא איר (שאָלעם־אלייכעם, «מאָטל פּייסי דעם כאזנס») 'хоть [добро] бы она меня поймала одна, без свидетелей, я бы мог отпроситься у неё' (Шолом-Алейхем, «Мальчик Мотл»).

Примечание. (נע)כײַ וואָלט иногда сливается в כאלט. Например:

כאלט איך בעסער ניט געגאנגען אהין 'лучше бы я не ходил туда'.

3. Смешанное наклонение многозначно. Оно выражает условие совершения действия (близко к условному наклонению); желание, просьбу, приказ (близко к повелительному наклонению); сомнение, предположение и т. п., особенно в косвенной речи; возможность или необходимость действия, например, в придаточных предложениях цели.

Структура этого наклонения: вспомогательный глагол זאָלן в личной форме + *инфинитив*, например: ווען איך זאָל זײַן א קייסער, וואָלט איך א גאנץ יאָר געגעסן קאַווענע מיט ברויט (שאָלעם־אלייכעם, «מאָטל פּייסי דעם כאזנס») 'будь я царём, я бы весь год ел арбуз с хлебом' (Шолом-Алейхем, «Мальчик Мотл»);

דער כאָסן, מײַן ברודער עליע, קוקט אף מיר, איך זאָל זיצן ווי א מענטש, איך זאָל עסן מיט א גאָפּל און זאָל ניט כאפּן, און זאָל אכטונג געבן אף דער נאָז (שאָלעם־אלייכעם, «מאָטל פּייסי דעם כאזנס») 'жених, мой брат Эля, поглядывает на меня, следя, чтобы я сидел прилично („как человек"), ел с вилки, не хватал и следил за своим носом' (Шолом-Алейхем, «Мальчик Мотл»);

זוך אין אמאָליקן א ליכטיק אָרט, ס'זאָל אויך אף איצטיקן ווארפן שײַן (ד. האָפשטיין) 'ищи в былом светлое (место), чтобы оно и на нынешнее бросало свет' (Д. Гофштейн).

Примечание. Для выражения предварительного условного, возможного и т. п. действия, предшествующего моменту высказывания, нереальные наклонения (п. п. 1 — 3) могут включать партиципы געהאט и געווען вспомогательных глаголов, а также инфинитив вспомогательного глагола האָבן. Например:

פון דעם וואָלט ער געווען באדארפט אָנהייבן (ד. בערגעלסאָן) 'с этого он должен был бы начать' (Д. Бергельсон).

דאָס איז בּיכלאל געווען דאָס ערשטע מאָל אין פּענעקס לעבן, ווען אים זאָל האָבן עמעצער מו־טערלעך געקושט (ד. בערגעלסאָן) 'это вообще был первый случай [раз] в жизни Пенека, чтобы его кто-нибудь по-матерински целовал' (Д. Бергельсон).

Залоги

§ 37. У переходных глаголов различаются три основные залога:

1) действительный — איך וואַש 'я мою [стираю]';

2) страдательный — דאָס גרעט ווערט געוואשן 'бельё стирается';

3) возвратный — איך וואש זיך 'я моюсь (*букв.* мою себя)'.

1. **Страдательный залог** (пассив) образуется при помощи вспомогательного глагола ווערן + *партицип* знаменательного глагола, если обозначает процесс или начало действия: ס'ווערן געבויט נײַע הײַזער 'строятся новые дома'.

Если же имеется в виду состояние, результат, вместо ווערן употребляется вспомогательный глагол זײַן: דאָס הויז איז געבויט 'дом построен'.

Примечание. Непереходный глагол העלפן 'помогать' также употребляется в страдательном залоге: איך ווער געהאָלפן 'мне помогают', 'мне оказывается помощь'; מיר זײַנען געהאָלפן געוואָרן 'нам помогли', 'нам была оказана помощь'.

При переводе с русского на идиш следует иметь в виду, что пассивная структура предложения в идише применяется значительно реже, чем в русском языке.

2. **Глаголы с זיך**

Собственно возвратные глаголы, у которых действие направлено на самое действующее лицо, малочисленны: וואשן זיך 'мыться', אָנטאָן זיך 'одеваться', גאָלן זיך 'бриться' и др.

Глаголы с זיך могут иметь различные залоговые значения, в частности: взаимного действия (באגעגענען זיך מיט פרײַנט 'встречаться с друзьями', שלאָגן זיך מיטן סוינע 'драться, биться с врагом'), среднего залога (ער פרייט זיך 'он радуется', איך שעם זיך 'я стесняюсь'), действительного залога (דער הונט בײַסט זיך 'собака кусается') и др.

Примечания. Глагол с частицей זיך не всегда соответствует русскому глаголу на -ся и наоборот. Ср. סוידען זיך 'секретничать', לאכן 'смеяться'.

Русскому предложению: „Делегаты регистрируются у входа" в идише соответствуют: 1) די דעלעגאטן רעגיסטרירן זיך באם ארײַנגאנג, если делегаты это делают сами, и 2) די דעלעגאטן ווערן רעגיסטרירט, если это делают другие.

В последнем случае чаще употребляется неопределенно-личное די דעלעגאטן רעגיסטרירט מען

Слово זיך не всегда является частицей, как в ער וואשט זיך или в ער פרייט זיך.

Нередко оно самостоятельное слово, объект, например: ער האָט זיך געקויפט לערמאָנטאָווס ווערק 'он себе [для себя] купил сочинения Лермонтова' (см. тж. § 28, п. 3).

3. Конструкция: глагол מאכן + *инфинитив* имеет залоговое значение каузативности, субъект действует не сам, а побуждает к действию, заставляет действовать кого-либо. Например:

איך וועל אײַך מאכן פארגעסן אײַערע צאָרעס 'я вас заставлю забыть ваши невзгоды'.

Виды глагола

§ 38. 1. Глагол в идише не имеет грамматической категории вида, в отличие от совершенного и несовершенного вида в русском языке. Отдельные глаголы, как ריידן 'говорить' (*несов.*) и זאָגן 'сказать' (*сов.*), картины не меняют. Определенное видовое значение исходным глаголам нередко придают приставки, например, זייען 'сеять' — פארזייען 'засеять', 'посеять'. Однако приставки меняют и лексическое значение глагола, а приставочный глагол פארזייען одинаково означает и 'засеять' (*сов.*) и 'засевать' (*несов.*).

Хотя исходные формы глаголов в видовом отношении нейтральны, в идише имеются специализированные модели для передачи видовых значений однократности и длительности действия.

2. **Однократный вид.** Видовая форма глагола, имеющего значение однократного (моментального) действия, образуется при помощи вспомогательного глагола טאָן[1] или געבן[2] + *неопределенный артикль* (ן)א + *отглагольное существительное.* Последнее означает единичный акт, совпадает с основой настоящего времени (א שטופּ 'толчок' — איך שטופּ 'толкаю') или образовано от глагольной основы чередованием гласного, иногда совпадает с основой партиципа (א שפּרונג 'прыжок' — געשפּרונגען).

[1] В самостоятельном употреблении '(с)делать'

[2] В самостоятельном употреблении 'дать'

Неоднократный вид (нейтральный глагол)	*Однократный вид*
שטופּן 'толкать'	א שטופּ טאָן [געבן] 'толкнуть'
וואַרפן 'кидать'	א וואָרף טאָן [געבן] 'кинуть'
שרײַען 'кричать'	א געשריי טאָן [געבן] 'крикнуть'

Глагол однократного вида образуется иногда и при помощи полувспомогательного глагола כאפּן 'ловить', 'хватать', например: כאַפּן א קוק 'взглянуть', כאפּן א דרעמל 'вздремнуть'.

Если в русском языке 'толкнуть' отличается от 'толкать' не только по смыслу, но и грамматически, в частности отсутствием формы настоящего времени, то в идише глаголы однократного вида спрягаются как все другие глаголы: איך טו [גיב] א שטופּ 'я делаю [даю] толчок' — настоящее время; איך האָב א שטופּ געטאָן [געגעבן] 'я толкнул' — прошедшее простое; איך פלעג א שטופּ טאָן [געבן] — прошедшее многократное (многократное прошедшее однократного вида обозначает мгновенное действие, повторяющееся или повторявшееся много раз) и т. д.

Примечание. В однократном глаголе с добавлением последнее стоит после отглагольного существительного, например:

איך טו זיך א רײַס אויס 'я быстро вырываюсь'; 'одним рывком я высвобождаюсь'.

Однократные глаголы могут быть определяемы, как все глаголы, наречиями, а отглагольные существительные, входящие в их конструкцию, — прилагательными, например, ער האָט שטארק א שטופּ געטאָן [געגעבן] 'он сильно толкнул'; ער האָט א שטארקן שטופּ געטאָן [געגעבן] 'он сделал сильный толчок' (обе фразы очень близки по смыслу и практически взаимозаменяемы).

3. **Длительный вид.** Форма глагола этого вида состоит из:

вспомогательного глагола האלטן[1] + *предлог* אין[2] + *инфинитив*

Например: איך האלט אין שרײַבן 'я занят писанием', איך האָב געהאלטן אין שרייבן 'я был занят писанием' и т. д.

При желании сильнее подчеркнуть длительность действия перед инфинитивом вставляют числительное איין 'одно':

איך האלט אין איין שרײַבן 'я только одно и делаю — пишу', 'я всё пишу и пишу'.

Инфинитив

§ 39. Инфинитив образуется от глагольной основы посредством суффикса ן(ע)־ и совпадает с личными формами 1-го и 3-го лица множественного числа настоящего времени (§ 31). Исключение составляют:

[1] В самостоятельном употреблении 'держать'

[2] Основное значение 'в'

1) Глаголы с добавлениями, так как у инфинитивов добавления становятся приставками, а при личных формах занимают такое же положение, как обстоятельственные наречия, т. е. располагаются после глагола и могут быть отделены от него другими словами.

Ср. אוועקפֿאָרן 'уехать' и זיי פֿאָרן שוין אוועק 'они уже уезжают' и т. п.;

2) Глаголы געבן 'да(ва)ть', וויסן 'знать', וועלן 'хотеть' (ср. (מיר, זיי גיבן, ווייסן, ווילן), גיין 'ходить', שטיין 'стоять', טאָן 'делать', זען 'видеть', געשען 'случаться', 'совершаться' (см. § 31, п. 4), זײַן 'быть' (см. § 32, п. 4) и их производные.

Примечание. У производного глагола דערוויסן זיך инфинитив совпадает с 1-м и 3-м множественного числа.

§ 40. Инфинитив употребляется:

1. 1) в сочетании с вспомогательным глаголом וועלן для образования будущего времени и с פֿלעגן для образования многократного прошедшего времени изъявительного наклонения (см. § 33);

2) в сочетании с вспомогательными глаголами וואָלטן, לאָזן, זאָלן, частицами (נע)כײ или לאָמיך, לאָמיר для образования нереальных наклонений (см. § 36);

3) в сочетании с модальным или с полувспомогательным глаголом для образования составного глагольного сказуемого, например: איך דארף לייענען 'я должен читать', איך גיי לייענען 'я иду читать';

4) в сочетании с глаголом מאַכן для образования конструкции со значением побудительного залога (см. § 37, п. 3);

5) в сочетании с вспомогательным глаголом האַלטן и предлогом אין для образования длительного вида (см. § 38 п. 3);

6) при простом сказуемом для усиления названного действия (тавтологический инфинитив), например:

קײַען קײַט ער זייער גיך, ריידן רעדט ער גאַנץ פּאַמעלעך (ד. בערגעלסאָן) 'жевать(-то) он жуёт очень быстро, говорит же он довольно медленно' (Д. Бергельсон);

7) при прямом объекте для показа действия объекта: ער פֿארהערט מיך זינגען 'он проверяет моё пение', 'он проверяет, как я пою';

8) в значении повелительного наклонения (директивный инфинитив), например:

פֿליען אַלץ העכער און העכער! 'летать всё выше и выше!';

9) в сочетании с некоторыми вспомогательными глаголами, с существительными и др. для образования новых лексических единиц — ряда описательных глаголов (см. § 46).

2. В предложении инфинитив может выступать в качестве разных членов. Например, в цитате:

לאַכן איז געזונט. דאָקטוירים הייסן לאַכן (שאָלעם-אַלייכעם) 'Смеяться полезно. Врачи рекомендуют смеяться' (Шолом-Алейхем) לאַכן в первом случае подлежащее, во втором — дополнение.

В качестве второстепенного члена предложения инфинитив, особенно инфинитивная группа, часто употребляется с частицей צו, например: איך פֿארגעס אים צו זאָגן 'я забываю сказать ему' (*дополнение*); איך בין געקומען דיר צו זאָגן 'я пришёл сказать тебе' (*обстоятельство цели*). Инфинитивная группа служит *определением* в предложении: אַ סגולע צו היילן מאַרעשכוירע-ניקעס (שאָלעם-אַלייכעם) 'средство для лечения [чтобы лечить] меланхоликов' (Шолом-Алейхем).

Инфинитив часто субстантивируется, употребляется как существительное среднего рода, ср.: דאָס זינגען 'пение', דאָס לויפֿן 'бег'. Субстантивированный инфинитив может иметь при себе как определение-прилагательное, так и наречие, например: *а*) דאָס לאַנגע זינגען האָט אים פֿארמאַטערט и *б*) דאָס זינגען לאַנג האָט אים פֿארמאַטערט — оба предложения переводятся одинаково: 'долгое пение утомило его'.

Примечание. Инфинитив זײַן в качестве тавтологического может иметь и форму איזן, например:

זײַן וואָלט ער געדארפֿט זײַן אַ סטודענט, נאָר איזן איז ער אַ דאַנטיסט (שאָלעם-אַלייכעם) 'ему следовало бы быть студентом, но в действительности он дантист' (Шолом-Алейхем).

Партицип

§ 41. Партицип (причастие II) образуется следующим образом:

префикс גע- + глагольная основа + суффикс -ט (געמאַכט) или -(ע)ן (געלאָפֿן, געקומען).

1. Партицип от префиксальных глаголов, а также от глаголов с суффиксом -יר- (-יזיר-, -יפֿיציר-) образуется без префикса גע-. Например:

глаголы באַוואָפֿענען, אַנטוואָפֿענען в партиципе имеют форму באַוואָפֿנט, אַנטוואָפֿנט; רעמאָנטירן, קאָנטראָלירן в партиципе — רעמאָנטירט, קאָנטראָלירט и т. д.

У партиципа с глагольным добавлением префикс גע- располагается между добавлением и корневой морфемой: אָנפֿליען 'налетать' — אָנגעפֿלויגן, דורכקאָנטראָלירן 'проконтролировать' — דורכגעקאָנטראָלירט.

От глагола עסן 'есть', 'питаться' партицип געגעסן, а от צעעסן 'разъедать' — צעגעסן.

У глаголов со словообразовательным префиксом גע- форма партиципа иногда совпадает с партиципом от другого глагола. Например, געדענקט от געדענקען 'помнить' и от דענקען 'думать'; געהערט от געהערן 'принадлежать' и от הערן 'слушать', 'слышать'.

У געבאָרן 'рожать' инфинитив совпадает с партиципом.

2. Огромное большинство глаголов относится к слабому (правильному) спряжению и образует партицип при помощи суффикса -ט. Только приблизительно двести корневых глаголов, а также их производные, относятся к сильному спряжению. Их партицип имеет суффикс -(ע)ן и часто образуется с чередованием гласного основы, а иногда и согласных. Например, שרײַבן 'писать' — געשריבן, שנײַדן 'резать' — געשניטן (см. «Таблица глаголов сильного и неправильного спряжения», стр. 716—720).

3. У следующих глаголов неправильного спряжения имеется чередование при партиципе с суффиксом -ט:

האָבן 'иметь'	געהאַט
וויסן 'знать'	געוווּסט; מיר, זיי ווייסן

וועלן ‘хотеть’, ‘желать’	**געוואָלט**; מיר׳ זיי ווילן
ריידן, רעדן ‘говорить’	**גערעדט**; מיר׳ זיי ריידן [רעדן]
ברענגען ‘приносить’	**געבראַכט** (в польском диалекте без чередования — **געברענגט**).

Примечания. Иногда глаголы-омонимы различаются формой партиципа, т. е. один из них сильный, а другой слабый, ср.:

[1] **מאָלן — געמאָלט** ‘рисовать’ и [2] **מאָלן — געמאָלן** ‘молоть’, [1] **באַוועגן — באַוועגט** ‘двигать’ и [2] **באַוועגן — באַוויגן** ‘побуждать’, [1] **קומען — געקומען** ‘приходить’ и [2] **קומען — געקומט** ‘причитаться’ и др.

Как уже сказано, производные глаголы спрягаются по образцу корневых, например, **אנטשטיין** ‘возникнуть’ и **אופשטיין** ‘встать’ спрягаются, как **שטיין** ‘стоять’.

Однако **פאַרשאַפן** ‘доставлять’ (радость и т. п.) чаще выступает как слабый глагол (**פאַרשאַפט**), тогда как глагол **שאַפן** ‘творить’ — сильный; от **שײַנען** ‘сиять’, ‘светить’ и **באַשײַנען** ‘освещать’, ‘озарять’ партицип соответственно **געשײַנט**, **באַשײַנט**, от **דערשײַנען** ‘появляться’ — **דערשײַנט**.

Префиксальные глаголы с добавлениями типа **אויספאַרקויפן** ‘распродать’ **איבערדערציילן** ‘пересказать’ и т. п. образуют партицип большей частью без **גע-**: **אויס(גע)פאַרקויפט**, **איבער(גע)דערציילט**

§ 42. Партицип употребляется:

1. 1) в сочетании с вспомогательными глаголами **האָבן** или **זײַן** для образования временных форм изъявительного наклонения (прошедшего простого и предварительного, а также будущего предварительного);

2) в сочетании с вспомогательными глаголами **זײַן** или **ווערן** для образования страдательного залога (см. § 37);

3) в сочетании с вспомогательным глаголом **וואָלטן** для образования некоторых нереальных наклонений (см. § 36);

4) в качестве сказуемого в безличном предложении, например, **געזאָגט — געטאָן** ‘сказано — сделано’;

5) для обозначения второстепенного предварительного действия при главном действии, выраженном спрягаемыми формами глагола: **צוגעפאָרן צום פעטער ניסלס שטוב, האָט דער באַלעגאָלע זיך צעשפּיליעט (שאָלעם-אַלייכעם)** ‘Подъехав к дому дяди Ниселя, возница расстегнулся’ (Шолом-Алейхем);

6) в сочетании с вспомогательным глаголом **ווערן** для образования ряда новых лексических единиц — описательных глаголов (см. § 46);

7) в функции наречия, например: **ער אַרבעט אָנגעשטרענגט** ‘он работает напряжённо’, **ער האָט גערעדט זייער אײַנגעהאַלטן** ‘он говорил очень сдержанно’.

2. Особо следует выделить употребление партиципа в роли о п р е д е л е н и я, где он выступает в функции прилагательного, например:

אַן אָנגעשטרענגט פּנים ‘напряжённое лицо’, **אָנגעשטרענגטע פּנימער** ‘напряжённые лица’, **מיט אָנגעשטרענגטער אויפמערקזאַמקײַט** ‘с напряжённым вниманием’; **דער אוועקגעגאַנגענער כאַווער** ‘ушедший товарищ’ и т. п.

Однако далеко не все партиципы могут употребляться таким образом. В качестве определения употребляются партиципы:

1) п е р е х о д н ы х глаголов, например, **די פאַרלאָרענע צײַט** ‘потерянное время’, **אַ פאַרוווּנדעטער סאָלדאַט** ‘раненый солдат’ и т. п.;

2) непереходных п р е д е л ь н ы х глаголов, например, **די געבליבענע צײַט** ‘оставшееся время’, **דער געפאַלענער שלאַכטמאַן** ‘павший боец’, **די פאַרבלאָנדזשעטע קינדער** ‘заблудившиеся дети’ и т. п.

Партиципы непереходных глаголов, не связанных со значением временнóго или пространственного предела, перехода в новое состояние, а означающих процесс в его протекании (**גיין** ‘идти’, **לויפן** ‘бежать’, **לאַכן** ‘смеяться’ и т. п.), не могут употребляться как определения. Так, **אוועקגעגאַנגענער** ‘ушедший’, **פאַרבלאָנדזשעטער** ‘заблудившийся’, **אויסגעלאַכטער** ‘осмеянный’ и т. п. образованы от предельных глаголов, у которых значение предельности выражено приставкой или глагольным добавлением, и употребляются как прилагательные. Но невозможно таким же образом употребить партицип от упоминавшихся выше непредельных глаголов, т. е. нельзя сказать „געלאָפענער”, „געלאַכטער” и т. п.

Некоторые партиципы стали настоящими прилагательными, например, в выражениях: **אַ געבילדעטער מענטש** ‘образованный человек’, **אַ פאַרפאַלענער שיקער** ‘пропащий [горький] пьяница’.

В качестве определения-прилагательного партицип переходного глагола имеет значение страдательного залога и выражает законченность действия (ср. **דאָס געלייענטע ביכל** ‘прочитанная книга’), иногда возвратность (ср. **אַ פאַרליבטער בליק** ‘влюблённый взгляд’). Партицип предельного непереходного глагола обозначает законченность и активность действия (**דאָס דערשינענע ביכל** ‘вышедшая книга’).

Герундив

§ 43. Герундив (деепричастие) образуется от основы формы настоящего времени глагола посредством суффикса **-(ע)נדיק**, например:

זיצנדיק ‘сидя’, **ליגנדיק** ‘лёжа’, **מיינענדיק** ‘думая’, ‘полагая’ и т. д.

Герундивы **געבנדיק** ‘давая’, **וויסנדיק** ‘зная’. **ווע‌לנדיק** ‘желая’ образованы от основы инфинитива.

Герундивы от глаголов с древнееврейской основой настоящего времени на **-ע** содержат суффикс **-נענדיק**, например: **כאַסמענענדיק** ‘подписывая’, **הארגענענדיק** ‘убивая’.

Герундив от глагола **זײַן — זײַנענדיק**, **זײַענדיק** или **זענענדיק**.

Герундив образуется от всех глаголов и обозначает чаще всего второстепенное действие при главном, выраженном спрягаемыми формами глагола или инфинитивом, например: **גייענדיק צו דער טיר, האָט ער באַמערקט...** ‘идя к двери, он заметил...’ *или* **שטודירנדיק דעם נײַעם מאַטעריאַל, איבערכאַזערן דעם אַלטן** ‘изучая новый материал, повторять старый’.

Герундив, в отличие от русского деепричастия, обозначает иногда и действие объекта, например:

זיי האָבן געטראָפֿן עפּעס א יונגגמאַן טײַנענדיק מיט דעם באַלעבאָס (מענדעלע) 'Они застали какого-то молодого человека, объясняющегося (*букв.* 'объясняясь') с хозяином' (Менделе). Однако в таком случае чаще употребляется инфинитив: ...עפּעס א יונגנמאַן טײַנען...

Широко применяется герундив в качестве наречия, например, ער לייענט ליגנדיק 'он читает лёжа'; ער האָט די רעדע געהאַלטן זיצנדיק 'он произнёс речь сидя' и т. п.

Герундив всех глаголов может употребляться как прилагательное-определение, обозначая настоящее время и активность, например: דער לייענענדיקער שילער 'читающий ученик', דער פֿליִענדיקער אַעראָפּלאַן 'летящий самолёт'. Интересно сопоставить их с партиципом, обозначающим предшествующее законченное действие (см. § 42, п. 1, 5).

Некоторые герундивы стали настоящими прилагательными, например, גלענצנדיקער 'блестящий', רייצנדיקער 'очаровательный' и др.

Образование глаголов

§ 44. **Корневые** слова широко представлены среди глаголов. Такими первообразными глаголами являются נעמען 'брать', געבן 'давать', הערן 'слышать', פֿאָרן 'ехать', זען 'видеть' и многие другие. Корневыми глаголами являются некоторые славянские заимствования, например, האָדעווען 'кормить', 'воспитывать', האָרעווען '(тяжко) трудиться'.

Корневыми глаголами следует считать также и такие, которые восходят к различным глагольным формам древнееврейского языка. В частности, образованные от причастий פּועלן 'доби(ва)ться *чего-л.*', 'воздействовать', 'влиять', רודפֿן 'преследовать', מאַזיקן 'искалечить', 'избить'.

§ 45. **Производные** глаголы наиболее многочисленны. Они образуются.

1. Безаффиксальным способом:

1) Превращением существительного в глагол средствами только глагольного формообразования, что особенно характерно для существительных древнееврейского происхождения, например: אייצע 'совет' — (איך) אייצע 'советую', אייצען 'советовать'; דײַגע 'забота' — (איך) דײַגע 'забочусь', דײַגע(נע)ן 'заботиться', 'радеть'; מישפּעט 'суд' — (איך) מישפּעט 'сужу', מישפּעטן 'судить'; שמועס 'беседа' — (איך) שמועס 'беседую', שמועסן 'беседовать'.

Таким способом глаголы образуются и от германских существительных, например, קיניג 'король', 'царь' — (איך) קיניג 'я царствую', קיניגן 'царствовать'; פֿידל 'скрипка' — פֿידלען 'играть на скрипке'; ווינטער 'зима' — ווינטערן 'зимовать'.

Иногда возможно образование таких глаголов от прилагательных и наречий: ווײַס 'белый' — ווײַסן 'белить', העכער 'выше' — העכערן 'повышать';

2) При помощи чередования корневого гласного

а) от глагольных основ: ליגן 'лежать' — לייגן 'класть', זיצן 'сидеть' — זעצן 'сажать', שטיין 'стоять' — שטעלן 'ставить' и др.;

б) от основ прилагательных (наречий): קורץ 'короткий' — קירצן 'укоротить', קראַנק 'больной' — קרענקען 'болеть'; גלאַט — 'гладкий', 'ровный' — גלעטן 'гладить (рукой)'.

2. При помощи префиксов:

1) От глагольных основ

אַנט־ אַנטהאַלטן 'содержать', אַנטלויפֿן 'сбежать', 'убежать', אַנטדעקן 'открыть', 'выявить' и т. п.;

באַ־ באַקומען 'получать', באַנעמען 'воспринимать', 'обирать', באַשרײַבן 'описывать' и т. п.;

גע־ געדענקען 'помнить', געהערן 'принадлежать' и т. п.;

דער־ דערגיין 'дойти', 'разузнать', דערהאַלטן 'получать', דעריאָגן 'догонять' и т. п.;

פֿאַר־ פֿאַרגעבן 'задавать', 'прощать', פֿאַרגיסן 'заливать', 'проливать', פֿאַרלאָזן 'запускать', 'оставлять' и т. п.;

צע־ צעלאָזן 'распускать', 'растворять', צעוואַרפֿן 'разбросать', צעטיילן 'разделять' и т. п.;

2) От именных основ וואָפֿן 'оружие' — אַנטוואָפֿענען 'разоружать', זאַלץ 'соль' — אַנטזאַלצן 'обессоли(ва)ть', גרענעץ 'граница', 'предел' — באַגרענעצן 'ограничи(ва)ть', פֿרײַ 'свободный' — באַפֿרײַען 'освобождать', גרעסער 'больше' — פֿאַרגרעסערן 'увеличи(ва)ть', מיאוס 'некрасивый', 'безобразный' — פֿאַרמיאוסן 'опоганить', 'осквернить' и т. д.

3. При помощи глагольных добавлений — „отделяемых приставок", которые выполняют функции префиксов, но от подлинных приставок отличаются ударностью и положением после личной формы глагола (см. § 39, § 33 „Примечание")

Добавления крайне многочисленны. Например, от גיין 'идти' при помощи различных добавлений образованы אומגיין 'ходить', 'расхаживать', אויפֿגיין 'взойти', אַרויסגיין 'выйти', אַרײַנגיין 'войти', אוועקגיין 'уйти', אַראָפּגיין 'сойти', 'спуститься', אַריבערגיין 'перейти' и др.

Как уже сказано, добавление может отделяться от глагола другими словами. Ср. איך גיב אײַך הײַנט אַלץ אוועק 'я сегодня вам всё отдаю'.

При помощи добавлений образуются единичные глаголы и от именных основ: בעסער 'лучше' — אויסבעסערן 'выправлять', 'исправлять', שייגעץ 'наглец', 'сорванец' — אויסשייגעצן 'выругать', 'выбранить'.

4. При помощи суффиксов от разных частей речи:

־יק ריין 'чистый' — רייניקן 'чистить', ענדע 'конец' — ענדיקן 'кончать';

־יר דאַטע 'дата', 'число' — דאַטירן 'датировать', רעמאָנט — רעמאָנטירן 'ремонтировать', '(по)чинить';

־ל קינד 'ребёнок' — קינדלען 'часто рожать', 'плодить детей';

־עווע ווילד 'дикий', 'бешеный' — ווילדעווען 'бушевать', 'бесноваться', באַלעבאַטים 'хозяева', 'владельцы' — באַלעבאַטעווען 'хозяйничать';

־ער לופֿט 'воздух' — לופֿטערן 'проветривать', גליד 'член', 'часть' — גלידערן 'членить';

־צ גריל 'сверчок' — גרילצן 'стрекотать', איר 'вы' — אירצן 'обращаться на «вы»', 'выкать';

קע־ от звукоподражательных междометий: מעקען 'мычать', 'блеять', האווקען 'лаять'; אויקען 'ойкать'.

5. При помощи глагольной частицы זיך:

1) От существительных или прилагательных (главным образом древнееврейских), например: אייסעק 'дело', 'занятие' — אייסעקן זיך 'заниматься', 'возиться (с чем-нибудь)', סאָפעק 'сомнение' — סאָפעקן זיך 'сомневаться', אקשן 'упрямец' — אקשנענען זיך 'упрямиться', 'упорствовать', 'артачиться', מיִעס 'некрасивый', 'безобразный' — מיִעסן זיך 'брезгать', 'гнушаться';

2) Со словами, которые самостоятельно не употребляются, например: וועטן זיך 'держать пари', סטארען זיך 'стараться'; פּאָרען זיך 'возиться', 'копошиться'.

6. Несколькими способами одновременно:

1) *чередованием и суффиксацией:* קראפט 'сила' — קרעפטיקן 'крепить', 'укреплять', צארט 'нежный' — צערטלען 'ласкать', 'нежить';

2) *префиксацией и суффиксацией:* זײַט 'сторона' — באזײַטיקן 'устранять', 'отстранять', גײַסט 'дух' — באגײַסטערן 'воодушевлять', 'вдохновлять';

3) *чередованием, префиксацией и суффиксацией:* גוט 'хороший' — באגיטיקן 'одобрять', 'вознаграждать', 'удобрять', גונסט 'благосклонность' — באגינסטיקן 'благоприятствовать', 'способствовать';

4) *префиксацией, суффиксацией и частицей* זיך: טייל 'часть' — באטייליקן זיך 'участвовать';

5) *суффиксацией и частицей* זיך: וויץ 'шутка', 'острота' — וויצלען זיך 'шутить', 'острить', זאנג 'колос' — זאנגלען זיך 'колоситься';

6) *чередованием, суффиксацией и частицей* זיך: וואָרט 'слово' — ווערטלען זיך 'шутить', 'острить'.

Описательные глаголы

§ 46. 1. В идише широко распространены сложные глагольные единицы, разнообразные по структуре, но обязательно включающие тот или иной *вспомогательный глагол.*

Описательные глаголы представлены следующими конструкциями[1]:

1) *קומען* + צו + инфинитив: קומען צו גיין 'приходить', קומען צו פאָרן 'приезжать', קומען צו פליִען 'прилететь' и т. п.;

2) *ברענגען* + צו + инфинитив: ברענגען צו טראָגן 'приносить', ברענגען צו פירן 'приводить', 'привозить', ברענגען צו שלעפּן 'притащить', 'приволочь' и т. п.;

3) *געבן* + צו + инфинитив: געבן צו וויסן 'дать знать', געבן צו פארשטיין 'дать понять', געבן צו דערקלערן 'объяснять', 'разъяснять' и т. п.;

4) *ווערן* + партиципп: פארפאלן ווערן 'пропасть', פאר־דאָרבן ווערן 'испортиться', 'развратиться' и т. п.;

5) *זײַן* + разные формы: אויסן זײַן 'стремиться', 'иметь намерение', בעקויעך זײַן 'иметь возможность', 'быть в состоянии', בעדיל(־ה)אדאל זײַן или בעדיל־(־ה)אדאל ווערן 'оскуде(ва)ть', 'нищать' и т. п.;

6) *האָבן* + семитическое существительное: האנאָע האָבן 'испытывать удовольствие', כאסענע האָבן 'жениться', 'выходить замуж', כאראָטע האָבן 'раскаяться', 'передумать', מוירע האָבן 'бояться' и т. п.;

7) *האָבן* + прилагательное: ליב האָבן 'любить', פײַנט האָבן 'ненавидеть', פאריבל האָבן 'обижаться';

8) *מאכן* или *טאָן* + разные формы: כאסענע מאכן 'женить', 'выда(ва)ть замуж', כאָרעוו מאכן 'разрушать', 'опустошать'; טשוווע טאָן 'каяться', א שידעך טאָן 'вступать в брак', 'свататься' и т. п.;

9) *טאָן* + инфинитив: טאָן פירן 'везти', 'вести', טאָן פרייען זיך 'радоваться' (Конструкция имеет видовой оттенок длящегося действия и употребляется главным образом в народной поэзии.);

10) отдельные глагольные единицы: מילכאָמע האלטן 'воевать', אכטונג [האזשגאָכע] געבן 'наблюдать', 'присматривать'; קאטאָוועס טרײַבן 'издеваться', 'глумиться', 'насмехаться' и др.

Примечание. Конструкция типа 4) близка именному составному сказуемому с именной частью, выраженной партиципом, прилагательным или качественным наречием: פארשימלט ווערן 'заплесневеть', אלט ווערן '(по)стареть' (ср. אלט זײַן 'быть старым'), בלינד ווערן '(о)слепнуть' (ср. בלינד זײַן 'быть слепым'), קראנק ווערן 'заболеть' (ср. קראנק זײַן 'быть больным', 'болеть') и т. п.

2. Среди описательных глаголов выделяются своеобразием своей структуры образования, состоящие из вспомогательного глагола זײַן или ווערן + древнееврейские партиципы разного типа. Таковы глаголы:

1) גויווער זײַן 'преодоле(ва)ть', 'осиливать', טויפעס זײַן 'охватывать умом', 'постигать', 'усваивать', כוישעד זײַן 'подозревать', מויכל זײַן 'прощать', סויסער זײַן 'противоречить';

2) מעגאַזעם זײַן 'преувеличивать (чрезмерно)', מעוועיעש זײַן 'конфузить', 'о(срамить)', מעכאבעד זײַן 'угощать', 'потчевать', מעקאנע זײַן 'завидовать', מעקײַעם זײַן 'исполнять', 'осуществлять';

3) מאטריעך זײַן 'утруждать', מאפסיק זײַן 'прерывать (работу, молитву)', מאסקים זײַן 'соглашаться', מאקפּיד זײַן 'быть педантом', מאקריוו זײַן '(по)жертвовать', 'принести в жертву';

4) מעוווּלבל ווערן 'смущаться', 'растеряться', מע־גולגל ווערן 'превращаться', 'очутиться', 'оказаться', מעווייעש ווערן '(с)конфузиться', '(о)срамиться', מוסקעם ווערן 'договориться', 'прийти к соглашению', מעשוגע ווערן 'сойти с ума';

5) ניזעק ווערן 'повреждаться', ניפטער ווערן 'скончаться', 'умереть', ניצל ווערן 'спастись', נעלעם ווערן 'исчезать', 'пропадать', נערעג ווערן 'убиться', 'разбиться насмерть' (ср. נערעקן 'лупить');

6) имеющие в своем составе возвратную частицу זיך: טויע זײַן זיך 'ошибаться', נויקעם זײַן זיך '(ото)мстить', מיסאסעק זײַן זיך 'возиться', 'заниматься', מיסוואדע זײַן זיך 'признаться', 'исповедаться', מיסכאטן זײַן זיך 'породниться', מיסיאעץ זײַן זיך 'посоветоваться';

7) Глагольные единицы, имеющие в своем составе древнееврейское существительное: נויסע־כיין זײַן '(по)нравиться' (*букв.* 'быть носителем обаяния'), קוינע־שעם זײַן 'становиться известностью, популярным' (*букв.* 'быть приобретающим имя'), מעוואקער־כוילע זײַן 'посещать

[1] Курсивом выделен вспомогательный глагол

больного (больных)', מעקאַבל־פּאָנעם זײַן 'встречать', 'принимать (желанных, дорогих людей)'.

Примечания. Во всех описательных глаголах спрягается только вспомогательный глагол, не имеющий ударения.

В семитических партиципах, состоящих из трех слогов, ударение падает на предпоследний слог. В описательных глаголах типа п. 2, 7) главное ударение принимает существительное: קוינע־שעָם זײַן, נויסע־כײן זײַן и т. п.

Глаголы п. 2., 1) — 3), 6) — 7), содержащие глагол זײַן, образуют прошедшее простое при помощи вспомогательного глагола האָבן: ער האָט גויוער געווען, ער האָט מעגאוזעם געווען, זיך מיסאסעק געווען

Указанные семитические партиципы в языке-источнике обозначают действие или состояние в форме мужского рода единственного числа настоящего времени. В идише эта форма сохраняется лишь структурно, без её грамматических значений, а лицо, число и время выражено вспомогательным глаголом. Ср. זי וועט גויוער זײַן 'она преодолеет', מיר וועלן גויוער זײַן 'мы преодолеем', מיר האָבן גויוער געווען 'мы преодолели' и т. п.

НАРЕЧИЕ

§ 47. Наречия подразделяются на следующие группы:

1. **Качественные наречия,** в массе своей совпадающие с основами качественных прилагательных, отличаясь от них синтаксически, например: ער איז רויק 'он спокоен' (*прил.*), ער רעדט רויק 'он говорит спокойно' (*нареч.*).

Качественные наречия, как и качественные прилагательные, образуют формы степеней сравнения. Сравнительная степень наречия, как у прилагательного, образуется при помощи суффикса ־ער, а превосходная — посредством приставки צומ־ (или אמ־) и суффикса ־סטן. Чередование имеет место в тех же случаях, что у прилагательных, например:

1) שטאַרק 'крепко', שטאַרקער 'крепче', צומשטאַרקסטן или אמשטאַרקסטן 'крепчайше';

2) גוט 'хорошо', בעסער 'лучше', צומבעסטן или אמבעסטן 'наилучшим образом'.

Кроме того, к качественным наречиям относится ряд слов, обозначающих образ действия, но не имеющих степеней сравнения: אויסווייניק 'наизусть', בעגילופן 'навеселе', [ביפרעסיע] בעפאַרהעסיע 'публично', בעשוטפעס 'совместно', 'сообща', פּאָרווײַז 'попарно', פּאַריינס 'заодно', צווישנאַנאַנד 'между собой', קעשורע 'как следует', 'в должном порядке'.

2. **Количественные наречия,** обозначающие степень качества и интенсивность действия, например, א ביסל 'немного', א סאַך 'много', אינגאַנצן 'совсем', אינדרײַען 'втроём', 'втрое', אינאיינעם 'вместе', אינצווייען 'вдвоём', 'вдвое', איינציקווײַז 'в одиночку', 'по-одному', באַנאַנד 'вдвоём', ביז גאָר 'совсем', 'совершенно', בעשעפע 'обильно', 'в достатке', גאָר 'совсем', ווייניק 'мало', ווייניקלעך 'маловато', זייער 'очень', טיילווײַז 'частично', לעגאַמרע, לאַבסאָלוטן 'совершенно', 'абсолютно', לעערעך 'приблизительно', מער, מיין 'больше', פולקום 'вполне', 'полностью', פיל 'много', צופיל 'слишком много', קוים 'едва', קוים־קוים 'еле-еле', 'чуть-чуть', קימאַט 'почти'.

3) **Наречия места,** обозначающие место или направление действия: אַהין 'туда', אַהער 'сюда', אומעטום 'всюду', אונטן 'внизу', אויבן 'вверху', איבעראַל 'везде', 'повсюду', 'повсеместно', אינמיטן, אין דער מיט 'всередине', (־צו) אַראָפּ 'вниз', אַרום און אַרום 'вокруг'; ־אַרופּ (־צו) 'вверх', 'кверху', באַרג־אַראָפּ 'под гору', באַרג־ ־אַרויף 'в гору', דאָ 'здесь', (ן)דאָרט 'там', הי 'здесь', הין־און־הער 'туда-сюда', וווּהין 'куда', ,וווּהין־עס־איז וווּהין־ניט־איז 'куда-нибудь', ,וווּ־עס־איז וווּ־ניט־איז 'где-нибудь', וווּ־ניט־וווּ 'кое-где', ווײַט 'далеко', לינקס 'налево', 'влево', נאָענט 'близко', ערגעץ 'где-то', ערגעץ־ניט 'нигде', 'никуда', פאָרויס 'вперёд', 'впереди', פונדאַנען 'отсюда', פונוואַנען 'откуда', פון הינטן 'сзади', פון פאָרנט 'спереди', צופוסנס 'у изножья', צוקאָפּנס 'у изголовья', צוריק 'назад', 'обратно', ־צוריק ־וועגס 'на обратном пути', קעגניבער 'напротив', רעכטס 'направо', 'вправо'.

4. **Наречия времени,** обозначающие время совершения действия: אַדהאיאָם, אַדהײַעם 'доныне', 'до сих пор', איבערמאָרגן 'послезавтра', אינדערפרי 'утром', איצט 'теперь', איינמאָל 'однажды', איי(ער)נעכטן 'позавчера', אַלעמאָל 'всегда', אַמאָל 'когда-то', 'однажды', אַנומלטן 'недавно', 'давеча', אַצינד 'ныне', 'теперь', אָנדערוואָכן или אינדערוואָכן 'в будни', 'по будням', אָפט 'часто', אָפטמאָל 'порой', אָקאָרשט 'только что', באַטאָג 'днём', באַלד 'скоро', באַנאַכט 'ночью', באַצײַטנס 'своевременно', בייסמײַסע 'при этом', 'в то время', בעשײַטע 'в своё время', גלײַך 'скоро', דעמלט, דענסטמאָל 'тогда', דערווײַל 'пока', 'тем временем', דערנאָך 'потом', 'затем', האַרבסטצײַט 'осенью', הײַנט, וועכנטלעך 'еженедельно', וואָכנלאַנג 'целыми неделями', ווינטערצײַט 'зимой', ווען 'когда', ווען־עס־איז или ווען־ניט־איז 'когда-нибудь', זומערצײַט 'летом', זעלטן 'редко', טאָגטעגלעך 'повседневно', טאָמיד 'всегда', 'постоянно', טיילמאָל 'иногда', 'порой', טייקעף 'тотчас', 'сразу', יאָריערלעך 'ежегодно', יאָרנלאַנג 'годами', יונגערהייט 'смолоду', 'в молодости', כאַדאָשימלאַנג 'месяцами', לאַנג 'давно', לעהאַבע 'на будущее', לענגער 'недавно', 'намедни', לעסאַטע 'пока что', 'в данный момент', לעסאָף 'наконец', נעכטן 'вчера', סאָפּקאָלסאָף 'в конце концов', פאַראַיאָרן 'в прошлом году', פאַראַכטאָגן 'на прошлой неделе', 'неделю тому назад', פאַרנאַכט 'вечером', פאַרצײַטנס 'в старину', פון ווען אָן 'с каких пор', פון קאַדמוינים אָן 'искони', 'с незапамятных времён', פרי 'рано', פרילינגצײַט 'весной', צולעצט 'наконец', צומאָרגנס 'на завтра', צוערשט 'сперва', 'вначале', ־קיין מאָל 'никогда', שוין 'уже', שטענדיק 'всегда', 'постоянно', שפּעט 'поздно'.

5. **Наречия причины:** (ה)אַלעמײַ 'почему', 'по какой причине', דעריבער, דערפאַר 'потому', 'поэтому', ־פאַר וואָס 'почему', פאַרינטערעסירטערהייט 'будучи заинтере-

сованным', 'заинтересованно', צעהיצטערהייט 'сгоряча', שיקערערהייט 'спьяна'.

6. **Наречия цели:** (אפּ)צולאָכעס 'назло', 'наперекор', אף קאַטאָוועס 'смеха ради', 'в шутку', **-בע**אומישנע, קיוון 'умышленно', 'нарочно', **דערצו** 'для этого', 'затем', **-לע**טויווע(ס) 'в пользу', **לעפּאָנעם** 'для вида', **-לע**קאָוועד 'в честь', **פון יוצא ווען** 'формально', 'для виду', 'для отвода глаз'.

Образование наречий

§ 48. 1. Качественные наречия, совпадающие с основами прилагательных, образуются как прилагательные.

Корневые слова больше всего представлены среди качественных, количественных, а также наречий места и времени, например: **גיך** 'быстро', **באַלד** 'скоро', 'вскоре', **זייער** 'очень', **דאָ** 'здесь', **דאָרט** 'там'.

2. **Производные** наречия образуются:

1) При помощи с у ф ф и к с о в

־הייט от прилагательных и партиципов в форме мужского рода: **בלינדערהייט** 'вслепую', **גרינערהייט** 'в зелёном виде', **נאַקעטערהייט** 'нагишом', 'голышом', **-רויער**הייט 'в сыром виде', **שטילינקערהייט** 'втихомолку', **-בא**טראַכטערהייט 'обдуманно', **פֿאַרנומענערהייט** 'будучи занятым';

־ווײַז от существительных единственного и множественного числа и прилагательных в форме мужского рода: **ייִנגלווײַז** 'мальчишкой', **מאַכנעסווײַז** 'отрядами', **מעסלעסנווײַז** 'сутками', **מעשוגענערווײַז** 'в бешенстве', **שורעסווײַז** 'ровными рядами', 'строчками';

־ס от основы прилагательных: **לינקס** 'налево', **רעכטס** 'направо';

־נס от основ порядковых числительных или прилагательных: **ערשטנס** 'во-первых', **צווייטנס** 'во-вторых', **איבעריקנס** 'впрочем', 'во всяком случае', **העכסטנס** 'в высшей степени', **ווייניקסטנס** 'по меньшей мере', **מערסטנס** 'большей частью';

2) При помощи п р е ф и к с а

[1] **־זאַלבע** от основы порядковых числительных: **-זאַל**בעצווייט 'вдвоём', **זאַלבעדריט** 'втроём'. Этот же префикс содержится в наречии **זאַלבענאַנד** 'вдвоём';

3) При помощи п р и с т а в о ч н ы х п р е д л о г о в

־בא **באַטאָג** 'днём', **באַנאַכט** 'ночью';

־פֿאַר **פֿאַרטאָג** 'на рассвете', **פֿאַרנאַכט** 'вечером'.

У наречий семитического происхождения встречаются древнееврейские приставочные предлоги **־בי** или **־בע**, **־לע**, **־קע**, например:

ביגנייווע 'украдкой', **ביטנײַ** 'с условием', **ביכלאַל** [**ביקלאַל**] 'вообще', **ביפּראַט** 'в частности', 'в особенности', **ביקסאַוו** 'письменно', 'в письменном виде', **בעטעווע** 'по природе', **בעיערושע** 'по наследству', **בעעמעס** 'действительно', 'на самом деле', **בעראָש** 'во главе', 'впереди', **להיפּעך** 'наоборот', 'вопреки', **לעטויווס** 'в пользу', **לעמאַזל** 'к счастью', 'на счастье', **לעערעך** 'приблизительно', **קעסיידער** 'подряд', 'последовательно', 'постоянно', **קעשורע** 'в должном порядке'.

Этими словообразовательными средствами образованы наречия и от существительных иного происхождения, например:

ביגוואַלד 'насильно', **בענאַטור** 'по природе', **-בעקאָמ**פּאַניע 'в компании', 'в обществе';

4) Приставочный предлог + бывшая падежная флексия

אונטערוועג(נ)ס 'доро́гой', 'попутно', 'мимоходом', **באַצײַטנס** 'своевременно'.

3. **Сложные** наречия образуются от основ всех частей речи. Наиболее характерны следующие модели:

1) Существительное + добавление: **באַרג־אַרויף** 'в гору', **באַרג־אַראָפּ** 'под гору', **טאָג־אײַן, טאָג־אויס** 'изо дня в день' и т. п.;

2) Предложная конструкция (приставочный предлог + существительное, обычно с артиклем): **איבעראַיאָר** 'в будущем году', **איבעראַנײַס** 'снова', 'вновь', 'опять', **אין דער מיט** 'в середине', **אינדערפֿרי** 'утром', **אָנדערוואָכן** 'в будни', [1] **אינדערעמעסן** 'в действительности', 'взаправду', **מיטאַמאָל** 'вдруг';

3) Нередко наречия образованы на базе целых словосочетаний и даже фраз, например, **איבעראַכטאָג** (от **איבער + אַכט + טאָג**) 'на будущей неделе', **סײַוויסײַ** (от **עס זײַ, ווי עס זײַ**) 'всё равно', 'так или иначе';

4) Усилительные наречия, образованные повторением той же основы, например, **ווײַט־ווײַט** 'далеко-далеко' или же семитические **בעסוידע[בעסאָד]־סוידעס** 'секретнейшим образом', **בעקוילע־קוילעס** или **-אף קוילע־קוי**לעס 'благим матом', 'изо всех сил (кричать)'.

> *Примечание.* В качестве наречий употребляется много фразеологических единиц, образованных из сочетания существительного с тем же существительным в другом падеже или с другим предлогом. Например: **אויג אף אויג** 'с глазу на глаз', **וואָרט אין וואָרט** 'слово в слово', **פֿון טאָג צו טאָג** 'со дня на день', **פֿון צײַט צו צײַט** 'время от времени', **פּאָנעם־על־פּאָנעם** 'лицом к лицу' (в идише это уже одно слово).

СЛУЖЕБНЫЕ СЛОВА

Предлог

§ 49. 1. Предлоги делятся на следующие группы:

1) Выражающие п р о с т р а н с т в е н н ы е отношения: **אונטער** 'под', **אויס** 'из', 'вне', **איבער** 'через', 'по', 'над', [2] **אין** 'в', **אינמיטן** 'посреди', **אַנטקעגן** 'против',

[1] От местоимения **זעלב(ער)** 'сам'; ср. русское 'сам-друг', т. е. вдвоем, 'сам-пят', т. е. 'впятеро'.

[1] Некогда **עמעס** было не мужского рода, а женского, как в древнееврейском.

[2] Часто употребляются и для обозначения времени. Ср. **אין דעם צימער** 'в этой комнате' и **אין דעם יאָר** 'в этом году' и т. п.

'навстречу', אױף[1] 'на', ארום[1] 'вокруг', 'около', ארױף 'вверх', ארױס 'вне', בײַ[1] 'у', 'около', 'при', ביז[1] 'до', דורך 'через', 'сквозь', הינטער 'за', 'сзади', 'позади', [לעם] לעבן 'около', 'близ', נאָך[1] 'после', 'за', לענגױס 'вдоль', מיכוץ 'вне', פאזע 'возле', 'близко', 'вплотную', 'вдоль', פאר[1] 'перед', פארבײַ 'мимо', פאָר 'впереди', 'перед', פאָרױס 'впереди', 'во главе', פון[1] 'от', 'из', 'с', צו[1] 'к', צװישן[1] 'между', קײן 'в', 'к' (при географических названиях типа קײן קיעװ 'в Киев'), קעגנאיבער 'напротив', 'навстречу';

2) Выражающие временны́е отношения: בײַס 'во время', (פון) בעמעשעך 'в течение', 'в продолжение', בעשאס 'во время', זינט, זײַט, צײַט 'с тех пор', 'начиная', ערעװ 'накануне';

3) Указывающие на объект: אום 'о', 'за', אױסער, כוץ 'кроме', אלפּי 'по', 'согласно', (אנט)קעגן 'навстречу', אָן 'без', אָנשטאָט 'вместо', בענוגײַע 'касательно', בעראָש 'во главе', װעגן 'о', 'об', לױט 'по', 'согласно', [לעם] לעבן 'около', לעגאַבע 'в отношении', לעטױװעס 'в пользу', 'на благо', לעקאָװעד 'в честь', מיט 'с', מיכוץ 'вне', מיצאַד 'со стороны', מיקױעך 'насчёт', 'относительно', פון 'о(б)', צו 'к', צװישן 'между', 'среди', קעגן 'против';

4) Выражающие причинно-следственные отношения: אדאַנק 'благодаря', אױס 'от', 'из', איבער 'из-за', מאַכמעס 'из-за', 'вследствие', פון 'от', 'из';

5) Указывающие на цель действия или назначение предмета: לעשעם 'ради', 'во имя', פאר 'для', צוליב 'для', 'ради'.

2. Многие предлоги могут сливаться с определенным артиклем דעם, например: אונטערן = (אונטער + דעם), איבערן = (איבער + דעם), אױפן = (אױף + דעם). Так же образованы ביזן, בײַסן, דורכן и т. п.

Предлоги אין, אָן, פון, сливаясь с артиклем, получают форму אינעם, אָנעם, פונעם, а предлоги בײַ, צו — форму בײַם, צום.

Все предлоги в идише требуют дательного падежа. Существительное с предлогом может быть любым членом предложения, кроме подлежащего. С предлогом מיט иногда употребляется и сопутствующее подлежащее: ...די פרוי מיטן קינד גײען 'женщина с ребёнком идут...' (множественное число глагола указывает на два подлежащих; в случае единственного числа: די פרוי מיטן קינד גײט — слово קינד является определением к слову פרוי).

Предлоги פון, פאר (и реже מאַכמעס, צוליב) в сочетании с послелогом װעגן могут употребляться с существительным и в притяжательном падеже, например, פון [פאר] דעם טאַטנס װעגן 'ради отца' и т. п.

Иногда предлоги соединяются в предложные сочетания для детализации значения основного предлога: פון אונטערן טיש 'из-под стола', פון הינטערן װאַלד 'из-за леса' и т. п.

§ 50. 1. Среди предлогов большую группу составляют первообразные предлоги — корневые слова. Это односложные предлоги: אום, אױס, אין, אױף, אָן, בײַ, ביז, דורך, כוץ, לױט, מיט, נאָך, פאר и др., а также איבער и אונטער.

[1] См. сноску[2] на стр. 707

2. Другие предлоги образованы разными способами от простых предлогов или других частей речи. Например, אדאַנק 'благодаря' — от существительного с артиклем, ערעװ 'накануне' — древнееврейское существительное ('вечер', 'канун'), употребляемое в значении предлога, אָנשטאָט 'вместо' образовано от существительного с предлогом.

Сложные слова преобладают среди предлогов, состоящих из двух или более морфем, например, פאָרױס 'впереди' (פאָר + אױס), לענגױס 'вдоль' (לענג + אױס), אינמיטן и т. п.

Многочисленные предлоги с морфемой -אר типа אריבער по происхождению являются сложными, т. к. -אר восходит к наречию הער, образовавшему с простым предлогом сложное слово.

Примечание. Ряд предлогов, вошедших в идиш из древнееврейского, кроме корневой морфемы содержат приставочный предлог -אל, -בע, -לע, -מי или מא. Таковы предлоги אלפּי, -בע מעשעך, בענוגײַע, בעראָש, בעשאס, לעגאַבע, לעטױװעס, לעקאָװעד, לעשעם, מיכוץ, מיצאַד, מיקױעך, מאַכמעס (см. § 49).

Послелог

§ 51. Послелоги могут следовать за существительным с предлогом, дополняя значение последнего. С предлогами פון и פאר может употребляться послелог װעגן (см. § 49, п. 2), с אין — послелог ארײַן, с צו — послелог צו и т. д.

Перед послелогом װעגן одушевленное существительное стоит в притяжательном падеже (פון די קינדערס װעגן 'ради детей'), а неодушевленное, как с предлогами, — в дательном.

В силу употребительности конструкция פון... װעגן послужила источником образования фразеологизмов (ср. פון יױצע װעגן *в знач. нареч.* 'для виду', 'формально') и оборотов типа פון דײַנטװעגן, פון מײַנטװעגן. Они выступают как наречия (טו דאָס פון מײַנטװעגן 'сделай это ради меня') и как вводные слова (פון מײַנטװעגן, מעג ער פאָרן 'по мне' (так) пусть едет', פון דײַנטװעגן איז ...רעכט? 'по-твоему, правильно [справедливо]...?').

ארײַן, ארױס и другие послелоги конкретизируют многозначную форму дательного падежа с предлогом, обозначая направление. Так, אין װעג одинаково означает 'в дорогу' и 'в дороге', אין שטוב — 'в доме' и 'в дом' и т. п., в то время как אין... ארײַן отвечает на вопрос „куда": 'в дорогу', 'в дом' и т. п. Тем самым послелоги несут важную смысловую функцию. Но во многих случаях послелог можно опустить без ущерба для смысла, он употребляется преимущественно в украинском диалекте.

Во фразе אױף אײן פוס שפּרינג איך ארױס(1) אין דרױסן ארױס(2) (שאָלעם-אלײכעם) 'я живо (*букв.* 'на одной ноге') выскакиваю на улицу' (Шолом-Алейхем) дважды встречается ארױס: (1) — глагольное добавление, (2) — послелог.

Это совпадение неслучайно, дело в том, что послелоги, глагольные добавления, некоторые предлоги — все они произошли от наречий и легко переходят из одного класса слов в другой. В предложении ער װױנט

אנטקעגן 'он живёт напротив' אנטקעגן — наречие, член предложения (обстоятельство места); ער וווינט אנטקעגן מיר 'он живёт напротив меня' אנטקעגן — предлог, служебное слово.

Вследствие этого возможна различная интерпретация. Например, фразу о суровом фронтовом быте אפן פראָנט וואקסן צו די פיס צו די שטיוול можно читать двояко: 1) אפן פראָנט | וואקסן צו | די פיס | צו די שטיוול и 2) אפן פראָנט | וואקסן | צו די פיס צו | די שטיוול; 1) 'На фронте ноги прирастают к сапогам' (צו добавление и предлог); 2) '... сапоги прирастают к ногам' (צו предлог и послелог).

Союз

§ 52. Союзы подразделяются на сочинительные, соединяющие однородные члены предложения и синтаксически равноправные предложения, подчинительные и изъяснительные, соединяющие главное предложение с придаточным.

1. **Сочинительные** союзы в свою очередь делятся на:

1) соединительные: און 'и', אויך 'также', און אויך 'а также', אי 'и', אי···אי 'и... и', וויאזוי··· אזוי אויך 'как... так и', ניט··· ניט 'ни... ни', ניט נאָר 'не только', ניט נאָר··· נאָר אויך 'не только... но и', ניט ניט נאָר··· נאָר אפילע, בלויז··· נאָר אפילע 'не только... но и [даже]', סײַ··· (און) סיי 'как... так и';

2) противительные: אָבער, נאָר 'но', 'однако', אײדער 'нежели, чем', דאָך 'все же', דערפאר 'зато', כאָטש 'хотя', כאָטש··· נאָר 'хотя... но', כאָטש··· אָבער 'хотя... зато', ניט ни;

3) разделительные: אָדער 'или', אָדער··· אָדער 'или... или', צי 'или', 'либо', צי··· צי 'либо... либо', דאָס··· דאָס 'то... то'.

К сочинительным союзам примыкают союзы пояснительные: אלס 'как', אָדער 'или', דאָס הייסט 'то есть', ווי אשטייגער 'как например', 'как-то', דעהײַנע 'именно', 'как-то'.

2. **Подчинительные** союзы делятся на:

1) временные: אז 'когда', אײדער 'прежде чем', באלד ווי 'как только', ביז 'пока', 'до тех пор', ביז-וואנען 'покамест', בעשאס, בייס 'когда', 'в то время как', גלײַך ווי 'сразу как', ווי נאָר 'как только', ווײַל 'покуда', ווען 'когда', צײַט, זײַט, זינט 'с тех пор как', נאָך דעם ווי 'после того как', קאָלזמאן 'пока', קוים 'едва';

2) причинные: אזוויווי 'так как', דערפאר וואָס 'потому что', ווײַל, וואָרעם 'ибо', מאכמעס 'ввиду того что', בײַשער 'вследствие того что', העיוויס 'так как';

3) цели: ביכדיי, קעדיי 'чтобы', 'дабы', אום צו 'для того чтобы';

4) следствия: אז 'что', אזוי אז 'так что', אזש 'до того, что';

5) условия: אויב, אז, טאָמער 'если', וויבאלד העיוויס 'раз', ווען 'если', 'когда';

6) уступительные: כאָטש 'хотя', דעמלט ווען, דאן ווען 'тогда как', 'между тем как', האגאם 'хотя', 'несмотря на то что', סײַדן 'разве только';

7) сравнительные: ווי 'как', אזוי ווי, גלײַך ווי 'словно как', אײדער 'нежели, чем', פונקט ווי 'подобно тому как', וועדליק 'соразмерно', 'по сравнению с', עלעהיי 'как будто', 'будто бы'.

3) **Изъяснительные** союзы: אז 'что', 'что-бы', וואָס 'что', וויאזוי 'как'.

В качестве союзных (относительных) слов выступают: וואָס 'что', ווער 'кто', וווּ 'где', וווּהין 'куда', פונווא-נען 'откуда', ווען 'когда', ווי, וויאזוי 'как', וועלכער 'какой', 'который', וועמע(נ)ס 'чей'.

Примечания. Соединительный союз, в особенности און, может стоять и между служебными словами, например, предлогами: מיט און אָן פעק 'с тюками и без'. В этом случае предлоги несут ударение.

У писателей старших поколений встречается соединительный союз הען ··· הען 'и... и'

Частицы

§ 53. Частицы вносят разнообразные оттенки в значения самостоятельных слов и целых предложений и в соответствии с этим делятся на:

1) вопросительные: וואָסי 'разве', צי 'ли', (ניט) שוין זשע 'неужели';

2) утвердительные: יאָ 'да', יאָ־יאָ 'да, да';

3) отрицательные: ניט 'не', 'ни', ניין 'нет';

4) указательные: אָט 'вот', אָן 'вон' (при указании на отдаленный предмет);

5) определительные: גראָד 'как раз', 'именно', כאָטש 'хоть бы', מאמעש 'прямо', 'точно', פונקט 'точно', פונקט ווי 'точь-в-точь', קימאט 'почти';

6) ограничительные: בלויז 'только', דאפקע 'именно', 'исключительно', נאָר 'лишь', סײַדן 'разве', ראק 'только';

7) усилительные: אזש, אפילע 'даже', גופע 'сам', 'самый', דאָך 'всё же', 'всё-таки', זשע 'же';

8) побудительные: (אָ)קאָרשט '-ка', 'ну-ка', זשע 'же';

9) восклицательные: ווי 'как', סארא, וואָס פאר א 'что за', פאָשעט 'просто';

10) выражающие отношение к достоверности высказываемого: אוואדע 'пожалуй', 'чай', עפשער 'авось'.

Кроме этих частиц имеются частицы с грамматическими функциями: возвратная частица זיך 'себя', '-ся' при глаголе (см. § 37), צו при инфинитиве (см. § 40), частицы, участвующие в образовании нереальных наклонений (см. §§ 35, 36), частицы א, ארום, בא при числительных (см. § 27), частицы איז, סע, עס регулирующие порядок слов в предложении (см. § 57). В более широком смысле частицами называют все служебные слова, в том числе артикль и вспомогательные глаголы.

МЕЖДОМЕТИЕ

§ 54. Междометия по своему значению распадаются на следующие группы:

1) выражающие различные чувства говорящего: א 'а', אוי 'ой', אוי־אוי 'ой-ой', אוי־וויי 'увы', 'горе', אײַ 'ай', אָך 'ох', טע 'тэ-э-э', טפו 'тьфу', עט 'эт-т', 'эк', עכעכע 'э-хе-хе', פע 'фи' и т. п.;

2) выражающие отношение к речи своей или собеседника: אהא 'ага' אָהאָ 'ого', אוווא 'о-о', אײַ־אײַ־אײַ 'ай-ай-ай', הא 'ха', וויי־וויי 'о горе!' טאקע? 'разве?', 'в самом деле?', נעבעך 'как жаль!', סטײַטש 'как же так!', 'разве можно так!', האײַטאָכן ? 'разве это возможно?', 'разве это мыслимо?';

3) выражающие призыв или побуждение к действию אנו 'а ну-ка', האָדי 'довольно', 'полно'; הײַדא! 'айда!', נא, נאט 'на', 'нате', שא! שאט! 'тише', 'тсс!'; 'цыц!';

4) звукоподражательные: טראך, באץ, בוק, מע и т. п., а также слова, обращенные к животным: אקיש 'кыш', טפּרו 'тпру!' и т. п.

Междометия не являются членами предложения и не связываются синтаксически с другими словами в предложении, поскольку сами суть предложения. Исключение составляют случаи, когда междометием подменяется знаменательное слово. Например: אמאָל איז געווען טע־טע־טע! און הײַנט — עט...(מענדעלע) 'когда-то было тэ-тэ-тэ!, а ныне—эт-т...' (Менделе) *в значении сказуемого*; אף צײַטיקע (עפּל) דארף מען ווארטן ביז העט־העט (שאָלעם־אליכעם) 'зрелых яблок надо ждать до het-het' (т. е. 'долго') (Шолом-Алейхем) *в значении обстоятельства времени.*

Иногда междометия субстантивируются, например, דער «הורא» האָט לאנג געדונערט 'долго(е) гремело ура'.

От звукоподражательных междометий нередко образуются глаголы, например, באָמקען 'поддакивать', מעקען 'блеять', האווקען 'лаять', אָכצן 'охать', שאקען 'призывать к тишине', 'шикать', 'цыкать'.

Примечания. Некоторые междометия воспроизводят грамматическую форму: נאט, שאט (множественное число повелительного наклонения). Некоторые междометия произошли от других частей речи. Например, סטײַטש 'как же так' — стяжение фразы וואָס איז דער טײַטש 'что это означает', האײַטאָכן 'разве это возможно' в древнееврейском целое предложение с тем же значением.

ЗАМЕЧАНИЯ ПО СИНТАКСИСУ

Словосочетания

§ 55. Словосочетания образуются по способу сочинения, подчинения и параллелизма.

1. При сочинении связь выражается интонацией перечисления, часто с использованием сочинительных союзов, например, עס קומען צו פאָרן דער טאטע, דער פעטער פּיניע און די איבעריקע מישפּאָכע (שאָלעם־אליי־כעם) 'Приезжают отец, дядя Пиня и остальная семья' (Шолом-Алейхем).

2. Подчинение выражается согласованием, управлением и примыканием.

1) При *согласовании* поясняющее (зависимое) слово имеет одинаковые с поясняемым а) лицо и число, если это сказуемое и подлежащее, например, איך לייען 'я читаю', זיי שרײַבן 'они пишут'; б) число, род и падеж, если это определение-прилагательное и существительное, например, א גרויסער יאָמטעוו 'большой праздник', א גרויסע סימכע 'большая радость', 'большое торжество', גרייטן זיך צו א גרויסן יאָמטעוו 'готовиться к большому празднику'. (Во множественном числе из-за совпадения форм согласование проявляется в числе: גרויסע יאָמטוי־ווים, סימכעס 'большие праздники, торжества');

2) При *управлении* поясняемое слово требует от поясняющего (подчиненного существительного, местоимения) определенного косвенного падежа с предлогом или без. Например, איך גיב דעם קינד אן עפּל 'я даю ребёнку яблоко' (געבן управляет винительным падежом (עפּל) и дательным падежом второго объекта (קינד); מיר ווארטן אף אײַך 'мы вас ждём' (ווארטן требует предлога אף);

3) При *примыкании* поясняющим является неизменяемое слово (наречие или другие части речи в роли обстоятельств), например, ער לייענט א סאך, ער לייענט אויסווייניק 'он много читает', 'он читает наизусть', ער לייענט טאָג און נאכט 'он читает днём и ночью'.

3. Параллелизмы — это сочетание существительных в одинаковой форме, называющих один и тот же предмет и друг друга поясняющих: א פרוי א דאָקטער 'женщина-врач' и т. п.

Одинаковое ударение на словах отличает словосочетание פרויען דאָקטוירים 'женщины-врачи' от сложного существительного פרויען־דאָקטוירים 'женские врачи', 'гинекологи' с главным ударением на первой основе.

Простое предложеие

§ 56. 1. Для идиша характерно двусоставное предложение, т. е. с подлежащим и сказуемым. Например, א מינהעג ברעכט א דין 'обычай отменяет (*букв.* 'ломает') закон'. א ליגנער מוז האָבן א גוטן זיקאָרן 'лжец должен иметь хорошую память'.

Русским односоставным предложениям в идише соответствуют двусоставные. Неопределенно-личные предложения ('стучат', 'весь день шумят' и т. п.) переводятся предложениями с подлежащим, выраженным местоимением מע(ן) (מע קלאפּט, דעם גאנצן טאָג טומלט מע(ן)), и с глаголом в 3-м лице единственного числа.

Безличные предложения ('светает' и т. п.) в идише имеют формальное подлежащее — безличное местоимение עס (עס טאָגט и т. п.).

Подлежащее, выраженное личным местоимением דו, иногда в разговоре опускается, например:

וועסט קומען — וועסטו זען 'придёшь — увидишь'.

Другие личные местоимения не могут опускаться. Предложения типа 'иду домой', 'смотрю и думаю' (т. е. без 'я') в идише невозможны; ведь איך גיי אהיים без איך воспринимается как повелительное наклонение ('иди домой' и т. д.).

Примечание. В безличном предложении עס при обратном порядке слов часто опускается. Ср. עס

נעכטן האָט (עס) и האָט נעכטן שטאַרק געדונערט שטאַרק געדונערט ‘вчера сильно гремело’.

2. Предложение в идише, как правило, содержит глагол. Именное сказуемое включает глагол-связку זײַן ‘быть’ или ווערן ‘становиться’. Ср.:

די ערשטע פלוימען זײַנען ווערעמדיק *погов.* ‘первые сливы червивы’; דאָס בעסטע מילכיקס איז א שטיקל פלייש ‘лучшее молочное блюдо — кусок мяса’; ער וועט אינגיכן ווערן אן אינזשעניער ‘он скоро станет инженером’.

Иногда в пословицах, поговорках, народных песнях и т. п. связка опускается, например: — ווייניקער אוילעם מער סימכע ‘меньше народу — больше веселья’; — ער כאָסן, זי — קאַלע ‘он жених, она невеста’.

§ 57. Слова в предложении следуют обычно в таком порядке: на первом месте стоит подлежащее (группа подлежащего), на втором — сказуемое, затем второстепенные члены. Например, אלע אונדזערע שכיינים גייען מאָרגן אין טעאַטער ‘все наши соседи идут завтра в театр’.

Второе место сохраняется за сказуемым и при обратном порядке слов (инверсии): מאָרגן גייען אלע אונ- דזערע שכיינים אין טעאַטער; אין טעאַטער גייען מאָרגן אלע אונדזערע שכיינים.

Подлежащее, в особенности личное местоимение или местоимение מען, при инверсии обычно ставится сразу после личного глагола, например: דעם עמעס מעג מען זאָגן אפילע דעם אייגענעם טאַטן ‘правду можно сказать даже родному [собственному] отцу’; מיך צו פאַרטיידיקן האָב איך קיין צונג אין מויל (פערעץ) ‘чтоб себя защитить, я слов не найду’ (*букв.* ‘у меня нет языка во рту’) (Перец).

Если сказуемое сложное, то спрягаемая часть — личная форма глагола стоит на втором месте, а неспрягаемая может быть отделена от нее другими словами:

מיט איין פאָר פיס קאָן מען ניט טאַנצן אף צען כאַסענעס ‘одной парой ног нельзя танцевать на десяти свадьбах’; הערשעלע האָט פונעם ערשטן טאָג קומען קיין גלופסק באַקומען א קאַטער (מענדעלע) ‘Гершеле с первого дня прихода в Глупск схватил насморк’ (Менделе).

Первое место личная форма глагола может занять в предложении, которое по смыслу или синтаксически связано с предыдущим высказыванием, например:

...מײַן ברודער עליע האָט פײַנט, אז מע לאַכט פון אים. בייזערט ער זיך אף מײַן שוועגערן בראָכע און פרעגט זי, וואָס זי לאַכט. לאַכט זי נאָך שטאַרקער. ווערט ער נאָך מער אין קאַס, לאַכט זי נאָך מער (שאָלעם-אלייכעם) ‘... мой брат Эля не любит, когда над ним смеются, он обижается на мою невестку Броху и спрашивает её, чего она смеётся. А она смеётся громче. Сердится он ещё больше, смеётся она пуще прежнего’ (Шолом-Алейхем).

В других случаях глаголу, выдвигаемому на первое место, должна предшествовать частица עס или סע, формально оставляющая глагол на втором месте, например: ס'איז ניטאָ קיין מײַלע אָן א כיסאָרן ‘нет достоинства без недостатка’ (עס איז = ס'איז).

Когда по логике высказывания требуется сдвинуть глагол со второго места на третье или еще дальше, то на второе место ставится частица אין — формальный заменитель личной формы глагола, например:

אין אלע קאָלווירטן פון אונדזער ראַיאָן איז פאַרן רעכט- צײַטיקן אראָפנעמען די גערעטעניש פירט זיך א גרויסע צוגרייט-ארבעט ‘во всех колхозах нашего района для своевременной уборки урожая ведётся большая подготовительная работа’.

Если сказуемое — личная форма глагола с добавлением, последнее может занять после глагола любое место. Ср.: ער שטעלט אָפ דעם דאָקטער אין עק הויז ‘он останавливает врача у выхода из дома’; ער שטעלט דעם דאָקטער אָפ אין עק הויז, אין עק הויז שטעלט ער דעם דאָקטער אָפ и т. д.

Частица זיך стоит обычно сразу после личной формы глагола, например:

א יונגביימעלע בייגט זיך, אן אלטס ברעכט זיך ‘молодое деревцо гнётся, старое ломается’. При наличии глагольного добавления זיך ставится между ним и личной формой: א יונג ביימעלע בייגט זיך און גלײַכט זיך אויס ‘молодое деревце гнётся и выпрямляется’.

В поэзии זיך может отделяться от личной формы глагола. Ср.:

איך האָב צעקושט זיך מיטן ווינט
און אָן א וואָרט געוואָר געוואָרן,
וואָס טוט אף פעלדער זיך אצינד —
דאָרט בליט שוין קאָרן!

ד. האָפשטיין

‘Я расцеловался с ветром и без слов узнал, что́ теперь творится на полях: там уже цветёт рожь!’

Д. Гофштейн

(*подстрочный перевод*).

По правилам должно быть איך האָב זיך צעקושט, וואָס טוט זיך אף פעלדער.

Отрицательная частица ניט также ставится после личного глагола, например:

א בלינדער זעט ניט ‘слепой не видит’, א טויבער הערט ניט ‘глухой не слышит’.

ניט от личной формы глагола может отделяться другим словом: עס גייט שוין ניט קיין רעגן ‘дождя уже нет’.

В сложных глагольных формах отрицание ניט стоит перед партиципом или инфинитивом: נעכטן איז קיין רעגן ניט געוועזן ‘вчера не было дождя’, מאָרגן וועט אויך קיין רעגן ניט זײַן ‘завтра тоже не будет дождя’.

§ 58. 1. Согласованные определения обычно предшествуют определяемому существительному, располагаясь между артиклем или притяжательным местоимением и определяемым словом, например:

מײַנע טײַערע כאַווײרים ‘мои дорогие товарищи’, די ערשטע בלומען ‘первые цветы’.

В целях выделения определение может ставиться после определяемого слова, тогда артикль или притяжательное местоимение стоят и перед существительным и перед определением: די כאַווײרים די טײַערע ‘товарищи дорогие’, מײַנע כאַווײרים מײַנע טײַערע ‘товарищи мои дорогие’.

Примечание. Иногда прилагательное одновременно поясняет и существительное и глагол-сказуемое. Такое предикативное определение стоит не перед существительным, а после сказуемого: דער כאווער איז געקומען א צופרידענער 'товарищ пришёл довольный'.

2. В распространенном определении слова, относящиеся к прилагательному (партиципу, герундиву), стоят перед прилагательным, тогда как в соответствующих русских оборотах они обычно располагаются между прилагательным (причастием) и существительным. Ср. די לאָנקע איז פארוואלגערט מיט פרישע פון דער וואָך אָנגעהאקטע שפענער (ד· בערגעלסאָן) 'луг завален свежими, *нарубленными за неделю* щепками' (Д. Бергельсон).

Сложное предложение

§ 59. Сложные предложения представлены главным образом сложносочиненными и сложноподчиненными предложениями. При сочинении части сложного предложения связаны наподобие однородных членов бессоюзным способом или при помощи сочинительных союзов (см. § 52). Например: אָדער איך כאפ פיש· אָדער איך באָד מיך (שאָלעם-אלייכעם) 'или я ловлю рыбу, или я купаюсь' (Шолом-Алейхем).

При подчинении придаточное предложение связывается с главным либо бессоюзно, либо подчинительными союзами или союзными словами (см. § 52), например: איך קאָן נישט זען· ווי מע שלאָגט א קאץ (שאָלעם-אלייכעם) 'я не могу видеть, как бьют кошку' (Шолом-Алейхем).

Придаточные предложения по функции являются как бы членами главного и соответственно делятся на типы:

1) придаточное-подлежащее: זאָל לייענען, ווער עס וויל 'пусть читает, кто хочет';

2) придаточное-сказуемое: דאָס איז דאָס· וואָס ער לייענט 'это то, что он читает';

3) дополнительное: ער לייענט· וואָס מע גיט אים 'он читает, что ему дают';

4) места: ער לייענט· ווו עס מאכט זיך 'он читает, где придётся';

5) времени: ער לייענט· ווען ער איז פריַי 'он читает, когда (он) свободен';

6) образа действия: ער לייענט· ווי מע הייסט אים 'он читает (так), как ему велят';

7) цели: ער לייענט הויך· קעדיי אלע זאָלן הערן 'он читает громко, чтобы все слышали';

8) причины: ער לייענט· ווײַל ער איז פארכאפט פונעם ראָמאן 'он читает, потому что (он) увлечён романом';

9) условное: ער לייענט· אויב מע שטערט אים ניט 'он читает, если ему не мешают';

10) сравнительное: ער לייענט· פונקט ווי ער פארשטייט גאָרנישט 'он читает так, словно (он) ничего не понимает';

11) уступительное: ער לייענט, כאָטש מע הערט אים שלעכט 'он читает, хотя его плохо слушают';

12) определительное: ער לייענט דאָס ביכל, וואָס איך האָב אים געשיקט 'он читает книжку, которую я ему послал'.

Придаточные предложения (кроме определительных) могут стоять перед главным и после него. В первом случае спрягаемый глагол главного предложения следует обычно сразу после придаточного, например: וואָס מע גיט איר· עסט זי; וואָס און ווען מע דערלאנגט איר· טרינקט זי; און וואָס פאר א קלייד מע וויל, טוט זי אָן (פערעץ) 'Что ей дают, то она и ест; что и когда ей подают, она пьёт; и какое платье захотят, она надевает' (Перец).

В сложное предложение иногда входят и пояснительные предложения, присоединяемые союзами הייסט עס· דאָס הייסט 'то есть', דעהײַנו 'а именно'. Например: ··· רופט זי זיך אָן צו מיר· כאווע הייסט דאָס: «וואָס זײַן טאטע איז געוועזן· ווייס איך ניט און וויל ניט וויסן· בא מיר זענען אלע מענטשן גלײַך· נאָר אז ער אליין איז א מענטש ניט קיין געוויינלעכער — דאָס ווייס איך פאר געווים»··· דעהײַנו· זאָג איך· וואָס פאר א מין סאָרט מענטש איז ער? (שאָלעם-אלייכעם. «טעוויע דער מילכיקער») '... заявляет она мне, Хава то есть: «Кем был его отец, я не знаю и знать не хочу — для меня все люди равны. Но то, что сам он человек необыкновенный, это я знаю наверняка». — «А именно, — говорю я, — что же он за человек такой?»...' (Шолом-Алейхем, «Тевье Молочник»).

Примечание. Определительное придаточное предложение относится обычно к какому-либо члену главного предложения. В русском встречается и такое определительное придаточное, которое относится ко всему главному предложению. Например: 'В тылу действовал партизанский отряд, что крайне дезорганизовало наступление белых'. При переводе такого придаточного на идиш его следует начать не одним וואָס, а словами וואָס דאָס или און דאָס (в последнем случае предложение становится сложносочиненным). То есть: אין הינטערלאנד האָט אָפערירט א פארטיזאנישער אָטריאד, וואָס דאָס [און דאָס] האָט ביז גאָר דעזאָרגאניזירט דעם אָנגריף פון די ווײַסע.

ЗАМЕЧАНИЯ ПО ЛЕКСИКЕ

§ 60. Большинство слов в идише немецкого происхождения. Большое место занимают также славянизмы и семитизмы (т. е. слова и элементы древнееврейского и арамейского происхождения). Представлены также слова интернационального фонда, заимствования из латинского, греческого и других европейских языков, особенно в научной и политической терминологии. Но основное лексическое богатство выработано в недрах самого идиша.

1. Характерно большое число слов, у которых составляющие их морфемы происходят из разных языков. Обозначим их: 1 (немецкий язык), 2 (древнееврейский), 3 (славянские языки). Например:

כופע[2]-קלייד[1] 'подвенечное платье', דירע[2]-געלט[1]

‘квартплата’, בלוט^{1}־בילבל^{2} ‘кровавый навет’, נאכט^{1}־שוימער^{2} ‘ночной сторож’; עלטער^{1}¦זיידע^{3} ‘прадед’, זאַדעק^{3}¦פלייש^{1} ‘мясо из задней части’ (где 1, 2, 3 — основы сложных слов),

или производные слова: פאר^{1}¦מישפט^{2}¦ן^{1} ‘осудить’, ‘обречь’ (приставка и глагольный суффикс — 1, корень — 2), פעפער^{1}¦ניצע^{3} ‘перечница’ (корень — 1 ‘перец’, суффикс — 3 ср. перевод), צו^{1}¦לאָכעס^{2}¦ניק^{3} ‘строптивец’, ‘поступающий назло’ (частица — 1, корень — 2 *от древнееврейского* להכעיס [произносится לעהאכיס] ‘чтобы рассердить’, суффикс — 3), אמעראצ^{2}¦יש^{1}¦ער^{1} ‘безграмотный’, ‘невежественный’ (корень — 2, ср. אמאָרעץ ‘невежда’, суффикс и окончание прилагательного — 1).

В דאָקטערקע ‘врачиха’, ‘докторша’ *разг.* корень из латинского doctor и славянский суффикс, в קאָלערליי ‘всевозможные’, ‘всякого рода’ קאָל — древнееврейский корень כל, а ליי + ער — сложный суффикс, состоящий из немецкой флексии ־ער и элемента ליי французского происхождения.

Примечание. Не только слова, но и **ф о р м ы с л о в а** иногда образуются средствами разных языков. При помощи древнееврейского форманта ־ים образовано множественное число פויערים ‘крестьяне’ (от פויער из немецкого (Bauer), דאָק־טוירים ‘врачи’ (от דאָקטער из латинского), נאַ־ראָנים ‘глупцы’, ‘чудаки’ (от נאר из немецкого). В последних двух случаях имеют место также характерная семитическая перегласовка и перенос ударения.

2. Огромное число слов идиша образовано **и з м о р ф е м о д н о г о и т о г о ж е** языка-источника, претерпевших смысловые и звуковые изменения.

1) Из **немецкого** языка — טוּונג ‘действие’, טועכץ ‘занятие’ (טו + суффиксы ־ונג, ־עכץ; в немецком подобные образования отсутствуют); טינטער ‘чернильница’ (от сложного слова טינטהאָרן: טינט ‘чернила’ + האָרן ‘рог’); זיסווארג ‘сладости’ (זיס ‘сладкий’ + суффикс ־ווארג от немецкого werk ‘дело’, ‘изделие’); שוועסטער־קינד ‘двоюродный брат’, ‘двоюродная сестра’ (שוועסטער ‘сестра’ + קינד ‘ребёнок’) и т. п.

2) Из **древнееврейского** языка — сложные слова: קאלע־מאטאָנעס ‘свадебные подарки’ (ср. קאלע ‘невеста’); יעשיווע־באָכער ‘ученик ешибота’ (ср. באָכער ‘парень’) יאם־כיַע ‘морское животное’ и т. п. Производные: שכיינע, שאָכנטע ‘соседка’, שאדכנטע ‘сваха’, מעכוטע־נעסטע ‘сватья’ и т. п. (суффикс ־טע и другие арамейские элементы вошли в идиш через древнееврейский язык, поэтому все слово целиком можно считать гебраизмом).

3) Из **славянских** языков — זיידעניו ‘дедуля’, טאטעניו ‘папаша’, קלייט¦ניק ‘лавоч¦ник’ (от קלייט — ‘клеть’, ‘амбар’), כריינִיצע ‘судок для хрена’ (ср. ‘сахар¦ница’, ‘переч¦ница’).

Примечание. Словоформы שאבאָסים ‘субботы’, טאנייסים ‘посты’ *рел.* состоят из древнееврейских морфем, но специфичны именно для идиша. В древнееврейском множественное число שבתות (т. е. שאבאָסויס), תענִיות (т. е. טאאנייויס).

3. Семитическими по происхождению являются большинство личных имен и почти все термины иудейской религии, слова, относящиеся к народным обычаям и обрядам, все обозначения стран света, названия месяцев еврейского календаря (и связанные с ним слова כוידעש ‘месяц’, מעסלעס ‘сутки’, לעוואָנע ‘луна’), множество терминов родства и семейных отношений, судопроизводства, ремесла, торговли, а также абстрактных понятий из области общественной жизни, морали и т. д. Семитизмы представлены во всех частях речи и среди аффиксов. С их участием, например, образовано много так называемых описательных глаголов (см. § 46).

Семитизмами насыщены многие поговорки, пословицы и другие формы выразительной речи, а также эвфемизмы.

Славянизмами в идише являются многие слова, обозначающие род и место занятий, орудия труда, предметы домашнего обихода, продукты питания; относящиеся к усадьбе и дому, к характеру местности, к средствам передвижения, а также ряд наименований животных, растений, некоторые названия явлений природы, частей тела (פלייצע ‘плечо’, פיאטע ‘пятка’) и одежды. К славянизмам относятся и многие наименования учреждений, государственных служащих, ряд понятий общественной жизни и некоторые термины родства (זיידע ‘дед’, טאטע ‘отец’, פלימעניק ‘племянник’). Славянизмы также есть среди всех частей речи и аффиксов.

Интернационализмы преимущественно обозначают понятия из области науки, техники, политики, искусства, спорта, военного и строительного дела, а также материалы, одежду и т. д. Интернациональные слова поступали в идиш главным образом через немецкий, польский и русский языки.

4. Ранние заимствования — греческие и латинские термины — вошли в идиш через древнееврейский язык, подвергнувшись фонетическим и семантическим изменениям и уподобившись гебраизмам. Греческими по происхождению являются: אפיקוירעס (от имени Epikuros Эпикур) ‘безбожник’, ‘неверующий’, אווער ‘воздух (испорченный)’, אכסאניע ‘гостиница’, אפעטראָפּעס ‘опекун’, פּינקעס ‘протокольная книга общины’, ‘запись важнейших актов’.

От латинского Caesar образовано קייסער ‘царь’, от natalis ‘рождество’ — ניטל с тем же значением, от census — קנאס ‘штраф’, а от него в свою очередь קאנסע־נען ‘штрафовать’, פארקנאסן ‘обручать’ и др., от commentarius образовано קוֹנטרעס (*мн.* קונטרייסים) ‘брошюра’, ‘печатный лист’.

Фонетические и семантические изменения претерпевало также большинство заимствований, вошедших в идиш из других источников. Древнееврейское בעל הבית [произносится באאל האבאַיִס] ‘хозяин дома’ в идише בא־לעבאָס ‘хозяин’ (не только дома), כלי זמר [произносится קליי זעמער] ‘музыкальные инструменты’ в идише קלעזמער ‘музыкант’, а בעל חוב [произносится באאל כויוו] ‘кредитор’ в идише באלכוֹיוו ‘должник’. С русским ‘горевать’ связано האָרעווען ‘(напряжённо) трудиться’.

В современном немецком Abscheu — ‘отвращение’, а в идише אָפּשײַ — ‘благоговение’, ‘пиетет’.

Bauer — омонимы: I ‘крестьянин’, ‘строитель’; II ‘клетка (для птиц)’; в идише בויער ‘строитель’, а ‘крестьянин’ обозначается словом с южнонемецкой огласовкой

פּויע. (При этом множественное число פּויערים и слово פּויערטע ‘крестьянка’ получили семитические суффиксы).

Иногда меняется в основном только произношение, так немецкие fliegen ‘летать’ и messen ‘мерить’ в идише פֿליִען и מעסטן, а русские ‘сад’ и ‘плечо’ — סאָד и פּלייצע.

§ 61. 1. В идише довольно распространена **омонимия** (ср. באַנק — I ‘скамья’; II ‘банк’; שנור — I ‘невестка’, ‘сноха’; II ‘шнур’; שטערן — I ‘звезда’; II ‘лоб’ и т. п.). Омонимы возникают:

1) Вследствие словообразования и словоизменения (омоформы), например: בעקל *уменьш.* I *от* באַק ‘щека’; II *от* באָק ‘козёл’; פּענדל *уменьш.* I *от* פּאַן ‘кастрюля’; II *от* פּאָן ‘знамя’, ‘флаг’; פֿליִסט I — 2 *л. ед. ч. наст. вр. от* פֿליִען ‘летать’; II 2 и 3 *л. ед. ч.* и 2 *л. мн. ч. от* פֿליִסן ‘течь’;

2) В результате звуковых процессов, приведших к сближению, например: טאַם — I ‘вкус’ (*др.-евр.* טעם [произносится טאַאַם] ‘вкус’, ‘причина’, ‘мотив’); II ‘простофиля’ (*др.-евр.* תּם [произносится טאַם] ‘наивный человек’;

3) В результате заимствований из разных языков, например: סאָד I ‘секрет’ (из древнееврейского); II ‘сад’ (из русского ‘сад’);

4) Вследствие звуковых процессов и заимствований, например: מאַסע I ‘ноша’, ‘тяжесть’ (*др.-евр.* משׂא [произносится מאַסאָ]); II ‘масса’ (*лат.* massa);

5) В результате изменения значения, например: слово איידעס (*др.-евр.* עדות [произносится איידוס] ‘свидетельское показание’) в идише получило второе значение — ‘свидетель’, а אייד (*др.-евр.* עד [произносится אייד] ‘свидетель’) вышло из употребления и сохраняется только в отдельных сложных словах: אייד־ריִע ‘очевидец’, אייד־שעקער ‘лжесвидетель’.

Омонимы широко используются в каламбурах, в шутках, основанных на игре слов и т. п.

Примечание: В живой речи омонимов больше, чем в письменной, за счет о м о ф о н о в. Ср. אַן עפּל ‘яблоко’, אַ נעפּל ‘туман’.

2. Идиш чрезвычайно богат **синонимами.** Характерной чертой синонимики является большое количество по сравнению с другими языками д у б л е т о в — синонимов, не отличающихся оттенками значения и не всегда отличающихся друг от друга в стилистическом плане.

Синонимы образовались:

1) В результате пополнения языка словами из разных диалектов, например: וועש и גרעט ‘белье’; קאָלנער и קראַגן ‘воротник’;

2) В связи с заимствованиями из разных языков, например: **шкаф** — אַלמער (*лат.* armarium), שראַנק (*нем.*) и שאַפֿע (*польск.*); **палач** — הענקער (*нем.*), טאַליען (*др.-евр.*), и קאַט (*слав.*); **утка** — ענטל (*нем.*) и קאַטשקע (*слав.*); **мир** — פֿרידן (*нем.*) и שאָלעם (*др.-евр.*); **война** — קריג (*нем.*) и מילכאָמע (*др.-евр.*); **враг** — פֿײַנט (*нем.*) и סוינע (*др.-евр.*); **всегда** — שטענדיק (*нем.*) и טאָמיד (*др.-евр.*) и т. д.;

3) Вследствие образования близких по значению слов по разным моделям, например: באַל־האָזע и האָזעניק ‘наглец’; צווייפּנעמדיקער и צוויִאַק ‘лицемер’, ‘двуличный’;

4) В результате сближения значений разных по смыслу слов, так древнееврейские слова: גוויר ‘господин’, ‘властелин’, נאָגיד ‘князь’ и אוישער ‘богатство’ в идише одинаково обозначают ‘богач’;

5) За счет употребления слов в переносном смысле, например: ‘дурак’ обозначается не только словами נאַר, טיפּעש, שויטע, גוילעם и т. д., но также словами פֿערד ‘лошадь’, באָק ‘козёл’, בעהיימע ‘скотина’, ‘корова’, לאָקש ‘лапша’, וויזאָסאָ (*имя младшего сына библейского Амана*) и др.

Наряду с отдельными словами в качестве синонимов выступают словосочетания, например: ‘ложь’, ‘небылица’ обозначаются не только словами ליגן, שעקער и т. п., но и сочетаниями ניט געשטויגן און ניט געפֿלויגן ‘не поднимался и не летал’; אין הימל אַ יאַריד ‘на небе ярмарка’, כאַלעמויעד־פּורים (*шутливое название несуществующего праздника*) и др.

Синонимы, иногда происходящие из разных языков, порой образуют сложное слово с усилительным значением. Например: טאַטע־פּאָטער ‘отец’; ‘боже’ (*слав.* + *нем.*), שעקער־וועקזעווו или קאָזעווו־וועשעקער ‘совершенная ложь’ (*др.-евр.*), הויל־נאַקעט ‘голый’ (*слав.* + *нем.*) פּראָסט־פּאָשעט ‘просто’ (*слав.* + *др.-евр.*), קרוע־בלוע ‘в лохмотьях’ (*др.-евр.*).

В результате сложения синонимов или дублетов может получиться и новое понятие, например: כאַמער־אייזל *груб.* ‘бабник’, ‘самец’ (*др.-евр.* כאַמער ‘осёл’ + *нем.* אייזל ‘осёл’).

§ 62. Краткие сведения о диалектах.

Основными диалектами идиша являются украинский, литовско-белорусский и польский. Названия эти весьма условны, т. к. границы диалектов не совпадают с границами соответствующих территорий. В каждом диалекте представлено несколько говоров.

Диалектные различия больше всего обнаруживают себя в произношении. Типичные фонетические особенности диалектов иллюстрируются в приводимой ниже таблице.

Литературный идиш			Диалекты		
			Литовско-белорусский	Украинский	Польский
גאַסט	гость	a	a	a, o	a:[1]
טאָג	день	o	o	u	u:
יאָר	год	o	o	u	u, ue
זומער	лето	u	u	i	i
מומע	тётя	u	u	i	i
הויף	двор	oj	ej	ej, oj	oj
ברויט	хлеб	oj	ej	oj	oj
אויג	глаз	oj	ej	oj	oj
בויך	живот	oj	uj,oj,ou	ü, uj, oj	o:, ou
קייט	цепь	ej	ej	ej	aj
ביין	кость	ej	ej	ej	aj
קעז	сыр	e	e	ej	ej
ווײַן	вино	aj	aj	aj, a	a:
פֿרײַנט	друг	aj	aj	aj	a
שניי	снег	š	s, š	š	š šnaj
פֿיש	рыба	š	s, š	š	š
האַנט	рука	h	h	h, ant	h

[1] Двоеточие обозначает долготу звука

Грамматические различия заключаются в том, что литовско-белорусский диалект не имеет среднего рода; многие существительные в разных диалектах относятся к разным родам; некоторые существительные образуют множественное число в диалектах по различным моделям. Есть ряд различий в склонении и в спряжении. Лексические различия проявляются:

1) В наличии характерных для данного диалекта слов, не встречающихся в других диалектах и малоупотребительных в литературном языке, например, в украинском диалекте: **טאפּליע** 'оконное стекло', **האַלעשקע** 'галушка', **הוידען** 'качать', 'колыхать', **זשמעניע** 'горсть', **זשליאָקען** 'хлебать'; в польском: **אָקוויט** 'спирт', **געמבע** *разг.* 'глотка', **סערמענגע** 'сермяга'; в белорусско-литовском: **גדויל** 'груша', **האָלט האָבן** 'любить', **העלטער** *сравн. степень от* **האָלט** (ср. **זי האָט אים העלטער** 'она его больше любит'), **שפּאַקולן** (от латинского speculum) 'очки';

2) В наличии у слов, встречающихся во всех диалектах, особых, специфических для данного диалекта, значений. Например, **בריק**, кроме общелитературного значения 'мост', имеет диалектное (белорусское) значение 'полы'.

В конце XIX в. в связи с широким распространением художественной литературы и прессы, активной революционной деятельностью ораторов-пропагандистов усилился процесс сглаживания диалектных различий и сближения диалектов с литературным языком. Орфография современного идиша основана на интердиалектном принципе, со значительным приближением к литовско-белорусскому произношению. Грамматика же отражает главным образом строй украинского диалекта, оказавшего за последние 150 лет наибольшее влияние на развитие литературного языка.

Таблица прилагательных[1],
образующих степени сравнения с изменением корня

№№	Прилагательные	Сравнительная степень	Превосходная степень	Примечания
1	אַלטער старый	עלטערער	דער עלטסטער	
2	אָפטער частый	עפטערער	דער עפטסטער	чаще без перегласовки
3	גוטער хороший	בעסערער	דער בעסטער	
4	געזונטער здоровый	געזינטערער	דער געזינטסטער	
5	געראָטענער удачный	גערעטענער	דער גערעטנסטער	чаще без перегласовки
6	גראָבער толстый	גרעבערער	דער גרעבסטער	
7	גרויסער большой	גרעסערער	דער גרעסטער	
8	הויכער высокий	העכערער	דער העכסטער	
9	וואָלוועלער дешёвый	וועלוועלערער	דער וועלוולסטער	также без перегласовки
10	זאַטער сытый	זעטערער	דער זעטסטער	также без перегласовки
11	טונקעלער тёмный *Кратк. ф.* טונקל	טינק(ע)לערער	דער טינקלסטער	также без перегласовки
12	טרוקענער сухой *Кратк. ф.* טרוקן	טריקענערער	דער טריקנסטער	
13	יונגער молодой	ייִנגערער	דער ייִנגסטער	
14	כאָשעווער уважаемый	כעשעווערער	דער כעשעווסטער	чаще без перегласовки
15	לאַנגער длинный	לענגערער	דער לענגסטער	
16	מאָגערער тощий	מעגערערער	דער מעגערסטער	чаще без перегласовки
17	נאָענטער близкий	נע(ע)נטערער	דער נע(ע)נטסטער	
18	פרומער набожный	פרימערער	דער פרימסטער	также без перегласовки
19	קאַלטער холодный	קעלטערער	דער קעלטסטער	
20	קורצער короткий	קירצערער	דער קירצסטער	
21	קלאָרער ясный	קלערערער	דער קלערסטער	чаще без перегласовки
22	קלוגער умный	קליגערער	דער קליגסטער	
23	קלײנער малый	קלענערער	דער קלענסטער	
24	קרומער кривой	קרימערער	דער קרימסטער	
25	שײנער красивый	שענערער	דער שענסטער	
26	שלעכטער плохой	ערגערער	דער ערגסטער	
27	שמאָלער узкий	שמעלערער	דער שמעלסטער	

[1] Прилагательные приводятся в форме именительного падежа мужского рода.

Таблица глаголов сильного и неправильного спряжения

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партицип	Перевод
1	אויסלינקען	*По правилам*	אויסגעלונקען, אויסגעלינקט	вывихнуть
2	אויסראָטן	»	אויסגעראָטן	истребить
3	אָנווערן	»	אָנגעווירן, אָנגעוואָרן	(по)терять; проиграть
4	באַוועגן	»	באַוועגט *и* באַוויגן *уст.*	двигать, побуждать
5	באַפעלן	»	באַפוילן	приказ(ыв)ать
6	באַקומען	»	באַקומען	получать
7	באַקן	»	געבאַקן, געבאַקט	печь
8	באַרשטן	»	געבאַרשט, געבאָרשטן	чесать; чистить щеткой
9	באָדן	»	געבאָדן	купать
10	באָטן	»	געבאָטן	предлагать (цену)
11	באָרגן	»	געבאָרגט *и реже* געבאָרגן	брать в долг
12	בילן	»	געבולן, געבילט	лаять
13	בינדן	»	געבונדן	вязать
14	בייגן	»	געבויגן *и реже* געבייגט	гнуть; склонять *грам.*
15	בײַטן	»	געביטן	менять
16	בײַסן	»	געביסן	кусать; зудеть
17	בלאָזן	»	געבלאָזט, געבלאָזן	дуть
18	בלײַבן	»	געבליבן[1]	оста(ва)ться
19	בעטן	»	געבעטן	просить
20	בראָטן	»	געבראָטן	жарить
21	ברעכן	»	געבראָכן	ломать; извергать (пищу)
22	ברענגען	»	געבראַכט	приносить
23	גאזל(ענ)ען	גאזל, גאזלסט···	געגאזלט	разбойничать
24	גאנוו(ענ)ען	גאנווע, גאנוועסט···	געגאנוועט	воровать, красть
25	גילטן	*По правилам*	געגאָלטן	иметь удачу; быть действительным
26	גיסן	»	געגאָסן	лить
27	גיין	*1 и 3 л. мн.* גייען	געגאַנגען, געגאַן[1]	ходить, идти
28	גלײַכן	*По правилам*	געגלײַכט, געגליכן	сравни(ва)ть
29	געבאָרן *и* געבוירן	»	געבאָרן *и* געבוירן	рожать
30	געבן	*ед.:* גיב, גיסט, גיט *мн.:* גיבן, גיט, גיבן	געגעבן	да(ва)ть
31	געווינען	*По правилам*	געוווּנען	выигрывать; рожать
32	געלינגען	*обыкн. тк. 3 л.*	געלונגען[1]	уда(ва)ться
33	געניסן	*По правилам*	גענאָסן	вкушать; пользоваться
34	גענעזן	*обыкн. с* ווערן	גענעזן[1]	выздороветь
35	געפינען	*По правилам*	געפונען	находить
36	געפעלן	»	געפעלן[1]	нравиться
37	געראָטן	»	געראָטן[1]	удаться; быть похожим
38	געשען	*обыкн. тк. 3 л.: ед.* געשעט, *мн.* געשעען	געשען[1]	случаться, свершаться

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זײַן

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партиципа	Перевод
39	גראָבן	*По правилам*	געגראָבן	копать
40	גרײַפֿן	»	געגריפֿן, געגרײַפֿט	схватить, настигнуть
41	דארפֿן	*3л. ед.* דארף	געדארפֿט *и реже* געדאָרפֿן	долженствовать; иметь нужду
42	דארש(ענ)ען	דארשע, דארשעסט···	געדארשעט, געדארשנט	ораторствовать
43	דינגען	*По правилам*	געדונגען	нанимать; прицениваться
44	דערווערבן	»	דערווערבט, דערוואָרבן	приобретать, добывать
45	דערעסן	»	דערעסן	надоедать, надоесть
46	דערפֿינדן	»	דערפֿונדן	изобретать
47	דערשײַנען	»	דערשינען[1]	появляться
48	דרינגען	»	געדרונגען	проникать; делать вывод
49	דרעשן	»	געדראָשן	молотить
50	האלטן	»	געהאלטן	держать; считать; соблюдать
51	הארג(ענ)ען	הארגע, הארגעסט···	געהארגעט	уби(ва)ть
52	האָבן	*ед.*: האָב, האָסט, האָט *мн.*: האָבן, האָט, האָבן	געהאט	иметь; рожать
53	היטן	*По правилам*	געהיטן, געהיט	беречь, хранить, сторожить
54	הינקען	»	געהונקען, געהינקט	хромать
55	הייבן	»	געהויבן	поднимать, поднять
56	הייסן	»	געהייסן	велеть; называться; означать
57	העלפֿן	»	געהאָלפֿן	помогать
58	הענגען	»	געהאנגען[2]	висеть; вешать
59	העפּטן	»	געהאָפּטן	вязать (*о рукодельнице*)
60	וואקסן	»	געוואָקסן[2], געוואקסן	расти
61	ווארגן	»	געוואָרגן	давить, душить
62	ווארפֿן	»	געוואָרפֿן	бросать
63	וואשן	»	געוואשן	мыть, стирать
64	ווידמענען זיך	*обыкн. тк. 3л.*	זיך געווידמעט	роиться
65	ווינטשן	*По правилам*	געווונטשן	(по)желать
66	ווינקען	»	געווונקען	подмигивать
67	וויסן	*ед.*: ווייס, ווייסט, ווייס(ט) *мн.*: ווייסן, ווייסט, ווייסן	געוווסט	знать
68	ווײַזן	*По правилам*	געוויזן	показ(ыв)ать
69	ווײַכן	»	געווײַכט *и реже* געוויכן	сторониться, избегать
70	ווענן	»	געווויגן	весить; взвешивать
71	וועטן זיך	»	זיך געוועט, זיך געוואָטן	держать пари
72	וועלן	*ед.*: וויל, ווילסט, וויל *мн.*: ווילן, ווילט, ווילן	געוואָלט	хотеть
73	ווענדן	*По правилам*	געווענדט *и реже* געוואָנדן	обращать
74	ווערגן *см.* ווארגן			
75	ווערן	»	געוואָרן[1]	стать, становиться
76	זאלצן	»	געזאלצט, געזאלצן	солить

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זײַן

[2] Образует прошедшее простое со вспомогательными глаголами זײַן *и* האָבן

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партицип	Перевод
77	זאָלן	3 л. ед. זאָל	געזאָלט	долженствовать
78	זויגן	По правилам	געזויגן, געזויגט	сосать
79	זידן	»	געזאָטן, געזידט, געזאָדן	кипятить, кипеть
80	זינגען	»	געזונגען	петь
81	זינקען	»	געזונקען[1]	вязнуть, погружаться
82	זיצן	»	געזעסן[1]	сидеть
83	זײַן	ед.: בין, ביסט, איז; мн.: 1 и 3 л. זײַנען, זענען; 2 л. זײַט, זענט	געווען[1]; в знач. прил. געוועזענער	быть
84	זען	1 и 3 л. мн. זעען	געזען; в знач. прил. געזעענער	видеть
85	טון и редко טאָן	ед.: טו, טוסט, טוט; мн.: טוען, טוט, טוען	געטון и редко געטאָן	делать
86	טאָרן (обыкн. + ניט)	3 л. ед. טאָר	געטאָרט	сметь, иметь право
87	טונקען	По правилам	געטונקען, געטונקט	макать
88	טויגן	3 л. ед. טויג(ט)	געטויגט	годиться, быть годным
89	טראָגן	По правилам	געטראָגן	носить; быть беременной
90	טרינקען	»	געטרונקען	пить; топить (в воде)
91	טרײַבן	»	געטריבן	гонять
92	טרעטן	»	געטרעטן[2], געטראָטן	ступать, топтать
93	טרענקען	»	געטרענקען и реже געטראָנקען	топить (в воде)
94	טרעפן	»	געטראָפן	встречать; попадать (в цель); случаться; отгад(ыв)ать
95	יארש(ענ)ען	יארשע, יארשעסט···	געיארשנט, געיארשעט	наследовать
96	יוירן	По правилам	געיוירן, געיוירט	бродить *хим.*, *кул.*
97	כאנפ(ענ)ען	כאנפע, כאנפעסט···	געכאנפעט	льстить
98	כאסמ(ענ)ען	כאסמע, כאסמעסט···	געכאסמעט	подпис(ыв)ать
99	כאָכמ(ענ)ען זיך	כאָכמע, כאָכמעסט···	געכאָכמעט זיך	острить, обмениваться шутками
100	לאדן	По правилам	געלאדן	приглашать
101	לאָדן	»	געלאָדן	грузить
102	לאָדן	»	געלאָדן	вести тяжбу
103	לאָזן	»	געלאָזן, געלאָזט	пускать, оставлять
104	לויכטן	»	געלײַכט, געלויכטן	светить, сиять
105	לויפן	»	געלאָפן[1]	бежать, бегать
106	ליגן	»	געלעגן[1]	лежать
107	לײַדן	»	געליטן	терпеть, страдать
108	לײַכטן	»	געלײַכט, געלויכטן	светить, сиять
109	לײַען	»	געליגן, געליען	одалживать; давать в долг
110	לעשן	»	געלאָשן, געלעשט	гасить, тушить
111	מאָלן	»	געמאָלן	молоть
112	מוזן	3 л. ед. מוז	געמוזט	быть обязанным, вынужденным
113	מייק(ענ)ען	מייקע, מייקעסט···	געמייקנט, געמייקעט	извергать пищу, рвать
114	מײַדן	По правилам	געמײַדט, געמיטן	миновать, избегать
115	מעגן	3 л. ед. מעג	געמעגט	иметь позволение, мочь

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זײַן

[2] Образует прошедшее простое со вспомогательными глаголами זײַן и האָבן

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партицип	Перевод
116	מעלדן	*По правилам*	געמעלדעט, געמאָלדן	объявлять, заявлять
117	מעלקן	»	געמאָלקן, געמעלקט	доить
118	מעסטן	»	געמאָסטן	мерить, измерять
119	ניסן	»	גענאָסן	чихать
120	נעמען	»	גענומען	брать, взять
121	עסן	»	געגעסן	есть, кушать
122	פּאסל(ענ)ען	פּאסל, פּאסלסט…	געפּאסלט	объявлять порочным; запрещать; порицать
123	פּאָפּן	*По правилам*	געפּאָפּן[1]	·дрыхнуть *груб.*
124	פאלן	»	געפאלן[1]	упасть, падать
125	פאנגען	»	געפאנגען	ловить, поймать; пленить
126	פאראטן	»	פאראטן	изменять (кому-л.), предавать
127	פארבאָטן	»	פארבאָט(ן)	запрещать
128	פארבאָרגן	»	פארבאָרגן	утаивать, скрывать
129	פארגינען	»	פארגונען	не завидовать
130	פארגעסן	»	פארגעסן	забывать
131	פארדארבן	»	פארדאָרבן	портить, искажать
132	פארדריסן	»	פארדראָסן	сожалеть, досадовать
133	פארלירן	»	פארלוירן, פארלאָרן	терять, утрачивать
134	פארשאפן	»	פארשאפט *и редко* פארשאפן	доставлять (радость, огорчение)
135	פארשווינדן	»	פארשוווּנדן[1]	исчезать
136	פאָרן	»	געפאָרן[1]	ехать, ездить
137	פײַפן	»	געפיפן, געפײַפט	свистать
138	פליסן	»	געפלאָסן[1]	течь
139	פליען	»	געפלויגן[1]	летать, лететь
140	פלעגן	3 *л. ед.* פלעג(ט)	געפלעגט	*вспом. гл. со значением многократности*
141	פלעכטן	*По правилам*	געפלאָכטן	вить; плести; вязать
142	פעכטן	»	געפאָכטן	сражаться; фехтовать
143	פרירן	»	געפרוירן[1], געפראָרן[1]	мерзнуть, зябнуть; морозить
144	פרעסן	»	געפרעסן	жрать
145	צוואָגן	»	געצוואָגט, געצוואָגן	мыть (голову)
146	צווינגען	»	געצווּוּנגען	принуждать, заставлять
147	צינדן	»	געצונדן	жечь
148	ציען	»	געצויגן	тянуть
149	קאָנען	3 *л. ед.* קאָן	געקאָנט	мочь
150	קאָרמענען	*По правилам*	געקאָרמעט	кормить
151	קומען	»	געקומען[1]	приходить
152	קוועלן	»	געקוועלט, געקוואָלן	радоваться; бить ключом
153	קלינגען	»	געקלונגען	звонить; звенеть, звучать
154	קלײַבן	»	געקליבן	собирать; копить
155	קנײַפּן	»	געקנײַפּט, געקניפּן	щипать
156	קנעטן	»	געקנאָטן, געקנעט	месить
157	קענען	3*л. ед.* קען	געקענט	мочь; знать
158	קריגן	*По правилам*	געקריגן, געקראָגן	доставать, получать

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זײַן

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партицип	Перевод
159	קריכן	*По правилам*	געקראָכן[1]	лазить, ползать
160	ראָטן	»	געראָטן	советовать
161	רופן	»	גערופן	звать
162	רינען	»	גערונען[1]	течь, протекать
163	ריידן	*3 л. ед.* רעדט	גערעדט	говорить
164	רײַבן	*По правилам*	געריבן	тереть, потирать
165	רײַטן	»	געריטן[1]	ездить верхом
166	רײַסן	»	געריסן	рвать, драть; нарывать
167	רעדן *см.* ריידן			
168	שאפן	»	געשאפן	создавать, творить
169	שאָבן	»	געשאָבן	скрести, скоблить
170	שווימען	»	געשווומען[1]	плавать
171	שווײַגן	»	געשוויגן	молчать
172	שוועלן	»	געשוואָלן	набухать
173	שווענקען	»	געשווענקט *и редко* געשוואָנקען	полоскать
174	שווערן	»	געשווירן, געשוואָרן	клясться
175	שטארבן	»	געשטאָרבן[1]	умирать
176	שטויסן	»	געשטויסן	толкать; толочь
177	שטינקען	»	געשטונקען	дурно пахнуть
178	שטיין	*1 и 3 л. мн.* שטייען	געשטאַנען[1]	стоять
179	שטײַגן	*По правилам*	געשטײַגט[1], געשטיגן[1]	подниматься; возрастать
180	שטעכן	»	געשטאָכן	колоть
181	שטרײַטן	»	געשטריטן, געשטרײַט	спорить
182	שטרײַכן	»	געשטריכן, געשטראָכן	вычеркивать
183	שיטן	»	געשאָטן, געשיט	сыпать
184	שילטן	»	געשאָלטן	проклинать
185	שינדן	»	געשונדן	сдирать (шкуру)
186	שיסן	»	געשאָסן	стрелять, палить
187	שלאָגן	»	געשלאָגן	бить
188	שלאָפן	»	געשלאָפן[1]	спать
189	שלינגען	»	געשלונגען	глотать
190	שליסן	»	געשלאָסן	замыкать, закрывать; заключать; завершать
191	שלײַכן *чаще с* דורכ־	»	געשליכן, געשלײַכט	красться
192	שלײַפן	»	געשליפן, געשלײַפט	шлифовать, точить
193	שמײַסן	»	געשמיסן	сечь, пороть, хлестать, стегать
194	שמעלצן	»	געשמאָלצן	плавить
195	שנײַדן	»	געשניטן	резать; жать (в поле)
196	שעכטן	»	געשעכט, געשאָכטן	резать (скот)
197	שעלטן *см.* שילטן	»		
198	שענקען	»	געשאָנקען, געשענקט	дарить, прощать
199	שערן	»	געשאָרן, געשוירן	стричь, резать (ножницами)
200	שפּאלטן	»	געשפּאָלטן	расщеплять, раскалывать
201	שפּינען	»	געשפּונען, געשפּינט	прясть
202	שפּײַען	»	געשפּיגן, געשפּײַט	плевать
203	שפּרינגען	»	געשפּרונגען[1]	прыгать, скакать
204	שפּרעכן	»	געשפּראָכן	говорить; заговорить
205	שרײַבן	»	געשריבן	писать
206	שרײַען	»	געשריען, געשריגן	кричать, вопить
207	שרעקן	»	געשראָקן	пугать, страшить

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זײַן

Замеченные опечатки и ошибки

Стр.	Колонка	Строка	Напечатано	Следует читать
37	II	28 снизу	סטיכ́יישעע	סטיכ́יישער
51	I	4 снизу	ברו́דערל ז ־עך	ברו́דערל ז (מצ. ברידער־לעך)
53	II	14 сверху	בו́רטשער ם ־עס	בו́רטשער ם —
63	I	27 сверху	кампа́ния	компа́ния
86	II	10 снизу	~ борьбу́	в борьбу́
99	I	13 сверху	ארויס|גיין	ארויס|גיין*
»	II	12 сверху	אויסווישן* אָפּווישן*	אויסווישן אָפּווישן
102	I	13 снизу	הארמ́ידער ז	הארמ́ידער ם
105	I	26 сверху	гидроэлектоста́нция	гидроэлектроста́нция
»	II	19 снизу	א́יבערהערשאפט	איבערהערשאפט
106	II	6 сверху	א́יינעלע ז ־עך	א́יינעלע ז ־ך
109	I	21 снизу	ггоди́на	годи́на
»	I	19 снизу	оди́ться	годи́ться
112	II	23—24 сверху	שטאָט־ ם ־אײַנוווינער	שטאָט־אײַנוווינער ם
136	II	3 сверху	ע́רנטאָוול ם ־ן	ע́רנטאָוול ם ־ען
»	»	13 сверху	צוש́יקן	צו́שיקן
139	I	12 сверху	טאָ	טאָן
140	I	14 сверху	ספּל ם ־ען	ספּל ז ־עך
142	II	5, 12 снизу	דאס	דאָס
152	II	29 снизу	פארז́ינקען	פארזו́נקען
180	I	1 сверху	*впортивные*	*спортивные*
187	I	27—28 снизу	אינווענטארי־ ז זי́רן	אינווענטאריזי́רן ז
189	I	27 сверху	מאס־מע́ריא	מאס־מע́דיא
210	I	16 сверху	באלכל ז =	באלכל ז ־עך
211	I	21 снизу	שטריק ם ־ן	שטריק ם =
»	II	21 сверху	פע́רדסלופ ם ־ן	פע́רדסלופ ם ־עס
216	I	1 снизу	1	ח
256	I	9 сверху	הײַנטן	הײַנט
264	I	24 снизу	אָנגעשפּאלטענער	אָנגעשפּאָלטענער
274	I	14 сверху	דיר́י	דירז
289	II	6 снизу	ה́וליאקע	הוליאקע.
299	I	16 снизу	מי טאים	מיט אים
303	I	13 сверху	זאָרגן	זאָרגן ז
305	I	5 сверху	юбо-	любо-
316	I	10 снизу	(גרנ́יס־)	(גר́ינס־)
364	II	24 снизу	א́יבער(דער)שריק	א́יבער(דער)שרעק
413	II	2 сверху	רע́טונגס־גארטל ם ־ן	רע́טונגס־גארטל ם ־ען
516	I	4 снизу	צונוי́ קלייען	צונוי́פקלייען
523	I	7 снизу	יך	זיך